SACRORUM CONCILIORUM

NOVA, ET AMPLISSIMA COLLECTIO,

IN QUA PRÆTEREA QUÆ

PHIL. LABBEUS, ET GABR. COSSARTIUS,

Et novissime Nicolaus Coleti in lucem edidere,

EA OMNIA INSUPER IN SUIS LOCIS OPTIME DISPOSITA EXHIBENTUR, QUÆ

JOANNES DOMINICUS MANSI,

ARCHIEPISCOPUS LUCENSIS EVULGAVIT.

EDITIO NOVISSIMA

AB EODEM OPTIME MERITO PRÆSULE,

POTISSIMUM FAVOREM ETIAM ET OPEM PRÆSTANTE

EMO CARDINALI DOMINICO PASSIONEO

SANCTÆ SEDIS APOSTOLICÆ BIBLIOTHECARIO,

ALIISQUE ITEM ERUDITISSIMIS VIRIS MANUS AUXILIATRICES FERENTIBUS CURATA,

Novorum Conciliorum, novorumque Documentorum Additionibus locupletata,

Ad MS. Codices Vaticanos, Lucenses, aliosque recensita, & perfecta.

ACCEDUNT ETIAM NOTÆ, ET DISSERTATIONES QUAMPLURIMÆ, QUÆ IN CETERIS EDITIONIBUS DESIDERANTUR.

TOMUS VIGESIMUS OCTAVUS.

Ab anno MCCCCXIV usque ad ann. MCCCCXXXI.

VENETIIS MDCCLXXXV.

APUD ANTONIUM ZATTA.

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIO.

W fHmfù .> H^xru Mx^xU. Ixx «.naW Mu* fWvtv M O CCCr®)

" *i*

SYLLABUS , ,

EORUM, QJJÆ TOMQ XXVIII. CONTINENTUR*

Que hoc lodk* Ci* notate funi, huic noflre Editioni novicer acceflcrt.

K

ANNO CHRISTI

* » *Exbor-*

tPCo-

es* Con

NOI

NOI RIIORMATORI

Dello Studio di Padova.

A Vendo vedutoper laFede diRevifione, cd Approvazione del P. *D. Filippo Rofà Lanzi* inquifitor Generale del Santo Offizio di *Venezia*- nel libro intitolato: *Sacrorum Conciliorum &&.d4u£lore P. Philippo Labbeo Soc. Jeju, curante Nicolao Coleti, & Joanne Dominico 'Manft* àc. Non v'eilcr cofaalcuna contro la Santa Fede Cattolica, e pariméntc per atteftato del Segietario Noftro, niente contro Principi e buoni collumi, concediamo Licenza ad *Antonio Zacta* Stampator *di Venezia* che pofli effere ftampato, oflervando gli ordini in materia di Hampe, e prefentando le folite Copie aile Pubbliche Librerie di Venezia, e di Padova.

Data li 20. Dicembre 1767.

(Sebaftian Zuftinian Riform.
(Alvife Valareflb Riform.
(Francefco Morofmi 2.° Cav. Proc. Riform.

Regiftrato in Libro a Carte ^55. al Num. 2304.

Davidde Marchefmi Seff.

CON-

ANNO CHRISTI

APPENDIX

ANNO CHKISTf

CONCILII GENERALIS CONST ANTIENSIS.

Plura Co»ilintitn6« t'oncihi aâfl , fire »J illud Γρνθιπîî, rdidir «X MS. Gemunfcl· nuperus IluUam Concilii editor Herminnils Von der Hardt , nonmtla uiam lo Concilii Conflantieafù fupplemento Challenet en Codice Vttloriuo. Prom ea I'iluj , qua fur-- loris fupra inleruimes, lo appendicem reliqua conjecimus, atque hic exhibemus . Si quit reto m lcquent bui, non fecur ac tn lupenoribus, oflcndat f lu» Lefloc vel faprenurn Apoiiulico ftdis «ufloritaretn vellicafiria , ve) cortuototEcdelur ln trterrimo a. diuunoo (chilmale mores acttbius impetentia, fciat nos 'a, ut rropofita , agltata, ac difla ln Concilii conqle^attonilcit nullo vero modo ut probata, vel probanda referre

Ciftrtr S.gifmundi tmiwrfjk, que om m ad CtaftMtiinfe Cwtlixsn invitati, Ü faurttat m Contilio prwiifla

IS

Er Bto-- c

IgifmunJus Dei gratia Romanorum Rex temper Augustus, ac Hungarian, Dalmatiae, Croat i.r, ôte Rex Unijrerlis & lingulis prxfenres litteras infpeftutis notvr facimus, qualiter Reverenditfimi Pat es io Ghriflo, Domini, Αηιomus. tituli fande Caecihæ presbyter, & Francifcus, fanâorum Coimar & Damiani diaconus, Ctndx RomanzEcciefiz Cardinales, Apo· Holier (edis Legati , ac nobibs Manuel , miles Conflantinopolitanus , habentes a fanftiflimo Domina noflro Papa Joanne XXIII funul cutn fuo facro collegio Dominorum Cardinalium plenam ad infrafcriptam poteflatem , prout lineris Apoflolicis condat, habitis nobifcum multis fuper infra fcripta deliberationibus & ronfilits, tandem pro loco Generalis Concilii, DcO favente celebrandi, elegerunt cum conhlio & aflenfu nollro Gviiatem Conftamix, Provinciae Moguniinenfiï. Quem locum nos eildcm nominavimus, lanquatn idoneum, commodum, tutum fii communem omnibus nationibus ad ipfum Concilium venturis. Et in quo poterimus fecundum noflium Imperiale oflicium tueri omnes & fmgulos, cujufctimque flatus ad

A Concilium venturos io plena libertate t Quem etiam locum nos cum praediciis Dominis Cardinalibus pro Concilio elegimus Et tnfuper. ipfi nobifcum & nos fecum aflignavimus ad initiandum praefatum Concilium tempus unius Anni, incipiendo die prima Mentis Novembris nunc inflantis.

B Qpamobrem vos univerfos & fingulos in Do-' mino exhortamur, ut illi ex vobtt ad quos per ttoet ad Concilium venire , depolito omni timore, curetis ad locum przmifTum tempore pr.rferipto vos conferre. Ubi etiam nos Deo ia vente curabimus interefle, ac omni nollro poife facere, ut omnes & Cinguli inConcilio exi-

C flentes plena fecuritate atque libertate, tam io acceflu, quam ftatu & receflu potiantur. Ei quod idem Dominus noller Papa cum Dominis Cardinalibus & fua curia, ac cum omnibus Praelatis & Clericis inConcilio exiftentibus gaudeant plena Ecckfiaflica immunitate, ita etiam quod ipie Dominus noller Papa ibi libere pof-

D fit omnem fuam Apoflolicam auAoiitatcm , junldiftionem & poteilatem exercere. Et iim. liter Domini Catdinales & Praelati & Princi pes, omucfque aliae tam Ecclehaflicae, quam leculares perfonz in Concilio exillentes, poflint libere loqui & tractare *& expedire* omnia quz fibt videbuntur opportuna. Prælentium lub no-

E lirae Majcilatis ligilli tcllimonio litterarum.

Datum in Ecclefia 8. Stephani Protomartyris, in villa vocata Viglud in vulgari Vegut, Cuman. Diœcefcos. Anno a Nativitate Domini 1413. die lime, penultima metifisOJobris. Regnorum noflrorum anno, Hungatix &c. 17 Romanorum vero quatio

Ad fidifiAemiam Mtnr maebta· JpbitnaUs,
ad Imperialia gubernacula fniffrmus atempei, beatum Petram Apof. ftfadpem, ft ta beato
M Tccro πχπικβ iQcctnorc· t immb raxecx
Im- ta sKcmnm, ua^eritus Dei filius Jeta Ghri*
ffram ffis appellant Advocatum ft tutarem, Magiftros ete votait ftPaSores? Ad

Corporalis vero compaginis firmamentum, Cnjns facilis «ft profcflo diftfaflio, Reges ft Principes, Rex Regum ft Dominus Dominantium idem ipfc pnette votait Icfus Cbriftns. Üt ilK quidem ta executions Pontifical* otaii folritualtes vacando negotiis proficerent ad falntem, ft hi talubrirer in exc... gnitatis corporalia gubernando malitiis hominum obviarent : Sbcq... machina fieret utriufque fubje&i flabilior, dum haberet qoodUbct proprium feivarorem.

ANNO αηιιτι

Amenderas creatoris: Ibam pur ta parem imp® rtam non taberes, pMfidmfi* Meti ta«^ dMNO «state. rr i CNRmt

D... perfefle caritati... qu* taa font ... nimirum rxpofeit, ut non fo-

Ovilitam-

ceteri obodfti (vfa terram, ta ipfis nata mtorum> ta Regalb-pot Spiriraate, ft alt...

Sg&nandas fte. Maximo defiderio jam dudum teneamur, ut diem ... videre potemus, unicam Chrifti ipontam EcdcfiamCacbobeam debite reformatam. Polea veto, cum

Pontificate antaritm ft defipantor: Unevidelicet qua xqdM Corporalia renerentur. n firar madtfonSpiriraate, kpoft. ftfadpem, ft ta beato

id quod erat nobis ta defideria, tra praceptum : cum teneamur Ecdefimn periale oftidum tueri, cujus etiam lanatorum Par

Corporalis vero

defeniorem. Itaque fommo ftudio curavimus, ne quid negligent:* in re hac pota nobis apud Deum vel nomines imputari. Et ob hancicm per litteras ft nundoe tafliiimm apud Sau&tffimum Dominum noftrum Papam Joanoem XXill. pro convocatione generalis Coocdii loco habili ft tempore congruo facienda. Qti noftris rotis annuens, mifit ad nos ReverendiAlmos io Chriflo Patres, Antonium tituli fanfls Cecili· prtfoyterum , & Frandfaftn Sanflorura Cofm* & Damtani , diaconum , ianAc Roman* Ecdefi* Cardinales, ft mbllem viram Manodetn Chryfolora , Militem ConflantinopolitaoMn, tradita eifiiem in pratdiâis pena poteftatc . Ipfis vero ad Hos pcrveniet'tibus , poft multa Nobifcum habita taper his confilia, tandem Nos cum etidem pre loco Codciln degimus Civitarem Couflanu« Proviocic Moguntîocnfis . Qpem tocum Nos eiidem nominavimus, tanquam idoneum, rutum ft communem omnibus nationibus ad Concilium ventuns, ft in quo poterimus fecundum noflrum Imperiale officium tueri ornari cujufcumque flatus ad Concilium venturos io plena libertate. Et intaper Nos cum pradi& Legatis ft Nunciis ad ininaodum praefatum Concilium aflignavimus temraa^unius anni, incipiendo die I meufis Novembris ouoc ioflantis. f

Si ergo facere vultis quintum io vobis efl, ut Ecclefia Dei poflit cte\debite reformata, modum habetis, in veniendo ad pretniflum locum tempore conflituto, cum veflris de vcftra obedientia. Ubi fi facere volueritis vcftram debitum, Deo, mundo, vcflraque contaienti aique Nobis plurimum fatisfocictis. Ad quem etiam advenium Vos pro noflro Imperiali olfido exhortamur, requirimus, ft monemus. Et taper his ooftras litteras vobis traoimitttmus, ue poflea dicere vd allegare ullam ignoraotistn valeatis. Nos etiam, ut pleniorem cautam veniendi babeatk, per prêtantes damus vobis ft vuflris plenum talvum conduflum ft fecurttatem. Datum Laude &c. ut fupra.

III.

hKftr»fr'tt tfifitU ad Carate» F7. *Gidlie Λφîιι*, qua *Ce^4HUifff Ceunüiat* drBrtCMW/, *(r »é iIMLrgtfu ήν ievitifoit.*

Sa Co»-- *** SrgifinundusDei gratia ftc. SercoiflimoPrfocipi ftc. Rex pacificus pia miferariona difpo(hit, ne homo- crearararom dignifima, quem de limo terna formatum ad imaginem, ft fimiRtudincm fiwm fecit, per abufiun fitari arbisrii iabererar, ft labendo - cognitione fid

tam is, qui contemplationis fpcculatn afeendit, fed opportunitate fuadente aûionis onera (upportans, mag*· neceflarius inveniatur. Quia licet illc fit fecurior, hie tamcn eft utilior, fibi At aliis commodum aflerens & profe&um. Licet enim Marie Cedentis fecus pedes Domini otiam Marth* minifterio praeferatur , & quod fit flatus ille tutior, utpote a fecutari flrepira fegregatus; Aâivus tamen poteft utilior judicari eAe, quod fibi prodeft ft aliis, tribulationes taftineot & prefluras , per quas virtutes fafcioiunt incrementum. Quoniam, fient ait Apoftolus: tiibulatio patientiam operatur, patientia probationem, probatio fpem, fpes autem non confundit. Et plerumque cootingit, quod vinus ia infirmitate perficitur.

Sed quia diebus iftis noviffimie, ta quibas, fuperexcrefcedte malitia in immenfum, refrigefeit caritas , irt pleriique proprius'appetitrus, qui niri tamper in miram confueylt, adeo debacchatur in homine, ut quodam dato quafi libello repudii, libertas arbitrii, qua bonum mabmque difeornitur , exnlet extra terminor boneflatis: Multum oneris mohumqua foliidtndinh nobis incumbit, ut animarum corporumque periculis caecatur. Nifi enim malitiis hominum congruis obflaculis obrierar, defcenfos eft protollo labilis ad exccflu·. Et dum per lubricum iter difcrrmirrs abufiv· defcendltur, facilis (prohdolor!) relevatio vixtabetnr.'

Inter profe&o curas vanas noflris prooriGbus influentes follicitudo quotàiaqa not achat, qualiter generali booo flatui tottos pbau&Chrifliani multifarie multifipse modis noflris temporte» proficere valeamus. (Jr, cum ta die ilia Donflima, die fcflicet diflrifti ft ncmendi Jodidf, difenflio vuocrit, plenam potam» tafias Dei faperfaveute dementia dé eornmna nobis talentis, duplicata Domino importando, reddere rationem.

Maim· etenim defideriojamdndtnn tenebamur, ut diebus noftris videra pofleuma notam Chrifli fpoutam Catholicam Frdefiam feliel· ter» reformatam. Poflea veto cam M Imperiaa

Imperiale offietei tueri » cuja ate Canone*

smote· cte fpirte ahi vnkfpiret, eollefta Ecdefic, pafi raperatfonem, ordinationem, reformationem ft finUUcetem fccratimte Matris ft univerfaiie Ecclefic, ac pacem ft *qticttm* populi ChrifliOTi i fient *cam* coofilii fommatoc

cte, Comitibus, Barantee ft Proceribus, aliis mo m prudentes ft peryto noflri ft Imperii facri fidelibus, prout tant* rd taflamla exigebat, accurato ft fartaenti traftatn preha. bito; interca contigit, Nos tatdlexifle, quomodo fanfiiflimw Dominus noficr Dominus ^-JfMoe* Papa XXIII. venerabile Concilium io-dixiflbt. Sammo itaque Audio curavimus, ne quid oe^llgeute poflet in hoc uobkapudDcum ft hommes imputari.

Et ob hanc rum per litteras ft nunctae toflitimus apod eumdem Dominum noflrum Papam pro convocatione generalis Concilii, loco habili ft tempora coognio deputandis. Quinofin* votfe aaouen·, mifit ad nos Reveruodiffimo* in Chriflo Patres, Domino* Antonium tindi (ante Gscilln prabytcrum, ft Fraodfcum tit. Santeum Coitne ft Damiani diaconum, faute Romann Ecdete Cardinales, Apoft. Sedis Legatos, ft Nobilem Manuctem Chryfolnram, tradita eifdem hr prndiftis plena poteftate. Ipfis veto ad no* perveniemtes, c multa nobdcum habita foper hisconfilia, tandem nos cum eifdem pro loco .Concilii elegibus civitatem Conflantia, Provincia Moguntinenfi*. Qsemlocum nos eifdemnominavimus tanquam idooeum tutum ft communem omniboa nattante ad Concilium venturi*. Et in quo, Deo favente, curabimus perfenatiter tatcrefle, & omni modo po0e fecundum Noftrum Imperiale officium tueri omne* aajufeumque flatus, ad Concilium venire, ibi flare ft recedere pro fua voluntate. Et inforer No* cum prodite Legatis ftNundis ad hittaudiim prefatum Concilium affignavimus tempus unius soni, incipiendo dic L mentis Novembris mmcDoem inflantis.

Expedit quippo. nt tmivcrfi ft finguti foltitudioe non pigh, fervente fpiritu Donate fewteKS ta vmm Domini Sabaoth, in qua eu...................... "I labore ooavenUnm, Inofra _ r extitpandts vitiorum folft peccatorum tribulis, qua fepcrficicm *erue " mor, nee non plantante* virtu- , to quibus Domtou* detofta* tar, totis afieftte ituendmfo illuftrare.

IUuftrcm itaque Serenitatem Veftram ex Imperiali officio ad tom Ihave ft duldffimnm convivium fraterne L caritative invitamus, ft . Et hortamur ta Domino » ut pro taoc Catholica, quem Deo debete, ad imt Religtateexalutiooem ft flatum iufli eft urumiffiim Conditam, velitis ia prnfato)CQuciho tempora preferJpto» 6 coa>teftis, per vos, vel *ú commoditas* non patietur, fahem per Vcftrosfotanmes AmbaxUrare* taterefle, atque cum effiste difpoMre ft curare, ut Pratlati, Dotem, ft Magiftri ft viri Ecdcfiaflici, relgiofi ft fecularae, qui fimt in veftro Regno ft territorio, veniant ad hufofiuodi Concilium tempora 'WooIHqmo

ÜM fiunt tantorum Regum, Profites ft Prieripum, quos nuiras fidei Orthodox* conàuc£ teruL

ft» vnmfliffitBO antiqua ft aatiquefil pefle dit fidta, quo untvcrialoEcdcfio M|iute Orte talk te Granorum di&ufio daaanabfliter fecait. Ut in domam Domini iadiriduam fpoa fa «afca, ia unitate orthodox· coUefttoni* ft intemerans fidei puritate (minam noflri* rem- * parte colin* fafimdatur hoc gratia) per providam refategrarkmem redncatwt Et toci*c®leftis Utetoatione, quo det fumea ia ravelattaaorn gentium, invadatur movifio, ft ejufdem approbatione Concilii roboretur.

Per ate iaiutiferam-exccutfoocm, virtu* altiffiml, fugati* errorte, roborata fide, ad tramitem veritatis radote errantibu*, redintegrata ejofdem fidei unitate, extirpât* vitifi, virturibufque plantari*, eorré&isexcefite, morte reformatis, repraffi*opprefftoote, libertate folida Habilitate munita, recuperatis deperditis, & ejuidemEcclefue flatu pcofpero recuperato, occupata refliraat, vaftata reflaurrt, ft reflaurata confervet. Viamque reperiat idem ipfe qui novit, ft facultatem tribuat ipf* qui poteft, ut fic in premifli* juxta incenium animi noflri detidertam fobmintftretur falubriter, ut idem venu efotem univerfatis fpoofi* EcdefuB ipiam dtlcfiam foam, purgatam maculis, ornatam virtutum monitibus, ac fpeciofam unam femper habent cum unico fponfo vero ft formofam, quam in dflefta tabernacula fua virtutum boam Pate «I animam foam pro fai* pofait ovte, non habentem maculam neque rugam, ta vefthu deaurato, circumdatam veritate, introducat, ad foi nominis laudem ft gloriam, animarum nrofetam, robur fidei, faute Matris ft nniverUM* Ecdefio exaltatio-oem, ac pacem plebis Çhriftiami ftc.

IV.

JOUt ->

In ChriÜ nomine, Arnen. Univerfisft fio- ** gulia pentea eubticum Inftrumenram tafpeterie pateat evidenter ft fit notum, quod ton- « vocato, congregato ft coadunato publico ft genesati confitio Civium, Communis ft populi civitatis Confiante, in tea te aula palatii Communis, poflti io diftatvtate m lo- *cn qui dicitur Porum pifefam, viddicet faprcanale Rheui"a trte partte ft ab alio Intern via publica, in quo quidem loco foleor hnfofcnodi coofiNa congregari juxta morem ft cOnluetudinem dite Civitatis, de mandato Reverendi io Chrifio Patris ft Domini, Domini Andrea Arcbicpticopi Cotocenfis ft Commifla. rti SerenMEmi Prindpb ft Domini, Domini

mifioM natat per littera* authentica* «fiftiSereohSmi Regis, quarum tenor iêqmtur ft eft tali*, videlicet.

~ In pneus a tergo fie fcriptut, ta redata* A
' de toMostfto in latiuMi per Jcmmem Hum,
J GvcmCooflaMientaa, ac Notarium A Scribam

Officialisms tt tomoMuris Orbatis rjnfdfm

Notais Alacri Asnni caris & fidebbus, Magjftris Qvmmu, Cnadutita*, A GvSnm Civitatis Conflaoticnfis.

Ad imra veto in faperiora parte carumdcm litterarum fcribitar fie:

S^ifisumdus Dei gratia Romanorum Rex A temper Auguflus, nee nooHungari*, Dalmatic, Croatie, 8{c Rex. Delude fequitur in bate verba*

Cari fideles. Skut pridem Ntsocii Santaflimi in Chnflo Pettis Domini noftri Papas ccna Capitula, quorum Copia hic eft inferta, per vos promitti A figtllau petiverunt: Ad nodevenit, qualiter hqjuimodiCapitula, ooopromKTa t>ec figillata, & eidem Domino noflro iranfmifla, exilant, propter quod forrafle ad Concilium non veniet, nifi veftras litteras, antequam ad iter ad Concilium veniendi fc paret, redpiat, ant expetat. Ne autem exits de occafionem non veniendi habeat, defideramus, & jubemus, vobifque ht virtute Romanorum Regi* Majeftatis pnteipimus firmiter A tenore harum ferie litterarum, quatenus fine cujufvis protra&ionis difpeodio htyufmodi capitula, quemadmodum infra deferiboutur, in manus Reverendi Andre* Archicpifcopi Colocenfis, utriufaue juris Dodoris, noflri Goofiharii carî & notoioc diâi Sanâifiimi Domini notai Pap* Joannis promittere, jurare, veflrafque litteras veftr* Civitatis Conftanticufis figillo Cgilbtas, juxta informationem & otdinatioucm ejufdem Aodrtsc, fine ccMtradiâione A quavis protraâiooe de hoc dare velitis & debeatis, prout bene confidimus fub amiflione noflrc & fanât Romani Imperii grttix.

Nos enim, nonnullorum Ecclefiaflicorum & frcularium Principum Doâorum, & Clericorum, in his fuffuhi confilio maturo, aliud non mvenimus, nifi quod cum Deo & honore hoc facere pofljtis, A etiam debeatis.. Praecipue, ne diânm Concilium, ex quo, ut in Domino iperamus, toti Chriftianitati multum boni orietur, per hoc retardetur, & impedimento fubjtciaror, prout fupra eft pnrmiffum. Eidem etiam Andrea ia per eum vobis dicendi*, & vos informandis, fidem credulam adhibituri: Vos exinde apud Deum piandam Ecclcfiam, Nos, A Romanum Impe*um, commodum reportare valeatis: Sdentes etiam, fi tale confilitwn, quod pncmifta cum Deo & honore £*me poteflis, non reperiiflemas, nos tam fe liofa fuper his feri?ta non direxerimus. Nos etiam eidem Andre* firmiter injunximus, & commifimus, quatenus cum didis & promifllonibus, mot* fublato difpendio, die noAuque ad diâum Dominum noftrum Papam feftiaare debeat, ad hoc, ut idem Dominus tsofter Papa, nullam extra diânm Concilium manendi feu ad ipium non veniendi occafiooem fibi recipere queat.

Et hi font Articnli de quibus fupra.

In nomine fanâ* & individu* Trinitatis, Patri, fit Filii, A Spiritus Sanâi, Aneo. Subftantialia Capitali nanctorum Domini notat Pap* coficfodcnda Conflanti*.

primo. Magiftratus, Officiales, & Cives principales, «oram A totius univerfitatis Civitatis Coaflamienfis nomimbus, ac Sjndtci ad hoc efimndi» promittent tafmabunt, quod «e- ctataus Dominum noftrum P^am cum tonor&antia ta ceremonie, oonfeet* Romanis α*®π fWt&cta* exiriberi. Ae eum tenebunt A tra- 4' Aabunt ut verum A uricum Papum & fummum Pomrficetn, ac defariabent ipfasn in b-

se licebit ei flare ta dita civitate, A «b ea recedere, mu cbtance quocumque impedimento.

Item, promittent, quod Donnons nofler PaE* per fe & fuos officiales fitam jurifdtâtonem ere exercebit, quod tam iple, quam Officiales fui, ad hoc deputati vel deputandi, Ubere ooterunt miniflrarc joflttiam inter omnes & ungulos Cortefanos feu Curiam Romanam (equeutes, tam ια fpiritualibus quam temporalibus.

Item, quod di&i Magiflratus, Ac. reverenter recipient, tenebuoc A tratabuot Dominum noflrum Papam & Dominos Cardinales, ac omnes alios Cortefanos & Romanam Curiam fequenta.

Item, promittent didi Magiftratus, Ac. quod fi aliquis eorum jurisdiâioni fuhjeôus contra aliquem ex Cottefanis feu Ctitam Romanam fequentibus, vel qui erunt ibi canis Concilii, delinqueret vel excederet, ipfi facient vel fieri facient celerem juflitiam. -Et fimilitec facient Officiales Domini noftri Papc, fi *liquis ex Cortcfanis feu Romanam Curiam fequentibus excederet contra Civem vel aliquem eorum jurifdiflioni fubjc&um.

Item, quod dita Magiftratus, Ac. obfervabunt, & obfervari facient omnem falvurn con. duflum, quem ipfe Dominus nofler Papa aut ejus Camerarius ieu Apoflolicam Cameram regens factet cuicumque perfone, nec illum infringent, aut violabunt, aliqua caufa vel occafionc, feu quovis quefito colore, dummodo non fit rcbelht aut tollis difle Civitatis.

Item, promittent diâi Magiftratus, Ac quod pro eorum fofle per totum eorum Territorium A obedtentiam fervabunt ftratas & »ias fecuras & apertas, ita, quod omnes venientes ad Concilium, feu ad Curtam, au(recedentes ab ea, libere A tute abfque alici' jus ofiendiculo poflint fecedere vel venire.

Ac etiam de mandato Nobilium & circumtpe&onxm vitorum, Henrici de Ulm, Magiftrt Civium, Joannis Hagcn, Advocati ditat Civitatis, habeqtium ad hoc fpecialem poteftatem, atritoritatem & baileam, fecundum formam ordinamentorum difte Civitatis talia Confilia congregandi. In quo quidem Confilfo Interfuerunt prefati, Reverendus Dominus Com„miliarius, Magifter Civium, fit Advocatus, prwdita, Confalrs\ & Procoofules, Scabsni. Cives Principales, & alii omnes A fioguNCives & Officiales five Magitaatus diâ* Civitatis Confiant-*. nec ooa eeteri Coufilarii A Cives alii dift* Civitatis, Hcientev ta reps*, fentaotes tmiverfum popuham, arbitrium ta poteftatem ejufdem, fecundum fiatma ta ordinamenta ac cônfoetudinem diâ* Civitatis, pro uonnuUu neeeffario ac falubriter diipweodis, concernentibus untverfale bonum generalis Concilii, in dtâa Civitate Cooftantfeufi, Chrifto previo, de proximo celebrandi, ta pendentium ex caula ta occaûoue prosasSunum ta juramentorum praeflandoram fer Syndicos infra icriptos·

Ia quo etiam Confillo fic at pmauttitur

AM ***

rnugregaio , egregio miiidqua *furit* DoAort Domino Joanoe de Pwodebems, de Momtpolitiaoo vocato , mtervesacotc flt perfosMlner cxfflooie, extitit enarraram, quod, cum alia de mandato fimAsfltnu Domiat noAri, Domini Joaoojs, Divina providentia Rape vigrfimi tertii prodidi, «fldem Magitro Chriam fle ceteris officiabbus did* civitatis, fecundum aifertioaa· partium paedidorum hufidmodi Copia feripta capitula adualiter pnafeutavcrit, flt petierit illa acceptari, jurari 4 obfcrvari, prout habuerat in mandatis, *flt ia didis* capitulis pleafas «oattoetur Et a certâ caufis animos predidoram moventibus diAulcnrat didas promiffioeos fle juramenta (aeere, quoofque fuper Eis a Sereniffimo Rege profato licentiam obtiuercnt, fuper promiffiood, juramenti pneftatiooe, flt obfervaatia Capitulorum paedidorum flendis: Rt nunc conflat prrdsAis Magtftratibus, Coofilio, populo flt communi, quod diAus Dominus Commiflarius poteftatcm flt auAoritatem habeat a praefato Sercnifficno Rege diAam hafofmodi licentiam concedendi.

Ideo vjr providus flt diferetus LeooardusBntgi, Notarius publicus, flt Domini Epifcopi ConflaotieaCa ad hunc aAum ihterpres. de mandato, voluntate, praientia. At confenfu totius diAi Coofilii, cum debita reverentia, vice ac nomine communis flt populi diAss 'Civitatis Conflanti·, petiit didam licentiam diAit Magiflratibus, Coofilio, populo, ac communi concedi, cum plena ac libera poteflate omnia flt fiogula in diAis Capitulis comprebenfa acceptandi , promittendi , jurandi, obfervandi, fle excquendi, prout io ipfis latius continetur.

Qui Dominus Archiepifcopus Commiflarius antediAus, audita diAa petition·, fedens in diAo Palatio fuper quodam fcamno inbi poiilo, quod ad fingula infra feripta pro fuo Tribunali idoneo elegit, didam petitionem nomi, ne fle vice diAi Screniffimi Regis admifit pure 4 fimplidter, conceffitque didam licentiam, eum plens fle libera poteftate , arbitrio fle folia , omnia fle fiogula per eum petita vice fle nomine diAiCommunis acceptandi, promitten di, jurandi, 4 obfervandi, prout flt ferat in diAi* capitulis continetur , omnibus meliori nodo, via, jure, fle forma, quibus magis melius fle efficacius de jure fieri potuit, fecundum formam fle tenorem fas commiffiooi*.

Deinde immediate poft prvdiAa, Joannes Hûm, cive Conftantleofis, Notarius fle feriba cfiAoram officialium fle communis, habens in manibus copiam Capitulorum in diAis Regiis Hrtetis infertorum , 4 prcfcncatorum coram didit MagiAratibos fle communi per fn^radiAum Dominum Joanoem de Pieodebeois de Montcpoiitiano^ fle Dominum Bartitotomvum Dillaote de Pifis, ejus collegam, pro parte ejufdem SmAitatts perfonafiter in dido refidentes coofilio, legh flngulariter ac didiude, omnia 4 fiogula capitula fupradida, de verbo ad verbum, aufcultata per nos Notario· infra feriptos cum alia Copia qpam in manibus tenebas», fle fubfequenter expofita dl vulgarisata per pnrfsrum Leonardum Brag Notarium publicum , flt ut urcfertur intetpretem, ad apertam flt claram fMeUigentiam omonun pr<-dsAoram ibidem exiAeetium.

fpontc ât ex certa fcîéotia, nos duAi «liquo error· *tarit* vtl *faSit* fed ex eorwrn 4 cwufuuaqoe com bber* 4 fpouuou vohsutate·

A opportuna inter *tot* deliberatione prahabita, approbaverant flt acceptaverunt. jctnerr

Pronaittentes, omnia in cifdern Capitulis con tents attendere, facere flt obiervare, prout inferius lattu* appariit.

Qpibus acceptatiombm flt pfomifltonuni obfervatjooibus prsfaras Dominus Archieptfcoftts Cofoceufis Coinmiflartus, vice flt nomtoe r;oldena Screniffimi Regis auAoriiatem ioierpoinir flt decretum i Pinfeme flt intelligente d>Ao Domino Joanne de Moniepoljtiaoo, & prndiAa omnia dc fiogula acceptante, flt fieri flt obfervari petente pro parte antefam SanAitatis, nrc non collegii Reverendtflimi in Cbnflo patrum (acrofanCtn Romane Eccfefix Catdinalium, 4 Bfius Curis, fecundum exigentiam flt tenortm didorum Capitulorum.

Pneterea eifdero, dic, loco, Ateflibui, omnes flt finguli, Confilium flt Confiltani fupradiAi, attendentes, quod inter cetera in diAi* capitulis contenta poflulatur, quod ddli Cives omnes flt finguli diAs civitatis u>er fc vel per fnos Syndicos idoneos jurare debeant obfervantiam Capitulorum hujuftnodi prsdiAorum. Volentes voluntati cjufdem SaoAitata fattsfacere in oradidis , matura mter eos deliberatione prshabita , nominaverant , deputaverunt, dc elegerunt unanimiter 4 coocorditVr , nemine difcTtpante, cum plena libera 4 omnimoda poteflare, arbitrio & bailia, nobiles 4 difereCtos viras préfetos, Hcoricum de Uim Magiflrum Civium, fle Joannem Hagen, AJvocatum civitatis Conflanti*, eorum fle cujusfibet eorum Syndicos, Procuratores, AAores, FaAorcs, feu Nuncios fpeciales, adfironsndum, acceptsndum flt concludendum , promittendum, jurandum etiam in animas conflituentium. & cujuique eorum, obligandum diAum commune fit univerfitatrtn, ac etiam Cingulares pertonas cfofdem , inde flt fuper obfervatione omnium Λ Cingulorum Capitulorum piacdiAo rum/flt fub illis obligationibus, modis, for mis, fit cautelis, quibus pro validiori robore, flt efficacia pramiflbrum eorum diferetioni vi debitu* convenire, ponentes eos in locum coniDmuais fle fingularum perfonarum efofdem, fle ia eorumdem animus & ctÿufquc corum.

Promittentes eiiam omnes *St* fioguli InprjdiAi habere ratum & firmum, quitquid per diAos Syndicos , & Syodicario nomine d>Ai communis geflum, aâum, firmatum 4 con clufam , ac furatum fuerit, & promiffum, & omnia & fingula fie per cos gefl^i, jurat.i , promifla fle conctafa, perpeti» attendere & obfervare, fle io nuito cootrafaccre vel venire, prout inferius in forma juramenti latius & feriofiua continetur.

Relevantes eo» fle quenMiber ipfomm ab omni onere fatisdanai- Et praediAa omnia 4 fingula fecerunt fle ordinaverunt omnimodo, via, e fore & forma, quibus magis melius fle efficacius potuerunt, tam de fore, quam fecundum formam ftaiutoram fit ordinationem feu cvn fueiudinem didat civitatis: Prrfente, intclbgente, ac pro Tribunali fcdente fupra diAc Reverenda iis Chriflo Patre, Domino Archia pifcopo, CotnmiAirio. Qpi prsdi&a omnia 4 fingula vice fle nomina didi Regis approbavit, rattficavit fle pronmlgavit, ac pro firmiori prndidonan efficacia foam 4 prafati SerenitTimi Regjs aodoritatem interpoiuic fotanniter fle decretum

Esfitaa, dic, loro, fle leflibus, antefatus Re-

ReœrenW fa Oirifio Pater k Detaw taÀJofai de Stevie,jfit tjifl— SereaMmi H* drem, CunmMfafas, afferens £s habere man- datum a fanfliut* préfets, fibi fetam per eamdem (anftkaaem oraculo rh· vota, de recipiendo PramMtanm fit jurmurnta tofaferi- pta, uncus fa amotam fita mmm MMale a- pertum, fic coeam eo gomtaxb ambobus Syn- dicis fisprudIMs, fit Capite difeooperto, humi- li fit deama reverentia, qua decebat, tatas per cos propriis manius (acrotantas EvaUgelds, recepit ab eis promifioees fit jureumum (ab hac forma, videlicet:

V«, Henricus de Ufai, Magifler Civium, fit Joannes Hagen, taivOcaras ditat Civitatis, Syodiri ftSyudkario nomine antediâo, omni, dota, fraude, mtrhinariooe, vol interpretatio- ne aut exceptione ceflandbus, pure,' libere, fit fitnpliciter,.fe ex certa veftra fin totius pm puli civitatis ConftaoiMB (cientia ,1 non dufti aliquo errore, juris vei fata, fed ex veftris, fic totius dita populi liberis fic fpootane» volun- tatibus, juratis, tam nomine veftro, quam om- nium fit Ungulorum Civium fic perfonarum feu habitatorum ditas Gvitatis Conftantin ejafque territorii, fiortiSe fie diftriâus, fic in animas veffras dc omnium prndi&orum fic cujuslibet eonimdcm, in montais Domini Archicpifropi fic Commiflarii autedita, recipientis vice fic nomine fanâitatisejuidem, ficpnsfati focri Col- legii Domini Cardinalium, fit luse Orias uni- verialis. Et ita jurando eromhtitis, quod om- nia fit lingula Capitula (upradi&a, fic ut fupra leda fic vutaarisata, pure, libere, fic fimplict- ier , bona fide, fit refito corde obiervabitis. fic obfervari facietis, io omnibus fic per omnia, fic contra illa vel aliquod eorum nihil attenta- bitis, feu attentari vel fieri facietis, fcu per- mittetis, per vos vel alium, feu alios, direôe vel iodireàe, publice vgl occulte, feu fub quo- vis qwriito colore, de faâo vel de jure, qaod dici vel allegari, Ceu excogitari quomodocum- que fic qualitercumque pofl&t, juxta fic fecun- dum formam, exigentiam, fit tenorem dicto- rum Capituloran, fub pena violationis fidei, fic perjurii.

Qui Syndici auditis prasdidis taliter refpoo- derunt, videlicet.' Et ita promittimus fic jura- mos. Et ita Deus nos adpivet, fie hate (anâa Bvaogdia Dei.

Qui etiam Dominus Archiepifeopus fic Com- miflarius fupra di&is ditas promiffiooes fic ju- ramenta didis nominibus approbavit, ratifica- vit, fic ad firmioris roboris cautelam, fuam fic fnriati Sereniffimi Regis auâoritatem interpo- utt fit deerbram, omni modo, via, jure fic forma, quibas magis, melius fic efficacius po- tuit , tam de jure, quam fecundum formam fue commi&oniS'

Prcfente fupra diAo Domino Joanne de Piendebenis de Mootepolitiano,. fic omnia fic (ingula fupra dita fieri fic obfervari petente, fecundum formam fic tenorem Capitulorum fu- perius deferiptorutn.

Rogando ires Notarios infra feriptos, quod de omnibus fit fingulis fnpradiftis, unum duo vel plura conficere deberemus publicum ve! pu- blica, iaftnunentum feo infirumenta fic toties quoties foerit opportunum, fub dita Gvitatis Conflanti* foliti figilli munimine roborandum feu etiam roboranda.

AAum in dita Civitate Conflanti* in aula feu flufa Palatii fupra di&i: Prscfentftm Ma- gnifico fic flreouo milita Domino Joanne dc g« ta «fta Grisé» Cqnflattti* Gwüerta, taxe, Canonico Ecdrins Çmrflsilenta. Ite,

ANNO eoum

V.

LiJttrt Jueù ed Aw- tarera*.

Dikâa fili falatem fie Apofloticam benedi- Aioncm. Univerialfa Ecclefi·, cui nor faune riti prnfidenras, nobile metnbram inter orbis terr* catholicos principes efle digoofeeris; fie. et»m foftim fadividudm unionem, quam degis profpere, *ú* profperitare fatetur * nec immunis ejus adverfitatis dficert, fi pa* liatur adverfa; non enim adeo-membra nobT lia poflunt in callem dutere, quod capite lan* guente non dulcant, cum horum fic illius fit nna compago. Quare velut inviti decrevimus tibi nobis occurrentia feribere, vercntes tua dikAiotus animi quietem infringere, fit quia cupimus linguam noflram ab aliorum injuriis continere, tamen ingens, fit inevitabilis pr*. dita Ecdcfia necemus nos fic angit, fit ex- citat , quod dum refpetam ad tua filialis di-, lefrioois devotionira» habemus, mentem no> Cftram eidem fiducialiter aperimus. Te nam- que, dikftc fili, notamus ignorare, quod no- bis (olertem fic,efficacem dantibus operam, ut Bcdefia Romana tam longo tempore (proh do- lor!) fchifmatica périrentione laceffita pacem reciperet, fic renovarentur Ecclefte libertates, couvocato Conflanticnfi Concilio, ibi Scffione publica, celebrata per nos Miffs fanât Spiri- tus, fit iliiuo gratia invocata, pacem -dare ipfi Ecclcfia juravimus, fic vovimus per viam oo- ftra pura fic fimplicis cclfioots, aliis ecclefia jam ditaadverfartia, fic dePapatu per /aerum Concilium Pilanum ejeAis fimiliter cedentibus, ac etiam in quocumque cata, per quem pofltc haberi, pax ecclefia^ antediA*,r prout ex teno- re Bullat, quam tibi duximus tratamittendam, fic per noflros Ôratores ad te taper hoc deftv- nandoa clarius apparebit; fic dum crederemus favores fie dileAtones acquifiviffe, vidimus prio- rum anguftianun onera utique renovata. Nam ipfius Ecclefas Dei perfecntores furorem tan perfidis durius accendentes, ipfam fatolerabils* bus oflcnfis dilaceraruut graviffime, ipfoque Concilio omni libertate privato, contra no- flram (altem perfonam confpirati tam indecen- ter. Concipientes itaque ibi de injuriis agi, ubi erat de animarum falote tratandam, ipfie cupientes occurrere fcandalis, ficaAibus nefaa- dilfimis, vilia prediâa Conflanti* relita, ve- nimus falubriter ad locum SchafitCss fubditutu dominio fideliffimi ebriftiam ft Ecclefi* facrof. devoti filii Friderici Ducis ubi non minori, quam ta patrimonio Ecclctaa propria materiam Ecclefi* trataxe fit eonefadere fieu» decet, non (mesdames a promiffiooe, ficus pneœi&ua eft «blata aliqualiter deviare, fie ut tibi, fill dilata, nihil làtaat iaahfcaafi», quCr dam premifla tangentia, tab qudfari brevi compendio mittemus, alias perorasotes talent Des latins declaranda. Te igitur, fili dileta, flcdnrn hujw taigutarU fïniti* rotamus die

tativ emmfri-

f*r-

aurtieipem, nufa baota malms ηοβηι, ftAdC devotionis mum·, proue opus fuerit. dt ia

AMO file·— Ecdefi· faefafa certatis opcri· tea nobilitate confidimm exhibere · Datum ***>

bus re whom * participe· efie terrerions, saax– a*. christi

ex Inrrtasa Mbia a Dun attributa. Dasnmdre.

VÎT.

A/SraataMMr Pqpe » pass aa^mst w» *littcru fiée Deietifiteti tf Deci Amite· etefi;* pto sa /torreas Cearita' *rveige fi*t*

WWW buUw® w·

"** ftinnsi- Cum tam cadi

Ecdefiam Dd , ac nos p

fafttae habeamus, ut nebis dc ipfi Ecdefi· adverts fas prolpera contingentia tecum com-muniremus, nt nebifenm Mlribus eoagaudeas, dt advertis facrediba. condoleas, dc ut pro auxiliaribee remediis ftudtam devotionis adUbeas, qui ubi potuifii, nobis, dc Ecdefi· ipfi temper in neceffitatibus adftitifti ; certiqueadeo

te requirere. Non ignorat itaque Nohflfas tua, quanto defiderio unionem dc pacem Ecdefi· Dei dudum inveterato febifinate lacerat· do· fideravimne. Nam ut omittamus qu· antea ornatas notifima fecimus, nuper ab Italia, ubi maxifae profonde nofira opus erat, Cootanti·, qu· *ùç** iis ad celebrandum Cond-, Iram efcta erat, per tonge dc difieflia itinera venimus, ibique in pleno Condito Deo, &C Ecdefi·, ipGqoe pnsfcntiConcBfo fpoote pro-tnifimus, dc vovimus Ipfi Ecdefi· dare pacem dt untonem, per viam cdSonia nollro vero Paparai, fi tamen adverfarii notai de Pipatu contendentes cederent, vd in quoa tofiEcdefinpas dc unio perceffictu fequi poflet, parati omnia fideliter \ Denique omnia fecimus, qu· to ,

rpfins Eccteu· perfccutoram fared fatisfacere laids fumus, qui mills Cotrilfi libertate, nulloque ritu ferrato, fed conventiculis de faafo. nibns confeirantes, tamquam non Ecdefi· pacem tanti beta amore, fed perniciem noftram odiis quererent, contra nomam fatarem me-ditari adorti faut; nec deerat eorum farori potentia favor. Q^are cum videremus nullum dfc CoociHum, nullum Qsocilii rkum, Eccle-fi· fcaodalom , pertentam aoftrum , melius exiflimavtaM· ab eorum nos eruere mantas. Sic toque uoe toc contulimus in villam Schafnfii apud dilstlu· filium nobikm virum Fridericum Dicem Andria, qui nos filiali devottone recepit dc colit*, di fic nobis, dc ecde-

rum noma dehberattooe providimus'; nuUoque rameo injuriis frata, fed, Deo gratias, Itari, difpofiti femus, queeumque pro ipfius ecdefi· pace pronaifimus, integre fervore, dc efficaciter adimplere, bona dtfineera fide.'Superqui. bus omnfas dileta» filios oratores nofiros ad re max mittauMiayaui de omntas te plenius infamabant. Et quia farti tuo ab inRtrioûs horam'amatibUs brachio nobis opus erit, nobiUtanm tnamrequirimus & tonantur fa Domino, quatenus taterea, donec oratores noflri adventem, cohorte* dias annataram genitam, quat habes, qribus ad pellendas injurias, &

HVwwl ·. WIOWB <W WHBQBHmM* p Uli· |Hta folvas , fed mabutencre findeus, de cas utiliter ad toc totare vatem, dc faiitn· tuu pietatis,

. . Dominus noder ExMf vw Papa ad civitatem Couftantienfem applicuit, Momt. ubi Generate Concilium fuerat per ipfan cor GemMtfe. vocatum, toque ftetiflet fpatio trtam men-Bfium, pand comparaerant pro difto Concilio; Rege etiam Romanorum, aotemam quidquam fieret, expe&ato per dnoe meules: & iUo adveniente ad ejus roquifitionem, Regis Aoglic Ambaxiatortas expetatis tribus menfibus: Auditoque progreffu Antaxiatoram Regis Franci·, cum idem Dominos noAer eofitem Amhexiatora decrevtifet omnino expeAarc, tamquam firf primi filii inter omnes Reges Cattolicos: non tamen fait in toc exauditis. Quin immo, Anglicb praoccupantibus, nationes quatuor fatal faerunt concorda.* videlicet Gallicana, que tune carebat capto, Ambextetoribus prndiftis, immobe nullis prêtais regni cx»ftentibm, drêbas fotam exceptis dre.

Item, quod, licet ia Ecclefia fanda Dei exftirpatto tarefium efle debeat principalite rccommiffa, quorum dpfenfiooi nultoe Cbriita Prineipm fuMtâos dfc deceat , ficoue illud psmeipue tratandom in Geoeraltas Coodliis: DeouTcotitxn vero modérais remportas harefitun flaret memoria damnanda illius, cujus feAam Joannes Huff fecutus eft, (ut ferebarar,) dogmatizavit, de falfis inftruAioatas de doArina populum Dominicum fubvertebar: Cojus de quorum opiniones tam per univerfitatetn Parifienfem, quam alias unrierficatcs extitorunt reprobam: Qsoram articuli mittetur ad O ñi fidéles Principes, maxime ad ditaun R » Franci· , ito tempore feriofe.* Qri Qqi :m Huis, quamvis captor extitit ex ordinatione Dotaiai ooftri pnadiâa, de illo tsmen nulla fait minitaata junitia, nec permiflum, quod contra ipfam iententte ferrentur, quinimmo procuratum , rcquifittxn, inftigatua per

diAus horeticus relaxaretur, cum fattaretiotribus dc miais dc frangendis carcertae, cafa, quo non relaxaretur.

Item, quod, licet inConcilioGenerali non debeat nationum differentia fieri, cum apud Deum non fit acceptio peritoarum , deberetque dita congregatio Chrifti fidelium una non majori quam alia uti vocabulo, nullaque deberet efle differentia tarer congregationes ibidem, immo omnium M venfemium velle dc opfaioocs deberent fa unum publicum aperiri, dc voca omnium faper fingulariter rimari,—fenfus ad numerum capitum multi .. (>s Zigta- *β ite:* ut notas informentur alb, quoniam non omnas per omnia fime certi pet cena, dc quot capita tot fenfus.) Hoc tamen in diAo Concilio non fuit permMnm, qniofa»-tno ordinatum extitit, ut quuUbet natio m illo haberet unam vocem duntaxet, quamvto, in natione Gallicana client Eccteflu dc voce#., no·

notabile», in Italia Cmiliter, & multo plura manicam, ore prof*» proponendo, quod di*· û»ppo6u , quam in ceteria natiooibui. O* df/. *làpf. ita-* Licet in Natione Gallicana rflent trecenis voces notabiles, & in Italia totidem, ubi erant in illis duabut nationibus docenti praJati, comparentes ibidem petfonaliter, fit de Anglia ibi erant Prclati tres tantum, & ceteri clerici novem in numero.)

Item, ‹tuod, farta ordinatione, quod non client nifi quatuor nationes, & illae haberent quatuor voces, unaqo· alteri «quipararetur, nulla habita diflercana meriti ad tnciitum, fk numeri ad numerum, procurata extirit unio duarum nationum, fcilicet Germanica: fle Anglicans, quas luz voluntati adduxit & colligavit Rex Romanorum przdidus. Et rum nihil lui piuj-ofiii cooicqut poflei, duabus altu rontradicentib..s , unum eiexis idolum, videlicet Patriarcham Antiochenum , Petri de Luna familiarem, & difcipulum abicotilum, fle qui haflenus in Potru Veneris ordinavit fle fabrica vir illas litteras in/urioias, inquifitivas fiedam nativas contra przdirtiim Regem Franciz, fle flaiuni fuutn, fle qui dtftum Petrum de Luna poft inum recedunt ad locum de Pcrpiniano aflociavit ficc. (Ai */tgf. Mf addtla fautntia:* Et ibidem per eumdem ad dirtum Patriarchatiitn erertus extitit. Qui Patriaicha fibi aflociavit fex deputatos dc di&a natione Gallicana, quatuor ex illis Prclatis extra regnum Franci-, omnibus de regno rejertis. Qui licet nullam haberent potellatcm ordinandi, nifi audiendi, fit referendi tantum , nihilominus ordinabant, & ordinata per Concilium mutabaut, pio Libito inordinate voluntatis.)

Item, quod, licet in Concilio fecundum factorum canonum fanrtiones , voces habcic debeant nifi Catdinales, Patriarchs, Auhi Epilcopi, Epifcopi , quorum voces lequirendz ltint in feflione (publica fcu publicis fellionibus, & non in pafiicularibus confiliis: hoc tamen muratum fuit contrariis aftcftionibus. Quoniam quicumque ad Concilium (ad ipia confiha) fuit admiilus, nulla faâa differentia, an foret clericus, vel laicus , folutus, vel conjugatus, graduate, vel non graduatus, honcllus vd abjertus. Quorum voces, refecatis vocibus Pc«latorum, acceptais iunt uiquequaque : Non obftantibus contradiâiodibus ipforum Praelatorum. Et quod deierius eil, fi aliqui Praelati contra iplorum malignantium intentionem loqui vellent &c. *(Suppletum in Mf Lipfenfi:* Suas intentiones juribus fulciendo, fibilabatur, fle fiebat cis tanta imuria, quod oportebat iplosobmutefeere, & abite confttfe.)

Item, quod, licet in Concilio Generali caput principale fit Chrifti vicarius, qui dat ede ipfi Concilio , ipfe tamen Romanorthn Rex ipfius Concijii petiit przfidentiam, in quo diverfis vicibus *(in Lipf. Mf. additur* , d; farto) prwiumfit przfidere. Quod ne dum a jure communi exorbitat, immo fic humana ratio abhdtr^l fle deteftatur ficc.

Item, quod, licet in cifdetn Conciliis deberent voces effe libere ; (At *L>pf. Mf. additur,* fic omni improbitate remota,) multa: tamen fuerunt cavillationes, promifliones, fubordinationes, minz fle terrores. Quibus cauiantibus renunfit (*l.ipf. Mf.* fides) in paucis (*Z. M* hoc eft) veritatis, nunciandc voluntas. Quoniam die xix. Martii Rex nraedirtus in congregationem Gallicanam penonaliter advenit, fecum adducens nationem Applicam & Gcrmanicam, ore prof*» proponendo, quod di*· dirta natiopes deliberaverant faner «vadam fchtdula, de qua mira fiet mentio Qtam de liberationem (volebat) ftadem communicare ut fle ipfi Gallici, ipfis, Rege-fle nationibus pradentibus, deliberarent pariter. Et quia per Ambaxiatores Franci· fit alios objertum cx tint, quod cum ipf· nationes per fc delibcrafleut, volebant fit ipfi per fe deliberare, fic ipfis aMentibua. Quibus fuit per dirtum Regem refponfiun, quod minor pars dtflta nationis erat fubjerta Regi Franci·. Et com ipii Regi Romanorum tres pattes drd· nationis etlent fubjcâz, volebat , quod aliz duc nationes admittetentur Et mime videns, non pol fe obtinere, fui ibundus quafi recellit, dicens ; Videbo nunc, qui contta honorem meum ventent . Qua de caufa nullus vel ialtem pauci au fi fucrqnc dicere veritatem, .ob evidentem cis mminentem timorem.

Item, qualiter Dominus nofter obtulit libere fle fponianec viam eefiionis, contendentibus & ejertis de Papata, fle per (aerum Pilanum Concilium de hzreli damnatis, cedentibus Qux quidem oblatio licet effet innotabii; forma , non tamen fuit acceptata per didas nationes Sed ab eifdem farta futi alia ichedula largiftima & capriofa, credentes Dominum nothum a fuo fanrtiflimo revocare propofito, pes irritationes . Quibus non obftantibus idem (fandiftimus) Dominus nofter eamdem cedukm per didas nationes fadam acceptavit, fic illam ore proprio in publico Concilio le^it, fic concefiit de eadem Bullam fieri.

Item, quod in craftino idem (fanHiifimus) Dominus nofter publicam feffionem teneri mandavit, fle poft celebrationem Mida* ianflt Spiritus ipiam ccdulam iterato legit, & confirmavit.

Item, quod, ilio 'expedito, voluit Dominus nofter ielfiones tenere , fit, procedere (uper reformatione Ecclefic, fle extirpatione hatrelium. Quod nunquam obtinere, valuit, nifi quantum placuit Regi antedtâo, (*M. L.* dido Imperatori) fit inducentibus eumdem .

Item, qualiter omifto capite principali, & non habiu confiderat ionc ad fanâifttmatn fic largiftimam oblationem, quam Dominus nofte·' fecctar, petiit idem Rex, proculatores confiitui irrevocabiles per di&um Dominum noftrum ad dtrtam ceflionem faciendam, quorum psincipalis ede volebat , fit alios ad lui voluntatem ordinandos: Et ultra, Cottctlrum non debere mutari a dido loco Conflanti·, nec dirtum Dominum nofttum fe abfentare ad aliquem locum (aliquo loco) donec,di&a renunciatio fic ccflio farta clfet per contendentes antedidos . Super quibus,obtinuit per dirtas nationes fieri iuppheationem Domino noftro- Qui Dominus nofter fupcrioii rtipondit, ficut in cedula fuper hoc faâa plenius continetur, (*Ltpf. Mf. addit* : cujus copiam mittimus .)

Item, quod idem Rex in vituperium Roman· Ecclefix, & ipfius Domini noftri, infra claufuram palatii , & ante camcram ipfiua Domini faoftri, baftiludia cum magno ftrephu tubarum (magna voce oris & tubarum quotidie) fieri procurabat.

Item, quod in prefentia ipfiua Regis pro curatum & confultum (*L. M.* conclulum) cxtiiit per Anglicos , quod procederetur ad captionem perfonz ipfius Domini noftri, qui ita fanrtiflimc * ut dirtum eft, *& devote &*

Mu-

■ ■— exuberanter fe habuit, nuod prefentibns Am> baxiatoribus Regis Franci*, flt didis flnglicts cosuradiccotftus, captio hujufinodi evitabatur. (A *Lipf. Mf.* A* *iabeter* «vrfe: Phtfemffiw in ddiberatiooe di&oram Angficorwn flt illis contradicentia» Ambaxtatorffius Regis Franci;.)

'T*., * *'

Item, didas Rex Romanorum fecit per multos dies ventre exploratores ofqoe ad cameram didi Domini noflri, fle una dia ufqne ad cameram propriam fle ledum ejufdem, ad videndum, utram aufugerit. (*it Lipf. Mf. ita:* publicando, quod aufugere volebat). Et quod deterius; portas civitatis (*tyf. Mf.* valve) per unam diem tenuit, fle fecit teneri claufas, nullos Prelates, five clericos (exire) fixas permittendo, immo verius Cardinalibus volentibus pro fpatio (*L· M.* ad fpatium) exire, exitus fuit recutitus. Fueruntque pofiti cuflodes de die & de node circumquaque palatium, per terram & aquam.

Item, potlremo a dido Domino noflro fuerat petitum, quod flaiim cederet, (» *Lipf. Mf.* Aer *ita leguntor* : Item potlremo procurabatur, quod nunc cederet omnino) aliis etiam non cedentibus, nec clarificato, fi cedere vellent, (vel non) fle (volentes) quod idem Dominus nofler (ex nunc) defeenderet de cathedra, ita, quod quoad obedientiam (*ia Lipf. Mf.* flt illa quantum ad obedientiam) noftram maneret vacua, adoptantes alium in locum ejus furrogare, & admittere ipfius Regis votum & difpofitionem, nec permiferunt mentionem facere de Coocilio Pifano, quemadmodum Bullis petitur defuper, nec condemnationem eosumdem contendentium de Papatu. (*ht Mf. Lipf. aliter hac rrfnootor;* Credentes ex pofl & adoptantes fle alium in eodem loro furrogare flt admittere ad ipfius Regis votum flt difpofitionem. Et cft tamen confideranda intentio iniqua, quam gerunt illi , nedum ad Dominum noflrum , immo ad confuGooem domus Franci* flt totius cleri Gallicani. Cujus domini Regis fle fui prcfaii confilii labore fle providentia tentum fle cooclufum fuit Concilium Pilanum. De quo Coucilio non permiierunt mentionem fieri in Bulla predida nec de condemnatione torumdem.)

. Item, (qualiter) Rex fuit paffus in vituperium difli Domini noflri, immo totius Ecclefis, per Archiepifcopum Sarisberienfcm Anglicum (quem idem Rex fecum duxit & reduxit) diflo Damino noflro verba proferri injuriofa, etiam a fide catholica deviantia , videlicet, quod ipfe Archicpilcopus effet fupra Papam, fle totum (Generale) Concilium. Et licet Dominus nofler fuiflèt proteflatus de injuria flt errore, non tamen ob hoc corrigebatur, (fe reduxit.) fed receffit illcfiu temere cum eodem (*ht Mf. Lipf.* Sed potius temerarie fle line corrc&ioDc fle reverentia recellit cum eodem Rege.)

Item, quamvis de dida natione Italica effient Praelati, munero LXXX. vcl circa, fle multi alii Dodores, fltMagiftri notabiliflimi in Theologia, injure Canonico3c Civili, qui (» iuper occurentibus in eodem Concilio juxta juris difpofitionem) abhorrentes fine lege loqui, fecum pfures notabiliffimos clericos aliarum nationum habentes, (io Lifp. MΓ. CQoformantefquc fe cum pluribus aliis notabiliffimis el. alxar. nat.) volebant juridice agere, difputare flt concludere uuiterfa, fed non fuerunt admiffi, (auditi) immo illa natio Italica

A totaliter fiait abjeda, feparata & crdufa , ac fi non exifleret, fle comparent. (*L M.* ac pro mo exiffeme ac ■<» companote habita.)

ANNO CH*ISTI

Hia igitur penfatb, fle aliis multis, quo latina deferibencar, fle per oratores expretius dtrigeatw, (mandabuntur) flt quo merito cadere poteram in conflantem, immo cooffantiffimum ; (Jb *Lipf. Mf.* quo metum io conflantem immo in conflantiffimum animum inducebant.)

Idem (fimdiffimus) Dominus nofler nolens fcandalixare Ecdefiam Dei, fle ne impedirenu fan&ffimum propofitum , (quod difpofuu ' volens difpofitum perficere fle complere cum diftri&iffimo aflcnfu fideliffimi filii fui, Ducis Aoflri*, de villa Conflanti* de node non fine

B gravitate fle difpendk» perfoo* fu* (peditando) per leucas five militaria ejufdem patrio, quo fe extendunt (afeendunt) ad fex leucas Franci* , (fle ultra,) venit ad locum Schafufiam . Ibique cum (primo) applicuit, refe&iooe naturali orniffa, fcripfir profato Regi, collegio Cardinalium fle Concilio (predido) quod non ad fugiendum viam per ipfum oblatam , fed mortis volens evadere incurfum , fle alia inconvenientia prscfats, (proliba») ibi advenerat, ibique flans in fua libertate plenarie fignificabat, quod paratus erat, que promiferar, adimplere , & , propter complere illa , velle accedere partes Franci*, fle (inde) appropinquare loco, ubi Petrus de Luna obtulit fe

C venturum , continuando Concilium ad didum locum, vet alium, ad voluniaiemRfgs Francis & collegii Cardinalium aniedidi flee. (*Ii AfJ. Lipf.* Si per Dominos Franc ise ficipfum facruxn Collegium fuerit avifatum.)

VUE

Littera atiffiva ta parte Nattornt ftiliea ad Principtj ti Vaivtrfilatei de Italia.

Sacrofanâa Synodus in Conflantieofi civitate congregata, Generale Concilium legitime facient, univerûs Chrifii fidelibus. Gratia vobis & pax. Nova lux oriti vifii efl, gaudium , r*

D timor, & tripudium apud omnes Chriftianot populos, dum placuiffe Deo cerneretur vocare certum, congregare fenes, coordinate Principes fpirituales populorum, quales appellat Deos, & lucem mundi, ut fanâificarent & illuflrarent Ecclcfiam. Quid enim melius, quid ialubdus, jucundius, & efficacius pro tetra fchifmatum, errorum, vitiorumque diffuganda caligine ab ipfis Ecdefi* finibus, & pro redudione pacis defideratiffimae, ac (ororis fuse pulchre veritatis, necnon pro illius , quae prsclariflima eit, jufliti* ftabilitiooe, fnb debitis ordine, modo, & fpccie potuerant conferre , nobis oriens cx Alto, ad nos illuminandum, fit dirigendos pedes noflros in viam pacis, ^uam ut conveni-

E rentur Apoflolici viri, & feniores de Ecdefia, Paftores, & Dodores, videre quid opus fa&o effet ad priftioos ejufdrar Ecdefi* pnsfulgidos mores revocandos, quos in horrenda vitiorum monftra dilapfos qui non perfpicit & ingemifcit, cscus , durus, & exeo» efl. Sed ve mundo a feandalis . Heu quam nihil apud mortales tutum ab hofltlibus infidiis illius, qui tanquam leo rugiens circuit quaerens quem devoret, fit fagittet ih obicuro reftoa corde, perambulatu terram, ut mille nocendi artes, mille dolos exerceatqui dormientibus atra node corporis hominibus, fuperfeminat in agro

Dominico xixaniam, tollens autem flt fuffbeans bonum fianen verbi Dei, ut flagitiorum info hx folium, flt fleriles dominentur avena, vet>r«, & urtic*. Hoc eft negotium perambulans in tenebris, quo facemort faftuo Mt, at ipfo tacefccotts aurora virtutum primo...o, dum nova rerum factes in Eccfefias regimen per hoc clariff. Generale Concilium crepta euet, dumque orto foie juftiti* exiret homo fpiriiualis ad opus fuutn beftialibos recluGs atteftibus, ecce paftor nofter fumeus pontifex, o fides! o pietas! taoquamferrc lucem fulgentis bujus aurore non fuftinens, fed eam, ut apud Job fcriptura eft, arbitrat» ambram mortis, 8c velu:, juxta Saiyricum, admote trepidaret arundinis umbram, Dofht, dam, þrêter expeâatum abiit, difeeflit, 8c evafit, ambulans in tenebris, ac proinde ficut res indicat, oefeiens quo iret, relinquens infuper poft fe fafpicionem fœdam & inhoneflam de fchifmate. Quid preterea dicent homines, ntfi quod enuntiavit reftc Chriflus qui male agit, odit lucem, & non venit ad lucem, ut non arguantur opera ejus; & iterum, mercenarius fugit, quia mercenarius cft. Qui fi dixerit, timor & tremor ceciderunt fuper me, viderit, ne fotfnan idcirco fuerit, quia demerfus erat m id, quod (equitur. Contexerunt me tenehne. Convenimus ianftitatem tuam. Pater beatiŒmc, lugentes querimus qui te tafeinant, & obfufeant tantum gloria: perpetuae fulgorem, quz tibi quaquaverfam ex oblatione vin cetttonis encomio axreverat, ut de te palfim canerent homines illud dc Poeta: Temper honos nomenque tuum laudefque manebunt. Porro fatis, magnum vero nimis ctJe debuerat fcanda^iiare fuga tali facrum prefens Concilium, & in ipfo totam quam reprrfentat Ecciefiam, ablque illo quod verbis & litteris fordidas indignafque conviciolum nebulas evomeret iple furnmus Pontifex adverfus idem Concilium, fatagens in ipfum, fed fruftra, turpem fuge fae caliginem, velut in myfticum folem refundere. Protinus itaque fcripfit Regibus, Principibus, 8t Univerfitati fidelium litteras hoc facrofan. Concilium notantes, ad qaarum aliquas jam dilucide refpondimut, mooftrantes, quod in claram, faims fit debitus honor, lucem veritatis impingit, fle involvit femetipfum caligine. Conqueritur in vireris litteris, qur pofterius ad nos, quamvis prius fcripir, dcduft* funt. Laudat in illis fugam fuam ex tribus maxime; interim de erroneis enormibus injuriis patenter inclufis fileret, cum fic primum inducit, quia femel una die port* civitatis bujus Conftantienfis claufac fuerunt, ut nemini pateret egreffus; propterea quod deliberationes non per votos vel vota fingulorum, fed per Nationes petebantur contra morem Concilii Generalis; denique quod per violentias quafdam impreffivas in hoc cretu, non erat animus in confuiendo vel deliberando liber. At vero fucatus hic 8c umbratilis, non tam caufa excufatiooum, quam accufationum color faciliter evauefcit, fi res, pt geft* funt, profpiciaanu in folido, Lumen veritatum introfpiciamus primum, & videbimus, qusidem fummus Pontifex prius cdifta dederat, ne quifquam ab ^toc facro Concilio pnefameret illicentiatus abire. Comperiebantur nihilominus multi trabfgreffores hujufmodi fententiarum fpiritualium, ac proinde formidabatur diflblutio Concilii ^jaa ut Serentis. Regem Romanorum moneret Tapa, quod per ipfum adhiberetur provifio. Provifam eft una tantum die, nec Integra, per cuflodes civitatis, ut porta quidem non clauderentur, fed cultodircntur, quo nfipe interim efficacfor farrirtiafis provtfio fafta eft, prohibens reccttum talem perniciofe continuantem. Etfi putaverit idem D.N. Papa propter fe, non propter alios hoc fa&um ftuffe, tanquam violenter detineri quereretur, adjiciens. Qrad fi apud TereniffT. fle unionis EccteGaftic* ferveotifltmum profccutorcm Regem Root. fle Hungari* Temper auguftnm fuiffet animus fle voluntas coercendi perfonam D. Papa, ne diffugeret, hoc utique pofitum erat, Deo permittente loquimur, in fua poteflate; nam flt ipfe Rex per relationes fide dignas pnefentiit, fit prssfcivit, fle palam, multis Praelatis audientibus, eodem vefpcrc futuros ejufmodi fug* motus, quibus in promptu facultas aderat viribus obfiftere; fed noluit ipie fortiifanus io armis, fed fortior in promittis fle fide. Ceterum texitur in cafa querela, quod deliberationes dat* funt f r Nationes, non per lingularium voces; qui modus procedendi tentus flt habitus viam utramque complexus eft, ut plus ordinis flt compendii, quanto minor erat multitudinis coofufio, fervaretur - Unde per Deputatos folcmnes Nationum primo figillatim, poft ad/unftim communicato confilio, de hinc per ipfas Nationes, ubi fingulis fua vox libera erat, tandem colleftis in unum Nationibus, ac RR. PP. Cardinalibus, ia Setfione publica, querebatur palam dup>.r fingulis articulis advifatis, fle pneconcihatis, fi placerent, prxmitta elvâione ex prifca Conciliorum fortna, ut cuilibet liceret dicere, quid vellet, quatenus doceretur, vel doceret. Arbitramur ex his perfpicuum efle, quod rite, prudenter, fic refte procellit hzc Synodus. Sed dolet fonaftis D. Papa non pnevafaiffe multitudinem quorumdam titulatorum convocatorum fedulo, & certatim concurrentium, qui quia multi ettent numero, fed pauci gravitate, vel merito, dcc ipfi profpcximu*, fle evanuerunt fabito, tanquam nebUl.x matuttnx. Poftremo fuittec nimia liberalitas omnium ad hanc feram fynodum confluentium, fic intenta relifta per quofdam D. Papae, ne de eo verbum fiat, camaliter complacere volentes, impingere caput ejus adulationis oleo, ut in ipfos odor lucri reflueret, quemadmodum nullam. ^novimus per nos ipfos fle noftros' impreflionem, quominus fas haberet unufquilque in hoc castu celeberrimo confulere, & deliberate id quod vellet, : propria vel aliena fententia abfquc contentione vel cmularione tali, quae deberet caritatem rumpere, vel tollere libertatem. Definat ergo communis Paftor fugiens contumeliis laccflere gregem, fimplici longanimitate volentem perfiftere. Corrigat potius fapienter fcandalum fui receflus, celeri ad nos pulchroque regreffu, ubi tuta funt omnia. Nolit, obfq^amus, nolit faluberrimam, dtvinifanam, flt famine necettariam hujus (an&ifs. cretus auftoritatem querere viis obliquis quomodolibet ditto!vere, nam fruftra jacitur rete ante oculos pennatortam, vel credat efife nobis oculos. Sumus autem oculati, Deo propitio; neque enim Argo fabulantes Poet* tot dederunt oculos, quam tftud habet Concilium, oculis plenum ante & retro, quibus partem fpcftat utramque, quibus intuetur non tam vetba, quam opera, prout jubet Jefus Chriftus. Nam qualis eft vox tfta, offero, juto, & voveo, fi tenacior, 8c fer-

ferventior operum clangor reclamet atque con- A tradkat? Petimus dmfqae, precamur, ft obfeftamur omnes in communi Chriftianos, per ipfam omnium bene viventium matrem caritatem; per fi quid de tota Chriltixnicatc nos tot variis cafibus, toi difitcuitat&N viarum, toc fumptiboa, curia, atque laburibua agitati bene meruimus,- per fi quid donum fidei nebis reliftum eff, quaerere tantummodo «ma Dd, non ooflra font, io «dificarionem Ecdefia; nullo paAo declinetis ear veftrum in verba malitia contra nos audienda, in diffipationem hujus fscri Concilii, devotiffimo coocordiquc totius pene Chriflianitatis affenlu divinitus inchoati. Sic vos adjuvet, benedicat, adificet, dirigat, Ot confirmer fponfus Ecdefia, cujus B reformationem in omni virtutum decore quarimus, Jcfos Chriflus, qui eft Deus bcncJiâus in fecula. Arnen. Dacum ftc.

IX.

De jure Concilii, Fapam Joemnem a fuga rtvecandi, ac fine eo Canalium pertexendi Jnthritater ab Univcrfitate Partfiofi déterminait.

Γκ Mi. vin- JoôcntnC. Auftoritss hujus facri Concilii «41, quod, qoarens Icicnter, direâc vd indirecte, diffolutionem ejus & fur auftoritatis annullationem, vel permutationem loci, vel aliter habendo, eft, fi de hoc confliterit, dckhifmate, inuno C heretics pravitate fufpe&us.

Auftoritas hujus iacri Concilii tft tanta, quod qurrensfcienter, ut prius, poteft evocaΠ coram hoc iacro Concilio in cauia Ichifmalis ft herein, refponiurus ft *it* purgaturus, cujufcumque flatus cxiftxt.

Aufionta* hujus lacri Concilii tanta efl, ut futnmo Pontifici, fiqurreret earn pro nunc diffolrere per litteras fuas vel mandata, non eft obediendum, fed refiflendum in facie.

Aufloritas hnjus iacri Concilii poteft ft de* bet dici confiftere in Praelatis, DoAoribus, ft aliis litteratis perfonis, permanentibus ft permanfuris in hoc facto Concilio, etfi paucis numero, in dcicAu aliorum. D

Aufloritas hujus facri Concilii eft tanta, ut feipfiun poffit flabilirc ft continuare fte. per invocationem brachii fccularis, ft realcm coercitionem adverfus omnes, cujufcumque flatus exiftanr, qui hoc facrum Concilium palam Vel occulte vellent pertinaciter de fafto diffolvere. Nec debet hec coercitio violentia dici, fed fuflhia,

AuAoritas hujus facri Concilii tanta eft, ut fibi poffit flattiere modum procedendi & ordinem In omnibus his que proponenda, traftanda, deliberanda, concludendaqne funt, ft qua vim obligationis poterunt ad omnes fideles inducere.

Auftoritas hujus facri Concilii tanta eft, ut b de bonis Ecclefiaflicorum, imtno laicorum. fi neceffe fuerit, poflit flatuere circa fHpendia ad fuccurrendum paupertati illorum PraUtorum, ft aliorum, qui le voluntarios ft utiles exhibent ft exhibebunt ad continuationem hujus facri Concilii,

X.

Conclufienei fintularet Parificrfiutn, font odmifft, nec approbatt per Concilium,

Merito dicuntur rejedx 1 Concilio.

Prima Conclufio unireris iis; Ecckfia militans, quam facrum Concilium reprafentat, cft magis sKceflaria, quam Papa.

Probatur. <^>ia ηάη contingit aliquem viatorem falvari extra Ecdefiam, fecundum Auguftinum, libro de Symbolo. Sed multi falvati font fine Papa. Qpis etiam nulloexiftente Papa contingit falvari per Baptifmum alios, alios per pccoiiauiam.

Confirmatur. Qyod Ecdefia fit plus necelfaria quam Papa. Patet, quia Papa eft neccffarius propter Ecclefiam: Quia fub uno capite melius confirmatur unitas Ecclefis. Ergo Eckfia eft magis ncccflaria, juxta regulam illam? Propter unumquodque tale, illud magis eft tale.

Et ex ifta conclufione feouitur, quodEcdefia fit utiliou quam Papa. Quia, fi magis ntceffaria, tunc utilior.

Secunda Conclufio. Ecdefia eft melior quam Papa. Quia Papa eft propter Ecclefiam, lanquam propter finem. Ut patet ex diet's. Sed finis eft melior his, que iunt ad finem, J. Topicorum & i. Politicorum, deteriora faut gratia melioris.

Confimiiiter per hoc, quia id eft melius, fecundum regulam Topicam, cujus corruptio pejor. Sed corruptio Ecciefix eft pejor quam Pape, ut patet ex diAis, Ergo &c.

Tertie Conclufio. Ecclefiaeft dignior quam Papa. Quia Ecdefia eft fponfa Chrifli, uxor agni, fibi indiffolubiliter unita, fecundum Apoftolum ad Ephef. 7. Ubi glofla inter cetera' Quia fit ex duobus quAfi una quzJarn pertona, fcilicct ex capite & corpore, ex fponfo & iponfa. Ergo ftc.

Quarta,Conclufio. Ecckfia eft honorabilioc quam Papa. Patet, quia Chrifttu Ecclefiam fuam dotavit pene innumerabilibus virtutibus, donis & gratiis atque facramcntis. Sed fiujufmodi eft prattnjum virtutis. IV. Ethic. Non autem inveniuntur tot virtutes & dona in una perfona Papz, fed in tota Ecdefia militante. Ergo, ftc.

Quinta Conclufio. Ecdefia eft. fortior ft poteotior, nuam Papa. Propterea quia feribitur de es, Matthxi XVI. quod port· inferi non przvalebont advetfus eam, qufc fope pervaluerunt adverfus Papam. Videlicet fecundum Hieroqymtim per portas inferi intelliguntur vitia ft hscrcfes, per qua: cft introitus ad inferos. Que ports nunquam prevalent contra Ecclefiam univerfalitcr, fed fiepe contra Papam.

Sexta Conclufio. Ecdefia eft fidelior icu conilam ior in fide, quam Papa. Propterea, quia contirgit Papam hareticare feu a fide deviare. Hoc autem nunquam contingit uuiverfali Ecckfia. Nam alias contingeret, quod nulla effet Ecdefia, quod eft contra mub tas Scripturas, dicentes.- Quod Ecclcfu militans n»- p-1.1 deficit ufque ad finem mundi.

Septima Conclufio. Ecckfia eft fapientior quam Papa. Patet propter magnam multitudinem fapientum, qui rant in Ecdefia, in quibus cft amplior fapkntM & multiplicior quam in uno homine, qui eft Pape. Unde fecundum

dum Apoftolum 1. Cor. ia. lo Ecdefia turralii, per Spiritum S. lapienda, aHi Sermo scientiae, alteri fides, alteri gratia fenitatum, alteri operatio virtutum, aim prophetia, alii dUcretio fpirituum, alii genens unguarum (alii interpretatio fermenta.

anno chkisti *****

Ex pnsmMCs (equitur Condalio oftava

Qpod Ecdefia Catholica eft fapra Papam, quoad neceflstatem . quod boattatem, quoad dignitatem, quoad booorabilitaiem, & quoad fortitudinem, & etiam quoad fapientiam.

Nona Conclufio. Qpod Papa, qui inftituitot per deftioocm Ecclefin, vel ejus victa gerentium, recipit femmam poreftatem ab Eccut omnis alia potcfhp, ficut a Deo priori-palitcr. Probatur, Qpfa per miniAcria illorum eligentium recipit bujufinodi poteflatem . Ex quo videtur fequi, quod ilia poteftas Papal», que eft io Papa aftualitcr, Temper tit io univcrfali Ecdefia habitualiter , feu virtualiter. Alioquio fede vacante aliquando, ficut quandoque contingit, fponfa Chrifti effet imperfe* As, fle in fibi neceffariis ad fakuem defeftnofa, minus digoa, minus bonrita, minus fecunda, minus fponfo fao difefta.

Decima Conclufio. Chriftus fponfas Ecdefue dedit fuse fponic Ecclefie claves regni c--lornm, cum pluribus aliis donis. Probatur hoc ex didis Auguftini fuper Joan, ubi dicit, Qpod, quando diftum eft Petro; Tibi dabo claves regni caelorum : Et, Qpodcumque ligaveris fuper terram ficc. Petrus univerfam Ecdefiam Ggnificat. Et infra : Ecdefia que fandatur fa Chrifto, ab eo rcgoi cstkxum claves accepit io poteftaeem ligandi atque folvendi peccata . Quemadmodum enim eft per proprietatem in Chrifto Ecdriia , ita eft per fignificationem Petrus, in Petro. Ex quo fequttur, quod Ecclef- unirerfalis non habet claves regni cariorum a Paps , led e contra Papa ab Ecdefia, que per eledioncm fecit ipfam in executions leu ufa clavium quoad membrum etiam priocipaliliima.

Undecima Conclufio . Ecdefia fufficienter congregata poteft in multis cafibus uti clavibus fibi a Chrifto collatis, & Papam & quodLbet aliud membrum Ecclefin judicare, corrigere, & exjufta caufadeponere. Patet, quia licet eripere gladium de manu furiofi. Pote* fias enim, qnam habet Papa aut alius ab Ecclefia, non eft ipfi data ab Ecdefia ad deflruftionem fed ad cdificatiooem. Si ergo ^ttitur ea ad deftruftionem & ad fcandalum totius populi Chrifliani, licet eam deponere de manibus fuis.

Duodecima Conclufio. Univerialis Ecdefia militas», quam (scrum Concilium pnrientialiter congregarum repneientat , (impliciter loquendo majorem habet auftoritatem quam Papa . Probatur, Qpia univer(alia Ecdefia, feu tscrum Concilium eam repnefentans, poteft fscere conflitutiones ac decreta, quibus non licet Papam convenire. Quod fatebatur Gregorius , ubi dicebat^Jfe venerari quatuor Concilia ficut quatuor/ Evangelia , feu Evangel» libros, prout habetur in Decretis, difl. XV. Etiam dicit Auguftinus.· Evangelic non crederem , nifi auftoritas Ecclefin me compelleret. Irem dicit Hieronymus: Si auctoritas queritur, orbis majoreft orbe. Item, Auguftinus *io* quadam epiftola inter cetera innuit, Plenarium Ecclefin univerialis Canalium petle m cafu il-* torum EpMeoporu* , qm ftuomai adjudicaronant, coram fcnaeMias refohrere. Irem, unbarfaba Ecdefia ia cafe Papam poteft deponere ge Chrifti, quam tradidit de intro peccante m fratrem, quem vuk fioaUter «tenure coram Ecdefia: A qua nullum excipit. Ia qno inouirar, quod famma auftoritas in terris eft apud Ecdefiam. Itetd dicens: Qjsi fcandalixaverit unum da pufillts iftis, qui ia ma eredum, expedit ei .ut fafpendatur mola afinaria io collo ejus, fic demergatur in profundum maris: Quid ergo fi Papa fcandalisaverit Rûivtt-falcm Ecdefiam, & continuaverit in hugmim fidei fic bonorum moram decrementum , sienne veniet fecundum diftam legem puniente P Item, aliam legem tradidij Chriftus dicens: Si oculus tuus fcaodalitat te, projiecaba te. Papa autem habet (e ficut oculus in fpeculo politus, debes» fua providentia fidem & fanaos mores cooiervare. S ergo hoc non fecerit, veniet,; puniendus fecundam didam fegem.

Corollarium 'primum. Ex premifiss videtur pqfts elici, quod Poteftas Papa fit poteftas Bcdefic, quia utitur nomine & vice Ecdefie. Et quod auftoritas Papas, qua utitur nomine & vice,, fit auftoritas Ecclcfat, tanquam execcutor auftoritatis & poirilatis datu Ecclefin a fao fponfo. Et quod Papa fit tanquam defeqfator thefaurorum Ecclefin datorum in dotem a fuo fponfo, &c.

Corollarium fecundum. Item dicitur ex premidis, quod non eft illicitum, immo verum & catholicum, quod in multis fit (aerum Concilium fapra Papam. QumimrtK)dicere oppofitum videtor periculofum. Cum ultimatum refugium Ecclefin in arduis & grandibus , fle concernentibus fidem ft datum Ecclefin, non fuerint judici» Papss, fed judicia Gcncraliunr' Conciliorum.

XI.

D ^fui/rawa/j , fMd Cardiaalr/ Jmmu/ *XXIII. r, Mfvu nt tnt&ttn* ara pq^far, — t-f r«s* rv *{txt* Caxilii tâuoe fMto ii*· 17. - *J/rili»* 1415. prepqi/a.

Prima veritas eft, quod nequaquam .io hoc facio Concilio debeant in.erede Papa fle Cardinales, feu io traftatibus qux hunt m codem Concilio. Et ratio eft , quia ibi agendum eft de reformatiooe Ecdefic in capite fit ia membris principalibus, fcil. de Papa & de Cardinalibus ipüus. Sed ills non poftunc uec debent etfe judices in proprio fado, & per confequens etiam ipfa 000 reformabunt in illis, remanente deformitate etiam in ceteris membris.

E Secunda veritas eft , quod, cum ipfi Doouni Card; eldoeres D. Jo: Pape, fricotes eum rife calem, prout fait & eft, nihilominus ipfam elegerunt in Papam. Ubi optimum debebant elegifle, vel fisltcm mediocriter bonum fle utilem, abufi faut potcftatc eligendi » & deberent privari eleftione, & «lias eflent maxime puniendi.· Propterea, quia per talem abuGvam cieftiooem eorum totam Ecdefiam (candalixawrunt, & fic nullatenus hujufinodi Concilio & aftibus ejus deberent interdie.

Tertia veritas eft, quod cum ipfi Domini Cardinales diftura Dominum Joanncm Papam

ta Concita, qaafi approbantes pnsditam fa·

«Men

Qoarta veritas efl, quod, com ipG Domini Cardinales, vd phots eoram hoc reverfi, pofl tandem fagam, etiam ηüψηi aeram reraanfenmt, poblice afleraerunt, qc per rvrdfam dlfti Domini Jnanois talem aaafem e Conflantia, diffiotatum Meric ditam Conci*

falva pace tantorum Patram, hoc cafe ialtem latan, quo agitor, quod ichiima mo tollatu, ft vera μ » hat ia Ecclefia, & at ilia in iilb captabas reformetur. Qpia Concilium Hlm caGbm eft fupra Papam ft Cardinales, ft dependet immediate a Deo· Bt hoc non Gllit frnmdum Thoologm ft Dotares Jorte Canonici, expertos ft veraces, ft evidcntiflrmas rationes. Et per Goufeqocsu, ipfie dicentibus, fa ipfos exchrieram a Concilio ft trataribm

in hoc lé errafle, ft fubmitterent fc ordinationi Condiit memorati.

Qdnta veritas eft, rraod interim, quod non revocabuntur ft fltfpendeotur ad aliauod congruum tempus rdervatiooes Papules dignitatum ftc. nunquam poterit ipfia Ecclefia reformari in capite ft in membris, per quemcumqoe etiam ingeniofam vd poéenrem, nec per tplum Concilium, nec etiam providere friper hoc, quin *iffa* Dominos Joannes Papa femper habeat libi favorabiles ft potentes fautores, ut lac fugant de ida, fciL aurum, quod plores fole libentius (petant. Invcnietquc femper campfoses in copia dignitatum ftc. ft ab eis habebit aurum copiofe, quamdiu hoc durabit, ipic fiiique fequaces. Nec non ceteri ambitioli, quorum infinitus eft numeros, bujufmodi Concilium deridebunt.

XII.

g_ *Mf u* IBM. *frr Ctllguea Carìàiüta» * frefntui Stnaiftau Pracifit D.Sigtftn»·* di tan. Argii *(fc. tw Cmc m*.

Coram hoc Gero Concilio ex parte Santa Ecclefie R.um. Cardinalium proponitur ft dicitur: Qpod, cum tam Rom. Ecclefia quam Generalis Concilii tanta fit antaritas, quod tam majorem quam ampliorem fieri per novam hujus Condiit Conftantienfis conflitutionem non fit opus.* Tamen fient aliqui diftam Concilii Antaritatcm magnificare ft declarare voluerant: *Sic ft* aotaritatem Rom. Ecclefia, quam aliqui nimâ videntur deprimere parvipendere, ad comomnem omnium notitiam, at dignum eft, tmqpificare ft ejus praeminandam declarare da&i Dommi Cardinales utile jndicanau fob Condufiombm infra icriptis.

Prima Coadufio ex parta Papn. Romana Ecdcfia fecundam Cahomeas lactaoccs Qui. naun-Afli traditioni conformes, omnium EcckGarum malar efl ft Magiftra- Et oppofitum dicere eft hereto inwUata.

ANNO amisti

Rlfpoofio CooctUi. Tamen non eft errare fisu peccare in ahqoem articulum Catholico fidei, in Symbolo compreheafum.

Secunda Cooclufio. Romana Ecdcfia ficuc omnium Eoclefiarum Magjflra eft, fic caiom caput merito did poteft.

Tenia Condafio. Romana Ecdcfia ficut ornofam Ecdefiarom caput dicitur, fic ft Con. dût Generalis, immo Umvcrfalis EarkGa. qua ex omnftus particularibas Ecdeûh miegratur.

RciponGo Concilii. Nota fnper verbo espur. B Hoc concedatur, tamen non ad foveoUtrm fchifina aut diflormitates. Item nota, fupet verbo Concilii, eft fabdiftinguendum, Qjna hoc eft veram to aliquo Concilio, maxime cum agitur ad elidendum aliquem errorem contraCatnolicam fidem, feuharefim extirpandam. Ubi autem agiw de febifinate tollendo in Rom Ecclefia, quod per Cardinales ortum habua, eut quia Cardinales alias abufi iuot eleûione, & ht fimilfeus, ta non habet locum. Altas edent in proprio lata. Hex probantur luce darius 79. difl. per totum, ft pncfertün in cap. I. St quit Apoftolicn, ft cap. a. Si quit Papa, ft cap. 4.Nullus umquam, ft cap. 8. Si duo, ft cap. 9. Si quis pecunia. Et hoc C etiam ratio diflat Qericos in difeuffiooe tenere, eo obfervato ordine, ut minores exhibeant ponorrbus reverentiam, & potkxrs minoribus dilcflioocm impendant, nt vera concordia hac intef eos, & ex diverfitate contextio ft refla officiorum generetur adminiftratio fingulorunu Neque univerfitas alta poterat totionc fubfiftore, nifi hujofmodi tam magnus doflrina ordo (ervaretur ftc. Et hu/us cxmnp'um capitur de cclcfli militia, quia Angeli (une, Archangel! ftc. 69. dift. c. 7. Ad hoc. Qualiter autem Epifcopi ft Clerici non debent invicem dtlcre pare, patet XG dift. per totum.

Qparta Cooclufio. Romana Ecclefia pramiffam poteflatis ft autaritatis praemioentiam D obtinet, non tam humana traditione, quam divina*: Et* boc Rom. Petri Apoftoli, Cbrifll vicarii, ft cuiuslibet fui legitimi foccefloris, ![ui ex Chrifti inftitutione fi»b eo taoquatn trb principali capite, tam Romane quam univcrGlis Ecclefie caput fuifle vd efle digoofchur.

Corollaria. Unde ex hoc patet, quod Antaritas Papa fcu Romana Ecclefia, firat ft Concilii Generalia, immediate eft a Deo principaliter, licet fit ab homine feu dependear ab humana poteftate minifterialiter. Nam Papa fit per Cardinalium deftionem, ft Cardinales Papa autaritate, ft Generale Concilium, per Papam aut alterius legitima poteflatis convogcatiooem. X

Rcfponfio Concilii. Nota fuper verbo poteftatis, adde canonica ,, ft juxta formam a Canonibus traditam. Patet *J. dift. c. 1. Ih nomine Domini. Ubi circa medhad dicitur.' Eligatur autem de ipfius Bcdcfia gremio, fi reperitur idoneus. Nota hoc verbum: Vd ii de inia non invenitur, adamatur de alia, (alvo dsbito honore ft reveraofia noflri dikfli filii, Hernici foil. Tertii, qd in pvatatiarum Rex hebetor ft futuras Imperator Deo concedente Geratur. Et dicit gfaflafaper illo: Ida ncus: Bene potefl ede, quod amnes Cardinales

fiat

--------------fini Canfti, fed tamen.non fint omnes idqnriA Rjrfponfio Cboçflîi. Nota, quod tfti doOar—· –
AWWQ >d Papetum. Qpia fimt form exxporc vitiati, ticuli, fic. Rmmm Budefia, Papu decedente, AMWO
CHtmn M >UnM. hafcne imnediaMntnm. ftc. Romana Ecdefia tarns anftoritaarbfi, °**n

tfetem ft difraftai <4 fe

vicarius ipfo abfcnte prwfidrre, * priactpafirer definitivam fenrenttem *knt* debeife, nifi uunifcfta canfe ft in jure divfeo bradata cbfit.

flmguendo, m fapca. De hue habetor dift. 17. per totum, ft in cap. 6. £ Hmc etiam, ead. dill, ubi fic legitur.· Hinc etiam cum auftoritaaTheodoriciRreiefiniGratorum, (quem Abnani voeanmr de norme, quitura oreiden taie rexit Imparium ex diverfis provinciis ad urbem Romanam fiwetdotcs convenire опко* pHfet, ut fanftum Concilium judicaret de his, eus venerabili Patri Pape Symmacho frafidi Apoftolicc fedis ab advpriariis ipfiusdicabantur impingi fte. Eccu hic habetur, quod non au» (tertiate Paps vel riva Collegii Cardinalium fed reftoris di&i Imperii occidentalis, qui tamen fuit minor mo Imperatore Ronuno, fiut convocatum ifind Concilium. Item bebes ibi, quod non Collegium Cardinalium, M Epifcra pt, qui fisrunt b Ipfo Concilio, tulerant fentemiam definitivam aMbfaiorieni pro Pape, ut apparet M. Efifoopi vero io Synodo refidtntes dixerunt, Symmachus Papa, fodis ApoAolien Profit!, ab hufefmodi oppofitiofebus tetpetitus , quantum ad homines refpidt, fit immunis, ft Ifeer ftc. Aliqua tamen verba inv mista fime, qu* hujufinodi fenfian quodammodo variant , tamen fe habet ve itss ut praedixi.

Sexta Condalio. Romana Ecclefie ficut ft Generale Concilium Ecclcfiam unlvcrialcm repnetentat, licet non temper «qualiter.

Refponfio Concilii. Nota fuper verbo «qualiter , bene adiungitor ; Qiia maior orbis urbe . Ex quo infertur, quod Romana Ecclcfia non fit univerfalis Ecdefia, fed pars prncelknv & principalis. Altas Papa*vocaretur univerfalit Bpifcopϋt. Sed hoc reprehenditor ia jure. Uade legitur d. 99. e. 3. Uniwrüliaaurem ned Romanus Pontifex appelletur. Et ia e. j. Ea* ia prnfatione, 99. dffl. Dicitur

pa univcrfalis a qvaquam appelletur. Et hujus redditur ratio. Unde dicitur ibi.· Qpod peto, mihi duterifima S. *V.* ultra non faciet, fcil. appellando me uaiverfalera Epifcopuài. Et fequitur: Qpia vobis (obtrahitur , quod alteri plus quam ratio exigit, ptubetur. Ego vero non qoarro verbis profpcrari fed moribus, *6ig.* Ecce quem humiles feerant iummt Pontifices antiquitus.

Septima Coodufio. Romana Ecclcfia, decedente vel abeunte, in Generali Concilio per Cardinales Ibidem metentes faffkicnrpr de pretemi cenfetur, maxime fiApoftolica anftontate, rei facro approbante Concilio ad bate conftftuatur.

Oftava Conduite. Romane Ecclcfia tanna avâodtetis eft, quod fine es rel earn repeatfcntaotftus, In GeneraH Concilio nihil decerni aut definiri debet, nifi eam contumaciter abeffe vd < via veritatis aberrare couftaret. In quo cafu prater val contra ejus confiliutn vel coafenfum procedere licet.

Pbpn ft Cardhalhu· «Mfafa haberi potefl^

Rrijpoofio Concili. Adjiciendum eft, quod bonum eft, ceteris paribus, festa diMnfttoncs pradiftas.

Nona Cooclufio. Romana Eodefia tantam habet auAoritatcm, quod ad eam pertinet,

da, fed reverenter aadienda, ficut ft cetera membra Ecdefin, quando agetur de reformatione lotius corporis in capite, ft io membris.

Decima ConcluGo. Romana Ecctefia totumque Generale Concilium ad univesfelem mem-

miter concurrere, ft unicuique Astui fe rjua reformatioM audiendam dani, ft de fe ipfo definitum communicare fediefem, juxta ilfed ApoAoll. S noa ipioc dijudicaremus, non utique judicaremur.

Refponfio Concilii. Veram eft, cura diftinâiooe fifecrfes tafta in etoflellis, fcil. quando immugitur de coram refarautiora ftc.

Corollariam. Unde fetet, quod vane voces non fimt in hoc Concilio audienda quorum, dam populorum loquentiam atque dicentium: Noa vocabimus Cardinales, quando nobis videbitur, fife non, quando de rorum reformattooe agtiur. Cum tamen ad Cardinales ra»gb pertinet, illos vocare ft judicialiter reformare , quam ecootra. Et in ejus datus Reformattooe, ficut Pmlatorum, Capitulorum , Retigioforum, ft Univcrfiratum, finguli audiendi funt , nae a Concilio repellendi, fed magis ad mutuam caritativam eomftiooem indureadi, ftc.

Refponfio Concilii. Non fimt van· voces Dilte: Aut, quia de eorum fafto agitur, aut quia Papam inhabilem degerunt leu minus idoneum. Et de hoc agitur m Concilio. Vd agitur, quod Papa difâmatus de aliquo crimine fe porget, ficut fecit Leo Papa IV. q. J-ah.' Noa fi incompetenter aliquid egimus, ft io fubditis juiln legis tramitem non confcrvavimus, veftru ac mitforam Vefirorum cun&a vofemus emendare judicio. Qponiam fi nos, qui aliena corrigere debemus peccata, pejora cooMnintama, certe non veritatis difcipoU, fed quod dolentes dicimus , erimus pt* ceteris erroris magiftri, ftc. Ita fcnbit Ludovico Imperatori idem Pspa, ut legitur s. q. 7. c. *41.* Nos fi' incompetenter. Item , Hieronymus refert fe Ifero Virorem Ufetefem, videlicet , quod Demafas Papa a fubditis accufetM do adulterio, cum XLU. Epifcopis fit expurgaverit . Item, de fupra difto Symmacho Papa legitur, quod in Romana Synodo dignitate fud cxfpoliattts, prius fe Astum priftferoa redire decernitur, ut tunc veniret ad cafefen. Er fi ita redb videretur, accufenttam paopofiefem. bus refponderet. Digna res eft vifa maximo nmnero Sacerdotum, atque meretur effritera, s. q» 7. $. Cum Balem, circa fin. Et cum tales venerabiles fiumni Pootifieae aatsqultus xcufatt aliquo crimine fa publice expurgatum,

ft etiam

hi etiam cSfri eorum ta fabmifanmt judicio A veto pnapotansot de prepoooot ta omnibus ■—

axwo ftjMMMorma feraitsigris, vel Aecum, rd Ge- qrifa· tarifant, quod per ie petet. Et Imp©· a*1**

■*** CMcflB. at taçria» pom: (Maie Soit rarer feribende Papa olim te confaevit prepo* CT^T

nere, nt fa c. Vidor Honorius, 97. dift. c. X. Cum fimiltas. Nunc fe poflponit.

Fbuhatio tertia ta quarte coocluflomun . Item, quod Rom. Ecdcfia caput fit omnium aliarum Ecclefiatuaa, fient Petrus omni» Apoftolotum, probatur 3. A. «· p.Dndum. Et c. de finma Trio. EptAola, Inter claras, poft principium, ta 1. Vidor, ta* in Profeoti. Et hoc fpedaltter feds pro tenia taquet, ta condufiocubos.

mato.* S bene, on me cadis? HeUm cairn

Facie etiam pro quinta conclufiooe, quoad prefidentiam Pane. Et pro eodem fecit fpeBciaiher c. Stgaincafti, De Etefttae, rom fait concordantils. Ex umbos tadsnrar fcxta ta feptiem conctafioocsucqneiMc*.

firnt', ipfi per'Ganerafe Conrifium his fafte privari aoa pcflret, nifi de toffaa anftoritate, vel caacamate oraaitafta rattae dirioo jure

Item, pro eadem tatia ta quarta cooclufiooitaat, fecit 11. difii Quamvis ubi dicitur: Qpod Ecdefia Romaha nullis Syoodicis cooftitutis ceteris Bcclefift prelate eft, fad EvangeUca voce divina ta Salvatoris noftri primaram obtinnit. Item, pro eadem tenia Conclu-

Rjrfjronfio Concilii. Super verb© non pofHauLMÀMoi facit injuriam, qui mirar tare ta. Pofa tefpooderi robe Bind Apoûoli ad

ritis. Hoc fentus agricole laboraute», vos valri* perriper* de frufttas. Immotum primum, quia aec ultimum notas detditiquere vulti». A prioribus enim inciptentes paùlatim ferpi. ta, ta totum atarpare contenditis. Ut pro vota» ¾ideater diâwn : Fraftatim tapa» corne* dit agoum, 13. q. 1. c. a. f. 1. Qpi crario,

ao&oritate Rom. Ecdefia firmatum. Et abfipw eju· anftoriutr non dicitur Concilium, fed Conventiculum vel Coociliabufatn, «ad. dift. Multis. Et huc tariunt etiam pro prima Croncfafionc. Iram, Ecdcfia Rora, etiam (ua auftoritate confirmavit unamquamque Synodum 15. q. 1. c. i. Et mod Rom. Eccicfia reprefentetur io Papa dt Cardinalibus, satet ıó. did. c. cum Conflant, ante finem, LXX1X. dift. Nullas x. glo& de Eteftioae , Fundamenta, Lta VL Et dc hoc nemo dubitat.

Corollarium. Ex qdbus iterum petet, cum de pramiflu aut ea tangemmus a Caecilio Geocraii, in hi» fotam debent vocem conclufivam viri diferoti, experti io divino ta bnmano jure periti. Alwquin videntur judicaro ficut cari de cofor&os.

Refpoofio Concilii . Super verto ditarcti, niftimandum eft quod ta diferoti, qui tant in boc Concilio Conftantienfi prataatari, ta bene vobis refpoodcbunt. Et fi quod defacetier io identic, fupplcbit bonus Zelos coram. Quia (cientia inflat, caritas amem aditat, tac.

Probatio prima ta quinta cooctafienu. Ad fundandum premtUra cooduflooes, dt inde ta> quentes, induti pofluot rationes, tam dhdmo quam humano juro ac fanftorum Patrum traditione vallata. Et fpecialiter pro prima dc quinta coadufionc tacit XXII. dift. per totum. Ubi probatur, quod Rom. Ecricii* habet de omnibus alii» ordinare, cum fit mater omnium aliarum. Et cum Eccicfia fecundum fuperioritatem dc faferioritatem ta ad invleam ordinata, inter ea» tenet Rom. Ecdefia primum gradum. Item, quod Gt mater omnium aliarum Ecdefiarum, dicit XII. dift. c. 1. Item, quod teneat Magiftratue pnecipuuro totius orfas dicitur in promotio VL lib. Et mod fit mater ornnhun fidelium dt magiftra, dicitur de (umma Triait, cap. x. Damnamus, in fin. dc etiam cap. 1. lib. VI.

Probatio quinte coodufionis . Conftituitnr etiam Ecdefia Rom. ex Papa tanquam capi, te R Cardinalibus taoqusm membris. Art. de penis, c. Peiicts, lib. VI.f.Qpis. Unde etiam dicit Oftieofis, de Pririlegio, c. Antiqua, mod Cardinatas, Presbyteri ta Diaconi non proflant obedientiam Papas , quia rom eo eenfentur unum corpus. Epiicopi vero Cardinales pn». Dftanr juramentum Papas tanasam ceteri Eptfcopi, non tanquam Cardinatas, ut dicit ibirimn Oftieofis idem. Item, pro pnsdiftaauiau aonclufione, quod Papa in Concilio definiat, tat jura 'infinita, in quibus dicitur, qood Papa, Concilio probante, difto c. Antiqua, cum tailitais.

Probatio oftam ta none condufionb. Item, Ero oflava ta nona cooclufioatitau facit, quod an. Ecdefia habet alias io parte fellicitudlnis, non in plenitudine poteftatis LL q. d. c. Decreto. Facit etiam ad Idam, quod Rom. Ecdefia poteft de omnibus aliis judicaro, fed ipia non poteft a quoquam abo judicari · X. q. 3. c. Patet. Faritetiam propntdiftis, quod B Romane Ecdcfia ccafixtudo drea ioftirationes Ecdefiafticaa ab omtabus fervenda XI. dift. c. Opis. Et qui ejus privilegia violet, herctiros eft habendos XXII. dift. Omnes.

Reipoaûo Concilii. Summi Pontifices dc Cardinales cooCueveroot partem fuam facere meliorem. Et Cc noa eft novum, quod attentatur per ipfbs Dominos Cardinatas. Multa etiam reperiuotur in jure, dc etiam maxime ia Decreto, olim per femmoa Pontifices ob* ferrata, que poflea "io defuetudinem devenerunt. Sicut quoque plerique Cummi Posuificcs, imuiu bumilitatem , ferbendo fcripfcrant olfis ta fiogutari numero, etiam illis, quibus fcripfenMK ie poftponrodo, µ XII. q. 1. c. x. Dilcaifiirab, flt ia multi*fimififaa. Potat

Rcfponfio Concilii. Omntas Mis concfafio-

eft ia *jure,* at iaeis continetur, tad filed face!, iigendnm eft coterie perita·. Sed hie cetera dm tat paria, idea non tactat ad propoGram.

anno CHRIS П | EX ÎtatXi· | Ec

XIII.

PitritrtU «a Can· ffimrbvf Cmrifa /idfo , fwd Papu *Λ utfftiif*

ANNO CMum

Joannes Patriarcha Antiochenus, tater alios Patres Cooflantienfes doâtflàmus, dt Hierarchise Ecctefiaftios ftudfafifttaws, propofita ifta thefi: utram Papa Catholicus fubjiriatur Concilio Generali, necantem partem dctnoofbavit rationibus fequemibus.

Primo, qnu Potcftas Ecclefin ita fait data per Chrifium corpoci myftico Ecclefi® mflitaotis, & fic eam voluit ad omnium Apoflotoram B officium pertinere, ut fa beaiiifitno Petro, Apoftolorum omnium fammo, principaliter collocaret , & ex ipfo quafi quodam capite dona fua veiut in corpus omne dtfluadcret, tefle & Leone Papa in Canone, ita Dominus 19, dift. c. 7. cui concordant communiter Alexander dc H.le», & alii Do&ores (acre Theologia.

Sed non repetitur tcftimonio authentico , quod beatus Petrus Apoftolus, vel alius ejus io fede Apofloliea fiacccftor, aliquam poteflatem dederit prafato Concilio Generali fupra Papam. Igitur prafatum Concilium nullam io Papam habet poteflatem. Et per confequetu, Papa illi non fubjicitur. Et fi impugnaretur di&us Canon, ita Dominus, quafi ndem ñbn G faciens, confiat impugnationem hujufinodi efficacia carere , teftimonio ûcrorum eloquiorum, de quibus habetur b Canone, San&a Romana, *ÿ.* dift. c. J. & in Canone, Nulli, *jj.* q. i. Et in Can. Violatores, & cap. Omnia, êt'Cao. Hac confona, ead.cauf. & quefl. In quibus Hilarius , Da maius & Gregorius, Romani Pontifices, impugnationem hujuimodi damnant, & impugnatores decernunt. Quibas' concordant cap. 1. de Inftitutionibus, & cap. Si quia omnem 1. q. 7. Si Romanorum, jp. dift.

Quinimmo cavere debent Impugnatore» di&i capituli, ita Dominus; feu aliorum Canonum a Romanis Pontificibus editorum, a lententia D Ecclefi®, per Nicolaum Papam in Can. Omnes, xi. dift. c. i. prolata. Perquam, amantes auferre privilegium Ecclefic, ab ipfo famine omnium Ecclcfiarum capite traditum, in berefim labi decernuntur.

Secundo. Quia non ab Apoftolis, & fienec a corpore Ecclefi® feu Concilio Generali, fed ab ipfo Domino Jclu Chriflo, Romana Eccletia Primatum accepit, iniquit Anacletus Papa, led fervus Chriftt Jefu, in Can. Sacrofan&a Rom. dift. xx. c. x.

Tertio. Quia Papa habet plenitudinem pOteftatis , X. q. 6. Canon. Dfccreto , de Appellat. Ergo alii etiam fimul congregati illi fubjiciuntur, & non ipfe eis.

Quarto. Quia Concilia recipiunt poteflatem a Papa, & non Papa a Concilii». Can. Significafli, dc Ele&. 17. dift. per totum.

Quinto. Quia ipfe omnes judicat, & nullus ipfutn. xx. dill. Can- 1. Omîtes.

Sexto. Quia Apoftolic® ledis judicium, cujus au&oritate majus non eft, a nemine eft 'retra&andum. In Can. Patet, 9. q. 3. c. 10.

Septimo. Qpia aliorum hominum caufas Deus vobIt per homines terminare, fed ledis Apollolie® fuo Cnè qu®llione refervavit arbitrio . Ut in Can. 14. Aliorum, cad. caufa & qwcft.

pam b hoc monde redarguere poteft. Q^iia cunam fade judicatoraa a nemine judicandus «ft, nifi deprehendatur « fide devius. Ut ia per Hoftieofcm « eius (equates, cap. rropofiait, da Cooecffi Prebend. Jo. Andreas fa cap. ad Αροβαϋα* de re fudb Ub. VL fa prima gloflâ.

Nono. Qua etiam quando agitur contra Papam, Coocftfam noapoteft asm *judkare line cjo** anftoritater fa Caa. Nunc autem, xr. dift. Et fa Cam ffi f. Hinc etiam, 17. dift. Qu* Papa Catholicus caput eft Ecdefi® & Chriftl vicarius, ut patet ta dMto Cam ita Dominus. Et concordat notaater per Jo. Andivam ta Qem. ad noflram, in Gkdia magna, de berefi. Igitur per corpus fcparatmn, ab eo, quod fine capite virtutem non habet, Can. IX. enm doo liceat, de pnricription. judicari non poteft, ficut nec Epifcopus a fuo capitulo, cujus inferius eft, de major. & obed.

Nec obftant rationes, quas quidam in cdntrarium perfuadere nituntur, ut patet ex fequentibos.

Et primo, ad primam, dum dichur, quod Sindo Petrus claves accepit , EccleGam fanm fignificavit. Ut in Can. Qiodcumque, χφ. q. I. Igitur. Refpondeo, illud intelligcndum fore iecundum do&rioam di&i Canonis , ita Dominus, 19. dift.

Ad fecundum. Dicitur, quod Papa fubjicitur Conciliis, ut in Can. Sicut San&i, 15.dift. Rcfpondetur, illud verum effe quoad obfervantiam articulorum fidei. Et ibi nota, per gloffam, 8c ad Can. Qn® ad perpetuum, & Can. Sunt quidam, & ad alia fimilia, xj.q. 1. dicitur, quod vel loquantur de honefiate, vel referri debeant ad obtervantiam articulorum fidei. Et ifia icipooGo corroboratur per notata per gbfiam in di&o Can. Sunt quidam. Unde nota, quod Pap* quandoque dilpenfat contra generate ftatutum Ecdefus fit etiam contra Aoftolum. Quod fatelligo, quando fie diipenfatk> doo offendit articulos fidei. Sicut dicitur per GWlatorcm io dido Can. Sicut San&i. Nec obftant notata per Gloflatorem io Gan.Si duo contra (as, 79. dift. e. 8. *Ubi* dicitur quod in contentione Papatu» Concilium poteft cfie judex: Et idem videtur (entire Hugutiu» & Jo. in Can. de Renunciatiooc, 13». *6,* ia Novell. Qponiam di&a opinio repugnat juribus, fupra io prima queftione deduâis. Nifi praetenderetur contra praetendentes fchifma importans hacrefim. Sicut fa&umfuit cootra Petrum de Luni & Gregorium. Nec obftant per Gloiatorem adduda io dido Can. Si Papa. Quia jura allegata per eum non probant intentum glofluoria, extra haerefim proprie furntam.

E Secundo queritur. Si definitiones ftflatuta, fiend* io hoc facro Concilio Generali, fub nomine P*P»j vel Concilii, vel utriufquc fieri debeant?

At, quod fub nomine Pape debeant, patet: Quia a Papa procedit virtus & au&oritaa Concilii. Ut patet per jam di&a * fell· in prima quaftiouc. Poterit tamen addi » facro ap£obante Concilio. Patet in Can.Damnamus.

n. No* autem , de fumma Trin. in antiquis, & Can. unico, c. x- 1. 6. & In Can. Ubi majus, de Ele&. &Gan. ad Apoftolica* de re judie. c. x. & Can. udo dc fumma Trini». ia

Qem.

ÂNNO CHRISTI

Clem, ftt Can. ad naturam, de bereticis, & in Can. ufuris, in Ciem.

Item, quod talia fieri debeant fub nomine Papas fecundum tempora antiqua, patet in Can. Adrianus, fj. dift. & in Cao. In nomine Domini, 13. dtft.

Nec obffant fcripta, io quibas dicitor: Concilium definit fic: Ac. Quoniam vel locum tenent, cym Papa deprehenditur a fide devius pertinaciter: Necobflat Can.Nunc autem, at. dift. Vel, fi fit catholicus, cum tu Concilio Papa non erat, fed alias illis auAoritatemprpftabat t Vel, fi erat, quoniam tie fieri fui humilitate permittebat & ad hoc auAoritatem prssftabat. Sicut faAum fuit in Concilio congregato contra Symmachum Papam, de quo habetur in diAo Can. 6. $· Hinc, ıò. dift.

Et fi dicatur, quod cum de reformatione capitis Ecclefi® agitur, non videtur honeftum, quod Papa fit praefidens & judex · Respondetur .· Quod alius quam ipfe, hoc cafu non poteft dffe judex, juxta jam difta in prima quaffionc. Nifi cx fui humilitate (Quod facere non tenetur* de neceflitate) aliis hoc committeret, & ad hoc auâoritatem prscftaret,

Cedat quoad hoc cafus illius tituli Can. Ne quis in fua caufa, &c. Quoniam in Papa non habet locum. Ut patet m dido Can. fi Papa, & aliis juribus ad hoc fupra allegaris.

Et haec fini diâa fub correAtooe A determinatione Vcftrx SanAitatis.

XIV.

Cx MI. Via-Vobooeofi.

CMfat/rfijfr Concilii tpiftola ad Ernefium An firm Ducem.*

Sacroîsnâa &c. dileâo Ecdefic filio, nobili viro, Erncflo Duci Auftri® falutem &c. Intelleximus, & quidem gratanter, nux nudius tertius dileAus Ecdefir filius, Magifter Nicolaus Elftrav, Secretarii» tuus, prefentaais prius credemialibus littetis, no|xs tui parte rcfcravtt Oftendit enim, quam molefte rufitli receffum ab hac civitate diledi, nobilis, fratris tui, Friderici Auftri· Ducis, afferendo devotionem tuam, illa te penitus ignorafTe,ac ie quoque verfus nonnullas partes :ui Domina profcAum, ne nobis aliquid cx hujufmodi difceffu detrimenti pararetur, perceptis bujufinodi novitatibus, ut una cum Baronibus, milidbw & Dominia comitatus Tyrolenfis, prout opportunum, accommodum & honorificum*fo*tet pro facro Imperio, & fandiffi.-na ifta Synodo, provideres. Infuper cum maxima humilitate idem tuus Nuncios eamdem nobilitatem tuam, & ejusdem dominia huic facro Concilio recocemeodavit. De bip itaque laudabilibes geftis, devotionem tuam plurimum commendantibus, gratias agimus, atque libentiffime audimus, dum tales Principes, ficut efle dignofccris, debitam Ecdefi® lanA® Dei exhibent reverentiam Putamus autem, prout per iflue tuum Nuncium intimafIl, de tali recefiu nobis minime grato se nullam penitus fcientiam habuiffe/A ita, ut fperamm, tua gefta monftrabunt. Quoniam certi pene exiftin«, quod circa honorem Ecclcfiar fanAcDei, facrique Imperii, nec nou hujus fanAiflime Synodi fecuritatem, omnem adhibebis diligentiam atque curam. Soper quo hum devotionem, quantum cum Deo poffumu* requirimus A hortamur, cum nos veriavice parati fumus. eundis, qua ad ftatum & quietem tuam dominiorumque tuorum pertineant, fedulo mentis Audio vigilare. Sique oratores huc duxeri* deftinandos, prout retulit tuus Nuncios prelibatus, videre poteris quod in rebus licitis & hooeftis, quas nobifeum tradare decreveris, cum omni finceritate & follicitudbre procedemus. Ceterum oblationes tuas humiles & devotas gratiffimis animis acceptamus, nos fimiliter offerentes promtiffimos exiftere, fi quid in booocem & ftatum tuum agere valeamus.

Datum, &c.

XV.

Rffmfio Epifcopi txjxfdam nomine Concilii ad fcrtptnm, prod Kobikt Eoiemi i» Concilio dir 14- Maji 1415. prafentarant, /^fta m csugregaSimv pMca die Jevil ptft Exaudi 16 Maji s4ij.

Ex taldo re> uir Hu® fulptort

Prô Joannè Huïïio, legitime nomine Cocilii hutus in vincula conjeAp, in proximo confcffu fupplice* oraviftis, ut libertati reibtutus publice audiretur. Concilii Patres ı:;ı:ur certe deliberantes, hoc nequaquam faciendum effe /latuerunt, mihique ut vobis breviter relponderem injunxerunt *Et* quia primum fidem publicam urgetis, eam nullo modo violatam effc, Patres refpoudcnt: Siquidem Huflio tum Gea rondum cautum fuerit, fed 1y. demum die, ex quo in carcerem conjeAus eft, eam acceperit, id quod a fide dignis acceperii: Hoc ad primum. Deinde, Patres mirari, Bo hcmos audere feribere, nondum effc auditum: Itaque inaudita caufa, non damnatum, in carcerem miflum. A Papa enim Joanne Romam evocatum fuifte, conflare omnibus, unde tamen contumax emanférit, Procuratoribus fuis falicm miffis. Quibus auditis, quia falfus fallaxque deprehenfus fuerit, damnatum & a Papa execratione devinAum. Qua quidem execration? etiamnum panim conftriAus teneatur, ad coque haereticorum princeps habendus fit, qui contumaciter hac in tube concionari infuper aufus fuerit. Nec vident, inquit, Patres, quid velitis, dum in Concilio fuiffe damnatos hæretkoe tutos fuifte feribitis. Fortaffe Pontificis Legatos innuitis, qui ob Ecclefi® pacem, cujus fpes qualifeumque affulgebat, tolerati funt. Ac hutufmodl pacis ergo ceteros condemnatos hcretico» in huocce confeffum admittendos putatis 7 Id quod in tam fanAo loco ipfis concedere, longe abfiudi£mum effer. Denique, ut ad Huffium deprecationis hujus, qua pro ipfo ad illos ufi efiis, aliquem fruAutn redire, dilucide perfpicere poflitis, a fe proxima occafione negotium ejus inftitutum iri pollicentur.

XVI.

Epifcopi Lntomudenfit pnklica refponfio ad pofli'· mam partem profati [cripti Bobcmomm.

Reverendiffuni Patres, Domini praeftantiff»mi. Sicut Petrus de Mladonyevitz, Baccalaureus in artibus, fub nomine quorumdam Nobilium de regno Bobemi® in feriptis propofiiit inter cerer- . quomodo quidam iofamatore» & ob· .oatores diAi regni ad audientiam veftrarum paternitatum deduxerunt, quod pretiofiffimus fanguis Chrifti jam in Bohemia m vafculia deportaretur, & quod futores audirent L-ripr.

— —— -mnt coofeffioM*, A corpus Chrifti aliis adsni-A
ANNO niftrarcnt.

Venus IUvesmadiflimi Patres ft Domini: Licet ego, qui peflimam Videfiftaram fc&am, proh dolor I jam in diAo regno pullulantem, at notorium eft, una cum aliis Praelatis, Dodoribus, Magiftrts, ft ceteris ejufiiem regni innumeris Catholicis, Chrifti fidem defendere, quantum ia eis eft, cupientibus, pro extirpatiooe ejus feAw laboraverim : tamen hic in vocations mea, non io dedecus, fed in honorem regni ipfius propofoi, quoddam novum fcandalum in ipfo regno jam elle fubortum, quod hujufmodi feftas fedatores io plerifque civitatibus , villis, locifque ipfius regni, plebejos utriufque fexus fob utraque fpecie panis & vini communicant, ft ita efle communicandum confianter docent, A pertinaciter afferunt ; Clerum repugnantem iacriiegum fore cenfeodum ; Sicut ex feriptis illorum affertoram huc diredis & prafentatis aperte oftendetur.

Item, ex relatione & fama bic divulgata, & feriptis ad mc tranfmiflis propofui, ad meam notitiam renifle, quod fanguis Chrifti deponatur m vafculis non confecratis. Stante enim aflertione pradida Widefiflarum erronea , quod de neceffifate falutis fub utraque fpecie panis & vini populus sil communicandus, neceffeeft, faut corpus Chrifti In pyxide, fa fanguinem Chrifti in vafculis, vel aliisutenGlibus de loco ad locum deportari, & prnfertim circa procurationem infirmorum.

Item, per me non propofui, fed per altos fide dignos & magnos viros proponi ibidem audivi , quamdam mulietrm ipfius fed* fedatricem arrepto per vim corpore Chrifti de manibus Sacerdotis, fe ipfam communicaffe, A fa effe faciendum afferuiffe, fi (bcerdos communionem denegaret . Ipfatnque mulierem inter plures errores, dc quibus eft coevids, afleruiffe, quod bonus laicas aut bona laica melius conficit A sbfolvit, quam malus facerdos, afferens malum facerdotem nec abfdvere nec confecrare . Sed me & mihi in hoc aflulentea ad aures veftrarum revereodiiTimarnm paternitatum hoc numquam deduxiffe fcio , fotores in dido regno conicflionera audire A facrameatum corporis Chrifti admintftrare, ut pro parte didorum fchedulam offerentium per didam Petrum fait introdudum. Timetur tamen , fi pramiffis fcandalts non obviabitur, ne illa ftatim eveniant.

Unde RcverendiiTtfnt Patre», ne ipfum regnum per hu)uftnodi fedas peftjferas amplius diffamari ft fidem periclitari contingat , peto cum omni reverentia A caritate, per vlIceia mifericordia Domini noftri Jefa Chrifti, ut hoc facrum Concilium fuper his provideat pradido regno de remedio opportuno. Praeterea, utrum illi fmt Intimatores , obtreûstores & rmuli taiti A iniqui ipfius regni Bohemia , qu' errores prxfalos & alios plure», per Wiclcfiflas in ipfo ngno A alibi feminatos, impediunt, A qui pro extirpanone illorum errorum de regno praefato laborant A laborarunt, A contra slfertores errorum tanquam viri catholici › zelo fidei viriliter fe opponunt, an qui dogmatifta» illorum errorum fovent , promovent A defendunt. Hanc refponGonem coram Veftris Paternitatibus prafentavi, m« A mihi alfiftemes veftr* declarationi A definitioni hujus facri Concilii ConflantienGs femper fubmittctxfo.

XVII.

ANNO CHKISTI

Xej^sqfo Bsirwarw Ctrfeati* txjJhaiivM id*

Ht& µ fUtti Cngrtgatitnt anti.

Reverendiffimi Patres Ac Domini. Qpooiam E* «A* nuper die Jovis pro rorte Veftranim Paterni. AβΛoπ· talum ad requlGta Nobilium Dominorum Bohémien A Polonia nation» eft refponfim , ipfo» Dominée de certi» pùndis, in di&e fehedc narratione contentu» male faille informato».· Deo Domini iapra didi veftris paterni, tatibus nuper propofita decreverunt latius declarare. Non quod in eo vcftras oculatae paternitate» vellent affuere, fed ut vêtira paternitatea, ipiorum votis taoqnam altera parte peniatû, de fubjeda maleria dHlin&us A c$8cacius poftent difecroere & judicare.

Et primo, nuia Dominis, ponentibus, qualiter Magifter Joannes Huff huc ad 'Coniian. tiam fub labro condudu Domini Regis, Atub proteftioce facrofandi Imperii fponte & libere renidet, pro parte veftrarum paternitatum refpoofum eft, quod Domjni male tint informati de dido falvo coodu&u : Quia, faut a tide dignis veftxa paternitates dicebant fe accepiffe, primo poft captivitatem didi Magiftri Joannis Huis fui fautores & amici tibi falvum coodudum die 15. procuraverint ;

Refpondent Domini, & fpecialiter Dominus Î'Oannes de Chium, hic prrfens, quem hoc aftum prccipue taegit, quod nedum dic 15. fed ipfo die captivitatis Magtflri Joannis Hufs, cum Dominus rapa ipfinuDominum Joanncm de Chium interrogaret, pnefentibus fert oraui bes Cardinalibus, an didus Magifter haberet falvum conduftum Regis -filii fui ? Rcfpondit : Pater fandiffune, fciatisquia habet. Idquecum iterum interrogatus eflet, eodem modo refpondit. Nullus tamen eorum petivit fibi monflrari falvum condudum. p* ftatim die fequenti tertia, ft oonfequentex, Dominus Joannes conqueftm eft Domino Papa quomodo Magtftrum fub falvo condudu didi Domini Regis captum detineret, didum falvum conductum multis oflendendo. Et pro illius verificatione refert fe ad teftimonia Comitum, Epifcoporum, Militum, militarium & notabiliorum civium hujus Cooftantienfis civitatis, qui omnes ilhtm falvum condu&um tunc viderunt, & ipfum legi audierunt . Unde Dominus Joannes paratus eft, quocumque oppofitum dicente, fob quacumque fe pcena adftringere , quod id quod promittit, vult apertifDme deducere & probare. Praeterea Domini referunt fe ad recognitionem certorum Principum EleftonunA aliorum muttorum Nobilium , qui eo tempore aftiftcbant coram Regia Majvftate, ubi £c quando diâus faivus condudus datus eft, pradiAi Domini Ree» de mandato fpnciali. Ex illô Paternitalea veftr* intelligent poflunt, quod non ipfi Domini male fini de dido falvo condudu informati : Sed potius illi, qui veftras paternitates talibus relatibus falfo informarunt, & primo Domino Regi iniuriam faciunt, A ipfius CaoceHarns, deinde ipiis Dominis Nobilibus, ac fi ipftunfalvum condudum fnrrcptitie impetraflênt. Unde petunt Domini lupradiâi, quatenus veftras paternitates non tam facile talibus fide indignis velint erodere, fed potius altera audita parte difeutere. ut veritas magis elucefcat.

Se-

cwKBm Secundo, tponiam Dominis, ponentibus, A qualiter Magsficr Joannes Huff, libere huevenlen», non coademnatm nee auditus, fuit incarcérahas: Vefine Paternitates mfpooderunt, quod ipfe Magifter Joanna Huff tempore Joannie *?. fuit infamatus iuper cenis erroribus, & propterea citatus peribnalitcr in curiam Romanas., flt ibi per fine Procuratores auditus. Et quia contumaciter comparare non curaverit, excommuuieatus eft, fit iu jUaexcommunicatione, ut dicitis, ad quinquennium perffitit: Propter "i»od nedum fimplex luereticus, fed hsrcfiarena, id eft, novorum errorum inventor flt feminator, cenfendus eft, & huc veniens etiam publics prasdicavit.

Ad hoc refpoodent Domini, quod ipfis de B infamia flt citatione nihil conflat', nift quantum ex fama. De non compariiionc vero perfonali, dicunt fe ab ipfo & aliis fide dignis iepius audiviffe. Imrno Scrçniflimt» Rex Bohemia Wenceslaus, fle tota pene nobilitas teflis eft, quod libenter comparuiflet Rome fle alibi, fi fibi totus pafuiflet acccffus, & capitales iuiexnciti* oou obftitiflent. Sed fle procuratores, quos iu curiam Romanam mifit, caulas ratio nabtles.de non comparitione alkgand-a, alii ftmt idcarverati, alii male traftati· De excommunicatione vero, quod illam tam diu fuflinurt, ipfum dicere pius audiverunt, quia non contumaciter, fed iub appellatione patenti fufiinuit. Et da illo refert lead aflacaule, ibi-C dem ia curia Romana agirais, in quibus hoc fotum plenius continetur. Et hoc idem veftrs Paternitates pro certis pun&is fupradiftis in profinite tranfiunpto publico, quod vobis offerimus, videte poterant evidenter. De prrdicatione vero, quia ipfum Magiftrum Joannem Hufl' fui aemuli in hac civitate retulerunt publice prstxiicafle.* refpondcnt Domini, flt lpccialiter Dominus Joannes de Chium, hic przfens, qui in Conflantia hic cum diào Magitlro Joanne HuA continuo cfl bofpitatus, quod quicnmque hoc aufi funt vel audent dicere, quod ipfe Magifter Joannes Hufs, ut promittitur, prodicaflctvel, quod minus eft, a ternpore adventus fui ad hanc civitatem, ufque ad diem flt tempus capti vitatis fux, unumpailum extra domum hofpitii exiiffet, quod dites Dominus Joannes de Chium fe Qsb qua. cumque pcena, five pecuniali, five alia, cuna quolinet tali vult obligare, quod id quod veftris Paternitatibus tam fmiflee retulit, num. quam jufte fit veracitdr deducere poterit fle probare flcc.

Tertio, quemadmodum Veline Paternitates dixerunt fe non intelligere, quid Domini per condemnatos heraticos m Concilio Pilano velint innuere, an de Papatu colludentes, quoruna Ambaxistores propter bonum unionis eo venerant, qui tolerabantur & pie traftabantur, proiado nt imorum Domini fiut ad unionem B magia inclinati, vel an particulares b«reticos inibi condamnâtes intclhpnt: Subjungentes, quod etiam heretici, in fa4o unionis in Coocilium venientes, eflent tolerandi fit pie traôaodi flccv Reverendiffimi Patras flt Domini. Sive primi illi, five fecundi videantur pofiiac inteliigi, Domini non petunt aliud, niG ut ipfe MagiBer Jpanncs Huff poffit uti fimili libertate, qua ifli funk efi, cum ad hoc bcrum Concilium fpome non alia de caula venerit, nifi m fidem fium pebfice reeognoTcat, flt in quocumque « verbo Dei flt unione fente Matris Bcelefiss doceretur alienus, quod iu eo eidem reconciliari vellet & uniri, fle nedum £e, fed & fisos fautores, & iibi in veritate adherentes ad idem promovere, quorum confiat qoafi majorem partem ede io Regno Bohernie. Etiam huc venit ideo, ut preciarum regnum Bohemias jamdudum finiftra delata infamia valeat expurgare. *£*2.

Poflremo, Revcreodtffimi Patres & Domini, quemadmodum Veflrsi Paternitates ad principale petitum favorabiliter Dominis refpouderunr, fafta Magiftri Joannis Huff, divina mediante jufliya, cumque omni manfuctudine, celeriter velle expedire, Domini jam difli Vcflris Paternitatibus referunt aftiones g .itiarum, & cum «exiliantc Deo optata in effedum votivum deduâa fuerint, nedum hic, fed coram toto regno Bohemia: & alibi quocumque venerint, veflris volunt Paternitatibus grates reddere per immenfas.

XVIII.

Litt# Rfgit Artfputnt ti Sigifaxndum 7utf'. füfrr fifio tmietis.*

SereoifTimc Princeps & Domine Sigifmunde, Dei gratia Romanorum rex temper augufte, flt Hungaruc, Dalmatie, Croatia: flic. rex, Frater vefter canflimur Fcrdinandus eadem gratia Aragonum flt Sicilis Rex falutem ineo per quem reges regnant. SereniiT. Rex. Nuntiatus fuit mlhi recefliu illius, qui per aliquos vocatur Joannes Papa: etiam relati funt labo rex & tribulationes quas fiiffertis, tam a fslfis fratribus pacis inimicis, quam in tribulationibus diaboli, & aliorum teâatorum ejus, quibus rebitite fortes in fide, & icitote quoniam adverfarius nofter diabolus in itio fando minifterio tanquam leo rugiens circuit quaerens quem devoret. Et vos, SereniiT. rex, eAote fi dclis ufquc ad mortem, & dabitur corona vite; quia fi Deus eft pro nobis, quis contra nos? fi Deus adjutor eft, non timeatis quid faciat vobis homo. Sperate in Domino, & viriliter agite; in tanto miniflerio fiobiius eflote, & longanimis, fupportantes in patientia tribulationes omnes, quoniam per multas tribulationes oportet nos intrare regnum cadorum. Perfeverate in propofito, & vifionem dcfimul impleamus, & credo quod Dominus per Tuam miicricordiam, & merita bcatiff. Virginis Maris nos illuminabit taliter, quod faciemus voluntatem ejus, & ipfe diriget pedes noflros. in viam pacis, ut defideratum videamus huius minifterii finem. SereniiT. Rex, paratus fiam vidurus, & moriturus, <SC in tanti prolecutione minifterii temper elle vobifeum. Omnes tribulationes occurrentes pariter fupportando, quoniam fidelis eft Deus, qui non patietur nos tentari fispra id quod poterimus, fed faciei etiam io tenfationc proventum, ut poifimus fuftioere. SereniiT. rex, rogo vos, quatenus cum amore & timore Dei nullatenus deficiendo profequamini fanâum iflud negotium, non secedendo regrorfum, ut non veniat vobisexemphitn datum in Evangelic.· ccepit aedificare, flt non potuit confiijnmare: fed fortiter, conflante/, & viriliter agite, ut de illoauftor exeatis taliter, quod mereamini habere refponfum 4 D< N, Jefu Chrifto, qui vicerit, & cu» fiodicrit ufquc in finem opera mea, dabo illi, potcftatcm. fiaper gentes & regna, & reget eos in

Fx mc vi- Torino.

in virga fenea; & tanquam vas figuli confriogentur. ficut & ego accepi a patre meo, dabo illi flellam matutinam. Seteniff. rex,Altiimus contemplatione bcatiiL Virginis veftram ferentiT. n—^bnam in fisa gratia confervet. Scriptum mauu pria xxiv. die Aprilis anno a Nativ. D. 1415. Fcrdinandus rex.

XIX.

Copit littertria Ditcit Bttrgindi^ , ft fxnftn, tit fiiptr fibi impifitii per LnJevictHH Jt Bλvan* frttrm Retint Frttcit, Gntrtli Cm, olit dirtfltreat,* 1. *Jnnii tcuftWH.*

Reverendiffimis in Chrifto Patribus, ac venerabilibus, & doAiffimis viris Sacrum Conftantienfe Concilium celebran*'bus, Patribus meis yercariffimis, vefter in c nibus Joannes Dux Burgundi*, Comes Flandn*, Artefii, A Burgundise. RR. PP. in Chrifto, fpeAabiles ac doAiffimi viri. Quia crudelem prudentes appellant, qui famam propriampegligit, quadam teterrima , qu* manifefte convincuntur non folum mendacia, fed & falfiffima, que Ludovicus de Bavaria, contra D, meum Ducem A?uitanix primogenitum filium regis Francie, ratrem meum dileftlfimum, Ducem Sabaudix, A me, honorem ipforum & meum, coram fereniff. principe ac D. D. Stgifmundo Dei gratia Romanorum & Hungari* rege femper augufto, D. & conlanguineo precariffimo A veflrij circumfpeftionibus protulit , reprimere volens , & adinventa mendaciter offendere , quafdam litteras feribendo diifo ferentis. Principi D, meo , quarum copiam diffis vcffriscircumfpeAionibus, pnefentifius indutam trafmitto, veilro coetui facratiffimo fupplicans, quatenus diffo Ludovico hofti meo capitali, mendacii- affiteto , qui tam. inverecunde non eft veritus diffamare 4?. tuum fit nepotem , diâum filium meum dilediffimum , qui nunquam fibi nocuit, & me, mendaciter & falfe, in pr*fintia tantorum. Quibus de veritate relatis per cum, contraria per diâos DD. filium & rarrem breviter poterit conffare, fidem nullam adhibere velitis ; quin immo ipfum tanquam mendacem & 'etraAorem repellere, ingratumque beneficiorum tot & tantorum , Γ,αβ recepit indignus a gloriofiffima domoF-anci*, proditionis Dei, Ecclefix, Principe tanti, À totius Chriffianitatis palam & publice ponere nifus eft, & ipfum Principem Serceniii. inducere , Îuod diAo Ludovico nullo modo credat, ipumque sepeliat a nobili fua comitiva , ne polluatur fœdis fuis moribus, quam jam mendaciter & falfe voluit decipere, prrtendcns illa qr.z credere fas non eft; & que tanti Principes potius mori , quam cogitare, & per alios cogitata fevetitate juftiii* vindicare vellent. Concludentes eunda que retulerit fimiiia fore: ioluin nempe prétendit, ut per fas ac nefas Deo hunoreque poftpofitis fc vindicare valeat, ce ad damnabilia que quxrit, tot anfraAibus pervenire, fuo more. RR. PP. in Chrifto , fpedabiles & dodirtimi viri veftris circumfpcAionibus fiipplico, qtiantumcumquevaleo, quatenus inflare velitis erga prrfatum fereniff. Principem, quod propter mendacia diAi Ludovici non omittat farArflT. futim propofitum eundi Niciam , A tranfeundi per Burgundiam & Sabaudiam, in quibus reperiet fratrem meum , & me fuos fervitores fideliffimos, pavatos ipfum honorifice juxta vires recipere , A fccure conducere, fecuritates infuper quafcumque poffibiles fibi dare, quamvis fupervacue petentur. Nam erit inter illo», qui fibi melius & fidelias fervire vellent, & portent, A cum cullodirc, quam faceret jdiAus Ludovicos lator xixani* pravidimus . Veilram congregationem confervet Altifs. A dirigat in viam pacis, cujus coadjutor exiilerc cupio ad Dei gloriam fingularcm. Scriptum Divioni die xd. menfi Maji.

XX.

Pefi vtnJtMuj XX111. fetrum CtttciilxM fcripfit ifiurihit Priitcifibitt littrrt/ tnori/ fabfaitnlu, <put gtftt fittrMt dscfo-

SacrofanAa ConflantienGs Synodus, univerfalcm Dei Ecclefiam reprefenjans, in Spiritu lanAo legitime congregata, Tali Principi falutem. Multa conatibus noffris ad unionem fa-.crofanA* Ecclefi*, totiufque populi Chriffiani falutem tendentibus, in dies fingulos accommoda , profperaquo fuccedunt, per que votis A defideriis omnium facisfacere arbitramur . At fi cunAt hanc (acratiflimam, faluberrimamque Ecclefi* reintegratiooem affe&ire debeant, ad eos tamen, qui inter homines qu-jddam traperium nancifeuntur, precipue het adoptare. Unde preddram animorum vcftrornm nobilitatem, fapientiam, gravit..cmque cernentes; A denique qualem vobis Deus inter mortales licentiam A potefl^tem concedit contemplantes, certilfime tenemus vos de noffris, imino omnium fidelium felicibus fucceflibus non parva animi feftivitate gaudere, ac uno nobil cum mentis Audio hoc ad opus contendere.

Quamobrcrn res fideliter geffas, A qux agende proponuntuf, decens, ac penitus honeliutn vobis çer has litteras innotefeere vifum eft. Speravimus dudum horrendiffimi, nefaodiqùe ^refentis fchifmatb peftem , Balthafaris Coxc, dudum Joannis Pap* nollri pietatem fubmonendam, de qua pe non folum publice quietis gratia, Â tam optati boni prmextu, quo nullum majus effie creditur, maxime letabamur; fed quod ad ejus olim Joannis gloriam, honoremque, totius Chriffianc religionis dignitatem ea res tendere videbatur; etenim pulchre tam obnoxium fchifma obiiffet, fi quod hominis culpa comraAum fuerat, hominis bonitate fopiretur. Ad eum namque modum Chriflua mortalitatem noflram ad immortalitatem .edigens primi hominis reatum fua humanitate redemit.

Multiplex autem ratio in ea fpe non folum, fed firmiffima credulitate retinebat; fumea ac evidentiffima rei utilitas, commune omnium votum , temporis'aptitude, ac ejufdem Joannis tam curiofa, tam celebris, iolemniiquc pollicitatio. Qui enitn tam efferus, tamque barbarus, pio fumma totius orbis falute, Gncere atque ingenue agere, proque ipia, nedum fortunae quodam munera relinquere, fed fc gravi(fimis objeAare periculis non credatur ? Non quidem a D. Balthafare , tunc Papa Joanne XXIII. quicquam abionum, quicquam vitat, aut honori contrarium expeAabamM; ied nt dudura fibi commiffum populi Chriftiani regimen ejufdem populi gratia, paceque dimittere . Nempe neque certius, nec melius delegatam

ANNO

Mf. Vi-

tam GM curam imple.e poteiat, quam fi ip-A
A*!*!, r*"" -m-n. K defiderio omnium reffgnaflet.

RnrfiaJatetttgatts plane, quaefumus, quod cam co Mb unione Ecclefias contradum eft. Deo Di Wpa Joannes vovit, flt. Sacrofanâ® Ecdefi-, huicque venerandiff, Synodo,. jurejurando promific Papauû cedere, quam rem nemo sliimare dcbuiftet ab cod. D- Joanne, ullo unquam teœporç, atque cafu foré repudiandam. At vero retrorfum abiens, veroque a cal. le recedens, non quae faodiftimus, uti a pluribus 'nominabatur, fed que qotfquam flagitiofiffimes vix feciflet, in facrofand- Ecclefi-, noftramque, & totius orbis chriftiani injuriam exerrare non puduit", votum fregit, promiftis derogavit. In hanc infuper fandam fynodum, g fuga fua turpiflima, verbis nefariis, omni pror. fus veritate carentibus conviciatus eft, quibus de pace fedanda nobis penitus defpcratis, ad vincula confugere oportuit.

Ad ea autem, & fi cum primum aflidete coepimus, Ob tot, tantaque ejufdem Joannis male gefta, deveniendum erat, ne qui Petri cathedram tam iocefte foedavit, noftrum apud tribunal impune tranfiret: profpicientes tamen populum Chtiftianum, tot per luftra haç ternpeftatc quaftatum, nunc ça, qua? plus tranquillitatis, flt concordir afterunt, adamare', viam ceÆonis, ut certiorem ac quietiorem pro pace confequenda delegimus, ac id›iter, quod lenitate & obedientia quondam omiftum erat, obe lpfius D. Balthafaris, tunc D. Joannis Papas apertilfimam malitiam, & cum ulcifci prius liceat, fervare compellimur. Fortafte talem, tantamque gloriam fibi fua ex cefiione obventuram, minime impudentiftima ejus gefta pati potuerunt.

Oh Deus! ineffabilem, incomprehenfibilemque jufiitiam tuam quis non veneretur, non temper adoret? Non tibi vifum eft D. Joannem tot riminibus, infolentiifque onuftum, fine publica annotatione fententic, tot & tantorum Patrum fententiam abnegare, evaderequе, ut qui labefaâatam, ac pene confufam turpitudine fua dimittat Ecclcfiam, malignitatis tam obnoxie pcena multetur. Sane que-D dam intendimus fecum per nos gefta, quibus de noftra humanitate, atque clementia, inique animi obftinatione plenius liqueat.

Mox quidem poft ejufdem Joannis fugam Prelatoram concione advocata, multorum lententia fuit perridiculum effe morem amplius adhibere, fed effe confultius, fi fuper iis, que in hujus Concilii dedecus ac diflsdium, omnemque infoper injuriam committere, patrarcque pneiumpfit, *eo maxime* quod ad fchifmats nutririonem, immo augmentum tendere videbatur, judicium fieret, decernereturque. Quid ei damnabilius, ac indecentius, inquiebant, aut quid pejoris exempli çffe poterit, fitque male agentibus argumentum, quam fi eum apud e nos gratiam impetrare, qui fua non erubuit ingratitudine omnes evertere? Fortafte optimis, fle validiftimis rationibus talium confiabat opinio.

Nos tamen pietate moti, ac putantes non minus ex hoc Principum fle populorum judicio satisfacere, planius agendum cenfuimus: denique ad eum Schafufiam, ubi tunc degebat, Joanne Albanenfi, & G. S. Marci Cardinalibus ; defiinatis, primum quod cum ad hujus-civitatis reditum, debitis oblatis fecuritatibus, humiliter fle devote exhortarentur, flt ad conituendum procuratores, ut alias requifitus exti-, pp0 exp^ndl unionis caufa excitarent. ANNO

flt eo in cafu, fi ibi ftare diligeret, hoc nos penniffuros, ut renunciarent, injunximus,- obfecrando praeterea, ac quantum fas erat, obteflando, ne ab ipfo gratior hujqs facri Concilii perfocutio redderetur; quodque adverteret nos vocem ac perfonam exiftere populi Chriftiani, cl plenam habere audoritatem, fi quii collidere, aut perturbare tantam religionem attentaret.

Is jtutem, quamquam praunifla fumma cum caritate excqui, ac modum fuper iis adhibere polliceretur, reditum abnegavit; demumque nullo in procuratoribus cqnftituendir modo babili & idoneo deledo, & folitis machinationibas fretus, ab eo loco, in quos nos commode traftare volebamus, recellit. Arbijramur quidem eum ideo protraxifte caufam hanc populi Chriftiapi, quo nos trdio affedi, & difpendiis graviflimis anguftati frangeremur, & ruina quadam hoc facrum Concilium excideret, infuperque inexplicabilem avaritiam fuam, ac toto orbi infefiam, commodius fatiaret. Sed noftra, grates fini Deo, non eo vadit intentio.- quia immo, quoad pro unione experiri licebit, una confiftere, & fimul in caritate vivere pofliunus.

Ceterum, poft eum difcefium, fi unquam irafoi, fi fuccenfere faseft, multa proponebantur de ejufdem D.Balthafaris intentione, acerbiflima, ac perniciofiffima, quibus ad tantorum criminum ultionem confccnderc minitabamur, cum inter nos ipfe varias feminare difeordias, ac Principes fuis litteris ac nunciis contra nos, aut verius contra eundos Chrifli fideles verte* re nifus eft. Noftraç denique continuo pultabantur aures, graviflimis etiam pulfabantur querelis, prb eo quod fe paflim & fine deledu omnibus exhiberet liberalem. Liberalius tamen nullo modo dici poteil, cui fordidum quidquam imminet, & que fecum plurimum aflerat foeditatis,

Itaque talem habebamus Principem, ut caique in alterius, injuriam .impetrare liceret, & qui beneficia Ecclefiaftica', non perfpne, fed auro conferret. Solent ut plurimum. qui de fe judicium patiuntur, animi luxuriam remittere, culpamque fuam poenitentia finitima adpenfare.' bic vero adauxit, ac ne quequam feges in agro. Domini remaneret, farculo requifivit. An non funt ifta fine ultione praetereunda? Omnes nedum agnofeunt, fed occurrant, ut qui obliterate ac confundere Dei Ecclcfiam Utagit, abjiciatur, eradiceturque.

Profe&o donfiderent eundi, fi in malorum exterminatione virorum elaborandum eft, nullum hominum genus exiftere Deo immortali tam infeftum, tamque neceftario fubmovendum, quam id quod fua ftat audoritate, nititurque. At haec, qualiacumquc fuerint, minime in cum confiderare'voluimus, fed adhuc ejus compaticntcs obfiinationi tra&avimus, quo pado Ecdefi- Dei providendum melius atque fecurius fibi ac commodius foret. Unde de coaftitucndis per eum Procuratoribus non ultra jam emanate obligationis modum poil multa decernentes, & id fumme expedire ad unionis eficâum jn publica feffione pronunciantes, iterum decreto facri Qxicilii RK. PP. S. Marci & Florentinum Cardinales, cum aliis vene. rabilibus Prstlatis & magiftris ad eumdem Dom. Joannas tunc Papam deftinavimus, ut eum

hu

Mi

humiliter adcwitm ad haccGbi & Ecclefia coc-4 fientanna de accommodetiÆma, quantum Uce» ret, adducerem.* qupd fi hunc locum, ad cq-jos reditum pro celeriori expeditioese rogabamus eumdem, fufaefium haberet, Bafilcam, Argvntiaam , & Ulmam crvitptcs iofignes ft egregiae cum debitis iccuriiat^us Screaifs. domsriocura Regis', & noftrb affignaiimsu, io quarum una refiderq deberet , quoad ejus uniopis, pro qua fumus fisa au&ontate vocati, fit iple in fuis litteris venifc a(Teri! , finis optatus haberetur; »çl qq»*d per Eurum Concilium aliud diipofitum foret. Neque omiüruus de pev» ion* fu- flatu decenti convenientique feffione fafla cogitare ; quin immo ut ipte mentem noftram piam ac mitem penitus intdligeret ,B nec in quapiam ambiguitate maneret, in publica Seâàone prommeiavimut in cum cafum telle coognse providere.

Hi cum infiruâionibus Oratores Ov.il ri die April, xxvi. eum in Brifac ejufJcm Dur;» oppido, quod 'rune its eo *icibcet oofirorum* Oratorum commeatu dc Fritmrg profefius ecat, adrvcrdht , ft cum huic omnia maofurtiffirue retuliiTcnt, ipfir , gratoa infelkxiffi videretur, die fcqueati ref pondere promifit . Peftimtuc aufexn co tn tempore idem Ü Joannes <d nonnuiia loca, quo melms nocere pofiêt, commeatum facere, cujus rei caufa gentes, ut fercba.ur, in fuatn tutelam conduxerat, omni dc prokcutione Concilii cura , diligentiaque c dimifia. Unde decreta pro refpontiune die, ante Solis ortum, infalutali» ac lolciia eifdem Oratoribus verius Neuburg ejufdem Ducis op-p.dum inconvénienti habitu traulmigiavit, ea loca, qqam pollet, fcllinaoiius aditurus.

Oh nefandum , magnumqoe nefas ! Qu* uoquitn ofienfa tam turpis Bcclefi* Dei 1 Cui unquam legationi tanta injuria faâa fuit ? An ia tunc D. Joannes noo Colum non refooodit , led turpiter corumdem Legatorum poftulatio-dc» repudiavit? Profeâo io eo tam impudeuli, ubnoxtoque difccflu. Demum hoc facrutn Generale Concilium, omne» Prim.'pes, populos ceteros denique elufitlie claruit. Verum tn cs cipcchtiooe , ut pote Ecclefic prorfus obnoxia ,D uiinimeque Deo accepta, catus interca occurrit , quod nobis quoque infeiis revehum ad Fnburg expedierit. Nondum autem eu de lo-<o Oratores noilti irccflerant . Itaque uti repetite iupet pofiulatis , quamquam dies ei dc-aieta ad paciicendum dilapfa fuerat, non que. nudmocum fuerat requifitus, led adjeâ'S modis non parvam nobis iufpicionem ft difficultatem mgetenuix s, quadam agere proie(Tus cit.

Iis tamen omnibus in medium politis, ft matunibma inter finguhs Nationes fententia silum luit, au dejediooem vtniifia ccfiioms via procedereac fi rationes mul'z in id concurrerent, ea tamen efhcaciihma vrfa eft, quomam Dont. Bshhaiar, tunc Joannes Papa, B propna libertate, quamquam non uotlr» cauta , aut aufioritate privatus diceretur, ac per antea teilato durifle, quidquad non m plena libertate egerit, f« ratum ft gratum nunquam habiturum . Radieulofe igitur ac fruilra ab eo, quod invite ageeet, aut invite agi penes homines fulpioo effic potudiet, lentabamus. Nam jam experti fumus ex metus affertiane hu/ns exordia fchifmath provtadle; nec fi metus , aut vis quapiam illata jure nefcindere peritam ab eodem Joanne ceffionem ; pofTct enim ab Invito debitum exigi perfepius ; videmus tamen, qhod *aatHtit bataioMn» ft aipiditu* taata *afi,* quod verendum erat, m talis metui lab colorm «e vtfiftao plerique {aaftitfiaw aefiifc co-MHbas «Mutiocat.- aa*fe eum dc cradkaada fchiimati- pefic auwuv, talis via amplcften» da e-, qu Jari ft buaefièti non Wa« «oa. («M fit, (ed qu- natto color- ioiriagi, impediriqu- vskaf. Nos «füdem gralia ft humanitate , cwn licuit, egtnraa ; nunc juftiti- cum expedit, expend opw efi,.

&WBCt Mm, qni oos taou de liberalitat-, maefuctudioeque redarguit, ac irrifooem tantam praœcruiffc dicat, cum voluerimus aimioaluat, boo miidcm «d pamam, ut rex expeteret, fed gratiam revocare. _At boc pacis Audio ota egiOe Deum tn teflem vocamus, Verum quod noftra desuentia iaInhit. Dei juAitia denegavit. Res itatwe fic getia efi. Naos cum mdido per ferenifl. Romanorum regem adverfus Fredericum Ducem Aufirue bello, ft caftris feu exercitibus, non uno, fed pluribus ia Jocis cum maxima pugnantium conia, ad ejus ofpida polite, hem D. Dux fui ftatas internecionem prorfus rideret, fupplex veniam ab codam Rege impetrare equidem wofuttiffime propufuit.

Jam quinquaginta fereoppid* in ejufiJemD. Rvgis potefiatem pervenerant , unde quarta rocufis huius die in hac civitate Coofiaatienfi confpefium pratdiAi Serendi.. Kmis apud S. Francifcum adiens, ubi maxima Prolatorum , ac Dofiorum copia aditabat, genibus flexis, illuftrium Ducum Bavaria ac Burgarii Crafetn-boqpenfia in medio cooftrtutus, de fpreta Sere> niff Majeilate, ft aufioritate Concilii facrofanfii omnibus etiam i- di&um Regem, facra-tHTimamque Synodam illam perpetratis veniam poilulavit , feque terras, ft omnem rem fuam voluntati difii Regia liberrime (objiciens, confiefiim Papam ad nane civitatem cum (un fequacibus reducere ad difii Regis Sercn. & Concilii voluntatem promifit, idaue dfiigentiflimc ob. fervavit ; nam ft fub nofira amodia D. Balthafar Coxa, fuper Papa» cuftoditur. Qjueres magnifie- quantam dia M&t, omne* rfti» ment, qualiter animis noteris tartitiam attule. rU ; quanta ex ea ad EcclefudYic® unitatis complementum, ac ûwri Imperii datum commoda praeparentur.

Ex hia cjpatTitr omneSj quod nihil ooftra defit in follicitudinc atqve cura, quominus rea optatu noAro, ac ipfius D- Ballhafaris honore procederet. Nuoc m ita fc habet, ut ad ejus propuliaodam malitiam compulG , cum eum nofira fententia ejecerimus a Papatu, ad hoc properantes, fine lacrymarutn efiufiooe ftarc minime potuimus, intra noa repetentes quanta nofirorum fuerit iofebettas temporum, quale iacerdotii isfortumum, quod talem Antiftu tem habere contigerit, cui merito fucccnfcre debeamua. Nempe ita nobis opportunum ac falutare apparuit in bunc difiane, ut fi n£K*e* âu nofiro evafi&t, nos plut eo obefie Q»rifiiano populo sideremur. Sed oe id Deo placeat, immo avertat potius.

Ita hunc ergo D. Balthaiarem Papam dedans , quantum *juri* eonioourn eft profcnbcre , & ab eo Dei Écclefiam liberare decrevimus. Ad hoc amem leges nop fotam favent. fed acclamant , &; commonent. Sacrilegii enim fpccies eft vidue Ecdefi* minime fuccurrvre ; quinimmo hic legum praefidium requirendum eft. Deus enim quod talem Paftotrm abjecerit, facile

AMNO CKPvn ·HJ. rilr faefll intcUnùflê videtur

interimere valeat, haitiftr : qui n» eas *»·

Dudum D. luminem Papam naftram rife comparisMM. Primum hfririMwi que pote eurialtea *c cwia fetisfecèrit; omnium carte obventionum fcihcitua aptrtte tedbm inbians, (raiera ac tardum auro cattntibua, reliquis avalHFimuni Λ cxhteü, ab eo rudium rdigionte ordinem feoteramque Patruas iufiitala fer- B veta meremus. Laicoram commercia, ft qu*-bufcom de pecuniis fenerandis plurimam agitabat , omite Clericorum negotiis amplctebrtur, civitates deafeae Bcclcuu Romsoas, de quo fomme dotendtun afl, ab eodem pafiim frètes, dtiSpatas, emimrtalque ridemus.

Qpid de venundatis alite Eedefiu , de extlnte refigiooe, ft multifariam foreto , immo abrogato divino cultu dicemus? Talia quidem judkio conferunt, dite minime daleteot. His nraltttque aliis ad huoc tehhafartm dndomD. {oaenem removendam judicium pernimos . ,amque maturiflima , ft «taftiffima deUbetelione in noflra publica Seffioac die *-. Mqji cum a Papatu prorfus amovendum, ft cum C notorium tirnouiacmn, dilapidatorvm » ac mahim adminiftratorem bonorum temporalium ft Ipiritualium, Romane, ft aliarumEcdefiarum, nccnon moribus, vitaque dcteftabikm, fchsfmatrs nutritorem, voti ft juramenti deviatorem, ac in prsriiétis ft aliis Dei Ecdefiam notone fcandaftsantem, inrorriribilemqtte exifterc declaramus , eundis Chrifti fidelibas, ne eidem quovis modo pareant, ft obfeqiuntur, nec eum de cetero in Papam quoanodolibet recogoofcant, fob penis fautori* difti fehrfrnatb, ft alite penis canonicis iniunximos .

Vos igitur per veram ft inenarrabilem miferreordiam Jefa Chrifti obiecramus, ut-quod a nobis Del auteritate, ft carïtatis Audio D stem eft, retins prnfidiis juvare, ft profequi nufquam defimtw. Nos emm, etfi evidens rei utilitas, ac juflrtr* gravitas hoc perduxit, precipoe tamen Principum fpe data experiri audemus . Neque omittatis , obteftamur , quio gentem omnem veftram ad jejunia oratioucique inducatis, quo hac in re optimo ac felici dute*progredi liceat; quodque Serencffimo ac inviftiftimo ooftro Imperatori, hqjus facri Concilii, ft Ecdefic Romane advocato, cujus laudes fatis referre noa pofTurcus, prafeerafabminifirct, ac diutius eum populo Chrifliaoo confervet. Datum Confiantea menfe Junii anno MCCCGXV.

XXL

AMMO cxarsTj

CONCLUSIONES

CAP

De jure Chnftianorum ia lufiddlum.

OPinio Hofiicnfia eft : Qpod io adventu Chrifti omnis jurififtjo , principatus , honor ft domiatum translata fuerunt ab infide-. Iduu ad fideles.· Et quod hodie non eft jurifdite», nec aliqua poteftas vel dominium apud infideles: Cum iflorum, ficut dicit MU opinio, fiant funditus incapaces, ft impugnandi foot illi infideles, qui non recognofennt Romanum imperium ftc. Dicit etiam : Tale bellum con tra lofidcfe , nop recognofecntes Romanam Imperium, temper efle juilu» ft licitum quoad ChrtftianoeI JUMCVi^ *****

Ita opinio licet habeat aliquos (squares, tameo communiter Dotercs feribentes fcquuntar ia hoc Lnnocealiun·, qui tenti contrarium, Et traftatur ifia materia per ipfoa inDecrctal. 1. J. tit. 34. c. Quod fuper his, De voto ft voti redemptione.

Verum, quia hmc opinio videtur fedhiofa , ft dat viam ad multas ftrages in ^populo, ft etiam ad ruinas committendas : Quia , fi non funt Domini iflonun, licebit cuilibet ea occupare , ft rapere ftc. Videtur igitur hax materia plena periculi ncccfiarlo declaranda per hoc fecrum Concilium.

Unde etiam famofifiimus *0 Italia ille u. triufque juris Doter, Petrus de Anchoraoo, in quadam repetitione fus Illius regule juris. Peccatum non dimittitur ftc. quem in Coocilio Pifano fecerat, hanc opinionem improbando, infert ex ea multas abfurdrtates.

Scilicet : Qusd CbriRiani pollent fine peccato fiirari, (ubtrahere , rapere, occupare, ft invadere bona ft terras infidelium, qui Ecdefiam Romanam vel Imperium non recognoicunt, eiiamli velint noHfcum pacifice vncrc. Et fequitur. quod hmc regula; Peccatum non dimittitur ftc. hic non haberet locum. Et fe» quitur, quod huc prohibitio divin* legis Non furtum facias, non occidas, in quibus omnis rapina ft omnis violentia prohibetur , fecundum bealum Auguflinum , hic locum oon haberet. .Item fic lex natur*, fcilicet : Quod tt>i non vis fien ftc. ft multat ali* prohibitiones, Chriflianos non hgarent ftc.

Et pro faciliori cxtirpatione iflius errons ego facio quinquaginta duas coocluflonc.. In quibus ouam faftum tangitur lllorum , ft in quibus partibus fic erratur.

Et rm credatur per illo; Dominos, quos tangit hoc negotium , quod in vitujperium eorum talia feripta proce&flcnt : friant Ae certo, quod de occultis ipfonun faâis me non impedio, fed dd iis, qus fuanoto»ietat* in pluribusfunt evidentia, adeo, quod nulla tergiverfationecelari pedunt. Nec facto ad alicuius vel aliquorum vitupenum, fed ad finem ft dfetem, ut ibi-

"^~*--»bidem removeatur talis error per hoc facnimA Concilium, ia quantum error fit, & dubia declarantur.

Et ut penitus ccfict de me finiftra fofptdo, licet revera fum computatus inter Domino· meos pro Ambaxiatora Serani&mi Principis 0c Domini mei Regis Pblooi* fle. non tanquam Ambaxiator hoc facio, fed tanquam Dofloc.· Non intendes· pliquem errorem pertinaciter atterere, fed me correfliotri hujus facri Concilii in omnibus humiliter (objicio. Immo, fi ex d&is vel fcriptts meis hujuftnodi, vel qaibufeumque aliis, ubicumque prius fa&is, vel in antea faciendis,. aliquis error farfitau notaretur, in jure vel ia fa&o, aliquorum injuriofe offenfivus, hoc ex nuoc revoco, & habere voto pro non diflis, neque (criptis. De, quo proteftor, & hanc protcAationetn circa omnes aitas meos volo habere pro refumta. Paulus Voladimiri, Decretorum Do&or & Mamilier in artibus, cullos & canonicus Ecdcfus Cracovienfis.

C A P. II.

Dt Ordimi Tbcutemei m Pmffii vtl Creci/m- rww wacÀ/wj *»t prettKiH , /m>* aowfev AriA gi·»// *rrgtvnti fibi* .

Sabbatho, VI. Julri, Dominus Paulus Voladimiri Doftor retroferiptus, in convocatione C publica dedit hanc fchcdulam, una cum conclufiombus, e quibus fit mentio in uno (externo .

Thema: Venientibus olim Prutcnis , tunc infidelibus, contra PolonosChriftianos, admittuntur in Pblonia per Principes Polonie Crucilert in (ubfidum, qui Fratres ùocia Marie Hoipitalis Jerololymitani de domo Theutonicorurn appellantur, & cis per Piincipes Polonia coqttituuntur & donantur certa potTcttiones *verius* limites infidelium diJoruin.

De quibus potteifionibus cum adjutorio Po lonorum A aliorum Clvittianorum fuccefltvis t.tnporitms gentem crudelem Prutenotum tunc infidelem fibi fobtugirunt, 0c dominium occu- i parunt, it Domini de Pruflia ideo appellantnr . !;> que «dificantur civitates folemos mu. ii'titlima· , etiam cattra foniifima, totumque eorum commium fortitlimis munitionibus fic firmatur, quod plus qusm de culpa potentia: redditur inexpugnabile.

Et *licet jam* lubaétr fiir ditioni *Piutenis dudum* ceflaverit impugnandi Chrillianos crudelitas paganorum, (oJdmquc vices conlucverunt reluere , Chtittianorum iniultibus provocati: Hi tamen Cruciferi ciiam maniuetos infideles & quiet s impugnare, & iplorum .erras 0C dominia invadere , eolque irritationibus hujuimodi comta le 0C contra alios provocare , in quantum in cis eft, uiquemodo non cei iarunt .

Sed i«ib pr.mo colore, quafi adhuc rabies paganica in Ctaiflicolas dcizriret, convocant j i (ublidium Chr tiianos, ailumunt fibi quafi pro regula cum valido exercitu invadere partes infidelium bis in anno, hs icilicer diebus A temporibus, videlicet Alïumptionis & Purificationis glortolx virginis Manx. Quas vices fuo vulgari iermone redas vocant. Sic, quod m confuetudinem error deducitur· , quod fideles Chritti, cauli exercenda inil.tix , credentes obiequium prxfiarc Deo, in multitudine illic confluunt. dt occafieoe catholic* fidei anu. pHandc gena qaieta infidcUuoi cnadditer im- ANNO ^atur. Hinc fequuatnr hoaaicidia, vadum ca**T1 > com Widelta pari damnations periculo, spiua feat, * alia nefiauda infinita. Itaque crefcit fena Ordine, odeum divitcum pocemia, ocrioqtseCrociferi coffigunt thefaune , & ditamur per Chriftianoa, & «iam per ptgnoi, Romanorum Pontificum & Imperatorum litter* impetrantur, m, quafcumque regioQO, terras , fisa dominia infidelium expugnaverint , five occupaverint , fint eorum.

Tandem Spiritus Dei, qui, ubi vult, (pirat, potcntHumoa Principiet Paganorum de gentilitatis errore ad agnitionem veru fidei evocaros minifterio Polonorum ad facri baptifinaus undam lavandos perduxit. Unus eorum regni Potonix gubernacula (ufceptt, alter Lituanie 4c aiiarum partium tam (chifmaticarum quam infidelium vicinarum gubernator permanlit fle reflor.

Et quorum potentia partibus Chriflianis Pruifi-, Livonia, Poloni* *olim* incuttit formidinem , cum jaflura, hos ad profeffionem facte fidei jam (equitur immenfa gentilium multitudo, currant catervatim ad fontem facti bapi(matis. Et fere omnes fubditi naturales in terris Lithuanie &c. facri fontis lavacrum fnfeeperunt . Alii adbuc fufcipiunt fucceifive , aliis vero ipforum regimini fe fpontanec fubjecerant.

Confiderant hsec mirabilia Crucifert, & quafi molette ferentes, quod cis caufa occupandi pottcttSones & dominia pradiftonua taliter periret, majori ferocitate invadunt pluries, & fuccettive more folito didtos neophytos, & rana baptiaatos, quam etiszs alio» nondum baptiratos multos crudeliter perimunt , etiam iacerdotili conditioni vel ordini noo parcentes, cremant ipiorum novellas Ecdefias, 0c innumera alia faciunt, que huoettas polluLtt (ubticcrc. Sed etiam Chriftianis antiquis, pneiernm fuis fundatoribus , iniultant gravtlfime , fuos captitant donatores, Duces Chrillianos, tradant turpittime ipforum Ordinis donatores.

Et convocata demum multitudine copiola Chritti fidelium fibi in adjutorium, quafi adverfos infideles bellandi gerentes fpeciem, erigunt potentiam contra Regem Poiohiz catholicum improvifom, invadunt regimm Po'onie hottiliter , caftra demoliunt, & alia redigunt in cineres, (poliant, violant, & plurima nefanda ibi fiuur, que ftilus vix valeret exprimere .

Et dum fic a Prutenis in Cntciferos translata crudelitas in Polonia deploratur: Quia, quos fibi Poloni pro icuto alTum(erant, iua ferocitate converfi font fibi in flagella : Gemit Tulonia non fotam tantam atrocitatem fibi peiiitersm in finu fuo enutritam, veram etiam cogitur tandem venire ad refiftenttam .

Ordinatis itaque aciebus utrioque conveniunt ad bellandum , flemitur ab alto potentia Orci.*nts, campus* heu humanis repletur cadaveribus , & Polonorum gladius Cruciferorum fanguine (aturatur, Anno Domini MCDX. die xv. menfis Julji, & poftmodum etiam per intervalla terrpomm vicibus iteratis.

CAP.

CAP. III.

OniBreoar ama *hhn jet fh fftàt* rvlgiMM *jnpt^ede h/Uelitee nptuu jevehelt Nt- fe* in i ijjsaffe *vei lttttrit eet privilege Ce- Jereet 9 Λυχνια», Cfetiftrit lull, he hr*

Verae, «oil pctnHfe Utter* ooni trifti- tia pagoraa Am oceafioate tot calamitati» vi- intar psatUtifle fuodasneska, * fomenta·· Ad (âcddenitfaMn igitur radicem peftiferam tanti mali, ex Mo themate vcrifiîmo fle evideotifi»- rno eliciebantur aliqu· quaaftioncs, de quibus rne in quodam, traâatu, de poccftate rame Imperatoris refpeâu infidelium, per me fa- fio, «d quafdam qwaftiones datur refponfo per LU. cotochifionc* infra feriptas, qua fe- quuntar.

Prima conduire: Licet infideles non font de ovili Ecclefac, omnes tamen funt oves Q»ri- Ai, fine dubio fecundum creationem, Jo. io. Alias oves habeo, qua non font de hoc ovili, feilicet Ecclefi·. Innocentius.

11. Verba ad ■crfonam Petri prolata voce DominicaA videlicet: Pafce oves meas, acci- pienda funt pro ovibus fidelibus A infidelibus indiftiofie- Et ideo Petri iucccffor debet non folum pafcere, fed etiam eas defendere. Et quibus Chriftiana provifione tenetur coofulere ,C non debet impugnare, vel ledi permittere, ni- fi cauia rationabilis id expofeat. Ratio: Quia sran debent Inda injuria procedere, unde jura ftafcuntur, Decretal. L 4. tit. 10. de nati* cx libero ventre, cap. unico.

III. Non debent Principes Qirifliani Judcos A al>os infideles expellere de fuis dominiis, aut eos fpoliare , jufta caufa non exiftente. Ratio: Quia jura eos nuiete vivere volente prohibent moleftare, Cod. 1. 1. tit. 9. de Ju- daic, I. Nullus. Et Decretal. I. 5. tit. 6. ejuf- dem lit. de Judcis , c. 1. Multorum, Ac.

IV. Quamvis a principio creature omnia erant omnibus communia, jure tamen gentium, videlicet naturali A humano, diftinâa finitD rerum dominia. 1. dift. c. 9. Jus gentium. Et ideo , qu· occupantur ab uno, jam non licet alteris occupare, lege naturali prohibente, fc'> licet: Quod tibi non vis fieri, alteri nou fa- cias. Et lege divinat Ne tranfgrediaris limites proximi hri Ac. Prov. 11. Innocentius , A communirer alii.

V. Noo licet infidelibus, etiam Romanum Imperium non cngnofcenUbus, auferre dominia fua, pofleffiooes vel jurifdidiooes. Quis fine peccato, A Deo audore ea poflident, qui crea- vit hare indifferenter propter hominem, quem formavit ad fuam imaginem. Unde omnia fub. jecit fub pedibus ejus, oves A boves univerfes Ac- B Thomas, Innocentius, A communi g ter alii.

VI. Terra fanda, quam poflident Saraceni, jufto bello vifia fiiit ab Imperatore Romano Ideo licitam* eft Papc , vel alii cujos in tereft ratione Romani Imperii, eam ad fuam jurif- difiionem revocare. Et etiam ideo, quia, ubi colebatur Quittas, jam colitur Muhammedes. Innocentias A Francifcus Florentinus.

VII. Non eft caufa fufficiens auferendi in- fidaAua jurififfitooes A dominia, quia infide- les fftis Imperium fpoliarunt . Ratio; Quia froferipii poterant etiam Romanis non fubef- Afe, qui habuerunt aliquos coO&nderatos, qd- bus minime ptafeerant. Ianocndm A Fra» cMkuB de Tidrarrllir · CMsr

VUL EcdXTIUmana, qua habet nnp·· rfam ia occidente, & etiam omnes alia Ec- defia, licite tenent, qua poAdeut M A ali- hi. Noo obfiante, quod dicitur, quod Impe- ratores Romani, -a qtribmBcclefia habet, hae omnia armis per violentiam occuperont. Io- nocent» A Praorifeus Florentinas.

IX. Quamvis *beretici A* fehifinatici bonis fais idb veniunt (poliendi, noo tamen prater aufioriiatem juris vd judicis licitum fit ea fi- ddibus Occupare, Innocent».

X Psaa, quatenus eft vicarias ChrMi, ha- Bhct poteflatem A junfifiAionem nem tantum fuper Chrifliaoos, fed diam fiaper omnes ge- neraliter infideles de /ure, licet non de fafio. Ratio.* Qaia Quittas eam habuit Mattb ulti- mo : Data eft mihi omnis pb^ftas io calo A io terra Ac. Et noo videretur diligens pater- familias, nifi fuper omnes poteflatem fuo vi- cario dim'fiflet. Innocentius & Fraocifcus.

XI. Si gentilis, qui non habet nifi legem natura, facit contra legem natura, per Pa- pam licite eft puniendus, exemplo Sodomits- rum, qui a Deo puniti funt, quando contra legem natura peccaverunt, Gen. ip. Inno- cent» A Fraocifcus.

X1L Similiter Papa poteft punire infideles, colentes idola. Quia naturale eft, unum fo- tum Deum cokrc, A oou creaturas, lonoc. A Francifc.

XIII. Papa poteft Judaeos judicare, fi con. ira legem faciunt in moralibus. Et idem , fi cootra legem fuam herefes invenire digooihtn- tur. Innocentius A Francifcus.

XIV. Licet Papa quandoque dimittit pqenas debitas omnibus prodi&s inferendas, ideo quia facultatem non habet aAualem, vel propter pericula, vel fcandala, qu· inde timentur eve- nire, poteftas tamen jurifdi&ooalis eft apud ipfum talia faciendi. Innoc. A Francifc.

" dum facere A cooftitutionem, quod jufle non tno- leftent Cbriftianos, A jpforom jurifdiâioni ' jeAos. Innocentius A Francifcus.

XVI. Qpaflsvis Papa poteft io totum Chri- flianos a jurifdidionc A dominio infidelium eximere, immo etiam per fententiamtales in- fideles dominio A jurifdiAiooe privare, quod habent fuper Chriflianoa, non tamen det .t facere, niu magna caufa hoc exigat. Quinim- mo debet eos potius fuftinere, dummodo non fit periculum Ghriftianu, nec grave fcandalum poneretur. Innocentius A Francifcus.

XVII. Licet infideles ad fidem cogi Don de- beant, A relinquendi fint libero arbitrio, quia, fola Dei gratia in hac vocatione valet, ut di- cunt Canones ; Poteft tamen Papa mandare tn- fidelibus, quod admittant «adkatiooes Evao- gelii in terris fuis Ratio hujus eft , quod om- nis creatura rationabilis faAa eft ad Deum laudandum , ut m fecundo libro Sententiarum dicitur. Si ergo prohibent pnedicare, peccant, A i-'*o eflesH merito puniendi. Innocentius A Francifcus.

XVIII. In omnibus pnediftis, in quibus Pa- pa licite aliquid mandat infidelibus, fi non o- bediunt , funt compellendi brachio feculari. Innoc. A Fraocifcus.

XIX. Solus Papa habet indicere bellum in- fidelibus , A non alii, nifi sbi quis dc fuo iu- re

l -<e contendit. Innocentius & Fraacifcus PkxAs- À tinus potant fere omnia fitpra feripta in De* crc,*h *· 3» th* 34· cap. quod fuper his, De Voto ft voti rcdemtiooe.

XX. Ex quibas fupcadiâis colligitur, quod littene Romani Pontificis cooceffis alicui botnini vel Ordini fuper occupandis terris iufidelium, juris interpretationem recipiunt: Ut nulli in luo jure prejudicent. Quam interpretationem fi natura verborum noa patitur, quoniam per ipfas heditur alicuius juftitia, de falfitate font fufpeâ·. Et fi alias per eas Jus tolli;ur alienum, tine caufa legitima .fimt nulla ipfo jure. Maxime, ubi de certa rapa fcieotia non apparet. Ratio l Qpia aftus five difpofitio, que ex fui natura non valet nifi ex cauls legitima, fi caufa fufficiensnon exprimitur, difpofitio redditur nulla, nifi de certa icientia concedentis appareat, quifcilicet facere hoc etiam potuiflet fine catafa. Et talis eft littera Pap« Clementis, inter omnes alias litteras prccipua, quam fe Domiat Cruciferi de Pruflia habn-e aderunt, quae non (olam caret certa (cientia Papae, led nec in sa poniturcaufa legitima, quare infidele· per eoe debeant (poliari, ut patet ex tenore copiarum.

XXL Pnediâae conclufioncs concernunt primum traftatum, de poteftate Papae refpeftu infidelium. Sequuntur conclufiooes de fecundo traditu, de poteftate Imperatoris refpcftuinfidclium.

XXII. Qtamvis ad inveftigandum terreftris monarch·* fundamenta fe multa ingenia occuparunt, hacc tamen opinio magis ft veritati confotu, & etiam eft communior Dodorum lententia, fcilicet, Papam habere utramuuejuriididiooetn, fpnitualium & temporalium. Quam opinionem conftat effe fulcitam non folum in Jure canonico, fed etiam naturali & divino. De Canonico patet in pluribus locis. Unde in Extr ivaganti Bomfacii Odavi, (Extrav. Cotnm. lib. t.t. 8. c. 1.) que incipit: Unam fandam, •n fine concluditur, quod de neceifiiatc falutis rft, credere omnem humanam creaturam fubefle Romano Pontifici. Naturali jure, patet: Q.iod optimus principatus eft, ubi unus principaliter principatur, II. Polit. Eft ergo neceffe, habere unum folum Principem in orbe·· S'd non poteftariTe Imperator, ad quem nihil de fpiritualibus, ergo Papa. De Divino, profequitur Innocentius, Decretal. I. a. t. a. c. 10. Licet. De foro competent·, ft .Franci(c.

XXI[I. Imperium comparatum fuit a Romanis de facto, per oppreftionem aliarum gentium. Idem eft dicendum de aliis regnis, qnç habuerunt monarchiam, ut Babylonicum, Macedonicum, ftc. Fraocifcus Cardinalis.

XXIV. Licet Imperator dicatur mundi Dominus, fecundum Jura civilia, de *jure* tamen laicus ante aliquam conftitutiooem nunquam habuit poteftatem in laicos, led fo!a ulurpa none, lecundum Jo. Au. xevi. dift. c. 40. Si Imperator.

XXV. Quamvis imperium dependet a potefjate Papae, qui babet utiunique gladium, non tamen ab Imperatore ad Papam appellare poterit ratione (ubordinationis hu/ufmodi in temporalibus. Ra*sio, quia non eft talis (ubordinatio, que facit, Papam cenfeti tupertorem quoad aduale exercitium in temporalibus, led tantum in habitu, falvis cafibus iα jure expreflis. Cafpar ft Ftancifcus.

XXVI. Qumvia Ecclefia jurifdiftionem eat (arum civilium aliquando per (accrdotes exercuit, rationabiliter tamen Imperatori & Regibue hoc exercitium, maxim· m criminalius, ubi agitur de reparation· anima - corpore, commifit. Ratio.* Qua noa decebit iltod per fe exercere. Qpia miaifter N. T. eft mioifter Sacramenti unitatis, ftc. Primum ^ttet xu. q. III. Et alteram Cafpar.

XXVII. Quoniam regnum in terris forgit tribas modis, primo per voluntatem Dei revelatam aliquo modo hominibue.' Secundo per coafenfum eorum, qui reguntur, ft fit jufte: Tertio per violentiam ft tyrannide» ft injufte: Cum igitur non confiât, Imperium fiiper omnes infideles generaliter efle juftificatum primo aut fecundo modo, quemadmodum de Papa eft dicendum: Sequendo opinionem prssdi ftam magis probabilem, non eft adfemndum Imperatorem habere aliquam potcftatem fupe diftos generaliter infideles.

tiam occupandi terras infidelium, non recognoscentium fuutnimperium. Ratio.* Qpiaapud ipfum non eft poteftas primaria, fed fobordinata ft fecundaria, five exercitium tantum* modo hujufmodi poteflatis.

XXIX. Lhterw Imperatoris Cruciferia d· Pruiïia concede, aut aliis, fuper occupandis terris infidelium, nullum Jus eis tribuunt, fed magis Chrifti fideles decipiunt, cum nihil dat, quod non babet. Nec hujulmodt littene tam Romanorum Pontificum, quam Imperatorum, cos privilegiare poterant maxime contra Jua naturale & divinum.

XXX· Quod Cruciferi de Prulfia, pugnantes cum infidelibus pacificis, aut potius eofdetn impugnantes, ut fic, nunquam habuerunt juftum bellum cum eifdem. Ratio; Quia impugnantibus illos, in pace degere volentes, omne Jus rcfiftit, fcilicet naturale, divinum, canonicum, & civile. Naturale fcilicet, quod tibi non vis fieri ftc. Divinum fcilicet: Non occidas. Non furtum facias. Exod. 10. Quibus verbis omnis rapina, & omnis violentia prohibetur, xtv. q. V. c. tx. Dixit Dominus. Jure Canonico, xxm. q. vtii. c. 11. Difpar ftc. ft Civili, Cod. !. 1· t. 11. de paganis, ft eorum facrificiis, 1. *6.* Chriftianis ftc.

XXXI. Talis impugnatio infidelium perfideles non exclufit diledfonem proximi, fed buµfinodi illicita ufyrpatiooe rei alienae furtum includit, ft rapinam. Proximi enim noftri funt tam fideles, quam infideles, indifttnfte. De Poenitentia, dift. i. Non illi tantum proximi, ftc. Proximos.

XXXII. Non eft Irritum, infideles *armis* vel oppreffiontbus ad fidem compellere Chriftianam. Quia hic modus eft cum injuria proximi. Nqn luor facienda mala, ut eveniant bona. Ei Cano dicit: Nova atque inaudita eft ifta pradlcano, qur vciberibus exigit fidem, XLv. dift, c. i. Quod autem.

XXXIII. Decretum Concilii Generalis Toletani, percipiens, quod blandimentis non afperitatibus debent illi iuadere, qui alios debent convertere, licet de Judaeis exprimat, fua ratione, qur idem jus habet facere, extenditur ad omnes generaliter infideles. Nam quicumque aliter agunt, tuas & illic magi' quam Dei preburrur caufas attendere. Textus eft ibidem ad litteram. XLv. Dift, c. 5. de Judri*

XXXIV.

ANNO CHRISTI

XXXIV. Error oofla ratione tolerabilis ,Ari gtserrandi canfa, folitas reifas contra infideks facfans bis in anno. Przmiffa faciunt his aaaxtXM prccipuM lands Maria folemnitatibos, fcilicet Affumtionis de Purificationis. Hie emm labor, fcilioet cupiditath aut domi.un.ii Ibidfab caufa, etiam quia eninguit fpiritualem quietem, ideo eft prohibitu·, Jer. 9. ut inique acerent, laboraverant. Oftieniis.

qood Chriftiani confluunt didis Cruciferis da Praflia io fubfidium, nd Mopugnandop infideles pacificos, ex eo, quod infideles. Sive hoc dicatur caufa mifitfa nwreendn, five caufa fidei Chrifiiana ampliante. Ratio, quia prutextu pietatis non eft impietas facienda, xxx. g I. c. 5. Noffè ta. Secus dicitur da bello nifpanoram contra Saracenos. Qjiia flfad fit ad recuperandum terras dndum occupatas , in Kibes prius habitabant Chriftiani, fecundum drad. III. q. 7».

XXXV. Qut in bello fafafto- hujufmodi impénitentes perimunt, fortem recipere cum impiis & damnaris merito funt cenieodi. Non enim opem fert, qui ad peccandum adjuvat, dieit Canon xtv. ψ vi. c. 1. Si res.

XXXVI. Quamvis miles, praefertim catholicus, non fttbditus, certus debet effe da beBi juftitia, quod pugnando profequitur, alloquia in dubfo gravi fe exponeret periculo ; Si tamen fubdiras exiftat, excufatur in dubio probabili jufli belli, juvando fisum Dominum. Hoc eft verum, fi inquifint, quantum potuit, & vetitiores confutuit, & femper dubius remanut, fecundum Raym. fic Oftienfem.

XXXVII. Non excuiat fubditum metus amiffionis rerum temporalium, fi credit probabiliter, bellum, aut feit elle injullum. Ratio.* Quia, licet metus culpam attenuet, non eam fatnen prorfus excludit, in Decretal. L 1. t. 40. c. 5. Sacris, de his quae vi metufve cauli . Oftienf.

XXXVIII. Licet ad- juflificandum bellum quinque requiri dicuntur commoniter per Dodores, fcilicet, pertona, res, caufa, animus, & audoritas.* Sexturo tamen non eft aliquatenus omittendum, fcilicet temporis habilitas. Ratio: Qpia quedam funt tempora, quibus bella alias jufta funt prohibita. Decretal l. 1. t. J4- De treuga & l'ace, c. 1. &x.

XxXIX. Sola oecelfitate, qua legem non habet, excufatur aliquis a peccato, diebus pugnando folcmnibus & feftivis. Non autem alias hbere intpugnaodo. Htc probatur Machabeorum exemplo. 3. Machab. ult.

XL. Opus, quod tam materialiter, id eft, fecundum fe, fimpliciter, eft fcivile, quam etiam formaliter , id eft , finaliter, pes retpedum ad agentem, eft in fabbato prohibitum. Rich.

XLI. Ifta, qu» folum materialiter, aut fofaun formaliter font (ervilia, non fic funteenfends ftride prohibita. Ratio. Quia difficilius eft, abftinere ab his, quam a primis. Et ideo non peccat quis mortaliter per adus bojufmodi, nlfi perhacc excludatur illa vacatio, quam quis neceffario debet cultui Divino. Rich.

XLII. Non eft dubium, quin invadere terras infidelium, tc etiam pugnare vel ad impugnandum ire, maxime cum exercitibus aut armis & aliis apparatibus bellicis, citraneceftitatis cafum fe pnsparare, eft fecundam fe & materialiter opus fervile, & etiam fonnaliter , in quantum per incentionem operantium hoc fit ad commodum temporale, & de tanto magis vituperabile conftituitur, ut fcilicet fibi ipio» infideles fubjiciant. Et hic finis eft libido dominandi. Au: ut ipforum bona & dominia acquirant & occupent.' Et fic eft cupiditas, qnz eft omnium malorum radix &c.

XLIII. Error, violans pnscentum Domini de fandificatfooe fabbati, de qpanto Crucifie*

XUV. OÛcrvantia Crociferorum de terris infidelium invadendis, eut alia* profequeod hujufmodi bdlicis negotiis, de quanto fit prefertim Ms diaboa, faperftitionis fpeciem videtur faperc, & cultum excludere pietatis . Et quantum fa agenda hujufmodi quoad ipfos bel lamas ratione diet profperiorfpedaiur eventus. B itus eft penitus contrarius religioni Chriftianz. Ratio hujus ponitur in Canone, illud, quod eft, xxvi. q. a. c. 6. Et probatur au&oritatc beati Auguftini lib. I. de do&r. Chrifl. Et, eadem caufa *6. q. V. c. j. Non liceat, dec. Unde Apoftolus ad Gain. 4. cap. Dies ob* fervatis, de meofes, dt tempora dtannos, dec. Non eotm per refpedum ad beatam Virginem dies pfas videtur ad rationem apponere. Ut fcilicet beata Virgo, cujus celebritas agitur, magis tunc hujufmodi agenda promoveat. Quali ad illum diem plus, quam ad alium tua auxilia fini reftri&a . Vel, quod tale obfequium (ibi praftitum magis reddatur tuuc honorificum vel acceptum ta. Sed nec quantum ad agen- C tes habenda eft dici ratio, ncefeopum facilius confequentur, intendant etiam. Quia attribuendo ifta tempori, pictas excluditur, que omnia attribuit fuo principio.

XLV. Subdiu Cruciferorum pnedidornm rcifas cum eifdem facientes bis in anno contra infideles pacificos, non funt exculabiks a peccato. Et eadem ratione, cum citra audoritatem juris vd judicis impugnant Chriftianos. Quia magis eft obediendura Deo, quam homini . Nec excuiat juris ignorantia, pratlertim naturalis & diripi. Oftieniis. '

XLVI. Julie pugnanti fine peccato non poled refiftere impugnatus, led tenetur potius tapienter emendare. Oftieniis.

XLVIL Res occupata in bello hujufmodi non poliunt effe occupantium, nec fine peccato pofluot aliquatenus retineri. Ratio: Nam talis res furtiva, vel vi poffeffa, dicitur vitiofa, quam non poteft ufcicapere, vel pratfcribere fiir, vd raptor, nec alius, quamvis ab eis emerit vd acceperit bona fide. Inftit.De ulucaptionibus f. x Furtive, & $. 7. Quod autem . Oftieniis.

XLVHI. De oecefliiare falutis omnia taliter occupata funt pro pofle reftituenda, nec aliquatenus retinenda. Salva compcnfatione etiam non liquidi ad liquidum, quae duntaxat habet fieri iu judicio pernitentialis fori. Ratio.* Quia peccatum non dimittitur, nili reftituatur ab- G latum &c.

XLIX. Dux belli hujufmodi, aut alius principalis., non folum tenetur de rapinis, homicidiis & aliis fceleribus, perpetratis per fe ipium, fed etiam qur. fiunt ibi per alius, & non folum per fuos, fed etiam contra fuos. Oftieniis.

L. Infideli rem captam vel fubtradsm repetenti coram judice Cbriftiaoo non debet jufttia denegari. Ratio fecundum Innocentium ; Qiia jufta rerum dominia funt etiam apud ipfos.

LI. Princeps Chriftianus neccHitatc immi-

nente fine peccato ad foi defenfio*e*i & fo*A ternt oti M** auxilio infidelium, non fotam fibi fubjeftoram, fed etiam aliorum, iotelli- non habentibus paffive. Proba- tur cxem , qui corn eflent viri fa fidei, paAifent cum Ro- pifnilt CUO> I ut mutuo fe jurarent i. Machab. 8. cap. Ac. Non obftat iUod, i. Paralip, 19. cap. Impio prabee auxilium, & bis, qui oderunt Dooifamn, amicitia jungeris. Et idcirco iram Domini mereberis. (taia bcc contraria loquuntur in bello injufto/Hnc cooclufio eft Ja Andre* io Additionibus ipo- cialibus de Judras A Saracenis, fa diAo tra- Aatu probata multipliciter. Et concordat Oldra. ПI. q. LXXI.

LII. Impium eft aflerere A abfnrdnm, quod infideles aiieujue jurifiliAfoois, honoris, potefiatis A Dominii eflent bodie pcnftua incapaces. Quia hsec foditiofa aflertio viam praftat to hoc homicidiis A rapinis. Qpia, fi non funi illorum Domini, licebit cuilibet ea rapere vd etiam occupare Ex quo invenitur, quodChriftiani poflent fine peccato furari, rapere, vel invadere terras A bona infidelium, etiam nobiicum pacifice vivere volentium Ac. tegis prohibitione non obflante: Non furtum facias. Non occidas. Io quibus omnis rapina, A omnis viotemia prohibetur, nt Cupra Ac. Non enim negandum eft infidelibus generaliter, quod eia humane focietatis ju» concedit, xxur. q, a. Notandum. Ac.

Non eft afferendum, fed negandum tanquam erroneum, fcilicet, quod omms booor, dominium, A jurifdiAio omni «fideli fuit abftraâa in adventu Chrifti. Nam dicit beatus Thomas: Licet infideles de novo non debent coniiilu* Domini vel Pr«lati fidelium, propter periculum fidei fice, tamen per hoc non tollitur dominium ipforum ante preexifter* fuper fideles. Nec infidelitas repugnat dominio. Qpia dominium A* pnslalio imrodufta fime, ex Jure humano, fcilicet ex lure gentium. Diftiofttn autem fidelium A infidelium eft ex Jure divino2 I'' r*utten,Ld'VKX' ' ^.1*1 β ^ 'D non tollit. Jus humanum, quod eft naturali ratione. Secunda fecund· q. jx. ar. x.

CAP. IV.

JWieretmt CaeiLntni^u Ceecilii ht bec c«f trevtrfie iecnteet.

Datum Conftami* omnibus quatuor nationibus Generate Concilium factentibas, fcilicet Italic*, Gallic*, Anglic*, Germanic*, per me Magiftrum Paulum Voladlmiri, Decretorum Doftorem, Cuftodem & Canonicum Ecctefi· Cracovienfis, nccnoo RcAorem pro parte alm* (Joiverficatis Studii Cracovienfis, ad] efteftum, quod io hac materia per hoc facram Generate Concilium dubia declarentur, & errata falubriter reformentur.

Er fi quempiam premifl· condufiones deleAant, videre poterit cum allegationibus latius declaratas in traâatu fupradiâo & tradito Getmanic* nationi Anno Domini MCDXV. die quinta menfis Julii.

CAP. V,

Oacvfer pruderie, CbritMr mdteas *cfftjei feb* raiÿMMJ pra*x/« *ht* rqpewr rqMsfi·*. £j·/-dam ut *epfent yeleiiariri.*

Ex eodem Codice MS. Vindobon. hoc til.

Xadncrade *iftem t^eteriet» ei tru ceecl^fieett prtecipelet.*

Non poteft licite Papa, neque Imperator, dare alicui facultatem infideles invadendi, eoa fubjugandi, A eorum dominia occupandi, abfolute A immediate, caufti fidei ampliande, non habito rafpeAu ad aliquam caufam/primo & principaliter jufti belli. Et tenere contrarium eft herefis.

Ratio hujus. Quia, ex quo finis eft caufa per fe coram que font ad finem, repugnat fidei, quod fit fiais A caufa per fe principalis alkufos belli, violenti·, homicidii vel rapio*.

Ex ifta coactafiooe tria corollaria inferuntur.

Primum, quod litter* qualefcumque, Papa, les five Imperiales appdlat*, huic errori innitentes, continent virtualiter hnrefim, funtque ipfo jure init·, invalid* atque null*. Et per confequens neque generalem neque fpeciatem poteftatem alicui tribuunt, infideles invadendi, fubjugandi, fpoliandi Ac.

Secundo fequitur, iftam militiam, iuppo. nentem bujufniodi litteras pro Rio fundamento, in quibus non agitur de aliqua caufa hujus jufti belli principaliter, nifi caufa fidei ampliande, fundator in h*refi. Et per confeqttens ex ipforum propriis principiis dare con. vincitur, A probatur, eumdem Ordinem effc hereticum.

Tertio fequitur er eifdem litteris A principie, manifefte falfiim «fle, quod in fois articulis habent bi Fratres, fcilicet, hunc Ordioem feiffe inflrtutum per eafoem litteras ad invadendum quofcumque infideles Ac. Cum iftp ictere tanquam null* ooo contineant aliquam poteftatcm Romani Pontificis aut Imperatoris, ut diAum eft, A per coofcquens neque ipftitutionem eorum, neque fundationem.

II. Cooclufio. Religiofus ordo, generaliter ad militandum inftitutus contra infideles, non poteft movere bellum infidttibus, ex quacumque fpectali caufa, quanrumcumque in fe jufta, nifi etiam au&oritasfoperiorts intervenerit ad hoc fpecialis. Et tenere contrarium videtur hasrefis.

H*c conclafio pradiâa eft beati Thorn*, Secunda fecund* q. CXXXVIII; artic. 3. in fine. Hoc etiam tenent Jo. Andreas A aliiCanonift* tn Decretal. I. 3. t.ji. e. id. Sane, de regularibus.

Ex hac tria coioHaria inferuntur.

Primam, quod militia raligioforatn pugnantium aliter, videlicet fine fpeciali ediAo Ecclefi* vel Principfc, eft divin· tegi contraria, A tanquam heretfcalis judicanda.

Secundo fequitur, quod pofito, fine pr*ju-dicio veritatis, quod OrdM ifteFratrum fuiflet generaliter ad militandum'inftitutus, non tamen Ai licuit invadent infidelium partes, ad occupandum ipforum dominia, licentia fcdis Apoftolic* non habita fpecialiter.

Tertio fequitur, quod omnia^ dominia tali A ter per eos acquitta , ut in fafto fapponitur, foot tnjufta, & de necffitate falutis pro viribus occupantinm eonamirm reftitueada, aut dimittenda realiter ana effeftu.

TU. Condufio. Ad hoc, ut juftum bdlum appareat, pemequiritur, caufa hujus auftorita-Uva cognitio ft declaratio legitima, ubi de boc poflet verifimUtter feu probabiliter dubitari. Et tenere contrarium videtur terrefi*, ft contra Sacram Scripturam, in qua includitur, debere in tatibus debitum juftitie ordinem obfervari. Dubitari autem non debet de auftoritate ex parte aftoris five impugnantis, propter belli periculum: De caufa veroJufta cx parte îve impugnati, propter injuriam vel er-B ro«tm Et de utroque iftpram re(peftu aliquorum, quorum intend! ifta frire, ut evitetur periculum aftive ft paffive.

Ex ifta tria corollaria inferuntur.

Primum, quod doo poteft io hac militia judicari (uperiori* faterveuiffe au&oricas, penes cordrofum, tacitum five interpretativum. Quia ilhid nem· poteft tacite approbare, quod ignoratur , VL Decretal. 1. 1. L ». de cooftitut. C. t. Et idcirco talium ignorantia prnfomitur de jure, ubi (cientia non probatur. De reguli* juris, Decretal, lib· *6.* reg. 47.

Secundo (equitur, quod tali* militia, qua pugnatur omiffo tali medio, ac juris ordine non ferrato, non fotum eft in fe debito ordi-C ni juftitin contraria ft iojufta, fed etiam cuipabili* quoad altos, aôtve ft paffive, & per confequen* debet intelligi Jure divino prohibita . Dico autem aftive ft patiive, tum ratione ftandali, tum ratiooe oficnfiooij corporalis, nec non rerum, in quibus bon licci quemquam otfendfre, nec offendi, nifi evidenter inbfit jufta caufa, cujus ignorantia quantumcumque probabili* non excufat, potter fubdito*, qui ratione obedlentin in dubio probabili jufti belli acufantur, ut In Canone XXIII. q. 1. Quid culpatur &c.

Tertio (equitur , quod nifi impugnatu* etiam infidelis fciat caufam, propter quam impugnant-quamvis in fe caufam habeat impugnandi D <^ia talis caufa dqo tollit (ibi jus naturale defendendi ftc.

XXII.

THEOLOGORUM CONSTANTIENSIUM

Brevi/ Cenfvra ny. articnforitm Viclefii An. 14x5. m Concilie prédits.

CONCLUSIO L

Seifiniid pni/ nuttrinfi/ tf fin/iiiter finhfintiv vái gement m Stureneente Atari/.

CUprt (cripta coocfafo efi (alfa, erronea, O ft taetica.

Patet *prim* per fllud *dLuth.* 24. *Accepit Jefiu pnene tfc.* ft ait : *Hec efi cerptu ntene Ce. Bf accipin/ calicem, dixit : Hic efi fiangvs nuu. Uhi B. Anehrefitu in lihre de Sacramenti/ :* Ifte panis ante verba confecrationi* panis eft ufitatea. Ubi autem accefierit confecratfo, dc paae fit corpus Chrifti.

. *finnde* per determinationem facri Coo» cilii Laterunenfu, *Deer. I.* 1. *t. 1. de finmma Trinitate tt fide catholica,* c. *firmiter,* ubi fic dicit.· *Una vera efi fidelium miverfiali/ Ecclefie , txtra quam.nulhu ouminefialvantr,* » faa *idem* ,-Λi?!?. *ipfe fiacerdo/ tf fiaerfiemm Jtfet Chrifiu/ , cyu corput tf fiangui/ in fineramento altarie fini fpeeiehtu pni/ ff vini vereciter continetnr, traf fittifiwinli/ pne in carptu, tf vine in fingtù·*

CONCLUSIO II.

Accidentia pani/ mm *mm*X *fine fnhfefio i- Ssoramento altari/.*

Hoc eft fa!(tim ft erroneum, ftfapiens berefim univerfaliter iateUeftam. Quia fi tali* quantitas, que fuit quantitas panis, non manet fine ιπράο in facrameuto altaris, erit tunc vel io corpore Chrifti, vel io pane, vel io utroque, vd in aere circumflanti .

Non primum. Qnia corpus Chrifti noo eft quantum tali quantitate . Bflfet enim tuoc tnouftruoiutn , tum quia talem 'formam ha* bet, qualis m judicio apparebit , fecundum Magiflrum in *V1L difiinB.* 12. *c. Si ntem convertitor.*

' Nec fecundum. Qpia tunc pani* ifte oon effet couverfu* in corpus Chrifti, nec tranftibftantiitu» , contra *DecretAem de finmma Trinitate tf fide catholica.* Eftcot etiam falfe* iftas propofitiones demooftrativ** .· *Hec efi eerpeu Cnnov, tf hic efi fingm/ me/ , Mettb.* »4. Quod eft hereticum. ·

Nec tertiam. Nulla enim-fubftantia remanet in facramcnto altari*Mnifi corpus Chrifti, *de oonf. difi.* 4. c. Ommm . Ubi fic, ft font verba Ambrofil f ft recitantur a *JHagifiro in* ΛΛ *difi.* 2. c. Çamfa· urr*. *Ba/eem ilhtm,* fWW fi/· *mémo/* m avh*|lrr»» âUma «bf* *inteBige. Par/e* MtM« *fipirit/u finiti fermatiu tfi i» a/tro verrini/, if igne pajfiotu/ decodhu n era cruci/.* Unde Je. *6. Ego fio* nani/ vivtu.* Et *Je.* 5. Pena/ ferat *ege daho (ft.*

Ex his duabus fentenfii* aperte poteft luteiligi, quod panis ifte & ifte neo font duo, fed unus.

Nec quartum. Qiia aer circumftan* eft ioeus illius quand, rd ultima fuperfiries ejus.

Patet etiam hsrefis ifliu* cooctafioois : Quia, qui aliter lentit de facramemis Ecdefi·, quam Romana Ecdefia, hcreticus eft. Romana autem Ecdefia lentit, Accidentia effe fine fubjefto in (aeramento altaris, *de celehratiem tnififantm, Decretal. i.* 3. *t.* 41. c. *6. cum Martha. De haretici/ Dec.l.* 5. *t. 6. c. 9. Ad oholandam.* Ideo, ftc.

CONCLUSIO III.

Chrifin/ >> efi* m *eodem Sacramento identic» tf realiter i» propria prafentia corporali.*

Ifta coocInfio eft falfa , erronee & heretic*.

Tum *prime,* probetur, dr *coafecrat. difi.* ». c. 35. ώύ carpar/. Ubi fic hebetur: *Nam «»· vifiiili/fiecerde/ vile/ creatura/* m *futfiuuiam cerperu O faag/uuu fim verte fineJ****- petefiat» envertit, dete/u : Accipite, dic efi corpeu metent.*

Et Augtefiuuu, in Hire Sententiarum Prefperi: Fatemur ante confacratioopn panem effe vinum , quod natura formavit, pjk cbofecrationem vero corpus Chrifti elle, alias, carnem ft fanguinem, quod bencdiâio confccravit.

Tum *fectmde.* Quia qui de facramento eor-A ^Or'* & faagufois Domini noftri Jefu Chrifti aliter fentire vel docere non metuunt, quam fanfta Romana Ecclefia praedicat & obiervat, hxreiici funt cenfendi, *de bnreticis', ad abolendam.* Ecclefia Romana obfervat & docet corpus Chrifti idem efle in facramento. *Do confecr. dift.* X. c. 38. *In quibus.* Ubi dicitur, fuM *fanfla fymdnt, in urbe Romana congregata fub Leon, , fatetur, quod m facramento ficut eorpur Dorlini vere eft cibus, ita fanguir vere eft potiu, iP eft illud idem corpus, de quo didam eft: Care mea vere eft efca, fanguis meus vere eft potus, circa quod corpus a^psila funt, qua alis circumvolant fpiritalsbus. Gioffa* 1. *Virtutibus.* Unde & *idem corpus Cbrifti ediupus ult> vit a aternee poftimsu effe participes.* Et fecundum *Magiflrstm, dift.* to. *c. Sunt & alii.* Ide eft error infaniam tranlcendens. Et fecundum *Ricbardstm dift. eadem,* fumme debent omnes catholici detellari & perfcqui errorem illum pcllimum impiorum , qui dicunt corpus Chriili non contineri *rcalitet in* facramento akaris , fed tantum ibi elle ficut in figno. Quem errorem rctraâavit *Berengarisu* Romx coram centum ‹3c trcdecim Epilcopis, ut patet *de confotr. diji. ». c. Hos autem.*

CONCLUSIO IV.

*Si Epi(coptis vel facerdos exifet in peccato morta· C u , non ordinet, *m conficit, non conferat, nec baptiszat.*

Ifla propofitio videtur temeta: ia λ heretics. Quia ex ea fequeretur, omnem ordinem aut cdUtionem cius in Ecclefiallica hietatcliia elle incertum & dubium. Cum nuMus de communi lege fciat, an Epifcopus ordinatus vel iacerde s confecrans aut baptizans iit in peccato mortali, aut non. Quia non icit homo, utrum amore vel odio dignus fit, *Eccief.* 9. c. li^rn Apoftolus i. *Cerintb.* 4. *Nibil mibi confins fum, fed non in boc juftificatus fum.*

Prxdi&a etiam propofr.o repugnare videtur diâis *B. Auguftini.* Nam loquens de hxreticis D in epifijla contra Parmenionem , dicit : Quod ficut habent in Baptifmo, quod per cos dari poifit, fie in Ordinatione jus dandi. Item idem *Augujtinus,* ut allegaiur r. .7. 1. *c.* 97. *Quod quidam* , dicit fie: *Sacramentorum fanflitalem in penerfis hominibus, five qui intus font, five foris , confiât , impollutam & inviolabilem permanere.* Item idem *Auguftinut* fuper Joannem *traflatu IV.* circa finem, loquens de collatione Baptilmi , dicit : *hi usa teneo adulterum, non eiriofum, non homicidam. Quia Columbam attendo, per quam mitu dicitur; Hic eft, qui baptizat in jpintu.Jo. I.*

Prrterea prxmifla propofitio repugnat illi, quod habetur in legenda de corpore Chrilli, j ubi dicnur. *hibil a bono magis, misil » malo minus peificitur facerdotc.*

Item, prxdiâa propofitio videtur elle contra, determinationem Ecclclix . Nam dicitur *ae hareticis, ad abolendum:* Scuiiendum eft de facramentis, ficut Komana fentit Ecckfia. Sed ipfa leniit, Epifcopus ordinare & facerdotes conlccrare it baptirarc, five fint boni five mali, ut patet per *difeurfum prima concisionis* per totum.

CONCLUSIO V.

Am eft fundamentum in Evaagelie qmd Cbriftus fififfam ordinaverit.

Ifta conclufio eft falfa & erronea.

Paret *primo* per illud, quod habetur 1er. IX. *Hoc eft corpus meum,* ywd *pro vobis tradetur, boc facite* m aatwav *commemorationem.*

Item, *fecunda* per illud, quod habetur i.ta*rint.* 11. *Ego enixe accepi λ Domino:* Et infra: *boc fuite in moene commemorationem.* Ubi Ambrofius in libro de facramentis: Ipfe Chriftus illius (aeramenti facerdos, cujus inllitutionem *(nctoiaa&b* fervat Ecclefia.

CONCLUSIO VI.

Dius debet obedire diabolo.

Illa conclufio eft falfa , male fonans , piarum *aurium* otfcnliva, nec non fimplicium ad obediendum diabolo induûiva .

Primum patet. Nam fequiiur exipfa, quod Dens eft debiior, & tenetur ex debito, & eft obligatus diabolo obedire, & per confequens, quod diabolus licite pellit libi prccipcre & imponere legem. Quia fecundum *Ambr^finm de Virginibus* Z. 3. *fuper* ifto verbo: *de virginibus preceptum Domini non habeo, cesfilium autem do. Vbi* exponit: Preccptum inftibditos fertur, confilium in amicos. Nam ubi pixceptuih, ibi lex.

Tum, quia fecundum redam jurifdifticnem, quam colligit *Gregorius ia declaratione Regularum fratrum minorum,* non habet imperium par tn parent, nec a fortiori funditus in fuperiorem . El per confequens in hoc Deus diabolo fubderetur. Et lie in hoc cafu in nomine Jefu non haberçt omne genus fleâi crlcftium nec terreflrium & inferorum, coatra Apoliolam *Foil. 1.* Net ctTet fibi data omnis potcftas in celo & in terra, *Mattb. ultimo.*

Imn.o etiam fequeretur, quod Deus poflet peccare. Quia cum Deus poiTet boc modo facere quod diabolus prxeiperet, licite pofict non facere, quod deberet, & quod facere teneretur «'

Secundum patet. Quia fi Deus debet obedirc diabolo, pollet credere quilque fimplex, quod, a fortiori, quaelibet creatura rationalis.

CONCLUSIO VII.

Nifi bomo fuerit debite contritus , omnis confefft» exterior eft fibi fuperflua & tautilit.

Illa conclufio videtur falfa, erronea & be* reiica

Tum primo, Quia eft contra dettrminationem Do&orum , puta Chrytoftonai, Auguftini & Leonis. Ex quorum verbis concludit Aiagr*fler , dift.* 17. *c. Secundum quod facerdotibsu,* Indubitanter oportere Deo primum & dcinda facerdot i uSerre confeftionem , nec aliter polie perveniri ad ingreffum paradifi, G adGt facultas.

Tum fecundo. Quia eft contra fcripturam. Nam *Jacobt* 5. *infirmatur quis tx vobis, inducat presbyteros Ecclefia. Et fequitur: Confitemini alter alteri peccata veftra.* Chi iftuS etiam hoc prxeepit implicite in figura, cum dixit lepro-

■profo, mundato : *Vade ,^jftcnde .e fecerdotibui,* A tur ». *Corint.* 8. *Nolite jugum ducere eum infi*·——·——. *delibet/,* Glofla ; id eft, eos imitari in legibus ANMO malis. Qm *enim participatio jufttria cum mi.* c^RI"rr *quitote? Aut qua focietas lucis cum tene*ri< >* * *ffina autem communicatio Cbrifti cum Behal, aut qua pars fideliu cum infideli?*

*· « p*t« '° Gfofla.

.01" T"" ,enio· Ql«* contra Ecclefiam feu contra determinationem Bcdcfi·, pracipientis Confeflioocm fieri, & quantum ad illam, cui confitendum, fcilicet proprio facerdot), & quantum ad *temptet tmfilendi,* fcilicet femel in anno, fcilicet in patebate, & quantum ad modum, fcilicet integre, cum cordis contritione uni facerdoti. *De pan. & rentif. c. Omnis utriufqmfexus.*

CONCLUSIO VIII.

Si Papa fit profitas tf malsu, & per conftqmns membrum diaboli, wn *betbet poteftatem fupcr* B *fideles eb aliquo fibi detente, nifi ferte* ⅄ *Ca-*

Ifta propoGtio eft falfa & erronea. Quia non minorem poteftatcm habent a Deo fibi datam facerdotes nor* legis, quam antique, raûonç officii, five exiftant in peccato five non,, five etiam fint przfciti. Quod foliDro, & quibus revelat, notum eft . Scilicet *Caipbeu* maius, dt ■t pmfumltur vetifimiliter pmfeitus, quia ejus malitia legitur & non pcenitentia, tamen habuit poteftatcm a Deo fibi datam fuper fideles fynagoge. Ratione dignitatis Pontifici* prophetavit, ut patet per textum &GJoff. *Jo. 11. Cum effiet Pontifex anxi iftiut, prophetavit.* Mul- C to magis Papa ex officio habet poteftatcm a Deo fibi datam, & nona foloCffare, etiam- .fi in peccato mortali exiftat.

Prout habetur in figura , quando Apoftoli in corna Domini refpondcrunt Chrifto & dixerunt: Ecce, *gladii duo bic,* & ipfe dixit : ,5«/- *ficit, Luc.* 11. Habes etiam figmam in V. T. *Genef.* t. ubi Deus fecit duo magna lutni- · naria, unum ut prceflei diei, & alterum no&.

Item, cum prsfcientia Domini fit viatoribus ignota, de copmuni lege nullum habuerunt Papam certum & indubitatum, fi Papa prefeitus nullam haberet poteftatcm fuper fideles.

CONCLUSIO IX.

Pfft Urbonum VI. mn eft elini recipiendu/ in Pepetet, fed vivendum eft more Gratorum fnb legibus propriis.

Ifta concluGo eft falfa, male fonans, erronea, & courra bonos mores, & hzretica maxime.

Quoad primum probatur primo. Quoniam illud eft contra determinationem & *proceffium faeri Cmciiit Pifam,* quOd quondam uoiverfalem Ecclefiam reprzientabat & vices ejus gerebat, qu* Spiritu San&o regitur, fle errare non poteft, in quo ele&us fuit iand* memori* *Ale-* E *teondtr V.* & a dido facro Concilio uc verus ' canonicus Papa receptus.

hem , fecundo quoad fecundam partem : Quoniam nullus debet imitari fchismaticos & haereticos ab Ecdefia przcifos, maxime in eo, in quo male agunt fecundum determinationem EcdeG*. Sed Gr*ci, Gc vivendo legibus propriis abfque vero & canonico pallore male agunt fecundum determinationem EcclcG*. Igitur &c.

Patet etiam ikiud tertio, per audoritates Sacr* feripturr. Primo per illud quod habe-

CONCLUSIO X.

Contra fetercute feripturent eft, quod viri *Eccl<fiafisci habeant pofifejfionet.*

Ifta concluGo eft erronea &fedit:ofa. Sacra enim icriptura non contradicit. Alias contrarium feripture facrz neceflario foret falfum . Habetur enim *a Slot.* 4. qualiter in multitudine credentium nemo eorum » quae poffidebat, dicebat aliquid effe fuum, fed erant illis omnia communia. Inter quos conftat quod erant difcipuli fle multi alii viri EcclcGaftici . Legimus etiam de Chrifto, quod ipfe habuit loculos. Item J. *Corintb.* 3. & ad *Tit.* 1. oportet Epitcopum effe bene przpofitum domui fuz ôceife hofpitalem, quod elle non potfet , nifi domum & hofpitium poffideret . Unde *Auguftinui ad Bonifacium* , ubi loquens de fc & *Bonifiaiio* Coopifeopo fuo Gc ait: *Si qua privattm , qua nabit [officiant, poffidemut, non fiunt ilia noftra, fed pauperum , quorum gerimus .procurationem.* Item Jeremits faccrdos , cui pra-ceptum ex parte Domini fuit poftidere agrum Ananiz i,ι- cerdotis, *Jerem.* 31. Glofla : intcllijjitur ager ifte facerdotalis, cujus' emtio atque pufleilio Jercmiz defertur.

Item , eft leJitiofa & incitatoris iecularitun ad recipiendas pollcflioncs Ecclciiafticoruin clericorum.

CONCLUSIO XL

f Prosatu‹ debet aliquem excommunicare η fi prius jetât ipfum exsommuntcatum ⅄ *Deo,* <J *qui excommunicat, fit beereticus ex hoc, vel excommunieatus.*

D Ifta conclufio videtur eCfc temeraria.

Tum ; quia nullus eft Dei fecretarius & confiliarius, cui infallibiliter innotcfcat aliqn -m eflc excommunicatum a Deo, cum Apoftoiu* ». *Cor.* dicat : *Nihil mibi confieitet fiunt, fed in boc juftificatus fiunt.*

Tum fecundo, quia Dei excommunicatio <it grati® fubtraftio.· Quis eft, qaj per medium infallibile Dofcat, Deum alicui gratiam fubiraxiffe, ficui nec gratiam contuliflc ? Quia hoc fciri non poteft per medium infallibile , mfi a revelatione, tefte *Alexandro de Holis in Summa Lib. 111.*

Tum tertio, quia quandoque excommunicatur innocens, cum probatur crimen contumacie contra ipfum in foro judicii, nec tamen in hoc judex reprehenditur , fecundum *Aiebprdum.* Unde *3- q. ▮II. e. judice,* dicitur, quod bonus judex nihil ex arbirno luo facit & domcfticz propofito voluntatis, feJ juxia lege< & jura pronunciat, & iicut audit, ua judicat.

Tum quarto, quia AmbroGus dicit: *judex nibil paratum & meditatum de domo rejert ,* & Gcut audit, ita judicat, & ficut (e habet caufa , isa difeemit. Sed flat, in judicio exteriori contra innocentem & juflum per malos tefles deponi & allegari · Igitut ècc.

Tum.

--------------- Tum quieto, ifla cooctafio eft fcaodatofa & paris & pœnarum cccfefie, ici- ljcet excommunicaiionts, fUfpenfioois ôt tuterdidi conculcativa & vilipcnfiva, uec patet merend.

CONCLUSIO XII.

Excemmaniamt ciericnm, fate anm/Za/ ad *Regem tf ctefiliem* ngteav, *te ipfi eft trn- diter regii.*

Ifla propofitio videtur falfaflc pervcrfa.Nam potellas ipiritualis conrenit Eprfcopis iu luas lubditos ex ordinatione Da. Nec in hoc fubfuut Regibus aut Principibus fecularibus fit ternporalibus, quia ex officio fpirituaks iunt: fpiritualis autem judicat omnia,.fitipic a nemine, judicatui, ut dicit Apoftolus i. Car. .x. Ideo *in* Concilio Chalcedooenfi Imperatores Valeotmianus fit Manianas iacro Condljo reliquerunt decifiooem, ipfi vero eorum, qun decifa funt, fufceperuM tuitionem & proteftionem, uti patet per Chronica fumatorum Pontificum flcltnperatorum.

CONCLUSIO XIII.

llh , «m dian/rmr *predicate, five vérin* Dei aedtrt, prefter tmeamtemicatimem Prelati , fmt encemmemicati, tf in die jndkii tradite-C ret Cbrtfbi bebebemtnr.*

Ifta cooduGo eft falfa, temeraria, contra bonos mores, & injurious.

Probatur prjmo. Quia pro jufta caufa junft- cum bona intentiooc, ordine Jurisfervato, Pradatus poceft pracipcrc fub pceua excommunicationis fuo fnbdito ne prrdiccr, & ne aliquis eum audiat, maxime propter fallam & erroneam doftnnam. Ergo fic obedieodo fle praeciptendo, tales non iunt excommunicari, nec in die judicii Chrifti traditores habebuntur . Probatur confeqoentia -, quia talis fic obediens conformat fe didis facre fer/pture & fao&orum Doftorum . Videlicet primo illi di-|D fto *BUttl.* 33. *Saper cetbedrem Mtft fednt Scriba tf Pbarifei. Onenia erge,* f«4c«Mfw *dixernt vebit, facite.* Et per illud *Heb. 13. Obedite Preputii veftrü tf fubjecete eif ; ipfi enim pervigilent pr- eximebm veftrif re-*

made *pradicabitnt, nifi mittantxr?*

Secundo patet per Doftores . Quoniam feotentia paftoris juftc vel injuftc lata, timeuda eft,

CONCLUSIO XIV.

Oenei de erdirn Mmdicantùim feet baritici, & remettmiceti.

Ifla copulativa cooclufio ad primam fui par. km eft hiererica, fcandalofa & feditiofa.

Primo fiquidem . Qiia ex ipfa (equitur,quod Chriftus & Apofloli fuerint hsretici; quod blafphemum fit omnibus perhorrendum. Chriftus enim fuit mendicus, ipfo teflante *Pfehtee* 41. *Ege enim meadiou fS peeper fime.* Ibi QloOt: *Làfèter Cbrifm de fi n perfeae fervi.* Et faquitur in Glofla: «*nkk« «ft, *φû ab alie petit*, paaprr *ven ,* nm *fyficitfibi ipfi* Idem

A vero hebetor *Pfalm.* B. *Bt pmfbcittiu eft* Ae «teras tesprav *& mmdicm» ampanSnm mertjfi-* car». <^i quidem pfaimus foamdmD magiftrum AfcriteM» dv £ria ad litteram expoonnr de Chrifto à Juda ' tradito & axJodeis ocdfo. Etiam patet per aDegatiooem *B. Petri* enoneniis hunc pfalmum ad prapofitum praw-*, tum . Ubi Glofla ordinaria.- *Perfecnhu* 4f, *m-* quit , teram teapraa £ asradsreas , te << *Cbetfhm.*

Item, fi omnes rcligfcd} funt buretici, aat ut religiofi & iuam religionem cbfervaotes, aut ut non obfervantcs, aut in quantum aifentientes oppofitis articulorum fidei vel detenminationis Ecclefia. Non pronaa». Quia ut fic B funt rirtuofi, vota fna fle religionem obierrando. Nec /«cwdanar. <^»ia tunc ex fola tranfgrettiooe voti , regulae vel ftatuti, dipaqtur quis bnreticus. Quod eftfaMum. Nec *tertiam* Quoniam, cum atterens hujus cooclufionis ncfetat aflenfum, quem habent omnes religioC, debet dubitare & potius oppoGtum affirmare Cum ubi non conftat, Temper eft ad meliorem partem interpretandum,

CONCLUSIO XV.

Nnünr eft Pssntear *ciwiii, nailer* Prteatar , *nnlbu efl Efifcepuj,* daw *eft in feecate merteli.*

Ifta coochifio eft (alia, erronea & terneraria.

Tum primum . Quia contra ejus primam partem eft Cicra feriptura. Nam Rmsm. 13. dicitur: Onrarr *aaima petefiatibai fMnuoribiis InbjeBa,* Glofla; Ates *taat** benit fed etiam eaalii. Et I. Petr.* 5. *Servi fitbditi efiete htent- ai timere Deanii* nm *tantam beait taedtftit, fid etiam difielit.* Et *Ram.* 3. *Omni feteflati' refifiit ,* fte *Dei erdinationi rtfifiit .* Glofla : Id eft, *habenti peteflatem Dei erdinattane.* Et de potcftate *bena* fubdidit, uiaod patet. Quia eam Deus prsrlccit rationabiliter . De *malit* etiam, dum boni purgantur per eam , mali vero damnantur.

Et *Sani* cum a Domino effet reprobatus. Dei populum judicabat, fle ejus judicium converius populus exfpeftabat. Unde David poft exprobatiooem Saulis profifens ipfum Deum, dixit : *Prepitim fit mibi Demhutt,* are «rm- *dam mannm meam te Cbrifinm Demini.* 4.

Et *Davidt* cum effet adulter & homicida, interrogatus a Propheta fententiam io divitem cedit, qui ovem pauperis rapuit, dicens judicium mortis viro.* Hic ovem reddet, & quadruplum .

Et *Sahete*, cum* amore mulierum Deoa gentilium coleret, ficut dicitor 3. *Xeg.* 11. B univerius Ifrad ad ejus judicium cnoftuebat I

Tum fecundo. Quia quoad epu fecundam partem da malis Pnriaus Judaoram dicebat

moribus fit Prelatis

ANNO CMKaT1 ****

CONCLUSIO XVL

Denial taeperoiu peffunt ei eriitriun funeta-firn iete tetepeeelie (fpegefieoee ei EteU-Jufitii SeAitueiiter dtUufuntihu '.

Ifta «(Tertio videtur favere avaritia ftc barefi Juliaqi apoftata, dicentis.· *Chrigut vegeri»· xit ù» Everèfelie. Kg fi» reuncieverit -réuni-. hu une pafidet,* mu pur^f *neutegr difiipubu.* Et tic coforabat avaritiam fuam , adferendo boaa Chriftianis, ut habetur in Legenda fanftoram Joannis & Pauli. Stall fit aOcrensiftam propofltiooem, invitât Dominos temporales ad avaritiam , rapinam ftc facrilcgia, cootra bonos mores.

Nam wr» *Eccl^aflici peffeetk^ere hue têtuperalia,* ut patet perGloÂm fuper illudJaana. j x. *Leculet hoheu &t.* dicit Glofta.* fxoapfaa» *Deuim accipite, mverfantii* m *terre, qualiter hahatt Aculee,* cm *etftii niniftrahant, uifi fuie Îakfi* tpfiut *Mu habitera eret.* Ex quo patet, quod licet eis habere temporalia. Et Boda fuper canticam *Jeûnait П1.* expopens illud verbum Joannis Evangeliftc *: Nu dehemut fufii-P*· hafifinedt,* ut receptores fimus veritatis, GWii *t Où ptffueut /efflere Migeatine e», rue. Et ǰtc fui aeuie reUfurit, Owtifiu fi* rouparaS. *Hec idee finit, ut elecrieree eu reida/ & prtntieni ei atifireuiuai peaperihu,* vr/C faua *lene euutie ecclefie* ή sum *fin treat.* Ex quibus (equitur, quod qui auferunt bona temporalia abEcclefia, non fblum ipGus ecclefiafticis podei&ooath nocent, fed etiam pauperibus, quod «flet crudele.

CONCLUSIO XVtL

Pepulerel· pefeuf ad *fiuue eriitriue Dunnot ie-Infreatu ctrrtgere.*

Ifta conclufio eft (alfa, fcandalofa, pacis turbaliva, contra bonos mores , & erronea

Patet *prùeel,* quoniam fi fic, tunc pervertetor ordo politicus ftc civilis. Quod patet. Qrooiant tunc data hypothefi, fabditi poffent exercere in fuoa Superiores ftc Dominos judiXium potcftativ· juriidiÔiooe. Et fi fic, tunc fequeretur , quod fubditi cflcot fupertores ftc non inferiores refpcftu Dominorum, quod eft faifum.

Patet fi*cetie,* quoniam iftud eft contra diftum Qvffti *Blėtth* 10. dicentis.* *Keeefi firvu fiper Daùvee fune.* Item eft contra di&un Apoftoli I.far. *6. ArUtreetur,* Et t. *Petr.* 1. *Servi, fiMiti egm ia toni tinert Deteitù» vefirit* am *teetue hei» tfi ettiegu, fed etieee djrctii».* Item *EpSef. a. Servi , eMite Dtaefrut tngrit etrperelihu n tiaetre & trenere piieitete cirdit vtgri,Jkut 6* CSrifi».*

CONCLUSIO XVIIL

Pro prima parte eft fidfa ftc errance, ftc cootra determfaatkmcm Ecclefia umverialiter inteUcftam.

Ad fecundam panem eft falfii, contra bo\oos mores, ftc fedidofa.

A Primum patet» Quia tunc nolle decima fol-——, cadent fob pmcepto · Quod eft cootra quod habetur *Meieth.* 3. *Dtdnu i-* i *termo ueeun. Et Levit. elinet: Onuet Deaaee terre, five ie fiapfiu vel de punit er·* vi dat Deus Daribus m pqgq^Emr *Ifieeiu pre* nwvi/irvii, fu·/«t umml ia ftafarraarriv /ivdrri/. Item, hoc eft cootra Gloflam fuper illo: *Dectteee & prnûtiet* ans *teriefitû egtrre.* Ubi fic dicitur.* Si tardius dare peccaram eft, oùtanto magis peccatum eftnondeditfe? Item, eft contra Gioflam *fapet* ifto verbo Cbrifti: Fa cafe/ *ScrOit tf Phenfait, fi didnàtii union &* cmmmmv, *tf ninfuit»»* «que graviqra *fint le-*>iM. *tiecepertet fecere, G ifta uuuittm.* übi fie ait Gîoflà: *Praàpit Deuiuu eunipm renue ieeùeet prêter elinaûem fecerietue.*

anno Cw^m *""1'

Itam, hoc eft cootra Decretalem Âlexandri IV. de decimis: Maudotour fwatemr puraefeaaar ad /rfwurfa· deowa/ *attuere euntit, & f tfut fiierit fiA exaeeunucetieuii feUntiu cuepelletit.*

Item, eft contra Decretalem Inoocentii III *ia* Concilio Lateranenfi taliter contineatis I Г. *la pàfpè* drriMM *oecegirh fint felwuda,* ?*a defeuhr *lege divne vel ceufutudiur epprehtte.*

Secundum patet. Per illam fecundam partern inducuntur debentes decimas ad'non io'lvendam, ftt imitantur interiores contra Pnriatoa ftc Ecclefiam, ftc facit inferiorem & fubditua judicem fupra.Superiorem & Pnelatum fimm five redonem, pervertendo Jus naturale, divinum & etiam pofitivum.

CONCLUSIO XIX.

Sferielrr eretieetu efflicete uû perfine frepter Preletu vei reùgiefii, saw *flu profiet etdeat, ftuu geeerelef, ceterit perihu.*

Ifta propofitio eft falfa ftc erronea.

Tum , quia (equitur priaav, quod *ereti» B. Gregerii* applicata Gratiano non pius pfofaiflct eidem, quam alito. ConTequeos inconveniens, Quia merrfir illius eft refulcitatus, ftc a gebenna pro fuâ infidelitate, quam meruerat, pne* fervatus Et non valuit ita aliis. Idem de Prdatis, ubi confcnfiflcnt fiibdito, ceteris paribus.

Tum *fiemdt* (equitur, quod *io* confimilicafu araris *B. Stefiai io tUa* lapidatione nou plue vaJuiflct Panlo, quam alite, qui *forte* erant dilpofitiores ad illam , fecundum pnefentetn jufotiam.· Confequens eft falfum per *B. Aif»· fintan* ra *ferntee i» B. Stephen,* dicentem: *Srepbnpt, tmciietetlepidihtt Peu· U., illue Peulu ficuiu cfi, edjutut tretieuAut Stepheui.*

Sequitur *tertie,* Subditum , qui ex injonâo quam alus. Quod eft talium. Nam fecundum Gregorian quifquis pro alio intercedere nititur, fibi potius ex ipfis caritate fufiragatur.

Sequitur *fterte,* quod ifte, qui ex injunfto Pnelati pro uno defuoâo tenetur unam Miffam, ftc pro alio aliam, fi dixerit unam pro illis duobus, cuilibet (blvcret iliod, ad quod tenetur. <^od eft falfum.

Sequitur *fuete,* oratio quas ex uuun&o fufficcret ad plenam fibaratiosisan unius anmus de purgatorio, fufltcerec ad Hbarationem aliorum, ad aqualem potum obfiguroram

E Se-

Sequitur *fexto,* Ecckfie confaetudioem efle ctroneanf, quar orationes ad Deum fundit pro Ipecialibus pcrfoois. Quod uno eft ianum credere, neque piem.

CONCLUSIO XX.

Conjrmt tltemofmam Eratribxi, e# exeexemaxi. cattu eo fafto.

Ifta aftertio videtur confortare bereft Diotrephes, qui prohibebat elceinofytiam dare pauperibus fratribus, ut patet in *///. Joannij* in Textu dt io Glofla, ubi fx dicitur.* *Qxi priwaSam babet gerere in vobit, Diotrepbet* am rvnpir w/. Et iequitur paulo poft quafi ea oonB fuftrciant, *Nec ipft fxfcipit fratrtt,* Glofla: Id eft , *indigente/. Et tot qui fnfcipiuxt , pnbibet.* Glofla, m *itxpexdxn/ cxrtxt beuetMÙttu.* Èt Lubjungit ibi Glofla : *Tx oxtfxt, ftiixet, Coit, peijtvertrt debet oprribxt pietttir, qxexioxt feriptxxt tfi : Betttu , qxi toliegit fxper tgexxxe & ptxpertxe, it dit xtolt libertbit exxt Dxxttxxt, Pieox.* 40.

Ex hoc fatis apparet, quod conixere cletmofynam fratribus, eft opus pietatis. Er per conlequcns , qui hoc facit, non eft eXcommutricatus eo fa&o.

Et confirmatur. Quia mulier S^reptatica, que pavit Diam petentem ab ea aquam & panem, non propter boc fuit vituperata. E1D0-Ç minus Chiitlus dixit difctpulisad predicandum miliis. *I» qxoxtcxxeqxe dextxot ixtroverifii Ü fofceptrint vot,* ra *eodem monete edrottt tf bibentet qxx optid iflot fxntt. Digma eji tmxt optio.* item *Mottb.* te. *^nicxmqxe potum didi* aa< *tx xtinixtii tflii, c-ilicem aqxx tantam I» nemine difcipxh* , aaaew, *dico vobit,* »m *perdet merctdem di-*

CONCLUSIO XXL

S> aiiqxii ingreditor Religionem privatam qnairm<amqxe, tam pefeffunaioram, qxam mendicantium , redditor ineptior & mbobilier ad objervattnem mandatornm Dei.

Ifta cooclufm eft falfa, erronea, contra bo> nos motes & letet tea .

Et patet *prime,* quoniam per ingreflum cuuslibet Religionis private, dc qua ipfe loquitor, potiflime Mendicantium, quilibet intrans fugit mundum, & per coufequcns oceaûooem illorum , quar- iunt in mundo, que iunt peccata, juxta illud t. *Je. t. Omne,* 4* *i» mando, tat eft emcppifctntta canit, aut ocxlorxm,* a«r *fxperbia vito, qua* «ou *fxxt tx Patre.* Sed intrans Religionem aliquam de fupradi&is, ponlTime Mendicantium, per *votam cafUtatii* fugit concupifcentiam carnis, flt *per votxxepoxpertota* fugit coocupifcentiam oculorum, per *votum obedientix* fuperbiam vitas, ut patet *dç fc.* Ergo &c.

Item, talis intrans Religionem privaram de lupradidis, conformat fe dido Apoflolii *Rom.* 11. *Kaiite coxformori bxic /texio. Ergo* non redditur per ingreflum rdïgionis ineptior flt inhabilior ad ferraodum mandatum Dei.

Item, talis etiam intrans Religionem privatam, acquirit per hoc flatum perfe&ioais & attingit, juxta illud *Mattb. tqp Si vit perfrixi effit, vade iff vernit* aMÛ fM Wet fltf. Qptt Aqwdem ad votum fcu coniilium paupertatis pertinent.

Item , iflud etiam efl contra determinationem Ecclefle^ qu® Religiones Mendicantium approbavit &connrmavit, ac privilegiis diverto dotavit.

Item, iflud eft exprefle comia doftrinam Cbrifli, qui confilia trium votorum predteavit & doêuit. Et Ik arguitur.- Chriflus nihil conivi:r, per quod quis redderetur inhabilis bt ineptus ad, obfetvationem mandatorum Dei: Sed iple exprefle docuit & coofuluit Tervare *cotyUia* tanquam ptrfc^ioots caufam. Qj z quidem *ixffilia* fundamenta funi & principia Religionum , precipue Mendicantium.

Pavnt onjnj lupradiâa per canooem ve! textum Evangcli:, qui- habetur *Matth.* 19. <de juvene , qpi Chriflo dixit : *magifter, quidfark vao Vtam attrnam pudebo ? rejpmditJefus* : *Vr-va mandata.* Dixit ci adolelceos: *bac ornata cxfiodivi, j>,id mihi detfl ?* ait ilii Jefus: vir *perjrfint efft,* v*4c *& Vende omnia qax ba be/ & dt pauperibo>, & veni & fauete me.*

Item: Divitie humane difikuitant hominem ad ingreflum regni cetorum, quod per obfervantiam mandatorum acquiritur.

Palet etiam iflud *Aftttb.* 19. *Qxam difficile efi, divitem intrare regnxm talorxm.* Sed pet ingreflum Religionis, poiiflime Mendicantium, fugiuntur divite mundane. Igitur, dec.

Item , fequitur , quod Religio utpefledna a Curjfto inflituta omnibus communis, effet cau-ia quoad tuum ingreflum, qua aliquis redderetur ineptior & inhabilior ad dominica precopta fervanda . Qjtod eft inanifefle falfum.

Item , concinno favet errori *Joviniaxi* , qui pro nihilo ponit tria confdia, utputa *obedientiam f paupertatem, & caflitatem.*

CONCLUSIO XXП.

Soniti injtitMnn; Religienut profotii, fie ixftètxendo pecftvtrxnt.

Ifta eft falfa, erronea, brretica, βζpiatum aurium oflenfiva .

Ex ipia enim fequitur, quod inftituendo, ut aliquis voveat 4c obfervetDeo obedientiam, paupertatem dt caftitatem, peccat.

Jtetn, mfliiuendo obfervantiam Evangelii R imitationem vita: Apoflolurum, etiam peccarent. Quod eft blafphemum.

Immo etiam fequeretur, quod Chriflus faoAus fandorum peccavit, inftituendo Kelrgiooem Evangelicam & Apoflolorum . Qpo nihil blafphemius efle poicfl.

Icon, fequeretur, quod Innocentius III. Honorius III. Gregorius IX. Alexander IV. Nicolaus IV. fle Clemens V. flt alii multi fummi Pontifices, prwdeceffores & fixceflores eorum Bapprobando & confirmando Religiones , fient Nicolaus III. (dr *b'trbonxe Sig^ficot.* c. *Etait qxi feminu Libr. V].}* Et Clemens, (m *Cio* mflUiM. *Exivi dt imradifo;)* peccafleut.

Videtur etiam effe male fanans ex virtute vocabuli *Rtligio,* que Temper fanat in bonum, eo quod habet religare virtutibus Jive votis. Et opponitur diftbkitioni, que Temper fanat iu malum . Inde dicitur *Rmlgte Cbrtflitmo,* de xqua *Jacob,* t. *Religio mxodo Ef rtmoandoto* aparf *Deam patrem,* haec eft, *vifitart pifiüot ŷ vidxat in tribxlotimibai terant, iff ixmoocxUtxm /< exfiodirt ai* boc *ftctffo.* Etfupra: Si *qxir pH-tat,*

'^ttot,fi rrlqpofiea eft, voa rtfiaaans linguauofi rW¥.. *

Ml>, Idcirco trooice Jefns filius Siraeis *Eccltf.yj.* fic dicebat.* Ceas *vin irrobgiofo traSa de fan-/tttait.* Ubi Glofta: *fravedeuda tfi CufiUarii prodentia, religio, tf voiuatas.*

CONCLUSIO XXIII.

dtehgitfl VfVtntes m XeUgiouifot privatis nonfont do reiigioae Cbrifliana.

Ifta eft falfa fit tetnerapa.

Tum *primo,* quia «it« perfeftid fecundum *Aaguftinuut eptftela^LXXXII}.* confidit in amoris elevatione ab infimis, in cordis reformatione, ac libidinum*cohibitione in adharendo Deo B dt feminis. Sed 10 his tribus confittyn religiones private. Quia in *voluntaria paupertate* elevantur ab infimis, dicentes cum Apoftolis. *Ecce, aa/ rtbfnisuus ounia* ftc. Et in fincera *cafiitote,* quia impetus carnis cohibent ft libidines. Quia, ut ait commentator fuper decimo angelice hiérarchie: Caflus intclleftus, oculis ca-A ftitar, ct furamus amor omnimode paritatis, incorruprioois et integritatis; Et in *foedientia,* que eft vohsntatis iubjeftio, telle *Daatafctno, Lifo.* 3. qne melior eft quam viâima, et ideo melior, dicit *Grtgprùu Muraüusn ultimo,* quia per viftimas aliena caro, per obedientiam voluntas propria ma&atur. Igitur ftc.

Tum *fecundo,* quia cum vera religio fit,C qua unus Deus colitur, et purgatlfluna pietate cognofeitur, fecundum *At^ttfliaum De vera robgfom:* Ubi verius ifta contigit requiri, quam in religionibus private, conformibus vite Chrifti et Apoftolorum cfos? prvfertim, m abdicattarse proprietatis, dicente *Nicolao 111.* et ponitur *Lih.* 6. *c. Exivit,* Hec eft via perfoftk»nts, quam Chriftus oftendens verbo docuit, et exemplo firmavit, et quam militantis Ecclefic primi fundatore primo ut ab i^fo fonte hauferant, m volentes perfeâe vivere per do&rinp 'abvite ipforum alveos derivaverunt.

\Tutn *tertio,* quia Ecdefiam catholicam *errare* bon contingit ut habetur in Glofta fuper ifto.* *Et tu alienanda couverfiu coafirma fratres* tMs.

Et Ecdefia catholica approbat Religiones privatas et regulas earumdem, ut patet de Auguftino, Bafilio, Benediâo, et Francifco, jus regula incorporatur in *6. Decretal,* fob tinilo *De veriorum fignif.*

CONCLUSIO XXIV.

fratres tenentur per Infores rnenuum «mAmm ao-*ftirere,* am *ptr mendicitatem.*

Ifta aftertio eft falfa, temeraria & erronea, & fi intelligatur univerialiter, Patet. Repugnat enim Glofta fuper illud *Matth. 6. Rtfpi-;citt volatilia cab,* dicit Glofta, *food fanil· me* B *Tito avifos* csaqparmmr, fv«a *ectea petunt, & fûdam ite remoti funt a manda,* at *iam* i» *terns aidil agant, ml Inforent, fed joie metempiatiom jam m eeio dignet.* Item *Gregoritu* fuper Exechieiem infecunda parte, *fornil.* ». dicit, quod contemplatio vite eft, caritatem Dei & proximi vita tota retinere, & ab exteriori scortatione quielcere, foli Deo conditori interere.

Ex his loquitur, quod *fratres focentes vitem contemplativam* non teneatur per labores manuum viftum acquirere.

Item, vacante priediraiioni Evangelii licet——'-de predleationsEvangelii virere. Unde fecua——*W*fL· dum'Àpoftoinm I. *Cor.* 4. *Dominus fodinavit*5*^,7,П |i/, *fû Evangelium maciant, de Evaagelio vi vere.*

Item, licet *eis* Chriftum fcqui, in eoius perfana dicitur per pfalmtftam*E& autem* ·»«. *dscxs fitm &* psqprr, *Domiant folucitns* <ji «fi. igitur licet mendicando} vi&um acquirere.

Item, eft contra Regulqm fratrum minorum, incorporatam in d. Ubi dicitur.* Vadant pro eleemofyna confidenter, nec oportet eos abnodare, quia Dominus pro nobis fe fecit pauperem in hoc mundo. t

Itein, eft contra Decretalem Nicolai III Ubi eximuntur *a* labore

CONCLUSIO XXV.

w/ Junt fiuootuact, f«r *obltgent fi orare akh, th i» temperaliius jahvenitntibeu.*

Ifta conclufio fi ' univerialiter intelligatur, eft falfa, temeraria, *contre* bonos mores, fie erronea.

Patet *primo,* quoniam eft contra caritatem & recognitionem beneficii aceepti.

Item, *fectnde,* quoniam tales fobventiones temporales recipiens obligatur ex debito Dominum orare pro conferentibus.

Item, ifttsd eft contra dofirinam Chrifti, qui docuit pro beneficio fpiriraali collato recipere temporalè benefìcium. Patet *Lee.* 10. *Digntu efl operarius mercede fiu. In fuameuntfue civitatem intraveritis, & fujceperint vos,* hm». *datato fee apud eos funt, tf curate infirmo*', *Si in sila fiat.* Et Matt. 20. Fare *operarios redde eis mtrcedem.*

Item, *tertio* patet per iftud, quod habetur, 1. *CorifoS.* 9. *Si nos voids fpiriiualia feminayiaau, magmuu efl, fi nos corporalia vefira metameu ?* Item *Quis pnfiit gregem, tj de laHe gregis asa manducat ?* Item *Gregwiui* fuper ifto verbo *dignus efl operarius, ait Sumimuf enim jam de merctde 'arii spfa ahBaiMfa fufientatmis.* Et infra: ja in *re* confiderandum eft, quod uni ooftro operi dux mercedes debemur, una in via, alia qua nos in reforreftiooe remunerat.

Item, Chrilius exemplo etiam reddere pro temporali (piritualc docuit, *Luc.* 19. dum *TA*chams publicanus eum holpitio recepit, Chriftus «i dixit: *Hodie foic Douni falas a Deo faHa tfl; venit nisu filius fotuinis futrtrt tf*

CONCLUSIO XXVI.

Orotio profits nibil valet.

Ifta eft ialfa & erronea, fi univerialiter in tclligatur.

Quia tunc iequererur; quod opus bonum, de genere faftum in caritate, & ex caritate,non effet meritorium aitçnjus praemii temporalis vel «terni. Contra* HUm regulam vulgatam: *Sicut nullum malum impunitum, ita nullum fonum irremnneratum.* Prcterea bona opera faAa injnortalt peccato ad aliquid valent, fattens adprcivum temporale. Igitur, a fortiori, bona faâa in gratia & ex caritate. Hatc enim eft conclufio contra Auguftinum in fermone ad Parmentonem fic dicentem: Frrda *fia popnb*

psds dânmrer w pnrihu, effi A audit dicetabtrK *Epifeapit, exaadixatnr tamen, nmpre perverfitate freepefiterxm, fed pre devetuae pepxlanm.* Ideo Jacobus f«ue Canonice c. y. fic inquiebat: *Iafirmatxr. pri/ ea vebit, induet Presbyterii Ecdefix at enat pre ea, togentei alee fiadfte, G eratie fidei faivabit infirmam.* Ubi confiât fecundum Doftores, teilicet, *Magiftram dift.* 24. *L-.* 4. *G Hagoaem, de facraaentit*, quod Jacobus Inftitait (aeramentum Undionts extreme « vel fecundum alios Chrifius ioftituit, fed Jacobus promulgavit diftutn facratneotum Unâioois extreme, quod datum eft in praeceptum, (altem ne contemnatur rei negligatur, 'lecundum *Magiftraae dift.* 23. Quod eflet difficile ad implendum, inuno impolfibile, nifi ex revelatione di-B vina, cum fine ifta ntfeiatur, quis eft prafeitus aut predeftinates.

CONCLUSIO XXVII.

Omnia de- mcefatate abfdxta evtninl.

Ifta propofitio eft falfa & erronea.

Quia ex ipfa (equitur *pnaee,* fuperflua eflê pnecepta, protübitiones, leges, confilia, δζ monitiones. Omnia ifta fimt ahfurda. Nam de monitione dicit *Axgaftinas de libera arbitria*; Qui exiftimat non effe monendum, hominem bene vivere, de numero hominum aeÀ>-mandus non eft. Et ita confbrmitcr de pr«-C *aptit, pnbibitiaaibxf,* & finitibus.

Er confequcotia patet. Qiis eft? prweipiens prohibet, confulit, aut monet, folcm oriri cras, pluviam non efle hodie, & fic de alite, qiue necefiitate abfoluta lege natura inevitabili current.

Sequitur *Jâcaado*, obliquitates, deformitates fit peccata tolli. Qyia, tefte Auguftino, nemo peccat in eo, quod vitare non poteft.' Et 34. y. ». Nullo modo ad opprobrium mala voluntatis trahitur, quod conditio neceflitatis extorfit.

Sequitur *tertia,* omnem aftum laudabilem, virtuofum, meritorium, & premium, & liberum arbitrium exdudi. Omnia ifta funtabfur-P da. Nam *de pernitenti»*, *dift.* 2. Liberi arbitrii condidit nos Deus, nec ad virtutes nec ad vitia trahimur. Alioquin, ubi necetfitas eft, corona non eft- Et *Talliat de fata* èT*divinatiaat, yα debent necefiuate evenire, faa fatarafaat feti aecef-fitateae tfifimtaat.* Et (equitur ibidem ftatim : */ili bantiaeat valaatate libera fpediaat, nueftitate fati devinciant, feed teierabile naa eft.* Hr COniequeotie patent. Quia noa laudamur nec vituperamur, meremur aut praemiamur, nifi de his, que font in poteftate noftra, ad utramque partem contradi&ionis flexibilis. Que non contingerent, fi omnia Deccffitate abfoluta cvenirent.

Pneterea ficut memoria noftra non cogit fa-E fta efle que prsterierant, fic Dei praricientia noo cpgit facienda que faâa funt, per *Aagftftinxt de Uben arbitria.* Sed propter nihil aliud, tefte *Rkbarde L. 111.* quam psOpter divinam prrfcientiam moventur homines errantes ad concludendum, omnia futura de neccfiitale evenire.

CONCLUSIO XXVIII.

Cetfrmatie jttvenam, derueram erdiaatie, lac», r«>N cmfecretip, refirrvaatxr Papa '& Efifcefrtr propter cnpidsWem Inert temperatot G beneram

IGa eft injurioC» & erronea-

'Infamat coiin Pnelatos de cupiditate lucri & bonorum, contra illud quod dicitur *Exod.* is. *DUs u* detrebet,* Glofla, id eft *Preletij.*

Quod etiam fit falfa, patet. Qpia illud, quod eft de Jure divino, ftc ecclefiafttco, attribuit cupiditati. De Jure enim divino fidi Epi(copi pofthnit fscerdotibus ordines Conferre. Nam Dominus habuit difeipuk» quofdam in* numero duodenario, *Lxc.g.* quofdam in ·Û· mero feptuagdoario, *Lue.* jo. *Apoftelei* nominavit, (upra quos Ecclefiam fundavfi^ *Epbef.* 2. *Saperédifie»ti fnper faMaamtxm Apaftaloram tj Prtpbctaram.* Et ipfis primo fixit collate poteftas imponendi manus & con(ecr<odi, nofl autem fimplicibus difcipulis, ut patet «t .Textu fle Gloffa *Aflor.* 8. Apoftolis vero fuçcedunr *Epijcepi,* & diicipulis fimplices pcrrdatr/, ut habetur *dift.* xx. c. *g.* Patet ergo, quod poteftas ordinandi *Ct* manus imponendi (eu confirmandi fecundum formam Ecdefiaa primitive *Epifcepit* appropriatur. Nimia enim effet confuGo io Bccleua, fi quilibet facerdos poffft fa ~~oron ordines conferre.?Et periret ordo hierar~~chia»» fi cuilibet presbytero liceret offici· Eo clefiaftica hierarchic exercere, diflrbucndo honores fit officia & gradu» ccclefiafttcos.

Item, *confecrae/a* cll Ecclcfia per Epileopom, uti patet de *cenfecr. dift.* ». *c.* j. Igitur &c.

CONCLUSIO XXIX

Univerfalia findi», nUtgi», graduetimet tj Magifleria iit eifdem, fxnt vane gentilitate mtreda3n, & tentam profitât Ecclcfia fient dieMu,

Ifta concludo eft falfa, injuriofa, fcandalofa, contra honos mores, & in fide fuipefta.

Patet pruna. Quoniam illud, quod jufte & refta intentione ac fanda in Dei Ecclcfia pro utilitate reipublicc eft introduftum, non debet cenferi quovis modo a fana mente vana gentilitate introduftum.

Sed univerfitates, ftudia, collegia, graduationes & magifteria. fimt hujufmodi. Igitur; Msjar eft nota de fe. Et *atim* probatur. Quoniam non eft verifimile, nec etiam credendum', quod Ecclefia tanfta nnrverfitatcs, ftudia &c. fundaret ftc approbaret & privilegiis dotaret, nifi ip(a forent talia, ficut & fecit. Igitur &c.

Item, omne illud, quod eft auftorifate Eeclefie introduftum, non eft vana gentilitaimtroduftmn. Sed univerfitatea, ftudia ftw. funt auftoritate Eeclefie introdufta. Igitur &c. *Mejar eft* vera de fe. *Mmer probatur.* Quoniam ftudia, univerfitates flcc. anftoritate* fodis apoftolior & nullius alterius fiwt introdua· &c.

Item, per univerfitates & ftudia, graduationes & magifteria, et talia>collegia valentes et notabiles peribo* *vita &fcintiit,* maxime fiber· pagine, fuerant dotat·, et in illis aduc·

ataren

J·» Φ“π›ηB doôrinis, fcientia, libris, *ita, Ecc*«c« of Sai & Luna. Ut patet inter alios de Doâoribos fcnibs, Bernard·, *Anfii-* [redacted]*>, èT TÀMM dr *Agume fit* pluribus aliis Do-Aoribus.

Item » iftod etiam patet per Concilium Ge. nerale Ecclcte. Dr *magifInr, Décret.* A 5. c. 5. *Super Jpecula.*

Item, *in eetieua lege\ivermt DeSertr & Ma giftri,* oui non fuerunt tw» gentilitate intro-dufti. Patet *Lue. ». Aevcmritnt fifi"· ṅ tou-pie* ia *eeedie Do&orum fidenieut, audientem illet tf interrogantem.* hem *Joann.* 3, de Nicode-mo, cui Chriftusdixir: *Tu et Magifler in Jfrael,* èr *bec ignore?* Super quo *Seroapmat in prolp-*ga *libri Ecc^fiafltri: Oportet feutdare ffratUr do-Oriuam tf fipientiam.* Et infra: *Hortor itogtû venin cum benevolentia tf attentione, tf fludio lefhonem facere.*

Item *in lege novo* faenmt etiam *Dofforer,* qnoa Chriftus mftitnlt, qul non fuerunt vana gentilitate introducti. Ut patet *Epb.* 4. *ipfe Cbriflur dedit guofdam Paflerer tf DoHoret ad* cM/toraM/MMW *fen&onem tf opta uririflerii. Et Aïi.* 13. *Etant autem in Eccfifia. yue erat An-tiocbia., Propheta & Do&orer,* rs yadfar *Barno-bar,* &mnb, *Lariat, tf Saulur* five Paulus fuit ecclefi* uuiverfalis Doâor. Ergo &c

CONCLUSIO XXX.

Excommunicatio Papa vel alter™ Pralati non eft saraads: fw'4 *eft cenfura Anticbrifli.*

e Ifta conclufio, quantum ad primam partem cius, eft fislfa & erronea, & cootra determi-nationem Ecdefm, ac clavium fit jurifdiftionis Ecclefiaftioe & gladii fpiritualis damnabiliter contemtiÀ. Quoad fecundam partem eft falfa & injurioU & etiam Jcandaloia.

Primum patet in Decretis Grcgorii, *Defin-ientia ememmernècetiouM, Eacernmunicatio.*

Item, quia tunc Paulus optaffet antichrifti cenfuram, cum optat pfeudo-apoftolis ana-thema.

Item, Apoftolus prsscepit Corinthiis ufump hujus cenfura:. Unde mandavit turpem forni-catorcm extra communionem poni, 1. *Cor.* 5.

Item, .Princeps fpiritualis debet uti gladio fpirlruali ad correfiiooem malorum. Alias fru-ftra haberet gladium. Qui quidem gladius eft

Ceterum *erccommumcntio* etymologice eft *a c mmmw mt Ecclcfia fiparatio,* 11. f. 1. *Nibil.* Que prodeft interdum excomfaunicato, *utera-beftat,* & ne facramentis muceat *Ce* indigne. Expedit etiam excommunicato.· quia *punitio,* erus tranGt ceteris in exemplum, & ne alios inNciat, 1Λ4.4.3. *Rtficanda.* Et font verba B. *fSerenymi* üc dicentis: *Rtficauda fieat putri-de-corneñVtf fctliiftwiio eadu repellenda, ne Ma* danmr , *maffd , cerpur, tf> pecora cerram-pantur per eae tf Mertant. Arruu una fcintilU fiât. Sod* pausas nm *flattai eppreffiu* <0, *per Mum crbom fltmma rjar propalata* a*.

Secunda pan patet. Qpia per hoc contem-nitur Ecdeiîaftka ccofora excommunicationis, que eft major, immo maxima Bedefi· pana.

Eft etiam injurioia, cxcomoranicatfooem pa-pulem attribuere anticbrifto, jnafi^volem in-kmaeiv, qusd Papa Öt Matichriftus. UltimKwan-tkbriftIK taleai ccefuram 000 poterit exercere, cum non habebit jurifdiftionem in Eccleiiafti-ca hiérarchie.

snno CHRIS7T M“‘

CONCLUSIO XXXI.

Peccant fandantu chuflra, if mgrerieutet faut viri diabolici.

Ifta conclufio eft falfa, erronea, & fapiens faerefim.

Nam ex ifta fequitur *Primo,* Samuelem Pro-phetam fuifle diabolicum. *Secunde,* Prophetas fuifle diabolicos . *Tertie,* Joannem Baptiftam fuifle diabolicum. *Quarto,* Chriftum & Apo-ftoios fuifle diabolicos. Omnia ifta funt ne-fanda.

Primum patet. Quia religieforum conventus primus *Samuèlh,* qui inftituit jugiter pfallere coram Dee, ut ait Magifler in hiftoriis fuper j)Jo: *Obvium babebir gregem Prophetarum.*

Secundam patet. Qpia religioforum perfonam gederum *Prmbetatf.* eorum *filii,* ut patet id eodem. Et Hieronymus *in epiflnla 61.* Filii qui-dam Prophetarum, quos monachos in V. T. legimus, adificabant fibi cafulas prope flumina Jordanis, & urbibus dereliftis, polenta & her-is agreflibus vi&itabant.

Tertiem patet. Qiia-Jaannr/ *Baptifla* in ere-tno vixit, cui veftis afpera, sona pellicea, mei fylveftre, omnia virtuti & continenti* prç-parata. Unde *Hierourmut epiflri.* 50. ad *Enfle-di^m* ! Nofti, Jofephum tales io fecunda Ju-daicr captivitatis hiftoria *dtfcrifftte .* Vitae Anachoretarum auftor Paulus, illuftrator An-tonius , princeps Joannes Baptffta.

Quartum patet. Quia filius Dei, cum effet di-ves omnium, fadus tamen propter nos egenus, facram religionem veraciter inftituit dtautben-ticavit, quando pauperes elegit divites jo fide, ut relidis omnibus eum fequcrentur , *Mattb.* 4. *fenitt pofl* mr. Et de qua Apoftoli glorian-tur, *Mattb.* 1$. Ecce, 'nos reliquimus *omnia & ficati fumer te,* quod eft apoftolid faftigil, [redacted]ut ait *Hierourmur epiftold·* 8. Ex hoc fecit A-poftolus) ait *Cbryfeflomur fuper Mattb. bemil.* 46.

Magna ergo apparet infania detrahentium R[redacted]gion[redacted]bus privatis, imitantibus vitam Chrifti & Apoftoiorum religionem, quam Chriftus di-fcipulis tribuit & aliis pratdicavit, *Si vit per-fient ejfi, vade tf vende.* &C.

Conclusio xxxii.

Ditart clerum eft cvntra ngud** *Cbrifli.*

Ifta videtur falfa & erronea.

Cum regula Chrifti fe extendat non folum ad contemplatores, fed etiam âftivoe, ut pa-tet per Gtoflam *Luc. 10.* Ubi comparat Ma-riam vitse contemplative & Martham aftivr, Praelati autem utramque vitam debent exeree-Te> Λi|Bρ1o «pj, ingrediebatur taberna-culum, & ibi vitam contemplativam docebat, & tape egrediebatur, ad populum per vitam aâtvam regendum, ut patet in libris *Ltvuici tf Humererum.*

Similiter *Jeanatr Eveugfiifla* laqdat *Gajum,* virum Rcligioium , *in CaneuiM* , dicens: *Fidenter ferit,* fwcpod *eptrarû* m *fiatrej, tf bee in peregrinei, em teflimamum bebaenmt ca-riialit tua i» cunAl ^trltff<“ mtee beat facit.* deducms *digne Dee.* Ec iceointr fa fine: *Hat* njjo drfram/ *fitfriptri bufiffmodi.* Ubi Gloffa vi-

de-

detur innuere, quod viri EcclefiaflicL tenentur & 'kt*'', Itfcipere fratres peregrinos, qui pro no**»'* Dei profeâi funt, Λ eifdem humaniter impendere, providendo de necetfartis.

Unde, ficut, Petro ptxcipiente, facerdotes tenentur omni pofeenti reddere rationem de *et*, qux inonobis eft, tide, *I.Pet.* J. ad confortandam fidem putillorum : ik valde unie eft ad confortandam caritatem infirmorum, habere divitias quibus fuflerftcatar. Exempto B. Clementi*, qui non finebat pauperes, quos unda B«ptilinatis fcnovavciat, public* ruendicitati fieri fiibje/fos, ne doni* gentilium coinquinareotur, ut patet in eius Legenda.

CONCLUSIO XXXIII.

Stlve/ier Papa & Ccn/lantirus /mpemtoi erracr- *Ecciafiam dotando.*

Illa co:iclufio eft temera:ia, fcandalula, in fide fuipeda, contra bonos mores, & erronea.

Pate:. Qyia quilibet homo teneffir de Jure oblequi Deo, five lcrvirc de bon.s fortune, Sed qui.ibet, Eccletism de bonis fortune dotando, ftrvit Dev de bonis fortune. Ergo&c. *Maior* nota eft de fe. Et *mimr* probatur per iftud quod habetur *Mattb.* 10. *Qui vos recipit, me reupitt* loquebatur Chiiftus Apellolis: *Et 'i(i me rectpit, recipit eum, qui me mfit.* C h.m, Chriftus, quod Ecclefi» fit, libi putat fa&um fore, *.Ulfor.* 9. de Paulo, qui perleqnebatur Eccleiiam. cui Chrillus dixit: *Saule, Saule, quid me perfeqaerh ? Et infra : Ego fum Jefus Nazareth, quem tu perfequerss.* Igitur, in hoc quod per Cnnftantinum & Silveftium in dotando Ecclctiarr. kctuui fuit, non ex hoc ipfi erraveaunt, cum Chrillus fibi fadum foiife reputet. Ut patet etiam ptr illud *Maith.* 15· Quod *uni ex minimis ijlis feciflu, mibi feciftis.*

Item, paret per aliud. Quoniam Ec.Jcfiam ditare non eft errare. Patet; quoniam alias feqtietetur, quod Motes ex prreepto Dei decimis, primitiis & a!iis ^oblation'luis fynagogam D mundo, q'i* etai lignum & ifoura E.clefiz, erraftet, quud eft rr.auifcfte talium.

Item, enam & vir fortiflimus *Judas*, duodecim millia drachmarum argenti minendo Jerofolymam fjcerJotil :s, erraftet.

Item, & *Patricius Rqpeanui* ditando de omnibus bonis fuis Ecclcfiam in honorem Virginis Marix, erraftet, quod eft falfum. Pate:. Quoniam Virgo mater Chrifti oblationem acceptavit, & miraculo nimis approbavit.

Item, Papa Chrifti Vicarius eft Dpminus omnium temporalium, ficut eft fpii itualitim, Ut patet 1-. *dift. Omms*, Ubi ifta: *Deus B. Petro aterna vita clavigero terreni fimai i/ caleftis imperii Jura commtjit.* Dando igitur alicui, quod futim eft, non eft errare. Patet de k·

Lcm, nulli tempore Apoftolotum ditantes Ecclciiam de boni* fuis, erraverunt, uti patet *Aflor.* 8. *Nrque enim quifquatrs egens etat inter illos,* iupple, Apoftolus fit difeipulos, i i quibus tunc erat Ecclcfia. Quotquot enim pufteftion.s agrorum aut dotnoiam habebant, vendentes aff ichant pretia eorum, qux vendebant, & ponctant ante pedes Apoftolorum.

Item, Ananias & i>*ph;ra uxpr ejus, quia defraudarunt de pretio agri, quod ciat mullitudinrs credentium, fubitjnea morte *rrm/N font, *Aiior.* j. Ergo, 8cc.

anno CHRtsn

CONCLUSIO XXXIV.

Litet alicui Diaetm vel Presbytero prtdicjre verbum Dei abfqm apo/hlica fedis vel Eps- fcOpt auBoritate.

Ilia conclufio eft falfa & contra deterniina tiouem Ecclcfia!, erronea & temeraria,

Undc, *De bàreticis, Decr. l. j. t. 1. t.* i j. *Cxm ex* »*j exprefle ifta concluüo damnatur, allegando ilhad Apoftoli A«w. jo. m*ô pradecabemt, nifi mittantur?* (Jbi etiam refpondcns Papa, ut fatisfariat illis, qui pnrtendebant, fe a Deo invifibiliter effe tniffbs, c. *praalkpato* lie dixit; *Non fqfficit tutquam tantum affercre, quoi ipfe fit miffus λ Dm*, cmm *hoc quilibet baretieus affeveret \ fed oportet,* ÿwd *adflruai fitam invifibiiem, miffimecm, vel opératiene Miraculi, vel per fcriptxm teftimoesium fpetitle. Unde cam Dominus vellet mitterb Mofer in ^Egrpticm ad filios Jfrael, quod crederent ei, qmd mitteretier ab ipfo, dedit eifigmtm qxodeon. verteret virgam in colubrum, & coUbrnmiternm reformaret in virgam. Joannes quoque Baptifla fua mifimis tefiimouium fpeciale protulit ex fer:ptura, refpondens fic Sacerdotibus & /jvitis, qui miffi* ad interrogandum, quit effet, *if quasiter fibi baptizandi officium affumfijtt:* Ego vox clamintis &c. Non eft erge ei credendum, qui dicit le milium a Deo, nifi de fe teftimonium proferat fpeciale de kriptuns, vel evidens miraculum Operetur. Nam de hrs, qui milii dicuntur a Deo Evangelifta teftatur, quod ipfi predicaverunt ubique, Domino coopérante, & fermonem confirmante fcqueutibus fignis.

Item, ex ifta coocluflooe, qutfque, non obftante inhibitione fedis apoftolic», poffet facerdos vel diaconus przdicare, de fie heretici non poftent a prxdîcationc arceri. Quod temerarium eft dicere, & Ecclcfi» periculum non modicum immineret.

CONCLUSIO XXXV.

hgrodientes ordinem aut aliquam religionem, et ipfe font inhabilet ad objervandum divina pracepta, & per confequens perveniendi ad regnum calorum, nifi apoflataverint ab eifdene.

Ifta concluGo eft falia, erronea, & ad m»him induâiva.

Tum *primo,* quia via confiliorum difficilior eft via prcceptorum. Propter quod Chiiftus de confdiis ait: *Qui poteft capere, capiat.* Et Apoftolus: *De b'irginibus praceptstm Domini nen babeo, coefilinne autem da.* Et Hieronymu» epiftola 96. *Grandis virtus eft, & follicitt dihgentia, fervore, quod natius fis, in corm non carnasiter vivere, tecum pugnare quotidie, tf inclujiun boftem Argi, ut fabula ferunt, cenitem oculit offtrvart.* Sed ingredientes religfonem ad hujufmodi confilia fe obligant, ut patet in tribus votis, & ifta obürvare poffunt, aliter fe ad impotiibile obligarent. Igitur. Et, a fortiori, ad prxeepta.

Tum *fecundo,* quia *Mattb.* 5. *Beati pauperet fpirit*, quoniam ipfornm eff ragnitm calortan.* Infinuat Chrillus, per hanc paupertatem funditam elle virtutem & beatitudinem. Sed ingtediente* religionem ad hanc fe obligant fecun-

" ««nd»m exigentiam fui ftatus propter Chriftum. A
Chr Îsjj Q?°d mehus eft, quam mooaftcria conftruere, & pTUpcrcs fuftentare , prout ait Hieronymi» .Epiftola 40. Qialem vitam habuere credentes Alexandrie fub Marco Evangelifta, ut narrat *PMo*, vir dodus *Lib.* **I**. *Ecclef. MI. c.* J *6. Prinm,* inquit, *tenet retuenciabimt cuntil‹ focultatibut, & extra urbem egrtffi i» bortulu & Uexifruii Afrelbelie degebant , refugientei impurir pmpofit: & vite d·ffimi.it eantuoemia, fiïenter impedimento effe, boc arduum voientibui iter virtutu incedere.* Multa fequuntur ibi ftup-nda , quorum nonnulla fervantur a Religionibus privatis.

Tum *tertio* , quia extreme dementiae eft dicere, ingredientes religionem non porte perB venire ad regnum adorum, nifi apoftataverint. Cum fanfti per Eccleſiam approbati A canoniuti, ad ingrciTum earum invitent . Ut patet in epiftolis Beatorum Bernardi, Auguftini dc Htcronymi. Unde *Hieraetymui epiftola* 35. *Liret pervalui ex collo pendeat infant, licet Jporjo crine & Jciffit veftibui, ubero , ijuibui te nutriverat, moter oftendat, licet in limine pater jaceat, percoleAto patre perge Jiccit oculis ad vexillum crucii. Evola. Solum pietAtii* graar *tn hac re eft , effit crudeitjfimum.*

CONCLUSIO XXXVI.

Papa *cum omnibut clericis fuit poffiffionct babe*·' : tibttt fxnt heretici , & juot poffeffionei tabent, & omnet confentitntei en Domiat fecudarei & ceteri laid .*

Ifta falfa videntur & temeraria. Quia non omnes clerici voverunt paupertatem. Nec videtur abqua regula generalis data a Chrifto, qust eos obliget, quando ipft potiunt faltim ut ditpenfatores recipere divitias, dicente *Angullvu fuper Jomucem, fermone61. Habebat,* inquit, *Deminui loculos,* a *fidelibnt oblata confervont, ut fuorum noceffitatibut & ah s indicentibus [obveniret.* Et tunc primum Ecdc fulica pecunia inftituta eft, ut inteliigeretnus, quod praecepit, non efle cogitandum de craftmo ,D non ad hoc feciile prsceptum, ut nihil pecuniae (ervaretur a fandis, fed ne Deo propter ifta lerviatur, & propter inopi* timorem juftitia deferatur.

Uodc *S. Paxlinatr Epifcopttt* non contemfit Ecdefia facultates, ut patet io ejus Legenda.

Similiter *S. HUariut Arelatenfit Epfcopus* non folum illa, quae tunc habebat Ecclelia, portedit, fed etiam acceptis fidelium munere hereditatibus, ampliavit, ut habetur 11. *<j.* 1. *Expedit .*

Irem, *B. Ambrgfins in lib. de vita & obed. t. Tbeodofiut* , dicit , quod Conftantinus eo quod hercuitatem fidei principibus reliquit , magnum locum meriti apud Deum reperit.

Irem , quis praefumeret haereticare bcattCQmos Sixtum Papam ôi Laurentium Archidiaconum Romanae Ecclefue, qui habuerunt tbefauro* Ecckfic, uti patet in eotum Legendis.

Item, *Levita* erant figure cleri nove legis, fit tamen de h»s dicit Deus Mcfi . *Pracipe fi. hit ffrael ut dent Levit:t de poffcffunibut fur, Num* Igitur a fimili clerus ille potelt habere poftedioDes, & per confequens non funt herctfct, dummodo alias a fide non devient.

CONCLUSIO VII.

ÀRNO CHRhTI

Ecclefia Romana eft Syr.afr3fr.t fatana, HA. *Papa efl tmnrediatm & proximur Keanu Chrifti tj Apoftdorum.*

Illa conclnfio eft falfa, fcandabfa, erronea & hzretica.

Patet *prino* quoad primam partem. Qionianj omne illud, extra quod non eft falus. perve niendi ad vitam «ternam , non eft lynagoga iatanr. Sed Ecdefia Romana eft, htnufmodi, Igitur. *&tc. Major* nota eft de le. Et mtnot probatur, *de fumma Trinitate & file cattfilic-i,* c. *firmiter.* Ui›i fic dicitur. *Una dfl fidel.nm Eccicfia, extra* yaai* «tu.'.ii *omtfinofaivatur.* Sed illa Ecdefia una„exua qmnrt non eft laltis eft Ronjana Eccicfia, uti patet *dift. 12. c. Non decet. Ubi dicitur ;* Ai» *decet a capite membra difcedere, fed juxta Jcripturu teftnnonia bnenia membra caput fluantur.* Nulli vero dubium eft, quin catholica dc apoftolica mater fit omnium Ecdefiarum, a cuius regulis nullatenus conve nit deviare. Et ficut filius hominis venit facere voluntatem^Patris, fie & nos oportet implere voluntatem Matris noftrr, quz eft Ecclefia , cujus caput Romana confiftit Ecdcfia . Igitur ficc.

Item, *fecundo.* Omne illud, cujus dc necetGtatc (alutis oportet regulas infequi, non eft fyn.igoga fataux. Sed Ecdefia Romana eft buiulmodi Igitur &c. *Major* nota cil de le . *Minor* probatur *dift. 2.'. c. SacrofanHa* . Uoi fic dicitur *: Sacrof.tncla Romana & apoftoii.a Eiciefia* Ri* *ab ApO'Ioi.t, fed ab ipfi Salvatore noiiro primatum obtinet. 1). Petro apelio!3 dixit : Tu es Petrui, & f»ptr banc petram adificabo Ecciefiam meam.*

Secunda pars probatur. Non aliter eft fentienaum, quam quod Romana ientit Ecclefia. Sed ianâa Romana Ecdefia fentit , quod Papa eft . immediatus & proximus Viarius Chrifti, & Apoftolorum. *Major* patet, *de hareticii , c. ad abolendum. Mitwr* eft de ie nota . Maxime cum Papa fit caput EcclefirRomanr , qux eft caput univerfalis Eccleiix. Ex jam didis decretis , & etiam per illud quod habetur *hb. 6. De ponit,* Ecdefia Romana omnium Ecdcfiarum caput eft & Migiftra, & *dift.* ix. *c.* i. Romana Ecclelia caput eft omnium Ecclefiarum. Item, *Minor* patet per illud quod habetur *Joann, ultimo: Simon Jommia, diligi; me plut bu?* & dixit Jefus bis: *pafee ognos meoi,* ôtpeftea.· *pafee ovet meat.* Cum igitur ex jam diâa *Decretal, ad abolendam ,* univerialis Ecdefia knnar Papam ede proximum & inmediatum iucccflTorem Petri, & verum vicariuqj Chrifti Jefu, ut patet de fe, & ex c. przallegato; Igitur prima pars eft faha .

CONCLUSIO XXXVIII

DecretAiet epiftolot fat Apocrypha tf feduEliva a fide Chrifti, Ü clerici fuut flulti, yw *eat [ludent.*

Illa conclufio babet trea partes. *Prima part* eft contra determinationem E.clefix, *de conftitxtimibiu.* Conftituttones fummorum Pontificum fttnt fervandr. Et convenit diitum *Htlarii Papa* ij. *<J.* 1. *C.* 4. *Nulli fat,* ubi»dictcur. *Nulli*

CHRWTi 1<If_ *li fas fit Jhu fiatut fui periculo, vel divinas* ~-_A-..-i. ----- - › *opoflohea Jedis decreto temerare.*

Et etiam contra diâum **Damafi** Papae, *Violatores, in eodem,* cZ **j. Ubi** dicitur.* *Fiela/ores Canonum voluntarii a fanEtis patribus graviter' judicantur,* <'T a *SanElo Spiritu, infttniiu cujus ac dono* **ditati funt**, *damnamur, quoniam blafpbemare Spiritum Saniium non incongrue videntur.*

Et eft contra diâum Papas **Hormifd»**, *in eadem Caufa,* c. *9. Prima falus,* **Ubi** dicitur.* *Prima falus efi relia fidei regulam cufiodire, tf A confiitutioni^ui patrum nullatenus deviare.*

Et etiam contra Decretalem Adriant Papae, *ibidem c.* **u.** *Generali,* Ubi fic dicitur.· *Generali decreto fiatuimus, ut* I *exterandum anatbema fit, & velut prevaricator fidei orthodoxe femptr apud Deum reus exifiet, quicumque Regum feu Epifcoporum vel potentum deinceps Romanorum Pontificum decretorum cenfuram in quocumque crediderit vel pertrtiferit violandam.*

Ex quibus ommbus patet, quod Decretales non funt apocryphae fummorum Pontificum.

Secunda pars eft hrrrtica . Cum Decretales promos eant & profiteantur Chrifti fidem iilzfam , ut, *de fumma Trinitate, de celebratione Mijjd, deBaptifmo,* & de aliis (aeramentis : Inturgente? baereies condemnando . Uti patet Decretalium volumina perlegendo.

Unde *SummusJurium vindex noflri* **avi**, *Francifcus* de. **Zabarellir**, *in jermone, quem fecit Padua de armo Demini* 1391. pro principio ledionis **fix**, in laudem hujus icientir pulchre fic inquit, *Quid enim lege/, maxime Canonica, potiffima , nifi ut illabefallam* éX *incontaminatam mentem a terrefiri contagione confie*ꞁ *vent, ducant tn Dei notitiam, dileUionem tf inbarentiam. flac efi fila fapicnita, piaupue Canonica, qua ab aitijfimo ante fecula prodiens, & in fiatu tem*ꞁ *purum ad creaturarum regimen donata bominibu', bjrr.mem glenyfi fublimat, a luxuque pnefervat, qmbxi utatun, tnfiruif , U quo ordine, temporalibus, religionem fuadet, ceremoniafque tf earum cultus mfiituit, qualiter urbi quaque moderatione parentibus, agnatis, cognatis, affinibus, amicis, notifque t! ignotis omnibus per officia pareamur.* Ei idem in *Jermone anni fequentisfic ccnfludit. Hanc igitur amemus, hinc exquiramus, in ea verfemur. Qu-miam cum cetera per parsu hominum erudiant, hac fecundum omnes numera. i>crftcst, perque ou.net gradus virtutum imptum r..'Jit ac factirm : Quemadmodum Deus c-lcndus , qualiter diligendus proximut, honore quoque celebrandi parentet, quali fide obfervanda tenenda augendsque patria, qui d.tinarum & hamanarum Jit ordo rerum , quis modus , quicquid denique fecund un omnes atatum difiinHiones homincne deceat. Ha: faeratifima lapientia Canonica tradit uberrime. In hac euim efi perfeila z .rt^i tf fapser.tia. Et qui.quid alibi quxritur, <'.r perte&iffime invenitur; 3. dlfi. 9. Ss etenim.*

Te:t;a pars eft erronea, blafphema, & iniuriofa, infurgens contra Innocentium **III.** Grcgorium **IX.** Bonifacium **VIII.** Clementem V. & Joannem **XXII.** prreipientesUnivcrfitatibus, clericis, Doâoribus & kholaribns, tam Tolofanz quam Bononienfis, quam etiam Avinioneufis, quatenus eorum Decretales aliqui ex fupia didis legerent & Auderent.

Item , patet, quia Decretales, quz parti morali pro fui magna parte fubalternantur, fugant vitia i< flultitlam , ut fupra in fecunda parte plene dcmonftratum eft I Et per confluens ftudendo in eis clerici non funt------------ IluSti '.

ANNO CHRISTI

CONCLUSIO XXXIX.

Imperator tf feealares ftduHi funt a diabolo , ut Ecclcfiam dotarent bonis temporalibus.

Ifta propofitio eft falfa & erronei.

Quia *Proverb.* tTicilur: *Honoro Dominum de tua fnbfiamia.* Imperator ergo honorando Deum in dotation· (ponts Chrifti de fila fubftantia non eft fcduâus a diabolo, quoniam fecit qupd debuit. Nam tefte Gregorio, tanto quis debet effe humilior atque ad fervien-* dum Deo promtior, quanto fe obligatiorem confpicit.

Tum *fecunde.* Quia ratio naturalia diâat, quod Dei miniftcr iuftcntetur. de fubflantia diviium & potentum, & quod feminantibus fpiritualia debent minjftrari temporalia, *Corinth.* 13. *Si nos vobis fpirituaiia fetxitumxs, non efl magnum fi corporalia vefira metemui,* Et luper illo pialnfi : *Sumite pfalterium, tf dote tympanum,* Gloffa ; id eft, *fomite fpirituaiia, & date temporalia.* Igitur Imperator & Principes Seculares, aliis ordipatione divina intemporalibus abundantiores, non fuerunt fedudi.

Tum *tertio,* quia Prxlati font difpcnfatores bonorum Ecciefiae, telle Auguftino ad Bonifacium. *Si privatim, qua nobis fufiiciunt , poffidemus, non ifta noftra funt, fed pauperum, quorum procurationem quodammodo gerimus , non proprietatem nobis ufurpatione damnabili vendicando.* Seculares igitur Principes Ecclcfiam fic bonis temporalibus ad finem praemitium dotantes, fecerunt opus pium & meritorium.

Propterea, cum fine fide falvationis impiicita vel explicita nulli hominum poterat clip falus, *alHot.* 4. & in temporis proceftu fuerit fecundum magis & minus monftrata,. fecundum *Hltxandrum de Halts in Summa, hb,* 3.

Et *primo, in natura Deitatis.* Hinc honorari debuit primitiis fic primogenitis gregis Abel. Ut fignificaretur, quod ifte, qui erat principium conditionis, & primogenitus filius Dei, effet principium reparationis.

Secundo revelabatur ia *natura creata,* in qua (umeret officium Pedemtionis , offerens oblationem placationis pro hominibus ad Deum. Hinc honorari debuit, in viffimis ð facrificiis.

Et *tertio,* quod *in natura humana, &* non angelica expleret officium redemtoris. Hinchonprari debuit in decima , in qua defignatur natura humana, ut patet *Luc.* 15.

Igitur, cum tempore gratix omnia de Salvatore completa tînt·, debuit honorari in amplioribus a fidelibus Chriftianis, in bonis temporalibus; maxime Imperatore & Principibus, cum illi magis abundent, juxta diâum Chrift : *Efifi abundaverit juflitia vefira .* Et *Num.* 37· *Prxcipe filiis Ifr.ul, ui dent Levitis de pofJeffiontbus urbes ad habitandum tf fubetrbia pecoribus ac jumentis.* **Item.** *Levitie. ultimo: Si qsi< agrum poflejfianis fua dederit Domino, fanHificatus Domino erit, tf pofteffio confecrata, tf ad jus- facerdotutn pertinebit.*

Seculares ergo Principes fic facientes zelo Dei conformi ter egerunt. Igitur fic agendo non funt fed udi a diabolo.

COM-

anno .CHRISII

CONCLUSIO XL.

*Eleftio Papa a Cardinalibus efl per dia- * bnlum introdxtfa.*

lila conclufio eft erronea.

Quia contradicit determinationi. Ecclefite in Concilio Lateran&ifi congregato . Ubi facro approbante Concilio ponitur , quomodo Papa ell a Cardinalibus eligendus. *De eieflione, c. f.l.St.*

CONCLUSIO XL1.

*Non eft dj meeffitate faltehs credere Romanam Eccitfiam effe fumfyam inter ahas * Ecdcfias.*

Ifta conclufio eft falfa, temeraria & erronea ac heretica, fi intelligatur pro tempore prrfenti.

Probatur *piimo* Ce; Omne illud', quodChriflus fundavit & inftituit tanquam lummum, in via omnium Ecclefiarumcft de neccflitate ialutis credendum. Sed Ecdefia Romana eft hujufmodi. Igitur. *Mejor* nota eft de fe. Et wiMT probatur 21. *dift. c. Omnei ,* ubi fic dicitur.· *Omnes cathedras vel Ecclefiarum cujufcumque ordtn.s, dignitatem inftituit Romano Ec· defio. Illagn vero ipfe joint Cbnjlur Jundavit, tjt fupra petram fidei tnox nafcentn erexit, qui E. Petro seterna Vitae clavigero terreni fimul <J colefiis imperii jura commfit.*

Item, *fecundo* fic: Omne illud, cujus contrarium credere eft hsrrcticum, cft de neceifitate ialutis credendum. Sed Rcmanam Ecclefiam fic credere , cft hujufmodi. Igitur. *Major* nota cft de fe . *Miner* 'probatur, *dift.* 19. ubi fic dicitur. *Qmi non obedit ftatutir Romano Ecckfia, boreticxs eft & excommunieatus.* Hoc eft diâum fecundum foannem ibidem : Si talis dicat vel credat , Romanam Ecclefiam non effe caput univcrfalis EcclcGe, ncc poffe Canones condere.

Ifta eadem conclufio, quod ad fnam falfitatem & condemnationem, patet >am immediate allegatis Decretis iu 35. conclufione Igitur &c.

Item *& per* Decretum , quod habetur j î. p. 1 *Romana t* ubi fic dicitur: Romana Ecclefia caput eft omnium EceleCarum

Item: Omne id credentium de neceftitate ialutis , ad cujus judicium majores Ecdcfix caufas, ut principia fidei, oportet referre. Sed illud eft Petri fedes, quae cft Romana Ecdefia. Igitur. *Major* nota'cft de fe Et *miner* probatur *de baptifmo & ejus effeiiu, c. Majorer quorum.* Item a. *dift.* Decreti, e. *Omnis,* ubi fic ; *Omnis qui Romana Ecdefia privilegia ab ipfe fumsm omnium Ecclefiarum capite tradita j, auferre ematur, iic procul dnbio in bartfim labi· tur ac eft bu elicui .*

CONCLUSIO XLII.

Fatuum eft credere Indulgentiis.

Ifta conclufio eft erronea , & contra bonos mores.

Ex ipfe enim Lquitur, quod Ecdefia in remittendo (hic in MS. parva lacuna.) Etcon(equenter non effet verum verbum Ghrifu : *Quolcumqut ligaverifii &c.* quod nequaquam intelligitur dc reaiu.s culpae rcmiftiope , led etiam de petor diminutiooe, & quoad epikopos de rdaxatidbe.

hem., 'icqueretur, quod fponfus Ecdefia: univerlalis , &„fpoofi particularium Ecclcfiarum , iufcitantes femen *fratris* fui Chrifti , ciufddm & e rum. Iponfo priori non poffenc diftribuere de.bonis fponti prioris, fcilicet meri:o paflionis cjuldem, relidis ad ufum fpontç.

Sequeretur etiam, quod non poflcnt de bonis fponfx & de peculio filiorum· & filiarum ejuidem, demta fupererogatiooe martyrum, confeflbrum & virginum, qui funt thefauri Ecclefiat, iponix Chrifti. Quod afferere cft contra feleges divinas pariter & humanas.

—II — anno CHIR,Isl'

CONCLUSIO XLIII.

^uguftmus, Beued.Elus , Remordes, damnate, asfi petnituerint de boc , quod habuerunt poffeffione. & mfiituerunt Ü intraverunt Religione! Et fic a Papa ufque ad Jummum rekgiojum omnes funt baretici.

Ifta conclufio intert blafpbemlain contra Chrifti coniiba lanâa .

Nam fandi prmominati fundaverunt Religiones hias & inftitucrunt fecundum mam apoftolicam & confilia Chrifti, religando eos, qui vemunt, ad certas ceremonias, ôc cucumiiantias, per quas melius, fincerius, & iecurius poffent mandata Dei cbieivate una cum confillis

Patet per difeurfum Regularum ipforum fanûorum, & per omnes conflitutiones ab ipfis iotroduâas .

Item. Quare himo debet dici damnatus ex CO, quod offert lotum Deo de omnibus bonis fuis? Sed inflituentes Religiones prsediffas & eas intrantes de omnibus fuis offerunt votum Dec. Nam per votum *caftitatis* DiO offerunt fua corpora, juxta illud *Rom.* 12. *Exhibeatis.. corpora veflra hofliam viventem .* Sed per votum *paupertatis* omnia bona exteriora Deocfdierunt, juxta illud *Rom. ij.Obfequu mei of latio accepta fiat in Jerufalem fanOis .* Per votum vero *obedientia* offerunt Deo fpiritum contribulatum de quo jftalmu' *Sacrificium Deo fptritu, ontribulatus*

Quod vero dicit, Papam & religiofo» effc haereticos, e* precedentibus ita patet efle aL>furdum , quod iuxta fententiam Joannis evangelift» . Ex quo non affert doârinam evangelicam, & incidit in peccatum grave, non p>o CO orandum arbitror, fed igne confugiendum

CONCLUSIO XLIV

Λ» Mb. non comparet

CONCLUSIO X£ v.

Imnei Religiones indifferenter introduSx funt a diabolo.

Ifta conclufio eft falfa, infana, fcaudalofa temeraria, erronea fr· hiretica.

Patet *primo* ex fuperius allegatis in condemnatione XXL conciufionis.

Item *fecundo.* Quoniam, fi fic, ut dixi in fupra dida conclufione, fequitur quod religio Chriftiana fit introducta a u aLolo. Quod cft

ab

asNO Christi

*abfardum ft hereticum dicere. Cum conflatt qood a Chriflo.

Item, ferris. Quoniam, fi fic,-ut dicit antedifta conclufio, loquitur, ^uod omne id, quod cfl vit* «terne meritoriam, eft fotroduâum a diabolo. Q»d eft abiurdwn. Sed fequeja patet, quoniam mgreflta rdigionisChritiaiMB & reiigtouum approbatarum eft rite ctertm meritoria». Et M concurrunt omnia rcQuibta ad iogreflhm religionis.

Item, *fnorto.* Quoniam, fi fici (equitur, quod omne id, quod eft mundum & immaculatum apud Deum, eft introduftum a *diabolo,* fed id eft falfum & erroneum. Falfitas confe. qoenus patet per illud, quod habçturjacafc* 7. *Religio manda tf immaculata apud Doom &P* trom, ime efi, vtfitmo pupiAt & viduat ffc.* Coaleunentia patet de le. Igitur &c.

Et boc priocipiliter dicitur propter illum terminum, *indifferenter,* in ifta coodufiooe pofitum.

Explicit Improbatio XLV. articulorum heretieorum VICLEFFI

XXIII-

Ex tnhut MI Genu

THEOLOGORUM CONSTANTIENSIS Concilii

Difafe ronitmnetie Xtf. Articulorum Vicltfi

Iα Mi. Gefarco VindobooenG, hoc titulo:

5mm <WbAs *in Concilio Confientie^fi & mafiienta ni eodem contra Articulet Joanait ' Haft (Vtclefi) preimffot.*

ARTICULUS I.

Subftantia punit motmialii (J fimiliter fubftiantia vim m Sacramenti olterii.

ARTIC II

Acrident'yipami non maneat firn fniftSo »r to· / drw faeramento.

\ ARTIC HI.

Cbrifim non efi in eodem Sacramento ideniict & eealtter in proprie profontio corporali.

Quia fanfla mater Ecclefia ex textibus & fenteotii» Evangelic!» & Apollolkis determinavit clare & exprefle in capitulo: *miter crtdimm, (Decret. L I. tit.* t.c. I.) flt ibi dicit, (c firmiter credere, & (impliciter coofilori.inter alia, quod fub fpeciebus panis & *vini* corpus & (anguis Chrifti veraciter continemur, E tramlubflaotiatis pane in corpus, & vino iu fanguiucm, poteftate divina: Tranriubftantiata dico, tali traosiubftantiatione, qua panis & vinum lecondum corporales eorum fubftantias iic conveituatur (ubftantialiter,. Λ traofcunrm veras fubftantias corporis & (anguinis Chrifti K quod nequaquam illae (ubftant* pania & vini remanent in facramento altaris, -fed (pecies panis flt vioi fine fubteftt», (ufa quibus ficut fpeciebus peregrinis corpus ft fanguia Chrifti veraciter continentur tanquam *cib»t tf potat lacroaerntaur & mrftcut.* quo corpus Chrifti Amyfikurn, ftfacrementak ialoedperegrinatio-me *(ua* a Domino hic fisper terram habet cibari ft potari, (aeramentaliter ft myftice, mfici, fiiflontari, obkftari, oatriri, augeri, cum membris fuis, ft *ad* perfeftam flaturam facramentalem ft myfticam perduci.

ANNO 4

Quod autem de tah translobflantiatiooe, m *tap. Firmiter credimus* pratattegato, (aquatur Ecclefia, ft non de quacumoue alia noviter fide excogitata: patet manHcfte, quia jamppr ducentos minus forte duobus annis a tempore *Jnmeentii ///.* qui cum MCCC. ft XV. Praialis, Roma in Concilio Generali eccleGaftice in nomine Domini umgregatis, illam proadiflam determinationem fecit, (fecerunt) ft il- B lam fidem (impliciter canfefies eft, (confefli funt) fcilicet, fwd *fnb fpecteiut ponit vini carpat tf faagtu Cbrifii veraciter continentur, trantfnbflmuiatu pam in curmu, tt vmo in*/angeram *potefiate divina:* Ab illo inquam tempore Innocentii ILI. *per dauntoe* amer loi* pnediâa tranriubflamiatio catholice famaia, credita, tenta, mtejlefta ft accepta eft per uoiveriitatem Cbriftiauovum, per Romanus Ecclefiam, ft per omnes alus inferiores, tnetropoluaaas, cathédrales, collegiatas, parochiales, conveutnalcs ftc. Ecclefia», per comma-.- nitatera Pnriatorum» per communitatem ia pienttun ecckfiaftkontm, ft fcholafticorum fi ddiutn, (cripta in libet» theologicis ft juridi C cit Doflortun catholicorum. Sola inquam pne Jiâa *trmufudfUntiatm* fic *per duentm* quafi *annet oit* Innocent» III. Papa famata, credita, tenta, ioteltefta ft accepta eft in illis verbis determinationis ft coofcflioou Ecclefic, obi dicitur, faad *fab fpeciebut punit tf vim eorput tr Jengmc Cbrifii veraciter centinentar, tramfab· ftantiatis none in corput, (J vne in fanunmem petefiatc dtvrna &c.*

Et plenum eft raricre, quod fanda mater Ecclefia fic determinant, ft fic confefta eft fimpliciter, ft fic firmiter credit *fecundam au-Bmitatrm Evanpb un & Apofioircam* de translubftantiatiu..c panis ft vint in corpus ft laofuinern CimP.i. Nam *Cbrifint* fecundum Evan-D ccfium *accepu penem materialem in mmwfeat, σ knrdixi/, fregit tj dc-bt di/cipnhf ditent: Accipite, tl comedite, bee oft corpeu rneam, good •vo vow tradetur, fit fimihter calicem,* boc<ft vinum in calice, *tf bemamit dicent: Bibite c* boc ernnet, bic efi fongua meat Kevi Tcfiamenti, fui pro vebit -Q pro mollit effundetur ia reeatffomtm peccatorum.* Et. ficut Chrtflus non confecit M, ft coolccravit panem materialem,ft viouoi corporale, cibum ft potum de terra, terrenos, animales, pro corporibus hujulmodi *Ft* terrenis & animalibus: Sed ibi taUbos confecit ft couiccravit facrrmentalcm ft myflicum cibum ft potum, de csslo cnieflem ft divinum, fub peregrinis fpcctcbar panis ft rim latentem, aro tuo (acramcntali myftico corpore, de caelo cadefti ft divino facriunentalhce & myfiko reficiendo, nutriendo, agendo cum *fuis* membris, ft in ftatara iacramcutali myftica perficiendo: Sic, cum dixit: *Accipite & comedite, boc* qf *emptu* «ssuar, «ad pro *voidt tradetur:* Et timiliter: *Hic cfijanguit motu tic.* demonftcaudo ibi cotameodavu, At comamodando demonllravit, eftum & potum (acramentafcea À royfticwn, fob peregrin» fpeciebus panh ft viai ibi btcnteci, quo myfiiaun, (aeramenta* k corpus fisum cum membris, hk m iocope* rcgrinauonis a Dro peregrinatis, cibaretur ft

potmmnr ferramtmsMsar, myfbcc. Hnjufaw» A auaem cfeoa fe potus apci&ma eft varam corpus fe «m· faagute Qrifti fah fpodcbaa

/l<a auMM facrioaeacalis fe myftki corporis Chrifti fe mamhrurans ejus: fie valde proper-ttoaabtliter usruav Mfereb awpnr Cfedfa *ú f*geù* fab (pectebas peragrio» punis fe «mi funt obus fe potus ac atKrinicatnm incrementale myftkum, illias myftici incrementalis corporis. Quo quidem nutrimento anima illamyftica m ftfa mjftk»7corpora habet coniervari, fe habet corpus illud nutrire, augere, fe in ftarura myftica mediante tali nutrimento g perficere; Stent anima naturalis medfeme naturali nutrimento in corpore animalis cooler, vatnr, fe illud nutrit fe anget, fe perficit in ftarara naturali.

Qpia igitur Chriftus accepit *fate ultrile** ia manas fisas, fe benedixit, dicens diicipufis fuis.* *^tifift tf **ebtet btt tfi ttrfei* omsm, pmd pro vaiis sradatar, fe ib» ficut ribom (amamcmalem, myftknm, quem confecravit fe confecit, ioium ia illis verbis commendavit neripMidrin ad mandaraadaw.· fic ibi iolum illum cibum dcmosftravit. Et quia ioium corpus Chrifti verum erat, & fic btyulsnodi facrameatalis myfticus cibus pro corpora royftico ioium : Ergo veram iubftantiam iui C corporis veri per pronomen *Hit* ibi demonAravit. Et per coniequem cum accepit panem «Mtumlem cujos vifibiiis ifccics remanfit, fe benedixit, fe dedit dftcipolis lut* dicens : *Het tfi terfv* mmav, fe ibi folam iubftantiam corporis ini demudftravit, oportebat panem ibi afle traoriubftaniiatum in veram lubftantiam corpotis Chritti, iramtubilantiaiione certe tait, qua fopra difts eft.

Similiter dc mas rripr&u (anguinis Chrifti eft dicendum-

Patet ergo, quam iupra modum *rtiitteblii* eA *fibt fe tttfyffit* ianfts matris Eccleüa «te *teh treatf^fiettietie**, cum dteit. confitendo, quod iub ipeciebus panis fe vini verum corpus D & languis Chrifti veraciter continentur, trans/ iubftantiatts pane fe vino, in corpus fe üogtitnem, poteftate divina.

Unde fe fic poteft argui: Vd in (aeramento altaris manet ipla fubftantia panis materials, vd m».

Si am oMwf, fe tamen ibi remaneat tota fpecies per fe fenfibilis ipfius panis, qua non poceft effe in aliquo (ubftdo, quam in pane: t iequitur, quod talis (pectes pano ftetit ibi fi»e fubjefto, fe quod ipfe (obftantia panis tofe, *mt* «ranfivit ia nihilum, quod eft penitus irrationabile in tali benedi&ooe fe coniceratione Chrifti, *eat* tranfivit fe cooverfe eft totaliter M non in aliam rem, quam in veram corpus B Chrifti, fe in fecramentatem cibum fe myfticum, iacramcmalitcr iub (pecte panis coutentum, ficut ciedit fides Ecdefie prodifta. Et I· habetur intentum, quod ibi fiat transfitbftaotiatio lope difea.

S autem *étant* &Hubftamia panis : Vel ipfe manet Bm fine iuppofito panis, vel manet in fnppofito panis.

Si aritmuu, tunc illa fabflanih nnk uriuppofitautcr coepori Chrifti, vel ipfi Chrifto. oient (ubftantia humana fine humana fappofitatsooe ia Chrifto eriften, pcrfooahter uuitur

filio Dei, fe efi» deitati. Sed hoc coofeqnens eft irrationabile fe inconveniens. Cam tunc corpus Chrifti, vel ipfe Chriftus, fecundum c"*"n illam febftamiam pania & efas fpecicm ex tali unione fepoofita efleet figurata, quanta, eolorata, fepda, feangibilia, corporaliter comeftbilia, confamdbilia, fe corruptibilia, ficut boftia non confeerata. Sicut enim cx unioae fappoGtali natura hmaaam ad divinam naturam fe filium Dei, filius Dei botno eft, iubftanrialittr & accidemaliter difpofirus, ficut habet dÜpooi verus homo: fic ibi ex unione fuppofitali natura papis ad corpus Chrifti fe per confequcns ad ipfam. Cfiriftum, oporteret corpus ChriftW aut ipfam Cbriftum, rife materidem pancta. fedxfpOoi fubflanttaliter fe arridentialirer ficut punis materialis diipooi habet. Qpod eft inconveniens, ut diftura eft.

Si vero dicitur, quod (ubflantia panis manet in fappofito panis, tunc ipfum iuppofirum vd fabje&nm panis, ibi manens cibus corporalis fe animalis, aut eft tantam figura fe umbra corporis Chrifti cibi myflici fe ipiriruális, *eat* eft veritas fe lux, puta, ipfum corpus Chrifti.

Si primum, (equitur, quod fiipretnum (aeramentum nova legis, feti, altaris, dcquoCbriflus fecundum adverfarios dfecrat› , *& cmtiitr** fer *nrfttt* mmav, id eft, Jfec *figeret, & fiu*vrabirr *mtlntt cerfttt* wro» : Et fimiliter, *bi tir tx het tenti, hic tji fatgttt anet*, id eft, *htc vittae figeret, & figxreiitrr entittt fetgtitne etnae;* Sequitur, inquam, quod tale <aeramentum rifet imperfeâior figura fe umbra, quam agnus paichalis veteris legis. Quia agnus Judoornm, exiftens quid vivum, rifet potior figura agni Dei fe fimilior quam panis materialis › non vivum , quod effet figura panis vita. Confleqnetu autem eft nimis irrationabile. Cum Chriftus ia ultima ctrna per {aeramentum altaris, ficut per veritatem fe lucem, voluit terminare, fe fugare a nova lege agnum pafchalcm veter»legis, vclud puram figuram fe umbram.

Si dicitur fecundum : Sequitur, quod cxi'e fiippofitum panis eflet ph» dignifiestum, fe pius venerandam, quam pretiofa perfona geoitricis Dei, & cujuicumque ûuiâorum infra illam. Qpod eft nimis aUnrdom. Et ramen cocieqzucntia patet. Q*od died fappofitum panis cflec vere & realiter corpus Chrifti livutn At glorificarum, 4c per conicquens, a fortiori, fappofitum Chrifti eflfat idem iiiud corpus fawn. Et fie fhppofitum divinum Chrifti, & fappofitum panis effet unam fe idem munero. Qiia unum fe idem numero corpus illud Chrifti, fic lie etiam illud exile iuppofirum nanis, eftet vere fit realiter illa inoftimabilu nola purpurea , puta corpus Chrifti glorificatum , quam ftolam Chriftus vexit ad iedem Deitatis, fe. dens ibi in illa, ad dextram patris ineftibiliter purpuratus.

Relinquitur ergo ex predicts, fide famine rationabilis in hac materia, quod iub ipeciebus parus & viui, iaoguis 4c corpus Chrifti veraciter continentur, iraUubflaatiarâ pane io corpus, & vino in ixnguiucm, transfimflaatiadone irpe difta.

Hue pradteta tanta, que pro prafenti nn› gotio video? ur iuperdua , ideo dixerim , ut occafione talium oftendatur pr/avt incredulis apoliatis, quam rationabilis & »c6e eft présida fides, fe determinatio Ecctefia circa iacramcMum altaris –

r a Ut

mmatfo Ecctefi· eft u® fepra Tibi· satio» per Ecdefiam de- awso i pads materiati» C"*"™

teriam dtfikfthm· ad credendum, lod etiam ia toto bctnflbilb: Qpod nmc ex hoc endu-is omni difidanda flt dnbtarate fecuri ft certi fint, qufcquid fedCs Apoftetica ft Rjomana Ec-ciefia tenuerit & determinaverit peo fide Ca-tholica, quod hoc fit fides iefta^ ftqoemcua-que articulum determinaverit cfra hareticum vel erroneum, quod fit tali»i

Nec pius cum errandbm opdnet dffpotare, quando oftcnfom fixrit, quod fi hoc ttSKt pro fide Ecclefia ifta, onod hod fit fides, ft fi pro errore, quod hoc fit error. Impotiîbüe enim, quod fides Apoftotica, ft Romana Ec. cicfia, io qua Papa dee Chrifti ft faccefeor Petri ut caput refidens, flt collepum Cardina-lium, ut corpu» fuccadens aliis fimiliter A-pofloits, in oftdo definiendi ft determinandi citea univerfam materiatu Catholicam ft Ec. clefiaflicam ft errores contrarias exterminan-di.· Impoifibile, inquam, eft, quod talis fedes ft talis Romana Ecclefia aliquid determinet, flt teneat pro fide Catholica & refta, quod non efset fides refta. Alias in tali cafe fedes illa Apoftolica ft Romana Ecclefia elset heretics ft erronea , tenens tenaciter non fidem pro fide, aut fidem pro non fide,

Quomodo etgo ipfa efset mater ft caput omnium Ecdefiarum, inomnfeostanquamma. giftra fequenda, ad quam in dubiis ft ardub eft recurrendum, quando circa fidem fealiquo dubitatur? Quomodo ipfa noo habebit macu-lam , neque rugam ? Quomodo ejus audorita-ti maxim· debet cedere ufus feo coufeetudo? Qooraodo ejus Decretales feat ejuldem aufto-ntatit, ficut Decreta in Corpore Canonum di-gefla' ftc. Qpomodo ei poft Deum maxime eri: obediendum, ideo quia ipfa eft mater ft caput omnium Ecdefiarum, contra quam fi quis derogando loquitur, hcreticus reputatur? Quomodo ipfa valebit omnes judicare, de ea autem judicare nulli permittitur ? Quomodo Chrjftiaous, qui et obedite contemnit, pecca* tum infidelitatis incurret ? Et ita de quampte-ribus laudabilibus in Corpore Canonum de ea

omnium Ecdefiarum, & uoivcriitacisCbriftia* norum vifibile ia hutnanis, ad quod fecurc h·. berene confugere in omni materia catholica mBc ecclefiaftica? Quic refqgram requirunt, At 'ncccfario expofeuot omnes Eccleû· fle Chri-fiiaoorum communitas, cura Chriflus fponfus totius (tua Eccleû· talé infinite fciat, fle im-mcdfe faciliter pocnit illi (poni* ordib«îm, *dp.* fa tali rpfitgio valde indigente,

Item, ut oAendamr *tertie, quod* flli *frikigte,. Jb caaaU iefidea iikii ffaeeatar', fid keriv trti erticab da yaadregiata ^aiajae* fint *ha)* ret,c' '

liter foftaatia vàù MMamr *ktfacraaeeateaitarii.*

Secuudus. JccMkalM^MKf«aa«MM>c>» *fo-jefte i» eedtae facreaeeata.*

Tertius. *Ckrifttu* ws «f M sadras *fccraaaaae* idsarirr <7 *fearer , fe pftftia frafotia* rar-*ferti»',*

Nam fepponendocx quid nominal, fftigtrifi-catione vocabuli, quod febftantia panb mate-rtalb diritur, qua ipfc penis lobftamfeliter eft

mo tnmfabtantiaretur panb fe corpus Chri-fti pntdifta trausfebftantiatfeue. Et ftmilitae da vino eft dicandum.

Secundat articufes eft dfrefte contra tasns-fabftaatiationem prediftam, in principio ex-pofttam, de wa, nt di&ucn eft, loquitur Ee-defta io wbn for fidei fit detcrminauonb(in hoc auterh.)

Tertms etiam articulus aft contra eamdem determinatiooem. Nam fi in facrameato alt», ris fob fpccicbut puis & rial corpus Chrifli faoguis veraciter continentur, at dicit do-tetminatio: Tunc ChrMlos facundum varum corpus fuum eft ibi vere, prstfeniia faa pro-Kia corporali. Et articulus dicit oppofitnm · itur fcc.

ARTIC IV.

<ï *Bfifitfar vti facerder tfl* m *aeerteii,* km m·· dfesr, *an ce^kil,* me esqfitrar, *UK kcftàiat.*

Ille articulus eft heretkus. Qpia contra fi-dem fanftontm-flj Eeckfin, ft contra lenteo. tiam facras feriptum. Dicit enim A. yfqgqlb'-

dem: *Takr tfl fotifou, fokt* ijt *ilk, i»* cu-*Jar fettflate dater*, am psdri *tfl fib, ftr tajar amiftrrtaai dater.* Et ibidem.* *Pedit baftifataae Jadat: flt eta efl kaftiaateae fol Jadata. Pe-dit Jeaaatr; £t kefoaetaat *£ pfi* Jwaaeai. Qmm fM dsfer *tfl ajada, kaftifov* eft *Ckrifti, t* a Jaaaaat Jaaaair tret,* am *a Jada Jaaaait. Sai befofoa Ckrifli ttiaat ftr aaaaru Jafo da-taaa kaftifoa Jaaaair re&e frafaaitar. Idea qau daftfoaoit Jaaar , ft CkrijUr. 5k ergt «peer da-ftfofl kaiar, keettcida, adalftr, Ckriflai kafti.* pati. Ater Auguftfeus.' *Ideat* feper Joannem *Aga dice, tf âét dicier*» career,* faM/qftw Spar. *tet efft kaati jedfcir atajta. Snt eieifn ia-JU fi vaiaeriat. Si aatna aalatrint tge foi,* pri m *cathedra Jfofle fednt, jecanaa ate fecit aeagifler attar,* dr faa *foriter S.* dfafr.* *Jdk tfl* fri *hafoaat.* Aim *exkerrtat erge foaaAe, id tfl, Bcckfla atkkflerkaa etalereat, Aefrkiet pe-atiai pettflettat. Paid fecit atiaifler atahu, aki dater tfl Peteiatttt Nape* par *alaatat, atftttfl rigat i afoetd tfl , fed* fri rarra—atam *det, Peer. Si fotrbtu faerit auaifler, caat Piakela foafotater. Std ata ceataakaetar dtttaat Ckri-fieriate» fhtSat jfrrt. Vkaac.* a-[|iflin,

It«* , Λ ftsrmvdur , Sermone flfl, faper cimicum, invehens cootrahmvticos quoidam; X>r, inquit, ftr/meq^m ftr X-*ftfleikat ft* amabunt, *aeflaat uaatafljpaan fai aftflelatar efleaden* ouftoiet, *φ ita dkaat fe Mtfiaae. Sed (tatradk** ei,* fas* *dicit: Nea fetefl ckritar ekfiaadi fora* amabm *-foka.* Et infra: *Jaat* «m» *Mfflaat* mn <<m/<ant. *Nta tfl atkntae, Jt erdkafo tccl^a .detraktat, Jf kflitata* am rsripmnt, *Jid fecraaeeata teateae-at&t, /* flnmdati/ am *ekediaat fraterna. Pt^ cete.*

Xfatoq^tepv.Aram diicipulis manducans. Ds

«sa «S

MN «Mμ».

ones fai Mlk*- pvvpfaMffi *refert.*

; fWO AMOMIS «figit. Mw

titifi DiMeet. Ngar mffi *tgt fyifafte», ifui etttetir* aft. *Steer tetieiren Mfi» [Mrett* B *(trite O Pberifei,* ft pw m *eledienett tit tteftteet Spifttfit, MMitetierti fitmett,* etieea sn *iffyee Peeùeeet preeififeitte tf* dfeoftnr: *Qve* dirum, *ferite.* Huc ille/

Ecce, quam clare' conflat ex fide fanftoram ft fesHostia feriptuus, ft fic ex fide Ecctefi-, quod ite *pttcefe eterteli exifitet aiUhftetet* pft *fyifafet vel fecerMi* baptizans, coofecrans, confidens, ordinans, proripiens auftoritative, ft Prizlative, Nec «ft minus opus officii Epi* fcopalte, in peccato mortali in cathedra fodere , ft in eadem praslatfce proripere fabdife, ubi fi non ofedterint tanqUam Epucupte, ino* oedientfe rei erunt in ipfam Dominum Deum, qaam in peftato mortali Epifcopnm baptizare,c coufecrare ftc. Et, fi Caiptas diftator feoteotie mortis fat Deum, cum effiet Pontifex anni illtas, prophetavit fapra modum altam prophetiam , quia Jefas videlicet moriturus erat pro geate, ft non tamam pro gente, fed ut filios Dei, qui erant diiperfi congregaret in unam, ut dicitor *Je.* ia. Qpomodo obftabit, rrMufiufam, com fitEpifeopus vel facerdos,toptieere vel conficere ftc. Cam officium Epifcopate vel foccrdotale non fit gratia gratum faciens, fecundum qaam qah meritorie ad «k tam «ternam ovarari haberet opera facerdotalia vel EpifoopaMa, ficut patet 1. *Cerintk* sx. ft 13. Sed donum gratte datum, fecundum quod quis poteft ft habet juridice, legitime, canonice ft idonee. ctiamfi non habuerit caritatem, facers ft exercere opera Eptfcopalia ft facerifotalia, utputa ordinem, coofecrare, baptizare, abfolvere, ligare ftc. Sicut etiam filii, filia, vel alii cognati parentum vel cognatorum mortooram hatreditatem rdinqueuttam, juridice, legitime, Canonice ft idonee, ctiamfi caritatem non habuerant, io hereditate (accedant, ficut patet Afoaa. 17. Erat enim hcc filiis Errai (auritum tege perpetua, ficut

«ni, conficiat, vel baptbet Eptfcopu* vel Sacerdos, fi fuerit io peccato mortali.

ABTIC V.

Mm rf faodatuw » Era^rifo, *Ctofiu uùffeet* erdiaoom'r.

Coam artirahim iûnm fesreticum eft fides Brriafiu, fecundum textum Eraafriii. Nam

asm* M Dco ofct» quam fafcha, iihsd

ptfiSe msudurasv *veUfaee* *M* Et C*^T1

cum in figura Ullius facrfficfi facerdos Dst altiffimi panem ft vinum obtulit. Cbriftus igitur fecundum Evangelium gratias egeas (acnficta· eosrfbdt altaria, llhsd facri-6cram Deo obtulit, (is ft difeipolos eodem eiferit ft potavit, ft hymnum com diicipulis poft fera menfam dixit.

Etiam, ad facrificfam veteris tegis offierendum (acerdoces îoerunt eonfecrati, quibus fotis licebat iactificium in domo Domini facrificare ft offerre. Quamo magis Chriftus adhoc venerabile facrificium corporis ft fangumte fai conficiendum ft fecrificandum facerdotce sums legis confebravit ft cooftituit, dum dixit *Lee, >*- Mt fedte 'xettetteeaxrrtMte.* Pruripieus in hoc, quod ficeiliter miflâm celebra* rent, fient ipfe, verbis Deum laudando, ft muneribus (acrificii honorando. Igitur fundatum eft h E'angefio, quod Chriftus miflem ordinaverit.

Item, fecunduaa Evaagdtum (acerdos nons tegis defer orare: *Pettr* raffir, ft iacrificare facrificium corporis ft fenguinis Chrifti. Cum *Mtttk 6.* dicatur .· *Sit treUtit : Pettr ttf/ltr,* f-' *ts* m *telit 0e. St Lee.* ts. prvscipitur facerdotibas: *the fecitt et eteete eeeeeexeretie*· asm, (cflicet Sacramentum altaris (cerificando,

Et quia in primitiva Ecclcfia pro celebratione ofid'[redacted]fficicbat orare *Peter tefier, ft* (a* crificare facramen^om altaris. Stcut fecundum veras hiftorias referior, (anftum Petram, primum poft Cbriftum Poatificenr nove leg's, mittam celebfaffie primam , dicendo fotam Paler «far io partibus orienta .

Item, celeberrimam & folemniflimum Ecdefiafticum & facerdorale officiam ac opus eft, celebrare mittam .' Tum, quia a fopremo Pontifice afque ad infimam facerdoteto nullum aliud opus & officiam Ecdefiafticum ft (acerdotalc tantum adornatur ft fotemniurar extorioribus ceremoniis, rica, ornata, ft variatio-(ne corporali, ft interiori menti* attentione, fuetate, devotione, reverentia , tripudio, & oicmnitate ; Tam quia ia nuito alio officio Ecdefiaftico ft opere fecerdptali tam mira folemnitate ft celebritate, ft tam admirabili Ecctefiafttea pulchritudine ft fabtilitare complicantor , fimul *verte* orationis, & amarre façrificationis : Frrto, quibus laudetur, extollatur ft exhilaretur Deas , *Mettre* , qaffiar honoretur , glorificetur, obleftetur , ft fetificetur Deas· Frrto, qmbos corpus Ecclefin ft membra ejus commendantur Deo, dfa* *etre* quibus conciliantur Deo .· Ferto, quibu· corpus Ecclefisa ft toembra ejus erigantur in Deum, *Mettre t* quibus reficiantur. nutriuntor, augentor, ft fecundam myfticam daturam perimuntur in Deo: Ferto, in qrnbsn currit oratio *Peter* fefe-, cum aliis, praftautiffimi icftio Evangtiii, cum aliis, validiffima coo-(ccratio facrameoti akaris, celeberrima - *[redacted] *re*, ubi verum corpus ft veras (angob Qirifli corn fois tnctnbris ulfermuw Deo *in* ciom fanftificans, ubi etiam myfficum corpus Cbrifti cum fate membris Offertur Deo io facrifidam fooftificatum.

Et quis poflet omnia magnalia hujus venerabilis officii ft operis Eccieflafiici ac factvdolaHs edicere?

Cum a item dicat Cbriftos Je. 14. Perartf. /us.

AMMO *Uli itttfy teuùi*
flat per ftku* Spiritum

■* > '*1'*' »*«*· HMM· . M WMC^MWa o Chriflus fecundum Evangelium docuit per Spiritum & de opera mill·, ipfe femndnm idem Evangefium ordinavit illud opus ineffnlule.

rit. Igitur dcc.

AKTIC VI.

Dem dtiet obedire diefan.

Quamvis autem feribatur fic *Jefne* 10. T<ae beatus «fl *Jofue Doeufa* n» rir, pan traririt *Autorrfaune i» dixitfie tortue* aw:, *Sol caétKU* fifefara a» i «arauari/ , At fana centra vattrevl Xjafoa. ftsttrantfa* /vl & *lune*, dmre *nicifcerttur ft* gras dr rafoasris *fuit. fata* fcriftuui* qft â* fifev *jttfifnuH ? Stetit it**· pw *ftl* in sardii» *t«Ui, O* era /dSràawt *«aatU- re Jfeti· nitu diet. N«t fuit* «Usa *tf tM,* fengs dur, *eMiente Dtetei»*· vari fosuBir, *tf ft^uaat fr· lfreel.*

Ex hoc textu adveriarii dicunt: Si Deus obedivit voci hominis, quid repugoat, quod obediat diabolo? Et quia Dcua non obediretC diabolo, nifa deceret obedite Deum diabolo dc per confequeps nifi deberet: Igitur Deus debet obedirc diaboto. Sed fi hoc effet verum tunc otBofoo debebunt homines obedire diabolo, fle voluntati ejus.. Et cum non velit, nili iniqua Ac injufta Ac perveria, propter omnimodam perverfitatem luam , igitur homines debebunt obedire diabolo in iniquis lofullis Ac pervertis. Cum autem fit ablurdum , eo, quod tunc contra Evangelium poflit homo fervire duobus dominis, obediendo Deo, tkut debet, At obediendo diabolo, ficut debet, juxta adverfarium : Quanto incomparabiliter magis ablurducn, quod Deus debet obedire diabolo.

De hoc autem, quod dicitur, *Stttit ileqtte fci* ATc. *eMienle Detuitt· voci honnut,* poteft inicIligi : Sol fletit &c. obediente Domino, id eft, faciente Domino obedire voci hominis. S cut in fimili dicit Apoftolus J?mv. S. Aaw fKid arranu, *eefcûettu, ipfe «iteal fperitw at~ JlhLıl pre eoili itneitihu* iwiMrraJiZifaj. Poftuiat, id eft, poftulare facit.

Uode quia textus dicit fic.* Fmwc *Jocetut Jofee Domioe* is dir,pM *rrotUJit otneorrfa"« i» cetofptU» fiioritiIi lfreely dixitqttr coruu cit: Solceeeire Gohont m* Brwiri/. &c. Ubi juxta tenorem verborum Jofue nou Domino, led foli ad obediendum pracepit: Et quia fo) non potuit Jo.ue in hoc obedire, nifi Deo divina lua potentia miraculoie faciente, ficque locutus eft E Jofue Domino petitorie, dixitque prsceptorie foli : S >l ne movearis : Et quia dqd potuit fol obedire nilr hoc Domino faciente.* Stetit itaque fol in medici c*li Acc. obedienre Domino, id eft, faciente obedire voci Jofue (hominis).

Et dato, quod Deus obedivit voci hominis, id eft paruit potentia divina eficere, quod non fiai, k-d iuli prsccptum fait, ubi etiam non Deo, fed foli voce hominis proripiebatur, ubi etiam Dem paruit, non ut fubditus, fed feriens ut Dominus, potentia iua divina mirafibi imperaret, vel debent perara, ut Domitms, poeemia faa miraculofo Cadendo, qnod diabofoa alteri imperaret, faa perveria voluntate faciendo: Dico, eo modo, quo diabolus perverfiura faa Utad prsciperct faciendum· AbGt hoc a Deo fimplidter bono, quod acquiefeat dc confomiat in aliquo votanud din* boli, in omnibus iniqus·

■ Non obdente , quod Chriflus Deus permifit diabolo, cww *ft ipfum* Chriftum in triplici tentatfone, rixa JsJ, circa ingreflsooem in porcos, dc ita de aliis, exercera fisam impiam voluntatem. Unde , cum Marci }. dicitur. *Jit dopneniuntur* m« , feilicct Cfaiftam , *fperi* ttu* feilicct immondi, rirent»/: *Mitte* aw fop*·ea/, *ut* fo «<r ra/i sieavar. £(*ei/ Jefeu JUtme;* concedit, id eft, pdrmtfit. Diam dfo cens, eis, for, Matth. 9. Non voluntati tropis. ipfijrum confenfit. Confemiens enim dc f*· ciens pari poena pkdeadi font. Qjti autem voluntati impie obedit, eidem obediendo eoo» fentit.

ARTIC VII.

h«v fi«rit Mite ceutriior, aauur *cvtftfiu OKt«i« tfl fiU fmtrjlueoJS inutili1.*

Ifte articula» heretjcus eft conva rationem ver* cantruionis de peccatis, tahem mortalibus, confciis, noodam confeflis. Talis cntm vera contritio requirit propofitum fatistaciendi, non fecundum proprium iùlicium & arbitrium, fed fecundum arbitrium & judicium indicis Ecclefiaflici, io foro confricatis foco Dei conftituti, feilicct facerdotis. Ad hoc autem judicium dc arbitrium celebrandum requiritur exterior coofeflk). Igitur debita contritio non Dexcludit exteriorem confcifionem facramentalens, Geerdoti laciendam, tanquam inutilem dc faperfluam.* led eam expoflulat, ut talutarem & neceftariam, ad fatisfocicndum, debito juris ordine, in judiciali foro confrienti*, ubi iacerdoa eft judex Ecclefiafticus, juxta ordina, lienem legislatoris Chrifti dicentis feccrdotibus: *nanftritu* preeasa, *mtittmtw til, if fuenae rttâutfrith, retente eruntt* Jo. io. Item. Pracnonyarr *ligeveritii fnpro terreau , erunt* figa/a 0* ia ce/ir, Û* faacaw»j«* *folveritit fuper terrtut, «ma Jfha» & fe colit. Met~* M. >6.

Item, ifle articulus eft dogma hsreticwn contra vim faertunenti pernitenti*. Nam bad contritionem debitam eft inutilis dc fuperftua confeOk» exterior licramentalis facerdoti in foro confcienti*, & quia debet fieri doo fine tali, fed ad talem applicatiu fecramenti pernitenti*: igitur debita contritio excluderet port fc applicationem facramenti pernitentis, ncut inutilcm Ac luperfluam. QpJd eft abominabilis bsrefis, At minimum deceptoria. Tama enim eft vis Ac pretiofitas facramenti pœoitcnti·, ut, fi homo attritu* & nondum conttitua, accedit ad facerdotem confitendo peccatum fuum, dc facerdos ahfolrendo applicat fibi facramentum peraiteutis, dc confiscas non ponit obi-

cem

I I—[redacted]cam virtuti fsnraramri pmnftentfo, ex virtute talk inçramiBti tetforntfar gratiam contrb 'Sahaa* re fghur ft fccanta e- ribut per exteriorem

ANNO Oman

tm. Ubi dam mccmot bm posit obicem, virtute fecramtan confequituc gratiam cootritfooto, ft alias d* in attritione maneret.

Item, per quodtibet mortale peccatum temo incurrit ad mfahnnm excommunicationem m|notem, quis excludit a perceptione facrameotorum Ecclefi·. Et per crimen hmefis ft per nonnulla alia incurrit excommunicationem majorem, que eft (eparaüo a communione fidelium.

Sed dato, quod per debitam contritionem peccator rcfufdtarttnr a morte anime ad vitam , adhuc tamen manent vincula minoris excommuaicatiooia vd majoris. Qiarum *ftbttie* refervetur a Deo fuo fecerdoti, ft ligatio, ne poeeftae fecetdocalis ligandi ft feivendi, remittendi ft tenendi peccata, id eft vincula peccatorum a Dcq ordinata ft tradita, contemsMranr, (ed honoraretur. Qaod dare figuratum (fignatum) eft. Qtüa cum Chriftus tpfemet fufcitarct Laxaram ia fepulcro de morte ad vitam fine adminiculo difcipulorum, C· tamen commifit fblvete viventem Laxaram, adhuc fecundum manus ft pedes inftitis ligatum.

Propter quod, finit valde cautum eft, libenter confugere per exteriorem coofeffiooem qd facerdotem, ut per (aeramentum pceniten·tie, cui non ponit obicem, gratiam contritionis confequatur, ubi dias habet gratiam contritionis, quod illa virtute (atramenti fihj augeatur: Sc valde cantjun eft, libenter per exteriorcra confellkracm ad (acerdotem confugere, ut per poteftatem folvendi folvat vine» fe minori» excommunicationis, fi quam contraxit, etiam oefeius. Delifta enim quis inrdligat? Et fi in nullis talibus vinculis eft, incertus autem eft, per ab&fatioaem cenificatur.

hcreticum dogma eft, contra falutarem ft Evangellcam Chrifti ordinationem. (^a ordinavit ft dogmatixavfe evangelice circa (ufeitatiouem Lauri, quod etiam debite contriti poft contritionem petant feivi a vinculis per facerdotes, ut taftum eft.

Item, dato, quod ficut tacerdotes veteris fegis noB habuerunt poteftatem mtnidandi lepram corporalem, fed habuerant poteftatem feotentiaodi aliquem mundatum vel mundum a lepra, cui feocentisq flandum erat, quod fic facerdotes nove legis'haberent fotum podrilatem feotentiandi aliquem mundatum vel mundum a lepra fpirituali, ft fuis vinculis, cut feotentie ftandum eft ex oMinatiooe Dei di-centis: *Dee fiiveritij tfe. fit* {Mr·· *meiftrita* ftc. Ec non haberent poteftatem mundandi a lepra fpirituali: Qa*mvis in rd veritate facerdotes per applicationem (aeramenti pteniteoti·, minifterialiter. per applicationem virtutis illius (aeramenti, poffint mundare, ficut \ per applicationem igpis aliquis poteft ftrameu vel figoum* incendere, non virtute fixa, fed virtmq ignis. Dato ramen illo, ft cum quis Incidit in peccatum'mortale, redditur inhabilis ad percipiendum (aeramenta Ecclefi·, nec qufqum in caufa propria debet cfle fui ipfas

A fedex» fi Hceae fibi poll admifliooem crimina—— accedere ad faratueâram Bcdefi·, vd fi debeat abftfoerc. Jmmo cum bK fit caufo fo- anno

turn, *U* mundus vel immsmdus eft, a Herat CM accedere vel bob liceat» débet audire, ft jlll fl*,*

Er huic falutari, catholic·, & Evangelic· doftrin· contradatur illud pcrvtrfam dogma, articulus hie feptimus.

Item, iftc articulo» obviat falutari Decreto fedfe Apoftotice, ft faoft· Dei Ecclefi·, 0«»-air *ftxu.* Ubi (aiubriter iaftituitur Bft docetor, quod quiltee Cbrifliamu adultu» femel in aeno proprio (acerdoti circa fertam pafeh· confiteatur. *Dt ponit. & mtif.*

A il T IQ vin

Si Papa *fit prefcihu tf eieiet*, per *enfaenx tetieieeee iieSoli*, as» Aafef psrsjteaw *focr JUtkt ei eûfeefiU ieten, eifi jôrtt* λ *fafen.*

Ifle articulus oftenditur cfle hereticus per ilia, que contra quartum articulum difta funt. Nonna Cqiphas pnsfettus ft malus, habuit po> Ctcftatem pontificalem fuper fiddes a Deo datam, cqm omnis poteftas fit a Deo, *Asm.* 13. Similiter ft Judas *IfcerietS*, cujqp Eptfcopatum accepit Mathias. Nonne Sauf prrfcirm ft malns habutt poteftatem Regiam a Deo fibi datam fuper fideles? Qttcm *Devii* fiddis teftatur Chriftum Domini. Nonne *Jeftritm R»· iMt* tempore Chrifti ft Apoftoforam pnriciti ft null, habuerunt poteftatem imperatoriam fuper fiddes? Cum ft Chriftus dixit: Darspa· *fmt Ceferii Ceferi, & qee (eat Dei Dm. Et iptemet pro (e ft Pttro*, primo vicario faofapremo, dignatus eft dare didrachma Regi focolari. Et *Pttnu_ ft feulât t* ft ceteri docuo* rune ft pneceperapt fidelibus , obedite poteDflatibus. Regum infiidbm.

Et cum pkoitudo potcftatb Ecdcfiaftica vicarie loco QuilU pnsfidendi Ecclefi· Dei in terris, exiftetu, a Deo fit bob minus, non gratia gratum faciens, fed douum gratis datum.* ficut, qffe Apoftohun, effe Prophetam, Evangdiftam , fisnt dona gratis, data, non grati· gratum facientes, ut. patet 1. Car. is. *ff i).* Igitur illa plenitudo poteftat· Ecclefiafticæ non habet in fe vim excludendi per modum form· ft habitus peccatum mortale , cum fois gratia gratum, faciens habeat in fe

Bnjud aoteftatis eft major, qoam poteftas fecularis imperatoria, hcrefis eft quod fit a tali Imperatote. Et fecunda hsreus eft, quod non fit ab alio data, quam Imperatore fltli terreno, cum fit a Deo. Amr. 13.

fd Papa exiftente irefcito ? Et quia talis pie-

Igitur heretics eft ilia coodibooalis : Si Papa eft pacjcitus fit malus, fit pet coafequem membrum diaboli, doo habet poteftatem (uper fiddes ab diqoo fibi, datam, nifi forte a Qriare › Sicut enim toper cathedram MoG» fédérant Serte ft Pharifiri, pnriciti ft mali, ft tamen queeumque dixerunt & pnreeperuot, obediendum erat : fic fecundum üfod E>aage lium

z * I■—lium pcdfibite «ft, matom ft prafdmto UmAcm Jtotsft 5. Fto ajb/ /W ferr». Piv festo» fopw eatbedram Petri ApoAotornm Principia, *qui* tris Papa pcnfciiw ft matas, habana *o> teftatcm a Dn taper fidelea, cum Chrifitn Deua fecaodnm Brangdmm Utad. praecipiat 6-delibna , obedit* fuis pntceptfe ftc.

ARTIG IX-

M Mm- VL* »m << feffe *ttcipiniiu i-Peptet,* /«d orwato·* *tfi eitrt Greet-rv» fei ltfibu prtfriir.

Ifte articulus eft erroneus , dogmatizans, quod poil Urbanum Vi. Çhriflianus populus non debeat fedem Apoilolicam, & Romanam Ecciefiam, ubi Papa eft caput, dc tollegium Cardinalium corpus illine Ecclefi», non debeat, inquam, refpicere per obedieotiam. Cum ta-snen ibi vd nullibi alias fuper terram fint claves regni cetorum, Petro fic collegio refiduorum Apoftolorum & fuccefloribus tradite. Ut queeumque folverint aut ligaverint toper tertam, fint fecundum hoc remifla & retenta.

Vel fi non font ibi tales validiflim» ft maxime claves cetorum regni io terris, dent alibi , adverfarii, hcrctici, apertos, vifibiles in humanis clavigeros talium clavium. Et nequaquam dabunt, contra fidem omnium Chrifti Ecclefiarum, in terris viGbilitcr in humanis congregatarum. Qp» fides ex inftinftu Spiritus Csofti tenet, claves illas temper finite ft efle in tali Romana Eccicfia, in corpore ilio my. ftico, quod manet in continuo unum ft idem in numero quoad formam myfticam ft Ecelefisilicam, a tempore Apoftolorum ufque in prsfens ft deinceps. Perverfus ergo eft articuli» prediftus, quo populos Chriftianus induceretur ad inobedientiam refpe&u illius fedis & illius Eeclefi» Romane, ft illarum clavium regni adorum.

Item, univerfitas ovium myfticarum Cbri-Aiani populi, convcrfans vifibiliter iq humanis, indiget ft requirit in fuis fuppofitis per orbem terrarum diffufis illuminari vifibiliter iq humanis, informari, ccrtificari , regi, dirigi, & umverfalicer pafci, ia univerfa ft tota ma-icti*, ft vita Catholica, Ecdeliaftica, &Chrifliana . Et per confequens requirit ft indiget aliquo certo ft tecuro fibi refugio, vifibili in humanis, in quo fit fufficieus & abundius principium formale illuminandi, dirigendi, certifieandi ficc. ipfatn primam univerutatetn totam in univerfa materia & vita Eccleflaflica, Catholica, ft Chriftiana. Ad quod etiam refugium recurrendum eft de univerfis partibus Chriftianitatis in difficilibus, ft ambiguis, ficut Spiritus S. docet *Dtuter.* ai. Alias infiniti feminarentur errores io Ecdefia Dei. Ibi tres vel plures dicerent te congregatos in nomine Chrifti, & tententiarent, unam partem contradiftion» tenendam. Et alii fimiliter aliam. Vel illi unum contrarium, alii aliud contrarium: Et tertii medium. Et hodie illi lentirent hoc pro fide tenendum, cras alii aliud » juxta capita fua ft tedudionem diaboli. Et nemo polTct «ifibiliter in humanis, nec haberet talia corrigere, ft talibus occurrere malis , quae funt multo pejora, quam fhrta, latrocinia , adulteria ft cetera tecularia, in regnis fecularibus currentia.

Oportet ergo & fecundum Scripturam fiieram *Drut.* 17. & fecundum Evangelium, dicar Agewratir. 4P f«srw ftasfeftto pmmto fe. Itemt ver audir, aat mnU*, fw >> *fpmii, uff/mit:* Oportet inquam, fecundum feriaturas taks, fapicuter tonui comportatas, & fecundum rationem, efle unqm, sertam ft fecurom refugium vifibile inhumanis, ad quod ueivtrtoaa Chriftiapt popuU dc nmverfia mundi panibus habet recurrere fcettre, ft refpicere in dificilfaui ft ambiguis in fdodamento fidei, ft in univerfa, ft tota materia catholica ft Ecclcfisftica . Et quid potius erat tale , quam tedes Apoftolica ft Romana Eccicfia, ubi Papa ft collegium Cardinalium cathedram Petri fit aliorum tenent Apoftolorum.

Hoc autem tenet ft credit unirertoas ft communitas Chriftisni populi, & omnes Ecclcfiu metropolitan» , catbedrales , collegiate ftc.

Hoc etiam fententiat Scriptura facra JKst-*tk 16.* ubi Chriftus a Petro ft aliis Apoftolts qusreos fencentiam vdram de fundamento fidei ChriftiatuB, fenteotiis vanis hominum rejeftls, querens, inquam, Chriftus ab eis. *Pt» Mtita» fut» ntt tgt Jicitiri* Et refpondens Petrus, ficut capitalis definitor, ait: *Ta ttCirifbû Filùu Dei vivi:* Qu» Lententia eft fundamentum fidei, quam Chriftus approbavit, dicens: Bear** e/Siaam *iarjtaa* ftcCam ergo Cqmefivit à Petro & collegio aliorum Apoftotorum fententiam definitivam in fundamento fidei, quam ft approbavit , non ex carne & {anguine, fed a Deo revelatam : Et quia Papa ft collegium Cardinalium tedeot in cathedra ft auftoritaft definiendi ft fententiandi, in cathedra dico Petri ft collegii Apoftolorum : Igitur illa Romana Eccleiia eft illud tecurum ft certum refugium vifibile in humanis, de quo diâum eft.

Et per confequens impius error eft articulus pr»didus, qui fuadet, quantum in eo eft. quod populus Chriftianus poll Urbanum VI. non curet iedem Apoftolicam ft Romanam Ecciefiam , ubi Papa eft caput, & collegium Car. Ddiaalinm corpus: Sed quod^ vivant tab legibus propriis more Gnecoram. Qpi ergo erunt k-S* latbres talium propriarum fegom? Et qui bebunt auûoritatem puniendi tranf^relTores « Nulli dabuntur, fed fiet in Ecdefia Dei coo tofo fupra modum ftc.

ARTIC X.

***Cntrt fcriptureat facram tfl,** quod **viri** Ecrit-fiaflici bakem ptffcffioius.*

Ifte articuli» eft contta legem divinam » Nam fecundum legem divinam elenia veteris legis habebat 48. civitates cum fubutbiis fois , *î-JfjKt* *1. habebat omnes decimae Israelis ia poiteffionem, 1*. habebat facrificia ft oblationes Domini, primitias frumenti, vini, &-o[redacted], ·lanarum partem ex tonfione ovium, Dur tS. Similiter poflcffio contecrata, ut ager, animal, homo, five quicquid talium fuerit, ad *jus* pertinet feccrdotum. Zmt.Wr. Nec populus Chriftianua minus debet offerre Domino (acrificia, oblationes, confecrar*agree, poftefliones ftiimilia* Domino date *decimas,* quam Judaica gens, fed magis. Nec *tkneetw* wva *Ugii* eft minus iddocua habere {aerificia, oblationes, decimas Domini, pofleflionesconiecratas,

■ — tas, minos potam, aetnes lapiens, miam bonos _**®*O,admiaiftrare fle difpeofiwe, fwur *clericoriu* s-;. J.U.X Mai.. N>m ⅄

efle pnspofittMB, flt fiaailitcr Dtacoooa filiis fuis bene prodfe flt fisis domtos, dicit Apoftoiue 1. Tmv. t.

Nec eft modaens honor Chrifti, poftquam fisa EcHcfia per bellam foniffimum glorioforwn naanyrum, fpatio quafi trecentorum aonortm durans, nraodum cum fuis poftcftiooibes fle divitiis fubjugavic flt quietarit, quod tone, ficur antea Gnriftus fle ejus fecerdotes fuerunt humiles in ignominia, cafti io angaris, pauperes in penaria, per trecentos fere aonoa illisas balH cum mundo, quod fic certe B illo laudabili novo modo, Epifcopiflc faccrdotes effent humiles in gloria, cafti io deliciis, pauperes in divitiis, ficut fle fuerant fandus Silvefter, iratos Gregorius, fle plurimi alii fao&i Pap«, Epifcopi fle («ccrdotes. Sic enim ad magnum honorem fandi Wcnceslai martyris flt Patrooi nottrt legitur, flt canitur, quod ipfe fuerit humibs in gloria, catius in deliciis, flt pauper io divitiis. Eft igitur articulus pneticus

ARTIC XI.

Nalim rralxttu delet alifxer» excoxntxoicore, »- β frixi fciet exxeexcoxexexoicrtxxr ⅄ Deo. frC *f*u fic exnxexixxicxt, fit btretaxi ex boc vel excoxexeaxicotxe.*

Me articulus hsreticus nititur primo ever* iere ordinem Evangdicttm-

Nam Evangelium non dicit Praelatis in per*font* Apoftotorum: Qjcacaw/ar *prix/ faveritii ligota* µ refit, *ligebitit fxper terroxe:* Sed c convetfb dicit: Çaarwafve *ligoveritit fxper terreus, erexi Ugoto tf ix tali/.* Unde venerabilis hbge dr *Sxx&o Vilhre parte* 14. teutentiam Petri non procedit, fed tobtequitur lententia caeli.

Saraada, ifte articulus praetendit reprehendere Chriftutn in auâortundo Prxlatoc de excom municatione & ia cenificaudo. Nam ubi Chri-D ftus quoad hoc dixit: *Qoocxxtfxa fxper terram Ugaoeritii,* etiam excommunicatione , erunt ligata in cslis, debuit fecundum illum errorem ad antorizandum fle certificandum Praelatos de u&iva eorum excommunicatione ÛC dixifie : ^Mcusseur *priai faveritis ligata io colie, ligabiti/ fxper terrae».*

Tertie, ille articulus imponit Gbrifto quod ipfe Prolatos Ecclefiac Induceret in peiiculum ncrefis, ÔC excommunicationis pâffivat, ubi ipfi non, fecundum verba hujus articuli, fulminarent excommunicationem, fed nude, ut autorisâti & certificat! funt per verba Chrifti dicentis ; *Quecxmyu alligaveritis fxper terram,* fulminarent excommunicationem io illos, quos E reputarent excommunicandos Lecundum rcâum judicium Ecclcfiafticum.

Item, tunc fecundum illum articulum Prolati , etiam facientes debitam fuam totam diligentiam, elfent infufficienter nimis flt inefficaciter autorisait fle certificat! de canonica flt legitima excotnmaaicatiooe crcpmmunicandorum, per verba Chrifti, dicentis, autoritative flt ccrtificative, *Meettk* 18. *.Aereo dito xtnbift Qmcxxofxe ligaveritis fxper terram, enxt lig»· te tf ix toti».* Patet autem confeq..ntia. Nam Pradati, facientes fuam totam debitam diligcn-

Atiam, de quocumque, per eoa debito excom- ———~ monicari, dicerent: Ego non habeo a Deo revelationem per internam infptrationetn, nec per exterius fignam, nec per explicaram de ilio Scripturam Sacram, nec certam fle lecuram rationem, vd alias undecumque manifeliam fecuram probationem, quod Deus illum excommuoicaverit excommunicatione majori, de qua eft hic fcrnxj - Non obflante etiam, quod ille meruerit tali excommunicatione excommunicari ex admiflô per eum crimine mihi notorio flt bene coofeio, ut judici EcdeGaftico. Qjia fi homo, judex Ecdcfiafticos, poteft rationabiliter ex gratia vel caufa rationabili ad terapus difierre, cum pena excommunicationis, vel alia, legitime pro aJmiftb crimineinferet»da, vel poteft earn rationabiliter non infligere, quanto magis Deus? Cum ergo P«latus a Deo non Gt certificatus aliquo prediâorum modorum circa quemcumque, qui etiam notorie ipfi judici Prdato admilit critnen , pro quo fenttntia excommunicationi* puniri deberet juxta Evangelium, fi Deu. illum punirit fententia excommunicationis, vel poenam adhuc differt inferre, data, per adverfarium, qttod Deus prius tempore excommunicat, quam Pialatus: Igitur fecundum articulum prndiclum Prolati oufqtum deberent excommunicare aliquem , quem etiam fibi ipGs no.orie fcirent admifiiTe crimen ptena excommunicationis puniendum. Quia Gc aliquem excommanicarcntr, nekientes, ~~prius eum excommunicatum~~ a D. o. Ubi ex hoc, fecundum illum articulum, fierent haeretici vel excommunicat i.

Articulus ergo ille eft nimium hxreticus contra verba Chrifti, que fijftwientiffime auâorizant flt certificant Praelatos , ut quofcumqne Praelati per fententiam excommunicationis excommunicarim fuper terram, quod tales erunt excommunicati & in colis, fic, quod in crûs approbabitur vim ligationis habere, live ;ufta fuerit, five injufta. Sicut bapticatioin nomine Trinitatis a Sands Trinitate approbatur vim mundationis habere, etiamfi ebrius, adulter, vel homicida baptiser. Qtîa Chriftus ibi baptizat, & certificat'. Similiter hic Chriil·»» excommunicat. Ergo nullum eft periculumhorefis vel excommunicationis ipfis Praelatis ex hoc, quod excommunicant aliquem, quem non prius fciunt excommunicatum a Deo. Et 6militer io hoc, quod Chriftus noo dicit : ^mo· *cxmtfae fxerxxt ligata ix colis, alligabitis & fxfer terram,* fed e converfo: *f^xoexm^m ligxbitu fitper ttrretxo, erxxt UgeterO ix exiir,* certificat ipfe Dominus, quod fententia excommunicationis Dei in cclis non prrcedit temporaliter fententiam excommunicationis Pirlati in terris, fed eam fequitur coocomitanter . Nam nec fitnpliciter dici: Chriftus: Qaucaavyw *oiligervetiti/ fxper terreae, erxxt iigot» tf ix cohi,* fed *interponit* conjunâiooem *tf, di*cendo, etunt ligata fle in cclis- Exprefle per hoc fignificans, quod ad fenjeotiam excommunicationis Pralati in terris pracedentem fubfequenter copulatur fententiam excommunicationis In calis · Alias non daretnr pertinens ratio, quare ita ponderofe Chriftus per verbum *erxxtt de fikuro,* flt per *conjun&irjncm tf* dicit ad precedei-s; *Knot ligxtx tf ix colu.*

Et plenum eft ratione, quod fententiam excommunicationis in calis non précédât temporaliter fententiam excommunication s PreUii io terris, fed quod eam fe^ustur concomitati ter.

CHR.^ri ,v * * ter. Nana fi fententia in crlii prccederet tempera,"<r ^cn<co"*in in ,c,r" PwHaii, tunc interim net ipfe excommunicatus, nec Prclatus, nec alii in terris frirent de illa eis abfeoodita in celis. Ad nihil ergo effer utilis illa interim fententia excommunicattonis. Cum nec excommunicatus teneretur fe fecundum illam fegregarea perceptione Sacramentorum & communione fidelium, nec alii tenerentur eum vitare. Cum nec divinitus nec humanitus conflaret cis de illa fententia.

Opertet autem fententiam eatli fubfequi concomitanter fententiam Pratlati in terris. Nifi enim fententia in celts approbaret vim alligationis tententi« in terris, fententia in terris effet nulla & nullius valoris.

Sic itaque Chriftus per juramentum fuum dicens Praelatis Ecclefiz; *Amen diet vobis, j«-.amque alligaveritis fuper terram, ernnt ligata tf in colis,* certificat ipfe *primo,* quod fententia excommunicationis in cclis non précédât temporaliter fententiam Praelati in terris › fed fubfequatur concoœiranter, in approbationem & confirmationem lententir Prelati. Certificat *fecunde,* quod Prslati non habent prius fcire, quod aliquis fit excommunicatus a Deo, antequam ipfum excommunicent. *Tertio,* autorisât fie certificat Chriftus, ut quicumque a judicibus fuis Ecclefiafticis in foro Ecclefiz per fententiam excommunicationis alligantur in terris, quod illi fint ligati quoad talem lententia® in caelis, five tales demeruerint illam pcenam, five non, & five fententia fit jufta, five injulla. Alioquin effet nim:a perplexitas Chrifti fidelibus circa excommunicationis iententiam, cum de uno ficut de alio quocumque verterent in incertum, & ponerent in dubium, fi lententia judicis illum ligat, vel non, & fi drbeant parere vel non, illi fententiz. Veruntamen poena excommunicationis juflu excommunicato non nocet; Sed dttrn eam patienter fert, r.on improbans fed humiliter approbans juramentum Chrifti, dicentis: *Arnen drovobis, quocumque alligaveritis fuper terram,* fice. ad magnum meritum cedit illi - Sicut paifio Cbrilli injulhflime illata ad permaximnm ceffit meritum. Sed vz judici, qui injuftam fert fententiam, & non fervat diligentiam circa debitum ordinem juris & judicii Ecclefiaftici.^arra, certificat Chriftus, quodPrzlati ex hoc non tint hzretici ve) excommunicari, quod aliquem excommunicant, quem nen prius IciuDt excommunicatum a Deo ficc.

ARTIC. XII.

Prnletn‹ excommunicans clericum, qui appellavit ad Regem, & ad confihum regni, eo ipfo traditor f/i Reget tJ regni.

Error & Leandrium ipfius articuli fic patet. Nim clericus per Praelatum fuum evocatus ad judicium, coram fe in foro Ecclefiaftico, fub excommunicationis perna tenetur flare in eociero foro coram illo Przlato fub eadem pana, nifi <i icus ille legitime appellaret *ad* judicem fupe.iurem. Nec licet tali clerico appellare a judice & foro Ecdefiaflico ad judicem & forum temporale. Cum hoc effet appellare a majori ad mitius. Sicut enim f- habet fpiritus ad corpus, & reg'o fpiritus achregionem corporis, fic proportiouabiliter judex Ecclefiaflicus ad judicem ter.enum, & forus Ecdcfiafticus ad temporalem. Spiritualis namque poteftas terrenam poteftatcm inftituere habet, ot fit, & judicare, fi bona non fuerit. Sicut dicit venerabilis #*£· *de fonlto VsHore,* & fententiat hod idem *Alexander* dr *Halit* & alii Doâores & facri Canones. Et probam per illud i. Carratd. X- *Spiritxalie Judicat omnia, & ipfe a* nr-*judicatur.* Ubi igitur Praelatus evocat clericum fub potna excommunicationis ad judicium in foto Ecclefiallico, fic clericus contumaciter rebellat venire vel flare ad judicium, & per indebitam & illicitam appellationem ad terrenum judicem & forum fecularem nititur colorare & defendere fuam contumaciam, ioobedientiam 6c rebellionem, ibi Prdarus habet legitimam caufam clericum fic appellantem ex-B communicandi. Error cft ergo fcandalofus, quod Prclatus eo ipfo fir traditor Regis & regni, quia clericum in tali caufa ad eonfilium regni & Regem appellantem indebite & illicite, pro coloranda fic defendenda fua inobedientia contumacia fic rebellione, excommunicat, legitimam poenam ex legitima caufis inferendo. AMNO αι*KTI *v>'

ARTIC. XIП.

Uls, qxi dimittant prodicere five audire verbum Dei propter exctmmunstatiomm hominum, funt excommnnicati, tf sn die judicii traditores Chrifti habebuntur.

C Ifle articuluseft fcandalofus, qui juxta materiam catholicam doâr*ralem A regulativam habet principalem ufitatam fignifirationem & fententiam erroneam. Et in hoc eft articulus erroneus. Principalis & ulitatus lenius illius articuli eft, quod illi indifferenter, quicumque fuerint, dimittunt predicate vel audire verbum Dei propter excommunicationem bominum, in hoc vel ex boc funt excommunicari, fic in dic judicii traditores Chrifti habebuntur, Et in hoc fenfu principali fc ufitato etiam apud fimplices, qui cumin tali fenfuacciperent, ubi eis pro dogmate feriberetur aut pnedicaretur, in hoc certe fenfu eft ille articulus erroneus. DAbfit enim, quod fideles fccerdotcs, propter prohibitionem Pape vel Epifcopi, fub pone excommunicationis lata fententia ieu legitima & rationabili esufa faftam, pro loco & tempore dimittentes predicate verbum Dei, fint in boc vel ex hoc habendi pro traditoribus Chrifli in die judicii · Cum & illi magni predicatores Paulus & Silas vetiti tunt a Spiritu S. loqui verbum in Afia. *AA. 16.*

Abiit fimilitcr, quod fideles laici propter fimilem prohibitionem pro tempore fic loco, quando & ubi errores (eminarentur, aut vehemens fufptcio effet de femioationc colorata errorum fic hzrefium › dimittentes andire verbunt Dei, effent in hoc & ex hoc excommnnicati Bfic habendi pre traditoribus ChriOi.

Alium fenittm fecundarium fic fophifticum habet ille articulus, ut, pofito cafn, quod effent *duo facerdahs, Petrus & Parlas,* qüi effent prxkiu & excommnnicati propter occultam nzrefim, quam tenerent, fic quod tidem propter excommunicationem ipforum, quam timerent coram hominibus publice pali, dimitterent praedicare verbum Dei, tunc arguitur fic: In tali cafu Petrus fic Paulus funt ifti, qui dimittunt praedicare verbum propter excommunicationem hominum. Igitur illi, qui dimittunt praedicare verbum propter excommunica-

—- "*""nicationem hominum, funtexcommunicari, fic
nuïïcri d'e judicii traditores Chrifti habebuntur. Confequentia eft bona. Et antecedens eft valde poffibile, & forte veru» noti repugnans alicui veritati catholica. Igitur fle confequens.

Et fitnihter poteft poni cafus de *duobut laid/*, quod tales eifent prefeiti & excommunicari a jure, & propter apertam excommunicationem (Epifcoporum) ipiorum dimitterent pro loco fic tempore audire verbum Dei, tunc poteft argui, ficut acutum eft de presbyteris.

Ubi juxta tales catus & talia argumenta articulus ille habet unum fecundartum & loptiifticum fenfum. illum fcilicet, qu vd illi *quatuor, due facerdatei* «x da» *laid*, juxia talum pofiturn dimittunt prxdicare fit andirc verbum Dei propter excommunicationem hominum, & illi funt excommunicat), & habebuntur traditores Chrifti in die judicii. Et tabs lenius eft *iatis* polBbilis, non repugnans alicui veritati catholice.

Verumtamen ficut cafus ille vel alius pofttus non ofteodit veritatem illius articuli, etiam quoad illum fenfum fecundartum fic fophiilicum, fic non tollit, quin articulus ifle fit erroneus io fenfu iuo principali ex communi ufu accepto. Nam fècundtun redam regulam juris *9erba ex communi ufo font accipienda. Sed* nedum apud Theologos fic fideles, fed etiam apud Philofophos fic gentiles, circa materiam doctrinalem & regulativam verba affirmativa, C indefinite pro fingularibus vel individuis rebus prolata, cx communi ulu accipiuntur indifferenter, non plus pro nno, quam pro alio, fed pro omnibus lingularibus. Etiam verba talia ex communi ufu accipiuntur, non ut pnedicatum per accidens, fed per fe convenit iubjedo.

Ergo ex communi ufu principalis & verus fenfus verborum eft ille.* Illi inditicrcnter ,quicumque fuerint, qui dimittunt prxdicaie vel audire verbum Dei propter excommunicationem hominum, in hoc & fecundum hoc font excommunicari, & traditores Chrifti habebuntur in die judicii. Et tunc fenlus eft impoffibilis, erroneus, veritati catholice contrarius, D ut fupra patuit. Non obftante, quod fupradiftus fecundarius fenfus ôc fophifticus, non ex communi ufu circa irfateriam dodrinalem fic regulativam acceptus, fit poftibilis non contrarius per fe veritati catholice. Nec talis fenfus, fecundarius fic fophifticus excludit, quin articulus ille in fe iit feandalofus fic fcandalum. Quia certe drea catholicam, doârinalem fic regulativam materiam de dimiftione pro loco fic tempore praedicationis vel auditionis verbi Dei, propter legitimam fub poena excommunicationis prohibitionem hominum Prclatorum, eft articulus in fe didum minus redura, pratbenx occationem delinquendi. Igitur per defi nitionem fcandali eft ipfe fcandalum in fe. E Qiia m ic fic prolatus & affirmatus in praedicatione, ubi folum verbum Dei deberet praedicare, preberet ipfe Occafionem fimplicibus credendi erronee: Quod quicurnque facerdotes Kopter excommunicationem fic prohibitionem vlatorumboaunum dimitterent pnedicare verbum Dei, fic quicurnque propter talem eamdem prohibitionem dimitterent audire verbum Dei, quod omnes tales in hoc N cx hoc eifent excommunicat! & lubendi in die judicii traditores Chrifti. Igitur articulus >»r in feeft feandalofus, fic icandalum, fic in fenfu (uo principali ex ufu communi verborum eft ipfe errooeus. Igitur, &c.

ÀNNO CHRISTI

ARTIC 'XIV.

Licti alicui diacono vel presbytero prodicere verbum Dei abfqxe auxeritate fodit Ape fodica, ov/ Epifcopi Catbolici.

Quamvis S. Paulus ad Galat. ». dicat, *Je Apoflolum *» ai hominibus, neque per hominem, fed per Jefom Cbrffium, & Dtam Patrem*: Dicat etiam ad Galat. x. *Mid, qui videbantur effe aliquid, nibil contulerunt, fed e tantra, cum vidjfcnt, q.csd creditum effet mibi Evangelic» Bpraputii, jient Petro circumcifiomt.* Pw7 *enim ope. [illegible] eji Petro in Apoflolatu circumcifionit, operatus tfl etiam mibi inter gentes. Et* cxm *cognti. viffmt gratiam, qua dataeff mibi, Jocabat,'Cepbat (J Joannes, qui videbantur columna effe, dextras dederunt mibi & Barnaba focietatir, ut not inter gentet, illi autem in circumcifionem. Tantum, ut pauperum memoret effemut. (food iJ folBcittu foi boc ipfom facere*. In quibus verbis ofteodit S. Paulus, le Apoftolum mulum p,xdicare Evangelium in gentibus, non a Petro, vel Apoftolo, vel Epifcopo, puro homine, L'd Deo Patre fie Chrifto, per le audorizanre gratia prcdicationis ipfum Paulum ad prscdicandttm abfquc minifteriali auftoritatione Petri vel alterius puri hominis ibi coopérante.* Verumtamen, quod ex communi ulu verba prxlentis temporis funt accipienda & referenda ad tll.td prrictM tempus, in quo ipla verba iuni ant dicuntur, & per contequcos vetba hums articuli hint referenda ad tc.mpui noftrum modo currens, ad talem fcufuni, quod liceat temoo ribus noftris alicui diacono vel presbytero ptxdteare verbum Dei abique audoritate fedis Apolloiic®, vel Epifcopi catholici. Et licet Cluilius pollet talia verba vcrificare, licui & fitr..lia verificare potuit, *in* primitiva Ecclcfia tempore maximorum poti. Chrillum praedicatorum.* Tamen, ficut Chrillus potuit ante bapuzacionem in aqua date aliquibus Spiritum S. ficut & quibuldam fecit, fanda tatnen & rationabili lege necefluavit homines, ut baptizarentur in aqua, etiamfi aliqui ante tale baptiima accepiftcnt Spiritum S. lavantem fic mundantem a culpa fic poena. Quod clare patuit *ALier.* 10. ubi S. Petrus quibuldam rcfpondit, dicens; *Nam quit aquam bit prohibere pote I, ut uou baptizentur bi, efo Spiritum S. acceperunt,* ficut fit not? fic mifit eos baptizari in nomine Jefu Chrifti. Ecce quod illi jam Spiritum S. acceperant, loquentes linguis fic magnificantes Deum, fic tamen ex falutari lege Chrifti necellitabantur de poft in aqua baptizari. Sicut enim Deus in creatione mundi inftituit aquam effc tanquam matrem ex qua per generatio nem naturalem exirent natatilia, reptilia fic volatilia animalia terrena: Sic Chrillus in re creatione mundi fanffiiicavtt aquam elfe tanquam matrem, ex qua per generationem fpiritualem exirent animalia c^lcllia, ad imaginem fil fimiiitndiiicm Dei per .gratiam gratum lacientem formata.

Sed refpoodendo, Licet in primitiva Ecckrfia Chrillus per k* abique auâorizatione Petii vel alterius puri hominis andotizaverit ad evangelizandum illum praeclarum prcdicatorem Paulum, ipfe tamen Chriftus confuniliter, ficul de bapiifmo)am diftutn eft, per Spunum

S. ft per Ecclefiam foam feuftam ft fcdasaAiacerdodbus etiam fine auâoritare fodis Am Apoftolicam légitime ft (afabriter MCafotavit, a Eptfcopi tori, immo α contra βio- ***> „„n ft limitavit, quod nnfii diacono aut prosbytn* vmbmn Dei am °Tsn ao liceat praedicare vertam Dri ataqdl auftoritate fodis Apoftolicn, vd Epifcopi catbolici. rent, taies mfflbs taserna mifiona N»m in capitulo, Cum «u iujtobi * ta capi* tulo, *flanaanmiratu, Lihra fuinta,* fub excommunicationis pena mandatur, quod nullus parfumât predicate abfque auâoritate, a fode Mm Apoftolica, fol Epifcopo foci fufeepta. Sic enim fcrfoirar: Cmv *igitur arda dadhrm, id tfi frnHcafrrtfn, /r* yaqf *fratifant ia Ectiafia,* [redacted]mi drier *βü ftufyaan tadtfartatar ftadteaadi •firian ufarfare. fiant[tondantatfataiam,* pmnada *fradkadant, a#actitantur? Et varitaa if- [a fractfit Afatalu dictas.* Xagatc PassmumBin virgam convertendo. Secundum ferit *Jaaa- auffu, at aaittat aftrariu, id afi fradkatarat'tia aacftat faaat.* S«d *fata aaaaalii, Jah [fteia fiaftlM virtatcac ejas, jaxfa ftnd ait atftfiaiut ahngaatfi, at^arUaina fiit vtadkaat ftadkaadi,* eumr/, f» prriiteh */ant, val* [redacted] *atjfi Jaat, β pratrr aaihritattat, ai ^fefiaiita ftda ani catkfltn Efifctft loci fafttfCan^ faUita vtl frivatt praditattant c^ciaat afarfart prafmfcnat, tacaanaaaieatiaau naenia iaaadntarf & aifi faantt citint rffyutrnt, alia ca/ufemti fatua ficdfaatn.* Ecce illa Cooftitqjtio a tempore Ionocenni III. ufque hodie per fandam/ Romanam Ecclefiam tenta eft firmiter, ft tenetur pro rationabili, jufta, ft fanâa.

dat dec ejkacitrr aftrfùuùraatiu, val fntScrifteraue factant βü ad hcc tfflinnien ndJntta, Primum fecit Motes, qui in teftimontons fus mifeonis virgam convenit fa cotabnuii, ft itenun virgata reformavit, colubrum *att Baftifia^* qui ta icftimooium ion mifliaats protulit de feferipturam, dicem : £gv cm da- *KaUit ta hftrlt, d.rigitt viant Daanj, Jkat lfaiai fnfhttawt.* Sic ft talis, qui dicit, fe milfam interna miftfoue, probare debet altem illorum modorum, coram fode Apoftolica dut Eptafopo toci. Et ubi probaret hoc clare, haberet confenfum fedis Apoftolicœ vel Epifcopi tact, ft fic auâoritate a fode Apoftolica, vd Epifcopo catholtco fufcepta, licite predicaret. Quod fi non probaverit, nec auftoritarem a fede Apoftolica vel Epifcopo foci ad praedicao* dum habuerit, fanâe ft rationabiliter per *canfuram* Ecdefiafticam eft prohibendus vd pu-

Scd quia, nifi infidel»», diceret, faa&am Ro-Cniendus; alloquta quilibet haereticus diaconus manam Ecclefiam per tot annorum fpatia ufque hodie errsftfe, irrationabile pro ratiouab'-11, injuftum pro iufto, exeerabiie pro fanâo teoendo, aflsrendo, ft per pateutem feripturam textus Decretalium per omnes Ecdefias cathédrales, ft univeriatn Ecclefiam difoifom dogtnaûundo. Item, a tempore illo ufque hodie noo eft repertus aliquis fanftus aut fidelis, & -probatus Doftor Ecclefiafticus, qui huic Conilitutioni taoquam minus rationabili ve) minus juftc fuilfet aufus contradicere. Cum autem Conftltutio illa a tempore illo ulque hovc fere ad ducentos annos fuit ft eft tenta per tindam Romanam ft univerfalcm Ecclefiam pro rationabili, jufta, ft fanâa, & pro taliDmatrem Dei, fed Pctruoa. Quod non in iH^, dogmatirata; Si Conflitutto illa fuiflet A effet irrationabilis ft injulla, tunc dogmatisâtio illa fuiflet infidelis ft erronea in uoTvcrfa Ecdefia per tot annorum fpatia. QpOmodo ergo per ifta fpatia portae inferi npo pruvalutflcnt contra Ecclcfiam Chrifti in terris, cum publice \ fine reprebcnfiooe per ifta tempora cucurriflet in tota Ecdefia tale dogma infidele ft erroneum, nullo fideli doâore & Ecclefiaftico, de hrrcfi vel erroraf perniriofo tafufpe&o, in contranum fe ponente, nec ipfa univerfali Ecdefia, nec aliqua Ecdefia metropolitans vd ea» thrdrali? Qur funt inconvenientia.

presbyter diceret, fe interna màffioœ miffctn ad fium Imrefim praedicandam. Et Spiritus S. reâor Ecclefiu contra illud dogma er» rooeum ft fcandakducn, lupote quod liceat plicui diacono vd facerdotl praedicare abfque auâoritate fedis Apoftolicn, fic providit, ut etiam de Paulo & Barnabe diceret hominibus: *Sagngatt ntiki Baraaiaaa O Pariana <* tfat, ad faad affimfflfi aat, ftilktt* ra *anu fraiitaha- ·»/. jlfftr.* 13. *Et ifjtPaafa ad Galat.* 1. fatetur, fe poft annos tres a fna converfioue vanifle Jerofolympm, videre Petrum, ft maofifle cum eo diebus quiqdecim. Non dicit Paulus, fe renifle Jeroiofytnam videre Mariam fed in Petro erat plenitudo Ecclefiafiic* poteftatis ais&oritatis capitalis ft fontalis taper terram.

Quod *ú* forte dicerent adverfarii, quod in confecratione diaconi & facerdom dicitor: *ha* ia «rtan *mivtrfun if ftctdicatt* ÔTc. Igitur ibi mittuntur, ft talis tniffio fufficit. Refpoodetur, quod ilia verba dicuntur in vim confectadonis. ft repetuntur, non io vim prsKcptionb, praecipiendo univerfis diaconis, ft faccntotibus, qood irent ad predicaodum^iu uaivcrium orbcm. Unde, G ibi quilibet diaconus aut £acerdos confccratus fuficienter mitteretur in upiverfum orbem, tunc cuilibet taU liceretpru-

Sanâa igttur ft fofta ft rationabilis ft fata taris eft illa Conftltutio, ft per confeqqens ar-Edicar*, quando vellet, ft ubicumque vellet,ft ticulus prefens illi contrarius eft erroneus ft fcandalofus. Erroneus, quia illi catholice Conftitutioni ft aflertioai contradicit. Scandatofiut vero, quia didum minus reâum, prqbens occationem delinquendi. Qiia prabens occafionem erronee credendi fimpUctbus, quod fcilicet cum Papa vel Epifcopus fub rana excommunicationis prohiberent rationabiliter facerdotibqp, praetendentibus fpeciem pietatis & prote&um populi, quibus populus eft fecundum famam popularem affcâus, ne praedicarent pro foco ft tempore, vel (impliciter, quod talibus

haberet ad hoc jus cx ilia miftsooe. Ex hoc autem Gerent infinins perturbationes ft contaGooes ta Ecdefia Dei. Nam fi quilibet haberet fuflirienter jus ft licentiam praedicandi, ubicumqnc vellet, ft unando vellct, tunc ano volente pmlicare in foco ft in uno tempore, alios fuperveoiret, immo tertius, quartus ftc. dicem: Ego babeo luAdcna jus, ft licitmneft mihi; Ego voto nuoc et hic praedicare. Et 'ita dicetet quicutnque d* quocumque foco et tempore, et nullus haberet aliquem talem ab eo, ad quod haberet plenum jus et fuffiden

tiam

aeusn

ΛΛ· —r»4·

11« ardente eft bareôcus, **fiat** patet ex **te** qua diâa faut contra «aartum aniculam.

SU mortali. Igitor flic.

fern hu teeteereUx ti Btti&t, ieUtxeiiter dtafumrifo, *ii* «fi, eu taife, au /ai» *elh* dritopsmtito·

Ut autem clarius inteiligi poflit, quomodo fcriptora 5. cam fade frio huic hmrëico errori cootrarictur, prsfisapenendom eft ad pm- C iens, quod, ficut DominusD*» dignatur hic In terrb habere regnum fisum Ecdefiafticum, quod ipfe vocat regnum culorum *Metti.* flt at. cujus mie quodam fptriusali, fed ineffabili modo dicitur Rex, qualiter non eft,nec dicitur Rrx in&deitai peganorum : ita ipfe conGmili fpeciaii quodam modo dignatur habere pro tali regno pro nccefiiute flt' corona talis regni quadam temporalia boaa, per coofecrationam flt fanftificotioDem proportkmabili. ter fublimata feper alia ttmporalts non coofo. crau, ficut illud regnum fuum Ecdefiafticum fibi confecratum fitper alia regna poo Ecdefiaftka eft dignificatum. Et iUa boat confe- crau, qua Aaleie, fime hic D fpedalher bona Dei, boaa rqgalia ilfias Re- |fr nagni t fimt boae divini jwris illius fammi

Socrilegiam igitur eft febtrahere talia bona Ecclefiaftica illi Domino, flt foo divino juri, onfirrpiin ea ab, Ecdefia.

Coqfccrantur 'antem flt fan&ificantur talia boaa temporalia Domino, inftiiutjooe, poftef- faw, per vqtbqm Dei principaliter, aftive , flt per oraitaem Ecdefia mintflerialiter, impetratire. Sicut io fimili dicit Apoftolns de ianftifiçattae cibi per verbum flt orationem i. Tmb. 4.

Secundam hoc patet ergo manifefle, quod erro» pcadi&ta obviat direâe Sacra Scripturç. g Nam fevfr. idrimv *àhifxri Oexte Pwn»*

dteftr, *fti furtt ixerhtttr. Et ia eodem captato* dicitur poll alia : Pqf^fe cm/*crefa ad j*r *fcrtwtt fttthhit.*

' temporalia Ecclefia faut fimffificau Domino, minus poflunt temporales Domini talia ad arbitrions faam auferre abEc- Ctefia, clero dcfinqucou, quun ruftki pofleot roua terrent regni, miniftrb ipfIns Regts deflaquemibus. Chriftm enim Dominus Deus eft Rex, habeasregmmsEcdefiaflicam, ut diftnm eft, fisper terram, ad cujus regni coronam per. tineat boaa temporalia Domino confecrata. Propter quod Domini temporales non poflunt pnta arbitrium fimm ifta auferre ab Ecclefia, etiam ddioqaentftus minifttis illius Regis, pota clericis. Alias Hceret illis temporalibus Dominie {obtrahere Ola Domino Deo, & luo diving juri. Qiod eft abfurdum. Et cut* fervi talis Domini,.fi.iticet derid, finit otficiafaflc miniftri EcclefiaSid ia ilio regno, pofleflio confecrata pertinet ad jus talium, fciUcct fe. icerdotum, & non pertinet ad jus temporalium Dotatarum. Quia tales noa funt miniftri flt odflcialct EcdeGaftid, ut patet X- *Ptrtl.* ubi *Otitu* Rex Juda, cum volebat ia fentaario adolere inceafam, tenens in manu (na thuributam, una eft lepra ia fronts ejus, coram faoardodbas. Qui boc videntes feftinanter eum expuienmt. Qu etiam eidem Regi ante dte

<k**a igitur temporales Domini non funt illius magni Regis miniftri fle ofikiales Ecdefiaftid, *M* temporales : Non ad jm eorum Pertinet confecrata *rfffi-* bonorum temporaftHH Ecclefia , fe[redacted] au jus facerdotum. Et per confequens adntiniftral», ac *thfpnfeth* talion» bonorum temporallum Ecdefia fua, ad oΛciales fle minifIros Ecdefiafticos pertinet, non ad Dominos temporales.

Propterea etiam ficut poteflas regalis terrena non habet jsdtarr poteftatem facerdotalem Ecclefiafticam, fed e contra; Sicut corpus non eft inftimtum dirigere fptriram, fed e contra : fic boaa temporalia Ecclefia facerdotalia fle Ecclefiaftica non habent fubfervire bonis temporalibus , regalibus , terrenis, fed potius e ooaverfb.

Item, talis eft *d&irntie ftfifheit atfnrtfe* ad poflefliooem non eonfecratsm, qualis eft vafis coolecrati ofidatn flt minifterium dirinum & Ecclefiafticum io eo peragendum ad vas non coufccrartun. Licet enim vas non confectarum pofiit pertinere ad jus Domini temporalis ad bibendum flt comedendam ex eo: non tamen vas coofecratum. Uade Ba/- *thftr Jlfx Befrleei/ taittD* ^ofte interfefius eft, fit a Daniele graviter «correptus, ipfe Daniele <dd dicente inter alta pro una cauta ,·

au» *Hhifiu ht rit,* ut ex hiftoria paret *Dex.* j . Sk poflirifio non coufecrau ad jus Domini temporale pertinere poteft, non autem cooiecrata.

Pretered Petrus , univerfalis & manifeftus Paftor Ecdefia flt ovium Chrifti, dum alka peccatores infirmée umbra ina fanaret, Ananiam flt Saphirem coujqges fle (anos vocis flatu extinxit fit interfecit, qui vendito agro fraudaveram de pretio agd^ partem pro toto pretio mentiendo ad pedes Apoftolorom ponentes. Ubi inter alia Petrus dixit: w* ♦r mmttai te*Mtet/rd fav. Et Saphir*.· Md cuuonu'r tar/ msarârt *frirità D—thûl·* Qribm vicûüm. auditis expirarunt, ficut patet J.

In qua brftoria oftenditur prfew, quod bons temporalia Ecclefiaflica font boue Dei et oou

anmo
'

hornir
(i tua , v. —— .... .-..
aww aausn ..«♦a- a. Saandv, qnod «tri fraudat de bontsEectefi». cì», «Man* Dra ft non tommfan, Jm rum co «aodo, que Aaaniii * Saphira Dao ft dm homitub* mentiti fi*t.

culpa fraôdare 4c boon ErcieC·, & vcn ken Dei fraudante» incurrant.

AKT1G XVIL

üvµ/ηµι torrigeto.

Contra iftam hmvfim eft, qood feribitur b J. *Reg.* 14. *Sxrrtxit Dmét D µβ/àdit* ara· rkauridri *Seal JUenter, pefibtt ptrenfit* car/in·» *David,* m paud *ebfcidigtt trta cüamidst* Aud,

Cbrijlas Damim <0. Et ùrira: *Propitias fit* mb›

Cbrifixm Domini. Et cmfngit David vires font fermonsbss tfiu, & M» pvrntfr mi, *ut gerent in Son!.* Et notoriam eft, qnud Saul iniquiftitne perfequebatur David ïc fervo» fuos, graviter valde contra Deum ft proximut» de» linquens,

item, i. *Rtg.* id. dixit David Abifai.* *fieCPefit interficies tu»,* fcilicet Saulem · *Que eUm* ex. *tendet* ummpm /kjum «a *Cbrifban Dtmi, & innocens erit?* Et dixit David: *Kivit Domiant &c. propitios fit nubi Domùnu,* nr extend»· mm› n <«» mraav m Ortjfaaa.

Item, conus hanc hstvfim eft lententia Chrifti, *Metti,* xft dicentis: *(Jpntt, µi ttttfrrint gleiitoe,* ffefes *peribat.* Cum ergo po. l'uiares non habeant gladium fuper fteges, Fria, cipcs. ft Dominos hua, fed Centura; Et quia hoc pofluthus, quod jure ft licite poflumus: Non poflant ergo popuferes ad arbitrium fuutn corrigere Dominos delinquentes, fed ubi hoc -ttenurent, acciperent gladium, uiui parent Γι-bi poteftarem correâivam ft punitivam in Do-1 tnioos poteftate lab lupcriorcs. Gladio etiam perirent, quia peccarent mortaliter in tali ufitrpatione iniqua aliene poteftatis, ft corttâio. nts. Code & gladio divina fer»tentin more* rentur in anima, ft rei fierent iecuod· mor. fs etcro·.

Item, cum Apofiolua Paulus dicat *Rett. >}. Oenu ttiat ^tfitfiiti fitÜMuttribu [tititt fit.* Et ad *£piefi* 6. dervf, afedr/v*Lbtuait car* taiihu ctoe oani tutare (f treaare, it fiafli. titate cardu vejiri, tea ti acahuit fermetter, yufi heaûubaj. plactaiu, fed nt ftrvi Cirifti, jacunitt vtlnatatta Dei ex tauet. El* ad *Ct. lnff.* 3- *Servin tiedite per tuait Deaôui teratlibu,* mu *td ecnlxa ftrvieata, ftifi ieaiaibu pitcnln, ia fienftieittte tttdit tiaeatet Deane.* Et Petrus Princeps Apoftokxum J-Pet- a. dicit: *SnbjetU efiett entai banana creatnre prtpter Deane, five Regi ttnfntne ^aceliaati, five dacibut tanqnane' at ee enifit ad* vefedlsM *ntaltfiterant, laedent jvere beatrnat.* Et infra* *Dennt tinette, Regent interificate. Servi, fitidjti tfitte* m *eenni tunert Demtaif, ata tantnne bait ij ntedefiit, fid etiam dpficalit.*

Hxc ergo & alia oftendunt, eflê errorem lurreticum, quod populares poffunt ad arbitrium |uum Ponuoos delinquentes corrigere.

, entem *.
^m(u - ibmhb< m uaiBi m qw et COMMofitfo ce corpore & capite Sh· rtei fimar Mb ram, cafes etiam Jfedtfe dr *per ≥ fat efam fttilu,* Retro à iucctforiba» tradita, ne aft· titra inferiora, Aaa^vero ft aliaram yerfta. naram papaliutn fane *Λ per eoadmm* deve» ik

in rt|D0 iUo, cum Chriftus Pwro dixfr; A», *fe tib eleves Rtgm* oafaran, infinaans, qood uZa cZatrw *it mr te* font fefarrnftw, dr Sera·. *cidens* autem Pétri capùù *ilfa rqpn:* De per accidens, quoad periboam fuam. Xfetf, inquam, Ectelia, propccrea, quia de per fe 11-las luprem» claves ft omnes inferiores habeat per ft, perfona autem Pap· non de per fe, fed de per accidens, ft fic tacte inferio· quam Ecclefia eafdcm papales claves hebet, *po/st ipft Ecclefia pefanm Pβµ* m c^ê fesr«fr dbp*. nrrr, dtfrsdarv, *fadstri brachio tradere, ft fi.* militer Imperium perfonam Imperatoris, tam enormiter delinquentem, poftt deponere ft aliis penis corrigere, ft limilitcr regnum pertona* Rxgi», ducatus perfonam Dwcisftc. Ab. fit MOMU, quod jxpafervr, qui refpeftu Domi. no<um habent fubjici ft non principari, tales principatu confiliatiro, ft judicativa poteftate CQgnofcendi ft definiendi, taceo tunc, quod *proprie arbtrio,* Dominos delinquentes corrige, re poftnt, *ptffe bcite.* Quod loium eft *µ/b-* toira iUiciitim non eft *pefft,* fed *ioîpofe* fi ita loqui pq^aumr.

AATIC XVI1L

Pkum fiai fere Elee^tfjtn, topencütiù µ£ fiat p tpier peccte fttnet Prelettreet til itbitve fiuet ttt tafirre.

Quamvis autem genus humanum, quod erat drachma decima perdita, ft quod reducendum eft in patriam ccleftetq, ficut decima pars addita ad novem choros Angelorum, debeat proinde fecundum ejus divinum jus decimare in regoo ejus Ecckfialtico fuper terram, ut, talia decima pars cedat ad fortem Domini, ft per. tineat ad jus facerdotun, de forte Domini cxiftentium, co quod Dominus ipfe eft bfere. ditas eorum, *Dexter.* >8- ft fimiliter*Nra.* 18. ubi dixit Dominus ad Aaron: *Ege µη if hérédités tea in medie filiarum Ifraci, fiüir entem Levi dedi omnes poffegunes in* dvcosM/, *m pefeffienem* ftc. Articulus *tamtn* hareticiu pt·* feriptus ordinationem Dei banc legitimam ft oratione plenam nititur exterminare.

Quapropter ad ofteodendum, eflê ordinatio, nem illam Dei legitimam, & ad confutanda* prediâam horefim, aliqua Scriptor· toca da multis commemorabamus.

Levit, altinm dicit: *Omrnt decime terre,/-Eve de frngibis, fivt da pttnis erhermn, Damini fimtjCT iUi faeRficaatm.* Item *EnaL* a». *Decimas teat D prineitiateantardabugem.* Item *Cea.* 14. *^traham ex ernaHat dedit decimas Regi Salem,* f<u *erat facerits Dei altiffimi, ttifnedixit aibrabe.* Item A«m. 18. ut prius ia> ftum eft: *FUiit Levi manes decimat 1/rtfHs dedi in pefrifionem pro mmifierb, em fervismt mb hi in tabrnacalo fndtrii.* Et infra; Rracrpeft. *vitir, et^u dementia: Cam acceperitis a filiii Jfiraei decimas,* jnas *dedi vehis, primitias etrxxt efftrre Domine detineam partem decime,* «S V». *patetxr vobis in oblationon primitixrxsn.* Et io-

.. . - - ^.Jttiaea iaciatu *tf* iaiaaaaia<

AMMO Daaaiai fearalaiu* tfbaaa , aMla arau. ii- ^1*" nu. t –, a ^.1^. a

dadcrisfe.

feftàseuü. lum, *Mak j. bferte team itet-*

«rMrs aulnu */nfiifimas Rcdcfia ai [aera ferti* AMNO CHRtnt *met fala ftgdfime. Mia erge fefieffimci Ecckfia ai abeeu ffiagiru fiaa cemmutaieem ratimaki. Ii transferri um fefimt. Decima aatem ak alit, uts anuum fpfiUari em fafaat. Sia erga mu fefimi auferri. i/U transferri. h illis facrile.*

SfKulti eratitmes

7. Et quidera de fili» Levi.· Xontouu *acti, fientet neenithna him decimas faem a pcfa- b /irifem leguu^* td eft « fratribus inis. Me-

décima êF uu/iricardM·, *& fidem. Hmefurtusi facere, tJ ilia nm emittere.*

Ex Us & aliis dare patet, quad *dacima* Got diriui juris, firn oblaiiones Deo (ao&ficata, do- ad Ubitum bomiaum, fed *tg pracepto* a lege *dieian,* ad jus a wMooem cleri pertiuentm per undiium Dd, a manu a

ded . 1

Sunt kaquedecimataKsrNmr, qu·fecundum legem divisam-fam ad honorem Deo offeren- da, a forti fuo, pota clero, non at radigeu- tiori a abjeftiori, fed ut majori ac digmori in hac parte tribuenda, ut poCfeflio ejus fibi debita, jufte a divini juris titulo, a ut pre- tium juftum pro minifttrio in ûoâuario Do. mini.

eflet ejua juftum pretium ? Pro minifletio? Deberetur fibi, ut poftriBo ejua, juflo jwb titulo ? Daretur «i ut majori ac digniori *t Daretur* in lda quantitate, a *tnmfiuraf* Non ad libitum bomuus, fed fob pmna mortis çtcrnn. *ai* pneceptum Det, a fecundum legem divi, •ara ? <^»is denique diceret, quod licitum eft ei, cui jufio titulo debetur in pofleflionem, auferre? ,

Nec *fftfdv Citrifimasu tunena* minus deci- mas Deo, quam *Jndaictu,* fed magia. Nec ctensr usum *legis* eft magis extroMM, fed po- tius magis idoocus habere docimm Dd in pof. feflioacm jufto titulo ftiu pretium, quam dt- *rus veteris hgit.*

Nitnb ergo erroneum eft contra Scripturam (aeram credere, quod decimn foot aune elcs- snofyus, ftt quod manus laicalia (acrilegtum non committerer, dum *ili» divino juri fabtra-* beret, * (orti Dei, puta clero auferret, *ctiamg* *iaat cierat* contra Deum & contra mauum lai* calem *factaret.* Non enim fecerdos « hoc, uuod fic peccaret, cadit a jure deamarem, fient nec , nec *kara,* nec *tailat,* fic pec* cam cadit a jure tributorum, ficut fupra pu- tet contra articulum------------ ----------

Hanc etiam woe-

atra Sae Jacnbga ca^e um RR» em w Jaiit ai* umrses Afljwmwww drome ardmrniaw <w- *[aai Hac ergf is^raatta* qft mftr dtei-

Contra iftum articulum hasreticum (unt plû- tes icripiure, ftc aliquas de multis hic indu* ccmm. Nam *bw.* 4. doeerur , quod pro *fee- cate [acerietis* fpecialis fiat oblatio, *are faecate fefaii ftr^maraaiiaai* fiat fpecialis oblatio. Et fetsper exponitur, qualia oblatio. Et ibi addi- tur.· *Stregaaie fre eis faceriete frtfitias erit eis Deamas, fre fetcefa friacifis fer igacraa- tiaat Jar [ftcialit eUatie.* Bt temper exponitur ibi qualis oblatio, & additur ibi: *Ragakitfte* fcilicet faccrdos we as, puta Principe, *(J fre frétait ejast 6 iiaittrtv ei.* Pro peccato a* niton communis de populo terna, flte. & ad- C ditor.· *Segakiifa fre ea [aceriat, tf fre fecca-* 4» *iUic/, & iiautteiar ei.* Item, *Levit* j.poft Qç (crj^itar ; *Mtitaa,* f«e *feceave. rit. b ctatetafte* Deautte *negaverit ir^itaatfre- asinae [at,* pwd */Uti* qje/ *creiitaas fuerat, vel vi aiifuii eaterfont, aut ealuuvùsue fecerit, JL ve rear perditam invenerit, tf ipficiens infitftr fejeravent, (f ^ueiiiktt aiiai e taliius fecerit,* fe ffefeu *peee^v [tient keaànet, eeuvMus deli. 8i reddet euntia , fua frr jraudeut veleterit ekti.* urrr, ferigre, fefermu 'qfor' *fartent reddat Dtatiat, cui ienasua miniare*. Pre feccaie au- tua [ne aferat enatat*, luttnacahiaui ia grege, & iakit eam faceriati Juxta a/iutatieneta uten- furaeafa delUsi,* pfe *regaUr,fre-te cerata De.* Denm, *Ù dimittetur ilii me fiugsdis , enafacie*, da feccavit.*

Ecce bic lege divisu prsscipitur, quod u· i perform *[parities* applicentur per fecerdotem *aratiaaat.* Qus niG plus eidem prodefleot, quem *generales,* ceteris paribus, io vanum (uperfiue orarent fecundum illum articulum. Et per coo- fequens nocive boc Geret.

Et fimilkcr (pedalis oblatio alia pro prine», pe, a peccato ejus, pro facerdote ala, pro communi anima de populo alia, fimiliter no- cive fierent. Direfte eft hoc contra veritatem textus allegati. lgitur btrefiseft articulus pre- difttn.

Item, fimiliter dicit Apoflolus 1: rimari, § *Okfccre igitm , frimmn emmam fieri eifecratie. au , eratimes, paSahtiaaai, gratiarum* 'iTrrrv *pre aaaaikas baaaiaikas, fra Sag^att & aatai*. but fai ia fakiiaâiatr ai -ietaae&traa. fMaai viiaat agaauu ta aatai faatata & cati- tata. Hк aaiat haaat* rf, <p *aattMMt carata* – - -

[alves fieri, & ad agûficutea varitatit venire.

uqpmes mas abe m aemrer *Deatiai,* eratie *fUai jaMit* â^raaaa *M aileaiaUt aaa, Daaa-* - »,*,>/« *jeccatu Jb t iMUetar ei.*

Item,

Item , Γβπμνμ Foutifcx *CArifiu* reflatui·A huic cathobai fcntcmi» , coccra artirata» ptmdift·» dicens; O* pr» I», *Pttre, et* uns *Sfkiatfiâu* tua, *trteeüfeeJ» mverfiu eatfir·* «m.fratre/ rmr. 4*. ta. luunodtasA »7. fie ·it Donmm. AMu. *fi* if: Dût-gu fvuèuau tuut, O* adie *IφAΰ àûuaut taau. tgt* autan *Sût* uata: *Diiigitt ùiuitu, tr Aeufuite Ait, fût aàuv* vu, & fttltf* ptrfepiutiAu & uleUMtiAu vu , U ft» filii Fatrü vefiri, fai û ealu* sfl. *Sitaiu Uti* pîi, tu, fai vu ii^al, peau atpntStu A*· Aefit? Noue ptiUteaai Au facùut th. Sfiue er~ p fufiti, fieu tf fatu Vtfitr telefii perfr. tu êfi.* Ubi patet, quod Chriftus vult, quod ficut diligentes nos non tantum generaliter di* ligimus, M ft fpedalirer, fie & inimico· fpeciriiier debemw iliilgere , & ipecfolitcr pro cts orare, non folum generaliter.

Et quia in hoc pericâtaces fitmos, qpod in ipeeiaJi pro inimicis oram», cot propter Deum diligendo, quam obi oraremus folum generaliter pro proxime, indiffcreorer, amici» ft inimicis. *Ergofrutalû rétif* ceteris paribus *applieeta tui perfraa*, ficut eft pcrfeâior quoad unum orantem, quam generalis refpeûu inimici , fie cetera paribuv apta eft phw ptodeffe, quam geoerabs alicui peribo» applicata. Et nifi hoc edet, nunquam facri textus pt*. allegati ft alii fimtks, ficut fpecialei oblatio, nes, fic fpeciales, immo lingulares orationes penonts applicari commendaflcot.

Nec u/iu *tcdtfia* Ianân Dei, fooâa Romana, ft omnium aliarum EcclcGarum catholicarum hoc ita foUicitc frequentarent.

Sed quia, ut etiam gentiles Philofophi fciunr, res habet *eft perfr&iu ft cteapietiu* fecundum propriam fpeciem, quam fecundum genus tantum: ut Petras habet effit nerfeftius & completius fecundum-quod eft homo» quam quod eil animal, cum bos ita bene fit animal ucut Petras, ft non perfc&ius ft magis Petro quam bovi conveniat effe animal: Sic ceteris paribus *frecialti uuitut* alicui perioon applicat» per Pmlatos vel religiofos, habent majorem vim prodeffendi peribo» cui applicantur, quam generales .

Si enim ia regnis terrenis ut docet experientia, aliquis de communitate per officialem Regi precibus commendatus fpecialiter ft fingtslariter, in hoc plus eflet commendatus, ft talis fpecialis ft lingularis commendatio effet plus proficua, & plus gaudiofa ceteris paribus, quam ubi folum generali commendatione in communitate cum aliis commendaret; munio magis apud illum Regem edeftem eft hoc ita . Ubi quis per officialem Regis, per Prela(una , qui gerit peribtiam Ecclefi», vel aliquam communitatem Ecdefiafticam, precibus fpecialiter & Cingulariter fibi commendatur.

Et ficut in ordine pr*dicamcniali non fo lum genera fed etiam fpecies ft individua: fic etiam in ordine orandi pro perfodis fimt non folum orationes generales, fed etiam fpeciales & fmgulares fociaod». Nonne eximius Propheta dicit David: *SUfrrera uti Deû.* Et ucut fpecies per differentiam abundat - genere, ut dicunt Metapbyfici ft diakeâici, fic fpecialis oratio, alicui peribo» per Prolatum, vel religiofos applicata ceteris paribus abnodat - generali oratiooc, per differentiam, qua ad perfooam illam fpecificatur.

ARTI G XX

Ctqfrnw aimuqfruam *FratriAu 9 tfi tanuaeui catu u faffr.*

Ifta articulus eft non tam erroneus, quam infanus.

Nam, pofito per adveriarium, cooccffo, effit Fratrem, Pradicatorem, Minorem, Auguflinenfem, vel CarmeUtam, vd Saritam, (Eremitam) malum, ft criminofam ft vins Chriftiaoe contrarium: *Si* tunc altaris ftudiofoiuaderet alicui tali Fratri, quod ftatirv salis mata effet, ft induceret Fratrem, quod cum dimitteret, numquid non calls fireundum adveriârium conferret magnam fpiritualem eleemofjruaoa fratri? Et quomodo ille adveriarius diceret , quod fic conferens eleemoiyuam eo fodo effet excommunicat»? Nifi forte, quiaadveriarius ille fententiat, quod no» eft conferenda fratribus, nifi talis jam in cafu pofito eleemofyna. Et indubitanter, qui fratribus t-ftam adveriarii impiiffimam deemofynara conferret , foadendo eis, quod - fisa religione ft fito ordine apoftararent ft ad hoc induceret, indubitanter ad minimum minori excommunicatione effiet eo fodo excotntmwicatus. Sed abiit, quod ille, quj conferret fpirinmlem vel temporalem eJeemoiynam talibus fratribus» U-Cla intentione, ut profrffranem fnam melius vel magis fulcire v«l quomodolibet adniti, ta obedientia, caftitatc, ft voluntaria paupertate, deducerent ft confervarent, fervatis eoram licitis ft expedientibus ceremoniis, rdigioafcus, ritibus ft moribus, obfervantiis, ft ut orationis & meritis fratrum talium ft communitatis cotum fierent participes, quod ralis inquam, io hoc faâo, eo ipfo effet excommunicato*. Abfit hoc nedum a feaientia, fed ah apparentia mentium piaram. Itera abfit, maod talis eo faâo effet excommunicato», qui fratrOms etiam delinquentibus conferret eleeaâofjaarn, ut cos ia vita naturali, animali ft humana recrearet vd folvaret. Cum ft Deus nnuceph in lege OM0Û1, *Dater.* a>. Ata *viuut Auuu fratri/ tat utt aveu uatu (f freltriiit, fti rti»· ut fratri tae, etfi am tfi anpûfvu frater ttpu,* WC *ufii utu, Suet û àuùtu taau, ft mat* apud *te, putinha fauat ea frater tuuf ú neifiat.* Et infra : *Si viStrie rfuau fratru tu eetifUffi* m *via, art Aaveu,* um *itjpiciu, fri frAlevaiir tau.* Si igitur debemus febveoire vite beftiaram, quanto magis vit» naturali hominum, um *aAfiaUe ualitia ia* tanta.Qpi* vitam naturalem humanam non degradat a dignitate naturali fuper vita beftiaram.

Sed forte, qaia adveriarius aflerit, quod ordo ft religio fpecialis, quos fratres profeft» fimt, funt contrarii religioni Chriflianu ft leEgi Evangelii, ft proinde, qni fratribus confetret deemofynam ad promovendum vel juvandum eoa in fuo ordine ft religione, quod co fafto effet excommunicatus, unia peccaret mortaliter fecundum iffum adveriarium : ideo ad impugnandum hanc aflertiooem taereticam tran icamus ad XXI. articulum.

ANNO cmtm

AIITIC XXL

' tlifett Mgnditier Kaiigleaen prvtMMw, fwafsavaaafw, raa Pogegmateroae, fueav Mndicaaivcn, roMitar iatpeier & iobMiar ad ebfervaotian naodattnm Dei·

Contra iflum articulum bareticum prie» eft

fe ReHgkxM» privatas in nova lege, qua fint ficut quadam fpecies, vel porter in modo religionis Chriflian*.

Et pro illo arguitur fic. In veteri kgt licitum fait fit expediens, fuifle Religiones privatas ^uafi quaľdam fpecies, vel partes in modo B religionis Judaice. Ibi fuit privata religioPbarifeenoH, quam dicit Paulus Apoftolus Mt. atf. certiflimam feâam religionis Judaice. De qua fuerunt Paulus , Nicodemus, Gamaliel, fit ceteri multi venerabiles Judci. Unde Apoflolus AB. Viri fratres: Bgo Pbarifvu fum, filius Pharifeorum, licet inter Pharileos currebat herefis, que dicebatur Pharlirontm.

Qpam etiam religionem Chriftus, ficur ft erdrâeav Jrrâfomw, approbat, cum dkit : Soper catbeiraee M& feint Scribe tf Pbarifai, non rdigioocm Pbarrfaicam improbando, fed maid fafta eorum, hypocrifin ftfimilia. UndeChriftus Mattb. 13. exprobando malitiam Scribis β(Pharifeis, non dicit absolute: vein SenkaC tr Pbarifù, fed addit: Ve vobis Scribe ftc Pharifei hypocritç! Reprehendendo noo ordinem, fed malitiam feribarutn, nec privatam religionem Pharifeorum.

Et poterant bajus feSt fuifle plure* nagit [peeielti rtligiettei Pbarifaica , varie fcilicet, •r&e ftc feparaie vite, ut ita dicamus, Jo-

Nonne religio Judaica Naxanrornm & lex foil quedam privata religio approbata a Deo? Cujus approbatio & difiilia inftitutio patet N«sv. 4

Nonne 8t ipfa Jalaica religio fuit fignaculo circnmctfionis, veftitu, viftu , ceremoniis plurimis, ritibus, cultibus, fudiciis & ceteris ta D Ubos varie circumflantionsta ex Dei approba tiooe? Quibus populus Judaicus ad legem timoris fiervandatn ducebatur , ftringcbatur & tenebatur . Circumflande igitur ille, fcilicet in veftitu fignato in fimbriis, in viftu fpeciali, tn ceremoniis, ftc. fuerunt licite ftc expedientes , ad legem timoris fervendam : Qnia autem U* arva, ltet anorii, rigeas mobedientia contra vite fnperbiam, in caftitate contra carnis concuptfcentiam, in paupertate fpiritus contra oculorum concuptfcentiam: Talis certe lex, ut fic perfeftius in his tribus verbis viget, ftt ut £c completius ft plenius adhuc fulcite, adjuta, ft promota, non minus, fed multo magis, quarts lex vetus,, lex timoris, apta eft fulciri, E promoveri, adjuvari, limitatis & regularibus, vcflittt, cjbo, ab&nentia, vigilia, orationibus, pfalmodia, ceremoniis, ritibus, carentia proKietatum, ft fic de aliis. Igitur, fi in veteri ge licebat, ft expediebat, ede privatas religtooes, qoc erant ficut fpecies, vel partes in modo religionis Judaic*; quanto magis licitum eft et expediens iu «ova lege eflê Religiones privatas, nu« fiat Gcut fpecies, vd partes in modo rehgionu Chriliaua. Ut religio Chriftiana pro ctMaqdamefito fo- pulçhritadmâ 6c circumaaiiâa varietate privatarum Religionum . Sicut ft Ec. Aclefia Chriftiana pulchra Ecclefiarum varietate efl intexta, feti. Romana, Patriarchalium, Metropolitanarum, Cathedrarium, Colkgiararam, Parochialium &c. Sicut enim teftante Chrifto

iΛΝΠ*° ** '

fpiritnaltt in Judaifmo, Scribe, appropriate qoodd ordinem, Pbarijai, quoad religionem: Scriba, in negotiis Ecclefiafljcis, Pbarifai in religiofis : fie, a fortiori, in cathedra Chrifti debent pnefidere duplices prrlati fpirituales in Chriftianifmo, alii yuaud aedravav appropriate in negotiis Ecckfiaflicis, alii yuaad religione·* in faâis refigioGs..A'j'w», ficut Papa, Patriarchae, Archicpifcopi, Epifcopi ftc. fectndi, Patres, Abbstes, Prcpofiti, Priores &c.

Propter quod ficut refpeâu primvrasv eft migna & nimis pulchra varietas Ecclefiarum , Romane Ecclefi*, parochialium ftc. ut ta&um 'eft :' (ic refpêâu rfecridentn debet effê multum pulchra varietas diverfarum & privatarum Religionum. Et primo datplichna religieamt, una Pefteffinataran, abfque propriciate, fire exproprietarie de bonis communibus communiter poffeflis viventium ; Alia religio Mendicanti*·*, fine poffcfltonibus, exproprietarie viventium.

Et utraque religio in luas fpecies, vA partes in modo pulchre debet effe diilinâa. Quemadmodum poouniur^Ct/lercrea/ê/, BnediSni , Praneafiratnftt ^Cattetuci regalem , fit ceteri de religione PeffqJinatoritM. Minoret vert, PraliCcotem , Aogitfiioeofn , ftc ceieti de religione Mnèlcentutu·.

Si enim felfio in cathedra Mofij duplicium pixlatoruin ipiritualium , ut Pontificum & Pharliatorum , in Judailmo, juxta illud: Soper cetbedran Mqfit jtiertot Scriba & Pbanfai Matih. 13 fit item: Coilegerant Pootijicrt C Pkarifti coocilioin,]e. 1x. Si, inquam , feflio illa fuerit figura leffioni* in cathedra Chrifti duplicium prelatorum ipiritualium in Ghnftianilmo , eo, quod omnia talia contingebant illis in figura, ficut & alia, de quibus t.Csrratb. 10. Ergo multo magis in Cbriftianifnw, quam in Judaifmo, oportet effe duplices prolatos fpirituales, Primi appropriate fuper negetii/ EccUfaflecif. Sccmiet, fuper religiàfii: Primi fecundum ordinem clericalem a laicis appropriate feparatos: Seconde!, fecundum religionem fpiritualem a fecularibus appropriate divifos: Primi, habentes appropriate regere ftc praeripere in divinis juribus : Seandoi, habentes appropriate regere & prxcipere inDeificis moribus: Prôww, ficut fpirituales reftores generales fpiriiualium & fccularium in Ecclefuftki juribus.* Jvcmdor, veluti redores ipeciales fpf ritualium in fpirituslibus moribus.

Quapropter ficui taâutn efl , quomodo refpeDo prittrenm pralatoran in Chriftianifmo eft permagna varietas pulchra Ecclefiarum, ita refpeDo fecmieron prolatanto» oportet effe aliquam pulchram varietatem Religionum prxfatarum.

Et pulchre prima divifione pooiiur daple* privet* religio, ut taâutn, que aliquantas fob. divtfiem recipiunt. Ut fic generalis religio Chriftiana perfeâoœ complementum habeat in illis fpecicbys.

, Qupropter etiam ficut hrreticum effet dicere , quod in Judailmo non licebit nec expediebat pro regulari difciplina Nazareis, quoad quafdam corporales ceremonias, Hon. 6. pro eiidetn deferiptas, 61 obfervantias fperiales cu ftodirent: ita hsaretkum eft dicere, quod in Chriftianifino non poteft licere ftr expedire pro

"··pro quadam communitate (pedali quorumdam Λ (pirituulium, Ac pro regulari eorum diſciplina ſpecitfu habitus in colore *& figura,* (pedalis v,dus, (pedalis abftinemia , vigilia , taciturni-us, cantus horas, & ita de'aliis, tali intei*-' tione inventis Ac inftitutts, ut communitatem illam, & perfonas ejuidem communitatis ju-vent À promoveant, five ut figna, five ut res, ad cuftodicndum ardius, quadam (pedali regulariquc neceflitate & dilciplina, novam le-gem amoris Dei fit proximi , vigentem io obe-dientia contra vite fuperbiam, in caftitatecon-tra carnis coocupifcentiam, fle in paupertate (pixitus contra concupiicentiam oculorum.

Et quid nccefle eft nos multum dticurrere pro valido argumento, quoi Religiones priva-tc, memoraix (uperius Ac alise, fint laudabi-les Ac utiles io religione Chriftiana ? Er quod catholicum eft, tales efle bonas Ac fandas? Ecce validum Ac (crurum habemus argumen-tum, fidem fcilicet Sand* Roman* Ecclefi*, capitis omnium Ecclefiarum in terris, qu*fir-miter credit, tales religiones efle fandas Ac *ju-*ftas, lient Ac eadem efle tales approbavit Ac confirmavit. Hoc argumentum eft nobis valce ludicicns ad herefis confutationem contrarix, dicentis: 5/ *aliquis ingreditur religiomm priva-tam qiiamcumtpse, tam Pcffefjionatorum, quam Men. dicantium , redditur ineptiar & inhabilior ad ob-ferv.intiam mandatarum Dei.*

Hoc idem argumentum eft nobis rque fuf-ficicns ad confutandum XXII. XXIII. XXXI, XXXV. XL1V. XLV. articulos, &c.

ARTIC. XXII.

Senifi inflitnentes Religiones privatas fie inflitnen-di peccarunt.

ARTIC. XXIII.

Religiqfi viventes in Religmubut privata non font dt religion/ Cbrtjiiana

ARTIC XXXI.

Peccant fendantes clanfira , tf ingredientet font viri diabolici. jam fupra did»

A R T I G XXXV.

fnprediens Religionem, ont aliquem Ordinem, eo spfo inhabilis eji ai obfervandum divina pru-cepta , me per .onjeptens perveniendi ad re-gnum calorum , mfi apofiataverst.

A R T 1 G XLIV.

Auguflinus , Pemaru.i, , Benediilut , damnati Jnnt, nfi panituerirt de hoc, quod habuerunt Pifrifanes, & snftituermt & intraverunt Reli-giones , & Jic a Papa ufque ad infimum reli-gio:xm omnes funt buretici.

ARTIC. XLV.

Omnes Religiones indifferenter introduit font a diabnits .*

Contra omne; hos articcMos hic enumeratos, & quemlibet eorum tft argumentum validum, prxclara fcilicet tides prxdiAa (and* (edis A poftolicx, Ac land* Romar* Ecclcfi*.

Contra illos etiam eft (ententia Chrifti *Mat-th.* ij. (ub allegoria Scribarum * Pharifeo-rum in cathedra Mofis (edentium in Judaik mo, praecipientis obedire duobus generibus Pre-latorum (piritualium mChrillianiimo. Quorum generum unum per *Scribas,* aliud per *Pbari-faas* allegonee figuravit Ac dixit. Sicut per A-brabam, habentem duos filios, unum de libe-ra , alium de ancilla, allcgorice duo Tefta-menta dicta (unt, Gal. 4. Qtorutar generum Pnrlatorwn unum appropriate prstfidet in ju-ribus Ecclcfiallicis, aliud in moribus religio-fis. Et ficut reipedu primi generisPrclatorum multifariam Ecclefix in Chrtftianiimo (unr di-ftind* : ita rcfpedu fecondi generis pnefideo-Bthim pulchra varietate private Religiones ineo* dem 'Chriftianifino fande Ac jufle lunt divifie.

Contra eafdem etiam eft verita* catholied , ifta videlicet. In Chriftianihno licitum eft, efle aliquam communitatem ipecialem fpiritua-lem, tau *communia in communs habentem,* etiam pro regulari f(>eciali düciplina fuorum fup-pofitorum ipecialem vellitum in colore & in figura, *ipecialem* vidum , ipecialem âbfti-nentiatn, fpeciale filentium , vigilias (pedales, canius (pedales , ceremonias & obiervantias corporales in Eccicfia, & in dormitorio , ora-torto, refedoiio & , Spectile votum obedien-ti* , caftitatis, voluntariae paupertatis, tali in-tentione inventa, inftitnta, accepta, pro qua-Cdam ■ce■i religione profeffe, ut communi-tatem illam ſpecialem Cc perfonas ejus caufa ■Communitatis juvent & promoveant, live ut figna , five ut res, five ut figna & res fimul, ad cuftodicndum ardius, follicitius, libentius, expeditius, indillradius, perfedius , & liberius novam legem amotis Dei & proximi, de quan-to lex illa potiflimum in valle miferix vget in obeuientia contra lafcwiam, & voluntaria paupertate contra avaritiam .

Et coofimditer licitum eft, efle quatm/am lpecialem communitatem lpiritualem *poflcjfint t:>norn'H tempcranum carentem,* in membris fuis fine proprietate ficut & priorem viventem , (pe-dalem vellitum , ceremonias Ac oblervantias corporales, Ac cetera tslia pro (pedali religio-ne protelis cufioc'ifotem, Idi iutentiooe, qu* eft.

Si emm licilum eft, in Chtillianiimo efle quafdam *communitates fpecsalesjocularium,* far-torum , futoium, fabrorum ôte. Quomodo non erit licitum, in eodem Chriftianiimo eflê qua(-dam pr*diâas *duplices communitates fpiritua-hum ?*

Et cum omnia mihi licent, ut dicit Apo-ftolus, 1. *Cor.* 4. quomodo ipecialem commu-nitatem fpiritualimn habere ipecialem vcftitum & viflum , A(ita de aliisiurerius exprédis, Ac fubintelieAis, in monatieriis, pro obfervandis approbatis, Ac non habere fingula talia etom-Enia fimul in uno involucro, ficut in communi-tatibus pro obiervendis habentur, non erit li-citum? Cum hoc in le nec mortalis occ vc-nialis peccati includat rationem.

Qualem enim *rationem* cujuicumque *peccati* includit, ipium probatum et examinatum *vo-vere* obedientiam alicui pr*lato alicujus com-munitatis (peciaiis ? Cutn dixerit Chriftus: *Sst-per cathedram Mtfs federsmt feriba & Pharifeti, quacumque dixerint, facite.*

Vovere cafticatem , voluntariam paupertatem, er eodem voto le adftringere ad figna et res, ad habitus et privationes, et ceremonias, ob-

(et.

-ferramias Ac. pro obedicatia, caftitate , pau-A
iWQ pertate, ad implendam dedtooem Dei fit proxioB* «<1*dnh»s. Et dicere, quod talia figna & rea non poffint juvare A promovere ad jam d>da bona patuira, eft nimia *deliratio.* Dicere etiam, quod intentio fupra dida fit impoffibilis, illicita & irrationabilia, eft nimis impius error.

Veritas ergo catholica, aliqualiter fuperius confufe commemorata , articulos ptzdidos pictu ratione confutat.

Irrefragabile etiam *tcflimonium* infufpedorutn teftium /imAaraw, qui potius elegifteot mori, quam deliberato animo falfum pro vero, vel incertum pro certo aflerere. Sicut fuerunt Beatus *Benediffus Mesrtimu , Aegufiinut , Hie-* B *ravsrar, Ambrons, Gregorius, Bernerdns, Do* minient , Fruncifcus , Thames de Aquino:* El ita de aliis fandis innumeris & fapientibus, qui teftati Religiones privatas in Chrtftiamfmo effe pias & fandas, confutat validttfimc articulos paedidos, A eos ollcndit haeretice efle eirooeos. Et fupcrftuum effet hic teftimonia aliorum recitare.

ARTIG XXIV.

Fretres tenentur per labores manuum vifiniti acquirere, am per mendicitatem.

Illum articulum etiam condemnat fides fande fedis Apoftolicn, A Romane Ecclefie, que firmiter credit, licere A expedire fratribus Minoribus , Praedicatoribus Ac. Vidum per mendicitatem querere, ut aititlima paupertas eorum abundet in divitiis (implicitatis eorum, fient Aportolus X. *Cor.* 8. dicit, fadum efle io Ecclefiis Macedonie, in quibus talis gratia data eft, quam notam facit Corioirtiis.

Que enim altior eft paupertas, quam carere A indigere vidu A amidu voluntarie quantum expedienter fieri poteft: Et io tali carensia & indigentia eofdem querere adu licito, fecundum (eque abjcftiflimo, fimplicilfimo, A fecundum partionem verecundiae pcenalifCmo ad inquirendum & confequendum vidum & ami dum. Gun aut mendicius vel mendicatio fit •dus licitus querendi A confequendi vidum A amidum, & fix io genere *itio* pre omnibus adiis licitis adibus querendi et confequendi viAum et amidum abjedHlimus, fimpiiciftunus et maxime poenalis, fecundum partionem gravamen vcrecuodie, non corrupti, fed vi laudabilis pudicitie vigentes.

Dum ergo fratres Mendicantes ex voto et fecundum Religionem foam ad honorem Dei pro falute fua, et in aedificationem proximosum, fic militant contra oculorum concupifcentiam, uc vidu ec etiam amidu, in quantum licet fieri et expedienter potit, voluntasie careant, eis indigeant, et eadem confequi quaerant licito adu in genere abfcdiffimo, fimpUcirtimo w et partione verecundi durirtimo ipfi animo, ad quaerendum et confequendum hujufnjodi vidum et amidum, qualis eft adus mendicitas vel mendicatio. Quis uifi infidelis negaret, qpod talium fratrum 'in hoc fado altirtima paupertas abundet in divitiis fimplicitalis eorum ? Sic fandi Francifci, & Dominici, et aliorum verorum fratrum dc Religionibus Mendicantium, io tali fsdo ah illima eorum paupertas abundavit in divitiis fimplicitatis eorum.

Sanda ergo *fedes Apojlolica* hoc vigilanter A fideliter attendens *apprebevit* , A confirmavit *fpocieUt FteUgioms fratrum*, ut fecundum teligiooem fuam ex voto ad honorem Dei, pro falute fua, et in aedificationem Ecclefiz et proximorum , in communitatibus, et ordinibus (ilis fic militarent contra oculorum eoncupifcentiam, ut jam didum eft. Ubi eorum altiffima paupertas fupra deferipta abondaret in divitiis implicitatis eorum per adum et fidum licitum, abjedirtimum, in genere fao fimpltcifluDum, et in animo amariifiinum ad querendum et confequendum vidum et amidum, fcilicet per mendicitatem , feu mendicationem . anno CHKtsTI *****

Sanda ergo *ct* reda eft fides landae fedis B Apoftolice et Romanae Ecclcfix , qua fides credit, fratribus licere et expedite ex voto ct fecundum Religionem fuam ad honorem Dei pro falute fua, et in aedificationem Ecclefia et proximorum , militando contra concupifcentiam oculorum, non per laborem manuum , fed per mendicitatem vidum et amidum quatere. Et confequens contrarium hujus eft infidelis error, quod videlicet fratres per laborem manuum, non per mendicitatem debeant vidum. querere.

Ubi autem adverfarii garriunt in contrarium, dicentes: Quod feriptum eft *Dent.* ,4. *Et omnino indigens tf mendicus non trit inter vos.* Ex quo videtur, quod fratribus non Lceat, C nee expediat mendicare. *Refpondetnr* , quod hoc didum non prohibeat iimplicher , elTe indigentes et mendicos inter Judcos. Nam feriptum eft *Dent. 16. Non deerunt peuperes in terre bebitetionis tnu, idcirto ego prucipio tibi, nt opertes neanum tueset frotri egeno* CT *pettper i.* Nam et *Lexarns* in domo divitis mendicus erat. Et , qui *tuens* erat natus , quem Chrillus iilumitutvit, mendicus cut, *Jo g.* Et *ciendus* ex utero matris fuz , quem Petrus verbo fanav>t, ponebatur quotidie ad portam templi, que dicicur ipecioia, ut ~~peteret~~ eleemofynam. *Aff.* j.

Omnino ergo egenus et mendicus poteft dici » cujus indigentia ncccffitatis non relevare- D tur , nec mendicatio petitum tale confequetur. Sicque, *mw erit omnino egenus if mendie» inter vw, ut benedicet tibi Dominus,* dicit Undus Moles .

Ex hoc autem non fequitur, quod non liceat et expediat, fratres per mendicitatem vidum quzrerc .

Allegant illi adverlarii adhuc aliud Sapientis, qui dicit *Proverb. JHendicentem peupertotem & divitiei ne dederis mibi, fed tentum viOuilieo tribue neceflarie.* Poteft dici, quod ibi Sapiens loquatur in pertona communis vd communium hominum , communem vitam humanam ducentium, quibus in tali et fecundum talem communem ftatum humanitus vivendi non expedit elfe pauperes, vel habere divitias, ex caufis ibi per Sapientem exprefiis. Sed quid hoc contra Clniftum, beatam Virginem Mariam, fandos ApoÜolos, et innumeros iandos paupertatem glorrofe tolerantes, ampledentes çt tenentes?

t

ARTIC, XXV.

Omnes fxnt Simaniaci, ft obligant arare pro ulus, til in temporalibus Jubvementibus.

Contra hunc errorem primo oflencUtur, quod licitum fit fe obligare «1 orandum pro aliis. Nam & *Cbriftut* tic fe obligavit cum promittens diceret dtfcipulis *Jo. 14. Si diligitis me, mandata mea fervate, tj ego rogabo patrem, & alium paracletum dabit vobit,*

hem, licitum eft pro iubventionibus in temporalibus obligare ad retribuendum fpiriiualia. Sic emm *Cbnftus* obligavit fe pro fubventione in temporalibus ad retribuendum fpiritualia, cum promittens diceret *hoc. 6. Doit, & débiter vobit; Menfuram bonam, & confertam, coagitatam, Et jupereffluentem dabunt io Jfuxm veftrum.* (Jnde & hanc promiflionem & obligationem juramento confirmavit *Mattb.* 10. dicens. *Quecumque potem dederit mi ex minimi ιβιι, celicem aqua frigide, tantum in nomme dtfcipnli, amen dico vobis, nonperdet mercedent fiiam.*

Ex i'iis çlare patet, quod licitum eft fecundum Evangelium obligare /■ ad orandum pro alus in temporalibus fubvenientibus; Sicut pro ftipendiantibus quodammodo *orotores divinos,* vel ficut pro fublervientibus (fubvenientibus) in C fubventione in temporalibus pro mercede orationis ad Deum. Ita quodfubvenitfnte» in temporalibus ftnt ficut quidam ftipendiante; ipios oratores ad orandum pro eis ad Deum, vel lint ficut miniftri oratores, fervientes eis fubventoribus in temporalibus, pro mercede, quz etl oratio pro eis ad Deum. Sicut dans potum uni ex minimis iftis, quos Chrifttts monftrasi., calicem aqnx Ingtdx in nomine diteipuli, tn ho- fervit prej mercede beatitudinis, iccundum Evangelium.

Ex quibus patet ulterius manifefte, quod hoc eft hrreiis, ut pote quod fit fitnonia obligare le orare pro aliis in temporalibus fubvenientibus, cum iccundum Evangelium hoc fit licirum. puta, obligare (e orare pro aliis in tempo-. ibus fubvenientibus.

Ex quu ulterius patet, quod erroneus eft ait.~u.MS ;am didus. Cum multi probi, religion V communitates religioiorum obligant le urs «Ius, in tempotalibus cis fubver rnttb· · i"mïo ordine recipientes ab aliis .iibvet.: Ciirs m tempotalibus, ad hunc finem, ›' pro cb orent. Non perverto ordine Orantes d Deum pro aliis, ad hunc finem, quod fubventiones m temporalibus ab eis recipiant. Sicut in limili dicit *B. alxgullimti: Cornedamus et pradiccmui, non prodicemus ut comedamus.*

ARTIC. XXVI.

Oratio prefciti nulli volet.

Contra hanc hzrefim eft, quod fcribicur *Mattb.* 18. de prxfcito & oratione ejus, ubi dicitur; *Serve neptem, omne debitum dimi/ftibi pro eo, quod rogafti me tJc.* Et infra: *Et irotns Domines ejui tradidit eum tortoribus, quoad ufjue redderet univerfum debitum: Sit Et pater meus colefiis faciet vobis, fi »0» remiferitu xnufquifque fratri fxo de cordibas vefins.* Ubi patet, quod prrfritus oravit humiliter in fide Afic caritate, dicendo: *Patientiam babe in me, Domine, Et omnia reddam tibi. Et mifertxi Dominas fervi illius dimifit eum, Et debitam dirai-Jit ei.* Oratio fua muhum ei valait, qua impetravit dimitfionem omnis precedentis debiti. ANNO CHRfSTt

Et abfit, quod gladius przfciti Imperatoris, Regis, Principis, vel alterius temporalis Domini increduli alicui non valeat, cum tali non fine caufa gladium portet. *Dei enim minifler eft,* vindex in iram ei, qui malum agit. *Rom.* 13. Et ibidem. *Dti mintfter eft (ibi in bonum.* Bonum fac fc habebis laudem ex potèftate talis Principis. AbGt igitur, inquam, quod talis przfciti poteftas fic gladius alicui valear, fic przlciti oratio, ex caritate fit ieBeundum gratiam gratum facientem faâa, nulli valeret. Cum fecundum talem orationem caritativam, fic grate Deo faâam, quz in hoc eft julliiia fic opus juftitie, ipfe orans fit dignus fic meritus beatitudinis, quz eft merces juftitiz, quam ex illo opere juftitiz coofcqueretur, fi non ex poll per peccatum mortale illam dignitatem gratuitam, fic gratuitum illud meritum deperderet. Etiam talis catitativa oratio excludit peccatum mortale fibi in fubjcâo incompoftibtle. Poteftas autem imperatoria, regia, etiam tphus increduli, non reddit eum dignum fic meritum beatitudinis, nec talis poteftas pecccatum mortale a fubjccto ia quo eft excludit.

Etiam ilia hzcefiseft contra illud, quod feribitur *alpoc. 3. Tene w>d babes, ut nomo accipiat coronam tuam.* Ubf. patet, quod prrlcitus oratione caritativa poteft tenere per fpern coronam beatitudinis, quam deperdit poftea per peccatum finalisimpeenitentiz, fic per alia. Et per confequens oratio przfciti multum valet.

Immo oratio przfciti facerdotis, io perfona Ecclefia, quam gerit, fida, etiam extra caritatem, ex officio facerdotali, de te canonico fic legitimo ad orandum pro populo non caritawve de fe ex officio multum valer, juxta illud *levit.* 4. *elnima qua peccaverit per ignorantiam, & jecerit unam ex bis, qua lege Domini prohibentur, & peccati rea intellexerit iniquitatem Dfuam, offeret arietem immaculatum de gregibus facerdoti, juxta menfuram uftimationemque peccati, qui orabit pro ea, quia nefeiens Jecit, & dimittetur ei, quia per errorem deliquit in Dominum.* Et ibidem *Levit.* 4. fit repetitio pluries, quod iaccrdos rogabit pro Principe fic peccato cius, pro populo fic peccato ejus, pro anima communi de populo fic peccato ejus, fit remittetur ei.

Eccc, quomodo oratio facerdotis valuit pro dimiffione peccatorum. Nuinqutd autem crediinty, omnes iacerdotcs veteris legis, taliter orantes ex officio pro peccato Principis, populi, vel animz communis, fuifle przdeftinatos fic nullos przfcitoj? Et fi oportuiitct foliusprç-E deftmati facerdotis oratio quid vaiuifle pro dimftlione peccau, fic cum Princeps, populus, vel anima communis de populo Judaico, de quolibet eorum facerdoce fuerunt penitus invehi, fi eflet przfcitus vel przdeftioatus, fuiflent penitus incerti, fi oratio ejus vaiuiflet ad dr mtllionem peccati. Nuoc cutem, quia Dominus certifiçavir illos per legem luam, ut fafta oblatione legali per eofdetn, & oratione per facerdoiem, quod peccatum eis dimittatur: Igitur indi&reos fuit, five per przfcitum vel przdeftinatum facerdoiem talis oratio pro eifdem f eret. Igiiur articulus eft heretteus.

AR-

aNNO CHRISTI

ARTIC XXVII.

Omnia da neceffitate abfoluta eveniunt .

Ifte articulus eft nimis periculofa hzrefis, contra Scripturam Sacram, contra rationem , diffuadens conciliari, negans dignitatem meriti, excufans totam culpam demeriti, inducens ab una parte defperationem, dc alia parte prçfumptionem, negans contra fenfum , experientiam; rationem, fit feripturam Sacram, omnem rtfiflentiam , & omne impedimentum-

Nam iuxta illam hzrefim nihil potuit evenire, nifi quod eveniebat. Nec quicquam poreft vel poterit evenire, nifi quod evenit, vel cvenier Nec poteft, potuit, vel poterit quicquam boni vel mali contigifle vel contingere, nifi de fafto contingat, contigit, vel continget. Nec potuit quicquam boni vel mali, quod fuit , non fuifle, aut quod eft, non effe , aut quod erit , non fieri, vel in finurum efle . Scriptura autem facra manifefte fententiat contrarium.

Nam Chriftus dixit Petro *Mattb. 16. Converte gladium tuum in locum fxum . Omnes eùim, qui accipiunt gladium, gladio peribunt. An putas, quod non poflim roger Patrem meum, if exhibebit mihi plus , quam duodecim legiones Angelorum, quomodo ergo implebuntur Scripturo, quia fic oportet fieri ?* In his verbis Chriftus reprehendit Petrum, quafi diceret. Tu unicusC impotens, fragilis homo, conaris per gladium prohibere, ne captiver in mortem, non habes licentiam ad hoc. Nefcis, quod unusT Angetus Domini percutât in caftris Affyriorum 180. millia, *Ifa.* 38. Aut es infidelis, male & infideliter fentiens me, & Me patre meo? Quod non poffim rogare Patrem mourn, & quod ipfe ad rogatum meum exhibebit mihi, nedum unum talem Angelum, fed plus, quam Ii. legiones Angelorum, ad defendendum me.

Ecce, quod Petrus male fenfiflct, fi putaffet , quod Chriftus non poffet rogare Patrem, & quod Pater ad rogatum fuum exhibuiffet fibi plus, quam 11. legiones Angelorum. Sicut in firmli dicitur in Pfaimo ; Et male *locuti* funt de Deo ; Disterunt : *Numquid poterit Deus parare menfam in deferto ?*

Cum erga Chriftus potuit rogare Patrem, ut Pater fibi exhiberet ad defenfam plus, quam JI. legiones Angelorum, & non eft ita fa&utn : Potuit igitur fieri, quod non fiebat. Quod eft contra Articulum pizdiftum, & ejus fententiam hzreticam.

Sed hic dicunt* adverfarii hzretici, quod Chriftus non potuit rogare, nec Pater exhibere, fed, potuiflet, fi voluiftct. Et ita debet intdligi, quod Chriftus potuit, id eft potuit fi voluilTet.

Et ita gloffant alias fcnpUsras, qur contra eos allegamur, dicentes, quod Dtus non fimpliciter poteft facere, quod noo facit , fed fub conditione, ut fi vellet, poffet.

Sed contra iftam haereticam Gloflam arguitur, Qpia tunc etiam poteft *dici,* quod Deus poteft fe annihilare & deflrueie, flt poteft (e ztcrnaliter damnare feu condemnare. Et fic 4c aliis talibus fumme hxietics diftis.

Patet tamen contrarium. Quia qua ratione concedunt, quod Chriftus potuiffct rogare Patrem, &c. Ad talem fenfum iolutn, quodChriftus potuiftet, fi voiuifset · Sic etiam ad confimilcm lenium habent concedere, quod Deus lpoffet fe annihilare & deftruere, id eft, poflet, fi vellet. Et fic ego poffum me facere omnipotentem Deum, hoc eft, poffem, fi vellet Deus.

anno Chkisti M,'

Hzretica eft ergo illa Gloffa interimens catholicam Chrifti intentionem, it fententiam, quantum in ea edet, & inducens locutiones contra Deum fumme blafphêmas.

Ideo contra illum articulum hxreticum adhuc aliquar aliae Scripture inducantur. Scribitur autem· *Marci* 14. quod & Chriftus djxu . *Abba, Pater, omnia tibi poffibtlta funt, transfer calicem a me hunc. Sed non quod ego volo , fed quod tu vis, Pater*..Ecce, quod Chriftus pre mifit : *Pater, tibi omnia poffibilia funt,* & addit.· *Transfer calicem hunc a me.* Vel igitur fuit Patri potâbile transferre calicem illum ą Chrifto, vel non . Si *fic*, ôc cum Pater non tranflulit, (equitur quod .Pater aliquid poteff facere, quod non facit. Et habetur intentum contra illum articulum, & fententiam ejus hç reticam . Si *non,* tunc Chuftus impertinentet & fiulte oratione fua ad Parrem , poftquam dixerat : *Pater, omnia tibi pojfibiha funt,* fubintuliflet: *Transfer a me calicem hunc,* eo, quod transferre calicem illum a Chrifto, non fuit nec potuit else unum de poflibiiibiis Patri, juxta adverfarios. Confequens autem eft haereticum nimis & blafphcmum. Igitur & articulus przdiilus.

Item, fandus *Joannes Baptifta* Pharifiris & Sadduczis, qui venerant ad cum circa Jordanem, ubi baptizabat, inter alia dixit: *ht ne velitis dicere inter vot : Patrem bibemus Abraham. Dica Vobis., quod Dent potefi de laptdibut iftis fujcitare filios Abrabu* . Ubi fecundum beatum *C bryjoftomum, Joannes* dcmonflravit lapides, qui de medio abeo Jordanis fueruntexpoitati, dum filii Ifraelis per illum tranfierunt . Cum autem hoc Deus non fecerit, igitur pofell facere, quod non facit, neque faciet vel fecit.

Item, ad *Hcbr. ç.* d'cit Apoftolus: *Fide obtulit Abrabam Jfaac, cum tenlaretur tf* Kiugenitetm *offerebat, qai jnfceperat reprcmifjiones , ad quem dihlum eft,. quod m Jfaac vocabitur tibi D/emm. Arbitrans, quod tf mortait fufcitare eum potens eft Deui.* Ecce quod Abraham fide «ibitratus eft, quod Deus potens eft fulcitarc a mortuis *filium fuam Ifaac* ad procreationem feminis, quem Abraham voluit omnmo occidere. Cum autem Deus illum non fuicitavit a mortuis, igitur potens c11 Deus facere , quod non facit.

Item, f. *Cor. ç.* dicit Apoftolus: *Numytid non habemus poteflatem, farorem mulierem cir. cumducere, fieut tf ceteri Apofloh , tf Jratres Domitu* , dT *Cephas 3 Aut {olus ego tf Barnabas non Labemus poteflatem hoc operandi tfc.* Et infra: *Sed non fumus ufi hac potefiate.* Ecce, quod Apoftolus habuit a Deo poteflatem faciendi, E quod non fecit. Potuit ergo de poteftate illa aliquid fieri «el evenire*, quod non evenit . Et, fic non omnia denecefliute abioluta eveniunt, quzeumque eveniunt.

Item, *Apec.* 3. *dicitur: Tene, quod habet, ut ruma aectpiaf coronam tuam.* Ecce, quod aliquis poteft habere coronam beatitudinis, 6c poteft eamdem non habere . Quomodo alias diceretur coniultive, *Tene quod habet,* & adderetur comminative : *Ne alius recipiat coronam tuam,* rufi & poliet coronam beatitudims adipifei, & pofset ad eam non perveniie. Nifi etiam, quod unus tenet per fpem, polsct al

reti

-------------itri dari per rem, ptimo deperdente, quod A Oeniat, aut quod illud. Et ha deqtubufetun-

CHHJsn debetur, ut illud finalior io re teneret, 1 fit pcd&deret coronam, (cilicct Omnium fando-rum, que eft Deus, Trinitas.

Irem, *. Rtf. *4. Trium optio dabatur David a Domino per Prophetam Gad, quod digeret unum cx illis, quodcvtnque vellet, ut Deus aut faciat fibi annis feptem pati famem in terra lirad, aut tribus menfibus fugere adverfatios perfequemes, aut tribus-diebus habere pefiilcmiam io terra. Ecce quodlibet illorum trium fuit poflibile evenire. Alus ita finitum fa'ffet dicere.* Haram triam praenominatorum da/wr tiU 9fi>t. Blift aaam, pasd C*-latrit, cx iit A Dear faciet liH. Sicut ftultum fuiflet dicere.- Horum trium a Domino B datur tibi optio, aut, quod tu David fis Deus omnipotens, aut quod tu annihiles Deum, aut Ître peftilentia trium dierum fit in terra tua. lige unum quod volucris. Qpia igitur quodlibct illotum trium m optione David pofitorutn fuit poflibik evenire, fll fotam tertium evenit · igitur cil portibile evenire, quod non evenit. Et poffibilc eft non evenire, quod evenit . & per conlcqueus articulus cum lus lententia eft haeretici s.

Patet igitur ex his flt aliis multis fcriftxrii^ quod nimis pcriculofa hr refis eft contra fctipti'-j:n lacraro iûe aiticülus.

Quomodo autem ratw obviet illi articulo, potctl aliqualiter fic patere. Accipiamus unum, C qui non ttniet Deum. Et argtutur fic: Iftc tufte ddxt umere Deum, juxta illud Ectltfieft. xfamo. Deam time, C meadete cj>u tkfervA, hoc eft, emafi btmt. Tunc fic : Ille juftc debet timere Deum. Igitur rationabile eft, quod timeat Deum: Et ab alta parte , quia ille son timet Deum, igitm , fecundum articulum, non eft poffibile, quod tHe timeat [\um. Et cx conlequcnti, fi non rfl po Irbilc, non eft rationabile quod ille timeat Deum. Et fic erit rationabile, quod ille timeat Deum , ÎX not ent rationabile , quod ille timeat Deum. Ecce expreua formai.s contradidio. Hanc ergo contradidtonem oportet concedere ad. erfartos, vd dicere, quod iolum ttmrntcs & ufiigetues D Deum, ôc nulli alii unentur β debent jufto debito timere & diligere Deum, vel quod aliquis ;ufto debito tenetur & debet timere fle diligere Deum, flt tamen uon eft rationabile. quod eum timeat & diligat , vel quod fit r .-ttoaaufic, led nullo modo poiiibilc quod ille Deum timeat & diligat,, vel quod fit poiΓώι--lc, quoo ille Deum timeat a«. diligat, & tamen fi ille Deum timet & diligit, Deus an. nihilabitiM , quia ad impoftibile (impliciter (equiiur de r.cccIritate quoJlibet, & quia per adveriarium eft limplicitcr impolübilc, qrod ille timet & diligit Deum , dcmonftrandoeum, qui non timet Cc dilipt Deum. Eligant adverfarri quodeumque iftorum prud^orum , & B metit tnanifeile eis eft coati ana , fitnilitcr Cc pia fidei.

Quomodo ergo ifte articulus difluadet conciliati, manifellum cil- Quia datisqnibufcutnque duobus contradiâoriis, inter quae quis vellet conciliari unum illorum, juxta illum articulum , eft fimpliciter neceifarium ficut Deum ede, fle aliud eft fimpliciter impoflibik, ficut nihil elle. Igitur, quam ftuhum effet confislere, fuper hoc, aut quod Deus fit, aut quod nihil fit, tam ftuhum effet confulere fuper hoc, aut quod hoc cootrad iâoruxn illorum

que figoaiM contradiAonia.

ANNO CMUm

Qponsodo antea iUc articutae neget dignitatem meriti, quo quia habet mereri beatrtudioem, m mérites v«l dignus eft beatitndine, patet fic: Nam homini data eft duple* naturalis Ubertae, tibertaa cootradiftionis, fle Uber, tas final» ordinationis, contra duplicem necti- fitatem, fcilicet coaftiotns ab extrinfeco, fic naturalis tmpulfionis ac inclinationis ab intrinfeco.

Iiifrtti sMs/radMMws eft data homini contra necefittatem coaftioota ab exrrinfcco, ut homo non ab estrinfeco aliqua neceflitatione coaftus fit, bane vd male vdle, fed l&ere, comradi&orie, ut bene velit, raUa^ Dei aÆfteate aw peu bene velit, gratia defifleme.

IiirrtM etiam Jhmiii m&mtimù eft data homini contra neceflitatem naturalis ioclinationta. Ut homo ooa ab tntrinixo fit neceifitatus ad teneodum, pergendum , fit ingrediendum ad finem fuum, qui eft beaiitudo patriae: ficut nes mere naturales neceflitate naturalis inclinationis font db intrinfeca neccflitate ad tendendum, pergendum, fit ingrediendum in fines fune.* Sed quod horna libere, abfque neceflitate, aut gratia Dei adjuvante, prnvenieme fit fubfequente, tendat, pergat, ingrediatur io beatitndincsn, aut quod gratia tali abiente tendat, pergat fit cadat in aeternam miicriam . Dignitas ergo meriti io creatura rationabili eft in tali duplici libertate fira, ut abfque neceffitatioac, «b estrinfero, vel intriafcco, bene velit, pergat fit ingrediatur verius beatitudinetn , gratia Dei adjuvante, pnevenicnte Sc fnbfequente ·

£l quia ille articulus hoc negat k ergo negat dignitatem meriti in creatura rationabili .

Qpotxtodo autem infideliter cxcufet totam culpam demerui, Cc manifeftutn eft. Quia fl-ve peccator omittat bonum feu committat ma lura , femper >uxta illum articulum a tota culpa excuhatur. Nam fi Chrillus in die judicii omittentibus bonum dicet: Quare non timnifiis nec dilcxtftis Deum? Sicut Dominus pratcipit vobis.* Podet .quilibet fecundum illum articulum rcfpondere . Nullo modo plus de omnipotentia tua potui hoc facere,* quam quod ego fuiflem Deus, (impliciter infinite diligens, laudat» fit honorans te , ac Patrem tuum ac Spiritum S. tuum . Si ergo vis mihi primum imputare, imputa mihi fic fecundum. Corn autem fecundum non potes mihi imputare, ne* que igitur primum imputa mihi. Quia, quam impoibbileniit fit eft fecundum, ita fic primum. Et per cooiequens, quam non rationabile fuit fecundum, tam non rationabile fuit fleet! primum , quod te Deum timuiflem , dilexiflem . Ei ita de omnibus ornithonibus. Quomodo ergo Chrillus in die judicii dicet fervo nequam, negligenti · Dt tort tm it fttvtmrpum: Et infra : Qert ma ltdifli ftexrnam meem ei mraréas, Ü eg· tussiras cam tflarû txt^iffem atiy* iliam? de quo lac. 19.

Similiter de peccato commiflionit diceret fecundum illum articulum : Ego de omnipotentia tua fit omni poÆbilhate excogitabili non pottu iftod, quod mihi improperas, declinare. Igitur, ficut non potes mihi imputare, quod non feciHi me Deam omnipotentem aid diligendum, laudandum fit honorandum te fimpliciter, infinite, fic nec hoc, Quod non declinavi peccatum comœiÆoni». Et ficut ulterius

•—'"''"'ᴛΠ· P°*α «"foi imputare, quod ooo do-clinavi malum commiffiook vd a malo com. miffiooia: iia οαα potes oAi impotaro, qood illud fed. Sicut enim boaom facere cfi om pars ioftMo, ft declinare a malo alia pan.* Sic facem oadom efl ana pars infeftiti·, ft

poflfet, eadem ratione nec aliud.

Quomodo vero articulos iffe ab ana Farte

edum, nefcientes, 6 profesti vd prodeftinati, farnus omnino lecuri ft certi, qood Deus poteft nos falvare. Et fic focari poftamas eum pro falote asseraa invocare, *otoai* pvorfos dobetare ft diffidentia ft tneerritudios procul mota. Plena fecuritate ft tota ccrtiroditae *teaui* ft certi fonxM, quod Deus fimpliciter ft omnino infinite potens eft, fciens, benevolus, ft voluntarius falvare nos, dommodo non pduerimos voluntarium obicem ex ooftrs fola ft io noftra voluntate naturaliter libera, duplici libertate, cootradidionts, ft finalis ordinationis. Scimus eoun, quod potens eft Deos omnia facere fuperabandanter, quam petimus aut intelligimns ftpb. }. Et per confequens, quod iuperabundanrer plus poteft facere, quam nos poffomus defideraxe, copirare, nftimare, apprehendere, aut iotclligcre. Sed quis noftrum non poflet defiderare pro fe «cernam beatitiadinem, cogitare, oftimare, apprehendere aut ioteiligere?

Miferi autem qui iftum colum articulum, dum in vita prsienti in toro inaerti funt fi falvabuotur. Codequehter incerti (apt juxta lura articulum omnino, quod Deus de oenni-Kentia lua poffir eos falvare. Qpa ergo fpe : attendentes poffunt Deum invocare pro falute «terna, de qno nullam habent certitudinem, nec de quo poffunt vere credere, quod ipfe omnipotentia fua aliquo modo poffit, comparatione improprie difta, libem tus velle illos in. cxlo falvare, quam fe ipfum in inferno damnare·

Articulus ergo ille ab una parte fois cplto-d ribus inducit..difperationem, totam vetsut fpetn excludet» ab eis, ab alia vero par*» pretumptionem inducit. Dum enim illi cultores apud fe dicunt: Ex mihi dubio vel incerto, aut foppofiiiooe, ego de oeceffitate falvabor, ft ex neceflitate ego curro.& cunam, nunc per deviam, nunc per rcftam viam, ad falutet», nec potero aliquo modo mmc malum declinare, nunc bonum non amplefti. Igitur vivam, ficut Deus ab una parte de neceflitate permiferit, ft ab alia parte, ficut de oeceffitate voluerit·

Ecce quomodo articulus hi 5 alia parte inis veneratoribus prefumptior. a.oducit. Quomodo denique articulus ille negat contra ten-g fom, experientiam, rit onem ft feripturam, omne impedimentum, vmoem rcliftentiam.

Nam quod lit in rebus, tefhtur Scriptura Afl. 7. ubi dicitur; Z>ari *cervice, & iacircmcifi caritbii tj Mtrihu, haeptr Spiritui S. , ficut futrti veftri & vt.* Quod autem fenlus & expciicnria percipiant ac ratio didet *refigentiuue* ft impedimentum in rebus, trftatur communitas fapientum ft communitas fimplicium.

Quod vero articv'us ifte boc neget, patet fic: Nam ex fwd aaernus non effet rcfiflcniiauec jmpedimeatum, fi pesritns oaflam rem nec dfum modum rēi impediret, tolleret, priv* ret, vd negarn per negationem z pane rei evenire., qu» ree, vel oui modi» poffibilia *tL*· fot effe »d evenire. Sed quia juxta aniculam flt feoteoriam ejus nequaquam aliqua re», vel aliquis modus, poflibilis exiftere vel evenire, poteft impediri, toDi, privari, vd negari, ut no< effet vel non eveniret *: Igitur* articuli» talis negat omnem reùftentiam, flt omne impedimentum ia rcbns. Et licet mena divina exfiet» fimdjciter infinite communii, univerfalis, ac multiformis, prima canta rerum omnium goffibilium, fit itnmeufi» fed omnino fimplex s indivifibilis locus earum mentalis, obi de occcÆtarc abtoluia io «renutate Cmid mentalités ft tdeaiiter fit intelligibilité? omnia font fimpliciter infinita, *ia* mahhidine poffibilia, immenfa pulchritudine: Licett etiam effcdualitas fecundum rationem communis & commanicabilis omnibus poffibilibus, fit quidam locus inteiligibiiis, io quo poffibilia habent currere fit exiftere cficâualiter extra mentem divinam, dqo «tenuliter fimul, nec perpetuitate, nec temporaliter fisfiul, neque aliqua meofura durandi, neque etiam pulchritudine imtaenia. Unde & K: focus infinite minor & mim» vigorofus eft ad continendum poffibilia, quam prior, qui eft meos divina. Propter qood uuHe du» poftibiks contrarie vel contraditorт» verjtates ft infinite ab invicem diftantes, poftiiot habere fimultaneam exiftentiam in hoc loco, fecundum proprias eorum rationes exiftendi extra mentem divinam. Ibi autem dcceftario fimul font in saae *uleruitutii* fecundum eorum proprias rationes mentales & idéales, idealiter de mentaliter effendi dc rutilandi infinite pulchre io illo immeofo fpeculo mentali· Propter quod etiam hic locus fecundus eft impoflibilis recipere in fe fimul in eadem menfura durandi, vel per qootumcumquc f« culorum focceffaoncm omnia collc&im poffibilia io exiftentiam cftcâualem, extra mentem divinam. Mens autem illa hate neceffatio omnia fimul complcftiiur io fe in eodem awac *xtemttatu* in exiftentiam mentalem, idcalem. Propter quod tenio oportet, quod poffibilia qux habent exiftentiam cfteâualera in hoc loco fecundo, habeant talem exiftentiam cootingentem, non abfolute neceffariam. Alioquin pofiibUia eis oppofita, & eis incompoffibilia in tali locb, non poffent aliquo modo extra mentem divinam >n talem locum a Deo conftitui. Immo, fi poffibilia haberent extra mentem divinam exiftentiam abfolute neccffariam, tunc eoruio neceffit as cxilleodi cftcâualitcr effet tanta, ficut necetfitas effendi Drum. Cum eorum oeccffiras edendi, non effet minus fimpliciter abfolute necetfitas, quam nccelfitas effendi Deum. Et per confeq-aens cxiftentia eiicdual» cujufcumque poffibilia, effet pracife tam immenfe tanta, in gradu, & fecundum gradum ncccffiiatis fiue, quanta effet cxiftentia Dei fecundum gradum, & io gradu fuse necéditaiis effendi.

Igitur, beet pnediâa de duobus jam Jiftis locis intelligibtlibus fic fe habeant, tamen picdiftus articulus in verbis At lententia iua locum fecundum io amplitudine continenui xquare contendit loco ptimo, flt qucml bet abjcdiffitnum effedum in effiduali iua exiifcntia ssquirc exiftenux divine, ut pm tadum eft.

Inno Cmtsn *1*"

Ne-

Neget etiam ornntpotantiam Dei circa poi-A ω*- θ*™ *.**"*"- art·©»,·» htsoc neqtia· quam podet Des» cogitare, «elle, dtfpooerc, facere ôt oatünare, circa quodenmque exilHb-mutn, mapraan vei putvum dfeAutn, quam de faâo 6t. Net godet aliqao modo dare, difponere, facere veldeftruere, nib ficut oannis needfitatua in Üâo dat, difpooit, facit, fltc. Cum tamen panraii Principes & (Uses term plurimum verecundarentur, cum cis diceretur, quod fic ex toto exhauriant omnem leam potentiam , quod nequaquam polfint ampiiua vel minus, alius vel alter, dimittese, facere, dare, difponere, pmcipere, coercere, humiliare, punire &c. quam' de fa&o faciunt.

Portat etiam articulus ille in dario fuo om-B nia inconvenientia, (uperius contra ipfum dedurta , & multo innftimabiliier abomraabiliora. Propter qood merito articulus ifte eft hnrefts berefium, error errorum, ficut fuperbia, in Î|ua iola concipitur, gignitur, fovetur, fit de* enditur. Et maier vitiorum fit vanitas vanitarum . Veruntamen cultores huius bcrefis nituntur iplam quibuidam arcttofis coloribus (aerarum Scripturarum pcrfucare . Allegant namque quod içrtbitur *Multi. iS.Necefft «£, ut venient fcnndnle.* Non minus autem, led seque neceiie, ut veniant indifferentia ad bonum fit malum, & veniant bona per fe.

liem, *Lee. if. beepoffikile, eft, ut* na» ve-■jrfwr pandate, *ve nutent ilii, fer yntm ve-* C *mint.*

Item, quia feribitur Zaire *edtieee :* Nam» Kec *oporteat Chriftetm peti, ite tntrere in* gfe-»"«·»? Et infra.· *Hee fent vérin, fve lenteu jueee nd vet, care editu efflem vedifcnm .* Q»a-*•ttnut neceffe eft impleri otmin,* f«a *feriptn funt m left Mpfit ,* êT *Propie tu , if Pfelmit de me*

Ecce opportunitas & *nrceffitnt* fine addito ponuntur, pro opportunitate & neceflitate abfoluta . Igitur ablolute oportuit & neceflc fuit, Chriftum fic pati.

Item, *Gen.* q. Quod Angelus , vel Dominus in Angelo , dixit ad Loth: *Feftina , (J /'nivere* rte . Qmis *non potero fecere* af/fna , *dente* mgr«-*ltent tUur.* Ubi iterum innuitur neceflitas ab-D soluta fecundum illos.

Htc & alia adducunt illi adveriarii. Sed falva fututione meltori Jc correftione, dicitur hic : Quod , Gcur *trtpie* eft entitot,* fif *eet :*

Utpote, omnino (impliciter entitas & ens: Quoinodo (olus Deus eft ens & entitas.

Secundum eft ens et entitas, pattim Gmplicucr, et partim fecundum quid . Incomparabil ier tamen eft phts fecundum quid ens ct entiias refperiu Dei, quam tuens et entitas fimpbciier relpeflu accidentis .

Ttrhutrt eft pure et omnino fecundum quid ens et cntnas, ut accidens in iubftantia Creata. Veluti, gratia exempli, albedo in lapide. Talis enim non eft in ie ens et cntttas plus, E «piam Gi lotma et entitas lapidis. Cum autem (tt omnmo et pure fecundum quid entitas lapidis, eo, quod lapis a fua albedine, nec eft hoc ens, feilicet iplc lapis, nec aliud ens ab iplo fepide , vi notum, fed foium altqualc et alirtifuimodi ens, utpote album ens: Er ita de altis accidentibus. Igitur albedo et alia accidentia (olum fecundum quid, funt entia et enniaies.

Sic *tr.plex eft nettffltni* «t *neceffle.*

PriMMau, omnino fimplicucr. Sic neceflc ct neciffxas eft , efle Deum .

Jiwraduw e* nacdfe et neceflitas " iter, et partim fecwsdum quid, piiciter. Sic occede erat et neceflitas, Chrinum pati. Sic etiam aft neceflc et neceflitas, ut veniant teandala. Non enite poflet mundus Sngari, et mundari a fcandalis, nifi venirest andala. Nec portent Dei operarii m terri» gtoriofe fcandala declinare, nifi evenirent. Nec poflet rutilare decor Dei juftitio vindicative et punitive fcandalorum, nifi evenirent. Pro» uter hoc ct alia fecundo modo neceflaria nectite eft fcandala evenire, oecefliiatc fecundo oaodo dida.

AMNO QMISTI

TrrtMP* efl neceflc uouiioo fecundum quid. Sicut dicimus.- Ego neceflc habeo ire ad amicum meum, qui modo venit. Sic dixit ille.· Villam emi, et nccefle habeo exire, ut videam illam Zrvr. 14.

Sic etiam eft diflum mpdrw *intptfiUle.*

Impoflibile (impliciter omnino. Sic impoflibile eft , Deum noo cfte.

Impoflibile partim (impliciter, et partim fecundum quid· Sic dirtum eft Zjvc. 17. *Intpef-JHek, et* ma *venient fcendnle.*

Tertium impoflibile loium fecundam quid, ct impoflibilitas. Sic dtxrt ille *Lee.* 13. f/srarnw dusw, *- pq^MV *venire.* Stc folemus dicere: lœpoflibüç eft, quod ille fiat amicus mens &c.

Optime ergo fic diflinguitur *eut & eutitai* fecundum *tripticem f'redunt ,* fiimmum , medium, et infimum. *Snnteneuee,* iecundum quem res eft omnino fimpliciter ens et euiitas M<-*deum ,* iecundum quem eft partim fimpliciter, et partim fecundum quid , infinite tamen plus fecundum quid, quam fimpliciter, ens et coûtas. *Infimem,* iecundum quod tes omnino et (olum fecundum quid eft ena et entitas ·

Sic conGmihter optime fecundum eonfimiles *fret grndm,* iupreutum , medium, et infimum, dicitur *euceffe Ct necefitet.*

Et ex Opppofito, *inepeffihile , imptffiUlitM.*

Et ficut ens medii gradus et entitas dicitur fine additione rvi *tJ entitei,* non tamen dici·* tur ens et entitas omnino fitnpiicitet vel abfolute: Sic dicitur fine additioneaveq^îr, penes fecundum gradum ncceflitatis , quod tamen non dicitur fimpliciter rt abfolute neceflc, et fuo modo dc *imppffihh,* fecundo modo diâo

Immo ficut *ene & entifni tvrtii gredee* fuse aliqua additione dicitur enset entitas, ancum dicitur albedo, dicitur ens et entitas, et Gc de aliis: Nequaquam tamen Hlud em tertii gradus dicitur ens et entitas fimpliciter, fed (olum fecundum quid: *Sic tucege tf necefitei tertii grndns* fine additione dkitur circa aliquid neccfle ct neceflitas : Nequaquam tamen circa quodeumque dicitur uecefle ct neceflitas fimpliciter, fed fecundum quid.

Et ita de *impefflihli* et *empefflielitnte tertii*

Et luvta h*c diâa pater, quod adveriariî ex feripturis facris quibufcumquc . non poflunt habere qualemcuraque colorera pro illa baerefi et opinione irreiigiofiflima , qu* digna eft, non verbis , termonibus, et dıiputalionibus, fed verberibus, plagis et tormdntis « fuis cultoribus extorqueri . Nam quantumeumque et qualitercumque atrociter percuterentur, urerentur , trucidarentur, ooŋ haberent quovis modo cauiari contra affligentes, dicentibus illis : Quod *Qc /une* tuam opinionem omnino oportet nos te-

A**?,, β-*11 MM-

fecêre. Neque afiquo modo poftnmni alirer da omnipotentia Dai, ubi etiam Hbos«er vsHmn alind. Aut ergo ctffa ab optato-

....

hartfe, dictaaus, quod , fient fafinita dikébo

Wuum ncecflitatctn. Sed ficut mrakas Dei creat iaapermanentirtimam duratiooem, fubitam, mftantaneaa· ; fic abfatata Dri necertstas treat fismmam ad utrumlibet contingendam, ftc.

ARTIC XXVIII.

Caqftraaaria iauuwm, *clencentm Ordmetie, leconmt cmjtcreli·, rtfrrvmHm Pep* tf Epifeefit pmpfer* cqpidûa/eav . *l*cri taeftriJ»/ 6 lmmrri.*

Ifte articulus eft contra fidem fanâa fedis Apoftolica, fanâa Romana Ecdefia, qua firmiter credit, auâoritate· illas Papa ftEpifeopis jufte ft fanâe refervata·.

C«qAr*a/t· namque juonuu· refervata eft Papa ft Epifcopi· ex lententia textus feriptura *A3.* 8. ubi dicitur *: Cem tuite» eediffent Af*· ββi , p*i ereet Jerpftdjmiti recepit Seme-rie verh** Dei,* miferm*t* ad eoe *Petnm tf Jommem*, pas rx· *veniffent, erevtnmt pro ipfa, ttf ecriperent Sprita S, ttriia» enim* is fenapuaas *ilbrm* veteret, fed beptiteli erunt tentum* m uaanw *Jefi». Tem impendent mennifefer eoi tf eccifitbent Spiritum* dasdhos . Ecce , quod *imppfitio merneem*, qua eft confirmatio poft baptilmum , fuit refervata Epifcopis, Apoftolis, & non concerta inferioribus dtfeipulis.

Siculi Philippus, qui non fuit Philippus Apoftolus, fient patet cx textu *A3.* 8. fed inferior difcipulus, cum convertifiet multos in civitate Samaria, & baptturet viros & mulieres io nomine Jelu , non impbluit cis manus in confirmanoœm eorum, fed a collegio Apoftotorum mittebantur Petras & Joannes, Epifcopi fit ApoftpH, ad imponendum manus, flt confirmandum baptizato* per talem manuum impofitionem. Ubi tunc dabatur Spiritus & in fignis vifibilibus. Rxlervata ergo fuit confirmatio baptitatorum Epifcopis & non communicata inferiotibus facerdotibus . Alias ille Philippus qui baptiaaverat, confirmafliet baptisatos per impofitionem manuum, & non fuiffet neceflc deicendcre ad hoc faciendum Epifcopos, Apoftolos, majorefque faccrdotes.

Similiter *Oriintii» clericorum*, & prefertim io majoribus ordinibus , rationabiliter eft refervata Epifcopi· ex auâoritate fcripturc. Sic enim feribit Apoflolus *td Titum* j, *Hujm rei petit relicui te C rete, *t u, qtm deftmi, corriitt, «· cmflitmu per etvitefu prtiirttrei, Jicet* Γ qp *difpefni. Ecce* Tito ficut *capiti & fuperiori*, & non aliis presbyteris certe tradidit Apoftoltu auâoritatem ordinandi ibi presbytero·, & cooicqucnter diacono· &c.

Hoc idem etiam figuratum eft *Num.* ubi dicitur: *Omeei levit**, pv/ *mtmerevenetMofet Ü Aermt jmtt* preuptnm Domioi per Jemihet fiet m gmere mefcxlim, e mnfe* mm , *tf fepre, fitemt mmlecim miUe.* Ecce, quod ibi tacetur

de OH· Aaron minordras fecerdoribns, fed dt· Mb Aaron ftxnificc fit mentio in numeratione ftt oedtoattona levitarnm.

anno ΛΛΪ.

Unda & *AΛ*. 4. multitudo difeiputoram per Apoftolo· convocata, ft allocuta» elegit Stephaaum, ft alio· fex, ft boa feptem flatae» ruet san cbufpbAum «oram Apoflolocum, ft orame· impofaetuop cfe manus ipfi Apofloli. soa alii inferiore· difeipuli, conftiraenres ft ocJlmmcs eoe levitas.

Propres mod ft Apoflotaa Timotheo, fcilicet Pontifici ft Principi faeerdotum, ft non aliis facerdotibus fecum exifteotibQ· feribit : *Mdmu ri·· eommi imppfiteru.* Cbm ft eidem, ft non alii· inferioribus presbyteris ibidem feriBpfiflet: *Aiverfm pretiytenmt menfetimem eoli fociptn*, ntd /id dusfar *eet triieu teftthu.* J. *Tim.* y.

Ecce quod Confirmatio juvenum, & dericoram Ordinatio per impofitionem manuum Epifeopts efl refervata, non inferioribus presbyteris concerta, licet dicatur Abbatbus aliquando concedi, ordinare clerico· in minoribus ordmibut.

Et rationabile eft, quod illorum duorum facramentorum ,'t£plicet Confirmationis ft Ordinatione clericorum, pntfertim io majori ortfine, admimftratio eft refervata Epifcopis, Pontificibus, et Principibus faeerdotum, et non inferioribus presbyteris. Nam ficut caput eft Cfupra manum, fic Epifcopus, qui appropriate io Epifcopum confccratur, per unâiooem in capite iacro oleo, alte et capitaliter Iranifeendit dignitate pontificali inferiorem Cmplicem facerdotem, qui in talem confecratUr unftui in manibus appropriate iacro oleo.

Unde et *Ltvit.* it. ponitur magna differentia Pontificia ab aliis inferioribus facerdotibus. *Primo* enim pntœittitur, quod faccrdotes et inferiores debent effe fanfti legaliter, et cavere a contaminatione fecundum legem. Quia facerdos talia,dicitur ibidem confecratus Deu fuo, et panes propofitionis offert. De Pontifice autem dicitur ibi *: Pmttfrx,* id efl, facerdos maximus, *inter fretres [mi fitpre cejtu ct-Dpa/ ffffhtt tfl talhotui* aZraav, *if tejtU "U»»l i» focerdotim* emftcret* [mt ,* eft *Jm3it vtftitet, tepet fitem* Ml *difemperiet, veJtimnte* am *femdet, tf* ad *mm*m mortem** non *iepeduter* «Mmiw, *fcer petre tu tf metre fee tt» coetemieohiter.* D cetera multa. Quibus oftenditur dignificatus fuper alios iaccrdotcs, non Pontifices, legendo in capitulo illo ea, que ad eum et ftatum fuutn pertinent, et ea, que ad flatum aliorum faeerdotum.

Item, quia i» admioiftratione Confirmationis appropriate datur Spiritus Sanâus, ficut patet *A3.* 8. et fupra allegatum fuit: Similiter in adminiflratione Ordinis, fefertim quoad ordinationem faeerdotum, etiam datur appropriate Spiritus S. juxta illud *Jo. io.* quo *digit* Jefus difcipulis fuis: *Pax vobit t Jient mifit me peter, tf re· mitto Vei: Hec cem diniffett lefeflevit , tf linit tit: Arripit» Spiritem S. feorem remiferitii peccete , remitteeter tis , tf pourra* rctmeeritii, retente fn*t.* Ideo fic Apoftoli ordinante· leviras *A3. 6.* orantes impofaeruot eia manus. Ad Impofitionem auteui manuum per Apoftolos Sanâus Spiritus dabatur ia fignis vifibilibus. Unde *A3.* 8. dicitur.· Ce· *cnfpetaffet eetem Sime**, y«vd *ptr imjxj* tionem* mmmnmv *Apoftolorem dernier Spiritei S. obtelit ni ptenniei.*

Iq admmiftratione autem aliorum quinque tecramentoram appropriate dator aliquid in6-sute minas, quam Spiritus S. Üt te*Eeftùuti^* •edatur appropriate create grad* baptifmatis- In *Feeitentie, cretin* gratia remiAoab peccatorum. In *fatrfa* corpus & tengdis Chrifti, defiat, testai» 3t ftafrmM mfkm». Idcirco, quia EpiicojJ alte io dignitate tranfcenduM alios fimpftccs (acerdoces, 81 ia adminiftratione illeram duorum tecraaacotarum, Goafirmationis & Ordinis, datur appropriate Sphitns & propriate infinite minus donum gratuitum : ri- Epifcopis admiaiftrario auftoritariro refervau eft, aliorum vero quinque admfaiftratio tecrapscnronam aliis inferioribus eft communicaap.

Item, fi interiores faccrdotes indifterciHcr ex facerJocio haberent auftoritatam fit potefiqtem legitimam confterowH faccrdotes , diacooos, &c. et coutecraadi Ecdefias, â res facras, pro altaribus ftcc. Sicut habent poceflatem coqfecrandi & conficiendi Cacraauancum Eochariflin : quot quteb, Jt quales non fierent facerdotes & levit· ? Quas etiam domus & habitacula non coofecrarentur ? Qua etiam vate vel vertes non confecrarentur pro , vafis & rebus factis? Et fieret fupra modum nimia cooiufio in clericis, inhonoratio et inhoncfta traâatio tecrorum vaforum, & confecraurum rerum.

Ideo propter hoc et non propter lucrum,fit temporalem honorem refervata funt hnc principibus tecerdoram. Quorum fient eft ordinare , fic inftitucre ordinem cleri, a Pontifice per fitnpiicem tecerdotem ulqne ad infimum clericum defeeodeodo : fic ct eorum rationabiliter eft contecrarc vate facra, loca tecra, res facras, io tali minifterio clericatus requifita.

Etrooeus eft ergo articulus fupra diâus.

ARTIC, XXIX.

Uuverfirerrr, fixdie, celltgin, greinetienti èTau-*gifaie n eifitm, font* WM *gentiliter t vtl vene ^ntiiiltti ntnitS», & tentera* pro. *far Ecclefia ficta ditbtltu.*

Ifte articulus erroneus, et bcnetkusdchonefiat fanâam fedem Apoflolicam, tendam Romanam Ecdcfiam , auâorixantes, inftituentes, approbantes, et confirmantes talia, ficut utilia ct necetfaria Ecclcfue : Firmiter credentes talia prodeffe plurimum Ecclefia Dei.

Quis, nifi inlcnteius , diceret, quod artificia fecundum arte) mechanicas, ubi funt fupremi, medii, et infimi ; Primi, ficut architcâouici ct principes, quorum videlicet eft foluin regere, ct dirigere, in arte inftitucre ac inftruere:*Mt-ά»* , qui habeut veluti parcim regere er dirigere , ioilitucre ac inftruere ï TM"1· quorum eft folum dirigi, inftrui, regi. Quis, inquam, dicerer, talia artificia, futonun, tenorum, piftorum, textorum, carpentariorum, lapicidarum , fabrorum &c. non cflie perutilia Dei Ecdcfise , vana gentilitate, fed non ordinatione Dei inflituta pro utilitate Ct booo Ecdefiat ?

Nonne fcripium eft &vsd. 30. *Locatm rfi Doiritutf tui Mofa dicau : Ecc» vecevi tx »»· xiint Btteletl, filtem Uri filii Cbxris it tribe EJnie,* {T ra^rvi mm */faite Dei, faintie* à'-r——. *ieteUigtntie & fdeetie* te amri *ertt, ei tangitarife fare,* fterypd *fieri fetefi ex eon Ü ergfat 9* te are, amranre, grantee, & dtevr. *fitete lfaereee. Deii getfie* es /srtem .dites tens, Jteaav tette/sawte e *tribe Deeie,* te *fta* ***' *tefatradxf fadtrii (g me» ttfaeiü) pnfitieterieat*amftstw-*fe tebenentii, fTe,*

Nonne etiam fcriptum eft 3. ftqg. 8. dicente Salomone in haw verba: PMtfrpar *Deaitl pater ntv eijficen deeett» nemati Deami Dti ifretiit. Et eit Deamuir ei DevUue fetrta» mtem: Qeei cegitefti te eerie tœ ttUfieere ie-fti fili»j Ifti, fû tgrrdittxr it rtniitu ten* ripae pre *Devii peirt* ware , <T JM« *fare tfano· Ifretl, fient lecnier efi* Dnartear, *O edififevi deeem Deetini* uatew *M fi Ifretl.*

Eccc * qood Salomon ex intentione et taipk ratione et informatione Dei cdificevit domum panini Domini Dei Uriel,

Scribitur autem 3. *Etg.* 5. de eodem Salo· moot fic : *Eltgit Rex Sfaeee eptrerier ie* eat· ■i *Ifred.* Ct infra: *Fnerent iterer Stiff* 70. *eeilUe tene» ,* f*ei entre pertebent,* èT SO-*Cmillia laterem ή meet», ebffa prafatit,* ,a» *Setreet*■*ngalii eptr*■*bar, numere trijm atilimae, trecentenae, precipiiatiia» ptn-.b, 9 bit, fa fecitbent efttt.* Eccç iterum, quod ex itifpiratooe et ordinatione Dei in artificio mechanico operandi templum, ec oua ad irium pertinent , fuerint fu premi, medii, et inthni u Sicut io artificii! completo ordine, fecundum tres gradus, fupremiu», medium, et infimum , afcendendi tina via, et defcendcndi alia via, fo. lent rationabiliter ede.

Si igitur ex* ordinatione Dei in artibus mechanicis ad profeâum Ecclefie debent e(Te artificia, et communitates artificum, ut fuotf·* premi, medii, ct infimi, quanto magis in arti-phus feptem liberalibus, Grammatica^Rhetorica, Dialeftica, 'Mufica, Arithmetica ;' Geometria, Aftronomia. Cum tales prioribus fint digniores fecundum fc, et nobiliores, immediatius, dignius, et nobilius fubiervieotes ad opera Ct negotia Ecclefiaftica et divina.

Debent enim pcrfeâi leâores, pronunciato. res, fermocinatoras et praedicatores verbi Dei, efle boni Graifunauci, Rhetores et Dialeftici. Ut termonem Dei fecundum *Greatataticate*, infimo genere fetmocinandi, congrue erga conceptum loquentia, fecundum *Rbeterieea»* autem, medio genere lermocinandi, diferte erga ates. Hutn audientium: Secundum *Drala&icaai* vero , fiiprcmo genere fcnnocinaodi, humanitus, *diferte,* diferete, et reâe erga veritatem rei fignificatsc, artificiofe et eleganter exprimant.

Pcrfeâi *Caatenr* canticorum Dei debent effe boni *JHrfici,* modulationes vocum cognofcentes, ut, triplices confonantias cum tonis et fcmitonis , terteroos modos , quibus omnis cantilena pulchra varietate contexitur, oâavos ufualcs , cum differentiis et fine differentiis &c.

Et plutimuta ad mteUigentiam feriptur* faerr et praxin *tfrirbrettica* de cognofcendis ct pradicandis proprietatibus numerorum , in

ANNO M*** L

— fc»feturis magno myfterio politorum, eft ne-
AWO ccuaria.

éramrfria fimiliter neoflaria eft ad cognoicendnm et praârcandnm myfteria figuraram de arca, de templo, da tabcroarulo, dc altasi, de propitiatorio flcc. fit de alii» fecundum figuras Geometricas BMua fe fcripearia.

4trotaufe eft neccflaria ad cognofctndum & praAfcandom myftcria, in fcripturis ûcri» tropice & aÜegorice diAa, per csloa A fydera, per moras, Cras, adfpeàus, fle aliasaftrossomicas proprietates corumdem, fle ad debitam obfervaiioocm intervallorum, fcAonim mobilium, annorum biftextiliam, annorum folarram fle fenarium. Et ita dc aliis. Longum effet talibus immorari.

Ex ordinatione ergo fle difpofitione Dei ad magnum profeAum Ecclefi· debent effc communitates artificum fe artibus liberalibus. Ubi funt *ferenti* qui dicuntur *nt»giftri ή artife* liberalibus. Qporum cft veluti folum regere, dirigere, inftiiuere fle inftrucre in tali artificio swdw, qui dicuntur *[chtlartt tf fiaient" fe* cifdem.

Item, cum in fcripturis divinis fispe fiat locutio tropica per res naturales, fecundum earum proprietates, oeceflaria eft notitia *PMofepii» nataralu*, qua res naturaks fecundum earpm proprietates dignofei habent. Propter quod Deeeflariam etiam eft efle communitates, fe quibus funt Philofophinaturales, fupremi, medii flt infimi gradus. Primi veluti Magiflri, medii Baccalaurei, infimi fcholared.

Sic fimiliter, quia eft *Pltilofopln» atartlit* de humanis moribus, bonis fle malis, fle de virtutibus humanis dc viciis contrariis, talis eft neccflaria ad divinam fapientiam, in qua dirini snores fic virtutes, et contrarii mores fic vitia dfgnofcuntur. Oportet iterum effe communitatem hominum , ubi funt fupremi, vcluti refiores fle doAorcs, tum alii medii, ct alti infisni, circa talen^ moralem philofophiam.

Item, quia funt tres bornants (cientiz communes , Sophiftica, Dialeâica, & Metaphy(ica, eo, quod queeumque vetius humanitus nofeibilis poteft primo communiter fecundum apparentiam xfttmari, poteft fecundo communifer fecundum probabilitatem credi, poteft tertio fecundum realitatem intelligi fle fciri fupcranificialiter fle icientifice.* Igitur funt *trei* ccuHMvw/ *fcinti»*, fic communiter xftimandi K credendi flt intelligendi.

Print» igitur ex communibus principiis eft veluti de fola apparentia in communi quarumcumque rerum humanitus cognofeibiiium. *Second»* veluti de parte apparentia departim exiilenria quarumcumque rerum talium. *Terti»* veluti de mera exiftentta rerum fuperhumanitus cognofcibiiium.

Print» eft, fecundum quam res vcluti remoxififeus in fola apparentia homanitus communiter apprehenduntur. *Sectati» t* fecundum quam ses veluti partira remotx et partim propinque in apparentia partira et in exiftentta partira, humanitus panim apprehenduntur, et partira percipiantur. *Terti»*, fecundum quam res veluti dc prope tantum fecundam exiftentiam icientifice communirer cognofeuntur dc humanitus.

Et quemadmodum cortex eft extremum , tcfta medium, et granum intimum, fic *Sop^tfUc»* eft commimts fcientia humana, fecundum quam quascumque res communiter humanitus Avcluti ia extremo fui artificialiter apprehendi poteft. IMa/affira eft autem fcientia communis humana, fecundum çusm res communiter hu'manitus veluti in medio fui icientifice percipi poteft. *Mttapi^k»* vero eft fcientia commonis, humana, fecundum quam res in in'imo fui bumanhus communiter fle fapienter dignoki poteft.

Sophiftica difputat dr *fritrviie* feientiarum apparearer, *DùiiMc»* probabiliter, *JKetepitfc»* veraciter.

eX fuis principiis de fwïq/cawpw rebus difputat apparenter tu communi, *Diele Sic»* probabiliter, JMrtupAtjfea veraciter.

Stfkfik» facit in communi exiftimationem, B circa rei apparentiam, *Ditleflic»* fidem, circa rei probabilitatem, *MetephJk»* ex fuis principiis certitudinem, circa rei veritatem.

. *Safhiftic»* fecundum fua principia manet circa apparentiam ad extra circumflantem. *Dielefli-c»* attingit ad exteriorem fpecietn io re. *Met.ipbjfic»* ex communibus principiis penetrat humanitus ad intimam quidditatem rei, humanitus nofdbflem

Cum aurem Scriptura S. cum remote a veritate exiflentibus (oleat dtfpatare, gradatim cos trahendo, ut prfess fecundum apparentiam capiant exiftimationem de veritate,/arande fecundum probabilitatem capiant fidem dc veritate, *terti»* fecundum realitatem capiant intelCligentiam veritatis.* Quod videtur aliqualiterfiguratum *M»rc.* 8. ubiCbriftus exfpuens inoculas cujuidam cçci impolitis manibus luis interrogavit cum, fi quid videret, & ille exfpiciens aitVideo homines vcluti arbores ambulantes; Deinde iterum impofuit manus fuper oculos ejus, et cepit videre. Et reftitutt» eft fia, ut clare videret omnia. Quia igitur, ut inquam , fic eft de feriptura et fapientia divina , oportet tres communes fcientjas humanas, Metaphyficam, Dialecticam, fle Sophifticam, in hoc fubfervire, ut ipfa divina fcientia et Scriptura, per minifterium harum trium, cum hominibus in valle miferiç de veritate falubriter cftimaoda, credenda et intelligeoda dilputet Dgradatim, apparenter, probabiliter, et veraci ter, pulchro ordine, homines ab infimo gradu per medium ad fupremum hujus vi- tali difputatione deducendo, ut videlicet homines primo fecundum apparentiam acfttment , feeundo fecundum probabilitatem credant , fle ultimo perfeAiores in valle hujus miferie fe. eundum realitatem intelligent hujufmodi veritatem.

Propter quod rationabile et expediens eft, eAe conranoNlarrr *artifiettat vel fiitJernat* in hujufmodi tribus fcientiis communibus humanis . In quibus communitatibus funt quidam vcluti fupremi, alii medii, rertii infimi.

Primi ex quid nominis tenent gradum **-*lgifarii*, fecundi graduum faccafeamrf, *tertii* gradum *fcbalaritaie* vel Audentium fimplicium^

Et quia feptem arta/ *likrtlti* non pofl>'nt pcrfeôc humanitus haberi abfque his ous fcientiis communibus, neque ille feptem cum his tribus abfque humana naturali flt morali philofophia: rationabiliter fic expedienter ordinatum eft, ut una fit communitas artificum et fciolorum fe his omnibus fimul artibus er fcientiis.

Qux communitas in *tauverfitatihu fi».Horum* folet vocari facalta/ artiam. In qua communitate et facultate ficuc alii fupremi, qui ium

———-mum gradnm auâoritatis & magifterii taxant 4KNO fe omnibus illis lckntiis & and»· fimul, alii medium, alii ta&nwn. Dt, quemadmodum in corpore humano eft iccnadum debitam ordinationem triples regio, iupeemacapitis, media manuum, flt infima pedum, fie in corpore illius communitatis debito ordine Ct triplex regio, Jqprrms, ubi in cathedra magi-(trail prefideqàs in docendo, & oonfubfideant io diicendo,- ¡MUm, ubi Baccaburci partira fobfideant, & partira przfiJeant ; *hfiae,* ubifeholarca fimplica tantum fubfideant in diicendo ·

Pneterea quia an & *fdrniie tMfcvMb* humanitus tollendi & propellendi infirmitates corporales, & ianitatçm inducendi & coufervandi, eft fecundum (c nugis cligibilis, quam qmecumque ars humana, repellendi nuditatem & famem corporalem, conquirendi, habendi dc coniervandi^viâum & amicum, quamquecumquç ars liberalis humana de feptem prrdiâis, quam tres ferentis communes, quampbiloiophia moralis & naturalis; Quid Cnim omnes ills utilitatis, commodi vel gratis conferre portent illi, qui lanitafe corporali humanitus rccupcrabili deflitutus, & infirmitate corporali etiam humanitus curabili adeo fatigaretur, impediretur, anxiaretur,torqueretur, leniatis pernis & doloribus cruciaretur, ut potius vellet carere vita, & fenfu corporali, & coniequeuter omnibus fcientiis ât artibus prrdidis, cum earum utilitatibus, commoditatibus, ât gratiis quibus non poffet ab illamifcria curari, quam fine fpe curationis illos cruciatus & dolores io vita corporali nm pcroaliter fic tam anxie deberet diu continuando (entire. Igitur rationabile & expediens eft, effe communitatem artificum & fciolorum in tali atte in fcientia *fiMicirue ,* Phyfice & Chirurgis. Quz communitas fecundum talem fuaiu artem & l.ientiam eft altior ct dignior, quam communitas artificum et fciolorum immediate ante hanc pofita Superius.

In qua etiam fecunda communitate debent effe ficut prius alii fupremi, ut *Dofitrtt. ettdictnjt*; alii medii, ut *Bercalaerr^,* & alii infimi, ut *feeplictt i» AMúηi* fcholares.

Quia vero ulterius, nifi *legibiu* et *juribitr* genus humanum morbo et languore nature fauciaiutn regatur, diligatur, ftriogatur, boni promoveantur & mali prohibeantur et coerceantur, quz poteft effe utilitas, commoditas, gratia , et pax in artibus mechanicis vel liberalibus, in tribus fcientiis communibus, in moralibus vel naturalibus fcientiis humanis, in tota arte medicine prediâa ? Et nifi cognofcantur et icuntur ct Jara non poteft fecundum eas genus humanum ratione utens dirigi , regi £cc. Etiam non portent homines fecundum eas regere, dirigere, nec alii rcftq obedienttr regi, dirigi &c.

Quia etiam fecundum perfe&om graduaient ordinem triplices funt leges et jura, in EccUija: veluti totaliter humane; Afedie, partim humans et partira divina: Japreme, vehit· totaliter divina: igitur fecundum hoc oportet effe in Ecclefia triplices fcientiis legum ct jurium , infimam, mediam, ct fupremam .

Et ex consequent) oportet effe communitatem iciolotum docendi et difeendi. *h hfivt** fcientia legum ct juriutn veluti totaliter humanorum, qua vocatur *Ctntuumitet LtgifartOH* · Ubi etiam oportet effe in coaunuuitate illa, Artcut prius, aliquos fuprcmoa, qui dicuntur *Denàu kpât,* medios, et fimplices in legibus ichoîares," III — anno

Oportet fecundo effe communitatem fcholp*rium *frc^Meee βκΛûηκ fwntiem,* legis et foris, parrim humans, et partira divine, que vocatur Cmsunw/» CaMo^tanv··. Ubi fupromi dicuntur Aa/ferrr *étmtirm vtl c mk h,* medii Becnabnnrf, infimi fimplica içholaresvel *fbtitntti â jtrt causuc*·.

Oportet tertio elfe *forntai* cmnuratarra fcholarium, fecundum fupremam feientiam legis ct juris, et totaliter divius. Ubi etiatnficut prius, oportet fecundum debitum graduaIem ordinem docendi in fcholts ct difcecdi illam fententiam juris & legis totaliter divinae,' *tfh* alio· io auftoricate docendi fupremos, reluii archûeâonicas principes in ilia communirare, ad docendum non fubje&oc ad difeendum ibidem, *quiritatur PrtfrjJtretTbMe£t*,* alios medios, partim prineipanta in docendo, et partira fubtcâos in difeendo, qui dicuntur *BaceeLutrri tnThnhgi».* Tertios infunos iolùtn (ubje&o· ad difeendum in iiU communitate, qui dicuntur *fietflicrr fiMern m TbMoye.*

autem beneficium juris & legis etiam penitus humans, eft majus quam beneficium medicina: Nifi enim effet beneficium illius juris & legis, quis porter gaudere de vita, de fanitate, de pace, de quacumque gratia, cujufcumque artis vel fcientia humans.· Merita igitur fcientia juris & legis humans prsponitur arti medicine. Et per confequens Ccaw»·*niter Jttriflennn &* communitati Medicorum praeponitur, & Do&ores Doâoribus, Baccalaurei Baccalaurci' fite.

Sic fimilitcr, quia beneficium juris & legis partira divins, & partim humans eft mulio majus, quam beneficium juris & legis penitus humans: Igitur communitas fciolorum. fecunda priori merito antefertur.

Beneficium vero legis totaliter divins longe priora duo beneficia in dignitate antecedit. Igitur etiam *Cemmoutet Tbeoiegtrtm* communiratem Juriftarum praeerit.

Er patet, quomodo quintuplices jam dictae communitates fciolorum docendi et difeendi, non mechanics, fed libere, non Ecdefiafticw fed fcholaftics, iunt gradualiter fecundum dignitates fuss ordinate , ut ultimas , feilicct quinta, fit fuprema , prima infima, dt alis tra fecundum quod tadum eft, gradealiter fine mediae.

Et cum ille quioque communitates intej fe ia hoc conveniant, quod funt communitates fciolorum, ftudiofz docendi & difeendi, non mechanice fed libere, fcbolaftice, & in hoc ab omnibus aliis communitatibus artificum fic fciolonim docendi & dilceodi differant: Patee quam rationabilia et fen&a eft ordinat», quod ficut quioque fenfus particulares vel fpeciates in uno fenfu communi in corpore conveniunt, quod fic ilis quinque velati particulares et fpecialcs communitates fciolorum docendi & difeendi, non mechanics fed libere, non Ecdeftaftics fed fcholaftics, conveniant in una communi cis communitate fciolorum. fic docendi, et difeendi.

Quz communitas dicitur *mivtrjitiu faiii,* ex talibus quinque communitatibus vel *feceitttibui* quafi'materialiter refultans .

Patet etiam, quam rationabilis et fanda eft ordinatio,-quod io talibus univerfitatibus fin:

giadytimu *tf magifaria.* Ut fic debitus gra- oua," orao ... communitate & ip^cialibas iacuhatibus talium (dolorum fecuodum triplices gradua parieâa dricendendi"& aiceodendi, fummus, awdius, ct infimus.

Patet etiam, quam rationabile & fanftnm eft, quod ia talibus upiverfitaubus fiat *colle. gta,* ubi fiot vqlrti *fapendiati,* ab una parte aliqui ad docendum, alii velati pro talibus laboribus faAte premiati, alit ad findendum, docendum vel diiccndnm adjuti flt (ulficientcr fuffulti.

Non ergo talia funt vana gentilitas, vel vana gentilitate introdu&a in Ecclefiam, feddif. politione flt otdinatione Dei et fu· Ecdcfi·, juxta auAotitates flt fententiat Scriptum, quaruns aliquae fuperius addnfta fuerunt. Diabolicus ergo, iofuifue, et erroneus eft ille articulus his contradicens.

ARTIC XXX.

Sxcmmnmrcarïa *Papa vel cnjxilibet Pralati* «m *e£ carenda. Orne <|f ceafxra Anticbrifa.*

Ifte articulus eft hereticus contra Scripturam Sacram, ceniuram Chrifti et fus Ecclc£m appellans ceniuram Aotichrifti, dogmatizans populum contemnere ceofuras iUaa Chrifli, et Ecckfi· Pmlstis non obedire.

Quod excommunicatio Paps et Prclatorum fit cenfura Chrifti et Ecdcun, natet *ddattb.* 18. *& J». A.*

Matlb. 18. dicitor: *Si peccaverit ή te fra; ter tant tfc. Si te an aadieritt addibe adbnc tecxm* aosanr uri *dnu, at* ra *on dmram vot trima tefaxm fat omne verbam.* 0md *β* mu «« *diverit m, die Ecrire,* id eft/**jadici Eccle-Jùflice,* qui ut peribo» communis myflice gerit in Ce perfixum totius Ecclefie, cujus eft judex Ecclcfiaftkus.

Etenim quod in tali refidet capitalis & facialia poteftaa et auftoriraa judicandi Ecclefiaflicca igitur, quod coram ilk», in quartum talia eft, dicitur, ante caput rei ante faciem D Ecdefus dicitur. Et prreonfequens, quod illi, ut tali, dicitur, hoc certe ut capiti et faciei Ecctefi·, quoad capitalem et facialem poteflatem et auftoritatem Ecdefiafticam judiciariam, dicitur. Et 'per contequens, ubi fic capiti et faciet Ecclefiat dicitur, ipfi Ecclefis dicitur.

Et non eft mteliigeodum ficut haeretici volunt, uno modo, quod dicatur *Ecclefa,* id eft, *congregationi jUeliam,* pmdrflinatorum, ad hoc convocatorum. Quis enim in terris poflet fine fpeciali revelatione *Dei* unum fidelem prçdeftinatum demonftrare, quod ipfe talia effiet. Taceo tunc de pluribus et de multis.

Nec etiam *alie mode,* quod dicatur *Ecckfae,* E id eft *maltitadini et congregationi omoiam,* qui fuut de Ecckfia, ad hoc convocate. Quando enim hoc fieri poflci? Quomodo etiam agriaol·, fartores, iutores &c. poflunt efte judices in caulis Ecckfiafticis et fpiritualibus, altis, dificil bus ct arduis? Cum Reges et Principes fetularcs rationabiliter cos non admittant, fed prohibeant tales effe judices in altis et arduis caubs, civilibus et fecularibus. Alias enim *in regno* edorum Chrifti fuper terram et in regnis tecrenis, fiercer infinite confufioncs, intolerabiles.

Si autem Ecrlefiam in fuo capitali judice, et in hoc ipfo Ecdefiam noo audirent, dicit Chriftus: *Sit libi fient ethnica/ tf pobticamu.*

Qiomodo autem talis inobediens debeat fidelibus effe ficut ethnicus et publicanos, fignificatur *Je.* 4. ubi mulier Samaritana dixit ad Chriftum: *Qmnedo ta, Jadaat cam fa, bibere a mv pe/cif? Qxa fnm matior Samaritana. Hea enim tavtrfmtr Jadai cam Samaritani/.* Debet ergo ille ioobedieos Ecclefiat, efle Ecclefi· judici et fidelibus ficut ethnicus et publicanus, fic quod non convcrfentnr fibi. Ita quod feparatus a communione fidelium, et in Ecdefiaflicis, et civilibus, ut qui eft inobediens ct rebellis Ecclcfi· in capite et io facie Bejus, contemnens eam audire, excludi merito debet a perceptione facramentoram et fidelium communione, et ab Ecclcfia et membris ejus contemni et vitari, ut membrum pnccifum, publice mortuum et infeftum debet fic contemni et vitari. *Una de caxfa,* ut fic punitus, çoofufus et damnificatus ad cor et pœnitentiam ac obedientiam redeat. *Ma decaa/a,* ne alia membra inficiantur lepra fa· ioobcdieotht, contumaci·, et rebellionis, in facie Ecckfi· publica. Et ne judices Eairtcfiaftid Ecclefiamvel membep ponant indubium vel incertum: Quod poflquam judex Ecelcfiafticus in eum, cujus eft index coite, fulminat fententiam illam, flt ceniuram excommunicationis, quod tunc talis C liget, et cum eum a tali folverit, quod tunc folutus fît. Idco Chriftus, Matihni, ubi iopra, poflquam difl«vir, et promulgavit, et inftiruit ceniuram excommunicationis, cum jttramento aflecuravit, ct ligationem per lente·tiam et vinculum excommunicationis ab omnibus talibus Ecck fiafticis judiebus efle vckdam, et fimiliter ioluuonem, dicens: *Antea dice vaHt; S^aacnna{neelitgewrilit faper terram, erant libata tf in calit. Et ^nacnat^ne Jelveritie Japer terrene, erant folate tf in caiii.*

Nec hoc dixit folis Apoflolicis, fed et omnibus fucccfloribus, judicibus in foro Ecclefiat. Cum noo iolum tempore Apoftolorum, fed continue poll, ufque ad finem feculi., Ecclefia debet habere judices Eccleihilicoa, qui hujufmodi anftoritatem et poteftatem habeant ligandi et lolvendi, ligandi mobedientes et rebelles, et folveodi redeuntes et ponitentes. Alias regnum cclorura Chrifti in terris effiet longe minus provifum, quam regna humana et terrena, judices ligatores, et folutores in foro civili et icculari. Et regnum illud cetorum non haberet fecum in terris vifibiliter in humanis comrerfantes judices in foro Ecclefiaftico fpirituali.

Et ne dicerent Chrifti fideles; *Ecce Pralati tf jadicet Eccltfiafaci, φή nitaatar eanenneanicare, aeale vivent tf tarpiter, aperte, tf ad experientiam ... gitar nau teeentar aadin eetcaae excommamcaiiombat eornm, otior excommmnicant, tf mandant tabi/ eet vitare.* Hoc tollit Chriftus *Mattb.* 1J. figuraliter ftc allegoricde judfcjbus Ecckfiafticis Judaifmi dicens: *Sv per catbedram M&s fiderant feriba tf Pbarifai: omnia ergo, yxacam^ne dixerint vtbi/, at ferveti/, fervite tf facite, Jed fetandam opera if. loram nolite fecere.* Ecce Chriftus non foium dixit: Omnia nue *talet,* etiam *moli m operihut* dixerint; Nec foium dici:, Quacumque *tale/* dixerunt; Sed.fic fimul, *ommo ganeam <«r dixerint, fervate tf facite.* Innuens per hoc, quod talibus in omnibus diftis & praeceptis

—>[redacted]-ptis eft obediendum. Nifi /wrww 4»r«· nonA otRi^i Prob*^·*"·* » «pl»0<« » »e· implicite, nec *ptt-* * *rtt** fa»er« hmAm praeceperint.

Et ne iceram reputent fideles, *medicum ef-fe, xbi preeeptii tidiwn paruerint*, wrl «M [redacted]« *audierint:* ideo Chriftus in contrario oftendeos, hoc efle magni pendendum, dixit etiam «[redacted]/*-*rierihtu 7*. Ufcipinùt : Qm vet auditt me audit,* èT f>u «a/ *fpernit, mejpenit. Qni entem me fpemit, fpenit tm, qui mi ftt* mv *Lue.* 10.

Planum eft ergo ex his, quod articulus hic trigefimus tft hcreticus, blafphemus , cenfuram Chrifti & Ecclefic aflerens cenfuram Anticbrifti, Ac dogmatizans , quod populus vilipendat magnam juftamque ccniuram excommumeationis, Ar mandata Perlatorum , ubi Evangclium exprefle oppofitum docet. Igitur ficc.

ARTIC XXXI.

Peccaaf *fmdantef clanftra , & ingredieaies fmt viri diaheliti.*

Contra iftum'articulum fatis eft didum iuperius circa articulum vicefimum primum. Et licet non fit homo qoi non peccet, 3. Reg. 8. licet etiam contingat aliquos efle viros diabolicos, qui ingrediuntur clauftra.* Tamen articulus ille non ad talem acceptionem fophiflicam, fed fecundum communem ufum verborum in bac materia erroneus, fententians, quod peccatum Ac illicitum fit fun**dare clauftta, &** diabolicum fit talia ingredi. Et hoc eft erroneum & hxreticum contra fidem fanda Ramane At unirerfalis Ecclefic.

Numquid non eft bonum & licitum in Ecdefia Dei fundare quaedam loca fpecialia ad cuftodiendom legem amoris Dei & proximi, ardius, fbllicitius , expeditius , indiihadius, perfedius , & liberius : Et ad militandum *ilili* eifdem modis in *«hedientia* contra vite fuperbiam, in *caftitate* contra lafciviam, in *vedmtana paupertate* contra oculorum concupifccctiam '

Numquid etiam non eft bonum Ac expediens, *virai ac mulieret* intrare htljufmodi loca, ad hoc ipium quod jam didum en, faciendum? Sed fundare clauftra tali intentione eft fundare talia fnecialia loca . Et ingredi dauftra tali intentione eft ingredi talia fpecialia loca ad tales laudabiles & iaodos fines jam tados. Sicut quilibet fentire At expediri habet, qui etiam habet minimam experientiam fpiritualem.

Unde manifeftum eft, quod hasretici articulum predidum in fenfo erroneo & bcretico pertinaciter Jogmatizantes & tenentes contra hdem fande Romane Ac univerfalis Ecdefie , Ac plurimarum fandarum communitatum , fapientum Ecclefiafticorum Ac icbolafticorum , iunt infenfati, nec minimum fenfum verum , fpiritualem habentes, quo fentire & experiri poflent fpecies bonas prawlidorum duplicium bonorum, de fundatione dauftrorum, Ac ingreifione.

Et non mirum. Nam, qui unum hereticum articulum pertinaciter tenet, eo ipfo totalis ejus credulitas circa materiam catholicam eft heretics. Et fic talis a fundamento Religionis Chriftianx in vera fide catholica confidente fecundum ejus totalem bercticam ercdulitatem eft evulfus.

ARTIC XXXII.

anno CHRISTt M>>'

Ditare eltrtun eft centra regalem Chrifti.

Contra illum articulum heretienm (ant ik la, que contra articulum decimum feripta font. Si enim clerus veteris legis, pias nove lege, ut &i didam eft, debent fecundum legem Dei habere decimas, facrificia, oblationes, poflei-fiooes Dotntao confecraras. Et in hoc ditatur clerus fecundum legem Dei. Qii tamen *cltnu* debet efle *fa"f^ -- divitiit^* Ac non velle di* ves fieri: Sed in paupertate fpiritus iUas Ecclefia & cleri divitias ialubriter admiaiflrare fle difpenfare.

Ce cum berefis fit, quod regala Chrifti fit contra legem Dei, ideo articulai ifte eft heretical. Igitur Ate.

ARTIC XXXIII.

Silvefter Papa , Ů Cmflantiniti Imperator, n-raveemt Ecciefiam datanda.

Ilie articulus erroneus confutatur, ficut decimus , ftc ficut pmcedcns. Et confutatur per fidem fande Romanas Ecclefic, & omnium Ecclefiarum inferiorum per fidem communitaiura fapfentutn Ecclefiafticorum & communitaCtum fspientum Scbolafticorum in Ecdefia.

Et abfit , quod unquam aliquis fandorum & approbatorum Dodorum in feriptis fuis authenticis inferuiflet, fandum Silveftrum in fido illo erraile. Sed fibi, Ac fequacibus, poflefllonem bonorum Ecclefic cuftodicntibus, omnem reverentiam detulerunt & honorem.

ARTIC XXXIV.

Ornnft dh Ordine Mendicantiumfmt harctic:, & dentes eis clcemefynam fmt ex-cemmmicati.

Ifte articulus eft 000 tam hcreticus, quam infants. Ut patet ex didis contra articulum vicefimum primum , Ac alios ibi memoratos

ARTIC. XXXV.

ingredient Religitmem, eut aliquem Ordinem, eo ipfe inhabilis eft ad fervandnm divine prece-pt! , & per confeqnent perveniendi ad regnnm cxlirum, nifi apoftatazerint eh eifdem.

Ifte articulus eft hcreticus, ficut ptRcedens füperius fatis confutatus eft.

Et fi hic articulus eft verus, tunc etiam vetum erit, quod Chriftus recedens a feculo, ingrediens eremum, ibi jejunans quadraginta £ nodibus, exiileos cum beftiis, ibi poft efuriens Ac tentatus a diabolo, fuiflet eo ipfo inhabilis ad fervandum divina precepra, Ac per confitquens perveniendi ad regnum celorum. Sed cum hoc fit blafphema herefis, igitur articulus ifte jam pnedidus eft hcreticus. Igitur Acc.

AR-

AMNO CHXISH **''

ARTIC XXXVI.

Papa rusa Msufe/ *clericitfnit, peffeguneut be bentibet, fient bentici, as feed peffefieneue bebent mmw/ cenfentieutet eit, fcilicet Deeùei feculent tf leici ceteri.*

Ifte articulus hereticus fententiat , quod Chriftus cum foo collegio Apoftoloram fuiflene *hsereiici*, quia poflederunt bona mobilia , pecunias fcilicet io communi. Et talem pofléflsonem in communi habuerunt, Gcut patet *Je.* i a. ubi dicitur de Juda Ifcbariot : *Qtie fer eret, lecniet bebent, te, fte deittebentnr*, fcilicet Chrifto, fic fuo collegio , *prtebet,* èr pq^dr-*bet.* Poflidebat igitur Chriftus Papa, fle decus, iuum collegium Apoftokxum , pecunias , in communi, de quibus procurabantur, Juda coiletionf, portatore fic procuratore exiftente.

Et Gmiliter Apofloli, fic ceteri difcipuli port tnifliooem SpirimsSànfti foiflcnt haeretici, quia poflederunt pretia pofleflioourn venditarum. Nec ibi quifquam eorum quas poflidebat, aliquid fuum efle dicebat, fed erant illis omnia communia, neque quifquam egenus erat inter eos, m diefatr 40* 4.

Et quid refert quoad occafionem avaritie UrcivU? fic fuperbie, poflidere pecunias, vel poflklcre res immobiles? Cum nonnunquatn, itnrno frequenter, fic atari, lafcivi et fuperbi, plus ftudent poflidere pecunias, aurum, fic argentum , quam poflcflsooes immobiles, cum per illas res mobiles citius fic facilius poflmt confidere fusi avaritie, lafcivie fie pompe, quam per res immobiles.

Quod autem Apoftoli non tenebant poflefGones immobiles in primitiva EccleGa, agraa, fic vineas, frata flcc. noa caufa fuit ta&a fupenus, contra decimum articulum.

Etiam alia caufa, quia debebant mundum peragrare ad difleminandum et dilatandum fidem Cbrifti, fic non in certis locis et limitibus permanere, Gcut bodie Epifcopi, p!cb.-<ii, religioG, collegia, toonaftcria ficc.

ARTIC XXXVII.

gcclgie Reueeneefl Synegege fetb^ne, wc fam *Æ iHuftdutiu tf prennent vicerint Çhrifli tf Apifielervtt.*

Ifta hereGs foperius confutata eft in didis contra articulum nonum.

Et licet perfona Papae, et ille, vel alirperfouc Cardinalium pofleut efle vitiote criminaliter, in quibus regustet diabolus, et eos dcfoadarct, abiit tamen, quod EccleGa Romana, cujus Papa eft caput, collegium vero Cardinalium, corpus, abGt, inquam, quod illa Gt fynagoga fathane. Talis enim, ut alibi didum eft cum declaratione, eft compoGtum myrti*cum, ex* parte formali & materiali. Para formalia eft myftica forma, fcu myfticum formale principium, officia & mintfterio viGbiliter in humanis illuminandi, informandi, cenificandi & dirigendi univerGtatem Chriftianorum in univeria materia Catholica ftc EcckGaftka. Et talis forma fe habet fient anima in animali & ejus corpore.

Et quemadmodum io anima animalis ab una parte eft fenim communis, non partialiter & particulariter, fed totaliter 'fleuoiverfem fleto* Aiam materiam per f: Ac per accidens fenGbj. lium , ab alia pan.- ftnt fenfus particulares, partialiter & particulariter fentiendi talem totam materiam. Sic m iHo principio formali, myftico, dl ab una parte veluti lenius communis, audoritas & poteflas Evangeiica officialis, non partialiter cognofecndi & definiendi in uniserfa fic tota materia catholica fit Ecclefiaftica, fic etiam civili flcfeculari, de quanto illi fubalternatur, et in illam materiam ut per fe finem ordinatur, ab alia vero funt veluti fenfus particulares , aufitoritates fpeciales er particulares in univerfa illa materia cogno*icendi fice.*

ANNO CHROTt U

Et ficut ibi in anima non eft fenfus communis Gne particularibus: Nec e contra: Sie nec auctoritas illa univcrfalis Gne particularibus. Et Gcut ibi anima non eft principaliter forma *capitis nec* reGdui *corporit in* compoGto naturali univerfali, fed principaliter forma totius compoGti ex capite membris et reGduo corpore: Gc hic forma iIU myftica prediâa non eft folum fic princijnliter capitis EccleGaftici in myftico compoüto, nec reGdui corporis, fed totius compoGti ex capite Papa, fic reGduo corpore collegio Cardinalium.

Et Gcut io animali fenfus communis eft in capite, fenfus autem particulares in aliis infc* rioribus organis fenGtivisfic in reGduo corpore; Sic hic auitoritas tota fic univerfelis EccleGaftica eft informative in capite Papa, auftoritates aurem, prime port illam, mimis generales, ia Cardinalibus & collegio Cardinalium .

Et Gcut ibi manet continue idem compofi. tum in numero, quoad formam naturalem, & animalem, manente eadem anima, licet par. tes materialer pollent advenire et defluere : Gc hic manet continue a tempore Chrifti & Apoftolorum idem in numero, quoad formam, compoGium myfticarn et EcdeGafticum, defluentibus & advenientibus partibus materialibus , ut perfonis Paparum et Cardinalium, manente continue illa eadem forma myftica, illo myftico formali principio praadiflo, quod ita oportet continue & femper remanere idem, Dflcut continue et femper oportet remanere eafdem claves regni cetorum. Et Gcut ibi poffet manere compoGtum animale accpbalum, Gc hic contingit idem compoGtum remanere in numero quoad ' illam formam aliquando acopbalum, id eft , Goe perlona Pape, que eflet materialiter caput in illo compoGto relpe&u talis forme myftiae.

Et Gcut ibi in compoGto animali rationali, peccatum non poteft imputari ex parte partis pure materialis, ut ex parte corporis circum, feripta anima, fed ex parte panis formalis, puta ex parte anime : Gc hic illi compoGto myftico, quod eft illa prediâa Romana Ecclcfia, non-poteft imputari peccatum ex parte partis pure materialis , ut ex parte perfone Pap. et perfoaarum Cardinalium circumfcripta illa forma myftica.* Sed cx parte illius formas myfticas imputari deberet. Nunc autem, quia talis DOn poteft peccare, tamen, quiaip£a eft eadem forma, que myftice performavit compoGtum myfticum ex capite Chrifto, dum vlfibuher in humanis in terris pnefedit, fic ex collegio Apoftolorum, quas etiam port performavit compoGtum myfticum, ubi di&us Petrus erat caput, et collegium reGduorum Apoflolorum, corpus: Igitur, Gcut ibi non potuit pecCare, Gc nec hodie. Tum etiam, quta talis for.

-forma eft principium fotam dirigendi, flt non deviandi: igitur peccare non poteft. Propter '1"°^ talis,Ewicfia JSmmm appellatur /aaAa, non habens rugam, neque maculam:

Et ficut univerfitas Cbriftianorum, vifibiliter in humanis eooverians, indiget valde flt requirit habere viGbile in humanis cotnpofitum myfticum, flt refugium, in quo fit talis forma myllica, fle tale formale myfticum principium, iupra jam deferiptum. Et Chriftus infinitus amaior illius univerfitatis poteft tale compofitum flt refugium fccurum et certum illi fuse fyonfu, valde et maxime de tali indigenti,flt tate requirenti, dare infinite facilius et deleflabilius, quam qutfquam ex nobis pollet digitum, oculum, vel aliud membrum movere: Sic luce clarius efl, communitati Chrifti fidclitun effe tale myfticum cotnpofitum tale feeurum refugium, et certum, in quo fit tale formale principium myfticum praediflum, in quo Chriftus exiftens myftica anima totius corperii Ecclefin rebdet, ficut anima animalis. - relidet in viribus Tui corporis, ct in principiis piccipue/et communitas illa ad tale compotitum et tale refugium fecure confugit in univerfa ct tota materia Catholica flt Chriftiana, cum forma illa myftica, illud formale my(licum principium, et myfticaanima, putaChriflus, non poflit in dirigendo deviare vel deficere. Quomodo enim, fecundum beatum Auguftinum, ille vel alius fecure crederet ctiam Evangelio, nifi certus effet, quia fecure eredii Ecdefia, quas regnum credendi, Accredentium refle in Qtrifto. Quomodo autem fic certus effet, nifi credulitatem haberet, quod tota illa Ecdefia per orbem terrarum diffufa eft quadam fumma, capitalis, compendia(a EccleUa, in qua eft lummus principatus, fumina plenaque auftoritas et poteftas vifibiliter in humanis, cognofcendi et definiendi, approbandi, docendi, affecurandi univerialiter, quid credendum, qurdve diferedendum: Et quod talis capitalis Ecdefia per fe, vel etiam cum aliis in partem iollicitudims vocatis, affecuravit, et affecurat tota Scriptura Sacra, et habet lecurare de tota materia ciedendi.

Ei ficut beatus *Petras* non fuit immediatus et proximus vicarius Chrifti in vita & gratuita vu tute gratum faciente: Cum beata virgo *Adoria* fecum in terris vivens fuit incomparabiliter allioris viiaç, et virtutis gratuite gratam facientis: S-d iple S. Penus fuit immediatus et proximus vicarius Chrifti, iu fupreina et altifilma automate et poteftate Ecclefiallica; que non fuit gratia gratum faciens, eat native gratum faciendi, et meritorie regendi, dirigendi, paicendi oves Chtifti per orbem, led erat gratia gratis data, poteftas et auftontas Ecclcfiaftica, & officialis, legitima, fle canonica regendi, paiccndi et dirigendi univerbs oves Chrifti in terris, in univeria materia catlralica et Ecclefiaftica. Regendi, dico, paicendi, dirigendi flic, canonice, juridice et legitime.

In hoc certe fummo principatu, et fumma aufloritate, poteftate ct dignitate, fic legitime, canonice, principandi, fuit fandus Petrus immediatus fle proximus vicarius fummi principi) Chrifti. Cum fibi flt non fanôae Marie fuit diflum." *Tibi dabo claves regni coleram, & Îuodcnm^ae ligaveris faper serram, erit ligatam 7 in cabs, ynwnmqHe feiveris tfc.* Et item luit fibi, non partialiter & particulariter, fed indefioitc & indifferenter diflum: *Pejct Q~.* ter*/, non particulariter *illas* rei <jkr, fed io- differenter teu, rJar, flt /jias.

ANNO CHRVT1 '<.>-

Et quia ratem principatum oportât continue remanere in terris pro regimine regni cetorum fuper terram, qui Pap malit .alteri inefl, porta fecuram credulitatem communitatis Cbriftiasaorum, communitatis omnium Ecclefiarum in terris, communitatis fapiemum Ecclcfiaftico. rum, communitatis fapientum Scholafticorum; Igitur Papa efl proximus flt immediatus vicarius fummi Principis Chrifti, fecundum illum principatum fummum in terris, fient fuit Canflus Petrus.

Multa aka funt alibi cum declarative circa has materias feripta. Sed line ad prefens hic fufficiaot ad confutationem prefemis attirai! haeretici flt erronei.

ARTIC XXXVIII.

Decretales Epiftola fiait apocrypha, & fedxfant fide Chrifti, V timei font fiaitit f» M/ findent.

Ille articulus juxta communem ufum accipiendi verba ejus, oflenditur effe bsreticus fle erroneus ex aliquibus didis contra articulum 19.

Nam cum io regno celorum fuper terram, quod eft pnrietM Ecdefia, circa homines divinos flt homines humanos, ejuldem regni oporteat effe ab uua parte extrema jus flt legem vdut totaliter divinam, fle ab alia parte extrema jus flt legem totaliter humanam.- Igitur ibi oportet effe de medio jus legemque, parum divinam, flt partira humanam flcc.

Et ficut *Ltx Divina* flt fcieutia ejus traditur textualiter in libris feriptur divine, flt *Ltx totabter bamana* traditur textualiter cum fcientia fua in textibus legalibus, ficut in *Codiet,* in *Infiitutis,* in *Digeftis tfc.* Sic jus flt *Ltx medi»* cum fcieotia iua traditur textualiter in *Epiflobs decrctalibas,* â fede Apofiolica fle Romana Ecdefia aliis Ecclefiis flt univerlitati Ecdefiarum fuper terram midis.

D Articulus igitur pnfens, dogmatizans indefinite fic indifferenter de Epiftolis decretalibus hujufmodi, quod fini apocryphe, fle feducant a fide Chrifti, fic clerici fiot Hidti, qui eas findent, eft haereticus fic infanus.

Praeterea *Alt.* 15. feribitur fiet *Qnsdam dtfendentes de Jnda» docebant fratres, fmd nifi circnmcidamins, fecxndxm merem Mtfs,* na» peteftir *feivari. Fait» erto /editione m mmim Penio tf Bernaba odverfns illos, confiitntxm fmtt nt offenderent Pnnlns & Bernnbas, & qnsdom alii tx iUis ad Apeftolos & presbyteros in Jtrn. felem, fxper bac qnafiiom. Qnam fnaftiomm Apoftoli & feniores fretrts ibifttm deftnsverxnt.* Ecce, quod ad definitiooctn ft decretum Apo E ftolorum fle Seniorum in Jensfalcm mittebantur ab una parte Paulus flt Barnabas Apoftoli, & ab alia parte quidam ali, ubi etiam Apofioli & Seniores in Jerufatetn per Epifiotam decretalem materiam illius queftionia definierunt.

Et quia fedes Apofiolica & Romana Eccteﬁa habent eamdem aufloritatem, & eafdem clares regni catiorum* in univerfa materia Catholica & Ecctefiaftica cognoicendi fledefiniendi, que faifa & erronea, qtne bona fle eligenda, que mala & fugienda, qua facienda fit dimittenda, quas habuerunt Apoftoli, presbyteri

teri ft Seniores tunc in Jciufalem.- Igitur . fi-A cur illi audoritate ft clavibus illis habuerunt & definite, fit per Decretales epiftulas cogotta, definita , & decreta mittere: fic Cedes Apoftolica & Romana Ecclefia.

Fideles igitur de catholice font -*pifan Dttrtitltt* illius ledis, & omni, qua decet, reverentia accipienda.

Item, *Mi.* ij. dicitur', quod Paulus perambulabat Syriam fit Gliciam, confirmans Ecclelias,. pracip ens cuHodire precepts Apoftolorum 0K Seniorum. Eχ.4β. id- dicitur de ip-4b, cum alio, quod cum pertranfirent civitates, tradebant iis cuftodi re dogmata, qu*erane decreta ab Apoftolis fic Senioribus , qui erant Jerofolymis.

Sciebat enim Paulus cum. aliis per aflertio«em Chrifti *Mutti.* 5. *tf* 16. ι8.βΔ-τ. jo. Λ in aliis locis, quod *Aftfai* cum Senioribus io Jentfalem tunc ex principio formali myftico, ft Ecclefiaftico, communi, & univerfali, illuminandi officialiter, ct vifibiliterin humanis dirigendi, regendi, certificandi, palceodi, ftc. et cx clavibus regni edorum univerfalitcr cognofcendi et definiendi io univerta materia illius regni edorum, cfTent *(3 tfiitit fa turn,* lux Mundi, et civitas pofita iupra momem, quo ablcoodi non poteft, & quacumque bgavertnt taper terram, erunt ligata ft in celii, et quateumque folvcrmt tuper terram , eroni foluta et m edis, et quorum re- C aoifcriru peccata , remittuntur e », et quorum retinuerint, retenta erum : Et quod haberent pafccre oves Ecclefia, Pe<rus, univertali potoftate pafccodi, et alii fecum, primis (>oft i|. iam minus generalibus poteftaiibua ; Et qui iL los audiret, Otriftum audiret, et qui ilkx (perneret , Cbriflum (perneret. z

Cum igitur illud idem principiato formale, nt eadem claves fini apud fodem fandam Aooftoiicam, et fandam Romanam Ecclcfiam ; Igiiur ficut cuftodicnda erant dogmata, qua erant decreta ab Apoftolis « Senioribus in Jerufalem: Sic ft, qua fuerint decreta a (ede Apoftolica ct Romana Ecclefia,

Non orno nili inianus heretieus diceret, D quod indefinite et iodificrenrer Decretales epiftolc fiat apocryphe, id eft , nulbus audoritatis, et mo authentice, ftc. Ut dicitur io articulo.

A El T X G XXXIX.

Jntftrttor & Dttini fanlnrti ftiMii faf Λ iitfat, ut Eitltfa» itttmi it ktnii tntftrnbfa.

Ifte articulus fupra fatis confutatur circa ar*tienlt* to. 31. *tT* 31-

Et fi articulus eft rents, tuoc etiam verum Λ, quod *Muria (oror* Marthe et Laxari fe-B duda eft a diabolo, cum accepit libram imsgoenti nardi piftici pretiofi, valentem multum, ut dneruos Diicipuli *Mutti.* aft et valentem trecentos denarios, ut dixit Judas Ifcariotcs *Jt.* I>. et phss *Mart.* Λμ *Et* illa unxit pedes Jefu, _/a«**er ibidem; Et effudit fuper caput Chrifti recumbentis *Mutti. 16.* et *Murt.* 14. Hoc tamen opus laudavit ct approbavit veritas fas Inda prmaftegatis.

Sicut etiam *fûtùàtuMu* fedu&us fuiflèt adi·, bolo, qui ferebat mixturam myrrh· et aloes, quafi libros centum. Et cum eo *Jtfal,* qui acceperunt corpus Jefu , ct ligaverunt limeis et aromatibus *Jt.* ij. Cum emm Chuilus fort fuprema pertona E.ckfiaftica: Si tunc Impc ratûr, & Domini ioculares lunt decepti a diabolo, quod inferiores poft Chriftum pertonas Ecclcfiatbci S dotaverunt de bonis tempers'!·bus, qua diu permanent ad krriendum uhti et utilitati perfonarum Ecclcfiaftkarum et Ecclefia·.· Tunc, a pari vd majori, icdufti fmt-(eot a diabolo *Mint Mn^fant, Jtfipk,* £TA<-<vdrw*r qui cana et pretiulis tcmpoial< .» bonis, qu- non permanebant ad fervicnJun u(ui et utilitati, dotaverunt fupremam prrlonain Ecclcfiafticam ciica mortem ct poft mortem. Nec minus, fed plus, fic applicando illa txma B temporali·, dotaverunt illam tapremam p't fossam EcclefiaftKam, quam fi illa fibt dénient, ut ea' pro (c (ervaflet, vcndidiftct vd cotnmutaiTct .

S«c etiam tres asagi et tres Reges fuiflent - diabolo decepti, quod illam pcilonam Ecclefiatlicam dotaverunt auro, thuie, etmytrba.

Quia vero heretics dchramrnca iunt illa: Igitur articulus ille eft hsrcticum ddira.ncntum. Cum articulus bic intendat, quod I mperator , ct Domim feculares dotaverunt Evclc-, fiam de bonis temporalibus, quod *ptrftnt £ccimUcn it tnlilv ttnii ptntftrnt,* lalctvirent, cupiditatem augerem , eildroa abuterentur , eifdena diftraberemur, & impedirentur inlcrvttio Dei, & in luis olfietis Ecckfiaftic s.

Licet autem hoc contingat, quod fic perform Ecclefiafticc, occafione bonorum temporalium pofteiTorum, fic male fe habeant*, non tamen dolatio dia, fanda intentione fada , eft facaufo, ficut, quod celebrentur miifit, adninsflreotur iacra rcnta Ecclcfiar, fiant judicia Ecclefiaftica, io foro Ecclefi·, er m foro coofcieniie, predicetur verbum Dei, & ita de fimilibus. Nunquid inftituiio fltordinatiu talium non eft jufta & fanda ? Et tamen nuis polct explicare, quanta crimina perton* Ecclcfialli*at* fit in his et circa lurc committunt.

Eli ergo dotatio fada jufta & fanda intentione, una de caufa, ut perfone Ecclefiail re rutilarent *hmiltt m titrit, «Ai m iftiiu, ^3 fMftrti m dtvitu/.* 1

Alia de caufa, ut ficut dignitas regalis refplendet io auro, gemmis, ft purpura, per(oηβ Regis circumpofitis, in ftipatione ft frequent:- miniftsoram, in fubjediooe populorum, fo adjacentia variorum bonorum temporalium, immobilium ft mobilium.- Qpod fic etiamreiplcodcat minifterio ft fulcimento talium magna *iigniitt ftntijKtlu , pnfltrnlii, fatritinin tierKill1.*

Et ficut talibus adjacentibus ftfubminiftiantibus ac fubfuloentibvs rrp.tailjdûniutem, excitatur , allicitur, aitrahuur ct Znducnur ad timorem, .reveresitiam, fubjcdiooefa , ft imo rem regalis dignitatis populus, qui pta» Ipicndorem lenftuiem percipit, quam intclligibrtem, et per fenfualcm ad ioielligibilcm percipiendam inducitur ; Sic etiam ad hoc ipfam rationabiliter dignitati Pontificali, paftoraJi, ftc. faut appoint.

Alia caufa? Quia fient potentate*, pr«fides, et indices ükulr non pofleet humanitus expedite refiftere *advedariia,* protegere bonos, compefeare tnatos , cenfisras lecularc» exercere, o&ctam et ftatum ittom teoere ia fero tabulari, nifi talibus et fimilibus temporahbut adjacentibus client fuffdti et adjuti.- Sac etiam,

ut poteftates, **Pmlati,** Ac judices Ecclefiaftici in f°ro Ecclefi*.

Unde, cum pallores Ac judices Ecdefiaftici, habentes cenfuras Ecclefiafticas, fint pallores & judices, nedum clericorum in caufis temporalibus Al fpiritualibus, fed etiam in caufis Ecdefiafticis, imtno Ac io temporalibus, de quando fubslternantur Ac ordinantur in caufas fpirituales funt judices Ecclefiaftici, nedum laieorum popularium, fed At Dominorum fecularium ; Quomodo portent tales Ecclefiaftici indices Ac PrStliti, ioduftria humana non in eis fupervacua, quantum fieri debet, fed Ac poteft, humanitus expedite judicat*, Acprocefiibus judiciariis cum debita cenfurarum Ecclefiafticarum appofitione procedere contra inobe-dientes, contumaces, rebelles , Ac nocivos cieticos Ac laicos ad fuum forum Ecdcfiafticum pertinentes, atmatos vi, fraude, potentia, Ac ceteris hujufmodi. fi non edent fupra didis temporalibus, Ac cis fimilibus fuffultl Ac fubadjuti.

Ad experientiam enim videtur , quod ubi pallores Ac judices Ecclefiaftici in talibus deficiunt, quod ibi modicum, »el nihil poffunt facere, veritate Ac rigotc fui judicii, contra π belles majores Ac minores. Nec Deus feraper vult facere miracula, ut *Htireculoft divinilm* fiat talis, veritas Ac rigor Ecclefiaftici judicii, fed Ac *induftnefe îw u ü im* : Ne ioduftria, curtus humanus, Ac natur*curfus Got fruftra, ad fîciendum per homines, judices ecclefiafticos, humanitus convertentes, veritatem illam At rigotem Ecclefiaftici judicii, etiam contra potentes et magnos, ubi neccffum fuerit, Ac expediens , fubminiftrantibus Ac fubfervientibus temporalibus bonis, ad hoc ipfum expeditiuf faciendum a Deo ordinati·

Alia caufa. Qpta, «.um paftores Ecclefiaftici debe", plus intendere, & providere ovibus Chrifti pauperibus, quam alii: Et cum tales indigeant alimentis Ac tegumentis corporalibus : Ubi deficiunt, ibi patres Ac paftores illi debent intendere Ac providere pr* aliis: Rationabile igitur Ac neceffum eft, paftores Ecclefiafticos habere temporalia bona talia Ecclefi*, de quibus prae alijs, ficut magis prccipui patres, paftores At redores , ovibus , filiis, Ac fubditis indigentibus provideant in alimentis At tegumentis .

Alia caufa , ut perfonc fpirituales et Ecdefiafti<.z talibus temporalibus bonis fint flipendiatx , appretiati, Ac fubminiftrat*, ut |fro fzcularibus apud Deum interveniant orationibus, oblationibus, facrificiis, fcrviiiis, et mimlkriis Ecdefiaflicis , Ac ira de confimilibus. Tai.bus iptur Ac aliis fimilibus piis Ac fanâis intentionibus Imperator Ac Domini temporales julli ct pii dotarunt Ecclcfiam de bonis temporalibus .

ARTIC. XL.

fitflio Pλ^λ λ CtrdtMlibtu per diebelant rfl m/raiaSa.

Ifle articulus probatur hcreticus et erroneus ex iis, qur contra nanum ct 37. articulos funt dtda.

Nam, cum collegium Cardinalium Ct fupromr Ecclefi* in terris, fcilicct Romanas, collegium et capitulum, C fic habet dici, fit etiam relati corpus in illa Ecclefia Romana, Act in ilk> compotito myftico, ubi et perform ~~Pap*. eft caput', in quo etiam corpore~~, 'dum illud compotitum ad tempus fit acepfiaJum, refervatur forma myftica et Ecclefiaftica illius myftici compofiti, quod eft illa ^Ecclefia Romana: etiam id collegium eft proximum capiti illius Ecclefi*. Propterea cum eleâio Pape pertineat ad homines aliquos, et ad communitatem aliquam hominum, cum in hominibus, et in commumtariboc-Aominum fit naturaliter , non fruftra et fopervacue, vis eleâiva humanitus principum Ecdefiafticorum , et fecularium, primorum et fecundorum, cum cis io principando vifibiliter in humabis converfanttum, et poffunt meritorie et firuftuofe B eligere, affiftente ei gratia Spiritus Saoât, fuper ipfos ad hoc invocata et impetrata, et demeritorie defiflente tall· gratia , ubi Deus primam cleâionem juftirtrrne poteft vel/e, fecundam autem luftiffimc permittere : Et etiam, quia auâoritas et poteftas legitimi, canonica Ct juridica, Papam eligendi humanitus ex tali au&oritate canonice, legitime et jnrldice, etfi non caritative et gratum facicnter, ex tali auâoritate, que eft folum gratia gratis data : Talis, itiquam auâoritas rationabiliter habet effe in quibufdam hominibus, et quadam communitate hominum , ficut et ali* au&oritates canonic* & légitime ac oficiarie, lecularcs et Ecciefiaftic·^ rationabiliter ex Dei ordinaCtiooe hominibus infunt: Et quia univerfitas Chrifliaborum non poflet fimul congregari ad ele&onem, nec Priocipum et Pnelatorum, Eclcfiafticorum & fecularium, nec univerfitas totius cleri, nec omnium Epifcoporum ct Abbatum, ct Pnelatorum, de tnundo poflent ad hoc feroper compendiofe congregari, dum Papa eft eligendus, propter nimium difpendium : Nec eft pertinens, quod fit unica pertona humana in terris, cui conveniat talis auâoritas: Que enim, et cujus ftatus deberet illa pertona effe? Et illa mora mortua, cum deberet fieri Pape eloüo, quis eligeret? Oportet- *erge* effe unam quamdam, permanentem, compendiofiim communitatem hominum, cui fecuoDdum le et omnia ejus membra infit talis auâoritas.

Cum igitur deficiente Papa *ceUegien» Cerdiiulûhh* iit quedam compendiofe communitas, in tali cauta prima et proxima ad caput EccleG*, fcil. Papam, foo tempore cxtfteotem, in qua tunc eft illa fuprema, digniffima, oficialis forma Ecclefiaftica, five principium formale dirigendi, regendi Atc.tutiverfitatemChriftianorum in nnivcrfa et tota materia catholica ct Ecclefiaftica, qu* tunc eft corpus illius Roman* Ecclefia, cujus caput debet eligi: propter boc ergo, et alia ejus merita, excellentias, dignitates, et privilegia ultra omnes alias compeodiofas communitates, EcelefiaftiBcas vel (oculares, ratiooabiliffimc ex ordinatione Dei ineft et, fecundum Ce et omnia ejus membra, auâoritas canonica eligendi juridice, canonice et legitime Papam, dum Ecclefia tali caruerit-

Articulus ergo ille eft haveticua, fenteotiana, Ac dogmatisant, aodorixationemDei, qua collegium Cardinalium et Cardinales au&rntavit auâoritate legitima et canonica eligendi Papam , effe auâorizationcm et introduâiooem diaboli.

ANNO etttum

Aire *tft it vtifi/ili ftbai/, rrtiert,* Iscfafaad Xmmmj v *rf» nltr*

Ifte articulus, quia in fenfis fi» primario, fecundum communem ufum accipiendi verba ejus, courrariaior'fidei catholica, qua credit ft docet, Romanam Ecdefiam efle matrem ft caput omnium Ecclcfiarum, 3. «. Ix-Padaw. Qp« etiam credit, et docet, eKpoft Deum ideo magis efle obediendum, quia ipfo eft mater, ft caput omnium Ecdefiarpm, d· li-A'as drear. Ideo articulus Hic eft hareticu».

Nec Sopbifma habet hic locum vel colorem: Qtfe Ecdefia triumphans eft fuper omnem Ec? defiam militantem, ft fic fuper Romanam, per confequcnx, Romana Ecdefia non eft foprema inter Ecdefia·. Si<ut enim longe alterius rationis eft, communitatem aliquam hominum ^Jbcrerc Deo per fidem , ft communitatem aliquam poflidere Deum in rc vel per fpetn.* fic longe alterius rationis eft, effe Ecclcfiam militantem in terris, ft efle Ecdefiam triumphantem in adis.

Et fic multipliciter & aquivoce diciiur nomen Ecdefia de Ecdefia triomphante, & de Ecdefia militante.

Igitur, cum fecundum communem ufum ··· asm *Ectlifitt* debet fumi univoce h> articulo, ft non equivoce, oportet, quod ille accufativus, fcilicet fumatur in articulo pro Ecclefiis triumphantibus tantum , aut pro militantibus tantum. Non primum, quia tunc eflet fenfns: Non eft de necelfitate (alutis, credere, Romanam Ecdefiam militantem efle fupremam inter Ecclefias trtumphanta. Qpar locthio & comparatio eflet fecundum Grammaticos tam inepta ft incongrue, fkut bate : Leo eft fortiffitpus lyncum.

Ut ergo ariicuujs ille habeat fenfurn proportionalem ft figntneationem congruam , grammaticalem fenfurn habeat, fcilicet.* Non eft de oeceflitate laiutis credere, Romanam Ecd elefiam efla fupremam inter Ecclefias militantes- Et hic fenfus eft horeticus. Nam fi de neceflitate falutis fuit populo Judaico in arduis ft difficilibus recurrere ad fuaunum facerdotem, qui pro tempore pnserat cum fuo collegio, ft eildem iub pœna etertus mortis obedire, ficut patet *Dnttr.* 17. Qpaqto magis de neceffitste salutis eft populo Chnfiisno?

Quod et oflenfum eft *AB.* 15. afe Paulus et Barnabas afccssdensm ad ApoAoloa ct prabptetos ia Jerufalem fuper quôftiooe fa&a dc circumcifiooc gentium. Uti etiam poft Pauhu in fuis Ecdefits precepit cuftodirc pnuccpta Apoftolonim et Senfenias.

Es *AA* 16. ipfe cum aliis uadebat cuftodise dogmata, qua eram decreta ab Apoftolis α Senioribus, qui erant Jerofolynris.

Cur igitur senebamur ultimate fa terris recurrere ad Ecdefiam Apoftol.oosm *BStoiorum* in jerufalem, et illia procipue obedire dc neceffitatc falutis, nifi quia crat fuprema Ecdefia officio ft âôftorttate Ecdcfiaftka?

Et fient de ncceffiuM falutb moebaatur ibi, ficm ad fispremaad recurrere, et fie eidem faprema Ecdefia in officio et auAoritrue docendi et poscipieudi tenebantur obedire ornoes alia Ecclefias extra Jeroiblymam et Chrifti 6-

ANNO OratiTi

A deles : Ita teeebanijo deneceflitate ialuti» credere, habitu vel a£hi, in communi vel dtftin-At, implicite .vd explicite, illam cflfe lupremam inter Ecclefias.

Et quia nccdfe eft, permanente unirer(itate Cbriflianorum in terris, remanere bujuirqodi Ecdefiam fupremam in officio & nuAoritare docendi eKprocipiendi, ad qnamlpopulum Çbriflianum oportet ia arduis et difficilius recurrere , et ei obedirt : Et tali· ex quid nomini· vocatur ct eft Romana Ecdefia, ubi Papa caput eft, et collegium Cardinalium corpus. Igitur de neceflitate falmjs eft credere, Romanam Ecdcfiam efle fupremam inter Ecclefias.

Eft enim (upra modum ncccftarium et expe-Bdtgns in unirerfitate Chriftiaoorum per orbem icnfe difthfa, efle quamdam permanentem, com. pendiofam communitatem, apertam et manifeflam populi· Chriftianis, in qua fit fummus principatus Ecdefiaftkiu in terria, cum fumma puâoritate pracipiebdi, docendi, regendi, judicandi, cogoofceodi, ft definiendi univerfalitcr de uuiverfa materia catholica A Ecdefiaftica, qua: tunc fit in loco compcndiofo, fimilner noto populis.

Talis igitur communita! exiflens ex »«·mmuc Romana Ecdefia de necdlitatÿ eft fuprema Ecdefia in terris, ficut in ea eft (uramus in terris principatus Ecclcfiafticus.

Sicut ergo populas Chriftiano· de neceffita-Ctc fslutis oportet habere rdpeAum ct obedienriam ad illam Ecdcfiam ; ficut ad communitatem in iuotino principatu Eccicfiaft ico : ita dc neceflitste (alutis oportet eos credere, ipfatn efle fupremam inter Ecdefis» ; Credere, ficut dixi, habitu vel aAu, implicite vel cxplirite ftc.

Dc illa autem Ecdefia Romana , et partibos ejus qualitativis ft quantitative, ctdemuliis ejus dignitatibus, proprietatibus ct conditionibus , latius diAum eft fupra, et alibi.

A R T I G XL1L

FttKK tfl cnitvt inialgntiu Pt^t tj*

Si tfle arliailus non eft hareticus, quomodo ergo diâum eft *Jt.* 10. a Chrifto Apoflolis, et eorum facccflbribos, Pape et Epîfcopis: *f^t9mn miftrtlii prcctH, rnutiul^r fit?* Qsomodo etiam Apoftohia X. Car. I. vere diceret : *Ctà aa/ans diyui ú»4ii,* ft rga. A*w *tf tgt,* faad daaata , *β yûi i*uvi,* ara*fttr* vw m *ftrfaut Cknfli.* Niii ergo Epifcomu ille io perlooa Chrifti indulgentias dooaflet, non vere ita dixiflet.

Quod fi Epifeopus ille auftoritate Epifcop·* U indulgentia· ia pertona Chrifti, ut vicarius Chrifti, douartLy quomodo ergo non eft ha-g reticum, quod Papa et Epskopi, allé auâoritate Papali, er ilU Epifcopali auAorftate, non peffont donare indulgentia?

Et fi judica feculares in foro feariari audtorirate fita judiciaria rstiocabftitcr poftunt dare *ftttdrrti ûiUgntùu* de fafan&js penus vel pceteotiis, in illo faro.* Ut, gratia exempli, ei, cui ia foro illo p^daiiAo injaa&um eft, rationabiliter fodes», & pomifera incarceré, cippo et ferro, xu diebus, judex temporali» ex caufe poteft légitima indulge·» vd omoes illo» alia, vel aliquot, juxta arbitrant (num, de injuo&a peniteolia: quomodo non aaho ma-

ctfiKr, ,-,,n gts judima Bcclefiafticrauftaritare fiu judicia?**1'-1 ïtwt ipfi vel OMrialiier, ounui rii P0!*-0* legitime dare iedaJgnila) EcclaJte^ Aeas, de injon&is paemtentiis, in foro Ecclefiaftfco?

Vcruntamen, quia inferiores judica Ecclcfiaftici, Cardinales ft Epifcopi infra Papam, font jocari a fed- Apoftolica, in qua eft plenitudo poteftatis, in partem foUicitudiois, ra-(laoabil/ter auAari/as *Merete eft Intitote tA* certum numerum particulariter ft partialiter dandi indulgentias.

Auftoritas vero Papa, quia non eftparticularis ft partialis, fed rotalis ft univcrfalis in terris, ad dandum indulgentias; Igitur non eft limitata, fqi*poteft legitime, totaliter ft univerfabter hominibus iadulgere, dando plenam remtifionem peccatorum a pœna ft a culpa.

Eft autem hic advertendum, quod, ficut Rex tcitcnus çutn fuis fecularibus ft temporalius poreftatibus judiciariis facit paâum, ut fi peenas^vel pmnitentias fecula«es in'ford feculari injunxerint fubditis delinquentibus, vel injuoftas indulferint, quod hoc ipfe Rex ratum & gratum habeat: Alias judiciarie poteftata in jungentes rei inducentes, ft fiibdjti, quibus indulgcretur, vel injungeretur totaliter, impromli ft infecuri ftarent, nec illi judica deberent irrequifito Rege injungere vel ipdulgere, nec fubditi talia fufeipere, cum citent penitus infecuri ft incerti, fi forte nollet talia prorato ft grato habere; Sic, a fortiori, Rex esaJeftis Qtritus, in^fuo regno^cslocum fuper terram, cum fuis fpiritualibusEcdefiafticis poteftatibuf judiciariis io illo regno fecit paftum, fub jwaiQento, cum dis it: Xavra *diet vehit*: Qa«rwavfw *tUiievrritii Jaftr Ttrrtm,* eraat bga/a ru *cedit t tf qeecKHiqiu ftlvcnlu fycr trrrate,* sruaT *fodate tf i» cedit,* Afar. >8. *Jo.* so. *Actifht Spritnet Seethe*,* quafi in fignum fecurt pafti, ar paartn- *mcifiritit peccata, mûttaeter oit, tf feoreeo retieerritit ntntt feet.* Fecit inquam, paâum cum eis, ut quafeumque panas vel penitentias in fbro Ecclefie vel confcienti» injuxerint, vel injunâas indui-(erint, quod hoc gratum ft ratum habeat.

EΛ etiam advertendum, quod, ficut in foro feculari rationabiliter ft legitime aliqus peenitenti- vel pone pro excemfioa injunguntur *a jttrt civili feriptot* Sicut alie ft ali- ooouoquam ciritata habent alia ft alia fua legitima jura municipalia feripta de pœnis ft pœnitentiis io foro feculari pro aliis ft aliis exceflibas. Alis autem perne vel pernitentis injunguntur *at boeoiet jadtce in tali foro:* Er ficut ia foro Ecdefiafttco alia eft legitima excommunicatio major ab homine, aûa a feripto jure, canonico & Ecclcftailico: fic etiam in ilk> regno calorum luper terram funt quadam legitim- *pateitoetie* injunds *ob boatieo* in foro confcicoticirca confcifiancm facramentalem, ubi facramentum pernitenti- applicatur, ubi etiam pons & pceaitentis funt arbitrari-, ad arbitrium taccrdotis confeftbris; Suat poenitentia *e jero feripto*: Ut, quod pro peccato vel fcndafo mortali quis pceniteat feptem-annis, quod laicus pro tali vel tali enormi crimine catena procellatur, clericus fic vel fic delinquens tot vel tot dies peniteat, et ita de «dii»; Secundum ergo talea peniteotias fn fare legitime feriptas, five pro venialibus, five pro coonaiibus culpis, ft fi hoc, funt ali» dabilea poenitentia eodem jure explicabiles, nondum explicat-. Sed fecundum tafc», inquam, pceniteu- vel majus enormiter peccantes rel fcaodaloanta, ab *iffo Ecdefiaftico jure legitime allrtfti* poenitere, aaass, d»ri*r, carrais iftr. flit eodem jure talis poenitentia, rei talis »el tanta, fic vel fic peccanti eft injun&a. ANNO ctDUsn

Tertio advertendum, quod, ficut pro Œcommnnicatiooè ab homine lata reiervatur W ΓΛα» tantum pro eo, qui illam tulit, ve! fibi fuperiori iu hac parte: Alias duo vel olores judices Ecciefiaflici refpoftu ejufifcm fubditi, ubi unus quoad tales poteftates judiciarias non eflet alteri fabovdioatus, nec contra, obi unus exeotnmnnicarct, alius folveret primo non ~~voleme, flt contra~~, fieret nimia involutio ft perplexitas; AMohnio autem excommunicari-. nis a jure non eft fic teflrifta, ft alligata, fed fecundurri traofdam omnis tmftontas Epifcopalis, quo haber abfolvetv a culpa, pro qua excommunicatio a jure infligitur, babas abfolverc ft a tali excommunicatione; Se Papa ft Epifcopi folcnt nop dare indulgentias, dimiCbooem vel laxationem poenitentiarum injunâantm ab homine, fed poenitentiarum injuoâaram a jure, ad quas vel proportionales ia pargafar- legitime quis tenetur, fi ibi pervenerit, ft hic non folverit, vel indulgentiam non eft coafecutus.

Sicqne Papa, Cardinales ft Epifcopi dant indulgentias pCrnireniiarum a jure injunftarum, quod fi homo pro unico peccato mortali legi» time tenetur ad poenitentiam feptem annis, modo pernitendi in jure dcfcripto, ft fuo modo de magnis vd mediis venialfa» 'culpis. Quot autem interdum unus homo mortalibus culpis eft obnoxius? qnot vero etiam maioribus venialibus culpabilis fiscrit, quis enumet rabit.

Iujuofta eft ergo tali homini a jure multa ft multa pcenitentia fatisfaâoria de congruo.

Igitur oecefliim, perutile, ft falutare eft, recurrere humiliter ad gratiam indulgentiarum papalium & epifcopalium fuper talibus pœnitentiis, quas indulgentias mifericorditer graticfe ft legitime poflunt ft habent Papa, Epileopi, et Cardinales de infinite thefaure Ecclefie, ex merito Chrifti Dei, faoft- Mari-, fanftorum totius corporis Chrifti myft*ici,* recondito, cujus Papa, Cardinales, et Epifcopi font difpenÎMores: Habent, dico, & poflunt facere, ft dare vere penitentibus, confdbs et contritis, limina fanftorum vifitantibus, eleotnofynas vel fubfidia erogantibus ftc.

Nec Papa, Cardipales et Epifcopi, ubi ex oficto fuo, canonice et légitime, etiamfi non ia caritate esiflentes, dant indulgentias hujufmodi, ut Epifcopi 40. dies, Cardinales 80. Papa dies plura, annos plura, vel etiam plenam remiffionem, in hoc dent occafiouem-populis delinquendi.

B Neç eft in hoc facilitas veni-, que prabet incitamenta dclioquendi. Sed quantum eft in tali datione, ft modo fuo, populi Chriftiani potius retrahuntur a vitiis, et aflfcfannir ac inducuntur ad timorem, reverentiam et amorem erga Deumet Chriftum ejm, erga.totum meritum Chrifti ia labore, pa&ooe, marte ftc. erga patra a paftora fpsrituates « Ecctefiafticos.

Papa enim, Cardinata et Epifcopi exhibent et dant hujufmodi indulgentias non illis, qui non volunt pœnitere, nec dolere., nec confites ri de peccatis, fed verepemitentibus, confeftis

et eon-

I—*2""^ rouuhis, ft ad aliquas certas peytes coevertcatibu·. Unda ft in datione indulge»· «<«"«·♦I««*Asm talem modum incitant, allb dont, provocant, tratann, ft inducunt M»· fcn Chriftimsoa, nd aaw9 nd talia eratuit., ft {racon faciemh boM* ft ex toi, wifi pro qoodan ftipeorfio apponunt grauamindul·» genttarnm, quafi gratiam pro gratia tovibus lui* cumulantes.

Haietku· ergo ft diabolicus, ft fafanus eft articula* prndiftu·.

ÀKTIC XLIII.

JwMMfa slfirira /wat, pue /an* ad refera»· j / « . i- rie avilie

Ide articulus eft feandalofus, & fecundum communem afnm accipiendi verb· indefinite & indifferenter pro jaramentis ad roborandum humano* contraftns fit commercia civilia, eft ipie hnreticu*.

Nam *Gen.* at. fcrihirur.· Quia Abimclecb ft Phichol princeps exercitus ejus dixerant ad A* brahamum *: Dtenm ittet* a* m *nniverfit,* pva dp*. Jars *igitnr pr* fteamsnar, w *néant* nwfe *U ftfierit neeit, fUrpifn non* ‚ *fri fiuctn neife*- ss pM ranvrr/âtar *t»* adesos. jMntffs* allro. àmv: *Bgt fitreh.* Et infra ; PtoTqffrws/fwC sssfe /ted«r.

Similiter Grs. *6. Abimefech ft Achuiad amicus illius ft Phichol dux militum refponderunt Ifaac ft dixerunt ad cum: Fidwvwr, *tectae ffi* Panmim* , sdrirra amr dudarar: *Sit*

tnentne ettigment, wc *fitineet,* mud *te ieientt fii cent fete iineifimnt enSene feneiifliene pnnum.* Fecit ergo eis convivium, ft poftc&nm ft potum furgeotes mane *fiereoerent jfii neetve.*

Ecce ifti duo *fetrierciet* cum a Deo, ab Angeli·, ab bomidbus geadlibu·, haberent teftimooium *de fiu* iaoftrcace, juftitia ft veritate, *fiereremt* pro confirmandi· humante contraftibas. Et fi juramentum iliorum fiiiffet illicitum, ipfi fitiffent graviter perjuri. Qpod abfir a piis mentibo· nftimsrv.

Scriptura ergo^ jam in duobus paflibus allegata, cum fisis ctrcumftantiis, fententiat, eos *licite fierenteme* feciffe pro confirmandis padi* ft concraftibue humanis.

Quo contra bnrcttan eft aniculas bfe, qui dogmsdut contrarium illi feripnra in feotentia fua.

Sc etiam Jassi tertius Patriarcha *jnreoit* per Umorem patris *6Λ* Ifaac, pro confirmatione humani comraftm inter fe ft Laban feceram ejus. Sicut patet *Gen.* it.

Infcstfetum eft, bos tres Patriarchas b hoc fafto fitifta perjuras.

Similiter *DeetU* juravit Jonathe I. ftqg. so. Sauli, i. ftsg. sj. ft pueroÆgyptiacot.*Heg. go.* ad roborandum humano* coutraftu*.

Numquid ille Prophetarunt eximhu ira communiter-ft leviter pejeravit b nomine Domini ? <^od tamen oponabfet juxta jftmn articulum.

Irem, *Bnei tk* fic feribitur: *Si feb* caro- *(e kneilnfeee ht viierit, jujertehi erit* μ mrdfe, «cd m rawudsrû www ad rvw* prutim /«; Â/cÿwr *Dminnt fitreeeenfnm, & rehert^'^'* mopur.

Beet, quod fecundum legem ft mwepttm Domini tenebatne quū m cafa. ft in mdicio evocatus ie purgare ft taMacert juramento qood non extenderit manum ad ram proximi fui, aliquando fatis exilem, ut ovem vel afinum ftc. Et Domino* rei fimilitcr in cafe tenebatur juramentum tale fafeipere pro faiiilafttonc.

Quod fi fecundum hanc pneallcgatam fenpeuratn *licite* funt *jwemeete* ad fatiafadendam ia caufa, pro «ili ftjpodka reputationis ra deperdita, in humana eommendatioae, sum multum ardua, quanto magis licita erant ad confirmandum arduo* cootraftu* humano*, ft ardua civilia commercia, exemplo fandorum Patriarcharum , ft Prophetaram prssallcgacoram, ft exemplo Dei, qui dignatus eft per femetipfum jurare ad confirmandum cootraftus ft commercia diviiM cum hominibus.

Quod fi *Dent,* qui nullo modo poteft fe re Ee in contra&ibus fuis divinis cum homini , ut fibi diffiderent quovis modo, quod poflet aliquo modo immutare vel non tenere vohsttutem , verbum vd dfftum fuum circa contraftnm vel commercium, nihilominus dignatus eft pw *fineet fiererer & reftntiHtre t* ut per duas res immobiica, quibus impo&bife eft Deum mentiri aut fiendo fidefragus, fortiflimum (olatium habeamus, ut dkitur ffefe. *6.* Qiomodo non erit licitum, immo neceffarium, aliquando ad confirmandam contractas arduos humanos, ft civilia commercia interponere homine· jusjurandum, ut taliftringantnr, ne voluntatem , verbum ft diftum fuum circa contraftum vd commercium immutent, in fraudem , ft injuriam, ft in nocumentum parti*. Ubi fi voluntatem, verbum vd di&um immutarent , nifi manifefta, legitima caufa interveniret, perjurium ft notam infamias poffem incurrere. <^od homines plus debent & habent fugere, quam omne humanum incommodum Dft damnum ab una parte declinare, ft omne commodum ft lueram humanum sb aha parte adipifei.

Unde ft Apoftolm ad Ask. *6.* io confirmationem hnjus, quod licitum eft jurare homines ad confirmandum cootraAus ft commercia fua humana ft civilia, ft tollendum «mtroverfias, non reprobando, fed approbando, ita dicit : *Hemittt* «·«■* *fer utejerent fin fierent,* ^mm/ *(entrwetfin eernne finit ni eetfineetiennn tfijn~ tetnentnm.* Si igitur fecundum hanc approba* tivam feripruram Apoftoli, homines per ma* jortm fui jurant, in cootraftffo·, commerciis, ft judiciis humanis ft civilibus, ft juramentum eft ad confirmationem finis totius cootroverfin ipforum tdinm hominum : Et etiam *Dent. 6.* dicitur.- *Jnrniit* psrauurs *iBint: Ei* tnPfalano{ Zawddusftr «uhms, pu* *firent in ee:* Igitor fecundum hanc ft alias feripturas facra* *Btite* fimt Jsrmurafa, que fiuut ad confirmando* humanos contraftas, ft cossmercia civilia ή judiciis ft extra.

Er per caufeqwcos ifle articulus cfl bnreticus.

Aft-

>ANNO CHRISTI iv'.

ARTIC XLIV.

afagu/tiMj, BrwdrAtr, *Brnutrdtu, fort intu-ti, aifi fmûtrttrnt* d(Aw, fûvd iafwrrr»; *O iaftitirrmt & iatrevermt Rr-jigipiur. Et Jk λ Pβρρ pjfat* ad *rt-mntt fmt Ltntiti»*

Ifle articulus primo reprobat Cbriftum Deum, qui habuit pofteilioaem auri, thuris, Ac myrrhe, a Regibus fibi oblatam, & habuit poflef-fionem pretiofi unguenti, qno m capite & pedibus ungebatur, & habuit pofleffionetn incom-muni cum fratribuS fuis, in ii>, qua mittebantur, qu* Jtidas Ifcariotes habens loculos B portabat.

Item, ifta articulus dogmatisât, fanftos Au-guftinum, Bettediftum, Beraardura, Ac alios permanfifle uique in finem vit* in peccato mortali: Quia uique ad finem vita non pœnituerant dc boc, quod habuerunt,poftelfiones, inftiiuerunt & intraverunt Religiones. Et hoc leeundum illum articulum fuit peccatum mortale, At contra legem Ac regulam Chrifti, habete fcilicet pofleilioоes, inftituere Ac intrare Religiones.

Ex quo ulterius fequitur, fecundum eumdem articululb, quod omnis Eccicfia errat, qua ahqueta ti^cr^, qui uique ad finem vite permanfi» in peccato mortali impanitens, nec de C quo fcit; quod in fine pœnituerit de tali peccato, quod certe aliquem talem colit At celebrat, ac folemniaat, ut iaoftum.

Immo, fi fciret, talem aliquem in 6nc primo de boc panituifTe, non deberet habeie eum pro beato, nifi ficut latronem, qui in fine vite circa Chrifti crucem penituit.

Et fic omnis Ecdefia celebrans Ac iolcmniuns talea, cantando & legendo dc eis inftitutas horas de coofeflore Pontifice, vel confeffore non Pontifice, in hymnis, pfalmis, le-ftionibus, antiphonis > relponforiis, mittis Acc. turpiter mentiretur. v.

Et fimiliter omnis clericus vel laicus, talia de eis fentiens, Ac dicens, quod dc eis ficD cantantur Ac leguntur. J

Tertio articulu* ille omnes Papas, Cardinales, Epifcopos, Ecclcfus, religiolos, Ecclefu-flicos Ac feculares, quicumque a tot ççntani* annorum, a quot Religiones S. Benedifti Ac aliorum duraverunt, crediderunt firmiter, quod aliqua talis Religio ettet jufta & bona: Omnes. inquam, (aks damnat pro hzreticis.

Quis unquam fidelis poliet reputare, talem articulum non elle infanittimam hxrcfim.

ARTIC XLV.

Oimt> Rtligiarut ipdiffertnter introdufff P fat Λ dIM.

Ifle articulus fenteotiat Ac dogmatisât, quod diabolus fit pater omnis Religionis, & omnium rcligiofoium, & fic > quod tpfe Ct rcligiofifttmus. Et fic ipfe erit fuoremus dc religione mundi fit immaculata, qu« eft, immaculatum le cuftodire ab hoc fecuk», & vifitare pupillo* & viduas in tribulationibus eorum, ficut.dicit jjbcaius *Jpcabuj* t. *c»p.* fus canonic*.

Ergo diabolus erit par vel majbr Chrifto Deo nomine in vita munda & immaculata.

Qyod C cultor huius hsrcfco* dicat, articuat illum intdhgendumdrl®r//g»*nider/rftMrù: po&flGouatorum dc .mendicantium, iterum io hac parte diabolum prepouit Chrifto. Cum fecundam eum Zabolus fcit, poteft, vult, facit, inftituit perfonas utriufquclexus, fingulariter & vatie celigtofas, fiogularibus, variis, multis & magnis religionibus. Chriftus autem fecundum eumdem non lie poteft, fcit, vult, Ac fack.

aNNO M>>'

Quid plura? Si aliquis in eo, quod eft religions lingularis, errat fecundum hunc articulum, ergo fanftus Jaamea *itytifl** graviter erravit, quod fuit fingularis eremita. Et fic *Cbriftm* gravius, qui lingulatior. Et virgewa-*ttr Dti*, qu« fe patitur cantari virginem fin-gularem.

CONCLUSIO OPERIS.

Et ecce 45. *ifli artinii* contrit veriifimum regnum Dei, infinite pulchrum & preciarum, io Cordibus infidelium faciunt falfiflimam tyranriidem diaboli, ineffabilifer horridam, confulam, tetram Ac tenebrofam.

Et tam ineffabilis eft in iftis articulis infania, ac etiam tam palpabilis, plus quam tenebra, qua inÆgypto propter denfitatem palpari poterant, £x*d. io. Quod videtur ftultum, qurrere fidelem, qui talem infamam, vcluti immanifcftam velit exponere Ac manife liare fidelibus ad ipfam abominandum.

Verumtamen, dr^wd/aa», diminutum Ac defeftuofum, quod in multa imperitia ac *libra-rum certr.tin* a principio fui uique. huc in finem attentans feci, *velltn in* infipientra mea detv-*nirt 1»* aliqualem ecc^Aeaem Ecdefiafticis Ac fcholafticis:

Ecckfajiicit .mtjpriht/, ut armis fur potenti* Ecdefiafticc pcrniciofilfimos illos errores, herefes Ac fcandala, atque nefandos illorum cultores invadant ex *toimo*, Ac de finibus Ecclcfic exterminent. Longe enim plus furit debitores, funt Ac melioribus armis potenti* dotati, ad perfequendum, deteftandum Ac exterminandum tales errores, hatrefes Ac fcandala, ac cultores eorumdem, fabricatores Ac fauro-res, quam Principes & judices ieculares, conira homicidia, latrocinia, fpolia, incendia, furta, ficc. et contra talium faftiones.

Ectkfiefiicis t»ineribnj: Ut alii verbo pradicationis, alii devotione orationis fimiliter contra prsdi&a inftent & laborent.

ScMtflicis: Ut vigilanter Audeant & labo*rent, Ecclefiailicos inftruere ct informare in Scholis ad bellandum in campo ct foro Ec-clefiaftico contra errores et haereticos, argumenti* fidei capiendos, confutandos, vincendo* et exterminandos, perfonis hominum de vinculis et captivitate errorum liberatis, et in veritate fidei falvatb, dummodo non voluerint Bette finaliter in malitia indurati. Sicut dimL catore* in Scholis fui* habent docere, inftroere et informare milites et armigero· ad bellandum in campo militi* feculari* contra fures, latrones, raptores, opprefIbres violentos, rei* publice turbatore* Acc.

Sed tamen adhuc, quia de'nuUi* vel minimis eft, feripturam hanc incomtam fic in occafiônem aliquam, ut pretaftum eft, deveni-re/ Ideo fimpliciter «xvpr«*«r, /otfmfMso claram et puram catfra Aar «rrieadar a longe hic falutatam vehementer 'movere corda fidelium Ecclefiafticorum, Scholafticorum ct lakovum,

ut

ANNO CHMSTI -i'l-

-* modi· fibi congru» contra illoo articules efficaciter decertent; Vehementer etiam cord* deceptorum morere, ut ab iis «d veritatem catholicam Idicitar convenantw.

Si quid autem in poamift* contra fententiam At 6dem (λο&β fedis Apoftolic* er facrç Romane Eccfefi*, cujus caput «ft Papa, coi* iejkim vero Cardinalium cft corpus, ignorait, ter vel infipienter admixtum effet, revocamus et habemus pro nihilo.

Et fecundum hujufmodi proteftationem haec, hic dift· fub dtreftiooe, et correftione ejufdem beatae Mis et factofanâ* pnelibat* Ecclefie Romanas et hujufmodi Sacrofandi Concilii Couftantienfis Generalis, ad prefens fufficiant. De quibus Deus fit beoediftus. Arnen. *Finite foria fetanda poft Latia.*

XXIV.

Ex Mf u-ptafi.

THEOLOGORUM CONSTANTIENSIUM

Conclusionis

Cawtra Jxcolaw de Mifa> & efiee doBrinaxo de Coameimione Plebit fnb xtrayte fpecie A. 1415. neenfe Jxnio i» Concilio vario/ cmgrtffui privatot prodita ; ex <ptibai definitiva v eoadenonotoria iiline fententia in Concilia mmx eft defxmpto, die fabbati jj. Jxnii in poblica Seffione proennlgata.

Ex antiquo Codice MS.

Academic Hflmftadienfis, h. tit. contra quoidam atterentes, quod oporteat populum communicare fub utraque fpecie, per Doâores facr· Theologi*, in facro Concilio ,Conftantienfi exifteotes, ponuntur Conclufioacs infra feript*.

CAP. I.

Sex Cotxlrfietut Tbeologprttni Conftantierfj Concilii de Sacramento caena.

V J^Rima Conclufio. Chriftus poft coenam inX flituit & miniftravit fub utraque fpecie panis & vini, fui facratiffimi corporis (aeramentum.

Secunda Conclufio. Non obftante hujufmodi inftitutione ft miniftrationc, laudabilis ft approbata confuetudo Ecclefi* conlervavit & fervat, quod hujufmodi facramentum non debet confici poft cœnam, nec recipi a fidelibus, nifi in cafu infirmitatis aut alterius neceftitatis mortem comminantis.

Tertia Condufio. Licet io primitiva Ecclcfta hujufmodi Sacramentum reciperetur a fidelibus fub utraque fpecie, tamen ad evitandum aliqua pericula potuit fimili aut majori ratione introduci, & introduftum eft, quod a fidelibus conficientibus fub utraqne fpecie, et laicis fub fpecie panis tantum fufciplatur.

Quarta Conclufio. Qiiod hujufmodi confuetudo, fic ab Ecdefia introdufta, & diutiflime ex caufis rationabilibus obfervata, habenda eft pro lege, quam non licet improbare, aut fine •nftorttate Ecclefi* pro libito immutare.

Qpinta Conclufio. Dicens, quod hanc confuejtadinetn ut legem obfervare fit facriiegiutn aut illicitum, cenferi debet erroneus.

Sexta Conclufio. Pertinaciter afferentes oppofitum premirtbrum, cenfendi (un: haeretici, & tanqnam tales arcendi & puniendi.

ANNo CHRISTI

CAP. II.

Prdatio fnperiortrm fex Conelrfanurn.

Prima conclufio patet ex Evangeliis, Matt. *16.* Mare. 13. ft Luc. ta. & Paulo Apoilolo, I. Cor. 11.

Secunda conclufio patet ex obfervantu Univerlalis Ecclefir, quam Spiritu S. inlpirantc acceptavit, ut in honorem tanti Sacramenti in os ChrifUauum prius dominicum corpus intret quam écteri cibi, ut habetur ex didis Auguftini ad Januarium de Confuetudinibus Ecclefi* lib. t. Ubi etiam dicit, quod Salvator quo vehementius commendaret myftcrii illius altitudinem, ultimum hoc voluit infigere cordibus & memori* difcipulorum, a quibus per partionem digreffurus erat. Et idieo refervavit hunc locum.

Tenia conclufio, quoad primam partem cft manifefta. Quoad fecundam partem patet per hoc: Quia ficut Ecckfia primum modum, fcilicet communicare poil cœnam, potuit immutare propter reverentiam facramenti: ita & fecundum, fcil. communicare populum fub utraque fpecic, potuit immutare, propter pericula, qu* pluries accidiffe creduntur in tanta multitudine populi fidelis. Unde ille famofus Dofter Alexander de Halis in IV. in materia de Sacramcnto, recitat duo pericula, kil. effulionem fanguinis, ft periculum infidelitatis, quod fe non immerito fidelium cordibus ingcreict, fi femper fub fpecicbus panis ft vini daretur. Portent· enim credere, quod Chriftus non contineretur iua' altera fpecie tantum, ficut quandoque contingit. Et circa hoc idem Doâor recitat hanc hiftoriam. Aliquibus rcligiofis appetentibus ft inftantibus, ut fub utraque ipecie reciperent Sacramentum, facerdote quodam pio celebrante, cum faceret fraftionem, Concavum patin* totum viium eft repleri fanguine. Ad quod obftupuerant & circumdantes, Died cum Conjungeret partes boili*, totum vifum eft reiotegrari. Et petitioni ft tentation! illorum fuit penitus faiisia&um. Unde i(le Doctor atterit ex intentione, quod quia Chriftus fumitur fub utraque fpecie, bene licet fumere Chriftum fub una fpecie panis tantum. Idem dicit alius famolus Doâor Richardus de Media villa, I. 4. dift. 10. q. *6.* Et allegat eadem pericula.

Et ille notabilis Doâor Petrus de Tharantafia dicit, quod quia efficacia «qualis cil (ub utraque fpecie, ideo omnibus traditur fub altera fpecic, in qua tradi poteft fine periculo. Quod vero dicit de miniftris (acti altaris, in paucifljmis locis eft confbetum. Et S. Thomas Parte a. Summe fu* queft. 70. Argum, vult, falvat confuetudinem, qua populus communicatur fub fpecic panis tantum. E< ooa occurrit aliquis famofus Doâor, qui damnare pi*fumat confuetudinem communicandi populum iub fpecie panis tantum.

Qiarta conclufio patet in Decret, dift. t. cap. in Gonfuetudine, in textu ft in Gloffa. Illo addito, quod ficut fingularis perfona non habet dare legem Ecclefi*, ita nec licet fibi confuetudinem laudabilem pro lege habendam juxta fuum libitum immutare.

Qpinta Conclufio patet ex pr«didis. Nam hoc,

------hoc, quod licitum eft fic. laudabile fit pro lege habendum, dicere facrilegium, cenilhmpjtrroneum. Cum error fit, falli pro vero approbatio, fecundum Auguftinum fuper Pf. 33.

c areri ^,,5'

Corrollarie fequitur, quod multum temerarie fit praefumtuoie tecprum, qui fotura uoivcrlalem ritum Ecdefic, quem tot fit tanti doâores laudant fit approbant, fit nullus famolus Dedor reprobat, pnelumterunt populum fub ntraque fpecie communicare, fit quod fit communicandum populis, dogmatitarc, & hoc noti facientes calumniari. Et fatis mifandum eft, quod in regno fit civitate, ubi eft tam folcmnis univerfitas fit clerus egregius, ifta tolerantur.

Sexta Conclufio patet per hoc, quod ille, B qui fe pertinaciter opponit contra generalem, laudabilctn, expedientem, & per doCtores nullo contradicente approbatum ritum, miniftrationem facramenti concernentem, merito debet haberi pro fufpeâp de herefi. Itaque novarum opinionum contra laudabiles mores Ecclcfi* inventor vel fcâator, tanquam talis arcendus fic puniendus, fic Prxlati, fi funt ifta dillimulanter, (unt multum arguendi.

CAP. III.

Extmineta argxnttxte, pro Commentant Jxo xtreqxt « Jxcoitiio edwde.

Ad rationes, io qn:bus fe fundare conantur ifli ptxlumtorcs, facile cil rclfoiukrc. Unde principaliter allegant pro fe illud Jo. 0. *&ifi mmhtrovtrifi/ cenem jiiii bomints, tf bibtritif tjxt ftngijnem,* Ad quam reipondet S. 1 hornas in Gloffa (uper eodem verbo. Quod qui foli corpori communicat, corpoti communicat & fanguini, cum fub utraque lpecie totus Chri11us contineatur. Richardus de media villa dicit, quod illa audoritas iutelligitur de manducatione & potatione fpirituali. Et hoc ibi habetur ex diâis Auguftini. Et quod oporteat didam auAoritatem exponere de manducatione & potatione fpirituali, fuadetur ex eo, quod *nifi* dicit neceflitaten», Eucharillia autem D licet ncceflaria fit voto, non tanten ponitur f.icramentum needfitatts. Sed mandmatio & petatio fpiritualis eft letnper liante lege de necCftitate lalutis, quam illi faciunt, qui manent in Chritlo, & Chriftns in eis.

Item, allegant Apoftolum 1. Cor. 11. ubi dicit; *Dotninm Jefxi, in nsflt trndtbtxr tfc.* Refpondendum, quod licet Chriftus poll «cenam miniftravit hoc facrimentum fub utraque fpecie, non tamen prxeepit, quod fub utraque fpecie ab omnibus fumeretur, led hoc dii politioni Apifto'orutn fuccefforum refervavit, ut poteft ehei ex didis Auguftini ad Januarium fupra allegatis in probatione condulionis fecund*. Qjria etiam Apoftolus tunc £ non vcluit illis agendi ordinem infinuare, poft verba prxdida fubjunxit, *Dt ctftro, cum venero, dijponem.* Eliam dici poteft, quod qui communicat corpori, communicat & fanguini. Et ergo, futnere fub una fpecie tantum, non eft contra traditionem Apoftoli. Etiam Λ eundum Alexandrum de Halis, Dominusinfinuavitmodum conficiendi & (umendi, ergo convenienter dilpeufavit fub duabus fpcciebus.

Item, allegant Gclafium Papam, qui dicere videtur, quod fumentes fub fpecie panis tantum, judicantur rei peccati iacrilegii. Quia Adivifio unius ejuldemque myfterii fine grandi facrikgto non potefi provenire. EUfpondetur fecundum cofdein Doâores, Alexandrum de Halis & S-Tbomam; Perfeâio facramenti non eft in ufu fidelium, fed in confecraiione materis; *Ei ideo nihil* derogat perfe&oni hujus (aeramenti, fi populus tum at fub fpecie panis, dummodo facerdos coofecratu fumat fub' utraque fpecie.

'Item, fi forte arguitur, quod fiuntto fub utraque ipecie fit majoris*mcriti, ut concedit Alexander de Hain: *Erga* fic fumi debet. Relpendetur, Qpod licet liaret, fumptionem fub utraque fpccie, cfle majoris meriti, ratione augmcntatioois devotionis, tamen videtur, quod fumere lub una ipecie tantum, obediendo in hoc laudabili & approbate confuctudiui Eccle- lis, iit in laicis nujorts meriti, quam exigere vel tumere fub utraque ipecie. Quiaquafi fçelus idololatre eft, nolle acquiefccrc.

XXV.

Ihrtn&e Jeronymi Prtgntft exit [nem objxrttio-, new in pMce Stjfint diti 13. Ex Mf. Li- *piembrb J.* ****.

Reverendiflime in Chrifto Pater, hujus feffiouis praefidens, Reverend i(Time fic gratiofidime Cmi Domine, pariterque Revcreodidimi Patres in Chrifto, facrolanâ* Roman* EcclefixCardinales, atque Patriarch*, reverendique Patres & Domini venerabiles, omnes Archtcpifcopi, Epifcopi, & Abbates, Magiftrique variarum facultatum doftidimi atque prcftantilfimi, Do. rc nique divetlorum flatuum & graduum, finguli & univer fi. Et ut neminem excipiam, fed uno compendio torum illum gloriofum coetum in unum flringam convolucrum, Totum pr«iens Generale facrofanftum Concilium!

Cum ex facts Biblix hiftoria conftet, veie atque veraciter, quod in templo Domini non omnes offerant aequaliter, led uoufquifque quod poteft, ut alii aurum, alii argentum, lapidemque pretiofum, alii coccinum, purpuram, byflum, atque hyaentbum; Ego cum abjeâioribus in plebe tn hoc facro lemjlo Domini, fi Deo grate a vobis, pelles pilofve caprarum obtulero, laus me fccille putabo. Quoniam & mulier paupercula, i· templo prebens duo minuta aerea, plus Regibus, ligna cedrina & lapidea Onychis, aurum & argentum, pro ftruâura templi prebentibus, Salvatoris fententia fertur contuliftc. Nec mirum. Qioniam non res dat* aut oblate in talibus, fed animus donantis penfandus eft. Et verum eft, quod vulgato roboratur proverbio; *drdortmfalit tf ini-* ■McaraMr *vtrbxm, m, axe viliore Jxnt probibtni.* Templum autem Domini fanâum volo, prefens facrofandum Generale Concilium. Nec puto immerito. Quoniam Apoftolus Paulus ad particularem feribens Ecclefiam, ait*: Ttmplxxt Domini fxnflxm tft, quod tftir voi.*

Vos igitur, precellentiifimi viri, vobifque confimiles, tanquam viri Salomonis, prxfentes in hoc facro templo Dei, Ecclcfi*, fulgide lapienti* aurum, vofque minores, divinorum eloquiorum argentum, ceterique inferiores, per varias virtutum fpecies, varias & diftinfias operatianes, tanquam coccinum, purpuram, & byffum atque hyacinthum, ad faciendum fpeciolavala templi, ad reformandum militantis hierar-

βε.

ANNO CHRIST] Tarchiae farta .te&a, diu jam eft, quod offertis atque obtuliftis.

vo$> tantos, talefque gloriofos *viro·*, qui in comparatione veftri nihil fjim, omni genere vitiorum haberis caput fere obrutum, quid offeram? Ne tamen in hoc facto templo conftitutus coram Deo fic vobis, totaliter vacuus appaream, faltetn pelles befiialinm adionum mearum, & fœdarum operationum hiipidcs pjlos, cum pretio, libero ex animo dfferam : Multo g-nce precario objectans vos fingulos atque UJ..C11OS , ne ineo dclptciar totaliter aut oantemnar, ncQue cum bis oblogiis a templo Domini} quod cllis, expellar aut ejiciar. Nam fic ifta lui) modis fic fuis temporibus tabernaculo Domini fubfcrviunt .

Ec ut pro veftra comprobem lententia, quod fit Domini Sabaoth vineam, nedum botri, verum fic folia, reddant nedum (patioiam fed fit fpeçiofam, fic tanta praefatiuncula przdicens, quafi per abrupta fie cryptai gradient, ceniuratn praedicendam : Poli hunc didam introitum, fequitur hoc meum offertum, quod voluntarie offero pro honore Det fic landar fidei.

Ego Hieronymus uc Praga, ficc. ut in Tomo XXVII. pag. 791.

XXVI.

Collate Citri Gallicaai Conflantia ad Ceaciiium ttagre&ati fitper abnjia , tjmbiti Etcle· fi* Gallicana opprimebatur.*

ex Mi. Vlduriae. In nomine Domini, Arnen. Per hoc prrfens publicum tnfirumentum eundis tam prz(entibus, quam futuris pateat, fic manifetlum exiftat, quod anno à Nativitate Domini millefimo quadringenteûmo dectmoquinco, Indiâtone vin, fic die Martis quinta decima mentis Oüobns hora tertia poli meridiem fuit Conftantix in domo Fratrum Praedicatorum de mandato Kev. in Chriilo Patris fic domini D. Joannis mileratione divina Patriarchae Antiocheni, tunc venerabilis fic inclitae Nationis Gallicane Prefidentis eadem Natio lolcmnitcr congregata ad traâandum , fic adviiandum nonnulla in (aero Generali Concilio Conftantienii, fic ahs Nationibus proponenda, ficcommunicanda , inter quae Rcv. in Chritlo Picer fic D. D· Joannes eadem miieralione Patriarcha Conftaotinopolitanus, tenens in fuis manibus quamdam papyri cedulam dixit, quod ipic cum quibufdam aliis adviiaveiat queuam utilia, vacantium fruduum primarioium , annatatum , Praelaturarum, quos fummi Pontifices, fit collegium reverendiffimorum in Chrifio Patrum dominorum S. R.. E. Cardinalium hadenus perceperunt, fic percipiunt concernentia; quae quidem advifamenta in dida cedula plenius continebantur. Quam quidem cedulam idem D. Patriarcha Conilantinopolitanus in medium produxit, & de verbo ad verbum legit fub tenore fequenti.

Sacrofaoda Conftanttenfis Synodus, volens imitari traditionem Sandorum Patrum , qui non folum uti prohibuerunt in flatu Ecclefiaftico, qu* de fe mala erant, fed etiam quae in eo occafionem mali dare poterant, fic his diebus noviflimis expertum fuerit, quantam mali fcandalofi occafionem dederit refervatio, praefatio, & folutio fruduum primi anni Prrlaturarum , Dignitatum, Adminiilrationum, fic Officiorum vacantium Camers Apoftolicar , fic ctztui reverendiftimouim Patrum DD. Cardinalium , qui jure φιορι ictatij conantur'hoc fi* bi vendicare, unde multi Praelati fe fic Ecck--°fias five monafterià fua nimium reputaverint opprefibs, d gravatos, ac reputent ; fic varias querelas depofuerunt, per quae parantur .vix ad lcandala. Obviare volens igitur bis malis, ficfcandalis, declarat, (latuit, fic ordinat, quod' deinceps, nec a cetero tales frudus feu prxftationes, nec^ctiam fimilcs, quocumque colote vd.ocçafione qttxfitis, etiam pro minutis iervitiis, pallio j aut fr.ciSfc benedidionis folvatur, preftetur, -vel -exigatur, donec per findura Generale Concilium aliud fuper hoc fuerit ordinatum. Qjicumque in contrarium attentaverit recipiendo , exigendo , foivendo , vel praellando, aut fois i vel exigi mandando, cujufcumque ftatus, gradus, vel preeminentix 'exiftat, ettamli Cardinali, Patriarchal!, Archiepifcopali, vel Epifcopaii, aut quacumq; alia praefulgeat dignitate , velet Simoniacus , fic Giefiacus, eo ipfo fic incontinenter ab omni (latu Ecclefiaftico , fic liminibus Ecciefi® fit cxclufus fic privatus, d'gnitàtefque tabum,, fic beneficia, qute tunc obtinebant, aliis dignis et idoneis dentur, et etiam conferantur. Et quia in Pilano Concilio Generali remiftio fada fuit opportune, fic de praefenti evidentior caufa vigeat ad pariter remittendum minime , quia caufa debendi exquifita eft, fic ftipulatio inde Cfecuta extorta, fic per quamdam t.olentiam, coque per litterarum retentionem ; et propter hoc fanda fynodus omnia et fingula debira Camers Apoftolics , vel coetui didorum DD. Cardinalium occafione premifta generaliter remittit , fic etiam caffat et annullat quafcumque obligationes, inftrumenta, notulas, abbreviatures , et (lipulationes fuper ipfis, et eorum occaftone fada et recepta , et quofeumque proceilus inde fecutos, dans, et concedens qui bulcumquc Arcbiepifcopis fic Patriarchis, ac cuilibet ipforum poteftatem abfolvendi a lentendis excommunicationis , omnibus qui fe petieriot abfolvi fimplicitcr vel ad cautehm, etiam ab irregularitate, fi fic ligati fe Divinis immiicuerint, babilitand.q.re, *& alia faciendi,* quas ipforum animarum laluti fruduufa extucrint, litteras opportunas lub eorum figillts petentibus concedendo, et etiam omnes ct ftngulos contra hanc generalem remiftionem, callationem , et annullatiooem venientes, vel etiam attentantes per ccniur^m Ecclefiafticam compellendi, auxilium brachii fccularis, (i opus lit, invocando .

Qua quidem cedula leda, venerab. et *circumipedus* vir magnus Ponrius Simoneti Magifter in Theologia exhibuit, et prxientavit in medium , et exhibuit D. Praefidenti quamdam aliam papyri cedulam, quae multum faciebat, ut aflernit, ad materiam vacandarum praedtdatum . quam inftanter publice legi petiit, et Juam de mandato przfaii D- Prcudentis, ego oannes Guiardi, (acri Conftanticnfia Concilii, et didz Nationis notarius, alta et intelligibili voce de verbo ad verbum legi, fub his verbis.

Carolus Dei gratia ficc. ûniverfitas ficc. Si dotare, vel dicare novas Ecclefias, vel veteres opibus ampliare opus eft peripicuas caritatis, mulco przftantius eft elevare depretias, et gravatis congrua fuffragia exhibere. Lamentabilem fiquidem querimoniam noftri, ac plurium Principum prolapix noftrx Procuratorum, nec

 non

- --------- t>on Pndatoram, Capinrioram, Coikgioram, A *!*]*?, Conventuum, ac Qeri regni noftri, ae Del- C*^,'Jri phinatus, ac etiam diled· filia noAmUniverfitatis Parifienfis recepimus, continenti· fisbiequentis ' videlicet. Qpamvis fecundum Apofiolicam doârinam Pape poteAas a Chrifto fit ad Ecclefia cdificatioocm, non ad deflrudionem ordinata, ad jaftitiam redsunquejudicium exercendum, cui non competit ptq libito exaâiones, angarias, fle tyrannides fuperEcckfias aut fubditoa exercendi, cum Dominus docuerit pafcere, dirigere, flt docere, non terrenis lucris inhiare, aut avaritiis deleâari, fmtque frudirs Ecdefiarum ac beneficiorum quorumcumque, etiam vacantium fecundum praecedentium Conciliorum Generalium, & Jurium, piam B intentionem fundatorum, ordinati ad fufientationem miniArantium in Divinis, 'flt ipfius divini cultus augmentum, abmentationem pauperum, redemptionem captivorum, Ecclefia rum, fuorumque adificiorutn reparationem, terranun ac poffèffionum Ecclefia coituram, nec non ipfarum confervationem, 8c onerum incumbentium fupporlationem; adeo flt quod bona per Praelatos poA eorum obitum dimiffa, futuris debent fuccefloribus refervari, *in* Ecdefia utilitatem convertenda, niG forte in certis locis Regni noAri, ubi de ufu, & confueiudine notoiie obfervatis, licitum fit Praiatis ipfis, *fc aliis viris* Ecclefiafticis flt fecularibus de eifdem per teflsmentum, quibus libuerit,C vd ab Inteftato in diâis bonis fecundum confuctudinem fupradiAam foi fuccedunt heredes; cumque licet fuerit decretum fanAorum Patrum,· quod Epifcopi five Pralati Ecckfias fibi fubditas annis Angulis viGtare deberent, quatenus fic docerrnt tndoAot, corrigerent excef- fus, mores reformarent, EcdeGas inAaurarent, flt cetera Prrlatis incumbentia ad Dei honorem exercerent; ex hoc procurationes in vidualibus aut pecunias reciperent ad optionem vilitati: nihilominus CommifTarii ColkAores, fit aliqui Oflfidarii Romanorum Pontificum, prafertim Papa moderni, ab aliquibus annis c4ra, Ecckfiam flt viros Ectkfiafficos, praelatorum regni fit Delphinahis cnOtia pradiûaD plurimis jugis imrortabilibas\ fle fervilutibus oppreflensnt, flt afflixerant/potiffime bonaPralatorum, fle virorum Eccloiaflicorum decedentium, tam religioiorutn ,\quam fcculartum, qua fpolia defundonxn intentem nuncupantur, rdervaodo fle occupando fruât» Bcdefi» tempore vacationis Pralaturarum aut beneficiorum EcckGaflicorum, obventiones levando, fle capiendo arreragia prateritorum & incognitorum temporum unquam debita per fulminationem cenlurarum EcckGaflicarum, exigendo a bénéficiât» quibufeumque primam annalam expetendo, dc extorquendo, cujus anoara medietas quoad majores Dignitates, collegio DD-Cardinalium confuevenmt aflignare, & banc an-B Datam una cum quadam pecunia fumxna, quam vocant minuta fervitis, fle quam pro familiaribus effe dicunt, cum exaAione juramenti, fle fub pœnis perjurii, fle aliis dhrerfis modis fle cenfuris exegerant, procurationetque, qaePnplatis, fic aliis ratione fade vifitaitioois tantummodo debentur, capiendo fle levando, in pecunia numerata, licet vifilationis ofiicio non impenib.* ab illis aurem qui ad procurationem nullatenus tenebantur, tantundem, quod tuae vocant equivalent, exigendo decimas, fle aKa fabfidia, tca&atu non habeto cum Pnslatis, pro Jibtto voluntatis imponenda, m bis etiam exigendis, ficut nec modus fit, nec mifcricordia, t*ec «qualitas iervatar, aut meofoTa: dt cum Praelatus prohibeatur mtnlftrare Coe Bullis, quidquid placet folwte competiitor, quia Bull* non expediuntur fine pecuniis pro annata. (Jnde fic beneficium Ecdefiaftiuue obtineri videtur cum pntmio vel mercede, quod pro bono communi potius debetur fcientia aut virtute, & qui fuftcienliflimi funt, fi paupera, nullatenus promoventur: propter que fit alta inuumeta gravamina, ipfis EcckGe, & monafleria, & eorum aedificia multis in locis didorum regni, dc Drlphinatus notin', irreparabi* liter corruunt, hureditagia confptciuntur inculta, immobilia interdum de faôo altenantur, aut impignorantur, mobilia etiam pretioia, reliquiarum vais, Ecdefiaftica ornamenta, calices, libri, fit fimilia interdum etiam vili pretio diilrahunlur; ncmoca non cadenda frequentius ceduntur, ac venumdantur; Ecclefia innumerabilium mole debitorum importabiliter onerantur; numerus DcO fervientiam tniniftrorum, qui fuftentari io confueto numero non valent, minuitur; & qui remanent, Deo flt Bcclefie fervknfes, propter frequenta excommunicationes fit cenfuras occaGooe di&anun cxaâionum, quibus fatisfacere non valent, de farto praelatas, *a* divino fervitio plurimam serrabuntur, flt interdum aliqui mendicare compelluntur, fit in maxima penuria rediguntur, non habentes de quo valeant Deo fervieodo, aut in fiudiis exiftendo, feque exercendo, fuftentari, fic regnum noftrum, quod inter alia regna viris fcientificis communiter florebat copiait, fle per quos etiam regna gubernare, juAitia, talibus viris his temporibus, proh dolor! nimium vacuatur '. inde cultus divinus, fle opera caritatis, qun fieri debuerant, multipli* citer defraudantur, fle ceflant, fle intentio fundatorum non fervatur, his etiam modis regnum redditur pecuniis fle opibus plurimum depauperatutn, fle infinita, vixque inenarrabilia fcandala oriuntur, qua omnia, licet fiat fatis evidenter manifdla, dc fini, ad quem eft Palp* potdlaa ordinata, de dire&o cenicantnr obviare, fintque Papa modernas, fit alii pradeccfforcs fui fuper revocatione ant moderadone diâoram pavaminuœ, jpe de congregando Concilio Generali ad providendum (bper premifln pluries tequifiti, attamen fic omnia fine remedio diutina continuatione perdurant, donec dudutn fuper quibufdsm per manum uotlram, regiam ordinationem, flt noviffime fuper aliis ex diâis grirvamindx» per quoddam anellum Curi* noAra Parlameuti fob ea forma intimatum, quod ceffarent, quoufque per camdatn curiam fuiflet aliter ordinatum, provifum ectitilkt, & vel ad perpetuam uberius & plenius provideatur in paedidis. Nuper per Procuratorem noilram regium, in Concilio Prclatorum, dc Geri di&arum Bcckfiaram PariGis celebrato, ubi erant Archlepifcopi » Epifoopi, Abbates, flt Pmlati, fic Procuratores Capitulorum, Collegiorum, fle Univerfitatum, dc alii viri Ecckuaftid, in frendi m»> mero folemniter congrefs|i, ubi etiam eoa* fanguiocus noder Rgx Scfli* Ltadovkus, dc Eimogenitus nofter Dux Aquitaniç, & Dqces turip patruus, de conGogômeua noter Burgncdip, ac Borbooii anmcuha pro nobis illo tunc prefidebant, propoGtam fuit et requifitum, quod taliter ordinaretur, ct fieret, quod M

mfttefi ft gravarJm, d. ambra fiyra, caC A laiiotebiWtef «bftrvxro i-

ft mataro per Prolate·, ft aMoc viras Beate» üaftica· fapredíftos, dafibaratam extitit ft co·»

ti»m, no· valetamt rammadr, nee dcbebatic amplius taterari. Supplicabant teitur humillime, quitvnm ad Dat laudem, Keipubbca uti» litstem, ft ficdefiafficarma Ubertatum diternm Bcctefiarum regni ft Detobtaata· confer.

perpetuum, de remedio opportuno providere dignaremur, prodite omnia ft fingula grava B mina cetere faciendo, ft nihilomtote prodite» ordinationes alias per nos fate· per *didum* arreftum prolongari confirmando, ft ad ^peiXfftmm extendendo, noftram fuper boc ordinationem regiam ubique publicari, teneri ft obfervari facientes.

Nos igitur attendentes quod ad flabilitatem Ecclefi· eft poteftas regia divinitus ordinata, ft quod per regnum terrenum cntafte regnum tunc proficit, quando definientes Ecdefiam rigore Priocipum cooteruatur: unmo *fieri Ca-Skoom,* quando talia per *aufat»* Ecclefi· per-

Antas Ecclefi·, etiam I*·ρ« non obedire eoo C fetant fan& DoAorts, ft cognofceotes nt «asamar,quod propterEcdefiam, quaminqnantum ad no· (petet, etiam ex fpeciali debito juramenti, Chrifto tuendam fufeepimus, Deo fumus rationem rvdditari, Progenitorum noftroram exemplis cdo&i, qui (acrofantes Dei Eccleiias, ft viros Ecctafiaflicos relo fidei, ac pi· devotionis accenfi, immenfis muneribus, atque privilegiis innumeras Ecdcfias ^ifiesutes, ft contritas rcteurantes, eas a coooeffionten, ft quteufiiam uovitattes indebitis profervare curarent , quaram etiam nos prompti defenferes ft pugitas exifiera gloriamur, prodite omnibus cum debita promeditatiooe penfetis , habita etiam prim dafiberatiooe cm D Priociptes regalis notes profapta , ft alii» Principtes, maltifqun viris predesrtibus, ft notabiltes regni noftri , nobis in coniilio ooftro •fliAeotte·, ft tam gravem ft maaifeftamdeferxMtioocm, atqne dcttreftxMcm Ecclefiarum

111HMHIM· OCWUIlWnD, HV bUWIIIUIUfi oculoram umplras difltaaulare no· ratante». , 6c tenore prafentiu,· ordinamus, ft fingula exaftioom ft gravami- (•ftrMM'itaclarala, ft enarrata, cetere «ta- ft ceffabunt da cetero in nofiri· Re-

mcoti dree hoc fiieraot, donee fiufict alradB ordinatum, dite efes proonociata, de cetero in dite Regno et Ddphtaatu perpetno teneat inviolabiliter fervabmtaer. Hoc au profenttat· litterarum fcripto adnotari, ct-inter regia» naîtra· ordinatione· mandarin»», nt him· paafentnun

inerit"nquifitus, committimus et mandamus hanc noftram Ordteadooem te dite Regno, et Delpbteotu notes publicare, cuftodire, ct

ftinribxa prodite Ubero· et Immunrs fervas*, et te hac IAertate mam teneri (adroit», com traMborm ftc. quia fic tetera ftc. Datum anoo 1406. it. Fabruarfi.

Qm quidem cadola fete, Rrw. Pater in Chrifto D. Elia· Epifcopm Anirieofis primo

oMMteti dixerant, quod dite vacautm omnim debebant tolli, quoniam hoc ferenife Princeps et chrifiianiffimm D. nofter Rex Francis, et Concilium Ecclefi· Gilliraim Parifit· felem niter celebratum boc ordinaverunt ; et fiatlm aliqui clamaverant, placet, placet. aHiqne dixeraot, quod materia erat valde ardua, et fuper hoc bene mature et digefte deliberaodnm, et quod audirentur fuper boc vota lingularium. Aliqui vero dixerunt, nuod nt fuper hoc deliberans quitibet poilrt dicere votum faum, fieret (cratinium fecretum : aliqui etiam dixerant, quod antequsm procederetur ad ulteriora , erat bonum quod darentur et deputarentur aliqui notabiles , qui irent ad alia» Nationes ad finem , quod in ite materia omnes Nationes efient concordes . Et cum hora effet tarda , et diveriie citant opiniones, materia Cc remanfit indiicufia, ct omnes eecefierant.

Die vero Martis, que.feii vicefima fecunda menfisOftobri», bora tertia poil mendiera, in dite domo Prodiealoram fuit dite Natio Gallicana congregata, ac poll multa ibidem propofila, profatus magiAer Pooftm Sunooeti propofeit de dite materia vacaotiarum, prout alia» propofecrat, ut potita in deliberatione, ct qnod continuetur, ct concludatur ante omnia, ct antennam procedatur ad alia».* et fupet boc requievit ex parte Regi» omnes Am baxiatores Regi» et Regni, ac Ocri Franci·, ac Ddpbimtu», et omne· Regnicola», ut m boc fibi affiliant , et faciant debitum fmun, quod omnino toUantar, et fiat rotant·· Regia, qta hoc, ut afferurt, ordinavit, et de promlffis lit fibi fieri poblicum inAnuneotum. Qp per ditem magifiram Pootium SmoMtl dite, propofiti», et roqnifitis, quidam dixerunt quod eflirt providendum fiiper eaa&ionfcs, que fiunt te n*Bo, et quod potio· fiver hoc provideatur, et muhi clamaverunt, bat. Deiude cum qmbufdam alii· firit pofitam te deltenatfoue, utram cfiet trateodum tuae, vel fuperfedendnm de dite mato» rte vacaotiarum; et fuper boc fuerunt petit·, audit·, et recepta publice vo*a iliorum de dite Natione, certis, interpolati», et fequenti» bos dfebm. «t inferio· deferibitur.

Et primb eadem die Martis vicefima fecum da menfis Otebria Bidem profidente profato reverendo in Chrifto Patre D.Joanne Patriarch· Antioche·· per ordinem terrant teterrogati fnbfeouente».

Primo Reverendus in Chrifto Pater D. Joannes Patriarcha Cooftanimop. qui dixit, quod fibi videbatur, quod pro nunc dite materia vacartiarnm non erat tratenda, fed feperfederetur, ct ad temps· dMcrretur.

Item, magiûer Jardamu Mortel, Magifter ia Theologia, prufeti D. Rqge Francorum

BOC» OT <UUD «V ·OOB fTOVBMM* ПAIMI XJ. N. Pap·, et Cardinaltem, et qaod loltantw dite vacate·, *a* fimul débite «tboaefie pro-

CHKim J vrtfffe, Mag. in Theokta·, Prior Prioratus de Caho Motete, Ord. £ Bnaudifti RmlKNm«.dtacofi^ Ara- μ Οκχετμκ, qood la ifta vosarahifi Natitme

precede*.

Item , D. Petrua Caochon, Vicudomuras Ecclefi· Remeoûs, Aastaxiator illaftria Principe D. Joaonis Ducto Berguodi· dixit» quod fimul tradetur de revocando didas vacantiat, * de providendo Pap· fit Cardinalibus , ft quod ifta materia differatur, ft faperfedeatur per hebdomadam«

Item, EX Joannes de Rerafio, quod fimul providcacur Pap·, ft Çardioalibrâ , ft tolUntor vacantis.

Item, D. Bias Epiicopus ffnkienfis dixit, quod nullo modo differatur deliberatio, fed tollantur vacaotic pnedid*, fed differatur pubUcatlo in Scflione generali Concilii, ft antequam piaâicetur in dida Srihooc, fiat provifio Pape ft DD. Cardinalibus.

Item , D. Stephanos Epiicopus Dolenfis dixit, quod fimul ttaftetur de removendo didas vacantias, ft providendo Pape, ft Cardinalibus , ft quod ad hoc dentur Deputati, fed pro nunc differatur .

Item, D. Vitalis Epiicopos TbolonenGs dixit, ut D. Epiicopus Dolenfis.

Item, D. Joannes Bafire Decretorum dodor, & litterarum Apoftolicanyn coneâor dixit, ut D. Epiicopus Dolenfis.

Item, D. Àlanus Epiicopos Leoncnfis dixit , quod ifta materia differatur.

Item, D. Joannes Epiicopos VaureuGs dixit, quod differatur; poftea dixit quod tollantur vacantis, ft provideatur Paps ft Cardinalibus , ft propolwt de dandia boots deputatis fuper provifione fiend*.

Item, D. Ludovicus Epiicopus in Vallia dixit, ut D Epiicopus Dolenfis; ft poll iftum, cum hors effet tarda, nullus locutus fait, fed omnes receflêruat; led fait ordinatum, quod craftina die hora fecunda port meridiem fieret congregatio did· Nationis, et continuaretur materia, & auditio votorum , prsfeotibus reverendis io Cbrifto patribus DD. Joanne Vaurenfi, Oj^rio Augufieofi Epifcopis , Joanne Abbate Ciftercienfi, ac veoenbilibus ft circumipe&te viris Amedeo de Talent Decano Lugdunenfi Decretorum Dodore, NkolaadeQoonefla Caere Theologis profeffore , Petro Garotant Canonico Confarancnfi (aer· pcanitentiatic Scriptore, Joanne de fbdoete acuto Notasio poblico clerico Gaudunenfis diraccfis, ft pluribus aliis reverendis ia Chriffo patrbus DD. Epifcopte, Abbatibus, oecnon .Reverendis Ma. giftris, ft Dodoribus, et aliis notabitibus per* fanis did* Nationis multiradice coplófa, tellibus ad prsmifla vocalis ipecialiter, ft rogatis.

Adveniente vera die craftina, qu· fait dits

dicatorum Gonftantiu fait difta Natio tata ; que congsegaiioue fada prapofisi TΛ Patriarch* Antiochenfis ProfinBUB,

tur omnino, erpro Nackrae Italica dixit , quod Italia, nec ipfe Natio Italica nunquam iffam materiam tradaverifat', nec fuper boc aliquid concluferunt ; et iubfcqncoter D. Epiicopos Vcrdcnfis dixit, quod m Natione Germanica licet fuerit aliquando tra&anatn, tamen non fait continuatum, nec aliquid conclufum: et pmfatus M. Robertos Apukoa Anelicus pro Natione Anglicana dixit, ut D. Vcrdcnfis.

Poft qus D. Patriarcha Ptefideos regratiatus fuit tpfis Dominu ft Nationibus praiutis, et dixit eis, quod materia per cos expofita et propofita nunquam fait dida in ifta venerabili Natione Gallicana propofita, nec aliquid auditum de eadem ; quibus auditis incontinenti receflcrunt.

Pollmodum D. Joaones Epifcoptn Vaurenfis fuper dida materia vacandarum narravit plora, et poft multa dida dixit, quod deputentur certi notabiles de Natione, qui vadant ad DD. Cardinales , qui videant cum ipfis modum providendi D N. Pap· et ipfis Cardinalibus "in aljte, et fic tollantur,

Item , D Ogerius Epiicopus Augttftenfis dixit, quod DD. Deputati io materia reformationis fuper hoc deliberaverunt, ct dixit, quod videatur eorum deliberatio ; et fi fit bona, ftetur, ct alioqui fimul provideatur, et tollantur.

Item, D. Joannes Epifcopus Sylvanedenfis pro Univcrfitate Parifienfi dixit, quod declaretur, quod did* vacanti· non debentur, ct tollantur , et quod bene provideatur Ecclefi· Roman·, et faper boc dentur Deputati, et differatur iffa materia per unam hebdomadam.

Item, D. Joannes Abbas monafierti Cifterftcien&s dixit, quod prQvideatur Pap·, et D. Cardinalibus', et fe hoc deputentur aliqui, qui videant de modo providendi, et toterim luperiedeatur,

Item, M. Thterricm Licentiates Aurelianefia pro Univcrfitate Aurei, dixit, nt DD.Deleuûs, et ThjlonenfisEpifcopi, videlicet qpod fimul π edetur de removendo vacantias, ft providendo fimiliter, et quod demur Deputati ad hoc, fed pto nunc differatur, et poffmodm· magis declaravit, quod primo provideatur Pa- p« ct Cardinalibus canti·

Item, D Petrus &. Maxearil (M. S. Benedidi Pidav. dtacefis Decratoram d·» dor dixit, quod de omnibus ct de pa»idtndi Pape, et CardmaJAus, et quod vacanti· toUantur.

Item, Doftor Tblofaro· Orienta & Aucnflini pro Tuiofaua disk, «ar, « Inc· ip- CtadfaaUtaa de decima decifav fimul ·

Item, EX Altaï Qar· «alita CMroctauta

euro orokta alite, « poflmotaro provideatur Pap· « CatdfaaU-

—...........bm Ite Mamm eo. detetrr/ de hoc tsafta-AGrovonra, ft Ordine Ounbccofi dirit, %od
A*"» m cm alib NaMbna. finud *uatatur* de nuoqus, de providendo, &

liem, U Barro» Abbas 1«. dofcr, Am* baxfamr Qhdverfiutitf Aaitfli mib pro ipfa

Item * Magifter Urfians Talcvcte facro

Item, Abbm de Crilfe Otdiois S. AuguAioi Manie. dtete pot mate proeo&ra dnut ft I ronrlufit, quod deuror Deputati, qui videam ft concordent de providendo D. N. Pape ft Cardteltes.

Item, D. Abbas deCormeriaeo digit, quod ip£t flat eum ordinatione D. N. tegis, ftl Regni ; placet tamen fibi quod dentur Depotatii qui concordem de proritem fienda D. N. Pap·, ft Cardinalibus.

Item, D. Amedeus de Talara Decretorum dotor, Decanos Lugdubcnfis, pro Umverfitv te Avetdoneofi dixit, quod fimul provideatur, & tollantur, ft quod taper hoc deputemur de quolibet flatu duo, videlicet de Ep&opali, AbbatiaH, Capitulorum, ftReftorum, qui cum Deputatis per DD. Cardinales tratest ft concordem de modo providendi D. N. Pap·, ft Cardinalibus.

Item, profatus D. Amedeus de Talara Dr

cia Lugduneofi. -

Et cum hora effet tarda, contionata fuitC dite tnateria ufque ad primam faturam eoo* gregationem dite Nationis, prsfetttes Magiflris Ü fioo Talevende, ft Matrimo Rodel Sacre Théologie profefforibus , ft Oliverio Guenoet in Artibus, ft medicina magiflro, ft pluribus DD. Epifcopis, Abbatibus .Magiftris ft Dotertes, ft aliis notabilibus perfafo di* te Nationis iu dite congtqgatiooe exiften» tibus.

Subfeqteter vero die Veneris ricefimaqte ta difti meofis Otebris, fas loco fupradite liait dite Natio de mandato dita D> Protentis, folemnitcr bora tenia poft meridiem eoo* gregata, ft continuata vota fappofitorum di. ,te Nationis fuper dite materia vacantianflni fuerunt , ut (equitur.

Primo Lkcntiatus ft Procurator Uuivefitatis Montifpeffulafis pro eadem Univcrfiiasc dixit ia emutes, ut DI Amedeus de Talare

U concrcgatioms ultimus dixrsat votum loom, ft fic flat cum optaram fisa pro de, ft dite Uobcrfitaic.

Item, D. AU» de Orficampn CMcrctefis Oriiin a Nuviomcte déroefis dixit, nt I λ Jo* •aarsEptfeopmSglvancebcte dixit pm Ubivcrfiuic Phrifieafi.

Abbas immcdiase prueeMns

• Trente dixit, ideatur Papn ft Cardinali-

deadi D- N. Papn, ft Cardfaaltea.

Item, Magtfter MatthnmRodel faemtbeolote profcffor dixit, quod quoad inferiora beneficia, ft quoad rrfervata, tonantur; fed dmtur Deputati ad providendum flatui D. N Papa, ft Cardinalium.

Item, D- ArchidiecoomS. Flori dixit, quod toUantpr dite vacanti», ft provideatur fimul ft femcl, & deputentur de quoltet ftatu, ad videndum ft traftandum de omntbu», ft commoaketur alib Nationibus.

liem, M. Pontius Stmooeti facrn Tbeolngm profeflbr fapraditas multa propofait fuper dita vacandarum materia, ft fecit longucn fermonem, et pofl plura coaclufit, quod prino dite vacanti· tollantur, ct deiodc trade* lut de modo providendi Pape et Cardinalibus, dt provideatur ipfts; et «un feviiTct longum fcrmotei, et hora effet tarda, congregatio fait diflqluta, & omnes reccflerant.

Poflmodum veto die Lune vicefima otava didi taeaie Offabris in loco pnediâo hora Otava poft mediam nodem, fuit de manda* to diâi D. Prefidentis Natio prodita congregata, ct in eadem congregatione fait dite materia vacaatiarum pofna m deliberatione, ct petita vota illorum, qui non dixerant.

Et primo M. GuiUataws Ptalchri-acpoth, facm Theologi· Profcffcr, Ambaxiator (ere* niftimi Cbrittiaoitfiauque Principi» DI N. Francorum Regis dixit, qnod dite vacanti· nou dabantur, et ideo tollantur, ct provideatur D. N. Papn et Cardinal, et faper hoc deputentur •liqui.

item, M. Nicolaus deGotmerfia facro TW logfa» Prof, dish, quod dite vacamin tuflan* tur, ct provideatur Papn ft Cardfaultes nique ad primum Generale Concilium.

videatur Pape ft Cardinaltau.

Item Pnur & Marie Deaurat» Tolofaae dixit, quod dite vacante toUaotnr, et pro* videaror Pape ct Cardinaltes.

Item, M. Antonius Code Ordia. Prédicat.

Gratianopoiitaai dixit, quod provideatur Pape ct Csrdinaltae.

Item, M- Bertrand·» Bequiai onliab B. Marie de Morne Canodo Matter in Tbeo* taC<· dixit, «uod dite vacanti· nmdiftCMtnr.

Sabolio in Ecrite Csuomen dixit, quod fi* ____________jmul tratatw da sallendo ditas vacandas, et de providete Pap· ft Cardhroltea.

Item , D. Camerariae majoris Monetarii

ct Casdiar

Deputin'i'

vacante, ft Ideo fnftmtnr, ft fiarai provide» tar Papa ft CasdtasHtau ; ft cum hora eftet tarda, rectafenuri; et fiait roatinuda materia trique ad primam Cnayanalinam.

Rurfum dic Martis vioefima notu ditema»-fis Otebris, hora tertia poft meridiem, to loco confacto fait dite Natio dc mandaro Mtfini D. Pmfidcmis folemniter congregata, ft m eadem proccfium ad audienda vota lito-rwn qui iron dixeram in dite maceria vacam tiaram. ut feuuitur.

Et primo D. Aitedfaoonta Pavi Caleti m Ecdefia Rottomagenfi, Procurator capituli Rotbotnagenfis dixit, quod declaretur, quod dite vacantia non debente, ft oupd provideatur Papa, & Cardinalibus; ft fi alias non poflit ets provideri, nifi de vacandis , quod modificentur, ft fub modificatione ordinator, ft tollantur.

Item, Procurator Quniacenfi» dixit, quod declarentur noo deberi, ft tollantur, ft provideatur Papa, ft Cardinalibus.

Item, M. Petrus Salomonis Ordinis Fratrum Minorum fâcra Theologia Prot Ambaxiator D. Dirds Burgundie dixit, quod primo provideatur Papa, ft Cardinalibus, ft poftea toilaotur, ft dimittatur arbitrio Papa, quod provideatur fibi, ft Ecdefia Romana condcce» ter & bonefie.

Item, D. Prio. Elecenfis dixit, quod dite vacantia tollamur, ft provideatur rapa, & Cardinaltes.

Item, M. Nicolaus Cavache facra TheoL Prof, dixit io omnibus, ut D. Epifcopus Sylrane&enfis dixit pro Univerfitate Partficnfi.

Item, D. Prior S Madovii , Procurator D. Abbatis de Rotono Ord. S. Benedifti RodoncnC dimcefis dixit, qood dite vacantia tollantur , & provideatur Papa & Cardinalibus.

Item, D. Decanus Lemovicenfis dixit, ut immediate procedens.

Item, M. Thomas Avte, ord. R Marie de Monte Carmelo Cict - Tbcol. Profeflbr dixit, quod provideatur Papa ft Cardin. ft quod dite vacanti· modificentur.

Item, M. Odo Gabini Ord. Fr.Prodic.maÎfter io Theologia dixit, qood finral provieatar Papa, et Cardin, et tollantur vacantia prodite.

Item, M. O!iverius Gucnoet, in artibus & medicina magifler dixit, quod provideatur D. N. Pape et Cardinal. et tollantur dite meantue Gmul.

cet opinionem fitam.

Item , D. Abbas Viftori· dixit, ut D. Epifcopus Toloncnfu, videL quod final tratetar de removendo dites vacantias, & dc providendo final D. N. Pap« et Cardinalibus, et dentur Deputati ad boc, ied pro mmc materia differatur.

Item , M. Simon Bocbeux Atchidiaconus Vapincrafis dixit, quod dift* vacanti· tollantur, et provideatur D. N. Pape, et Cardinalius.

Pi-

N. Papa, et Canito, «t profata vacantia lollaute.

Item, M. Nicolaus de Habanco Cabooiet· et procurator Ecdefia et Capit. AatMfodoreofis, dixit in omnibus prout D. Epifcopus Sylvamft dixit pro Utriverfi ParifienfiT^

Item, M. Ægidius Acharie ta utroque jure Licentiate dixit, roodprad. vacantia tollantur, et quod aotadeetur Papa, et Cardinalibus, et cum hora eflet tarda non firit proccfltan ad ulteriora, fed continuatum taqw ad primam congregationem, «t fic omnes reedurant.

Coafiscutte autem die Jovis ultima difti menfis Otobris fuit de mandato dite D. Psafidentis dite Natio to loco confneto congregate; ft quia idem D. Pasfidens aliis atritas negotia Aerum Coodlium ronccnwnttei oo-

io dite congregatione Rcrar. in Chrifto patrem D. Vitalem Epie. Tofoneta". qta tauc loco dial D. Psafidentis, in dito loco, hora tertia poft meridiem profitait in eadem eoo. gregatione, et continuata (ont vota fappofito* rum dite Nationis ia dite materia vacantiaraoa.

Et primo M. Gtatfo Marem Canonicos Ambianenfis h utroque jure licant dixit, quod fimta toUaotor dute vacantia, rit provideatur Papes et Cardin.

Item, M. Guill. de Spelunca ta artftus et medicina magifter dixit, ficut immediate procedens.

Item, M. Joannes Grafted Canonicas Ecdefie Anicirnfis Procurator CapftuU Atadenfv dixit, ut D. Prior Celfitaarasn, videt quod fimta traftete de utroque, de providendo, et tollendo·

Item, M. Joanna Martini dixit, ut D. E-

Item, Rev. io Chrifto peter D. Epifcopus

Item, M. Joanna Nicolai Caacaicus Ttab lentis, et Virdunenfis, et procurator Dk EptCcopi VirduncnGs, et Catahrii Tullenfie dixit, quod finral provideatur Papa et Cardinalibus, et tollantur dite vacanti·, ft quod oou fit in prajadictum minorum Bcncfidatoram, et petiit ioflrumeatam.

Item, M. Gaufridus Daufi procurator D. EpiAopi Letevicenfis dixit, quod dite vacantia tollantur, ft provideatui· Papa et Cardinalibus.

Item,

n ▮ Itero, M- Retrua Rufipteri procaretur Ce* A
“ —– - —

ArdWecom* Ac

:

Cartetate*.

Item, M. Ylrtoana magiter to artibus,4ft

Item, D.«Prior da Mate» Laodica. die» cefis disk, *c diftaai *M proOaberfitetePa*rifieefi.

Item, D. Pmpofitoa S. Andre* GratlanOp.B dioecefis dfacit, qêod pravideetar D. N. Papa, & Cardhs. ft toflantar vacanttas. Item, idem D. Prapo&tus S. Andren Canon. Gebenneof.

titulo dixit, quod ditea vacanti* toHaatur, ft non provideatur Pap-, ft Cardinalfias.

' Item, M. Simon Lotton pro Capitato Virdunonfi, ut afiêruit, dixit, quod dites va> canti* tollantur, ft non proèidttlur Pape, neque CardtoaUbéa.

Item, D. Joannes Vfgcrfl Archidtocoous in Ecdefia Leooenfi dixit, qnod diâa vacanti* tollaater , ft provideatur Pap* ft Cardinalibus.

Item, Procurator Monafteril BdH-poctusdi xit, ut ditem eft toper ifta materie pro Uoiverfitate Parificnfi.

Item, D. Prior Talardl dixit, quod dites vacanti* toflantar, ft provideatur Papa ft

Item, D. EteemofyuariusMooefteriiCtantoceofis dixit idem.

Item, D. Prior de Duratlo dixit idem.

Item, M. GuUlelms* la Vater Magifter ta artibus dixit» quad provideatur Pap*, ft Cardfaalfeus, ft quod dite vacanti* tonantur.

Item, M. Plctrus Amiot maglftcr tn artibus dixit ut immediate procudet*.

Item, D. Prior S. Mfebariis de caftro Bl-D turicenfi dixit, quod dite rasante toflantar, ft provideatur Pape, ft Cardinal.

Item D. Prior S. Joaoois Andegavenfis dixit idtm.

Item Procurator D. Epifcopi Redoncufis dixit idem.

Item, M. Jacobs* Britotsb Licentiates fa Legibus di*h, qnod dites vacanti* tollantur,

procurator Capitali Turooenf. dixit, quod providentor Papn ft Cardfaalibta, ft dite vacanti* fimul toilaatar.

Item, Procurator Priapofitl Pintocenfia io ▮ Provtoria dixit, at Immediate pneced**.

pwlli Canon. Nannnenfis Ask Idem at pnscoM*.

Item, D. Abbas drSaUaJo dtafe, qnod toi. laatar dift* virtuti-, ft quod providenter Pa«*, ft Cardiwbns.

bcm, M. ihnna da Grandi Canon. Metcofia. ft praestor D. Epifcopi Metaate dixit, quod par Deputatos «tew, ft referatur.

Item· Procurator D- Epifcopi Tcraacenfis dixit, quod dite vacante taftaatar, ft qnod

Item, M. PWros de Arta Decrota dtxii, ot fisit dite* » Parifienfi. Verottotus tai pro (Juivxrfita-

Itesa.jD· Procurator Capuçn Vrafffiffis, Canonicus Ecckfi* Venet. dixit ^quod provideatpr Pape ft Catdim ft dia* vdcaatfas tol>

item, D. Picbor, procurator Capituli Ecdefin Andegavenfis dixit, quod dites vaca». lift ccflareef, ft provideatur Pap* ft Cardin, fidtal.

He-, M. Robertas Sanat Lkendatae ieLegibua dixit, quod dites vacanti· tollantur, ft provideatur Pap· ft Cardie.

Item , M., Joannes de ,CkdLMagifter in ar. titans dndt, ut precede»,

Item, Procurator DO. Epifcopi Conféra* nenfis, ft Abbatia S. Saturorni Totofa dixit, ficut Tolofani, vidd. quod dites vacantia removeamur, ft loco earum provideatur D. N. Pas* ft Cardinal, de decima decime aut fimili aliquo.

Item, Procurator Capituli Conforaneefia, quod fimul provideatur D. Papa, ft Cardinalibus, ft tollantur.

Item, M. Bernardus Bapter Lkentiatus in Theologia dixit, quod tollantur , dum tamen provideatur, quoniam nihil recipiunt a febditis fais.

Item, Procurator D. Epitropi Antiffiodo-Crtnfis dixit, quod tollamur ditea vacanti-,* provideatur D. N. Psp*, ft Cardinalibus.

Et tunc fuit petitum per aliquos profato D. Epifcopo Tolooenfi, qnod ipee concluderct, quia inficiebat de votis auditis, ft aliqui clamaverunt, audiantur vota omnium : Et cum Idem D. Epifeopus Tolonenfis diceret, quod volebat deliberare, nec Ipfe tunc coqclndcrct, fuerunt multi de finra nominalis, qui dixerunt, quod ipfi volebant uti pluribus votis, nominibus procuratoriis Prolatorum, & aliorum abfeotium, ft Capitulorum aliorum , quorum erant Procuratores, ft dixerunt pg *ibb,* ficut dixerant pro f«p6s.

Et primo D. Biaa Epifeopus Anldenfis dhdt nomine (ereniff. chriftlaaiffimique procipis D. & Francorum Regis, ft pro Regoo too, ft pro toto Claro Regni Frond*, prout alias dixerat, videt quod toflantar dttea vacanti* fine dilatione, fed poflea provideatur honorifice ft decanter D. N. Pap-, ft Cardi•atibus, quod declaravit magis per hunc morin, videt, quod intelligabat ft iotellHt, quod fiat declaratio, quod dites vacanti* five dcMt-, five *non debit-, tAummr;* fed antequam protector, ft publicetur in Sefione publica ft generali dite fecri Concflfi Conftaotieafi», quod provideant honorifice, ft decenter flatui D. hi Pap* ft Cardia.

Item, M. Matthmw Rodet, facroTbeolog. Prof, nomine procuratorio DO. Epifcopi ft Capitali Trocoroufis dixit, ut prius dhterae, videl. quodque ad inferiora beneficia ftc. ft quoad refervete tatemur 5 fed dentar Deputati ad providendum D. N. Pap* ft Catdina-

pro Capitulo Agatteufi, « pro quctarw Abbetfius, ft pro tote peeviada Totofima diXÜ, nt prha diamt, vidd. primo quod dit fenetur, ft pofiee toflantar dite vacantia, ft provideatur Papa ft Cirdtawl ft ptam alto

ANNO CHMOTI

'dixerat, videl. quod certi deputaremur, qui irem ad DD. Gudinaics, ft viderim modum providendi ta ite, ft fimul providentur.

Item, D. Vitatis ErifeopsTetoeanfis, procurator ft procuratori· nomtaa D. Fraacifci Arrbiep. Narbonsafis dmt, pram dixerat pro fe, videt quod fimul tollantur dite vScauris, provideatur D. Paps, ft Cardinal.

liem, D. Stepbaous EpticoposDolentia arm curator D. Gatiani Epifeop. Corifopta. dixit pro eodem D. Corifopioenfi, ut pro fe diae, rat, videl. quod fimul iraâetur de tollendo ditas vacantias, ft providendo D. N. Paps, ft Cardinalibus, ft qpod dentur ad boc Deputati, fed pro nunc differatur.

Item, D. Alaous Epifcopos Leonenfis di-xït, p<o D. Nanactcnfi tanquam ejus proco» rator, videl. quod effet differendum, k quod differatur.

Item , D. Ogérius Epifcopos Auguflenfis Procurator Capituli Auguft. dixit pro eodem capitulo, ficut. pro fedixerat, videl.quodDD. Reformatores fuper materia ditaram vacantiarum deliberaverant, ft quod videretur eorum deliberatio, ft fi fit bona, fletur eidem, alio-

item, D. Alexander Abbas Belltfontis procurator D. Epifcopi Luctoneufu dixit pro eodem D. Epifcopo* ficut dixerat pro fe; videlicet quod dite vacantis declarentur non dcbits, poftea traâetur de providendo D. N. Pape ft Cardin. & demur Deputati, qui fuper hoc habent ft videre ft deliberare.

Item, D. Petras Abbas S. Maxentii Decret. Doter dixit oro provincia Burdegalenfi, quod dixerat pro K, videl. quod videatur modus providendi Paps & Card. & fuper boc dentur Deputati, & addit quod omnino ante omnia tollantur dite vacantis.

Item, D. Detenus Lugduoenfis dixit pro D. Archieptfcopo, * Capitulo, & tota provincia Lugdunenfi , ficut dixerat pro fe, & •pro (Jnivcrfitate Avenion. videl. quod fimul provideatur D. N. Paps, & Cardinal. & deputentur de quolibet ftatu duo, videl. de Epifcopali, et Abbatial!, ct duo ds Capitulis, ft etiam duo te Rc&oribus, qui cum IX). Deputatis per DD. Cardinales trateot eteoneor. dent de modo providendi D. N. Pape ct Car. dinal. tollendo ditas vacantias.

Item , Procurator S. Amati DnacenGs Atrebar. d œcef. qui non dixerat votum fuum, dixit, quod dite vacantis tollantur, & quod provideatur ftc.

Poft qus M. Jordaans Morini faers TheoL Prof. Ambaxiator profati D. N. Francorum Regis propoluit de D. Prsfidente, quod erat impeditus aliis arduis negotiis, fic quod non poterat vacare in Prstfidentia, et quod forian non erat expediens, quod prafidtret plus* et tempus Ptsudentis ultra determinationem Nationis occupaverat, et nefeiebarar qualiter, ct quomodo, et quod menfis prinus tranfierat, et per alium, fine eteftione, am confirmatione tenuerat, quod hodie erat finis -alterius menfis, et quod etiam honores debeam.partiri, et propterea petiit quod altas eligeretur; ct multi pro majori parte clamaveris», placet ; et alii dixerant, quod adhuc audirentur vota; et illo tunc fcit ditem, quod illi, qui non dixeram, dtecrent*

Et tunc inempit Procurator Capituli Eccle» fis Viconcnfis, qui dixit, quod fimnl provi- vacaatis Mamar.

anno a**n

Im·, tearrnr CapituUBcdetisVirarienfis dixit, st Mcadeus.

Im·, IX Procurator Capituli Ecdefis Pi. faveatis dixit, qaod dite vacante non toi· lamer, fed toUainr abate, at moderamur.

Item, M. OUvcrte GaauMt ia antes at msdirins augite dixit pro fex Abbaten, at p*o *it* ditentt, viddfcas good provideatur D. N. Pape, « Cardinaftbus, at dite vacante tollamur fate.

Item » quidam Magite Ludbvfcus dixie •dem, at IVocurator.

ham, D. Procurator D. Epifcopi Edoeafia Bdixit idem,

Et poftea fuit clamatum per aliquos, quod concluderetur ; et ditea D. Epifcopos Tolo•enfis noluit concludere, cum ooa effet dcHberatum ^er tpium, née vota araat concordata , ct ettam quis pmfatus D. Patriarcha Antiochenus, cujus vices in Pmfidaoth, pro iha congregatione fuerat depofitus, ct non eras plus Prscfidcfai ct tune aliqui lurrexenmt, et deerunt : Eligitur alius, qui concludat la dite vacantiarom materia; et loue omnes in turbine furreXerunt, 0c aliqui pofimodum iverunt ad D. Epifcopum Anidcnfem', dicentes nuod effet Praudens, de quod Prsfidemia fai de jure debebatur, cum effet antiquior io Potelatura omnium dite Nationis, dc quod omnino Prsfidentiam acceptaret ft reciperet, & in dita vacandarum materia concluderet, ft fuit tunc magna turbatio, et quafi omnes receflcrunt, et fic nihil fuit conchium, et omnes recefferant paulatim, et multa fuerunt petita de omnibus fieri iuftrumeuta per diverfos Notarios dite Nationis. Prsfentibus Rever. in Chrifto patribus et DD. Joanne Vsurenft, Jeanne Syhranctanfi Epftcopb. Petro S. Maxentii, Alexandro Bcllifomfs Monaflerioram Abbatibus, Jordan· Morini, Nicolao de Gooeflâ, Matthso Rodel faers Theol. Profefforibus, Oliverio Guennet in anibu/, et phiiofopb. magiftro, et pluribus aliis DD. Prolatis, Epifcopis, et Abbatibus, ac DD.* Magiftris, et Doter. ceterifque notabilibus perfonis ln multitodine copiofa.

Subfequentecjrero dia Sabbati fecundo men. fis Novembris Modo Indift. et loco fupradite hora fecunda poll meridiem fuit dita Natio Gallicana congregata, et in eadem Natione propofisit reverendifl*. in Chrifto pater et D. Joannes Patriarcha Antiochenus pratdites, tria : Primo de fate Profidentis, & quod digeretur Pnefidens, qui prsGderct in dite Natione, dt regratiatus fuit de honoribus fibi impenfis, ft excufavit fe, ut eft morif. a. Piopofult de concordia habita ft fate inter rcvercndiff. iaChri. flo Patres ft DD. Cardinal de Urfinis ft Raigufinom fuper officio majoris Pœniteatiarii Curis Romans. 3. De materia vacandarum ; ft incontinenti ad clamores, ad voces clamantium, & dicentium quod dita materia vacantiaraoi concludatur, ipfe D. Patriarcha, nulla alia examinatione, ft concordia votorum feta ne* que concordata dixit, quod major pars et du. pio major fuit opinionis, quod dite vacantis non font dec fuerunt debits, et tanquam fa debits tollantur.

Tunc D. Joannes Epifcopos Syhanetanfis dixit, quod non fotam vacanthe, fed etiam communia et minuta ferviiia , ft omnia con-

tre·

liommfa * dsptaiemia rolaorar / & nta-
no na cfamavuram quod placet. Et mk idem
urn D. Patriarcha dixit, quod CMutadetat cum
'*. majori pom» quod dmüvacanti·» ft fervitia

■e mn «a «x», quo? ma T''
eat, declaravit dictum suum, et quod vo-
quebatur opinative, fa quod D. Abbas S.Ma-
rcelli non advocavit eum.

Et D. Erifcopue Dolenffs dixit, quod ipfe ft pfarvs alii facrunt opinionis quod tollantur dite vacanti·, ft provideatur fimul D. N. Pap· ft Cardioalibm; alias non tollantur.

Et M. Joannes Ponenti Canonicus Bifuutinenfis fumait, ft dixit, quod ipfe erat procurator plurium PneUtbntm ft Capiraloram, & nondum dixerat votum iuura , ft dixit, quod fimul deberet provideri; ft fi forte difte vacanti· tollerentur, et non provideretur, proaefiatus eft, quod onus non cadet faper Capitulis, et alio Clero inferiori : et cafa quo alias fieret, et coochsderetur, appellabat, et appellavit, u< fa quadam cedula quam porrexit contiueror Qiu cedula ponveta fait quafi per clamatum, quod difta cedula legeretur ; fed promes tumultum fic tranuvit quod non luit lecta > fed remanfit penes me Joannem Goiardi dite Nationis Notarium in&afcriptum.

Et facontfaenti M. Thiericus de S. Dcodato Licenciait· fa Legtan Ambaxiator Unirerfitatis Anrelianenfis dixit, quod fe opposerai fa hoc, quod tollerentnr difi· vacanti·, nifi alfas provideretur Pap· et Cardin, fed propter altanos, qui contra cumpropterea feripferaot fa Franctam, ipfe faam opinionem revocatas, et de hoc petiit fibi *fieri* publicum faftramentum.

Et tandem idem D Patriarcha iterato dixit ad vocem riamantium, quod concluderetur : concludo, quod etiam de tempore preterite, et de faturo, toilautnr difto vacanti· cum communibns et minutis fervidis, fed videatur de modo providendi D. Pape, et Cardhrnftbus, et eildcm provideatur eondecenter, « hoacfte, et deputentur certi Nobiles de qaofibet ftaro ad providendum in premIflis.

Et hwontfaeoter M. Joannes Grafficti Canoaricus et procurator Capit. Ecdefi· Aoieicnfe SMrrarit, qualiter pratatns D. Elias Epifcopm AaidcoGs dixerat alia die, quod in prodfioue facienda D. N. Pam, et Card. Epicopi contribuant, ft quod eorum fabditi in ■nano hon ^graventur : quod approbavit^ idem Bp&copus Anicieufis, videlicet qrod ipfe bene vult contribuere; et hoc dixit pro fe, et fuceafloribus fais; et de hoe diftus M. Joannes Graftèti petiit fibi fieri publicum inflramentum; et ulterius dixit, quod fi tollamur vacantis, et imponatur aliud ooue fa prsfadicium Capituli Anictenfis , et cieri inferiorum beoeficiorum* pro providendo D. Pape, et Card, quod fe apponit et oppoMt, *et petiit inftnuneotum.*

Ef faromintiii D. Decanus Lugdunenfis pro Capitulo, et faterefie CapituliLamhmenfis, et Apro tofis adherenribus, ft adharere volentibus, fe concfafiocd oppofirit, proteftaodo quod milium can feu fervitfam fa providendo D. N. Pap·) & Gard, imponatur taper Capitulo î.imhaornfi , ft Qero mfiiem Capituli , ft ÎM fubjcftis , ft aids fibi adherentibus, ft adherer* rotaukos nifi ipfo prafcnri ft voeaio. ANNO CHRISTi

Item, D. Prior Cdfiaianun Amtaxiator ft MUfas per D- Abbatem Cluniae. Matifcon. diœcefi ft unquam nuns de âeftis per Concilium Ecdefi· Gallicane ad competendum io hoc facto Concilio Generali, pro provincia Bituricenfi fe oppofait, ut io cedula per ipfum tradita continetur, cujus tenor talis eft.

Reverendiflitni Patres, ac DD. mei venerabiles, quia qunftio ventilator , utrum vacanti - fini communia *ferrhU* ftc. Primo ft ante omnia pnsçiie debeant tolli, Pape, ft DD. Cardinalibus, ft Cori·, ft poilea de comm ftara provideri; an fimul debeat traftari materia; videtur mihi, quod deputandi fiot aliqui notabiles viri de hac venerabili Natione, io pauco numero, qui concurrentes cum Destatis fuper hoc altarum Nation, fimul trunt de hoc cum DD. Cardinalibus, corn bona modeflia, qui attendere debeant, quantum afixndunt vires patrimonii Ecclefi· Romane , ft de quo congrue ft decenter Papa futurus cum fua Coria debeat fuftentari cum minori detrimento fabditorum, unde ft fi vacanti· illa folvereotur non ante annum, Cad poft unum, duos, vd tres annos a tempore poflef-fionis adept·, reduft· tamen ad taxant debitam , cafa quo Papa cum faa Curia indigeat, minus oneris videtur effis nobis fubditis, quam fi Papa ipfe in defeftum vacantiarum annuotim pro fuo libito nos faceret tributarios fune, vel per modum decimarum , vel alias impofitiooes : ft quia fi DD- Cardinales in defeftum prrmtfTarum vacandarum, ft fa fapplemeotum occuparent beneficia ooftra, unde magna incommoda in fpiritualibus, ft temporalibus nobis provenirent, tam regularibus, quam fieeularibus.· et difto cafa, quo per premiflos Deputatos reperietur Papam, DD. Cardinales, et Gurîam pro nunc indigere tanto fisbfidio, cum quadam tolerantia fit expeftare aliud Concilium Generale, quod in brevi ordinatur cekbrandum, ft quidquid ego dicam per modum advifameoti, remitto me tamen ad deliberationem pnedift. DD. Deputandorum, ft determinatfaocm facri Concilii Generalis ftc.ft cafa quo «os velletis aliquam conclufionem capere, ego ut miflus per rev. Patrem ft D. meum D. Abbatem Cluoiaccnfem pro fe ft fuo ordine, ft etiam tanquam unus de Eleftis per Concilium Ecdefi· Gallican· ad comparendons in hoc iacro Generali Concilio pro DTôvtaciâ Bitaricenfia in Quantum auidem *ac-*ciperetis aliquam cooclofiooem, mihi, &DD. meis fBB| lut eonnjg Ecclefiis ft beneficiis, incommodam, ft datnoofam, ft in quantum redargui poffiemus de irreverentis fuper hoe, vel iajuftitia erga/ fidem Apoflolicam, non confectio, fed n<e oppono.

Item» rev. ia Chrifto pater D. Alaniis Epi-

lum, M. Pletrw Qublttl procuratur D Comitts Sabsudia oppofait fe pro ipfe D. Cotnite , * Clero Satandi· * flt alias, ac pro aliis, nt in qoadam cedula quitn poÜcrias tradidit,

M ple-

—I -plenius continetur, cujus renor de verbo ad A verbum talis eft.

anno Christi

extitit qneftio, an vacanti·, *itn* communia fervida ftc. Primo ft anto omnia prccife debeant tolli Pap·, fle CardiaaUbm, & Corie Romane, & deinde de eorum flatu provideri, an final debeat traftari materia pradifta, mihi videtur, quod ante omnia fit providendum Pap·, CoUagio, ac Romane curi·, antequam tollantur, ac decenter A bo* nefle fecundum coram flatum ; aut faltetn fi tollantur, quod fiat diâa provifio fimul ft femei: & fi diâ· vacanti· lolvantur, quod moderentur, & reducantur ad taxam debitam,& non folvantur ante Annum, ficut Colebat fieri, fed poft unum, duos, vel tres annos a tem-B pore adept· pofleffioois, & ad finem, quod Ecdefic, que font liberat, & perfoor Ecclefiaftica non efficiantur annale, & perpetuo tributarie, aut alias per impofitionem decimae, aut alias quotidianas exaâiones vexentur, fle in fupplemencum beneficia haberent occupare, & in provifiooe ifla fienda mihi apparet, quod effet bonum, quod darentur certi boni Deputati de hac venerabili Natione, qui conferant cum aliis Deputatis fuper hoc aliarum Nationum, qui fimul traâent de hoc cum DD. Cardinal. & cum bona modeftia, & qui attende? re debeant valorem & onera patrimonii Ecclef»« Romane, & de quo congrue fle decenter Papa futurus, & fui fucceffores cum fua Cu-C ria, ac DD. Cardinales debebunt fuflentari cum minori detrimento fubditorum, Ecclefiarum, fle perionarum Ecclefiaflicarum: & in cafu quo diâos Deputatos dare nolletis, ft aliquid contra prcmtffa, fle in prejudichim Ecclefiarum terrarum D. met Sabaudis, ft perionarum Ecclefiafticarum didorum territoriorum concluderetis, ego Petrus Quibleti procurator praedid. & nomine procuratorio praefati D. mei, nec non ut procurator Capit. Ecclef. Cabilonen.-ac Archidiaconus, & Canonicus in eadem Ecclefia, meo nomine, ac adhaerentium mihi, fit adhercre volentium me oppono nominibus paedidis, et potiffime ubi diâa conclufio reperiretur damnofa prefatis DD. meis, D aut eorum Ecdefiis & beneficiis, & mihi, vel erga fanâam fedem Apoftolicam injufta, cum tatnen determinatione hujus facri Concilii, & didorum Deputatorum, reverentiaque et honore quibus decet.

Item, M. Guillelmus Rrilleti procurator iiluftris principis Ducis Britannic oppofuit *(e* pro eodem D. Duce, et toto Clero Britannic, proteflando quod nullum aliud novum onus perpetuum fingulis annis perpetuo folvendum imponatur fuper Clerum, ut perinde efficiatur Clerus alias perpetuo tributarius.

Item, M. Petrus de Verfaliis Prior Priora-Ms de Calvo-snoote Rothom. diercefis Magi. (1er in Theologia fe oppofuit pro ordine S. B Bcoediâi, et proteftatus fait folemoiter, quod didus Ordo per aliqua alia qu· evenire poffent, non gravetur in aliquo, nec fubjiciatur alicui annuo et perpetuo tributo.

Item, D. Joannes Abbas monaflerii CiAcrcienGs facr· Theolog. Profi dixit, quod non coofentit quod perpetua annualia fabfidia, feu tributa noviter imponantur io Ordine Cifiercicnfi ; immo eft plus contentus quod folvantur vacanti·, dummodo moderentur monafleria nimis taxata, & quod poft poflefSonem pacificam folvatur vacantia, equis portiooiba* intra duos vel tres annos, «*t* fi fic flat, Aon videtor fibi magnum onus; et quodptures alii nomine Capitulorum, et Cleri dfeeriaram proviariarum protrilati iuot foleumiter, et fe opposuenmt, et petierunt inflrumentum et i-ftrumenta fibi fieri per Notarios diâ· Nari-nis, ct quemlibet ipforum ; et quia omnia no· poterant ia tali turbine feribi, cum viva voce pluses fe opponerent, et ioftrumeuta peterent, fait diftum f«r me Joan. Guiardi dift· Notionis Notarium alta voce, quod omnes fe opponentes darent inferiptis nomina ft cognomina fua, et pro quibus fe opponebant, et caufas oppofitionum fuarum, quod fecere psomiferunt, et tacuerunt.

aWMO

Poftmodum idem D. Patriarcha Antioch·-ou, narravit concordiam faâam inter DD. Cardinales de (Jrfinis, et Ragufinum, vidai. Îuod officium majoris Psnitcntiarii remaneat >. Cardin, de (Jrfinis, et quod Camera Apoflolica provideat D. Ragufino fingulis annis do trecentis florenis, dooec aliter fibi fuerit provifum ftc. et peti><, fi placet Nationi, quod auftorixetur in Seflsone generali difti facri Concilii; et omnes dixerunt, placet, excepto D. Elia Epifcopo Anicienfi, qui multa dixit in contrarium; fed non obftantihus didis filis iterato omnes dixerunt, placet.

Deinde idem D. Patriarcha Antiocheam propofuit de fsfto Pnefidenti·, et quod diâa Natio provideret fibi de novo Prefidente, regradatus fuit de honore &c. et obtulit fe femper paratum obedite mandatis diâ· Nationis, et fibi prompto animo fervirc, ut merito tenetur, et excufavit fe, ut eft moris: er tanipm fuit proceffum ad eleftionem futuri Pnefi. entis, et auditis votis Angulorum, idem D. Patriarcha per conclafionem votorum, fuit iterum reeleâus, ct confirmatus, ut prsfidcret Na-, tioni per totum menfem Novembris cum poteftate ct audoritate confactis, et omnes clamaverunt, placet, placet, et quamquam recufaret, tamen finaliter didam Prcfidentiam acceptavit: dc quibus omnibus difta die faftis per promotores did· Nationis, et nonnullos alica fuerunt petita, et requifita publica inftrumeuta per nos Notarios didas Nationis, et quemlibet noftrum fibi fieri, ad Ktcrnam rei memoriam.

Et prefat, M. Joannes Ponceti petiit et requifivit de omnibus iftam vacantiaram materiam tangentibus, integral!ter, fine diviGone quacumque, et de interpofitione ftue appellationis, five prefentatione, et datione dift· codube, de qua fupra fit mentio, et aliis per ipfum didis, et propofitis fibi fieri poblicum et publica inflrumentum et inflrumenta per noa. Notarios diâc Nationis, et quemlibet noftnmt. Prsfentibus rever. in Chrifto patribus et DD. Elia Epifcopo AnkienC, Martino Epifcopo Atrebateufi, Joanne Epifcopo Sylvaneftenfi, Joanne Abbate Cifterclenfi, Petro Abbate ntonafterii S.-Maxentii, DD. et MM. Jordan· Morini Ambaxiatore pnsfi D. N. Francorum Rmis, Nicolao de Gomteffia facr. TheoLprofeaoribus, Petro Gajetani Canon. Coeferanenfi litterarum Caere Pcraitentiarte fcripeore, Ottverio Goennet in artibus et medicina Megiftro, et Joanne de Monte-acuto Notario poblico, ft nonnullis aliis Epifcopis, Abbatbos, Magiftris, & Doftoribus, et aliis norabilibm diâc Nationis io multitudine coptofa, tcftibua ad premifla vocatis fpccialita, et rogatis.

ANW. c''*fn " **

Tenor vero dite appefiationis cedutaperprsfi M. Joaoocm Fooceti tradit· de verbo ad verbum (equitur, flt eft tata.

Coram vobis Rever. PP. ft DD- Prafidenti, eoMrites Pretatis, ft aliis vener.Nationis Gallicae· Conflanti· convocatis pro Generali Coodlio celebrando, ft ta loco pnefenti pro Congregatkxoe ipfius Natkxnb congregati, ipfamque Nationem reprsfentanribua perfooaliter conflitutus Joannes Poucet! in Decretis Licentiatus, Canonicus Bifuntinenfia, ft Reflor paruchialis Ecclcfi· de Ornaus Bifuntin. dkecefis clericus facri collegii Rcvcteodifs. PP. DD. S. R. Ecclefis Cardinalium , procuratorque in hoc tacro Concilio plurium DD. Eçclefiaflicorum, vjdel, rever. P. D. Epifcopi Lumbarcnfis, D. Abbatis £ Pauli B'funtin. ft capitul Ecclefis Bifuntins in fuo proprio, fit prsdifl. DD. fixorum, & aliorum fibi in hac parte, ft in hac materia adherere volentium quorumcnmque nominibus appellanda, dicit qu· fequuotur.

Er prkno, licet dudum in quadam Congrogationc hujus vener. Nationis Gallicane, ia jfla domo Praedicatorum Conftantienfium de anno Dom. 1415. folçmniter celebrata mature digeflum, ft per diflatn Nationem conclufum ft deliberatum exurit pro bono unionis, pacis , ft reformationis univerfalis Ecclcfi·, ft ad hoc quod liberius fine turbatione vel impedimento quocumque omnes & finguli de difla Natione fua vota valerent explicare libere ft fiocere fecundum fuas conicicntias, fine incurrendo indignationem cujufcumque, vel al ud periculum five damnum, videl. quod quandocumque cduttagetet aliquam materiam arduam ia difla Natione, & per diflam Nationem traflari, illa materia hujufm. per ferutinium fecretum de cetero traflaretur, dando fingulorum vota certis fidelibus ad hoc deputatis, qui votis ad invicem compenfatis, D. Pnefidenti, qui pro tempore foret, in prsodifla inclyta Natione referrent, & fada relatione in ejufmodi sxegotio concluderent fecundum majotem &fasiorem partem totorum hujufmodi, fa&a collatione scii, & numeri: que Ordinatio, defisitio, feu ftatutum io materia inventionis, & deflionis via pacis, & unionisEcclcfi·, videl. cclfiouis Pipatus, flt aliis arduis negotiis tenta & praflicata, & per 'ipfam Nationem feliciter obiervata extiterunt, (alvis duntaxat infra di-, ceudis. Licet etiam in hoc facro Generati Gooilantienfi CAncilio fuerit ftatutum & ordinatum per Nationes flt prefertim per hanc vener. Gallicanam, ft ulque nunc h.ftenus laudabiliter obfervatum, tentum, fit praflicatum, quod vener. Deputati generales quatuor Nationum, tam per advifamenta aliorumDD. de Concilio, quam per feipfos, materias tradendas in congregationibus Nationum proponendas aperirent, & eligerent, & finguli prssidentes, feu Deputati ipfarutn Nationum ad spies Nationes luas eafdem materias pertraftandas traderent, feu deferrent, ut ta etidem Nationibus traderentur, & in deliberatioae feu cooclufiooe concorditer concurrerent, ct convenirent, ut deinde eafdem in Seflionibus publicis definirent: & quondam Joannes Papa XXIIL a tempore fix· creationis nfque ad tempos fixe depolitionis de Papatis, ccteriqtxe fummi Pontifices fui poodeedfore» a X.XX.XXX. XL L. LX. fice, annis proxime prrteritis citra €t ultra, et a tanto tempore, et per tantum tempus, cujus initii memoria hominum ooo exiftit, pro fuflcntatione ftatus fixi, et prsf revcttndiff. PP. DD Cardinalium, fuerant in po&ffiooe pacifica habendi, levare faciendi, et recipiendi per omnes et Cngulas Gallic Provincias fob dominio Chriftiaoiffimi et illuflrilT. Francorum Regis exiftentes , et etiam per alia Regna, et provincias Chriftianitatis, primo anno vacationis beneficiorum, annatas, feu vacantia*, ideft, beneficiorum primo anno lus vacationis fra&us et reditus, cum moderatione in Camera Apoflolica declarata, prefertim beneficiorum audoritate Apoflolica habitorum, fitque Cummis Pontificibus, qui ad univerfalis Ecclcfi· gubernationem deputantur, de bonis Ecclcfi· providendum debite, de jure divino parier et bumano, et major pars fuflentationis Papalis ftatus, et fus Curis, in ejufmodi annatis feu vacantiia diguofeatur confidere, adeo quod ipfe fummus Pontifex datum fuum de pnefenti, et dantibus rebus prout funt, non pofut commode (udentari fine hujufmodi vacantiis, nifi aliunde fibi provideretur; attente prgfertim quod propter ichifma, quod, proh dolor ! in Dei Ecclefia longo tempore viguit, et mala gubernatione aliquorum Ecclcfi· Roman* praefidentium, malitiamque temporis, et rabiem tyrannorum, patrimonium Ecclcfi· totaliter cd collapfum, & Camera Apoftolica funditus exinanita; et preJiflis Joanni et fibi adherentibus nominibus quibus fupra, videatur in judicio fuarum confcieniiarum datui Pap® et Cardinalium, de bonis Ecdefic, fecundum jura divina et humana, fore fiifficientcr providendum , ficut etiam major pars votorum hujus vener. Nationis hoc concordat ; nec videatur cis convenientior modus , et pauperibus Clericis, et Ecclcfiis minus onerofus ,* quam fint vacantis, five annate moderate tamen in quantitate, loco, et tempore folutionis earundem, et prout dicitur per diflum Collegium DD. Cardinalium jam ed oblatum , videl. quod ficut fentiunt iidem Joannes,.ct adherentes in feriptis, inter illos, qui pro parte Nationum deputati funt fuper reformatione, quod communta fervit La Prrlatorum non poflint fulvi, etiam a volentibus ante annum, et quod fiat talis cooûitutto , que fervetur ex neccifitate, quod a die habite poftelfionis, in fine anni folvatur medietas, et in fine ulterius anni alia medietas; et fi pluries in anno vacaverit, non folvatur nifi femel, et quod Ecclefix, et tnonaderia indebite laxat* debite taxentur.

anno °<R,STI

Item, fpoiia Prelatorum detunsorum , et fru&us medii tempdris Ecclefiarum, feu beneficiorum vacantium, et procurationes, qu« ratione vifitationisdebentur, et decime per alias conftitutiones advilate ; per reformatores paedidos funt fublate Papse, ct Romane fedi ; unde etiam fi tollantur annat* predicts, nihil dimittetur Pape et Cardinalibus et fus Cu* rje * unde vivant, quod non eft aliud dicere, nifi quod vel non fint Papa, nec Cardinales, nec Curia, vel qui ferviant Republics totius Ecclefis; qux res fi bene intdligeretur, non fuiflet proedfum cum tanta levitate, nrc procederetur, fed magis mature, et cum maturiori deliberatione.

Prr- <amen non obftantibus nonnulli RR. rP. DD. Epifcopi, et nonnulli DD. Abbates, et alii de ipfa Nations eis adhaerentes , nefeitur quo fpiritu dufli, nifi forte quia ipforunj alicui funt debitores diflarum annatarum,

F

APPENDIX

csmeri fadfcfam vacantis Ecdefi· baovaada· , et mod per faaovatioae» hufafarodi opprimera-ter, tano defiraatanr datas fanami Boaûfe

M hfac inde fieret aorta», «extae fa Mb, &Sr!!S*=LF*5,L*J*±S

•eria aaaataram, fcn sacaattaraas hnpsfinodl» la prodite Nattae pgr imponnafcaie·, « mtas cnofahe, er pnriettfai, at dfeknr alib Nattam» tamfalus iatrodate, qua etfifi* fat data» aapdo et bone rdoiotrodute, et fa delfcerariooe pofita, taayrst, et debet, fient fait per piares petitam, et petitur, btaimodi materia per feratfaium fecrctum trateri, at-tenta qfaa arduitate, juxta cqufiinntaom ARdeUberate, ad eprum petittaem, feu ata

rum ram per faapofiùonem arnna nanam qua· e> canfia prodiftte, am alite gobaicam J·», sb ipfis DD, Epifeopfe, aoramqae ad terentibus ia pnsmifa, A contra was, m eo nan gurmlibrt, ab «oram, et cafinUbat ipfo rum verb, deUberatioafas, et mnetafiaotas et contra ta et coatra R. P. D. Vbafidom fi, quod db6t, adcMirinfiooe· pyocotaficto

auditi fimt i immo audientia et Ubertas dicen-di vota fisa fah eb denegata, A quod pefas efi, per minas, tendres, A aBeg^bocs vq-lumatum aliquorum priacipum temporalium, comminattonra dp ipfis» A ata tatprefitaea verbales euamptarcs ad iuam votentstem tra-hentes, alto* vero timore rcrritoc, ad non ex-primenda vota faa Mta ip&Num cqnfcfentias inducentes, in prnfadicfam Ubertaris bnfas ia-cri Generalis Ctmftanticnfis Conulis, voca ettam dicentium,

rificem fistwmn, A ad faon fente· Wm Apoteifceni coafeoftia provocat, et appetet, •c Apotetos petit taftaater, fafiarafas» et fa-ftantdfime, et eu· debita faftaatia ace vos db ftam D. Prefidentem dite Nattais, vel alfa·,

flatui promideri (expreile interrumpemea falva ipforqm debita reverentia in promiflb, ad ddi-berationem publicam vocalem, per vota verbalia Speram A inique t indebite A injuftc proca-ntes dites primae annatas non elle debitas, ipiaique tollendas fixe txnaino taliter, quali-ter per faa vota , u< dicitur, declaraverunt, & conctaferant, quantum in eis eft, ac per vas D. Pofidentem, A per vener. Nationem prédite· nituntur fecere declarari, A ta* cludi, nulla per prius proviitae (ate, feu fie-ri ordinata per eoe pro fidlcntatfone ftarusRs-pu, A DD. Cardinalium f Itat boc m delibe-ratione votorum huprfmodi fait per magnam A majorem partem dite Nattais ditem A deltaratum, çonchiiam , A potitum, qood fi dite vacanti* tollantur , provideatur ftatui prudiâorum DD. Pap· A Cardinalium, A quod fuper boc dentur Deputari, A boç fece-runt A fecinm fa prafadidum A enormem fafiooem honoris, A ftatm ordinis Clericalis, dignitatis ct ftetns Pap· A Cardinalium, A totfas reipnbtios Ecdefiaftfc·,

Ea propter prod. Joann· Rooceri, nominl-bos quibus fapra. tarn confanftim, quant di-vifim, fenticns, ie, A DD· faos fibi adhere-rs volent· in promiffia, ct per promifla fa-ta, A gravatos, timcafque per pnsmiOa alte-rum ex duobus evenire, A totius ordlab Cie. riealis, cui tor, fi num clericus mendicare'cogatur, fubycritaem» aut confuitacm, a«u novi oneris A gravioris, ta Bpfam profar» epi

nccrifaria faorbt, per Notarios dite Nattais, Cfeu per «oram alteram, et cam Orotefiattae cantandi» minuendi» vri metandi, prout fi-bi enedta videbitur,

Subîrgnnarrr veto, die Lan·, quarta diftl mette Nowtau. de mandera D> Ptnfidonb Nattab Gallican· prafeus fa rtfetafo do-mus Fratrum Prodicat·»·, hora fecunda pod meridiem, Raie eadem Natio fotemofter con-gregata, tuitqoe pvopofiram per D. Pmfidem tem, quod darentur aliqui uMabilcs Deputati ad eundum ad alias Natta·, nt veta con-currere com dite Nattae GalUcaaa, faper conchitae vacantiarum fate die Sabbati fo>

et fait coactafam, quod dentur Dspatati, et Dfueruot nominati» arâuedati, vidck DD-Epi-fcopi Anirienfis, et Svlvanctenfis, Prn· Ab-bas S. Maxentii, M, UrfinusTHevande, Pte-tfas Simoneti focro Tbcoi. prafeC D. Ama-deus de Talent Decanus Ltygdan. et D· Ar-chidiaconm Parvicatefis, et qdraftrant quid-

BB WfUCBue

El incontinenti M, Olivarius Gumaet in anita et medicina magMcr, et Petrae Ne-grandi Arefodiacoona de Ertacfo fa Ecdsfia Pitevbofi litterarum ApoAoScaram feriprar oonouUotum abfcntbm dtarune. proceftati fiserunt

Arcbirisroai, et M

fimiliter coafideraotce, quod ftami PapaN non poterat melius, A lesta provideri » qaam. per dites vacants· feu sanatas, drea tare m» terism ram etiam Aatetam. afeft immature voluerant, ac ctfeta timens ipfo Joaanm» at St hufafamdi novitatem aab Eedefi· bip·* aror, A graviora fequantur fcandab, cum inter D. Rigem Romaaqram, * ttadoc Pa-tri de Luna feper modo coaveatipab fisdea-dn, que Jam pendet, fait convents» A or-

aec quod vacantia for* cmnasma, *Safer* md-bas vota aadfta femme, todaarar, A de *hæ* pertentat faftrumentu··

Adveniente vero dite dta Vsnaris, «as fait oteva prodi&i mafisNwcmbris fait dift»Na-tio GsUteaaa de mandaro D.frafiiratis efai-

congregatione (ocrant cari deputati ad eun-

*

CMCfe

fete ditem·» eacpotforum oracpomraria, ne*

Natio A*glimnb m· deliberavit
cutem vaceatiâ, fed teb*t fpem.

liter fide Ite pridie fete fc data ia materia vocaatiaram B·· appctecfo, * good rideatar,

Rciatw, *ni fim, * *ao< fiat eppoacmm» dt fetamur caufe inaro·* wpoGtfonum. >. Qttd fciaucar numerus R meritum votorum Auditorum fc Scriptorum ia arsi, materia Mcami* nam. 4. Qrod ranrtuife laper bac fete rodigatar fe icripte, R tradatm la ferae pqbiid laRraawii te.

Die vero Dtimlaire, dectau proi menfia Novembria, dite Narioae pol pcaadiom ia

1er*· taire decem diesexiAcne

dola in dootea fote papyri deferipta, guam abluit cdntfectur. et tradidit ligmiini, Apofolofou· patiit fiH droit et tate fidt ia

ta per aes Notario· dite Nattaeb, et guot va altae prêtantes, fc gucadtaet aofiram; et incomieenti M. Pomma limoard petiit copiem dite apprtetioait. * protelato· feitp de injuriis & harefibm fe ea «ootemie. Et prat O PraGdtui, collatione fete, dt babita ad partem, cum DO Pmriatis, disit malu boa* verba exhortatoria ad pacem fcc. Polea refeondit dite M. Joaaai de Scribonia. 1. Prtiit copiam dite appeledoait. V CôpUm petehte fee; at J. Raipoadit* food IXλ de Natione dûau appellateasm ride-

te·, rct«nto fibi terma» juris
mua alita in Ma matenaaaael

vedMNU muter, «t «1 iatie.

Caram vote rcvvmidM· PP. .DO Profidentins, cmerujne Pratteto, ct ate Nariote

braie, maturo dfeetem, m par ditem Nationem detiberaram «t cotadatea emimrit, pe*

<t fiuguii *it* dite Natione fee vou opbcare

dl

teria per fcrotbium femtam de cetero trateroror, te do fingulorom rota certis fidélisa Bdepmatb, *oi rotis ad invicem companfatb D Pttfidcnti, *ai pro tempora feret, pfote m probite inclyta Narioae referent, et, fe. te rdarioa· ia ejutarodr negotio «satalore-tm. (te ordinatio, definitio, (ca laturam ia materia teeocioats, ct detexte vi* paris, fc mdoais ficdriie, videl. via crifexte Papntm, m alii· arduis negotiis tenta, er erafcicata ,m per ditem Naifaacm feliciter obfcrrau ester
&'- dfocadta. Bt licet etiam ia hoc fecro Groerali Coociiio Coniamieafi te te balena· laatelicer obfrrvatum, tentum.

oafilèm materias pertrateadas deterent, «t ia

fatetetaoa Eccküis, *oa omnes · Romana Bcdefia driceaderam, pro intenuttaac tetui eorum, « iupportatione atrorum te pro ani* veriali regimme focmnbsmiom. It rororondiC PP. DO Cardinalium, *oi citem ia otefo coedjutoros esitem, ac etiam aliorum otefelram Romane Cori*, ipfi Romana PoacMri, et uafarib Orbi fervicUtium, eam etiam ia

obfervatum feertt

Itoû. teatifiom * DD.

Cardinales, «

upgrtgaris. irbnttes, ct po-

riertimfeb dominia QtelfoaML
•araram regia exileatm, prima ia beoelcioram anaatas, ien b* nrlriorum prima aneo fep vacationi· fente·, reditus, et prpfertim btorfriorum eateriusc Apoteica baMtoram, ac nuor parofoteatm rioaia latm napalia, ct te Curie in taduimodi ammti·, ica vacantes, et commuâtes fervitiis, m>* ideo ramumnia fervida appebantur, una pro fervit», euod communitati, et

——titar, felvitaf, dignofcisutur coafiftere, afeoAta—— non ratirv tetaoj ct
urn 9** iuBm P,F* M P0®'* ™""nwfo f* mb··, tarrctM, cr tifefitfoM·' bj—n' tip*»
„ fafleetara fine hafofawti vacami*. ft———· —— clifâ—— Prfocipam taapnlbm qaaea.

be Prafidcmbm, malaiamque temporum, ft rabiem tyrannorum, patrimoofam Ecclefi* totaliter eft collapfnm, ft Camera Apofloiic· funditus exinanita ; nec videatur fibi, nomina quo fupra, coovenieotior modus, ncc pauperibus Clericis mimas onerofas, ad providendum flatui Pap*, ft revcrendilT. DD. Cardinalium, quibus de bonis Ecdefia, fecundum fora divina, ft humana providendum exifiit, prout nec vifum fuit SS. Patrita* b Concilio Victmcnfib copiofo numero congregatis, de hac materia tradantibus, qui circa hanc materiam nihil immutate voluerunt, cooiuetudbem, ft privilegium pradifta per boc faltetn tacite appro* bamrs, quod fint vacanti*, fou annat*, moderate tamen b quantitate, loco, ft tempore folutionis earundem, ft prout dicitur, per Collegium diâorum RR- PP- DD. Cardinalium jam efl oblatum, vide), qnod, ficut audivit idem appellam, io fcriptfe inter illos, qui pro parte Nationum deputati funt fuper reformatione, Qtsod communia fervitia Prolatorum non pefiint folvi etiam a volentibus ante annum, & quod fiat talis cooftitutio qu* fervetur exC neceffitate, quod a die habit* poffcflsonis b fine anni (olvatur medietas, et in fine alterius anni alia medietas; ft fi pluries insono vacaverint, non folvatnr, nifi femel ; ft quod Ecclefiç vel Mooafteria indebite isxatç debite taxentur.

Item, fpolia Prçhtcrum defunâonsm, ct frudus medii temporis Ecclefiarum five beneficiorum vacantium, ft procurationes, que ratione vifitationis debentur, item decimç per •lias conflitut tones advifetas per Reformatores ptçdiftos funt fublatf Papç, ft Romanç fodi ; unde fi etiam tollantur annatç prçdidç, nihil dimitiiiur Papç, et didis RR. PP. DD. Cardinslibus, ft luç curiç, unde vivant, quod non D clt aliud dicere, nifi quod vel non fint Papa, ct Cardinales, nec Curia, vel quod ferviant Rcipublicç tonus Ecclefiç, et cum voluerint prandere, vadant ofliatim mendicando: quçres ft bene intelligeretur, non foiffet proceffum in ca cum tama levitate, nec procederetur.

Prxmiffts tamen non obflantibus, nonnulli RR.. PP. DD. Epifcopi, et nonnulli DD. Abbates, ct alii eis adherentes, nefeitur quo fpiint· cudi, niti fotte quia eorum aliqui funt deb tores eidarum annatatum, ct volunt fe Lu modo l bciare, non advertentes quod fede tacamc, nihil efl in praejudicium vacantis r.<c!ctir innovandum, ct quod per innovatioη·ι bm.iimodi deprimeretur flatus fummi Pontiliter, a quo, poll Deum, flatos omnium C1h.fbanorum dependet; quod nihil aliud efl, quam totum Ecclcfiaflicum ordinem confundere, et protlus extinguere, ct annihilare, fuper materia annatatum ieu vacaotiarum, io paedida Natione, ad inflandam paedidorumDD. Epiicoporum, et fibi adhaerentium, ut creditur, aliis Nationibus inconfultis deduda, volentrfque, ct petentes hujufmodt materiam per ferutinium fecretum tradar i, attenta cius arduitate, justa conflitutiooem pricdiftam efofdem Nationis, non folum non exaudientes, b pcçfodicboi Ubertatis Generalis Cdfoh*tip* fis CtMdUiy«u etiam diceotbm expédle*· for· P*m « DD. ChrtiMliom flansi provid·.

fimiliicr creditur, prçter coofcienriam « coofonfism Cbriftianiflimi principis D Franconia· regis, et aliorum Principem domus fuç, qpn> gram prpduceflàets Romanam Ecdefiam fcpba b mutiš et magnis ncoemtaiBua tuokevaram, et per confoqucns non creditur eoa none m dcftmdiooem ipfius Ecdefif intendens, primae annatas Papç non effedebitas, ipftique de petfood, prçrerito, ct futuro toUendaa fore om* nino taliter, qualiter per fna vota, ut dicitur, declaraverunt, et coocluforunt, quantub b eis eft, nulla per print provifione fada, fou ordinata per eoa, pro fimentatiooe Papa, et DD. Cardinalium, licet hoc fuerit per mafaam panem didç Nationis deliberatum, cooctafam ct petitum; imnao, quod videtur prorfaa iahumauom, nulla de hac re fada mentione vel requifitbne RR. PP. DD. Cardinalium et ipforum facto Collegio, ad quod de jure, et antiqua, ft dmtiflime per tempus, cujos contrarii non eft memoria, obforvata confuetudine pertinuit et fpeftavit, pertinet et fpeftat proteftio Romanç et apoftolicc fedis: ca vacante, et fimiliter ipfius Apoflolicç Camerç. Qui etiam DD. Cardinales bic erant et fiint caufii unionis b Dei Ecclefia procurandç, et hoc fecerunt in pratjudicium, et enormem bfionem honoris et flatos Ordinis Clericalis, ab excellentia dignitatis et flatus Psp· et DD. Cardinalium poft Deum, ut permittitur, dependentinm. Immo etiam, ut dicitur nituntur •Serere fimoniacum fuifle ft effe, cas in ptrteritum foiviffe, vel hodie folvere, non advertentes quod per hoc videntur damnare totum Ec[redacted]fi* flatum; a mulli» annorum centena* riis, ft Concilia etiam Generalia, qua praah temporibus fada funt, quorum temporibuspr«dide annat*, fcu communia fervitis fuerunt ab omnibus Chriflianis, ft maxime clericis, ft Pralatis recepta, & cbfetvata Coe ulla contra* didione. Non advertentes etiam quod iflud munus, feu onus annatarunt, fcu communium fervitiorum» eft impofitum Ecclefiis, non per* fonis: ita quod etiam C promotus, qui debet ansatam, transforatur, tamen onus non feotiitur cam, fod Ecclefiam ; ft fucceffor, ft Ècclefia remanent obligati, unde nullus refpeftua habetur ad perfooam, fod ad^ Ecdefiam ; & gfic non apparet, unde dici poflet, quod ipfa promotu·, nui ia ctfcdu ad*nihil fo 'obligavit, poÆt 'dici bmoniam commififlê·

Ea propter pned. Joannes de Sctibaaia, pro* curator didi fifei, ft fodis Apoflol. nomine quo fapra,,et fibi b hac pane adhenere «o* lentium, fontiens fo, nomine pnef. inpramiiûa, et per premifla lasium, ft gravatum, tt* mcnfque per premifla alterum de duobus evenire, vel totius Chrifiianitatis, pnefcrtim ordinis Clericalis, cui b vilipeodium reputatur, fi unus Clericus minimus mendicare cogatur, fuperverfionem, ct confofioocm, aut novi one* ris,

ls Otero impoûtionis, ac Atianam, fe ceflent omnes appellationes.· et DI——~-
r hfealmodi novitatem unio

cmusn Ecclefi·

ruas, at Nmcfos DfM de Luna, fupermodo eouveotioitis fiend*· qu· J®m pendet, fiait rmvintum ct ordinatum, uuod pandente ifta conventione· nihil hinc inde fieret novitatis.· conftat autem quod hM eft maxima novitas, an quam nimium praejudicatur, inuno pene fobvcrtitur flatus Ecclefi· Romane, nec non timens per eoa ulterius aggravari ia futurum ab ipfia DD Epifcopis, ct Abbatkus, «oramque adhnrewtas in pnamiflia, et contra eoa, Ct eorum quemlibet, ab eorumvotia, deliberationibus, er cooclafiouibua hujufinodi, et coo-

colligi et elici poteft, ct ad appellandum iuificiat, nomine quo fopra, in hia fcriptis ad fimfeam fedem Apoftolicam, et ad fummuru

et cum4£bita inflantia, per vos diAum D. Ptafidentcm diflas Natiouis, et alium, feu alios, qui eoe dare velit, et poflit, feu velint, ct poflim, « fuper pnamiffis omnibus, ct fingulis, una cum voftra rdpoerfiooe, vel fine, pradiAua appellans petit fibi nomiocquo fepra fieri et confici unum ct plura publicum fafirnaaentum, et ioftramenta, ct tot quot C . fuerint neceflatia.

Poftmodum die Martis duodecima difti them fis Novembria in domo Praedicat, in loco coufueto fuit poft prandium de mandato diAi D Prefideutis prçfata Natio congregata, et propofoit in ipfa congregatione prâf. D. Pmfidem contionando materiam vacandarum, fe narravit de appellatione interoofita per Procuratorem Fifcatem, vidd. M. Joann, de Scribanis, fe ettam per M. Joatmctn Ponceii, & alios nomine DD Cardinalium, fe qualiter affignata fiait dies ad refoondend. didit appellantibus, videl. 15. computando a pnma appellatione per Procuratorem Fifcaiem, videl. M. Joanncm de Scribanis interpofita, fe coo-d clufit, quod dentur Deputati, qui videam difeas appellationes, vidd. appellationem 1. per M. Joaoncm Ponceti traditam, a. appellationem per diflum M. Joann, de Stribao* datam, quarum tenores hiperius funt deferipti; mc non appellationem fecundo per diâum M. Joanoem Pometi interpofiram, fe appellatio, nem per aims, videl. per D. Joaon. de Reate Decretorum Dofeorem, et M. Joanncm Nicolai (acti Collegii Procuratores, nomine diâorum DD. Cardinalium, di&que Deputati videam, fe adrilcut diâaaappellatiooes, fe modum rdpoudeudi didis appellantibus, ut referant in Congregatione dtd* Nationis ante diem nffignatam, m etfdcm appdlamibs* debite va- B icat refoosideri.

Poft huc fuperveneruot phtres DD Ptslati, oc DjdOces, &. Magiftri sk pane differam Nationum, videl Germaniae, fe Anglicane, fe M. Job Nationis GcOaixiaB nomme omnium ptopduit, fe narravit materiam didaram vacaot>anun, et difcordias inde ortas, fe de geftti per ipfas Nationes, et poft multa doganter dida rogando cooclufit, quod dida Natio Gallicana ucputvm aliquos certos notabiles viros, ficut aim Nationes fecerant, qui rideam fe examinent materiam didaram voca»

Patriarcha prnfidens regratiatus felt etfdem pro pane Nationis,'et dixta quod fuper propoütis per didum M. Job di&a Natio deliberabit, et deputabuntur ccrti (uper petitis, et fie roceflerunt.

Poflca fiait politum in deliberatione fuper petitis per praediAos, et auditif ratiotubus fioguiorum, fuit conclufum, quod eligantur quatuor, et D Prntid. fis anus de illis quatuor, fe quod ipfe nominet alios tres, qui videant cum Deputatis aliarum Nativoum materiam fopradidam, et non habeant potcftatem nifi pro prima conventione cum aliis Deputatis aliarum Natioauim, vidd. ad trafaodum, indien Bdnm, et referendum duntaxatet relationeeo-

tur, vel deputabuntur. Et incontinenti pref. D. Pratfidens, habita deliberatione cum certis Pmlatiset aliis, idem D. Pnefidens nominavit abac tree, vidd. Vatnenfem, et SylvaneAcntem Epifcopos, et M.) lordanem Morini Ambaxistorem prâf. D. N. Francorum regis fecm TbeoL profeflbfem, quibus nominatis placuit Nationi. Tenores vero didaram duanun appellationum per prsf. M. Joaoncm Pooctt fecundo, fit DD Joann, de Reate, et M. Joann. Nicolai ioterpofitarum, de quibus fupra fit mentio, de verbo ad verbum fequuntur, ei foot tales. Et appellationis fecundas pr

Noo recedendo ab oppoûtione, et appellatione nuper per Joann. Pünceti Licentiarum in Decretis, Canonicam Bifanttnenfem, et Reforest Parochial. Ecclefia» de Ornans Bifontin. dicecefis, ac facri Collegii RR- PP. DD. S. R. E. Cardinalium clericum, procutatoremque plurium DD. Ecdefiailicorum, in dida oppofitiooe, feu appellatione nominatorum, feo proprio ct DD inorum, et aliorum ceterorum fibi in hac materia adharere volentium fada et interoofita, in venor. Natione Gallicana, a qdbufilam DD. Prpiatis, et aliis fequentibus, mtentibas S. Sedem, et ApoAolicam Cameram, ct facram Collegium diftorum DD. Cardinalium S. R. E. juribus et poflef- fiombus antiiquis, prqfcrtim vacantfia feu primis annatis dignitatnm, ct beneficiorum vacantium, tanto tempore per eos pacifice pof-*ic&tt* quod de initio hominum memoria non exiftit, fpoliare, ot a quibufeam dclfeeratiooibos, et prptcnfis conclufiooibur fuper illa materia fodis, immo verius extortis, poflet eootra prqf. Joamris, ct plurium aliorum oppedattones, feu appellationes, fed potius eis inhptendo, et attentatas declarando, illas peritiam, et iftam per ilku juflificando, ac nulltatis, iniquitatis, et mjuftitip ipfaram prçtentarum deliberationum declarando, dicit et aflerit, quq femmntnr.

Primo quod proceflum fuit ad didam deliberationem prpter et contra ordinationes, et obfervaotias hujus facri Concilii, et Nationum in eo exiftentium, prqfertim diAg vener. Nationis, & fpecialiter comta ordinationes, quibus cavetur, qnod nulla materia ponasar- in deliberatione alicujus Nation» feodum, douée prim fwerit advifata inter DD. generates Députâtes ipiarum Nationum fimul congregatos, at inter eos deUbcratum, an fit repdlrnda, vd difiereoda, aut quando fe detiberatione ip. ferum Nationum fit ponenda.

Item, quia quando aliqua materia, ut prp.

-----------, ---------------------------------- ,-^ndo·

4*'*» ri Met per Di tunc pe r i i t i» Natio*», eft dffeordia inter Pam, debent audiri omnes dje® quos tangit ,& quorum iotcreft, ft fi fiat ali-

flatus exmat. vd debear der* ia difta_____________ bite per majorum partem dift» Nationis de- Aus; quorum ornatam contrarium hic exite cbfervamm; nam contempto D» Prufidaneedite Nationis, ac etiam contemptis DD.generatib. Deputati·, ft aliis'Nattontee, D. Pa-

* multi alii parati cflent dicere ft sfifMre caufi* foaram cppufirionum ,'fob ftDD faorum, quorum fisot procuratores, nomfates,

procurando damna contradicentibus fan opinioni, ft de procedendo contra ipfe*, ^kr*****, quod contrarium fecere effet contra eorum inftra&ioncs, cum tamen eo modo, quo dicunt, contineatur in fais inftrufttonftM·, prout referunt, ft afferant multi, qui viderant eos.

fuit eam fecundo in delteratiom, ft ad riamores ipfins, ft quorumdam altorem luit nulliter, ft taliter qualiter difta ldteratio fa&a, ft materia fine Prnfidente condufa in Congregatione immediate Prefidenii D> EpifcopoTolooenfi loco R. P. D. Patriarch· Antiocheni Profidentis fa diAa Natione, per profeqoentes iAam materiam, cootra eundem D. Patriarch*tn Antiochenum fuit fafta magna munnuratio m.ponendo fibi quod diflundlaM*, ftfeienter differebat procedere fa iftamateria, ft tandem tunc revocaverunt eum a difta Prendentia,

Item dicit, quod diu antequam de hac materia vacantianim traftarerar, DD. Cardinales ipoote, ft gratiafe, etiam nourvquifiti, DO. per facTum Concilium Deputatis taper refermâtionibo· obtuleram, quod dite vacamm moderarentur, ft Ecciefin nhnb taxant reducerentur ad debitam taxam, ft ordinaretur da temporibus ft modis fohuiomim faciendarum, ut dite Ecclefi· non eflem nimis gravat*, vel poeratn, ft nullus haberet caufem conquerendi , nec oporteret imponere nova onera fitper Ecciefib: qua oblatione penitus contempta

dit eb, quod poftquam revocaverant a PrvfidcntiaC diâum D. Patriarcham Antiochenum, tococupu* reoerat ip<« D. Tolonenfis, nullam habebat poteflatem concludendi, ft fie rterifit.

Et nihilo*tone fa Congregatione fequenti, uideL die fecunda Novembri*, poflquam diAus D. Patriescha Antiochenos gratiofe propofaiffet in difta Natione aliqua* exeufatione*, cxcuiândo feadifta Prafidcntia, ft logandoquod eligeretur, quem eligere vellent, profatiproienuent** diftam materiam vacantiarum contra federn ApoAolicam, ftdiftomCollegium, propter nimiam ft iootdinatam affeftionem, falva eorum reverentia, quam habebunt ad illam ma> tertam, non expeftaveruat, nec permiierunt, quod eligeretur aliqui* Prufidens,'fcd priusper clamores ft imprefbooem fecerant concludi ficut voluerant, ft alite· quam effet per majorem panem deliberatum, ft poflmodum etirm ptartea «femoribus interpofitb elegerant inProfidentem D. Patriarcham Antiochenum ; ft fic dare patet, mod quando ipfe condofit, jam non erat Prendens, quia fo Congregatione procedenti, ut predifium eft, fuerat revocatus, ft poft diftam conduCoucm fait eleftus.

Ulterius dicit, quod licet per majorem ft famortm panem dite ven. Nattonis fuifles aliter deliberatum , videl. per aliquo·, qudd pt*adite vacanti* fimul tollerentur, ft movideretur, ft quod danatur Deputati notabiles viri non paflioaati in bac materia , qui cum alii* g Nactonibus prius traftarent & advifarent, quomodo ifia materia effet traftanda , ad honorem ft utilitatem R. Ecdefis, ceterarum Ecdefiarem, ft totius Qcri, ft per alios, quod ifta materia differretur, dhitounious pnsdtfti hanc materiam profequrntes, ut promittitur, procorarunt per magnos clamores fuos poft ofpofitiooem feu provocationem psudifti Joaao* appellantis, ft uonnultoram altorem, concludi

' do de Deputati* fuper alia provifione.

prodiftam haoc fuMationcm vacantiarum pro Mqueotcs ad pnidiftam cooctafionem, ut prss mittitur, de tafto Moccflcrunt, fic volente*icipfo· , ut dicitur, lterare, ft dicentes quod aliter beue provideretur Ecdcfi· Roman· , quod fieri noo poffet, nifi imponendo nova onera fuper minorte* beneficii·, ad quod difti hanc materiam profeqoentes tendere videntur, ft per quod toto* Qcrus nimium gravaretur, ft fequerttur in exafttontes nimia opprdfio fubditorum ; ex qutes cantis apparet, femper loquendo cum dcbha reverentia, diftamcoocteneooem fuiffe fsftam per clamores inordinato·, nulliter, indebite, per impreflonem, ft contra juftitiam, ft etiam contra conventiones habitas cum D. Rege Romanorum, ft Ntmciis Petri da Luna, videlquod pendente traftatu, feu conventione, quo nunc pendet, fuper fafto prcfcqoend* unioni*, nihil innovaretur, in ii* maxime que concernere po&nt ftatum Papae, ft Ecdcfi* Roman·. lfta eft enim tanta novitas, quod poffet impedire, vd faltem differre diftam unionem propter contradi&ioocsft djfcordia*.

Ea propter diAu· Joannes video* pnadifto* DD. mos, fetpfnm, ft fibi io hac parte adh*rere volente·, ft ftatum EcdefiatRoman·, ft totius Cleri larfos, gravato*, ft petturbato* cx caufis prodictis, ttmeniqtte ulterius aggravari per impofitioncm novoram oueram fiiper Boclefiis inis, ft |Q>* fubdhia, nomfate· qute* fupra, provocat, ft appellat to his feriptis co*. juoftim ad factum Generale Conciliant ft futurum fummum Pontificem, ft Apoftcioe petit inflanter, faftamiua, ft taftentiCme, ft cum debita inflantia, per D Prefidenttm dite Nationi*, ft alium, feu alfoa, qui taeda

refpoafiooc, vel fine, pradiftus appellans petit nominibus quibo* fapra, fibi confici ft fieri faftrumcmom publicum, ft infiniment· pnbli-

», Imo» * mpera AbiM e· °**n
—b— —— - – -' rv» M·*.

fapradifcm da», « iatirpeCn» umt foqntear ^c ZLTÎJr R. PP. DDiMdeme, m-

Nrifime Matte « alite Natmete GaWcuam Confiant!· coqgregatte, ac fcoram ipfe Natione pra gaaerati CoodUo cefefiraado, pmfoo* tea, fc perfimaliicr, Jotsnm do Reate Do* cretorum Dodtar, fc Joan. Nicolai Tallenfia ac VWuoeu. Ecdefiarum Canonicus, proco· smarts facri QdkgU RR. PP. DD. S. R. E. Cardinalium conAunti appeUando proponunt B nomine &. R. B. fc fecrl Collegii praedictorum, fc cmnrem bote appdtetmot adherer* iroleotiom, * dicam, quod Hctt Romania Pontificibus, quibus tatouât* univcstalte cura regiminis, omni juro fi» Cubseatendnm ab inferioribus Ecdefiis, qmt amnes a Romana Ecdefia deficondenmt, pre fiUtenuttom Aatusootum» fc fiipponMfone oneram ite pro uoivertak regimine ^cumbentium, oe RR. PP. DO. Cardinalium, qui otfifom m ufccio eoadjutorm exiftnat, as etiam aliorum oftdalium Romam» Curte», ipn Romano Pontifici, fc umverfaorbi ferrietuium, ficut Ecdefiatum altarum pom tificBra», per allai inferiores, oriam ex ordinatiens Laterane·. CoocilH proridmdnm eft; cumC etiam in qnibmlfom aliis rtterfpnblicte, regimirubus, fintregni», autcomtnumatfoushoclemper oÛêrvatum fueris, R hodie lervctor, qood illis uni tafiftutrt ngimfad ferompublicarum, de publice provideatur; cnm etiam ipli Rom. Pontifices, «DD-Cardinales, ac officiales predifti a L. C CC. annis fc nitra tempus, de qno memoria non exdEit, fecerunt i preut etiam de prufentt exiftunt Cedes, fc Apoftolica canm>ra in poffieflione pacifica R quieta, Pratlatis inferiorum Ecdefiarum, immn fcCoociliteGenoralibm pluribus interim congregatis (cieatite·, patienrMM, fc non contradicentibns ; immn poftqoam de boc trafcavcruas, (altem tacite approbamibus, percipiendi, fc levandi annatas, D vacantia», communia (crvitla, per omoa fc fingulas provincias Chrifti/nitette* fc major pars Mentatioois ftaius Papalis, fc lu· Curie in htqufmodi annatis, teu vacanti» fc communtta» (erviliis, que ideo commonta lervitia appellamur, quia pro forvitio quod communitati A Reipublic·, qood per Papam, fc Cardinale» unpcnditur, lolremur, dienofcatur confiftcrc: adeo quad ftatum Inum Papa fc Cardinales oon pollent commode fnfiemare Coe hujufmodi vacernite, fc communfoos fervittte, attento profertim, qood propter fchifma, quod, proh dolor! in Dei Ecdefialongote» sporeriguit, mnlitiacnque temper·, fcramem tyrannorum, patrimotunm Ecdefia totaliter eft enUapium, fc Camera Apoftofica fandi»· exinanita, nec videatur pnadiftte appeUantite», nemine qno fitpra, conveuiemior modus, fc tmivcrib clero minine oneroim ad providendum ftarni Papa», fc RR- PP. DD. Cardinalium, quite· de ter nfc Ecdefisi fecundam jura divina fchumana, fc confuetudinem arafertetam providendum exiftat, peoat nec vifom fim Patribus in Concilio Viennenfi io coptoib numero congregatis, de hae materia tra&açtibus, qoi circa hanc materiam nihil immutare voluerunt, eonfoetudman fc privflcgium pnedifca per hoc ùdtcm

qnod fiattaiteCoo-

ratus

ftaria indehtm taxata, debile unentur, atteoto psnfonim quod fooCa defimfcornm Prulat·. rum, fc ftuftm medii tempori» Ecdefiarum five beneficiorum vacantium, fc procuratione, quot ratione, vifitaligol» ; item dccimn, per aitm Gooftitntiooeo advifota» per Rcfixmatoees prmdifcue fimt fitbiat· Papf, fc Remanq fodi; unde fi etiam toUamer anoaiç preriftq nihil dimittetur Papet, fc RR. PP. DD. Card, fc fitp Curif, unde vivam; qood non cft aliud dicere, niG quod vel non fit Papa, fc Cardinales, nec Curia, vel quod fertiant Rdpuhli· oe totius Ecdefin, fc non pateam unde vateam iuftentari : nûf rm fi bene iorelligcretnr, mu fniftet, ptoceftum ba na com lama levitate, nec procederetur·

Prarmift· tamataoo nonnulli RR. PP. DD. Bpifcopi, fc nonnulli DD. Abbate», non cwnn juramentum per eo» in eorum promotion» *Um Rom. EcclaG· pntAitum, fc alii ei» idterma, ncfcfaur wo (piritu dnM, mfi forte qnla eorem aliqui fam debit·*

do literate, juramenta etiam per eos parilia m Camera ApoftoL parvi pendentes, non advertentes qood fade vacante nihil eft in prejudicium (edis vaeamis innovandum, fc quod per iMovatiooem hnjnfmodi deprimeretur ftana fummi Ramifie·, mod nihil eft aliud, quam totum ordinem Eccicfiafticnm confundere, fc prorim utiagnere, fc annihilare ioper materia annatarunt, fc vacamlarnm fe prsrdifta NatiosM, ad foftanilem prod. DD. Epifcoporamt, & fibi adherentium, nt creditor alits Natiowhos ioeoteulcn dednfta per minas, terrores, fc allegationes voluntatum aliqnm Mncipum temporalium, qaampinrca ad tat voluntatem trahentes, alios vero timore territos, ad non exprimenda vota foa juxta nuo cooicicotia» «ducentes, in prwpsdirmm Ubertatis Generalis Conftantienfis Concilii; vota etiam dicentium expediens fore Pap« fc DD Cardinalium ftatui provideri, exprefleintemimpentes, folva ipforum debita reverentia m pntmiffi», perperam, fc inique, indebitefc iajufte procedentes, etiam, ut verifimilher ereditur, preter cootcicntiam fc contentum Cbriftimdfi. Principis D. Regis Francorum, fc aliorum Principem domus fim, qui, fc quorum pradeceflores Romanam Ecclefiam iopws in multis fc magnis neceffiratibua iobkvarnnt, fc per confisquent non creditor em nunc ad dcMru&ionem ipfinsEedefur, pvatenhn vacantis, fc plurimum iace&us intendere ; primas annatas Pape non efte debitas, Ipiaique dc pranerito, prerfeati, fc futuro tollendas foce omnino, taliter qualiter per fua vota, ut «roditur, declaraverunt, fc condiderunt, quantum in eis eft, fc poftea bis non comenti 0-

I — fias Nationes bup» facri Concilii pro GmihAcan appdlaadbw ai anno couciufioee facienda tot» viribas faltchavo- qood DÛÎderatati vififraà—« vidcn- ANNO cmurn ri|IH oolla pjg, *ucofiboM* fafta fa· ar. *' dinata per nos pro fafieotatione PAf» , ft diftoram DD. Cardinalium i immo quod videtur prarius inhumanum , nulla alia de hac re fafta mentione vd reqdfittone RR. PP. DD. Cardinalibus, ft ipforom facro Collegio , ad quod de jure,ft antiquaconfuetudine per tempus , cnjw contrarii non eft memoria , obfarvata confuetudioe pertinuit ft fpcftavis, pertinet ft lpcftat defcnfio Hom. ft Apoflol. Sedis ea vacante; qui etiam DD. Cardinales hic erant ft font caufa unionis ia Dei Ecdefia procurande, ft hac fuerant in pntjudidum , ft enormem lefiooem honoris ft flatus Ordinis Qericafis ; immo etiam, ut dicitur , nOn verentur aflerere Simoniacum fuifle & efle , eas io praeteritum folvifle, vel hodie fabere; non advertentes, auod per bec*videntur damnare totum Ecclcfianicum flatum, a multis annorum centenariis, ft Concilia etiam Generalia, qua pradifti» temporfix» fafta fonti prad. annat», feu communia farvitia fuerunt ab tmiverib Clero recepta , & obfcrvata fine ulla contradiftiooc.

Ea propter Procuratores prad. fentientes fe nominibus quibus fupra teiba, timentefque per Snifla alteram de duobus evenire, vel totius iftianitatis praiertim ordinis Clericalis, cui in vilipendium reputatur, fi etiam unus minimus Clericus mendicare cogatur, fubverfiooem, aut confafioncm, aut novi oneris etiam gravioris ipfi Clero impofitionem ; ac etiam timentes ne per huiufmodi novitatem unio Ecclefi» impediatur, cum in conventionibus inter Serenifo Principem Regem Romanorum & nuncios D. Petri dc Luna fuper modoconvenvonis faciende, qu» jam p.*ndet, fuit conventum & ordinatum, quod pendeute ifla conventione nihil hinc inde fieret novitatis .' conflat autem qnod hcc eft maxima novit/s,per quam nimium prajudicaretur, immo penefubvCTterctur flatus Roman» Ecclefi»; necnoo timentes per eos ulterius aggravari in foturun, ab ipfis DD. Prafidente, Epifcopis, & Abbatibus, eorumque adherentibus in premitfis, & ab ipfa,Njiione , nomine quo fupra , in bis feriptis ad S. Sedem Apoflolicam, ft ad fammnm Pontificem futurum, cum Concilio,fi congregatum reperietur, tempore quo bujufmodi appellationis per ipfos profecutio fiet , aliaquin fine Concilio, provocant, ft appellant, ft Apolloios petunt mflanter, inflanti·!», inflantiffime, & cum débita inflantia, per vos diftum D. Praiidcntem diâse Nationis, ft alium feu alios, qui eas dare velit ,& poflit, velint, ft poffim , & fuper premiflis omnibus ft fingulis nna cum veflta rciponfione, vel fine, pradifti appellantes, nomine quo *fupra* , petunt fibi fieri, ft conficiunum & plura , fublicum ft publica inflro-menta, & tot quot faerint neceflaria , falvo jure corrigendi &c. & proteflactur-

Rurfum dic Veneris 33. difti menfie Nov. in domo Prad. poft prandium fuit difta Na^tio dc mandato difti D. Phafidentis congrega-' ia, in qua congregatione praf. D, Epticupus Anicienus propofuit dc fafto annataram feu vacantiarum, de quibns fupra fic meatio , ft narravit appellationes propter diftam materiam vacantiarum incerpofiias, ft alia fafta, ft inde fecuta, ft petiit in Congregatione pradifta, quod in termino per pref. D. PiCfidenciant diligentiam, ft ia Coagregatiom did» Nations rclatiooam fadant de ommbus, ft de propofitiooe faa periit, ft roquiGvit Gbi fieri per BM Notarios did» Nationis, ft qtsemlibct noflram publicum ft publica inftrutncntam ft toftrumenta.

Et fabfcquenter die Dominica 34. difti rncofis Novembris in dome Pradicatoram Conflanti» poft prandium init de mandato difti D. Prefidemis difta Natio Gallicana ,congregata ia difta congregatiooe praf. D. Patriarcha Antiochenus prufidens propofuit de duabus appellattooibus, prima per M. Joaonem de Scribonis nomina Sedis Apollolic·; ft féconda per qoofiiam nomine Collegii DD. Cardinilium , ft de aliis fuper difta materia vacantiarum appellationibus iarerpofitis, ac de alfignariooe termini faâa ad hodie rcfpondendüas diftis appdlaotibus, retento termino juris, ft de Deputatis ad deliberandum fuper pramifltf, acreiponfio* ne facienda hodie, ft de forma refponfionil libi fieri tradita, qnam vidit hacnofte precedent! in quodam quaterna papyri, ac de verbi* fibi per D. Epifcopwn Batbonienfem , ft certor alios, ad concordiam tendentibus diftis appellaptibtu, ft de refppnGooe eis fafta, ft etiam qualiter aliqui dc Majoribus facri Concilii ft Nationum petebant , nuod nihil innovaretur io materia vacantiarum pradifta , fed videretur bonus , honorabilis , ft competens modus de providendo flatui ft honori fammi Rom. Pontificis, fiusque Curi» , & DD- Cardinalibus . Quibus prupofitis M. Pontius Simoncti fupra nominatus dixit, quod habebat in fcript'i in quodam quaterno papyri refponCooem diftis appellationtas faciendam , quem quaternom tradidit M. Æçidio *Zach»-rif ,* in utroque jure Licentiate , dicendo , quod ipfe M. Pontius Simoneti pro fe ft fa*s adherentibus dabit illa, qu» in difto quaterno continebantur pro refpoofione.

Poflmodurn vero fait dtftum per D. Prafidentem, ft multos alios de difta Natione, in eadem Congregatione exifteutes , quod DD. deputati fuper ifla vacantiarum materia audiantur, ft fuam faciant relationem , ut tenentur , prout fuit per diftam Nationem in Congregatione ordinatum,* & tunc fuerunt leda nonnina DDin ifla materia Deputatorum, videlicet primi, & adjunfti, fcil. DD. Epilcopi Anicienfis, Dolentis, &Sylvaoeftentis, Abbas S. Maxentii , MM. Urimus Talevande , Nicolaus de Gonorffia, Pontius Simoncti facr. IhcoL Profefs. Decanus lugdtmenfis, Archidtaconus Parvi-Caleti , cr noonuUi alit, qui non funt. hic^dcfcripti. Qp%t» nominibus jea-a , pr«E D. Epifc^vTOttlrafis Ap«Γ ifla materia retulit multa , et fpecialiter quod refponfio diftis appeUantibns facienda , non fuerat per DD. deputatos bene vlfa , nifi per unum ipfonun duntaxat, ct quod ille referret , et alii DD. iu ifla materie depurati confimiliter dixerunt, et un» eorum vide!. M. Pcari^is Simoneti fubjunxit, quod fiipcrvenerat in vififaitooe feripturarum fuper difta materia confcfiarum aliquod inconveniens , propter quod ipG DD. deputati fafimul videre non potuerunt, fubjuMitque caufam , ridel, quod ilia qui habebat omnia penes fe, et vifitahat,

ft io

m debisa fartu i>en debebat , abdormf-vit, et lafaaliter utM pmt-cesum eft coebo-tamen dixit qaod <**fa iterato per ce-dûtes faeraotdebüc rocoficAa , ct debite ia ft*£ qumcroo papyri defcripta, et quod erant veta, « fa debita forma pofica . et hoc per

«formavit; poft quod faramenram et aforma-tfoom ptwiUftam pnct. D. EpKc. Anfcienfis , et idem M. Pontius Simooeti clamaverant di-centes, quod fiat tt<pcmfio fecaadm quod continetur fo quaterno per prof. M. Pontium Steoaeti difto M. Ægidio Zacharie tradito t « iacomfococi quafi omnes de difta Natione ia eadem congregatione cxiftentcs dixerunt , quod tegeretur diftus quaternio,* alii vero di-xerant, qaod audirentur vota, ct fuit auditio diftoram votorum inchoata.

Et primo D. Patriarcha Conflantioop. dixit, qaud nae .efpooGo diftis appdlantfous, prout in quaterno continetur, referveto diAo quaterna pro correftiooo in manu Notarii difta Natio-ala per aoum diem. MM. Jordanus Morini, GeliL Ptolchrl nepotis, Petrus de Vcrfaliis facr. Theol. Profcf. D. N. Francorum Regis Amba-xjatorea dixerant, quod non viderant iftum quaternum, nec contenta in eodem.

D- Epifcopus Atrebatenfis dixit, qqod illi fla Ambaxiata D. Ducis Burgundüs non fue-(unt advocati, A quod detur alia dilatio, videl. terminus juris, A interim videatur, et delibe-retut. afli clamaverunt iterum, quod audiao-tur vota, et D. Decanus Lugduncnfis, Prior Cclfiniarum , Nicolaus de Gounelfia, M. Oli-verim Gocnoet, et plurcs alii dixerunt, quod nunquam viderunt diftum quaternum, nec con-tenta in eo, et quod ipfam volant videre, A contenta in eo, et quod legatur, A differatur sefpoufio uique ad terminum juris x alias fe oppo-nunt, et Je rcaliter oppofucrunt, et piares alii.

Poftmodom iterum clamaverunt, audiantur vora. et tunc propter marmor diverfa claman-tium hinc ct inde D. Praefidens prof, furrexic de fede fua, et ivit ad loquendum cum DD. Prrlaris, et confalendum ipfos DD. Prolates fingulariter Cngulos ex utroque latere difti lo-ci; ct dum diftos Prolatos confulcret, fune-«erunt de locis fuis DD. Elias Ankienfis, Ct Joannes. Sylvaneft Epifc. et loquuti fant cum D. Patriarcha profidente ad partem; ct foft «orum locutionan idem D. Profideiu re-diit ad fedem (nam, et ait : video, quod fra. flra laboravi, nam habebam confenfam domi-norum cum Quibus fum loquutua, qpod differ-retor Ink refponfio, et prorogaretur terminus Uique ad tqrminum juris, fi pars appellans «uôfentire vellet ; fed D. Epifcopus Sy!raneftK dixit, quod Univerfitai vult, qpod ftaum fiat nfpoofio.

Ex illo tunc fupervcneront M. Joannes de Serfoanis. procurator Fifcalis, D. Joannes dc Reate Decretorum doftor, M. Joan, Ponce-ti fapradi&i procuratores a et diftus M. Jo-annas de ScrfoaAi» ceterique procuratores di-inrom, quod veneruot ad petendum Apoflo-|os ia termino, eis profixo k et affignato ; A il-lfoo prof. D. Epîfeopus Anideofis primo di-xit, A poA eum D. Patriarcha profidens fi»-pradiftus , quod diftus M- J- de Scribonis an-te omnia debet facere fidem de mandato fnu, A ita dixh aliis, videl. D. J. de Reate, M. J> Aanni Roocttì, & J. Nicolai, * M. J. dcScri-bani» rafooodit, et dixit , quod notorium eft ipfam efle procuratorem fifealem; et D. J. de Reate, ct M- J. Nicolai dixerant, quod No-tarfas, qui- recepit tnftramemum poteflatis eo-rum, erat foi profenst ct idem Notarius retu-lit, quod inftrumentmn poteflatis eorum rece-perat ; ipfiqoe J. de Reate, et J. Nicolai obtu-reront loco et tempore neccflariis debitis et op-portune ipfam inflromentum producere et trade-re , ubicumque fuerit opportunum ; et tunc fuit difputatum in *ipfa* Natione, utrum boc fufocie-bat, etfi ante omnia tenerentur docere deman-datis , et potcftatibus eorundem.

Et tandem prof. D. Patriarcha Antiochenus tygfidcns ad petitionem fit requifitionem difto-rum DD. Anicfenfia, A Sylvaneftcnfis Epif-coporam, proteflatiooe premifla, quod ipfos appellantes, nec aliquem ipforum intendit in protenti aftu, propter aliqua que dicet vel fa-ciet , habilitare » nec admittere, fi alias de jute non forent admittendi, dixitque quod in difto quaterno erant aliqua verba defcripta, quat viderat, que fibi non placebant : fed quia tunc non poterat propter murmur, & turba-tionem aliter deliberare, A quia placebat ma-jori parti Nationis, A aliqui etiam dc depu-tatis volebant, qpod fieret incontinenti ref-ponfio, refpoodit praefatis appellantibus, prout in profato quaterno continetur; quem quater-num penes M. *J.* Guiardi Notarium pubi, in-fra feriptum diftus M. Acidius Zacharias de praecepto diAi D. ProfiJcutis tradidit, & prx-cepit idem Profidetu, quod difttim quaternum apud me retinerem per unam diem pro corri-gendo, vel addendo, aut diminuendo, fi ali-quid corrigendum, addendum, aut diminuen-dum foret, antequam copia diAi quaterni & contentorum io eodem alicui traderetur.

Et iooootincnti illi, qui fapra fe oppofue-rant, & nonnulli alii fcoppofoerunt, Aquam-plurimi ooo coofeolcrunt, quod difta refpon-Co, five aliqui Apoftoli dentur nomine Natio-nis, prout continetur in quaterno prodifto, quia oon viderunt relponfionem, nec icium quid coqtinct ille quaternos papyri , dixeruntque quod prorogetur terminus juris juxta afogna-tionem primo faAam, iu qua fait rciervatus terminus juris.

Port hoc autem potfatas M. *J.* Ponceti pe-tiit Apoftoloe fuper appellationibus fuis fibi da-ri , oflerens tamen, quia vidit in Congregatio-ne A Natione prod, turbationem *& conira-di-ftionetn* prodiftas, quod confenure volebat, & contendit , fi difto Prpfideoti placeat, quod idem D. Pnrfidens proroget terminum ad diem, de qpa fibi videbitur ». A interim cum bona ma-turitate fiat dclfceratio fuper diAa refponfione' fienda, vel Apoflolis dandis, A fimiliter D. J. de Reate, A alii appellantes Illud idem di-xerunt , A de boc foetum comemi. Et fta-tm fidum eft murmur dicentium quod ita fiat, et aliorum qpod ftatim reipondeatur : et tunc D. Profidens dixit, quod refpondet difto M. J. Ponceti, prout aliis «ppellanti-bus reponderat, videl. prout ia difto quater-no fitperifa defiénaro continebatur ; proteftan-do de ipfo M. *J.* Ptaceti, quod non inten-dit ipfam habilitate, nec admittere in aliquo, proue pTOteftatus fait dc alita appellantibus lu-pradiœs. Tenor vero- praf. quaterni papyri tef-ponfiooem A Apoftolos, de qpibus fupra fit men-

mentio, continentis de verbo ad vabumfequl for, fe eft talis.

Com Evangelic· veritas dicat, nihil cum feandak) fandum efle; tabjungit tamen, quod necefie eft ut veniant feandala. Sed impetet fib<, per quem venit feandalum, maxime aâivum. Quia pafltvum vd defenfivom, comme» niter non eft in dolo nec m culpa.

Cum autem venerabilis Natio Gallicana, fe ipfius venerabilia ac honorabilia iuppofita, tam majora, mediocria, quam inferiora, Conflanti* congregata, pro Generali Cone*llio* inibi convocato fe debite congregato, pro deduceudoiu eo id, in quo habent voces judicativas* confultiv·*, fe. querdofas, lecundum materias fuppofitas fe relationes debitas, cogatur rcfppodefe, fe apoflolos, ad quos teneri poftet, dare cuidam ioterpofita appellationi, pro parteM*giftri Joannis de Scrifanis, afferentis fe Procuratorem Fifcalem nomine Gamer* Apoftolic* & fibi adbarere volentiam.* Pro ipfius Nationis honore, & Conclufionis in ea habita, ex qua oriri dicitur jaterpofita appellatio, juflificatione, ac veritatis manifcftatiouc, inrefponftone hujufmodi, fe apoftolorum petitorum datione, ordinetur veritas. Qua fifcandalumgeneret apud aliquos, vel etiam alicubi, hoccaufam aâivam prseflantibus, non autem venerabili Nationi Gallicana, defeofivamafTumcnti, fucque fe Ecdefiarum, ac Monafleriorum, ceterorumque Beneficiorum, apud ipiam portiopem, necelfitatibus profpicieQti, adferibatur.

Defcendendo igitur ad materiam, noverit idetn Magifter Joanna de Scribanis, domini» que Cardinales, ac eorum Collegium, & ceteri univerfi, qui tunc et nunc pro GeneraliCoo» cilio lunt fe Inerant Conflantia congregati, fuifle ordinatum, quod deputarentur de (wgulis Nationibus certi, qui cum deputatis domiaia Cardinalibus convenirent, ad advifandum qua edent reformanda fo Curia Romana, tam in capite quam itj ipfius membris, fe de mado pro faturo providendi.

Sicut faâum fait, de eft, inter fic deputaros Nationum. Cum quibus fuerunt, & tunc erant domini Cardin. Pifimus, Caoieraeenfis, & Florentinos,

Qui domini Cardinales, contradicentibus deputatu Nationis Gallican*, aperuerant mato» riam annatatum, fe jurium ac minutorum fer» vitiorum, Et, quantum potuerant, fundaverunt, eas efle debitas. Adducendo in medium rationes & juftificatiooes, quas per prius longe ad vifa verant.

Difcuûione fafta inter omnes, validioribus rationibus, fe audoritatibus, Juris divini pariter & bumani, demonftratum eft, non elle debitas.

Et quamvis dedUfent operam ad trahendum ad eorum Opinionem quot pOtQCrent: iodudio* ne tamen tafta de fiçguloram deputatorum votis, longe major fuit pan, quod non deben(ur, nec ulterius tolerari debcrët.

Propter quod domini Cardinales concludere noluerant, ficut & in aliis feceram.

Et fic fuerant primi qui materiam promoverunt & aperuerunt. Unde feeuta fibi imputent, et nulli alteri,

Novit etiam idem de Scribatus, dominique Cardinales, & ceteri alii, deputatos firifliecertos alios de fingulis nationibus, ad advilaudum d< remediis, fe modo procedendi, fe providen-

Adi in exorbitantiis, exorfiitanierqde ac indebite faft», de proterito, iu Curia Komsna perpluo Joanoem, tunc Papam, fe alios de tempore fiso.

Inter qoos fiiit adrjiatum; qudd dominus Joannes prafatut, fe Curia fua Romana A» reos, - beneficiis Piwlatorara fe Pariaturarum vacantibus, fe quoties' vacabant, etiamfi tçr •ut pluries vacaucnt in anno, pro qualibet mutatione tituli, votueram habere fe exigerefruâus primi antri beneficii five pariatura* vacantis, fe aliquando longe nitra: Er quandoque Papa qoalibet vice annatas vacantes habebat, fe Cardinale* nihilominus partem mediam: Qpodque propter Vhcantias fuerunt quandoque privati Pariati, fe translati inviti: Et quandoque propter pius offerre, fumtis aliis coloribus, aflumti fe alii Pndati, qui forte non fuerant praferendi.

Ex quibus fecutafuntflrages, guerre, (can-, data, etiam nondum fopita.

Et quia exotbitanter faâum fuerat, fe contra jus fe juflitiam» in oapreflïonem Pariaturarum, Ecclefiaramque, Monafleriorum, & beneficiorum, fe etiam perfonarum quibus contigerat fe ita faftum fuerat; Per cofdcm deputatos pfitribas rationibus fiut conclufiun: Non debituny, fe efle tenendum de praterito. E$ per aliquos ex iifdem fuit diâum, propter eas. Cdem rationes fe infra dicenda efle extendendum ad futura.

Et fuper hoc fisit çompcfita fchedulx, & inter eos left·, et, ficut folct fieri, communicata, et deinde ad Nationes fingulas mifla. Saltem per deputatos diâss venerabilis Nationis Gallicane fuit relata in eadem atque leâa.

Et communiter (upcr ca falemMifr feptem diebus delibetatum fucccIfive, foiente diâo de Scribonis, dominis Cardinalibus, collegialiter ac fingulariter: Qui etiam in hujufinodi odium et vIndiâam dixetunt, aliquos notabiles Pariatos cxcommuoiqatos, contra rei veritatem, etiam ex ipiorum parte eorum nominibus non expteffis: Magiftro Joanne Poncetî, pro eorundçm Collegio clerico et Promotoretegerente, qui fe interponere appellationem dixit aliifque Nationibus, et cunftis Çdnftantia pro Generali Concilio congregatis, feientibos. Et debite in ea conclufum fait: De prntetito. prtcfcnti, et faturo çffe tollendum,

Caufa vero motiva, raiionefque fe jura, recollcfta, quantum fieri potuit, ex didis diver* forum, qui in diâa Natione deliberaverunt, & alias apctta fuerant, fubfequcnler exprimuntur.

Et juxta Gregorti refponfivum oraculum, & Concilii Lateranenfis ptohibirivum ediâum, initium fe caufsm debendi illarum prcflatiomim fruchuum primi anni Pariaturarum, Dignitatum, vel Beneficiorum vacantium, qui afleruntur debiti, & quos volunt extern dfijgenicr inqmrentes; Frivilcgiÿ, umioctudioa, Sut pratferipricoe non poiïe defendi, certum eft,

Sicut fuit obierratum, & de non vacantibus in Quia, fecundum antiqui juris ordinem, nul» lum reperiri pofle mitium, praeterquam rdervationem quondam temporalem, primo per Joannem Papam XXII. fa&am, pro certo paffagio uitramarino, fe qtribufdam aliis necefistatibu» fuis, de omnibus Dignitatibus fe Benefictis, exceptis Abbatiatibus.

Pλ>»

cntsn

> Propter, quod femtnm eft far Anglia ufqueA «d hodiernam diem, nihil fodi ftpoftolic· loi- vere, pro, hujuiaafai Abbatiatibus fru&faosAb- hetianaa vacantfaaa,

, At etiam alias fupra, •ufares Certaique poftmodum fecit ia declarationes.

Di__, nonnulli Romani Pon- lifices, ipGus fucccflbres, etiam certis tempo- ttfau fiafites fecerant ReUrvatiooes, certis ca»I fis expraSs . Quw Clerus, Principes, Ac po- pulus aliquo tempora tolerarunt. Sed poft- ,modum nunfam gravati ex iis, in aliquibus re> anis Ac .provinciis, rerofiiverunt folverc. Prout fuit faâôm fa Auglia, Ac quibuidam aliis lo- ci». £o quod per modum facultatis toleratum faerat.

Et fic quantumcumqae eispiaque, liefee po- tuerunt atque poftunt rccuUre . Maxime quia cedam canfee, que tunc eram.* Eo quod non fit paflagium ulicamarinom, vd aliud vinuo- fam a#talibus, peounils.

Et quia Italia, Gallic, Alemanns, At An- glûs patte·, per Dd gratiam funt unit· ad invicem, propterca tolerari non debent . Cum propter divifionem, temporibof retroaftis, ali- quatuutatn diutius fiiiflet toleratum.

Non fine refervptionc aut contradiâione , qu· impediunt Ac ceflare faciunt- exaâioncm, reperitur tali» prjeftatio decem annis continua- ts. Et qqapdo erunt talia, pneferiptiooem non faducunt*, maxime de fuprano ad inferiore», Ac minus coafueeodinem; (Jteft)urifiis notum, Ac infra exprelifas dicetur ,

De vacantibus vero fe fm&ibua primi anni majorum Prolaturarum, Abbatialium videlicet, Epifcopalium, fe fupra, nullum aliud initium fuifle invenitur, quam voluntaria & gratuita oblatio quoruodam, qui in difeordia elefti ad Abbatialem vel Catbedralcm Eeçlefiam , dum profequerentur in curia , per appellationem ad eam uftam, per eum , qui obtinebat finalem vifeoriam , fe promovebatur five eligebatur.

Ec talis oblatio fe gratuita datio, juxta vul- gare Italicum, diâa fuit fervitium ; Et fecundum Alemaoos propina dkitur . Et diâa fuerunt fervitis communia. Qua communijer inter eos dividebantur , eo quod fingulos , quibas dare volebat , non convocabat . Et fingulis dare fiuflet nimium oncrofum his, qui tunc agebant fa publico Coofiftorio.

Sed poftmodum dednftum eft in Coofifto- rfam fecrctum. Qmd tamen fiieiat fe fimo- niacum vel multum de fimonia fufpeâum , Ac fpecie» mali crudelis, etiamfi pnstextu confue- tuAfais: Tum, quia ante vdpoftpromotioocffl ad hujulmodi dignitates, aliquid hujus protex- tn dare vel recipere, fecundum fecrosCanones cfi etiam prohibitum: Tum quia alienatio eft talis oblatio, datio, vel obligatio, quam et- iarn^ fecere no» poteft talis clefens vel pro- mosus.

Et facceflivo tempore, qolentes gratuite da- re, Ac votaatarie conferre fummam· certam, vd aliquid: Eo quod tope nulla certa taxa efe fee fa Camera: Qyoad aliqua W tertiam par- tem vakM is Efafeopatus, Monafteni, aliqua ve- ro «d mediam, in aliquibus edam taxa difenm vaiores a excede, proot fa fibris CanceHarto feript· fem , fe ultra, pro mottos fervidis, io®pulfi fimt oar€t & offerre· ad folvcodun, fe fe Monafletium, Gw etiam obligare , per fenram litterarum retentionem.

Et noviffime additam «ft , fe romptflantur per eandem retentionem fe obligare ad id. quod repeririretur effe debitum in libris eorum Camero , five dominorum Cardinalium , per oblationem vd obligationem alicujus pirdecef- foris Monafterii vel Ecckfic, ad quam affu- mitur vel transfertur.

ANNO CKR.1S1I

Ex quo refultat periculum Λ maxima abfar- ditas, propter diverfitatem librorum , fa qui» bus diverfimode poflunt feribi foluùbnes , vel *noo feribi*, fecundum diveifitaiem, vd obliga- tionem , aut forte malitiam ofliciariorum, qui pntfant talibus, prout quandoque compertum eft. Qiemadmodum de hoc per formas obli- gationum , quas luper hoc habent io CaaCella- ria, Ac quas in talibus obfervant, quarum co- pia infetius feribitur , poterit conftare plenius.

Et nullus talis modus inducit confuetudi- nem, proferipitonem, ncc juftam caufam talia exigendi .vel etiam obfervandi : Tum, quia gra- tuit· vel vohintftri· oblatio, unius vel plurium lingularium , non inducit coofaetudioem ve/ obligationem , ad quam teneantur alii, nifi ve- lint. Cum hoc fit per modum facultatis, quod preferibi non valet. Nec eft jus continuum . Quia rcfpeftu diverteram & feparatonun cor* poram , oblatio,Ac datio perfe&a eft : que per fucccflores continuata non eft. Et fi continua* ta foret, nihil refert ad alios. Et quia etiam quatnplnres ex illis , qui obtulerant Ac débe- bant, feque ad folvendum ob'.îgkvcrant, poft- modum reçuTavenint folvere, tanquam indebi* bituxn. Nec etiam folverunt.

Tum, quia nullo ftatuto privilegio, confut- tudine, pnefertptione, aut alio titulo , poteft induci, quod propter conferre aut confcntiie promodooi «nt cleftioni alicufus Motuftcrii vel Ecdefi· Cathcdralis, five ut proficiatur adini- niftfationi Prolature, Beneficii, fiveEcclefro, •liqfad poflit , vel debeat peti vd exigi . Eo quod fecundum Apoftolicas fe Canonicas tra- ditiones, elariflime foret fimonfacum.

Tum, quia nun petuntur , ueque exuuntur annate pet Camcram ApoftJicam Ac do- minos Cardinales, ex co quod vacant, fed quia collationi & promotioni, que fit per Papam, aflenifartt. Et hoc eft clare fecundum canone» fimonfacum.

Tum, quia conflat, quod propterea exigan- tur, quia conferunt , feu elc&iooi vd promo- tioni confentiunt, fe oon quia vacant, eo quod •b illis, qui promoventur ad prolaturas hufaf- modi extra Curiam, fe per alium quam per Papam, nihil habent, vel exigunt. Et conflat ex eo, quod nihil percipiunt in tali exaâiooc, nifi domini Cardinales qui aâu funt prefentes, tamen de jure communi omnes Cardinales et- iam abfeutea partedparent , fi, quia vacant,. deberentur,*vd exigerentur,

Tum, quia talia ufiis vitiofi·, fahoneftus, continens fpeciem mali, fe de fare proh&itus. Proprerea nulla cqnfaetudo poteft fimer eo fi- tuari, fe minus profcriptio indnd . violcnian* tur enim qui inCnrfa dum At ofterendnm, £ veEcclefiam. adqpod five ad quam promoven- tur , obligandum , ad fofaendam taxam five quotam, qu· refertur <· effe fe fibris Came- re, cum mfeutis fcnddfa, Ac omne illud, Ac quidraid reperitur dubitari per datioeem vel cbUgfttfooeq^. coofindl9M> facta® Carnet· Apo- ftofice, Ac domini· Cardfaalâxts, iuorum prr- dtesfibnun, per litterarum promotionis fu® re-

tco-

tentraoem * detentionem. E* tales modi as» pttooem, cum uet vimenti. ct cum toc ro> fultat alia violentia. Qua, quanauncumque promoti, benedifti, vd custfecrati, fic notum fit Mooaftenis vel Ecdefi» quibus pnaficumtur, fine litteris ejufmodi non potiunt intrare pofi feffionem, propter coniiituiioocm pcenalem, faâam in tavorem bujuunodi indebitarum exaâfanum, que incipit injunft-, Extravagant. Commun. lib. I. tit. J. cap. unie.

Tqm> fimooiacum vd ιαίρνφηη dc fimoDia; Quia'petuntur fruâus primi anni, fit folvitor m (farta rvalis pecunia pro frudibus colfigendis in panibus: fie quia falvitur ante tempus. fit quia quandoque folvitur torons Cameru, fit ante adeptam potieffiooem. Et nihilominus Cardinales taxant requirunt, & per retentionem litterarum çxigunt, re vel obligatione, quaudo pofluut.

f utn, quia ex prntnifli* infertur rationabilia diflatnaioria mm murstio contra Romanam Cunam, quam Deus fervare puritatem fit tufls«i«m, cc ab omni fpccie mali abllinere voluit. Reluhacque infcâio fit pullitas omnium fit fingulo.um qu* fiunt inprcmi&s. datione, oblatione, .obligations, five contra obligantes fulminatione fic fubmiflione, propter modum & (aulam, ei quibus fit concurrentia in adu j qui non tenet. Propterea, qui dicuntur incidere in fententias, quae ejufmodi occafione fenintur, non debent eas tenere, nec timere, nec vientur abfolutionc indigere. Propter enim prsd'âam concurreutiarn, conimeut errorem intolerabilem, fit quia iunt contra jus conftitut.onis. Nam videntur hominem obligare aJ incidendum in hswcfim, iargo iumto vocabok>, videlicet quod fit licttuiu ip'rimalia emere. >el pro ('iriiualibus pecuniam flt temporaÜı dare.

Tum, quii talis confuetudo, pruferiptio, feu privilegium, quando edent, nimiu.n forent Ecdefiis, C ero & Provinciis oocrofa, & fubftatiliarum Ecdefiarum «ieifruâiva. Et propterea de jJ'e nulla effet prrfcripiio, que ullatenus procederet. Et privilegium, fi quod appareret, non loltim dc jure decurtandum, led etiam touliier iubn-ovendum, utroque tute hoc teftanre clariilirae.

Tum, qui* Prulatus quilibet, qui in Cuna promovelur ad Monaftcrium vel Ecdcfiam Cathcdralcm, antequam lux expeduotur litterae in Curis, lurat nihil de juribus Monafteru vel Ecdefi* alienare. Et ipfis in Cancellari* expeditis, fic deinde bullatis, ac etiam regiffraiis, portantur ad Cancellariam, a qua haberi non poilunt, nifi piimu fe obliget, ut praefertur. Qiiat obligatio eft alienatio clara. Et fic promotus videtui cogi committere fimomam, & fimul perjurium.

Tum, quia non fuiffet credendum, nec eft, Cameram Apoftolicam, ac dominos Cardinales, aut quofeunque alios, propter quodeunque lucrum, five temporale commodum, velle fuftinere, aut etiam defendere tantam inhoocftatempretextu cujufcumque coufuetudinis, jutkfcriptioois, aut privilegii, etiam quandoetient, in quibus includuntur tabes fimonite, At clarum perjurium, fcaodalumque, At damnatio animarum.

Tum, quia adhuc, prntniffis ceflantibus, fuppofito, quod annat» petite deberentur, lollerdz funt cx toio, caufis & ioconvcn>cr.-Atibus m fcandalis feqaentib·». Nam ticca feeundum ApofMkam doArinam Pan· poteftas •Otriflo snunodiate fit, tamen eft ad Ecdefi» adificatranem, & non ad ipfius deftruftfanem. Qm tamen refalraret fa obfarvuione proditoran; EAquc bujufmodi poteftas ordinata ad jufUtiam & rtftnm judicium qcerceodum, quod no· obligaret, & ceflaret in exadtiontos proaarflie. Habetqua prstfidera propter bonum poblicum, dc fatatem animarum, & non propter fesplum. Alias videretur abufus. Nec videtur facultas Papz nec Ecclefia Romane' cooccfla, neque cis competit pro lfaito voluntatis, exaftiones, five pr«ftatrone* aliquas imponere ccclefiaflicis. Cum eorqm non fit dominus, fed tantummodo Chriflus. Maxime per quas caufctur ipiarum opprclbo, vel inde oriatur fcandatum, detorque caula murmurandi, vel etiam refultct detrimentum animaram, aut fraftretur five fraudetur intentio fundatorum Ecdefiarum Catbedralium, Monafferiorum, & aliorum inferiorum Bcncfkiotum.

Tum, quia per cxa&iooetn pnedi&arum annatarum, tam ardenter & inhouefle exaâarum, fine Cleri, Principumque, fa quorum dominio iunt, & eorum de genere, qui ea fundaverunt, expreflo coofenfu, & levem decime impofitionem, fequutn funt opp-efliones in Oero, fic in Ecdefiis. Et inde murmurattones graves exorte, & apud Regem, magnofque Principe*, & alios Nobiles, dc illos dc populo ufque «4 plebejos, *{candala*. Quia videat pati ruinai Ecclefias Cathedral^, Mooafferia, aliaque Beneficia, que fui primogeniiores ÎC alii magnate* fundaverunt, & uberanter dotaverunt, & largiti iunt Ducatus, Comitatus, & alias dignitates temporales * Barouias, Cadra, Tc.rsj, Jurifdiâiooem, & alia temporalia bona, ;·ıo iuflcntatioœ minifirautium in divinis, fic ad divini cultus honorem, fic augmentum, fuorumque peccaminum expiationem, aiimentationem pauperum, redemptionem captivorum, Ecdefiarum ipiarum rJificatiooetn Ac reparationem terrarum, ac poffeffionum Ecclefurum, fit Monafterioruin culturam, juliutn ipiarum profecutionecn, confervatiooem fic defenfioocm. ^ur omnia ceffant, nec fieri poftunt. Sed numerum in Ecdefiis fic fundatis mintilrantium, juxta fundatorum ordinationem, minuere oportet, propter diûas intolerabiles cxaâ'ones.

Tum, quia fcandalizantur, fit inde murmuratur, cum recurrunt ad cauias propter quas taha contigerunt: dicentes, non faills intentionem fundatorum, nec eorum exiftere, quod propter talcs exaâ ones, vel etiam fimiles, vel propter replere quadraginta aut etiam plures pei tonas, deberent fiuftraii intentionibus fuis fundatores, fic ipfi in hoc pati verecundiam, quod dotata per eoa fic largita tam entberanter, deducantur ad ruinam, fit patria reddatur infirmior ad fe defendendum contra boites.: eo quod Caffra fit Munitiones nec retinere nec defendere poffunt quibus collate funt. Et propterea id nolle pati omnino, dicunt. Cum talia in nullo (obdantur Pap< nec Cardinalius, ut fiant eis tributaria, cum fini feudalia, aut mere temporalia.

Tum, fcaodala fit murmurationes infurgunt, dum vident fit fentitint exigi cjuftnodi vacanuas fit pnpflationcs, fine pietate fic mifericcdia, aut aliqua remiffsone, quamumcunque in-, otentes. Et hoc notum fuit, ficut contig!; :n Ab-

^itC

bate RSatoraWToloiaai, compoifoobligari ad taxam fibi relatam, t«a erat qaataor mUUam £ decentorum florvaaram, ft voice aecia oaudbaa, etiam vistado fapra focum, *qaitqgeotea.* Be tarn *iff»* qaaoi plena alii comprilunnafitsti, ft ofqae ad vaaditioaena calicum, etiam non conflatorum, librorum & aliorum ornamentorum, & bonorum aliorum Ecdefi-, qu- petuntur folvere.

Tum, quia (candala & murmurarioa iofurguor, quod propter hnrufinodi exicbooem, Pralati ft alii tnfoiftri reputantur per exaftom excomnwn:cati. Et per praccfius ac littéral, quas afigunt iu locis publicis, eos deouociant, injuriantor, & verecundiam faciunt in diobus folemnibus, nec corpm aliis audent celebrare. Licet in veritate oon teneant fentenlis. Inde fcandaliaantur Principes & alii de populo. Et in tantum arftaotur ad iulvendum, quod pro dilationibus noo dantur nili tres menfos. Et pro littera & figillo relationis (cn-/tcutia oportet folvere realiter tres vel quatuor florenos cum dimidio. Si fit fimooiacum, videat uoufquifque. D funt in anno XX. floreni, fine eo quod dare oportetOcricts, ad hujui.nodi profecutioaem deputatis, & quod expendit nandus :a eundo & redeundo; nec per doc principale minuitur.

Tum, Icandala funt exorta fit non ceiTant propter cxaâiones prediflasexeo, quod, poftSiam Ecdefia Romana continuavit talcs exaiones, non ceflavit a pserris. Et ma^jr folicitudo Romani Pontificis, Λ tuorum Çardïnalinm, uique ad Joannem indufive noviifime depofitum, fitit de guerrarum continuatione, in qua fit efiu6o humani (anguinis. Et licet etiam habeat temporale imperium, non tamen cadunt honefte talia iu viris tam perte&s. Et quia per humilitatem, (andimonism, & devotionem, (olebant jura Ecdefi- in effe confervart, retineri, ft acquiri, fine artificiali gL.dio, aut alia violentia.

Tum, quia propter tam promum numerationcrfl hujufmodi vacantiarum, fit aliarum exaflionum, Camera ac alii domini Cardinales non curaverunt neque foliciii fuerant de dote & patrimonio Ecdefi- Romane, da quo vivere poiTcnt & debent, neque de recoli gco.'o tributa, penfiones, ft debita, que rationabiliter cis deberentur. Sed ea per exprelIfamremiierunt, & remittunt. Prout fecerunt al quibus communitatibus. Eliam moderni domini Cardinales, centum millia Florentinis cum quibufdam alii., Regi Apuli- tributa pro quindecim annis, fit cuidam Marchioni, remileruoc. Et ita fecerunt pluribus aliis, quibus conccflerunt dari tarts, ft caftra patrimonii Ecdefia, de quorum frudibus vivere habent. Et videntur quodammodo affodart occupationem difti patrimonii, ft non folutiooem diftarum penfionum, ft etiam tributorum: Üt fub illo colore pofluit diftas vacamias, ft alias exa&iooes exigere, ac per hoc collationem beneficiorum, & promotionem ad Prolaturas retinere, ut inde magis ab iliis de Qero timeantur, ft univerfalius revereantur, ft etiam honorentur, ficut de fafto obfervant.

Tum, fcandala, propter pmmtflas & fitniles exafliooe, ft ipftsm modum exigoodi, io Galliis exorta funt, eo, quod fupenlites de genere nkxum, qui Ecdebas, Monaftcria, ft alia Bratfiria dotaverunt, aud'ieota referri, quad fro pecani- beneficia habentor in Curia Ro[illegible]a, ft quod [illegible] nefidonun defirnftsoocs (equebautur, querelam feceruM fieri apud Rnem Francoru.n ecrum, inmmum principem. Io cujus ParUmemo, ft fiso Coofifiario, auditis qua fuerunt prvpofita E> parte Camera ApoAolk-, ft dom norum rdioalium (quod bene iciunt aliqui cx itidem) fuit clare ft ad plenum folemaiter, aperturn, ft evidenter monfirstum, quod nullo jure deberentur, ft quod clara fimooia in modo fe habendi includebatur, que plurimum erat fibi periculofa, ft ad ipfum fpeaabat, ut dicebant, in fuo dominio reprimere tales abufus, & fitioioc exerth»; ne confontiendo iram Dei provocare videretur inteipfum, juxta Gregorianam Epiftolam, Theodorico ft Theoberto Francorum regibus miflam, in Decretorum volumine infertam. Funque clare demootiratum, quod ultra ptscmifla ft multa alia inconvenientia, per tales cxaftiooes vacuabatur regnum ft dominium fuum pecuniis & divitiis, qu- ad nullam pietatem applicabantur, fed poftmodum malos & pe[illegible]imos pariebant' exitus ft caufabant efirâus. Quodque Romani Pontifices, pluria fuerant moniti ft requifiti, ut in hia tam fcandalofi*, & caufantibus animarum damnatiooem, providerent, & caoonicuta ordinehi darent. Quod facere neglexerunt. Certam igitur proviflonem tunc fuper his rationabiliter edidit. Qpc per quofeunque regnicolas ft in dom niis fuis domiciliâtes, fub divina ft regia ofiênfa fervaoda eft. Et, quando deberentur, propter tale fcandalumtollend- funt.

Tum, quia nec di&i provifio totaliter fuffecit, quin per ptaâicam Romana Curia aliqua pecuniis intervenientibus in dominiis fus beneficia conferrentur, ft rcfultaret, ljuod prius per folemna fuos AXnb*xlatores (adjuoftis Nuociis notabilibus, pro parte Pralatorum ft Qo> ri regni fui atque Univerfitatis Partficnfis) deftinatos ad Romanam urbem, inter cetera domino Joanni, tunc in fede Apoftolica fic Rumana fedenii, proponi oonque requm, exhortari ft moneri fecit, ut taia cxaftona, per qt.is tales abuius fequebantur, et perditio animarum, lubmovere curaret, n providere non tardaret. Qui verbo rcfpoodit, hoc libi placere et totaliter fubmovêvq, velle, et fuper hoc onerare Legatum, qutm deftinaturus, ut dicebat, erat ad Franciam. Et, quia nulla provifio fecuta eft, licet jufle potuifiet ac poflet, diâi Gregorii Epiftolam, et alus J? fure, per feipfum providere, mag s mite m tarorem et honorem Ecdeiiç volens in hoc le habere, diftulit, et fuis Ambaxiatoribus, et alus, pro Praia!is atque Qero Rrgui fui et DJpbtnatus deftina'is ad profens Générale Concilium, tnjuoxir hanc provifionem et remediationem profequi. Quam multipliciter conantur quidam impedire t plus curantes de quaftu, quam dc animarum profe&u.

Tum, quia multiplicarum efi fcandalum cx caiua nova adjonfta, ea eo, dominus Joanna dim Papa, noviflmae deditutus, tefiificatur, a fe publice facit asdiri, quod omsm milliooem et (cptingeata miflia florenorum a-ri habeat ia divertia locis repofita Ec Collegium dominorum Cardinalium ad medietatem îomm- taotoodem prefumitm habsufie. Quorum forte major pa s dcGalliis procedit. Quoi

— principes, deras, et pepoluawaadcaMs, magtsAftioaia munere rcalrtcr pomiac folvete. QpW———
ruïicri commovemur ad eaqnfaMim· remedium. Qmb dite pecMd· mDmi profitera fkertat, M plure» asta ft Ecdcfiaa macularim , ft caufa

µ ΓµβAµ foturis temporibus eveniam aut etiam comioemt. Et fi pradifta Inman aoa babnif-fent, vnl habere poflrot, fan tamen habent, adhuc dift· annate & vacanti·, ft bajafmo. di indebh· exaftiooes fiutt tollenda, ft totaliter fubenoveod», quia dam caufam proximam Gmoaiat committenda io Curia diverfmode, infamantque Coriam Koœinia, ft infinitorum malorum dam occafiooet·, fit font & fucr*ot caufa , quod vendcrcooft beneficia Ecclefiaflica „* Pariatur·, ft dignitates, ft mercarentur . Sicut faftum foifle referitor com domino olim Jmum Papa. Qaod quamvis taoniacum uoo effet, tient eft, tamen lurpidimum, abominabile, & fcaodahfom valde eft.

Tum, quia tub pratextu ft colore tabendi «acaniiat, fecuadum verum valorem ft taxim antiquam poateofam, triplicatur, ft quadruplicatur, |urta verbum quonmdam, dicentium , Îood , û.ut offert }utta tatam , ita poteft offerre ft dare totum valorem antas vel plurium aoooum. Et per hoc promoveatur ambiaioli, & male morigerati, illitterati. Etquibusdeluat alia virtutes, recurrant ad pecaoiaa . Repdlutuut litterati, viri virtuofi, noa habente»«pecunin. Et futurum eft da proximo, quod ft, ficut facium eft, ita contionaretur io promotionibus & beneficiorum diftribMioobua , ftudia eficerenrur deferte , ouliafque curaret fcire , vel etiam (fodere. Et poffet inde pati fide» ft religio Chrifttana , propter defcAutn dodrina, maximum detrimentum. Sunt eram tollenda ft removenda, quia pu<· taxam Pralatura vacant11, cui cummittitot ioquifuio ft proceflut, mercatur, ft vult limitare talarium, quod affert fibi debitum ab illo, pro quo débet relationem facere, ft io icturo vult habere antequam referat. Protu In bac venerabili natione Gallicana per egregium Dominum Paulam Doftorem alterna nationis conquerendo fuit notabs Inci propofttnm: Et aliquantulum cafin unos apertut, videlicet, quod , quia tatx erat eooventum cum Papa, aliquem debere folvete tria millia, qui relationem facere pro vacantia debebat , rokbat habere trecentas . Quos oportebat detrahere de pradida fomma, eo quod pro. meveodu» nihil pku habebat. E» tunc Papa de i·O proprio folvit quinquaginta, & centum procuravit pars propria. Et fic pro quolibet milliaiij habuit quinquaginta . Si fit fimoniacum , judicent audientes. Idem facit Notarius , qui jcribit io procéda, icattier Pape , ft fcutifcr domini Cardiaalis referentis, qui de more mittuntur ad promotum, uiplurimum ad intimandum luam promotionem . Qui fua talaria di S cent effc limitanda fecundum quantitatem vacatMiarum. Et idem trium partarum oftitrii, & quam plure» alii confimiles , qui do- exprimuntur de p.aienti.

Tum, quia promotus in Curia propter tales *eagtriti* cogitur effe paffive ufurarius, ftiotrara manus mercatorum, qui pro quingentis mutuatis volunt habere & recuperare mille cum luo tnrereffe. Qaod clare expertum eft. Et adhuc cogitur fieri fimoaia propter hajufmodi maculatu cxafttones , eo, quod oportet fecundum limitationem taxe, pro jure lacra vel beoedi-

abhorrendum eft.

Iam, quia etiam hufofaodi vacaotiansm iafarrwit quadam tttrpiffitaa venalitaa , eo æd, licet fuerit comaiiffutn pro aliquo aouproasoveudo ad pariaturam vacantem, quaatwncumque uotabilU ft inficiens fisak , uihitoaura» pro oomibM aliis voleoribus concurroit fimitittr rararainstai .· Et quandoque eidou coamiflario, quandoque divnrfo. Et qui metit» foivere vacamus poterit, ft lie commifiario grauim reddere, ft apudcamriores, quibus pacuuus funt numerande, de folvcadu certos ft cautos facere, ille fuficientior eft , ft prssfcK. tur alii, fecundum modum quandoque obiervaram. Et inde fecuta funt fcaudala diverfa, m taceamus illa.

Rurfofque, quia, cuna propter retinet· filutionem vacantiarum ft aliarum exafttonum bojufmodi, decunc ft fubfidiacharitativa quindoque inducantur, venundatus eft Ocras , ft lihertas Ecdcfiaibca fnblata, ft totaliter remiffa, ft eft data ft coocefla Principibus & communitatibas participatio Iu hajufmodi exaâionibos, ne côetradicerent, ft nullatenus Qero' »f« fi&erent , ft ut ex eo per brachium (oculare pollent facere exigi. Et ultra illa tributa, alia, ft exa&oocs aliquibus cuoccfTa funt fuper Qerum. Ita quod in plerifquc dominiis fafti funt Prclâii, clerus, ft quicuoquereligiofi, deterio Cris conditioni» qaam luci. Quod forte facere Papa non potuit, neque poteft . Cum fit ia fubvcrfionem & usrtuiiooem univeriali» ftatus ecdefiallici, abfolvere privilegia ft liberiate eorum, qui fervare ea habent, ut in pace ft quiete Deo valeant famulari , * iraaa Dei populo placare.

Premiilis igitur omnibus ftaotibui , dicere, eas debitas , & exigere pofle, ut piefertur , ft peninaeiter hoc tenere, effet forte bcrcticum , ct periculofum valde.

Ex ipGs igitur, ct quibufdam aliis de przlenu non cxpreffix, ct cx caufa , et relultawibus cx cis, et parte eorum, qu» fuificcrc ad hoc poterant ct poffunt , conduit rationabili Dtcr et de jute base venerabili» Natio , et fuppcCta ejufdem, matura deliberatione prahabita, diftas annatas five vacaotiu, et quas appellant Communia et minuta fervitis, de prelenti ct de pretedto, nec aliquo tempore , nec continuari, nec per modum tributi, feu debiti imponi poffe Monaflcriis, vdEcdefiis, aut beneficiis , feu perfonis Ecclefiafticis : Et noa efle debitas; Et, quatenus de faâo, praetextu eorum que pr«ierierunt, nullus conaretur eas extgere vel levare , totaliter efle tollenda», & rcuftcndum.

Modo ad caufas et ratioties , quibus nitiiur juftificare et confirmare luam appellationem interpofitam, prafatus de Scribonis, et qui eam compofuarunt, et fibi adberemes, reflat rcfpondere.

Iu primis enim dicit idem de Scrîbanù t Fuiffe deliberatum in Natione , provedrodum efle in arduu per fecrctum ferutmiut» , & ita fuifle hic pra&icatum, &c. Reipoadecur: Quod m aâibus particularibus, de quibus aduno eft quod per tecretum ferutiniuro fieret deliberatio, ita obfervatum eft. In aliis vero, in quibus (pecmlireraâumaoo eft, nequaquam. Qiirepugnat boneflati Concilii ft plenarie libertati. Et quando ita ordinatum fuiffiet, non effet fuNlantiale form*, nec decretum irritam in

i I contrarium. Et quia nationes ftnguin delibe-rant apod *ie* que videntur eta milia *vel* nccei- <3 n Caria. fine aliorum convenient^. Sicut faâum fuit de procedendo in caufts precedentibus, fle committenda fupervenieotibaa in Curia fade vacante. Qaod non efl de jure. In quo deliberatum fuit, flt etiam coocbdum in quibufdem natkuubiu, antequam fniflet datum verbum fa natione Gallicana, Qs quidem natio couArfagi non debet, nec phis ancillari ceteris Natlooiuua . Et ultra quandoque fait edum , ut in aâibus cenis per fecrrtnm fcnstinrum deliberaretur . In quo fuit iolensnirer & debite oppofttum. Quare fuperftuo fondât fe, 4 nuiUter , prnfatua de Scnbanis.

Cum dicit ultra in ordine idem de Scriba-B nis appellans : quod materia in Nationibus deliberanda, primo deferri debent ad deputatos quatuor nationum · Refpondetur , it» fafium fuifle, ut diâum eft. Et quando non effet faâum, fubilanttale non eft .

Cum dicit idem appellans- Eflc Papa (obveniendum ab inferioribu· Ecclefiis , quas aflent defeendifle a Roma fcc. Rcfpcmd. Quod quilibet Epifcoparas debet certos fous habere reditua pro donaüooe & fitflentatione fua five Epifcopi . Sicut habet Eptfcopus Romanns , nue fufiecere, & inficere poflunt, cum indu(tria , *A* alia, qua extraordinariefuperveniunt. Nam Apoflohtf ex induftria quarebat ftbi viâum , Dc quibus mrniftrabat etfet nimium o nerofus. Et ß' non fuflkiant-reditux Epiicopi Romani de praised , primo haber requirere fubfidfam a Clero fan Civitatis £c Dacefis , deinde fun provincia: Er per modum lubfidii charitativi temporabs, fit non perpetui ccnlus. Et portmodum ab aliis ecclefiis immediate fubditis poteft fubfidium betaigne impbra<e. Qua, caufa oeccflaria fuppoftta expreilaque 4 ver· , honefte son poflunt denegare aa tempus. Net tunc forte veoit exaâio lubvcntioms refpeâu data temporalitatis pro fundatoium E rkins , tit certum onus (apportetur , aut aliqu'd al ud fiat, fecundum eorum ordinationem , ne fuOrentur ordinatione & intentione eorum.' Sed tantum refpeâu eorum, qua proveniunt rano-Qe*· sse fptritualitatis , & dotis continuis a jure , u< font decima, oblationes , ponio canonica snortuarioram, 4 fimilia. Quod autem Ecclefia alta defeendcrtnt a Roma ; PrauetL· Gr* ca, in qua prmo ledit Petrus Antiochia , & Jacobus Jcroiolymis . Et fuerunt aliqua que eonieodebaiM de part . Et que precencrunt , ab ca non videntur defeendifle. Veruntame* , ab omnibus recognolcnur tanquam fuprema , domina, flt magrflra omnium , propter virtu tes & merita eorum qui prafuerunt in ca . Cujus ultima non correipondent primis.

Subjunxit po&modum prefatus appellans : Quod fubveniendum eft dominis Cardinali bus , qui adjutores funt Papa , dcc. ftcut di g cit . Rnfpoodctnr : Quod domini Cardinales duplicem habent flatum . Primaevum , cujus retiuenr fitnlurr , flt principales dignitates in collegiatisEcdefns in Curia Romana obtinent, vel font Curati parochialium Ecclefiarum ejufdem . Et illo refpeâu dicuntur Cardinales , id eft principales . Quod non competit cis fpeeialiter : fed mnlta iunt ecclefi* , ficut Ravennatenfts , qua obtinentes dignitates in ea nominant Cardinales. Et ita eft in pluribus aliis Ecclefiis , in diverfa regnis fit pro. vinctis . Et ex ifta prartentt inflirutione eo-

Arundem primum oflteium fuit R eft , &—— efle debet , roa&flratsca asfaire predicate ' AMvn & etiam baptizare, ftc. quoud Presbytero· : O,*IS11 Epiicopi tero Cardinales, hmc habent iacere It exercere fa fais Diecefibui. Et tfli de luis titule & eorum emolumentis ift? refpeâu debent 4 tenemur conternari, ftcut alii de Clero in fingulis Dkncefibua. fit ft non valeant, quantum valuerunt, limitent expertia·, vel petant fibi provideri debere , et per modum canonicum. Et ille flatus fuit in caritate fun datus, et valde humilis et benignus.

Alium flatum aftumpierunt , quando Conflantinus Imperium Occidentale contulit Ec defis Romana , quam «oluit habere Senatum , ct quod Senatore· veflibus , bonore ct ornatu decoraremur , qui florum illum reprefentarent . Et illum tenent , et reprrfeotant domini Cardinales , ut dicit Innocentius . Qaorura oficium eft , principi confiaient , fcilicet Papa , ficut confulebint Pun cipi temporali . Sciens Conflantinus Ecclefiam non porte onera talis flatui firff.rre , nec expenias fuftioere, et quod i^tum eorum pro pter hoc nollet admittere , nifi after > 'videret , contulit et dedit "eis patrimonium et temporalia pro flatu eorum . Q_kxl pollmodum augmentatum . Et fi illu-i occupatum fuerit, culpa et negligentia eorum f-dum efl, ficut lupra diâutn eft . Ideo recupeient , vel cfint contenti eorum primo ftatu . Cum flatus ojmjuro E elefie ontrofus, et non neceflanus, ficut praetendunt mulli , maxime cum tanto Ecclefi* onere.

Qiod emat domini Cardinales fini Papa coad/usorca , ficut dicit qui appellat , nihil eft , fuper fallo (c fundat . Qnia Epifcopi funt Papr coadjutoees , et fupra Cardinales de jure . Cardinales vero funt tantummodo Pape confultorts . Et patet , quia dudum Cardinales , qui bene fervierant , io eorum rcmuncrationem , et pro qwete istorum , promovebantur ad cathédrale Ecciefias' . Patet etiam quod majores efle videantur Cardinalibus . Quia cum fl-xebat temporali ai data, Ecdefia ct Gerer.lc Concilium flatum curam limitavit ad xxv. familiare* unium , Ep'fcoporum vero ad xxx. Quos ta men contemnunt hodie , et per violentiam eoa ct alios de Clero opprimere conantur , atque volunt fibi facere tributario· , et per eos fa iunt vi familiariter fervite . Nec pro quocunque Pnelato , etiam prono adorante eo· ir terra , ponerent manum ad cappellum , ut falutarent eum . Quod nunquam aliquis Rex aut Princeps fecit , neque hodie permitteret .' Cum immediate recip'ant Epi(copi poteftatem et dignita em a Chufto, Domini vero Cardinales ab homine , quoad flatum aiTumptum Senatorum . Didum , et futurum eft , atque oeeeflanum ia flatu eorum providere, ut certus conflituatur numerus, ftatuique eorum limitetur, decernendo , quod Serent tantummodo temporale·, ficui aliqui dixerunt, et in quolibet Generali Concilio , qui bene fe habuiiTcnt confirmarentur, quivero male, eradicarentur, et in domos fusa remitterentur.

Cum ultetius fubjungit appellans , quod Papa et Cardinale· fint in porte(UoDc percipiendi a Pariatis annatas, prefertim in domini? Regis Francis: Rcfpoodetur, prout fupra.et ultra: quod nullus unquam illis competit titulus percipicudt. Et fi aliquando perceperunt, boc

fiait per modem pcnmffim facokatb, ft benl-toievantia, qm feamdnm Inooraraiu- , & quotcumque doftores, poteft revocari qua»-docvmque. Et eft miram, litterato- talia pro fundamento allegare , quod a cetero fntfervc noo intendore. Quia quandocuoque «flet eis aliter fobveufcndum, eoetribuendomeflet aequaliter per nationes ft provincias . Et talis provifio annataram nimium effet exceflira. Nam taxa vacamtoram, fecundnm quod defcriptum eft in libris Camera ApoAolicw, de Ecclefiis cathedraldms, ft Abbatiis Galliarum laxatis , afeendit ad fcxcenta nonaginta feptem milii» |eptingenia quinqhaginta Francorum, fine Prolaturis, qu<s non laxant, & aliis inferioribus dignitatibus & beneficiis , qua fere ad tante» detn adfcendunt. Qu* fumma prima fex annos, velet date detnonftrarew , intégralités folvitur, ft lingulis annis divtfa afecnderet ad ducenta millia , Prelaturia ft aliis minoribus beneficiis injunftis . Quod fi in fingulis nationibus tantundem reciperetur, ft haberetur , aiceodcret fumma, ft effet in univerfo fex milhones , nongenta fepruaginta feptem millia,ft 3uingenti florem. Quod «flet cxccffivum vale, etiam quando non iolveretur, niG tota in decennio. Et ultra domini Cardinales moderni obtinerent in Galliis fex Cathédrales Eccle fias, fit alias dignitates, ac alia beneficia , dc quo deberent conternari, fine tanto qunftuvaeant tarum , ft recurrere ad alias nationes , ut tantundem eis facerent, quod eflet rationabilius. Quando omnes, Italica , Germanica, Hif.uuica , ft Aoglica nationes cantum facerent eis , effetn ad minus trecenta ft quinquaginta , annis fingulis . Detrahunt entm ft Obloquuntur venerabili nationi Gallieanç , qus fota plus fiscis quam totum refiduum , ft fuftinct pondus & cflus dici.

Quod autem communia fervitis, ficut dixit appellans, deberentur propter ietvitium , quod com munitati ft republic* impendit Papa ft Cardmates, ftc. Refpondetur , qood Pspa adminiflrans juflitiam ft regnant ad adificationem Eedeft* ft falntem animaram , ft non propter feipfum , fervft quam plurimam . Er tali irrvirndum effet etiam rcidfter . Quoad dominos Cardinalea, fi non debeatur eis niG quia (erviunt, quam pluresexeis de nihilo fervent , immo nocent & officiunt, fuperfedcndo ab exprctfiooe caufarum, qu* fuo remporf locum habere poroe*int.

Qiaodo ulterius fnbfungif appellam : Quod fine vacantiia visere non poffint , attento , quod patrimonium Ecclefi* propter ichifma & malum regimen Ecctefi* Romans , ft PratGdenttum in ea , ell occupatum , ftc. Allegat iuam turpitudinem. Et devorantibus fubftantiim fuam non ell dandus recurfus ad aliénas , Et qui prefedcnnt ia Romana Ecclefia fuerunt Cardinales, ft de illo flatu aflumptl. Et eoa , qui praduerant, elegerunt domini Cardi nalcs, qui font moderni . Et prefumuntur elegifle meliores, qui, (ut confitetur appellans ft Gbi adhaerentes) totum definxerunt . Imputent,ergo fibi ipfw.

Et cum ulterius appellans dicit : Quod , fi removerentur vacantis , Cardinales republic* fêrvientes non haberent unde viverent : fit fic cas non debere folvere , nimia levitate iuiffe conclufum in natione Gallicana. Refpondetur j Qnod ex fupradiâh poteft apparere , fi nimia (evitate , vel digefta dctâtcrauooc , proceffit Aeondufio, ft, 6 nimia *cupiditate* foratur rom fatradire.

KocâiMdo ahcriw dicit ideal appellam ; Qpod procuruuees fieri didam coocloiianem -» yam debitor» Camere ApoAolicg : Rxfpcndotue; Q>od fi debitores reputet propter vaca», tias, Mas aflerit debitas, patet perGipradi&a, non efle debitores, nec etiam debitas, nec effis fipheodas. Si ex alia caufa dicar eoa debitores, juftificet aftum. anno CHKSTT

Quod fode Apoftoiica vaeama , ficut dicit idem appellans, nihil fit innovandum ftc. Refpandetur; Qpod nihil inoovatur. Sed quod eft vitioûk» , fcandaioiumqoe, flt indebitum , late efle'declaratur ft *declirui* petitur-

Quando ulterios progreditur idem appellene, offendens, quod inconfuitis aliis nationibus ad coocluGooem natio Gallicana proccffit ftc. Refpondetur: Quod per medium deputatorum aliarum nationum, qu* omnes confertferunt, quod de proterito tollende cflent,coofult* fatis nationes videntur . Et qood fuper illis natio Gallicana deliberaret omne- faverunt ' narioact , ft etiam domini Cardinales . Ultra deliberatiooem, motiva ft cooclufionem fuam voluerunt communicare alib nationibus, ad efieôum concorremif , & proviGonis dandç. Quod domini Cardinales per exquifita incdia impediverunt . Et inter nationes non eft qu* tantum fuerit gravata , flcut Gallicana in exaftionftus. Et propterea magia (olicita efle debet.

Et conflat. Qjiia in Anglla nihil percipit , luft de Eptfcopartbu-, qui funt pauci , Camera vel domini Cardinales . Nec paterentur , quod interea Cardinales obtinerent beneficia.

Et in certis regnis Hiipaniarum ordinatum efl, qood Camera nihil totaliter recipiar.

Io Italia vero, beneficia Pixlaturr , ft dignictes, modici font valoris . Et cum hoc domini temporales ft communitates prohibent, quando videtur cis atque placet , quod dida Camera nihil recipiat. Et noviffime communitu Florentins, Papa Joanne , qqi tunc erat , ft dominis Cardinalius in eorum civitate exiftcntibus propter unicum abufum, quern Papa commiGt tn conferendo unam Abbatiam Gram in eorum dominio, privaverunt Papam poteIhte conferendi beneficia in eorum dominio , ufquc ad quinque annos. Nec tunc appellaverunt . Et tamen per hoc perdunt fraftus conatarum .

In Alemania in certis Ditrcefibua & provinciis percipit aliquid, in aliis vero nihil . Immo nec admittuntur litter* Apoflolire, niG quantum placet Epifcopis, qui reculant , to denegando , Vidimus.

Et propterea Gallia , quia nimituç grata fuit & obedivit, nimium gravata eft, ft adhuc opprobriis laceratur.

Quando vcro fubjungit (i*pe diftus appellatu, quod minis & terroribus , ft certorum principum voluntatibus allegatis , fileront impediti, volentes deliberare ftc- Refpondetur . Qpod , ficut diftnm eft , ad opprobria ft in* juries prorupit appellatu fibique adherentes , & appellationis compofitar i ft beoe intelligitur. Et eft falftun quod afferit. Sed domini Cardinales fuçrunt illi qui incutiebant terrores, ft inferebant minas , atque dicebant injurias Praelatis , ft a|ûs notabilibus viris nationis Gallican*, & eorum familiaribus, cum nimia •nlleritate, ut Ubere non auderent quod con. (eien-

[redacted] ici—Sia diffis—t fuper illis exprimera . Es aliquibas dixerunt, qaod inquireretur contra eos, anno ,*7° .* ^ "utioais eoram flatus. Altis dixeram iobtrias , aliis vero (pent dabant promotkxcia flt axaltatiosMB flat—. De quo adhuc confidam aliqui. Et familiares fisos venire facicteos ad nationem Gallicanam , ad vociferandam flt clamandam , ficut de fafto fecerunt, ad deliberationem impediendum. Et ultra, videntes, non pofln impedire deliberationem , quo 6cbat, ad invitam congregati , omues Frotonotarios, auditores Palatii, feriptosas, notarios, cariores, flt quofenoque alios , etiam mechanicos Romanam Curiam feqoentes, convocaverunt, flt ad fe venire fecerunt , « cum gemitibus eis dixerunt, quod natio Gallicana per fe fala poafamebat deftradtant vellam flatum Papa , flt Cardinalium , Protooocariosnmqua, Camero clericorum, Camers auditorum , plurium feriptorum , Notariorum , Advocatorum, Curibram, ceterorum quorumcunque Romanam Curiam fcquentium. Et iplam Roman. Curiam incitarunt , loquendo , quod oportebat fe illis opponere , & ad contrarium laborare , flt cooclufiooem receptam de non (o)vendo vacantias, facere per media, ut non admittatur per alias nationes . Et fuit dubium flt etiam periculum dc magna commotione contra natos ds Gallis.

Nec talia attentaverant quando Natio Anglicana flt eorum Rex illuftris interdixit, tales cxaftiocfts nolle pius fuftinere iu regno luo Angliav.

Et ridentes propter hoc non polfe proficore : Qiia rationabile eft quod petitur, flt irrationabile eft quod impedire conantur: converseront fe ad appellationes , flt unam interpofuerunt nominibus fuis, flt aliam interponi fecerunt per diâum de Scribanis , aliam vero per Magiflrum Joannem Poncqi, eorum Promotorem flt Qaicum : Per tales appellationes flt oppofittooes volentes impedire flt illibertare dicentes vota fua. Et io praedicationibus publicis , materiam procuraverunt ad intentum eorum , flt per verba magiftralia notaverunt non fibi propitium efle, quod bene fuit inlentum . Quare quod imponitur aliis, obtupuit femctipfum & fibi adhstrentes qurrat appel* lam.

Qundo enim (abjunxit idem appellana , quod ad di&am queftioocm proceffum eft, fine prius providendo dominis Cardinalibus : Et in boc natio Gallicana, non lufficieater coniulta , fore tollendas didis annatas & vacantia» cooclufit, &c. Refpoodecur: Quod quoad ipfem nationem latis late flt ampla provifiim cti dominis Cardinalibus de fexagims ad ieptuaginta millia, ut fupra diâum eft. Et coofaltiflime cooclufit. Et mirum eft, quod tanto tempore tolera»it.

Cum ulterius dicit idem appellam, quod de laudabili conluetudine, proteâio fit tuitio Romana Curia Camere , tede Apoftolica vacante , ad Cardinales fpcftat, qui non fuerunt requifiti in dicta conclufiooc, &c. Refpoodecur, quod bene facit allegare confuetudinem pro titulo putativo . Quia de jure eft cis inter-dUtam, ne de fa&is Camere in aliquo fe intromittant, Sede Apoftolica vacante. Etfiqua fit confuetido, occulta & totaliter ignota . Jjlec debuerunt vocari nec requiri . Coodufio ^nft Nationis, quoad Nationem, querefpeâu aliarum Nationum eft confiikiva, & quoad tointendunt infimare, dt apud ipfam profequi , tu remedietur ia eis, ut redeuntes ad piopria, fuis Principibus, Prclatis , * Clero , qui ibi remanent , & ceteris dc populo , poffint referre diligentiam quam feceram, ne videantur ronfenium prubuifle, nec acquievtffe tolerationi abufiva in pnadi&sruat vacamiamm prstftationc : Ut , fi Concilium provifionem non dederit, confia, quod per cos noa fteterit . anno CHM^n ***'

Progrediendo ulterius dicit idem appellans : Qiod domini Cardinales *Hat* caufa unionis, &c. Refpondctur: Quod utioam ita effet l Quod de pneterito non fecerunt, nec uique nunc eft faftum. Quid fiet, videbitur poftea. Nec quo. Bad boc etiam pmiumitur, qua in faâo coolifionis de prefenti.

Cum dicit ulterius ifte idem appellans : Qiod removere vacantias eft fubverfio totius ordinis Clericalis , flte. Refpondetur ; Quod de loordinato & vitiofo ordine vella Ecere ordinem ad ipfius commodum , nec curaret dc nutrii mento peccati, nec dc quocunque fcandalo , dummodo affluat aurem & pecunia. Si debeat fubverti ordo Clericalis propter tollere vacantias, poteft videri ex precedent ibus.

Ulterius prefatus de Scribanis dicit , quod attcftari fimoniam intervenire in folutione carum, eft venire contra vota plurium Conciliorum, flte. Respondetur; Quod nunquam in aliquo Generali Concilio fuit ordinatum, quod quis poffet recipere pecunias, ut fpitituali aut beneficium conferat, vel aliquem eligat ad dignitates, & Prelaturas. Sed bene jure divino, canonico, & civili, ftc per Generalia Concilia reperiuotur prohibita . Que etiam damnant aftum flt confuetudinem.

Quando ulterius progreditur contra claram rei veritatem flt ipfius confeientiam, videlicet : Quod folutio iftarem vacantiaram eft onus rcale , nec in boc veristur aliqua obligatio perfocalis, cum per illam maneat officium obligatum , flt non perfona .' Refpondctur ; Qpod mirabiliter juftificat aftum ex iftis appellationibus. Sicut fupra diâum eft, claram eft, quod Dlitter* promotionis haberi non poflint , donec quod petitur ab eo, fcqoe, Monafterium, flt Ecciefiam obligaverit. Nec alio exigitur modo, quia ifta obligatio fit perfonabs. Aut jura omnia feliunt , aut eft perfonalis . Nec poteft effe realis, quia per obligationem , quam fecit de Monaflcrio, vel Ecclelia, non eft hypotheca . Quia dominus non eft . Et quia non poftidet tempore obligationis. Et quia non vergit in utilitatem Ecclefi*, vel Monafterii . Et quia etiam turpi caufa . Et quia fine eoafenfu conventus vel Capituli . Er quia tempore fundationis non fuit tale impofitom , nec poft , per confenfum illorum, qui confentire habent, & neccffario. Aliter non poteft efle Brcak. Ei quando effet bypotbeca, adhuc difcuteretnr primo perfona que antea fuerat obligata . Quod murata perfona remaneat onus fu* pra Ecciefiam velMonafterium, quod dimittit, non eft veram, nifi quantum perporreâionetn di&arum litterarum eum obligare feriunt ad lolvenduxn , in quo obligatus reperitur faille anteceflbr. Et fic poffant exigere ab utroque to. tum debitum quando volunt.

Et quod hoc fic veram, patet per formam obligationis , quam fervant in talibus io Camaa Apoftolica , etiam domini Cardinales , que talis eft.

I · Primo rubricat forma ohligatmme Patriae-
CHRiCTi » 'finhoopifrepo , vel Epifropi , a«t EloOi ,
,4M. quando fa propria frepoa fequitur ',-Pot, demme Patriarcha , Arcbèepifcape , Epifrope , aut E-leAe , do licentia tf arioritate Apoftolica , «Ts» ti/ , dare prmvittiti/ tf donati/ , pro vqflo* communi fervitia Camera fandfrfimi i* CbrifU Patri/ tf Dmni Domini tfc. AAenandri Pm/K tf facro collegio Rovettpndiflmorum fa ChrifioPatrum , dominorum fanfla Romana Ecclcfia Cardinalium , videlicet (tfc. fiorenu auri de Camera, bori tf legitimi ponderi/, tf quinquefervitiaconfacta, pro familiaribus tf OfficiaÜhou domini noftri Papa, tf dominorum Cardinalium pradi&orum. Item , recagnqfciti/ eifdom Camera, tf Coilegio ac famtlianbu/, tf offic/al/btu, tume/ illa/ pecuniorum quantitate , m quibat pradiUa vefiraEcchfio m libri/ ipfrrum Camera tf collegii, per aliquorum Pradeceffbrma vefirorum perfima/ obligate ÿ :P^*mJforouN CVU quinque fervitis/& recogniti/ fupraMAi/, promittitis reddere tf frivere realiter eum effeAa in Romana Caria, ubicumque fuerit, videlicet reverendifimi/ in Chritio Patribus tf domini/ , dominis uriferalione divina Htxrica Epifcopo Sabineqfi, tf Anu. deo fanila Maria nova Diaetae Neapolitanenfi , tf de Solacii/, vulgariter nuncupatit, [aria Romana Ecclefia Cardsnalte/, tf Francifoo miferatiuu eadem Arcbiepifeope Narbwenfi, dentini nofin Papatf facri collegii Cardinalium Camerario, C vel eorum fuccefforibus, vel deputatis ab ei/, medietatem fcilicet in fefit, tfc.dy aliam medietatem in fefit, iSc.Ruopùta vero in alio fimili fefio , bc. Quod fi debite late tf termini/ diflam fiorenorum fummam , tf quinque fervitia confitta , tf recognita fiprad/fla neu fetvati/, ut diflum tfi, promittatit redire ad Romanam Curiam infra quatuor mtafei, pofi elapfor terminet hufifmodi vel alterum eorundem immediate fequentem coram d/ihit demini/ Camerarii/ feu aerum fuctefferihut aut Deputati/ at ei/, peffiualiter comparut, et inde non recedere, donetper vet fuerit da pradiOit mteeraiiter fatitfadhcm. Super hot ohlifatir vot velEcclqfiam eufiram ,tffutteffertt vefiro/, oc etnnia bona Ecclcfia vefira mobilia tf immeliUa , prafentia &fitma , tfiicum^u fint & conSfiont. Et ut fitit vinculo fortiori/ obligationit adflriffifubm,ttiti/ vas , dT fucctffbre/ vefiret jnrifdiffimitf ccercitioni diflorum dominorum Camerariorum ,(f cufifUbet eorum in felidum, at etiamfuccefferum lnorum & Deputandorum ab ei/. Et de voluntate vefira , qui hoc vulti/ & petiti/, fj hanc fi rifdifhonem in ear porri^iti/ , profati Domini Camerarii , & quilibet eorum , eandem jurifdittia nem in fe fifeipiente/, tj fife/pient in loco mandatmn faciunt Ef prreceptum , ut dt re coifrffata de ea de folvendo diflam fitrenorum fummam, iff quinque fervitia ac recognita fupradifl.t, de reveniendo ad Romanam Curiam, if do non recedendo ab eo abfqae fatiifafHone. tf quod omnia alia èXB >·»£»</.* fipra di&a eficaciler compleati/ tf atten dah/. Quod fi non freeriti/ , fifpenfionem ab admimfiratione fpiritualiumtf temporalium dtffa Ecclefia, tf ab exeeutione Pontificalium ,tf ma-orit excommunicationi/ fententia/, ex nunc prout extunc in vos canonica monitione pramiffa proferunt in his /criptu : comminantes nibiiominu/didi/Camerarii , Ct qumbet eorum , fe contra vo/ , diitum dominum Patriarcham , Arcbiepifcopum , Epifcopxm vel eleilum , prcceffaros, tf proceffurum, abfque alit vocatione feu monitione , «d graviore/ pono/ Ü fententias fpiritualec tf temporale/ , tf aggr.t-

Jmafuri facient per fe, vel per c alter, feu alie/, oxscommmncatum, fifpmfum , perjurum, éf ate peni/ tf frutentii/«ftrrium.

ui lklh, munciati/ fuper hi/monte/ litterio, Privilegiis, Jndafgmtiie Aprfolict/ tepetratisvel impetrandis, cmrÿr vel toncedendie qutefcumf*» tf bemficm appodUt/mis, tf reflstutteis ia integrum, ac omni fire, ofm^, profrripeimi, tf jari revocandi dmurn, tf te auxilio juris runmiriti riviHs: per t»4, centro'eramifa de fire __ _ y__ _ w . Rfr^m/Et omnù'p^rijià tenth 2d foria Dri evangtUa tenere, fervore, approbare ,tfm contrarium am venire, Ureflt vd iadhrie , per vo/ ufi^o vel alio/. Si vero ante fati/falHomm hujufmodi vo/ contingat mori, cedere, veitran/fori ,tf ille vel illi qm ad regimen ipfinr Eccl^tavobit fubfiitutu/, fififiituti frnrim infra quatuor menfr/, pofi fubfiitutimem tfdria Ecclqfia-pofsefiouem «. deptem, de fierem/ Üfervitilt tf rocegmû/ fatiefacere aea curaverit feu curaverint , ex mme prout externe, eafdem pmua/tffententia/ia oefdem fubfiitute/, tf eorum quemlibet mfiigunt tf proferunt in hi/ feriptis, prout didhm eft tf narra-

Cardinals^, Yf nefira proferimtu »a bi/fcripti/; vos dominum Patriarcham, Arcbiepifcopum, Eprifcopum, vel EleAum, volentem, petentem , tf rv. ywimrew, aSpradria recitata mUt ummnu . Et aihilemàuu moneam/ vat fttetl, frcande, tertia, tf peremptorie , at fuh excornmunicationit ptna, at pradifia adimpleatis, attendatis, & obfervetii : Alioquin excomeuxnicatimit fcnteutiam in vos proferimus m if r frripti/ -Et vat, domine Patriarcha, Arcbiepifeope, Epifcepe, val Eleffe, valût, qmd per not Clericos', vel Notarios C«aura, qui fuimus hit ptafhttt, dt pramiffu ommbus tf fingulis fiant «num Vel plxra poMca fiftrumenta , Siipile» forme pro eifdcm , traando fit per Procuraïbres. Et ibidem de Abnatibw.

Et 6c, per tAorcm diftss obligationis, conDftat, quod non eft peak, fed violentum, perfonale, ficut fupra diftum eft , co quod par litterarum retentionem ad hoc compelluntur . Et licet compofuerint formam aptiori modo quo potuerant, ad juftificandum et colorandum fsâum fuum, veruntameo reprobanda eft, ett vitiafa valde. Et propterea fuper hb obligatio nibus nunquam voluerunt groflare infinimentum , nec copiam obligationis dare . Peccant io quinque vel quatuor fubftant talibus fecundum formam iorit, quod per quemlibet intelligentem poteft clare intueri. Nec etiam Cardinales , aut eorum prctenfua Camerarius , unquam habuerunt jurifdiAionem , nec habent poteftatem ad hoc, quam praetendunt.

Cum dicit ulterius idem de Scribanis appellans: Quod attentis conventionibus per Regem Romanorum dt Petrum dc Luna fa&is videlicet , mbit debet tnnevari, cum per hoc poflet impediri unio Ecclefie , cum fit vilipendions totius Chriflianitatis removere vacantia* , etc. Refpondetur t Quod removere cnufam quae prcftat et occafionem dat peccari ut dahmalionis animarum , per quam etiam parantur (candala et fiunt, per quam definiuntur Ecckfur, et univerfaliter perimus EcdefiafiioB Opprimuntur, et fiant-m errorem inieotioque fundatorum Ecclefiarum et benefkmrum fraudatur, et pe.

Opera pietatis impediuntur , fle A

Mt fierent, JteuMuarum Jbu siMHflfaw fle o-annes alii regat, fle qofcumque Cbriftiani, haberent uumpuve Serans Cmarrib *Ceaatim*, quod ■nom ia hujufmodi data fidflat. Er ultra quod citius venient qui obedient Peno da Luna . . De quo modica fees, quod voluntarie aliquid boni feriat. Et ferilius propter hoc inclinabuntur ad recedendum ab ejua obedieatia.

Subjungit.' Quod «x ilHs appellabat ad[illegible]o- _____ im, & fisasmom Pontificem futuruna, & apoftoloe petit, flte. Omittens Coo-cilhun Generale firaudnleoter , non dub'um , quod deberet cflic judex competens ia caafa hujufmodi, dc qnod fedet de pmfenti, fle ad illud poteft haberi recurfas faciliter. Et appellando ad Papam, tantum facit caufa diffugii. Nec Papa videretur judex competens, eo quod <ît pars formai^, fle *ejus* Camera Apoflolica .' Et coafitio Cardinalium in boc meretur, qui affeAnm quem habent oftendant.

Ideo ex Msmiflis fle refuluntixe ex eis , tam conjuodim quam divifim , neque appellatiooem didi dc Scribant·, neque aliam interpofitam nomine didorum dominorum Cardinalium fle cotum Collegii, nec aliam interpofitiu per utagiftrum Joaoocm Pooceti, fieu quofeuoque alio·, io materia hujufmodi fle ipfms occafione, hcc venerabilis Natio Gallica* na , propter boc folemniter congregata, matura deliberatione habita, non ducit admitteo* dum.* Nec eos admittit appellantes , nec eorum frivolis appellationibus vd alteri earàm effe deferendum.* Neque defert.

Parata eadem venerabilis Natio, et *ie* eflerens vdle refpoodere plenius et fingukriter fingults canfis, ex quibus cadamur et juftificare nituntur didi domini Cardinales , et λϊ-.» Pooceti Appellans per eoe, fets nomimbus interpofitis, quarum copiam, etiam £ada debita diligentia , habere non potuit, quaodocnoque dabitur ei, vel habere poerit : ProtefUndo e-tiam de fpecificatione quoraodam aliorum hic nou expreflbrura.' Hanc rtfpoufionem eiidem de Servants, Procuracorique collegii dominé rum Cardinalium, et ipfis dominis Cardinalibus , ac prefato Pooceti, fingulariter lingulis, ac qdbufcunque fuis adherentibus et adhere-rs ets volentibus, cpniunflim et divifim , pro Apoftolis, ad quoa reneri pollet , dans et eis faciens, et Pnafidcm ejuldem Nationis de contentu ct mandato totius Nationis : Proteftans eadem venerabilis *Natio*, et Pnefideos, ae fin-Siala tuppofita ejus, maxime et fpccialiter de-ioati pro parte Pariatorum atque Ocri Galliarum ad hod Generale Concilium, de proiequendo eorum receptam conclufiooem apud prsfens Generale Concilium, et ubicunque die jure debite poterit , et licebit, et de eadem referendo, intimandoque, et feribeodo Screniffimo Priocipi^Franconim Regi , et germano fuo Regi Skill* Ludovico nominato , ilhiftri Duci Aquitania primogenito regis Francorum illuflriflixno, ceterifque Oucibus et Comitibus et Baronibus Galliarym, P\elatis, ac illis de Cero, qui in panibus remanferunt, nobilibus, et illis dc populo omnium Galfiarum : Ad *i*-piorum excutationem et eiooerationem , et ad debitam provifiooem confcqucndam , fee.

Roftmoduin vero die Jovis viceluna oftiva di&i Menfis Nov. anno a Nativ. Dom. fupradiAo, de mandato didi D. Patriarch* Prrfi dentia fiait dida Natio Gallic, poft prandium in loco felito congregata, in qua congreg.ven.et circumfpedus rir M. Pontius Simooeti fecrse TheoL profeffer fupra nominatus petiit primo, unod DD. deputati pro Natione Gallicana pr«difta faper fado vacandarum ad follicitandum ■lias Nationes faciant diligentiam apud alias Nationes quod confentiant, ordinent, et conclu dant , quod dift· vacanti· tollantur omnino .

— (Jaod legatur in dida Congregatione dide Gallican· Nationis rcfponfio fefta appelhiantibus de quibus fupra fit mentio.). Quod fuper his et omnibus connexis groflentur inftntmcntum et roflrumcnta , et quod Notarii did· Nationis in prima Congregatione ejufdem Nationis oftendant minuta fuper hoc fada et conf.da. Port quam quidem petitionem fuit in dida Natione appnnduattun , quod craflina die, in loco predido, legeretur predifta rcfponfio prefatis appellantibus £ada , prout m fupraferipto quaterno continetur, et ijisod fuper omnibus aliis fiat bona diligentia.

Et fabfequenter die Luo· fecunda menfis Decembria anno fupradi&o de mandato didi D· Praefidentis fuit dida Nitio Gallicana in refeftorio >mus Fratrum Paedicator. ConflanC;i«nfium poft prandium congregata , in qua Congregatione fuerunt multa propofita et petita; inter que pref. M, Pontius Simooeti petiit legi refponfionem et Apoftolos fuper fado pred-ft. vacandarum fupradidis appellantibus faftam, et Jaroe, cum ufquequaque nulla leâur* fafta fuerit de eifdetn tn Natione pnedida. Qia petitione fafta placuit Nationi, quod legeretur rcfponfio et Apoftoli prssdifti , prout in quaterno dato et fuperius deferipto continentur.* quem quidem quateraum decem et feprem folia papyri, ab utraque parte deferipta continentem, cgO Joann. Guiardi Notarhepublicus infra criptus legere inctepi; etcumquaG medietatem pedagmm; et enot hora tarda , Dpetitum fuit a me per multos , fi fupererat mtdram ad legendam; et *ego* refpoodj quod nondum erat leda medietas ; et cum attadiati effent, dixerunt qood craflina die refiduum legeretur ; et multi clamaverunt et dixerunt quod compleatur ledttra: et tunc D. Joa. Patriarcha Coaftantioop. fopradidus recepit quateronm praadidum, et leduram perfecit nique ad finem : de quibus omnibus et fingulis fupradidis RR. in Chrifto Patres , aliique Domini et Magiftri, DD. Anicienfis, Vaurenfis, Sylvanedenfis Epifeopi , Pontius Simoneti , Oltverius Guenoet , ac etiam opponentes , et appellantes fupradidi, et nonnulli alii diverforum flatuum de didaNatione, in diverfis Congregationibus dribe Nationis, m fuperiusdeferibuntur, petierunt, et requifienmt diverfimode, et diverfis vicibus fibi per me Joan. Guiardi, et M. Michxlem Bolofenb Notanos publicos, et ad confcribendum afta, propofitiotxs, conclufiones , « alia in Congregationibus did· Nationis fafta et fiends per eandem Nationem deputatos, ordinatos, et eleftos, « quemlibet noftrum fieri et confici unum et plura, pubis cum, et publica, inftrumentum et inftrumenta.

Ada fuerant hec Conftantieanno, indiftiodc, diebus, menfibus, horis, loco,et Congregitionibus, quibus fupra . Prulentibus RR. in Chri-

—"“““Chrifto PP. flt DD, Joan. Patriarcha Coo-ftantinop. Joann. Patriarcha Antiocheno prefidente diti».. Nationis Martino Atrebatenfi Stephano Dolenti, Alano Leoncefi, Vitale Totooeofi, Joan. Vaurenfi, Ogerio Angu-Aenti, Joanne Sylvanetienfi Epilcopis, Joan. Ciftercienfi, Petro S. Maxentii Mooaftcriorum Abbaribos; Jordano Morini, Petro ,de Verfaliis facr. TheoL profefforibus, fereniff. ft chrifiianift. D. N. Francorum regis Aknbaxiat. Petro Coucbop Victdomino Rhcmenfi, Petro Salomonis Ortt^Fr. Minorum in Thoolog. magifter, illuftnls. principis Joannis Borgundi» ducis una cum ditio D. Epifcopo Atrebatenfi nunciis ft ambaxiatordms, (Jrfino Taleveode, Nicolao de Gosuttffia, Mattboo Rodel in difta fiera Tbcolog. magiftris; Joann. Hugooeti, Ægidio Acarie in utroque jure licentiatis; Petro Caietani Canonico Conforanenfi, litteraram facr· Penitentiari* feriptore, Joanna de Monte acuto Notario publico, fle nonnullis aliis DD. Praelatis, Magiftris, flt Do&oribus, ac Principum, Prolaturum, Uoiverfitatum, Studiorum, Capitulorum, Conventuum, ft aliorum diverforum difta Nationis Gall. Nuncis, Procuratoribus, flt Ambaxiatorfrul, multifque aliis notabilibus, flt egregiis, ac fcienti-Ccis viris, in grandi numero, flt multitudine eopiofa, diverfia vicibus ad pnamida teftibus vocalis fpecialttcr, flt rogatis.

Ct fubfequentcr interpolatis alinuibus diebus, flt menfibus, diferetas vir Jacobus de Sabaudia Apoûoüca fedis Curfor, die Veneris, viccfima menfis Martii circa horam Vefperarum armo a Nativitati D. 1416. Inditi. >x. mihi Joaani Guiardi Notario publico infra kripto prefemavit dc exhibuit quafdam litteras patentes a R.· P, D. Angelo de Balhooibue dc Perufio Decretorum Doftote, Arcbippssbytero Ecdefis Perufin*, fedis Apoftolic* Cappellaoo ,l ipfiufque,.ac ejus Camerarii, flt caufaram Carnem Apoftol. generali Auditore emanatas, fic fub figilli proprii diti* Curie, quo utitur, imprefsione figillatas, flt figno Cyni de Lombardis difta Curie Notarii fignatas, meque monuit, ut in diftis litteris continetur; mihique dixit, qood M. Mibael Bolofonis erat, flt fuerat bene certifiéeitu de premifeis litteris: quibus fic pes diti. Cei forem peraftis copiam diftarum litterarum petii, quam mihi tradidit Curfbr pre. fatus, flt de difta copia cum pref. originalibus litteris collationem feci diligentem; quarum litterarum tenor da verbo ad verbum fqqottur, flt eft talis.

Angelm dc Cilionibus de PeruGts, Decseaoram Doftor, Archipresbyter Ecclcfie Perufine, fedis Apoftolic» Cappellanus, ipfiufque, ac eius Camerarii, flt caufaram Curie Camere Apoftolic* generalis Auditor, honorabilibus magiftris Notarib, fise tabellion, flt feribis publicis per inclytam Nationem Gallicam in pretenti Latro Concilio Confianttenfi exigentem, ad confcribendum fle publicandum getia, feu p«c diftam Nationem gerenda, leu deliberanda (pecialitcr deputatu, falutem in Domino. Qrierelam pro parte venerabilium, fle ctrcumlpeftorum virorum DD. Pro-, curatoris fiicalis fedis & Camere Apoftolic* necnon Clericorum facri Collegii S. IL. E. Cardinalium recepimus cfteftualuer continentem, quod cum per aliquos de Natione proditia afferatur iu eadem Natione dclibcramm. fuifie, flt ^ondufum, quod deinceps annate in Horn. Curia folvi coofbete omnino remitterentur, flt nullatenus folverastur, ft pct nonnullos alios Nationis pnrfata cooclufiooi hujofmodi oppetitum contradiftum fuerit, ft etiam appellatum, ft appellationibus hnjufanodi etiam refponfum; ft plura diftamtoodufionem procedentia, ft prcambula, ft plura alia concomitantia, & connexa, flt alia etiam inde fequuta dependentia, emergentia, ft cetera qu» ad rei veritatem, ft qua clarificatio, nem, & verificatiooem non modicum facerft fervire videantur; flt per aliquo·, ut afferitor, eftia requifiti, ut omifsis, feu pnatennifis oppofitiooibus, cootraditiionibus, antecedentibus, pmambulis, coocoœitsàtibus ft connexis, necnon appellationibus, refponfionibus, dependentibufque, emergentibus, ft inde icquutts, ditiam prsetenfam cooclufionem tantum tradam ft crudam, qu* nequaquam uniformis, aut concorditer fatia cxtitii, abfque circumftantiis fuis debitis in formam publicam reducatis, ft etiam formam publici inftrumenti expediatis; quodque non %votis eorundem annuere volentes, licet pro parte ditiorum Pro, curator» fiicalis fedis Apoft. & Clericorum aliat pluries debire fueritis requihti, M ipfia pro ditia fedis, ft facri Collegii intereffe, flC ceteris quorum intereft, de prasmilsis omatbux in booa ft debita forma, nihil de contingentibus omittenda, inftramenta publica faceretis, ft expediretis, mediante Clario competenti, quod tamen ufque nunc facere diftulitis, grave damnum fedis flt Camers Apoftolic* & fieri Collegii DD· Cardinalium prsditiorum prevideatur, aC boo* confuetudinia Rom. Curi* violationem. Super quibus a nobis idem Procurator ft Clerici pr«€" fedis » Camera, ac Collegii praditiorum numinibus de opportouo remedio fibi provideri imploraverunt, vobsfque inhiberi, ne de ditiis pretenU coocluflooe, et aliis ditium proceflum conccrnèntiÜbs alicui in publica forma tradatia fruftatim feparatum vel divifiim contra formam juris, flcftylum officii ubellionatus; immo quod vos utraque fimul in. formam publica reducat», & eis, ft quibuslibet fetexitibus, quorum ioteriit, tribuatis*

Nos igitur Auditor prrf. non valentes, neque volentes alicui debitam & poftulatam juftitiam denegare, fed eam potius, ut tenemur, unicuique debite miniArare, vos omnes & Cingulos praefenti tenore requirimus »' & monemus, fic per quemcumque Apoftolic* fedis Curforem. moneri volumus, ft mandamus, vobifquc nihilominus, fle vcftrum cuilibet, in vixtute fandas dbedienti*, ft fub excommunicationis pœna, quam io vos flt veftrum quemlibet ferimus in his fcrip<is, nili feceritis que mandamus » diftride praecipimus, ac pracipi volumus, vobifque, flt veftrum cuilibet diftritiius inhibentes, quatenus vos, flt quilibet, feu alter vcilrum. hujufm. prxtenfam concluflooem, oppofitiones, contradi&iones, appellationes, flt alia fupradida dependentia, flt connexa, fruftatim, aut de per fe, five divifas, autfepasatu, nulli periotic tradatis aut publicetis; immoeas, fle utraque, feu quamlibet earum, fimul & in uno contextu, ac fub eadem publicatione, quibuslibet petentibus alligata&expediatis, atque tradatis; veftra tamen competenti mcrcede recepta, flt fetnper falva. Verum fi vos, aut aliquis atiuf. ex premidis feoferit», auifenfc:iifcgravat<&t com-

fAMMO v sfOfMris, Mt coutperoct coram nobisj ca»A Cam veftri, «ut aliorum grâvaminis oftcnfuri °e<ofuna> etmse recepturi, vd recepturus « nobe (m, Ac juftitia complementum : alioqui fi mooltioaibus AC mandatis noftris hujuftnodl non parueritis cam cfle&a , ad declara tlonem, denuociatiooem, Ac publicationem dide escommunicationis fententi· , At alias ut juris inerit, cootra vos , Ac veftram quemlibet procedemus, veftra contumacia non obftaote . Datum Confiaotic provincie Maguntioenfis , io audicotia domus noftre refideotie , Ac fub βφllî proprii dido Curte, quo utimur , imorefliooc figilktum , die Jovis xix. menfis Martii tiooe indidioois fob aano a Nativitate Domini 1416. Signatum , Cynus de Lombardis At J. Guiardi.

Et quia ego Joannes Guiardi Clericus Pidavianfis dimcefis publicus Apoflol. At imperiali audoritate facri generalis Concilii Cooftantienfis pro Natione Gallicana At ejufdem Nationis notarius premiffis omnBus Ac fingulis, dum ficut fuperius defcribunrar ia Congregationibus dide Nationis, diebus, Ac horis interpolaris dicerentur , proponerentur , refpoodereotur , agerentur Ac fierent, una cum DD. teftibus fopra feriptis prefens foi, caque fic fieri vidi, Ac audivi, ideo huic prafeott publico ioftrameoto alia manu in fo ptem membranis conglutinatis fideliter feripto, manu mea propria me fubfcripG , At fignum meum confactum appofol , in fidem Ac teftimonium omnium fingulorum premifibrum requifitus fpecialiter, AC rogatus. Conglutinationes aurem figno meo pnadido lignatas , nec non didiones in fine pnef. inftrumemi , ante meam pnricntem fubfcriptiooem , poft didiouem Lombardis, At ante fignum meum manuale, ad figna diverfa poGta , approbo , «p de eifdem bofirari valent , feu qnoaradolibet dubitari.

XXVII.

M 1.1 'f. riLt,,. *Ltdûbli P·lμ ïλ Regii & witboUi LitMteit Derir CtaciiIMee exiiiite rirca ditet Jotnt 18. NgotnK 141$.*

Sacrofanda Conftanticnfi Synodo, univerfalem Ecclefum reprafentanti.

Reverendiffimi Patres, Ac metuendiffimi Domini.

Qiamvts circa principium facri Concilii noftras Arabaxiatores, Reverendos in ChriftoPatres, Nicolaum Archiepifcopum Gncfnenfcm , iacobum Epifcopum Ploccnfem Ac Andrcam llcdym Poznanieofem, ad hanc fandiifimam frnodum in Spiritu fando congregatam expediverimus, ad reverentiam debitam Ac aflifteotiam efficacem veftris Paternitatibus faciendam, quantam ad integrationem fande Matris Ecdefiç , quam femper diligentifSma folicitudioe Optabamus, Ac exquiGta diligentia quantum in nobis fuit querebimus: Coolsderantes tamen , quod multi zelatores unionis pnedidc, propter longam protradionem illius, multis intolerabilibus turbationibus afficiuntur At tediis, immo fpes ipforum jam in toto deficeret, fi non cogoofcerent feu viderent vca ita fortes Ac foli«os in fando propoGto, per quod utique pnaflante Altiffimo iplam fandam Eccleuam ad pacis dulcedinem perfc&am vultis reducere, Ac in eadem Ecclefia unitatem optatam Ac debitasa confommarc. Pro qoo primam Deo , ut roc conforter in eodem fando propofitp, cum omnibas fiibditis noûrn Temper devotat preces offerimus . Demum At Veftr· fandiiaii , qui pro fanandis vulneribus fcdioois dcteiianda viriliter & intrepide laborantes, commodo utili* tatit Reipublica vultis prodcflc, cathcdramqtie iao&iilimam ledis Apoflolice, multis inquinamentis deformatam, ab omni morbo pcftifero expurgare, ad debitas'& jugi tempore recolendas cum omni devotione gratiarum afferimus a&ooes : Eidem Veftra Sandiiati humiliter fopplicantes, quatenus in nomine illitu , qui vos vocavit Ac congregavit ad dandam fcientiam fahitis plebi ejus, multiplicare velitis foliciradinis veftra ftudia , At diligentiam virium veftrarutn denuo acuere, qui jam in vinea Domini laborantes pondus dici At aflus iuflerre confoeviftis , laboribus corporeis & fumpttbus non parcentes, quatenus audader & fine cnjuivis prolixitate aut tentationis formidine omnes errores & defedus , ia ipia fanda Dei Ecclefia pullulantes, polfiiis radicitus extirpe* re. Vos enim, Patres Reverendiffimi , coniiituit Dominus fuper gentes At regna , at evellatis At deilinatis in Ecclefia eadem Dei plantationes faiqOM. ANNO C^'^T·

Et quod de Veftra felici protifione ipfa S. Mater Ecclefia Datum temper mereatur obti*nere* pacificum At tranquillum, Ac ut in confommatiooe ipfius defideratifiima unionis vos aliqualiter confortare valeamus: Npn dubitantes , ex longa abfencia fereniflimi Principis Domini Sigilmundi Romanorum Regis temper Augufti, Fratris noilri cariflimi , pro ipfa etiam fandiifima unione fetventiilime labotanfis, veftras paternitates mullis affici moleftiis Ac taediis, quorum nos vobifcum volumus dic participes.

Eece nunc per novos recentcfque Amba«latores noftros primis noftris Ambaxiatoribus applicatos At adjunAos , nos ad omnia beneplacita veftra fideiiflitne offerimus , cum veftra fanda concione in vita At in morte permanere, Ac vobis aififtere fatagentes. Profeâo tali devotione nos cum fubditis noftris Veftra: Dfanditati nunc fubjicimus, quali obedientes filii virtuofis Patribus fubjici font foliti . Illudque vobis non debere profitemur, quod devoti difclpuli foo tenentur facere Prcccptori.

Piarerea veftr· fanditati nuper per venerabilem Fratrem Theodorum, Vicarium ordinis Fratrum Praedicatorum peregrinantium de Confiantinopoli, per certas fcriptorum nofirornm feries intimavimus, quomodo multitudines fchifmaticorum in fubfe&ionibus dominiorum nofirorum , ct alios in erroribus gentilium exiftentes, ad unitatem fidei cum fomma devotione vellemus reducere et gremio fanda matris Ecclefie aggregare. Nunc tamen ad hoc ipfo confummandum major nos poliat devo uo, quod prrJidi fchifmatici ct alii erronei fidei orthodoxa, interim quod vitam ducimus in humanis, adunentur. Formidantefquc,quod circa foccdtores noftros fervor devotionis hnjufmodi noflrc poterit frigefeere, Veftramfaoftitaftm humiliter fopplieamus, quatenus nobis falubre conGlium Ac auxilium opportunum ad hoc praebere velitis , juxta modum et dodrinam, quam Jurffperiti et viri prudentiffimi in hoc facro Concilio congregati poterint exquirere, quod fupradidi fcnifmatki Catholicis veram fidem tenentibus poterint aggregari.

Etiam efficere dignetur veftra fanditas , per po-

------~——potcftatem, quam poft Deum primam obtine LHKisrire meru'^!*- qu*tenus omnes invaleres, qui M,,. nos in amplianda fanda fide catholica impedire confueverunt, compeicantur, & oenos ampiius impediant. Nam fi circa primordium regenerationis noftrz oon huffemus impediti, tantus frudus in dilatatiooc fando fidei prove- Differ, de quo tota hierarchia (antic matris Ecclefic poiuiftet jugiter gratulari.

' Ceterum (cripta veftra, noviter nobis oblata, de cafu denendo & dolendo ftragis nobilium gentium armorum Regni Hungariz, quas rabies Tureorum crudelis «impia nuper in belkr cum ipfis habito devicit proftravil, cum omni reverentia & gratirudine recepimus. Per, que inter cetera per veftram (antiitatem prudrntiffime declarata & deleripia nos benigmffime & (olicite dignati fuifts requirere & hortari, ad lubventiooem Regno Hungaric & regnicolis ipfius faciendum, fic,ut cx hoc dos oftenderemul catholice fidei lcutum fideliflimum & fitmiffimum ac veriffunum defenforem. Sed quia ante exhibitionem litterarum veftrarum a quibuldam mercatoribus noftris dc eadem tirage lamentabili & amara informati, damnis fic periculis ptzditii* Screniffimi Principis Domini S giiinundi Regis Romanorum &c. fratris nothi canflimi, non minus quam propriis condolentes, illico dum nobis dc hoc cafu dolorulo innotuit, ad Reserendum in Chrifto Patrem & Dominum Joannem Archiepifcopum Strigomcn-lem, ipfius fereniffimi Principis Domini Stgtimundt Vicarium, & alus PrzLtos & Barones regni Hungariz, quamvis per iplus non lucrimus requiuti, litteras noftras direximus, exhibentes dos eifdem Przlatis & Baronibus Regni Hungariz, ad omnem lubventiooem poffjbikm ipfis per nos fideliter faciendam. Et Gc concurrentibus ipforum & noftris ad hoc confihis, attento eo, quod propriarum guerrarum infidiis fit incommodis, nos, regnum, fii terras noftras graviiEme urgentibus, modus haberi non potuit, quo exercitus noftros contra infultusTurcorum paedidorum Gno detrimento piopriopotuiffemusila celeriter conducere: Ad hoc tandem concorditer devenimus, quod Ambaxiatores noftros ad Chriften magnum Tureum, fic altos ad Bofnam ad Harraii tranfmifimus, imponendo ipfis quod cofdem Chriften magnum Tureum fit Hervaii informarent fic certos redderent, ac Ggnificarent eis (ericie, quod nos cum eodem Seren ffimo Principe Domino Sigtlmundo Rege Romanorum, fratre noflro casiffimo, fornus iudiiTolubi 11 ferdere reciproce colligati, ipfumquc nullatenus poffumus nec volumus delerete : Ideo quicquid damni per coldein Cbtiftjtn fit Hawaii eidem Domino Sigmnundo & Ret-.no ipfius Hungariz illarum eff vel inferri potent, nobis fie perfonz noftrz propre faâum teputamus fit fugiter volumus reputare. Et ut idem Chriften Tureus magnus fic Haivaj a moleftatione fic turbatione Regis fir Regm Hungariz reGpiicant, ipfoc Ambaxiatoribus noftris przdidis mandavimus commonere, ac tos aliquibus mediis congruentibus inducere, quod ad tempus certum cum eodem ScrenilTiino Principe Romanorum fit Regno Hungatiz iyfms trçugas ftatuereot, fic omnes Barones, fit quofvis armigeros circa hanc ftragem captivatos fic detentos ad fide jnflbriam dimitterent cautionem. Ut interim durantibus tteugis pace perpetua inter ipfos Tureos & iplum Regem Romauorutn ac icgcum ipGusHungaric difponerc potiemus, qu» fi difpor.i poterit, ex nunc poti decuriam treugarum hujufmodi, potentiis oofiris cum ipfo (erenithmo Principe Domino Sigffmundo Romanorum Rege fratre nodrb cariifimo adunatis, pacificatif* que ab omnibus finibus terris noftris, crudelitatem fic impietatem ipforum Tureorum, quorum magna eft potentia, reptimerc divino nobis auxilio fuffragante valeamus.

Et quamvis nos ad (emovenda damna & pericula ejufdem Sereniffimi Principis Domini Sigtimundi Romanorum Regis fideliter & nitide exponimus, quidam tamen zmuli noflri, proprie (alutis immemores, famam noftram innocentem denigrare noo deGnunt, afferentes quod ftrages paedidas Baronum d armigerorum Regni Hungaric memorati de nutu & annuentia noftra procedit, cum tamen hoc ip(um difficulter credi poterit per quemlibet probum & fidelem Chriftianum, ut illum ooa fupplantare vellemus, pro quo parati fumus exponere vitam noftram.

Ideo ad relevandum hoc nuncios noftros direximus ad Conftantiam, d ad alia loca. Qjiibus circa expurgandam innocentiam noftram peni.us finceram fic-bcur volam exhibere dignemini voluntatem. Quibus quidem uunciis d Ambaxiatoribus noftris, exhibitoribus prrfcntium, videlicet validis & nobilibus viris, Joannem Tholifchkove, Gaftellano GalificnG, Gregorio altas Gedigolt, Capitanco Podolir, & Nicolao Sepinsky, ConGltariis noftris fidelibus, alias faits ardua veftrz fanâitati in preientia Screniftimi Principis Domini S.gifmundi przdiâi Regis Romanorum fiatris noftn carilliini exponenda & referenda commiiimus, quibus fidem in referendis adhibere dignemini credulam atque firmam, & eos habere granule recommillos. Datum in Leopolt, decima otisva dic mcoGs O&obH».

ameo '*'**

X X v I I I.

Alto Hifpomco, yaud *iiβïoηηΛ Pttri dt Luna Pop* Brfd'fli XΠ1. An.* 141 J. Afra/e OΛ*kri t fiovotebri, tj De.tmkri cjnjelio.*

POft aâa premiffa Petrus de Loua fuit per fuos Ambaxiatorcs excufatus *(,/cil· f» Co»· fiootitufi Concilia)* quod non potiet convenire Niciam cum Imperatore propter loci nimiam diftantiam. Hac igitur de caufa nolens Imperator fic indifeuflum manere negotium, iyit Narbonam, que non multum diftac a Perpiniano, ad quem locum debebat accedere Rex Arsgooum, qui paflus infirmitatem no- potuit cxpeâatus diu per Imperatorem, et debebant fimul convenire cum dido Petro de Luna in dido Perpiniano per totum menfem Junii, m quo menfe Rex Aragonum infirmabatur. Ea quia (civit D. Imperatorem multum feftinanter properare, ne deficeret in termino, mandavit ipfe Rex Imperatori, qui maximum laborem affumebat, ne deficeret in via; quod pacifica veniret, donec (cirer ipfiim effe potentem equitare. Non fuit igitur Imperator infra mcnùm Junii in Perpiniano. £X Mi- v; ftorioo

Quod bene perpendens Petrus de Luna, mdia node ultima diei ipfius menfis Junii, dat» in Perpiniano, proclamari fecit per villam voce przconis, fi quis edet in villa, qui comparera pro Sigifinttndo tali fe dicente Impera-

—-toree. Sim.liter ia&uai <ü ex parte ipfius in A Narbona per fuas gentes, quas ibidem miierat, ft cum nullus comparutflet, ipfe P. de Luna accufavit contumaciam Imperatotis, & recepit juramentum fidelitatis ab omnibus incolis vilkr Pcrpiniani, ft fpecialttcr quod pnrfervarent ipfu n fab omni tnolciiia, ft perturbatione fui flatus.

Polimodum de roenfe Julii venit Imperator Narbonam, ft ibi diu fictif erpeâans Regem Aragooum, flante P. dc Luna in Pcrpiniano. .Poitmodum dehbcravic Imperator venire Perpinianum, credens ibi reperirc P. de Luna, quem non repetit; quia fcieos ipfe Petnss advemum imperatoris, receflic. Poftea mandavit Imperatori dictat Petrus, qood iple libi mitteret falvans conduâum pro veaiendq in habitu Papali, pro manendo ibidem, ft pro redeundo quo: ties relict. Ad quod rcfpondit Imperator, quod uon erat aufforitatis fuc dare lalvum conductam in terra Regis Aragonum, nec reciperet cum ut Papam, led ut Cardinalem. Ideo fuit habita licentia Regis Aragonum de falvo condoOu dando per Imperatorem diâo Petro; qui quidem falvus condyâus illi darus eft ut Cardinalis, & propter hoc non venit ipfePetms, led mandavit eidem p' es articulos fubiequentes.

Primo, quod ante omnia per SerenilT. principem D. imperatorem congtegentur exifleotes in Conilantta, fimul cum colkgatis, ft pnafa-< io D. Imperatore Pcrpmiani exiftente in locum unum notabilem, ft liberum, ad quem omnes Nationes poflint libere venire, flare,ft redire ftc. Quo faâo fiat & decernatur per loiurn facrum Concilium, fed, ut prediftumeft, congregatum, in modum qui fequitur, ante renunciationem I Sacrofanda Cofiflantienfts Synodus in Spiritu S. congregata decidit, declarat, determinat, ft concludit proceflus omnes ft finguios faftos ft promulgatos in Concilio Pilano contra di<£um P. de Luna, com Ber.diâum XIII. io fua obedientia nuncupatum, cfle nullos, caflus, irritos, & inanes, quos per tenorcth prefentiutn cadat, irritat, & annullat, ft fimpliciter nullo* effe aut fisif- O lc aflerit, & judteat: five difti proceflus faâi fuerint contra cjufdem D. perionam mediate, vrt immediate, five aliquem vel aliquos conjur»&itn, vd divifim dc fua obedientia.

Ex pari forma ibidem annulleotar, ip(o D. ft illis ae fua obedientia prwfentibus, omnes ft finguii proceflus per ipium D. quovis modo fafti contra quofeumque, vel quemcumque alterius obedientia, vel aliarum obedientiansm.

Quibus fic completis convocabitur per ipium D. ttencdiftum totum Concilium uuiverfalis Ecdefia, tam diarum obedienturum, quam fuç, ft ibidem fiat habilitant» per ipium D. deconfenfu pariter ft voluntate totius iaert Concilii, fic ibidem congregati, ii ft in quantum opor-E suerit, ft immediate poll ibidem, ft io eadem Scdionc, fiet renunctatio per ipfism D. ft deponet toto Concilio prefente, infignia pa* palia.

Antequam tamen Imperator Concilfbm in Coaftautia cxificns vocct ad locum per diâum Benedtâum deputandum, ipfe D. B. reddet prufi D. Imperatotem certum ft fecunim d* fisa renunciatioue, modo ft forma melioribus, quibus judicabit ordo rationis.

Pro flatu vero diâi D. Benedidi poft ejus rcnuociaiionm ofloeat» illi fequentia. 1. Quod ipfe remanens in Aatu Cardinalis habeat Vicariatum, feu Legafrooem a Latere, cum pleno dominio in .Spiritualibus & temporalibus in tota obedientia, [redacted] aâ» habet, ft umnibus viis & modis, quibus nunc habet, hoc tamen excepto, quod non vocabitur, nec erit Papa, nifi univerlaliter ab omnibus in Coocilio exiftentibus, feu in eieâioae vocem hsbenlibas, tuxta deliberationem totius facri Concilii, tunc ut diâum eft congregati. Papa rcpiitsretur, feu eligeretur.

Item, offeratur eidem D. Bcnediâo, quod omnes promoti, feu aflumptt per ipium ad quamcumque dignitatem, feu aliud quodeumque officium, mancam in fuis dignitatibus ft officiis juxta diâi D. arbitrium feu ffifpofitionem, ft interim etiam poliit affirmere feu promovere illos, qui tibi ferviunt, vd fervierua; in fua obcdicDtia.

Item, quod reverentia ft honor per univerfum orbem fibi fiat fuper omoes^ mutui furiatos & Dominos temporales poft Papam, feu In Papam elatum.

Item, quod non poflst appellari ab eo pe. aliquem de fua obedientia ad Papam, iia modicum, ficut quando erat Papa.

Item, ft quod illi, qui habebunt compct,tores, maneant ficut flant in fuis Dignitutibus, ft officiis ufque ad deceflum unius vel altcriuj, ft uno decedent; , alter fuccedat in toto.

Z?*e *via aferta per Pvtrxn de Lana', & oblata ai ninitnt Papatm. iit* 15. *Mfbni exhibita.*

Cum per fereniflimum D. Sigifmundum ftc. *Extat fttpra m A3it Seffieait xxx.*

Ptclaratia Petri it Lxna faper' prine fchedula per ipfxn iata, incipit: Cum pet Sereniflunum ftc. *faper citafida dia* : ft quod fiat Elc&o canonice; *iit* 16. *OEhbru eiita*.

Sequitur pra&ica &c. *Extat fapra *q aDi; bea cit.*

aiiiiti fa&a ai praffkan fxpra prtxine,* 8. *ftavenbrit tradita.*

Et pro breviori expeditione difti negotiis, ftc. *Extat fxpra bea cit.*

Dia Sabbati tx. swqds *Navrbtbrù, bare nexa vd faafi, D. Princepj Cernit prix^niliu Btgit Aragaxmx, bate ra^xf^tiaatat ftcil Patra it Una n caftra Ptr/xainu.*

Beatiflime Pater. Cum negotium extirpationis. ftc. *Extat fxpra n* Stfftn.! xxxjj. *ad art. 6^. caatra antitn pradaEla/.* X» Cod. Vtadob^ *naA.*

Similes fopplicatiooes fadas fuerunt per inclytom infantemHenricum, magiflrum militia ordinis S. Jacobi, Procuratorem Regis Cdld-1-, per Lxtnbertum Protoootariumadminifiratorem Ecclefia Pampifoneofis ftc. procuratorem Regis Navarre, per Bemardum Comitem Armeniaci, ft Joannem Comitem Foxi ftc. & defuper rcquibii funt notarii.

t HRKTt Dlt Mm

*>·■ *KevnMii,* /lds *Mate refpee-* ≻ *P" D. Petrm* de Lttee , *m mdm fepm gonm, alierm ipfant refaircetim, alfnpre petet.*

«ppareat writes proceffus negotii unionis EccleGc, de quo fis mentio in requiGdonc fada Domino noftro Pap* Benedicto **XIII.** pro parte Screoiffimi Domini Fcrdinandi Regis Aragonutn, 9. menfis Novembris, anno Domini 141 J. cujus ιΛοτ eft talis: *Beetiffurec Peter. Cent negotiant exlirpatÎMut Schifi»atu tXc.* (Fuit infertus tenor did* fcbedul* de verbo ad verbum , ut fupra continetur.) Dtftum negotium, ab ipfo fui initio exordiendo, eft ad memoriam reducendum, quod, Sereniflimo D. Sigifmundo Rege Romanorum, per nuncium fuum Ottobonum de Bellonis, utriufque juris Doôorem, movenie, tradatum apud Dominum noflrum & diâum Dominum Regem Aragonum de mutua vifiooe, inter ipfos ex una, & pnrfatum Sercniffimum Dominum Resem Romanorum parte ex alia, in aliquo loco nenda, pro negotio unionis Ecclcfi* t Concordalumque poftea inter nqncios Domini noflri Pape, & Domini Rtgis Aragonum, fuper hoc rniftos Cooflantiam, & diâum Dominum Regem Romanorum, de civitate Nicia & loco de Villa Franca, pro diâa mutua vifione per totum menfero Junii anuo prediâo fienda,

Pro cujus execution? idem Dominus nofler, locorum difpofitiooe attenta, in galeis, & armorum generibus, aiiifqueprʻparatoriis magnas fummss pecuniarum expofuit.

Potlea movente pnrfato Rege Romanorum per didum fuum nuncium Ottobonum, propter hoc mittum ad Dominum noftrum Papam , fle Don-'mim Rcgrm *Aragonum* , piædidos, tunc Valenti* refiJentes, luit concordatum, quod per totum menfem Julium proxime lapfum Dominus nofler Papa, fit Rex Aragonum Perpixiiani , & Dommu» Rex Romanorum Narbone convenirent . Propter quod pnediâc expenfx pro majori parte diâo Domino noflro inu tiles flt infruâuof* fiieruM .

Demum idem Dominus *ofler fuit Perpiniani in termino concordato, Domino Rege Aragonum propter tuam infirmitatem non valente mfra d<dum terminum ibi «fle.

Tandem diâus Dominus Rex Romanorum 15. Augufli Narbon* , fit Rex Aragonum toiimo ejufdem menfis Perpiniani fuerunt.

Ibi, tum propter Domini noflri feneâutcm, tum propter infirmitatem Domini Regis Aragonum , quod dida mutua vifto fieret Perpini.mi, invicem concordarunt.

Demdc vero Dominus fercniiTimus Rex Romano-u v una cum quibuidam pr*tcnfrs nuoci s Cunyic^auonis, qu* nunc eft Conflanti*, province—MuAuniflz,- ad diâam Villam applicuit : Curam Domina noilru Papa fupplicaodu, quod viam vel viaa aperiret, per quam vel quas unio breviter in Dci Ecclcfia babevetur.

Ex aliquibus elapGs d rebus, in quibus Dominus noiler inllrumcnta & alias fcripturas fuper geflis in Congrégation Condantis contra Baltbafarem Colla, & etiam per procuratores Angeli Corario videri fecit : idem Dominus noder per unam fchedulam, quam die ij.Oftobris anni prxdi&t dido fcrenittimo Regi Romanorum tradi mandavit, prout conflat per

A publicum inflrttmeatum » viaa unionis Tt ruit. Cujus quidem fchedulas talis eft tenor.- *Cm per Sereetfaim Dmnm Sigifmedm Reget» RtMumtnr»' fieent fopHcatm Dmi»* w· *fire Pape Benedi&e XIII.* ÎTc. (fuit infertus tenor did* fcbedulse.)

AWNO CHRrOT M'**

Poftea autem Dominus nofter Papa Benedi. dus fuper habenda praâica de executione di« ft· viae ccttiontr, qus diâo Sereniflimo Régi Romanorum acceptabitis effe videtur , certas aflignavit pertona? ad traâandum & concordandum cum perfonis aliis per SerenHTimum Regem Romanorum aflignatis.

Et tandem t habitis inter didas pertonat aliquibus pro.'ocutionibus feu traâatibus , idem B Dominus nofter Papa Bcnediftus fuper di&a via ceffronis" eidem Sereniffimo Regi Romanorum cum una fchedula quam d. id. Oâ. at>-ηΓ fupra didi exhibuit, pra&cas duas aperuit & obtulit tenons fequentis. *Sefeiter preffif» fuper* <na *rnmcietiteit aperte per* Dmvhmm ■*· *firm Pepm EnediAtt» ed nfleetim illatfirifien Principii, Dm»ini Sigifetandi RuMMneeRrgit,* fle cetera , ut fupra.

Et quamvis uiiles, fecurr ôccerrx Gat praftic· Domini noflri Papae fuper infert·, quas utique non indigent longo difcurfu temporis, non timent infamationis periculum, vel m> multuof* multitudinis feu congregationis diferimen, neque terrorem feu impfeffioncm po» C tentis vel alterius formidabunt, fed aderit plena'fecuritas & libertas, qualis requiritur in difto negotio unionis.

Poli ipforum aurem apertionem & oblatio■em nihil circa eas pro parte didi ferenittuni Regis Romanorum, nec pro parte eorum, qui atterebant fe effe miffos a dida Congregatione Conftantiesifi·, fuit diftum, vel propoiitum dido Domino ooflro Pape.

Sed obtinentes ab eo diem certum , videlicet ?o. mcuGs Oftobris proxime lapfi ad proponendum aliqua, qua fe velle proponere atterebant: Certi ex prsdi&is prius nunciis didr Congregationis pro parte ejus, & certi alii pro parte difti Sefeniffimi Regis Romanorum , in D prefentia Domini noflri rapte die predifta, palam afliftente multitudine gentium copiofa, prrmiffis aliquibus praefationibus, Dominum noftrom Papam monuerunt, rogarunt, & requiGerunt, quod fuo juri papatus renunciare ac cedere dignaretur.

Quibus pro parte Domini noflri Benedifti fuit refpoofum, & clare oflenfum, quod ob falutem fidelium animarum, & ad evitandos errores, & ut vera unio in EccleGa fequeretur , oportebat ipfum debite providere. Et quod, nifi fic fieret, non /att»faceret Dci fervitio, bono univerfalis Ecclefic, oblationibus per fe hadenus fadis de via reounciationis, quse modum & finem unionis haberent annexos, atque facris canonibus, per quos via renunciationis fuis cafibus ideo commendatur, quod fit ob finem boni, quod fequatur ex eodem nunc debito fui officii : Cum providere fuper hoc ad cum Ipedat, ex jure & prwogaliva a parte fadis, imme ad hoc compellunt ipfum divina jura pariter & humana.

Fuitque fubjunftum ia difta requifittone , quod Dominus nofler Papa, ut bonus paflor, ad fatisfacicodum fupradtftis, ρφ(1 oblationem, quam feVit dido Sereniflimo Regi Romanorum de via ccfljonis papatus, prout in presniffa fchedula continetur, duas toper ea obtulit pra-

predicts , ad providendum, quod per ipfarn A tr'io univerfalfs Ecclefi* habeat Ilr·

4**® GHKISTI Tandem pro parte D->m> ii noftriPan* ftierunt rogati, hortati, moniti, fit inAantiffime requififi fupradifti preienfi nuncii did* Congregationb, flt; pnrfatus Scrcn flimua Rex Rotnsnonm iu perfonis eorum, qui ibi tune nomine fut>, quatenus prefatas pradkas vel alteram earum acceptarent, vel eanfas dtccrenr, au/ dubia moverent, cur acceotand* non effent. Nam paratum fe exhibebat flt promtum di&s eorum (aiisGee*, & dubia declarare. Et fi aliqua cflent in dids prad'cïs rationabiliter corrigenda , emendanda-, addenda, vel muranda, illa volcbft flt rc flt cflcdu corrigere flt emendare, addere flt mutare. B

Qui quidem preienfi rum nuncii did« Congregau.mis, muli per didum S.reniflimuraRegem Romanorum nihil de luis vel dominoram intentionibus, feu conceptis, fuper did s pradkis, vel materia unionis Ecclefi* dicere vel aperire volentes, recitatis bbi, pro pane Domini noflri Papc, monitionibus, rogationibus, exhortationibus flt requifiiionibns antcdidis, ab ejus pratfentia receflernnt. Prout hoc eonftat per publica inllrumcnra. K

Poflea vero m aba lchrdula cx pane Domini noAri iridiia ferent(fimo Domino Regi Aragonum, 8. pr*m'ffi menfis Novembris, ut eonftat per publica inftrumenta, d dus Dominus nofter ad declarationem ltus tcbeuul* fuper ultimo inferte condeicendcre voluit ad faciendum additionem, tenoris feourntis. *Et pre hretdori expeditieee prediffi aegetii, eh Dei frr vitim tf* MfMswM *fftucn pUcet eidm Dmi*na *ηβη, d&gvnd»* uavera· cMpre* *∕'tttrm, de ^eiiat βi aeeatie ia prefhtt per epfaae »hie ta , ad Em nadcfttadere, videlicft, faod nae pmeifftp» de fae cnfnfa per Dmtm* C *erd.nadet ebgnii feat fea, eiigndt eaieae per tllet De*rre/aScr, ada ve/ datraa : *ent fi velacrnt, XU.* Proferes vafeu *ideae Dear,* w wtlre ad *defiguOttn hci veairt,* dr p« *kraadam* diftiae pra/ficaar *efi ceacerUtm, efrn 'hem b* fera adeaes *iefre fn.ua ehedimim* qfcaure, caav *faffeintihas fetentetiher ; Qu .era β part alta cuctftare aelaerit, littt anlüt ettentit t»* vas dadest *refatart, niHiminat placet rideat D'ntine tufin cendtfendere ad aceeptndm MatfUane* •av Jsutfa Kidare, *hlicim cm Villa franca, *ti Saenm,* uau actuate, fwd *fint* ia sir's *the dmfia ceafiitua,* daav tssvea de *faficintiEnt Jeraritatihat fnerit preenfm.* D

Qpibua omnibus atrentb, qu* indubie vers funt, evidenter apparet, quod Screniilimus Rex Romanorum, et slit pnetenfi nuncii dide Congregationis Cooftantienfis a Domino noAro Papa refponfum efficaxhaboenint,nec non aperitionem A oblationem viarum de pradicarum falubrium Îro dida uolooc Ecclefi· ominenda : Er, quod, fi one icandaliuti receflernor, eorum fcandalum non eft imputandum Domino noOro Papa.

Sed veniendo ad conchifionm requisitions prwdid*, refpondet Dominus nofter predidus, quod renunciare papatui fic (impliciter, ficut petitur, non debet, ficut late (aperias eft dedu&um; fed paratus eft renunciationcm facere de fuo jure papatus, obfervau omni via ex uradicis fupra inicnia, rd alia jafta & rationabili praftka , quant nunquam exeluCt, nec intendit excludere, prodidi unione cooicqucnda flu.

Seniter ctfie reyûfitinii feBet pn perte prermS-m dtëh D. N. P. n Ctftiliben per xii. efniexietertt sou. *die ne^u Newnhrit.* M><'

Beatiffime Pater. Supplicationi* et requifitiohi Jadis, flte. *E»tet fepe»* 9*. *cit. ed ert.* 64.

Rtfpe^fie Petri de imt xvi. die ittetft Kownhrit ed fecmden recnifitinem fupre 'pneutee jcriptm.

Cum per ultimam fcbedulam, ex parte fan didimi Domini notlri Pap* Benedidi XIII. Sereniflimo Domino Fcrdmando Regi Araeonum die t*. Novembris anno Domini 141$. prefentatam, fic incipientem : *Vt eppenet veritetie pnctffiu (Jc.* fuppiicaiioni et requifiiiuni Regiis, ejuldem mends et anni, pr*(: mars, incipientibus *BeattJ^aee Pater. Caat aegptiaae ectirpatin/i fcbtfaeatu be.* jufte et iuffiikmer iatisfadum fit, evidenter apparere poteft cuilibet imuenii. NcC videtur neccftatium, ad (upplicatiooem et requifittonem, dic 14. ejufdcm mentis et anni in Coqmlibcro Eincnfis d œccfcos pnefenratàs, in qusuiura cum primis fupplicaiionc et requifuione concordant, pro nunc aliud refpondere, fed fufficti ad ich.dulam pr*did*m remittere, in qua idem Dominus Papa de et cum coofilio fiairum Inorum Reverenjiilimorum in Chrifto panum, Dominorum Cardinalium, ct aliorumt Piclaiorum , et fcientificorum virorum, fupplicat ont et requifiioni piatdi&i Re ›is rationabiliter iatisfecit . E«μγ. Vi» C

Jo quantum veto et fupplicat'oni et requtfi. t'Oni predidis lubjungitut *preteflatie de fare aniverfalit Eccl<fia* flee, buic proteftationi idem Dominus noder, ut ponitur, non conlentit. Quia nec jure nec ratione fulcitur. Immo ipfc, cui ex offi. io incumbit omne jus univerfaJis Ecckfic defendere, et animam foam pro illo defendendo ponere, proteflatur pro fe, et ipfius Ecclefi* nomine, de fuo et ejuldem Ecclcfi* interdie, et de jure ipfius Ecclefif conlervando, ac de providendo, fi opus fu<rit , per Conftitutioncs faftas ct fiendas, pro illius auâione et defenfiooe, ci per remédia juridica, neceflana ct oportuna, nec non per pœ*as fpiritu.les et temporaire contra quaicuraque pertonas cujufcumque ftatus et condition'! exiftant, contrarium alternantes, aut cia in attentando bujufmodi dantes cunfilium, auxilium, vel favorem, eiiamfi Cardinalaïus, Patriarchal!, Archieptfcopali, Epifeopali, Imperiali, Regali, aut quacumque alia Ecdeiiaftî. ca vel mundana pr*fulgeant d'gnitate.

Et quod in (uppiicatione et requifitione prç. diftis receflus Domini notlri a villa Pcrpiniani tangitur, et pro regreffis ad eandem villam idem Dominus noAcr per fupplicanrcs requiritor : Refpondet Dominus nofter prçdiâus, quod cum ipfe, quia ad villam jam didam pro mutua vifiooe inter ipfum et Regem Romano· um fiends ad traâandum de pace et unitate EcclefiX fe venturum promilcrat, die inter cos convenur^veneru, et tn eadem villa ulna afflignatum tennimim adventum didi Regis Romanorum ad Narbonam per *if.* dies expeftaverii; Et abinde. adveniente diftoRcge Romanorum ad iff ..«λ villam Perpiniani, de unione Ecclefi* cum eo traftarc intepent .· Pr*diâufque Rex Romanorum ab ea tradatu rupto receffetit, ct poftea idem Dominus noder non fine E

anno CHRISTI 1 ' tur, in eadem villa per plores dies refoderit: Prjfdiauj Aragomun mirari non debet de receffu, fibi per enodem Domioum noftrum per antea intimato. Nam etfi omni tempore, et io omnibus caufis deceat Romano Pontifici ad libera pervenire Concilia, ct ipfius in nullo vacillare judicia ', ifto tamen tempore, et in tanto negotio, ubi omnimoda libertas requiritur, necriTura fiunme videtur, quod in tali loco nef;otia pertractentur, io quo ipfc ct tota curia ua fruentur omnimoda libertate.

Et cum idem Dominus nofter adhuc non pervenerit ad locum, ad quem pro perfonc lue fecuritate ire decrevit, led adhuc fit in via: /* piopterea omnibus aliis, in fupplicatione et requifirione predifti Regis contentis, fiogularitcr rdpondere non poteft de przfenti. Sed poll-, quam ad locum deftioatum pervenerit, ad omnia ibidem contenta , fi diftus Dominus rex Aragonum pro habenda pleniori refponfione miferit, rqtiooabifiter auxiliante Domino refpondebit.

Reqmfilio D. Regit Aregemm, Cefiellx, & A>-vxrrx, CexHieter eerxadem, Cerdt-iMtiiar in Cequiüken cxm Petre ei^ffientiint xii. Novetnir/s.

M . Cum Sereniffimus Dominus Rex Aragonum cum Ambasiatoribus Illuflriffimoram Regum et Principum Caftcll» et Navarr*, et Fuxi Co-C mite, et aliis *pluribus obedtenti* fan&iiimi Domini noftrt Pap« Bencdifti, in villa Perpiniani congregatis, inftiterit ct intenderit vigili animo, quantum potuit, circadireftionera negotii unionis fanfta matris Ecdefiae, fupplicaodo continue, et cum debita reverentia requirendo faoftiftimum Dominum noftrum Papam fuper ceftooe per eum fienda, ct aliis utilibus, ac commodis & opportunis ad cooiequendum unionem jam diâam: Et durantibus fupplicationibus antefaftis Dominus nofter Papa rcceiTerir a villa Perpiniani , & voa Reverendi Pai.-> pariter cum eodem: Prrientiaque veil tarum paternitatum pluribus cx caufis in hoc negotio fit valde neccftaria fic utilis in dkla vil-D la Perpiniani, ubi de negotio dide unionis tradatur , & continue tradabitur .' Joannes Raymundus de Phno, Booovatus Petri, Legum , & Peru* de Serra, Decretorum Dolores, Ambaxiatores, & procuratores didi Domini Regis, ex parte Sereniffimi Domini Regia praefati, cum inflantia, quanta poliunt, vos rogant , & cum debito honore, pro interefle univerialis Ecclcfiae , & alio quocunque, quod ptztendi poteft, requirunt, quatenus redeatis illico ad didam villam Perpinuni, fit conventatis cum dido Domino Rege , & Ambaxiatoribus Regum , Principibus, Praelatis, & alita perfonis ibidem pro dido negotio congregatis , fit interveniatis tra&ando, ccmiulendo , operan-E do &, exequendo ea, quas erunt neceflaria, utilia, expedientia , fou etiam Opportuna ad didam unionem coofequeodam.

Altas enim cum debito honore proteflantur de omni jure univerialis EccleGa:, d alterius, cuius interfiu

*Refixure Cerdixadiene Petrt de Lxee diUe xiti. die, ed reqnifitiunem confimiieee de «m recedende, tfatu dxxe vtia feila jnerit in Ecritfi» , per Regner Aregonnm eijdetee j»i1»*e.*

Requifuioni ex parte Sereniflimi Principis, Domini Ferdinand! Regis Aragonum, die 13. menfis Novembris in loco Coquiliberi Elnenfie diceccfcos, f*cro collegio Reverendiflimorum Patrum fic Dominorum, facrofancbe Romans Ecclefic Cardinalium faftz, cujus tenor Gc incipit: C«w Strenijjueetu Ztatuater Rexficc. pnχαidi Domini Cardinales refpondent ; Quod , oum laedaiiimus in Chrifto Paher, fic Dominus noQcr , Dominus Benedi&ts, divina providentia Pjtmrityl. traftaodo.de unione Ec. clefic cum Rjggb Romanorum fe in debita et jufta ratione potuerit , et pnediftus Ro^Romanorum rationabiles prafticas, âd uniooçm EccleGe veraciter conlequendam per eundem Dominum noftrum oblatas, noa acceptaverit, pcc aliam vel alias rationabiles difto Domino nollro aperuerit, immo tradam* rumpendo A villa Perpiniani recefferit, & pratdtdu* Dominus noder ex juflis caufis a dida villa receflorit ; Predifti Domini Cardinales debitum foum fecerunt, foquendo luupi Dominum , nuncii Chrifti vicarium, caput ipforum fic totius Ecclefi« militantis. Et fi contrarium feciffent, Deum graviter ofteodilTent, fit fidelitatem , ad quam tenentur, minime obfervaftent. Ex eofea. MΓ.

lu quantum vero requiruntur , ut ad prsrdiôim villam Perpiniani rçvcrtantur, adtradandum & CQOîuJendum, operandum fic exequcndum cum Dominis, Rege & aliis , quae eruet neceJaria Ecclefiz unitati ; Refpondent » quod ipfi cum Domino nolito Papa in prcdiâa villa Perpiniani, quamdiu ibi fua fuit fanditas , refedetunt, conliliis luz ianUuatis continue adherentes, ft ibidem dido Domino Regi eis aliquid circa negotia currentia dicere plicuiftct . Nunc autem eidem Serenitati refpondent, quod, cum non deceat a capite membra difecdere^ immo Juxta Scripture facre fententtam membra Iuum debeant iequi caput, ipfi eundemDomi» num uoflmm noo polTunt nec debent dimittere , nec ad eandem villam Perpiniani reverti.

Et cum dicitur, quod prsefentia diftorum Dominorum Cardinalium fit ibi valde neceflaria fic utilis in hoc negotio ; Refpoudetur, quod rami fradi ab arbore frudus germinare nou poffunt, et a fonte rivi prwcifi arrfcunt fructificare. Itaque fine Dmbido noflro pncdi&o non poffunt,

Proteftationi autem difti Domini noflri Regis cum ejufdem honore non confçotiont. Immo ipfi, quibus poft Papam principaliter incumbit pro juré univerialis Ecclefisp proteftari, fuo ct univerialis Ecclefic nomine proteftantui meIioribus , via, modo, et forma, quibus poffune, de Domini ooftri, coram ct ipfius umverialis Ecclefut interefle.

ilrftqliM *per Regem efrxgemtm Prelttu* m *Ceqxiliken feEle xiii. Nevembnt.*

Fbrdmandtu Rc. Reverendis et Venerabilibus in Chrifto patribus, tmiverfie et fingulis Archicpifcopia, Eftfcopis, ct aliis PrsUtis, intra Domini noflri dominium coaftrutb, falutem et dile&iooem. Cum dos , cum Ambaxiatoribus Illuftrtflimorum RcguiuSft Principum Ex «oda* Mf.

ANNQ CHursn -Cafteli* et Navarre, ac Comite Fuxi, et aliis A pluribus obedienti« fandtââmi Domini noftri Pap* Benedidi, in villa Perpiniani congregatis, infiftamus et intendamus vigili animo, quantum poffumus, intendimus et vigilavimus circa diredioоem negotii unionis fande matris Ecclefi*, fuppikaodo continue, « cues debita reverentia requirendo fanfttftinKim Dominum noftrum Papam pr^idum fupay ceffiooe per com fieoda, et alits utilibus » aç commodis fle opponents ad confeqneodam umonem jam didam : E< durantibus fupplicationibus autcfa&is, idem (andiiTimas Dominus noftef Papa recefferit a villa ejufdem Perpiniani; Et voa pariter eum cudem: Prefeeriaque veftra pluribus ex caqfis ifTboc negotio iit valde neceflaria ct B accommodata fu dida viUa Perpiniani, obi de negotio « preparatories did* unionis tradatur €t continue tradabitur : ideo voa rogamm, requirimus, et etiam exhortamur pro interefle univerfalia Ecclefi*, flt alfo quocumque, quod pnateodi poteft- flt poftit, quatenus redeatis illico ad didam villam Perpiniani, & ibi convenientes nobifeum; flt Ambaxiatoribos alioram Begum, Principibus, Prwlatis, Comit*, et aliis perfonis, ibi ia predido negotio et pmparatoriia congregatis, et interveniatis tradaqdo, confidendo, operando et exequendo ea, qu* erunt neccflaria, etilia, expedientia fe* etiam opportuna ad didam unionem confeqoendam. Alias proteftamur contra vos. de omni C jure univerfalisEcclefi*, et alterius, cujus interfit, et quod poffimos procedere ad remedia debita in pradidis. Datum in villa Perpiniani, ft propter indifpofitioneQi perfooc ooftr* fignatum mana noftri Secretarii, die 12. Novembris, Anno Damini 141 j. Paulus Secretariat.

Ad hanc requifitiooem Preiati non refppnderunt, cum pro majori pane ad Plerpinianom redierunt, illis exceptis de familia Petri.

Capi ttrtia Û ηψ^îηii, faBa Pttn it Lma, ai ttiniaut, cx fartt Rt%it ^ragtauat tfft.*

folum ftc. *ut fufra iu Stffiaat ÎXX11. ai art. jy.*

*Cf*a ficuuia tJ ultitaa rtfuifitianit, faBaCariiuabtu» Pttri ia Laaa,* yasd redfrvttf *ai latura* Frrpsauas, m* *traBaaia it fact&uw-•t Ecclefia,*

Com per fcreniflimum D. Begem Arago-•um, feu per Ambaxiatores dt procuratores ipfius, 13« menfis Novembris fade fuerit parernitatis veftrorum reverendorum Cardinalium, io villa Coquilibcri tunc exiftentiam, cena requifitio, ut illico rediretis ad villam Pcrpiniani, ft ibi conveniretis cum dido D.Bege, dt Ambaxiatoribas aliorum Begum, Principibus, E It Prelatis, dt aliis perfonis ibidem pro dido negotio congregatis, dt interveniretis tradaodo, dt confidendo, operando dt cxcqocodo ea, qu* edent neceflaria, utilia, expedientia, feu etiam opportuna ad didam unionem confequendam. Protcftando, fi dida requifitio nullatenus impleretur, de omni jure nniverfalis Ecclefi*, dt alterius, cujus interfit: Et vos* Bevevendi Patres, preces dt rcquifitiones jam didas non coraveritjsadimplere, praetendentes, quod ut membra a capite non debetis difcedere, «amo illud· oamioofequi, inferendo, quod idea non poteftis D. N. Papam dimittet-, nec addidam villam levanti, allegando alterius, quod rami fradi ab arbore germinare non poffunt, ft * fonte rivi prccifi ftatim arefcunt fltc· pio. ut io ierie veftr* rcfpoohonis h*c latius exarantur. Unde, cum caput vcftrum & omnium ciTentiale principale iit Chriftus, & iua Ecclefia tanta utque nunc fuit tribulatione ncfaftdi fchifmaiis obfufcau ' Ille etiam ut fqmmua Deus omoipotcoa eft propitius iota mente ft vitibus cordialiter diligendus, flt illi, ut indubitato capiti, fu* Ecclefi* decent membra accedere & uniri, quocuoque alio impedimento abolito, dt ut arbori falutifer* tanquam rami procedentes ab «illa fe figere totis conatibus atqua poffe Ad illum etiam ut verum fontem, a quo deflillant rivi grati* ft dulcedinis gloriofc debemus flexis genibus flt proftrari ore aperto recurrere, ut fitientes exiirppttocem fchifmacis flt fandam utyonem Ecclefi*, fua merçede pia debear fatiare: Pro tanto Kaymondas Xatmar miles, dt PetrusBafteti legum Do$or, Confiliarius, Ambaxiatores ft procutaroro Scrcntffimi Domini Regis Aragooum, qui cum Atnbaxiatoribus aliorum Illuftriflstnorum Begum dt Prfocipum, Principibus, Praelatis, * aliis perfonis, in dida villa pro dido fando negotio congregatis, ut didom eft, dt cum iandiflimo Domino noflro Papa, quamdiu pr'lens fuit, dt cum llluftritTuno Bornaoorum Bcge, & reverendis Patribus ft aliis perfonis, huc miffis per CongregationemCooftantieufen), tradavit ufquc nunc, dt continue tradat de ncceftariis ad oircdionetn fandiffim* unionit.· Cum didus IIJuflndimus Bcx Bornancrum, dt al sr iam didç perfon* de Congregatione Conftanticnfi prefeotes in civitate Narbooenfi adhuc per fuos Ambaxiatores continue tradant, ut infillanr in dida villa cum D. Rege Aragooum dtcum aliis prasdidts dt fuo confibocum omni diligentia, apertoque animo pro booodc concordi remedio, compendiofo dtdirednroad extirpationem fchilmatis, ad perveniendum ad fandiflirnamunionem: Vos,Bcv.PP.dtveftrum quemlibet, non dcfiftendo a precibus, ft requiftionibuj jam fad's iterum, d iterum ggminatis vicibus, unanimiter exhortantur, ft cum debito honore requirunt, quaternis pro Dei fervit», & telo fu* fande Ecclefi*, pro exftirpatiope didi pefbferi fchifinatrs, ft perveniendo ad beneficium unionis diutius concupite, omniaA flugula contenu, requifitiooibus, non obftaniibus veftris refpoafioaibaa, obligati : ft nihilominus, quiaSS.D N. Papa, licet fupplicatus, ft cum reverentia requificus, noluit clare facultatem ft poteftatem alicui, feu aliquibua perfonis convocandi Generale Concilium, ac audorixandi, approbandi, ft confirmandi per ipfum Concilium peftgenda, ft cetera alia faciendi in dida requifiifooc contenu : Didi Ambaxiatore* & curatores nominibus antedidis Voa Bev. Patres, quatenus, ob nolentium didi fandiftimi Domini noftri Pap*, didam convocationem Concilii generalis fupplicatam & requifium, fub illis, modis ft formis, quibus fupplicata ftrequifita extitit a didp fummo Pontifice, pcrfbnalitcr, vel per perfixusfufficicnti fuper his potcftate fuHuius, illicdi propter mor* periculum fadentes, rcalitcrjmpicatu. Alias didi Ambaxiatores nominibus quibus proreftxntur de omni jure umverfidis Ecclefi*, flt alterius, cujus interfit, & de recurrendo ad remedia debita, juridica ft pcnnifta..

Otf-

Rtfafit Pttri Λ» Lut ad diAaatttrtia» b
-&-*- rtfnfiiitttm ftr Rqtia*
^ragmrm faBaat.

cÆSv cnRtsn Mι.

Antequam refpoodeatur fcbedul- Domino noftro Pape Benêdiâo XI11. noviter oblate Panifcola,'aliquid eft dicendum fuper fchedula in Coquilibero Elnenfis dkrcefeo* 13. menfis Novembris proxime lapfi (jbi oblate per pretenfos Ambaxiatores, nuncios fit. procuratores SeremiTimi Domini Ferdtnandi Regis Aragonum tenorisfequentis: BeatiffimePater,Supplicationi ficc. Nam etfi eidem Dominus nofter Papa fstisfecerii per fuapi refponftvam febedubrr incipientem : Cum per ultimam ichedulam ficc (inferatur) Refpondere tamen plenius, fi requireretur, fibi refervavit, ex quo perveniffer ad locum, quem decreverat prd fecuritate perfome fus, ut in diâa refponfiva fchedula continetor. Nunc ergo, ne arguatur, abfque refponfione faifife aliud prntermiffum, fuse adjicit refpoofioni, quod via feu praâica prxttoG Generalis Concilii, dc quo fit jnentio in fchedula fupra, juxta fcilicet obedientiarum Domini noftriPapae, fit olim difti Grrgorii, fic didi Joannis, a(Tumenda feu acceptanda non videtur. Nam de fit fuper hac via, per quam catholici cum fchifmaticis unirentur in unum perverfum Concilium, multi periti in Theologia fit jure diveda ficcontraria opinantur. Unde tali altercationi fic varietati fubmittendus non left Ecclefic univerfalis ftatus. Nam poft rem faâam, -multorum confcientic non quiefcefent, immo in dubium verterent, an unio Ecclefic, per quam fideliutp animi acquieicant. Maxime, quia qualifcunque, colorata, fiâa dt verbalis fieret acceptatio de convocatione, que fieret per Dominum noflrum Papam, vel in -vim fur commiffionis, & de auftoritate fus qua praftarctur agendis in drfto pretenfo Concilio: Poft diâam omnem teceptatïonem, fperandum effet indubie, quod multitudo illa, qua hodie refidet Conliantir, quz aut in prrtenfa auftoritate diâi Joannis, vel fui prrtenfi pipatus, aut fub quadam prattenfa auftot itare, quant dicunt univerfalis Eciiefir, diu perduravit, ac hodie perdurat, & cui hrmiter fit fine adjeâione ullius conditionis innititur, diâam prrtenfam auâoritatem a fe noti abjiceret, immo in illa perdnraret, fit illi foli de faâo fit realiter inniteretur in agendis: Effet etiam fpersfidum, quod perfonr obedientes Domino noftro, fi ei libertas dt fecuritas prrbcretur, innitereniur firmiter auâoritati Domini noftri, aut fui pspatus, dc quoque de perfonis diâi olim Gregorir, quoad luam praienfam anftoriialem. Undê fequercrtur, quod qualifcunque effet edor fie fidus & verbalis in eadem Congregatione, in qua ad veritatem rei maxima effet animorum & voluntatum divifio, abfque (atque) fciffura circa praetentas auftoritates fic capita.

Attendendum eft etiam, quodpcriculofaeffet Ecclefic diâa via, feu praâica diu prctenfi Generatis Cpncilii. Nam, cum Congregatio illa hodie Conftantic refidens, poteftatis plenitudinem verbis fit iaftts fibi ufurpet, fit fi poffet, papalia, dc quscumquc pofitiva jura fufpcndere dc tollere opinetur, dc fic etiam in dtverfis fuis pronunciatlooibus in faâum deducere attentavit: Prciumere fic timere oportet, quod ex dido prrtenfo Generali Concilio, qbi voces eorum, qui funt hodie in diâa congregatione Coailanticofi, propter coram multitudinem praeponderarent, nullus bonus exitus refultaret, fed papalium pofitivorum jurium fubverfio, que multa ratione fic maturitate fuerant condita, & ftarus univerfalis inordinatio inde procederent, & damnabiliter fequerentur.

ANNO cmum

Preterea, quamvis in fchedula prwmfierta nominatio expreffa loci non fiat, pro tenendo diâum prstenfum Generale Concilium» fed difpofitionem elcâionh diâi loci Regibus, Principibus, & aliis de obedientia Domini noftri\ nefcitur quo jure, refervet acfi nil ad Papam pertineret denominatio loci hujufmodi caius, ut diâa convocatio effet fiends; Rei tamen veritu, ut a multis dicitur, fic fe habet, quod propofitum dc incentio Sereniffimt Domini Ro> gis Aragomim eft, quod diâum prrrenfum Concilium teneatur Conftantic provincie Mdguntinen Gs, & Gc eft deliberatum per ipfum fit quofdam alios, volentes in hoc condedcenderc voluntati Domini Sigifoundi, Regis Romanorum. Cui tamen teftis fit Deus, quod difta civitas Conftantienfis non eft tuta, Cècura & libera ad traâandura & concludendum negotium unionis Ecclefiafticsc, nec poflet Dominus noller ipiam acceptare fine Dei offenia, fi -fequentla attendantur. Eft enim certum, quod civitas Cotiftautienfis eft iub potentia & Dominio diâi Domini Sigifmundi Regis Romanorum, Domino noftro inobedientis: Vuofimile eft, quod voluntati ipfius contradicere non at> dirent perfonae diâi praetenfi Concilii, fic fruerentur debita libertate, maxime, quia cx relatione fide dignorum habetur, quod didiu Rex Romanorum ad fisum extollendum imperium appetit, fic intendit ftatum papalem applicare certe nationi, fibi magis favorabiU fit obfequenti, ut quodammodo etiam papatui dominetur. Et ficut a multis perfonis diâso Congregationis, fic aliis afferitur, exiftentibus in diâaCongregatione, non fuerunt jn libertate, prout nec hodie funt, immo, ut dicitur, multos ipforum oppreffos minis, exafperationibus, fic terroribus didi Regis Romanorum oportebat defeeudere ad ejos voluntatem fuper negotiis, que traâabantur in Congregatione predid>, neque fuper his debita fervabatur libertas, Oh quod perfonx dift* Congregationis, non reputsntes, fe effe in libertate, dc Conflantia fugerunt. Ex aliorum etiam fide dignorum relatione habetur, quod multi didat Congregationis proteftati funt fuper loci mutatione pro tenendo difto ptetenio Concilio, reputantes, diftsm civitatem afin effe ad boc tutam, liberam fic fecuram. Qpod vero fufpefta fit *diâa* civitas Conflantia, vel locus alius fub potcftate vel dominio praefati Domini Sigifmuadi, telles funt exempla eorum, quae circa Balthaffarem de Cdffa, nunc autem Papam *Joannem* nomihatum fic reputatum, faâa iuω, quem, non obftantibus quibofvis faJvts cooduâibus, eidem preftitis per diâum Regem Romanorum, tenet Rex ipfe carccri mancipatum. Poffcnc etiatp exempla quaedam alia ad propofitum allegari, quae pro nuuc ex honeftate orntffa fuis loco et icmporc, fi ncccffe fiicrit, detegentur.

Tamen, ne liceatur, quod ex relatione multorum habetur, diâus Rex Romanarum irueodit, atque vult, ut Papam Gbi faventem obtineat, ut cusu ejus obfequio fic favore poffit Italram fuo fubjugare imperio, fit inultas Ecclefias temporalitatibus multis privare, quas praetendit ad diâum Imperium fpcâare. Unde,

prout

ANNO CHRISTI

prout atteritur, non fine grandi myftarkfdidus Rex Romanorum mutationem kci fugit fc abhorret, neque perfonis facientibua fibi mentionem de didi loci mutatione patienter praebeat auditum. Defirdus autem Ubertatis loci quantum periculum, fcandalum fc errorem producat, nemo fanas mentis ignorat. Ea eaom, que ibi fierent *ettent invalida atque nulla, fc ille, qur dc novo crederetur aflumtus io Papam, non effet Papa, fed intrafus.

Quibas omnibus confidcratis, Chrifti fideles fc unionis Ecclefie relatores videre poffunt, quod via, feu pradica aperta in predida fchedula» non induceret unionem, fed errorem, nec daret pacemv fcd diviftonem majorem, non utilitatem afferret univerlali Ecdefic, fed augeret dtferimen, & per confequens ad coniequeodam fc exquirendam viam feu pradicam Dominus nofter Papa non poflet papatu cedere fine divina offenfa. Avertat enim Deus, quod viaccifionis, ad finem, caufa querenda unionis acceptata, per eam irreparabile damnum miniftretur univerfalis Ecdefia. Sed paratus eft Dominus npfter renunciationem fpeere de fuo jure papatus, obfervata yna ex predicts per eumapertis fc oblatis Perpiniani, vel alia jofla & rationabili, quam nunquam exclufit, nec intendit excludere prodida unioneEcdefiaconfequenda.

Veniendo confequenter ad fchcoulam iocipientem.· W. *It ieetiffiere Peter. Pre ferte Sernûf-jSetenet Argu* tTc.* Dosnino noftro Pape noviter oblatam Panilcola per honorabiles viros, RaimundumXatmar, militem, fc Pctrum Baflet Legum Dodorem, prafentes Ambaxiatores, nuncios fc procuratores Screniflimi D. Regis Aragonum: Idem Dominus noAer pro refponfione ad ipfam dicit & reiterat, & pro didisfcreiteratis haberi vult hic omnia, qua fuperius dida fc refponia funt ad jjntdidam litteram fibi* oblatam in Coquilibero.

Ceterum, quia it) dida fchedula noviter oblata Panifcola, atteritur, elcdtooem futuri Pontificis ad illud, quod ipfi dicunt, Generale Concilium pertinere, mirandum eA, quod ifta dicuntur, cum per aperta jura & Generalibus Conciliis edita eledio Papa ad coetum Cardinalium pertinere dignofeatur. Qua quidem jura tolli potte per didum pretenfum Concilium» videtur fundamento carere.

Ceteram, quia dida fchedula reprehendere nititur reccffum Domini noAri de Perpinmno, ideo Dominus nofter adjicit ad predida, quod caute didi receffus, quas allegavit io Coquiibero io dida fua fchedula refponfiva, vera funt, fc non funt fidi coloris, immo carum veritas magis detegitur per ea, qua contra ipfum attentata funt, fc quotidie attentantur.

Praterea Dominus nofter ad. intimationes fc ^rotcftatiooes contentas io dida fchedula fibi oblata Paoifcola refpondet, quod eis non confentit, immo diflentit, fc contradicit, fc credit, fe intelligere, quod illa pracenfi remedia, in didis iotimatiooibusfc proteftationjbuscontenta, comminantes ipfi intelligent. Habet tamen D-N. Papa ex fide dignorum relatione, quod multi malevoli fuggefteruat, fc etiam fuggerunt Serenilfimo Domino Regi Aragonum, fc ipfum pro viribus nitantur inducere ad fubtrahendum obedientiam Domino noftro, fc apponendum manus fa bonis carneos Apoftolic* & Eccleﬁ» pertinentibus, fc profequendum conventionem de hac obedientia cum obedieotia Confiaistienfi in unum quod diditur Concilium Gcoetate, fc faciendum perfecutionetn^ontra Dominum noftrum, juxta conceptum didorum malevolorum, volentium fuper bis condcfcendera votis didi Regis Romanorum. Novit autem Deus, quod ifta non poflunt dici remedia, fed injarte & diferimina, & ex eis, fi fierent, quod abiit, non unionis, fed erroris fequeretur efledus. Unde cum Dominur nofter rogat, fc hortatur prxfatum Sereniflimum Dominum Regem Aragonum, dc alios fupra didos, ac per vifccra mifericordi» Jeiu Chrifti inftantius, quo poteft, requirit, quatenus compatientes Ecclcfi», Chrifti fponfn, a tantis ceffenr fccodelis, que nedum licet facere, fed nec de ipfis ell comminari feu proteftari: Et nihilominus per didum Sereniflimum D. Regem Aragonum, FO >rega«, & ceteris, que a dido D. N. Papa tenet, in feudum, eidem Domino noflro juraméntis 'fidelitátis fc 'homagii, qu fibi fooaliter preftitit, valde tenetur ^aftridus.

Nec modus ifte, qui contra Dominum noftram tenetur, eft remedium ad obtinendum unionem, immo ipfum nimium difllicultat. Nam quncunque fierent per Dominum Papam circa unionem Ecckfiasq flantibus talibus etreumflantiis, que utique notoriam impreflionem inducunt, fufpe&iva reputarentur per Chrifti fideles, nccpoflcnt per ea ipforum confcienttaquietari.

Alias autem, fi difta exhortationes & requifitiooes non pervenerint, proteflatur diftus Dominus nofter de omni jure luo, & fua papaiis dignitatis, fcemni jure univerfalis Ecclefia, fc de omnibus conftitutionibus apertis, fc quibulvis aliis juribus editis contra talia facientibus, a fignanter dc Conftitutione per didunt Dominum noftrum edita Mallili», fc penis ni ea appofitis.

· Per praedida tamen non eft intentio Domini noftri Papa, prosecutionem dimittere negotii unionis. Immo ad Concilium Generale fu» oledientia, quod de pratenti durari, convocator prelates fu» obedientie abfentes, ut ad didum Concilium veniant per totum menfem Februarii proxime inflantis. Cum quibus una cum aliis, qui erunt in Romana curia in difto Concilio, fuper contentis in icbedula per didos nuncios fibi oblata, fc alias deliberare vult, quid rationabiliter facere debeat pro Ecclefi» unione.

Et quia aliqui obloquuntur, quod aliquas comminationes faite funt aliquibus Pnelatis, idem diâus Dominus nofter rogat, hortatur atque reîuirit prefatum Seceniflimum Dominum Regem tragooum, quod minas ceflare faciat, quantum cum eo erit, ne modi talesferrentur, qui Pnelatis, qui a dido Domino noflro fuerunt ad didum Concilium evocati impedimentum erunt, quo minus ad illud venire valeant, fc eidem Domino ab eis libera confilia^provenire.

Verum, quia ad didi Domini naftri auditum pervenit, quod aliqui ei infidiantes & etnuli, ex ejus verbis five icriptis pravos fisnfus &alienu extorquent fententias, linguafque fua» (acuentes) in malum, afferuerunt, quod aliqua dida feu feripta Doftini noftri Papae a veritate & dodrina fidei catbolicç deviant, dubitatque, an Sereniflimus D. Rex Aragonum aifeveratiooem prsdiâam audiverit' Idcirco & alias didua Dominus nofter Papa procellatur expsefle, quod fi aliqua talia, quod abiit, unquam verbo vd in feriptis dixit, feu in futurum dieere ipfum contigerit, illa cafct, irritat, & aunullat, fit vult pro callis, revocatis, fc annullatis haberi, ipfaquc facrofand» Ecclefi»

■elefi» catitolic» denuntiationi fubmittit, cfttri-A
anno que fe patatum, fi fibi intimentur feu
»R,STI gocotuf ili*» Ψ*· pnetenduriirur, (eu in polieram portendentur a veritate ft dpdrina fidei Catholic* deviare, fi tamen talia dixerit, leu in pofterum per eum dici contigerit, quod non dubitat mentem fuam fuper iplis taliter declarare, quod evidenter apparebit, & revera fic eft, fu» intentioni; non fuifle, neç efle, de* viare a reda fide, feu catholica veritate.' Requirens idem Dominus nofter norarium ft notarios, qui inftrumenrttm rcc ierunt de prrfentatione dide fchedulz fibi oblatx Panilco!», ut illud abfque przfentis fchedule infertionc non claudant.

Epiflola Arcbtepifcopi Narbonepfit Cardinale! m Conftantiepfi Concilio prafentei de rebus BenediBi XIII.

Bs Ckrrtta. "°. Reverendiflimis in Chrifto Patribus &.Domink meis przcipuis, Dominis Dei gratia Joanni Oftienfi Vicccancellario, Petro Cameracenfi, GulUelmo S. Marci, Antonio de Citalanço, ft Amadeo Salutiarum, S- R. E. Cardinalibus. ,

Reverendiflimi Patres & Domini praecipui, prsmifla recommendatione: Novilfitne per unum iervitorem Archiepifcopi Tolofani fcripfi Paternitatibus veftris Reverendiflimis receflum Domini Petri de Luna de Perpiniano apud Co-C cumliberum, ubi continuo remanierant quatuor gale* fu*. Poft cujus receflum venerunt. Immediate fequenti, qu* fuit decima quinta hujus, Dominus Rex Aragonum ad eum milit viros iolemnes ad requirendum eundem & pioteftaodum, ut in fchedula hic incluta, proie & fuerunt antequam galeas afeenderent. Quibus per ipfum de Luna auditis, in eficdu eidem refpondir ut fequitur: *Domini, l'or bene Vonoritu. Anlivi qaa vor dixiiiir. Ego vo lo ad S. Mottb^wi, ad qttem locxo» curiam meam franfinit: Ibi deliberabo eam meir fratribut Dominii Cardinaiibm Ü aliir. Et deinde refpondel bo Domino* Argi, *qui* ooj *mifit.* Et fic ab eo receflerunt. Eadem autem die circa iulis oc-D caium intravit galeanu. Et in portu manfit tota illa node. Sabbati aurem mane velis tentis navigavit. Et dicitur quod vadit Panifcolam. Cum eo vadunt quatuor fui Cardinales. Qyintus autçm, fcilicet Dominus Parer Ranati vocatus Tololanus remanfit in Perpiniano, fenio & infirmitatibus confradus, eum tamen iecuturus, quamprimum equitare poterit. Multi Przlati ft alii un Perpiniano tunc exiftentesfecuti funt, aliqui per mare cum eo, alii vero per terram. Et quia Domimus Rex Aragonum dixit quod volebat procedere ad fubtradionem obedientiz eidem Petro de Luna flendam, Domini Ambaxiatores facri Concilii redierunt apud Pcrpiniauum ad protequendam E didam materiam. Inftat etiam przfatua. Rex Atagonum, quod Dominus Imperator illuc redeat. Qui hoc facere deliberavit, dummodo per ipfum Regem aflecuretur, quod infra certum terminum taon longum fubtradionem factet, & poftea parti noitr* adhzrebit. Nec ajia occurrunt mihi nota. Paternitates Vettras Reverend, confervet altiflimus. Scriptum Narixjnz, ai. Novemb.

Vefler Frater Archiepifcopus Narbonenfis ft Sand* Rom. Ecclefi* Camelarius.

Jocobi Archiepifcopi Taronep/ii ceno Cefon it oliir Mogootibeu Confiontienfir Concilii ndHif poniem Legoti -IpaZogra *Narbone* eeoenfe *Nownobri feripta pro Cefare, Rogo Aragonie oc Conflanttenebas Legatir contra BnodiEtono JtJJJ. tU traClalibxr fnperioribnr Perpixianenfibns*.·

ANNO CHRISTI

Univerfis Chrifti fidelibus, Jacobus, mifera- Ex Ctrrata- nione divina fandz Turonenfis Ecckfic Archiepiicopus & minifter indignus. Gratia vobis ft pax a Deo ft a Domino noftro Jefu Chritlo, qui nec velamine falli, nec fidioaia palliamento decipi potcfl.

Przlati cujuslibet .Dodorifque incumbit olfi->cio veritatem propalare, ne falfis afleverationibus rei gefl» feries incauta taciturnitate fuffoectur, ac in errorum devia animi âd vera prompti deducantur. AltidimO enim placuit, me ferruhim fuum indignum ad cooperationem unionis Eccleftz fuz land* per mmtfterium facri Generalis Conflantieniis Concilii deputare. Ne igitur temporibus futuris cena feripta Domini Petri de Luna, qui Benedidus XIII. in fua obedientia appellatur, veritati przjudicare valeant, ft aliam quam vefacem opinionem legentibus ingerere, cum ipfo Domino Petro pcraâa veridice referre animus eft.

Compertum eft, devoti ft felices eonfervi Chrifli fideles, a triginta odo annis Ecdefiam Dei pretiofiflimo fanguine Filii fui acquiliram, ac libi in fponfam copulatam, quz unit.uc perpetua Horerc debet, propter aliquorum afleitionem, quorum quilibet *fe* per miniileriutn ejus fpontuin aflerebat, futile & çffe divifam, divTiionc laceratam, & pene in precipitium deductam, permittente Domino ft noftris de* mentis exigentibus. Nec enim ell reperiremalum (eu mali ipccictn, non committam dido peftifero fchilmate durante, ulque au contetrturn Dei exclusive, nor. oblervationc religionis Chriftianz, & diliolurone omnium bene vivendi modorum in flatibus quibuicumque.

Pro quo febifmate exftirpando, quamquam plures viz repenz extiterint, fcilicet Concilii Generalis, rëduâionisobcdientiarum in unum, conventionis, compromitti, difcuflionis jurium, (^uam diftus Dominus Petrus juiliuz appellavit) ft via cetfionis: Quz omnes, quamvis in fe confiderat* bone funt, tàmcn aliquç pro pter difficultatem earundem, aliç propter impoflibrlitatem, alif propter longi temporis tractum, tadquam non convenientes, nec apt* ad prefers fchifma totaliter ïedandum, omiflç ft rejed* iunt, lola via ceDonis recepta ft approbata. Qpia ipfa eft conicientiarum plenc purificativa, jufta, rationabilis, a tandis Patribus pradicata, jure Canonico approbata, omni juri confona, btevior, facilior ft expedientior.

Hanc viam ceflionis Dominus didus Petrus, dum Legationis officio in Francia fungeretur, approbavit, collaudavit, & contra bonz memori» tunc Clementem'VII. profecutus eft.

Prrtercp Dpmtni Cardinales, quorum didas Dominus Petrus erat unus, volentes providere Ecclefi» Dei, mortup dido Domno Clemente, ance ingretfum conclavia pro cleftione futura, juraverunt & eorum quilibet juravit, quod fi eum contingeret In Papam eligi, profequeretur unionem Ecclefi* per viam ceflionis inclufive, requifitus a Cardinalibus vel eorum majore parte-

Et

v · —— CHRISTI M'r'

Et quia credebant, quod diâus Dominus Pc-^tnu ^*^eret "iagnam affeâiosem ad viam* pHediâam cefsionis, eum quafi ejus inventor, approbator, & publicator fuiflet cootra paedidum Dominum dementem , ut diâum eft : Sub hac fpe, quod ÇccJeG® per eam pacem daret, ipfum elegerunt . Et epndem ex poft requiGerunt, ut per diâam cefsionis riam Ecclefi® prrdiâz pacem daret , Gcut ante ingreffum conclavis juraverat . Acceptavit ctram expoft , promiGr , juravit , arque folemoiter yorit didas Dominus Petrus pacem dare EccleG® per viam cefsionis. Immo confequenter eandem cefsioneoi , contendentibus fecum de papatu, aut»cum çjus fucceftoribus , cedentibus, decedentibus, vel e/ettis obtulit, ac reipublice Chriftianprum pollicitus eft.

Quam tamen cefsiooem nondum fecit . Qjumvis fecum de Papatu çontendentes , ille videlicet qui Gregorius XII. dicebatpr, in iacro Conftanticnfj Concilio legitime in fpiritu fanâo Congregato , in przkntia invidifsimi Domini Sigifmundi Romanorum Regis femper Augufti, per minifterium Magnifici Caroli de Malateftis, legitime ac juridice renuntiaverit .' Dominus etiam qui Joannes XXIII.dicebatur, poft depoGtionem ipfms per diâum facrum Concilium faâam „'hoc idem fcilicet cedere Ac renuntiare vfthjit atque fecit.

Non igitur reftat ad veram pacem & perfeâam in Ecclefia fanda conlequendam, niti renunciatio facienda per prefatum Dominum Petrum. Pro qua requirenda, & ipfum ad hoc inducendum, inviâifsimus Romanorum Rex prediâus, pacis EccleG® ferventifsimus Zelator , ftc qui pro ea gratiofe per triennium laboravit , perfonaliter ad Regnum Aragoni® , ad profendam diâi Domini Petri ac Serenifsimi Aragonum Regis, cum maximis expenGs, periculis ac laboribus, accefsir . Venerunt etiam cum eo Venerabiles Patres Epifcopi, Magifiri & Dodoces munero duodecim, viri utiquedoâifsimi, peritia linguarum & experientia reran decorati, *& ego* cum ipfis, ex parte prefect facri Concilii ad pacem EccleG® confiequendam mifsi.

(^ji omnes, fcilicet prsdidus Dominus Rex inviâifsimus, & legati ac nuncii Concilii prediâi ipfum Dominum Petrum pluries, diverfis diebus ac horis, ad pacem EccleG® pneftandam, primo in genere , rnotivis , praefationibus, â alleâivis multiplicibus , humilibus & grxiisimis inducere niû funt. Etconfequenter, per' expreffum, tam ab ipfo, quam a deputatis per ena . & Dominum Regem Aragonum ', Schifma tedari ner cefsiooem diâi Domini Petri petierunt , hortati funt , ftc requifiverunt rationibus efficacibus, aptis, materi® convenientibus , ftc opportunis, cum quanto poterant honore ftc reverentia fieri, ne excufationis verbum, Gcut alias fecit, aliquo pretextu aut fumpta occaGone capere potter.

Et quamvis prsfatus Dominus Petrus fateretur, fe magis quam viventem aliquem ad t». nionem EccleG® obligari , ac femper dixerit verba generalia In fui GgniGcatione opportuna ; attamen ad fpeciem coodefccndere differens , per plores ftr diverfas dilationes. exquiGtis coloribus negotium a duodecima Septembris ufqoe ad quintam decimam Oâobris feqpentis inaniter protraxit.

Et promitto, quod diâa decima quinta die finem materi® daret , fchedulam quandam , quam fecunda diedare poruWTet, illo tunc porrexit. Qu® quidem.fcbedula, prima fui infpeâione, [illegible] dealbata exiftit, ac more tabo!® vermibus corfoi® , que noviter depiâa ftcfpeciofa Videtur ignorantibus ea qu® fub piâura abfcondir* funt, rationabilis >ppàret. Qjure ut Utentia detegamus, circa lingula ejus punâa paulifper inGileodam efl .

Primo atterit, Dûmtnum Regètïr Romanorum fibi fupplicafse, quod vellet viàs aperire, quibus pofset unio haberi. Quod, pace fua Calva 'dixerim, falfitatem continet . Quia prsfaihs Dominus Romanorum Rex aperitionem nullam.petiit, feu pro eifdem fupplicavit. Sed moriendo, exhortando, & requirendo , pr®fatUm Dominum Petrum rogavit, quatenus daret pacem EccleG®, per viam cefsionis, eandem viam exprefse & Cmpliciter petendo , & de nulla alia faciendo mentionem.

Infupcr in diâa cedula offert, diâus Dominus Petrus viam quam appellat juijiti® , qu® revera dici débet difcufsionts juris , quod iple prétendit. Quàm viam *afcerii fecurioiem,* falubriorem qua faciliter videri pofsit . hac via eft impofsilulis, & per confcquens difficillima ftt quq videri juridice non poteft . Nam ipfa fundatur fuper faâo cleâionis dudum Urbani VI. qui fuit primus poft mortem bona memori® diâi Gregorii XL ultimi indubitati univerfalis Romani Pontificis. Super quo faâo inveniuntur ipftrumenta authentica penitus contraria , & depofitiones notabilium perfonarum etiam contrarie. Nam per aliqua inftrumenta & depofitiones apparet, quod Domini Cardinales, tempore quo diâutn Urbanum elegerunt, erant in plena libertate, ftc quod , antequam tumultus fieret, eleâio erat de eo jufte & debite celebrata. Aliis autem inftrumentisfic probationibus apparet , juftum metum in eleâione pnediâa intervenifse . Ita quod hoc *fchifma* uro utraque parte eft probatum coloratum · Modo certum efl ex faâo jus refultare debere. Item, pauci funt, qui teftimonium in materia prpdiâa ferre pofsent propter longxvitudinem temporis. Qpate apparet quod diâa diDfcufsioois via jufte ftc rationabiliter alias fuit rejefla tanquam impofsibilrs.

Prcterea offert diâus Dominus Petrus vism cefsionis modificatam, ut infra patebit , nullam aliam viam excludendo . Quod fi intelligat per hoc , fe omnem viam recepturum , qu® per EccleGam pro unione habenda ab ipfo peteretur, bene intelligit. Quia omnis modus, per quem ad unionem deveniri poteft , debet per ipfum acceptari, & nullus excludi . Sed G intelligat, quod per oblationem alicujus vi® alterius a via cefsionis, non requifite ab ipfo, liberatus eft ab obligatione, qua tenetur viam cefsionis acceptare, decipitur . Quia ad iftam cefsionis viam obligatus eft jure divino & humano , promifsiotie , juramento , voto & pollicitationibus, quod nullo alio modo, aliam viam offerendo non requiGtam, liberari poteft. Aliud enim pro alio invito creditore foivi non poteft.

Ceterum viato cefsionis offert , provifo tamen per prius, quod Reges & Principes Chriftianitatis , eligendo ad Papatum tanquam vero Chrifti vicario obediant, quod futura eleâio hat canonice ftc in loco fecuro , ftatina poft ejus renunciatiooem. Super quorum praâica offert dare deputatos, qui fuper prsmilsis videant & concordent. Sed temerarium profeûo vi-

I iWO CBaBTI <<M*

ridetur prafamere, quod Reget ft Principes fis- raro fnmnao Pontifici, obedienuMduabM ,Con- fcilicet ft difti Dbraioi Petri COUjuoft· , hdbeaat noa obedit*. Nam certum eft , quod Reges ft Principes obedfenti· Cqoctlii, obddire non differam. Ç^üaCnocffio obedienun, obediuM ft obediON. Nmt iuos Amboxiatoees jn Cooéilto prsfiito babbttunt, ft habettt, ft ρα Dei gratiam habebunt, Sic&jam dePrincipffm obedientfe dtti DortHoi Pctr/rationabiliter prpfiiraendum eft. Quare provifio prediΛλ bob videtur rcqofeeodc , tanquam unionis fflativa ft impeditiva , ae Schifmatis pefiiferi •otritive . Et prffertim fi imus Regum aat Principem GhriftUnitatis nollet diftam prpmiffionem inffieientem dare. Sic enim ià uniat B peribo· poteftate effet unionem ' *Ecdefi· differre*, quod multom pertculofam exifth„pfo^ter corraptaoocs, qu* datis promiifij aut remsd* fieri poflont.

Quod autem fatura eledio fiat canonice, oou erat cautio petenda. Nullo* enim vinuofas aat bonus debet dttbftare, quia, duabus obedieotin prodicta fimul confundis, fi non Gt fufficicoter ex nunc ele&ioai futura provifam , provideatur per facrum unirerfale indubitatum Concilium fic conjunftum, de quo nullo tnodofafpicari debet, quia cle&ionem futuram canonice fieri inftiroat, cum in humanis non de aliquo tantum fit confidendum in his , qu« fido» ft Ecdefi· flatum concernunt , ficut in C (aero Generali ft tmiverfali indubitato Concilio totius Ecdefi·, cui Spir. S. aJefle credendum eft , ac fandoram Patrum dodrioa tenendam.

Petit ulterius, quod in loco tuto fiat cieftio. Si per hoc loci mutationem querat, volaniarium petierit & fine ratione, diffugia querens . Nam fi odit aut non potijt Conftantiam venite, mittere poflit procuratorem irrevocabiliter confiitutum , qui eadem qu· ipfe fadurus effet explebit; AMque hoc, quod fandi Patres, qui plufqoaa per annom in diâo Concilio fuerant, graveutot mutatione loci. Maxime „',uia difta mutatio non eft peceflaria Ecdefi·, fed verius pacis cfufdem dilative , et in cafa impeditiva. Quid epim fi mors contingeret Regi Romanorum , Xel aliis diftum negotium manutenentibot/? Confiât , quod ipfa dilatio eft deftrudio uaaiis unionis Ecdefi·.

Item, Cabflaniue locos eledus, eft nedum fecurus, fed recuriffimus ; Quod per anni circulum probatum efi ; Et in tantum, quod prwfato tempore durante rumor aliquis, vis, violentia aut metus alicui illatus five fa&us non eft. Nec eft fufpicaodum , Romanorum Regem non pude aut debere fccuritatem dido loco pneftare , ft fie per indiredum perdere meritum , famam, gloriam , quas triennio laboribus corporalibus quamptarimis et expenfis gravifiimis perquifivh.

Poftremo , ficuti prBfatos Dominus Petrus deputatos petiit fibi dari per Regem Romanorum , fic etiam cooceffi funt fex foil. numero, inter quo* eft» alter extiti, et ipfe totidem fua exparte deputavit. Qii omnes in pnsfeotia novem mediatorum a Serenrffimo Rege Atagenum deptKasorum materiam in praadifta cedala comeotam difcsrfbmas.

Verem poft aliqualem difceptatiooem, pradffta cedulf declarationem petivimus dos iariftiffimi Domini Regis Romanorum ex parte deputati. Et quia fuper detlaratiooe ofiteurftatis ccdole pradift· cxpofatones fiebant, qu· A mediis aliquffui noftra cx parte vbfeba<har ratfooabilhcr impugnande, ad <pus per aliam partem reipenlum exftitit; Mediatarca pettari, prOüâis iatdleAis, rem in menibas fas receperant, feu ad fe advocarunt , quateubs fitper prolocutis mcdlaredt, ad tonorem Dei et honor» negotii. UodO pluribus diebtnr expedatiS, prdfatus Domiota Petite, qui dare ft <0ocide finem negotio dicebat *ie* velfc imponere , •oft phares pTocraftioationes, intcorionem qoam habet circa pradida declarando, ejus pradtcam in alia cedula, cujus (equitur tenori» effritas expreifir.

CHKirn

Aflerit enim primo. quod ipfe celttote pet cum fada, hac vice Romanum Pontifieem debet eligere. Affirmat enim , quod ftmdamentum ad lullificandent viam cefl&onweft propter dubietatem, qu* effe dicitur fuper jute Papatus, cx qua infurgit dubietas circa jusdtigendl Papam ; Modo penet eum eft jus eligendi Romanum Pontificem renum ; Huc autem certitudo ex dubio jure aliorum non debet reddi incerta: Item, quia poll cdfionem per ipfnm faftam rccuprrabic dignitaictu priftinam Cardinalatus, quin babebat .

Hssc Pradiea io quolibet fut fundamento roritate caret. Nam tuodaoKofutn ad jufttficandam viam ccffionia , non eft tantum propter dubietatem circa jus pspatns , fed quia ipfa via cdsionis eft expediemior, brevior , facilior, ft fola conic ientiarum purificativa, ad fodandum tam indaratum et inveteratum fchifma, et evitandum fcaodala , ica cothmune et notorium, quod quemlibet de populo afficit . Unde fi pntfatos Dominus Pettus haberet ita certum et indubitatam jui fe papata , ficut habet & Petros , pro evitando tanto fcaodalo cedere tenetur , immo Mdons cedere, fed et moni fe exponere, exemplo palloris noflri veri , primi Pap·, Chrifti beoedi&i, cujas aftio noffra eft ioftruftio. Pnerérea per adventum flatus iupremi confunditur inferior , in quo charafter non erat impreflus. Et ' fic per afftimptiooem didi Domini Petri ad Apoftolatum , Cardinalatu* fuit coofufus. Nam in Cardina» latu . ut fic et in fe confidcratO, charade/ nod imprimitar, ut notum *eft ,* et fic nihil reliquiarum priftin· dignitatis remanfit· Item, aliai fequeretur , qood Papa effet caput , et membrum aliud corporis myflici Ecdcfiaftid , quod eft abfurdom. Nam moàftrum effet , num et idem membrum , ultra nataram iofpeclel efee multiplicatum in corpore aliquo , vel ipfum pirtem Mias membri , et panem alterius aflecre, M fi pars Capitii efeet manas, et fic Ipfam eaput effet partit» caput, partim tftatUM. Rurfus ctto, quod jus Cardioalatus non amitteretur ad ddeptiooem pepatus , attamen ad Papatum et CardmalattHB pa fenteotiam facti rifani Concilii contra profatum Dominum Petram latam, omni» dignitatis expers redditus eft. Qsara nifi de nOvo habilitas ec

minum Petram tatcrfuUM cMHMi celebrate , poftqtum ad tans execrable fcbifiM pervectum eft. Er per places *ifariuf»* iffatB alias publie· dixtffc, qiaad tempore *q** defit Ur* banum pradiftûm, Ipde «rat fa pteoa liberta» te- (feod fi fic, privai*· efict feham hac vice jure pontificem Romanam cligeodi.

Uhta praftfcam prwdiftam *i· teJtM aJaU* fabjmmit pntfatos Dominai Pein· fequcntem

ia

fa mnnfais, videhrrt: And dr esqfafit *pnfa· A* Vuk ronfea—war pr
AMNO *ti Deaàai *firi Papa.Deaeiai CarOaaht teat-* compraniflârii a Cards· ooAri* eligantur

t«mcn

eMitatia fit Carüaaiu fatàa aeaùaari ,* µ

fariqf, psdrier «d *parteaefaaae : Difpefite, pati* dri/fersrô *atnraatpat Cta^naeifarieraat* csw-B ras *ai aaaat tt eaaieae ptrfeaaai agataeaiaat ai Papataat. Peflra* nsvu *ii&i taatpreatfarii ,* vidsfaer *atripat ai parta* faaat , tf pre ft , aalt aEaat rlriheait faciaat fcriU ia nUnaaa tit aaibntiài itlihrratieana per ft habitaat ie*

roupvwsi/ârferanv , *& cajaiiiht praiiOaraat iaara* partiaat: Et per aliat* aasdwr *pafauu arrisa parti eet&tari afintamta iiAanaa* de.

feaa faOa Hatiat ei^aat cearpraaifarii praiiSe-rata Cariiaali^e Deàmi aefri papa USaatper- C *fauat taaariataae : Et Matiae pef hat aeieae teaepere fiat prafntati» atriafyte eleSieau, ft·*

Peatifice iaieaiar.

Pfaâica prodiâa eft impoffibtfo, de fortca-nôoko ft civili, jute naturali, divino ft morali confatabilis. Vult enim quod unius ft ejufdem deâioois, qu· communiter & una fimul fieri debet, fiant dust eleâiooes feparatim, contra omnia· jurium intentionem ft caufam finalem deftfassis, nec hoc a foculo auditum eft aut feripeum. Voluerunt enim jura, quod eicftio fiat communiter , quatenus deâôres habeant unus alium m**ere de meritis** eiteeo-Dft di, tra&aruJnter eos **l**abito faper neccutaie ft utilitate Ecclefia, cui Pontifex debet profici, fi ad honorem Dei ft utilitatem Ecde-fi- ac bonum Chrrftianitaus allumi poterit . Ram nullus dubitat qqfa facilius inveniatur quod a ptaribus queritur ; Et fispe minoribus eft revelatum , quod majoribus eft abfcooditum . Item, omni jure darnoatifimum eft , quod ante deftiooem ad unatn tantum aerio* nate habeatur refpeâua, ft quod nofas tauram fiat eleftfo . Primo , quia jure teftante efaftio eft plurium , nec refpeâu noms taotnm fieri poteft. Item, Eteftorcs debent mere , libers , fponu , ft abfque gratia » vd alio , quod miferus hominum animos tenet , habere! confideratfouem ad phiret périmas tam Ecde-fi- fu·, quam aliarum Ecdefiarum, ut magis

temporum eccklub point magis prodefle, quam proeffè. Et potiffime in Romano Pontifice hoc eft cbfervandum. Qua fa rpfo eft majus periodum. Quare etiam jura volunt , quod a duabus parribas deftorom ejm fiateie&io, non taurum a majori porte . Proterea omni juri eontrarfam eft, quod rota rlnftionis puHicea-

honore ntrfafoue panis fervari poffet deftks vel provifio. Qsare profatus Dominus Petrus prima debet cedere, ft coofequcntcr ceflionc faAa deberet ekftio fieri , fecundum provifionem a jurtas ftatutam. Nec colorem habet , quod cedere non rok , donec certum fit, que

men jure damnatum , fieret dcâio , cflêt in ejus potefiate aftum prodiâum reddere nullius efficaci·, differendo cedere, vel ooo cedendo.

Poftremo ponitur, quod utrfafque obedientip elcâioois feparatim tamen fiat ipfi cledo proftutatio, qui quidem ekâus acceptet papaturn ft pro Papa habeatur. Ille etiam modus a jure damnatus eft. Nam non nifi perunsm eleftfaoem *jus* quprt poteft dcâo . Aut ergo reputat diâus Dorainus Petrus, deâfouetn ex parte fisorum Cardinalium faftam non valcre; ft fic fruftra in praâica dedusir talem modum eligendi : aut reputat, cledionem fx parte Dominorum Cardinalium nollrorum non valcre ; ft fic etiam dciuforia effet magis eleAio , eurus praâicam fapra pofuit, (cu deceptive , quam verax ft rcafis. Immo pmfara paâica eft diffamatoria alterius prodiâarum partium.

Quare sifum fuit tam deputatis prodiâi In. viâilfimi Romanorum Regis, quam etiam mediatoribus fapra diftis, quod data pra&ica ul. tima erat juri contraria, impoffibilis , nec recipienda. Idcirco diâi deputati , aliam viam juridicam poffibilcin, facilem , confcientiarum mirificativam , ac honoris utriufque part is confervativam, divifiotus ft fchifinatis profentis totaliter fedativam, ac pacis ft tranquillitatis Ecdefiaftic· procurativam aperuerunt , viam fcil. ccflfaoe per praâicam fequeotem.

Qsod primo ft ante omnia fieret habilitalio cujosiibct pnsdiâaruœ panfam per alteram, food fieret convocatio ft auftorisaiio Coa«Ui Canftaniieaüs , ad cautelam . Et quod coaicqucsuer fieret unio, obedientiarum prodiâarum ad loricem, Qm unione fsâa , diâus Dominus Petrus haberet cedere , pure , fan* pliciter * abfolocc, prout tenetur atque debet. Qpodque ceffione prodi&a fads & recepta per dido· deputatos, qui fuper omnibus pmdidia ptrnotiam habent poteftatem, terminus ftatueretur, infra -quem Prolati & alii , tam *Am*basiatores Regum Λ Priodpum , quam Doâorts qui (urn obedient!· praefati Domini Pcirip poflem accedere Conftautiam , w interfax Concilio. termino dapfo , procodenetur ad ekâiooem, fecundum formam , jam per facros canones ftatutam , & io Concilio Conftantienii ordinatam, feu per aliam formam, per Concilium Generale indubitatum , ft fic conjunâum ut fuperim diâum eft , profrriptatn.

Unde, quamvis profens pra&ica, tam equa, rationabilis & jufta, fibi fuerit a didis mediator&us ac etiam Concilio Domini Regis Aragonum, ac gentibus prodidi Domini Petri , pluries profentsta ft oblata » ft que fuit in perfooa Domini Angeli, qui Gregorius XII. dicebatur , pcaâicsu , cujos praârae copia per profato· Deputatos Concilii tabdlionata , ft figuata , invi&iisimo Domino Romanorum

Q. * Regi

dere, am pratticam prodittam acceptare , fed pr» diLaifano^nyIium neque ad pannilinaam

Hinc **Mai** Legati ft Nandi Condlii prcdittaconfidarantcs, «Mterarunt, prodittam Dominum Petram felemniter svquirasc, quatenus cederet fimplfefecr ft abfehue , ft urratticam prodittam acceptaret. Qnd idem tacere decrevit dittos Domiat» Rex Romanorum . Qparv audientia impetrata , die ultima Novembris profatus Docninus Petras in prufemia quatuor fuorum Cardinalium , plurimorum B Prolatorum , militum ft nobilium , ac aliorum de genere fuo , multitudine copiofit dottorum ft aliaram notabilium peribuarum profente, in caftro ville Perpmiani , ubi relidebat, in magna aula, fuit per me Archiepifcopom Turooenfcm mandato collegarum & procuratorio nomine General» Cooftantienf» Concilii requifitns ut cederet. In propofitione per me fatta, io qua mediis, ut valui, gratis ft honorabilibus oftendi fibi, quod cedere tenebatur ia loco Perpmiani , ft quod nullo modo abfase detrimento anime fine, fams ft hoooris Regni Aragonum, progeniei fuc, ac profata iofigtus villa Perpiniani aliter facere potcrat. Et dc hoc eodem, ex parte iovittif-fimi Romaoorom Régir per Ambaxiatam ioleoanem Dacia Ludovici de Brigs ft militum ac dottorum , poft propofitiooem prodittam per me fattam, fuit folemoiter requifitus. Qui dittos Dominus Petrus refpoadit.* Quod certas pratticas ft fcbedulas dederat, qua erant juft- ft rationabiles. Et quod promptus erat ad prodittam cednlam addere vel diminuere, fi eflet aliquid addendum vel diminuendum . Pratticn autem erant ilto, qu- fuperrus funt improbate. Unde etiam pratdittus Dominus Petrus per Epifcopum Sovctentem ft qnendam Dottorem Coponi fecit ad exeoiationem fui qualiter detum fisum fecerat, ft quod pratticas dederat qu- erant rationabiles , quas fe paratum dicebat raiionibus oftendere , quod bonas erant-

Verum Legati proditti ft Nuncii Concilii per me proponi fecerunt; quod, ficu, in prima iua cedula petierat dites Petrus , certi fuerant per Regem Romanum et ipfam deputati , qui cum mediatoribus per Regem Aragonum dat» aliqutes diebus communicaverant fuper ditta fnateria. Et quod certa vts,rationabilis, jufta ct canonica, fcilkct via ccffio» nis, quas profentialiter perita fuerat, et prattica dittis fit» deputat» et mediatoribus aperta fuerat; videbaturque eiidcm, quod illa prottica deberet executiooi mandari , ct non aliqua de pmdittfe per Dominum Petram profeotatis: Quia profete erant injnfto , et fic nec minui nec addi aliquid etidem detom, fed totaliter tolli « rejici debebant tanquam omni juri coouarto. Quare itanto icqnirtem nomine prodittio , ut requifieram . Ec qnamvis profatus Dominas Petra- veUetdifpucasw fnpcr viis per ipfiam oblatu, Domini GdOmb pmditti deliberaverant noo cfle cum ipfo drtputandam. Qaia fu- prattsro, satfana et aaqqdtatevpeairaB erant deftmate, ac omni jurict». trarto, ut fi^eriua ofteofum eft. Hm» fuper eddem non videbaturcbtafitteodum foco.Nam onia ottia auto, in quapropofitio fiebat,par ditto- armato- in magno numero euftodiri. Imma omne- foi ftipendiarii, baliftarii et alii iagjttarii erant armati, quafi ad beUmn difpofiti. Nec erar mirandom, fi cum fpfo, ci prefautes talibus, fitter iHo, quod nullum colorem jure aot rauonis baba, non fieret difpotatio ; Nc videlicet pro replica in caftro munito refpondcret bacolus , cui lcthalis attus incrat. Non enim decebat ilium, qui pro Romano Pontifice fe gerit, ubi per homines inerma procuratur ad pacem Ecclefic , quam ipfe profequi et procurare deberet, ipfam materiam pacis trattare coadunatis hominibus armat» ; Quafi ipfe, cujus tamen prodeceflbri, ut adiimat , improperatum a Domino cxiicit ct pmcepium, ne gladio materiali uteretur, metum ingerendo bis qui pacem qucrcbant , Imperatoris terreni feu Cspitanei, cujus eft arma materialia tenere, vices aflumferit.

Ubi jam funt lacrytna et orationes, qu-arma exiftont dericwûnr; ut ajuot facri caoo-*aes?* Eranucruotoe ? Utique mutatus eft, proh dolor ! color optimus. Et qui, fpiriraalium rcram adminiftratores, exemplum effe debent aliorum , efte jam delinunt quod debent, et iocipiunt elle quod non poduot.Ocaca ftatuum confaCo ! O inordinatus , et verius perverti» vivendi modus ! Ille , quem vinus ct merita cuftodire debent, fibi iou conicius , exquifito et mendicato utitor indecentium (ufingio contra propria: proirtfioais decorem.

Verum, quia difputatiooem prodittam aggre-

que contra cas objettum eft: Immo phuquan* dcbiium eft, fecit, ct quod per cum dm ftat quo minus unto habeatur , quodque fi viaaUqfia apem foiflet vel peattica, aut prattios clique

aeteme Deus, qui nec figmento feller» , nec finudatioac decipi potes. Confidere opprobria, qu- Cervis tub propter te infatuatur, ct qualia de diligesutes te, ct pacem tuam cum omni manfuetudine ct *}uitata qnnmttes fak

venit , poft prafecuriotNm prodite Ecclefiaftiro, quafi per tricuniiMn coud-, cum maximis periodis, gravtes ta-, ft numerofis expenfis ac pwmsvimis rodto^rdmqucndo tam regna ,qnem alia pro-Bpria . * ——5— *-----------——

legati ft

noro poflibili, cum verbis nUettHi , cum e*, peftatione tadiofa, ft ptas quam dcccbat, es> pcttavMMs vnhmratrm dift Dnminl Petri , ysam ipfe dicebat efas bonam, ftadEnririfam fe habere, pro qua allcrcbat fa edam vtfii-

viam, ft certas pratticas wiptea dates, ■w-dm validis per not improbatae, tanquam omni juri ft rationi defensa, nc veritam carences , qualm etiam aliqui Confitoetorao» probri Do-

mini Ragfe Aragooum mage* anfteritatfe viri A rum, Baronum, procerum & nobilium Dote< sam, tam Eectefiaflicoram quam fecularium , A virorum honorabilium, civitatum A locorum iaGguium regnorum inorum antediteram.uuod dites Dominus Petras fuerat sequifitus debite, juridice, A cum magna humilitate, cedere, A

anno α*IψTI M>>'

ite deputatis pluries cporâlimus, A quas prateas atfaoe penes fe habet, A que feat rape* da Gragorü XII. dodum obfervaus.

Vcrum predates Dominos Petrus, quafi obturato aure· fast predate andire non voient, vel contra audits A frits predida aflererenon erubricit. Nec mirum, quia palliamemo dépite fidfitas *eget,* alias temper refutanda , nec digfoilis. Ubi eft nunc voluntas toties praedicata didi Domini Petri? Ubi cbaritas ad Ectefiam * Chrifltcolas ? Ubi tides ? Ubi promiflnm? Ubi juramentum? Ubi quod fotemniter vovit? Ubi adimpletio oblati contendentibus cedentis, decedentis, vd dedi? Ubi pol» licitationis republics Quiftianx cxiotaiio ? Debitor eerie eft vi- ccfliools, pure, fimpliciter Aabfoloie. Debitor eft, ioquam, obligatio»

tor etiam profeflkmc propria. Debitor per votam & juramentum , qua neceflàrio Deo reddenda foot. Sed eifi prsditensat oblitus fif , adeft jus naturale, quod ad ceflioaem eum invitat. Adeft honor progeniei , honor regnicolarum, fed A-toth* regni, a quo traxit originem , quibas nec majorem honorem facere polucrar, quam pacem petitam in loco convcnto dare. O hominem deceptum ! Et minam

poratita* deftituraml Utinammiferiam mundanam A refutationem pomparam ejus coofidcraflet. Meritum, gloriam A famamattendiflêt,profate quod debet, fi Deum timet, compleviffet.

Sed ad cxcufatiooem fai allegat, quod Ecclefifponfom foam dimittere non debet adulterandam: Qjure debet de ete&iooe faturi Romani Pontii, providere, alias enim, ut aflerit, Eviter peccaret. An quafo did poflst,fpoo- 1, permuta* propriis in pratentia amkorum foorum fere omnium legitime per fponfam commlflam, eflb traditam: Qpi quidem parentes AD amid cam omni cuftodia eandem receptifent , ipfamque tuentur.defenfant, protegunt, A pro m* flam fetid laborant, A continuo laborare ptouapd faut, ad adulterandum riaedimiÎMm? Compertum eft, quod non. Si ergo diam Doadnm Pttn* ccteset, vd in Concilio, vd i* ■matae atignoram nobilium Concilii, ^*****|^* Deo Patri, in pratentia filii fai, concomitati amicte venerabilibus, fodicer, Pralatis, Bccfefi* doteritau ac faute aétrfous , A priudpibm orthodoxis, qui plebem Gbi oommifeam

tniflet did donsfifle, corn *o« fit aliquis, qui deojm fcilicet Ecdéfi* honore, ftaraA mana tenentia feu converfatione mdim poSt providere,quam focrum Concilium, quod Spiritu S. regitur. Qpare tam circa futuri lppnfi de&io» nem, quam alia ftatum ejusdem Ecdefiacoocarnentia, totadm eft indubitanter, quod Con-

ctftoBcm dftfrre «el nolle fam, jrilftct jm

fa, & ptartam Prefao·

nerabttes legatos fari Concilii Cooftaotienfis . Et quia pradicam, fandam A juftam refutaverat : Conclufit , ditem Dominum Petrum adhuc requirere , quatenus cederet. Similiter etiam cooclufenint una fimul facere Serenifs. Principes, Domini Reges Caflell* A Navarre, ac ilhiftres Cotbitee Armeniaci & Foxi . Qux Bpcr toe conduis die p. Nov. pmfentis inccperant facere, ditem Dominum Petrum requirendo, in caflro Perpiioiani, in quo relidebat, miaiftcrio llluftrifs. Priocipii Gerund*, primogeniti Domini Regis Aragooum prodidi , in pratentia didorum Dominorum Comiium & Ambaxiatonun, tam Regum quam aliorum fupra nominatorum: Qui quidem fimiliicr iplum Dominum Petrum requiuverant.

Verum, qnia refponfio fate per didumDominum Petrum non videbatur nec erat fufficieos, deliberaverunt profati Domini , fecundo A tertio, cum proteftationibus ct comminationibus certis iplum requirere.

Sed dites Dominus Petras, fibi ipfi confcius, Ca loco Perpiniaai resedit, et ad galeas fuss fe tranftulit, afferens, fe juftum metam habere .

Cumque fecundo et tertio, ut deliberatum fuerat, modo fnpradido requireretur in loco Coqooliberi: Die 14.Nov.tcfpoodit, quod ad locum, ad quem deflinaverat accedere, nondum venerat : Et, dum foi effet, refponfiooctn faceret, fi ad ipfum pro ea obtinenda mitteretur.

Confiderate , devoti fervi Chrifti fideles, et catholicis animis qifao revolvite predite. Certe, longo tempore retem m lucem produtem confpicsnis di&i Domini Petri intentionem . Hic homo vertus generalibus , multum attradi* is temper ufns, profitebatur, nedum fe velle cedere, fed etiam mortem fufeipere po unione Ecdcfl* . Et, dum videt Reges, Principes , Praelatos piares, proceres , nobiles , cives , et incolas tem obedienti* m unam convenire, ut mediis juridicis matri fu* EccleG* foccurrant, ct ipfem «niant, jam, qui verum fe Chrifti vicarium aflerit, c m maxima commoda Dominici gregis treteri confpidt, mercenarii vi-

fagit realiter, fed didis et feriptis aflerit, fe debita omnia, quantum io eo eft, ct erat, fecifle. Qp« an vera fiat, ex pradite compertum habetis. Sumite itaque vires, caprilite for* tkudmem, Catholici. Non vos faga dcfperec, non folia afleveratio ab incepto gforiofo retrabat. Ghriftum, ct ejus armaturam, charitatem et pcrfeverantlam induite, et praciadi tenete. In mcflêm Domini hora jam appropinquat . Fideles faciant, quilibet quod in eo eft . Viri Ecdcfiaftid, exemplo Ptaali , doteris diledifimi, qui Petro juro reftitit , deneganti quod debet, pacem videlicet Ecdcfi* per ceffioncm toties debitam, ct per fequdam febtfma nu-

les Ecdcfi*, Principes, fortia fortiter cornee* fcüc. Sopc own, ·< ait canon, pct terrenum

GHRftTf tBr, fgj, rationem, tenet» . Vos vero fidelm
M u alii, loperloribua veftria, qriboeaDoo data eft poteflas, in his obedite, ft per adhssrtotiam, cadam Dei ft mairia veflrf Ecdcfia defeodite. Ut fic poft gioriofans triumphum in *ta*dem coronari poÆtis a vero fporib ejus, Chrifto, qui Deoa eft pater fortitudinis & conio, laiion», faciem» utraque unam, cui fit laus ft honor in perpétuant. Amen.

Cafitaia Naritotqfia taanrlata pn tnùat ptr Rtftat RjNoaaeraai tf Atoiaxtatarti Cauditi «st «m, *tf AaUtetiirti Rt^tot , tf Priaei*pau*, dr *altara*»* dt *aMieatia BantitRi X1ÎL* B
«k *altara farta.*

ta Mf- VI- dterlao. In nomine fend» ft individu* Trinitatis, Patris, ft Filii, & Spiritus S. Amen. Tenor hujus veri ft publiçi inllràœenii eundis pateat evidenter ; quod die Veneris 13. Mentis Dec. anno a Nativ. Dora. 141$. Indidiooe ‹ vi 11. hora fecunda po(l meridiem, ante tamen prandium, exiftentibus ft congregatis iu Capitulo novo Ecclcfue Narbooenfh revereodi(1imis& venerabilibus in Chrifto Patribus dominis miferatione divina Jacobo Archiepifcopo Turonenfi, Petro Ripenfi, Jacobo de Opizis Adrieofi, ft Joanne Gennenfi Epifcopis ; nec non Joanne de Opuis Decretorum dodore Caufarum C facri palatii Apoftolici Auditore, Lamberto de Stipite Priore Prioratus conventual» de Berirannia Ordinis S. Benedidi LeodienGs dicrcefeos decretorum dodore, Benedido Gentiani , Coorado de Sufato facr» Theologi» Profcflbribus , Joauoe de Fabrica, Legum , Joanne Buellis, Hugone Huvvez, & Bernardo de Plancha , Decretorum dodoribus , (acri generalis Concilii Conftanttenfis, fic per ejus obedienuam nuncupati, legatis, nunciis , & procuratoribus , qui cura SereoilGmo Principe D. Sigifmnodo Dei gratia Romanorum Hungart* Croatia ftc. Rege femper Augrito, pro pace ft untooe fand» matris Ecclefic ad partes iftas per idem Obnciliem trarimifti venerunt : affi- D flentibus ei», ft in bonam coopérantibus etiam reverendiffimb iu Chrifto patribus dominis Fraucifco divina miferatiooe NarbOnenfi , S. Rotnana Ecckfi» Camerario , Reginaldo Redooc Abbate Crafferii, ftbftribuift magnificis Principibus dominis Duce Brigens,Comite Palatino Ungarico, Comite Bertholdo , Brnnooe dc Scala Verone ft Vicem ftc. pro focro Roman. Imperio Vicario Generali, Guiliclmo *Ai*fer , pluribrique aliis Baronibus ft nobilibus didi D. Imperatoris Coofiltanu, ab una ; nec non multum honorabiUbos ft providis vir» dominis Didaco Ferdinand! de Quiniones d. Regis Cafteltat, ft Didaco Ferdinandi de Va- B dieUo, militeras ft coufiliariis didi D. Repis Aragouum, ft magiftro Philippo de Madalta, in fiera pagina Profcffore, ac Sperante in Deo Cardona jorifperito, ft Bonanato Petri decretorum'dodore, Atnbaxiatoribu» ft Procuratoribus didi D Regis Aragonum , a Magiftro Garcia de Falcibus fecretario D. Regis Navarre , *c ipfius ft D. Fuxi paedidorum Aribaxiatore ft Procuratore, ab abis partibus : De ft fuper pace unione Ecckfio antedidb , habitis per eos pluribus diebus nteoedentibus veHA ft diverfis tradat&us, fins undem ad ceu-

cnlefte proficit. Hujus poteflatis cri-Actafiooem five concordiam inter rasdevwuum,—— m continetur in Capitulis, quorum mor fe. oritur fob hb verbis. C⁼⁼n

Die Veneris *XIL* menfis Decembris ftc. ri

noa it friaat arfiatlt taatittfa txtat[a^raStftJüiIL

Qiibos. capitulis init», fed», & inter pralibaros DD. di$t Coacilii, ejridân Coacilii, ft fujs propriis nomiribus, ab tuu , & didorura DD. Regum Cafllhs,Aragon.,ft Navarra, ft Comitis Foxii Ambaxiatores, ft Procuratores ab alia partbos, concordem, ipfi DD. Legati, ft eorum qrilbet, ft etiam di&us D. Retnenfis Atchiep. ChrilHaniis. principis D Francorum Regis Am[redacted]ax. laudantes , approbantes, ratificantes, ft confirmantes capitula prririerta , ft uuumquodque *ipiorum, ft* omnia , ft *ûafula tn* eli contenta, didi DD. Legati, & eorum quilibet , etiam didus D. RemenGs Archiep. ridel. DD. Ptnlati, Pralatoram more, viGs ft tripedis facrofao^is Evangdiir , matius ad pedus pofiendo , reliqui veto *id* ipia & Dei evangdia cor. poraliter tada promittendo convenerunt, ft jurj rerunt. D tamen Retnenfis, quantum ia eo foret, dida capitula ft omnia ft fingulaineis, ft quolibet eorum contenta, pro l'e, ft didis nominibus, nobis iubfcript» Notariis pro panibus prodidi», & aliis omnibus ft (togulis , quorum intereft, vel intererit, legitime flipalantibus, ft recipientibus, renere, obferrare , ft adimplere perpetuo, ft per didum Concilium Cnoftautieriie inviolabiliter adimpleri,ftobfervari, scratificari, ft confirmari facere, quantum jn eisfteorum quolibet foret, nec contra ea , fcuqridquam de contentis in eis ullo umquam tempore facere feu venire, aliquo jure, caria, feu rauooet

Qpibus peradis pariati omnes DD. fuper nominati tam Ambax. quam alii qricumque, reda via, abfque dtverfione ad quememnque alium adfom, ad prafeotiam prriat. Sererifs. D. Imperat. accefleruut, quem in camera magne turris Palatii archiep. in qua jacere fidet, reperientes pnsmiffa ei reverentia per organum didi D.Turaoenfis eidem prnariTa jam a&a exponentes, fus Imperiali lfojeftati humiliter fu»pbc»verant, quatenus etiam ipfe posmifla dignaretur, cum ipie de capitulis pnedid» alias Elenam habuiflet notitiam. Qui quidem didus). Imperator verba fua ad WI Legatos uro parte Concilii, ft aliosdirigendo dixit, nuod ficut alias eifdem dixerat, etiam nunc dicebat, quod paratus erat fecere quidquid prifet ft deberet pro urioое S. Matris Ecdefias, ft quidquid per eridem fibt pro eadem ornos» coririeratur, firmant, quibus, feu his fimifibus didts, ft per ipfi» DD. de Concilie auditis , ipfi DD. LeSi dixerunt, quod etfiiem ridebatur , quod ta capitula firmare debebat.

Qpdms per eum perceptis) *Ipfo* D. Imperator findis fecrofi Scripturis a paedida omnia ft flngnla prelufena capitula, ft eorum quod* libet, ft omnia ft fiagria in eis contenu t quantum ipfam tangunt, & tangere pofiunt , juxta ipforum contineutiam, ft tenorem firmando, eaqne laudando» approbando, et com firmando, juravit, cocvenit » ft promifit pro fe , ft foie fnccefIbribus, ft betedbm qribafcumque prsriida omnia ft fingnla capitula ,'ft

ut prasferi *coo*
iiaemiam
adimplere» «ctcneri, et adimpleri, ac perpetua

obfervnri feeqre ptr fiaoe barades ft dbceeflb-Avit, iliaque omnia ft fingula , quantum opus for^ , |p^o Aragonum , a difto Dom. Comite fiuique ft cujuslibet ipfcrum heredibus ft focceiloribas , de novo firmavit, taA» iacroi. Scripturis , juravit . convenit, ft promifit tenere » & adimplere, ac perpetuo ft inviolibiiiter obiervare, ac obiervari , teneri, ft adimpleri facere cum pradiftts, ft aliis renunciationibus, obligacionft>us, promiffionibus, & aliis ckmfulb *neceffviit ft* opportunis , ft pro prasdiftis omnibus, ft fingulis compleodis, tenendis, ft obfervandis, tam didus D. Rex Romanorum pro fe, haeredibus , ft fucceflbribus fais, quam D Legati ft PoçuratorcsConcilii Conftamienfis pro fe ft principalibus fais,

Quiniones , & Didacua Ferdluundi de Bridaiio, ac Philippus de Medalfia , et Benenatus Petri, ft M. Gardas , pro didis DD. Rege Navarra , Comite Fuxi , ft eorum quolibet tam coojtanftim, quam divifim, 'pcodifta omnia, ft fiugula capitula per eoe cum prediftis DD. Legatis unanimiter concordata , abiente tamen D. Sperante in Deo Cardonam ob aliquam faa perfoon indifpofitiooem prod. DD. Rjgfcs ft RcgtioNavarre ftComite, ftquo. *4iber eorundem, & ipfcrum , ft cujmlibet ipforum, hnrcdkus, ft facccfloribns quibufcumque, etiam coajun&mftdriiftm.· quatenus ipsws DD. Regem ft Comitem, et connu qnen»* lftet contenta b eildem capitulis tangunt, et tangere poflunc, cira prçf. D. Imperatore» ac DD. Legatis ante diftis , firmante ilia et unutnquodquc eorum, et in eis, et eorum quolibet contenta laudarunt» approbarunt, ratificarunt, et confirmarunt, eaque omnia ct fi* gda b ipfis et rorum quolibet contenta, nomitubus quibus fupra , ta&is facroC Scripturis juraverant^ promiferunt, et convenerunt, et qoilftet eorum juravit, promifit, et convenit pro DD. Rege et Comité, baredibuique et Mcccflbribus ante didis fmgula fiognlis referendo tenera, et adimplere perpenso, et inviolé, bfiircr obfervarr, ac b eorundem DD. Regis « Comitis regno, terris , et domini» per cos ac eorum cptemlibet, heredes, foccefluras, ac fdWbU, et alios ad quos fpcftaMr, quantum b ipfis Arabaxiaroribus et Procuratoribus erit, teneri et adhnpleri, ac perpetuo inviolabiliter obfcrvari fecere. Sub quorum virtwejuramentorum ptfnominati DD. utriuique partis , et eorum quilibet rcnunciaverunt cxptcffe et renaociarrt Oon fic celebrati contradas, rei non fic geflf, et aliis-omnibus ct fingulis exceptionibus, nec non cuique juri canonico ec civili, et otnmbas aliis, et lingulis, per qutf contra prfmifia, (eu eorum aliquod , de jure vel de raftt» facere poflent quomodolibet, fee venire. Ek quibas oauubus partium prpdiâ. DD. et eorum quilibet petierunt et petiit pubticum « publica fibi infirumentum fieri, feuinftrume·» ta. Quçafta foerant Narboofanoo, die, own* fe,indiftiooe, et locis quibus Cupra, prgfentibua prfoomiMtiaPrplitis, Principibus, etConfifiariis, uee ooa P. D.EpiCcOpoStrigociea-fi miam D. Imperitaris Confifiario, cum alia multiradta· Prisiripum, militum , et nobilium de familia difti D Imperatoris, tefiium , nec nd· Dobitibua viris Dom. Garda de fenfe, ac Homberto de ViHafraaca milhftos , et Petra JNao domfcefloBsrchinQucnfis dicftcfij, atiam teftibas voeatis, et rogatis.

Subsequenter eadem die, mite, et poftprandium, paululam poft pcpdifta Mbit fabicriptis fi tflMari», licet divifim, ad ptyfeutiam D Sperantis ia. Dio accedentibus , «t pnamtffa et tferrantibos, ac requirentibus, M ea quantam

Saie, ec animi devotione immenfas referes», ottnia et fingnfe prgdifta , prout fapra contineutUr, tam nomine procuratorio Dom. Regis Aragomun , quam etiam» ut Procurator fubfihuras D Comitis Fuxi fupmiua nosninati, faterft, dpprabffit, radfafttef ft confirm*

*ti» et gratae Altiffimo eum cordis hami-

quam etiam Ambaxiatores diftorum DD. Regum Caftell», Aragooum, Navarre, ft D. Comitibtu Finti pro eififem DD. fuis eorumque heredibus & Îurcefloribcs, prediâis nominibns, videlicet diâus Rex Romanorum omnia ft fio* gula regna, terras , ft dominia , aliaquc mobilia ft immobilia , prefentia ft fatura bona quocumque, qualiaeumque, ft nbieumque fuerint, ft pro tempore eriflant, didis DD. Caftelln, ft Navarrs Regibus , ac Comiti Fuxi, fuifque ft cuilibet eorum heredibus , ft luccefloribt», ae diâis Ambaxiatoribus DD. Regis ft Comitis pned. regna, dominie, *ac* terras, ac bona alia mobilia, & immobilia prnfentia & fatura quocumque, ft qualiaeumque fuerim, ft pro tempore êxtfiant,'diftsD. I'mperatori , & Concilio , ft Legatis antedi&s, conjun&im ft dtviiim, videlic. una pars alteri parti, ftecuntra, obligaverunt, fuppofaerunt, & fabmiferunt, ac exprefle hyporbccaveruot ,' de quibus voluit et petiit fieri unum, vel plura, publiftim , ieu publica inftramenta , que afta fuerunt Narbone *in*diverforto, *anno*, die, iodi&ione, et menfe prsèdiâis, préfeotibus dido D.Bcnenato Petri, D.Humberto de Villafranca , ct Petro Blan pnediftis, et Joan. Comitis redore parochia lis Ecclefi» de Bafogetrere Ceenomao. dncefis . *teftibus* ad pratmiffa vocatis fpecialiier et regatis. Signa Jacobi Turonenfis , Petri Rigenfis , Jacobi de Optais Adrieofis, Joan. Gebennenf. Epicoporum, Joannie de Optais decretorum doftoris , cautor, facti palatii ApoAolici Audit. Humberti deStipke Prioris Prioratus Conventual» de Bertra* ya Ord. S.Bencdifti Leodieof. dimccfie decretorum Doftor. Benedifti Geotiani, Getardi de Safeco facr. Thcol. Profeffbrfe, Joann» de Fa*

Signum fereniis. D Sigifmundi Regis Romanorum, Ggna Didaci Fcrdinandi de Quinio* nes, Didaci Ferdinand! de Vadreiio , militum Magiftri. Philippi de Jdedalia in facra pagina ProfcOoris, Sperantis ip Deum Cardona jurifperiti , Beoeaati Petri Decretorum Dodorts, et Garfiade Fallibus pratdiftorum, qui hac pn* diftis nominibus juraverunt, ct firmaverant.

Signum Petri Margail , iHuftriis. D. Regis Aragomun Secretarii , et mtitaritme reverend, in Chrifto P.D. Archieptfeopi Ncrboneufis No* tarii Apofiolici per totum territorium arcbicpifeopatus ipfius, qui ime cum difercro Petro da Trilya Presbytero Canonico csfaccsutore Narbooenfi publico apofioLec MetropoL aoftorit* tibus notario, pradi&s interfuit, eaque fcribi per faos iubftitutos juratos fecit, et ipfeclaufit.

Et nae Petro de Trilya presbytero, canoni* co, ft fueeentore Nasbcmcnfit Èedcfiat , publica.

fi auflortcatfoua, cameneque Apoflolio» Nota. rio, et difti facri Generalis Confianrienfis (cri- ha, qui ex prsmiflu per me una cum booorabili viro Petro Margail Notario , et Serretario prnfcripto in notam futuptis, hk pr-- fens ўblicum mftrumcntum extraftum, ct per alium fideliter fcripram, illud io formam publicam redigens, figno meo folito fignavi hic me manu propria tabfcribeos, requiGtus in teflimoninm veritatis eorundem.

aî757*

Signum Ferdtnandi D.G. Regis Aragonom, Stilis», Valentin, Murein, Sardinin, et Corficc, Comitis Barcinone, Docis Athenarum, et Neopatric, Comit» Rochiticni» ct Ceritani-, qui informati ad plenum dc Capitulis B pneinferiis, ac omnibus et fingulis, tam in cis, quam aliis fupra contentis, qu· noftro, fttisccflbrum noftrorum quorumlibet , ft Tutorio illuftrils. principis D. Joannis g. D. Cartel!· ft Legionis Regis nepotis noftri charilfimis nominibus, fuper fafto unionis S. Matris Ecdetie, per difto» noftros, ft ipfius noftri nepotis Atnbaxiatores, ft Procuratores firmat», & juratis, ipfa, & omnia fiogula in eis, ft quolibet eorum contenta juxta eorum feriem pleniorem diftisnojninibus, ft tam pro nobis ,ft *fuccefforibus* nofiris quibufeumque , quam pro difto cbarifs. nepote noftro, ft fuisfacceflbribus quibufcumq;laudamus, approbamus, ftrarificamus, ac hujus oo- Ara confirmationis pnefidio roboramus, nec non C etiam ea de novo facimus , inimus , concedimus, ft firmamus, ac taftis facrof. Evangelüs Oosaia ft fingula in eifdem capitulis , & coram quolftct contenta , quantum tamen nobis, *vel* noe, ft diftum charifs. nepotem noflram , iptiuique ft noftri regna , terras , ft dominium tangunt ft tangere pofluot, tenere, adimplere, ac perpetuo, ft inviolabiliter confervam, ac teneri, adimpleri, ft obfervari facere promittimus, ft juramus, eifque, ut majori robora fulciantur , auftoritatem noflram interponimus pariter ft decretum, appotitum hinc W. menfis Decembris, anno a Nativitate . Domini 14J& regnique noftri IV. & propter indifpotitiooem noftri corporis ,1 manu noftri jy cbariff. primogeniti fecimus fubfignari , ft ad majorem prcmiftbr. corroborationem tigillum noftrum pendens juSimus hic apponi. R. Primogenitus.

Signum illuftrifs. Principis Garaod·, illnrtr. Regis Aragonum & *Sicilis primogeniti*, ejufque Regnor, ft terrarum general» Guberaator«, qui vitis ft recognitis capitulis io boc inflrumeuto infertis, ipfum ft omnia illa , qua fingula tn cis, ft quolibet eorum contenta da mandato ejufdem D. Regis genitoris noftri , laudamus, approbamus, ft ratificamus, ac hujufmodi confirmationis noftr» prefidio roboramus, coque omnia ft fingula , ft eorum quodlibet, quantum io nobis eft ft erit, te- g nae, adimplere, ac perpetuo, ft inviolabiliter obfervarc , ae teneri, adimpleri, ft obfervari facere promittimus , convenimus, ft ad faofta Dei Evangelia per mc corporaliter fafta juramus. Ut premiffis omnibus ft fingulis, ft huic publico inftramentO iodeconfeBo au&oritatem noflram interponimus pariter ft decretum appotitum die ı. Decembria anno a Na. ft ad majorem pnemiflorum corrobersuMcm tigillum noftrum pendens jpfliinus appeucadam. Q, primcfeninu.

***£.

XXIX.

• BMeirfvrfo ГопоВµ Cmfifeuriaur *fn lütrMt* —........ *Ecthfufitte fgr Jm, Qfiuejnt Fkt-cnuikr.* CMM//4 rw/J- *tUtMMet, if Pικ*τύ* 14. /ns. *1414.* *K> ».▼ «*-* Mmm* Dur'

Joannes miferatione divina Abbas Monaftcrii Scotorum extra mum· Conftanfie &c. Etctutor, cum certis aliis exeeotoribus noftrii , cum claufula Quatenus vos, vd duo aut unus vcflrum, ftc. ad infra feripta per factoianftam ft Generalem Synodum Conflantienfem deputatus, venerabili viro, D. OAciali Curi· Batilcenfis, falutem in Domino ft debitam diligentiam in committis .

Litteras facrofaoftat ft Generalis Synodi CouflantienGs, ejus vera Bulla plumbea , in filis cannabi, more Romane Curi· bellatas, fanas, integras, et iltefas, omoique prorfus vitio et fufpicione carentes , per Venerabilem Dominum, M. Petrum Licbinger , Pnepofirum Bafilceofis et Canonicum CMflantienfis Ecclefiarum, in noftra prefentia perfonaliter conftitutum , nobis humiliter pnafentatas , cum ea, qua decuit, reverentia nos noveritis recepiffe. Quarum quidem litterarum tenor de verbo ad verbum fequitur, et eft talis.

Sactofaofta er Generalis Synodus Confisoticnfis Venerabilibus fratribus , BaGleenG et Laufanenfi Epifcopis , ac dilefto eorum filio, Abbati Monaftcrii Scotorum extra muros Conflanti· , falutem et Dei omnipotentis benediftionem.

Ad compefccndos conatus nefarios perveribrum, qui pertonas et loca Eccicfiafiica fuper bonis ct juribus fuis oflèndere, et multiplicibus perturbare moleftiis non verentur , tanto magis decet profatum Generale Concilium opporrano remediq providere, quanto per amplius turbationes bujufmodi et motefths in divine Majeftatit oflmfam, nec non Eccletiaftic· libertatis difpcndium redundare dignofcuntur.

Dudum fiquidem , cum hs divertis mundi partibus Confides civitatum ct Reftorts , nec non alii , qui poteftatcm habere videbantur, tot onera frequenter fansoneraM Ecdefiis, ut deterioris conditionis faftnm fob cis Sacerdotium videretur , quam fub Pharaooe fiaiftet, qui legis divine notitiam non habebat, ouiqoe, onuribus aliis fervituti fubjeftis, facerdotes et po&ffiones coram in eriftina Ubertate dimifit, et de publico eis alimoniam mini-Aravit: In Cone. Leteran. Ecdefi· tatmonitati providendo , fob anathematis diftriftioue pērbibitnm_extitit, dc Confutes ,Reftof«s, am alii predifti , Ecdcfias ct viros Ecclefisfticos taltitt fen colleftis vel exaftiombos aliis aggravare prarfumereot : TranigrcBbres aut fautores coram pnscipiendo anathematis fomenti· fob. jacere, donec iatisfaftioDcm impenderent competentem. Et etiam deinde in Generali Concilio editum fim, qood fiEpifcopi forte fimul cam Clericis, etiamfi tantam oocefitatem vel

«fil-

› OMβHMM fait Carali·· fo QmAmmM Caacfiio 4. .« SryuM MM. ft ı·M«— ▼WCaaetllari· fcncMVriM fas lift, nW pvAafasat. Um ajm omvta· aUam «· fapwfa · «« · »xMCVMA-Derr- Medam».

ANNO aman

utilitatem tnfpicertnt, et aidque dia coaftione ad relevandas communes militâtes vd neceflitatm, ubi laicorum mu (oppeterent faculrates, requirerentur, foHidta per Ecdefias laicis ducerem cuucrdsnd-, minime fuper hoc coofisko ^***11*** Pontifie·, cooccfBoncs ft feutenti·, quu - tatibus, vd de ipforum mandat to fiarant promulgat·, aEent irrit· ft inanes, nullo unquam tempore valitum.

At etiam te ipfo Generali Coacflio Deeretum extitit, Blum, qui infra tempus fui regiminis, propter fraftionem Cooftitutiooum vd fanftionum htquGnodi , fnftinetet anathema, tanquam poft Ulnd non gilet ad feftufiiftionis debitum compellendus, nec non ipfius faccefIbrem ,_qui non fiuisfaccreot infra meofem, manere Eedeflaflfca cenfura conclufum, donec fatisfacetet competenter, eum fuccederetinooere, qd fubftituRetur in honore.

Poftmndnm vero felicis recordationis Honorius Papa III. attente conGderans, quod quondam Fridericus II. olim Romanus Imperator, tunc fob obedteotia ft devotiooe S. R.· E. per> Gftens, ad laudem ejufdem Ecclefi· & (acri decus Romani Imperii cupiens , ut expurgatis quoraodam erroribus, & iniquis ftatutis penitus deftitutis, de cetero Ecclefi· ft Ecclcûafticc perion· plena fruerentur quiete, ft fecura libertate gauderent : ac pie & jufte attendens, quod qoorundam peTverfonim iniquitas adeo abundaverat, ut non dubitarent contra Ecdeftafticam dlfcrplinam & facros Canones, flatuta fua confingere, adverfusEcciefiaflicasperibnas ft Ecdefiaftioun libertatem.- ediâali hujufmodi flatuta iniqua irritaverat ft precepeprat irrita nundari, ft omnia flatuta ftcoofuetudioes, que civitates & loca , Poteflates vel Confutes', aut quacunque ali« perfotue cootra lfeertatem Ecclefi· vel perfonas Ecdcfiaflicas hujulmodi edere aut forvare tentaient, cootra Canonicasvd Imperiales fan&ooes, deipfocum capitularibus infra duos mentes, poft ipGustegis publicationem, penitus aboleri facerent. Et fi de cetero talia attentarent, illa ipfo jure decrevit eflè nulla, vel eos fua jurifdi&iooe privatos, nec non locum, ubi talia deiocepspre fumpta fiiifleot , banno mille marcarnm auri fiteo Imperiali praeceperat fabjacere : Poteflates vero, Coufules, ftatutarii, ft (criptomftatutonun prediftoram , nec non Coofifiarii locorum ipforum, qui fecundum ftatuta ft Confoetudines memorata judicarem, ex tunc cfleot ipfo jure infames, quorum fcntentias ft aftns legitimos (latuerat aliqualiter non tenere. Quodque fi per annum pariatarum Couftitutiooum inventi forent contemptores , bona eprum per totum funm Imperium mandavit impune ab omnibus occupari. Salvis nihilominus aliis pcenis, cootra talcs ia eifilem Generalibus Conciliis promulgatis.

Et infuper votait idem tunc Imperator, quod mdla couMMuitas, vel pcrfooa publica vel privata, coUe&as feu exeeutiooes , angarias, vel peranearias, EccleGis vel aliis piis locis, aut Ecclefiafticis perfonis hujufmodl imponere , feu Ecdefiaflica bona invadere prrfumetct. Quod *û focos* faceret, & requifita ab Ecdefia vel imperio hujufinodi emendare contemneret, tripliciter refunderet, ft nihilominus banno Imperiali (objaceret, quod Goe fatiria&iooe debita nullatenus remitteretur.

Statuerat infuper , quod quacunque communitas vd pcrfooa per anuum in excommunicatione A propter libertatem Ecclefi· violatam perfifleret,- ipfo jure fimiliter difto baono Imperiali lubjaceret. A.quo nullatenus extraheretur, nIQ prius abEcdefia beneficio abfotationis obtento,

Et infaperordinaverat, ut nullus Eccleûafiieam pesfonam in criminali quefliooe vel civili ao judicium feculare trahere prsdumcret, contra eafdem Canonicas fanftiooes & Conflitut. Imperial. Quod G fecus faceret, auâoru luo «ure caderer, & judicatum non teneret, & judex foret ex tunc

cis juflitiam denegare pnsiumerent, tertio requifitifuam jurifdiftiooim amitterent.

Di&ufqnc Honorius Conftitutioncm ipfam , B de conGlio etiam fratrum fuorum S. A E. Cardinalium, qui tunc erant, audoritate Apoftolica approbans ft confirmans, ipfam mandant inviolabiliter obfervari, nec non Garuibrios ft feriptores ac violatores prsdiâoe excommunicato· eadem auftoritate atmeiari.

Et deinde, ad audientiam divpmemori·Caroli IV. etiam Rom. Imperatoris temper Augufiii dcdufto, quod oooouUk fiscularcs nerfonç in potcftatibus, ft oficiis publicis confiitute, videlicet Duces, Marchiones, Comites, Barones , ft alii Domini temporales, nec non Cbnfuies civitatum, oppidorum, villarum et locorum Rteftorts, ia diverfis provinciis ejufdem Imperii , Dei timore poftpofito, flatuta fin C gularia et unquas ordinationes motu proprio, « dc fafto cootra (pias pcrfooas Ecdefiaflieas et Ecclefiarum libertates,' ac eorum privilegia condiderant , illifquc de faâo et puMice utebentur, contra canonicas et legitimas fan&iooes, utpote, quod nulla boaa temporalia in poteftatem Ecclefiafticam transferrentur ,. et ne clerici, in (acris ordinibus cooftittiti, ad agendum, et teûificaadum in civilibus, et maxime io pHscauGs, a/iquatenos admitteremur,'quodque cxccommuoicati laid et publice denunciati in civili foro minime repellerentur *t ĩr* iofoper prudi&i Domini temporales , Confutes et Aeftores, per Macularem poteftatem res et bona clericorum occuparent, arreftireoW et obla Otfooa Chrifti fidelium minuerent atquereftringerent, exa&iooes *et* tallies indebitas de boni» et reditibus Eedefianun exigerent et extorque* rent, poflêflioocs Ecclefiarum , et periqnarum earundem devaftarent incendiis et rapinis, contraltos, inter clericos, et lafeos fados legitim» ad libros deitatum, villarum et locorum predidotum infcribcre, et Ggillarc recuterent , donataqoe et legata ad fabricas et Eccleûarum flruftutas, contra Pradatorum voluntatem, et aliorum , quotum intererat, temere ufurparc prçGx merear, ac in fraudem et odium Clericorum da bonis ètiaûi etda nbuseorundem clericorum « quç non caufa negotiationum fed pro eorum propriis ufibus per eorum terras ducebant, feu D duci faciebant, telooium exigere et recipere “non verebantur', et confugientes« ad Ecdefias et eorum cœtnetcrfa inde extrahere contra Ganooicas et Imperiales fanâiooes hujufinodi prçfumertnt ct prefumebant : Idem Carolus Imperator, tanquam Chrifliadiffittius Princeps , «olens in prpnifIts providere de remedio falutari, etiàmdequonmdamPrloctputp; Ducum » Comitum , Baronum fideiiumque aliorum facti Imperii fepe 4190 confilto , 'auAoritate Imperiali, qniKunqne ftatuta et confuetudines pnadi&as , tanquam per canonicas , *et* civiles fânâiones expreflê reprobata, caffavit ir-

ritavit ft anoullavie, oe caffa ft irrita, nullitafaoe cfle voluit roboris vel momemi.

Proripiet», fob Imperialisbamii pmua, univerfis ft fionlis Principius ft Dominis tern-

io officiis publicis io eodem Imperio cooftim* tb, quatenus ex tunc ipforum flatuta ft ordinationes, ficut io pnsjudicimn Bcdefiaftka libertatis edita fuerant, omnino revocarem ft de luce tollerent. ~

judicarent amplius io judicio vel extra judicium contra eandem Ec tirentur.

Prommciavit iofuper ft eadem decrevit audoritate, quod, quicumque laicus, cujufcumque flatus aut conditionis exifteret, août iacrilejo, ft propria temeritatis audacia faeerdotem, vd clericum, fcccularem velrdigfofum diffideret, proferiberet, captivaret, fpoliaret, occideret, mutilaret, aut in carcere detineret, vel hujufmodi maleficia perpetrantes (cierer receptaret, vel eis favorem proflaret, prater panas a faerts canonibus ft legalibus fandionibus in tales inflidas, eo ipfo redderetur infamis, ac omni honore privatus, nec ad placita vel coufilia nobilium admitteretur quovifmodo.

Hortatu infuper fa Domino ft requirens Ecclefiaftkos Prolatos, in illis partibus, in quibus committerentur talia, conflitutos, ut legem Imperialem hujufmodi per eorum Eccieflas ft Synodos publicarent, oe tranfgreflbres hominum per fimulatam ignorantiam luam valerent in hac parte malitiam excufare: Prout in cooftitutiooibus ft fandionibus Conciliorum ft Honorii prodideram, ac Imperialibus profatis plenius continetur.

Cum autem, ficut lamentabili querela venerabilis fratris Epifropi, ft diledonim Ecclefic filiorum, Decani Capinili ac cleri civitatis & DiecefeosConflantienfisnuper accepimus, nonnulli Principes, Duces, Comita, Barones, ft ali· feculam Poteftates, earundem cooftitutionum, ft fandionum Canonicarum ft legalium forfan ignari, ft contra ipfas, a clericis, Ecclefiis ft Ecclefiafticis perfonis civitatis ft dicecefeos Conflantienfis profatorum, forfantallies ft gabcllas ft alias exadiooes illicitas hadenua extorferint, ft adhuc extorquere nitantur, ac edam bona cleri, Ecdefiarum, & perfooarum Ecdefiafticarum ipfaram civitatis ft dicEcefeoe Conftaotienfis iovaferint, ft fuis ufibos applicaverint, nec noooccupare, invadere, arreftare, detinere ft eadem fuis ufibos applicare fimiliter de fado *prefumant, in animarumfuarum* periculum, nec 000 cleri ac Ecdefiarum ft Ecclefiafticarum perfooarum civitatis & dimcefeos Conflantienfis hujufmodi non modicum praejudicium atque damnum : Nos, io premiffis Ecdcfiis ft Ecclefiafticis perfonis civitatis ft dioccleas Cooftantienfis hujufmodi, opportune providere volenta, per bate noftra (cripta io virtute fanda obedientia diftride procipieodo, mandamus, quatenus vos vel duo, aut unos veftram, per vos, vel aliumfeu alios, ei&lem Ecdcfiis ft Ecclefiafticis perfociancivitatis ft dimcefcQc Conftaotienfis pnsdidonun , contra quofeumque iranegreflores ft violatores Conflitutionum ft fanftioonm earaodetn, cujufcut». que flatus, dignitatis ft excellenti· fuerint, efficacis defenfioois auxilio affifteotes, noo pwwctads eos contra canonicas ft legales Cooftirutloaes ftfanfttanu hujefmodiindebita moleftari, nec non ealdem conftittuiotMs ft fanđittoes, ubi ft quando expedire videatis, fislemniter publicantes, faciatis tmnfgrcebras ft violatores hujufmodi, fi ft prout juftum fu·* rit, ac ubi ft quoties expedierit, tamdfa «v communicatos aut anathematizatos publice emaciari , donec ab earundem taliiarum ft colledarum, impofitionum ftwuarutplibet extorfio* num, nec non bonorum, Ecdefiarum, ft Ecclefiafilcarum perfooarum civitatis ftdisecefem Cooftaotienfis hujufinodi, tavafione, arreflatiooe, occupatione, detentione, applicatione ft diffidatiooe , omoioo defiftant , nec non efficaciter reflituat eifdem clero, Ecdcfiis ft Ecclefiafticis perfonis civitatis ft dicecdoos Cooftantienfis hujufmodi, occafiooe prsaniflbrum per eos taGs feu gravatis , taillas, gabelles , exadiones ipfas , ac etiam bona Ecdefiarum & perfooarum Ecdefiafticarum civitatisft dicecefcos Cooftantienfis arreflata, occupata ft detenta, ft applicata ipfis, aut que per fe vd alios illo pretextu quomodolibet receperunt, immo verius temere ft illicite ufurparunt, libere & omnino relaxent, ac in manibus noAris tradant; quod de cetero talia non com. mittaot ft ea committentibus non preflent auxilium, confilium vel favorem: Contradidorm per cenfuram Ecdefiafticatn ft alia juris opportuna remedia compefceodo : Invocato etiam ad hoc, C opus fuerit auxilio brachii fecularis.

Ceterum, fi forfan hujufmodi tranfgreflorum, aut violatorum, vel ea fieri maodantium, ipfifque confentientiutn, feu dantium illis per fe *vel* alios direde vel indirede, publice ft occulte, auxilium, confilium, vel favorem, pcenitentia , premonitionibus & requifitionibus per nos *fteiendu, tute, fecure,* vel commode haberi nequiret: Nos, vobis monitiones ft requifitiones hujufmodi ac citationes Saslibet, per edida publica in locis affigenpublicis, de quibus fit verifimilis conjedura, quod ad notitiam didorum citatorum ft monitorum hujufmodi pervenire valeant, faciendi, plenam ft liberam concedimus tenore prefeotium poteftatcm. Volenta, quod monitiones, requifitiones ft citationes hujufinodi periode ipfos citatos, requifitos & monitos, ut promittitur, ardent, acfi eis fado & infinuat· prcfeotialirer perfooaliter extitiflent.

Non obflantibus, tam pie memoria Boni* facii Pape VIII. quibus cavetor, oe aliquis extra fuam civitatem vel diœceGm, nifi io certis exceptis cafibus, & io illis ultra unam dictam a fine fu· diocefeoe ad judicium evocetur : Seu ne judices extra civitatem ft dimcefim , in quibus deputati fuerant, contra quo* icutnquc procedere, aut alii vel aliis vices, luat committere, *Ceu aliquos ultra unam'* dictam a fine dicecefcoc eorundem trahere prstfumant, dummodo ultra duas dictas aliquis audotitate pratentium non trahatur, aede perfoob ultra certum numerum ad judicium non vocandis, quam aliis conftitutioaibus apoftolicis contrariis quibufeumque. Aut fi aliqudme, comma* niter vel divifim, a *Stic* apoftolica indultum exiftat, quod interdici, fufpeodi, vd excommunicari, aut extra vel ultra certa loca ad jodicium evocari non poffiut, per litteras apoftolicas ooo facientes plenam ft exarefiam m de verbo ad verbum de indultu hujuunodi mentionem. Dat. Confiant!· 8. Cal. Fcbr. anno a nativitate Domini 1416. apoftolica fode vacante.

WH

quarum piifrm litterarum pmfeoratio- A timore pofitom, quod propter doos monachos era et receptionem, fait nobis per tpfamDominam Pfespotimm bûmiliicr fapptic'tuœ, quatto- ad exarationem aliquorum negotiorum,

a"im

Nos voro, aliis certis de cautis impediti, executiooem hnjufmodi intendere non valentes, ec de prudentia et legalitace vcftris non modicum confidentes, votas vices ooftras in hae parte totaliter duximoa committendas et committimus per prasfentes. Vos afirAuofe rogantes, quatenus ad extentionem bojulmodi juxta KadiAarom litterarum tenorem et eflcAum efaciter intendatis. Et fi nos contingat inprç miifis.. vel aliquorum ipforum, pcrfonaliter pro- B cedere ad aliqua, de quo nobis potellarcm omnimodam refervemus, per hoc non tamen in» tendimus commiffionem noftram hujufmodi votis faAam in aliquo revocare, nifi de revocatione ipfa fpecialem & expreffam per ooftras lit» teras faceremus mentionem.

In quorum omnium fit fingulorum teftimonium pmicnteS commiffionis litterae per noftrum juratum Notarium publicum infra icriptum feribi, infiramentari, flt io hanc publicam formam redigi mandavimus, tigillique noftri Abbatial» appenfione fecimus communiri. Qpod quidem tigillum fi forte frangi, corrumpi, dtvaftari, aut non recoenofci, vel totum tolli contingab; Nihilominus pr*feotinoftr«ci>mmif C flfoni, in omnem cafumA eventum ftare volumus, Â fidem decernimus plenariam adhiberi. Datum&aAnm,Ac.

XXX.

laasferri dr *Stipite Ltgeti Cvtfaniierft Contilii, BpifaU Dertrfa CtafUatieai ptrfcripu Du tX. Jtauterii* 1417 ad *Jcmuuiu Ojiimfetu Cerdiueleui Knutriatfetu.*

bMi-Tte-dstaMfi. Lambenus de Stipite, monachus Ord. S. BenediAi. Revercodiflime Pater. Poft humilem rccommcodationem, cum promtitudine famulandi fedulo preoptatam. De prsienti non feribo Sereniffimo Romanorum Regi, quia nefeio an fit in Conflantia r an non. bed veftrc R. D P. al qua feribo latius pro confolatione, cum tamen omnimoda veftri benigna fupportaiionq.

Et primo in foto verbo regio, fcilicet Aracooiat, fine falvo conduâu Puii de Luna, ac fine comitatu armigerorum, Magiftcr Bernardus Aoplicus, & ego Alamannos, perfonaliter intravimus Panitcolam; Notetis: Eft caftram, in quo habitat Petrus de Luna, in mari fitum: Habentes nobifeum tres Notarios apoftoiicos, quos nobifeum de Conftantia duxçramus, etiana unum ex parte Regis Aragonum, duos milites & alios fcuriferos & perfonas boDeftas, pro teftibus. Et in introitu ville Panifcol- reperimus Dominum Redigooem, nepotem Petri de Luna, affociatnm bene cnm du- E centis armigeris fetis armatis. Qu lauo animo, ut apparebat, nos fufeepit. Et quidam, vocatus Simon Salvatoris, Doâor, venit obviam nobis per medium milliare: Notetis, Italicum: Traâans, ut vellemus retrocedere ufque ad craftinum.* Quia Dominus tuus volebat nos amplius honorare. Renuimus ifta, ita, quod contra fuam voluntatem intravimus, ut prefcripfi. Ifti diaboli videntur falvari, & quando poliunt materiam unionis differre? Et per horam, R. P. quanta fuit nobis gloria, quando vidimus illum Petrum de Luna m tanto

inermes fecit talcs armatoe, ut ofteaderet fuam potentials & magnificentiam. Ipfc bene poterat plue timere, quando Deus & omnis homo erit contra com, fit jam quafi luut. Confundatur ejus malitia. Dat.xxi. Januar.dic Agnetis. «JJ"

In craftino noflri introitus, flatim pofloftavam horam, comparuimus in Panifcola. UN repcrimus ipfum retrain de Luna cum tribus Cardinalibus fuis & aliis Epifcopis, clericis fle lakis, ufque ad numerum OCG rironim utriuque fexus. Et inclinatione fafta.finc genuflexione, more monachorum, fa&ofummo filentio, ego incepi exordiri faâom noftrutn:Et aha iotelligibili voce, prout in citatione continebatur, nihil omittendo. Unde ifle homo tantam impatientiam habebat, quando cum nominabam icbifmaiicum & hnreiicum, quod non poterat continere. Immo dicebat:' Λμ </! vrrse, item: Aim *tfijk,* item: Afea/i«a:«r. Ipfo fic citato per me, & Notariis rogatu & requifitis fuper coufcftione inftrumentorurn &c. M. Bernardus coluit fibi legere citationem, fed habuit pro Jcâa<, ex quo erat ejufdem tenoris. Deinde ipfe Dominus Bernardus citavit eum illo modo, ficut feceram in latino. Sed quia ibidem erant milites fic alis perfonn fecuiares, latinum non intelligentes, ipfe Dominus Bernardus iotelligibili voce eum citavit de verbo ad verbum in vulgari, ficut fecerat io Latino. Unde ipfe Petrus de Luna fatis confufus propter fioguios difeumbentes, rogatis & requifitis Notariis, ipfe Petrus de Luna refpondebat in Gallico & Latino, quod quia materia erat magna & ardua, ideo tententtaliter non poterat ibidem refpondere, fed habita deliberatione cum tuis Cardinal bus, io brevi refponderet. Q/o dtftj, ad jufttficationem fuam dixit fe quatuor d durum, quamvis nifi tria diceret, quia adeo commotus erat in loquendo, quod quartum dimifit mcaffum. Incepit primum ab exemplo cujuldam abbatis, de quo legitur invitis Patrum, quem d icipuli non poterant provocare ad impatientiam, donec vocarent cum haerrt'cum. Et recitando totam illam hiftoriam dixit hoc de fe ipfe. Et rurfus; St dixiffemus fibi defe&us cordiales, quod fcilicet effet peccator, patientiam habuiifet: Sed quia icbiimaticum & haereticum nominabamus, ideo vix patientiam habuit &c. Primum, quod poiuit, fuit de nullitate Cooftantienfis. Secundum, d.c juftificatione lui, îuod non effet ichiimaticus, neque hnreticus. iirca primum infiitit multis veibis; Sed in effeftu rciolvuntur in hoc, quod inConftantia nulli funt Prelari. Quia aut fuerunt de obedieotia fua, aut Romanas Si fua, omnesfunt privati & inhabiles flte. per fententias Gregorii olim, & propter proccffus eorum amborum. Iftud deduxit naulxis verbis frivolis. Secundum deduxit per hifteriam multum prolixam, incipiendo ante notivitatem fuam. Dixit eis, quod antequam fuiflet natus, promiffus fuit Ecclefiat, ut effet clericus. Utinam laicus! Narrans, quod in fcholis & ubique fuit honefle vi e. Et itérait: Qiomodo invitus fuerit affumtus ad Papatum. Demum, quomodo profecutus eft unionem Ecclefie. Et tenuit nos per dimidiam horam, recitans totam fabulans fecundum gcfta, quas gefferat in Riparia Januenfi, femper concludens pro fe, videlicet, quod unionem profeqnqbatur Ecclefie. Evomuit tamen in hac rccitatiooc, quod nunquam ante fùam affumtionem In Pa-

&<*"'·'» qundj«r<v*rat ipfofcbedtila· foco» clavi ; fed ad ceftiQOcmminimetfMbatnr, «k fi alfis viis tentptis. Et fiapta» eenfaevk dftn» re, ipfe ft fui. Etiam dixit, quod via nefioms nnnqaam appends melior, nec appam. nec fibi apparebit; fed eam acceptavit com certis modificatiombus feu pra&icis ad fetisfo? piendom mundo. Qpia revotât alim vias meliores, viam joftitm ftc. Hic recitavit omnia, que recitaverat in Perpiniano, ft in requifitiooe ex parte (acriConcilii prsfati. Breviter, Nulla dlfpofitio ej» eft ad cedendum, fecundum verba fua, nifi fervetur modus datus per cum in Perpiniano. Notetis, dando mndam. Tunc duo prapofait: Primum, quod Concilium B vel locus cius nutaretur, ft fieret io ip6e partibus, ubi ipfe effet. Secundum, quod deftio futuri fummi Pontificis ftaret m ipfo, & fic vellet cedere fecundum petita ft propofita. Et fuper hoc Ambaxiaiores eius fime in via v·d tendi ad Conflandam, credo EpHcopam Cot»cheofem, fratrem Minorem, qui noluit ire in Ambaxiata pro parte Sercniffimi Regi^ÇaileJ-In, ut profitetur. Sed nunc venit, ut noceat, & per ipios, quos mittit, intendit negotium unionis rumpere, aut inConftantia divifioacm ponere, aut negotium totaliter differre, quod habest intentum fuum. Qpoad tertium, Icili. cet, quod non fit fchilmaiiçus, neque hatredcus, pateat expnçmiflîs, ft maxime, quia pa- satus eft ftare judicio Ecclefin. Et fuper iflo ipfe alias fecerat proteftationes folemues, ut aiferuit. Nam a quocunque melius in fide Capiente vellet edoceri» quia Deus quandoque celat majori, quod revelat minori. Et fic iftis verbis infiftendo defeendit ad iftam propofirfonem : *Peretat feat cepere vieae cefieetii, predict fervete prieri*, quia non vellet cedere , nifi fequatur vera unio. Et quia non cedit, ficut placet illis de Conflantia, ideo non fequitur, quod fit hereticus. Quia ibi noo cftEcplefia, <ed io Panifcola eft, vera, inquam, Ecclefia. Et verberando manum fuam ad cathedram (uam , dixit : /*fic eft arca Net,* oc fubjungit : *æa pecte Ecclgfiata ia auaa ipferaat, Qaed asq faciaae. X peeaiiae eeraai liberet eae Deceiaai. E& dixi, perfaxar aaieneai veram Ecc'le'ia, & jaae dinddiae aaatu eft lapfai,* »d pas «ràarw *babaigeaeai , tttf illi fmffnt de Coaftaatia. Et ex yeafie impediant, atagit fmt baretici tf [cbif-Getici' yMa ege.* Deduxit tflam materiam u(quc ad faturitatem. Quo'filente, petivi inflruroentum fuper fua reiponfiooe, & maxime fuper ük>, quod dicebat, fe refpoofurum cita, quod erat tempus incertum. Station fubjunxu non, non, non do vobis iflud refponfum ; Sed habita deliberatione cum Cardinalibus meis, infra paucos dies dabo vobis refponfum. Et B ;ta debetis expcftare, juxta formam citationis ia fine. Et ita requifivit Notarios, ne danderent inftrumenta, donec fecilfct refponfam. Iterum recepi inftrumentum fuper illa refponfione incerta, ft dixi, nos velle recedere. Inflitit. iple deceptor, ut, ubi vellemus manere? Ad boem, quod nos corrumperet. Ipfe vero magis eft obAioatus, Quam unquam fixit- Nec uno modo difpoûus eft ad bonum, fed ad mala quaeque paratus. Et ad convincendam ejus pertinaciam, dimifimus apud trim Secretarium Pomini Kegis Aragonum. Quia coofuetudo noa chnftpntfoUruBiws, fofta fosabb»a&s, nft Miae·,

& ita lecafifow, ft vi— de fero fo d» vitatam Driwsfiaaiem, abi eft Dnnia» flag

dani Deo propitiam*.

Et pofiqwaa verna» Avnwooem, rogavimus Dtominuce Cammari··· m mittent poft nos cariorem, ut ortam redderem» farnum Condliom de noftra extentione. Ptara alia refetem», cam Conftantiam per Dei gratiam veniam».

Finaliser, qnamqcam dicator : Ifte Peu» d* Luna eft in pofle Regis Aragooom, ft qaa». quam habeat forte caftrum ft armigeros, ar> migeri fiant homines defpcmti, ft qui prodigia foa expofuerunt: Nihilominus eam rex vofoa* rit, nulfos ibidem remanebit. Et ita feftfoetar ad ejus ejeftionem, qua dtga» eft. Scriptam d. XXII. J/unur. ia civitate Dertufienfi, per me Lambertom de Stipite, monachum ordinis $. Benedi&i, dkneefeos Lcodienfis, exeeutorem pmdiftoram.

Exeeutiólcitátibois 'prcdifta la prnfentia Peri de Luna fafta foil in villa Paisifcoia, ipfo die Vincenti! Martytis, qui fuit xxti. menfis Januarii, & difti exeeutotesftatnerant fibi ter» minum refpondcndi LXX. dierum m Conftantiam, qui terminus erit ptitna dtc menfis A* priltf.

XXXI.

jftnî/aaMitt *per XXXV.* Cardmairr, *Praiatu Ü DcEbrei, rà Lace Referatateru CtaAaatitufft ,*

CmMomm Cnaâ.tW. CntcUtata n Mariha Maria* fem. iptaqu* OritaMUwaCoUni· teteOMbaa vira, tU Rrfr i mIIarii KccMaftfca acgudu· ttWtanat, atja· <fo»rataatl X· la Rtferauorie Ma Rrierara· CoUagiv dis & arrara «rinM , ya>>wA t ft pttaM rara ltaforaattaete anfcaU ta Xtfarararto obteri. *«фк р»·

juxta Co4d> jute Canrirl. m* Dr.imll· · autan· h*

Mte rarifoc» rara ia $Hkra XL. iteratu·, m fcnra» fonifar. «a*- Cetüte» *difehiaev , debeat refer-*ra Menaea fe»n eeateeiit artieederaa allai eee Ma-*

n*r . ixriterteri iahrairaa, uridqtad aatabilte ftfe

INDEX CAPITUM,

Aut Rubricarum Protoculli Rxforautorii Cooftaoücafe.

VI.

β*«Π VIL *De*
H* VIILC*

Centra PnufoSar, f« M *iactdxai* aa fo.
iû« *if teafara daceale.* aNNO
XLII. (fosd *Prelati Uheap vtcariu ate idictat bd* ix *litteeam*.
for *Scd&ir.*
XLIV. ÇmdPrjfeftM castra Profer*· m *pega*

XL *De difpetfaneee ad iereanttiiUia.*
XII. *De plaraiitaee iea^cienaa.*
XUL *Dc preteritu dtf/eafateeaikit faaad taceat. patiUlie nvereadit.*
XIV. *Dt* rtfdetfM ^foporwm *Û f^erienaaf\) y Praleteta^,*
XV. *De difpnfatieae ad Ordiau.*
XVL *De difeatfatMae atatit Bpifc^enaa, AL keteait Carataraat Qrdiaaae.*
XVIL *De Stigeatiial ia Caria Beaeeat.*

XXI. *Dfprw&giuiafitrienaaPraiattneaiptice+ etfit.*
XXII. *De jetfHIUu* idle a*.
XXIII. *De*
XXIV. *De hcatfkiatitt citra Bpifcepat Û AUa- tet t* M *r^etttHeu*.
XXV^JBr *taxa* dcrfedanM *redacenda ad deietaai*
XXVI. *Ceetra Sineaiacat.*
XXVU. *De eaenla, fee feiatieaUat pecaaiartaa, feet fofaaut fchrt, yû ncipiaatar ad Ceee· akataae vel Praheadaae* m *Bccltfit Cathedra- libu* vrf *eliit Celle^ietiez St fpeciahter it Statatit ved* JnrmnmSù, *prvpfer fée recipiee· di Beat* per *aialtet* MMr, *at aihU pernpiaat : St de littera* Vidimus.
XXVIII. *De teeapere prafyfieeù juada.*
XXIX· *De Ceaciliit Préviacialiiai Û Spaedii Bpiftepertua.*
XXX. *De cafbat nferaatii fedt Apefielica.*
XXXI. *De aicariit perpetai· tccl&u i^U tendit.*
XXXH. *(feed Peatificer ardiaet, eeafteratieaet, & alia peat^alte . per ft vtl fxbftita'et, gra- ta t fiat feaaafat mail,eat* pecmutran *tele- hare unaatar , & feed* mb *difpeafeal can erdnatu far Steeman.*
XXXUL. *I terra* cmmÂtmtmt.
XXXIV. *De* eqflitau *Cleneeran.*
XXXV. *De pnaeetieaihu ad hatficia Berlcfit&i- ca . feed gradaati prmeveedt.*
XXXVI. *De pefina ccafatladtee catledraliun& aeAtaatar t atfi de athltaae act atiblarwa Hearn precrtati.*
XXXVIL *De fraffthu tadehteperceplit per pre- blet.*
XXXVIII *De inifau fatatu itl^tna D Me- aefarientet.*
XXXIX *pe exaHunihu per priadpet tarp^tit cltricit.*
XL. *Qvfo* rrr^ert *Jadiler Cceterat fv efl ta Avewne. (jc.*

CAPÜT L

De Ceadtiit Ceaeralihu , & adverfus fetare fcSifaeata. ·

/^U^foniam ex omiffioo· Generalium Coocilioru m errore & (chifmata, impreiUo. •oca & kandala, ia Eccleiia Dei damuabilier haftcom iiKcrcveruat ; Voleme faturfc obviare pericula, hoc perpetuo * Decreto flamimm.· Ut detocept, (altcot de decennio in decennium , Generalia Concilia, exceptu duobu» primis f»· turis Conciliis, quorum primum a fine bujta Concilii ufquead quinquennium, iecundum toto a fine icqueotis Concilii ufaoe ad (epteuniom, 3t deinceps de decennio io decennium, celebremur, io loci», quas fammusPontifex in fine cupulibet Concilii, approbante dc confen* tiente Concilio, vd, in ejus dcfeâu, ipfam Concilium deputare dc alfignare teneatur.

Ut Gc per quaodam continuationem femper ant Concilium vigeat, aut per termini pcndcDtiam expcAetur. ~

Quem terminum liceat iummo Pomifsci. de Cratium Inorum conûlio, ob emergentes lotte calui, breviare, led nullatenus liceat prorogare . Locum autem deputatum non mutet, nifi forte rx evidenti oeoeflitatc , & de fratrum pted-âerum , aut duarum patnum conicufa atque tublcriptiocc.

Qram mutationem vel abbreviaiiooem per' annum ante prnfixum terminum publicare dc iortmare teneatur.

Si vero, quod abiit, novum lchilma oriri contiYvut. ita , quod duo vd plures pro lummu Pumtficibus ex quacunque caula fe garant, Da die, quo ipG duo vel piures inCgnia ponti* *fscatut* poblice aflumferint , leu admioiftrare ctrperint, intclligatur ipfo jure terminos Coocilii, tunc forte ultra annum pendens, ad an* num proximum breviatus.

Ad quod omnes pralati 6c ceteri, <|ui ad Conciimm ire tenentur, fob penis juns, dc aliis per Concilium imponendis, abique alia vocatioоe conveniant.

Nec non Imperator, ccteriqoe Reges flt Principes, vd peribnaliter vd per lolemnes nuncios, tanquam ad commune incendium extiognendum, per vilcera mifericordna Jefo Chrifti cx nunc exorati, concurrant.

Et quilibet ipforum pro Romano Pontifice Bfe gercn.«m infra mentem a die, qtM feientiam habqre potuit, alium vd alios afiumfifle papatus infiguia, vd fo papatu admitnftrafle, teneatur lub mrerminaihne malediftiouts nrern«, dc amiffione juris, fi rpod forte qunfivic in papatu, quam ipfo £sâo incurrat, dc ultra boc ad quaslibet dignitates aâive dc palfire

. Hk <liatarta μ v *μ Mi \Hrf<*a.rv<anpam. la patetari nmm aMsar i arrIXXF.
» f·*·** °1'*"f *!*J** *-!*^"-** C«eA»w,rt*. Qjm hueripno mKM Rite beta· UM μ P-exx* ,

focrit, faumarex ace noo rrrmiao prafia» ad **tan** Concilii peribnater fo transformi me fadeditedere, donee per CrmiHumr sufs **ftlf** rnaiis plenarie fit finita,

Qri, fic **eMti**, **te** Papuans tcuentn, a die prodifta ioPapatn anUateata admiaiftrem. Nee foterim eifoem a fidelibus, nifi quoad conveniendum ad CoociHum, fob fatermiaa» tiooc dhini jodicfi, quomodofibet obediatwr.

Qfod ti forte eiefifonem Romani Kadficte per **mrtum fee bupeeileocm fleri eoutiapt**,» ipfoas nuUm foeeiuinia cfikada vel tnosnool ti, nee podr per coafoquencom contefitm etlam meta ccflame ratificari vel approbari.

Non umen bccat Cardfoaltes · ad aiiam ek&ionem procedere, niG ille fic rieAns forte remmetet, vel decedat, donec *fer* Generale Codbum de eieftione ilia focrit radicatum.

Et fi procedam, nulla fit elc&io Ipfo fore. Sintoue fic cUgentcs be e'eâm, fi fe Papatui ingeuerint, omni dignitate, honore, A fiant, etiam Pfcpali, Cardinalaiao **ft** Rxttificali, ipfo fore privati, ft inhabiles de cetero ad eafocm.

Sed liceat, immo **ft** tcoeatnr collegium to» **turn**, am fairem major pars ipforom, (cam piuciordxu io hoc cafe audientiam ad evitan-dum fcandalum decernimus denegari,) quam cito fine periculo perfonarum poterunt, etiamfi periculum omoium bonorum immineat, re» trahere fe ad locum tutum, **ft** naranna pnsdi» ftum aAegare. Nec ultra proximum foturum Concilium uHo modo pofint difiêne.

Teneantur infuper, poftquam fe retrace» riot **ft** metum allegarim, modo prauiifto, pro» vocare fic eleftum ad Concilfom. Quod fi ultra annum pendeat, a die provocationis hnjuimodi, intelligatur ad annum, ut fupra, ip» lo jure terminus breviatos.

Et nihilominus teneatur efoftus ipfe, fub pœnis praediftis, **ft** Cardinales provocantes, fob perna amiflionis CardinaUtus & omnium beoo> ficiorum iuorutn, quam ipfo (afto incurrant, intra tneniem p die provocatioois, Concilium ipium, ut fupra dicitur, indicere, publicare, **ft** quam citius poterunt, intimare, A ad locum Concilii tempore conveniente perfonaiiter fe transferre, ft ofque ad finem caufo expeftare.

Teneantur qooqmProlati **ft** ceteri u» fupra, ad convocationem Cardinalium tantam, fi forte eleftus convocare cribret, accedere.

Qii fie ehrâm, poft provocationem pnsdi. ftam, nifi In convocando Concilium., ut pro. fertur, admimflrareioPapatunon vakat. Nec fibi a Chrifti fidelibus, fub iaterm-natione divini fodicii, interim, nifi quoad conveniendam ad Concilium, quomodoiibet obediaror.

Qi>od f> infra annum, ante diem indidiConcilii contingant fupradidi cafua, vel, 4uodplu» res fe gerant pro Papa, vel quod unus per metum eligatur, cenfeantur ipfo fore, tam ge» rentes fe pro Papa, quam ele&us pes nutum, & Cardinales, ad didum Cooeilfom provoca-turn declinaverim, fltam CH **a** alia pro foro CoadIM deputaro, ad qwm eeteri coMcairo teneamur. µ fi a ariaaafo foi&t deebtatas.

CnariMa· autem, ut wafiatar. caaroca*

a in eoatumaciam **elete**

aalfoffi, fi fort· veuîro negteaeriat, **lam** dirimat, caufiuuque definiar; ac culpabiles la fcbifnsate procurando feu nutriendo, vel h» adminiftraado, amobediendo, tel admtaiftra»> Mb» favendo, ica cootra ioierditem (aperias ehgendo, vef cafomafofcafoallegando mctum, eriam okra pnadi&as Menas, cumfcudque gradns, fiâtes, **te** ptrantoemi· enflant, Bccfofiaftica tel mundane, fic puniat, ut viadite rigor traafieat ceteris in exemplum.

Adjictetcs, qood in fine cufoslibet CoociUi Generalis hoc decretum folcmoiicr legatur & innovetur.

CAPOT II.

* *totiftii ylll.* **OM** for pefofor, nf dr rrwrs *fer egieaniu fitantu JUt ;* adddrto sJUs, dr ffofor râ *fautâtibu Cetfiifttiiea Uiit, il* ps« eadriauSatr addaede.

In nmnmp faadb» **ft** individu· Trinitatis A» tuen. Anao Domioïc· locardatiools, MQCXIV. Indifrione oftava. Ego Benediâua Captants, Saute Roman· Ecdefi· Diaconus, Cardinalis, **ft** eleftus, µ fiam per Del **M**"« pfjanfts Apofioiias fenis humilis minifter, profiseor tibi, Sanfte Petre, Apoftotorum Princepa, cui claves regni asleftis, ad ligandum atque folsendutn in culo **ft** io terra, Creator atque Redemptes omnium Jefiis Chriftus tradidit, inquiens : Qpecuoque ligaveris fuper terram, erunt ligata **ft** ia cclis, **ft** qmscuaque folveris fuper terram, erunt foluta **ft** ia cfols, (anfiqqu· Ecdefic **tue**, quam hodie tuo prefidio regendam fufeifoo, quod, quam» diu ia hac mifera vita cooftitutus fuero, tpfaos noodeferam, nooderelinquam, non abnegabo, occ abdicabo aliqsMueons; neque ex quacunque caufa, **ft** cufofcuaqoc metus vel periculioccafiooe dimittam, vel mefegregabo abipfo; Sed g vens fidei refiitudioem, quam, Chrifto auAore tradente, per te, **ft** bcatlffimuui Cc lum ruumraolum, perque difcipulwft fores veftros ufoue ad exiguitatem meam per» latam, in tua unfta Ecdefia repeti, toris conatibus meis ufque ad animam **ft** fanguincm cuftodirc: Tarn de Gutte & individua Triakstia myfie*

· H CwBcv MS. ViafabMMd huc laferuu* i *fak f——* *letat* CT *taaiaa intftitte^*. **fM**·

t RrwrMut m Pli»r* Codkv MS- Viaàobooeal la Cupreau ora pafifo, la qoa koc caput fcriptwu, hac cpl(rapbci ZanXI *enirrij Kffeeutiteit titn*, caro/ta *ut Caxütr Ctefittéiftf.*

i eft Deus, quaque per di-Ammm, per notarium A Secretarium SanA» ΓκμΜ - creram feftaeft, Rouren» Ecdefi- me jubento fcriptam, pro. anno ıM noftri Jefa Cbrifti, A prb manu fabfcrfrfi, A tM, beate Retre, A

taretuum fioceriter offero. AAnm Home

feotibm Ac.

ψM enhodoea fidei a te traditione accepi. ail coofasvasemt fienffe quoqae oAo enèantiaMa Conctta. ideft,Nic»mna, Cnaftautfaopoliri-

taoum A fepcfamm, terna Nkmmsm oftavum quoque, item Cnafiaminopniit»—i, ufque ad uoum apicem itnsmtlsts fervere A pari ho-B ante A reversata djgaahabere: Aqu» prodi, caveram A ftatueram, omnimodefcquiÀpro-dicare, quasque roniismaivtraat, coudemiMun «re & cords.- Dilffcmim amem fie vivadm

cum, quacunque vd Synodabter ftatucram, A probata font, confirmare, A iodimiauta fervare, A ficut ab ris ftatutafime, fafid vteoris ftabilitaw cufiodire, quaque vd quoique condemnaverant vd abdicaveram, Cmfli femen-

ctfibribw meis canonice traditum repeti, quamdiu mihi vita comes fuerit, illibata cufiodire : C Et Mdimfoutae m Ecdefi» coofervare, neque alienare, feu fa firodum aut cenfam vd emphyteufin dare quomodotibet, ex quacunque cauu, ut fadiminute cuftodiantur operam dare : Nihil de traditione, quam a probwiflimto prodcceffsribus mri traditam A fervatam repeti, diminuere vd mutare, aut aliquam novitatem admittere: Sed ferventer, ut coram veredifeipulus A feqnfocda, totis mentis me» conatibus, qu» tradita canonice competi, oblcrvare ac venerari ' Si qua verocoraferim contra ca-

coofilio & coofenfu, direftiooe A remémora* tiooe minifierium meum geram, & peragam,)D cocfilio emendare, aut patienter, excepta fidei aut Chrifitao» retieiouie gravi offenfiooe, tua *A* beatifimi coapoAoii fe Pauli patrocfaantc tatercefione, tolerare, facrofque canones A canonica inftituta Pontificum, ut divinaAou* leftia- mandata, Deoamoliaute rufio ilire: Ut-

«bue, qua profiteor, A quemdiu vixero, egero, vel omifero, diftriftam b divino judicio rationem. Qmnfsnftiffim» Cadi, divmadigMtione, tepatroefaante, prafideo, fit vicem faterceffioamm tuis adimpleo. Eris autem mihi fa illa terribili die propitius hoc coaamiA diligenter larvare curanti. Adjutorium quoque ut probras obfacro, fa hac conupiMli rita con-B ftituto. Ut irreprehcnfibilsappareamante confpeftmn indicis omnium, Domini ooftri JESU Cbriftl, dum terribiliter de commiffis advenerit judicare, ut facias me dextra partis particom, A inter fideles difetpuloe ac faccefibres mos *«fis* confortem. Hanc autem profediooem

CAPUT III.

Cum antiqui A laudabilis moris fuerit, ut majores Ecdefi» cani» per fummum Pootificem fine Cardinalium Sanft» Roman» Ecd* fin^qanfilfa A affmfa difponi noo deberem : (fade etiam coetus Cardfaaliom ia hac qoafi pofldfioaeeffedignofeitur, quod eorum coofilio nm per Romanos PootifioEs ardua oecotiaperttbAanda A terminanda: Ad quod etiam .fodicandam vetufti moris fait, aflenfam ipfam fobfcnptfanfa» declararo: Ideo profeotiDecreto, mortem ipfam laudabilem renovantes ftatnimus: Ut Romanus Pontifex Coe confeufa A fob. fieriptionefaltemmajoris patrisCardinafium col* legrélitcr fafta, infra (cripta de cetero nondifpooat: (Jr, caoianun fidei decifiooes, faoAoram canoaisationes, atari Jubilat rednAfottan feu dc novo mdiâiooem, creAiooes, exterminationes fini fepprefliooes, dtvifiooes, fabjcâioocs, uniones Ecdefiarum catbedralfam, A Monafteriorom, promotiooesCardioalium, privationes, transi*, tiooes invitorum Patriarcharum, Archieptfcoporam, Epifeoporum A Abbatum, falvo jure Confiiiuttonum feoram ordinum, privilegiorum perpetuorum A realium novas coaceffiones', exemptionum baAcnus per Romanos Pontifices Ecdefiis, Monafieriis, Collegiis, A aliis Jocis concefiaram revocationes: (Excmtioncs etiam novas A perpetuas Ecdefiis, Monafieriis fini capitulis mque ad proximum lutaram Conci* liam non concedat fine caufa cognitione, A vocatis ordinariis. (faod tamen locum non habeat in Ecdefiis, Monafieriis ico capitulis de novo adificaodis ira confiituendts, qua poAt eximere.)- Exemtlooes ante prefens fchiima fa&ae, alienationes bonorum, immobilium vd mobilium pretioforum, Rom. Ecdefi», vd aliarum Eccteuaram, A aliorum locorum Ecdofiafifcoram, A piorum, privilegia perpetua, immanitates ccnfoum, A qooramcumque jurium, A proventuum perpetuorum remiffio» nes feu dilationes, vicarianis, A reftoratm terrarum Ecdefi» Romane, confiitutiones, fe dera pacis, bella, legationes de latere feu vicariorum A nuncioram, auftoritate legatorum dc latere fungentium, deputation», A quacunque ardua, feu pertinentia ad ftatum universatis Ecdefia : decernentes, ut gefta poster vel contra formam pramiffam fiot nulla lpfo jure, nec eis a catholicis fa aliquo pareatur,

Vel fiat prodiAa Conftiratio per modum additionis ad profeflioaem Bonifacii VIII. fapra proxime pofitam, mulatto verbis in primam pertonam. Et hoc fete effet hoocfiim, quam per confiitutioacm.

Et

wo OOUST1 Mw, ridalfoM: Reftnre ad «cgendumpuoviaciaa vd dritaras Bedsfi* Rmmu*, nifi Cardhuk* aut pnelatoa, amnasittam: Wcariatam alicujm tarraEccfefin, nifi ad triennium OO· concadam-* Et ad cnfiodiaodumcaAra vd Rodus («rot·) Eariefi* Roman· no· mittam aliquem confangumcum, vel afiôem » nec aliquos alios ultra trienhium duraturos.

Qria decet Romanam Pontificem mfaifi-rium foam cum difcretkro*, qun mater eft omnium virtutum, peragere, fratrumqoe fno* sum Cardinalium in magnis, & Concilii Ge*I raralts, io maforte», confilio ft cosdtafa nti: Intendens foctbfimAa Generalis Couftanticnfo Synodus Romana ft aliatum Ecclefiarnm, Mouaflerioram ft aliorum locorum piorum fit* turis difpendiis, eOnfiderariooa prateritoram, Ecdefiam Del fcandalixantium, obviare, ftatuit, definit, ft ordinat.· Qiod deinceps ipfe Romanus Pontifex fine confilio ft aflcnfe Generalis Concilii res, jam, reditus, poriefifo. nes, cafira, civitates, villas, oppida, confia, aliarum Eodcfiaram, MouaOeriorom, & alto* ruai locorum Ecclefiafiicuram pradidtoram, io perpetunm, feu ad tempo» magnum, quod in-C tdUgitur decem annorum, contra Juri» formam nae alienet, nec tapignorei ,feu de novo io* indet, ft in emphythaofio vel afoftnm affigoent, nec ocafionm, caofiis aut canone» Eckfiaram, Monafterioram & locorum praediftorum remittat, aut ad folutiooem eorum tarmioum ultra biennium proroget, feuconcedat , * ervftiones, fopprefliooe» , divifiooe», fubjeftioncs, unione» Ecdefiafticorum Catbedralium & Monaflerioram, ac Prioratuum, qui font principale* dignitate», translationes invitorum Patriarcharum, Archiepifcoporum, Epifcoporum feu Abbatum, fabro jute CooAituttonum, non faciat ufijue ad proximum futurum Concilium.

Licet, ubi immineret fcandalum & periculum Ecdefia, expe&ando celebrationem foturi proximi Concilii Generali», licitum fit Rom. Pontifici, cum confilio & confcnfe Cardinalium , feu majoris partis eorum, abfqoe translatione facienda, de nimio fcaodak) hujufmodi providere.

A modo etiam jobilaum, feu plenam rcmiffionem non dmtet, fed perduret fixum anno qutoquagefitno, ut alia» fiait ftatutum. Nec mutari poffit nifi in Concilio Generali.

• Nec liceat etiam ipfi Rom. Pontifici fimâoram canonixationcs, privilegiorum perpetuo* rura & realrum nova» concemones, exemptionum, ha&enus per Romanos Pontifices Eccie* B fii», Mooafterii», Collegii», fit aliis locis cooreflaram revocationem, fine confilio ft eoofenfo ac fubfcrtptiooe diftoram Cardinalium, feu majoris parti» eorundem, facete feu expenafiériis, ù» capitulis, de novo aedificandi», feu coa&itucadi» qua pofic eximo·*

Et fi contrariam ptaoaMbram, vd eorum cujwHbet fecerit, id fit Ipfe fefto, auAoritata hujus (ante Synodi, irritum ft inane.

CAPUT IV.

Ctetre Si&taifr.

Contra labem Staioniara pcftb, qua decor Ecclefia ptaripum denigratur, multa remedia per Apoltoikos Patres ft focra Coacflia haAenue excogitata focraot, fotabritotqne morifis* Qpn tamen tempora encrafeonte mafatia, ut radicam pcftfe hqjus pcnitua cxtirpnm, hoc perpetno Decreto ftatuimus: Qiodauiamqoede cctcro Ecclcfiafticus, cujafeuaque ftatus, gradin , ordims, ica praemioentta inerit , etiamfi EpUeopali, A Patriarchal·» vel CardiOalatoa » qui de cetero fimooto. Romana caria, vd extra, fi«adaodo, five recipiendo, firepramittendo five pecifceodo,' five mediando, commiierit, ipfo fa&o ornai dignitate, ofido Scalefiaftico, ft omnibus beneficiis fois perpetue fit privatus : pogintque beneficia eorum unquam vacantia libere conferri ft impetrari.

Prela(i vero, qui ad cufiodiam greg*· ad purgandam vitiis Ecdefiam Dri pofiti font, cogitent, quantum excedant, fi fa ensentioha hujus Decreti négligente* extiteriot.

Et nihilominus, na talis negfigcmia fine de· bita pena pertraofeat, cum ex hoc rideantur aliena crimina fits facere , fiatuimus.* Ut de tali negligentia contra Prniato» hujufmodi procedi poAit ft debeat, etiam ad privatfooctn, fi qnalitm negligent!* id expofcat : Laid au* D rem ! qui in hujmmodl eutoahilm fuerint ,cxctxumnnicationetn iocurraot ipfo jure.

CAPUT V.

Dr MNwra *tf* and» ujtaesimfe Cardrâslô·*: *Et + faelilntr*

Qpia plerumque multitudo foperitaa confit* fiooem inducere confuavit, ftatuimus: Ut dcio* cep» numeras Cardinalium fan&f Romaof Ecdefia decem *Ot* o&o nop excudar.

Sint autem viri fafcientla, moribus, * re* rum experientia excellentes, qui uoo minore* lint triginta annis, Doftoms m Theologia, * faltem quatuor, reliqui in jure canonico, vd civili, prater admodum pauco», qui forte de ftirpe regia vd ducali aut magni Principi» oriundi cxiftant, non · affines feu attinentes alien*

la priori Bμ μ B» ML VtamboM·· ·M habaanu pa Uciapmut, a voce *rrtHiran* Wqw ad. dforiur» M

« te pedariori tax ftvw iiili. Mi. VteMa* qm tama miaq IV.
, te priori BmwsB· Mi. «n». «v^Musdari ·

ultatas Cetdfoelis vfoentis *titftt tA* qwmmA Nec confidat, fotam divfoo ac ultimo h»——·

mis tratn eiperfi.

Nec fiat «orans eleftfo par «urfculsria vota futammrifo» Sed iUi fofam eiigi ft afiumijsoifiat* h qnùe, Wto rep® fcnstmto ne euNiee io, majorem partemCordfanlfam per fitacrip. tiooesmuN propria cooftbcrit eoDegiafircr coofeofiflê. Et apoAotaa tinana coafidemar exfodc.

Qri etiam motae fcratfail ft fitacriprioob obferretur, Quanta nltata ex Cantioaltaa, vd allm, in Êpifeopum Cardinalem aflmnerar.B

Et aliter edebrata Cardinalium affiamio Ipfo jure non fubfiftst-

CAPUT VI.

"β atterit fceaÀaiàuri £ecl<fiaaf, itjéri

Romanos Pontifex quanto ceteris Ecdefin Fc&orfous pnsfidere, tanto debet fanftiore vita & clariori fama fulgere. Si enim, qui finge* lis plebtatt faperfaieodnnt, tales efle debent, ut coram exiftimatiooc poputas grex dicatur, qualem fit exNbere debet, qui non uni populo, fed univerfis, nec folumpopulis, fed tofis patoribus pator eft pofiras? dicente Doouno Petro : Et tu aliquando converfus confirma fratres tuos;

Exhibeat fe ergo prseful ille, qni jam fanftiffimus cx oficio nominatur, ficut nomine, ita re faaftum.

Confideret, quam difficile fit tenete fedem Petri: ctatnonfolum populis, fed pradads fit pofiras in exemptum.

Docere dtbetnou fidum dlfcipuku, fed etiam magiftros. Elevet tnmna firam inexcelfo, qui lumina cetera debet iUaftrare » Sit foi ia mando, qui fo Ecciefia populos ut tenebras, prelates ut ftellas purgare debet, illuminare atque perficere.

Teneat mentem fuam mundiffimam, famperqne Chrifto coojunâam in cnleilibus, cujm vicariatus oftkio fungitur in terris.

Si autem, quod abfit, vita ft moribus Ct perverto, fi oblitus dignitatis fias, ft reli&is culeftibus converto ad terrena, damnabilibus ft capitaHbuc criminibus fe immifceat *t* confideret, quod lucifer , quanto ceteris angelis clarior ft perfeâior <Λ creatus, tanto ex perverfitate fua feverius ft irreparabilius eft puniras.

fa hoc monta cxerect, ft CoaaMa Generalia uotorfiüem Ecdefiam reprafetirent «

Uata fuper prismi&s ûfabriter providere cupientes, hoc Decreto perpetoo tadaramus ne definimus: Qpod fimsinus PoBcifex noa folum ta hsrefi, fed ft dp fimonla, ft quocuoqre alio crimine, Bcélefiaai Dei aocorie fcandali. xaata<, de quo fotanuitcr amaitus, ititem pct annum poft monitionem incorrigibilii appareat, pofit per Generale Goadlium puniri, etiam per tapofiùoncm a Papota.

Monitione vero noa qualibet, fed per duas parem Cardinalium collegialiter, five per tria* Concilia provincialia diverfarom trium nationum, fob diverfis tribus Regtais cxiftenûutn, moneatur, * Teoeaoturqre fic monentes monitioocm fuam infra meofem folemniter publicare.

CAPUT VII.

De Kafamatieaa caria èT *Ofictahaai ajat . Rririca.*

Littene Apoftolic* tam de gratia, quam ta *faAitla, expediantur* per cancellartam. Nec cic Cadhibeatur fides in judicio vel extra, nifi in cancellarie fint expedite. Quod appareat per figna confaeta. Exceptis duntaxat 'concernentibus negotia earner· ApofloBcs, ut confactum eft. Qpa tamen judicentur in eadem camera, ft figna habeant confaeta.

Item , quod io Bullis, ubi dicitur, do conGlio fratrum ftc. debeat ede fubicriptio faltem trium priorum collegii: ad probandum Λη-

Protooootarii de retero effumantur de confenfa majoris partis Cardinalium. Et fint Magiftri fo facra pagina, vel dodore* in jure , aut illuAma, ft ut facris ordinibus confittuti, ft nos ultra fcptem , ficut antiquitus confuerenor.

Auditores etiam afiumantur de confilio · maioris partis Cardinalium; ♦ Et qui *per* ' biennium fo aliquo Audio generali, vel iu curia ner annum, poft doftoratum legerunt. Qui habeant · ftipendto de cfrrera vel de beneficii», coojuntam vel divifim, florenos CCC. Et quod morentur ad liberatam Pape, r non in domibus Cardinalium. Nec fint ultra foderim , nee pauciores duodecim. Et jurent, non recipere poft fontentias efculcnta & potulenta ultra valorem trium floreoocum. * Nec flent

cum

i la priori NmobIo , lfoouictl,*o Viodchoaari pofamt *arr tria Hatrfa CtaaBa éieerfara» tria» Matiaaa»* .
* fo piieri PwrnHn «fata hae i *taaatita at fafrinu t»rlhtatar.*
l h priori PriMOcvllo . <«■/»/·. Àcfoinwv· «aprrit· la priori* ilUmProMolU, quod caaftitiuioafa forawla priar paaUaai 6r oiurii. Qri aodu. piafcribiiar hoc *flattt.* Ca* â* wrv dfcfov, S* nsafifa , dtour. d» «adNa.
« fo priori PmncvUo Mk oraac lafana varba t Xr Car *BUgiBri fo facra fiagiaa,* blc aspaaAt.
s fo priori CaaBtaKioM «m *iricaria».* Vora* hiBocii· «foâuai ia tUfonrarario at ffodltatuiar ia hac tofomota OiaatauliM, jam ramo* aovi PramooUi. Mraafo». MarffooU· wi I. priori Promotio fo coaiauw ad prataoai ooaMmriooMir *Kt lac» tricaaii faaatar Ntaai»a, ari aaaac ia Caria, tl* faad vmmmwww *ttia»*
. < Îfo^foireaîpoodh fo priorirwilradta» jiilrya·· - ** Mn«b. « anrslat priori* PriMoral· pofc*. adfora fefonac, hb varii*: *Ba paod hofoofo Jfraatia ria taaaara ariicaefria,* coafoeMo *ari était», Baraaat CCC.*
V Noma fo hk ta priori DvUhorariaao. *Veta* aamp ritorioro hac rripexoraar, fo anrsfoe priori* WcuuMl: *tiaae* food JXW *te» CatMaMat fo fore.*
• Hk mfoua aria· ia priori foraafo auihahaacar, itaft* taatn «ppara· m tuBraeUt adWir, joa*m« smsfo

"CUM CardhMlkn-. · Unde ft fine de dhorfieAft ad Uberatam, ft incedant in habitu homfio . I —
ANW provincib, ft in facri» ordWbu· coaftitmi. Cawdhni yarn put diamtnr honori·» rinrm IWO

Scriptore· litterarum ApcAolicaram * pooh fcatûrie afiumenrar cum diligenti examine, ft non nifi pria· faâa rcdnftioacad ομμπμι confaetum. » Er qnod noa Gm cMjapti. Et non locent, w per itatrcaM, ceflante h>- firmiute . Et non habeant duplex oftcinm icriptori-. Et quod hnjufaodi oCcium non vendatur, non donetur, nec permutetur, nifi pro fimili officio.

Abbreviatore· etiam affamaotur rom exatni-

ptom ft procurator·· pcenitentiari· fiat facerdetes, cum fecreta defifta debeant andite.

Clerid camera non fint ultra tex, ft Doâorcs ft Licentiati in jure. ♦ Et dé diverfi» Nationibus.

Coneâor litterarum Apôûolicannn fit unica» , ft Doôor > famofus ft excellens, qui ad mb nus legerit per très anno· in Audio generali, ft bene expertus iu cancellarie.

Auditor contradl&oriarum fit etiam unicus, & excellens Doftor, ft effumatur de rota * vel aliunde, dummodo fit excellens in fcieotia juris.

Et idem de Auditore camera. Sit DoAor probatus, boo· fcientin ft expertus in curia.

Acolythi non fint ultra fex, » ftbonefiiviri.

Subdiacotras fit unicus, ft magificr inTheo-k»gi*, vel DoAor in jure .' Attento, quod magn« cani· illi committi confueveruot.

Capprilani commcnfales ftent in domo Papa,

ter, · mfi fint DoAores in iacra pt^ne, vet in hire ft fêculares. Et declaretur de novo quod non fint nmnpti, ctiamfi habeant pro. ceflus, ft quod de emero non dentur et· procéda» de earner·.

Referendarii non fit ultra fat, homme· excellente·, in jnrefiunofi, ft integerrima qfe·. Et afiomaotur de «onfillo·majori· pani· CardinaUnm, » & de omni natione.

Rmùtentiaril fiat Mafiflri in facra pagina, vd bene periti ft digni magifierio, math XU aanoram ad mima. Et diAribnaotur par lin-

vel ad dandum allidant direfte vd indtrofa pro confefiiotubus, ft fub pana. ·« Sad a camera habeant Aipeodia confneta, ft teneantur prodicere populo diebus coofoetb, fc. dominicis ft feftivis.

In audientia cootradiAoriarum, ft Gteri palatii ApoAoUci caufarum , ferventur ad onguem conflitutiones Joannie XXII. Et fimiliter in cancellari·. Et addantur pom· graviores. »»

Iα regiAris litterarum Apofiolicarum nihil recipiatur nifi pro litteris taxatis. Et pro illis nihil ultra taxem. Et .fiat expeditio cito, ft fub poena. Er fcriptorcs etiam hebeant fidarium de publico, ficut confuevcruot. In rrgiAro Cfepplicatiomm nihil recipiatur pro fisppUcationtbês mgiArandis. Et fi in manu regiAratori» perdatur fupplicaiio, nihil recipiat de iumto. Et fiat expeditio'l cito, ft votiva, fub poena.

Ei

■ Et ha» a friari OMtoriaa· abrriet, Pa varo faa ptdhe «Afica. m ia oo«te· priori» PrawmiU raoattor. *gc ftü pet fe fiaeefe /rrofari*/. tf ia (aerii erfiaiha ntgHtaei.* &c tota prior CoaOtartta. qua ia priora Pratocaito Meaufcripri Vindoboernfa hebetur, hoc foeret i *^tafiteret etiaa* qftaoeorar dr *teafeapt atefnii Partit Caefiaaliaae, V fat Megifti ia facra gagiaa,* cr *gai ger tneaaiaa gef fe&eeataa legedae ia aiigaa fafie gtanaU· gt galfe» aartatter* «d «tarera» *Paga, av fat altat ftfetba,* wr Wc*w deader·». *gt jarret ata acdgere gef ftattatiat efnleaca* 9* *getaleata titra tahrtat triaaifri raera».*

» la priori CoaMtmtaa· faqoatie Hh eateia aaa oaimuats M pro illb hoc MU iemrori», ad ia prior· Ptoumol* lo «xhiiMatart M *tmt* aerea V aee· paed *grafaat, tr rifiai futar* perod *natittatiaria»* . Veraa iv» cm» obrriorr A^ie aaariem pereroar. Mebroror iUa Mb^a ia oergia· prieri» hadul ProtocriU , hbrorbt, , *fiactt Hit aaatertu tHtfat,* ford *fat ttataat gaaafgnfaat,* CP »«. fraud *g^ttatiariaat. Mtt ft/fat* voe- 4«. *Mr >r ttalagati. Mr (tribaat gtr atiaa. aif taafa attgftatie tel tafretitatit. ^aa aKfgtaar tarianrar ger Tin Ctatrlltriam. tel ftiiiteatiariaa, gt* feed *aaat ftrigttr* de· «fkre *aaa* botre» .

f Nrqoe hac priau trie tOrioraat aoroiea la priori Dcilbererioe· aut PretucriJo ηβρvM. Rr «M» aocaa , priori Protecollo suosm , etxrtfrir. Qua Mk«<h Mac : *gt affatae t beat ft OafiMrt, f/Hiaten* <T *gggifratart .* Hiec adeo roaorora caaNnaio «· Ιοαφ|αΜi.

‹i M*raw ia priera Sarato haci er *ft fittrft ffatitaUat.* Chat ww» *aa aUUL·* la priora PeatamBo vada defamia ; *Piattt, aif rtfariattr aliae aaattna tefitateu aatt fMfaa* i *tt fa fat affatar* : fgaad *fat fe fitter· ft aatàaiiat.*

» AcAe * hoc Coaftkario, addka alipoa drraaSiaiii. la priora aoafa· prapodrioa· dUhm : 9 *DaOtr eauUeae ta faff grattait tTe.*

t Ex iufr<ro iocaphtatwa * hoc decrattua. la priori aaaqaa datiberarioa* hoc faa addaa : *Placet* : 9 *iafaeaf-fatae i Tel alitaz t,* doamad· *ft eatalleai ta feieaeia jarit.* H qaad la poOariotl hac Coa4karioaa «a dcovro •ddiniM drprahaedire» .

T Et hac CoaMnuio pu aova faflrafi· oraadata. la priai aaaqua PtoocoUo lac hrfitaur» *afttfyM* aaa *fat altre eth,* 9 faoefa «H. *Placet gaef fat feet.*

S Hac quaqaCoadintio aitror aova drifaerotfaaa rit taftaAa. Etat «ata» pria» hac: *Caggellaai, gai ficaatar* ha». *rit, meceacar. ael falteta gràtilrgia igfaraae . etiaaf fafeat grecefâe, gala faf ilia fgecte fiMrafaar eaitai a graletii. Placet articalat, afgee af,* rri fattaa». *teilaatar griaa aerfa ffgae af fana, geaffatar. gfit fut taagifri a Theeiegia* vri fa *jan fécaiatti,* aa *fat tacaçei, etitaaf* hotoaer *gtoflu ia eaaeerat gai aurataat.*

ia ia priori PretocoUo Rafanaaoril faopa habatar paragraphe» › le bac altrra CoaMatfaaaa vrriXaaa eariCu. Et aaaaa hic: Caarafftao *tf gaæaer* (vtri») *aai gee aatitat. gai etcaeaiaeat Ceafitatieaet geafibat ttr at Uc hgaatar* a»ufae, *faæ ; ggifagat Mtrfthargeaft, Jafiter Caaara, füa Taafhtgtaft,* 9 Jtatenwetggeina.

‖j la priori Protocoûo Japcur *fat eagefitie dea æi ateiea,* quod au idm fa eu· *ta,* qaod ta *naanaa* bar Caafaterioaa dicitur *cite* 9 vofaw, vldariar aMi. Nl fa dtaéraari. aaoaoafa aotiqui calaaao tribaaad». Margiri ptOMTM priori» iliaa PtatooriH eddkar boa fa«astaa. *Placet. Stf gaeaf fecalaret anariet feiaftetaeat ilUgaatear, fe gaiiee ia C.XF1J.* Vidour hoc fafa<iea reipiccre quatuor ffla dapuuaa aatoau·. qui proto aaa («b ‹mm XVII. hufaa rubrica, *De reftnaatieae caria geat.* ta priai Va Pnaocoifo fan UMetaad. (jerideca Λ fem*» b ■·· proxtara.

———. Et fiat rednMo teas Mtreraram ApofioUca- π» * fi» peoiteutiaris ad folium», · fa- su Conftretfoues.

Item, unliatomn rnesw promotiones ad ordines fa caria, aifi pro otefaltes curia,

fine fan· aliqui, bshemm Unarm dimiflorim a fab otdfanriis, vel promoti fa ceria ad Eptf- copines vql Abbati» - vol ad beneficia raad- rentia osdfaem. B< sihil recipiatur da ordtoi- but. Nec demur dfatdbrfa fa ceria: Yd ex- tra quatuor tempora fiant. Nec demur duo vd pfares (acrt ordfoea fioml , nifi promette ad Ep&opaiue «d Abbatias, vd pro litteris alfadd deter fa caria vd extra,

Ofirialet coris, ut feriptoree, abbreviato- res, procuratores advocari, dec.-Mtcedant in- dati > daphardis, ut antiquitus coaiucvcnmt,

Item, fa curia « tamana continue rigeat Audiam tam in Theologia, quam in utroque jure, dt fa litteris laiinb, Gnaris, Hcbrsts, Arabicis dr Chilifaiq, juxta Oeœratinam, fie habeant ftipendfam de camera. (Et provides tor de exeouioae.

Item, habeant * malifchalknm nobilem, jo- ftam, dthoncAmn, nec capientem lucra igno- miafofe, ficut aHquaodo comfueverunt.

Item, Oerki cappdhs * five ceremoniarum fint tantum duo, qui fint presbyteri, dt pro- bi ac experti fa ceremonia curis, dt qui co- gnoicant pnelatos, de (riant locare In feflo nibus, fetis litterati, de diligentes in oficto fuo.

* Magifier bofpitii fit tulles gronderas, no- bilis de beo devotus, qui Criât bonorare do- minos de nobiles venientes ad curiam, dt te- nere ordinatam domum, quoad laicos, cum omni booeftate.

A s Examinator curis fit pnalatus bonefios, doter fa fare, rigidus, qui nonqusratlucra, fed qui dfagemer & fideliter examinet bene- firiandoa , ne promoveantur indigni, per fe, & nos per fabAittstucn, dt fchedulam examinis fobirritat mano fisa. Et detur fibi faramentnm duplex, unum (aper diligentia examinis, alte- rum, quod non recipiat pro examine ultra mnam taxam. Et caveatur ne unus pro alio examinari le faciat. De taxa videri debet Cou- ftitutio, fi aliquid de hac caveatur. Sin autem detur pro quolibet unos carlious, quorum de- cem faciunt unum ducatum.

·· De amplius non faciendo doteres Bulla- tos. Eo mukoe perduxit ambitio, ut qui pri- Binas cupiam cathedras fa fynagogis, gradum (cientis mu labore & Audio per focariam qus rant, fed a fummo Pontifice per ambitionem impetrem , çupiemcfquc vocari Eabbi , fetis habeam, fi percultam Apoflolkam magifierii fui figoum valeam oftentare. Ex quo comem- tibdte multiplicatio magifirarum exoritur, (cien- tis margarita vilcicit, dt fermo Dri, ex ore prolans ignorantium, populi indevotione con- temnitur. Statuimus,ut nec Legatis, necNun. ciis Apcfiolkis, (eu Generalibus ordinum, aut alias cuicuoque peribos prêter Cancellarios, fa generalibus Studiis ordinatos, detur per fc- dem Apoftolicam fecultas aliquos ad gradum magifierii fcu doteratus in quacunque faculta- Cfe de cetero Ikcmiandi vel aflumendi- In cu- ria vero Komana, que privilegium Audii ge- neralis cenfetur habere, ita demum ad gradum prsdiâum Hccotiari dt affumi pofliot, u in Au- dio dite curis curium confactam aaditiooia dt letemia, rcpetitioAufa dt difomaifonum, in illa facultate perfecerim. Vel, fi extra curiam, fa aliquo et Audio generali. De quo, dt eo. rum fuflkiemia in vita dt moribus, ejuldem Audii Cancellarii, & doteres fcu Magiflri fa- cul-

Ulttaaa terafa to

arropav J·»- to cwte par St reoaim quoad moree Itapa» Condicacto.

, ClanfaU Busabilto. qua to prior· ConiUrmto·· are exilca, to rofomum olroriuo ProtoçoXi et adjcAo t Kt ft»· it tancnUn. Qrëd eontnm non tanf» ad Uterine, qooni precipre ad luyuMan illanun ertentaUuoa r.ififFi-ni ipoteii.

β to ocraquo Cudtea MX tetfasr —A/teitto·. V

1 la prior· Codtoo fcrteM udro, .

S Tot· hocCondteKfo babttnr * priori Psvreoolfo. fad taw lorinr od areMa·. Addtar nitetaniare la priori B- io Priirerelto. FtoeWi tr rrwanrar to «AMMrer Kt fra fnUIU.

- Hue Coafiirario fo prior· Dolibcratto·· bare tabair fan···I KttmUtttr fada ft fralatat Unfa. tai MI

rxmw, «Acta·. <r /ta/rrteu, fe freni· ■—» «■ cttUi»< Kt eoad Arfeuoo friatitaiirmtiai'rrdpiatcar fta· . <F β rcftrieatar intrfe uiu, ndfutnr eitfm.

t U torte damam» te priori Protocol!· tabeatur irqumrU, Item , «red Kfintf» M· /ore Kitgifri *tl Mere·

ΛβΛ ueUi éftar fectUttu ete retm LitftuieeM elie··· treéa» Λβ^βττι) ft» : Xafrüe t VffoAmik htee fit, to ProMcoUo rqmko pctetvn iltem teewn do BuUotto du&rfas CntfittMtoM Uoo ptow •a· Mrlftn. V«>d oborior Coofitaxto «k prefem· Edtoono, picoter i(ta A, Solktto OotterOmi CotUUiutte aUum

tac : anltifUcnit mfrtm . «MI

So fainter fte^Hert, β»τ»lβHv. Ac. to poOvtari Codko ac QteMnuiaut Moto didrur , fnuAatu .Ntt m» te fire Dormi to pria» Prerecoito additurs tt Un» iMtU^nut ttian Λ» Mhrihu fnUniAu. Qp· appendix io poAutoi coofoüutere aoo ropdrtar , ntd l(faarfodbu tea ctateMiur.

·cubate, par fuaa authentica* littera· proffem Afeperiu» in tmaConftitittiooe fuerat expreflum.·

mSt, ofllisn MU. *iecaentam. fc nac* non aer Bullam, feu coounifionem fecdalcm, tod alia·

Λα atria, cam *tiganio ctitta* examine, talc» êtiam ad licenuam tel doAorattxn fesosa* giftratum aflumamur, Aliter autem liceatis rd affitmtiq hujufmodi per Bullam, commiffioaem, feu facultatem Apqftolicam faâa, noa valeat: Nec recipiente», Lkentiati, DoAore*autMagiftri de cetero reputentur.

' Item, quod officiale· curia» Romana noa permittantur poblica nutrire concubinas, ludere ad taxillos, mk alia· diffblutioaes fscen», Îed fint difciptbati morjbta, verbi* & exempiis, 6c quod curia fit fpeaslam ^fanftitstis fle g norma. Alioqub abqne difeasulatione officiis, luis priventur, fi muniti noa defiftant»

De feffionibu· * Ac locis ordinandis b curia Rotnana. Difputatum fuit de foco protoaotariorum. Et auditis vptis inventum fuit, quid fuerint vota xxix. Et coocordaruut inboc, quod extra curiam protooptarii non procedant prolatos. In curia vero pnyonotarii, fi fint in exercitio fisi officii, praecedant ; Si autem non fint in exercitio officii fei, tunc X. vota fuerunt, quod adhoc ferveretur mos antiquos. Reliqui dicebant, qnod prolati procedant.

Circa Cooftitutiooes Joannis Papa XXII. quoad audientiam Rota videndo, addenda Neca feripta, quoad cappam, dc roebetum, portas-çti, dum femper in publico per auditores, locum hebeant, quand© vadunt ad rotam vel audientiam, tel cooûlia, feu miflâa & officia alia papalia, tel exequias flt fermones, & altos aftu· iu curia publico·. Item, quando » vadunt equitando in curiam poA Papam vel domino· Cardinale·. Ham tamen inteUigenda font dum non cft tempi» pluviolum, /tut lutofum , quod ci· uti non poffint.

Item, quod Audirorn non fint familiares Dominorum Cardinalium, nec debeant ad eorum expenla· morari etiam egtra Cardinalium Domus.'

·Quod caufie auditorum vel notariorum inorum vel advocatorum aut procuratorum non committantur auditoribus , hifi d· Mriufquc partis affcufe.

Qjiod cauûim non audiant, *ia* qua fcientrr confilium dederunt, nifi de coafeofe fitriuique partis hoc fcieotis. .

Quod efculcnta & potulenta vel propina·, poft fententia· tantum meraUberaUtatcoblata, non fraudulenter recipere valeant, prout Confectum eft haâenus, licet non dicatur *ia* con Aitutionibu·. « Et noa recipiant ultra quam

Qpoad notarios quatuor, auditoris dec. addandum videtur, quod duos eligat auditor, alio· vero Cancellarias » Et ia mpnus Camerarii jurant b camera auditor fle notarii.

Qpod de ditt· * notariis auditor dos teneat in domo nifi unam, pro commilboaibus redpietas. Et faciat inter notario*. diftrjbutioncs caofaram more felito.

Quad notarii non feribant per alio·, nifi tn cafe infirmitatis, fle tunc per alium cociocium, fle non per fubftitutnm.

Quod officium notarii audient» rota, fle notarii aodieatincarnera, fireaadisorudi, noa polfint per eundem haberi fimai : Nec unus notarius coram duobu· auditoribus feribere in caufis.* Nec poffint notarii Dominorum cardina* fium effe in Rota ad feribendum coram auditore.

Quod notarii examinentur per Vicecancellarium prafente Decano, A duobus de anxiquioribas rota. Et approbati per eoe admittantur tantum.

Qpod'notarii in faciendo regiftra non extendant in regiftro aliquod inffrwnentum procuraponis, vel aliud, vel citatioaem, inhibitionem, vel earum exeeutiooem, nifi fernel tantum. Et alibi in regiftro referant fe ad ilfod primo extenfiim . Ec b exacutione, feu relatione executionia, citationis dc iofiibittaoi·, fimiliter. faciant prommium in produftione ioftntmenti, in quo interierant tenorem Orel panem tenovris, &c. fed dicant, cujus tenor infra fequitur.

Quod auditores non confidant feienter ia cattfis io rota vertentibus, vel qua veni iperaotur, ' pro confanguineis ufque ad tertiam gradum, vei etiam pro Ecclefits, io quibas hujafinodi confaoguioei funt bénéficiât!, & tuuc Cxraot rotam.

Qjiod* auditores vel notarii caufas non follicitent feu procurent in rota, etiam pro confanguineb, vel aliis.

Quod auditores, prouunciames male appellatam dc bene proceflum per aliquem incuria, in cafe, fe quo de jure henda effet remiflio, remittant ad judicem a uuo»

Quod citationem fic inhibitionem faciant in eadem littera, & pro uno taxentur.

Qjod non fint veloces ad inhibendum vel abfolveadum ad cautelam ia caufis de curia (utum.

CA

cm» la Coda* MS. arena PraawoUo pa^ularr fabjaafta fan anaaafta mira Cardiaalù Pilari da Gratia proridoadwa, «nriib Mboc dabaaarar tiaadel». Hac rare parricaiarû Caadiaatb aaoaha te priora ProaoceUc m «otaparaac. Sri iaaaaaa aaraar ridaatar iacar raûgaaa CMkirarbaaa poâraa» aneri ia priora Ptoaacol» k>, ut non ppirèir.

a la priori Piytocritoa.de IçHfM, dr «« ·*«* «*. u «Mjie· w»u, «b· In donate Wiawai quad vota faariat eaJlrite. *t aadH divariâ»feariaaraa ia Rafcnaatario, adric at Ma iOtat drifeaMtoah. m

‹lmb cceftiteiio ·

4 la *priori* PrefOceUo *hoc* Mirer ia fla· ta Uada wr— aovn OαoβinMKMû· μ μ π

, la priora CaaTuharin·, dr Caraarari» mH

<ual

<lo *f»&»*.

A

ANNO
OΛBΠ

CAPUT Tiii.

C< ''>* «· S.

rvs Prtefer opwndfr· Advice.

Dudum fait provide difpofiram, quod non rriervartntur de cetero fpolia Prolatorum ac riericorom decedentium, nec 'tristes modii tempori» Eedefiaram feu beteficioram vacantium, «*c procurationes, qua ratione viûtatioo» debentur Epifcopis fe aliis prolatis*

Veram, qood dite difpoûtiooes baâenus non fuerint plene obfervata, &« nonnullis pof-fint in dubium revocari,_a» fuerint perfonalcs •d perpera·, volentes Ecclefiarum ac prelatorum difpendiis providere, declaramus, difpofitiones ipfas fuifle fe rise perpetuas, fe per quofcmque fummos Pontifices inviolabiliter oburvandas. Et nihilominus de novo ftatuimus.

Et bonum forte eft, adjicere poenam, nt icilicet tamdiu curia Romana quoad olfida fua remaneat fufpenfa, dooçc per luminum Pontificem bojufmodi fpolia fuerint plenarie reflitura. Dite vero fufpenfione durante, officiafua exercentes excommunicationis fententiam in. currant ipfo fate.

Nec fpolia, qua etiam inferiortes prolatis penitus interdicimus, nec frutes aut proventus, nui vacanubns Ecclefiis, Mooafteriis, aut Sutbufcunque dignitatibus, beneficii^, adminitratiombus, aut loda'piis medio tempore obvenerunt, nec procurationes fispra dite, que ratione vtfiiationis prolatis, vdaliisquibufeunque dignitatibus, beneficiis, debcqrar, poffint de cetero etiam per commfifiones feu concef-fiooes, eis jam forte fetes, quas tenore profentium revocamus, nomine fommorum Pontificum cameraapoftoUcnreferveri, levari, aur quomodolibct participari.

Adjicientes, quod de cetero prolatis, & aliis, qui c* ofecio vifitare tenemur, facultas five licentia vifitandi per procuratorem, nullatenus per fedem Apotelicam aut alluat concedatui- Nifi forte ex caufa infirmitatis, aut alia neceftaria, perfosMliter vifitare non poflint. Qua feecialiter m litteris exprimatur. Alias conecte nullius fit roboris vel momenti.

Et concefla lutem» tenore profentium revocamus: Conftitutioates, qua circa frutes hujufmodl confervendos, fe procurationes, & taxationes ipforum, per alios retro pontifices fe Generalia Concilia provide fete funt, in luo robore duraturis›

' Et nom, quod quibofoam vifum fuit, quod circa,fpolia, fee. adjicienda effet ptena, ntfeilicet tam te curia feomaaa, quo ad oficia faa remaneat falpensa, donec pfe fummam Pontificem hujufmodi fpolia fuerint plenarie refti-.twta, dite vero fufpenfioae durante, otteia fua exercentes excommunication» fententiam incurram ipfo fate. *

Qead fWfantr tf prtvijhati it etttrt m fiat par fnw, Rjtknn· »4»

Statutum felicis recordationis Innocantii Papas III. editum in Concilio Generali oootra de-Aos, digentes, ac cleâ'ooibus confentientes, per fecûlaris poteûatis abufum, locum habere decernimus inprovifionibusquibufeunque, etiam per fummum Poàtificem faciendis, quoad pro-vifioocs. ipfiu ac provifiouibus confentientes.

Et^nihilominus decernimus, eleâionem feu provifiooem; per fecularis aotcftatis abufum fa-Gtum fi ceqfreflavis pâam ceqferi debere, aon Qtum fi eqpreflavis aut metus fiat deteribus aut provifori, fcdetiam preces litteratoria vel vocales fint tales, ut a tali vel talibus dt taliter emanent. Quod, fi non pareatur, pofimt deteres, vel provi-for, feu pteviforcs, damna vel incommoda in perfonis fui», vel fuorum, vel rebus vel Ecclcfiis fuis verofimiliter formidare.

Et publicetur b*c Gfeiftitutio in fingulis fy· nodis, & capitulis provincialibus, vel Epifcopalibus yel regularibus, dt alias, ubi videbitur expedire, flt ipecialitcr, cum fuerit ad elc&o· nem vel provifionem procedendum. Et ubi in Decretal, lib. i. tit. o. cap. 43. dicitur de fuipenfione, dicatur, ipfo jure, fe procurans preces, ultra pœnas prodites fit excommunicatus ipfo jure.

Aht Ctefitittit dr «dm.

Si quia vocales aut litterales preces quorum· cunque lecularium, quas aut propter oonfaoguinitatem, vel altas fimoniam lapiant, aut pro· filer potentiam deprecaqtium impreifiooem, pro ua eleâionc ant promotione ad Epifcopatum vel abbatiam, vd provifione cujufcunquc beneficii Ecclefiaftici impetrare, uti, aut approbate, irnmo uon exprefle contradicere, & ftatim, cum poterit, deteribus feu promotori, aut provifori contradictionem foam non intimare prafamferit: Ele&o, promotio vel provifio millia fit, fe ipfe ad Epncopatum ipfum, feu abbatiam, vel beneficium ca vice iit inhabilis ip· fo juro.

Sapiunt enim ut plurimum tales preces vitium finforia, fe cum a potentioribus ingerantur, metum & tacitam imprefisooem inducunt.

Si quis etiam Ecdcfiam qtaamcunque, feu beneficium, poft rem cootra ipfhm in foroEc-clefiaftko, in poflefeorio feu petitorio judicatam, & cootra elocutoriam judicati, per falam faftircfifteoiiam, per meofem a die identic, detinere profoptferit; Omni jure, quod in illo, vel ad iltad fibi forte competebat, & ceteris beneficiis fisis fit ipfo fate privatus. Sic praeterea inhabilis ad omnes alias dignitates fe Ecdefiaflica benefici* obtinenda.

Eadem

?

— E>dem etiam perna ipfo jure percellatur,,fi. foper Epifeopatu, abbatia vd beneficio qoocunque Ecdefiadico litem fas foroffculari, fuper petitorio, ira pofiefiorid movero pnefnmferit. Nifi forte ρβA rem judicatam ia foro Eedefiaûico,'io vim exeeutorie impetret brachium fecolare, ab Ecdcfiaftico judice invocatura.

Non tamen prohibemus, quio judex, Cea(Dominos feculart», in ditione fisa, etiam inter Ecclefiatlteas pertonas, in rebus ac beneficiis Ecclefiafiicts, vim fieri veret; fed fidum, ut de faâo vim arceat, fcaodala protribear, fas tam pctfeflbrias, quam petitorias, ad Ecclefiailicum judicem judicandas remittar.

CAPUT X

Dt ara *éifrtvfnk cm preattiû ai Bplfcapetai fmütt font eriuttj.* Jtforâra.

* Papa non difpenfet cura aliquo promoto ad Epikopatom vel Abbatiam, quod doo teneantur ad facros ordines promoveri, vel ad facerdotium, vel cooiecrari intra tempus juris, fme confcofo majoris partis Cardinalium, & caufa rationabili in litteris fpecialiter eXprcCTa: Et nmc non ultra annum difpenfet.

Et quod omnes tales difpcnfatiooes in prater110 Lftn per Papam, revocentur, & currat tempus >uris a fine prafentis Concilii. 1

CAPUT XI.

De iijpmfatieue ei iacnapatikilia, &aknca.

' Ex nunc revocentur omnes concefliooes faâc Epiko|-is vel Abbatibus * a temporeSchiimatu de beneficiis tenendis ultra Epdcopatum vel Abbatiam. Nifi » *effet* adeo exilis, quod non pulbnt de ipfis fufleńtiri.

* Item, tales conceÆones in futurum non fiant per rapam, nifi ex caufa evidenti, qua in litteris exprimatur, & cum confilio ac usb icuptiooe dominorum CarJinabum.

' Item, nullus monaihus habeat beneficia in diverfis religionibus. Et revocentur conccffa, tta, quod remaneant in beneficiis fua religionis.

CAPUT XII.

De pluralitate in^ùne Mrita.

Qpod Papa Ma difpcufct, tufi ex cauia ra. tioaabfli, expraffa (pudfice in litte?, icilicet prop** idemiam vel nobilitatem, vel exilitatem beneficiorum > nt in Décrétai, lib. 3. tit J. cap. iS.

Ad tria autem non difpeafa, nifi ex eminenti fciemia, vd magna nobilitate, fit quia iltaftris.' Nifi forte io partiras, obi efleot exilia beneficia* ut io Apulia, & fa'certis partibat Hifpania. Et ibi non nitra quatuor. In Anglia veto omnino caveat, nt non nifi ad doo ad dot diipenfct. Er hoc etiam ex magna cauia.

Item, quod nullus poifii habere ultra dual praebendas Ecdefiarum Cathedraifam, * non obflante quacumque cooionudine. Nec poflit difpenfari pct Papam oifi ex caufa ipecialicer exprefla in litteris, que fit rationabilis A vera. Et quod doo pofffot lucrari callem «lre quotidianas diftributiooes, nifi io uno beneficio.

CAPUT XIII.

CDt proftrait iiffiefetieniht fwaad *iamupatih. lu rtvecaoda.*

'· Revocentur illae ex toto, qua non funs foi title eficâum. Sed fort itu effeâum reducantùr ad duo taotum. Ita, quod liceat habenti plura iocompatibilia, eligere infra annum duo, que malit. Nec poffii alia cum aliquo permutare -

CAPUT XIV.

Dt rt/Untû Epifnperva, tJ fitperiernet Freelatentia. Rubria .

Quilibet fumatus Pontifex io principio aflumptionia fota proponat edtâum, quod omnes Arcbiepiicopi, & Eptfcopi, fimiliter A Abbates, jurent io promotionibus foi», ftaliicxemti, quod teneantur in propriis Exciebis, mooalkriis, & dignitatibus, curis & admimflraûcDibus refidcrc. Et fi ftcicriot per lex mentes

• tn plori Phrwocollo boc Sterurl rd lonlum «>m
• la .-t-rw priori, Promcolb «1 boc deoxu* additi" · *Ot bet auttrU tuflefum* xtv. A xv^ *Se-*

fcsabfeaies ab Ecdcfib inia, vd Moan&sriis, A » àt abbatis fois, nifi es rationabiliter expve&s: Utpata, qoia Romana caria indiget de sffattii faa, vel quia senentur profeqoi caatua Ecdefi· faa in curia vd atibi, vel qnia eft de coafilio alicnjos Regia vd Prmcip·. Hoc raram adjefto, qnod pro confilifa Regum R Priaripom ûnt deputati, ad certum

loteUigaorar tamen efle pnnfentes, fi no. rantnr io caflris vd locis aliis vicinis Ecdefifu· fofira dimcefim. Ita tamen, quod faltera in pnacbob feftivitatibns R diebus folemnibus, B fcilicet Nativitatis Domini, Circamcifioms, Epi-

ft·, A&amtiouis noflf Domine, & ia aliis fcftis principalibus, at coofecratioois feu dedicationis Ecdefi· fu·, fint pnsfentes in Ecdefia, R midâs celebrant, û poflint.

Similiter Epifcopi teoenacur fub pena, ponere fimile «diAnm omni anno in Ecdefia fua pro AbbatRm non extmris, R aliis curatis & habentibus beneficia requirentia refidentiam de jure, coofeetndine, vd flatato. Nec dent licentiam non refidendi, nifi ex caufa jofla. R exprefla, at fapra. Nec aliquid capiant pro tali licentia fob pcena.

* Item, quod Abbates non poflint abefle a momfterià cada ftodioram; Qjiia debent efle fcientes: Nec ideo, nt legant io aliqua facultate, quia «tiliae eft, nt fufeepta monafteria F>btincut, quam qnod fcbolaribus legant. C

Item, quod non poflint die in olfietis fetularibus *d confiliis Principom, nec propterea habere ahfonriam: quia monui funt mando.

In Coacflw provtnciatibm habeatur diligens ioquifitio R relatio dc fobditi* ipforum, at paniantur, R de Epifcopis Rcxemtis, qui per femeflre non refoderint, vd négligentes fuerint, compellendo fabditos ad refidentiam, ut per Concilium referatur Papc.

CAPUT XV.

Dt iiffnfttieut ʌI trinttj, Raktct.

Çteod prelari fervent Capitulum XIV. Sexti Decretal, lib. I. tic. VI. Item, qood in litteris exprimant, qood nifi Aodinm continuo protecutus fuerit, cedante Audio difpeofatio ipfo reflet. Et de faâo revocent ditpenlationem, fi habentes reliâo Audio vd intermtflb abatantar ipfa.

Et idem iu litteris de non relidendo caufa ftndii, vd alia quacumque.

Papa etiam non det dilpenlationem, quod E non teneantur ad facroa vel 'ad faccrdotium intra annom promoveri, nifi ex jufta caufa R fpectaliter in litteris exprefla. Nec tunc ultra annum concedat. Et io presteritum concefl· revocentur. Ita quod remaneant ad an- MO tlntun*

CAPOT XVI.

*Dt 4tffe*faiieat eittû AH*- Rt^rtct.*

Non diTpcofet Papa niG in tribas annis infra cutem juris. Ut in Epifcopo, G explevit xxvii. annum, in Abbatibus & caratis, û xxii. attigerant, & Gmiliter in ordine presbyteratus. Et hoc non fiat niû ex caufa rationabili, R fpecialiier in litteris exprefla.

Preterite difpeciatioces revocentur, que non funt fortitc effeâum. Si habente* ipfas hodie ûat infra diâas ·tatesdifpenfabiles, Gnt revocatas. Hoc adjeâo, quod difpcnlatiooe*, qudicuntur *fa&»* earn infantibus, ad dignitates fupra fcriptas, etiamfi ûnt efiirâutn forth·, ûat revocat·. Quia contra jus naturale.

In prsbcndis Ecclefiarum cathedraltum ftet regula Cancellari·, quod non poilînt converti, niû exiftencibus in xtv. Poflit tamen conferri exiflenti in xtt. faâa mentione de state ɪ

CAPUT XVII.

Dt iitigtntibiti i» CKrit Rh u m,

Non imponat Papa Glentium litigantibus, nec extiaguat litem, niû caufa cognita per fententiam.

Nec reflituat, contra rem judicatam, niû ex caufa legittima, & caufa cognita.

CAPUT XVIII.

Quod Papa no· imponat decimam clero, vel tori, vel ejus parti, niû in Concilio Gc- D nerali, R com conlcnfu Concilii.

Poflit tamen poAulare caritativum fubfidium cum caritate * quando res exiget.

CAPOT XIX.

Dt totvtrjh ad /do·. jRafeica.

Quod bona illorum, qui convertuntur ad fidem, non confifcentur per Ecdefiam vel Principes, leu Dominos feculares, fed cis remaneant.

Niû fint de ufuris, vel dias male ablatis. Et tunc incerta eis libere remaneant.

CA-

AW*?J CHRISTI

■ tatam hnc la raaorea Caatttatloaa, la priori ProtacoOo hood obria: *ltrm* <aU — *itgeai.*
, Al ««p· priori» Proaoculll *xmm› *D** b*r ba*e» raa.-/«a»m *Π.* cy la«>r laPrica: *Dt*
CT pwalanlal Prataau <T vSMarli«< aaa *rtidntii»» i» ftui lalt/ut.*
f toprlari Plaaocotlo & hlc «rat lolaml· : lz *Àt CtutiHi*l
« la priori Proveœito aaam bac› *Dt aurit rtl^Mar ttnet*

avno CHRISTI M'

CAPUT XX

Dt ncnetitauhat Rtlnqfi titter. Rjtkrict.

Quod ὸmne cxemptiona, qaibufcumque re-ltgtofis tkxnlbus, aut aliis locis, ««l perfoais quibufcutnqtse, a letnpore (chifmatis per Romano» Pontifice coocitttr, prater confmfam ordinarionun, got fine cauia cognitione, io-diftioAe reeocennjr, cattentor, irriteator & anouHeotnr. Exceptis Ecclcfib vel loch novi-rer fundatis, & fub coodittooe exemptionis et-iam a tempore icbifmatis. Exeatptioaibos ta-Btcn (ludentium & generalium *Stadiorum fem-*B pcr falvi».

CAPUT XXL

Dt prtefirptr iaftritraat preUttrtae iffit ctectjfa. Rahrkt.

Quod omnia privilegia fit indulgentia a tempore fchiimatis coocelte inferio, ibus pralati», de arendo Pontificalibus, ficut mitris, fanda-liis, rocheto, de benedicendo populo, & dando indulgentias, & bojufoodi, ad dignitatem Pontificalem pertineoribas, revocentur. ANNO C^^T1

Et idem fotelligatttr de AbitatMn.

CAPUT XXII.

Dt ifatTMtikv iHeeui. Retrite.

Item, nulli ad Ecclefias Parochiales promoveantur io aliquo ^Ç00» eifi idioma vulgare ejuidem patria fofiicicnter intelligent & loquantur.

* Et ibi conclufum fuit, quod innovetur Conflit urio Grrgorii XI. & extendatur ad Ordinarios.

CAPUT XXIII.

Dt Veiteikei.

Uniooes de beneficiis cujufcumque flatus, five etiam de Ecdeliis feculanbus vel regularibus, deinceps non fiant per fummum Pontificem,

• prlor CoaAlnnla clauditur vncr *fcbifiaatir. Verum* ln mattlae boe adjrâal *A fait biffa»,* fared heta-arar nd-wrrrwlp 4r rermrrWSnt mtanu.l* r« w.r/,r,, raa/a, *arta rare fcbifna. tT* dr *tmaiatibai btabratim* *· SnArrr *Grenalrbat.* Hl·.- appendix ln norl ConAlrurloae d» Academil».

• Priorl» CoaAltutfonu boc «m lnltlum /rem nudta *ab bratjcia Rctiefafiita errata* premewentar-

> Hee claufala ln priora Artuto priorl» Prut.colll non cna^anM. ln margla» ramen PrtxocoUl ltidem ratl» re» fult coturpta, fcilicet CMt.a/am, qaed faBov/r*** Grrjvrù' XX· HΠ/ftôfgr W OlM/mt/m.

« Sequet» loaga frrlet C "lAliutlomim ablque tltulo aut Rubrla· ln priorl faeradh Protocollo. Nrqae fo novo P.-o-ocotlo qalcquam horum hic ktd eomper·. Prima autom ea fll, Matuta, derivata rufentur ea monitl» Alamanl Adunarl Cardlrull» Pllanl. qoa *alibi* tnceofulraul. N» quid lgitur ft boren omlnamu», on priorl» Prottxolll faclem fa ra/larrmr fawS.-rernm prlaw a/rrndernr ad dqpwMram pra/eeernm, mannae errxe /flrme·. <nad «d Bmfcaparam «ndlnl *thynar vel thvntev, eifi fb ttrltae febiim, vei Dator ia Tbealagia ari ia ité-ré* Craw.l l *taana* »··>'‹1er re/tenem. rrdrle» *Efêfcafatawv*, famd /·**» Aer ■·« *finit abfnvari. ia margine* hic additur, *XHl. Sefteatb. cradafatu faab tr» ifia »atrria riftrr-tar a4 vacatimt.*

.Ad .dMnr/ar nmm ·M ordrrav ICC»· rrfturr *frrJ.t f.'ratia,* qu/. *tlitaaaét fciAui» frabrt atattrim taa-trabi.* fMmam *baaa abmaitiati·, V bea. fairrtia* ad driaa·* *raJtaat,* W *bearfat ia tbfrraaaiia rr/alorr.* ln ma-poe: *Traaltina Jtagaf< fait natiafaa,* <· «·■<> *Mbatiu*, maanaar / *babeaai ataaafkria fab fi. attraiaiar, taab fiat DrSarti, ficat ia Kfifcrfaiibat. ia aiiu flrtar iitttra. Srd abbae tfiiat panicala feabrt biiimati» ta farti^ala fractbtati.*

la prlml «Um drplratlbu» poA Poml&alrm, ~ curalll catbedraUba» foll DoAone» ft Lleentlatl la ·Γ1-τι!π|1- vel ture. Jn allh dlgnltallbu» EccMurum cathedrarlum ft la prlaripalftm· ut coUeglatb ft curata mlgorl, Udem, vrl baccalaorrl ln Tbaologla formatl.

ltem, la qoallbat Eoric&a cathedral! flt trrtw nomercr» rntlutdanua, ad fum aon podlnt nlfl pmdldl ultlml ul-lo mlrlo afttnll. Et Cupra dlâl gradu» lcentl· *ttqttiraatur* flvv per ordlnarlo». flva par expedatlva», flra pet rllfthmem, flve provlfleNem ApoAollcaat. Alla» auHa *61* provlflo. Habeatur n»M· ratlo uobllltatll, um ad Epllapteu». quam ad allas dlgnllate», lacutrlam qood rldeturur expedlre. ltem, rnab lrratlo teglomun, ut ·upra. l» margine; *ttemnitor flactt ifia particala auatbat, ha taab babtarar na/Utratie,* «and *icclefia (at*

De traml expaâatlvu vldetur, quod pUclpalner Papa det gratla» ln commoal forma pmqlernm, te darl» oanfaetl». tr quod partbu» ln dalh pt«frraan>r llltérall, quod ftor tudltl· pur tu» quam gratl·· ln merllne: *Varia faerm tnaimr* l *AC alm tr aiajeri farti fia ait ttatai, aim tmi ltaaitatar, aiiit, taré aaurrta ftt* aaac *rear arat taa>:.afa* l *Tı (aaiitn fait nidafaa.. ta*b (iftratar.*

)lm. J« rotulo» ordlaato» pro famlllatlbu» ful, pro ottvlalabut, pro regdxll. pro Mlverfltatlbo», pro famlllarlbu» Cardlnallum, pro dnclbu» ft all· «mlutrl». Sed ln certo numero, ft cum moderamlne dobko, facundum ordlna tloorm oblerval·· rampore Urbanl V ft Gregarll XI. £1 ultra ratukn per «orum prlmum tanum poAt focnadoa» enlgwlam marltorum ft Aatum dar» expnânrr^m, U prlml» darl», facundum quod mederana flbl vldetur, poβ ·anum vera prlmum Mlle *aib* fub data currant!.

lram, quod non deutar expeâatlv· nlfl ad uaum beneflclum lautum, ft uMm clllatlonem tantum., nlfl t‹et lnfra lumnaa il. Aoranoram, ft tunc al duo, vd dltleguanrar regione», abl detur ad unam vel duo, V»1 plura, ln-eundum coafaetn» ragula» cancellarla.

ltem, nan demur ad prloratu», coavearuatea, nec ad dlgnltate» aleâlvm.

llem, bat ConAlrurlo, quod cent· loeu» tonaneat Uber ordi*nariu». Sed* qood flmul frlentl· conferant, m fapra. E* ■ha provlflo At nulla.

hem, quod maxx fe pada (clentl* prsferatur la parl dan. ft Hno dlctcefanu» aon dltaerfano.

Jrrat btarfnu aacaanbai adatribat, Meatar *falata refiraatieaibai)ant jcrifti,* <F *Extmaiaatit* Ad reglme·, fa* *na aaabnala rft,* (T *taafana,* qnad pen *fare fatit rcfacari >*f··*

ln EpHcopaclbm ft Abbatla mlaorlbta, ufque ad centum Aorvao», Hbera fa dedlo ft conflrmatlo ordlnarll»: ln mu-lctlbul llber* flt deâlo, led Papa conflrmet.

Communla fervlua prolaturarum lcjvl aoa poffiot, etlam a volntlbu», aate annum. Et flat tall» ConAlrutlo, quod farvMur «a naraftlata. la flne and, a dle babtta poAeflkllMt, lolvatur madletal. ft alterlu» and altera aae-dleta». E Abl* la aneo vacaverlt, aon falrarar, alfl («mel. El Eoclefln ac oxmaAcrla, qo· funt laddutc taxata, ddxte uxentur.

team, quod Papa pro tvmpora nxèAnal ln fala provlflonlbu» ad prelarurar, ft alla beneflcl» Ecde&aAlca, mentant ba-brat ft gerat fpaclalem ad Doftora» la Theologla, jur» cauonko, ft rlvlll / Et lpfl» putta noram habrlluu» ft faf-fldantla» ad gubernandum ln fatalraallbo» & tvmpcrallbu·, pcovldmt, ft am promoveat latar allo·, la rntfllne: *Nia betar. Raia* ·■ *taftbiaa.* AT *ftadn abbat.*

ltem, qood ArchfapifcofH, EpllcoM, Attmte». Pttore», ft alll qulcumqae (plrltaal·». brallìaru· fplrltuallum colla-tore». DoOore» la Theologla, jam canonlco vd clvlll, nec non bnccalauraon la Theologla, ad quacunque benetl-ela: Cum curl» utra Ecclefla» cmbedrale» erlAente», quamdla allqul bujufmtrll Doftora». Maglftrl flve Llcvatlatl. *fc ia* dloctflblu, uhl bujultnodl beneflcla ulftuat, non promotl fuerlnt, lmper anum «x hujulmodl beneflcll» lx ra.no

AMNO CHRISTI '<**·

nifi ex caufa rationabili & caufa fa. Et alter £·&«, ipfo jarefiut oqUb. & fortius in Onfitunis.

Fa&n autem in prmerirom, qma aopdom forüt· foat e&âum, iadifimâe intclligantur cadit*•fit penitus revocat*.

Et idem de unirnubm fa&tsdc vicariis» ф intclfisaotar revocat*, etiamfi dfeftum forti- f fiot.

Qp· vero de alii» beneficiis, five per fum- mos Pontifices five Ordinarios Caân funt, fit effe&nm foriite, a tempore hujus nefandi febif- math, caufa rationabili noo fubfificnte, indi* fiinâe habeantur pro nullis, & fint ipfo jure revocata. ' ! anno

Item, revocentur omnes littera facultatum concede mendiedntibos , ctiamfi fortite tint cflcâum, & etiam fi per modum commenda- rum .

ex aune Aoaal vd fac*** vacatara coafcraat , fc· da prafcata* fa for*· joel· da tempore la tem- pe . fod quMm Date** la Ttaofagfe. ~ alil pradlAt, Ac prmaovvsdl, fuper elfdem fate brw&'te rrfdent . A fab doArlafa A exempli· pogafa* tafara** In tag· ChrlAl. A ad hoc per fa* Ordmarfa. compeltoarar. Hu la marglae: XFZZZ. MrMmbru oaar/afa*, gate fitter Capitale, paamtem ad id, qaad Hi dt.itar dr r^fidrada «a lacit Umrxrr/Uataa fadearam. Uli tmmra dr matmat Galiitaaa diatraat, «and faprr Aar uatalrraai battr fi. fid atadaat treat aatrin .

II*. Arcteepifcopl, Epifeopi. la witatMta* bmArlnra*. la EcrfaAto aatkateNbaa A calfapatto , Dollore* la Thsdrate. >m caaoalca, Ac tefaaaar r*a**Hfo», quod la latlafaa catbadnlita* dignitate· A baadlcia , pro Tbaotagta, A* jara caaoalca la «Ude* EocteAte kpteo faadata. per bujufaodl Datera· I» Theologla A ju- re caaoalca, non par aH* qoovis ornfo occupantur , juxta nator* A fonda·!·** aoraadem taueAdonla . Qd quids* Dote·* Theologla* A jura c*nMfca~ In etffaae Ecrltete jama **· « naturae A faadatfan* per- faaaUaar A continu· tapa* . Addnur A bic la *atglae t Cratfifixt, qamd /rtar capitale , tf addatar, faad CaUatrn aiiil fata farm Tbaalap art Caaearfia . ft aaila. Dear, land pemdiSi Tbeeiagi <T Caaa- aifia rtaaaatar taepai id. feed efi nt iaamfiata per fandaatrai. Be pqfiei ad bre per fibtragieane fragaaat cmapeiU.

Franco· Mm AicbtapUcopi. A Epifropi. aKaa ApAW« · caaoaicato· A prate*!* la Capita Uate Eccfefi* CathadraUb* A eellegiati· Ac conferant. pod » quamdru akquld hafafaaA Doter*. Baccalaarel. Ave Llceotlatl. fa fate dkmdfau* aatl A aoa proaod. feu ualcM boatedom tantam kSbeate. reperiri poteruat Idooel. Inter quahmr taafalawdl dlplune fan prabeadae. per aorte* A* reAguatl^pea ta «Uda* Sedete catAedralita· A col- vecfltefMp MMI cm&vvM ·Moi -οπμ4μι ·

El prater* all* tejofaadl Deter* A Lteatalatoa A BaccalaaraM jaata fua aerita , fcl*Cla A AabilMat*. ax ba fa* dtamfaa aebn , teteaat la allte coUattaelte· fall ad teamteodl dlgaltat* A prateada* la clfdem Ecctadte Cnbldrallte* vacatur* recoaalMta . juxta fu* confriari* , A facuadoa puod pro ulllita* Eccte- Aarua rlteter espedte. Et oaa* Doter* A UceMtetl, Magiftri A Baccateorel prallOl. vlgore prate- tte onluHtfaate Ave «farrati pronaoeead·. fapre beaadal· bojufteodl juxta oat** A faadetlo** eorunde* re- dden*. A OMrartur. ald babaa* coula* juridlca*, flre rationabile* fun abfcatla. Et ad flacm. ut pralaiffa exepol valart. CaocelUrll vet Doter* ualwdtatoa pro teaport exlAruta . de aoalalb* IM*f«odl Dotera* . Lteoarlatorua. ac M^Mrara*. ac Baccafcnreorua, Odiaarite locaroa. ta pafau* sali axlduat. ctrtlAceal de * Ito* . par* la q*Ub* EccteAa Cathedral! ad ata* quarta pan prabaadara* At pra Doterlbua feu Licentirtn la fem pl<loa , jure caaealco vet drlll . act la aadlteal. aot Baccalaurete ta Theologla .

Itaa, pood la pualtet alla EcctaAa collegiato ad aiaua quarta pars prabeadara* At pro dlte Doterltaa, U- ceafiacte ~ BaccelauvM vel pro MoglArte lo arrte*, ac Barcalaoate la jure caaoelco rd clvllr .

Itaa. qood ad alo* tertla pan Ecctebaraa pororturallam At pro graduaI11 A alli· fupra dlte. Sic tamea quod quoad EcdeAu paroetuate· cxiAwtet la loci· indignfau·. art all* babeotaa **bm pkba, habeater tripedia ad Theolog* A Caaoartt*.

Moa, qoodEpifcopat*· A allte pralaturla non provideatur, ulA graduatte, a* all* fdcatta caloealll, aut ge- nente. A uaea llll fa* faficteatte litterator*.

Itaa. qood aatl da disced, fa quibut font bojufaodl baraAcla, prafrraaMr extreuelr, A OMgll graduate· ai- nsi graduate, ald rattoaobilte caofa allud expofcat I

Ite*, quod nullua babeni bined-lum prxfr-etar habentl, catarta parita* . Ire*, provideatur , qood per ilia* pro- v*oae* graduatoru-u divl** culte» A *diAuatro popub crefcat, A augeatur.

Dt TraatlatiaaHat.

Tralulatlon* lovltaru* Patriarcharum , Archleplfroporu* , Epifaoporu* feu Abbeta*, falvo jure CoaAltotlo- num ordlma* luonua . Papa aoa faclat ufque ad peoximu* faturum Coocdlum I Uert, ubl lmmineret lcan- dalu* A pericohua frclrtta expetendo celebratio*·* faturl protend Coocllû General», llcltu* At Romano Pou- •*cl. cua cooAHo, A coofaafa Cardlatelu* , feu «ajorte partis eorua, abfata trawtatlon· fecicoda de lnvlto , lraadilo bujofmodl provider·.

Adddu* A hie >n margine: *Hat tf iaCtafitatiaaa . <** fapra)aaa data, faa iwit· fiaàa drert .* Alla nota marglnall·: xx. udqgM' *f»à drtna<aataat, taad aaa aifi ia Caanlia faat.* CT *faad /e fataatar.*

Qood «leteoMl , provihon* A poAulabonei de eeter* am Aaat per prv* Rubrica, Kt. Scptomtels. Pla- ced , quod CcmArtutlo hat co modo A form· , quod no* Aat lautilli eel pericukda . Et foeruat dpputal· pro *forma* date*· RaveraadIfaal Cardlaal* Pteaas A Patriarch· Antloch·**. Qp| poAea axlhiboeru* fchteulam . qua lodplt: Statute· fellcl· recocdalloaM lnmx-ratll Pap* m. Ac. Additur(A blt ■ aurglae : *Caarli^a faAa* xl. Srpe«*fa<j .

« fa priori· ProtocoHl margln·, *priât. JJLtCaatlafa fait fatta XIX. Nranabr,·.* Hulc porra parag'apbo fubjn<uo>- tur la priori Protocollo toquante :

Dt trratitaihu .

lirai faad aauai tarmnaati tTc. Jjta aaatrria aaa tf dtiibrrata . praat appartt dir Vrarru XXIJ. Nt-

Additur hk fa margine: *Nae drtar .*

Dt Baataiat Ordtaaadtran · v

fait difhna , faad Ordiaattr ttatatar raataiaart. Btiaai, cam rtamiaatit pertiarat ad aiiam t priailcfia mal alia jarr, tear f dadiitt da Harnalr aaa trattar tan adaairtcTc . aif ft afrrat taaauaauaai .*

Et tac fa aM^I* *ifta aatnt aaa tf dtjuja pltat. praai* habetur XIX- Otebrü.

Da facaltatibat Xditifiram I

Caaclafam. faad friaitam uactfa rtiitith ata attaditaatibat , pn beatfin extra fiuaa ardiana, rtaettK- m . f aaa fiai fni»a tgrâam I *brtai . ⁄ fax ferula* I *DiBam traita fait tard «partit caafidnart . fiait fiat Caaiatci ntalm habitam Caatmiaatam ngaUn am ,* CT *tamta babtat braeficiam maaacbaram ,* VP· ♦ *raatra .*

Item, da lintril fi'"taiam ditalar iadifiiaBe , «aatat^ar babe,nt. Tamta IJla ridtada faat ia taailt. Addicur hle In margine . *p, Ifta matana babn xx. QBabrii, V praat appartt,* r* *fat* aa* *tf ittulafa .*

ANNO CHKJSTI

nua. Sed concdle aliis religions pro beneficiis A extra fuam ovdioem, fi non fiot forth· effeâura, iodiftinAc revocentur. Secus, Gdfcftum fortius tant. la futuram ^tem fadiftinâcnoa concedantur, Et fi concédant** non valeant.*

CAPUT XXIV.

De benefioatb, circa Epifcopo/ & Motu, ■ea iffidaatibat. fabrica .

Quod omnes habentes beneficia* requirentia reGdcntiam de jure , confuetudme* vd ftatuto, vel alia fpeciali ordinativae , refideaut. Et moneantur per ediâtun publicum. Quodfaciant Epifcopi flt alii Prolati, jurifdidionem B habentes* iα principio fua inftiiutionis . Et repetatur hoc ia Synodis & Conciliis provincialibus.

Et G abfqoe rationabili* & fuperiort*m licentia fuerint abfentes per fex menlies, exequatur prolati pceoav juris contra ipfo· .

Et ultra hoc dixerunt aliqui dc lpecialtas pce.iii imponendi».

De licentia aurem , qu* datur pro abfentia, quod nihil recipiatur pro ipla . Ec ooa detur, niG caufa rationabili & expeefla . Nec habeatur pro rationabili, fi ftant in curia Regi» vel Principis pro olfietis voluntariis, ia quibus liant propter lueram.

Et G Epifcopi vd alii jurifdiâionem haben-C tes fuerint négligentes in promittis, fiat fuper hoc inquitttio io Conciliis provincialibus & Generalibus ad effeâuœ, & in primis redarguantnr, & in Generalibus puniantur.

Item, etiam Papa in principio afliimptionis faciat ediftum publicum in Romana curia dc reGdendo , ut fapra .

Et difpenfationes faâ* contra promifla ex toto Got revocat*. Nec in futurum concedantur, nifi ex caula rationabili dc evidenti , & in litteris fpecialirer exprefla.

Er fpecialtter habeatur advertentia , quod non difpenfctur cum illis , qui fpome juraverunt relidere.

Et quod habentes dignitates, principales poft I) Pontificales, teneantur ad reGJentiam.

CAP. XXV.

De taair Eec'^fiaraae ad driitaae taedam. fabrica.

Fuit propofitum & diâum, quod materia in, fe erat bona & necclTaxia, fed tamen differendu trique quo per Dei gratiam habeatur onio Ce unicus Pontifex in Dei EccleGa. '

ANNO ααKÜ

CAP. XXV L

Caa/ra *SiMMuMvr*

Gondufum, wod expediens eft, quod per Concilium procedatur contra aliquos, faite* iUos, qui funt de hoc publice diffamati . Et dentur judices celatores veritatis & aftcâi ex coafcientia contra huc Crimea, qui contra prodiâa·, conflanter, intrepide procedant * et* iam flammarie & fine ftrepitu & figura judicii, vel ad rnftantiam volentium agere , civiliter vel criminaliter , vel etiam ex oflkio, & omnibus modis juridicis, etismperdenuodatio. nem vd ioquifitkmcm « Et hoc quoad força* judiciale.

Sed quoad iorum pcenitentiale , quia muhi dicuntur his turpibus illaqueari , tam derici quam laid, & nonnulli etiam creduntur efle, qui forte faciunt fibi confcientiam , exiflimantes, fe hoc crimine contaminatos efle , etiam ultra, quam Got : Ideo ad hoc, ut facilius inducantur ad poenitentiam fuper hoc agendam , rol.-as hoc iacram Concilium providera faluti animarum , (latuit quoad tempora preterite, quod, quicunque tales voluerint poenitere, liceat eis eligere Gbi confeflorem difcrerum , qui iciat bene talibus coufulcre * prout fuerit expediens

& ne contingat, confcflbres in hoc per ignorantiam errare, decernatur , quod Gnt Doâores vel Magiftri in facra pagina* vd in facris Canonibus. Et illis Gc deâis conferatur a Concilio plena potefias , ita , quod pofluu fecundum qualitatem criminis & devotionem confitentis, & aliis cirrumfiamiis attrnfs , hujufmodi confitentes plene ab'ohere, impofita poenitentia falutari, & fuffidenier coofulere , & providere prrdifiis & eorum flatui , habentes in hoc omnimodam poteilaicm, quam poteft tribuere Concilium .

Intclligendo temper, quod quicquid per prodiftos in promittis geftum fuerit, valeat quoad diâum forum pcenitentiale tantum » hoe pro· judicio fori judicialis.

Et Judices piadiâi deputentur per nationes, unus pro natione, & unus de col'egio Cardt. naitum, quem ipftun collegium voluerit deputare . ♦

CAPUT XXVII.

De eneribai , fea felatieribnt pecanutraat , f«u babent jabirt bi, jw recipiantar ad canonica· INW vel prabendaae r Ectl^/iis Catbedralibut, vel aliii Collegiati/ : Et fpecialiter de fiatatb vel jarnotentit , propter yaw recipiendi fiant per amiltoi anner, peed ribil percipiant . Et de littera tldmur. t (*

É

Cooclofem *erat* varie. Tamen commoniter inclinarunt in hoc, *quod* onera, que font ad cultum di.inum , & quod recipiendo» folrat pluvia·

• 1π nurgîM priori, Prxxocolll : *Detar. De bee materia babei ritimn Seoetmbrit cmcririe.*
› Plt PrjtocUIM al- hitio Pecrnl . bl «targi·· : *Deear*I *Ham ctmlaCenem bnbu* Vu. *Nneeobrii-*
I Hua» ct'fur· mirrin.llll ·«› priori PriMoeotJo «Λ: *Nat deter.*
* lα oMr|ln* priori- Prraocol'i: *Detn . Hanc tmlabeaem babet* *τηι. Knndrii.*
, 1· priori Protocoll› breviov nrulni Hidaai pro-n.&M. *De uuetni fataeii. Q/m* û&ripào la aardaa caoqoe pads riot· PrwocoUi rooky»·'» I
Habrw la rrarrina priori* Provocati! · *De bat cenclnfine ride ·. Odririi*

AMMO anum piuviaie, vd quid Gode» fient. Sedprovide»-Arial- fab tar quod fclutio Gat de ftdka prabende. Bt W«d Gat cum dbftu ad utilitatem pubii-cam.

S autem folvitur pecaah , qua diftribritur inter Centuiiror, illud profiteatur. Et fi eft coafiKtudo de faciendo paftum , aoa cogatur redptcadae ad hoc. Er fi etiam vdtc facere, noo polit excedere florenum.

Item, fi confactttdo habeat, aaod fruftua primi anni debeantur fabrica, ft fecundi anni alteri loco vd peribo· ftc. Non extendantur talia ultra dnoa annor.

Difiributiosses autem quotidiane Coe aliqua exceptione debeantur a dic receptionis, fi receptus defervit in divinis.

De receptionibus vero, qua fiunt per expeftativas, quod etiam tunc nihilexigatur. Com tunc non Qpnfrquarur prabeodam , quo aoa vacatVd forte, fi vacat, alii concurrunt cum co, ita, quod inter eos efl lis, quis potior ■

CAPUT XXVIII.

Dt tneftrt frofefitaû JMt. Rjdrica.

, Fuit condnfum, quod ia religionibus licet poffiotrecipi pueri, tamen adprofeffionemnon admittantur nifi plene puberes , fcilicet , qui fint in 1B. anno, & maxime quoad puellas . Nec etiam obligentur cx profcfuooe tacite ante diftam atatem.

Et quod novitii non admittantur ad profeffionem, nifi friant competenter legere ft cantare, nifi in religione militari, ut & Joannis, ft fimili.

Nec ad fierce ordines adquttancur nifi fint profefii, ft fint competenter in Grammatica htfirafti. 1 *

CAPUT XXIX.

Dt Ctutilti/ ErevincuthU/ tiSjttiu Efififftn . Rj+titt.

Fuit coodufum , quod Concilia provincialia fiant, faltem dc triennio io tttenuium, & fynodi Epifcoporum fingulis annis.

In quibus agatur de corrediooe morum ft aliis, ut eft jure.

Et teneantur Archiapifropi & EpSfcopi per fr ipios, fi uon fint legitime impediti. Et fi omifrrmt, fint fiafpeofi ab omni jurifdiftiooe. Et devolvatur ad Capitulum cum emolumento ipfis, quod convertatur in utilitatem publicam Ecdcfiarum, non privatam ipfornm dc Capiudo.

Et fi Metropolitanus per quadriennium , ft dœccfanus per bienniuo différant , tunc in fequenti Concilio Generali poffint, fi videbitur, continuo privari dignitatibus Archiepifcopatus vd Epilcoparui.

Et ipfi teneantur ire ad Concilium Provio-

paa excommesmeatioais , quam uaridant ipfo fiado, nifi habeant caufam rado- -tmnrri nabitem, que difruriatur h» Coaeilio, vet fiat fufpenfi a collatioae beneficiorum per annuta. Et devolvatur ad Capitulum Guam.

Et da loeoCoarim Provincialis ftatuatur ia

E daret faltem ofto diebus vddecem. Ali qd dixerant demenfe. De Synodo vero, quod duret faltem quinque diebus. Nihilominus fiait difiam, quod illa materia latha traderetur ia frquenti die . Pofiea umeo nihil fuit rnuta-

CAPUT XXX.

Dt CjUtu nftrvtiii Sedi

Propofitum fuit de cafibus refervetis fedi Apofiolfc», in qutes abfolvit major pceniten. tiarius, fine fpeciali mandato , quod committantur Epifropis. Vd faltem , quod in partibus alicui daretur poteftas circa hoc. ·

Coodufiun per majorem pariem, quod ftc· tur juri communi.

Tamen aliqui dixeram , quod *fuper* occultis bonum cflet providere- Et aliqui etiam dixerunt , qudd vellent magis deliberare de occuli» . De notoriis autem fuerunt omnes concordes, quod ftetur juri communi. '

CAPUT XXXI.

Dt Ficarii/ ftrftttdt it Ecclfia iafiitiictdi/. Rabriet.

Item, in fingulis Ecclefiis «propriatis, ft unitis fit unus Vicarius alias Curatus perpetuus , qui cur- infiftit Ecdcfiarum , bene & competenter dotatus per Ordinarium, pro auftoritate Apofidica, & hofaitalitate tener.da, ft oneribus incumbentibus tulficienter fupportandis Revocatis litteris Apoftolicis , privilegiis, cnnfneradinibus, prafrriptionibus, padis, frntentiis latis, omnibus aliis, tn contrarium facientibus quibuicunque, tanquam irrationabilibus , ft in prrjudicium divini cultus concedis *

CAPUT XXXII.

Qsad Pnstffrr/ ardrârs , cm/rcrstrusr/ , èT alia Ptatificalia , par fi vd faifiiMt/ , grab/ , fiat faacta/f/t exaffitar ptexaiaraatccltirart taafaatxr.· Et fatd mu difprnfint caat ordinati/ per fiattaim. Ratrtea .

Qpia a temporibus longis , humani generis hofte procurante, nonnulli, immo multi Pontificali dignitate fublimati , quibus cx debito Pontificalis oficii competebat facrorum ft inferiorum ordinum minifteria, nec non confecraiiones & alia Pontificalia aduum exercitia,

Fr

t In prioris PrssocuOl Iwylat porro addite/ *Dtmr.*
• I- nurploe friod, PretcroHI : *Dc ! *c* tX-
I I* aural-* prioris PsorasolU : */lote icncb^ma iabci* x. *Oi/ttrii* , om *tentai di/nfna* , *fittu bniti* ··
4 prioris Prcsocetti : *Dorer* . Er la mrgte* poficrioris : *fint, nd m— ad frafau.*
/ Et hic m ourpla· prioris PntoceUi · *Df hac ttecladàta tatti* XXV. *Nneratru.*
Df» Nc laisnr palos ftowollum la codice MS VladobotMafi, Aâorual Coadili Ceafisa. Parte I. *i. 9*·

AMNO CXK9H l«r4.

per ft. rati·. <MM quacunque pecuniarum #> xaftsoœ celebrare, hu/nftnodi murertia, alita B- piftopistitularibus, pauperibus, ft aliunde unde rivetunt non habentibus, interdem anima peufione ex pallo feu aller (aluta, commifernat meqnetsds : Qpi ditefunter fecundum dftferentias ordinatorum aut rentra eoafecraudariim .hnplicito vel explicita paftn, ab ordinatis vel coo/etrati», aut de conciliatis rabas pecunias nedum receperunt * fed ft fetis inhumaniter extoricrant, vittam fimouiacu pravitatis mtferabiliter ft Catis impudenter nedum etefteudo, tad ft alio» recipientes hujuflnodi ordines, de confortationibus ft reconciliationibus pacifeentes damnabiliter maculando ; Idcirco (aera Synodus, .volens tale vitium, tam evidenter B Ecdefiam Dei (caodaiisans, in quantum poteft, extirpate, ftatuit ft decernit, quod qui-Ubet Archiepifcopus aut Eptfcopus pnsfatos fisos altas Pontificates vel per (e ipfiun, fi poterit, alioquin per febftitatum Poolificeus, ft catholicam gratiam ft comnrooiooem finift* (edis Apoftoliar habentem, gratis ft abfque omni datione aut eiaftioue pecuniarum pnevia, ipfi Pontifici, janitoribus, iatitulatonbm, (criptoribus vel (ervitoribus, quomodolibet, cum pedto vel fine pafto ibivendatum, exerceat, ft faciat taxam litterarum tefttmooialium, quas formatu nuncupantur . pro quibus unus lotas papalis groflus, aut ejus valor tam pro figillo ft cera, quam (criptura folvi debet. C

Vel, fi Archicpiicopum, vel Epifcopum ad extranea remotiora loca, pro confecratione ft reconciliatione Ecctefise, monafterii, cœmeterii, altaris aut cappella, protkiîci contingat, •racife expenfarum ft non ultra procuratione ft (otatiooc, duntaxaf exceptis ordinatione ft düpefitiooe, quod Bpifcopo ordinanti ft cooftcraati, reconcilianti, fisbftituto, de reditibus tncofiv fu* prinripalis taliter ft tam fafficicntar provideatur, ne egeftate gravatus fibi io bomlmodi talibus fimooiace qwritam quant.

Qnod fi (ecus a&urn fuerit, ft guod pecunia ultra id, quod prfcmittitur ,'cxigantnf, deotur, Mt recipiantur, fit ipfe ordinans, vel alium aftum Pontificalem exerceas, tam prin- D cipalis quam (ubftitutus, ultra ponas juris eo ipfo (ua Pontificali dignitate privatus ft inhabilis ad eandem. Et taliter ordinatus ab officio fuo faipenfus tam diu, donec a (olofummo Pontifice lin Generali Concilio a tali (ufpeofiooe relaxari mereatur.

Et nihilominus, quod hsftenus talis damnata corruptionis abutus nimium tavaleicens totum ordinem Ecclcfiafticum miniftrorum Dei fimplicium per fitnooiacam (uorutn ordinum receptionem hinc inde per diver(as infecit mundi partes, ita ut pauciffimi reperiantur, qui non fint hoc vitio maculati fcu decepti Idcirco huc (anâa Synodus, errantium multitudini compatiens, pia mater, omnes taliter ex E pura Cmplicitate promotos, ut aliter ad factos ordines promoveri non potentes, a Cingulis excommunicationis ft (uipenfioois (ententiis, quas taliter ordinati ufque ad pnefens incurrerint, aut inciderint, ip(b jure, pofiquam coram taliter commiffa aut debita fuis confeffbribus ir foro conicieotir, ft confefsione cx- Apofiaerinf, accepta fecundum modum ori|B pmortmt»· falutari, n nunc prout ex tunc abfthaudea ft rdaxaudoa deouvit, nec upa prsfcnH Conftitutiooe abfolvrt ft rdaxat. Super irregularitate feu bbabilkate quacunque, oftrio ordinum fumum mioiftraado qualibet haâeant contrafta, pie ft mifcriootaiter db fpenfendo.

ANNO omen >«<<.

CAPUT XXXIII.

' frariw *Caxitneriu·. ΛΛηββ*

Ad arcendum concubhurtu· crimen, ft de clero penitus ad eliminandum. fummo Audio per (aeros canona'provifum eft.

Quia tamen quamplures Ordinarii ft alii. ad quos pertinet. non adhibuerunt, nec adhtbenl diligentiam quam haberent ia etfdem provifionibus : Crimen praftrom in multis locis cum maximo cathoUcprum ftaadak». ft in totius clericalis conlemtum ordinis frequentatur. Cui morbo huc facra Synodus volens occurrere decernit, ut deinceps omnes in faeris ordinibus caiftentes. vel religionem aliquam de apparatis profefsi. qui votam continentiae, ad quod fe (ponte obligarunt, concubinatus fmditate violarunt, pœnis infra (criptis ipfo faâo fabjaceaot. Ut videlicet, fi habuerint beneficia fecularia vel regularia, etiam fi fint epifeopatas vel firmiora beneficia, ft concubinas notarie tenuerint, nifi infra menfetn prorius a (e removerint, ipfo jure intelligantur fuit beneficiis per hanc Conftrtutionem privati. Et potant ipia beneficia libere per habentes poteftatem aliis conferri ft impetrari, vel aliis canonicis modis de aliis idoocis reformari.

Si vero bénéficiât! non fuerint, fint ipfo jure inhabiles ad confeauenda quaxunque bénéficia.* Pœnis aliis a uteris canonibus contra tales pradiftos in fiso robore retqaneotibtu.

Quia vero circa evitationem talium diverfs reperiutrtor opiniones, aliis aflêrentibus, quod a presbyteris notoriis concubinariis, quam diu tolerantur ab Bpifcops ft aliis Asperioribus, ira, quod per eos non eft fafta mentio (pedalis, ft nominarim quod evitentur, licitam *iit audire* divina, et talia alia iufeipere Ecclefiailica (aeramenta ab eis ; Altis confirmantibus, ipiam notorieUtem fiifficcre, ut quilibet potat et debeat etiam alias monitione non poecedente tales evitare: Volens eadem Synodus animaram (alurti confidere, et (entiens, ex hujuimodi evitatione, quam privati auftoritate propria fecerunt, tn noonullis locis gravifsima (candala exorta fuifle, decernit, priorem opinionem, quo motationem prucedcniem exigit, tanquam tutiorem et non fcandakdam effe przfcnmdam. *

CAPUT XXXIV

*A vtflibttf tltricmuH. fabric**

Statutum felicis-svcondatioois Clementit Papz V. contra clericos, abique rationabili c m- (a veftcs virgatas aut partitas publice deferentes,

i I· nuqitH pofarioris brias majori* PretocoW ia fine caoonto adjaâwa mualtwrn : PrwrdMrar dv rxrcar-

—-^--4», aditum in Condito Yieoaenfi, locum h<-A In ceteris parochialBus A: aliis beneficiis re-
bore Jiccni' fanâa Synod» la onubm cle- quintfur femper competens Grammatica , dt
°*?1 rich, etiamfi Pontifical! pnsfalgeant dignitate, alia, juxta difpenlatiooem juris communis.
·«··· -«.A--- -----r·· Λ_ il— —M-- --M - « · · ·

Et femper graduants ,ηoo graduate , vel magis gradnatm minus graduate, de dfacefanos non dieccfaoo praeferatur , m pari data .

fa* let» ultra palmam , feu foderaturam odoram lubcutcx, alias proUbitas ia Concilie Generali , de cetero poblice portare pncfa· meat.

Et pradi&a intelligaotur, five per cle&ionem, five per collationem aut promotionem, in curia vd extra, effumatur.

tas , Odinani locorum clericos fibi fubdtfos io premiffis excedentes, five exemptos, apoflolica auâoritate monere teneantur , ut vellem talem habentes infra certam tempus dimittant, et tradant, pauperibus io deemofyoam erogaodam. Qiod u poft trinam monitionem oon B leceriot, beneficiis fuis fint ipfo faâo privati . Vd fi beneficium oon habocrint, fiot omnino inhabiles ad idem.

Ordinarii vero, qui circa monitiones pnediAas dc exteutiones earum reperti'fuerint négligentes, fecundum negligent» modum per fuperiorem proximum, etiamfi fiot Pontifices, appellatione poflpofita percellantur , five puniantur .

1 Ad Epifcopatum nullus eligatur vel effumatur , nifi Doâor in Theologia, Jure Canonico, vel civili, vd notorie luSciens Doâor reputatus. Excipe parvos Epifcopatus, qui non afeendunt ad qoatuorceotum floreo», ut foot in civitatibus non iofignibus.

Ad abbatiam, fi eft caput ordinis, vel Prior Abbas, id eft, fi alias habens vel habere debens cooventnm XXV. monachorum , fuficiat licentia in jure canonico , vd baccalauréat» formatus in Theologia, in minoribus auditio triennalis. Nifi diet Ciflercieofis vel Pnsmooftratenfis ordinis, in quibus competens Grammatica com bona adminiflratione fuficiat.

In dignitatibus primis poft Pontificalem, in cathedralibus, vel principalfons , collegiatis dc aliis, jurifdiâionem habeotibos , doâoratus , vel licentia divini vd^humani juris requiratur. In ceteris dignitatibus fuficiat baccalauréat» cum leâura triennii.

In qualibet Ecclefia cathedra!i fit una pne-DMonafleriis alienant: Idcirco petitur fuper his benda pro magiflro in Theologia, qui faltem bis in feptimana legat, dc aliquando praedicet, dc una pro Doftore juris Canonici vel civilis, qui in caufa Ecclefia patrocinari teneatur. Necaliis conferri pofliot.

Excipe Ecclefias habentes adeo praebendas exiles , ut non taveoiant Doâorem, qui fe velit ad prxmifli obligare. De aliis vero prae, bendis quarta pars graduates debeatur inTneologia, juro canonico vd civili.

In collegiatis vero non cathedralibus quarta pan pradi&i', vel medicine vel artium magiftro debeatur.

In Ecdefiis parochialibus, que font in villis infiguib», dc valent centum florenos , vel E ultra in portatis, requiratur licentia juris canonici vel civilis, aut baccalaureat» formatus in Theologia . Si vero fuerit extra infignes villas, fuficiat gradu baccalaureat» in feientiis prçdiâis, feu magiflerii medicinae vel artium.

CAPUT XXXV.

Dt ptfiete cvtfetteiii" cerktireliget & régulérieet EccMenue, fwd n tir m eieii(tenter, it Mitlûae ee» ealiteriee· intrt fncneti.

Qpia in Ecdefiis quibufdam regularibus pef fima fervatur dt inolevit confuetudo , vel potus corruptela, fic, quod in cis non admittantur nifi dc nobilium aut militarium genere procreati, qui vehit ex militia geniti morib» laicalib» imbuti fludia non frequentant , neSe cdrant, dl fic ignari remanent dc idiota: : quftud tunc confequenter per elcâionem talem qualem ad Ecclefias cathédrales bujufmodi militis dediti in praelatos promoventor, interdum vix latinum fari feientes, & aâus militares tam in veftibus , quam m bellorum confliâibus dc armorum infuhib», quia exerCcitati foot io illis, magis preteodentes, quam quod aâibus Pontificalibus pro acquirendis , confervendis Be pafeendis animabus & ovibus fibi fubjeâis, fe ingererent, contra jura tam divina quam humana: unde multa in populo ipfis fubjeâo fcandala oriuntur , de Ecclefiç ipfe gravia damna de pericula patiuntur : Ec fpecialiter plura folemnia Monafteria de Ordine S. Benedict defolata funt, de deferta , ita quod in quibufdam vis duo aut très monachi inveniantur, qui nec. religiofe vivere , nec divina curant ndniftrare, feu frequentare officia, bona etiam, rade pofle&ooesMonaflcriorum, male disuenfantes , in effe l'eu ftatn eorum non coolervant , fed eorum aliqua ab ipfis provideri. ·

Ai iitm.

Omnes conflitutiooes feu confiietadlnes , quantumcunque ferratas , etiamfi tanto tempore, cujus contraria memoria non exiflat, etiam per fedem Apoftolicam confirmatas , quod ad Epifcopatum, dignitates feu prfbeodas aut Monachatum, niu nobiles , vel illolires, aut cujufcunque gradus , dignitatis, nobilitatis recipiantur, declarat luec fanda Synodus oop valere, fed reputandas corruptelas . Nifi torte in ipfa fundatione Ecdefiarum feu beneficiorum probari poflit, ex voluntate Patroni fie faille flaturam. Quo cafii ex Ecciefic tolerantia iervari poffint. Nifi talis nobilitati» homines de facili repetiti non pofliot · Quo cafii ad explendum numerum canonicorum feu monachorum tales Ecclefie vel con-

Ut <MÏ«MI Λ ttv

km appamt. lWpMdaas m m ex
rle racaelaMu·.
Daédarat» bac le r» CoaMatfo Ccorilil «UUtar laira Parte XII. ia Dacmalfaa RaforworH , »>.
J.A.l.eap.··.

.....""Hβη etiam ignobiles admittere vd recipere teeeaotor.

Gradu· etiam do&oratus vd licenti* in facra pagina, jure canonico, vdcivili, proquacunque nobilitate reputemur.

CAPUT XXXVL

Dr frvBfaj indebite perceptif per Prelaw.

Adverfus damnabilem abufum, quo quidam Eeclefiaflici pndati requirunt, exigunt, ft recipiunt, ft fibi ioburfant frudus integros aut duorum, vel medios duorum annorum, vd unius, in magnum dettimentum ft gravamen pauperum, qui inulta litigando expofuerttnt, ac tn principio introitus fui multis indigent, pro regimine domcflico, ft bofphalitate fervenda, cura tamen hujufmodi pradati alias fint fufficiemer abundantes, ft reditus pro fuis mentis habent copiofos: Petitur igitur fuper his etiam provideri.

CAPUT XXXVII.

De étifrir fiilutii Etcltfarnttt & menajft·

Quum nonnulla Ecclefiarum ft monafleriorum capitula ft conventus qurdam nimis intolerabilia pauperibus, exorbitantia flatuta habere oofeuotur, videlicet, quod nullus de novo admittatur, nifi magna pecuniarum feluta quantitate: ita etiam, quod talem admittendum, pluribus annis, antequam integram prebend® portionem accipiat, oporteat expeflarc: Quo contingit, quod paupetes etiam, qoantumcunqiue alias idonei, nimium pregraventur; Idcirco talibus gravaminibus & exafiionibus fuccurreodo petitur provideri. *

CAPUT XXXVIIÏ.

Dt extflioiiiffit' per Principe/ ineptiis clcricit. Rjtbrica.

Cum prslati Eccleliaftici, Principes feculatrs, & aliae perforas, Angulari exadionis gc nete clericos feculares ft rcligiofos per nimtas hospitalitates, veduras, aliafque tervitutes, venatores, falcanarios, canes & ares, quos clericis & rcligiofis committunt nutriendos, ac etiam porcos, boves ft animalia ad impinguandum tradunt, nimis gravent: Idcirco petitur fuper hoc per optimum remedium provideri.*

CAPUT XXXIX.

-4J idem, Centra Ubertatem Eccltfiafticam, Rnhricc.

Quia per diverfe loca fiunt, & ha&enus fada tunt fiatuta contra libertatem Ecclefiaflicam, called*, aliaque gravamina per domino* temporales ft communitates, fpreta & calcata omni reverentia, quibuicunque clericis & eorum bonis, prmorits ac laids impofita, paf. fim *iutpoaaatur:* Peroprimum* videtor, qeodsa^aBv etfi pnsmiffa a jure fetis damunta fiat, tamsu demto per hoc facrum Concilium imo *tnajoti* firmitate adhibeatur omnis cura poffibilis, food ifla omnia de fafto toUamur. Et nova pâma formidabilior taliter fadnris, & clericis am bonis ipforum gravamin· feu coHcâas imponenti* bus, fiatuatur. Quia peenai alias 41 jure infliâ* contemnuntur & vilipenduntur.

CAPOT XL.

4>«sd reemeetar Aeditae tuntrt, faiefi m Aoedmr, Û pattfiat Panâttntîarii ttmetru mtrcariant, tJ fttafitni exiratrdiaarü.*

Conclufum, quod revocetur Auditor camera, qui dt in Avinione, tanquam fuperflma, fit per cujus officium nimium prejndicarar officio Auditoris camera, qui efl in curia.

Revocentur etiam omnes conccffiooes fate aliquibus extra curiam, per quas conceditur eis illa potefias, quam habent pcrnjtcntiarii minores in curia.

Revocentur etiam omnes qustfiores extraordinarii. Ut illi, qui de conluetudine non habent, vd cx privilegio, coocdfis locis vd bofpitalibns, qua poffunt facere.

CAPUT XLI.

Centra Praiatat, pri «s» intedmt ia babitn & tenjitra detenti·

Fuit conclufum, quod· Prrlati, videlicet Patriarch®, Arcfaicpilcopi, Epiicopi, Abbates, fi omiferint incedere in habitu ft tonfura per annum, tint ipfo jure privati fuis be. ncticiis. Et libere poÆot habentes poteflatem eligendi vd conferendi, digere & conferre.

Et iub habitu clericali intclligatur, quoad prclatos feculares, quod porcent rochetum ft Cappam, vel troccam rei mantellum, & quoad regulates, quod portent habitum fu* religiotu convenientem.

CAPUT XLII.

Qnod Prelati tabeant vicarie/ usa idieto/ fed hue litterate/.

Et fuit conclufum, quod hoc fuit de jure communi: Tamen fiat Cooflitucio, in qua decernatur, quod omnes praelati ft perfon* Ecclefiafiicc, habentes jurifdi&ionem fpirrtuaJem, non poffunt caufam exercere., nifi per clericos non uxoratos ft bene litteratos, item in jure perito*. Et fi per non clericos fuerint latae fententi*, fint nulle. Et quod imponantur £pœnc fufficicntcs contra cantrafericnto.

C A-

1 Hoc Mora quoçuo effe corôabk ex DKtetaHbu, Reformatoxli Co·*.). «.tlt. I».c»p. 1.
- Kt Wk drMetio am fidum taré la Raferaame Cokilü Op *®vi«·6ι I Vide ia6a Parts XII. |a Decretallbus Retornntorh Coa*. Ub.lit. n. cap. J.
I Pladitora K boc la Rtfarmararfo Coe*. Vid. Decretal. Reform.Cod*, lib. j.tlt. ·>. cap.,.

àW» ÓMП ««»<·

A

CAPUT XL1II.

De Juraeotutu ecpituieMn peujxdiceutihu gcrlf/Ht. R/jnrt,

Pragofitum fint *it* juramentis, que exigu», iur per capitula vd conventus , ante *etedionem*, NMtt fode Apofioffca, qms finguli de capitulo jurant, quod , fi etiMurar, faciant talia, mb fint ia gravé pnajudicinm Ecdefiaram, Mu meofis Bpfieopalis , mu alterius potiatur·.

Ad quod didum fuit, quod juramenta non tenentur.

Sed quia non obiërvantur de fado , quod apponantur paene, puta, quod ele&io 6t nuL

Addiderant etiam aliqui, quod de&us ientiatur inhabilis perpetuo ad illam dignitatem.

Dixerunt dt alii, quod etiam quoad eligente» adderetur major pcena.

CAPUT XLIV.

Qmd frolateu centra fralatuae neu pegit prtfria auBeritatt AiictrtAelban. Rabrke»

Item, omnes convenerant, quod erat jufitun , quando dicitur ad oflcofam, quod boc tunc 000 debet fieri fine licentia faperiorum , nifi in defeâu juftitin. Sed de pœna indtcenda fuit varietas »

C

Ideo dixerant, quod cogitaretur maxime per Dationem Germanicam, ubi ulia plus quam alicubi eveniunt.

D dum etiam fuit , mod Germanici fint cum Domino Cardinali Florentino , & declarent prumifla duo capitulaf ut videbitur , *6t* iterum hic videatur.

X X X I 1.

AVISAMENTA

tferaWum 4/fùd *Decretalium Rubricas fra Rrfarmationc congrua faciaUa.*

Rubric* Primi L&ri.

DB Refiriftii.	Capitulum utmm.
De Cenfieetudine,	unum .
De BkSient.	odo.
De ^itue, fuuitctt, tr erdùu frafidendenuu	unum.
De Filiit Praleteruee tf iHegittintenetii.	unum.
De Cficie judicii erdiuerii.	duo.
De Mtjtntut tr ebedetntiu .	unum .
De Trtuge b fuce.	duo.
De Huy f« vi uietufyue ceuife Juret*	unum.

B

Summa Capitulorum XVIII.

Rtbric* Secundi Libri.

De Judicii t.	duo.
De Se^uftiruieue feffefiauaatr frUBaetat.	unum.
De Fide tnftruumterM.	duo.
De Jurejuraode.	duo.

Summa VII.

Rubric· Tertii Libri.

ANNO CHRBTT

De Vite tr beeuJUt· clericertun.	tria.
De Ciendi uso n/Ucntiieu i» Ecdefie, <w «· prufavda.	duo.
De PreAendit tT diputetiitul	quinque
Pe Cencefane prAenderuet, fS Ecdqfiu «m w-ceetif.	unum.
Dt A/, faa fimt a nujertperte eapitali.	unurn.
Ut Bentjkui Ecdcfaflict Jhe dintinutitue ceujerenter.	unum.
Dt ReAu Bcttfa mua/rimaadrr.	unum .
Pe Tefienmtü tT ultMiveluntatihu.	unum.
De Deciueii.	uoum .
0« ftutu eneuucAruue tS eltenau nligiofenun vigiotiquinque.	
De Jure ietvenutur.	duo
De CeeJAut, txnilieuAui tf pncuretietubui.	
De Ce^ecretieue Bcctfa O eiierii.	unum
Dt CtArttitn eifirm.	duo
De Rtlifau & veneretiene JdnPenun.	tria

Summa LIV. Capitula

Rubrica Quani Libri.

De biatriaeeeuir.	unum

Rubric* Quinti Libri.

De AccnfatienAue & deMOeciatieuAni.	quinque .
De Siuteuia. I	tria .
hle Prolati victi eut Bcclefat fA axxuc enfin concedant.	unum .
De Magigrit.	duo.
Dt Jclcii.	uoum.
De RapterAut, incendierin, ú vielateribeu .	duo.
De C riutint faffi .	unum,
De EtccegAut Frcdatenau.	quatuor.
De Pnvilcgiu.	unum.
De Paniteniiir & rturifieteHeu.	unum.
Dt Sententia exceuntwdcatinu.	uoum.

D

Summa XXII.

fimuna fummarum C. & II. Capitula.

L I S E R. L

Tit o us L

De Refcrifti/.

CAPUT UNUM.

Q Uia propter nimiam multiplicationem cooiervatoriaram Apoftolicarum , Ecdetiu & Monafteriis couccOarum, & Reicriptorum perfocalium lingularium, etiam pure laicalium , cruce lignatarum, quali totaliter enervamur juriidiAtones pralatorum inferiorum , pauperes ad loca remotiora & extra luas civitates & dimcefcs etiam in cauûs mere piofani» trahuntor cum maximis eorum jaduris & damni»· Idcirco h*c facraSynodus, volens *PretUtorum* & inoram fubditorum prudidoram gravaminibus, in quantum poteft, obviare, ftatuit & ordhut.* quod, ut antea, nulla perfona, Ec defiaftica vd mundana, cujufciunquc conferva-

vatori* ant refcripti vigore , preterquam. io cafibus, per felic. record, quondam dominum Booifacium VIH....Sexto Decretal. Hb. I. tit. 3. De Eefcriptis, cap. 11. exprefiis, extra fuai civitates dc dimcefes ad judicium trahi poflit: Nifi partis a&ricis juramento, nec non duorum tedium tcftimonio condet Ac probetur, eandem partem id civitate aut diceccfi partis re* juftitiam 'minime coniequi potuide , propter duos duntaxat cafus , ibidem expreflbi, videlicet : Si ador 'reum in civitate aut dfeecefi fui* feeure convenire non poftit, quia forte intrare non audet: Vel quia timet adverfarii fui potentiam.

Nulluique in laurea cruce fignetur, nec fignatus de fanda cruce fignatorum privilegio gaudeat, nifi per principem , cujus intereft, generale paflâgium de faâo fit indi&um . Poft cujus indictionem vero poterunt quicumque laser cruce fignari, & fignari fuo gaudere privilegio, ufque dum hujufmodi padagium dc negotium fandae crucis exiftat confummalum.

Et quicumque in premiflis fccus aut contrarium fecerit, fi ador fit, ab a&ione cadat, fi vero judex, fic J«fo fatisfaciat competenter, fic ab officio per duosmenfes fit fufpenfas.

Verum, io favorem Studiorum generalium, At in eis precife caufa Audendi, quam ante litem luceptam per medium juramenti declarare teneantur, degentium, hujus Conflitutionis partem primam ad coofervatorias litteras, pro univerlitaubus (ludiorum impetratas, extendi non vult hxc Synodus Sacroianûi.

Titulus II-

De ConfxetHiint.

CAPUT UNUM.

Corrupta quadam fic perverfa confuetudioe in quibutdam Ecclcfiis^cathedrahbus fic collegiatis fervatur, fic tanquam pro lege tenetur, quod quicumque novellus canonicus ad preben dam admilTus , cujufcumque etiam conditionis, preeminent!*, littérature, dignitatis aut «tatis , juret , ficut fi velit admitti ipfum jurare eportet, quod fub jugo Scholaflici illius Ecclefiz remaneat, quoufque ab eodem Scholaftico fuerit emancipatus fic dimittas: Quo tempore durante, etiam, quanfumcumque alias idoneus, ad capitulum nullatenus admittetur.

Quo fit , ut Scbolafticus tale* novellos canonicos , prebendatos, ad domum dc ad fuam mentam vocet , fic cogat eos, fibi corpore prçbendarum iuarum cum quotidianis diflributionibus, qu* prefenti* nuncupantur, totaliter fic officialiter defervire, tamdiu, donec tales, tanquam de jugo captivitati», a&u certam fic magnam pecunic quantitatem in modum exa&ionis periolvant, At fe redimant .

Et licet hujufmodi flatutum forfan ab initio confuetudinarie ex tali exiftat introduâum ratione, ut novelli canonici prehendati, minores Ac majores in annis, minus doéti évidentes , apud Scbolafticum Ecdefi* doârioam fcieotiarum, dc difciplinam Cboralem dc Ecckfiaftteam addifeeie valeant: Tamen quia abfurdum eft , Ac totaliter abfonum, quod Doftor Ac Magifter debeat fubefle difcipulo , fapten* interdum idiot*, Ac state maturus juniori : Idcirco hoc facrofandum Concilium ordinat & decernit.- Tale-ftatatiun , quacumque etiam coofisetudine introdn&um, ad Doâores, Ma- & Graduates, ad eos, qui XXIII. annum complete attigerunt, Ce qui alias facerdotio diene apti * ac etiam ad co- < qui in aliis Ecclefus per integrum annum capitulare» fa». runt, fit tra&atibus capitularibus interfaeruni, nullatenus extendatur.

Etiam Scbolafticus juniorem aliquem canonicum , Generali Audio volentem infidere, nullatenus habeat impedire, vel adu Studio infiftentem revocare.- Sub perati privationis fuç Scholaftri*, qua (it, fi contra premifla fece* rit, privatus ipfofaâo. Non obftante quocumque juramento : Quod ex nunc, prout ex tunc, prefens Concilium cadat, Ac annihilat, & taper eo dtfpenfiit ad cautelam.

ANNO chil is π

Titulos III.

Dt Eltflimt.

CAPUT L

Ut pedis fimoniaca, ambitiontfque fic cupiditatis vitia, qu* noftris nimium fuccrcvere temporibus, ab area domus Dei valeant exterminari , & ut facratidime , in divino naturalique dc pofithro juribus fundate Conditutiones, de preficirndis Ecclefiarum & rnonafieriorum Palatis p viam eleftionis aut peculation!* , habere poflint locum, hxc facrofanâa Synodus Conftantienfa fuo decreto revocat, cadat, & annullat omnes & fingulas refervatiooes Ecclefiarum cathedralium, Abbatialium fic aliarum dignitatum ciedivarum , qu* in Corpore juris non clauduntur. Et quod talibus inierea etiam fummoPontifici uti, vel eas iierare non liceat, fine deliberatione dc confeofu Concilii Generalis. Et quod dc hoc in pofterum ferventur jura antiqua, de eledione aut poilulatione edita.

Sic tamen, quod de pnslaturis dc dignitatibus exemti* , dc fedi Apoftolic* immediate fubjeâis, quoad confirmationes ele&ionum aut poftulalionum hujufmodi, fiimmus Pontifex fe intromittere poflit.

Cetere vero etefeiones Prelatorum dc dignitatum , per immediatos (uperiores, ut fi Abbas fit , per Epifcopum, fi Epifeopus, per Arebiepifeopum, dc fi Archiepifeopus, per Primatem, fi ilhim habeat, dummodo, examinatis fingulis, rite fecundum fan&oocs canonicas , dc viris idonei* faâ* fint, confirmentur.

Nec fe alii fuperiores, nifi in defe&u inferiorum aut per devotationem hoc eis de jure communi competat , de talibus intromittant- |uow* modo , hxc facr- Synodus fimiliter ordinat dc difponit.

D* «adrav.

CAPUT II

Formis Ac modis; de eligendo aut poflulando in jure communi expreflu, ferratis aut *teatis* in fuis viribus, illilque manentibus, quiboderogare non intendit: Pretereabaec fectnfanda Synodus fpecialiter taper eicôiooe aut poflulationc praelatorum fecularium préfenti Coniiitutiooe difponit Ac ordinat: Quod advenien- te termino, pro clcfeione aut poflulatkxM futuri

ANNO

turi prolati affignato, & fecundum formam juris praefixo, de mane in aurora celebrari debeat folemnis miffa de Spiritu fancto, ut per ejus gratiam eligentium aut eligere debentium accendantur & inflammentur corda, ad eligendum aut poftulandum pnclatum, qui bene, utiliter, & hooefte regere poffit & debeat Ecdeflam fic vacantem'.

Et ut talia eleflio aut poftulatio pura, fincera, & abfque admixtione cujufcumque finiftt* conditionis perficiatur; omnes & finguli, qui bujufinodi cledtooi debent & poterunt de jure vel confuetudioe totètefle, poft didam decantatam miflam ad altate accedant, d co* ram pofitis facris Evangeliia, per quemlibet eorum manu fua taflia, coram multitudine cleri ftc populi tunc portentis intrent, fimul legendo juramentum, quod (equitur io bac forma· &· Λ'. *Cmnittu capitalant Ect2<fia N. pragreffm* ad jra» *iafimtTtm etiftieaeae fatari PaMtfictt, pramttte, fpmtdea,* dXjrav, *D—*, Λ·* rafeu *fen&it cjttt, Ecclefia mfira,* èX *fpeciahlrr faaSa N. aat faaEta N. patraaa aaftre, aat pa-* Srvua *atfira, pra ttniits, prece, pretia, edit, gratia, timere, camatifve & alia ^aacnmqat afe&ieue fepafitit, & print ia die ·tremendi fi. natit fiaiicii Alüjfime de bac reddere vetim ratiaaror, eligam aet peftalaba, in fatarum difta Ecclefia Pani fierai iititat,* farav *fiagnlit attentu cagnevere magtt idenettm, & babilem*, ra *jpiritaatibeu b temperahbatfaiftiunrer circumfpe&am: fic me Daae adfievet, b cborat faaberam Aagehnm.*

Qu* omnia, nifi ut praemittitur, fafla tint, fit ele&io aut poftulatio fubfequcns ipfo jure nulla, nulliufque roboris vel momenti.

Dt eodem,

CAPUT III*

Statuit ftc ordinat etiam bec facra Synodus: Quod fi quia vocales aut litterarias preces, quorumcumque Principum, Ecdefiafticonun, fechlarium, aut aliorum potentum quorumcumque, aut propter confanguinitatcm vel alias fimoniam lapientes, aut propter potentiam deprecandi, iapreffionem, pro iua clcâiooe aut promotione ad Epilcopatutn, Abbatiam, vel aliam dignitatem eleflivam, impetrare, uti, aut probare, immo exprefle non contradicere, flt ftatim, cum poterit, clefloribus feu promotori aut provifori cootradiâionem luam non intimare, pnefumferit: Ele&io iUa aut promotio nulla fit, flt ipfe ad Epileo* patum, Abbatiam vel dignitatem pnediAu ea vice fit inhabita, ipfo jure. Cum hujufmodi preces vel lapiant fimoniam, aut cum a noteolioribus ingeruntur, metum flt tacitam tmpreifionem inducant, qu* a canoofca elcâio* ne elle debent penitus aliena.

Dt eadem.

CAPUT IV.

Praeterea omnibus capitulis flt conventibus Ecclefidrum flt Monaftcrioram, quorum de jure aut antiqua confuerudinc eft, fuoa prelates digere, hoc facrum Concilium diftrifliua flt fob excommunicationis pona mandat flt prç. ciph, quatenus pnadiâam Conftitutiooem de cavendis predbus flt promi(Aonibus, nec eis Amende, inter cetera ipforam ftatuta capitula* ria feu conventualia, quae de novo capitula feu conventus jurare confueverunt, de verbo ad verbum ponant, atque' fcrtbam. Et quod quilibet talia de novo admittendus ruret ad fianfla DdEvangelia prediflam Conftitutiooem tempore vacationis occurrente oblervare fideliter, fecundum pofle & nolle Aram. Ut omnes taliter aftrifli, perjurii interdi&um magia formidantes, difeant hujufmodi preces, Λ importuno inftantiss, quecsooaic* clcfti^ impedimenta plurs proliant, devitare.

ANNO CHRISTI 10.

Dt aadtm.

CAPUT V.

Difponit fle ordinat inluper h*c facra Synodus, quod quibet Prelatus Ecclcfiafticus, habens fubditos ckâos confirmare, habeat fecum jaramentum confcriMum in forma, quod Ecclcfiarum fle Monattcriorum pariati Apoilolicr ledis preftare tenentur, quod confirmandus ante luam confirmationem, in manus confirmantis, fle coram, eo prsftare, flt ipfe confirmant fub publico documento- ad Apoftolicam fedem mittere teneantur.

Quod quidem juramentum, fi eleflus praftare noluerit, aut recufavcrit, fit ipladua cie-Aio, aut, fi ipfe, qui confirmatur, cx occa* Gone quacumque tale recipere noluerit, aut non'receperit, fit fimiliter ipfa fubfequcns confirmatio ipfo fure nulla, nulliuique roboris vel momenti.

Similiter etiam idem confirmandus immediate poft fui confirmationem fufficieotem cautionem faciet de fatisfaciendo earner* Apoftolicc de taxa, illi Ecclefi* vel Monafterio impolita, vel de pofito moderamine imponenda, infra duos annos per duas medietates, poft tempus pacifice adept* pofleflionis.

Super quibus iden^ confirmator gentes Apoftolioe earner*, aut collatores ejuldem tn ilis panibus cenificare tenebitur. Sic tamen, ut Ecclefiarum flt monafteriorum tax*, hadenus Dfatis exceflsva, moderentur fecundum tertias, 'qua Ecclefi* aut monafteria habere cenlentur, communi aeftimatiooe, importatis. Ui non faisant de toto nifi tertiam.

Et hujufmodi taxas per modum caritative fubventioais papalfo ufquc ad proximum futurum Generale Concilium hec facra Synodus pro teftauratiooc land* Romanae Ecclefi* concedit duntaxat duraturas, fit non ultra. Nifi id fieret de expreflis voluntate & aflenfu didi Concilii affuturi.

Da eadem.

CAPUT VI.

Infaper ad evitanda vacantium Ecclefiarum B dtfpcndiofa pericula, necnon ad confidendum dedis, qui in eo per viarum incommoda, flt expenfarum onera nimis gravarentur, ordinat flt decernit b*c facra Synodus, quod concorditer, ou" difcrcpante, Primas, Archiepifcopu, cpifcopos aut Abbas exemtus, etcdus, fit qui Apoftolic* fedi eft immediate fubjcâus, non m propria, fed, fi placet, ut in fuorum procuratorum, de omnibus flt fingulis merius eleâi flt ele&ione falficienter informatorum perlons, a fuœmo Pontifice poterit pe- te-

tere fle obtiaern confirmatione*) fme ele&loaia, A nec non commifliooem fmi confecration» , traditionis, pallii am emanentis beoedidiofiis.

Qua» omnia fnmmi* Pontifex illi cooeedere teneatur, nifi alhad legitimum aut canooictMa contra pcrfbnam proasowndam aut ipfaando. diooem impedimentum obftftat : Cooflitutio* nequ* incipit: Capiente*, Sesto Decret. ltb. 1. lit. *6.* cap. *16.* fle ali» in'contrarium facientibus non obftantibu* quibuicuoque.

Dt tçim.

CAPUT VII.

Item, quia quidam Canonici, Capitulare*, B nec non convcntualcs Ecdefiarum cathedralium fit regularium, ponas flcceofisras, per fel. record. Dominum Booifacium Papam VIII. qu* incipit : Quia farpe, Sexto Decretal. 1.1. tir.d. de Electione, c.40. fulminatas, nullatenus formidantes, quas per foturum eorum eligendam tolli fperanr, vacantibu*. eomm Ecclefii» flt Mooafteriis, jocalia, clenodia, pecunia*, fic bona cetera, a Preiati* eorum defundit feoriim habita fle dimifta, vel etiam tempore vacationis obvenientia, occupant, inter fe dividunt, fit furripiunt, dilapidant, diifipant fic confutuunt, ea nullatenus in Ecdefiarum fle Monafterionun utilitatem convertendo, nec fuccefibrjbus refervando : idcirco ne hujpfmodi C vulnus cupiditati* fub multis medicis amplius incurabile computetur, aggravando pena* ConfiitutSonis pnrdiftx h*c (anfta Synodus decernit fle ordinat, quod tales prefumptores, fi fuipenfionis ab ome», fll beneficio feotentias fine £*Aa reftitotione per quindecim die* animo fuftinuervttt indurato, fint eo fado poft lapium didorum quindecim dierum fais privati beneficiis, qu* obtinent, fit inhabiles ad habenda.

Dt fin».

CAPUT VIII.

Predida quoque faoda Synodus Astuit fltE> ordinat, quod quilibet defis* fle confirmatu* ad aliquam catbedralem aut abbatiaiem Ecclefiam aut Monafteritim, fi poft adeptam poffirifionem pacificam fle quietam, videlicet fine competitore quocuuqoe acquifitam, vel per eum ftetarit, quo minus illam taliter habere potniflet, fi fc infra tempus a jure ftatutnm confecrarf aut benedici non faciat, eo fado fit ille etiam ab abbatia privatus, fic inhabilis ad eandem, Apofiolka difpeofatione quacunque non obftante.

Idem fiat de inferioribua Pnelatis, ut Archidiacono in diaconum, fle Archiprcsbytero & decano in facerdotem prompvendis.

Sintque omnes fle finguli talium Praelatorum, ut premittitur, non promotorum fubdici, vaffalli, homines, vd fubjed* civitates, fle oppids, lapfodido termino ab omnibus, qu* pna-g fiiterum, fidelitati* juramentis abfoluti.

Super quibus fle bate fanda Synodus ex none prout ex tunc difpenfat ad cautelam, mandat», tales fabditoa, vaflalk», homines, civitates fle oppida pro tunc illis obligari, quibus tempore vacantium taliter obligari confoeveruDt.

T i t σ t σ t IV.

àr ftulifcte erdMnbnoB a fT&tiirttnat.*

CAPUT UNICUM.

Quia modernis temporibus ei diffimnlatione ant negligentia Prtrlajprnm, & interdum, quod pejus cft, firooniaca interveniente, pravitate, ad facros ordines promoventur pueri, idiot*, aut alias indigni : ideo flatuit & ordinat hoc Generale Concilium, ut ultra alia jura, qu* de «late fle qualirate praeficiendorum exiftunt, per fandos Patres inftituta, ipioniBtque cen. luras fit poenas, Epifcopus, ex cujus udo vel comtnifitone huiuftnodi indigni promoventur, «b adsninidraiione fu* Ecclefi* tandiu fit fufprnfus, quoufque ab Apofiolica fede duntaxat, poft condignam fstisfadionem, reftitQti-* ni» beneficium mereatur obtinere.

T i t u i u s V.

Dt Jikh p:eihifrerunt, & iiitgitintt aatit pr^cir»àii, «a wa,

CAPUT UNUM.

Confequenter decernit, (latuit et ordinat Ink facra Synodus, quod illegitime nati, fle maxime hlti presbyterorum, nullatenus ad pr-- laturas, etiam inferiores, aut eanonicaras 8< prxbenda* in catbedralibu*, vel ad dignitates principale* in collegiatis Ecclefi», quacunque difpcnfatione Apoftolica non obftante, admittantur, nifi tali ac tanta virtutum, morum ac fcientianim eminentia prsfulgeant, ut, fi fint 'ex illuftribus nati, aut Dodores in (aera pagina, jure canonico vel civili, vel nifi fingulare id fit in patria, ubi ex hoc fcandalum non oriretur.

lo quibus cafibus, habito Apoftblic* difpeofationi* privilegio, admitti poflunt. Et fi fecus aduno fuerit, fit initum ipfo fado.

T i TOL u t VI.

Dt effiti· Jttdicu Ordinarii.

CAPUT I.

Contra Praelatos, qui fua* Ecclefiafticas jurifdidiooes in locis quafi campeftribu*, noa iofignibus, ac litigantibus intuti*, exercent, ftatuit hoc Generale Concilium ~ fij mandat generaliter, ut univerfi Prnlati fuas jorifdidiones, per generales fuo* Judices exerceri folitas, non nifi in locis infignibtis fic notabililibus, ubi *copia* jurifperiibnim fle advocatorum commode habeatur, exerceant.

Alioquin citati venire non teneantur, ferttentisque 1st* nullius fint roboris vd momenti.

Et fit Pnelasus fecus faciens ipfe ab officio divinorum fafpeniu* tamdiu, donec attentata revocet, fic briis ex infecuritate loci, aut jureperitorum dcfedu, fatisfaciat competenter : Conftiturione felic. rec. quondam Bonifac. VIII. qu* incipit : Cum Epiicopo*, Sexto Decretali lib. 1. tit.)6. c. 7. fic aliis in contrarium facientibus non obftantibus quibufeuoque.

Do

ANNO CHRISTI

CAPUT IL

Diftri&iflime mandat dt prociplr hec (aera Synodus.Prolatis, Archidlacoob, Prepofitis, Archiepucopis, dc aliis Ecclcfiaflicam jurisdL ftionem habentitus, ut judices \ officiales non proficiant, nifi viros in jure peritos, fi habere valeant, atque viros juftos, confcientiofos, Deum timentes,dc juftitiam diligentes, dc nullatenus uxoratos, qui ad minimam da confilio jurisperitorum feotenlias ferant, dt ordinate procedant.

Si difti Prolati, Archidiaeonl, Presbyteri,! dc Archipresbyteri idiotas, exaftionatorc*, fuos familiares, aut uxoratos, vel alios inhabiles proficiant, fiat tam ipfi proficientes, quam if® officiales dc judices excommunicari j>(o faâo. Et nihilominus in proxima Synodo (equenti, dc fecundum ejus deliberationem, pxnis aliis, prout opus fuerit, & qualitas deliât exegerit, puniantur.

Titolus VII.

Dr *eujoriiatt* dT *aMintia*

CAPUT UNUM

Quia in regimine Ecclefisflico, de prçfertim cnoragi & cappeliani oeceflaria eft obedientia, qua inferiores vehiti fubditi fuperioribus fuit reverenti quadam obligatione uniantur: ideo fub pena fulpentaris a frudibus beneficiorum inorum, mandat l\oc facrum Concilium omnibus ejufdem Eccldfiafttcis, Canonicis & Vicarlis, quatenus fubeflendo Unico Decano, in licitis & honeflis obedientiam eidem praKlenc manualem, & fibi....in....talibus parcant cura cffcûu.

OLUS VIII

D* trrvga, *& pact.*

CAPUT I.

Quia propter ufurpationes Edclefiafticsrum prolaturarum fic dignitatum, & ad Apoftolicam fodem heut tanta inter Ecclcfiafticas praturas dt dignitates, & foorutn prolatorum poft illa tempora diverfitas accidebat, ut nec Primas Archiepifcopum, nec Archiepifcopus Epifeopum fit coepifeopusfuffraganeos fisos, nec e cooverib, ullatemas recognofcereot, fe in Ecdefiaftica libertate tenenda fimul cernerent, aut mutuo defenfarenc, immo, quod deterius erat, interdum ad complacentiam laicorum fe mutuo guerris fit bello impeterent: idcirco, ut lu Ecdefiaftieo ftatu firmior, & fecurior pax dc tranquillitas valeat (olidari, (latuit & ordinat hec Generalis Synodus, quod in proximo provinciali celebrando Coneilio omnes dc fingnli comprovinciales prolati pro dvfenfione fit manmnntiooc Ecclcfiaflkc libertatis, afts, Atatfe dc fidelitatis ad invicem fibi mutuo proficat Juramenta, nec 000 auxilii mutui inom tribus, que in Genentibus aat etiam io provineialibuc Conciliis obiervanda concludentur.

Providcbtmrque jnftibet Metropolitanus, Prima», aut Archiepifcopus in futurum, quod A quivis dedas confirmandas io fui crinfirmatione ultra fidelitatis-juramentum, quod in Ijcitb, fic honeftis fuo confirmatori pnrftare renebitur, jurabit prodiâam afliftcntiçvflc fideli*tatis comprovincialium ad invicem, pro defenfiooe de manuteutioue Ecclcfiafticç libertatis, nec non omnium dcfingulorotn in Generalibus & provincialibus Conciliis determinatorum aut determinandorum immutabilem dc perpotuam unionem.

ANNO omen

CAPUT II.

Cum gladios fpiritiialis angis appropriates fit Ecclefiarum prglatn, ex eo quod Chrifti militibus o&nfive pugnare oon licear: ideo bpc (aera Synodus decernit fit declarat, quod nihil minus Ecdefiafticus prolatus, ut antea, guerres diffidatorias & ipvaforias incipjst, aut bella indicat quovifinodo, contra quemcunque Ecclcfiaflicum aut iecularem: nifi boc faciat vel auâoritate fuperioris principis, vel nifi prius fcutcntialiter per cenfuras Ecdcfiafticas, fine emendationis dc corredionis profcAo, fuum invaferit & vicerit oflenforan.

Qpod fi per qoenquam Ecclefiafticum delatum (erus aâum fuerit, fit eo ipfo fufpen-C lue a divinis tam dm, donec a folo fummo Pontifice abfoluiioni» beneficium mereatur obtinere.

Titulus IX.

Dr *Ut, ftut vi, vtttufac caufa fiait.*

CAPUT UNUM.

Cum ooonuUi, clericorum, Ecclefiafticarum peribnarum, invafoies fic captivatores, excommunicationis & aliarum ee nfurarum Ecclefiafticarum fententiis innodati, fecundam formas exprefsm a jure, ac plus communionem fide-Dlium quam fubtrôâionem (aeramentorum formidantes, ingeniis utantur cautdofia, ut videlicet ipfos captivatos, *injuriatos* aut invafos clericos aut perfonas Eedefiafticas, per injurias, violentias, dc captivationes focrete compellant, poft faâam compofitiooem eis abfolutkxih beneficium procurare: Ut pridem injuriis & violentiis affe&i, in hwjufmodi procnratiooe abfolutionis amplius prugraVenrur: Qjias quidem extortas abiolutiones, licet male, viribus evacuent, dc extorquentes excommunicatiooe nova percellant: Cumque fimplidores tales demio cxcommunicatoe ut habita priori abfolutiooe fine nova denunciations non vitent velat tales: Ideo, ut talium cautelis per (alubris provifionn remedium obvietur, decernit & ordinat hrc Synodus facrrfinâa, quod nullus talium invaidrum aut captivatorum, ut antea, a talibos ab homine vel a jure feoteoriis latis abfolvatur quovifinodo, nifi talis coram fuo abiolmore ordinario, delegato vel fobdelegato conftitutos ad fanâa Dei Evangelic jurer, in talibus 'nullas minas, violentias aut itnprefliones io petiooam, res, bona, aat amicos injuriati aut captivati clerici verbales, lacto, perte, vel alium, pob'ice vel occulte, direfte vel iodireâe, fertile, qnovis modo.

Et fi quod juramentum ab injuriato & <*-

V « ptivato

.privaro clerico extorGflet, quod illud ante ora-nia relaxet. Et fuper eo etiam tare fanftaSynodus ex nunc, prout ex tunc difpenfat ad cautelam.

*H*c it titrij pruri libri ftribui* taartbait.*

L I B E R IL

I.

Pt Jniicii

Ca put I.

Q Uiâ Ecclefiaflki prslati inferiore*, ordinarism Mt delegatam jurifdiâioocm de jurc aut de confuetudtne habentes, in judiclis ft eorum procclu nimiam ft cxceflivam iniquitatem fervant.* Sine quocunque decreto, aut ad nullius inflandam, fefti variatione pnerermiflâ, in quibuicunque cafibus, indifferenter, citatione omittunt varios ft varias, iramd, quod pejus efl, ipfis ignorantibus tales omittantur; Una ft eadem vice, & per eundem nuncium, ad eundem locum unum, de una tantumficut de alia, «quale viaticum, feu braviura, ftfic pecunias ultra debitum multas extorquent: Procuratores quoque & notarii terminos fuos, otiam in caufis parvis immo ft minimis, ink»·guth ducunt, Ecclefiaflke etiam abfolutionis beneficium, quod eft pure fpiritnale, ex paâo vendunt pro magne furam· quantitate, ft interdum majore, quam fit principale: Pauperes infuper, currendo, recurrendo, labores ft cxpenfa faciendo, nec non in utiles eorum labores oegligendo fatigantur ft depauperanrars Ut, non invento loco, contra ftatum Ecclcfiafticum materiam habeant ex odio graviffime feriendi, cum fubditi eorum per inordinatam Ecclefiafticam ccnfuram tam inhumaniter pertraftantur: Quo fit, ut hujufmodi potentes laici nuncios, hujufmodi litteras deferentes, fubmergunt, percutiunt, contumeliis afficiunt, auribus mutilant, ft mandata cradcfta clericis curatis & non cnratis faciunt, videlicet de non recipiendo litteras nifi inambone vel cancellis: ex quo gravitfima fcaadala oriuntur.* Idcirco, (ut judicium Ecclefiafticum, ft feculam huic etiam ex adverfo, fuis terminis limitentur, limitata diflinguantur, ac diftinâa io hoc facro Concilio publicentur, in finem, m ipfa cognita errorum ft diflenfionum pradiftanun materiam exterminando valeam amputare,)ftatutt ft ordinat bare laera Synodus: Qpod ad Ecclefiafticnm judicem, ft ejus judicium primo fpeflare deberent omnes ft finguta raufe bénéficiâtes, etiamfi fint de jure patronatus Jaicorum; deinde omnes & fingulis caute perfonarum Ecclefiafticanim, tam injuriaram, quam aliar qoaranque communiter; caute bonorum Ecdeuaflicorum, quarumcunque poflclfionom, decimarum, iramifliomraa, obventionum, redituum, & proventuum per eospofteebrumquoramcunque, ft debitorum, cx hia cum quibufranque cootraâorum; item cauf· decimaram, cauus matrimoniales, canin dotium ft donationum propter nuptias: Item, caufis vidnaram, pupillorum ft aliarum miferabiiium-petfoaanim quarnmcunque: Item, cauf» bcnfa, fchifmatum, necnon aliorum publicaram crimbom, ut duraram, adulteriorum, fornicationum ft perjurii, quae per judicium icculare non corriguntur, vel fiib diffimnlatioa· tolerantur, m omnfeus fixis appendendis, dependentiis, incidentiis ftcoooexis: Item, omnes ft fiaguta çante, etiam quautumcunque civiles ft profane, ubi contrahentes Ecdcuaftico fe judicio voluntarie fubmiferuntj Item, caute rerum confeflatarum coram judica Ecçlqfiaflico: Item, caute etiam civiles, in quibus ta feculari judicio juflitia faiflèt denegata, vel ad terminée fex menfinm prorogata, aut,'fi Dominos vd judices illius feculari» judicii taoquam repi ipfa çaufa concernerez, qua omnia per meritam taterpofitum juramenti partis a&ricis cuta duorum teftium fide dignorum depôfitioce probari pollini ftjdebeant: Item, omnes cautesenamentarte ft donatranum in terminis fptritualiter, ubi quidpiam ad pias caufa eft donatum vel legatum. Que omnia ad Ecclefiafticum judicium & nullatenus ad fotum judicii fecularis trahi debent.

Sed ex adverfo ad judicium fcculare fpeflare deberent omnes & fingute caute botrarum omnium, tam mobilium quam immobilium, hereditario jure pofleflbrum aut pôflidendorum, cujufcunque nomini» cenfeantur, que faltem non funt ad pias caufas legata, donata, aut per pertonas Ecclefiafticas, taoquam ad eomm beneficia Ecclefiaflka pertinentia poffefla: Item, Omnes & finguta' caute aftiooum, occaGone comraâuum jure civili inter perlons» Uicaics motarum aut movendarum, ut funt cantecmliooum, venditionum, locationum, emphyteofium, pignerationum, mutuorum, ft quorumcunque debitorum pecunialium, & aliorum, inter perfooaslaicalcs contraftorum: Item,caute de direâo vel indireâo rclpicientes poenam (anguinis, injurias & violentias inter pertonas hiulca perpetratas ft commiffas.

Ordinatque hecfacra Synodus, diftri&iffimo prohibendo, ne Ecclcfiafticus judex, ad inftantiam panis procedere volens & debens, quemquam clericum vel laicum citer, aut citari mandet, nifi prius pro tribunali fedens querelam partis aftncia verbo vel fcripto per fupplrcatioucm audiens, ft an in radicio EcclcGafticeo vd feculari tra&anda fit, examinans, corara notario ft tcflibus citationem hujufmodi decernat. Et tunc confcqucntcr procedat, in quantum brevius poterit, partes in expenfis nqn gravando.

Si autem reperiantr ex defenfione parti» re», vel aliter, caufam, per citationem aut alias intentatam, ad. Ecclefiafticum judicium non fpeâare, judex talia partem alteram in expeofaa in hujufmodi cama fetis condemnabit, ft fi petitur, ad judicium remittet feculare.

Infuper Ecdefiafticua judex poft latam feotentiam expenfes litis tali moderamine taxet, ficut de hoc Altiflimo ip die tremendi judicii reddere velit rationem.

Confequenterqoe excommunicato» inptfte, fine^quacunque fatisfeftionis emenda, ft grate

Abfotvendis quoque >nfte excbmmunicatispto modo culpat ipirimaies injungat emendas. Vd fi tales mulfta pecuniaria pnadsedeooverit, t*. iem pecuniam Ecdefiaftictts judex tam evidenter in pias caufes convertat, m da fptrWte abfolutaonis beneficio es iniqua rapiditate ft fibi imbrnfimdo fimoniaaa pravitatis vilium videatur commififle.

Qpodfi perquemqnam Ecclefiafticum indieem fecus, aut ia contrariam agi vd attentari confia-

— I —tingat, ille *la* Synodo fequenci & proxima ac-A
ANMO culatus, aut per iaquifitiooem tajisv repertus,
aT^'1 ufiree to privationem omnium beneficorum fic officiorum inclufive, & iohabilitatem ad-babenda, auâoritate hujus facri Concilii, dillriâiffime flt fine fpe venias taliter corrigatur, quod ceteris cedat in exemplum.

De eedetee.

(TAPIfTJL

Diflinâô flt ordinatis capitulis, quae videlicet caulae to Ecdefiafttatm fotum divifum per. tineent, & de quibuscognofcenefIt definire Ecdefiafticns judex habet: injungit hoc facra Synodus, Ecctefiam Dei militantem repmfentq0s, Serentffimo Principi, Domino Sigifinundo, Det grittia Rorarafrum, Hungarian flte. Regi femper Augnfto, ipfius Ecdefis advoca, to, in virtute obedienti· filialis, quatenus fua' Cdfitudo Regalis diftriâe pnscipiat omnibosâ fingulis prinus, Marchionibus, Landgraviis, Bunraviis, Comitibus, Baronibus, militibus, militaribus, clientibus,'comitatibus, civitatibus, oppidis, vittis, & quihiteunque eorum poteftatibos, flt judictas, Uicalfculqoe perfonis qui. bufeuoque, m fub parea regm offimf* fit banni imperialis jtfifiiiâjooetn Ecclcfiafticam, taliter, ut prannittitur, ordinatam, ut antea non per nuncios, advocatae, procuratora, notarios, immo flt ipfas judices promoveant flt defendant. Qpod fi reçus fecerint, probato faAo coram regia majeftate, indignationem regiam , flt imperialis banni, nee noo canonicas Ecclefiafiicarum cenfurarum poenas incurriffc eo ipfo dignofeuntur.

Titulus IL

Γ« faeeefinttita» fni&wee.

CAP. UNUM.

Qpia quidem locorum Ordinarii fruâus beneficiorum Ecctefiafticorum, pro quibus inter litigantes lis pendet todecifa, tempore hujufanodi litis fibi imburiare procurant, nihil evincenti beneficium reftitucodo: Ideo, cum hujufmodi confuettoo, vel potius corruptela, animabor perniciofit, fit facris non immerito fit canonibus inimica, hsc fanda Synodusfubpesna fufpenfioms a divinorum officiis, quam incurrant eo facto, decernit flt ordinat-: Quod, nifi interveniat tabsConflitutio fcl. rec. quondam Domini dement» V. Ciementinar. iib. 11. tit. VI. Qpo cafo diâa Cooftitutio fervetur: Locorum Ordinarii vel poffidenti flt regenti beneficium hujufmodi fruâus cedere permittant, aut, fi neuter poffideat fruâus ejufdem beneficii, per duos idoneos presbyteros vicinos diligenter recolligi, flt cum debita cura regiminis effici flt expediri procurent, ufquead dccifiooem litis. Quo faâo, fi quid fopcreft, evincenti beneficium reftituant intcgralirer flt comptae.

anno ctousTt

Titulus III.

De fide infinaeeeeueruM.

CAPUT I.

Quoniam notarii flt tabelliones publici adeo per mundum luat multi perlati, ut io tama multitudine plurimi iri cjufmodt officio leviffimi idiots, fle totaliter, nedum in gnaco, fed fle in flylo txxariatus reperiaotur ignari, fiibfcribentes interdum que nefeiuot, nec inrelliguot quovis modo: cujus occafiooe fit, qoodinftrumentis publicis quamplura JaicPnec in judiciis B nec extra judicia tanquain legitimis probationibus flare volunt.* idcirco in fingulis civitatibus flt dioecefibus tam Apoflolica, quam imperiali auâoritate, locorum Ordinariis, annuente Sereniffimo fle Inviâiffitno Principe, Domino Sigifmunto, Rege femper Augnfio, hoc (aerum Conilantienfc Concilium patienti ordinatione committit, quatenus affomtis fibi viris inteiligentibus, & litteratis , omna flt fiogulos notarios publicos flt tabelliones diligenter examinent, tam in (cientia, quam in moribus, flt cujus auâoritate, qualiterqoe. exiflaot inftituti, indignofque fit auâoritatecarent» abjiciant, fl(officiis eorum privent, inhibeant hujus (acri Concilii auâoritate , ne taliter privatorum

Et idem fiat io Romana curia, ubi talium multitudo convenit. Et forfitan reparabiles exiftunt plus impedi.

De eodene.

CAPUT II.

Abufiooi certe: Qua quidam Scabini, confutes et judica feculares in judicio feculari magis fiare volunt teftibus litteris privatis , etiam unius folius hooefii viri Cgillo figillatie, aut etiam juramento partis, quam inllru-D mentis publicis , fed debita forma fubfignatis et fobfcriptis, immo fi alicujus figillinon fine munimine roborata , talia abjiciunt et refu. tantVolens huc facra Synodus obviare , accedente confenfu Sereniffimi et loviâifsimi Principis , Domini Sigifinundi, Romanorum Regis femper Augnfti, hstc facra Synodus decernit et ordinat : Nifi d» exprefia falfitate , aut ipfius fufpicioae in inflrumento produAo appareat *i ipfi* inftrumento , fecundum quod jura canonica et teges facra determinant, fletur, tanquam aliis legitimis documentis.

Quod fi per ^uofcunque judica feculares fecus actam fit, ita quod hujufmodi taflrumcota publica refutentur abfquo caufa teflMma , E ad fententiam procedatur, judicatum non teneat. Et Ecctefiaflicus judex poterit hujufmodi proceffiim nctraâare, fi per partem ad hoc fuerit reqirifitus, et confoquenter procedere , prout fecundum Deum, juftitiam et rationem fuerit procedendum : Confuetudine et ramicipali jure non obftentibv qtubufcunqtic.

AMNO CHU$T< •4«<.

T1ÏSLPI IV.

Dt jmtjarenit.

CAPUT L

Qda *ia* quibufdam partibus canonici capitulare* aut peribo· conventuales, in eleftione, poflulatiooe, aut admiiBooe fuorom prolatorum quodam ftarata & confuetudioes *ipfis* pariatu 'proponunt, & ab cis exigunt juranda, & interdum tigillorum fisorum munimine roboranda, quibus illi canonici & perfoma cooventuales fe nituntur a fuonim pvnlatorum jnrifdiffiooe & obedientia, immo fic interdum fui Decani t eximere, ut eo liberti· tuas exercere vanitates, & *fc* minus vd, in nullo aptas feu habiles ad officia valeant ingerere, ad que bona confcientia promoveri non debprebt, cum ad illa bene repedantur, aptiores.* idcircobiK .facrofaoâa Synodus hujufinodi ftatuta,& priafcrtim, qu· illicita, inhoocila ac impoflibilia funt, aut que fine falutrs cterna interitu fer* vari\equeunt, caflat, irritat, & annihilat.

Et il|a ex quacunque occafione fafta vi* deantur, A jurata fint, fuper his ex nunc prout ex tunc ipium Concilium difpenfat ad cautehtm, nolens quetneunque praelatum per hujufinodi juramenta ligari quovis modo.

Et quod deinceps jurans in fine femper annexât h«c verba: Has, quas juravi, confuetudines & ftatuta, inteiligo», in quantum juftc, poifibiles, & honeftr, jnfta, poilïbilia & honefta funt, dc etiam bona conicicotia dc fafto dc de jure poterunt obiervati.

Dt todtat.

CAPUT IL

Contra confpiratores & fe mutuo confoederantes et colligamus ioterpofitione juramenti açte aliquam elcriiooem canonicam, in elcÔionibus faciendis, admittendis praelatis, aut aliis quibutcunque negotiis, contra obedientiam D fuorum fuperiorum, ct canonicas fandiooes, ut etiam tales interdum fententiis definitivis, que in rem tranfiverum judicatam, fed de fa-*&O* conarentur opponere, decernit hoc (aerum Concilium pœnas graviores, ut privationis beneficiorum obtentorum, et inhabilitarionis ad obtinenda. Quia et id confpirationis crimino fie qualitas exigit et requirit·

Qpas ptenaa, nifi moniti fe ad invicem a talibus juramentis abfolvant, infra quindecim dierum fpatium, quorum quioque pro primo, quioque pro fecundo, ct reliqui quinque dies pro tertio et peremjuorio termino, et canonica monitione premifla, eis affignentur, incurrant eo ipib.

& bec "pitaU m titriit ftctmdi libri Dtcrttriiata fcnbtad» tccarrtbant

S

aNNO CHxryn »«'<.

LIBEA IIL

TITULOII.

Dr vs/4 d bottefiate C1ericerunt*

CAPüT I.

Cum Canonici,.a canone five regula dUH, in flatu Clericali vel Ecdefiafiico, ceteris re* gularios ct devotius nonnam debeant pnsbere vivendi, quorum tamen aliqui nimis laicaliter, immo irregulariter viventes, nec tonfuras cieBricales, inter densm et laicum dKcrvtivas, ope habitum deferant clericalem : ideo fiatuit Ct ordinat h«c (aera Synadus, lub pena fu« fpenfionis a perceptione tuarum prabendarum, et quotidianarum difirJbutionum, que prrfentie nuncupantur, inhibendo omnibus clericis 9 in quibufeunque ordinibus et prefertim majoribus conliitutis, ne aliquis eorum tempore divinorum fine vefte clericali decente, nec nimis longa vel nimia brevi, ant etiam abfque tonfura clericali, fecundum correfpondentiam fufeepti ordinis fufficienter magna, Eccie fiam intrare,aut etiam chorum eifdem temporibus fine caula rationabili, et abfque licentia Decani, aut iu ejus abfentia prelati aut canonici fenioris, Cexire pratfumat quovis modo, fubpcenaiufpen* fiouis antedi&e, a qua ance lapfutn triduum nullatenus relaxetur.

Quod fi. ceteri, talibus fafpenfis, durante fufpcnfionis tempore quidquam de fuis prçbeudis aut quotidianis diilributionibus prcdiAis' dederint, ant aliquis eorum dederit, tales aut talis frivoli fufpenfionera, a qua non nifi per ordinarium, et poil· unius menfis lapfum relaxentur, incurram vd incurrat eo fafto.

Dt ndtat.

CAPUT II.

Quia prçlatorum dc Eccleiiafticorum virorum vita omnibin fubditis, fi fpeciem mali contineat, eft non immerito maxima caufa ruine: ideo hac laera Synodusomoes & fingulos praelatos & Ecclefiafticas perfonas, qui ad modum militum in veftibus accurratis, ac alias indecentibus, per campos equitatu, fupparati ÔC loricati, imerdumque fertis plumatis vetat lai» ci incedant in publico, immo ad fpe&acula chorearum & aliarum vanitatum, excommunicationis pcena, quam hnjufmodi habitus deferendo incidant eo faâo, potienti Conftitutione vult puniri, flt ut excommunfcatos ab omnibus evitari.

Similis fit fententia de clericis, qui rapignis, incendiis, guerris ÔC bellis, interdum ad hoc ftipendiari, dc quandoque ab aliis rogari, feh^erunt, contra'communem ftatum dericalem.

Qiam quidem «ccomniuncarioais fcntentiacn *t û non* curent, contra eoa ufque ad privationem Eccie fiafticarum dignitatum dt beneficiorum betafive, vd alias prout juftum tuerie, in proxima Synodo fequenti procedatur.

AMNO cmim

« Dr '

CAPUT III.

Quanquam in his , quç in diverfis juribus fcripta tant de vita & boncftate clericorum cootra publico· concubinarios & cohabitatores mulierum, contra gjericos aleatores , Infores , negotiatores , tabernarios , corifatores , indecentium veftfom, colore, fciffara , ftragulatura, manicarum nimia apertura fle longitudine excellenti, portitores, fpcdacufonmivi&tatores, venatores, fle aucupiis ntfisdantes, ludas larvarum, placita fecularia, fle mftitutlboes mundanas ia filis Ecdefiis tanquam in dlverforiis B foftinentes fic tolerantei, quafi totus fiatus dericalis evidenter, exorbitet; Cujus occafiooe populus laicalis maxime fcandalixatur, fle in flatus clericalis odium excitatur : Tamen huic (aero Concilio necefie Oon eft contra hujufrnodi -exorbitandas flatus clericalis fcandalixaturas fpecialia pro nape Decreta edere, quia de bis fatis provifum eft in jure , fub pena privationis Ecdefiarum, fle dignitatum fuarum , quam ex eorum negligent·· demon Arantur incurrere eo ipfo.

Injungit pro ceteris , atque mandat omnibus fle fingulis Ecdefiarum praelatis , fuperioribus flt inferioribus, quatenus fuper his fingulis annis vifitent, corrigendos, abfque tamën muldaC pecuniali fibi imburfanda, etiam ufque. ad privationem beneficiorum indufive , corrigant fle puniant. Ut talium ptenarum gravitate corredi culpabiles, diicapt a tali inordinatione ut antea abftinere , fle quod ceteris procludatur audacia con fimilia perpetrandi.

Dt clrricis nrn rc^ntibiu t» Etcitfitt vtl

CAPUT I.

Qioniam praelati quidam, innitentes magis D repletionibus (aecorum , quam provifioni animarum, abfentes a fuis beneficiis , fob colore juftitir fle procetTus graves movendo compellunt in ei(dem refidere, Ac tamen , pro pecuniis, ut vel decimam vel in vita fua partem valoris rédituum, immo aliqui eorum integros fruâus apeipiunt, fle fibi imburfant, tunc licentiam abefiendi dantes, flt procefius quoad pertonas illorum dantium relaxantes , fic propter qmsflum talem, de fimonia (ufoeâum, poftea ltcere reputant , quod antea fois proccffibus fulminabant injuftum.· idcirco contra tam cupidum avaritie hiatum hax fanda Synodus exurgendo, fnb excommunicationis fle privationis Ecdefiarum, flt dignitatum (narum obten- E tarum penis, decernit fle ordinat.- Quod prolati Ecclefiaftici bénéficiâtes fisos fubditos in illis beneficiis , qur refidentiam exigant perfonalem, flt'quas alias pro congrua (uflentatioue illorum beoeficiatorum in reditibus Ecclefiafticis font dotata flt fundata , vel refidere compellant , non accipientes pecuniam, aut, fi aliqua caufa rationabili diâos beoeficiatos refidere debentes *jar* permittunt* abfentes efle , profpicjant tunc provifo tali beneficio de regente idoneo, ut ipfam in divini» non fraudetxr obfequiis . Reliqua , qu· fuperfuut , in A augmencam diâi beneficii diftributione Erele-·....... — *fiwfea* provenire procurent, nihil fibi de diâi beneficii reditibus imburiaodo, iub pœna profcripta.

AMNO Θ1*151·

Dr trdtnt

CAPUT Π-

Licet in Parochialibus lxdefiis, ut, recepto ordine Subdiaconatus , Audendi cauia , aut varia Audia audire volentes per feptennium, ad majores ordines , Diaconatum videlicet fle Presbyteratum, non teneantur promoveri, fatis fit provifum per Conftitutionem felicis recordationis quondam Domini Bonifacii VIII. que incipit : €um ex eo, Sexto Decreta!, lib. t.tit. 6. cap. 34. Ut diâorum curatorum Epifcopt fle fuperiores cum eifdem fupfa gratia diâa abfqtie promotione valeant difpehfare : tamen, quia tempore hujus dolorofi febifinatis litterarum ftudia, A ex confequenti viri litterati, & in fcientiis eruditi quamplurimutn defecerunt.· idcirco ftatuit & ordinat luec (aera Synodus , quod, fi qui tales curati vel etiam alii bénéficiât! , non vicariiad (ludendum habiles, ad ftudia generalia transferre (c volent , (ludendi caufa, quod locorum Ordinarii , aut eorum fuperiores, aut Ecdefiarum patroni , talibus ad feptennium abefiendi a fuis beneficiis, flun Audits promovendi licentiam concedere non folum valeant, fed & teneantur. Rrovifo ta* men, quod Ecclefias & bénéficie talium (ludentium taliter medio tempore difponantur , quod divinus cultus *Ct* divinorum officia , nec non animarum cura, que eis convenit , nullatenus negligantur.

Si praelati fuperiores, aut patroni hujufmodi petitam licentiam cuiquam talium denegare prefiitnierint, fint hnjufmodi prdlati fle patro* ni ab ingreflu Ecclefie interdidi , quoufqua tali abfenti· confenferinr. Et nihilominus au* doritaie hujus facri Concilii pnediâi ftudere volentes profatam licentiam taliter petitam habeant eo faâo.

Tit o l us III.

Dt pntbendu & dignitatibiti.

CAPUT I.

Quia in Ecdefiis quibufdam , profertim ca* thedralibus, flt etiam quibufdam regularibus de ordine S. Beoediâi, pctlime fervatur flt inolevit coninetudo , vel potius corruptela , fic quod in eis non admittuntur nifu.de nobilium aut militarium geneie procreati, qui relue ex militia geniti moribus talibus fle militaribus imbuti litterarum ftudia non frequentant , neque curant, fle fic ignari remanent fle idiote: Ex quibus tunc communiter per cicdionem talem qualem ad Ecclefias cathédrales hujufmodi militi· dediti in prolatos promoventur, Interdum vix la tinum fari (cientes , flt edus militares tam in veftibus , quam in bellorum confliditbus , flt armorum infoltibus , quia exercitati font in illis, magis protendentes, quam quod acribus Pontificalibus, pro acquirendis, confirmandis, flt pafeendis animabus, flt ovibus fibi fubjeâis, fe ingererent, cootra jura tam divina quam humana.* idcirco ftatuit flt ordinat boc Generale Conciliucn, quod in qualibet ca* , the-

thedrali EccleGa non folum hujufmodi nobile* militares, fed etiam Magtftri iu Theoto* S*. Doâores ft graduâti, vel indifierencer, vel ad certum numerum, ft fpecialiter non minus quatuor, etiam de nobiyum aut militarium genere procreati, fi faltem haberi valeant, alioquin 'alii notabiles, guaduati, ut prafertur, admittantur, dummodo alias eis canonicum quid non obfiftar, fub pana privationis omnium beneficiorum obtentorum, & inhabilitationis ad obtinenda, quam contrafacientes, contradiâores ft rebelles incurrant ipfo faâo.

Et fpecialiter pradiAi regulares de ordine S. Beoediâi, fub pceoa prcdiâa, quofcunque alios devotos & tante religioni aptos indifferenter accipiant. Quia ficut Chriftus Salvator nofter in eseieftibus perfonarum non eft acceptator, nec 6ft apud eum differentia apud Grçcum & Latinum, ita in ctekfti Ecclcfia militante, ft fingularitcr in tam humilitatia religione & ordine, talis differentia & perfbnarum acceptatio nullatenus effe deberet,

Dr *toJtat.*

CAPUT II.

Damnabilem ufum, qui in quibufdam, ut afleritur, Ecclefiis inolevit, quod videlicet quoad traffatus capitulare* fecretos, & alios, admittuntur interdum canonici parvi, ex maturitate annorum inhabiles, ft quandoque nec in facris ordinibus conftituti, haec facroianâa Synodus penitus reprobat atque damnat: Mandant omnibus & finguli* Ecclefiarum canonicis capitularibus, prefentibu* ft futuris, quia in capitulis Ecclefiarum frequentes ardui(fime fuper Ecdefiaftica libertate feu alia* ipirituales caule traftantur, quae pueyli stati, aut hit, qui, abjeâis canonicatu ft praebenda, convolare poffunt ad nuptias, fint inconvenienter committende, quatenus ut antea alia idoneitate fuppofita nullum ipforum canonicum ad capitulum aut traâatus capitulare* admittant, nifi ad minus decimum odavum fux «tatis anuum tompleverit, vel in aliquo lacro ordine ad minus fubdiaconatus exiitac conftitutU*.

Quod fi quis fe per pn.cem, minarum aut cujufcuoque impreflioois inftantiam fecus adjungi procuraverit, fit ille fuis canonicatu ft praebenda ipfo faâo privatus, ft inhabilis ad «andem. Er fecus admittentes', a perceptione fruâuum fingulorum de fuis canonicatinus ft pnebendi* advenientium per annum integrum fint fufpenfi: De eifdem proventibus in modum pernae Apoftolica Cameras refponfuri.

Dt tadtm.

CAPUT III.

Cum in quibufdam Ecclefiis ftatutum reperiatur, ut, licet numerus canonicorum praebeodatorum fit fatis magnus, ipforum tamen capitularium ad fatis parvum numerum fit reftriftu*, in finem, ut creditur, quod diâi pàuci capitulare* ex capitularibus proventibus uberius valeant impinguari: Statuit igitur hoc Generale Concilium, quod fi canonico prabendato immatura aetas, infufficientia litteraturae, nliaquc idoneitas, aut aliud impedimentumcanonicum non obfiftat, capitulare* ejufdem coiiegii ipfum ad capitulum petentem, admittere intra (ex dies teneantur, fub pana fufpenfioni* a fruâibus prebendarum ft teftitutionisdupli emolumenti, quo Siclus admittemus procefliffet. Quod quidem duplex emolumentum contra coatradiâore* ft rebelle* judicialiter talis petere, exigere ft recipere poteft, quocunque juramento non obftante.

Super quo pnefens Concilium ex nunc prout cx tunc difpenfat, immo diftum juramentum caffat, ft annullat.

Ætatem aut etiam idoneitatem perfon» a capitularibus craft* tibu* non repellendo, decrevit hcc Synodus, ficut in ordine presbyteratus Conftitutionibus felicis recordationi* quondam Domini Clementis V. ubi determinatur, quod Subdiaconus poteft habere vocem in capitulo, & conceditur fibi, quod in decimo oâavo anno ad fubdiacooatum poteft promoveri, ut in Clementinis lib. I. tir. VI. de etate ft qualitate praeficiendorum cap. II. & feq. Et aliis in contrarium facientibus non obftantibus quibulcuuque.

Dt teJ/ix.

CAPUT IV.

Quoniam ex quadam diffuetudine aut corruptela canonici pnebendati ft capitulates in Ecclefiis refidentes, fruâus & reditus abfentinm canonicorum, ft propter abfentiam fuam fufpenforum, inter fe dividunt, fibi retinent, ft imburfant: idcirco decernit hoc facrum Concilium, quod praebende ejufdem Ecdefia, qus communiter capitularibus diftribui confiieverunt, finguli* annis in qualibet divifione aequaliter dividantur.

Quod fi tunc aliquos abfentes aut etiam praefente* fufpenfo* effe contingat, talium fufpenfionum fruâus aut in augmentum prçbendarum, vel falters in utilitatem Ecclefia convertantur, ne quomodolibet imburfenrur.

Quod fi fecus aftum fuerit, imburfantes ft recipiente* ad reftittitiooem faciendam Ecclefia per Ordinarium compellantur Ecclcfiafticam per ccnfuram.

Dr vft/rw.

CAPUT V.

Quia quadam Ecclefia certa bona, reditus, & proventus ab aliis ejufdem Ecclefia bonis, reditibus, & proventibus fegregsrunt, illa tanquam fenioribu* & capitularibus, fecundum quod diutius vixerunt, applicanda, quae aliqui oblegia, aliqui fercula, quidam fupplepjcma, alii officia, & ceteri feuda clauftralia vocant: Unde fit, quod in eadem Ecclcfia unus prebend*tu*, fecundum quod diutius vixit, mille florenos, alter junior, ft interdum in capitulo novellus vix decem floreno* habeat annuatim de prfbcnda: & ob hoc, ut ad capitulum promoveri nequeant juniores, fenum avaritia, qua temporia ventilate juvenefeit, interdum impedimenta plurima parat: idcirco hoc faerum Concilium decernit, definit ft ordinat, omne* prehendas faftem ejufdem Ecclcfia canonicis capitularibus de paritate efle debere aqualc*. Nifi, ficut in quibufdam Ecclefiis obfcr-

— ANNO c^®n * *

farraftr, ex ûu iuftinxione primera diverûa A erideocem .habeant ratiooem, caflâri ct annui- divitiaque fint, ft fundatione inaequales.

Caffat ft irritat ,ft armullat fcgregatiooes fupradi&as . Lkeatqne junioribus canonicis , faltem capitularibus , taliter damnificatis , ft per tam iniquam diftribuiioocm defraudatis , nifi feaiores cum junioribus otnnip ejufdem Ecdefia de uno anrxf prorepientia fineul» exponant dividenda, a die praetentis Comtitutionis ablata, ft taliter eis abftrafta , aut faltem in pofterum, quod abfit, abftrahenda, repetere, ft etiam judidaliter exigere cum damnis & Intereffe.· quocunque juramento per talcs ju-, niorrs non obftante : Super quo hac fanda Synodus ex nunc prout ex tunc difpenfat tanquam inique & fraudolemer extorto.

T I T σ ı Û « IV.

Dt cttttffiettt prakeadantm & Eccltfia d-- vacantis. '

CAPUT UNUM.

Cnm nonnulli non per verum oftium aut redam viam pnebcndhs, Ecdefias ft cetera beneficia Ecciefiaftica ingredi contendentes , antiquorum ft artate proveâorum, ft quoruodam divitnm , qui etiam longis temporibus beneficia fua Ecciefiaftica pacifica puflcderunt , eadem beneficia impetrent, aut adjooes apertas C reponent, ut in vim compofitionis a divitibus vexari timentibus pecunias valeant extorquere, aut liti· pendentias erga fenes pofleflbrcs procurare, in finem, ut iplis decedentibus ad hujufmodi beneficia valeant furrogari : ideo haec fanda Synodus, volens tam nefandis aftutiisft malis adinventionibus obviare, difponit, & ordinando decernit ; Qxxi , quicunque hadenus Ecckfiaftkum beneficium Apoftoltco vel ordinario titulo quefitum per triennium pacifice ft quiete poftedit, aut quem in futurum taliter per ingreflum canonicum, Apoftolicum vel ordinarium per triennium poftiderc contingat, ille eo fado talem titulum quoad focum con tentionis in illo beneficio, & tam juftum acquirat, ut nequaquam etiam fuper eo poftea per quemquam impeti, citari valeat , aut vexari . Et Init proceffiu talis eo fado nihili , nulhufqnc roboris vel momenti. Nifi talia pof. fidens ieipfitm fecit inhabilem, autpoftmodum taliter excedat, quod ex magnitudine criminis notorie perpetrati clare probari valeat , quod fuo beneficio privari deberet, aut in futurum iahabilitaret fcmccipfum.

Λ **Hi, fM** *fmt a Majore parte capituli.*

CAPUT UNUM.

Io quftmfdam Ecclefiarum capitulis, fine urgente caufa, nec vera ratione, Immo contra jurildi&kmis difpofitionem dicitur obfervari , quod unus duo, vel interdum plures , & tamea rcfpe&u aliorum pauciftimi vel pauciores, fua eootradidiooe impedire poftint ea , que per majorem & forfitan faniorem partem capitularium concluduntur, (latuit ft ordinat hoc Generale Corciltom , hujufmodi obfervantiam ft confuetudinem , qua potius corruptela di* ceada eft, cum praefatis contradidionibus , fi

lari, nec non prçfenti Confiitutiooe caftàfçr aunullx, immo tales temere contradicentes a voce capitulari', et a frudibus iuarutn praebendarum eximit, prout ex tunc preientiConftitutioàe ta&dio. wfpeodjt , qooôfque à fua te* meritate ceflando, rôfipiftant.

I ANNO CHRISTI

Tit ul us VI.

Ut Ecckfiafiica Intficia fiat iiamuüitat cnftruitr.

CAPUT UNUM.

B Cum fediones & divifiones beneficiorum canonicis inftitutionibus fint inimice, ideo hxc fanda Synodus decernit ft ordinat , diftridius inhibendo, ne hujufmodi fediones aut divifiones ut antea fiant.

Immo nec fummus Pontifex de iftis fine confilio facri Concilii Generalis habet poteftatem .

Tit ul us VII.

Dt nitu Eccicfia alieaaadii, vel aon.

CAPUT UNUM.

Auâoritate hujus facri Concilii . accedente ad hoc confilio ft aftenfu Sereniftimi Principis, Domini Sigifmundi, Romanorum & Hungarir Regis Temper Augufti , caftantur & annihilantur omnes et finguli; impignorationes , per Ecclefiarum et Monailcriorurç praelatos fine cohfenfu capitulorum et conventuum faorum a receptione aut ad cerrum tempus fade , fi faltem ex talibus capitalibus fumma appareat perfoluta.

Alioquin fruâibus computatis in fortem , vel impigoorata calici uique ad folutionem fortis completam apud impignorantem remaneant, aut faltem prolatus vel ejus Ecckfia fcu Monaftcrium, foluto quod folvendum rcftat, bona hujufmodi ad praelatum, Ecciefiam d aut monatlerium libere recipiant, ac cis utantur, ficut ante.

Tit ul us VIII.

Dt ttftaimntii if ttliitnis wlmtatikas.

CAPUT UNUM.

Quia in quibufdam mundi partibus contra cleri libertatem graviftima fervitutis indudiva, damnabififque inoluit corruptela, quod Ecdefiafttci Phelati, immo, quod deteftabilius eft, laici Ecclefiarum ft beneficiorum Patroni, advocati vel defcufores, decedentium clericorum E bona, qualitercumque etiam teftata, vel etiam, fi ab inteftato decedant, recipiunt, fuifque ufibus imburfant, nihil Ecdcfii» & beneficiis ac pro augmento divini cultus, nec non pauperibus fucccfloribus relinquentes, debita contrade non folventes, immo taliter, & ad extremum domus illorum expoliantes, ut nec funeralia officia, Chrifliano homiui debita ft confueta, poftint peragi quovis modo: immo quod deterius eft, quodam poftefla hereditaria bona in projudiolum & gravamen hereditario auferre non formidant: Contra hos, in manu potenti & brachio cxtcnfo, tanquam Chrifti &

AMNO cusuxn

———---- Eodsfiss Dei fpoliatores ft prodooes agrique A divini depopulatores, exfargens hoc Generale CotKiliam decernit ft ordinat, omnes ft fingutoe Ecdcfiafticos -prolatos, ac etiam laicos, talia, ut profrnur, atteuraotes ft pmiumentet, excommanicationis fentemiam incurrere ipfo fafto, ft a Chrifli fidelibus prdius evitandos.

Et fi Ecclefiafticus prolatus b hujufmodi eficommunicatiooem pertinent per fex menfes, animo, qood abGt, indurato, fua Ecdefiaftica dignitate, Ecdefia videlicet & Monafierio fit privatus, ft inhabilis ad eadem.

Laici vero talia committentes aut committi procurantes, eo ipfo a jure patronatus, advocati* feu defenfioaie cadunt. Nihibmians eo- B rum terra, ft loca qmtlibet Ecdcfiaftko fiat imerdifto fubjeda. Et nifi (arisfecerint de commiffis, ipfis decedentibus Ecdefiaflica careant fepultura.

TI TUI Q i IX

bt decitrii, primtiir if Mtriaultu.

CAPUT UNUM.

Cum inter Ecclefrafticos prolstos, Ecclefiss, tnonaftcria, prioratus ft cooveottu, habentes aut habentia auâoritate Apoftolica ft ordinaria Ecclefias qtufdam incorporatas ex una, ft fuos curatos ftrftorcs A perpetuos vicarios C ex altera partita*, frequentias lites moveatur ft coutentkMKS inforgunt fuper decimis, novalium prius incultorum ; juribus ft fandorum Patrum decretis inherendo hoc Generale Concilium inter didas partes ordinat, difponit ft declarat.

D· jfata mmaedaram Wnrrar *rtligitfwt.*

C A P U T I.

Quoniam untufcuj is regul* à fanftis Patribus ordbats fimt quacumque religv confervatione flatus D regularis , ft IpcdaÛter imn iubAantulium cujufcumque religionis, qnaT fimt otedientia, continentia ft paupertas: idcirco hoc (aerum Concilium primo ft ante omnia fub poma Apofloiic* excommunication· ft fidpoufionis ordinat & decernit, quod quetitet religio ft quilibet ordo regulam M ordinis, aut primariam, aut (altem fecundum fubfequens fandorum Patrum moderamen, (alvis tamen tribus fabftantialfas prodiftb ft abfeue laxatione aat remiffiooe eorundem pn&mndnm deliberativo decretam, fervet ft continues.

Et quod non ferrantes hajufinodi regulam, prbertfm contra tria fuMUatialia prodifta , aut aliquod cornm, temere vivendo, nitra *p*»Ifnas prodiftas, etiam ufqne ad pcenrn cararis inclufive, fi id delifti mmUtas exegerit, p*. nianrur ft corrigantur. Ut atrocitas poms fit delinquentibus ad medelam, ft ceteris fimilia devitandi ad exemptam.

Et fi in aliquibus monaficrib aut cosmetibus alias non habeantur hnjufasodi fcripen regni·, am habit· in atadum (mt dednftat finjuftnodi régulas infra fex tnenfigm fpmfam habere fibi, ft habitas infra idem fpatbm fab penis prodiâis diflriftius, cffc&nalms, cbferfare procurent.

CAP. IL

mus Pontifex contra eandem valeat dtfpesdare; nihilominus tamen quamplures regulares perib- n* utriufquc fexus, ft quafi indifferenter omnes, paucis duntaxat exceptu, (alutis fu* immemores, interdum ante iagreffism rdhionit ft quandoque poft , pecunia fibi induOriofe congregata, vel recepta ab amicis ft parentibus, nec non jura, poffeffiones, reditus, pen. fiooes, portiones, protendas, animalia, ft alia bona emerunt, leu emi fecerunt ft procurarunt, proprio & fspe nomine alieno multos contrades tanquam negotiatores exercent, pecunias inde acquifitas, vd aliae undecumque provenientes ad libitum propriat voluntatis expendunt , quamplures quoque hujufmodi pecuniam ft alta prodida contra fcitum ft voluntatem fuperiorum fuorutn occulte vel illicite tenent, b fisarum pericula animarum.

Qsoram pratum ft occafione, ex tunc v*. flitum emunt, dauftralia loca ad placitum do» ferunt, manfiooes fibi icorfim procurant, vb dum ft potum fingulamn extra convontualcm locum fibi difpomut, vel iu menis communi in profentia pauperum fratrum aut fororum eadem icandoloie confumunt, reliquis fratri, bus aut fororibus , fimilia non habentibus, magnam egeflatem cum amaritudine animi patientil>us .

Ex quibus fnrgunt invidin, dctra&eoes, rancores, Icandala, applaufiooes, cosnmeffationcs, ioobedientia , incontinentia, alissque infinita exorbitant** regularis difeiplin·.

Allegantes, ie pofle hujufmodi abefus detefiabiles, de licentia ft bddtu fisorum fuperiorum talibus confentiemmm, aut talia diffimulantbm, licite extreers.

Cum ergo hujufafeodi peltifero abufiones m totius regularis oMervantm gravem „jaduram vergere digoofcantur : ideo hac faera Synodus omnibus Prdatis ct faperioribus regiminibus, omnium rdigiofonun locorum pretGdentibu», fub pena privationis prolaturarum, dignito* tum, offiefornm, adminiftratiomim omnium, tam fpsritualium, quam fecularinm, injungit; Quod talia de cetero nequaquam indulgeam , eis confentiaot, vd ea permittant, fed potius (obditis fuis m virtute (and· obodsemb, et

— ab eifdem defiftcrc nolemfaas, firmiter ct perpenso fabbeant: Hujufmodi tranferefIbres, sum faperiorw quam (ubditos, primo, foede, WUlVTV} pw *niufcujaiqoc [redacted]diatum perbrem exconimmnicationis perna protafta irremiffibiliter puniendo-Couftitutbnftm, con* ~~NsetudbAus, litteris, pedis,~~ promifficuibm, ac aliis etiam gratus Apoftoliris-tam obftantibus^qbbulcumque·

BU'hoM IMB MObÜM quant il———, f*b

dhirinfs aequifita, teneatur fabpr*fcripta pmna infra triduum poft reqaifitfonem b mamm fuperiorum fisorum integre ac fideliter affigasre.

------m. Φ ipfi· ft affix Mtb de tatibta boato,A£1, ft «t confifo Generali Concilii «ac, fit — .....
wo ac coaonori faMtentia - β-ı«ıHI am wma tus, tsasoatur fob pacato praforipeto fo rifta ft «ribta, ft imam aocoMs, fomadom

périma famrdifta.
Par boc taataa hssc Synodus orilius ordfafa approbati exMKfooem, ab ordinaria farifdi.

fideliter providete, pocuriali ft aliorum vondfodfom pro rocuriis ultra viftus ft «riftus nectlfitattua dmributfooc tamper exdria ft penitus tatesdifta.

Négligentes etiam ft rtmifli per foos fopo. riores afoque tnifericordia puniendi.

Dt esdrae.

CAPUT IIL

Qila in diverfis ordinibus négligeas intermit {fo coogregatfooum capitularium, qnibus vificanda, corrigenda, ft emendanda quampiurisna exifinnt prmermifla, fefta eft ideo ordinat ft decernit hac laera Synodus, quod tales religionum ordines, qui, m pnemittirar, faas convpntfoam capitulants pratênmTcrunt, capitula foa ft aooventfooes prssdiftas, vel fccoo. dnm regna, regiones ant provincias diftm&a aut diftioftae, ut antea fecundum modum aut obfervantiam fan regula infiituiioats fervent ft seneant: ibidem accufeada accufent, inquirenda inquirant, vifimnda vifitent, ft corrigant corrigenda.

Qiod utique Prolati aoOnaflerforum ft conventuum majores fecere teocanrur, tub prena privationis dignitatis, officii ft 'admioiftratfo. nis, «s, cx tafta eorum negligeotia, fa proxima Synodo, vel generali vei provinciali, inftigenda.

Dt asdon.

CAPUT IV.

Qumdoqukkm contra fublimitatem obedies» tiu ia diverfis religionibus & ordinibus rebellis humana temeritas, jugum Domini, quod fua profcftfooe fulcepit, couam ebi*ccrc › ptafe» •xenufooes communes ft perfonales adinvenit, ifitas faperioris ini, illud monaobedientta › ekemtus feu erat.' Ptareique Pnslati, Principes, ft nobiles, ex impetrato privilegio, ut aflerabatu, contra inorum religfoforum Pnelatoram ft foperioram voluntatem ft aflfenfum, regniaras ftretigioios io iris fervidis ur csppellanoa tanaenant, ft fob ftipendfo foftemaverunt ft fovetasui Eam io fifteen, ne Santa ieotta vittam, ut antea, tam pericriofe, fed quo magis in omni refigtooeft ordina euails ft depmdeaa ordinata obedientia iui iaftitutionem prioMSvatn, ft reHgfoius fob fiai iuperforis religio a, nt debitum ft ialuti accommo-, confervetur; Hoc facrutn Concilium ft fioguias m ftaan regularium exea» tinees, communes ft perfonales, ac omnia ft fingria hufafinodi privilegia, poft Cooftitutfo» nam felicis recordationis quondam difti Inoocendl 4. qua incipit.· Votantes.· Seno Deeretai. Ub. p. ut. 7. cap. &> qualitercumque feftae aut rannctfn, cafliu, irritat ft aoufoSat. PMaftafone amplius talia quomodolibet coocaftmdi, omriban Ecclefiarum pneiatis, immo ft faaoo Pototifici, nifi es urwotiflima ca».

feta CoriHtutloris limitatam, tollere, aut ri profodfcare intendit quovis modo.

Dt ttitet.

CAPUT V.

Qria fimoniaca cupiditatis vitium fo fecris reUgfaribus ft (latu regularium, qui n voto, Bquo propriis labiis dimanantur, profiteri foKDC paupertatis BCOKIUH fiMitiH DOI Hasime faprialiut, qnampforimaque foot monaHeria ft conventus'utrfafque («tus hominum, ori, ut de pane taceamus prêtante, perfonas tab pafto fimoniaco nedum occulte fotam, fed ft publiât receperunt, fob tali tantaqoe continuattone, m apud cos peruidofilfima vitia marts ft femina videaat: Qpidam etiam recept^ tores aut receptantes perfonaram teKgfofenud, fuas nequitias palliantes, ft eacufetfonm quatentes ia peccatu, ipfis recipiendis dtcnnt libenter: Vobis pure, propter Dram, gratis ex caritate ft fine pafto, concedimus ordiris noftri focietatem in fpirituafibos; Sed quia pauperes Ciumus, provideatis vobis taliter de neceflariis, ut de Qus vos fofientare valeamus, in eo fe moniacam illam occultantes pravitatem: ideo Imk facrofenfta Synodus, volens, ta quantum poteft, Imiufinodf vittam fpecialiter in fiant regularium, cum omribus talibusfimilibus fois cautelis totaliter exterminare, ftatuit, diiporit, ordinat, diftriftifiime inhibendo, ne ut antea qriûquam rdigfofas aut religtofa, cufofcuaaque mooafierti, conventus aut regulae fuerit, fob peâo implicito vel etplicito, aut pretio pecuniarfo, aut cufofcumque rei suilis, ut antea quorifinodo recipiatur, feu admittatur.

(food fi qui aut qua; ut antea in contrarium fecerit aut fecerint, quidquam taliter ex paâp recipiendo, vd dando, fint perfonu tam dantes quam recipientes e· feâ» eicommuaicaie, MonaAeriaqae ft Cooveonu Ecdefiaftico fuppofiti ft fuppofita interdiâo, tamdta, donec a foto fummo Pontifice abfotatfoois ft diipenfetionis gratiam, etfeo^ poft reftisuta pretia, merosriM obtinere.

Et quia qbafi totus roUgiofioram coetus m triufqne fexus bufafmodi vitio exiftit maculatas, taatssqoe multitudini nec non immerite» fit compatiendum gratfofo: ideo hoc (aer* Synodus, ordinata cautela futurorum, de proteritis ft committis deli&s ooft coafeffionem criminis mifericorditer fore ab immediato fuperfore diipenfeadum, ex nunc prout «t tunc proférai Coftitntiooe decernit.

CAPUT VI.

Expofiro odbis, quomodo quidam, in «di. ribua fecundum regulam lenicrbus cooftituti, fatagnut & procurant focum ad ordines fecuo* dum regulam arftforts per fodem ApofioNcan» dtfpenferi.* (foamttbet, narrando vertas multa» fimnlatam protendant ianftitatem ft fimpliei.

X > tatam

« (ha temeritate
ffesod fi facer· non curaverint, comra CO·
jriquo ad privationem mcfefive procéda*.

viventes, accedant, admitti petentes. (M im, ut fertur, fub tali eoaditmne edmttr tuetur , dc fub juratoria cottraoe, quod nga-quam aliquam prabendam aut cDupeumalem portjooem, feu introitum capituiartm rpq·!' rent mu erigant. QpÜMM fic Auribus, noe poft modicq tempora dantur eis iUoram fife·-riorum litters ficenriauxia abefiendi a fubg Monaflsriis dc Coovenribm, dc regeodi Eccto-fim pnrochjalcs. Vt de profeffis, monachis dt tvfuferibm, .qui monaftiram vitam voverunt, 6ant quafi clerici feculares, habitum rejicien-tes, per mtradumque vagantes ut dyfeoli.

Volens igitur boc factum Concilium dc tan-tic abufioniboe, «agitate dc vanitate, mods omnibus providere, datait decernit dcordinat, quod Abbates ft majores Mqnafterioram de Conventuum, fi hujufmodi difpenfexorc» vagm de vanos velint admittere, eos pure ft fiiqpli-citer propter Deum, dc fide bujefinodi pafto vd juramento admittqnt, in fuis Monafteriis dc Conventibus flandi dtperpetuo permanendi, fub pena privationis dignitatum, olficionun , dt adminiftrationom fuarum.

Quod fi hujufmodi difpenfetionis impetrator poftea extravagari, aut ad indar fecularium clericorum aut (acerdatutn cnram plebis, re-pla fdl ordinis precotniiTa, gerere reperiarar: Locorum Ordinarii tales ut apoftatas captiva-re, dc fuperiorftms fisi primi ordinis captivatos pmfentare , tanquam perpetuo iocarcer&ndo tenebuntur : Cuiutcuoque licentia data, aut etiam difpcnfationc obtenta vel obtinenda non obflante.

Λ mdaos.

CAPUT VIL

Infuper prohibet hae facrofim&a Synodus jnooachis ft religiofit, aut etiam canonicis regularibus, quod Ecclefias parochiales secu-lares, extra termino· inoram Monafterioram exiftemes, mc per i^itutioacm perpetuam, nec per commeodam regant quorismodo: Aut etiam judicia caufaram inter pertonas fecularcq non exerceant aut fervent. Front quidam fe •d hoc privilegiato· a$rtuau(. Qpia ft hnjuf. modi regimen ft exercitium jtqdicinle diffolu-tiooi, vagationi, ft cupiditati, coptra effen-tialia religionis, videlicet continentjam dc pau-peitacem, auditum probet dc exhibet.

Et inconveniens eft, quod multis curandis g plebdNu praficiamr ut paftor aut judex, qui ex aflumtn religionis officio cuftodiam unius duntaxat gerere debet.

tachos aut firatm, fecuq per al»· (nos paotmeboq vel fratres vorom nominfeus judicium comc-- tiofum jocer fedUarm exercere pffhmpfrcbit, nec poft trinam canonicam mojritionem pro-inifiam prafumta dc attentam revocaverim: in proxima Synodo requeue! aorafati dt convia, fti, ab omni admioiftrarioM fiunem dignixa-

CAPUT VIII.

Sicut hujus dolorofi fcbifmatis tempora Be·ctefi· fanâa Dai primitus m doa· obodientias «tiqu* «d tempus Coori'i Ptfeiti, ft βκ tua •feue modo in tres obediential divifatnit; ha ft qeafi omnium religionum ordines, Mono, ftena & Conventus inter fe ft ri) invjeem divifi de divifa fuerqat, fie, qood ifli, qui faeraot de una obedientia,'atrâ· ûtperiorm, qoam alii, de alia obedient!*, recognoverant, variaque ft diverfa, alia perpema, alla (cm. poralia privfkgia, graciai ApçAoiicai ft exetn-tiooes impetrarunt; |a nullo mmea, necPif» po, ne· pratenti Coociliis determinatum fit, aux determinetur, immofirmitar^ggbd iuMwt' falcm Ecdefiam tanquam indeterminatum m» manet, qui* profidentiam illarum trima obe-dieotiarutn unquam fuerit verus Footifcx : Co. jus occafiooe in ordinibus de religionibus pro-diâis, per Dei gratiam oaoc uniti», ft com* pictius umendis, multorum confefenti· dubia remanerem, ft Lcrapqlo» perplexos inciderem , Cqua privilegia ft gratias Apotlolicas, taliter diverfe ac diverfas, imitari am iervare debe* rent, cum fine nota diverfionis, ft ilia ft ifta, aut iftas dt illas imitari aut fervari non poffints idcirco pro diftarum rejigioomc dt praUtoram ordioum magi» charitativa 'unione, dc omnium confriem iarum fervatiooe, bac facra Synodus omnia dc fingqla hujufmodi privilegia, exem-ciooes aut gratias ApoAolicat, · tempore in-choati ichifmatii eisdem religionibus & ordini-bus, five fint communis » five periboalia , communes vel pcrfonales, cooccfla vel coocef-fes , quarum tenores habet pro fufficienter expttflis, revocat, irritat, çaflat dc annihi-lat.

D Vcrantamen fi aliqua *ex* pramiffis pro bo-no flata ordini» dc religionis prodigorum, nec non fine acceptione penonanun, five ratiooa-bili aqualkaia iuftituta videantur: apud futu-rum umepm dt peram fommum Pontificem hac Synpdus intercedet » ut nedum uaha obe-dicnria, fed iodifievcsitcr panibus mrac unitis rèlqtiofis hnjufinodi privilegia concedere velit gratiofe. pt ipfi per uphatem Ecclefia inter fe abfque omni diverfitare muti alti&mo cum fuarum confocottarum puritate eo confidential yaleant famulari.

CAPUT IX.

Cum fetiptum fit: Vo fob, quia, fi cocfe derit, non habebit fublevantem; ideo decernit dc ordinat bos facra Synodus, quod Abbetes, dcrtligioG, domos, prapofitnras«pt prioratM, fubditas aut fubditos, per firinm mcuurimas aut iritgfofum boo regant em sugi pncww* Sed, fi reditus tt proventus pio duobus SM firifictam, fervetur in hoc Coqftitntio faMcte vecotdaijooh quondam Dentini Clcmeocle V· qua incipit. Atteudesues, Qementi·. IBкї-tit. io. cap. L Quia utique foli divinum o»

VMM· MI vtfMi: TWIi iwniem bona ft laadabflie vita a defeAn focioremuM h*- tern. Er, qood ion· imarins fafl coatr* religiofom anmimuriam IMdtoi cavb ft to- xuria Ubarins vacant: Et forfitaa to alto <to- linjlIM , qua» nsMaflfaam dadtotat how- flaram.

trarium Mt focus Itor» prastumferit, Ordia*, rfae loci tam fapesfosem pum fubdtoua per ceofisram Bedefiaflicam competeat, miam ni- que ad tacarcerattonom toefefive, fi alher fat- um compefcere nequeat : Exetntiooe quacunque m» obftante.

CAPUT X.

Quia in ordinfeus ft religionibus uniformi- tas, humilitatis ft veras obedant· imago qnarn- piortansm areommoda, eft infruftuofa, fic, Jjuod diflbrmitas clericorum ioobedienti· ft caudato focum · M» Cscrofimfta Synodos obviando illi arobitioni J qua io di- veris» ordinibus, contra ordinem?$aofti Beno difti, quidam Abbate», fpirftu,/ nt traditur, fapcrirfo inflati, fo Apoftolico privilegio pro- curarunt infula, baculo pafloreli» *»nuk> ft faodalii», iotento ultra ceteros exaltari, bujuf- modi privilegia totaliter revocat, caflat, ir- ritat ft annihilat. Ut antiqua, fanfta, fince* raque uniformitas in ordinibus ab olim ferra- ta, ut fcilicet differentia non fit, fecundum doftriaaai Salvatoris, forer recumbentem , ft «um qui miniftrat, reflauretur.

Neuriqqam tamen Abbatfous ordinis Sanfti Bcnedi&i, qui antiquiffimb temporibus hujuf-

CAPUT XL

(tooniam fratres otdfaum meoAeancium e^O foi mflitutiooe inter ceteras religtofcs opreffe profitentur paupertatem, ita m nihil nec ia communi, nec to fpeciali deceat to modum proprietatis po&derc: idcirco hoc fanfta Sr- ssodm diflrifte inhibet, ne bufofinodi erdioes

qun plurimi eorum habere videntur, atiqoatc- nus habeant, per fo rei per aUaq- Sad 6 ha- beam , vendax* pretiaque fecundum vitam Apofttdicamame pede» inorum Asperiorum po- nant umenique-proutopus fibi erit, diftribueo- da, duntaxat in ft amiftu. Penfiooes quoqne ad receptionem, que ufumrfo, vel deg ufara font firfpeâa, vel etiam ia perpetuum,

in pnblkia fermodbus tafiam lidtm nonca- nmiheot ; Sed fecuodum fme inftitutionis rcgo- !? Æw* «tocmoiyiw, ft da hi» to commo*

Qpod fi fena facere eut attentare pnefism- feftet, poterant locorum Ordinarii, tara* ta- ts··» canonic* monttiqpc pram Mia, per debit* totervalla fefla, talker reis, vetatMoprietarii» imcnUoaa oftda pmdicandi, coatefisoaas *·>

Adteodi, tcrmtoos foot vifitaadf, ft eoa aliu — «fer Bcdefiaftieam ceafuram coercere; Privi. leg» Apoflolico ft aho <]καΜ« MM ob- flame,

A redtor.

CAPUT XII.

Multorum querelaCoratoram ad hoc factum Concilium dcdufta, qualiter fratre» ordinum

excedam :

Brnodo, fient deberent, ied in feriptb, immo interdum nomine non exprefIb, Ordinariis lo- corum fisos terminarim, ut plurimum idiotas, ft interdum mimis qaam presbyteri curari ideo, te», prasfeotant: Prnfentati, foli abfque foeto per parochias relut ragi tranfcummt, abfolu- tkxràs foas, ultra curatorum efficaciores, tam quam Apoftolica aufloritate cooccflas, prodi- cant fopfas: Qpodtncafibus ei» noocommiflis ebfolvunt, pecuniari* etiam paftiooe preceden- te ant interveniente: Decedentibus ft teftari volcntfous fecretius ingerunt, fibi & Boa Cts- ratis kgari, ft apud luce conventus fepeiiri: Qubus omnibus fecretius iogcAisft 'prafticatis, canonicam ipfis curatis non exiribent portio- nem, in diAorum Curatorum multiplex prsqu- dicinm ft gravanMu.

Volen» igitur hasc facra Synodus tanto abu- foi, jo quantum poteft, obviare, omni* ft fingnla privilegia, poft didam Cooftltutidnem in pmjudicium Curatorum per praefatos fratre» quomodolibet impetrata, revocat, irritat, to* taliter cadat & annihilat. Exprefims inhiben- do, ne limites dift· Cooftitutioois, nec non ejuidem Domini Clementis, Clementina;, lib. 9. titulo 7. Ds privilegiis, cap. t. ft alio- rum ftatutomm terminos, verbo vel fafto, publice td occulte, dirtfte vd indirafte exce- dam quovis modo.

Qpod fi forte facere prnfomferint, a locorum Ordmariis per cenfuram Ecclefiaflicam com- pefcantur.' Qjsocuoque privilegio Apofloiico, Mt quovis alio, impetrato feu impetrando noa obftante.

CAPUT XIIL

Qpia fub colore tertie regute Bean Fraa-

ponere videntur, aeâ ipiorum vivendi, modus diftinfta foret reiigto, ft ab aids teporata: Hojufinodiqus perfco· ia illo habitu operibus ioterdum hsdccenribus ft muliebribas fe inge- nmt, in dodeens fecns religionis rergcnribns, ex quiuf inter teaslarts phsdms fcsmdria vi. dentur exoriri: Qpadatn etiam peribo· tales, continentiam, obedteutiamft paupertatem pro mittnnt, ft tamen ia fylvis ft elebfous com- morabam, com alias ad JaboraaMm apte fo- rem , da eteemoiynto to pratjiiiliriuui pauperum ft n^abStam perfossarum vivuotr Bsggardis,

focum ipterumque fitom ft hereie» , ut thnen dam eft, fob taU habitu ft fpecie occultam

-fimuli

modi (capularia ut antea deferant : fed in eonvuriatione dt ftatu fe alite honeftis oribus, fob obfcrvantia dite regbla, quo posclaras

conforment pentes.

Et omnino non liceas didor» fratrum foperkxfbos fub tali habita quafamque perfeoas extra loca facrata fui ordinis quomodolibcr aflumere, (ob pena pnricripta. Quam quidem pmum locor» Ordinariζ tam contra dantes ,nuam contra recipiente hqjufinodi diftind» nabit», (capularia ft psofeflwoem, procedant ft procedi iacidnt, Ecdefiafticam .per cenf'ur» : Apoftolico vel alio quocuaqnt privilegio, ft eliquate» non obftaprc.

CAPUT XIV.

Decernit iufuper haec Synodus, quod amplius nullus -monachus tut frater per campos extra lepta (ui Monafterii equitando vel currendo vagari permittatur abique foi fuperioris licentia , litteratorie ft ex legitima eaufe fibi coocefta, aut habitu relido vel fekem fub aliis veflibus fecularibus occultato.

Quod fi quia fecus repertus fuerit, ft io prss-C midis culpabilis, poterit ille per locor» Ordinarium licite arrefiari, teneri, captivari ft iccarcerart tamdiu, quouique talem taobediem tiam fuam luat pena condecenti. Nifi funs Abbas aut fuperior ipfrim poftulct, aut repetat, ft promittat fide data, talem fecusrf» regulam fid ordinis velle corrigere & punire. Et ex tunc ifi» extravagum monachum aut fratrem fiso Abbati aut iuperiori Qrdinarma tenebitur MBfemare corrigendum .' Privilegiis, exemciotubus, ft aliis induitis in concrari» facientibus non obfianttes qiubufcuoque<

CAPUT XV.

Qnia contra canonicam faodamqua oleftio» «em , qua iupenore» Officiales tc Generales, & miniiln in ordinibus mendicantram ab oiim allurni confueferuac, certo definitiones capitulorum generali» fate feruntur : ideo declarat hoc (aerum Concilium, quod omnia flt lingula officia ft minifterm, pcufidentinqoe dictorum ordinum, ab olim per viam elc&fonts ctmfueta difttibei, a»G per foliam, ver*m ft canooicam ek&onem diftribuantur , ficut ab olim in aifdem ordinibus fatem efle dignofeiuM.

Quod C quid focus per quem aâum Inerit, fit hoc irritum ipfe bito : quacunque difpen-B (anone, indulgentia aut coocefioue non obftatuc.

CAPUT XVI.

Ordinat quoque ft fatui» eadem fanâa Synodus , quod, cum didornm fratrum mendicaotium generalia capitula celebrantur, generales mimftri, feu redores diter» ordinum, qui, fecundum formam fueram Coatttetipnum ft MtiibcteMffaami», caauniffiontas, & omiftentes, h*> ralpim dic», ft veniam pe- a—. In uAa ientlk >*i*m amep cmkBTi

rho generalis mhuftri aut redoris canonice procedat, fecund» quod videbitur expedire.

Dt nitet.

ÇAPÜT XVII.

Statuit infuper ft decernit fisse Synodus , quod generales mioiftri ft redora' didonun B ordinum, fen etiam Provinciales provinciarum, nullatenus pisetextu cujufeunque litterae ft gratua parfumant a provincia aut fratribus quibufeunque fibi fubditis exigere pecuniam, vel aliam rem quameuoque fic quod nec pro feriptfira, aut figilio linctarum quidquam recipiant, fub excommunicationis pesna. Quam contra faciens incurrat ipfo fodo. A qua etiam abfolvi non poflit nifi per Roman» Pontificem, poster2uam in monte articulo. Qpam non curant, poitea non abfolutus celebraret, divinis fe ingerens, ft cx confequenti irregularitatem incurreret , fit eo ipfo fiso privatos officio I Liceatque fratribus diter» ordinum capitulum vel generale vel provinciale celebrare , ft ibidem C ali» eligere in locum fupradidi.

CAPUT XVIIL

Ut in ut» hmnfli refigioforum ordinata videlice* Mendicantium ftarurcfccari valeat an» buio dominandi .' decernis hac fanfta Sgrnodus » quod nuiha Provincialis, fi magiAer in Theologia inerit, ultra fex annos S vero kdor, aut alter venerabilis frater non graduatus fuerit, ultra tres aanoa, in officia proviocialatut remanere debeat. Sed didis annis clapfis alii B» eorpm loca ebgantnr.

Et modis omnibus Magiftri ia Theologia, dummodo alias fint idonei, posferansar.

fit qiiod finguUs anna fua provincialia capitula celebrent, difpenfatiooe quacunque noa abitente. Nifi pro tone Generale toties Ecctefio Concilium coocinga» celebrari.

Dt fdm, tf ffttUliin it Mtaielihu.

CAPUT XIX

Cum proprietas paupertati, quam refigia fanda profitetur, fit advert* & totaliter inimica, mendtdtaique per fragilitatem fexus apud (aodimoniales «irginos fit non immerito dett* ftanda: Undo £n&» eft , quod monafteria flt danftra Monialium, ultra fiioa reditus, qnoa poffident atque tenent m conuouni ptaras virgines , profeflioms fiso regulam bafreaua occipiendo, ft non bane, permiferunt, acsKubae parent», aut confauguineor» ad dios vito comparatis, donatis flt deputatis, virgines ingrodientê» m propriis uri ft ffnien» contra

lata fententia, quant contra facientes incurrant ipfo fate, prohibeotto diOridius, ne «

antea

'•MM.et quidrunqua MMftariMB Mt da·-A tern quntmqus ianftimnnialfo virgo nci^ tar Mt admittatur, nifi lte cam aMsdecete monte· provemtes ast sedittes diftl mono-ted am daoftri fisc egefiaea aioUa antamn-dkitata iahonefta valeat fufteatari.

Si qua ultra hoc fillam, foreran, coafao-gntneaaa, neptam, vel auritam, ad mooafte-rium am clauftrum ùpAtaMMiialmm recipi vo-luerit, ille fiberaliter, fine ornai pafto am condition» verborum pnavile, h fixi» rediti-bm provideat mooaftcrio vd danftro ia com-muni de tamo, ut ipfa cum ceteriad»commu-ni «ivere valeat, & quod non habita proprie-tate non cogetur egere, & viâum & andâum turpiter acquirere: Stet heu ! qqampforima, B tali necd&tatc forfon impuli» (facere confise-«erunt.

Dr

CAPUT XX.

Quoniam foxus muliebris ex fua fragilitate carnalibus tentatiotdbus forte refiftete minus va-let: propter quod quamphirims fonftimoaialcs poft nimis tempeftivam profeffionem luxu car-nali tcotats police mutat vitia, quo dicere pudet, commiferunr, quo, otate matura A provefta b profitendo expcAata, biffent per egrefltun licitum A facras nuptias bene cauta :C idcirco decernit & Ordinat hoc focra Spuodus, quod ut antea nulla fooftimonialis ad péofeflio-ocm quomodolibet admittatur, nifi in vicefi-mo statis fun anno aut ultra exiftat coofti-tuta.

Et fi ante tale tempus, quocunque ordinante feu praftkantc, profeflio talis fiat, fitilla, tan* quam illegitima otate fafta, ipfo jure nulla. Pbterit enim talis ume bnjufinodi vicefimum annum fo bene probare, an valeat continere. Quod fi non, fecundum doArbam Apoftoli nubat b Domino.

Nam etfi virginitas optimis rebus proferenda fit: funt tamen nuptis £scto commendando, A nullatenus refutando. D

Dr eeJnt.

CAPUT XXI.

(tea ex converfotiooe virorum, tam Eccle-fiatticonam quam fecularium, cum fonftimo-nialtes, monafteria ant clauflra ingrediendo, ant ids ingrediendo, maha indecentia A io-honefta, experienda tefte, committi coafncve-runt: idcirco fuper daufirra talium monafterio-rmn A clauftroriun ftri&e fervetur Decretalis illa, Sexto Decret.1.3.tit.id.deflatu Urgula-rium, capite unico: cum adje&ioae paene gra-vioris, videlicet noa folum proripienda hsc in S virtute faoAs obedfcntls, fub obtcftatfooe ex-tremi judicii, A ioterminatioue nuledíftfoms steiwe. Qse omnia coafcicmis prolatorum m. linqni videmur. Sed, qnnd ftlam Decretalem exequamur pradati fiib pone privationis omnium teram dignitatum A officiorum Ecclefiafticо-rum A fecularium » quam a die coafthutteia prsfenrism ultra *in* menfiumfpatium negligen-ds mcumnt m fofto.

dfetens.

CAPUT XXII.

Item, attento, quod minoris dedecoris eft, foaftimoinialem virginem excedentem a luo Pr·-lato regulari, «egulas coneftfoonm & modum corrigendi'melius friante, corrigi, quam ante Prolato foculari: ideo Imk fonda Syoodusfta-tuit, exprete· foiubendo, ne prolati fecula* res de correAione talium excedentium fanAi* monialium fo ioonmittant quovis modo. Nifi illius religionis firaeriores , ad quos fpeftat correftio , poft admonitionem ad corrigeo-dom evidenter reperiantur négligente aut re·mifti.

De Mdfov.

CAP. XXIII.

Cum'junioribus Sanfttmonialibas propter ten-tamenta pudicitia ad exteriora vagari non li-ceat, nec tutum eft; & feniores per debilita-tem A fragilitatem non poflint exire: diiponit & ordinat hoc focrum Concilium., quod loco-rum Ordinarii, aut eorum religiofi fuperiores, ubi fokem expedire Videbunt, cum ccofilio A coofonfa Abbatifls , Phapofitifls, PrioriffOi aut Magiftrœ, fingulis monafteriis A clauftris fonftimonialium finguloe pnepofitos A negat». k nun actores, qui fint *viri* maturo statis, bona rum coulcieotiarum, bono forno, A fpecialiter de vitio carnis non fidpeAi, proficiant.

Qti foii, aut fi fecultas monafittii aut clan-ftri ad tantum fo extendat, cum famulo fide-li, omnié A fingnla ad extra faciende nertra-Aent A fociant, cum omni fidelitate A diligen-tia . Sicut ad illa prsftare tenebuntur Juramenta.

Qpi etiam fingulis armis de receptis A diftri-butis eorum ordinariis aut faperioribus rcligio-fis, vel foltem deputando per illos, bonam, legalem, plenam A exaftam fodent rationem ·

De radrur.

CAPUT XXIV.

Insqualitati viftus A amiftus, quo in vita regulari A rdigiofo invidia aliorumqoe vitio-rum non modicam materiam firbnuniflrat, vo-lem obviare hsc focrafpnodus, difponit A or-dinat locorum Ordinariis, fub perna excom-muaieationis , diftri&fas committendo , qut-tenus, fi ut antea cuiquam refigfois perfonO, virilis ant muliebris fcxm, reditus perpetui ad vitam, pecuniales aut. alii quomodoUbet affi-gneotnr feu deputantur, Ali perfons poftfuam profisffiooem non in fiogulari, fed omutes iu communi per eorum firperiorem,· Propofitum aut negotiatorem, affignapdi : Similiter , quod omnes in refeftor» communi de una olla co-medant , A de eodem potu bibant, A da uno A eodem veftiario vritiantur ; Similiter, ne in-firmarta faciant, nifi una vd phires perform infirmitatis, tamfeorfim, qnamtenecefficate, femper de communi te recipiant nutrimenta.

ANNO ornsn

CAPOT XXV.

Mandat iufoper & proripit hec facra *Syao*dus fub excommuoicatibnis pena, quatenusonifibet refigiote, tam ia monafteno, dasobo aut conventa, quam extra, habitum fui ordinis diftfotem ia colora, figura dc difpofitioo ab habita alterius ordinis, fecundum nniufct»jufque religionis infthutionem dc oblervantUm regularem deferat. Ut videlicet inter BenedLtam fit Bernardum, inter fratrem Minorem dc Auguftinum, in didis monafteriis, clauflris, conventibus, in choro, foro & in campis, e-1 nuitando vel ambulando, fit differentia mani-

Tit otoi XL

*Dt jMrqntrt**tvf*

CAPUT I.

Super incorporalibus parocbialium Ectlefiarutn, menfis prolatorum, nec non Ecdefiis, monafteriis, priorattas flt conventibus, utriufque fexus bommftos, fecularibes & regularibus faâîs, ia quibus cautum eft, & in litteris de> fuper confote communiter caveri coofuevit, quod vicariis perpetuis, di&as Ecdefias regeotibus, ooufqoe diei & cftus portantibus, de congrua, condecentique provideatur portione, unde fe cum honefta familia fhftentare, hofpitalitatem fervere, juraque epifcopalia folvere, flt alia incumbentia onera valeant fupportare.

Ex fomite avaritia illa provenit enormitat, ut prodidi Prolati Ecclefia, monafterii, conventus, & prioratus, immo fit redores, nec non laid Eccteuarum dc beneficiorum Patroni, cum vicariis diâarum Ecdefiarum prefentaodis, vd ad eas promoveri cupientibus, & interdum, quod adhuc pejus eft, minime idoneis dc inhabilibus, pada lingularia, interdum litteris&£> tigillis, & quandoque fidejuflbria *cautione* didorum vicariorum, aut promoveri cupientium vallata, faciunt, 6c fic procurant dc tam exigua, um facerdotali flatui indecenti portione, totum refiduum fibi imburiantes A retinentes, ut premifla nedum facere nequeant, fed & miferabiliter fub tanta laborum & rerum farcins cogantur egere: immo dc quidam de oblationibus fuis, que incerte font, & ad certum taxari non poflunt, certam partem interdum non tqodicam patioris fuis dare dc affiguarc compelluntur, contra Deum, juflitiam, & omnem oquitatem.

Volens igitur hoc fanâa Synodus illis pauperibus dc optimo remedio providere, ut circab hec fervetur Conftitutio fol. record.' quondam Domini Clementis V. que incipit.* Ut conftitutio, Qementinar. lib. j.tit. 11. De jure Patronatus, cap. i. caflat & annihilat hujufmodi auecuoqne paâa, taliter exafta, preterits dc similiter aflurura.

Nihilominufque fuper juramentis fa&is & flendis in hujufmodi vittofis contra&ibusmifericor. diter difpefefst: Omnibus taliter oppreffis & minus beneprovifisdsndo licentiam hujufinodi, eorum gravamina in hac facra Synodo, aut sliis provincialibus vel fynodalibus, fcu aliis

_______ -_____ . __ __ raçxigsn dl & obtinendi. Qybn & hocfacra^nodm, •ut etiam afin lynodl dite, vd. judices, per adEguadonem de dépntationem portionis condo. cantis, fi a&n fiat habiles * idonei, provide» bit aut ptovidebnM.

ANNO c"*»" *****

Qiod fi Ecdefiarum Patroni et redores ta. libas afligaationtes ftdeputatioaibuscondcoen. tie porthmis, vd per Concilium ant per judicem faAis, fe opponant quovis modo; probatacontradiâione, fine illis Ecdefiis, & caram cano, nibus privati, ipforumqne collatio dc difpofitio ad immediatum fuperiorem devoluta.

CAPUT II.

Statuit igitur & ordinat hax facra Synodus, diftriâius proripiendo omnibus dc lingulis Ecdefiaram prolatis , Archidiaconis, Pnspofitis, eorumque officialibus, qui dc jure aut de confuetudiuc inftituere habent ad Ecdefiaftica beneficia profentatos, fub pena privationis omnium fuarum dignitatum dc officiorum , quatenus ut antea ad pretatatiooem latarum nequaquam infliraanc aut iuveftiant peribo» non idoneas, fcientia, moribus & otate, ad quecunque beneficia Ecdefiaftica, maxime curam Canimaram habentia: Profcuracofque, etiamfi alirs eflent idonei, proflito juramento diligenter examinent, anoe fuis patronis novas pen. floors, advocatias, aut aliud fimile tfOtntferint, fe foluturos, aut promiferint vel promittere intendant, medietatem, aut aliam partem decimaram Ecdefiafticaram patronos pofle percipere.

Et, fi diligenti inquifitione tali pnemiffi, reperiantur patroni Ecdefiqrum, five fint Ecclefiaftici, five fiet fcculares, talia quomodocunque fcciflc, aut alas'decimas Ecclefiarum talium , ad quas tales pnefencati eflent inftiruendi, hujufmodi patraoos cdurpafle.* tales portataros nullatenus inftiraant^.

Etiam, fi ejufdem patroni delate, cum de jure non poflint, eofdcm vel alios profentatos inftituerint, Ecdefiafticam inftitutionem contemnendo, excommunicationis fententiam iocurrant, fic a jure patronatus feu prwtacandi ea vice per fuperiorem fupplcndo cadant eo fata, inftitutusque fimiliter excommunkatiooem majorem incidat, flt Ecclefia talis, tamexculSia inftituentis, quam inftituti, Ecdefiafticofit uppofita interdite. A quo per loci Ordinarium relaxari non debeat: nifi taliter inftitutus Ecdefio tali cedat, & pro fui déliât temeritate corrcâus, abfohitioois & relaxiationis beneficiur mereatur obtinere.

Tit vlos XII.

Dt ttn/Htt, tiuffituiu, fnnritituitJ

CAPUT I.

Adverfiss damnabilem abufum» quo quidam Ëcckfiaflici Prolati requirunt, angunt , recipiunt, & *fibi iaaburfeat fruâus integras unius aut* duorum ,· vd medics duorum annorum aut etiam unius, in magnum detrimentum dt gravamen pauperum, qui inulta litigando expo* fuerunt, ac in principio introitus fui mdltis indigMt,

""“J"** >>I. pro NgfariM demsdlc» , ft hotpitaBtateAaMonsm cotitecodis b qnafibet gedefia nous
ftJJS, rarvaadai Cum tamen hqfafmniti Profari ali·· fi·* fnftriwurr abqodanse·, ft reditu· pro fids ■ad· hbbpMtt copfofio·/ Decernit hoc facrum CmcMuu ft ordinat, hafateodi npprrfliami

mnnicatioQM fentcutiam vult facnrrcrciplb fafto.

Dt ttJt.*

CAPUT ii

Cbm inqmbufdam mundi parribus, per ad- B inventionem, ut creditur, lakalcm, EcclcQaftl· ca beneficia, in cenfibos ft penfioobus pecunia!ibus ab olim nobiliter ft bene dotata, jam propter monet· dimfautiooem ftdecrefceniiam |n valore, nec non propter variationem ftvocitationem, tam exilia tint ft parva, ut, qui olim habuit de fiso beneficio triginta vel quadraginta ducatoa, vix nunc habeat decem, aut modicum ultra: Quia ubi quondam libracquipoUebat ducato, vtginti fislidi libram faciebant, nunc vix quatuor 1er· ducatum faciunt, quia ft apud illo· vix tres denarii Conftantieofcs faciunt folidum; Et penGonarii nihil aliud nifi fecundum currentem monetam folvere volunt: Idcirco decernit ft ordinat in favorem Ecde- C Gallici ftatus hoc (aerum Cbncilium , qood Ecdefiaflici reditus noar nifi in illo valore, prout antiquitus vel etiam poft fuerant, in fui emtfaae, donatione, aut legatione» iocçgralitet ft fine diminutione perlabantur. Qjia iniquum omnino foret, M «Qualiter alteri deferviens in fuo Eedcfiaftico ftipendio pati deberet detrimentum^

Dt ttit».

CAPUT ПI

Com nonnulla Ecclefiarum capitula quasdam nimis intolerabilia pauperibus, exorbitantia fla- D luta habere nofcantur, videlicet, quod vacat», ribus aliquibus canonlcatiba· & prnbcodb rudius de novo admittitur, nifi magna pecuniarum (obsta quantitate: fia etiam, quod talem admittendum plurftus annis antequam ipfam prabendalem portionem accipiat, ut 4. 5. 6. 8. vel pluribus annis, oporteat expeflare; Quo cootidmt, quod pauperes etiam, quantumcumqne altas idooei, poft geftarum litium expenUs nimium prngravcntur; idcirco talibus gravamimbus ft exaftfadbus fisccurrtndo, ne per imburiarionem vitium fimoniac· pravitatis fanera videantur, decernit ft ordinat hec facra Synodus, quod fa admiftsooe canonicorum ad pnebendas pro introitu pnabendatus ille am- g plius non folvat, quam ficut media pnsbenda unfaa anni fe poffet extendere. Et IUam medietatem iolvet anno primo, qu· pro ornamentis Ecclefiarum cedere debet . In fecundo anno fimiliter medietatem folvet pro Ecclcfi· fabrica confervenda.. Et coofequenter medietatem tertii anni iolvet pro dcceOora defisnfto, ad ejus debita, fi reflent, periolvcnda , alioquin pro ejus memoria ad diftributiones quoridianas convertendam . Et tunc ad plenam perceptionem admittatur.

Pro qufeus mediis frudibus illorum trium

vel dno probi ft idood eligantur, qai, fob 6- da prattta loco juramenti, eofiiem froflus fi. déliter ooII^mk » ft ad afus profato· prncife convertant, Capitulo de hafafmodi percepti· ft expofirb ratioocm reddituri.

Ex fi fecus aftum fuerit, per Ecdefiarumft capindi fententiam, ΓαΓροοϋσααη a divino incurrant eo ipfo, m*nawoof relaxandam, nifi percepti· rcflitutu, qu· ultra taxam pnsdiftam rcceperaut.

Dt ttÜHt,

CAPUT IV.

Huc facrofanâa Synodus Cooflantienfis omnes ft fingulos, qui a perfonis Ecclefiafiicis, coromquc bonis , frumento, vino, ft rebus aliis, qua negotiandi caufa non deducuntur, tçkxsia, pedagia, aut alia exaftiooum genera, requirant, exigunt ft recipiant, ex nunc prout ex tunc excommunicat, eo ipfo excommunicato· ede dcnunciat, ft ab omobus Chrifti fidelibus ardius evitando·, quoufque, receptis ft craftis refiitnth, abfolutioois beneficium a fiso Ordinario duotaxat, aut ejus in fpiritualibus vicario mereantur obtinere.

Ceterum fi Ecdefiaflicus prelatus talia com· mifit, nifi ftatim reftituto tam turpiter aecapto, in fui ipfius ftatus, quem ufque ad fanguinea erga laicos defenfare deberet, verecundiam, per foium fummum Pontificem, nifi in mortb articulo , abfolvatur.

Fidem autem, quod talia fint Ecdefiaftica bona ft non negotiationi· caufa dedutta, faciendam efle decernimus litteris illorum Ecclefiafticorum , quorum res hujufmodi proprias funt, ft Ipfis telonariisoftendendis, nullo aliorum foonun Dominorum mandato defuper expedito.

Dt ttJnt.

CAPUT V.

Cootra Principes tM Ecclefiafticoe quandfeculares, Ecdefiarumquc ft Monaflerioram advocato· ft defeofores, qui lingulari exadiooii geàere Abbates, Priores, Prsepofiros, ceteroiqts« religioios, coromqucmooafleria , ultra decentium hospitalitatum onera per vefluras , •ftaiqoe fervitmes, per venatores, falconarios, canes ft aves, nec 000 etiam, qui clericis fecularftms canes committunt nutriendos , nimis gravant, proceffuri, cos excommunicationis fententia Cooflitutione prrfenti innodamus : a qua inferior noo nifi per Ordinarium loci, aut ejus in fpiritualfaus vicarium, fed Pneiatus Ecdefiaflicus a folo fummo Pontifice, prçterquam in mortb articulo, recompenfatis diun· nis abfolvatur . /

T i T v i 0 s XIII.

Dt cttftcreiittt Ëctltftt tf elttrii.

CAPUT UNUM-

Mandat ft prmipii h»c facrofsnfta Synodus, qood Eptfcopt amplius cappellas ft altaria, pnefertim m civitatibus, oppidis, villb aut campis, extra mooafteria et conventus religioforam fitas & fita, noviter ercftas aut erefta,

 Y nul-

———nulla:enns coofocrcnt, nifi prias bujufinodi cap-A an"», F**" "" Λαπ* 601 ûsffidemer dotata pro CHRISTI regentium congrua faftentatiooe, * per Ordinarium in Eccleflaftica beneficia confirmat· flt confirmata : fob pena fufpenfionb ab officio per unum integram annum duratura, quam contrafaeiens Epifcopus incurrat eo ipfo.

Titulos XIV.

De celebretieee neiffentn .

CAP. I.

Quia nonnulli in catbedralibus fle collegiatis Ecclcfiis fpecialia fella fandorum aur fandarum, necnon pro fuaram, fuorum progenitorum hstredumque animanun falute miftas pro defundis difpofuerunt, difponunt, celebrandas: Quo fit, ut illius diei officium vel totaliter omittatur, vel pnetermifla foleranitate obfervetur fine nota: Ne igitur unum devotionis opus voluntarie impolitum reliquum de jure debitum impediat qoovifmodo, & clerus magis celer pro pecunia, quam pro divina obtinenda gratia videatur: ftatuit iuec fanda Synodus , quod didis inftitutis fcftis, fle animarum commemorationibus peradis , cleros illius Ecclefie reliquam miffam quidem diei cum nota, ficut officium exigit, decantet, fub poena fufpenfionis ab officiis divinorum. Quam ex négligée-C lia didi officii omnes, qui reliquis officiis pfl» lucro luo interfuerunt, incurram eo ipfo. A qua fu(penGone nullatenus abfolyantur , nifi reftituam ea, qua in aliis inftitutis officiis receperunt , in pios ufus convertenda.

De eadem.

CAPUT II.

.Eo, quod Canon mifflu in aliquibus libris terrifque diverfificatus exiftat: Primo, quia *ia* novis libris in principio canonis habentur: & mwMj *ertbedexù cetbelicu Ü Afaelicu fedir cniteribui·.* Et boc totum non habetur in anti-D quit libris; & quidam notabiliscspofitor canonis ponit, quod poni non debeat.

hem, in fequenti oratione poft memoriam vivorum antiqui libri folum habent : *Qui tibi efferat,* fed novi habent: *Pre fuibattibi efferimi: vel qui tibi efferunt.* Item, ia oratione fanditiimi tradatus antiqui fibri habent : *Bibite ex ee euntes.* Alii vero habent : *Bibite ex hoc exemi.* Et fic etiam habent in Evangelio Matthei, fcilicet: *Ex bec.*

Item, aliqui ante elevationem calicis, ftatim flt conjundim poft verba confecratioois, tanquam ad confecrationem pertinentem dicunt banc orationem: Bar *queiiefcutuqttt feeeritie.* Alii vero dicunt poft depofitiooem calicis.

Item, io fequenti oratione, fcilicet: *Ihde & memerti xet fervi ta, fod* èT *fitbi ta fa Be Cbrffti filii tai*; Et alti addunt pronomen, dicentes : *Efofieeu Cbriffi filii tui.*

Item, in oratione *Supflicts* aliqui habent *i» cettfreBu,* alii vero, m *cetffpeBxm.*

Item, aliqui habent: *Metante t Deatiae, £ ceram, φύ aei pruceffenxu,* fed alii addunt : *Fu. mularum, faeulartuafttt tuantur.*

hea·, in fequenti oratione dii tantam: *ψfit, Dumiut·, C ounihtt mChrifie gtuffoeuiibeet;* alii addunt: *Hic & ubique fuitfcnlihu.*

hem, in Oratione: *Nabit* ■far *pecceterihu,* ■ — *fatulit tait,* aliqui addunt: ammo CMRKTT M/, fteiw, *ab a^tiv* Ate. & infra; *Bi Mj J.* ****

Parrm· *tujifu*

Et in fine Orationis dicitur: Caar maulau *faSit,* aliqui addunt: Tms.

Aliqui poft cooduGooemcujuslibet Orationis per Cfctfa·, vel, rosdsaa *Cbrifau,* dicunt, ^wa, alteri vero non.

Item, poft precationem de fanda Trinitate, qua concluditur: *Aieretur a^talttet,* aliqui lcgunt : Qauav lmdaer , adsrm/ dromMl-- Bw/. Sed alii legunt: Qm- Zsndm/^rgab', ro*teratur Arcbaaftli &c.*

Item, in precatione de B. Virgine aliqui legum: *Lunatu Utenuun* amadr *affudit.* Alii vero, *huc uuuul» lamtu utenuute cjfait* legunt.

Concedens quoque, tanti myfterii Orationes dc verba, dt ficut indivifus eft Cbriftus, qui in altari conficitur, in omnibus didionum dc Orationum verbis integraliter concordare: Idcirco hac facta Synodus decernit› dc ordinat, quod miflâlium librorum canones, fecundum diftindioaes dc verba canonis illius, qui (equitur, corrigantur , dc adaptentur in hac forma : *Tt igitur.* dcc.

Si placet, ponatur canon fecundum Miffide Romanum flt Apoftolic· Ecclefia.

TI 1 ULÜ $ XV.

De reliquiit & veueretieue SuuHenm.

CAP. I.

Licet Sandus fandorum in fuis fit fanftis non immerito venerandus, ex cujus venerationis devotione moti fandi Patres multorum fandorum & fandarum fefta per fubjedum fibi populum folemnirer *indixerunt,* celebranda tam in choro, quam in foro: tamen « quia attenta diftorum feftorum multiplicitate nimia, fle multitudine enormitatum variarum, qu· io his diebus, in vifitattooibus chorearum, flt tabernarum,-flt perpetrationibus Indorum, ebrietatum, commeffationum, invafionura, altercationum ,occifionum, blafpbematiotnim nomipis Altiffimi flt fandoram fisorum, flt quamplurima alia gravHfima committuntor, & ex adverfo utiles laboret tam morales quam mechanici inutiliter negliguntur; idcirco non ob irreverentiam fandorum , fod ad evitandam bujufmodi congeriem vitiorum, & damna laicoram, decernit & ordinat lmk facra Synodus , bnjufixsodi fefta , fle fpecialiter tempore eftivali, quo videlicet pro fuftentatiooe hiemali amplius oportet laborare, minora (altem, qu· videlicet in antiquis juri-T bus flt Patrum decretis non fiant inftituta, fore tollenda. Moderamine , cum tali. quod illa more confueto in Ecclefia, flt apud Ecckfiafticoa folemniter feftiventur, tam per clerum ,quam per populum ufquead initiaram complementum tnchsfive, flt quod ex tunc populus laicalis per illius diei refiduum fuis laboribus fine prohiba-' tiooe Ecclefiaftica vacare valeat: Provifo tamen, quod reflantia divorum officia, quoad alias horas canonicas illius diei per cieram in choro inore folito folemniter compleantur: Feftis tamen fandorum patronorum in unaquaque parochia , ut moris eft, foftivandis exceptis.

De

ANNO omrsn

CAPUT II.

Contra abnfum damnabilem, quo ad irreverentiam fefli atmfolemais, natalis Domini uofiri Jefu Chrifti, ia noAe ejofdem fefti, immo interdum continuando per diem, quidam fatraps diaboU astentiffima fle malediAiffima intentione Indunt ad taxillos nomine Altiffimi ejufdem, nomine puerperis, nec non omnium fandorum, multipliciter biafpbemantes: Volem base fanda Synodus potenter exurgere, ftatun, decernit fle ordinat, quod nullus talutn lufbtymaut hipbematorom, û clericus, & in facris fit , divinam officium infra fex menfium fpatmm peragere, aut eidem interef(e : Si autem laicus, per didum temporis fpatium Ecclefiatn introire prefumat.

Nec talium quifquam ad facrum Euchariftif infra iftutn terminum admittatur. *Et nec poft.* Nifi talis peccati graviffimi contritione flteoofeffione emundatus, fex fertarum feriarum poft mediate fequentram in pane fit aqua duntaxat jejunium luat.

Dt todtttr.

CAPUT IIL

Cum ob avaritie quteftum, laicali populp fcandalitato, ui videtur, quidam clerici fle religiofi, in fuorum fandorum Patronorum atu dedicationum feftis, ianduaria fua flt reliquias fandorum, extra eorum Ecclefus , monafteria flt conventus, in coaneterns fle quandoque in plateis exponant, ut ranquam elecmofynaria Etitione oblationes recipere valeant largiores : tO decernit b®c facra Synodus, fub excommunicationis pcena diftridius inhibendo, quam contraiscientes incurrant iplo fafto, nc hujufmodi exponentes, turpiffimam avaritiam preconixantes, quidpiam facere prarfumant ut antea. Sed hujufmodi tanduaria fle reliquis non nifi In altaribus, flt infra Ecdefias,* monaftena, conventus exponantur.

Et Etc fmt qtt dt tttterij titubritmTtrtii libri tcCKtrtrt cudebamw.

LIBER IV.

Titulus UNUS.

Dt Mttriateiue.

CAPUT UNUM.

Quia facr· Congregationi ex querela quamplurium innotuit, qualiter quidamlaici potentea pro lege fuis iubditis (latuerunt, quod, fi quis, aut que, perfonam quamcuroque fuper matrimonio coram Ecclefiaftico judice trahat in caufiun, (i pan attrax in eadem caufa feuftum Ester, tubgravi pecuniaria pena talis.par»agens li Domino laico vcuiat punienda, quam pce» asm effugiat, fit caufam btqufmodi coram illo laico flt Domino , fimpliciter flt de plano , decidendam intentabit : Quo fit, quod •era matrimonia, fineexeeationelolemnitatum etiam contracta, imperfeda manebunt, fit per partes ad alias nuptias convolantes adulteria, A perpetua committentur, flt perverfitatisqwdam lege laid de Ecdefiafticis (acramcutorum inftitmis contra canonical Candiotes judicabunt ; Quapropter hue (acre *Synodus* omnibus & fmgulfs Ecdefiarwt *fubditb*, Archidiacouis, rrf* byteria, & ahis, quorum de. jure nut confueiodine intereft de caafis matrimonialibus judicare, fub excommunicatioois pcena mandat, prascipieodo diftrifte, quatenus babito diligenti iicrutinto, C in terris aut dominiis cujuicunque laici aut Domini temporalis talia ftatuta, ordinata, promulgata, vel etiam feriari repererint, trium terminorum equaliter diftamium canonica monitione praunifla, terras, oppida flt loca ejufdem laid flt Domitii temporalis fanBAUfiaso (opponent interdift·, taradiu (ervando, quoofque hujufmodi exeerabili lege revocatadc caffiUa.ilk Dominus aut laicus iuum errorem recognofcens promittat fle juret, talia' ut antea nullo unquam tempore attentare, fed potius bujuftnodi caulas, prout debitum, eft, Ecclefiafticis judicibus relinquere, libere line quacumque prohibitione judicandas.

anno Chants

Et C Ecclcfiafticus judex ioexeeutione contra talcs negligent reperiatur aut remiffus, p obata negligentia in proxima Synodo contra ipfum , etiam ufque ad privationem dignitatum flt officiorum ftrorutn ioclufive, procedatur.

Et bec de Qetrtt libre.

Sequuntur nunc aviiata capitula tiinkirum Quiiui libri Dccreulrum, que occurrebam avilanda.

LIBER V

Titulus I.

De tccvfttie»ibnt & denmuietionibiu.

CAPUT I.

(^undoqnidem per defuetudinem & nonobfervintiam Conciliorum provincialium , lyno. Dualium, Metropolitanorum flt Epifcoporum , que fecundum antiqua jura finguli pro accufatione , denunciation? flt ioquifuione malorum flt reformat ione-morum fervabant, multa mala ex hujufmodi negligentia Eccleliatlico ftatui evidentius provenerunt: Ut didesEcclefiafircus flatus ad aliqualia reftaurativa proficere valeat incrementa, prsfertim, cum quedamfint provincias nimis laus, fie quod fingulis annis convenire ipfis Praelatis nimis foret oneroium idcirco ftatuit flt decernit hac fanda Synodus › quod Concilia provincialia in fingulis provinciis poll pr«fei*s finitum Concilium infra annum , flt tunc cûnfequenter dc triennio in tricnoium, flt Synodalia fingulis annis, in locis aptis per Metropolitanum aut Archtepifcojum, aut etiam per Dicœccfauuni celebrentur flt ferventur, fecundum modum flt formam in jure expreftos. Et quod fub pena privationis tuarum dignitatum , officiorum flt beneficiorum , Metropolitani, Epifcopi, ceter.que inferiores, qui alias debent interefie, ilia Concilia convocare, flt vocati ad ea venire teneantur. Alioquin in proxima Synodo fequenti, ufque ad privatiooem hujufmodi inclunve, ii id contumacia aut rebellio exegerit, contra tales procedatur.

Y » Dt

Item, ordirah«e Synodus, nndArtWcp^ copi, Epteopi, Atdbidiaconi, Prapofiti, Ar* cbiprabyteri ft ceteri Meriora Frittai, quorum eft, dt fore ter cooiaetWiac, cfoeta derfoorom, ft laicotum correct, nmnibus odio, amort, pacet a«< peetfo fccfofil, fiagulit enfoa vifiunda vifireur, corr|gréa corrigam, aceta oooque lia per accufetfoocm, quam per impofittooem repertor ft coguicoe, fecundum eorum qualitatem médicamentte congnris, fecundum modum ft formam foria cxpreffis, charitattve corrigant, *non quurtmes,* exigente* aut reetptentes ad fibi inburfandun lucra pecuniarum, fed quatentes lucra animarum.

Et quiconque fecut egerit, aut negligent in hoc reperto» fuerit, ultra poenas juris fecundum dcitbctauoocm *Synodi* proxime fcqueotts punxtur, uique ad privationem dignitatum ft beneficiorum inclufive, aut alias fecundum committi aut omitti déliât qualitatem.

Dt ndm.

CAPUT III.

Decernit infuper & ordinat, quod Piris-Ca tus, fob pcena privationi* fu* d.gnitatts, in puniendo crimina, ft excettui clericorum aut laicorum, pecunias cupiditatis ft avaritiae, mulâas non recipiat in emendam, ut fibi cas toabarfet, fed fpirituales *injungar emendas, illius* criminis aut exceta curatuias: Vel fi in deferiu alterius punitionis pecuniarum mulriam imponat delinquenti, illam tamen evidenter io pios ufus convertat, ut ipfie dc avara imburfatione notari nou valeat.

L- nihilominus io fuo proceffu ordinem juris fervet. defundo cuicunquc, qui fbrfen de uumero exiftit ialvandorum, crimina vel exceta non imponat. Alioqutn in proxima Synodo, ft fecundum ejus determinationem, uf-E> que ad privationem inclufive, talis Pidatu* puniatur,

Dt «adese,

CAPUT IV.

Confiderato, quantum malum fit, notoria crimina, five excettui, totam communitatem inficientia feu inficientes, diftimulando tolerare, cum hoc fit omnibus vitii* laxare froaum: idcirco decernit haac Synodus (acrofanfta, fi aliquis Dominus temporalis, aut communitas quacunque, contra Ecclefiafiicos prolatos „quorum intereft, fe oppofeerint vifitationi aut correritoni notoriorum vitiorum, ut funt hc- E refeos, adulterii, fornicationis, perjurii, decimatum & ufur*, ft hujufmodi, nec talis Dominus ft communitas, ita, nt non fint perfe talia, corrigere videantur, quod primo trina canonica monitione per «qualia temporum intervalla fads, terra illius Domini, ft profata communitas divinorum cellationi *fifojaceac tim'* diu, & quoaduique hujufmodi notorii exctfltu ft crimina per Prolatum Ecclcfiaflicum tali pçna premantur, ut ceteria cedat ia exemplum, ft excedentes hujuimodi, M obftrnant in luturum, diftridius arceantur.

Interdicendo edam prohibet *bate* facra Syra* do* oaotaDoatai temporaHtaa ft commepitaubm, ne feguarik· ft Bcgwa·, φM<propeer fidpfcionem fingulariutia ira ritn fraqoeotiu* oportet rifitarp, *nttn* vtfstatfora Ecclcfiafticaa qtsoqno modo defendam, faded* dem circa eoa fieri permittam,

Alioquia fi fecus per eos am contrarium fatan fuerit, fi tento mdtdti non defiftant, terne, loci ft communitates eorum protino* Eccfefiaftko fint fuppofita iotctdtfto.

Tit ul o» II.

DtS^adi.

CAPUT J.

Beta feu poftulatu* ad aliquem Ecciefiam vel dignitatem, cum ejus confirmatore omnibus modia paria quateunque fimoniaca pro pecunia aut alia quacunque re utili tacere vel traftare caveat.

Immo confirmator ipfe pecuniam ft aliam qustncuoque rem nullatenus petat vel accipiat, aut quomodolibet det confirmatus, fub poma privationis omnium dignitatum, officiorum ft beneficiorum fuenim, & iahabilitationis ad oblinenda, quam incurrant eo ferio; excepto falarioft pretio notariorum & icriptoratn, quod taxim viginti fiorrnorum de curia boo excedat.

Et quia in illis cooiraftibus receptio ft datio pecuniarum (ecretius fieri coniuevit: ideo ad hoc probandum fama (official, ad efivôum privationis fupra dide. Nifi ipfa canonica purgatiooc tolleretur,

Dt nJem.

CAPUT II.

Quia a longi* temporibus humani gérais belle procurante nonnulli, immo multi Pontificali dignitate fablimati, quibus ex debito incumbebat pontificali* officii, facrorum ft inferiorum ordinum minifteria, nec non coofecratiooc* ft alia pontificalium afomm exercitia per te, gratis fine quarumcunque pecuniarum exMdiooc celebrare, hujuimodi exercitia alitaEpifcopi* titularibus, pauperibus, ftaliunde, unde viverent, non habentibus, interdum annua peufiooe ex pario, feu alias fohttacomtn'ferunt excqucnda: Qui differenter fecundum differentias ordinum aut rerun confecraiarum, implicito ft explicite pario, dc ordinatis vel de coofecratis aut reconciliatis rebus pecunia* ncdnm receperunt, fed ft fatis inhumaniter extorquendo exegerant, vitium fimoniaca pravitatis mifcrabiliter ft fati* impudenter nedum exercendo, fed aliorrecipientes bnjufinodi ordine* ac de roaffircratfooibua aut reconciliationibus pacifccmcs damnabiliter maculando: idcirco haec facra Synodus volens tale vitium, tam evidenterEcciefiamDeifcandaiisan*, in quantum poteft, extirpart » ftatuit ft decernit: Quod quilibet Archiepifcopos vel Epifeopu* prafatoe fuo* quoslibet ariuq Pontificales vel per fe ipfum, u poterit, alfoquin

I m f ir iftifamm Naritam cqtbolicwm, gratfom Apredlfta reftituere teneaœr . Ad efiftum an.
ft oommonfaaam S. ApaAalir· felis bsbnmem, tam privationis bnfafemdi inficit probatio per anno
gratis, aHqne omni dattooe aut exaftioo» po. fanum . Nifi talis purgatione canonica tol- °J*‘‘n

faniiorftm, tattarimerita » rm mb» tn rim

III.

CAPUT PNOM

Contra bos Prelates, Judices inferiores, qui firns juriediftmncs ErcleÀaAicaa, ft temporaire pro pari» vendere »«f locare fetent , rei ad tomp» vfai ta, rei dettmiaatum ft certum:

Aerii, «anwril. altari vd cappefl»profiedd cootfagat, arecife nsodaratarem ft fepponabb B linea expensarum non ultra, procurationedun. taxat exceptis. Et com ordinatione ap difpo·

mesfia ta prfacjpalb taliter ft tam fisficteo- ter provideatur, neegsftategravataefibi hia.

totos Efctefiafticns ftatus odio fit bmpUcttati laicali.' idcirco tant» iniquitatis malo hnc ia- crafanfta Synodus obviate volens decernit, ft ordinat, qnod plera alias panus ia jure Aero- tm cosKrs tam venditores quam emptores ft locatores, io proxima Synodo fequeoti procedi pofit ft debeat, uiqoe ad fuarum dignitatum, officiorum five beneficiorum privattooem in- phtfivt.

cunio dtra id, qnou promittitur, aragtsMtsr, dentur ant recipiantur, fit ipfe ordinans , vel dium aftum Pomificatem excreem, tam prin- cipalis quam (nbAkutm, ultra atiaq pcanas ju- ris eo ipfe (na dignitate pontificali privatus , ft inhabilis ad eandem ; Et talker ordinatus ab officio (eo firipenius tamdiu, donec a foto C fummo Pontifice ant Generali Concilio a tali fafpcafionr rdaaari mereatur.

Et nfailomfom, qda baftem» talis damnat» corraprioois abuius nimium invalriceus quafi totum ordinem £cclcfiafiicnm receptione hinc inde per djverias mundi penes infecit , ita, pauciftimi inveniantur, qd non fint boc vitio maculati feu decepti.* idcirco hnc (aera Syno. dus, errantium mu hirudini compotieos , velut pia mater, oem» taliter promotos, aut qui

IV.

CAPUT L

hujus Cscri Concilii auftoritM universitatum ft rtudiopum Generalium Magiftria ft Doftoribm plurimas prerogatives coocédit , ft ulteriora concedet» eft quamplurirnum inchoata: idcirco, ne illarum occata» quidam minus idonei aut indigni, prece, pretio, vel amore fciemiarwn gradus *fibi forfitan nimis* ardenter procurare parfumant, ftatmt ft ordinat hoc Generale Concilium , quod in generatibus ftudiis ad gradus Gngulantm Facultatum nullus vel nulti ut *tntet* promoveantur , Bifi per rigorem diOnAt examinis. Et prefertim talium examinatores, qui ad manus Cancellarii, vel Vicccancellarii illius uotverfitaiis aftu congregati, promittant, ft radis facrofanftis (crtptttfrt jurent , digoos ft idoneos admittere , indigooiquc ft ioidonops refutare, omnibas prece, pretio & amore vd timore penitus poftctgatis.

fenteoti», quas latiter ordinati ufeue ad prefer» incurrerunt , aut inciderunt ipfe jure, ppftquam coram taliter commHa ant ddiAaptum fuis confefforibus in fero confefenti·, ft confetfioois expofaerm» accepta fecundum modum culpa poenitentia (atatari, cx nunc prout cx nrne abfelvcndum ft relaxandum decanit, neci non prefenti coaftttmfes» abfolvit ft reUiat: Super irregularitsM feu fahabititate quacunque fa ofioiis ordinum inorum miniftrando quomodolibet ha&raus attrafte, pie ft mifericorditer dilpenfando: non ob&aaribus fa contrarium facientibus quibolomque.

Dt fdttH .

CAPUT II.

Cum experientia terte rideantur ex varie. Btaie opinionum, prsrfertim in Caere Mnjoa, que ex utraque parte per Doâores Ecdefia. fticos opinative tenentur , ft tamen neutrum illarum fiio&a determinavit Ecdefia, ut, beatam Virginem cfle rd non erte Conceptam fa peccato originali, fa univerfitatftns (ludiorem generalium, ft alias per orbem , in or. dinibus fratrum, feditiooes ptarim» ft (cande. la plurima (oboriri; ideodcctroirhcciacraSynodus , ft inhibet fob excommunicationi* pena diftriftius, ne ut antea in publicis fermonibus ad populum qoifquam hujufmodi opiniones praedicet, fed fi quis de ilhs quid vtlit ai-

(errre,

Dt mdrar.

CAPUT III.

Quoniam quidam Ecdqfiarum pariati, repletis burfis (un, labores, ad quos bene ditati habites cflem, volentes elugere, pafta fecreu ineunt cum iucceObribus , quos. io vira deputant proficiendos : qua quidem fa&a utique Capere videntur fitnooiam; ideo decernit hac (aera Synodos, quod tales ultra lenteotuun excommunication», quam incidunt, omnibus hoooobas ft dignitatibus fint privati eo fafto, peftaqtK bujuimodi nullius Gnt roboris vel momenti; Et fi recipiens quidquam fibi de boc ioebariavctit, ant receperit, fob jxma

anno rum ; nihil tamen temere definiendo , fed pro· babdiier dMpntando tdtotrevcl définira panem foam-

ANNO CNRVn

CAPUT IL

Bcdcfiafticp Hbtnatb violatorem , in tantum excrevit, eam contumacia afimapep Nmtritii* tis, andaria, ut aboleri «m valeat , nifi per exccfiivam exagneratioatm pmnarem ' *Ucùto* bec facr· Synodos omnfem Principtos , Ec defiafticfe A fecularibm, nobihbnc , magnatibus, cocnitatibus, A oppidia , earum eoramqut re&oribns A captantia, in virtute fonte obedicoti· diftriftifirme prohtot, m tales in* referas A violatores , unem monitorios , m antea, terras, ehrirates, caftra , A loca eo> rem, etiam iub falvo condnftn, nifi io caufa traftandn concordi·, ex pane violentatkm» A invafionis hujufmodi fubiatrare, Mdetd ftare , aut morari permittant quovis modo, immo rcallter A eneftualitor talrs excludant.

Quod G non fecerint, fit talis locus, in quo hujufmodi prvfraftores notorii fueriur recepta- fi , ftatim vifis eis , A poft coram receOnm ufque ad tridontn inclufive, Ecclefiaftico fuppofitus fotetdifto, in poenam lakornm , qui talibus pqefraftoribus tam notocie communicare prnfumtmt.

CAPUT UNUM.

i utrutique fexus hnuunri, per ufuram acqutfita reftitucro menaeo», ad Cbriftianifinom fu icil mendum alias *faut* tacUnati, fcorfim abieram, in fisa perfidia tanquam defemti ramaneotes B ideo baac Synodus focrafenoa decernit A ordinat , quod Jedant, ad fidem catholicam venir» volens , non nifi io Mantum medietas o ı» fubftasni·, tam ia mobdibu· quam immobilibus fe extendit» eis, a quibus ufuras , fi fuperfim, recepit, afoquin bauedibus , fecundum proportionem ufitraram receptarum , re- Aitucre teneatur, reliqua medietate fibi A fuis hbcris abfque mendicitate educandis tn modum elccmofyn· mifericorditer dcrclifta .

Tit ULOI VI.

Dt rtfttrihii tJ vMéttrihu.

CAPUT I.

Qtoniam Molentia laicalis clero oppido eft infcfta, adeo, quod pleriquc lusci injuftis diffidatiootea, captivatfatibus , Occifiooibus , re luftatiouto·, mutdationibus , proferiptionibus A invafionia· vkdeotis in Eccieûaflicas perfonas, A coram Ecclefiaftica bona, nec non libertatem Ecclefiafticam graviter ludere Amoleitare non veremur: idcirco, ut tam nefando crimini, etiam apud infidelium fcftas inaudito, obvietur, ultra canonicas A legales fanftmnes (tarait A ordinat hoc facra Synodus , ut quilibet in foturum ad factos ordines promovendus per Epifcopum ordinantem prius - D examinerar fideliter, A diligenter, an ipfe , ejut pater, aut avus, ufque ad tertiam generationem , perfooas Ecdebafticjts , coram bona aut libertatem Ecclefiafticam taliter , ut prfmittitur, unquam a tempore prpfentis Conftfi tutionis invaferit, aut invadi procuraverit, dirtfte vel mdtre&e, publice vd occulte . Et fi fit talis, inhabilis ad Ecclefiaflicum ordinem nullatenus admittatur » nifi habita Apoftolica difpenfatiooe. Quç etiam nullatenus concedatur , nifi prius faâa feforutn fatisfa&iooe ftcbita A condigna.

Simile quoque examen diligens A exaftum fiat de noviter admittendis ad confortia clerieorum, dignitates , adminiftratlones , oficiaAg prebends», nec non ad Ecclefiaftica beneficia qturcunque , Ecclefiarum tam cathedralinm , quam coUegiatarum fecularinm A mularium quarumcunque, ut tatis puniatur in fe, volta femme fuo, A confcquenter, ab iis, fa quibus tanquam mintftris Domini aufus fuerit temerarie malignari.

Ceterum fi Epifeopus examinans aut admittendus fecus fecerk , fini tales excommuuicaii ipfo fafto.

C

Tit o l o j VII.

Dt criim [βiβ .*

CAPUT UNUM.

Qiidatn Prolati fub fpecie juftitip, nt criminum faifitatis emotive , fttoiliter adinvenerunt modum examinandi omnes litteras, tam Apoftolicn fedis, quam legatoram A fubddegaroram ejus , A foper difta examinatione dare litteras tcfitmooiales, quas Vidimus nuncupant: Dc quibus multas A magnas extorquent pecu, nias, A quandoque majora, quam eçdem lit. tern in curia Romana font taxat·: Videntur, que A examinantur per illot frequentius, qui Deas vix legere , minus imclligere, immo A nuHo modo inter falfum , nec non , facilem dtfcretboem habere potfunt. Quo fit , quod paupera, in Romana curia labore A expends fatigati A afHifti, amplius affliguntur in juftitia fixa , cum dite Wtterç denegantur, aut expedite non traduntur, A impediuntur , in A. pofiolicç fedis vifipendfam, nec non pauperum praqudicium A gravamen : idcirco (tarait A ordinat hase focra Synodus, fub excommooicationte preua mandando omnibus A Angulis Erdefianun Prplarts, quatenus io quolibet loco feu cafbedrali Ecdefia deputent unum doftorem in jure peritum , expertum» coofcicntiofax», A bonum hominem, Deam timentem , A juftitiatn diligentem, qui examinare habeat bujoimodi litteras , A tradere tdHmoaiaies ; Ultra duos groflos Tbwonenfes, vel feomdum quantitatem valoris consudem nullatenus recipinado. Qpas fi, repertis Ntteris ooO fa fpeftis , tradere recufaierit, vd contra dim fatalem, contra votantatem potantis , dare di> ftulerk, «fa etiam quid ultra, quam prsntaittiw, cxqprit,, fit talis eo ipfo ab ingrato Ecdefi· per fex tetegros mrafa fimpUchcr interdiftus. Et nihikxnfa· in prosim Synodo veniet gravius, G id ddiAi qualitas popoicerit, puniendus.

T I-

NJ» paeon ****

Titulo» VIIL

Dt Mt^Unt 9f fiiUiMt.

CAPUT L

Qria cnpiditre & avaritia vittam in qotof-

fibi canotaefc, captadoribus fta agitai, fori»-

gravia, dt magna, eum firi capituli ccmfitio, pormiAone, dc aflenfa , humo quidam vetat confuctudine du&i finguta antas, ultra faaju-B ra Bpdcopafia fi» cfare frequsMsr & frsaarn tina imponunt fabfidia eonfoimfonb , feu propina» dc procurationes, qua fine vifitattooe contnumtonicM feoftianes ptritalant, exigunt de reqtansoT, pmtperes non habente» exoom-XHuricaot, captoria dc copvretu» firipeodnnt , Ecctefias, moneficria, terras, dc loca Ecclefiaftko fiappoamn» intetdito.' quorum occafiooe Ecdcfia dc mooafteria gravi&ma dc deftnriUva debita contraham, reiWofi otritaque fexus

ritan fitorahuurar, culta» divima mintritur, & •opuha laicata in carentia divinorum punitur innocenter : idcirco hac facrafeato Synodus volens litae tam ptaHfero mori de fetabri remodio providere, diipoait, dc decertat , quod hujufeeodi ioferiorampralatbram feeforida contributio locum admifleotas nullaicure hebeat : NiG, tata nccrifitatb urgcnttoacaofis in Concilio provinciali primitus dedufb, omnm com-

fîni»·^ £ concludant, bujufinodl fidbfidium dt rtievamea tata faftantb & fappifcaocb, aut ctu» Ecclefia, fixu dc efib petendum, «rigendum dt fiibtevaafam ; fab taM tamen moderamine. quod ex eo, aut ejus frequentia, fub-

Veram, fi qufiqnam Prolatu» In contrarium fan fera» fecere aut attentare prqfampferit , eius piocetos, cutanea , fenteotio dc prona fiat nudi dc redta, ntalltaque robori» vtimomenti. fit tafoeer fisa Ecclefia feu digoitace fit privatu», alteri non tam ardenter oneido dc avaro, fed magb idoneo conferenda *t* Nec etiam firie hujufmodi proceffiboa am mandati» ejus febditi quovis modo obedire tenebuntur.

Dt ttJnt.

CAPUT IL

Phtfetu», volem procedere contra (obditum citrum delinquentem per acctaattonb ant iaqnifitionb viam , ordinem jurb omnino fervet .· Nullam etiam clericum cautionem de fando fefthia tatiribearem * hebentem captivando aut iacarccrando, ordre· juri» preter-

de notorio loquenda jure ferventur.

fit fi talis clericus fitbdims fe per viam jufitta defendere velit» caveat Pmlatm aut ejus

iptasa Prolatum, fen ejus fedicem, feu etiam otofi infijgatoram fetom fuerit, eo probare, hujtamodi proratos * fementia» nulli dt nutas fint eo fato. Et fine in hb relpabita per triginta dierum fpetfam a fua oficfts fu iponfi , Et ntaiiommm fecundum delherationem proxime fequeotb Synodi, fecundam quod qualitas deliAi popofcerit, corrigendi.

CAPUT III.

Cootra EccleGaflicoa Prelate», qui Abbatibus, Abbatito, PriorituM , PrioriOu. Prapofitb, Mcoaflerii», Coovredbus , Ecdefib, Ecdefiaflicb reribnh dt dero rxirtunt nlmb grava in fervituttos, vetor· curruum pro eoaQmcndb ndificta, cxpadMoaAu» exercituum , dc armatararnm , dc aliorum ooerum importabilium multiplicium, decertat dc ordinat hoc fecram Concilium, quod hujofinodi gravamina m antea non faciant Ecclefiaftici Prelati, fub excoaumuricationb pane, quam incurrant ipio cfeto, dc alii» pœab in Synodo proxima , flt fecundum ejus determinationem inffigeodb , diftri&ius inhibendo ....

videtur , quod b ,

lem per fe ipfum redigere nititur fervitutem.

Dt mdrw.

CAPUT IV.

Contra Prelates Ecdefiafticos , eorumque oficiales & judica, qui pro pecuniario debito interdum fatis parvo, dictat·», quod pro con-

novo decernit hac facra Synodos , fihm Dearmata· Exvavagantom, qua tariplti Provida aseeodentss,' Extravagant. Conatum, flk j. cie. to.cap.1. cum adjeffone prona majori» , videlicet iufpenfioni» ab otfimoperumim annum integrum duratura, difriftfas obfervari . Nifi poft ilatam excoromunicationb fententiam , poft aggravatiooem dt reagravatkroem centra debitorem, tanta fit iliorum locaram & terrarum , homtoutnqoe & ipiorum poteftaram poliorum & majorem peninecte, qood utique excommunicato romrannirare frivole, dt ipfam inter fe confovere contendant. Qpo fato, fi I tunc per fex menfinm lapfimi tcnutaren, moniti per trium temporum eeetUonaa aqualia intervalla, a tali pertinacia non dcfitont, fed contumaciter perimerent, nmc poterit Eccle

tmditom fidmtaare : BxtravagaqM pradiAa , dc •lib fa contrarium fedcnritals M obftanttor

âMNO CMum

T I T V L U s IX

Dt friiiltgtù·

CAPUT UNUM

Cum interdum Domini iendans A tempo rales in coram territoriis A dominiis certas Ecdefias , mus aUas de jure & coafimtudin· locoram Ordinariis A Ardddlaconto , eorum* que jurifeiAioni ûabfeân fuere, bujus nrfsnii Îdûûnaris tempore ia Collegiatus Ecckfiaa ·> rigere , A ercâas a taliudk Ordinariorum A Ardudiaconoram jurifitiAione totaliter exime re auâoritate Apoftolica osdmarant : advertens hac fanAa Synodus, quem unicuique fisa fine jura confervenda, A nrilatenm fine demori* tis A evidentia auferenda .· Omars A fiagulm hujufinodi exemdooes, quibnfamque Ecdefiis A perfects Ecdcfiafticts io pmjudicium Qrdiunriorum A Archidiaconorum, feu aliorum quorum* cunque faâas, A pnsferum hujus dolorofi fchtfsnatis tempore cooccflas , I revocat A annihilat, taldque nullius elle decernit roboris vd mo menti.

Dt ftttûintiû & mtffiteiitu

CAPUT UNUM.

Qjiia tempore hujus nefandi fchifmatis, quo fingula quali fpiritualia 'publice exponebantur venditioni, multe quafluationes ac petitiones cum quamphuium indulgentiarum Aconcelhonum privilegio , ut verofimiliter prnfumitur , pro pecunia plus quam pro animarum falutc funt concede, in gravamen pauperum A Ecdefiaftici flatus ridiculum, A quibus vehit ex qualitate veni» incvntfram praebetur delinquendi : idcirco hac facra Synodus Omnes hujufmo* di novat qusftuationcs , fub cujufcunque facti aut faâç nomine ab Apoftolica fede coocefi las, nec non omnia A Cogula privilegia iatluUemiarum , concrifionum aut gratiarum , cuiutcuoque etiam fini tenoris A conttnentiq, didis novis A etiam antiqua quefluationibas A petitionibus, tempore jam lapfi febifinatis , immo A tempore unionis, poft Conflitutionem fcli.it recordationis quondam Domini Clemen* tis V. qua incipit Abufiontbus, Clementtear, lib. j. til. *g.* cap. irquaiitercuntjue concéda, revocat, initat, cadat, A annihilat, eaque, ut antea, nullius vult effe roboris vel momenti.

Per hanc revocationem hac s^vnodus antiquis quseftuatioaibus A peiittoaibuT, dummodo per presbyteros bone fama, habiles A idoneos , fine fertnooc publico, fed cum litterarum petitionum fisarum A indulgentiarum antiquarum vera expolitione, fine commixtione falfitatis, A fecundum formam diA· Clementin· fiant, aliquatenus derogare non intendit.

ANNO owm »0«.

TiTBLVi XL

CAPOT UNUM

riutham febvemfenem tanquam fabGdimn a

dditamm, aut jucunditas ia poenalem trifiiti* am convertatur, ioh&et ha»c facra Synodos , B M «t amea fididhoram dericooam quiiquma pro tâli Charitativo fubfidio , aut adventu ju. condo, cxcomtnamcetionh lentential , qun omnium graviffima efl, aliquatenus percellatur : Cam talis perna, non nifi pro mortali peccato infligenda, hnjufmodi dcii&i totaliter excedas quantitatem.

S PriBlatns fecus aut in contrarium fecerit, fenteotfe fini nullo ipfo faâo, nulliuique roboris vd momenti.

Verum, quod fi fubditi, non compulfi, ex propria benevolentia , Prolato petenti velint fubvenire, nou prohibet accipere hncfacrofsnAa Synodos. Arnen.

XXXI1L

A VIS AMENTA

2» *Reftrmatorio Concilii Conjlcoiiinifii fer XX7. Prdatai* <*r *Do&orcs .*

CAPUT L

Dt fttnrû Cttdliù ctlthmiij.

HOc decreto perpetuo fancimus , decerni* mus A ordinamus, ut amodo Generalia Concilia celebrentur. Ita, quod primum a fi* ne hujus Concilii iu quinquennium immediate fequens, fecundum vero a fine illius feqoentia. Concilii in feptennium , A deinceps de dccennio ad decemuum perpetuo celebrentur, *ia fe*cis, qun fumtnua Pontifex per menfem anta fiocm cujuslAet Concilii, approbante & confeniientc Concilio, vel in cm dcfeâu ipfam Conciliam deputare A affignarc teneatur. tv.

Ut fic per quandam continuationem femper sus CoocÜNim vigeat, aus per termini peodentiam expoftetur.

Quem terminum liceat femmo Pontifici, de fratrum fisorum Sanân Romany Ecdefiss Cardinalium confilio, ob emergentes forte cafus , abbreviare · Sed nullatenus liceat eidem fummo b Pontifici, etiam de fratrum confilio prorogare,

Locum autem , pro futuro Concilio cefebrando deputatum, abique evidenti ncccfliuite non mutet-

Sod, fi forte cafes aliquis occurreret , quo neceOarimn videmur ipram locum mutare , puta obfidkxus, guerrarum, pefiis aut fimilis.* tunc liceat fummo Pontifici, de prstdiAornm fratrum, aut duarum partium tpioram coofeofe atque fisbicriptione, alium locum prius deputato viciniorem A fub eadem tamen natione forrogare . Nifi idein impedimentum per totam illam nationem vigeret . Tunc ad ali-

—" anno CKAISTt '***'

aliquem aliam viciniorem alserint nationis focam eptum, tatjufmodi Coocftfom poterit convocari. Ad quem Prariad ft ahi, qui ad Ça» altam fota· *convocari* . accédera teneantur , ac fi a principio locas Bta fatflct deputatus.

Quam tamen loci wmrariâncm vd termini abbrerintionan teacatw ditas famous Poodlégitimé ft Measniicr ρα anuum ante pronum urminuin pubHcara ft intonare , at ad ipfam Concifa» celebrandam poflint pradiâi natato termino convenue.

CAPOT IL

Prwifie tJtotrftu fetare ftHfnete fratevnde.

SI vera, quod abfit , in faturum fchifma oriri contingeret, ita, quod duo vel plure* pro (omasis Pontificibus fe gererent. Adie,quoipfi duo vd piares infignia pontificatus publice alfampferibt, feu admioiflrare ceperint, intelligatur ipfo jure terminas Concilii, tunc forte ultra annum pendens, ad annum proximum breviatus.

Ad qood omnes Prolati ft ceteri , qd ad Conditam ire tenentur, fub pceois juris ft a* liis per Concilium imponenda, aUquc alia vdcatione conveniam.

Nec non Imperator, ceterique RcgesftPrincipes, vd perfoaaliter vd per fotemnes fuos Dundos, tanquam ad commune incendium extinguondom per vifcera mifaricordia Jefu Chrifti ex nunc exhortati, concurrant.

ft gerentium infra mentem a die , qua fcientiarn habere potuit, altam vel alios «(Tumpfiile papatus infigoia, vd in papatu aduioiftraiTe , teneatur fab taiermiaatiooe maledi&onis (terns, amiflranis juris fui, quod forfan fibi qu·» (itum effet in papatu, quam ipfo fado incurrat, ft ultra hoc ad quaslibet dignitates adive ft paffive fit inhabilis, Concilium ipfum ad terminum anni paedidam, loco prius deputato celebrandum, indicere ft publicare, ft per faas litteras competitori vd competitoribus , ipfum vd ipfos provocando adcaufam,ft ceteris prolatis ac principibus, quantum in eo fuerit, intimaro , nec non termino fkçfixo fub poenis predi&is ad locum Concilii pcrfonaiitcr fe transferre, nec inde difcetere , donec per Concilium caufa fchifmatis plenarie fit finita.

Hoc adjundo, quod nullus ipforura contendentium de papata in ipfo Concilio ut Papa prikfideat.

Qjiioimmo ut tanto libertas ft ritius Ecdefia unico ft indubitato paftore gaudeat, fine ipfi omnesdepapatu contendentes, poftquam didum Concilium inceptum fuerit, autaritate hujus facrç Synodi ipfo jure ab omniadmioiftratiooe fafpenfi, nec eis aut eorum alteri, donec caufa ipfe per Conditam terminata fiaerit, a quoquam fab pena fautori· fchifmatis obedta-

CAPUT III.

Dt nMttUe eit&etit Ptfe ft&t fer

Qsod fi forte riedionem Romani Pontificis per metum, qui caderet ta conflantem, feu im* prefionem, fieri contingat, ipfam nullius décernions eCcacte, vd momemi » nec poffc per

A ledfoosn procedo*, nifi ISe fie ele&ns fortereoandet vd decedat, donec per Generale Coo. riltam de riediooe ilia ferit judicatum. Et fi procedant, nulla fit eledfo ipfo jure.

anno *' '

Sintune fic fecundo erigentes ft etetas, fi fe papatus ingeflerit, omni dignitate ^honore ft ftaM , ft cftdmalatus ft pootificrii ipfo jure privati,,ft inhabiles de cetero ad eafoem , etiam ad papalcm. Nec aliquis eidem fecundo ricta at Papae fab poena fautori· fchifnuii» obedfat quoquo modo. Et eo cafe Concilium de de&foue Papss provideat ilia vice.

Sed liceat, immo ft teneatur totum collerimn, fahem major pan ipforam , quam cito fine periodo perfooarum poterunt, ctiamfi periculam omnium bonorum Immineat, fe transferre ad locum tutum,ft metum unadiftnm allegare coram notariis publicis ft notabiUbus perfonis ac multitudine populi ta loco infigni. Nec ultra proximum CoocUtam uOo modo poÆnt differre.

Teneantur tafaper , poftquam fe tran.utlcraot, & metum allegaverant tnddo poadifto , provocare fic deftnm ad Ctaciliam . Qpod Concilium fi ultra auunm pendet a die provocationis hujufmodi, intelligatur ad annum, ut fupra, ipfo jure terminus breviatus.

Er nihilominus reneatur deftus ipfe fub pcenis prelidis, ft Cardinales provocantes , fub panis amififonis Cardinalatus ft omnium beneficiorum inorum, quam ipfo fata incurrant, C infra menfem a die provocationis, Concilium, ut fapra dicitur, indicere, publicare, & quam citius poterunt, intim re, & ad locum Concilii tempore convenienti perfonaHter fe transferre, ft ufqoc ad finem caufe expedire.

Tpneantar quoque Prçlati ft ceteri , ut fapra , ad convocationem Cardinalium tantum , U forte fic electas convocare cellaret, accedere.

Qui fic elediu in Concilio ipfo non proficient . Qctinimmo fit a termino initiandi Concilii ipfo jure ab omni admioiftratiooe papatus fafpenfus. Nec fibi a quoquam, fub pena fautoris fchifmath, quomodolibet obediatur.

Qpod fi infra anonm ante diem indidi Concilii contingant fapradi&i cafus, videlicet, quod D plures fe gerant pro Papa , vd quod uous'pei metum feu imprcffionem eligatur: cenfeantur ipfo jure tam gerentes fe pro Papa, quam eletas per metum feu impreifionem , ft Cardinales ad didum Conditum provocati . Teneanturque ta ipfo Concilio comparera perfoosliter, canfam exponere,& judicium Coorihi expedare.

Sed fi didis cafibus occurrentibus contingat fe* cafus aliquis, quo neceflartam fit locum Concilii motare , ut obfidionis, vel guerre aut peftis aut fimilis, teneantur nihilominus tam fapradi&i, quam omnes Praelati , ceterique , qui ad Concilium ira tenentur, ad locum proximiorem, ut promittitur, qui fit habilis ad. Concilium , convenire . Poditquc major pars Prolatorum, qua infra menfom ad locum didum declinaverit, illum fibi ft aliis pro loco Coocilii deputate. Ad quem ceteri venire teneantur , ac fi a principio effet deputatus.

Ec fi forfan Generali vigente ft durante Concilio , eledio per metum aut impraflionem procedentem faiflêt fada., teneantur hujefmodt metum feu impraflionem protendentes , dum tamen metus ft tmpreflio nourrie ft evidenter ccflavcrint, ipfum metum feu impreflioaem, antequam ipfum Gooriltam difiolvatur, publice ft canonice allegare, ft deducere-. Et fi ipfam metum fee imgrribooem in ipfo Conriho *allegare noa* cura-

Non tamen liceat Cardmalibu* ad aliam e-

[redacted] -coravcriot, ipfum feu ipiam finito dlftoCoori-A No allegandi audientia bt penitus imerdifta.

Tunc 1Blim mrtuf Cm, Iminfln notarie Aт

Si vero metus fen impreflio hofofmodl ose ceflaverint, reneantur ipiâm protendentes illa finito Concilio profequi, ut faperiu* continetor.

Concilium autem, ut profertur, convocatum fit congregaram, de bujufmodi fchtimati* caufa cognofcen*, * in contumaciam etafeoram, feu gerentium fe pro Papa, feu Cardinalium, fi forte venire acglexerw, lirem dirimat, caufamque defimat, de culpabile* in fcfiiûnate propsraudo, leu nutriendo, vel inadmimftrandoaut obediendo, td adminiftntntibus favendo, feu B contra intcrdiâom firperim digaodo, vel chliunnioioa in allegando meram, etiam ultra pnediâas peenas, cufufeunqua ftatos, gradus, feu praeeminentis exifitnt, Ecclefiafiioe vel mum dans, fie puniat, ni vindiâ* rigor traofcat retent in exemplum,

(Jt autem metus, fen impreflјaoismoleftia, in ele&iooe Papa* roformidotofitu evitetur, quo toti Cbrifiianhati lamentabilius eorum incuflio feu faâio perpetratur; Ultra pnediâa fpepiaH-ter duximus Attuendum, quod, fi quis bufofmodi metum vel imprclfioncm aut violentiam elcâoribus ipfis, vd alicui eonun in deftonem Pape jntulerit, feu feççrit, aut fieri procuraverit, vel faâum ratum bafaucrit, *nut ia hoc* C coofilrum dederit, vel faventem facicntemque feienter receptaverit vel defenfaverir, aut negligent m cxecuiiooe poenarum inferius memoratarum cniterit, cajufcunque ftatu*, gradus, feu pmemioeotis hierit, ctiatpfi Imperiali › Regall, Pontificali, ant alia quavis Ecclefiafiica vel fecuiari prsfulgeat dignitate, illas ptroas ipfo faâo incurrat, qus in Çonftitûtione felit ci* recordationis Bonifacii Paps VIH. que in. cipit, Felicis, Sexto Decretal. I. 5. tit. *ç,* c. J. continemur, lllifquc efleâualitcr puniatur.

Civitas vero, etiamü, qnodabCt, urbsRotna, na fuerit, & alia quovis univerfitas, que talia factewti coofilium vd auxilium dpdcrit aut favo- D rem, vel infra menfemfaltemtaliterdeiipquentem, prout tanti facinoris pnormitas exegtrit, & faculta* ei affeerit, Don duxerit puniendum, eo ipfo fubjaceat Ccdefiadico imerdiâo. Et nibilomiaus, pneter diâaœ urbem, Pontificali, ut fupra, fi(eo ipfo dignitate privata, non obfiaatibut privifcgii* qnihuicuoquc.

Volumu* tqiuper, quod iq 6oe cuiuslibet Concilii Generalis hoc Decretum folemniter publicetur. Nec non quandocunqne & ubicunque Romani Pontificis eleâ» imminebit facienda, ante ingrcffmn conclavis legatur, publicetur, intimetur,

ÇAPUT IV,

Prrftffia Papa, avifata in Concilio Cmfia»(it»fi.

Qpanrn Romany* Pontifex emin*ntiori inter mortale* fangitur poteftate, tanto clarioribus fofam decet fidei vfoculis, fic facra*nentorun* Ecdefiafifeorum obfervandi* ritibus alligari.

Eapropter, t*t fo furaris Romanis Pontificibos io fiis creationis prinxxdi» fingdari ffoeudore luceat plena fides, ftatuimus fic ordinamus; quod deinceps quilibet foRomanum Pqu-

tificcm eligendus, auwquam fua ck&io rabii. error, coram fut* sleâoribus publice coofefijo- a«NO pem & profeÆoœm forât fofra fcripta*.

À» wwwfoftt *& Maidan Triritatù, Patrie (f fUU Sfatiaf S.* Au».

Bg> N. fMv fo Fa^eav, *ontnipotnui Dn, t*fa Eeckfiata fa» prafidio rr&ifatnt fafcipu, Ü ieato Petro cfpoffeiem* Principi corde & art confiteor, èt prffteu, joaMn in Pat fraph vita conflits* faero, au* rrrderr *& tenue fide** m/Mütow, *faonda* trpdirùaet ofyefioio-*

*r*n Patrone, *ari*e ante* facrun* ote Con* B *citem* V*vufolia*, viteùet priori Nicmi faooit CntfiMnntpalitari, tenii tpitfri, par*

tapoUtani, & ffpttui ire Niemi, oNavi i*. 1* Ceaftaalinapnlitani*, sec uau fos/eraatM*, *tagimtafa & lirnoenfit Genualia* ttia* Cm dUone*, ilia* fide* nfau ad *** opère** «foaMfrâ*··» /rrw»> * *"fa* *d ant*o* fonçant* ceafiruare, defen/are tf proteart: Ritmtm paritu furent*' Mfia CatMiea caonice tradito*, o*ni*rdo peofefa fff dfuvan. None ante* ^nnfygja** & profeffio**, ptr ortariant Scririariâ* Sa»3a Ranima tedéfia pu jtteoft /cripta*, propria ara»» faî/cripfi, fte, ounipotmu Dtm, para tnt»* C *te tf deveta fm/cientia /aper tali altari finctrittr offero: Jn pra/enfat teint*, frc. 4· titan (te,*

CAPUT V.

jQwd Papa teta Ecclefia non perdat/ei fecoperet tu facta favo pcfft.

Ut Romanus Pontifex nedum circa fpiritualia attenta çonfideratione verfetur, fed etiam temporalia, fine quibo* (piritualia diu fubfificrc nequeunt, provida difpeofatiooe flydeat gubernare, hac pçrpetuo valituro Decreto rationi fore confonum, fit moribu* antiqui* convenient. D declqrama*: Qpod quilibet Romanus Pontifex ante lugm jntbronixatioocm promiffionem faciat, (olemni interpofito juramento, quod regna, dQounia, provincia*, civitates, oppida, caftra, villa*, territoria, poflcfikxic\$, fuperjoratus, jurbdiâiooc* « nobilitates, penfiones cenfu*, decimas, reditus, & alia* rex, CCteraque jura, ÛÇ quccunquc bona immobilia Romane & aliarum Ecclefiarum non alienabit, nee in (cudam novum feu emphyteofin dabit; fed ea omnia indiminuta, quanto in eo fuerit, confervabit, recuperabitqac perdita juxta

ÇA>QT VI.

crriufor, */candaliuuOe SctlfftH* *uûvcrfolt** g

Ne fiut&a mater Ecclefia fiâmad Pontifie», fi; quod abfif, labemur dateflaoda cogatur viii* fub diffimoladoo* lameotabifi pertranfire, oocouttorum anfiqua* dubietatis articulum declarantes, hoc Decrfoo perpetuo fiefinnnus; quod foramus Pontifex noa fohtm de hmrefi, led etiam de fimoota notoria, tam circa *in*cramenu, quam circabcocficiaEccfefiaftica, fit

Subat afio noaorio crimine gravi, EcdeflamAlpenfecar, fob gravibus pcenb, que Caere Ostb-* . unfartslcm notori· fiandahaame, de quo cilio videbantur optima. canoafcs monitus * incorrigffiab exticerit, per Generale Concilium puniri valeat, ac deponi etiam de papatu.

Hoc ratem Cnoftitutio, quo i.i efteâuaM·· dabit (acros canona fend tarn in eaerehio officii Epifcopalb per none promocot, qua* jo immfaentb dc&ionb tempore, cum intellcftu debito publicetur.

CAPUT VIL

Dt iaitkita tT iaariiaata titOÙM Enüattnat fratcritanaai ia Alnaaaia, & it fracavtaia

Qpia , proh dolor ! nimius abufus in promotione Efitcoporum, prefertim in partffius Alemania tnoluit . Nec fperatur de facili pofle execution! demandari, quod eligantur Doâo-B res vd graduati, maxime quia imperfeâum (cientia quafi communita in tota Alemania noa tam fispdet perfe&io duritatis, quam nobilita (anguinis vd potentia amicorum ; Et quia Décrétai», Decretal, lib. *t.* tit. *6.* dc ÉJe&iooe, cap. 19. circa feientiam aliqualiter laxe loquitur, A Dodores dicunt circa eam, cum nobili potente, fi alias temporalia Ecclefias periciitentur, polle diipenfari.* idcirco vifam eft afiquffios Dominis deputatu ad reformatioocm pro Germanica natione , quod pro reformatioae Epifeoporam tam pratentium quam futurorum, fiat una Cooftitutio generalis. lu qua. primo recitetur per modum exordii, qualita toftitutum fit, nomine & figura, EpifcopiCficifie, feu Pootificb, cx vi vocabuli, & etiam Veteri Teftamento, a ex doftriua Apoftoli ad Timotheum & ad Titum : Et quomodo *(acri* canona ex his regulas poluaint, prout a XXV. diftioftiaae ad quinquagefimam profequitur Gratianus. Et fpcciaiita tangantur ,ea, qua in capite fecundo diQinâionis XXIII. & in capite V. & (èq.diftinâionb XXXVIII. habentur: nec non in Decretal, libro I. tit. 6. de Ele&one, cap. 7. & tit. 14. De atate, qualitate & ordine proficiendorum. cap. 15. & tit. φ. de renuDciatiooc, cap. to.

Et poft hoc dederetur lamentabilis Epifeoporam ftatus modernus in aliquibus partibus. penitus idiotae, aliqui nooDdinfr in facris, alii temper in goerris & armis, & plerique nunquam vel raro per te exercent Pontificalia , aut celebrant ordina, vd pradicant, aut vifitant, ut tenemur ; fed principale fai *oi*ftcS committunt tiralaribus, aiam levibus perfbub, & officialibus feu vicariis. Et id, quod ncceflorium eft, & pa alios (acere deberent, vel potius omittere, perfoualiter faciant. Dic noâeque placitu & tra&atibas profanis & tecularibus Mndant : nec recordantur aiam con(ecrari, pa profeffionem, quam fecerunt. Ex qsAus tepefeit fida, exnlat chantas , & fpa (almis adimitur Chriftianis, infinitaque fcandala funt fecuta .

Qiarc ftatnit & ordinat hcc facrofanâaSyno-E dus, quod Archfcpiicopi & Eptfcopi deinceps faa offici· perfocxalirer exerceam, pnedicaodo, vifitando, ordine» celebrando, & in fais Ecrivit·, is feftivitatiba· divine miniftraodo &c. nifi jefta de ratiouabili crafa fuerint impediti.

Qpndqne io etigendb & promovradis Epiicopb enmen canonicum de fingulb ad hoc re«prifttb procedat, fic, quod omnino periomc *it* tanta dignitatis fatam ex omni parte idooesr dc mb alee pnacrantur.

Nbc dree hoc, mfi ex magna, rariaaabilift notoria crafa, m juseexprefla, aliquatenus di*

CAP. VIII.

Qati aalUr tligttar rë Efifctfaat vtl Mkattat, afi fit DtDtr facra Tktaltpa, vtl Jarit caaeaici vtl civiliJ.

Licet divina eloquia, (anâorutnque Patrum canona, dc Prolatorum, faperiorum & inferio, rum, aUoramque facrisEcdefiafticis tnioifteriis deputatorum, moribus, converfalione, vita atque identic, mulcafalubria ftaroerint obtervanda.' Labeotb tamen foculi procliva fragilitas a (acris regulis plurimum deviavit.

Cernimus enim, quofdam, nedum infafficienta, fid quandoque valde modica fcientia vel nullius,Epiifcopalcs cathedras, proh dolor ! ateendiflie: nec non in illis, dc in minoribus dignitatibus, beneficiis & officiis Ecdefiafticis, exhor. lationem fans do&rinc, & populorum edificationem noftrb temporibus lamentabiliter dctemum, ut pauci hodie teperian tur, qui Ecdefiafticum minifterium pernbiant, in efficacla verbi Dei.

Ex quo nimium clerus vilipenditur, nervus Ecclefiaflios difciplioa diftblvitur, virtutum regula infringitur, viliorum corredio negligitur, & innumera crcfcunt pericula animaram.

Volente Itaque dercftabiti huic morbo poffibilt occurrere cum medela, ultra priorafanâiones fpecialibus duximus remediis juxta dignitatem beneficiorum, ac officiorum gradus expreffius providendum: hoc fyoodali Statuto perpetuo deeernentes, quod, profuppofita morum & vitas honeftate, nullos deinceps ad Epifcopalem , vel fapra, aut abbatiafem , qui caput alicujus. ordinfr fuerit, dignitatem affumarar, feu promorearur, nifi in Theologia feu Jure canonico aut civili Doftor vel licentiatus exciterit, debiti examinis cum rigore; vel (altem in (cientia«quipoilens additio.

Ad majora autem poft Pontificalem aliafre curatas in Ecclefib Cachedralibus dignitates foli in diAb facultatibus DoAora aut Licentiati.

Ad alias vero in Cathedralibus dc principales in Ecclefib collegiatis dignitates, ejofdem gradus , vel (altem bàccalanrei diâarum facultatum, aut m Medicina, vd notabiles in artibus magiftri de cetero admittantur.

UW vero dignitatibus pnsdi&is cura non imminet animarum, viri morigerati, prefertim nobtla, valeant admitti, (altem taliter litterati, qui verba latina intelligere, & congrue noverint explicare.

Proptcrca in qualffiet Ecclefia cathedral! ad minus farta pars prabeodarum, fi prius in eadem tala perfone non fuerint, doâoribus aûtlicentiate in Theologia vd altero jurium affignetur .

Omnia tame· ptadifta intclligantur, fi infra π· · '·^ιü ,· poAquam dignitates aot prebends ptomiffis vacaverint, vd aliqua earum, taliter, m promittitur, gradnati vd graduates reperti feu repertus fuerit, qui voluerit, de canonice potuerit acceptare . Salvis fempa

ftatutu rationalibM tun fatienia Bocleflarum ft A laicorum juribus patronatus,

Nota, quod aliqui volebant loferi mAÜ las infra fcriptas. Sod «ajar pant refidcbat fa terra.

Poftilte: Quod fi farfao Ecclefia notoria militai, ftfangumis predara geoerofitas fuafetint, poflmt Regam, Ducum, magnorum Mar* chiooum, am prepoteotum Comitum ad Bpifcopales, vel fupra aut infra, aliiqneBaronum filii, feu militare» ea utroque parente, ad alias pradiftas.dig* itate» » etiam Coe gradibus fupra* diftb, dum tamen alia» competentis littérature fuerint, promoveri.

CAPUT IX.

Prolati am Jut tranrftmdi ioviti.

Cum ex Prolatorum translationibus Ecclefin, de quibus transferuntur, plerumque gravibus io fpiritualibus ft temporalibus fnbjaceant difpendiis & jafturis, prolati quoque noonunquam jura ft libertates Ecdefiarum Tuarum translationis formidine non adeo folerter, ut alias, profequantur; ne ad importunitatem quorundam, qu- fua & non que Jefu Chrifti funt qmmotium, Romanus Pontifex, fbrfan ut homo, fa&i neferus, in hujufmodi circumveniatur, aut alias leviter inclinetur: Prefentibus declaramus, invitorum Patriarcharum, Archiepifeoporum ft Epifcoporum translationes ac etiam exemtorum Abbatum, quorum mooafteria immediate fedi Apoftolic· font fubjeâa, fâlv· fare Cooftitutionum ordinum fisorum, abfque magna, rationabili, notoria, ft evidenti cauia, qua» vocata parte de confilio fande Roman· Ecelefiai Cardinalium, vel majoris partis eorundem cognita fuerit, & décria, de nettro fieri nnn^eberc.

CAPUT X

Caatra Siattaiacu .

Coutra labem Simoaiaca peftis, qua decor Ecdefis plurimum denigratur, multa remedia per ApoAolico» Patres ft facra Concilia haftenus excogitata fuerunt, falubriterque provifa. Que tamen temporum excrefcente malitia, ut exponentia docet, optatum non attulerunt effedum.

Volentes igitur, quantum poffumus, radicem peftis hujus penitus extirpate, hoc perpetuo Decreto ftatuimus: quod qukuroqueEcclefiafticus, cujufcunque flatus, gradus, ordinis ant preeminentis fuerit, etiamfi Archiepifcopali, Epifcopali, Patriarcham» vel Cardiaalatus dignitate prefulgeat, qui de cetero circa beneficii Ecclefiattid impetrationem, collâtiooem, provifiooem, prefentationem five difpofitiooem qualemcunque, fimonia crimen in Romana curia vel extra per coorentioocm aut paftionem, five dando, recipiendo, promittendo, aut remittendo, pacifcendo five mediando com* miferit, ipfo faâo omni dignitate, officio Ecclefiaftico, ft omnibus beneficiis fus perpetuo fit privatus.

Pofluntqne beneficia taoquam vacantia, dehortatione tamen per prius legitime fafta fuper commMGooe criminis predial, vocatis tamen vocandis Ubere impetrari ft conferri.

Laici vero, qui in bufafinodiculpabiles fuerint, excommunicationem ipfo fare incurrant.

Geterum univerfis ft dingulis Otdfaariispt» cipientes mandamus, quatenus cam omni fotertia circa punitionem fic delinquentiam ta* liter intendant, quod de negiigentia asfaiaie expofcit, fic puniantur, quod ceteris cedat fa exemplum.

XXX IV.

CufaltatiaotJ Carduolinai αΐΰηβφα Proletarian, ét aeve PauiJkf i» Cafintitif Concilia tligndo. Ex Mf. HnMeoadf, aHqat Codiet Mt^nr.

CAP. I.

D Pepo tf Cariivaliiat asu ett tau fnofartiatient tajtetùii, Schelde prejnteie Αηρ Remane, ut tam ceea ejtu materia prtauvtat caram Ceae. Cmfijutunfi.*

Videtur multis Prolatis ft Doâoribos, quod ea, qux iequuntur, eflênt poft materiam fidet traàanda, ft in Concilio deliberanda.

In primis itaque citent aperiendi modi Rationabiles,. quibus fidubriter prefens fchifma pollet convenientius terminari, ft pax Ecclcfiaftica reformari.

Et circa hoc dudum phires vis aperta font, quse offeruntur examini Concilii, ft difcuffioni, ut ex eis convenientior eligatur.

Item, fandorum Patrum fcqueodo veftigia, qui contra procedentia fchifinata Ecclefia in Conciliis Generalibus futura remedia providerunt, ne fimilia ulterius occurrerent, effet primitus videndum.* Principales radices, & occafiones, ex quibus prafens fchima ortum eft, & tam diu, prohdolot! continuatum, ut nullum tale aut Cmile fieri contingeret, penitus extirpaodo.

Item, ut tanti mali radices extirparenrur, effent contra eas, & ipfarum occafiones convenientia remedia ftatueuda.

Item, videretur multis, quod tres fuerunt radicales huius fchifmatis caufa. Prima, ambitio papatus, quod videlicet und natio urbis diu papatum tenuerat, alia vero e contra papam cubiebat habere Romanum vel faltem Italicum.

Secunda, Romani populi (êditiofus tumultus.

Tertia, Dominorum tunc Cardinalium longa diflimulatio, tardaqoe allegatio fui metus.

Contra haec igitur viderur effc modis eoovenientibus providendum.

Et circa provifionem premiflbrum occurrunt qusftiooes (equentes, fuper quibus requiritur deliberatio Concilii Generalis.

Contra primum ft principale fchifmatis fundamentum ft originalem radicem, ft ubi majori neceflttas providendi, queritur: An expediat ftatuere, 'quod de cetero de uno regno vel natione, aut provincia, non fiant tot Cardinale, quod poffint in eleftiooe Pap» per pluralitatem vocum papotum ad libitum obtinere; ft fanâuarium Dei, qnafi hereditatem poffidere? Sed dc omni natione, abfque perfonarum acceptione, eleftio celebretur.

Item, An ftatuendus fit cena numerus Cardinalium, qui non fic ex fua multitudine hujus ftatus, nec ex fua fuftentatiooe nimis exiftat Ecclefiae onerofos?

Item, utrum ftatuendum expediat, quod de

uqa

I [redacted]-unaprovhcianoopoflfantaflaplures? Diflingoeo·
AHWO do provinciam juxta ufum Ecclcfi* Romana.
C***TM Item , Wum expediat flatae*, quod dedi-
do comer* Cardinalium, per CoodUum declarando, ordinetur, quod de quaHbef natione, videlicet Itali*, Gallia, Hifpania, Germani* & Angli*, afiqni eligantur? Ita tamen, qüod ad minue una medietas Cardinalium Ct citramontanorum. Ut fic in eorum cle&kae non videatur efle acceptio personarum.

Item, utram ftatnendom fit, quod de diâo nuroero Cardinalium fit una pan Doâarum Théologie, ficut fuit antiquitus confnetum? Ut, cuoq ad Romatûm curiam pertineat quaeftiooes fidei d-Ь.ire, non fit opus extracollegium Cardinal· u;. exteriorum Theologorum fufiragia mendicare.

Item, ad magis tollendum radicem pnefentis fchifmstis R futurorum, confiderandum erit;. An congruat ftatuere, quod nunquam de eodem regno vel provincia bina vice eligeretur fucceflivePapa.' Sed alternatis vicibus, jam de una, jam de alia, vel una vicecitramontanus? Rc.

Contra fecundum.* Utrum expediat ftatuere in potienti Concilio, quod de cetero nullibi Romana curia refideat, nifi ubi fit aliquis locus tutus pro habitatione Papc ac Cardinalium, ac quoad ele&iooem fummi futuri Pontificis a tumnlto populari fecurus.

Item, circa hoc confiderandum erit: Utrum conveniat, quod civitas Leonina, feu Burgus S. Petri, continens Bafilicam Apoftolorum, facrum palatium, R Caflrum fandi Angeli, R pons propinquus eidem, claudantur fub una cittadclla fortiflsma, In qua Papa, Cardinales, & Romana curia poflint fecure refidere contra hujufmodi tumultus R infultus fiepe expertos iàtrufionftsus pluribus Pfeudo-Pontificum, R extrufionibus verorum Pontificum Romanorum.

Contra tertium fundamentum hujus fchifmatis: Utrum expediat ftatuere certum tempus, ultra quod non liceat Cardinalibus in clcdionibus de fummo Pontifice metus exceptionem aliquatenus allegare Rc. Arnen.

CAPUT IL

Dt Mede vel feme eligendi novant Pontificem ia Concilio Cenflantinfi, Conflitatie, calanto Petri de Miace Card.· Camtractnfii delineate, ac poblica peflmede Ceocilii ea&oritatt probata, ati ea A&. C. peb. conflat.

Ex antiquo Codice operum Card. Cameracen-Cs, edito Argentic* 149CW

Ad laudem, gloriam & honorem omnipotentia Dei, ad pacem & unitatem univerfalis Eclefi* ac totius populi Cbriftiani, addeftrendum uidoritati & honori hujus facri generalis Con- E flantienfis Concilii. Ut ekdn. futuri Romani R fammi Pontificis proxime fienda firmiori auâoritate & plurium roboretur aflcnfu, fatisfiatque votis multorum, & ne, attento flatu Ecdéfis, fuper diâa eleâione iopofterum ulla retraftio, ullufque fcrupulus in mentibus hominum refideat, fed ex illa. fequatur unio pleaUfima R perfe&a fidelium, ac exinde SerenMEmus Romanorum, Hungeriae, Re. Rex Sigifmundus, fuorum ad unionem habendam laborum frudum R gloriam coofequatur.' Et ut reverendi patres Eptfcopi, R nobiles R fpeda- Abite» viri R Doâores infigoes, ceterique Le-
° — — — — - [redacted]
eJeâionis pr*di&e, & maxime qqi erunt dédorés: Collegium fanâ* Roman* Ecclcfi* Cardinalium, ad quos de jure pertinet juieligendi Romanum R fummum Pontificem, diâos Legates quantum in fe eft certificate, often eidem facro Concilio atque legatis prudiâis, quod hac vice duotaxat ad eligendum Romanum Pontificem una cum ipfis Cardinalibus de qualibet natione, In eodem facro Concilio pro nunc exiftcnte R nominata, effumantur aliqui Prxlati vel ali* infigoes perfon* Ecclefiaflic*, quo- B rum R quarum omnium numerus ipiorum Cardinalium numerum non excedat, quos feu quas quclibet ipfanlm nationum per fe ad hoc decrevit eligendos cum ipfo Cardinalium Collegio.

Hoc tamen in ipfa eleâione obfervando, quod noo valeat cleâio, nec ele&us pro fummo Pontifice habeatur, nifi duc partes Cardinalium in conclavi exiftentium R du* partes ceterorum, cum Cardinalibus ad eligendum admittendorum R tunc admiflbrum, confenticnt R confeoferint.

Hoc etiam obfervando, atque ex nunc volunt R intendunt, vota quorumcunque, in ipfa eleftione emittenda, nulla efle, nec aliter jnten- C dunt in aliquem confentire, nifi, ut pramitti tur, du* partes Cardinalium, R duc partes aliorum paedidorum principaliter aut per accef-fionem in uonm concurrant.

Hoc etiam adjcâo, quod Prclati R alii cum ipfis Cardinalibus ad eleâionem hujufmodi ad mittendi, omnes etiam R fingulas Conftitutiones Apoftolicas, etiam poenales, circa eleâionem Romani Pontificis editas, atque confuetudines obferari confuetas, quemadmodum ipfi Cardinales, obfervare teneantur R ad illarum obfervantiam adftriogantur.

Teneantur infuper jurare, R jurent didiekdores, Cardinales R alii qpicunque, antequam ad eledionem procedant, quod in bujnimodi Deleâionis negotio, attendentes quid eis imminebit, cum de creatione agatur vicarii Jriu Chrifti, fucceflioris beati Petri, univerfalisEclefic Reâoris, gregis Dominici DireAoris, puris R finceris mentibus, quantum credent pu blic* utilitati univerfalis Ecclcfi* proficere, omni cujufque nationis perfon* aut alio inordinato aflcâu, odio, gratia vel labore abje&s, procedent, ut eorum minifterio de utili R idoneo univerfiui Ecclcfi* provideatur pallore. Et h*c omnia fiant facro primitus fi fibi placet approbante Concilio, R fuper his interponente Decretum, R defê&us omnes, fi qui infir.t, fupplente.

XXXV.

AVISAMENTA

Netienii Germanica faper articalit jiata Deere- », wr. Co- *tam Concilii refonaaadit exhibenda Dentiae na-* Aeno, *fire Senilifinie.*

Index Capitum vel Articulorum XVIII.

Re-

ANNO CHKSn

IxformsikMiWAgit Sc Mh «sm mHuA Cttcdu p. ιιû.&ιγα.) ftdù Aptlhlitet.

Et teouf Schedule fequuntur, ■ tal talie: · . Supplicat bmillter Nario Germanica, «μη

IV. Dí CdUhtilv kn&cirr ifpttüi M-ftStlivii.
V. Dt' Cterentiietihtt AOittwti.
VI. DrCtA iiRtetrttctrittrtâtAjtvel
VII. Dt Apptlittittihru rd iunwr ntritm.
VIII. De Oficui Cttcdltrit tt Pwter.utn .
IX. Dt £tttttptitrUtf. itctrptrttutAu, teeipt-n fAfuttir ftXt.

XI. Dt fajiitu artdii ttttptru.
XII. Dt aaa tlutindn krtit Rett,Cctl&t.
XIII. Prtpicr ı»A ỹ ftdattda Ptpt prfti cirri·

XV. Dr Difpnfttitttkt.
XVI. Dt Prrttfttr Ptpt & Ctrdtrtdtet.
XVII. Dr Jtdtlerttm.
XVIII. Dt Dwi.

ARTIG I.

Dt nttttrt , qetlntte tf Aittion Dtttittrm Ctrduitliutt .

SUper primo videtur dide Nationi, quod numerus decem fit oâo Dominorum Cardinalium prima facie fufficiat Ecclefie univerfali. c •St tamca aliae Nationes deliberaverint de XXIV. Natio Germanica non reludatur.

Qralitatem didor. Dominorum in futurum creandorum admittit, prout eft in Reformaiions avifata. ·

Diftribotiooem autem per Nationes Angular faclepdam, relinquit fummo Pontifici. Ita tamen, quod de qualibet Natione alijui Cardinales, quantocius fieri poterit, habeantur.

Nec aliqua Natio, fine rationabili comparatione, aliam feu alias in boc excedar : ferverur equalitas nuoad omnes, Romane Ecclefie & fingularua Nationum opportunitatibus, drfppfitionibua & circumflandis ponderatis.

ARTIC II. IV. V.

Dt Refervttindit/ ftiu Jpeflo-ct.

Dt Cilittiviibui itttfciirtOH tf fruiu txptpftlivif.

Dt Cn^rmtittiktf tltDiauutt.

Super fecundo, quarto, quinto articulis, diAa Natio dudum per mbdum fupplicationis aperuit mentem fuam in quadam fchedula, Dominis Cardinalibus, per SS. Dominum ad reformationem deputatis, exhibita: Speransdida Natio , quod didus Dominus nofter futfimusg Pontifex gratiofum fuper hoadabit *refpooiitm,* aperiendo mentem fua faodihtis.

Parata nihilominus eadem Natio rationabilem equitatem juxta qualitatem locorum, temporum & perfonarum , in hujufmodi tolerare, fic, quod viris litteratis & ftudiofis pre ceteris provideatur.

re Juris, contesta, qtMBcuoque firn qualiacuoque ant quaormesaaoe Ecelefiafifca beneficia genetaliter aut fpeciaJittr ulterius non refervet.

Sed. dedioacs, confirmationes, collationes, prorifiooes, pretentatiooes » & quafvis alia· difpofitiooes Ecclefiaflicss, de Arcbiepifeopaiffius, Epifcopalffius, 8c AbbatialAui , ab'ifqne dignitatibus, 8c pndararb ac beneficiis Ecclefiafiicis quibofcunqoe, i· Corpore Juris ledi Apofiolice non relervatie exprvfle, nec ad eandem devolutis , per Metropolitanos, Epifcofrt, Prolatos, capitula vel collegia, 8c alios airono· feu coUatorts EcclefiaUicos Ordinario jure libere fieri permittat : juxta difpofitionem nonnullorum Generalium Conciliorum antiquorum, atque mentem ieadiipofitiooctn fundatorum dt dotatorum Ecclefiarum ac MonaAeriorum, aut beneficiorum Ecc'.efiatlicorum , rei confuctudincs feu inftitutiooer rationabiles eorundem.

Salvo jure fedis Apofiolice in Ecclehas 8c Monafteria, fibi privilegio cxemtioois, vel alias immediate fubjcdaa feu fubjrda.

Nec non, quod Papa quetnlibet collatorem Ecclefiafiicum , ad cujus collationem ultra quinque beneficia Ecclefiaftica foedant per unam in fpeciali, 8c aliam in forma pauperis duntaxat, gratias, cum claufula , fi pro alio in tali forma non fcripfcrit, poffit onerare.

Sublatis fic anpullatis & extravagantium Regularum Cancellarie , 8t ali» fadis 8c faciendis refervetionibus quibufcunqoe, injuris Corpore non expreflis. ›

Sub predidis surent gratiis in forma fpeciaciali, beneficia Ecclefiaftica , quinque marcarum argenti valorem annuum non excedentia, nou cadunt, feu veniant quovifmodo.

ARTIG III. & XVI.

D *Dt Aitttii tf cttKKtnibu fervitm tt miitlii Dt Prtvifittu Ptpt tt CtrdauUttttt.*

Super tertio 8c antepenultimo articulis, videlicet de Annatis&c. & de Provifionibus Domini noftri Papae & Cardinalium dec. avifevit dida natio , quod de qualibet Ecclefia Cathedral) atque Abbatiali, cujus Mooafterium fuerit immediate fedi Apoftolic» fubjedum , nec non de quolibet *officio* Ecclefiaf*lico,* cujus confirmatio ieu provifio, demptis gratiis expedativis , per fedem Apofiolicam vel ejus audoritate immediate fiet.· Er fi quando duntaxat *iofr»* quinquennium, a fine prefentis Concilii numerandum , vacaverit , & de eodem vel eadem fuerit difpofitum: illa vice, nifi patrimonium Rom. Ecclefie tunc fuerjt recuperatum, communia fervitia ve! annata , juxta taxam Romane curi», debite , ubi excava fuerit , moderandam, fub bonefta & tolerabili cautione, fummo Pontifici & Cardinalibus Dominis: Nec non minuta fervitia, prout antefchifma, videlicet tempore quondam Gregorii XI. didis Dom. Cardinalibus & Officialibus curie; Medietas

• Dı&vîsb» boc vrM la Coadiio ia iJIMki RMocatatann· CoUagio. Vid. tuar» Statua RafoHMmrii , cap. V.
• Sw mu Kefomaaorii , fapra Lc.
I Vida tNcretale Aftonwrorit. CodL fupra 1.1. tk.|. c. 1. & feqq,

OBUSTI t"8 '° ** rr£3*- * « «*
fecundi anxu, poft adeptam pacificampofleffio-
era: De alii· vero beneficiis annat* juxta laxam in fioe primi anai periblvantur.

Nec poffint, etiam a volente, di&folutionis termini proveniri.

Si tamen bis aut pfaries ia uno anno Praslatura vd beneficium vacaverit, non dti femel comarania Cervitia ac minuta vd annat* hujufinodi ebrfolvMstur. ·

Db abbatiis autem mooialium qutefcunque, nec non de minutis beneficiis, que noo excedunt xxx. florenot in taxa, amata hujufimodi noo (olvsntur,

Omnibus debitis anoataram , feu communium (erritiorum prrteritornm, totaliter relaxatis.

ARTIC VL

(Dr caaph »· Danaa caria *Ir/ffaii vtl* wa.

Super festo articulo videtur dite Nationi, primo, quod, Coe rationabili caufa dt exprefla, amodo noo committantur aliquo cautis in Romana curia pertratende cum tali clanfula: Non obtente, quod caufa de fui natura in Romana curia noo fuerit trateoda.

hem, videtur, qood ooa deceat, nec expediat iedem 4poflollcam dc caufa mere profana inter laicos, Romano Ecclefic tetnpora liter non (nbjete·, etiam protextu cruce lignationis, (e intromittere qnovifmodo: Nifi illo tempore generali» pafîâgii, quo forte ilkx. eundo, ftaodo vd redeundo, m fubtidium rerra (ante -morari contigerit: Niti in cafu perborrefcentiflt, duobus tetiiras ultra juramentum adoris probande, aot negligent» judicis feculent, legitime comprobatç, vd niG de conferte partiam expreflo.

Item, videtur, tjuod cautis pecuniari*, etiam ad fixum Ecc ktiafttcum (petentes, fle fammam quingentorum aureorum noo excedente·, nec r>ra benefittales, fummam XV. mqrcarvm argenti, fecundum communem oftimationem valoris antiqui nou excedentes, ad fimpliccm querelam per fedem Apoftolicam non committantur io Romana curia, etiamti beneficium andteitate Apoftolica collatum fuerit vd ptotcodarar.

Item, in cautis matrimonialibus, quo non fiunt inter pcifonas (ublisnes, vd prepotentes, exceptis caufeus perhorrcfccntic, & ncgligent» judicis inferioris, aut deconfcnfu panium, ut fuperius continetur.

ARTIG VII.

Ds *Afpeiietituihu* ad *Ren Carie».*

Super feptimo anicula videtur primo, quod esui·, que per Gmplicem querelam, juxta pnasnite ia Romana curia eoo funt irateode, per appellatkooetn extrajudidalem ad iedem Apoftolkam vel Romanam curiam devolvi non acbeant, nec in ea in vim hujuimodi appella* ikrais quomodolibet trateri.

Item, quia multi gravantur ex eo quod A ·PpeUM* judicialiter ad fedem Apoflolieam iodiffirooter, omfflb medio: Et quod .ppefleter a gravamiote· citra definitiva*», qua per appellatioccm poffnnt reparari: dignetur Domino· noder (unimus Pontifex circa bujufmodi gravamina providere. anno a^*i'.sn 1

Irem, quod nulla appellatio a gravamine citra definitivam, niG ex legitima vd rations fxlicaufa, in eadem exprofla, m Romana curia non admittatur, fed (hsflratoria omnino repdlatw: ita, quod Romana curia de tali appelatiooe, per citationem, Mtibiticoem, vel alia·, fe mdlateno· teromittat·

Item, quod fuper appellatione ante definitivam (eatentiam non bar inhibitio, quoufque conftiterit. caofam legitime devolutam. Et tunc de appellationis articulo ante omnia co gnofcatm. Et G apodlan· in aliquo pnediâorum defecerit, caufa ad priorem judicem remittatur, deficiens in expestes litis flt itineris condemnetur, & nihilominus, juxta perfqoa* nun & caufe qualitatem, pro fua temeritate arbitrarie puniatur: niti de confenfe partium aliter procedatur.

Item, ad tollendas calumnias videtor expediens, quod quidem appellans juret, quod non dilationis, vel 'ad compofitiooetn aut renunciatiooem inducendi partem adverfam caufa, feu alias malitiofe, fed quia juftam caufam (e fovete credit, appellet. Alioquin appellatio Gt irrita ipfo jure, & nullatenus admittatur,

ART IG VIII.

*Dt qfkiii CeectLitrie, & Parutretier*t.*

Super o&svo articulo, de officiis Cancellsri* fic Puenitenuarie, videtur primo, quod lites i prafenim in cautis beneficialibus, tint omnino abbreviande. Ne perlons Ecclefiaftic*, dc patrimonium crucifixi, ad alios, quam pios ufus, & prout cantum eft in juris divini & humani fanâiooibus, nec noo io fundatorum dc dotatorum difpotitionihas, diftrabsntur.

Item, quod lite pendente noo fiant fpeciales commiffiooc·, alteri panium prejudicial™, niti io confiftorio publico partibus auditis.

Item, quod perform-Qfficialium dt falaria cocum reducantur ad debitam numerum, & taxatione examinentur, fit qualificentnr juxta coofuctudiocs & Cootiitutloocs antiquas: prout etiam in refortnatoriit efl avifatum: * Specialiter io utraque officiorum ptmditerum, diftribotis officiis officiorum pradiftoram, inter fuppotita tingularum nationum, prout fecundum bonam stquitatem Santeati isse convunientius videbitur expedire.

hem, quod confeffiooalia noo adeo multiplicentur indiftioAe. Et ubi coocefla fuerint, exprimatur, fan declaretur, Dium duntaxat fore idoneum confeflorao, qui habet exercitium cur*-inimirm.

Item, quod Taper peccatis pexuras occultis, quantuœcuoque gravjbus (edi Apoflolk* rcfervatis, *idcw* potcftas Archiepifcopts, Epifcopis locorum, K Abbatibus, vcl alii· Praiatis fe\di ApoAolic* rmnsrdiite fabjete, quoad e' xçtntot (ibi iobdito· duntaxat, ia foro coofcico-

• VWs BaknaMsriMB.
• VM. i·»** Scatet· Bafui***H, «·>. r·
» Vid. lUknMtma·, <a^ i·.

«NNO Cn«i*n *4'7· fcsentne tantummodo abiolvcs»d« , A «bitJu-üooi coauaincadis : Ut feiikat daUnqucntca «d confeffioncm hciliua invitentur , A fccretum confeffioms eo afoot reveletur, ac figilium melius fervetur.

ARTIC. IX.

Dt Euuttuikti, lanrftrttiuihu, trupti Sciifiuiu ft&i.

Super oooo articulo videtur, primo de e-xecœtionibus, quod omnes exemtiooes a tempore fchiimats faftn * Gne confenfn Ordinariorum, feu parte non vocata, A caufa non cognita, fint totaliter revocanda.* Et fpeciali-B ter privilegiaquonuncunooe , derogantia Cdoflitutionibus Innocent» IV. io Concilie Generali, (Sexu Decret. IB. J- tit. 7. c. 1.) & Clementina (Oementinarum lib. *3. tit.7.* De (epuleris . c. a. Obdura .)

Et quod de cetero exemtiooes non Gant, niG ex rationabili, jufta, vera A exprefla eaufa cognita. Et aliter faâc viribus noa fubfiilanr.

Item, videtur, quod Dominus nofler fan-Aidsanus reddatur attentus de & fuper i«corporatiouibus & unionibus * Ecclefiarum catiredralium, Collegtatarum , Monafterloram, & aliorum beneficiorum EcclefuAicOram quorumcunque „at tempore fchifmatis & citra fafiis.C dc caulis commodis ac incommodis, utilitatibus, fcandalis ac periculis eorundem.

Quarum ahquc forfitan ex caufis neceiTariis juflis ac rationabilibus, utputa in collegiatarum aut conventuabum Ecclefiarum ereâionem ; Aliae in univerfisaium generalium (ludiorum dotatiooem ac fundationem proceffe-runt . Aliqua de Ecclefiis, quas laid in manibus tuis diutius tenuerunt, fed non nifi certis rcligiofis focis donare jus patronatus voluerunt, quibus poflea incorporata funt, & nunc fi revocarentur inco<potationes, reuiient ad laicos 5cc. Nonnulle vero, ut przGimitur , ex fimoniaca pravitate: Abqur ex levi aut parva cauü. Q-iedam autem ex falfa , itnmo nulla pe- D n.uis unonabili iubfifiectc caula aut occeditate , ted folius ambitionis ac avariti» intuitu , ujienix creduntur.

Ex qirbus quidem incorporationibus indiferens plura pericula ac inccmiuodi provenire notcunrui .

Prslertina, quia ex refidentia religioforam, in Ecclefiis fic incorporatis extra Monafieria lua commorantium, ipforutn tepefeit devotio, & recularum oblervantia relaxatur, numerus eiiam mmillrorum ab antiquo infiitutus in ipfis NLonafieriis, ac cultus divinus diminuitur.

Iniuper per caldcto Ecdefiaroro reditus adeo dimmuuntur, ut non reperiantur idonei, qui fe de cura earundem intromittere velint. Sed i- B diotc & ignari ad regimen ipfarum plerumque aflumuntur. Per quos animarum cura totaliter ne^ligitur. Qui etiam portionis exigue ipfis. atlignatc augmentum non petere, juramentis aut aliis cautionibus compelluntur.

Dignetui igitur Sanditas Sua circa prxmiiTa per uvocationem ra-ionabile.n providete : Et Ane *ht* foraram fiant, nifi a* canA jofia, expeefla atque necafiaria, caufecognha, VucarK- **22. que quorum lotcrcfi: quodque, fi «fias obtenta fuerint, fiat irric· *ipfo jure.*

Dt Cneemtii.

Super decimo articulo videtur, quod nulla, cathedralis, coaventualis aut parâchi*lis Ecdefia , nec aliquod beneficium, curam babene animaram, ant dignitas in catbedrafibua major poil Pontificales, aut in collegiatis principalis, aut etiam bofpitale, vel Xenodochium, «ut alius locus pro bofpttaliiatc fundatus, debeat fine manifcfta, & rationabili caufe , & exprefla ac iognita, oon nifi «d certum breve tempus in Commendant alicui affignari.

Si tamen Romanus Pontifex dc plenitudine poteflatis vel alias fecus duxerit fitriendum, aut aliquid praemitiorum commendandum, tunc faltem provideatur ooo folum verbo, vd litteris, fed etiam reaHter in dfofta, ne«trimarum cura negligatur, divinus cultus diminuatur, vel ruant ndificu, fcu alia Ecclefiadica bona vel jura pereant, vel fupprimantur, aut infirmi vel egentes' fuftentatfone congrua defraudentur.

D Ordinarii locaram auctoritate Apoftolka fuper pnemiffis providere habeant, etiam coo-tra quofeuoque: quocunqueexemtionis aut majoritatis privilegio non obftante.

ARTIG XI.

Or *frniJiiiu attiii ttiKfori/.*

Super undecimo anicuio videtur diâr Nationi, quod fruâus beneficiorum Ecclefiafiicorum, majorum & minorum, vacationis tempore obveokntes, omnino debeant Ecclefiis A futuris fuccefloribus in hujufmodi beneficiis, pro ipCarum Ecclefiarum opportunitatibus, & incumbentibus oneribus fublevandis refervari › . Nec deceat Romanum Pontificem aut alium quemcunque Apoftolica aut alia au&oritate tales frufius fibi ufurpare vel attribuere quovifroodo, niG fpecialis «liqua rationabilis caufa contrarium induxerit , aut fuaferit particulariter faciendum.

ARTIC XII.

Dt am» *eüneaàis bteû Rutum Etcitfit.*

Super duodecimo articulo videtur expedire, quod quilibet Rome Pontifex de oon alienandis bonis & juribus Romane & aliarum Ecclcfiarum prourifliooem faciat : prout in ultimo fuit Reformatorio «vifatum, ante clcâioncm Romani Pontificis celebrato «.

Et Arcbiepifcopus, Epifcopns, ac Abbates, fedi Apoftoiic® immediate fubjcâi, fine licentia A auâoriute Romani Pontificis alienantes deponant, ac capitula, A Angulares perfonas eorum, qu« ad prauniflaaflenfumprabuerant, fic puniant, quod ceteris tranicat in exemplum.

AR-

I Vid R-forvMtorleai cip. >-.
› RHvri». <»p. i).
i V idf <u»u Reio'm.toHdt» , c»p. I.
, Tide ‹up,4 io KeforoMwru De.tab cap- 3·

MJ» ANNO CHRIST

'**

AB. TIC XIIL

*Prepter fuo * pasmtasPdp- ρφ» carrai*

Sayer dada» tenta artieaio videar, 'nuod fnimsius ftattfa mb tatam dehanfi, M c-tiaaada fimonia notoria cm circa (aeramenta, quM «face beneficia EcdefiaMca, ft quolibet alia notorio crimtae gravi, Eedefiam univeria-lorn notorie taaodalttante, deque canosncc mo-msMincorrigiMlisextiMrit, pcs Generata Good-Imm puniri vataat, ac deponi etiam de Papatu •.

faeai, videtur, qood faofti&mus Qomious softer, (too afprobante Concilio, fpecialçm B Cqaftifutkw laper hoc, quod promittitur, dedaratoriam debeat promeitearc, ft Wafer dedaran, (quod) nedum dree faerMenta, tad etiam ebrea beneficia Ecclefiaftica conven-tionem Cm paftionem pecuniariam pet *U* vcl alium faciendo crimen pravitatis fimoniaccnoo evadat ftc.

AATIC XIV.

De extirpatieae Sianaia

Super decimo quarto articuta omnino vide* tar, quoadfitturam fimoma-n vitandam poenis gvavtistatis providendam, five in Romana curia ,c five atra illam contingant perpetrari, fusca a-viiata ta reformatori» hujus Concilii Generalia. •

De fimooia autem pmteritis temporibus five in ordinibus, five io beneficiis, aut aliisfacra-mentis Ecdcfiafticis, vel circa quacunque fpi-rituaha, feu fptrituaUbus annexa, quocuoque modo jam contrafta , propter multitudinem doUaquonttam ft (opertarum negligentiam, mi-ttat, laltmin forocoofcicntta, eft agendum, abolendo fcftfcct maculas posteritas, ftdc be-nefietis ft ordinibus viros Ecctafiafticos tn fuis titulis juftificando, ft male percepta penitus remittendo ftc.

ARTIG XV.

De DifpeafatinHeu.

Super quinto decimo Articulo videtur, quod Dtfpcofatioocs taper incoœpaiibilibus, de non promovendo ad ordines, taper dcfeftum matis, taper defcântn natalium, de non referendo, taper contrahendo matrimonium in gradibus prohibitis, ft non fueipieodo munus coufecra-tioois aut beoediftionis , aut 000 obftami-bus aliis, non fint deinceps nifi ex evidenti, fico notoria, rationabili ft expreffa caufa, con-fideretis differendis ft ftatibus locorum, tem-porum , ft perfonarum, cum magna gravitate ft matura delècratione per fedemApoftoücamft tacieodss, juxta ea, que de his font ta refor-matants avifata. *

Et dc obtentis provideatur, eaidem mode-rando fecundum bonam aequitatem, pnediâis «ircumftamiis ponderatis.

AJLTIG XVIL

De Jedaigeetitt.

Saper decimotaptimo articulo videtur, quod Indulgentia exorbitantor oottceflo tempore fcbrf-matis, continentes remilfioncm ornatam pec-catorum, vel fatiaad indar ftc. fiat penitae revocandas, justa avMata ia reforamtorio pri-mo beta* Concilii Generalis*: Qpodque dein-ceps tales non nifi ex maxima caufa conce-dantur, com exprefitane qualitatum ft circum-fiantiaram opportunarum.

ARTIC XVIIL

De ieeiaeit.

Super ultimo articulo videtur, quod tales doom· non fint nifi es corttanta Generalis Concilii eX cauta maxima imponendn ftc. '

PntdiAa etenim Natio Germanica protefta-tur , quod per diftaa petitiones non intendit, nec vult recedere a Decretis Concilii, atque Ca-pitulis Narbona concordatis. Super quhus ftc.

CaMpvrn·/ *Febri Netariat Natieait Cernante [criffit it aeaeiate Prafiin/it & Na-finit* aaradiSo.

XXXVL

tetri it Alliacé CarlinaUe Careeracebit Rxher gg MLvfe. *tatie ai Ceacilim GeaeraieCnjlaatinfe fxper* dabe·. *nr-nrrtÛine Calraiarii prepter ia^eatet if/hu er-* £ *rent: ieliaeata preaiaee aate Ceacitiata Cea-flaatinfe, fei repetite Cnfiaatia ia Cncilie A. 1417. aeeafe Martie, & pellite ia ictle-ββ 5. Perii pmvttiaia.*

Imt «Mrowia BccMaâkre la Cmolio QxSUvta* la (caeare pra&Zta,. qu· ad omm revecaraat* , loom baba» qaMo dt C.Iidtrll tcaMaMal ataarib», UWf» •auadarioat. TraOavara» boc atanhaa htrw dt AlHaco Card. CaanracndM prasbat am CoaOsariaafe CoaciHom aa. ı,·I. «οφη dt *n* cpufeulta «a. ·,ı» Rjotm iaCoa-cOio GtatnU , Joe·» XXIII. eoavocaro. Maton, to-tUH abodk. ta qm CoadUo Jaaam bot Ctrdiaalb ta-âbonrn ltadavb . M pablkartaaaa «m «Malit ad bat» tdqtn idûtantu hear tm faitifcsi «uac «sUham I Qpad atniMSut pacoliari adire dtp

MM aqua «c Gra|oriat * taadtOui, Cardbulis tbpatau

iade patet, <aod ia Coacibo UtfilaeaH. dacaaab» fert e-Upio Modem reawri·· trathrarit Cardtaalb Catae» . m-ro pubUrato apufcolo. qood illo Qui- facalo, rypapt-nbia iuidiau, typoraa. taetre c* «aperture ,

CAP.

XNMO CHRISTI

I.

QUaota dffigcutfo rora oiim feerit Ecdefos Chriftian· da obfervatforo Pafcbm

tqm floria mauifeftavit, ÜW Idbro V. narrat de

Pafcha obferVandum, qqfo tqoe Judfb agnus proripitur i«Mno|afi. *Et* tea qaacumqoe die Luna Xiy. renifles, folvcbam tejania qaadragefinulls: Com talis coofuctudo in alite non fer* varetur Ecdçfife.

Ob quam caafom Çonveniqs Epifcoporumft* Conctlia per fiagqlm qaafaqe pvoriadas conftitueront, »e Ucpat aBqqmfao» nd* fc dip Do? rniojca, in qua Dominos fermait a mortuis, Dominicam Pafcfas celebrare myflerfam * & b» lue tola didolvendunr efle Paid* fefanlpm.

Exflat bujus Concilii ap»d Csriareqm Pah»· flimt hujufmodi Drpetum. Habetor * aoftra ratione CoocMji Decrctqm fimfle, roi Vdbx Papa pnrfeiflè aapracar. Sab qua quanta feocy hac re cootroverfia focrit ,dtâufe prolcquitur £q. fcbius eodem tibro. £< deindp fibre X-condodir, quod in Nicana Synodo Rama antiqunm canonctn de obfervarione Pafeba roafirmarint. Quam Eufcbii hiftoriasa Ifidoras Ub.V. E<ymologicorum brevibus verbis expreflit, dicens:Quod antiquitus Ecdefia Pafcha XIV. Luna cum Judnis celebraverit, quocumque dic occorrcret.

Quem ritum (ariti Patres in Nfapoa Synodq probbucroM , cooftintentes, non fotasn Pafehakm diem ft mewfem inquirere ; fed etiam dim rdurreftfoois obfervate, Et ut io eodem libro Ifidoras recital, pafehalcm cyclum Hyppolitus epifeopus primas coufcripfit, periquatq probq tiffimi aoftores, Enfebfa* ôtiarieefii, Tfico. philus Alexandrinus, Profaer, flt «coque natione Aquitanus, atque Vidortans/amplificatis ejufdem feûivitatis rationibus multiplices circulai ediderunt. Bcatiffimus vero Cyrftlas, Alcxandrinn Urbiş epifeopus, ubi debeat Pafeba celebrari lumma brevitate notavit. Idem etlam Ifidoras lbro pmdifto qofaqro cyclos pafchaks mieruit, faprantquc plurimi magne fapfc°* tia viri, qqi tuper bis djfertiffime ac diiigsntiflime traâaventnt. Ut Dtanyfiiu Homes urbis Abbas, Bedaque Venerabilis Anglicus hac occafione plores de temporibui lfertx fcrjpût. Gerfendus infeper tabulas edidit, & Joannes de (aero BoAo at Robertas EincotaienGs epifeopus , alitqac multi dc emnpato fabtilia coo-icrip ferunt,

Hù ergo, talibus flt tantis tanroqueaufeoritatis viris ob caufam prodifeam de dierum ac moafenioram cafculabocç, magis quam dedenariorum ac mooctanam compotatione olim fo licita cura fuit $ diligentia.

E contra vçro, proh dolor ! nunc tanta eft m his Eccleiiaflicoruui mmiftrorutn, A xme, quibus fuper horum obfervatiooe i bit prpviGa, tamque négligeas inerti a multis annis, propter errore» Calendarit.Palchalis celebritas, flt coofequentes ad eara fetiivitates fe oHervantis, non fine gravi (candalo Ecdefi· violentia fit a debitis fibi locis mutentur, ficut in fubiequentibus plenis» declarare propofui.

Unde propter hoc pntfera compendium ex 9 Avarite ac nraltate,

fave amborum fauvpwn· wvnpuwc eCVIVVI g e m gnirorfotam BpMpuponim ceM«m, ego ipforom fafimw, taMnam cagii venaticus mtotamp M

\ liilofom errorpoq» erroocumqw fcandatam, ft ipfom obBccfoGa uoicq taoauamferam pdfimam ac ηκηλημη borribtfe ppafeap exfiirpaudwn.

Acpadk Mgeta qd id agendam (g fatafiriiar providendam opportune ppngntitm. |iam acte

Deoqne ac tori pupufa Çhrfofana acceptabitis, quo, ad uliiqri nlaaiÇoacilii Decraqm» ante vertAfe debit Synodi celebrari. Qun ad boc fcotialiser ordinata extitit, ut reformetur Ecdéfia, nunc» prob dotor! mHMilïtcv defer, maui.

Igitur inter diftbrmitates varias, quarum ptarimas alibi notavi needfarfo reformandas, bojas fiamlaris diflormfratis reforaaatto fpedaite non aUquatem» otniucoda.

(Jt dt hoc*evidentiasdeclaretur,* pnafensopu. (cotant ccuvtuiepri ordine fex capitulis diftingnitnr. primoas eft pmambufa exhortatio, qo· tanquam prologos antecedit. Secundam gene, nditpr agir dr tribus principalibus Cafendarii enorfrn. Tertium agit ipecialirpr de cnorp ex mutatione gqufaoftionim ft lblftitforum. Opaftum de prrarfaus ex mutatioop primattoni* Çbam. Qrincum de aliis erroribus, qui ex procedcotbue coafcqunntur. Sextum dc Calenda* rli correAione.

CAP. II.

De rritar *friecifMiu tmriitu.*

Sciendum eft ergo, quod Calendarium, quo utitur Ecdefia, principaliter traq errores pontinet, qui cfleot merito corridendi. Sed boc non pofeft auftoritative fieri, nifi perordinattonem feu approbationem fedis Apoftolfen, vd Conti-lll Gêneralis.

Primus error, qui radix eft ptarfam, eft; DQpod hojufinodj Calendarium non utitur vera anui quantitate. Cum popat anni quantitatem ccclxt. dies 8c quartam diei integram. Qpquarta rolligitur per quatuor annos, ut in anno bisfextiU computetur unus dies plus quam fo aliis communibus, annis.

Sed cooftar, non falam percomputiflas, fed etiam per vias Aftrooomin, qnod quapriu* an. ni folaris non efttanta, immo minor.. Nam A* ftronomi. fcüicet Ptolqmeus flt Abbategi, 00« ponunt iUam qtuaam diei integram, fed fotam quinque hotas dt aliquas minutas pactes unius tax·. In quibus non plene concordant. Quia Ptotomnm poqfe yj mioutas flt 1. fecundam. Abbathei, ^7. minutas flt *9* fecundas. BAlpbonfas, 49 minutas $16. fecundas,

Et bee uhima opinio nunc comsBuiaior flt verior reputatur. Çt fie vçra quantitasanni minor eft quantitate anni noftri Calendarii de fexta parte unius horg fl^ modice plus, fcilicet de 44 foeundfc vd circiter. Qpod diro: quia hfc non numerantur ultra fratffooesaMnares, propier tstofom: Et qnia in aurito tempore non facerent errorem, nifi parvum.

Secundus error fequtiur cqprioru, videlicet. Qpod smuinoftia flt folfiitia, ac etiam Eerie, fiaftica fcfta immobilia, xxi. fixe fignata fa Calendario, continue afcendendo, ficut certum

^*^2' Et hoe accidit «t errore quandtatbaoni fo.

di, pri«ss afrmdera fa Calendario ctoriter per «nam diem fa CXXXiT. annis.

Unda patet, quod pradiâi duo errores cor-

▪lenter fieri poflet ceflhndo a biflexto, quarto anno videlicet, Ac aer crnir. aooos. Quando primo asquinommn vernale afeenderet ad novam litteram, m Calendario tunc foi figea-B retnr taquinoftium. Et fi iDe annua eflet bif-fexftilb ccfferaur a biflexto; fi vero non, tunc

nominari·

Tertius error, qui accidit ex primacione delignata per aureum numeram In cyclo decemooriali Calendarii. In qua, quia non falam Aftronomi Ac Compurifta ferant, fed etiam fimplicea & ignari per experientiam cogoofeuot, quoda CC. ferre annis f una efl prima fecundum veritatem per tres vel quatuor dies, antequam fignecur faCalendario. Et ita his temporibusC jam multum fallit primario. Qui error nifi corrigatur, femper crefctt ampliusfafaturum.

Et ratio hujus eft fecundum Aftronomos: Qpia fa omnibus 74. annis rraadit primario a loco fao ta Calendario per 16. mitrata unius dici, & 40. fecundas, qraa valent 6. horas, 40. minutas hors. Et hoc eftprope per quartam unius diei.

Et fa omnibus CCCit. annis recedit a loco primatfonb fa Calendario per unum diem flt

Unde poft4x56. aooos dicetur fana fecundum Cateudarmm prima, quando erit plena. Et 7904. annb erit error unius fana tioob integro, D cxcepto modico, videlicet 38. mio. Ac 30. fee.

Et Me enor poteft devenire ad 300. lunatfates. Et tunc herum redibit error primus, ut feqtamtur ahi profati per ordfacm. in

Boram autem varietas a quibusdam ›periris Aftrooqmis declarata eft. Ideo a Computiftis, quorum (cientia Aftronomi· fhbaltcrnarar, eft merito fappooeoda. rent,

CAP. III.

n, jrrarj — — ...— - _ a.
Pr rrrvrs m — O
/•vwrrsru·.

Ad majorem autem declarationem Atcertificatiooem promiflbrum de mutatione «quinoftfotum Ac (blftitiorum, ac etiam primatiooum lunarium, aliqua fpeciaiia notanda faut. Et primo quidem feiendum eft, quod folftitia Ac MMooftia non debent fatelligi efle fa Calcn-'Surio pofita diebus fixis, ac fi femperfiriflenr, aut ibi forent fa «ternum. Cum certum fit, ea afeendere in Calendario, ut dictam eft. Et tamen, ficut Beds narrat, quidam Æquino &ia viti. KaL Aprilium, Ac vm. KaL Oftobr. SolAitia vm. Kal.Julior. Ac vnt.KaL

dum efle faaxcraot.

Prima vero opfafoob fuit Hippocrates, ut α“ι^π patet in epiflola» quam feripfit Antigono Regi, Ac fiœditer Plauta L. IL Nat. Hift. Et hanc opinionem aliquandta fecuta eft Ecdefia primitiva, ponendo «qufaofttam vernale in die AnoundatioobChrifti, Ac «qutao&um autumnale fa die conceptionis Joannis Bapcift·, Ac folftitium «ftivale fa die Nativitatis ejufdem, Ac folftitium hiemale fa die Nativitatis Dominice.

Sed taroçp fecundum procifam veritatem nunquam fimul eodem anno fuerunt «quinoftia Ac folftitia fa diebus prodiftb, ficut poffet per feientiam Aflronomta dononflrari. Qiia tamen fatis prope fuerant, fafliciebat Hippocrati, quantum ad confidetattonem medicine, Ac eadem ratione aliquando fafliciebat Ecdefic.

Veram poflea fecundam opinionem fecuta eft Ecdefia, & mutavitcquinoâia, Ac folftitia ad xii. KaL Ac pofuit cquiooftium vernale xxi. die Manii, vel quia ibi fecundum Rabanum fuit «quino&fam in primo anno foculi, vel forte, quia ibi fuit sequinoftium tempore eorum, qui banc doftrimun tradiderant, ut dicit Lincolnienfis, vd, ut verifimilius credo, non qu.a ibi fuerant prccife, fed quia erat prope. Nam in NicrnoConcilio fait h«c Ecclefiaflica obfervatio confirmata. Ac hoc fuit, fecundum Bedam, anno ab Incarnatiooe Domini cccxxxil. Quia tunc anjuinoâium vernale prope xii. Kai. April, poterat afeeodiffe, Ac ultra procclfiTe, ut cx dicendis clarius apparebit.

Sed quia Lincolnienfis dicit, Chriflom natum foilfe io folftitio hiemali fecundum feripturas; feiendum eft, quod hoc non eft diflum quaG fit veram fecundum pracifiooem, fed fecundum propinquitatem. Et hoc quoque declaratur. Quia Profanatus anno cxl. Chrifti invenit folftitium hiemale, xi. KaL Januarii, Ac sapinoftfam vernale, xi. Kai. April, ut patet in Almageflo. Cum ergo folftitia Ac «quL noâia femper afeendant in Calendario: patet. quia fecundum probationem Profaturi non potuit efle folftitium hiemale vm. Kal. Janutrii, in die Nativitatis Dominic®, fed opot» tuit, quod effet x. KaL Januarii. Et fimiliter primo anno Nativitatis Domini non potuit effe «quinoftium vernale vm. KaL Aprilia, ficutcrediderunt io Ecdefia primitiva. Et foogè magis non potuit efle, ficut poftea pofuepro xii. KaL Aprilis, xvi. Kaleod. fecundum hoc, quod Ptolomuus invenit xi. Kal. Nam CXL. annis, a tempore Nativitatis Chrifti ufque ad probationem Profaturi, non potuit minui fblftitimn vd «quinoftium. per ptr ft per confequens, multominns mt a., fed fotam ner tinum, flt

etiam fecundum ifloe, Hyppocras non kmge fait a mirare ia hac parte. Quoniam ipfe fait ante Chriftum, plus quam ccc· annis. Et propter hoc fuo tempore efle potuit «qui· noftium vm. KaL vel faltem prope, videlicet m. KaL

Infaper fecundum iftos, anno Domini HOC Lxrit. fait fblfthfam fab die Idus Decembris, & «quinoâium III. Idus Martii. Sed ab hoc loco ufauc ad focum, ubi tempore Profaturi erant, lunt 9. dies, & a tempore fas probationis ufque tunc, fuerunt anni Domini 1117.

———-In quo numero annorum font novies 117. as*. A ni. Ideo concludunt fecundum probationem P'ofonMsi, quia hoc tempus 1x7. 'annorumfe- tis convenit cum annis Chrifti, ut temper unus dies io tanto tempore minuatur de quantitate aooi, dc denotet, mutatiooem folftitii dc nquinodii. Sed hoc non afferunt efle certum cum procifiooe, ficut nec cft. Nam, ficut in prnallcgato tradatu proaltegavi, folftitia dc aequinodia in usio anno non afeendunt circiter xi. minutas .unitahorn, dc ficio j. annis yy.minutas. Qpare in cxxxi. aunts afeendunt per unum diem, vd loquendo prneifius, circiter in 134. annis, ut prodixi.

Et ut cognofcamùs, quantum afeenderènt «quinodia dc folftitia a tempore nativitatis B Chrifti, expedit feire, ubi modo funt.

Unde fecundum tabulas Alphqnfi, que a meridie diem incipiunt, hoc amo MCCCCXl. ita fignificari oofluot.* XI. die Manii completa, cum ty. horis, 47. minutis, dc 6. fee. ac 67. tertiis, fol intrabit arietem. XIII. die Junii completa, cum 4. horis, 8. minutis, 51. fee. fol intrabit cancrum. XIV. die Septembris completa, cum 16. horis, ,19. min. & 37. fee. ac 11. tertiis, fol intrabit libram. Die XII. Decembris completa, cum 19. horis, 3. min. dc 30. fee. ac 4. tertiis, fol intrahit Capricornum.

Unde cx his paret, quod fecundum vulgarem ufum Calendarii noftri, incipiendo dfcmC a media node, praecedente meridiem did fignate ; Sicut Romani, ut ait Beda, a medio nodis in medium, dies fuos computare maluerunt > Sic inquam computando dicere poflhmus, quod aqutnodium vernale hoc anno erit die XIL Martii ante meridiem, fcilicet poft mediam nodem procedentem per 3. horas fle plus quam tres quartas unius hora. Solftltium acftivqle erit XIIL die Junii poft meridiem, per 4. horas fle plus quam feptimam partem unius bons. Æquinoâium autumnale erit 3. die Septembris ante meridiem, fcilicet poft mediam nodem per quatuor horas , flt minus quam tertiam partem unius hora. Solftitium hiemate erit XIII. die Decembris poft mediam D nodem per 7. horas fle minus quam ty. partem unius hora.

Prndida vero anno fequente propter bisfextum afeendunt per unum diem feu per unam litteram in Calendario. Verbi gratia, fecundum Alphonfum, fol intrabit arietem io. dio Martii completa tn st. horis, 45. min. xx. fee. dc j6. tert. Et fecundum pradidam rationem, equioodium vernate erit XI. die Martii, ante meridiem, videlicet poft mediam nodem procedentem per 9. horas, fle 1. tertias unius hora, & plus quam uoatn textam partem horo. Aliis vero annis non bisfextilibus paedida cquibodia fle folftitia manebunt diu in diebus pradidis fub litteris figuatis in Ca- B lendario, nunc afcendendo fimpiiciter ad novam litteram, five bene approximando. Ideo quando ipfe vel aliquod ipforam afcendtret abfolute ad novam litteram, expediret providere, quod tunc ponerentur in tuis debitis locis: Et fpccialiter equioodium vernale, propter inventionem veri pafchc. Et tunc ceffaretur ab unius bisfexti computatione, fi effet tunc attiras bisfextilis, vel fi non, quod in anno proximiori bisfextili, five praecedente five fequente, fieret hujufmodi bisfexti cellatio, fit deinceps poft quolibet 134. anltos. Ut fic fieret noftri Calendarii comAfo juxta modum fnperius annotatum.

CAP. IV.

Pt trrtrt exxuri tutni ex xnttUÜM friixeti·-

Poft base vero etiam da errore muneri. aurei cx mutatione primaik»um lunarium, aliqua fpccialiter dicenda funt. Er beet hujus rd declaratio principaliter ad confideratiooem Aftronomicam pertineat, tamen per narrationem hiftoricam poteft aliqualiter manuduci. Sciendum eft igitur, quod ficut narrat Svetonius Lib. i.de Ro. Caf. Julius CnferCalendarium reformavit. Quia fiait nunc negtigenttan Pontificum Chriftianorum, ita tunc vitio gentilium Pontificum erat corruptum. Et hoc propter detedum intercalatkNMs, vd interpofitionis dierum. De qua plene loquitur Solinus in principio Libri de Memorabilibus Mundi. Hic ergo Julius m Aftronomia edo&us, ficut notat Lucama, contra quofdam Aftronomos inÆgypto de quantitate anni folaris difputavit, dc ordinem Calendarii, ficut fuo tempore potuit, adimplevit.

Ideo dicunt Computifta, quod ipfe numerum aureum in Calendario ordinavit.

Hoc itaque fuppofito, eonfiderandi font anni, qui ab hac ordinatione fluxerunt. Sciendum lgltur , quod Julius imperavit annis circiter quinque. Cui facceflit OAavianus, nepos ejus, cojus Imperii anno XLII. natus eft Chriftus, fecundum hiftoriam Ecclefiafticam fle fcholafticam, & ut ait Ifidoros. Unde pmac.quod anno 43. Oftaviani Augufti, qui incepit, fecundum computationem Romanorum, prima die Januarii, unam computationem adhuc Romana (equitur Ecdefia, Chriftts in odavadir, fequsnee fitam nativitatem, qua erat mitium anni Romani, tunc didns eft, in fecundo anno a fua nativitate, licet folum odo dim haberet matis.

Et iode oritur fecundo, quare nunc Romana Ecdefia computat anuum Domini a nativitate MCCCCXl ante Anouuciatioœm. Et illi , qui computant ab incarnatione, dicunt decimum , dc tunc undecimum, uiqne ad diem Anouociaiionis, cum tamen atmunciatio feu incarnatio nativitatem proceflérit. Hoc enim ideo fit, quia computant XL anno ab incarnatione completo.

Hanc autem computationem ab incantatione Dktoyfios Abbas Romane *Urbie* faftituit, ut dicit Beda. Nam ante Greet ipfum ordinem a Diocletiani Principis amds obfervabant, ficut antea ab Imperatoris temporibus computabant, juxta illud Evangdii: anno XV. Tirii Cnfaris.

Hoc autem folum meidenter dixi, ut eppe-

juodis cum annis Domini MCCCCXl., tequitur, quod io fine Decembris complète, hoc anno

ter MccocLnu. x.

Io quo annorum numqro cominentur quater trecenti quatuor anui , qufeus quaternariis primatiooes luner, ut patet per ea qua paedida funt, a fate locis in Calendario per quatuor dies reccflcrunt, fle ultra remanent 141. ia

AXNO aoum

.fa qufaa. adjunftfe eis da. aums faturis, qui A jeJL pesfiriem, iterum ima die afeendeot.

unde manifefte fequitnr, quod anno Domini MOOCCLXX1U. prinmtiooa fanans a fais recederent loot circiter per qufoqae dia. Et haec chronica computatio fatis contonare videtur cum aftronomka veritate. Quare (altem tunc debet maena corrigi, Ac primationes fanera in fins locis *veraciter* affignari. Qpia tunc ftarvnt fa eadem veritate, qua fuerant fa fua prfanava ioftitmione, faltem perccctv. annos. Poft quos iaeram poflet aureas numerus corrigi. Vel per coneftionem erroris poffa primario fana notari per unam diem aarei numeri, primationem defignantem. {Jtfio> ubi prius dicebatur fana prima, poflea dicere- B

Hic autem (ciendum eft, quod, eum de primatiombuB fanc traftamus, tnenfes lunares proprie non accipiantur, fecundum Ptolemaeum dt omnes Aftrooomoe, a vifione novas fatus: Quia hoc tempus eft iocquale, dc tamen menfies debent aquari: Nec accipiuntur a conjunftione falis Ac fan·, fecundum eorum curfum verum: quia etiam boc tempus eft facqnale: Sed confiderantqr penes con/uoftionem folis dc lotus, fecundum coram curium medium dc cqaalesn: Quia hoc tempus eft uniforme, dc fecundum Ptolomamm hoc tempus eft 19· dies, j j. minuta unitu diei, dc jo. fee. cum aliquibus minoribus fraftionibas, ut ad quinta. 2 Er huic concordat Arraod in fundatione tabularum, nifi quod omifit tertia, quarta, quinta Ptotomci, quia io maximo tempore parum habent. Unde fecundum cum quantitas anni faturis continet 374. dies, & quintam dc (extern unius diei. Et fecundum hoc erit tempus «quale lunationi *9. dia, 31. minata diei, dc 50. fac. Quia ifta tempons quantitas multiplicata per xn. *facit* quantitatem anni paedidam. Et quia hujufmodi minuta diei dc cum dimidio valent horam, ideo prcdifta minuta ft fecunda, cum minoribus fraftionibas omiflis, valent xn. horas diei cum dimidia, Ac una fere-quarta hone, quia non deeft unum integram minutam bone.

Unde patet, quod mediam lanstionis equilis, abi eft oppofitio five plenilunium, habet dia 14, tres quinas diei, cum quina parte unias bons, dc medietate unius quarte.

Ex quibus etiam concludi poteft, quod xt. dia, qui dicuntur excrefcere ia anno folari fuper annum fanarem, propter quod epafta (eqnentts anni folaris quafi epiafta aut iuperaugmeotata nominantor, nequaquam cum omnimoda prccifione computantur. Sicut clare patet ex comparatione anni folaris ad annum lanarem, fecundum precifiun quantitatem fuperfas computatam.

xhnus dc Inanifeftiffimus fit error primationis g fecundum Calendarium; neceflirio oportet, quod fit error in cyclis epaftarum. Qpia per efufinodi epafta xt.'dierum majoratur ctas lunat in principio cujuslibet mentis futuri anni fuper matem fisam in principio cuiuslibet men. fis prioris anni.

Et quia hujufmodi errores contingunt, necefle eft, ut ctas luor vera aliter quam hujufmodi cyclis querenda fit.

ANNO CHRISTI

C A P U T V.

Dt aliit errtriitu, fa etefawgùar cx frtiifiir.

Sed ultaiur confidenndum eft, qailita cx pœdiftis erroribus feqaunrur errora alii multo plurimi Ecclefin feaodalofi. Nem totus ordo tolemnitatam Ecdefiafticarum confunditur per faftam cquino&onun & erroneas Agnationes primationum in Calendario.

Curas ratio eft, quia fecundum ordinatio· nem Ecclefin, io Nicnna Synodo conftitutam, Pafcha deba celebrari die Dominica poft. XIV. lunam, qoss invenitur vel in ssquinoftio vernalf, vd immediate poft, propter conformitatem legis Chriftianc ad legem antiquam, que figura fait nove legis, & immolatio agni pafehalis figura nove Pifefae.

Cum ergo error fit in fundamento, fcilicet in seqainoftiis dt lunationibus: necefte eft ut error fit in celebratione Pafchc, ut extra locum prediftum multum ante vel poft, plus quam debeat, celebretur: & per confequens, quod Quadragefima dc omnia fefta mobilia, ficut Pentecoftes dc Afeenfionis, & alia hujufmodi, violenter, dc a fuo loco recedant. Qyia omnia hujufmodi cedunt Pafcbati, dc ab eo regulantur.

Et cum omnia ifta in fe fint horrenda, tamen refpcftu politic Chriftianz fcandalofa funt, taoquam ftulta φ irrifiooe indigna. Quia, propter ignorantiam vel oegligentiam ifta corrigendi, fic diabolo procurante, quod io tempore vero pafchali Chriftiani abftinent a carnibus, dc in vera quadragefima' quandoque carnes comedunt, dc multa alia inconvenientia fequuntur, ficut de feptimo dc rogationibus, ac aliis hujufmodi obtervamiis Ecclefiafticis, Î|ue fuis temporibus non fervantur. Et non dum Computiftn dc Aftrooomi, fed omnis homo, qui non vult cervicem erigere ut eoo. tradicat veritati, taec manifefte cognofcunt.

Unde Philofophi infideles, Arabes, Hebnri D de Greci, qui habitant inter Chriftiaoos, five in Hifpania five in Ægypto, dc aliis partibus Orientis, aut aliis arandi regionibus, derident Chriftianorum, dc maxime Prclatorum fisorum ignorantiam, dc abhorrent flultittam, quam evidenter confpiciunt in hac ordinatione, feu verius inordinatione temporum, quibas utuntur in folcmnium obfervatiooe feftorum.

St vero quis qmerat, cur Ecclefia tam magnos dc manifeflns tamque icandalofos errores jamdiu non correxit? Qud hujus qucftioois folutkrae (ciendum eft, ptimo, quod Eufebius Ca^arienfis Epifcopus circulum prinutiooum Go obfervatiooe paschali param ante Synodum iceaam ordinaverat; ideo die quo celebrata fuit difta Synodus, non potuit hue mutatio notabilis apparari. Quare M ftatutum eft, primationes pafchales fecundum diftum cyclum obfervari. Et B. Leo Papa, difcuftione fuper hoc fafta, tandem definivit fenteotic Nicanc Synodi adfizrere. Sed dt Beda in Lix. temp, nititur, quantum poteft, hanc fentemiam roborare.

Secundo confaderaodum eft, quod Leo Papa fuit poft Synodum Nicpnam fere sao. annis fub Martiano Principe, dc Boda circiter per 369. annos. Quapropter tempore ipforum non potuit lunatio multum recedere alocofoo: Cum ccctv. annis fiat folum mutatio dkj

timus,

anno CHRISTI

unior, ut diâum eft. Et ideo ifto ti hoc potuit ille cyclus rationabiliter etiam propter evitationem nom contantioais flt fcandali in provifiooe remedii.'Unda flt notat Beda: Ideo Pains fic cbfervqbant, ut aliud majus periculum propter hoc declinarent.

Ex bfetpmen paret, quod jam tempore Leonis oriebatur ferupnlofe dubitatio fuper hac re. Et rurfus augmeutabatur tempore B. Pape Hilarii, qui prsccepit novum cyclum componere. In quo quta noo fiut certitudo, ficut nec pri« tu , ideo adhaeferuut pofteriores confuetudini antiquas. Nam primitiva Ecclefia non multum habuit ufom Aftrooomi* . Unde , ficut dicit Lincolnienfis.* quia Ecclefia nondum certificate erat de quantitate anni , ideo non tfiutarunt antiquam doârioam de inveniendis iblftitiis flt sequinodib: quamvis ex ea fequatur error in Calendario. Ec ideo omifla fiut correâid hujus erroris fle aliorum praadiâonun , tum quia tunc non erant tanti ficut modo funt, flt continue majores fiunt, tum propter longam coofuetudinem, *ia cujus* mutatione potuiffet effe contentionis feaodalum; tum quia fcientia Aftronoraic prius non multum fuit in ufu Chrillianorum, immo Ecclcfi· primitive fiut aliqualiter odiofa.

CAPUT VI.

De CeJtnJerii ctm&itM.

Jam vero quia Ecclefia Dd multos habet Cbriftianos in Aftrooomia. peritos, debet diligentiam adhibere , ut fua Synodal! auâoritate prodidi errores, tam manifefti, flt palpabiles, fle tam horribiliter fcendaKtaates , omncfque defeâus Calendarii corrigantur·

Licet autem fuperius aliqualiter apertus fit corredionis modus, tamen plenior flt prettofior hums rei certitudo decet per Aftronomos deisrari.

Sciendum eft ergo, quod pro corredionc errorum Calendarii poflunt tres modi fatis convenienter affignari. De quibus merito confiderandum eft, quis utilior fit atque facilior.

Primus eft , quod ceflëtur a computatione unius bisfexti: Videlicet in quibuslibet CXXXIV. annis, ficut prutaâum eft in II. Capit. Et per hunc modum corrigitur Calendarium, quantum ad curium feu annum folarem, fed non quantum ad lunarem. Nec fic aureus numerus feu primationes lunae poterunt corrigi flt (labiliter fignari in Calendario fecundum corredionem , quad docet Caput IV.

Secundus modus eft, quod non toties ccffe» tor ab hujufmodi computatione bisfexti , fed foium in quibuslibet CCC1V. annis . Et per hunc modum conigitur Calendarium , quantum ad ctufum luna: feu cyclum decennovalem vd numerum aureum . Sed quantum ad curium folarem non fufficicoter providetur : tamen aliqualiter, licet non totaliter corrigitur error de afeenfu equino&iorum fit folftitiorum acFcfto. rum immobilium ia Calendario fignatorum. Et fimiliter correâo, fcilicet numéro , flt pcimatiootbus lunx fignatis in debitis fuis fests t ftabunt poftea in eadem veritate qua prius»

Duo vero modi prsediâi nou poflunt fimiliter praâicari, vel ad invicem fe compati, propter differentiam afcenfus «quinodiorum flt folftitiorum ad afcetifum primationum lunarium . Et hate omnia funt ex praecedentibus matufcfta.

A Tertius autem modus nou utitur prudidaccflatioue bisfexti, fed per novas tabulas aftronomicas fieri docetur , ficut ftatim dicetur «Ec licet modus ifte magis certus fit flt pmcifus , tamen effe videtur a communi ufu fle coufuetndine Ecdefiat alienus . Nam aureum numerum tamdiu obfervatum deftrait, fic tabulas novas flt inconfiietas introducit ; nec tamen errorem, qui eft ex afeenfu Feftoram immobilium, tollendo corrigit, fictu primus modus , nec ficut fecundus ipfam moderando reftringit.

Hic vero modus fiiper duobus erroribus docet principaliter remedium providere. Et primo de cquinoftiis flt iblftitiis per tabulas Aftronomicas de introitu fobs in figno. Quia licet B adhuc non fit nobis expreffe certificats vera quantitas anni cum plena determinatione : tamen , ficut dicit Lincolnieiifis, abfque verifieslione hujus-quantitatis anni poteft cognofci veraciter dies cquinoâii vel (olftitii per inftrumenta vel tabulas Aftronomicas verincatas.

Secundo vero, quantum ad primatiooern lunat poteft corredionis remedium adhiberi : Qpia eas poffuraus cognofccre fecundum veritatem Aflronomicam, fi numeremus tempora fecundum annos flt menfes Arabum de quibus lincolnienfis diffufe traâavir. Unde primus dies cuiuslibet menfis Arabum eft dies conjunftionis folia dt lunae , fecundum eorum utriufque curium medium . Ideo fi hunc diem volumus dicere C primum aetatis lune, tunc cognitis initiis menfium, cognofcunrur initia primationum . Vel fi volumus inchoare primattones ooflras prima die vifionis lunae, vel fecunda vel tertia, incipiernas primatiooes noflras a fecundo, vel tertiov, vd quarto die cuiuslibet menfis Arabum* Et procedemus uniformiter in computatione luhationiun « Ideo non oportet nifi recurrere ad taoulas & canones annorum & meofium Arabum. Et haec eft fodrina vulgata apud a* ftronomos, Arabes & Latinos.

Tamen, ficut quidam dicunt, alia via procedere poflttmus cum eadem certitudine , fed majori auâoritate, videlcct per tabulas Cnecorum flt maxime Hebraearum. Et ideo fi quis D conGderet tabulas eorum , ad occafum Jcnualcm, plenam in his reperiet veritatem.

Namque a principio Hdnri fuerunt peritiff*» mi in fcientia Aftrohombrtm . Et omnes nationes habuerunt hanc fcitatiam fit alias ab cifdem. Quia , ficut recitat Beds , Jofephus teftatur, quod Abraham Pataarcha in Aftronomia edodus a Chaldaeis base diiciplinam veracius intelledam , Ægyptionm genti, cum apud eos exularet, advexit.

Ex quibus patet, quod ad evacuationem omnimodam errorum predidorum neceflariutn effet, fit Ecclcfi· boneftum flt utile , Deo ac toti mundo gratum fit acceptable, conveniens adhibere remedium , videlicet , ut jnveniatut E unum «quinodium vernale, fle verificetur prit* matio , fle 14. luna ab «quinoftio fumatur five effet in die cquinoâii five poft. Fteretque ibi terminus pacis, ut in Dominica fequente çeiebcgretur pafchalis folemniras. Et poffent fieri tabule de his «quinodiisfle primationihus , abfque hoc quod numerus aureus, vel aliquod aliud fixum poneretur fuper Calendarium.

Ec fecundum illas poffet Calendarium At anno fle menfibus ordinari per coufimile artificium , quo utuntur Hebrci.

Si vero Ecclefia pro nunc non vellet Calendarium cum praccifione corrigere , nec in ejus cor-

ANNO crnum

'ÇocreftioM tui aliquo trium prmiifrtwum modorum, quia forte nrihafdpm videhootnr marime effe difikiks. Cdtcm aaimo dtbrnntpravidere, ne «qoiooâia ft firiftitia m etiam frı βχποοα hM corriftmaor, ft lacto fiNdetetto ia Calendatto poapvacw, Nam Ge nique

untm errar, fient ooap eft, Sr adfiuc contra cnxMwm ftotnruoi poffrt romediari faciliter per modom fiiMrins in Cap. IF, annotatum . (Jt fie effet alapatiter provifua) contra iofiddiom torifioaes ft praecipue Jndqnrnm , Magnum e- aim opprobrium eft ft verecunda irrifio, quod toi hia rebus ad Dd culcnm pertioentibbs artifictofim procedant Judei, quam faciant Chrifliani.

Tollat igitur boc opprobrium rite a populo Chriftiaoo, auferat ab Ecclefia Dei baoc verecundiam apoflolka cdlfitodo ft facra Synodal» apftoritas , ordinando ft difirifte procipteodo, ut tarn utile ft laudabile opus celeriter compleatur, ad illius 'gloriam ft bouorem qui eft beoediftus iα fecula fecukxum. Amen.

X X X V I L

/Mater *Gerfaut erit Cariixta it cariecteie ft FlxteUeUixtte ftffe A».* 1417. *iit* 18. *Julii i» Crintiri Cariie prerittuu.*

LEx Chrifli dicitur *kx atterit*, quam Dominus, ficut dicit Anguftuus, voluitpat»- cifijmq Sacrameqtto effe contentam. Et inde cnlpaf eos <pi ferviiibuseam premunt oneribus, coafomrtpr ad illud priori Paftoris Betri Aftor. >5. {grid *ritatii Deu**, Mwpawuft /«- per cvrvrem *difripxtmxi*, fuad *xtqxt* wx, **eya Petrtf riri perfert pehmuu ? Sed per grerieu Denriei xefri Jefe CbrifU créditant Jrivxri, fneueduedxxt ilii.* Pium verbum omni acceptione dignum,*

Lex Chrifti oon minus debet in cultu fiso vitare fuperftitiones gentilium ft idolatraram , praefertim crudeles ft horrendas, quam antiqua lex. In qua tamen prohibitio fit per expreifura Deut. 14. ubi dicitur : *Filii eftete Deutiei Dei riri. Ne* vu ncider*it . QioiTa :' *Ne* deietit* m *elifte irieletrit ejfierileri.* Et in Hebroo habetur.* Aim *vu ItctrMt,* Hoc autem faciebant idololatre, ficut habetur 4. Reg. >8. Ubi dicitur , quod incidebant ft juxta ritum iuum colato ft lanceolis , donec profunderent ftoguioem. Compertura fiqqidem ft traditum, homicidas illoto ft àpoftataa «temones effe capides cflufionis ftogoinis ppeftrtim humani.

Lex aliqua , quanto eft iniquior ft d<moniis ofitequcniior, tanto femper invenitur crudelior ft amarior. Patet in illis, qui filios fuos ft filias immolabant «temouiis - Hinc Dominos ait per Prophetam: *Servierit diù tlinii »* fte oa dstevf tuter rrfteaav.

Chriflus autem ex gratia fua, ficut notatur in dtobo Petri prius allegato , *velrit uu rifeerieerdittr fyfvert per feennett funu fari effefete. Ptr* fUMv *feBu φ riit* e *Dee foetetit, jririe.feriifcuie rtdeuftie.*

Lex Chrifti maximam fortitnr virtutem ex mlftricordia ft gratia fisa. Qujua gratte vaft fitOt (aeramenta oovn legis, ex virtute operis Operad . Et quidqnid avertit a (aeramentis fufeipiendis , prnftrtim a Sacramento Coofe&opis, debet rejici fideliter.

Coaflat autem, per experientiam , quod taliAter ft flagellantes non curant de Sacramento CooMfioois vel poenitentia facramentali dicenres: Qsooiam hoc flagellatio potior eft ad delendum peccatum , quam quacunque confdfio. homo eam aequiperant noonujli, vel praeponunt martyrio. Qponiam facitnus, ultro, inquiunt, fundando fanguioem propriam, quod martyres ab alito pati cogebantur. AMVO CHRISTI

Formidandum tamen illic eft, ne apud peribam clericales ft in locis facris canfet hzc pollutio fanguinb vd escommunicationetn vel irregularitatem, vel contaminationem ft profsnationem ia eifdem locis facris.

Lex Chrifti prohibet follicite penitemias publicas dandas efle clericis, ftcerdocibus & Prtelatis , propter reverentiam flatus clericalis . Qpanto minus debent tales perfonas fufeipere poenitentias hnjufinodi publicas . Sicut funt , ut fenur, multi de numero flsgellaotium fe , qui , licet videantqr celare fe, tamen fatis co' onofamtur . Similiter diceretur de perfonis ialigoibus in utroque fexu , dc fervaoda infuper verecundia juvencularum ft juvenum , illic fe denudantium , ft de noa infringenda gravitate virorum , vel atsftoritatc minuenda pareotum.

Lex Chrifti fi videatur flagella indulgere , juxta illud , *Beet qgs in fiegtlle. perefnt feet :* nihilominus circumliantin debent apponi, quibus rationabiliter fiat obftquium noftrum.Una, Çquod bujuimodi flagellatio fiat judicio (uperioris imponentis talem pmniteotiam, ft quod ab altero fiat , ft moderate ft fine (candalo ft oftentatioac, ac fine fanguine, juxta traditionem Guileimi Parifienfis . Quemadmodum fit hujufmodi flagellatio io religionibus approbatis ft aliquibus devotis petfonis. Sed aliter longe videmus illis, quos reprobamus, flagellis obiervari.

Lex Chrifti, declarata per Ecclefiam , cujus aui&oritas major eft io lua coofuerudioe , dicente & Thoma, quam fitauftoritas uuiusDoftoris , ficut Hieronymi vel Auguftioi , femper feftam flagellantium fc reprobavit , poftquam iofurgere videbatur in diverfis mundi partibus. DEt boc de memeria plurium hominum viren-tium tam ta Lotharingie quam in Aiemania ft in Francia, pluribus in locis, juxta narrationes hominum , ft Chronicas Francte, ac feripturas fide dignas.

Lar Chrifti prohibait frequenter multas obfervatiooes Bcgardorum ft Begardarum , qua ia prima fui introdu&ione praetendebant fpein magnae religionis ac multi fruftur fpiritualis in animabus, & exempla falutis atque aufteriratis. Prohibuit inquam propter fequelas malas & multas , qtue fub boc pretextu fieri iunt I inventas Noa enim eft malum , quod fubfiftere pollet, fi non altqoam fpeciem haberet in ie boni. Propterea fallit haec argumeutatio · Pro- E veniunt ex hac fefta flagellatorum multa bona : Non igitur tollenda vel reprobanda.

Lex Chrifti oedam ordinar hotninem ad Deum, fed etiam ad proximum ft Principem feu Prolatum (uutn. Propterea non debet qualilcuoque ritus induci pec populos , qui poftit caufare feditiooem vel partialiraient vel fuperftfttooera. Sed debent omnia regu/are fieri ft ordinate de mandato ft ordinatione fuperioris^ Ut nnllatenos ordo hierarchicus confundatur . Quod fieret , fi quilibet ad arbitrium iuum pollet iaftiiuere, vel fovere novum ritum, fine dace, fine lege flabili, fine ordine , ubi funt

jure-

—;^7*juvcncs & virgines, ici.es cum junioribus, niu' ιη ',num A*v(i & pauper, & iliorum turba magna, de quibus ait Ecclefiaftes: *Strùto· rxm mfinitm eft nnmeru.*

Lex Chrifti fulficienter data eft in pr«ceptis Decalogi. Quorum o^ictvaiio, fada cum bona (implicitate &, ut ifta dicitur, grolTa fide, latis cd ad falutem .< przlernm Lucorum & popularium, ablque nova graviflimoium onc.um impofiiionc, juxta ilhid Chrifti; *Sa vu αά vitam ingredi, jerva mandata Dei*.

Nec valet, fi dicatur: Qiod populares fufcip cmt voluntarie talcs flagellationes, fine przccpio alio: Dum invenitur, quod ipfi divina pirccpta liberius in multis inde contemnunt. Eft enim contumax humana natura, quz, poftquatn deftituta eft ab originalis jullinz flatu, cupidius fertur in illa, qu® lunt adinventiones lu®, quam quz iunt divinz jufliones. Eft hic sinus iuperbiz gradus, quem apud rclipiolosait Bernardus inveniri, dum pius gaudent m abllinentia ve) oratione particulari, tpontancc lumpta, quam in tota regulari dilciphna.

Lex Chrifti, fufticicntcr ab Apollolis & lacris Doüutibiis explicata, non invenitur tales novitates flagellantium fe conftituillc, przdicaodo, ve) aliter, fed potius reprobaffe, tanquam fuiprâtifimas & pcriculofillunas, & que vergere .poflunt in fcandalum Chrlibanorum apud Judzos, Saracenos & Paganos, tanquam lex Chrifti fit auflera, crudelis, & in laoguimous, rion m mileratiombus enutrita.

Lex Chrifti docet, ex przmnfis & fimrlibus m Jus, Przlatos EcdeliZ, Pallores & Ductores, immo & Principes, quod ledam hujuimodi i uentam & languinolentam, Gallice *jonglante*, Audeant & laborent dcftruere icu competecre, tam bonis przdicationibus & bonis lua fionibus, quam cenluris, nedum Ecdclialb. .s fed etiam temporalibus, more przdeceftorum. Attento, quod tub hoc vJamme ac prsttextu pcenitenti® innumera mala hum, b cut experti fellantur. Iniurgunt hxicles, vilipcrduntur proprii iacerdotcs, contemnuntur corfeflivnes & rrenitentiz lacramcntales, extorquentur dolofis modis pecum®, otia, qux pigros occidunt, nutriuntur. Silemus de luriis, dc ftupris, & adulteriis, de periculis quz funt in talus fratribus, iraudulentis lollicitationmus ad omne facinus atque flagitium. Ita ut b ins ft mafis hinc iode datera /uftavclzqua lance ptnlatis, mi's mulso plura quam bona parturire cognolcatur hac leda le flagellantium, pridem & pluries jamdamnara. Propterea dum repullulat vel cxcreicit, toto Audio fiind.tus evehenda prorcrcndaquc ccnteiur.

Verum, quomodo oportet mi hoc malo jam radicato, & quod latillime ferpit, procedere? Pedetcntim & caute. Ne, dum quz: untur eradicari inania flagellatorum hujuimodi, fimul & evellatur tuticum piius lemmatum boni ia-lubritque verbi Dei.

Notetur igitur Jequcia quadruplex infra (cripta.

Fiat in pnmis exhortatio vcbeemens & crebra, de & fuper auâoritate facri Coacifli, dum illud eft. Stasilitcr de auûoruate Pape, & Ecclefiz Romana, quatenus qui libet habeat promptitudinem animi pavere vel obedire mandatis vel inllitutionibus feu confiliis pizdiâorum.

Quemadmodum faex egreqws, & fervidus PrzdicAtor Magifter Vmcensius. Sicut patet ex lineris propria manu lublcriptis novidime milfis Conflantiam. *fit qtMidianu*, inquit, *recem. mendatitmibat jacri et xmverfalii Concilii C onfiantlenfir, qnat facte poft jermonem, docm et doceo onenei fidele/, fabmittere omnia faite, et verba ac illam feripta, determinationi ac etiam corrtillont ejnfdem facri Concilii. Subdendo: Et fic faci» m omnibas Jatfn et diUit a: etiam firiptu men.* Hzc'ibidem: Quas manifeflant difcrcum humilitatem & humilem ditcretionem tamiviii. Que diferetio polita eft a fandis Panibus duHnx aurigaque vii tutum Dum inftar devoti Bernaidi plus alieno, quam proprio credit judicio.

Porro non eft formidandum retraftationis, (que lorfitan opponetur) opprobrium. Sil in exemplo B. Auguflinus, cuius retradatio nec inbonoravit eum, nec auâoritatisdiâorumfuorum robur evertit. *ftibil,* enim, ut quidam ait, *efficacius addocendum, quam verbum fimplen verax et hnmtla, ntbil oabrnt fiBtonii vel fuperba pra/ampHanii admixtum. Quoniam Dem eft, qm cum fimphcibui graditur, dani eu gratiam et virtutem, fine qua laborat in vanam lingua ioquentii.*

Fiat oflenfio, quemadmodum fuerunt quandoque inchoata pia devotione, quz proceflu temporis inveniuntur dcterioics exitus accipere, vel propter icandalum putillorum, vel propter fcientiae defcâum, ficut loquitur de quibufdam Apoftolus. *Teftimcninm* inquit" pirdries *eu, qaut telam Det babeni, fedntm fecm* daw /cinuiaaa.

Fiat >>aque, fic docendo, ftc przdicando, quod non ita reprobabuntur pertona: lingulae, qu® pizientibus temporibus flagellaverunt ie, quod videantur non damnanda: vel penitus exeerandr, dummodo deinde obediant monitioni falutari: Inculcando, quemadmodum melior eft obedientia, quam viâimae. Et quod juflione divina r« *omm Sacrificio tuo fal offeret.*

Fiat cxhoitatio diligens & vehemens fuper laudibus patientis, quae perfeâum opus haber. Przferendo eam talibus ultro acceptis flagellationibus. Juxta quod loquitur Auguflinusconformités ad Senecam: *Qnod adverfiutu facnli* D^j^ m, *mfligend^frene, dum eve. nerint, patienter toleranda,* faciendo per patientiam de iveeftirate virtutem. Aaa/ww Uw d<nveai, inquit Seneca, «r *agrotare velim, fed fi agrotandxm eft, patienter tolerabo*. Debebunt proinde numerari diligenter tribulationes varia;, nunc temporales nunc fpirituales, qute afficue nobis dant & ingerunt, velimus nolimus, patientiae materiam: Cujufmodi funt, infirmitates, paupertates, vexationes, angarie, mortes parentum atque filiorum, bella, rapine, incendia, detraâiones, contumelias, labores nuruum in agiicohs & mechanicis, tentattones rurfum viriorum peccatorum, & foris timores. Et quis eundas hujufmodi tribulationes dinumeret? <^iz tot & tales funt, quod noo oporteat novas fuper inducere. Quoniam fatis effet tolerantia fortis tribulationum hujuimodi quotidianarum, pro purgatione magna peccatorum, *prxfatim* adjunâa contritione & humili confeflione, in re vel propofito, tempore & loco Juxta quod rogabat quidam: */ ra/ pare purgationi/ mea,* parrga/erraoiv we«av, *labor,* fato *hic per fingxloi diu extreme*. Et profcûo *hc* eft. Plus aliquando valet pia flagellorum Dei fuE ejus manu tolerantia fine murmure, fine reprehenfione divinorum judiciorum, fine rancore vel odio contra iuperiores fuos, vel

ANNO CNRRTf "****.

ANNO ΟΛΒΤΤ

alios affligente» fe, Jufte vel injufle; quatn manens iracundus & impatiens nedum flagellaret fe ipium ad fanguioem, fed laceraret & decerperet membratim ad mortem. Immo G- cut non licet hominem fe ipium propria aufioritate mutilare vel caflrare, mfi pio fanltate totiua corporis confequenda : Gc nec licet, ut videtur, quod a fe ipfo quis fanguinem violenter niG caufa eliciat medicinae corporalis. Alioquin fimili ratione poflet fe homo cauterifare. per ferrum ignitum, quod adhuc nemo pofuit vel concedit, niG forfan idololatre & falG Chrilliani, quales reperiuntur in India, qui fe putant baptiuri debere per ignem.

Fiat in fpeciali velut io quadam radice proviGo folers & exafla circa focietatcm illam multum numerofatn, a qua videtur inchoata, vel faltem multum continuata fit obfirmata flagellatio talis.

Unde cum *dicant fe* fub obedientia efle, primitus imperandum efl , quod deGftant, & deGflere fuadcant alios, fub moderatione quae difla eft. Videlicet, niG, vel quofque licrum' Concilium , vel EccleGa Romana mandaverit vel tolerarii haec Geri. Allegando regulam moralem , Îood , ubi dubitari furgit de aliquo aflu , an poft licite Geri vel omitti, tutius efl omittere, quam facere. Prefertim ubi faflio generare cernitur fcandalum aliorum . Unde- eft illud Apoftoii : *Si efca fcandalitat fratrem metem, ■n manducako carnet in atfrnnm,*

Videretur proinde numerus t?lis coarflandus & follicite purgandus, ne fub eorum multitudine, aiam bonorum, mali & reprobi dclitefcant.

Denique populus , quoniam erigitur novitatibus, illae funt illis ingerende, quibus eft tuta falubrifque devotio. Situt , de misericordia fao&orum & recurlu ad cos. Ut, ad Angelum proprium cuftodem ; Ad laoflum, cujus nomen perfona gerit.· Ad illam matrem Dei & virginalem, ipoofum fuum Joleph: numerando praerogativas eorum.

Proinde G predicandum fuerit de finali judicio vel Antichriflo, fiat hoc in generali, concludendo , quod in morte quilibet habet !uum judicium proximum & certum.

Quod fi quis inducere voluerit miracula nova luper Antichrifti adventu proximo: notet, quod muodus fenefeens patitur fantaGas fallorum miraculorum , Gcut homo fenex fantaliatur in lomoo. Propterva funt nunc habenda miracula valde fufpcda, niG fada prius examinatione diligenti.

Obfervandum przterea fummopere "videtur , apud tales de focictate, quod nullo modo vivant otiofe, G laborare poflint, exemplar & animatio laborantium.

U? prrtcrca nihil aganr cootentiofe, & relut ex vituperio & contcmtu Przlatorum , majorum & minorum, vel aliquorum, generaliter deticorum, neque in praedicationibus iaciendis, neque in cQnfeflionibus audiendis.

Propterea debent in omni loco, quo primum veniunt, primitus habere allocutiones bc bonum placitum cum EcdcGaflicis, vel eorum capitibus ; Ne ichifma forlan fiat La:iorum ad clericos, vel contra.

Tandem G forte fenferi: Deflor inGgnis Magifter Vincentius, non pofle convenienter fuper przmiilxs falubriter & efficaciter provideri, videtur confuitius, ut ad tempus fegregaret patientiam fuam, effugiens tantam focietatcm, quod (i puflet, vifitando facrum Concilium , vel altera occaGone Gbi fumta.

llarc interim notata iunt velut in quodam incuriu , magis ad rememorandum , quam docendum, XVIII. Julii Anno MCCCCXVII. Conflanticnfis tempotc Concilii.

ANNO CHMIn

XXXVIII.

DE REBUS MATTHÆI GRABON

Jn Conflantienfi Concilio.

Cum N aure plurw rxln uraaarhale vlacutum coire *cta*- plCcut , ln iaciecuc amle· de coownualbui oplbu, τιreme» horum ftudinm aul πκχπ camo mom damnare fuerat adnifua Maltbaut Grabon , 'ct «aonachalea· <xdl-›-m ultra modum exlollertt. Ex qoo lglrur hic ranca ea dc te llt«el!aa daderat, lumma eorum brevlter ex llln coagefti Marllao V. Punltlcl la Concllio e* ad dou^lcalvtum U Ula . <^l commiAarlla Cardloahbua hoc dlfqulluionl, munua délit. Faétumque , ut, Pevl de Alllaco f-r»'-.(lm & Gerfonla judlclo , Glabonlt kn|«" ac drfmala , Mel & rellgloni Ctulfl'ane lnlmlca cwdrmnare-vur . Quorum etfalit rea Unit , ut Gtabon ad ptxalleuliam Ac fenleltua rero.atl<Man fMCduccrctlaa - Ea erfo de rallglone veta lltem .

C A*P I.

*Conci*faeces Fratrk Mattfai Grakn, Ordmir PradieaterfUO! , tv /acre Cofi/lantienfi Conei.to ad examinandam .Utrl:<u I'. otiata.*

Ex antiquis Codicibus Gerfonianis.

BEatiflime Paicr. Exponitur fanflitati Vcftne ex parte viri devoti Oratoris Fratris MatthziGrabon , conventus \JVtimarienfis (forte VinarienGs) Provinciz Saxontr, Ordinis Paedicatorum ac Mcrsbut.qenGs Diœceieos , quod, cum leflor ipfe exilions in conventu GrtmingenG, DiaecefeoI TrajrdenGs, dictor Piovinciz & Ordinis, videret, plures pertonas fexus utriufque novz Religionis habitum aiTumentes, & conventicula lacientes, nullum habitum approbatum profitentet , flatuentclque (ibi ipGs (uperiores pro libitu voluntatis, & (ub DGmulata devotione populum attrahentes, At multa contra veritatem facrz feripturz ac laetos Canones attentantes, & de ckcmoiynis Chriili fidelium domos fumptuolas ad modum Menu(1er iorum regularium «dficantes, & fc invicem in cis includentes, cum obtcrvanone quorundam rituum minime per Ecdeliam approbatorum: Coepit fuper hoc a^ud femenetjirn ardenter cogitare, & an hoc flantibus Rtguhs fidei & lactis canonibus, EccleGa diflimulare (cberct. Revolvenfque diligentius facrz feripturz ianflorutnquc Doâorum libros & (acres canone*, quaidam concluGones , reprobanto illorum modum vivendi, extraxit & feripturz commendavit. Quarum una principalis 1Π , ex Equa alia: deducuntur exceptis paucis. *poteft licite Ü itorriterie, tantôt nec véracités faedtentia, paupertati/, iJ caftitatii Hnverjana confiha, conjunilim, extra verat religitnei manendo , adimplero.*

Ex quo fequitur immediate formali confequeuti» , artkulus feu concluGo nona m ordine : *Qnod nailtu poteft pradidJum paupertatit cofalium meritorie, immo nec veraciter eferva re , mfi fuerit in flatu fpirituahi perfefliotut · /ev vera Reli^ioait.*

Et dico notanter de ifiis triBus conGliis Gmpliciter feu univcrialiter lumpti*. Secundum quod

quod vero, fit in abquo cafb potTiint laudsbi- ||ier & meritorie, extra Religiones oblervari. Q,janjo cmro aliquis feculeris dat eleemofynam m caiu aliquo, quando ad eam dc neceffiiate prreepti non tenetur, implet illud coniilium pauper talis iu illo cafu tantum. Et quando continet *if* ab uxoris amplexibus tempore il-io, quando illud tacete non tenetur, impiet cmtiiiuin continenti*, in illo calo, lecundum quod tanium. Quando etiam obedit alicui fuo Pr.elato, Curato vel Epiicopo, in calu, quan-do hoc de neceffitat.- pixcrrti non tenetur, oblervat illud obedtentiat conlilium in iffo ca-iu. Et illa poffunt extra Religiones viventes voto vel fine voto Deo l offerre. Unde dicit Saoâus Thomas, fecunda fecunda:, quod in (c culo viventes aliquid Deo dant, & aliquidfibi refervent, & lecundum hoc Prxlatrs Ecclefrc fubduntur. Regulares autem Oportet totum Deo quod habent txoqurm bolocaurtum offer-re. Et hoc 6t fle heri poleft tantum per tria confilia Hnivérfalia prrdifta. Et ideo dicit ibi-dem, quod ad feculares pertinet tantum parti-cularia vota offerte, ad regulares* autem uni-veiialia vota. Unde particularia vota dicuntur lacrihcia, more veterum, de cujus talione fuit, de offertorio Deo oblato partem dare & par-tem retinere. Umverfalia vero vota holoeau-flum dicuntur, de cupis ratione Hui totum Deo effer/e, & nihil retinere, qued pertinet adkrlus religioios, fe & lua in modum cujufdain holo caulh Deo dedicantes.

Ex quibus ieqrritrir undecima. *QuoJabdicere tfnemquam emma propter Cbrtflum, extra pradi-fht religionei manendo,* leu, niti veram aliquam Religionem ingrediatur, eft fibi & fuis, quo-rum euta fibi incumbit, vitam fubtrahere. Quod efl homicidium tot hominum committere, quot eiui cutz fiibduntur. H*c ell dc mente fandi Thomx, fecunda fecund*, quxtl. 33. an. C<c.

Ex quibus (equitur, quod *nallu< foteftabiteo-t.onem omnium propter C brtflum facere extra ve-ram Religionem manendo, Jme peccato mortali.* Quia fuliiraheret libi vitam.

Ex quibus (equitur, quod *omnei peccant, qui b<ma faa fanpliatcr m eleemojynam largiuntur ex tra Rchgionem veram manendo.* Que eft tertia conclutio in ordine.

Et etiam, quod *peccent qui fac propria rtf-gnanl, non mirante! Rdiftonem aliquam approba-tam.* Que ell decima oaava in ordine, coin-cidens cum tertia immediate precedent!.

Ex quibus (equitur decima, quod *reputanter, fe bene facere affumendo orodi9um Conflium pau-pertati!, remanenda tn flatu fdculari, mortaliter peccant.* Ratio. Quia talis non ell aflumptio ipfius nifi tantaftica, perverts dc non vera. Ut docet Dominus Joannes XXII. in quadam Ex-travagante, *Gleripfeon Eeclqfiam-*, dic. Et ratio idem convincit.

Ex quibus iequitttr, quod */'caelaret, credeniet ft mereri tali abdicatione* (in feculo fcilicet ma-nendo) *vitam atemam, mortaliter peccant.*

Ex quibus fequitur, quod aliquis fit volun-tarie pauper propter Ghrtffum, in feculo ma-nens, omnino nihil habendo, nec etiam ipiatn voluntatem habendi propria, includit omni tem porc contradidionem &c. Quia includit, quod fecularis fit relrgiofus, & e contra. Quod eft omm tempore contradidio

Ex quibus (equitur, quod ooneffundi omnes opes fimul ab his qui volunt io (latu fcculari remanere, reducitur quafi immediate ad illud praeceptum Decalogi, *Non occidet.* Uno eafu tantum dempto, fecundam expofitionem (an âi Thoma q. 33. allegantis ad confirmationem diâi fui Arabrofium, dicentem in primo de Of-ficiis. Deus non vult iimul omnes opes effuti di, nifi forta ut Eltlxus, qui madavit bove: fuo$, dc pavit pauperes ex eo quod habuit. Ut nulfa cura teneretur domellica, led ut fe da ret in propheficadi difciplinam. Quod verbum, ic-tlicci ("nili forte ut Elifcus, exponit\fandus Thomas: Nifi quis velit datum fuum fcihcei /ecularem mutare per Religionis ingreffum, & Principem.de extrema necetlitate liberare. &c. Et Joannes in fumma confellionis fub alus ver Bbis.- Nifi quis vehe ex toro feculum relinque-re. Er Magifter fenientiarum titulo de eleemo-fyoa dicit idem. Et loquitur ibi Ambrofuis de effatione feu abdicatione aâu habitorum, ex qutbus poliit homo convenienter vitam tran-figene, fecundum conditionem flatus & per-fon*.

Ex quibas fequitur, quod dicens pertinaciter, omnia effe meritorie abjicienda propterChriftum in feculo manenti, barericas eft dicendus. Ex-cepto uno (olo calu, de liberando Principem de necetlitate extrema, per quem ffte.

Ex quibus fequttar, quod**proprietat tempora-lium rerum efl flatui feculari effcutialitrr annexa.*

Ei per confequens Dominor Papa falvaaufto-Critate fua *non poteft difpeofare eum fecularibut, ut pmnibut in fingulari eareant*, feu nihil ia fia-gulari habeant.

Ex quibus fequitur fexrus Articulus, reddens prrcedenns quinti Articuli rationem. St enim Dominus Papa pedet hoc alicui concedere, fc-cubi i videlicet, poffet et concedere proprix vi-ta fubtraâiooes 3tc. Poffet etiam, quod pro omni tempore contradidionem Implicat. Quod Deos, fecundum faoclos « facere non poteft.

Sequitur etiam, quod *relipiofut βoo peccare mortali non pottfl abdicare voluntatem habendi communia,* etiam quando aftu ratia non habet.

Qpia etiam illud, quod nullus facere poteft fine peccato mortali, nullas poteft illad velle facere. Et religiolus non poteft abdicare com-munia, quia fine illis vivere non poffet, cum per fuam profeflionem renunciaverir omnibus dc fingults propriis lingularibus. Sequitur ergo, quod religiofus dcc. Quia etiam, teftante fan-do Thoma, fecunde fecnndc, q. 33. Articu-lo &c. nullus debet inconvenienter vivere, tri. bus cafibus exceptis.

Sequitur, quod *male faciant tf peccent, illud abjiciente!, de <}χθ fecmdum flatum fuum tf con-ditionem perform pafint convenienter vivere,* di-dis tribus cafibus exceptis âcc.

Nullat etiam corpore volidur, extra veram no-ctfitatem emflent, poteft five peccato Chrifti fide-lium eleernofimat tollere.

Ex quibus fequitur, quod prwdida tria Sal-ratoris Confilia fint ita concatenate, ut ubi pauperia* veraciter feu meritorie invenitur, o-portet, quod neccffario obedientia & caftitas veraciter feu meritorie inveniantur. Probatur ita. Qpia Papa 6c arguit in Decretali. Qpi non rcuunciant propriis, non *foot* religiofi. Er-go propriis renunciantcs, funt religioG. Et omnis religiolus eft neccffario fimul cum paupertate ad alia duo confilia veraciter obligatus &c.

Or-

ANNO

Ordo b Nttaeerat .Articularam 9 CtucUt/ienuat pradiBaru.*

Ante. I. Proprietas temporalium rerum flatui fceulari eflqptialiter eft annexa.

Artic. II. Nullus fine peccato pOteft illud abjicere, quo retento poteft convenienter vivere fecundum dfatum fisum.

Artic. III. Omnes peccant, qui^ocut fua fimpliciter in eleemoiynam largiuntur propter Chrifluro.

Artic. IV. Abdicationes omnium propter Chriflum nullus facere poteft, extra veris Religiones manendo, fine peccatfi mortali*. Et dico veras Religiones, per fodem Apoflolicam approbatas.

Artic. V. Papa non poteft dtfpenfare cum fecularibus, ut omnibus in fmgulari caneant.

Artic. VI. Si Papa poflet alicui concedere hoc, tuoc poflet concedere proprie vitae iubtraftionem. Quod eft contra Prccepram Decalogi: *Neu eccidtt.*

Artic. VII. Rcligiofus non poteft fine peccato mortali abdicare voluntatem habendi communia, quando aftu talia non habet.

Artic. VIII. Quod aliquis fit voluntarie pauper propter Cbriftum, *in feculo manens*, omnino nihil habendo io fingularr, nec etiam ipiam voluntatem habendi propria, includit omni tempore contradifliooem.

Artic. IX. Nullus poteft paupertatis confi- meritorie obfervare, nifi fuert in flatu fbiritualb pcrfeftioois, five verae R. ligiunis Dico aurem veram Religionem iccundu modo diftam Religionem.

Artic. X. Reputantes fe bene facere, aflumendo paupertatem, qua eft Salvatoris confilium, remanendo ia flatu foculari, peccant mortaliter.

Artic. XI. Abdicare omnia etiam propter ChriAum, nifi veram approbatam religionem ingrociatur, eft fibi fit fuis, Quorum cura fibi incutrust, vitam (obtrahere. Quod eft homicidium committere tot hominum, quot etiam ejus exra fobduntur.

Artic. XII.· Credentes fe mereri vitam aeternam ta i abdicatione, credunt fe porte mereri vitam errnim mortaliter peccando.

Arne. XIII. Eflimdi omnes opes fimul ab his qui volum in foculo manere, reducitur quafi immediate ad iUud praeceptum : nou occides.

Attic. XIV. Dicens, omnia meritorie efle abfKianda proptor Cb-flum, remanenti in feculo, eft haereticus judicandus.

Anic. XV. Nullus poteft meritorie & fecundum Drum, obedieoric, paupertatis, flt callitatis confitia extra veras flt approbatas Religiones manendo adimplere.

Artic. XVI. Tria Salvatoris coafilia funt fie concatenata ,·lut ubi. paupertas meritoria, in quantum eft Salvatoris confilinm, invenitur, oportet ut neceflario alia duo, fcilicet caftitas Ai obediemia, inveniantur, que a paupertate feparari non pofluat.

Arric. XVII. Marron* feu mulieres communem vitam ducentes, infimul commorantes, Begun· vulgariter nuncupatas, quofeuoque erwcs non tenentes aut pnadfcantes, feu alias de erroribus vd haeretica pravitate non fufpefts, ssteme damnationis funt filje, flt earum flatus eft prohibitus dt daumaras.

Artic. XVIII. Peccant, qui propria fuarefi» z Agnant, non intranaes Religionem approbatam. Ratio eft, fecundum cum, quia rdigioforum oft carere proprio, fitut (ocularibus eft necei- farium retinere proprium.

Artic. XIX. Non licet Presbyteris St Clericis communem vitam ducere, nifi in Rqligionc ap. probati*, (ub ptrna peccati mortalis.

Artic. XX. Peccant omnes, qui fovent confilio flt auxilio communem vitam ducentes extra Religionem approba*am.

Artic. XXL Excommunicari funt omnes communem vitam ducentes extra Relgioncm approbatam .

Artic. XXII. Quare fimiliter excommunicari funt illi, qui vitam communem extra Religionem approbatam ducentibus praebent eleemofynam . Et qui tales fovente confilio flt auxilio vel defenfione: fimilier ftant flt font in ftaru perpetue damnationis. Et nifi de hujufmodi eotum ciceilibus magna contritione pumituerint, ad vitam acernam non poflunt pervenire, neque falvi permanere.

Artic. XXIII. Omnes vitam communem ducentes extra Religionem approbatam, font illi , a quibus Salvator nofter pneciptt efle abftinendum, & tanquam a |alfis Prophetis attendendum .

Artic. XXIV. Quilibet faciens contra jura Canonica necest mortaliter .

Arttc. XXV. Nullus corpore validus abfque communi utilitate flt ncccilitate poteft extra veras Religiones fine peccato cleemolynasChrifti fidelium tollere flic.

CAPUT II.

Petri dt miliaco Cerdintlii Ceuttrattufayadiciaut dt ctn f.i fidti Mjttlnti Grtbtu, datum Cminiffjrio Cardinali t λ Martino K Caq/ttriU».

Reverendiffime Pater & Domine. Superfchedula papyrea ii^iпo vcflro figillam mihi ad iofligatoris inftaotiam in quadamcaufa fidet, refpondeo, deliberattonem meam iftam effe pro prefenti; Qtod coram Reverendiflima paternitate Veflra convocentur Theologi qui iunt in hoc facro Concilio. Qpibus proponatur materia , ut communicatis invicem communi deli- bera; ione, fine contentione dicat tandem unufqulique in publico id quod fibi videbitur confotmiter ad (acrem feripraram. Et illic ego ia favorem fidei volo libenter inrerrffe.

Non enim debet talis materia in tenebris ve! particulariter terminari, fed communiter ft in luce. Ut quilibet, qui intererit, poflir vddocere vel doceri, dum fe mutuo quilibet intelligct.

Et talem modum fervavi in hoc Concilio irt caufis fidei mihi commiflis. Et nihilominus, λ|uianefcio fi occurrerit oecafio , quod non pollem ioterefle in convocatione pratmifla, dico, quod mihi occurrit, ut fequitur.

PropoGtiones Cve Conclufioaes, fnper quibus fit ioquifitio, habent fundamentum prime Concfufionis principale quod eft erroneum, repugnans nedum rationi Theological fit monili, fed etiam obfervariemi primitivae Erclcfoe , que feribitur Aftor. 4. Ubi fie in forma dicitur: *Multitudinir autem credentium erat ter ftffidtkat , ae'^nid [tutet efi diethett Sed fûfyueæ eynt erat tuter eu .* Conflet itaque quod in illa congregatione primitiva focruat multi uxorati & aĩĩi diverfarum condicio- num

aNNO CHK1STI M< '

——num fecularrs$ qui fcilicet non erant aftriftiA per votum ad tria confilia Evangelica, cafti-Mtjs, obedienti· & paupertatis, quemadmo dum funt profeffi Religionum , per Beatuatt Bafilium, Benedifhun, & Auguftinum ac fi. miles introduâarum. Quas ifte, ponens bujuf-' modi concluones, appellat veras religiooes, tanquam extra illas non fit vera Religio, quod ralfum cft , immo haereticum, fi fic per prr-cifionem intelligatur. Quoniam *Ctrifline vrre rfi Relidit ttiet» 'epnd fttttUrtt*, ut Jacobus in. Canonica fua notanter expreffit.

Sunt praeterea in didis propofitionibus mult« clauful· appofire ultra pnrdiâum principe-lera fundamentalem errorem ;' raad *fctkltrtr now pe^nt* wwrr *Jiet prepri»*. Quae continet B magnam temeritatem fcandalum atque proterviam: ft quas poflent fingillatim reprobari. Ut, quod dicere oppofitum illius , quod alique conclufiones fuc continent , fit brreticum, quod fit implicans cootradiftiooem, quod fit peccatum mortale, quod omnis faciens contra Jura Canonica peccat mortaliter, & ita de fhnilibus.

Eft igitur deliberatio mei, quod propter ifta & fimilia, qu· traâatus vel libellus, a quo funt extra&e conclufiones feu politiones antediâc, continet, damnandus eft ut erroneus ft temerarius ft fcandalofus, ft ut dogma falfum.faac feriprana contrarium. Et per confequens quod traftatus eft *hereticalis* & igni tradendus. C

Cctervrp de compo*fit*ora traftatas deliberent Domini Juriftr, illis attentis quid agendum.

In teftimonium prsmifforum propria manu fubfcripfi. Vefter totus, Pettus Cardinalis Cameraccnfis.

CAPUT m.

Jttnxti Cerfteii JttJieiitfe, Jen , de JHtttkei Grtio in Concilia (~on~ fltnfietf fnpojitlr, in ctuft ^dti dt* voaAau *liftant & ptrftUient.*

Çniktu pr»f>&tionil>dr trtdtcier Deffort/ Mtjtrtf, juti prt tene etindet iekait in de D *dtverjit Vniverfitntibeu\ centre predi&et -Afferttonet edhefmat.*

Reverendiflimo inChrifto Patri ac Domino PrrilantiifixDO, Domino Antonio , Cardinali Veroneofi, Joannes, Cancellarius Paritienfis, humiliter obedine.

Reverendiffima Pater. Super fchedula per Reverendiflimam paternitatem veftram ex commiffione Domini noftri mihi traofmiffa, refpoodeo, cooformiter ad refponfionem Reverendifiimi Patris ac Domini mei ac Pneceptoris praecipui, Domini Cardinalis Cameracenfis. Qiam refponfionem in feriptis ego vidi ft huic adhereo , paratus fi opus fuerit ad declarationem none veriorem, fed forte latiorem .Scriptum Cooftantie propria manu, die tertia Aprilis, anni Millefimi quadrlngentefimi decimi oftavi.

Ad elucidatiooem veritatia ft ad obedient?· meritum fex propofitioncs fequentes cum totidem corollariis offeruntur robii, Reverendiflimo Patri Domino Cardinali Verooenfi, Judici in hac parte,· per me Joaanem Cancellarium Parifienfera.

Propofitio L Sola ReligioChrtftiana eft proprie vere & anfonomatice dicenda Religio, quam Chriftus obfeivavit perfoftiifimo ft fttmmo modo.

Patet prima pars: Quia extra Religionem--- Chriflianam non eft fidus. Secundam partem nullus poteft negare Chriftianus. Quia ficut eam Chriftus docuit tn Evangelio, fic ft fecit quod cernit facere & docere. AMNO

Propofitio II. Religio Cbrifliana non obligat ad obferrantiam confiiiorum neque cum voto, neque fine voto. Pates: Quia *jua* non eflient confilia, fed pracepta.

Propofitio III. Religio Chriftiana poteft abfque voto obligante^-ebnfiha, perfefte, immo perfeftiflime obfervari.

Patet de Chrifto, qui noa legitur voviife confilia, qui fôi —Umcn fuc°Kgis perfeftjfiimus obfervator.

Patet mfuper de Apoflolis ft Difeipulia Chriftianis in primitiva Ecdefia , quorutç multi erant uxorati, multi poffefiioacs habuerunt, quidam in communi, quidam in proprio. Multi lubjiciebantur folia Pnelatis fuis, Epifcopis ft Curatis.

Confiât itaque, quod non erant de Reli-f;ionibus Rafilii. vel Auguftini. Quia nondum uerant inftitiur, vel per Ecclefiam approbate , nec talibus Regulis fubdebantur.

Propofitio IV. Religio Chriftiana non requirit ad perfeftiorem fui obfcrvatiooem tam in prcceptis, quam in confiliis, quod fuperaddatur alia religio. Quales dicuntur obiervationes inftitut· per fanâoe Bafilium ft Auguftinum &c. Et quales Ansclmus vocat Religiones faditias. Patet ex procedentibus.

Propofitio V. Religiooes hujufmodi faâitiv fatis improprie & abufive ft forfan arroganter diflse funt ftatus perfeftioais.

Patet, quia flat, homines imperfcftilfimoa tales Religiones profiteri. Sic notat Auguftinus, quod non pejores repetit quam cos, qui in hujufmodi Religionibus defecerunt·

Sed aliunde declaratur hcc abufio vel uforpatio nominis. Qpia fecundum illos, qui naviter, poft fanâas Doâores ufi funt tali vocabulo , flatu perfeftionis, ille ftatus non dicit apud Religiofoa perfeftionem habitam vel acquifitam, ficut eft de ftatu Prrlatorum, fed tantummodo dicit perfeftiooem acquirendam. Conftat autem, quod perfeôio acquirenda noa eft jam acquifita. Et ideo melius notninarctuf via quedam vel inftramenta feu difpofitiooes ad perfc&ionem acquirendam, quam diccrcttu flatus perfeâioais.

Immo & fkut hujufmodi ftatus fic diâus dirigit & juvat quofdam ad jperfeûiorem obier vatiooem ver» Religioais Chriftian· , fic ft multos impedit atque précipitât, quod tutior fuerat in feculo remanfiffe. Quia difplicct Deo fluita ft infidelis promiffio. Qu· fcilicet vd indifcreto fumitur, vd noa abfcrvatur.

Propofitio VL Religio ChriftiauM perfeâiu poteft & debet obfervari a Papa, Cardinalibus ft Pnelatis , etiamfi nullo voto tint aftrift ultra legem Dei, quam fimpUccs Religiooum faditiarum Profeffbres. Patet. Quia funt ia flatu perfeftlonis exercenda.

Primum Corollarium. Sequitur primo, quod acceptio Religionis, ficut Frater Matthaus Jaoobita defcribtt infecunda accepti**, ubi vult declarare quid eft proprie ft «ttonomatice Religio, eft aedum Anjra ft fed ft hereticaI^, blafphetna, quando dscMlic.· Abo modo, inquit, accipitur hoc nomen Religio fecundum quod a religando dicitur, prout homo obligat fe ad ca qua pertinent eflcntialitei

— — l >d flatum perfeâionis. Et illo medo diciturA antoaomatice tantum de illis , qui funt fas C7*,STI aliqna de approbatis Regulis proprie diâis profefli, cujufmodi funt 'Auguflini, Bafilii, Be* nedi&i, Francifci fier. \

Patet Corollarium, ex praecedentibus deducendo ad'hoc inconveniens : Quod Chriftus fic Papa fic Praelati ooa obfervaverunt vel obfervant effentialiter (latum perfeâionis· Quia fi non profeffi font Regulas pnadiâes, ideo nec deberent dici & vera Religione, nifi improprie fit analogice «-cootra primam proportionem quo lolidcfundataeft. Nec eft credibile, quodAuguftioua fic fanans Thomas boc fomniaverunt.

Unde, etfi poflint in religione Chriftiana aflagnari duo modi vivendi, fecularium videli-B cet, fit illorum, qui profitentur Religiones faâitias, quos communis ufus Religioios appellat : nou tamen ita diflinguuntur ifti modi, quin multa quas conveniunt talibus religions , conveniant fic convenire poflint vere fic meritorie multis feculartbus , immo fit perftâius , ficut patet de Praelatis qui funt in ftatu perfc&ionis exercende, tam Majores quam minores., ficut funt Curati, prout multi teneor contra fandum Thomarn .

Secundum Corollarium. Sequitur fecundo : Qj.»d extra Religiones faditias poteft aliquis, f cum voto/implici vel fine voto, Chriftanam R l-giotem in fuis praeceptis fit confiliis période uofervare. Et dicere , quod tale votum fim- Cplex, fi fieret, edet nullum, fic pro non voto deberet' computari, eft apertiflimus error fic infamis. Sic tamen ifte Frater ponit circa finem fit in fine fui feripti ultimi.

CorullariumTenium. Sequitur tertio : Quod, tota do&rina Fratris iftius innititur ftultc fic infans fantafie, immo fic blafphemie.

Propterea non eft mirandum, fi hoc inconvenienti dato multa pofuerit fic deducere conal tus eft. Ut, quod iroplicet contradidionem, aliquem de (ecuio fcfvare confilium paupertatis vd caftitatis fic obedientiae: immo quod hoc effet mortale peccatum «extra Religiones faâitias, quas folus vocat veras Religiones: Et quod Papa non poflet difpenfare , quod aiiqûisD in feculo fic obfervaret confilium paupertatis fice. Et, quod dicens oppofitum , eft hxrettcus.

Nec valet ratio fua: quod fi feculatis voveret paupertatem, ageret contra illud preceprum: Non occides. Quoniam multis modis potfet fecularis ficut fic religiofus vivere decenter fic fulficienter in communi fine proprio, iramo fic nihil habendo, nifi labores manuum fisarum.* Poteft etiam aliquis de feculo, ficut confitetur, fic verum dt, voverefolemniter caflitatem. Patet in facerdotibus. Cur non fimiliter vovere po&C obedienttam Prelato fuo fectflari, cum fecularibus vivere in communi?

Corollarium Quartum. Sequitur quarto. Quod fautores fic detentores iftius Fratris funt arcendi E feu repellendi. Et nifi dcfiftcrevoluerim, graviter puniendi.

Ita tamen, quod non laxatur nimia licentia ad dcfenfiooem Begardorum fic Beguttarum , fi reperiantur effrrnes fic dyfcoli, fic fcandalofi in faerts obierrationibus. Prefertim ia codtempeum Pedatorum fuorum fecularium fic Curatorum, juxta mentem Decretalium contra tales editarum.

Goroflariuc) Quintwm. Sequitur qninto Quod Dominus nofter Papa, qui tecularis eft, fit fimilttcr-fui Cardinales fic Prizlati, tam majores quam minores, de feculo, debent celeriter fic- vehementer operam dare, quod talis do/trina avno peftifcra ac blafpbema atque injuriofa cis, extirpetur judicialiter & publice, ne fcrpat io majorem perniciem.

Co'lorarium Sextum. Sequitur fexto . Qtiod û auâor talis doârme cum fuis fautorrbus inveniatur pertinax fic arrogans, fic a longo terq. pore, tam contra prdatum fuum. quam Magiilros & Duâores, tam ia verbis, quam io (criptis, debet fic arreftari, quod mon habeat facultatem redeundi & deteriora perpetrandi. Sicut jam dicitur hoc pluries feciile, recedendo fcilicet a Przlato fuo, & judice, & confequenter femcijab hoc Concilio.

Alia funt de validis mendicantibus, & de aftione contra Jura Canonica, qua dimitto·

CAP. IV.

*JHettkti Qrtbtm rrwté/io Ô' aAjjrrarii r«*r fuerunt articulerhui &*

Ego Frater Matthaeus Grabon, Ordinis-Fratrum Praedicatorum profeflus, conventus Wiimarienf. (f. Vinarienfis) Mesbhrgenfis Disce fis, ProvinciaSaxoniae, cognoicens veram Catholicam & Apoftolicam (edem anathematizo & abjuro omnem hcrcfin, omnemque tallam & erroneam doârinam, io quodam meo opufCculo, tra&atulo, feu libello, incipiente: Supplex, fi fieret, edet nullum... Suppooo me primo, quod ooa intendo infrafcripta neque quomodolibet alia pertinaciter defendere fice, fit fic finiente: Et aliam fpecificat Joannes Andree cujus inventrices feu ailumptrices confcicntiqm peccatum reputabant (ut invenitur in GlolTa utriufque fuper difto Cap. Et per haec patet refpoofio ad decimum) ma. xime ad decem fic feptem conclufiooes perver. fas five aiïertiones, quarum alis (unt hereriçb, alie erronee, fic alie fcandalofe, ac piarum aurium oftcnfiva, per me diâas & manutentas, in dido perverfo opuiculo, five traâatulo, aut libello contentas, de quo haâenus infamatus, conviâus & fententialiter coo-Ddemnatus fum. Confentio fanâae Romana Eccleſia fic Apoftolicr fcdi, ac corde fic ore puris profiteor eandem fidem fie doârinam me tenere fit credere, quam fanâa mater Ecclefia tradidit fic firmavit. Jurans per fanâam Trinitatem, fic per hac facrofanâa Chrifti Evangelia, eos qui contra hanc fidem orthodoxam venient cum dogmatibus fuis rtcruo anathemate^ignos efle. Promitto etiam, qood fi ego ipfe aliquando contra hac aliquid (entire, dicere aut pradicare prrfumpfero, canonum feveritatt me fubmitto. Piafenti abjuration! per me leda fie perleâa manu propria me fubfcripfi, baneque meam confefliooem & abjurationem coram Vcftra, Revereodiflima Pa-E ternitate , Dominel Cardinalis Aquikgienfis Judex & commiflarie,. Keverendiique Patribus Dominis Praelatis Doâoribus fit Magiftris hic patientibus , ad boc fpecialiter vocatis fit requifitis, feci fic approbavi, ad fitturam rei memoriam , ia tcftimonium premiflorum.

ANNO CHRISTI

XXXIX.

DE REBÛS CISTERCIENSIUM.

MomcN Dvmiwesni lim· «lù «ripis CUtariarfum. Uirinqu» fuit qucftlu da ufa ac poficAone rerum rampera-Uum. quoufqaa Monachia elufquv abtqu· Iduls discrimine vel necari vel indulçeri aut imperari pofih au< debet. Opatiriqijilllm igitur hsl res in Cooelllo ventilat· genium lllorum temporum egregia lltaftraoe, *hic* difltBulara aetas ^*it*I *Tamoque* jucundlor teâu b»c de temporalium boao-m ufu dimicatlo Monachonan , Conflam i- congregatorum, quamo iuhviu, pellocet otrlafue aftrt.a- . litgcolorumque ·cles *A ascumeotorum* vel poodua vel ..cumulus difilnAtus *Mc* maniMaat. Coniveri poterll ad llluflrandam hanc ll-

X

Anenymi Ordinis Cifttrctvfis Propitio agirmanpe in Confiantittfi Concilio A. 1417. oWaSa *tf txomineta* , INod *Mmacbi Cifierrienfts Pfffini proprie poffidert bone.*

Ex MR Academiae Hclmftadienfis, in quo bis diverts manu olim exarata comparet.

1

CAP. L

Çw* *tofe fti fit, Moneebur* poffidtro bane tempireiie.*

Reverendiifimo in Chriflo Patri, ac Domi-as), Domino Cifiercii, ceterifqne Doâoribus ft Prxlatir ordinis noliri Ciiiercii, facro Concilio Generali, Anno Domini 1417. Conftaniiae celebrato, congregatis.

Pro évidente ac neccftaria lalute animarum noftratum quaerimus: *Vtntsso vol qnoossodo Abbalts vei Moneebi et Montales Ordmis Cifltrtitrfis, exiftentts proprittarii, wliosnodo fniveri poffmt ?* Quia ante ingreflum religionis fuit eis coofilium abdicare propria , ficut ait Veritas : *Si vis egit perftUet* &c. Etiam non videtur differentia quoad hoc inter perfanam monadicam, que diceret Praclato fuo, ifta funt veftra feu monafterii, ft poft ÿnortem meam cedant Monafterio, ft tamrn ad ufum fiuâum refervaret; Et inter peifonam fecularem, que dominium omnium bonorum fuorum refignaffet, & tamen ufum fruôutn fibi refervaffet · Quod nullus credo fana mentis diceret.

Manifeftum eft autem, quod Dothinium legale rerum non eft malum, nifi folum propter ufum malum, qui inde poteft fequi. Quapropter fanât Patres, qui veneno proprietatis rerum materiam fubtranere intendebant , in prohibitione Dominii Utique ufum prohibuifle intelligendi funt. Alias multo melius & prudentius feciffent , quod permififlent perfonis monadicis retinere dominia talia fine ufu, quam e contra. Cum nihil differat, quoad fequelam vitiorum, habere ufum fine dominio vel cum dominio.

Item, perfonam monaflicam habere res temporales ad ufum, citra tamen alienationem, & per totam vitam, vel ad. omnem habendi ufum, ad certum tempus, vd ad aliquos certos ulus , ad quos Prxlaii Monafteriorum ex régulai ibus ftatutis perfonis' monafticis providere habent, & cx antiqua & laudabili confuetudinc 'providere foliti erant, ex quo a fandis Patribus pro cuftodia & obfervantia caritatis inftitutum eft, quod Monachus aftualiter nihil

A dcbe(poffiderc privatim, quoad determinatam perfonanir idcirco Patribus, loco ft officio, & canonica eledione illis (occedentibus, lici«um & fas eft interdum difpenfare. . anno

Et hoc ifto modo.* Quod monachus feu religiofus de fcitu przlati fui habet res temporaies ad ufum DOnum & nCCCÎTarium , quando cogit neccîfiras excufabilis, eut fuadet utilius notabilis.

Nec iftnd difcrepata diâis fanâormn Patrum . Nam illo modo, falro judicio rodius Tentientium, videntur loqui & tendere fandorum Patrum canones fuper praptaatis difpenfatione. Quicquid enim canones concedunt rcligiofo , femper ad ufura cotM^pft. Et hoc,

B quoniam non trahunt ad noxam. Quam enim perficiens notabili caufa inclufioqis vel alias poteft manere in domo fua cum omni fubftantia fua, ut refert Innocentius, Extrav. (Decretal. 1. 4. C. *6.)* *Cirrici vol' ww»/m*, c. 7. *hfinstMtt ,* Veiuntamen dicit in dido Capitulo 7. *Infirusentt*, quod hoc verbum fe* cundupi illos , qui tenent hanc opinionem ,-dcbet intelligi exponi, id eft cum ufu frudu illarum rerum viâum fit veflitum habeat in vita lus , &, quod ultra, in commune redigar, aut in ufus pauperum. Et quod ille ufu fruôu temper utatur fob obedientia Prelati, ft non alias. Nec iftud diferepat a condufione pracmiiTa.

C Et quamvis Joannes Je Deo *io* libello Difpenfationum , cap. De difpenfarione Abbatum, dicit, quod Abitas poteft difpenfarc,' quod Monachus habeat cellam intra fepta . moaafterii : hoc tamen non intendit fieri ex voluntate Prolati feu ad ejus voluntatem, fçd ex evidenti necef-fitate, aut Communitatis notabili utilitate. Neo hoc etiam diferepat a condufione premifla.

Et notetur in Condufione, de licentia Praelati. Quia quicquid religiofus poflider, dummodo illud celetur Abbati, nec illud confiat, proprium (ibi coram Deo & hominibus reputabitur. Exrmplum in Attinia ft Sapphire, ft de duobus obolis apud Monachum repertis. De primo in Aftiş, de fecundo Gregorius io Du-

D logo. Nec fufficit, falvo judicio meliori, quod Praelatus iciat ia generali, quod fubditns funs poftideat temporalia. Quia quicquid in generali fcitur, non fettur. Sed requiritur ut iciat poffeflionis fummam ft quantitatem.

Secundo dicitur, ad ufum. Notanter, ad excludendum proprietatem , qus confiftat in legali rerum Dominio, in rerum folutione, venditione teftameuti difpofitiooc, ft fic de aliis. Quia haec eft proprietas, proprie diâa, luper qua loquitur illa Decretalis in fine *Cuoo ei nmufirritM*, Decretal. L 3. tit. gj. *Dcfiete Mosucb. c. 6. $. Not eflieoot Abbet* &c.

Tertio dicitur, ad ufum bonum. Ad exd-dendumufum malum, f. ufum fornicandi, adul-

E terandi, commefiandi, inebriandi, negotiandi caufa lucri. Qiia ufus illeeft ia fe malus. E< per confequens fuper eo non cadit difpeofatio.

Quarto dicitur, ad ufum neceflarhim. Ad excludendam ufum fuperfiuum, qui omnibus prohibetur religiofis, 1. Tim. 6. *Hebcetts viHesso ij MoiSeiH, bis coetnti fioiots.* Et cum his Monachus debet efle contentus, q. 1-*Cltrices*·

Quinto dicitur notanter, qtando cogit neceffitas excufabilis, aut fuadet utilitas notabilis. Qiia, ut premiflum eft , difpenfatio non eft pro Pnelati voluntate , fed ex evidenti need-

ANNO iiuP

ANN<? CHRISTI

nceflitate. Licet enim findoram Patrum canones *dicant*, quod prclatus rationabiliter *difpenfare* poteft, nullibi tamen debet, qüod dicitur, nifi quia çogit neceflitas cxcufabilis, utputa, quando Prclatus mfferit ad ftbdia, aut commilcrit alicui temporalium adminiftrationem, inquam communem, non privatam, vel commiferit alieni curam animaram Monaflerio annexam. Et ex aliquibus infirmitatibus vel certis caufis. Ita tamen, quod quicquid eis ultra neccffaria reflat, quod hoc in commune redigatur, aut in ufus panperum convertatur, quod eorum confckntiis committitur.

^wd *vera Monachorum paupertar in animo a cupiditate alien» fit pafit», non /prelo rerum* w/«.

Nota. Circa principium diftum fuit de profeffiooe paupertatis. Et queritur, *atrum illa abdicatio propriétaire fit de fuhftantia profefiiouit vel non?*

Refpondetur. S. Thomas 2. 2dr n. 184. ari. 7- dicit quod abdicatio proprietatis facultatum dupliciter confiderari poteft. Uno modo,, przparatione animi; ut Critic, homo fit paratus animo fernper omnia dimittere, fi opus fuerit, vel diftribuere. Et ifta paupertas direfte pertinet ad reiigiofos, & eft de fubftantia profeffionis. Unde Auguftinus in libro de quacilionibus Evang. dieit, in abflinendo, re mendicando, non effe juflittam, fed in squalitate tolerando inopiam. Unde Apoftolus: *Scio »· hundaro , & penuriam pati.* Et alibi ,< *pamperlat propria inopia meutii efi, non qualitate poffefitnii.*

Alio modo confiderari poteft abdicatio progieratis rerum, fecundum quod eft in aftis. t fic non confiflit effcntialiter perfcAio, nec eft de fubftantia profeftkxnseffcntialiter, led Colum inftrumentaliter. Eft enim abdicatio rerum ab extra in xftu, inftrumcntüm interne paupertatis, fcil. animi, in quo effcntialiter confidit perfeâio. Et contra, ufus flt habitus rerum temporalium in aftu, eft occafionaliter impedimentum perfeâionis. Quia ex hoc quod aliquis res temporales poffidet, allicitur animus ad eorum amorem. Quia difficile eft, ut ait PhilofophtH, *intereffe concupifcenttir, & tante» eir a» affici.* Et Auguftinus dicit in Epiftola ad Paulinum, *quod diligatur ariliui adepta quam ooncupita.* Aliud enim eft, velle incorporare, que défunt, aliud eft, incorporata divellere. Illa enim velut extranea repudiantor, ifta vero in terra puutda abfcindentur.

CAP. III.

Quid ditatur proprium in Monacbir.

Quid eft proprium in Religiofir? Quis *nli* g grafu* dicitur proprietarius?

Quid fit proprium in religiofis, a nonnullis dubitatur. Sub corrcftiooe tamen melius ientictitiuan videtur dicendum fecundum Joan. Andr. in Intcrptelationibus fuper regulam juris: Non eft obligatorium: Quod illud in Monacho fic proprium, quod celatur Abbati. Ideo dicit B Petrus Anaiux I Cur tentavit Satanas cor tuum, feti, mentiri fpiritui S. & fraudare de pretio agri, Aft *6.*

CAP IV.

*De difpenfalionè, m2 Monachal p*fidiat htna .*

Item, Heinricus Boek fuper Cap. Cum ad Monafteiium (vid. fupr.) qmerit: Utrum Abbas poilit cum fuo monacho ,- ut habeat res temporales difpeofare? Diftinguit: Aur ut habeat & poiTideat nomine Monafterif, in ufus ictos neceffarios: Et dicit quod fic, allegans notam Guillelmi de Monte Laudano, dc llatu Monachorum Ac Canonicorum regularium. Ne in agro, in fin. gloffa antepenultima,' in Clement. I.j. t. 10. c. i. Aur, ut habeat & pjtfideat nomine proprio. Et dicit quod non. Joan. Andr. ad hoc, c. cum ad Motuftcrium, *de ftatu'Monach.* primo, *De* negulis *juris*: Non eft obligatorium, in Novella, lib. *C.*

CAPUT V.

De fiatuto a Monadi, Ô Abbotikm faite, pro rerm poffijfiont & ufu Mtnacbn lOncedtnJo.

Ad conclufionem 'franis Huberti, qux eft talis.' Abbas cum conventu caula vitandi murmuris aut fcaodali fecerunt (laturum, juramento firmatum, ut fingulis darentur decem ftorchi pro vcftitu. Solvebat Frater Hubertus: Qjol nifi caufa fubftit, per quam ftatutum trahatur Cad noxam, Abbas ex propria voluntate non debet negare pecuniam, fed debet teivar»· juramentum, cum poifit fervari fine inierim *f».* lutis Ecclefix. Patet Decretal. 1. 2. t. 24. Dc jurejurando c.6. Debitores, Ac c.8. Si vero.

Joao. Andree in regula precedente allegat & probat, quod Monachis foret (latutum (tacere), licitum, primo cx parte canite efficientis, fecundo materialis, tertio finalis, quatio de materiali non dubitatur.

De primo. Abbas & Monachi entn faciunt licitum Collegium, flatura in Monallerio facere poffunt. Conduite ad jus civile, Decretal, I.i. t. 2. DeConftitutionibus c. 8. Cum acccliffent, fit I ;. t. 4. Dc clericis non refidenti-[>bus, c. 14. Cum dileftus. Ergo eft licitum cx facientibus.

De fecundo. Pecunia daiui pro.veftibus. Et in eas eft convertenda. Cumillis ergo cenfetur in eadem ut, 1. 1. Decretal, t. 2. c. io Ecclefia. Sed Monacho debetur vifius & amiftus, quibus debet effc contentus, *ii.* q. & X. Clericus. Ergo licite recipit quod datum eft pro veftibus. Inducitur ad illud fQiii clerici vel voventes c. 7. Infinuante, Decret. 1.4. t. *6. St* quod ibi notarur 2.q. t. De viduis. Per qua patet, quod Monachus in domo quidem lua cum omnibus bonis luis remanere poteft, Ac il fa adminiflrare At in ufus luos convertere, Je licentia Abbati»- Et fortius ergo Abbas cum Capitulo veJcoo.entu Jacere potent Monachum adminiftratorem pecunias ia ufum neceflarium convertendo. Per argumentum a minori, de quo Decretal. 1.1. r. 6. De Eieft. c. 7. Cum in cunftb. Er de toto ad partem, Deer. 1. r. t.29, De officio Ar pot. delegati c. 28. Paftotalis. Ad illud probatur, quod Monachus de licentia Abbatis poteft aliqua' pofGderc, licet non ut proprium.

Facit ad hoc, 12.q. 1. Non dicatis, At in nota. Nam ibi textus dicit, quod nihil poffidert poffeot fine Abbatis iicentia. Ergo Abbatis licentia poftunt

Item

anno "'o.n 4 - Item conflat, quod poliunt habere peculium A pro adminifltatione fibi injunâa , de Statu Monaeborum c. 1. Si ergo cuilibet Monacho datur adminiftratio, illius fententia licite eam tenet. Ergo lentenlia noflra non efl iniqua. Nec propter hoc dicitur habere ptoprium. Cum in Monacho fit proprium quod celatur Abbati. Sed hoe non eft tale.

Sed de catula finali, ad vitandum fcandalum aut murmurationem , qur maxime in Religiofis vitande , quos decet efle quietos , 16. q. r. c. ix. *Qui vere* . Valuit ergo Conftitutio relpeâu caulae predkle , cuoa pro vitando fcandaio poflit fieri & omitti, quod alias non liceret. Decret. 1. 5. t. 32. *De novi op.* cap. 1. Fortiter facit de Prehendis. Nifi eflet, ubi pro B bono pacis abfolute permittitur dari Monacbo annua penlio . Fortius ergo dari poteft ad certum ufum neceftarium , ui in littera Conflitutionis.

Bonum ergo eft fit fuit ftaruiuivi, fcandalum fic murmurationem tollens, quxfçpe in Monalteriis evenit ex veflium diftribntione, quandoque etiam non difereta. Et que pro quiete relir.iotx converfationis ordinata fimt, turbari violenter non debent, itf. q. I. Cum pie.

Cum ergo probatum fit, editum ab Abbate fic Conventu per foluta Abbatem tolli non "ofic , ut pàtet *de Regulis juris, Omnis res :* Concordat iolutio, quod nifi certa caufa fubfit, per quam trahatur ad noxam , Abbas ex propria voluntate non debet denegare pecuniam, C paritate rationis.

Et fic de aliis, fcil. vino, carnibus feu pifeibus, ad piâantiam pertinentibus , videtur di. c<-ndum. Item Hieronymus de Deo in libello Ddpenfationum, cap. de Difpenfatiooe Abbat. dicit, quod Abbas poteft difpenfare quod Monachus habeat cellam intra fepta Monafterii, iS. q. 2. *Nullus* fic 1. q. ult. c. ult ad finem. Quare proficuum eft, quod in retroaâis temponbus Abbates vel fecerunt Conventuum conirnfu tacite , vel expreile in rei veritate , vel !altem gratiofe cum religiofis eisfubditis, quod ipfi ⋏fic eorum quilibet habeant fic polfideant aliqua pro viAu fic veflitu , qui eis debetur, no › tamen «qualiter omnibus, ut dicit regula. D

Si vero fimt aliqui abutentes , corrigantur fic pizmoneantur. Si vero non volunt corrigi Λ emendari, fic poterit Abbas propter abufuui lohere ufum.

Non tamen fic poflidentes de fcientia , fcitu fic conienlu Abbatis, tales funt dicendi proprietarii , Qpia foium poflident ad ufum fic non ad proprietatem, fic poflident nomine Monafterii t & non nomine proprio.

CAPUT VI.

De recepta conjuetudine Monachos Cifterclenfes poftidere bona.

Et fic quafi in omnibus Monafteiiis noflri ordinis five per ftatutam, five per difpenfationem, ut prediftum, confuetudo inolevit , etiam dudum pacifice obfervata dc przfcripra , propriis Prclatis, dt etiam Dominis Vifiratoribus feientibus & confentientibus. Quae confuetudo non debet leviter tolli. Maxime, ubi timetur verifimiliter fcandalum plurimorum.

Item, eft prefutnendum , quod religiofi viri non foverunt iniquas caufas, Extrav. (Decr. I.5. t.J 1. c.».) *Dt noviopensmax. Cusn ex injstn&o,*

CAPUT VIL

ANN© CHRISTI

. *Solvitur dubium de Ctmfilia paupertatis Euangelico.*

Item, confilia Dei feu Euangelica funt referenda ad afteftus animi interiores , & non femptr ad ailus exteriores, nifi pro loco & tempore. Ut *Si quis te percufferit in unam maxillam , probe ei* ficc. Hoc Dominus Jefus non fecit, quando unus fervorum dedit ei alapam. Item , quando fuit contentio inter difcipulos, quis eorum videretur effe major, dixit Dominus Jefus, *Qui major eft veftrum, fiat minifter vefter.* Non eft ioteiligendum , quod debeat Praelatus fe fubdere quantum ad aftus exteriores religiofis fuis, nifi pro loco fic tempore , in lotione pedum , quando fuit mandatum. Sed debet intclligi, quod in animo fibi proponat , quos re^at elle meliores eftimando. Et hoc f »'e vilelcat ejus auftotitas .

CAPUT VIII.

Solvitur dxbium, dt fpontanea pdupertatit VOtO.

lirai, voluntaria paupertas, qua obligantur religiofi per votum lolemne , ialtem eorum qui porfunt habere proptium, in communi intelligi debet, quod Religiofus quoad affedum animi interiorem paratu» eft hü'cipere oœ.nem paupertatem , quam votum Deo, & Ecclefie promiflum violaret . Nec eft faluti nèceffarium , quod abjiciat aâualiter a fe vfum rerum temporalium. Quemadmodum Apolloli, fic alii fideles in primitiva Ecclefia fecifle leguntur . Unde notandum , quod Sanftus Auguftinus tres fecerat Couftitutiones . Prima erat, quod Clerici non poterant habere propria. Sed illa male fervebatur. Et quia plurimi erant tranfgreflbre» , ideo revocavit eam, 12. q. I. c. lo. Certe ego ium qui ftatueram, nullum ordinari Clericum, nifi qui vellet mecutn manere, aut fi vellet a propofito decedere , rede illi tollere clericatum. Ecce in quo demuto condium. Tertio de conienfu clericorum fuorum confirmavit primam Conftirntionem , ut in capi|ulc j j . JVaa *dicatit vos habere aliquod proprium, fed fint vobis omnia communia* II. f. I.

Unde iciendum, quod Auguftinus diHinguit : *Pro diverfitate locorum et temporum et hominum feriptura intelligenda funt* , ut ibidem fequitur in Cap. *Neceffe eft.* Et textus eft : *Necefle eftt quod juxta diverfit.ites locorum , temporum tt hominum, fcriptxrso fint diverfu , quoad caufus, argumenta et origines etc.*

Hare fuper Proprietate habenda ex prima parte de tribus votis Monafticis fratiis Henri- Eci dc Gofvcldia. Monachi.

ANNO CHRISTI '*17'

1 **

Moral Mmacboram k\fitatorii fab Concilio Conftaxiienfi teyerata Conflitetio negativa , Qaed JHmncbi propria non debeant pofiidere A«m .

Ex Mf Academi» Helmftadienfis.

ÇAPUT L

Q«pd Jfruria/ nm *poffit bebcre propriem*,* Mt *ptCMÜMt.*

SAerum Concilium Lateranenfe, *Extrav.* (Decretal.I.j. t. 35.) *De flntn Mmocboram,* c. 1. religiofis proprietatem feu peculium diftrtfte Atenocbi prohibet, dieenf: *Çsu vrr-pecxlium bnbxerit, nifi ab Abbate fxerit et pro if^müa adminiftrotiom permiffnm, λ commnnione removentor Alteris. Et foi ix extremii corn peculio inventâtfnerit,* 0* d/gar NM *pcnitnent,* nec *oblatio pro to fiat,* NfC *inter fratret acctpiat fepxltnram . Qnod de xniverfit rtligi&t procipimot obfervnri . Abbot , oeitem , qui diligenter* nm *caverit , officii JoEhtrom ft noverit incxrfxrxm .* Hec ibi Innocentius I ! I. El Decretal. ltb. 3. titul. 35. *Cto»* Xd *Menefteriam* , fic dicit ; *Protnbtmu/ gxoqne diflrifte in virtxfe faniia obedientta, fnb eatefiotimu divini Judicii , m fait Atonocboram propriam* abfw *modo peffideot . Sed fi quid baient proprii , totam etiam incontinenti rtfgnet. Si vero poft bac proprietatem aliqaam babere fmrit dcprebenfat,* regulari monitione pr«mifla expellatur, nec recipiatur ulterius , *nifi pernitent foetendam monaflicam difciplinam. Qaod β proprietac qpad qnemqxam inventa /'nerit in morte, ipfa cam co, in fitnxm perditievi , extra Moeutfierhem in fierqmlinio fnbterretnr . Secandam qnod B. Gregorixe narrat in Dielogo ft feciffè &e.* Vide ibi.

Hic paiet, quod Abbas nulli Monacho poterit aliquid permittere nifi Officiali , ratione officit fui ditpenfandi. Ergo dicit io cap. 6- fupra tafto. *Nec aflimat Abbot, qnod fuper habenda proprietate peffit cum aliqm Monocbo dif penfare. Qaia abdicatio pnprietatii, fient tf cnfiedia cafiitatit, adeo annexa eft régala Minacbah,ni contra eam nec fommat Pontifex poffit licentiam indnlgere.*

Ut hic etiam apparet, quod fallunt, qui dicunt , quod quicquid Abbas permiferit , boc non fit proprium. Niû Abbas incaute & male permittere poflet proprium , non de jure, quamvis de faâo : utique Papa non prohibet. Dico etiam, quod idem eft proprium & peculium, jure, quamvis unum ab alio in verbis differat.

Videamus igitur confcientias noftras, qua temeritate altari jungamur , qua fccuritate moriamur. Et, fi juftu* vix falvabitur, proprietarius, Ecclcfue fandae inobediens, Deo recalcitrans , propriam profeftionem violans, ubi manebit? Unde Bernardus; *Monacbat babetu proprietm, Deeu negabit ei faxm propriam,* pasd *eft miforori tf parcere.* Et B. Gregorius etiam dicit: JfcMfAaj *babenc commane bonam am* cmZt* Mm. Rnk> hujus eft, quia obolus conftat ex fabftaotia, pondere, & forma. Quando illa tria adftuU, tunc obulus eft bonus, videlicet, ft eft dc fubftantia bona , fi habet futim pondus, fi debitam formam. Monachus autem eft pertona paupertatem & obedientiam fub regulari obfervantia, profefla. Si modo aliquis

A illorum trium terminorum verÜcari non poterit demoitacho, monachus non eft. Igitur habens obolum jrreligiofe, non eft pauper , non valet obulum , quia obulus eft bonus in le, cum conflat ex fuis partibus fibi ailignatis . Sed monacbqs non valctliantum . Non enim eft, quod dicitur. Non enim· confiât ex tetminis fu* definitionis.

Patet hoc ex etymologia litterali hujus, quod eft monachus, milesGbrifti, tenULionum expugnatione obedicos, line conrradidione : Nihil h/beos proprium , in abfconftone , amansChriftum pura & fincera' dileftiooe, cuftos fui animi in peccatorum adhxfione , humilis & paliens in adverfione, unanimis io domus Dei B habitatione , fimplex Areftus in converlattouo .

Videamus illud capitulum , Cum ad monafterium fupremum, ubi dicitur , Nequis proprium aliquo modo poftideat.

Quomodo ergo illi excufantur, qui hoc quidem tradunt, iecundum confuetudinemaliquorum monaftetiorum petlimam adiervandam, fibi utique aliquo modo per alium poftident proprium . Hic autem dicitur , ne quis proptium aliquo modo poftideat, id eft , neque per fe, neque per curationem. Hic utique funt pioprietarii velint, nolint. Quia , quamvis dant rei iubftantiam cultodi, ad cuftodiain , non tamen refignant, fed repetunt, quando volunt. Item dant fubftantiam , fed fibi reiervant dominium, C affisâum & fpem . Cum proprietas plus confiftat in affcdu & ipe, quam in re. Quia alias cuftos rerum eflet proprietarius . Sed ideo proprietarius non eft, ratione iftius fubftantir, quia ipes fibi deeft , nam alteri cuftodit.

Sed dicit aliquis: Contentio , nil horum monachus habere debet ex propnaauftoritate, habeat ergo ex Przlati licentia . Refpondeo. Quod noo poteris de licentia vd indulgehtia ejus. Quia fatis clarçt ex preallegatis, ubi habens qualicunque modo , excepta caufa adminiftralionis, privandus eft communione facrorum , flt lcpultura Ecclefiaftica, & Abbas , quia permifit, deponendus eft . Et boc non pro re licita ; ergo pro illicita.

D Quod autem non poteris proprium habere de Abbatis licentia, videndum eft clarius. Concludit enim caput jam przaliegatum in hzc verba; *Qnod fnper babenda proprietate,* ubi dicit Gloffa , *Papa , fi voit, potefl de monaebo facere* nm *monacham . Sed qnod habeat propriam fit monachal, boc non potrjifacere, φûα panperta/ efi defabfiantia mo> naebatn/.* Et hoc idem , Um. & Jo. tenent.

Ergo, quocunque modo monachus habeat proprium , peccat mortaliter, & eft removendus 4 communione. Unde dicitur its Clementinis, £>e *Regalaribat,* fi quis fuiflet faftusmonachus cum hac conditione, ut proprium habere poffet, conditio removebitur, & monachus manebit. Qpia ut dicit Hugo , quod proprium haE bere eft contra ipfius monachi fubftantiam. Ergo proprium habere non debet.

Sed diceret aliquis ; Textus juris fonat de bis , qui abdicaverunt proprietatem: Ego autem tecf proteflioocm in communi formula, nilfpeciali1er abdicando. Reipondco *exjam* didis: Quia, fi intentionem habuifles, A conditionem illam exprefle pofuifles, quod velles retinere proprium, nil tibi prodeflet, ad profeflionem aJmiflus non fuifles. Quia dicit Ordinarius Decretalium gloffator in capitulo, *Mmacbi,* prcallegato , quod condit» frangitur, fi quis taliter profeflus effet , & remanebit monachus.

F

Sed, chariffim·, aliena veftranun noa temere A dicat: Ego nondum feci profe&ooem alicui, ᵗdeo FOP*"»0» habere licet. fttfpoodeo: Si noadum fotemacm feciftis prqieffioœœ, feciftts utique fecundam H» commune tacitum, com fteteritia per anoum ft diem fine reclamatione ftc,

Item, dicat quis ; EtG non poffum habere proprium, habeam autem peculium. Dico, quod regula fanâi Auguftinj, ft beati Benedifti nullam faciunt differentiam inter proprium ft peculium, nec etiam rei quantitatem afpiciunt. Quis etiam, quod de neceffiiate oportebit habere monachum, ft quibus carere non poterit, poffunt rem iq proprium, G habentur illicite. In minima quippe re monachus poteft efle pro- B prictarius, videlicet in tabula, graphio. Qpia in regula fandi Beoedifti bu|uhnod| vilia prohibentur haberi, quafi propria, ubi dicitur capitulo XXXП. Frapper *ko< vitivu redtcitai Multetur.* Et G in his viiibusGt proprietas, quid tunc in pecuniis multis, & aliis cleoodiis, ft reluis diverGs?

Ubi apparet, quod ufus rerum, quem Abbas poteft concedere, debet effe rerum neceffariarum, non fuperftuarum. Nam illi dicitur : Omnia vero neceffaria a patre ftc.

Ubi etiam apparet, quod non folum tabula ft hujufmodi prohibentur, fed ft minora, G habeantur indebite. Ubi diu.ur, /rd aife/aarwat.

Attendamus etiam, quod illa neceffaria, qucC Abbas dederit aut permiferit, debent effecoramunia. Quia, quod non eft commune, hoc proprium.

Unde colligitur, quod, quicunque magis alicuius rei indiget, ft mcl us uti poterit, ceteris paribus, auferatur ab eo, qui prius habuit, & detur alteri. Alias non effent communia, fed jjopria. Unde ibidem dkitur : Oantia *Jiet nr/cMviwamia.* Alias, fi non effent communia, quamvis effent neceffaria, effent tamen propria. Quia proprietas ita bene attenditur λ oeceffariis, Gcut in fuperfluis. Quod per eahdem regulam offenditur, cum dicitur : *Hil ktbtrt propriant, nuiLtut* mk w rrw. Et fequitu' : *ded tui tttmtM.* Ubi etiam includitur ue-O

Scd hoc, quod dicitur, Abbatem nil poffe concedere niG neceffaria, (ciendum, quod neceilarium quoad prefens diftum capitur, icil. fine quo monachus non poteft ftare, vel Goe quo nou poteft honefle ftare, fcilicet conGdetatiooc qualitatis perfonc, vel monafteiii, exclufa in omnibus iupcrfluirateftcuriofiiate. Illa autem claufula, qua dicitur, quod monacbm •if drfer *ktbtrt fi»t lictelit,* intclligitur dc licentia voluntaria, non compulfa.

Ex ilia autem claufula, ubi dicitar, *9ihillint kebert,* farad jffoar nee *dederit,* vel permiierit, aliqui inferunt; Ergo, quicqud Abbas dederit vel licentiaverit, hoc licet. Hi errant. Arguunt enim faifo io forma. Qii· eg negativa nunquam fequitur affiimativa de forata, maxime univerialis. Non enim fequitur.* Nil licet habere, quod non dederit aut permiferit, Ergo quicquid dederit aut permiferit ftc. Sicut hoc notum eft inteUigentibus Logicam-

Sed non eft nobis hic tranieundum pur viam logicalem, fed auftoritative per viammanifeffafferttonis. Falfum eft, dico, qukqoid dederit Abbas, aut permiferit, qood hoc liceat. Qjxa quicquid eft contra falutcm animarum, boo punquam licet. Sicut, G mihi permiferit ea pro quibus volo mihi quotidie properare pitaatias ft· »eftes fpeciales, feu focalia, feu etiam rodûus annuales. Que omnia feccialhcr prohUra fanf jB ftatutis Pape Benedi&t XII.

Fiera, quicquid eft contra flaruta papalia, nunquam eft licitnœ, beut proprium vel peculium.

Item, Papa non poteft mihi permittere, quicquid ruit, fit non omne, quod permiferit, licet. Ergo tainos Abbas.

Et Benedi&us claufalam ponens prafupponir, qood Abbas non permittat nifi licita, ft neceffaria, & hoc licitum, dicit, monachum noa debere habere fme licentia. Dico ergo, hanc claufulam regni·, videlicet, quicquid Abbas dederit ftc. fore intelligendam de permiffioa· licita rerum neceflanarum. Et ft Gc non intelligererur, dudum revocatum effer a jure, fcilicet, ubi Abbas prohibetur permittere proprium ft peculium. Sed non poteft hoc revocari contra veritatis regulam, que docet, omnia relinquere ft nil poffidere.

Itan, monachus minimam rem habens, Arqua-G nil valentem, indebite, non folum proprietarius eft, nt fiipra traditum eft, fedetlameft fur, G cum illa intentior»· habet, quod vellet Eecife Abbatem nefeire. Furtum quippe non um in majoribus, fed etiam in minoribus commhtitur, ut probatur ιό. d. q. ft cap.ult. ft dr *Pnt,* ft dift. I. c. ift Fu^urrr.

Beatus etiam AlOguftinui concordat cum fo. pradi&is in regula faa, obi dicit : Asa *dicthr oafe/ eUftid prtfritt"·, fed muiefita* vefe/comanwi, affumta in canone fnpe allegato xit. q. I. Also *diettit.*

Sed quare tam fedulo hi duo legislatores hoc puuuot, proh'beotes, er puis *thqtudditetfwm*. Ideo, ut dicunt gloflatores regulas beaft Auguftini : Quicunquc monachus deliberato animo, protervo animo, diceret, feccUavvMw, illepec» caret mortaliter. Unde AmbroGus: *fise ftbtet* um *litti* aamaffe *elt^uid kthrrt fn^itn», frd* wc *diffe emgert.* In regula namque beati Benediâi continetur, quod avoMcfar mu *feftipieter, eifi miket rnmtittvr.*

Ideo raditur monacho caput, ft moniali abfcioduntur crines. (^iia rsGo coronae Ggnificat temporalium depoGtionem, ut xn. q. >· C. LMavrt·.

Diçit ulteriusfaoftus Benediftus, Ar/, JpMi bafer, *ftuu tngtt fe»tTihtrt* aut per folenipem donationem conferat monafterfe, nil Gbi refervando ex omnibus, intellige, ex propria deliberaiiooe, non fub aliquo compafto. Hoc enim effet Gmoniacom. Ergo in ilia renunciatsone debet permanere. Quia hare reoanclatio eft de prafeati & faturo. Unde Bernardus. Cur uoftra profeffio hanc praerogativam promeruit, qood appellatur peauduM *keftifare.* Et dicit pro ratione.' ugBiua, *^tit fttfitr ftrftOtM* fuper monacham profitenrem. Qpia dfeit He* innem de Gandavo, quod, quando q·· profitetur, tunc a peccato fodulgcntfam confequitur. Hoc idem vult beatus Thomas, fecunda fecunda, q, ult. qood quis per sagreffiun t·* lignais coniequitur ncmiffioacm omnium peccatorum. Er hoc inteftigitur feroniham Hemrteum de Gandavo, fi intendit fervare, qua in profefftooe promittit, fcilicet regulam, ft ordinem fuum. Nam G non intenderet fervarq

— AW*Q ”

*· FoMione freertttret, ipfo *ia&o* j fic fCMBfacado peccaret moruluer, a non rffet fili» orieflia regal. fed fili» diaboli & ft^henaa ignia. Ec talcs quandoque poftmodum fefluni enmt.

& fiait aliqui, qui damnabiliter dicunt, quod monachos poterit habere cenfian, ref are. cariam. Ec ad reprobandam hoc. jam laris diftuni «A; Quia debet omnibus abrenuntiare : Nam ornet nihil exdodit: Et in illa renunciations permanere.

Ut ergo magis nonam Ct. quod cales errant, qui hoc dicunt, utor canone LIX. regain lanei Benedifii. ubi tradat de filiis nob lium , ft pauperum, quomodo fufcipiaurar, tie di-•eos I *Dt nixu aateae /ait pnaeittaat,* fupple' *panatei,* fid *jartjaraadt, fid atatfuua five t*9* AfrrAwu *vei fviiket* assda *ti alifaid deaf* ftc.

Sed adhuc aliqua hic inferunt. oppoGtum httpis intentionis dicentes : Parentes poffunt facere rtfervariooem vd cenfum fpcdakm. Et tradunt hoc ex illo, quod dicitur in eodem capitulo, *reftrvatefiH nft fratdaarie.* Et dicunt, quod illud pronomen tabi demonftret pueram. Com utique fecundum varum intentura flt expolitiones regulae referatur ad parentet.

Errant ergo, qui dicunt, puero poflie provideri . Quia talis provifiovel refervatio, aut eft proprium aut peculium, quod non beet ba-

lteus, regula illa non fibi ipfi contraria. Sed fi talem promitteret provifiooem, codtranetur fibi ipfi : Nam dicit, anaua *delent effli* ·nawaua: Item, *aec aliftid kaktrt* prwrfewv : Igitur nec talem proviGonem. Igitur ficui adulcus debet omnia refignare, nec aliquo modo in tali cafu fibi ipfi providere: Sic etiam, qui puer ingrefta eft, ft pro quo parepta rurant quod il fibi dare velint, debet facere. Qsia.diferetioooo eflet, ubi moram diverfitas interveniret, quod ille, qui adultus intravit, nihil haberet, ft ille qui puer intravit, aliquid
V. ipecialitcr . haberet. cum analis profeflio eos ligat-

Item, oAendam hoc ita dfc, aliquo modo ex ptwfeoti capitulo fnpradi&u regular Dicitur enim, quod parentes debent jurare, quod nunquam velint per fe ftc. *Si aaafuae* ^ergo nec in prafenti, nec de finuro. Sed talis previfio nut diet de profenti aut de futuro. Et additur: *Mfv atedt.* Ubi omnis modus excluditur, qui puero poflit aut dare legatiooera, provifiooem, refervatiooem, ubi exprimitur omnis modus. Dicitur enim: Qnc^feas *kaitadž.* Drcitur etiam ibidem, *at eaeaii via ekfirxatxr , fer fiaat part pejerare pegit.* Ideo beatus Benediftus non timet periculum pueri in non habendo, fed non habendo. Et ideo ibidem dicitur: Si parantes mo mercede fua aliquid dare voluerim Monaâerio, referveto fibi, fi ita voluerim, ufufiruftnario, feilicсttemporibus, vis» fis· utentes ilio.

Eft ergo intentio ianftorum petram, monachafea feribemimn regula» , quod .monachus smn debeat habere nec proprium nec peculium, fed quicqmd habet, hoc debet efle. de liceiv tia Prsriaci, ft in communi ufii fracramft *iorum.*

CAPOT IL

ANNO CMKBTI

Meaacke per Pralatxae de atctftriit delere frmim, at fitit per Pttna.

Cum ergo monachus nihil habere debeat, nifi ncceftaria, ft de fisi foperiorb Hccmia : Qpia omnibus renoociavh, fi adultu» intravit ; Si puer, tunc parentes paraverunt, quod nihil vellent fibi dare, ideo neccftarram eft, quod Praelatus fibi provideat, quafi pater filio. Qpia monachus patrem naturalem dimifit, ft fpiritualem elegit, ft ille pater fpititualis fefccpit eum in filium.

Et multo folicitius debet fibi providere , Îuam pater naturalis filio. Qsia plus fibi ille lras propinquus eft, quam prius erat pani naturali, ex eo, quod cognatio fpiriraalia fic fibi conjungit perfonas^ quod ex multis perfonis faciat unum corpus, ratione unius voluntatis ft cordis in Deum. Ad. p- jMuitrradr- *ait credentixne erat car* «mw *tf minea ana* I q. 15. Cap. 1. ft 1X. q. I. c. ».

Alio modo debet elle magis folkitus circa eum. Quia principaliter ipfepnepofitus animat fua, immo ft anima illius monachi fafta eft quodammodo anima fua , ita ut etiam pro ea damnetur, fi minus curiofe circa eam' egerit. Unde IV. Rxg. p. *Qai efflaverit da auathu Cvtfirii, erit aaixta tjat pre te.* Et Exeçh. 3. *Specalatertae tt dtdi daaeni Jfrael, 6 aadiet de ere aret vertant, ft aanaatiaiit ei ex* var. *Si dicente ate ad iatpixae : aeerte aeerierit,* aaa laurwwii aryw *ieentat fatrb, at avertVtxra via [na itafia , ft vivat, if[e itapiat taxe infitiate fxa Mariette : Sxafninene aateat ejxe de aeaaa tna rentrant* ftc.

Unde etiam dicit beatus .Benediâus in tegula Cap. 11. *Sciatftt AUxu exlpa pafarii incxMkert, fûtfiid* ra *eoiknt paterfamiliai nônxt atilitatii peterit iavtairt,* ftc. Et poft fubditur, quafi in fine : *Et ftaatxmfnk cara[ta fratrem fe kakert feierit, apefeat pre certa, féa ta die jadicii ipfaruM taauaat aaiaearaae tjl redditarat* O *Deatiae tatitaeae, Jhx dxkie addita & fax aaiata* ftc.

s Sicut ergo pater naturalis fubtrahena filio haec, qmt fibi dare debet, ft filius occafiooo illiut corapullus fuerit furari, ft contigerit, ipfum fufpendi, pater reus eft mortis hujus. Qpia de ejus venit negligentia. Nes exosfet eum aliquando ignorantia- Qpia non poteft efle paftoris exaiiatio, fi lupus oves comedat, ft paftor nefeit. Extravag. *De re jarir. Qm*-vit,* Glofia: fupple, fi inerit oegligena ,L>fl. 4) . *Eptgüe.* Si autem dedit operam, quam potuit, imputabitur illi, 47. d. *Avd ad aae, & cap. {{sud fôdata 1. 1.* 1. *Hee aateat.*

Sic etiam paterfamilias, id efl, pater fpiritualis G fubcrahit monacho ncce&na vita, ft monachus inciderit m prourictatis crimen, ft ex hoc procuidubio damnabitur, pater ^ritualis utrimque fefti reus erit. Qpia qni^uid e membris delinquitur, m caput redundabit, ubi feilicct caput occafionem dederit, ft négligéeter fe habuerit, ut patet ex Hegul* capitulo fupeapofito.

SNNO Chr ist *i*

CAPUT III.

folatum dubium , fufficiat Afessris « iw *et intentio reliafumdi bone, etiemfi pofideet.*

Porro, quamvis hoc de proprietatis crimine diâa fuftkiunt. aliquas tamen qusEftiooes propter quorundam Doftorum auftoriutes fuper eadem proprietate fpecialiter inferam.

Et primo cujufdam Parifienfis Doâoris eximii ponam rcfponfioocs, fic dicentis; *etd du-l bium vefirum libenter , fi poffêm, refrteedefem, hidetur enim mibigrave, condemnare earner per, fimar reUgtejae,* Arie>t, *unde ft fafintent,* MMxrno , *fi habent talem intenttonem, feed* vri-ft *frat* aiMua, fao «s *provement, dare ad communitatem , dummodo eie daretur vi&tt et entifint, fele mçcffitai,* fecndem fwad *cuilibet optu effet. Et fibi hou reputant fejurit proprietatem d daeeitinai kektrt elicejne rei, fed enettie tffe ed eeendeteee feperierie. Crede ettiee, <p*d ft ipfe* fair *feciet centre vetwet peepertetie,* qaa ia *elit/ne rt ft jttrii prepritteftttt tt detentent vedt heiert. Et kec pete tene fieri,* yaaada f«ir *nollet dnrt eea prefentert qtted kebet, fieptrieri, jlietd rtftiimti pre eeceffteft cemneenitetii.*

Æftimo tamen, quod fi quis habeat iflam bonam voluntatem flt intentionem, flt sflimationem, omnino adhuc effet dubium, an perfona talis religiofa poffet de licentia fle fcituC fui fuperioris uti tali re pro ncccflitate fua, quando al i rque vel m ^is indigent. Et in boq placet mihi rcfpoofio Gotfridi de Fontibus direntis: *Telie perftnn neo d:btt telibn eti, nifi fecitndttin cenvenienteen et properliennkiletn kekihtjifteen , e«aw beket etnii de cmenenitett oj nite/, qtti fwet perter ej^fdetn con.meritetit. I't tote comneaiter fit qetefi pttoddant corpnr neyfiicxm. Et fient nnlltun neeeeirem kaket jeu proprine/ tn die, yu femitter pre tote corpore et pro ontniktu enembrtt proportionedilitrr, fed in ^nodone reppfiterio cenpnteaei ctkerie rtpo^nntnr, fciitcet in faneoce , et idi preperentrer,* ad *per virtutem tener»Um generetivem eenicetifete memoro , fient conditio exipit t dirigetur ; Ite* mD *boc corpore myfiteo nolle perfono bebet joe proCrûtetit in bone temperelebnr, etndecttnqoe Velent, nec debet eie et: nifi fecondon diffetn properttonem , et fietneter pre finite elictcjnt prrforte determinote, nt fcilicet ipfe telibnt\bonie ntetnr, boc e(l dicere, ^ned non ntetnr eie\ nifi jectmdnm conditionem fni fietni et fmt profitenie. Se entia procuret de licentie fni fxperierii, nt tllii bonie ntetnr lentine pro perfeno fne,fùùa deceat , Jecnodnm bebitndinem et proportionem, yxem bebet ed eline perfonee fua cemmnnitotii , videtur fecere contre votum , et temquem preprietenue nivere , et non pro telii communitetu conditione. Et fecit, quod rei commune1* wu *in communi rediguntur, aec citmmwàter fecundum* E *proportionem uniufcujufqm reprefentmtur. €um mm bobere jut in rebut* usu *queerntur nifi propter ufum, fic non d-bet rehgiofui qmtrrre, ytod bebent jui m eliquo re, nifi ut per/ cotftmmutatu. Ita. videtur quod de ufu deCendetm. Et videtur fupertor greviter ptccere Lcentiendo, et fubditue fic utendo.* Hoc Gotfridus notatu valde dignum.

Unde notandum, quod, vitareflgiofa comparatur vira cslefli: Quia, ficut iu cadc^pmnia funt communia, & coodividunt cusn alio ; Gtrgoriui: Ibi Anicii flt Apoftoli congaudent Adc merito omnium inferiorum, Ibi omnes in-~—I ,w feriores letabuntur d· glori· flt corona flap·» *W*O riorum·- Ex illius enim faofta fltperfeâs du- α*"π ritaris uniooe fiet, ut unufquifque habituras fit io alio, quod non habet in proprio. Unde Amclmns.· *Umfaifq·" lu tantum tendet de ulterior gaudio, quantum de proprio: Sic* in rcfigkxie umoia debent rife communia.

Et ex hoc patet, quod flatus religionis fle communitatis fecundum Magiflrum Humbertum eft flatus optimus fle valde laudabilis. Quod probatur. Quia noo eft meliorem flatum accipere, quam ftatqm natura ame peccatum. Et tali ftatu, fcilicet oatura , ante peccatum, erant omnia communia. Unde Ifidorus: Jus natura eft communis omnium poftcftiu . Nec gratte meliorem flatum invenir· poteris, quam primitivum flatum Ecclefic, fcilicet retnpore Apoflolorum^ Et flatu ta|i omnia ipfis Apoftolis crafiTcommunia, fimiliter ipfis crodentibus. Qnde & recepit originem religio, fle pcrfeâio vite mooaflic·, Afl. 4. £rmf *iiUt oemia* cMMMwa , flT *difiribuebatur uuiemqm prout oput erat,* nec quifquam aliquid fuuffl dicebat.

Et videtur boc duraffe uique ad tempora Conflamini, ut habetur XII. q. t.c.*Futecnem,*

Item, in ftara future giorie erant omnia communia , ut jam diâum eft.

O quam felix eft ille flatus religionis, qui tale» ftatu», fcilicet nature, gratis fic glorieq Imitatur! Et infelix, qui illos non fequitur!

CAPUT IV.

Dt difpenferime ad Isfeudaw *proprium*

Unde queritur, as *Pralatm poffit cum fabdite religiofo difftnfart ad babendum pnpnum.*

RcfpotKfetur fecundum Humbcrram , quod minime * quantumçunque ctum auâoritatis fir, nec qiam Papa, ut patet Extrarag. (Decretal. J. 3. c. 3J.)*Pt fiatu mmacb.* c.*6-* rape allegxaos *ad moa^erimu $. Hec* Xifar flic.

Sed dici», Monacho de fui Abbati» licentia licet aliquid poflidert. Verum eft · Sed non *ut proprium* XII. o. 1. c. 11. A'·· *dicetÛ.* Refpoodet Joannes Parifienfis Doâor : Hoc eft verum, dummodo iMud non expendat in proptiis ufibus, nec alicui det fine Abbatis licentia , fed nomine Abbatia teqpat, paratus refignare, quandoeunque voluerit ,-uec uti ad libitum futim, fecundum Oflicofem fopradiâo cap. *Cum* ad.nuaoftrrrâ*, fupec verba : *Proprietati habenda.* Vel forfan quia periculofum eft, intendit Papa docere, qu4d oec illud fiat, immo tutius eft abftinerefiae dubio. Eft namque res pertculofa, flt mqli exempli, flt caufa iovldm. Unde confute Abfiati, quod,' nifi magna, flt evidens, urgenfve utilis caufa fubfit, caveat a tali licentia coQcedcadi.

Concordat Joannes Teutonicus Decreti gbffator. Qpod fi Abbas fecerit, ut fupra eft diâum, animaram, fcilicet fins propria, fle hu> jus, cui admifit , periculo fisbiaesbie , quia nunquam vel raro talem fubditum hucnücm vel obedientem habebit.

CA-

P

CAPUT V.

jfo *Maecii ftffiat ediiiere* prmueei *aett*

taliter fecotdiaude, Hier mes/» eeacappe, *tg fic* m *élût?*

Refpnmko fecundum Humbertum in Epiftola fub fenutee ad omnes religiofos fuper regulam beati Auguftini: Si dicit ex lapin linguae, five improvffo, five ex levitate, non peccat mortaliter. Si autem ex propofito, dc animo aflërtivo, quod eft proprie dicere, peccat mortaliter, Unde Auguftinus in regula, dc affumi-B rur in can. jam fepe prrfato, ix. q. 1. c. 1« Am *dicatit aliquid prtfritne, fed fiat veiis* ust-um *cernunt.* Ergo religiofi nunquam debent dicere, «M *ctffe, trees liitr, ret* «m, fed femperprofor bkr, *afire ttfpt.* In gloffa capituli: Nm *dicatis.* Sed debent diçere *: Neftra fotice t. afire ceffa* dCC. Et hoc traâum eft a ftatu primitive Ecclefie Aâ. 4. Nec quii. quis eorum que poifidebat, fuum efle dicebat. Vendebant enim agros dc domos, dc ponebant pretia cotum ante pedes Apoflolorum.

CAPUT VI.

Pe diffetfetitet ad mete «Jqar.

Item, queritur: *Aa cm rtligiefe fefit difftuferi circe ieiendate ttfeae alicajus rti,* dc fi non circa proprietatem rei habendam. Kefpondemr fecundum Magiftntm Humbertum, quod duplex eft usus, fcilicet certus dc incertus. Certus nfns eft, qui non poteft auf.rri; Incertus eft, qui in voluntate alterius confidit, ut auferatur 1 cum ei placuerit. Et circa illum incertum ulura poteft Prelatusdifpeniare cx caufa rationabili dc neceflaria. Tutius tamen confuting*, ue fiat, cum fit valde pcriculofum, ut fupra oftenfumeA. Sed circa certum ufiim nuilo mododifpenfare poteft. Semper enim debet voluntas religiofi efle fubjeâa Pnelato, ut ref gnet, quando voluerit, quia omnia religiofus femper debet efle paratus omnia refignare. Alias eflet filius perditionis, in ftatu eterme damnationis. Nam omma pertona religioia, quu non haberet animum refignandi, etiam quamcuoquc rem, nec ad communitatemdandi, quando Pralqraa boc exegerit ah ea, talis eflet pertona proprietarie dc temperia peccato moruli, & nullus poflet illam perionam abfolvere a peccati·, quamdm ftat in tali propofito, Ubere non rehgtundo, dt M communem vitam 000 dando. Et talis quotiefeuoque celebrat, vel coofeffionct audit, vel (aeramenta porrigit, aut coaunonicat, toties peccat mortalûcr. Et tales pcrfoau religiofo pejores font E damooeft inferno, fi fic decederent impeenitentes. QpiamoriroteChrifto infernus ref aliena, fed tales notam reftituero nec ref

Modem in pecunia habet, qua io Deum folia·, qd perfofte forare ponet, eft habenda. Iflimo tafia quandoque flagitium Juda foperat, qui proprietario· non tantum triginta denarii·,

nat.. Et infoper Jndas triginta denario· reftituit, quod Ute proprietarius non facit. Oquam injufte hie proprietarius rcfpoodear, qui poft, tem promifit, deludere putat, qui non poteft nec vult (alii, dt pvetiofins pignus toto mundo, fcilicet animam propriam, pro temporalibus pauce dc vilibus rebus damnat, dc *ie gaudiis* celi privat. Certe mefite illi eflet, fi nstus non fuiffet homo ille. Et talis religiofas indignus eft mifericordia Dei. Unde Bernardu. fupra allegato capitulo: Maveia *iaiati frt. frittet aetaiit PeUs fetat frefriaa, feed tfl, ai[emi o farcere.* Ergo quicunque religiofus volens mifericordiam Dei, oportet, ut habeat animum omnia refignandi, fine omni conditione, quandocunque Pnelatus hoc requirit.

awvo CHjR^r'

CAPUT VII.

Pt [art Ajkttii ceatftUetdt Meeeciti ed vitem

Ex quo patet, Quod omnis Pnelatus debet habere poteftatcm inducendi fuos fubditos ad communem vitam iervaodam. Et fubditi io hoc nullo modo debent ei contradicere, nec fe opponere verbo vel faâo.

Ergo omnia peccata, qun fubditi dc proprietarii committunt, redundant in Pnclatum, qui habet poccftatem compellendi cos ad communem vitam, cum boc facere poflet, dc fic diflimulat, qt fupra clare juridice probatum eft. Alias Ç Praelatus cum fubditis proprietariis damnabitur.

Unde de boc dicit quidam Doâor Carthufienfis. Quando Praelatus vel Prrlata ad boc omni pofle fuo laborat, ut fubditi in communi vivant,- feipfum defubditos decipit dt damnat. Qpia rcfiftere pofle pervertis, dc non facere, eft eis confeutire. ij. q. 3. c. 8. Ç«u *ftteft.* Ubi dicit canon io hic verba: *Qei fttffl eiviert 6 ftrtariert ferverje/, &* ≈ *ftfit, tiiil tfl elied,* paaw *fevtrt tenet iafittti. Nec ceret fcnfule feeittetit reculta,* pu»*·*uifefle faciaeri défiait timere.* Patet etiam hoc 86. di. c. 3. CaujpMS *faciatis* Xf. q. 3. c. 34. *Hied·,* Qpi< ncgligere, cum poflis, 'pervertas perturbare, nihil aliud eft, quam facere dc x. Qq. 7. c. j j. *Neglegere* 83. di. c. 3. *Brrer tf* 86. di.c. 8. *C^fôae.* Et qui crimina, que poteft emendare, non corrigit, ipfecommit111x3. q. 8. c. 1 x. *Prateree·* Qui tacet, coufentire videtur.

Et fic, facientem dtconfeutientem par pœna conftringit, 14. q. 3. *Oamit.* Illud duriifimum judicium fiet his, qui prssfont.

Item, feiendum, quod, qulcimque habat filium vel filiam in axmafterio, quem vel quam frit non fponte velle omnia ad fui Prelati juffiooem refigoarc, dt ad communem vitam dare, illi amplraa nihil debet dare, & fi aliquid ei dederit prater extremam ncceflkatem, confortandocom in fua proprietate dt malitia, dt pertinacia, ipfo faâo peccat mortaliter. Qfoa ipfe dat occafionem hujus criminis ft damnaiioais perpetue fecundum foris regulam oo- U dignam φβ «crqfoarm dat daauw, dammae *dedtffe videtur·* Ergo nulla ricemofyna, nec aliquod beneficium eft talibus proprietariis exhibendum, nifi ut peculii io extrema neceffitace·

CAPUT VIII.

Pe ftne frtfruitnK».

Immo talea proprietarii fimt graviter puniendi dc perfequeodi a fuis Prolati·, exemplo fandorum Pauum, qui fuerunt in religionibus. Unde

fe, « fach eoa fecum pâare fa fapnfcrnm, diccndo.* ffeuafa fan *ttmt fit nperiititMetift·*

CAPUT IX.

ClereStrtr if titali ErtftieUritnM.

His omtubus confidentis modernis temporibus, qood plcriqua in rdfafooe videntur ficut ficUa in culo rutilare, efictamur de numero reprobaram^ maxime propter vittam proprietatis. Unde fecundUm Tbeologoxpropricta eft charitatis telicidfam, firmitatis naufragium, religionis exilium, animepnacipitfaad, tonfunefadatio› nordis diftraAiO, mente indevotio, negotiandi occafio, cupiditatis filia, diflfefiotus materia, pacis ooVerca, idolorum fervitus.

Unde proprietarius eft pvofeflfosii contrarius, Editionis filius, Juda (ocius, uecunte fervas, o inirniem, proximo infariofia, obediens diabolo, rebellis magiftro, gentili iofidefior, Judeo iniquior, latrona crudelior, ufurario infamior, far· pejor, facritego cxecrabiltaf. Et fic mifer mantfeftiori excommunication* mcommunicatus, quia mamfefta excommunicatio ex fnpsadiftis fabfecuta eft.

Singula membra profata diverfis feripturis concurrentibus fani probabilia, fi temporis fecvltas adefict, & matertoprolixitasfappeteret. Singula tamen hac omiffa, cqm iterqm vifitavero vos, fupplendo referabo.

CAPUT X.

Ktrit txttftintr it Sftufttrii i» pritris pe». pfrfeft, ut & cm/mimim», Jêlveattr.

Notandum ex fuprsdiais his, ubi dixi. S darentur viâns fe amicus, k necetfaria c;xnpetentia. Propter boc^oram Deo non eftis exfuiai·, quia habetis ceqfus anmulesquoe ad libitum vefirum ipüu expenditis, una plus, alia minus, unde competenter incommuni vi-ft vete foiTeiB.

Sed falva excufatione didita: *Ptrwttr nfirr tuli* nwdv *t»ftlvMt mSü*. Ad quod ego: Si bonarum effetis voluntatum, & eiidem parentibus veftris errores veftros, quibus ufque huic fuifletM involuta, & a veritatis ac (alutis via devie, exponeretis, sum tantum ilka reditus vobis exfolverent, fed multo plura fuperadderent. Qpod fi non facareot, merito vos habereris de ei» queralari, quod ipfi vos loeo ilii, in quo ncccflarle vira minime babetnb, fraudulenter obtuliffent. Utique vobis asst Jbalato vcftro confuetos reditus pro communi bono repetere congrueret, fi ipfi tuuc exfohere secufareot. Qpia Moruftet/um fa fuflentatfane ft veftrarutn omafam deficeret.

Sed adhuc obpdfe pro prabtnda cenam pccuntat fummam ipG pro vobis condonatam.

Sed certe melius effet hoc & fifatte taetre, quam fa medium ducere. Scilicet, non, pe» ofttam, fed fient fures altande flt latrones in ovile ovium fimoniace afeendero· Qda fimooia hanefka pravitati eft vicina. Et ideo pretium hoc propter validitatem non eflie hsdieio nominandum, fed magis oblatfaocm apncliandnm.

Sed adhuc omnia hsac non exedent cootra proprietatis vitium: Si etiam nonaliqnem fcitfaoe peaurfafi Monafterii acciperemus, guid tant nobis efiet faciendum?

Cerve faaAoram Patrum & Apoftototum, quorum fcqusmes effe debemus, move, manuum laboribus fafiftendo, non fotammodo nobis, fed edam pauperibus neeeflaria taliter acquirendo. Idctrcodicit beatus Bcnediâus cap. XLV11L Orfafear *àuaùtt tfi mm. Et iki tenir* Navperikeu *KOftrt* /v datavi *frtru irin* mammer

atftcrt^ iifi. y. cap. 34. Afeopmav.

IUud in experientia vidi in conventu quodam fanftatum feminarum juxta Bafdeam, ubi aoftoritare Domini legatiPapa confefibris fuoâus officio, ib‹ nullum denarium poffidebant de reditibus certum, fad manuum laborife» infiftemes «que bene convenienter duxerunt vitant. Sic A nos, fi quippiam nobb ex manuum laboribus acquiri contingeret, fi vera noflra probata faerit roirgio, ad comnranitatem tenemur psafentatv, ut patet fa c. Mafww fupra allegato. Ubi ponit de ritu Monafteriprum Ægyptiornm.

Nec habent aliqui iqter vos allegare eoafius tudinem veftrnm. Quia mala eft, & ooa minus quam pernktofa corruptela eft vitanda, d. 8. c. 3. *Mele.* Et (cap.4.5.6. 7.8.9.) omnia talia. 1A q-3.c. y. *Lini.* Nam ratio & *rt*ricas coofuetudioem femper excludunt, ut dicit AoguAioua lib. 3. de nnico bapttfmate. Nemo. coufaerodfaem veritati & rationi proponat» quia *CSrifbu* ara draft.* *Em* /fer caq/urtato, *µi, tgt* vfe, *vtriltitO vit».* 8.dt. *t.* 4, *Kerittt etniftfbitt.* Qpia ut dicit Cyprianus, *Dtf vtrittfMt,* wb ismiamv *tMfiiHtJiefnfyni Si filvCinfa.* Nam etiam cooioetudo perverfa excùfere nequit. Non levigat crimen, fed auget, ut 14. q. 1. c.34. defa/fes Et Extrav. (Decret. 1.5. t. 3.) dr *Si.* hamfa c. 48. Afe *fetir.*

Cedat ergo talis coofuetudo veftra, habens tot & lamas rationes dtauftoritates contrarias

CAP. XL

*Dt livtrf» iatnlim ilitrtM, ftu i· ttufim**

Efl quippe unum, quod volo vos faite, quodL c«nâi» eft rriigiooem ingredi cupientibus valde nota digmun, quod dicit Anteimus: *fhà· tMfte αù ntipauat* felrore, *if i* tt fr^kt·* rr, *ieiet frixiptlilir trit fcirt: future, Ukt*

Ad primum, f^are. Utrum intentio fit reâa, an finiftra.

Qi m plcri^ue religionem tagredfantur, ut fare valeam faopra facctanere, cuea fa feculo pauperculam geram ricam, dum de viftn *9t* ami-An inreiigiooctalher proficerem. Setiam effet illis mira habendi feeukas, qnam propter Deum remsenme, hi fopfas, cm pauperrimi fuerim fa feculo, vix rel rx η» fife merfimt·» ribta facurari queuoc in Monafterio. Unde dicit Hieronymus fa can.ii., q. z. c.,71. *Ghrit Efi^ifi. tUtnr i» feytrt* dfeu, *if* fe cqgavfe r«dfrcma, yw «fe *itititirtifafit pMtngintne*

c»a·

I üiutaw futura" ptesrur. «UK ttùuu JktiUutto kuaUtuU utOuu butât «m wr«/! fagium. uw
Awy» untfe figUk Λт. Undp Mit etiam Hicrony- otfûtùiuit fuuOJkubitur. AMMO
mus ad Nepotiaanm.* Nmeaff /ta dtawrau-Artcndam,.qui..volunt evadere ignem purga-
** '. atas, warn taruar fituknt, tf thriciMtùt rorii, quia oportet eoi expiari aqun lacryma- M"'
ram, lmtnoctiam ignem mundana tribulationis fupe evadit homo per aquam lacrymoic amarirndinis, ut pater fatis ex fcripturv.

AHqui veto intranr rrilriooem invitl, ftquafi a paraadbqs eoafti, Ifi foquieti, impatientes, * taohndtatcs videntor» fit amfta eifdeœ, fi erjam mefliflua apparent, «mart font·

Iftj tamen,fi put dcasn® volnmarie confeufarfot, a profeperfoc, falvabuntur. Quia de ucceftiiate vfii* cdfchwr.

Alii tarant, wtPnplatoras vel dominiaoffi-

iofos ad Prniatwas pfoirare fit damnabile. Un-9 dicit Ambrofiusr Atanfur dt^rrratrkpri-

we rata ftratt Ckrigi tuutpuùkiltr* pri dtpriuutu traftraur#, * IL. diA (i.q. t.c. tx,)

Priaqpetetr.

Nonuulli etiam intrant propter diftbrranium, «le hujus mundi profperitate deiperantes,

Omnes ifti non rt&a ititenttepe terrant, Sed hi dnotexat, vanitattas hujus mundi ft ddicito , & fecundum confilinm Chrifti omnibus, que poftideat, remoeiantes, ut fisas lucrari valeant animas. Illis omnia etiam dura videntur propter Deum fuavia. -

CAPUT XII.

.Ita^rrisra tfft tutata pauifatia & furxtterùuu.

Perpendamus ergo, qnamcihrrm ad rcligiocem pervenimus, dicendo cum Poeta:

Ad g^diuu paars «miflr, *prauaditun.* Nonne ventqMts propter pmnircrc? Qparc ergo partespoeniseatMi, fcilicet vigilare, Hunarc, orare, & alia fimiVa corpori contraria renuendo abjicimus? Cum venu pceniteos ad omnia du-

medere, Ubere, ft fabulari, m propria volun tate ambulare, folatium ft omnem commoditatem habere quid tunc quaerimus ia tocnpcenbentm?

Iftnme hic eft clibanus, ft Babytook fornax, te qutas per data ft afpera, ac per tribulationes diverfas oportet nos tanquam auram purgari ft ptobari? quia tanquam auram m fornace probavit elcftos (uoe Dommus. Unde Bernardus Caffincnfic tara priaram capitulum ragoln ubi de tnooafterii probatione diuturna ftc. JMarnlrrtar *tg fttuuft* , tefriS, *fiat* ruatar, *iu* pm projicirNr UMMchar, *ut 4tvrr-* ή /r *trihtkiituèhu t tntuthuihu,* ftr *tfftrituti-*ta rauqprataar, *ut Ltuauu furitrjkuun,* fuad taqft *fur. ipuu. Jkt Jtcitur Mutagtriuut.* Hnc IBe.

Ctem fic pertranfierimus per ignem ft aquam, poft dotarinnr in refrigerium. Unde didi Gregorius.* Λ' fwr *uffttit* atem teta vracvrv, *g*. "u» huuiUbr furguthuufiutgagrlhtubru", ut ftg tot utuuiht* ad jadtan mu/, pararam, *>■· 9*s ruf^arra rgadr *trihjutituir fuqpt.*

Opuriet utique animam purgare, bvc *per* igaem, five per aquam. Unde Nom. tr. Aura fta *ftttg tru^n ftr gauttuutt iptfttrgMtur,*

fiuatur frafiutihu kuru & futurit, ut kit wares· *tT UH** awarew raptat, *if* ʌ *Mcùi ad dtliciur trtufiut , (T i» tab tf iu terru ghria· fut ttàgut.* Hcc Auguftinus.

Q religiofe. $i oon poflesunumiuftmereopprobriofum, quomodo tunc flagdla dc afpcriiates fuftioebis? Purgatorium futurum evadere putas, & bic tribulattentas dc adverfitatibus pur* gari reeufas? Non fic itur ad aftra. Qparedicit Hieronymus ad Heliodorum: Mnecta dr*lkatui tr*, rtaiflta, *& kit vit tuudtrt cuutft·* rrib, *& ptgtu* rreaers ««* *Cbngt^* DehocAuI guftious .· *harfgik*, inquit, *tg futd uUfût*

CAPUT XIII.

gknagtriu tfi fkaituu fiuditruui*

Infiiper. caufa Audii ftc virtutum acquirendarum hoc in loco convenimus, tanquam in Dominica fchola congregati. Unde dicit fandus Benediftus in prologo Keguln: *Ctugitundu tg* C' *trg» u padit* dsmnwri *fiktla firvifii* ftc. In qua quidem fcfeola qnafi in loco, a turbine & a pluvia mundat* perturbationis quieto, virtutes funt acquirenda fummo cum Audio, per quas Efi Deo participamus. Unde Plalmus: *Bgt , Dii tgir* ftc.

Studeamus ergo fcalatim afeendere a fundamento omnium virtutum, fcilicet humilitare· nique ad fcate flnnmitatcm ft bonitatem, fummam ia bod mundo perfcftfonem. H«c eft illa icala in fomnito a Jacob vite, b qua Angeli alccndcboot Genei. »8. Ec firntas Benediftnc fo regnlac-V. ubi etiam fabjuogit dicens : Non aliud boe dubio dcfcenfiu iOe, vel afeenfus a notes mtegigitur, quam fa exaltatione dricen-Odcrc, ft humilitate afeendere. Sic oportet nos I afeendere, ft ambulare de virtute In virtutem, oooec rideamus Dtnm Deonun, m Sino.

Inipiciamos itaque undique vitam noftram, quantum in virtutum (cala proficimus, ant deficimus, memores temper hujus territeliffimi difti Auguftini, a me alias vcftris aortas farafi, quod feritet ad Vincentium: Am *fUuDtefir. uirt tarpi,* MHMasp dtfGrib *txftrtut faut tu&u*rar, f«« «a *tuuugtriu fttfittnaHt &4if-*

time, uki uullut evds, *fid fitupittraut kurrtu* -*HukakM.* Hoc quantum ad prias,

CAPUT XIV.

Mouufltriu refuiruut fthtukuuu.

Ad fecundum, ftclftionem intrans debet coofiderare, ubi vu|t latrare. Utrum focus pro regulari obfervaptia cptus & quietus. Qpiaordo nnfter folitudtam requirit non inter pamatqs ft notos, ubi mmquam vel raroquifpiam proficere valet, (tare dixit Dominus: Agrr*itn dt ttrru rw, O dtctguutitut tua &t.* ut patet fuprs

■fupra. Attendant faos patenta flt nodos fire-quenìantes, qmxnodo proficaam. Ime», que abquaodo ia ow integro anno » fpiritaalitate accumolanmc, «na hora permet, Hi 0Q0 habeat conioUtiooem divinam, qunreotei hm manam. Non vere cnm Propheta ronuit eoo. fotari anima mea : *Ahattr fiti Dti* aeri, ӱ drif-

*ttr*sans *iertUfttraat att, Dtenutitttt» ajfaafit* sw. Hi autem non foot mortui mundo, immo vivunt mundo, fotam qomen portantes. Qiia monachus diçitw a monos quod eft «a», fic •x«s *trUUi*, qoafi «aar Srifti/. Sedeat e go triftis, vacans officio, quia mortuus eft muodo, vivii autem Deo. 16. quacft. 4. cap. *yUaiit.* Hi etiam crucem Chrifti tollunt, fed* eum non fequuntur, Hoc quantum ad tccuodem.

CAPUT XV.

Dt fttttt» tf ctaetrAia m Mtufariu ^Ucrata.

Ad wrtium. Intrans religionem coafiderare debet, ad quos vult intrare. utram fini fanćt• cooveribtioois, obfervaotin regularis, quod non flui fimoniad, proprietarii, inobedieoted, incontinentes, inter fe divifl, lifigiofi,· clamofi, (curriles, leves,diflbiutiotiis, ac ft»· diofe obfervantes quietem.

Monachus in monafterio, quali paradffo ler* reftri dueit vitam. Unde dicit Hieronymus in m quadam tuarum cpiflolarum : *Mtaâjbnaai, •h* safe *tf ctriiat, tfl faraAifat, tf iaAahi· tMu fint Dti.* Ubi autem eft divtfio & difthsfio, moaaftcrium eft infernus, & inhabitantes diaboli that. Nam, ut ait Hiero* nymus: *NiW tfi/eMtu Mhu iaatcaaat* pvaav *liHgart.* Sed, ut dicit Seneca ad Lucilium} *Patrat haitar* c«m *btatiaihu, hlhat aaitat caat vitiit th.*

Hac pauca procul dubio de religione cognifis, prout nunc vobist, ut promiü, tranfmifio, proh dolor! non quod ego ita facio, fed vos una mecnmLadmonendDtcohoAtjkjcAtltg. his frequenter in cordibus ruminantes proficere poffimus ia vitam «tenum. Arnen.

IIL

DE ANNUIS PENSIONIBUS

Atawcferam or *Maàaliaai, ahifyat fi^Uiit ftikat fhvatimjraaatar, Dttifit AMia.*

Ex Mf. Academi· Heimftadteofis.

CAPUT

uSrgusNB/a pra *at/tih^M* ntfrr *Mcttciu* 1 *tuuutti*, *fnceritt*, jtas/Mfw jT-yj.- ri«0Mui*.

T TTVwm caa/urroda, fua fsddMsraifitlfBlriqf. *fit fettu hùtat frtWHu, fm* asnorynH /mms, /«m *fiifiit* A *vti eaùeit, vtl fnftit UhinUtt, ftiw Hheto fctrfiu», txfr» ctwnlm, tf frtfKtttr,* m lasaf» *frftrit·* raw, *vUttt6JUlicita, ita, ftai taiu jht /at ftriotb aatnanan faaraat f*

Bt videtur, quod fle.

· Primo. Quia boc Ecdefia Romana lcit flt tolerat, igftur hoç approbaro videtur. Et perconfeqbens hfeuûnodi coofuetudo eft licita. ijj»».

Secando ad idem, illud Joan Andree in cap. Cum adMoMbriam feMvrife dicit, quod Romana curia toleret, quod religiofi in Romana curia loco veftium capiam a fuis Prodatis annuam penfionem. Igitur hoc eadem ratione Ideo Cibi fle potus potiunt capere. Cum viftus flt potus debeant rcligiofo miniftrari per fuum Asperiorem, quibus débet efle contentus, XII. q. I. c.y. *C1erictu yû.* XVI. q.s. c.j. Jropvr. M

Tertio ad idem, fe rotar c. *iaNmila*dicit, quod moniales io Moaatleriis pauperculis ultra praebendam minus fnfikicntem, que eisincooventu miniftratur, potiunt meliorare prabessdam cx fubfidio parentum vel amicoram, vd per proprios labores. Igitur hujufmodi confuetudo valet.

Item quarto, hoc folum dicitur proprium, quod edatur coram Prnlato fuo. Hic vero in cafu noflro Asbduus habet licentiam atiiperio· ribus fuis, ut per annuas pcnfxmes, vel precarias, vel fubfidia parentum vel amicorum, vel per proprios labores poflint meliorare prehendam minus fufficientem.

Item quinto, necefldas non habet legem. Sed tnpe Prelati non potiunt providere de bonis Monaflerii, minus fufficientibus, prefertim Prelati mendicantium ordinum, fuis iubdftis. Igitur oportet, quod Pnelatus iicentiet fubdiCtos ftsoe, ut acquirant neceffaria pro viftu flt veftitu. Igitur &c, Alias Prelati propter defeftum necaflariorum perirent.

Item fexto inducitur ad Ultad, jQur *ebriri vti vtvntu.* Decret. 1.4. i.6. c. 7. *hS^uu^t, A* quod ibi ootatar, & *»7.* qwsft. 1. €.7. *Dt esi· AU/.* Per quae patet, quod monachus Io domo fua cum bonis omnibus quondam fuis remanere poteft » & illa adminiftraro, flt in ufus fuos convertero de Abbatis licentia. Fortius ergd Abbas cum Capitulo poteft facere monachum adminiftflitorem cerre~~, pecunia, in certum ne~~ ceftirium convertende ufum. Per argumentari a majore, de quo Decret. Iλ. i. t. d. Dr risdhsur, c.7. C«as fe <m£h's. Et dc toto ad par- r.a8. *PtfitrtUi.* Nam quito* tam cautam noo delegat, certum articulum delegare poteft, *itafftllat.* c. 61. Cue» raa/aa», dt I. X. L1J. *Dt rtjad. c.it.CaatBcrthièu.*

Item, feplimo ad illud, quod monachus dc licentia Abbatis poteft aliquid poffidero, licet non ut proprium, facit n. q. 1. cap. *il.Nea ticatit.* Qpia ibi dicitur, quod vel une licenti· Abbatis poflit poflidere. Ergo cum licentia ejus poteft. *Cxtrav.Dtcrtt.* Ij. *tit.* 10. de *Ut, ftajhaa e PrttUtt, c.* 7. Case *Aft/hliee, in* fine. Unde talis fpoliatus petit reftitutionem, Dec. Li. tj. *Dt rtfcrifiu,* c.»». Cnm dilrAs *th.*

CAPUT IL

Arganttàta ctaira nafagtaUaeat talia UdtaA /ivbfidM frivata.

la oppofitan, contra confuetndioem video· tor eflè qnataor.

Primo flatus monarhoram ‣ Secundo, tubjo» ftio eorum ad flram Asperiorem.

Tertio fupcriorû officium. Qptno, rogula Monacboram.

Primo, flatus monachi noo permittit, eum habere proprium, vel aliquid poffidere, ia. q. 1.

•q. 1. AWv, *tfe. Naaüeetit* dr jbfirmnMcferomA
αηκ» r ┘>' [redacted] ** WMiJimiiw. Ergo confue-
***** Vfl*0 4-- bcitem proprietarium.
«eim, qpod ena via prohütum efl, per
•fiam eft concedendum. *D»/narti. c.Taa.*
Im», cwn fit fpeciale, quod monachus poteft habere peculium ex injuofta fibi admioiAratione, *tie flata neuctirta* e. 11. Et tamen ceram,'qood iUe, licet fit adminiflrator, non habet ilfad, ut proprium, etiamfi Abbas vel Epifeopm, *De priaiftgii^ Deer. l. j. t.* Jj. *c. Cat» eiiat.* Propter quod concluditur, illi adtnmsflrarori concedi detentionem tantum. Ex quo. (equitur, quod nullo adminiAratori detentio etiam per Abbatem concedi poteft. Facit *Se privibgiir c.9. Seat.* Ergo nec fe *ad* illud per confuêtndine'm obligare poteft, defraudando legem de hoc privilegio.

Quare circa lëcuodum confiât, quod monachi Abbati vel fuperiori obedire tenentur, *De flata taeaecSeraee, ei eatetaflerittat,* 54. *Sifl. Met.* Et ficut obediencia in exhibendo ineft monacho, fic recipiendo ineft Abbati, & huie Abbas renunciare non poteft. Qpia monachum manentem fuum non poteft abfohrere ab cbediemia, dr rranvc. *cep.Priicae.* Sed illa confuetodo quodammodo abidrit, fi ratione confuetudinis monachus poteft tollere precarias. Igitur ftc.

Item, fi conceditur hac eoduetodo provefiibus, pari ratione, pro vino flt ptfeibus, &C forte pro cantibus. Et fic ex vi confuetudinis habebant monachi praebendas diftinftas, vel portiones privilégiâtes, contra canonem *Deevet. I.*J. ». J. c. »p- *Dile&ns* 1. dr prafeodfe, dr fimiliter cellas privatas, contra illud *0. y.adr.MaMcbt >1. f. I. *Nectferta*, dr *fleta taeaacbereia.*

Circa tertium certum eft, quod ad Abbatem pertinet tota poreftas Monafterii, 18. q. 5. AMm. Et debet efle diferetns in regimine, *eei.* y. *c. Si fût Miat.* Et de omnibus folicitudinem gerere debet, per cap. fans ad *ateaeflerieeai,* ge fecundum qualitatem perfonarotn eis ptovidere. Quod fingulis Abbas faciat, ut in ufu, dr prahred. *it unite,* in fio. exemplo Apoftolorum, qui non «qualiter omnibus, fed fingulis dividebant, prout fingulis opus erat A&. 4.

Sed fi (ecundwn hanc confuetudioem annua penfio non fuficeret pro monacho, vel abundaret plus, quam monachas indigeret, diftribuioris Abbatis manus eflent ligatn; & fic illicitum. Cum fit equals vitiam, negare neceflaria, Ac dare faperflua, 47. *Si* yaû, *Dt ctfleSirc. priât, tf Se jere pneretiu ie Cieat,* c. t.

Ergo confuetudo eft iniqua, qua: aufert Abbatis officium, providendo dc diftrbaendo. Et fie non habet pcrteftatem. Qpia non fervat honoris ftalum, fed confundit. *J. q.y. 0.14. *qai.* Etiam felvit obedientiam, nec habet ture pofitbilttatcm, *x. q-i- *c. 15. Faciat.* Nec habet necei&tatem, cum aliter providere poffit monachis, ad illud *iifl-I.* c.5. Cmjévted». Ubi diditu- quod lex debeat tabs elfe, quae eoogroat religioni, difeipbnas conveniat, dt fakiti profidat. »id haec confuetudo facit coauarium,.

Qparto, cum regula monacharam fit approbeta per fedem Apoftolicmn, dt confirmata, dr mdse. Amv Si non licet illam alicui oratare, *Se utpraelMt atiii eti iatttiii* ■ ı.ú* It.con> eluditur «rgo, quod Pnelains hanc coafoetndimnpofc revocare, miam fine interitu (alutis fervere non poteft. Hic vide Joa. Andr m regulam. Afin *efi Mt.*

Sed experientia, que eft rerum magiftra,
docet, «jnod hujufmodi reUgiofi utriufquc fe anno
xus fint inquieti frequenter, mobedientes, no-
lentes reformari, netjue hujufmodi penfiones " 7
annuas ponere ad communitatem, etiam per fupeûorum jnffiun, & fic proprietarii, & alii lufora dt fornicarii, bfenli fit crapulofi, vefiibus pretiofi. Ei quando alii monachi cluriunt dc fitinnt, ipfi funt inebriati, nec paupertatem, nec obedientiam fervant, nec faltem commu nem menfam tenent. Vide ergo, quam periculofuc fit ftatus Superiorum hujufmodi religioforum, qui *hoc* feiunt in fubditis fieri, dc tacent, nec prohibent. Ecce omnes anime hujufmodi fubdiiorum requirentur de manibus fuperiorutn, five daufiralium, five provincialium. Vide, quam 'pcriculofus fit ftatus hujufmodi prebendarioram, qui fubftantialia ordinis non *fervant*, quia perjuri, quia nolunt obedireGenerali Concilio, quod utique voluit omnes ordines reducere ad communem vitam. Quare funt extra ftatum felutis-* quia monachus habens obolum, non valet obolum, dc qui habet proprium, Deus negat Obi fuuip proprium, quod eft mifereri dt parcere. Et fic fcandalicant Çccleftam dt prnfertim laicos, incitantes eos contra clerum. Vo illi, per quem fcandaiafiunt, feu veniunt.

CAPÜT III.

Snlntie tetiia I

Ad illam qtuftionen. relpondendo tota qua-
fi Ecclefia quoad religiofos confunditur.

Quia, ficut rationes ante oppofitum videntur oftendtre, quando fubeft rationalis caufa, pradatus religiofus cum fuis fubditis profeftis difpenfare ooteft, ut religiofi profeffi habeant peculium feu precariam. Ut videlicet, quando fuperior lubditos nutrire aliter non poteft in communi, fed fubditi poftitot fe nutrire diverfimode, unus praedicando, alter docendo dt regeodo, alter icribendo, alter meditando i» libris, alter per parentes dc amicos & fubfidio eorum, vel' patrimonium ad eum devolutum. Et non eflent ptemiffi jam ita diligentes in acquirendo pro communi utiliiate, ficuti pro ipfis in fpcciali.

Kationes vero io oppofiium videntur oftendere, quod hoc fic contra ftatum religioforum profeflbnim, dc quod per hoc reftringantur fubllantialia ordinis, dl multa mala iuperius cxptefli oriantur.

Et quia in caufa rationabili fupetior poffet difpenfarc, quando fubeft caria rationabilis, dummodo fubditi parati eflent hujufmodi precarias dare in manus lupcrioris ad communem utilitatem, quando fuperiori placet, dc videtur fibi opportunum.* Er quia, quat fit hujufmodi rationabilis caufa, non eft concordia, œc inter Pradatos, nec inter iubditos, dc quod fubditi fint parati dimittere hujufmodi *precatus* omni tempore : ideo melius eft, quantum poffibile foret, raro vel nunquam mittere hujri. modi precarias» nlfi cx notorla caufa dl eri* denti, propter fcandaia, & ac fubflantiaiia ordinis pci hoc infringamur.

CAPÜT IV.

fint fe pvrfeafe *dwenntsonis.*

Sequitur alia quarftio. tfrnu· rriigfed *Preelnti ntrtufyue fixus* mm *viventes cweseeetniter fid finj>ninriier , fint* cata* *fubditis i» fletu feisuis.*

Et videtur, quod non.

Qpta de communi deceret vivere communiter , quoad efum, potum, veftitum, dc fervare regulam , jejunium, dc non comedere carnes, nifi edent infirmi, dc alia plura obfervare, qu» non obfervant. Ergo funt in ftatu pericukrto magis quam feculares clerici. Quit de quanto B 11atu» altier, de tanto cafus periculofior.

Secundo ad idem. Quia fundant le fuper difpenlatione invalida, credentes fe in omnibus difpenfare. Sed not) eft verum. Quia, fictif dicit Joannes Andreas fuper c. *Cxsee nd* mm^U*rium de fletu meeucborwe, fe nevelin be-* licet fummus Pontifex potiet difpenfate cum monacho, ut poiГк contrahere matrimonium, ficaula maxima fubefict, ut coaverfiogentilium, vel pax magis reformanda, tamen , fi legitima caula non fubeft, non valet difpenfatio. Immo, ut dicit idem, non poteftPapa difpenfarecom tra vota, vd ut monachus habeat proprietatem, nifi magna caufa fubeft. Et, fi difpenfet fine magna caufa, non valet dilpenfatio, dc Papa C peccat; fit utentes eadem difpenfaiione decipiuntur. Hic autem in caf· noftro Praefati religioforum, drtpeufant contra vota, ut fubditi non fervent paupertatem, immo nec obedtentiam, caftitau-tn, nec regulare jejunium. Cum ergo nec Pap.» poflit quid contra promitis Deo fa-&t , nec caufa legitima dt magna fubeft : Ergo eorum difpenfatio non eft dilpenfatio, fed fubditorum ÔC Prclatorum deceptio.

Tertio. Talis vita rcljgioforum tendit ad noxatn & ad fubverfionem totius vitae icligio. f«. Ita ut non ferventur tria fubftanttalia ordinis, nec paupertas, nec obedientia nec caftitas , & alia regularia. Sed nec ftatuta, nec leges, nec confuetudinet valent. Sic tendentes D ad noxam, & fubverfionem Ecclefi» quoadelfa gnam portionem ejus magis notabilem, fcilicet reltgiolorum. Ergo talis vita eft damnabilis, dc omnioo abjicienda a ftatu Ecclefi».

Item quarto. Quod omnes regulares fratres indigeant hujusmodi difpenfaiione , ut non communiter vivant fed fingulariter.* Et qnod tot fmt ptocuratores in conventu , quot fratre*, quilibet rerum fuarum .' Et quod hic fubfit licita caula difpentandi quoad fingulos fratres: non videtur unquam occurrere. Sed magia fi quilibet fratrum ea, qu» poffidet, poneret ante communitatem : melius fle abundantius provideretur quam fic.

Quinto, inierim, quod Pralati examinant, g an potlint conventum dqfenter nutrire de his, qu» fingulifratres potiunt comportare, fle poffint eoi ad hoc compellere, ut omnia, quae lubent, ponant ad communitatem , iemper fint culpabiles fle inexcufabiles. Qui* tenentur fubditos iuos ad communem vitam compellere. Et fi non potiunt ad hoc attrahere propter rebellionem ve! propter Caufitm prrtcniam rationabilem , 1*1tem aliquos ad communem vitam juvando et fibi ohedtendo attrahant, ut fe et fibi obedientes exeufahiles factant. Quod minos oftendat, fi faltem aliqui s ad communem vi- A tam adducat, faciendo diligentiam, quam torpendo hoc permittat, *ie* « plure» fuce fubditoe ad perpetuam damnationem inducendo.

Sexto. Drfperfatio fuperioris cum fubditisin premHfis non excufat nec prodeft. Nam ficut pnemiftum eft, *nec*fummusPontifex fuperproprietatem vd vota cum religiofis fine legitima caufa poteft difpenfate. Ergo mulio minus alii inferiores Prçlati infra Papam difpenfate poftunt.

Septimo. Talis vita finguiaristollit officium fuperioris in pnecipitium , fitfinguhs neceflaria diftribuendo, dc obedienttam inferiorum inprpmiffis fuperioribos exhibendo, dcfuperHua retinendo . Et septale vitium eft in premiflu, ut fuperior vel non neceflatia feu fuperfiue vel diminute provideat, quod lubditi in necetiariis dc mediocribus non fint contenti.

Oftavo. Joannes Andreas in c. *Cxen* ad mo*suflerixxe*, fuper non proprietate dkir : *Net videtter diet* : fM*db *[Mites de quehtete b litxibil celet fuperuri, suc fisse ijsfitss cenfetefie vel fieu fiienti» elisjxe recipit vel expendit,* paratau *tetstftt reddere b dimittere nd fiffdm Abbelli. Tween res periculofis eJi, b invidise b exeseepli meli cessfn. Confidit Ofises^fis Abbnti, eU, nifi ex* caa/a *eeengnn b evidenti, tnlem licentiwe* mm *det seewssebe,* mm *babents ndminèfirntioseem.* Ecce hk loquitur de monacho, cui t*m raro debet dart htijufinodi licentia. Hic vero datur omnibus fubditis licentia, dc de omnibus rebus, qu» detinet fubditus, qu· etiam ad libitum expendit, ficut placet, nec etiam interrogando superiorem de fingulis . Qui* fuperior libenter dat hujufmodi lices* tism fioe caufa légitima fubjeâis fuis, non folutn fe, fed & fubditos decipiendo, ficut pa> ter ex illa ratione fuperius pofita . Et etiam hoc non deberet fieri niû in bis fubditis, qui habent admiaiftrationem, st funt officiales , procuratore», ut patet A auurfewa c. 11. Hic veto omnibus fubditis admittitur hujufmodi adminiftratio pecuni».

Nono, cutn fit duplex ufus rerum temporalium : Scilicet certus , qui monachis not» poteft concedi , quia hoc importat proprie* tatetn in fubditis, quem tamen ufum pro nunc Praelatl concedunt, *de* quo vide Humbertum fuper regulam Auguftini: Et alius eft ulus incertus, qui monachis poteft concedi, fi fubfit necefliras vel utilitas communis, non privata fecundum N. ad Eugeniutn Papam. Alias difpenfatio vocatur diifipatio.

Sed communis utilitas rartflime occurrit ia his difpenfationibus, (ied finguiaris. Sicut pa> tet in eflcftu, quo quilibet quarit utilitatem fuam fingularem.

Decimo. Cum experieuria fit rerum magiftra, hujufinodi vita finguiaris generat multas abufiones, dt hjufmodi fingulariter viventes potiident aurum fic argentum, quibo* omni* obediunt , A nec refectorium nec dormitorium vifitant, variam fupeUefttlem poffident, vertes pretioias, leâos, famulos dc ancillas, concubinas, equos dc canes venaticos in locis angulofis, vel etiam in refeftorio lautius fibi providentes, dc fic de pluribus aliis abofionibus. Quis enim poterit de hoc dubitare', quin Praelatus cum talibus juvenibus difpeolans, dc hi, cum quibus fic difpenfatur, fint in ftatu damnationis , dt difpenfatio cuijufcumque Papae , generalium vel Cngulariwu fupenorum quorumcumque, io nullo eos relevet .

Unde-

I Undecimo , quia tama eft inaequalitas inta- **** Gngulari , quod unus abundat, alter défait, unus Gtit, alter ebrius eft, unus iacuratus , alter fatnelicus eft. Et fic de veflitu, fit in omni Indigentia humana eorundem. Cnm Auguftinus dicat.' *Et ea· dicetii eliftid fnfrivtt, fed vebit* Mssûs cwnwnù . Et fic lan&ua Francifcus , Benedicts, Dominicus. Hate ergo vita Gngularis eft ituequalis, diabolica, proprietatem in fe includens, paupertatem excludens , fic cetera, qu» ordinis lunt.

Duodecimo, beatus Bernardus in libro de procepto fic difpenfatiooe dicit.' *Qticqaid de ffintaelibai r» ifft ngala Créditai» eft, iaata-au» Abbati/ »a»o»aat rtlia^aitar. Dei» reliqaa feri, fue i» ctrptralibat ibfervaatiil, «e ipfa faidnt eyar i» vriaatait ite pefita eft,* nS e-*jafdn» ferviet wlaateti , fed wagn cbaritati. hierae* sursa *jibiat fora regain» eft, cai fearcl ipfe fe fpaataaea fnfeffieae fabaeifit.* Et ibidem ftatim.* *Safer fratrm» traafgreffiaaei , M foer Patraae traditieui cnftitaitar qai Abbas eliptar , aeaadetona» colter, tf vitier»»» ulter.*

Tredectmo. Omnis regularitatis, fic omnis rigoris declinatio, ordinarie ex hac difpenfatione exorta eft. Quia fupettores carnales in fe nolunt difplicere fubditis, efttmantes, fe fine rationabili caufa pofle in omni cafu vere , exceptis tribus fubftaotialibus, difpçnfare. Quod non pofiunt propter multas caufas fuperius exprefsas.

CAPUT V.

^rgeMva/e, fwd MWMcfo' dt fabfidiit preprill entreaiet M» verfeaior n difcrvanH falatii .

In oppoGtum arguitur.

Cum fint tot Do&oresTheologiz, ficutriufque juris, in ordinibus Mendicantium, non videtur verofimile , quod oculis apertisccci fctenter errarent: Et fimiliter multi veri devoti in dtûis ordinibus inviti fuis conicientias macularent.

Secundo, fanôus Thomas ait: Iu qualibet communione necettarid abflinere a carnibus, non ponitur in regula beati Benediâi yt praeceptum , iad ut ftatutum, quod non habet vim nrocepti, Gcut nec alia hujufmodi ftatuta. Ut Monachus comedens carnem eo ipfo non peccat mortaliter, nec facit contra votum, nifi comederet ex inobedientia fic contemptu. Sed incurrit peenam , io ftatutis exprettatn fit contentam . Et tamen comedere carnes non licet lanis, led infirmis. Sic fimiliter de jejunio regulari, quod non eft inftiratum proceptorie , fed fub pœna . Quod quis folatos non incurrit culpam, oiG propter proreptum vel contemptum, fed pœnam. Si ergo noo ferrantes hcc duo non peccant, multo minus, qui non fervant minora his duo* bus.

Tertio, fodes Apoflolica Gc difpcoGvlt cum ordine Pnadicatorum, quod ter tn hebdomada comedant carnes, quia noo femper prandia certa cum ovis habent, fed comedunt cibum, quem poliunt habere, maxime in itinere, & in terris iuia, quando funt extra mooaftetia fua. £t cadrât eft ratio de aliia Mendicantibus.

Quarto , cum Gnt varii ordines, habentes varias regulas, quia poterit fcire Gngulorum or- Adinum regulam, fic pertinenter arguere contra cxceflus eorum.

Quinto, fingulariter vivere, non eft contra paupertatem, obedientiam, caftitatem. Quia Gc vivere cx licentia fic licita caufa ftat cum paupertate, obedientia, caftitate. Ergo, Gc vivere fingulariter, non ponit, aliquem religiofum ede in ftatu damnationis.

Sexto, Romana curia fcit fic tolerat iflam vitam : Ergo talem vitam videtur tfpprobàre . Confequentia tenet per iftam Regulam juris : *jQa» tacet.*

CAPUT VI.

Sntenti» etttdia.

Ad iftam qucftionem pono aliquas fcholafticas conclufipnes.

Prima conclufio. Ad iftam vitam rcligiofofum fequuntur multa mala & inordinationes multe, etiam abuGones & icandala, quibus laici contra religiofos infurgunt, & eis obloquuntur , Hzc concluGo patet ex experientia , que eft rerum magillra, & per rationes ante oppoGtum.

Secunda conclufio. Prelatus dans licentiam fic Gngularitcr vivendi fuis fubd'tis & rcltgioGs , & videns hujufmodi abulior.es oriri cx fua licentia, & non revocat hujufmodi licentiam, nee aliqua ponit remedia contra hujtiimodiabuflones, in quantum tnelius poteft , eft in ftatu damnationis, & omnium malorum, & culparum, que ex tali fua licentia hunt, eft reus, & Languis animarum fubditorum fuorum de manibus ejus requiretur · Patet hec conclufio, Quia cauiam damni dat, ergo damnumdediffe videtur, per regulam juris, (c per rationes ante-oppoGtum motas.

Corollarium hujus concluGonis, quod fimiliter Papa, vel Generales ordinum mendicantium, vel Provinciales, vel fuperiores particulares monachorum, coopérantes ad hujufmodilicentias, fuper Gngulari vita , ubi tales abuGones fequuntur, funt in conGmili damnatione, Gcut dicit Dconclufio. Patet ex eadem radice.

Tertia conclufio. Sive Papa, five quicumque alû inferiores Prrlati, difpenlanres cum fuis inferioribus , fine legitima caufa , videntes ex difpenfaùontbus fuis hujufmodi diftipationes exoriri, & non revocant hujufmodi abuGones, ficut melius poflfunr , funt in ftatu damnationis , & omniuta malorum, qu« ex luis licentiis fiunt, funt participes. Patet hsec conclufio ex promittis, & rationibus ante oppoGtum motis, &c.

Corollarium iftius concluGonis: Omnis difpeofatio fuper votis, Λ proprietate religiolbnun, ex quibus pmfafa abuGones fequuntur , funt diftipationes, & non valide difpentattones. Quia non fiunt ex rationabilibus caulis, fit non exeufant Prolatos, fed magis aceufant. Patet ex promittis fic rationibus ante oppoGtum.

_uarta conclufio. Nulla tolerantia vel difpenfatio vel diftimulaiio fuperiorum inprzmiffa abnfionibus excufan^ iubditos. Patet, quia non fit pneferiptio culpis. Et de quanto diutius animam culpa detinet, de tanto reddit eam infeliciorem.

Qiinta cooduGo. Praelatus ex legitima caufa poteft cum fuo fubdito, uno vel pluribus, dipenfare, ut ufum aliquarum rerum habeat ad tempus ad voluntatem fui Praslati, ita, quod

ANNO CHKIST1

quod iubditus Domine Prelati detineat hojui A modi re, ea tamen conditione qood fit fomper paratu· refignare hujufmodi res, quandocumque (uperiori placuerit, fit quod non abutatur his rebus. Patet , quia (obditus ex licentia fuperioris poreft elle in Audio «ei in peregrinatione, «el in Romana curia nomine monsitem ex legitima caufa, & peculium ex licentia fuperioris potefl detinere..

Et per has condufiones Et refponfism ad rationes hinc iode fadas, &«.

CAPUT VII.

ore fit vttt Mtatckit if Mftutüim dttutH fn fgeggig illen» tt»fcitg»ig.

Item, tuper proprietate, quam , proh dolor ! continuate A palliare nemopedeft, fic duximus amicabiliter interloquendum : Qiod tale· devoti inter vos, fratres vel forores, φMB hujufmodi falutarem perfectionem religionis libentius (eâarentur, ut merito tenentar, & propter penuriam At paupertatem mocuAcrii, Ac alias, impeditat, offerte debeant fpoefo IboJefuChntlo hujufmodi impedimenta , quibus minus valeant , & promptam ac devotam voluntasem, que femper eidem luo fpoofo Jeiu Chrifto obedienler colatur , (ubmiUaAt, ut, quod eficâu non valeant, prompta tamen voluntate anbe» lent. Hoc tamen, quod ab eis Deo infpirante C refte & regulariter pollulatum eft, omnibus «obis mandatum eft. Quamvis communem vitam , ad quam tenemini, non tenetis, nihilominus ab obfervatione ipfius , fi communicatur , nullatenus vos abfolvit.

Quare volumus Ac in Domino exhortamur, requirimus, & monemus, quatenus nec vos, nec aliqua veftrum, qurcumque etiam fororum profeftarum, (altem ab hujufmodibona Ac prompta voluntate voluntarias paupertatis ampleftenda, (itis At iit, aliene aut aliena.

Et ut dtfeordia, quoad hoc inter vos amoveatur , fic dignum duximus cbiervandum , quod nulla veftrum aliquod proprium fine lcitu At contentu prrpofiti At prioriflh polfideat, fed exhi- D bitis At prafenlalis lineulis bonis ipontanee, Ac id vobis devote petentibus, ufus eorum bonorum ad neceflaria vcftra, non iopertius, abeiidem benevole concedatur.

Per hoc tamen nulli veftrum licentiam proprii damus, aut aUquO modo conicntimus habendi . Sed verius putamus per hoc confcientias allevandas, quoufque omnipotens Deus gratia fue viiitationis patadifum fuum regularibus ob(ervantiis, qua ic polfibilites nondum habetur , dignetur miiericorditer fruftific*rt. Id vero, quod fic de licentia (uperjoris, ficut praemittitur , receperitis , cum debita At magna obcdfcntia , Ac perfeâo Dei timore, tu ufus necefitttatis veftrx convertatis Ac percipiatis.

aMNO CMUCTT

XL.

JO ANNIS GERSON IS

Consil ium Pobl icum,

wdfv 1417. *Tbnlgriid^ rtue, Cggfim Jgteii it Mifg, & Bthntergg»* fua ad riwwiaair *igitght fgb gtrgfgt fptctt Vrtrihtgttgr, tdttrigt àifcgtittü .*

PRAFATIO.

OBlalurus juxta Sensorum hujus (aeri Concilii Coaftanisenfis monitrooem generalem, nonnulla qua concernûnf expugnatiooet» haerefirm At haereticorum noftri temporis, nominati® foftas noviter exorte, Ac protinus judicialiter damnate, de ncceflitate communicandi Laicqs fub utraque (pecie, fcilicet panis Ac vini: Profero cum Evangelica pauoetcula duo minuta , que dici potiunt duplex ille denarius, quem Samaritanus protulit Ac dedit (tabulario pro cura vulnerati. Unus denarius decem regulas fpeculativas, alter decem pra&cas habet fateriptas.

CAPUT I.

Drcra» Kqgadu gnsrralr/, *Dt gv/ftritgtt feriffgfg,* AT *iUgg» mitrftftggii j*rt.*

Regula Prima. Scriptura Sacra eft fidei regula. Contra quam bene intelteftam non eft admittenda auâoritas vel ratio hominis cujufcumque. Nec aliqui confuetudo, nec confiitutio , nec obirivatio valet, fi contra S. Scripturam militare convincatur.

Hre regula fundamentum eft commune nobis fic hureticis, quos impugnare conamur. Pro. pterea concedimus At adpnobamus omnes auâoritates vel rationes, qua hauc probant, pro quanto non ad aliud probandum per eos ducuntur, vel induci quaererentur.

Quamobretn S. Scriptura debet confidetari, quafi fit una propofitio copulativa, coooeftcns ungulas partes, At unam confirmans per alteram , elucidans At exponas. Quoniam fi propolitio alma S. Scripture, pofita adferfive per au&orem fuum, «ni eft Spiritus Sanôus, effet falls, tota S. Scripture, ficut dicit Auguftinus, vacillaret MÂoritas. Quia fimilis eft ratio adfentiendi per fidem cuicumque propofitk»ni, fignatic io S. Scriptura, ira uni ficut alteri , (cil. auâoritas divine revelationis, quas utrobique communis eft ratio credendi.

Secunda. Sacra Scriptura, dum confidenter in aliqua (ui parte ve! propofitioue., non eft tenenda in fotis terminis illius propofitionis , £ aut in illo fcnfu, quem illa propofitfo fic per fe Ac node confidente facit.* Sed conferenda eft Ac concordanda per comparationem adalioa S. Scripture palles.

Patet hre regula ex precedent!, & per exempla manifafta, qualia fimt innumera. Dixit itaque Ghritas Malth.ull. Qvr arebdrrir *if k*· ftivthu fgtrit, lgftjtu itit.Si* qms votuerit in bac preciû forma Ac fcntcntia flare, non admdTa quacumque collatione Ipfius cum aliis, ficut inventos aliquos efle tales notat Auguftinus de Gvit. Dei ai. confiat, quod errabit jnanifefte, ponendo , qood fid» fides fuficit m baptif-

'I I —baptifino ad fahrtem fire aNto virtutibus. Sicut traherent alii << fimili vesbo Chrifti.· Pas m-
Λ77 dte m aw, bates vteree nfWMW. Amplios arguendo nd homines fic indureranus illud Jo-

«tsrare·. Attamen fecundum iftoa non fuflscit manducatio ioHus panto, id eft ftunprio corporis, fed requiritur Mulio tenguiois.

Ttrtia. S. Scriptura poteft ft debet in fuis partibus ft partialibus adtertiondraa reverenter ft humiliter ft diligenter cxpofiHoocm recipere, concordando paflum cum paflu, ft uoum per aHcrum judicando.

Sequitur n precedentibus. Er quia fic fit in omnibus aliis feientito ft doArinis, in quibus B intentio ft fenfus unius diAi trahitur ex aliis, cx quibus apparet ictantio dicentis. Quoniam fecundum Hilarium intelligeotia diAorum ex caufis eft aflumeoda dicendi. Alioquinpluraeflêut mendacia ft contradiAiooa in qualibet fcientiarum, ft precipue in laera ft divina, quam effent veritata, io omni modo loquendi communi.

Qparia. Scriptura S. in expofilione partium fuaram requifivlt ft requirit bomina(i) preditaaingenio, (s)exercitataeftudio,(3)bumitesio judicio, (4) immuna ab adfeAafo vitio.

Patet. Ç^oniam ex oppofito alteriuuftonun quatuor folec facillime falfus IntelleAus Scripture fuboriri: Ut fi fit homo hebelis ingenii, fi iners ft oegleAor ftudii, fi fuperbi ft arogantis C judicii, fi denique fuerit infeftus ft depravatus ex adfeAu alicujus vitii. Quoniam exemcat ta* tes malitia eorum. Pollentifta ftiflorumquod-Jibet tam anfloritatibus quam exemplis & rationibus multipliciter declarari, qmt quia nota iunt doAis, ft alibi fatis inveniuntur, teevilatis amor linquit.

Qiiute. Scriptura S. in fui primaria expofitione habuit homina eruditos, Don folum humana retsocioaliooe vet ftudio, fed divina revo> hliooe & iafpirstione Spiritus S.

Patet de Apoftolts & aliis, de quibus loquitar Lucas in AA. Apoll. cap. 13. Et Paulus plura enumerat divifiooes gratiarum, inter quas interpretatio termonum, ft fermo tentéen<, D ft fermo doArinc. Comparandi igitur iunt Do. ftores in expolitione S. Scripture cum DoAoribus. Et illi, quos confiant habere coodAiooa pofitas in procedenti regula, proferendi iunt non habentibus. Similiter habentes revelationem non habentibus eam. Et doua gratis data pof-fideatee non polfidcntibus ea, ceteris parite». Er proinde convincitur ac reprehenditur quoruodam arrogantia modernorum, ulnrpamium fibi illa de Pfalmo .' Jq/vr mvotj darru/rr *ittOuti*. Et iterum: Saper *fntt iaitik-*

aw *fotijU*. Sed minam adrcnercnt, fiver-Got cm cauitto, qu· /unguatur: *tt/bmtM* me inpsÿfr› *, & Ux tu** awAraria wr« «4 , ft reliqua.

Sesta. Scriptura Sacra non ita recipienda eft nude ft in foMtam, contentis aliis traditionibus hominum, quin debeat ad intelligcnfiam varam ipfius habendam, juribus bununis ft canooibas, ft décréta, ft eloflis SaoAorum DoAorum fivqncocer ft humiliter uti.

Patet ex prendentibus. Patet etiam cxtno. ' do, qneoa tenent herettei, quos nunc impugnamus , qui doAores valde diligenter allegant pro fisis adferiionite» colorandis ft corroborandis. Et lates, qui fimt aliquando nullius aoftorita-

A lis vel ponderis, ficut luot aliqui gloflaiorcs Decraornm ft Decretalium, ft non fanfti, nec multum in Theologicis eruditi. Et fimiliter aliqui quos de numero trahunt Theologorum. ynde fic arguitur adverfus eos: Si no. Aoribus ft peritis in fua arte erodendum eft . cur DoAoribus per nos allegatis non vultu credere ? Quos allegatis, bene intcllefti, lunt pro nobis, ft alii, qui ablque . ulla comparatione plura funt ft clariori termone dicentes noftram lcotcntiam. Si vero 000 talibus in aliquo eredendum eft, cur eos pio vobis in coofirmatfedc erroneorum fpirituura ft fenfuutn veflrorum tam curiate ft exquifiliflimo ftudio qweriiis allegare? Undecumque colligente» & difcetpen-B tes, quantumlibet renitantur,

Sepuma. Scriptura S. recipit interpretationem ft expolitionem nedum in fuit- verbis originalibus , fed etiam in fuis expolitionibus.

Patet cx precedentjbus. Unde fi allegatur Auguftinns, exempli gratia, quod dixerit io una gtofla fua, fumeodum efle (anguinem Chrifti in comasunicatione laicorum, ft hoc de necctfi* tate (alutis: ft alibi dicat vel obtervet oppofstam, fecundum intelfcftum, que prima lacie colligeretur ex verbis: attendendum eft ex di-Ais aliis, qualiter eft concordandum fibi ipfi. ' Invenitur enim dixifle *: CrtJt, tJ meaiafafii, ft* ita dicere potuit, rradr, èr *Hiifti.*

OAava. Scriptura S. dum per novellos ho-C mina inducitur, tanquam credenda fit in luis nodis terminis abfque alterius interprutis vel expofitoris admrflіooe, exponitur gravibus periculis & teandalis, nifi (olcrtcr provideatur, & confeftim occurratur.

Patet *ex* precedentite». Et quia ad veriiatem lates implicant femctipfos in diAis fuis, prout deduAum eft m fexta regula; Dum ali* quando pro fc inducunt DoAora, ft induâos contra fe non admittant: dum preterea vitare votant gloflam omnem, incidunt apertiflimeia multiplicem conUadiAionem, ft ultra quam Judui litterales judaizant, qui recipiunt in an* tiquis traditionibus legis expolitiones fisorum DoAorum mulsas ft varias, ut RabbiSakxno-D nis ft Rabbi Moyfi ft aliorum, quemadmodum traditam habeat io lege Deuteron. 17. fub mortis intennmafioue facendotiteu Levitici faneris efle credendum & obediendum. Ex hac preterea radie· peftifera orti funt ftc quotidie crcfcunt errores Bcgardorom & Pauperum de Lugduno, ftcomnium GmHimn, quarum molli font*Laid, habentes tu fuo vulgari translationem Bibit·, in grande pnejudicmm ft fcanda-Jam Caihoficto veritatto. Quale propofitam eft in Refbnnatorio, else tollendum.

Nona. Scrfptara S. in foi receptione & expofitiooe authentica fioaliter refolvitar ioauAosilitem, receptionem ft approbnliosm uoiverta-Us Ecclefic, prafenim, primitiv*, qua recepit learn ft ejus intclleâum immediate a Chrifto, ft revelante Spiritu S. in die Pcntecottes, ft alias pluries,

Patet. Qua quod Maitbtats feripterit vera* citer Evangelium, ft Nicodemus non, solum habemus ab auADritateEcchfi·: *juxta* illud Aa-guflini. Juaqgefia are orimrw, nainvaneisrires *cufdigtt.* Hac enim eftineflabdis regula ■ Spiritu S. directa, quæ in his, qua fiMfuni, nec fallere poteft, oecfalli. Probabosses omitto.

Bt quia hoc eft primum principium in fide tenendum, quo non credito , non fupsrcft arguère

p*etc contra fio negantem, filht nec contra tales, attenta fua determinatlone, qua jam negtntem prima principi* b moraübna de ip·- culabilibus arguendum «tie tradk AriAotetes < additur contecutive, quod in S. Scripture expofitione babet fit habcra debet m revurentia, & auàoritate majori confuetudmem nniverialà EccleGn, circa ea , ψ» fidei facramenta refpiciunr, & d'fpenlarioocfl» ipforum, quamau&oritatem Dodoris unius particularis, etiam fandi. Et fic tradit & Thomas in ilia qunflio··, qua quarit, utram pueri infidelium fiat bvitis G.rentibus baptizandi, in ratione ad oppofitum.

ode raide mirandum videtur , apud altanos confiderativos, dum vident quod (fatim ut Do* dor aliquis oompofuit unam leâuram , vel unam competitionem aut gWbtn fuper Deeretalibus aut Decretis redegit iu feriptis, hab·» sur illa glofla feu teftnra iu reverentia tali, quod allegatur authentic· b tebolis & judiciis. <^i DoAor fi viveret, non eflet comparandus nulle * mille, qui jam font invita. Et tamen fi tota una Uoiverfitas, exempli gratia , qua habet DoAorcs in omni facultate perirHfimos, declararet aut determinaret unam erpofitionem circa unum pafibm Scripture S- vel Decretorum aut Decretalium, vix reputabitur aut recipietur hujufinodi teflificatio . Quafi videlicet Scriptura mortua Ct majoris auAoritatia quart. viva.

Ec fi opponatur, quod b vivis pervertitur judicium propter perverfiooem affedus, cur non fimiliter poteft dubitari, quod in mortuis regnaverint , dum vivcicnt , hujufmodi patiiones judicii fubvcrftv·.

Decima. Scriptura Sacra patitur b fuis ledotibus, permittente Deo , quod errent , & proerve agant, quatenus qui probati funt, fiant manifefli, ficut dicit Apolioius : Et ut ftudia Do&orum multipliciter excitentur , prout notat Auguftinus, fit ut particulares veritates quotidiano exercitio inveniantur dt eliciantur jutta 'illud : Penranfibunt plurimi , dc multiplex erit fcientia; dt illud : Declaratio termonum tuorum illuminât cum millibus multis . Nihilominus dum S. Scriptura patitur iu fuis ledonbus aut allegatoiibus perverfum & protervum in-cllcdum, adverfus illa qu* manifefls font in eadem Scriptura tradita , fic que declarata hin» per Ecclefiam untverfalem, dc ita recepta per hdeliutn obiervaitonetn, debet habere deienGone.n fuam, magis judiciali fevetitate dc exeeutiune punitive, quam ratiocinatione cu*l*iofa per feripturas aut verba .

Patet ex praecedentibus. Vérifieatur enim in talibus , quod ftultua verbis non erudietur . Qioi & experientia quotidiana manifeftat. Ilia quippe taiesnegant, perquat fola poiTunr, *fit* debent ad viam veritatis reduci. Et fi nolunt aliqui oedere, nili que reperiuntur io Biblia, inveniant illic, fi poterunt, formam incrementorum , dc quod Chrillus mifcuit aquam cum vino, quod conlcctavit, dc ita d« plurimis.

CAPUT II.

£«··» rtgnU Jptcitltf, pn txpHgjuui» itfknt Mr»f9n»i, /al Cattilit ,* dr laicvrww , /«naada de ar-*CfffilJUt fihUu fei) utrtfH facit.*

Debet potius hoc (aerum Generale Cuncilbtn invocare auxilium brachii tecularis , opus fuctu , quam per ratiocinaiitioes contra tales, attenta fua determinatlone, qua jam tranfit in rem judicaram.

Nihilominus in expugnatione tali potiunt aliqui Do&oces, de Oboedio vel aliunde, feribere, vel aliter agerecootra taleserrorcs Serrantes, per rationes, aperfuafiooes fic allegationes.

Qpemadmodwn fit nunc pro errorum confutatione pretens opufcubm fub generalibus regulis , que potiunt latius trahi dc particularius applicari per rationes, dedutias ante Decretum drfti Concilii.

Prima. Io expugnatione hujufmodi debet b primis concedi protervientibus adverfariis , quicquid eft Theologice, & rationabiliter concedendum, ut accepto illo, io quo eft coorroverfia, facilius & compendtafius ad erroris dopofitiouem induci potiint.

Debet enim concedi, ficut dc Sanfta Synodus concedit , quod aliquando potuit fieri fic faftum eft fine peccato, immo cum metito , quod aliqui Laid communicarent fub utraque fpecie , ficut aliquando fiebat confecratio in fermento, m judaizare videretur Ecclefia. Sicut dt Chriflus, dt forfau pluries poft cum primitiva Ecclefia contecravit, dt dedit hoc facrameotura poft eœnam.

Concedatur etiam ipfis, quod contra S. Scripturam nec au&oritas humana nec coofuetudo ·liqua robur habet. Sed addatur, quod inter-Mctationem vd expofitionem ipfarecipit, ficut b regulis deduftum efl .

Secunda. Io expugnatione hujufmodiptincicipaic illud , circa quod verlatur difficultas, ficut in pundo , centro, vel cardine , efl : Si communicatio falis fub utraque fpecie fit juffa generaliter a Chrifto fub debito falutis «ternae, & iodiipenfabtlircr ab homine - Quemadmodum dicimus quod baptifmus aquae eft de neceflitate falutis tndifpenCbili per hominem , fic quod nulla auftoritate vd confuetudine pollit intro» duci vel inftitui, ut certi homines non. baptkurentur baptifmo aqua.

Definit autem Sacr. Concilium, dc veriffime , negativam. Sicut nec fumtk» Sacramenti talis, eft ncccffitatis ante cibum vel etiam poft cibum.

Circa quod eft rememoranda diftio&io nectifaris, dc notanda, quod cires miniftratiodem. vd, inflitutionem (aeramentorum quadam funt de neceflitate Sacramenti , dt de jure divino» quadam vero funt tantummodo de neceflitate precept i de dc jure humano feu pofitivo. Exemplum in materia noftra, quod fiat coofecratio per talem verborum formam, quod b tali materia panis, quod per faccrdotem , hoc eft de neceffitate Sacramenti fic juris divini. Qpod autem fiat in templo, teualtari facrato, quod cum talibus veftffitu, dccum temloe, quod cum talibus orationibus , eprftola fit Evangelio , dc quod jejuno flomaebo, jejunio etiam nature *t* Hac, inquam , omnia atque familia funt de folo precepto humano dt variabili. Sicque Ecclefia potiet ex caulis rationalibus etiam premifla omnia vel aliqua talium immutare , dc immutata fub precepto tradere, fic qund tunc peccaret bomO faciendo illod, in quo nunc meretor, fic quod tranfgradiendo peccaret.

Tertia . In expugnatione tali declarari poteft faciliter apud nolentes protervire , vel ex adfcftu pravicer errare, quod ftuntiofacrameoti fub utraque fiwcie a Laids, modo non eft aut unquam fait de oeceffitate precepci juris divini, fub pcena damnationis auern*. Attamen dura fiebat a Laicis, jrecipicutc, vel permittente,

CHRISTI

-Mme, vd «onfideme Ecclefia, bene fiebat, ficut dum confidebant facerdosm in fermentato Nunc vero dum cena ratioiK inolevit op. pofita confaèttado, per Ecclefiam laudata fit jufla: Qy· juflto pam ex tali coofuetudine, qu· eft optima k .' Sumtio talia temeraria eft, & . fcandalofa, fedkiofa, fit i ritus turbativa, fit ex coafaqutnti «tenus damnationis mduftiva .

Nue valet, cum inducunt, quod Laid plus merentur* famendo fob utraque fpecie, quam fob fida forma pan·. Refponderor, falfum cf-) fe. Quia melior eft obedieotia quam vtton·. Et quia poteft Ecclefia prohibere aliqua, qua poflunt aliquando meritum augere in aliquibus, propter melius bonum commune adipifceodhm vd malum declinandum.

Qiarta. In expugnatione tali dicendum eft : Adiercutes, talem fumtioaem efle licitam dc utilem Laicis fub utraque fpecie, tentum errant quantum illi,.qui dicunt, eam efle neceffariam de neceflititc praecepti divini, fit juris mdifpenfabitis quafi facrameuti.

Patet: Qtoniam vili fecundi damnant apertiffime de bnrefi otpoes fit fingulos, qui non volunt Laicos taliter effo cxxnmuuicandoe, fic ponunt eos extra Ecclefiam. Er ita confequenter reputant, quod fala generalis Ecclefia fit apud eos, fient olim fait temporibus Augufti- ni de Donatiftis. Que quam torrenda firptafamjio , videre ftupor eft.

Et valde notandum eft, quod ex hac auto ritate Chrifti ; *Nifi Hxxxbxtvtrifii ctrtm filii bxtmut, Mtritii* , «m *btMitii tntMK* m *vMt* Jo. 6. volunt concludere inevitabiliter erçorem fuum. Er non attendunt, quod in eo>lem capitulo Chriftus prsmifit.* £ge /iw *fmb vivtu, fi φύι tutltcntril tx bx fext, vrvtt ia bttnxK.* Ubi nihil loquitur de potu. Et ideo mendacem faciunt Chriftum, fi requiratur cum manducatione facramentali panis, fwmfo etiam vini facramentaiis. Quoniam ditom luumeft unx conditionale*: Stetit,* cujus oppofitum coofequentis ftat fecundum eos cum antecedente, fumto in fe, & fecundum verba fua. Immo confequcnstoc modo repugnat an-D recedenti. Eft infuper mirabile, quod cx illo uno verbo volunt concludere, quod facramentaiis famtio corporis fit fanguinis Chrifti cadat fub tanta neceflitate falutis fit jutis divini, ficut baptifmus aqus. Cum oppofitum manifclie pateat per doAorts. Quoniam fine tali fumtione flat talus, Laltem in parvulis fic pueris citra perfeftutn ufum rationis, ficut obfervat Ecclefia. Qpamvis rrpertatur ex quadam epiftola Cypriani, quod parvuli quatuor annorum recipiebant aliquando corjxxs Chrifti. Ponitur enim pro miraculo, puerum unum talem, qui oblato cibo idolis immolato nolebat aut non poterat comedere, led bene dc pane confccrato guflabat, fi bene memini.

Qptnta. In expugnatione tali rcfpoodendum eft ad automates adverfariorum iodudas.

Primo, quod alique conceduntur, pro quanto fundamentum veritatis dicunt cile facram Scripturam to. fed rite toteUeftam.

AJi· fimihter cosmeduntur, pro quanto dicunt, focramcntum altaris aliquando fiimnun fisifle a Laicis fub «traque fpecie. Quamvis probabilius videatur, quod hecobfervatio ounqbam a tempore Dotorum communiter apud omnes extitcrit.

Alfa, que dkuDt, facramcaium Altaris iotape fumi debero, ficut cxprrifius inter ntunn allegatu* tradere videtur Geiafit» Papa, *Dt ftaJtcwaitM Hfint.x. Ctet/trietv*, debent expooi dr faccruotibus Ecclefie, «pii celebrant pro toto populo, apud quos temper fuit fit eft de neceflttate prxeepti, taltem Ecclefia, quod fub utraque fpecie communicarent, in tantum, quod plus obligantur hoc facere , quam quod jejuni celebrent, juxta confilium Dodorum , dicctium, quod, ubi homo veniens ad percepttonem ianguinia ceperit primo ibi aquam, putans fuiffe vinum dcguflai , & ita frangit jejuniutn nature, debet contecrare noviter vinum & ita futnere. Et iia dicitur popul.it fsnguine n bibere , quia minillrantes pro eis illum bibunt. Prout imclliguntur autoritatet induâr ex Canonibus Eccieflae, & juxta verbum Augullini pmdiâum.' *Crtit & btiifli.*

Eli enim manducatio & bibitio juxta communem diftinftionem duplex . Una fpiritualtl per fidem fic amorem, qua neceflaria eft in adultis. Alia eft facramentaiis, que fi fit line fpirituali, nedum non proficit, fed oflkir.· Cadit tamen in precepto, dum ejus lunmo nequaquam contemnitur, prout de Confirmatione fit Extrema unâione dicitur a Doftoribus, que dicuntur efle facrimenta non neceflitatis.

Et dc hoc facramenro notetur, quod egit Venerabilis Hugo de S.Vitore in morte fua. Ex quo colligitur fumttonem facramentalem non efle nccellitatis ficut baptilinum, fit ex aliis notatis fuper Quartum fententiarum per Dotorcs diftinâ. 11. fit per gloflas Jo. *6. &* I. Cor. 11.

Scxta. In expugnatione tali funt tnducendç automates Doâorum Sacras Théologie, qui feripferunt in hac materia, quas bic omittimus; partim , quia fuerunt fuÀcienter allegate in hoc facro Concilio ante damnationem priEdiâi, partim quia multe funt vulgate fie noie. Denique quia flat pro parte haeexperientue teflimoniumubilibet divulgatum, quale qui negaret, debet nonratiooe, led fenfufit flagellatione compete!.

Septima. In expugnatione tali proficere videretur, quod Sereniflimut Rex Romanorum, invocatus a facro Concilio, acciperet faftwn illud profcqueudum fit terminandum, fient fie alias hcrefes in Bohemia, cum potentia etiam brachii tecularis. Attento prwdpoe, quod prçfens fuit fit eft in Concilio, ubi fato funt decreta in hac patie. Attento pratterea quod in regno fratris fui, cujus eft fucceflbr, hire herein habet exordium, fit nifi provideatur, *icr*per in longinquum.

O&ava. In expugnatione tali videretur multum proficere, pirteriim apud Buhemoa, fi Concilium aut luppofita ejus palam ofleoderent, nedum verbis & epiftolis, iêd faâb fic exemplis, quod non ex odio vel invidia proce, ditur contra cos, fed xelo folo fidei fit talutia animarum. Et hoc tunc fiet eis periuafibite, & videant fic frottant in faftir, quod quaeritur in hoc Concilio exflirpatio omnium errorum finacceptjjooe gentis alicujus vd perlonarum. Et quod non folia eis fiat, ficutnec fu-t Domino concedente, perfecutio, fit non aliis, deterius aut non minus errantibus, detur tavor, diffimulatio aut etiam defenfio.

Nona. In expugnatione tali videretur maximttm efle prajudicium, fi non libere convenirent Teotojp, collationes mutuas charitate, & aMque contentione freqqecer habituri. Cum pro ejufis minoribus fit proianis fiat quotidie alio-

a mmo

■aliorum cMveat». Rurfus oportet, quod fty-A Ius precedendi Theologicae ohfervetur, hon lit^tefea aut profitas·. Super quare atibs feripeum reporitur amplius.

Decima. In rrptqpiatinni tali viderentur L donet ede, quantum ad expugnationem doftrinatem, Theologi Unfarfitatum illarum, que non debent aDomMs Bohemia dc odio vel invidia haberi tatiosubilittr fufpeâ*, ft quos conflare poteft in salero materiis fiocerirer, & veraciter & conftanter haftenus deceriaile, fine nota hnrefis vel erroris in aliis materiis. Et ad hoc non dobium eft: parati fimi inter ceteros Theologi de alma Univerfitate Parifienfi, out magno io numero prnfentes font in hoc CoocUio. Sunt ft de aRnUniverfiiatibas prn- B claris tam numero quam merito Tbcologi praecellentes.

Uode dicunt coram plurimi, qui funer hoc fuerunt fimul congregati, quod confhetudo licita ft rationabiliter fuerit introduce de non commtsoicaodo Laicos fub utraque fpecie, preferitm poft multiplicationem fidelium. Ej hoc propter evitationem multiplicis periculi, irreverentiu ft fcaodali, circa fufeeptionem hnjufmodi beoedifti (aeramenti.

Primum- periculum in efiufibne.

Secundum in deportatione de loco ad locum.

Tertium in vafornm fbedidatiooe, que deberent efle (aerata, nec' palfim traftara vel taâa a lakis. Et multo minus deberet vinum C coofecratum vendi apothecis, ficut fit apud tales, ut dicitur.

Quartum in barbis fongts laicorum.

Quintum in coufervsiiooepro infirmis, quoniam poflet in vafe acetum generari, ft ita defineret ibi efle fanguis Chrifti, oec fuicipiendum *effet*, nec noviter confecrandum fine oïiflâ. Et fieri poflet, quod daretur acetum purum pro fangutoe Chrifti, addito, quod incilate vermes aut raufen generarentur, quantumcunque eflet vas claufum; quandoque etiam putrefecret auc fieret velut abominabile ad bibendum. Et hac ratio eft efficax valde. Et ex alia ratione, quando alii multi prebibiflent. Et quaeritur, in quo vafe fieret confecrario tanti vini, quantum requireretur in pafchate pro decem aut viginii millibus perfonarum?

Sextum damnum eflet in fumtuofitate vini faltem apud multas partes, in quibus vix inveniiur vinum ad celebrandum, ft alftri caie comparatur.

Eflet praeterea periculum in congelatione.

Eflqt rutius periculum in falf« credulitatis induârohe. Et hoc multipliciter.

Primo, quod tanta effet dignitas laicorum circa formionem corporis Chrifti, ficut eft facerdotum.

Secundo, quod hoc facere femper *fuit* ft eft neceffitatis. Et ita perierunt omnes ft pereunt aliter lemicntes, facientes aut docentes, ftomner generatoiei, tam Clerici quam DoAorcs Prelati, qui non pofletenus oppofuerunt fetali confueiudini, verbis, feriptis aut fenteoiiu/Et ouod Sacram Scripturam omnes illi perverterent.

Tertio, quod virtus hujus facranwori non eft principalius in confecratione, quantus funttione.

Qparto, quod Ecdefia Romana eoo rite (entirtt de Sacramentis, nec in boc effet imitanda.

Qpinto, quod Concilia Generalia, & fpecialiter Cooftanttenfe, erraffeut in fide & bonis molibus.

Semo, muitipficiter occaflo effetfddiiiooom ft fchtfinaium in Cbriftiamtaae ooftra, ficut MBC n^nifeflat io Bohemia. Qjre fcditio nedum ad fpirimalcm, fed temporalem ddfipatiaoem tendit, nifi Dei providentia ft Regis Romanorum prudentia provideant ft pradifpoaaiit.

Finit traâatos adverfus hcrvfim novam de neceflaria communicatione Laicoram fub urraquefpecie, raprim editosConflamne, Anoo Domiui MCCCCXT». dic 10. Augnftl.

XLI.

MAURITII DE PRAGA

TreSitti centra Jeaiam dt Mifa dtCemmnaie m Cerferit & Saagmmt CbrtfU, fiffu et an-Heritate Cenctiii CtnficKiicafii firiftnt ac éditât Ctafleatia in Candie An. 1417. *dir* 8 Drcrat^r.

PRAFATIO.

Oficinm, m Ceacrlia centra Jeceram dt Mtft fcrÜcêâ^ fer Cnfaatitafi Caeciliani AnQari eft iteutitlut.

IN Filio Marie Virginis, in quo vivimus, movemur, & fumus, Apoftolicadocet fenteoiia de matrice, fanftu. ft univerfali Ecdefia, quod Chriftus tradidit femetipfutn pro Ecdefia, ut exhibetctfibi eamgloriofam,^ηοη habentem maculam, neque rugam, aut aliquid hujafmodi Ephef. y.

Quia vero io moribus flt confoeiudinibus, partis dtflenfio uoivetfilaii Ecclefifc parit maculam, qms prorfus purganda eft, B.Auguflino in lib. 3. Coafeff. dicente.* *Que-fint centre meret keminam, ftnfi fiagitia ntink fint, fte meram divetftatt,* «I *fedJam inter figentil eat tivhitii enfitetndiet aut lege firmatum*, mdlrni *doit eat ftregriai lilidiae valttir. Tnrfit taint* admmfr *feri, nmverfi fin* am cwgnmw. Qpaln turpitude eft qooroodam aflertio, contra universalem Bcdefir confuetudinem fuadena, quod Dia ici teneantur facramentum Euchariftic fumere fub utraque, fcilicet panis & vmi, fpecie. Quatnobrtm faerafanfta facerdouam Synodus, feieos, Qirifti fpoufam, Ecciefiam, nt immaculate fecundum & Hieronymum confervetur, fibi fin* gnlariter ft fideliiet efle commiflaan, fponfo dicente: *Cerem iihar hate, tf* punkroyw /qm» nvqgevww, *ege tee cam rediere, redden tm.* Luc. 10. per purificationem uaiverfaiù Ecclefie decrevit prnfttam maculam abftergere.

Et, myfterio precedentis deri yrnhabito: Quo, poftquam fumtiooem veaerabifa (aeramenti, fob utraqoe, fcilicet panis ft vini fpecie, per ChriAum poft comam inftitutam, cunftis Chrifti fiddibus derm primitive Bedefic conceffiftet: Sed ritum fiimtiooù. poft cenam, quaoquam a Chrifto exhibitum, nihilominus, excepto oeceffiiarii articulo, *excluûOcti ac ieiadt* cterua fubfequens firottionem venerabitis (aeramenti de calice, eadem poteftate, qua clerus precedent, poft ctqnam fiamriooem, a laids duosaxat, iùRaüfict: Tandem *(acta* Cmdlanrienfis Synodus, ia eadem (accedens ataftoriiate, ftatuit laudabdem Ecclefi* confueradinem, qua laid baftraus non fuasferunc (aeramentum Euchariftic fitb vini fpecie, decreto venerabiliter roborare.

Apoftolica niminun freta prefidio, quo in per.

anwo C*®1'*11 * 7' hereto (an&itmibm, mc ab carom obfervautia novitatum (uperftitioribnr afiquarema divelli. Dixit enfin Apoftohn : O *Tinntbee*, Aptftaw

awSMsArr, cm» *jUta*

Qudee his temporibus apparaéniqt, prnmtf- (am aafloritarcm Bedefia 4c fui cleri fafria*

(aeramenti corporis a (aaguims Domini noftri Jefe Chrifti fub umque fpecie panb 4c riot cun&is fidelibqs misiftranda fit, eft verbum, fit lex, veritas & inftittuio, ac evangclium Dombi noftri Jefu Chrifti, ÛC fuoram Apoûolo- B rum, 4c Ecclefi· primitiva, qua per nullam Ecdefia Romane confuetudinem , quantumcunque vetuftam, vtl cujualibec Romani Pontificis, feu Concilii vel Synodi Cooftitucraoem, fententiam, feu Decretum poteft infringi, tolli, vd quovis modo cafiari, & ammllari. Ex his palam praeferentes, quod fit de neceiitate falutis, laicos facramentum Euchariftia fumera fish utraque fpecic, quodque pradiftus fumtionis ritus per nullam auftoritarem Ecdefia valear mutari, ex eo, quod fic eft per Chriffhm fervari mandatum.

Taodem iu fui erroris (ubfidimn, divina loquia, qua non nifi fenfu Ecdefia futu exponenda , adulterino inarietantes ingenio, con- C tra pnefatam Ecckfia confuetudinem pcftifere conflaverunt, ac doftores Ecdefia fendifltmos cx afiiimtb dogmatibus hoftes conftituerunt feracifltmos: Reliquam vulgi multitudinem adverfue Ecclefiam (ufeitantes, quafi Ecckfiaftici laicis fttbtraxifieot falutem , cx iacramentis debitam, negando fumtioocm calicis, fic quos falvare debuerant, per KX annorum curricula fatate privaverint.

Sicque fciodentes unitatem Ecdefia, conflantem ex laicis fit clericis, unam cfle fao- &am Ecclefiam catholicam negaverunt.

Itaque tantam noa ferentes iniuriam Patres ianftiffimi, per (aerumCooflantienfe Concilium judices fidei deputati, fit prorfas paratilfimi D iemper ad iatisfaftiooem noo folum pofcentibus, fed infuper prevenientibus, rationem coocclufivam reddere de ea, qua mipfiseft, fide.· mihi Profeflori S. S. Theologia minimo, Fratri Mauritio de Praga, ubi pnefatum dogma vomuit, tanquam maga de materia confcio, pre. Ceperunt ia virtute Ecdcfiaflic· obedientia: , sa oçcurrerem pro pbfe, ex rationibus, potefiatu Ecdcfiaftica atque fui Decreti declarativis, fit prafeti dogmatis deOru&vb.

Sciens ergo, obedieariam praeferri viftimb, & fcelus idololatria fuperioribus nolle acquiefcere, fed nec pofle errare fub tantis patribus : flatui, m virtute mandari, utcunque juxta mihi pracocnitmconditiones Gc dogmatizantium ad- B monittonem pramitteve beati Auguftbi, m principio 19».*. dcCiv.Dci, io h«X verba. *Ei retenu» ftrffiatu veriteti/ nfiuct buu»e conjnetudni/ jfyu* am *nudent e^fifitnt fed AΛτiηχ feiefin leugutncu fuunt tuufun undieinn ftfiderrt,* dbaar *diviun edjxterin, fide fietetie iutfetrente, fenentur t Ntn* and» *fmtui tfutefit,* ctd csnaiamdna fmaafifae cmu« qpmâmà *menu», bit,* psi vsAr *fefiunt, & fufu» veriit fitfitindibiti exfiiceut. Nunc ver», frio iOe tfi tnejtr tt tetrior tnfi/dntun uttrbeu enieumu», quo irrotmefiiU/ cnetut fat, ctien ftfi retie-*

AHNO CHRISTI

suatur, JM *obtientifine pervieocio,* yua *tf te* MrsauSur, am *fnatw, tcnqnun rthxtx veritnienqn firfendxnt: FitjxttfilM cfiqfiut di. endi, tft ptrrunqui n/clcrce, veiut »et* am qiÿaÂmritu/ raramfer, *fed mdettmode ton£n»· d»t polpcntibei & ctuntveniibtu »fernunu. Et tenen quit difeeptnodi fixit erit b loquendi* msddr, / i^mdcudan rp *fenpur refpendentibxt, euifiinentu. Next qui v*l* am *poffieut inteUigtre qnd dicitur, vtl ob perverfitoten neneit tom dxri funt, nt rtioxqfi intellexerint,* me afodisat, *rtfpondent, nt fcriptum t/i; Et Itftxntur ùùqnitotem, & infntigobiliter veni font. Quorum ditto confrérie β totiet veliuuu rtftllert,* ~~tuotict~~ d-*nix» front· fietumt* n· *cniion* fled *dicent,* ~~dew-fuur«vf«r-msl~~r *vtrir* *ðifputetieuibui contr»· dicent,* faaar *fit* iq/fiartataa uraavaa/aav Û *infru-Nu»fmu vide/.* 4>«amafrrav *nec te ipfum,* aw *fill Mnrctllim, neç elio/, qnibut fie lÂer ntfier in Cbrifij cberitote ntilitcr ec hbcroliter fervit, tolet fcriptormn meorum velint judice/,* yai *ref-poqfititm ftmper dtfidereut,* cunt *bit,* f«c *leguntur, eudierint nliqrid coutredid,* ar *fientfixuiet certum mulorum, quo/ commemoret ^pofloins, fempcr diçentti , b nd meritnttr feieutiom* auafUMr *pervnientet,* Htec Auguftinus.

CAPÜT 1.

Dc euN'eritetc Ecclcfinfiice, Ef ebedientiu Ecclefinfikit debit» .

Tandem veto rationem auftoritatt's Ecclefiafticn fic facri Generalis Concili proferaan, ejufdem rationis aflutnens exordium dc' fundamento fidei revelato per Chriftum, quo novam fundando Ecclefiam cuidam cupienti ejufdem fundamenta nofcere legitur refpondifle, Joan. 3. *Opertet v»/ uejiu dnue.* Cujus fecunda ustivitatb mox modum fubjunxit fic caufam : *f^tfie, nfi quit motet fuerit ex equo tl Spiritu feuffe,* ass *netqfi intrere h rtgnnn Dei.* Cujus fubdlt rationem ipfam, videluet natuDralb nativitatis infuScicntiam, dicens.* *f^ùè qued untue» tfi* «x *cent, cero efi.* Et concludens'. ^sad *neten» efi ex fpirite, fpiritu/ efi.*

Ex his liquide protefiatur, pro afleqKnda beatitudioe oecefIario fecundam nativitaeem de tyirita concurrere per baptifmum.

Que, inquam „-fecunda nativitas amplius quam prima, pro fui educatione parentum requirit notitiam atque curam. Quorum etfi notitiam tradiderunt Apoftoli per fymbolutu > in quo Chriftus incarnatus de virgine pater oftenditnr, ipfa vero Ecdefia catholica, ut vera mater, telle Apofiolo, ex verbis protoplaftr: Erunt duo b carne una : Sacramentum hoc magnum eft: Ego aotem dico io Chrifto, fit in BEcdefia. Hanc enim Chriftus in Incamaiione fibi osorem copulare dignaras eft. Cujus matrimonii proles funt per baptifmum renati eodem fpiritu de Ecdefia, quo Chriftus d«. virgine Maria. Curam tamen hujus prolis Chriftus afleflu paterno (blicitam , ne ex lue paternitatis abfentia, properante in orieftia, genealogia deficeret , Lacodotate genus in paternitate fibi decrevit fuceedere, eidem apene proclamem: Au vus *endit, ne cudit, tf qui ve/ fienit, nefpctuit : Qui euten ne fptnit ,fpemit eun,quine euifit.* Lac. lo. Similiter de Ecdefia, tanquam de matre Matth. ¡ 8. proccftatus. *^ui*

Acrlqfaw am *audierit, JU tiltJkat etbaicas,* £7 A ,^7* E* palam prolis falurem concludens in iftoram obedientia ppreotum.- üaurs *patrmtf* MM/rmsttMt, «S *Jk ini<ew fi^tr terreat*: Non quidem morientium duntaxat, ia qua A <fe qua huius prolis osjaur generatio: fed infaper viventium, pro qua ejus nofeitur finalis produftio, Salvatore huic proli Matth. j. promittente: Aaaf/ *nitut funien iffi fofÜebni rtrTAM*. Et infra cap. xj. fententiante: *PtgUtu* vafer *ptrAiKM regum.*

Quam quidem fehucm ex hac obedientia A ipfe SalomonProv. t. anuunciat dicens: *jili Me difciplsauM patrts tui, tf ue dinittAS iegn UMtris tm, et eUAtur gratiA capiti tu,3* *teretes ceZla tu»,*

CAPUT II.

DeBriaaM Eccltfia aaivcrfalis teaeadam effe «▪ fide tf neribas.

Qiapropter, pro iftoram duorum honore parentum, inhonoratorum per dogma profatum, renate proli duas conclufiooM oftero, prxdifti dogmatis deftruâivas , A horum parentum honoris confervativas.

Quarum prima matrem refpiciens, eft ifta; In primis credendum A tenendum eft, in raoribus fidei, a quolibet viatore fideli, quicquidC eradit & tenet Ecdefia catholica, etiarafi oppofimm fuaderent Magiftrorum millia.

Probatur fic. Quia in progreftu vix cuilibet viatori pro aflectarstione elt inhxtendum inceviabili certitudini. Eo quod via ad vitam cirecliva priarequirit lolidam veritatem, de qua Salvator ait.- *B^e fam* via, *ventas, (T vita.* Sed Magiftrorum doârina efl deviabilis, diceote Propheta in raptu revelationum cxleftium.· Oamâfeavs meadax. Doârina vero Eckfir catholic· in credendis Acorum agendis eft iodeviabWis: Salvatore aflecurante, de doftrtna Ecclcfias, & hanc *fecuritatetn*, fine qua viatoribus nullo modo eft fccuritas, tanquam falvum conduâum pracftaote , videlicet ; QandD *perte infert* km *praveUbuat adverfa/ Ecclefen. Partas taferi,* inquit Hieronymus, *vitia reereffe, Atpee peccata,* paaad a^eada , vv/ rvr/v *bitrrtieerun de&riaas fuead credeada, qaaadvtrfae Eccltfiam pravalere* wa *poffuat.*

CAPUT III.

Ectltfan an pettAflb, d«ar *calicnt fabtreiurit* ·

Quatncbrem, fi communio calicis fuifter laicis debita de ncceifirate falutis, ficut vult alfertio peftifera, & Ecdefia catholica illud debitum laicis jam fubtraxiflet per plura annorum centena : Profcfto cx hujufatodi ftibtra- B âione debiti, Ecdefia agens indebite; peccaflet mortaliter, de fic port* iaferi pravaludfent, ei Chritlo ialvum condu&um infringente.

Cumque univerfalis Eçclefia, cqo£m exhajufmodi baptizatis, clericefic calicem non dantibus, & utriufque fexus laicis non accipientibus, per illa annorum centena fuiftet peccato, mortali obnoxia, taoquumfraftrixlegis Amandati evangelici: Liquet, quod per illa tempora non fuiflet fanâa, comte articulum apoftolici fymboli, atterentis, quod ficut naceflatium eft crcdcrc Cfiriftum incarnatum, fic necellarium eft, credere fanftam Ecclefiam eatholkam, quam voco baptixauxum familiam, baptifmi charaâcre « non baptisatis familiis ducreuu· ·

Qmb docens A senens, noo licere nec deberi laicis commmüoMm calkis, fic fcienter, contra veritatem Evangeficam, quam afterir novitas praefati dogmatis, elle profcfto havefeos iniefta peccato, contra fecuritatetnChrifti, de fide EcclcfixPetro dicentis: *Ege rugavi pretet ,*t asa deficiat fides taa.* Non quidem pertonatis, quia illa defecit ia negatione, ficut exfeqneotibus colligitur. *Can ali»uaade cmverfus furis*, caqifeaM *fratres fieu* : Qui non diceretur *cnverfus*, nifi prius a fide propria fiiifiifet *awrfu:* Igitur rogat, ut fides Eccicftx, Pctro commifla, non deficiat.

Apoftolus vero Hebrxor. j. aflërir , *Cthflue txniiitim fn fee, rtvrmtiA m nuibat. Sic-* Îuc certifions, Ecclefiam, pro cuius Chriftus de oravit,| errare non poftie. Que profeftocrraftet, nec Chriftus exauditus fuiflet, fi Ecclefia communionem calicis dc occeflitate falntis laicis debitam fuftuliflet.

Ceterum quomodo hic error non ccftiflct nifi ia gloriam fenâo Spiritui ? Vitium namque fubditorum, per ignorantiam invincibilem peccantium, imputari confuevit reftori. Ezcch., J. *SptcalAtertm Mite,fi* nae *AMumciaverii tMpie, O ipfe i» peccate fu nerietar, feagainu ejat* d» *naaa taa rupuraM.* Sed regimini ianfti Spiritus nofcitur commifla fanâ* EcclcGa cx fidei fymbolo.

Es rurfutn Chriflo dicente Apoftolts cum fuis lucccftoribus : *Efuita babn vobis dicere * tf an peteflis pertare nedo, Caur Aatru pnrrit Spetitas caritatii, ille decebit ves nutu w ritaten.* Quia ergo Spiritus fandus oon docuir Ecclcfiam io tot annis communionem iaicorum de calice, de qua dicit lfta peftifera aflenti·, quod fit veritas Evangelic* : Liquet, quod Spititua fenâus noo omnem in Ecdefia faluti necclfariam A Evangclicam docuiftec veritatem.

Pnsterea Chriftus promifit aftiftentiam Ecclefiafticis dogmatibus A Dofioribus, dicens: AaaSes dver/r *tenu gtaiet, tfecce ege vebifcuu fan ufose ad cnfuaneatineu fecali.* Quomodo ergo huic dogmati, quo Ecdefia docuir, iaicos non debere fumere facramentum Euchariftin fub vini fpccie , Chriftus aftitit, qui, ficut fibi imponit illud dogma peftiferum, oppofitum adflruxit ?

Cumque omne fideles de falutari obedientia faeerdotum in perfona lui ex prxmiffis aflecnraverte: quomodo fub tali fecuritate eoa per facerdotes, negantes comtmoiooem calicis, decipi permifit?

CAPUT IV.

*Ecc*I^am babafft jus cemmnieaen calicis teBndi.*

Porro, Eedrfia poft acceptam potcftasem,· Chrifto, ficut eft efefdem emicati·, Gets*, âoritstis, propter profatam Chrifti afiftauiam. Quamobrem, fi tempore Apofloiorum primitiva Ecdefia baptizando in nomine Domini Jefia Ador. t. 8. io. fbetnam baptifori in nomine Patris, flt Filii & SpiritusS. a Crifto traditam Apoftolis, Matth. ult. mutare pcnrit, ad felum ioftindum Spiritus S. fine revelatione fpeciali, fed folum attenta utilitate credentium : Liquet,

„ ----- Liquet, a fortiori ntioae, quod firailfter po-A
Aioro turtEcclcfia communioaem calicis, in primiti-
a®~/ï va Ecclefia laids mdultam, ex poft tollere. Cum ioma baptifmi fic magis fidelium ialuti neeeflaria, quam communio lacrimanti non Adam tub vial fpecie, fed etiam penis, ficut in parvulis patet.

Rurfiua, fi uxor virum fimri tenetur, co, quia vlr eft caput mulieris, i.Cor. n.SedChriftus, vie Ecclcfin, in N. T. prohibuit plurima, que in veteri prnceperat: Nec quifquam fidatruoa mutationem hujufinodi cxccratur, fed prorfos venerator, B. Augufttno HI. Confer, fibi dicente: *Commetem Mfri, fed remette ina* fitaiam tf impnvifiem imperat, etiamfi hoc* ah-

tawia—y *Jèrietatit*, q«û *dabitet. tffe fmêndnm?* Igftur Ikquûaodi mutationes macris Eccleüs Ibat veneranda, fient fie Chrifti, patria. Te* net coufequentia. Qua pariter honorari mandantur, ut dicitur: /fawra parma *tmat tf matrem tuam.* Prafetim, quia in boc conjugio Chriflns habet abEcclefiahumanitatem, tecan-.dusn quam eft vir & pater, telle Augufttno toper Joannem.

CAPUT V.

Immuw *Eeckfitm effe endiendtm,* fM *ceajattadtmm cammctnicandi fith eu obfervattorii.*

Ceteram fiait genus facerdotate gerit vices Chrifti in paternitate, ^juxta pnemifla.' Sic Romani Ecclefia gerit Vicarium univerfalis Badofiat in materntUte, fcribentc MarceUino Papa ad AthanaGhm, fie omoes Ægypti epheopos, in hoc varbav *Jtomana Bcdqfia,* fws *eft mater omtuwec Chrifti Bcclefianm, ptr omnipotentie Dei gretiam t tramite apofttlica treditiemj* amfuaaa *err^fe predator,* mc Aerr/icenuo ascu/a/tiur *deprauaia fietctAmd. Sed, ut m exerdia normam JM Chtîftiana percepit eh andbribar fui. d-pe/laternee Chrifti Principibat, fic frmper imenacalata perneanfit. £t Domina froddente, tf* B. *Petra opem ferente in fatan, fine alla reticoraat iifnllatieae firma ianteahilit tuanehrt.* Sed Romana Ecclefia, per contrariam confUdudinem, qua iub fota fpecie panis l*icos communicat, communionem iaicorum fub utraque fpecie reprobat: Igitur talis laicorum communio (ub ulraquc ipecie prorfus eft deteflanda, Antiocheno Concilio contcftante: *O-amae, fri averfantar fanSant famiianem Dominici faeramenti fecmdhme aliquam proprtam difeipfinam, hot ah Beclqfia ahjici onertrt.*

De qua ejcAione loquitur B. Hieronyron', ad Heliodorum monachum dicens.* *h notori qtddem lege hahetm: Qnictmqm JacerdotAnr non ohtemperefet, ont eectra caftra pqfittu lapHahatnr a pspiri», ont gladie cervice fiMe&t cmtemtnm tttpiahal enare. Nane vero inohedtone ipéritnaii ammadveifiene crmiatter, atu ejeAu It Ecclcfia nhade en dammnm decerpitor.* Et allegatur trudfemtive in can. 11. q. 1. Abfit. Sub atateriule Anthcri Pape, q» longe tamen B. Hteraqjrmum antecedit.

CAPUT VL

ConalieruHi Decreta effe oijervanda, qniiui jatte diae uftu calidi interdidfur.

ANNO CHRISTI

Ex pramiflls itaque patet, quantum fit obedieodum Ecclcfia, ad quam omnia, quzfuperant, (uni reducenda. Salvatore defaper Petro dicente.* *Dic Ecdqfia,* Matth. 8.

Verum quia Ecclefiam catholicam fparfam per orbem terrarum pro condendis inftitutiottibus congregari non Colum eft difficile, fed infuper pro ejus latitudine, qua extendit palmites luos uique ad mare, .ftc ufque ad flumina
B propagines, etiam admodum impoflibile, pre lertim propter baptizatos pueros in cunis vagientes. In cujus myfterium Dent. 16. folum pateas familias finguli proprias reprsrientantes, in unum locum divinitus convenire jubentur.- Quia fecundum B. Hieronymum conventionem fyno. datem figurabant Epilcoporum, Apoftolico gradui fuccedentium velut patres. Quorum Coo* ftitutionlbus ex jam didis parere necefse efl. Quibas licet decreverint, ad Romanam Ecclefiam, io maternitate luccedentem univeriali Bc* ciefir, aliquas particulares Ecdefias vclut filias reduci debere: tamen, quia Romana Ecclcfia habet inlcreflTe principaliter aliarum Ecdefiarum conventui, io quo fimiliter hujufmodi paterai-Ctas & maternités\dunantur: Qia in te pro parte patris, fecundam ponocondufionem.' videlicet, quod firmitfime credendum & tenendum eft, in fide ficmoribusEcclefisc, quidquid credit flt siferit fscrutn Generale Conciliato. Ex eo, quia ratione leprefenlalionisuuiverfalisEc* defiat, quo ex promiCGs eft indeviabilis, ipfum etiam Generale Concilium eft indeviabile. Affecurante Salvatoris ferientia, Matth. t8. *Die Ecclcfia.* Et mox feaaonam cum adjuratione convertente ad Concilium, prout efl reprwfentUtivum Ecclehe: Xsem dteo volir, *feocaa-^tte ligaveritit fnper terrent, trmt ligata in calit.*

Si ergo pateum Generate Concilium, com-D munionctn calicis, olim in primitiva Ecclcfia Maxatam lakis, ex poft ligare non potuit, ut dicit ilia perverfitas: Quomodo, qurio, fuprema dixit veritas congregatis in Concilio: *Aemndtce vobit, ligaventir &c.*

Quamohretn quia revera ligare potuit Chriflo adjurante: hinc ex illa poteflate VJ. Conftan* tinopolitana Synodus prohibuit laids communionem calicis, taoquam cxremoniale tranfitoriuna. Quod tamen lacerdotibus, velut rationale morale faciendum injunxit, dicens: *Circa fangrimm earemeniat vt Ecclcfia criebramtu* I *Ita quppe accedûmu* ad fanedi/bsars Aromas, &/«"-*Bificamtcr, participet efftSi tern finiia carnit, quam pnliofi fimguinu.* Qpa ratione in lege ve
B teri rudes arcana Ecclefia videre vetantur, feriptura figuraliter dicente.* *Halt perdere populum Caath.* Num. 4. Tale vero arcanum, quanquam cssremoniale & aufcribile, eft communio facramenti laicorum de calice, ficut fequentia manifeftabunt.

Porro, ut fuper hac nuunt omnis lollere-'uit querela, flatuit VI. Toletanum Coneil<dm, etiam in naceftitati* articulo nullo modolaicis miniftrare in communionem calicis, dicens.* *Cttm nihil i» deviae canam debeat efie cenjufum, ntbil dubium, nihil etiam indiferetum, ricalUtienemnoftri calat relatai eft caneuToletani I. Concilii,*

,* , . . t fi f"û acceptam a fa· A. cerdate Eacriri/tiam seu *fiaafirit*, veter *facnle-* M.T1 4" *nftUatar*· Nec adjefta eft, ibi diferetra vo* luctatis. Cum ft fidelis accipiat fidenter, quod naturaliter illum neceffitasdêghrtirc non fmir. Quod etiam in multorum exitu vidimus, qui optantes fuis votis *inent* Communionis viaticum, regravati tanto fiedtatis pondere, ut nullis ciborum iilatiooibas, fed vix tantumdeai illati delegabantur poculi gratia foftentari, collatam fibi a iacardoteEuchariftiam rejecerunt. Noo quod infidelitate hoc agerent, fed quod propter dominici calicis hanftum traditam fibi Eucbariftiam non poflent déglutire. Now ergo ha/ufrnodi a corpore Ecclcfi· feparandi funt, qui talia non infidelitate, fed neceflttate fecerant. B

CAP. VII.

Qoad te *primitiva Ectltfia laid* fiurit ceneeffa caunaunit ctlicit in atmeriant martyrii, taatiiie illit imnùatatif. ^ue fiat pofiaetdam faUata, faklata fttfae fit initr latent ctatneaaia calicit*,..

Cujus ftatuti ratio & auftoritas ex veritate colligitur evangelica, in qoa /aeramenta Ecclefi· cenfentur ede medicine, miniftrand· diverfunode, non pro infirmi, fed pro Medici vo> Juntate, ac morbi varietate, per facerdotum minifterium, quos fore decrevit medicus humant generis Samaritanus, Loc. to. Qui, penfata mi-C quitatts abundantia ft caritatis refrigeteentia, Matth. 14. Calicis communionem, olim in Ecclefia primitiva concedam laicis, luftulcrunt. Ex hac nimirum ratione. Cum enim facrametitum Euchariftie ex vi vocis fit facramentum duritatis, qu« fola curat te operit multitudinem peccatorum, 1. Petri 4. In primitiva vero Ecclefia charitas laicorum efferbuerat, ad ctfundendum pro Chrifto faaguinem, five cx reamstlone vicifltitudinis, ad quam inv itat Apoftolus dicenr : *Hoc fntitt in vtiit, fund tf in Cirrifit ft/u*, five ex recompenfatione tatistaAionis, B. Petro premonente: *Cieifte igitur faffe, & vet •adtm cogitatteat armamini* : Quo exemplo After. 5. ibant Apoftoli gaudentes a conipcftu Coo-D cilii, quoniam digni habiti funt pro nomine Jefu contumeliam pati. Pratièrtim quia Chrifto, ad paffionem invitanti, fecundum Hieronymum : *Pattftir Hbtre calicem, fteae ⲣ Mitant fiat i tffKtcher* refponderunt et fervore Martyrii : *hfioiKi*. Quoniam alter alterum ad puftionetn praveniri certabat, cum Propbeta decanum; Quid retribuam Domino pro otnnibns qua retribuit mihi? *Cnlictm fidutaraa accipiant, & nemtn limini invocari.* Tunc qui epifiropatum défideilbat, noo aliud quam martyrium optabat, fecundum Gregor. I. Paftoral. pcrfecutio. nibua omni bora mortem intentantibus. Tunc qualibet hora licebat laicis io provqMcioaena effundendi fanguinis bibere de calice fangumem. B

Pro quo cafu B. Cyprianus in Epift. XXXV11. de lapfis dicebat : *Et cum ad iec fiat Emdtarifia.* «u *ppfiit accipiatirit trfi tutria:* Ifatwr fator *tffit centra advtrfariat veritmtt*, asms* *mento Domini, fiutamenta finritatit* annan. *Nam* fMMoado *dicemat, aut pratecaarii* aer, fe *copfafiœ /aagainem fiaot fn»dert,fi ti* aritilohtrii Critfii fengriaem deaegamat? dha fuemei» ad martfrii faculam idattot facimtu, fi* mb *tot friat ⅆ Mendum* fa *Eccipfia Dei divinam fenlmn fart ctanaaattatôaii admittintât i* Haec› ,|,c·

A. Veram, quia talis fervor duritatis erat do··· —I— nom finguiaris privilegii, tetUnte Apoftalo, ANNO Phil. 4, Feter *daaataat # fer Orifioa*, nm C"*®1* /atem qs m « *cradaii*t fid ttiaat ut pre iUe* ***» purMBON*: ' Quia I fecundum B. Auguftinum, ficut nuUm in banc vitam eft melior introitus, quam per baptiftnum, fic nullus tytior exitus, quam per martyrium : In quo ficut in baptifino omnia tolluntur peccata, tn cujus minifteriuoi fuper Chriftm primum baptizatum, Λ fuper Stephaoum primum proChrifto lapidaram, essli leguntur aperti: privilegia vero paucorum non funt trahenda m confequentiam, ficut illa trahere videte· prnfata affectio, quia jam non effent leges privat· fed communes:i qu·* mobrem ceffante tali ftatu Ecclcfi·, ac taH laicorum privilegio, merito,*ceSara* laicisdebuit de calice communio.

Ex *ao*, quia poft martyrum tempora, qua Apocal, d. equus rufus figurabat, fequuntur perlecutiones oonfefforum ab hereticis, equa nigro infideutibus, ft pro fu· voluntatis arbitrio ftateram facra feriptura librantibus. Qpibua imperatorum jungitur concio equo pallido pvzfidentium, ft fine lignatarum paffiooum experientia ipfa figpa paffionum praedicantium, atque hypocrytice allegantium laicis debitam communionem calicis ex confequeniia Ecclcfi· primitive, fed paffionum fignatarum. experientias in confequentiam trahere formidantium. Revera generatio prava, pro figno fine figna· to contendens, ft in erroris adjutorium quamplurimas allegans frivole feripturas.

Quapropter Ecclefia ob fignatarum paffionum defeftum merito etiam fignum Chrifti fanguinis de calice laicis prohibuit.

Et hoc quidem modo Apoftoli propter pvrfecutionem nominis Chrifti Jefu baptizabant tantum in nomine Domini Jeiu, Ador. 8. Eucharrftia vero in primitiva Ecclefia fumebaiur poft prandium i .Cor. i r. Et ut dicit Leo Papa : Olim pro tempore propter errorem in abiervar tione legalism conficiebatur intermeato. Qua pmnia nuno non licent.

Non ergo io omnibus primitiva Ecclcfi· funt rttus fequendi, ot dicit ifta afferlio. Qpooiam M» — irfa refpoodcnt ultima prunis

CAP. VIII.

Cenciiium Cenfiaaiitnft baritifft jtu, nfitm Yt· ctptum negati caiicit cetfirmandi.

Talibus, mquam, facra Synodus permota confiderattotubus, Communionem de calice, olim laicis oblatam, feripto frangere decrevit, poteftate iodaviabilis praefidenti·, qua regitur, fubnixa.

Cum enim auâoritate Praefidentis jura firmentur * leges, quemadmodum univeriafis de fe fatetor Pmfidens.* Far wsvffm/ rmear, & figant *auditaret Iiiia domant* Prov. 6. Chrittaa vero aflerit fe Praefidentem generalis Concilii, dicens Matih. 8. *Uri datvel iret ceugregati fio riat* ia *atta attaint, iii fitm ego invidia emo*, extrema conjungens, & diffidentia pacifecns: Apoftoli veru in luo Generali Gonciljo preû. dentiam flt definitionem Concilii attribuebant faoftoSpiritui, dicentes Aft. i,. *Kfitmcft fpri ritui S. tf atri/*, ftc. Qjutnobrem, poflquam Apoftoli in eodem Concilio legalia per Chriflum fervat* ft fervari mandata potuerunt tollara: liquet, propter indemnitatem pHsfideuttt

....."——-continui ♦ diceatis: ▮mv , *ego atbifima fimo nf-* A

Apoftolos Concilia rationabiliter potuerunt tollere olim concdbm laids coamranioocm calice.

CAP. IX

Dt fido laieomm, fib.nna fiooie effb aanem carptu & atrum /anguinam Cboffli.

Prsfertias ad firmaodura fidem in Ecclefi* Dei hujus venerabilis facramenti, circa quod laicalis populus fic ter..ur credere. <|ood per fe fub qualibet fpecie hujus facramenn eft plenifftne verum Corpus Chrifti, & languis, fecundum efleotiam, qualitatem fit quantitatem , Cum Deitate dt anima, tam quoad elle, quam quoad cooperari, infinuaote vitam) virtutes & gratiam, Cfirifto, .dicente ad confirmationem tenue fidei, de panis duntaxat ipccic, Ac nollam meationem faciente de fpecie vini : *Ego fine panis anteis ,* dr *cala defendi ; fi* fa;/ sMadocacxm <x *boc pane, wvet in attntm,* etiamfi non biberet de calice, quia languinem fufficienter fiimit fub panis lpccic . Palam oftendens, quod communio calicis non eft iaicis de occdfitate Uliitis, ficut Chrifto imponit dama peltiferum.

Quamobrem cx tanta Chrifti au&oritata voluit Ecdefia ad hanc fidem facramenti fub panis tantum fpecie ar&are laicalem populum per fubtraftatiooetn facramenti fub vini fpecie : ne rudis populus plus fubftantialiter & efficaciter facramenti elle crederet fub duabus fpeciebus, quam fub una. Qponiam fine.hac fide , adu vel habitu, impoflibile eft quemquam placere Deo. Et ad hanc fententiam omnesDoftorum audoritates'funt reducende.

CAP. X.

De Sacramenti illius integritate fib mt fpecie.

Ex quibus patet, ipfam duplicem fpeoie*, panis fcilicet & vini, non efle cxprcOe inftitutam fic connexe flt fimuitsnce, propter facrameoti fubftantianiAc efficaciam, quafifub duebus fpectebus plus effet Ac operaretur, quam tantum fub una. Sed duntaxat propter fignifi. catiooem & denominationem facrameotakm , extrinfecam facramento. Quse, inquam, fignificatio non concernit façramenti fubftantiam, vel operationem, fed tantum ufum Ac ufus denominationem , ad quae lacramenfa ordinantur. Qui inquam ufus, licet (it in aliirfacramentis fubftaatiaJis, huic tamen facramento eft omnino accidentalis, cx eo , quia fine ufu Ac perceptione hoc facramentum in fpccirbus durantibus manet perfeâum in lua fubilantia, remanente in ipfo, ficut in aliis facramentis, fignificatione Ac denominatione facramentali. Qpia ficut ia baptilrao aquas lotio exterior eft figoum lotionis interioris per grstiam, fic in faoaptiooe Eocharifti· cibatio exterior, confueta fieri in duplici fpecie, panis fcilicet At vini, eft lignum plens cibationis interioris. cibalio, licet fit aque plene Ac rcalitcr fub una tantum fpecie, lqpo tamen fenfibili Ac facramentali oon aque plene exprimitur fnfui, nifi fub duplici fpecie.

CAPÜT XI

*Dt mariis figaris 15 Symbolis, ftoo ernditient fil> dtçlici /getio it Easbearifiia oo^fidcrare r****

NNr> CHR.UT1 ''f'

Qpas duplicitas apud fapfaxcs & iaduftrios Ulubris plurimorum figuratorum pollet effe figura , juxta quatuor fenfus fact* icripture.

Nam hiftorke, perfedio corporalis cibationis in duplici fpecie, fcilicet paSis & Vini, eft expreffum lignum perfeâs cibationis animae, per gratiam venerabilis facramenti, caufaum fub duplici fpecie.

Aliegorice vero. Poftquam in creaturis non fit major aliquorum approximate, quam per cibationem unius in alterum cooverfio, five cor. poraliter alimenti?in alitum, Arift.II. de anima, five fpiritualitex aliii in alimentum ; Qpaliter cftllL de Anima: *Ai pbu eft anima, tibi nant, tptam nbi animat.* Qpi modus in hoc facramento digne fumentibus obvenit, Chrifto B. Aeguftino infpirantc: *Nm ta m tautabis in te, fient cibum tornis tua, fed tu mutaberis in* w, Et coniequenter communiter omnibus prommeiante. *Dns manducat tote., & ipfi vivet propter me.* Et hoc dupliciter. Vel (i) adbo- C nam vitam applicando, per immutationem men vite in carnem; Que mutatio figuratur in converfiooc paais in carnem, virtute facramentali: Vel (a) a peccatis abftinendo propter cftufionem fanguiois, in peccatorum rcmilfioncm & deteftatioocm. Que figuratur in facramento fanguinis converfi lids fpecie vini.

Tropologice five Myfticc. Cuilibet viatori ad falutem duo funt oeceffaria, fcilicet Chrifti incarnatio, figurata per facramentum corporis fub panisfpecie: fecundo Chrifti paflio, ngurataper facramentum fanguinis fub vini fpecie . Et quia fine illis figuratis ooo contingit quemquam lalvari, jure illam figuram Salvator exprelfit dicens: *Nifi manducaveritii carnem filii bomiais, Dtf biberitis ejus finguinem, non bebabitis attmn in vobis.*

Anagogice. Panis cor hominis conicrvat, Ac vintnn istificat ; Sed firmitas io via non certe eft, nifi per fidem Ac fpem, Istitia vero per charitatem, qua foris expellit timorem. Igitur cum fidei fuccedat clara vifio, Ac charitati fruitio, in quibus perficitur patri* beatitude: liquet, duplicem fpeciem faaramenti in via , patrie fore figuram.

CAPUT XII.

Laicis illis SpenMcat cenfiderationet dnpüei fiectei in ficntnoeato non coesepetert.

Verum, quia laid, habentes pmfaUm de (a> cremento venerabili biftoris fidem , non tenentur *Ce occupare* circa haitftmodi fignorum reJauoner dnpltcis fpcciei, propter luam ruditatem Ac irrelrgiofirateno, dicente Apoftolo Hcbrseor. 5. *Omn/s enitet t φú laSis* qft *pariicefi,* expers *efi firmatus fi/Htia.* Qua juftitia figure libramur eorrcfpoudcre *figuratis.* Parvulus enim eft rodis: perfcâonim autem eft Infidus cibus, eorum, qui pro ipla confuoludine exercitate· habent ienfus, qualis eft denis evaogelkus, fiib utraque ipccie couficicns Ac manduoaas.

Qua

,4**O c7vn ** ' ——Qya facrarum icripturanun machina, cupit armatura isddhantee deceit, « ieuteutia A-poAoli, Bphei. 6. ia argumento rotaram Ese-cfiielii de faciebat qaatuor, prafatara fenfan quadruplicem figuratum fundant. Nec tamen intelligcntiam vitalis tpiritos, quo rote fcruritor, nib ia mutaa dncumceifione roto uoku tcûlmenli in aliam, perfcâe decrevit. Adeo, ut rotator tetamcntorum perfeftaaa condefionem intelltgentir conicqui ft nongaudtat, niÛ. proprii» enta phantafiis, inter médina utriuique seftaraaoli clerico· obdormiat, illorum fenfibus foporxUM : Qÿatenas ftcundum Hieronymum abyflus aniua IoAμ μ πlϊ abyffnm alterius invocet in voce ft expofitfone cataraAarum, Propiietarum foil., Apoftolonxn ft Doâoram. De qaibus Apoftolus Bpb. 4. feribit : *Cbryfle/ dedit in fictiffie fte/dene ftmdent .Apfiehi, fav/îfav mMV PtapÀMaz, nitet wre Svnrtlifiei, fiüei aartM Pqfiemu b Deberet*, adeaa-/««■mlimm *fenAre** e* tftu meentftrti bedi-/ca/ÎMna* cvrperù , *bt. Ut fiu* nenfimtei fmrvmfi, b nram^trnmw* wwai *vente* datriiw «d .rmarws/àm» rrrwiJ.

Quorum fi verba variari viderit, « tunc nihil partialiter profanat a&nere, ted in tali ambiguo Prriato* Ecriefias coofulat, qui ex af ftcurante feriptura, Deui. 18. fibi indicabunt judicii veritatem, a quonam lententia Ub morti» iuppHclo' docHnaie vetatur.

In cu/os myfterium apud Eocohiriem rota loquuntur animalia. Quta httena rotaram fenfoi dofervit Bcclefiafttcorum. Sed tante regirations froftralur myfiexio Judrorum perfidia : Dum nor» lagjs (pernens etoqwa fotam veteria obfecvj hUu hi1eraicas veneratur corticem, hiftone creata afleratiombus, quibas vetus lex divinitui data, urvari & perpetuari mandala, Sanâorum iniuper patrum mortibus firmatur. Unde Chriftom non recipit, tanquam litteralis oor. licis violatorem. Ai vero Manichaeorumveriur‹a, limiliter praefatam tcAamentorum rotationem faftidiens, vetus quidem teftameoto.n refpait, afferent, de novo *it* foce falurau : Allegans confonniter Legislatoris futhciantiam, civique lliter· hnmwUbUiUlem. Qualiter fe luetur prelate affertio pefUfiera, ex congeftione facrr fcnplurc, ft ejus doftorum, abnegans venationem fiunptùxus de calice, olim cooccffain cunilis Chrifti fidelibus.

CAPUT XIII.

Lettertu tfii, mulettenet littersit* rittam e titre fi3ei fifilpert.*

Sola fidelium Bcdefia, Eaechiclis visioni credula, evangel ici cleri Litterales mutationes veneranter recipit, prommcians illud Ricbardi F. de Tnnit c. ». lftwaa a/fraderra/ Jwdai, *nti*-aaav adrerterraT *P*K*»t, cun* qmmnte JrcttriftltE peffinteut dicere Denttne : Si errer efi, a fe ipfi drrrph fittmw. Tu* omm *dixifii clere Xvnageiico : tfru* w *eudtf, me nudit.* Si ctgo in abnega tsone fumptioois de calice nos bic clerus decipit, tu principaliter pet cum, vd per tuum itiftratnenlmn, de quo rilecurafti, profeâonos docepifti, Sed quia fumma veritas, noa decipere uoo potuifti, tuo de te dicenteApoftofo : *Jile ‹pti fidtlti* prraMart, */* ipfium "egere nem f*~ fefl.* Quamcisrem nec tuus danis Erangcbcus m abnegatione calicis nos decipere Valebit, quiniore materno, dante parvulis paoem cum lafte, ut te cibare incipiant, poAquam adoleverint, tab——«rafto laâc fack foio pane contentas; Sic fo exordio oafocolis .Bcdefise dedit cletus cnnAis fidelsbos (accantantem Eucbariftue fab utraque faccie, quos tandem, folidatos in fide unius (peciei, fub fote panis fpccic decrevit contentari. ·anno Q*eT›

Revera imitator *fontat* Apoùolic* inbapUimi miniilerio. In quo granum Apoftali non pandebant rudi populo benedtftte TriniraWs myllerium, ax poft crcfanti Ecclefia publicandum. Sad rudem pooulum baptlundo in nomine Domini notHi J«u, ad rudimentafidei provocabant.

CAPUT XIV.

Dr *fe^fu iUita itfli : feutintmenrij cer. -aw, b bHerUit JntftMtte bt.* J

In quibus quidam prima credibilia fantChrifti Incarnatio ft PaÆo. De quibus credibilibus ait Salvator· dentibus fidei *neeuJncrvtrihr cturent jüit* dMafoiscnildem doftrfnam, credendo incaroetionem, *b HSeritii ejme ftaeptnem,* profitendo fimpliciter ejus pro falute neceflaham pafliooem, aw *iMitii viieme i» ‹»-* ftr. Abe *entee cfl elemi* mmww *fié ctie éeteee ieeeeaeiimi, άι φη eftrtet net Jelvej fieri*, Aôor. 4. v

Qpainebrwn nullos a moodi exordio falvatus Ceft, nec in futurum fariabitur, nifi quificcorpus Chrifti manducaverit, & ianguioem biberit. io cu/u* myftenuiw Apocal. ij. aborigioe mundi agnus ocrifiit legitur. Eo quod omoes, qui petebant ab Adam, ftquf foquebantar Chrifti incamationom, ufipsa ad ultimum eteftuin, filio David proclamant Otanna, protaflantes, fine nfas concurrentia iacarnatlonu ft pellionis, infislficiesitiam proprie falutis.

Bt talis manducatio corporis. & fanguinis Chrifti eft ita nccefiaria, ficut bapitfmus, in quo illa manducatio celebratur, Acente Apoftofo.- fasMtafw *i» CtrffieieftiZJdt tfiii, Ckifttfte ieniflii*, Galal. j.

Verum, ficui Je baprifmo ; *Nifi feut rioutiu Ofieerit e* ejtuf b fpirite, nem fetefl inirem ra regnteme Dei, fic ft de* tali dictful osandncatione *ffifi neeeimCeveritii cernetet filii itmtinii, b btitenfii ejus Jiegninene, nn befitHin rdetn n vein.*

Cujus mandiraafioois ntyfteriutn figuratur ex prsmiffis fob facramentaii manduoaiiooe corporis ft (anguinis in utraque ipocie.

Bt hunc (enturn divina eloquia ft fanftorum prateruni in pradiftis exceptais circa (pirituaIem hujtis (aeramenti lumptiooem, non autem temper corporalem, quam illa cradelis leftscur atfertio, excludens a beatitudine baptixatos parvulo· non manducantes laerimentalitar ft corporaliter corpus ft fanguioemChrifti, & quam plurimos faniftos.

CAPUT XV.

*Dt Cenfienlie*fil Cencilti ett&rifete inmtnmiifi». treliti* de Ce***mie*e fié mfre^tte.*

Quapropter (aerum Conftaoucnfe Concilium ‹am horrendam crudelitatem merito damnavit, ft ravers auAoritalive damuare potuit. Quoniam fecundum B. Augufiin in epiilolaad Janutr. *Ceecilieriu* in Ecclefit eftfeUtrritieeen. flente1, etrnnie nrgetui Kulefie terminenttr*

Qpslt

——*Qpalc negMbm eft difpofiuio bnjus Venerabi-A lia Sacramenti iakis tanosm fub panis fpeck. Vpmm ft.NAmhM BM· . q·» eft fundamentum testa* ftMcipti·» Ecdefiatbc· , robur ferait a Geecrafibm Qmriiits , B. Aupiflioo contra Fauftnm diccnee; *Ntfetn*» ptm Ükrtrtiereit, v-* lia inceperunt aggregari principaliter propter exftirpntiooen» hmefium.

AMNO

Qiamobrarn harotici principaliter infultarunt Conciliis, ficut patec de illis affertoribus , ft ante patuit in Nicaao Concilio . Io quo de omni ovfin terrarum convenientes Epifcopi, juxta fidem BvangeCcam ft Apoftolicam, fecunhim poft Apoftoloe Symbolum propter hsreticxm ediderunt. Ea de primo Apoftolorum Symbolo , de quo nihil habetur io Canooe Bibli*, quod bail!» ab Apoftolis editum, fidem fecerunt. Qaoniam ficut Decalogus prima principia agendorum , fic ft Symbolum tradit prima principia credendorum. Hinc B. Gregorius Concilia ficut Evaogdia veneratur. Quamobrem B. Augurions contra Fauftum dicebat : Fida/ *« ite rt*, yeid *vtittl iiAfilii*, ye* al qyir *Apofiaitruti fedihu* a/yar ad *kodurne*, ft rsr *pepàlerinv cenfafent βή»Αv.*

CAPUT XVI.

*i-ticii Kfi ktc Stcrmrntt, *M MgntHte d/VM fti ftl**· infer»»» ckrinriuii*

Itaque exemplo tantorum Patrum confufa Statutis Concilii cedat affert», ncceflitana ex pr*ccpto Chrifti eundos fideles fumere Sacramentum Euchariftia fub utraque fpecie Poftquam laid nunquam obligantur ad fumtiooem Venerabilis (aeramenti ex Canone Bibli*. Quia Chriftus Apoflolis, non prout laids, fed, pro ut funt, clericis, pro fe Sacramentum Venera.^ bile fine disjgnûione fumeodum ft confieirn-^ dum pmcepit, dicens: *Acaptte, Junii, txf» ut/*, s. *Cee. 9.*

Clerici veto non leguntur arflaffe laicalem populum ad frequentem communionem , r.;fl ex jam diftis ob fervorem fidei.

Qjo tepdceme, ad trinam tantum ia anno. Sicut ex Conr Agathooenfl iub III. idus Septembr. ce' ..to legitur. Jere-arrr *φά n ttliki Lnviat* , Pa/cfia/t/ *& Pmittejiu Jt. fi»*, nm cMwaaksvrrtW , catAabcr wi *crtdtnlur, »K inite (itUlktiktkMliir·*

Tandem finaliter patrum Concilium arftavit fub prenait pnteepto omnes , utnufque lexus populum, ratione utentem ft adultum, icmel ia anno pro die Pafchc facramentum Euchavilli* fumere, ft fingulariter tantum fub folaE panis fpecie. Sicut teflatur magna fçxta feria diei Pafch* propinquiffsma, in qua Ecdefi* confueiudo, omnium legum interpres, fub fola panis fpecie, relervata de heflerna quinta feria, laicalem populum fine calice communi, eat,-ab expreflo palam proteflans , nunquam laicalem populum, nifi fub fola panis fpecie comtauaicandun .

Porro ex Chritli Jodrina ft litterali Evangelio nonnifi ab expreflo datur clericis auâoruas baptixandi , Mat th. ult. Nunc autem in occeflitatis articulo pon folum laicis collarseft & feminis , ad charaftprem clericalem minat idoneis | fed infuper Jod»ia ft paganis , duotaxat fervantibas debitam ftxrn^, ft mat·nam, ritum ft intentioocm Eaclefi·.

anmo

& quis qu*fo hanc poteflatem ipfis contulit , quam non contulerunt Apeftoli, & Evangelia, circa bapiifmum neceffariam, ultra aha ? Revera Eccleha per fua Concilia . Qua pureflate etiam hodie poflet (latuere , ut io rerns regionibus , ub< eft vini carentia , facerdotes .Miflas celebrando conficerent facramentumEuçhAnfl;· tantum fub panis fpecie.

Et plane Magnus Albertus fatetur lu traftatu de Miffarum celebritate , finjliter concludens.- *Prepltr itieltrtifit dtunnn* yu»d mm/ranS *tnptdmt*, ymd *difpnfirtUr* , *«4 cvrpm Chrtlli canfetrt p»fi»i β»* itlitt.* Subdit cautam; *Orput* MM *tji β»· /A*£<U*t* , «MMM , *dattlr. Si* ergo iacerdoubus in ccrtia regionibus potefl mdulgeri confccratio panis fine calice , cur non laicis fumptio ?

Quapropter ii prefatus alienor, velut teursdqm animal cibum ruminar» di ungulam dividens *Livit.* 11. Sacr* Scripture, & Ecdefi» fraicntiasft confuciudiocsregyraAet, ai fallut, prefatum dogma pefttferum ad verfus Ecdcfiam & lum Concilium minime vomuiffct.

Vivat ergo fecute laofta immaculata baptiratorum familia tub catholic· Ecdefi» , ft C Generalium Conciliorum obcdierula , nee ad hzrcticorum (c float declinare preftigiav Qjsas ex his poterunt tignis palam deprehendere , fi novitatem adverfiu Ecclelians conabuntur introducere fub peaténia divin» feriptur».

Çujus factamenta in pnricnii opufeuk) minus intelligibilitcr , ft reverenter Clfi traâare compultus (urn, non temeritati, fed exiguitati violentai* per obcdicntiam, kftores deferant, qua etiam fuper vires aflumebatur materia de fide venerabilis Euchanlli* , cupis caula agi· tur , & aufli jubentium ttutabatur perfici.

Unde ne fub tali faicc contingat fuccumhere, his ipfum ex protonatoc iotta cum fimpti*, ft didis diiciplm» luhtfic» Ecclefiafticc, Dreprricntat* per ptrknsConftancieule Concliutn, ft pxlcrtim Kevereodiftimor. Parrum, per illud pro judicio fidat aftumtorum, dignttime. Qui auâoritatc, qua meam imperitiam cxetciiaic dignati funt, eadem dignentur limatione iubtilifluna, qua corufcant.

Subfcripcio in MS. Viudobonenfi . Explicit primus tradatus dc communicatione Venerabilis Sacramenti Corporis & Sanguinis D. N-IC editus & approbatus in Conulio GeneraliConflantirafi, videlicet, quod laid dehetu communicari tantum iub una fpecie, fcil. pansa, ft non fub utraque.

Subkriptio in MS. Bcralioeofi. Coaplema Conflanti* eft ifte tradatus de communione fub uiraque fpecie anno Domini 1417· dic 8. menfis Decembris, compilatas per M. Maurbtium da Praga Profcfloccm S. Theologi*,

anno CHRtsn .'.'

X L 1 I.

MAURITII DE PRAGA

s II.

EmM^ *CA-Centre librant Jenht d» Mife d» CeuHBteoitelier nt ceditu »- plebe (brifitette,* m *Ceafiaatit^fi Ceaeilee pnbixt iLitu an&mtettfcripta/etfee peU/tum* .

LIBER. I.

JeteMii, Jc.Jnctii dt Mife deaeeaHretie ptr tt-ji/mmia fertftitre, Pa/rww *etyte Deltenae*,9 famanwcananras *«editu i» pitbt Cbriflieae tjft nettfferieta*; 4 *MeietilA dt Prt£t fne ri-luu refeittutb hit inferte.*

CAPUT I.

Diilt Scripture , pro Ceutatwene celicit i» plebe CbtifUeap , e Jecobelle pnpofit» .

λ

A Vfaflimti dt fidende Dtnat: Fieri nullo modo poteft , ut hate (aerarum litterarum auftoritas ex aliqua (ui parre mentiatur, ftc.

liem *jdngnftiant, faper Peler nefitr* . Si ego quicquam dixero, oolite credere ex boc. Sed fiChiiftus dicit, va' qui non credit. ImtnovnC *leneretieni* adulter*, quae pius credit teftinjouio rlterius, quant Di, &c.

Beds, in *heetiiie iafre tdfevjet jlfctnfieeit* t cum venerit: Pcrfcâaevitemagiftcriumdt, Ecckfis primitive temper «ftps imitari.

Et *infre:* Nec dubitandum , quin , quorum tunc vefligia (equimur, ad eoium iumus in futuro premia venturi, ftc.

Aodoritatct EvaogelH , Doâorum , Canonum , ft Ecclefie , que docent Sacramentum Corporis, ft (anguinisDomini noftri JcluChrifii omnibus Chrifti fideibus fub utraque (pecte panis, ft vini miniftranda, debent manere uf-u t in diem judicii, *Li^n. 1. dt Spewed»,.*

Metib. i6. Mere. 14. *Let. ti.* Comantibusq au'.crn illis, accepit Jclus panem & benedixit ac fregit, deditquc diicipulis (uis, & an: Acçip te ft comedite, hoc eft corpus meum. Ec accipiens calicem gratias cgjt ft dedit illis, dirns. B bite ex hoc omnes. Hic ell Calix meus povi tcilamenti , qui pto muhis effundetur in icmitlionem peccatorum , &c.

Joeneu 6. Dixit /cius difeipulis fuis , ft turb k J.ideorum : Amen, ameo , dico vobis; Nili manducaveritis carnem filii hominis , ft biberitis ejus (angumem, non habebitis vitam in vobis .

U. i *Gieffi :* Uiqtie modo non fecit mentioncr dc comelbooc (aci i altari» . Et fi Ignoretis quis modus fit dandi vel manducandi , (ubcn : Nifi maoducavcrilis carnem filii hominis g ft b betitis c|us (angutoem , &C.

Et infra iuper verbo., *etendecet* .

Cl/A: Quidam (anâi exponunt d- comeftionc altaris. Et bene dicunt, ftc.

Paulus 1. *Cer.* 11. Ego enim accepi a Domino, quod & tradidi vobis . Quoticicunque enim manducaveritis panem hunc, ft calicem biberitis , mortem Domini annuociabitis, donec veniat . Et *i»fre:* Probet autem (eipium homo, & fic dc pane illo edat , ft dc calice bibax , ftc.

CAPUT II.

4MNO ρλβττ

Atfitu, Zaire *Sntenrienet htfatri , ft* in Canone dr *ceehdretient d#. c.yj. enet (reerier*, dicit : cum' frangitur hoftia, dum tanguts de calice in on fidelium funditur, quid aliud, quam Dominici corporis io cruce immolatio, eju(qoe (anguino de latere cffuGo defignaler, ftc.

^sgadbwr *LOr* dt Triait»*,* ft Canone ds *nnfecrttitnt difli.* Quia morte Domini ftberati (uiqus , hujus rei memores in edendo ft potando carnem, & fanguinem , quas pro Ikm| oblata fimx, fignificamus, ftc.

.Agadir·*' . Et vos poft illa jejunia , poft labores, poil humiljtatcm & contritionem, jam *in* nomine Chrifti, unquam ad caMccoi veniftis, ft ibi vos Hitt in menfa, ft in calice nobiicum. Simul enim hate fumitnus , (hnol bibimur, quia fimul vivimus. *A ftitilMe f/m»* pv, ft in Can. *dtteefttr. difi.i.Qtiepejiitdgt.*

AnÿMtw. Quicquid vis feceris, ftc. Numquam Ghriftutn occidiffi? Noncff Mo peccato aliquid aliud pejua . Quia Chrifto nihfl eft melius.. Qiàntutn eft nefas occidere Chriftpm » Judci tamen occiderunt & multi poft in eum crediderunt, ft ejus fanguinem biberunt, ft dimiflum eft illis peccatum , quod conunifeHjnt, ftc.

jÀfnfltnnt. Qui calicem , id eft fangulbenv Chrifti, per fe ponit , quafi aliam gratiam a roenfa, id eft a carneChrifti, ponit. Cum tatpen caro fine *ftnrtcnt,* arc *ftepiii* fine carne golfit efle vel lumi . Nec ibi duo furit (aeramenta, fed unum. Sed nec caro eft (anguis, nec (anguis eft caro. Et panis in carnem convertitur , ft vinum in fanguinem , ft non e converso. Ej fub diverfis (pectebas utrumque fumitur. Ideo njenLm ft calicem hic diftmguit, velut diverfas gratias. *Seeper Pfelate* is. *1» Gieffe itdiiurii , tfc.*

. *et^tiimu.* Tuoc cis anunnefat Ptrrus eum colendum , quem crucifixerunt , ut ejus jam (anguine biberent credentes, quem fuderant Irvkotes. Zilr. *dt nriljtoie eptnde pemtentie, ft* in can. *dt confier. dift.* j. *Tnne tit* , ftc.

Atgeftnuu. Hujus rei (aeramentum in turi» late corporis ft (anguini* Chrifti alicubi quotidie, alicubi certis intervallis dierum, in Domantes menfa praeparatur, ft dc mcnfa Dominica fumitur , quibufdam ad vitam , ft qttjboi*dam ad exitium. Qui manducat meam carneos, & bibit meum fanguinem , habet vitam anernam . Hanc ergo non habent, qtti ifttun panetn non manducant, & iftum fanguinem noo bibunt . *Htail.t}.* fuper illo verbo: *Hifi atendeceveritir.*

Antn/tottu. Accefferunt Judaei ad Jtfuxn, ot crucifigerent eum. Nbs accedemus, ut corpua & fanguinem ejus capiamus, Iterum vere magnus Deus , ft magna mifericordia ejus , qaf dedit nobis manducare corpus fisum , in qw> tanta perpeffus eft, ft fanguinem fuum bibere, *A P/edeto* 33. itari/. 3.

Item *inpftbr.* 98. *edjedttte.* Tam fecuri *bibite* fanguinem, quem fudiftis. Habetur in canone *dt ttnfecr. difi.i. ActtfftrMtJndei.*

Aa^nflinut . Et quia iftam mentam paravit fervis luis, ft ancillis in confpc&u eorum, ut

quc-H-

———r—qwxidie fa fimilittsdfae corporis, Ac faagfamsAguinem k» çeeipit · fe»Sfaia*vpM far*&*dftu.

.ffîm Ctatâi« poem & vfauaa *iecmdwn* ordina·· Mekhifedech offendendo, oos ribnret *fa facra-* sneoto. ***hftrtvKftiaàfii: Ctradecvtftcreio,* mv rtwfa».**

/brrwM/. Sacerdotea, qui Euchariftiꞏ *iu-* viunr, Ac fanguioem ejus populis dividum io legem Chrifti, putantes, Eochariftiam imprecaotia verba facere, non vitam, fttoeceflariamef-fc tantum folcmoem otatiooent, Ac non facerdotum merita. Da quibus dicitur: Sacerdos in quacunque fuerit macula non accedat Domino offerre oblationes, *ht StfUwue,* fit habetur in ea*. 1. f. 1. Jacerda/r/.

/irrrvqyaKu . Bibere autem dicuntur fanguinem Chrifti, non Wum (aeramentorum ritu, fed At cum fermonca ejus recipimus, in quibus vita confidit. Sicut At ipfe dicit *Jo. 6.* Verba, que ego locutus fum vobis, fpirices Actita (ont. *Snftr bUrc. 1.*14.

Hiervtjaens. Aieeodamus cum Domino cenaculum magnum, (Iratum atque mundatum, At accipiamus abeo calicem furfum novi teflameoti, ibique cum eo Palcha celebrantes inebriemur ab eo vino (ebrietatis. £/ ifar· : nec Moles dedit vobis panem veftrum, led Dominus, ficut Dominus Jefus iple conviva Ac convivium, ipfe comedens ftc qui comeditur, illius bibimus faoguinem, Ac fine ipfo potare non poffumu» Er quotidie in (acrificiis ejus de germine vitis verat Ac vine· Soreth, qo* interpretatur cleda, rubentia mufta calcamus, Ac novum vinum ex his bibimus, Acc. ad *Prttdntiaa virgittm* j.2-

Grtgtrw. Quid fit (anguis agni, jam non audiendo, fed bibendo, oene didtciftis. Qui (anguis faper utrumque poftem ponitur, quando non folum ore corporis, fed etiam ore cordis hauritur. In utroque enim pofle (anguis agni eft politus, cum ore ad redemtionem famitur, ad imitationem quoque intecta mente cogitatur. Ec in hoc myfterio moritur, ejui que corpus ubilibet fumitur. Cujus card in populi falutem patitur, ejus (anguis jam non in manus infidelium, fed fidelium per ora faodi tur. *bt honilia pejcMe,* At in caasaa *dt confiertt. difi.* 1. Oami *Jit fengtit.*

Grtgorw. Unde facium eft, ut redemtorts noftri (anguinem, quem petiecutores (evientes fuderunt, poftmodum credentes biberunt, eum-3ue effe Dei filium predicarunt. De quo vielicet (anguine aperte fubjungttur; terra, ne capias (anguinem meum, neque inveniat io te locum latendi clamor meus. *Lib.i}. Mortliatn.*

Grtgoritu ia üb. Dielogtrtne. Cum quadam die mtffa celebrata populus communicaret, & Daconus Chrifti ianguinem propinaret, (ubito paganorum impuliu Diaconus cecidit, Ac calicem fandum fregit. *Libr. Dieiogonutt. Et* far *legitur dt* A *Dvute.*

jdavfaqjMtr « Quia mone Chrifti liberati (umus, hujus comedendo Ac bibendo carnem, (anguinem, memores effe debemus, in hacconsequi novum Teftamentum, quod eft nova lex, qu* obediente* fibi tradit ccleflrbus regni». Teftamentum ergo (anguine confa no arum eft. Quia beneficii divini (angui* tefti» eft. Unde ad tuitionem corporis, Ac anime percepimus. Quia caro Chrifti pro falute corporis, fanguts vero pro anima noftra lumitûr & effufus eft, ficut praefiguravit Molet, dicens: Ga ro pro corpore veftro offertur, (anguis vero pro anima. Idcoque jam non manducandum (au-

AMNO OWST*

Ltaldrofai. Si quotiricunque effunditur fanguis Cbrifti in remiflfanem peccatorum cfiuoditur, dcbesnuseum femper accipere. Qui temper pecco, temper debeo accipere medicinam, *Ly. dt njfitrüs êrferetantb,* & incarnar dr *confertt dt#. i. Si jtttlitfcKnpu bc.*

Aedr^fieu Jam manic caclcAit honore iu feipfar, epulis meis non pluria mittitur, non terre laborant partu», non arbore»frudus, potui meo flumina querenda, non fomes. Caro Det cibus e(l mihi, & langui» Dei potu» eft mihi. Et ideo accedite ad Deum, Ac fatiemini, quia pani» efl, & potate, quia fons eft Acc. Saper, *Bttti ietutuKedtti n vit, Pftleete* 118. *Adolefentetleu /fav eft bc.*

ÀeMitu. Bibebant autem de fpiritualiconiequcntBeo» petra, Petra autem erat Chriflus, i.Cor. 9. Non immobilis petra, que populum (equiebatur. Et tu bibe, ut te Chriflus (equatur. ViJe myfterium: Moics hic eft Propheta, virga hcc eft verbum Dei, tangit petram Ac fluit aqua, & bibit populus Dei, qui Dei gratiam coniecutus eft· £/ *infra:* Quotiefcunque bibis, reu.iftooem peccatorum accipis, & inebriaris Spiritu fando. *L· dt Stcrenttniit,* At in Mi– *m talkt* Acc.

X«faofa/. Sicut enim (imilitudinem mortis affumfifti, ita etiam Chrifti (anguinis fimilitudinem bibis, ut nullius cruotis lit, Ac tamen pretium operetur redemtionis *LU. dt fttramtntit, b* ra eas. *difinit.* 2. *dt confer.* cap.jq. Pa-ari *tfi.*

Dinyfim. Poflea Hierarchs, poftulans dignus fieti hoc iacrificio, quod fit, A< ad ipfius Chrifti imitationem divina perficere, Ac diftribue re caftillime, At lacris participantes, ut convenit (andis participare, fandificat, Ac divinif. fima fiibmininrstione agit diâa propofira fande figna. Etenim coopertum Ac indivifibilein panem difeooperiens, At io multa dividens. Ac unitivam calicis omnibus partiens, fignificative unitatem multiplicat, Al diftribuit, fanftiffimum in ill·* facrificium perficiens. *Et utfr».* In iftis omnibus fandorum ornatus Hierarchic congregatu*, dignillimis communicans, cum gratiarum adiooe defervit, operationem proponiondbiliter cognofcens, Ac laudatu gratias. *L. dt tccltfefttct Httrtrcbit,* 1. *Tinotb.* 3.

Oronti. Dicant ergo nobis, quis eft ifte populus, qui in uiu habet (anguinem bibere? Hi erant, qui io Evangelio audientes, hi qui ex Judcis Dominum (equebantur, (candalixati funt, At dixerunt Joan. 6. Quis poteft manducare carnem eius, Ac (anguinem ejus bibere? Sed populus Chrillianus fidelis audit hcc Ac ampleditur Ac (equitur eum, qui dicit: Nifi mandacaveritis carnem meam, Ac biberitis (anguinem meum Acc. daper *iilnd* naw.ij. Err *popttltu nt Lietut confagit* b Lto rri-grrwÀ« *teombet, doute devortt prttdtn, b ocafetnt* /angaufai* *bebet.* HttttiL i 6.

Iiiitruti. De veritate carnisAc fangdinis non eft relidus ambigendi locus. Nunc enim, & ipfius domini piofefiione A fidenoftra vere caro eft At (anguis e(t. Et hcc accepta atque hauft* eftkiuot, ut et nos inChrifto, Ac Chriflus in nobis fit &c. Ubi *Archidiocanit:* Hcc accepta quantum ad carnem, atque hauft? quantum adfanguiaem, facramentaliter de altaii, Ac dc manu facerdotis, *L. de Trtnit.&Ii. n tenant, (Lfi.* 2. m < *hrifit.*

ANNO ÇHMSTt

Cjrarfaaas *aartyr.* Quanquam (ciam } frater chariffime, Epifcopoa plurimos, Eccfeuis Dominicis ia toto mando diviaa dignatione prepofitos, Evangelical veniatis «cDomtaic* traditionis tenere rationem, nec abeo, quod Chriftus Magifter ftc pracepit & geffit, humana fit novella laftitmione decedere: Tamen, quoniam quidam vel ignoranter vd fimplidrer ia calice Dominico iaaftifiraado ftc plebi mioiftrando noa hoc fecerunt, quod JefusChriftusDominusno» fler, faciificii hujus .auftor & doftor, facit fic docuit; Reltgioium pariter ac neceffarium duxi, de hoc ad vos Citeras facere, at fi quis adhuc io ifto errore tenetur, veritatis luce peripeôa ad radicem atque originem traditionis Dominice revertatur. Nec nos putes, frater charilTtme, noftra & humana confcribere, aut ultronea voluntate hcc nobis audaâer aflumore, cum mediocritatem noflram femperhumili, fit verecunda ratione teneamus. Sed quando aliquid, Deo mfpirame fic mandante, prscipitur, neceffc eft, ut Domino fenus fidelis obtemperet, cxcufatus. apud omnes, quod nihil fibi arroganter aiTutnat, qui offeufam Domini timere compellitur, nifi faciat, quod jubetur. *Efi/I.* 34. ad *Cactlian it Sacrantnit Ottnici calicis.*

Cyprianus nd fiteadam. Et quemadmodum vino illo communi mens folvitur, fic anima relevatur, & triditia repellitur, ita potato faoguine Domini & poculo falutari, expellitur memoria veteris hominis, ut fiat oblivio converlationis prilline fecularis, fiemteftum peâusaut trille, quod prius peccatis angentibus premebatur, divine indulgenti* letitiarefolvatur. Quod tum demum poteft letihcare in Ecclefia viventem turbam, fi quod bibitur, Dominicam teneat libertatem. *Et iiffra.* Quomodo autem oolTumus ianguinem nollrum propter Chriftum tundere, qui ianguinem Chrifti erubefeimus bibere' *Et infra-.* Sed videamus, frater charidime. Si quit de antecefloribus ooilris vel ignoranter vel (impliciter non hoc q^fervavit, & tenuit, quod nos Dominus facere exemplo & magiflerio iuo docuit, poteft fimpljcitati ejus de indulgentia Domini venia concedi. Nobis vero non. poteft ignofei, qui nane a Domino moniti & inllru&i fumus, ut calicem Domini cum vino mixtum, fecundum quod Dominus obtulit, offeramus, fit de hoc quoque ad collegas noilros litteras dirigimus, ut ubique lex Evangelica, & traditio Dominica fervetur, & ab eo quod Chriftus docuit & fecit, non recedatur. *EptfioU* ubi fupra.

Cyprianat. Et cum ad hoc fiat Etscharifttia, ut poffu accipientibus effe tutela: Quos igitur tutos effe contra adveriarium volumus, munimento Dominice (aturationis armemus. Nam quomodo docemus, aut provocamus, eos in confeffrane ianguinem tuum fundere, fi eis militaturis Chrifti fanguinçm denegamus? Aut quomodo ad martyrii poculum idoneos facimus, fi non eat prius ad bibendum in Eccieiia Domini poculum jure communicationis admirtinju»? *-Epifitk* 3. dr *itpfis.*

Jaasnts Cbryftflaoou: Illud eft myfterium, fine quo non eft nobis fidus, nec ea, qux bona iunt nobis promifladivina, redduntur. Nemo enim valebit ingredi Regni Celorutn, nifi ex aqua fuerit renatus fic Spiritu, Joan. 3, Et qui non manducat Domini carnem nec bibit ejus ianguinem, oon habebit vijam «teraam Jo. *6.* Que per nuiiua alius quam fan- & efficiuntur manus facerdotis. *hfntDialagt, LIU.c.I.*

Btnariat. Benigniffitne Jefi», nobile fatia fpoafia tue dotalitium indulfifti. Ut vd fic teneret columba tua dulcillimum memori» la diieôi fai. Cbrifitu enim pridie, quam pateretur, diicipulis (uis hujus (aeramenti formam pneicripfit, efficaciam explicavit. Idem praecepit fieri formas pncTcriptionem, in pane ftc vino. Notate ordinem; Cum adhuc conarer, a mcnfa farrexit, Apoftoiorum pedes Doîηιηφ uoiverfitatis lavit, dehinc ad menfam regreffus ordinavit facrificium corporis fit fanguinis fui, feorfum panem, feorfum tradens, fit vinum. De pane ita dicens, Matth.x6.Accipite fic comedite, hoc eft corpus meum. De vino fimiliter: Bibite ex hoc omnes, hic calnr eft Novi Teftamenti fice, *bt fmtttaa eiPttnan it Carpan Ckrifii.*

Btrnariut. Ponitur igitur panis fpecies, fic vini, ut doceamur, plenam fit perfeâam refeffiooem effe in fumtione corporis fic fanguinis Jefii Chrifti. Λ *tpt/faia ad Pttnm*

Bria. Non folum Javit nos a peccatisnoftris in faoguine iuo, quando fanguinem fuum effudit in cruce pro nobis, vel quando unufquifque noftrum myfterio facrofanâc pafGoais ejus bapitfmo aqu* ablutus eft. Unde etiam quotidie tollit peccata mundi, lavatque nos a peccatis noftra quotidie in fanguine luo, ' cum ejuidem beate paffioais ad altaria memoria replicatur, cum nanis & vini creatura in (aeramentum carnis fit fanguinis ejus ineffabili fpiritus (aedificatione transfertur, ficque corpusfic(anguis illius non infidelium manibus ad perniciem eorum funditur fic occiditur, fed fidelium ore fumitur ad falutem. *Stcptr Jt.* 1. *PiiitJuvas Jrfrtn vtninttn ai ft.*

Rtntigins, five *Hayttn.* Ad hanc fpiritualem alimoniam, ad hunc myfticum & divinum cibum, Dominus nos invitavit, eamque auftoriratem (umendi hujuimodi alimoniam nobis inducit, ut aliter in nobis vitam habere non poffumns, nifi carnem ejus manducaverimus, fitianguinemejus biberimus. *Et infra.* Sçdmyfterium fui corporis & (anguinis quotidie a fidelibus per 'facerdotum mimfterium fumi mandavit rationabili facramcnto. Λ *batmlia Jitptr ilia Evangtlit Jt. 6. Üifi otattiacavtrilii canna filii kantinis.*

Fnlgtnhus· Verbum Patrii, carni & (anguini, quem de utero Virginis affumfit, & pani & vino, quod in altari (umitur, medium interveniens, unum facrificium efficit. Quando tamen in ora fidelium facerdos diftribuit: panis & inum abiumitur & traniit, panus autem Virginis cum unico iuo verbo Patris & in caelo & in hominibus integer permanet & *io· confumtus. Sed* in illo, in quo non eft fides, prêter vifibilea fpecies panis & vini nihil de (acrificio pervenit, quemadmodum afious ad lyram, cum irrationabiles aurea erigit, fooum quendam audii, fed modos cantilenas non percipit. *Likr. dtirviau t^ujr, cujus Prologus* fic incipit: *Ea* puam eircufaaa fice.

Jaaoatt Dattufcauu. Dominus nofttr Jefus Chriftus, qui pro nobis de otio defccndit, debens voluntariam pro nobis fhfcipere mortem, node, qua fe lpfum tradebat, in camacuto, novum teftameotum difpofuit fanftis fuis dicipulis fit apoftolis, fit per ipfot omnibus, qui in cum credent. *Et infra.* Panis autem & vinum affumitur. Novit enim Dominus humanam infirmi-

firmitatem. Ad multa enim, qu- non fecut»-A dum confuetudinem frequentata funt, avenir, rst^** *°***tur. Affuera. enim condefcenfiooe tuens ,

Er aflueta natur- facit qua fupra naturam, quemadmodum in bapiifmatte, quia coofuetudo eft hominibus aqua lavari dc oleo ungi, conjugavit oleo aqua gratiam Spiritus fandi, & fecit illud lavacrum regenerationis: itaconfuetudo eft hominibus, panem comedere fle aquam fc vinum bibere. Conjugavit ejus Deitatem, flt fecit ea Corpus fic fanguinem ejus, ut per aflueta flt fecundum naturam funt flt fiunt. Et *infra.* Communio autem dicitur fle eft vere, Sipterea, quii communicamus nos per ipfam riflo, & quia panecipamus ejus came fle Deitare, & quia cômmunicamus & unimur ad invi-B rem pcr'ipfam. Qui etiam ex udA pancaffumlmus omnes unum corpus, fle Unum fanguinem , ad invicem membra getteramur, concorporati Chrifto exiflentes. *Likro ft» IV. Sententiaram t. it facramntit, tj temaumicaatei Dti myflenu.*

Tkaauu dt elfitine. Quamvis totus Chriftus fit fub utraque fpecie, non tamen fruftra. Non quidem hoc oportet ad replicandam pafliooem Chrifti, in qua (corium fuit feparatus (anguis a corpore : Unde flt in forma con(«rationis (anguinis, fit mentio de ejus eftufione.- Sed hoc eft conveniens hujus ufui facramenti, ut leorfim exhibeatur fidelibus corpus in cibum fle feorium fanguis Chrifti in potum . Tertio quantum ad efie&um eft conveniens date fub di- verfis fpeciebus ipfis fidelibus: eo quod corpus Chrifti exhibeatur pro (alute corporis, & languis Chrifti pro Glute anime. *Part.* 3. *Samma I»* f.* 77. *art.e* 1.

Гbornai de ed^mna . Sanguis Chrifti difpecfatur populis per ducenos. Unde flt B. Laurentius dixit B.S'Xto: Experire, utrum idoneum minffhum el grris, cui commififti Dominici (anguinis dlfpenfationcm. Tam diaconia (anguinis , qu?m difpenfatio corporis . *Part.* 3. *famma fne, artit.* 3 4 8i.

Aagaflimu idem dicit *forment* x. *dt S. Lanremit.* Qua gloria & quanta, fit quantarum virtutum multitudine, qnaG florum varietate, diflinâa fit Laurentii corooa, unNerfalts teilis eft Romana Eccicfia. In ipfa enim Ecdefia, fient (olet audire, diaconi gerebat officium : ibi facrum Chrifti fanguinem miniftravit, ibi pro Chrifti nomine fanguinem fuum fodit.

aflkertm Magma . Unde Levitic. 11. dicitur, quod animal, quod non ruminat, immundum erit. Hic eft, quod de duobus, qua funt in boc (aeramento materiali cibiflt potus, dicitur Efdne 7. Super triticum flt vinum ruminabunt. Htec enim duo ab Omnium fidelium bo» •o, Z>ach. 9. Quid enim bonum eft flt pulchrum ejus, nifi frumentum eleâorum fle vinum germinans virgines, hoc ^ft virginem mentem Et *infra.* Patet, quod pro certo peccat, qui magnum ad corporis fui, fic parvum aut nul E lum ad Dominici (anguinis poculum adhibet fludium. Quia Chrifti (anguis incorporat nos fibi. Et ifto elemento, quod fit in cibo fle potu corporabilibus, quando incorporantur corpori, debet fieri io nobis incorporatio ad cor* pus flt fanguinem Chrifti, quibus nos iocorporsmur- Omnis autem homo poteft advenere, quam purus, quam iaporofus, quam eleftus effe debeat, qui (anguioeChrifti, qui per ornuia corporis ejus membra flucre debet, eft it., corporandus. *Lik.* 4. *Sententiarum,* 5«wu *de tficie mtfla› traflitM ae Sangnine Domini .*

^fiktrtta magnat. Omnis fanfius fcit , quod fine corpore & (anguine Chntli non eft vua gratias & jucunditatis aeterne . Et *infra . Sic* igitur corpus Dominicum in ferma panri per (c in ufu iflius gratias font (umenda . Et *infra.* Ee omnibus iftis accipitur, quodCh ftus fub una fpecie panis corpus fuum tradidit dt fanguinem, & fie fi'vandum inftiiuit . Et cum Chrifti aAio fit noltra inftruâio , pro certo hac duo nobis fervaoda effe pnccepit. Et ideo fub una fpecie corpus, & fub altera tradimus fanguinem. Ubi fupra.

X(*err«/ Aügvio Cum ergo fic Deus ordinavit & multiplicavit (aeramenia , quod omne; gratias iacramentaies habeamus in 1'acratnentis, & alia gratia fit per fanguinem redemplion s, quam communionis per corporis fumptiooem , non (utFxit in (aeramento habere elemrnrum, figntheans communionem, nifi enam haberetur elementum figntficans redemptionem . Et fic Chriftus hac ratione inftiiuit utrumque. Quod ergo dicitur, quod alierum videtur fuperfluum, cum (anguis habeatur in corpore, & corpus in (anguine, dicemus, quod hoc non eft verum. Verum quidem eft , quod (anguis habetur in corpore, fed non ex virtute iacramentali , fed potius habetur (anguis in corpore cx unione naturali, qua humores , anima aurem habetur per unionem potentis ad adum. Deitas autem habetur cum iftis per unio- Cnem grati*, cum nihil horum, nifi corpus habetur ex virtute (aeramenti , ad utendum pertinente . Et ideo oportuit, ut effet ibi confc&io ex elemento potus, ficut fuit ibi confediô ex elemento cibi . Quia aliter iacramentum in virtute & ratione facramentali effet imperfedum.- quia non fignificaret perfcâum alimentum . Qpia nullum alimentum hominis perficitur fme potu. *Uki fapra.*

Alanm. Qpicuoque carnem Oirifli digne fumferit & fanguinem biberit, infinitamin fe dulcedinem Dei deguftabit, dulcedine animat, ficc.

Ninlaai Lira. Bibite vinum , quod mifcui vobis, tueft, fanguinem meum , fub fpecie vini, in quo admifeetur aqua. In utraque enim Dfpecie communicabant antiquitus fideles. *Saper illa Prov- 9. Venilt, earned te pantm meam, & vimtm* unum* *ktktte, quod nttfcui vahit.*

Idem Lira. Probet autem icipfum homo , propriam coofcientiam diligenter peniando fle emundando, & fic dc pane illo edar ftc.Tunc poteft fruâuofe hoc iacramentum fumere. Fit autem hic mentio de duplici fpecie . Nam in primitiva Ecdefia fic fidelibus dabatur . Quia utrumque eft de petfeftione (aeramenti, fcilicet forma panis & forma vini. Tum quia per utrumque fimul exprimitur & perfe&e Chrifti paffio , tum quia utrumque fignificac perfeâam refeâionem. *Saper ıβo* ɪ. Cor. 11. *Preket aa-*

Leo Papa . Hujus adverisrii diaboli dolos, non (olum in illecebris gulr , (ed etiam in propofito abffinenti* caveamus. Qui enim (civit mortem humano generi inferre per cibum , novit & per ipfum nocere jejunium . Et «d contrarium fraude, famulis utendoManicheis, ficut impulit, interdiâa prriumi, ita fuadet conceffa vitari. Et zv/ns . Cumque ad tegendam infidelitatem fuam noftris audent intereffie conventibus, ita (aeratorum (aeramentorum communionefe temperant. Et interdum ne penitus latere non poifint, ore indigne ;orprr accipiunt, (anguinis aurem redemptu ais nofbx

——— calicem haurire déclinant. Qbod ideo vefira notum fadmus (an&tati, m vobis hujufmodi homines etiam manifefleotur fo fois judiciis, quorum deprebeofo fuerit facrilcga fimulatio, a focietate facramentorum facerdotali audoritate pellantur. De talibus enim B. Apoftolus Paulus, EcdefiamDei provide monens, dicit.' Rogo autem vos, fratres, ut oblervetÂ eos qui diffctjfiooes & offendicula preter doUrinam, quam didkiftis, faciant, fit declinate ab his &c. */n fermette dt quidrigejinu*, quç incipit; *Pr*diciiur.*

at*NQ Criit5T| *1*7 &

hmocentiut Pipi- Simili modo, licet fub altera fpecie fumatur utrumque, corpus fit fanguis, utraque tamen fpecies confecratur, & neutra foperftoit. Qftcoditur, quod Chriftus B naiuratp humanam totam affamât, ht totam redimeret. Panis enim refertur ad carnem 6t vinum ad animam, quod vinum fanguinemoperatur, in quo fedea eft anime Unde legitur in Levitico* Anima carnis in fanguinc eft. Moles quippe teftatur, quod caro pro corpore, Unguis autem pro anima offeratur. Quocirca panis & vinum in lacrificium offeruntur, quod valet ad tuitionem carnis Cc anime. Ne fi fob alterutra tantum (pccie (umeretur, ad alterius tantum putaretur pertinere (datem. Et quamvis fub fpecie paon fanguis fumatur cum corpore, *tx* fob fpecie vini corpus fumatur cum fanguine: tamen nec (anguis fub fpecie panis comeditur, nec corpus fub fpecie vini bibitur. C Quia ficut nec fanguis comeditur, nec corpus bibitur; ita neutrum fob fpecie panis bibitur, aut fub fpecie vini manducatur.* & fi concef-fibHe videatur, quod corpus bibendo & fangu;s fumatur; eft ergo modus lumcndi carne n & fanguinem, quo neutrum manducatur aut bibitur. *Jn fm libro de fecremento.*

Gelifint Pipe. Com perimus autem, quod quidam fompta tantum <£>rporis facri portione a calice facri cruotis abftineant? Qui procul dubio, nefeio qua fuperftitiooe docentur adftrifti. Aut ergo integra (aeramenta accipiant, aut ab integris arceantur. Quia divilio unius rjufdemque myfterii fine grandi facrilegio non poteft pervenire. *Mejorico & Joinni Epifcopit,* D iT *de Conf. difl.* 1. *Comperimut.*

Clement Pipi. Tranfiturus de Mundo ad Patrem Salvator noller Dominus Jefus Chriftus, dum. tempus pafiioois fuse inftaret, fompta ccena in memoriam mortis foe ioftituit magnificum fui corporis & fanguinis (aeramentum, corpus io cibum, & fanguinem in potum tribuendo. Nam quoties hunc panem manducamus, & fanguinem bibimus, mortem Domini annunciamus. *In Clementmi unici de reh-^teilt Cf vetteritione fanflornm. Si Dominum.*

Vrbimtt Pipi 7Γ. Unigenitus fiquidctn filius Dei fu* divinitatis nci volens effe participes, naturam noftram affumpfit, ut homines Deos faceret. Faffus eft homo, & hoc, quod de E ooftro afiumpfit, totum nobis contulit ad falutem. Corpus namque foum pro noftra reconciliatione in ara crucis hoftiam obtulit Deo Patri, fanguinem(unm.fudit, fopretium fimul fit lavacrum, ut redempti a miferabiii (ervitute diaboli, a peccatis noftris mundaremur. E< ut tanti beneficii jugis in nobis, memoria remaneat, corpus fuum in cibum, & fanguinem foum in potum fub fpeciepania divini fomendum fidelibus dereliquit. *Et lepjtter in Ecclefi* p· *feflt corporit Chrifti.*

Urbmnt in Legendi. Ego, qui vitam aeternam habere defidero, carnem ejus veraciter comedo, & fanguinem ejus veraciter bibo, illam, quam traxit de virgine carnem, & ilium fanguinem, quem fudit io cruce. *Et mfrn* Sicut enim vidua Sareptaua quotidie comedebat, & nunquam diminuebatur farina de hydria, dc oleum de lecytho.* fic univerfalis Ecclefia quotidie fumit dt nunquam coafiunit carnem dc fanguinem Domini Jefu Chrifti iub diverfo fpecie facramenti. *Legiturper* «Astum *corporit Chrifti.*

*Vrhm*u fo Legendi.* Et quamvis feparatim corpus, feparatim fanguinem, non tamen bis, fed femcl Cbriftum accipere fatemur. Sic ifte mo' ita feparatim accipiendi in Ecdefia ioolevit, quia Chriftus in cama apoftolis feparatim dedit, ut pçr hoc imeUigerent, fe anime corpori Chrifti debere conformari I *Dominici infn odltvim eorporir Chrifti.*

Palcfi.* Non folum corpore epulemur agni, fed etiam inebriemur (anguine· Hujus enim tantummodo eruor non creat periculum bibendi, fed fa'utem. *In cmtico, Ruhrici,* S. *A*-brofii : Exnitct jim tfngelic» turba cetlarum.*

Ecclefi. Hxc domus tibi rite dedicata nofcitur, in qua populus (aerum corpus fomit, bibit dt vorat fanguinis hauftum. *bt hme dedicationi/ vefpertino S. Ambrofii.*

Ecdtfti. Dedit fragilibus corporis ferculum, dedit fit triftibus fanguinis poculum, dicens.* Accipite, quod trado vafculum, omnes cx eo bibite. Sic facrificiom iflud infticuit, cujus officium *committi voluit* foils presbyteris, quibus fic congruit, ut fumantdt dent. *In hymno corporit Chrifti'. Sierit folemniit.*

Ecclcfii. Quibus fub bina fpecie carnem dedit & fanguinem, ut duplici fpecie totum ci* barer hominem. *In hjtfm· Verbum fupemum, in Fefto Corpora Chrifti &c.*

vilhelmnt de monte Lmdnno. In hoc facramento Chriftus fuit iacerdos, in eo, quod confecit. Item, fuit facrificium; eo, quod corpus foum laetificavit. Item, minifter, in eo, quod miniftravit apoftolis. Apoftoli vero primo foerunt laics, in laicali perfuna communionem percipiendo. Item, Chriftus ibi fuit praeiens, in eo, quod apçftolos ordinavit in faccrdotes, dum dixit.* Hoc facite in meam commemorationem. *Copitulo, Cut» Mirth*.*

Jdem. Recipiendo corpus, totam veritatem recipit, non totum facramentum. Ideo in multis locis communicatur cum pane & vino, ia toto facramento. J* *fu» iihro ficrinoontili. r*pri.*

Grégorien. Multi fecularium hominum, eum plus lacerdotum vitam, quam luam difcutiunt, in magnum contemtionts (aeramentorum Crimea incurrunt. Et *infri.* Unde fit, ut non folum ab eisdifta refpuant, led quod deterius eft, divina myfteria ab eis audire contemnant. Unde nec corporis communjoqcm aut (anguidis Domininoftri JcfuChrifti, cotum minifterio conféra, alfomunt, putantes, quod illarum fiat officio, quorum vita oculi· eorum videtur ignobilis.. Et »»/ra. Sunt autem (aeramenta, baptifma, chriima, corpus & languis Chrifti. Qnss ob id facramenta dicuntur, quia fub tegumento corporalium rerum divina virtus fecretius lalutem eorundem facramentorum operatur. Unde a fecretis virtutibus vel (acris, facrameuta dicuntur. Quai ideo finuftuofe penes Ecclcfiam fiunt, quia fandus in ea manensfpirjlus eundem (acramentotum latenter operatur efle-

anno H '

effcânm. Cujus panis fie calicis facramentum A grate* Eecbertfiin dicitor, Catine Amagraria in> terpretatur. Et quid melius corpore fit langui n* Chrifti ? 5<v^ ergo per bonos, five per mifos miniflros intra Ecclefiam difpenfaur, Sacramentum tamen eft. Et eq/ra: Polluimus itaque panem, id eft corpus Chrifti, quando indigni accedimus ad altare, & iordidi mundum ianguioem bibimus. *Et h^etrnr in Cenent* j. f. 1. *Jbbdt/*

CAPUT III.

CaacZq^Mer *Jectbtlli it necefferi* nmmmucelient pkbà /ebelrequt /petit.* ,

Ex premrffisSacrisfcripturis, fandorum Doftoram, facrortim canonum, & Ecdefi* univeifalis inftitutis fic Decretis, patet luce clarius, Îuod CMMMSMV venerabilis *fecremtnti terperii T /engeinit Dentini nefiri JtCi Cbrifii /xb etretreqet /petit penii & vini cunftu Cbrifii Jidelibei mmifirende eft.*

Verbum eft, lex, veritas, inftituiio ac evanfjelium Domini noftri Jefu Chrifti, *inorum Apefiebrnm tj EctUfat primitive,* quod *per nxife** Ecdefi* Roman* *cen/xetn.dincm,* quantumcunque vetuftam, vel cujuicunque Romani Pontificis feu *CentiUi* fit Synodi *Cerfitetionem,* fententiam vel *Décritune, petefi* fq/rrqgs, tolli, vel quovis modo caflari & annulled . Ut confiat C cx fide catholica & auctoritatibus infra fupra didis &c.

CAPUT IV.

Quad *enEloritei fcriptxre pre/trende Jit omni confxttndini.*

Ijeie 40. Vttx Domini dicentis, Clama . Et dixi, quid clamabo ? Omnis caro fœnum, & omnis gloria ejus quafi flos agri. Exficcatum eft fenum, & occidit flos, quia fpiritus Domini fufflavit io eo. Vere fœnum eft populus . Exficcatum. eft fenum, A occidit flos. Verbum auram Domini flabit in «ternum.

EccU/. 40. Non contradicas verbo veritatis, ne de mendacio in eruditione tua confundaris.

P/elm. itS. In «ternum, Domine, permanet verbum tuum in c«lo. Et *iterem·.* Pax multa diligentibus nomen tuum Domine, & non eft illis fcandakim-

Lttce 16. C*lum & terra tranfibunt, verba autem mea non tranfibunt.

Mettb. j. Arnen quippe dico vobis, donec tranfeat c*lum, *jota* unum aut unus apex noo preteribit a lege, donec omnia fiant <3cc.

Lee. id. Facilius eft edum & terram praeterire, quam de lege unum apicem cadere.

Tertii Eidre 4. Omnis terra veritatem invocat, csslunfetum ipfam benedicit,&. omnia, E opera moveqtur fietremuas eam , & non eft in ea qu cquid .iniquum. Iniquus, vero vir, iniqu* mulieres, & iniqui omnes filii hominum, & iniqua omnia illorum opera, & in eis non eft vciitax, fit. in lua iniquitate peribunt. Veritas autem manet, & invaleicit in sternum, & vivit & obtinet in fecula feculorum, neceft apud eum accipere perfonam , neque dificrentias. Sed uu* piflafunt, facit ommbusinitiflis ac malis. Et otnees benignanturin opettbus fuis, & non eft immunditia , iniquum, fed fortitudo & regnum & poteflastt majeflas omnium avorum.

anno CHRISTI

Vrbenx! Pene. Sunt quidam dicentes, Komano Poncihci femper licuitle novas leges condere. Quod & nos non negamus; lcd & v*Ide affi m mus. Sciendum veru iummopere dt, quod novas leges poteft condere, ubi Evangeliiitt aliquid nequaquam dixerunt. Ubi vero aperte Dominus & ejus Apoltoli & eoniequetries fanât Paires lentemialiter definierunt, ibi non novam legem Romanus Pontifex dare, fed portus quod praedicatum eft ufque ad animam dt languincm confirmare debet. Si enim quod docuerunt Apoftolt & Prophetae, dcftruere, quod »bfit, intenderet, non fententiam daret, fed magis error convinceretur. *Ponitxr in tenent* *5. y. 1. *Sent qxidem.*

B *Synemncbet te /exte /ynodo.* Nulli licet Imperatori vel cuiquam pietatem cuftodienti aliquid contra divina mandata prdumere, nec quicquam, quod Evangelicis, Propheticis aut Apoflolicis regulia obviaverit, agere. *Ponitur difi.* 10, Am f**r<

^qga/hsav. Qu* contra mores funt hominum , hujulmodi, ficut tingiti* pro morum diverfitate funt vitanda, ut pa&um inter fegentis aut civitatis coofuctudioe aut *lege* firmatum nulla civis aut peregrini libidine violetur. Turpis eft enim omnis pars univerfo fuo non congruens. Cum autem Deus aliquid contra morem aut paâum quorumlibet jubet, & nunÏuam ibi Lftum eft, tamen mox faciendum. it fi omiffum eft, inftauraodum. Et fi ftatutum non erat, infiituendum eft. *Et in/re·.* Generale quippe paâum eft foeietatis humane, obtemperare Regibus fuis. Quanto mags Deo regnatori univerf* creatur* ad ea, qu* juflerit, fine dubitatione ferviendum eft. Sicut enim in poteftaubes foeietatis humane maior poteftas minori ad obediendum p>«ponitur, na Deus omnibus. *Lit. Cen/e/i. ». Et hebeter >n tenon, difi.* 8- *Que centre ment* flee.

Axgnfiinm. Qui contempta, veritate prefumit confuctudinem lequi, aut circa fratres invidus eft fit malevolus, a quibus veritas revelatur, aut circa Deum ingratus eft , infpiratiooe cujus Ecdefia ejus inftruitur. Nam Dominus in DEvangeiio, Ego fum, inquit, veritas. Noo dixit, coofuetodo,. fed veritas. Quia dt Petrus, qui circumcidebat, ceflii Pado veritatem praedicanti . Igitur cum Chriftus veritu fit, magis veritatem , quam confuetudinem fequi debemus. Quia confuetudinem ratio fit veritu femper excludit. *Lib. de bnptt/me parvnlernm. Et peniter edfeve difi. c. 6. Qû contempte Bcc.*

^ngnftimn. Fruftra, inquit, qui ratione vincuntur, confuetudinem nobis objjciunt, quafi confuetudo major fit vernate, aut non fit in fpiritualibus fequcpdum, quod melius a Spiritu fanâo revelatam eft. Hoc plane verum eft, quia ratio fit veritu, confuetudini praeponenda eft. Sed fi confuetudini veritas fuftragatur, nihil oportet firmius retinere. *Lib. /K de beplt/mo pervnierxm.* Et ponitur 8. *difi.Frnfire.*

Grtgorixi PII. Et coofaetudinem fortaiTis opponas, advertendum eft , quod Dominus dicit : Ego fum verita» fic vita. Non dicit : Ego fum confuetudo, fed verius. Er certe ut B· Cypriani fententia uumut. Quaelibet confuetudo, quantumvis vetufta, quantumvis vulgata, veritati omnino eft poftponenda. Et ufus, qui veritati eft contrarius, eft abolendus. *Et pmuter difi. 8. Si confmtxdinem* fice.

Ifideret. Si is, qui prceft, *fecerit, aut* cuiquam quod a Domino prolubiium eft, facer^

juiTc-

luAcrir , vel quod prneeptum pœterierit, aut yamntc mWdrocit, S.Paali fententia iofsrende eft: Eriamfi vobis oot Mit Angelas de œfo'evangelizaverir, prater id, quod vobis

$. t. ioi. *Si h* fW ftc.

Ifidornt. Si quis prohibeat vobis, quod a Domino pracepcum en, vd rurfuœ imperat fie* ri, quod prohibet Deus, execrabilis eft ornai, bus, qui diligunt Drum. *Bt infra:* la, qui pircft, fi prater voluntatem Dei, aut prater quod iu factis fctipturaevidenter pracipitur vd dicit, vd aliquid imperat, tanquam falfus tertis Dei de factilegpa habeatur. *Et ponitor* it. f· 3· r. tot. *Si it fa,*

GvfgirAt IX. Cam taut© fint graviora peccata, qiuuato diutius infelicem animam detinent alligatam, neano fanar mentis intelligit, natu-' rali juri, id eft divino, cujustranlgrcffio pe* ricolum fabnis inducit, quacumque confuetucine, qua dicenda eft in hac parte verius corruptela, aliquatenus porte derogari. Licet euiin longa coniuctudiois non fit levis auâor> tas, non tamen eft ufque adeo valitura, ut vel jtsri pofiiivo debeat prajudicium generate &C. *Exfrav. dt eonfnetndine, capitulo nltiam.*

jfn^nftinat. Qpis nefeiat fandam ferioturam Canonicam › tam Novi quam Veteris teftamcoti, certis termina fuis contineri, eamque poftetioribus omnium Epifcoporum litteris ttapraponi, ut de illa omnino dubitari dc difeeptari non poftst, utrum verum vd reâum fit, quicquid in ea fcriptum conftiterit eflê? Epitroporum autem litteras, qua poft confirmatum ca* nonem vel (cripta funt vel fcribunrur, & per termonem forte iapieqtitxem cujusbbct in ca re petilioris & per aliorum Epiteoporura gra· viorem auftoritatem rikcentemquc prudentiam, ft per Concilia licere reprehendi, liquid in cis forte a veritate deviatum eft ? *Dt* «iucv *bapiifota I.I·.* Et habetur *dift.* 9. *Qnit nefeiat.*

jhtj>nflituts. Noli meis litteris quali canoni· cis icriptuiis intervire. Nam in illis, N. ft V. T. libris, quod non credebas, cum inveneris, incubans, crede, io iftis autem, quod certum habebas, nifi certum intellexeris, noli firmumd tenere, *In prole. I.* 3. *de Trinitate.* Et ponitur 9. *dift. Noli attit.*

Cypriaw. Coofuetudo, qua apud quofdam irrepterat, impedire non debet, quo tumusveritas prcvaleat fic vincat. Nam coofuetudo fine vetitate erroris vetuftas eft, propterea relido ido errore iequimur veritatem. Et igoofci poteft (impliciter erranti. Sicut de fe ipio dicit B. PaulusQui primo fui Nalphemus per* fcculor & injuriofus. Sed mifericordiam. metuit , quia ignotaus fecit. Poft infpiratiooem vero & revelationem faftam qui in eo, quod erraverat perleverat prudens & (ciens, jam non in venia ignoranti· peccat. Prsriutnptiooe Ctenim & quadam ObftinaiioM nititur, cum ra-ga tionc hr, etett»r. *Et infra.* Si fidus. Chriftus audiendus cft, non debemus attendere quid aliquis ante nos faciendum putaverit, fed quid, qui ante nos omnes cft, fecit, Chriftus. Neque enim hominis confuetudinem fcqui oportet, fed Dei veritatem. Cum per Ifaiam Pro* phetam loquatur Deus c. xS. Sine caulis colunt me, mandata & doctrinas docentes hominum, ftfeqpentes. *Etponitnr dift.* %. 9. *Coo. faetndo &.C.*

Nicolaus Papa. Mala coofuetudo non minus quam pcrniciofa corruptela vitanda cft. Qu«

A nifi citiqs radicitus evtilatnr, io privilegiorum jns ab impiis capitor vd affumitur, & inci- piunt pr*varicaik>oes ft varie prpfumptiooes, cclefrimc, non comprefle, pro legdius venera* ri ft privilegiorum oqmine perpetuo celebrari. *Et ponitor dift.* 8. *Mola.* aWMO °*®'1 H **

hooctaiiu, m *Concilio Comati.* Quoniam come quod 000 cft cx fide peccatum eft, fyuodali judicio definimus, ut nulla valeat absque bona fide pnsferiptio, tam canonica quam civilis. Cum generaliter fit omni Cônftitutio. ni'atque confuctudini derogatum, quae abfque mortali peccato non potiunt oblèrvari. *Extra.* <MfM. *Dt Prafcriptronibas, f^xoaitar.*

Gradianu. Conftitutioocs quaque ft confuetudines quacumque, vel EccJcfiaftice vel fera, larcs, fi divino juri contrarie probantur, penitus funt excludende *Patitor dift. f.* c. w»r.

LIBER II.

Afean/ü *dt Pro&a Prof. TbeoL* ή *Conft.* Cma- *Uo prafentit, rtfpoxfio ad illaxt Dcàoaftraitonem Jacobr dt Mifo, dt CoattnxnioM lakali fob ma. h Conftjnlicnfi Concilio poblica illitu anCltritate édita.*

CAPÜT

Pralitninarù Rffpafie ad faerioret Jacobelti eoo, de neceffitate comnnniotis laicalis fob atrafte.

CEqnuniur fuper his auâoritatibus auâorita- O tes, iolufiones, & conclufiones , ediie, & *ptr Cnciliont Cenflanticofc approbata*quod laici non communicentur fub duplici'fpecie.

Coatpilator bnjut libelli , poflquam prstmifil, multas auâoriiates Bibli», (anâontaa ft aliorum Doftorum, fanantes *dt coamooront fdolii popali fift atrof» fpttir paair O vini,* ultra medium *libelli* potuit verba propria in hac for ma, qu· (equitur *: Ex praxeiffit Sacra feriptara» faaihrxnt DoEhrnxt, facrormo canftuua aa· ûoriiatibtu &c.*

Jn ftibm vtrbit inanit duas conclufiones. Prima, *Dnod* φ *dtmcegitatt fallit dT do pro, apto 'Cbnjti, tT ejtu inftitxtione , popalot fidele/ ctataaaticare fab atrafte fpecie.*

Secunda. *Non potuit,* are *poteft, axt poterit tollere, ont axnallart fea cajfare Conftiintfo /notati Pontifici/, aat Docretxxt facri Concilii Generelit, ant catfnetndo ftacwtofu Ecdefia taiivrrfelit .*

Et quia ifte *daa conclufiones* prcunfse funt erronea , ft doctrinis fandorum Patrum ft Doâorum, ac rationabili confuctudini Ecclefic, immo ft *determinationi facri GeneralitCeo. ftaxtinfis Concilii* emirari. Ideo oe harum auftoritatum Occafionefimplicea aut minus do» fti forte in hunc errorem deducantur, expedit ipfis *axBoritatts· txponm ti* ad qualibet *rtjpoadtrt* figillatim : Ifta ordine fervato , quod primo ponatur prima auftoritas in parte , & illi mox (abjungatur fua expoGtio aut folutio, ft taliter fiat de fecunda & tertia ft ceteris confeqoenter.

Prinfquam refpondcro ad auftoritates *ad concla/lonti pradi&aj rtjpoodtot* quod *aotba.* funt falfie.

Probatur. Quii multi funt falvati in veteri lege, iu tempore Chrifti fub nova lege, fine

com*

communione corporis dt üaguinis Chrifti (aera U»C«UU: Ante mfliratraoem nove legis, infra Miratiônem dt poft inftitutionem. -Arfa infi hrfiaoM, patet de Abraham, llaac de Jacob. 7*<wptrr *Cbrifii*, Jofcph nutricius, Joannes Baptifta. JM latro in cruce, d(multa millia cum Enaatie·, cumMuriri·, cum IA/ida. Igitur non eft de npceftitate communicare populum fub utraque fpecie. Patet cm- *faueutia* e> V nominis ly wcq0Era/. Nec eft prccepram ut praeceptum. Quia tale obligat quemlibet hominem omni temporp, omni hora, fanum, infirmum, nobilem, ignobilem, ficut faci dile&io, ia qua coofiflit lex & Pro. phete, Mattbu tp. In his duobus, in djle&ione Dei dt proximi dec.

Similiter ««h*ia *fectmda* (alfa. Quia Ecdefia univerfafis mutavit neceflaria (alutis, videns hominum profeftum dc Dei laudem. Chriftus prscepit baptisare in nomjoe Patris dl Filii dc Spirirar fan&: tactum Apoflolis, *Mare. ultime.* Apoftoli laicis dederunt. Item Apoftoli concefferunt laicis baptizare dc ia nomine Jefu tantum , *ABor* 8.' Patebit melius infra-

CAPUT II.

Rejft^/m Mmtritii ad Scriptura hea e Jacobelle pre Crmmuaitat calicii prtppfita.

Ad primam auftoritatem *Aagaftiai* . Earn C •adb *umdt petefl ut hac facrarum litterarum mt9aritat ete aliqua perte fui meatietur.* Rd-. poofio. Hcc auâoritas extollit audoritatem facr* feriptur* dc certitudinem veritatis ejus, eo, quod nihil in ea àffertive pofitum invenitur (alium: dc hoc quidem fateor. Verum non quoad omnem fenfum, quem quilibet fibi in feriptura fingit, fed quoad omnem fenfum, quem Spiritus fanftus auftor feriptur* in ipfit feriptura intendit.

Autufiiw: Si ege fuicpdem dixere&c. Idem vult in fententia, quod precedent, per omnia. *Seda. Perft&a vita ma^ifieriumefl, Ecclefiaprimitive femper aBue imitari tfc.* Refpondeo. Per hanc auftoritatem videtur innui, quod debeamus imitari aftus dc ritus Ecdefi* primitive. Et hoc ideo, ficut Ecdefia primitiva miniftrabat facramentum altaris populis fub duplici fpecie, dc fic hodie illud exemplum imitari debemus, dç fic fub utraque fpeciepopulis facramentum miniftrare. Circa quod *dico*, quod ifta auâoritas *Beda* non poteft intelligi univerfaliter, fcilicet, quod debeamus, aut Ecdefi* expediat, *emaer aSut tf ritui primitiva Ectlefia imitari.* Patet namque inflantia in multis.

Etenim Apoftoli *iaptiaeieut* ad tempus *in mmirn Jefu , After.* 8. Et ita baptizare non folum non debemus, fed nec eft licitum. Similiter in peimitiva Ecdefia *Ruebarijtia fumekatar g* a Chrifti fidelibus *pra^fit:* Et nunc cos.in boc imitari non eft licitum,led prohibitum- Item primitus Ecdefia *ce^ficiebat iaaapme.* Poftei.ores Patres ab ifto ritu primitivorum ad tempus ceflanioc, propter erfotem de obfavatione legalium. Infuper in primitiva.Ecdefia*cmfiitxtij* ** ""dmifau. licitum fuit *uti matrimpaie,* ut dicit Apoftolus 1. *Tim.* 3. *Si gme epifitepe.* Smv *dpfiderat, bemtm epui dederat. Opertet ergo epifeopeem impreheufibiùm ege, meiut uxerie virum , febriam, prudentem, ornatum, pudicum, bofpitdltm, deBorem,* am *vimleatum,* am *percuffo-*

4 xmv, *Jthot habentem f^detet, i» omni cenitate*

Ad quod omnes pofteriores funt illegitimati. Anno ficut in illis exemplificacum eft, dc in C"R,STI multis aliis exemplifies» poterit, yaed am aperrrar, immo «m *liceat* ή *omnibut* muc *imitari aBue primitiva Ecclcfia:* ita in propofito intelligeodum eft. Quia *ia primitiva Ecclcfia* miniflrabatur facramentum fidelibus populis fub otraque fpecie, quia *treat ferventet in amore Dei,* pro cujus amore Mpmrimr *ft fuotidie martyrio,* effundentes fuum fanguinem pro Chrifto: Λ'β· •*partît mmc* fieri, immo am *licet*, propter contrariam confitetudinem univerialis Ecdefi*, fundatam in rationabilibus caufis , de quibus poft dicetur. Etiam *cbaritas tepuit ia horni*- Baita.

AuBeritatei Evangelii, DoBorum, Canonum tfc. Qua decent facramentum dari fiib utroque fpecie laide, debent manere pfam ia diem judicii. RjOfpondeo: Quod Ecdefia univerialis cum fuo Concilio univerfali poteft, potuit dc poterit immutare, cum confilio Spiritus fandi, ut vidcf profeâum Catholicorum & honorem Dei, *A-Bor.* 1} *b'ifum efi Spiritui faaBo & mbit*, diçit Barnabas.

Cmnantibuc autem illie , accepit Jefue panem Üc. Matfb. 26. *Mart.* 14. *Lite.* 24. Kefpoodeo. Concedendo, quod Dominus hocfacrameutum difcipulis fub utraque fpecie tradidit (umendum. Sed tamen 000 habetur ex auftoriute quod per hoc omnibus legem pofuerit fub utraque fpecie . Quod tamen probandum effet, *eo* , qood *prima, cmtclafie, compiUtorit* hoc prétendit .

Et pro ampliori declaratione eft notandum 5|uod aliud eft hic facramentum, ah'udeftcoocftio , aliud eft confccratio facramenti. *Sacramentum* etenim res eft permanens poft conie-, crationem in altari, aut iu pixide, ut de hoc pofterius patebit. *CmfeSfie* vero .aut *emfecratio* çft acfus tranfiens. Cujus *cmfeeratimie* fune qnrdam communia *fabftaatialia* , ent eftentiattaJta, non facramenti sedipfiusconfocraiionis, eo, quod taliter hint ad ipfam requifita, de necemtate, quod etiam ifta non poliunt immuDeari, & quod femper cis politis ponitur coofecratio, ut Doftorcs concorditer dicunt. Alia vero omnia funt facrameoto aut ejus *cenfeBioai extrinfece* & tanquam *accidentalia,* aut prsediâis eOcotialibai àccidcmaliter annexa. Ut funt folemnitates, qu* hunt in miffs, ÔC eft modus fumcodi, feu ufus facramenti. Et font accidentales conditiones rerum fubftantialium prSMiftarum. Ifta dicuntur accidentalia ipfi facremento feu confecrationi ejus, quod illis de· Scientibus, vd aliquo ipforum, poteft fieri confccratio, & eft verum (aeramentum. Et etiam ideo, quod Ecdefia poteft ifta mutare & circa ea ordinare Ocdilponcre, prout videbitur faluti fidelium congruere, •& reverenti* tanti (aeramenti.,

Dico ergo, quod Dominus inftituendo hoc facramentum in ultima caena, prout ultima auâoritas prarmiffa loquitur, *determinaviteffeatialia* hujus *ceufecretieait, facramenti,* taliter, quod Ecdefia ea mutare non poteft , ut docent Doftores ex concordi fententia. *jfctidentalia* vero omnia dimifit in poteftate Ecdefi*, ut circa ifta ordinaret, prout ei Spiritus fanftus rtâor Ecdefi* pro tempore infpiraret.

Et boc patet indoâive in fingulis.

Et primo *de folemnibufy* uu* circa boc facramentum foot in Miffs. Que quia Ecdefia infli-

inlhtuit, poflet ex cauGs aliter Ctrca ea ordi-
rtiuîS-- °"re » ut appareret a Spiritu Gn&> edofta.
M,7. 1 Secundo dr âeaspvre *faaptitaû* . Nam licet Dominus hoc (aeramentum coniecrationis fode *pofl* & dedit, & miuiftravit Apoftolis poft alios cibos, *Etti^u* Asc *antanl*, ftamens, quod hoe extra caium periculi mortis noo /m- «Mrir, nifi *λ jefinû*.

Et hot rationabiliter *pnpter audias caufa»*, qua» enumerant Doâorca *i» fnarte Saini, did.* 11. *Prieaa* eft , propter cjus (anâitatem, ut os Qfriftiani, quo (umendurq. eft (aeramentum , non fit prius aliis cibis imbutum , fed quaG novum & purum ad ejus perceptionem (eruetur . feciosda , propter devotionem requtfttstn ad digne & (alubriter (umendum hoc Sacramontum : que communitor 'minor eft io praufu quam iefuois. *Tertie* , propter.periculi evitationem, vomitus, ebrietatis, que contingere (olent in uiu ciborum & potuum inordinato, iicut Apoftolus feribit 1. *Ctr. si. Q*er* la,* propter Ggnifkatiooem, ut detur inteftigi, quod Chriftus , res hujus (aeramenti , dt ejus charitas, debent primo fundari in cordibus noftris, juxta illud Matth.6. Primum querite regnum Dei, &c. Hoc etiam docet *Magtjierfe» tentierw», dift.%. Lib-^.* & etiam *Ang^finuu* ad

Tertio patet etiam *dt cnditine accidentels media tj*i facrmenti.* Nam licet Dominus inftmiendo hoc Sacramentum confecit id /» *cr *frit* , & ita in primitiva Ecclefia confecerunt A?oftoli, quem etiam morem Romana Ec. delta ab Apoftolis, qui eam fundarunt, accepit , ut dicit LeoPapa: Imminente hxrcfihcncorum , dicentium, legalia effe fervanda firmil cum Evangelio ; fandi Patres, nc eisconfentire viderentur, voluerunt ad tempus conticere ia *fermentate* ex Spiritus fandi inftindu . Et ipfa hcrefi «limmata , Romana Ecclelia «d priftioum morem rediit. Propter quod facerdo» , (ubditus Romane Ecclcfi», qui contra illum morem conficiendi m axymo nunc laceret , quamvis vere conticeret , tamen peccaret .

Similiter portet hoc declarari *de ceaJitinibas acadentelibttr elinenti» fnitLuttiehitm enfleratienis irnjtti fecrasaenti*.

Cum ergo ifta ita (e habeant , patet hoc maniidle , quod , yaaavcv/ *Deneiatu in/iitaende ex fairamentum ipftaa atiaifiravii fob ntre^nt fpecie,* ipfa *tamen* Ecclefia potuit circa hoc aliter ordinare fit aftumerc ufum miniftraodi populis (ub una fpecie. Et ita fecit ex rationabilibus cautis pofterius dicendis.

Non enim poteft affignari caufa, quare Ecclefta unum potuit tacere poilibilius , quam aliud. Cum ifta non fine dc cftcniia Sacramenti aut confccrationis ejus, Gcut vere illud.

Et etiam mmiftratio fub utraque fpecie fuit • Domino obiervata *pre Apeflalie* . Qjiia (i voluntas ejus fuiffet, quod laici Gib duplici fpc cie dcbuiiknt ulque in diem judicii communicari, Cffiillet tunc in corna minoribus difeipulis & Umilic illius domus. Et ly *tanti,* ibi capitur collective: Bibite cx eooarav/, nondillributive.

Sic confectalio Ac (umtio poft cibum in aiy. mis fuit a Domino obiervata, ficut miniftratio tub utraque fpecie *Aptfiolii taotoat,* que tamen Ecdctia pofterius mutavit. Igitur, &c.

• Jennie 6. Diait Je/nt difciptdif fail, & tterbis Jadaeraae ; Ane» , aaee» dece vabit : A(fi Aaundaraorriri/ *caneat filii baatiaie,* èT *biberitit* ·'·"*< -J *•jus* , nas *baiebitii viteae in vabit* . ANNO CHRISTI Refooodeo . Hare auftorttas facundum faperndem verborum videtur innuere neceOkatem (umendi (aeramentum (tib utraque fpecie·

Et ideo maior eft diligentia adhibenda, ut exponatur, non fecundum voluntatem cujufcunque privati hominis, (ed iecundum expolit tones authenticas (ao&orum Duâorum & approbatarum Gloffarum. "

Pro quo eft notandum, fecundum quod docet *Mtgifitr fenlntiarma*, i. 4. *difi.Ç. de facraeaen. te, tie* quo loquitur : Spwies vilihiles panis fic vini, que poft confccrationem manent, eft (acramentum, quia (acre rei fignum. Et huius (aeramenti duc (unt res, una contenta ,& *ú·* gnata , ft aft caro Ghrifti , quam de Virgine traxit, & (anguis, quem pro nobis abuodefudit . Alia res (aeramenti eft per- ipfum iaeramentum fignitkata, (ed non lub ea contenta, & eft unitas Ecciefic. He duc res funt duplex caro Chrifti. Unde Hieronymus fuper epiftolam adEpbcGoa. Dupliciter intelligitur caro Chrifti & (anguis .' Vel ifta que crucifixA eft & iepulta, & (anguis qui militis lancea effuius eft : Vel ifta fpiritualis & divina, id eft myftica, de qua ipfe Dominus ait Joan.tf. Caro mea vere eft cibus , & (anguis meus vere eft potus. Et, NiG manducaveritis carnem filii hominis & biberitis ejus (anguinem nonhabebms vitam io nobis ftc. Huius gemine carnis Chrifti ipfa viGbilis fpecies (aeramentum eft, quia utiumque fignat , & uirtufque fimilitudincm gerit. Sicut enim, pani; plus ceteris cibis corpus rchcit & (uftentat , ê(vinum cor hominis laetificat atque inebriat, Gc veraChrifci caro *& eius (anguis* plus ceteris gratiis interiorem hominem reheit & (aginat . Et Gcut ex multis granis conGcitur unus panis, & ex multis acinis vinum in unum confluit , f>c ex multis Chrifti fidelibus unicas Ecciefiz confiat. Unde Apoftolus: Unus panis, Ac unum corpus multi fumus . . Et ponitur *l» Gleff»* 1. *Cerinib. 11.* Unus panis & unum corpus dicitur EccleGa , pro eo , quod Gctu Dunus panis ex multis granis , & unum corpus ex multis membris componitur, GcEccleGacx multis fidelibus Chrifti chautate copulante conneditur. Item ipfa vera Chrifti caro aut *ejus* verus (anguis, eft carnis Chrifti myfticat, aut fsngutats ejus myftici fignum & sacramentum. Sicut namque caro Christi vera cx mulris membris puriffimis & immaculatis conftat, Gc «aro Chrifti myftica , que eft societas Eccle. fiahica, ex multis *periemit,* a criminali culpa five macula liberis , confiftit.

Secundo notandum eft, quo duplex *eft nnducatie bibilia terperis Cbrtjli , & finganit:* Una *fiecmmtAlu* , alia *fpiritnlii* . Sacramentalis eft fumrio veri corporis Chrifti fub fpe*fi cie* panis, aut fanguinis fub fpecie vini , cum intentione taliter (umendi. De ifta manducatione aut (iimtioM *fatrmeatAii* corporis ft (anguinis Chrifti non intelligitur auâoritas prwdida, ut docent fanât Doâorcs communiter , ut patebit ex (equentibus.

Et poteft fuaderi ratione . Sicut baptifmus fluminis ex praecepto Chrifti eft (aeramentum neceflitatis , ita quod etiam parvuli non pofftmt fme eo confequi fafutem regulariter.· ira» fi audoritas Chrift; pnadiAa, inteiligererar de manducatione aut (umtione (acramentali ipGa (umtio facramentalis etiam , cx Chrifti verbo. & in-

anno & iuflitutione effet de oeceftitatc felutis. Te A nct caqfspMtfM. Quia ficut Dominus precipicodo dixit. *Nifi fut renatu» fioent eet aqua tf Spiritu fmfifia, mn intrabit m regmm cadorum,. Jo.* 3. 1|4 hic praecipiendo dixit; *manducaveritit carnem filii iommùtf Ubentit tfc*-Sicut c»go bepcifmns propter ifta Chrifti verba eft neccffartus, ita effet fumptio faeranentalis pari ratione neceffitatis (propter fimiliaChrifti vctba.Is-fjwu/ tnantfrfte felium. Ut patet in parvulis, qui* ialvantur fine hac facramcntali fumptione.

Etiam petet ex efie&u iumptioais (aeramenl talis, que eft deletio venialium, & augmentum virtutum. Quorum neutrumeft dc neccffitate faluris, faltem ex. Chrifti verbo. Quamvis io adultis fit de Ecçfefis prkcepto. QuiaB ei videbatur congruere fidelium faluti, & lacere ad reverentiam tante rei.

Pro quibus ootandum, quod *manducatn tfbiUtio fpcrituaht efi duplex,* fecundum quod duplex, eft res hujus facramentt « *Prima efi jumptie ffûritudlit prima rei* hujus ferramenti, kihcet vere car. nis aut veri feogumisChrifti, &eft devota meditatio (eu recogitatio Chrifti, ut eft fab*facramento cum corpore fuo vero, io qoo multiplicem pafIronem fuftinuit, & cum vero feoguinc quem propter nos fudit. Et ipfius recogitaniis ad cogitatum fit unio peraftum amoti» lia quod ficut ad manducarionem *cibi corporie* requiritur manducatio ejus, dt confcquenter incorporatio.* fic ad manducationem tpiri-Ctualem *cibi anima*, fcilicet veri corporis Chrifti, requiritur *primo,* quod homo in fide vera recogitet devote, quocnodo fub iftis fpcciebus eft vere & totaliter totus Chrillus, Deus & homo, cum fuo fanftiftimocorpore, quqd pro nobis expofuit tam multiplici psftioni, & quod nobis dedit i^ cibum animarum nollrarum, aut alia bujulmodi. Et iftud correfpoodct maliicatiooi dic. *Secundo* requiritur, ut cogitans paâum amoris uniatur ipfi cogitato, fcilicet Chrifto Domino. Et illud correipondct aliquo modo incorporation^.

Ptoportionabiliter intcUigitur dr *bibition» vo-*

Et déifia fumptiooe fpirituali ver-camis aut D fanguinis Chrifti, iterum non intelligitur verbum Chrifti Domini; *Nifi manducaveritit carnem filii bomtnie tf bibentii ejut [angumem tfc.* ot patebit ex feqoentibus. Etiam quia parvuli fic non manducant, cum non habeant aftum fides, nec recogitare pofIent talia, dehabent tamen vitam in fe. Sed de ifta manducationefpirituali iutelligatur illud *Angufiim*, quod allegat *Magifier fentmtiarum, difi.f. lib.* S. *Quid parat dente» ma ventrem, crede tf manducari.*

Alia eft *manducatio tf Ubitio fpiritualia fecunda rei hujus iacramenti, fcilicet carnu Chrifli* myftic·, aut fanguinis. Et eft confecutio feu adeptio unionis per fidem & duritatem ad membra Ecclefie dc cum capite Chrifto, quam B «niooem hoc ferramentum fignifical. De ifta BundtKCtiooe fpirituali feu fumptiooe intclligttur prssdiâum Chrifti verbum: *Nifi mauducaveritit canem filu hominit tfbiberitix ejut fanrnmem tfc.*

Sia dc hoc exponit : *B. Keroarmeu* in auAoritate fuperius allegata, cum dixit.* *Dupliciter inteUegitur caro Chrifti tf faaguit. Kel il-Ut,* faa *crucifixa ejl ti fepulca, tf faxgtûe qui onÜitM lemcea eft efiufut. b'el illa [piritnalit tf* d/WM, *da qua ipfe dicit; Caro* mea vere eft

Concik General. Tom. XXVUL

cibus, dlfarguis meus vereeft potus. Qu man ducat tneam-carnem & bibit &c. Et, Niù manduraveritis carnem filii hominis & biberitis c/uv fanguinem, non habebitis vitam in vobis. *'*

De hoc çtiam expoort praciftum verbum *B, Augnflinur fuper Joannem* , humil. J. Cor. 11. ft Glofla ordinaria in. 1. Cor. 11. Nam poft verba praedida adjunxit Dominus : Qui mandu- * est meam carnem & bibit meum ianguinem , habet vitam sternam. Super quo dicit *B. Augufituue,* ubi fupra: *Hanc ege vitam aternam non habent qui iftnm panem non mandatant, nec iHum fangnteom bibunt . Nam temporalem vitam fine ifta homine habere pojfunt, aternam eapnino habere non poffimt .*

Confiât ergo, quod hoc non eft verum de manducatione aut bibitione facramcntali vere carnis & veri fanguioisChrifti. D hoc propter pueros, qui confeqtmntnr vitam açtcrnam fine manducatione feclamentali aut fpirituali verz carnis ft veri fanguinis. Igitur *oportet* ifta intelligi *de manducatime fpintuaii myftica canui Chrifti,* quae eft virtus corporis Chrifti myftici, fine qua non 4ft falus. Nulli enim patet aditus ad vitam «ternam extra Eccleflam.

Et iubdit *Auguftimu : Dui non manducat ejuc* ~~*carnem, nec bibit efiu fen^uinrm, nm*~~ *bab-t tn fe vitam: Et qui manducat ejut carnem tf bibit ejut[anguinem, b»bet vitam aternam.* Quod iterum non efl verum dc manducatione fecramentali, rjusmmulti non ad viiam fed ad judicium fibi lumunt. Nec efl univejfelitcr verum de manducatione fpirituali vere carnis Chrifti. Cum talis pollit effe fine gratia gratum f«cienrc, que eft vita anime. Et etiam parvuli habent in fe vitam anime, & tamen non manducant fpiritu-ditcr veram carnem Chrifti , cum non medirentut neque cogitent aftualiter Chriilum: fed eft univcrialiter verum de manducatione fpiritusli myrtu« carnisChrifli, dc qua intdligt OjOrtct : Quod etiam *Aagufli-M* docet, cum fubjungit : //«wc ar//f«v cifewv *potum Dominia vult intelligi jocietatem corp*.. rit tf membrorum [manae,* fwd <Λ *Calefio* ◀ *fidelibat jandfii* èT *fidelibm ejui.*

Et poteft fic atgui ad propofitum : Dominus loqucns *Je.* 3. de Baptilmo dixit primo.* Nifi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu ianûo , non poteft intrare in regnum Dei : Et quomodo boc intclligi & obfervari Voluit a fidelibus, partira declarat, cum fubjungit : *Arnen amen dica tibi , Nifi quii renatat fuerit cx aqua 6 Spiritu S.* «m *ftltft intrare in regnum Dei.* Igitur a firaili, quando Dominus Jm»·. 4. loquitur de manducatione carni* lua &c. Quomodo hoc voluit iotelligi, ftatim declarat , cum fubjungit : *Qui manducat meam canem tf bibit meum jaugumem, in me manet tf ego i» eo.* Per hoc exponens , quod priora verba intelligà< de manducatione fptritaaali myftic* carnis fuc , & bibitiooc fpirituali fanguinis my-

Et hoc manifefte dicit *Augnftiuut,* & etiam *Gloÿ'a* fuper verbo eodem. Nam poft prriiâa iubdit *Auguftinur: Denique jam exponit , quomodo id fiat, dicent.* yuod *loquitur, tf qad fit mandatera carnem ejeu tf fonguinem bdere, dicent : Qui manducat meam carnem tf bibet meumfangtonem tJc.tn me manet, tf ege in eo.* Subdit Aug. *Hoc eft ergo mandmart illam eftani tf* !*fiam potum Ubere, i» Chrtfia manere, tf Chriftum in fe manentem habere. Ac per boa qui non manet ini. brifte ,fS*

Gg » yw

in qm non manet Cbriftui, praeni dubio nec mando- A
chr bt i M' *?'«"*«-> mc bibit ejut faxgumem, etiam
H>r- tnt* r" fn^ementxm ad jedxium fibi mandecat & bibit. Quod herum mtelligtC dc mam duCRlioce carnis myftkr, cujus (aeramentum eft & fpecies vifibilu, & corpus Chrifti verum, uti, patet ex prsdidis.

Er iterum dicic Auguflieui, dc allegat Magi;fier dtft. 9. c. 4. (find efi Chrifium manducare? Nin filum eft rw facramento carpu ejut accipere; tnalti enim indigne accipiunt: fed m Chrifta .manere ff habere in fi ipfum manentem. Spiriteabler enim manducant, gm in unitate Chrifti ÔF Ecclefia, fnam ferramentum figiqficat, manent.

Er iterum dicit Augufliuui. Qmniam mandacaedat eftChrtftui, puamtde ipfidicit: Qutmanduraverit meam carnem, & biberit fangyinem meum, in me manet & ego in eo.* Si in me manent, Ct ege rn ea, tunc carnem meam manducat tl faaguiuem mettm bibtt. (fiù veram mt non manet, nec ego in co. Si accipit fatramentum, magnum acfuirti termentum.

Et in bemiliazy. fuper Jeanmm. dicit; Manamut rn e», cum famae membra ejtu. Mamt an'rem ipfe t* nebit, cum fumet templum efi/. Hoc intelLgite, id eft cum inhabitat not per vtfiomm fmHiffrnam, fecundum iHud Je. 16. Qui diligit me, iermottem meum fervabit, & pater meus diliget eum & ad eom veniemus, dc manfionrm apud eum faciemus.

Ex quibus clare patet, quod pradida Chri- C flt verba nullam ponunt neceftitatcm communicandi fob utraque fpecie, cum non fint int-lligenda de manducatione facramentaH, five iut> una fpecie, five fub utraque fpecte. Et quod nihil faciunt ad probationem pistecfs conclufloms prims.

Et illud* patet exprefte per B. Tbomam, per Boreventuram dc per Dederet communiter in i.'ii'tis fuis fuper 4. Jentent, dift. ç.

Patet etiam per Albertum M. in Poflilla fua fuper Joann, ubi exponit de manducaiiooc ipintuali, per quam Chrifto incorporamur. Ec dicit conlequenter: Quod, fint parvuli habent virtutet »n i» nfn t fi io munere ita habent & corparu Cbrifti incorporationem.

Etiam patet per B. Tbomam ia fia Peflilia hper Joanncm, ubi dicit: Referenda litteram ad manducationem fpiritualcm, finientia plana efi. {fle enim fpirifuahter manducat carptu & bibit Janguinam Damini, f«/ parücepi dft Eccbjtafiica unitatn, qxa fit per cberitatem. Qui autem fic non manducat, efl extra Ecclcfiam tf extra cbaritatent, Û ideo r m babet vitatu.

Confirmatur hoc ratione. Nam manducatio facramentalis five fpiritualis vers carnis Chrifti, non eft dc nccelfiratc fahitis, ex Chrifti mandato: fed manducatio, de qua verbaChriftt loquuntur, eft dc nccetTitate (alutis, ita quod nemo line ifta falvatur! Igitur ilia verba Domini, non peflunt intciiigi de (umptione (acrainentali, five fub una fpecie, five fub uiraque ipccie: nec etiam de fpiniuali vers carnis Chrifti. Major patet ex prius diâis. Et Minar nota eft ex modo loquendi Salvatoris, qui dicit: Nifi qmi manducaverit &c. Et patet ex verbis Angajlmi prius allegatis, quibus dicit: Qui nae manducat ejtu carnem, «M halet ia fi vitam tfc.

Immo illa fpiritualis mapducatio fic de necetinatc eft falutis generaliter, quod nec parvuli fine ea falvantur, ut docet etiam aperte

A Angufttmu inepifiala adtueifiemm. Et ponitur in Gaffa i. Cor. it. ft allegar Megtfter, dift. 9.g. Jentent. %. Nulli amhigtmm efi, tmuqmmque corpori/ <7 fanguimt tiotumi uafiri participemfie n, gnanda Chrifti memhrum efikitm, nec alie. eari ah iilmi panie cabeifine cmfirtie, atiHu^, aeternam illam panem edat & calioem bibat, de hec ficela m umtfte carperil Chrifti ne^Eiutoub feeder, gmo illuti ferramenti henpficianm priva txr, queadoilie habere boc, qmdid facramentxm figent, invenitur. ANNO α *BT> M<r'

Hoc etiam patet per auAoritatem Origenit pofterius allegatam, ubi dicit; Nema eaem valebit ingredi regnem cabrant, nifi ex agna renatet fuerit tf Spiritu. Et gei -me mandmat Do. «w carnem, mc bibit'ejtu fanguimm bet vitam uteruam.

Iterum patet wear per auAoritatem Remigii pofleriua allegatam, ubi Ce dicit; Ad hanc fpiritualem alimmiam, ad hunc rxiflicum Domitu cibum Domcnut ms invitavit, tamqut neceffitatcm fxmendi baju/ alimonia taafo'r indicit, ut aliter »w aiû vr'raw ÀaderrMw pqffimat, nifi camememt menducaverimut & faogmmm ejui btberimui fac,

Goffa fuper Jo. 6. Ufquc modo r m fiât mentionem dt cmneftime ficremcntali altarii. Ego vidi duos libros, & neuter habuit particulam, qus hic a principio ponitur, icilicet iftam: Vfqm modo ms fiât mentionem de cmitefiione ficrementali altarii. Sed uterque liber habuitfohura tellluum, &c. Et fi ignoratit &c. Et hoc eft verum dt comcftxme fpirituaii myftics carnis Dei, dc qua jam expolitum eft, de qua etiam jam expofuit GWTa magiftralis.

Verum, quia ifta particula facit (©lum mentionem de cometione (aeramenti altaris ideo, fi in aliquo libro ponitur, videtur tonare pro nobis, videlicet pro communione (ub fola fpecie panis, quia eft communicatio per modum comeftioms.

Iterum refidua verba funt Auguftim, icilicet illa: Bt fi ignoratu &c. Sed nescitur quis alia appelait. Er^o fi aliquid facere videmur cotitra prsdida, non cftet dandum eis contra tot & tamas authenticas expofittones, qusc 'prs-
D miibs funt.

Alia Gaffe fuper verbo: (fiti manducat meam carnem tf bibit metem fanguincmtîc. Dicit Geffa: Et exponant gptidamSanCii dt comefitone altarii, Ü bene dicunt. Quamvis Anguftintis &GlolTa, ut ptocdnj, cxpoiuun textum iftum Domini de fpirituaii manducatione & bibitioue, ficut pr*. cedentem textum: tamen, quia textos tfte noo dicit ncceftitatem refpedu omnium, ficut dicit prrccdens textus:' igitur, ficut loquitur ifta Glofta poteft exponi de facramcntali fiantptionc corporis & fanguinis Domini. Nam adultus, qui fic fumit, habet vitam &c. Et fi bene inlpicitur Glofta, ipfaeftpro nobis, io eo,quod dicit (fitidam Sanfli exponunt t7c. de fumptione
B facramenuli per modum comefiimii. Ettalis fit ubique fub fpecie panis, ubi tum communicat corpori ôc fanguini. Et fecundum hanc expolitionem, quaudo dicitur: Çpi manducat meam carnem & bebit meum funguinem &c. per manducationem & bibitionem oportet imclligere ia genere communicationem N fumationem.

Et hoc etiam vult fi.Tbemm m pfidle, ubi dicit: bn aliguibat Etcl .r fervatur, ut film fettfdu coèhmmucet fanguini, reliqui vero corpori. Nec tamen efi contra fententieuu Dommi. Nem qui coeummucat corpori, cnmmmicat (7 fingui-

CWW *fij etfefee fyeàe teter Ctrifbu ùne~4* maior fltt.

Peeler ». C. 11. nier eccefi e Deerrer,* pmd fcr /radidroafar. Et loquitur: fuark/hmpw MMudiKMNrrrû &c. Refpoodeo: ficut Dominiis inftituendo (aeramentum, ipfum confecit fub «traque fpecie, & apoftolis (ub utraque fpecie sniniflravit t fic primitiva Ecclefia eundem morem mfafiftraudi fidei.bus fub ntraque fpecie aliquo tempore obfeivavit. Et hoc vult Apo-

cepit fervare, m dicat a Domino fic efle pr®eeptum. Et ideo au&orit/i non efl «d propofitum*. Quia nihil facit ad probandum conclufionem primam. Pro qua tamen probanda fuit» *e ceeepiLtterr* induââ.

Et dicitur convenienter, quod quotiefcunque manducaverimus panem hunc, mortem Domini annuntiamus. Et quamvis expretius annuociamiu & fignificamus mortem feu partionem Domini fub utraque fpecie (umendo, quam fuo altera tantum .' tamen m» *tftrtrt*, immo propter cautas poflerius dicendas w· rapsdfe, quod hoc modo fiat a *leitit,* fedfitfficit, quod *fuit ftr frcrrdetrs,* miflarum iolemnia célébrantes, qui fdunt (aeramentum caute traAare, & tenentur fub utraque fpecie conficere & fub ntraque fpecie famere, & hoc propter tpialitatem dc integritatem ac perfcftiooem facramenti, quoad ejus fignificationem

Pro cujus inteUeflu eft notandum quod, ut docent *Deâhrtr* »*4. *Seeteet. Oft.* 11. duo funt circa hoc (aeramentum confideranda. Primum eft <fficaria, fecundum eft ejus *figeijkrmtie.* Et fic poteft aliquid effe d» *htepiutr* aut perfcâione hujus facramenti dupliciter.

Prune quantum ad *tfirrtieee*, fcilicc: illud, quod ex partp-Sacramcnti requiritur ad totalem ejus efficaciam À Et fic neutra ipecies eft de integritate facramchti, fed qualibet, quantum ex opere operato, fufficit' tine alia, ad caufandum totalem (aeramenti eflrâum. Et hoc ideo, quia efficacia facramenti non eft ratione figni, fed contenti fub (aeramento. Idem autem continetur fub utraque fpecie & fecundum eundem modum exiftendi. Nec phas famit, qui (umit utramque fpeciem, quam qui alteram tantum, ut docet JMagiflrr *iijl.* sx. *lik.* 4. *Snttnt.* Unde ficut fub fpeciebus panis eft totus Chriflus cum corpore, anima, (anguine & Deitate. ira fub fpeciebus vini eft totus Chriftus cum omnibus «idem, flt fecundum eundem: modum exiftem di. Quia ficut fiab fpeciebus panis Deitas eft unita humanitati, ita fub fpeciebus vini. Et ficut anima informat corpus, ita ibi. Et ficut hic (anguis efl ioclufie intra venas corporis, ita & tub fpeciebus visi. Et ha in modo exiflendi nulla eft diverfitas. Quia panis convertitur in corpus tantummodo, & cetera funt ibi coocomitamer, & vinum in (anguinem tantum, flt cetera funt etiam Sri concomitanter.

*Me e*ie* aliquid dc integritate facramenti dicitur, quantum ad rjrn Ag®/r<risam, feilicet illud, quod requiritur ad totalem flt completam illius facramenti fumMioocm* Hoc modo ambas (pecies font & quolibet fpeciet flt de integritate facramenti pérfcâi, eo quod per ambas ftc per nullam caram feorfum fimpliciterfle complere exprimitur bujus facramenti fignffic*tlo. Çtaod patet fic: Hoc facramentum fignificat Chriftum, ut nutrimentum perfefte reficiens fic digne manducantes facramentalirer.

Sed cum perfefta refcâio corporalis non fiat io pant (olo, (cd in utraque, 000 poteft una fpecierum fola fignificare Chriftum, ut perfeâe reficientem, fed una fignificat eum per modum cibi reficientis, ratione corpori» fui*, & alia per mo^um potu» ratione fangiinis. Amb* vero hoc fimul fignificant complete. Quare ambae requiruntur ad integritatem lignificationis hujus facramenti.

Item : Hoc facramentum fignificat fumptionem, hoc eft memoriale Dominice partionis, prout fuit in -corporis Cbrifli multiplici aftiiâiooe & ejus (anguinis copiofa effufione. Igitur oportuit in hoc (aeramento utrumque horum feilicet corpus & (anguinem dillinâe figuificari. Corpus quidem per fpeciem panís , ác effitfum (anguinem per aliam fpeciem, feilicet vini. Ad hanc ergo completam fignificationem requiruntur ambe .(pecies.

Item; Sacramentum hoc fignificatartumptionem totalis humanitatis aChnfto, fcilicet tam îuoad animam, quam quoad corpus, & fignicat noflram perieâam redemtionem, fcilicet in anima flt in corpore. (Jndc dicit *Mrgifitr* ubi fupra: fhsad ürddahu *fptcuht/ ttltbrrtrr·, et & cerporii i*Ceri/io & «trixf-* fw « *eeiù libtretio* . Haec autem fignificatio non poteft *fieri per* alteram fpeciem tantum, fed per ambas fimul. Ut per Ipeciem panis fignificetur corpus, peripeciem vini animae, cujus fedes eft in (anguine fecundum modum feriptune, dicentis, quod fedes animaeft in (anguine

Ex diâia patet, quod, ficut Dominus inultima coena (aeramentum (ub utraque fpecie apoftolis miniftravit, fic eundem modum miniflrandi (aeramentum hoc laicis, primitiva Ecclefia (erravit.

Patet *fnitnde* , quod licet Apoflolus de bac re locutus fuerit in prasdida auâoritate, non tamen praecepit fic (errandum fore. Nec dicit , Dominum talem modum communicandi ommbus pracepifle, ut patet ex verbis auâoritatis.

Ttrtte patet, quod ad integritatem & perfeDftionem hujus . yi»ad <jo *egkraam,* id efl ad caufandum in eo, qu: digne lufcipit, totalem ejus effeâuns, non requiritur utraque (pecies» (cd fufficit altera eorum. Cum efficacia (aeramenti , quam habet ex opere operato, uoo fit ratione figni vifibilis, fed Ct ratione contenti fub eo. Et idem continetur fub utraque fpecie, nec plus fub ambabus, quam fub una caram.

Et ficut diâum eft de *egkreie* , ita inteUigendum eft de tali rqfiArar *fpiritririi.* Qpia refeâio fpiritualis fit ratione contenti. Sublpecie autem panis continetur cflwsât potus , tam vere & realiter, ficut fub ambabus fpeciebus. Ibi mim continetur cibus animai, fcilicet totpus Chrifti, & potus» fcilicet (anguis Chrifti, omni modo exiftendi, quod fisb"(pecie vini.

Qpi ergo fumant facramentum fub fpecie panis, fumunt cibum & (umunt potum: fed non. per modum poMs in ordme ad fcnfiun, quia non fuu fpecie potabili. Mod amem nihil variat quoad efficaciam flt refeftionem totalem, (altemquantum ad opus operatum, fed variat, quantum ad fumptiooem.

42«er«» patet, quod ad integritatem Sacra* metui, quatenus ad ejus *fig^ntrieeter* pertinet , utraque fpecies requiritur, nec fufficit altera earum. Sed iftam*perftàre» fipijiutierae* Eccle-

– I I "Ecclefia Bcçi voluit prr/acerdases, quibus Domi- citR^n nu* 4*4** poteft**» conficiendi bocfacrameo- M,, ' tum & aliis mmiflrandi. Et voluit eam fieri in mifla celebratione, qua principaliter eftre- pmfentatio paflionis Chrifti. Et ideo propter hanc perfeftiorem fignificationem inftituit & inviolabiliter obfervari vult, ut facerdotes mtf farum folemnia celebrantes, fub utraque fpecie conficiant & fub utraque. fumant. Et fioc faciunt coram populo mantfefle, ut populus, quotidie afliftens divinis, confequatur fruâum, quem fibi afferre poteft perfeâa fignificatio facramenti, in quantum excitat homini devoto memoriam paflionis Chrifti & redemtioots noyftne ac omnium bonorum, quas nos confecuti ' fumus.

Poftremo *ex* ifto patet, quod liceat -u-prra- *tipi» nni f«mmxnicendi fnk ntreqxe [petit* fuerit *cirre Initer* aliquo tempore ferratus, tamen, exiftente multitudine populi Chrifti, provide & rationabiliter indu&a çft coofuetudo miniftrandi Euchariftiam laicis fub altera folum fpecie panis. Quia, ut diftum eft, laid refpiciunt ad refeâionem fptritualem, fic iflam coofeqtmntur tam perio&e in una fumptiooe fub una fpecie, ficut fub utraque fpecie. Idem cffeftus fequitur, quantum eft ex opere operato.

Cum ergo, ut diâum est, plura *pericnln* poffent contingere faciliter, fi communicarent (aici fub utraqne fpecie, qu« non contingunt fub una fpecie, & cum deefleâu facramenti nihil ee ifto modo depereat, & fignificatio totalis Gera menti poflet quotidie coram eis fieri ad excitandam memoriam paflionis Chrifti : Patet etiam, quod iftum modum communicandi cis fub fola fpecie panis rationabiliter Ecclefia uoi. verfalis induxit.

Patet etiam hoc par *B.Thenennt inP. 3.fanem.* f. 8. & per *Bennventxrmn &* alios DaHorrr, *dift.* it. *lib.* 4. *Sent.* & peraltos hujus rei Do. dores, qui aiftgnsnr plures caa/as, *exr nniver- fxhi Ectlefie nexteveril nudent cenentxniceitdt loitalem ftpnlxnt, qni eline eret fxi dxpiici fretie, qxare per emplim cenemnnicentnr Utci fe-* nm . /?*'*.

Prima tertia eft, *pericxixm effrena cebcit* facramenti. Jam enim, multiplicatis fidelibus, veniunt in maximo numero ad communionem, juvenes & fenes, iani *St* infirmi, & firpe rufticani ac minus difereti, non fcientes adhibere cautelam debitam circa ufum facri calicis. Er fic frequenter contingeret fieri irreverentiam faeramento, per cflufioncm, vel exfcreatiooem, vel alio modo.

Unde ille famofus Dodor *Alemender de Unlit, in lik.* 4. *Sentent,* in materia de facrameoto, recitat hanc hiftoriam: Qpibuldam nodofis apperanttbus fic inflantibus, ut fub utraque fpecie fumerent facramentum Euchariftic, facerdote quodam pio celebrante, cum faceret hoftia fraâiongm, vifum eft concavum patin* totum repleri, fanguine. Ad quod obflupuerunt ipfe fic circumflantes. Sed cum Conjungeret partes hoftie, totum vifum eft reintegrari. Et fic petitioni efl iatisfaâum. Unde hic Doâor aderit ex intentione, quod Chriftus integer fub utraque fpecie manet,

Subdit^etiam *B.Tbmnnt,* fuper *IU.4.faent. dift.* 8. Et licet prius fidus eft' fanguis Chrifti in terram in cnrce, tamen jam noa debet fundi, quia ibi fuit mortalia, hic tmmortalis.

Seennde eexfe efl, *pericnlnmemrir.* Poffent enim fimplices credere, quod in una fpecie non totum Chriflum caperent, fed fub fpecie panis corpus OiriAi tantum, fit fub fpecie vini fanguinem tantum, quod eft error. Multi fuerunt, qui, quandofumpferuntcorpusChrifti dicebant medium Deum fufcepifle, & cum fanguinem de calice addiderunt, tunc totum Chriftum affirmabam fumpfiflc. Quod autènrfub utraque fpecie fit totus Chriftus, ante in primo periculo pofito patet.

Tertie ieafe eft, quiq, m diânm eft, populi fumentcs Euehariftrim /«I *foU fpetie paait futuent integrent fierementem,* ymdd *tjtu effire- tient.* Que efficacia eft folum ratione contenti. Et non pkts continetur aut tumitur fub Bambabus, .quam fub altera tstrfum. Er per confcqucns, quicquid efficacis habet fumptio fub utraque fpecie, jllud habet folum fub Specie panis. Communicatio ergopppuli fub utra que fpecie effet non folum fruflra, flt fine utilitate, fed etiam nocua, propter pericula prediâa.

Quarta caa/L». In die Parafceves, facerdos fumit facramentum folum fub fpecie panis. Propter hoc, ut dicit £aaac*»/«r« d& ta· *lit.* 4. *fentent.* quia ifto die fumit populus ipfe plus ad refeâionem quam ad fignificationem. Ifta enim die non oportuit paffiionem fignificari per facramentum, eo, quod tota dies & totum officium diei eft memoriale Dominice paflionis. Convenit tamen tunc fumere ad refeftionetu facrdotis & populi. Que refeâio fit fuffictenter per facramentum fub una fpecie, eo quod totus Chriftus fub ea. Igitur ex eadem licite & rationabiliter Ecclefia communicat laicos fub una fpecie panis, eo quod ipfi femper recipiunt facramentum plus ad refedionem quam ad fignificationem.

Qiuitfs. Ex confuetudioe apoftolica & ex coniuetudine apud omnes Ecclefias approbata, *fecrementeme cenfecretitm die* Carw, *refervatur nfqxe ia diem Perefcrvet fui* «M *Jpecie penir* fic non vini, propter plures caulas. Quarum a» eft periculum effufionis, ut fupra dixi. Igitur, a multo fottiori, non debet quotidie fub fpecie vini fervari pro laicis, nec per vicos aut campos ad infirmos portari, propter periculum efiufionis.

Ut patet per M&bmnu *ht lteiimeli divimrarat eficientm,* ubi dicit.* Quod Innocentius Pa~ pa ftatuit Euchariftiam a die Coo* fervari fub fpecie panis pro fidelibus, qui debeot communicare, dt ad implendum officium fequentis diei, quofacramentumnon conficitur. Sanguis vero 000 fervatur fub fpecie vini, quia faciliter ex negligentia poflet fpargt. Ecce quomodo dedit fervandum facramentum fub fpecie panis, .propter officium implendum in fequenti die, & propter communicare volentea fideles. Et per confeqoens fub fois fpecie panis Ecclefia licite communicat fideles, quia fub utraqoc fpecie non debet famere, nifi confi. ciehs facramenta, ut dicit *B. Angnfthuu* fupei illud *Dent.* 1ã. *Cnpnihu* *ipfe vefttrh, fengtunem fnndtt i» niteri, id eft temmitttr fecerdeti eepfteienti.* Oh hoc officians magna feria fexta facerdos 000 fumit fanguinem de calice. Cur? Qpia oon conficit. Patet ih drêrêê. *dift.* 77. *CmnM^tin.*

Similiter, *Ceneilinn Teletenent* depofeit !a>cis communionem fub utraque fpecie, ut poft djcetur.

Sixte cnnfn. Ad fervandum fanguîhem vafa debent

debent effe confccrata, non paffim traâata vel rji/uai/, & no* noils indicet (cimtiam tafia a laicis. Utcttt Uk 9.

Septime. Si fanguis deberet dari laicis,quis daret ubi pauper Ecclelia, unus facerdos? Et laki non debeor tangere lacramentum.

Offtwt. Si perfunderetur fanguts Ghtifli in bai bis, in peplis, deberent cremari ,à eflent rixat.

Nmm. Non poteft fervati (angunt pro infirmis. Quia acelceret cito in vafe, & non effet fanguts. Neque fufeipiendus effet ab infirmo, nec de novo coofecrandus fine miffs. Etiam fi diu in vafe ftat, generantur bibiones, parve mufee, & *effet* valde abominabile ad bibendum. Et bxc eft satio valde efficax, cur ljticis non djuut calrx.^*

Decima. Exod. *16.* -preceptum ; Sume tibi vas uoum ftc pone ibi manna, ut cuilodiatur futuras retro jjeneratiooes.

Undecima. Quando multa milia deberent convenire, ubi tantum vas poflet reperiripro fervando fanguinc Chrifti?

Dmdecima. Quia funt terne, in.quibus eft defefius vini, quia vix facerdos poteft habere. Quid aliis mioiftraret? Immo alicubi nec facerdos poteft habere. Igitur per Concilia Generalia indultum eft, quod folum panem confeCtaqt dc ibi virtoalitcr fanguinem fumunt.

Darii*· *tertie.* Aliqui funt homines qui non. pollunt fentire faporem vini, immonec guftare, ut Arx *Paionie modern*! (Ladislaxi) a pegeaime amverfm.* Igitur fuse damnationis eft caufa Chriftus, fi effet pneceptumChrifti, fanguinem de ÿdice bibere «

Detime fxarta. Eflet periculum in congelatione.

Decima gttinca. Solis facerdotibus Chriftus in caena dedit fub dupKci fpecie, ut folum fulci, prant in reprefentatidnem Dominica: paffionis qui. Quia fi voluntas ejus fuiflet dandi calicem, dediffet tunc laicis circumdantibus.

Decime fente. Propter multos alios errores qui miUnlareat circa hoc faaramentum.

Primxt. Laici dicerent .*Cur non fufeipiamus fub duplici fpecie? Sumus ita digni, ficut facerdos. raliam. Sacerdds, etiam paftoris filius, dtgoor eft Ccfarc, Rege ftc quolibet Principe.

Alitu etrer, eorum fuit.* Sumere'fub duplici fpecie, eft lex Chrifti. Falfum eft, pro laicis.

Ttrtine tmr eft: t>iscrunt, quod virtushufus facramenti noo eft principalius in confccratione, quam fumptione.

{^rnrttu *trrer:* Dixerunt.* Ecclefia Romana eum fuo Concilio noo eft teneoda ut fida Chriftiana. Ut radius ftc lol eft indivifibilis, fic ipfa fides cum Concilio Quia regitur fides per Ecciefiam.

Qafitfas «rrvr ipforum: *Gentrelie Cmcilie, utcÛCmflentienfe* &c. dixerunt, *erremtt infide, Ü. in btmt eptrihu.* Igitur non funt imitanda. Falfum eft.

Srxtiu. Errarunt in fua doârina, confidentes, ut Ecclcfiaftica bona feculares recipiant, expellant plebanos. Falfum eft. Quia nullam jurifiii&ionem feculares habent fuper fpirttuales, 1. Car. II. *it ftiritnelii bomi tetnit di* feculara recipiunt poteftatem judicandi • Q>irituabbûs, et dkn *Dimjfim Ubrt it teltfii Hitrercbie: Stcnhri» fnper foctilnelem.* Geo. i. *Fecit Dens ini lxminnrie* "·*£**, /afiw *ii efi Papam etfprmget itet i. e. fytrifnalibiu, tf Lmmm ii tfi Cpfartm, Regem, tt pratgei* aaAr, *i. t. fenderihu.* Similiter Ang^Unxs taper *Pfel.* 14. *Dies iiti ereelUt verbmu,* »d *, fpiritnalii fpi-*

Videns igitur mater Ecdefia univerfalis cum fuo (.'*tncilio* tot mala evenire ex fumptione iub duplici fpecie, Chrifti Euchariftiam reftrinxerunt, ut fumant Uki fub una, ut Chriftus dedit pofl reiurreaionem fuam , *Lne.* 14. *Cegnoverxnt Dt-' minum in jrtfiitne pexit* · Ubi Auguflinus *in ^bamilie* 24. *Lrfo\f Chriftxs dedit fxb xna fpecie,* i"(/gai/kaarwv *per miuaresdifeipnk»* · Similiter *A&- x.* dederunt Apoftoli laicis fub una fpecie. *Erant entem perfeverantes in do&rina Apt ftolernm &Jrefhone panis.* Ubi Z>ra, *Bede, lleymo,* onfttes exponunt, quod tunc primum communicarunt laicos primum cortverfos, fub una (pecic tantum, (c. panis.

Sed quando vidit Ecclelia converfos ad fidem pronos fuum fanguinem effundere proChtiflo, ac in cbaritateClirifli nimis jiccenfoa , ad tempus concedit tub duplici fpecie. Et quandoEc defis Romana vidit, quod tepuerunt in charitate, abftulit duplicem fpeciem, & dat eis tantum fub una, rediens ad primum, modum communicandi laicos fub una fpecie. Et precipue, quia vidit cos deviare a 6de propter talem fumptionem'duplicem, mutavit.

Et Eccicfia univerialis poteft mutare non tantum accidentalia Ecclefic, fed etiam effentialia, ut videt profefium fidelium & honorem Dei. Patet *Afettb. nlrtntt.* Chriftus precepit baptizare m nomine Patris & Filii & Spiritus fandi. *AStr.* 8. *Iffi baptizabant tautane in ntmine Jefn.*

Et bene etiam Chriftus folis Apoftolis precept: baptizare. Et ipfi laicis cooccflcrunt in neceffitatc.

CAPUT III.

Refptnfit Remrelit ed ernnie tefiimtnie Petrem e Jtctpo de Mife pro ctmmmumt telicy edvefle.

Rtfpwtfienet generek/, ad omnes auftoritates fequentes. Poliunt dari plura *feletimet in* ccmn *mni,* ad invieçm non repugoanta, per quae fere *ed omnet* effet fufliciedter *refponfnm,* ut patebit in proceflii.

Prime folntio eft, quod, licet auftoritates fequentes β precedentes loquuntur de manducatione cofporis ftt bibitione fanguinis Chrifti *t* nulla tamen eanindem auâoritatum, vel pauciifime, de quibus dicetur io locb fuis, dicit communieatiooem populi fub utraque fpecie efle *iemtefitete fnltuir.* aut effe *de prerepto ex* facramenti inftirutiooe, aut *ex Cbrifii verbe O mendtte.* Et ita fiere nulla facit earum aliquid ad propofitum, fcilicet ad probationem con* clufionis prim*, pro qtX ramen probanda aduâs funt. Et per confequens omnes fere fuperflue ponuntur.

Secxnde folntit. Quod auâoritata precedentes dc fequentes non loquuntor de communione *laicerxm* ftib otraque fpecie, fed loquuntur dr *feterdetibiu,* ad quos pertinet hoc facramentum conficere, dc fub utraque fpecie fumere, propter perfeftam fignificationem paffionis Chri Ai, ftc refeâtoois complere.

Tertie fainti». Qpod ft aliqua au&oritattun loquitur de laicali populo, ftc dc fumptione facramentali fob utraque fpecie, tunc loquebatur *it ifie tempera,* io suo ifte lavabatur modus in Ecclefia, quod iacramentum etiam ethibcbatnr populo tub utraque fpecie.

id <fi, -ANNO CHRurF/ **'7'

.QaarM *fajia.* Qôod in hujufmodi audori-Ais *ftf»anducatinem carparit b hMtitatM i^gftmu* poteft r» *gtatrali* imelligi communio *taepMrit tT fa»gn>nit Cirifti..* Er ifta fit *ia catataiautat fak. ftU «[petit paaii,* tam vere & xealiter, ficut fub utraque fpecie. Et fecundum ^proprietatem locutionis, in calice fola fpecies vini bibitur, dt non fanguis proprie/cum non fit efiufus fed inclufus in venis, ficut fub fpecie panis. Immo quamvis fpecies vini proprie bibitur, tamen videtur, quod fanguisnon magis bibitur fub fpecie vini proprie, quam fub fpecie panis. Cum omnino eundem modum exiftendi habeat hic & ibi.. Quamvis ergo San- Ai & Do&ores fepe loquuntur de fumptione fadramenti fub fqla fpeciepanis, tamen io di-Ais fuis facioot mentionem de manducatione & bibitiooe, ponendo ifta duo *pr» faatptieae.* Et etiam ad.fignificAtdum fidelibus, quod fub fola fpecie panis fumant corpus & languinem vere fit reaÜter, & hon aliter fub ambabus, quam fub una earum, nec magis efficaciter.

Qitiata falatii. Auâoritates loquuntur quoad hicos, non de manducatione & bibitiooe facramentali fub utraque fpecie, led *da fpiriteut-li.* Quando enim facerdotes in altari in coofpeAu populi conficiunt & fumuat fub utraque fpecie, tunc populus, exiflens in devotione foa, manducat & bibit fpiritualiter corpus & qangumem Domini, ea in finceritate fidei, per recogitationes bonas, mailicando & hau-ricndO' ore & corde, & fc Chrifto uoicado per aflcâum amoris.

CAPUT IV.

Specialis refpanfio od Patrum teftimenia de ufu calicis, « Jacabelle ttlkHa.

Licet per has quinque folutîooes fuificicnter velponfum fore videtur ad omnes fequentes nuftoritates, dc cûmmMècatione fub utraque fpecie mentionem facientes: tamen, ut evidentius fiat, volo «d *yututlUtim fptdali* quao(o brevius poflitm *refondent.* '

Auguftinus. Cimi frangitur boflia, nw/tagiiH de *calice* ôcc. Refpondetur, qupd non dicit Auguilinus, quod neceffarium fit ita fieri circa pvpu'os, aut quod fic ex mandato Chrffti. Ergo non eft au&oritas ad propofitum praffens, iciiicet ad probandam concluflotrem primam .

Secundo dicitur , quod audoritas loquitur *dt facerdotibus* minifIrantibus , & lub utraque fpecie tumentibus. Nam loquitur dcifta fradione hoftiar, & de ifta fumptione facramenti, per quas paflto Chtifti complete defignatur, Uti patet advertenti verba anAoritatis. A lolo autem lacerdote celebrante , & qui debet fumere faqamentum non folum ad refie&ionem, fed etiam ad perfediorem fignificationem, hujufceœo- *li fradio hoûic iaa tres partes fit. Que fraAioEdew fignificat paffionem & vulnerationem veri corports Clnifti. Sic ires partes Cbrifti corporis wy(lici tecuadum triplicem earum differentiam , uti patet per *Magiftriiae, dift,* IX Z. 4. *Stutentianou.* Et ficut per fraâiooena& fumptionem fpecierum panis fignificatur pallio Chrifti corporis, lie per fpecies vini *& canit* de* calice in os tacerdotis fiufionrm exptefle fignilкΔiπт Chrifti fanguinis effulto*.

*Amnftinus. f^ui· tftdrU Doeuiai Ifterài fit** mmj *iJc.* Reipoodeo, primo, ficut ad pnecedeotem diftum cfl. Scilicet, quod «au loquitor dc *necejfitate (umendi fub* utraque fpecie, *nec dt mandait Cbrifti.* Ideo .non eft ad propofitum. Et iftamrcfponfionem in fequentibus volo femper habere pro repetita, exceptis paucis auSoritatibus, qua: de praecepto faciunt mentionem, ut patebit in fequentibus.

Sçcundo dicitur. Quod fi tempore AuguftirJ fuit dc more in fua Ecclcfia populos communicare fub utraque fpecie, tunc flat audoritas pre tempore *ill-,* & noa eft contra confuetudtnem Ecclefic tempore pro prefeoti.

Auguftima . Quicquid vis feceris, nunquid Cbri. ftum eccidifti Ac. R.-fpondco quod, loquitur Auguftinus *de primitivis fidelibus,* fcilicet *Judais,* qui erant rei morte Domini, & poft converti Bffuerant, & illis dabatur fubutraque fpecie, ut moris fuit, ficui innuit Apoftolus.

Augnflimts · calicem,' id eft/iragainem *Cbri* fti per fe ponit Ac.*Dicitur, quodaudoritasnon eft adpropofitum. Nihilenimloquitur de communione fidelium fub utraque fpecie, uti patet intuenti. Sed eft notandum, quod in Pfalmo xx. pfalmus enumerat decem dona Dei, qua Glofla ordinaria vult docere graffiu, & poft gratiam nooam ponit auâoritarem przdidam · Quam non incipit, ut hic ponitur, fed fic incipitur.* *Nota quod celiam Cbrifti, id tft fane gumem Cbrifti, pfabnifla per fi ponit , qagfi al-*m gentiane a mnfa, id tft a carat, cum tamen* Ac. ût informa. Jnqua auâoritatcGlofla ‹ *'plicitt* folvit talem quzftionetn prediRam; *Pfalmifta taaaieranda pradiita doaa Dei , Jm gratias , taenfam id tft corpat Cbrifti, Cl calictat id tft (angainem Cbrifti diftingait velat Jaat gratias, id tft daaa, caat taawn fpteiti pdais tf jpetiti V.m fiat aaaai /acraaieatant totale , Cf «<* da·, tJ caro Cbrifti* Mn *poftit dt lege cotnatani effe vel fatui fiat fanguine, b e caavtrfo, eo* fwd *teta/ poteft effit fub ulra^ue fpetit.* Et reipondendo dicit.' *Heddit ipfius trtt caufas .* Prima tft diftinâio etfentialis corporis Chrifti & fanguinis cius. Er iftam tangit, cum dicit: Sed quia nec caro eft fanguis, nec fanguiscaro. Secunda caufa, eft diverfitas converfionis ejus. Ec iftam innuit, cum fubjungii : Et panis io cacnem convertitur, & vinum in ianguinem, & non e converfo &c. Tertia caufa eft diftinftio fpecierum panis & vini. Et iftam notat, cum addit.* Et fub diverfis fpecicbus"Titrumque fur mitur.

Ex quibus patet, quod *Chffa* in ifta auflorftate totp nihil loquitur de communione fub utraque fpecie, nifi quantum tangit circa finem au&oritatis, cum dicit: *Sub diverfis fpeciebut atrum^ue fututur.* Et hoc eft verum, quantum 4d facrrdalv/, ad quorum officium pertinet coòficere lub utraque fpecie & etiam fumere fub utraque, propter perfectam fignificationem fa.· eramenu, ut fiepius diâum eft.

A»gn^tu. Tune rù Pttrtu enumciavit nu* *coltadaui* &c.Refpondeo. Loquitur *dt priawtfoss fidelibus coaverfis* per B. Petrum, quibus miniflrabatur *pn tune* fub utraque fpecie facraméntum Ac.

Auguftintlt. Hs^US fit faCTaumiUSU ta IOlitat· corporis b fngasnis Cbrifti fltc. Refponfio ad hane audoritatemfatis patet ex refpoofiooe faâa fuperta ad verbe Cbrifti, pofita Ja. d. *Nifi nanducaverith* earwav *filii bnunis* &c. Taœea, applicando foluikmem ad propofitum , dico primum, quod fecundam partem auAoritatts Aoguftini prius ponit .' *Dominas , w iftam vitam inltlligentes de bac re litigarent,* /icarins

– ■-------rius adjunxit: *Qui mandoeat &c.* Et poft ali-A

ranters 8°“‘ ’oteçpofita , exponendo, qqid Dortiinus in-

.,17TI ‘° loco P'r manducationem camis fac & oibitionem fanguinis fui, dicit:*Hx»c itaque cibum tfpotum facietatem vult inietigi corporis & membrorum juorum quod effexftfa tcHffia* &<'. Ex quibus ҁpıт patet fecundum Auguilinuny verba Cbritti *: Nifi manducaveritis carnem filii bomimi tie. £t, Qui manducat meam carnem* Ac. imelligenda effe de manducatione camis myfli. cc: Quare autem *compilator libelli ifta tacuerit,* nefelo. Sed fcio, quod effet fecurius alie-511e feripturas, non verbaliter tantum, fed fi. diter ad intentionem Sanarum, confidcratis praecedentibus paflibus Ac fequentibus. Poft praedifta verba Auguftinus ftatim fabjungit primam B partem auctoritatis hic allegate, dicens: *Hujus rei facramentum.*

Pro cujus intclleâu notandum, quod Auguftinus antea dixit, praecedentem ftatim antehzc verba fcotentiam oftendens, quod in illis Do. mini verbis, *Nifiluanducaveritis carnem filii &c.* per carnem ejus & fanguinem debet intelligi *unitas Ealqfiafiica*, id efl *communicat» membrorum Ecclefi» ad invicem, & cum cupite Cbrifio,* ut diftum efl faperius. Quoniam hujus unitatis Ecclefiaflicie verum corpus dc verus fanguis Chrifli efl facramentum. Et ipfa unitas Ecdefiaftica eft hujus facramenti res. De iflo ergo facramemo carnis Chrifti *myfiic»* loquitur Auguftinus in prima parte auftoritatis. Ut fit fen C fui.' Verum corpus ejus At veins fanguis eftfacramentum hujus rd, fcilicet myftict corporis & fanguinis Chrifti, id eft unitatis Ecclcfiafli-CSC. *Et ifind alicubi quotidie, alicubl itrtit intprvallis dierum »» Dominica menfa pneparatur, ÎJ de menfa Dominic· jumitar qutbufdam ad vitam tJ quibufdam •J exitium.* El hoc 'eft verum *dt facerdotibar* , qui praeparant & fumunt.

jfuguflinur. Accefferunt Judai ad Jefam, ut crucifigerent tic. Prima pars eft vera ut flat. Quia fab una fpecie fumimus corpus & fan. guinem. Secunda pars loquitur dc primitivis convertis ad Chriftum , quibus lune dabatur fub utraquc. Tenia pars *per bibitimem* ioteUigit *famptionem fanguinis,* que fit vere *fab tre-D de panis,* ut notum eft. Aut loquitur de facerdotibus celebrantibus, aut de manducatione & bibittone ipirituali mi .corporis & veri finguinis Demini . Vel *farte tempore Augufiini fait mot in fa· Eccfifia, quod it· commmicabautur laici fab utraqrn fpecie,* quomodo jufle abolitum eft I

Per illud ultimum refpondetur ad auctoritatem fcquentem *Aagnftini,* in qua incipit : *Et quia ifiam menfam paravit, %Jc.*

Augidimui. Et quia ifiam menfam paravit

âoritâte immediate precedente in fine, quod tempore Auguflini laid tunc communicabant iub utraque fpecie, quod enodo juile' aboli-E tum efl & rationabiliter, propter caulas pr«-diftas.

Hieroitpmut. Sacerdotes, qui Eucbarifiia far, VMW *& fanguinem efat dividunt* &c. Refpondetur qnod aurontas ifta nihil de communicatione populi, fubmraque fpecieloquitur. Quia faccrdotes, communicantes populum fub tola fpecie pani», vene dividunt 4t miniftrant ejus fanguinem & non plus quam innuunt verba -auâoritatis.

Htirmpeei. Bibere mitem dicuntur /*^«ium *Cbrifii,* na» *folum facramentum ritu tfc.* Rrt-pondco. Quôd loquitur *de falis faeerdotibui* . Vel, [redacted]bibere generaliter pro *tumere* , quod À1'NO etiam fit fub ipecie panis.

Hieronymus . jlftendamus cum Domino «maculam magnum , ftratum, atque mundatam &c. Refpondetur, quod loquitur *de falis factrdotibut.* Vel loquitur de manducatione *fpirituah.* Quod innuit per boc, quod dicit, *quotidie* in facrificiis ejus &c.

Cregoriut. Quid fit Jangait Cbrifii, agni, non fam audiendo, fed bibendo didicifiit &c. Refpondeiur, quod in audoribus Sanftorum nonoportet tam attendere ad rigorem vciborum faoruqa.led opyrtet ad eorum intentionem. Sequendo enim rigorem faoruna verborum, non effer verum , etiam de facerdotibus, qui bibe rent fanguinem de calice, cum ibi non fit rifafus de corpore, fed inclufas in venis. Et fic dc multis aliis . Sequendo ergo intentionem Gregorii, videtur illis terminis *bibendo .bauricndo,* uü pro illi», *famendo, accipiendo* . Et ita iumunt fideles fanguinem Chtifli fab fpecie panis, ut fxpe diftura eft.

Et fi utique diftumconcedatur, quod loquatur de famptione fanguinis per modum poius, id eft fub fpecie vini: Tunc dicitur, *forte tunc temporis in Romana Ecclfifia adhuc fait de more communitare populos fub atraque fpecie* , cujus contrarium rationabiliter eft induftum.

Aut refpotidetur fecundum aliquam aliam quinque folutionum generalium fuperius praemlHarum, ad quas femper volo habere recyrfam, ne prcjudicem veritati. Et fingulariier, cum non viderim nec habere potuerim omnia originalia Sanctorum hic allegata . Et fpecialiter debet haberi femper recurfas ad primam folutionem generalem, fcilicet , quod auftoritas «u» *dicit, precepturn effe a Domino,* qnod communicatio omnium fiat iub utraque fpecie-

Cregorius. Unde faHumefi, ut Redemptoris noftri fanguinem, quem perfacutorei favientes fuderunt , pofimodum credente) biberent. RefpOndeo . Ifta auftoritas, uti patet ex ejus verbis, & praecedenti 6c lcquer.ti paflibus, loquitur *de Cbrifii emeifixoribui* , pro quibus Deus tempore paffionis tus oravit ad Patrem, dicens: *Pater, dimitte illi), mm enim fciunl, ijuid faciunt,* qui poft couverG biberunt fanguinem Chrifti, vel fpiritualiter tantum vel facramentaliter , eo quod erant *de primii fidelibui, quibot fab utroque fpecie minifirabatur,* ut fatis innuit Apollo lus i. *Cor. ii.*

Gregoriue , in I. Dialogorum. Cum quadam dic miffa celebrata &c. Reipondetur, Quod *tunc popular famebat fub dupUci Jpecie .* Poft, ut dlftum eft, per Concilium Toletanum, ne pei amplius populus laicalis fab duplici lpecic cothmunicetur, ne accidat periculum circa effutio nem fanguinis Chrifti, ficut illi diacono accidit , rationabiliter Ecdefia mutavit modum communicandi fub una fpecie.

Ambrqfius. Si quotiefeumque effunditur fanguit Cbrifii , tn remffioneru peccatordm effunditur . Dicitur, quod loquebatur dc fe ipfo , quoniam *facerdos* erat, utrumque conlecrans Cc utrumque fumens. Vel reipondeo, quod per effuiionem ibi non poteft intelligi, nifi oblatio fanguinis. Ut fit fenfas: Quotiefcumque offertur fanguis Chrifti, in remilnonem peccatorum offertur. Sed iftam peccatorum medicinam, id eft, Chrifti verum ianguinem, ita realiter & efficaciter famit homo fub fpecie panis, ficui fub fpecie vini.

Aerdrc-

----- *"**.*. 'HHKTt

Ambrqfiut. ^μ.·λ in morte Chrifti liberals fui*l &r' fcdpoadeo. Loquitur pie facerdotibus ; qui conficientes & iumenres faciunt hoc cxofficio, ad memorandum fit perfeAe fignificandum paftiooem Chrifti, fit perfeftam redemptionem noftramin anima fit corpore. Licet cnim per Chrifti patfiooem & mortem fumus liberati in anima fic corpore: tamen ifta liberatio non fignificarctur tam perfefte per fumptionem fab una fpecie tantum. Et kico per facerdotem, ad quern perjinet perfcAa fignificatio conficitur fie fumttur (aeramentum fub utraqué fpecie, ad hoc , im per oblationem Chrifti fub fpecie panis fignificaretur liberatio cOrporis noftri, fic fub ipcctc vini liberatio amtn« noftra.

Et hoc innuit Magifter, dift. II. L. 4. Senlent. Tamen. Poft prsadiAa verba Ambtoiii lubdit : Tamenfub ufraqm fpecie fumitur totus Cbriftut. Std ft m altera tau/aw fumeretur, ad allerint tantum id eft corporis, nut anima, non utrmfque pariter initinnent valere fignificarctur. Ecce loquitur de fignificatione communi . Quoniam non dicit, ad alterius tantum valeret tuiiioirem , fed dicit td alterius tantum tuittenem valere figniftcarrtur.

Ve) habeatur recurfur ad aliquam quinque prarmillarum (elutionum. Locum debet habere, qpoad illas au$oritates omnes. Eo quod non loquuntur auAoritatcs de necejfitate fic communicandi, aut de prorepto Cbrijb, quod tamen folum effet ad propofitum.

. Jam seeenfa caleftis honore Jnfc:pinntnr &c. Rcipoodetur, quod Ambrofius in pertona propria fua loquitur de facerdotibus omnibus qui fumuni fub utraque fpecie.

Auebrqfius. Bibebant autem de fpirituali confequente cos petra ficc. Poteft intelligi de fpirituali manducatione & bibitione . Quoniam populus, afliftens divinorum celebrationi, quotidie manducat fic bibit orc cordis, fpiritualiter per meditationem fic recogitationem paftioms Ghrifti fic redemptionis noftrx fic ceterorum beneficiorum. Vel ferte tempore Ambrofii fuit conflictudo, in Ecdefia Medsolaneqfi, fumere fub utraque fpecie. s·

Ambrqfius. Sicut eeudt fimihtudmens mortis .fumpfi/{i fiic. Relpondeo, ficut ad prsecedcrit.m ultimo diilum eft. Quia tum talis meu er.it communicandi fub utraque fpecie.

Dionyftui- Poftea bicrarcba poftulans dignus jieri i te Jacrificio &c. Refpondeo, quod ifta auctoritas non probat, quod fit ncccIfitatis aut praecepti, communicare laicos fub utraque fpecie , quod probartdum erat .

Item, ipfe Dionyfius fuit Graeci». Et dicitur, quod Graci communicant laicos fub utraque Specie , licut tenent multas alias confuctudines ab his, qua in Ecclcfia occidentali rationabiliter obfcrvaniur. Nam de ifta communicatione ipjorum fub utraque fpecie, Petrùs de Turantafio dicit in icripto fuper L. 4. Sententiarum : Graci benefaciunt fumando fub utraque fpecie: tamen fati»i melius faciunt, miniftrando falam fub fpecie panis . Quia b» ifto tantum fit ratio figns, fcilicet fignificatio perlinens ad fapientiam , tf in ifte ratione caufa, feucaufaUtas , pertinens adgratiam. Et quia gratia omnibus ed ncceifaria, ideo omnibus traditur fub una fpecie, pcrfclta tentiva gratia, fub qua cum majori cautela fic reverentia poteft tradi. Sed fapintia non fic eft omnibus neceftatia . Ideo a folia majoribus, qui maiorem cautelam fic reverentiam fervate norunt, fcilicet miniflrantibus altari in (acris,— fub utraque fpecie, qui habent rationem figni perfeâi, fumi folet.

ÀNNo OmisTp

Origones. Dicant ergo nabit: Quis eft ifte populus, qui in ufu babet fangumem bibere ite. 1g.ef. pendetur. Non videtur quod ifta auHoritasex vërbis fuis aliquid faciat pro communione laieorum fub utraque fpecie, nifi quantum ifta verba Chrifti facere vident; Nifi manducaveritis carnem filii houu^Is ficc. Sed ifta fuperius expofita funt, fit per omnes exponuntur, non de facramcntali, fed de (pihtuâlr iumptione.

Pollet etiam ad eandem refpondcri per hoc : Origen/s* fuit dc antiquiftimis /Ddtorilus, tempo, re cujus forte adbuc communicabat populus fub B utraque fpecie.

Hilarius. De veritate carnis & fanguinis·. nmo eft rcliflus ambigendi locus ficc. Keipondetur, quod non dicit Hilarius, quod fit de neceftitatc fic fumerc , aut de Chrifti praecepto.. Quod fohim fuiffet ad propofitum.

Etiam forte tempore B. Hilarii mos fuit ifte apud Ecclefiam fuam, communicare populum laicalem fub duplici fpecie.

Vel dicitur, quod iftum terminum,Lritfa ponit loco termini generalis, extendentis fe ad manducationem & bibitionem, ut loco talis, fumpta, vel hujufmodi. Et hoc innuit Glofla decreti fuper his verbis Hilarii, accepta & baufta. Nam ea exponendo dicit, accepta a Chrifto, C baufta, id eft a nobis fumpta. Ecce quomodo Glffa per hoc innuit , illudque etiam fuperiua dixi , fcilicet, quod Sanfti ifta verba manducare, bibere, baufire, ponunt fepe loco iftorum generaliter, accipere, communicare, fumere.

Idem docet Arcbidiaconus. Nam in fua expolitione eorundem verborum dicit: Vel accepta a Cbrifto doEirmaliter facramento mftituendo, I. Cer. j>. Ego enim accepi a Domino, quod fic iradidi vobis ficc. Haufta facramentaliter de altari demana facerdotis. Ubi ly baufta ponitur pluraliter, ficexteqdit'fead utrumque, fcilicet corpus fic fanguinem. Quia dc utroque eft fermo. Et tamen corpus non hauritur proprie. Igitur oportet baufta loco talis termini, fumpta, acD cepta, ponere. Et fic eft ienfus; Corpus fic languis Domini baufta , id eft fumpta , facramcntaliter dc manu facerdotis, efficiunt, ut nos inChrifto, fic Chriftus in nobis fit. Et fit vere fic realiter, cum fidelis communicat fub fola fpecie pants. Quia lumit corpus fic fanguinem Domini fic cum totali efficacia.

Deinde Compilator allegat Archidiaconum. Ubi dico, quod Arcbidiaconstsponit duasGloffas praelitorum verborum . Unam , de qun jam dixi: Aliam tabem: Accepta quoad corput t baufta quoad fingusnem. Et ifti GlpfliE noo addit verba que hic fequuntur, fcil. fecrame·-tuliter dt altari tf de manu facerdotis, led addit ea ad aliam Glotfam, de qua dixi prius. E Et nota, quod ifta GloHa Arcbidmcmi jam délia pollet alicui videri inconveniens, eo quod ipia loquitur de vero corpore fic vero (anguine Chrifti, cum fuerit plurttiis numeri. Et erit ienfus hic : Corpus & fanguis Domini, accoÎita quoad carnem, fic haK fcilicet corpus fic anguis, haufta, quoad (anguine^n. Et ille videtur ineptus (entas, fcilicet , quod corpus fic (anguis hauriatur quoad fanguinem . Et ideo Arcbidiacomu dimifla Giofta tanquam inepta, dedit fecundam, de qua dixi prius. In quo enam concordat cum Glofia decicti (impliciter fuperius pofita.

Vel

ANNO CHRISTI M,,'

Vel poffet dici, quod Archidiaconus nonlo-qaitur de temporefuo, fed *de tempore Hilarii,* cujus verba exponit. Qui *fuit de autiquifiimfs foeEHs. Forte fuit mos pre tunc in Ecclefia fua.*

Item, Archidiaconus manifefte ponit & approbat communionem laiealcm fub iola fpecie panis. Ideo non eft credendum, quod tantus vir voluerit hic contrarium iftius atterere, nec fibi ipfi contradicere- Affumptum pater. Quia *fuper c. Comperimur,* prope finem, explicite hoc docet. Nam idem ad Glottim addit verba *Petri de*Tarqntafio,* que ftatim ante hoc pofita funt in rèfpônfiooe ad auftoritatem Dionyfii.

Item, *de cash £ft.* 2. *Presbyter,* diritur fic: *Presbyter Euebariftiam femper habeat paratam, quia, quando quis infirmatus fuerit, ftatim eum* B *communicet, nec fine communione moriatur.* Ubi *Cleffa* dicit: *Sanguinem non pracipit fervore, quia opus eft nimia cautela in eô fervanda. Ergo propter cautelam non fervatur, ne fundatur, ne acefcat, ac vilefcat.*

Et ad iftam Glottim addic *Archidiaconus* ibidem, dicens: *Addo praterea: Non eft opus, quia ubi eft corpus, ibi eft fanguis.*

Cyprianus. Quamquam fciam, frater cbanffime, Epifcopos plurimos &c. Ex verbis auâoris patet, quod Cyprianus nçn reprehendit Epifcopos fuos de hoc, qyod non miniftrabant calicem Domini populo, fed reprehendit eos de quodam alio. Nam dicit: in calice Domini fanftificando& plebi miniftrando, non hoc faciunt, quod C Chriftus docuit. Per quod innuit, quod errabant in aliquo, quod circa calicem fanfiificandum pofterius prius falere debuifTent. Et fic forte fumit, quod non confccrabant calicem. Quod utique reprehenfione dignum fuit, velut innuit auftoritas fequens: *Illud fuit, quod in calice fanilficando, id eft confecrando, aquam cum vino non minifiraverunt.* Sic tamen celebrantes tenentur, propter expreftiorem fignificationem, propter Ecclefia: prxeeptum vel Domini exemplum.

Vel forte reprehendit aliquos Epifcopos, qui prius confccrabantcalicem,quam panem: Trahentes ex paffrone Chrifti, quam *Luc.* feribit e. *11.* Et prius tangit de calicis coniecratione, D & poft de corpore Chrifti confecrandoçdida fuperius pofita funt.

Cyprianus. Et quemadmodum vino ifto communi mens refolvitur & anima relaxatur. Refpondeo, dicendo, quod in prima parte auâoriratis, fciiicet ufque ibi: *Sed videamus fratres* ôcc. Cyprianus accipit *bibere* generaliter pro */umere.* Et ita laici communicando iub fpecie iola, *bibunt,* id eft *fumant* fanguinem Chrifti vere.

Vel fi *bibere* refert ad (pccies vini, tunc loquitur *de turba facerdotum.*

Aut *fi de laicis,* tunc loquitur *de tempore fuo, in quo forte in fua Ecclefia fuit mos, prefentes laicos communicandi fub utroque fpecie.*

Secunda vero pars auâoritatis, qur incipit ibi: *Sed videamus, frater cbarijfime,* non eft ad E propofitum. Nam tota ufque in finem loquitur aperte de his, qui in calice confecrando, vel miicendo vinum cum aqua. Sicut etiam totam illam partem allegat ad iftum fenfum *Magifler, dsft.* II. *L.* 4. *Sen tentiar.* fit ita impertioenter «d prxfens propofitum allegatur.

Cyprianus. Et cum ad hoc fiat Eucbariftia, ut poffit accipientibus effe tutela Cfc. Puto, quod loquitur contra illos *facerdotes,* qui prius in gravia peccata lapfis & poftea pcenitentibus, adhuc negabant communionem - Et fi *bibere* generaliter capitur pro */umere,* tunc fic negabatur

Aeii tn hoc. fiimpttpcorporis ic fanguinis Domini. Si autem bibere refertur ad fpecies vini tunc auctoritas loquitur vel *ie foerdotsbus /olis qui fic repellebantur a' celebratione & communione-** lut fi *de laicis,* ttHic fuit ifto tempore de more in Ecclefia Çypriani. Sed non oportet, immo non licet nos iftum morem leqm, propter contrariam eonfuettidinem univdrfTHprEcclefir. Et propter caufas fuperius didas. Nec Cyprianusaut etiam alii fandi, fere in omnibus auctoritatibus, dicunt, quod fit de necef-(jtatç Aut de praecepto, laicos iub'utraque ipecie communicare. Quod tamen advet fatim probare intendit.* Quarc ut prope principium dixi, fere omnes prxcedentes audoritates iuper-Huc & impertinenter allegatx funt.

ANNO CHRISTI

Joannes Chryfoftomus. Illud e/I mrfterium, fine quo nobis non e/i Joins, nec ea qua bona junt &c. Verba manifefle innuunt, quod lient (aeramentum baptiimi necdlitatis ed regulariter quoid Omnes, fic neccflitutis eft manducatio & bibitio corporis & fanguinis Domini. Et hoc non eft verum de manducatione & bibitione facramentali, ut prius oftenlum. Igitur oportet intelligi *de fpiritual: manducatione* & bibitione corporis Chrifti myftici, id eft, de unitate, & communicatione, per fidem & charit.item ad membra Ecclefia: & cum capite Chrifto, quo unita eft res (aeramenti hu/us, & per verum corpus & fanguinem Chrifti figmficatur. Et ifte intelledus eft conformis expolitioni authentic» Sandorum & Gloriatum authenticarum prius pofitx.

Et quod *Cbryfftomus* in fine audomatis dicit: *Que per nullius alterius, quam fantfi, efficiuntur manas facerdotis.* Puto, quod ly *qua,* referatur ad */aeramento.* Ut fit fenfus: Verum corpus Chrifti & verus fanguis Chrifti funt vera (aeramenta carnis Chrifti tnyftice, & ifta non fiunt miniftcrialiter, nifi permanus facerdotis. Etfi aliter intelligeret verba Chrifti, utpote, ficut baptifmus, quod eft necetfhatis, quod fic manducatio fciiicet & bibitio (aeramentalis etiam fit de neceftitate (alutis, non crederem fibi, contra Hieronymi, Auguftini, GloITas authenticas, & alios Dodores, quorum

Bernardus. Benignifiime Jefu. Nobile fatis/ponit tua dotalitium indulfifti d*c. Retpondeo. Verum eft, quod Dominus hoc dotalitium, fcilicct corpus & fanguinem iuum, dedit Ecclefix lux Iponfx iub (aeramento in fui memoriam. Et ita etiam Ecclefia frequentat quotidie. Sed quando^ dicit Bernardus: *Idem fieri pracepit,* loquitur de hoc prxeepto Domini, quo dixit difcipulis fuis: *Hoc facite in meam commemorationem.* Ubi prxceptt confed:onem, fciiicet in pane & vino. Et ideo *facerdotibus* loquebatur, non laicis. Alias laici deberent conficere, quod eft error, fed loquebatur facerdotibus, qui conficere habent in pane feorfim, fic in vinofeorfim.

Bernardus. Ponitur igitur fpecies panis & vini, ut doceamur ficc. Sxpe eft dictum, quod Clniftus, ut eft fub hoc facramento, perfefte reficit manducantes fe. Et ad illam perfectionem refeâionis fignificandam hoc (aeramentum fub duplici fpecie inftitutum eft. Et hoc vult Bernardus. Proponitur ergo fpecies panis fic vini, ut doceamur, fciiicet intelligere, & ut nobis fignificetur, quod hoc (aeramentum fignificet Chrillum, ut nutrimentum perfeftum, reficiens nos corpore & fanguinc (uo. Et hoc potuit

ANNO

potuit fignificari, stifi fub duplici, fpecie panis & vini. Et propter hoc dicit Bernardus: *Propenitior fpecitt ponit O vini, ut deceamur fcSL tel intelligen, & ut nebit per hoc figuificetar&c.* Hxc autem fignificatio pertinet ad confidentes. Igitur pertinet ad iftos fignificatio, fi proponere in altare panein ft vinum.

Etiam advertendum eft , quod Bernardus non dicit, ut doceamur plenam ft perfo&am eiTc rtfeftiooenj in (umptiooe corporis ft (anguinis Chrifti. Sed ifta utique fit tam perfode iuh fpecie panis ficut (ub utraque * ft tam cf. ficacitcr.

Beda. Xtn folum levit net peccetis mflrit in fanguine fu» tfc. Dicitur, quod auriotitas eft vera, ficut ftat. Quia fideles tumentes' Euchariftixm (ubfola fpecie panis, furnunt etiam *fanguinem* ad falutem. Uti patet ex f«pe jam diriis.

Jirmigiu<, fite Haitzs» . Ad bancJpirituelem alimomam, ad bunc myfticum (J divinum cibum Cc, Pi ima pars aurioritatit liat io verbis ChriftiJ-. 6. Nifi manducaveritis carnem filii hominis ftc· qu r fufficientcr fuperius expo(na eft de manducationefpirituali myfticat carnis. Dc qua etiam ipfe intelligir cum dicit *9 Ad hunc myfticum & dninum cibum tJc.* Secunda pars aurioritatis cft vera, ficut ftat. Quia quotidie hoc (aeramentum fit ft conficitur a fidelibus per miniftcrium facerdotum . Quid cft iacramcnInm & fignum corporis myftici, 'fuperius dictutn cft.

Fulgentitu . lerbicm patris cani tJ fanguini , fum» de utero virgmu jumpferat &c. Dicitur, quod auftoritas iita loquitur *de tempore iUot m quo In s/ifwriar Eccltfiir adhuc fuit de* awrv, *communicare populum fub utreque fpecie.* Et licet tunc fuit licitum, non tamen tunc fuit neceffarium. Sicut nec ifta atirioritas dicit, nec vere omnes illae Λ alie. Quare, ut lape dixi, impertinenter allegantur ad Concluhonem primam probandam, que fonst de lege ft prrcepto divino ft quadam neceffitatc .

Joannet Damajcemu. Dominât nofter Jtfnt, qut de cula defrendit pe» 's hc. Rcfpondeo , dicens.* Quod vera pritna pars auriontatis. Dominus enim poftolis fuis ft luccefforibus eorum ditpofuit Corpus & fanguinem fuum conficiendum & i um, & omnibus, qui in eum credunt , di uit (umendum corpus foum & fanguinem. Et ita faciunt fidele^, cum communicant fub fpecie panis, quia tunc furnunt corpus ft fanguinem Domini. Et ad hunc lenium loquitur In fine auâoritatis* Immo videtur innuere communionem fvb fola fpecie panis, cum dicit; *Quia enim ex uno pane ef fumimur omnes unam carptu Cbrifti & unum fanguinem.*

Thomas d» Aquino. Quamvit totus CbrifUs fit fub utraque fpecie, «m tamen fruftra ftc. Superius didum eft, quomodo S. Thomas cx intentione determinat, *quare cmiueiudo fit, nunc populo in Ecckfia communicare fub fola jpete» parus.* Et affignat *caufai,* propter quas rationabiliter ille mot introdurius eft. Et non eft putandum, quod velit per hanc auàotitatcm affecere, ftfibi ipfi contradicere, fed vult adigoare caufas, quare una (pecierum non fit (ruftra, quando (aeramentum conficitur ftfomitnr fub utraque fpecie, cum tamen idem fit utrobique. D de hoc affignat *fret caafat,* qux amnes funt referende ad expreffiorem fignificationem. Eft enim *prtpso* propter cxprtUsorcm fignificatiooem pa/Eonis Chrifti , afftiftjooe ft faaguitus ejus effufrooe. *Seconde* <ft, propter expreftionetn complere refoâiociia *[pirituali*s. Quia licet fub fpeciebt» panis fumitur etiam (anguis , tamen ibi non (umitur per modum potus. Ec fic licet fub fpecie vini (umitur corpus, tamen non per modum cibi. Ergo ut ibi (umeretur corpus per modum abi, ft (anguis per modum potus, fumitur fub duplici foede a conficiente. Ut fie fignificetur perfcâa fignificatio paflionis Chrifti in corpore ft anima « & perfeda refodio fpiritualis , que fit per boc focr». mentum a Sacerdotibus, & in aliquibus Ecclefiis etiam a Levitis ft Subdiaconis, mii:i- Arantibus in (acris, id eft veftibus, ut dicit d', *Tbomat in poft'ila fua fuper Joanaem. Tertio,* propter diftinrios efferius l*aeramenti,* non quidem ad cautandum diverfos efferius, fed ad expreffius eos fiftvficandum. Licrt enim fub fola fpecie panis efferatur caro Ghrift: pro falute corporis noftri, & (anguis pro fJute animas, ft fimiliter intelligendum de fola fpecie vinit ramen non fit hujus oblationis pro anima & eerpotis tam expreffa fignificatio, cum (umitur fub una fpecie tantum, ficut fub utraque. Et boc docet *Gioffa* 1. *Car.* It. & *Jfagifter Dift.* 11. £. 4. Ubi dicit: *Ideo induebar fpeciebu celebratur, ut anima corporit fufeeptio a Cbrifto, tj a Cbrifto utrinfqne liberori», ia nobii fignificetur.* Sed Crpe dirium eft, quod talis fignificatio perferia & completa pertinet principaliter ad foccrdotcs celebrantes coram populo.

Tbomat de Aquino. J unguit Cbrtfti difpenfatur popuht per Diaconot. Vade Ü B. Laurentiut dixit &c. S. Thomas prima verba dixit arguendo. Et ideo non eft in ei» vis ponenda, nifi quantum in ipfis facit mentionem de 5. *Laurentio. De quo . vneedrtur, qiod min ftravit fan. gurnem Domini etiam populis, quia tempore fu» adbuc fuit mot Ecckfia ejufdem, omemumcare populos fub utraque fpecie .*

Secundo dico, quod liber meus nen habet ifttim terminum, *populis,* fed habet fic : *Sanguit Chrifti difpenfatur per Diacmoe.* Et hoc verum quoad aliquas Ecckfias, in quibus Diaconus diftribuit populis ft Subdiacono fanguinem de calice. Sed modo non dtllribuunt pOpulis, quia eft contra confuetudinem Ecclefie univerfalis. Quamvis ex officio poflint, fi confuetudo & rationabiles ' caufe non obtinrent . Et hoc vult S. Thomas in fequentftxtf verbis.

Albertus H LWe *ljevitie. u. dicitur , qaqdammal,* fmd*nm ruminat, immundum erit* ftc. Ad omnes auctoritates ejus *in* genere dico, quod *tempore Alberti fuit ifte moi, cmtemunitmidt papulam fab panis fpecie.* Et ipfe nullibi redarguit eum; quod tamen feciilet, fi eum reputaflet illicitum ft contra Chrifti pratrvptnm rlmwuâ putavit, Ecdeffam non folum ptdfe laide miniftrare fub una fpecie, fed etiam putavit, quod poflet ordinare, quod facerdotes conficerent fob fola fpecie panis. Propter hoc m *tranatu fm d» Miffa* dicit prope finem* *Propter intolerabile damnum, quad incurrunt habitantes in terris , ubi mn habetur vinum , expedirot ,qmft difpenfamtur, ut carpat Chrifti fim colite* rapfcare *poffeut.* Et (obdit canfam, dicens: *Carptu enim mu eft fim fanguim & animo, deitate t qutmvit nmfit ibi fanguit ex virtute canfecratiemi.* Non ergo putandum eft, quod per auftoritates

AIC*O qmttrn trarmm iflius aflercte, Λ fibi ipfi rootradkcrç. Deinde ad primam *Merit M.* auâoriiatcm in fpecie dfco, qood primé pan ejm voit, quod matëria (bla, ex qua boc facramentum confici poteft, eft frumentum flt vinum. Quod aatet. Qiia in principio *traHateu h ∕aggaiat* dicit, quod fient confici non poteft, o·1ı de pane, de frumento, corpus Domini ; ita dicimus, quod fanguts Domini non poteft confecrari, ntG de vino, quia fe Chaflus vino comparari fecit, flt viti le ipfum comparavit. Hoc probat per longum proceflum. Et prope finem primi paragraph! ponit iftam partem prsfetuis auâoritatis. Et poll illam concludit : *Sk erge* pa/rf *ex comparatione Chrifti fx^uimt* ad *vi-* B *3wv,* usu ddvrr aZiad ia *fecrme^to effe, ntfi vimtm.* Ecce quomodo boc fohitn ex intentio, ne offendit, quod fanguis Chrifti non poteft confici, nifi ex vino. Et ideo auâoritas non efl ad ptopofitum *Compilatorit.*

Ad fecundam partem illius auâoritatis prima dico, quod *Mertat in* $. in quo ifla auâoritas ponitur, loquitur de confeâione fanguims Chrifti. Et ponit ibi dev. *Primam* eft, quod propter reverentiam facramenti bonum vinum Atelcâum debeat efle in (aeramento. Et probat iftud pluribus aoâoriutibus feripture, poftquam allegat illud *MeUcbix 1. JHxleJiOxt* «11 *hxhrt in gnge fxe nufcnlxne, ii efl perfeftxxe, C ofert Domine Mile.* Ex quo concludit, quod C multo magis malediâus eft, qui ad tnenfain fuara facit afferri vinum bonum fit eleâum , At facrificium Domini aflumit debile valde. *Secx* dxnt,* quod ibi ponit, eft, quod vinum offerendum ad boc facrificium debet poni in vafis mundis . Unde dicit : *Merito nteledіDxr efi , vinxne in v^fii* ammdtr flT *pretiofi bibit in txenfe proprix, tf* re *fettidit, (J inxnepxllit nrrxptit txnxm injici permittit, tf Jk fertidem in eelice efert in fncnjkixne Dentini.* Et poft ifla (ubfungit iftam fecundam panem auâoritatis, dicens: *Ex prxnnfii pxtet,* <jned *pro certo peccet fû* neegnmn «dcorperit *fui, & parvxrn nat nattam xd Dominia fangamii pocnixm xdbibetftx*dum. Reprehendens eos in hoc, quod vinum D bonum At in vafis mundis adhibent ufui fuoAt _3$udmcnto feu incremento corporis fui, Ac vitramx^alde debile Ac corruptum invafis immundis At fietidts offerunt ad lacrificium fanguinis Chrifti. Statim poft hoc declarat: Sicut volumus mundum At purum efle cibum Ac potum nobis incorporandis, At ponimus ad vafa munda At pura: ita multo a foniori debet fieri in nobis refpeâu corporisde fanguinis Chrifti, fcilicet ut nos fimus mundi Ac puri, qui volumus tanquam intra nos fumere corpus Atfanguinem Domini: Ac oui per iftamftunpiionem corporis \flt fanguinis Domini volumus incorporari coronari At (anguini Domini myfttco. Illud innuit m. verbis auâoritatis iftius fequentis, ut patet E numinanti, ubi etiam innuit caufam. Ulterius Ήη libro poft pauca fubdit: *Qau Lqnori pxm nt mat prxperetxr , etiam ipfe valde debet efe depuratu* , ut ibidem fequitur.

Alberlu M. Ornait fenffxi fcit, fnad *fiat corpore tt faagxme I bnfti non efi vita gratia (Pc.* Pan prima ponitur *in littera* in paragraphe. Et fi inteliigitur de fumptionc veri corporis At fanguinis Damini, non eft contra nos. Quia tab fpecie panis fola vere furni' utcumque. Si vero inteliigiturdc fumptionc fpirituali, iterum dm eft contra nos, ut eft notum. De ifla dido verbis fubdit.* IWv *J·. 6. Hèfi moadma-* *^*2 *jpéritaali,* ut fupra oflcofum fuit, Ac ipUmct exponit m

Seconda pars auâoritaiis vult, quodquicunque fumit totale facramentum, ifte debet i» mere (corfim corpus iub fpenc panis, & feorfim fanguincm iub fpecie vini, dc nonconjunâim, fic, quod panis fit iminâua (anguini. Nam ifla verba non ponit corn pnodiâts verbis primai partis , fed in alio paragraphe, in quo ex intentione offendit, qood nullus débet immediate fumere de man· facramentum fub fpecie panis intinâi in fanguioe, sut etiamfi intingeretur in vinum. Quia, ut dicit ipfe, vinum illud omni severcntia ex ipfa intioâione efficeretur dignum, & non eflet cautum iL M porrigere de manu, quod vix aut nnn-3uam poflet caveri, quin aliquid a manibus illaret, aut manibus adbcrerct.

Tertia pars auâoritatis loquitur dc celebratio, ne hujus facramenti fub utraque fpecie propter perfeâioocm fignificationis facramentalir.

Et quod hoc fit verum , non flemus in nudis verbis iflius auâoritatis, fed fecundum re. gulam Theologicam , que in omnibus libris fer. vanda eflet , videamus pracedentem At fequentem paflum, ut intentionem auâoritatis intel· C ligamus, ex boc, quod auâoe prope pineipium paragraph! dicit: *Pcdlfxam Cbnðat exkhuit cerpat fnam fkb fpecie ponti, txnc ptfiea etiam fangninem fanm fob fpecie vtui, (J atrnmpmfaeramentaliter celebrandam effe praceptt per Statatx Αποβolκχ.* Et ideo Ecckfia iuftroâa occafionc Chrifti utrumque celebrat divifim, conficiendo faoguinem ex fpecie vini. Et probat hoc poflea ex diâis .Ac faâis Chrifti ia uhima ccena. Et tunc fubdit verba hic allegata, feb lket: Ex *retiexiku i/iit eccipitxr.* Et per boc non intendit aliud, nifi quodChriftus confecit fub duplici fpecie, flt Apoftolis tradidit, & fic celebrandum inftiruit. Et boc celebrantes miffas fervant conficiendo At fiunendo fibi fuh utraque fpecie, propter perfeâionctn fignificationis, qun ad facerdotes pertinet.

Et quod de hac coofcâione At perfeâioais figni&atiooe loquctur, iterum declarat, cum infra ra «vdmv f. ad propofitum fic concludit: *Opertnit erge, nt ihi effet cmft&k ex elemento potat, fientfait ibi cmfefiie ex elemento cibi .Qnia abat facrementxhe in viriate & mttiornfacramenteli effet imferfe&nm.* jQaia am *figrficeret* prr*fe&xm ahmentxm.* Ecce, quomodo loquitur de confeâiooe At perfeâa fignificatiooe, At non dc miniftraiionc quoad latccs fub utraque specie. Et fi homo utique contendat dc ultimis verbis auâoritatis, fcilicet iftis : Esidrn *fabata fpteit corpnt , b fkb alterλ fangninem tradimat* Acc. Dico, quod vult intclligere, quando alicui non celebranti tradimus plenum factamentum, ut in pluribus Ecclefm fit de mtntftrantibus ad altare iu veflibus (acris , tunc tradimus eis corpus Chrifti fub fpecie panis, fltfanguinem fub fpecie vini. Sed ex hoc non habe* tur , qnod omnibus ita tradendum fit facramcntum. Nec habetur, quod fit neccflarium ex pre. cepto Chrifti ut *Compiler* nititur probare.

Mertat M. Cxmigititr alixentam ad aafare *perfeBionem* usu *pofik perfrSe fignficare nifi m adulto* Acc. Ifta At cetere «udon rates fequentes ponuntur r» radrw $. cum procedenti auâoritatc.

awwo oucren '<l' Et fient verba oftrodont, & paths prwcndcntes /k fcquences, deques etiam prias allegavi, *m*-toqonnturde cdcbratlofie Ac coofeftiooe £a-crankoti, At perfeftkxMt finificatioab ejus. Et ita fit per (bcerdotes, ad quoe hoc parti· net, dr non ad lakoa, qui fumunt (aeramentum ad refeôiooem Ac efficaciam. Totalis autem efficacia dt perfode refodio fit m fumptione fub una fpecie, licet non perfe&a facramenti fignificatiooe, ut fepe didum eft. Qua tamen nihil tollit laicis de frudu, quem habent ex opere operato. Cum ergo Dominos lie ordinaverit & multiplicaverit (aeramentum, ut dicit *Albertur*, dl continetur fub precedente auftoritaie, ad eam jam fatis refpontum eft in audoritate immediate precedente (upra polita.

A'.ana . *Quiconque digne carnem Chrifti fam-pferittl fanmiane btbent* Atc. Verum eft, quod quicunque fumpferit hoc lauamentutn digne, meretur gloriam infinitam durative. Et fi facerdos fumpferit fub uraque fpecie, dt laicus fub una fpecie, (olus ipfe laicus meretur tantum gradum glorir eterne, quantum ipfe facerdos communicans, qui fumit fub utraque fpecie . Quia , ut fepe didum eft , fumit iftud contentum , quia eundem cibum , corpus Domini, dt modem potum, fanguinis Domini, lcd non per modum potus, id eft non fub fpecie pot-.oili. Efficacia autem faltem ex opere opera'.o, de qua hic eft formo, ratione contenti tantum dt non continentis.

Nicolae/ Lira. Bibite ex foc *vitium, quod milcni vehit , id efl fungentem areant fub fpecte viat* dtc. Patet ex verbis, quod modus communicationis fub fois fpecie panis fait in ufu tempore fuo - Quia dicit: *N utroque fpecie nam. meabant aattfailat fidele i,* non dicit ; *communicant* . Et iftum modum non reprehendit, nec reprobavit. Quod utique feciffet , fi fuiflet illicitus & contra Chrifti prstceptum.

Immo fuper iftis verbis Domini *Jean. 6.* Nifi manducaveritis carnem filii hominis, & biberitis ejus fanguinem dtc. dicit :' ⅄* *efl per hoc rntelltgendam* , f«ad *boc ferramentum fub utroque fpecie fit miniflrandum, fed tentant bec mode a jacerdote fit fumendum. Licet entât h priorité va Ecclefia popular fab utroque fpecie communicaret, tumen pqflea provide ordinatam efl, ut non communtcaret fab fpecie vmi , propter pericalant effufioeut tJt*.

Ntcolaur Lira . Probet feipfant bonté, propriant cmfcientiam etmmtnando Aie. Ifta idem aderit quod in precdenti. Et quando ulterius dicit, quod tam forma panis, quam forma vini eft de perfc&ione (aeramenti, non inteHigit de perfedione (aeramentrquoad efficaciam, fed quoad fignificattonem , ut exprefte dicunt verba fequeotia. Et ifta fignificatio pertinet ad iaccrdotes conficientes.

Leo Papa. Huju/ adverfarii diaboli dolet non fafow fa *illecebrit gula* Ale. Non vidi originale *hoc, ficut* Ac plura alia hic allegata, fed reipiciendo ad verba auctoritatis, dico *primo,* quod auftoritas non dicit, quod fit de necetfirate aut de prsceptoDei miniftrare laicis fub utraque fpecie. Ergo nou eft ad propofitum. *Seennda* dico, quod fi *Mamcbai,* de quibus loquitur, fuerunt *facerdettr,* non fomentes fanguineas', quando celebrabant, fient de quibufdam loquitur *Gélifiât Papa, de coaf. difl,* 1. *comperimut,* rune nrique errabant, & digne reprehendendi At puniendi erant. St autem fuerunt *laici, &* fuit tunc mos m Ecclcfia mtoiAflrasdi populis fob «traque fpecie, tunc tepre· bcnfibtks erant io hoc, maOd fio· rationabili caufa, fed ex erraribw At hastefi oolcbant (a-cramcota (umere more euoe coufueto io Ecclefia, At propria toneritaic contra facetdotum an» ftoritatem novum modem inducerent. Non ergo reprehendit eos tanquam facientes cootra proceptum Chrifti in communicando fub fola fpecie panis: fed lingulares, Ac diflenfioocm per hoc in Ecclcfia facientes. Propter quam fingularitatem At diffcnfioocm jubet eos ferôndum Apoftoli proceptum a communione'fidelium repelli. •— ANMO c^*ISTi ' ,, ' "

Jhnecmtiur Papa. Simili medo licet fub nirafoe fpecie fumatur utrumfue tie. Loquitur *de facerdotibue,* qui conficiunt At fumunt lubutraBque fpecie propter perfeôam fignificationcm. Quod etiam innuit, cum dicit: *Vt ofiendatur, quad Cbriflat neturam totam tjc.*

Etiam auâoritas nihil dicit de neceflitatefic (umendi fub utraque fpecie, quod tamen reflaret probandum advertario,

Gelafiar Papa. Comperimur autem, qmd quidam fampta tantummodo corpori/) facri portione tfc. Gloffa ibidem At i- *TSdUtai in P. 1H. Summa* 98. dicunt, quod tantum loquatur dc facerdo-<e conficiente, At celebrante, qui ficut tenetur totum conficere, fic tenetur totum fumere, Ac quod ii, qui contra hoc fecerunt, graviter errarunt & adhuc errarent. Nec putandum, quod non celebrans, Ac facramentum fub fola fpecie C panis famens, prcjudicet totalitari aut perfodiooi (aeramenti. Cum totalitas facramentiAc perfeâio, non confidat in quolibet ejus ufu , led magis in confecratiooe , aut fecundum exiftentiam iub utraque.

Et infoper aliqui libri habent fic: *Divifio uniar ejufdemqne myflerii.* Et fi ille verus eft trxtus, patet manifefte, quod loquatur de celebratione.

Clement F. *Tra^fitumt de mundo Dominar nefler Jefut Cbriflat ad patnm &c.* Totum eft verum, quod ibi narratur. Sed nullam *dicit* necefittatem communicandi fub utraque fpecie.

Urbamu IV. Vnigeaitut quidem filter Dei fua D *divinitatif volent net effe participei tfc.* Vera font per totum- Qpia faccrdotcs fumunt ia* cramcntaliter fub utraque fpecie, & populus afliftens fumit fpirirualiter.

Urbamu in legende. Et quamvit feparatim corpnr, Ef feparatim fat^aimm &c. Refpondeo. Loquitur *de facerdotibat* celebrantibus Ac conficientibus & (umentibus fub utraque fpecie.

LVAmm/ *in legenda. Ep qui vitate aternam iniere defidero , carmmejttf veraciter comedo&C.* Loquitur a principio de fe, qui *facerdu* erat. Et in fine dicit, quod uoiverfalis Ecclefia Atc. Et hoceft verum *quoad facerdetee,* qui *in forma* totius Eccfefifccfierendo confidunt Ac adumont.

~ ___ *____ t. . f____ _e_

E *etiam inebriemur fimguine tfc.* Loquitur de fa*cerdetibm:* Aut accipit *bibentibtu* pro *fumenti*- fie laici fub faerie pants fumunt «4 falutem .· Aut loquitur de manducation* & *bibitione fpiritualrbeu,* ad quas et ducationes omnes Ecclefia fideles invitat.

Ecclefia. Hac domat tibi rOt dedicata mfciter , i» *qua popatin* Atc. dico, quod loquitur fecundum cHt/wrxdnwav, fMftass *fait* ta *Ecclefia* Ambrofiana. Aut loquitur de manducatio* ne fpirituali populi pratfentis ia celebratione.

Ecclcfia. Dedit fragitibut corpori/ ferculum, dedit & triflibat fanguiai/ poculum Eft. Eft to>

\ tum

em venrar. Qtia etiam facerdores fumentes corpus flt Cangumcm fub dupfid fpecie, dant ceteris fob una ipccie tantum.

AMMq a^"TI

quod qui famit fub fpecie pants, fumit corpus fit fanguineps. Es ita cibatur fecundum corpus flt animam, quantum ad effeâus boom, quo· iu co, qui digne fumit, operatur quoad utrum* que, flt quoad corpus habebit in refurreâiooe, flt animam quoad aliquid nunc, flt pcrfe&eiu gloria.

Vilhelmutde monte Laudum: fit hoc faceamentoCbrifitu fait facerdot, men, qood confecit tfc. Hoc eft pro nobis. Nefcio , quid facial ad pro* pofitum. Et quamvis Apoftolis adhuc laids mioiftravit fub utraque fpecie: Non tamen ex hoc praecepit omnibus fic miniflrandum fore, ut tape didutu eft. Et patet a fimili. Quia Apoftolis dedit ibidem audoritatem conficiendi facramentum. Et tamen in hoc non dedit po> teftatem eandem laicis. AH dicunt: *Dedit tlpeflolit,* ut ordinatis, quia fuerunt pnrdicatores ante boc, *Joan,* tj.confccraviteos, quando dixit: *Pater fan&ifica,* lavit pedes &c.

lPilbdeeai, dr neonte Laudnno : Recipiendo corpat totam veritateaC recipit &c. Hoc eft pro nobis. Si enim recipiendo corpus totam veritatem recipit, tunc etiam rotam efficaciam. Et hoc iulficit hic laico. Sacerdos vero officians debet recipere totum facramentum, id eft totum exterius fignum, propter perfedio* nem fignificationis, qux ad eum pertinet.

Et cum dicitur, quod *in maltit locii communicator cam pane &* «vas, id eft, cum toto facramento : Dico, quod hoe verum eft quoad miniftros in aliquibus Ecclefiis, fed nullibi in laicis. *Qtutfvi enim in Confiantia a plaribef de longmqnii regimibat, qui oeenus optant & affirmant , qnod idem fieret aped tot, fient aped not.*

Iterum etiam per hoc itmuit *Pilhelmar,* quod tempore fuo communicabant populi in multis locis fub fola fpecie panis. Et tamen hoc non redarguit, igitur non reputavit illicitum, nec fore contra Chrifti prcceptum.

Grmoriet. Malii fecelarinm hominem, cinsr plai Jacerdofem vitam qnam fnam difeatiant tfc. Non eft ad propofitum . Quia q*.ti contemnit jam communicare fnbfola fpecie panis, contemnit etiam communicare corpori fle (anguini Domini. Eo quod ifiorum utrumque eft iub fpecie panis.

Ultima vero pars auâoritatis loquitur defacerdotibus. Nec oportet laborare ad folutionem, vel expofitionem iftius flt multarum immediate praecedentium au&oritatum , cum nulla carum dicat aut verto innuat oecċfitatem communicationis quoad laicos fub urraque fpecieex Chrifti mandato. Quod tamen *Compilator libelli* debuit probare.

CAPUT V.

Repetita fpecialit refpo^fio Maaritii ad dent Jacobelli Concbifioaei it ofa celicit.

Ex diftis patet, quod *cmclafio prima* , que fuit, *efi de aectfitaie faintn, ex praeopto Cbrifiiif ejae iafiitatiom, popelar fidelee commamean fab atraqao fpocio,* a nullo fideli eft tenenda. Cum non folum non fit probata, fed in veritate fateor , quod fecundam meam exiftimatiooem nullum etiam habet colorem probandi. Etiam quia eft cootra gcueralem coofuetudiocm Ecclefi* univerfale fle emrra gvwralo*— *determinationem facri Concilii Cmfiaatie^e.*

ANKO

Secanda oacdofio Compilatori foit fiste: *Jfixm ritam communicandifob atraqet fpecie qemd loicot, m- potait, me pef^f, etc potent tollere eut a«. mtUan aat caffan Coâfiitatio fammi Rmtificie ont Decretam Concilii Generate t ant confaetado fu· camqm Ecclefia anivrrfalii.*

Et quamvis conclufio ilia fit falfaflc erronea, fient & pnecedens conclufio.* tamen eam niti* tur *Compilator* probare multis auftoritatibus feripture, Canonis flîSanâorum, que iequuntur, & *ia libella* ufque'finem pofitae funt, quas hic nolo inferere, quia verum probant, modo, quo dicetur infra.

B Et eft notandum, quod ifta *fecanda conclufio* innititur *iaabat.*

Quorum *primam* eft, videlicet? *Qood eft it euceffitate facra feriptara, 6 de lege Divina , fy dt precept» Chrifti, sm poteft tolli per Ecclefia confertedinem, eatper flatatom Papa vel Cone. Generali>.*

Et iflud eft verum & renendum , ficut & auftoritates confeqtsenter pofite *ia libello* ufque in finem , puta ab auftoritate *6x.* ufque ad auctoritatem 72. inclufive , fufficienter oftendunt. Propter quod non oportet laborare circa refponfiooes ad eas dandas, cum fint vere, concedende, fecundum fundamentum ifiius fecunda conclufionis.

Secandum eft, fecundum *adverjarieta*, prece* dens conclufio fua, icilicet, *qtod ritui commaC aieondi qeoad iaicot fab atraqae fpttit fit it vtritate Evangelice,* fit lex Divina fit pratceptum Chrifti. Et illud eft falfum & erroneum. Ut clare patet *ex* fuperius *diftis.*

Et ita etiam ifta fecunda conclufio*Compilatarit* eft falfa, erronea & contraria veritati, fcilicet ifti, que fequitur : *Ritam cmmmm'c-»di popelet fob ntrepa fpefie potefi & potnit Ecelefia tollere, tj metere in ritont commemcandi popedom fob foie fpecie panii.*

Quod probatur tali modo. Si Ecclefia non poiTet nec potuiflet mutare : Hoc eflêt precife ex hoc, quod ritus communicandi fub duplici fpecie edet de praecepto Chrifti, ut dicit pars alia, qu* folum hoc habet pro caufa. Sed ex prioribusconftst, quod titusille non eft de prcceptO Chrifti : igitur confiat , quod Ecclciia poteft mutare flt potuit tollere fle immutare dictam ritum. Et ita fecit ex rationabilibus caufis prius pofitis. Et a longiftimo tempore continuavit flt confirmavit confuetudinem, ad fui obfervantiam obligando. Nam dicitur *difi. 11. c. Coufueladtneat : Cant nec facrii canonibuf etc hameau legibus cmfuetedo eemfiratur obviare , inconcufia fervenda efi.*

Er *jfugeftimu ai Caffulanam preibyferom di*cit: *Confuetudinem laudamui, qua tamen centra fidem Catholicam nihil afarpart dignofeitar.* Et iterum ad eundem dicit : *In bit rebm, dr quibat nihil fiatuit Dm ma feriptara , moi populi & E mflituta majorum pro lege tenenda feet. Et ficct prevaricate™ legem divinaram, ita cmtemtorei confattniinam Ectleftafticarum coercendi fmtt.*

Hcc adverfarius valde ponderare deberet.

CAPUT VI.

Lmga Vindicatio cmjuetudmii Ecclefi--filea» communicandi fub ana , contra Jacobtblam, confeetadmlt iüint ctnftrtm.

Iterum, fi adverfarius dicit: Communicatio laicorum fub utraque fpecie eft de pncccpto Chrifti, fit ritus communicandi tub fola ipecie panis

AMMO CMR«TI

Xwkarc ncqwe dafiderare commuifoaem fob attaque fpecfe, Λ quod poflet habere iq fe

potibus fient diurnari, eo, quod Seusmtmasn hoc non fempfenmt r nec fibi snlniArari petierunt fub utraque fpecie, ficut tenebamur ex lege divina tt ptaccpto Chrifti, nec de boc pœnituenmt, quia nec habuerunt fuper ifto confcicmiam, fed credebam fe bene facere. Et noo excafet eoa inorantia, cum lex divinatt pncceptum Chrifti cxpUtitefit in Sacra tripiora potitum, ut dicit adverfarius.

Contra quod non licet facere exemplum. Si quis ignorat, fornicationem effe prohibitam in lege divina, non per boc cxcufatur a mortali peccato, tt- · Similiter fi Prelarus docet populum Chriftus fblum effet creatura, tt fic crederet, noo cxcuiatur a gravi peccato. Ad hoc facit etiam illud Erangelii: *Si e*au tata teatoaa foraret,* aaanr aaûfo rà *faoeet» coixot?* Igitur fi eft praeceptum Chrifti tt lex divina, fcilicet communicare fub utraque fpecie, noo excufator populus in ooa communicando, aut noa petendo communionem fub utraque fpecie. Sicut doo cxcuiatur adultus, qui ex ignorantia noo baptizatur nec petit. Alias infideles excufarcntur, aut qui fornicatur cx ignorantia, alias non fafturus.

Item, fimiliter faccrdotes omnes, qui a principio hujus confoetudiois, uique nunc, curam animarum rexerunt & mortui funt, omnes efieot damnati, eo quod obligabantur populo miniftrare fubutraque fpecie expnscepto divino, ut dicit alia pars, tt hoc facere neglexerunt, immo noluerunt tt fic populum privarunt jure fuo, quod habuerunt m Sacramenti perceptionem, tt impediverunt in augmento fa'utu fur, aut in totali falute. Et hoc fuit grave peccatum. Sicut namque fi quis fpoliarer aliquem aut rebus aut jure, quod habet in aliqua poffeffiooe, effet peccatum mortale; quauto magis privare aliquem falute aut jure fuo, quod habet, in perceptiooe tantae rei.

Item, huiufmodi faccrdotes non folum non minifttabant populo fub duplici fpeck, fed etiam docuerunt populum, quod licitum effet fic communicare fub fola fpecie pan s, tt quod non effet eh miniftrandum fub duplici fpecie, nec tenerentur fic ad recipiendum. Et in hoc iterum graviflime pcccaflcnt, inducendo errorem contra legem divinam, tt faciendo gregem fibi cOiT.atiftum in. tam altis tt magnis errare. Sicut magnum eflet peccaram, fi Pnnlatus doceret populum fuum, quod licitum fit fornicari, aut quod Uciram fit propria fe auftoritate vindicare.

Sic autem damnare totum populum laicalem, tt etiam clerum, cx parvis argumeotulis nihil fundatis, tt fine evidemiflimis tt luce clarioribus motivis, eft trimis temerarium.

Item, cum hssrcfis aut ptopofitio hmttica· lis fit proprie, affertierepogMos alicui veritati aflertive sofimmSacra feriptura: omnes adulti tam laici quam clerici jam a longiffimo tempore erraflent in fide, tt semsiffeue herefin. Qpia tenuiffenttt ciedidMcnc aflertiossem legi contra.iam divinas tt pcescepto Chrifti. Eo, quod Prolati ttDuftorcs fimpUces, derici feculam tt rdigiofi crediderant, defenderunt, cieduot, tt defenfate pcrfiftuot, ac populum docueram, tt docent, quod lakt ooa

cju» fangniMm fob fpecie vini. Bt oœnts populm idem firmiter credit, tailla· 'a clero doΛα» vtrbo *Λ fn&k».*

Hoc autem confequens videtus efle contra articulum fidci: ümw /λΛμ- *Ee-ela/umt* credere. Quomodo enim effet mm› fi non effet·»>< vel vfocufo fidci ax'igata? Aut quomodo effet *foaBo,* eum tanto ten pore fetflet, quoad omnes adultos, fistrafi mwalata?

Item, nonquaœ pottrit aliqua hstrcfis ri vd aftutia ita introduci in univerfam Ecdcfiam, et ab omnibus teneretur tt crederetur. Sed omnis burcfis habuit aliquos comrndiccnestt ci réfiftcntes. Igitur pari ratione, fi communicatio populi fob Iola fpcçfe panis fiiiflct, ft effet error 6c contra Chrifti prsceptmn, nooquaa fiûflet fic univcrfeliicr in Ecciefiam iotrôdafta, Ut ab omnibus crédita fuiffet, obfervata praâica per tam longa tempora. Ubi enim effet & diu fuiflet illud verbum Chrifti: *Et fart* mfrriet»* aravaMvar *oioerfta eoa»?* Et fi in. decem tribubus populi Ifraef ad idola converts, Dominus fibi fefervavit decem millia v.voram qui non curvarunt genua fua ante Rui. quomodo Chriftus Dominus derdiqtiiffet fuam Icclcfiam, & ipfa babuiffet odiofam ttexofam, ut omnes adultos in ea tanto tempore dintififfet hac hatrefi maculatos? Abiit cogitatos üle longe a cordibus fidelium.

Item, nunquam inolevit iu Eccicfia aliqua coafuetudo fcrupulum habens, quin aliqui iu Hia impugnaverint ejus fcrupulum aut periculum, quod in ea efle poflet de reiterandis, uti patet de reverfis ad vitam hominibus, de confuctudioe dandi pro formatis, & ceteris. Sedconfuetudinem, dc qua termo, jam kmgiflimo tempore nullus maximofum & optimorum reprehendit, (ed o.anes de ea fciibentes ipfam laudant, omnes clerici ft laid predicant & tenent.

Jgiinr ex omnftus pater, quod male tt deteftabiliter fit, fi qui, otpraefertur, diftudaas ptamriffesCascifeGsurr, *i» jihalisptMitit* don Iolum «pfMadv aut *lasonio** fed firmiter afferendo dogmatizaverunt, aut hodie dogmatisant, innixi prmdidis audoritatibus, fere ouuribos ad probationem didarum coochifiouum impertintatfims, ut eft fatis fuperius declaratum.

Et eft pejus tt deteftabilms, fi ka «a pdtfcm /cwMwfeir pvobuad» auribus vulgare populi inculcant.

Et eft peffimum tt deteftabiUflimum, fi «fiam rrtaov ms—mundi *fob* «frapar */facie iaoevero aafi /"*?,* ooa rtquifito iumn» Pontifice, ac etiam *Gntrali* Oncatis, «em feqgv anupwv» *tf* fM# fa csrapn *letata amato.*

Ex Mis namque multa fcqmmtw inconvenientia tt deteftanda femper.

Arianmv eft, quod tales vehementer pnqtidi* eant Sacro (eripias·, cum dicunt aHquid efle de fege divina tt de prorepto Chrifti, quod non eft tale. Etfic quantum eft do veritatibus Theologicis feu Catholicis, tt verbis divinis, addunt aliquid, tanquam veritatem catholicam, tt tanquam de nccemtare credendum tt tenendum, mod tale non eft. Er in boc faciant contra illud Λvv. J.Ounti /mnv *Dei itittu efyftru*

4

ANNO ®ωτI *ilfias*, nravgnerM *tt inveniaris mmdan.* Ad idem videtur *incest* illud *Jeaaais in Apec. c. alt. Si fait appofxerit ai km, apponet faper earn Demi mit plagas fcdftai m litre ifio, & fifus dimsnatrii it venu prophetia Ebti Sujet, asforet 'Deamas partem efos ie likre vita O it ervitate fanSa, (F ie Sis, gea fcripta faat ia Stic Uhn,* fcilicet boue.

Secmiam efl, quod taies inducunt fimplicee clerico· ft laicos, populum laicalem in errorem, ut credant, de ncceffitate falutis efle ft dc prarepto Chrifti, quod non eft nec fuit tale unquam, ft quod ooo eft Ucitsqn communicare populum fub utraque fpecie propter contrariam confuetudinem univerfalis Ecclcfis.

Tertiam efl, quod videtur impugnare articulum fidei: Umm *faaffam catholicam Eufcfiam»* Quia, ut prius argutum fuit ex eorum difto ft aflumpto, ifto tempore noflro, bate confuetudo duravit in tota Ecclefia a loegiflimo tempore: Sequeretur omnes adultos per totum tempus mud errafle io fide ft fiuflè in peccati mortalibus, ft in illis deceflifle, qui nunquam noverant enoram fuum. Immo opere approbaram in agone, cum fub una fola fpecie communie averant, ut prius diftum eft.

Çwrtam eft, quod enfaguit in cordibus fidelium fidem & devotionem & chariutem, quem! abere debent ad boc faluberrimum facrarncmutt, cum impiis, fimplicibua ft indoâis, quibus (impliciter proponenda eflet, nova ft inaudit· prius ingerunt, quibus ab omnibus fi. delibur, tam doftis quam tndoftis, ubique contradicitur. Et hoc non eft fine magno peccato, fic fimpikium fidem, devotionem &charitatem turbate leviter ft fine maxima caufa.

Qssiatem cfl, quod faciunt populum peccare, in boe, quod faciunt eum travigredi laudabilem ft approbatam confuetudinem univerfalis Ecclefie, quae incoocuflâ eft fervanda & pro lege habenda. Cujus tranfgrrflbrrs fecundum B. Auguflintim, ut fuperius allegatum fuit, coercendi funt veluti tranfgrcflorcs legum divinarum. Qpod utinam notarent adverfarii.

Statm» eft, quod tales inbonorant ft contemnunt matrem fuam uoivcrfalem Ecclefiam, quam *Generale Cmal:nm* reprsdentat, ac etiam Apoftolieam fedem, ft quantum in cis eft, minuunt utriufque auftoritatem, cum in arduis definiam, ft propria voluntate mutant confuetudinem approbatam univerfalis Ecclefie, inconfulta Ecclefia sut Apoftolica fede, ad quam tamen omnia ardua referenda funt, juxta illud, quod dicitur *difi.* 13. *c. Practptir,* ubi fic fcribitur: *Efmslli inhiant fit, fati* ms *folam Peatificalis canfatie, foi emesis fm&a religimis rdatie ai fcitm Ap^tlûam fnifi ai capat Ec.*

da·» «McmuM*, juxta* illud Innocemii Pape, pofitnm H* f· *- ©■**»» *fii·* mû ventilatnr, *arhitnr* mums *Ceqnjctns neflros nifi ai Petram tf fm* MMMM/ *& hemeru uàtrai rtftm Utrt,*

Hoc etiam fignificatum eft in* Mole, de qu· Ensd. l&didtor; *f^nirfaii* ««/»·› granis» rraS, ftÿvsfatf *M ipfam. Et Dat.* 17. *Si iifinlt Ô* Mhgaswapiid *tt jaditiam effe perfrixeris inter fragment O fai^ninnt &c. Sarge 'O afctndt i» iocxm ftrm elegittibiDominaspèas usas, vemef·* fM *ad facerieiet Ltviiià generis tj ei juiicem,* fm *fmrit illo timport, faere/foeab eis*, fan r·* dscaiuM *tibi foiicsi veritatem, & fades faamm· fit Usserint tih.*

A Ita etiam doftiffimus Hieronymus aodoritatem ApoAolic· (edis recognofeem, librum, quem da *expjitiem fidei Catholica* fecit, difcuffioul ftt corredioni Apoflolkas fedis humiliter fubfedt. *JJee efijUes, Papa beatiffime, fnam ή Eeckfia catholica iidstimas, faamfat ftatpet fenaimxs,* as yaa *fi minat feriter, eat param forte alifxid, propofitam tfi,* emendari *cnpimas a Te, feti Petri ftieat teres tF fidem. Si extern bac nefira ctafeffie Apefielatas tes jniicio ctmprobatser, fait me talpart volxerit?* Ex ifta audorita&e trahitur laudabilis proteflatio in difputatiooibus generalibus. Ajwo ,,,l*11

Vitiate addo exemplum. Si confuetudinem approbatam, ft ioogiutmis temporibus ab omB nites tam majoribus quam minoribus totius ngaf *Bohemia* laudabiliter tentam, *aliqua privata ptrfona,* propria voluntate falfa, & fine fufficientibus ft evidemiffimis motivis publice doceret, femper fuifle & efle malam & iniquam, & eam propria audoritate mutaiet, aut in *tote rigeo Bohemia* mutare caufaretur, non ha* Mro detuper confilio fapientum, nec requifitis defuper Rege ft majoribus regni.* Puto quod homo talia judicio rationis non eflet tirquen. dus, fed potius contemptor Regis ft violator jurium regni ab omnibus reputandus. Quanto magts, qui confuetudinem laudabilem, ab univertaO Ecclefia circa faluberrimum (aeramentum longis temporibus tentam, propria voluntate violat ft populum violare (uader, inconC fultis de EccleGa vine doâitfimis, ft maxime fuperioHba» fuis, ad quorum pertinet auftoritatem, non eft fequêndus vel audiendus, fed fibi objicienda funt que fuperius pofita funt, ft alia, qu· Doftoribus occurrunt. Et infuper illud *jfagafiiai* ή *libro Confefonxm,* dicentis· *Qaa font contra morti bomnuam, qaefi fiagitiefant vitanda pre nteram isverfitate, at paSttm inter fe gratis eat civitatis, ant confisetndim ent lege firmatam, aafla civis ent peregrini libidine violetnr. Tarpit* q^nuMi *amnis pars xmverfo fat* am *cmtgraem*.

Expliciunt Solutiones ft Conclufiones fuper aufloritates pofitas per Jacobum de Mifa, *pre* D *Cemmmionelaicentm fakntraftt fpteie·. Edita tf approhata Ceafiantsat* per M-giftros & Dodores, ibidem pro tunc in Generali Concilio exiflentes; Quod nop licet, laicos fub duplici fpecie communicare. Et fie eft fais. Amen.

X L I I I.

DISPUTATIO CONSTANTIÆ

h Cmrilie edita centra ilbs, fti Rtftrmm lienem carie Remana EleSimi Pontificis premiHi velehaat.

B AD obviandum multis erroribus, qui nunc oriri videntur circa materiam unionis Ecclefin, petitur confiliuxnft deliberatio Theologorum itiper dubiis infra (criptis, que Joannis Huff doârinam erroneam fapere dicuntur. Ex Cod.MC. ut*«<.

L

Utrum dicere, quod oblatio fuper modo dedionis futuri fummi Pontificis, fafta per Dominos Cardinales, & acceptata per tres nationes, efl énonça, aut Ecclefie pcrigulofa

rtl

vd fresdslflis, tit mama * injuriofom, ac RM» fcirragafitireto faeriCoacflü tarbarfram?

anno

IL

Utram didam oblationem non aceemat·, nec aliam «que bonam set meliorem ofterre, & non relie laper hac materia cum aliquo conferre, fed rem iftam, tam nereflariam, in longum periculofias differre, lapiat lautoriam fchifinatfe dc impodineatom unionis?

IIL

Utrum inducere potentiam fecularem ad pro» hibendum, feu de *ùAa* impediendum, ne in» per di&a oblatione deUbcrarent, ant rdpondn» rent alis nationes, fit Ubertatis Concilii turbativum, autimpreffiram metus, aut Ecdcfiaftic* unionis impeditivum ?

IV.

Utram dicere, quod, ApoAolxa fede apud omnes notorie *vacante,* non eft facienda eledio futuri Pontificis fummi, fecundum canonicas fanûiooes, fed quod poll didam vacationem, Ecclefia diu, dc fine determinato tempore, maneat accphala, id eft, fineApoAolico capite feu pallore, & abfqne canonica provifione fuper modo & forma future deâioois, fit dontra jus (divinum , videlicet, contra ordinationem Chrifti de inftituendo fibiJricario, Petri fucccflorc?

V.

Urum prediâa affertio fit heretics, vel fa> piens fautoriam pravitatis heretics, & fpecialiter hsrcfis contra JoaunemHufT per hoc laeram Concilium condemnata, videlicet, fwd *Ecdtfia mrliHf ptttfi rrp fiat yuua caat tjnj* t? *Roauaa Ecclefia aatttrittlti*

VI.

Utram quaxunque hujus Concilii decreta, capitula vel juramenta, faneintcllcda, podmt obftarc praefato juri divino, feu ordinationi Chrifti de fubftituendo fibi vic.no? Et utrum hoc dicere fit erroneum, dc lapiens harefin, ac huic facro Concilio injuriofum?

VIL

Utrum dicere, dt efficaciter procurare, quod non folum dedio futuri finnmi Puntihcis, fed dc provifio fuper forma, modo, dc tempore luture elcâioais differatur, donec dc quoalque fiat reformatio capitis, id eft, Papt, inalium, ac Romana curis, quafi hujufmodi reformat» bene fieri nequeat Papa pr» B fidente, fit erroneum dc finiat harefin Joanna Haft fupradiâi ?

VIII.

Utram canonica provifio fuper futura deâione fit prima dc principalis reformatio Ec» defis, pra ceteris necdMa, dc debito ordine proferenda, aut lalcam non poftpooenda? Et an contrarium dicere fit erraonam, dc debiti ordjnts refonnatioob fit tnrbativum? An hsc deformitas, fcilicce, quod Ecclefia» ut Ammànr, maneat acephda, fit perjmtofif tea, * per cuafeqnens Imrc dcfoemiutis re» format» & pu ernsris wece&ria?

an»«o

IX *

Utrum «licere, quod minus irconvenienselt, Ecdefiam carere capite, quam carere capitis reformatione, fit erroneam, & a bonis mori» ribss Ecclcfiaflids alienum ?

Utram coofalere, dc inducere potentiam fe» cularem, quod exerceat viam faAi, vel bra-I chium foedare advtrfiu perfooas Ecclefiafticas hujus fecri Concilii, ablque, auAoritate dtexpreflb decreto fuo, fubpretenfo colore, quod ifli vel illi fine turbatores Concilii, reddat fic confidentes dc inducentes reospœnaram *juris* fia» tutarum contra violatores Ecclefiaflice Uberta, tatis, quarum poenarum aliqua confirmate funt, dc noviter influureper hoc laeram Concilium.

XI.

Utram dicere, quod Romana dc unrverfaiii Ecclefia non poffit debite ac perfeâe reforma» ri, nifi per iubtraâionem bonorum tempora» liom, quibus a principibus fuperflue eft dotata, fit erroneum, dc exprefle lapiens herefim, contra Joan. HuiT per hoc Concilium condemnatam ?

XII.

Utram tales confidentes & perfuadeotes, quod Dominus Rex Romanorum vel ratione fua dignitatis, vel altero pratenfo titulo, five conìervatione hujus Concilii, five decretorum ab eodem Concilio ftatutorum, poffit aliquam juriidi&ouem in Ecciefiaftkos exercere abfaue fpeciali ipfius Concilii mandato, dicendi fint errantes de jure,*dt de fautoria fcbtfiuatis vehementer eccpiandi, tanquam prefect» Concilii D turbatores, dc viblarores Ecdefiaftica Mberta» tts, predidas juris porcas damnabiliter incurrendo?

Super materia diâarum queftfonnm offerant fc multum notabiles Doâores Theologia probare dc defendere tres condufiones foquentes. Videlicet.

Prima Condufio.

Ex articulis fidei clare deducitur, quod Ecclefia non debet abfque unico fammo Pontifice derelinqui, ufquc ad epofiunmationem feculi. Et hoc dc lege communi.

Secunda Cooclufio.

Ex articulis fidet clare deducitur, quod preceptum divinum dt affirmatmun laper deâfone fummi Pontificis facienda, dum fodes Apoftolica vacat, obligat omnem Chrifttannm ad ron impediendum hujufmodi elafttonon canonice dc falubriter faciendam.

Tertia Cooclufio.

Ex articulis fidei clare deducitur , quod prrdiâum praccptum obligat omnem adultum Chri-

"—"■^--Chriflianum ad procurandum juxta qualitatem f®i Aatua, quod eleftio fiunmi Pontificis nequaquam differatur, ubi « quando non erit cflicax dilationis ratio,^dnm fcilicet eledio deteriorls exitum probabiliter non habet.

fte-predifftr *triitu aad^fieiki [t^ettrR<ffn*

Sequuntur Rationes flt Declarationes pnemiflonun.

Ctatra nonnullos, qui, fub pratextu flt pallio reformationte flatus Romani Pontificis & Collegii Dominorum Cardinalium ac curie Romanas, moliuntur deAruere non folum elediooem foturi Romani Pontificis, immo etiam nituntur impedire, ne provideatur de forma, enodo & tempore ipfius eledtonis.

Pro fundamento trium ConcluGonum paedidarum in primis fupponendum eft, quod ex inftitutione Chrifti, qui eft principale caput Ecclcfio, ufqoe ad confummationem feculi debet fuccedere aliquod caput minifteriale, Chrifto fubordinatum, quale caput Papam vel fummum Pontificem appellamus. Et fecundum canonicas faodiones valde periculofum eft, quod fede vacant- diu differatur eledio talis capitis, five Pontificis. Et maxime, fine determinatione modi flt format, & profixiooe temporis. Maxime confiderato longo tempore, & mandato, quo jam vacavit Ecdefia, ut per fuas litteras teflatur Concilium. Quoniam aliter Ecdefia exponitur diferimini, nt remaneat acephala a tali capite. Qtc eft maxima deformatio Ecdefia», cupas deformitatis reformatio pro ceteris eft neceflaria. Etperconfequens, exponere Ecdefiam tali diferimini, fine manifefta provifione contra fcandala, que inde poflunt oriri, eft favere fchifmati, flt prebere impedimentum Ecclefiaflka unitati. Quod fapit herefim Josnnis Huff per hoc facrum Concilium damnati: fle maxime io illis, qui altos, volentes com rapasdida fcandala provtddre, vocant turbatores COndlii, flt fautores fchifmatis. Hoc itaque fundamento potfuppofito, quod tam jure divino, quam humano poteft multipliciter ftabiliri, confcquenter dicendum eft, quod contradicentes coflchffioni preraiffe, quantum in fe eft, manifefte fe reddunt iutpedoa fautorio inveterati fchifmatis, aut fabricationis novi. Quod fic poteft probari.

Certum eft, quod fi iftud Concilium fblvatnr, antequam habeatur Romanos Pontifex, quod haberemus fchiima pejus, quam aliud, propter dificultatcm herum congregandi Concilium. Qponiam difficillime congregaretur, fub qoocunque Principe Chriftiano, propter multa, quo faciliter confiderari poflunt. Item, quia fecundum cos fufpenfa funt jura, virtute quorum ipfa eledio pertinet ad collegium Domi smrum Cardinalium, & fic non valeret eledio •oram, dato, quod eam vellent facete, & eam celebrare. Sed certum & notorium eft, quod nos fumus in imminenti fic quafi inevitabili pesicuio folutionis predifos. Et boc propter muh tes canfes.

Prima.- Propter longam & diuturnam moram, quam fecimus hic, ex qua longa mora uno fotam attediata funt notabilia fupvofita hujus Concilii, immo huc civitas Conflantia cum tota provincia circumvicina.

Secunda: Propter periculum peftilentis acris, ad quem fecundum judicium Aflrooomorum fle medicina» peritorum cetnpus valde difponitur.

Tertia: Propter divifionea, odia, & diflenfiones, qu* durante ifto Concilio exorte funt inter Qomjnmn Regem Romanorum, & noa> nullas nationes, nec non Ambaxiatore/ aliquorum Regum & Principum, ut notorium eft.

Qiarta: Propter ftjages fleguerraa, qua in vaicfcunt in aliquibus regnis & argionibus, pre pter quas flt dfibpgptur bona & monafteria plurium Prolatorum, dc aliorum hic exifientium.

Quinta: Propter diffidentiam, qua habetur de aliqua bona reformatione obtinenda in hoc Concilio, rifo, quod per duos annos, licet major pax & diledio & concordia tunc effet inter Bnationes, non potuit plene & perfede concordari unum folum capitulum de fupradida refermatione, de qua tradatur, videlicet de flatu Papa flt collegii Dominorum Cardinalium.

Et fic, vifo imminenti duniverfali periculo folutionis paedidae, qui, periculo nonobflante paedido machinationis, non curant providere circa formam eledionis pnemiflo, fed nituntur occupare tempus circa pradidam reformationem, fe vehementer reddunt fufpedos de fautoria inveterati fcbifmatis, aut confpiratione & generatione. Nam 8c videntur Ecdefiam reddere. acephalam, nec curant de hujufmodi periculo.

Itena^fi dida reformatio efl in fuo tempore neceflaria, nullos tamen fana mentis dicet, quod flt praferenda eledioni Romani Pontificis, vd ia Item provifioni dide eledionis, & determinationis modi, forma, & temporis ejus, flt hujufmodi; eo quod dida eledio eft principale negotium hujus Concilii. Er fi non perficeretur, quod Deus avenir, riles magis periculofom & nocivum. Immo eft qtsafi tota & unica fpes univerfi populi Chriftiani. Valde ergo abfurdum eft, tantum principale propter unum acceflbrium ponere in periculo, immo quodammodo poflponere.

Item, non fohtm per hoc, quod volunt didam reformationem proponere,'& in ea tempus occupant, fe recidunt paedidi fufpedos, Died potius & verius ex boc, quod volunt, quod concurrcnter provideatur, circa cledionem, vel faltcm determinationem modi, forma, temporis ejus, flt hujufmodi. Cum tamen convenientiflime uno & eodem tempore poflit provideri fuper utroque, nec unum in aliquo poflet aliud impedire.

Nunc reflat ad aliqua eorum objeda refpoodere.

Primo dicunt, quod creato Papa, bono modo non poflet fieri dida reformatio.

Ratio, quia ipfo per pnefentiam fuamimpediret casiam.

Refpoofio. Aut dida reformatio poteft canooice abfqueeofic confienfir fuo fieri, aut non. Si fic; abiurdum eft dicare, quod impediret caufatn. Cum non poflet impedire dejedionem fuam. Si vero fine eo, & coofenfu ejus, non poteft fieri : nec modo poterit fieri. Cum pars contemnis effet, vel eum creatunsaon vocare, vel creandum non expedare. Immo plus nocet contemnis paucorum, quam eontradidio multorum.

Secundo. Ad hoc, quod dicunt, quod plurimi illi vellent complacere, alii timerent illi difplieere ; dt ideo nunc habent majorem libertatem, &c-

anno CHRISTI u»r

- Αζφοαύο. Primo teles, quicumque funt, ηοα fimt amici veritatis, cum favore wl limore negarent veritatem. Neque per talea fieri deberet hac reformatio. Vel impudens eft iftud obje&um, & fapit corruptionem.

Tertio. Ad hoc, quod dicunt, quod habito Papa, quilibet nitm|ur recedere. Et dani exemptum de Conciliè PtTano.

Iftud objeftom repugnat eis, qui tantum cupiunt iftam reformationem. Quoniam fi tantum defiderant eam, non cito recedent, quin prius perficiatur, etiamfi ipfi pauci deberent remanere ob hanc cautam dunlaxai, quod in ipfis, vifo in hoc eafulc poterit remanere anâoritas Concilii: item; ▾anum eft, quod Concilium non poterit ita providere poft dcâiooem ficutB ante, ne Pr*lati recedant.

Item, quod datur exemplum de Pifis: Reipondeo: quod de dilatione ipfius reformationts fuit libere concors illud totum Concilium. Ncc fuit culpa Pap*, nec collegii Dominorum Cardinalium, fed potius lotius Concilii, fi pro tunc difts reformatio non fuit fafta.

Item, difta reformatio non fiait impedita propter creationem Pape, fed potius propter confenfum totius Concilii ex cauta rationabili.

Item, deformitas Ecclefi* in hoc, quod caret Papa, eft pr* omnibus deformitatibus generalior. Quia tangit bonos & malos, ftc omnes generaliter Chriftianos.

Item, eft periculofior, ut fupra diâum eft. C Quia ex. dilatione ejus pollet ftafus Ecclefi* non mediocriter deteriorari, tam in fide, quam in moribus.

Item, tam longa expe&atio futui Romani Pontificis eft pre ceteris deformitatibus populis magis fcandalofa, quam pauci cogitant in ifta reformatione capitis. Qiiamvts non negatur, quin fic expediens & neceffaria, fed eleâioni prrdiâ* nullo modo pneponenda.

Patet igitur, quam vehemens fufpicio laborat contra prcdiâos, quod non reâe tendant ad ea, qua funt Jcfu Cbrifti, & gloriofie Γροηι* ejus. Et forte intendunt ficexpendere tempus, ft attsediare Concilium, ut fic tandem paucis remanentibus eligant Papam ad fua vota.

Allegationes autem tam divini quam humani juris leviter poterunt fieri ad premilTa.

Hucufque in Codice MS. Lipfienfi.

XLIV.

MARTINI PAPÆ V.

A *CeafiMtieitfi Coociiie A.* J417. *die* 11. *Nov. Mtrfini die tlelit Regulet* C *ancelltrut, ellcro ftetim pefl tleSteaem* die, ιφ. 11. Aëv.

A JOANNE OSTIENSI,

Cardinale ft Vice Cancellario, more confueto in Concilio confcripte.

A. 1418. d. *16. Feb. Mdeiee*

Ex antiquiffimis Codicibus MS. Vindebonenfibus ac Lipfienfibus.

AD illius, cujus perfefta funt opera, & a quo qjus in terra vicario omnis perfptcialur colluta poteftas, laudem & gloriam,- Apoftòllcc ledis, ipfi Imperante vicario, laudabile regimen: Agendorum quorumlibet nonnam regiam; Ac juge profperitatis public* lomentum.

ANNo '** '

Sequuntur ordinationes, five Regule, per fanftiftjmum io Chrifto patrem & Dominum nofirum, Dominum Martinum, divina providentia Papam Qpinitum, anno Domini 1417. die IX. Novembris, in craftinum fu* aflbmtionts ad ftiouni Apoftolatus apicem, & ante fu* coronationis folemnia fail* & edit*.

Quas fuo duutaxat tempore durate voluit. * Quafque poftmodum Ego Joannes Oftienfis Epiicopus, fanfte Romane Ecclefi* Vicc-Cancellarius, & Cardinalis Vivarienfis nuncupatus, de ipfiusDomini noftri mandato, tam in Cancellaris Apoftolica, quam dift* ledis audientia publica, publicari mandavi, atque feci foltmnifer, ut eft moris, die Sabbati, »6. Februarii, Pontificatus fui anno primo.

In primis etiam nounullorum fuorum Praedeceflbrum, donec fuper bis aliud ordinandum duxerit, inherendo veftigiis, Rclervationcs fecit, illis fimiles, qu* in Conftitutione felicis recordationis Benediâi PapcXII. pnedecefloris fui, qu* incipit, *Ad remittee** continentur, ubicunque prttlatur*, dignitates, & beneficia, ibidem comprehenfa, vacaverint.

Item, declaravit, quccuitque & qualiacunque, canonicatus, prehendas, prioratu» & pr*polìturas, dignitates, perfooatus, officia & alia beneficia Ecclefiaftica, fecularia & regularia, cum cura, vel fine cura, in Balthafaris, Joannis XX11I. Pétri de Luna, Benedifti XIII. & Angeli dcGorrano, GragoriiXII. oltm nuncupatorum, obedifnlijs, per contendentes de papatu inibi referrals; de etiam, qu* diffus Petrus, tempore, quo de hnjuftnodl Papatu contendero inciperet, obtinebat: qu* videlicet tempore ac occafione fubtraâionis obedientiarum earundem, ipfis Baltliafari, Petro, & Angelo, generali ConftantienfivigesiteConcilio, fsuft*, vacabant.* Remanlifle ft remanere s per hujulmodi refervationem & Decretum afleâa: Nullum Dde illis, five etiam cathedralibus Ecclefiis vel monalleriis, cOrundcm contendentium ordinationi & difpofitioni refervatis, & tempore ft occafioiM fubtraâionis hujufmodi vacantibus, prater Romanum Pontificem ea vice potuiffis five polle dilponere, vel fe lUomittcre quoquo modo. Ac decrevit irrisum ftc.

Item, prsdifta dic refervavit generaliter difpofitioni fu* omnes dignitates m^o^es in cathedrallbus poft Pontificales, & principales in collegiatis Ecclefiis, ac prioratus dt pracpofiiuras convcntuales, ncc non prreeptorias generales ordinum quorumcunque, ft quacunque beneficia, qu* fui ft fandae Romana Ecclefi* Cardinalium familiares, continui çommcnfales, obtiEnent, & in pofterum obtinebunt.

Item, eadem die refcsvavil generaliter difpofitioni fu* quofeunque canonicatas ft prehendas, ac dignitates, perfooatus ft officia, cateraque beneficia Ecclefiaftica, cum cura vel fine cura, in Bafiiica principis Apoftolorum, nec non fanfti Ioannis Lateraneniis, B. Maris majoris de urbe Ecclefiis, tum vacantia, & in antea vacatura.

Item, eadem die declaravit, quofeunque, etiam da latere, Apoftolic* ledis legatos, quamvis

« t» Cad. Ml. Lirlisad › /w /«««««(mysrr dam»* wte»/ *Menaei-.*
a f- Cad. Mf. Uffieafil *fer r'fer*UÜ*H tr dtaret*, ferte darius.

vis etiam ha&enus taper hoc atsâoruaie pre- difta five facultate munitos, poft bujufmodi ejus aflumptionem non potutile, five in ante pofle dtfponere quomodolibet de benefietis di- fpofitiooi Apoflohc· generaliter rclervatis : Decerocof irritum &c.

Item , eadem die revocavit omnes uniones, quacumque auâoritate taft->s, qu< nondum tuum forttlK fuerint eficdum.

Circa expeditionem litterarum

In primis voluit & ordinavit Dominus nofler, quod omnes & fingulc Joannis XXII. Be. 'Bcdiâi XII. Clcmcotis VI. Innocentii VI. Urbani V. & Gregarii XI. prcdeccflorum taorum, ordinationes flt Regulas , in cancellaria Apoftolica , falvis infra Icripiis, firmiter ob. ferventur.

De Expeftativis. *

Item, votait & ordinavit, quod per fignaturam quamcunque, in Rotulis taper expcâativis gratiis generaliter pio tempore faftam taper qutbnfvis petitionibus inibi contentis , nifi ieorfim iufficicnter fignaue appareant , litters Alias quam taper huiuimodi expe&ativis nullatenus expediantur. ·

Item, voluit & ordinavit , quod in quibuslibet expedativia gratiis dignitates in cathedralibus majores poft Pontificales, & in collegiatis Ecclefits principales, ac io Regularibus prioratus, & dignitates conventualcs , & preceptoτiβ générales, femper excipiantur : Non obflante quacunque fignatura, etiam motu proprio fada: Nili fpecialiter in êa de majori dignitate, vel principali aut conventualt vel generali concederetur.

Item, voluit & ordinavit, quod , falvis regulis infra (criptis , per quamcunque lignaturam, gratiae expeftativsein rotulo vel extra appofitam, etiam pro quocunquç , id unum duntaxat beneficium, & unicam collationem, vel de eanonicatu tab expedatione prsbendz alicuius Ecclefue , ' etiam ii petatur, litteicconcedantur. Sed pro idoneis , ut infra , ♦ poterit addi de dignitate, perfonatu , admimllratione vel officio Ecclefic, in qua petet dehujufmodt eanonicatu, cum expeftatione pratbendc . In Italia tamen petentibus duo demur beneficia *Jk* totidem collationes, etiamfi unum illorum r duntaxat eanonicatu; *tx.* prrbend*E4o. Iq Bccleftc cathcdralis exitiat. Virum ubicumque petens ad beneficia fimplicitei , & ut fupra idoneus, habeat , etiamfi caoomcatus & prebends, dignitas, perfooatus, adminiflratio vel oficum, in cathedrali, etiam metropolitans , aut collegiata Ecdcfia * - Aliis autem detur , etiamfi in Ecclclia cathedrali, ac eanonicatu; 5c praebenda alterius , quam ipfius cathcdralis Ecdefis, feu officium , ubicunque fuerit. Et omnibus iftis in qualibet Ecclefiarum przdidarum canonicatus & przbendacum przftimoniis & przflimonialibus portionibus, nec nonoblegiis, additamentis, ferculis, iupplementis, & fimilibus, unius tantum ipfius Ecdefic eanonicatu; quomodolibet vacantis vel vacaturi. Quorum t<uâus, fi impetrans doftor vel Licentiatus in aliquo jurium , cum rigore examinis, aut In Theologia faltem formatus Baccatam eus fuerit, *60.* altas 30. librarum Turonenfium ' parvorum, vel tantundem in alia moneta , fecundum taxationem decime non excedant , pio uno beneficio veniant, fi ad hoc petitiones eorum fe extendant.

Item, voluit & ordinavitquod, ubicunque litteras expediantur in expedativis pro Magiftrts, Licentiatis, Baccalaureis formatis in Theologia , & Doftoribus in jure canonico vel civili, tamfecularibus, quam regularibus, ad unum beneficium tantum, cujufcuttquu taxe fueut, vel de eanonicatu fub cxpcdatiore przbcndz ac dignitatis , perfonatus , adminiirationis vel officii, flte. ut fupra, collegiate vel cathcdralis Ecclefic , fi petatur : Si vero lignatura lutfiagetur cis ad duo vel plura, detur taxa in univerfo ad 100. & 50. libras Turonenfium parvorum , vel tantundem in alia moneta, fecundum taxationem decime.

Item, in partibus Gallicanis ac per totam Hifpaniam, five fignatura ad unum five ad plura beneficia fe extendat, detur Magilbis m medicina , & in jure canonico vel civili Licentiatis cum rigore examinis, in beneficiis te.ularibus, in locis, in quibus antiqua taxatio decima: ad illius rrtelietatem efl reduda, 1 fi cum cura, So. fi fine cura *60.* Ubi vero reductio non efl, fi cum cura , soo. ik 10. fi vero fine cura fuerit , 80. librarum Tuioncnfium parvorum , fecundum taxationem ante diftam . »

Item, quod in Theologia non formati, aut in jure canonico vel civili Baccalaurei , nec non in medicina, ac fine rigore ex-unuvi m aliquo jure Licetlliati, & in artibus Magitlri , habeant in locis, in quibus efl atuiquz taxationis redudio, fi cum cura *60.* & fine cura aliis autem fi cum cura 100. & fi Une cura fuerit , 70. librarum Turonenfium ·· prediftorum , fecundum taxationem ·' ante didam .

Item,

• I· *Cadict MS. Lcpfitnfi* hcc eft Interlplo: Dr *cuptHativit Regula Cancellari*, leHa V publicata pro parte Domini npfiri Martini Pafat Quinei ia aadientia Contradtciaruut apafi Ecclefiam Saadi Stepbani , Conflanti*, fat Sabbat', »◄■ motfir Mmarii.* Nlâ fane hoc tltuli augmentum ad totlut potlus -operlt hulut fro-ttem peolueat 1 quad -nb lvlMurnle aut librarlo Imprudente huc relatum. Qpod ex eo flt vnroflmlle, qual nullus operi hulc l» hoc codice titubn flt ptwmMua. Delnde non frqueoret toluol, fed A precedentes regula lllu ln loco, ealemque die funt ledz *8t* publicat· , ut I· operlt exordio eft notarum.

a In MS. Lipf brevlor eft hvc Oroftltutlo, hla verbis : *QaM per generalem fanataraat. in gaibufcanflae Reee.ltt etrpe^ Haaraartou ftfaa , liutra aiim laant faper ha/atii tapaSatiatt anUatraat txptiiantar*

i la MS. Up&enfl : *Si pttatar, liutra txpt^iaatar.*

S : *f"**** bgebatur , vltlo , ut apparet, «tterlt llbrarll. Uade ex MS. IJpdenfl *iafra* fuit re-

; la MS. *ÙffaaA* I-c va·, *faaatattat.* eft omMa.

S In MS- Upf. addltur. /wrrr.

9 la M$. LipL vsotla hac parvema hlc so· leglrur : paula tamen poft, duna redit, ln Lipfcnfl eque ac Vmdobotrenfl

• tx MS. Lipflenl. llbrarli hpfu omlfa lequentla , la Vindeboneadreâe exprtffr, ut oppotlxla docet 1 *fi enat cura , ··· β faa* cara «·■ *Ubi* «rea *tulit* eUaA e «··· *tfi.* & flc Jwro.

9 la MS- Lipf. *ftcu»iaat taxatit»t>u faciat*. t· In MS. Llpl. *parwra»* , ut allat. 11 ld MS. *taafa».*

ÇAMWQ euonecæ

roaenfitna fiotilium.

xac une coUntiu, vel Bcdêfia a petiti*, teh* CHMRI videiim . «pâte·* wutauKier habuSet » fi '* earn m ina petitione lÿadficatfct . Valait ata-

fecundum tantioiMm antediftam.

Item, feculares dqq graduati taxant baheaa* fa Alemaoi*, Scotia, ft io Htamia, fi cum cura aj. ft fi fine cura ti. Ia Anglia vero, fi cum cura, 40. ft fi fine cura, jo Regulares autem ao. marcarwn.

Item, in Italia dentur, fi cum cura, de. ft C fine cura, 40. fioreoorum auri, facundum taxationem pratibatam.

|tem, in forma pnupen*m detur in locis Gallicanis cum redoâione prafcripta, fi earn curo, « xjfft fi fine cura, ij.Et in alvis locis, fi cum cora, 5·. ft fine cura, 30. Et in Hifpania ft Arragonia, fi cum cura, 40. ft fi fine cur* 15. Nbrarum Turonenfram parvorum, in Alemania, ficum cura, >J. ft fi fine cura if. In Angbavero, ficum cura, 30.ft fi fine cura, xo. marrarum. · In Italia vero, fi cura curd, 30. ft G fine cura, *5 flottnormn aureorum. C hera, voloil ft ordinavit, quod in panibus Gallicanis in expeâativis nulli detar · ad canonicatus ft pnrbendaa Ecclefiarum catbedtalium; › Magdhi* in Theologia, DoAoribu* ft Licentiati* eum rigore examinis in jure canonico vel civili, Magdlris in Medkfaa, Liceutiatis ft Baccalaurei* in Theologia, Magifttu in artibns, qui per feptennfam poli magiflertum 4 in artibus rexerint, vel in Theologia tamdiu ftuduerint, Apoftolicu fedis officialibus, apud eandem lodesn ' fuis officii* a Au pro tempore iafiftenubtH, Domini noftri Papae, Cardinalium, Imperatoris, Begum ft Ducum nepotibus & confanguineis ac nobiV- bra, duotaxat exceptis. Aliis vero ad hiyuimodi caoooieatu* ft pnebendas petentibus detur de beneficio, cum cura vd fine cura, prout capaces foerfat, etiamfi canotticatua ft pntbeoda alterius quam cathedralis Ecclefia exL fl»t, ad integram collationem, ut pote Archiepifeopi, Epifcopi ft capituli fingulorumque canonicorum ft perfonarum, etiam dignitates* obtinentium Bcclefic, io qua ad praebenda* petebant fe admitti.

Item, voluit & ordinavit, quod nullus ia rotulis gratiarum ex pcâativarum, » datas ordinatas habentibus, poffit aliqvem ponere loco fui.

Item, quod petenti ad cujafciinque, feuquo-

duutaxat expediantur, fit alii carcans petitis.

«lait ft ordinavit, Qood ia Parithomageofi, Teenacenfi, Caeaeraceofi, Bajoceoû, Nurbooeofi. Bemenfi Atablanenfi ft LcodmasA Ecclafiis, nuAt

Msgiftris ft Doâoribas, cuna rigore egeamini* in abquofare Ucentiatie, fiatritat*, napodbus, ft confanguineis germani* Dominorum Cardinalium, ft Megiflri* nobilibus ec officialibus duMarat fedis Apoftolicn, exceptis,

Item, voluit ft ordinavit, quod per quamcunque figaarumm, daufula, crtamfi fiogul* conferre habeant, vd etiam rottone .dignitatum ftc. quas extra eandem Bcclefiam obrinoret, nuNatcum in litteris cxpeâaxrvi* ooacedator.

lient, quod Magiftri, Dotares, Licentiati in jure canonico vel civili, ac Magiftri in medicina, aec non Liccntiati ft Baccalaorri formati in Theologia, un* cum grarii* cxneâa tivis qulbuicuoqoc obtenta, in rotalis vd fapplicationibas particularibus poAmt quacunque beneficia compatibili*, que obtinent, retinere, duotmodo fruâus corna " 400. Kbraa parvorum Turooenfium vel tantuodem in alia moneta importata non accedant.

Item, quod ia Theologia non formati ft io. fare canooico vd civili Baccalaurei, vel Magiftri in artibus, ft Licentiati in medicina, une icun. rratiis expeâativis poffint quacunque be- et· 4 compaubilia, qua obtinent, retinere, dun.:nodo eonun fruâus ftc. » too. libras, vel tantundem in alia moneta inhortatis noo accedent.

Itero, quod abi noo graduai! etiam beneficia, que obtinent, compatibili* cum eorum gratia expeâativis retinere valeant, dummodo eorum firuta* ftc. »♦ too. libras vel taotundem ,f io portatis non excedant.

Voluit tamen idem Dominus noder, qood qui habebit quinque beneficia vd ultro, quod u gratiam expeftativam ad unum beneficium, E·* aut unum beneficium vacatu, ve! certo modo vacaturum, v fini plura impetret, quod teneatur dimittere tot beneficia, de habMa, quot beneficia aflcquerctur; Protonorarin ,correta-

. 1. MS. Up4- Uborit

« Abfcat «x Codka Ui

• In

*iaiffnub*ˡ

›. *Uhret.*

« 1» MS· L
? ta Codke

reftnre Gnararum Apcftoficanun ac cnatradi- A tria A non plan petita bratifie veniant, dum modo etim iiteium fasftus Ac. ulaa fio. 4 ia portalia vel ion. tibrna Turooeufium parvorum aim mani nflimatianf, five lancmadcm ia alia

r**m Apoftolica

in Tbufia & Marctaa Anconitaaa, M in Urbe AefesdOrifta.

Item, voluit A oadinavit, qnod obtinente· beneficia Bcdefiaftfca quacunque, vd in qjm habentes, etiam diorum non expreSt» valere, poflinc in communi forma impetrare per peti-B rorum aflecuiiorum pedicam obtenta, ac *jus* bnjutasodi raaliter dimittendo.

Item, votait A ordinavit, quod in gratii· beucfictaHbus quindeunque, ner eum qwboivis perfonis pro «empore faciendi·, * omnium A

bdumimu obtentorum, A de quÂus, vacami- bm, vd certo modo vacaturis, impetrantibus provitam aut provideri mandatant vd concef- lum mtiterit, nifi ipfi impetrante· ca forfan dimittere matorriet, vd alia· peupler eorum inoompatAilitatem dhohwre teneremur, veras C valor in moneta quacutraue fecundum nftima- tionem communem exprimatur, Abat litter* fitper gratiis hujufmodi nullatenus conficiantur. Hi ftd» generali claufula iu petitionibus plerum- que poni fobta, non «Monte gratia expofta- ttva, feu dtfpcfliatioo·, fuper obtinendis iacom- Îstibitibm in cancellaria Apoftolica exprimen- • in litrerir taper hujufinodi petitionibus con- ficiendis, qub ultra duo beneficia pro qualibet, ex grade A difpeofation· hujufinodi nequeat explicare. Qpod fi ad ptara ipfa gratia vel <b- fpeoiatio fe extendat, petitiones ipfo omni pe nicus caraant cfteftu.

Item, voluit A ordinavit, qood G altani in cxpcâatiris gratiis petant, fiatutb A coafaetu- dutfeus Ecdefiarum, qufemcavetur, quod nul- las imbi de minoribus wnbendi· ad patieres five majores prabeodas afeendat, derogari, lit- ter* cum daufala derogatioals hujufinodi nuL latenut expediantur, ruti eam Ipfios Domini notari Papn fipatura imponet exprefle, vel ad panem riaufola concedatur antedifta.

De Vacamiic.

Item, votaii * ordinavit, qood in gratiis E beoefioaUta* vncaotta* aut ceno modo vaca- turn, ymtanltet, ii plura petantur bénéficia, umun cujufcunque ennui valoris per Gmplicetn fignaturam, & addito, ut petitor, duo * vel

nuBa drtur cladoia, generatam refervattootm importem, uifi ex primo vacationi· undo, M· bi difpofeive narrato, atouua tabs rcfervacio ebri po&t exprrile: Sei aiiaa etiam per Gm* ptooem fignaruram quamtunqur veniant omue· inenl vacationum et per Dominum Viceca Exe- crabilfi, nec non claufid* dovotationh & fpe- cialis rdervntionia, ac de lite inter alio· pen. dane, fi petantur, cotlajgantm tamen ac et- iam abi petentes, idbcet neuter m finfdbem rum ^etitioofom taper litigioGt btaticiii qui. bustibet, de lite, cui fo ingeme contendant, fufirienter faciat mentionem. Aba· litter*ta- per petitiombu· ipfis cum bqjufmodi exprdfio* ne litis non expediantur quacunque modo. üna vero refervationum ex bqjufinodi primo vaca- tionis modo, ut pemmittitur, elicita, refiqp* petit* generalium rtfervatioourn ctautal* con- cedantur. *t*

Item, votait A ordinavit, quod ex qtubof- cunque petitionnas, fuper novis provificuMba·, per cooceflum pro terniore Gguandum, nuite detur claufula, groendi rafervaiioue, etiam in prnfenti difponitnr, aat alib vacationum mn- di· expreflam quomodobbet comarehendens: Ndi per Dominum ViceCanceUarlum data re- perurar appofita finguln petitiotabm ante di- ftis. ·

Item, voluit A Ordinavit, qood fuper bcoo> ficiis de jure patroaanu lairorum quibuslibet, qnatiiercunque A ubicumne pro tempora va- cantibus, littera Apoftoticn, niG in eia, quod Oilla tanto tempore vacarunt, quod eorum col- latio juxta Lateranenfis ftanita Concilii eft le- gitime devoluta, vd quod ipfaram patronorum ad id accedat aftimtas, exarefiê ponatur, ouk latent* concedantur, uifi ipfe Dominus nofter fignaret, etiamfi de jura patronatus laicorum exiftat.

Item, voluit A ordinavit, quod fi ia aliqua fupplicatiooe petatur beneficium, mr obitum vel alto modo vacandi in Conceftana Apoftoli- ca exprimendum, nequaquam fuper Sia » nifi petens alicui per eum, prius habito colorato tiiulo, imitteretur, lirtcr* expediantur, fed o- mai prorfiu caretat eftvtai.

Item, vjtaic *A* ordinavit, qood hi Utteris, provifiooum Ecdefiarum titutarmm pooatar davfub, quod ad *ipfat* promoti io eta rcfido- re teneantur, nec po&at bac Ipeciali induito

VtMfer»

— ▮—a Papa Pontificalia extra *tuu* ciritaMs , flt
ammo dfcacefee enertere : Nec expediantur fitter· ,
C*ÎR«?1 wfi i**"* ** provifioms aanuoeb
* alfaude faft· nique ad fummam docenmram fioreoaram aeri · de camera doceatur.

Item, qnod fi in aliqua fupplfaatioae debe-* neficio vacante ant ceno modo vacaturo petarer data anterior, *ullascuusipfa veniat,qnodque litter· fuper petniooibtM, fa qtnbus data noa eft appofita, non expediantur , nifi Gtb dau dici, qna ta Cancellarie ponentur.

Item, voluit dt ordinavit, quod fi aliqui religiofi petant afiquod beneficium ad nutum revocabile, *tum* denials, quod exinde pro fido*

veri, fitter· quoad ipfam ciatdulam nullatenus expediantur, nifi idem Dominus nofter ponat Agnaturam, quod non poflint amoveri, vel ad partem daufulam ipfam concadat.

De Difpenfaiiombt·.

Item, voluit fit ordinavit, qood per quam* cunque fignaturam petentibus Gbi qualitercunque de beneficiis Ecclcfiaflicis etiam cum difpenfatione provideri, dilpenfatio nulla detur , nifi per ipfam fignaturam exprefle cooccfla appareat, vd , nifi talis fuerit gratia , qu« totaliter aâum bujufmodi difpenfatioms coocctoerct , vel fine illa dc aliquo operari non poflet.

Item, voluit & ordinavit, quod petentibus, fecum fuper defeftum natalium, quem patiuntur, difpcnfari, fi in aliqua fint licita facultate graduaii vel magni nobiles , dentur per finylicem fignaturam qusinor, & addito . ut petitur, ultra petita, etiam fi canonicatus & pesbends, dignitates etiam majores in cathedra!ibus, etiam mctronolitanis, feu principales io collegiatis Ecciefiis fuerint. Aliis autem dentur per fimpKcem fignaturami duo,A&—peCfiat, ut petitur, · fi tot petantur, beneficia Ecdc-Gaftica quacunque, dummodo canonicatus dc prebend· lo caihcdrafibus Ecciefiis , aut dignitates non exirtaot. Circa fpurioa tamen fic expolitos ac confimiles confulatur idem Dominus nofter, vel Vicp-CancelUnus , ut major in illas reftriâk» servetur. Oaufula non faciende mentionis de defeâu, non veniat, mfi leorfim concedatur.

Item, voluit & ordinavit, quod petentibus, fecum fuper oblinendis incompatibilibusdifpenfari. fi in Theologia aut Jure canonico vel ci-vili Dodores, vel cum rigore examinisLicentiati, feu magni nobiles fuerint , per fimpliccm fignaturam > annus, & per fiat, ut petitur , biennium etiam, ad duo dunraxat exbujufmo

A di comperibMta·.* dummodo tamen illa face——— thedrafaN· majores poft Pontificales, vel col· tegiat· Ecciefiis principal-* dignitates, feu pa- AÏ,,71
rocbiales Ecdefi·, infimul unît tales mixiim non luerint, & cum poteflate permutandi , fi petatur. Posent tamen VkcOnceUarfas , vd ejus Locmtenem pro tempore , circa perfonas dias ia licita facultate quacunque, etiam mfam graduates, fuperiorem reflfidioaem de
' " "
Gis, per tales alio·, ut premittitur, infimnl * re» linendis, moderare , perfooarwn eanmdcm , nec non locorum penUta qualitate.

De Beneficiis parvis. »

Item, volait & ordinavit, qnod (pro nullo, niG ialtem XXII. fuc artatis annum attingat , expediantur litteras , quod beneficium qnodasmquc cum cura, ve! etiam pro minori, XVH. annorum completa , quod dignitatem vel perfenaium, etiam * Gs›e cura » valeat obtinere.

1 Item, votait flt ordinavit, quod Cecum difpenfari petemibus, ut ratione EccleGafiicorum beneficiorum, curatorum, aut alias ex privite-Cgio, ftatuto, vel contactudine laetos ordines requirentium, ad ordines, quos hujufmodi beneficia roqutruor, vel aliquem ex illis, fe non 'tencanuar facere eromoveri, fi io Romana curia vel generali Audio relidere voluerint, per fifnaturam fimpliccm detur quinquennium , * & addito, ut petitur, iaprennium. Alibi vero tefidendo, ex quacumque fignatuca quinquennium duntaxat concedatur. Hoc tamen fetn-

tempore datas diipenfaiionixhujuimodi, inSubdiacoaos fint promoti.

Item, voluit & ordinavit, quod de cetero D etiam per fignaturam quamcumqoe nulli, cnjug dignitatis, gradus, conditionis exiftat , ut suo genitori io beneficiis immediate fuccedcrc vel ia Ecciefiis in quibus ipfe genitor beneficiatus extitit, beneficia obtinere valeat, liuer» quomodolibct M concedantur.

De Fruâibus percipiendis

Item, voluit & ordinavit, quod petentibus Gbi de fisorum beneficiorum fruâibus in abfenlia refpondcri , G in curia Romana vel in ft»· dio generali, perlignâturam quamcumque quio-E quennium, & addito, ut petitur, feptentuum, in dltero vero beneficiorumfuorum refiderevolenti, triennium duntaxat concedatur. ·'

De

• In *MS. Upr-raA* b· rorw Xr roarro ooa lroreur.
• In *MS. UtâtaS* bte inienum fuMr.
, In *MS. Ltfirofi* plenlus : *Drtar a4 paiatataaûaa , tr aAÀitt, M pttilar, piatrit aiiaa iaatapatHûia faa*-<M*η'· *Λ"<* vrr, per /«Xâm» //«Maroa cadM «moi, & 6c potto.
« la MS. Lipl- perprr»—d», .
§ In MS. LI|C ail* «0 lnfcriprlo. .op» *Dt difprafattaiatu fotr atatt.*
• In MS. Upl a^l -*. - m parvo.
› la SCS. *VnàtMti.* fcrtpmai er« Afwiara, vit» «iqea librarii. Katealtaai /Ur cava: pood videtorsafifo, a JO. £<aSr<M·
S la *Lirf- CMict* preminina ikuloi : De W /bcw.
, Ex *LifiXo^a* addira , qua Ubnrii lapfa ex *MS.* «nICIt VnMrM, *M fttimr, JtfttuMtH». .jthH *rtUnit, ta aaaca»n>t Agaeiata* f—froaiaa, - Uc pomo.
▮· la *M3. L<af.* Meritur: Me *fatttdraM M itatjki· pattit.*
si In MS. *Ľ<p(.* i*v«<ηκ bk ttak» : *Dt Âiatrh ftrukt.* Subjoncirarent Ccoâicado , pou Incipit : In» re* *ttutnMU*, «M* « C*d«cr *MS. KiaAahatnA* infra legitur. Hat^o* OooAκοτιοηβ ia Lipfroné Codto, faiu , (uccedk dndua *Dt ·ι-Aaigtafiit.* Qpi tirolos ia Viariotovfi Codka «Um non -imfnritrr AΛ ia QaetiMdoaibe· ipia rocvaiadb oadea ioriat ia otvoqwe codia.

£S& D.I—e-»- De diverfis Fonni* ANNO otxisn

***** !«[redacted]», «ûbit Ac ordinavit Dominos noAcr quod laiMyntb per «m deinceps cooccden-

loca, te IUte ebemofyuas etiam ad fabricam vel afiaa, te. porriaeattea, durent dumtaxat •et decem mmoa, Bt dentur fobm fefitvitates fcqueates: Videlicet ' feptem Domini noAri , & quatuor beata Mate , Joannis Baptite , Saoterum ApoAoiorum Petri *A* Pauli , edebritaa emutes Santernas, nac nou Saote rum, te quorum vocabulo Ecdefias five loca bqulmodi tant fitndate, *b Dedicatione carni*.* dem Ecdefiaram *A locorum, ac* etiam odavh ditaram fieflivitatum otava* habeatium . Et ponatur doubla, vobmus, quod fi alias ' Atc. Si tempus Indulgentiarum adhuc duret, · <vpluit , quod fi aliqua Indulgentia pro una ~Abatum dic anni petita fuerit, nou apponantur feta pradtta, ipusque Indulgentia in perpetuum dumt.

Indulgente pro Ecdefus bofpiteltas ant piis locis, ad inuar Indulgentiarum aliis Ecdçfiû C vd aliis locis cooceffarum petantur , fi ndn · pkoc fpccificata fuerint, littera non expediantur fuper ˜ illis.

Item, voluit dc ordinavit, quod n> MUetis ApoAolkis fuper Indulgentiis, per iplum deinceps concedendis perfonis vifitantibns Ecdefias, feu alia loca pia, vd ad eorum reparationem feu fabricam manus porrigentibus adjutrices , feu inibi pias eleemcdynas erogantibus, fi fupplicatio fignata fuerit per fiat, fi Ecclefia Cathedntlis, vel infiguis collegiate Ecclefia aut folemne Monatlcrium Aserit, 1res , aliquando duo anni, dt totidem quadragena . Et fi per D fiat , ut petitur * pro çathedrali aut collegikta Ecclefia aut Monafierio hujufmodi , quatuor , aliquando tres anui & totidem quadragena , licet plores petentur, » 'per fingula* vero otavarum fieftiviUtum confactarum, * & piocappeUts vero tantummodo G dies apponantur.

Item, voluit & ordinavit, quod deinceps aliqua litter? fuper coocefliocc Indulgentiarum hujufmodi, aut etiam a pœna & culpa , pro Sibulcumquc poribufe, fub figiflis Cardinalium ahcrittscujufcumquc nooexpediantur. Quod E fi fecus fiat, eo ipfo fint nulle. Et in littetis Apofiolkis fuper illis conficiendis ponatur claufula jejunii.

Item , voluit & ordinavit , quod omnes dc fingula beneficiates gratis qoorumcumque , · qui Confiliarii , Secreurii, aot familiares ac officiarii Cardinalium, Regum, Dacum , Comitum , Principem ico aliorum quoramcuuique, videlicet b petitionibus illis, pro tempore portate >· afleruntur, nifi realiter tempore data petitiouum hajufmodi dt antea per duos mentes integros tales extiteriot , aniline fint roboris vd momenti. Et in litteris, fuper hujufmodi pctitKNubus conficiendis, demenfibas eifdem, ut praemittitur, mentio habeatur exprcOa.

Item, vhtait dc ordinavit, quod nulhu cx Dominis Sinte Romana Ecclefia Cardinalibus , vigore cujuTcunonie gratia expetativa , etiam n»tu proprio: α fuo quacumque forma vel exprcffione verborum concefls haâenus , vd io pd^erumconcedenda, pofiit aliquam dignitatem in cathcdrali poA pontificalem nuyortm, vel in coilcgiata Ecclefia principalem feu parochialem Ecclcfiam vd prioratum, te aliam dignitatem conventualem , vel praeceptorum generalem, vel officium clauArale , leu etiam quodcumque aliud cuju* fcuâuum valor ad ûummam 70. librarum Turoneofium parvorum , vel alterius equivalent)* monete importatis non afeendat , beneficium Ecclefiaflicum acceptare, feu fibi de illo *· vel alio facere provideri ; iptaque acceptatio & provifio, fi fiant, nullius fint momenti. '·

Item, voluit & ordinavit, quod quicurnque vigore gratiarum expe&athrarutn acceptaverit quacumque beneficia BcdafiaAfca, fecularia vel regularia, cum cora vel fine cura, etiamfi canomeatus & prebends ac dignitates, perionatus vel officia feu adminidrationes fuerint, ,teneantur *A* debeant infra unius menfis fpalium, a tempore hujufinodi acceptationis computandum , de hujufmodi beneficiis per eos acceptafis, ut prufertur, fibi per fuos exccutorn vel ·· fubfecutores facocc provideri. Alioquin lapio dido menfe, hujufmodi acceptationes per eoa fate, β(quacumque inde secuta, quoad numerum dt qualitatem beneficiorum , qua acceptationes concernerent, vel'♦concernere poflent, ro ipfofint cafla 8c irrite, nulliulque roboris vel snomet*-Ii. Et quod infra tres mrnfes ex tunc immediate fequentes teneatur bqjufmodi acceptationes dc proviliones in loco beneficii publicarc Γ alias gratia £cacceptatio dc provifio hujufmodi fit nulla,

Item, voiuit & ordinavit, quod fi iptefaceret gratiam de beneficio fine cura, vel decanoate

4 I· Ufi- CMtot« *f*·«· atiue *ft* «Tor· forft librarii .

• Dafaat to *Ctd>a*

'- w--*■'fr

"-* nicatu, fsb eqpeâatione prebends alicuius Ec* A cle^-- sl*®* cooftituto io nono vd decimo c7*f.n anno fas atatte, anno tadto, de hujufmodi mate gratia ipfa fit nulla. Et idem in vacatalibas, vel certo modo vacaturis.

Item , voluit & ordinavit, quod in littcrisfuper confirmatione cujafrumquc unionis, eompofitionis, rranfsâioni» vel alterius contradas, daufala fapptens dcfeâum, fi quis in eo con* tipetur, nullatenus concedatur, nifi ipfi defe- Aus edent in petitione fpedaliter exprdfi-, vel illa par fiat, ut petitur, fuerit Cenata.

• Item, cum, cwcrabili potiftine alias in Dei Ecclefia extirpate fchifmate, pluribus, fo- lius prefidentis » oculo ccnquiefrcnte, ordine turbato relidis, nonnulli clerici fit Ecclefiaftice perioas, frculares & regulares, etiam Mro» .lirantium fit aliorum Ordinum diveribrum, su> peifliriofitatte fic antbilionh velamine · devefti, pio fuorum ordinariorum ac feperiorum viâirna, tamen potiori calcanda ac fubterfugienda obedieniia, io fcdis Apoflolks cappellanos recipi , ac fuper hujufmodi litteris ejuidem (edis Camerarii proceflus, diverfas fententias, cenfuras Ecdefiaftica», atque pernas continenter, fieri procurarunt) propterca ab eorundem fu* periorum ac ordinariorum jurifdiâiooe pretendentes penitus fe exemptos; unde rerum expenentia atteftante nsagiftra, licentis laxato *Sténo* , nonnulla per illotum aliquos coutmifla ex* ccflus fit crimina pmteriere deteflabilitet impunita : Idem Dominus nofter, fuper his providere intendens, voluit fit ordinavit', atque docrevit, quod tales * recepti haâenus, fit m antea, importunitate forfitan impellente, per eum fuis litteris, etiam defaper decernendi» pro. ccflita» , te fimites cappellanos recipiendi, nifi Magiftri fit baccaburci formati in Theologia, five Doâores fit Licentiati in Jure canonico vel civili fuerint , adverfus quos, virtutem redimentibus ftudiis, Gmilts ambitionisfuipictonon refpoodet, praetextu litterarum & recepiionis earuodem, ab hujufmodi jurifdiâione fuperiontm fit aliorum ordinarioram praefatorum nui* Jatenus cenfcantur exempti, sed libere petrilk» juxta fanâiones canonicas corrigi poflintfii debeant, perinde in omnibus fit per omnia, ac fi litters fit proceflus hujufmodi, quorum etiam ia hoc vigorem & fubfiftcruiam protinus ademit , nullatenu» ' emanaflent.

Item, voluit & ordinavit, quod gratia de Cappcllanatu Apoftolics fedis , quitafcumque perfonts concedeuJe, nifi conflet, feu conflare polfit de earandem perfonarum expreflb coofrnfu , nullius exiftant roboris vel momenti .

liem, quod in quibufeumque litteris fuper gratiis beneficiilibus in Bulla per unum ex leftoritas feribatur, in plica litters poft texam, dies menfis per Calendas, Nonas, vel Idus, fit deinde in regifico feribatur dies menfis fit annus modo confimili. Et hujufmodi litjers de regiftro tradantur parti. Et quod fuper hoc leâores & regiftratores, & eorum clerici, prssÜent io manibus Vicc-CaoccUarii juramentum. Et quod hujufmodi (cnp:ura fletur, fic plena fides adtabeatur in judicio, in Romana curia Λ extra.

Isem, voluit fit ordinavit, quod nullus vigor» gratis cxpeftativs, ab ipfo impetrare vel impetrande, poffit acceptare beneficia, difpofitioni fus vd fedi Apoflolics quomodoltaet refervata, etiamfi expeftans habear daufidam io genere vel in fpecie, quod beneficia hujufmodi acceptare poflit, fit de illis facere provideri, aut quid fitnile in efteâu.

Item, voluit fit ordinavit, quod litters expeâativs faper Hofpitalibus, Leprofortis, Xeno- Bdochiis, & aliis piis Jocis, que pro bofpitalitate tenenda font fandata, dc cetero nullatenus expediantur, nifi talia fini, qus fua fimdatione confuevemnt in titulum perpetui beneficii Ecdefiaftici Cgnari.

Item, voluit fit ordinavit, quafcumque renUa* cia tiooes, refignatiooes, ceflioocs, fic dimiflfo*na, de* cetero fiendas per quofeumque, quos ad aliquam Prslararam promoveri vel aflnmi contigerit, de beneficiis quitafcumque Ecclefiafticts , fcculartaus dc regularibus , curatis fic non curatis: etiamfi canouicatus dt prsbends, dignitates, perfonatus fit officia, dut alia que* Ccumque fic qualiacumque exiftant, five fimpliciter'feu ex caufir permutationis feu quavis alia, ta Romana curia vd extra, ia quorumcumque mantans, vel alias quovis modo inter ultimam vacationem Prslaturs hujufmodi, dc diem promotionis feu afiumpttonts fus ad eandem, cum omnibus fecutts dc fequeodis, exinde fore nullas, invalidas fil inefficaces, nulla , invalida dc ioeficacia, fic nullius roboris vel momenti, fic pro iofcâis haberi.

Item, fi quis in infirmitate conftitutus refignaverit aliquod beneficium, ubicumque, etiam in Romana curia five extra, caufa permuta* Brioni», five fimplicites, poftea infra XXAdiex de illa infirmitate deceOerit, talis refignatio dos valeat, fic fit omnino irrita, cum iccutis ex eadem. Et tale beneficium cemeatur vacare pes obitum iufiua refigoantb.

Item, ut in habendb beneficiisEcciefiafticts fraudes evitentur, fervetur confrient» puritas., fic ambitionis via ambitiofa ptscludatur.

Item, Dominusnofterdeclaravit, lierait, voluit fic ordinavit, quod quacumque gratis de quibusvb beneficiis, etiam fecularibua fic regularibus , cum cura vel fine cura , vacantibus, Moquam per obitum, qutaufvb perfoms dein* Eoeps fub quacumque data faciende, nifi cem* pore dat- gratiarum hujufmodi, notitia vacap tionum expofitaram io gratiia ipfis, de loda. apud que tunc vacaverint, ad difti Domini do* ftri verofimiliter potuerit devenite notitiam , & quacumque infecuta, nullius exiftant rotat rts vel momenti,

Item, voluit, mandavit, & ordinavit, VOJ de cetero quibufeumque impetrantibus aliqua beneficia Ecdefiaftica uniri vel incorporari catbedralibus ve! collegiatis Ecdefiis Mu faooa* Aeriis aut menfis Epifcopaiibas (eu Abbatialibus, aut quibufcumque alib beneficiis* tales kn-

I tateers buc CMirade ia CaducLif» ma hfc isd, M w quiivl--, faAn» Mmw. N« mm er* dixem Codki. Viadaba-.». lecxti f- - -
» ta PtadvfMMM tagitur, ia UpAtal vuv nAms. aaM-, ewd raMnua*» fck, feafa anum.
> Legitur ia Viadoboa-sC Codice drwdW, Ud ia 1 ^1 " «fi, drvsre: fonUfc draMH ><aadum.
» Ia Viadabaerafi (criptua «yr>. pro »βo ia LMbaA ctarius *nta*i*, evad hMommb.
1 Ledam qoidaa ta VtadUxueaA *C/Λαι aatfan*I vanus a Hfiiaa aeUoc Mfito iSUqaa.

rimpetn
rem, I ________ .
hrnefirii fic rairodi , mam etiam Ecclefin , Miinrfvrii am menfa, feu alrerhn beneficii , cd unto ipfa fieri dabam. Afaqnfo hujufmodi

Item, cum cforiri ft Eodefiaftfca perfora

CMMSKMBI › M WBOW ᴬ ··&- *HCSwIM· jndkife fabnrittere, fen panos fibi adverbs ad* forem de jure votitum convestire vd trahere pnriuma», grsribm proinde ponis, tam (piritualfaa, quam temperatibus, etiam jure dffpo-

fisufas in contemptam : Idem Domiam ooAer rotate ft ordinavit, quod, quicumqne ex clerk ,cb feu perfores eifdem de cetero talis prssfumptioah rem «atterit , nifi de hoc in quiuf-

rm mouioaem faciat, «pod et- hoc opportuna providere valear, eb Caletis ad ipfo omni commo- caseat eosuuMlem, Ipfismet cosaaffiooes „difpenfotiaoes ft gratin totaliter inefficaces, nulInn roboris rei momenti cxHlant , & nihilominus peron canonum contra tales locum habeant, ft etiam deebrentur.

Item, ne de cetero Domini Cardinales ant perfbon, apud fedem ApoAoticam, Romanam videlicet curiam, aut Cardinales eofdem, familiaritatem, officium vd incolatum habentes , ab aliis , nt quandoque contingit , occafiooe vd pratextu beneficiarium litium, dtArahanmr: Idem Dominus nofter votait , ft ordinavit , quod omnes ft fiqgdn canin bénéficiâtes, contra qtaofcumqne ex Cardinalibus feu perfoois eiidem, aut per eos quibuslibet perfoois dece- •ero movenda, etiam fi de fua natura ad difam coriam legitime devolute, feu io ea traftamtat non fuerint, apud fedem ApoAolicam prsadifam duntaxat, apud quam competentia quoad id folum pateat eiidem, tractari, ventilari, ft finiri debeant, nec in illis aliquis ex Cardinalibus, vd ex perfoois eiidem alibi convestiri poffit invitas Qpod fi forfan aliquos proceAm ia contrarium fieri contingat, ipfi cum omnibus feratis irriti prorfiu habeantur & inanes, ara obfiantfous privilegiis ft indulgentiis Apoftoiicis, ac aliis contrariis quibufeumque.

De Joftitia.

Item, voluit ft mandavit , quod appellans qmaunque procuratorio nomine a quavis tentent!· in Romana curia pro tempore Uta , fe in cxhAdtione mandati fufficiemcr fuper hoc , fe docere proooait , judici approbet . Albs fi jus bujufmodi faciendi infra tempos fibi per ipfirna judicem fuper hoc ftanreodom defecerit, quamvis ilte qui pro hujufmodi ap· peUatione ioterpofita extiterit, poftmodutn approbaret eandem, ntfi de conviàis perfores fit, vel alias legitimam exeufationem allegaret, per eundem judicem felfi procuratoris perna perccHatur, vel a procurationis officio in Roma. tut, ficati ipfi judici ridebitur , repeAstur , feu in XX. vel titra, non cum X.defcendendo, floronoramaarifnaaaa, parte una ia cappeUaniam aadieorà palatii ApoAolici, & alia medietate in nanpaum nfia convertenda, multetur, null· ubi fiapar hfa appellationis diffugio quumndolfat profatam. AWO

Item, votait ft naanfsvit, qupd nullus jis» dex nhilffiar rnafilmra *in csfoa ft* luibus , etiam pre appatiationra pandetafaa iodecifu, ad infantiam cnjufvfe, proprio aat procuratorio nemine , etiam juris ad jm ia beneficio quocumque, fi ft poAquam hujufmodi jus ex perfora cotiitigantis qualitercumque vacaverit , fa fonogari petentis, ad hujufondi faciendam (arrogationem qoomodotibet procedat, nifipro parta furrogandi aufaritate, faltem de aliquo colorato ft rerofimiliter per eum prius babiro titulo fides prafletur legitima , aat quod talem canfam non maliriofe viti fraudnieotcr, fed pura ft bona confeientia inAituir j Super hoc ipfi judici , vérofimilfous fpoodentibas conjetaris, corporate pvaActur juramentum : Quidquid autem feras faâqm extiterit , cum infectais quibuslibet , quili» exiAat firmita-

Item, voluit ft ordinavit , quod deinceps caufa quacumque auditorum cautarum palatii Apoftolici vel eorum notariorum , nequeant eorum inimicis adverfariis, alicui ex auditoribus diâi palatii, vel eorum loca tenenti committi, ahoquin pruccflus in contrarium habiti nulla fubtiAant firmitate.

Item, voluit ft ordinavit, quod, fi aliqui debitores ratione debitorum ie fnbtniferiot dirifiui feu coercitioni camqva Apoflotica ten*· poralis Aviotooeofis ft aliarum curiarum Romana curia, ft Ayioioncnfis civitatis, ad eoo- ficieodum debiti hujufmodi coram auditore ft judicibus earundem curiarum, certos procuratores confliituerint, quod fi debitores ipfi in dida Romana curia fuerint prafentes, ft eis non vocatis, iidem procuratores debita hujufmodi confiterentur coram eiidem auditoribus ft judicibus coafeffiones hujufmodi nullius fint roboris vd momenti.

Item, votait ft ordinavit, quod nullus judex ordinarius vel delegatus, quacumqueauâoritatc fungatur, poffit aliquem de Auditoribus , pratentibus ft futuris, in Romana curia commorantibus , fufpendere vd excommunicare quacumque ratione vel caufa, etiam fi voluntarie fe fubmiferint, excepto Camerario , qui polfit contra eum vel eo*, fi ft quando ei videbitur, Ecclefiafiicam exercere cenfuram.

Item, ftatuit, voluit ft ordinavit, quod d« retero nulli ad officium notariat» audienti· cautarum, feu etiam curia camara Apofloik c» admittantur, nifa primitus per diligentem examinationem Vice-Cancelbrit vel ejus commiflarii ad illud idonei reperti fuerint, ft qui etiam faltem ij- annum fua aratis teneant : Quod omnes Notarii audientia ft curia camera pradifaram, pratentes ft faturi , per fe ipfos hujufmodi fua officia exerceant, alioqui· illis omnino careant, nec deinceps per fuos Auditores admittantur : Quodque nullus ex pradiAis ipfum oot.iriatus officium in audientia cautarum ft curia camera Apo&olica bujufmodi infimo! valeat exercere.

SanAitfimus *io* Chrifto pater ft Dominus noAer, Dominus Martinus , divina providentia

Papa V. die n. menfia Decembris, Pontifica-tus fili anno primo, volait fit ordinavit, qood ooux> & finguli, cum quibus ha&enus per fodem Apoftolkam, feu ejus auâoritate, fuper pluribus incompatibilibas beneficiis Ecdefiaflicis, etiam invicem perpetuo vd ad tempora obtinendis, difpcnfittum extitit, & qua jam ab eo obtinuerint, vd io pofterum obtinebunt, quafcuaque gratias de beneficiis Ecclefiaftkis vacantibus, vel certo modo vacaturfi, fi ia Theologia Magiftri vel Baccalaurei formati, aut in Ture canonico vd civili Doâores, leu cum rigore examinis Lkentiati, vel ex utroque parente nobiles exiftant, illa, que ultra duo: Si vero aliter in eifdcm ftudiis graduait, aut in medicina, vel in artibus Magiftri fuerint, illa quat ultra unum, habeant vd habent ineompatibilia, infra annum a tempore poflefljonis pacifier beneficiorum, eis ex gratiis eifdem competentium, fimpliciter, vel ex cauia permutationis pro altis compatibilibus: Ceteri vero graduait vel ignobiles quiconque, incompatibilia, unicum duntaxat mcompattbile tranfccndentia, in eventum fimilis afiecutkmis realiter & omnino dimittere teneantur, difpenfationibuspro-didit in contrarium minime profuturis: Familiaribus tamen ipGusDomini noftri, dc officialibus dide fedis, adu dc continuo luis officiis infiftentibus, nepotibus Dominorum Cardinalium, magnorum Baronum, dc fupra, filiis dc nepotibus, duntaxat exceptis.

Item, voluit, quod circa gratias bénéficiâtes per eum faftas dc fiendas talis moderatio circa pluralitatem *vel* exceflum beneficiorum obtentorum vel obtinendorum fervetur, quod Magiflri dcBaccalaurei formati, Dodores acLicentiati, nec non nobiles profati, ultra 400. Ceteri vero aliter, ut fupra, graduati, ultra 250. Nec non fimplices, feu non graduati vel ignobiles prcdtdi ultra 100. libras Turonenfaum parvorum, aut alterius aquivaleotis monete, tam in obtentis, quam in quibufeunque ex gratiis eifdem confoquendis beneficiis, nullatenus valeant retinere, etiam expeditione litterarum, ut reliqua omnia, dimittenda: Duntaxat exceptis familiaribus dc officialibus Domini noftri Papas, adu dc continuo fuit officiis infiftentibus, Dominorumque Cardinalium nepotibus, qui fub hac ordinatione nullatenus includantur.

Item, voluit, dc ordinavit idem Dominusnofter, quod, ubi pro perfonis diverfis, fuper aliquo beneficio Ecclefiaftico vacante aut certo modo vacaturo, fub ejufdem diei data, diverfie per eum, five de fuo mandato, concefiiones aut grati* fad* appareant, is, cui gratia proprio motu fada fuerit, reliquis omnibus, fub fimili motu non habentibus. Si vero per aliam fignationem litters fuerint, tuncgraduatus non graduate: dc inter graduates magis graduatus; Profeffor (forte poflefibe) quoque, faltem collegiato titulo, non tamen fpoltator, aut inftitutus per cum, qui potuit lcire eum non debere inflruere, five caufam poffidendi conferre, non pofleftoris dc contrariis qualitatibus feu aliis, ceteris paribust Fraricns venturo ab ea abfenti: ac oriundus civitatis dc dicecefeos, in qua hujufmodi beneficium confiftat, alteri non oriundo / dc nullum habens beneficium., habenti, 10 didi beneficii affectatione praeferatur, nifi fuper hoc idem Dominus nofter Specialius duxerit ordinandum-

Item, ut calumniatores exccrabiles, quibus per abufus Hmmd- eerie datum alimentum, necontagione ferpente feges catefcat iufefta, pβtiaram etiam dignis coemptis aculeis, motus improbi exadivis, reprimamur, pnsfatusDominus noter ipfim gloriam obfufcances, Zucanie datores, eiimfoat* contendit: Oman A fittguk», qui alicuius nominis figmento fapplicauonem lise petitionem quamcuoque, gratiam, rei juftitiam continentem, furripere, aur quo minus illa in lucem prodeat, eurini deftinato debito quanquam fupplicanti eam ut antea fubcrahere profumferic, excommunicatio* fentencic, & fi contra eos fuper hoc inflituto judicio reperti legitime egtiterint diverfa beneficiaEcclefiaflka obtinere, cujuslibetillorum, quo ultimo atecuti fuere, privationis; non benefaciatos reto inabilitationu ad qutecûnque Ecclefiaftica beneficia in poflerum obtinenda, paeon fubjicjendo. Nihilominus emergentium forfitan alias fcauda*lorum fupprimendis praecipitii», nudo pacis fomento careen's acrimoniis unit» menus fpatio abfque fpe veniae quanto citiut mancipando dcc.

X L V,

SOLEMNES ORATIONES

anno CHRISIt *.**.

Aliquot vakh aaguminti

lu Concilio Conftanticnfi habite.

NICOLAI DE DI MKELS PLJHEL

Theologi Viennenfis; Alberti V. Auftrie Duci* ad Conftantienfe Concilium Legati

ORATIO

Ad Sigifmundum Cacfarcm in Concilii exordto habita.

Dt AitihritiUt Jieptrettrb rti Ctecilii gtAtnendi ut pttUic» pertter fehufMete Scittfiuett Pepeii.

Ex MS. Ac ADBMIjB HcLMSTADUNST».

Sri/xa Mjtre *l» h m tou Rtfpiciet* w/ raeAMt *Detentu nfitr* tf leti fifviteuu Rtti.* Geo. 47.2j. verba feriboMW.

Salus populi Chriftiani, que licet attingi non poffit io terris, tamen datum eftmortalibus, ut fub ea felicitate morali, nunc eis poffibiii, illam perfedam, que fanftis refervetur in edis, poflint faciliter promereri.

Ecce ifli font portus, ad quos dirigi debent «opuli ab his, qui gubernacula tenent in mari hujus mundi.

Ifti funt fines, ad quos refpiccre habet Serenitas Regalis, dc omnes ut ipfos ita regant, quod hic dc virtute m virtutem, defeieutiainfcieodem. gradatim afoandant, dts^naliicr ad beatjtndinsm dc falutem perveniant confummatam.

Hoc pertinet ad circumfpeftiffimam Majeftatem Regalem. Hoc eft Regalis officii debitum, religiofa mente pertraftandtun.

Ad Imperialem Cclfitudincm pertinet cura dc folicitudo circa bonam habitudinem «trinique ftatus, fcü. fpiritualis dc fecula; , juta illud Juftiniani Imperatoris, m Authenticis, Collatione I. *NUiljc trit faliofiali betfereteriitu, Jket fectritten hwtfttu,* r«av *etiyte & pn illit*

iUis ipfi Doo feMptr /applicent..Nam, effi bee ysdaaa râcw^MMr *fit,* Maday* *apud Drum fi-* ^Myrtam mmM« *rt& if campe-* raafar «surma *creditam fibi rompublkam·. Erie an/mantia* yada— Amm, a—, yicyid *utile efi,* J—mmw *tM/erm generi.*

Et cum fciat Veftra Majefta·, quod nonpoifint homines ifl has fines dirigi, *dcc* poffinc ad iftos portus perduci, Dec pofluK prediâa bona Habiliter plantari ta chrifliaoo populo, nifi ab area ian&e Ecclefi® eradicentur fchif* ma ac mala ipfiua contraria: Advertat Regia Cdfirudo, quod plores in unum convenientes fint in agere & intelfigere potentiores, ut di> cit Ariftoteles. Advertat etiam prifcorum or». tbodoxorum Regum exempla, quorum devotio* B ne, hortatu *ac* patrocinio pler—noue in retroa* fits Ecclefie necfflitatibus SynodiEpifcoporutn & Generalia Concilia convocata funt.

Eodem Veftra Ma/eftas fummo defiderio anhelet ac totis viribus procuret Congregationem' Concilii Generalis, pro inflauratiooe pacis dc integratione totius Ecclefiaftici flatus.

Ut ubi Patrum Conciliati determinatione, ad Dei gloriam dc hominum fa'.utem, omnis coo* tradiâio, omnes difcordi®, dc omnia mala, prediâis finibus humanis contraria, longe repellantur a Dei Ecclefia dt populo Chnftiano.

Ecce tenait te Dentiant fuper bareditatem fuam in principem, & tu liberabis populum ejus de manibus inimicorum /norunt, qui in rircuitu ejut C *fimt. I.* Reg. to.

Materialis civitas, ex lignis & lapidibus coofIruâa, typum gerit civitatis non manu faâ® humanitus, fed ex vivis lapidibus compaginate divinitus, Ecclefia fcil. militantis, quae eft congregatio fidelium, reâa fide Deum colentium. Que & propheta teftante, dida eft civitas regis magni, fundata iu exaltatione uuiverf® terre, Pfi 97.

In hac fua civitate, Princeps Sereniflime, omnipotens Dominus Veftram Ceifitudinem ex obtint carne elegit, dc jam conftituit in fuptemtuu Regem fui populi Chnftiani.

Et ideo, ut iplum nomen Regis oftendit, & etiam requirit inftitatio miaiftcrii Regalis di- D gnitatis, dc infuper atteftantur magnifica opera glorioforam precedentıum Regum: adVcftram Regiam Majeftatem pertinet, totis nifibus, infatigabili cura dc Audio intendere paci dc traquillitati, commodo dc faluti, fic Vobis credite civitatis, prout Veftra Serenitatis Celfitudo dcc. ut fchifma ab arca civitatis Dei funditus evellatur.

Unxit te Dominât » Regem fuper Ifrool, tf mifit te_ Dominus in vias. 1. Reg. 15.

Gloriofiflirae Princeps, Verba dc opera ac ferventiflimus Zelus gloriofiflimorum procedentium Regum, a quibuspofteros verecundumeflet degenerare, oftendunt officium Regale. Juflinianus enim in diverfis Authent. locis de fe ipfo E ait : *Magnum Deum tf Salvatorem meum, Je/nm Cbriflum, astscslium invocantes , fiademus omnes nofirot /ubjcffes, quorum regimen credidit nobis Deus, illa/bt if fine calumma cufledire.* Et alibi ait: *lioflru Sereniutit Cefitude femediit invigilat /abditorum. Nec ceffomni inquirere, fi quid fit in —flrji republics corrigendum. Jdto namque voluntarios labores appetimus, ut quietam alsis preparemus : ubique utilitatem JabjeBis inveniet velentci .^Et ea qm nas Dotu Rmtanorum propefait imperio, omne babemusftudiumuniver/a agere ad utilitatem cemmi/fa nobis a Deo reinublic* . Ont- Anibus etiam bominibus, y/ relie /spinet, msni/tfam effe putamus, yod ornne nabis efl fluiium & oratio ‚'*r credit? nebit » Domine Deo bene vivant, (f ejus invenient placationem. Quoniam if Dei mi/ericordia non perditionem fed cenvtrfie. nent if /oletent vult, tf delinquentes qus corriguntur, /u/cipit.* H®c ille.

Hanc etiam folkicudinem circa creditum fibi populum exercendam, oftendit ipfum nomen Re* *gi** dc requirit mftitutio miniflerii regalis dignitatis. Rex enim a regendo diâus eft, eo quod regere habeat populum fibi fubditum. Regetc autem populum eft, ipfum in finem fuum dirigere, dt pro pofle perducere. Finis vero populi eft falus *ejus atque felicitas. Qu® eft triplex.*

Prima politica, que in tribus confiftit: Primum eft pax & tranquillitas populi civiliter congregati. Secundum eft, fufficientia neccflatiotun ad tranfigendam prclcntis temporis vitam. Tertium eft exterioris converfationis ho* minum decentia'de boneftas. Populus enim qui taec plene & Habiliter habuerit. civiliter felix dici poterit.

Secunda felicitas dici folct moralis. Et fimiliter in tribusconfiftit. Primum eft, plenitudo cognitionis caeleflium dt fub celeftium, per fidentiam & fidem. Secundum eft, virtutum omnium juge exercitium. Tertium eft, veri cultus unius Dei publicum & fotemoc prcconium.

Populus enim, qui in his tribus conftanter perleverat, vere moraliter felix eft: Quamvis adhuc diminute, refpeâu felicitatis tertiz fcil. Prxmiatoriz. In qua eft ablatio «minis malidc confervatio omnis boni &c.

Regia Majeftas tota mente amplexetur viam Concilii Generalis, tanquam inter ceteras meliorem, certiorem, firmiorem, pro plenaria inflauratione pacis dc concordi« dt redintegratione totius Ecclefiaftici ftatus. Et divina annuente clementia ad votum Vcftrc Serenitatis eveniet, ut congregetur in eopiofo conventu potentum venerabilium Chriftianorum virorum.

Regia Majeftas dignetur omnibus fecuritstem praebere. Ut quilibet libere, fine metu, timore aut terrore loqui audeat, quicquid vere dc pure tendit ad plenariam reformationem ianâae Ecclefie.

Et infuper dignetur fine perfoturum acceptione, fine qupeunque partialitatis affeâu, ita fe habere in hac Dei dt fanâa: Ecclefie caufa, ut femota omni humana gratia dc indebito favore, partes fuas efficaciter, quantum fibi convenit, poflit interponere. Ut plenaria pax dc unio fanâc Ecclefie, propter quam principaliter hoc facrum Concilium veftro hortatu ac interventione congregatum eft, ita fiat dc perficiatur charitativc, ut hominum quietenturconfcientie, dc ut Deo auâore maneat vera, flabilis dc firma.

Ob hoc enkn CclStudo Veflre Serenitatis habebit in prefenti gloriam dc honorem, a tota Ecclefia, veftro interventu de tantis preffuris dc periculis fublevara ; dc a Deo, apud quem nullum bonum manet irremuncratum, habebit pro futuro itucftimabilcm gloriam, perpetuo duraturam.

Humilis, obedient, dc fidelisfiliusVeftr®Regis Maj. Illuftris Princeps, propter teneritudinem statis lusi, propter novitatem fuicepti regiminis lui dominii, propter quotidianas inquietudines exterorum, propter multiplices occupationes, non potuit in propria perfona adire Concilium

—I ωΪΚΤΙ

Ideo de Procerum, Magnatum, & aliorum A kliorum fuorum maturo confilio flt aflenfu.fe. cil & eonûituit legitimos procqrararcs fuos flt nuncios fpeciales, ReverepdosinChriftoPatres, N. & N. Nobiles viros, N. flt N. Barones, Minifteriale· Ducatus, N. ftrenuum militem, item ôc me mdhpmrn iacro Theologi* profeffforem. Dedit^ue nobis plenam poteftatcm flt mandatum, GeoerafiCoociliq ipfius nomioein* rcreOendi, ordmatiooique aç dtipofitioni ejuidem tmiverfalis Concilii cooperandi, quod ea, que tendunt ad gloriam Dei, profeftum fidei, perfeâamque unionem dc reformationem fande matris Ecdefi*. Et infuper paedidus illuftris Princeps, Dominus nofler gratiofus, Dominus Albertus, Auftri* Dux, dedit nobis audorita-B tem fle plenariam poteftatem ipfum obligandi, flt pro eo ac ipfius nofninc promittendi, quod omnia fle fingula, per Generale Concilium, circa bonum flatum univerfaiis Bcclefi* ordinanda, feu concludenda, rafa habebit flç firma, ac inviolabiter obfervabit, ad gloriam Dei fle profedum fand* matris Ecclefic, unie* fpoof* Dei fle Salvatoris noflri Jeiu Chrifti, qui cum Deo patre, flcc. Arnen.

Hac extraHa fxat ex ferment qxodam ia Coa cibo Conftantienfi fatba coram Rege Rmmmorxa Sigifmxndo, per egregiam Sacra Tbeologia Pro fejforem, Magiftrxm Nicolaum de Dim KtfpxM pro tam Amhaxiatortm Dacis Alberts fnintiAnftria ·

I L

ANDREÆ LASCHARII

ELECTI PQSNaNIENSIJ REGIS POLONIÆ

Et magni Ducis Lituanie ad Concilium Conftanticnfe Legati.

O Λ A I O

Ad Sîgifmundum Imperatorem an. 1415. menie Januario habita.

Dt Pact tf mm'mc *Ecclcfia per 5igifat«adaw imperatorem Confiant10 paranda.*

Ex MS. Academiæ LirsiENSrs.

Hoc titulo:

Collatio, faHa per Dominam Andream Lafcbarit, Ebilxm Pofnanienfem, »· Concilia Conflantienfi, coram Rrgc Romanorxm femper Angxfto ti fait, prafcntibxs Eleitoribxs Imperii V mxltit aliit.

CLJm fabricator mundi, Rex gloriae, auâor pacis & amator, -cujus judicia abyffus multa, quique habilis manens cunâa dat moveri fua ineffabili providentia. mundum feue-Emam icentem & in maligno pofitum confpieeret, Tuam precelfam Majeftatetn, o fublimis&invxftiffimc Rex Romanorum & Monarchs, conHituit fuper omnes gentes & regna, ut diftipares gentes, que bella volunt, feutum 6t arms confringeres, pacemque propalares., Tuo namque imperio profe&o paret orbis, Scriptura teftante: *Sabjeffi (fiote emxi croatara, five Regi tanqnam procellenti, five Dmibat, tonfxam ab eo mifit ad vindtfiam n^kficoram, laxdtm vero boaoraat. Qaia fie volantas Dei.* I. Petr. a. *De majo.tr obe.* I. 1.1. 33. c.6. *Solicita.*

Pretio/um quippe pacis donum, qtçsd fuis— fidelibus per multitudinem crleftis miiuio na icendo attuli', vivendo docuit, dc regie tua curl* pervigilqqam Aridius'commendavit. Quiîue poft, extremum tranfiturus de hoc mundo ad 'atrem, fpoof* fu* Ecdefi*, cqi officio advocationis d defenfionis feliciter profides, fequenti themate pro reftamento ultimo fic inquiens reliquit pacem: *Pacem meam do vehi/, pacem retineae vâifr, Joa.* 13.fltcap. *i.Nifibeila,* »3.4.1.

Rex pacificus pia miferatione difpofuit, inquit Qregorius in pommio Decretalium, fihi fubditos rore pacificos flt modeftos · Sed effrenata cupiditap, fu* prodiga pacis, «mula mater licium, materiam jurgiorum generat, ut, nifi Romani Imperii juftitia conatus ejus fua virtute/ reprimeret, jus humani hederis litigiorum abufus extingueret, flt, dato paci libello repudii,concordia extra mundi terminos exularet,

Ideoque, Evangelica ut docet hifloria, venit in mundum, ut pacem doceret, Matt. 10· flt Matt. S. 23. q. 1. cap. *Ntfi bella.* Qui & Princeps pacis dicitur fermone Prophetico, If. 9. fcilicet, Pater futuri feculi, flt Princeps pacis, vera lapientia, Chriftus Jefiu, qui omnia condidit in pace, neutralitcr pacem inferens creaturis, ut pacem amarent, flt ad pacem tenderent, ac in pacis pulchritudine habitarent.

Numquid plerique infatiabiles flt filvage belli* funt, flt' leones,'vqlpca, urfi.lupi, flt tigrides Cqui filiis fuis immurmurant, flt pacata feritate blandiuntur? Quis milvus, quantumvis folitarius rapinis circumvolat, nonne in lignum pacis.conjugium copulat, nidum congerit, ova fovet, pullos alit, flt quafi cum matrefamilias focictatem domeflioam, quanta pOteft pace, confervat? Et ob hoc rationalem creaturam ,quc eft homo, ad pacem fuam ordinavit, quatenus vivens in pace temporis, dulciilima fua vifione lueretur in pace ctcrnitatis.

Quod CKleftis Doftor, qui non didicerat ab homine, fed per revelationem Jefu Chrifti, confiderans, dicebat ad Hebr. 13. *Sint pace nemo videbit Deam.* Et Auguftinus de verbis Domini c. 68. jQar *in pace non erit inventai a Patre, Dabdicatxr a Fiharet aiblmtw a SpintxS. a. liemtt ^ficitxr, nae ad hereditatem Dei poterit pervenire, φά tefiaaoentttm pacit nolxitobftrvari.*

Et idcirco a cunftis mortalibus pax expetitur, ut dicunt Philofbpbi: *Bonam eft, ^md amnet appetant,* Ethic. i.Pax enim tantum bonum eft, ut, qui illam non habet, nihil habere dicatur, vel credatur. Gloffa enim omninofuper illud Pfalmi: *Paxfxpcr Jfrael. dicit:Omnia xno verbo dixit. Qai pacem non babet, infelix eft.*

Igitur Dei Filius, quieftpax noflra,fltfacit cx utroque unum, Ephef. 2. de fiimmis ad ima dcfccndens, ipfamque pacem ingreflii in mundum, progreffu, flt egreffu c mundo folemniter commendavit fuis amatoribus, inquiens: *Pacem do vobit, pacem retineto vobit,* ubi thema·

In quibus verbis replicat fuum nobile teflamentum, implicat utile documentum.

Per primum inducimur ad virtutem, per fecundum vehimur ad falutem.

De primo dicam modicum; dc fecundo nihil, brevitatis amicus.

Dico primo: Quod Redemptor nofler, cujus fccptra regia tenens Rex in terris vices agitat, Apoftolo feribente de Rege, Rom. *n.Nmemm fine caxfa gladixm portat,Dei enim neinifter tfi, Vindax in iram ei, qxi malam agit:* Nobis replicat fuum nobile teftamentum, per quod ducimur

cireur ad virtutem. enim eft «uveris /err-A facrificium vefpertinum : Qpi funt revera fpiritu ferventes, Domino ferviemes, fpe gaudentes , in tribulatione & boftili guerrarum turbine paticntes, orationi infiflentes, bofpitalitatem fedaotes, charirate fraternitatis invicem diligentes , non alta lapientes, fed humilibus confentientes Rom. i}, fit quibus vere diligentibus Deum pax multa debetur. Ecce incudibus hoftium tnoleftantur , qui foveri debuerant,, ut novelle plantaliones & arbufta , charitatis obfequio , ac cxemplari dodrina per Chrifli fideles irrigari.

ANWO , ut ait Anguftmus de verbis Domini , *Trau^niUitas animi, vinculum amoris, fimpltci- & cordis, confortium cbaritatis. Hae efl, qua cempejcit, iras comprimit, fuperbos calcet, iles amat, dikordias fedat, ct 'tnismees* cmcardae. Ad quam habendam omnes hortatur Apoflolus, fi Deum habere votamus, 3. Cor. y.Pacew *habete, et Deus pacis et dik&toeeiseritvobifeum.*

Proinde, fi Reges fidelium populorum,quia hujus regni non domini, fed miniflri exiftunt, fecundum voluntatem Dei regere funt aftridi, Sap. *6. iuauoa* opere eft ordinanda , 'fle follicite conjummanda. Quoniam non nifi pacis tempore colitur pacis auâor.

Et, fwavaifewdiu· Imum/ *feritas* «aafsasnB *agitat sseesubra nifi fuerint unita : fic Spiritus S. Ecclefia membra neufxam vivificat, nifi pacis vineale fuerint glutinata* , fecundum Auguftinum de verbis Domini. Et alludit B. Benediâus in quondam ierraooe.· Pjraav *timet Diabolus jejunantes , continentes et vigilantes. Tam enim de illit* , fxaxv *de iflss multos in laqueum pertraxit. Sed concordes et unanimes, conjuntBi per paris vinculum , delerent, livorem, ec timorem ingerunt Diabolo,*

Et ob hoc nemo ambigit, quantum fit nobile pacis teftameotum, per quod ducuntur ad virtutem, - v

Verum, cum pax tam utilis fit hominibus, de falubris, heu cur tot guerrarum turbines per C climata mundi afffuxere , & difeordtas fator zizaniorum iuperduxit, ficut experitur infelix noftra stas?Nifi, *quia mandata Dei mncuftedimns, et in viis ejus non ambulamus,* Baruch. 3. Nam, fi in via Dei ambuiaffes, habitafles utique in pace fuper terram . Et Prophetarum eximius David inquit: *Si populus mees audsviffet me, Ifraelfi i* viis meis ambulaffit, pro nihilo forfiten inimices illorum bumiliaffem, et fuper tribulantes eos mififfem mammo meam.* Pi. 71. Et ideo nunc hunc, nunc illum confumit gladius, 3. Reg. 2.

Dicat quefo'quifpiam ubi fit pax , & ubi non formidetur repentinus interitus ? En undique furgit gens contra gentem & regnum adverfus regnum, fol & luna-retraxerunt fplen- D dorem fuum, boc eft, lumen Apoftolici culminis , & imperialis dignitatis çclipfantur Luc. '31. Joel. 2. de *Major. tJ obed. c. Solicita.*

Et quid lugubri voce onuncio fchiûna inveteratum & cruentum, Ecclefiam Dei crudeliter dilacerans? In quo effufa eft contentio iuper Principes, & errare eos fecit in invio & non in via. Et a quo ambitionis, avaritie, Cmonic, flt multorum errorum in populo ft clero, iguis vehementer cxarfii. Nifi jam per Tuam Regiam providentiam extinguatur, ardebit ufque ad inferni' noviftima Deute. 33.

Pro quo extinguendo Principes orbis fle potentes , fit Doftorcs fapiemes 37. annis laborantes defecerunt. '

Et quo ad procliviora vergente, Romanus Pontifex de loco Urbis, fibi delitus per duos Imperatores pro domicilio deputato, cedens furiae, in vilipendium Imperialis potentis effugatur.

Ac demum finitimae Chrifticolarum paries , pacatfffimum fcilicet regnum Poionis , fcutum multorum fidelium, novit Tua Regia providentia , guerrarum tempeftate quatitur minus jufte.

Et Spiritu S. fundata nova proles Ecclefie gens bellicola Lituanie, inlatiffnnas diffufa provincias , quamquam neophyta, ejus tamen tides Deo eft cognita , fic nota devotio, efficiens Deo

Quid plura deplorando dicam, inauditum & lamentabile? Nam populi Chriftiani quafi duo*' gemelli inRebeccc utero , corpore videlicet Ecclefia: undique fcandalofe colliduntur. Gen. 25.

Numquid fuper his continebis te Domine Rex , & tacebis? If. 64. Quinimo tu , qui regis Ifraei, intende, & accingere gladio tuo fuper femur tuum , Potentifltme Rex, propter veritatem & juftitiam. Qui ut aher David univerfiun lirae! in hanc novam Jerufalem , Conflandam , ad perpetuam tui nominis memoriam congregafti, vel congregari procurafli, ut afferas arcam Dei, nec non filios Aaron & Levitas, in locum eis praeparatum. Hiftoria legitur r. Paraiip. r j. & tj. Arcam enim foederis fandam Ecclefiam non incongrue intelligo. In ifla namque Cum tabulis legis eft virga Mofis & manna crli. Habentur enim in illa facramenta Scripturarum in pedore, & cum diferetione rigoris & juftitix mannam confuevit pietatis & manfuetudinis propinare, 45. *Dift. Difciplina* .

Quoniam per illum Philifleum damnate me- , moriae , eundis norum fle liquidum, expulfus fle effugatus eft Dominus nofter Joannes Papa XXIII. de illo fuo habitaculo, a Deo fibi fle hominibus prxparato.

Supereft igitur, ut David nofter manu fortis ft pacificus , in cujus confpedu flamus, Romanorum fit Hungaric prepotens Rex, fic feliciffimus triumphator, femper Auguftus , pacem loquatur gentibus , fcifluram Ecclefie confueodo , ipfamque ad habitationem fuam priftinam reducendo : Et, quod manus Pontificum explere non prrralet, ipfe Deo juvante perficiat fle confummu.

Nam,-ut ait Ifidoros: *inter Ecclefidm petc-flates feculares neceffaria non effent, mfi , quod non -ravant facerdos efficere per doîhina fermeneri, poteflas hoc imperet per difciplina terrorem: ipfamque difciplinam, quam Ecclcfia utilitas exercere non pravalet, cervicibus fuperberum poteflas imperialis imponit : Et ut venerationem mereatur, virtute poteflatit impertiatur.*

CognofcAit Principes feculi, Deo fe debere effe reddituros rationem propter Ecclefiam , quafi Chrifto luendam accipiunt. Nam five augeatur pax fle difciplina Ecclefiae per fideles Principes, five folvatur, ille ab eis rationem exigit, qui eorum poteftatifuam Ecclefiamcre- B didit committendam, 23.q. *j.c.Principes.*

Unionem lanftc matris Ecclefie, defideratam eundis gentibus fle lamentis diutius expedaram, propulfato crudeli febiimate , in hoc Generali Conftantienfi Concilio, Deo opitulante, & conflanter modis canonicis atque juftis efficaciter procurabis . Quoniam exemplo religiofiffimi Principis Conflamini, pnedecefforis tui , non ad potentiam oftendendam fynodali tradatu interefle te oportet, fed ad veritatem inveniendam, ne ultra multitudo pravis dodrinis attrada fit diffvada dilcordet , ç<5. d. cap. *Nos ad fidem* , fle 63. *Dsfl. Jdrianus.*

O (c

■■" I O i- were *feticta* Principe», qui tali modo A
**'*θ voluntario· labore» appetit, ut podia alii» pneparare quieto·, A u bec terminanda divina dementia tibi reservavit.

Eja veto, Domine Rex, poft Chriftwn Rex Regum , & Domine dominantium . Ecce , t unxit te Domino» faper hzrcditatem faam, in Principem , & *te üitraiit papeba* tjai* dr «4M fwaatrarani. ». Rcg. 10.

Et ideo, omne quod eft in corde nao vade & lac. QJa Domino» tecum eft . a. Reg. 7. Qtiin in occurfam adrentus tui omne» Principes terre iurrexecuot de folii» fui», II. 14. Et prepare te , & inftrne omnem multitudinem hanc, qu® coacervata eft ad te, & efto et»in prcceptum. Erechiel 38.

Nec falvatur quodammodo de regali tuo corpore, nec dc tu® tremende majcftatit potenti exercitu, prius militia» cingulum , quam tibi viftori cedat adverfitat preliorum. *DtRtn.c.1. Vedt* . Siquidem feliciter conlervatara arcam Dei ad locum fibi praeparatum, de quo parum locutus fam, curabis reducere, faperborum fic iublumum colla contra bec rduftancia propria virtute calcabv».

· Adsunt enim in'parlentiarum venerabile» fic Reverendi in Chrifto Patre», facrati antiftites, Doftores, fic Magiftri, raagnificique nobiles fil ftienui milite», fit ego parvulus, milii a prodaris Principibus, Dominis (JladilTao RegePoloniz ficc. fic Alexandro, alias WitolJo , ma-< gno Duce Lituanie, cum aliis eis affillentibua, Majeftati tuas Regis fincero cordo glutino ,ia chariiate noo lifta, ad qusvi» beneplacita fit grata confidenter aftrifti . Qui potcftati veftro volunt, fit optant flammato deOderio m fad.) tam utili, umque necelTario , fit laudabili totius orbis negotio efficaciter m Domino aili lere , cum pleno mandato egni Poloni® , & Dominorum inorum , fuieipiendi, approbandi , & exequcnci univeifa fic fingula, qu® Ceiiitudo vcilra cum Sanftiiiimo jjbmmo notho ITomino Joanne Papa XXIII. fic cum iacro Concilio Conftantienrt ftatuere fit ordinare decreverit , ad Laudem fic honorem Dei , fic ad lalutem omnium populorum, & ad Romane D fit a! arum Ecclefiarum Cuinmodurn A tnamunitatun .

Ad qu® votive perficienda orami;> omne» curvi , mitti tibi e caelis recbtudincm Morts , Z»'lum Phineas, maniuetudtnem Daôdis, Trajani piftmam , lapiendam Salomon'*, aegenitoris tui nem ac dit® mrmorix Caroli IV. religKÎam prudentiam , qua mundum fobjccit , fit in iuum amorem convertit.

Piopter quz timebunt gentes nomen tuum. Domine, &. omnes Reg« ten® glonamtuam. Pf. 101.

Ecdefia enim univrrfali lacrofanrta ad debitx unionis inte^ntatem, ad integrarr unionem, operjiione felici ferenitat s Veftr® redufta, acBM»,,h- J- Lacl «tillimo Romano Imperio in pi.ilmam libenatem reilaurato, facilius indubio ad particularium provinciarum pacem Ac regnorum pervenitur .

Qpod folicitc animo Ar cordereligioio, pra». lati Principes Inviftnftmi ficc.

A

ALIA ORATIO FARAINSTICA

In CooftanjienGs Concilii principio anno 1414. snenfe Jan. ad Papam Joanoem XXIIL

habita.

Dt ba^tUitatt Papaat darvarv *fpeetntavt Pnpntni abiicalitet.* ,

(Ex antiquiffitno MS. Ccfareo Vindobonenfi . Part. IV. Aft. Cone. Court. poft med.

AD fcabellum pedum Sanftitatis vertex procumbens , fertnonem mihi injunftum fupra vires meas confpicio , flt Doftorcs fit Magiftros egregios, quibus parvulus fam addiftus, me tamni feientis virtote praecellere.

Ideo, Beati Grcgorii fequendo doftrinam fit' ftiium , inquientis: Non d ftando fed colloquendo , parumper edifferam. Cum colloquii vox corda torpentia plus quam fermonis excitet , quart manu folicitudmis , ut vigilent , pullet.

In nomine ergo Domini Jerti Chrifti ,- qui eft auftor pacis fit amator, aftumo mihi thema · *fiat* pav *in virtntr tna, tt alandantit in tnr~ nbnt tnti* .

Verba autem prrmilTa pro themate , funt eximii Prophet® Davidis, ad Dominum , qui in cxiis habitat, pro pace interna fit externa exclamantis, (cripta Pi. ιχχ. 7.

Sunt Ac eodem Ipiritn congrue fumptaficnoftra, pro pace militantis Ecclefic ad Dominum, qui in terris fapremum locum obtinet. Vos videlicet , Vicarium Jefus Chrifti . Cujus revera oft , hanc facra unioni» pacem, cunftis Chrifti fidelibus diutius cum lamentis expeftat»m, efficere fic perficere, fic fponfam(uam(acrolanftam , Catholicam Ac Apoftohcam Ecciefiam, heu! noftri» exigentibus peccatis tanto tamque deflendo diffidio peftifert fchflmatis , non fine gravi ChritiifideUlxu periculo Ac (alutis jaftura, haftenus miierabilicer laceraram fic dtilraftam, forma e cxlis divinitus tradita ad integritatis unionem, fic unionis debitam integritatem revocare. Ut, juxta veritatis vocem. Unum fit ovile & unus Paftor. Joa. Io.

Qitis nempe dubitat , magirtro (nperbiz procurante hoc ichiüna crudeliffimum elle fsdum? Quia ipfe eft Rex faper omnes filios fapcrbic. Joan.4.

Et ideo, ut contrarium fuo curetur contrario, humilitatis perfcft® magifterio eft tollendum. Quia humilitas eft cunfammata jullitia.

Et hac virtute emisere debet praecipue peril ftio Apoftolica. Nam dicit Canon , *Tatiae familia Daatint fhtns & »r«b natabit* , > , yud *rr<jmritnr* rw *carport* um *inveniatur* fis ca/u/v Dift *61. cap. y.*

Hinc humilitatis viam Dei filius falvarot nofter ineffabili ftua divinitati* fapietuia adinvenjt. Hanc tanquampnecipuatn luem, exemplo circa ialutis nollrs primordia nobis tradidit cum prrgrandiifimum fihiima inter Deum fit hominem, primi parentisinobedientia'perpetratum , fua humilitate fedavit , faftus obedient Patri

»— I AW1*O ” ** Patri ufqae ad mort— ,mortem autem crucis, ft tanquam Mritus Medion huic morbo contraria appâtait medfcamema. Qaidfecit? NoaqucGvit terra» dignitatis gloriam. Sed , cum Gt fplendor gloria, ft figura fabtatia ejus, portans

flatis ta excelGs, *emaatvitfenetipfin*, formam fervi accipiem, io habitu juvemus ut homo , *Hehe.* i. *rtilipp,* 3. Sieque fus ExceUentidim· dignitati noo pepercit. Nihil eoitn differt a fervo, cum Gt Domtaus omnium. Gal. 4.

- Oftendit in hoc, quod geÆv, ft quod gerendum fuis fequactaus , prsfcrtim locum ApOftolorum tenentibus Incide dcmooftrtvit , exprefte ft taa voce normam humilitatis denuncians : B Exemplum cnim vobàdedi, ut, f«ra»dawd«M *vehit fici, ita tf* «a/ *faciatu.* Joan. ij. Quod diâum, non foium de lotione pedum accipiendum eft , fed dequjl'bet aâione intelltgendum . *Can nanti Chrifti athe neftra fit i^reSio. 6. Decr.* 1. *tit. 6.* r. 4. Unde Doâor fanâtflâtnu· bearus Gregorios traâans illud verbum veritatis Evangelic·: *Si qait Voit venire poft ne, ahneget finetipficn* ftc. Gc ait.- *Qva , nifl fait a finetipfo, hac eft, ah appetita prepna excelle**

appropinqmt, are vadit *apprehendere , qnod nitra ipfan eft, fi nefeit natiore,* yard *eft .* Mon.·i· care fciiicet fe ipfum.

Verum, Beatiffimc Pater, qoamquam multorum ingenia fapieutum fe in hoc Ucro negotio uniotus occuparunt, multe prodierunt anes, snultifque Audits eft qacGtum t ut Dei Eccle fia renovetur finaliter, realiter ftperfeâe, piaribas modis attentatam, nondum autem pradicatum, mG a vero Chrifti vicario pér humtlijatis virtutem debitam haC fui ipfius exinanitione, ad mftar Chrifti, quam in iedando ichifmate, prévarications primi hominis induâo, ut fupra dtxi, adhibuit. Juxta diâum Propheticum : *Dinifi donant neam , rthqai bartditatent eaten* ftc. Jer. ».

Et ideo ad veftram factam Excellentiam aptiftime h"c verba fiunt, qu* Joanna iu vtn culis, cum aodtftct opera Chrifti, mittens duos difcipulos , ait: *T» ei,* yar vm/urar, *an alian expeiianat ?* Matt. 1 >.

Tunc es, Pater faoâe, qui hoc lugubre excitatum fchifma igne Spiritus Sanâi extinguere per virtutem humilitati» advemfti , ft extra mundi ditiones in exilium perpetuum propu liare atque fepelire decrevifti, an alium expeâamus?

Certum enim eft, quod veri paftoris officium éft anhnam luam ponere pro ovibus fuis. Unde beatus Gregorius fuper illo verta Joan. to. *Et horni paflor ponit aninan fian pro évitai foil t* dicit: *Aadiftii erudition™ nofiraat , nodiftit, tf poricnlaao anftrnn. Ecce emn, it, qai ara ex accidenti dono, fid ejfentialiter hoçnt eft, dicit t Ego fan paflor bonau. Atque ejpfden ho.· ntatir jornan,* yaaav *not initenter , adjmgit, diem : Bonat paflor aainan fian ponit. facit ficat Salvator, quod noanit ; oftendit, quodjpffit : Prinan tain vehit exteriora nofira vehit aufert· corditer inprndere , poflreno vero , fi necefle fit,*

jot. Oni eaen non dat pro ovibni fiut fibftantian fi-n, quando tf fnooeod» datnrni eft pro oit aainan faon, far *aoorten declinando certo fao cafi peccat aoortaUttr.* 7. y. 1. *c.* 48. Et fub-

Adkt Et fmt noonalli, jn tomaaao fihflaatiano dano piat maao ovet diligant, paftont anrt/mo ftt ,«fe, I – ***9 OJWI

ont fint fin, 'fatrmt, non fe**Jtfi Chrifti font* 0C. *PbiL* a. Et feqottur in bomilia Gregorit : *Mtrconrriat ftfpt eft,* f«i *locan prftorit tenet, fed lacran minorant aoa ptorit, termia cono·*

fee *agit at inveniat, Ü ah handitate grtgit i*, pofteran altemt exiftit, Mtmnaritu eaten fxrtt, food veertenarim eft, ac* fecundam eundem bea tum Gregorium; *flare pro évitai tnpericulo aoa*

dibgit, /ed *Incran terremn quant. Et ideo fi opponere contra pqncnlnn trepidet,* w fer, yaad

Concordat beatus Auguftinus deens, tunt in EccleGaoves, fciiicetqu*eftexpeâatio gentium ft redemptio Ifracl. Pontifex futurorum bonorum, qui eft ex hominibus aftumtus , & pro ovibus conftitutus, in his, qu* funt ad Deum. Vos eftis miftiadoves, qu* perierunt domus lirae!.

Attendat veflra Saoâitas parabolam Salvatoris , Luc. 15. *ifiir tx vehit dono , far badet entan ovet, ff fi perdiderit man tx iiiit,* tam *ne dinittit nonaginta noven* ra *deferto, tf vadit ad illan , perierat, donec inveniat tan ›*

Quid autem horum maius fit? Aperire c*-Cium ft claudere, aut laceratum ft hiimate corpus Chrifti myfticum, videlicet Dei Ecclcham , reintegrate, nec dcltrucrc ? Non tamen debeo dubitare utrumeue ejufdem poteft»tis elL, «b eadem virtute ChHfti procedere, Gc dicentis: *Qmdcmfat foivrrit fiper terran* ftc. Matt. *16.*

In fuprema igitur fpecula reGdens viam (nc mundum fenefeentem conlpicit poGtum in maligno . Nam, juxta veritatis vocem , Gens furgic contra gentem, ft regnum advertas regnum Sol & luna fubtraxerunt fplendorem fuum, hoc eft, lumen Apoftolici culminis, ft fplendor Imperialis dignitatis edipfatur, Lue.it. Joan. 1. ac devotio ft obedientia folut*. ft populi Chriftiani quaG duo gemelli in R.ebecce utero Oicandalofe utique colliduntur. Geo. 35.

Ut autem perditioni hujufmodi ft difcrimtni falobri remedio occurratur, *fiat paxin vertute taa9 & ahndantia it tarribm tmii* Qpod fuie thema. --

Circa aliam diviGonem thematis confidero, quod vinus veftra , Chrifti altiftimi, excellcntil*limae* pOteflati», que a Deo vobis eft data, ia falutemomni credenti in Deo, ftGroco ft Romano. Ergo ft hcc virtus patiendi fideles populos, i.Tim. 1. infaâo, non luno verborum

Et quod Chriftus potuit facere pio falute populorum , poterit ordinare ft fuos vicario», G abuiusr poteftatis hujufmodi non obGftaru, ,ft clavis non aberret, rcfpondent Duâores in c. I *ad nonafterixn, de ftatn Regniariam.*

Idcirco, beatiflime Pater, no» hic *ad pede»* Sanditatis veftrc conftituti nominibus Principum , Preiatoeum , quorum hic przfentamusperlonas , ac propria , nec noo votis c unmuotbus aliorum tappltci obiecratione humiliter ieprecamur veftram benignitatem Apoftolie.m, verbis noftri thematis detote exclamantes , icilicet ; *fiat pax in virtute too, tf abmdantia n territu t tait, tire* eorum, qu* ad pacem font Jefoiolymae, in turribus tuis, id eft , tot, & tantis Patribus, Romanis Cardinalibus & facro. fandis Epilcopis , ft clericis , qui «d hanc

fan-

———-fandam Synodum feifioM Apoftolica congre-A gui hic exiftunt. Ttviw fiat fc prapoRaaote proteaionis fida orthodoxa, fc hate EtrUfia aedificata, cossftrufta ut eaftraraa acies ordinata, qua fc mouritaa Gates voco ftophetL ca defigncatnr, /teeA*rste.te t.|».d.c. 17.

, anno CHRrtn

Datat quoque firafticas vcftra voce fua VOcem virtutis: Et hic, quod verbo fc fcripcodo veftra fimtetata (atabri prapofito toti muodo innotuit, ft propter boc uoivorfalem vocavit Ecclefiam ■ prafcoti CooriUo, Chriftofavem te, qui eft as veftra, * fecit, Ephcf. x- feliciter perficiet. Ne, qood abiit, fi fecua cosstingeret, major dote dotari additus irreformabiliter deformaret Ecclefiam , faofcam & formofam Chrifti fponfam , cfientque novifitam* pejora prmritaa.

Fate autem fc eonfumnuta pace uoiverfalis Ecclefi· , ad provincialum particularium pacem fc regnOrum facilius indubie pervenitur.

Quod devote ac rdigiofe coofiderans prelibsius Prtoeeps ac Dominus, Rex Polonia, fc VPitoldus magnus Dux Lituanie, per reverrodum in Chrifto patrem, Dominum Dominum Epilcopum Lafonenfem, Epifcopum (edis Apoftalic* -&<^vefir* fsnaltaus , in iflis portibus afle neceflarium exhortatus, arm· , qu* valiidiiimis exercitibus pro/ea defenfiooe tunc moi verat, pro iodis Apoftolica reverentia , licet non fine gravi difpeodfo utrfoue* parando doipoiuit, & gladium, quem juflitia fua dextra C adverfus Dominas cruciferas de Pruflia vibratum tenuerat, convertit in vaginam: Veftra (antetati devotidime fuppiicans , qtatenus attenta fua ùoecritatis obediemia prompta , quam tncoocuITe fedi Apoftolica exhibuit , ac tam cito exhibet, oriatur fibi ta diebus veflris jutlitia & abundantia pacis. Quoniam Deus pacis erit nobifeum. Phil. q. fc X-Cor. 13.

Quam pacem praftarv dignetur Ecdefia fus λ nobis omnibus omnipoetntidimus fc demeo, siffimus Dominus, qui eft pax sterna, benedi&us in fecula fcculoram. Amen.

I V.

COLATIO FACTA CORAM

Rbgb Romanorum per

D. Archiepifcopum lanuenietn (Pileum) iα Concilio Conflantienfi.

Λ *Ecclffe* ia Caarilis Cmte*ri«q£

Ex antiquo MS. Bibliotheca Pauline Lipfiettfis Academia.

Sicut vera narrat hifloria, Sereniflime Prioripuni , Invitefiuns Domine, Conftantinus adverius Maxentium bellum parans vidit per (oporem in calo lignum crucis flammeo nitore rutilare , fc Angelos fibi afliftantes ac di- B ccntes: Conftantine, in hoc vince . Licet Eulebius dicat, Conftantioum pecdifca *«rba vid<fle in feriptura, conferta circa pr*ditetm fignum crucis.

Ex qoo Conftantinus crucem in vexillo militari depinxit. Et fic paratus contra Maxemi-Dum procedit.

Quoin fluminedemerio, Conflantinustrhunphaos Romam ingreditur. Et cum ob honorem triumphi imagines illi Senatus erigere, ipfe vexillum fanâ* crucis depingi fecit , fc fubter aici ibi: *Hx «fl invtjüik fiyua* Dti vivi.*

Hunc Ambrates te , & multi alit----------- * apud Deum: (feria ***> ImPeratorum viam fidei fc devotionis aJ^n

is fcriprara aafcripa, rita, Glnrigfifttans Priacep· fc Doaatae noter , exiftimo ronvreire . Ut mate dkam. Cattearte, ta te créer.

Cooftantteun ente nstatipteter imitaris . Dum, ficut ite, fida ac devodoM prapoUes .

Dum, ficut ille in Synodo ta Nicau Bythi-M coapagari fecit 30. Epteopos .' Ita tu in Qraftaeria Germani· fecifli, ac facis : tanto amplius, quod in illo pro Apoftolico blerfuenmt Vitta ft Innocentna, Roouina Ecdefia presbyteri: In hoc autem tua folicttudine, cura , tuifque preclbus Ipfe Apoftolicus adeft , adeft fc factum collegium.

Dum , ficut illi prima die fui baptifmatis Apofloii Petrus & Paulus apparuerunt, tibi o-Apinor ipfam apparere divinitatem , fc gratiam pnevenieotis AltiiCmi, qua ilhaftratus tam efficaciter fc prudenter divinis infiftw operibus.

Dum, ficut ille in laudem fc gloriam Dei, & Ecdefia SanteB propagationem fc comato. dum, 1.1.3*.5.6. 7. S. 9. fucceftivis diebus nova fecit edite, nova cooceflk privilegia, ac ficui de illo feritator, honorem cleri tuebatur in otanibus : ita, tu* gratia majeftatis per dies fingulos cogitas, difponts fc agis ea , qu* fi perficiamur, majus fc melius beneficium in ob-(equiunt Ecclefi* pneftiteris , ac populo fideltum gratiorem fc utiliorem rem egeris, quam fecerit Conftauttnus. Majus enim fc melius Ecciefia ac fidelibus donum dari non poteft , quam unitatis fc pacis, Angelica vocibus fuper reliqua omnia commendatum ·

Dum, ficut ille, infigni humilitata, fc clementia viges & vales. Unde de eo fcriptiun eft, qood odido publico per totum orbem ■ dificari juflit Ecclefias, collaris pecuniis affluenter cx regiis thefituris, feribens ftmul civitatibus, iit populus EpMcopis mmiftrarct de rega-Dli fifco , node (antes perficerentur Ecclefi* . Ipfe vero legendo, ftribendo fc meditando le multum exercebat. Et Princeps'invidus, per d'ts fi.igute fide fc devotione crefcrns, iocxalcbili gaudio de Ecdefiarum profetetaa replebatur.

Unde te quoque imitatioac Cordlantinum merito poftumus nominare.

Loco etiam. Dttm Romanum, fitmmtimquo Pontificem, Sacrum collegium, facnunque Concilium , Cooftantiam odduxifti. A qua Qonftantinus merito nominaberis , fi id in ea perficies, quod Hernicus III. pntdarifllm· memori* predeceflor tuus Qpi de Hungaria reverfus Synodo Confiantieofi adfuit, uta euntes , qui deliquerant in fe, debita dimifit, omettais inimicis pacem haâenus inauditam tam in tota Svevia , quam in aliis provinciis per regat ceu-(ura éditeras confirmavit, fc natalem Domini Treveris celebravit, itaque omnes , qui in regiam maieftatem deliquerant, crimineataolvit. Eaodemque legem, ficut prius, per totum regnum promulgavit, ut omnes delite fibi invicem condonarent. Iflaque editet cft illa famoût fc infigoia pax, qu* pax Conflanti* nuncupatur. Qum profeâo hac, quas hic agitur, fcilicet Ecclefi* fc totius orbis fidelium, merito fc gloria faperabit. Tu cx hoc Joco digne vocaberis Gonflantious .

Ro-

dMWO Beftat ut etiam virtute ccaftantiB did vateas Qooftantfous. Bac virtus fic defcrffiitur: Câaftanüa eft ftatejûas animi firme, fie m propofito perfcveraas, quu omnem virtutem cir•afc. (Jade Vaterim ad Ttemm Grfarem.

>iit, Jfeasgdfanv, /afefortar, afem/erruMrar, «s/ aauduo adsriaw, β nUrrftUtfw, βββ alte nafefariiar ad «ÿrAaw ptrixet. Inde in fcqnentibus iubdit de Fulvio Flaçco, quod conflantia viftoriat quoque gloriam antecellat. Ex qua Qi Fabium Maximum, Cn. Ptfooem, M. Numidicum, Scavolam Augurem, Menium Ceoturiorcm, Blafium quendam Phocionem, Socratem, Epbialtem Syracufanum, Alexandrum Macedonium, Regem iUum famoium, fiueulariter extollit.

Ex qua tu quoque ufque in hodiernum diem vere fit merito commendaris. In hoc praeterſim, quo agitnr de integritate reformationeque Ecctefiu. Qiiam ufque in coofummatum finem nt profequaris, eadem virtus exigit. Qua, ut in Decretis teribitur, tanta eft, fit effe debet fidetibus, ut prius auferatur vita, quam confamtnatio feu periedio refti operis.

Eft autem hac vinus, iervare modum inter mutabilitatem leu levitatem fit pertinaciam. Osorum utrumque repreheofibile judicatur. Mutabilitas vero dum homini ineft, inrile ei judicatur ftultitia, vel peccatur impatientia, vel dcfcftu dilationis boni, aut duplicitate animi.

Qpe omnia a tua Majeflate avertat ille, cujus caufana & Ecclefia profequeris, Dominus Jcfos Chrillus, ac faciat, ut digne voceris Conflantmus, imitatione, loco Ac virtute.

Conftantine igitur in hoc vince. In hoc fcilicct opere digniifimo, utiliiTimo, defideratiffimo.

Digniifimo quidem: Quia omnem cujufvis operis, quin etiam fimul omnium operum dignitatem excellit Opus integrationis Ac reformationis Ecclefia, quam Deus omnipotens, sternus fic immenlus, fua clementiilima pieta«e homo faâus, fuo prêtiofo fanguinc dedicavit. Opus eft itaque hoc divinum potius, quam humanum. Idcoque in Decretis deferibitur Ecctefia Chrifti fidelium multitudo, fide Ac caritate unita, qua iponfa Chtifti dicitur pudica Ac inconupta, extra quam falus non habetur, & a qua per fchifma pracifos comprimere fpeftat ad Principes feculares. Et quando in ea font duo aut plures reftores, noo eft fponfa, fed fcertam-

Utiltlfimo autem, refpeftu animaram Ac corporum, noo unius hominis tantum, aut unius provincia vel patrie, fed totius orbis, cujus univerfale bonum, fumtnum At maximum hac integratio refomutioque concernit.

Inexplicabilia funt, SerenHfime Domine, bona, publica, privata, fpiritualia Ac temporalia, quot At quanta integrationem reformationemque hujufmodi confequentur. Sicut inexplicabilia funt mala, anima Ac corporis detrimenta, damnaque graviftima, publica Ac privata, quot Ac quanta in diverfis regnis, Ac pene in omnibus partibus orbis ex hoc icbiimate Ac incotupofitione Ecclefia confequunrur. Non explicare modo aut feribere, fed nec cogitare quis poflit in utramque partem, ex integratione Ac reformatiooe quot bona, ex fchifmatc « incotnpofitionc quot mala proveniant.

A Opus itaque, quod agitor, ornait» quuvis opera humana utilitate ficut Ac dignitate pruceUit.

Accedit, quod defideratiffiioram eft opus. Hoc smnqoam esdmtanthm, tamque univerfale rujufqnam rei fiiit defiderium, nunquam tanta expeftatio, quanta hujus deGderatiounat integritatis & reformationis Ecclefia.

Hac fpes & expeftatio, Prudentiflime Domine, fi perficiatur, nunquam fiiit tanta latitia, jucunditas, exuhatio in fidelibus populo Chriftiano. Si, quod abfit, & avertat mifericonfia Creatoris, fruftrctur & irrita maneat; quis explicet, quantus merror, quanta triftitia, quanta confufio & irrifio ac derifio totius cleri, quin ftc imperialis honoris, Ecclefia ac fiBdei, & catholica rcligioois, fpecialiterqtse omnium Geimania Praelatorum fic procerum, qui e fuis manibus rem hujufmodi imperfeftam labi finem? Non audeo, Chriftianiflimc Princeps, non audeo cogitare. Avertat hunc cafum, avertat clementia Creatoris fic Redemtorts oofti!

In hoc itaque opere digniifimo, utiliffimo, & defideratiifimo, Conft|nttoe, vince. Vince fiqUidem hoftes, vince difficultates, vince fuperiores pradecefloces tuos.

Vince quidem hoftes, hoftes fidei, tables imperii, hoftes tui.

In hac enim integratione fic reformatione Ecclefia vinces hoftes fidei, qui invalefcunt, invalueruntque numero magno, cum pudoredc Crubore Romane Ecclefia, Romani Imperii, Ac noftti temporis, quo iplam civitatem fanâam Jerofolymam, tanto fidelium eructe qusefitam, amiflam noo curamus, maluimufqoe gladios fit potentiam, quos in infideles exerceri deberet, in proximos & fideles convertere, cum tanta ignominia & injuria nominis Chriftiani.

Vinces hoftes imperii & rebelles. Quod profcfto, tua pace, tua cum venia dixenm, ali* ter facere non poteris, nifi in hac integratio* ne refonnatiooeque Ecclefia.

Vinces hoftes tui, & detradores,' quos multos tibi fecit inclyta vinus, cui Temper mali fic reprobi minitantur & detrahant.

Inter quos illos praecipuos, prccipueque ca D vendes potaverim, fi qui fint, qui ullis artibus, ullo ingenio, ullis promiflis, te afanftoAc redo propofito mutationis & reformationis Ecclcfic tentant abducere, ieducere vel avertere.

Vince difficultates. Huic enim tam grandi fit optimo operi magnas inefle difficultates oportet: fed tua virtute fuperandas ac vincendas. Ne credas rem tanti meriti, tantrque virtutis carere infidiis, carere smulis, carere multis laboribus, multis impenfis, multis vigiliis & difpendiis.

Et fi alia deGnt, vigilat & cernit nunc maxime ille humani generis boftis, cni tuae vigilantue, fioceritatis, virtutis, fidei & devotionis clypeus objiciendus eft.

B Vince prcdecefibres tuos. Hoc loco, Uluftriffime Priocipum, commemorare pofletn fmgulorum prcdeccfforam tuorum laudabilia gefta erga Eccleфiam, erga fumtnos Pontifices Ac facrum Collegium, io Conciliis Generalibus. fit' alias. Sed brevitas, fit tua tnfignis peritia, cut ea omnia no'a lunt, faciunt, illa nunc recenfenda noo e(fc.

Qtic etfi multa magis fint, hoc tamen, quod nunc agis, flt quod habes in manibus, majus & melius omnibus illis eft. Quod fi perfeceris, vincea omnes, qui te dignitate hac & fublimitate Griarea prscriferunt, ipfos etiam Tiberios,

AS?*?, Philippot, Conftantinos, Confiantes, Joviaoos, Valeotioianoa, GritunoJ, Theodofios, Arc·· dios, Hooorios, Marcianos, Lednes, Juftinos, Juftinianos, AnaftaGos, Ludovicos, Lotharios, Caroles, Conrados, Henrico*, Onones, Fridericos: Et fi aliqui funt, qui ullo modo, ulJove num Ecdefiam juverint, auxerint, vel protexerint.

Conftantine igitur, imitatione, loco, flevirtute, in boc opere digniffimo, utilifttmo, & deGderatiffimo, vince boftes fidei, Imperii tui, vince difficultates, vince prcdeceftores tuos. Ut- poft & per has vidorias triumphator & vidor felix afeendas in culum, apud iHum c®lcftem & omnipotentem Regem coroqam ac fcdetn perpetuam habiturus.

V.

MANFREDI DE LA CRUCE

Philippi Maxiæ.

Ducis MediolancnGs ad Conflantienfe Concilium Legati,

ORATIO

Habita in ConftantienG Concilio Anno 1415· d. 18. Fcbr. ad Sigifmundum Ro> manorum imperatorem;

Q«a *Dux Mediolanen/is ft Cafarif Sigifmundi l'afailum uc fubditum publier agnovit, Cafartfqne baperso ft febm/fit·*

Ex Codice MS. Academic LipGenfir.

Synereniftime Princeps, Dei gratia Romano* rum Rex Temper Augufte.

Docet efficax rerum magiftra experientia, infmuatque clare feriptura, fore debitum, 2c de more, quod, cum a Deo, bonorum omtitutr. furto & vero datore, aliquis datur iu Patrem, Dominum fle Superiorem: Boni filii cum omni reverentia & devotione illuta in fuum recipiant patrem dile&ffimum: Fideles fervi cum omni dc gaudio & fidelitate recognofcaut in Dominum metuendum: Obedienteique fubditi cum omni humilitat· traitent ut fuum Superiorem honoraodiffimum.

Ifti funt illi boni filii, de quibus feriptum eft in Evangeliot *Qmtqnatautemreceperunteum, dedit tie poteftatemfiliot Dei Jieri.* Joa. I.

Ifti iunt illi boni filii, de quibus feribic A* pertolus dicens.* *Accipito illum cum omnigoudse, & bujnfmodi i» honore bebete,* Philipp. 2. Qnicumque fubjugo funt fervi, Dominosfuosom* ni honore dignos arbitrentur, 1. Tim. *6*.

Ifti funt illi obedientes iubditi, quibus S. Scriptura praecipiendo loquitur dicens: *Regem honortfitute, fervi, fubditi eftote in armi timorep. Dominis veftn/,* 1. Petr. 2. Filius hooorat patrem, *it* fervus Dominum fuum.

Verum, quia pater & filius, Dominus & fervus, fuperior flefubditus, funt adeo correlative, Ïuod uno pofito necefte eft ut ponatur reliquum: It ideo naturali viciffitudioe bonus pater tenetur diligere filium fuum: Unde cekftis dc fummus pater de filio fuo legitur dixifle: -/& *cftjilius meat dib&ns, in quo mihi lent complacui.* Matth. 3.

Clemens & pius Dominus benigne tradat ferrum fuum, juxta illud: *Servus fideli/ Jit tibi qnafi anima tua,* li. 4!.

Juftiqoe dc redi Domini & Superiores fnbditis tam pie quam jufte mtniftrane jufthiam, clementiam, dc equitarem. Ifti font illi Domini, quibus icrtbir Apoftolus dicem: *Domini,* wad *juftum eft U aquam, praftato fervit,* ColoU. 3. ANNO cmujn

Hrc omnia feriptur· divina confideret. Primo enim confideravit, quomodo jam dia flt retroaftis temporibus, peccatis hominum *exigea*tibus, forinfecis flt partialibus odiis, raptate rapacibus, fle afpcris guerrarum furoribus, maxime in Italia miferanda orientibus, populos Chriftianus fuit in tantum tribulatus, cooquaflatus, laceratus & affliclus, quod dici poterant dc referri verba Doftoris eximii Hieronymi, in epiftola fua ad Eliodorum Epifcopum fic ferientis.· *Peccatis noftrit barbari fortes fait, noftris vitia Romanorum fuperutur exercitui.* Et yaafi *boc non fyficeret cladibus, plus pene MU civilia quam boflium mucro cmfumpfit.*

Infelicei no/, qui tantum difplicemut Deo, nt per rabiem barbarorum illa ira in no/ defaviat. k'iginti & eo ampliur anni funt, quibus Romanas fauguij ejfuuditxr. ffmt matrona rapta fnnt, quot virgines viriata, qmt ingenua mbiUaque corpora bis belli/ fuerunt ladsbrio7 Capti Epifcopi, interfe&i presbjteri, diverfa clericorum officia de. ftituta, fubverfa Eccle/U, tf Junta altaria Cbrifti ftabaUti eom, martyrum effbffa reliqua, ubique latius, aliquo gemitui, & plurima morti/ imago. Remanas ruit orbit.

Attamen cervix noftra eretia mu *fte&itur. Felix, qui ifla non vidit, felix, qui non audivit. Nos miferi, qui aut patimur, ani fratre/ noftres tanta patienitt prejpicima t: Non amputamus caufat morbi*, art *morbtu auferatur a mbit.* Huc Hieronymus.

Et Ideo populus Chriftianus fic tribulatus, laceratus fle «ffliftua, peccatum fuum dtcaufas morbi dolentrr agoofeit, fisfis ad Deum devotis lacrymi» oravit, dictais *i Mferero mei Dent fecundum magnam mifericordium tuam, tffecundum multitudinem miferatiomtm tuarum, dele iniquitatem meam, & multum lava me ab tujuftitia mea, tt β ΛοϋΛο meo munda me. Qmuiam iniquitatem meam t&eanpfco, tldelidum meum contra me eft femper,* rf. jo. *Deu/ rtpulijhmt, tt deftrnx/fts mt, do nebit auxiOum de tribulatient,* Pf. 59. *Dent mifereatur mftri, & benedicat nebit, illuminet vultum fuum fuper mt,* 47 *mifereatur noftri,* Pf. *66. Domim, falvo mt, perimat,* Matt. y.

Ad has pias & devotas fupplicationes afftltfti populi Chrifliani conditor rerum rternus, cujus pietas, cujus immeufa dementia, cujufve inexplicabilis nufericordia menfuram non rccipiunt, fle qui, fi iratus fuerit, miferetor dc parcit, juxta illud Pfalmi: *Iretn/eft, &mifertus eft nobis,* Pfalmo allegato.* De cado refpéxit, dc mifericordns recordatos eft.

Qpia pro pace eundis optata populis, pro tranquillitate pariter dc quiete populi Chriftiadi, ad Romanorum fublime dt celeberrimum regnum, atque facrum orbis imperium mific, tranftulit dc promovit perfonam Veftram fandiiTitnam, toti Mundo gratiffimam dc acceptam, que radio fplendoris «terni valùù, fua virtute inconcuffa procul abjeftis operibus tenebrarum, lucem clariffimam, pacem dc quietem jucundam dabit populo Chriftiano.

Unde merito dici poteft: *Habitantibus in regione umbra mortis, lux orta eft els.* If. *16. Redemptionem mifitDominus populo* /uc^Pf. Ito.

Ei ideo Sereniftime Princeps flt Domine, Rex invi-

—iuvi&iflSme, pnemiftis dilrgemer attentis atque confidentis, Illuftris Princeps & Dominus noftrr, Dominus Philippus Maria, Vicecome» Anglua, Dux Mediolani, Papie Angterieqoe comes, tanquam banw A devotiOimos filius, tanquam fiddrflxmus feme, fervitor atnuevaffalius *{ umq/aam* humilis & ofaediens fubditt» veftro regias atque faoflifCme imperialis majeflatis, principaliter quatuor facit.

Primo enim coram veftra fanfliflima regia & imperiali majeAate mente & corpore fe proflernens, cum omni reverentia & devotione vos aflcfluofifCme recipit & rccognofcit in verum, jufturn, & indubitatum Romanorum Regem femper Auguftum, in fiium patrem dile&iftàmum, & Dominum femper metuendum, que Superiorem fuum femper hooorandiflimum. Dicens cum fcriptura divina, mente devota:

Que fuerunt primo veftrac regiae atque fanfliffimas majeftati propofita. Iu quibus quidem verbis duo breviter denotantur.

Primo enim notatur veftra regia & imperialis dignitas, feu poteftas fublimis & alta, orbis univerfi gubernatoris. Et boc, cum in vetbis promiffis dicitur; *Dmmne.*

Secundo ftotatur veftri devoti filii & fideliffimi fervi, fervitorts&vafTalli, humilitas, imroenfa dileftiOnis, fidelitatis & obedientiir dexnonftrativa fioceritas. Cum fubditur, *Ego fervus tuns fum.*

Dico igitur primo, quod in verbis praemitTis notatur veftra regia & imperialis poteftas, feu dignitas otbts univerfi gubernativa, cum dicit, *Domine.*

Quod veftra regia & imperialis dignitas feu poteftas fit fublimis & aha, cx eo probatur: Quia cc'.cftis & fummusRex omnium Regum, Dominus nofter Jctus Cbrtftus, vocari voluit Dominus, cum Aportulis & Difcipulis fuis dixit: *Tos vocatis me Magifter & Domine, & bene dicitis; fum etenim,* Jo. IJ.

Quod fit orbis univerfi gubernativa, probat veritas Evangelica, ubi legitur; *Exiit ediEtum A Cafare yfuguflo, ut deferiberetur unsverfus orbis,* Luc. 1. Evangelium quoque Joannis, qui fub grandi & mirabili aquila figutatur, dicit: *Hon babemus Regem, njfi (afarem*, Jo. 19.

\Vs enim eftis illdr Rex temper Auguftui de quo feribitur; *Rex (tnui erit omnibus impera»* 1, Exech. 34.

Dicebam etiam, quod in verbis promittis notetur veftri devotittitni filii, fidcliftimiquefer- Xitotis & vattalli, humilitas immenfa, dileâioaiis. fidelitatis &obedieiTtic demonftrativa, cum fubdnur: *Ego fervus tuus fum.*

Bonus enim filius & fidelis fervus feuvafTallus inter ceteras nes debet haoere virtutes.

Primo enim debet habere humilitatem in officio. Unde dicebat Pfalimfta: *Tide humilitatem meam.* Et alibi; *Humiliatus fum ufquequaque, Doeeeim, vivifica me.*

Secundo debet habere fidelitatem in fervitio, juxta id, quod feribitur: *Eflo fidelis ufque aJ mortem.*

Tertio debet habere obedientiam efficacem, juxta illud Evangelit: *Si diligitis me, mandata mea fervate,* Jo. II.

Subicqucnter vero vefter devetiffimus filius, artque fideliffimus fervus, fervitor & vafTalius, Illuftris Princeps, Dominus Philippus Maria, verus Dux Meuiolani, confiderans & attendens, quod bonarum mentium eft, ibi timere culpas, ubi culpa minime repetitur, fi quid forte per ignorantiam, innocentiam, vel aliquam finiftramfea falfam fuggeftionem eommilit vel omifit, quod auribus veftro regie atque facratiffitnc Imperialis majeftatis difplicncrit, cum ornat devotione atque humilitate poftdat rentiffionetn, dtcenscum Pfalmifta; *Deliffa, Domine*, Pf. 24.

Secundo profatus fervus, fervitor & vaffailua veftro iacratiflime majeftatis, de veftra eundis fafutifera provifiooe divinitus ordinata, omnipotenti Deo cum devota cordis afleftione refert omnes, quas poteft, gratiarumadienes, dicens cum fcriptura divina: *BenediHus Dominus quia vetavit, & ferit redemptionem plebi fua Ifrael;* Repletufque omni jubilo mentis fu« letatur, & gaudet, dicens: *Hac efl dies, quam fecit Dominus, escxltemus & latemur in ea. Rex, in aternum vive, Jcr.* 11. *Tu es Dominus meus,* Gen. 14.

Et non folum profatus vefter devotus filius, & fidelis fervitor, fed tora Lombardia, prscipue civitas inclyta Mediolanum, lxtitia inexplicabili eft repleta. Omnes ibidem utriqfque fexus & Claris cujufcutnque, qttafi divinitusinfpirati, fperantes amodo lublatis odiis & guerrarum furoribus jucunda tranquillitate & fini pace gaudent, & una voce proclamant dicentes; *Benedidtus qui venit m nomine Domini,* lo. Ctl. *Letentur (f exultent gente<, quoniam :niicahis populos inaquitate, & gentes tn trrra diriget,* Pl.tM. *1'alde mirabilis, Domine, factes tua, plena gratiarum,* Ef. t<$. *Dabis nobis pacem, qu:a m te fperavimus,* If. 16.

Tertto vero prefatus devotus filius, fiJelirtimuique fervitor, fervus & vaftallus, Dominus Philippus Maria, Dux Mediolani, confiderans & attendens, quod juxta doârinam Apolloli Îlrobatio dileâionis eft exhibitio opetum, leipum & omnia, que habet, fcir, & poteft facere, hbere offert ad quclibet mandant veftrr facratirtimc majeftatis, dicens cum fcripttna divina: *Inclinavi cor meum ad juftficationes tues. Qui contradixerit ori tuo & tw» obedivetuinffis fermonibus, quos praceperis, moriatur,* Jof. 26.

Quarto & ultimo, profatus veftrr facratiifimc Majeftatis devotus filius, atquefervus, fervitor atque vafallus fidcliflimus, Illuftris Prioceps, Dominus Philippus Maria, Dux Mediolancnfts, adeo Gerat in veftra Lcratittima majcftate, quod merito dicere poteft, & dicit cum fcriptura divina; *In /.·, Domino, fperavi, non confundar in aternum*, Pi. 20.

Et ideo firma fpe certaque fiducia in mente fua conceptis, feipfum, omneiquc Mos & fua confidenter & cordialiter recommendando mijeftati veftro iacratiilimx, recordatur, & ad veftri memoriam pro prelentis aâus vera conEdufione reverenter deducit, quatuo'r Sacre feripturo auftoritates, quarum prima eft talis: *In confpeHu tuo funt omnes tribulantes me.* Secunda eft haec: *Ju/lus ei, Domitu, & reHum judicium tuam.* Unde tertia talis eft; *Non habitabn juxta te malignus,* neyvr *permanebunt injufti ante oculos tuos. Odijh omnes, qui operantur iniquitatem.* Quartam vero & ultimam ponit Augiftinus Lb. i. Soliloquiorum, dicens ad litteram; *Jam te folum amo, te folum fequor, te folum quiero, tibi feli fervire paratus fum, quia tujuJle dominaris, tui juris effe cupio. Jube, <pt.>h, atque impera, qu.cquid vis: omnia me fpero, «ua juffc-*

ÀNNO CHRISTI

jttfferà, effe fsilurum. Recipe me tutem» clemae- tifime Demi/ee.

Quam quidem dementiam, Ac vtftram fan- Aiflimam majeftatem, ille feliciter fervare di. gnetur, qui dt benedidus in fecula feculormn Arnen.

V I.

JOANNIS GERSONI5

Tertio a fuga Joatntis dic *3. Martii, Sabba* 10 > Vigilia Dominic· in Ramis Palmarum, Concilii juffu , antequam Legati illo die eft Concilio ad Papam Joanncm Schafufam migrarent, mane habita, dc Concilii Au- Aoritate.

Patres Orthodoxi, patres noo in tabulis «reis, ut olitn apud Roman», fed iα libro vit· coo- feripti. Jubet, inquam, Chriftus originaliter Jo- annis 12. & recitative in Evangclio Sabbati prafentis Vos obediences audite, ambulate noo palĭtbus corporis, *led* greffibns mentis, ambu* late de virtute in virtutem, dum lucem habe- tis Et qualem locem? Rcfpondeat lux vera, cutus hoc eft verbum.* *Qm» fefuitm* mr, ne» a*. C *bnlet in tenebrii, /rd bnbebit lumen vite,*

Adfis invocatus, Domine Jefu , pneclariftj: me tol juSitic, disjice terne nebulas, & pon- dera molis, atque tuo fplendore mica . Abfque te enim pnrcipiti merfa profunda mena habet, & propria luce reliAa tendit in externas ire tenebras. Hoc ne fiat, tu mediatrix, tu ad- vocata & exorarrix noftra, fimpliciter adeunda es, Virgo gloriofiffimà, quae tui nominis inter* prêtarione tam illuminata , quam illuminatrix diceris Et quo lumine? prorfus lumine gra- tis, quo fic illuminata es, ut dicaris in A|ks- calrpfi mulier amiâa foie. Hoc tu nobis lu- men ut infundas de plenitudine tua fuppli citer imploramus, fa lutantes & dicentes Ave &c. D

Ambnlete dum lucem bebetit, ta nen tenebrri ror comprehendent : Lux ifta eft , Patre» celeber- rimi, Deus, qui glorificatur in Concilio San- ctorum, dicente Pfalino: Alrgwr AT *terribilis Jxper ormer , fiti in circuitu ejur funt.* Cujus banc tençmus infallibilem promiffioncm, Matth. r8. *Ubi dut vel tres coetgregeti fuerint iti nemi~ ne orra, ibi in medie tertae fum^* Sicut vidit Pfalmifta dum cecinit.* As *Concilio jufterum ijf in congreyaiene megnet epere Domini .*

Et magna plane, immo ingentia jam vidimus in hoc Concilio juftorotn Dei opera, fponta- neam & vix fperatam ceflionis viam.

Porro cum propter femetipfutn & ut glorifi- cetur , fecerit omnia Deus, quo pado crcden- dus eft prcclariori celebritate glorificari, quam in *Concilie jnflenem,* que vera laus eft in Ec- clcfia Sindorum? Tales voseffeconvenit, Or- thodoxi & Deo amabiles Patres, ac Domini, ut Concilium fitis Sindorum & juftorum , quos pofuit Deus in Mundo quafi vera totidem iuminaria. *Uot,* inquit, *inn Mundi.* Siqui- dem in hoc conftituti eftis alios purgare , illu- minare, atque perficere/ nunc maxime, cum faAus conventus ifte facrofan&us, dum aduna- tus eft coetus, dum congregata eft Ecclefia, ut dc Mxchabais feribitur, quatenus orarent fic

A peterent miericordiam a Deo. Et *af mitnie» te en decermeetur, fnid ftOe opta Hffit.* Exaltat animus profcâo levat» in circuitu oculos, dc videns omnes iftos, qui congregati funt tibi, boc eft, ad utilitatem tuam, o populc Chri- fliane. Congaudet admiratu (pintas *mm»* At in hanc erumpit Ecclefiaftici camus vocenu Cives Apoftolorum & domeftici Dei adveneram hodie, portantes facem: At illuminantes patriam, dare pacem gentibus, At *Merere pepuhme Demi- ».* Quitter liberare? Exhortando, clamando, que.· *^mitiUte deme imem bnbetis, nt* mb few*. Ar« *ver cottepreiendma*; Cujus deliciat font, cflû cum filiis hominum: Ipfe teneboe divifionum fchifmatumqoe, renebra rot errorum & her*. tum, tenebrae demum horrid· tot vitiorum per Ecckfiafticum corpus vafto quodam turbine mi» ierabiliter exundantium. Ambulate igitur, dum lucem habetis, ut non h· voa tenebra compre- hendant. Lucem itaque habetis, Patres lumi- Dofifltmi, CbriAum, qui vere eft in loco iflo, vel Emanuel, qui interpretatur, nobifeum Deus, cujus eft tuae certifiima promiflio; *Ecce ege ve- bifttom fnm emniiut diebaS nfyue ndeonfummutie- nem fecnti. Deus ifte* eft, qui glorificatur ia Concilio Sanftorum, magnus fit terribilis fuper omnes, qui in circuitu ejus funt. Et bene in circuitu tuo, Domine, res omnes efla dicun- tur, quem tu vehit fpbara intdiigibilis, cujus centrum ubique eft , circumferentia dufquam , tu ubique *n,* extra non exchifas, intra non Yonclufus, fupra nooelatus, infra non proftra- tus, immo magnus valde, terribilis, gloriofus, & fuperexaltatus in fecula.

Ecce Patres Orthodoxi, quod ad boc ipfum, ut glorificetur Deus, & ilfaftretur Ecclefia, nunc celeberrima Parifienfis Uoiverfitas, culrflx & amatrix eorum omnium, qu· Chriftian· religio- nis pietatem , que fanam doûrinam refpicinnt, ipfa ad exemplar Gtriftianiftimi Regis Franco- rum , Patris fui dignantiffimi, legattoneqp mit- tit , quaerens primo ea, que pacis iunt, denique fecundo, qur fidei funt, denique *tertio,* qu- virtutis& Ecclcfiaftic· funt libertatis. Quoniam ad hac tria principaliter Synodus hac facra tendit.

Juffit hefterno vefpere per ambaxiatores fic nuocios fuos hic prafentes, quatenps hoc ma* tutino tempore eflem habiturus orationem no- mine fuo pro veritatis eluddatione circa ea, qu· per hoc facrum Concilium agenda videntur occurrere. Nullus, opinor , mirabitur, fi ad lute juflk ego fragilitatis me· confcius, fit temporis arAatione preffus expavi. Nihilominus In Deo, cujus glorificatio queritur, fifus, & dc fftulio preterito fuper hac veritatis inqaifitiooe memor, Regis prsterea & Ecclefi· regni fui voluntate per inftruftiones cognita: Juiuoni deniquema- tris indytifiim·, cujus i egeas dimittere nequeo, monitus a fapiente, ego tanquam obedigmi- filius parere defiderans, conatus fam aggredi, cum humili dicendorum omnium ad hoc fen» âorum Concilium fubmiftsoae , at jure fuo di- rigat omnia, vel acceptet, vd corrigat ; Et io primis quatenus habeatur ordo dicendorum lu* eidus & brevis : quia vd eft, quod texitur or- dine, longum. Convertamus interim dilato themate oculus noftra confiderationis ad hoc quod diâum eft, Deum efle , qui glorificatur in Concilio fanâorum, qui magnus eft & ter- ribilis fuper omnes, qui m circuitu ejus faut. Defigamus in Jioç Pfalmift» verbo mentis in- tuitum, ne pen multa vagemur, fallor fi non ibi videbimus hujus facrofan&t Synodi cau*

~........—firn quadruplicem, eficieotem videlicet, formalem, finalem, 'Bc materialem·

anno CXRim *****

yu|t aliquis cogoofeere caufam efficientem, plane ilia eft: Deu» magnus dt terribilis, cujus inftin&u, miferatiooc, adflatu de attraâu colleâa eft nunc Ecclefia, ficut elevatus Spiritu poKOdoit Γ almifta: Or*·» effe, pas *difperjiemt f/noht nifrtgeUt, qui cmgregat slothS fms λ qmitmr ventis, a friis ertn & «·-eufu, Λ afuirim & mari.* Tantummodo qui cœpit, orandus eft, ut ipfe perficiat. Leva io circuitu tuo, o facer coetus, oculos tuos & vide, omnes ifti congregati font, venerunt tibi. Quidni contingat tibi, quod idem Propheta loquitur Ifaias: *Tene videris tt adfiuts, & mirabitur, tt dilatabitur* cvr *tuum.* Et, fi dilatetur, aumquid non implebit illud Spiritu fuo Deus?

Porro caufa formalis eft hcc ipfa colleâio feu connexio Concilii fanâorum, vel Spiritu fanfto formante dt exemplante, qui eft nexus & vinculum compaginans in unum diverfa membra fanâorum. Sic agoofeit Ecclefia, petens pro feipfe, ut Spiritu fenâo congregata bofti-li nullatenus incurfiooe turbetur.

Quaerit aliquis praeterea finalem hujus facri conventus caufam, fane illa eft, ut glorificent Deus magnus dc terribilis, juxta vocem Apoftoli dicentis: *Omnia i» gloriam Dei facite.* Hlbc itaqlse refta, hsec efficax lemita aa omnium, que voluerimus, adeptionem, i* primo quefierimus gloriam fuam dedit hoc intelligi, dum ait: *Primum qnarite regnum Dei, & jufticiam t]mt tf lse omnia ad]icien'<r voris.*

Omnes poftremo, qui in circuitu Dei funt, accipiuntur velutl pro caufa materiali, dc de *fe* informi. Nam ficut hominibus per fcbifmata peccantibus confequens eft univerfa fub Deo quodammodo deformari, quouiam homo finis eft omnium, diceatibus Platone & Ariftotele:

j Necelfe eft autem, fecundum exigentiam finis omnia moderari: fic ex adverfo veniunt omnia per boc fanâorum Concilium Dafoino efficiente, formante, dc finkntc, reformanda. Ita enim de pretiofo fangutne Chrifti canit Eccle-

I fia: *Terra, pontets, aftra, mundus quo lavantur flumine.*

Quocirca videre fas eft deinceps, quo titulo relucet io caufa efficiente ac refidet infruftrabilis auâoritas, que caufa eft Dens magnus dc terribilis, ex quo omnia in menfura. Relucet in caufa formali exemplaris unitas, ut fiot omoes unum, ficut eftis nunc in Concilio fandorum, Be hoc in Deo, per qwena omnia in numero. Relucet in caufa finali fpiritualis utilitas, ut glorificetur Deus, in quo omnia in pondere. Demum concluditur in caufa materiali generalis uniendorum reformandorumque univerfitas, omnium fcilicet, quae io circuitu Dei funt i quatenus omnia reformentur in numero, pondere dc menfura, concedente Deo. Ex quo omnia, hinc modus, unitas dc menfura: per quem omnia, hinc fpecie*, veritas, dc ndtnerus: in quo omnia, hinc ordo, bonitas, *ti* pondus, qno pondere refluunt omnia in caufam, qua dedit effe.

Ceterum .prima triplicius adpropriatur Patri, fecunda Filio, tertia Spiritui fando. Bene habet, jaâa funt fundamenta, ioliditate Quadrangula, fuperatdificare poffumus tetras Pyisgoricum, boc eft, quadruplicem cvnftruâionum parietem, vel ftruâuram, dc dicere pro prima conftrttâÛNM.- Deus magnus & ferribiiis

A fic glorificatur ia hoc Concilie fanâorum, quod eidem fufficientcm praebet dc infallibilem audoritatem ut caufa efficiens, quoad primum fundamentum. Rurfus pro fecunda Conftruâionet Deus magnus dc terribilis trahit dc allicit omnes io commune Chriftiaoos ad unios veri capitis unitatem, tanquam caufa formans *tt* exemplans, quoad fecundum fundamentum, primum in reformatione. Amplius pro tertia conftrudione; Deus magnus Λ terribilis fic glorificari Vult In hoc Concilio fanâorum, quod omnia pnecipue fiant ad honorem dc confcrvationem fuse legis ac fidei, fine qua ei placere nemo poteft, quoad tertium fundamentum, fecundum in reformatione. Demum pro quarta

B conclufiooe: Deus magnus & terribili» paratus eft rebus omnibus, maxime hominibus concedere per,hoc Concilium fanâorum quandam reformationem, pulchritudinem, glorificationem, ordinem dc decorem, cum provifionibus idoneis adverfus eos, qui non in rcâitudine morum, fed in circuitu pergunt vitiorum. Et hoc pro quarta conftruâione fuper ultimum fundamentum, quod eft tertium in reformatione.

Poterat hic ordo teneri, fub his terminis, fed aliam progredi viam fuaferunt verba thematis, que in Metaphora lucis fundata funt. Revertamur igitur dc ponamus lucem divini prsccepti, quia pneceptum Domini lucidum illuminans oculos. Lucernam infuper, diem legis, ficut Petrus eloquitur, ut jubente Deo pofita fuper candelabrum luceat omnibus, qui in domo funt, quae domus eft Ecclefia, vel hoc faecum Concilium vice fua. Diffundat dc fpargat confequenter lux ipfa, veritas Evangelica, confideretiones quafi totidem cbufgentiffimos radios veritatum particularium fplendidos de corufcantes. Ponamus in primis, immo jam pofitam, digito, ficut ajunt, demonllremus, lucem Apoftolici Symboli, quo dicitur: *Credo in Spiritum fan&umtfl vivificantem.* Quid vivificantem? *Certa unam fsnflam Catbriscam Ü Apoftriicam Ecclefiam. Unam,* propter colligationem ad unum caput primarium Chriftum, dc vicarium fummumPontificem; *Sanflam,* propter fanâorum commu-

D nioncm, dc remiffionem peccatorum, ut infra fubditur, *Catholicam,* hoc eft, univerfafem, quoniam ab ejus obligatione nullus viator immunis eft; *Apoflolicam,* quoniam in Apoftolorum & Prophetarum, per ques Spiritus Sanâus locutus eft, doâtinis fundata eft, dc fimilium filiorum fuccclIîûne duratura. Certusfuin, quod nullus, qui vel haberi vel dici vultChrifliaoux, caligare *(e* dicet ad hanc lucem. Superaddamus lucem alteram Apoftolici verbi conformem huic luci ' *Solicité fervere mtatem Spiritus in viacrio pacis, unum corpus, unus Spiritus, ficief vocati eftis in una fpe vocationis veftra, unae Dominus, una fideae, tmurn baptifma, unat Deut & pater osmium, qui fuper omnes, per omnia,*

E *& in omnibus nobis.* Sequitur: *Et ipfe dedit qmfdam autem Propbetas, alios vero £vangeliftas, alios autem Paftores & Doflores, ad conjummationm fanfloram in opus minifterii, in adificationem corporis Cbriftt, donee occurramus omnes in unitate fidei agniticnii filii Dei, in virum perftflum, ta menfxram alatis pirmtudinit Chrifti.* Sequitur. *I'eritatem autem jacientes in ci*-ritate crejcamm in iilo per omnia,* jm* *eft caput Cbrift-is, ex quo totum corput compafium tt nnexum per otmotn junflxram fubmituftratim nis, Jecundum operationem in menfuram uniufcufifjue membrr augmentum oerporis fecit m adfi-*

ANNO **'

fui i cheritete.* Hase Apoftolus ad A fiam juxta legem Evangdicam allegatam, cui
akno Epbefios 4. Et in hanc fcntcntiam multa ad
CHRfsn CoJoilcnfe*- i. & ». & j. ad Corinthios-11 E.
'''I ad Roman. 12. pofita iunt. Hee autem comparatio veri corporis ad myfticum multum luminis adfere inquifitoribus veritatis, nedum apud Philolopbos, ficut Artftotelem & Plutarchum, fed apud Theologos, Paulum przcipue.

Diffunduntur vero, ficut przmifnnus, I». ^onfiderationes ex hoc Symboli & Apoftdidodri^ali luce, quaff totidem radii veritatis fplendidiffimi.

Ecdefiaftica unitas ad unum caput Chriftum fit, & adglutinatur per amorofum Spiritus San&i vinculum, mediantibus divinis chariimatibus, tanquam qualitativis difpofitionibus, red- B demibus in corpore myfticocomplexionem harmonicam vivificam dc decentem, ad opera vitae fpiritualia fufficicnter exercbnda.

Ecdefiaftica unitas ad unum caput fecundanum, quod dicitur iummus Pontifex, Chrifti vicarius, fecundior eft, multiplicior, copiofior, & major, quam fuerit congregatio fynagogz, & quam fit congregatio civilis tub uno Redore, Rege, vel Imperatore.

Ecclefia habet poteftatem feu facultatem ex vivifico germine fibi inffto per Spirjtuin Sanllutn, quod feiptam poteft continuare in integritate & unitate membrorum iuorum, tam eftentialium feu formalium, quam materialium atque fluentium. C

Ecclefia habet fponfum indefcdibilem Chriflum. Sic, quod lege ftante nec Chriftus potcil ipfi fpcnfz fuz Ecclefiz dare libellum repudii Nec e converfo Ecdcfia ita ligatur matrimoniali vinculo ad vicarium indcfeâibftcm i,>onfi fui, quin mutuo fe poffiut ablolvcre, X dare libellum repudii.

Ecclefia, vel Generale Concilium eam re-Prxlentsos, eft regula a Spiritu Sardo direâa, tradita a Chrifto, ut quilibet, cujulcum^uej ftatus etiam papalis exiftar, eam audire ac eidem obedire teneatur, alioquin habendus eft ut ethnicus & publicanus. Patet ex immutabili lege divina, Matth. 18. promulgata.

Concilium Generale fic deferibi poteft. Con- D cilium Generale eft adgregatio legitima auftoj'trttc fada ad aliquem locum ex omni ftatu hirrarchico totius Ecclefia Catholice, nulla fieteii periona, que audiri requirat, exclufa, ad faiubrirer rradandum & ordinandum ea, quz debitum regimen ejuidem Ecclefiz in fide & moribus relpiciunt.

Ecclefia vel Generale Concilium, dum didat aliqua, regimen Ecclefiz concernentia, Papa non fic eft fupra jura etiam *poûtiva,* quod poffit pro libito diffolvere talia didata per Ecclefiam, eo modo & intentione, quibus didata conclufaque funt.

Ecclefia vel Generale Concilium, quamvis non poffit tollere plenitudinem poteftatis Pa- E pafis, a Chrifto fupernaturaliter & mifericorditer collate, poteft tamen ufus ejus limitare, fub certis regulis ac legibus, in auiificationem Ecclefiz, propter quam Papalis auftoritas & alterius hominis collate eft. Et in hoc eft totius Ecdefiaflicz reformationis flabile fundamentum.

Ecclefia vel Generale Concilium potuit & poteft congregari fine expreffo cooicnfu vel mandato Papa etiam rite eleâi, & viventis, in multis cafibus. Unus inter ceteros eft, quod fi accufatus dc evocatus fft, ut audiat Ecdafiam juxta legem Evangdicam allegatam, cui legi fubjeâus eft, & ipfe renuit contumaciter Ecclefiam convocare. Alius cafus, ubi materise grandes concernentes regimen Ecclefiz veniunt terminandae per Generale Concilium, & Papa renuit contumaciter*illud evocare. Alius, fi etiam diâatum fit per Generale Concilium, quod debeat tali vel tali tempore convocari. Alter cafus eft, ubi probabilis eft dubitatio fuper contendentia plurium de Papatu.

Eccleffa feu Generale Concilium fi viam aliquam concluferit feu dictaverit acceptandam effe a Papa pro terminatione fchifmatis, ipfe tenetur illam acceptare, & ita fecundum preparationem animi tenetur ad ceffionem, & dum ultro offert eam, & prrvenit iplc, redditur multipliciter commendandus.

Ecclefia feu Generale Concilium przcipue debet intendere cum periecutione unitatis perfeâe, extirpatiouem errorum, & emendationem errantium, fine pèrfonarum acceptatione. Similiter ad hoc, quod bierarchicus ordo Ecclefiafticus pnrlatorum & curatorum multipliciter turbatus reformetur, ad fimilitudinem divine celeftis hierarchic, & conformiter ad regulas primitus inftitutas.

Ecclefia non habet efficacius medium ad generalem lui ipfius reformationem, quam ii ftatuatur Generalium Conciliorum continuatio, celebrationem Provincialium non omittendo.

V I I.

ORATIO A JOANNE GERSONE

habita

Conftantiz in folemni Concilii fupplicatio ne dic 26. Aprilis 141 y.

Ex MS. VICTORINO.

OBftcro voj tonquem odvtnat, tf peregrinor. Exillimate, precor, verbum hoc, oblectationes falubcrrimz, humiles, & pia, nor» meum effe verbum; parum enim haberet ex me ponderis, ftc auâoritatis: accipite potius illud tanquam ab Ecdefiarum principe Petro. Sic vero eft enunciatum originaliter 1. Petr. ». dc recitatur in Epiftola Dominiez currentis, *Ohfecrq* &c. Itaque ficut dicit coapoftolus Petri Paulus, quarhdiu fumus in' hoc mundo, peregrinamur *a* Domino, dicentes ex fententia quilibet cum Propheta; *incoU ego fam in torre t* peregrinus, & advena. Cujus rationem reddit *idem A* poftolus Hebr. 11. quoniam m» *bohonmr hic civitotem permanentem, fed fetwreoee intjuihrmti, Jerufolem iHet» civitetem,* f«4 *eedificetar xt civiter,* & oh, yaawv *gloriofe diSe fteet de te civiter Deil qicii* wt *dedecet ή civiteiei» henc metuitote»?* quam felix illa civitas dtc.

Hzc a longe profpiciens olim Moyfes cum Levi x non fine myfteriorum quodam involucro, primogenitis fuis impofuerunt nomina Gerfan & Gerfon, quz interpretata fonant idem, quod advena vel peregrinus. Sicut igitur nobis advenis, & peregrinis cantabiles obfecro voce Petri juftificationes Domini in loco peregrinationis mez: ad hoc enim fadus efl conventus ifte ftationis celeberrima, ut mifericordiara dc auxilium confequeretur: a quo? Ab eo, 'qui peregrinantibus duobus dilcipulis, & de fe colloquentibus, quamvis nondum credentibus

fe conjunxerat K faipturas aperuit, cor accen- dit, dans illud intelligi quod promiferat; *Vbi dm vel fret congregati fuerint in nomine* aw, *ibi i» medio coram fum.* Matth. 18. Nunquid noa «ere credendum'eft, quod Dominus fit in loco ifto? adeft utique, cui millia millium ferviunt, fle decies centena millia afliftunt ei.

Ad quid Hia? nimirum ut juxta proverbium Laberii a Seneca flt Macrobio pofitum, comes facundus in via pro vehiculo fit. Quid facundius verbo Dei to excelfis? Et nobis, viri Paties, Fratres reverendHL pneclariiT. fapientifl*. atque cariiE nobis, qui per varios cafus, per tot diferimma rerum tendimus, non Latium, fed in Gelum, exorandus eft ipfe idem Chriftus jcfus, qui noftra peregrinationis eft, di- B cente Boethio, dux, feraita, 'terminus; idem ne peregrtaantes noa deferat, fed comitetur, ducat, dirigat» fit perducat. Confequamur boc quefamus tuis intercedentibus meritis, o beati(lima Dei mater flt virgo, qur puerum Jefum peregrinantem in terra Jsgypti cum fan&iflimo flt juft· Jofeph fponfo tuo bajulafti, fovifli, nutrifti, cuftodifti. Sic tu nos advenas & peregrinos fpiritualibus auxiliis fovete non abnuas, noftra memor miferis, noftra' peregrinationis flt anguftie, nec abhorre peccatores, fine quibus nunquam fores tali digna filio. Quod ut impetremus, adimus cum fiducia thronum gratis tus, te falntantesobfecrando, flt obfecrantes falutando, ac dicentes illud angelicum: C *gtatia pina.*

Obficro vot &c. Non erravit profe&o Princeps Ecdefia Petrus, dltm cun&os homines obfecraturus, vifcerofiflima pietate magis, quam imperio commonuit cos advenas efle fic peregrinos. Gir *ita?* non ut peregrinationem vis flatuerent fibi pro habhatione patris, fed ad sterna femes proveherent, aliter quam pecora fic pecudes, fle aliter quam dives ille de Evangeik), qui dicebat: *anima mea habes multa bona repqfita in anno/ plurimos* flte. Sed quoniam pro flatu natura deftitute, nos corporea hac moleprefli, flt Opprefli non poftumui ad csltun patriatànoilram, quam a longe falutamus lufpirantes, cur» »*»m tvrfis arfimas fatis erigere, inftar Sifyphi D fabulofi, quem affldue mola fua dejicit & obruit. Corpus enim quod corrumpitur aggravat animam claufam tenebris, & carcere czco, ait Virgilius, fle vm&am in mendicitate fle ferro, dicente Propheta.* hint eft illa Prophets conqueftio. Heus me, quia incolatus meus flcc.

Providet mifericors flt miferator Dominus, reftawraSOT nofter, Dux nofter, via, veritas, flt vita, qua ratione poflit mentem noftram volatu libero celerem nuntium ad ipfum Patrem noflrutn, <^ui in cslis eft, deftinare · Mira prorfus, quid dicam, vel Dei benignitas, vel hominis dignitas, vel orationis pietas! dicam iftorum quodlibct; ita eft, credite. Nuntius hic eft oratio, qur duabus alis fubnixa, fide, & E fpe, qus animata eft charitate, & qus ornata eft tanquam plumis variis, virtutum multiplicitate; unde quid eft oratio? nifi afcenfus, vel elevatio mentis in Deum per pium flt humilem afte&um; quo fit, ut dum oramus, nos familiari quadam proximitate Deo colloquimur, per illud philofopnicum de Boethio carnrten fonorum, ad id traduci quidem aflerimus; funt enim ei penne volucres ns. qur celfa confccndant poli; quas fibi cum velox mens induit, terras perofa defpicit, aeris immenfifuperat globum, nubefque poft tergum videt: quique agili motu calet astheris, tranfcendit ignis verticem, donee in aftrigeras furgat domos &c.

Bene hoc igitur fecit nobifeum magnifice Deus, dum nobis advenis & peregrinis in loco horroris fit vaftz folitudinis dedit talem nuntium, qui ncccfTıtates noflras oHcrret Deo, &. opem defideratam impetraret, & referret; obfecratioHts igitur, viri Patres & fratres, obfecro voce Petri, nunctanquam advenas & peregrinos. Atfumatur ab unoquoque noftrum fcdulus ifte nuntius, oratio, omni quidem tempore! nam oportet femper orare, & non deficere; praecipue tamen in hac hora, &die, dum ad hoc ipfum fa&us eft conventus ifte facratiffunus, hzcdevotiiüma proceilio, haec facrofandas Synodi qurdam colledio, tum pro noftris omnibus incommodis iublevandis, tum fpecialiter ut dirigat Deus Legatos hujus facri Concilii ad D. N. Papam Joannem XX1Π. deftinatos, ut venientes redeant cum exultatione, portantes refponfionis optata: manipulos.

Fiat infuper oratio, quatenusdet Deus voci fuie vocem virtutis: det mihi evangelizanti verbum virtute multa. Impleat os meum, quod per juflioncs veflras, quibus obniti fas efle non credidi, aperuit; neque enim exiftimavi quod ullo modo deefie poflet fermo mihi de re faluberrima ad petitionem talem, licet fero valde nimis impolitam locuturo. Aflumpfcrat onus iftud R. P. & do&or emeritus, giganteis humeris fuis, fed raucedo vocem abftulit. Conabor patrem filius fequi, non paftîbus aequis, ur apud Virgilium eft: enumeremus ordine lucido, & brevf, quia nihil, quod texitur ordine, longum, proprietates quas habere debet nuntius hic r.oftrz peregrinationis, oratio devota, vel obfecratio.

Sit igitur oratio, vel obfecratio, quatenus evolet libere in czlum, primum agilis, & expedita, *abftinent* &c. 2. Bonis aflociata; *couverfitiontm vefiram* &c. J. Patiens & benigna, *ut in eo quod de vobis* &c. 4. Sit libera, nec ferviliter alligata; *liberi efiote &c. 5.* Sit amicabilis & honefta, *ormut honorate* &c. *6.* Sit demum humilis, & fubdita; */ubditi ellote See.* Coerceatur fermo nofter inter'terminos & verba prznominatz Epiftolat Dominiez currentis, ne per diverfa vagetur & diffluat. Sumamus cx ea fex orationis proprietates juxta totidem confiderationes fententiarum cxeadem epiftola. Utamur infuper familiari, grofta & palpabili fimilitudine peregrini, magisfcholaftico, doctrinali, & quotidiano, quam accurato fermone loquentes: habet enim fatis venuftatis fermo divinus, etiam ubi -vilibus verborum panniculis operitur, quemadmodum Veritatem, dum de terra orta eft, non auro, vel fericis, fed panniculis virgo mater involvit.

Sit ergo Oratio, ut *fupra*, agili$& expedita, tanquam curfor levis explicans vias fuas, & ficut virgula fumi, quemadmodum poftulabat, qui dicebat; *Dirigatur ad te oratio mea, ficut infenfamin confpeitu tuo.* Hoc autem fiet, fi cbfecranti Petro obediverimus, abflinentes nos a carnalibus defideriis, que militant advctfua animam.· mala prorfus, diraque malitia, p«flilcns, & cruenta deftderiorum carnalium; audi qualium, quia occidunt pigrum, quibus fubferviunt otium fubverfatrix Sodome, voluptas efca malorum, vanum gaudium, quod in pun&o ad inferna defeendit, cibus immoderatus & potus, inter quod cap. Joan. r. his & fimilibus przgravatur oratio: iis inefeantur,

aut

aut evolvuntur penox ejus; figuram hominis peregrinaiiooe tn Abraham, cui jufio peregrinari diâum eft : *Egredere At terr* tun, tJ-de deme pétrit tui-,* hoc eft de terrenis sffefiibuj, de peccati occafionibus, que iunt pec* cati magna cognatio; ideft de dotnefticis noftrc cartris, & tanquam pireAris cooverfatk»·nibus, Λ defidcriis.

Potuerat nunc & pofterius trahi lermo oofler per concordantia! cx icriptura ad eruditionem moralem aflumotas; fed ecce crebrius occurrit in ijrfa meditatione me* ftudiofitas fpeculatrix, ut propofitiones aliquas doctrinales eliciens intererem, ut hoc intelligat ftudiofitas. Prima. Efficacior eft oratio ceteris paribus, quia iptutuslier eft, & a carnalibus defidet iis remotior. Hinc eft quod veri adoratores adorabam Patrem in fpiritu& veritate. *Orobe fpiritu,* ioquit Apoftolus, eraiv *& <mti.* Non fre illi, quos increpat Ghrillus ex verbis liain : *Pepulut btc lobtit me bowat tjc. i.* Eft efficacior ceteris paribus Theologorum oratio. qui fuper fidem fimplicium clariorem dc puriorem habent de divina bonitate notitiam; eft enim talis oratio fpiritualior, Λ phanrafmatibuscorporeisalienatior. Hrc oratio quatitur cum fumma difficultate. Nota Antonium de oratione extatica. Efficax eft parvorum baptiiatorum oratio, in quibus nondum vident derideris carnalia, quia per regenerationem fafti fuht filii Dei, & placabiles ei Hinc eft illud: *ex bore ufentium & leflentium.* Maxima debetur puero reverentia. Vr, vt, ve, qui verbis, operibus, sur exemplis proftifutmt hanc puriiareip Angelicam.

Secunda proprietas. Sit oratio bonis affociata, ficut fubdit Apoftolus Petrus; *c mverfattio-* aer», inquit, *veftrom bobentes* Ajwaws. *Impoffibile tft enim* ficut ait Hieronymus, *multer*™precet* •an *exoudirf.* Propterea dicitur apud Machabzos : /a£a> *eft conventui, nt ororent.* Unde & habitabant Apoftoli pariter, dum illos orantes illuftravit divinitatis plenitudo. Hinc praeterea eft illa Cbrifti promifTto : *Si duo vel fret ex vobis c-m/enferint de Mni r, Jeper terrom, fiet eit λ c-.''' me*.* Colligamus hinc fpcculationis tres dotlrinas. Efficacior eft ceteris paribus o *atio* multitudinis proeefltonalirer & localiter adunata·, quam dum funt loco feparati. Ad hums probationem fatis e(Te debet ufus Ecclefi*. Eff.cacror eft oratio ceteris paribus, dum fic pro univcrfali bonoEcclefts, fit ad ejus prreeptum ly ordinationem, quam dum fit tantummodo pro feipfo. Efficacior eft oratio multitudinis, dum ilhc jufti etiam, dc peccatores orant, quam fi nulla jungeretur talium oratio.

Tertia proprietas. Sit oratio patiens, & benigna. Quemadmodum illatas injurias oportet pcicgrinum fuftinere, ut non refpondcat cuilibet fatuo, nec litiget: perdat de fuo potius, ut pjcem retineat : fic debet efle oratio,- quod notat Petrus confequenter, cum ait.* «r *in eo quad t. detrailont* de *vobit, te^uui* de *molefaUoribut, ex boui‹ operibut voi confinerentes , glorificent Deum ia die vifitutienit;* quando fcilicet dicent: *bi funt quos oliquundo boluimut in dorifune* èT *in fineiiitudinem improperii: mt infenfoti vitem illorum reputebomus infuniom, tf finem illorum fiat bobmore : ecce quomodo compeetot» funt inter fiUtt Dei, & inter famEht fore illorum eft.* Coi* ligamus & hinc triplicem fpeculatiooem. Efficax eft plurimum oratio illorum, qui diffamationes, & detraâiones patienter pro veritate vd ruilitia fufeipiunt : patuit in David rcfpcâuSe* mei malediâi.* fit de Sara filia Raguel, dcTc>- bia, Job, & ümilibus : *pro molediiiiom inclinovit fe , & recepitbemdiDimem.* Efficax eftpauperum oratio, ficut dicit Pial. *Exudivit poxperet Dominât, & vinfht foot nm defpemt.* Similis eft ratio de iis, qui in infirmitatibus fuis corporeis gratias agunt Deo, & orant: quod vidit Apoftolus, dumaiP; quod *virtue in mfirmifote perficitur. Tot oro & linguas Laurus* habebat, quot ulcera. Efficax eft plurimum oratio illorum, qui fpiritualiter tentatione^ furiment patienter in anima ; quia moleftiores aliquando funt aped volentes bene vivere, quam corporales moleftic, vel paupertas exterior. Nota de blafphemia ; nota qui infantuot, quia défunt confolationes ex pane, fed fecundum multitudinem dolorum &c-

Quarta *proprietas. St oratio libera, nec obligata vel* alligata rebus hujus mundi per vincula cupiditatis.* proptercq.fubdit Petrus, quafi liberi, libertate fcilicet tali, quae fumma ingenuitas eft, in qua fervitus Chrifto comprobatur ; etenim fallax altera qundam libertas, omni fervinite deterior, quam notat Petrus, cum fubdit : *Nm quafi velumen babentet malitia libertatem, fed ut fervi Det.* Talis eft peccator, qui vclut onagrum fe liberum natum putat, dum dimittitur ire poft defideria cordis fui in adinventionibus fuis peflimis, quafi bos lafcivicns,- fed nihil eft infelicius, dicente Auguftino, felicitate & impunitate pcctantrum. Oh infelix, inquit de quodam, cui peccare licebat! Sic ex lentemia Platonis deducit Boethius. Colligantur hinc tres fpeculatiooe veritates. Efficacior eft ceteris paribus oratio Religioforum, quibus ex voto ve) regula peccare minus licet, quam aliomm, fi in religionis fuse terminis abfquc franfigreflionefeipfos coerceant, & vinculis occupationum terrenarum noa iovolvaat pedes affeâionum fuarum. Acceptabilis eft plurimum oratio Solitariorum in defertis, ubi, docente Hieronymo, nefeioquid ferenius emicat, & liberius mens volat ad penetrandum csleftia. Sic omnis religio, quanto fibi fufficientior eft, fic folicirudinis minus habens, tanto eft ad continuationem contemplationis habilior, licet non femper ad inchoationem Nota de experientia. Acceptabilior eft oratio pro feipfo, vel pro paucis, quoad fatisfadiooetn faciendam, quam dum ad fatisfaciendum pro plurimis per iafceptionem bonorum temporalium femet orans obligavit. Et hic effet grandis inquifitio de valore orationis, d:\erfis afpeâibus. Nota de duodecim faciebas orationis.

Quinta proprietas. Sit oratio amicabilis, & modefta, confequenter ad id quod fubdutur in epiftola ' *Omnes bonorete, freternitotem diligigite , Deum timete, regem bonorificote.* Hincjo» feph peregrinantes fratres commonuit ; *ne irofcomini* inquit, *m vio :* ad quos morum conformiras quia multum proficit, dicitur Exod. 1x. *eodem lex erit indigenu colmo, qui perogrinontur opud vot ; N* Exod. 14. *Peregrino mtlefiut* won *erit ; ipfi enim fuifti/ peregrini m terre yEgrpti.* Quin etiam neceflaria eft orationi modeftia, quam generat timor Det. Propterea j. Petri 4. *Nolite,* inquit, *pertgrinori in fervore, qui odtentotiomm titbit fit.* Zelus abi» que diferetione précipitât. Efficacior eft ceteris paribus oratio pro inimicis, quanto videtur difficilior, & cx majori charirate ortum habens. Nota Samuel & Moyles. Acceptabilior eft ceteris paribus oratio pro Regibus, Principibus,

pious, & aliîs in poteflate confttt,utis, quanto bonum commune *excedit particulare.* Ideo culrabilei valde funt maledicentes en, & imprecames, quibus eft maxime miieiandum, 'quo num haben^ homines fuper capita iua. Efncacior eft oratio, quanto verecundior es fub Deo, & cafti timons plus retinens. Bemardus. *mwritate n>iil camperi ita efficax tffr ad gratiam iki vel inveaifndane, vel canfervandane, vel rt enperendam, qua fi. fenrper in netrffimi,* «es *altn fapere, fed fapere nd fairitt.tl*ear. Denique beatus vir, qui femper eft pavidus.

Sexta proprietas. Sit oratio humilis, *& fubdita* juxta quod concluditur in eptftola: *jnbditi «fiait ta amni timere Dnminii* «m /snnvwv ^tntit, èT *madeftit, fed eham difcalii', iac eftenem gratin.* Itaque cura divina le* hoc jubeat, qui obturat aurem luam ne audiat hanc legem, oratio ejus fecundum iapientem, eft exeerabilis. Praeterea obeJientium femper & humilient Deo placuit oratio. Oratio miliantis ic nubes penetrabit. Eft autem humilitas triplex, in intelleâu, in sfteâu, & in efleâu; ex cujus humilitatis carentia, priertim in intellecta, cx depravatione in efleâu confurgente proveniunt errores omnes, & fcandala in Ecclefia fanâa Dei. Dum fcilicet humans prefumptio non vult captivare omnem intelleâum in obiequium fidei, fed quxrit ambulare iα magnis, fic in mirabilibus (uner fe.

tiis, & virtutibus, aflignsns caufas errorum circa fidem trad, de fide circa finem. Ecce enim quod intelledus fuperba prefumptio dicit orationem aliquando nihil valere. Quare? quia vel tenet omnia de neceflittteabfoluta evenire, vel Deum terrena non curare, vel omnia fortuito agi, ficus notat Claudianus *Sape miki dnoium* &c. Aut quod Gc Deus res admiàtftrat, ut eas proprios motus agere finat: & ita quid proficit, inquiunt, oratio? Fuerunt fimen alii qui dicerent orationes nonnifi a radiatione *c».* lefti fufeipere virtutem. Fuerunt qui negarent iioâibus orandum efle, aut in locis (acris, plufquam in profanis. Dixerunt alii, quod ora* ttones Eccicfia omnis polluta funt per fimouism. Dixerunt alii, ut Begsuda, non efle verbaliter orandum, fed tantum tnentaliter in ?quadam libertate ipiritus, quam dicunt non ubjicf preceptis divinis. Sed & errores aliorum quis omnes dinumeraret? propter quosttddetur apud Deum inefficax oratio, quam in fide heri debere tradidit Jacobus. *Peftulet*, inquit, ἠ *fide.* Hic late patet raateiia grandis, tam fuper iaâo D. N. Papc Jopnnis XXIII. quam, fuper aliis, quae pro pnefeut)u(Tus & obediens prastereo.

Tandem fub epilogo concludendo dicamus, quod adverfus somnes infultus adverfaric poteilxtts, adverfus fchifmaia, errores, Bc fcanda* ia fpiritualis nequiti», adverius dcuique Laqueos omnes, quos in via peregrinationis noftrae abfcondtmt fuperbi, efficaciflimum remedium eft babere comitem orationem, fide Bt fpc fubnixam, & animatam cbaritate: *nam knc eft vi-*Msrûs, y«4 *vincit mandam, fidei nafira*; a qua dirigitor Oratio alacer, 6dclb, & volucer nuntius «softer ad Deum, cui dicebat fidelis Hat Jofapbat i. Paralip. io. Cum ignoramus quid agere debeamus, hoc folum habemus refidtri, ut oculos noftros ad te dirigimtn, per orabooem fcilicet, qux vidrix & domina nature eft. S;c nuntius ifte, juxta quod pnrdklum eft, agiliter & expedite bonis affociatus, patiens. & benignus, fibere, fit hon ieniliter a'lii'.atus, amicabil.s, & modeftus, humilis, Ce fubù.us. Haec eft enim gratia in Chrifto Jelu, qui eft Deus benedidus in faecula frcuiorum. Arnen

VIII.

JACOBI EPISCOPI LAUQENSIS

O R A T I O

IN SUPPLICIUM HuSSI HABITA IN PUBLICA SUSIONB

An. MCDXV. *die 6. Julii.*

De immeofo damno ex trium Pontificum diftidiis in Ecclefia lubono.

Ex antiquiftîmisCodicibusManufcriptis Gcfarèo Vindobonenft, Parte IV. Aâ. Cone. Conft. Bc Ducali Brunfvicenfi, Aâ. CI.

In nomine Patris, fit filii II Spiritus &

Divini ac fummi pneGdii fupplici invocatione confifus, Screniflimc Princeps, Chriftianiilimequc Auguftc, prrftantiftimi qnoque Patres & Domini, reverendi Prafules \ Piadati, egregii Doifires & Magiftri, Illuti illimi c.iam Duces, cxcelfi Comites, Mtgnifici Proceresfic Barones, ceterique viri & Domini merito memorandi: Ut mea mentis conceptum eloquium tam facratiflsmo (faerts) ccetut clarius inootefcat, dicendorum occurrit principio prfiponendutn illud, quod legitur in epiftola proximioris Domiuicas, videlicet *DefiruAteer cerpm precati,* kribitur ad Horn. *6. c.* fic habetur in cpiliola Dominical.

Declarat boc pulchre Andor furamus de vi-

Quam damnofum, quam periculofum, quamque incautum videatur parvis (perverhs) non obftare principiis, ex didis claret Philofdplwrum Principis Arrftotelis, qui ait ip libro de calo fic mundo i Parva/ rrrsr râ *principia, mammat eft in fine.* Damnabilius autem apparet, ubi periculofius eft errafle, Be difficilius eft corrigere. Unde quod comprimendi fint haretici, aut harefes, Bl errores in fuis primordiisextirpandi, .nos docet inclytus Dodor Hieronymus in libro de Expolitione Catholic* fidei, ita dicens: *Rtftcandet fient pntrida carnei a carpere, ne talent carpen intereat, vel putrefiat. Scnitafa «vi· recellenda eft ai alii, ne tetni prm ptreee. Parviu rentevendeu ignit eft a danta, ne tata ardeal!.* Arrius in Aicxsndria parva feint illa tait, fed quoniam non ftatim opprefla fuit, pene totum mundum ejus flamma depopulata eft.

Certe non minus malus, quam Ai ιικ, fed multo pejor etiam quam Sabellius, qui fidem Catholicam, Chrifti fundatam fanguine, triumphis viâoriofiflîmis martyrum defeniatam, Bt tantis tamque preciaris fandorum doârmis il luminatam, prefumit fuis pravis atqueperverfis cogitationibus, aut phanlafticrs adinventionibus denigrare. Talibus ergo oportet refiftere. Tales ergo hrrcticos ucccfle eft comprimere & damnare.

Unde rcfpeôu cuiuslibet talis hrretici cbftinsti propofui, quod dcftruendum eft corpus peccat *i.*

NNQ Circa qood coniiderandum, juxta Patrum fa- eras tradition- , quod aliqua funt pcccata fibi *nviten* contraria» ieu adverfa: Aliquafibi invicem iunt connexa ; Aliqua funt aliorum, ut rami & membra.· Aliqua funi aliurum, ut radices & capita; Qurdam verofuot ceterorum, ut congeries, few corpora. Inter quz funt ilia pcditua ccnfcnda , a quibus pejora ununUir , vel plura.

Unde quamquam rcftz Sationis confilia eunda funt cnruina r.oilris niGbus dctcftanda , potiilimc tamen illa, quz capitis vel radicis aut tenus in fc lires probantur corporis contine- re . Quoniam cerre quanto in illis major viget & erticacicr ad nuendum pervertio, tanto quidem funt ccleuus Cc cautius antidoti opportunis & cautem remediis extirpaoda & penitus exfiinguenda.

Cum vero inter eunda pedata non riiinus, immo majus appareat fccluj excci abdis fchifma-Us inveterati . ideo etiam hnjulniodi rdpcdu prz.niG : *ter^m ;>tccati* . Nam cx longa diuturnitate continuati fclnfmatis ortz inter findes pcidur.mt acetbhinnz diilcnrtones, ircvciunt abominaoiics funon» , hzreliuin ÔC ei rorum multiplicat* iunt rutnz , creverunt contufionus totius cleri, & multipliciter pullularunt opprobria populi Chrrfliani . Et certe , non mirum. Quia iftud exccrabilc fchifma eft relut corpus & congeries totnis defulationis fidei orthodoxa. Qind namque jutlum , redutn-ve aut fandum cGe potuit , ubi fchifma tam petliferum tanto tempore locum oppreibt r Quia , ut ait Bernardus , *JkuI ra & pact fi- àtiiutn rft lecn< Domini : ita m fi>i_>».ite* 6 <b/ioi/»MU C tn/iianjrum *fieri dioMo , monififinm tfl.*

Nonne fchifma eft origo futnerfionis, fovea hareiium , & nutrimentum omnium icai dalorum f UmMlis ii.tr que & paci» truncalo t<r-dere , luibus ix situ., liberum mdul^etur aibitruim. Ad pijrJam cupiditas extruditur. Injuriandi libido Jil'unditur. Facil.t. s exdibus aperitur . Jus omne de medio tollitur. PaUturcc-clehalbca libertas injuriam . Et inducit ichiimatis calamitas Icrvitutcs . Imperant cnics & lance* · Dominantur oppi ciliones & impetus. *Ei,* vmtatis proicripta concordia , omnis religionis C‹ 'anJitalis relegantur edicta.

Coni.deiatc , clemçntiilimi Domini, durante hoc pciiitcro ichumaie, quot apparuerunt h«-teles ? Quot impunes remarieront hzretici ? Quot fuerunt û.tup z èé ipoliatz Eccletiz i Quot op-prelJz urbe'? Quot dilapl* religiones.' Quot evenerunt confulioocs in GJciu? Et quot Orages m populo Chritbano ? Attendite quzio Dei ecc lenam, Ghntli ipuniam, fidelium matrem; quantum d eum iit data contemptui. Quis jani clans veneratur Eccldiz ? Quiscenluras formidat r Quis immunitates uefenoit ? Immo verius , quis non otkmdit ! Quis non invadit ? Quiscft, qui non audeat violentas manus opponere in patrimonium Jeiu GlirilH i Diripiuntur & diifigantur balvatnris & martyrum (acratiilimo fanyvine parta bona clericorum , pauperum, & peregrinorum viatica.

Gircu ntpicite abominationem defolalionis illatam elfe in templo Domini, in deftrufttonem fidei & confuficnem populi Ghnftiani, in excidium ovilis Dominici & totius fouis piiflsmi redemptoris . Gravier eft hate Jaftura , quam fuit in Ghrilh martyres crudelis pcrfecutio tyran-inorum. Quia illi perimebant corpora. Sed in.· fchrfmalc perimuntur animz. Ibi humanus et-fundebaturjfanguis, fed in fchifmate orthodoxa contunditur fides. Uta perfecutio fqjt mut-in faJus; Iftud ichiima fuit multis interitus . Tyrannis fzvtèniibus fidos crevit ; fed in ichll-mate fides periit. Sub tyrannica rabie auAa eft primitiva Ecclefia ' fed iu khrfmate catholica fides eft coWula . Tyrànm peccabant ignorantes·, fed in Icbifinate multi peccant pertinaciter & fermier . Sub tyranuis crelcebant jutli aJ>, palmam & coronam , Iub fchiimate creverunt 'hzretici, fcfiitmatrci , (in Brunlv. MSC. Simontacr) & hypovcrtx , ad fraudem ecdelir & ruinam. Sub tyranni* augebantur laniiorum merita , lub idnftnatc aufta funt (celera atque ffagitia.

a*1NO

Nonne ifto execrabili fchifmaîc procurante fafta eft Chriftiani* veritas inimica , fides adverfa , charitas exofa , fprs perdita , juftitia contraria , *fortitudo* non nifi ad crimina, temperantia lnnulafa, prudentia fubdola , humilitas fida , zquitas falfa , patientia nulla , cor.icicntia prava , incentio pervctfa , devotio fatua , manfuitudo abjeda , religio fprela , diligentia neglcfta , pertinax contumacia, obedientia nulla, & infamis vita?

Quanta itaque *amaritudine* Eccleïïaeft repleta , dum eam. tyranni opprummt, hzretici invadunt , Simoniaci fpoliant , & fehifmatici la-cerant ' O dejeâum laceflitumque populum Chnftianum, tam indurato fchiimate jam quafi annis XL- oflcnfum At labefaftaiutn ! O Chrifli naviculam errabundam, tanto tempore nunc? in fyrtibus (*fretibus)* nunc hzrentem in *fco-*pulis,nunc altisadvrrfifqjue tempcftafibusaftim ! O Petri cymba, fi te mergi lineret pater pin·.' In quz pericula piritz impii te traxerunt ! Quibus in rupibus fe locarunt.' O piilfimi Chriftiant, quz fidelis devotio fiiper tanto excidio non provocetur ad lacrymas ! Quz refta confidentia fictus poterit-continere ?

Quia *e^w/i e/i cmientiq fuper prauipts Ec ‹ttfellko/ , 7«i ri»j errere ftcertmi »" ixvto,* & non in via . Quia viam unitatis *6t* paDcis non invenerunt, immo verius invenire noluerunt .

Unde creverunt hzrcfes & confufionea in grege Petri & ovili Dominico. Ad'hoc extirpandum inulti laboraverunt Reges , Principes fic Przlati, qui tam fahibrt tamque opus neceifarium pcrficcie minime potuerunt ·

Unde, Rex Clirirtianiiiime, fe gloriofus ifte cxpcftavit triumphus, tibi ifta debetur perpetua corona, A' fcliciftuna perpetuis temporibus celebranda viftoria , ut refarcias laceratam cf-clefiain, fchifma tam inveteratum fubmoveas , (imon|acos compefcas, & exftirpes haereticos . Nounc vides , quanta erit ifta perpetua fama ô celebris gloria ? Quidnam poteft ede juftius , Equid fanftius , quid opportunius , quid denique Deo acceptius , quam ichifma nefitrium exftirpare, libertati priftiiuc Ecclefsam reftitue-rv, fimonias extinguere , ac hzrelcs & errores de ÏJrege fidelium deftruerc & damnare *t* Certe nulla res metior, nulla tanftior, nulla tot* orbi convenientior , nulla denique Deo acceptior efle poteft.

Ad hoc tam fandum , lam pium perficiendum opus, fuifti eicÂns a Domino , prius deputatus in czlo, quam eleâus in terra . Prius czlici té conftituerunt principes, quam Imperii Eleftoret.

Et praecipue nt herefes & errore», quos in pne-A madorum Rex, Protedor tjufdetn EeclcG* ti.
***O f«wi damnatos habemus pr* manibus, Impe- dcliffitnus. Profperum fit iter fuum, iupplKiter ANNO
I?.» '>-*· ^r<UDe> deibueres & damnares. Ad tam & falubriter imploremus. Quoniam in profpe Christi
fanâum opus perficiendum contulit tibi Deus divinas veritatis fapientiam, regi* Majeftatis potentiam, & redae Aquitatts yuftitiam Unde inquit AltrfTrmus Jeremie i. *Ent, dtdi verba mt»* «· ara r«e, *fapimtorn* infundendo, èT p«- /ar *tt fuper ftuitt & rrgno*, potentiam conferendo, atf *evtllai & defiruoi*, juftitiam^exercendo. Deftruas namque hxrefes & errores. Et prccipue hunc hcreticum obftinatum, quo malignante, plura Mundi loca peftc h«rei>ca funt infeâa, &· ejus occaGone deQruâa qu<mplurima. Sacer hic Ubortibi, Princeps gloriofe, reliâus cft. Tibi magis incumbit, cui da-B
v tus eft juftitie Principatus. Unde ex ote infantium dc ia&amium tibi (orbi) laudes celebrantur perpetue, ut Catholice fidei inimicos deftruas fit ultores. Quod feliciter profpereque tibi dignetur concedere Jefus Chriftus, qui cft beoediftos. Amen.

Explicit Collatio fodio per Modificum Jocohum Eptfcopum Loudnftm b JHa&ifirum Sacri Palatii f* (vudevraa/taiie *Joonuit Hui hxrttici*, raraar *Semiffimo Imperatori b focra* C *oafiontiepfi Concilio*, Arw Pem» *MCCCCXI·'. dit Sabkati, VI. Julii.*

IX.

JOANNIS GERSONIS

OtIATtO POBLICA kt PfcOfTMFTICA,

A. 141J. die xi- 'Julii, ante iter Cadaris Sigifmundi e Concilio in Hifpaniam, ad Bcnediftum XIII. feu Petrum de Luna in Concilii fententiam pertrahendum, fada Papatus ceftionc.

Dt jure b proxi Conflantic^fit Concilii in componndu rtbnt ordia 1, tpfoqut Scbifmatc.

Ex MSC. Acammii Helmstadiknsis.

*Fiofperum itrr faciat nobii Dtus faluter*utut■*·*firortpn.* Ita loquitur Propheta in Pialmo 67. Cujus initium eft: £x*rga/ *Dm b dtjjipcnlur inimici tfiu* &c. Fiat ita, quaefumus Profperum iter faciat nobis Deus falutarium noftrorum, auxiliante te beatiftima Virgine, in qua omnis gratia vie *(tt* veritatis.) Quam imploramus, fle falutamus, dicentes.* Ave Maria.

Profperum iter faciat nobis Deus falutarium noftrorum. Ira fieri credimus fle fperamus. O Domine Deus falutarium noftrorum. Ita fieri credimus. Nec mirandum, fi fperamus Ac credimus. Qtoniam te donante adfumus. Eccc ordinatione fanâffiârna nuper faâa quam infpiraftis, fit conventus ifte celeberrimus fle devotus, ad orandum !I fit deprecandum faciem tuam plenam gratiarum, fit dicendum, -Davustie, *faktum fac re^ern, ittr·* qatf *fiutm i» folatu tue profperitote difpone.*

Sed quare nobis profperum iter fieri petimus*, **Viri Patras fit fratres Reverendiftimi, fapientes, illuftres atque** do&iftimi, fit in omni virtute decore preciari. **Nobis, inquam, profperum iter, quo pado fieri petimus, qui loco manemus, nec moveri quoquam extra difponiraus? Sed profefto videmur iter agere, dum facit iter oobis, h e- ad** utilitatem noftram, ad univerfalem Ecclefis pacem, Sereniifimus Ro-

ritatqfua faius noftia reponitur Ita emm profperum facies iter nobis, o Deus talutaiium noftrorum, findes ejus Regis noilri in viam pacis direxeris, fi concefteris eum reduc cum exultatione, portantem uberes unionis pcrlccix manipulos. Sic enim fas habebit cx fententia dicere cum Abrahr fervo, quod profperum feceris iter tuum, quod praeterea fueris fecum in omnibus, ad <jux perrexerit.

Ambulet q.ttur iplc Rex via regia per arma juftitise, a dextris flt a fiuftns, te Duce, te ~~comite,^n qui esiia, veritas & i in, te dicen-~~te ad eum: *Mcilefium tih* 44v, *b mftruam tt* »m *vi» hoc*, faut *gradirrii t Jirmobo fupcr ttoen· hi* imt«j. Mandes, Deus, Angelis tins, ut cuftodiant eum in omnibusviis luit, portentcum in manibus tuae proteâioms, ut non offendat ad lapidem cuiuslibet obftacu.'t, vel obdurationis partis adverte, pedem tuum, zelum fuum. Sic enim profperum ijer factes, nedum fibi, fed nobis, hoc ell ad utilitatem noftram, tu Deus falutarium nofircrum

Poterat feriro nofter prolixius «extendi, qui devotas pro Regis itinere protpcio fundendas orationes commonefaceret atque fuaderet. Sed infpicio veftruin devotionis ardorem, qui ut continuetur, vel in maiorem defrderiorum flam-Cmam erumpar, non eget natu verborum meorum exiguo. Per le enim fatis in meditatione vellra exardefeh ignis piotum faoftorumquedefideriorum, ut jugiter levatis furfum cordibus, ut tradis ex imo pedore fufpiriis atque gemitibus dicat unufqutfque apud femetipfum: Proiperum iter faciat nobis Deus falutarium noftrorum. Faciet pro faciat. Nam fit apud Hebntos (ut Nicolaus de Lyra dicit) Futurum Indicativi pro Optatrvo folet poni.

Divertat nunc paululum flt pergat ad alia, non aliena, lermo nofter. Eccc quod offertur in ipfa meditatione mea iter quoddam non ter retire, quod agitur pedibus corporis. fed ipirituale flt cselefte, iter aeternitatis, quod pera-D gratur pedibus mentis, qui funt, cognitio, pes liniftcr in intelleftu, fle vdirio,pes dexter in affeftu. Hoc iter quale eft, fi quis interrogaverit - Refpondeat Propbeta, id cfle *vi»tn tutuiotorute Dti*, quam nedum arabulaflie, fed <ucurrtftc gloriabatur ipfe, cum ait· *fiant* WAV*dolorum cucurri, cum dilatofii cor mtum*. Et rurfus.' Jm *vi» tcflimomorum tuorum dtltboliu fum, ficui in ornnibut divitiit.* Et talia funt m hanc fententiam abfque numero. Etenim tu, qui peregrinaris hic a Domino, fi pergendo vis ad vitam ingredi, lerva mandata. Hcc eft enim via regia, hoc iter profperum, hrc compeadiafa fcmjra, quae ducit ad vitam.

At vere videre mihi videor confequenter in ipfa meditatione mea collectam elle facrofandum praeiens Concilium, ut viam iftatn praeparet fltdirigat, ut profperum hoc iternoftrum faciat, concedente Deo falutarium noftrorum. Nam vas Mundo a icandalts! Vc hoftilibus infidiis' fuper quibus eft illa Prophet· conqueftio: *h ve» boc omtulobom oifcondrrunt[ttptrhi leqmum mibi.* Et rurfus: *Juni» ittrjc»ndolum pofmrunt mihi.* Qpis autem omnia Juxta iter maisdatoium Dei pofita fuperborum, Dk· mooum. Camis fle Mundi, fcandala dinumeret !' Quis omnes laqueorum nodos artes flt modos agnofeat? Quis non cum Antonio

pavefeens exclamaverit /for, Dmh <<, /afateu icandàlorttm retia jwa evadet 1 At' qui benddiftus Deu» falutarinm noftrorum,qui prcfperum nobis fecit iter fpirituale mandatorum fiibrum, dum voluntatem facultatemque contulit conveniendi Seniores in unum, convocandi errtum, congregandi Ecclefiam, ut viderent quid fado opus effet, ad tollendum tot jcandala, pofita in viis Sion, ita, ut lugerent, eo, quod non eflet qui veniret ad folemnitatem. Hinc offendebat fcandalum'-lchifinaticx diviûonis. Hinc icandalum multiplex hxretiax pravitatis. Hinc multiplicata fuper numerum fcandaia, offirol tones, & retia cujuslibet vitiofitatis.

Obfidcbat pixeipue hoc iter fpirituale, monibum horrendum, ingens, mole potens, luperb<a, & tilia eius improbtflima, dira dominandi libido. Prohibebant toto malignitatis fpintu fii nftii, nt celebraretur Gcneiale Concilium, quod cfficaciilimum erat fit < pene) unicum adverfus lire omnia fcandaia remedium-

Exultet vero nunc omnis hdelium turba. Nunc magnifice gratias reterat Deo lalutanum nofttottim, qui prolpetum fecit iter mandatorum tuorum, dttm contnht celebrari facrofanItum hoc Generale Concilium, tuftsçiens ad icfiiimatum (edationem, ad hrrdum extirpationem, fit ad morum reformationem.

Et hoc ex paucis in hoc eodein prafticaiis Concilio non taqri declarare, quam fummatim enatrarc vel annovetare curabo, non accurato qindem, te<i quotidiano dnfltuialique termone. S?tis c.: ita loqui, ut intclhgar.

Confidet ans itaque mentalibus oculis pralens Generale Concilium fic afla ejus, invenio, quod iplum ah itinere fpirituali remùvii primo quadmplcx icandalum obtlans fchifmarum iedairoII. Removit alterum quadruplex icandalum coutraiians nictum reformationi, fit ita contranans, ut pra m ctfet proiperum, ledioUuflum iter pacts, fijei A virtutis.

Contnrmiter a.i htn,· triplicem quaterr.itaiem icaiidalorum numerem ts XII. Conduiioncs, regulas aut leges, qux in hoc Conclio vel explicite vel implicite ftsbilitx font, quali to ndeni ifreoltones (alutarcs, per quas proiptrum iter fectr nebis Deus (ahtUrium noftrorttm. L't in tree itinere Iit unna< ratione prinn, iit ventas ratione fecundi, fit bonitas rctpeitu tertii. Sit iniuper modus, Ipcctes 0 ordo, iit denique mcnlura, numerus fic pondus, contormes ad potentiam, lapientium & bonitatem Patris fic Filii fic Spumis lanfli. Iloc modo ptojpenrm iter faciat nobis Deus, icil. ut fit ner planum, iter lucidum, tier pulchrum, dum i t'litia ponit in via vreiius lues, diirrt velVina tua relinquit imprctla, quafi ceita to tiocm tigna, nc oberremus vei exorbité.na>, n^bis data.

Prima pαπ, de via pacij.

Affignetrn pro prima parte, qux efl de via pacis, prima lex five direfto, liberans iter nortium a primo fcandalo; Qpx data efl in tdhone publica, VI. Aprilis, anni pratfenns.

Concilium Generale pt^eflatem a Chrifto immediate habet, cui quilibet cuiulcumque flatus *vel* dignitatis, en.un b PapaIis cxiftat, obedire tenetur in bis, qux pertinent ad fidem Λ exfbrpatlonem fclitfmaiis, ac generalem reformationem Ecclclix Dei in capite fit in membris.

A Confervenda prorfus effe mihi vadetur ia editoribus locis, & infculpenda per omrfe» Eccfefiai faluberrima hxc determinatio, lex vel regula, tanquam direfbo fundamentalis, fic velut infallibilis adverfus monftrwofum, horrendumque offendiculum, quod haAeotts pofitum erat per multas de Ecc)efia*lh itinere mandatorum Dei, determinantes ex textibus, greffe, non ad regulam Evangelicam fit xternam acceptis, Papam non effc Tubjeihim Generali Concilio, η-que judicari poffe per iplum: Quod prxtcrea Gene/alc Concilium totuqj^ab ipfo robur immediatum fumebxt.; Npc potefat fine eo cafu quocumque vel convocari, vel flabilin: Qiiod nemo poterat ei dicere, cur ita facis, quoniam folutus erat legibus fic lupra jus>; fic ita de pluribus. Qux blanda fallax fic fubdola adulatio fovebat libidinem dominandi, & in tyrannidem, Escclelur defliuflricem, Papatum, Icu e;t«s uhim, convertebat, ita ut iSOn pateret via reductionis feu pacis

Scripfit fuper hoc erroic ve) fcandalo R.tve rendiflimus Pater, Cardinalis Gameïacenfis, Prxceptor meus inclytus, dudum, fit nuper, antequam fieret hxc Conflitutio, reputans effc pemiciofiflimum fic affercre. Sicut fit de multis, diftis per quofdam innirentes fuis juiibus pofitivis, annotavit. '

Nunc ex quo lex pofita efl, nec jam licet dubitare, probationes omittamus. *Sola* hxc probatio iufficeret *: Si Ecclefiam* m· *audierit jit tibi ut Ethunut puiiitaeeii*.

Concilium Generale poteft eum, quem reputat fummum Pontificem, nedum eonfultivc inducere, led audoritative compellere ad offerendum viam cetlionis, vel ad cedendum Papatui, etiam fine culpa fua, fed noo fine cauia. Qualis cauia multiplex effe poteft, quemadmodum publicis fermonibus ufttirn fuir io boc Conci» lio.

Hxc lex per hoc facrum Concilium determinative ftatuta efl, in Papa Joanne XXIll. prafleata, qui vinn ceflionis urgente Concilio piimuni obtulit, dehinc ceflit.

Tollitur cx hoc fcandalum dicentium, viam ceflionis praftrcari non pofle invitis contcndentibus de Papa fu.

Tollitur collubo feu tergiverfatio volentium invuo Generali Concilio vel Ecclefia pernicto» *fe* Paparum detinere, nunc, aut quomodolrbet in luturum. Etenim, li poteft fummus Ponti» lex date libellum repudii Ecclefix fponirx Chrifti, ficut egit Cxleftin.is,& laudaturcur non viceveifa poterit fponfa (Chrifti) repudiare, non dicam Iponfum fium, fed fponft Vicanum, prxiettim ubi fubeft vel culpa vel caufa 7

Concilium Generale fic eft fuper. Papam, quod ejus Bujlas ficproceffus vel ordinationes & ilatuta poteft irritare vel annullare. Poteft in(nper translationem curiae Romane a loco Concilii impedire, compellere rurfus, Papam liare cum Concilio. Et ita de fimilibus.

Hoc determinatum eft in publica *SciUone*, fic multipliciter praâicatum.

Tollitur ex hoc fcandalum, quo per iodi» reftum quaereretur, nunc, aut alias diffipari Generale Concilium.

Concilium Generale fic eft fupra leges Otnnes pofitivas, vel a fummis Pontificibus, vel a Generalibus Conciliis editas, quod eas poteft interpretari, mutare vd toflete, pro quanto viderentur impedimento vel fcandalo *elTe* ad iter Ecdefiaftiix Unionis.

Hoc

akno CHkiSII M⁴⁴' Hoc prafticavic prefens Gffkilium , tollcn-do pœnas omnes fle inhabilkationes êtc. iu-fpendeodo infuper futuram fumgii Pontificise-leftionem. Recipiendo denique ad cautelam & humili quadam condefcenfione prsetenfam con-firmationem *Concilii* a non Papa. Cum mul-tis fimilibas, quas *dc* qualia Jurium pofitivorutn rigor non admittit.

-x_

Secanda part Principalis, de Pia Feritatir.

Expofuimus in fisc parte prima quatuor fcandaJorurn genera , quibus oblinit prefects Concilium , ut profperum iter faceret nobis Deus falutarium noftrorum, ad dirigendos pe-des noilros in viam pacis, & ad iedalioncm B fchilmatic* divjfioois.

Tranteamus pro fecunda parte ad dcftruftio-nem alterius (quadruplets) fcandali, quo vi-debatur impediri declaratio veritatis , & barre-ticz pravitatis deftruftio .

Concilium Generale poteft & debet cire,t o-mnem perfouam , cujufcunque praeeminent ix vel ftatus exiftat, ablquc favore vel timore vel perfonatum acceptione judicium in caula here iis exercere.

Patet ex tenore commiffionis, datr Reve-rendiftimis Patribus, Dominis quatuor Cardi-nalibus, & aliis de qualibet natione.

Hoc infupor prafticatum eft circa inquifitio nem faftam Jlf Papa Joanne XXIII. circa C Joannem HuiT. Qui quamvis effet ftatus parvi, habuit tamen fautores plurimos, fortes , acres ôc potentes.

Hoc autem eft profperum & efficax iter ad exurpationem errorum , dum nullis parcitur , fed conftantet proceditur ad emendationem , vel fi corrigi noluerint, ad punitionem & ex terminationem errantium · Alioquin non (at s deftruuntur errores, fi pematuntur liberi 6t impuniti, patentes fit notorii, verbis au: faft s, hzrefum defenfores. Si praeterea ptarJic.itioni-bus Theologice veritatis non fubeft plena li-bertas elucidandi legem fandam. Tollitur ex hoc pnefenti Concilio diftum Philofophi illitu, qui leges comparabat telis aranearum , eo quod D debiliores mulcas retinent, tranfmittunt fortio res.

Concilium Generale poteft & debet aflertio-nes haereticas & erroneas in fide & moribus , qux fuerunt & funt in fcandalum publicum , diligenter examinare , reprobare , ôc damnare , etiam non facto prius, vel limul proceflu ad-verfus affertores.

Hoc phiries prafticatum eft in hoc Concilio. Ut de aflertionibus, quod *communicandi* erant *Laid fub utraqiu fpecie* . Et de (ifta) afler-tione: *Quilibet Tyrannut potefi & debet dStc.*

Denique tam rationes, quam timilirudines (manifefts) dt exempla Saoftorum probant i-ikm, ut dc falfo numifmate & famoio libello. E

Tollitur ex hoc fcandalum vel tolli debet eorum, qui pro uno acceftorio , quod in fafto confiftit, elucidationem veritat s vel impediunt vel procraftinant. Hoc autem procraftinarc quid nifi impedire eft ?

Concilium Generale poteft damnare propo-fitiones multas cum fuis aufloribus, licet ha-bere Gioffas aliquas vel expofitiones vel ftnfus Loeicalcs veros poflint.

Hoc prafticatum eft in Concilio de mult's articulis Wicleff Ac Joannis Hull.

Quorum aliqui poterant vel de vi Logiez vel Grammatice defenfionem aliquem reepe-re, ut in aniculis, qui iunt indefinite traditi, vel qui loquuntur dc poflibrlitate, pofle iocu tum efle latum nimis , i /» *imprtffis cddicibut legitur* : prout polle Logicum eft & non Phi-lofophicum) rei qui pollent ad aliquem len-ium verum trahi, fi frorfim ponerentur. A'VNO CHRisn

Sed Concilium hoc folerter attendit, primo, quod juxta Hilarium, *hidligentia diffjrum ex caufis affumenda efl dieindi.* Iterum iliud Augufti-nt. *Likrit verbit utuntur Pbilofopbi, & in re-but ad ir.tclligexdum difficilh mi‹ efferorum* p<4-*rum aurium non pcrtimefc^nt* . Nobis auteiv , fcilicet Theologis , ad certam regulam loqui fas eft. Illud dlnique vulgatum tyndatum m Ariftotele. Quod termones accipiendi iunt fe-cundum · materiam (lubiedam .) Unde mora hs (cientia, fimiliter & Theologica fuum ha-bent propriam Logicam & lenium litteralem, aliter quam fpeculativz (cienti* . (*In impreffi. Codicibus linge filter bae referuntur* . Unde moralis fententia iumitur. Ea eft enim divinr iorinz fubftantia, ut quod nec in extrema di-labatur, nec in.ic extraneum aliquid ipfe iulci-piat. Sed ficut dc ea Parmenides ait : *Omni orbem mobilem litat, dum fe immobilem ipfa con-fervit* . Quate fi rationes quoque noo extra petitas, fed intra rei quam traAabimus ambi-tum collocatas agitavimus, nihil eft quod ad-mircre . Cum, Platone lanciente , didicerat , cogna.os , dc quibus loquimur, rebus oportere elle ieimones, *J* dc Coufolat. ult. prof, in'hn. Similiter Theologia litam propriam habet Lo-gicam ôc feniu-r luteralem, aliter quam (pe-CulallvZ ici".HI* .)

Haec direftio vd lex prjeleivavit haftenus prxclaram Univerlit.item Pariticdem a pluri-bus erroribus , dum tcholjfl.cos (uos fernper ad certam regulam fidei loqui ;iifln δi compulit . Utinam»ui alus Studiis fiarc dilciphna (imilitcr teneatur. *Mala libertas eft, v. .'.c errcmei Ir-qui* .

Co vilium Generale poreil & debet damna-re propofittones multas vel aflcrtiones hujui-modi , quamvis non poftent ex (olo & nudo textu expreflo Sacrae fcrtpturr patenter repro-bari , feclufis expolitionibus Dodorum vel uiu celebri Ecdefix, &c.

Hoc prafticatum eft in hoc Concilio de mul-tis aflertionibus Joanms Wiclcfl & Joannis HuiT : immo & de ifta, quod eft communican-dum per laicos Jub utraque (pccie panis & vi-ni .

Haec direftio vel lex proipemm facit iter ad hrtelium & hzreticorum exterminationem . Quoniam hzretici, ques vidimus, defenfionem (uam ut plurimum accipiunt. Quia nolunt hx-refes abfolutc revocare, fed tantum conduiona-liter ; Si videlicet ex rigore textus Saciz Scri-pture convincantur errare,- dicentes, quod ex-pofitiones, liodorum Decreta & Decretales , fint apocryphx, neque de illis curandum eft . Hxc autem prarfumptio quam late pateat ad er-rores, nemo non intell;gi

Tertie Pan, de Pia meram.

Sequitur tertia pars principalis de via mo-rum vel virtutis. Declaratis vel narratis fcati-dalis quatuoC obviantibus errorum extirpatio ni ; loquamur pro tertia & ultima parte aliquid de remotione totidem fcandalorum , obflar.-tium morum tcfotmationi in capite & in mem bns,

-bris, narrando qpadrttplicem legetn fir dif«&onen> Λ rima politia, que triplicem hanc bonam com-
praâuaiam u» hoc Concilio; orpoiperum iter plcAeretur, Regalem, Ariftocratiam & Timo- anno.
faceret nobis Deus ialutarium noflnorumcratiam. Christi

Concilium Generale fic eft fupra Papam, v*l alium quemlibet dc Ecclefia, quod ipium Pa-Sam poteft **deponere** pro quocunque crimine, e quo notorie ftc corrtgibditcr icaodaliut Ec* defiam.

Hoc eft pradicatum dudum de Papa Joanne XII. ftc nunc de Joanne XX11L In cujus deledione non interitur quod fuerit hureficus, vel a fide devius. Et fi ita adum eft de cedro Libani, quare no» timebit humilis herba deferti? Accufatus (tamen) inter cetera fuit ftc convidtts, quod fuerat notorie SiinOniacus.

Ex quo confunditur illa quorundam temeritas. qui Papam in collatione beneficioruta non poile committere Simoniam, vel dilputabaot vel definiebant

Concilium Generalr, quamvis non poffit nec debeat plenitudinem poteftausPapalis, commiftam a ChriftoPetro, ftcfiaccefloribu* ejus, tollete vel minuere, fed dc ea gratias agere Deo, qui contulit, eansque revereri debet ftc ample-A: Poteft nihilominus ulom poteflatis illicis certis legibus & ftatum limitare in aedificationem Ecckfur,

Hoc pradeavit preicns Concilium, tum in multis, tum fpecialiter in hoc, quod legem praefixit in eligendo Papam futurum, fit fuis eiedoribus, quod Rcve>eodifftmum Patrem Dominum C Angelum Corrttio... ob laudabilitatem fuiiçeque fionis tpontanez, nullus Papa fututus poteft eum a collattsCardinalatu fic poreiiate legati per **hoc** Concilium, deponere, nec eumfuper prrteritis quibttscunque fa&is quomodolibet impetere vel punire. Jure quidem indulgenti condclccnhone hoc fattum eft, ut exemplum polleris Jctur ultro cedendt, dum illud efflagitant Ecclefiz, vel pia utilitas, vel urgens necelbtas.

Expedit autem nunc ante fummi Pontificis clertionem ita fieri circa xnuha, generalem ftatum Ecclefiz concernentia, io quibus fumini Pontifices illum plenitudinis fuz poteftatis paffin, iiima verterunt in abutten Ut quia isoluerunt Generalia celebrare Concilia: nec inferio-D rinus prslatis ordinaria juta relinquere. Quodque in ilatutis Generalium Conciliorum nunc catlando ea, nunc mutando, nunc ad libitum interpictando, nunc privilegia ftc exceptiones largiendo, palam ftc abfquc mauifefla ratione vel utilitate deviarunt.

Unde, ficut m ufu difpenfationum, conceffione privilegiorum, iimovaiione Decretalium, non expedit ufum poteftatis Papalis fic rertringi, ut in omm cafu i ali bat ad Concilium Generale recutitis, propiar difficultatem ficrantatem fuse convocationis, qualis non *erat* in primitive Ecckfia, quando communi conienfn, dicente Hteti nyiflo, fiebam omnia: bc non expedit talem Uxationctn fieti, qua vim fic robur Generalium E CoiKiliotuin in fuisCoaftitunonibus partim tollat fic enervet. Confidenti poteft in hoc loco Anftdtelis traditio de triplici politia; Ragali *ici*-luet vel Monarchica, in qua unus bede prezft; cni tyrannis opponitur. Altera eft Ariflocratia; tertiam ponit Timocratiam, in qua pupulus bene dominatur, qu· oppofitam habet Detnocratiam. ESet autean inter iftas politias illa melior, quam aliqua lingularis, quar ex R«T>li ftc Ariftocralia componerem, ut in regno rianciz, ubi Rex inftitutt Path mentum, a quo judicari non lefugit. EÜct vero omnium optima fic laluberrima politia, que triplicem hanc bonam complcAeretur, Regalem, Ariftocratiam & Timocratiam.

Eft autem Generale Concilium politia talis compofita, habet» fuarn direâionem magis ex afl>!!entia fpeciali Spiritus fandi & promiibooe Jrfu Chrifti, quam ea natura, vel humana fola induftria.

Hinc eft illud quod przdiximus, quod ipium eft faluberrima & cthcaciflima regula ad regimen totius Ecclefiz tranquillum vel conferven-dum vel reformandum vel inveniendum, tanquam fuprenuis fic fufficiens legislator, univerfalis 0c potens, prrtcrea legitimus & iecurus, nec fufpedus (rationabiliter) ab aliquibus Chriftianis, cum procedat omnium communi confenfu vel artentu.

Qjiid autem fu Generale Concilium, alias deferiptum eft, reputo: Concilium Generale eft congregatio, legitima audorftate fade, ad aliquem locum, in omni flatu hierarchico totius Ecclefiz Catholce, nulla fideli periona, que audiri requirat, cxclufa, ad lalubeiter tradaodum ftc ordinandum ea, que debitum regimen ejufdem Ecclefiz, in fide Ac moribus refpiciunt.

Deduci porter ex hac deferiptione cum precedentibus, qualiter plenitudo poteftatis Papalis collate eft a Chrifto in his que iupra naturam iunt. In aliisetiam, que leges naturales, canonice fit civiles, fibi tribuunt, ut Monarchs fupremo, ftat & concordatur cum poteftateCôn-dida efl. Quoniam in Concilio Papalis potellas concluditur, quamvis aliter fit hsec potellas in Papa, aliter inCoOçilio. Sicut akter claves Petro tradite funt, aliter Ecclefia: Unde Concilium in multis, que Papam refpiciunt, habet audomatem confiliativam fic diredivam, (didativam) exercitativam dt exeeutivam. Non enim portet Concilium per ie ipium vel ablolvere ia toro confcientiz, vel Presbyteros ordioam, vel corpusChrifti conficere, vel debellare tnanu armata mfiddçs, & ita de multis. Sed ad ipium ιρ<.°£ιar circa hcc hujufmodi confulcrc vel didare, cujus didamini, qui repugnat contumaciter, repugnat Spiritui fando, cujus eft ipium Concilium in didando vel confulendo dirigere. Exemplum in homine, ubi ratio potellatem habet didativam Λ confiliativam, voluntas exercitium vd exccutionem.

Concilium Generale poteft de divifionibus & guerris inter Principes Chriftianos firvientes in perniciem totius Qiriftianitatis & perditionis hominum in anima ţic corpore, audoritate legitima cognofcere, prohibendo eis vias fadi, fit ad fufeipiendum vias juris flt rationis per ccnluras Ecclefiallkas compellendo I

Hoc predicate propofuit Screniftmus Rex Romanorum temper Auguftus. Qui priufquam recederet ab hoc Concilio ad locum conventionis cum Rege Aragonum fic Petro de Luna, oraiKXirm ad deputatos habuit, omni reiigiofa pietate fic vere Chriliiana religione pleoitfimam, quam his auribus non fine pia compundione ictus audivi. Narravit illic, propofitum fuum efle, tendere poft fedationem fcbifmatis ad pacibeatiooMi Regum Franci* flt Angliz. Mannae per auâoritatetn hujus Concilii narravit da pacificatione Regis Polooiz cum Prutenis: Dehinc dc partagio Jerofolymitano. Er ex tunc, przdiâa pacificatione Regis Poloniz ftcc. fundamentum feu regulam procuravit, inducendo quamlibet partium, ut fc Generali

rali Concilio fiiaque definitioni prorfus fubmit-A
AXNO CHRISTI tereat , cujus auAoritati ipiemet Rçx, quemadmodum tunc Ac «pluries antea fub atteAationc divini nominis proteftatus, ede debebat fie volabat efle iubjeûus , flehoc inipecnlum de exemplar demum cuiuslibet Catholici Principis temporalis.

Conciliai Genera)· poteft Ac debet conftituere crebriorem Generalium Conciliorum celebr^tionem, quam retroaftis temporibus fuerunt celebrata, ut de decennio in decennium, préfixa futuris fumrais Pontificibus ifta *lege* , quam trafgredi non liceat.

Fundatur in premiflis hate confideratio, flt' per argumentum ex oppofitis. Quoniam fi tot & tam enormia diferimina prorenerunt Eccle- B fiz Dei, dum ccflatum eft - Conciliis Generalibus, quanta demum erit ialutaris utilitas cx froquentiori celebratione, periptfuum eft. Quis itaque nefeiat, quod inde fuperiorum peccata minus vigebunt, dum minorem leutient ibi efle peccandi licentiam, vel impunitatis Ipein, dum fcilicet reddituros fe rationem coram Judice fuo Generali Concilio profpicient ? Sunt quippe nonnulli, qui, etfi Deum non timent, homines tamen reverentur.

Denique, ft non fit ajTidua lex, yiva , dirigens, regens & afttsans leges mortuas ad efteftum, ipût non tatis proficiunt. Unde & Philofoplius tradere fatagens medium virtutis, non potuit illud efficacius invenire, quam ut dice- C ret : Proul lapiens judicabit.

Potuçrant ex prrmiifis omnibus velut ex fundamentalibus quibufdam regulis, direftionibus flt fignis in via mandatorum Dei, leges elici particulariores, ad tollendum fcandala, impedientia profperum iter pacis, fidei 8t vi;tutis, ad fedationem fchifmatum, quoad primum, ad extirpationem errorum, quoad fecundum, & ad reformationem morum, quoad tertium. Sed neque tempus neque locus iufficiunt. Quia tetigerunt infuper multa cx cis prudentes fit ftudiofi fuis in (criptis. Quia rurfus debent hnjufmodi leges & Conflitu fiones particulares , magis per mutuam collationem omnium de Concilio agitari, traftari fic definiri, juxta re-D gionum aut patriarum varietatem. Quia denique Decreta fic Decretales viderentur abundanter fufficere , fi per legem vivam fieret efficax exeeutio. Alioquin multiplicatio Conifitutionum hujufmodi, etiam poenalium, quandoque pius ooerat flt aggravat, quam tublcvct aut proficiat.

Faciamus tandem in oratione finem verbis, ut ratio revolet ad alia. Et dicamus, obfecrantcs: *Profpertem iter faciat nbbis Ceui falutartum nojirotnm.* Iter nedum terrcftre, fed fpiritualc flt cxlefte, iter aeternitatis ad Deum falutarium noftrorutn, qui efl bencdiftus in fecula. Arnen.

X
JACOBI, EPISCOPI LAUDENSIS

ORAT 10

In Exequiis Cardiqalis Barenfis in. - Conftanticnfi Concilio

An. jq>6. *tempore Qadragejfmali kabita.*

De honefla Ecclcfiafticorum vita .

Ex antiquilfimo Codice MS. Csrfarro Vindobonenfi Aû. C. C. Parte IV.

Sermo bonus Epiftopi /.auderfr, ^urm fecit in Exeuntis Cardinalis Bnrenjn .

Dlfpone domui utux , epeta morieris- -lu O' non vivej, feribitur If. jS. & 4. Reg. 10. & in epiflola pnefentis diei, qux de diAo capitulo Ifaix eft extrada.'

Reverendiflimi Fratres. Ad eligendum ex pixmitfis verbis aliqua , qux fint ad laudem & ad gloriam omnipotentis Dei, lux digniibnix matris Manse , Sanftorum A petiolorum , totius caeleftis cunae, nec non ad notham aedificationem, emendationem & correftionem , indigeo ipcciali afliflcntia divinx bonitatis . Quam ut aflequi mercar ejuidein Dei genitricis Marix precibus, dicamus finguli cum devotione : *Ave Mnrta* .

Dfpone domi,i tua , morieris tu. C n~n vives , tcribitur, ubi fupra . Haec vciba lixias Propheta dc mandato Domini loquebatur ad Ezcchiam Regem Judx , dum inle Ezechias «egrotavit ulque ad munem , nt patet ubt (upra . Et eadem verba nunc congrue mriguntur ad quemlibet veftrum, flt omnem hominem m hac mortaii vita morbo peccatorum prrgravatum. Cuilibet enim tali valde ncccdarium ul, ut diiponat de domo iua, ne forte praeoccupatus dic mortis, qua infallioiliter vernet , & tape improvife, ficut fur in nofte, quaerat tpatium pcenitenlia:, & invenire non pollit.

Sed, Rcverendiftimi, qux cil ifta ikirus, domus nolha, dc qua ditponere debemus' certe hrc ct) anima noftra , quae vere & proprie dicitur domus noftra . NTam quicquid in Ha habemus, hoc eit noftrum, five fit bonum, live fit malum , & illud non poteft a nobis eripi contra noftram voluntatem . Sed quicqmd extra illam habemus, hoc potius cil fortune , quam nothum, & poteft a nobis eripi contra noftram voluntatem. Sicut tunf divitir extcrions, lanit^s, pulchritudo, honor, fama , fle potentia, quae omnia in aliorum poieflate. Unde legimus de quodam Philofopho, quod amiflis i.mnibus poftcftionibus auis, amifta uxore, amiflis liberis , interrogatus fuerita quodam, *an* P. *aliquid perdidiffet* ? Cur reipOndebat : *Nibil perdidi, fed ormia mea mtcum funt* . Ille virtuotus philoiophus, quia retmuit illa bona, bona qux habuit in unima fua, scilicet virtutes A kicntias, ideo dixit, nihil perdidi, fed omnia mea metum funt.

Et resera qui habet hanc domum bene dilpofitam, ille, flt folum ille , efl vere felix, vere dives , vere nobilis , flt veriibine felicior illo, qui abundat in preriofis aedificiis, m multo thelauro , in multo honore , flt maena potentia. De hoc Valerius Maximus, hb. 7. cap. s. ponit uuiabik exemplum dcGygc Rege Lydix

di® r Ifte Gyges er»t Ref fatnofiffimus ntrnit ,N & divitiis abundamîflimus. Et quadam vice vifitavit locum, ubi erat oraeuhim Apollinis.

Et ibi feifeitabatur, *an alius meriaftum effet felicior eo?* Et ex abdito ipecu Sacrarii tale recepit refponfum, quod Aglajus Sophidttis effet felicior eo. Ifte Aglajus erat homo pauperrimus in rebus exterioribus, q^i habitabat in quodam parvo rure, in quo. colebat paucos agellos, de quorum fiuâibus fuam domunculam fubftentabat, & licet tam fenex eflet, nunquam tamen exierat terminos lui ruris, led inter fepta ejus femper permanfit. Ifte iu felicitate prdatus eft illi ditillimo Regi. Nam lieet pauca haberet, de illis tamen valde contentus erat . Et fic non inflavit eum fuperbia, non corrofit invidia, non irritavit intemperantia , non inquietavit avaritia , non ad infanam hominum opinionem vivere ftuduit, fed naturi legibus fe fubjecit : quas natura in modicis eft contenta; Obi-mala confuetudo, qu® tandem bonam naturam pervertit , non fecit cum voracem

Itnmo, proh dolor ! natura in nobis omnibus adeo vorax effeâa eft , quod vix omnia , qu® apportari poffunt de mari, dc terra, & de filvis, ac nemoribus, fufficiunt pro ejus repletione. Quot incommoda, quot molefti®, quot gravamina , quot folicitudines , quot sgritudines per.hoc in nobis pullulent, vix fermone poterii explicari.

Ex his (equitur, quod ille non eft cen*fendus* miter, qui non multa poflidet, qui non multa fercula deguftat , cujus domus non fulget pretiofa ftruâura, vafis aureis, argenteis, ac omni aha cara fupellcâili. Vel etiam qui multa poffidet bene aequiiita, & illa male difpenfat, querendo per illa fuam voracitatem, tuam hfeiviam, & humanam gloriam.

Pro quo ateendite, Rcverendiftimi fratres, illud, quod^Dominu^nofter Jefus Clirifliis per fervum fuum Joannem fcripfit Epifcopo l"kclefi® Laodicenfis, ut habet Apoc. 3 ubi Gc feribit : *quod dives fum , tt locuplet fum, tJ nullius egeo. Et nefeit, quia tu es mijerabilis tt pauper-, cacur tt nudus . E^ce* quamvis ifte Epifcopus abundaret in bonis temporalibus , ramen icribitur *mifer, mi/erabifts tt pauper, t nudus,* ex dcfeâu bonorum (pirituafum, & *cucus* ex dcfcâu ver® cognitionis.

Attendite & illud, quod feribitur Luc. u. de quodam divite , qui lie loquebatur ad animam fuam: *O anima, babes multa bona , reporta in annos plurimos, requiefce, comede, bibe, tt epulare.* Dixit autem illi Deus : *Stulte, bac nolle animam repetent a le. ffuu autem parafti , cujus erunt?* QuaG dicat: Hoc ignoas. Subdit textus Ev.m..elii : *Sic eft, qui fibi tvefaiirigjt, & non eft tn Deum dives* . H®c

Ex quo fequitur, quod non expedit nobis E gloriari dc d.vinis noftris, vel etiamde quibulcunque bonis tranfitoriis . Quia ncicimus, quid lutura parat dies .

Legimus enun, quod ille magnus Rex Nabochodoncfoi deambulabat in aula Babylonie, & ait ' *Nonne eft boc Eabylm avitas magna, qu tm ego adiftcavs in domum regni in robore fortitudmis , C ingloria decori' mei ?* Et cumfermo adhuc eflet in oie ejus, vox de celo ruit fuper eum uicens; *Tibi dicitur, Nabatbodanoj'or Rex: Regnum tuum trunfit a te, tt ab bomin. ijj ejicient te, Û cum beftiis atque feris erit habitatitr tua, farnum quafi bos comedes, tr feptem anni matterobus^ur fuper te, donec fetat, quod dominetur eiecelfus inregno beemnam.* Ifta feribuntur Danielis *6.* Er'omnia fuerunt impleta fupcf Nabuchodonofor, ut patet ibidem . ANNo CHRISTI

Quapropter , ReverendiiTimi fratres, non debemus quaerere felicitatem vit® uoftrae in pretiofis ftruduris domortim noftrarum materialium , in pretiofa fupelleâih, in magnis iheiauris, in humana laude." fed potius in bona & congrua ftruâura noftra domus interioris, que eft anima noftra. Sequitur coufilium iptms Pbifofophi venerabilis Scnecc , hc nox docentis : *Fac, ut qui damam tuam materialem intraverit, plus de te quam fupelletiii; tua admiretur.* Hoc eft: Sic vive, ut, qui intraverit domum tuam , plus miretur de tua laudabili vita, quam de tuis divitiis.

Attendamus etiam ad metra illius egregii mettificatoris Gamfredi Anglici, quibus fic mquir.

Si bene juccejfit, nm *prima , fed ultima fpeSet.*

A cafu deferibe diem, noto felis ab ortu.

Et infra.

Nulla fides rerum, fequitur poft txlla vtnenum.

Et claudit wx atra diem, nebulnque fere-

Attendamus igitur cum omni diligentia, quomodo omnes beatitudines, ad quas nnfter ndeliflimtis Magifter Jefus Chriftus nos invitat per Evangelia fua , refpiciant bonam difpofitionem noftradomus interioris, quoad mat-fuetudinem, quoad juflitiam , quoad patientiam , quoad pietatem, & fpiritus pt uperta'em · Et nulla illarum confiftit in pretiofis domibus in nobili fupellcâili, in magna fama, vel in numerofa familia.

Audire autem placear , qur funt requifita ad bonam diipobtionem domus hujus noftr® , domus interioris, ut illa qurramus, pro illis folicitcmur.

Certe ad hanc ex parte ftruâune ejus reqneDritur, & primo, quod *fit udificata fuper fiwim petram* , X)u® eft *Chriftus Dominus .* Quia fecundum Apoftolum I. Cor. j. *Fundamentum aliud nemo ponere poteft prater id, quod pqfitum eft, quod eft Cbriftm Jetw .*

Requiritur fecundo, quod fit cin&i muro conflanti® & fortitudinis, nec excutiatur per teniitionum jacula.

'iequiritur tertio, quod fit bene purgata a peccatorum (ordibus, ne in ipfa aliquid inquh natum, offendens oculos divin® majefl lis, inveniatur .

Requiritur quarto, quod fît refperfa victurum floribus, ut ab ipfa in omni loco erumpat bonus odor fidei, fpei, charitatis, juftiti®, pietatis, ceterarum virtutun^. Üt *fic* dicere poilimus cumApoflolo, *Deo gratias,qui femper tnumphat not,* id eft, triumphare facit nos, *in Jefu Cbrifto, tt odorem nutitiu fua m.n feftat per nos omni loto* , fcribitur z. Cor. *z.*

Requiritur quinto, quod hsec domus noflta fit conftruâa, fit difpofit», ut dicendum ut, fit teâa per humilitatem, ne per diâa quaeramus humanam laudem, vel crigamui m fuperbiam .Quam artem tegendi docet nos ille c®kftis Architeâus Jefus Cluiftus Matth. u. dum inquit: *Difcite a me, quia mitis fum , tt burntlis corde ,*

Dein-

Deinde aliqua requiruntursd difpofitionem A di&z domus, ex parte fuz gubernationis. Primo' S!'0^ ipi* rlt*°- cujus eft gubernare hanc domum, fit reda, prudens & difcreta. Ne diffiam nobilem ftruâuram, que in quolibet, qui fine fao&ificationc baptizatur, fine magifterio couftruitur, vilipendât, parvipendat, &per contemptwm, vel negiigeotiam dçftruar. Nec etiam male de refais judicans, quod eft malum commendet ut bonum j* & quod eft bonum, vilipendât ut malum.

Et, prohdolor! multifaciunt, quod plerumque contra propriam coqfcicmiam. Id laudare volunt, quod eft vituperabile, dc illud vituperare, quod eft laudabile. Haec facientes vel caufa facinoris, vel rancoris, vel invidias, vel avaritiai, vel adulationis, vel fuperbiae, ut aliquid feciflc videantur. Attendant illi, quodvriZi/7, *qui dicunt* Am«w *malum, & malum bonum, po~ multi lucem tcnebrai,* Û* *tcnebrai lutem, amarum dulce , tf dulce amarum.* Ef. 7.

Requiritur fecundo ex parte gubernationis hujus domus, quod ipfa voluntas, qua: etiam eft particeps in principatu hujus domus, non fit nimis reflexa luper fe, fed etiam fitafiedataad bonum commune, feuad rem publicam, ut illa non negligatur. Et quamvis omnis homo exobligatione naturali obligetur ad procurationem boni communis in communitate r in qua degit; Nos tamen viri Ecclefiaftici ad hoc ftri&ius obligamur, quod omnia negotia Ecclefiz nUfiae fideliter agamus, attente penfemus. Ab his nullus rancor, nulla indignatio, nulla offenfio, nulla parvipenfio , nulla dcrilio, nulla pigrities nos retrahere debet . Et revera malitiofac mentis eft, qui injuriamfibi a perfona vel perfonis illatam nititur vindicare per negligentiam communi* boni , ad cujus procurationem non lulum omnis jufta lex, fed & proprium ipfum obligat juramentum.

Sed quia fermo prohibet, ne de fingulis ne ceflitatibus Ecclefiz noftrae in fpeciali pertraâcm , convertam me ad loquendum paulilper de divino officio & fervitio , ad quod peragendum pie fit devote, cum omni reverentia Dei & Unitorum ejus, tenemur efle intenti. Ad bum fi D nem etiam noftra eft domus folernniter conftruâa, eft magnifice dotata, dc propter hunc finem Ecclcfiaftica beneficia nobis tum collata. Ac per eundem finem quotidie fulcipimus pro noftra fuftentatione fpiritualia flipendia.

Eft igitur primo notandum , quod non eft licitum nobis infra officium vacare colloquii·, cachinationibus, & jocis. Et magis peccamus, f> hoc facimus infra miflam. Et adhuc magis, C poft inceptionem przfaiionis. Nam tunc celebrans iniflam nos aha *voce* iiurtatur ad erigendum furfuin corda in Deum, dicens: *Surfum corda* ; Noique fibi idpondemus, & utinam vere, *Habemu> ad Dominum.* De iplo feribitur in Decreto, *dt conjecraliont, d.* 1. *111. capitulo* ,1 Quando fic facerdo* ante orationem, five Canonem , pizfatione przmifla , préparât mentes, dicendo: *Surfum corda:* & dum refpondet plebs ; *Habemui ad Dominum:* admoneatur, nihil aliud fe, quam Dominum cogitate deberer, & fic claudatur contra ad*erfarium peâus , & foil Deo pateat. Ha*c ibt

S-cundo eft notandum , quod , quando legitur Evangelium Chrifti, tenemur reverenter liare in confpcftu Evangelii, & ilia dominica verba alterne audire, ad illam pariem, in qua legitur Evangelium, noa vertere .

Decens quoque eft, quod cum poNice imprimus fignum fandz crucis, ptimolrunti, ad infinuandurb , quod Crucem Chrîftf npnrtnbeicamus , fecundo ori, ad infinuandum, quod vclimus audaâer & publice confiteri, dicendo cum Paulo : Mihi autem abfit gloriari nifi in cruce .Dominiooftcijefu Chrifti; tertio cordi, ad Iniinualpdum, quod velimus Ctirjftum Temper in noftro corde geftare . Et de ifta materia habetur, *Dt confecrattOnc d. 1. III. cap. .Aj-ojiolica , in gloffa ejufdem.*

Debemus etiam , dum legitur Evangelium , reverenter noftra capita detegere ad reverentiam illorum ianftiffimorum verborum· ad infiniiandum , ut dicit quoque glofla , ubi fupra., quod <j:nBnia velamioa aegis veteris Evangclica prrdicatio removet. Et quicunque iftud cx contemptu omittit, valde graviter peccat.

Tento eft notandum , quod oos viri Eccl.fa fticì teneamur cum diligentia frequentare chorum, & quotidianis officiis ibidem interdie. Nifi quando legitimum impedimentum no* cxcufat. Et ad hoc przfertim tenemur in diebus icftis, propter varias caufas , & praecipue propter duas. Quarum prima eft, quia dies fcili admventi lunt, quod in ipfis homines vacent divinis laudibus, orationibus, & contemplationibus. Iftud originaliter Exod. 1. ubi dicit Dominus inter cetera ptateepta.· *Mement.', ut dtem fwajti finftificei.* Praecipitur etiam in plurimis conii.-Ctutiomuus lummorum **Pontificum & Conciliotum.**

Secunda caufa eft , ut vitetur fcandalum in populo, hoc eft, ne populus icandahietu· m noftra negligentia . Quis dubitat , populum valde fcandahaari, dum in diebus feftivis Ghrillicolt confluunt , fecundum fuam laudabilem conluetudinem m magna multitudine ad Ecclefiam , & pauci cx nobis, qui ftipendiati lumu* ad frequentandum Ecclefiam, ibidem comparent. Ipfi mane congregantur, major par*cx-nubi* vix incipit letperc valus chorum , more tcftudi nis,)iπι divno officio pro medietate perafto. Sed timeo , quod fic ierpendo non introibimus cum iponiu ad nuptial ; fed cum pigris virginibus excludemur

Dolenter referrem, nili oftendere timerem: Sed conceptum termonem quis continere poteft 3 QucJ nos clerici debemus efle exemplar laicorum , nr vitam & moresfuo* emendarent. Jam cito nobis opus eft , ut accipiamus exemplum vivendi ab eis. Nonne magis mora liter , magis feriofe, magis compofite, magis devote, & reverenter fe geflant in Ecdefia , quam no*? O dolor, o plus quam dolori quod Chrifti fponfis prsteleda, mater Ecdefia , per noftram dtffolutionem & vanitatem ita deturpatur

Propter quod, boc etiam Deu permittente; & luam defenfionem detrahente, multa mala nos involvunt. Nam ut flebilisnos docet experientia, jam fcie omnes Principes, barones, milites, C'ves & cliente*, lervtflc liberi , nos perfequuntui , nobis detrahunt, nos déplumant , r.os defpiciunt. Et fi in his anguftiis conftitati clamemus ad Dominum pro auxilio, quid nobis refpondcbit ; *Mifereri nequeo, quia parnitrrt non zvltij,* Tollite vo* caulam , five malam veibani vitam, quantum in vobis fuerit, dt ego tollam effeftum, five hanc veflram perl-cutioneni.

Vcruntamen, Reverendiflimi fratres, ecce nunc tempus acceptable, ecce nunc *dies* i-lutis , *tmendemui in mcliui , quod ignoranter ptiuvii' ui .*

Superior» noftri tamen hoc gitendunt, quod A
WMO (icet laudabile fit, efle patientem in propriis,
tamen Dei injurias difiimulare nimis impiumeft ,
ut dicit ChryfoAomus boarii. 7. Operis jufti exemplum habemus in Mole, qui, quamvis mitiflimus «flet, ut de eofcribttur Exod. 11. tamen idolo» Jairiam liliorum Ifrael graviter vindicavit, flt ptopter iftatn occidit quali viginti tria millia hominum Exod-Ji. Aliud exemplum habemus in Elu, qoi, ut Itjitue 4. Reg. cap. 1. cum Rex Samariu Erechiat mififtet ad eum quinquagenanum & quinquaginta milites cum co, dicentem fibi («denti in vertice montis: *Hama Dei, Re* praciptt, nt defendat.* Refpondenfque Elias dixit quinquagenario: *Si home Deifaat, defendat igeit de rab ü dtveret te*, dX fauaf«agraSa *tau*. Et B ita laftuœ eft. Et hanc vindiâam nen peitit Propheta propter injuriam fibi illatam , fed Deo , cujus cultus (pernebatur . De hac matois inulia pulchra Icribumur ex plurimorum ^anciorum «uâotitatibus *2j.* q. 4. in multis,

Quarto eft potandum , quod illi, qui internos (ui.i facerdotes, debent ad hoc efle intenti, quod aliquoties celebrent miflas. Quia illi, qui non prohibui omittunt, graviter peccant, tum primo , quod abicondunt talentum Domini fui in tetra ; tum fecundo, quia dumcreicunt dona, rationes etiam crefeuni donorum,- tum tertio, quia videtur en boc effe prsceptum per illa vt-tba Chrifti, ad fuos Apoflolos & Diicipuk* C ac eorum (ucceflores direâa : *Htc facite* fe aaw *csmaremoratieatm* , quae firibuntur Luc.11. Audtrc amem placeat, quid de boc dicit Ambrofius. Ille dicit fic , dirigendo verba fua ad Chrillum; *Crave eft, ^ued ai mnfam tumet mun^.o terit* , ‹57 *inuocntibur mambut ten veuimnt . Sed* grsr»i«< *eft* , daw *pectata metuimus , & faertfi cium uon reddimus* .

Sed qurrer uis, an ergo potius debeat celebrare cato mortali, quam omittere rmftam? potius deberes abftinete a celebratione , quam celebrare in peccato mortals Sed n hoc grave peccatum eft , quod iu non v eftari hoc peccatum, utcekbare valeas. Et gravius pecavilum eft , omnino aD celebrationi' abftinete , quam celebrare in peccans venialibus. Q,ix peccata venialia haud cordis munditiam tollunt, flt de mente innocen tiam. Et h'C videtur Ambrofio.

Nam quid eft dicet e hoc ' Volo efle facerdos, & (ru< honore & privilegio facerdotali, itui emolutncntis & proventibus dignitatum , vel parochialiuin Ecckfiatum, 5< nolo vel timeo celebrare. Si vis vivere de «Itari, (ervi altari.

Requiritur tertio ex patte gubernationis hujus domus interioris noftra, quod familiarius, five vires ejus infertotes anime , qua funt ficut famili* rattonts flt voluntatis, & prrfertim appetitus fenfitivus , ipfi rationi obediat. Iftud paiet Gen. 4. ubi Scribitur, quod Dominus di-E xn ad Cain.· *falser te erit appetitui tuus, & tu dounaebcni tlh* .

Ifta Jifpofitio laudabilis, proh dolor ! multum defecit in nobis · Quia nolumus (equi reâam rattonem, qua femper tendit ad optima, !. Ethic. Qjii (equimur concubinas icnfuum, fle qtuerimus noftram principalem delegationem in talibus, adibus , in quibus aflimilamur brutis flt beftils, ut in gulofuate, fli lafctviacarnis. Non attendimus quod talem felicitatem eligendo nomen hominis jufte perdimus , flt nomen beftia acceptâmes. Pro quo accedat illud, qood legimus dc

Diogene Phitofopbo. Hic quadam vice intravit civitatem Athenarum, aha voc· clamandot *Q* damâtes ransr«7v! Tandem unus depopulo fibi refpondendodixit.' Aimw *videt hitateegteKtmadtitadnne beaentem ?* Cui diait Üle Philosophas ; *Nn vetavi iftei, fed btatiuei. dfti* o m *feeeet beenaett ,fedbeftia.* In quibus verbis innuebat, quod ifti ibidem congregati propter vitam fiiam betliaiem potius cflent Cxcodi belli-, quam homines. Et propter hoc ille gloriofus Phtloiophus Ariftotdcs inter cetera fic feribit ad magnum Alexandrum. *OCInent heeperater, teli te lacbtare ad cestmee atediertaee. Quia ctilai eft γη datet preprietai percontat.* Es *για dena eft , tüad fi txtreti viùaat btftiaraae (* G *aff^i bruteoae*·

His attentis, Revercndifljmi fratres, ad recoperandum fls fervandum noflrum nobile nomen humanitatis, declinemus ab lue »ia lubrica, qunon efi via ducens nos ad regnum. Eo quod fornicatores & ebriofi funt de illis, qui non poflideount regnum Dei i. Cor. *6.* Praeeligamus viam folidam caftitatia dc padimonic, in qua pedes noftros firmius 6gere poflumus ad (candendum in montem Det. Confideremus4 quod modicum vite rcftat nobis, & forte minus, quam credimus. Confervemus (altem illud iu (ebrietate & caflitate. Dicit enim nobis Apoiloliss i. Cor. *6. Att aefeitit , ^eetaiaea ateatbra veftra templaar foal Spinter Sitfli*, fan m *vebis eft,* fWod *baietu* « Dm, Û «m *eflii vejlri ? Carpti mat efliipretio magne. Cicrifieatt ergo & perlate Deum ia ctrpore veftro.* Ifte textus Apoftoli prsctpue tangit nos viros Ecclefiafticos. Nam non fumus ooftu juris, (ed Dei, cujus (ervirio fumus mancipati.

Ergo, o clerice , fi non parcis tibi propter re, parce tibi propter Deum, cui valde indigne famulatis, quamdiu in tali lubricitate convcrfaris.

Circa hanc materiam pauci in particulari funt notauda . Primo , quod kcet omnis fornicatio a quocunque , habente uium rationis, committatur, mortale peccatum ei illas, magu tamen peccat ille, qui dc Ecclcfiafticis ftipendiis vivit, & magis, fi fit in factis, & de tanto gravius, de quanto fuerit in ordine altiori. Omnis enim recipiens ordinem (aerum , implicite (altem committit votum continenti·. Ordo enim lacer etiam cum propria uxore prohibet commiiceri.

Secundo notandum , quod , licet graviter peccet facerdos cum quacunque muliere fornicetur , longe gravius tamen peccat, fi fornicatur cum fua nlia fpirituaii, boc eft , cum itla , quam bapttzavit, vel cujus confeflionem audivit, ut patet ex c. *Ornait.* J.q.t. & exc. (equenti; Ubi Papa pto tali exceflu gravem poenitentiam decernit infligendam , fcilicct 15.annorum, fi Bpifeopus exiftat ; flt 1 xfi fit fimplex presbyter ; quod fi crimen publicum fit, **deponatur.**

Tertio notandum, quod facerdotes, fi fornicationem commiferunt, debent omnino per tempus abftioere ab oblatione corporis & unguinis Domini, leu a celebratione miflanun. Patet illud. Nam in veteri lege facerdotes, dum pertinebat ad eos fecundam vices faas, ut ingrederentur domum Dei, ad offerendum facribcia , abftinebant etiam a propriis uxoribus. Sed facrtficium , quod facerdotes nova legis offerunt, eft incomparabiliter dignius. Ergo facerdotes novx legis, dum funt maculati per fornicatioocm , debent rationabiliter per tempus ab

obla-

-cblationa tam fanât facrificü abftinere. Etiam AfIS ofim ia Ecclefia, quMdo focerdorium & masrimMÛam fimul ftabaac, oportebat faccrdotes illos tunc, quando altariiervideredebebant, eoo. tiacotts stfs a propriis esoribus. Ergo a foetiori litbcot novi facctdoses pofl conuniflam finrnkatMOcni ab altati fit abftrahere per tempe».

Sed per quantum tempus? Hoc definire ne> fcio. Oiun ferrabatur circa hoc magnns rigor,

puft magnam poenitentiam decem annorum facerdo», fi fasnfcatioMm publicam fecit, permittebatur venire ad priftinos honores. Et finito primo anno & dimidio, admittebatur ad perceptionem corporis & faagumis Domini, na ia-B dnrefceret. Sed tantus rigor hodie non fervatur.

Sed tamen boc attendamus, 'quod in quodam Concilio ordinatum fuit, ut habetur in decretis de Cool. Dift. a. cap. Onaur tans oz< *(jurM ekfiintrt tfixt* ʌ *frtprn tuart, trtier u!* , aa/ *fwtyu*, aut *ftx éuhu.* Et ifta ordinatio reputatur confilium, quando commixtio cum uxore fieret, prscipue gratia generande prolis: tamen cenfetur peccatum, qtsod fi commixtio fieret caufa fatiandn libidinis . Cum ergo fornicario fieret cauta fatiandn libidinis, ad minimum facerdos deberet poft formeâ innem tot diebus abilmcre.

Qtarto eft notandum, quod diaconi & fubdiaconi poft committam fornicationem etiam C debent aliquanto rempore abftinefe a minillerio altaris, ob reverentiam facrarnenti. Iftud crprefla difeitur ex Décréta Diti· Ji.to pluribus capitulis, & «a capite *prffuifa*, d. 8x. Ubi illis, qui debent tniniftrare altari , precipirar, continere fe etiam a propriis uxoribus.

Tot ergo & tanta luot diâa de bona difpofittonc domus noftrc interioris, fine qua, ctfi omnia alia habuerimus, lumus relut *tu* Innans, & cymbalum tinniens, & vanum eft omne, quod vivimus . Bene ergo nobis conlulitur , dum in themate aflumto nobis proponuntur: P./pnw demi tie.

Et licet riures Γιοι caufe, propter quai hcc Ifpofitio cil nobû tseceflaria, una tamen ms-D gna caufa in themate fubjungitur, cum dicitur : Qua awrserir /«, £r*aa vrtv/. Ia quibus verba infiuuatur, quanto periculo nos exponimus, cum difpofittonem iftam ocgligentet do* lerimus. Nam infallibiliter moriemur, de non fumus certi de aliqua mora in vita profentt. Ergo periculo expeftanras, differendo poenitentiam m craftinum, vel in quodetunque tempus futurum. Nam fi anima noftra morte pessventa leparata fuit a corpore, adhuc iodifpofita exiftens, nunquam poftea difponetur. Qpta tunc non erit ampiius focus fruftuofn peenitentiae.

Et fic nunquam induetur vefte nuptiali, fine qua nequit ingredi ad ctcBani nuptiarum Agni, ċx ultra hoc detrudetur iu profundam inferni,g pattura poenam acerbtifimam , nunquam finiendam . Et dicit beatus Augnftinus fibro fuo

diuna lingunntem A retrahunt, dc periculofiffitrum eft, interitui vicinum, ad mortem pro- · trahere ponnentias remedium. Videmus namque ssd experientiam, quod aliqui fubito fuftbCMrtur, alii perdunt nuun rationis, alii tantis dotoribue gravaaror, quod tota coram mens rapitur ad dotares, A non finiiur tendere in Deum. Alft tot orraplrlambus circa difpofitiooem bonoram fisorum temporalium invol-

Arantur, quod dc anime fetate cogitare uun- permittuntur. Ut beatus Auguftsnos innuit tibi fispra. M(I

Adhuc ad veram ptmitcnriam requiritur nnum, quod raram eft in illis, qm ufque ad articulum mortis differunt peeniteatiam, fcilicet, quod peccator doteat de peccatis, non principaliter timore poensr, fedafln&ione, quam habet ad Deum, ut fcilicet habeat refpeftum ad divinam majeflatem, bonitatem, patientiam & longanimitatem, qua io fe eft nes ncbiliflima, flt humano generi contulit tam excellentia beneficia, & doleat de boc, quod tamam majeflatem & tam nobilem rem contemfit, dc res vilifismas adamavit, dolestque de hoc, quod de illis excofteotibsa beneficiis, do nobili creatione, dc periculi liberatione, de benigna confervatiooe, & aliis innumeris beneficiis ingratus exticit. Qui fic facit, ille jam non tantum, nec principaliter panas timet, fed fuum gloriofum Dominum oflcodilfe flefier. Cui talis poenitentia contingit, etiam in fine vite', de illo dcfperaodum noti eft. Hoc ponit beatus Auguflinus finalités obi fupra.

Qpapropter, Revercndiflimi fratres, non differamus poenitere de peccatis nottris, propter lopradifta pericula , que *fmt* omnium periculorum maxima. Non expeAcmus ferotinam pcenilentiam, quae isspe, ut audiftis, eft imper*feds*, led flatim in hoc quadragefimali tetnpore veram pmnitentiam peragamus eleeroulynis, jejuniis, dt devotis orationibus. Nemo te exculct per impotentiam , quia latis potentes erimus, ad boc vocati. Nemo eft inter nos omnes, fi lucrari poflet nuite florenos, quia horas quadragefimales diligenter dcdiftinfte obfervando, A lingulis fecundum ordinationem Ecclelia p-junando, libenter hoc vellet implere, & cum ketitia adimpleret ob fpem premii promitti. Si igitur tunc poflet, & modo poterit, ft velit.

Tendamus etiam. Reverendiflicei fratres, ad obfcrvatiooem fraternalis concordia. Excutiamus latentia odia, fi qua funt inter nos. Ut ilia lanfta & falubris exhortatio, que per totum in Completorio rummaïur, huc fcilicet; Pacem & veritatem in fuflitia diligite io vobis, luo cfledu non fruflretur, ut & hanc pacent hafidbdo, Eccíefiam nobis committam tam in Ç'iritualibus, quam temporalibus diiigentina 0C jucundius gubernemus, &- fie ad focietatem cafletttum civtum fub fumma & perpetua pace viventium concedete valeamus, adjuvante gratia atque mifericordia Domini noftri Jbsu Chrifti in iecula bencdtfti. Amen.

ÀNNO CHRISTI

X I.

ANTONII DE MERCEDE

Al phonsi Rbgis Ahaconi*

Ad Conftantienfe Concilium Legati

PAXENTATIO

Habita ia Exeqaiis Ferdinand! Aragooia Elegis Cooflanrir, ia Concilio.

An. MCDXVI. dfe 30. *Afrilit.*

Ex Codicm MS. Lmtntit.

RE* twrv *UtaUtar ia* m, Piatas. *6i.* RevendilGmi Patres dc orthodoxi Domini. lodeûnenter uberrimos ia Aeras prorumpere ft lacrymal iuceflatas certiflime exmimaffem, in occafa tam lugubri Sercoiflimi Principis, nifi *me* revocaflet illa Diri iAuguAini lententia , qua Libro de confalatiooe infirmorum fic ait : *O mari d^Uerabili/,* - ours, mmAtmi aus- *frafeatitnn fiait*, - aasr/, fefarewv *rnftnrum mam laittam gnietir ! (hu eagitan gmat taaram beatiiadiaam xtilitatemї Nam male mart CinUmrm* am *eft·, beat aatem mart,* vr- *vere cam Ciri/h Qxifnam mortu urrtrti benefaSa fx&ctret, gmt* w/ ruas *Cbrifte glutinat, gmt fimt eft frafentit miferia . aaitrix atgxe tnitiam felititatit atera*? Vale igitxr, mart dileflifitaa , catfteber, gaad fi ftffèm te amplrfti, libeater degnftarem Cf nitre me fabjicerem*l Coofideraverat namque Auguflinus, quod tantam gratiam Deus fidei Chriftiarue concedit, ut mon, quam in ie condat efle contrariam , inftrumentum fieret, per quod tranfiremus ad vitam. Sane itaque non horrendum, led glonoium atque beneficum morituris, fe cognofcere, mortem providere , intrepide expedare, ft feliciter fumere.* Non bis quidem, quorum cum vita omnia exftinguuntur, fed his, quorum laus a memoria recedere non poteft.

Hanc quoque fententiam Tullius ienfiflê videtur de Tuicuf. Ubi: *Tata Pbilafefbarmn vita cvmmenMtia marrii eft. Nam* quid ajiud agimus, cum a voluptatibus corporis ft a reipublies negotiis animum revocamus , nifi ipium ad fe 1pium advocamus ? Maximcqne a corpore fecerncre, nihil aliud eft, quam mori dilcere. Hoc ergo, mihi crede, commentamur, nofque a corpore fejuogamus, ft mori confuefcamus. Meditatum igitur debet efle ab adolescentia, ut mortem negligamus ft mori confuefcamus. Sine qua meditatione tranquillo animo efle nemo poteft, cum certiflime moriendum fit. Sapientiflimus quifque equo animo moritur , nec eum vixiflê pœnitet, qui ita vixit, ut fe , natum oflimet.

Et ex hac vita difcedit tanquam ex hofpitio, ft non ex domo. Commorandi enim diverforium natura nobis dedit, ft non permanendi: Verba funt ejufdem Tullii, Ldw.de Seoeâ.

Idem etiam fenfit Trifincgiflus Mercurius ad ÆXculapium , cum dicebat.' nos piis votis optamrn, fi divina pietati ptaceat, ut mundana cuftodia abfotatos faperioris partis natunt reftitoat. Hoc quidem eft merces, pie fob Deo, diligenter in arando , viventtas.

Et dein coodadii Tullius, L. x. de Tofe quod Capiens mortem noa timet: noa quia mori aerrifs eft, M, quia mors nihl habet, quod fit horrendam, mortem noa timet, qua mtfun profidaun adbearam vitam comparat.

Cum itaque hic Rex ferevaflmMS, cujo» «requin devote infiftimns, virtuofiflme vixarit, moriturum fe cognofoens, manem pnrftalatas meditatuique fuerit, ft juxta meritum Altitfimi eam devote felietterque fafceperie; merito verba prsmifla de eo repetere poAamus. Videlicet, quod hic Rex laudabiliter marient lutabitur in Deo.

Ia quibus Rex ifte Seteniflirnua commendabilis plurimam pcrWberur ex vita pariter ft morte. Primo cx vita, unquam Princeps virBtuuias ft fublimis, fecundo ex morte, tanquam fapplex gloriofus & elatus. Primum probat folium, cui profuit reâtflime, velar Rex. Secundum notat gaudium, quod inviâiflîmum. Ideo: Laetabitur io Deo. Nam in folio rtfptenduit uti jubar virtutum plurium , fed in gaudio jam quiefeit in fpe fahttis hominum.

Primo itaque ex vita commendatur ifte ChrifiianifluDus Dominus tanquam Princeps virtuofus ft fublimis. Ideo dicitur Rex. Qiiod indicat folium, cui reâe tanquam Rex praefuit reâiffimus, in quofpleuduit velat jubar virtutum alariam. Sicut enim Rex virtuofus ft f/picn/ fuit ftabilimentam fui regni ft populi, Sapient. 4. Dederat namque illi Dominus ut alteri Salomoni prudentiam & fenfum, id eft fapienttam ft virtutem, ut poffet regnum , immo regna regere fibi commifta, ut feribirur 3. Rcg. ii. Nempe, ficut ioquit lfidorus lib. 3. de S. B. Reges non a regnando, fed 1 reâe regendo vocati font. Ideoque reâe faciendo regis nomen tenetur, fed errando amittitor.

Reâe ergo illi reges funt, qui tam femetipfos, quam fubjeâos bene regere noverunt. Regimen quidem a fui reftore iumfit exordium. Propterea is bene poterit alios regere, qui non modo verbo, fed faâo novit fibimet imperare, ft *ie* virtuti fubdere, & legibus rationis ft difciplina.

Unde Seneca in Prov. ioquit; *Ki/ regnxm? De tibi magnam: Rege te iffxm. Agad* «wav *Dantignat am difiar, am firtier,* am *majer , fed metiar eligebatar. Si vit itagae amnia tibi feticer/ , te frixi fabfice ratimi. Malta/ reget, fi illa te rexerit, Ab illa difeet,* ytnd *tf farmedmalam tegere debeat.* Sic nempe mirabiliter condit1 fuimus, ut ratio animam, & anima corpus poflideaot. Jus vero anima corporis poffeflsone repellitur, fi non prius anima a ratione potifidetur. Unde fciendutn, quod ratio eft vetat lux & vis principalis in anima, qua cognofeitft dirigit. Gognofcit, quid bonam ft malam, ft dirigit, cum judicat bonum debite peragi, ft malum penitus dedinari. Cum autem , quid judicaverit, appetit, liberum arbitrium nominatur. Hujus quidem duw font par- E tes, fuperior una, & inferior altera. Prima divinis ft seternis intendit, fecoodade tenants ft tranfisoriis judicat ft difpooit. Rurfus fuperior evidentias accipit per leges divinas, ut Dd preceptis aflentiat, fed inferior aer humanas disciplinas, ut fiN altifque provideat. Unde fecundum fe femper ad bonum monet ft provocat, e contra vero malum abhorret ft reculât. Hoc, qua eft io ooftro microcofino, totius regiminis obtinet prfacipataai, ft femper ad optima deprecatur. Qpoticsenim homo fine ratione perit ! Quia omnia reâa, jofla, hooefla bona ft fan âa, femper funt confona rationi. Maximum ideo

mu·

I —reunne eft animi, rarione bene uri. Unde Tui-Ans de Ttdcuianis in quarto t *taaa adbibita ra-* -A**?? ** *tarait*

rarione fieri poteft. NamluKeft tanquamfum-MI regis Vicaria, pan Divini fpiritus, h cor-aac Ιημμμιμ immma. Qunbona teuet, pro-riftha refeuit , mentem reaaa accufat ex cri-mine, betam coaicienriamfttaMdat, in ofteafia ■» i——wmi «vmw · ·■'· w w '«b«*mmw sufittfc. Et fient condis nefariis repugnat, fic quoque jufta approbat j reda defiderat, equa precipit, Ac bomiocm tanquam regina in om-nibua regulat, Ac reformat. Hac cft lux, que a tege qualibet debet maxime relucere . Cum in regimine debitus otdo adhibendus in rebus , non erit utique redum regimen fine debito or-dine . Nec utique debitus ordo poterit efle fi-ne reda rarione, cum omnia regalia jura, As-tuta, edida atque decreta, five leges fivefan-diooes, non foot nifi tyrannides, quando vi-dentur a redae rationis tramite deviare.

Non igitur Regibus omnibus convenit princi-patus, fed folum bis, qui ratione Ac Capientia perfeftrantur . Qpod rede ccnfuit 1. Politic. Ariftotetes , dicens : Is in eundis naturalibus *eft* Princeps, qui poteft mente Ac ratione pro-videre . Pulchrum eft namque nomen Regum Ac illuftre, fed officia difficillima , fi rite ge-rantur . Alioquin periculofa prorfus atque mor-tifica . Sola namque virtus rationis vd pruden-tiâ fčit, que primitus homines regia nobilita-te notavit. Cum enim omnes homines ejuldcm eflent generis, inter eos fervos Domioolquedi-ftiuxit . Es fi detJet principem omnium tnem-brorum vigere Ac fenfuum viribus , multo ma-gis convenit eum rarione , fapicutia Ac animi prmeAe vinuitbus.

Cum etiam animus locum principatus atque redi regiminis io nobis obtineat, quia Dux at-que Imperator vite mortalium animus eft.

Qpam ob rem regem illum Principatus glo-rificat , quem non fortuna aut lubricus vulgi favor, vel indoda multitudo, fed ratio Ac la-pientia illufirant . Unde nihil eft quod luce clariore praefulgeat, quam ratio Ac animi cla-ra virtus, io Principe.

Sic decrevit AriAoteles lib. Polit, cum dixit, quod multorum fiant naturaliter Domini, qui fe ipfis rationabiliter Ac virtuofe uri tur.

Quantum autem hic illuAritlinuis Princeps , cujus (dicem obitum devote recolimus, fuerit ratione dotatus, pcriuArarus lapientia Ac julli-tia, fortitudine ac eundis virtutibus redimitus, certe ejus reftanrur fada illuftriora , declarant ej® virtutes innumere , proclamant gloria Ac fama clariffima, toto jam terrarum orbe dif-fufe. Nulla quippe potuit eum paflro vincere : Non fubiras tnotus, non ira impetus potuit eum retrahere a jufiodidamtoe rationis. Nullus qui-dem illias a£us, nullus geftus, nullus inceflus, nullus nutus , nullus afiatus nifi boneftifiùnus Ac preclarus. Ut ejus dariffime indicant gefta magnifica, fuit totus fapiens. Qpod , proh do-lor! noflris temporibus rarilfimum apparet in Principe, fuit fuavis animo, clarus, Ac dodtu ingenio, fincerus eloquio, juftus, manfuetus , m&Ericors, magnanimas Ac modeftus, aquus , gratus, devotus, gravis, largus , pius, Iffiera-hs, prodent, ioduftrius, febrius, caftus, afia-bdis Ac iu crnubus dremnfpedus.

Sed ut de omtubus non omnia fileam, poflum dicere , quod innocens *fait* cam Abel, opere Amandos cum Enoch, ipfe toogaaimis cum Noe, totus benignus cum Elia , fidelis cum Abra-ham, vita Cafins, ot Ifaac , laborum roierans rum Jacob , bona rependens pro malts ut Jo-feph, manfuetus nt Mufes, contra adverfa fi-ducia femper plenus ut Jofue , pro reipublicc commodis aggrediens ut Semfon , devotus ut Samuel, mifericors tat David , ftudiofus Salo-nsoaù fapiemua imitator, pius nt Tobias, ut Elias aclacot fidei , verus ut Ifaias , Ac verbo cum Jeremia fiocerus, patiens cum Job.

Grandem namque hujus regis patientiam Ac inssAimabilem demooftravtt illius longa Ac into-lerabilts infirmitas , in qua quanto gravioribus opprimebatur doloribus, angufliis, tanto majo-res Deo reddebat laudes Ac gratias ampliores .

Fuit equidem magnanimus ut Alexander, pru-dent ut Brutus, animofus ut Hcdor, & fortis relut alius Machabeus. Fuit abAioeos ut Fa-bricius, conAans ut Zenocrates, obliriofus in-juriarum ut Julius. Fuit clemens ut Titus, ju-ftiffimus ut Trajanus, liberalis ut fecundus Ti-berius , generaliter , in omnius temperatus . Templorum Dei fundator & patronus ut Con-flastinus, ut Juftiniqnus rquiflimus, totus gra-tus ut TbeodoGus, vidoriolus ut Heraclius, felix ut Carolus Magnus, Ecciefut defenfator ui Ot-to , flt pro peAifero Ecclefi» fchifmatecxA'rpan-do noftri inviâiilîmi Ceirris Sigitmundtermes individuus & focius dileâtllimus, iodefeCTus.

Quis namque narrare kifficeret, quot (uftinue-n-t qeaj jmpenias, quot nodes infotn-nes, quot iokmnesdeAioaverit oratores, quot de-Amaveritepiftulas, quanta laboraverit diligen-tia ? Vere , non ot Unibus his contentus fuit, nifi etiam pro tanto bono perficiendo fe totum im-penderet. Unde pro tam falutifero opere lucro fibi putavit etiam mortem iufeipere.

Unde merito de ejus vita poftiun conclude-re, quod vincit (amam fuatn virtutibus. Quo-niam major fuit ejus virtus Acfapientia, quam audiAis, s. Paralp. x. Qroniam ipfe fuit Do-minus virtutum Ac Rex, Pfalm. 13.

Dixeram quoque, quod Serenifismus Princeps commendetur ex morte , dum fubjungitur, ut fepplex glorioius Ac datus. Ideo quia letabitur tat Deo , quod probat gaudium , quod meruit ampliflime , in quo jam quiefeit in fpe falutis hominum. Laetabitur, tanquam juftus in Do-mino , quia continue fperavit in eo, ut habe-tur in Pialmo.

Sicut namque fuit eundis virtutibus redimi-tus in vira, fic quoque illius mors felix fuit , Ac devotiflima, quia per illam gaudium inve-nit atque laetitiam . Nullus quidem hic vere letabitur , fed tantummodo ubi plenum Ac furumum gaudium poftidetur. Nam, ut inquit facer amittes Ambrofius , de difeeftu fando-rum : *Null» rptidtat pîiβ tfft jacaaditat nier bat aaieritadiatt & aaflra vita dolant*, per *vtl iatriafKat itfraritatc pnvtaiaat , aat tatmft-cat accidentia* iacoataoodttatt coatiqgont. tfntui aaatfat & pavidi & ad ipfa locant* vata fafpea-ji. Qtod fa8aaa*t* «ia *incerto , fprraatn dab**

c*/*W, fwar *ftcoaianott [refla poliatur. Ora-vit aataqat tf fragilit caadihabaauai cerparitefi tfbi cradtlit Offngia ,* yaa *at Plataai plaçait ia Tiaaco, pragravat aataltatt baaeatat oblivia-*

irxvat eatatoat, tf dtpriarit trrrna tnbalôiatio

it jd ufaafau tua-l A*mO *flu jii anafau*, i<*» *propterp»vtf let», poor ex terport cmtraxit, jit tteteieu fapiûùifa'*

Unde Aagufttnua pertraftaas Mud Jacobi: *lita ufat* df fetor öd satainu* *apportai*, fic «it: *Vita oafa, vita* COM» avratofeaftr pAae ovusmskt, fa** feowrer *terfav, Mrv adtrai-Mt, tefatt* d^ficcMT, *aera* —rliilir, *tfcafa*

ftteutei, fadtede précipitât, fainter fartât irvitiafaSeet, perportet itficil, jwcvotar txtti *iit, fitet&ufesrvM, farteitei freegit,* More *deprimf. Het trntfauor: fapfate fenidit.*

w, lacera doom, diverferixn htpt, «arfea B w/iu, qnds *fa rtteigt, cecitai fa Dace, itte farictae: ItHa fana, preripitixet latni, rodtxt (ei fifai tfaa*, sprr/aa *iaexr, Milite tetr» pnctibfim pelago», veotefim litu, cupiditatem voragt, cemfau irertm, pateat tdirrxM, peccotarem lactxdiam, pelrt adjjiciam, neo: nenti, fragile faiatentete, tefate fatu, late axga-fa, pax ixfailii, roto vofailior fata, Ult». da fallacia, pax infida» terafate tetpùlia, fat-date fraxr, peeraim fxfaixte, cmteatteftu fa-pitai, Mviefa prrtgrioati-, »Hm, amr, exi-Gm, tmferia regia, damma prfaipatei,* «■**· *taki cafxi, vttalii mrt,* fearitircoro, *fatrvo-coat appetitu, apparatu vemim, faga ftw, puefaa vexitat, ptriculafa repetet*, faperkaC tmjeria, ÿ teifneède vite.* Vcrbafuot Pctrarchin catholici, io quadam cpiftola.

Optime igitur quidam corpus noArum tele, qua texitor, comparavit, cujae filum filo additur, nt pofirctno fuccidatur. Sic corpori noftro nedum dies dici, fed «tumnae miferiis, mife. risque nromois (occedunt. H11 itaque cogebatur Apoflolua exclamare, cum dicebat: *hftlix htm*, pair *te» ltheraktl dt carport tetrlii Aajxiy* De *hoc* aatem exilio, dc hoc carcere fetido, dc hoc parieulofo labyrintho, nofter princcpa, Rex icreniflirrurt, abiit, grate mortem, ft hanc miferabilem vitam devote finish, & farlabundns ad eam, quam qurrimus, patriam, evolavit.

Non quidem juventutis tempore, quando mors eft acerba, ft prematura, nec in decrepita aut amenti feneâa, fed in fua virilitate vinuofa ft hooeftitfima. Et quia laudabilis vita fuit, ideo laudabilis felicem mortem fufeepit. Qpippc guftavit, quam qnifque juftus preoptat. Cupiebat enim diflblvi & effe cum Chrillo. Q^are illius mon fuit in confpeftu Altiflsmi ft omnium prwofa, qun nil aliud operata eft, nifi ut *fpiritti»* libere de Mundo exiret, corpua requiefccret, & anima io debitam requiem locaretur.

Unde mors ifta fuit fereniflimo Principe vehit ftipendinm faarum virtutum illuftrium, ft turnma plenitudo mercedis. Bene dicitur ideo: *Rtx ifit iefaiitar ix Dt». Dntixe, fe Virtat» tea letaüter Am, dg fxptr fahtten tum txxltaiit vtfaetatrr*, Pfalm. 18. *Et* merito latrabitur. Letabitur nempe, rebquiffe corporis onera ft incommoda hujus vioa, exuifle infaufta portenta. Letabitur, hujus Mundi viciffe pericula, delifta ft crimina. Lntabitur, gaudiaebetnuiffe cnleftia.

Bene itaque refpoodeo, quodftaa *letaliter fe Dt». Qpare* merito poteft dicere cum rege David, Pfeltn. *<).LatefaCf tmdtekmlt, Çfafitefa utefa itn, dltifa*. Et cumTobiac. 13.

Bg» outa tf aw* mm lateHmtr*. QP°d fibi uobAqua concedat JrimChrifh* beuediftus, anno cam Patre a Spirina fenfto mit & regoat C~JJTI per infinita fecula feodorom. Amen,

XII.

JACOBI EPISCOPI LAÜDENSIS

O R A T I O

TN SUPPLICIUM HltkONYMI PRACBNSIS

In Concilio A. 1410. d. 30. Maji habita.

Ex duobus MSG Gpr manicis

IN nomine Patria, & Filii» ft SpiritusS. Amen. Suprema Tr in it a t is nomine invocato, pro prnfenti propofito occurrit mihi thema merito proponendum, videlicet: *Exprobravit* ferrr-*dalitateu illenm, tf dxritiate cordi'.* Mare. ult. c. & in Evaagelio occurrentia o&avst.

Revetendiflimi Patret & orthodoxi Dommi, ceteri quoque fideles ft catholici. Qtoniam, lefte Aurelio Auguflino, perverfis ft obftiuatis homnubua noo levia verba, fed magia afpera bbjicienda *funt: Qtooitm* fsrpîus contingit, ut ubi lenia correptio (*MSC.fr.* cerreftio)fpernitor, acria, aut acerba prolata (*MX. Br.*

ot acrius arguatur. Cum ^dolore quidem abfeindenda funt, (in MSG Br. vulnera) qun leniter fanari non poiTunt, inquit IGdorus de fumoso bono. Certe ficvidemus, quod gravife funus nodus in ligpo nequit expelli, nifi vra· viflimo opprefforio, teftatur Ambrofius. Ubi namque fuerit péftilentior morbus, (*MSC.Br.* peftileotia morbi) oportet medelam apponere fortiorem, ft majus vulnus cautiori (ardiori) eft ligamine conflringendum. Durior quoque *ferti* materia, dum ad furmam non facile Beftitur, opportunum efl, ut ci acrioris flamma incendium & grofflior *is* mallei tunfio adhibeatur.

D Propterea, Hieronpak., vila tua obflinario» ne diutina, attenta pertinaci contumacia, ft audita tua ultima rcfponfione tam improba, certe poffmn tibi dicere illud, quod feribitur lia. 47. *Scivi, qui dorai tr, tf urvar ferma cervix tea, tf fatu tea arta. Sed* attende » quod cor durum mala habebit innoviflitno, ft *^xi iteat pericalxn, periHt fe ili».* EccL 3.

Confidere tu quoque, quod, licet foris mea fooet terribiliter increpatio, intus tamen^acct chantativa difeffio lenitatis. Et ficut tibi non debeo verbo att ore parcere, fic etiam intendo bona voluntate te delinqucotcm & pia charitatp corripere. Non quippe malis affentien» dum eft, ut approbentur. Sic etiam^negligenda non iuot^.jrt non arguantur^. Qpnre noâ putes me afflli&feaem velleaffliAo addere, neque igneus gladio confovere. Noa enim intendo recalcitrantem bis pungere, five incredulum obruere, aut induratum eonftmdere. Sed ut verius cwtofcas, quantacharirate corripereris, quanta dHeftione reprehendereris, ft quam longa piaqae benignitate, ut refipifeeres, hortabaris ft adoptaberis, propofitum thema duxi iterum refemeudnae, eMdam verbis .videlicet: *Sxprtfavt fartdxtitettte iUtnm*, CT darflMi* *trrdit.*

Sacnun quippe prufans Conditam exprobmh inero-

incredulitatem illorum perfidorum hominum , cttRKTT Vìcleff, fit Joannis Huff, dt eorum " fequacium. Sic quoque exprobrat tuam incredulitatem & duritiam coniis. Tua quidem incredulitas mala, qux tatrefes nutrivit, atque perfidiam. Sed muko pejor tua cordis duritia, qux tuam obftinatiooem oflendit & pertinaciam. Nam ex errore incredulus reprehenditor; fed ex cordis duritia haereticus convincitur. Quoniam qui fuam fententiam licet falfari nulla pertinaci obftindtiooe tuentur, fe ipfos emendare parati, funt nequaquam inter turreticos computandi. Sed foiumqui maiorum Patrum 'contempta fententia fuorum errorum perfidiam contendunt roto poffe defendere, parati magis mori, quam corrigi, verba funt Au- B guftini contra Faunum. Nam ex difpofitione nullus Gmpliciter nominatur, fed ex habitu perfefto. Unde non quicumque incredulus , fed folum qui pertinaciter devius, hrreticui eft. Qponiam error in ratione, eft hxrefeos initium .' Sed pestinacia & cordis duritia in voluntate , eft hxrefeos complementum . Falli quippe & fallere, humanx eft fragilitatis conditio. Quare vi. diams, quod , qui, noo dico meliori aut lentori, fed acutiori (*MSC. Br.* acriori) vigent ingenio, pro aliisdefipiunt. Quoniam noftrum ingenium de (in) fua namra non eft otiofum. Et ideo, quando nelcit tenere veritatis tramitem, in labyrinthum procipitatur erroris. Nam *aliterfaptrt,* i ,m *ft* Àabr[redacted]Àμ μ μ *tenta(it eft . Std* a* C *tnt faan anan fenttitian, jacnran Patran decreta* emftaswre, *& afyae n barefm facnlelinat perventn, diabolica prajftnptit eft,* inquit Auguftinus contra Donatiftas.

Suat igitur errore· fimul & increduli exprobrandi. Sed magiscordis duritia condemnanda. Frria fiquidem *tranfnitiit ad ptfttnt,* fai pr<- *fntibat calpit iinfeit, tj banii necet,* yar m«- *lir parcit,* fic ait Moralis Seneca . Iniquitas quippe mortalium io noflri perniciem more putredinis fine fine vagaret, fi eam medicinalis correftto minime refecaret. Nempe malum cum perfeverat, augetur, & remediabile bonum eft in peccato accelerata concido.

Occurrendum eft itaque malis , occurrendum D eft fcaodalis, ne traâu temporis impunita malitia convalefcat, fit vires iniquitati ditfimulatio fubminiftret : Sed debita corrcdio imperitiam doceat, & contumaciam, atque cordis duritiam fevera difciplina compefcat. *Mtnifc/it fait fadtn crintna non octalta corrtSicnt pargaada. Std peian argiendi [mi, fa pMceptecavernat. Vt,* datas *aperta faergatimefanantor, fa tes initande dtliqattant , corrivantor . Dtnt tain mat carripitar, plnrini rnendaatar. Et ntlim eft pn nalttrva [alate, nt rent pu niatnr, ytan food per aiûiu licentian nalti periclittntar,* inquiunt Gregorius in Kegillro, fic lfidorus, III. de Summo bono.

Qpamobrem funt haeretici publice exftirpan- E di, ûe fuis mahs exemplis, falfa dodrina, fic contagiooc peftifera plurimos perdant . Fide quidem cordium mundatrice contempta, quid agunt increduli, intelligendo, qux de natura noftrx mentis iubiiliiCmc difputantur, nifi, ut fua quoque intelligentia tefte damnemur. Sunt enim nonnulli, ut inquit Gregorius, qui, dum plus exquirant contemplando, quam capiunt , nique ad perverfa dogmata erumpunt, fie dum humiliter difcipnli die veritatis, negligunt , magiflri erroram 6unt . Sicut igitur eft appronanda vera fic do&a (implicitas : fic cx- A probranda eft falfitas accurate comporta , giue ——— ..... hominem luis erroribus illicit , & per lin- anno gux ornamenta laqueos deceptionis cxpandit. ****

Et licet quifque incredulus fit pro fua perfidia merito exprobrandus; intereft tamen multum , in quibus rebus & quantum erretur, & quam facile fe quifque corrigat, vel quanta pertinacia fuum defendere conetur errorem . Incredulitas , ubi ccrreftiooem fufcipit, meretur veniam. Sed duritia fic pertinacia non nili finali exterminatione pledeoda eft. Nemo igitur obduratus & contumax de fuo corde prrfumat, nemo de fua inani phantaGa confidat. Adverfaria namque eftduriti.i, que vitam fuam pro certo commendat: Et lubrica fpes , qux inter fomenta peccati falvari fe fperat . Incerta eft viâoria, inter hoftilia arma pugnare : Et impotfibilis eft falvatio, flammis circumdari & non ardere.

Nimium itaque prxeeps fui eft, qui contendit intrare, ubi viderit alios cecidifle.* Et »> hementer infrenis, cui non incutitur timor , alio pereunte. Culpa cum defenditur, gemmatur . Et peccatum peccato adjicit, qui mala gefta inverecunde pcrtlnaciterquc defendit. Detefianda igitur eft cordis duritia, & pixcipue illa, que nec compun&one fanatur, nec pietate mollitur, nec precibus commovetur, cue minis non cedit, & Hagell.s amplius indura- lur. Unde eft inexcufabiliter criminalis, quando remedium pœnitentix non admittit, & contentum fuperbie non evomit.

Duo funt quidem, qise in erroribus horni* num ddficiliftime tolerantur ; Prxfumptio , antequam veritas pateat, & cum patuerit, prefempta defenfio falGtatis. Sicut enim incredulitas ex fuperbia nafeitur, Gc etiam cordis duritia ex propria prefumptione nutritur. Nullus quidem prefumptuofus culpam fuam confitebitur, *(MSC.Br* fatetur) quia le culpabilem nooexiftimat. Quod tasnen fi omnino viderit , argui aut deliqüiile putari, minime patitur. Damnatiftima ellioguitur prxfutnptuoia fuperbia, & fuperba ptxfumpro, que, ubi nulla veritaseft, Gbi cupit fiftam juftitiam arrogari, & de piopria non definit fcientia fuperbire.

Hieronyme, timeo quod ifta talifque prxfumptio fic eXiftimatio, quam tu tibi fingis de te ipfo, Gt totius tux caufa ruinr. Hic eft tuus labyrinthus errorum . Hatc tua obliinatio paravit interitum. Licet enim fcioius Gs, St didafcalus fuci is , tua tamen, ut mihi apparet , nimium prxfumptione deceptus . Error enim tuus enorir gradum multifariam prxparavit.

Deliberavi, Heroryme, te uirague fronte percutere , femper tamen cum deoita charitate, qux dum vulnerat, fanat, & dum pungit, lenit. Quare non prxbeas mihi faciem tuam ut petram duriftimam . Sed potius , juxta evangelicum (*M. B.* Ecqlefiafticum) documentum : *Sifar percqfit te i»* **nnan naxillen,** *prake illi i/ tileitn.* Percutiam igitur te, & utinam iancm. DebuifleS quidem emolliri ex recordatione criminum commiftorum , aut vita tanta benignitate tuorum judicum.

Primo quidem projicio ftercus non alienum fuper faciem tuam, fed tuum propiium, ut tua poftis ad tui emendationem crimina intueri . Quibus utinam poffet tanta duritia emolliri.

Attendite, quîefo, Catholici Domini, quanta fuit horum virorum, fciiicet Joannis Hufl fic Htetonymi, prxfumpta temeritas. (Jc homines viles,

viles, plebeji, infimi, ortuque ignoti, auderent A nobile regnum Bobemi* totum concutere, Barones & Principes ad lites A dilTenfiones iftci*tare*, milites provocare, tegimina antiqua fle utilia immutare, convocare cohortes, dividere popalos, inter cives diffenfioaes maximas commovere, catervas ducere, iateUitcs habere, armatos tentre, homicidia perpetrare, vel procurare, fpoGare Ecclefias, & altaria profanare. O beatum regnum Bobemi*, fi natus non fuiffet homo ille! Valde Quippe deteftandum eft, quod homines EcclefiaAici, iub cujufdam pr* textu (an&itatis, qui deberent Deo vacare, dic no&uque precibus iofiftcre, pro peccatis populi, cujus bona comedunt, orare, tempus fuum orationi impendere, non verentur Regum & Pria-B cipum curias infeftare, lites commorere, Decreta regnorum velle pro libitu immutare, litibus infudire.

O quanti mali fuit radix, horum duorum rufticorutn pnefumptio! Ex qua quot funt utraque parte occifi, & quot iolemnes clctici détruit? quot exilio relegati? quot violenter expolfi *f* quot fpoliari? quot verberibus c*fi? quot dcfolat* Ecdefi*? quot profanata altaria? quot déftruâa ntonafteris?

Et fi, Hieronyme, volebas mafos perfequi dericos, cur bonos afHixifti? Qu*fo te. Quia pridie ufus fulfilJeremi» exemplo, eodem & nunc velis uti & dicere: Ka *miU*; *mjrrr* mea; *curgt*-iwdh'turirMi rix4, *virum iifctriit ηιαιιχτ*-/a /trra-l ut feribitur Jerem. tj. Monte pigeat meminiOe, illorum fandorum virorum Carthufienfium de Praga, quorum Priorem trahi, & monafterium fpoliari, vos, *inanimarum* vcllrarum perniciem, procuraflis.

In unam te percufli maxillam, praebe mihi flt aliam, in qua benignitatem tuorum Dominorum judicum ut perpendas attende. Sciunt aliqui, fi non omnes, debeo Icire & ego, rigorem & modum, qui ciica hxrcticos vehementer dc hxrefi diffamatos debet breviter oblcrvari. Nam debent diligenter inquiri & capi, ac forti carcere mancipari. Debent contra cos articuli recipi, *fu* tefies quicunque contra eos admitti, etiamfi iinr infames, ut ulmarii, ri D baldi, aut public* meretrices. Debent de veritate dicenda juramento afiringi. Quam ii praedati bxteiict dicere contemfetmt, debent aculeo (equuleo) torqueri, & vatiis toi mentis extendi. Nec dtbent aliqui ad eos, nifi magna: nccefliratis cauls, intromitti. Non debent qu<que publice audiri. Si refipueriut, debet eis milerkorditer venia impendi. Si autem pertinaces cxtneiint, debent condemnari, & tradi brachio feculati.

Certe non ifto rigoretccum affum eft, licet fueris de hxrefibus peimaxime diffamatus. Quia non tantum Artius, mon Sabellius, non Fauflus, nonNcftorius, non quifquam alius fuerit h«retictism via fua tantum, quantum tu, dii E famatus. Quia m Anglia, in tota Bohemia, in Francia, inUngaria, in Polonia, in Lituania, in Rudia, in Italia, dt in tota Alemannia, de bsrcfi tua pervolavit infamia. Fuifti captus, ut debent (imites, adConctliuroque deduftus, dt fola necefiitate urgente, reclufus. Super una reclufionc reverendifftmi Domini mei Cardinales dc (Jrfinis, Aquilegicnfis, Camera cenfis, Floreminus, pcrfonalitcr qucficrunt, fi poffes alto magh loco commodo collocari. Et, fi tuam fugam non fuiffent veriti, quia f*pius fugeras, «edum in eorum domo, fed menta ftt camera, te untffquifque eorumbenevole pertradaflet.

COCCTS tC OOO βκΠΜΖ, DtG tCffCS admiffi, utputa S. TheoL Magiftri, facri Ce* nonis Doâores, Baccalaurei quoque quam plurimi, folemmum Ecclefiarum Curari, & omnes alii venerabiles viri, qui coram te jurarunt, ftc quorum neminem reprobafti. Articuli quoque contra te addufti fuerunt pro maxima parte de veritate probati.

Tortus (coaftus) non fuifti. & utinam foiffes. Qjiia vel fic humiliatus omnes errores tuos penitus evomuifles. Pœna illa tuos aperuiffet oculos, quos culpa prscluferat.

Ad te etiam quicunque venire voluerunt, ad tui confolationem (here intromitti. Recogita quam benigoe, quam dukiter Reverendiffimi Domini Cardinales, quam plures alii te fuerint exhortati, & tibi cx corde compalfi. Ut velles refipifccre, quoties fupplicarunt?

Audientia quoque publica pluries tibi ad tui conceffa eft libitum. Quam utinam non habuiffes! Timeo namque, ne illa audientia tibi nimiam preftiterit audaciam.

Sex enim incommoda tibi per te in illa audientia irrogata fiint. Primum, quia omnium te pie excutare volentium ora obftruxifti, qui quadam pietate commoti, ut te defenderent, te delirum, amentem, flultum, fiveinfanum dicebaot. Sed, quefo, quis te infaoum aut delirum C diceret, nifi effer delirus? Hominemficornate orantem fit accurate dicentem? Oportet amplius, ut hi tui excufatores fileant, flt penitus cooticefcant. Quia loquela tua manifcllum te fecit.

Secundum incommodum tibi in tua irrogatum oratione fuit: quia te feditiofun» fit homicidia procui affe minime denegafti.

Tertium.' Quia cedes contra te deponentes per multas hiftorias longaquc exempla, mentitos fuiffe, probare conabaris, quos tamen contra te veraci(lithe dixifle, unico tuo teflimonio comprobatum efl.

Quartum Tuit: Qpia apparuit, ne nefeires in* ter Logkam Rhetoricamque diftinguere, cum dixeris, dicta tcftiumcontra tedemonftrattvum argumentum minime facere. Neicis quippe, quod demonftrationis genus aliud eft in Logica, fic aliud in Rhetorica. Logica quidem dcmonftrat per prepofitiones immediatas flt Syllogifinum expoutorium. Rhetorica veromonftrat per laudes & vituperia. Aliter namque dcmonftrat Phyficus, Naturalis, & aliter Ethicus & Moralis. Unde Legifla, Canonicus vd civilis, non domonflrat nifi per allegata & probata. Itaque contra te demooftrant per allegata legitima, & probata de veritate fiimcientiffima. Rogo te, quis magis contra te poteft demooftrare, quam tu ipfe contra te & adveriuin temet demonftra-(li? Tu folus tibi inimicus exiftis, tu folus tibi adverfarius, tu folus magis tibi contrarius. Omnes nos tibi compatimur, tu folus tibi^crudelis penitus comprobaris. Omnea tibi pii attiftunt; at tu folus tibi ipfi inimicaris.

Quintum fuit.*Qaia Joanncm Huff, quem prius tuo teftimouio ac juramento anathematizaveras, poflmodum laudare non fuifti veritus. Qp*fo te, qua fronte, qua audacia, qua quoque inverecundis potuifii attollere virum fedinofutn, haereticum, & homicidia procurantem?

Memini, te aliquando dixiffe, illum non fuiffe ebriofum, ve! fornicarium. Sed quidprodeft, Reverendiffiitni Domini, vintun non bibere, & ira, odio, fuperbia, dt contentione inebriari?

Qjtid

Qpid pradefl Mmare vttreribua, & luxuriare veneribus? AMimaeacMa, ft errare porcetis tffi dML u. Qpâd prods*. &d efl vinum fe/-

•sflabiG (iosflabili) perfscutione irxerimcre.

Dixtti, ahm ooo fornicarium. Utiaam ditrifles nos haereticum. Nulls enim major *for.* nfcatto, quam iUa, qua *hic fuit* catholica for. nicatus a fide.

Sed ultimo *ψ hac* poblica audientia remet ipium too proprio teftitnonio condcmnafti . Urinam fihriOa! quo Banque cooua te major potuit effe *anfloritas t* quam ea , qua te mendacem , 1 perjuram , taamo pejerantem fit hureticum relapfitm efle, aflwmas, revocas que ianâe jurai! i, ft io fortiorem ft pejorem recidivafli errarem ?

Qpamobrem lacrum profens Gracilium, cui in terra eft coUatum omoe judicium , *ft&abir ft jaxta vint toot.* Eiechiel. 7. licet, qui non credit, jam judicatu· fit , ut feribitur Joa. 3. lα judicando, five io corripiendo, ut teftatur Seneca de Clementis ad Nerooem, hate tria lex lecuta eft, quts quilibet princeps aut judex *ie·* qui debet.' Ut aut cum , quem punit, emendet, aut poena ejus ceteros meliores reddat, aut ut iublatts malis fecuriores ceteri vivant.

Qpamobrem bate iaoâa Synodos de te nunc intendit fiimere judicium. Et minam refipifce-C* res, ft duritiam tui cordis infringeres. Judicabit itaque te fecundam redi judicii cquitatem ft facroram Canonum lan&raoes. Et licet, quod abfit, converti nolueris, tamen fic debet utique judicare, m convertat incredulo· ad prudentiam, i. e. ad fanflam fcientiam fidei parare Domino plebem perfe&am . Quod eidem laudo Concilio concedere dignetur feliciter vivorant ft mortuorum judex judiflimus, JeTus Chrifiw, benediftus in fecula leculorum. Ameo .

Celiuiafalfa fer MegiRrtua Jacafau, Lrudu·*

/«per rradramerMW *Htuaatati U Praga, barer*, ei , « Cantilia Canflaatiufi RKCCCXPI. i·· xrx *·>».*

XIII.

STEPHANI DB PRAGA THEOLOGI

ORATIO'

In Concil io Con st ant iins i

dair—s/sr fodrla *Deatinita $feft Trinitatem M. Jai», anna at affaret t* 1417. *Dt mataranda Rtdefia neendatiane.*

Ex MS. Hclmftadienfi.

V> *SJifbtt fartu injda,* feribitur s. Pair. 5. IV. ft ia eptflola hodierna.

Revereadiffimoram Patrare ft virorum edebartimorum & doftiflimorum cetum conferciens, in quotum prarientia praedicaturas confifto , ia me ipfo atUNÛcus vehementer coatremifco.

Prireum quidem, quod inexpertus loqui dcbeo, tanta gravatus imperitia, forer aos, quos nrakifarta ft antiqua roboravit (cientia . Illos hortari debeo, m inimicis fidei refiflaat foniMr , quorum coaCHo ft auxilia ego inermis famme indigerem, iliis hoAibns ad refifieeutam

A viriliter. IllosWuper admonere debeo , ut o diant vitia, cum per me ipfom fim peccatorum multiplici oppreflm nequitia. anno Oats j 1

Ut enfin verbis utar ITT J. Non fum medieus animaram, iuflkjens ad fanandum, ft in domo mea non efl panis verbi Dei, ad reficiendum , neque veflimentum virtutis, ad me ipfom, quanto minos ad alios exornandam. Propterea exhortator fieri crnbefco aliorum, qui utitum ad mc ipfiim fufficerem gubernandum.

Optabam igitur fiientio praterire , ft illum locum tuttffimum eligere, cum Maria ad pedes Domini (edente audire potius , quam aliquid loqui , & huic oneri pnpdicarionjs milii gravi proponens me non implicare, propter librorum defcâum , ft ingenii tarditatem.

Sed tamen loco pro ifta die vacante, ad illud opus arduum me exhortant! non valui cxcufare.

Sed quid faciam, cum Reverendiffimos patres & eximios doftores naira lubtilitate ft facundia praeditos ante me praedicantes intueor, qui jam plus quam per totius anni circulum affluentibus S. Scripturae dapibus reliras paternitates & dominationes fubtiliter ft utiliter faginarum ? Infufficientia & ineloquentia mea me retraheret a labore. Sed veflris gratia & benignitatecon-fifus, fperans, quod juxta diftum Apoftoli 1. Cor. ii. libenter fuflertis, cum ficis ipG Capientes, opus aggrediar.

Unde fi praeter ftili incomti inertiam, ft linguas impedite facundiam , vefiras paternitates ft dominationes contingat fitftidire ft taedere, rogo humiliter ft cx aficftu , *rtf&Hferte* m>dr, ne vélins paternitates & domiaatioovs propter impatientiam & taediumftili rudia debito primo.fpolientur- Sed attendente illud Bernardi taper Cantica : *DaBrina fitft* mu *tnriaftateat artat, fed cbaritateta accendit* de manibus meis jam vilia ad vefcendum fufeipite fercula, ut poftmodum ad priores epulas quanto efurientius, tanto ardentius recurratis. Et nunc quota meam infuffidentiam veftra adjuvet charitaa, ad matrem mifericordic una mecum affurgentes, ft ipiam falntantes humiliter pro impetranda gratia di-Dcamos.- *Aoe* Maras.

fartu feribitur ubi fupra. Revereodiffimi ftc.

Tota feries Sanflarum Scripturarum nos *ad* lalutem invitant ft beatitudinem, exhortatur peccata fugere, ft tratatiOBtbusinimicorum ad illa peccata fugillaniium infide refiftere. Nam ft qui certat io agone non coronabitur, nifi, qui legitime certaverit, x. Ttn». 3.

Sum autem tres inimici capitales, qui nos ad illicita tnftrgant , & nocjve proirquuntur, (cilicet caro, mundus, & diabolus.

Caro mftigat ad deie&ationem $ voluptates, mundus ad ambitionem ft vanitates, diabolos ad deceptionem ft dolofitates. Unde Hugo : E Tau *canit veiaftat, voa oaandi vaaitaa , tf* vsx *diaMi deiafitaf.*

Ec in his tribus omnia peccata homini* falutem impedientia tocladuniur. Propter quod princeps Apofloiorum nos incitat contra iftos boftes in fide adurgere, ft eis non confentire , dicens : *RtfijKte fartu in*

Et qaanquam hac verba ad omnes fideles dirigantur, qui font quafi turma beflica adverfus holes militans hic fo via : Pnccipue tamen vos, Reverendi Patres, Praelati, Paftores, ft ceteri viri Ecclefiaftici , qui in acie hujus belli cx officio tanquam viriliores ft fortiores edis

ANNO CHRtsn UI'·

cuuftituti, exhortamini verbis prefentis thema-A ti» : *Rcfiftite fortes i- fide .*

Ej merjio> acie (febeiiam, iota turma populi Chriftiani confequenter veftro exemplo corruat & fuccumbat.

Ut autem iftis hoftibus refiftere valeatis, tria repetio eftê necfcfaria.

Primum eft, maceratio corporis in eftc&i, contra carnis delicias fit voluptates. Ethocfcriptum eft Exodi ii. ubi dicitur.- quod filii liraej ambulaverunt *per ficcum i» medio miris.*

Secundum eft, paupertas in afteftu, contra concupifcentias fic mundi vanitates. Quod etiam fignificatum ibidem, cum dicitur - Filii Ifraei ambulaverunt in folitudinc.

Tertium eft, prudentia in intelleftu, contraB aftutias diaboli fic dolofitates Ideo dicit lapiens: *Relinquite infantiam, tt vivite tt ambulate per vias prudentia.* Proverb, *g.*

Sic enim fideles Chrifti, & ceteri viti Ecclefiaftici ad refiftendum hoftibus debent ambulare, in bonis fpiritualibus proficiendo, tria feminaris omnium peccatorum, przlcrtim mortalium, prediftis tribus bonis contraria, calcaturi: juxia confilium B. Joannis, in fua Canonica dicentis: *Nolite dirigere mundum*, aefae *ea, qtt* in mundo funt. Si quit diligit mundum, non eft charitas in eo, quia ornent, quod eft in mundo, concKpifcenti* carnis eft, oculorum, aut fuperbia Vita.* I.Joa. X.

Sicut enim reprobi Praelati & ceteri viri Ec-C ckfiaftici in corpore Chrifti, ambulantes creicunt in fecularibus, cumulanternequitiam impunitam, quas eft fecuh Iztitia, fe inordinate ditando, lafciviendo fic fuperbiendo lie e contra boni Pnalati & viri Ecclefiaftici in corpore Chrifti, & per confequens in Chrifto, qui eft fons humilitatis, & Evangelic» paupertatis, ambulantes proficiunt: circa bona honefta, deleftabilia, flt humilia, humiliando, caftigando, & depauperando, ad beneplacitum Chriftj.

Et ficut (uperbia, lafcivia, & avaritia circa bona honefta, deleftabilia, fic utilia, funt gloria & divitiz carnis dc feculi falfs fic inanes: fic humilitas fic caftitas fic paupertas Eyangclica circa eadem bona, iunt vere fic bene gloria fit D divitiz (piiritus, quibus aliquis vere & formaitter eft dives fic gloriofus. Primi enim, fcilicet (uperbi, lafcivi, fic a.ati, funt gloriofi fic divites in mundum; fecundi vero, fcilicet humiles, cafti fic pauperes, funt divites fic gloriofi, in Deum. De quo fcntentialiter Luce 11. Unde Chriftus, in mundo pauperrimus tuic, :n Deum dititfimus: Et Antichriftus, dititfimus in mundum, erit fumme pauper in Deum.

Status itaque prrfcntis vitx eft ftatus militandi. Quod militia eft vita hominis iuper terra, Job. i. Ideo quanto quis plus (e humiliat circa bona honefta, plus fe cailigat circa bona dele&abilia, fic plusfc depauperat ciicabona utilia: Que triplicia bona iunt, velut fuprema, media & infima: tanto virilius mjjitat in bello ini;us viz, plus hoftibus praefatis generis humani in fide reiiftit, fic fit magis, dives, & in Deum gloriofus. Chriftus erum paffus eft pro nobis, «vobis relinquens exemplum, ut feqeamini veftigia ejus, r. Pctr. a. Et quod Chriftus, fecit? pro nobis v hoc etiam a nobis, requirit, tefte B. Auguftinoin fermonede nativitate Virginis gloriolz, fic inquiente: *Pro noftra redem tient non aurum dedit, nn argentum appendit, non pecuniam numeravit, fed fe ipfum tradidit, tt preliofum fanguinem fu: corporis fudit, propriam ipfius*

V

aniseoampofuit. Expeditigitur, «r *Redemptori fuo—fintttiffitxt offerat,* f«ica*fuv ad *ejus cmfortium pervenire fiftinat·, lilûu* ovjtjgia iwirHur *i*via*, c"^,STT yai «was »· jfaadrrr aaMa/ *in patria: IUumfibi* J"----- f"·'*ducem faciat in itinere, qui ejut particeps effe dc/âarat in ferventione. Nemo igitur fe ipfum vel fratres fedncnt, nemo fe vanitate fpei deci- piat. Non enim peffumus hic gaudere cum feculo, tt illic regnare cum Chrifto.* Hzc Auguftinus.

ANNq

Cum autem Chriftus nec fuperbiendo circa bonum hooeftatis, nec lafciviendo circa bonum deieftationis, nec ambiendo bonum utilitatis, poft accipere a fummo promeruit: Oportebat enim poft fui humiliationem, gloriam, poft cafligationem, delictas, &poftdepauperationem, divitias regni. Chriftum pali, & ita intrare in gloriam fnam, Lucae ultimoHoc nobis reliquit exemplum, ut fcquamur veftigia ejus. Cujus exemplo deleftationi carnis, avaritie mundi, fit fuperbi* vitz refiftite fortes in fide.

Et fignanter fummus Papa B. Petrus addit: in fide. Scivit enim, fit Spiritu S. docente cognovit, quod non nifi in fide fit per fidem noftros hoftes fit inimicos debemus fuperare. Quia hzc eft viftoria, quz vincit mundum, fides noftra, i. Petr. 7. Hoc idem docuit Apoftolus Eph. 7. dicens: *In amnibus,* fiibaudt, *tentâtiosubus, fumentes fiutum fidei, in quo poffitis ne. quifftmi hoftit ignea tela extinguere.*

Etiam quia ad veram beatitudiaem ambulare volentibus, five agendo, five tertiationibus refiftendo, primo omnium neceflaria eft fides, fine qua nec in hoc feculo quis gratiam juftificationisconfequitur, nec infuturp vitam «ternam poifidrbit. Quia fine fide eft impoffibile placere Deo. Hebr. 11.

Et pro utraque ifta caufa Apoftolus fidem valde commcndaqs ibidem concludit.- *Saniifi. de vicerunt regna,* liquident tyrannorum, fctlicet carnis, mundi & diaboli. Quoad primam caufam operati funt juftitiam, adepti funt remiiliooes quoad Iccundam.

Proinde Magiftrorum optimus fic iapientifllmus ipfe Chriftus, qui vult, omnes liomines falvos fieri, fit ad agnitionem veritatis in fide pervenire, 1. Timoth. 1. triplicem fidem in domo Ecclefiz militantis collocavit. In fundamento hujus doârinz pofiiit Eeclefiafticam fidem, humilem fic obedientem, tn corpore ejus exftruxit catholicam fidem, caftam fic patientem, fed in tefto ipfius erexit Apoftolicam fidem, pauperiem, (pinis divinatumrenitentem Ut certe domus illa Ecclefiz militantis per fidem humilem fic obedientem in terris pergat ad fpeciem liberam fic gloriofam in celia: Per fidem caftam fit patientem in temporalibus anguillis tranfinigret ad fpeciem betam fit voluptuoiam in «ternis deliciis: Per fidem pauperem, (pinis divitiarum renunciantem, in angu- ftis copiis, perveniat ad lpedetn divitem fic fu-B perabundantem in ampliflunis copi»,

Nec amplius quovis modo queri autdefider*. ri poteft, quam habere fufficientiam omnis boni honefti per libertatis gloriam, 'omnis boni dcie&bilis per voluptatis Iztitiam, dc omnia, boni utilis per poflcfliouia. abundantiam. Sufficientia omnis boni per primam fidem adtpifcitur; Secunda per fecundam, arqua tertia per tertiam: Secundum ordinatiflitnam (calarem afcenfionetn per tres gradus fidei, infimum > ®®dium, & (upremutn.

Tante itaque admirabilis virtutis eft fides triplex (upradUta. Unde Bernardus fuper cantica: *Quid*

'f? *ignota t* cvav-Avit perfidiam avaram dt ambitiofam, Apofloii.—— -..... eas fidei pauperi, fpinisdivitiarum large renunciant, oppofitam. Qua: perfidia Simonia nuocupatur. ANNO *7

De quibus perfidiis fententialiter habetur i. Corin, j. ft n. ad Titum Ador. 8. dc *6.*

deaiapte ttoraitaieae M /weqdgfrmfewpuMfeaBsued» iwvwrfadif . Qms bona omnia fi coofe3ui cupitis , hoft&os ad hac impedientibus avie refiftite fortes in fide.

Porro ipfe Cbrifloa fua lapientia inunenfa fecit ft ordinavit , ut fuornus Pontifex cum Dominis Cardinalibus, Pontificibus, Praelatis , ft ceteris fuis Ecclefiaflicis , «eluti in regione capitis fuo afficio refideos , per claves regni cadorum fibi traditas fit reâor , gubernator , & adminiftrator domus fupraMiâs : Imperator vero Romanus, cum Regibus, Principibus, poteftatibus , ft aliis fuis armigeris fecjularibus , veiuti in regione brachiorum fubftans , gladio ft armis fu· potentias temporalis fir defenfor, prote&or ac propugnator domus memoratae : Sed fidelis populus communis, «eluti in regio* ûe pedum Lubjacens, fir laboribus fuorum negotiorum fubpeditator, fuftentator , ft fubportator talis domus fupradiftc.

Tunc autem , fecundum Chryfoftomum in Poljrcrat. totum rcipublica: corpus roboris fui integritate vigebit, tunc optime corporis fpecie venuAabitur , ft elegantis pulchritudinis decorem induet , fi fingula locum teneant fortita decenter, ft fi fuerit officiorum non confufio, fed diftributio. Et hunc ordinem deferibens metrifta, inquit :

T» fitppltx era, tn protege , ttqia labora.

Omnis igitur domus, totus honqr & gloria Papas, Cardinalium, Pontificum, Prolatorum, fit aliorum Ecclcfiafticorum , Imperatoris, Regum , Principum, poteftatum, & ceterorum fecularium, atque totius communis populi Chriftiaoi, io ornetis & negotiis fibi propriis & appropriât» permaxime in hoc fubfiftunt it vigent , ut primi regendo, gubernando, & adminiftrando taiubrirer; fecundi defendendo , protegendo, & propugnando viriliter ; & tertii fuppedrtaodo, fnftentaodo dcfupportando fideliter, domum Ecclefie militantis tueantur , dc laborent diligenter pro toto fuo porte, ut ipfa in triplici fua fide prediâa ad beneplacitum Dei falvetur, augeatur , ac perficiatur. Cum, fecundum B. Auguftinum de verbis Domini , nulle majores fint delicis, nulli thelauri, nulls honores, nulla fubftatnia hujus muudi major fit, quam fides catholica .

Ideo ipfam impugnantibus, camque lacerantibus refiftite fortes m fide , omnes filii fande Matris Ecclefie.

Quamvis autem Ipfe Chriftus fic fumme fapienter, fumme eleganter, domum fuam in feipfo ordinaverit, ft pro eadem optime dilpofuerit tamen , quia contraria juxta fe pofita magis elucefcunt, ut hujus fuse domus ft triplicis ejus fidei claritas magis ac plene, & in fe, & in refpeâu ad futim contrarium refulgeat, pertnifit ipfe prodentiflime , ut mille artifex Satanas circum poneret domum fuam in triplici perfidia fabricatam.

In fundamento talis domus pofuit diabolus perfidiam, fuperbam ft protervientem , Eccieflaftice fidei humili ft obedienri contrariam . Que perfidia bsrefts nominatur.

In corpore ejus, urflruxir perfidiam lafcivam ft impatientem, catholicas fidei caftr ac patienti adverfam - Quas fchifma appellatur..

In tefto vero illius dooms malediâae colloca-

verum, quia fecundum beatum Hilarium in I. libro de Trinitate , ft Auguftinum de' Eçclefia , boc proprium habet Ecdefia , dum opprimitur crefcit , dum contemnitur proficit , dum laditur vincit , dum arguitur intelligit , tunc flat, cum fuperari videtur : necdfeeft, talem domum quoad triplicem fuam fidem habere adverfam domum triplicis perfidis, a qua B fic impugnata & excitata floreat, crcleat, proficiat , vincat & fuperet , ut jam eft fupra diâum

Prima perfidia , fcilicet hzrefis, ubicunque venerit , fidem primo modo uiriam , qu« locum tenet fundamenti , elToJtt & evellit . AW«r»"v razivr *frrmenti totam maffaen corrumpit* i. Cor. J. ft Gal. 5. Et ficut propofitio copulativa , fi millefies mille partes veras in fe ft catholicas habeat , dummodo unam filiam in fe ft bcreticam cum his continet, tota ipfa-non vera ft catholica, fed talfa ft heretics judicatur: fic, fi quifpiam quotlibet credulitates in le veras comitiet ft catholicas, fi una cum his fuerit heretics, totalis fua ctedulitas, non catholica, fed heretica reputatur. Eo quod talis creC dulitas aut eft propofitio copulativa , aut circa propofitiunem copulativam vertatur mcntaliter . Propter quod dicit B. Auguftinus in de fide ad Petrum: /a *eo, quod quit Singuli/ non cred/t artictiir tf contumaciter -repugnat , tf hi/ contraria dicere non dubitat , beeretica/ tf fidei Cbrifiiana inimient apparet. Cum fi <jnh delingit m ano , faftn/ efi omniam rear*.

Secundâ perfid-a, fcilicet *fch'fma* , fidem *fecundo* modo d ilamtollit ftcxchilit. Ubi enim homo, vel communitas queeumque , a vero fuo Ecclcfiallico capiie ft fponio lafcivus & impatiens adulteratur , alieno quzrcns adhxrere , vel pro adultero in Ecclefiafhcisfe gerit, ibi fidem fecundo modo diQam tolli necclTe ellft excluD di. fnfeparabilecll· enim facramentum unitatis, Et linefpe perditionem permeximam fibi acquirunt, qui fchiftna faciunt, ft relido Epifcopo alium fibi conflituunt, dicit B. Cyprianus mar* tyr, ut habetur 7. q. t c. 9.

Tertia perfidia ert Simonij , qu« fidem tertio modo didam rempvet & expellit. Ubt enim Sitnocta, que radicaliter ell· ftudiola & perverti voluntas pretiofa fpiiitualia pro vilibus temporalibus commutandi, intravit , ibi fidem pauperem , fpinis divitiarum large renuncÛMcm , fugat ft propellit. Qpia non poteft quis fervite Deo & mammon» , Matth. *6.*

Etficur incompofitonaturali eft triplex unij, una anime ad corpus & ejus membra, fecunE da corporis ft membrorum ad invicem, tertia eft eorum, que adjacent compofito ac ejus membris: fic fuo modo eft triplex unio in compofito fpiritualift fupematurali. Et ficut prima fide fervatur unio Ecdefiaftica ammx myftice , que eft Chriftus, ad corpus & membra io compofito myftico, quod eft pnefensEcdefia: ficetiam fide fecunda falvatur unio corporis & membrorum ejufdem ad invicem io eodem corpore myrtico. Sicut denique tertia fide confervatur unio adjacentium Ecclcfiafticorum & fpiritualium honorum ad predifium compofitum ft fua membra : fic necefle eft per oppofitum, quod, ubi fue-

ÀNMO chtum «<«T. -rit prima perfidia, ibi illa anima myftica fep* retur; Et ubticcuoda fuerit, quod ibiiltadcorpus difcerpatur: At ubi tertia perfidia advenent, quod ibi unio tertia fpirimalium ft Eccim fiaftioorum bonorum adtacenttum diUpetur.

Rropterea, ficut prima Ecdefiaftica unio corports ft membrorum ad animam myflrcam eft inprema, fecunda vero corporis ft membrorum ad invicem eft inedia, tertia autem unio adjacentium Ecctefiatlieorum ft fpiritualfam bonorum ad compotitum tnyfticum ft ejus membra eft inter fias infima: fic fides prima eft fupremi, fecunda media, tertia ima. Er fiso modo prima perfidia, quia prime fidei contraria, eft graviftima, fecunda perfidia fecunda fidei ad.erla eft media, ft tertia perfidia, quia tertie fidei oppofita, inter has in genere tuo eft minima. Hatreiimcaim primum locum tenere inter perfidias, fchifiua medium, Sunoniaoi infimum, cx tam declaratu concluditur latis plene

Quibus perfidiis taoquam tribus boftibùs lethalibus, queEcctefiam vulnerant, fcinduot ft dibpant perfide, refiftue fortes io **fide.**

Ec tantam dc pnefeatia thematis rntroduàionc

Quii veto redi ft virtuofi longe font fuftcientiorer virtute, quam perverfi ft vitiofi fint potentes iniquitate: Cumque in illa domo diabou ma!.-difta, Pontifices Sacerdotes ft Lévite templi demoniaei, tyranni, carnifices & tortores rci;ni diabolici, atque populus Gomorrbo, per ttipheem perfidiam pretadam vi ft dolo fuçr*. modum domum Dei & ejus fidem triplicem perfequuntur ft impugnant ' quanto magis incomparabiliter Pontifices, Sacerdotes ft Levitas templi dominici, Regts ftPrincipes acmilitesm regno Dei, popuhJque Domini, ft przterrim hoc Generale Concilium, ad hunc finem *in* Spiritu Sanfto congregatum, habent prudentia iua & virtute invadere & devaftare regnum diaboli, ft triplicem ejus perfidiam, hcrefit* icilicet, febiima ft fimoniam Qpas per fe & alia crimina mundum impleverunt, ft regnum celorum, quod eft in terris, penevaftaruot. Totus enim mundus in maligno politus eft, 1. Joan, ultimo.

Prima namque perfidia ft maxima fecundum genus fuum efthxrelis. Quz ubi venerit, unionem inter tres prccipuam, corpora fcilicet & membrorum Ecclcti· ad animam myftkam, quz eft Chriftu», iu compofito Ecclefiaftico feparat ft dilTolvit

Quis autem crudelitatem ft malitiam hujus perfidi* poliet cflimare? Si enim tam dulce vineulum naturale anime ad corpus & ejus membra, ut etiam minime membri itnfuivl feparationem anima abfque magno dolore non patiatur:- Quam iupra modum dulcius e(l vinculum fpirituaic anime myfticz, que eft Qiriftus, ad corpus tnyfticum, ft ejus membra!

Et perconlcquetu, quam mrferabilis, midtum flebilis eft ft dotend· icpir11io cujutcunque membn a tali myftica anima, per hanc przfertim perfidiam, qu· herefis appellatur, ubi viocvhsni illud a metuuro evellitur radicitus ft auterw l

Natncum corpus Ecctefi· ft membra eius ad tftam myfticam animato veluti ttiplici funicalo, & tribus ligamentis, fide fcilicet, fpe ft charitate, in ftatu vie connefli habeant & ligari: Et fi tunc çhatitas, fi etiam cum hac fpes in aliquo membro deficiat, fide remanente, illud membrum, etli mortificarum, adhuc tamen corpori Ecclcfi· ft aoimzpcr talem fidem cit nti-Aquc snyltice «alligatum. Ut, fi cujos mamm *eSet arida,* verum quàds·* ellet membrana, licet aldque fanguine ioeflteax & mortuum; fic fidas, cum fit wa, fine operibus mortua efl. Sicut dixit B> Attgtdlmus contra Donadftaa, * habetur i. q. 1. c. 47.

Si aerem hnrefit quacumque fuperveuerit, totalem credulitatem circa materiam catholicam reddit hercticam, ut fapra dictam efl. Et tunc fides tollitur, dt vinculum illius membri ad corpus Ecclefia ft animam myllicam penitus extirpatur.

O fi tantam crudelitatem hujus fera peffima ft tyrannide*, qua per uaum morfinn ha te thaliter vulnerat, totalem hominis devorans erodtditatem, .boc (aerum Coceilium, univarfatetn Ecctefiam*rl praetentant,* cordiaii1er perpenderet! Hcvcr« ad extirpationfm morum-k berefutn *mafeem* diligentiam adhiberet, *morat* ft dilationes atnputjodo. Nam hcfefa fi dimittuntur in longum inditcuftir, plurimos inficient, & radices fuas dûficiiius evulfibiles in cordibus infidclium profimdabunt, ft ipfos InfeAoa havefibus roborabunt

Natae male per ioagar invalaert tearar.

Unde fi profedandofebibuate contendentium de Papaiu hoc facrum Concilium cum fumma diligentia, magnis laboribut, periculis & expepfis fideliter laboravit, nihil de tempore & aliia contingentibus omittendo: quanto magis effet per ipfum Concilium providendum, ne fchifinata fierent circa fidem, prccepla Det, ft Ecelclie lacrimenta. Qpia haec fine proportione nocivior extftit divifio, maximam tollens unionem.

Igitur majus ft falubrius effet fidei Chriftianc, quam divetfarutn obedientiarum occurrere fciffuris. Qeidnam prodetl, fi fub udo capite fchifmata haberentur? Ordo netape effet prepofterus, G majori diligentia, ampliori conatu ft Jahorqinunam obedientiain, quam io unam fidem populum Ghriiliaourr reducere curâmes. Et es minori* boni prarpofitiene grava peccatum incurritur, G ardentius, fi denique vigilantiu* obedientiarium, quam fidei rcuuire laboramus fciffura*.

Exfargat igitur, quzio, exfurgat hoc faensm Conuilium io fjpiritu ft virtute Dei, ft pro toro fuo pofle eradicet per itum feotentiam ft definitionem omnes herefes peltiferas, io hocfacro Concilio diu ventilata·, qu* ftatus utriusqw, fpiritualis fcilicet ft ftcularis ordinem nituntur evertere, & auâoritatcm tyrannicam Antichrifli, ft Babyloniam totius coofiafioo* inducere, clcâione fummi Pontificis minime expeftata.

Eft enim auftoritas Concilii Generalis, precipue, ubi de fide agitur, major audoritate P«p* ft collegio Cardinalium. Cum ipiumGenerale Concilium, univcrfalem EcdeGam repr--fentans, boc privilegium habeat·. Spiritu Sanfto dirigente, qnod in his,^flo· *foot* fidei, errare non poffit, ^ftante lege, nec iu toto peccato mortali maculari. Altes non effet timutum r^ funium vifibile inhumanis, fi ooo faerum Coocibum, ad quod in matetia fidei ftEcctefiafHca effet recurrendum.

Ideo fummus Pontifex cum collegio Cardinalium in cafibus novis ft arduis ad deliberationem Concilii recurrere ccofuevit, ut apparet Sext. Decretal, lib. 1. tit. i. *Pe feneam Trimlate*, per totum. Quod infirmât B. Hieronymus ad Evandruan, dicens: *Si aaihritat yiaritter*, arlt/UM-*fe tjl rtrbt.* £1 labetur A#-pJ. *tap.* 24*

Nou

..., Nonne viri» eroditis fida debet commicti di-A
ANWO fcutieoda? Qpala funt in prnfcnti Concilie . Viri utique fpirituala dt Capientes, fecundum qualium judicia medium virtutaPWofopbus jubet accipere. Hic peatem funt idonei cooditora» lagune, doârtaahrer dcaaâoritative. Hic utique tant tetragoni finevituperio, Theologia Pamflnra, Juris CanonicfDoâores, & Civilis. Bt alfi viri doftifloni in magna multitudine Iimprgari Qui mentiri nefeium fupra moti» *ia* materia fidei vel movendis. Qu etiam polium redarguere mentientes, dum a vero fab fum, - catholico errooeum, ab illicito licitum friant feparare

, Rxvcrendî Patra, eximiique Doâores, divina fervidi Zelatores, in hoc B faero Concilio congregati, ad boc animum vcflram, afleâuxn & curam dirigite, at, qood •d confervendam fidem & religionem perlinet Chrifliaiiam, fine acceptione peribnarum, nui. k» odio, nullo fervore vel favore, nullave de* fidia & protelatiooe negligamr. In hac enim materia nulli eft parcendum, nulli obtemperandum, quin immo contra omne» barefa, hau reticoa, fautores eorum dc defessiora, quantocia» fieri poteft, eft viriliter adurgendum, ne ipfa domus Ecclefia» militanti» in fui» corruat fundamentis. Hoc docet nos egregio» Doâor Hieronymo», io libro de Expolitione catholics fidei, dicem.· Kr/arande /m/ earw/ *ftiirii* it*

friut. jfrriar « mm *JcvUill» fuit,*

*•J** habetur 14 q. 3. c. namque yui *intiu jmt*, sqddr&tas , *tituu petni» tfi rtfttMth*, dicit Augnftious.' & habetur 33. q-4-c. 17. Contra quos etiam fummus Pontifex in Bulla epiftola hodierna exhortatur infurgere, dicens: Refiflite fones infide. Caufam pram itiens.* Qua adverfarius refler diabolus tanquam leo rugiens circuit, quarena qtiem devorer. Et fubjungit: Cui rcfiftite for. ta in fide. Et hoc quoad primum.

Eft alia denique perfidia, videlicet fchtfma , qua mediam unionem, utpote corporif demem. broram Ecclefia ad invicem tollit & excludit. Conflat enim ex feriptura ftc ratione, quod perfeâio Ecclefiaftici corpori» conCftat principaliter in unitate, tanquam in confetnmatiooe omni» boni, pro quo, ni fallor, Salvator ante fuam psffîoôem rogavit humillime, dicans : Pater Sanâe, ferva eos, quo» dedifti mihi, ut fint unum fiait dt nos, Joa. 17. Pro boc eximius Prophetarum poftulabat , imprecani pacem fuperlfrael, fcieos, quoniam poiuit auâorcjus Deus fines fuo» pacem.

Hac autem pax dc unio oppofita dirifioni fchtfinaticn, non confidit in 'unitate charitalis, in qua omnes hommes in gratia exiflen- E tes, dc foli tafe» conjunguntur: nec in unitate doopram naturalium, in qua oτη·.<ι homines comeduntur : nec in fimili participatione fidei vel facramentorusu , & prafertim baptilmatis , io qtao charaâer imprimitur, ia qua omnes , qui baptifma rite fufceperunt , copulamur , etiam ubi fidem aftualcm vel habitualem per* didiflent.* _no« enim confidit h tola obedienlia ad Chriflum, cum io hoc omnes obedientia fibi conveniunt flt concurrunt ; fed eft unitas membrorum Ecclefia ad unum caput vicarium hic in taris.

Qiam qui oqn pertinaciter, haereticus eft; — — qui impugnat, fehiinuticus eft. Nam quifquis anno poft eleâîonem faâam canonice Epifcopu» heri CHtttT! voluerit, fixi» fiat oeceffe eft. Nec habet Ec- *VT' ckfiafticam ordinationem, qui Ecclefiafticam non tenet unitatem. Quiiqms ille fuait, licet de fe multum jaâatu & plurimum fibiveodicans, profanus eft, alienus eft, foris eft, dicit B. Cyprianus martyr.' & habetur 7. q. 1. cap. 5. Verum fi permanabit Ecclefia ufque ad confummationem feculi, utique permanebit ut perfecta. Dei enim perfeâa funt opera, non fotam in inchoatione, fed magh in confervatione & eonfumaulione. Sed nemo diktat, quin ablatio unius membri a corpore deformitatem grandem inducat dc imperfe&ionem. Ideo noo eft euferibile caput vicarium ab Ecclefia ufque ad fccuh confummatioactn, quin poft vacationem fedi» aliquis certus dc unicus fuo tempore proficiatur Ecclefia fponfus, flante lege . Alias ipfa Ecclefia ufque ad tempus illud remaneret imperfeâa, nec fuorum gauderet integritate membrorum , dc pradiertim membri principalis.

Igitur Joanna Huff, damnata memoria, dc fui fequaca, Chrifti repugnant ordinationi, dt Spiritui fanâo funt rebelles, afferentes, dc aifercre 000 verema, quod 000 fit icintilla apparentia, quod fit unum caput in fpiritualibus regens Ecclefiam, quod femper cum Ecclefia militante convarietur.· Sed quod Chriftns, fine talibus capitibus monftruofis , per fuos veraces dtfcipulos fparios per orbem terrarum, melius Ecclefiam fuam regularet.

Cootra quos militat argumentum gentilis Philofophi, 13. Metaphyf. Cum regnum dc princi. patum oporteat ab aliquo vel aliquibus regi. Er, non eft bona pluralitas Principum·* uni» ergo Princeps. Et, quia regnum calorum ia terris, qood eft prafetu Ecclefia, eft regnum perfe- Aiffimum, & regulatiffimum, oeceffe eft, ut io eo unus priocipctur. Optima dc decentiffi- ■a politiarum eft, ubi unus monarchs pnefidct_, etiam ratione naturali hoc diâàatt.

Quibua erroribus vα canone», Dfcripiuras & rationes . obviari, quas caufa brevitatis pratermitto. Hoc concludo» . quod, ficut Ecclefia duratura eft integritate membrorum ufque ad finem feculi: fic eidem Chriflus contulit vivificam fmetipfam uniendi , feu in unione confervandi, facultatem & virtutem. Quam toties predicate tenetur, quolies ipfa Eeciclia fuo capite v;cario fuerit viduata, œ acephala dc fine vifibili capite maneat hic in terris .

finio fiquivsm ad Chriflum ctfi fit fumme neceffaria ad falutem, qui eft caput principale Ecclei», permanens, dc Ibvariabile, fempiternum habens Sacerdotium dc Papatum, ut ait Apoflolt» Hcbr. 7. noa tamen ufqucquaquc fufteit divina currente ordinata, ita, M iuillaflemus unione, non procurantes, io quantum in nobis eft, alteram unionem ad caput vicarium hic interns: in quorefideat fontalis dc capitalis plenitudo Ecclefiaftica patefiatis, quam ex ordinatione Chrifti tamper oportet pennanere dc noo deficere, quandiu umverial» Ecclefia durabit fuper terram.

St enim Ecclefiaftica potcflas particularis , Eartialis dc tnetnbrali», prafidendi vifibiliter io umanis, dc difpooeodi in Ecclefia, durabit ufque ad confummationem feculi: igiturEccloflaftica pottftas etiam utuvcrialis, totalisdtcapita-

anno 13Λιβ1π ”””

piialis, prsfidcndi ftc difponeodi in Ecdefia durabit utaue ad illud tempus. Cum, fecundhm Philofopoum, Relativa pofita fe ponant, Aporetnpta fe perimam. Qjsare necefle eft inexiHere alicui perior*· human·, fuper terram vifibtliter convarianti, quas officio luo Ecclefiaflico in univerfa materia catholica A Ecdefiafiica cognofccre habeat, ftt definire, errores circa illam currigere ftc repurgare, atque ia univeris illa materia curam habere omnium Ecclefiarum , A univeriorum Chrifti fidelium , converisotium vifibiliter in humanis .

Licet tamen aliquando, ut (ede vacante , illa plenitudo poteflatis rareat pro tunc in ieffojc fit fubjedo fuo: in potcftaiibus partialibus tanquam materialibu* couflruetur .

Sicut vinum, divifum in duo vaia , manet totum materialiter: quia manent omnes ejus parta quantitative, ftt fic tota materia ejus quantitative.· fed ipfiim vinum non manet totum formalités.· fic d« illa poteflate ledc vacante eft imaginandum.

Et ficut fpecies Phrenicis ad corruptkmem umua lingularis Phrenicis definit rilê, & regeneratione alterius reiocipit efle: fic definente Papa, definit efle illa fpecies poteftatis magne prsr?id· in propria forma , A fuperveniente novo Papa reincipit rile A prius A porterius, A alia materialiter fecundum fuhjedum, fed femper eadem fecundum fovmam.

Es illa fpedfica A magna poteftas eft per fe principium , A per fc tutis omnium particu» larium poieftatum.

Nec ex boc Ecclefia habens Cbriftum caput A Papam , biceps eft appellanda, ficut Wklefiftgsniun· A Huffil· : Cum Papa fit vicariumcaput Chrifti, qui in regionem abiit longinquam.

Cum igitur fumine fit nectflaiia falutihomi‹uni, ftante lege, hujus Vicarii perfed*io:* poftulemus humiliter A devote, ut Chriftus fponius Ecdefie inauferibilia nobis certum A unicum , Deum timentem Papam, avaritiam A lafcrviam in fe A in aliis odientem, conftimat , ad gloriam nominis fui, A falutem ovium fuarum , pro quibus mult· dura A afpera ufque ad ignominiana mortis crudeliflime paffus eft. Ad hoc D quippe mortuus eft Jefus, ut filios dtfperfos in unum congregaret , Joa. › 1. utraque uoum tanquam lapis faciens angularis.

Sed ecce jam heu ! ictu(ma malediâum , fera peflima , tnonfttuum horrendum, pulcher mam hanc A perfe&am unionem, quantum in fe fuit, prius ra duas partes , pofteriu* in *tttt* partes dikerpfif A laceravit , A in exilii extrufit longinquam regiooetn.

Sed qualis fit ifta bonenda perfidia, vider* ipfam Eccieflam fic laceratam A diflipatam , maouducendo offenditur. Nam *ficut* intolerabile eft unicuique noArum, videre matrem fuam, carnalem a capite ufque deorfum per medium in duas ve! in trtt partes jacere di- g laniatam : O quantum magis debet efle intrinferos dolor cordrum noArorum , quod atnantilTtffla mater noftra fpiritualis, fanda univerfalis Ecclefia, qu· dos regeneravit in Chnfto, per 40. fere aunoa uique in praeiens, a capite ufque deorfum jacuit in corpore A partibus fuis difeerpta, lacerata pharifaica con. tentiooe, de qua olim cooquenus eft Apoftolus . Quibofdam dicentibus: *Ege frux Gregarii.* Aliis : *Egt faut BexeiiOi,* A ceteris: *ege faut Jeauxie.* Cat lacerationi A nefandas contentioni multi Rcgw, A Principes, Pntlati com-

A paffi funt. Sed nulla remedia hadenus profiteruns. Quia etfi diltgentiflime laboraverunt , tamen iplam Eccieflam minime réunira potue- AJJJJO

‹

dominandi libidine Prelatorum, matre infaufta hujus peftiferi (cbifinatis, hoc heu! longées protradum foiflet, nifi Sereniifimi Principis d Domini, Domini Sigifnumdi Romanorum Regis R Hungarie fcsnper Augufti foikita diligentia, & diligens foliritudo accefliflec. Qjti ex pura gratia Dei, tum (peciali privilegio , ad opus tam fafobre, tamque laudabile perficiendum, ut creditur, eft previfus ab ctemo. Hunc ifta gloriofa expedavit vidoria, hunc B ifta prarftolabatur gloria *feliciBuna in eundis* feculis celebranda memoria, quod ipfe referciret Eccieflam fic laceratam, flt fchifma tam inveteratum fubmoraret. Unde merito pns *coterie* Regibus & Principibus in apicem imperialis dignitatis dignus eft ab Ecdcfia exaltari. Cui Ecdefia reipondent pro meritu exhibere debet in efledu, ftc digne dicere: *Faciaae te excelfiortut rx»âii Ktpbu.* Drat. ιc$.

Affingendum itaque eft, A omnino a lingulis ChrtAicolis, ufum habentibus rationis, taoto athlete cooperandum, ut tanta clades, »antaque pernicies da domo Dei pro fatate populi , ftc ejus gloria eradicetur , ftt penitus evellatur , & pax Ecdcfi· fatarifera dc exilio re» C vocetur,

Vos tamen Ecclefia Pmfides, priCoorum Patrum scium & vrftigia fobfeqoemes, pns ceteris affurgatis, & fandorum Patrum veteribus recenfitu canonibus, ea, qu· ad foftaurationem clericalis difriplin·, A pacis reflauratfonem pertinent, fecundum quod untufcujufqoe expoftu1st ratio, conciliariter decernere, ftatuare A ordinare non pigriteraini, islubriter exhortati verbis Innocentii Pape e. ». fecundi Generalis Concilii Rome celebrati, fic dicentis : pausias* *fiancxUr triplex Oficuiter ruuepitur, proripiunt, ut Epifcepi ai foluxt Derm & falutent pepuli bebentet refpefluue, eunt cupiritote fepêfita, ai pactor jiruriter teaeaiaùe tautnoxe fibi cea/Uiuae tf aoxUium prrtbeaau, ure bec alicupti owrr oriadi· prxterxeittaut. Quad fi ptir n boc Dei epert tepidru iuveutur fuerit ,* au *irate demum prapna dipeitatir recurrat , ptinian küttiint path taut,* A *Sthttn premffd, pa, beati, input, pacifici, paa filii Pei vocabuntur.*

Audiant hoc jurgiorum A diflcnGooum (eminatores, & o«ligentes pacis reftauratores, ac omnino ipfius impeditores .· Et ex adverfo col* ligant, G filii Dei vocantur , qui pacem faciunt. Procul dubio fatane funt filii, qui di* icordiamlaciunt, *tu* impediunt unionem. Quibus refiftitc fortes in fide, vos column· Ecclefi·. Nunc maxime, quando adverfarius veher diabolus pacis inimicus, (striet acrius , fatalem pacis ftc unionis fentiens appropinqua* re. Nunc enim proprior eft noAra falus, quam cum credidimus. Rom. 13.

Immittet enim, non dubito, validiftmum *ad* continuationem fchifmatts impedimentum , miniAerio fuperbir, ambitionis, cupiditatis t vel insidi· ; Disifiona fcilicet A odia, rixas A jurgia inter eoa, qui profecuturi funt hanc fandimmam unionem. Cut *rtfifiite fertet i» flie.* Et fequitur iu epifiola : *Scitatu , eaudeue* p^huvw, fuhaudi, *at alitu,* circa unionem vel riedtooem › qu· in Muudo eft , *vefira frater-*

•itati

-*aitati firri.* Deos autem omnis gratiae, cavit vos in sternam fuam gloriam in Chrifto Jefu, modicum partes ipte perficiet, five hanc faafti&mam soioocm confirmabit, fobdabit. Quare ipfi gloria A imperium in fecula fecu. lorum. Ames.

Sic cooctafic B. Petros, qui fuit unicus Ac indubitatos Pontifex, io epiftola hodierna, presumeians, Reverendas Paternitates, Ac reverendas dominationes veflras tribulationes paffuras Ac anguftias, antequam famawa talis Pontifex Ac indubitatas dirent. Sed per fpem Domini noAri Jefis Chrifti, cujus res agitor, ne ab incepto opere torpeatis, ealdem paternitates ac dominationes ad operis erigit continuationem, dkena.qood tpfe thrift·*, principalis Pontifex Ac iovariabH», perficiet, Ac confirmabit, Ac folidabtt dia a fidelibus optatam unionem. Cui ioli vara At merito gloria Ac imperium in fecula feculorum eft adferibenda, fi aneboram fpei, quam fispe perdidimus, in defperatiooe politi, bomaooqoe confibo Ac auxilio omnino deftitati, propter caiua, qui iu hoc opere emerferaot, diligenter revolvamus.

Et hoc quoad fecundum.

Eft infisper tenia perfidia, etfi minima in renere, fcilicet fitnonia: eft tamen maxima in rafe&iooc. Qnm in ftatu Ecclefiaftico incomparabiliter multo plores fiat fimoaiaci, quam havctici, vel fchitmatici. Nam ipfa maledida perfidia fere totum deruta maculavit, benefieia poflidentem. Quia ufque «dm w w mîi permcM/ hertmer «mirovr, «r vfx nbfae *Bctk/ia*

Ex eo enim, quod ftatibusEcclefiafticspnelature tanto delicii, divitis Ac honores, reverratis, potcftates At dominationes confpiciuntur annexa, fatbits Ac fapiens, puer Ac fentx, malus Ac bonus, AC doAus pariter Ac indodus, a minimo ufque ad maximum, omnes pariter indifferenter ad ningues Ecclefiafticos flatus per fas ncfafque afcendcre anhelant, fimoniam praâicant, difcordiam feminant, cat him Ac rerram movent, tnagnis periculis, mi feriis, & mediis fe exponam, quaa tamdiu fi Sterratur propter Deum, coronam martyrii tirratur, coquine fqualoribus fic lervitiis vilibus ftabuiorum fe (ubmittunt, ut ad beneficia & Ecciefiaflicas dignitates promoveantur.

Hec enim omnia exercet perfidia illa magna, videlicet fimoeia, quae unionem tertiam Ecclefiailicorum Ac fpirirualium bonorum, adjacentium corpori myftico, & fuis memixis, quafi undique infideli errore diflolvit, atque illa booa veluii ubique diflipat vehementer.

Nimis enim raram eft, ut reverenter, fruAuote Ac meritorie in horis canonicis Ac miliis divina officia, peragantur, verba Dei fic ietnistentur, facramenta Ecdcfiaftica fic miniftrentur, judicia in foro confcientiu Ac Ecclefiaftico fic exerceantur, fic mali corrigantur, Ac boni promoveantur, atque bona temporalia Deo coofecrata fic difponantur. Sed pnedida plurimum irreverenter, nocive Ac abufive tradantur.

Unde per illam magnam perfidiam nedum booa talia At fimilia (piriraalia, fed etiam bona Eccleftaftica quafi ubique dtllipantur.

Ubi enim, Ac quando, jam in Chriflianiftno ad aigmtates, prafcduras, adminiftratioquivo*Anes, beneficia, regimina, judicia & officia in--- Ecclefiaûicis eliguntur, prct'entantur atque aifumuutur aliqui fecundum ba», qui fint viri potentes, fapieotes Ac timentes Deum? In quibus eft veritas, At qui odium avaritiam. Quales, ad confilium Jctro faccrdotis Madian ho. minis gentilis, Mofes vir plenus Deo in Judaifino coniiirait Ac elegit principes populi, tribunos, crarariooes, quinquagenarios, At decanos, qui populum omni tempore judicabant. Exod. /8.

ANNO O4K'*ri

Sed^nunc quafi per totum mundum quaeruntur Ac' attenduntur munera, iervitia, lucra, commoda, honores, favores Ac affcdioocs carnales. Et fic lecundum ftudiofas Ac perverias B voluntates fpiritualia in Ecclcfiafticis pro temporalibus commutantur.

Et promoventur in paftores nu/ores Ac minores nominum Ac animarum, tam penitus ad illos pafcendum ignari, impotentes Ac mali' Ita, quod confimilitcr indifpofitos circa curam jumentorum nemo de mundo vellet haberepafiores ovium Ac porcorum. Tam inhabiles, idiote, Ac dyfcoli, in Levitas, Sacerdotes Ac Epifcopos ordinantur, in mittifterium Ac officium divinorum, ita ut rufticus confimilitcr indifpofitus circa ruralia nollet habere in fervitium Ac culturam agrorum.

Et cales, fic inhabiles promoventes, manifeftum eft, oves Chnfti non diligere, nec in charirate manere, ac per hoc tunc in ftatu falvaodorum non elle. Quomodo enim oves Chrifti diligunt, qui eas, in medio luporum rapacurimorum conftitutas, feiemer Ac volenter paralynco, aut czco, aut torpore defidic langui-do tradunt colludiendas Ac comm nuot? Nonne fune ovium perditorr·, Ac ipsarum «ruuclif-fimi occifoies, pro quibus vivificandis pius mundi Salvator eft occiltts.

Nec folum incidit in hujmodi reatum homicidii, qui iciens Ac volens tradidit animas cuflodieudas impotenti, ignoranti vel negligent!, fed ut in plur bus, qui eas tali committit curandas, de quo penitus ignorat, qualis fit in potentia, vita, lcicmia Ac voluutaic Dcurandi.

Et fi unum contingere poftit ignotum efle idoneum, non eft tamenboe, fi accidar, preficienti* munus, fed fwiunr. Si aurem ignotus fuerit minus idonens, hoc ipium merito impurabitur praeficienti, qui, ne talem preficeret, folicite debuit prscavifTe. Sicut, fi fagiitans in locum, per quem novit elTc hominum confuetum tranficum Ac frequentem, aliquem occiderit, licet ignorans, huiufmodi ignorantia non excufat, fed magis eft reus homicidii perpetrati. Quia antequam bgittam emitteret, ne forte quifquam ibi prefeus foret, confideraflc debuit diligenter. Ideo dicit Chryfoftomua de dignitate facerdotum.' ^ai *erdin^nt mtyati,* Bri/drar *penh f^Jecnt*, fauler rf/i, yau iad/gar /aa/ ardraari, *ttfi dicMt,* /< Mraav *viti» igMrtfft.* Unde Apoftolus ad Timotheum: Afaaa/ *fit»* acwM sn^v/cerû, ar *ctatanaicfvtrif pttc»rij λlμ ιι.* Hoc crimen gravius efficitur, quam excufatur. Cur promovit eum, quem ignorabat? Atque illud, quod putabatur efle cxcufaiio, fiet actufatio. Hzc Chryfoftomus.

O quanto igitur tremore Ac timore beneficiorum-Ac dignitatum Bcclefiafticarum deberent concuti collatores, ne forte pro vivificatoribus ovium cas cxpooanc occiforibus, ac per hoc

---------- fa tremendo jadfcto eam homicidis roads· Apefedet , ita, quod afttt vett aequam vel te-- ....–
,.*>0« uewrar. aero cootra Deam, non poteft «fle aneas di-
Meo vos, Rmroodifttari fa RsvwhmH fta- fetabis. Lam. 14. °^TП

bus fi négligeâtes feèrfat, etiam «terrai fabenmt anatediftioai: fa reformatione Ecclefia, hoc practpue providete, ut doftts fa habitibus provideatur pr« cetera fa lurarum. Pluralitas tem beneficiorum fuperfluam amputantes, per quam cultm divinus diminairar, fa populus leaadalisatur.

Nm enim «quum eft, fatum prndfe, fa ft-plcma fobefle, joveoes domtaari, feues farjidsri, ignaros ardua diiostero, faiences lo-qui aon andere, equorum fearalos in aceas»· nr.nrbas praeponi, ctoquioram Dei dncipufos poftponi, fimpniaca tasrtfi procurante.

Et quid nvceftb vft, tasc quafi miam nota publicare, cum de his experientia luce clarior mundum repleverit univerfum. Ideo propter multitudinem ifta berefi infeftorum taec magna perhdia jam peccatum non reputatur.

Unde ratiooitan non vincuntor, Sacram Scripturam non recipiunt, fa fan&orum Patrum canones vilipendunt, qui contra Iftam perfidiam clamaverunt. Ut patet t. q. 1. per totum.

laurui, quod deterfa· eft, viros catholicos, Eraritatem hajnimodi peccati penisntes? exofos abeat fa derident, qui pro exftfcpatfonc hujufmodi herefeos laborant bono acto. & quanto plus idiertant, tanto nugis curialium fa aliorum illo morbo gravatorum detraftfonibus, fibilo fa rifui exponuntur. O nimis ftupeoda iniania, fa vere culpanda vefania! Qpid pemiciofius, qnidve a (alnte remotius, quam illos deteftari, fa illorum m fabulas convertere bor-1amenta , qui eos fatagunt reducere ad fahitem, fa fe, tethalitec vulneratos, (anos cflimare ? *Granét peccatum* fimoni· pro non peccatoerronee reputantes . Cum tamen fecundum B-Gregorium liqueat, hanc hrrefim sate omnes tarde» radice peltifera funepfifie, alqae in ipfa lui origine apoftobea *eOe* deteftatiooc damnatam . Cur non earetur, cur non perpenditur, quod illi benediftio in malcdiftiooem convertatur, qui ad hoc, ut fiat brreticus, promovetur? Et habetur 1. qveft. 1. cap. *ij.*

Ncc tibi, fimoniace, de multitudine peccantium fimiliter impunitatem mentiaris. Audi B. Hieronymum fic dicentem: Non tibi de multitudine peccantium fimiliter blandiaris, dicens: Nm *rff ioc febu, Mt» faciti.* Recogira, quod aaafo/ad» pvrcns/iauv *impnnitAtm* imh *facit* .

Redite ad cor, fimoniact praevaricatores, fa attenta peccati gravitate, fa omni procul amota cupiditate: juxta monitum fummi Pontificis beati Petri in principio epiftohe hodierne, busniiiammi fub potenti manu Dei, ut vos exaltet in tempore vifitations ad majores dignitates & preteâuras, omnem veflram curam pro(icentes in eum , quoniam ipfi eft cura dc vobis, ubi thema. Humiliamini, inquam , ut contra Deum dura cervice fa coUo extento non acquiratis, nec poftideatts aevuifitas firnoaiace dignitates, attendentes illud Salvatoris .· Quid prodeft homini, fi univerfom mundum lucretur, anima vero fua detrimentum patiatur? aut , quam dabit homo commutationem pro anima (ua? Matth. jfa Et iterum: Nifi quis rcnuDciavcrit, fciiicet inafleftu, omnibus, qua

itas rvwonriare Maesum , per firootaiam fiant eicfti, esempfo Mofis, qui ad placan-*ka Ora-, peccatum fifioram ffrad, H «ft tta, fa qua pvccavcraat, fciticer viratam , *anfafam* igne rnmbaifa, fa ia fraAa coaaniaacaa, fa omnfaao fa pulverem redigent profecit fa torrentem, qui de monte defcendebat, Eaod. ja. fa Data- *6. Sk* fimoniaeen, *û* vofont placaro Deum, fa fibi reconciliaro, peccatum, quod fecerunt, ideft rem, taqtupecBeaverant, fciiicet bcadkium fimcaioce aœuifihun abjicere oportebit, qood eft quafi vitatas, quem odorant, conftatps fa igne nfaaifolicitadtais fa laboris. Oued peccatum non dimitdtar, nifi male poftenum dimittatur. Eft enim male pofleflum ficut telum in vulnere, quod fanari non valet a medico, nifi prius extrafto a vulnere ipfo telo.

Sed titneo, qood hoc coofilium Cmooiaci* prcceptom, fitnooiad non acceptabunt, exemplo illius juvenis, de quo Matth. 19. qui multas habens polleftiones abiit trillis, noicos eas vendere, fa Chriftum fequendo pro ihcfauro calefti commutare.

Sed indicium Dei horrendum poft hanc viCtam fuper fe debent fataliter expeftare, fub cujus manu potenti hic fa nraefenti humiliari voluntarie noluerunt » eo Imo , quod harefi ra tnoniaca infefti damnatione involvuntur, abElifeo Propbeta perfunduntur, a Petro in perditionem damnantur, a Chrifto tero tanquam exteri de templo eliciuntur Ecclcfi· militantis, ia figpum evidens, ft fioaliter noo ponituerint, de templo triumphantis Ecdcfin abfquc dubio repellentur.

Sed nec fa hoc fcculo illorum perverfornm hnneticorum effrenitas debet tranfire impuni·. Quiaimreo ner Pnelatos hujus facri Concilii compefcatnr. Ne. pravis continuo invalefcemibus , tandem viftor fedeat in folio majeftata pria Deeps tenebrarum, artifex fimoniac· iniquitati^ firmaturus undique propugnacula fu· tyrannic· majeftatis.

Ideoque vos, Reverendiflsmi & Reverendi Patres, Ecclefin Dei reftores, gubernatores fa adminiflratorcs, tali bcrefi maledifta rtfiftitc fortes in fide , ipfam nimii fcandalixantem Ecdefiam a Como Dei fortiter profligantes. Alias timor eft, fi négligentes fueritis, ficut hncnfque, Reges fa Principes feculares ipfam curabunt a clero extirpate.

Exfurgite igitur, quefo, exfurgite, vosRaverendtifani Patres fa Domini prcftantilfimi, fanfte Ecdefi· pracipui defenfores, Culpatorum folvite nodos, tranfgreftores morum cor-Erigite inboneftos, excitare Zeli difciplinam In perfidos, (uperborum mordacitates obtundini, oppreftoribus cteri fa Ecclefi· tefiftire, fa Op> preflis ad falvandam lfaenarem fabrenirr. Et quod pim oasofan eft, prorepte fapropugnata domum Ecclefia militantis feenodom triplicem fidem ftspradâfaam» atque de medio Ecdefi· triplicem perfidiam contrariam propellito fa fogate. Ubi mfaor, fciiicet fimeaia, roll ft induxit fa inducit inediam , puta fchifma, fub quo, fa ex <p*o tertia perfidia, tarefis, nimia invaluit fa fuccrevit.

Et dos omnes devotis orationibus, fa aliis bonis

bonis operibnahtfiflaana, at hac ita fiant di-Aris, pwn feriat. HncGregoritis. Cumquegm-
Uta·**'» ·* ^ifta W·· triplex iα dcW» crefeai
Λ gvtmftamm, ta hfac «4 «ootemplandam
fpeciem roifitndfab pardneamar, ac venire me-
reornor- Qpodnobl» prnftare dignetur ipfe Je-
it» Chriftua, fpoafua Eoclefis, in fecula bene-
difloa. Aman.

XIV.

SERMO MAGISTRI MAURITII DB PRAGA

SACRA ThSOLOOIA Pr o FISSORIS

Faftus fas generali Concilio Coaftantienfi.

Do Fjocltfinftim ftot» m Concilio Cofftontttt^fi ononfiemdo.

Ex vetuftiflimo MS. Anguftiflima Bibliotheca Gnfarea Vindoboocnti».

H jAoo vobù dfcare, Joa. *16.* originative, fit fa efirio Mifls traufamtire.

Rcvtreodftfimi Patres, Domini Magiftri, ac hafcs Ut columna atque paxilli tabernaculi rc-fiimoaii, Exodi 17. figuraliter.

Locuturas veftra Beatitodini, in quadam ao-ciptti verior fenfaotia. Ut gravatis mceftitudi-Dt mentibus quidam difodeofia torpor obrepte-nt in dicendis.

Tum, propter anditoram dignitatem. Terribilis beato Gregorio (prope finem Sexti Mora-Jfam) nuncupatur, dum ait : *Cttm telibm do. thin» ment poUoot, growt tft imperitto , velit dottre melioret, fit eonxmjne verbo vim fno re-Ailndtnit mmttxnt, dtemonditori nm congrnnnt, new df mtdkomino verte perdunt , cum finit membris oppetuntor.*

Tum , propter morum pravitatem. Quia , ut idem ait in Paftorali; *duntm oft, nt, <j»intfctt moderamine fit» vito, fiot jndtx olieiuo.*

Tum, propter dicendorum tarditatem. Nam, «M feribit Petrus Damiaous; *dtem ferme Dei cn-riofortmt nmibeu promitor, ntrnm ortificiffi ftj. ii lepor ojfit, ottenditm , Rbetorko vennftotit co-lor mfoiritar , & coptiofot SyUogifmorttm otqne ontbpmemotnm ciratie/ mom enriofo rimetur.*

Super qua tarditate licet prcceptum habeamus, quo ui templo Dei locus infruftuofie loquacitatis plantari probitetur , Deuk *16. Et* cunfti procul dubio icimus, quod, quoties mala fege-t» culmi proficiunt , fpicarum grana mitiori plenitudine nrrgefcuat. Tamen talvator, in cujus manu font & lapientia, dt operis & ferentia ditciplina, Sap. 7. < qoo eft & noftra fatficientia, a. *Cor. 3.* noftram folatur penuriam, inquiens, ubi iherna, *molio bobeo vobis dkere, fed nm potefib pertere medo; cum metem venerit ille Spritiu verdetit, decebit vot omnem veritotem.*

Igitur pro impetranda qjuTdem adventatione, matrem Virginem eodem plenam Spiritu falute-rnus, meate ferena dicentes : *Ave Morio , gro. tto pleno.*

Hebeo vobit dicere, ubi fupra .

Qpiafecundum beatum Gregorium, V. termone in Morabbus, *in orotiem, ^nondedicitm, ne-ofeeft, ottempm,confo, tP perfimo penfentnr , fi verbofententia veritos roboret, fi bone lempni con. gn*w expofinUt Ji veritotem fententia tt cot^rnen-riom tempons perfena pnoiitm nm impagnot. ille e-mm lottdabiHtor friati» mittit,eni Print beflem confpi.*

dusdicbilitatis comurgant CXgradibus entitatis, propter Axiom veritatis : hinc , quia primum propter reformandam corpori» Eccleiiaftici unitatern, fecundo propter excludendam reftitudinis pravitatem , tertio pnopter erigendam facerdotii dignitatem, vos congregato» rideo. Quamobrem fuper illis tribus vobis dicere babeo ; Urgentibus, fruftnofa fidelitati» neceffitate, ut aliquem frudum in vobis habeam, Root. i. impenoir nofeibilitatis auâoritate, quam habeo a vobis, quibus datum eft oofcere myfterium regni Dei,- animoie dicibitiUlis utilitate , qua Salvator per» motus ait *sSimen, bobeotibi*«sZryead dievry, Lue. 7.

Cumque omne dicibile vtl cft boaeflatri, quale eft reformatio Eccletuftic* unitatis, quoad primum·* Vel utilitatis, quale eftexdufio recidive pravitatis, quoad fecundumVel delcftabilitatis , quale eft ereftio faccrdotalis dignitatis, quoad tertium.

Liquet pro primo ; quod perveniri ad reformandam corpQ(isEcdeuaflici unitatem nonpotefl, nifi per hoc medium primitiva Ecciefia, ad *cofut* formam feu ianftiones Ecclefiafticas difponitur Ecckfia prefentis reformatio, videlicet , ut fit vobis cor unum , & attima una in Domino, AÔ. 4.

Tum quia in ipfo foloduntaxat noftra fchifmata uniuntur , dicente beato Auguflino Conici-Gone prima ad Dominum.- *Fecifti* m/ «d *tt : /verirraw eft car mitron, nfi qniefcet in tt.* Er iotira lib. 1o. A remifar *Ut, percurro,* cm-*fnlent tt i» enotor>>, nm rnuwia lecxm anima* ·ra, *in qo» collfgentur tparto avra, .·nifi ,ta ,tt.. Qnod nifi m te , recedit n mo.* Cujus fignificat hecefiitatem Salvator dicens : *Moribn , Martba fokolto tt & turboris ergo plurimo: Porro undm 'eft mctfforinm,* Luc. 10. Super quo B. Auguftinus in homiliis; *Proponitur unum multis, Nt» enim a multis tourne , fed multo ab uno funt . Mxlto faut unttu* , fxt *fetet.* Hac ille.

In quo faâa Prolatorum communio, eftEcclefia unio; A quo eorundem divifio, cft Ecdefic fcilfio.

Quod fic fuadetur. Vera Ecdefia univerfalis confiât in particularibus, fecundum Auguftinum de civitate Dei , Lib. 16· cap. 4. Particularis autem Ecclefi» Pritlatorum particularis per Salvatorem dicitur, Maith. 18. *Si tenon oudimt , dic ficclcfia.* Igitur fi particularium Prelatorum in Deo communio eft Ecdefia univerfalis unio : Sic eorum a Domino per peccatum divifio , fuit fchifmatis occafio.

Sed, inquis , durum eft , de Prolatis talia fentire. Refpondeo, *utinota* ipfi agnito crimine talia de fe fentirent. Nam cum beato Auguftino de Civil. Dei lib. 14.* cap. 14. audeo dicere: *Superbis tft utiit,* cadrrv *in oliouodapertum, manifeftum peccotum , nt fibi di/pliceant , qui fibi placendo ceciderant . Salubrius enim fibi Petrus difplicuit,* qaaads *flevit,* pia* faon *fibi placuit, quando-prafumfit . Him nit Propbeta : Imple faciei ewaw ignominio, tj quatens nomen tmtm, Domine,* jmi *fibiplocutnat queerendofuum : SeA pejor eft fuperbea,* f«a *in monfiflit peerttit quaritur fuffrogium eacufationis, fient Ule,* fw-riMS «mu *Unit : Domine , mulier, ^um Mifti mihi , C tilt, (T ftrptnt feintât mt. fibf<jnmn fonot bk petitio* vraie, *nn/^nnm implmntto me. dicino. Hom licet non negent, fient Coin^ tnmen in nlinm fnornnt referre . Qnod perpernm fece-rmt, fttffi qnidqMm Deo , cta crederetnr, prop»· nrndxm foret. Vnde non exenfotio t fed potint vo-*

ra mnfatio eft , ubi mandati drsw *eft aperta fi* ' ~ **Hec ille,**

Nec allegatio merui fubrenir, qui in fchifmare intervenerit. Beato Auguflino fuper Joa. J 2. £W *perdet* **raw,** dicente. *Cum ifie articulai venerit, ut aliquid faciendum fit ctfirn Dei fr»t^iai, Mt* ax Aac Pita nxgrandaw, (]µ µ µ µ µ T* nwr/rm *perfecutore ;* iA« e/rgat Aarna *Pee dilefh mart,* f«aw <^n»/o v³v*. *re.* **Hrc Auguftitnu,**

Et quia portatores rubei cappelli font Paps eleétores, ex ligno rubedinis ptofeâo funt per Ecclefiam in flatu martyrum . Eft autem verendum , metum mortis martyribus adtcriberc, Q»ia in re non eft fugiendum. Quod feculares, qui afftmilaniur corpori, ficut Ecclefi* Praela li fpiritui poftint Ecclefiam fcindçre, Quod ex conditione flatus innocent ia colligitur, in Adam, in quo tuite fuit nntverfalia Ecclefia , dicente Apoflolo, Rom. **6. is** «Mmes *peccavimus ,* fecundum B, Auguftinum |ib, 16. de civit. Dei cap. 16. Legem datam omnibus, in Adam praevaricantibus, fi fpiritus Ad* , ficut in conditione acceperat , fervaffet unicus per cbedientiam, nunquam etiam ab eo defeenden* fcifluram lenfiflet, nec corpus ejus fpiritui rebellare potuiffet , ex fententia beati Auguftinl lib. de civit, Dei cap. **i.** Item l.6o. cap. ». Sed fpiritu Adae (cindentc feper peccatum â Deo, mox etiam univeria!is ab eo defeendens pravitatem fchifmatis perfenfit, Propheta dicente: omnes decliniverunt, fimul inutiles fafti funt, corrupti, & abominatio faâi funt, Pf. **ij.**

Et a fimiiibus Prslatis, in Ecclefia paccantiws, khifma in Ecclefia eft feminarum . Et ficut in Adam, fpiritu peccante in Deum, mox fenfualitas rebellavit fpiritui ; fic Rxlatis Ecclefir, a Deo fe feparantibus , mox feculares protervire cerpecunt , Domino per Prophetam dicente figurate ccetuiPrstlatotum.· *Numquid ftrvui efl Ifrael,* j«r *vernaculus* ? Qaarr rrge /«flar e/î m *prodam 5 Super eum rugierunt ltanti, (J dederunt vocem fuam , pcfucrunt terram ejm in Jolitudinem , civitates ejus ex*fle* ***fat,*** èT <Æ , far *habitet m* ***tu,*** *JUiique Nopb Ü Tapbnes conflupraverunt te uf^ue ad verticem . Namifaid non tflud futium eft tibi , quod dereliquifli Dominam Deam tuum* eo *tempore,* yaa *ducebat te per Viam, Jtr. ».*

Qtiamobrem, Reverend iffimi Patres , pofiquam divites fafti eflts in omni verbo & omni (cientia , ficut teflimonium Chrifti confirmatum eft in vobis; ita, ut nihil vobis defit in ulla gratia : obfecro vos per nomen Domini noftri Jefu Chrifti , ut non fint in vobis fchifrnata **t.** Cor. 2. Scbifmata, inquam , nec quoad Deum, nec quoad proximum . Quoad Deum , dico ; Quia funt contra naturam, fecundum beatum Auguftinum de civit. Dei lib. **it.** cap. 17.Vitium ita eft contra naturam, ut non noceat nifi natune . Nec effet vitium , recedere a Deo, nifi natu**te,** cujuseft vitium, cum petereteffccum Deo.

Quamobrem pro exclufione fchifmatis quoad Deum , ferutetur unufquifque conficientiam fiiam, ficque ante fe ftatuat proprii cenfuram judicii . Si in fecrero cordis illam , quam Chriflus **dat,** in**venit** pacem, fi defiderium fpiritus nulla concupiscentia carnis impugnat, fi humilia non fpernit, fimiliter alta non appetit, fi immoderate rerum fuantm non gaudet augmento, fi aliena felicitate non uritur, aut inimici miferianon lcratur, fi ejus juftitia nec adulantium potentia, nec propinquorum gratia, nec muneris vilefeir pretio. Et cum harum perturbationum nihil in tereperit, fincerodifqutrat examine, qualiumfrequeotemr cogitationum fpecies, & utrum,neliis vanitatum acquiefcat imaginibus. Nam nullis illecebris commoveri, nullis cupiditatibus titillari, non eft iftius vite , qu« tota eft testatio, dc qua nimium vincitur, qui ab eadem vinci non veretur. Superbum eft enim de noti peccandi facilitate pnafumere, cum hoc ipfum prsEfumfiffe fit peccaffe. Hinc B. Auguftinus de Civ. Dei 1.14. c. 10. **ait: Nudc** latis bene vivitur, fi fine crimine. Sed qui fine peccato fe vivere arftimat, non agit, ut peccatum non habeat , fed ut veniam non accipiat. Et infra **l.li.c.** 23. Sciamus, quantumlibet virtute^ugnandi vitiis repugnemus, vel vitia füperenius, quamdiu fumus io hoc corpore, non deeffe nobis poffcUnde dicamus Deo: Dimitte nobis debita noflra .

Dico fecundo : Non fini fchifrnata in **vobis** quoad proximum, ipfa etiam repugnante lege **naturas.- de qua B.** Auguftinus prope finem **ix.** libri de G». Dei : Nihil commodius contra vitium difeordi*, quam recordatio illius parentis , quem ideo Deus creavit unum , de quo multitudo propagaretur, ut hac communicatio**ne** unitas in multis fervaretur.

Que unitas tunc cernitur , fi ab hoc facro Concilio affeftiones caularum particularium , lites generantium, & odia unitatem catholicam retardantia proferibantur. Qjaliter in exordio Conciliorum per Conflantinum in primo Hiftorise Tripartite factum fuiffe narratur . Secus, fi invicem mordetis, & comeditis, videte, ne ambitione confusnamini', Galat. **j.** noviftitua pejora prioribus relinquentes.

Ifta non foote labia prolui caballino, nec in bicipiti fum Pamaffo perfufus mero. Quia , ut verbis utar Apoftolorum Principis, nondodasfabulas lecuii, notam fecimus vobis Domini noflri Jefu Chrifti virtutem & prxftantiam, fedfpecuiatores faâi illius magnitudinis, 1. Petr. 1. De qua habuimus vobis dicere quoad primum.

Dixi fecundo , quod propter excludendam recidivi pravitatem congregatos vos video. Hinc fecundam conclufioitem vobis dicere habeo , videlicet, quod fchifinalis recidivi rationem non potefiis providere, nifiperextirpationemfimonie. Qux fiefuadetur. Figwac veteris legis & Ecclefir non verificantur , nifi ex figurato noftrsc Ecclefiz, dicente beato Auguflino 12. de Civitate Dei cap.7. Nihil enim prodefl Teftar..catura Vetus de monte Sina io fervitutem, nifi quod Teftatneoto Novo teflimonium perhibet.

Sed ftatus veteris legis & Ecdefias non eft deftruftus nifi per fimoniam. Quod patet quadruplici tcftitnonio.

Primo Prophetas dicentis: ***Auditebac, Primipei damai Jacob ,*** èT ***jadicei damai ljrael , qui abominamini jadteiam, ij ornnia radia pervertilit, adificatii Sion in fangainibat , & JerdtEfalem in iniquitate. Principe! ejus in mmeribuf judicaban[redacted] facerdote1 ejai in mrreede docebant ,*** èT ***Propbeta ejut in pecunia divinabant , fuper donum reqniefctbMt, dicentes : Hnmmüd non Dominai in. media noftram? non venientJuper net mala; Propter banc caufam trnrii Sion quoji ager arabitur, Jtrufalcm quafi acervw lapidum erit, tf mons templi ia excelfa filvaram .*** Michess 3. Et rurfum Ofec 3- ***Sedebunt JUii Ifrael JSne rege & fim Principe, if fine facrificto td fine altari, dS JineEpbod, & fine Teraphim,*** Qic heu citius etiam veniebant.

Secundo confirmatur tcftimonio Salvatoris , quo

**>w·

A»<*> EXIΠ7 **' *

——quo ait ὑβοβικβ, qoos de templo ejecerat: A *jtrfmtur » vebit regime Dtit Û debitter grnti* *f«MOS mesea ijeu.* Matth. 11.

Tertio per beatam Auguftiaum. Qiod ignis fecvifidi, qtd 70. annis vixit fub aquis, vendente Aatioebo iacetdocinm Jafoni , eft extis», ftns: Extindbooem faccrdotii oftendit.

Qaarto oftenditur ex multitudine figurarum. Cum enim fimonia fit inordinata voluntas commutandi temporale pro fpiritoali, ftc e contra.

Et non dico, ftudiofii voluntas commutandi. Qpia ftudiofii commutatio eft laudabilis, Apoftolo dicente.* *Si vebii [emi»mnu fyiriteuh* Im, os» maraaaa Mr *tentttiet otRr» nee*raases &c. Ita enim dc Dominus ordinavit r.B Cor. *9.* Qui etiam commutationem hujufmodi perfuafit dicens: *Ftdit* ««fir *it eum*sow «ipwrafts, «r, c«n *d&cerifh, recipit»/ vee* «a afrrw */tiertteeit*. Luc. id.

Proinde dixi, inordinata voluntas. Quia procedit ex inordinato amore, odio vel pretio forifandi fpirituale pro temporali. Regnum vero Salomonis Icifluaa eft propter inordinatum amorem mulierum, commutantem cultum Dei in cultam diaboli temporalem , idololatrando . *3.* Reg. 11. Regnum vero Roboara infra 11. ferflbm efl ab eo propter odiam Ac. quo deteftatuB eft fenum confilium, juvenum amplexana. Regnum vero Jeroboam ablatum eft ab *to* fimiliter propter inordinatum pretium, quod raeipiebat vendendo facerdotiom. Dicitur enim ibidena c. 13. qood Jeroboam de noviffimis, id eft, de viliffimis populi, fecit facerdotesexcelforum. Et propter hanc caufam domus Jeroboam everfa dc deleta eft de fuperficicbus terra.

Liquet et relatione figurarum ad figurata, qood regnum Ecdefia primo fcinditur propter regentium meretricia, qua emuntur ex provifione Ecclefiaftica, exemplo Salomonis, Qua, inquam, provifiooes funtbonafpiritualia , ficut infra probabitur, que commutamur pro tempxalibus fle momentaneis meretriciis.

Secundo propter contemptum fandionum ftc decretorum ianftorum Patrum contra pravitatem fimoniacam, & amptexionem novitatum, exemplo Roboam, afferentium , in Papam noa pofle cadere fimoniam. Vere mendacium operatus efl flylus feribarum mendax. Nam fi in nova lege in Judam, cteftum a Chrifto difeipulum, aqualem tunc Petro, accidit fimonia, qui etiam perfonam in divinis aftimavit *30.* argenteis: quomodo non io Papam, in Apoftolatiun ab hominibus eleftum?

Sed cnr in Judam cecidit? Revera, quiade Chrifto malam fidem velut harcticus habuit. Et tales funt omnes fimoniaci. Ai: enim Rerntgius in praefatione tertii Pia fini:" Quod Judas non credidit, Qtriftum efle Dei filium, fed quemdam magum &facrilcgum.

Sitnoniaci vero pejusdcSpiritu fanfto, quam lueretici fentiunt, telle beato Auguftino contra Maximianum, qui Spiritum fandum dixit effe ferrum Patris, & Filiij fimoniaci eum dicunt efle fervum denarii.

Et in adjutorium erraris afliimitur, quod Papa noa vendat fpirituale, fed ioium annexum -temporale, cum quo traafit fpirituale, quemadmodum jus patronatus, cum emte villae hereditate. Sedhtsrefpondctur, quod errant, nefacientes divinas Scripturas, qutos docemur, quod temporale ipfo fafto annexionis dedicetur, ut coufecretur & commutetur-in fpirituale.

Proiode, fi venditor, profefto venditur ut Ipirituale. Quod patet ex ratione & «udant"te.

Ratione, inquam. Quia corpus Chniit noo eft de fe fpirituale, iri eo, quod corpus: Secandam rationem annexionis divinitati, quae eft fnprcmus fpiritus , dicitur ede fpirituale, quamvis in fubftantiam fpiritus divini non transcrit, fed corporale remanient.· fic fimiliter de provifionibus temporalibus , que anneftuntur fpiritualibus, eft ccnfcndum.

Asftoritate, inquam, qua Ecctefi* loquitur Dominus in legeveicri, Levitici ultimo ; Quicquid femcl confecratum fuerit Domino, five homo fuerit, five animal, five ager, non ven detur , quia fanâurn fanâorum erit, Domino loquente. Et in nova , Matth. 13. quod altare fignificat donum fibi impolitum, A ita donum eft fpirituale. Quia fanftum Deo, ron homini dedicatum. Unde faccrdos, dans denarium Deo dicatum pro meretricio, crimen fimonis incurrit. Secundum quam fententiam oblata non dicuntur facerdotum proprie, fed Dei. Quemadmodum Dominus Salvator dicens: *Reddite , qmt [m/ Ceftrii, Ctftri,* non fubdit: *Reddite [tctrdetibet", [mt [ecerdetme,* fed *[mt Dee, Det.*

Ut Papa intelligat , non fe effe fpiritualibus annexorum Dominum, fed difpenfatorrm & villicum . Et pro tali eft reputandus, fecundum Apoftolum , dicentem : *»r *exijiiittt beasv, «S tnimftrti Cbrifti.U di[pe»[titret ut/·fterifrmt.*

Sed quia hic jam queritur in difpenfatore, ut fidelis quis inveniatur, 1. Corin. 4. Quoniam nodi i Jeroboam dc viliflimis, qui manum eorum implebant, fecerunt facerdotes: ficut lameutabiliter colligitur ex Ecdefia IciiTixa, cui occafionem prrbuit ipforum fimonia.' Qua dc re auftoritate hujus facri Concilii, reformantis Ecdefia fciffuram, cicatrices fimonia funt medenda.

Primo, quatenus hujufmodi fimoniaci charitative commoneantur, ut digne perniteant, aut faitem cum Juda proditore primo nova legis fimoniacO, refignantes, beneficia percepta icDilituante quemadmodum Judas projeftts argeuten , nec tamen fe fufpeodant. Matth. *7.

Nec funt cenicodi extare alii modi pceniteodi. Nam ficut in omni genere primum eft menfura omnium fecuturorum, ex 10. Metaphyf. fic Judx, primi nove legis fimoniaci, poenitentia, fufeepto fiifpendio, eft rcg-ila poenitendi omnium fimouidcorum fequentium . Et, fi pœnitere nolueriut, ex tunc ejiciantur dc beneficiis tdque ad eleftioncm fnmmi Pontificis, exemplo Concilii primi Efdrr a. Ubi veteris legis Ecdefia, difperfa per captivitatem Babylonicam, in reditu Jerofblynuc, redintegrata non legitur, nifi cjcftis faccrdotibus, qui dc jullo beneficii titulo docere nequibant . Aie enim Je filiis Abia Ac. *Hi qmfierm/ [eripit*r.«w *getclcfit [»A,* Ô' nss *nvetermt,* dT *eîeili [mt t [tcerdetie, ut »0» emtedtrnt* de *ftnih [eaitorme,* id eft, de cibo pertinente adiaccrdotes, donec lurgeret faccrdos doftus atque perfeftus . Tunc enim facerdotium authentice tranfibal per fuccefttouem hereditariam, qualis fuit Aarouitarum divinitus olim suiltenticata Exod. 18. Et hcc fucceifio per lineam genealogia tegitimam dabat tunc nifi beneficii titulum. Qyi ceflavit poft partum Virgin», quo facerdotes, caftitatis profeflores, promoventur pro ipiriuiali (obole multiplicanda .

anno t<(

Qpod fi de beneficiis notant cedere, ex tunc A iUi expellantur cam furere, exemplo Salvatoris xafuetifliinc taper afinam veniens, cofdem zetamer ejecit, atque tares dt lacrooes appellavit, ac tempfam, ratiooe fimonta, fpeluncam latronum, Matth. 21.

Ad quod fimooiacoc intrare prohibens, & oftium Ecclefi· vocavit, Jo. 10. In cujus myftertam, Exod. 12. oftium in utroque pofle agni fanguine tingitur: oflendens introitum ta Chrifti unguine duntaxat. Atque aliter intrantes, fimoniace videlicet, Angelo exterminatori tanquam iocorrigdHles relinquit.

Tandem faâa cxpulfiooe fum acerrime poniendi. Ut patet m Gehafi, 4. Reg. *j.* Cui Elitaus teritur dixifle: Naamaui lepra *adherebit* tibi, ta femini tuo in fempiternum.

Cum autem non legator Gehafi femen naturale reliquifle, conftar, de mutato cleri fimoniaci femine Elifeum prophetaflê. quafi defperanrem de fimoniaeorum per Ecdefiam exterminatione.

Tum primo, quia in Romana curia non deficient fervitores prolatorum pro promotionibus. <^am fervitutem beams Gregorius dicit fimoniacam. Quia munus ab obfequio.

Nec fecundo deficiunt promoteres honorantiarum dc praefentiarum, exemplo Gehafi. Qui, fine paâo faaatiooc peraâa, quamvis non eoofentiente Domino, tamen occulte, nomine fui Domini Elifei, honorantias legitur recepifle C tanquam munus a manu fimoniacum, fecnndum beatum Gregorium.

Nec tertio procuratores ftc advocati deficient, ficut nec lites. Quas operas reputat beatus Gregorius fimoniacas, tanquam munus a lingua. Ait enim libro moralium, nono capitulo.* Plerumque nonnulla terrena premia appetunt, dc juftitiam defendunt, feque innocentes ·ftimant, & efle defenfores reftitodinis exultant. Qpibas fi fpes nummi fubtrahitur, a defenfione inftiti· ceflatur. Et tamen defenfores fe juftiti· cogitsnr, feque rcâos afferunt, qui nequaquam reâitudinetn, fed nummos quaerunt. Contra quos bene per Mofen dicitur: Jufte quod juftum eft exequi ur. Injufte quippe, quod® juflum eft exequitur: qui ad defenfioiiem ji>fliri· non virtutis emutatione, (edamoretemporalium excitatur. Jufte autem, quod juftum exequitur, quando nec laudes, nec premia ab hominibus cxppâamus. Hcc Gregorius.

Sed quid contra flimnlum calcitro, ventum percutiens, poftquam audio Prophetam dicentem: *Fnfiru conflavit ceufiator, malitia ejue*

Unum tamen infero, quod de panibus mecum attuli: quod hoc iacrum Concilium nullo modo ab infamia vulgari liberatur, nifi fimoniam exterminet. Tum, quia communis vulgi opinio, quamquam falfa & haeretica, clamat, Joannem Huff fententiatum per Concilium, tanquam fevere /udicarit ut Salvator, fimoniacos, contra qutte ille damnatus acerrime prodicavit.

Hoc in medium deducere volui, tanquam fecundum quod vObis dicere habui.

. Dixi tertio, quod propter erigendam facerdotii dignitatem cor.gregatos vos video. Hinc vobis hanc conclufiooem tertiam dicere habeo, quod dignitatem facerdotii non poteftis erigere, nifi pro pofle conemini promotiones puerorum, ignarorum dc pravorum deftruere·

Qpod feadscur: Qpia prodiâorum prolatio, *A tvirntU* facerdotii dcflro&o. Igitur eorum deflruâio erit facerdotii aeâio. Talis coafc

Ec amplius patet auâoritate, ratio-
StS ftf dCBpiO,

Quia auâoritate prohibentur per ApoAotam prosnoveri ad facerdodnm, 1. Tim; 3. Neophytum ia fide, nec moribus novitfam. (guiles font pueri state vd probitate. Unde puer centum annorum maledicitur, Çf. dy.

Et ratio. Quia propter pubcfccntem adotefcentiam, quamfcquunturpaffionesvitiorum, dc propter inexperientiam, a regimine arcentur Ecdefiaftico. Eo quod *uri artiuat efl regtuten auiuurusu*, fecundum beatum Gregonum prtmi) Pa,ft. cap. 11.

Porro fi hujufomdi non fuat fcienti· morales, utiles auditoribus, ex 1. Ethic, cap. 2. quomodo erunt fcient x moralis doâores? Qpales efle oportet Prolatos. Qpi nun funt ta ftatu acquirende perhrâionis, quemadmodum rdiJ'iofi, fecundum beatum Benediâum *cap. ult 'uu Reg.* Sed per amplius funt io ftatu exercende virtutis de perieâionip^, in alios prolatialiter diffundendae. Quemadmodum tradit beatus Gregorius, 10. Moralium dicens.* *Stemmus lacui tuae bene regitur, quando beate* ren *bamembtu, fed vitiis principatur, Qui ergo* as*fiit proprie vitia cttapetitiie, faemrea compejcet eitene?*

Ex quibus colligitur, quod inconfulte Balthafar de Coda eieâus eft in fummum Pontificcm/qui ab experimento non habuit flatum exercenda perfeâtonis, fed promittebat, fe aifumere ftarum acquirende perfcâionis. Quod prolati· repugnat.

Patet idem ab exemplo utriufque teftameo»ti. Nam in veteri lege paftores pecorum propter experientiam vocantur ad regimen hominum. Et in nova aflumuntur fitniliter plicatores.

Quod autem ignari arceantur a promotione Ecdefiaftica, patet auâoritate, ration & exemplo. . .//

Auâoritate inquam. Quia Prolati animarum in veteri lege dicuntur */peculatores*, Ezech. J. In nova vcro lege *Epe(copi*, Aâ. 20. *Attendite vbis tf univerfo &*&·› n Ψ* Spiritui SauEtut vu pofait Epijcopes*, id eft, *Supermtendettes*, fecundum beatum Auguft. 19. de civitate Dci c. 19. Epifcopatus nomen grocum eft, & nomen eft operis, non honoris. Hinc propter defeâum fcientic & Superintendenti· ignari arcentur a facerdotio, Domino dicente: *Quia tu repulifti /citation, repeflaut ego & te, ne facerdotio fungarit,* Ofcr cap. 4. Et caufam five rationem aflignat Propheta dicens.* *Labia Rfncerdotb cuflediunt flientiam, legem remuerunt «re ejut, quias Angelas Dei exercituum efl·* Malachi· 2. Angelus, inquam, divin· voluntatis, legationem ad homines fufictenter —ó-ferens. Qjiia Dei perfeâa funt opera Det Unde & ait: *Scientiam Dei volui plut, . M Uku ^ i,* Eaecb. 17.

Hinc patet idem ab exemplo, qoo Chriftus noluit Apoftolos Bcdefiis proficere, volens ad cclurn afeendere, nifi per miifionem fânâiSpiritus informatos tafficientiffitDe, dicens *: Sedete bic m civitate, donec mduauoini virtute ea alte. Lac.* ult. Et ex tunc, *Euntes i» mundum prcodicate*, Marc. ult. Et rarfhm Aâ. r. *atccipietie virtutem Spiritu fupervenintis save &leritit mibi*

Mjks *9t.* In cujus myfterium coronam impetrabitis in fide, feientiam utriufqae ttfta- ' menti accipietis, quando fignata figmsconcor- dant- Sect®, fecundumGilbertum dc abufioo. nil Ankh®, propterfignoram diferepantiam , quam afiaus coronatus, & fpecufetor cascas

Veram, quia prolati BedefiaAici firat tako- rum fibri A exemplaria, in quibus debent le- gere humanitatem, caflitatcm , A omnem vir- tutem, Salvatore ipfis diernte: Fas qflir te» amd) Mat. J. Lux, itrauam, non fotam ut videatis , fed at videamini. XJpemadmodum fubdit. *Sk tectat te» vtflra caret» haauniteu ,*

fcandalofi arcentur a prolariarum regimine , tanquam mala exemplaria , nomen Domini bla- fpbcmantia, in quix® legitur avaritia, luxu- sia, fiiperbta & omnis mautia. Unde merito tales libri forent corrigendi, vel certe combu- rendi. Tum quia fecundum B. Gregorium . iff. moralium, ficut leftio viva eft vita jufto- sum, fic fcandalofa vita praelatorumeftdamna- tio fabditorum, Domino per Prophetam eoo- quarante: *Grtnftrditet fa&at tfl pftbu ft/hnt un» jideaenatt* ms .

Hax reftro lanâitati dicere habui, propter excludendum taciturnitati! damooium, ^ujus vi- tium llaias Propheta fibimet imputans tf. Cap. Fit, inquit, «wfe, *food tecta,* tiavnu *tfeufeat rtgteatt in* tantum aggravat, ut fe propter hoc removendum ab officio prophetias cenitat, nec C pefle purgari, nifi per ignitum.calculum , quod Matus Hieronymus mifeticordiam interpreta- tur. .

Vo-J autem, nt omnia promiffa verbis con- cludam Apoftolonun Principis , *t,* Petr. j . Omnem curam fubinferentes, ut unireris onera Ecclefi® catholic® fupportetis, miniftrate in fi. de veftra virtutem, in virtute autem fcien- tiam , in fciemta autem abftmentiam, in ab- Amentia, autem patientiam, in patientia autem pietatem, in pietate autem fraternitatis amo- rem, in amore autem fraternitatis duritatem. Hax enim, fi voHfcom adfint A fuperent , noo vacuos nec fine fruâu vos coaflituent io Domini noftri Jefu Chrifti cognitione. Cui e- D nim non proflo funthcc. caecus eft, A manu tentons. oblivionem accipiens purgationis ve- terum tuorum deliâorum. Quapropter fiuagi. te , ut per bona opera certam veflram voca- tionem A eieâionem faciatis. Sic enim abun- danter mio Arabitur vobis introitus in «ternum regnum.' Hec Petrus Quem introitum ipfe proflare dignetur, qui eft Deus bcncdiâus in fecula. Arnen.

X V.

SERMO PRÆDICATUS

in Concil io Consiant iensi.

A Vener. Epifcopo Laudenfi, antequam in- naverunt Conclave Cardinales & ceteri Eleâorcs.

Aaaa 1417. 8. *Navcntkri».*

Ex antfauiffimis Codicibus MS'. Csfareo, Vmdobonenfi, & Ducali Brunfvicenfi.

ΓI Chrifti Jefu nomine. *Eligite ettUtrm,* Tam rabam univeriaiem opportunité» reve- landi occurrens, quam etiam laccfittam facra- A taftam Eccleflam inflant referciendi neceffi- ■ — tas , vobis Dominis, qui percoai..Opitulante........ proûdio Summum dits clcâuri paftorem, me fane coegit, m proponerem : El'gite melio- rem.

Itaque eligite mdkxtm, fcribitur 4. Reg. io. Cap.

Virginem illam eximiam, maximeque pe*· optimam, quam elegit ante fecula, A praelegit Altifiimus, in noftri precabimur fermooisexor- dio, ot tota demens pro nobis intervniat ,' utique A propitia. Eam primo falutabimus , dicentes cum Angelo: *Ave Marte› gyatia tft. Eligite nteltertnt.* lib. & cap. ut lupra

Celeberrimi Patres, orthodoxique Domini .

* Quantum verba Ifta veflris reverentiis congrua, quantumque opportune conveniant, plurimum intelligentibus liquet. Qthniam, etfi nil aliud fan inftituerem, Catis eft, eruditiflimis virisdi- xifle.* *Eligit· tneltereat.*

Nempe, uti ad graviora perferenda onera requiritur fortior,

x ad alta difeytiroda coofilia vocatur *dodior,*
ad ardua pericula bellica exponitur prom- tior,
ad ingentes impenfas pofeitur ditior:

Sic fane congruit, ut ad ea, quas funt ma- ximas fanâttatis officia, eligatur A melior.

Et fi fuper naturam videatur, quod quis fi· ne crimine fit, ideo nedum optimum aut me- liorem, fed bonum fit difficile comperire i Pro- pter tamen urgentem jafturam penitus femovçn- dam, non qualcmcuoquc , fed meliorem debetis proferre.

Nam, nt eligatis, boc vcftro facraconvenit coetui.

Sed ut eligatis meliorem, jam, nedum Ec- clcfic, fed toti expedit orbi.

Et quoniam , quas ante oculos habuiftis difpen- dia, eft fac'le intueri : Ideo cladem peftiferam, qua nonnulli noftri PhariiniA fammi Pontifices jam pene odo luftris ovile Dominicum laniarunt, fi cupitis de medio Ecclefi® fubmovere, confi- dente attentms, quales hi fuqim. Et non u- [redacted]st taletxf, fed omnino eligite meliotem.

Tam enim comparatione eorum, qui tn tanto apice priDcdferunt, quam' illorum quoque, qui fabfequi poflent, ne proteritorum Pontificum, quem diluere intenditis, videamini velle reno- vare errorem.* ideo non iliis fimtlem, fed uti- que eligite meliorem.

Siquidem, ut dift. i?· cap. %, clare colligitur, qutxl is qui aliis proficitur tn paftorem, de- bet effe -natura prodens,

docilis,
temperatus in omnibus,
vita caftus,
vi&u fobrius,
femper fui cavens ingenii,
humilis,
benignus,
Pius,
juflus
A mifericon,
in lege inftrudus Domini,
feripturarum fenfibus captus,
A facris exercitatus dogmatibus.

Quanto igitur magis A multo amplius, qui cunâis debet preefle palloribus,

qui caput debet efle fidelium,
qui efle debet auriga Ecclefi*,
prstful Principum,
iaccrdos Altiflimi,

Phtcr

AKNO '4' Pater Pontificum, ororaCDACUIBIO fidci, & princeps Apoftoloram *ornai* defiet ornari titulo probitatis.

Quanquam autem fingulas, quibus fumtmun oportet iufigniri Antiftitem, virtutes exprimere nemo fulfictat.* Tribus tamen debet prccipue effe pre **ornatos redimitus. Non enim tam** celebre culmen cuilibet convenit·

Cum itaque tantus apex regiminis animarum an fit artium, ideo fummus eligatur Antilles, qui fit bonus & ddAus fit **aptus.**

Bonus quoad vitam,
doâus ad fapientiam & doârinam,
& aptus ad regimen & curam.

Eligatur, qui niteat puritate & fan&imonia, & fit vu* bonitate pnecipuus:

Qui fulgeat claritate & lapientia, & fit daArm* ventare perlucidus

Et qui emineat probitate & experientis, & fit regimini flt dignitati apdfimus.

Et quoniam omnium bonorum humanorum pura 6. innocens vita fundamentum eft, ideo dixi primo: Eligatur qui niteatouritate flt fanAimonia, ut fit vite probitate praecipuus. Illum quippe honores fle dignitates glorificant, quem virtutes, p/obique mores extollunt, celebris quoque commendat fit vita.

Takm ideo elighe, cujus poflitis magis opera flt merita admirari, quam verba

Eligite eum, qui fe io eundis emergentibus adftringat limitibus rationis, ut illa duce fibi cetera fubjicere poffit.

Summa quippe cuuAis Chriflkolis mt felicitas, fi inter nor **major** efle non poterit, nili qui melior.

Qpamobrem labem perferens criminis memorandi, redimiri non debet prafnlis dignitate. **Quonam modo** dchAorum laqueis irretitus porci it Ecckfis proieAlbus labete intervire? **O** quam [-eriuciofum, quamque rrumnoGim ell Ecclcfus praeferre malos! Quoniamflt Ecckfiatuin exterminium provenit: & prarfulum ptavos imitari mores & vitia, velut quondam gratum D&icx, genus obiequii judicatur.

PiofeAo **tamen** eorum animas fubditorum **prr**ful inierimu, quos tuar mal* vitae exemplo in perritietn trahit. Eaproptei fie cil a pinulc quolibet in domo Domini c<jnvcriandum, ne ab eo potbnf occafionem aut exsulationem Laici fumee delinquendi.

Oportet quippe Pontificem nedum fine crimine, led irreprebenfil ıJcrn efle. Adeo, ut illius couicicntia nullius poflit dclifti aculeisflixnulari.

Qualiter namque fpitituali valebit medicus anitnatum mederi languoribus, fi iple mutbo graviori oppreflus fit? Qualiter Pontifex poterit alios monitione talutari arguere, qui conicius E tpfe fibi fe mtelhgit perpetrafle pejora?

Propterea Pontifex qsidque debet vna nitere flt moribus. (Jt cunAis tu jubar & virtutumipeculum, qui eft univcriir «d ianilitatis exemplar expofitus imitandum. Unae facer Antilles Gregorius (fle ponuntur dift. 40. c. oportet) fic ait *Qaiku comotiat man ratifierai,* aa*diartti. OnunKHt* fMicrw */uni vtrtuiti,* prMwrrimratP a *Daaiaa,* catas *diciter : Sacerdotei ejaj tadaaat falatare. Vade ia* pri/c» *Tefiamate Poetificri ex ^aeepto iloea.k iatelie*-*mari,* <;»od *maltu mdii debt vilifpkx-*·λ*dm Paakfitir, at gradai ex vita danam cas*-*frrat. fepk, dmrm* am *ab «· grade acctpit, fàa* ■» dtgnrfaXrr *vei tara faaÜaatfa- c cimi fecerdatm,* Qttapeapltr r« *fafnpt- ijkia* mm *betaiian pKcaadi, fed iae vroeadi aeeejfitateat fit iaieUigaat aenpiffit. Naa igitarpbakra axrea, àaa ttrfa takeria,* mb *aitiftai pedet,* mi *faavet gradarii,* ms *arrideater ckcatidi,* «M *fxigeatn ta aaaaiiat aaaak,* naa> *iaata cm vtvta,* mb *vafa nultimd» prttiafa,* mb *debcatififae vefkt, era faster alia peaepatifim arnaneata, fed wrtater vita nddaai aali/hteat gleriojxae.*

-Sic quoque in fao Paflorali facer fentit **Ambrafius, ubi** ait: ***Skat feaalereat tlavir mat, Ificat agrkalhtra rttfikm, fieat iarharm arata, fiext naataae naxigatiaut perttia, tl mefcajafipet aeerit <;aalitat Jan diaxiieral.aSmi, fit Epifcrpxea*** mv **tai*** ***operatio Epifcopalit defigdat.***

Studeatis **igitur**, ut plus bono **opere, quam** quod profeflione nolcatur, fle magia vita merito, quam quod tsomiaK Eptfcopus vocitetur. Hax eft enim divini principatus auâorttas, quae nec cami nec fangumi, non divitiis, non principatui, non amiciri», non alteri perituré rei, led Jolis meritis debetur fle vite.

Et ideo Moles filios tuos noluit principatus relinquere fucctflbrts, neque poderis fisam legare votuit dignitatem.· fed alium de tribu alia elegit, ut fciremus, principatum **Domini** Ccffe (olis virtutibus defeteodum.

Vita itaque celebris & finccra requiruntur in eligendo Pallore. Qi:ia Pontifex debet radiis iplcnaerc virtutum, ut cunâos queat populos ad imitanda fanAiratis exempla faâo fle *opere* provocare.

V'os igitur,Domini, qui eftis in tanto, latuque facro negotio eieôores elcili, confiderate, quod non hominum, fed Dei opus pr· manibus habetis.

Propterea vos oportet, fi quod intra vos eft, vipereum omne venenum evomere, nocuas aficAioties exuere, fle cupiditatem flt cunâam ambitionem a vobis longius telcgare. Veftro· placeat animos Jiltgenttflimc perferutari, ne prave pro- 4oeda fcedera, illicitae lige, cooduâe conventiones, fic indebita vos circumveniant juramenta. Deum autem, veilrorum cordium infpe&ôr^m & judicem, placeat intueri.

Quid, qurfo, tantum noder Sercniftimus Imperator fit ini iAifltmus R.ex femper AugulUs lauto tempore laboraflet ?! Quid opus futflct tot laboribus, tot tudoribus, tot impends, tot dépendus, aut tot periculis vos" committere? Si velletis errorem priorem renovare pejorem.· Ccmfiilttus fuiflet non incipere, quam defifteic ab incepiis.

Propterea fi bonum elegeritis, inter bonotfle oftimes poteritis computari. Sed fi, quod Deus avertat, malum vel reprobum, lane non nifi iruqiu flt peflimi judicabimini.

Nonnulli ad hanc facramS) nodum le renifle pioletii funt, nuiutinam ad Concilium, non ad mercatum adiiuent. Quoniam non de communi bono aut re publica, (ed de proprio comraodo dt pnvaxa re totis nifibus conantur infirterc

Sed non fic, vos Domini mei, non fic. Sei puri, liberi, fincri, devoti atque confcfli, intrare contendite '.' Attendentes, quod vcftrts pendet in manibus Mundi totius falus, aut poliremus interitus. Ad vos Oibis refpicit univerfus. Confiderate itaque, quod Deo flt hominibus

—— Bfhrf iccoodaa quod egeritis, *cilia* pro nobis A r" *It** xfarptre pr*faint, prefertin* rZ6«r

ANMo CNKsn

omnibus ratiooem reddituri.

E| aoooiam clcâioocm reâsm facit vinus, jit 6. Ethic. vult Philofophus .· Jdeo maxime proprium vinotis videtur eleâto. Omne enim boeiom fit laudabile pur fe eiigibile eft.

Virum ideo eligite booum,
fiacerum,
integrum,
memorem,
pium »
gratum,
juftum,
benevolum,
•lieni abAinanem,
rui oon terscem ,
noa voluptati deditum,
noa iracundum,
noa cupidum, non elatum.
Eligite paftoretn, cuius diligentia fit,
creditas oves pafcere, non vorare ,
dirigere, noo interimere,
confervare, txin perdere.

Oportet fumtnum Aotiftitem non tam dif;nirati> culmine, quam fanâitatc dc vita fibi ubditos anteire. Propierea minimum abionum eft, ut prcfulatum allumai, qui fe neictvit elaeis erudire.

Si ilaque ad lacefTitam domum fandum telum geritis Λ amorem, eligite vita & moribus meliorem. Eligite eum, qui fit vete facerdos C & Pontifex, non fecundum legem mandati carualis, fed fecundum virtutem vit», fciibnur Hebr. 7. cap.

Sed efto, quod celebris fit pneful vita, fmt probi denique mores; Quid quzfo proderit fubditis fine doârina ? Ardebit forfan, fed non lucebit. Et devoto telle Bei nardo, nedum ardere, fed etiam lucere oportet Antiftitem.

Quare fecundo fubjunxeram , fore optimum, quod Pontifex fulgeat clamare & fapientia, ut fit dodrinc veritate perlucidus. Pontificis quippe Jcbitum eft, & annexum officio, ut fit doâus,

& doceat.

Dodus quidem, nejlum ab hominibus, fed D

& a Deo,

& doceat, quz didicerit dirigente Spiritu Sando.

Ideo a Pontifice fun-.mo (ludio omnis vitanda eft ignorantia . Quz , licet omnibus, tamen potiftimum eft pcuculola pafloribus. Cum hi debeant alios erudire, nedum in lege Domini, led etiam iu (anduium operum duciplma . Tales itaque funt ad prrfulatus ailumcndi oificium , qui pollini fibi iubditas dirigere eves, & ialutanbus pafcere documentis.

Unde ad culmen regiminis ratio non acceptat, quem lapienti» claritas non illullrat Sum. room en. n bonum & optimum mentium humanarum fapientia eft· ideo omni debet la- E pientia perluftrari, qui noftrarum omnium animarum diredor exurit.

Sic igitur Pontifex in fcientia polleat, ut noa folum fibi creditum populum iufficientcr inftruat, fed cnam cunelarum herefium inventores a catholica Ecdefia repellere queat Ne fua imperitia «cteri cotruant imperiti, & hujufmodt cafu pervento ;lli contingat , quod (cribitur. *Si ttcni etteo uictt»v> prêtât,* awAtr *fwttm tadunt .*

Pari vero *fapmtm,* ut dtx miis, /<· *rjji nen iVeUi&it*, pnt/ak/uav *uumme etirhul,* *·.

*fû fvt faptritn f*p*b p»Wi* Àa"w· *m* ptrhftrin-t* Verba lum faoâiftimi Ambeo- *úï* in luo Paftorali .

anno CMUisti

Quamobrtm VIII.q. ».c. IJ. dicitur desunt verba Hieronymi.· Przluli ml lapienti», nil fcientic, nil quoque délit induftric : Sed adiit lenium omnium plenitudo, fit Scripturarum laerarum cognitio, ut, quid (it Pontifex, quid fit undio , & quid ejus indumenta fignificent , intra facrarium cordis clara poftit mente advertere. Audire nempe pntlulcm oportet attentius, & ab ipio monita fidei dt documenta fufeipere veritatis.

Qpantam igitur fumraus Pontifex debeat Seri-

B pturarum habere peritism , & omni fcientia eminere, Tellementi utnufquc plurimis docemur exemplis.

Et primo, quia Summus facerdos rationale gefiabat in pedore, (ubi manifeftatio feribebatur & veritas) in pedore iummi Pontificis manifcfta, clara & plena debet cfte cognitio veritatis .

Sic quoque annulis, quibus arca Domini ferebatur, erant vedes inferti, ut, cum arca portanda effet, de dimittendis sedibus nulla fieret mora. Vedes quippe (unt Pontifices, per quos arca io Ecdefia iuflentatur & vehitur : Hi debent annubs efle i. e. faens litteris femper intenti , ne tunc difeere qu»rant, cum eos convenit alios edocere.

Nonne Joieph a Domino prius fuit veritatis viiione edodus, antequam Ægypti fufeiperet principatum?

Et Moles ante Dominum vidit in rubo, fit pariter audivit, dem dux tadus eft Ifrael.

Et Davtd populum Domini direfturus, antequam regni fufeiperet gubernacula , Spiritus Saniii grana dono lapienti» eft repletus.

Sic Salomon, ut cflet pacifice regnaturus, non divitias, non longa huius mortalitatis curricula, led lapientium a Domino, qtUm petiit, impetravit.

Et Dominus prius verba fua fanâa in ore Jercmia^appofuit, deinde fuper gentes tegnaque confti lutté

Et Salvator nofter, Dominus Jefus Chriftus, in medium Doâorum fedit, illos audiens& inteirogans, & demum poflca prcdicavit.

Sic etiam fuos prius erudivit diicipulo·, poftea ad docendum alios delimavit

Cum emm turbas pafcere dccreviiTet , panes fregit, dHcipuhs tradidit , «5c per eos turbis apponi mandavit. Quia legis & Prophetarum facramecta difcernendo cxpoluit, difcipulis fcientiam infudit , & tantum illorum myftcrium fidelibus difpcnfavit

Sic poft reiurreâionem fenfum Scripturarum aperuit, Apoftulis poteftatem contulit , itmoibem univerfum tranfmifit

Multis aliis liquet chritTimis documentis , quod Pontifici (olabona non fuflicit vira, ut morum honellatc pr»fulgeat, niti quoque lapientia fir doârina. Cum his debeat eundos erudire, & nullius cfte indigens documentis.

Itaque fi virtuolum, doâum elegeritis, vere nedum beatum, lcd beatiiTimum poteritis nuncupare. Sed fi , quodabfit, ignavum, defidem , flolidum, ineptum, aut aliis vitus deditum: Quo quzio poterit Beatitudints titulo decorari?

Poteftne major efle abufio, quam quod hominem moribus perditum , fceleflum , infandum , criminibus obrutum, cogamur uti fanâiilimum

vene-

---------- -enetari, Auralio ioqoJeete io quadam Epiflo-A ciiîîvri ** ' N*“*° Eockfia docet, quam r qui perverte agens nomeo vel ordinem faofti-tatis habet . Namque hunc redarguere nullus pr®tunfit . Et in exemplum culpa vehementer extenditur, quando pro reverentia ordinis peccator honoratur.

Et ideo., fi cupitis eum eligere, quiApoftolo debet Petro in fede iiKxedere, talem digite , qui vere Petras fit, tam doôrina, quam vita .

'Eβpropter tota difcret«ooe cavendum eft , ne vices Petri committatis Gebafi, aut Jud®, aut Simoni, nifi decreveritis , Chriftum revendi , aut Rornat iterum crucifigi. '

Omni enim fic fumma diligentia tara fublime negotium cooiumtnaodum eft , venerabili Leone in quodam fermone dicente. Si. io omnibus Ecclefi* gradibus prudenter, fapienterque curandum eft, ut in domo Domini mhil pr*-poilerum at* inordinatum eveniat ; Quanto magis elaborandum eft in eleftione illius, qui taper omnes cooftituitur ? Nam totius iamilic Dominic® ordo pervertitur , fi , quod requiritur in corpore, non invenitur io capite.

Si igitur vultis defolat* Ecclefic rvftaurate priorem pulchritudinem vel decorem , tam (cientia, quam vita eligite meliorem. Quia fapientiam debent Pontificis labia cuftodire, quia de ore illius lex exquiritur Dei, quia Angelus Domini exercituum eft, feribitur Malachi® a.

Quamquam autem vita celebri eligendus fic clara lapientia fit redimitus, (ane parum eft , neque fufficit, nifi fuerit regimini aptus expertufque , fic fingulari prudentia perdolatus ·

Multos quidem confpeximus (cientia prrclaros, A preclaros moribus , qui tamen , quia inexperti in regimine , non minimum defecere.

Quare dixi , quod convenit tertio , ut is emineat probitate & experientia , ut fit regimini A dignitati aptiftimus

Experientia nempe regiminis , fcit virtutes extollere, A audaciam prebet crimina *coercendi* . Qu® licet in cunftis fit rerum magillra ⁞ prreipue tamen in tanto gubernationis apice ***non modo*** opportuna , ***ici*** permaxime neceffa m eft . Si nav ! perito rcftrri committitur , non facile tempellatibus five procedis, autventorum turbine ccnquaflatur .

Ne mirum itaque, fi obruitur fluftibus, quando qui de remo non noverat, ad gubernaculum collocatur.

Securius equidem celia confcendit, qui fe in paulo minonbus comprobavit. Et cerfo procedit vdligio , qui expertus (olio potitur accepto .

Propterea Arifloteles ***6.*** Ethic, c. ult. inquit, quod ***t*f>rrli circa fingala opera kr*e dijudicahunt.*** Quia per qu® qualiterque perficiant, in-itlligunt. Experientia enim cx plurium aftuum fingularium humanorum colle&ione fit in me- B moria retentorum: Id eft, propria homini ad vim cognofcirivam pertinens, qu® particularis ratio nominatur. Et ficut fcientia univerfalis colligit, fic experientia circa particularia negotiatur.

Et ideo ad reâe regimen peragendum (cientia fola non (ufficit. Quia licet univerfale cogno-(cat, fine experientia autem particulare ignortt, in ragimen plurimum deficiendo peccabit.

Quoniam refte agere,
bene regere,
(ane confulere,
fanftjquc diiponere,

magis in panicoUri, quam ia oeiverfali eoo-tinpt.

Et licet homines communi ratione cognoficaat, tanquam per id, quod io eis principale confi-(lit : tamen per experientiam dc lingulari *agibili* rationem faftipsunt lingularem pra&cam ad id, quod eft a&ualiter peragendum.

anno α* σπ ›Τ¹

Experientia quidem, ut diximus, ex pluribus aftibus, A longa memoria oritor, qua promptus, aptufquc fit homo plurima operari. Et ideo facultatem refte agendi experientia prxs bet. Cum feieotû aut prudentia fine arte videtur quodammodo convenire. Quare experientia facit artem, ioexperientia verocafism. Experti enim io agendo magis proficiunt, ut Ari- B hotel, primo Metaphyf. inquiebat : Expertos magis proficere videmus, quam inexpertos , (cientiam & etiam artem habentes.

Ideo fcientifici ubi fuerint ioexpeni, in regimine multum delinquunt.

Unde Prsrtulem quemque prudentem, (olentem , expertum, bene feniatum A circumfpeftum oportet efle. Propterea inquit Auguftinus in quodam fermons: ***Ai iiraitatne eligi*** **M» drfwS,** pa» ***experiar insitore effitte gx-kertare*** **vu** ***iiiicrt : Et fxia t* nota fit ignati tpttxm cenjefhera.***

Quare, Patres optimi, qui reipublio® totius Eccietic debetis reâeque ianeque canCulere, preterits placeat difpendia intuere , A fic prefen-Ctia diiponere, ut in futurum virum eligendo probatum toti poflit ortu ialubriter providere.

Cmn Deo potius, quam cum hominibus tantum faftum velitis traftare, A ante faftumdi-fcutere. Quoniam poft faâum fera retraftio eft, tarda retraftio eft. Quid turpius, quam quod lapientes rjuafi infipientos pœniteat fic fecitTe ? Nimirum mdeccnscft, quod doleant ficfecifte, quorum judicium periclitari noo decet. Nullus error aut major aut damnabilior efte poteft , quam cotum, quibus nil prodeft crrafle cognofe

Virum igitur noo probandam , fed probatum eligite. Qpia tcfte devoto Bernardo in quadam epiftola, ***loxot Renrma atria fettlnu rtcrfnv*** ***can-D/wwS,*** puanv ***focvt.***

Et, li dignum aut idoneum non fit facile comperire, eum tamen apprchend/te, cujus fit conlcientia pura ,
intentio reda,
probitas, maturitaique difcreta

O quot pcncuhs (latus Ecclefir ponitur ; O quot dilpcnd a Petri navicula patitur, quando praeficitur in pallorem, qui prccfic non d©-buit !

Quando imperat, qui revereri non didicit !

Qpando ad gubernaculum relidet, de pOX-tu non noverat.'

Quando ducatum (ufcipit, qui, quo pergit, ignorat !

Quando paftoris fert baculum, qui nefcif inter oves difceroere, difperfas colligere, aut er» ranter reducere ad ovile!

O quantus, quamque acerbus dolor infigitur animts clericorum, fcienlia A diguuatepollentium , quando tam (ublimis dignitas ineptum (uicipit , vel celebris fedes collocavit ignarum ?

O quam jufte ignis aelus accenditur, ubi videntibus caecus preponitur , & ager , ad propria impotens , aliis immittitur ad medendum I Hinc enim provenit ovium fit pallori* damnatio, quum fumuntur exempla malli)® , unde

debuc-

JrMmint ipβφαιî· rctacov virtuuna, ~ Wc4 HtionNB finsttan protcndftwr, w®de caterva de- fiait pullulare falutfo.

, Valde eWordoai ft *nfenlam* prepofterum, « tmpcrfri Maglftris, nod amiquis, & rades prs»-ferantur immeritis, iuqatt Leo *iu quodam fer-* yywwly ,

Advenite, quasfo, pflÆmi DotnioiSdflb m-vigatnua puppi, been» velo, amiflâ anchor-, comcDMMMoqnc malo: Qaam perito igitur nobis opus eft remiget

'^rftndinc laboraagos peftifera: Quid probato animarum indigemus & medico!

Errasnua quaG oves a caulis, nobiicum fimul erravere paftorta, immo verius, noa poft îüm: Quam faûâocrgo ft optimo praiukcft nccefle !

Luget clerus,
mceret (acerdotium,
fouakt ion Domini,
aifii&atur religio,
& tota lacrymatur Ecclefia.

Qus igitur eo, cuius inflat «leûio, cooiideratior, quis diligentior, quis rtdior, quis prudentior, quis 6deli<M, aut qua aemuior efle debet, am melior?

Eligite ideo virum animo finccnam, quem s»ulla propria extollat ambitio.

Eligite Uberum, quem nulla (uflocct violenta cupido.

Eligite ingenuum, quem nulla deturpet maculata affcâio.

Eligite reftjim, quem nulla obliquet fioiftra iufpicio.

Eligite pervigilem fle attentum, quem nulla • fpe deducat cutiofa detra&io.

Eligite firmum, quem nufla concutiat repentina turbatio.

Digite invidum, quem nulla infiliens fatiget tribulatio.

Eliguç probatum, quem nulla decipiat furtiva intentio.

Digite eum, qui fit pofitus ad mores,
probatus ad fandimooiam,
manluetus ad patientiam,
rigidus ad ceoiuram,
catholicus ad fidem,
fidelis ad commiifiooem,
concors ad pacem,
conformis ad umtatem. j
Qui fit in confilio redus,
iu judicio providus,
in pnecipicodo dticretos,
in difpooeodo induftnus,
in agendo magnificus,
in loquendo modeflus.
Qui fit tu adverbiale icturus,
in profpcriiete devotu»,
in telo (obriua,
& ia nbfcriçerdis non rcimtlus.
Eligite, qui k Regibus Joanoon exhibeat
Ægypttu Molen,
fornicantibus Phmeer,
Diam idololattis,
Elifisum avsiis,
Betrum mentientibus,
Paulum blalphetnanirbos,
fle negotiantibu* (Jqiftum.
Qui vulgus non lpesnat, led doceat,
divitet non palpet, fed terreat,
pauperes non gravet, led foveat,
minat Tyrannorum non paveat, fed contemnat,

dcfolatum clerum auo fpoliet, fed rcfbr-met, aNNO
mariopaa non exhauriat, fed corda reficiat,
flt crimina corrigat,
fame provideat luat, non invidiat alien*,
orandi fludium gerat, ufan» habeat,
fit plus orationi confidat, quam proprie iuduflri· vd labori.

Eligite cum, cujos fit fermo «dificario,
vita juflitia, prsefentia gratia.

Qui le benignam ft amabilem non verbo, fed Opere probent,
qui modefltam non vultu, fed aAu exhibeat,
qui fit humilis cum bumilibm, innocens cum innocentibus,
B pravos duri redarguat,
malignantes coerceat,
ft reddat retributionem fuperbis: Devotillimo inquiente Bernardo ad Eugeniuo» lummum Pontificem. >

Oportet formam effe juftmn,
(anâimonisB (petulum,
pietatis exemplar,
veritatis tefUm,
fidei difenforem,
doftoretn gentium,
ChriiliaoorutD duceni,
paftorea» plebium,
refugitun opptcflorum,
miferaram fpetn,
C pupillorum tutorem,
viduarum judicem,
cocorum oculum,
baculum fenum,
Regum patrem,
cleri ordinatorem,
moderatorem legum,
dilpenfatorcm canoonm, l
ultorem (celerum,
pravorum metum,
proborum gloriam,
virgam poicntmn,
malkum tyrannorum,
(akm terre,
crbis lumen,
D facerdotcm Aititlimi,
vicarium Chrifli,
Petri (ucccflorom,
Chnflusn Dom^ii, & Deum Pharaonis.

O h talem videic, o *fi* talem m Dei Ecclefia habere mereremur! O noa feiiciflimo·, fi. Chrilli fpooiam cerneiernos tante fimftitati committam, aut tam celebri creditam probitati! Qpid namque, quatio, /acutulius, quid delectabilius, quid iecurius, quid opportunius, quid beatius, aut quid mciiut contingere nob's poi-ft, quam habete prololem, paflorem ft-patrem, cujus devotio atque fides ad quaque (anda, ad quaque honefla nos alliceret, inflammaret, A traheret!

E Quandoquidem igitur *tentaiacos neceffitas* requirit ft exigit, quemadmodum inquit Ariftotelcs HI. Ethic, ut de meliori fieri debeatele-διο: Ideo ncceiTe efl digere viriudum, doftutn, & optiotem, fi vultis eligere meliorem.

ConGderate quaio, qualiter fummus Pontifex debet intrare,
vivere',
& regere.

Debet, inrrare legitime & canonice. Ideo dicitur Digite

Debet vitere fanât,

- & regere jufte.

ANNO CHRISTI

Ideo ad animarum faluiem & Dei laudem & honorem dicitur: Eligite meliorem.

Aâus magne prodentir, plenam habens libenatem ' eft eligere . Sed fruâu* verae juftiti». eundam tenens bonitatem , efl eligere meliorem Eligite ergo meliorem.

Et cum talis decet , ut nobis fit Pontifex iwjteu, iwwaceiar*/, dadar, prais/arèT *fart-•etui « peccjtorikuj* , ut dicitur ad Hebr. *6.*

Ideo cligne , qui fit velut Melchifedech', *ferai* laccrdos Antiquiftimi, qui'a dextris ledeat Domini, & amicus Ecdefi» tyrannos, fchifmaticos fic hereticos ponat fcabcllum pedum fuorum , ut habetur in Pfalmo centefimo nono.

Digite eum, qui poffit fublevare Ecclefiam detvbtam, deflitutum reformare clerum, diflentientes »ucarc Principes, & totum confociare populum Ghriftianum.

Quod nobis concedat ifle pallor optimus, qui uim pane & Spiritu Sanfto vivit Deus per infinita fecula feculotum. Arnen.

XVI.

ALBERTI DE BONCHRISTIA N IS, FLORENTINI,

Erticort For ouiviin] iï

Solemnis Oratio de PaflioneQirifli habit4 Conflanti» in Concilio , pialentc Martino V. Penlifice An. J41S. Die Veneris San&a .

Ex Codice MSC. LtrtifNSJ ·

PRcful fanftiffime, diqniifimique tetius orb s Cardinales, Reverendi Domim Piatlati, dc cercri omnes. Attente placeat tnic l-i> re, videlicet qualiter prodecedenus temporis ni.accuie & virtuofa repralentatione, pto occurrentis opens clareicente ii fiuftuofa reiervat one , pro atliilenns oneris demulcente & gratiola toleratione, r.ut, & pro noftri lermoms inchoatione ,' vciba lacti oraculi, qu» originaliter & primi-

f i'cin 53. cap. liai» habentur, tranfumptive vero in prophetia hoc er na legimus . Videlicet, *Livore e;ui funeti fumus* .

Ex quibus fingultibus, corde alriido, vocibus quxrulofis & uvulis lacrymofis, heu.' Cogor a fletu ordiri termonem gravem & durum, Ghrifli livoris propofiti cor.ipiciens mj ller.'ùm . Gravem fit durum procul dubio, BcatiilriiiC Pater , eo quod dum Chriflus patitur, vita deficit & occidu: Ut ait Ansclinus Can.huarienfis, in fuis meditationibus; *Lt quid erimm? lio* cisn- *juenitur , & quo leierui ' Quid fut, quia veritu damnetur, ju/iilie prohibetur, iniquitoi ingreditur, miJericordao Vituperetur , trudrulel lou detur, Joiot ceretur, luvi denigretur , fidero di-Jperguntur , & infinito latitude , langitunoqm efinii· capitur, & oJernitat menfuratur*. O mirabilis conditio, o ftupenda compaffio , oinexpeâabiiu dileflio ! Quis enim talia intefligere , concordare & enarrare extra fidem valeret ? Nam. ut verbis utar Chryfoftomi, in De Reparatione lapfi : *Non Grammatici, nec Prifci-uuu nec Euripidei , non etiam Rctoorici , non TuLiut eut Dempflbener. Non quidem luti rnnfici, non telet funt ΓηΟαl ent Socrjtet ; Non Geimetrici, non Emlidet, eut Pontonii" ; Aha niti Mttkophfiti, mm PUte eut ufrifitieUt. Non tel" feti Dût. le&ici, Nec Zn» nec Empedoclei ; Non proDici Arithmetici, A* Lemippui out Pythagorei ; Aan Mathematici Polycrotei mut Phidioi. A'an aecupoti Medici, ut Colnui tf thpocrei. Aa» w Afirouomi, et Tholofonm ont Compoutu, A»· noroletJuridici, etJe/itei-nei ont Ulpionur ; Acn peffimi horettei , et SaheUiut ont Arrime.*

ANNO chrjh: t«il.

Quis prndiâa intuens non doleat ? Quis non condoleat ? Quis tam feri, tamque ferrei petoris ? Quis cordi* dolorem , lacrymaramque sffluentiam valeat continere, cum orbem videt iuo auâore, duce & pallore tam impie privatum ? Deficit gaudium cordis noftri, verius eft in ludum chorus nofter» cecidit corona capitis noftri, Thren. 5. Plangat ergo , plangat, dolcat, dt ululet univeria terra fuper fc ipfa , pro tanto, & tali livore, ficut dolere folet fupermorte unigeniti, Z.ach. ix. Atque erumpat & clamet devota anima, fuodileâore, fuo pacisla-101 e, fuoque orbata decore. Nam virtus eft triftari, in quibus oportet, & ubi oportet, Ethic. tV. Defleat fic coutremifcat tota mundialis machina, quemadmodum inquit Hieronymus fuper Matthaeum. Omnis creatura compatitur moriettli, tetra movetur, petre feinduntur, velum templi dividitur, fepulcra aperiuntur. Solus miter homo non compatitur, pro quo fohis Chriflus patitur .

Unde Catholica noftra militans Ecclefia hit diebus cantica laetitiae, & in figura decoris , nititur omittere Divinum adjutorium non audet in fuisoflicis pt emittendo poflulare. A(Tuetam giatiarum matrem, juxta crucem afflidam , pro patrocinio veretur Lalutare, revera affliûam , quoniam ut dicit Anlelmus, Chrifti mater nunquam non fuxta crucem, immo in cruce cum filio. Vulneta, io filii corpore dilperfa, fuerunt in corde matris unita. O mira res' Tota Virgo beata fuit in vulneribusChrifti, immq toms Chriflus crucifixus luit in intimis vifccribi<· cordis fui.

Qua de re dum luge inter me meditor, mihi fateor animus vacillat, mens trepidat, cot riget, lioguaque muta traditur orij & quia, ut feribit Divus Hieronymus ad Heliodorum, ingenium noftrum, ultra vires fi audet, fuccurr.bit : Carentes fumus divini adjutorii, per Chrifti mortem faâi pupilli, abfque Patre, & Dei geuitricia confacti patrocinii defolati.

Quia facia eft quab vidua Domina gentium, Jer. 1.

Ne ex meto & infuffkicntia fermor nofler fic inanis, Chariflimi, vulneramus cor noftrum, fi volumus, cum egeamus recipere auxilium iplum, fcindendo aperiamus clavis & lanoea, ampleâentcs Chrifti crucem, & vulnera. Nam ut occurrendo nobis clamitat Ecclefia, cruxeft (alus, vita, fie rcfurreûio noftra. Per ipfam cnim infernus fpoliatur, daemones terrentur, comprimuntur, vincuntur, fic conculcantur ; per ipicm czli civitas rellauratur , fic nobis iter panditur .

Ipfam igitur in noftri fermonis exordio orabo, ut corda noftra illuminet , hnguamque meam dirigat reftam, ita ut incfiabile fit grande fuum nyfterium abfque veflri, Beatiflsme Paier, fic tantoium tzdio Dominorum aditantium, valeat felici fic gratoexplicare fermone, dicendo cum devotiflima humiliter Ecclefia: *O c; ue , eve fpet mite* fite.

****I(^,

implorato aliquali prsfidio, thema rtfntno 6de*tim, fciiicet ZAw» e> /earns : Dbro & capite ubi fupra.

BaatMfimf Amiftes, Ac celeberrimi mundi firmi Cardine» reserentiique Pnalati, Ac. Domini, At ceteri omnes. Ia hac fan&iffkna paffio- Bis edebratfooe ftupens devota anima, cujufdam eaceftuique admiratione fufpcnfa, ties de propofito themate qu*fliunculas in modium ingerit At movet fub hac forma:

Eftne humat* «divitaris, ut fe redimat ex fua poteftate, quia dicitur, quod *'Byu Inert ζ.*

Eline divin* enlitatis, mereri cx fua bonitate, quia dicitur: *Seeeti?*

Dlne operantis veritatis, aliud tit faciat cx concaffa libertate, quia dicitur : luas* ?

Propter primum refpondit David, quod homo eft fpiritus vadens, & non rediens, Pf. 77.

Propter fecundum refpondit Apoftolus, quod eft in falutem omni credenti virtus ejus, ad Rom. i.

Propter tertium refpondit Evangelium, Aim yes *receperit, fed perfeverevtril, ftivtii* v- *rtt* ,s Matth. 10.

Et propterea concludunt »erba, qu* propofuimus, quod *Inert tttu feeett* /«wars

Propter qu* nia, ecce ptimo prcmittitur demonftraiiv* afftaâionis expreffivum mirabile, quo Iplendefcit amor patientis dignitatis, cum dicitur: *Lnvrt ejai.*

Adjungitur fecundo Declarative offenfionis completivum peroptabilc, quo lucclcat ardor inerentis novitatis, cum djcitui : *Seeeti.*

Terrvo conchtetuur confecutivar pofitionis *in*duâtvum deleAabile, quo clarefcit valor operantis ventatis, quia dicitur.- *feetet.*

Et quoniam facracilTima atteftautc Scriptura, isnufqutfque onus luum portabit, ut ita dicatur: Filius noo portabit iniquitatem patris,led anima, qu* peccabit, morietur: fatis apparet, quod, fi pcena At affliâiooe debebamus lanari, non per alienem, fed per propriam hoc decens buffer fieri. Hinc, piitfimc Pater, Rcverendique, qui adilatis, omnes, anime contemplanti oriebatur primum dubium, quo querebatur Eftne Arc. quia dicitur, quod 9«/, fciiicetChrifti, *livere.* Quia Jefus pectitum non .fecit, nec inventus eft dolus in orc ejis. Ablonum effet At ,jri contrarium, quod non dclusqucna pariatur, reus vero Ac deiiuquens abfolvatur, & relaxent· Nam, ut teftatur Auguftinus, Divina pufticia noo plus exigit in ptena, quam commiflhm fit io culpa. In qua quia fuit primus horno, prenant no* debebat portare, nifi ipte lolus. Quam fi 000 poterat, optimum, cum fit Deus omnipotens, erat, immo fecundum ooftnun modum intelligendi levius, ut neccatum (impliciter dimitteretur, quam Dei filius tnjufte pateietur.

Contrarium tamen apparet, rcfpoodendo ex mente Divi Ambrofii, Ac allegatur a Magiftro in 3. Sententiarum, in di. *19.* quod formans Deus hominem, Ac ipfum ponens in Paradifo, paulo minus ab Angelis eum minuens, m elu vetiti pomi de Paradifo oportuit expelli. Qpor ssiam, ut ferbit Anselmu-s in primo : *Cttr Dte»* Amk>? *Sic et I*ni et» petili ftctrt eti/ptod eteien, ite etc potrtt euqe-d leerdeeateet £t* pDÇ ôae y«ad *ceetre fdtent erat, peccate* ietftfùtten duetttere t deatvit heteaeaet eataraie Dm en tnimtiture ad fei ceettetplatioene, ejfi te Smiee* «w *tnta exifitrtf htevlilei*, yva *enubet f^trt pefftt, jcet teeta ieptrbie f*e-*

Arw ή ^ddaav, amarto «acwr/r, raw *eperttet fetiefMeent φ ftceedeet tnefernt ÜUBi,* aW*o Deur. »y. Et quia habebat culpam, qu* erat infinita, fic debebat «flic fatisfaâto infinita.

Immo commuait eft Doâorum conceptio, qnod ea fit ratio, quare de peccato non po> trft a nobis fieri recompcnfatio : Cum nihil habeamus quod ponderet, & aquale fit ei infinito boae quod per peccatum amittimus. Oea*· eam debitores eramus, & nulli propria culpa. Er fic impotentes eramus, ad immolandum hoftiam fulficientem ad ooftr* redemptionis, nifi Deus nobifeum effet.

Nec fufteiens Ac congruum erat, quod per angelum reflauratio & pntdiâi debiti folutio fieret, fire per quamcumque aliam creaturam. Quod fi effet, nullatenus reftauratus effet in *illam dignitatem,* quam habiturus erat, tinon pcecaffet. Cum couftet, tam Angelicam naturam, quam humanam per fe pcccaffe & cecidiffe.

Et nifi homo fuiffer, qui Diabolum viciffet, non jufte, fed violenter botno tolli videretur, qui ei fe fponte lubjeeerat. Sed fi homo et· n vincebat, jure manifeftato hominem perdere debebat.

Oportuit ergo ad congruam reftauraiionem, At condignam debiti fatisfadwnem, ut effet, qui deberet At qui poffet. Q11* fatidaâio ab co, qui debebat, Ac ab co qui poterat, nequaquam reperiebatur nec in lulo D.o, nec in lolo homine, nili Deus uniretur homini

Quia Deus poterat. Confequens fuit igitur, ut, qui hoc faceret, effet homo Deus, non alius Λ alms. Et hoc erat de mente Anselm»·, ubi fupra, coathuando: Aos *βî idne^eed bmo. letpoffibilt 'rfl, ^Htdavrb· fttaaet*, ywd rswrs *fieri erctffe efi, fcilttet ieeàigeeet dêbiti /·luttent.* Unde «ternus parens, nolir* miler, tus eft impotenti*, ηoftneque ignavie, tniffurus eam folutionem, quam diuturno ftudio ac labore minime attingere poteramus, de cclis veniens, carnem patfibilem affumens, morti fe amariffime fubjecit, ut, ficut Adam ex fuperbia confummarerat peccatum in comeftioais deleâarione, qu* fuerat per omnes ejus Genius, ut habetur Gen. 3. ita Deus ex humilitate, defeendens ad unionem humane natur*, ut pro ipfa fatisfaciendo omnium fenfuum dolorem pateretur in maxima acerbitate.

Sed oritur dubium ex didis, Pater beatiffame, de acerrima Chrifti paffione. Cum nullus affligatur in eo, quod (pont£& voluntarie fulcipit. In Chrifto vero, ut Damafcenus dicit, nihil coaôum confideratur, fed volens fitivit, Ac volens efurivit, Joa.4. Volens & paffus oblatus eft, Joa. 18. Et in prophetia hodierna. Immo non compatiuntur ad invicem fumsnum gaudium, Ar fumma triftitia : Cum unum fit aU terius corruptivum. Chriftus vero habuit fumraum gaudium ex divine effenti* fumma Ac continua fruitione beatifica. Non ergo apparet, quod aliqualiter pati potuerit.

Pro quo intclleAu eft advertendum, quod pmna aliquando accipitur, prout eft contra naturam paucnt-s, fecundum quod cxtiah'tur ex atteftatione 1 ulli' iu primo de Officiis. Ibi *eetet gteeri eeieteetteei e/i dt eetere tribx'»u &c.* At ab Ovidio rn de Remediis, ibi · *Utcorpi> rtdtmat* Atc. 1. Quibus concordat h Auguft. in VI. de civitate Dei. Ibi Atc. *feetirt Mtfi, eerterelittr vitet* incmwi «*w. Quomodo

legitime paflto Chrifti fuit pœnalis, quia cod-tra ejus naturam, eo quod habuit corpus opti- n» complexionis, propter organixationem tni-rificam, & optime conveniens anime, cum in riyfo fuerit elementorum ordinatiffimus ordo · Unde in ejus ab anima feparatione, & dwer-fantm pcenaruni perpelliune, non potuit nifi maxime dolere Ac pati.

Aliquando accipitur pana, prout eft contra voluntatem patientis, juxia diftinftioncm Au-guftmi in liûde fpirltu & anima, five contra voluntatem fenfiulem feu naturalem. Et fic etiam fuit maxime panalis. Nam fecundum illam faftus eft fudor ejusTicut gutne fanguinis recurrentis in terram, Ac calicem paffionis po-flulabat amoveri, quando fuit in agonia, di-cendo: ***Trtfth cfi anima mea ei/que ad eeoartem.***

Vel accipitur prout eft contra voluntatem rationis, ut ratio eft. Et fic non fuit maxime panalis, quia ratiocinabatur fic de fine ratio-nis & voluntate fui Patris. Unde dicebat; ***Non quod ego volo, fed quod tu: Fiat volunta/ tua.*** Ec per hanc oblatus eft, quia voluit.

Sed hinc longe majus excitatur dubium, Pa-ter beatiffime. Quia incelle&us, qui eft fimpft-ciffima potentiarum, ut inquit Philofophus in Topicis, licet plura poifitfcire, non tamen va-let plura intellieere fimul. Qua non eft alica-jus fcientix, niuobjeâum unum numeral Quo-modo hoc erit, nuod voluntas Chrifti ia uno & eodem iodivifibili tempore potuit moveri pluribus motibus, & ad plura objeda, nifi di-ceretur, hoc fuiffe prxter fpeciem humanam. Sed hoc effet erroris induitivum CuminChri-fto nihil fuerit contra fpeciem humanam, di-vinitate accepta. Nec apta fupra difta diftin-ilio, qux, ut dicunt Doftores, non eft alia, quam realitatis & formalitatis, qux dfeerfifica-re minime habet realiiatem rei.

Ad qv.x teffondet Albertus Magnus. fundamentum Jellruendo inquit, quod ***m»n e/i lUtonvenien/, cmtrana ineffe eide te firnm***, quo-rum unum eft materiale, & alterum finis ra-tionis. E: fic dicit una potentia in uno & eo-dem indivifibili tempore apprehendit pailionem ut inflabile, & gaudium fruitionis, ut delectabile.

Tamen mirabile videtrir, quod Chrillus in gaudio fruitionis exiftens, panam potuerit ap-prehendere paffionis: Cum de Mole dicatur, quod XL- diebus exiftens cum Domino dulce-dine divinx contemplationis abftraftus nonfen-ferit pailionem famis & fi':s. Et fic dicitur de multis abis. Quoixkx um Chrillus in multo majori dulcedine fuerit ab mftanir conce-iniouis fu® per fummam fruitionem, etiam non erit & ipfe ab omni fenfu paffionis abftradus?

Ad quod etiam refpondet idem Albertus Ma-gnus, dicens, quod Chriftus habuerit contem-plationem comprchenfionis: qux aha ctt a con-templatione abflrafti & rapti a lenfibilibos. Et ideo non fuit inconveniens, quod, fi alii, qui contemplationem abflrahcntcm vel rapientem habuerunt, panas non lenierunt, quia abftra-âi a fenfibilibus, qued fimiliter Chrillus fuerit abftrailus ab ornai fenln paiTionis, qui limilem illis contemplat onem run habuit. Immo, iu gaudio prasdkix fruition s exifter.ie, motio con-traria obkdi difconveuieiitis in potentia ***lenit.*** tiva organica naturx aflumpix, erat caufa tri-ftifle in potentia 'ò lııı.λ fi:x animx.

Tamen, ut dicit Joannes de R-ipa, ipfi po-tentia volitive lux animx, qjz fruitive & in-hxteuicr ic habebat, futr.mo & incommutabi-li bono, ratkme cujufcwnque ebfcAl difconte-trientis, non poterat intrmfece eorrafpoodere aliquis dolor, feu aliqua triftabil» paffio- Quia *Aaiau Chrifti* fecundum talem voluntatem £uit perfefU beata. Et voluntati perfefle beats non poteft correfponderc aliquis dedor, tau aliqua triftabijis paffjo.

Pro quibos omnibus, dimiffis declarationi-bus, a Doftoribus duas catholicae recipiuntur proportiones.

Prima, quod **fausfaftio, oedum** fuit £s&a a Chrifte fecundum portionem faperiorem ***frai-*** ltivam voluntatis Chrifti, ex libera complacen-tia paffionis, verum & feeuodum portionem in-feriorem per fenûbilem paffiooem.

Secunda propofitio. Quod, licet in anima Chrifti non poterit effe d«lor vel triftitia re-fpcftu voluntatis naturalis, unite potenti® fen fitive, tamen ipft potentic fenfiiivc, per nul-lam redundantiam a fuperioribas viribus ad in-feriores, paffio fuit vel dolor aliquo modo immoderatus. Immo, ut Pamafcenus dicit; Unicuique virium Chriftus in ejus paflionc per-mifit agere, quod fuit fibi proprium.

Potmtoe, Pater beatiffime, nifi maxima effe doloris & pafsioois acerbitas, ut dicit beatus Ac devotus Bernardus, cum iniquifsimi Judai fine omni ifliicricordia io Cbriflum fevientes immanifsimis verberibus totum corpus ejus fcindcrent? Qn« corporis fciffio & ***doloris a-*** cerbitas clarius apprêt intuendo, a quibus fuit paffus, pro quibus & io quibus.

A quibus' Qyia a gentibus & Judris, a mafculis & a feminis: Ut de ancillis Petrum accufantibus: Et a miniftris eorum Pf. ***J.f^a-rv fmmuerunt tente/ &c.*** Et a familiaribus Ac notis, ut de Juda eum prodente, Ac Petro eum negante. Item a fuis amicis curti deferentibus, de quibus dicitur in Pfalmo: 57 ***inineicui meuf maledixiffet mihi, fufiinaiffem utique.***

Pro quibus fiiit paffus ' Dicit Apoftolus. Pro nobis omnibus, fcilicet, pro fccletatiftimis inimicis, pro nequiftimis mancipiis, p» gene-raliter corruptis, pro vili fpermate, faccofter-coris, pro cibo vermium, pro contemptoribus Dfux majdlatis.

Item intuendo, in quibus fuit **paffus ?Qiia** in fama, per blafphcmias: In honore & glo-ria, per trrifiones & contumelias: In rebus, per cxpoliaiionem: In anima, per triftitiam Ac timorem: In corpore per vulnera & flagella.

Item, i» omnibus membris. In capite coro-nam pungentium fpinrrum: In manibus & pe-dibus fixionem clavorum: In facie alapas & fputa: In toto corpore flagella.

In omni fenfu corporeo. Secundum fenfum taftus, duriffime flagellatus, fecundum guftum, amariffime potatus, fecundum odoratum, in Joco calvaria; cadaverum ***in*** cruceappenfus, fecundum auditum, voce blafphemantium la-ceffitus, fecundum vifutn, ejus piam **Matrem** afpiciens in fletibus, devotiflimo atteftante Ber-nardo, quod plus cruciabatur dolore matris, quam paffiooe coiporis. Que apei tius patent in Evangelio.

Sed cur per tot & tanta ***evagando*** tranfeur-rirr.us, cum Sapiens dicat: ***A piant-/ pedt/afquo ad ľtïl crm capiti/ run erat i» eo fanita'?*** Unde Hilariu: in X. de Trinit. ***Vnigenitu/ Dei filia/*** ad ***perageoAum mortit fuu J'aeromentum confum-majfe m fe omne humanarum ge/uu jaffwnum***, tcftatur, ***mm inclinato capite emifit fpintam*** I

Ex quibus, cum fuerit feparata anima a cor-pore,

ANNO OtRiSII M' '

Γ~~· ' Divinitas non a carne, quia quod fiemel idlompfit, nunquam dimifit, fed ab humanité Chriftus non fuit_homo in triduo, dicunt communiter Doflores contra Magiftrum: Sanguis - corpore, & (anguis a Divinitate: Sequitur, quod maximo dolore ftc affli&ionc vere fixit mortuus. Cum mors ultimum terribilium non fit alicujus rei confumptio, fed coojun&orum feparatio, ut dicit B. Dionyfius libro de Ecclefiaftica hierarchia.

Congrue igitur diebus his ab Ecclcfia in periona Chrifti frequentatur, quod didum Thrcn. I. fcil-cet.' *O vm amnes* **yw** *trnnfitii perviam, eatendite & videte fi eft dedor fimilis, ficta metu dolor.* Quafi dicatur: Diligenter meditamini & confidente, quod major dolor pro debiti ve- ftri folutione efTe non poteft Multo plus exiflens humiliatus, amaritudinem mortis guftando, quam Adam (uperbierat perefum ligni vetiti, noxii deteâatioœ perfruendo.

Sed quid, *Videte?* Videte, ut dicit Auguftinus in libro dc virginitate, vulnera pendentis, fanguinem morientis, pretium redimentis. Caput habet inclinatum ad ofculandum, cor apertum ad diligendum, brachia extenfa ad amplexandum, totum corpus expolitum ad redimendum. Haec quanta fint, cogitate! Haec in ftatera cordis veftri appendite, ut totus nobis figatur in corde, qui totus pro nobis fixus fuit in cruce.

Sed mirantur Patres (pnfli, quod, cum plures effient modi, unde redimi poteramus ; illum Dei elegit filius pati pro juftitia, quam per potentiam mifereri. Quis dubitat, quod aliam perfooam poterat affumere, ut dc alio f;enere. Immo, ut dicit Magifter in 12. D.ft. ola juffion*is* virtute nos liberare poterat, & alio modo.

Sed propter redrtudinem juftiti*, fapienti* & potenti* cum non deceret, noluit. D fic intellexit Magifter, dicens. Ad noftr* miferi* fanatiooem convenientiortm modum non fuiffie nec efle oportuiffe. Non enim fic oportuit Quod fi potentia nos falvare potuiflet, jure aequiffimo diabolum non viciiTct I Sed juftc poftpofuit Chriftus, quod potuit, ut primo faceret, quod oporteret. Quoniam, ui in eadem Dift. dicit Magifter, placuit Deo, ut non potentia, fed juftitia Chriftus vincens diabolum, hominem erueret, ut in illo homo eum imitari difeeret, potentiam juftiti* non anteponendo.

Sed o! Quefb! In medium venirent potentia & juftitia Dominorum & Prclatorum, imBO & cunâorum, & dicerent, fi in agendo potentia exemplo Chrifti juftiti* poftponatur? An juftitia per potentiam patiatur?

O utinam, Pattes, tempuslocufquedaretur, ut, quam juftiti* vel potenti* admodum pauci iaoiuuorts, licetChriftus reliquerit, fint,plane liceret ofiendere! Non prohibetur potentia tahquam ad regimen neceffaria, fed refla & licita oftendirur que fit; Ea poffe qu* de jure liceantQna non utuntur plcrique, dicentes: ***Mxlt»*** *de jxre* w» ***licent,*** *tnaien fjtf.t renent.*

Hi male intelligentes, obliti fanfl* focietatis, quos charos habere tuerique deberent ,.ηοπ parvis afficiunt incommodis. Illa proprie potentia cenfenda non cft, fed pœna peccati Quamquam enim pares fortuna non dederit exitus, eadem tamen a natura eundis hominibus tributa cft potentia, honcrifquedignitas, ut fenfit Aurelius Auguftinus de civit. Dei, c. 9. dum dixit ita: ***Dem bominm candiait.*** Nam, ADwv/eerw, inquit, *ptfcibxs* ***writ b vûatilibu*** c*fi &c. ***Rntianableut failtau nd imaginentfxane wn*** ***mfi irrationabilibu valût dominari,*** **wa** À*-**Mfwa> Ammk**, ***fod brnnnne ftcori.*** Et fequitur cooditio, ***ftrwtntm fûpo*** narrair, w wftrra. Idem fcripfit Seneca ta fuis epiftolisad Lucilium, dicens: j}fa wawMfervus & libertinus « ***notera bateeiû* w· *fient i fed &tb*** w*· ***rxnt.*** Diabolus enim perverfitate fua amator eft potenti*, oppugnator defercorauc juftiti*. In quo homines eum imittntur. Quia negleda jirftitia, immo etiam paffa, potenti* magis Audent„ ejufque adeptione letantur, vel cupiditate inflammantur. Certe, proh dolor! io potenti* mutantur pleriqoe. A quibus noftra maBter, militans Ecdefia* ad ȷmftaŋ fpoofi Jisu Chrifti multipliciter affligitur.

ANNO ruaivr ''

Nam proditur,exfpoliatur, flagellatur, fpinis coronatur, irridetur & velatur. In cruce ponitur, Λ affigitur, *ejifs* latus aperitur. Et tenebris exiftentibus fuper terram, dum mortua putatur, divino miraculo exfurgens gloriofa apparet, dividetur.

Proditur, inquam: dum in facramentis, coofecrationibus & bcoediflioolbus, componitur, & momentaneum pretium inde recipitur.

Expoliatur Cum fententia: in tantum diflrmotur, quod pauperibus litigantibus plus quam totum aufertur; Unde oritur expeufarum major fumptus, quam iequantur fententi* fruflus.

Flagellatur: Cum jugi meditatione deleflaCbilc amplefltmur, & moleftnm, licet falutilerum, fpernitur.

Spiniscoronatur Scilicet, quando folicitudine multiplici in honore per jaflantiam quis effrenatur, non curans prodefle, fed glorians preelfe.

Irridetur & regaliter falutatur: Dum ejns vera lapientia terminis dialeflicis & juvenilibus fophifmatibos promulgatur, & eorum garrulitas pro audoritate habetur.

Ejus vifio Ixdttur & velatur. Dum in ptomovendis, virtu» atteritur, ubi non eft, & pretio venalitatis exponitur. Unde virtuofi paupertate deptefti repuliam patiuntur.

Tunc in cruce ponitur & in manibus confoditur: In profperitatc fande unionis fcindi a Dnonnullis fic procuratur.

Cunlequenter pedes affiguntur, dum in omnium defenbonibus proprii anteponuntur affeflus.

Ejus latus aperitur: Dum lui facri cardines impugnantur, ut eis Chrifti fedes in terris non corroboretur.

Sed divina dïTpenfatione fit miraculo ***exiit cantineo & aqxa***. Quia ejus, fcilicet fandx (edis, gratia & mifericordia, multipliciter, non obftanje malorum prsedidorum forditie .offertur, & petentibus promulgatur.

Tenebr* autem fuerunt fuper terram: Quando quifque de Prrfulibus, fe Pontificem gerens, tene, bnr fidelium, inftabUi ambiguitate pleftebatur.

Et congrue, dum mortua puratur, refurrexit^- Quia Ecclcfia m totum^ extingui non poteft, ut feribit Apoftolus. Oravit pro ea ad Patrem, ne defice/et, & ipfius oratio exaudita extitit. Luc. 21 24· q. 1. *Pudendo.*

Quis enim tam perfpicui ingenii, tamque pollentis extitit, ut de principiis &. mediis pro. gnofticatusfuittet, fequi conclufioitem tam mira unione? Cent nullus. Quia a Domino, & non ah homine fadum eft illud, Pf. »17. Certe folum a Domino furrexit. IminoChrifti oratione vere Dominus dedit, difperia & divifa reducendo, Dominus abftulit khifma peftiferum, reducia in unum vivificando Nec mirum. Quoniam paffus

ANNO CMIttTt

qui eraut ddoerfi , Aoe meruerat per gratiam virtutum. Nec appa

amovit orarinnrm , fodicet Chrifti, ab Eactofia, & mtforicordMm fuam a nobis, PC 5].

Audiriftk igitnr, ad propofitum redousdo , in reftiiudme, univer(1, pro eo, quod humanum genus neqwbat fo redimere, ioChrtfto vero poliente pro ooftra redemptione,fle mutatione, concurrifle aeerrime plurimarum pcenarum congeriem . Ob quam, ut devotus feribie Bernardus, voluit ia akum afccodcrc, ut longius audiretur , m medio terne efle, ut melius videretur, fortiter damare , ut nullus excufaretur, juftitiam adimplendo, ut jllaai imitaremur.

Ne ergo, carifistni, perditus fit fruâus paffionis , diligite illam, qui *judicati»* terram ; in illam Qudcte, illam ampk&imini, ab ore non recedat, in corde fedeat, illam pro corona flatuatis, illam pro foeptro in manibus portate , nullus fit timor, per quem ab ea recedatis . Timete eum potius, qui animam mittit in gehennam , & corpus. Qpod , o Demini, ad oppofitum nos inducet. Nonne, cum inimici eiictis, *reconciliati cftis Deo per* mortem filii ejus? Quod pretium quid prodeft vobis , fi univerfum mundum lucremini, in anima vero detrimentum periamini? Eftneprrtiiim maius eo, quo emti eflis? Aut eft amot cqualis ejus amori , qui proprio filio non pcpeicit, ut ani niim fuam poneret ? Nuno majorem hac dt- C lcâiooem habet.

Exata erge meutem tuam, - umma Chrifttasm , memento rejurrediionii tua, recottle reetemlimem tuam, verfare mediiahme, C dek&ert f« cmtemplatieue ejui. Excute fafttdium tuum , ftc wm cerdi tue, nuende m l»«c mentem lntrn, lxfte bemteiem Rtdimtorii tui, uttndex i» ume. rem tf dttletem Suicuterii tm. filmae fevum verberum, ju^e plut quem iniellefinm feporrm , giuti fulubrem dukortm ; Munde eegituude, fuge inleliigeade, giuii delrfiunde, dtUEiure umende , jucundare gintiende. Verba funt Anfelmi, capitulo de meditatione partionis Chrifti.

Ex quibus redditur fatisfaâum anima deprimo dubitabili, propter quod praemittebatur de^D roonftrativc aiftiâioius exprefiivam admirabile, quo fplendefctt amor patientis dignitatis, quia primo dicitui . *Liven e'ut.* Attritus eft propter fcclera noftra, Iiai, in pnulleg. cap. Et hoc de primo.

Et quia ad finem debet perducere, quevifa eft intentio prudentis fisfeepifle , cum, ficut perfeâatn laudem generant, fic & vituperatio* nem, qu« mediis conatibus *gra deferuntur , ut dicit Toftatus Variorum fuorumbb. j. Epift. ?i. inde, Pater piitTunc, fecundo dicebatur , quod movebatur anima audiens fanitatem per Chrifti livorem , ad petendum :' Eftne divine entitatis mereri ex fua bonitate? Quia dicimur *fanuti ejut livere.* Ac (i dicat : Apparet, quod E nobis (anitas fit, pro merito Chrifti livoris . Cum anima Chrifti mundiflima, omnibus naturalibus ornata, pnefervatiooe uon indigens , in inflanti fun creationis informata omnibus virmtibus flt lapientia, & omni gratia , tantam habuit plenitudinem fpiritualium chanfmatum, quod in eis proficere non potuit, nec melior eflis potuit, quam ab initio fu* creationis exciterai , m dicit Divus Gregorius. Non enim habuit omnino Chriftus anime meritum, quo potuerit proficere. Non igitur videtur, quod plus meruerit per livorem crocis, quam in conceptio-

net, quod par ejus livorem mereri debeamus, immo demereri. Qpis hominum, fi innocentem occidit, prasmiari debet ? Et qui meretur proficit. Chriftus vero noo potuit. Nec qtus meretur in eo, quod non agit. Deus enim omnia doloris immunis extitit. Quomodo ighur patiendo pro nobis mentit ? Pro quibus meruir.

anno

Facit, rcipoodendo, quod dicit D. Ambrofius, quod propter carnem unitam verbo, & propter animam , qti* ^olorem fenfit, Densdkitor palfus. Qpi adducens diâum Apoftol· , Chrifto in carne paflb, inquit ; *Ai docttur , pua rahom Deui vei Dei fiUut fit peffut,* w/ *nmrtmu, vei meruerit,* mm f«M mvrrn* *fenfit,* «« purw/w* Bftau *eft, fed qute cure ei mute vere* avariw eft. Qsod etiam de mente erat D. Auguftini, dicentis : *Si fsd) dixerit, atque crediderit, filium Dei Demetpeffum, anathema fit.* Unde per communicationem idiomatum dicitur; Partus ^mortuus eft Deus, & non partus, nec mortuus eft Deus .

Secundum hanc traditionem poteft. fiare diâum JoannisDamafceni, dicentis, quoda/ijaid *fuit ftffiWe tu Cfirifte Jefu crucifixe fimpliciter ,* fcilicet carpar ; *aliquid impujjUile , ficut drvmituf , quaettm fit impeffibilii ,* iww *ejicempjffa cerpori.* Sicut lole taper lucente in ligno , ii (scans incidit lignum , incifib<lis & impafiibihs remind fol.

Quibus concorder Ambrotius, in Termone de reftirrcâione Chrifti, dicens; *Cbriftut cntttfixue refurgebat fecundum carnem,* cara «er/mar*tnu Jacral,* «μ *ficundum verbum, qued ftmeer aped Deum* mmmAaî; Secundum quatn rcfurreâionetn non dkitur vcrinim meruifle interpietative cx iua patfione, quemadmodum probo* no peccatori reftiiuitnr majus *bonum.* Nec meruit communiter, ficut a tandis ex condigna previa gratia meretur peccatori : fed meruit fibi verbum per fuam partionem de debito, ex habitu faciem debitum, ut ex aâu plenitudinis gratis habuerit , ornas bonum, cum pro temporis fucceflu ex aâu grati* in operibus fuis excellentibus, fecit quod fibi debetur, fecit ex a&u , quod fibi debebatur ex habitu, ut fcilicet accelerationem relurreâioois, glorificationem fui nominis, impaflibilitatem animeβE carnis, & traditionem judiciarias poteflatis . Tamen, ut dicit Auguftious fuper illo verbo', quod claritasChrilli eius humilitatis fuit pr^ mium. In forma fervi hoc totum faâutn eft . In forma Dei temper fuit, & erat claritas. Et fic Chriftus non profecit per fuam partionem fecundum anime trerttum, quantum ad virtutem meriti, profecit tamen large, quantum ad numerum meritorum, quia plura habuit merita in partione, quam in ejus conceptione. Sad majoris virtutis noo extitit in merendo plura, quam fuerit in merendo paucior». Et fic anima illam habuit in fe poft mortem, quam non habuit ante. Sed abfit, quod Inde merit melior, qui noo fuit £1udior , nec ntis ctimtalatior, nec beatior, quam ante ia Dei contemplatione, in quo beatitudo proprie confiftit. Nifi diceretur , quod per hoc fuit beatior, quia aboo> ni raoa immuni»* Sed ex illo nequit inferri (impliciter , quod beatior fuerit. Nec inferri debet, tacit* rafpondendo objcâioni : Si virtutes ad hoc merendum Chrifto fu/Hciebant, ad'quid igitur voluit pati & mori F Nam paritormiter dici po®ct, eum minima gutta (anguinis Chrifti fâaiflec fui. ficicns noftr* redemptionis pretium, cur , quando circumcifionem accepit, ulterius pati votait?

Horumprofccuiioncmomitto, tum, quia(es> lio

tio me prolixum, turn etiam, quiafolvi, pro* A fic hoc lavacro medicina:, & hoc per Liera-

CHRLsTi hiu Ut Pr««d°°'·· Ad fecundum, fcilicet, ctiùn pro nobis meruit, devenio. Meruit enim virtute fui livoris Chriftus, ut Deus nui. lum peccatorem accedentem fob hoc nomine Jefu refpuat, juxta fenfum Anfelmi lib. ». Cur Deus homo * inquiratis: *Neceffe eft emm, ywd Pa/sr retribuat fili», alioquin injuftut effet, fi at» tulit, vel impetens, fi nen peffet. Sed retribuet fili», cajat ernnin, qua Patris funt, antequam puteretur, erunt, arc unquam aliud dehuit. Rati» stutem, quart nullam accedentem refutat, eft, qma pn utm ficut emmbui, Q pro uemubeu ficut pn em»,9 & tanquam pr» omaibui fafiiu eft.* Ideo aliqui volunt, quod, fi unus homo tantum redimendus fuiflet, pro iflo patins effet, & inde meruit redemiionem noftram, •ou fic in quolibet motu fuo, in quo quodlibet meruit nobis vitam «ternam, in potentia, fed in cffedu, five ex habita fatisfaâione pro originali reatu, ita ut amota ignea rompbza liber ad edeftia nobis patarctur introitus Nonae, quicquid culparum erat, unde nos diabolus ad luenda fupplicia detinebat, Chriftus extinxit, ut in hac vita tentando nobis non pnevaleat? Licet enim nos tentet poft mortem Chrifti, quibus modis ante tentabat, non tamen vincere poteft, ficut ante vincebat. Nam Petrus, qui ante Chrifti mortem voce ancili· territus negavit, poft mortem ante Reges & Principes duâus aorr ceflit: Unde Auguftinus hb. deCivit.C Dei c.8. *Chriflat alligavit fortem vincula paffieait fuu. lutrayit i» damam ejut, id eji, in curda* rerew, *in quibat halitabat, & va/a ejm, five net diripuit, fM ilia impleverat amantudint [tut l tf ea eripient iffua-,facient, fudit amaritudinem, if replevit dulcedine, adoptionemfiliarum largient, tf λ peccetit fu» intrite nti rtdimeni.*

O! quibus fit quantis, divino amoto merito, laboravimus Cl laboraremus infirmitatibus! Quae, «io, quid aliud-indicat horrenda quaedam pro* funditas ignoranti·, ex quo omnis error exiflit, qui omnes filios Adam tenebrofo quodam funi lufcepit, ut nemo ab iflo fine labore, dolore, timore efle non poliit? Qpid amor ipie lot rerumvanarum atque noxiarum? Quidmor Dm daces cur·, perturbationes, moerores, formidines, infana gaudia, lites, infidi·, iracundi·, inimicitias, circumventiones, prcvaricationes, falfa teftimonia? Quis ignorat, cum quanta ignorantia veritatis, dc cum quanta abundantia van· cupiditatis homo veniat io hanc viram, ita ut, fi dimittat vivere, ut velit, dc facere qutequid volit, in hac flagitiade facinora, qua commemoravi, dc qua commemorare non potui, vd cun&a vel multa perveniat, fic ut humana fragilitas a ratione infirma occupetur, ut ait Auguftinus lib. a. cap. as. de Civ. Dei. Etiam liante libertate arbitrii, quod efl Pelagianorum, nemo liberari poffit, nifi Redeallons gratia dt merito juvetur.

Quo merito fuerunt perfe&a dc nabis exhibita feptem Ecdefiaftka Sacramenta, quae, virtute Chrifti livoris omnium infirmitatum noûrarum medicinalia, ut idem dicit Auguftinus *ia PC 7. dant* fortitudinem dt falutem. Quod atteflatur Hugo de Sanâo Vidore parte p. c. J. ioquiens, quod feptemSacramenta lunt tpirituales medicus·, qu· corporibus foris adhibentur per vifibilein ipeciem, intus vero fanari animam per invifibilcm gratiam, nobis infixam ex merito Chrifti pafuonis - Q>ia merito caro expurgatur, dum io Chnflo renovatur.

a'TNC» mentam Baptilmi. Animus roboratur, dum promilhonc confirmatur ipiritu clementi·, dc hoc per facramentum Confirmationis. Debilis *vigor?* tur, dum per iplum manducatur corpus Chrifti proprie, & hoc per facramentum Eucharillir. Laplushomo relevatur, dum ipie *vivens operatur* emendam Dei injuri·,& hoc per facramentum Pcenitentis. Infirmus confortatur, fi in fine perungatur oleo Ictitic, & hoc per facramentum Extreme unctionis. Humanus flatus exaltatur, dum Chriflutn imitatur in ordine militi·, dehoc per facramentum Ordinis. Fragilis lolidatur a malo incontinenti·, dc hoc per facramentum Matiimonh.

Ecceigitur, ecce, oanimaChrift ana,audifli I virtutem falsationis tue, caufam libertatis tu·. Sanguis Chrifli crucifixi fuit pretium redemi ion ir tu·. Captiva eras, fed modo es reducia. Ancilla eras, di fic liberata es. Sic cs exui reduda, perdita reftituta, dc mortua relutcitata. Coniidera, o anima Chtifliana, & intende, quantum illi debeat tota fubilantia tua. Quia certe te fecit; Dcbctes amori te ipfam totam. Quia te redemit tam caro pretio, debes plus, quam tc ipfam totam pro debiti folutione, ut dicit Bernardus. Per luam Ecdefiam clamat Chriflus quotidie. O homo, vide qu· pio tc patior! Non eft dolor, ficut quo crucior. Ad tc clamo, qui pro te morior. Vide poenas, quibus atficior: vide clavos, quibus confodior. Cum bt dolor tantus exterior, intenorcft p'andusgraviorcum te tam ingratum experior. Adhxrc igitur illi, importuna, ingtata anima, non te rejecit, laqueos amoris ejus fume. Sanat tedtledio lua, impinguat tc ejus affedus, impleat te amor ejus, & occupet te totam. Cangrue igitur poft fecundum animz patelaftum dubium adjungebatur declarative ollenuonis completivum peroptabilc, quo luccicit ardor merenti» novitatis, dicendo: *Sanati. Sanabat emnei virtue, qua cx ili» tmbat*, Luc. 7.

Sed quia accipienti braviuin deficit curfus, fic generaliter per ademptum terminum perficitur opus, inde dicebam, Sandiffime amilles, fic orthodoxi Domini, quod anima, audiens, tertia thematis particula concludi, furnus, monebatur ad tria petendum: Eline human» entitatis, aliud ut faciat ex conceffa ubertate, quam dicere videatur? Cum nihil cenfeatur perrcftutn, quoque fuperat ad agendum, 5. q. 1. *Nihil &* 38. dill. Qua *.pfit.* Si *fumut*, Icihcet lanati, non expedit, ut quid ultra faciamus. Si pctnalitates a peccato pervenerunt, liberati a peccato, quomodo a(fligimur? Nam fi peccata noflra, id eft, pcenas peccatorum noflrorum, Ut dicit Dodor Sententiarum in 3. pertulit m corpore fuo fuper bgnum crycis, quomodo tem. poraliter omnes & ztcrnaliter plurimi moriuntur? Si fumus fanati, quomodo omnes vocali, fed non omnes eledi?

Infcia enim & ignara petit anima, ac fi ei non conflet, quod effluxus falutis a Chrifto in homines non «ft per natur· propaginem, fed per ftudium bon· voluntatis, qua homo ei adheret. Unde quod a Deo unulquifque confequitur, eft perfonale bonum, & non de.ivatur ad pofteros, ficut peccatum, quod cum naturz propagine adducit. Et hinc fequitur, quod, licet parentes per Chriili livorem & paftwncm fint a peccato originali mundati, non eft tamen inconveniens, quod pœnalitates ex peccato originali coofequentes remaneant, etiam culpa fublata io omnibus, qui rcdemtionis ftuiluum part,ciprs funt

asm) CHRisil

fiin:. Non tamen per hoc fcquitur, quod fuf-tktenter ron fuerimus fanait, & qûod Chrifti crufi|jxi prsdiâa paffio etiam pro son eleftb non fuerir lu&eieos ad iaciafecicudnm, quantum fuit ex parte ipfius paiicotts. Immo, ut dicit D. Gregorius, foi* fufticieos caufa teftstis, eriam quoad infimtun mundum, ft imaginari poffet.

Scd pro pœnis ft exercitiis virraofis nobis rebrtis, non obftaote Chrifti peffinnr iufftcieulaTima, eft advencodom, quod quadam eft <aula turticiens & complete, que non habçt fen»per effc&um fibi conjuoflum ntfi tern port de-' terminato. Et eft alia caufa, qo* baba Gbi fecæper effèftum cjujooâum : Verb grana, njptus folis circa terramefl caufa ccûpfis fu&ieus, non umen quolibet tempore relmqntt iflutn eitcaum ,eci:plationis , fed in tempore dctertnir«to. Ignis vero eft caufa caloris, ft temper relinquit iftum cfleflum. Nunc ad ptopofilum : Paftio Cbrifti fuit lufikiens & completa canta, qua fanati fumus, & fanamur a culpa, ft a pcena. Sed tunc debet ptxna coafidcrari etiam dupliciter, uno modo, cum reatu teparatroms a Deo, five carentia vifionu,· vel fine reatu, iecundum quod eft matetia & exercitiurn virtutis, prout djftinguit beatus Gregorius fuper Job.4. quod eft pcena, que infligitor homini propter reatum peccati , & eft pcena , qox ordinat ad premium, five ad meritum. Sic in Eropofito , pallio Chrifti, in quantum efl caufa abens fibi cflcflum conjunflum, tunc delet non (olum culpam , fed & omnem pernam , quantum ad reatum. In quantum veto non fibi temper cffeâum cor.junâutn habet, rune non delet omnem pœnanr in prxfentj,, fed illam iclinqua pro materia & exercitio virtutis ; Illam tamen delebit in futuro, five tempore determinato, cum corruptibile induet incorruptionem , t Cor. tj.

Et per hanc confideratiooem dt needle, quod o»nncs, non obftante difta paftione, operemur v.rtuola , ft fidei credant, ut per Chrillum regenerentur: non^ptopter pectatum tantum , quis fine ipfo homo fe torum, *A* quicquid poteft facere, Deo debet,- fed pro materia ft erwcido virtutis,

Nec tamen efl contra ordinem ft debitum , quod, ficut per livorem fu* palTioois ftatrm , cum ad iplum accedimus, mundamur a culpa, he fubao non libeiamur a pcena. Immo, ut dicit beatus Doftoc in lententia contra geutiles; Quod non flatim illud confequamur , congruenter & utiliter faftum efl , propter tria: Primo, ut meritum fidei noo minuatur ; Secundo, ut propter temporalia Cht iftum non Confequamur j Tertio, ut membra capiti Clviflo conformer»-tur . Duobus primis membris dimilLs, de quibus proleqiulur diflus fandus Dedor Pro terno Quoniam, ficut Jeius Chrilluamultaspaftioncs fuftiouiir ft fic ad immortalitatisgkxiam pervenit , fic decuit, ut fideles pceois fubjicerentur, fic ut ad immortalitatem pervenirent. Quod elamitat Apollolus, *per multat,* inquiens, *trituletiomi iparttt mi introire* u* *regnum Dei.*

Sed heu mileri, heu ! credente*, cum mundo ganderc, <X cum Chrifto tu edis fine fine regnare ! Certe expedit, juxta A«guftintim in icxmone de nativitate Virginis, ut Redemptori fuo (emetipium offerat, quicutnque ad ejus cocfortium petvenire feflmat · *Ctri/h vefait imitetttr m tnn t fit* C«M *eo gnndt^e enielet t* foitritt.* Nonne oportuit pati Chriftum, ft ita intrare >■ gloriam fuam * Qui enim palitor, laborat, rrtnedU falutis anime ut corpoti* querit. O

Utinam tales eftemus amatores vit* permane»-tis, quales fumos rnuWcuntis!

Qus ft quanta in orbe Jterransm fuerunt diicriminaencrassa, lites, terrarumdeftru&ooes , *five* forte mclfos dilapidationes, Pnatetontm abufioasa, & totius cleri contdfiones {

Unde hac evenerunt, Patres facratiffuni? Care, nt dicit Bernardus, quod obliti noflns redemptionis, & ingrati, oon defifteodo, continue malum malo addimus, ut clang protequant *Jeremie»,* J·Cap. fisc prophetae dicensr Çaia *fati fiamti nJUtlu, fatum eemeu dilip·* μμμτα *& retrikaiemi fammttr·,* w» fa dscamas pro paprtfo, *& mifereiiln ctfa» vein** «m» fagredrtar ad *ms , terre peminrfajitm , ttt·* Au* *dearfan*. Libentius mundi vanitates , quam Cbrifti crucifixi ptcnalitares accipimur , pèdes ponuntur fuper caput, facies a teiro, micriora extra 'effunduntur, Daus conculcatur , teua deificatur, diabolus honorific· fulcipttur, Deos comumeliofe repellitur.

Raptores, tyrannos, perjuros, fimoniacos t ignaras, & mundi deftru&ores cum honore fufcipimu*, ft quod forte pejus eft , malis fbmptibus procuramus.

Bonos vero, juflos, relatores , Hrtuofos , fciemificos, devome & fpiritusles, adinveutis legibus, novis coloribus, dt fidis utilitatibus, expellimus.

Quis his fe opponit, quis contra fote fe mo> ver, quis condolet, quis remedium praebet, lcihcet nullus, nifi livor & paflio Cbrifli cructfixi Jefu.

Nota, nt extrahitur ex Auguftint» fuper Jo· annem : Ita in Chrifto eunda compleftuntur , ut moiborum, quibus corpora peccatis fuis premum animas , ibj medicina praepollear.

Ibi fuperbia non invenitur: In forma Dei exiflon femet ipfum exinanivit.

Sunoniaci fugantur, in vendentium de templo eiedtone.

Puniuntur fchifmatid dchaeretici, in arboris *inçiir* comboftionc.

Pallores infttuuntur, in prevenienti paflio» dis tuitftftrnrum prefcntatJone.

Procluditur ira, dum ficut ovis ad octifxx nem ducitur, incontinentia exprobratur, duns virgini Virgo commendatur. In cruce exifteae & iitiens inebriat. Nudus exiflcqi virtutis veftimentis ornatur . Ejus manus liguo conclaveix nos folvunt. Pedes confofU nos currere Laciunt . Emittens fpiritum vitam infpirat. In ligno decedena ad celeftia vocat.

In eo videtur, quomodo pueri, viri &fenes operentur. Cives civibus, gentes gentibus prosius omnibus ad invicem compati ofleodltar. lu co docentur Eleges proficere populis. Monentur pupuli *ie* fubdere legibus. Ibi oftenditut, quibus honor debeatur, quibus reverentia, quifoitimor, quibus confolatio, quibus admonitio, quibus coercitio, quibo* difciplina , quibus objuigatk), fle quibus fupplictum.

O igitur indurati filii Adam , quos non emollit tanta benignitas, tanta flamma, tam urgens ardor amoris , tam vehement, amator, qui (olum pro vilibus farcipulu tot & tanta pretiofa remedia dedit, & tradidit flt suonftravit. Hxc Bernardus.

Sic ergo patet, quomodo livore Chrifti, ut diximus, fanati fumus, propter quod coodudebaiur confccutivs pofinoois foduiftivum detefiabile, qao cUrcfcu Valor operantis veritetie, quando dicebatur: *Smhu.*

Vivimus modo & tamos, Aft. 17. Igitur, A
aNNO rn dicit Bernardos, admiramur, gracakmur,
C^ST1 «manu·, laudatos; quoniam per Redemtorb
',ζ',ζ. notai mortem vocati de tenebris ad locem, dc

ftfonem.de cxiUoad patriam, detuAu ad gatsdiam fams*. Merito ego, o tn quifque homuncio, .peccata, crodeliiattt ft fceicra tn* dimitte, ft trafta de his, qun debes Salvatori tuo. Imo», ut dicit AnscJmut, ubi fupra.· *Cetfdtr», «**d tiki trtt, & qttU tih feàtat fit, èf ft·]*, p*· tM fet, ft»* mwrr fit dignus. Intuere occeffitatcm «ή», ft qaas grauarreddai, ft quantum debeas amori c/üs, ft expatefcc memorando. Vocavit enim te per fisam paffionem nomine novo, qood tibi deB ■omine tae dedit, ft incurvatum 'ad afpeâuna ejo* te evexit: Gnufide, ego te redemi, ani· num meam pro te dedi, fi adhrie» mihi. ft mala, In qttso* eras, evades, ft profundum, quo properat, non cada, fed perducam te ad regnum meum, ft faciam te hifcredcrnDei, ft coheredem meum, m pratfenti per gratiam, ft in foturo per gloriam. Qpod facere dignetur ipta cnsdfixu· Jefm, qui io Trinitate pcricâa benedicitur ft iaudatw. Amen.

*ixfdicit Stn» cter^fitHi tfntitetat ftr Dt-***'auu freinte Alkertve dr Bte Chrifiumit dt fhrtruie, Bfifctfeet FtnMtefnt, BtcrtL»·*

JMarü, ta *dit vtetrir JtaSt&t. h* C*uC

XLVL

GEBHARD IDACRERH

Hifloria Magnatum in Conflantienfi Concilio Piimb Concilii Annis XIV ft XV.

Ex MS. ViNDontmai Gauuo

ANno Domjnl 1414. ft ty. venerunt Co*»· ftantiam deitatem pro Concilio ibidem D WaCWamBP»

Tmftitfimn* ta Chrifto Pater ft Dorninus no· fier, Domino* Joanna Pap* XXIIL DC

PATRIARCH A

Domino* Joanne*, Gradenfit Patriarcha Veneliarum, Damafci, fit JeniCaicm. XX

Dominw Joannes, Patriarcha in Antiochia XXXV

CARDINALES.

Domino* Joann** Cardinali» Oftienfi* Vkecancdlarfa*. LXXX

Dominât Jordarrat, Cardinal* de Uffinh. XL

Dominât Fmneifcu*» Cardinal Veoetiansm. XXXV

Domina* Angelus, Cardinali* Laudenfi*. XLVIII

Domino* Load-*, CardinaUs de Comiuba*. XXXII \

Domiant I*tad—, Cardinali* Satatlanun. XL1I

Domina* PrancUbm, Cardinali* Ftorentlnct. XLVin

A Dominos Ludovicut, Cardinale de Flïcheo. XL ÀRNf'

Dominus Antoniu*, Cardinalis A«ju IrjenGt XXXVi c"F,vn

Dominus Petrus, Cardinalis S. Angeli. L

Domina* Joanna Caidinalà Uhiponenfis. LXXX

Domine* Gnilbelmu*, Cardinali* & Marci. XXXVii

Domino* Brands, Cardinal* PUceminns. XI

Dominus Landolfiu*, Card. Barenfi*. XXXVIII

Domina* Otto, Cardinali* de Columna b

Domina* Aasoniu*, Cardinalis de Chalancode Chalant. LXX

Dominus Lodovica*, Cardinali* de Bara-XLV

B Dominus Petrus, Card. Cameractnfis. XXXV

Dominus Alamanus, Cardinalis Pifanus. XXX

Domino* Simon, Cardinalis Rhemeniis- XL1V

Dominus LndOvicu* Ordinalis de Fukhgo XLIV

Dominus Thomas, Cardinalia Trkarkcnfi* XXXVIII

PATRI ARCHÆ.

Ex parte Domini Dicis Ladovici de Drkk Patriarchs Aquilejenfis, ustas Dut, ft unus Epiicopus. XL

EX PARTE D. GREGORII PAPÆ.

Dominus Joannes, Patriarch* Conftantinopolitaou*. XII

Dominus Frater Joannes, tindl lanâ! Stiti Cardinalia Ragufinus. Et tra titolati Bpifeopi, Doâores Decretorum & in Theologia. XXXII

EX PARTE BENEDICTI PAPÆ.

Domiant Joannes, Epifcopo* Cameraceoih in Aragonia

Dominât Joannes DidacuT de Frent Salida, ft Quatuor Doftorcs Decretorum. XLVIJJ

ARCHIEPISCOP I.

Dominos Ioanna, Arcbieplicoput MaguptLnenfit, fandi Romani Imperii luminas Decanas, Coma de Naffan. CQ0CLI1

Ex parce Archiepifeopi Trcvtmsfit, Come» Otto de Ziegenhaim, Pnepofitus ft Canonicus Ecdefist Trevirenfis. XX

Ex parte Archiepifcopi Colonlenfi*. Domimis Joanna, natus de Dycft, Canonic» Colonienfis. XX

Dominus Eberhardan, Arcblepifcopus Salaborgenfis. Legatu* fedis ApoAolio*. COCLX

rPitato, AtcUepifc. Jasocofis. XII

Joanna d* NanAo, ArcUepffcopo* Virnnmfi* in DelpMnaao. XIV

Joanna, Archiepifropa* LudmifcbeUJenfis in Babcmi*. CXX1V

Aotouta* v Archicpifcopu* Ragnfimtf fo Dalmatia· X

Joanne* Waidrod, Archienifcopm Rd>genfis, ia Rig, terra, Pnucoorom.

Andrea* AfchiepUcoput CoBacenfis b regno Dogaris.

Frandfcm, Archiepifcopm Nmbooeofis, generate Amoocnfc. LXX

It N».

rN»eolaui, titulatus Archi-Epifcopus Cor. A nicenGs io regno Ungarb. III
Francifcus de Toœaceib, Archiepifcopue Cufentinus in regnnNapulb. V
Philippus, Atchiepiicopuf Capaanus in regno Sicilb. XX
Petras, Archiepifcopus SpaleutenGs. VI
Do-mini Thomas, Archiepifcopus Locent*. LH
Nkolaus, Archiepifcopus GœfacnGs, in regno Poionisr. CCL
J TbeobaWu* de Rubeo monte, Arcbiepifcopus Bifentinui. XXXVIII
Rcgmaldus de Ganxxo, Archiepifcopar Rhemcnûs, in *rcgoo* Francis, XXXVI B

EPJSCOPI.

Exceptis titulatis Epifcopis, quorum funt in numero XXXIII
quilibet cum a. famulis. CXXXII
'Fridericus Çrafcnckz, Epifcopus AugufleoGs. XVIII
Marchio Comes Otto de Hochberg, Epifcopus CooRanttenGs. XXIV
Rupertus, Epifcopus MaclooenGs tare» gno Brittan» XVI
Amedeos, Epifcopus MomeranenGs & Lofanienfts io Sabaodia. XVI
Vitalis Valentini, Epifcopus Tholonen-C G* in Proventa. VIII
Jacotxu, Epifcopus Tarviûnus in Trevifans. X
Ioanna, Epifcopus StefwvkenGs in Taffix Teoœarch : Do-
Petrus, Epifcopus RJpenGs in TaRia, mini hoc eft in Tenmarcb. CVÏ
Joannes, Epifcopus Audinenâs in Italia. VI
Bartbotomsms, Epifcopus Placentinus in Italia, de ex parte Patriarch· A. quilejenGs. XL
Frater Joannes, Epifcopus NaulenGs in Ripania in Italia. V
Do-mini Thomas, Epifcopus UtknGs in regno D Napul». X
Petrus Fabri, Epifcopus RegcaGs ha Provincia. XII
Marcheo de Carroto, Epifcopus AlbenenGs in Montfcrrea.
Pretefalus, Epifcopus AquenGs in Montferrea. XX
Nicolaus, Epifcopus Lucanus fa ThafGa, hoc eft, in Tenmarch. X
Ulricas, Epifcopus BriiiœnGs. LXXX
Albertus, Epifcopus RegensburgenGs. XL
Fridericus, Epifcopus Bar-" tbooienGs.
Rupertus, Epifcopus Salifburgen Gs. hi très Gmt· ex Anglia.
Joannes, Epifcopus Scftrii.

Rupertus, Epifcopus IftericcnGs inPr». vtacia. IX
Joanuas, Epifcopus Vtcronienfis b rugno Francia Arritana. X
Nkolaw, Epifcopus WidüenGs. XIH
Joanna, Eptfsofv· Vfraricnûs in négno Francia. XXX
Henrietta, Epifcopus FebrueGs X M. nenfis b Italia. IX

Joannes Epifcopus Themeriarum in regno French. XII
Simon, Epifcopus TraguricnGs LoDakraatia. VI M,,.
Georgius de Hohçtaoch, Epifcopus PatavieaGs. f G
Douadcus, Epifcopus NaumenGs in Italia.
Je. Epifcopus de Lebus io Marchia. X
Dtdacus, Epifcopus Samorenfis β
Jacobus, Epifcopus de Seues. J LXIV
Albertus, Epifcopus AtteuGs in Italia XIĘ
Beoediâus de Montfredu, Epifcopus GiuGaus in Italia. X
Jacobus, Epifcopus PlocenGs in Mefophia, Legatus Ducum Mefophb in Polonia. XXII
Jacobus, Epifcopus AdrienGs io Italia. VIII
Joanna, Epifcopus BayonenGs in regno *Pulii.* VIII
Ludovicus, Epifcopus BagovenGs in Anglia.
Etter, Epifcopus RarcnleuGs in regno Sicilb. X
Rahaouc, Epifcopus SpirenGs. LXXX
Francifcus, Epifcopus Aretinuc, inTufeia, terra Florentinorum. XII
Jacobus, Epifcopus AdrienGs in Montferrea. X
Rndolghus, Epifcopus MetenGs in laas

Hainricus de MFiUa, Epifcopus TulenGs in Provincia RoncgenG. XXX
Blattus, Epifcopus Quimus in TufGa.

Nicolaus, Epifcopus WislienGs Napulii. VI
Hartmanous, Epifcopus CurenGs. XL
Simon, Epifcopus de Piftoria Floreminoram. X
Francifcus, Epifoopu· Tudentinus in Italia, Vnlgariter cu dem Tod. XII
Nicolaus, Epifcopus Afthmas *la Tuf*Ga. LII
Petrus Epifcopus TanentinenGs in regno Pulii. VIII
Paulus, Epifcopus SereoenGs in Proven». II
Conradus, Epifcopus Ebrooenfis. X
Antonius, Epifcopus CoocordienGs in Provincia Mancana. VI
Anabcfmus a Nenningen, Epifcopus AuguftenGs. XL
Antonius de PeruGo, Epifcopus PeruGnus in Italia. VI
Bertifalus, Epifcopus AquenGs Italicus

Stephanos, Epifcopus Volaterranus in TuOia VIII
Joanna Burla, Epifcopus MitlenGs in Sabaudia. X
Flaminue, Epifcopus Nolaus Napsdii. VIII V
Jacobus Epifcopus Efaras in Marchia Anconitana. VI
Philippus de Sicilia, Epifcopus BeUfcrftrenüs fa Gracia. XII
Nicolaus Epifcopus Terentinus in Hun*prit.* HI

Man.

ANNO ooum

*Maafredns Epiftopos Artaericenfis fe Aqmieo. X
Rndoiphus Epitista» Mcfeneràs hi Grade. VIII
Andreas, Epicopus Cafieffl dviutis in CMm Scomrum. III
Gcargfas, Epiicopus Tridendons. XXI
Joannes, Epiicopus Jebeno^fis in^&p
Jacobus, Epiicopus Dolentis fa Britannia. XVI
ioannes, Epiicopus Herbipotentis. CC
oannes, Epiicopur NcbofiMS in Ara- IWIW, BMWMK'pUU» l* toi Ambaxiatorcs, nobiles & proceres. OCX'
Alaau», EpHcopos *LeooeoGs In ducatu* Basante fe Francia. XII
Ogerio», Epiicopus Augentia fe Sabaudia. X
Do- mini
Antooms, Epticopus Qunanus in provioda Aquileje. VIII
Jaune» de Lidberkira, Epifcopus Casneracenfis in Francia. XXXVI
Andreas, EpHcopus Pomanicniu in regno Potoofe. XXXII
Henrietta Epiicopus Adrfaicanue dieted» MogentineoGr. IV
Engdmanu, EpiicopusKicnenfis, dim*cefcos* Salrburgentia. XC
Imbert» de novocaûro, Epiicopus Bafileentis. XII
Aotonius, Epiicopus Bencotfeus Nspulia», VIII
Ioanoes, WormatienGs. XX
Imooes, Lubacentis In March'». XXXVHI
Nicolaus, Epiicopus Battonienti· & Wilentis to Anglia. D
Bartholomeus, Epiicopus Peor»urientis Italicus. XII
Gapp, Epiicopus in Gapp, fo provincia regni Lodovici io Francia. XIV
Bertrand» Epiicopus & Fiori in Effranea in regno FraMie. XIID
loannes, Epiicopus fe Alexandria. X
Hcnnaasns, Epiicopus NicopolcnGs fe Walachia· X
BarbofeoMR», Epiicopus Cumanus, x
Maorious Seanaferts, Epiicopus Gafchgeno in regno NapulD. XII
Dydacus, Epttcopus SsoMrcntis la Aragonia XIII
Ganfridus de Paratxia Epiicopus Xantotnentis rtgni Fraoconun. XXII
JonanCs, Epiicopus VladHBenfi· fit Dux Op* polientis fe regno Pofeoi·. XXV
Gaufridus. Epiicopus SanAi Pbntü Themeriarun, Anbaxlator ordinatus Regis ft clori Frauda. XVI
GeraMus d· Podfo, Epiicopus TarracooeaGs fe Frauda.
VHhetaus, Epiicopus Ebroicentis to regno Frauda. OC
Atericme^ Epiicopus de Lande, vulgariseras

ABBATES.

FrUericus Conies dc ZoBr» Abbas Augfas mafori», exemptu». X
Hup de Rdenekg, Abba· tod Eremitarum, ascinptus·

Hafaricus de Gonddfingn, Abbas SanAi GalE, exemptus. XVI<
Petra·, Abbas Sapâi Melanii io Britmalax VHI
Cbriftianus, Afibas mooaticrii beaus Maria Virginia fe Pefetio io Hungaria. 'VII
Galiau Ptpalis, alias Moaatierii SaoAi Sikeftri de Novacula fe Bohemia. VII
Franciicua de Paniarlinu, Abbd £bdA1 See* phaoi fe looonia. VII
Jocirras, Abbas S- Maria Virginis to Jubtooin Janus. II
Françiicus, Abbas faoAi Engeti in Sabaudia. VI
Imbertus, Abbas fe Bucino in Sabaudia. III
Imbertus, Abbasfe Suflen 'I
Joannes Abbas fe Veinganni VL J
Nicolaus, Abbas fe Bran fe Proven. XXIV
Joannes Abbas to Ntdernaltach to Bararia. VIII
Wdhelmua Abbas WcAmooafterii / exemptus.
Thomas, Abbas Beatat Mari·' dc Eboraco.
Richardus, Abbas Jorwaldiff
ioanocs Ripen alias de footfeus,
Lidtardus, Abbas Belliloccnfis. CCXX
bi qitinque iunt ex Anglia.
Ulricas, Abbas ns Hamram Herbipotentis di<r-ceieos. Xt
Joannes de Meria, Abbas io Fuid in territorio Buchn. XXXVIII
Joannes de Gomtn, Abbas San&i Albani, exemp>fe, Moguntineofia diœcdcos. XX
Joannes, Abbas in Melcb In Auüria. XXIII
Hugo de novo caftro, almsSanAi Antoni! Viennentis dkrceicoa. XL
Joannes, Abbas in Kemoix la Meichfen. VI
Sifridus, Abbas in Hchrang, AuguflenGs dimctleoa. XIV
Nicolaus, Abbas Florentinus diecdcos Btfla-Dentis. V
Joannes, Abbas SanAi Blafii fe Nigra Gka, Cootianncufia «boccleos. XX
Joannes, Abbas fe Zedle, in Kutten, fe *Bo*hernia. X
Petrus dc Perotio, Abbas ia civitate Romana. IV
Erbardtu, Abbas fo Cnrrdigen. XXX
Joannes, Abbes h Peterahoien.
Chromatua, Abbas Scottorum. III
Conradus, Abbas io Schafuien XXV
Ioanoes, Abbas in Stein,
oanoes, Abbas in Rino*.
iieofons, Abbas in Bregentt. XIV
Conflan- •ientis dim- ccteoa
iodocus, Abbas in Salem. XL
Imarur, Abbas Scottorum, IV
Erfriduade Feldberg, Abbas in Conberg. IV
Erhardns de Schavenburg, Abbas fo Phots. IV
Joannes de vaUeafete, Abbas S. Burlundi. XIV^
Georgius, Abbas Mbnafierii Murcntis Cooflantientis dimedoe. X
AAertus, Atoms MooaAerii SaoM Joeonb in valk Curtal, Conftaodeutis dtecdeo·. III
HaMcWa Abbas iaCappd, CouftMÜeatisdimeefcoe. III
Fraodfeuc, Abbas Saaftl Salon. *1
Ldbddns, Abbas ia Moigettcu. J
Hdaricw, Abbas to
Florenti- wtnit·^ tientis dkecefeoa Nic·-

ànno C?*l*T'

a»»no CWKKH .«'J' ANNO CH*I5TT

Nicolaus, Abbas de Columna, dkeccfeos Pia-A centime. X
Abbas fanâi Paffuni, LaudenGs dicecefeos.
Rikard», Abbas Monaflerü Bdliloçt ta An* RglU- X
Conrad», Abbas civitatis MenburgenGs, exempt», apud Meiflcn. XXX
Joannes, Abbas in Wcttiagn, ConllanticnGs diccefeof. X
Conrad», Abbas in Latzei, BaGleenfis dicrcefeos. XII
Gotfrid», Abbas in Ruti, ConflantienGs dkreefeos. XII
Nicola», Abbas fanâi Benediâi jaxta Gran, xviir.
Fridericus, Abbas in Kempten, ConfiaittienGs Üiœcricos. " VIH
Conradus, Abbas zum Han, MoguntincnGs dkeceieos. IV
Joannes, Abbas in Alpcnipach, ConflantienGs dkeccfeos. III
{oannes, Abbas in Blaburen, exempt». X
oannes, Abbas San&i Georgii in Nigra fyl«a, ConflantienGs dkeceieos. VII
Woiflb, Abbas Z'rirelten. VIII
Joannes, AbbasSanâî Joannis BaptiGc in Stems, BrixinenGs dkeceieos. VII
Albert», Abbas ad fanâam cruccw, PatarienGs dkeceieos. VI
Chrifliamu, Abbas S. Viocentii WurtislarienGs C dhreefeos. VI
Haioricus, Abbas in Bebenhufn, Conflantienfis diocefeos. IX
Haioricus, Abbas WermuGlarii, MetenGs dicecefeos. VII
Joannes, Abbas GflercienGs ordinis, in Ducatu Burgundic. X
Joannes, Abbas Moribundi, io ducatu BarrenG. X
Joannes, Abbas VilerienGs, prope Metz civitatetn
Franafcus, Abb. in Caftellariis in Francia. VIII
Albertus, Abbas in Muienbronncn, SpireoGs dkeccfeos. VI
Joannes, Abbas io Brunbach, HcrbbolenGsD dicecefeo*. X
Eggo, Abbas In Ottcmburen AngufknGs dkecefeos. VII
Germigus, Abbas Angias minoris, ConflaoticoGs dkeceieos. VIII
Joannes de CaGcllo, Abbas faodi Lupi, in regno Francia. VIH
Stephanos, Abbas PoGtanns Napulii. VIII
Bartholomeus, Abbas de Pifiorta ia Tufcia. Provincia Florentinorum. X
Angelus. Abbas ia Runs, SahbutgeoGs dimetiens. ?
Galeatz, Abbas fandi Joannis BarmenGs. X
Petrus, Abbas Monaftcrii VFiUelupenGs TulomenGs regni Francia. IIIB
Nicolaus, Abbas QitnacenGs tn Francia. X
Lambertos, Abbas off dem Munchberg, BabembcigenGs dkneefeos. X
Conrad», Abbas ta Scbooow, Vsrmaeenfis ditrectaos. X
Comadsa, Abbas Gmfti Ruperts, dkeeefoos ConfiantienGs. VI
Hatarie», AbbesEbracenGs,HesbipolenGsdkrceiros. V
Prancificw, Abbas fan&iEngeti ta Sabaudia. VI
Arnold», Abbas de footc falutis, Aiûctenfia dioccfeos. V

Nicolaus, Abbas in Lanikhcim, Babembergepfis dkéeefeos. IV
Haintzmannus, Abbas de Belida, BaGlicnGs diaxefeos. VIII
Andreas, Abbas fanâi Vmcenrii ex Silciia. V
Ulricw, Abbas in Etali, FtiGngcnGs dicecеûos. IV
Thomas, Abbas de fanâa Trinitate, in Hungary. W
Erancifeus, Abba's de Cappurna in Hungaria. VI
Conradus Graf!, Abbas, in Munchvrach, Rer^ipolenGs Jkrcefeos. X
Francifcus,. Abbas fandi AmbrpGi in ciritate McdiolaoenG. X
BJoannes, Abbas deZifaria, iu Gaishaim, Pat. diœcefees. XIV
Guilhelmus, Abbas RhemoncnGs in Fiancia. X
Guilhelmus, Abbas iandi Pauli Tomcrato, in Francia. VIII
Ioannes, Abbas CiflcrcienGs, in Borgundia. V
acobos, Abbas MutmundenG*, in Francia. VI
oannes, Abbas de Vilerio, MetenGs dioecrfeos. VII
Hugo de Domo Comitis, Abbas fanai Leopardi de Corbinato, in Francia. XII
Guilhelmus, Abbas fanâi Georgii, RotomagenGs dicecefeos, in Francia. X
Felix, Abbas de BelloJtoco, SenamenGs dimcefeos. VII
Joannes, Abbas fanâi Eligii NomanicnGs di<ecefeos, in Francia. V
Hermannus dc Admillarii. Abbas S. Apri in Lachoria. VI
Guilhelmus, Abbas Ammiani in Francia. VI

AUDITORES ROTÆ.

Nicolaus Nafo, Decretorum Doâor.
Petrus Nardi, de Roma, Doâor U. J. XH
Otrobenus de Beltanis, auditor Regis, Doâor U. J. X
Gemtaan» de Prato, Doâor Decretorum. VI
Jacobus de Camplo, Doâor Decretorum. IV
Joannes de Optais, Doâor Decretorum. IV
Laurentius Sachs, Decretorum Doâor. V
Joannes dc Thomaciis, Doâor Decretorum. VIH
Wilhelm» Malîngenti, Doâor Decretorum. VII
Joannes Gwrg, Decretorum Doâor. XIII
Angel» de PeruGo, Decret. Doâ. XII
Thomas de Milio, Decret. Doâor. X
HainricuS Ritzpuhel, Decret. Doâ. X
Bartho|d» Wildung, Doâ. Docr. VIH

SECRETARII PAPÆ.

Antonios de Luicis
Job dc Reftis. IX
Petrus Frankome, VII
Leonardos dc Rett, III
Leonardos de Fcronil, VI
Ptmio de Francia, IV
BGoccacras, in
Mouoke, IV
aneqs de Monte Gontso V.
Ampin» de Alexandria. VIIIs
Panoociu de Pffiorio vi
Nicolaus Panpiis V
Angelus de R^ato VIII
Joannes dc Reato

Chri-

aSNO CHRISTi

Petras de Trilha
Hainrict» de Satuna
Joannes Simonis

Communis populus

Scriptorum Bullarum Apoftolicarum eft in numero ad minus CXLII. & quilibet cum a. perfoois, unus plus, alter minus. COCCXL
Scriptores pœnitentiarix XLVII. quilibet cum focio. XCIV
Scriptores Francir, etiam de Anglia, Italia, Bohemia dc de aliis partibus, iunt DC & LXX. unus cum focio, alter folus. DCC
Procuratores Papc & Cardinalium CCLXXIH quilibet cum focio, facit perfonas. DC
Portantes argenteos baculos xII. quilibet cum focio. XXIV
Curtifant, quos repeti in domibus. MD
Simplices presbyteri, quos reperi in domibus. MDCCC.
Camfores folum de Francia, cum fervis LXXIII
Tutores oftii aulae. XXIV

Doâores, Magiftri, Liccntiati & Baccalaurei, in qualibet facultate.

Et prime Vriverfiltrit Ptrifir^fis.

Joannes Gacherey, natione Pitavide, Doâor in Theologia.
Benediâus Gentiani, natione Francigcna, Doâor in Theol.
Joannes Baldevini, nationis Normaniz. Doâ. in Theol.
Petrus de Pronino, nationis Francise, Doâor Deere,torum.
Joannes de Villa nova, nationis Francia, Doâor Decret.
Joannes Sippaodi, nationis Normanir, Doâor Decret.
Jacobus de Spars, de Picardie, Doâor in Medicinis, & Magifter in artibus.
Hainriens Dipont, de Normania, Magifter in artibus de Medicinis.
Joannes de Templis, De Francia, Mag. in art. & Med.
Adam Bourgin, de Picardie, Mag. in artibus & Baccal. in Theol.
Simon Pinardi, de Normania, Mag. in artibus, Ac Baccal. in Theol.
Wilhelmus Lochem, de Anglia, Mag. in an. & Baccal. in Theol.
Mathias Jacobi, de Anglia, Mag. artium.

Supradiâi venerunt Conftantiam cum XI. perfonis.

Philippus de Runk, Doâor Legum.
Antonius de Canario, Doâor Legum. XII
Dominicus Cuftus, Wadridienfts, Doâor.
Thomas, Strigoaienfis Canonicus, Decretor. Ungaria. VIII
Joannes Gombady, Licent, in decret. VII
Petrus Vitrio Italici, Doâores
Jacobus dc Welwafmo U. J. IU

Universitas civitatis fanftn Coloni·

Theodoricus de mooafterio. θοά. Decr.
Joannes Wurburg XVIII
Antonius de Woiw

Petras de Trilha / Hainrict» de Satuna VILI

AGotfridus De Durften, Mag. in anibus
Hermannus Gul de Hamburg Mag. artium. V
Sitnoo Glolcun, DoA. in Med. VI
Antonius de Monte Coccino, DoA. I^gum, Comes Levant· Vallis Nebule. X
Hermannus Gaul, Mag. io'art. III
Joannes Pont, de Branbant, Licent. (J· J. IV
Olabus de Tatzia
Cooradus Ludking,) Mag. in art. VII
Cooradus Appçnbcrg, Liceat, in decret, dt Mag. art.
Joannes Sliniti, de Buda, Doâ. Decret.
Jeronymus de Chainerano, Gener. Ordinis lao-Ai Auguüini Eremitarum.
Angelus de Ptftorio, & Tbeol. Prof.
VP ilhclmus de Latinis, de Prato, 'Dccr. D. XXIi
Wilhelmus de Menftranis, in Francia, Mag. an. IV
Olvicus, de Francia, Mag. art. IV
Joannes Jegodi, Baccal. in Jure. III
Joannes Honigfchann, Anglicus D. Utr. V
Wilhelmus GUling, Francigenc, Magiftri art. Doâ. Leg.
Paul Amluog,
Joannes Domim, VII
Galtherus Cradi, Doâ. Deer. Hi
Joannes de Ripparia, Doâ. Deer.
Nicolaus Calavafchga, D. in Theol·
Joannes Auam, D. Deer.
Joannes de minori Curia, D. Dccr. XVIII
Petrus Pulonis, Ungaruf. III
Petrus, Medicus Papac, D. in Med. III
Uhicus Burggraf, Canonicus Auguilcniis, Doâ. Decret.
Joannes de Fortuno, D. Decret. XVI
Joannes Schrappfe, D. in Med.
Antonius, Archiepilcopus Ragufmus Doâ. Med. IX
Gregorius Anfandus / Petrus Presbyter, Magiftri art. & Doâores in Med. IX
Sebaftianus, Decanus Brixtoenf. M. art. V
Joannes,
Eltas, Angeli, ex Anglia, Magiftri art. XII
Prior Urfeftri Doâores in Theologia.
Guilbelmus Clerici Anglici. XXIII.
Prienus Farbach / Petrus Redli, / Jacobus Molher, / Paulus Molher, Licentiau Juris Anglici. Decret. Doâores XVIII IX
Simon de Grandi, Baccal. Jur. IV
Appolinus, Moguntinenfis, Doâ. Med. VII

Uatrcrûias Vicnnenfis.

Petrus de Pulka, Doâ. in ThedK
Cafpar Mifenftain, Doâ. Decret.
Cooradus Hildilhaim, Licent, in Decr.
Martious Monaftcrii, Protcflor Theol.
Petros Detrioger, Licent, in Jure. XVI
Hainricns Erenvels, Doâ. Utriufquc III
Petras de Lios, Licent. in Jure. IV
Qsnradus Unrew,
Petras Achtcr, pnepofitus in Lios, Liccntiati in Jure.
Hamricus Ritzpul. VIII
Martious Kotvrcgh, Doâ. in Theol. VI
Petrus Qocci, Decret. Doâ.
Hugo dc Dampü, Msg. art. X
Wilbdffius Ancredy.
Simon de Puchparten, Lie. in utroque III
Hermanns· Seen, M. art. D· Med.
Theodoricus de Francia, Doâ. in Med. VI
Raphael de Placentia, Italicus, Doâ. (J. VI

AMNO CHRIST»

ANNO CHRISTI

Joannes de Haimelburg Doct. Med. III
Mathias de Hainoffia,) Baccal. art VI
Franciscus ae Priega.) Vi
Petrus Fala,) Aragdoici, Doct. Decret. IX
Jacobus Abellaco.)
Joannes de Novo Lapide, miles,) Doctores U. & civ-
wahherus de Kefliogen,) res in Colonia. X
Andreas Ae Eogybio, frater generalis, Ordinis Cruriferoruce, Doct. Deer. X
Joannes de Fontibus, Doct. in Theol. III
Petrus Poioterii, Licent, in artibus. It
Hainricus de Satuna, Archidiaconus, Doct. Decret. <V
Ludoricua de Ortto, Doct. Med. VI
Wilhelmas ScbilVatt, Doct. Decret, & Med.
Michael Falconis, Licent, in Jure.
Petrus Hilprandi, Licent. Jur
Hainricus de Lebenftain, Licent. Jur. XVI
Cuntzo de Zvayla, Doct. Theol.'& Jur. VI
Albertus Bohemu, } Mag. arU VI
Franko Bohemus }
Bencdiâus de PeruGo Decret. Doct. IV
Andreas de fancto Monte, Mag. arc. II
Dominicus de Ponte, de Venetih, Deer. Dod- IV
Franciftus de Suntino, Doct. Med. III
Wilhelmhs Cortf, de Anglia » Dod. Th. III
Joannes Helltqg. Licent. Jur
Nicollus, Decanus Spireniis Decret. Dod. fit Mag. art. VI
Job Vener Doct. auiufque J
Nicolaus de Bohemia, Decret. Doct. VIC
Nicolaus ElflraV, Baccal. Jur. HI
Matthaus de Bohemia, Decret. Doct. II
Joannes Durlach, Doct. Med.
Joannes Turn, Licent. Decret. VI
Conradus Helie Doct. Dec.& Mag.ar.'
Wilhelmus Kiliber, Doct. Decret.
Rudolphus Spittli, Doct. Decret. ex Conflantia XX
Joannes Keller, Doct. Decret.
Nicolaus Nafo, Mag. art.
Joannes Haheodorn, Licent. Jur.
Jacobus Makkart, ex Sicilia, Mag. art. VI
Hugo A Momprull } Du-
Ge.^0. } Do- XVI
AmbroGas de Vicecomitibes, Doct. Decrt
Schotus de Rakanavilla, Baccal. Decr. VI
Joannes de Prato } Doctores
Hainricus Herbonl }
Martinos, ConGliarius Regis, Mag. art.
Mathias, Canonicus Thuricenfis, Lie. Jur. X
Arnoldus Wilbelmi de locis Doct. Dec. XI
Jacobus de Frantxagiis, Licent, urrtufque. VIII
Joannes Wigeri, Mag. art. & Baccal. Jur. II
Joanna Mu.flerberglr.noo^ b TbaoL VI
Petrus Storch J
WilhdauM Sulbcri, ex Anglia, Doct. in Theolog. VIH
Thomas Medicus, Doct. io Med. H
Wido de Pufchgo, clericus, Licen. utrinfqije.
Auguftinus de PiGs, Doct. utriufqce VIB
Jacobus Stoltrli, Mag. art. II
Barthokamaeus de PiGs, Doct. Decret. X
Joanna de Bechorii, Licent, in lege.
Wilhelmas de Rottets, Baccal. in decret.
Hugo Romnix, Baccal. Jur.
Joannes Ontwardi, Baccal. b lege.
Joanna Batten, Mag. art. VIII
Paulus de Cario, Epifcopos titularis, Doct. Decret. II
Clemens de Perufio, Decret: Doct. III
Joannes, Abbas Mormundi, Doct. Dec
Franciscus de Caflellariis, Doct. in TbeoL X

Stephanas de Bucgo, *Prior* fancti Sepulchri, Baccal. b Decret. VI
Antonins Wiltarü, Baccal. b Decr. IV
Conradus Ghûns, Doct. utriufqce .V
Petrae de noro Daygine, Mag. aru
Hainricus Nrithard, Decret. Doct. III
Simon de PeruGo, Doct. Decret. VI
Petrus Salomonis, Doct. in Theol. IV
Item, Fratres minora habent cx corum provinciis Doctores XXXIIL
& Epifcopos titalara XII
Petrus Paulus de Juflinopoli, Doct. utriafque III
Antonius de Scharparia, Doct. b Med. IV
Henricus, Decanus in Lutzelberg, Licent. Jur.
Ludovicos Malvii, Licent, utriafque VI
Nicolaus Pechr, Liceor. Jur. fit Msg. art. XII
Ordo Praidicatorum fancti Dominici habent in Theol. Doctora XXIV
& titJlares Epifcopos VI
Wilh. de Monte Gaudeo, mita } ex parte universitatis
Jo. Mainquini, Doct. Leg. }
Carolus Duplus, Doct. Leg. OrlienfisX
WildricuSfDecanus MetenGs,Doct. utriufquc VIII
Petrus de ?r*ga, Mag. art.
Joanna Maginri, Licent. Jur. III
Petrus de Ancorano, Doct. Decret. VI
Antonius de Bentivoli, Doct. Leg. IV
} Kf»U"S. M.g. IV
Thomas Boflikatt, Lie. Jur. Leg.
Joannes Hugneti
Antonius Marks Doctor Decr. & Licent. Leg. Italici, XX
Guilhelmus Marie,
Joanna Andrea, Mag. art.
Toannes Richarde, Lie. Leg.
Wihelmus de Valli, Mag. art.
Nicolaus Garron, Doct. Dec., XK
Reinhardts* Rainbolt
Hcinricus Kulp, Mag. art. X
VI
Petrus de Hilburg, Doct. Decr. III
Joanna Abundi, Doct. Decret.
Frater Joannes Agni, Doct. b ThcoL IV
Joanna Arnbach, Doct. m Med.
Albertas, Parochialts in Noremb. Mag. art. VIII
Barthol. ejufdem, Doct. in Tbeol. nt
Jacobus de Moaiognlshard, Doct. utr, n
Joanna de Noro foro, Mag. art. it
Mathias Regelfchover, Licent. Decr.
Fridericitf Das, Doct. Decr.
Chrifttenus PtafF, Baccal. Jur. XIV
Nicolaus de Pulka, Doct. utriufqae II
Nicolaus de Augufta, dimcefcos MetcnGs, Doct. Med. It
Antonius de Baldiaaiis } VII
Juflinus de Blanrk }
Leodotis, Palleatidw^Doct. Leg. IV
Antonius de Jahua, Decret. Doct. IV
Hooofrjtu de Martes, Doct. Leg. X
Holifernus de Britannia, Dod. Leg. II
Durrantus De Turri, Dacca!, in Dtocr.
mSF* } LK x
Vpilbchnus de Spelunca, Doct. in Med. IV
Joannes Adotnare, Prior de Pclcgio, Doct. in Tbeol.
Joannes Byenen de CaftrxJ, Man» art. V
Hcinricus Abindoo, Doct. ia Tmol.
Joanes Wellie } Anglic! & pro
Joaona Schierfort } Rege Anglia
Petrus de Churnba. Doct. vtr. VI

Thomas PoVon, Lie. utriufquo
Repertus Appelton, Lie. utr. Anglict XVI
Jo Stokkes, Lie. in Leg.
Jacobus Lichtenberg, Mag. art.
Conradus Rinniger, Docb Med. VII
Petrus Tortinii, DeSabaudia Dc-
Ludovicus Alamancci, ? cret. Doâores
Heinricus de Safunay, XV
AuguAinenfes habent ex dsuûris eorum Do-dores in fiera Theol. XVIII.
8c titulares Bpifcopos VII
LaurentiusReoiini, Lie. utriufq;
Dietricusde fanâo Dicdato L. U.
Wilhelmus Moneat, Baccal. Jur. ex pane Au-
Fridericus Treverenfis, Mag. in art. & Baccal. Jur. dii Orlienfis. XXIV
Badocus de MadiAone, Doâ. Leg.
Simon Garetc, Doâ. utriuique
Joannes Huff, Bohemus, hrrcticus, Mag. m artibus. VIII
Jerardus RJndeli, D. in Th. ex parte Domi-
OfficialisLeodienfis,Lic.Leg. ni Joannis Ducis
Prior de Piert, Decret. D. Bavaria Eptfc.
ArchidiacoousLeodienCs. Leodienfis. XX
Prcpofitus Ecckfic Nemaufenfis in Francia, Doâ. Leg.
Arcaldus de Peyeria, Doâ. Leg. IV
Joannes de Curtibur, Minor, Dod. in Tbeol. II
Joannes Gerfon, Cancellarius Ecckfia Parifienfis. IV
Joannes Gerardi, Confiliarius Regis Francie,
Joannes Norri,
Joannes de MonAerolio.
logo de Domo Comitis, Decret. Doâ. Doa. XII
Petrus Robnafienfis, Lie. in Decret. VI
Stephanas Palatfch, Doâ. in Tbeol. II
Joannes Palatfch, D. in Theol. hi IV. parte Domini Jo. Epiicopi Ludhomislenfis in
Nicolaus Teiffe, D. Utr. fuisexpenfis. XII
Paulus, M, Lie. in Theol.
Petrus d/ Vcrfaliis, Prior de Calve monte, Doâor in Theol. IV

PRÆPOSITI, PRÆLATI bt Amiaxiatorbs.

Cafitar, Canonicus fanâi Petri & Michaelis, Ecdefiarum in Argentina. X
Petrus, Prcpofitus Ecdefia fanâi Stephani in Hungaria, Cancellarius Regis. XV
Thomas Polton, Proronotarius Regis Anglic X
Petrus de Flandria, Au,r,,t..oril VIII
Besstifalus Caneo, Abbreviatores. VIII
Aaahaxiat* civkfiîr Cremona jaxta Hungariae. V
Wiihelmus de Wien, Dominus ad fanâum Georium & ad fandam Crucem, ex parte Ducis Burgundic. XVI
Wcntzcslaus, prcpofitus Patavicnfis, fodis ApoAolice Protonotarius. X
Ulricas, Cancellarius Patriarcha Aquilejenús. X
Ez parte civitatis Sundcnfis in Ducatu Stetini. VI
Ex parte Ducis de Bruni ig, Frick Tvedorff, miles. VII
Ex parte civium in Lunburg, in Hamburg, in Sand, ducatu Barenfi, Mag. civinm & 3. Cives. XI

Ex parte civitatis Brabantic & regni. IV
Ex parte Lvlarchgravii de Mciehfn. XX
Ex parte civitatis & cleri in Megburg
Joannes Qoch, prcpofitus, & très ci.es. X
Ifitall Milmanus, canonicus in Wurrzburg VI
Ex farte civitàtis Caichga, Hungaric. III
Ex parte comitis Hugonis dc Moniort, aliis tn Phanbcrg. VIII
Ex parte civitatis Ach, Joannes Scharffe miles. & Joannes Eilrebsrn, Licent. in Leg. VIII
Ex patte civitatis de Luke, Ludovicus *de* Fulgineo, miles. X
Ex parte civitatis Iporadiz, Ludovicus dcCandia, miles. V
Ex parte civitatis in Cluiemburg in Hungaria. IV
Ex parte civitatis Spaltne provincia Dalmatic, Nicolaus Dominicus, miles. VI
Ex parte Reginc in Woffcn, unus miles & Wolflzandi. VIII
Ex parte umveriitatis faoâc Colonic quatuor Doâores. XII
Albertus, prcpofitus in KloAer Neunburg, in AuAria. XXIV
Ex parte Domini Alberti Ducis Auftriz, Lcopoidus Ekchartfaver, Georius Starbemberg, & plures nobiles, & etiam Doâores. CCXI
Ex parte univerfitatis &, cleri Wiennenfis, Cafpar, Ordinarius, At très Doâores. XII
Unus Commendator de Nova domo, Anglieus. XI
MagiAer Sanâi Antonii in Memmingen. VIII
Prcpofitus Herbipolenfis, ex parte cleri. XII
Praeceptor Sanâi Antonii in Altze. IV
Petrus Benfznawcr, prcpofitus in Berchtolfgadem. XII
Ex parte Archiepilcopi Treverenfis.
Otto de Zigenhain, Prepofttus Treverenfis. XX
Ex parte civitatis in Nuremberg, Zcbolt Phinz>g, Petrus Volkmayer. XII
Ex parte civitatis in Regensburg, unus truies & tres cives. XVI
Ex parte civitatis in Hagnav, in Elias. VI
Ex parte civitatis regni Sleiic flt Cirri, Nicolaus BurAnitz, Joannes Strater, Canonici.
DietricusCancçlltrius, & alii plures. XVIII
Angelus de Viterbio
Bouannus de Reate | Speciales Scriptores
Hienricus Lupo Pape XII
Laurentius de Roma
Ex parte civitatis fan& Colonia, Jacobus de novo lapide, miles, Doâ. Leg.
Walterus de KefTmgen. Licent. Leg. X
Ex parte civitatis in Frankenfurt, Joannes de HolttenAain, Jacobus de Holtzen. VIII
Ex parte civitatis in Mecheln, in Pruk. XII
Ex parte Senenfis & Bononia civitatum. VIII
Ex parte civitatis in Hali, Nicolaus Hurd dc Andreas de Sanâo monte. V
Benediâus Prcpofitus Aiben- Cancellarii Refis, & Georius, gis XXXII
Ex parte cleri Argentinenfis, Wilbelmus Froberger, Decanus in Freifingen, & Nicolaus Zorn, prcpofitus Sanâi Thome. XXIV
Ex parte ErncAi Ducis Aufiric, Rudigerus, Piebanus in Pruk, & Nicolaus ElArav. XI
Ex parte Ducis Orlicnfis, Mislian dc Brak moat, miles, Hugo de Montbrall, Gerardus Waffel. XX
Ex parte Ducis de Fageo, Joannes Aldendorff. VI
Ex parte Regis Cypri Nicolaus Angelini, mi ta. XII
Ex MrttMphuli dt ckn Moeuntiocnfis, Berchtoldus

ANNO

tokha Willing, Joannes daBontahera, pre-A pofiti. XII
J°*°°<- Wais, Prtepofitus Frixlaorienfia, Canonicua Moguntious. IX
Benediâus, prior de Mutua, Bifuntinenfis diœcefeos. X
Ex parte capituli, dt cleridt Epifcopi inAichfteten, Prcpofitus ibidem, dc tre&Canooici. XV
Prcpofitus & Canonicus Magdeburgenfis. VI
Ex parte Ordinis Premooftratcnfiutn in Francia, Joannes Senefchalli, de Ægidius Makocc X

Commendur in deutfehen Lande. Ordinis Cniciferorum, dt fex Commentores dtXXI. milices, ordinis eorum. CCLXB
Ex parte civitatis in Ulenburg in Mehru Dominus Jan, miles. IV
Ex parte Cleri civitatis Prunii, PrepoGtus dc Canonicus. VI
Ex parte (Xtmint David, Archiepifcopi Burdi-galenGs, in ducatu Aquitani». X
PrepoGtus, Joannes, in Staingaden,
Joannes, PrepoGtus Machtelieofis. IX
Bandolffus de Albiano
Herm.oow T «FS } PTM TM..'.' XIII
Nicolaus, Prior de Balionibus, Ordinis Jerofolymitani fandi Sepulchri. IV
Ardecinus de NovariaS n
Gaudentius de Loperta J r wu VI
Ex parce Capituli dc cleri Argentinenfis, in Summario, Fridericus Comes de Zollr, Canonicus, Nicol. Pechr, Officialis. XVI
Theodoricus, Pnrpof. Wormatienfis. IV
Prcpofitus Ulmenlii Civitatis,
Prcpofitus Jacobus in Waltfetp
Prcpofitus de Zurcbberg. Cdnflantieo-
Prcpofitus, Conr. in Ittingen, fis dioece-
Prcpofitus Conr. io Ottingen, ios. XXX
Prcpofitus, Nicolaus, in Emrach. J
Ex parte civitatis BafiJeenGs, Conradus Munch, miles. x % XX
Nicolaus Maurer.
Ex parte Comitis in Gorz, Paulus Tanhufer dc Werntt Holtxhufer. I"IX
Araganu, de m*!. Spina, iProtonotarii. VI
Jacobus Rodtnus, I J
Ex parte Domine Anne Regine Angite,
Wilhelmus de Spelunca. IV
Ex parta civitatis Moguntipenfis,
Petrus Barr, miles, dc Conrad.dcKachcln.XII
Ex parte civitatis vormatienfis,
Willelmus Brun.
Ex parte civ. Spircnfis, Andreas Forft. XIII
Ex parte Abbatis in Mutbach, duo Doâores, qnus Monachus, & unus Presbyter. XII
Ex parte Regis Anglic, Thomas Polton, RupertusAppelton, Jo.Stockes, Anglici. XIII
Joannes, Prcpofitus in DyclTen,
'repofilus in Jufin,
Prcpofitus in Staingaden. X
Ex parte Regis Porragallie, nous miles, dc unus Archidiaconus. IX
Ex parte civitatis in Lubek, Gordian Plofcbgen, Marquardus de Doraeo, Reinhardus de Caftell, milites. XII
Ex parte civitatis in Tyrna, in Presburg, dc in Oedenburg, uod die brachten dem Kuneg die fehon verdakten Rois. XII
Ex parte Reginc Napulii très Doâores, tre» milites, de duo Epifcopi. XLV
Ex parte Philippi Marie, ducis in Matiae» unus Epifcopus, unus Abbas, & très milites, de quatuor Doâores. CVI
Ex parte Çarofi de Malateflis, Philippus de Rikombus, miles & Doâor Legum,
Antonius de Canario, Doâ. Legum. XXII
E* parte illufirilfimi Domini, Domini Maroil Paleologus, Casiaris Çpnftantinopol. duo duces & unus miles. XXI
Ex parte Epifcopi Ancenfis ex Grtcii, unus Doâ. V
Ex pane Domini Joannis Ducis Bavarir, Epifeopi Leodienfis. XII
Ex parte iiluilrifixmi Regis Uladislai Régis Polonia:, & ex parte iiluftris Principis Alexandri, alias Witolt, magni Ducis Lithuanie, unus Archiepifcopus, très Epifcopi & quatuor milites. CCL
Ex parte civitatis Sierduis, in territorio Francise, Colin dc Lofen, Thomas de Lofen, Mag- art. Beykon. XIII
Frater Vventralaus, Prior vallis Marie Virginia ex parte vilhelmici in Aimanta. VI
Jacobus Archidiaconus Marolus de Bdlcloco in Francia dc Legatus ipfius provinciae. VU

PRINCIPES SECULARES.

Sereniflimus & illuilrifiimus Princeps & Dominus, Dominus Sigifmundus Romanorum Rex, Hungarie, Dalmatiae, Croatie dec. Rex temper Augufius dc ejus Conthoralis. M
Dux Rudolffus Saxonis, Sacri Imperii furnmua Marfchalkus. CLXXX
Dux Ludovicus Bavaria:, Comes Palatinus, fact! Imperii Archidapifer.
Dux Otto Bavarie, Palatinus Rheni. CCCC
Dux Ludov. Bavari», Palatinus Rheni. D
Dux Heinricus, Bavarie, Palatinus Rheni .CC
Dux Wilhelmus, Bavaria:, Palatinus. CLX
Dux Ludovicus Brigenfis, in Slefia. CX.XV
Dux Fridericus, Dux Auftrie. D
Dux Hercules, Saxoni». XL
Dux Heinricus, SJefie, alias Rumpolt,
Dominus iaGroflcn Glexren,dc inTraflen.XXXV
Dux Albertus, in Mecheloburg. XX
Dux Karibund, Rufijas Alb». XX
Dux Vasia in volgft bey der See XXVI
Dux Ulricus de Dekk. XXIV
Reinhart Vo in Urslingn. X
Dux Joannes de Stettin. XLIV
Dux Petrus de Lindow. XXV
Dux Joannes Opolienfis, EpUcopua Wladhlavienfis in Polonia. XXII
Dux Carolus Lothorie, in Luttriogn. LXX
Duces, Philippus de Tropte, ex Grxcia, Michael de Troppi, Filius ejus. XXI
Comes Fridericus, de Lothorie, in Lmtringn, Frater Caroli, Comes In Vvldemund.
Dux Antonius, Lothorie, In Lutttingn, filius Caroli de Luttringn. XXVIII

MARGHIONES BUTGGRAFI1, GRAPH-

Marggraf Bernard. vou Nieder Baden. CC
Burggraf Friedrich von Nürnberg.
Burggraf Hans von Nürnberg. CC
Marggraf Rudolph, von Rotelln, Hertxe, Hochberg, Marggraf Rudolph fein Sohn. LX
Marggraf Joanns Jacobi von Ferrer. LXX
Comes Hermannus de Gli,
Gome* Fridericus de Gli, filloa ejus. CCL
Comes Richardus de Varevvlek, Anglicus,
Comes Joannes Carolus, Vkc-Comes In Mediolano. XXX

ANNO Comet Philippas In Gorott, (Jngarus. XXX Λ
Comes Joannes de Lunungcn, XX
..X Comes Bruno de Scala*
Come. Ptuta de Seel., Leî- XVI
Comes Nicolaus de Scala»
Comes Ludovicos mm Rofslin. X

COMITES.

Rudolphus dc Verdembergh. V
JôannesdcLupfen,Landgrifius in Stulingn, XL
Joannes, Edler zc SwenoTuw. XVI
Jorg Soppbingo de Holenflcin, Bobemus. XII
Joannes, Landgraff zu Liechtenbcrg, XII
Gunther von Scwartzburg, Herr zu Rona^, des Kontgs HoffRichter. XXIV B
Rudolph, fein Sohn.
Albertus von Schwartzburg. XVI
Albrecht von Werdenberg, Herr zu Bludcntz. XII
Eberbardus de Kirchberg. XII
Ludovicus de Liechtemberg. X

COMITES

Wiihelmus de Henneberg/ XII
Ëitmes de Spanhao.
mnes de Liningen. XX
dntph von Montfort, desKonigs Landvogt. XXX
Wilhelm von Montfort,Herr zu Bregentz. XXIC
Wtlhern von Montfort, Herr zu Tettnang. XVI
Friderich von VJcntz, apud Epifcop.
Mkhael '*rert^*n» Mogunt. LX
Wilhelm von Naflau, Thum Hen zu Mentz. X
Intall Fritz de Zolir. VIII
Otto de Zigcnhann, Prscpofiius Trevircnfis. XX
Fridcricus de Luttringen, Comes in Wudemund, Dominus inRuningn & in Bonn. XXII
Hugo de Arpigone, Vice Comes dc Laudrico, Francigena. XXVIII
Hugo de Montfort, Land Commendur S. Joanms Orden, in Teutleben Landen. XX
Fridcricus de Toggemburg. CLX D
Didacus von Svent Salida ex Arag. XLIII
Fk-rk.r^... dc Nellemberg, Landgra-
Eberhardus {(Q jn Hcnncg0^
Conradus -o Midacht XX
Joannes von Ixatc Ambaxiator Regis Arag. XXX
Franco aus Karbau, bey dem von Cilt. X
Nicolaus von Brun, XXVI
Lasla von Brun,
Heinricus Eggo, Conradus dc Furflenbcrg. XXVIII
Fnderich
Joannes von Helffenftam. L
Eberhard von Kilchberg. XII
Rudolph
Herman von Sulcz, XXUE
Friderich von Fellentz, aus 'Veiterrei-
Cunrad von Bitfch, ch. XXXII
Enoch von Luniugco bey Hertzog Ludwi-
Fritz von Zollr gen und.
Wilb. von Fberrtein. Herzog Otten. XXX
Albrech voo Hobenlocb. XIU
Friderich Graff zu Hennenberg.
Thomas de Rineck. XX
Hcrmannus de Henneoberg* ex parte Epifcopi Babenbcrgenfis. XVHI

COMITES..

ANNO Chr uti 141«.
Albrecht von Werdanberg, Herr zum heiligen Berg. XV
Joannes de Spanbaa. XU
Rudolph ven Vverdenberg'l
Heinrich de Vverdeoberg >von Sangans. XXII
Joannes von Vverdenberg J
Conradut de Friburg* Dominus in VvcUcbcn Neuburg. L
Albertus dc Scotis, de Placentia. apud Cardinalem
Ludovicus de Lavantia» de Fiilchgo *
Nicolaus Marggravius Vila terit. Romani. L
Geofius* Thomas, Joannes dc Krawatn. XXXV
ioannes de Prata, e Friauh XXXII
.udovicus de Ottingn,
Vvilbelmus filius fuus. XXX
Vvilbelmus de Orlamunu
Otto de Orlatnuntz. XXX
Gunther de Schwartzburg, Canonicus Herbipotentis. X
Joannes de Novo Caftro,
Antonius de Gronfoo. XX
Fridcricus de Chtingen, XXIV
(Jlricus Vogt ze Metfch, Graf zu Kilchberg. XX
Joannes Burger, ze Aldenhain. XL
Joann. de Firmenbach. XXII
Philippus de Naflau. XVIII
Heinricus de Vvielcnau, extra Vvartrang. IX

Freyn, Ritter, Knechtc

Freyn Ritter Vvakher^von Klingn,
Freyn Cuorad Buffnang,
Albret Buflhang. X
Ukeich de HohenWingen ob
Freyu (Jlreich S,ain X
Ritter Joannes dc Zioimern. VI
Ritter Joannes ttnCnrrt,
Frey Heinrich Rofacch' X
Frey Vvilhelm Georg von Cund. X
Ritter Himvardus de Altare"
Ritter Gerhard de Paflona
Ritter Henrietta de Holcnilein,
Hartmann de Vvangn,
Servi Rudolphua de Holenildn. XΓ1
Jacobus de Yleo, XY
Joannes Aliorandis
Joannes Alipra
Miles Eberhardus de Landau,
Eberhardus dc Landau*
Servi Vvolff de Grafeneck XV
Rudolph de Hohentann
Cunradus Findinfin IV
Happ Marfchal de Pappenbaita X
Frey Miles Nicolaus de Curm*
Mil. Ingd de RcMhcQi>urg
Joannes dc Pergen
Heinrich dePitfch
Seiffrid Necbd
Babhaflar Panawitz
Bernard Aptitz
Servi Heinrich to Schoff.
Friedrich ze Schoff
Friedrich Umbvrind
Joannes Buch«rald Bey Herzog Hein,
ChriftoffRotenberg. rich auis Slcfien.
Heinrich Schainer.^

ANNO CHKtsTI

Freye < f Burchard von Wiflcabvug
Rucaiph voa Arbutg,
L Albrecht Thom. XXVI
Miles Berm de Bloflen, ans MelcMburg. IV
Milites Andrcas.Lungholtt,
Meuning Lungboltx. X
Servi < Albertus de Kunigfegg,
Burchaidu» de Wcrdnan,
It.H de Werdnau , X
Milite» Joannes,
(Jlricus Freuuberg. XVI
Miles Henrich Glaodcsberg. XXVIIl
Heinrich de Blumnau ,
Heinrich de Gravenn, Henni Blum-
nau. XXVI
Frere Milites f ®,,β·^ Cooffl,
Freye Milites x Henofriw>
Heim ru Brun in Urgent. XVI
Frey Miles Henticus de Bhimcnau
dc Mebren VI
Mile» Cuoradus von der Seat. VI
Milites Hartung von Qux,
Joann von Waterkoo, Eagelicb. XII
M.lite» Huidniets von Lunav, alias Pre-
xo, Undents. X
. Heinrich Vifchgal de Limbarg. VIII
Servi {oannes ZzOlir,
oannes Huatbam,
Niki de Lauflen, ex Saaonia, VIII
Milites Nicolaus,
Lakhga von der I-euben, [Jnga-
ri XV
Marquait de Schrilcmeerg,
Milites Joannes de Kungick,
Cunrad dc Srheiicmberg, XII
Brukart von Bilchach,
Gebhard voa ScbeUctnbftg,
Heinrich voa Ofltringen,
Walther von Amvilr,
Servi Heinrich voa Ettringen,
Conrad von Ertiingrn,
Ruif roa Nevcnhufcn,
Han» von Hodorff.Bçy Gral
v Hanletn voa LppScn.
Friichhanns von BodmenÀ
Joannes Conrad von Bodmcn.
Wilhelm von HoaburgA
Heinrich von Hooburg, X.
Joaan von Bodmen. XVIII
Wcntrlaw von der Tauben,
Wilhelm Has voo Waldeck,
Jeanne» von der Tauben ,
Joannes Rodann,
Marquait von Kamnitx,
Nicolaus de Ottraviu,
Nicolaus de Starogotc,
Joann von Littavr
Hans voo Harns, Bobenu. L
Heinricus Vifii,
Wilhelmus Vifii, Camerarii Regis Angli* XLVII
Mifchgo Dominus in Addcek,
Tboblicz de Addeck,
Joannes Thoble , Hangarî. X
Henrfcus de Mentone, ex Sabaudia VI
Ioannes McGboo S
oannes Hernfchgo, J Hun«*n IX
Jlricus de Lan alla» Srall Bobemus, vu
Georius Mcfibon, ponans gladtuta Regis ,
Joannes Meratvia, VI
Fridericus,
Heinricus,
Ponts de Friberg XIV

AThaftbaklm in mare Prutini Cmùlimm
De*nori Rqps» VHI <M*o oeum
BnrcantM de Knoringen,
Henncus de Knoringen,
Cnarndoe de Knoringen, VIII
Georius Hanrang de Lort, Angliew, VI
Joannes Ottlingcr , iervvs Regis Anglte. 1П
Wolff
Petrus
Joaanà de Hcven.
ArfeBus de Saluciis,
Betretinus de Tburaco,
Autonius dc Ctxnitibos,
Garfisranos dc FrakheneUe
Stephamn de Cbutano,
I Bartholomeus de Laflala,
Franciicu» Merlinus Bafchardus: ApndMar
chioncm de Mootferraria.
Ofvraldes , Leonardos , Joannes , Wolhns
ftein, VI
Rudolphus de RethenTurdi Angücus, XXVI
Joannes de ViletHers,
Joonncs de Vilaodea, Junior & quatuor de
Slandcrsbcr*. XVII
Joannes Scir*ans.
Heinricus, Filters few. VI
Nicolaus de Damafcia,
(Jlricus Flogi. (Jugari. K
Thomas Lad*ik
" Baftcn Scbumeil von Onadea, Uogari VIII
CCumadu» de Sobaifieriftcin lopes Rbeno
Joannes Clan Bohemns. XIV
oabnes Zorn dc Straûburg, X
oannes de Bocffcttn, VI
.... de Kinnsrein. X
fridericus de Katanfadri , X
Antonins de Novo Caftso, Wicanenfis dim·
cefeoe. X
Ludovkin ab dera Stetn,
LndovkM BcDUMver. *11
Garing le RatnAein,
Coaradas von Rimsahach. X
Refehari voa Hune
Dietricus voa Ifeaburg
D Dietrich Schenck von Erpech. XX
Joannes voa Kaguegg,
Hans Zero, Junior.
Niçoises von Wefchenfe,
vm Stabeo,
oa Helmflat,
von HohadUin: **
Marggraffcn von
Conrad von Rifchach,
Conrad Srctabrcchcr,
Diedrich Rod,
BPhppdi von BUattech,
Sia MarfehaBvm Pappenheim
Wolff de WeBcrtata.
vin
Pcateli «on Hmsmblmsvo·
Conrad von Viler.
Hrinrich TepaM I cfoiff Ver
Rndger Harüer,
XII

tete Wiiria,

Wtefflrik.

Vtt aobteftm

Mte

Coarate GriaHag
VUhdiaat Batea
BJhhart Sahtear.

IV

DobriofV.

Vakharaa tear ria Itechtear. VI

Amt w Serb·

Ham, Verner. Ntoolaaa, ria

late Pteofcbe.
Herman Gtear.

Jnrt Atciarerg, 'I
Jorg Swetearg. J
Niaote Schraacfc , 'I
Vaatala Schrate, J

Signmarl. Graiftraf.
IUricb Grriorflar.
Awmi

Hermaanaa,

deêaJUlrteritVltete·»

Afcertw,
Ulrte,
Bcrfager,
Hermaa BOt
Ateda.

DGUb KaabaB

Plrterfte

phriaBteterg

4tete

la Tap·

Bartel Stench

Hahmrfcb «Ai teateck.

VI

Meate Z»

XXXVI BbcriMtte Low, Ara
UDQ Uatete ria Mte
Bainrich voa laariek.

Hafarich * Pate

XXXIV

Hahate Boa* Iti

HmBaMtef
NMZarite

VüolmM. Uteri

XIV A Martia» BiM,

iMtaM AMMO osum

ANNO ОЛМП

Dtctcgm de Monads
Dtetogm,) FBii fai.
Aratepe,)

XL Cwrita deEridton, alias Hom. berg,
Stephan. de Fawdinvrn,
VI Conrad» BsKirieMcr,

Manteo de Rockwile.
Heinrich) da Rechperg .
ABemn)
Andreas de Pslitsgi,) ex Pofoeia.
Chama da Schrincn,)
HSloag de üteborg
Èanu. de Utanbarj,
Eichel dc Rifchach,
Rnff
dcRifchsth.

Dktricas)
XII Dietrich Rafaach
Beraara* Seven,
XVIII
XII Auman Bcncndorffcr,
Ladoviens de Menningen,
Arnold Sladcr

XXX Bernhart j

(Jlrcich.
dc Rtichach dc

Berthold von Monberg,)
Heinrich vor Marsberg,)
Hainrckh de Gumpcnbcrg.
Andreas von dcr Taobeo, Bohèmes.
Porrferea de Sabaodia.
Jacobas Marrandtda,
Simon de Vvcftfal ,
Hainrach Engefeerg. J
Rudolff de Enadiogen,
Hetnrcich Guff,) de Argentina.
Conrad. Bock, J
Fridcricns Schettnr,) ex Vveflcrrtkh.
Conrad. Loweufiem,)
Hetarich Gcbotfch,
Hermannus Gebotidt dc Meibcm.
Joannes Liogfchcnk,
Vvintzig Kramer,

Vi
IV Atnodcuc de Chalanco, Romanns X
X Marians Schlafius Napulii, XIV
IV VvoMTde Zelahart, vin
Michael de Feraodis,
XIV BrdMholdos de Laiki. X
Lodovicm^
Cooradus, DoadoM in Vru»d>erg, Sacri fa.
XdIC perii Camerarins, XIV
Borkatdos Month,) de MGica
Abrecht von EgUflUm ·,) XIV
VI

Manes von iJndaw,
rricrich von Grutliueen,
IoMKПK F00 dCgRCMOHI
VI Jorg Schenck von Giro.
Hainraich vt»u Seggeodorff,

Calpar roe Friberg,
Hao* roo Vedkmach.

VIII Hans von Saeûn?
Otto von Scbedeo, Nacaaobcrg.
ScrUcs atn Man,
XUV Hans von Enafiagen,
V'ifcrim Fuchs,
D

fcndt) Dnsehfa, filii fri, de

Hum) Vvalthnrg,
GoUtaer de SdwUcnteg,
Eggo de Kungieck,
Albrecht de Knagfeck,
Abrecht Tofcifchaim de Kuncfcck.
Frey Mike. Conrad Bi
Dietrich Scheok.de
Conrad. Schenk, de F
Joannes da Hirfchornv
Schwarts Rainhan de Siggtngn,
Joannes Gewolff deTeggcmberg,

VvalthM de HMvnfcrt, AatficM. XXX
Conrad. Schenck de Ltabcsg,
Joannes de HaJdcgg.

Albrodn voa
Frey Mte

XXIV

Hofcnci-

VvUlMtaMM de Rknpfcn,
Joannes 2LoOer,
On Nut,

Vrilhekn de FalhnAai·,
loaiMOT dc Fmingen, Senior,
loans dc Ferriage·, Marfcalkas,
Joanns de Rich, Sdmi.
Ceara*· de Rotenberg,

Apod Du* <«Γ fa. doritam ftfratra*

Lamysocte de Rtohcfen
Rap de Hoffart ,

& fcapansda

Hanoicam· de Hsot
Eberhards· de Hirsberg

Appel) dc MB».
Haas)
Pmm Dtvchfes de VvctthoCa.
Sigmund. Rcberger,

«NND '
caum

Cpr. XIIIACMte Vitalshe, Griper Torrieger.

<fO rhe, & Paia---------- tinam Rhcni CHKim

} Wri»riariMr btfnM· Satuk»*» Heiaricb Fraaa»r Orick Egger.

ana Haas Zcptyrodd.

Donho dt Kall, Rtgi Ebeshan de Friberg
Sttadav Merid, Coarod de Friberg.
Tan Kaltxgi, XX Steaaad Frobetger.
Joeanes voa Botacrdiafca, 'I Vühdm Torrteer
gjfjv-tar.)

VBbete Machfelraurer.
Jacolas do Cadcsucia, Romanos, vi Haans, filins fous.
Gearies Zittn<, -> X. Ott Bentmawtr.
Nicotes Riboits, J " 5W'a · xui RadoMT Brifingor. epad Dacca»
Zobd do Athefi. v Srrite BbMer. wabrimotn
Frey oules, Stephan de Gnodoifiogco ix Peter Michd ipeckd». Dacem Ba-
^aa de Merrits Boberoas, Hearn «os Scnii:ngen.
|ridericw de Sehastftecrg, XIX Otto de Seaetltogeo. latinusn
ARrecht Jomms Wakhirfsr. Rheni.
Hainrkh Conrod de Mageahoch.
Hatefch Schenck de Sidav- MFilhciai Scbelmhuncr.
Ott Conrad EgloMBria.
Chriftoff de Friherg.
de Valdaw, Vilhelm Laadficdler
ARroda Hoteadorilrr CCaarod de Friberg.
Marjaart dt Neohtae, ARrtcht TaroH.
Sigmond Vrittabofcr.
Frey uülcs, Tarisg de ReinAato. nu

ABrocht Votff,

BoM XXI

Gnat de Krvdcln de dritite
Zcp de Rorick, Lebock.

XII
Frat» Hafoadorn de Aiftatte IV
Dietrich ·>
'Gaatbcr j *e®aRgw» ccmSODdic· caMte· £λ<£·. I
Habrich Mrckelch dc PiffM* Ma» de Schoaveld. Bohcsri
Gerf» de Otea.
DAltanecbt SteeAreof. J XXI
Pbnaa Brmrich. 'I
Aattahas Kalabrie. Lüngari. XU

Dietrich ex Polonia. XVU
Vateh do Wald,
Heinrich de Hoaday, Malmen, alias de I-amsbarg.
Bock. t de An
Berpteaig. jna.

GbM Happfet X
XIV
Laaraa Dmmu, Bahru·. XXn

Gtai Grattatae.
■---tailTLr
ww Mwn· *
Kxtr -- m. --
W9a0 wMNW XXXVIgOtta de MoadeMe. J
Caipar Bitegoat Y dc Mediate·

da Hoabarg, aoe VcAcrrcich, IV
a lds Hodorf Heinrich do Itebarg.
X PappOI do Eltateck.

XL

ApadDbte
MM* OMR
ηMTTMI
DncanBero-

On

-------- -JMMfaes. ft fevl. XLIX ACamiotm Fkxcntlnonan, ft fcrvi. XLIX-----
ANNO Apoüttcarii.ft M. XUV ~Sartor··» ft fevi. CCXXIX anno
Febri ad mom, * fevl LXXXX1I Heroidi. lxv cmten
Λ, PMmm PatÜUaram taaromaaodo. LXXV HNkioMB, Paûmatorts, 4c eorum ûmiks CCCXLV1 ,,
Alii pMotes Pap·. Crodiaalium ft aliorum Dombsorum, CCL 1Uiorrs, & ferri COCV1
Hoiphmadvfeamltalicum, ft favi. LXXX1II Mulieres communes, qua· reperi m domibus.
A1Ü mdcrioram hoTpitcs. XLUi

I L

P EURE Y IS DESC R IPTIO HO S P I TU.M

in Concilio Constantibnsi

Ex andquMfam Codice MS. Vindobooenfi Elftrawiano.

De row» ftffeun» Cutaih, «ubrr rmas ft dt ecytifitieui enltiefde pcttMnet.

IN prtefcnti Concilio fuerunt Milites plus» XXILUC. quorum nomina nonpodunt eoo» ftribi·

Item üden computati font XV1I1M Prolatorum. Sacerdotum ft Prabyterorem.

Item ftidem fuenmc LXXXM. lalcoram, qui fuerunt advene.

Item KVC mérétrice vagabunde.

Item conicripti erant xXXViM. leffi pro ad> WNMNUbuS·

Item «mut leoua fol»it unam libram halt ft poAca emptor *hut pro woo piaffer ft* circa.

Item bbulum temper fuit in bcco faro, ha, quod no· valait siua 14. due. fed com»C munitet folrit m. ft *1.

liem dicebatur quod plus qe«m vC. homines de node fint iubmerfi in Uro.

Item una GaUim folrit ▼. iolidoe halL Item Afperiolos n. Plaffer. Item una columba a. pla&r.

Item. 3. roir pro uno due. Item dno pueri lucrati iunt >1. libras ball, de fteno, quod levaverant da terra quando portantibus diâum fenum cecidit.

Item luvcms ferofa iaftaos. odo phpph.

Item dicitur, quod una meretrix lucrata eft vine florcoos.

Item 1. lilium album pro folido.

Item duo pueri lucrati iunt L> florenoerom fmoo quod Icravtmnt de terra, & hoc prote» flatum eft ia bolpitio apud crucem aneam.

Item finguli pueri Increti fimt uiic Ubras de feno, quod com raffris collegerant.

Hem, quidam civis Conftancicnfis vendidit uxorem farm CinccUarus HegQs pro VC. ducatN. pro quibus pecuniis emit domum.

77n ~
ornum
.*'*

x l v r r l .

mm.

CONCILII (BCUMENICI

COMSTANTiaNSIS·

F A I T J

Ab Hcrtuaano Von dar Kardt In Compendium cootratt, ac coodfc dcliocari,

£>»· Xw *MCCCCX1V.* **VV** *OAM·*

I. nOftquam Sigifmundus Cniar fuperiori anoo 1413. menfe Nov. Colloquio . «. Landeofi,
JT Joanne Papa XXIII. annuent·, ftatuerat, in Cateodas Novembris. J. Anni 1414. Concilium Conftantiam efle convocandum ; Edidifque per orbem Chrifllanum Oriar ft Papa locum hune ft ranpus fixum dcnonciarant: Cardinalis Oftienfis Conftantiam hoc anno praire
4. Juffus, is. Augufti huc appulit. Joannes Papa vero, Bononia; agens, hodie ad iter liscom-
j. pofuit, caftra movit, Bononia Conftantiam perrefturus, etfi hand conftanter ibidemper-
tf. (eventurus.
7. Pm 8» *9.*
jo. Huffns, Conftantiam, quo vocatus erat, e Bohemia migraturas, Cracovetias epiftolam valediftoriam Bohemia Bobcmica lingua 1eripfit, qpa latine stria in Concilio debt contra ipfam prodnâa.
II. Huflus Craoovetia Conflantia dlgrcffns.
12. JJ. I4. A»
tf. Id. Oftob. Joannes Papa XXIIL Merani, In itinere, Friderlcum Auftriacum omni ope Gbl devincire ftudnft, qui, *û* opus, - Condii· Papam (obducent ac Uberaret.
J5. 17. 18. SigUmandos Ceîar Spire (alvum cooduftum Hnflb impertivit.
19. to. at. Dne.
as. Huff venit Noribergam, ubi poblico programmate fignificavit, fcConftantiam ad Concilium tendere. Ubi ft Oriaris falvum cooduftum naftns.
nJ. *4. ay. 16. Joannes Pape in itinera Arkbergam delatos, non fine fato ac omine, labante curru, in nivcm projetas. fata fua Conflantienfia auguratus.
*7. *Kipiù Shnttii tfJ»ü.* Papa Joannes venit Creadingam. Ubi Monafledum ingtrifint Abbatem Eberhardum a Linden infula donavit.
28. Dm». Jias. *O Jed.* Papa Joannes magna cum pompa Conftantiam iogrefiu, una cum Can* dioalibus ft Curialibus njtjl its, inter quo* Theod. a Niem.
Indixit Concilium in proximas Calendas Novembris, at inter Cxferem ftipfinn faperiori anno convenerat.
29. JO· JI. *VaiS· tenin» Sta&ennt·*
Dona a Cosmantienfibus Pape oblata. Coufulî viciflim munofcnla defit Papa,
Sacra ia templo Cathedra!! fecit Papa. Auditores Rote cooftituti a rapa.

4. *MCCCCXJP. JHtJt HnnAri*

T. F</few Aanrâw tarifera·*. Debebat hodie Inaugurari Concilium. Afl publico programmate inaugurationem diftulit Papa »n diem tertium. Sacra ht templo CathodraU fecit Papa.
«. Sex alii Cardinales Joannei Conflantia venerunt.
Collegium Auditorum Rore in templum S. Stepbani delatum.
3. Denuo per Papam dilata inauguratio Concilii tn diem quintum Nov.
Hu<us Conftantiam appulit.
Leges hofpitll condita»
4. Dm*. Congregata Curia Papalis, coram qua Comites Hufli comparcerunt, flt Papa (alvum coodoaam Cnferenm moaftrarant.
i y. Concilium folemniter inauguraram ia templo Cathedral!.
J tf. Templum cathédrale aptatum pro faturis Se&ooibas ft Coagregatiooftos gtMfaUbui·
7. 8. Sigifinuudas Cadar Aquifgraoi coronatas» antequam Cooftautiam fe cocferret.
9. Çoronatioocm foam denuntiavit Catfar Papa Joatmi, in Concilio, per Itteraa»
10. Alii Cardinale· Joannei venerant Conftantiam, nee non Archiepifeopij Epifcopi, PalriaT» chat, ftc.
Congregatio poblica, qua lefta littera de recuperata Roma
Procedat» cleri (olemnis, figman gaodO.
lofumtlt Papa ornnibn*, m quis e Concilio abfqoe venia dtfcedcrct.
si. *Dt*. FtH. Uetèi,*
Editus hoc fere tempore b Concilio praeferas libellas a Cardinale Frandfco Zahaerib, £e> *fitt tgniem» m Cnilit GtarftU Cn/L*
as. Congregati Theologi da rsbae ta» Concilia traftandb. De Coaciifo In Natinar dUMbuenda» De reformatione Ecdefia. Da unione Ecdefia. De cdfion* Wfcoa Baadficasu D*procuratorfeos ac promotoribna Coodlii cooftltnendls.
13. 14. Circa hoc tempos Theodcricos de Niem, SeciatarbsPapaJoantia edidit pradaran) librum *De aectgutit Rtftnttiiteu BttWkfcca i» ctfitt tf* ra *nenirit,*

ij. Cea?

— Cmmgatfo Geucrafis. Aftnm cuaf Papa Joanne *ie* rebut in Concilio expediendis . — *
ANISO Lanshnpht· Cardinalis Barenfis Conflantiam venit. anno
id. *StSSIQ CfiNfi»4LMJ&n&e* Papa Joemw, De rebut in Coocilio traflandis, & quo ordine. Couftimti M&iftri publici, Procuratores & Proatotores, Secretarii, Adro-cad, Notarii > fcrib·.
>7. Cardinalis Cameracenfis, Patrat de Alliaco, multis in Coocilio libellis (criptis inclytus, Conflantiam venit,
14. Am.
if. Grcuorfi XII. Pap· inGgula, fa bofpitlo Legatorem ejus Conflanti» fufpenla, Joannis npaa ioftinflu violata.
*0. Cnngiugetio Generalis, in-Palatio Epiicopali, de Gregorii XII. armis pridie dejeâis.
>1. 11. 13. 14. Congregati boc tempore Deputati, traçantes dc mechanicis ad Concilium confluentibus·
»y. *Dear.*
14. 17. Legati Alberti Ducis.Auftrir Conflantiam venere, nec ooo Comes Glic, Odaria SigHmandi locer.
18. Congregati Cardinales in Palatio Epiicopali, de rebus Huffi.
Huflus io Coofefliim citatus, comparait, in Palatio Epiicopali dein detentus. Congregati poft meridiem Cardinata, de Huflb capto ac in cuflodia tenendo.
if, 30, Henrietta Latembog litteras a Ceiarc attulit dc proximo ejus ad Concilium adventu.

A. JUCC€CX1K. Mnft Drcmbri.

1. Congregatio publica, de rebus Hufli examinandis, deputatis Cardinalibus.
Multi Archiepifcopi Conflantiam renere.
Joannes Papa per litteras Catiarcm invitavit ad maturandum adventum.
1. Am. *L Abotat.*
3. 4. j. & *ftfm Nktlai.*
7. Legati Regia Angit· flt Scoti· Conflantiam iogrefli.
Congregati Cardinata aliique Prelaii, de unione ac reformatione Ecclefi· tra&aota.
t. 9. Pas. *II. Ment.*
10. Congregatio Generalis hujus temporis, qua Petrus de Alliaco Cardinatis ccfiionem trium Pontificum urfit.
Cacfar per litteras Joanni Pape imperavit, Huffum e carcere dimittere.
it. 11. 13. IV. Cardibala Joannei, inter quos Oddo de Columna Conflantiam appulerunt.
14. iy. 16. Asv. *Ut Mvtaf.*
rj. In hnuc diem iodi&a nuper, in prima Seflsone, Sefiio II. Veram intermitte hodie, quod Cufaris pratfentia defiderarctur.
18· 19* 1% H› Regis Gallic Legati Conflantiam iogrefsi.
>1. 13. Am. *IV. Aivnt.*
*4. *ïφlÏΛ* Atarëttarû *Cbrifii.* Chlumcus pubbeo programmate conqueflus de carcere Hufsi.
15. *Ftfaf* Nativit. Cbrifii. Si^ifaueubu Cafa*, cum Rodulpho Saxoni· Eleflore, furnmo mane Conflanti· magnifice exceptus. Qui, templum Cathédrale ftatim mgreflus, -multa fus Majeftatis ac Cefaree intentionis edidit fpecimina atque tuguria.
14. *rj.* 18. Ab adventu Qsfaris ad Concilium Petras de Alliaco Cardinal· memorabilem habuit oratiooens, A *htftreierit*, Pqpe, *& rriifieraai Cradiii artutbrtritat fn mat* & «mredrninw
Circa hoc tempus etiam Celari oblata *Grrtalrtir*, oh Conflantiam pro Concilio deflem, & *Alattailir* ad urgendam trium Pontificum cclsiooem, dc Declaratio Juris Gtfarci pro rebus omnibus inftruendis.
39. Congregatio Generalis, *prejntt Cefrrt* Papa, de rebus Concilii traflandis.
30. Aanm Maithmu Rodet, Theologus Gallus, praeclaram habuit orationem A anréw & rv-/smarisar *Sctbfie.*
31.

A. MCCCCXV. Mraftjrmrir.

I. Pape Joanna Iaera folemnia fecit in Templo Cathedral! pro anno novo inaugurando.
Congregati Deputati fuper mquifitiooe Hufsi pa Celarem non amplius impedienda.
I. 3. Huflus in novum, eumque tetriorem carcerem ia Mooafterio Dominicanoram détruire.
4. Congregatio Generalis, de Legatis Gregorii Pspc X1L An hi, & alii Legati Benedifli Pape XIII. ad Concilium admittendi, & quo charaflere *t*
j. Fridcricus Burggcav. Norimberg, mox io Coocilio a Gelare Marchio à Eleâor Braodcm burgenfi creares, venh Conflantiam.
4. Aav. *Fjl·* Papa Joanna iterum facra folemnia celebravit in Tempk» Cathedral!.
Congregati Deputati Papc, Cxfaris, aliorumque Priocipum, & Magiflratus Conflantienfis, de novis boipitii Legibus.
7. Vilibertus fummus Mjgifler Joannis Ordinis Teuton. Rodis ad Concilium venit.
ft. Peer! de Luna Pontificia Benediâi XIII. Legati ad Concilium venerunt.
ç. ie. ArdiieptfEopis Gncfnenfis cum aliis Epilcopis Polonis advenit.
II. Andreas Udcaris, Epifcopus Pofaanienfis, prcclara oratione ad Caiarem *Ctfau i» m.* ruudn· m Oacafi* pmwn expofuit.
ji. Congregatio Generalis de negotio Legatorum Petri dc Luna, Beoediâi XUI.
Grrenrius ab Hohenloh, Epifcopus Patavienfis, venit.
Arcnieptfcopae Ktvionenfis ex Ruflia, venit.

———ij. *Diet Hiltrii. 1. Dem. poA Ep·ρ*·* **Congregatio Generalis de Legatoram Rfgw Aragooi· negotio.** **Iwo oausn**

r,™TI H· **Andreas Latearis Oratione ad Papam Joannetn, ad ceffiooem iHom hortatus.** ·♦>.

15. **id. Ludovicus Baran**, Jogolflad, Cornea Mortani®, Regni Galli® Legatos» venit.**

17. Ludovicus Bavarus, Eledor Palatinus, & 1res Epifcopi, **Wormstieoûs,** Spirenfis **k Ver. desuis, Gregorio XII. addidi, ad Concilium venere.**

18. Epifcopi quidam **Lithuani, nec** non Henricus **Bavants Landshutanns, comparuerc.**

19. Joannes Naflovius Elector Mogunt. magno flipatus comitatu Conflantiam venit.

20. Do·®. *11. pp,ĩ Bpipi. FefL Fab. tj Seb.*

ii. ax. Cardinalis RaguGnus, aliiquc Gregorii XII. Pap® Legati acceflĕrunt.

23. 14. Frtdencu* Auflhacu* hoc fere tempore vcnit. Nec non multi Principes alii.

25. Congrega'i ex nationibus Deputati ia *Palan» Sigifmamb;, ipfe prafente,* ubi Legati **Gregorii** XII. de hujus ceflione auditi.

26. Congregatio Generalis, in qua, *prafentt Cn/are Sigifmmtde*, de nova ccflionis Gregorian® formula adum.

27. *Dont. Septaaref.*

28. 29. Paulus Voladimiri, cum aliis Regis Polonix Legatis ad Concilium acccflere.

Joannes Pupa muneribus & promittis, Marchioois BadcnGs , aliorumque Principem & Epi. icoporum favorem fibi conciliare fluduit.

,0. 31. Archiepilcopi flt Epiicopi Angli, multique Magnates Angli advenere . Inter quos Archiepifcopus SarisburienGs, qui Conflantûç fub finem fere Concilii obiit.

× *MCCCCXP Mtnfe Februario.*

4. Cxfar Sigifmuodus *BrunfvicenGbus*, per eorum Legatos Conflanti® pnefentes , dedit Privilegium de novo evocando ·

2- *Fefl. Purificet. Maria.* Congregatio Generalis , in Templo Cathedrali, in qua , *prafenic Cefare,* per Joaunem XXIII. canonizaia Birgitta.

Cxlar Sigifmttndus BrunivicenGbus novo Diplomate Privilegia ipforum confirmavit.

Dent. Sexagef.

456. Legati Pap® BencdiAi, Cardinales, Archiepilcopi, Epifcopi, multique Magnates Hifpani , venere. Pariter & Hungati. Pipo aliique.

7. C.ingregatx Nationes, dc rebus Concilii per Nationes definiendis-

Congregati Gregoriani, de unione ac ceflione Gregoriana.

5. Alit tres Cardinales Gregant XII. ad Cotfcilium appulere.

Congregat® Nationes, de inquiiitione criminofa contra Papam Joa. XXΠI.

9. Archiepifcopus Strigvnicofis, nec non Andreas Colocenfts, hoc fere tempore venerunt.

10. *Dem. Qànyia&f.*

11. ix. 13. 14. Edita circa boc tempus a viro cordato *obtrfiatio Caecilii, <pwJ tlifftdenter Pentifices removeant, melioremque Papam fxbftitxMt.* Qu® fimul inveâiva in Joanuem Papam , cedere renuentem.

15. Philippus Maria, Dux Mediolanenfis, Imperii Vaflallus , per Legatum Manfredum de la Cruce , a Ccfarc Conflanti® inveflitus , qui & ndem Gelari & Imperio jurato fpopondit.

Manfrcdus de la Cruce, Decretorum Do&or , Abbas S. Ambrofii Mediolanenfis, Legatus **Philippi** Mari® Ducis Mediolanenfis, folemni oratione ad Cacfarem Sigifinundum , fui Ducis, Vaflalli, erga Celarem devotionem explicavit.

Congregat® tres Narioues, Germanica, Gallica & Anglicana, de ceflione trium Pontificum', dt in fpecie Joannis XXI11. ac Gregorii XII

16. Congregat® Natione» dç ceflione Joaonis & Gregorii, Paparum.

Joanni prima a Concilio ceffionis formula oblata. Quam amplexus.

Congregatio Generalis, de ceflione Joannis. Concilio primam fu® ccflionis formulam Papa Joannes exhibuit, *prafente Caf. Sigtfmemio.*

17. *Dom. Invocavit.* Archiepifcopus Narboncnfis ad Concilium venit

Congregate Nationes, a quibus prima illa Joannca ccflioais formula rejcâa .

Secunda per Joannetn parata atque porreâa.

Denuo congregat® Nationes, a quibus dc fecunda ccflionis Joanne® idea repudiata·

:8. *(.afar* tradasit cum Papa Joanne de ceflіooc.

Secunda Concilii formula Pap® oblata, qu® a Papa **iterum rejeâa.**

Legati Acad. Parifienfis & Alberti Auftric Ducis, sliorumque Principum advenere.

19. Nicolaus Dunkelfpucl, Legatus Alberti Auftiiaci, oratione ad **Cxfarem** *jns Cafaris* **expo-**fuit *pro pace parantia.*

eo. *n.* 22. 23. 24. *Domin. Remtnifccre.* Congregata Natio Germanica, quando Legati Acado. mi® Parii, a *Cafare* ad Nationem **Genita**nicam & Anglicam dedudi, & iifdenv uniti funt, pro negotio unionis Ecclcfi® dc cefltoois Papalis.

Joannes Papa BrunfvkenGutn Legetis, Conflanti® degentibus, Privilegium dedit , prO duabus lcboHs Brunlvigs, ad S. Martini fit S. Catherin®, erigendis.

25. 26. 27. Congregat® Nationes de tertia ccflionis formula, Joanni per Concilium parata, & *per Caj. Sigifmmdnm* privatim Joanni tnonflrata.

)$. Congregat® Nationes, *Prt/ide Imperatore Sigtfmttndo*, **de ultima dt plena ceflionis formula,** per Concilium inflruAa, dt Joanni proxime offerenda.

A. MCCCCXK

-f. *MCCCCXP. JAttft Mania.*

j. Congregatio Generalia Profide Papa Joa. XXIII. & *prafmtt Caf. Sipfunmdt,* cum IV. Natioaibns. Papa Joanne· XXIII. folemniter Papatu ceflit. '*''!
*. *tiSSiO GENERALIS 1l.* in Templo Cathedral!, *prafntt Caf.Sigifmttndo* , cetfioncm Papatu fui Joanna Papa XXIII. publice repetiit.
j, Data. Ocali. Hoff iu tentum carcerem, in Monaftctio Francifcanorum, dudus.
Scopos Joa. Papa, in negotio Httffi ulterius progrediendi, per Cafarcm impeditus.
I^pati Pape Gregarii venere, inter quos Princeps de Malateilis.
4. Congregatio Generalia in Monaflerio FrancifcanOrum, *praftntt Cafart Sigifmaado,* de contautoSigiftnuodi itinere ia Hifpaniam, ia negotio Pape Benedi&i XIII. ad tciliorum

Pata inita in Concilio inter C</. *Sigifatmdwa* & Regis Aragonie Legatos, de itinere Cedrii ad Hifpanoa, pacis Ecclcfi· paranda caufa.
Bulla Joanna XXIII. edixit, nihil innovari, pendente tratatu unionis Ecclefia inter *Cajamw Sipftn.* Regem Aragonie, & Petrum de Luna Benedi&um XIII.
Bulla Joannes Papa XXIII. dedit poteftatem Cacfari dandi falvum conduâum nomine Papar & aliorum.
5. Congregatio publica· Petita per Concilium a Joanne Papa ccifionis fus Bulla, fed non obtenta.
Piares Regis Gallic Legati venerunt ad Concilium.
tf. Congregatio publica. *C*f*r Sigifmmdiu* a Concilio elctas, ut Bullam defideratam a Joanne expeteret aut extorqueret.
7. Congregatio ia Palatio Papali, ubi expedita a Joanne XXIII· Bulla fux ccifionis.
o. Cardinalis Joanneus Amadeus Salutiarum venit.
ÇK Congregata Nationes de invitando Joanne Papa, qui fiue ceifionis Procuratura conilituerct, Crfarem aliofque-
Quod cum detretaret Papa, juifu *Cajant* claufie urbis porta, ob fuga Papalis metum-
10. Asm. *batara,* Joanna ioiemuiter rofam auream confecravit, Calariqucobtulit, ut ejus atfetam fibi devinciret; fed fruftra, cum *Cajer* illam Templo defiinaret.
11. Congregatio poblica in Templo Cathedrali, *prafmtt CafartSipfmaado* , de novo, eoqueuno Papa eligendo. Que congregatio contentione non caruit, cum Archiepiicopus Moguntinus pro Joanae Papa decertaret, Archiepiicopus vero Sarisburicnfis, rogo dignum Joannem Papam palam enunciaret.
IX. Congregate nationes lingula de rebus fuperioribus.
»J. Congregatio publica, de unione Ecclefia & eleâione novi Pape.
14. Congregatio in Palatio Papali, prefente Joanne XXIII. De ponis urbis claufis.
IJ. Congregatio Generalis «raw *€afartt* De Joanne XXIII. fortiter obligando , ut integritas Concilii farta feta maneret.
Ttf. Congregatio Generalis io Palatio Papali , coram Papa Joanne XXIII. in qua refpondit Joannes ad fuperiora Concilii defideria.
If. *Dant. Jadica* . Congregate Nationes in Monaflcrto Francifcanorum . De Concilio per Papam non diflulvendo, deque Procuratore ccifionis per cum conftituendc.
Il. Congregate Nationa, Deltalorum lententia, Procuratorium illud per Joannem non confutuendum .
Joanna Papa de fuga confilia cepit, deque Concilio diifolvendo.
sp· Congregate Nationa, *frajmit CafartSigifntaada,* in quaAngli confilium dederunt de Joairae Papa capiendo.
Coogregate Nationa, *praftntt Cafart,* de controvaGs Pontificum rebus componendis. Interdiâum *ptr CaJartat Friderict* Auftriaco fuge Joannea coufilium vel auxilium.
*0. Colar comite Archiepifcopo Sarisburienfi invifit Papam Joannem, eique interdixit fugam , promiffa libertate. In quo Colloquio Robertas Saiisburienfis Concilium effe fupra Papam, diferte Joanni objecit.
•t. *Vtgilia S. Bntdi&i.* Ludi Equeftra per Fridericam Auftriacum Conflantia iaftitutl, quibus Concilium per Papam illutum. Sub his enim Joannes Papa XXUI. habitu fervi aflumpto, clandeftinans c Concilio fugam circa vetperam ptehendit.
Litteras ftatim Schaphufe ad Crfarem Papa dedit apologeticas.
Fridericns Auftriacus Conflantia fimiliter clam ftatim elapfus, Joannem Papam in fugaSchaphufam fecutus.
31. *Ftflaat BtntdMi. Cafarù S^ifnmli,* per urbem obequitantis , dc fecuritatem omnibus promittentis prudentia; tumultus, cx fuga Papae in Concilio ortus, feliciter compofitus , paetus Nationibus exemptus, & Concilium coafcrvatum.
Coogbegatio Generalis, *prafentt Cafant* in Templo Cathedrali, de fecuritate & integritate Concilii, quam Crfar fe proditurum promiGt, Conciliumque eonlervavit.
Fridericum quoque Auftriacum de «bduâo Papa Joanne Crfat publice accufavir, Ac beilur" contra illum movit.
Legati, ad fugitivum Papam Joannem XXIII. per Concilium ablegandi, definiti.
Congregati Cardinala, qui Legatos, tres Cardinala, ad Papam ire jufterunt.
Jounni Gerfeni injuoâa oratio altero dic habenda, ante Legatorum abitum , *dt aaHoritatt & aficia Caneilii.*
Joaants Papas littera apologetica Schaphufa Conflandam ad Cofarem Sigifmundum & Cardinatos hodie delata , mana Colaris cum oftcnfa.

----------- Hsflu* Epifcopo Cooflanttaufi traditos, Conflante de» Gottabiam retes, ft aovo carme ! - I F'h
âNMO ' clayfus. AOWO
CHRISTI *y^iEa Palatantat.* Congregat» Natiooes, *Cafara fi^faa^A» pr^iatt,* de rte· iUtas dici.
Invitati Cardinales ad audienda» Gerfcxus Orationem, De Conctlü au&oritate.
Secretum colloquium Cardinabunt cum *Cafart Sigifaaaàa,* m fecdlo Ecclefia Coaftamtaafis, ante iter Legatorum ad Papam.
Joannes GeHon, Legates Gallus, publicam ante Legatorum iter orationem habuit de ante* ritate Concilii, & retes ia iHo expediendis.
Reginaldus de Carnoto, nomine Gallorum fit Concilii ad Papam ablegatus, Schepbufam abiir.
Cardinala ad Papam ablegati, Ctaflantia Schapbufam digrew. Eodctnque fartas die co delati, Pape rem inc iegatloois expofoerum. Joanna XXIIL fugitivus Apologias foe fugw fcripfit Schaphufii, in Galliam ablegatas. Idam Cardmales & Curiales fisos e Concilio Schaphufam evocavit.
34. Pm. *Palauraai.* Pogeruot quidim Cardinatas e Concilie Schaphufam ad Joaanem Papam.
35. Reginald» de Caruoio, Arcbicpifcopus Rbcmenfi», e CoadUo Dudins tertios ad Papam ablegatus, rediit,
Congregatio publica, in Palatio Epifcopali, *paafratt Cafart Siaifattatfa* de rubus apud Papam Joannem pa Legatum Archieptfcopum Rhcancnfcra dchaptafia geflir. Deque Concilio abfeoie Papa confirmando.
Academia Parifienfa Propofitiones Concilio obtulit dc corrobOrandq dt confirmaudo Concilio.
16, Congregatio Generalis ante fefliooem publicam, *prafntt Cafara,* dc rebus in imminente fedieoe rite expediendis An Cardinales admittendi?
*SESSO GENERALIS IIf. pri*a pat Eapa,* in templo Cathedral!, *paleata Cafara Siyfai.* pnefidc Card. Cameracçoti Petro dc 'Alliaco, de Concilio poft fugam Joannis Pape confirmato,
Deque auftoritate atque integritate Concilii, abfente Papa .
Lefts publice Epifcopi TholoncuGs propofoio peculiaris da ignominsofa Pape fugs.
Cardinatas quoque proteftati de foo in fugitivum Papam afieftu.
Tres Cardinales, ante triduum «d Papam ablegati, cum duobus Cardinalibus, Pifano ft Cbaiaocho, qqj nuper clam abierant, reverft.
Congregati Deputati IV. Nationum, *prafratt Cafart SiyfattrAe,* ubi Cardinatas Legati nonnulla ex fus ad Papam legatione non fine lite retulerunt.
>7. Quatuor alii Cardinales fogitivi a Papa Joanne SchaphufaConftaotiam ad Concilium rererfi.
Pape Joannis XXIII programma pubheum, quo curiatas taos c Concilio evocavit, valvis templi Catbedralis affixum.
Congregatio Generalis , ia Palatio Epifcopali, *prafaatt Cafart SififaunJk ;* in qua rarioesem legationis reddiderunt Cardinalium Legati, beri a Papa reverfi. Acritcrque dimicatum de integritate & audorhate Concilii.
Propofittones, per Cirdinatam Pifasusin pro Papa Scbapbufa advefte, propofit», ft per Concilium examinate .
A multis Principibus per littaas Schapbrfam rnifll̄s bellum Friderico Auftriaco indiftura on Papam abduâum. Quod tenuit ft Papam .
1S. Programma Papale novum, quo citatio Cardinalium in aliquot dia dilata, publicis locis affixum .
Congregatio Generalis, litibus pleor, de auftoritate ft integritate Concilii.
Plures vafTalli FriAnci Aufltiaci ab eo defecerunt ob CooCtiii ofanfam ex abdufto Papa. Quod illi quilque per litteras Schaphufam miffas fignificavit. Quo territus ft Papa.
20. Congregatio Generalis, *praftutt Cafart StgtfaunAt^* dc rebus in proxima tafione pro auftoritate Concilii expediendis.
Congregati Cardin1les, *in* PalatioEpifcopali, *prafntt Cafart,* de quibufdam decretis Nationum in proxima Seifione non pubblicandis, qu* auftoritatem pontificiam concernere».
Joannes Papa Schaphufa Laufenbergam fugit, in media tempeflate.
Ante portas Scbaphufenfes Papaius renuntiationem *a* fe in Concilio faftam, irritem declaravit, qua teneatur.
30. Congregatio Generalis in Palatio Epifcopali, *araftatt Cafart SiiifaaaAt,* ante Seifionesu publicam, de articulis nonnullis, s Nationibus contra Papam fugitivum cooclufis, fervendis, an ad preces Cardinalium in pubblica feffione proxima tanti(per difCouilandis.
SESSIO GENERALIS ZK *Stcaada. a fat Papa.* In templo Cathedral!, *praftatt Cpfart U. gifartnJa,* pratfide *Jordaao* de Urtinis Cardfaata, pro Auftorirate Concibi.
Decteta vero Concilii, de Auftoritatc ft in egritate ejus, per Cardinalem Zabarellam pr·-lcûa , in pradegrodo decurtata aut mutilata, indignante Concilio. Qaeftio mota dc abituris e Concilio I
Carû . Uium nova propofitiona pro Papa Joanne XXIIΓ. Concilio oblat·.
31. Aw. *Pafcf.*

A. MCCCCly. Mnfa Apriti.

i. *Ptria fftaala PafcS.* congregata Natiooa, de Decretis ta faperiori fefioac pe» Zabarailam Cardinatam muttiaris, quod indigoe tulere Nationes.
Congnegati ex Nationibus Deputati cum Cardinata ZteueUa. Hic .raptefante ob decurtata Concilii Decreta.
Inveftrva in Cardinatam Zibarellam, ob Concilii articulos ia (qperfoti fcfionc poMtaa violatos, Coociljo oblata ft publiée affixe.

X,Λv

■*. ftria farti» ML Congregati Deputati quatuor Nationum. Cèm-Wum, Ittitgt* nuper o-mifla per Zabmellam in psMcattone Decretoram Sefltoois^q«*art·, ia Setfionc V. efle *£"*> XMM» tudfategnnda, flt exaftp mAiluende, atque ha plene repetenda ac publicanda.

J. 4. Joanne Laufeabcega ad Coacilfam lintrat Ltiit apologciicat.

Hiarauimms Pragsafis Ccuflanriam appulit.

5 Stesphuis rteflâjnamarn XXIII. Laternbergam ·*«**· ta contuiifle Ctefari fit Coo. cMo uuaciaeum, muna com Cntarb ft Caecilii ofienfa.

Diftam Jaasmte XXIII, tain, fimnl ac Conflanti· innotuit, excepit nova faga plurium Ctetamlium, Cmriaitam, afluramque virorum, EcdefiaAkoram.

Coagngfflo Generate, in tamplo Qgtdrali, prafatr Cafan Sirre-tiet de cnia fugnPa pa Joan. XXUL « Concilio· (alto ab Ufa venditata.

ft HUB CfNULd£0 V. tertia a faf F*P* J0*0· XX11!· i° «o»to Catbodtali, pro. /rose Cafare Jft«>miadb, Pratede Jordano da Urfiah Cardinale. Dc confirmata integri-race ft anftoritasa Concilii. Decreta Concilii, in fnpenori (efltone ner Cardinalem 2a-barcUam dneurtata, oanc pubhcc a< paten reftimia, repetita, confirmata, ac integre publicata.

Propofiiio da reboa Hnfli ft Vidait io proxima fefliooe traftaadis faâa, ft per Concilium approbata.

Definitam, cpiftolaa ad Keges ft Principes nomine Coocdfi, dc fitga Papn, ft integritate CoacAd fervsta, die ierbendas.

Conchteam, Papam Joannem finitivum per Cetarem Conflantiam ad Conciliant efle retra-bendum. Cafer inifaaUu coofeofit fa Papam Joannem iua Gutarea ope Cooftaatiam seducendum. Cafint propofitio de bello in Auftriacum Ducem Friderkum moco, ft Γardinatibot ad reditum invitatu.

Cardinalium repetita eontrflaxio dc feo fa Papam Joannem aflrftu.

Decma pana e Concilio fine venia emigrantium.

7. Aam. OmA ascidvg. Congregati Deputati IV. Nationum fa MonaAerio Franciicanoram. Apo-logia Joannie Pap· XXIII. pro (ua fitga, ft Bulla ewiden pmlefta.

Fridcricus Auftriat Dnx ob Joannem Papam abduftum perCaf- Sigif*. novo publico ad Coo-liantieofc drum tribunal citatuacû edifto, annaqueften contra eum mota, occupatu max oppsdh prncipnis.

Hieronymus Pragrnfis lalvwm couduftum publico petiit programmate.

S. Congregate Natione». Hea juflitin ft fidei abieete Papa m Concilio efle continuandas

9 CooycyU Deputati IV, Nauonam.* Kes Cancellari· attente Papa per Cardtaales efle cx-

HieronpnMN PraetnGs, non obtento ftatim ialvo ronduftu, ta Bohetntam remeare fafthuit.

10. Joannes Ptoa logit ulterhit Lautenbergs Frfamgum, ad Burgmtea Ducem tendens.

Dédit htne Conflantiam ad Concilium fipiflolam pro fitga fiu excutanda.

Sed Cardinales, a fuga Scapbuta Cooftantiam reverfari, (tertam condnftnm Jetteront ac tm-petrarant.

11. Congregati Deputati IV. Nationum. HieronymoPragenfi (alvus condu&i· uteritus ft De-cretum, Procuratorium Joannis efle urgendum, fitgamque ejus publice damnandam.

ia. Lautaubcrga Friburgum Joannem XXUL fitgifle, Cutari flt Concilio innotuit, tadigtuo. te Ctaare ft Concilio.

CoMtetat· Nationes ta Mooafterio Franciican. (uner poftulatb Jommis pro faa ceflsooe, rteofane altil. Grandia poftulata nova JoannisXXIII. pro fua fortuna, Concilio obla-ta. Decretum quoque, Mooacboa Ord. Mendicantium nullo tab praetextu e Concilio debere difccdere·

Congregata IV. Nationes ia Moosflerio Franciican. Deltaeats litter· ad Principes abiewtts miUtnde, otabos faperkxa CoocDif fata demmeientur, fitnulqoeCatasb ft Conciliiftn-dmm pro Coocilii integritate ft ptd>Hca traMuillitaae declaretur.

Congregat·Nationes, prajiaitCafot, qui pluses fime talvoscoaduftus, quibus aliqui, Joan-ni Pap· addidi, abuG, rerocavb, Dato diplomate Cutarco.

14. Dsm. iLftrieeri. Daniai.

ij. Emanuel Chryfcforas, Ctmftaottaopolitatius, vir Doftrina ft virtute excdlemilfimus .judi-ce Btaodo, aafae cooperatione, cum Papulis eflet legatus, Conflaoria proCondlii loco tant sdefta, Coedtaotfat m Concilio obiit, m Moaafterio Domlnicanoram conditus.

16 Joannes Ripa XXIII. ta foga Friburgo Btiiacum perrexit, ta Butgundiam penetraturus.

Congregat· Nationes. De rebus ia fcfiione proxima expediendis. Defineatum iniuper Pro-curatorium a Joanne poftulandum, ftDrcreti formula de Hieronymo Pragccfi citando

17. SUfJ0 CINUjUJI VI. ta templo Cathedrals, prafom Cafan Strife. Pncfidc ^ono- de Borataco f. Etebroniaco, Ofticnfi Cardinali Vivarienfi, VicaCancnflario, da Procura-torto per Papam Joan. XXIII. dando, coque ft Hieronymo Pragcnfi chastes.

Cûnfticuti Commiflarii fa canta Hafli. De Ubru ft articulis Vkldfi (enteotia UbcnTfiumdi fevere interdifti.

Articuli contra Papam ft Cardinales, qui a coufaltationibm Concilii excludendi, publice pratadfi.

Epdtota Parificufis Academia ad Caderem, Coodfasm, Legatos foot in CcncHto, cum Epi-ftola Pap· Jommb ad Pariflcnfcs, pnde&a:. Nec non Epiftola Concilii ad exteros de tath tapcriorftns Concilii, Cntarb io Concilium ft Ecclefiam ftodto, Papu fuga, ft Concita auftomate roborata.

Lego·

—* Legstl pew Parifirofis Academi· «4 fijegsm CWMb nadam perfarfeinnt.
ruïS. Concilie· Ns* tegl diftioôta lla apmtft.
.^Fi iH Hiwsaym Praganfis ciurtw primo viac. DriiwttaiMvw condafins, JreM WT1 Гη flaotiam revtrfare dandus. OMum
Congregati Cardinales, de vrodicando fare feo, nagfilts CoacM «a NmM« ftMbte.
Congregat· Nation*. Qubus Cardinales ronrlwfiroes pen anftoriiatafoe Concilia obtalmnt. Qua Coodlten feripcu refouvit.
Congregati hi» dfabus fispe Cardiaala, Theologi ft JCH, inpar wtMbVicleA» y «- mraanmt ac tarife wolixi· fcriptis cenfaesuas» Difputatmn guogn· acriter, aaritifeoa reciproca teodfei Nwa articuli Vidcff, Concilii, aa Papa. an mriufipM nosnine da>

Ventilata hinc porra ihefis: Aa res Condb'i per Conaftium, an per Papam firn expasfiand·,
J*. Congregati Dtfureti Natrauusn. Abfegati ad Jonamm Paata Mary, gai Rocmam rtuta poftulareot, Cardinales.
so. Doo Cardinales ftaitivi Scaphnfa Cooftantiam reverti.
31. Paa. /W& Academi· Parifiardn opMola ad Italicam nationem in Concilio, pro Concilio enuriroanda lefts.
M. aJ. Joanaon fugitivum Legati Concilii Brifad o&nderaM.
•4- Lags·! Conritii, Brttaci fid commua Pap· propofuetum, Procuratoriam poftdando. Iftun aadW, nod exanditi.
ij. Joannes fabten ft clam fugft Brifaco Nienbmgum, habita ft hic motato, anDo Lepatfe date cafponfo.
Ilferenymna Pragenfis a Consilio fegiene, In itinera ffirtefts captos eft, good Ooncffin de- aanciatum·
sft. Friderid Dock finftrim rocoocUatio cum Cnfare ft Cooedio tenues, hae leg», at Jomv aem Papam fugitivum, nam* abduxerat, Concilio redderet.
laAirata gnoaue eft tecateffima procctifo, pro pace ac unione Ecclefi· n voto obtinenda.
Legati Concilii, re Nieburgi hsfefta, Frtatgnm rediertmt. Joanne» Papa iuafit Frida* rfes Auftr. ft Ludoetei Bsvari Fributgum reverte.
Friderfeo Auftr. Cooftantiam repetituro faivns conduftus a Cate· dan·.
»7. Lagos! Concilii Friburgi a Joanne itenun erecuratorium poftuteum·
»4. D·*. Ceatttt. Promifit taadeaa, nee fine ten, loanarn Legatis Rocusatorium.
fotanes ûowoa deditus, ejus iporiem Friburgi in roga mm eflnrit*
Sp. Legati Concilii Friburgn ft Papa reliftis Cooftantiam abfifoe Procuratorio repetierunt.
Congregat· Nationa pr«ri«ro ttywv, ubi Legati Catenate tea te» legatkmfe expoterw. Quo fafto, citatio Joannis decreta.
Jo. Fridericas DW AuÛrin Conftamtam redtit.
Legad Joannis Procuratorium quoddem diu fruftra «pefitvm Coaftastlsm atiulftnnt, «fi Concilio non cite ad palatum.

MCCtCir.

i- Congregatio publics, *Cttftrt,* de citatkrne Joannis poftrHle fadeada, Procurat·* rio cm oblato repudiato, depse Hieronymi Pragenfis, Hkiavfes cspti, citatione «patenda.
S. Congregata Nationes cum Ordinalibus, *C^fen,* Cardinate proprium Jo» de teta» Joanois ac reformatione deliberandi ft cooctodendi pvauexneruM. Qpod iliis per Coe* cilium negatum.
SESSIO GEkiRALJS VII. Joannes Papa publico cteta». Hieronymi Pragenfis teuuda inita citatio, contumacia hujus accutea.
Salvus cooduâus a CWatu ft Coocilfo Pap· fiftitlvu Mutas, fed Umham·.
Decreta nova Scflio in diem 4. Ma| de Victefi momoria condnunsnds.
Hieronvmus Praneutis fecundo publice citatus.
j. Legati Joannis Naffovii Etetorb ft ArcHepifcopl Mogmttini, Joannis Pap· Patrosd, Cote ftantiam venientes sdmttli.
4. Hieronymus de Praga tertia vice eltatu».
Citati quoque publice Vicldfift·.
SESSIO CENER4LB V1IJ. Memoria VfcltiK cum 1M» damnata.
Prima vice publice citatus Joanna XXI1L in portis Coaftantioufibus.
Conerogata integra Natio Germanica, de tubos putis ft uoioui» Ecdoto contemne. Trs» alu Cardinales fagithri, Scaphula, ft plurimi curiales Joannis Pbg· Ftiburgo, Confia·* tiam reverti.
y. Asm Asga/v. Congregati Deputati IV. Nationum. Fridericus Auftr. Cateis patiam teem niter petiit, Joaonem Papam Carfaris amnibas fe redditurum pollidtus.
Domo ODogregatl Deputati IV. Nationum. Diploma obligationis Friderlci Auftr. erga C· larem, leftnm, ac publicatum. ImperatorSigiiaMmdnrexercitus ditione Ftidarid Aoft- oocupatum mifit.
d. 7. fi. p* -<w. *csriiu.*
9. Congreûrin publica. Ablegati Principes ft Epifcopi Priburgum, ad Jftmnam Popam cm m Concilio scrofarum ft publice ettarom nnociarent, ft Conftvntiam retrahsvemJ'
so. Legati Concilii, Papan, citatum, ad reditum Friburgi perfundere conati funt. Panl Ea- loris & pœoitenu· ciucdam figna pru fe ferre vite, fe Confiantiam redturmr promifib, fed fi&.

tr. Cl·*·

— I— it. Caafil Ladklai Jageflonii ILtgh Moo. * Prarenorem Ordfats Teotooid , per Commiff· riot exambiti.

AMNO omen ANNO CMUSn

Joatma Papa uw Godinate Procnratora oui· ftae caute, *Friburgo* mifit Cooftaanam.

j>, gfem. Anandf. Congregati Cardhala, qai Joann.* Papn peidttoque illinc cante patrocinium fafeipere dctreftarom.

Congregato National, de rebw proxima fefltoo· quoad Joanoem Papam contumacem ope* dieMfe.

jj. *StiUO StNHÂLIJ IX. htfen Ctftn· Joanna Papa fecunda* vice pubfiee citatae. £mb a Papata fidpendl qnofitntn, * inquiihto contre illam decreta.

Cardinali· ZabarcUa poblica contcftatm, *it* ft coUagaa nolle jam patrocinari Joanni Papan {Monae Papa itarnm publia citato·.

'aritafia Academi» ad Conailmm Epiftola M·, qua rata baba quicquid CoodUnai pro •atone Ecdcfio egarlt, fit ad cooAaotiaaa excitât.

Alla Parti. Acad, ad Cniarém epiflola, ejofifen· argimianii, Ma.

Congregata Germanica Natio> Apparatu· ioquifitionii contra Joanoem Papam ioûntâu», & Commiflarfl quidam foqolfitionb dcfti. ï

Congregati Deputati IV. Nationum , da Gregorio Papa , Concilium Cooflantienfe approbaote.

PrnMa Epiftola Caroli da Malateflh ad Concilium. /

Congregati Commiflarti in inquifition· contra Joanaam Papam teflefque contra cum produ-

J4.*t'tsflO GINtHALIS X.* Fraire·*Ctftn. Joanna* Papa tertia vice citatu· , «ont» macte accufiitm, ft a Papatu folemnitcr fuipenfas.

Jacobi dc Mife bAiranun, da iqfufeitaada communione tub utraque, in Bohemia, Concilie dammciatnm.

Congregati Deputati IV. Nationum, da iatercefiioM Bohemonitn pro HuBb, qua Eptftola Ma, deque doftrtna JqcoMU de communion· fub utraque.

Congregata Natio Germanica, da modo fuflragia (ua aptiua colligendi.

ij. Congregata IV. Natione·* de Gregorio XIL ad ceflronam *it* oncrcote.

jA Congregati Comadflarii ft tefta contra Joauncm Papam.

Joanna Papa quarta vice citatu·. Articuli LXX. contra Joaooem prodn&i. Congregatio publica, contra Joaooem HuG, ejuiqur falvum cooduâum, Bobemo·, Jacobum de MKa, cpafqtt· ComuMudoub fub utraque inftituttNn.

jj. Joanna Papa pa Pridaricum Anftr. ft Coacilii Legato· Friburgo Celia· deduftm eft.

18, Joanna Papa, CeUis Concilio redditu·, aifignati* illi per Concilium cuftodibui, Epifeopi* ft Prolati·.

Congregata Nationa, de uheriori intereefliane Bohemorum pro Huflb , deque eju· falvo cooduftu.

Congregati Doutai Commiflarii in inquifitiooc contra Joanoem Papam , ad examinandum

10. *Ffai PntfttfUt.* *

20. Fa. //. PrnfrcM. Joan. Papa fe Papatu fufpenfum ex Legati· audivit, ft acquievit , tradi, til figillis PapaHbua. ')

at. *ftr. Jit PtattttjL* Congregati Deputati in inquifitione contra Joanoem Papam.

*2. Congregati Deputati io eodem foquifitiom· Papal» negotio.

Hoç fere tempore edita ab Tbrodertco de Nicm ârouftroa *â faitim jttnnt Pipe*, qua facinora illim pracipua perftrinxii.

jj. Hieronymus Prageofe capttvua Conflandam ad CoacAitma rttraftm eft.

Congregatio publica. Hieronymut Frag, ia vinculi* Concilia traditu*. Prjmum public· examinatu·. Duro carceri mancipatu*.

24. Congregati Commiflarii ft Deputati IV. Nationum in inquifitiooc contra Joanoem Papam.

2,. *iSSSJO GEHBAAUi XL Prtfntt [tfm.* Joanne· Papa publice accufatua, articuli· LIV. contra illam prodofti·, cumque a Papatu removendum efle, definitum. Deputati Cardinale* V. ad Joanoem Papam, dcpoücioaem ejua decretam denuntiaturi. Joanan mur cium devote accepit, feque Concilii feutentte fubœifii.

>6. Daa·. *Triait.* Congregatio publica. Legati, bed ftatim a Joanne rewfi , auditi . Er novi Legati definiti, qui articulo· inquimionû £aâa Pape exhiberent , imminenuique remotk-nii dicm ptoximum denunciareot.

»7. Commiflarii illi Cellas ad Joanoem Papam digrefli , parem Pay· erga Concilium devotionem agnoverunt.

Congregati Deputati IV. Nationum. Legati pntdi&i hodie reverfi , Concilio legationi· fan adia, de Papa devoto, qui Concilio fe prorfas fubjiceret, retulerunt.

Epiflola Joanni· Papn fitppfex, Cteari publice in Concilio oblata.

Congrega1« IV. Nationes, definita tertia dilatio termini, Jonori Papn, ad andiandam lentendam

Congregati CtMMntflarii apud Minorité* in caufit Joanni· Papn, proxime a fede movendi.

Congregati iterum Commiflarii iu caufa Joan. Papn apud Cardioatan ZabavcUam, pro termino audiendo fententte prorogato.

»8, Abierunt e Concilio Ccflaa duo Legeti, Joanni Papas prorogationem Judicialis termini mmdatnri.

Cnfar Sgtfmundm hoc tempore fe inftruxit ad ita in Hifpaniam . Congregati Cardinata pro definiendi· cotnitta· cx Cardinalium collegio io Itinere Sgifmundi in Hispaniam pro Benediâo XIU. a fede movendo

Congre-

___ ------Congre^) Depumtl IP. NaÛMram. Card»·»·· IV. Lag·*· ex fi» Collegio «nteàr»t

A'f*o Cefaris comite faturos, cam Cefar combes Cardinales noo requireret, «da fcopoad* ***» veribs crederes. Casdfeaks i da fctao Coocflii ftoteftore, Duc* fcvari·, Bedtore Palatino, difputaraas.

Congregati boc ttmporc firafes ni h> caufa Hufli, pro focmaadiacoacra cam articulis.

k Letati C—riM Cellis a toasut › hodia rmri.

SISSIO GKNERALÎS XÎL Joannes Pa»· folcromfime de fade dejeâus « ft ad cmc·* ras condemnatus. Sutatwaau·, novum Pomificcm fia· aoofariu pnsfeotis CoociUi bead efle eligredum . Neque «a tribu· ilia Fomifiriba·, Joamw, Gregorio, ft Bcnedifto , uMom rife repetendum.

]·. f<fiaa *Ctrferù Chifti.* PτooΛo rcligrafa per Gsfarem, EMtorea, Principes, ft mrirarfiun chrum, aliolquc, magnifice celebrat·.

31. Legati ad JpanoemPapareexutum, fententiam Concilii, ram de Cede efle dejeftum, ounciarant. Ame Papa Jonooes, aaoc Balthafsar, Coociliide fe fetaentiam Cribs io cuftodia appotait, ac pro maferi eoafiraaatraoe ipfe orifit, ac omni *jeri* plead rale dhtir.

Congregata Nationes, *frujauta Cafa.* de Huflb « carcere GotlcbleefiCoaftantiamreducendo , ac publice examinando. Çupplcx libellos a Bobemis Conflanti· collc&s pro Huflb publice «odiendo Concilio oblatus.

Refponium Bohemis, Haffum proxitne iri «odirem. lobemi Caferi aliasobcoLcruat pro Huflo litteras fapplke*.

A. MCCCCXK Maufa Jeu».

I- Ex Huflb Gotfebi· per Boheœos quefitmo, quid femiret deCommuntooc ealids.

Congregati Deputati IV. Nationum : Legati Concilii CeiU· reverfi retulerunt, quod Joannes fe Papam dcjeftum ignorent, Coodtâqoe ienrentia plane acquieverit, ac prarius ceflêrit.

Huffita «Itatam Hufli iraientiam de fita do&rtoa defendenda expofuerant. Huflos in carcore Gotlcbicnfi adhuc iwrcns, ad revocationem XXX. anicularum , CX libris fois excerptorum , privati·· · Coocilii Deputatis invitatus.

>. *De. L Triuit.*

3- Balihafiar Coffa, ante Joannes Papa, CeHte Gotlebiam feflh Concito dnâus, ft carcera daufi·.

4. y» Drpofiti Pape for. domeftki, Concito juflu, ab iüo dimifl», Conflantiam reveni . Solatium ft confilium ab occultis amicis iero ft frnftra qmsGvit.

A Oriaae ft Concilio traditus efl Ludovico Etedtori Palatino, quem captivum cuflodirat « Gotlebia Hcideibergam doftus, carcere ftidem claudendus.

Cnfar, Papa Joa. depofito, curam Ecclefiarum Germanicarum faicepit , Epifcopo· conflituens.

Oriaris Sigtfmundi iter in Hiipsniim a Junio in Julium ddattxn ·

Qua itineris prorogatio confirmata a Ferdinando Aragottia Rege.

Huflus e caroere Goilubicnfi Conflantiam in Monaflerium Francifcanornm vinftus deportatur.

Congregatio publica. In qua Huflus prima vice publice auditus.

6. 7. Ecclipfis fol» fpeflatu admirabilis ante congregationem publicam.

Congregatio publica. Huflus denuo publice examinatu».

8. Congregatio publica, *frufntt Cufart.* Huflus tertia vice poblice examinaro·.

Articuli ad. es HulG libro de Ecdefia excerpti, ft in carcere ei prius exhibiti, hodio repetiti, una cum refponfiouc ejus tunc data , non uberius examinata . VII. alii articuli Hufli ex alio feripto ejufdem excerpti publice pronuntiari . VL alii prslefti articuli Hufli . Quos omnes articulos ut revocaret, invitares, fed iruflra.

Alii iterum articuli Hufli propofiti, ad quo· funiliter reipondit.

9. *Dee. Ii. Trin.* Revocationis formula Huflb propofica . Quam repudiavit Huflus , ft licet Card. Oflienfis fcrupulos illi fubortos eximere allaboraflet , fententis fuss conftantcr iohnfit , revocatione negata.

>·. 11. Huis finitis examinibus expeftavit mortis fencentiam.

sx. 13. 14. Congregato his diebus Natioues, de caufa Jacobi dc Mifa, Bohemi, quoadcoos> owntonem fub utraque.

Congregate quoque hoc tempore Nationes, ob doftrinam Joannis Parvi, Theologi Burgundi, in Principes referiam. examinandam.

>j. *Ftfi. s. kh.*

SLSSJO GENERALIS XIIJ. Prujntt Cufara. Iniesdifta communi· p!«bis fub utraqne . LoquiGtio definita contra do^rinam Joa. Parvi.

Carolus de Malateflis, Gregorii XII. Ptpn Papatu cellari Legatus, magn* cum pompa Cooftaatiam «A ingreflus.

ió. *Dae. III. Tri».* Malatefta, Legatus Gregorisnus, rationem adventas fisi Concilio aperttit, fcilicet ut Ecdefi· pacem per crifioraitn Gregorii X1L parares.

»7· 18. 19. ao. Circa hoc tempus Qemangius Concilium hortatus «A per litteras ad prafequendam pacem, indignatu· tamen de Decreto nuper ap. Maji lato, neminem trium illorum pontificum Papam iterum rife eligeodom·

»1. Huflus per litteras Bobemoa. monuit, ne Jacobellum, calicis fecri raftkuti «tritorem , im* pugnarent. Idem conflantiam foam, revocation· negata, «xpofirit amicis.

Xk. *Ftfi. Dftaua tuiiiieu eartfreu.*

»j. *Daui. ir. Trt*.* Sigiimundus Imper. Conflantia divertit in prata vicina, negotia fife dia confidens.

Huflus per Concilii Deputatos aliquoties ad rccamaadum invitatus, ft rogo territus, da quo per litteras eft cooqucflus.

Idem

C.

ANNO Idem a Paierie ai aHurasioncm pertentatas. Qm de re certioro fecit amicos.
24. Affine Jmmm J^efÂe. Congregatione*, quibus Übri Hnffi damnati. AT*°
C**11 *5. Cadar &*ifmundu* animi reficiendi gratia m oppidum vicinum UberHngam dtgreffus. CHRisif
**"I ad. »7. Hums dilarioae* fispplicii taoquam meditanda mortis (patiam ssûimarit, catnquemo» dharioaem amici* communicavit.
*8. Mortem pcffiidfe imminentem abique mutata fententia «pedavit.
Oriar Uheriinga Coaftantiam rediit.
19. F<f. Petri tr Perii. Coofeffionb cooftantiam ptufeulis epiltolb teftatu* «fi Huffi*.
30. £**. F. Tria. Coufeffiooarras HuSq indultus feptriuo ante rogum.

A. MCCCCXV. Mtafijriri.

i. Congregati Deputati Hoffom denuo ad revocationem foHcitarant, quam diferte abnuit.
». 3. 4. *SEUb G&NERriLIS XZF. frajeat· Cajari.* Thcoderiens de Monafterio Theologo* tolemoem habuit Otationem ia laudem Cidaris, qui pro Ecclefia unienda indefeflo Audio laboret.
Gregorius XII. folemniffime renunciavit Papatui per Carolum de Malateftb Legatum fuurn.
Decretum quoque deouo, fine confenlu Coocilii ad eleâioneœ novi Papa non efle procedendum.
Modum eledionb Papalis per Concilium elle determinandum.
5. Congregati Deputati IV. Nationum. Huflus ad ahjuratioocm fua dôflrirue poflremo invitatus, quam confiante*· detreftavit.
Congregata Natio Germanica, de uurftione Pbienorum! An infidele* *frire,* an potius wriv fiât ad fidem Chriftianam perducendi? Qsod poflerioa Paulo* Voiadimiri, Legatu* regius, integro traâatu diduxerat, quem hoc fiâe Nationi ouoc exhibuit.
Congregata hb iterum diebus Nationes d* Joa. Parvi do&rina publiceNd«maanda.
d. Congregatio publica, qna repetita & ventilata fnpcrior quasflioi *Frrrrn,* an arrfe infidele* convertendi? Qpod uoAertu* Pofeni iterum per PaulumVoiadimiriLegatum regium publico feripto afieveraoant.
SESSIO GUiiUriLB XV. aeaftatt Cafan. Epifeopus Laudenfis folemnem habuit orationem in fiappUaimn Hnffi. Hos cum libri* condemnatu*.
Et Doâorisjoa. Parvi do&rina Principibus advert* rejeda & condemnata.
Libri Joa. Huffi condemnati, ante finem Seffionb, inlpkicnte Huflo, ante templi forespa-

Huffia ad rogum tra&n*. Concrematu*. Oneres in Rhetram conje&J.
Congregata Nationes, de litterf* ad Bohemo* de Huffi fapplicio feribendis.
?. *Dm FL Tria.* Sotemnb proceffio pro Ecclefia falute inftituta.
7. Caiar Sigifmundu* (Jtrico Holfclder dedit littera* primarum precum dc beneficio Ecdefia-
9. 10. ftico.
ii. *SESSJD GEHXRMJS XFI. frifritr C^irt,* De Concilii Legati* cum Cefare inHifpaniam
12- 13. abituri*.
J4- *Dm. Vtl. Tria.*
15. 16. *Mmerriiti ftfri Drin/mir Apaflerirm. SESSIO GENERALIS XVII.praftait Cafart. De*
17· Imperatoris imminente diiccffu e Concilio in Hifpaniam, pro Papa Beoedifio ad ceffiooem
18. perducendo, Votaque Concilii pro ejus negotii fucceflu concepta.
J9- *Congregati* Deputati. Hieronymus Pragents e carcere io Concilium deduAusdt examinatus.
10. it *Dm. IIX. Tria.* Joa. Gcrfoo ante abitum Oriaris propempticam orationem in Concilio habuit ds *jan tf frari CeajDaiit^i Crntlii la rmùanrir rriat arlrir.*
Oriar Sigilmuodus, multi* Coocilii Legatis cioâus, in Hüpaniam migravit, ad Bcaediâum Papam Papara movendum.
Celebrata folemnis proceffio in Concilio pro felicis fucceflu itineris Cufarei.
Coocilii ProteAor abfente Ciriarc, extitit, Csriari* & Coocilii voluntate, Ludovicu* Bavant*, Eteâor Palatino*.
»3. Congregatio publica, poftridie ab «bito Oriaris, de rebus Concilii s&t* & porro agendi*
33. 24. Stsgulb diebus ablenic Grfare facra io templo Cathedral! fads, Miffi* celebrate, viro daAft pry tf,
ay. Gregorü XILfede moti Legati e Concilio difedferunt·
16. CcoeiUmn ad Bohemoe de vupero Huffi fupplicio litteras feripfit.
»7. 28. *Dm. IX. Tria.* Procedio circa templum Catbedrale pro abfeote Oriarc celebrat*, quod
39. 30. 31. fingulb Dominkb fequentibus obfervatum.

ri. MCCCCXP. Mnji riapfia.

1. 3. 3. Congregatio publica, de Confirmat* per Gregorium Ceffione fui Papatus.
4. *Dm. X. Tria.* Congregatae nationes ob nuntium hodie allatam, Oriarem in itinere pro Ecclefia* Ulme in Galliam penetraffe. Proceffio, pro abfente Cnfarc.
j. A 7. 8. p. 10.
xi. *Dm. XI. Tria.* Proceffio pro abfente Cnfare.
13. >3. 14. ij. Sigifmuodus CnUr *Karriea* prope Hifpanos, proEcelefic pact cum illi* paranda, fit Papa BenediAn fede movendo.
16. 17. d££W *GtKIIALn XUX.* De variis Concilii negotio porro difpocendis. De caularum judicibsM, de fide Bullarum Concilii.
18. *Dm XII. Tria.* Proceffio pro abfente Qriare. Bertrandm Vaqoeri infigoem orationem de Ecdefi* reformatione habuit.

—jç. *0· Congregati· Reformatorii. Dc trMulatMMubui Bpticoporum fiae preface Concilii per·· ——»
cHRISTI an Pantin non admittendis. ANNO
,Σ ArchiqdiCpp·» Rigrofis , Joannes a Vallenrod, ad Gaferem in Galliam rfblega-
ttu, nomine Concilii rogaturus, m nimia dm ob civilem pneem inter Gaik* & Angles parandam, In Gallia, fe detineri pateretur.
24. 3j. Daur. XIIL Tri*. Eptfcopus AAanfis c Concilio ia Hasgarram miflhs, qui Hongarm m fide Sigifnmndi abfentis retineret,
Proceflio, pro «bfnate Carfare.
16. 37. 38. Gerfoa de Vifionibus ac revulatiodbas, per multas crebro iUa tempeftate jaRatis, edidit optrfcuhun , pr PrtkhMt fpinttuM.
79. Congregat* Nationes, ob nuociaram fpsm Bened. Papa fede ia Hifpania movendi.
30. Congregatio Reformatorii de Epifcoporum & Abbatum eruditione , qui Doâores efle debetor,
$1. îadIntuivt He* Arogonie venit prrpàuuaaw, Meet tiger, pro Papa Benedifto ibidem degente ad caConem inducendo. Qjo fine hoc esiam ηκ» venit Sigianundus Caiar cum Concilii Legatis.

Λ MCCCCW. Mraft Srfttairi.

j. Dow, J7P, Trn. Proceflio pro abfsnt· Carfare.
1. 3. 4. 5. 6. 7. Congregatio Reformatorii, de Procotsotarioram anaAurftate In Coria Rom.
v. Da*. XK Tri». Fvi. M^ή». Mtr. Proceflio pro abfente Qefare.
Congregatas Nationes fuper Hiteris Bohemotum ac Moravonun ad Concifiom, dc Hnflifupheio. His dfebus Hieronyavas ad ab/urtrionem alapaocies invitatos.
Prrdara oratio publice habita de Ecclefi* reformatione.
9. Io. 11. Congregat» publica, qua Hwroaymus Prageufis prima «ice doârinamHofls &fuam abjuravit.
12. Prrpi*ÛMu , In traâatu Grfaris Siglfinundi cum Papa BenedMbo de Papatu abdicando , ab hoc die trfque ad JJ. OAobr. varia Benedidus quafivit effagta , In ceffioocm nnUaarous defeenfurus.
13. Congregatio Reformatorii, de CoHstionibes beneficiorum.
14. Congregatio Reformatorii, de Dlfpcnfationibus Papabbas.
15. Dit». XPJ. Trit, Proceflio, pro abfente Carfare.
Gravis Oratio publice dida de Ecclefiaftrco Regimine emendando.
J6. Congregatio Reformatorii. Reflridc difpenfationes Papales.
17. >8. Ccfarcm Sigifmundum cum Rege Aragonie & Benediâo Papa Perpiniani de puce Ecclefi* agere, Coodlio ntsociatum.
19. 20. Seflto nova indiâa, fed in triduum prorogata.
21. 22. Drar. JF77. Tm. Proceflio pro abfente Grfare. Prrclara Oratio public^ dida de neceflaria & digna Cleri reformatione.
23. SESSIO GEHEKALJS XIX. Hieronymus de Praga publice fidem fuam, fecunda nempe vice, abfuravit.
Decretum quoque, falvos conduâos, Gefaris dc Regam, non obftare* quo minos dc haeretica pravitate ia quem inquiratur.
De falvo conduâu Hufli Grfareo violato Ccfar excufattn per Coocifium.
Conflitutio Carolina, de Libertate Ecdefiaflica, publice confirmata.
Caufc hanefium judicibus commifl*.
Hieronymus Prag. a revocatione In carcerem paulo tamen laxiorem iterum dedoAus.
*4· »T· I<5. 27. 2S. 29. Z>ow. A7JX. Ftft. Mieh. Proceflio pro abfente Csfare.
30. Congregatio Reformatorii, De litteris facultatum rcligioGs per Papam conceflis.

A. AKCCCW. Mnft OO4ri.

1. Congregatio Reformatorii, de Canonicorum juramentis Iniquis.
2. Congregatio publica , qua fpes ex Hifpania faûa de BenediAo Pap· per Qrfarem fiAL
3. 4. 5. gendo.
6. Door. XIX. Tri*. Proceflio pro abfente Gnfare.
7. g. 9. io. Landulphus Barenfis Cardinalia Conflanti* defiin&tts . la temphan Dominicanorum deportatus.
Congregatio Reformatorum de Conciliis provincialibus.
Ii. 12. 13. Dmv. XX. Trit, Proceflio pro abfente Casfare.
14. Prrpint»*i Benediâus Papa Ccfari & Concilii Legatis dedit formulam de Ecclefi* union· paranda.
15. PrvpMMm' Benediâus Ccfari obtallc tandem fcbedulam de fua ceffion·.
16. Ftfi. S. GAU. Sex Deputati, per Cefarera Sigtftmmdum P«vpmf«w flarim ex Concilii Legatis ctedi, qui cum novem aliis a Rege Aragonm deputatisccffioois Beuodi&tn* fche-
17. dulam examinarent.
18. Declaratio ceflionis oHat* expetita Pevpfiwaai « Benediâo Papa, quam dhdiftultt, ufque in diem 30.
19. Congregatio Reformatorii. De Monachorum beneficiia ia diverfis raUgion&us.
Item de Examine Ordinandorum.
20. Dm». XXI. Tria. Proceflio pro abfente Cefare.
31. 22. 23. Congregatio Reformatorii de facultatibus religiefono*.

»4-

———34. ij. x6- Deciaratiooem in· cefisoois defiderata*qnaiemcunqueexhibuit Bened. Ptryi»i»<u .------
Deputati Cadarci & Aragoncnfes poft examen illius declarationi·, illam repudiarunt , _***<?
°ITM TM tc formam fimplici· cdfioni· prafcrfoendam judicaram.
Exequta Landulphi Card, parentante Jacobo Epife. Laudenfi, in Coocil. cdcbratc·
»7- On·. XXII. Tri». Proeeffio pro abfente Gelare.
Hotricus Abendoo, Theologus Oxonieofis Angfus , memorabilem publice habuit orationem contra Exemptos & Simoniacos.
18. Ftf. Sieiteif & Cedes quadam Conflanti· perpetrata, raro fob Concilio exemplo.
tfh Sulpicio de focata Hieronymi revocatione, quibuidam fubnara. Gerfon edidit libellum de proteftatiooe ac revocatione in rebus fidei.
30. JI. PtrptKMti Deputati Celaris & Coocilii Conftantieafis Papam ferio hortati, qui Papa tui renuoriarct. Qpod difertc & exprcfle negavit.

Λ. *MCCCCXV. Mη/ĬMχχκύη.*

I 3. Gdar cum Concilii Legatis indignabundus hoc tempore Perpiniaoo Narbonam iterumdi leeftit, qood Beoedi&u ad ceifionem invitatus tricas oeâeret.
3. Dt*. XXIII. Tri». Proeeffio pro abfente Gelare.
PsrpfoiaM Ferdinand» rex Aragoni· BcnediâoPap· injunxit ceffiooem Papatus, mnâa com·
4. minatione fubtraâionis. Qpod contemfit Papa.
J. Congregatio Reformatorii : Quod quis ultra duas posbeodas Ecclefiarum Cathedralium habere non poflit. Item de Difpenfationibus ad incompatibilia revocandis.
ft. 7. Congregatio Reformatorii de dilpenlationibus Papalibus ad incompatibilia. Item dc Epi leopis non relidentibus in luis Ecciefiis.
5. Perati*» Bened. Papa Regi Aragooum novam obtulit febedulam.
9. Congregatio Reformatorum dc eruditione illorum qui ad ordines admittendi.
PerpntM, per Alphonfum Aragonum, nomine Ferdinandi parentis, per legatos regisCaflel· 1« , & Navarre, aliofoue, pluribus libellis ad puram ceffiooem ferio invitatus Papa.
10. Dt*. XXIV. Tri». Proceflio pto aMente Gelare.
11. 11. PtffmtMu Papa Bened. fcnpto nefpoodit ad foperius poflulatum Regis Aragonic de fua ccffione, quam denegavit Papa Benediâus Perpiniano fugit Cocoliberum .
13. Cardinales Benediâi Pape, aliique Prclati, qui cum eo Ctctliitrt* fugerant, invitati pet Regem Aragonic, qui Perpinianum redirent. Quod pernegarunt.
Benediâus Papa Ptrfiwut* redire juffus ad ceflionem prcftaodam, vel per Legatos id face re indultum.
14. 1$. His fere diebus Gerlon edidit Conflanti· libellum Reformatorio offerendum , dc Simoniacis per Concilium reprimendis, ac Ecdefia ab illis liberanda.
16. Congregatio Reformatorum. De Simoniacis.
Benediâus Papa Ctctiiirri refppndit ad fecundam Regis Artgoaie invitationem prO Papatu deferendo.
17. Dse». XBK. Tria. Proceflio pro abfente Celare
Breed. Papa /tgii Pai/ctU*. Tertio reuuifitus Bened. Papa per Regem Arag. adeeflianem , & Cardinales ad reditum, fed fruflra.
*3. Congregatio Reformatorii dc Epifeoporum fic Abbatum fic Prciatorum eruditione fumme neceflaria.
19. Congregatio Reformatorii. De unionibus Ecclefiarum five bonorum facrorum.
so. Vincendus Ferrerius hoc tempore per regem Arag. ad Benediâum Papam ablegatus, qui ceflionem ei perfuaderet. Sed abfque fruâu.
Rex Aragoni· Celari mifit propofitiones de Benediâo Papa coercendo.
Legati Conflantienfia Concilii Papinianum reverfi, faâa fpe Benedidi Papatu privandi.
*1. S£SSD GENARALIS XV. Monitorium publicatum contra Ducem Auftric pro Epifcopo Tridentino.
ii. Congregatio Reformatorii De Exemptionibus.
33. 14. Dt*. XXVI. Tri». Proceflio pro abfente Carfare.
xj. Congregati Reformatores. De cafibus ledi Apoftolic· refervetis.
id. 17. 18. Legati Samogitarum recens c00veriorum Conftantiam venere : Ut & Legati Poloni .·
39. Ladislai Polonir fit Witholdi Lituanie Ducis ad Conftantienfe Concilium Epiftola obla
jo. ta.

*A. MCCCCXV. Mn[t Dfct*ki.*

i. Dew. /. AdwntMi. Proceflio pro abfente Gelare.
x. 3. 4. J. 6. Ftfi. NictL Praeclara Oratio publice diâa pro feria emendatione deri.
η. Nova Controverfia Concilio fubnata, Epifcopo Argentioenfi ab Argcntioenfibua capto.
Congregat· Nationes, Leda epiftola Grcgorii, autca Papa, fede moti , nunc Cardinalis , pro falute Ecdefi* per Concilium lednlo promovenda.
8. Dmv. 11. Advntu. Proceflio pro abfente Gefare.
9. 10. 11. Congregat· Nationes de liberando Epifc. Argentineofi, Vilhelmo de Dieii.
IX. 13. Aforfow coodufa capitula, a Cadare Sigiimundo dc Concilii legatis nec non Hifpanoram nuociis, juxta qua Benediâo Papa lede moto, Ecdefia Hifpanica, Conflanti·, reliquis redunienda.
14. jj. An*. 111. Adve»t»r. Proceflio pro abfente Gefare.

. , . ■ .15, 17, j8. 19. Congregate Nationes. Germarfl cooquefli, reformationem corruptelarum, quas— anno Joannes Papa invexerat, Simooix pnefertim , differri vel diflimulari.

C^R<^TI *0. 11. i*. ^*· *AJvmtiu.* Proceflio pro abfente Cxfare. ««·♦.

23. 24. 15· *Ftft. PUtiv. Cbrtfti.* Paodellus, Cardinalis Grcgoriaous, Conflanti® obiit: In templo Auguflinianorum in choro humatus.

16. Joannes Zacharie, Theologus, in laudem Cefaris, e Concilio abfentis, Narbone degentia,
27. pro Papa Benediâo fede movendo, & de neccffaria Ecclefus reformationeinfignem ha-
18. huit in Templo S. Stephani, dsv *S. Stepbeti* , orationem.

29· Dmv. *Feftttat S. Them. Caatear.* ab Archiepifcopis folemniier celebratum. Proceflio.

Congregatio publica. Letum nuncium Narbona per Cxfarem & Concilii Legatos perferiptum de fpe unionis. Pulfateque campanc.

30. Proceflio pro unione Ecclefi® iolemnis celebrata. Et facra in Templo faâa.

Congregatio publica. Nova Bohemorum queicla ad Concilium epiftola oblata cum 450. Cgii-
31. lis.

d. *MCCCCXi'l.* Embolifmali *Mmfr Jtauuri·*

t. 1. 3. 4. In principio hujus anni Congregate Nationes Argentinam Legatos definierunt, & inter illos Patriarcham Cooflantioopolitanum, pro Epifcopo captivo liberando.

c Daw. Proceflio pro Carfare abfente.

0. *Feft. Ep'pb.* Vitalis Epifcopus Tholoncnfts prxdaram admodum habuit Orationem de necelfaria Ecclefi® reformatione . ∦

Ptrfitueoi per Rçgem Aragoni® Benediâo Pap® obedientia folemniflime fubtraâa, Vincentiq Ferrerio publice id denunciante

Idque per litteras Alphoofus ftatim eodem hoc die *6.* denunciavit C®fari.

Idem ierius fecerunt Reges Calleil® & Navarne, quorum miniftri &Epifcopi per Bencd. Papam corrupti diu lubtrs&ionem iftam diftyleiunt. ■

7. 8. 9. Congregatae Nationes Legatos Regis Neapolitani aliorumqoe audierunt

10. ri. ix. Dow. *l. Epipb.* Proceflio pro Celare abfentç.

13. 14. Legati Concilii Argentorato Conflantiam reverfi.

15. Congregatio publica, in caufa Eptfcopi ArgentioeaGs captivi, de qua auditi Legati.

16 17. 18. 19. Dow. *//. Epipb.* Proceflio pro Caflare abfente.

Congregitr IV. Nationes in caufa Argcntinenfi contra Epicopum.

20. 21. *11.* 23. 24. Edite Executory® Caroline Conftitutioms De Libertate Ecclefiaftica.

25. *16. Dem. Jll. Fpipb.* Proceflio pro Cxiare abfente.

27. 18. 29. Legati Concilii, qui curti Cxlare ad Aragonenfes migraverant, inde hodie reverfi.

30. Congregatio Generalis, qua Legati illi auditi, qui felicem Celaris InHtlpania pro Ecdefix falute expeditionem nuntiarunt, Benediâo Papa repudiato.

Narboncnfia Capitula przelc&a. Aragonenfes Papam BenediAum rejecifle diplomate probatum .

31. Denunciata publice proceflio poftrtdiana .

A. MCCCCXVI. Menft Fetntari».

1. Proceflio iolemnis pro pace Ecclefi® tnflituta.

2. Dow. *IK. Rptpb. Feft. Purtf. Mer.* Proceflio pro Cafare abfente.

Nobilis Oratio habita de ftatu Eccieiiaflico emendando.

3. 4. Congregatio Generalis. Cardinales : Archiepticopi , &r. Capitula NarboaenGs juramento confirmarunt.

5. Petrua de Alliaco, Card, nuper abfens, idem juramentum pneftitit.

Nec non Amedcus Saluctarum Caid. (It & Card Ragufinus. Cardinalis Tricaricenfis anceps tricas nexuit.

Cardinalis de Fuxi Conflantiam venit.

0. 7. 8. 9. **Dem. f'. Epipb.** Proceflio pro Carfare abfente

Congregatio publica. Pro ulteriori converGone Gentilium, per Legatos Samogttarum propofita & commendata.

10. 11. 12. 13. Congregatio publica. Conqucfli Poloni de Ordine Teutonico.

Congregat® IV. Nationes de negotiis arduis ad reditum Carfaris differendis.

>4. Sigiimundus Carfar hoc fere tempore ex Galba Lugduno in Sabaudiam divertens, Amedeum
15. Sabaudix Comitem, Cameriaci creavit Ducem.

ıó. *Dom. SeptMgef.* Proceflio pro Cxfare abfente,

Theodoricus de Monaftcrio Colooienfi gravem fermonem habuit de Ecdefia reformanda.

17. 18. 19. Congregatio pro reformatione Ordinis Monachorum nigrorum.

20. Congregatio generalis. Officiales curir nuper fede moti Papas Gregorii XII admifli. Dc Huflitis , in Bohemia & Moravia degentibus, citandis.

Deque Epifcopo Argentinenfi captivo.

21. 22. Joannes de Opitit e Coocilio ad Aragoni® Regem ablegatus.

23. Dow. *Stxtptf.* Proceflio pro Oefare abfente.

Congregatio Generalis in caufa Polonorum & Ordinis Teutonici.

24. Congregatio Generalis, in caufa Polooorum, Hieronymi Pragenfis, & Gregorii XII. ohm Pap®.

25. 26. 27. 28. Legati Regis Aragon, ad Concil. cum litteris venere cum pompa excepti.

29· (Dies embolilmalis.)

A. MCCCCXW.

s *A, MCCCCXYI. Menfe Martio.* ANNO

i, ***DoeehBfa tubi.*** Czfar Sigifmuodus pro pace etiam civili inter Gallos & Anglos paranda **«grifio» venit, magnifice exceptus,** M'*'
Proceub in Concilio pro Czfare abfente.
Oratio" publice difta de Ecdefiz emendatione
Samogitarum Legati rebus oonfcftni Conflantia abiere, una cum novz gentilium converfionis Apoflolis, per Concilium adjunftis.
». Congregatio generalis, in qua Legatus Aragoniz Antonius de Mercede auditus .
Ludi **Equcflres per** Ludovicum Electorem Palatinum inflituti -
3. E/ufdein **ludi equeftres** continuati
4. Archiepifcopus **Gnefoenf»**, Cafarir in itinere comes, ***Partfif,*** λ Profeflbribus naftus feralem **librum Joannis a** FaUrembetg, Theologi, dc rege Polonia: cum Polonis interficiendo. Qui famofus liber, magnas dein controverfias in Concilio movit, ob quem Joannes a **Falkemberg** Conflantis; in carcerem mox conjeftus, quamprimum Czfar Conflantiam reverfus.
6. Solemnts Proceflio Cleri pro pace EccleGz & conflantia Hifpanorum
7. 8. ***Dom. hvoc.*** Proceflio pro abfente Czfare.
Leonardos Statii pro auftoritare Pontificis publica oratione difleruit.
9- to. Monitorium contra Argentinenfcs pro Epifcopo Argentin, publicatum
ji. ia. 13. 14. **ij**. ***Dotet. Remimjc.*** Proceflio pio abfente Cafarc
16. 17. 18. 19. 10. 21.
21. **Dw». *Oculi.*** Proceflio pro abfente Czfare.
23· 24. 25. 26. 27. 28. 29. ***Dotn. Lotare.*** Proceflio pro abfente Czfare.
30. Fridericus Dux **Auflriz**, qui per annum Conilam:» in obilagio fuerat, e Concilio clam
31. abiit.

X MCCCCXVL Menfe Aprili.

1. **3.** Ferdioandus **Rex Aragonia;,** fidus Czfaris in debdlanuo BenediftoPapa & nnione EccleGz paranda adjutor, obiit Caflellz . Cui in regno luccoflit filiiu Alphonlus > io Conflanticnfe Concilium optime afleftus .
5. 4. 5. ***Dom.Jnd.*** Proceflio pro abfente **Celare.**
Inlignis Oratio loiemniter pronunciata de digna EccleGz reformatione.
6. 7. 8. 9. 10. 11. Praedones Conflantiz capti, qui Concilii hofpites infeflaverant.
12. ***Dotet. Palm.*** Proccflnm loiemniter per urbem, palmzqttc confecratr.
13. 14. 15. ***16.*** Inter facra publica, per Joannetn Patriarcham Antiochenum ingens peccatorum numerus in Templum S. Stephani pro more duftus , fic abfolutus.
17· Sacia folemnia iu Templis praecipuis ner Cardinales fafta .
jfl. Sacra iterum per Cardinales fafta in Templo Cathcd. confe ratis igne , cereis &c.
19. ***Dom. Fellant Pafcb. Sacra per*** Cardinales foletnniter celebrata.
20. ***Ferit 11. Pafcb.***
21. ***Feri» /11. Pafcb.*** Ptxdonibus fic turbatoribus Concilii Caftrum G.immenflein per Conflantienfes ereptum.
2i. 23. 24. 25. ***16. Dotet. Çtafi*** mod. Proceflio pro abfente Czfare.
37. Congregatio publica. Ad examen retractus Hieronymus Pragentis, multis articulis prolatis . Propobta appellatio AtgeoiinenGum Sanfti q iidam Sueci Md canonitandum haud admilfi
2S. 29. 30. Congregatio generalis. Celcbiat» exequia Ri,;is Aragoniz, parentantibus Jacobo Epilcopo Laudenfi, & Antonio de Mercede, Legato Hifpano
Res Joannis Parvi ad examen curatius Concilio pe· Gallos propolitz
Appellatio Atgentinenfiuin repudiata .
Congregata Natio Germanica in caufa Argeminenfi

A. MCCCCXI·!. Menfe Majo.

1 2. Congregatio generalis. Martinus Porrms, Epilcopo.-- Atrebatcnfls, fufe pro Ducc Butgundiz fic caufa Joannis Parvi peroravit .
3. ***Dotn Mifericorl. Domini.*** Proceflio pro abfente **Czfare-**
Congregati depetati IV. Nationum de Ernefli Ducis Auflriz Audio in Concilium Confl.
4- 5· Bohemi publice Conflartiz citati.
Congregatio generalis. In caufa-Jo. Parvi & Ducis Burgundiz.
Gerfon fufe peroravit, **ac** fuperiorem Epifcopi Atrebatenfis fermonem refutavit
6. Libellus novem Aflertionum Jo. Parvi oblatus.
^. Sigifmundus Czfar **a Gallia** in Angflam drgreflus ***Lonlmum*** venit.
I. Calirum Doloris magnifice ereftnm Conflanti» pro Fcrdinando Aragoniz Rege dcfuafto.
Congregat, publica pro Epifcopo Argent liberando.
Archiepifcopus Gnefncofis ceteriquc Poloni Epifcopi Ecflum Wenceslai celebrarunt.
9· Congregatio generalis, in caufa inquifittonis Hieronymi Pragenfrs, fic dc EpUcopo Argcntineulj liberando.
10. ***Dom. Jubilate.*** Prcxeflio pro ablente Czfare.
Gerfon publica Oratione dixit dc Oratione vel precibus .

___ ..___ n. Confregatta Gcrxral»· In caufa Argentin. — V"""*
akNo 1» ij. 14. 15. Alpbonfus Rex Aragon* per Legatum confirmavit capitula Narboomifia. <wo
CHRISTI lé Congregatio General*. Deputati Commiflani pro caula Argcotiacofi. °J**n
17. Do—. <—tofe. ProceOio pro aWcnte Caiam.
Jjj.> 19. 10. it. ». »3. Congregatio Generalia. Hieronymus Pragenfis panto ante fapplidum pubjica cuminatus.
I »4. Pm. Aagar. Proceùio pro abfente Carfare.
ay. 16. Congregatio Generalis. Hieronymus da Braga porro publice examinatas.
J-T. 18. feft. Afco^fionn CiriMi.
i9i,a. S ESS IO ££ NEB AL JS XX J.
Hieronymus Pragenfis, abfentibus Celare fit Ccfarts Locumtenente Eleâore Palatino, pt», blice damnatus ad rogum.
Jacobus Epifcopus Laoden» publica nratiooe de fapplicio ejus di&rait.
Eodem in bulk», quod nuper Hutlus, nunc Hieronymus coocfcmatus, magna animi coo (laniia
Poggius Florentinus epillola ad Leonardum Aretinum fata hujus fupplicii hodie defertpût.
j). /'am. E*o*ài. Procetfio pro abiente Carfare.
P.-eiati ablentw ad reloua ardua Concthi conficienda coavocali.

X MCt €i XKZ. Mt·l· J·"'*

i. Abiente* Pre1st! ad Concilium rocati in valvis Templorum.
Reg s Portugal!)» Legati Contlantiain veocrunt cum pompa excepti «
1. Abicntes Prelati denuo rocati
3. Abiente* Praelati pothemo ad Concilium publice vocali.
Congregatio Generalis de Bohemis citandis
C»(ar per litteras Concilio lignificavit, ne quid ardui fe absente pctftcereot.
Archiep Iropus Moguntinu* per Legatum le esculavit, tjuod cum remoto Papa Joanne non cniiodeiet. Contra Argentineoiea prouunciauun. Grandis Gtnotiiacus Joanneus, Joannes Ctcyt, Conci'ii tententiam eXpertus.
Ludovicus Bavains, Protrâor Concilii, qui abfuerat, ac Joannem Papam Manbcimenfi carecti inclulerat, rediit.
4. 5. 6. Congregatio Generahs Legati Regis Ponugalli» afleâum Regis erga Concilium ex* potuerunt
Theodoricus a Niem, hrfloricu*, reformationis EccleGallic* fli unionis Ecclefias, ipGufque Concihi Conflanticnfis, (fremuit delenior, circa hoc tempus in Concilio defan&us
7. i-'aw. Etfi. Pntttnji. Oratio tolcmms habita De notis boni cleri.
89. 10. 11. Congregat» publica. Comes Lonradus de NcUemburg fele excufavit, quod con* teius band effet captivitatis Epilcopi Argentoranenfis
ji >3. 14. Z'orw. Efti. Trtn ProcctTio pro abiente Celare.
>' t6. 17. Congrega»» Nationes pro convectione gentilium per Samogitas libereinftknenda
)S. Frfl. Corp. Ckriffi'. Proce(Гю iolcinnitlima celebrata.
so 10. 11. Dorn. J. Tm. Piocctho pro abtente Celare.
2: 13. i Jit·. Aapri^e. Ingentem Florentini infhuxere apparatum in fequcntis diei celebritatem
12 Ar/iea» . A Florentinis folemnis Proceffio inflituta.
». A!,a Pmcitlio Qmciln in honorem eiutdem Joan. Bapt. celebrata.
2-. i'. Congre,ratio Generahs. Wiihclmus de Died Conllantiatu dcduâus Coocihi fcotentir te tut-mnu
18 lx»*. II. Irm. Pror.dio pro abtente Grfarc.
20 /r/(. P/tri à
I*

A. MCCCCXl'I. Mt»f· JtiliO.

1. G-ingrecat» Natiooes, Jc H-nr. Lafchenbock Hutfi fidem abjurante.
2. 3 4. Congregatio Geneial.s uc usi one Ecclch· prolequenJs, A de Aragonum ÎD h*QC tludM
$. HI. rrimf. PtoceiliO per abiente Catare.
Þ. 7. 3. p. lo. 11. 11. Dom. IK. Γη·. Proccilio pro abiente Catiare.
1. 14 Littera: Regis Cillell» ad Concilium perlate.
iv Convirgat» Nationes, «Sc Cardinales, de littert» Regi* Cailellar pridie Concilio traditi*
16. 1■ ib. i?'ngr?garo Generahs, m c-nna Argcntioentiurn, BolieniOrum, aliorumquc.
·o Do",. l. Pilkcilio pio abiente Catiare.
31. 11. 13. '4. jy, j5, Uotn. fj. ,rri·. Pro.cfljo pro abfente Cattare.
37- ib. 29. 30. 31.

MCCCtin. Mtnj» Au^Ho.

1. 3. Do^o. t'II. Tri·. PoceiTro pro abiente Celare.
3· ◆. 5- 6. 7. 8. 9. Prw. F ill. Tr·,·. Proceffio pro abiente Csefara.
to. Congregatio Nationum de Bobemis.
1·. Congregatio d< Buhernis.
>3. Congregata Nationum de Bohemis.

—— «j 14. Congregatione* Nationum de caufa Tridentina.
4MMD jy. Congreg. dc Catta Tridemma.
ch*®71 16. *D·»· J2L Tri».* **Proceflio pro attente Cttaro.**
'* Congregatio in catta Tridentma .
27. 18. 19- 10. 2t. 22. 23. Paa·. *X. Tri».* **Procédât» pro abfente Cttare.**
24. 2J. 26. 27. 28. 19. 30. Dass. *XL Trt».* Proceflio pro attente Cefara.

A. MCCCCXVL Afnjr SrftMri.

1. 2. 3. 4- Congregatio Generalia d« caufa fidei Boheroonsm, qui exoommuakati.
Fridcrid Autuiaci catta Tridentina pari feveritata verfata.
j. Legati Regi» Aiaeooum Cooftamiam acccflerum, *prsclare* excepti.
6. **Pwa** 27/. **Trtt.** Proceflio pro attente Carfare.
Legati Reg>· Neapolitani itidem comparuerunc.
7. Gerion Epiflola ad Canonicum Caraotcttcm, Doâorem Parvi, Feflum Jefu , Jofeph & Marie commendavit.
8. *Fefl. Nthv.* **Mλτïλ** . Gerfon folemni oratione de Nativitate Maris, non folum commendavit feflum Jefa, Maris, Jofeph, fed A publice prttrfTus efi immaculatam conceptionem Maris , live quod lu utero *ûi (aaAifkata* , in Icriprara *doo* contineri eiplinre, ncqae ex content» in eadem educi evidenter. Optatque, in pmfenti Concilio Conti, illam qusfliooetn publice ventilari & componi . Mooetqoe , numerum feflorum aptad plebem , que manu vi&uoa qusrit, minui , quod io Rcformatoria ConfL fit po-anim
9. 10. Congregatio Generatis, pro audiendis Regit Aragonie Legatit.
ji. 11. 13. Das». *X11L Trt».* Proceflio pro attente Calare.
14. 15. *16·* Congregatio General» in qua Legati Regis & Regitis Neapoli auditi
Epiftdla Polonorum contra Ordinem Teutonicorum prcieâa.
Epiflo'a Teutonicorum Ordinis ad Concilium publicata .
Cracovienf» Academi* epiflota ad Concilium recenfita.
11. 18. 19. Congregatio Generalis, in qua Legati Concilii, a Navarre & CaAalln Regibus revetfi auditi, quod A illi Reges Beoedrflum Papam répudiaient .
Libellus hoc tempore in Concilio editus de realt obedieotia anrca Paj* Gregorii .
10. D*·. *XJl·'.* Trs» Proceflio pro attente Celare.
jt 21. 13. 14. Legati Regis Anglic, tres Lpifcopi Angli , venemnt Conflantiam , honorifice eteepti.
iy. 16. 17· *Det». iV. Tri».* Proceflio pro attente Carfare.
18. 19. *Ffft. AM.*
30·

X. *MCCCC XI L Mnft Ofhkrt.*

t. Petri de Alltaco Cardin. Opus Dc Ecdefiaflica poteflate , publicatum ac prckAum publice in Templo S. Pauli.
1. 3. 4. Zbm. 1>7. Tna. Cardinales facra fecerunt in Monafterio Fraocifcanonno mifla proceflione finguln (abbatis confueta pro abfente Csiare.
5.6. 7. S. p. 10. Congregatio Generalis quod Hiipani pro quinta natione io Concilio habendi-
if. Zttc. *XTJ1. Tri».* Procefsio pro attente Csiare.
11. <3. 14. Congregatio Generalis , m qua jus fuflVagii Hrfpanis tanquam quints natio·* cooceffum
jy. *SESSIO GENERALIS XXJ1* Regi» Aragonie Legati Cotmlio folcmniter uniti.
16. Fefl. S. Galli .
>7· ·θ. Pasw. *21'111. Tri».* Procefsio pro attente Cefare
19. ao. >i. 11. 13. 14 iy. Pam. *XIX. Trt*.* Procefsio pro abfente Ottare .
26. 17. 18. 29. 30. 3i.

A. MCCCCXV1. Mr*/. hrwtir,.

1. ***Dtm*** *XX. Trt*.* Procefsio pro abfente Cxfare
i· 3-·4- J· *SESSIO GENERALIS XXill.* Dc judicibus deputandis contra Pcirum de Luna .
Congregati Commiffarii in inquifmone contra Papam Benediâora
6. •''mgregati iterum Cominiflarti m inquifniune >n Petrum de Luna, Papam Benedidutn
7. Congregati porro Commiffiui pro inquihtione contra Petrum dc Luna
8. *Do·». XXL Trn.* Proceflio pro abfente Csiare.
9. 10. ii. 11. 13. 14 iy. £>·«·. *XXII. Frit.* Procefsio pro attente Cefare.
16. 17. 18. >9. 10. 11. 21. *DrtK.XXIlL* Procefsio pro attente Celare.
23. 24. ay. 16. Hernicus Duc Brunfvicenfis sger hi* diebus Conflantia Luneburgum rwerfus
27. 28. *SESSIO GENERAL IS XXH'.* Decreta citatio contra Petrum de Luna Papam
Citatus publice m valvis Te*upk>rum Papa Benedidus.
19. Pmr. *L Aèv.* Procrfsio pro abfente Carfare
30.

A. MCCCCXIL

anno CHRISTI — X. *MCCCCXPI.* Mwfr Dafrfrr. — K ANNO OtKISTT

i. 2. *J.* 4- *J.* Congregate Natione», tn Monailcrio Fraodfcan. Inftnsâi Legati Cooc&i, Lam» bertus dc *Stipite* ft Bernardua de Plancha, Paniicolam ad Papam Bfeoediftnm citandum deftinad. ***'A

6. D»w. //. *Mt>.* Proccffio pro abfente CaCare.

7. 8. 9. to. 11. 12.

ij. Daav. *III. Aèo.* Procrffio pro abiente Csiare
Olorenfw & Adureafa Eoriaopi Hifpani Cooflantinm xenenmt, Concilio adooicodi.

14. *5ESSV GEMMAUS XJO'.* In qua Legati Comitia da Fuxo qui cx Hifpania pridia adao* nerant, Concilio uniti.
Definite» & confirmatu» cooiraftus inter Concilium fie Conflanticnfes, ratkjnc doourum de r.dualium pro bofpitibus.

jj. 16. Quatuor Legati Regia Navarre Cooflantiam renere

17. 18. 198

10. *Dmo. 1Γ. A4v.* Proeefl&o pro abfetite Otiare.

31 *a. zi.* Congregata Nationes dc jure luflragiônim in Concilio.

34. *SESSO GENERALIS XIVL* Legatt Regis Navarra Concilio adunati.

35. *lift. Nettv. Chr.*

30 17. Daw. Procefiio pro abiente Gtfare.

38. 39. Feflum Thome Cantuarienfu ab Aoglisjo Concilio folemnitfime celebratum.

30. 31. Concilium litteras ad Celarem circa hoc tempus dedit de Huflitanun Bobcmorumv· negotio

A. MCCCCX IL Mnft Jauur.*

1 *i.* 3. *Dote.* Proceflio pro abfente Celare.

4. Congregat* Natione», ubi nutsciatum, obedientiaop ia regno Caflclbt Beoediâo Pape negatam elfe.

5 A. *FrR. EfipS.* Oratio folemnis habita De dignis clero virtutibus*

7. 8. 9 *10 Dont. l.* Proceflio pro abiente Carfare.

11. 13. 13. 14. IJ. 16.

17. Dm». *11. Eptt>i>. Frfl. Antonii.* Proceflio pro abiente Crûre. Acrem orationem Gerfon habuit de Concilii andoritate, & caufa loaanh Parvi immerito excufata.

18. Gerfon alium edidit tuftatum, quo ad examen rigidum doâruMe Joanms Parvi Goociliun crcttarec.

11. Larr.bertu» de Stipite, & Bernardus de Plancha, Legati Concilii, ablegati Pamfcolaoa ad citandum Papam Beoediâum, *PenifcoU* Papam magno animo allocuti, eum, prout a Concilio jufli erant, coram citarunt, ad audiendam Concilii fcoteutiam.

13. 14- Daur. *III. EpipS.* Proceflio peo abiente Carfare.
Anglorum Epiiccpi, de imminente Gefaris adventu Icti, Senatum Couftantieniem *6t* alioa lauto convivio & comedia iacra lub piandio cxcepeiunt, comoediarum (aerarum in Germania adores
Benedi&us Papa *Ptoufcol** feripto prolixo reipondit ad citationem fuperiorem. Quod feriptum l egati» Conci'ii exhiberi juflit.

15. 16· *ii.* Sigiimundu» Cziar ConOaotiam ex Hiipania, Gallia & Anglia reverfus, magnificentiflime exceptus.
Per Archiepiicopnm Gneioenfem ex itinere hoc Parifiis illatus feralis liber Joamis Falkenbergii conus Polonos, eoruinque Regem ac Principes, interficiendos. Inclinabat in fententiam Joanms Parvi, Theologi Burguodi. Pro cue tres libelle· Conflanti· in Coo* cilio contra Gerfoncm βi Petrum de A Iliaco fcriplerat.

28. *ip* 30. 31. *Dotu. /I'* Epikopi Angli Caelarem, Ludor. Baxarum, aliofquc Prino»pes fpiendido convivio & repetita fuperiori comoedia iacra exceperunt.

A. MCCCCH'11. Mnft Fdwne.

i. 2 *Frf. Pu.tf. hier.* Gerfon nora oratione, Joan. Parvi pefiinum doûrinam curato exuatn, public*' fubmhtere fiiafit.

?. Archicpiicopu» Granenfu Conflantiam venit fplendidc exceptus.

4 5· *é. (,ττlοηιι* infigne opus *‹u Eitl&ejlic» ptr/Ulf* editum, pronuntiatum publice.

7. *Srpteegrf.*

g 9. to. |osnnes a Fsllcinberg, Theologus, ob librum fuperiorem Parifiis allatum ia min* c pe» injurium, in carcerem tn Concilio hoc fere tempore conjeâus.

11. *Ji.* rj. Congregate hoc tempore frequenter Nationes dc Cardinales, librum Falkembergi examinantes, qui librum pcniiciofiflimu:n condemnarunt, & in publica Seflsooe eoo* demnandum ciTc decreverunt. Quod Decretum Pokxii vehementer urferunt in Seflione ultima, tub finem Concilii.

14. *Dont. Stx.yf.*

j$. i6. 17. i8 19. Fridericu» Dux Auftrir ob caufam Tridentinam citatu».

20. *SESSIU GENERALIS JtXI'11. prefenie* C *e irt,* in caufa pnecipuc Tridcntioa contra Fr»dericum Auftriacum.

2J. D··.

—I». Λ» *Bfia βΛi.*
anno ax. »3- J<M- Nafloviae a *Catan* Ele&oratu MogssminO tnveflitus.
CWfffl jj. 14. 17. *8. Aaa. JbaaraatA. Ponderofa oratio habita de Ecclefia cor rapto ftato. M„_
'*'* De rtformatioee Monachonea nigroram Capitulum Rroviaciale celefcraxum.

JL MCCCCXVU. Hanfa Martia.

j. *t. J. SESSJO GENERALIS XXIIX. frafntt Cafart,* io c»aia Tridentina contra Fridericum Auflrtacum.
Galli longo fcripto, ob flrepitomnoo plene preteflo, Anglii dubium moverant de *jure* Nationis in Concilio· Quod Caiar *gre tulit.
4. 5. 6. 7. *Dm Rmiaafc.* Epiflola Lamberti de Stipite, Legati Concilii ad Hifpaoos , de Benediflo Papa Panifcoic citato, Concilium perlata ·
ÿ. *AESSK) GENERALIS XXIX.* Contumacia Petri de Luna Pape Bcnediâi accidata.
9. Legati Concilii ad Hiipanoa pro Pape Beocdiâo Panifcol* citando, re bene conferta, Conflandam redierant.
10 *SESSIO GENERALIS XXX. prafaatt Cafara t* de Beocdiâo Papa Panifcol* per Coocilii Legatos citato.
11. ti. 13. 14. *Dm. Oculi.*
15. 16. 17. Hoc tempore Petrus de Alliaco Cardinali» in templo & Pauli publice pnriegi curavit opus iuum de Calendario per Concilium corrigendo.
18 C*f«r Sigiimundus Brunfvicenfibus dedit Privilegium de libera in urbe Branfvicenfi *cujut*cunque fexus hominum inhabitatione , fecundum Imperialia flatuta^
19. Capitulum Provinciale Benediâinorum , Conflanti* in Monaflerfo Petrufiano hademis celebratum , hodie finitum .
30. XI. *Dm. Latart.* Petra» dc Alliaco, Cardinalis, gravi oratione ad reformationem Ecriait* Concilium hortatus, dt de Joannis Parvi caufa diflimuUta amare conquefla·.
11. 33. 34. 15. 26. 37. 28. DMw.jaa.ca. Momentofa fic ponderofa oratio habita de ftatus Ecclefiaflici emendatione & Bcnediflo dc fede pr*cipıtando ·
29 Advenere Legati Regis Caftcll*, cum pompa excepti.
30. *SESSIO GENERALIS XXXJ.* De variis rebut. Comite Virtutum, Gregorio, Pofonis &c.
Angii quoque longam Apologiam Viodiciafque pro |urc Nationis in Concilio, contra Gallo» , publice Concilio exhibuerunt.

P·

A. MCCCCXVH. Shaft A/aib.

j. SESSIO GENERALIS XXXII. Petns de Lun» Papa Bencdiflus contumaci* denuo aerafa-
3. tus & ulterior inqutfitio contra eum decreta.
3. Congregatio generalis, in qua auditi Legati (Legis Caftell*.
Crfar Sigiimundus Conflantia Cellas in vicinia divertit.
4. *Dm. Palm.* Proceffio quinque nationum & Patrum Concilii.
Diplomata affixa contra Petrum dc Luna & Ducem Aurtri·.
5. *6.* 7. 8. *Dia Piridim.* Sacra per Cardinales fafla.
Cardinalis Fforeotinus Zubarella folemnem habuit orationem.
9. Sacra folemnia per nationes Lfla ,
10. *Sacra iterum fafla.* ign.bus *& facibus* paichslibus inauguratis.
u. *Dm. Pafct.* Solemnis proceffio rieri.
XX. 13. Caflar Sigiimundus Conflantïam e diverticulo rediit.
Advenere tres Bavarue Duces, honorifice excepti
14. 1J. Fridericus Mare hio Mitm* foletnniflime exceptus.
16. 17. 18. *Dm. {^tafi mi.* Fridericus I. Elefloratu & Marchia Brandcnburgeofi *a* Ccfart publice & folemniflime io Conflantienfi foro ioveflitus.
rp. 20. xt. XX. Congregati Commiilarti fuper Inquifittone contra Petrum de Luna Papam.
33. Petrus de Luna, Bencdiflus Papa, publice iterum citatus.
34. 35. Congregati Commtflani, cou-muantes Inquifitioocna contra Petrum de Lena, atûoflû contra eum produflis.
36. *Dm. Mijtrit Dm. iit Marci Evaag.* Citati tefles contra Benediflum Papam.
27· x8. Adolphus Comes Clivi*, Dux a Celare Conflanti* craatus.
30. Solemoifluua totius Concilii proceflio inflituta .

A. MCcCCXril. Shaft Maja.

J. 3. *Dm. JM.*
3. 4. 5. 6. Congregati Commiflarii *ia* loquifltione coatra Petram de Luna, articuiiqne novi contra cum produit1.
7* 8. p. *Dm. Gantait.* Mauritius de Praga Oratione folemni fimoniam extirpandam, derumque in hoc Comilio plane jemendaodum effe, graviter monuit.
JO. Congregati Commiffarii in loqui fittone contra Petrum de Luna.
'J J. Ludovicus Bavarus, Comes Palatinus Rheni, in publico foro a Celare Elefloratu invertitusf Eberhardus Comes dc Nellemburg a Cclare in Crlarea fua curia Conflanti* iovcflitBS.
Congregati Commiffarii in IsqutfiuODC in Petrum dc L uoa.
Citatus denuo Papa Benediflus

— I —.ia. *SESSIO GENERALIS XXXI11. Cofart profaut,* contra Patrum dc Lnaa, qui contumax— .....
rurfum declarans.
Friderscus Marchio Mifhi» fioa mvcftitura tadigaab*adus Conflanda dificeffit. <3!T,TΠ
jj. 14. iy. Congregati Commiflarii in pertexenda Inquifitione cootra Petrum dc Luna.
16. Dw*. *Rtgott.* Ccfar Rudolphum Saxoni* Eleftorem» alioique Principes Conflanti* inve-ftivit.
17. i8. ı9. 20. *Ftfl. Afttof. Ckrifli.*
xi. In Inquifitione contra Petrum de Luna porro congregati Cotnmiflani.
ix. 13. Dm. *Ennii.*
24. jj. Congregati Commiflarit in Inquifitione cootra Petr. de Luna, novaque Pap* citatio decreta.
26. 27. Congregati iidem Comtniflarii.
28. 29. *Vigilia Ptotocofiti.* Congregatio publica prefente C*fare .
Cardinales Gdari obtulerunt formulam novi Pontificis eligendi.
3·. *Do». PmiKtft.* Petrus de Alliaco Card, oratione folcmni in feftum, commendavit formulam
31. eleftionis Papalis pridie oblatam.

A. MCCCCXWL Mtoft faut.

r. Congregatio publica in Inquifitione contra Petrum de Luna.
2. 3. 4 5. *SESSIO GENERALIS XXXIV.* Omnia ad damnationem ac depofitiooem Pap* Petri de Luna intlrufla & compofita.
6. Do». Trinit.
7 8. 9. 10. *Frfatn Corporii CInfti* fotemniifima Proceflione celebratum.
st. 12. Congregate tus diebus Nationes frequenter, pretente Gelare de Ordine rerum io Concilio porro expediendarum, & dc Reformatione ante Pap* novi eleftioaem inftituenda.
13. *Dt». l. Trimt.*
14. *tj.* id. Congregate fimul Nationes non fine turbine.
Congregatatque fingul* ieorfim nationes pro litibus illis fopiendis.
17. Congregat* Nationes luper Cziaris propofitiooe: Reformationem flatus Ecclefiaftici ante Pap* cleftionem perfici debere .
j S. *SESSIO GENERALIS XXXV. prtftnit Cafart.* Legati Caftell* Concilio uniti.
19. 20. *Do». Il. Tritut.*
>1. 22. 23. 24. 25. 26. 27. £bw. *111. Trtnit.* Stephaniis de Praga ad maturandam Ecclefie reformationem folcmni oratione Concilium hortatus.
28. Congregat* Nationes, *prtfnHt Cafart.* Cardinales & quedam natiooes poftularunt a C*·fare Decretum dc modo elgcndi novum Papam.
29· 30·

A. MCCCCXIll. MnftJMl>9.

J. 2. *Ftft. Vtfit. Morio.*
Cardinales Carfarem precibus fatigarunt, oui indicaret in proximam Dominicam publicas preces pro novo Pap. eligendo Quod faftum.
3. Magiftratus Conftantienfis iuflu Ccfaris publice per prccooes denunciavrt feftum Mari* poftridie celebrandum pro novi Pap» elcdionc urgenda.
4. *Do». IV. Trinit.* Feflum Maria indicium celebratum.
5 6. 7. 8. 9. Vincenttus Fcrrcrius per litteras Conftantiam invitatus, ut a Flagellariorum foda avocaretur.
10. 11. *Do». V. Trimt.* C*far diplomate publico (ecuritatem Concilio pollicitus, de qua Car-* dinales fcrupulum moverant.
12. 13. 14. iy. *16. 17.* 18. *Do», yi. Tritit.* Molle confilium a Gcrfone fcrtptum de fefta Flagellariorum convincenda.
ip. 10. 21. 22. *SESSIO GENERALIS XXXIT.* Dc citando Petro de Luna ad fententiam decretoriam audiendam.
Citatus Petrus de Luna Papa ad audiendam fententiam.
23. 24. 25. *Da». VU. Trinif.*
26. *SESSIO GENERALIS XXXI1l. prafatt Cofort.* Benediftus Papa de Cede dejeftus. Dejero Papse, Criaris tuflu per tibicines publice dcnunciata per urbem.
27. 28. *SESSX) GENERALIS XXXVJIJ.* De fore fuffragii Caflcllancrfoim & Aragotrum, de· que caufa Argentinenfi.
Cxfar Snjdm. Ducibus Brunfvicenfibus dedit privilegia de fate fit libera navigatione .
29· 30. 31. Elefta hi> diebus celebris Mercatorum Conftaniicnfium domus, pro parando cOn·clavi ad novum Poniiùccm eligendum. 4

A. MCCCCXni. lHenfe Axgofto.

I. *Dt». VIII. Trinit.*
31 Ip Princil>io Augufti. Congregat* frequenter Natiooes Crfaris auftoritate ac juflii, pro Refonnatorio novo conftituendo ad reformationem curi» Roman* perfequendam.
4. *Du> Do»iiun.* JoannesHugenctti de Metis, Academi* Avinionenfis Legatus, folemni pane» gyrt in Monaflerio Dominicanorum dc Reformatione curi» Roman» fumme necc^aria graviter difleruit.

Coa-

11 Gtmgtvgat· Nationes, coram qmbue *faiptit* Cbdtis oblatis Cardfaates contraReformationem ante rltitinnmi Béatifie* fafiripicodam, mi votebanc oom Ceiare Nationes, pnxcftati. – – ▮
AWMO

j. Cardfaates conati Nttfouee fa faux pertrahere parma pro aeformatiooa difierrnda. o

Λ 7. S. Λ·. *U*. Trifaf.

9. Nori reformatores fomnofaattaa pragrafi in opera reformation* infanfto.

10. 11. ItaH, HN|paai flt Gelorum plures fa panes Cardinalium Jpalam cottccflferant, Reformations— tieftfaai Pap· effe poftponendam.

j*. ij. 14. Coogrpgui Reformatores his diebus continue.

ij. Zfam X Tria*.

1Λ Pileos Arehiepifcopus Geouenfis gravi oratione Oefcrem hortatus, na *a Reformatione* per fafidias fc avocari finetet.

17. 18. 19. Alii quoqae paribus fcriptis animum Cnfaris Reformationem urgentis folicitc roborarant.

f zo. Geribn confiifam da canuoverfia, quoad commanionem laicatem fab utraque, Concilio eriufafa.

x<. 22. Dam. *XL Triait*. *Bernardus* Baptizatur poodcrofa oratione Reformationem cieri dignam fa Concilio prafcqui ac perficere iuafit.

1j Congregati Reformatores, qui litteris reformationem adornandam eonfcribertnt.

24. *Ftibia BartMeatai*. Pro cictiiooe novi Pape folcmn* procetiio deri inftituta.

15. Gilli In Reformatory hoc tempore acriter Annatas impugnaruntx editi» fcriptis, ultro citroque.

Petrus dc Alliaco oratione folcnmi In $. Ludovicum, de Papa eligendo fle de neceflaria reformatione fote diflerait.

1& Imperator Sigiimundits Comitia Princtpum frequentia his diebus Confianti« celebra»it, in quibus etiam de Duce Bavaria Ludovico accufato egit. *

37. at. 29. *Dtar. XII. Triait»* Tbcobaldus folcmni pancgyri reformationem Ratus Ecclefiafiici ftrcoue^urfit.

30. 31.

af. *MCCCCJVIL Mnft tytairi*

t- ▮ J· Congregatio Generalis, ad expediendum litteras, quibus univerfo orbi denuntiaretur» Petrum de Luna Atpam Benediftum per Concilium efle Papatu deje&um .

Stgifmundus Ccfar Epiflola ad Lumenfcs de Wenccslao Bohemias Rege, fiso fratre , Huffitarum Patrono, pluribus egit.

4 Rupenus Alsous, Archicprfcopus Sarisburienfis, firemtm Reformationis propugnator , cujus juffu Rupertus Ullerfion, Theologus Anglus, nobile opus fcripferat, In hoc Concilio multis tefium, *Prtititar» fn Bctùfit nferateaia,* magno Concilii & Ecclefi· damno obii: Gotlcbi·.

5. *6-* 7· 8· *P··"- XML Triait.* Defundi Ruperti corpus Gotlcbia Conflandam delatum. Scripturo aculeatum prodiit, quo Germani & Aagli ob reformationem ante eleâiooem Papa: pofiulatam hatrefeoa secuisti.

ç. Congregate Nationes, coram quibus non fine tumultu Cardinales denuo contra reformationem eletiiooi Papsc praemittendam proteftati. Qto Cadar vehementer oflcafaa, ut proteflationem rumpere cogerentur Cardinales.

Legati Regis Cafieil· indignabundi Confiantia emigraram, a Otiare in itinere mox retenti & retrafti.

Cardinales Concilio fe fubducere fiudocrunt agnita Cxfaris ofleofa.

io. Cafar Cardinalibus confactas Confultatiooes In Templo flt Palatio Epifcopali Interdixit.

Cardinales alio In loco congregati ialrum copdufium Conflantia abeundi frafira pofiularaut.

Friderid Eleâorts Brandenburgenfis opera Cardinales *h* Concilio retenti.

ti. Congregat· Nationes. Coram quibus raptam nuper Protefiationcni Cardinales majori cum impetu continuarunt contra reformationem ante eleâiooem Pap· fufcipieodam - Cardinalis ρπκipαβ Zobarella tanta votis vehementia ufiu·, eges alias, ut brevi poft expiraret.

Catiar qtsofcam Cardinales capere confiituit.

ta. Dmv. *X1K Triait.* Cardinales pertinaciter fenteutue tus fohcferunt, reformationem aleâioni Pape pramitti nullo modo admifiuri. Adeo ut Martyrii fymbdum rubeis piteh declararent, fi pro ele&ooe Pap· reformationi premittenda eflet obeundum., Defecerunt quoque hoc die nonnulli Galli atque Itali a Otiare flt Germanis, fa Cardinalium fententiam eundo.

>3. Archiepifcopi Sarisberienfit defunfti exequi· celebrat· magno cum fplendcre.

14. Congpegate Nationes, coram quibus Germani Cardinalium proteftationibas, reformationi haâicuus oppofitis, animofe rcfponderunt^ ac pro Reformatioac fumme neceflaria graviffimam Apologiam texuerant.

15. 16. Roberto Archiepifcopo Sarisberienfi defunfto, Natio Anglicans, etiam m partes Car. Jioalium pertraâa, ut Rcformatioocin eledioni pofipoot fincret .

17. 18. 19. *Deuk XK Triait.*

20. Archieptfcopos Rigenfis & Epifcopus Cuiienfa, per Cardinales eorumque promifla vifti, Cefarem tandem pellexerunt, ut vel invitus In eleâionpm Pape conieotiret.

21. 22. 23. Congregatio Generalis. Commidarii conftituti ad parandam concordiam inter Hityanic Legatos de jure fufiragiorum.

— '-M· *J· u; 0«B. XPX *TA».* Francifcus Zabaetlla Card. Ftorentimts obiit Conflanti*, Ums aonomn, Papatu diguiflimus fodicatos. 4ÎPS·.
? °;*, «7* Exequie ZabarcU* cdabrat*. Poggius Florominus pœclara oratione faixbri parentavit.
»8. ap. 30.

a. mccccxf ii. Mnfi otUn.

i. ». Alia oratione faocbri ZabarcU* parentatum.
3. Dm>. *XI'II. Tri».*
Nicolaus de Javir gravi oratione reformationem Ecclefi* commendavit, namque ante etedionera novi ltootifici* prsrilandam erte urfit.
4. 5. Ccfar de Natio Germanica ele&oocmPapc admittere tandem* coadi, reformatiqpetn Ecclefis ftatim poft Papam eleûum incipiendam de perficiendam (trieront. Qua die rapublicum poftiilarxnt Decretum ac promiffutn.
6. 7. 8. p. *SESSK) GENERALIS XXXIX.* Qiiidam reformationis articuli publicati, dc futuris praecipue.Conciliis frequenter celebrandis.
jo. *D·*. XPIIL Trin.*
j i. 11. 13. Congregati fiepe hoc tempore Deputati Natkxmm, dc forma Decreti, per Germanas deuderati, pro reformatione per novum Papam ftatim proflanda.
14. 15. id. *S. Galli.*
17. JXF. TWs.
18. Obiit Gregorius XII. Angelus de Corrado didus, alica Papa, in Coocilio fede moros, nunc Cardinalis, Jtaaut*.
ip. In Comitiis Cadaris Conflantienfibus controverfia Ducum Bavari* traflata.
Henrietta BavantsLudovkumBavarum, finitis comitiis, letbaii ferro aggrtflus, eumproftravh. Quo faâo, urbe ftatim elapiu*. Quem, juffu Cidaris, cum copia militum Guntberua Comes Scbwaraborgenfis fruftra ftatim infeeutus.
>0. Coaftanticofibos Imperator nonnulla privilegia contulit.
»1. ai. Epifcopus Wiotonienfis', Anglus, boc tempore Conflantiam venit, quo mediatore aftum dc reformatione per Papam proflanda.
»3. Congregat· frequenter Nationes pro eleftionis Papalis modo definiendo, & an Cardinales ad eiediooem admittendi, nec non qui Reformationi» Papalis foturi articuli.
»4- Paro, *XX. Tri».*
»5. *i6.* Congregati Deputati V. Nationum. Difpmatum acriter da fore eligendi Pontificem, an pro confoerudine Cardinalibus competat.
»7. »8. Congregati Deputati. Modus eligendi Papam definitus, ut Nationum Deputati una cum Cardinalibus Papam eligerent.
39. 30. *SESSX) GENERALIS XL.* Decretum, reformationem flatus Ecdefiaftki a novo Papa ftatim debere ioflhui ante Concilii finem, publicati Reformationis foftitocnd* articuli·
31. Pms. *XXI. Trtn.*

A. MCCCCXHL Mnfi Navnairi.

1. 3. Pro elc&iooe novi Pontificis fo Domo Mercatorum conclavia diftributa.
3- 4· 5. *6.* Congregati *Deputati ia canfa* Argentinenfi^ contra Argentinenfcs iententia lata.
7. Prw. *XXII. Trin.* Interdiâum publice boipicibus ac civibus a Culare, ad conclave aleflorura accedere.
5. *SESSIO GENERALIS XLI. prafentt Cafart.* Curate omnia inftruâa pro iogreffu conclavis ad eleâiooem Pape.
Jacobus Epifcopus LaudenGs coram toto Coocilio publica oratione i«fe**-faa* *Paatificit tii-Rftli* praeclare depinxit.
Cardinales & reliqui Nationum Deputati decenti ordine conclave ftatim font ingrefli poft meridiem.
Eleâores conclave ingrefli Catfari jurato pTOmiferunt, fe Fapaw J*mms rr/aruwtaui aptas ·> lrfturos.
Obferato cocdavi, omnia curati(lime obfervata, ne quis fubreperet dolus.
9. Inchoata eleâio a *(actu ia* conclavi.
jo. Proceflio fo'erani* extra conclave a Crfarc ceteriique magnatibus ad aonclave pro felici eleftione triduo infiitut*. Deâio Papalis triduo difficulter fucceflir.
it. *Ftfi>o* Martini.* Odo de Columna, Cardinalis, novus Pontifex, Romanus, MartiuusV. didus, Germanorum beneficio eft eledus, ante meridian. Qpi gratulationibus dc folemnitatibu* confueti* ab omnibus in conclavi exceptus. Idque per cfiradum conclavi parietem publice denuntiatum.
C*far cura magnatibus ad conclave confluxere.
Magna cum pompa, CX conclavi egreflus Papa, in templum Catbedrale dcduftus.
Ludovicus Bavarus in hoc via auxilium a Papa imploravit contra Hanricum BavarufIS, a qoo nuper vulneratos.
Novus rapa Martinu* Palatium Epifcopale ftatim occupavit pro fede Papali.
is. Marrfous fo Diaconum confecratus.
Regule Cancellarie Martini Pap* a Joan. Ofticnfi cootra Concilii votum ac Decreta ftatim hodie confcripts, etii nondum publicarc.
13. Ex Dacono io Sacerdotem confecratus Martintu fo Palatio Epiicopali.
14. *Dam. XXIII. Trin.* Ex Sacerdote Epifcopus confecratus Martinas in Palatio Epiicopali.
JJ. Obedicntiam Martino smiverfos promifit clerus in templo Catbcdrali.

J0. O

16. Csfar, Elc&orct, Duce·, Cosites , aliique nobiles, veneratione decenti Papam pro.æj:·
17. 18. Obedientiam «c devotionem fuam Ordines Monachales Pape declararunt
19. ao> Univerfa ad confecrationem proximam Pupe in templo CathedraTt intlruda.
U. *Dm». XX1K. Tri».* Confecratuj & undus Papa Martinus V. a Cardinali Oütenü iummo mane in templo Catbcdrali, incenia ftupa.
Coronatus in Palatio Eptfcopali iub dio, magno iplendore, *prtfente Ctftre.*
Inftituta mox folemnis per urbem proceflio, dedudufque novus Papa, equo vedus per urbem, Csfare aliiique Principibus & clero Papam comitantibus.
In proceflione Judati obvii, devotionem fuam teftati, volumine legis novo Papa: oblato . Quod Ceiar & Papa modefliffime declinarunt.
Novus Papa Abbatibus non iniulatis privilegium dedit, iniula quotannis hoc die utendi.
Joanna Sicilis Regina Legatos Conftantiam ablegavit Martino V. gratulatura.
32. Quinque Nationes Reformationem maturandam a Papa pollularunt.
Quod reformationis negotium segre fucceflit duobus meoiibus.
Germani praxipue, acri fcripto urferunt, Refervationes Papales efle reflringendas.
23. 24. 25. Martinus V. Papa Legatum ad Fridericum Auftris Ducem mifit, eam cum Celare reconciliaturus.
3d. Martinus Gregorii nuper defundi exequias Coftantie celebravit.
37. 28. Pmv. *1. Air.*
29. Primum Pape Coniiftorium publicum in pala'io Epiicopali de querela Ludovici Bavari coo-
30. *tra* Hcnricum Bavarum , deque caufa Argentinenfi.

A. MCCCCXK1I. Mt[t Dtctrnbri.*

I. Ludi eqneftres Conflantis a Principibus inftituti in Foro pifeium .
3. 3. JL J. *11. Aiv.*
6. *η.* Prspofitus Lucerneofis Conflantis aflaflinio interfedus, afliiflino capto.
8. Mauritius de Praga Concilii fuflu gemino publico fcripto refpondit ad Jacobi de Mifa librum de Communione laicali.
9. Affaffinus Lucerneofis ad fupplicium raptus.
10. ii. 12. Pmv. *111. Aiv.*
13. 14. 1$. 16. 17. Martinus Papa folemnilfime gratias feu beneficia publice diftribuit.
18. Martinus V. In confiftorio privato juravit profeflionem Bonifiainam.
19. *Dm». IK. Advent.*
20. 21. 22. 23. 24. Hoc anno diu multumque difputatum in Concilio dc ufu & poffdfiotie rerum temporalium apud Monachos.
25. *Feftnm N»tiv. Ckrifli.* Martinus Papa facra publice flt folemniflime peregit
36. *Dm».*
TJ. 28. *SESSIO GENERALIS XLII. prefmtt C»ftre,* de Balthaflare de Coflà, depolito nuper Papa, Manhemii in carcere herente, no^o Paps Martino tradendo.
Henricus Baufort, Epifeopus Wintonienfis, Anglus , Cardinalis a Papa Conflantis <reaJ tus .
19. 30. Cancellarius Crfaris obiit Conflantis, iucceflbreaCsfare creato Georgio ab Hohcnlohe,
31. Epifcopo Patavienfi .

A. JHCttXXVIII. Mnfe Jmuurie .

I. *Impertior Sigifmmittt* Hcnricum de Ulm, Confulem Conftantienfem, folen.niter creavit Equitem.
3. Dsns.
3. Germani boc tempore libellum Pontifici Martino obtulerunt, Articulos de reformatione fu-
4. premi Ecclefiaflici regiminis comprehendentem, quo cum ad Reformationem fufcipiendam 'animarent .
5. Defundi nuper Crfarci Cancellarii excquis celebrate.
d. *Epipb.* Sacris operates eft Martinus V. *ftftrt prtftnie.*
Ludovicua de Deck4 Patriarcha AquHejcnfa, cum fratre Ulrico de Deck, Conftantiam venere, magnifice excepti.
7. 8. 9. *Dm». 1. poft. Epipk.*
10. 11. 12. Galli quoque per Celarem nunc urgtri defiderarant reformationem a Papa pratftandam · Quibus indignabundus refpondit Csfar, illis exprobans nuperum infalubre confilium, de reformatione in Papam differenda.
13. 14. 15. Hifpani etiam, direde dc indirede, verbis & feriptis, reformationem per Martinum Papam perfici·poftularum, finsoniam praxipue crtirpatam voluerunt.
Dtp». II. pift. Epipk.
17. Csfar Bencdidinorum reformationem confirmavit.
18. 19. 20. 21. 22. 23. *Dm». Stptotgtf,*
34. Papa & Cardinales io Congregatione Generali jurarunt, fe Cefarem pro Rege Romano-
25. rum veneraturos. t
**I.* Decimas de quibufdam novis Ecdefiafticis ia Germania, pro immenfis fumtibus impeniâ, Casfari tribuit Papa.
27. 28. 29. Hoc fere tempore Papa Martinus quandam *Refarmttivtis C»ri» Rma»,* toties expetits, *thmm t* fcripto confignatam, Nationibus obtulit.
J0. *Dm». StMgef.*

31. Con-

, ——ji. Congregatio publica, Jo quaLegtii duoram CaMinaium Pape Bcacdi&i, qui ah eo deft cerant, auditi.

anno GHiurn anno coum

A. MCCCCjyJH. Mnft Ftinuri·

I. J. *Ftfim Pttrif, Marié.* Papa faara folemnia fecit.
Sofcmnis Oratio de Ecclpfiaflici Regiminis reformatione habita.
3. 4. 5. *6. Dm. Efa* «nfe.
7. Comitia Conflanti· incuria Regia celebrata, prnGdc Fridcrico Bcâore Brandenburgieà, çontra Fridericum Ducem Auflric.
S. Ludi equeftres mftituti prafenie Ccfare.
9. to< 11. Cefare legatum Georgium ab Hobenloe, Epifoopum Patavienfctn mifit Mediola»
j 2. num, qui rem controverlam inter Cacfarem & Ducem Mediolanenfem
13. Dm*. Jhvaratn'r.
14. Gunthen» Cornea Scbvraraburgenfis, aliique Cnfaris legati BaCleaoe c Concilio profe&t, pro oppignorandis quibuldam ditionibus Auflriacis.
1$. *16.* Eberhardos Windedr, Ctefatis Legatus, ad MeguntipOs Wormatienfes & Spircsfca in eodem abiit negotio.
17. 18. Alamannus Adamarius Cardin. Pifanus id Hifpaniam miflus, qui admoneret Petrum de Luna, ut Pontificatu fe abdicaret.
19. Georgius Archiepifcopus Kivionenfis Ruflus una cum multis Principibus Tartarorum & Turearum, nec noo xtx. Graea: fidei Epifcopis Conflantiam venit, perhonorifice exceptus. /'
Alphonfi Aragooic regis Legati Conflantis· apud Martinum Papam hoc tempore diu mcL · tumque egerunt dc gratia pro Audio in unionem Ecctcfi* Regi reddenda .
1·. D*w. *Rmnijcrrt.*
Concordata Germanorum', Anglorum & Gallorum cum Martino *V.* De Emendatione regiminis Ecclcfiaflici, hoc tempore a Papa dehoeata a« tenrata.
Caufa Joannis Parvi & Joannis de Falckenberg in Principes injuria, Cardinalium culpa frigidius traflata.
31. Galli ac Pofooi de cenfura catsfae Joan. Parvi dilata cuoquefli & contra eam proteftati.
XXIV. Articuli Inquifitorii contra BJieroos editi ac Huflitas.
21. Bulle Martini Pape contra Vick® & Hufli fe&atores publicatw.
23. Qcrlon hoc tempore , quando cum Gommiffariis Pape Galli in Concilio egerant de concordatis, regimen Ecclefiailicum emendandum, Commiffariis pro poteflare Papat Deere* torta nitnis libere dillcrcntibus, opnfculum oppofuit, quod vocavit *Difc^futtm illitu Affrrtmu, Smlrntia ttim irjrfia* Svasads *efi.*
34. Sigiimundus Imperator Conflantia Bafilcam divertere contendit, fed in itinere confilium mutavit.
25. Calat Sigifmundus Conflantiam reveritu'.
Podagra aflcâus, per plures dies leâo fcl[a» affixus befit.
30. Polonos, cauûm Joannis Parvi a MartinolPapa negleflam efle, & nullo modo damnatam, male habuit. Quare a Papa ad futurum Concilium provocarunt.
27. *Dm- Oculi.* 1S.

d. *MCCCCXVIlk Mtrft Marti·.*

6. Dm. Lotart. Msrtinus Papa in Cscris publicis auream roiam coafecravi», eamqtse Celari decumbenti rnm pompa offerri curavit. Quam dc'Cefar fellc impolitus honorifice excepit.
7. 8. 9- lo.Coofiflorium poblicum Martini Pape, in quoPoloaorum appellationem ad foraram Concilium, damnavit, hoc nomine, quod a Papa appellare non liceat. Cui Decreto Papali Gerfon mox obviam ivit peculiariopufculo. Quomodo & an liceat incattfisfidef a fummo Pontifice appellare, feu ejus judicium declinate.
ii. 12. *13. Dm.Jtti.*
14. »]. id. 17. »8. 19
20. *Dm. Palat.* Martinus *V.* in publicis facris palmas confeeravit.
11. SESS JO GENERALIS XL111. De Reformatione Ecdefi* qnedam flatura publicata: de Exemptionibus, de unionibus flt incorporationibus, dc de frudibus medii tem-
22. 23. porta , de fimoniacis , difpenfittiombus, de decimis, & aliis oneribus, de vita & honeflate clericorum.
24· *Dût Firhlim.* Marrinus V. multis ceremoniis facra hujus diei fecit celebriora.
25. *Du V'ttttrit Saafla.* Martians V. facra prefente C*fare peregit, & indulgentias diftrfcufe. Albertus de Bon Chrifliaais Florentinus , Epifcopus Forolivienfis, folenmi oratione differuit de Paflksne Chrifli.
26. *Vigili· Pafchatit.* Joannes Cardinalis Oflienfis & Patriarcha Antiochenus tgnefll & cereos Pafchales confccrarunt.
Bertrandus Princeps Camerinenfis Italus, cum pompa Conflantiam hsgreflus.
Ludovicus Dux Brigenfis rediit.
' 37. *Dm. Ftfaat Pafck.* Papa & Patriarcha Antiochenus in diverfis templis facra peregerunt, £l placentae Palchales conlecrarnnt.
28. Venetorum & Genueofium Legati venere, cum Cefare tntnfafluri.
29· 30. 31.

X *MCCCC^UI.*

ANNO CHRim — *A. MCCCCXrni. Mnfe Apri b.* — anno CHK1S1I

M' ' 1. I. Martinus V. *Ag*s Dei* inter facra confecravit .
Duo Cardinales , Legati in Galliam & Angliam abierunt.
5. /?<w. awdeg. Matthci Grabod Dominicam controverfia de flatu Monachal! ac vera re-iigiooe, ventilata ac dijudicata, Grabone recantante.
4. 5. *6.* 7. 8. Ç. Nuptiae inter Fridcrici I. Ele&oris Brindpb. hliam , & Ludo vicum Ducem Brigenicnt Celare parario Conflanti* celebiatc.
10. A»·. *Miftrktrd.*
n. IX. SijbftnDodus Canftaetia ad vicinam arcem Morsburg divertit , cum Friderico Duce Auitrtr, aui illite quoque venerat, reconciliandus.
Libri Dominici de Laude combufli in Palatio Epifcopali.
13. Congregatio, iu qua Dominicus de Laude aliique Viti eruditi publice recantarent, fuaquc
14. dogmata abjurarunt.
15. Concordata Martini Pape cum Germanis ac Gallis, ejufdem juffu libris Cancellarie Rom. luftt inierra.
16. Ccfar re cum Friderico Auflriaco Morsburge nondbm compofitt Conflanliam reveries.
17. *Don* JM.*
18. 19. *SESSIO GENERALIS XLIP. prefnte Ceftre & P»pi.* De futuro Concilio pr· te-formatione Ecclefi* Papie celebrando.
10. ii. ii- *SESSIO GENERALIS XIV.* fic ultima *pr.tfate Cxj^re tf P»p».* Concilium, non line tumultu, & repugnantibus Poknis, iifque, quod Papa non publice damnaret Irbel-lum Falkenbergii in Principes injurium, ad iuturium Concilium provocantibus, folutum .
3?. 34. P*»· *Centre.*
35. Traâatus inter Ccfarem <9t Frider. Auflriacum in Monafterio Munflerlingenfi , Conflantia:
26. vicino, fequentibus diebus continuatus.
37. »8. Srgtjmundus Conflantia 1'igurum divertit, fie Fridericus Dux Auflric Conflantiam rediit .
19. Gum herns Comes Svvariburgentis, aul* Cefarec Judex, Maiuovia eger Conflantiam de-portandus, in lacu Potamico prope Conflantiam diem obiir.
MartinusPapa publicis programmatibus valvis templorum affixis , omnes Curiales fuos admo-nuit, qui cum hofpit.bus fuis rationem inirent, ob imminentem abitum.
30. Sigifmundus Tiguro Conflantiam tubito reverfus.

A. MCCCW1IL Menfe M»ju .

i. *Done. Rogete.*
x. Concordata Martini cum Germani! fic Gallis in templo S Stephani publice pneleâa .
Tres CommiiTarii Martini V. mandatum pro colligendis decimis Ctefari deftiiutis, promulgarunt.
Dominicus de Geminiano JCtus Florentinus , nomine Germanorum querentium, cdiilum ik
3. lud Papale oppugnavit, ac libertatem nationis vindicavit.
4. Papa Martinus V. invito ac difluadente Celare Conflantia abire inftituit, proximumque abi-tus terminum publicis programmatibus definivit.
5. *FtflttM Cbrifiii* Martinus facra fecit in templo Cathedrali.
6. 7.. Ccfar fit Fridcricus Auflriacus in gratiam rediere.
8. *Dont. ExmhH* Fridericus Auflriacus ab excommunicationis fententia per Cardinales nbfolutus.
Csalar Friderico Auflriaco reconciliato folemniflime regalia fua contulit in publico foro Con-flantienft, infinita hominum turba fpedante.
9. 10. Martinus Papa ConflantienGbus impertivit privilegia fic Indulgentias.
Religiofa poflridiana ConflantienGura proceflio publice denunciata.
It. Celebrata folemnis proceflio cleri Conflantienlis.
IX. i). 14. Sigiftnundus ante abitum cum ConflantienGbus convenit de debitis fuorum Curialium.
15. *Dwn. Fefl. PntKofi.* Martinus ultima facra Conflanti* fecit, multafquedifIribuit Indulgentias.
Id. *Feri»* II. *Pentec.* Martinus V. magna cum pompaConflanti· valedixit, ac Genuam fe contulit.
17. *Feri»* III. *Ptntec.* Legati Poloni, Lithuani, Rulli, Mafovii, Conflantia abierunt.
Gerfon de Concilio optime meritus e Concilio fponte migravit in exilium.
18. *Fer.* IV. *PentK.*
19. *Feri»* V. *Pentec.* Fridericus I. Eleâor Brandenburgenfis, Conflantia difcelfit , ubiEleflora. lem dignitatem a Ceiare erat confecutus .
Oefar in vicinia divertens , Bafdeam tendit, cum Sabaudo, BurgunJo, aliiiquc Principibus, de rebus arduis tradaturus
30. *Feri»* VI. *Pentecafl.*
31. *Fefii Tri*.* Cciar Sigifmnnd"» Conflantiam rediit.
Coocilio vero jam confecto fedem quoque fuam mutavit, ac Conflantia hodie digreflus, ad Imperii fui limites , Argentoratum, Cplmariam, Slcfladium, iodeque ad intetiora vifce-ra, Ulmam, Ottingam , Ratisbonam, Patavium, fe contulit.- Poflquam alter hic Cc-far Conflantinus , in Imperiali fua urbe, Conflanti*, in magno orbis Chriftiani Con-cilio, fu* majeflatis, lapienti*, potenti*, inque Ecclefiam fic rcmpublicam intrafli Au-dii, «terna ac incomparabilia dederat monumenta.

Al· AD CONST.ANTIENSE

(ECUMENICUM CONCILIUM

Anne 141J *& ftqutntibn ctitbrttHHi*

ADDITIO

JOANN. DOMINICI MANSI PRÆFATIO.

sx Jl *^ntj fBWQBKMH Anftum, univerfale Conilantienfe Concilium cum Patrum frequentia viro-
iiLpn-i›i j. rumquc copia magnum, turn & rerum dilcuilarura graricate ac multitudi-
°* tn>1'n;ur·1 habetur. Grande veto illud grandioribus veluminibus ùnplen-
ώ·H dis par fuit, nam pre ter Labbcum, qui volumen integrum ejus commen-
tationi di.avit; Hanius feptem in folio voluminibus res ad hoc Concilium
KtH fpc&*ntes complexus eft. Nec materiem txhaufit; non diu enim poft <x-
cuis Hartii volumina Cl. Bourgeois de Caftenet in archivis Gallicanis tam multa naftus eft nova & prioribus incognita, ut magnum io quarti forma fupplementorum volumen confecerit excuium PariGis am>0 1718· ne quid dixerim de Jacobo Lcnfantio, qui paulo ante hiftoriam Concilii ConftanrienGs vulgaverat, in quam multa nova e MSS. petita contulit. Multa adhuc his omnibus intafti poft Hartium & ante Gallicos illos feriptores e Codicibus Colbcrtino & Viftormo eruit Dupinius, dc ex in volumen II. & V. editionis operum Gerfbois a fe adornate compegit. Venetus Labbri editor cx his omnibus, excepto tamen Dupinio, (upplementum Labbeanc de Concilio GonftantieuG commentationi adjecit, quo ea omnia iuffecit quz defiderari in Aftis Labbeanis, majorifque eiTe momenti jddica.it. Mihi tertio in colligendis Conciliis accedenti pronum eflet vellem hanc lene longam ftragulatam reddere; fed intelligent me, non commentarios tantummodo dc rebus unius ConftanticnGs Concilii feribere, quin potius omnium fimul Conciliorum colkâioncm da* re; ne iin.ncufus fim, nec locutn inter plura Concilia diftribuendum uni huic occupandum permittam; e tanta rerum ftrue, quz ultro fe *offert*, pauca fieligam in opus hoc aftumenda, reliquis prztermiflis five minus neceflariis, five in pervulgatis, nec ita raris voluminibus obviis, unde, fi occafio pollulet, facile a quovis repetantur. *Eo* confilio pauca tantum ex multis a Dupinio vulgatis buc transfero; omitTorumque defeftum luppleo relata integra fynopfi chronoljgica, quam Dupinius ex monumentis a fe vulgatis adornatam, in fronte tomi V. operum Gcrfonis collocavit. Ex ea intelligent leftores quid fibi jure pofcaot ex Dupinio; quid frutlra quzrant ex eo. Neque enim id fibi (latuit feriptor ille, ut afta omnia Concilii Conftantienfis exhibeat,- fed vel ea dare voluit, quz inConcilio illo egit traftavitqueGerfonius; vel ea quzejus occaGone ibi gefta funt. Omnium vero Gcriooianarum iraftatiomtm caput eft caufa Joannis Parvi, cujus controverfiz hiftoriam hic paucis feriberem, nifi ex fynopfi chrooologica Duptnit fatis intelligeretur. Sunt vero aflertiones illae Joannis Parvi, de quibus damnandis tanta animorum contentione difeeptatum eft in Synodo, novem iliz propofitidnea quas VenetusLabbei editor ex Hardtio opportune fuggerit; quas tamen iterum hic reproducendas non una ratio Graft; primo quod, cum delatz fint Concilio, delationis hujtu fyngrapbam hic exhibeo; fecundo vero, quod aflertionem illarum non verocarundem cenfuram adjunftam ferant apud Hardtium; hic vero datur utrumque. Exciderant illz Joanni Parvo, cum in caufa ducis Burgundiz confetti fe ncccm per (ubmiflos ficarios intulifle duci Aurelianenfi unico regis Galliarum fratri, rei partes defeniaret; facinus enim illud extenuaturus dcmonftrandum fibi affumpferat, Au*

lia*

Cr — AHNO CHRISTI

lianenfem, utpote tyranni mores referentem , jure interfici, incautum licet, & nihil Gbi t: ncu- ■ietn, potutile. Hinc plura afferme de occifione bominis pemiciofi, qux RarifienGs univeriitas primam, dcin PariGenfis Epifcopus Je communi virorum dodorum conhlio damnaverat s Ex hoc natae celebres ille novem affertiones, de quibus tam multa io Concilio ConflantienG dilputata tum.

as-mo CHR'-II

Pneter felefta haec, *n opere* Gerfoniano libat a\ palantia multa ex variorum voluminibus cooquifita lupplamentum hoc meam colligit. Ex Balaxio Mi (cellaneo. VII. duplex exhibeo monumentum, quod ut novitatis gratia aliqua afpergatur adMSS. codices bibliotheca EcclcGx majoris LucenGs eandem Baluuanamlucubrationem referentes contuli, Ac variantia nonnulla, ad extreinum pagelbe limbum adnotavi ; tum ex eodem LuccnG codice adjeci epiftolam Martini Papc V. flatim poft affumptioocm fuam ad dentium JeColumna intrem fuum feriptam/ quam a me primum hk vulgari cenieo. Ex Lunigii etiam (picilegio derivavi nonnulla, feu non vifa feu negleâa a Vepero Labbet editore. Ex Benzehi Diario VazfteoenG pag. 200. habent hic ieftores lupplicem libellum Archiepifcoporum Ac Epitcoporum Svecic pro adteribendis in ianftorum albo Nicolao Epifcopo Lincopeofi, Brinolfo Epifcopo ScarenG & Ingride fanâimoniali ordinis S. Bi<ghtx Svetis. Sim etiam dedit Eccardus in corpore Hifloric. medii rvi tradya; (ua Baflus in nova Hift. Vuerbieofi to. 1. pag. 427. append. fua pariter Wilkins in Conciliis Britannicis. Denique Schelhoruius in fuis Amoenitatibus to. XI. pag. 2■3. brevem narrationem adornat MS. cod. monafterii Blavifbutani in Wittembergienfi ditione, in quo nova aliqua ad Concilium fpeâantia continentur. Hac pariter dantur in-commodum leftorum. Hx omnes profeâo chane & documenta, maximi funt momenti ad Concilium Conflantiaofe, commodoque eruditorum me confuluifle arbitror, fi cx palantibus fit per varios difperfie codices hic fimul junâc habeantur. Si qua vero ex tam mullis hic allatis occurrerint S. R- Ecc'efir auâoritatem labcfaâantia, five Conciliorum poteflatem ultra quam par fit efferentia, bxc a me non quafi approbante, fed patrante potius que in Concilio uve diâa five (cripta funt, exhiberi fciant. Fateor denique alia plora (oppetere quas dari in rem pnefentem aptiftime potuiflent ; fed vel fufiora funt, quam ut io hanc coUcâioneœ locum obtioeanr ; vel *(cripta funt, in Concilio* quidem dqfefta, non vero fire juffu Concilii confcâa, five ut Concilio proponerentur deftmara. Cujufmodi ratio perfuafit omiflâooera libelli articulorum theologicorum cootra Petrum de Luna Joanni/Gerfonii ; Gcut & alterius ejufdem (eripiaris Opufculi·' *& λ» lient in nefii fidei n Junnw Pontfice nppcl-Inrt*; opufculi Petri de Alliaco card. Cameracenfis da *noceffitcte refernniionii Eccle/n in npitt tf* M assabhir; ejufdem dr *Ectl^fa, Cencthi Genernlii*, Aeasant *pontificii, tf Cnrdinebnn nfliritnte.*

Tam multa dt varia quo ordim* digererem anceps me cogitatio diutius occupavit. Succurrit demam ordo feflaonam, ut Gagula ad proxime prrcedentem felUonem addiTamcnti loco referrem,' bd nec omnia ad (iefltooem commode reducerentur; nec, G potuiftent, id opportunum conferetur, cum boc agendi inftitutum unius ejufdemquc caufc documenta nimis intere ifa aliifque aliarum caufarum permixta atque coofufa exhiberet. Ordo chrooologicus haud abfimilibus incommodis fubditur. Optimum id arbitratus fum, ut lingularum caufarum documenta fimul omnia dentur, ab aliis fcjunâa, premifla brevi prxfatione qux rei geftx hiftotiam lynopticam narret. Cetera, que nullam continuatam documentorum feiicm habent, ad lingulas icflionrs additarenti loco adferibo.

DB CAUSA A B G E N T I N E N S I.

Jn Concilie Cenfantierf difenfi.

A RgcniioenGs Epifcopi caufa, in Concilio A ConflantienG agitata, major eft quam ut leviter adumbraut Afuit fere omnibus deflituta coloribus in colleâionibus Concilii illius exhibeatur. Hinc ego fupplenda ea duxi qux huc ufque ejus controverdx deGderari in colleâiosribas animadverti,· prxmifla tamen brevi ejus hiftoria, qua radias caetera inteHigantur Willelmos e baronibus de Dytft Brabantinus Argentinenfem Epifcopatum lakus exceperat & laicos per viginti annos adminiflraverat, Epi(copatus muneribus alterius opera fuppletis .B Grave id ArgentinenGbus vifiim; nec tolerare diatius valentes, accitum illum per dolum tandem ceperaftt, & io cuftodta detinebant. Hsm viri Bceiefus addidi captura nunciata eft Patribus ConflantienGbus, A in genetali, ut vocabant, nationum confeflu difcuila. Vifum Patribus, legatos c fuo ordine mitti, denunciaturos Argentioenfibus mandare Concilium, utEpifcoptu fibi traderetur liber, fimulqueEpifcopatosoppida manibus Patrum refignarentur . Aftum id ia cwto nationum dic 12« dec. 1415· Rcnunciiarant legati detraâare Argentinenies Ept(copi dimrfliooera ; «o quod libertari permiflb Epifcopo res Epiicopotue direptioni forent expofius. Has caufationes nihil morati Patres die px« Februarii anni 1416. Decretum ediderunt, niG infra definitos dies Epifcopus dimitteretur, omnes , quorum opera captivus detinebatur, anatbernatis reos habendos. Prodiit Decretum hoc die 10. Martii anni 1416. Ab hac (enter,tia provocarunt Argentinenies ad Concilium plenius bis de rebus edocendum, & ad mox eligendum Pontificem. Id vero ceu futile Patres rejecerunt; ne tamen fententiam ratam decernerent obflitit aliquant ifperSigifmundi imperatoris legatio, rogans dilationem, fequeftremque fe offerens pro impetranda dimifliope Epifcopi ad Concilium . Decretum eft igitur ut fexdecim deleâis viris . tunc deputatis, ca caufa cognofcenfa remitteretur; qua de liiterx expedii* die »6. Maii , miliique inlupef a Concilio deputari Argentoratum, qui ejufdem Concilii nomine Epilcopum & (ocios e euflodia eduâos fidei fux commiflbs reciperent. Non dia poft prolatum eft Argentinenfes reos teneri pcenaium in contumaces indiâaruna. Latajea fententia in Congregatione Generali die 3. Junii anni 1416. Interea legati CGonflamicisles venerat Argentoratum, itiquead judicium reGdentibus plena querelarum in Epifcopum fcheda oblata eft, ad Concilium ferenda; ac tum demum eorum poteftati permiflu* eft Epifcopus, & cum illo poft dies aliquot exteri ejufdem captivitatis (ocii . Atque ita

tandem remifliooem cenlurarum Aroenüneofes impetrarunt, obligata tamen prias fide faa de parrndo ü* qu* Concilium ftaruiflet. Qp* dein fuerit cauüe ejufdem proiequatio, quis exitus ex «âis quidem Coocih icon liquet ; quamquam id ex eis confiat, Argent i.renies Epifcopi adverfarios novam anathematis lentenüam, Concilio pronunciante inw fequenti 1417. incurrifle, ac dein altum de cauta illa Glentium.

JNSTRUJHENTVM APPELLATJOMS

Ai [tim tj Gntr»U urtliiu, nec vm ad *futurvm ptr CetiliiM*.

IN nomine Domini Arnen. Anno s nativiute eiufdem milkftmoquadringentefimofextodecimo, indiâtone nona , Apofiolica.icde vacante, die lunr, vicefima kptima menGsaprilis, hora primarum velquaG, temporefacriGeneral» Concilii ConftanuenfiS in 00firorum Notariorum publicorum tefliumque infraferiptorum ad Aer *fpftitlittr vtuftrtaa p* pr*-fentia perlonaliter cooflitutus honorabilis vir domious Kuvvt , alias Bell procurator , ut aflerui<, At lyodicus procuratorio At fyodicarorio nomine vcnerabiliMB visorum dominorum Hu> gelmaon decani At capituli, necnoo Friderici de £olre casomici venerabili* Ecclefi* Argentineniis, At etiam exceliorum dominorum magifiri officiorum, necnoo procoofulum , confislum At univerfitatis magnifica civitatis Argcotinenfis , nec non Aadrai Barpfenning, Ulrici *Gttf** Al Michaelis JMriirqgr civium Argentinceni,um » uro ♦ q««® divifim habens At tenet» ir. manibus quandam appellstiooem papyri .. dam , quam ibidem palam Ai publice ac alta At inteliigibili voce legit Ac publicavit ac *ir^^revit-,* & appellavit Ac protcftatus fuit, alnque dixit Ac fecit , quemadmodum in eadem appellatione continebatur, cujus tenor de verbo ad verbum fcqqitur At efi talis. *Ctr^xt* veMr aatarte *pMc* G trfliitu* , hic prefentibus At aftanribus. Ego Hcimicus Kuvvt diâus Bed, procurator Ac fyndicus, procuratorio Ac fyndicatoeio^ nominibus venerabilium virorum dominorum Hugclmanu decani & capituli, oec non Friderici dc *ZmJ*re canonici venerabilis Ecclefi* Argent. , ac etiam excelforum dominorum magiihrt officiorum , nec non procoafulum, cosuulum & univcrfitaiis magnifie* civitatis ArgentinenGs, necnon Kuliai Barptenniog, Ulrici Gode, & Michaelrs Malcbwge civium Argentiocnfiura , tam comunâttn, quamdivifim., proteflor iolemmter & cxprefle, quod per prwientem & querneumque alium aâum per mc didis nominibus fadum aut faciendum, non intessdo mc quibufcumque rite iuile ac fande per prsdiâum factum Generate Coofianticnie Concilium in Spiritu S. legitime congregatum diffinitionibus , decretis ac fiatutis & ordinationibus ac diffiniendis, drcrntouUs, ftatuendts dc ordinandis 10 aliquo opponere, aut contra ea facere vel venire. Quinimmo voto femper Ac intendo diffinitionibus fandta & juftis, neexson Decretis fiatutis & ordinationibus atque mandatis pr*. diâi facri Concilii firmiter atque humiliter parere & obcaite. Infra didis tamen femper ulvis, protcllor infuper, qood per pnefentem afium, vel etiam alium quemcutnque per me faftum aut faciendum nolo neque intendo ab appellatione Al appdlatioobus pertne nomine diâorum dominorum in prrfenti caafa interpofitis, Aμα gravaminibus eis illatis quoquo modo recedere neque refilire, fed eifdem volo firmiter inhaerere; quibas proteflatiooibasipGs(alvis appellando propono didis nominibus At dico, qood quamvis predict domini decanus canonici At capitaluni nuper ddolatioois, dcftruâioais, *iiLtccretimii* bonorum eorum, poflef- fionum , terrarum , oppidorum Ac cafirorum pr-diâ* venerabilis Ecclefi* Argentinenfis alienationis per Willelmum de Dyefl aflertum deâum ejuldem Ecclefi* damnofe At irrecuperahiliter faâis ; prefertim cum idem WiUd mus tempore fuc damnofe & exeerabilis promotionis prsdiâam Ecclefiam Argentin, in triginta ciftris vel cirea Ai oppidis atque redditibus inreniflet ad valorem triginta millium Flo» renorum auri anoustim abundare, qu* omnia temporibus fuis miferriroe dilapidavit, diflipavit At quaG ad nihilum reduxit. Ita quod hodie diâ* Ecclefia Argentin, nullam hujufmodi oppidorum At cafirorum in pofleiliooe habet, quod deteflabile eft audire; pie compatientes At cupientes quantum in eis erat indemnitati Exclefi* pr*diâ« providere, At finali ipfius Ecclefi» exterminio imminenti obviare, ad ipfius Willclmi («ηχ/iariMfl*) tunc fugitivi At fufpeâi propter prrmifla per eum commiffa & per» petrata volens tunc At intendens oppidum Zabern ipGus Ecclefi* Argentin, peuitus ab ipfa Ecc|efia alienare , prout puhblica vox Ac fama tunc dt his in parttas illis erat, quemadmodum etiam quafi alienatum efle videtur ; debita cum hopeflate procefliflent , cum non erat fuperior, ad quem flarim poflet reçurfus haberi , aropter periculum inflans, quem etiam jn habitu laicali Ac abfque toofura clericali repetierunt, quemadmodum etiam femper incedere (olebat & folet ; Ac fucceflive pr*diâo facra Concilio arreflationem, (rZr£h) alienationem, deflru&ionero, defolatiooem At finale exterminium per fiios legitimos procuratores atque *»mict* (mmcier) folemniter atque fufficienter mtimaflent cum cxhortatiooe Ac fupplicatione tam humili quam devota deprecando, quatenus pnediâum facrum Concilium pratdiâiq dominis decano, canonicis At capitulo At Ecclefi* Argeptinen. in prstmiiTis paterne coofqlere, ipfique Ecclefi* tam miierabiliter dcftnsâx occurrere; oecnoo etiam dominum Bernardum comitem de Eberftcin pr*diâi oppidi, una com df *Htnbvrg* occupatorem At detentorem, tunc perfonaliter coram prefato facra Concilio ffU certis tunc in caufa bngK. modi deputatis çonflitutis ad reflituendum EckG* pratdiâ* oppidum prasdiâum, vel ad reponendum ipfum in manibus ipfius facri Concilii, compellere At cooflringere dignaretur , prout ham Ac alia in infiniment» poblicis defuper confettis, ad qu* me quo fupra *omibus refero, At ea, oecnoo omnia At fiogula aâa, faâa, diâa, gefta in pramiffis At cirça praunifla hie infero Ac pro infertis haberi volo, quatenus tamen faciunt pro jufiificatiooe prxfentis appellationis At non alias plenius continetur. Nihilominus tamen prediâüm facrum Concilium , eum omni femper benigna fupponattone ejufdem loquendo, majoribus , «r *rnfautvr*, propeditum negotiis fupptication At exhortationem dirorum dominorum decani, *canterit* Ac capituli ufque nunc çxatsdire in pixmnfis, paterne contulere At occurrete

R

rem & indemnitati Ecdefia pradiâa provide- rediftulit atque differt; & quamvis etiam pre- di&r dommj decanus, canonici fe capitulum DU?er reveretadiffimâ ta Cbriflo patribus dominis Joatmi Patriarcha Cooftaotinopolitaoo fe Nicolao Epifcopo Merfeburaeofi lo civitate Argentin, nomtaeqdiâi (acri Concilii exiftentibus, nonnullas vim rationabiles ac juftas & fanftas ubtuliflent, fe etiam apud eos debiu cum initantia taftitiOent, quatenus indemnitati Ecclefia prediâa providerent V. diâymque oppidum aid manus ipforum nomine pna* diâi Concilii reciperent, fe alias *ip* pramiifis Ecclefia pradiâa falubriter fuccurrereqt, at- *eot® maxime legitimis *ceefit* fisfoiriotm, perpetua alienationis oppidi prtbdiâi ac' etiam 'luo<i «'Am Idam comes Bernardus abf- IM reqwfitfooe prrdiâi *frevtf* ekdi *»c* etiam ipforum dominorum decsni canonicorum fe capituli de faâo cum oppido pradiâo una cum pnediâo Wyrico occupat; que etiam caufis coram eifdena ambaxiatoribus allegata fuerunt continentes in effeâu, videlicet exreo fe pro eo quia idem comes Bernard, abfque eorum dominorum, decani, fe cap. canonicorum; quinimmo contra ipforum voluntatem fe detentioni & occupationi eorundem «aftri fe oppidi iotromifit, licet vaflallus fit Ecclefia, tamen ad oppidum & caftrum huic (aero Concilio, nec Ecclefia Argent, ssec etiam capitulo cjufdem Ecclefie reftituere curat, neque curavit, cutn tamen juramento fidelitatis quo Ecclefie aliigitur, (a) ipfe fe dominis decano fe capitulo oppofult (upradi- xprefle *fe* partem contra eos faciens tam coram is reverendis patribus quam ali- inimmo etiam idem comes cum voien- clefia pradito ac capitulo movere guerram illegitime convariatur, fe eifdem alligatus cxiftat, ac fimiliter ipfis dominis decano, canonicis fe capitulo ex prssdiâo oppido fe caftro guerram movere minatur, ftudens ob- *effe Ecclefia.-* cum juxta exigentiam juramenti fidelitatis fibi prodede deberet, fe ejufdem indemnitati pnsefle. Terrio quia idem comes fervitor fe fautor fperialtflimus fuit, & eft illaftris principis domini Ludovici ducis Bavarite comitia Palatini, (I) qui etiam terras & oppida Ecclefia una cum caftro Ortenbergdefafto dt cootra jus detinet, dt fic vehementer fufpfcarur eadem oppida Z>abem. flt ctfftrum *Ber rt* fibi ipfi ufurpare pofle. Quarto quia potentia ipfiaa domini ducis dt pnafati comitis Bernardi adeo eft magna, quod in cafu ceffus vel deceflus aut privationis ipfius Willelmi.vel etiam hoc facro Concilio diflbluto, nunquam oppidum & caftram praJifta de manibus ipfius comitis Bernardi evelli poflent. Quinto quia apparuit & apparet etiam magna lufptrio contra eundem comitem Bcrnardum, ex eo quia alias idem comes recepit in hypothecam viUam *Zeftketk*cum fortalitio pro fexceoris flores»» auri a praedito WiUelmo fine confeofu capituli ad finem ut eidem Willelmo io gnerra cootra dominos decanam, canonicos & capitatam & civitatem Argentin, aflifteret: idem etiam comes eandem villam cum fortalitio Ecclefia Argent, reftituere noluit, nlfi decanus, canonici flt capitatam hujolmodi villam & forralitfam ab eodem comite pro fexcends florenis de boaris Ecclefie relevarem. Altamia etiam m perpetuum ab eadem Ecdefi brident aliena-

Sexto ex eo quia In foflruftkmibus per

dominos abbatem tnonsflerii In Elvingen & Criftian.de Erpel hujubnodrfacri Concilii nuncios nuper Argentinat exhibitis continebatur continetur inter cartera, quod idem comes Bernardos io omnem eventum ietinere deberet dc debeat poflefliooem caftri dc oppidi pradiâorum, dt ea reftitutfe duntaxat dido Wtllelmo d* futuro preficiendo Epifcopo. Ex quibus etiam loculenter apparuit dc apparet indemnitati Ecclefia minime provifnm cue. Quinimmo etiam pradiâa cootra difpofitionem juri» communis attemptata videntur. Nam in cafu ceffus vel deceflus pnediâi Willelmi ac vacationis predidn Ecclefie, gubernatio dc cuftodia oppidorum, caftrorum & pofleflionum Ecclefisc ad decanum, canonicos fe capitulnm prtedifto pertinent de jure, quo jure iidem domini decanus, canonici & cipiiulum in caiu buiufinodi forent penitus deflituti, fihujafmodi oppidum & caftrum in manibus ejufiJetn comitis modo preiniflo remanere deberent. Septimo apparuit & apparet fufpicio contra eundem comitem, quod ab initio receptionis callri dc oppidi predidonxn dixit idem comes coram pin:ibus fide dignis *fe eadem* iubinrraflc & ea detinere nomine Imperii & de juflii pratdiâi domini ducis tanqaam *(Meiliinu* imperii, Nunc autem dicit fe eadem detinere dc cepit, tanquam vaflallus Ecclefia, dc pro Ecclefia, mutans verba per eum diâa. Et quatenus pradiâi domini ambaxiatores & nuncii *facri* Concilii pnedidt rationabilibus caufis, modis dc viis eis per dominos decanum, canonicos fe capitulum prstdiftos oblatis debuiflient acquievifle, dc Ecclefie madide circa ejus indemnitatem providtde. ipfi tamen domini Patriarcha dc Epifcopus dc alii nuntii pnediâi raaa- *nnmti* dc fingulas judas dc fanâss ac rationsbiles vias pradiâas accentare dc Ecclefie pasdiâa in prasmidis providere penitus recufarunt dc deUcgarunt, dicentes, fe ad premifla nullum tubere mandatum. Et quamvis facra Generalia Concilia de pradiâum (aerum Cboitantienfe Concilium per Spiritum Sao&um, ut pie creditur, régulais fuerunt, prout etiam ipfum facrum Conftantienfe Concilium regulari diâi domini tnei firmiter credunt. Et propterea etiam ipfum facrum Concilium In aliquo errare, quod abfit, s«r *tineet fafeitiem* in ipfo denegare per quenquam aflcftre, fovet ipfum Spiritum Saoftum reprehendere, quod abfurdum mMWcvsv cenfererur; veruntamen quia predi&i domini appellationis veridica relatione didicerunt, quod prefatum facrum ConAantienfe Concilium In bujufmodi caufa fupradiâa Ecclefia Argent, In pratmtflia cornpatiendo, nonnullis dominis pràlatis atque do* âortbus (ederim mums videlicet de quatuor deputavit, qui caufam bujufmodi audiendi fecognofcpdi ufque ad fententiam difinitivam excluiKve habuerunt poteftatem. Qpi quidem domini etiam (ederim commiflarfi deputati inter fe ddfeeraverunt & conclufenmt in hunc modum, viddicet ia primis applicando pcara ad ea que fefta ferit ia materie, *difcuffoque* prta»: An fuper caraâeris clericalis, vd ordina Ecdefiaftici facri vd non facri ekfti Argent, rsrspMuda perfeverando flt ante omnia praoun- *clioânm.* Et utram ab hujafmodi exceptionum excipiendo fiot repellendi direrfis aonfiderationibus ad evitandam multa inconvenientia fic confiflentibue in fafta refaltantia ad faciliorem expeditionem caufa fine fidjpfciooe, fe

T y a ut

gy ut vèritas habeatur, ac fcaodala ft pericula imminentia evitentur, avifando deliberarunt primo quod caufa hujufmodi tam pro eleâq quam contra eum capitulumque ft communitatem Argent, cum dependentiis emergendis incidentiis ft connexis committatur aliquibus judicibus per Concilium cum plena poteftate in forma juris tradanda in Bafilea vel in alio loco iofigni extra Conflant iam ft Argent, ex caufa ufque ad fententiam exclufive. Et tam ex oificio nobili per inquifitionem quam mercenarii procedendo plenarie proceffu inftraâo & codcfafo afljgnata die ipfi eleâo eT aliis quibus 'fuerit & videbitur aflignanda Conflant, ad competendum perfonalitcr vel peremptorie fecundum exigentiam cafus vel materi* Beeram Concilio, additurí relationem proceflus [redacted] ipfius exh[redacted]onem poftmodum judicando per ipfius Concilii deliberationem. Item avifando deliberavertmt, quod ante omnia deberent inducere, monere ft requirere capitulum & communitatem *Argent.* ur diâum eJefium deliberarent & relaxarent in manibus judicum deputandorum nomine Coocilii, & hoc excommunicationis in fingularum perfonas, flt interdidi in capitulum ft civitatem & in coram territoriis & dominiis, & aliis pcenis, tam juribus quam aliis, de quibus *indebite* eis quas ipfi , debeant & teneantur declarare, cafu quo non fecerant, & proceflus facere contra particulares culpabiles. Item avifando deliberarunt, quod eleâo Uberato, ft in eorum manibus repofito immediate in eodem loco exiflente debeant inducere, requirere & monere, maxime diâi eledi confenfu interveniente, ut Oppidum Zabern *& caftrum Borre* detinentes debeant relaxare & remittere pure & libere in Potc^lte & cufiodia diâorum judicum nomine Concilii; 0" fac per confimiles cenfuras ft interdicta aut confimilesdeclarationes, fltper fcudorum & aliarum pernarum de qu'bus eis videbitur. Item avifando deliberarunt, quod caflrum & oppidum hujufmodi debeant dari & committi in cuflodiam alicuius non fufpedi, fideli habita deliberatione cum ipfo deâo & aliis de quibus videbitur, ft quod ultra redditus annuos diâorum caftri & oppidi pro cullodia *exponendi* nonpoflint & debeant, nec etiam etiamfi pro *connttunihiu* expenfis fieri poffit, & quod pro flipendris fuis vel expenfis vel quocunque cafu dato fortuito vel alio non poffit nec debeat differri expeditionem ft traditionem caftri & oppidi przdirtorum ad decretum ft beneplacitum Concilii vel fpecialiter ad hoc depuratorum; ft de hoc debeant recipi juramenta obligationis ft hypotecationis & alias fecuritates poflibiles. Item avifando deliberarunt, quod qui caftrum & oppidi cuflodiam habebunt, debeant & teneantur jurare & promittere, non offendere capitulum vel communitatem Argent, quod eis debeat fieri inhibitio ft fimiliter illis de capitulo ft communitate Argent, fub pcenis formidabilibus', donec per Concilium vel fuam andoritatem aliud faper hoc fuerit ordinatum. Et quamvis poft praadKUm deliberationem & etiam ante, iidem domini fedecim deputati re- foiflent, ft cum inflantia ab eis petitum quatenus indemnitati Ecdefi® pradiâ*, maxime circa oppidum prediâum providerent, ft fi providiflent, quod nondum apparuit, pradidos dominos decanum canonicos ft capitulum dc hoc ccrtificarcnt, cum iidem domini tunc fuiflent & effent parati pr*fatum Wiihelmum relaxare pneftita per ipfam fola juratoria cautione de flando & parpodo juri coram prçdiâis deputatis & facro Concilio, ad quod etiam ipfi domini paratos fe temper obtulerunt. Prâdiâr tamen etiam domini de* putati indemnitati hujufmodi faltem tacito periranfientes, fe deliberationem quam facere intendebant circa prrmifla fetffe afferebant; diâos tamen appellantes de provifione indemnitatis hujufmodi certificate don curarunt. Cumque iidem domini deputati in caufa hujufmodi juxta 'eis per prcdi&um facrum Concilium commiffa procedere intendiffem^ aliqui tamen pauci oiinw partiales Pnelati a Spiritu Sanâo, ur *prtfiiviitur,* recedentes, feque praminos ibidem in eodem fpiritu congregatos', tanquam principales gubernatores prvfentantes, mittentes falcem in meffe alienam in angulis ft non in publico quasdam particulares fecifle diéuntur in caufa hujufmodi deliberationes a jure communi penitus devias & exorbitantes, licet fuper hoc a pnadiâo facro Concilio nil penitus habuiffent io mandatis; faltem fic deliberandi; qui etiam omnibus ft fingulis per prediâos fedecim deputatqs deliberationibus & cunclufionibus contradixiflê ft contrarium fecifle cotqprobantur, prout res docuit, proh dolor! ft hodie docet exitus. Et licet idem Spiritus Sanâus per organum prophet* David locutus fuerit Ce inquiens, *'rtfle jndiente, filii hominem*, quod etiam judicium non immerito ipfe idem fpiritus in predido facro Concilio procul dubio fieri femper voluit ac hodie vult, machinationibus partialirate exorbitandis & particularibus deliberationibus iniquis & injuftis perfonarum' quarumcumque non obflantibus quibufeumque. Quaedam tamen *prttvifa* littera fob figillo *fine* Bulla di di facri Concilii partialiter ft abique pnediâorum fedecim deputatorum; quinimmo etiam putter ft abfque iuclytarumquatuor nationum, prediâi facri Concilii fcitum, confenfum, voluntatem & mandatum, cameraliter ft mi angulariter contra omnem juris formam & debitam rationem etiam fnrreptitie & obreptitie contra pnediflos dominos meos, etiam nefeitur ad cujus inflandam, emanata efle dicitur, in qua de omnibus 6c finjulis oblationibus requietionibus exhortationibus diâo facro Concilio per didos dominos meos faâis, nee non de alienatione, defobtione, deflruAione, periculis, exterminiis & aliis fupradiâis dilapidationibus per diâum Wilhrlmum venerabili Ecclefic Argent, prtediâ* faâis fit preflitis nulla penitus mentio fada apparet. Quinimmo per eandem prsw/aw Bullam exorbitantes pnadiâi domini mei per edi&um, per modum momtionis requiri dicuntur, quatenus infra dnodecim dies'poft leâiooem /publicationem ft' affixionem ejusdem pnevif* Bull® in certis Ecclefiis & locis, ibidem exprefle faftas pmdiâom Wilhelmum aflêrtum dedam, cec non cantorem Ecdefi® pr*diâc curft corum familia abfque qu» libel contradidione, obftaculo, plenarie in manibus diâi Geri Coocilii feu coœmiflariorum ab eodem lacro Goocilio^ud hoc deputatorum libere reflitueteot, ipfique ablata redderent & reddi ac reftitui facerem, ve! de ipfis fi non extarem, fattsfacerene aut fatisfieri procurarent, competenter fub excommunicationis & interdidi & aliis fimilibus & cenfuris

ANNO CHuisrri

w ffr Ur /~wn.fe- 7.7 £7*'

H- H. Mimr»- **'

anno CH1UST|

II. H. tint. H.Pr»

H.Pretf*'. Λ s,9t

h. p.,,m. (ft fe i*-*'

rts ac pcenis. Quod G forfan hnjufmodi mo-Ditionibus de requifitione in dido termino rupa ,ere * infraWfos duodecim dies domini Hugelmannus decaom > Fridericus de Zolre, necnon Rutinus Barfsfennmg , Ulricus Goffe, dc Michael Mdburge, perfonaliter in eorum propriis perfossis , dc alii domini canonici dc capitulum omnes legitime comparèrent Conftantûe io loco feffionw, «d videndum dc audienduni fe declarari in cenfuras dc pcenas , ram figris, quanp-ïaeri *Concilii* pnadiAas incidiffe , certificantes nihilominus omnes dc fingulos fupradiâos dominos dteorum quemlibet, quod fine hujufmodi monitionibus de rcquiGtiooe parere dc obedjre ac io pnefatis terminis compavere curarent five non , ipfa nihilominus fan&a Synodus ad omnia dc fingula prumiffs dc alia juris remedia io premiffis oportuna quomodo,libet procederet, que utique ab ipfa S. Synodo procefliffe minime creduntur, fed potius cameraliter , *^rtinlariftr* , atque furtive, eadem S. Synodo penitus ignorante, extorta pnefumitur , maxime ex eo dc pro eo quia quidam Gafpar de PeruGa , quia femper atque freqyeoter prediâos dominos meos in prediâo facro Concilio dt in nationibus nequiter dc mendofe tanquam advocatus diffamando, praediâam prrvitam Bullam pneter (citum confentum $c voluntatem diâi facri Con. cilii, dt ipiarum quatuor nationum, non per cancellariam , fed angulaiiicr dt cameraliter expedivide comprobatur pecunia dc muneribus corruptus, d\tam facrum Concilium vituperando dc Icandalizando . Nam in eodem prieviio monitorio inter cetera continetur , quod diâi domini decanus dc capitulum eidem VPilhJmo debitam obedientiam promiferint dc prrfliterint, quod omni caret veritate. Qpintmmo idem Wiihclmiis eidem decano folemoe pneflhit juramentum de non alienando bona Ecclehc predtâ« ; cujus tamen contrarium fecit perjurium incurrendo. Etiam non attendens eadem S. Synodus , quod prefatus cantor fuit dc eft de jurisdiâione diâorum dominorum decani dt capituli ; quodque, etiam de confuc udine legitime prxfcripta correâio dc punitio canonicorum diâx EcclcGx Ary-ert. delinquentium, ac eriam .irrefiatio, *,captio* dc detentio eorundem ad eofdem decanum dc capitulum (pedavit dc pertinuit , quodque etiam fi apparere pollet , eundem cantorem dc canonicum per decanum dc capitulum prediâos fuiffè captum , quod hu-

H-Merith. iu^n°di captura rite dc legitime ipfius cantoris dc canonici d· exigentibusfaâa fuit; dc pnefrrtim ex eo dc pro eo, quia idem cantor ut laicus fine habitu dc tonfura clericalibus in annis equitando femper inceffit. Quodque etiam juxta juramentum per eum pneftitum decano praediâo obedire farpias recufavit , dc contra juramentum fuum veniendo capitulum ejufdem EccleGx rebus dc bonis fuis vi de manu armata ipoliavit, ac («pius debellare dedepredare ftuduit . Eofdem etiam decanum dc capitulum ad indebitas exaffioncs fpreto judicio dc foro atque jurisdiâione (pirituali com-

(«) !>«> polit , (») nec juftitia in foro Ecclefiaftico contentari voluit,' fed cpfdemcxaâionai'", depredare ad fus libitum voluntatis › & quam plura alia enormia , contra juranentum fidelitatis dc obedientix, commiht dc perpetravit . Non attendens etiam ipfa S. Synodus , quod praefatus Wilhelmus pmvifus ekâus non fuit, neque eft in aliquo etiam clericali vel s*«-Ajor; ordine conftirutus, quodque tanqtnm pt>--laicus armatus femper inceffit fine aliqua tonfura . Quodque etiam tempore inat arreflationis Gc repertus fuerit , dc Gc etiam ejufdem corneAiones dc punitiones ad praefatos dominos magiftrum officiorum , redores dc officiales' prasdiâs civitatis Argentin, non efl dubium pertinere I Quodque ad diâum facrum Cooftantienfe Concilium de exceffibus laicorum non fpeâat cognotcere , dc pr«fertim de exceffibus in diâa civitate Argent. dc ejus dillriâu per diâum Wilhelmum de Dyeft commiffis dc perpetratis inhibendo, mandando, monendo vel aliis qualitcrrunque difponendo . Et licet prxdiâum

B prxvitum monitorium, praeter (citum , voluntatem, confeofum atque mandatum didi facri Concilii, ac etiam contra juris dc Pyli Romaine curis (λ) emanaffe creditur , eique etiam tanquam nullo dc jure communi exorbitanti , necnon lubreptitie dc obreptitic extortum fides aliqua nor» fuiffet, yeque clTet adhibenda , Gbiquc etiam minime parendum neque obtemperandum per prsdiâoe dominos, monitos, ut dicitur, atque citatos quamvis de faâo , Et quamvis etiam tn previfa forma didi prsviG monitorii caveatur exprefle, quod diâum prsvifum monitorium per ediâum publice foret in Romana curia, dc extra in partibus circumvicinis affigendum . Nihi-

C lominus tamen etiam previfa forma hujufmodi in exequendo minime 'lervata eile dicitur, maxime cum originalis previfa Bul.'a hujufmodi minim· repenatur in aliquo locorum ediAi hujufmodi , extra Romanam curiam fuiffe in valvis Ecelefiarum, ut moris & juris eft, affixa. Et licet p»«fatus dominus Gafpar de Perufiu, advocatus diâ« panis , nuper coram omnibus dominis deputatis quatuor nationum hujufmodi facri Concilii in caufa hujufmodi, tunc audientia illuflris principeD. comitts deWirtenb. necnon BaGlienfts & Conftantien. civitatum, nec nonBeroenfu , *Titriceitfr*,SchafiufcnGs, Luccrnenfis, Uberlingentis, Ravenspurgeofis, Rotvylenfis, Lyndovvenfis, PfullendorphenGs & Vi-

D lmgenfis oppidorum imperialium ambaxiatoribus data in domo fratrum minorum Conftantienfis congregationis , exprede poftulaffct & petiviffet , quemadmodum etiam firpe & («pius pro parte diâorum dominorum decani canonicorum & capituli petitum dc poflulatum ; quatenus boc factum Generale Concilium indemnitati Eccle-f>« Argentin. prrdift® provideret, pnedi&ique etiam ambaxl^ore? coram eifdem dominis deputatis & a facro Concilio etiam cum inflantia poilulaflent, quatenus praediâx reverendiffinut P. & hoc facrum Concilium intuitu Dei & etiam propter bonum pacis dc concordis, dc pro utilitate dt ftatu reipublicas totius patris terminum monitorii pntdidi,nec non etiam fal-

E vum conduâum eifdem dominis, decano, canonicis dt capitulo ac magiftro officiorum proconfulibus dc confulibus diâ« civitatis Argent, per idem facrum Concilium datum dc conceffum ad moderatum tempus , videlicet terminum quindecim dierum proxime futurorum , prorogare dignaretur ; attento maxime quod iidem domini ambaxiatores mediante auxilio dc confdio ejufdem facri Concilii fperabant inter panes hujufmodi fe taliter interponere & amicabiter tradare, qnod caufa hujufmodi abfque magnis periculis concordaretur dc terminaretur. Nihilominus tamen pnedtâx reverendiffim* P.feu fal-

C* faltem (trsdiâi domini deputati reverendiffimo-rum dominorumS. R. E. cardinalium, confenfu, necoon votis naiionum hujus iacri Concilii, ut credjtBr> minirue fuper hod audito, neque receptam petitionem proditam expretfe rejecen,nt» feu ^tem admittere rccufarunt. Et proditas reverendidimx P. cum benigna femper ternitatum loquendo, ut dicitur, de prstdiâis non ignari, aliafque Dulliter & defaâo in eaufa hujufmodi procedentes ad executioaem difti pneviii monitorii, Dec non panarum & cenfuraruœ previfarum in eodem expreflatarum declarationem contra eofdrm dominos œeos monitos atqua citatos procedere nituntor - Et quia prodita omnia dc fingula fuerunt, erant & funt vera publica dc notoria, diflique etiam decanus, canonicus, dc capitulum, necnon procurator dc fyndicus nominibus, qulbui fupra, prodiâa omnia dc fingula fuerunt, & erant, quilibet Ipforum fuit, dc bodie eft probare paratus & /i ad probandum prodiâa, fi necefle fuerit, admitti petunt, dc quilibet eorum petit, in quantum,onus probandi prodita fibi incumbit, de quo etiam protcftautur. Ideo procurator prsJiftus nominibus quibus fupra fentiens fe dt diftoa dominos fisos dc jura ipforum per prodita omnia de lingula dc eorum quemlibet fore heios dc Gela, limenfque eos inpofterum ab eifdem dominia prolatis-deputatis facriConcilii, tanquam male informatis, de a prodiâis particularibus deliberationibus dc a dido provifo iniquoj nullo dc invalido monitorio, nec non a prsvtfis panis dc cenfurisin eodem contentis, dea finguli» membris dc capitulis in ipfo expreflatts, nec noa etiam a dita provifa, iniqua dc iojufta excommunicatione, ac etiam a diâarum petitionum jufarw non admitGone dc non exauditione de a diâo provifo proceffii prodiâas quam venerabilis Ecclefie Argent, irreeuperabili damnificationc, prodiâorumque oppidi Zabern dc caftri Borre alienatione, & prodidi comicis Bernardi eorundem occupatorum tali quali tolerantia ipfiufque comitis expulfione, deoegatrane, dc ab omnibus aliis dc fingula gravaminibus quas ex promiffis de adis Ecclefie bujofmoJI elici poflint, dc qua ad probandum fufficiunt, tam coojunâim, quam divifim, non tamen a prioribus appellationibus in caufa hujufmodi incerpofitis recedendo, ad fandam fedem Apoftolicam dc ad facrum Generale Concilium (I) melius tnformaridum & ad futurum Romanum Pontifie, au&ore domino per ipfum facrum Concilium eligendum, in his (criptis, didis nominibus provocat & appellat, ac apoftolos petit primo, fecundo dc tertio ac infanter, inflantibus, dc inftantifGmc fit»i dari dc exhiberi, (objiciens fe dc diἀoβ dominos fiso· dc eorum quemlibet ac jura dt bona ipforum cifque adhaerentium proteâiooi dt tuiuani fedis Apoftolicac dc hujus facri Concilii, proteftando folemniter dt expreffe, quod hujufmodi Mftlktim pendente nihil penitos contra ipfos (nos dominos attemptetur feu innovetur. Quodque >tiam hujufmodi appellationeoa volt de intéodit ptôiçqui de debito terminare loco dt tempore opportunis. Ex quod etiam profentem appellationem poflst dc valeat corrigere dc emendare, dque addere dt minuere, dc alias protefatur ut fuit dc eft moris atque juris dc ftyli facti Palatii apoftolici cassiarum dc curis Romans, requirens vos notario· publico· infra (criptas ut dc promiffis omnibus dc lingulis conficiatur unum vel plura, publicum vel publica, dc tot quot neceflaria fuerint, inftrumentum vel inftrumenta ad futuram rei notitiam. Ata funt hoc in majori Ecclefia Confantienfi fub anno, iodiftione, die dc menfe quibus fupra. Profentibus ibidem reverendo in Chrifto patre domino Ludovico epifeopo ac venerabili provido yiro magiftro Joantie de Breyda Medicinis licentiate, dcPetro facri Palarti apoftolici caufarum auditoris, tritibus ad praemifa vocatis fpecialiter dc rogatis.

Et ego Gumperthus Fabri de Wildingen clericus Moguntienfu diocefis publisus Apoftolica dc Imperiali auâoritate Notarius prodiâis froteftationibos, provocationi dc appeNationi, interpofitioni, omnibufque aliis & kngulispromiffis dum ficut prxmitritur per fupradiâum dominum Hcnricutn Kuvt procuratorem dcfynditum fierent & agerentur una cum infraferiptis teftibus profens fui, eaque fieri vidi & audivl. Ideo hoc profens publicum per aliam me aliis occupatum feriptum una cum provido viro magiftro Joanne Hees de Wener notario publico infrafcripto exinde confeci, publicavi, dc in hanc publicam formam redegi, fignoquedcnomine meis folitisdc confuetis una cum ejufdem magiftri Joannie Hecs Notarii figno & Gdsfcriptione figmvi.rogatus dc requifitus in fidem dc teftimonium omnium dc fingulorum protniflorum.

Et ego JoannesHresde Vener .clericus Padebum. diae, publicus Apoftolica dc Imperiali auctoritatibus notarius, quia hujufmodi appellationi, interpofitioni dc le&foni ccterifque promiffis una cum pronominalis xeftibus atque notario fupraferipto prodiens interfui, eaque fic fieri vidi dc audivi; ideoque hoc profens publicum mftrumentum per alium fideliter feriptum una cum ipfo notario exind· confeci, fubicripG dc in hanc publicam formam redegi, fignoque dc nomine meis folitis dc confiteris confignsvi' rogatus dt requifitus jn fidem dc teftimonium omnium dc fingulorum premiffiorum.

DECRETUM

CmsTta apftlUtieiifie ArgntiMifint.

GUm appellationibos frivolis nec juftitia deferat, nec fit a judice deferendum, dt con. flat, appellationem, in caufa cujuidam monitorii, per facrofantam 5ynodum Cooftantienfem In caufa Argentineofi decreti, nomine decani dt capituli EccleGa ArgentfaenGs, Λquorumdam aliorum lu inftrumcnto publico dt&a appellattonis nominatorum, ioterjeâam, fuper caufis non veris dc frivolis fundatam; Attenta maxime notorietace iojufle detentionis perioss venerabilis ekâl EccleGa ArmtinenGs, Quodque illa etiam verita injuftitut mediante dc d jure qualificeot monitoriam profatum, quod noa eft procedendum contra appellantes profatos, fi ia termino comparcant, dc pereant, dc rationabilem canfam cur parere non debeant, proponant, & juftificent, faqac femper intellexerit profata fanda Synodos, dum diâum monitorium, decrevit, dc expedivit:contitfeatque eadem appellatio multa juri dc rationi disons, ficut ex tenore illius evidenter colligitur.* ea propter dicis fanda Synodus profatam appellationem tanquam fnvihat, fruftratoriatn»

toriam, temerariam, it manem, in materia A forma peccantem, oon admittit, pudentem refpoafc·*® pro apofipfa refutatoriis conccdeodo, dc poenam temere appellantibus infligendam loc* Ajemporc fibi relefvando. Mandans dc pracipiena didis appellantibus, ut, fi aliquam caufam rationabilem habeant, cur dido monitorio parere non teneantur, illam in prrientiarum, juxta affignationem alia» eis faaam proponant, ut inde ad ulteriora procedatur, prout fuerit juris & rationis.

-tuYRi

DECLARAT CONCILIUM ARGENTJNENSES

cffttttmtMj i» ftnnu terthu mciditfi.

4*m Luaig Spie.Ec. p.

N Dei nomine Arnen. Ad compefceodostemerarios autos (ubdirorum in fuperiores A Praelatos foot, nec non laicorum, quae clericis infeftos oppido tradit antiquitas, pertonas ecclefiafticas A prefectim p/iloralc gerentes o&cium, tuendamque Ecclefi* libertatem, h*c faàâa Generalis Synodus Conftaqt, dudum ad earn, fama publica proferente, frcquentiqttc & clamofa infinuatione rem pene notoriam domonftrante, quod Hogelmanm* decanus A Fridericus de Z>olre canonicus de mandato capituli Ecclefi*, atque de confenfu proconfulum, reâoram & communitatis civitatis Argent, nec non Michaelis Melbruge, Rutini Barpfenning diâ* civitatis civium confilio, auxilio & confenfq diieâos etiam filiae VZilhelmurn eleâum nec oon Fridericum cautorem diâ* Argentineniis Ecclefi* cum nonnullis eorum bonis A rtbus manu armata *vk»lenrer & temere ceperant in quodam eaftro ad ipfam Ecdefiam pertinente, atque ad civitatem Argent, iuvitos adduxerant, carcerique mancipaverant, didique Hugelmannus, Fridericus, alii topra nominati, necnon capitulum, confutes, proconfules, civitas A communitas prediâi inclutos detinebant, prout adhuc detinent mancipatos, prefatum Hugdmannum decanum, Fridericum canonicum, necnon capitulum, consules, proconfules, reâores/A communitatem, atque Michaelem & Auli num prefatos canonice AD peremptorie monuit quatenus infra certa temporum fpatia tunc futura, nunc autem & diu elapfa, prediâos Wiihelmum eleâum A Fridericum cantorem fub pteois juris A facrorum canonum, necnon excommunicatione in fingulos, interdidi in Ecdefiam atque civitatem, communitatem, necnon in terras Dominii atque loca ad capitulum & communitatem pr«diâum A pnsdiâam communiter vel divifim pertinentes A pertinentia, eidem fanâa Synodo redderent & relaxarent, nifi tamen caufam vd caufas allegare vellent, quare ad premiffa minime tenerentur, ad quam feu quas allegandas eorum fanâa Synodus certum A peremptorie terminum prxfixit A aflsgnavit, A ad E illos peremptorie citavit; alioquin eadem fanAa Synodus prsfatas fententias & cenfuras ex •tunc in feriptis promulgavit. Et quia prefati moniti hujufmodi monitioni parere, A coram eadem fanâa Synodo legitime ad prxmifta in aftignato. A prorogato terminis A eorum quoHbet comparere, caufamque vel caufas pretnidas allegare minime curaverunt, immo contumaciter conttmpfcrunt (Ad hoc tamen diutius expeûati) Idcircoeadem fanâ» Synodus prelatos Hugelmannum decanum, Fridericum canonicam, Michaelem A Rudinum cives, nec

non contoles & procontoles, & fingubuter fingulos excommunicationem, Ecdefiam vero civitatem & communitatem, necnon terras, dominia dt loca prædiâas & pratdida interdi4i lententias & cenfuras incurrifle, didafque pertonas, fingulariter fingulas, excommunicationi; Ecdefiam vero, civit. A com. atque terras, dominia & loca prediâa & prcdiâas Ecd. iub/accre interdiûo, pronunciar, <5c declarat, prcmilTaque mandat per omnes Ecclefi* fubditos, qui fuerunt fuper. hoc requifiti, publicari, & de prcmiilis confici litteras opportunas.

anno Cw,sri

Nitfaetie dfderetiMUf.

Sacrofanâa A Generalis Synodus Conflanti, enûs, venerabili Epifcopo Anconitano, & dilédi» Ecclefi* filiis Convantienf. dlSpireu. officialibus falutem, A Dei omuipotentis benediâioncm. Cum duc|pm ad audientiam noftram, poli depolitionem Balihaflaris, olim Joannis pontificis vicefimi tertii in iua obedientia nuncupati, per nos faâam fama publica referente dedu&um foret, quod Hugglmannus de Vynftiogen decanus, A Fridcrio* de Zolre, canonicus Ecclefi* Argentin. Michael Melbruge A Rulinus Barpfenping ares Argent, de capituli & canonicorum Ecclefi* prrdiâ*, nec non confulum * proconfulum, atque communitatis civitatis C Argent, confilio, auxilio & confenlu hoc ratum, A grerumhabentium, cum *nonnullis* fuir in ea parte complicibus ad oppidum Mollisheim Argentin, dicecefis ad epifcopalem menfam fpeâans, in quo tunc erat diieâus Ecclefi* filius, Willcimus eleâu» Argentin, una cum dileâis Ecclefi* filiis, Friderico de Byti, cantore Ecclefic prediâa:, & familia ipiorum eleâi ^cantoris pro quibuidam ipfius Ecclefin negotiis illic una cum eiidem decano & canonico, ut ipie credebat Eleâus, utiliter pertradandis, & promovendis, manu armata acceflerant, & toadente diabolo, ac Dei timore, necnon reverentia A obedientia eidem cleâo per ipfos debitis inconfulte poftpofitis, in eleâum & cantorem prediâo» auto facrilego manus injecerant temere violentas, eofque cum prediâa iptorum familia ignominiofe ceperant, & ad eandem civitatem perduxerant; ibique carceribus manciparam, ac ex poft detinuerant, prout adhuc detinent eleûum iptom incarceratum. Nec non eofdem eleûum, cantorem & familiam bonis A rebus lui< apud eos repertis fpoliaverant; propterea excommunicationem, aliefque cenfuras Ecclefiafticas, & ponas io tales a jure prolatas damnabiliter incurrendo. Nos de tam gravibus exceftibus prope, nos qui ad umverlaii» Ecclefi* reformationem diu ante hic fuimus, prqut adhuc fiamus audore Domino infimul congregati, & ad quot fuper quibufeumque qtreftiombus movendis, contra eleâum cantorem ac familiam predidos communiter A divifim de facili poterat recurtos haberi; non immerito dolentes, & volentes, prout ad nos fpcâabat, & fpedat, fuper his diligentius inquirere veritatem, venerabiles fratres, Joannem Patriarcham Cooftantioopoliianum, & Nicolaum Epifcopum Mericburgeniem' ad civitatem prediûam, cum plena poteftate fuper pr»mirtis fimpliciter & dc plano inquirendi, feque informandi, & fi ita efle reperirent, eleâum & cantorem, ac familiam pr*didos, cum rebus & bonis hujufmodi cis ablatis, ut prseter-

tur, libere in nofltis manibus reflituti, facien- di. requtfitiooemqtre & monitionem bujufmbdi, ccteraque circa bsec quomodolibet utilia fic necelTaria faciendi, nuncios fpeciales nodros ducimus dedmandos, parati, de ipfo elcdo uucrulantibus ^omnibus reddere bonum & breve judittse complemento.. Ex quorum, ftquidem patriarchs fic epiUopi, qui ad eandem civitatem, prout eis injunximus, propter prsmifla perfonaliter accelerant, pofiquam ab inde ad nos reverfi fuerant, relatione.fide digna competimus, quod quanquam pratdrdas captionem & detentionem fore notorias in illis panibus rependent, ac de illis fit aliis premitlis ibi eifet publica vox fic fama, ipfique decanum, canonicos fic capitulum, cives, confules, proconfules fil communitatem przdidos pro parte nodra requiliviflent, fit inonuiifent indanter, ut eleâum, cantorem fic familiam relaxarent, eleftumque in noilris manibus, ut facere tenebatur, libere aflignarent, cum oblatione ju- Pinse, quam (pud nos, fublata difficultate quafbet, invenirent^ fi contra ipfos vellent aliqua proponere, coram nobis tamen decanus, Fridericus, capitulum, cives, confules, proconfules & communitas prardidi tequihtione & monitione hujufmodi obauditis aut fpretis praedictos elcftum, cantorem fic familiam relaxate, iplumque eleâum in noflris manibus a(fignare, minus debite denegarunt, aut (altem didulerunt, prout adhuc denegant fic difierunt de pixfenti, propter que nos ad juris remedia concurrere, fuggerente juflitia, commoniti, fic in hac parte ex officio contra iplos procedere volentes, per noflras cetti tenoris Interas ad indar edidi publici majoris Conflantienfis, fic qtiarundam aliarum dide dioeceiis Ecclesiarum portis publice affixis, monuimus decanum, Fridertcum, capitulum, cives, confules fic communitatem prediftos, ac etiam quotcumque alios in premiffis forte culpabiles, videlicet infr«^certum terminum pcrcmptouc competenter tunc exp^fflum decanum, Fridertcum canonicum, capitulum, Mkhaelem fic Rulinum, cives, confules, proconfules, communitatem, fic complices prasfatos, quatenus de- iium & caniorem cum hujuimodi eorum familia, «bique cuiuslibet comradidionc, obilacufo & plenarie iu noflris manibus feu commiilariorum, per nos iuper hoc deputatorum, relbtuerent- aut ponerent, eiiquc ablata ipfa redderent, aut reddi & reflitui tacerent, fiextarent. Alioquin de illis fatisfacerent, aut procurarent fatisfieri, competenter tub exconimunie attone, quam alias decanum, fic Fridericum canonicum, necnon cires, confules, proconfules & alias culpabiles m premidis, ac etiam fmgtilas perfonas *et* capitulo & communitate prxdida incurrere; necnon interdidi poenis, quo Ecciefiam Argentin. fle civitatem praefatas, & omnia loca, terras dc dominia capitulo fic communitati praedtûia in temporalibus tubjeda, corporaliter volumus fubjacere Et nihilominus ex tunc etiam decanum, Friderin:m canonicum, capitulum, cives, confules, proconiules, communitatem, fic complices, nrc non omnes dc iingulos io premiiTu culpabiles irpediclo*, & eorum fautores per idem edidurn peremptorie citavimus, ut infra alium terminum peremptorie competenter etiam tunc expreffum, videlicet decanum, Fddericum canonicum, Michaelem & Rulinum cives perfonaliter in eorum propriis perIonis. Alii vero omnes legitime comparent coram nobis, «d *andiendnn- prr »0l detUrtri, ft in pmju & cn jûra/ prtdifiti incidiffr, vtl ad doct^diM^Mfnm rnftoiûfiiltM, jxare file ftrri* w» *dabtrtnt*. In quo quidem primo termino diledus Ecclefic filius, magifler Joannes de Scnbann. procurator in Romana curia fic promotor hujufmodi officii pe* nos deputatus coram nobis in judicio comparens, ac de citatione prxdifta nobis fidem faciens, per legitima documenta predidorum citatorum non comparentium contumaciam accnfavit. Er licet etiam podea decano, Fridcrico canonico, capitulo, civibus, contutibus, fic communitati przdidfs pro bono pa<- s, nec non ad obviandum icandalis fic litibus qux alias ex premiffis & eorum occatione polline veriimiliter «xoriri, mulcas dilationes fub dierum competentibus intervallis dederimus ad expurgandum per iplos cor\m nobis hujufmodi nimis moroiam contumaciam eorundem, *fit* quanquam fpecialiter exhortatione charitlimi Ecclefic filii Sigifmundi, Romanorum fic Huogari- ficc. regis illollriflimi excitati diledum Ecclefic filium nobilem virum Henricum didam Lattenback, militem ad predidam civitatem Arg. fic capitulum przlibatum tranfmiferimus, pro hujuimodi liberatione fic relaxatione concorditer facienda, certo termino pnrfixo, donec ejufdem Henrici refponfio haberetur, jam clapfo, *eandem* declarationem fufpenderimus, putantes intercedentibus fuffragiis ejuidem invidiflimi Romanorum regis, przdi&os confules, proconfules fic capitulum nofiris, immo Dei fic Ecclefic jmfionibus tuijufmodi obedite debere; ipfi tamon decanus, Fridericus *ca^*nonicus, capitulum, cives, confules, proconfules, fic communitas in reprobum fcnfumdali rcquifitioni fic monitioni, nec non citationi noilris predidis obedire contumaciter non curaram, nec in termino eidem Henrico ptsefixo debite fit cum eff. du refponderunt, nec qua» cum eodem Hernico tradaveramus, effeftuidemandatum. Poilea vero prefatus magitler Joannes coram nobis in judicio comparens, quandam petitionem iummanam in hujufmodi caufa dedit, nofqne demum attendentes, quod ferro fcindenda firm vulnera, qui fomenta relpttunc medicine, ad indantiam praefati Joannis prscdidos decanum, Fridericum canonicum, capitulum, cives, confules, proconfulesficcommunitatem ad nodram in caufa hujufmodi declarationis fententiam audiendam, in audienti» publica, ut moris ed, citari fecimus ad cerrum diem peremptorie competenter, in qua predi&o Joanne coram nobis in publica feffione in judicict comparente, ac prafatorum citatorum non comparcntium contumaciam acculante, fic io eorum contumaciam fententiam ipfam ferri petente, nos, ipfos citatos, quod ad hoc prout erant.reputantes merito contumaces, in eorum contumaciam vifia per nos fic diligenter in(pedis omnibus fic (togulis adis & habitis in caufa hujufmodi, ipfiique cum diligentia recenfitis fic examinatis, per hanc nodram fententiam pronuntiamus, fic declaramus profatos Hulgelmannum decanum, Fridericum canonicum « Michaelem fic Renum cives, nec non confules, proconfules, fic fioguJariter fmgulos excommunicationis; Ecciefiam vero, civitatem fic communitatem, necnon terras, dominia fic loca ad capitulum fic coaunuui»aifm communirer vel divifim pertinentes, fic pertinemia *m indidi* fententu* & *cenfuras* incurriffe, di-

anno

didafque perfonas fingulariter fingulas ; acorn-municationi, Ecclefiam **vero,** civitatem & com* munitatem, atque terras, dominia, dt loca prie-

A pnedida Ecdefiaftico imerdido fubja-cere. Quocirca diferetioni veftr® per icripta noftra mandamus , quatenus vos vel duo aut unus veftrum per vos vel alium icu alios pne-didam fententiam noftram ubi dc quando a-.pedite videritis auâôritate noftra folemniter publicetis. Nec 000 decanum, Fridericum-ca» nooicum, lives, confulet, proconfules dc fio-gulas perio&ax excommunicationi ad Ecclefiam Argenr. civitatem, loca, terras ficdominia ipfa interdido ipfo , ut premitcicur , fuppofita in omnibus Ecclefiis fic locis , de quibus etiam fueritis requifiti coram multitudine populi pu-blice nuncKtfe. Ec ab aliis tamdiu, denunciari **didofque** decanum , Fridcricum canonicum , cives , confutes , proconfules dc pertonas ar-**dius** evitari **ab** omnibus faciatis, quoufque ipfi abfolntionia beneficium ab excommunicationis fententia , nec non aliis cenluris dc penis cif-**dem a** nobis aut unico dc indubitato fumtno Pontifice, in proximo, Domino annuente, crean-do meruerint obtinere. Gontradidorcs percen-furam Ecclefiafticam appellatione poftpofita compefocodo . Datum Conflanti® tertio nonas Junii, anno a Nativitate Dom. millefimo qua-dringeniefimo fextodecimo , Apoftolica fede va-**cante .**

DSPUTAT10 QUORUMDAM EX PATRIBUS

*Ai ctp*fccndxm cxqfatt Ar^ntinnftm.*

Aftn Lanig. P- eo».

C Acrofanda fit Generalis Synodus Conftan-tienfis , diledis Ecclefi® filiis Angelo Ve-ronenfi fic Brands Placentinenfi S. R.. E. car-dinalibus Cc vulgariter nuncupatis . Nec non Marino Epifcopo Aprantino , Thomas de Au-relia facri Palatii apoftolici caufarum audito-ri pro Germanica, Patritio Epifcopo Cottagten-fi fit Rjchardo Derhiam faod® fedis Apoft0li-er procoootario pro Anglicana natione, com-**mittit** omnes fit fingulas cautam fit caulas, tam civiles quam criminales, qu® vertitur vertun-tur, feu verti fit efle fperantur inter dile&os Ec-clefi® filios , WFllhelmum eledum Argent, ex una, ac Hugelmannum decanum , Frtdericum canonicum, fit capitulum ejufdem Ecclefi®Ar-gent. fit Kuiinum Barpfenning, Michaelem MeL bruge, magiftrot civium , confutes fit procon-fules , ac communitatem Argentin, fic eorum **ab** utraque parte complices fic adherentes con-jundim & divifim parte ex altera, de fic fuper eaptivatkxiibas didonun eicdi fic cantoris Ar-gent, fnorum familiarium fic fibi adheren-**tium** in **hac** parte , **nec** non fpoliis, violentiis fic **injuriis per noam panem** contra aliam adire fic patiive dedudis fic deducendis, juxta tenorem cedul® alias in feffione poblica *in* prxfenti materia led®, audiendi, cognofcendi cum omnibus dc fingulis emergentiis, tnciden-tits, dependentiis fie connais ufque ad fenten-tiam difinitivam aclufive. Et cum poteftate, Qc cum fi omnes judices interefle non poffint **aut noluerint ,** major faltem pars m aliorum •bfentia procedere valeat fimpliciter dc de pla-**no fine ftrepitu ct** figura judicii, feriis non **ob-**ftantibus, fola fadi veritate infpeâa, dc termi-**nis abbreviatis,** etiam **ex** officio, cum potefta-**te procedas** jam decretos vel in futuram fimu-landos, contra quofeunque quorum contumacia

anno CHRÏSU

hoc exigit aggravandi, reaggravandi fit brachium feculam invocandi toties , quoties opus erjj Et nihilominus decahum fir capitulum , necnon **Michaelem fit** Rjslinum , cives fupradidos, fingu-Jafque pertonas, tam capituli Argent, quamcom-munitatis ejufdemcivitatis, ai quibufeuoquecen-turia in forma juris abfolvcnd i. Et interdidum occaliooe pr®miflorum , ubicunque potitum, re-laxandi, vel ad tempus fufpendendi, nec *non* "omnes fic fingulos proceflus inhujufmodi cauta decreti® dcdecernendos,fulminatosfic fulminan-dos, ta'm in Concilio Coaftantienfi, quam in partibus perEdidumexequendi,Conftitutionibus dc aliis contrariis non obftantibus quibufcunqne

ABSOLUTIO DATA ARGENTINEUSIBUS

Ex th mcxrrtrtxi ccnfitrh.

IN nomine *Domini Amen. Per hoc* pnefens publicum inftrumentum pateat univerfisprx-tentibus atque futuris , quod anno a Nativitate ejufdem Domini millefimo, quadringentefimo , fextodecimo, indidione nona, fede Apoftolica vacante, die vero fabbati decima ochva mee-fiS Julii, Conflantis, provinci® Mognntinenfis, in Ecclefia cathedral) proceffionibus five congre Sationibus publicis per factum Concilium Con-antienfe fuper ordinationibus , diffinitionibus fic cooclufionibus teneri fic fervari foienc fpecia-Cliter deputata, ipfcque Concilio in modumge-neralis congregationis fuper certos ibidem otdi-nandos concedendos fic diffiniendos legitime con-gregato , inter ceteraque ibidem ftatuta ordi-nata fic diffinita fuerunt , idem Concilium iti finem fic effedum ut provideri poflit indemni-tati Ecclefi® Argentinenfis, ac reverendo patri D. Wilhelmo, elcdo Argentincnfi, fic Frideri-co Bits, cantori did® Ecclefi® ex una , ficHu-gelmanno Decano, fic Friderico de Zulre Ca nonico, fic Capitulo ipfius Ecclefi® Argent, fic Rulino Barpheuning , Michaele Mclbruge magi-ftro , civium confulibus fic proconfulibus , fic communitati fxpedid® Civitatis Argentinenfis fic ipforum ab utraque parte complicibus fic adha-rentibus conjunâim fic divifim in caufa ficcau-fis vertente, dc qu® verti fic efle fperarunt in-ter eos, fic qu® una pars alteri, & altera al-reri movet, movebit, feu movere inteudat de fit fuper nonnullis fpoliis, violentiis, injuriis , dilapidationibus, fic alienationibus , fic aliis in ipfis, caufa fic caufis dedudis fic deducendis, fic eorum occafione partibus ex altera hinc inde plena juftitia miniftretur, fic ex quo judices feu commiflarii , alias per ipfum Concilium ipfis partibus adaaminandam caufamfic cautas pr® didas , videlicet Reverendidimi in Chrifto pa-tres fic Domini Braoda Placentinenfis , Ange-lus VeronenGs presbyteri cardinales pro collegio ReverendifltmonuDpatrum dominorum S.R. E. Cardinalium, Martinus, Epifeopus Aprutinen-fix , & Thomae de Aurelia facri Palatii Apo-ftolici caufarum auditor pro halica , Joannes Patriarcha Cpnftantinopolitanus , & Joannes Epifeopus Gebenenfis, pro Gallicana, Jacobus, Epifeopus Plocentinenfis, *Sc Nicolaus* Vordus, ejufdem palatii, Apoftolici caufarum auditor , pro Germanica, Patritius, Epifeopus Cortagen-fis,dcRichardusDerhaim, fedis Apoftolice pro-tonocarius, pro Anglicana nationibus uniformiter depotaai fuiffcnt, licet tunc plena poisftate pro examinationehujufmodi caufz *fit* caufarum ufque ad diffinitivam fententiam , in ea feu eis pro*

feren-

fis Julii proxime pnueriti partie per organum reverendifimi in Chrifto patris ft doadft, do* mini Joannis, Patriprch* Antiochtnfis, ia 6-mili congregatione ipfius Synodi Coaftaniieo* fis recitata i partun vero de mandaro ipfius Synodi ft totius coogrcgatioais per vcacrabtlcai virum, nugiftrum Henricum <fe Piro, de Colonia, ipfius Synodi Conflaoticnfis promotorean, io (criptis tunc promanciaca, cupas teoor mferius eft infertus, plenius continetur. Qjiapro* perr ipfii Synodus, au pmninitur, loco fit borq, qubus fupra, legitime congregata, nihil de contingentibus ft neccflarits, quoad (upra diftas caulas atque partes omittere volens, fu pradiftisDominis judicibus & commiihriiialias deputatis dedit, tribiait atque concedit plenam pOteftatem audiendi ft çogoofeendi cantam ft caufas bujufinodi, prout & quemadmodum in fimili papyri cedula per reverendum in Crifto Patrem ft dominum, dominum Antonium, fyi-fcoputnCoocordfenf. dc mandato ipfiusSynodi (acroianft* fas ambooe, in quo edifta, decreta, ordinatiooes, ftatuta, ft diffinitiones ipfius Synodi legi (bleat, feeruot lefta ft publicata, cujus tenor fimilitsr inferius eft infertus, ooαtinetur ft habetor. Tenora vero cedularum, de quibus fupra fis mentio, fegmantnr ft fimt tales·* Primo, quod periooa damini defti Argentincofis oflierat iacro Oχκiΐο, cras in congregatione generali m feco feflionMn faciendi, ibique per habentem verbum nominedifti Concilii cum honeftate ft honore debitis recipiatur, fecundum quod decet honorem fact i Cooci* lri ft Ecdefia Argentineafis ft periooa ejufdem domini dedi confideretis· Item, qn^d atteretur, quod diâa perfonn oblatio fiat pure ft fimplkttqr fine conditione ft obligatione quacumque, ft fi forfan aliqua coodi* tio vel obii interveniret, io diAa obliga-_ . r ante omnia per diâum Concilium, pare ytsrfats periooa recipiatur ad fi· nem juftitio inter parra ft alias ex officio in* qi«. Irem, quod diftaa efeftus Udem offerat pntftet cautionem idoneam de non recedendo aCôocilio ante finem eauf·, ft de flandojuri ac judicio fifti, ft de parendo obtemperandoque ftobedietufe judicatis fuperomnibus propofitis, ft proponendis contra eum, tam ex officio, quam ad inftantiam datans ft capituli ec civium Argcntincnfium, ft maxime fuper iis, qua concernunt indemnitatem Ecdefia Argentineofis pradiâa. Item, quod viceveria prafati domini decanus ft capitulum ac cives timilem cautionem proflent, quoad propofita ft proponenda contra eoa pro part· difti de-ft ft alias ex o$cfe, ne juûitia djft (acri Concilii in aliquo videatur cUMklre. Ifta feperins feripa noa fuerant lefts, fed folumper dominum Patriarcham Antiochcpfem verbaliter diâa, feqoenc capitulum fuit fe̅anm, prout fe. qoitur. Item, quod deputenwr per fecram Concilium, de qualibet natiosM danoMabilcs perfora, ft ex partacolkgü duo domini Cardinata, qui habeant plenam pcKeftatcm recipiendi diâas cautkxKS, cafa quo in prima cong egatk)M non eflent per Cooeilium recepta, A circa cuftodiam· perfera medio tempore providendi in difto cafe, ft etiam eaufam ft caufasft querelas partium paedidarum ft alias ex officio motes ft movendas audiendi, examinandi ft generaliter bmnia £scinodit que ad plenam s&oatfft bufefinodi canfarunift quertlantm i— ineni, feu pertinebant ufouead feoteotiam a**no sitivam. Tenor fecund* cedula. Sacro-°*R£STT fanâa K. E. cardinattsa 6c vulgariter nuncupetis, nec non Marino Epifcopo Apnustinenfi ftc. nt fifm pagin- isyd. Qpa quidem ultima papyri cedula poteftatem conceflam judidbus ft commiffariis pnriibatia, in fe continente, lefts, ft ipfa cedula, ut 6c lefts per eundem domitratn Antonium Epifcopum Concordienfem Italien, Vitalem Tholonenfem Galiicara, Nicolaum Meriçburgenfem Germanico, Patritium Anglicane nationum, & loanoem Eptfcopum Oftienfem Cardinales, collegii nominibus approbata, per verbum placet prefata Synodus Conftautlcnfis, ad honorabilis viri magiflrijoannis dc Sriban. protnotoris ipfius Synodi 1«'·ftam ft requifitam, mandarit omnibus ft fingulis protoootanis fedis Apoftolica, astérisque notariis ipfius Synodi (jonftaatienfis uaune pel plura, ac tot, quot iuffidaot fieri publi* cam ft publica ioftrumeotum ftioftrumenta ad perpetuam rei memoriam, profentibas ibidem revcrtndiiGmu ia Chxiflo Patribus ft dominis domitus, Joanne Oibeofi, Vivarieo. Angelina Pcneftrin. vulgariter Lauden. epife. Cardinalibus, Antonio BooonienG, Antonio Aquilejanfi, Gabriele Seneofi, Alamano Pafeno, Angelo Verooen. Tboma TrieariconG, Guiltelmo fanfti Marci, Antonio de Challanto, Pe* tro de Fuxi presbyteris, Hcginaldo de Branchaiiis, Ludoirko de Plifco, Amadeo Satai** tum, Lucido de Comite ft Franctfco Florentin. dtacoaisCardinatibusvulgarqer nuncupatis, alihque dominis, Patriarchis, Archiepifeopis, Epifcopis, Abbatibus, &egpm, priocipum, comi* tatnutn & univerfitatum ftodiorum ambaxiatoribns, doftribus ft magiftris, ac procuratori* bus EccleGafticis ft fecuiaribns diftum Cooes* lium repnafcotaniibns, aliis Chriftianis in nusucra copiofo ad pnamifla vocaris fpecialitcrft rogatis. Et ego Guaipertus de Wildnergben, clericus Moguntinenûs diœccfis, publicus, Apoftotica ft imperiali auâoritatibus, notarius, prsriatsique Synodi Conftanticafis, pro natione Germanica feriba, ft prgdiftarum cedularum recitatkxu ft leftira, poteftatt, traditioni, omnibufquo ft fingulis aliis pntmiffis, dam Gout promittitur, fierent ft agerentur, una cum praoomioaris dominis Cardinalibus, onerifque dominis pro teftfta» in feriptit pntfens fuccef-furis temporibus fiat, eaqoe 6c fieri «idi ft au· divi. Ideo hoo profeos pubiicom inûnimeotum bujulmodi cedularum, lefturam, judicum depotsriooem, poteftatis dationem in fe coati* neat, per aliam ne aliis occupato feriptum de mandato Synodi pneUbata exinde confeci * publicam ft in hanc publicam formam redegi, figooque ft nomine meis feliris ft confactis figtiant rogatus ft requifino,, in fidcm ft teftimonium omnium & fiognlorum promiflbram. Quora*» qujdem ioftrumenfenMn, Ceu commifliooum pnâdidanra vigore per nos in caufa ft caufis bujufmodi inter partes paedidas ad certos aâus rite ft legitime procaife » ac cautione idonea ft fidfirienti de noo recedendo a facro Cooribo Cooftantianfi anedi&o ante fiocm caufa ft caufarom bujulmodi, quoad ipfam dominam eJedum duotaxat psfano, deinde ab ipfo domino eleAo, nee noa ab ipfis dominii, decano, canonicis, capitulo, civi-

MM> CNUm M».

doostab, VUhehno deflo, Friderico cantori- ft familm eorum res ablatas hnjufaaodi, qtro enant, quaram facultatem reftituendi habent . JU

amno

datum noflroram Micam * roarniMfailoma»

ne, tam fapotr —Mt–ffb»·»» ablatorum, quam expenfaraaa ratione continenter fartarum, ft •Urn de parendo ft obraaaperando mandatis di- dti facri Concflii, atque noftris coram nobis datis ft raaiber rabiitis.

Tandem die ft bora fafrafcriptb comparut in judicio coram nobis jndiribm ft comndffa- rib prafatb ad hoc (péricliter congregatis, do- miam Hagdmaouos de Vfaftfageu decanas, ac Torfaga* de Artatrg canonicus Ecdefi·: Argent, pradirt·, tam nomùubtu propriis,quam capttnM ft EcdeGu Argentine·. citra tamen inoram procuratorum revocationem, hac idem domina» Torfagu», ft aaag. HcnricusKuvvt a- Ita» Bell in ftomana curia, ft dirtoram domi- aatadram Friderici de Zolre, canonici Eccle- fi·, nec non lUdini Barphennig, Michaelis IMborge ac procoofatam, confatam, civtam ft communitatis civitati» Argentinen. principa- lium procuratores, prout dc ipforum procor*- tionum mandatis nobis legitime coartabat, prout conflat documentis io pratentia memo- rati domini Vilhdmi elerti, tunc etiam co- ram nobis comparcatis, ac ad artum infra- (criptam per no* legitime requirtti, prodidi domini Hagetauamn decanus, ac Toriogus canonica», nec non magifter Henrieus Kuvvt, alias Bell, procuratores fa perfouam dirti do mini Friderici de Zolre, ft capituli Ecdefits nec non Boitai, Michaelis civium pradirtoram ac procoofatam, *coofultna ft coœmunitatb Argentinen. a* piadirtbcxoommunicaiionh fen- tentib abfaivi, ac interdirtum fa qutbofcooque Ecctcfib, terri* feu locis communiter feu divi- fim eiadem fabjertis portrum relaxari « per am debita cum inftantia poAulavit, prout id etiam in quadam petitione fammari*, fa feri- ptb nobb oblata, humiliter flexis genibus pe- titruer, ofloreate* fe fa omnibus parato* Aare juri, ft parere mandatis fande nutris Ecd. dirtiqu* iacri Concilii atque noftri». No» Jgi- tur jodiers ft commirtarii prafati attendentes requifamoetn bufaltnodi fore faftam ft confo» nam rattonl, ft qood S. mater Eccl. nemini claudit gremium ad eum revertenti, ft veniam peaenti, confcito noirit nefas de relaxatione i- pforaM donunoram, efarti, cantoris ft fami- ita eorundem, ac demum receptu per nos ab ipfisdomiob, Hngdmaaoodecano, principali, ac Toriago canonico, nec non magiflro Hcn rtoo Krvt, procurathribm procuratorib nomi- aritau, quftiu* fapra, ft per ipforum queodibet ad mandatum noftrum ft ta noftris manibus taftb corporaliter fcripturi* facrofaortb, ac fanfta Dei Euangelia praflito juramento, ac faioper alib camiotubm faflfaicnter de flando juri ft parando faaâu macri Eccfcfe, dirtiqne facri Concflii ft noftris mandatu, nec non e- tiara rompu ab rifdem dominis, decano, ca- nontoo, ft piooameoro uomtaSma, qmbu* fa- pr», continue idonea, fine depofeo acpromii- forfo faflutenti de raflituandocflirfhaaliter dirti»

au affignandum; coafcqueemr pnaoomfaaco* domino·, Hngrlrâ*nnum detanum, priucfoateas la perform propria, Torfagum & mag. Henri, com Knvt, procuratores ta perfooa dirtoram dominorum, Friderici canonist, nec non BuU- ni, ft Micbadi*, civtam, ac prooouiuluœ, coofaJum civitati* pradirtu etiam principalium. B Et vice verfa ipfo· domino*, Fridericam cano- num, nec nonBnltaum ftMichaefam, ac pro» confutes, confute cive» civitati* Qnfdcm ia perforas diftorum Toringi ft mag. Henrico Kuvt, pfocuratorum fiogulariter uqgulos ab excommunicatton» feoteotib, 50a* incurrerint propter contumaciam ta non parendo monito- rio fopradiflo, per factum^Concilium contra co* Decreto, ta quibo* fenteatib declarati in- cidiflc exciteront, profertur in nomine Patri» ft Filii ft Spiritus £ duximus abfolvendos rtm- piieiter, ft abfolvinras, ac taterdirtum in Eccle- fia, communitate civitatis Argeniiocn. ac aliis quibufeunque Ecclefiii, terris ft dominiis, ra- tioo* contumacia prtédiâ* porttum duximus C faCpendeodum, & ufque ad tres mentes prodi- me faturo» fuipendimus per pmfentes. Qoa omnia ft Gngttia arts ft farts per no* Judices ft commidarios antedirto* vebbomttibus ft Cin- gulis fnpradirti* intimemus, fafinaamus ft no tifkamus, ac ad vcflram ft cujurifoet veftnttn notitiam deducimus ft deduci volumus per prae- tentes. In quorum omnium fingulorum fidem ft reftimonrum . pramHToruin pratentes oortras litteras abfolutiooi* ft rdaxaiioob exinde fieri, ft per notarios publico* fcrfoafque noftros io- frmcriptos fubfcribi ft publicari mandavimus, ac dominoram Angeli ft Brand· Cardinalium, oec non Joaonh Patriarch· pradiflorum figil. loram vice ft nomine, ft decoofenfu omnium D noflrum judicum ft commiffariorum prafato- ram fecimus appenfiooe communiri. Datum ft artum Coartantia, provincia MoguntaenGs, fa aula Epifcopali Couftsoiienfi, io loco (bli- to, obi per no* far* inter didas panes reddan- tur, tobis inibi ad jura reddendum, pro tribu- nal! (edentibus, fab anno a nativitate Domini millefano quadringenteGmo fexto decimo, in» dtâiooe nona, Apoftolica fede vacante, die ve- ro Jovis, vicefana tertia meofi* Julii, prafen- tibm ibidem bonorabilitaa viris, Vilhelm· de *Sde ft Joaanem* de Bluet d*.... nuntio aoftro in hujoGnodi caufa jurato clerico LeodienGs ft SpirenGs dioeccfa, ac Ulrieo Meyer, pro» toootariocivitatis Atgentfaen., pradirtfe teflibus Bad pramifta vocatis frecialher ft_rogatis,

Et ego Joannes Btxtibcrg de Momemanh, clericus Padebnmenfts dioecefa, publicus Apo- ftolica ft Imperiali aurtoritatBus notarius, ac Bevereodiffimi fa Chrifto patris ft domini, do- mini Angeli, Cardinalis verooenGs, jmdicis9 ft commiflarii prafati, ft bujtamodi cauf· coram eo fcribe. Quia prskdiflb abfofarioni, relaxationi eoramque petitioni coram Decreto, omoflraiqoe aliis ft fingulb pramHG* dum fic, m pramittitur, betent ft agerentur, una cum pronomtaatfr'reftBos pratens faterfiti, caque omnia ft uogula fe feri vidi ft audivi. Ideo-

fm» Ideoaue hoc prafens publieom infiramenmm AmMftrara jnftitiam; tenor veto rotuli anted!- ■-, ■

per altam aie aliis *occupato* negotiis, fideliter ιαψβη, exinde confeci, ec una cum Antonio cooootario mro pnodiflo fubferipfi, & fa hone poblicam foctnam redegi, fifM* A nomine mass feliris A coofoetis,uM cum appcnfiouefigHloram memoratoram dominorum, Angeli, & Brand* Cardfaalfam ac *Joannie* Patriarch· pnefarorum figtlari rogaras Arcqmfitus fa fidem Atu(limonium omnium A finguloram prmniOornm.

ANNO CMUSTt

Et ego Antonina Bartholini Franchi dePttir, publicus ApoAoüca & Imperiali auAoritatibus notarim, *ac profatorum* dominoram judicum.

ARGENTDiBHSJi'M ACCUSATIONES

A Sfifctfta» fintH.

IN nomine Domini Amen. Anno a Nativitate ejufdcrn millefimo, quadringentcfimo, fextodecimo, indiA. nona, Apoflolica fedcpallore carente, coram Rercrcndiflûnis io Chrifto Patribus A dominis, dominis miferatiooe divina, Joanne, Patriarcha Conftaorinop. A Nicolao, Epifeopo Merfeburg. nuntiis, A legatis facrufanAi Generalis Coniiantienfis Cortilii, faper uaiooe A reformatione univerislis EccJe*Cue* fenâiDei congregati, ad civitatem A capitulum Argentines!, fuper liberationem A relaxatnoem D. VFilbelmi, eleAi Argentine». per Cives Argent. A capit. antcdtAus. perfonalitcr detenti, fpeculiter deftinatis in civitate ipfa A io loco, in qaocapitulumEcdefi»Argeminenfis teneri confoerit A tenetur exiflentibus, in meique notarii publici A teftium fafrafcriprorum profetnia pcrionaiiter cordHtwi A évidentes notuniUi rdigiofi A ahi viri Ecclefiaftici, qui Abbates A Archidiaconi A alii Pnslati civitatis A dioecefis Arventinen. dicebantur, A pesafertim Domtous Ifcirckardus, abbas mooafterii Novillarenfis, nec non Joannes Armbruftcr, abbas monaflerii in Schuttero, A Joannes IFsngrnberg archipresbyter in Sktflad, nec non Jacobus ....plebant» Ecdefi» & Andre» Argeotio. ut aflcrcbatur, poft debitam reveren. tiam eifdem dominis Patriarch» A Epifeopo, nuntiis, A legatis antediAis per ipfa dominos Abbates Aichipresbyteros ut Praelatos impenfam ipfis dominis nuntiis A legatis per venerabilem A circumfpeAum virum dominum Hermatmum Ritter advocatam curi» Argentine. Dec non clericum capituli dita Argentin. Ecdef. ibidem profentem proponi fecerunt multa gravamina A opprelfiones, quibus ipfi A clerus Argentin, affligebantur per malum regimen prodiAi eleAi, profanantes A exhibente per eundem queodam papyri tutulum feriptum, cujus tenor de verbo àd verbum inferius eft infertus de malo regimine diâi domitu ' gentin. eleâi A oppreffionibus ac violentiis i^us faâis per eundam multipliciter conquerendo, petenres humiliter, ac etiam poflulaotes fibi loper diAis oppreflioribus, violentiis, A aliis id ipfo rotulo contentis A exprtfl», ac malo regimine antediAo per eoldcm dominos mmtioe A legatos de optimo remedio providere. Tunc vero iidem Revcrcndiflani Patres domini Patriarcha A Epifcopus nuntii A legati pradiAi hujufinodi rotatam benigne recipientes ipfis dominis Ahbaribus, Archidiacoois A Prolatis refponderant fe velle concedere omnia juridica, ofirreutes fe paratos rpfis conqncrentibus, fi volebant intentare juxu eorum pofltbilitatem

cepti fcqrirur, A eû talis. Reverendi Patres, hi font defeâus A gravamina notas Pradati A cleros Argentin, dioecefis haâtm» gravati funt A foeroat, circa nu» pro confervatioae libertatis flatus Ecclefiaflici petunt eis provideri. Primo, cum oportet quid tadiftinâcEcdefiafttei riri diA» dioecefis haAem» a domino WUhetax» eleâo ta. confirmato Argenunenfi indefeofi five fiat religiofi viri abbates, pnspofiti, proceres Ac. five clerici fecularts, juri flent coram laicis judicum A diftriâunm dominorum temporalium A juri pereant laicis refponfari querelis ipiorum A a laicis recipiant Bjuftitiam A Decreto judicum temporalium parcant cwn eflèâu, per pnrcooefque laicorum etfdem mandata obfervent A eorum advertant A eiidem obtemperent iodiflinAe, ob qua A qualia monafleria, conventus praebende eorum A alia depauperari font A depauperantur quotidie contra Esdefiaflicam libertatem, quia fi» confequi non pofluot. Secundo, prolati A derue dioecefis Arg. haAenus indefeofi a diAo domino Wilbeimo eleâo A non proteâi indiftinâe a laicis ad omnes exaâiones, dacias, rallias, gabellas A alia ooera laicalia (obeunda A folvenda hortantur A compellamur fine omni mifericordia, etiam dc bonis monaflerioram, A qu» propriis fanpttbus excolant, ob que Cvites A facultates ipiorum exhauft» fout;' A fi exfoivere eadem recufant, tunc bona ipiorum de frite ab eis auferuntur. Tertio viri Ecclefiaflici, religiofi abbates, priores A cotum monafteria nec DOn clerici fesularrs iodiflioâe dioecefis Argent, propter mdefeofem domroi Vilhelmi prodidi a laicis dominis temporalibus ratione advocati» feu exaâioutt turpis, quam tamen exadionem domini temporales lafci, milites A militares diA» dioecefis nominant A nominare conft everunt, *jot* advocati*, omoetn fubhautiam cleri extorquent, nam aliquis abbas domino fiso temporali annue fexaginta vd oAoginta modia frumenti advocati» nomine affigoare annuo A fingul» annis compellitur, ex Dquibus de cultu dfrino *ftngcnio* monachus luos alet* debet, A fie /uxta rires facultates indiftinâc omnes ~~Ecclefiaftici viri~~ extorqueor n laicis; A noo tantum in hoc opprimuntur, verum etiam ad mandata laicoram operas fertiles facere A miniftrare oportet, eiidem prout ceteri ferri A viilani prnftando, cum» feu quadrigas ipiorum, famulas A alia animalia ip iorum in ufa A commoditatem laicoram dominorum temporalium, ad ooram nutum ft beneplacitum, ob qua veâigalia immenfe gra vanter. Quart quia a domino Vilbefa», ele*&o* prodiâo immenfe haâenus fpoliari A depraedati fait, variis viis, nam omni aram colleâam habere voluit A extorfit ab eifdem fine mifericocdla jam de qualibet marca reddituum tis Ecdcfiaflfci rum Reneo, ut puta quatuor blaphardos; aliquando de merce <fa» Haphefcfos; aliquando plus hoc annos continuando, ob qu» annue clerus tria millia Ftoreuoram com quingentis floreris eidem cxfavit, aliquando tero duo millia vel mille oAiagcMoa florcoos. Infupcr a quocnemw abbate, ahbaffifo, propofito vel priori eleâo a fuo conventu, A ab ipfo coofinuando pro confervattone prodiAa facienda tantum extorfit, A extorquere coofur-

vU

ommn

rit • confirmando ft monaficrin fiso ft it*

sum exhaufit, ft proprietates ft pofleffiones

cuuqae eundem confirmatum, vel rnnfrmasam, decedere eootfagebat, iterato tantum pro eoo· firmatiooe tx>vi cleft! » vol eleft· habere votait,

diocefis, Gne cauta ft ration·, canta extor- «psendi pecunias ab ciidem cepit, incarccravit ft iucaraerare coofaerit, ft rebus ft bonis coram ad fui libitum fpoliavit, ft sbftulit, tam in vita, quam poft mortem ipforum, non vocati in jus non convifti, neque eonfirifi,* ft ne fimilia io humana eis confingant, decenter petunt mifericorditer ciidem provideri de remedio. Infuper judicia Ecclcfiaftka ordinaria, nec delegata-ia dkeccfi Argentmepfi in dominiis dominorum temporalium, ft imperii propter indcfeufam domini Wilbdmi, progreflum nabere noo pofteat, nec mandata Ecckfiaftka reciperentur, nec publicare per aliquem facerdotem pmfamerentur, nec per metum aliquem ad publicanda prefontari fine examinatione foi ipfau ft metu corporum; quare nec decimas cimios, nec debita ipfis ft eorum tnonafieriorem ft prebend· competenda confequi poftunr, ob qu« depauperati font haâcttae ft quotidie depuuperamw ft petunt provideri eifdem, ut de cetero mandata Ecdcfiaflka in dkreefi prçdifta ft diftriflfous dominorum temporalium recipiantur ob fua coofequrnda. Infuper iyk vas ft netnorn ipforum moaafteriorum ft religioforum, abbatum, prepofitorem,. priorum ft EcdeGafticarum perfonarum necnon bona ft fora fylreftria, feu foreftaria ob indefenfom autedifti domini Wilbclmi clrôi, domini temporales recipiunt, ft auferuntur ab cis iodebite ft predlàa ipfis (poliant iodiftinAer petunt fimiliter ut bis provideatur; item foribus ft operis forviKbos tam in v«ta quam poft mortem debitis ft competentibus abbatibus, priori-

■oes&eriarum eorundem a dominis temporalibus laica (potiamur ft deftituuotur, atque fibi tirafo prwiiufo advocati· fab ipGs has operas ft jura nfarpant ft adfcribsmt ia grave detrimentum EcclcGaftfcaium perfooarum, item fora forÜdi&tooes ft alia privilegia, qua ft qnas vbri Ecde&ritid habent, ft habere confueveraet, io certis villis ft diflrittta· ad corum taunafleria pertinentius, ipfi etiam laici cK- ft deft»-

resntur; ft ipfo· taspedfant ions ipfi tibertati·

bâties ft aliarwn EccleGafticarutn pcrfonarem, prabandas ft menfam (peâaatcs fibi uforpanc, a&tmentes fibi vocabafam iroaicum ft repngnarn, dke&tes fore decimes lakaks, eut*

A cum deciare fint ribas fa domo Domini; item laici ft domini temporales, qui cum potentia annorum faeadnat per dkecefia at ptarimum fa mouafteriis ft locis religiofis fe locant, ft bona ipforum cqnfomunt fine mifericordia, Ecdefiaflkoe ft umnafieria graviter indendo ft depanpcrando petunt circa ettdem obviari; infuper pariatas dominus Vilheknus a tempore foi farrata· fa diflam Ecclefia·» Argea. fodi, ftfafte comes benediftkmes abbatum, abbatiflarum caucronMnque prolatorum, nec noo ordines clericales ccteraque (aeramenta per fofiraganeom feu. Epifeopmn titularem confert ft conferre coofuevit fimoniace pro pecuniis, immenlaque pecuni· ob dationem ordinum, pb

B beoediftiooem, ob coufecratiooem Ecclefiarum ft cftnMerioram ft reconciliationem eorundem, haâcnus a praelatis ft Ecdefiafikis viris extorre funt ft quotidie extorquentur, contra dirime legis inftitutioacm,* ft petunt fimiliter eifdem de remedio opportuno provideri: item ipd domini abbates, prepofiti ft priores mooafterionun ft conventuum baâenus indiftinâc ultra onera Epifcopalia debita ft competentia lotira per iptam dominum Wilhelmum coafti compulfi, ft coarftati funt ad exaAiooes indebitas annuas. Nam ipfe dominus Withelmus fogirtarits five baliflariis, fois porteoeciis fiftulatorfous Coc. expooditaribm celleraris & aliis familiaribus fuis (alarii nomine nil vd parum

C tribuit nec tribuere vult ut aderuit, fed abbates, prepofitos ft Ecckfiafticas perfanas compellit per totam 'fuarndkeccfim cootra 'ióiitum fas ft rationem ad *fotis faciendum eifdem* fair famiiiarfous annoe de falariis apod ipfam dominum Wilhelmum ferviendo debitis, ob qu· animas contributiones ipfos abbates, prnpofifitos, priores ft Ecdefiaflicos viros imponere oportet, nam talis abbas coar&atur ancae ad fotoendum quatuor dorent», tai· ad quinque, talis ad tres, talis ad (ex & juxta vires ft facultates petunt fimiliter ipfis provideri. De ft taper quibus omnibus ft fingulis aotedi&ts iidem domini abbates, arcbidiaconi ft prolati petierant, diflique domini nuntii ft legati votae*

D runt ft concéderont, fibi unum ft plura pubtica fieri infirumenta per me notarium publicum infrafcriptutn, aAa (aeram fare anno die raenfe indictione ft loco quibus fiqua, prefentibus venerabilibus ft illuAribus *viris Hagelmanno* de VinAingen decano, Fridcrico comit· de Zolre canonico diâe Ecclcfi· Argent. Nicolao Slcndorpf decano Bcclefie S. Sixti Merfebuigenfis, ft Corrado Lsippicr vicario in Ecclefia Argentin, tritibus ad premiiTa vocatis fpecialiter ft rogatis.

Et ego Ludovicus da Maurinis de Luca in legibus ficemfotus, publicus aofio· rixate Apoflolica notarius ac pvatfatoram reverendiflimerum fa Cbriflo patrem dominorum

E Joannis Patriarch· Cooftammopolitani ft Nicotai Epifcopt Merfeborgenfis usm cumNieolao de Slendorfl decano *St. Six*· Merfetatrgenfis pro tuoc notaries ft ferfoa, com pnsoomfaatis teflibus, diflis prefeotatiodbus exhibtrionibus ft reqdfitfoaftN· ac fingulis, dum fic, nt promittitur, agerentur et fierent, adfui, vidi & audivi, prius inde publicum faBrumeatum manu aliena fideliter feriptum me aliis occupatum negotii conficiens m fidem pramMoram omntam ft fiagnloram rogatus ft requifittu.

ST·

Ludovic* dux Aurelian* fi* Parifib ocridkw , die mercurii >1. Noverab. civ. ca horam fcptimam pornoridfanem.

Dnob* dfab* fequanrib* rtginmcoafiitum habetar, *in* quo *teh** do crate >Kb Amèfianeofi*. In poAeriori confilio, a. gnoicit Joan** dux Bor» gwdbt, cam juAhfoo per· petratam.

Die ad. Novembris, coo-B filium regium habetur a· pod ducem Bituricenfem, a quo dux Burgundfa* ex. chufitur j qui ftatim Pari, fib egreUhs, magna cala, ritate h Flandrien pervenit.

Ambiants, com Ludorico Sicilia nee coOoqttfam habet » ac Jnftam fitifle does AuraHanenfia cadra contendit i canTam hanc defindam M. Joanne Par. vo (Prate) dotorc Theo· loro Parifieufi , adfanAbC alia draft* pariter doto rib*.

Rex vetat ne dux Bun. gtmdia Parifienietn tube* adcat ; ft durifiam Aurelia, netrfem cum filib benigne excipit.

1408. Cbca finem FcK — Sputo regb mandato, A». mna milittoe, Lutetiam Bwfundir dux mgrcditur, & a Parifienfibuscum gaucio excipitur. Audito cju* adventu, dueb Aurclfancofil vidua cum filia Btefc* aufugit· D

A M«ail. — Audientiam a rege petit dnx Borgund*, eue con. ci lit* ci die 8. Martii. Ibi Jeanne» Parra fouga orattooo caufamlraiut tu·» tur in Aola PalatiiS.Pat»· H.

Dnx Burguadhe a rege litteras aboUdoub obdner, ft cum 00, & cran regiua reconciliatur.

J. Joli*. — Die j. Julii, Parifib ografitur , ft Atrebatum I contendit·

H. Augulll. — Die AaguM menfit 11. duets AurrWancnfii uxor Lutetiam redit, ft a roge de nece mariti fai judicium ferri poftnlat ; neccari.

Canfiim hum· perorat cora* rege ft confilio, in Caftro Lupam abb* S. Dfonyfii. RoA iongam de· liberationem pluribm vidbos repetitam, dux Burgundbi, radia habita ratione litterarum , qu* a rege obtinuerat , ptuicripos eft, ft hofib public* dcdaraoM.

At ilk pana dc LeOdienfibw rtbeUibw iotethni vi&oria, Lntetiamova* redît.

De compoGttooe inter dilfideues agirur.

4. Decembri*. — Die 4. Deccmbb Aurelianemb duebvidua mo* ritur.

<409. Circa finem Martii. — Dock Anretianenfis filii reconciliem* cum duce Borgund* in wbe Carnuteufi. Burguod* in Flandrfam iecedit.

Menfe Julie, — 'Sed eho Lutetiam regeditur, ft regni habeo*

z 141m Mede Aiigato. — Fafia inter ducem Borboniran, ft Bituricanfem, ac Anrclfaoeni. coafederedone, Burgoodu ex pato redit.

1411. — Joann* Parvns mod.

Di&dfa inter feAfonm Bmgindirira, *ft Anrdfa.*

1413. — Indc beflum Gvile.

un. — Pax tandem intra parte* inita.

Seditio Parifib excitatur : cui favere credit* dux BuqpmdiB. Ea fcdata , drat Burgundfai cum inferiorem fe Anrtffan». fibus agnofcertr, Lutetia dMccdit.

Tum AnteUaMufe* m. rum potili nfeji aou eas· liuot* adverfe* Bragu* dmdncra, acmnfofaenm regb animo· Hinc in li. bram Joaonb Parvi hdU. tuta nanfile.

4. Scptemb — Dte^. Scpccmbrb. Jo· anpea Geribuim cancello. rras Parifienfia deputat* ab «tiverfitate, ad agendam caufam apud regem, fteo>

ANNO anum

flt aedem die ia oratione, A nomine eniverfitatis coram raga habita, novem alfertioM· Joannis Parvi dam* [redacted]at ac reprobat.

6. SfyWMfc, Die 6. Septemb. refertur comitiis univerfira* tin fentenda Joannis Ger* fcoii de feptam aflcrtkmi* bos, eaque approbatur Ac confirmatur.

Alii quoque errores in iisdem comitiis profcribun* tur,

7· Oftobrâ. Carolus VI. Rex Franci· Epifcopo Parifienfi, B ejufque officiali injungit, ut adjouâo fibi fidei lonuifitore, Ac adhibitis in confilium faens facultatis theologi· Parifienfis doâoribus, ac laicis univerfitatis, in errores Joannis Parvi inquirat.

J* Novemb- Joannes Cnderti Licentiaras in legibus, officialis Parifienfis, deputatus Gerardi de Monte acuto Epifcopi Parifienfis, necnon Petrus de Florendinia, Joannis Pokti inquI-C fitoris Generalis heretic· pravitatis in regno Franci· deputatis, habent comitia i· Aula curi· officialitatts Parifienfis, ad procedendum circa negotium Joannis Parvi. Leta in ea prima feflione litter· regi·; deputatio Gerfonii per uoiverfitatem Parifienfem; cenfura propofitionum Joannis Parvi, Ac aliorum errorum approbata Ac confirmata in comitiis univerfitatis Pa- D rifienfis: quibus ledis, triginta magiftri fententiam ferunt, articulos legitime reprobatos faille cadent, Ac rem iflam in judicio debere trafiari: atque ita conclufum.

4. Deoemb In fecunda feflìàne habita die 4. Decembris, cui adfuerunt Epifeopus, Ac Inquifitor, fexagint* mutuor magiftri fententiam tulerant circa propofitiooa Joannis Parvi. Qoidam, propofitiones ex-B .tempto damnandas cenfuo rant; alii a damnatione abftinendum, aut faltem fapcrfedendum; omnes iere fchedulas mittendas a doâoribos, priufqpam feo* seoria ferretur: atque ita cooctofum.

Λ

A diei?· Decemb. anni 1413. ad diem j. Januarii aani Schedula propofitionum Joannis Parvi data omnibus magiftris, qui Parifiis aderant; horum fuflragia ex fcriptis recitata, a die-- 19. Decembria ad 5. Jinoarii; feptuagioia oovem magiftri fenteotiaxn dixeruat. Omnes, paucis exeeptia, propofitiones fak £u Ac erroneas efle *judicaram; ex its* quadraginte fere, mine judicio Epi* fcopi Ac Inquifitoris dam* [redacted]godas: aft alii fuperfe* dendum efle cenfuerunt, donec conflaret eas efle ex libro Joannis Parvi fideliter excerptas. Ad id examinandum fexdecim magiftri funt deputatific quia nonnulli dixerant, monendum efle ea de te ducem Burgundix, miiTos eft ad eum Petrus Floure, qui ea, que agitabantur, ipfi exponeret. Interim faâa eft Inquifitio perteftesde doârina Joannis Parti.

anno M“'

Deputatis dati codices libri Joannis Parvi, ut eos cum propofitionibus delatis conferrent, & ad Epifcopum Parifienfem ac Io*

A die 1$. Jatnu. ad diem 7. Feb. Deputati convenientes, a die 19. Januarii ad diem 7. Februarii, fchedulam ptopofitioottm ex libro Joannis Parvi excerptarum, At cum delati· collatanurt confecerant. Eadem die 7. Februarii, admagiftros ea^ranfiniffa eft.

is- Febr. Deliberatio doâorum circa propofitiones Joannis Parvi incepit die ta. Febr. Qpinquaginta quin* qua magiftri fententiam dixerunt: ex iis duodecim tantum iuperfedendum effe a judicio cenfuerunt, aut rem ad curiam Romanam remittendam; caneri judicium ferendum.

33. Febr. Die 33. Februarii, convenerunt judices duo, Epifeopos, & loquifitor, cum Pratlatis,EpiKopts, Abbatibus, Dodoribus, & Baccalauros habita oratio. Leda deinde afta judicia* ria in hoc negotio confeâa, ac lata lententia, nomine Gerardi Epifcopi Parifienfis, At Joannis Poleti ordinis Fratrum Prasdicatorum InquiCrorij Generalis, continens cenfuram narem aflertionum Joannis Parvi, Ac damnationem ejus libri.

35. Febr. Die 35. ejufdem mentis, crematus efl hic liber in atrio Ecclefis Pari fieofis.

Lit-

ANNO

& 6. wma. Utter* regi* publican.A tor advertes libram JdM-ais Parvi.

ıó. Manii. Mandaram regis emitti* Mr, quo cavetur, ut p·· Hicetur condemnatio Joan· n* Parvi, de feflifiacat»-*e dnch Bnrgondia.

Borgundi* du ab bae fententia Epifcopi Parifien-fis & Inquifitoris appella» ad iedem Apcflolicsm.

>j. Minii. Caufa committitur tu Romana Curia Cardinali· busde Urfinis, Florentino, dc Aqttilejenfi.

Mandat rex fuit legati» ad Concilium ConAantieo-*ie, ne* nomine majefta. M fu* cdnfirmatiooem damnationis propofitionurn Joannis Parvi "in Concilio urgeant : fed fi queflio il· la te Concilio moveatur, ut fuo prnprio nomine agant.

19. Novcmb. Utter* regi* ad unirer-Ctatem, ut legatos mittat «d Concilium Cooflsntien-*iβ,* qui damnationis pro-pofuionum Josh. Parvi confirmationem petant.

4. Decembr. Coram rege , dominis & prclatis, m Aula & Pauli Joanoes Getfonius, orationem habet adverfus doârinam Joannis Parvi.

17. Decembr. Litter* regis patentes adhortatori* ad eam fu-giendam dat* v Decemb.

Res defertur ad Conci· lium Conflantienfe.

30. Ma/i. Martinus Porreus Epi-fcopus Atrebatenfis , & Petras Caucbon licentiatus in decretis , legati ducis Burgundi* Utteras iUii» datas ij. dic Maji, Coo· cilio Conflantienfi offerunt, ■e ia Concilio de damna· tione dodrin* Joannis Par-vi agatur : e contra Ger-ion regis Franci* ft uni-rerfitatis Parifienfis lega-tus, ejufque collega Prtrus de Verfaliis, inflatu no-mine privato, ut judicium eu de re a Concilio fera-rur, promittentes ei fe fu-suro· obfequcntes.

4. Junii. Recitantur in Concilio litter* Joannis ducis Bur-guodte. Purgat fefe aqoe-rvlis ducis Bavari*, qui ip. fum incufabat, quod feri-pfiflet ad Sigifinundum , quod occidendus eflet infi-diis ejusdem ducis.

M«nie Junio. Joannes Gerfouius do-fert ad Concilium propo-fitiones Joannis Parvi . Epifc. Atrebatenfis qua-nt utrum nomine proprio, an nomine regi». Fatetur Gerfon fe id facere nomi-ne proprio , ft procedatur de perfonis fe nihil diflu-rum. Inflat Atrebatenfis, ut fecundum mandata re-gis, ft ducis Burgund. al-tum Ct ea de re Cien-tium.

Pofl deliberationem qua-tuor nationum, annuente Sigifmundo rege Roma-norum, conflituuntur jta-dices in hac materia.

ij. Junii, Incipiunt Judices ea de re cognofcera die 1J. Ju-nii .

«5. Junii. Inflruitur caufa.

Recufatur ab Atreba· tenfi Cameracenfis Cardi-nalis.

xo. Aug. Inflat Gerfon , aliique ut judicium acceleretur.

A raenfe Junio ad finem anni, Multa hinc inde feripta commiffariis exhibentur per ttliquum annum.

Epifcopos Atrebatenfis boc folum in fe fufeipit, afferttones non efle judicio fidei reprobandas.

Initio Oâobris, promo-ter a judicibus nomina-tur, cum Gerfonius in ju-dicio tanquam pars flato renuiffet.

Sententia Cardinalis Ca· meracenfis circa propofi-tiones Joannis Parvi, cum refponfione Atrebatenfis Epifcopi.

Vari* fchedul* exhibi-ta, continentes varia ju-dicia de propofitionibus Joannis Parvi.

8. Novemb. Schedula data doâori-bus ft baccalaurcis qui ado· rant.

1410. p. Januar. Certos facit per Epifto-Jam commiffarios fidei Ca-rolus VI. cauiam Joannis Parvi fuam effe .

10, Januar. Carolus VI. jubet pro-curatori fuo in curia Ro-mans, ut intermiffam pro-fecuiionem d< damuatto*ne propofitionis Joannis Parvi refumat.

15. Januar. Interim die IJ. Januar. très Cardinales deputati a Pontifice ad banc cauiam indicandam, ad isftantiatn Joannis de Mnote-jeflioa procuratoris Ducis Bur. gundte, Iu abfentia Epi-scopi Parifienfis ft Inqui-fitoris, prafeme écrans pro-curatore Joanne Martine-ti, fed jurisdiftiooem illo-rum commiffariocum nun agnofeente, featentia tan-quam in contumaces feta efl, quia judicium per era latum irritatur.

Seri-

it. April· Scribrt univerGtas Pari-A GeuGs ad Concilium Coss-ftanrieofe, de damnatione AUertiooum Joao. Parvi.

j. Maji. Die 8. *ejuidern menda t Cocftamhe ,* Cardin. CameraceoGs exhibet fehedu' Um judicii a Concilio ferendi circa aflertiooes Jo. Parvi.

9. Maji Petunt procuratores du* cis Burguodi*, ut fentenths magiftrorum, qui coofulti fuerant in hac caufa, nationibus tradamur.

io. Maji. Eadem die, GuiilelmusB Moonardi Caroli VI. regis orator, ft Simon de Tera* rno ejus advocatus, interveniunt in hac caufa nomine ChriftianHfimt regis,

ii. Maji, petuntque ad cjna profecutlonem admitti, & Cardinalem Cameracenf. aliis judicibus adjungi; recuûtis Cardinalibus de (Jrfinis ,

13. Maji. AquilejenG, necnon abbate QarevaUenG & M. Urfioo Taillenande.

•I. Febr. Contra hane fcbedulam date exceptiones die ai.Cty Maii Februarii.

Carolus VI. procuratores inftttuit ad hanc caufatn in Concilio profequendam, Retneofem, &Turonenfem Archiepifcopos , & Joan, nem de Gerfone , Jordanum Morini, Guillelmum Pulchrinepotis, & Petrum Versailles , migiftros In Tbeotogu ; Guillelmum Mo* nardum liccntiatum in legibus Joanoem Campani licentiatam in Decretis & Simonem de Grandis pro-D curatorem in curti Romana.

•3. Maniii. Oratores docis Burraadix obdant in natione Gallicana , no nomine regis Francia hac caufa 'ufeipiarar. .I

&i. ApaL Joan. Gerfbnids In publica Congregatione , nomine regis defert propoGtiooes Joannis Parvi , & damnationem earum pofln- lat.

xtf. Junii

Eadem die publicantur vota 87. magiftrorum, quo-B rum am pro parte affirmativa, eae fcilicet indicio fidei improbandas ; cateri pro negativa.

16. April. Appellam oratores rogis a voturam publicatione.

Menfc Julio· Procuratores regii, ac in primis Joannes Morini, in natkme GaMkana negotium urgent, ft onerantur de judicibus tides ·

Admittuntur a judicibus fidei ad hanc caufam agendam oratores regii. Ab hoc D&reto appellant procuratores docis Burguodin die at. Aprilis.

Longam orationem habet io Concilio Joannes Gerfonius, qua totum negotium Joannis Parvi complcâitur, & fimul plura exhibet *(cripta.*

Legitur in Congregatione Generali epiftola univerlitatis, data 21. Martii.

Eadem UniverGtas, die 10. Maji procuratores nominat, qui fuo nomine urgeant damnationem aflertionum Joannis Parvi .

Lefts in Concilio Cardinalium epiftola Stgifmundi Imperatoris, qna judicium commiflariorum, circa negotium Joannis Parvi irritari poflulat.' & alia ad Cardinales , regiftrata, data PariGis die *6.* Aprilis, quas rem vehementer ur- 8«*

Refpondent regi Romanorum tres Cardinales, fe fententiam tuliftc de confilio peritorum In utroque jure, atque ita judicaffi.

I. Qjita caufa haec, utpote fidei, refervata erat Summo pontifici, nec pertinebat ad Epifcopum PariGenfcm dc ea cognoicere.

I 2. Quod ab ipfo non fuerint citati, quorum intererat .

3. Quia nemo comparucrat coram ipfis ex parte Epifcopi fit inquiGroris.

4. Qpia eum appellaverint ab hac lententia , debent expeftare finale judicium Coocilti , cui fe fuamqut faitentiam {objiciant.

Declarant tres Cardinales, qui judices fueraot deputati a fede Apoftolica, fc per fcam fententiam non approbate propoGtiones novem Joqnnis Parvi; nec de veritate, ant falGtate carum judicafle , fit iltefam manere ea de re judicium ; fed vifum effis iis judicium PariGenfis Epiicopi ft InquiGtoris irritum quia ad ipfos non pertinebat dc negotio fidei judicare.

Deputati In materia fidei totum hoc negotium remittunt ad Synodum Generalem .

ANNO CHRISTI

O Marie Augufto,

ANNO CHRISTI

Appellat dux BorpmdteA « jodWbm.

Cardinali Veron. committitur UUw caufis roqui* fitio.

Senatus Parifienfis decretum adverfus propofitksoes Joannis Parvi.

17. oaob. AppcPat procurator regts ab its, qua fuerant a judicibus In negotio fidei ad Coucilium generale.

jo. Oftob. Rejicitur ejus appella* t»o.

5. Novemb. Protcfiatio oratorum regi*.

7. Novemb. Alia Proteftatio cardinalis Cameracenfis.

18. Novemb. Cenfura Facultatis decretorum Parifienfis adverfus propofitiones Joannis Parvi.

14J7.

17. Janu. Oratio Joannis Gerfonii •dverius doârinam Joannis Parvi, incipiens Atyha *f*fl* fmt ijc.*

«7. Jami. Per arebiepifeop. Gnefnenfem Pariiiis allatus eft liber Joannis Falkenberg. Approbabat is fententiam Joannis Parvi, dc jam tresC excuflêrat Confiamix libellos in ejus gratiam.

S. 9. & io.Febr. Joanna* Falkenberg ob librum hunc in carcerem eft conjedus.

11. n. & 13. Congregat* hoc tempore frequenter natiooes, & cardinales librum Falkenbergii examinantes, ut perniciofiiKmum damnarunt.

1418.

ii. Feb. Galli, & Poloni de cen(ara Joannis Parvi delata conqueruntur dc proteftantur. Hanc proteftationcm habet Joannes Gerfoa in D Dialogo.

ix Aprilis. In ultima feffione Concilii, Poloni petierunt iterum damnationem libri Joannis Falkenber.

Gerfon quoque damnationem propolitionurn Joannis Parvi urget, dc feriptis proteftatur.

Poloni, cum eis oon fatisfieret, ad Concilium Generale proxime futurum provocant.

>1. Feb. Joanne* Gerfon, fic notarit Concilii in caufis fidei E arbitros,nominant, qui de debitis Horum falarlis ftatuant.

16. Maii. Solvit Gerfoa ny. florenos auri notariis pro expenfis &, falariis in boc negotio.

ANNO CHRIST!

EPKTOL DOCIS BURCUNDkÆ*

Pntrti/u Ctntdit Cenfaatirnfi/; tf fatr M rr » Ctnuht.

In nomine Domini amen.

PEr hoc pnefens publicum inftrumentum, eundis pateat evidenter, quod anno a nativitate Domini millefiaao quadringentefimo quintodecimo. Iodiftiooe o&ava. Dtc vero vicefima fexta menfis Maji in domo fratrum Pnedicatonun Coftaniienfi, province Mogentin«, in rtfeftocio diâ* domus, pontificatus B/anâiflimi io Chriflo patris, flt domini noftri, domini Joannis, divina providentia pap* vicefimi tertii, anno fexto &c. In congregatione natjonis Gallican*, circa boram odmm, per mediam nodem, reverendus in Chrillo pater dominus Martinus, epifeopus Atrebatenfis, & venerabilis & circumfpeâus vir, magifter Petras Cauchon, licentiatus in decretis, vicedominus Ecclefia Remcnfis, ambaxiatores illitflnffuni principis domini Joannis i *cis Burgundi*, quasdam li.teras elaufas, ex parte diâi domini ducis did* nationi fie congiegatc prrfentaruot, in eadem congregatione publice legi petierunt: fic incontinenti, in diâa congregatione publice leâ* fuerunt. F* D"P^ op. G»rf. < V. p

Quarum quidem litterarum, figilli diâi domini ducis impreflione ab extra tigillatarum, dc fiso figno manuali, ab intra lignatarum, ut prima facie apparebat, tenor, ab extra, videlicet in fupraferiprione, talis eft.

RrvtrtnAiffinrit n Ckrifto pttribtu, ac vnt-rMthn/ O io&iffimit viri/ lutieni/ Gnllicamt t in fncro Canalia Con/Untitt txiftmd:ii, antici/ etti/ prnclaritfintii.*

Ab intra vero, de verbo ad verbum, tenor fequitur, fit eft talis.

*Rtvtrtndiffimi pjtrei in Cbrift*t ventrabiit/ ac daUiffurti viri.*

Per reverendum patrem Epiicopum fandi Poncii, & demum per venerabilem patrem abbatem & Joannis Reomenfis conGliarium me-m &c. Similis fere tenor.

Bins# veil rarum circumlpedionum litteras nuper recepi; que primo, ftatum mderabilem EccleG* facrofanâe, provenientem ambitione contendentium de papatu; modos quos tenuit dominus nofter papa modernus, quibus minime conternamini: fuum receflum a veftro facro confortio; quibus etiam fobterfugiis differt implere quod debet & promifit, pro ipfius unione S. Macris EccleG*, feriofius narrant. Et tandem, per ipfa* me gratiffime rogatis fc requiritis, <|uod ipfum dominum noftrum in meis dominiis nullatenus receptem vel recipiam: & fi jam, tempore receptionis litterarum foret ibi, taliter eum cuftodiam, quod de ipfo» pro bono univerfalis Ecclefia, pofitis libera difponere, vel quod eum flatim remittam ad Concilium generale. Subjungentes, quod finem indubiam dare velim praefatis reverend ispairibus, fuper mihi per eos dicendis, parte veftra.

Qjsibus leâis, & eorum audita *credentia,* vehementer dolat, cum fperarem unionem optatiffiinam, ex oblatione fimâiflsœa ceffionis domini noflrt nuper faâa, celeriter affequendam, quam, proh dolor! jam cerno differri. Spem tamen concipio, fi veftrafacratiffima Synodus a coeptis non defiftat, qu* (i perfeveret » pnl-

O^ puHaatibos aperiet Deus oftinm mtfericordi- A ——fu-, ad folarium lingulare lamentabiliter divi- λvvO forum ; fit ne vacillat veftra Congregatio fan- < i,, ôiffima, fed per veritatis nucleum, mendaciorum conic- foblato, paicattar; cui, malevolorum relatu, foggeftum eft, me paedidum dominum noftrum velle recipere, fovere, et conducere fo paejudicium unionis Ecclefi- , et courra determinationes Synodi veflra facratiffime. Veritatem ragefle, cui fine repulia mendacii contradicere tas non erit, pnefentibus vobis expono.

Poft receffum domini noftri a Conflantia , ipfe dominus nofter ftatim mifit ad me folcmnes oratores fuos, per quos mihi mandavit, omnino nefeienti quomodo vel propter quid B recefferat, quod ad hoc Conflantiam dimiferat, folum ut premiffa compleret, in propria perfona volens ire in Niciam ad renunciandum, ficut promiferat in cedula fua. Si humiliter, fi reverenter ipfos debui recipere, et eis grate refooodere; quos nuncios fciebam Papr Patris noftri faoftiffimi, ab Ecclefia pro tali habiti, fit tenti, non reprobati, non condemnati, promittentis fe velle cedere et omnia facere qu« forent ad bonum unionis Ecclefi- , judicent veftre Paternitates. Infanum quippe credet, ut asftimo, veftrum quilibet, etiam prudentiffimus , Papam, qui ad omne bonum bene difpofitus crederetur, dicere fe nolle recipere, et prefertim fub fpe ipfum inducendi ad quelibet me- C liora. Ea propter eis refpondi, quod ipfum do. minum noftrum animo libenti ct jucundo reciperem , fic ut prefertur , diipolitum ; et tandiu traâarem honorifice, quamdiu perfiHeret in fua bona voluntate. Si que preparatoria fafta fuerint, ut fecurus ad patriam accederet, quorum rumor ad vefiras circumfpeâioncs pervenerit , referat, obfecro, ad prima reiponla , qur difpofitioni fidem nullo modo poffunt adoptari. Nempe, Reverendithmi Paties, venerabiles ac doâiflûni viri, de veritate getiorum veftris litteris, et prgfatorumRcverendiffimo im Patrum relatione, plenius inflrudus , quibu» aderitis receffum r przfati domini noftri clande- D ftinum, fcandalolum effe; & fi recipiamur a^oco noo tuto, ta)iter qualiter condemnata: nam fola fada, quibus conclufionem volebam inferri, quam querelam dido Parvi *tradideram ,* qui litteratorum more, maiorem faftis propofuit prslibatis, ex quibus conclufionem intulit, in modum fyllogici argumenti. Si quid de fuo, mihi noo cognitum quidem, nec quilibet eruditus bene percepiflet, propofuit per approbationem generalem; quid mihi reflat impingendum? Quod fi mihi coniliiiflct erroneum, nunquam approbarem ; quin immo approbantibus quibuscunque reflitiffem. Ergo repellantur, iuppofiio, qui tam inverecunde fic mendaciter nituntur afferere, in fide me quidpiam deliquiffe, fic noo folum repellantur , verum punian* E tui p« juftifiam fimâiffimi Concilii- qui, & quamvis fimulent fis nihil direct agere velle contra me; hanc tamen habent damnat iffimam voluntatem, quia querunt, dida propofitionc damnata, guerram novam in regno Francir , quod avertat Altiduans, perpiciofiffime fufeitare; quam timet fore fopitam. Et me veflra Synodos facratiffinu citholicym teneat, veftris definitionibus fa&is, fic fiendis, czterorumque factorum Conciliorum humiliter adherentem ; nec volentem quidquam fuflinere quod fit erroneum, vel contrarium fane doâiins, feu fidei orthodoxe Et fi per approbationem pr«-

...uoquam, per hoc prejudicial! non modicum icclefiafticc unioni, quam totis viribus, & toto poffc perquirere vellem; non inlanc confiliurn mutavi, difponens nunquam contra deliberationes veftras, quibas omnino cum ceteris Principibus catholicis adhsrerc conclufi, prrfatum dominum noftrum recipere vel receptare : quin immo vobifeum cum praefatis unanimiter laborare, ad extirpationem praetentis pcftiteri fchifmatis, per omnes vias, per veftrum coetum fan&iffimum advifandâs, & concludendas. Et fi quid in contrarium per oblocutores differri contingat, curetis rejicere, precor, ut menda* eia; nam nunquam mente concepi primitus, vel poft, quod vergere crederem in praejudicium union- prcdi&e, vel conclufionum veftrarum.

Praeterea, Reverendiffimi Patres, & eruditiffimi viri, relatum fide dignorum comperi, per nonnullos homines, paucos anagni ftatus, aliquos vero modici, ipforum complices & fautores Conftanti- flantes, omnes autem inimicantes, mihi quantum in cis eft , honorem xbeum multipliciter aggravari, de pneferum in materia fidei catholic-, occafiooe cujufdam propofiuonh nuper £a&a coram domino meo Aquitani- duce, primogenito domini mei regis, fit multis principibus Franci-, omnifquc ftatus

regni multitudine numérota , in qua dicuntmultos errores in fidê fore contentos, per me, anmo ut mendiciter afferunt, cutn fuis erroribus ap- CH.R.li rl probate ; quibus, precor , nullam adhibeatis eredentiam; attentis que praadida funt modis per eos tentis, non inverecundis tantum, fed etiam rabidis, de quibus per ambaxistores meos vobifeum flantes poteftis , fi placer, plenius informari .

Confiderent, rogo, circumfpeftioncs vefire , quod licet immeritus, de domo gloriofidima Francise originem duxi, que, gratia Dei, monftris heretics pravitatis contaminatam nuiquain fuiffc legitur. Patre non folum catholico , verum (erventifftmo zelatore fidei progenitus, & ardentitlimo profequutOre unionis Ecdefias filio regis Francis, non theologus, non eruditus fubtilitatibus fidei, fed firmiter credens, flteonfitens fimpliciter que nobis per Chrillum, per Apoftolos, & per fandam matrem Eccleflam tradita funt , utpote Chriftianus Princeps, miles dt laicus, paratus non fohun credere, qus S. Mater decrevit Ecclefia ; led etiam tueri & defendere, manu militari, ufque ad effufionem proprii fanguinis, fic meos iubditos ad ea credenda fic defendenda compellere, fi fit opus . Videant qui funt delatores, quid movet eos dicere, quod approbando propofitionem praedidam , errores approbavi quos nunquam cognovi, nec fcivi, vel intellexi: cum, fi qui fuerint , meum excefferunt intellcdnm, fi eunda penfetis, hodie dicuntur fic iniania, non fidei zelo; quod fatis, proh dolor! ofienderunt m Francia, dum eorum quidam ve fania dufti , nifi funt fub umbra veritatis fidei dogmatizare , nullam pacem mecum poffc componi, ratione approbationis prrdiftz.

Attendant ulterius, quxfo, veflra: Reverendiffime Paternitates, quid in propoiitionc przmiffa demeruerim , fi etiam plurimos contineret errores, quod negant plurimi ;fi proteratur illa qus veraciter per magiflrum joannem Pλyvi prolata eft'; non illa qux fub fuo nomine confi&a dicitur Parifiis per zmulos meos, fic inimicos , me non vocato, vel dido Parvi;

F

?

C$P peamrftam, fic generaliter faftaos, reniât, vcMtanc dMtes dominus Bpifeopus Ateabateafis, et-- -
rritel,tator eliquid approbdtam, quod pur-S. magtiter Petrae Caaftma ambaritfortu, ct 00 *>■©
M. B. decernerctar contrarium veritati fidei mine di® Duda Burguudm, dixentot quod CT^n
^rSTI caiholicar, rd iane, rcflro coeSm fanftMDmo diftam faumuffioocm admittebant et juftitiara

notifico, me nunquam isricitexiAe, vutaifle, vel velle talia approbare, ft ea, thpptico, pro non di&M, vel approbatis pe»vos haberi, quss corrigenda drffusitiooibm veftris fubmitto. Supplico tamen affeftuofiss, ut valeo, quod G quid in hac materia per pnemdtas, vel altos, coram veftris ctrcumfpe&ionibus producatur examina-dum, cura expredtame nominis mei, vet di® magiftri loanots Parvi » feu aliter qnoratocuaque ; taliter ventiletur & difautiatur, vocata •mbaxiatoribus meis, quod evidenter vobis conflet dc propotrtionibus per diftum Parvi vcra-citor probatis, ita quod aim, dtftis nomini. bus, non damnentur per eos oonfiftc, vd mendaoiter aflert·, quibus fsdfisurot M hobew, quod In dedecus meum redundare potiet, ft di/bordis» m boc regno feramare; confiderem quod vicus, alta non fapiens, per ttoalosft qflutaa faciliter inducitur, maxime tub lpcboni, prnfertira fidei, ad credendwn quo par hypocritas ft fiiUcios praedicantur. Quorum ooonulli oe pindiftis comineuntnr furo Smiles, qui vcftrum glonoftilimum coetum mendaciù voluerant decipere, pluria aflercntes regnum F»anci· perditionis expolitum periculo, fi propofitio pnsmifla non damnetur, eurus errores lingulares Irfbsliier infecerunt; cum revera nulla dc diftaCis propofitione fieret In regno vel quafi memoria, nifi rrodifti loa malitia, In odium mei, & regni lubvertionem, roodis :yranoicu, materiam diftx propolitionis, nomine meo, ft di&i Parvi mendaciter confiAc, ficut fertur. •xdtafteot ambaxiatores meos , ft fervltores vobUcutn executants, A procuratores In men ft fuis agendis, velitis habere fpeciaifler reeooamiflos, & mecum referibere quseque grata. Keverendilftmi Patres , veoeraotlas ac doâtdimi viri , Chriftus »os confervet In vinculo pacts et'duritatis, & taliter laborare concedat, quod pacem habeamus optatam In diebus nouns .

Scriptum Divioni, die XV. menfis Maji, p/ar·· dm/ *kt* «rryaiov/dar *Rg'f>p. Cdt&n i'*

Tenor fubrcripUonta, Lslrsefl. Joannes, DuX afnqgwe, /ur asqy *A. Bm* rv *Priutr iu tUls*

Burgundlc, comes Flaodnn, Arthefii, etBurgondi·, ftc. fic fignati, *Jtba* G. U Best.*

Quibus quidem prafantatione, ledura et publicatione duarum litterarum, nt fupra deferibitur , faftls , venerabilis et circumfpeftus vlr , magifter Joannes de Gerfonno, facne Théologie profeffor, Canceltarius Ecrtefiu Parifienfis , ambaxiator , ut dicebat, Serenifluni chriftianiffimique principis, domini Caroli, Dei gratia Francorum regis, A almeuniverfitatisRstificofis, protcftatus fuit, ft dixit, quod nomioe fuo proprio, ut privala peribna, per tuoc, taper contentis in pnedàûis litteris petebat, & iupplicabat fieri ft habere /uftruam huius facri General» Conflantienfis Concilii, cui etiam te fubmiliebat, poteftate fibi tefervata, quod habllа,fuper hac deliberatione, nosnine ditiorum regii, A univerfitatis, fi fibi videatur , illud idem facere poffit ft valeat. Et in continenti, venerabilis et religiofus vlr, magifter Petras dc VarfaiBes, facrat Tbeolqgw proteflor, ocdfois S- BenediAl, In ditia legatione regia di® domin^CauceUarii collega; etiam nominefuoproprio , et tanquam privata peiioria : ct fimilt poteflateOne fafta , ditto donii00 Cancellario n adjunxit, et di&is per cum adhafit. fit pendi® facri CouclW.

De, at ftiper qufa· omnfas et flugutia fapradiftu, profati dominos Cancellarius ei magifter P. dc Ver&ita, d earum quitibei, petierunt ct potant per me notarium publicum, ibidem tone pratentem, fafrafcriptam, fibi et eorum euilitat. fieri atque tradi pubbrum inftramentum, mu public* Mftnsmeuta; count velpfara.

Afta fnaram hoc, anno, indi®ooe, dio,menfe, "ontificate, et loco predi&s ; prcfcntibus Revcratdlflim· in Gbtifio Pafribua ac dominis dooNuis Jo. Patriarcha Antiocheno, pnadiâa natioois pnrfidante, Aeginaldo Remenfl.... Bifontineoli et *Jo.* Vknnenfi Arehtepiftopir, domino Leone de Rolbto, decano Valontieenli, dift· nationis promoture, cum pluribus aliis Praelatis , do&onbm, et magtftrn, ac notabilibus perfonis , fcidem pro oatione Gallicana congregatis : teftibus ad pramiÆi vocatis, ipecmliter et mata.

Ego vero Michael Bolofoou, de Nantuaco, Lugdunenfis dioecefis, clericus, auâoriiatelmperiali notarius publicus, ac facri Cooftantiem Concilli, pro natione Gallicana conteriba ·' omnibus ct ungula fssprafcriptis, In mei, et tcftium fupraficriptorum , ut promittitur, prm fentia faftis, dum tie ageremur & fierent, una eum ipfo teftibus prarfens interfui , enque fieri vidi A audivi, ft de ipfis ootan recepi, ex <]u* hoc pnstbna publicum inftrumentum, In lunc poblicam formai^ redaitum extrahi, ft fcrlbi, alterius mihi fideli fuhftituti manu feci, moque manu propriafuMcripfi, figouaupse meum quo in tebelUonafa oihcio uti cooiuevi ,'AP* pofoi, requifitwiqwe ct rogatus tradidi, In robar et teftimonium pnemiftorum . Bolofoms.

PROPOSTTK> COXAM CONC1LJOCSNXRAU co/OTA/craNsi.

^Sm J. CrrfaM wvrr/titu Ptnfnfis CeuttlUrit.*

Revereudiftimi Patres ac domini preclarifli l. u f·'*» mi, Deo infuper amabiles egregii aclpeda------- biles viri doâiflimi, ac fapienufliau. *Dru ^<ù* Eglar^tea/er m *Ce»eilirfa»^meH*, anmwr£P *terri~ Mts* Pf. 88. S. ftihi loqantaro, HBtno nebis humilibus ambaxiaioribus cfirifttariftinai ftaucorurt mis, pro parle fa, et veritatis catholicar defectione loquutaaris corae boc fecrafanfto Concilio, ra fririta pack, et lentlatiscoagrcgato, in quo giorihcaïur Deus, exorandus eft In primia acfibi dicendum cutn Propheta : Prw Wrùu reurc *rtgi Mi.* Aecomodum tatis eft qood fapûtur, & Jaftirtau ftMW/fe *refis.* Pi. 71. I. Julie quidem fcexpofctmm, rite ùc exordimur, quoniam dicente eodem Prophem: *Htestr rtfit* jadman *dtbfit.* PC. #S. 3. Qua ratio? nimirum

OI· rtMBqda. cooftitetnt eft rex aDto pedet boms- A ft rex huic facro Concilio, quod hanc affer---------
———num, ŋ» tvndifUm MMÀfaâbrvm, faudrm orra tionem.* «Met tyrvtuuu tfe. damnaverat ut ^*Q
AM» temrw., j.peu, I4. fi» e^é hcrocicam,* quequidem affectio, ·ficutreferunt
riadfam rars·/, Rcen. tj. 4. Confitetur hoc prsdift· litter·, inventa cft ex tefttmoniofide
IpГυαι psa, grataque ncoguiÛone idemrex fills digno, fulficientcr contineri m damnata pro*
patanlibnB litteris, prout infra docebimus. Ard pofifione defunfti magiftri Joannis Parvi, oui
tte arosdr' · Jêmdteil | Matth. 18. 7. V· juftificxre mortem hanc nititur horribilem. Et
eaiuamant&oa cbnftianiffÜMm negem fuperiws, ecce teftirooruem fexdecim eagrftrorum ia Theo-
ita nt cxclamarefas habeat, tam apud Deuro, logia in his litteris, qualos funt apud judices.
quam apod hoc Concilium, Dd nutu congre- Lnftura vero tam iftarom, quam aliarum lit*
ptum .· /M mterrâat & fiefUtia», » tr^Aeu terarum , atque fehedularom placet ut referve-
ms catemnaaMw mr, Pf. 118. m. Et il- tur in finem , ne fiat interim noftra vetuli cicalricola narratio.

y. m. Et

• T«*ei, oro, calumniantibus qmeritRex eripir Qpctea ftmt tft· cakunnic? Dicemus pau-* u pro It tanta, ut protinus ad svm veniamua, quam exponere. atque defendere miffi fumus noa humiles, flc devoti cjufdcm regis atabedufores.

Ecce calumnia dteenfiom etiam in i»o Concilio, quam auribus bis accepi: Qpid qwuritis? Rex vefter non fecit judicium dc juftiham lupor oeco luftuofiftlma* unici fratris fui, quam vel dt&mulavlt, vd iodulfit. Cafumnianrur ex adverfo plurimi dicentes : Rex utique juftificationem mortis illius non jufte damnari fecit, vd penniGt, quam mortem non reprobare, fed approbare debuerat. Auditis calumnia» quaquomodo diflolvcmus ? Attendite. Patres Or-C thodoxi. AUe^atum nuper hic audiliis; & in epiftola Dominic· currentis feriptum eft :

MNm , inquit, twjlrgM rjv , pus ptcc^rton ava /m/, 1. Pet. si., si. dc hic eft Chnftus Jefus, quem invenimus proprias injuriat aquanlmiter induiGfte ; Q» cwan nMbdicrrainr (ficut fubdii Petrus >j.) am waaMicaiur, caav /*-/rrv/ur, nm cvaumaaJnrir. Ipfitm vero Patris fui Dei. divineque legis fmc contumelias acriter revulifte legimus lonper, adeo , quod referente Marco, didum eft quandoque de eo pro* pier fervorem defendende legis Dei : {hraniaaa rw Jwtr* vtrfixr , Marc. J. tt. Notat ifta Cbryfbftocnus fuper illud Matth, ιό. 23. Fi dr rvrra, /atmar, ubi nos inculpat, qui mitesD m injuri· Dei fumus, acres vero & implacabiies, hneno crudeles in noftris vindicandis invenimur. Non Gc Moyfes, qui manfuctiflimus exiftens omnium qui erant in terra, mira fcveritate praevaricatores logis divin· vindicare curavit. Rex igitur chriftiantffimus, dc vere rnanfuetifiimus, atque totos amabilis, fequendo •cfigia visu, pw peccatum non fecit, proow fuit, ac indulgentzfimus in jerionalibus injurii», Gcut fuerat ipfe frater ibus, quo jubente nemo unquam vita privatus cft. Recogitat idem rex velet ad fe dlftum, quod reges Krael clompntes funt. Et illud Salomonis Prov. 10. 38. MrijrrM»rdM 6 vrrriar cdWwaU ngrav, £r dMMsfia raferafar lirwu tjtu. Qpamobrem , B ficut tradit in his patentibus litteris, mifericor* dia in eo fuperexahavit judicium , dum de fratris amanûÆmi nece vindiftam non accepit. At voro dum ad injurias divin· legis, ac fidei, dum in adulterationem faerfiagam veri Dei proctftum eft, ipfe nulla ratione potuit haâu» nue induci, ut ditfimulanter eas ferret, appro bando juftificatioMm iceieratsm, taereticaicm, À-impiam hujus cxccrand· occis: tenuit mifbrioordiam fis primo, veritatem in aitero cuflodivit. Accipite,Patres oonfcripti, memoriter quemadmodum collaudavit, dc gratias egit ip-

Porro licet habeat parvitas mea hoc loco, Patres celeberrimi, grandem, & multam adverius calumniantes me tefpondendi materiam nihilominus pudet me, dc pudere débat, qui ium pulvis & cinis, G non ad imitationem Chriili capitis noftri , G non exemplo chriftianrtrogu, ut pnafertatr, ii 000 ad publicam huius sacri Cooiwlii julfionem, quamquam vehit c culo (bnantem , libens accipio ; fi non , inquam, nunc agam difiunulanter circa proprias injurias, quatenus illas Dei ac fidei moroGus dc eo cfteacius, quo patientius, poffcm perfequi . Decrevi pneterea non infiftcrc arca relationem eorum qu· funt io fafto, de quibus cooftare poterit dc poteft, quis vera, met falfa dixerit in profpeftu tam fieri Concilii. Kam conari omnia filia refellere, flt mordentes mmordere, contentio poltus canina eft, multe* bris, procax, & indigna, quam pavitas chriftiana. Cirtftttt, jam dixi, & repeto, raw »»· kitrfrrtur, w« »Miceht, raw ptitrehtr, ara CM«aKa^5shrr 1. Pet. 11. 33. ubi fatis quid tcquamur admonuit legi, qui dixit · wria itefuwaw prava/aeraa/ mmv av. Sequitur fruftus : ú i»pnutih> Mflri/ tu pnpitixbertt , Pt. 64. 4. Fru&us plane filubris, & uberrimus fuit (ni fallor) rex David, cujus tuae vetba funt : qui cum malediceretur a Setnei, dixit ad Abii.:, volentem eum confodere, éimitle et»,

Mew pn emltdiffa» Mme, 1. Keg. 16. II. 11. Porro, fi quidem verbis conftrlngam puGlhna, vel magnum; neque enim glorior me perfeftum efle, qualem Jacobos loquitur dicens : fi fût n wrb nm tjfnitt, Air ptrftihr eft vir , Jacob. 3. 3. Veniam fupplex peto. Denique quali zelo, vd intentione materiam hanc fidei caftitGma meatis integritate traftandam protcquulos ufque modo fuerim, icis, o cordium Deus inlpeftor, <4tfaamsaa» arite perdante ttefeieuHe , Rom. 9. quod « fe/ mite fwte , 1. Cor. 4. 41. aliud uucodiftc principaliter ddtbezaio dr recollefto in fe animo, nifi dilcfttoncsn dt emendationem hominum cum odio ,& exiirpatione vitiorum, dc errorum , etiam ufque bd certadifcrimina co.poris, dt vit·. Hoc odium habebat qui dixit : Prr-jiA etee terrmv Hits , Pf. 38. 33. GlofTa:

fteu». cttipx» tJifi. Sid Quid icquitur? mi· exi ftûi fietf iviU: ptxsptcrea li mihi tale contigerit, admirari noa debeo. Vetus enim, tritum vulgo proverbium cft t Kent»i tiu» pétrit; quod etü, aiM »iii eetftuujii», oftu· leoninus proclamo tremens êr pavidus cum A* poftofo, quod am ra ter }nftifint*r Jit» : aam pu me judicet , Dcemeu eft , 1. Cor. 4. 4. Dominus ille magnus, dc terribilis, sole <ujus tribunal liabimus omnes · Illic aperte videbitur, quo quis zelo, qua hnecritaie, & Gmplicitate

er anwo otxtm

tare fidem ac legem fuam fervaverit, defenderit, ■ft pro ea cenaverit. Felix, md none dicere poterit ex vere corde: *Fati Jaiitiam if jtjU.* «mw, ana tradas aavftc.Pt »18. 1x1. Felix, qui imitatos firent, nando quo praediximus, Chriftam. proprias tolerando, ft divina» abique ulla mirerattane injurias perfequeodo. Felix denique, cui pro celo domus Dei dici potuerit.* ifte feoftus pro tege Dd fui cenavi» ufque ad mortem, ft a verbis impiorum non timuit ; fundatus enim erat fupra firmam petram.

His itaque praatocsMb Uberatus videor ab ooerofiftitna, mutili, ft forte prabrofa cootentione refpondcndi pun&naiiter, vd articulatim ad omnia, quas funt fa fafto circa proce&am Reverendi Patris, CpUcopi Pariftcnfis, ft inqfa. fitores hnretica pravitatis fa toto regno Franci», qui procédas, fi fit fa hac civitate Coomo, falva cufafeuoqpe reverentia & honore, quod aKter pridie multa dicebantur, quam habeat in fe verus proccflus, qualem authenticum fperamus in brevi recipere. Proinde quoad proceflus alios hic habitos, MMcndimas, dum populatos judices habuerimus , copiam petere, ac deinde procedere, flt caufam iuUraere pro parte Chriftianiffimi regis, prout rationis ordo poftulabtr, ft cum omni debita celeritate ; quia procraftinatiooes non quaerimus, fed quod jtsfluro eft, quamtues fofte fieri : Quad *jifti*«m *tfl* (inquit Lex) Jqfir roeparru. Credite, quod salis obinde fait ad Deum deprecatio praemitia : *Dnu* , fadkinv iamar rrgs da, Pl- 71. I. Verum fubmifimus ex perfona regis c^ifdem» /aavaMarifau ave, Pf. 118. txt. Ili s itidem addimus : Itfdiaw are * criaanuu *Uminurn, fa* cqfiadfaar araadsA* «a* , V. 134. Snpcriuot itaque plurimi fecundam foventes calumniam ,ᵗ ua inierim de prima fdeamus, cujus purgatio litseris illis inferitor. H«c eft calumnia , (kut audivit coctus ifte fanâiHiœus, quod propofitionern defendentem magiftri Joannis Parvi , ft aftertranes novem exceptas ab ipfa, rçx idem Chriftianilfimus non reâedamnari per ordinarios judices fidei fecit, permifit, vel approbavit . Qun quidem propofitio juftificare nititur mor. tem fratris fui, jubente domino Duce Burgundia , per alios iofttâam. Qua fuper re conqueritur ipfe rex io his patentibas litteris. Teftor attamen Deum in primis, non me lato ea, fed mrefto ore recitaturum qua continet, nifi quod ita fieri defenfio caufa regis , immo catholica veritatis, & fidei nunc impellit. Proteftor igitur, quod non ad injuriam cujufcumque, non fa caufam criminalem, vel pcrfooatem , receofebo unam prafentium litterarum particulam, qua fic habetor ex perfona regis: fobinde, inquit, quid iojuftiua juftificatioM*rimmis, ft talis criminis tn quo quid laudemus ,quid remuneremus perpendite. Nwiqoid auâorcm laudamus? Sed ineo defuit judicialissofteritas dc regiam noftram fpernens, invalidamque predicant, & enormiter ladens nfurpavit, tot abutens benefiriis , tot neccflitudinftras , qubus majeftati noftra», etiam ipfo jaâanre, tenetur obnoxius. Hmquid miniftros laudabimus? Sed eorum impietate, proditione, vecordia, crudelitate, feritia, cupiditate, nihil exccrabiltas, fatdhn, tetrius excogitari poteft. Nuoquid fafti modum laudabimus? Sed hic per premeditates diu infidias, per ceofcrdcrationuot plurium fimul*·

A tranes blandas, per xfoille amicitiarum fallacia ad fabitnm tatami regüqne fangtwfa exitium» tanquam de beflia procedam eft; *A* boc bora tenebrarum, fa tali civitate, ubi fedoâum efl pro tcftimocMO, quod tali nosorte conflet, qualem fecundam *Ltjp»* divinas, at civile· efle neeefle efl, obi vib&muscriafls b»> mo rite vite privatur. Quiit nempe les, npn pramooitum, ko auditum, noa eouvidum, morte damuaaerit , fient ait Nicodemus Jmb. *y.* jo. ficut ʲᵏ « Faflo notatum eft ? Aâ. ij. 17. Nuuquid tandem facinoris hufaa e-

B rectum laodabimua, & remunerstfone diotabb mut? Sed obinde florentiflunum iftud pridem regnum ooflrum jam per fepteoofatn tot cal*· mitatibua infandis attritum eft, tantum in eo fanguinis humani fufum fuit, ut eflimatioocm otnnfaam eifagiat. Hie plane eft >eru» csfus, Petree equiduni atque fapteotidimi, bic eft ctins cum acuta, brerit fed validat reprobationis, telo politus authentice. Qpo cognito , quid adhuc egemus teflibos , quid ambagibus verborum , quid circumitionibus frivolis evafionum fruftr* oiti necefle eft, ubi mortem hanc comitat» funt tafa majelUs regia; aftaftinorum crudelitas impia; juramentorum violatio fallax ft blanp da leçtsm omnium divins, naturali», & hu-

C mans pnrvaricatio ootorja ; denique regni ‹0» tins infanda calamitas dc foeda ? Nihilominus, o mores ! o tempora ! funt etiam in hoc facro Coocilio, qui tales circumflaoiianun notas vel non advertentes, vel ocfcietues, vel diflimur lantca (negari quippe non poflhnt) calumnia* Aruere non ceftant adverfus damnationem reprobttfimc juflihcatiouis hujus latam.

O/mmu prime.* Calumniantur aliqui primo , dicentes, afleniones iftas aftertore catuifleq nec ex confequenti vernum judicio fidei reprobande . Sed refpoodemus primo, quod in errorum damnatione non oportet aflertionem dari, ubi notorium eft, & patens fcaodalum ex doârina tali. Et urinant nec haberent, nec habuilTenc

D hufafmodi aflertiones aflertorem *; fed* habuifle proceflus indicat, & nunc plurimos habere in hoc facro Coocilio, adverfam non pudet partem gloriari. A qua faâum eft, ut a loco hoc fancto, & celebri, unde veritatiselucidatiofperabatur, fode , proh doter ! falfitatis tenebra deprefttorea per populum Chriftjantun refperia funt. Dedit occafiouem decretum publicationis votorum, feu deliberationum , priufquam ex*· minarentur inter magiftros, ft conferrentur ad invicem caufat , rationeique dicendi , quibus afpnâis, ft libratis, pars adverfa nihil probabilitatis, nihil folidi fundamenti, nullum denique robur audoritatis comperta faifter habuiffe, ut clare perfpkue videbitur, domino peopifitio; fed argre ferimus, quod non citius, atquO pjfaj,

Celtamia jettmda. Calumniantur alii fecundo, quod aflertiooes ifta font infideliter, ft perperam prarfaro magiftrojoanni Parvi per »· mulo* attributas. Mooftrant bn lirtenc regia contrarium, quod monftrabitur fa proccflu; ft cx ipfa propofitio^ fofpeâfonc liquefit, quam bic examinandam , ft damnandam judicialiter o&rimna. Hcc illa eft, vel fimitis, quam io camera fua fe praeferre partim pronuntiavit, partira pronuntiari fecit, multis tranfcribentibus, idem Joannes Parvi, que poftmodum

P«r

a veadftfcmi publice fish feetaratif-

ient qotaque, fax, faptem sffrntones, non prarfia dolo malo, vd ad varicatis impugnatio* nem, fed « ' quantam fieri cdando nomen ejus, ferveretur. Q [redacted], ea que in obfe-

afliartionM^ abfqne aÇereotb nomfam nunciann funr, quod verfom vidimus ia grande prnjudi* B emm caufis fidci* Λ catholic· veritatisShqûie non ha potuit tacelligentia dlftoram ex caufis

Critonnw Scrriu. Sequitur aliorum calumnia tertia, idem dicantium quod priora, fed ex alio capite. Contendunt enim, magiftrutn Jo* anorm Parvi veritata 0A0 pro ina majore pofaifle, qua ab ipfis aflertioaibus plurimum funt dMCmilea. At vero calumnia talis non relevat id aliquo, fed aggravat, ft gladio pro* pri6 farismem jugulat. Pria», quoniam preMafia veritates ifta quadam reperiuucur iu fide, ft motfeus erronea, ut tertia, quarta, fexta, ft feptima * Alia vei fafla, vel injurio* ia, feandalofia, ft piarum aurium offenfiro, C immo ft facrileigB, fi examinatio debita fiat. Fatemur proinde, aflcnioom iftas novem noo efle totaliter extradas cx postenfis ofto veritatibus; quia ex cdnctafioo· principali tra, ut promittitur, fumpta font, reliquas vero cum •tarfem aliis continent articuli quatuor bac iliac fparfim indufti pro majore, com fuis probationibus. Qpb pnaerea nefdt, potuiffc propofitiooa plura, ft varies, fcriptas fuiffe pro eadem coodufidne juftificaoda ; immo & fic atom efle bis, aut ter, forfitan inveniretur teftimomo fide digno. Fait autem una variationis occafio, propofitio fafta Parifiia in caffe Lnpara, pro parte domina tunc Dncifla Aureliancufis ad impdgnatiooemprofatupropo* D fitionis Joannis Perri, ire enod non eft venun; falva paca dicentis; quod Ma feu propofitio non fuerit, ipfe vivente, quomodotibet impuSta. Cor autem non damnata judiciabter •it, plurima diet ooflent, fed amica brevitas, ft loquendi febrietas non patitur. Notum eft fttad ôcerosus: fessr erase *JO*t ltgtt*; qui audit, tatclligat. Denique hanc cum prioribus calumniam unum verbum diflôlvit ; quia nihil actam eft, nihil proceflom judicialiter contra perfenam aliquam, led duntaxat contra quatcrunm iftum, ft alios Gimlis tenons, damnando doftrioam ip eh peftiferam cum aftertiotabas ifl· novem ft afiis illic pofitis, quit qtris after, vel non aftot extitetit.

Cdaauu pearts. Sequitur aliorum calumnia quarta. Veritatem, inquiunt, habent aflertiona ifts, fpecialiter prima principalis, ft hoc fa cafu divin· revelationis. Sed facilis eft refpoafio, dicere: doce me de revelatione; nam abfiudum ft blafphemie proximum eft, detorquere divinem rwdattooem patfim in cafibut aflcrriwis iUtas. Bullas e culis fuper hoc non rerepimus, fed ta oppofitum feripturas de aulis habemus authenticas.

CahsmtM pstarfa. Veniamus ad alteram calamsdam qutacam · Aflenioocs ifta (dicunt mub A ti) vero funt in cafu inevitabilis necefliutis. Hic eft principalis locus refugii panis adver* fu; dditefcunt in boc antro fabdota ft ob» berranta ratioctaatiooum vulpeculu. Docuit boc leftura quaternorum, ft allroatiooom, fulcire, cenantium partem iftam. In loco boc publias fefliosus convincuntur, ft boc per infpeftionem omnium fere fchedularvtn, ratiocinai»tium pro verificatiooe hujufmodi aflertionum. At vero credite, patm Orthodoxi, *defremat ftTKtmttt fentait,* Pf. LXUI. 7. *tf auditui fat* MM/*, Pf. st. t. Repetemus hic pauca dCsdlurimis, que adverfus calumniam iftam ft allecata, ft feripta funt. Sunt nimirum affertiooa ifte, prsucr oftavam, univerfalirer po- B Gtss, neque ad cafum inevitabilis occcffitatis immo potitis exdufn , quo cafu ft etiam inevitabilis neceffitatts, negaremus eas dx forma loquendi veras efle ; quod fcilicet meritorium effet nedum occidere, led occidi facere per infidias, ft villane fine diffamatione, ftc. Omiffa vao cootentioae fuper hoc, conflat, ut prodiximus, aflertiooes iftas ofto fumeodas efle pro univerfalibus ex quadruplici radice. Primo ex ufu communi, ft vulgaris acceptionis. Secundo ex forma funlocutionis. Tertio ex modo fyNogiftice applicationis. Er quarto ex theologicis fermonbus, ac moralibus regulis, in quibus indefinita pro univerfali solet poni. Declamationes omittere faftidii timor cogit, nam in prima multiplex diftributioois fignum ponitur, dum ait: *Licit·/* /fi ιούαûφ* fundit·*, ftc. Sed ft quarta palam eft univerfalis dicens, quod fribfer *tyr**ti dtl·* ntrrfci ftr itfdiM*, ftc. Porro quid dicimus de nona , qu» fie baba : Jb ca/« *ftcâlitMis, jereMtati, fmmfieMt, Jieeteferdtretàûife^M re* ei ** ai alttn*, j*n»f** ausdv orrrafar *m prejèdieut* taint pn*ittf»tin*, •et c*f*dmu*i*f ff*ft f**, Mt f*re** bfervrow, ip/r de nrifo*tnet**aes *frrvetrt.* Oro, quid univerfaltus, ac proinde quid abfurdius, quid falfius, quid dementius dici poteft? Sed non minus inepta eft defenfio, qua dicunt ali* qui, iftam idro venus efle, quia projodicium capitur tantummodo pro prejudicio anime, quod eft peccatum mortale, vel veniale. At vero forma propofitiunis vulpeculam banc it» terimit, quoniam homo non jurat io projudicium anima uxoris fua, vel liberorum. Confutatur ft cx communi modo loquendi apnd vulgus, apud juriftas, ft judica. Unde ft ra-

dicendo quod projodicium analogice (Ucitur de projodicio fpcrituali ft temporali. PoÜrcmo, etiam ubi projodicium concederetur non pofle dici, nifi deprsjodicio animat, quod eflet coo* tra jus.;. venmtamcn homo pro coofcrvartooc B juramenti deberet hujuimodi projudicium noo quidem facere, fed ab alio faftum pati, pro coofervatiooe juramenti. Paretia juramenthper metum extortis. Qpanta eft igitur, o falutifer Chrtfle, icaodati materia adverfus hoc Concilium, ft cotatitucutes ipfam , boons, & graves litteratifinM ft peritifluMc utroque jure, quod jam per undecim meniez, vel eo circa ventilari vifa eft bec doftrtae tam patenter hasreticalis, immo et facrilega, tanquam de ps·pofitione dubitabili, vd opinabili, aut forfan vera, quae fecularitas illitteratis, nedum ebriflianb, fed ft jodeis, paganis, ft barbaris de* bet

***£.

OF bet cfté aotUfaM, prout fo his pmentftM» lis-teris rat peraravit. H«bcm hoc toco parvitas "** Mbumam toveheodi canfaaa advertos fo. raofoa qssofifaus Ubdlos, inmteotcs faper hoc cafu inevitabili· Mccflitatia, «ui traditi font per primum ex fodidbaa iα judkto, It protinus

«cria· OιτïAlμ Mμ μ ο ι ivgcra Francorum * &

deuram contra pertonas diverito dignitatis, ft gradus, recogitare, nedum legere psorfos horror eft. f^dbua tamen addita eft fope injuria, 3uod refpoodcndi locus negatus eft, vel non aras. Dite outer totes cetera cadit in foveam quam ferit, dum damnat, ft irridet ignorantiam Logic· apud Uon, qui roafiqnrntiam iftam ferit t côntroditeria iJWus ; *Uiitue^* resrtoper, *tft.* eft vera, ergo ipfa falfa, per legem coairaditeriaram, qua nulla melior eft contequentia. Nulla vero fallactor illa, quam, ipfe facit ex adverto, lahem implicite, dum arguit fic: veram eft fa aliquo cafa pofabili, ut puta, inevitabilia necrifaatia, quod licet occide re tyrannum, ergo Uricum eft unicuique ftc. nam oppofitiam confcqueotis ftst cum antecedente in cafibus plurimis centum, vd mille. Sed bsK faterim modeÛbs, & brevitatis zrius pmtereat.

OfemuM /ema. Veniamus ad fextam,catamniam dicentium, quod aflertioes iftu fimt latis exponhdcs ad aliquem fenfum veram ftefponderans negative{ fi juxta regulam Hilarii pratalJegataoB, ft fa fehedula fratrum Mendicantrara pofitam perfpkue, pro noftro ptopofi»o, inteiligentia diftoram ex caufis affamatur dicendi, combinande fcilicet conctafraoem cum prrmiflis, ft promifla cum probationibus ad invicem. Ceterum ft fi verum effet id quod allegatur de exponibUitate ad aliquem feuium veram, uihitotninus propter cafus longe plures falfiflimos, ft notorie fcandalofoe, redderentur condemnando, ut alias ia quodam fevsnooe & io fchedulis que iegeutor dedu-tem eft.

CtheHaitfotMH. Rxiponderous alteri catumnat, qu· a veritate vacua, per numerofu atem conatur evincere, dicem: affertion· illas dures haberedefenfores, quam oppugnatores; funt idcirco vera, vd fakem opinabiles. O faftaciffima, ft betetids, atque erroribus favens calumnia. Afra *ftftru* (inquit lex Exod. XJ. ».) uMdrirndfara· *ai taalat».* Quare quia tetorua», ft etiam matorum, fafiraAu eft neaarraw, Ecde. ». >J- bBhitomioua fi ad numerari, ft meritum placeat attendere, non dubitamus, muko plures asqne gravioris anteritaiis nos habere, tara fa hoc facro Conri-Jio, quam alibi, attento quod plures magtftri, prsfertim feculares, nondum dederant deliborationes fisas, « fatdleximin, ficut ilii de in-

tamen vidimus firenom, & induftstos nogilca advtrfus bereticam pravitatem, afaque alla ac-

ntbos, qui fout iûi facientes hunc numerata · Putamus eoitn non efle cran eu dooa magiftro· in theologica feculares, vd ft veniam ad ter. narium, totum efl. Attento rurfua, multatcf-

Afe caufas cxtrfofecas, qu· moverant, ant mo——— rifle profiunuarar «radiât» jta je- Atrao liberandum fo modum cftdam conventiculi, °«βΠ ne dicamus cosrfptrattonis: qualis fit ipforum habitudo ad υοΙνοὐκοιβΗἳ Parifieufent plures

culi formidine, dirimas ad excufattonem mal. raram, quod faformattoac plenaria camerant, & fo jure It infaâo, ex quojus oritur. Qiid tettur mirandam, fi ad pauca afpirieutea de facili enuaciaverant? Qptea fi coUattoni mutae majorum ad invicem, A cum eis faterefle datum feiffct, quemadmodum tama ft tam diuturna quanta eft iftantia a dominis cotnmiffariis m caafis fidei, confirmare non poffamus Qia mataflem vota faa. Harfus attendendum eft, quod materia profens non eft fic appropriate theologis, quin conveniat dominis canoniflia ft tegillis, apud quos materia proreptorum Decalogi propter applicationem eorum faciendam ad judicia, particularius et exquifitins enucleata eft, quam apud theologos; quales plurimi fime qui canones, jura, et leges, crfi fpecnlative Andoeraut, ad praxim tamen operis judicialis nequaquam traduxerant. Erant igitur tales, immo et lairi prudentes et boni judicii, magitlri infuper moralibus eruditi fuper coram dclibcrawoae quid fentiant, confidendi.

CrimsoMstetw. Subjungamus pro calumnia CftAgvg tOHM * ‹NÜ diCQOta ‹m/w4 tflac, ideo quia reprobaret ac deamato fancPerifiis, et hic reprobari querantur, pepermm* infinita fcaodala, et parient etiam ufque ad talem deflruâiooem communitatis. Faremur cum Cbriftianiffimo rege ac univerfitate Parifienfi, ficut e‹ experientia, prçh dotor.* nimis edocuit, quod aflertiooes ifta ct propofitio continens eas, dederunt infinita fcaodala; fed quod ex reprobattoue ct damnatione fua fcandahun tam muhtolex datum fit, vel negemus omnino; vel dicimus, quod fcandaloati per bujofmodi condemnationes, aedum noa habuerunt caufam rationabilem icandali; fed ex hoc reddunt fe, ac de feandato in fide, et de bonis Datoribus, immo et de pertinacia multipliciter, ac vehementer fufpetes. Videant igitur, qui retorquent injurias, qua eoutigeram, et Cainmitâtes ac reprobationem hujus pcftifern doâriua, ne dum aiioe inculpare faragunt affem licotcs damnationi, ipfi diflitrnticmes incidant in foveam et laqueum inextricabilem, noa folum haeretica pravitatis, et fautoris bomiddtoram, perjunonun, ac infidiarum, ac fedi. ttooum fine munero; fed ia pertinacis obftiDarionis damnabilem, et vix cfrcffibilem labirinthum fe detrudant, ac detrufosmamfeftcnt. Neque enim certior eft errantium pertinacia, quam fi ob veritatis publicationem vel damnationem erraris notorii guerres moveat quis. B fedittones, ct bella, aut moventfous proinde faveat, atque confentiat; fed in hic pro nunc infidere noa eft noftram.

Γο Ιμμβμ mna. Superadditur nona calumnia dicendum, aflertiooes tftas fpe&are non ad jodiefato fidei, fed ad caufam faagufais, et quia cooocnMBt DfoeeeM on· ik»** W fident non pertinent, quia continent evidentiam in lumina naturali. Concedamus in primis, quod homicidiem m fe confideratum mo› ftat ad caufam fanguinis crimiualem, fed homicidii juftificatto, profertim per jus divinum, atque canonicum, tanquam illud fit lici.

ANNO OIKffn **"'

* merirorium, pertinet * Mices fidei. Eft enim lo m· aliud loqui de boeairidio, aliud de bominffi juftificaaose; fine aliud eft furtum, aliud eft Guri approbatio. Porro dum addit hac cafemoia4 praecepta Decalogi nos c& de fida, edam proprie dsfta, fallit, dc fellitor, ficut alibi peripfcua flt irrefragabili ratiooe usosftraium eft; edocuit hoc tituli formatio cbinda proveniens, ut fertur, dum quasfirum eft, utram ha novem affertiooes fint fidet judicio reprobanda; fed hoc Geri procurans incidit io foveam, quam fecit.

fafeunwa Ac mm. Subinfertur tandem ultima pro nunc calumnia, qua me pariter cum rege qoarit involvere, tanquam aliquid extera-B Dile commiferim. Eeee, inquiunt, ifte Chriftianrffimum regem exponit differimioi turpis notas erroris vd barefis in caufa quam non voluit, ner vnk aflumere- Hic refroodeo primo, quod neque regem, nequeprudentiffimum confilium fuum totum, neque umverfitates, neque Pralatos, neque cieram lui regni, ita in manu mea teneo, quod eos fufficiam, vd debeam protubero «d defeufionem caufe fidei ; neque certe volo. Ob hoc enim rex dicitur Chriflianiffimus vel antonomaftice, quia fidem protegit fic defendit Dico fecundo, quod antequam rex veniret hic in caufam, affumpfi mihi caufam jpfam modo, quod decebat theologum, a quo nsodo neque difeefli, neque dilcedo, neque C diicedam, Deo mihi propuio, ficut reperiri debet in a&ts me ita refpondifle. Erat modus procedendi per denuntiationem Evangelkam contra doftrioam erroneam in fidefic moribus, K multipliciter fcandalofam. Dico tertio, quod dum fenfi commiiTarios in caufis fidei aliter intmderv, qtrta citabant me ut irem Divionem, fic rutius mihi forte fuiffec ire in Babylonem ; quia infuper oihil intendebam procedere contra oerfonam qualemcunque, nec per ftrepirum, fic figuram judicii : interrogatus, fi facerem meam panem.- refpondi, quod hujufmodi denunciatiooem contra perfonam neque feceram, neque faciebam: fic retribuat Deus in borutn illis qui contra fatagentes oppefitum, D quibus ignofeat Deus, meam lo hoc innocentiam, fie fimplicitatem relevarunt / hoc memori, grataque mente retineo. Dico quarto, quod fi materia ftetiflēt in puris terminis theologicis, traâandoeamftylo theologico, qualis predeferiptus eft, ita quod de inrcreffe periboali cujufcuoque peribo® nequaquam fuifliet altam, non opus fuiflet introducere regis au&oritatem. Nunc autem, dum res traâata eft, fit traAatur per advocatos, fic procuratores, & notarios, ftc per ftrepirum, fic figuram judicii, fenfit adveria par», credite, fenfimus fic no», quod divtttbo», flc divitiis opus erat: fit ecce litteras inftru&ioais miffas per partem advertam ex hoc loro in Burgundiam, qu® fatis hoc iodicaoc ; E fed eas propalare juffio facri hujus Concilii cum propofui modeftia non permittit. Hic reto juridicus procedendi modus, qualis prcdiftuseft, roultoe exterruit, ne manifeftas hacrefes hkdogmatfcatas, flc notoriepraedicatas, vellent, vel auderent denuntiari judicibus. Qjjis autem Gt ftyha in hac fidei materia praâkandi, fchedula pofterius legenda docebit. Concludo tandem, fit cooftauter affirmo, me firmiter erede», fic nullatenus dabkare, quod hsc doârina propofidonis defendentis magiftrum Joannem Parvi, cum fois aflèrtionibns, ficut in-

Arcata, fic in ifto codice continetur, eft errana· ia fide dt morflxjs, ac multipliciter fcandalofa. Qnod fi fuerit aliquis, eel aliqui quan. tumeumque multiplices, solentes Chriftianiffiaaam regem calumniari, qood non fecerit in hac parta jodidum. ficjuftiiiam, credendo, fic credi mandando, fient modo diximus, fic ficut operatus eft :çgo, nedum nomine regis ChrifHaaiflimi, fed etiam proprio nomine con. ftituo me partem defendentem ad poenam talionis, pro me fit mihi adhaerere volentibus in hac parte, fic coram hoc facrofanâo, fic univerfali Coocilio Dei nutu congregato. Dico, partem defendentem, attendite, quam panem aecufantem contra perfonam aliquam neque feci, neque facere pro nunc, nlfi quid aliud urgear, difpofui. Aias rwiu arifecrifelferis eft *tOvtrftu cer*t*i& f/tegitinnt, fti* adorr*fiufri»ciftt tnetrenoH btnat* Eph.fi. tx. Faciat jgitur fimiliter; ponar perfonam propriam in querela Domini fui, immo certe confilio meo non faefet, aut fi fecerit, conquiefcat Abfit a m^, ut gaudeam fuper iniquitate, fic non congaudeam veritati. Sed ecce, Patres orthodoxi, Deo jure amabiles, dum inter loquendum retorqueo mentis oculos ad prsrfumptum thema, quo diximus.* *Dtiu,}iidicitt>itttua>t* rsgr da, Pfalm. *ji. r.* rapior quodammodo dc vivis ad mortuos, dum id quod fubditur, intueor, Ô" jqftr/sMv *tmtefili» ngb.* Et animadvertite, precor, interim, Patres benigniifimi viri mifericordic, quorum juftiriam oblivionem non acceperunt. Advertite nunc paulilper ad me auribus veftr* camis, & oculis,* atquefpiritualibus ocalis, auribus, quid filius regis fic frater iftius, Ludovicus inclyta memoria, dux olim Aurelianenfis maufuetiifimus, fic benignus, elegantis forma, perfpicaciflimc fagacitatis, eloquentia fingularis, flc pene incomparabilis ; quid, inquam, nunc ipfe, immo quid languis funs clamet ad hoc facrum Concilium, mifericordi pietate penfate, compatientes eftote ex innata teneritudine miferatioois cordialis, revolventes vobifeum intra mifericordic vifcera, quo clamore, quo gemitu, quo plangore quarat modo juftitiam. Non equidem, ficut aftimo, tantundem pro ipfa morte natura, quia icit qnod mortuus eft quandoque morituras, quantum pro tali mortis modo conqueritur ; quantum praeterea pro cradeliffima oecis fua juftificatione, qua eft infamia mors altera, mors continua, mon indigna, neque minus fugibilis, quam fit ipfa mors nature. Hsbc liquident infamia mors civilis, nedum viventes interimit, fed defavit in mortuos ; non unum, vel duos interficit, fed pofteritatem totam, totum genus, fic affines diro lacerat ignominia telo: vos tres pracipue, filios illuftres, ae io. genuos fuperftites, .quorum unus cbfes, alter captivus tenetur in Anglia; non ut proditores quidem, fed ut veftriiregis, aerq^ni fiddiffimi defenfores. O fi datum eflethis lieris, pupillis, orphanis, fic captivis, aftare coram reveresdiffuso ac celeberrimo ccetu praefesti ; fi fas alloqui, plus planâibus, plu> fufptriis, ptafiogultibus, lacrymk, fic gemitibus, quam ore, vel vocibus clamarent ; Date Patri, date nobis juftitiam- O fi procumbentes eos, fic advolutos veftris fanâis pedibus cernerent hi mifericordcs oculi veftri, concipite quibus jaculis intim· compafliooia vulneraremur piiffima corda veftra; quia neque verbis extra proferre, neque intra me pro rei magnitudine comprehendere fufficio quod

anno

quod cupio; perficite quod nequeo. Cetemm -nuoquid no», obtecto, fuficerc debuerat, Patra iapientifliaai atque mifericordftfimi, natur» mortem immaturam taliter inflitffe Patri? Tollatur *erro* mors altera, quam facrflqgaimpietate crudeliter inferre, ac renovare noaceffent, tam Patri mortuo, quam fnperfiiti generofiffimat proli fu®, libellus hic vest famofiflimus, ut rex fcrüxt, vere haereticalis, fcao> dalofus, humani foederis emulus, catholfceeoodemnatus, fccteratKfimus, viperinus, legis Decalogi impugnativus: quin etiam mifereamini pereuntium animarum, Patres, ac domini mifericordes, (:Uorum vicem multum dolcodo) qui damnabiliter (ita profefto eft, damnabiliter) In perniciem proprie falutis A aliene, libellum hunc lethiferum pertinaci animofitate defendunt, A fcrvare contendunt, ne pereat. Et ego nunc in fpiritu lenitatis, In fpiritn facri Cone. Prsrientis (qui eft fpiritus pacis A concordi», fpiritus chariratis, qu» *ieatgaa efl,* qu» , nec *irritator* t. Cor. *1J.* 4. 5.) converto, vocem meam, ad vos, reverende pater ac domine, domine Atrebatenfi», cum quo vixi olim familiariter, A benigne ad vos fimiliter, magifler Petre, vice domini Rhemenfis, compatriote cbaritfima, quos ego diligo iu veritate, ditexi, A diligam, Domino propitio, (nam fri aav *diligit* > «Mars «aamrrr, I. Joan. 3* 14.) optabilius antem effet, perdere vitam camis, quam in tali vivere mortc mentis. Interrogo vos nunc aliqua; refpoodete, precor; immo, tacentibus votis, refpondebo ipie pro vobis. Nonne diligitis falutetn temporalem fimul A fpirirualem illuftriflitni principis, domini ducis Burgtmdhe? Diligitis, fcio. Non diligitis fecuritatem inclyt» polleritatis fu», In dominiis hsreditandis? Diligitis, fcio. Nunquid proteres non animadvertitis vero judicio rationis, mortem de qaa loquimur, pravo confilio perpetratam: qualem, A qualiter nunquam patar prudentiflunus, recolendx memori» Philippus attentaffet? Puto, quodfic animadvertitis, neque, fi afltiiffctis, (eratis enim tunc m Italia) dedifletis tale coofilium, de quali, dum aliquando, vivente patre pnt fato, fuiflet aliquis termo habitus per nonnullos, continuo cameram exiens, A medicum fuum inveniens, mmftus ac turbidus clamavit: *Beattu vir,* pu ans *aUif i» ctrflio iatpiorttnr,* Pf. t. Denique cognitum eft, quod mortem hanc, mox ut patefa&a efl, A annotata, fic ipfe dominus dux praefens exhorruit, detcftatafque eft, ut diceret dominis de regiofenguine, *diaiola/,* inquit, imfe *perfyafit*: quod fi mon injufla fuit, fit juftificatlo p^or» fit defenfio juAificationis peflima, confequens eft. Vincat igitur vos, non ego, fed veritas, fed ratio, fed pietas, per ialutem animarum vefirarum, A per illam quam vos expavefeere, refugere convenit, pegeam eriastium; pergytus, & aliis nationum ac fuper facto fidei fit illam denique feveritatem tententic, qua ChriflianiflimDS rex Francorum fupremns dominas nofler communis, per litteras pacantes ftus (credite dicenti, his oculis vidi, his manibus plpavi «s) damnat hunc libellum, tanquam injuriofum regie majeftati fine; mandatque pleûi defendentes illum poena crimini tali debita, qu» qualis fit, non latet vos, fcio. & hac cohibeat temporalis pona, fi non retrahere fufficic canonica, vel «terna.

Tandem ego ipie revertor ad voa, Patra orthodoxi, fiipplicans, petens, & obtcftans, per defidarium illud quod habeat Raverendtf^ ume ac Dm amabiles patemftatea vefirss ad fatatem animarum, ad extirpatkxaem errorum, Acorrefticmem errantium, fi quid movet iMa Ezecbieiis, immo Dei per Eaechielem expavecenda horribilia tuba., que pereuntium m erroribus, A peccatis intonat, JinguMM e *A* calatan rtftifui,* Eaoch. ?J. *6.* ToL hmr per judlcialeaa hujus facrofandi Concilii tententiam libellus ifte famofiffrmus, mortifer, A hameticalM, A eradatur memoria *ejut* apopolo thriftiano. Ut quid etiam membranas occupat? Ut quid legentes, & audientes fitr-cOptagiooe faedat, inficit, cooculcatque? Hoc ia receflh fuo quefivit tereniflimus rex Romanortun: *(vftrtfi* fchedula patens, cui figillum fuum Iffipreffum efl.* A quid Parlfils egeritfam« vox infcnat. Hoc ipfum petiit, boc fundet, hoc obteftaturChriftianilfimus rex Francorum; boc prsKlarifllima Parifienfis univerfitas, A alii quamphirimi hoc nos poftremo humiles fui ambaxiatores fupplkibus votis exoramus, quatenus in hoc adjutores fitis, dando regi judicium, A juftitiam filio regis, fequendo vefligia Chrifli, qui ad hoc venit in mundum, ut ovoserrantes ad fe reduceret. Sic itaque de prius errantibus, fi non obdormiverint, fi non in errore capto pertinaces (quod abfit) extiterint, dicetur cx lententia illud de epiflola Dominice currentis, rea/i/ alifunde *Jkat tver rrraairr,* /rd a«ae *cnvtrfi tRit ad Epi/cafatia* awaMraav *vtftranort,* 1. Petr. 11. 33. Ad hoc quippe teodit oratio propofita vice thematis: *Dtm jedkiuM tmuH ngi da, & ja/Htiaat* >«m *Jilia Régir.* Pfalm. 71. 1. Terminavimus in hoc primampnefentis aâuspartem, reliquam perleâuramlitterarum quarumdam, Afcbedularum, quantum audire plaçuerit, finietur.

DELATIO NOVEM ASSERTIONUM JOANNIS PARVI,

Faila Ctaciba Ctafljatierf, ai aatiaxiattriiat rrgii Fraacut, aaaa XV.

In nomine frxnini Arnen.

TEoore pratentis publici infiniment!, cunâis patear evidenter A fit notum, quod anno domini millefimo quadringentefimo decimo quinto, indiâione oàava, die veneris feptima menfis Junii, pott meridiem, S. Sede ApoftoL paftoredeftituta. Inrefeâorio fratrum Minorum Conflanti», Moguntnue provinci»; ubi Reverendiffimis, reverendiique patribus A ro, Cameracenfi; & Francisco, tituli fanâorum Cofm® & Damiani, diacono Florentino, cardinalibus, vulgariter nuncupatis, pmfidentiiacruin Conftanttenfe Concilium depotalis, una cum pluribus aliis Archiepis. Epifeopis, abbatib. A prolatis nec non ia theologia, A jure magifiris A doAoribus, aliiique notabilibus perfonia, In magna muhiiudinc, propter iafraferipta, A alia negotia faftum fidei eoacernentia fpecialiter congregatis} in noftroruna notariorum & teftium infiakriptorum pretest, tta, profatus Reverendifimus pater dominus Cardinalis Camcracenfis, narravit commiflkmem fibi, dc aliis deputatis fuper *ia&o* fidei faâam, & quaidam herefespullulafic io pluribus locis,

CHRIS I i

■£??? priocepe dominas SMfinuodus Romanorum ft
" " f11 Humana ftc. rat, aeio orthodo»fidei, alias
* ft pluries inftitit, ft folfcitavit, tarn fopra-
diooe, quam altos dominos naiiooum deputa-
tos *fvpvt* Caftofidd, ft toounConcilium, quod
ante reoefiuns fount apod Niciam materia fidci
tra&arerar, ft cannes hareiies ft enotes, quan-
tum effet poffibüe, enirparentur, ft canue ta-
per hoc inchoata terminarentur, ft noo eos.
pta iochoaremor ; aut laltem ficrcf diligentia
potabili» aure ejus itceflhm : quoniam deudera-
bat eflê particeps cum facro Coocilio tanti bo-
ni; ft qua indicata forent per ipfum Iaeram
Concilium, executiooi debita demandari , & B
idcirco fi effent aliqui, <|ui aliqua alia, ma-
teriam fidei tangentia forent , illa propone-
rent, ft provideretur de opportuno, remedio ;
procenftans tamen quod non deberent tangi ,
feu nominari perfon·*, fed materia exponeretur
fecundum f*Hi veritatem, ad evitandum fcao-
da!a, qua propter expre&onem nominum ori-
ri ptfent !
Qpibus, fic, vel alias confimiliter in cffedu
didis & prolatis per diâum dominum Cardina-
lem Cameraceufem , venerabilis vir magifler

gmtr, CanceUariufque Ecciefi· Partaeniis, nar-
ravit alias in natione Gallicana propotaiffe, ft
adbuc propofait, de, ft taper certis etroribas C
ft affertionibas condemnatis Paritas , per re-
verendum patrem, dominum EpHcopum Pari-
fienfem ! quos errores, feu afcriiones, ft eo-
rum condemnationem contineri dixit in quo-
dam papyri folio, feu cedula, quam legendam
Bidem exhibuit, & tradidit, fequé tunctabmi-
fiffe, prout adhuc fetabmittir, judicio, ftcor-
reâtoui diâi facet Concilii, cum aliis procella-
tioutbus tunc fadis, & nunc repetitu, ft dias,
ut in talibus eft tnoris. Quse quidem aflertio-
nes, cum condemnatione earum, in diâo fo-
lio papyri deferiptr, fuerunt ibidem alta &in-
telligbili voce Jed·, per venerabilem virum do-
ftuteua Benholdum de VPiWughen, Decreto-
rum doâorem, ac facri pdatii Apoftolici cao-D
farum auditorem.* quarum tenor, de verbo ad
verbum (equitur, ft eft talis.

Prune *Affertit.*

*Lidt*vtp*asif*fnUito, ebfyoe pttoasof* nun-
desovedprxerpto, focsesdxxe leges oatxreles*/*ore.
its*, b divioexe occiden, vel occidifacere pxetxlibet
tyrexose* fù pernpiditetes*, froxdes* tfsrtiiegixoo,
vol ooeho* ingemi** ooeebioetor contre falxteoe cor.*

„ Errooea in fide ft morius, ac nmltipli-
dter fcandalofa "

Seconde Affertio.

Leges nefxrolis , moretis b divino t axBorixext

„ Errooea ia fide, ft moribus; ec Jegttxu
naturali, morali, ft divin· fcandalofa " .

Tertie Aff^tle.

*Livtxxe eft xniexi^te fxbdito, bovrsbile b
meritorixm, icciden , vel occidi fecere fxpra aa-
vtoetm* tyrammm, prodstonat b i^fidehm fee
regi b fapremo domino, per doles b inftdias ;
b eft licitκι* diffutuslan b filtre volxnfatem*

Falfa ft erronea & fcendalofa.

Qterto Affertio.

*Jet eft, retie b elites, y«»d mmw r tyran-
·uu occidatxr vditer, fee doles b nftdfas, ft
efi pnprio mors quo debext neeri tyronni infide.
I*t, octsden fciiicet eos viliter, fer bmat cose-
teles, dolos b fafidtas.*

„ Errooea, crudelis ft impia.

Quote Affer1'0.

*Ille <}Ki occidit, vel occidi fec\tyrenoom fa.
pre onüoatM*, ssoodis prxdsâis, non uebet de
els^v npnbeods, b rex 000 debet foies* effe
contntsu, fed debet beben faifas* acceptabsie ,
b eoSoriten, spusnha* epos , vel occrffitas
effet.*

„ Erronea in fide ft moribus, fcandalofa ac
, regie Dominationi injuriofa. u

Sexto Affertio.

Rex debet promiore b resxstneron ilka φά
occidit, tuodo yai dt/ias eft, vel occidi feat
tyraonnae fxpre w'notos*, rs tribes rebxs , fci.
licet io efibos, bovribeu b divitsis', exeoepia
nxexneretsooxs* fo&enss* fsoOe Mscbeeli Ar.
congele, pn expolfiene Lsxi/eri e regno Peredift;
b oebili* Ammm *Pbioeu pn occiftooe dsecis Ze*o.
bri.*

„ Erronea in'fide, ft moribus, fcandalofa,
„ ac regur Dominationi injuriofa.

Septime Affertie,

*Rex debet plot even, fWw prias, iUxm^si
ectfdit, vel occidi fecit tyramwm fxpraoominp.
inn, txodis fxpra dittos, it debet facen predi.
eere fxam fidem, b bones* fidelitatem per fob*
ngnxm, b extra regnas* fecere pxbkcari, fm
litteres in modem epsftole, tf aliter.*

„ Enonça io fide, & moribus, fcandaloty;
„ ac regia Dominationi injuriofa.

O&ovo ГAffertio.

*Littero eccrdir, fpiritv notes*vèvÿknt, -.
Car. 3.6. dec eft dicere, qood femper tenero
fcnfia* litteroles» in Sacra Scriptore, eft occidere
KansssMu* foes*.*

„ Expotaio indifcreta, ft errooea.

None Affertie.

A *cofo [ocioiitntis, jeroxeenti, pnxxffmois ,
Jex cosffiederotixsss foAerxe* eb one existe* ad
altérons, faaramynr asada *iftxd fiat, ext fieri
P*; β contingit, food ifixd verfotv in pre-
jstdscsse* xnios rnoesttentixxe.* eat raqfodrrsa»-
new, *fpo^a Jex, vel fxerons_ libenno*; ipfe
de* mdfe *tevtxr eas tbferven : Aar peibetxr
ex ordine cboritatis , fw foilibet flos texetur*

fe ipfum diligere, marem, èT *liberet, fttm terum:*

*NNO _*Isn M

„ Falfa, et erronea, fecundum fe, et ad perjuria viam prsbens.

Poft cujus quidem cedul* lc&uram, reverendus pater Atrebatenûs Epifeopus, unus de Ambaxiatoribus, ut dixi, illuftriffimi principis Burgundie, tanquam Ambaxiator in diâo Concilio Generali Confianticnft, et nomine diâi domini ducis Burguodic, dixit, ct propofuit, quod ftbi, et aliis ambaxiatoribus ejufdcm domini ducis vifum eft, quod dift* aflcrtionrs condemnate, ut praefertur, tangebant quandam pretenfam fententiam, per prxfatum dominum Epilcopum Parifienfem, et ioquifitorem heretic* pravitatis in regno Francis latam, in prejudicium honoris, fame et flatus prariati domini ducis, ad fandam Sedem Apoftolicam, et Concilium Generale, ia quantum fua intererat, et quatenus ipfum dominum ducem ipfa fententia tangebat', ant tangere poflet in futurum, exritir légitimé appellatum. Idcirco diâus dominus AtrnbalenGs Epifeopus, quo fupra nomine, a diâo domino Cancellario Parifieufi petiit, fi ipfe loqueretur er proponeret p'tediria, ur ambaxiator Chrifiianiflimi Principes doaimi regis Francorum, naturalis, et luperioris domini diâi domini ducis, et- lui, aut fi alio, ct quo, feu cujus nomine loquebatur.

Secundo, quia ipfe magifter Joannes deGerfonno fecerat mentionem de quadam fententia, lata per diâum dominum Epifcopum Parilienfan; etiam interrogavit eum, fi intendebat loqui de illa praetenta fententia lata per diâos dominum Epifcopum Parifienfem, ei mquifitorcm, contra propofiriooem magiftri quondam Joannis Parvi, feroel et unica vice verbaliter propofitam Parifiis, de mandato diâi domini ducis, quas fententia dicitur fiiiflê lata »j. die menfis Februarii, anni quadringentefimi decimi tertii.

Super quibus, etiam idem dominus Epifc. Atrebatenfis petiit interrogari ipfum dominum Cancellarium, per didos dominos Praefidentes.

Cui domino Atrebatenfi didi Praefidentes refponderunt, quod fuerat alias ordinatum, praetente pnefato Sereniffimo principe, domino Sigilmundo Romanorum et Hungarian"&c. rege, quod ita intendebant facere, et non alias, et de hoc proteftati fuerunt.

Et tunc prefatus magifter Joannes de Gerfonno Cancellarius rcfpondir, & dixit quod ipfe pro nunc, feu de prefeme, loquitur & Joei Aquenetur tanquam magiâer m Theologia, far Theologias profator, denunciator ptasfai* lea. tenti· domini Epifcopi Parifieoùs, latas tanquam catholica Paridis, fuper novem apertionibus erroneis in diâa cedula contentis, dc ia diâa fcatcnria damoasis, ut etiam in hoc Cock cilio reprobarentur.

aNNO CHRISTI

Praefatus vera dominus Atrebatenfis Epicopus, nomme quo fupra, narravit qualiter a diâa fententia fuerat appellatum ad fandam fedem Apoflolicara, pro parte diâi domini duBch, quatenus fua intererat; & çaufa commifla in Roovana curia reverendiffimi* Patribus dominis cardinalibus de (Jrfinis, Florentino, de Aqnilejenfi, & citatio ad partes decreta, dc inhibitio faâa &c.

Veruntamen ex ordinatione, & propter inhibitionem dudutn faâam per olim Joannem papam XXili. Conciltumque et dominum regem Romanorum prcdiâis ambaxiatoribus diâi domini ducis; et etiam propter inhibittonem etiam fuper hoc faâam per chriftianiffiCmum regem Francorum, prout apparere poterat ex tenore quarundam Infttruâionutn. fuis ambaxiatoribua trafmiflarum; et etiam propter quamdam ordinationem eis faâam per diâum dominuna ducem, in favorçm unionis fandae matris Ecclefie et praefectis Concilii, noluerunt hanc materiam propalare in diâo Concilio Generali, agendo, aut appellationem pnediâam aâive prolequendo; ne ex ifta materia *ictndelt* infurgerrntur, occafiones miniftrsrentur, propter que feu quas, profecutio unionis DEcclefie fanâe Dei turbari poflet in aliquo, auc quomodo!ibet impediri, minime proceflerunt; fed pure paffive fe habuerunt inpnemiffis, ufque ad prefens tempus, nec procedere intendunt, nifi quatenus arâari erunt procedere, neque facere aliquid contra inftruâiones & voluntates diâorum dominorum regis dc ducis: & de hoc proteftatus fuit, licet per diâum magiftram Joannem de Gerfonuo plnritna jam fuiflênt diâa, fcripta & attentata contra pr*miffa, prout dixit. Et ut omnibus pateretevidenter de praefatis inhibitionibus, & voluntatibus diâorum dominorum regis Franci*, & ducis Burgundi*, ipfe dominus Epifeopus Atrebatenfis exhibuit qoaodam papyri cedulam, quam dicit fuifle translatam de Gallico in Latinum, in earum fenfibus & formis, in quibus funt in originalibus litteris, quam idem dominus Epilcopus publice legit in forma quefequitur.

^WaJZ^

SUM-

SUMPTUM

usn

In in/ru&ianibus Sermijvni domini nofiri regis Fruneit XXL Maji , in cizitjte Qanfimticnfi-effortMis per magifttos Jordonum Morini , Cr Guillelmum PukrinepMis , prefente domino Epifcopo Carcajfonenji , magifiris Guillelmo prndi&o , & Petro de berfetlis, fe gerentibus pro ambuxiatortbus ejufdem domini ducis Burgundid , Arcbiepifcopis Bifuntmo, & Viennenfi, Epifcopo Atrebatenfi, 'vicedomino Rdmeufi, <> Eleemospnario prefMo dummi Ducis, fe gerentibus pro ambuxiatari, bus ejufdem domini -ducis.

ITena domini magiftri Jordanus dt Guillcltm·,. jdicent ambaxiatoribus prrdiâis, qttod rax ad requeftam domini duci· Bcabantie, & aliorum de fua comuiva ordinavit, vtdt , & cis tnan> davit , quod in iaâo condemnatioois propotitionis magiftri Joannis Parvi non fe faciant partem , nec faciant prolccutionem ex parte regii io petendo, provifo quod fimiliter mandetur per diétom dominum ducem Burgundi» fuis ambaxjatoriixw cxiftentibus in difto loco Ccmftantiesfi ; &quod faciant fimiliter; quatnvis fit voluntas & ordinatio regis, quod ipfi defenderent diâam condemuauopcm , fi materia effet mota cx «lia parte, & videretur ede ex-podio» ; & fimiliter refponfa fuper hoc faâa, pOtenmt communicari' dido Imperagoti & ali* bt. Datum Parifiis per regem, in tuo Confilio 1). die Martii Anni mdlcfimi quadringentcfimi quarti decimi . Et itpnt ûgnair dicte inftruâiones, iflo modo. Charles . *Pur le Pry, n fou Cenfeil,* Malliere, P. Beaunieps .

Hnc claufula translata eft de Gallico in Latinum, fit Gallicum extractum eft fignatum m». nu propria Gusllelni Pukrtoepotis, apud am> baxiafores diâi domini ducis.

Epifcepm Arriieterft dint verbs frenentie in Stffiftu publics celebrsts die XV. Junii ÏV.C. XI', nomine smbsxiattritnt illnfiriffimi principii dtteii Bnrgundia.

Nos humiles ambaxistores illuftriiTimi principis domini ducis Burgundie, in quadam caufa per aliquos quper introduira , fi , & pro quanto , & in quantum ifta caufa tangeret , aut laugcie poflet direfte, vel indireâe pr«fatum dominum noftrum, fiamus in proteftationibua per nos alias fallis , quantum ad reverendifllmum patrem dominum cardinalem Ca-«r* meracenfcm, & ab eo excipus *, quod ad caufatn iftam, donec aliud a prefato domino noftro habuerimus in mandatis , ptopter caufas alias, loco & ttompore opportunis allegandas ; de quibus prefatus dominus Epifeopus, nomine quo fiapra, petiit inflnimcntum &c.

BRUNEI!

Jo. Gniardi habet notam Inftnunemi.

Friras *Cedsls,*

FLimo. Sententia Epifcopi Parifienfis, & inqnifitoria Franci*, qu- de jure eft nulla, ut Mtl dicatur iniqua , verbum temperando, admlletv, & quidquid inde & ex ea fecutum eft, irritam dc insue declaretur.

Item . Cum fuper principali materia nullus apparas «oesiator, nee denunciator, nec infirmatio clamofa ; judices commifiorii , five faeram Coecilium ,' non intendunt , ficut non debent in caufa , & ulterius procedere ; tam veritates Parvi, quam sifertiones per Joannem de Gerfonno eidem Parvo fallo impetitas, *in* fua probabilitate relinquendo,- filentium perpetuum Imponentes fupradiâo Epifcopo , & foanni de Gerfonno , atque promotorfïuper ha» caufa , propter abuius per eofdem coutmitlot in hac parte propter fupra dicis.

Item. De calumniofa dcnunciatione, qu<m fingit Joannes de Gerfonno fore evangel icam , quoad boc fatis debet iuflicere quod ad aibitrium iudicum pcenz impofitio relinquatur moderanda , prout exigentia materie & liatus requirunt tam illuftris ac generofi Principis & prepocentis, cujufmodi eft princeps inique fupar bis diffamatus.

Propter prarmifta, non intendunt recedere a requefta alias per eos petita, fuper condemnatione illius propofitionis.· ***Quilibet tyrsnnui &c.*** quae fuit eos taliter qualiter denegata ; fed volunt in primis illam dc verbo ad vesbum , & per Decretum explicari.

Cednlu trslits XI·'. Meji, per* drawum *prtairstorem Climiscenftm.

Pro parte domini ducis Burgundie proponi-C tur, quod male & injufte contra rei veritatem Ac contra fuam bonam famam , per inimicantem eidem domino duci» Epifcopum Parifieofem, dudum condemnata fuit quedam propofitio fafta per magiftrum Joannem Parvi , in aula fandi Pauli Parifienfis Atc. & per eundem dominum Burgundie advocata ; ab ejufinodi condemnatione , ad Sedem Apofidicam , vel Concilium Generale, per eundem dominum *ex*tiiit appellatum.

Pro parte vero domini Cancellarii Ecclefi t Parifienfis, Ac quorundam aliorum fibi in hac parte adherentium, proponitur, quafdamaflerDnones, novem ia numero, ***videlicet***&c. ***nefci-***^tur a qua perfona , aut quibus perfonis emanafle, & in certis codicibus feriptas & repertas elTc, ut dicitur; ex quibus, judicio domini Cancellarii , & fibi adherentium prrdiâorum , fcandalum & veritatis Catholice prejudicium fequi poffent, nifi hujus faert Cooc. determinatione providetur.

Ad igitur oftenfionem veritatis, przdiâorumque domini Burgundie Ac magifiri Joanuis Parvi honorem reparandum famam, & ad ierenationem animorum didornm domini Cancellarii , & fibi adherentium fuper diâa veri-E tatis Catholice materia; pariterque ad potiorem firmitatem inite pacis Principutn & regni Francorum^dimpleantur fequentia, & per modum iftuna.

Primo. Ab hac fanda Synodo , aut fuis , vel fedis ApolloUce ad hoc fpeciaiiter deputandis aut deputatis, proceftus & fenténtia diâa condemnationis faâé per didum dominum Epifcopom Parifieafem » vifitabontw; dt pro quanto de-

ueicAnofi reperti fuerint, adnullabuntur prou·Atur oritur*, flt ptefertim apud
fuerit ration'*.

niRKTi 1«»· Ofip propofitkmes principal·:, cuna foi* probationibus, qua* diAus magifter Jnaones Parvi in diâa faa propotiriooe , veritates appellat , in quibus fundavit majorem ipfius propofitioas* ; a qtribsn quidem odo veritatibus certa* propofitione*, qua* renient errooeas, dicuntur extrsxiffe, fle ratiooe quarum diâna dominus EpKcopu* Parifienfis hujufmodi prapofi'tonem diâi magiftri Joannts Parvi, tanquam errores multipliciter continentem , damnavit ; per didam facram Synodum, feu eju* ad hoc deputato* vel deputando* vifitabuntur , prout in d«Aa propofitiooe profati magiftri Joannis Parvi vere At formaliter coutioentur , an fini ali® a pradiâis attertiombu*, per diâum dominum Epifcopum damnatis , vel ex eis fequeutes, flt *an fmt veritati, aut* probabilitati, aut bono intelleAui., feu pi® expetitioni diffonante* vel corfonsntes , aut ablque morum , vel fidei pr®judicio fofttnibile*.

Item. Et quod diâi dominus Cancellarius , pariter fit fibi adherentes, ad reformandum & reparandum Usfionem fam® flt bonotis , qu® difti* dominoduri fturgundi® . flt magiftro Joanni Parvi, per diAo* proccffus A condemnationem faAa extftit, A ex diAis proceffu A condemnatione contra eofdem dominum ducem , & magiftrum Joattoetn Parvi iniurrexit , in quantum parvenant intendant flt po<s>de</s>tenus procurabunt ; quodque etiam hoc mediante differam domini Cancellarii , flt fuorum adherentium inftaoter procurabitur, A cent(lime obtinebitur m eo qui facit utraque unum, & dt bcnediâus iu facula foculorum Amen.

ftialj tradita per dew/'··® *Cardiaaiti**

Dreff ab- 'i Hac * autem fanda Synodus declarat quod per promittam condemnationem noyem propofitioatua, vel etiam per condemnationem nuper fa&am de (fla propofitione *: Qni;bet tyrmuu* èTr. eadem fanAa Synodus noo intendebat, nec intendit juri alicuju* perfoo®, feu fam® ipfius, vel honori pnejudicare , feu, qoomodolibet particulariter derogare cum nullus particularis atienor (eu delenior earuoderu , coram diâa fanda Synodo fuerit (pccialiter, vel judicialiter accuiatus

Per manum abbati* Oarevall. io conventu pa dicatorum , Dominica , fcilicet undecima die Augufti

CrdaLa Ep/ctfi Amiafr^i.

Cum pm bono pacis pedoris flt temporis reformande in Ecclefia militante, hac (acrofanAa S)nodus Conftantienfis, inChrifti nomine, Spititus (anlti inftinAu nofcatur congregata , ut tandem populum chriftianum , redemptum Chrifti Sanguine pretiofo, ad parem aeternitatis reducat, & deducat, icandala cupiens ab agro Ecclefia tollere, eorum caufa* radicitus excidens, aditus futuris poffibibbus praeludens, quantum poteft, diffinit, decernit, dc declarat, quod cum occafione quarumdam novem effertionum, quarum tenor (equitur, fle eft tali* flte-

Aliqua icandala in quibufdam mundi partibus, ut dicitur, fuerunt per malevolos fufeitata, A veriûtniliter iuicitari iapofterum timeoqu® tamen di<s>A® novem</s> aft<s>er</s>tiones non fom tauquam errone® condemnare, eo quod deearum poflibilitate five evidenti contradiAioue Fi- AJfoO ***'

dei , facra Scriptum , & bonorum moram , funt opiniones grave* magnorum doâorum eas atterentium probabiles , ut pt«fertm , teftlmonio feripturarum naturalium , moralium, & divinarum.

Ea propter hcc fanda Synodus errooeas .in fide, flt moribus fore non declarat; fodne occaficne earundem Icandala fequerentur graviora , earum probabilitati derogare non intendes®, ipiarum tamen doârinam publicam fefpendit, fub pomis Ate. Verum quod Epifeopo* Parifieufis , flt Inquifitor in regno Franci® quamdam pretenfam (ententiam tulerant, qua viti font eas tanquam errooeas in fide, & moribus condemnare ; 'quod tamen tam ex defeAu judiciarie poieftatis , quam jeoprer 'pradiAaram atienionum probabilitatem , & contormitatem ad ptctaftas feripturas minime facere potuerunt , quapropter didam fuarn fententiam adnullat, At nullam furtte, aut effe, prefenrim® tenoie diffinit , & declarat , perpetuum filentium imponendo didit EpiipopO , flt InqntGtori, & quibufvis alii* pr*(entibus, flt futuris ; ne occafione diâarum affectionum novem, aut diA® prsetenf® (entend® fic adnullat®, flt pro nulla declarat® , imponant , aut imponere audeant quomodocumque, aut qualitercumque , dirtAe vel indireAe, per fe, aut per alium, occulte, aut publue , cuicuroque , aut quibufeumque , perfoo® aut perfoois, vive, aut defends, vivis aut defunâis, didas affectiones, aut occafione ipiarum barefim, feu errorem audeant imponere in foturum, fub prediAis pernis, fle impnfitoribus criminum herefis , *flt* erroris i® fide, fit moribus a jure infliâis, flt declarati* ·

fed·** *Ci/Urt>r^fir, & CLarrvalirtft*

Ad hoc quod fuper procéda & concordi® traAatus utilis, & efficax habeatur, decerni pofeitur in fanâ* Synodi feffione.

Primo, quod lententia Epücopi Parifienfis , flt Inquititoris fidei, in condemnationem affertionum &c. lar® Parifiis tali die fltc.Curo autem juris ordine , multipliciter exorbitafle repedantur, irrite cum fequeli* fuis decernantur, A omnino nulle ; Epifeopo tamen ipfo ab omni, fi placuerit , infpeAiooe fuper hoc immuni Temper, & libero permanente.

hem. PropoGtiocoodcmnara pridem: f«r7i*irt tyreMuif (ft.* modificetur per Concilium , qisod noo intendit quibuicumsjue viventibus , rd mortuia per ejuscondemnatiooem in aliquo derogare ; cum hoc addendo, quod nulli fas fit aflertiooem imponere vel attribuere cuiquam, extra judidum, niG reus in boc ioveutus legitime fuerit, & cooviAus.

Item. Ne difeordiarum renovetur immanitas ; quod nullus poffit, aut debeat, occafiôoe dogmatrutioat* , approbationis , rei defenfionis , ufque in prefens , harum afferrioatun , de fufpicione , vel errore contra catholicas veritates, fit Tanam doârinam, argui quomodolibet, vel notari.

Item. Qiia diâarum aflêrtionum liberem dogmatiutiooem, (editionibus , homicidiis, & perjurii* viam pnrbere dicit denuntians , & oxnnimodc magts carum judicialis per Concilium

er val iwiihninaiid, tanqanm omnis
■—*"MÎ· · ·*——*» —" —t—t———. ——
anno botiliter feritacmi tyramidi, oppaeftoaiiub-
CHMXn irranadiabUi, totiuique republic* fub-
H wfioai, fedfiter occafioMs, dc aufiis aperiret ifth—rst peofetis fimilhar doâorum edebris la·» eoa pancorum fententiis, affertiooes bu-Hmndi wrobabiks , dc iltafa fide fhbftmibiles efle, quidam diâû, ahis vero feripsis afleve-ranriom authenticis , quodque, nec nflertorem habent, neque feandalo fuerunt, nifi quantum adveri· panis molimina fufeitaner; fanâa Synodus aftertiones ipfas, fine judiciali dedfiooe, vel in alteram panem obligatoria determina-tiooe relinquendas pro nunc effe ftatuat , dc decensat.

item . Cam ex pnsmiflanim afiertiooum dogmatiutione, feflfur quidam extranei & fcao-dalo6> licet ab aemulis , unde fupra prodeun tes , recepti fiufle dicantur, flt cum in futurum vtrifimilher elici poffeot; facra Synodus fide-lium Chrifti femitas ad asternam fatatem reâas facere, folidare vincula pacis, feaodala tollere de regno Dei, quod eft Ecdefia , votis com-Rumibus inandeicens, earum dogmatiutiooem, & in publicis a&bus allegationem, praedicatio-nem, aut alias promulgationes approbative, vel reprobative feffionabditer prohibeat , & catho-licis omnibus interdicat fine promiffis , & eo-rum quolibet, ne reftaurabitur enormitas , con-tumelia , dc inhonotanda crudelitas , tot tno dis, & vicibas in priodpem tantae majeftatis evomita . qui debitor eft add honorem proprium, & famam luam negligere non intendit.

JOANNIS GERSONI1 DOCTOR1S ET CANCELLARII bARDÆNSIS

Sermo contra affeCtionei magiflrt Joaxnit ParVt,

Cirte praceptaat

NON OCCIDES.

Ei Orf.s. X'XPoctet *barefei efft,* tuut dicit Apoftolusi.
H-P-h·· Cor. il. 19. *nt* f« *probati fait manifefa famt in vobit.* Probati, inquam, per fidem id intelle&u ; per chatitatetn in aflcâu ; per exerci-tationem io effrita. Providentia nimirum divinat *iapientia, fax attingit afine af^ae adfaumfortiter, ffavitergae difyomt oemia,* Sap. 7. 1. non Gncret mala fieri .(tefte Augutlim) G non pollet, feiret, & vellet inde bona e e; diiponens fi-nem amoris perverG ad a.em finis boni , atque glorioG : quod vidit Apoliolus , cum ait ; *Scinext , pwnuw dibgentibat Deane 0 atnia cMftrulrr m bonam .* Rom. 8. x8. Et Gc mmm (inquit Guido CartbuGanus) *at et-fa* aliena mala,* nmw *& preprint dam ex pal tete cnnfxreit* fair *bmaiiior .* Fit autem hie ex hatreûbus hoc falubre, quatenus , ficut *corde créditer ad jnfattant ;* ita fiat *ere confefio* ad *felatem.* Horn. 10. to. profitendo fcilicet fidem fuam cxtriniecus, quod cadit fub prxeepto o-bligantc ad femper , non pro temper, nifi ca-fibus certis , qui poflunt ad pradTens quatuor nominari. Unus eft ceram infidelibus , dc ty-rannis , ficut tempore martyrum . Alter coram perfidis Jicreticis, ut tempore dodorum . Tertius ad teiiificandum , vel refpondcndum , ficut fit coram judicibus. Quartus dodrinaliter, Ac •udicialiter erudiendum, ficut fit a Prclatis,Ac doAnribus. In cafu primo exercetur patientia, Mi hymnos loquitur. Io fecundo parieoiia,& plerumque coanantia, juxta dj&uas Augnftini. Io terti· meritum acuuuirur , ut dum Petrus refpoodic : Matth. 16. *Ta et CbriRos Filial Dd vivi;* dicit Gloila quod *Hoc fait ad meritam.* In quarto doctrinale dcpaftorale officium exercetur. Joa. 10. & Matth. & ult. Malach. I- & >. Pet. J. fire. Ex qua diftinftiooe, protinus elkirur , quod quia profeffio fidei flt cx-trinfecus ad fahitem , nedum ore , fed etiam gefta, vel opere (ut afliftendo confitentibus, v«| docentibus veritatem:) illi , Patres reve* rendiffimi , & ceteri qui pridie remanferunt cum aliis aOemibus, quique nunc remanent, B vel aififtuut, collaudandi funt tanquam *beeti , fsu eadiant veriaae Dei,* ficque eorum merces copiofa Deus, quia quid retribuam non habeo . *ex Dee eft* , inquit Chfiftus , *verba Dei anctit;* timendum eft , quod fequitur , re-fugientibus ; *propterea* aaa *aaditir, faa* eaç *Dee* aaa *e/Ht.* Joan. 8. 47. Sed reprimo , cohortor autem per illud Apoftolt in epiftola Domi-nice currentis originaliter ad Ephef. 5. 17. *JWite fari itapradniet, fed intelligentet qaa fit velantat Dei ,* ut dicamus ei: *Fiet votantal tua faat in calo & in terra ;* Matth. *6. g.* Qikxl utique prohibet fieri triplex fapientia , *terre-na, antenalit , diabnlica* , Jacob, *j.* 17. EJicitur prêtcrea , quod G quis voluerit tcftimonium Clua fidei palam dicere*, quifquis ille fuerit prrfertim eruditus, audientia Gbi publica dari debet.· meretur infuper dum refugit efle dodor noâurnus, dc in angubs aliter nuam Nicodemus, yaa' *venit fa Jefxea node.'* Joan. 19. 39. Trepidos nempe, dc oblcuros fuse fidei protef-(ores arguit Chriftus dicens: Matth. 10. 27.

ή tenchit andifat, predicate fnper tofla , quia *fa na erabaerit* (Luc. 9. 26.) *tj Jcrneonet neeot , & faint beattnit crabefctt eant ctreat angelit Dei.* Itaque Gt fides untufcujulque in ore, Gt in oculis, Gt in fronte . Ex quibus ita prolocutis, protinus eliceretur veritas duplicis ultimae panis noftrc concluGonis quadrt-membtis, alias pofitse, qu* talis eft.

D Novem aftertiones cum fuis reprobationibus juiîîbcaliter nunciat* fpcâant ad fidem etiam explicite , dc funt prout in fchedula continen-tur, rationabiliter qualificatc. Potuerunt infu-per per doâores, dc ordinarios locorum doâri-ı·;!":y, ac judicialiter condemnari . Sunt de-nique per hoc iacrum Concilium, vel per fe-drm Apoflohcam de necetfitatc (alutis repro-bandas, bc hoc vere , vel interpretative . Ad cljcidationem ponebatur cafus longus dans in-:elieâum de A. dc B. valalhs C Regis. Addi-tus eft caius brevis ifte.· *Daiubct tyrannat tfc.* Pro.'ofitx turn quatuor concluGones , reiponfum eft per concluuooem quadrimembrem tam fir-miter in lermone, quam certitudinaliter , apud Erne eft in corde, quia quod (cimus loquimur ; *lx* credidi propter quod locutus fum. Nam &. ubi *intende, u* (ait Julius"Crfar) *ingenium ve-irt. Nemo* itiiem *facere metuit* fecundum Ve-getium, *optime didiciffe cignof.it. Γ11* Aea.· *fam* , dixit Socrates, *ml fanere , mfi quad bene didicerit .*

Prima part ccncùfanii principalie.

Ec quiJcrn prima part condufioois fuffkien-ter probata cx pluribus forte vci bis quant neceffe lui: eruditis m Theologic.i k.motuiu. , fed

fot>

anno Oi^I5TI *****

fortaffi» non pluribus taiam oportuerat pro non en»dit». Itaque dednâa eft bec part ex quadrupHd radice: Ex fidd deferiptiooe, que *tft habitat ctrtat, & ww ptr* «adsSM· *vtrtt Dti acqxfitnt*, ad Rom. to. fit Hcbr. x. Cojus fidei cbjeftum eft propofitio credenda, vel colleâio plurium, ac omnium credendorum, ficut accipit Athanafius in hocSmyboto.- {Wneupar *tfc.* Alias fidei acceptationes rejicio, nifi pro quanto fidet infuit requiritur ad credendum catholice. Dehinc fcriptur» teftificaiiooe, quoniam omnia in facri* fcripturis Bibli» cooteota fbrmaliter, vel fcnteotialiter, & in efteAum ; & per confequens Decem praecepta fuut de fide , quoniam cum oppofita affertiooe pertinaci non flat fides. Unde Gratianus.* *Jet natterait tft*, fond m *left & ή Evaapeita tantittfv*, y«· yat/pur juhrSur /acrrv *qxnd fibi veli fari, & pnbtbttar tnftrrt q—d fibi nalit fieri.* Dehinc ex Ecclcfia: obfervatiooc, qu» damnat ut hatrcics, nedum illa qu» contrariantur *artkulir* fpeculativis noftrc fidei (ut ifta, *Dtnt tft*) verum etiam qu» coutrarianrur principiis & duraminibus prodicis, ut quod *Dtnt tft diliftnd— fatr naenia ; & prattiatai fient nae : h ftub— dnabtu tata- ita ptndtt tJ Prepbeta ;* que utiouc lex eft fides noftri, vel dc fide, tfcd» ru *feriptarit facrit*, Auguflino telle, f«id- *alibi aaxrxat tft, daareatar.* Denique ex bcrefis defcriptione, quam Hieronymus dicit, effe dogma lallum fidei orthodoxs contrarium. Et illic habita efidiilinâio, quod quardam funt pure de fide <ub quadruplici gradu ; quadam pertinent ad fidem, fic oppofita lapiunt hcrefitn ' quzdacn lunt impertinentia , quia non apparet quod repugnant, vel fequantur ad fidem Inferebatur hoc corollarium, quod hzc cenicqucntia impoftibilis eft, fic hzreticalis iJieccm praecepta Legis funt evidentia , in lumme naturali; ergo non fpcâant ad articulo* hJe/, ncccx ei*deducuntur. Ex hinc rationabiliter motu* fuit levercndiflimu* magifter Petrus deVerfa, exhibere Schedulam quam tradidit Alii vero dicunt: qui volunt quosdam hrreticare, videant ne eirotibu* fc involvant.

Sfcaada part canclufcnii principali!.

Ceterum pro fecunda partis deduftione funt mduftx contra primam affertionem· ***Licitum*** *tft enicantur tjc.* rationes in triplici quaternario ficc. Fundatur prima fuper hujus adverbii figmficat. *tftjxiatt*, jam praefertim , jam fpeciahter, Gallice (mclmement) quia przlupponunt veritatem illius quod praecedit. Altera fuper boc complexo: *Abj^ut mandato q—xn^nt, vai practptt,* deducendo ad contradi&ionem quia Lex Dei maodatum cft fite. Tertia fuper intelleâu pbno , ac refoluto hujus precepti, *Haa acciitt,* fcilicet hominem propria voluntate, fed vel jubente Deo per revelationem, vel per publice admmiftrationis admiftioaem, Matth. XO. jl. *Ornati qei gLadiunt atctptrini &c.* Glofa, *prapna axfttntatt &c.* Unde lex occidit fic non homo; *JHibi viadtSa tfe.* Rom. u. ip. Quarta fuper dcfeftn jurisdiâionis, vel judiciariz poteftati* in occidente tyrannum, ficut ponit aftertio. *t·* , ***qnt jadicai*** *abtnxnifrrvxat* &· Rom. 14. 4. Fundatus prima ratio iccundi quaternarii fuper condemnatione trium articulorum Hus & Wiclctf, *dt pradkantibas al>fyat ftifant : dt pcpxiaribiu <orr:^entii>— ad likitxta damiaat Cc, £j dominii —na Eccicfitficoratn* krapfarfriur *tfc.* quoniam occifor io cafu aftertiooa ; fic pejus facit, quam b hia cafibus triboa fiat. Fundatur altera fuper omni politia vera, vd pwtesda; ut puerorum fub msgiftro, fit inter fe; ut Latronum, vd paganorum, immo ut duoonumpro ftatupraefecti. Matth. xo. ut otnnbm bhooram, quibus omnia ordinata funt. Eft autem „ ordo parium dtfpa. „ ritunque rerum unicuique jusfuum tribuens, „ iniqua non ufurpan*. M Tenia, fuper cotoparatiooe tyrannidis ad hasnefim, fit alia vitia deteriora, propter qu» non veniunt homines paffim occidendi, fit qnomodobbet, dc abfquc mandato. Qiarta fit o&ava in ordine, fuper comparatione non habentis au&oritatem judiciariam ad habentem, ficut eft rex; qui quidem rex non poflèt fine jutis ordine, non monitum, non vocatum, non cooviâum interficere .- quanto minus ergo cenfeodus eft dare auâoritatem implicitam , vd interpretativam alteri, cur non mandatum eft, immo legibus regiis prohibitum ? Pro his loquitur Textus *^ftar.* ay. fit AfirofruMU 17. fit in Lege: quod juftum eft, jufte cxcqueris, *Deal. 16.* aou Demum prima ratio tertii quaternarii fundabatur fuper multiplici notorietate juri* , aut faâi, qu» requirebatur pro quafibet circumflantia, feu claufula hujus afferttonis, ut quod notorium effet talem machinari ficc. quoniam cx incertis nullo pafto poteft cena mora infer, ri. Et fi non poteft quis occidi ad trilimonium unius, quanto minus nullius' Altera, quod hzc aftertio, ouantumcumque circumftantionara , non poteft habete veritatem de privata perfona extra cafum Divmz revelationis norortat, vel cafum inevitabilis nccefTitatis; ficut ex rationibus adverlatiorum , quas quidem pridem vidimus, fa is confiat; nec tamen cafus ille necvffitati* femper excularet. Fundabatur undecima ratio , exaggerando quod hzic aftertio fe praejudicialem oftendit ad omne genus hominum aâive, & paftive, licet contrarie poni videatur · extendit fe ad Papam , ad Epifcopot, ad abbates, ad principes, ad patres, ad mn itos, ad facerdotes, sd clericos, Dpopulates, fit ad omnes in communi; patet cotifideranti, quia cuilibet tali dici poteft: *Ta tt tyrannat, vtl —acbinabarit in arartrta Danti. ni tit>.* Poftremo pro quarta ratione, duodeci. ma in ordine, fic ultima, fiebat epilogus fic arguendo: Contradiftoria hujus affertionls, qu» cft particularis, vd finguiaris negativa , eft vera, fic caiholica; igiturifta eft faîfa , fitnoo catholica , fic confequenter hcretica , quod renet per legem contradiftoriam , per diAa Anftotelis fit Dionyfii, quod verum fic bonum funt ex omnibus circumftaatQs ; falfum autem fic malum ex unica : antecedens eft manifeftum in multis cafibua ; ut, dum occidens no» habebit fufficientem notorietatem , ut procedat ad certam mortem non monili t no» conviât fice, vel dum poteft fervare juramentum fidelitatis, vel eft facerdos ; & provideri poteft regi per alterum, vel alio modo ficc. Exclamabit hic aliquis, fic dicet: ponimus catum neceffitatis extreme, ponimus quod omnia funt notoria, qu» proponuntur. Kefpoofio, quia hic non tnveftigo, quod alii dicant, fed quod ponit aftertio, fit in quibua terminis fe regulat Replicabit alter dicens: truncata eft aftertio I Rcfponfio , quia nec boc Aro nunc inquiritur, quamvis non defint teftes hic etiam przfentes omni exceptione majores , quod

anno ^BT1

fi- ANNO CMtISn

fidat août

fcrtionca; * nd hac inducenda poflmodnei

ae moribM, aiegtourenH, morali, & divinas injariofa. Deducitur bate condemnatio cx radice quadruplici; immo quod infaoafitfacrifega.

Pruna, quia Let atvioa, naturalb, & humana proUheot explicité & cxpceffe, quod *ijaatatur*

c. 5. 4. Non igitur aufiorixant non vocatum; alioquin fuprer&a Lex, Deus icilicet, diffenfronts Dem in hoc effer. Eft fit contra Apoflolum; nec daret unicuique quod fuum eft, fit fie effet fumma perverfio modi, fpecie:, fit ordinis.· dicit Lex, judiciorum vigor, juris publici tutela in medio cooflituta eft, ne quis de aliquo, quantumcumnue fcekribus implicito, affamere valeat ultionem · Hm eft etiam Lex gnevorum Nota dc Bruto, cùr filium occidit: „ Qui, infrio principe, inquit „ Lex, bellum gerit, rem eft Imfae tnajefla- „ ftis. " Altera rad;x eft, quoniam Lex divina, naturalis, flt humana, prohibent ,^ne idem fit erga alterum, pars, judex, flt teflis, quod foli Deo proprium videtur. Unde, dun» ex officio procedit judex contra errores, qui funt ficut Leges fade majeftatb, pars rea confituitur promovens, vel infligam, tenens Jocum panis accufaotb; propterea reprobari non poteft fententia judicis io caufa appellationis, vel aliter, ipfo non vocato vel audito. Amplius tertia radix eft, quia fecundum Legem divinam, naturalem, & humanam, nemo debet ex incertis caufis, fit conjeâuris, vd cx eis qua fecrete geruntur (ficut funt machinatiooes, fle cogitationes cordis) publice puniri, prefertim ad mortem; quia'cogitationis ptmam nemo meretur, quoad forum icilicet prefentis vita:, fecus quoad forum conteienrise. Airsw (inquit Lex) «d *teftianuuem unitu morietur.* Demum quarta radix efi, quia nemo vellet quod a non judice fuo damnaretur ad mortem, prefertim non vocatus, non auditus, non monitus. Lex autem naturalis difta eft & fumpta Matth. 7.12. *Omnia quacumque vultu*, *T *faciant vtbir bsminet, tl vtt talem facite iltit*, Gloffa, *velle debrti:*. Procedamus ad reprobationem tertisr fimul fit quarte afferttonum, quia connexe funt, fle fic habent· *Licitam efi unicuique fubdito, bmerabile & merileriva tfc.* Et dicunt in fententia, quod *Quilibet fyraaaur pttefl, tj labet acciit a qateuaque viliter, tf per itfdtai, tT quemede bac efi propria mors, qua debent tetri, occidere fciticet ita eoi.*

Affumitur pro reprobatione quadruplex fundamentum. Primum fumitur ex caufis condendi Decretalem illam in Concilio Lugdunenfi, *Lib.* 6. Pr» *bumani,* quitum prima eft, ne qub chriftianus fubito fic improvife moriatur in periculum damnationis■terna:; qood ibi dicitur horrenda inhumanitas, dctcftandaque im, vitia. Altera, quoniam omnis poteftas tribuitur a Domino ad juftitiam, reftumque judicium exercendum. Tertia, quoniam hoc io Chriflianicatis opprobrium cedit. Alterum fun-

ind^vM*, par *itqfUuu occiderit pmriaimt faaaet trailer* eaaa *ab alteri* aw, UT marier»r. Confiat autem quod in infidi», de qubus fit hic meatio, concurrunt frequenter Ink tria: mendacium, perjurium, ac finis, icilicetfubita mon, fit vflb alteriuscui fides, data erat; unde etfi quaedam poffunt efle inCdm jufta, non tamen ifln, attentis mediis, fit fine, fit non dilfidatieoe. Sumitur aliud fundamentum ex di&s fandorum, reprobantium in Judith, Aod, Bflc fimilibus mendacia, flt fiâtones falfas, licet in eis collaudetur edus ad cultum Dei, flt falvatiooem populi; dc oppofitum femine hereticum efi, ut deducit Auguftinus ad praemium flte. DenMan-pro quarto fundamento fumitur deferiptio tyrtfcni data ab affertionet *Tyreanat mcifeu ematur.* Conflat enim juxta venerabilem Ægidium de Roma; -in 'fuo *de regimtat petaciftt»*, flt experientia loquitur, quod vix efi aliquis Dumbuis qui non tyrannus m aliquo jure, vel interpretatione judicetur. Et ita debebit aftire flt pafltve, viliter, fit infidiofeper fubditos interfici. Cujus falfitatcm deducit Orefmlus *fuper qurutt Pelitic.* Ubi Ariftoteles dicit, quod *beti faciant fehtitaerte.*

Veniamus confequenter ad quintAm, fextsm, fcplimam fimul affertiooes, quas dicunt *Rt^tta debtrt ataart, rtranaerarq, & I^ηβ. tart talem mtetna tjc.* Hr tres fimul ex inconvenienti quadrupliciter reprobantur. Primo quidem, quia rex teneretur amare, remunerare, fic glorificare peccata, qui ideo pofitus eft *m vndiffam raalffaQtraat: aaa eruat*

diffimulane vindiftam, ficut fecit David de Joab; noo tamen poteft abfolute remittere culpam; prefertim non pernitente, fed peccatum juflificante palam, fit In eo perfevermte in fcandalum fubditorum: que jufttficac»tio neque in Cain, neque in Antiocho fceldlatiffimo, neque in Juda perfido inventa eft, quia dixerunt, *ptctavi.* Amplius fecundo, quia Rex per has aftenioоes deducitur, nedum ad peccatum mortale committendum, fed aid h®refim: dum dicitur quod tenetur tanquam licitum, laudabile, fit meritorium, amare, remunerare & laudare id quod de fe iniquum eft Et quia dicente fapiente Eccli. ro. 2. *Quatit efi rtifer ervitatir, tatir & babitaatet* m ra. Et Claudianus ait.

Regit ad etcemplam teter caurpunitnr orbit:

fequeretur htercticatio omnium fere fubditorum. Attendant hic omnes, prefertim domini Commiffarii, qualiter hrc materia tangit plores fit magnos, immo maxiroos, quia Çfgem cum toto clero luo, quibus imponitur, nedum hærefis, fed quod funt huretici, dum eorum fententia pro non catholica reprobatur, quia determinare falfam doftrinam pro vera, nequit fieri fine pertinacia, ut deducit Okara *quarto priera partir dialtgit* Rurfus terfio includitur in his blafphema comparatio de Michaele fit Phinees, quafi Michael occiderit Luciferum fine mandato Dei fit praecepto quocunque µfim iliter flcPhinees ipfum Zumbrt; quorum patet oppolitum, tam cx ratione, quam exepiftola Judx de

cæ *it* Michaele, ■** *eft atfu jttia» itfrrrt*Artum, feettodua genu* fuum (fi Thom· ere» ——— —*tUfrieaia bt.* Jud* 9. flt dc Phinee* Aha*. ***£? *5. Uode fi Pfunee* ocddiflat licit* fine man* aiAisn adulteram, vd idololatram Zambri ,· cur noa fimiliter nux, flt ouoc «lter idem poflet? Sic argoerctur d* bloyfe refpeâu litigantium.

Denique notatur , ut ex aflerttooe tertia, (ficut etiam res *(e* habet)quod h*c peltifera doârioa multiplicati eft per populo* , flt regna, fub epiftolis, At propofitionibu* has afliertiones continentibas., Deducamus propterea falfitatem oâav* aflcttiooi* ad intelleâum ponenti* ; quoniam fi liceat unicuique judicare lege divina, ut de illa Λ'«* *atider*, Exod. *0. 13. flt. eam interpretari fecundum epikeiam fitam & confdentiam , relinquendo planum , rotundum, ac fetidum fenfum pofitum perdoâote* fanftos; epikeia, flt confcieotia quaelibet /oterit Scripturam iotdUgere iicram aliter quam Spiritu* S. efflagitet, quod eft herefi* , fecundum deferiptiooem Hieronymi . Et hr inconvenienti* confequuntur.'

Primo quod potent quilibet interpretari perceptum illud, Λ'*» *fitetitrii·.* Exod. 10. 15. Sicut inventus eft uuus dogmatizans , quod pro nutrition* pueri boor indolis ad eruditionem theologi* , vel utilitatem reipublkr, poterit rapi pecunia a divite. Alit, quod licebat committere ufuram pro fubtevatiooe pauperum : alii, quod fimooiam pro neceflttate Ecclefic* alii, quod rapinam pro fundandi* Ecclefits ,C vel boipitalibus , nemo afpicieu* ad malum flte.

Amplius fecundo, idem arguitur de hoc precepto , A'«w *aacbteerir* , Exod. 20. 14. quia diceret aliqui* rex , vel prepotens: fterilis eft uror mea ; recipiam alteram , ne fucceflionc defrauder heredi*. Alter idem faciet pro multiplicatione proli* ad cultum Diei.

durius tertio contingit hoc idem circa preceptum hoc, *N«m œntîtrit.* Mentiar, inquit, aliquis, ut falvem proximum, vel me tpfum a morte , feu damno, feu vituperio : mentiar «d falutem aliorum corporalem , vel fpiritualem : mentiar ut licentius perdantur impii tyranni, vel heretici-, immo flt confefltooem re-D velabo, ne perdantur reliqui.

Poftiemo, licebit etiatn fic parentes occide-'*t* m foneâute , ne langueant diutius: flc occidere foiplum ad evitationem indigenti*, fervitutis, vel llupri, vel contumcli* Dei; ficut fuit teinpus, dum «vrtri, an/ interficiebat chriftiano*, *arkitrthttar ft* pra/forr *Det.* Joan. 16. x.fltc.

Advertitis autem quam late pateat b*c ruina. Si cuilibet non fecundum leges vivere, fed ds lege judicare licuerit , contra illud decretum vulgatum: *Ej*r eft interpretari, cajor eft enode•t legem .* Et illud Auguftini d* vera *religio*» dift.* 4. *c»n. Jotpfir temperalitu legists,* ubi dicit, quod dum inftitutc funt leges, ooo lice-B bit etiam judici de eis judicare, fed fectusdum ipfasunde fatemur, fenfum legis , non verba , facere fenfum litteralem ; fed de fenfu periti definiunt, non quilibet pro feipfo . Denique cùm ex folo fenfu litterali Scripture furnitur efficax argumentum folidum, flc litterali* fenfu* Scriptura in aliquo fallu* diceretur &c.

Tandem rrprobetur aflertio nooa , qu* in fchedula minus damuata eft rigide in cafn focietaii* jaramenti, heretic* eft, facrilega eft, pcrmciofiifimaeft. Primo quidem, quia perjuditor) gravius «ft homicidio, quonûmeftim- Airao tpedialms contra Deum,' flt contra pracepram C^BTI prime tabui*. Cedit infuper in fubverfiooem M<>' graviorem totius retpublic*, dum vinculum ejus, quod «ft juramentum, rumpitur, fle diffolvitur ; unde *jweUHmtvte eft memtr citrmr-β* /ait* fecundum Apoflotam Hebr. 6. itf. Porro, fi perdet Deu* omnes, qui loquuntur mendacium, Pf. y. 7. ita quod nuUa adjedione poteft licitam fieri ; quid de perjurio ccnfebimut judicandum ? Negetur ratio Augufiini quare mendacium noo recipit compenfatiooem ut fieri licitum poflit. Rurfus exemplis facr* Scriptor* docemur *^.Rtg.Ci* a. Far*/. In fine, 1uood Sedecia* cum toto populo Judaeorum ideo peremptus eft, quia non tenuerit pa&um cum idololatra Nabucbodonofor , feduâm per faccrdotes dicentes , quod cum idololatra perfido , tyranno, ftxdu* initum non tenebat, ex quo erat fine fide. Exemplum aliud eft de Simeon , flt Levi, quibus jam maledixit pater , quia fregerant paftum cum Sichimitis initum *Gee.* 34. Exemplum aliud apud Gentiles dc Regulo , fle Fabricio , ac multis fim.Tbus , de quibus loquitur Cicero *Ut.* 8. *dt Ofi iu.* Natetur quid recitet tempore Hiaoibali* de duobus remiflis per Romano*. Exemplum dc perfidia Carthagintenfium, qu* fubvertit eo*,quibus diâum eft; per quo* Deu* jurabit , Atubi? Exemplum de fide militum, de fide mercatorum, de fide Joannis regis Franci* , flt aliorum quotidie fine numero ,quos condit urvafle, flt hodie fervare confoederationes , flt vera juramenta, nedum io pnejudicium temporale fui, vel inorum , fed etiam in pnejudicium vit* proprie, quod eftultimum prrjudkiorum temporalium. Nota de Lombardis, nota de Lotharingis, qui reduceremur captivi a fuis , fi fugerent. Denique queritur, fi confoederatur , de quo loquitur hec notuaflertio, poterat fervare juramentum fuum, non occidendo , vd occidi faciendo tyrannum illum, cum quo juramentum flt foedus habebat; fle fi fic , tenebatur illud obfervare, cum non cederet in prejudicium anime, fued falutis *tcrn* : fi vero non potuerit obfervare , confequetur pri*too,* quod tenebatur de neceflitate falutis ty. rannura illum fibi confoederatum vel occidere vel occidi fpeere ; quod improbatum eft prius, quia noo erat Judex ejus , ut fupponitur , dc quia Judex etiam obfervare fidem hofli debet. Sequitur preterea, quod tali* pnefentiens illum efle tyrannum dignum mortç, cui nec fervanda fides erat, fecundum eum juravit in mendacio, flt dolo malo . Unde litteralis intelleâus , planus , flt grofliis apud omnes , illius praecepti, mw *perjwAii*, quod eft , omne juramentum deliberate, fle licite fa&um tenendum eft, etiam ufque ad prrjudicium mortis temporalis ; quoniam plus tenetur obfervare fidem fuam, qu* eft quedamintegritas, & virginitas autme , quam corpus proprium , vd alienum, dc eft ordo reclus charitacts . Promtferamus inducere ratione* cum auftoritatihus & hiftoriis ; fummabimu* illas plures : itaque* continentur x. x.q.j. dc q. 8. in Augufliooo de Hierony.no: plures in iumma confeflOrum fuper hi* vocabulis *telàa, hoMictiina , ir^ii perjurium.* Sanâus Thomas ad idem 2. *l.* qu. 64. multis articulis, flt q.de *afidii?* fle *^.dtjorameito.* Item *Λ.pennl.fectmdi.* Irem lib. I.c. 6. *Dt re^iniM prinupom «d rfgtm Cypri* , determi-

OP UMMM fane jnuflintirut axfaenriooc, fisndamA hoc quadrapiteirer. Primitus in fare divino ; ANVO

2*2. - aamitetearv Mtefr , usu hasMav fate b c?*"n suv/lftsr, >d«te**tejfate, s. Ret. M. 18. Ex·» * pfacat da aukii UnoMOonMi impararortbsss , fob qtdbua chrifttaoi pa& faeruut (pome, Meet

ete ab aids diftocte , vte truncare allegatur , fecit pro diftts UK J. capv id. ubi dicit, qnod tyrannus eft, qui vult cootra teges dominari . Er lib.S.eap.19. tradit, quod stefa swaurmn rasvyw *tjnew*, *etienmentu b ielticreHlit, iettrjüicêdai entre fitfireman,* wpnr ptr uvocnou. Exemplificat de David refpefa SaitaEres flt Et tandem dat cooGfam fimile fanâi Thome. B Sed addi poteft, quod per Generale Concilium poflunt tyraaoi judicari , vel deprimi , non propria prcfhmptiooc. Eft ad idem Alexander de Hales dflfate, tertia partcSumm* fuper boc onscepro. Ad idem Aonftinus *likdc lihtrter· Sitrie·*, flt epiflola frenada *entre feejieet.* Ad idem Ite. 1. *de vitür.* Traâatu'de Ira c. is. Ad idem leges civiles. Exempla iunt u> fcriptura de Cain fceleratiftimo, de quo oon licuit alteri, ut interficeret eum. Item dc Indatis , qui licet Chriftum reputarent tyrannum peffimom, oohseranc tameo interiscсre propria aoâoritate.

Concludamus taodem ex iftis omo&os veritatem fecund* partis cooclufionts ooftns prio-C cipaltt , icilicct , qnod has novem aflertiooes ratkxiabilher, flt catholice, prout in fcbedula cootinetur, qualificatai, reprobat* font ; itumo profiteor cum reverendiflinio patre domino Cardinali Cameracenfi, flt finniffime teneo flt ouL latettos dubito , quod hsac doârina eft faretica, flt damnata per fac Concilium la ifta , *QtilUet mentu bt.* Nec fuper hoc oportet me judicio Concilii, tanquam fim dubius,fubmittere, quia crederem me peccare, tenticodo de fide certiflima rem incertam.

Habent ccce criminatores quod intendunt , me confiteotem, qnod opponunt flte. Elicitur ex his, quod nullus a committiooe circa maferiam Fidet repellendus eft tanquamfnfpeâus. D fi dixerit, hanc efle fidem fuam ; quemadmodum fecit idem reverendifltmus pater dominus Cardinalis Camcraceofis, Preceptor meus clariflimus, ad requeftam Serenilfimi regis &omanorom. Sic flt prefiilgidum decus canoni(larum, fltflosgratifiimus dominus cardinalis Florsnfts, confrilim ut alias, me prsetente, legit has aflértioncs, admiratus : *St petiamt* , inquit , teoaavri *defmfortt, nin nttt fturiat edifti cntredtihrtr* ? adeo fibi tnanifeftus error videbatur. Sequitur tandem juramentum fuifle licitum de repugnando talibus erroribus.

Tertie part endefinit priecipelii.

Demonftratis «taque duabus primis panibus noftre cooclufionis, ita ut non (it reliâus dubitationis fcrupuius apud illo» qui nolunt *Jieri inpradeeCer, fed itUtUigenfei qua Jit wie*te\ Dû,* Ephe. 5. 17. nam & rauo evidens &auâoritas convincens, & hoc facrum Concilium determinans, multipliciter hocctedere tradunt, & impellunt ficc. Expediamus nos breviori termone de partibus reliqui» duabus. Dicit tertia pars, quod h* novem afternones potuerunt per doâores & ordinarios locorum dodrinaliter, a. judicialiter condemnari . Scabifiamus

tt mu Gntu ère. llia. jt. I.CAmm, ar cr/. *fit,* flt *fena»,* j j . *t. Vd PtfirAu Eux.* JJ. *·* *V·Fefirüu frtû. Et* JJ. & *Si fpeouater nderit bc.* Et faute ejufdem J. J8. *Si dictate nt* ad «up*** *bc.* Thren. 3. 34. Prepfa* *ttù viderat bc.* Dent. sj. dt ttf. Cootra hereticos 1. Tim. 4. ad Titum J. ad Gai. a. y. & Λ Item Aâ. *0. »8. *Attndite rttSit b nûverfi gn^i bc.* Ex quibus omnibus fundattsm eft in fertptura Sacra , quod doâores flt prolati nofant Λ debent populum fob di(WB in doOrtoa fana pateere , flt oc errent providere. Stabiliamus fecundo partem eandem ex jure naturali, dc pofittvo. Ex naturali quidem , quo pater debet erudire filios , fapicnr infipieutes docere, videns cucos ducere, caput in membra fenfum influere, & ita de reliquis fimilitodinibus naturalibus . Ex pofitivis vero juribus judicatur *Satre de Serttic. eep. M e~ Sedeedna , b cap. Senameeieem/ , b cep. Sicut , b Extra dt Sim. cap. Üeet Htli . b LXXXH1. diflieb. cm. Nil iUt pefiert be.*

Stabiliamus tertio psrtem hanc , & approbationem fates facri Concilii per praâicam ejus: collaudat enim condemnationes faftas contra errores *Wicteff,* per uoiverfirates Oxoolentem flt Pragcofims, flt per ordinarios eo rundem locorum; quas velut temerarias , fle iniquas reprobare debuerat , fi nequaquam eis condemnatio talis licutflet . Inducerentur fi. milia plura de prioribus Conciliis tam Generalibus, quam provincialibus etiam ante Niccoum Concilium flee.

Stabiliamus denique quarto partem eandem ex confuetndinc laudabili in direrfis ditecelibus , pretertim in Parifienfi. Illic enim damnati funt articuli, & damnantur quotidie per doâores Sacra ferrpture, flt per*Epifcopo», 6c* junrnt baccalaurei priufquam legant fententias in manu Cancellarii Parifienfu, quod fi quid audierint dici lo favorem articulorum Parifiis condemnatorum, revelabunt infra oâo dies Epifcopo, vel Cancellario Parifienfi, qui erunt pro tempore. Seripût & hoe idem facr* Théologie facultas iuParifi-nfi univeriitate , intraâatu quem mifit ad Clementem VII. folvcns rationes, vel allegationes in oppofitumfumptas ex juribus male intelledr». Cujus facultatisau âoritas major eft io hac parte, qu«m unius Gloflatonim; quia decreta funt diâa doâorum, fanâorum theologorum, que melius intelligi poflunt a theologis, quam a fotis juriibs , ficut architeâa judicat de ceteris. Concedamus tamen, quod nulli inferiores ad Papam , vel ad Generale Concilium, faciunt dctcrmniationea in fide, que ligent generaliter omnes chri-B ftianos, ut pnccite funt talium . Praterea dicuntur inferiores Prjrlati caufits fidei magia ventilare, quam terminate; quia refervetur auâoriras fuperiori qui potefiatern habet uuivtrfalcm definiendi, λ obligaudi . Quod *h dicatur,* quia Prxlatt inferiores, & Inqj.fitcxe» , quandoque funt ignari litterarum (ficut arguit Oetam , quod plane ita fuerunt quandoque Summi pontifices)propterea *concedimus,* Praelatos inferiores non debere quefttouca fidei judicialiter decidere , nifi concurrentibus itlis cauli» .

Prima ,quod fcandalum fuit ortum ex aliquibus aUcrttonibusinfua dicecfi quudc hisquic forit

foris font nihil ad eos, nifi fort· reqnifiti fint in fidet fabfidfara. Secunda , qnod adertfanes tales fore, qu» fora periculo m» pofttau diu 'el tolerari, nec coram falfitas ignorari feu dubitari. Tertio, dum habetur falfi* ciens copia doftoram 'fa facris litteris hominum fcieotium difcernere fi rates aflertioaes font cxplkite contra fidem ft per Sacram fcripturam reprobat» fas fembutia, vefaffeftu. Fot faut itaque, immo ct debem Prariari et dofto* res frire multa efle contra fidem explicitera, qualia populus nefdt , nifi implicite. Unde regulariter nec Papa, mc Generate Concilium debet facere determinationes fidei, nifi concurrant h» tres caul»: quod fi dicitur Prielatos et doftores pofle facere de aliqmbas aftertiouibus declarationes qua font contra fidem, non tamen pofle determinare; hoc nihil eft.· quia Papa, vd Generale Concilium determinando dc fide, fcclufa revelatione fperiali, non faciunt aliud, nifi declarare, talia efle de fide cum poenarum adjediooe. Denique non poteft allegare coova Prelatos, vel dertores, fi prius damnent aifertiooe* doftrinaltter, ct judicialiter, quam evocent , et damnent affer:ores. Exemplum multiplex dc numifmate falfo, ft de morbo canceri», et fimilibus. Hoc infuper prarticatum eft tn hoc facro Concilio de erroribus VPiclrif, ct de ifto.· *tyrtvuu tTc,* ft in aliis Conciliis, et de harefibus ft apocriphis dogmatibus fine artfape damnatis. Eft enim prius damnare hnrcfrs, quam damnari poffint errantes.* propterea perverfiffimus, ac perniciofiifimus eft, non quidem ordo juris, ied illius confufa, nolle ·quomodo)ibet trade1e prius de intereflè fidîri, quam difcuflatn , vel decifam fuerit de imerefte perianali. Et hic locum habet diftam Chrifti Matth. tj. *4. JrrituKt fxifn* «Madatam *Dti fnfttr trtéttixxj vtfirxt.* Numquid nou eft judicium fafIicienter fundaram, ubi error nunciptns eft, reus, promotor acctUans, judex ribmnans? Au/ertant Rtdati ea qu» foquerentur inconvenientia, fi paffim ac libere aliqui pnadicarem quidquid vellent ; neque pollent corrigi, nifi referendo caufas ad fedem Apoftolicam, ubi plerumque pauci funt theologi, nifi forte tales qui poffunt efle rei, ft pars. Audenter, non arroganter , affirmo,- qood in damnationem novem rflenionum, plure* fuerunt magiftri in theologia, ac licentiati, abfque baccalaureis formatis, ft altis, quam foot in boc facro Conci, lio : ft tribus menfibus duravit eorum deliberatio, qu» fiebat publice, ft libere, proreftando, quod folumad extirpatiooemenorum (fient fua profeffio requirit) intendebant. Proptetea, nou evocata eft facultas Decretorum tota, ficut theologi omnes vocati funt; quia de iolo fidei intereffe quaerebatur. Addo, quod nullus unquam inventus eft, me (ciente, qui auderet dicere, quod afiertiones ift», & fimiles rftent verz , quamvis aliqui diverticula confinge. rent, ne reipooderent ad rem iftam. Rutius vécut.0 farta efl, non per utram, aut F*r duos; fed per fèdecim magiftros, ad hoc dicialiter deputatos.

Qaaria pan *cmltfimit frmcifdit.*

Supereft declaranda quarta pars & ultima, dicens, quod bc sfleritones novem funt pen hoc facrum Concitum, vel per fedemApoftolicam de ncccifitaie iahitis reprobandae, & hoc vere, vel Inrarprmativu. Raddjtnr bare pn perfpfcua, tam «e prioribus reprobatfodbus, quant ex probationtas pania pnaerdentis, viddfeet ex jure divino, ex jure naturali, ft tatmano. Non enim minius, immo aaaplfas, Coo* cilium Generale obligatur vigilanter tatradere ad extirpetiasNm errorum, & emendationem errantmm, quam prolati inferiores, vd etiam ipfi foedarer principes.' qd qualiter obligantur,

verbis hujus facri Cooc&i pofitts fa condemnationem fofos afiertione.* Pwlifar Jyrrera/ *tft.* ubi fic dicitur.

„ Prccipna fotidredina volens facrofan&a „ Synods· ad extirpatioacna errorum io diver* „ fis mundi partibus rium procedere, „ ficut tenetur, et hoc collefta efl: nuper ique iumituf probatio partis hnjtn ex ijttate multiplicis *fcaudali,* quod vtrifimiliier t terrainatioaem hujus acri Concilii. Scandalum unum eft inter Prad etiam ejufdem, regoi, pluribus definietuftus boam, alii* murmurantibus, fit virtutiiter reprobantibus; dicendo, quod de opinione fidem facere volant ; quod feotentiii Parifiis late, per regem, fic uoiverfitatem approbam, ac pâr regnum accept», fiant iniqua*, ut pridie dierbatur in poblico. Revera bene, dixit Apoftolus de hasrefi, quod ipfa create *ftrpit, *. ita* Tim. ». 17. quoniam ex una jam centum exort» font, quod/»£«*/*.-gonm» /regrt, Ofee 4. s. Scandalum aliud efl inter dortore* ct fcbolafticos aliquot, ficut patet, quamvis 000 expreflê, reprobant fentcotis* ifiaa, fcd.profefto (eductam fe, diHamant fe, nec juramentum cuftodiunt. Scandalum aliud eft, et fait multiplex, ct horrendum inter feculam; fed v», per quos; quia non per fidei defenfores , neque per ^ucrefum reproba cora (viderint ipfi, qui fecerunt, et faciunt opere, et coufilio, unde fcandalum tale venii) qui* profefto nou datum fuit, fed acceptum. Eft enim w* *entltt Jilignti0r ltpm* Domini, et Im *tfl illii fantitiuM* , Pf. rt8. 165. Ego fidenter pro me refpoudeo, quod nectam potens fam, quod pofam operati deftruftionem talem totius communitatis aut regni; nec tam pervertas, et nequam , ut hoc vellem, Deo propitio. £c ad veritatem perferutandam effet vigilantius attendendum quid imponent voces Cafes, ut occurreretur deftroftioois periculo, fi tale fit, ct unde fit haec percvffio. Eft, Inquiunt, in dcflro&ionetn communitatis totaliter ficc. Dicere habet omnis bonus civis; ecce *fi prtprtr* aer *tntvffUt bx vU* qft, *mittit» mt i» nutrt* dfr. Joor 1. 1*. Sed reprimo.

Cum bnc ita fe habeant de tantis fcanda* fis, dum facrum hoc Generale Concihum poteft occurrere, et opem ferre, fi diflimufet, fi proeraflioet, fi in perfonaram acceptionem velit habere fidem Jeta Chrifti, nonne judicabitur tn fe, et in fais membris reprehenfibile ? Nonne de reatu apud Deum et homines arguatur ? Çur ita ? Quia unico fenicnti» definitivn verbo tautis malis occurrere poteft, devios ad fe reducere, et errante* revocare. Quod quanti meriti fit, Jacobus offendit c. v. ÿ. 10. Dicunt itaque omnes definitive perhibemus rerte quod non perhibetis. Faciunt pro hac parte dirta feriprarie, etfsnftnrum , *Extrait* !>*-*rtt.* cap. *IL (hti etit/* raw *petefi f>c.* 4-m«, *it» pfref, LXXIII.di/t.* res.rrrer rwi r</i-

Xfcar qppratare; *Extm. de hemici.* eqp./cntAbus, caudis, Ac ambagibus. Aliud figoum cfl dyere, frepremr Aanmare difarrevAcc. AtMrftfc 18. t&> 17. <te tollcadi· fraudatis Ac membris tsocendba· ia corpore myftico; ac de illa Lege; *Dit Etckfie;* f«sd/ ssc^sre «μ mîm, *rit, fit tihi Jkxt ethniau* * /oalareaos: debet etiam fri loqui fic « audiatur: Ac 1. Petr. J. *15. Patti fentfer nd fetitfeBieneno aai fofiouti* dflr. Obiecro, peto, At obtcftor, per matrem omnium bene viventium, charitatetn per illam, fine qna Deo nemo placere poceft, neqae felvarl, fidem fcilicet catholicam : per bearam denique felicitatis ipem: *nehte jieri* (ficut monet Apoftolus, Ephefi 5. 17.) fe»·

MBlwUi g QK *90* pfire"

fens dicere, talis iatdligeatia in quatuor confidevatioafeus, ia qudxs mox fio» erit. Proreflor nihilominus folemniter, Ac GippoGto quod mihi noo prajudicet modeftia mea, quam haâeous tenui coram dominis cotnmjflariw , Ac hic nolendo qoicqnam dicere, Ac refpondere circa materiam harum novem attenta, num, prater id quod ad reprobationem eAram theologicam (peâat, Ac ad apertionem theologicam , pnedicaudo quod altera pars fimi* liter fe habeat; aut u contigerit quod fiat defccnins ad pofoualia qualiacunque tangentia vd Chriftisniflimum regem Franci·, cujus legatione fungor , vd fecram theologi» facultatem, aut iUam , cujus pars eft , nniverGtatem PariGentem, aut perfbaam meam, in fama , do&rina, vd aliter ; detur Ac pateat mihi legitime defenfionh , At rcfponftonis locus . Sic ipero firmiter in Domino , quod POtentKGma veritas vincet, At fides, in qua eft mondi viftoria . „ Habet veritas G-„ militer, At juftitia (dicente Auguftiuo) „ quamdam lucem foam, que vetat orbicula-„ rarer fe diffandit, At terminatur ad umbram : „ a qua tace dum quis refugit, excacacur, At „ magis ac magis fag tenebrofa demergitur.

Intelligamus igitur pns *fit voh^et Dei* fub cooGdcrationibus panciflsmis. Intelligere convenit, quod *bertiiau efi* (Gcut dicit Auguftjdus ia *tii. de ntilitete credendi ctf.* j. At habetur 34. f. 3.) *fti eiicnjnt taapornlii* rsiaresili, 2P *noexinee glori* frincifattufoe fiù grotie, fillfiii, et novet opàuontt, vel* nga» *veljtfvitnr.* £cce quod dicit, Ac nedum aflentiens, quoniam dubius in fide infidelis eft , dum videlicet dubitat in ew, qure explicita, Ac cena fide tenetur credere , profiteri, vd docere, ratione fui flatus, fcientta, vd gradus; propterea dixi , me non dubitare. Intelligere convenit, quod hsrrefis fola non fecit dc per fe hmeticum , nifi dum conjungitur depravatio pertinax ipfius vôluntatis, juxta illud Auguftini: *Errore fottre, ioretient am ere.* Ethic locum habet proteftatta, ac fubmtffio conditiodalis, qu» periinaciam excludit. Hoc verum eft in dubiis, fed in cenis illam inquinat potius, quamfalvat, fic eft duplex iniquitas, Acc. patet in taereticisdicentibus, fe fidem catholicam temper velle profireri. Intelligere convenit, quod illecenfendus eft pertinax, qui non dimittit errorem (uum , nec quarit cauta folicitudine veritatem, vel qnafit·, Ac doftanon obedit: cujus pertinaci* inulta futttGgna, Gcut enumerat. Ockam, pri-•M *ferte Dinlooernm Uh.* 4. ponit decem Ac novem figna ; ego redigo ad duodecim ; inter qu* il tad eft pnecipuum, Ac peflimum; dum error defenditur verbis, Ac faâis, minis Ac terrorio eis, qui confeottunt errantibus Gcut dicitur ad A·. 1. quanto amplius qui errores, vel arantes defendere fatagunt malis modis? Intdliferc poflrreao convenit, quod non licet homines ea nefcire qua fpcftanc ad officium proprium, Gcut oportet judices cognofcero ca

& do&ores fcire, nedum implicite, fed etiam explicite veritatem ooftm tegis, tam iu fpecidativis, quam ia agibilibus, qua neceflaria funt, Ac Utiles ad danadom, *tf* argocod*·, «d csmÿfesdm·, ad rradiradaa ia *j^iitie,* ficut dicit Apoftotas, *. Tim. 3. *16.*17. *ut ftrfe. thu fit home Dei, ed* spur tanna iaftroSar . Nihil autem magis fcire convenit populoChri* ftiano, & in omni republics, quam quod Urvanda funt pafta feu juramenta ad Deum, ftc proximum ; & quomodd non inferenda Gt. injuria proximo, ptsfertim in re Gbi chariffima, qua eft vita corporalis ; fit fpiritualis , fcilicet anima; neque occidatur a noo veroju. dire fiso Γ neque impediatur per fubitam mortem «terna (alus fua. Quod denique non ufurpet , cui non eft cooccffa Gbi, potcftatem, neque velit efle judex, tcftis, fit pars, fic Gbi jus dicere, quod nefas eft ; & itade Gmilibus praeceptis moralibus Acc. Hoc attendentes, *nolite fieri* sapra. *Jentet, fei intiHigenttt,* pee *fit volenter Dei* CEphei. 5.17. & Gcut cordecreditis ad juflitiam! Gc potem & conftans veftrafit orisconfetftaad falntem; quatenus *φú froheti font, neent/ejli jh»t,* Philip. 6. 7. *St fox Dei jne exxperot onaetnt fmfnn, crfediot* tarda *vefire, ÜJ intelU-SntiM vefbet» ŋ Chrifio Jtfn Dentino noftre,* qui eft Deus benedicius in facula. Amen.

aratMW/ *fro Concilio retitevit Gerfonw. Sedatne* ■* **Pî* foriter Concilii hnjat hijloriau Herdiitu reeitendet Hiet eenfnerit, fetu* taker /ymyyfaa slferw· *retnliffe, rmiffo leEfortftd integret ofto. ret od oferxtn Gerfonienerwx* «sferesw; idem *tonfiUtan* mifc *feriter effumo.*

LIBELLI DUO

Dsti A Joexne Gerfonio ad etvderendmt h-

Sequitur libellus diftamatorim datus pro psrtc adveifa * die Martii XX. Aqgufti. IV. XV.

fldeoter kec exhortetio t ei rtnee-Hendutx in neeterin JUei.

■pOfcitur a vobis, revereodiflimis Patribus *Aα.* ftiinis magiflris, & doftoribus, commiflariis per hoc Sacrum Generale Concilium iuper omnibus cauGs fidei.

Pofcitur ratio de ea qua in vobis eft fide, quam reddere, jubente Petro, parati temper effe debitis, nedum uni vel alteri, fed omni.

Pofcitur autem hac ratio jam pridem, & imitantes, iuper certis cffcrtioiubos damnatis, tam doârinal'tcr, quam judicialiter iu Chri.lianiffimo regeo Franci* per diverfas provincias.

Denique pofcitur hcc ratio, non per unum duntaxat , vel alterum ; neque per homines contemtibtlis flatus , quibus tamen debitores effetis.

Pofcitur per Chriftianifltmum regem Franci» fub

CP fob litteris patentibus, fab inftruftiombm pn-ll teiicrs & repetiti*.

Pofcitor * cbatùfim* cm* filia «mivevfitase Pir'ûenü, per noncio* ad hoc ipioœ jurato*de mflraao*.

Fofcinir aSèreniffimQ Romanorum rege, ex certa & fervido devotioni* ado, dc intuitu pnemiflonun.

Petit hoc fafum tot* per régnant Francia de ddpbinamm Eccleiia, icien* occurrendum efle feandalit animarum 3c corporum, tralicnribu* originem ex hi* aflertionilM** peftiferis.

Petit hoc, ex ofltcio, promoter hujus Concilii, fpcciali ad hoc per vos commiffione fcrtiler aflri&w.

Petit boc denique vefter honor, vefter xdual ad fidem, veftra ad Deum de ad hoc lacrofanâum Concilium obligate devotio.

Hat igitur poftubtiooet audire, bi* petionibu* intendere, hi* clamoribus ahi* audinua pntbere, quo paào differtis? Qua ratione difiiffiaUtii? Nunquid ideo forte, quia fidet veri, ta* in hac re non fati* explorata eft? Ar vero pet futnmos dt celeberrimo* theologo* dt doâore*, dia multumque délibérâmes dat* efl certitudo, omni exceptiOoc major, qua fi contradicente* inveniat, co magis operam dare vo* oportuerat, libere loquimur; ut per novam cekrésnquc examinationem, contradiâionibus hujufmodi (candaloGfTitni* via clauderetur: Quamvis qui aperto verbo dircâc palam obfi-C flat, necdum vidimus; eft hic adeo veritas per» • Jao» w-ipkua: (*) re* in tenebris agitur; timore fa. nfw>' K*Sue< Numquid praeterea dilatio fit, quia vel aikrtor ignoratur vel minus efle potens cogooicitur?.Atqui primam teftimonii* patentibus ftc multi* refellitur, quibus derogare nedum incivile eft, fed pene impiam; akerum tollit Jacobi jüftîo: Jac. x i. *Halita*, inquit, *fratrat*, « ptr/nunu* *acctfthaa baheri>fida· Deeriaia*. fri Jtfit Chrilli fhria.*

Si Pap· ipfi voncilium boc non pepercit, boo cum timuit; cui parcendum eft? Quem timendum judicabitis? Sed Indetur honor magni Principi* fit feditiooes orientur. Videte, quefumus, ne contingat illud *tinttt* pr«u«a*, rrror/ /qprr rwu »»x: Job. d. 16. illud itidem

Datidi» fa fellea· y capiaat tattM tUrjUit».

Quoniam fi hoc non Feceritis, Isedetur honor, nou cujufctioque hominis, fed Dei, fed fidei, fed hujus facri Concilii, fed veftri omnium, fed Chriftianiibmi regi*Franci*, dcCbriÜianiffim* filis fua Parifienfi* univerfitatis; immo & Screntffimi Rotnanor. regis, fi confundatur hic ab expcâatiooc fua, dc a petitione tam verbo, quam feripto cui figifinm proprium eft affixum; ceterum, fi oon (editionibus dc bellis finem, fed fomentum dccontinuationem veftta hsc diflimulatio praebuerit, nutriet hxrclck, dc ereocca mortiferos, Quid dicimus, nutriet? Augebit potius, fortificabit, cumulabitque.

Quam vero crudelis, fimeta* impiacatem nutrien* dc errores, quo* ipn videritis formidare; prsterea (editiones cx veritate, dc hserefum damnatione per aliquem fufeitatum iri, quid aliud eft, quam illum calem, vel tyrannum, vel juxta Chrifti verbum, casem aut porcum reputare?

• t. » q«- b* Æquali * proinde erit, proh Det atque hominum fiuem! huic fissi* negotio, fi non nuda io fe veritas fidd pulcherrima caftifltmaque diligitur, fi non ipfa inanes hominum favore* fortiifalM vincit. Qw *^ftrata»* onuum, inquit fapiens, wa/mmMf: *^fûta^Uarat* «sfaz,a*apMM */artat.* Ecd. is. 4. Qpi prsterea Deum ooo invocat, illae diaente Pfalmifta trepidat dmote, ubi oon eft timorr Pt tx At e cos», ira. *Tiaat Deaart* confalit Auguftinus, éX lexfacr m* /analu. Quod û qui* formidolofus abfcedst, tanquam ex k«e ineptus bello: neque velit fieri judex, niu virtute valeat irrumpere iniquitates.

Poftremo fi queritur caufa prius tali moderamine vπβμμπ, ut neminem ludat, boc fieri non poteft, credite; tanget aliquot & magnos quidouid aâw», vel non aftum tandem extiterit. Tangantur vero nou immeriti, fed meriti; tangantur, petimus, & fodantur ad fanatiooem, dc fatatem, in fpiricu lenitatis dc ve· Hiatis, non in fpiritu vehementi contritionis & pendttioms. Pnepooatur, obfecramu*, amor dt lex fpiritus, legi carnis; honor perpetuus, decidenti flofculo glori* patientis. Felix itaque coofafio, qu* fapra modum immeofum glori* pondus operatur, miferente eo qui propter nos feturatus opprobriis, Deus benediftus in fecula; io quo bene valete, viriliter ag te, fideliter atque feliciter.

&fw*r rtfu^a *fuit fnda£U judidaliter fer* A'. dt *Atari»/*, 6. *Pulcbritte-fetii tfJ·. BM**, dfe nrar/Zr xx. s*r>|$* Xs^atfi taMV JF. *i» hn f^hnir.*

TTfXponitur coxam vobis, Rcverendiflunis pa* JCt tribu* & dominis, dt ceteri* commiflarits per focrum Concilium in canfis omhibu* fidei dtc. Quod cum materia fidei fit favorabiliflune traftand*, dc aliter quam materia profana, ccflantibus diflugiis dt dilationibus ooo neceflarits, fax figura dc ftrepitn judicii. Cum preterea po&oi harefes dc errores damnari, ooa habendo refpeâum ad perfanas; ficut novillime vifidn eft omnibus nationibus, jam pra&tcatum eft in hoc Cdocito, & in altis tnukia Concilii*. Cum iofaper novem affertionc* exbiDbit*, dt expofita vobis domini* comtuiflariis, non habeant in boc Concilio aliquos, qui (c dicant ipfarum aflertere*, vel defenfotes effe vel fuifle, proprio vd alieno nomine: uihilominu* vo·, domini commiffarii, loquendo cum reverentia dabit* nondum procrffifti», riec proceditis ad examinationem veriuti» vel falfitatis •aruodem novem affertionum, jam a novem hebdomadis dc ultra vobis hifinuatarum · Placeat ad exaltationem fidei, & celerem et rorum extirpationem, c&nformiter ad faâam vobi* fuper boc conuniffioncm, dc ad iotentioacm feu petitionem Setcnifltmi Principi* domini regi* Romanorum, qui conduGooem fuper predtflis novem affertionibua habere ferventer exoptat, Bdl ad tollendum feaodala jam exorta dc vetifimiliter oritur*» procedere adederem examinationem paedidarum novem aflertionum, utcoofequenter ad coodufiooem debitam, hoc facruni procedat Concilium: alioquia timendum efl de oftênfaBei, dc tefionechritliano fidei, dequod hoc factum Concilium principaliter congregatum ad\h*rcfum extirpationem, dc emendationem ekqmm., non habeat caufam legitimam vos fuper paedidis quumodolibct arguendi

anno CHRISTI

SCHEDULA JOANXB GERSONII

Circa «eoaa *Jmkhu Ptrvi,*

Qjuttitar utnm novem aflfertiooes, fidei judicitj fint reprobanda.

D}* **IjGo** Joannes *de* Gerfonno, magifter in artibus flt in Theologia, Cancellarius Parifienfis, volens parere mandatis Reverendiflimorum Patrum, ac ceterorum dominorum com* miflariornm in caufa fidei ; dico affirmative quod has novemaflêrtiooesexhibitas, font judicio fidei reprobanda per hoc facnun Concilium, & quod jam nimis tardatum eft ; five intdligatur quod fint reprobanda, ideft, quod dignas reprobari, qood difccrnere maxime fpeâat ad Theologos; five fic'accipiatur, quod reprobanda, ideft, quod expedit eas reprobam, quod fpeftat ad omnes qui pofluat temporum atque 'JdW**U' PCTi'»*ni® perpendere * ita qood dicere volo qood has aSertioocs reprobare licet, decet dc expedit , immo nettfle eft , neccfficate prorepti Divini affirmativi , ficut inferius docebitur.

Sto proteres in liberatione Reverendiffimi Patris domini Cardinalis Gameracenfis publice tradita, quod hac doârma eft erronea tn fide & moribus, flt taoquam heretics, feandaloia, (editicia} flt ad fraudes, deceptiones, mendacia, au proditiones dc perjuria viam praebens; & quod pertinaciter doârinam hanc perniciofiffimam afferentes funt baretici, flt ut tales, juxta canonicas fle legitimas faoâiones puniendi.

Deberent autem fufficere rationes & cuâoritatesallegate, cumauftoritatetanti viri, immo cum auâoritate tot (apientiffimorum doâorum flt aliorum in (acris litteris eruditiffimorum , nedum' univerfitatis Parifienfis, (ed de aliis univerfitatibus, ac provinciis regni Francia, qui doârinam hanc peftiferam doftrinaliter reprobaverunt , dr judicialiter condemnandam effe fenferunt, quibas non minus deferendum fuerat, quam delatum fuit per hoc (aerum Concilium untverfitatibus fic ordinariis de Anglia & dePraga, circa improbationem doftrioc VPicleffi fit Huff.

Nihilominus, pro elucidatione majori materis, diftioguo novem has aflertiones in quatuor partes, juxta diverfiratem materia .

Reprobatur itaque quarta aflertk) dicens:

„ Jus eft, ratio flt equitas, quod omnis ty-
„ rauMMoccidaturvillaoe,Gallice,wT/aianwnu,
„ per explorationes dc infidus, fle eft propria
„ mors, qua debent mori tyranni, occidere fci-
„ licet eos per bonas cautelas, explorationes
„ fle infidis*.· quoniam hoc eft univerialis, nec
„ dependet cx aliquo cafii, dc debuerat propo-
„ ni unquam una maxima , rcfpeâu prima
„ affectionis, dc aliarum quinque ex eaiequen-
„ tium vel collateralium, que tyrannum *coa-*
„ trahunt ad unam (peciem tyrannidis.

Reprobator fecundo oâava* affertio, qua (enim litteralem feriptura (aera dicit aliquando falfem efle, five mortiferum.

Item, reprobatur tertio una affertio, que nullum juramentum dicit effe tenendum, fi vergat in prejudicium jurantis, vel uxoris (ua, vel liberorum.

Reprobatur quano prima affertio cum fecunda , tertia , quinta , (exta, flt (eptima , que dependent ab invicem, proput caiusconncxio- Anum; licet qualibet addat malitias fpecialem ad primam, unde dependent.

anno CHRIS11 M<>

Epilogans igitur, dico primo, quod ha affertiooes (pedant ad fidem, ficut illa: *Qùliict* Syr«MUM, quae damnataeft taoquam erronea ia fide, fle moribus, dc heretics, flt per confequens (peâans ad 6dem. Contrarie fle oppofiturn dicere, reputo haoxticum.

Dico fecundo, quod errantium multitudo pe: depravationem affectas, vel ignorantiam, au. aliter, non facit prasdiâas affertioocs probabt la ; cum *fabeni* i&itMf t#* uuMerau : Ecclc. i. 1$. fimiliter dc hartticorum.

Dico tertio, qood reputantes *luu aflertiones* probabila, habent conleonenter dicere quod B funt temerarie afferte io ude dc bonis moribus pro regula flt lege vivendi; flt qoôd ex talibus reputatu probabilibus procedere ad certam mot tem, noo ablblvit, fed accufat homicidam.

Dico quarto, quod ea aflertiones noo poffunt verincari per fugas adverfariorum, fcilicet fingendo cafum mortis inevitabilis, ve! cafum divinas revelationis, vd voluntarie gloffando, vel allegando cafum aliquem lingularem vivificationis aliquarum , cum fint univcrfitliter pofita, fle ira de reliquis diffugiis.

Dico quinto, quod non eft licitum Prolatis doâoribus, pœoitentiariis, judicibus etiam fecularibus, io caufis civilibus , (eu confiliariis eorum, vd cbnfeflbribos negare, vddubitarefalC tatem harum affcrtionuin , poftqnam fuerunt eis fufficienter propofita, atque declarata. Non enim folum heraicus eft qui afferit contra fidem, fed qui fallas opiniones contra eam gignit» vel (equitur, fecunduta diffinitionem Auguftini.

Dico fexro, ad formam propofite quriiionis, quod es affertiona funt fidei judicio reprobanda , ideft debent digne reprobari ; immo de neceffitate pracepti affirmativi debent reprobari, prout deduâum eft

Praetendunt defenfora aliqui doârinx hareticalis novem affectionum, flt condemnationum earum , quia direâe non peffunt per indireâum impedire . Turbaret, inquiunt, pacem faâam , flt divifiones induceret ifta condemnatio .Sed refponD detur inoppofitum primo; quiadoârinahaxeft radix divifionum, qua remaneote non luccuffa, magis ac magia divifiooa pullularent fltc.

SEQUITUR RESPONSIO AD CEDULAM

Qt ittcipit;

Protendunt defenfores, flee. Gcrfoo.

SEdition Belial **filii**, furiis inferhalibus agita* ti, cum fe concernunt a fiurum leditionum finibus impeditos, more canum hiantes, rabie virukma, patufis ndibus, ipfotum obice* poffcicnus (ediiponunt, CK 400* non· *i*alent moidaciter toxicarc, latratibus rabidis aerem infe&bus afficere non poftpoouot

Sane quemdam Augufti Colaris fub eJiAo ciJeftis militis canticum decantatum mcll'ftuc continentem Lucs a. a Chrifti *Pactfiti ttjti-* Mratu'»-...............prsrdicantein, per indireâum publicant impeditorem damnationis erroris, eo î[Uod inducebat * (editionem illorum nutrire * i«u> chifiuaia , ac pacis inita foedera violare, quod rorrvfxu, feii feditiofi refellunt doârinam per ipfùs ufio erroneam xftimatam inquientes divifionum radicem , qua nunc (uccilTa intentius & eatrniius puiluLbunt , CX litteris regiis & univer(rtatis

GT Parifienfis fisum falfinn propofittun confirmare A
— nitentes : quas litteras qualiter extorferont ef- ®o®Ar« F™ F' ®°· crebrius impedi- *■» â^P*eoun"> Dwgwiia» rdoimats, ut litters patulo demoflrarunt publice in hoc facro ConflantienG Concilio Generali.

Delatrantes x. do&rinam, quam nequiter pe* fliferam nominant, de qua ferino, omnem pacis firmitudinem enervare, dum, inquiunt, homicidia iofidias & perjuria fovet, ficut liquet .cuilibet intuenti; fed mentita eftiniquitasfibi; ipfa nempe tyrannicidia fuflert, proditiones au-
• U.uia 'ert » regum diaddtaaia conspirantes quod
nfOM ifti fediiiofi non penitus funt exortes * juramenta priora & fortiora jfdicans per carentia fuis comitibus rtullatenqs temetanda.

Sed tertio, clamitare rabide non ceftant, ft materiam in hoc facro Concilio non condemnandam, juxta diâum cpnoois approbari. Error *ni* vo» *epfrtrttsa'* Qpod male fubfumi clare l.quet ; non enim eft error omne quod erroneum ab infeftis per errores peftiferos judicatur; Gcut nec amarum quod a palato infefto humoribus falfo judicatur amarum. Non enim cx ipfa relinquitor fore indifferenter homines occidendos, led tyrannos & infideles proditores, fuorum Regum diademata ufurpareconantes; nec etiam perjuria licita fore docet; fed juramenta obligatoria per inconvenientia pro debito non exiftere violanda.

Quarto vero, fuos ululatas obfonos taliter C prolequuotur. Confueverunt › inquiunt, hsretici, poftquam fuorum errorum venena vomuerunt, dicere.· Gleatur, pacis vincula non rumpantur. Et exemplificant de Dario cum fautoribus fuis ; fed liquet nequiter perperamque fubfumi, falfo applicando propoGto quod hsrcGs nulla macula fordidatur.· fed ut cx immediate prrcedentibus e^Sbifenfum, hujufmodi feditiofi Cerbero colligati, quse ad pacem faciunt juftitiam ft ve intatem, ft dominorum, ac eorum dominiorum ahiflimorum confcrvationetn hsrefes fatagunt nominare, ut fic feditionum proditionumque o. ptasum fortiantur efledum, qui jure profequuntur judicialiter per appellationem , & juxta demerita amplius profequentur urfinis unguibus ju- D ftitis per facrum Concilium finaliter & icotenlialiter lacerandi.

Rurfus provocant ad ulterius attendendum , non pofle dki majorem injuriam alicui chriftiano, poti(Time Principi, velPrelato confiliario, five Principum confeflori, quam quod fufeitabit guerras , divifiooes , fi materia fidei terminetur ; quod falfe ad hypotbefim applicatur. Sed amplius fuerunt inquientes .' IIIi funt feditioG & feandaloG qui doârinas fcandaloCu ft feditiofas feminant, non qui iam peftifere feminatas ft nimis, proh dolor ! adultas eradicare contendant: fed ii feditionum aâores, bonum femen reputant tizaniam: ita enim ipfosfuriarum malitia excscavit, ut bonum femen ma- B lUm reputent.* ft e contra. Fu igitur *iis qui di·*

Denique, malitiofe & quafi blaipbemis vocibus impingunt io factum Concilium Generale, qusrentes ubi fidei veritas offendetur, fi in Concilio Generali fubticenda cenietur? Noone Gregorios , inquit , *taiiuts ntfci ftnattMer, futtH JUei writes rt&qtHter ?* Sed falluntur ifti , ut fspius pratmifTum eft , fub- Arahendo , cum hax materia non pertinere ad judicium fidei debeat merito declarari.

A Demum ft finaliter, quierunt malidofe H- jufinodi qusftiooem. 1

Qualis tandem crudelior impietas, quam er- *ANNO ranubus'b via mortis nolle petitum tramitem H>>' offendere veritatis? Sed pvocuiduhio, qusfuio ifta Gt ad procaciter fubfumendum,cum facnam Concilium omnibus errantibus offendere fit paratum callem Caere fidei veritatis.

.Eft autem immaniftimum & Deo diiplkibile fuper eunda, cum malitis flimulis agitati, nituntur feminar.· difcordias inter fratres; prsfertim. cx quorum difeordia cuoâorum majorons genera funt exorta; & plura, nifi feditiofotum illorum malitia retundatur, difpofita funt oriri; quos ab iniquitatis via, ad femitam B (us gratis, fratemsque & pacifies caritatis perducat rex pacificus Jefus Chriftus, qui eft pax noftra, ft Deus dikftfonis ft pacis, qui chartus eft, regnans cum Patre & Spiritu faufio per crania facula feiculorum. Arnen.

scriptvm Episcopi atrebatensis

Dt treats tfftrtitMtu Jcattut Prrvi.

Attente, fi placet, motivum irquens coofidcretur.

QUterttur ab advetfariis : G ifte novem af- Λ p if~ fertiones pertineant ad fidem, cum noo C fuerint alias damnais per Ecclefiam, MC corrumpant dire&e aut formaliter aliquem artieulum fidei, nec cx cis fequatur corruptio alicujus articuli : qua temeritate condemnavit eas Epifcopus Parificnfis, cum fcire teneatur quod fidei declaratio & novorum articulorum ordinatio, atque fytnboli explicatio ad futnmum Pontificem pertineant & ad Concilium Generale ; flt Rabent dicere quid hsrericum êt quid catholicum debeat reputari, prout declarat S. Thomas fecunda fecunda q. I. articulo ultimo: fic habetor XXIV. q. *Q*titw.*

Numquid non alii Epifcopi particulates fimiliter, ft eadem auâoritate dicent, quod licet eis fimiliter propofitiuoes hujufmodi ad fidem D trahere, fic de illis novos articuloafacere, aliquas earum condemnare, condemnatione hsreticali; ft contrarias approbare, approbatione catholica ft fideli.

Et fic contingeret, quod , flante varietate opinionum diveriorum doAonim, dfvcrfi Epifcopi de eisdem propofitionibus diverfas ferrent tententia» & omnino contrarias ; quibus feutentiis preciperent ft mandarent fuis fubditis oniverfis, ut fide tenerent oppofitas propoGtionas talium propoGtionum Gc per eoe damnatarum.

Cum igitur aliqui eorum tales aflertioMS fide approbarent; alii vero reprobarent; evidenter fequirur iocertitudo fidei, ft tmpofitinoneris gravioris religionis chriflianr, quod patrea noflri sou portaverunt, & divifio catholics veritatis.

Si autem dicunt adveriarti, quod dite vovem aflertiooes ad fidem Gc de faAo uou pertinent ante derermioationern Ecdefis , fed quod eas debet tanquam haereticas coodetnnare ; qua temeritate, ante hujufmodi coodemnatiooem EccleGs eas predicaveruot ft afirmaverunt publice haereticas; cum bsretkum fit aliquid fide tenere, quod nou eftfides, aut quod eft noo fides?

Nam G licuit beato Augufliuo dicere qood noo crederet Evangelic, nifi ad hoc ipfumcommoveret

fymrct Ecckfi* auftoritas; rationabiliter dicitur .Mi» adverfariis , quod ante didam determinatiooem aondtun faâam , cura didas aflertiooes batrericas fide tenuerunt *A publicant ac inverecunde publicant* in hoc facro Concilio Generali; rego , principes, dc cuoAm Chrifti fideles qui eoa audierunt, fefellerunt, ut pfendopropbet*, & deceperunt, oberrare eoa facientes io invio, & non in via, unde contentio , proh dotor.' mortifera inter eos efl eflufa,quam placate celeriter dignetur ille qui eft pax noHra Jcftts Chriflus Filius Dei benediâus.

ammo OiKSTI

Ad dubium quo queritur ; Aaaywd wwsh/·/rr/MWr dic. Jfiu/dei jadrese rrpreMada ? nou tranfeendendo dc genens .io genus, fi iunt vens vel non. Verat; quia vitium eft , fecundum Philolophum, fecundo poftertorum, ad propofitum refpoodens, falva determinatione Eccto-fi* femper; dico quod non, fit hoc ex doârina fit fundamento S. doâousThomu dc Aquino parte prima q. Jl. art. 4. dicentis , quod quando circa ea quas etiam ex fcripturisSacris fcqonntur, funt opiniones *diverte* dodorum , ad ilia credenda nemo obligatur quoad ufi que per Eccl. prveipiantur aut ordinentur credenda .

Unde in primitiva Ecclefia multas étant opiniones doâorum fufteatabtles , fic Coe fidei poatud'cto , -par hodie arterere eflet haereticum , quia oppefitum per Ecclefiam exilât determinatum: ut de procefltoncSpiritusS.; de baptifmjitj forma ; de vifiooe animarum ; de paupertate Chrifti, fit fimilia.

Ex quo fundamento fequitur quod omnes afleniones ex Sacra fcriptura opinabiles, circa quas divertie iunt opiniones doâdhsm , font materias fidei impertinentes, ut gratia exempli dc obfervdtione legalium «d *GnUfnt* 11. de qua Hxrronpmus dc Auguftinus advertantur : uno dicente, in earum obfervantia Petrum peccafle, fcilicet Auguftioo.* alio reto, fcilicet Hieronymo, fimpiiciter illud negante.

Similiter 'de occifione Ægpptii per Moyfen Exod. 11. de qua Ambrolms & Auguftinus oppofita fentiunt. Nam unus aftum commendat, nt Ambrofius in libro, *Dt tjficiû f alter* \ vero aâum culpat, ut Auguftinus, ia Λ nu-£~df.

Unde fit per locum a majori cbrreptiooefequi videtur quod cum circa novem alfertioncs profatas diverts fit oppofita doâores fendant , nec per Ecdefiem quid fit tenendum determinatum , quod ad materiam fidei minime trahi debent.

Jdac *rnttfait fuit fnSu XXIV. iit in Eccitjiu tttkedruti Ctajtentittft dt* auw.

Ego Martious Epifeopus Atrebatenfis ,' humile in facra theologia magifter , proteftorE primo, quod in hoc aâu , nec in quocunque alio per me, Dei gratia, in pofterum fiendo, ficut nec'in praecedentibus dodum per me faâis qufeulcunque, nunquam intendi , nec dc •nefenti intentio aliquid dicere, aut affercre : tremo intendo non dicere, quod fit contra determtMtiooem facrofanfl* marris Ecdefi* , (acratiffimonim Conciliorum Generalium , aut hujus Gcrofanât Coocilii Generalis Conflautiesu fis, feu contra veritatem fidei catholic* , feu Sacr* feripturas, sut etiam contra bonos mora.* vel quovis modo polfit offendere piat auAres. Qpod fi oppofitum contingeret , quod ~~Deus avertat , vel ex ignorantia~~ mea , que magna efl, vel ex alia caufa quacumque; Λ nunc, prout cx tunc, omne tate diâum, aut tôrrrum habeo pro non dido , ant aflerto , fie illud cx nunc, prout ex tunc, revoco, caffo, irrito & aJouDo , & offero me humiliter promptum & pararam, ad fufeipteodam emendationem , & corre&iooem hujus facri Concilii Generalis, fic ad revocandum omne tale diâum , esitandum, irritandum, fit adnullandutn, ubi , quando fic qualiter diâaret illud per me debere fieri iupe diâum hoc ftcrum Concilium Generale, cujas diflmitioaibus, flu Decretis jam tadir, fit fiendis; ac etiam coock>6ooi, fit conBclufionibus per ipium eligendas, rcl eligendis , determinanda, vel determinandis fuper novem aflertioofbus, de quibps materia hic ventilatur, adhaereo firmiter , indubie fic incoocufle , fic adhsrere intendo , quatndm vitam duxero in humanis.

anno CH*·1*1'!

Secundo, proteflor quod ia pnefenti a&unoo gero ambaxiatam Principis , ant alterius perioon, five flatus cujufcuoque, nec intendo gerere, nifi pro quanto fuerit opus ζ am necef-fe .· fed folum vices gero quefliooem proponendi de mandato Keverendiflimoruin patrum , fit excellentilUmorutn doflorum, in iaufir fidei deputatorum per hoc faernm Concilium Gene, rale, qui XVI die oâobris menfis hujus, miChi per exprefium injunxerunt , ut partem negativam aperirem rationibul, & fer pto tenus, hujus quaefiti .' fcilicet, utrum novem aflertiones coram ipfis , per. magiftrum Joannem <le Gertonno , Cancellarium Ecclefm Parifienfis agitat·, fidei judicio fiot reprobande.

Et quia eorum mandatis volo , prout teneor , pro femper obedire ; idcirco tanquam organum ipiorum dt bajulus , proponam quoque proponenda.

Tertio/proteflor quod nou intendo aliquid dicere, quod fit proprie in injuriamperformeujufeutnque.* *üd fotam* intendo ad élucidaifooem catholic* veritatis, dt ad declarationem toiqn* falfitatis .

D Er fi 000 haberem verba adeo reverential!* io omnibus dicendis, non credant aliqui quod propter hoc Intendam excedere a charitate dc dileâtooe fraterna ; quia debitam reverentiam dt honorem cordiales volo Semper habere ad omnes, maxime autem ad domeflicos fidei.

Et finaliter, quaque jam diâa, aut dicenda in profond aâu, dicam probabiliter, dc fecundum quod didamen rationis dc confciebtia , ac inflinftus Spiritus S. mihi miniftrabit , fecundum formam juramenti per me crnlifi in profonds, dc de mandato reverendiflimorum dominorum judicum.

AL1VD SCRIPTUM EPISCOPI ATREEATRUSIS

Advtrfur Cerditulent CmtrncrnftM.

Cardinalis Cameraccnfis XXV. Oâobris

Condofiona Aftralogicts prepofuit Theologicis.' inde leviter intulit, principia fidei ver fari circa principia legis naturalis.

SI Collegium in hoc vellet parte» aftumere, quu cardinalis eft , dc fullioere vellet pro- a. p.

CJ* propoCiiooesn male iooantcm ; exponeret fe ma-A nans, & cymbalum tinniem a prodentibus de-— ■
—I —gno periodo &c» beam memo indicari.

Inm, m materia prtsfenti qu· tangit mul«oa principes **fob quorum** dominiis habent fua **benefias, poSeflioixs &c.**

Item, fi per medium Collegii, cum violentis , importunitate, aut alias condemnarentur cliqua propofitiooes, dt prefertim ift« flte.

Notetur quod multe funt uuiverfitates ibtemnes , que eis non afleotntnt in tali condemnatione*; fie effet deftruere flatum Cardinalium , & cuiuslibet eorundem, 8c quod de pnefenti fe redderent, inhabiles ad eJe&ioncm &c. Et fi procederent ad talem eleâionem &c. forfan noa reciperetur pro Summo pontifice per eos eleâus, propter fufpicionetn ee h®refif

hem , ftatus Cardiaalatus non attenditur , quoad approbationem , vef reprobationem aliquarum affertionum , tanquam approbandarum ndei judicio; fed Epifcopi &doâores, demandato land· fcdis Apoflolicc , tales materias debent tradare, & fuper illis deliberate, & quid fit de illis de fide tenendum, declarare; Papa vero concludere habet, & diffinire &c.

Item, fi finguiariter aliqui Cardinales vellent fe conftituere pariem, aut promotores in esufa fidei, hoc nonobftante, a proieçutionedou cft dcfifteodtun, nec fubticendum cft, q<un v«·ritas catholica palam fiat; fi fecur autem fieret, per tates modos, & comminationes, quod Collegium aftumat fibi caufat·, propter hono- C rem Collegii, quia Cardinalis cft, & uihilomidus fovet aflertioDes erroneas & heretics» , eflet tprannixare in Religionem Chriflianam , quod nequaquam permitterem Principes chriniani . Avertant icitur domini Cardinales, fi Îui fiat , oe dijudicent caufam «is ignotam , e qua ad eos non fpeâet judicialiter cognoicere, & omni favore , odio «tc. poftpofttis , veritate comperta, eoojudicent Concilio Generali asquitatem

PROPOSITIO FACTA IN LOCO SISS/ONIS.

14. *tf* 30. *didet O&drit,* cvw *emUefittee fetadringentcfiee» decitet» feinte* I

Eptfcepxt Airrletcrfi.

ΓI pntfeniia hujus faenttiflunr ccltitudinis , curas gefla magnifica per orbem univerfum gloriole pnedicantur.

In affiilentia fus fubtiliflimc limpitudinis , cujus circumfpediooc , Catholica Ecclefue 'ftatus dt mores virtuofe regulantur , de pnefeoti materia, tam digniffims altitudinis , ut etiam ingenia hierarchies eam non concipiant, nifi divinitus lutninofe doceantur, loqui pertiroefco ,' penfata dicendorum arduitate, auditorum iubiilitr.te, fenfus de intelleâns meorum exiguitate· Nec mirum , quoniam grandes materias inge E •ia parva non fufferunt ; fedmox ia ipfo fuo conatu ultra vires ruunt & fuccumbunt.

Fateor fiqnidem quod quaptumcumque quis de fonte Pegafeo fit potatus; etiam fi linguis hominum loquatur, aut Angelorum ; fi in Mercurium transformetur, aut anilium ; fi dulceicat Titi Livii laâea eloquentia ; aut certe fi Demoftbentt fuavirate peroret ; digna loqui nequaquam poterit de dicendis . Nihilominus tamen ego, cujus fenfus modicas , mtellcâus brevis, memoria labilis, fed eloquia incompofita in tantum cxifbmt , m oon nifi -* fo-

•Sed oro, su is , qui docet hominem fcientiam , nique mutorum aperit, A linguas infaotiutn facit diferus, none det fetmooem rtâum & benefonantem in oa meum, nt *tu* intelleâom meum vero fidei lumine infundat & Uluflret « afléâum quoque igne caritatis inflammet: fed Λ labiis pollutis calculo ignito, leraphko miuifterio, expurgabit , linguam refrenans temperet, & os meum adornet ρπκοοΐο catholice vernatis ,· cujus veritatis inardefeente fervore adverfi» errones carnalium, atque animalium hominum, arcem turris Davidiae clypeis theologicarum rationum communitas, Spi-Britu Sanâo vos evocante, confceodiftis . Vos fcilicet, Sacratifttmi Ecdefic paflores, Λ expertiflimi reâotes, atque' eruditiflimi doâores & m/giftri, qui eflis belli bxreticalis duces triumph*!es, luper cujus turres eflis fpeculatores politi , & cuftodes pariter dt defeofores , ut per vos cunâis advet fititibus, erroribus, fit herefibus eliminatis, & deftnklis, Deo uno dc vero, chriftiana religio, tranquilla devotione gaudens , pacifica ac fecura , pereunique fervfat libertate. In quo bello conftituti, contra h« rcticam pravitatem fe extollentem adverfusDci fcientiam, de doârînam Ecclefise facrofanâac , vOs hortatur ipfa Catholica veritas , ut veror fuo» pugiles , & athletas ftrenuos & fideles qustenus litis forteş in bello ,» & pugna cum antiquo fpiritu , in principio fpiritualis belli buhu.

Stantes in façie prims aciei proponens in medio Eccicii» verbs fanâi ApOlloli : *Cenferrawdu I» ionetne, tf to fatentie virtutu efet , II indnite* ver arwj/wraav *Dei, nt pffitif litre edverfeu ny/Uiat dieLeb*, ad Ephef. *6.* JO.

In qatbus verbis confert au[redacted]habilitstem

DEC LAR AT 10 CARDINALIS ÇAMERACENSIS

Circe preptffieaer Jrenutii Parvi.

D pGo Petrus CaTdinalit Cameracenfis , tanJEs quam doâor theologus , *io teflimonium* veritatis requifitus , dico, dc per juramentum affirmo, me firmiter credere ,& nullatenus dubitate , quod qunlibet diâarum novem aflcnioourn ca1bolice condemnanda eft io forma fuperius feripta.

Et nihilominus, ex condemnatione hujus propofittonis; ***(htiliktt tymeutt fotefi tf deiet bate teteri1erte recidi fer ftenau^tu wfetibat /aene, five fttbdittuet, etiaeee periefidiet, ffUeerditia/, vel adelateenene ;*** m a^laarr f«anmf«e /waawutv , ***feu ceofrederatieoe faBuaeee*** a», dm ***expeOcta fntenlia, vel*** SMudâ/v ***cujttfctatfee judici/.*** Qps condemnatio in una fcffiooe b0)09 facri Concilii faâa cft ; patet maoifefle eoo. E denuutio eanmdem propofitionom. Nam eootinene doârinam illam virtualiter, dc in fimili radice fundantur, dcaddunt circumflantia* alias plurimum aggravantes, ficut de auâorizaûooe cuiuslibet legis divina , naturalis, de bornante, refpeâu talis homicidii in fecunda propofitione.

Item, de turpitudine & vilitate mortis , in tertia.

Item, quod rex debet approbare tale homicidium io tribas Capientibus .

Item, ad confirmationem erroris, addit qnod litteralis fenfus feriptunefaensoccidit animam»

Io oâava denique, quod ia nullo ligat jura»

metutam, vel confaderatio £aâa inter aliquos, A ta eft, quam itta damnat· propofitio *Joannis* -fi vcrgAf in praejudicium aketius jurantium, aut tibertxum. Wtcteff, qus ponit quod pomilares poliunt ad coram *ttbimaa dominos* delinquentes cos*

ANNO Centra

Et ita de reliquis.

Qparc putet, quod doârina hate dc fimilis condemoaodveft, prout dc pemdifta propofitio condemnata, videlicet tanquam etrooea In fide dt «noribus, dc tanquam hiaretica, fcaodaiofa, feditiofa, dc ad fraudes, deceptiones, menda* da, proditiones, pdçuria vias ptubeos; dtpertinaciter do&rinam hanc petuiciofiflimam atterentes funt horcrici, dc ut -tales, juxta canonicas iandtoties pantendi.

Iu tcAimoaium prsttniflbrum, madUmeamc fubfchpfi. z

ADDITE) CARDINALIS CAMERACENSIS

Pro fua opinione, die VIIV Novembri/

Amo MCCCCXV.

EX quo manifeA*e* fequitur quod aflerere inter Catholicos diâas propofitiones effe probabiles, vel forfan veras, eil etroneum, fapiens hsrefim; & quod dufior Theologus hoc publice ia boc facro Concilio, dc coram judicibus fidei atterens, habendos eil de hcrefi vehementer fufpcâus.

(Jude pro fundamento condemnationis hujus pefttfene doârina, licet multa poffent al- C legari dc jure naturali, divino, dt humano; tamen fpecialiter, contra eam pauca luficiant qur (equuntur.

Primo, quia hoc doârina eft contra duo precepts Decalogi, videlicet contra illud , Afav •rerdw., Exod. xo. 13. fcilicet abique auâoritaie^iudiciaria ; & illud , *Non perjurabi/*, Levit. 19. jx. ubi omne juramentum jubetur obfervari, quod doo vergit in detrimentum •nimie; & contra illud Exodi xt. 14. *Si qui/* pvr *indufiriam occiderit proximum* 6* *per nfidiet*, si *altari* wrt *eveUa/ illum, ut moriatur;* dt contra illud, XXI11. q. V. Gap. Aim •wider, quod fumitur ab Auguftino, libro *de Civilité Dti*, ubi dicitur : *Iit igitur exceptu*, D qiw/ *vel Lex jufta generaliter, Vei Spiritu/ Sand?«/ Deu/, fpecialiter jubet occidi, quif. qui/ bominem, Vtl fttpfum. vel quemubet occiderit, beauddii crimine ixueSitur.* Ei XXI11. q. VIII. cap. fhdcMwqw, quod fumitur ab eodem Auguftino, eodem libro, ubi dicitur : *qui fine publice aliqua admimfiratiom maleficum, furem, focriiegxm, adulterum, tf perjurum, vel qmmftbet criminefum interfecerit, aut trucidaverit, Vul membril debiitiaveri/, velut bemicida judicabftur, & tante acriu/, qumto non fibi a Dee eoXceffam potefiatem abxfive ujurpart vm timuit.*

EΛ denique contra rationes condendi Decretalem illam, *Pre bummi d» bomicidio. hb. VI.* editam *ia* Coocilio Lugdunenfi ; ubi *contre* B interfcâores per affaffinos ponitur poena excommunicationis, depolitionis a dignitate, honore, ordine, officio, & beneficio, ipfo faâo: & quod quiconque talis fuerit, a toto Chriftiano populo perpetuo difiidatus efl.- fic quod poflquam probabilibus conftiterit argumentis, •liquem fcchas tam exeerabiic commiitfle , nullatenus alia excommunicationis , vel depofrtkxnis, *Ù»* difidationis adverius cum ieutcutia requiratur.

item, diâa doârina nuito magis eft coa deamanda, quia multo pejus circumflantiona-

qus effertorc, quaot HI» qua auper in una feffione fafta eft* contra errorem ia Bohemia , Je cooNMoiosiom populi fab utrsque fpecie ftc.In teftimonium promiffonun, manu propria me lubfcripS. P. *Cardinali/ Comerau^it. Hoc* totum lequcns eft de fua manu.

RESPONSE) EPISCOPI diTREMTENSIS

Xd deliberationem demini Cardinali/ Camcracnfi/.

CUm ros, revcrendillami in ChriAo Patra, dc domini rommillarii, in caufis fidei per », boc facrum Concilium deputati, ordinaveritis, quod quilibet dedor theologia habeat vobis dare, infra cqrtum terminum, fuam intentionem, videlicet utrum ncuem aftcriioncs, pro examine, fint fidei judicio reprobande; & liceat unicuique doâori ia facultate paedida, etiam fuper hoc publice reipooderc, prout experientia comprobavit, per refponfioncm publicam , faciam VIII. die Novembris, per reverendiÛimum patrem in ChriQo dominum Carditulem Cameraccaicni, dc veftris paicturi atibus exhibitam, de per eafdctn receptam .

Idcirco, Ego M. Epilcopus Atrcbatcnfis , tanquam doâor theologus in tefliaionium veritatis tcquifitus , falva tamen determinatione facrofanâi Concilii, dc fan&s ledis Apotlolicx, credo dt affirmo quod nulla diâarum novem aflertionum eft fidei judicio reprobaoda , nec aliqua illarum eft condemnanda, ex condemnatione illius propolilionis: *Quilibet t/rennui* &c. Cum nullo modo fequatur ex aliqua illarum novem aflertionum , fed nec ex omnibus fimul, nec continent doârioaliter illam , vd virtualiter, nec io fimtli radice fundantur , quod patet.

Non enim fequitur. *Licitum efi uuicttiyu fubdite* dic. *eccidert vel eccidi fecere quemlibet trremeem, qui per cupidiletem, freudtm, fertiitpium* dic. *Erge quilibet tpremuit* dic. Tum quia ibi arguitur a parte io modo , ad fuum totum in modo, asm diftributionc.

Ei clarum eft confequentiam non valere, ficut nec valet. *Licitum efi emicitique ixterjuere vel furem nellunutm, qui venit ed occidendum. qmli^t f·* mdurnxt pettfi & debet lecite interfici e quocumque.* Sicut nec fequitur. *Quemlibet bomiuem elbum video·, ergo quemlibetbomiuem video.* Tum quia *ia* afscrtionibusfitdt *tq,* ranno taliter fpecificaio . In illa vero, *Quiübet tyrmums* &c. de tjrnroDO univertaliter capto.

Tum quia ad mentem afienionum a parte fubteâi, ly *unicuique fabdito* capitur pro valuilo impediate regi fubdito. D in ilia, *Quilibet tprmmui* dic. capitur pro quocunque, etiam fobdiro tyranno, five fubjeâo.

Patet, quod nec fequitur ex prima, nec ex fecunda, neque tertia ; cum in lecunda lpecificetur , dicendo' quod Zzga> *em&orixuxt de c cideudo di3um* 1.v*mbms *proditorem* 6 *infidelem fuo regi* dic. Noc fequitur ex qaafta. Licet enim dicat quod: Omum Syrsaaau *ntfdelti fit villam occidendKj·,* noo tamen dicit, *e quolibet fubdito Juo.* Nec fequitur ex qu'uta, fex:a & fep.

Py limi. Non fequitur: *Itio qui occulis fupra* ae-lyreuM», wu *debet it altquo roprtboa* ut dicit quinta; samm *debet prautiari,* ut gjt fcjf,. £y *illum rrx pitij Mttsre.* m canit *icptima; ergo quilibet tyramuu* &C.- Nec (equitur n odava: *Littera occidit Ou.* clarum' eft. Sed nec cx prima, » *cafu fonahtaii Ou.* qu» eft nona.

Sed quod nec ex omnibus fimul, patet, quii fi cx aliquibus debeat (equi, videretur, quod cx prima & quarta*. Quarta enim dicia* quod mm/j *tyramuu infidelis , eft villam eccidru-itu .· fit* prima dicit quod : *L tcitum eft* qaÀaifitr *fnbdito Otc.* Ergo videtur quod fequatur quod *fimii tyramuu infidelis, eft viilpm occidendus:* & prima dicit quod *tieitam e/i'toticuiquefubdito* Ac. Ergo Videtur quod iequatur quod : *Omnis tyramuu fit occideudus villam, A quolibetfubdite fm. Qtilibet tyramuu* &c.

Sed maniicftum eft , quod *(ubjt&um* pristuc .fflertiouis *Licitam efi unscniqut /ubdite,* fuppo ntt, & *accipitur* refpcâu pnedicati, quod efi, Qwww&feS ôrxjcumr *qui per capiditatem* &c. Qeed prrdicatunt eft tabler qualificatum. Et in tecunda capitur fubjeâum untverfaliter, fed non tcfpeâu m/ushbet fubditi, iia quod ly a *quslitit /abdite,* in nullo fupponit, refpcâu ta* lia pncdjcati, *Quemlibet tyrammm* &c. nec in ambabus fimul.

Unde fi quia in quarta ponitur, *Ornait tyramuu* &c. Noo tamen refpcâu talis prcdica» ti, *a qmcwique fubdite.* Et in primo ponitur, quod *Licitam efi aatcaiqaejubfiH»* Ac. non tamen rcipeftu talis praedicati, *quemlibet tyramutmiu.*

Eodem modo interam dc quocunqucdemon* firato ut determinato , forte inferam iftam · *Itic efi dtaboleu,* ex diftis & contentis in liera frriptura : unde capiam iftud complexum. *Hic eft,* Matthaei, 17. & iftud prcdicatum , *iit-belui* Matthaei 4.

Sic igitur apparet manifefte quod ifta no* vem aflertiones non continent virtualités illam: *Qu libet tyrsmuts* &c. nec per confequens veniunt fidei judicio reprobande ex condemnatione illitu.

Dico ulterius, quod ex nulla circumflantia *n^gracante* funt dirt» propofitiooes fidei judicio reprobande. Non enim propter primam, fciLcet audorizationetn talis tyrannicidii: quinimmo ifta circumflantia eft ailevians in fecunda propofitione; nec propter illam de villanitate Ac. qua dignus eft talis tyrannus occidi, ut in tertia ôc quarta.

Nec propter illam qua rex debet approbare tale tyrannicidium, ut in fexta, quinta & fcptims.

Nec ex additione confirmationis erroris , ut dicit diftus dominus Cardinalis , cum non fit error quod ; *Semper tenere feniam litteralem, occidit animam ;* qui ly *fenfum litteralem* , fupponit ibi confute tantum. Et clarum eft quod femper accipere fenfum litteralem quem faciunt propofitiones in Sacra feriptara , eft error, immo inducit in errorem, ut ait expreffe Gregorius, io moralibus Lib. 1. cap. 3. io Prologo , ut ia oâava.

Hare cx illa circumflantia, quod: *De milio tenetur utiles fervore promifiomt, feu couferde-rational ftilai alteri militi, fi vorgutit* i» *prajudicium* &c. m *cafu focialitatis* &c. cum prius & amplius teneatur .ex ordine duritatis vitare fuum prsrjudicium , quam alterius.

Nec eft verum quod base doftrina & fimilis fit condemnanda, prout bee pnediâa propofilio: *Quilibet tyramuu Ox.* efi condemnata; videlicet tanquam erronea in fide & moribus, A tanquam haeretica, fcandalofa, feditiofa, dc ad fraudet, deceptiones, mendacia, dc perjuria vias pnebens.

Ex quibus omnibus infero.

Primum, quod hancdoftrinamafferentesopinabiliter , citra determinationem facri Concilii Generalis, dc (and» sedis^fipoftolic», non tunc haeretici, dc ut tales, juxta canonicas ianfiiones legitimas puniendi.

Secundo infero, quodrhoa fequitur manifefte, immo totum oppofitum, quod aftererein-ter catholjcas didas propofitiones efle probabiBlcs, aut iorfan seras, non eft erroneum, aut lapiens bcrefim , nec "doâor theologus hoc taliter publice aflerens , in hoc *itero* Concilio , & coi am judicibus fidei, eft habendus de b»·*rcli* vehementer iufpeftus.

Tertio, infero quod oppofitum. reftificans, fub juramento temere jurafle videtur . Nec confia has aflertiones fiunt, aut tadz funt aliquas rationes, leu deduü» in medium, qu»videantur alicujus ponderis, vel momenti .

Unde, cum dicitur primo, quod hax doûrina eft conixa duo praecepta Decalogi, videlicet : *Oioa occides abfque aaHoritate judiciali.* Et illud: *Non perjarabn ;* ubi omne juramentum jubetur obfervari, quod non vergit in deStrimcntum animae; & contra illud Exodi 21. *Si fait fer snduftriam occiderit proximam fuum ...... O per infidus, ah altari meo evtlles eam at moriatur.* Et contra illud XXXIII. q. v. cap. *Non occides,* quod fumitur ab Aqguftino, Libro *de civitate Dei* ubi dicitur : *Iu igitur exeeptis, quos lex jafla generaliter , vel Spiritus fexilas juflitia Dtat Jpeciabter jubet occidi ; quifquii hominem , vel ft ipfam, vel quemlibet occiderit, homicidii cftmine inmiSitur.* Et XXIII. q. VIII cap. *Quicuuqm*, quod fumitur ab eodem Atiguflioo, eodem libro, ubi dicitur; *Quifim aliqua adminiflraliommaleficam, furem, Jacrilegum, adulteram, perjuram, vel quemlibet criminofum interfecerit , eat trucidaverit, eat membrum drbitifaverit, velat homicida judicabitur, if texto acriat, quanto m fibi a Deo comifiam poieflatem abufive ufurpare nox timuit.* Eft denique cootra rationes condendi Decretalem illam. *Pro humani,* Lib. VI. editam in ConcilioLugdunenfi.

Ad qu» omnia dicitur primo, quodhsEcdoârina non eft contra illa duopneccpta. Patet. Non eft enim contra primum, cum dicitur: *Nm oceides;* quod glofsatur diflorte, fit aliter quam Spiritus fanâus efflagitat, cum dicit, *abfqm aaihritate judiciaria.* Si enim ifta Glofla effet convertibilis cum prccepto, tunc fequeretur quod nullus poffet occidere furem noâurDum; fed nec etiam vim vi repellere liceret. Ergo occidens in multis cafibus, non occidit judiciaria officiiria au&oritate ; tamen occidit auâoritate _ enjus eft minifter, in cafu, & non ex officio, ut declarat doâor irrefragabilis Alexander **de** Halles, de occidente invaforem fuum ad mortem : ***Q*em***, loquit , «c-***cidit at minifier Legit if jaftittie,* m· *tummeee officio.*** Et dat exemplum de laico baptisante in cafu neceftitatis, qui baptizat, non ex officio, & licite ut l«is minifter, in cafu necef-fitatis. Non ergoüc gkdsàhsr illudprxeeptum, nec ita communiter glofsatur , fed fic .' Xûm ac-***cides , fciltcet iimocentem, livitre viudiffu, aut propria auf/oritate.***

OΓ Conftat autem quod tyrannus non eft inno- A ——ces», nec talis fubditns eum interficit auâori- rtï?sTi wte propria, fed legum; non Uvore vindiâ*, <««s. *aort coofervationis Principis fui, et reipublic*. Nec contra priâfptnm illud , Λλ *ptrjeerobu*, ubi juramentum\jubetur obfervari, quod noo vergit in detrimentittn anime: quod verum eft, fi tamen adfint tres comites, judicium, juftitia , ct veritas. Et etiam conditiones, qu* infinite fubintelligtintur in omni juramento pxomiftiouis, qu* funt fecundum.·.. Lib. II. rubrica JXX1V. de jure jur. §. peer *fmt [petiti*, ubi dicit fic ; Jb «anu *jxromente inttl-Ugxntnr ifU coidifionei terite. Fedom boc ; fi Deo plocaerit; Si Pnpet* , yaLs rjar *nx&oritos videtur excepto* , XXV. q. i. *ultim; ver[xlB* ipf» namque, *item, fi ru io eodem ftatu permmferit ut videtur. Qxi glodixm* /h«s« *depofnit, tf illxm firiofe repetet,* *non teneor rcadere, etumfi jnrtvi* : XXII. q. a. *Ne quit.*

Idem Raymundus , $. XVII. *In Summo.* Et Innocentius, *ia Gloffo* fuper cap. *Çxcmod. medxm.*

Idem. *Si miii fidem fervoverii. Nonferventi enim fidem, fidei non eft fervendo. Unde fi non focii quod promififti, non teneor,* ut *extr. de* ■*xrejur. Pervenit.* 2. cap. *Sicnt.* Idem Raymuodus. Idem etiam Innocentius.

Item, *Si prxcipiotxr tnie quid mod jxrntni* «m *[aiffcm , Si mondâtum telo Jciviffem* , et *e*tr. de jurejur. venient.* Et c*p. *qxintovnUit.* C Et patiformitcr videtur dicendum, ii tale quid eveniat quod non juraflem, fi illius rei fcivif-fem eventum.

Ubi apparet quod juramenta non obligant, qu* nou habent conditiones requifitas. Efto quod poffent falvari, fine enim* detrimento. Ùnde fine animx detrimento, fi mihi fidem r.on 1ervas, poffum fervare tibi fidem fic tamen non teneor, ut patet cx didis.

Ad [etxndom.

Ad illud Exod. 2i. *Si quit per indxfiriom* ficc. habet intclligi ncceffario, livore vindiâ*, fit auftoritate propria.· quia aliter occidens inimicum faam, in jufto bello, per infidis*, effet ab altari dominico evellendus, fic moreretur. Quod falfum eft, fic contra illud cap. *Domintu* , XXIII. q. 2.

Ad tertiem.

Ad illud Auguftini libro, *De civitote Dei.* Illa auâoritas folvit fe ipfam, fit facit pro affertiooibus; quoniam Lex jufta, naturalis, morali* fic divina talem occifioocm generaliter autorisant.

Ad qxortom.

Ad illud etiam Auguftini, habetur neceffario intelligi , automate privata ; alia* non liceret furem noâurnum occidere, nec vim vi repellere; quod eft falfum. Licet enim eoa interficere, publica adminiftrationc, inrelligendo, per illam auâoritatem judiciariam ordinariam, m fupra".

Ad qmntom.

Ad illud quod dicitur, quod eft contra rationes condendi Decretalem illam ficc. apparet quod eft manifefte falfum, ex textu Decicta-lis, qu* loquitur de illis, qui ex vindida fi- ANNo tiunt humanum fanguinem, immanitate hor- , n reada, fic fevitia deteftaoda

Ratio vero de occifiooc corporis fic anim*, licet currat contra illos qui fic agunt, livore viodiâc; non tamen curait in hoc cafu; ficut nec ih fubico perimente latronem noâurnum, vel vim vi repellente; cum fecundum Auguftinum, ille qui fic vadit ad furandum dc noûe, vel invadit ad mortem, ipfe fit caufa mortis proprie corporis fic anim* utriufque.

Ad [txttnt.

AJ fertam, cum fubjungitur quod diâa doâriiu multo magie eft conâemnanda , quia multo pejus' circumftantioiuta eft, quam ill* damnat* propolitioJoannis WicJeff; quae ponit quod *popaiarei poflmt* aJ rww *arbitrium corrigere [not domino' deiinqxentei* : negatur fimpliciter; fic quia aliter non'probatur, nec ad proportionem aliquam refpondctur, nec etiam eft. ed propebtum .

Item, cum dicit quod hujufmodi doftrin* condemnatio non mitius fieri poteft abfque fpeciali expreffione de erus affertote , quam illa, qu* nuper in una feflione fafta eft contra errorem in Bohemia , de communicatione populi fub utraque fpecie fite. dicitur quod non eft fimile, quia nullus in fpeciali extitit diffamatus de illa communicatione; fed rantummo-mo in Generali, faltem quod confluent facro Concilio

De iftis autem novem aftertionibus 'diffamatus fuit falfo, inique fit perperam, morttnu perlucide memori* magifler Joannes Parvi, &. illuftriflimus princeps dominus dux Burgundix, ut patet in lententia Ep icopi Parifienfis przteniа, et in propofitionibus faâis coram Sctenifflmo rege Francorum , per magiftrum de Gerfooio, et in tradatibus fuis quibufdam.

E* quibus fequitur, quod prima aflertio, cum fecunda et tertia, et fimiliter quarta, funt vere abfque fidei praejudicio, aut Ucr* icriptu-Dr* fuftenibiles, terremeque reipublic* , ct omnis jufti principatus, ac fidelitatis inter principes et fubditot confervativ*.

Patet hoc, quia Sacra fcripiura omnis veritatis quam ratio colligit, audoiitatem continet, cum illam aut aperte affirmat, «ut nullatenus negat; fed Sacr» feriptun*. ex nulla ejus pane, allertionibu* contradicit; maxime dum praeceptum, *non occide/,* quod magis ceteris videtur cis contradicte, in nullo contradicit : ergo ficc. Minor patet tam per praecedentia, quam per XXIV. ratione*, et per auâoritate* doâo rum, ac allegationes Sacr* feriptur*, faftasin pcopofitione partis negative qtueftionis .

Sed pro verificatione quartz affer tionis, fic E arguitur : SuppofitO quod explorationes et infidrç fint a Domino precept* , ut patet *Nxmer.* 2>. j. *Jofm* rS. Cuilibet tyranno, fecundum rigorem juftitis, tali tyranno hoftili de quo loquitur aflertio, debetur pro pena, non folum occidi villeoe, five ignobiliter per bonas cautelas, explorationes, fit infidias; fed etiam ipfi ex inftiti* debetur, *juxta illud.· Mifericordio emmDO' mini, qnio non fnmtti confnmpti.* Thren. £. ?x.

Tertio. Igitur omtiis tyrannus , fecundum rigorem juftitia, meruit graviora, quam, occidi villane, feu ignobiliter, per bonas cautelas, explorationes fic infidi**. Sed dum compaiati-

vu*

vus preiupponit pofitivum, confequens efloceni- A
——no quod *Omit tyr*K**f mretur occitii viÜMf*
ANNO ftc. Sed quoniam fus eft, ratio ft equitas,
C^^T1 quod unicuique reddatur, ft pariter debetur quod meretu'; ideo omni ietnoto dubio, apud quemlibet feientem pu , eft ratio & equitat quod omnis tyrannus occidatur villane per ex* plorationes & infidias. Et eft propria mois.

Sequitur ulterius qnod quinta, farta & feptima aOertiotxs funt ver· ex eadem radice , qua praecedentia .

De oâava vero dicitur, quod eft catholica & vera . Probatur : quia fumo iftos textus facri Evangclii, *Mittlnti* >S. ft 19. capp. quibus dicing ; *Si ocuiut,* Maaar, a«r pe/ *tui, tt JcMtitliztni, ekjcinde eot* ftc. *funt nit» Em*· 1 •*rW <«.' *tofireieiMt fe ipfei propter rrgntatt eulcmm.*

Aut adrerfarius recipit iftos teuturfecundum fenfum litteralem , ft licet fe ipfum mutilare, quod prohibetur hoc praecepto , Ari *occidet :* vel redibit quod ***Licitum t/I tn ctfu, occidere rtbfae fudiaene Mtefiute,*** quod eft prima affertio.· aut tianhbrt ad lenium fpiritualem littet« · ft habebitur propofitum huius oiiavx aifertiouis.

X. f^e nona dicitur , quod eft vera i ! fenfu à propofitio, ft ad perjùria, multaquc alia peccata & damna temporalia viam prstclndens . Qitod patet, tatn in rationibus faffis in proponendo pro parte queftionis negative, quam per C lupra difta .

Et confirmatur fic. Juftitia enim, dum eft comes juradienti , manil-flum eft, quodnullum turamenturn focialitatis, quocunque modo fit , obligat, nili ad «qualitatem juftitie . Sed «qualitate juftitia: nulli fit pneiudicium, fed duntaxat inrqualtute juftittr, ad quam nullus obiigatur, nec poteft obligari. Et liquet ex qua- z-*«« ',rr-' (emits ' praejudicii quod prsejudicium importat ·*-" inxqualitatcm jullitiac . Ergo manifeftom eft quod in cafu focialitatis juramenti, feu proni ffionis ftc. ficut in aftertione.

Ex "quibus omnibus concluditur, falva tamen determinatione hujus Sacratiifimi Concilii Generalis, aut fanff* fedis Apoftolicr, quod pars D negative quarfiionis eft «Aieoda, fcilicet quod er novem aftertiones &c. non funt fidei judicio reprobande

Et base diâa fint cum omni humilitate ft reverentia, ft cum cauta folicitudine inquirendi catholicam veritatem, qua comperta , femper fui, lum ft ero paratus eidem indubie & firmiter affentirc

JOANNJS DE ROCHA ADITSAMENTA

Super niteri' oj'tnd.i.*

Pi imo

REpellec4us eft ab examine cedularum reverenjulimus pater, ft dominus Cardinalis Cameracenfis, & ab omni aâu judiciali iα faâo fidei, in hac cauia , cum fe fecerit par•rm, ft ita promiierit in- domo Auguftinenfium dicens : *Ptflfuou* *>· vuilit tHt judicem, ego ero promoter.* Et ita etiam faâo ouendit. Nec valet curn dicit quod libere fe abfentavit ab intereffe ftc. non enim vult fe abfentare ab hac caufa, eam uxraque caufa importet praejudicium ft interefte ftc. ex fafia attributio'

Secando.

anno Christi 'Vi'

Non fohuo eft a *jadkio ;n lue* c/uf* repelleodus ; fed ettaot a teftimonio, cum teflificatus fuerit, etiam tnedtO juramento, ut dicit , ante requeftam, ve! mandatum Eaâum fibi per judices, ft fie fe iqgcCûr, & qui fe ingerit ftc.*

Tertio.

Orjines qui juraverunt fententiam Epifcopi Parifienfis iuftinme, funt a teftitnonio repellendi, cum fint pars aaanifeftiftima.

Quarto.

Nullo modo eft negotium differendum, neque amplius difputandum in (criptis & verbis, cum confenferint, poft materie difputationem, in cedults dandis magiftris. Et fi difputetur , fit injurie examini differum magiftrorum ; tum quia nunquam ifto modo erit finis; quia ipfi replicant, & alii refpoodebunt, ft fic conlequenter ; tum quia judices in caufa fidei habent judicare fecundum teftimonia magiftrorum , non fecundum difputata; tum quia ex boc fcquetur briga non modica ; tum quia itçrum oportebit venire ad ccdulas magiftrorum , ft idem quod prius.

Quinto.

Non eft difterendum, propter materis arduitatem & lublinsitatem : non enim eft fubtile & arduum judicare utrum diftx aftertiones fint fidei judicio reprobande . Immo eft valde , utrum pertineant ad fidem, vel ne, fecundum quod dicit dominus Caineraccnfis, ft ita tenet illa pars tota.

Sexto

Non eft differendum propter boc, nt deatur qu* regula dabitur univerfalis in lado morum per facrum Conciliurn » * rn pceoitentiaria , quia fi declarentur ad judicium fidei non pertinere, ficut nec pertinent ; nec approbabuntur, ift fic non dabitur regula moralis, nec lex.

Septimo.

Ifta praâlca , in condemnatione ftüus, Çat*tiiet tyww tie.* faâa ad inftantiam ipforum, Don fuit obfervata de difputatione magiftrorum. Immo multi fuerunt contempti, ut poteft oftendi per inftrumenta.

Oâaro.

Ifta praâica non fuit Parifiis obfervata iis fententia prattenfaEpifcôpi Parifienfis dedifputatione, cum etiam magiftri fuerint contempti nec vocati. Immo multi dixerant quod non erant judicio fidei reprobanda: ftc. Alii vero quod fedes ApoQolica erat confidenda, vel Concilium Generale.

Nono.

Item nono; mirum eft quod nunc petatur dilatio, ft quod materia,fidei non expediatur, I nifi

er nifi fimul cum interefle; tum oppofitum fue-rit petitum ifio anno toties, dicendo caufam nOn dc**re P“ a'a^u® profanam, cunl ^nt cauf® «Hfttaâe; quia una caufa eft devoluta per appellationem, alia per folam demmeiatiooem; & per coofequens habens judices diftinâos per poteftates diflinâas delegatos. Unde Papa tunc commifit faâum appellationis, dc facrum Concilium caufam fideifuper denutiatione.

Decimo.

Cum fintdiflinâc; ideo dicit dominus Cameracenfis fe abfentafle ab una, & non ab alia. Item, funt compcfccndi per judices qui mi-B nantur magiftris, quod fi teneant aflertiooes iftas non fore judicio fidei reprobandas, rex Francic hareticabitur per illas. Qtiod falfo fit nequiter diâum eft; quoniam eflo quod unus latras ad feduâionem Praelati fui credat falium; dum tamen intendat credere quod fanâa mater Ecclefia credit fideliter, catholicus eft.

CEDVLA EXHIBITA DOMINIS COMMIS. SARDS,

leDa dit XXIII. Decembris

PEtunt humiliter, & cum inflantia requirunt ambaxiatores illuflriflimi Principis ducis Bur- C grindir per V. R. P. mandari opiniones & teftimonia egregiorum Magi(lrorum, & aliorum, de quibus conftat per cedujas, juxta ordinationes vefiras produâas in aftis, & proccflu, redigi, & incorporari, rcjeâis cedulis illorum qui jurarunt luftioere & defendere fententiam dc condemnationem Epifcopi Parificnfis, nec non illorum qui le panem conftituerunt, de quibus eisdem P. V. conflat fatis; & quanto citius fieri relationem, ut inde fententia feni portit per facrum Concilium, fpecialiter ante inflans feflum Nativitatis, feclufis quibufeumque aliis diiputationibus exquifitis.

REQUES1T.Æ

Faila dominis judicitu in canfii filei, per Epifcopa Atrebatenfem VIII. die Neve*bris IV. XV.*

MQCCC

PRjmo, quoniam fidei noftrs facrofanâs non eft humana cognitio, que decipi poteft, led veritas Divina in facris Scripturis, & doârina fanâs matrisEcclefie revelata & deck* rata; ideo noo fufficit ad condemnationem cujufvis data propofitionis, quod magiftri in Theologia dicant eam efle haereticam, fi non aûîgnaverint regulam fidet, aut paiTntn(acreScripture, Ceu doârine fans Ecclefie fanda Dei, E cui talis propofitio adveriatur.

Qpapropter petit, nomine equitatis & ratione, prefatus Epiicopus, qui de mandato veilro aflerult partem negativam queftioois coram vobis ventilata, ut io deliberatione magifttorum praefatus modus obfetvetur.

Item, quia materia novem aCTertionum pro magna earum parte, pertinet ad doâores juris canonici fit civilis, eo quod dicitur in aliquibus eorundem, *Liât** qf Oc. fremd** legett* m*ttrale**, MMTsfiw, *& divina*:* dc in ultima ipfiuum agitur de juramento promiflorio; petit ut diâi doâorer ad deliberationem iftam pd-mittantur; dc nequaquam ab ea excludantur; quia proceflus Epifcopi Parifienfis fuit fic eft vifofus, eo quod ia Concilio iuo eos non vocavit; fed ipfis contemptis, fecit diâum fuum froccflum vitiofnm, ut patet de fe, & patebit in proceflu. Et ut melius & clarius materia aperiatur eifdem doâoribus, ipfis vocatis cprim vobts dominis judicibus, dies brevis & juridica aflignetur panibus fcilicet affirmative & negative, ad allegandum una vice, & fub eodem contextu, hinc dt inde, prout moris eft incuria Romana, fie diâis doâoribus porrigamur cedule; recepto coram juramento.

anno a'KliTI M'1

PRODUCTA IN JUDICIO

Septeni cedala per magifirtt Je. dt Salims, dit bill. Novembris 1b'. XV.*

REverendifltmi Patres, quia de'illis XXV. aflertionibus alias per me dtc. & pro mihi adhrrentibus Evangelics denunciatis Ecclefie, apparuit aflertor, fcilicet magider Joannes de Gcriono, Cancellarius Ecclefie Partfienfis, in eo quod quasdam expofitiones fatis frivolas didarum affertionum fecit legi per quemdam fuum familiarem, penultima die Odobris, propter quod peto in fidei favorem, ut dide XXV. aflertiooes tradantur examini doctorum utriuique juris.

CEDVLA SEQUENS

Fuit exhibita per dorninitm Epifcapte Atrebate*. fem, di- b ill. Novembris lb'. XV. coram profatis demi*! commiffariis.*

QUcniam quidam familiaris magiflri Joaonis de Gerfooo, Cancellarii Parificnfis, quamdam cedulam legendo die penuhima Oftobris, in primo articulo dixit quod hcc propofitio: A'm *eft fere ite modicas, fi vellet expenere vite* fee* pro ttllendo vita* tyranni, pd nn poffet invenire *edtt* & viam ipfitm interfi-* D *ciendi, & ab eo liberare patrie*.* Eli vera io forma, ficut fic aliae feptem per me Epifcopum Atrebatenfem, male traâc, ut falfo aderit, ad meum propofitum: refpondeo fibi, quod quidquid fit de veritate, aut falfitate diâa propofitionis, de quo non ago de pnefenti, hac eft fua in forma, cum decem aliis, ficut paratus fum oftendere eidem incontinenti, nifi opulcula fua negaverit, fuper quibus fundavi XI. rationes, quarum oâo probant efficaciter hanc aftertionem: *Licita* eft xnicai<]ne Oc.* Et tres alis probant illam aflertionem oâavam, que incipit; *Littera occidit, fpiritue ante* vivificat tic.* Et ü velit audire fibi non placentem vetitatem.

CEDVLA CARDINALIS SALWIARUM

1. Novembris.*

DEclaramus per diâum Parifienfem Epifcopum vocari debuifle hasredes quondam magiftri Joannis Parvi, nec noudt dominumBurgundtae, pro fuis in c«ufc prefentis, fi que habebant, interefle; qui tamen non vocati *tt* omnino iodcfcnfi fuerunt: coidem Parvi, fie dominum ducem Burguodis pronuntiamus, in pratfata (eruentia Parificnfis Epifcopi nullatenus

c jrn-

tr ccftnpreoenfos, nec comprehendi poffe, qudvis A eram. & contra praecepta Decalogi, & contra——— modo.

anno CimuTI Per hoc autem non intendimus fententi* pr*. hic per appellationem devolutae, in iis qu* fpcftatH" ad veritatem fidei derogare, quam Romano Pontibç io proximo futuro Coocilio Generali renuiiimus terminandam.

ALIA CEDVLA

U/tima Novembri/, livarie^Rr, & per Patriarcbam Antiocbenwn, prima Decemirir.

PEr hanc auien. noftram d.thniuvam fententiam non intendunus aliquas propofi-B tiones fidem tangentes approbare, vel reprobare, iis ad quos dc jure pertinet determinatio fimpliciter.

Nec clattfhla fappwit caffdtimem [ententia Epifcopi Par&tfii.

RESPONSIO.

Tertia Decembeit &. Patriarcha prad/Fto per Epijcopam Atrebateritnj.

SEntentia prrtenia Epifcopi Parifienfis diffiniatur, & decernatur fuifte fc effe nulla, ôt quod novem alie tiunes, de quibus fit mentio in eodem judicis udet non veniunt reprobandr. C **Dc ceteris autem p.cpofitionibus determinandis, tibus, ordinet i.uium Concilium, prout Spiritu Sandus illud inlpirabit.**

1» Ctfe' fidei.

Prt) parte dominorum judicum & commiffasionun io caulis fidei d-pviatoium, intimatur omnibus & lingulis dominis dcftonbtit 6; rougiftris th Theologia, ac baccalaureis firmaris, tam Potiatis, qJLm aliis, qdi cednLs qtiatundam novem affertionum ab eiidem domtniscommiffariis receperunt, & nondum opiniones fuas fuper eifdem tradiderunt, quatenus in favorem fidei per totum diem veneris proxime inHantem D hujufmodi fuas opiniones tradant, prout alias juraverunt, & etiam ordina.um extitit. Alioquin pro non datis habebuntur; nec deinceps recipientur, vd admittentur, & non dantes de pcrjurio meriro reprehendentur. Datum die Mercu- undecima menfis Novembris.

Ife/a per Gerfonitar portrait ad mam meat.' tertia dit Decemtnit.

Defideramus nos de Francia fcire & informari a dominis Przlatis & doftoribus aliarum nationum, fpecialiter iu quibus font univerfi taies iolemnes, & fludia Theologi* fuper duobus articulis fequentious.

Primo. Si condemnentur unquam errores aliqui, etiam fub nomine enantium, ut Wicleff Huff, oon fafto fimul proeelTu contra errantes, boc eft, non evocatis prius eis judicialiter, five tales funt mortui, five vivi.

Secundo. Si fuper materiis qu* non concernunt immediate & expreffe, fub propria verborum forma, articulor fidei contentos in fymbolo, vel qu* macerie nou funt damnat* pér **Ecclefiam, fub propria verborum forma, procédant unquam Ordinarii focorum, damnando ftilicct errores qui font contra feripturam Sa-** *bonos mûres, trferendo temper* tales cauûi «I **fedem Apoftolicam terminandas.** un™

• Epifetptu Atrebaterifit ioqaitttr.

Ad Ccdulam przdidnn immediate re- /pondetur.

Sciant ilii qui fe effede Franciacicun:, fuifqite defideriis Franciam adhererc falfo fe jaZiant; feiapt ipfi nunquam in Francia naturale lumen Cognitionis taliter occubuiffc, nec c <, qui viri ' Franci funt, Franciamque per figmenta infant", pôtius quam ignottinii* nullatenus maculare nituntur, ad tantum caecitatis affrâurn 'deveniffe; quod dubitaverint partem aliquam penitus inauditam, fuper eo quod' error pro libito «ftimatur, flt nihilominus fallo, atque diftorte aferibitur, non poffe, neque debere, contra tamen totius equitatis, etfi omne jus pofitivumextiuftum effet, fine partis evocatione, ú£ cum ipfius actuiaiione, vel aferiptione condemnari. Nec judex omnium Deus, jud'Ct,. fua fecit, neque ipfius primi & radical's omnium peccatorum vind'ftam judicialem accepit, quin partem vocaret. *Adam, ubi e/? Gea. 3- 9.*

Quantumad fecundum articulum veritas fugerit, & ;ura clamant, ad quem de non iam déterminai is per Ecclefiam ad fidem peninenda, vel etiam promit- tenda pertineat. Quod fi non (oli ledi Apoftojic*, vel Generali Concilio; tunc a diverfis iedibus Epifcoporum, per fcafuum diverfitatem credibilia ftaiim plurimum augerentur, & interdum mutuo repugnarent.

Quod autem error contra przcepta, & bonos mores levi judicio, & corde affrftato lo difta cedula lateuter fupponitur, nunc provida deliberatione magiftrorwn, quid aut quale fit, St an fidei judicio reprobati debear, sidendum effe isMjuiritur.

CEDULA EPISCOPI ATREBATENSIS.

L'JJJ. Decembrir enteue XV. Cedula •putdam tjc.

DFelirentur fenrentic Epifcopi Parifienfis, & Inquifitoris nulls fimpliciter; que tamen una cum boc deberent dici & decerni falf*, dc iniqua:, eo quod illullrillimo Principi domino duci Burgundic devotiffimo chriftiano ac fidelifftmo; & lucidz memorie magiftri Joannis Parvi crimen hxrcfis malitiofe impofuerunt, & eos publice & notorie diffamaverunt dc eodem, qubdque novem aflettiooes in diftis fenterniis content*, fecundum judicium famoli(limorum Theologorum hic dc nonnullis aliis ioE cis exiflentmm judicio fidei nequaquam funt reprobandae. t

Ponderentur fequeuti*, fi placet, quomodo a duobus annis citra, diftus Princeps fuit publice diffamatus, occatione predifte, & fpenaliter hic in Concilio Generali.

Itero, quod li qu* litterae, aut inflrudiones, a tege Francise emerferunt, de quibus Joannes de Gerfono, & ceteri in hac materia frequentins loquuntur, extort* fuerunt, dc furreptnie impetrat*, tanta rei veritate tempore guerrarutn fufeitatorum propter pnediftam ai defenfionem veritatis in premiffis. '

Item,

cæ ——— 4NNO CmKKTI

Item, quoad materiam prrtenfaium fenten-tiarum, magiftri Jordanus Morini, fit Guillelmus Pulcrinepotis, cumqulbufdam aliis, nequaquam debent audiri,* tum quia non iunt ad hoc fufficienter fundati; ram quia dicunt Je defenfare profatas fententias, flt de hoc emiferunt juramentum incaute & temerane, cum fciunt, aut icire debeant didos Epifcopum, 'flt Inquifitorem, nullam in hac parte habuifle ju. sifdidionem, neque tenuifle pioceffum juridicum: fciuntque iniuper per illas novem atfertiones nunquam furfle per ditium Parvi pro. nofitas, nec in fua propofitionc effi· contentas, In propriis fenfibus, Jubilantia atque forma; nec ignorare debent eas ad judiciupi fidet nequaquam reprobative pertinere.

Item, non debent movere animos qttorumcttnque allegationes quarumdam littei arum, quas prxtcndunt circa hanc materiam a rege emanafle; cum per litteras regis hic pul.icatas cum magna maturitate conlilit didi tegis, pro pacis confirmatione, poftremo fic nuperrime datas revocata uni fic adnullatz.

Item, non debet aliquem movere regreflus & pudentia ferenitfimi regis Romanorum, eo quod timetur ne ipie debear movert fic inclinari ad condemnattonem didaium novem afterlionum: quia fi prima illarum condemnetur, qux tamen non veait condemnanda, ut petitur, lex impei talis divi Henrict feptimi Imperatoris orthodoxa recordationis, proavi ejuldem domini regis, * qua incipit. Çaonrinv *nuptr&c.* condemnaretur eadem condemnatione qua prima aflertio, ft contigerit eam condemnari, quod non libenter permitteret didus dominus Rex, prout poflunt aftimare fapientes.

• HI. aliquid drft

Item, non valet, fi dicatur quod attendatur qualiter illa propofitio, *Qeilibet tyrannm tj(.* fuit condemnata; quia latiftima differentia eft inter iplam, fic illa, novem aflertiones; quia hrc *Çailtlvt tvmK* iXc. ad deiirudionem principum tendit; ifta vero ad eorum confervationem. Sunt multa alia differentia, ut patet intuentibus eas, fic ad invicem comparantibus diligenter; quare non eft ftmiie.

Finaliter & conclufive, debet fufficere ad minut quod prrdiila prctenfa fententir *diffiniantur*, &. determinentur null·, & omnia inde fecuta; ut taceatur falfc. & inique & quod novem alTcrtiones, de qtaibus fir mentio ineifdem, non funt fidei judicio reprobanda; ut taceatur quod funt vere & approbanda.

Alioquin petimus nobis fieri judicium; & nihilominus quod in nullo diffetatur propter promiffa.

Jteiff proprie.

Dicetur fententiam, feu fententias Epiicopi Parilienfis, fic Inquifitoris, ipfo jure nullam, fit nullas fuifle fic efle, ac pro nullis declarabuntur, quidquid inde fit fecutum, ipfafquc tiovem aflertiones in prxfenti Concilio denuntiatas in propofitior.e defundi magiftri Joannis Parvi, in materia, foima & feniu nullo modo contentas efle, five comprehenfas: *immo odo* veritates, quarum tenor talis efl fice, contentas io diâa propofitione magiftri Joannis Parvi, alias efle ab illis novem aflertionibus in feniu flt in forma fore fuftcnibiles, ac fidei judkio * effe reprobandas.

•Add.

AKNO OIK IS 11

DEÇLARATK) HENR1CI VU.

Romanorum Imperatoris,

J. *Dtttetkrii, tradite Jerrrne drr Urjrnu. Awo XV.*

Weoricus feptimus, divina, favente gratia, komaooium Imperator, fic femper auru Ilus. Ad reprimenda multorum facinora, qui rupus totius debita fidelitatis habenis, adverfus Romanum imperium, in cujus tranquillitaic totius orbis rcgularitas requielcit, hofldi animo animati, conantur, nedum humana, verum etiam totius * ptocepta, quibus jubetur quod omnis anima .RomanorumPiincipi fit (ubjebla, fceleratiflimis fadionibus, fic afliduis rebellionibus demoliri: ne ex eorum abfentia-in deteflando lalx majeftatis crimine retardetur, fic tanti fceleris nefanda temeritas iemancat im. punita, hac edidali, Deo propitio, perpetuo valitura fanemus, ut in quocunque lair majeftatis crimine, fic maxime ubi contra Romanorum Impciatores, vel reges aliquid quod didum crimen tangat afletitur commiflum, (Olfit procedi per accufationem, inquifitonem, feu denuntiationem, lummarie, fic de plano, fine ftiepitu fic figura judicii, prout illi, qui jurisdidioni praeli videbitur expedire.

• Пπ(Г<·41ι·

Ad hac, fi qua communiias, coipus, vel collegium, vel alia quavis pertona, cuiuicunque flatus, dignitatis, vel condironis exili.<, fuper dicio crimine, per nuntium, .vel Lttterarn fcu etiam per edidum publice propofitum enata, vel citatum, neglexerit in termino, perfonaliter, legitime comparcrc, contra ipfam vel ipium.· per vim, ac fi prafentialiter omnibus interfuiflet, ut lis foret legitime conteflata, tam ad receptionem tcllium, quam ad ki>tentiam diffinitivam, fic ejus exeeutionem piocedatur; legibus, vel conluetudinibus non obilantibus quibufeunque.

Hanc autem generalem legem extendi jubemus ad praterita, prafentia, fic futui a, qu.ini ex nunc, abfque alterius temporis expedatione tranfeurfus, integrum rigorem decernimus obtinere.

Quoniam nuper ad auditum noflrum dedudtim eft, quod inter nonnullos hexles, & mb ditos noflrcs, Lombardia provincia, alioiumque locorum Italia, dilceptationes & dutu.i fxpius oriuntur; au infidelis fic rebellia Imperii quifquam reputari debeat, nifi prius per notha majeftatis fententiam condemnandus appareat nos attendentes, quod ada prava malorum, potius quain veiba fententiarum, ipios faciunt perna condignos: fic eo iplo quod qui» petcat, corredionem meretur; fic quanto plus differtur punitio, tanto amplius colpa crekit, fic gentibus in exemplum perniciofius tranlit. tenore pratentium dedaiamus, decernimus, fic pronuntiamus, quod illi omnes, fic ftnguli Iunt rebelles fit inhdcles noftri Imperii, qui qumnodocunque publice, vel occulte, contra nofttun honorem, infidelitatis, fic rebellionis opera faciunt, fit in noftram, fic imperii proiperitarem aliquid machinantur, contra nos, five officiales noftros, in iis qua ad ei$ commiflum officium pertinent rebellando.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam declarationis fic prpnpntlationis infringere, vel aufu temerario ctmtraire. Si qms

C& «Uter btfamra prafampfrrjt . fadipttfaiMaAcc, fcuapprafafq: fedeoram ffewnnh
" I" ft· »µv Airharm -* Concfffam Ga suram tufavm.

craurn

C1OTM WW4

XZX Osrauirir *tnfit** diffb dmfam *Çn&ng*

fiHnayvfer *ft*

rm ttutentia

«ami/cnptarw psmfàme, * prr «nv/ryuMram *fin fiiti fitotit nminiti; ïiàû u* Adfajfar Bdfaer *jniintihu* de aijfaao, *fin fn^Mânin-*

SAnffa Synodus etc, Vlfis affis A aAttatis fa caufa IX. aflorttomsm demprietarum eurent indictos A commMariis fauce confis fidei per ipfam Synodum deputatis, A vifa relatio, pe eidem Synodo per diAos judices A cum. miffarios faffa: vifa etiam proceffu faAo per dominos de tjrlfas, Aquilejcnfem, A Fleret», tinum Cardinales, A volent totam hanc cam fam fimul terminare, pronuntiat, decernit A declarat fenteutias latas ner Entfcopum Pari* *Geafan, fimul* cams loquiftrore huretiro pravitatis, fa a feper diffi» aflentoutos , A *co*~* demoatione propofirioais Joamda Parvi, qaam appellavit juftificationcm, qn· fic incipit Ac.C faiife A efle nullas, A nullius roboris, vel momenti , A in quantum de Iaffo procriferunt ad illud quod tangit vd aliquo prodo tangere poteft iHufirem dominum dominum doccm fforgum diar, fau ejm ftatum, vd honorem ; vd quatenus eidem portet direffe vel fadireffe aliquod afferre pmjndidum ; A fimiater etiam quate nus io aliqoo concernit, vd concernere poteft honorem , feu memoriam quondam mag|firi Joanms Parvi, feu eidem, vel ejus honori, feu memori*, feu ejus hatrtdtos A faccefforibua , direffe , M indiftffe aliquid afferre pnsjudicium, illud revocat , caffat , irritat A adaullar, ac roboris, vel momenti effe dn> cernit declarat ; A boc -multis rationibus A D caulis : quibus confiat fa didis aff<.· A maxime nia vifa diffa propofitionc Joaums Parvi ^cooftiut, atque confiat quod IX. affcruones (he, non fuerotu didi JoannisParvi, feu contente io dida fua propofirione, fa forma neque feufu. Et in ommbtu A fingulis. ptediffia, diffa Synodus pnefatum dominum ducem, A diffum Joannem Parvi, A ejusmo. moriam, ejufqoe heredes A fucceflbres abfolvit A liberat per pnrienref, decernens A fiatuens, quod diffus dominus dux, aut quondam Joanne» Parvi, feu ejus memoria , vel ejm herede», A facceffbrcs, occafione, vel caufa diffarum fentemiarnm fatarum per Epifcopqm Partfienfera , A Inqufaorem pnsdiffos , vel fagl rpfts fentes»iis dependentium vel connexorum , vd ad ipfas quoquomode pertinentium , nullo unquam tempore portant impeti, molctlari vel inquietari, de jure, vel de iaffo. _

* Eafdem autem affectiones, vifa pnadiffis, ÎÎÎ.'X.'t* ««ditis F*l, didam Synodum variis opiniotubcu pluriuin doffoium folemnium, quorum aliqui ea» aflerum rent, A fartimvraui, abfque fidei comradiffioue, fideique judicio love ace reprobandas ; aliiqoe eafdem fare eoddm judicio reprobandas; diâa Syoodm, joftte A raiiouabilifan caufa ad id faadcaubus, differt çcrœina-

me *fian· Cnjhf Cnrrtti,*

FFTBUS CAOCfKXK,

XIX. /Winin'/

DE diffû autem novem affrrtiouibm dtfpt». tata publice A fakmnfcer, diebus ptari* bats inter dofforts qaufiione , an judicio fidei fine reprobanda ; examinataqoe materia diutina ver fingulca eorom , ex foforam optaioaiba· tcripto tradita, comperta eft malto major A fanior tenere cafilem fore probabiles, A minime fidet judicio reprobari debere.

Nibiiomintu tamen, certa de caufa , ult·' rioccm determinationem circa eas. differt, uiqtM ad primum faftans fotorum Concilium Generale , eas fub probabilitate idintprndo ; ime· rimque, ne occafooe fumpta extpfis, hrfeirentur rixa, A jurgia infer aliquos , prohibet no quis temere legendo, diiputando, docendo,vel pradicando, aut alias affective, five repcobaiive cifdem utatur qnoqtro modo.

JNttCHEWS PATRIMCHJ,

XVHL Dtctaàrii . CCCC. XV.

SAcffa Synodus Ac. Vifa affts A aditatis fa caufa novem erteríronwm deounciatafum coram judicibtN fa cosnmitfariis taper caufa 6dd per ipfam Syùndam ; A vifa refatiooe eidem Synodo per di&M judices A commidarfaq faffs ; vifoqmt proceffu faffo per dominos d«Ur* imis, Aqniiqenicm, A Ftoremiamn Ac.

Et volem ratam caufaoa fimul. iqrnsinaiu , proouccist, decernit A declarat lenteatis»· latam per Epifeopum Parifieufcm, fimul cum Inquifitore liareticas pravitatis Ac. fuper dlffis afiertionibus, fiiiffe A elfe ouUaoKs A nullius roboris, vel momenti. Et ulterius eadem fanteetia pronuntiat , decernit, & declarac eadem anffa Synodus, iliuftremdominum ducemfurgundfa, A quondam magifirum Joannem Parvi, fru ejus anemoriam, eoramqucfarrudosA facccfforea, ab omni vv teniKqnc in eadem, tot abfaCvendos » A abfolric : irrunam A tfatUMs, quod t quam tempore poffb diffus iNuftris dux, vel diffus quondam magiffer joaaoe, feu ejus memoria, rd ejus bandes & fucceffores, occatione, vd caufa fementfa lam pec diAM Parifieofcm Eptïcopom, A Inquifitorem , vd ab ipfa lententia dependentium , vel eoooesoruna , vel ad ipfam quoquoarodu pertinentium

im.

prodlcandot vei alur yawafet—mat, ai ■fane pari·— fauna· Coacflfaaa Generale Afetaiaafeae, qrod fi qui temerario aufe, co··

MTOLft Gd*0£Z FÂ

GnffiruM *iit Ffhnurii. DtMe fitit atü-*

Dfleftfefic fidefibm coafiSarfla noOria & ambaxtetor. aoftrb Joaoni Gcribu , Jondano Morini, Galilei. Pukhrineporis, fit Petrodc Vcrfullis iacna pegin· prefefloribi·.

Dftefti dc fidele» noftri.

Cim no» fe pieris auftore, «Arorum regni flt fnbditoram paris habentes afloftnm , chartflimo cognato aoflro ducefirabamia, ciifaue dc oratoria· cbariffim· noftro duciflHoUandte, necnau dc deputati» communicatum trium flatuum Plaodria, pro part· cbariffiml eonfimguinei noftri doris Burguodi· miffis. ad nos, requirentibus vobis, dt aliti in facro ConflantMnu Concilio noftri» none Arobaxiatotints defimftt magtflri Joanms Parvi, dssdmn per dleftum dc fidckm confiliartam noftrum Parifieofem Epifeopum, dc fratrem Joannem Polet, heretic· pravitaris in regno noftro, co tuoc loquifitorem ; convocato isdei confilio celebri^<«r Parifiis coodembatu, dc per direrfas regni ooftri civitates ooflris publicata maodatie, tacente eodem coufaoguinro ooilro, taceretis ,noflroque nomine profequi , parttmve facere ccffarctis; fpcrsntcs fimiliter pro di& confan^foinqi noftri parte ecftari, prout a pradiftis ,fiii parte, precanribus rccepcraimuinproasiffis.

Verum, eum nuper fide digno refera cognoverimus , pro difti noftri ooadanguioe, dc fisorum parte di&as coodcmoatiorem, advocationemdtpublicadooem , multis mediis impognari, contra noftro conccflïotMS inientum , qm eam vclut Dei fle propriam, manuteaere, tkdefcudere vohsimus fle volumus, nec deferere valemus indtfeufirai, fslro nolite rtgie majeftatis booore: vobis proptere· mandamus, quatenus ad dift· condemnationis defenfionem , relut noftra: regia majeftatis propriam , ficut erga Dos fideles haberi cupitis, viis Omnibus juridicis, prout veftr· viderint drfcrctiooes expedire , celeriter dc diligenter intendatis , fecundum noftras feftru&iona dc litteras alias concedas a nobis; Cc agantea fe earum defenfionc, quod Da xelus, fidei favor, ocflreaucre-

inom pwwaw· wunHuuvmenwm w^iw·*· swavewo Mi asduam fe Cnnflferini· publicum pram αT£TI alisrom harafem mawltf traftataa (avian* csaafeaadam. fi vfearida axpefira, require*.

ParifibX Janvrii Ourta.

J. MaQiere.

ussum mmi

*Pbrin mgiJirereKt Ptrifia&n Arvirnilifa**

ftiit Jf+tlict fttiteiturit.

QUppiicaat, ueumt fic requirunt, cum quanta peifeMfedaoria dc devotione, pferimim* giftrorom Parifioafium, pferriqne alii diverforum fludfonam, io Caere ConciUo exiftemium, quod cafe novem aflenionum dcMoriatarum , non aflat Utitnaa in faro canfefentiu fic agere, vri iocm, fient protendunt ift· aflenfona, pro'anoio, ubi juramentum poteft (errari Tint peccato, de non occidesrio per infidias hominem non promonitum, non diffidatwn.

Crediderint iofepor quod feriptura Sacra v*' riffima fit, ta ornai feofu fuo litterali , qui eft primerhu, fit principalis fenfus fuua: fle credent proterea quod hoc aflertio . fy. ramas *c. fixrit raiiouabilitar coodetnaua, ut erronea ta fide, de moribus, dt burettes qu· aflertio fiifficicnter io ii* novem includitur.

Ec cum ad vos, rcvevaodiflnne pater, ratione officii veflri pnadifti, dt ad alios inferiore» poEuitciuiario·, dt fimiliter ad fratre» quatuor ordinum Mendicantium, qui (e dc contefliooibus audioodis intromittunt, fpeflet cognoicerc, Dflc cenificam, quid dc taUbus dubiisi, in fixe coofcicatta (eniicodum fic, flt agendum ; placeat rcipottfioocm veram, certam, fit ederem dare pcadi&M fitaplicaotibua , fuper premiflis aflertiooibus t quid (cilfcct agere flt coufukre debeant ia coakientia, taper eifdem; quia talea cafus pofluot fepe contingere, flt dc fafto jam coqrigcront: fuper quibus oponet probere, dc habere (atabre coofiLum, ab Uli» maxime qui fe de confeflionibus audiendi» intromittunt; ficut a medicis Bgritudioes, dc remedia cognofci necefle efl.

Eft igitur petitio hac in efleftn ; utrum he novem aflertiones fiat in foro conficienti· , taoquam vena & laudabile» , falubriter approbande, fic quod agema, vel doceota cooformiter ad ha» aflertiones, fint laudandi, remunerandi fit multipliciter honorandi, prout difta aflertiones exprimunt manifefte. Fit bare eadem (applicatio, feu petitio revereudiffinio patri do^ mino Cardinali Ragufino, qui de officio tnagoa psnitcntiari·, taoquam fibi debito , nuper contendebat.

Ec in cafu quo non dederitis , pram renemini, cx debito officii, fuper pramitfi» ialubre confilinm flt refponfam , proteliautur ba*

COX-

iα nomine Domini, Aman

tua.

PEr hoc pnrfen» publicum bftromentum enata pateat evidenter , flt flt manife- Cum, qood anno a Nativitate Domini, millcfi- mo quadringentefimo decimo fexto, iodiâione nona: unfitverojaonarii die quarta, Apofio- iica fode patore camm, tona reverendiflimis B fa Chrifto Patftas, * eroditifiimi» viris, domi- tui commM&rib, ht cmnftur eanûi fidei per facroCantamGcneraJe Conftantienfe Concilium deputatis « M qnampbrbria egregii· aaagiftrij, doâodbw dt haccubnrei» formam lo theologia, od maodahmt, dc rrqueftsm ditaram domino- rum comnifiarioratn, b aula «oifcopali Coo* ftanticnfi, provibeua Mogçmttaoledrauûtercon- gregatq; b meique notarii publici, ac teftium iofraferiptoruot ad hoc vocatorum fpecialitcr & rogatorum profentia. Qpia reveroUifliasus ia Crifto pater & Dominus, P. cardinalis Ca- meraccnfa, ibidem tunc prôfsns, rpfoivendo Mateiam novem afientionum alia· coram lpfi» dominis commiffariis dcaunciatanm, ad ter- C minos pauco· fit claro·, dixerat quod ho no- vem aflenfonca pertinaM ad fidem, quia ad eam ficut fit ad feriptoram Sacram fequuntur, vel repugnant , & reducuntur ad hunc arti- culum fyoaboti > f^ti leetRne eft per pnpfo- lei &.

Dixerat fecundo, quod faltem fpcâat ad mores, & fic vepiunt judicio fidei reprobanda, quemadmodum pradicatum eft in boc facro Concilio, flt io multi· aliis, de propofitiootas quo minus videbantur ad fidem pertinere: fic- ui etiam invenitur in Bulla Mendicantium, sic multi» articulis.

Cooaiufcrat tenio, quod ha aflertfones ve- niunt judicio fidei rsprobando.· immo funtjam D fuflkienier reprobata, in condemnatione fafta per Concilium, dc illa propofitione. *Qûliitt tyrnnxs CTc.* qux fimilis eft quarto aflertioni , jundis prima fic ultima: fil adduntur in alûs aftertionibus alia malitia.

TüUC religiofus vir , magifter Joannes de Rocfb, de ordine fratrum Minorum , *furrmt* & dixit ea quo fequuntur, vel fimilia, in len- ientia, fle cfleta.

Ego volo loqui propter honorem fidei, pro- pter honorem Qiriftianiflimi regis Francorum , propter honorem quatuor urdinum Mendican- tium ; flc ex conieqncnti , propter honorem meum.

Et dico primo, quod fides, capiendo pro- B prie, eft de illis qua funt pure credibilia ; jux- ta illud Auguftini; Ç«id *eft JUa ? tft credere <jt»d* MB VtdtJ.

Dico fecundo, quod fides capitur magis lar- ge, pro emotas qua continentur ia Sacra fcri ptura, vel qua fequuntur ex ea.

Dico tertio, comcquenter, refpoodendo ad , pradiâa tria punfta tafta per proditam domi- num Cameraceofem, quod ha novem aflertio- nes non funt de fide, oec proprie, nae large futnpte: quia non repugnant feriptur» Sacra , nec eoa tearis in eadem, neque praceptis De^a- umms non font contra boons motes.

Dfco finaUtar, qood proper pnsmfflsb can* fas, M· fam judicio fidci reprobando.

Opibus auditis, veneranda drcwmfpc&ionb vif asagifier Joanne· do Gsrionio , cancdtn* rfas Paritati!·, dixit in «fleta. mod expédie* bat UU feins, fcilicet biaodoom trairmn Men- dicantium, dia mantor ordmibtu, in fui» de- Haratfontas. Unde, licet doleudum eflet, nt dum tamen erat quod aperiretur, & fautes efflueret; quia per hoc citius, fit fiùubrius fa* naretur.

De flt fuper qutas omnibus flt lingulis fu- pra dita, prolatus dominus cancellarius Pa- rifienfis, petiit a me notario *publico,* infra feripto, fibi confici, atque tradi publicum iu- ftnôaentam, fcu publica bftrutnenti, unam , vel plora.

Ata fiienmtjbc, Anno, ludîâione, Men* fe, Die flt loco prodita: psrfenribu» venera- bilibus flt circumtpcta *viris* magiflris Nicolao d« Gonncfifia, magiflre in theologia; Joanne Campani, licentiato in Decretis; Dombis Joan- ne Reginald!, dt Andre· da curia, presbyteris Laudunenfis, Remcnfis, Cameracenfis flt Pari- Cenfis dimcefum , una cum pluriwb aliis tcfttas ad promiffa vocatis fpecialitcr fle ro-

Ec ego GuiUdoNN Picardi, clericus Bituri* cenGs dicrcefis, publicus, Apotlolica fit Impe- riali autaritate notarius, prarmiffiorum, hinc inde, verbonset prolationi profens, una cum pronominalis tcftibus interlui ; idcirco huic pu- blico infiniment©, alia manu feripto, figuum meum iolitum publicandoappofiu, hic ose ma- nu propria fiibtcribens, ln teflimonium verita- tis promifiorum, vequifitus, flt rogatus, yforc /a /wrrqjir ««ffearâpx λ ctfte.

*Celltttterni[*r /erigieel n percbnei· cnftrvf i/nu kt trcbtvcf det RR. PP. Celefthu* d" *Avi- gnon,* par *œj* ainfi figue F. N. Baain *Prieur* Ddr/ d»7/ Prrv/ *CtUfiini.*

PROrESTATIO CARDINALIS CAMERA- CENSIS

Cim fiMuïnt CMctrdn, in ne^etit aspeae *rfftrtiotuu».*

h nentia Deai»i Ante».

NOverint tmiverfi, & finguli pnefet» pu- Ib p «n· Micum inftrumentum infpetari , quod anno a Nativitate Dombi millefimo quadHn- gentefimo fextodecimo, tndiftione nona, die Sabbati, quarta mentis Januarii, coram reve- rendiflimis in ChriftoPatribus, dommis cardi- nalibus , flt nonnullis dominis Prolatis, flt do- taribus in materiis 6dei, per facrum Concilium Generale Conftantienfe deputati» commiflariis, in magna aula palatii epifcopalis Conftantieafis , pro tribunali fedentibus, flt io plurium dota- ram , flt baccalaurooram in facra pagina, ibidem faper materia fidei convocatorum, noftroruro- que notariorum bfra fcriptorab prieientia ; per- fonalirer cooftitarn» mvaaadiflimns fo Chrifto pater, flt dominus Petrus cardinalis Camer». cenfis.

Poft plora inter cofitommagfflro·, dotaro,

AMMO cMum

ImmoMmi «ira> maff* mmdattram ateveatej petits Manter, ft romifivk, fMtanmipfievi ft ambedimrwChrimsaiffimi togis Francorum ibidem pratentium, ero porte, dmn ceduto pro mod· concordita materia novem aftertiooum pradiftamm, ut diccbet, altes enmpofin», ft rufabit·, quarum una, ut etiam aftcnrit, fait alias prafatis do. minia GMMu&rite per Ipfian reverendiftânam patrem domfanm cardinalem Cameracenfem ; ft alio, quafi fjat bm fenteori» vde&âw , poftea per domfaoe ambexiatorespradiâospr·· testata', tegerentur : quarumque cedularim ,BGsJ diecefam, ana videlicet diftoram ambaxutoratn, fait ibi lefts ; quas quidem cede]asetiam requiGvit ipfe domiam cardinalis Camcracenfis «caminari per magiftros, ft baccalauroos in facra pagina, ad fctendum fi in ipfi» cedulis fervabator honor fidei, ft offendendum , quod ibi non Indebatur honor domini docis Burgundie, aut cuiuslibet alterius perfonc. Tepor aurem cedula pradiâa ibi left· fequttw, ft eft talis.

„ RecMicaos taec ianfta Synodus Cooftan„ tienfu fe divino manere congregatam efle , „ ad procurandum totis conatibus ea que pa„ cem nedum (piritualem, fed temporalem re„ (piciunt. Sentiens praterea quod te Chrifti*M niffemo Fraod· regno diviGoocs plurime C „ faborue erant» que, Domino miferente , conquiefccrc feerancur; unde congaudet te Domino haec lanâa Synodus, ft gratias agens coograsnlatur adoribus , ft cnofcrvatonbus vera pacis. Ipfa nihilominus eadem Synodus fatagem, exemplo boni medici, tollere radicitus occaGooes divifionum hujufinodi ; ft n attendee» quod durantibus iis divifionibus , fueram faper materiis quarumdam afleniorum nunc per quosdam publicatarum verbo vel feripto, nunc per alios reprobatarum contentiooes vari· perlate etiam ad fanâamfc_r dem Apoftolicam; deinde ad hanc Synodum „ Gmftamicnfcm : fuper quibus fi non appo„ neretur finis debitu», sron eft dubium fpi-l „ ritualem inde tranquillitatem, ac tempora„ lem pofte turbari.

„ Qia in r« prahabitis deliberationibus ma„ luris, declarat hcc fanâa Synodus, decernit, ,» ft diffinit, quod novem aucrtiones judictalin ter coOMniflariis fuper omnibus cauGs fidei „ etiam per promotorem Concilii abfque after„ tore denuociacn, non font dogmatizande , n fuftinende, vd aflerendn ; & ita dognutiu„ tionem tpfarum omnium, ft fengularum , „ cum propofitiooe, in qoa contineri dicuntur, „ prohibet, ft reprobet deinceps fieri, tanquam /, de do&rina in fide, ft bonis moribus erro„ ne*, fub poenis a facris canonibus inftb »› rutis.

„ Declarat nihilominus eadem Synodus, quod n nec a fententia, nec ab alia lata Parifiis, „ vd altet, qua concernat novem has afterM tienm»>d propofitionem eas continentem , „ iflnftris princeps Joannes, ft dux&trgqBdi„ etiam tcwnr, vel ligatur: cumuufta, ficut M arrvptmm, lata fuerit eontta perfooam eM juadem iacb judicialis fentenia, ficut nec w dari debate, nm potuit, ipfo noa vocato » M vel aadto.

doeüntu caniiaalM CamcracenGs peti» fibi « nobis notarié publicis infra icriptis fieri, atque tradi poblicam» fee poblica inftrameatum, vel iaftramesua. anno CMKKTt

Afta fam fate Gonftaoti*, provincia Mo· suntio·, in aula'majori atria EpKcoyalisCooftantisuGs,- fab anno a Nativitate Domini milfcfimo quadriagentefimo decimo texto, iodiâione, die, ft meofe de quteus fapra, Apo· ftolica fadepaftore carente. Pratentibus ibidem vcoerabtlibas, ft egregiis viris, magiftris Nicolao de Gonnefli*, in (aera pagina, Jacobo de CyreGo, ft Joanne Majoris, io artibus magiftris, LauduncnGs, Trccenfis, & Remeoenfis diocefam, ac aliis m multitudine copioia teftibus ad pramiffa vocalis fpecialiter, ft rqigatu.

CBDULA

Pa/s ftr KugiBrer JtritttMt Mtrhi , C. Ptüchritufttit, dmuna ctrdinAi àcUr-

Hec CtiaU fiât ittn ftr Jmnt Gtr- ittMtnvii VIII.jMuutrii t csra· daeri· •m jaUciitu. Aat» Xyi.*

SI caufa fidei circa novem aftertiones,. inciupiendo ab illo, quod noviffîœe diâum eft *· — — — . , pro parte quatuor otdinumMendicantium, per organum magiftri Joannis de Rucha cordigeri, poterit habcii celerior finis te diâa canta, fine querendo aliud faterefle pcrfonale, cumiftn aflenior.es hic habeant atTertores, atque defenfores; nec oportebit praterea per diverfa, vel •quivoca--vagari ; eum h«e-eaufa polita Gt ia patenti contradiftmne, fcilicet ifta. 2Ee sjfer* Sia·»/ *fm vrre; Ett •ffertitt/* nm /«■/ ovrs.

Reliât igitur folum videre, qua pars habebit potiores rationes. Ct hoc poterunt judicare noa theologi, ficut qui faut theologi ; immo ft laici, vigentes in judicio naturali rationis, ft ia experientia public· confitetudinis. Et fe repeOriatur ipfa» efle (alfas» confequens eft dc neceffitate, quod fint errores in fide, ft finoribus, ft judicio fidei reprobande.

Ad hoc autem cxeqoendum clarius, honeftius, ft efficacius, pro relatione facienda apuJ nationes per vos dominos commiflarios, videtur quod hebenda eft difputatk» inter paucos, ut peta duos de una parte, & duos de alia , qui appunftacfas elucidabunt, & rdoivent materiam , fine contentione, quam fieri poffit per iolas feripturas; dum homines non fe mutuo intelligent, nec in idem conveniunt.

Placeat igitur reverendiffimi», ac fapientiftimis Paternitatibus veflris ordinare, quod fic fiat io prima convocatione Concilii fidei, ft in fequebtibus ufque ad complementum.

CEDULA

*Trtdift ftr atgiUnat SttfhautHt Ptltft , mm- pBrutt ie titiitgit t VJltaif Gtnu»it<tt iu Mrrcftrii VIU. Jinterii , dramiri tt*neifarut*

REvcrendiffimi Patret, At domini ceteri ve- B. ovandi. Sicut in prosima coovoratiooe We in loco fait humiliter foppticaium or pane

ApofiuMcm

•twat· quod in saateria benafiricH » vd fafa-

П^КХ ф·М WwJSBBQW *WWm -- ..*

ram coram -ioftoritau m Mto auditorio puM-cari, quas difta ttftfam reprufentsnt, cam «m demtafet catholic·

vd JoAaa.iu Him fidd parapcavit

icopus Atretanènfis, wm

fcriprara fai

mat* quuftfauis Canior, major, atque pcritfar do&mtm, ac baccalaureoffan determinatio, aa&oritaM bab facm ftynodi roboretnr.

t a*pM. qnod nollet ftare *fofUâ* aftarttonl dotaram , ia comlemaatioRtj vd approbatione dtftansaa aflcrtkxHim, nifi icribmntar motiva, ft probarentur *ftr* autaritates, ft ratfona.

Bt fetiit « lue *tMe* m aft/, ft *ufiitetù*

Aadm* dir Mwwrw, batau *Efifiuu Afnii·*

lûu svdntav *kujtt teutrit.*

In veftra judiciali coafpeftu , Patra Reverendiffimi, denuntiatas dodumonaUam novem afleniones tradidiflis cumtai doftorum facrar theoiogi·, ac bacealanreonunfonnatonun, quos dc diverfis regiooibue convcniflb ia unum, ae huic fanta Synodo afliftere repariflis· Qpi veftris mandatis obtemperantes , iuas opinioaKs dederunt, juxta vefinun ordmatioaem , ft fe. eundum juramentum per ooidcsn in vcfttismasubus cmdlum, faper quacftionc propofita , ft publice ac iolcmniter difpuxata, pro fua qualibet pane.

Nunc autem fuppltciier petimus, hos ambaxiatores Illuftriflxmi Principis domini ducis Burgundte, ut refine commiftiooM officium ulterius peragatur , potiorem effitam colligentes faletiferi confilii, ft optime deliberationis do-. Aorum, ft baccalaureorum prediâorum ; ft eum referentes huic facrr Synodo, ut fiat denique feffiooalis, atque fenteotialis refpoofio, profalubri tofannaiKMK conciliorum Chrifti fefefmra, fi dift* aflcrtiooa judicio fidet veniant reprobandas ,* aut oe.

Nam hoc ipfah, juxtaconditionem materi* titulo prudenter tnftitssto, perquiritis ; nec iu re tanta bubulcos, ruftko», idiotas, laicos, ft ignaros , ied totiusorbis litteratiffimos , ft ensditiilimos cocfules, ft peritifiimos (olicite qunfi. viftts, ft Dei gratia, hic copioGffime invenifiis.

Eja igitur, noa jam videantur fa boc fecro Concilio negligi , fecrofeoft» fidei conioles & doftiflimi theologi* profeflores, quos jfaTu veftro, foleniOiaas, ft fagacifiimos illina materi* digeftiooes, decifioaefque didis praedaris ft fenteutiis fblidifiimb , none foAitilfe, diri·

id quod major, ft fantor pars , fataipeftaque doftotum pcedidonun peritia demonfirat , ad fatatiferam judicii coofummationem edenter dedocere dignemini, ft velitis. Hoc enim petitur inftantiflin*, ne Merete dt veftri judicii tarditate materiam habeat iUufiriffimus dux

ACTA RELIQUA IN CAUSA JOANNIS PARVI.

Certti VI. Fruuttrtfu ngu

Pifcrtlis virie cemiftrib fefur eutmit jUti A fecnfnSe Cuureti Syurt» éefuUtu, eifrif

• ftntt ▪ids.

CAROLUS, Dei gratia, Francorum rex , diicretis viris commiflarito fuper materiis fidei a fecrofaa&aGeiscraU Synodo deputatis noftris charis amicis,fatatem,ft herefes *?**."? no. GarfaTsdk.

Veftras diferctionem comprobatur foi noftros oratores ad univerfalis *Et* fen*ftum* Concilium benigne noftris ta a_ cepiftts,illam premaxtme Del, ft ta dhm vivimus *6deit* uoftramque caufam propofatonbdofuuftt Joannis Parvi, dudum per dileftum, ft fiddem coofiliariOm noftrum G... Epifc. P»rifienfem ft fratrem Joannem Volet, hasreticss pravitatis eo tunc fa regno noftrolnquifitonem, celebri convocato Concilio, cafboUca condemnat*, quam nos, ft chariffima filia noftraPa» rtfsenfis univerfitas advocavfau· ; ft per uoftras regni noftri civitates, litteris noftrfe publicari mandavimus ; veftras diferettooes in attain fi. gdet requirentes, quatenus caufemipfam, qmun vdut propriam defendere votafan· , ft votamus, nec deferere valemus tadcfanfi», felvo Dd, & noftreregtenujeftattthooore; oaftrat qoe oratores, ft mados in earom defeufiooe, quantum fidei fervor in nobis eft, juftitia favoribus ampfefti velitis recommiflos; ft in hac re noftris etfdcm oratoribus , quta· P* dita-Aum >^>ftrum mactam, ft oratoam magiAram GdHehnom Monadi , Heemfatumta Decretis , nofiram fignificari feritans voluntatem, audirem benignam , ft fiam pnritarepio-

rlireîîrnir codufo •rant *it* altetim
man· liem, lût
cedrio prorim « omnfao dMfanli, flt divert

In Mmîm DmM. Amcu,

fk fu fae, TJRidem pnoiiaui Ralthafear 14··, tunc J»
JT anne· Pap· XXQL quimrfam eommi^B
fieri·, vieo foppticadooi· cedriam nabi· Jan

ApoAoik» Sedi· curforem prafentari fecit,
enem teveteoMf, ut decuit, fafocptatm, bu-

Dndum accepta occafiooe *ftftt* quadam

• „ ran, Parifiu, nt diefcm left·, gid *rt>
„ voem faaftitatis vefirp fitim Jomms Bur-
„ gundfo dux protendfaar advocates, revert*
n du« domfam Gerardos, Eptfcopu· Pa-
M nfeonfa, ft quidam loonoat Potet, prnten-
„ fat heretic· pravitatis fa regno Francis lo-
wquifiror, ad uunrumdam omniorum profo-
„ cuiionem aaalniofam, diftam propofitiooem,
w tanquam, ut aftrrabat, - fena doftriua fi.
n dei catholico deviantem, ft Ubro· io φ»î-
„ bus feripta diccbaor, comburi ftc. ut dici-
„ tur (eotentialirar ■Modavenmt . A quibas
M otnnftu· idem domiam dux, tamquam ve-
w no fidei Chriftiaao «dator Catholicus, fa
„ qoaotumprmnifla eum, ejuiqoe ftatum, bo>
w norem, atque fidem coo ,
» etiam pro i«m bon· fame, fidque ChtiAia-
„ nl nomino teoferoatione, ad fenftitaiem Q
M oeftram, ft feaftam fodem ApoAoiicara ap-
w pcllavit, Dignetur igitur eadem Sanflttaa
„ canfom, ft caufa· appeHatfonis, ft appel-
„ lationem bafaûnodi, ac etiam principalis
w aulhtatit, taràfaiatis, ft fofaftittediâe wa-
i BB tenfei fententh·, pc etiam pcocclfam fa
„ papnifat faftoram, fthabitorum, una cum
„ dependemfem, emergentibus, ft conocxia,
„ tam eonfanfttai, quam divifan alxui pna-
„ lato probo viro m curia Rmoaa* fefidenti
„ commtuere audiendas, deridendas, ft fine
w debito dwetanfaand··, cum potcftate citatfe
„ di Epifcopum, ft loquifimem prodiftoa,
M ft omnea alio·, qui fua faterrile crodide-
* tint, fa curia Romana, ft extra; ac etiamg
m ris, ft aliis quibus totica qooties opus
„ erit iobfrendi, fab peris formi.lahilibu» ;
„ non obdaote iquod · aKas caria , ft ca».
„ fo bujrimodi aon fiat fa difta curia kgiti-
ltoe devefauo, vel alia» finiendo; ft cum
poteftate <«fom promMfo canria, ft fingula,
B per ediftum friiinon fa Romana curia ft

rafti.

„ Im de Urfiri» , Aqritejrofis, * Florenti,
„ no. Cbaot etiam per edtftum, inhibeam,
„ * refrfataot» ft procedant ut petitur, *
„ deputent pTOoeotmem ad caaiam ate. ft

„ cfafioucm & fentcntiam difliniiivam. "

Gufas quidem eoramiflnNUS fen fupplicario. *ni»* osdrio rigore nee Jordan» Epifcopo· Λ Cardinalis, judex *& consmifiariui* pratdiftus de diftorum dorniooram Aqtu'rjenfis, ft Florentini Cardfarifam DoAronm coUcgannn in hac pane mandate expreflb & vofaotate *ia foli-*dum ; etiam virtute commüfioais procedentes,

tri Caochon, profati iUuftriÆmi principia domini Joannis duci» Burgoodin principalis, fa Cipfa nobis fafta ft prnfentata comraiffione prioeipalitpr nominati , per providum virum magiflrum Joanoem de Montcteooû ipfnu domini ducis principalem procuratorem cooftitu. turn fabftituti praematuri· ' ioftaatiam, prout de ipforum conatrationis fit fubftitutioate mat»· data idem tnagifier Petra· Qauchoo coram no bin legitime edocuit, contra venerabilem pa. tram dominum Gerirdnm Epifcopum PariGenfem, ft fratrem Joaonem Polec loquifitorcm ex advert principale·, etiam fa eadem Dobrâ fafta commiOione pimctpdkcr nonunator, oranefaue alio· ft fiogulot fna MHCrrfb credent·· *communiter* vei divifim ; etiom peremptieme, deentis ft cooccflioo·, ft jnrifeiftjM· noftra Qlcgitime perpetuata priefatm Baltbafinr Code citatione, fafabitfoae ft coospulforla bujrimo. di, ut praefertur, Decretis nondum CONtrtioei mandatis , fuit per facrofaoâam Generale Com ftamienfe CoocHium , ttnfoerfalem Ecclefiam repeofentaas, omm digritare etiam Papal) privai», ft deftimras.

Deride veto ad difti mafiftri Petri procuratoris prefari dotrioi docis principali· fafiawiaas, contra pmfatoedooMKM Gerardum, ft fratrem Toannem RUct cx advert pefadpaim, ft alio· faa faterafls crodeovn alim cicarionam ft inhibitionem de novo extra.Romanam curiam.

per aoftrm certi tenoris lbseras contra eoedem domfawn Gerardum Epifcopum, ft Joanoem Polec Inqutftorcm prodiftos, alirifque atones ft fingafos fna infertile credente·, eoiqoe citari fecimus, ft mandaviram, quaterni· cetto peremptorio, & competenti tenofao, in esdem fecunda erttioue exprafib, comparerent curam nobis, vri alm fort· interim, loco noftri, forrogaado fadice, * commidario , *ftr fe,* vel per procuratores fitoq idoneos, adcaufam, ft canfo· bujafiqodi fefecieator. faflraftas, cum otnaftau jurfoua, ft mammanti», caaiam, ft caufa· hâfafmOdl tangentibus, praefato iUnftriifimn principi domino Joanni dad, principali, ejuf-

pro eo; & ft fir A &bftq**Mer von» , «
n ipfo coœmifltûM coram oobfo prafaa SM [otane de Mon- MfNO smIMtam, fi- CBBlsn

««'enti· de juftiua reiponfuri ; ac in caufo, H·v * cmC* proceilum, ft procedi vk turi, aliafquedifluri, faAuri, audituri, allegaturi, ft receptum quod jufintn foret, ft ordo diâaret rationis; cum cenificatioue, qood five tn diAo citationis termino comparèrent, fire non, nosoihitomiMS, vel farrogatus judex prodiâus, ad omnia, ft tingula prnntifla, ft alias, prout juris foret, procederemus, feu procederet, diâorum citatorum abfentia, feu contumacia non obfiante, prout in didû notiris ci. tatoriis, ft inhibitorits tigillo nofiro figillatis, •c in forma iolita, ft contacta expeditis plenius continebatur.

Quthus quidem notiris fecundarii* litteris in partibus, ut moris eft, etiam in perfonis domini Epiicopi, & fratris Joanntt Inquifitoris prodidoram, ft alias debite exequutis, ft de ipfis panibus; una cum earum cxcquutionibus reportatis, ft coram nobis per providum virum Magiftrum Joanncm de Montrjufiino, in curia Romana, & etiam profati domini ducis principalis procuratorem, prout de tuae procurationis mandato, etiam coram nobis legitime edoâum extitit, *ac* nomine procuratorio ejufdem domini ducis tudkiaiitar, & io feriptis reproduits.

Nos tunc, Jordanus Epiicopus, ft Cardinalis, ac index, & commhTarius prxdiâus, de d iâolunv dominor um Aquilcientis, ft Florentini Cardinalium, noftrorum collegatorum; in hac Earre, mandato exprefiu, ft voluntate, in iodum ac etiam virtute commifliocis inter partes pnediâas rite, & legitime ad ulteriora procedentes, ad prolati magiftri Joannis de Montejuftino procuratoris inilantiam, eofdem, dominum Epifcopum, ft fiatrem Joanncm, ex adrerfo principales, omoetque altos ft bogulos, fua mterefse credentes, & eorum procuratores, fi qui efeent in curia Romana pro e idem, ad dicendum vel opponendum quicqtud verbo, vel in (criptis contra hujufmodi commiiHooem, citationem, ft exemptiones fupradidas dicere, five opponere volebant, ad cerium terminum peremptorium per audientiam publicam litterarum contradiâarum Romane curi*, fecimus, ft mandavimus.

In quo quidem termino comparait in judicio ceram nobis diâus magifter Joannes de Montejuftino procurator, quo fupra nomine, ft di&arn citationem audienti* in eadem audientia debite exeeutam reprofeuuvit fado, & in feriptis, citatoruinque in eadem contentorum, non comparentium contumuciam acculavit, ipiofquc contumaces per nos reputari petendo.

Et tunc diicrerus vir magifter Joan. Martffineti, diâorum Gerardi Epifc. & fratris JoanaisPolct Inquifitoris, exadverfo, principalium procurator, ibidem profens, quoddam inllrusnentum procurationis publicum, quamvis limi««tum, coram nubis produxit, ac in jurifdidtanom noftram nullatenus, ut aiserair, confeniwns: nihilominus contra commifiionem, citationem, ft exequmionem fupradi&aa, verbo duntaxat, excepit; proteftans excipere fido, ft in feriptis luis, loçoft tempore congruis: ft ob boc copiam prodoâorum nomino procuratorio petiit, quam eidem fieri decrevimus, arque tradi volumus per hujufmodi profemis caul* notarium, ft fcribam infrafcriptum.

ve fummariam petkionemfoâo, ft ta fcripraris prodocente, cur* tenor fequin* ft efi talis.

Coram vobis reverendiffimb ta Cbriflo Patribus domitas S. R. B- Cardtaalfons, videlicet domino Jordaoo Epifcopo Abancofi, de Urfitas; Antonio AqmtejenG, ft FkraucKco PloreottneoG, vulgariter nuncupatis josHdbus & commiffartis a Sede Apoflolica ac partibus infraferiptis cum potefiate quod quilibet «efirom valeat ftc. fpccialiter deputati*, proponit in jure procurator ft procuratorio, nomine illufiriffimi principis demini Joannis docis Burgoo-Bdta, comitis Flandris, Arthefii ftc. Qsod licet condemnatio, feu determinatio opinionum in fide infurgeotium ad falam iedem Apoftolicam fpcâet; nihilominus tamen nuidam dominus Gerardus prorenfus Epifcopus ParifienGs, & frater Joannes Pok-t pro ta)eifitore h*tetie* pravitatis in regno Franci* tunc fe gerens, falcem luam in meffem alienatu mittentes, ac judicium ad eos minime pertinens temere ufurpantes, nullifque audoritate, jurildiâione, aut alia lulfkienti potefiate fdfultis, non vocatis neque citatis legitime illis, quorum intererat, ac nullo proceffu juridico fuper hoc £aâo, nec aliquo juris ordine obierveto, fed penitus protcruaiflb, quafdam pretenfas fentenCrias in quibus profatum dominum ducem nominarunt, nulliter ft perperam protulerunt, ft quas affert tones quafdam novem numero truncatas & confidas, ft quandam propositionem, quas falfo quondam magiftro Joanni Parvi adfcripferunt, tanquam juftificarionem didi domini ducis per eundem, ut dicebant, propoSas, vehit tu file & moribus erroneas ftc. temere ft de faâo damnare prnfumpferunt; necnoo quofdam chartabellos, ques proportionem magiftri Joannis Parvi pro juftificationc domwi ducis fadam appellarunt; licet falfo, igne cremandos decreverunt, crcmarique juflerunt, ft de faâo didas pretenfas fententia*viliffune ÔC ignominiofe exequendo fecerunt puDblice concremari, inhibueruntque; ft alia nefanda plora attentarunt, qua in luis pretenfis fententii*'dicuntur contineri, ft qu* aliasfadi immanius patentius demonftrat.

Cum igitur profati domini *ducit,* qui in eisdem proteofis fententits ft proceflibus per exprefsum nominatur, & qui ab eifdem ft inde fubfecistis, falva eorum nullttate, tam pro fe, quam pro fibi adherentibus, & aliis, quorum intercise poterar, appellavit; Licet obAantehujufmodi nullitate non cfset appellare necefse, valde interfit, quod protenf* fententi* ft procefsus bujufiaodi ac promiisa omnia ft fingula ft alia inde fecuta nulle, nulli, ft nulla declarentur, vobifque reverendifismis in Cbriflo Patribus ac dominis commifsariis prodidi* nullitas promifsoram omnium cum omnÜMM deped* dentibus, incidentibus, emergentibus ft tonne· xis tam conjuodtm quam divlfim, per olim Joanncm Papam commiisa extiterit.

Ea propter petit diâns procurator, nosniae quo fupra, per vos reverendifiimos Patres do* nunçs Cardinales fit commifsarios ante didos, per veftraro fententiam & ordinationem pro· nuntiari, decerni, dc declarari protentas pro* cefsus, feureotias, condemnationes, crematio-. Des, inhibitiones, & executioner prôdiâos, ft prsdidas, ac omnia inde fccuta *t fiaifsc ft* efoe nul*

C^MiUoe, oullm, ft nulla, invalidos ft invali-A '-das, cados, caflâs, ft cafla, ne oullitM *fuifie,* & exiftere roboris nec tnooKUti, eojqm, eas ft ea fabiacnifle ft (obfecere vitio Militatis, ft quaroMN de iaAo psoccflcnuK per tnoJum militatis cafimdos, feritandos, ftaanulUndos, caflandas, irritandas, ft anouUandas, cadenda, annullanda, ft irritanda fore; ft per vos Cafliari, irritari, ft annuMari, ipiofeac perGeisHum ft fratrem Joan. Potet inqaifitor* prædiftos ft eorum quemUbct io folidum cxpcnfis in bujufmodi cama, occatione prcmidbrum, pro parte didi domini ducis tam in partibus 'quam coram vqbis, & alibi £sAis, de quibus, & de faciendis io * antea fdemniter protcftatur condemnandos fore & condemnari; ft fa. B per pnemiffu tam conjunAim quam divitim ft alias, prout convenit, ft decet juflitiam miniflrari, veftram, in quibus poteft, ft debet, beuignum cÆcium implorando.

Et procedatur diâus procurator, quod præmiffa poffit corrigere, emendare ftc. ft quod per ea, que predixit, ft io poflerum quomodolibet in bujufmodi caufa didurus eft, non intendit fe ad onus fuperflue prolationis alligare, feu aftr ingere; fed fohttn duntaxat ad ea, qus fufficiunt, feu fufficere poliunt ad intentionem fuam preûtique domini ducis ft aliorum, quorum intereft coofequendam. Et ultra protritatur, quod per prsnniffa, ft alia queeumque difta, ft dicenda nihil intendit adC inteutioocm adverfariorom, feu allcnjus eorum confiteri; fed potius diffiteri, & negare, prout diffitetur' ft negat.

Nos tunc ad ipfius magiflri Joanms de Mon* tejuftino procuratoris inftantiam, diâum raagiftrum Joannem Maniocti procuratorem prediAum per certum fedis Apoflolice curforem, & nihilominus prefatos dominos Epiicopum, & inquiCforcm per auditientiam * litterarumcon. 'radiAarom ad dicendum, & opponendum quidquid verbo vel in feriptis contra bujufmodi libcftumfeupetitionemfummariamdicere, feuopponere volebant, ad certum terminum peremptorium & competentem citari mandavimus atque fiximus.

Qyo termino adveniente comparait in judicio 'coram nobis praefatus magifler Joannes de Mootejuflino procurator, & citationem auditentie in eadem debite exeeutam reproduxit, diAorumquc citatorum in eadem contentorum non comparentium, ac etiam diAi magiflri Joannis Martinet!, ibidemprxfentis, 'nihilcontra diAum libellum. five petitionem fummariam verbo vd in feriptis dicentium, vel nec opponentium, contumaciam accufavit, ipioique contumaces per dos reputari inftanter poflulavit.

Noa tunc dominum Epiicopum, ft Inquititorem praadi&os abfeotes, & ciiam diâum magiftram Joannem Martinet! ibidem pnricnfem, nihil tamen contra diAum libellum opponeu-B tes, occ excipientes, reputavimus, jullitia exigente, contumaces.

Et nihilominus, quiadiâus magifterdcMootejaftino afferebat fe de quibufdam litteris, live iaftrumentis, que, ut dicebat venerabilis, ft circumfpeâus vir, Mapfler Joaones de Geribtdo, cancellarius Eccletic Pandentis, coram judiributs in caufa fidei, feu aflertionumpnedi-Aarum per (aerum Concilium Conflantieefe deputatis judicialiter produxerat, & quse penes notarios in eadem eaufa effationum fer ibentes, vel •Iteram eoium efle debebant, indigere-

Noa, Josdamas Cardinaliaprudi&tv, coiiem-notarim, ft quemUbct coram, inflante diAo magiftro Joanne de Mootejuftino, ad portasdum, ft exhibendum coram qobis inftrumenta, feu litteras hnjufmo.ii, primo (impliciter, ft deinde ad idem fecundo, fufipeena, ad certum peremptorium, At competentem terminum citari, & Compelli, per certum fedis Apoftolic* curforcm, viva voce fecimus, & mandavimus.

In quo quidem, & fecuodo termino, diferetus vit magifler Cooradus de Velden, fecrctarius prafatt domini Cardinalis Florentini, alter notariorum, io praediâa caufa aflertionum, & feribanun, ad bax de mandato noflro citatus, ft compulfus, duas litteras, unam tigillis Epifcopi, ft Inquifitoris pradiâuram, & aliam tigillo fereniflimi Principis domini regis Francorum figillatas; io quibus quidem litteris quaedam fententic per Epiicopum ft Inquititorem, (uper condemnatione novem aflertionum, ft propotitionis prxdiAarum Pariflis latae continebantur, & etiam narrabantur, exhibuit & produxit.* afferens idem magifter Conrardus, illas coram diAis dominis judicibus in caufa diâatum aflertiooum deputatis per pnefaiutu magiflrum Joan, de Geribnio produâss extitiffe.

Poft quam quidem exhibitionem diâarum duarum litterarum, per eundem magiflrumConrardutn, ut praemittitur, coram nobis faâarn, profatus magifler Joannes de Monteiuflino, ibidem prrfens", diâas duas litteras judicialiter coram nobis reproduxit, in quantum faciebant pro interefle prnfati domini ducis confequentiatn, & non alias, nec alio modo: petens nihilominus idem de Mootejuftino tigilla, & tigna in eiidcm lineris appotita, & appcntii, per diâum magriftram Joannem Martineti ex advertu procuratorem, & quofdam altos tcftcs, qucstunc produxit, recognofci.

Qu* tigna, ft tigilla tunc per eofdemMartincti, & alium teftem, recepto ab cis per nos primitus juramento, quod dicerent veritatem, recognita extiteruot.

Deinde vero, inflante dido magiftro Joanne de Monte juftino, nosprefato magiftroJoanDni Martinet!, cx adverfo procuratori, affignavimus; nec non eosdem dominos Epiicopum, ft Inquititorem, per audientiam contradiâarum, ad dicendum, opponendum, & excipiendum, ti, & quicquid verbo in feriptis dicere, opponere, vel excipere vellent contra didas duas litteras, ut profertur exhibitas, & produAas, ad certum & peremptorium terminum per audiebtiam contradiAarum citari mandavimus, & fecimus.

Quo termino adveniente, nos, ad inftantiam praefati magiflri Joannis de MooκμiiHηo, coram nobis in judicio competentis, ft citationem proxime didam io audentia xontradidarum legitime exequutam reproducentis, ac etiam dominorum Epifcopi, & Inquititoris praedidorum, nec non didi magiftri Joannis Martine; eorum procuratoris prrdiâi non comparentium; nec qukquam verbo vel in feriptis contra diAas duas litteras dicentium, opponentium, vel excipientium contumaciam accufantid, reputavimus, prout fuerunt, contumaces.

Confequentcr autem, produdh pro parte diAi domini ducis certis aliis inflrumentis, ac etiam illis, ft omnibus aAiscautie meritis, vi. fis, ftintelleâis; illifque etiam in plurium dominorum cardinalium, ac pixlatorum, & aliorum ju-

Qh jurifperiearam f nec mu etiam in tota cum A hae parte collegarum voluntate, & mandatoi
.. ... ''audiroribus eMdem diverfis , ft iteratis coofi-l nec noa de jurisperitorum confilio, prohabita anno
Imm ' per noa, ft noftros eoftegas paedido·l cum eifdem, ut profertur, matura deliberatio- CHKUn
•<<l. habitis, poGtls , ft plenius recenfitis. ne, dc fulficienti, «d noftram fententiam ft *<*u

Tandem nos lordanns, Cardinalis delfefinis judex ft commiflartus, una cum, ac de voluntate, ft mandato diâorum dominorum Aquilejenfis , ft Florentini Cardinalium noftrorum, in hac parte collegarum prxdldocum , ipfifque volentibus, ft confentientibus, ad profati magiftri Joannis de Montejuftino procuratoris inftantiam , eundem magi(lrum Joannem Manioeti ad concludendum , ft concludi videndom, vel dicendum caufam , fi quam haberet, rationabiler quare concludi non deberet , allegandum; ncc non audiendum per nos, B ft collegas ooftros prod>âos ferri ft in feriptis promulgari fententiam, & ad audiendum fuper hoc voluntatem noftram, ft collegarum noffrorum paedidorum ad certos diem, ft horam inferius annor-ros, per certum Apoftoliro fedis curforem .· n non dominos Gerardum Epifc. ft fratrpm Joan. Polet loquifitorem , prodidi ipfius magiftri Joan. Martinet! partes antedidas, etiam ad ipfius magiftri Joannis de Montejoftino procurat, inftantiam ad aftus, & terminos pr®notatos ad diem , ft horam inferius etiam deferipeos, per audientiam publicam litterarum contradidanim Roman® curi® citari fecimus, ft mandavimus: quos etiam diem ft horam eidem magiftro Joan, de Montejufti- C no procurat, inftaott, ft petenti ad idem , ft eofdem itâus flatuimus, ft diximus prefigetsdum.

Quibus, die, ft hora advenientibus , comparentibus in judicio coram nobis magiftro Joan, de Montejuftioo, ex una; ft Joan. Martinet) procuratoribus prodiâis, nominibus procuratoriis, quibus fupra panibus ex altera,-ldem magifter Joannes de Montejuftino procurator , diftam citationem audienti® contradtâarum tn eodem debite extentam , faâo, ft in feriptis reprefemavit, dominorumque Epifcopi, ft Inquifitoris diâorum, ft aliorum citatorum , in eodem contentorum non comparentium , ncc aliquid rationabile allegantium, profato magi- D (lro Joanne Martineti ex adverfo procuratore femper profente & audiente, contumaciam accuiavit, ipfofque contumaces reputari , ft in eorum contumaciam, una cum eo concludi , & pro conclufo haberi per nos inftanter poftulavit, quantumcumqtie in eo fuit, concludit in eadem.

Nos tunc, una cum diète magiftro Joanne de Montejuftino procuratore concludente , ft fecum concludi petente in hac caufa profatis dominis Cardinalibus, noftris in hac parte collegis, profentibus, volentibus, mandantibus ft conieutientibus, ut praefertur, duximus concludendum, & conclufimus , habuànufque ft haberi volumus pro coocUifo in eadem.

Et nihilominus magiftro Joanne de Moorejttfttno procuratore inftante, ft fententiam ferri petente ; nos Jordanes Cardinalis de (Jrfitus prrdtftn*, una cum profatis dominis Aquilejenfi, ft Florentlno Cardinalibus, judicibus ,ft commiflariis, noftrifqtie ia hac parte collegis , ac etiam ipfi noftri colleg® , ft eorum quilibet , una nobifcum in domo habitationis -noftrx exiftences, ft pro tribunali fedentes ; ac de noftri , ae etiam de diâorum dominorum Aquilejenfis, ft Florentini Cardinalium , judicum , ft commiffariorum . noflroruntquc iu hae parte collegarum voluntate, & mandatoi nec noa de jurisperitorum confilio, prohabita cum eifdem, ut profertur, matura deliberatione, dc fulficienti, «d noftram fententiam ft ordinationem proferendam, in hujufmodi can» U duximus procedendum & proceifimus ; eam-3ne per ea, qu® vidimus *& cognovimus ;* ac e prodenti cognofcimus & videmus, pro profato domino duce Burgundie, ad inftantiam , dc petitionem diâi magiftri Joanpis dc Montejuftioo procuratoris, dc contra dominos Gerardum Epiicopum, & Joannem Polet Inquifitorem , pncdi&os , in feriptis tulimus , & per pr®fentes proferimus , in hunc qui fequitur modum,

De Jurisperitorum ccnfilioper hanc noftram fententiam , fic ordinationem , quam ferimus feriptis ; pronuntiamus, decernimus , & declaramus protenfos proceflus, fententias, condemnationes, & execuiiones prodiâus de prédiras, ac omnia inde fecuta, fuifle, & eife nullos, & nulla, invalidos, invalidas, & invalida, caffes , caffas , dc caffa, ac nullius fuifle, ncc exiftere roboris, nec momenti; eofque , eas , & ea fubjacuifle, fit fub)acere vitio nullitatis ; quatenus de faâo proceflerunt , per modum nullitatis, caflandoa, irritandos & annullandos, caffandas, irritandas, ft annullandas , caffanda , irritanda, et annullanda fore ; caflamtts , irritamus, fic annullamus : condemnationem expenfarum in hujufmodi caufa coram nobis legitime faâarum, ex caufa omittentes.

Lcâa , lata , ct in feriptis promulgata fuit h®c noftra fententia per nosjordanum Epifco» pum, nec dominos Aquilejenlèm, et Florentinum Cardinales, judices', et commiffarios pr*. diftos per organum tamen noftrum , atque vocem.

Conflantis, provtncic Moguntinx, facrofanda Synodo univerfalem Ecclefiam reprarfentante, ibidem in Spiritu Sanâo legitime congre, g.ia, in domo habitationis noftro , in vefpe*rit* , nobis inibi , una cum profatis dominis Aquilcjcnfi, et Florentino Cardinalibus noftris collegis ad jura reddendum, pro tribunali fedeotibus , et prediâ® fententi® ibidem fuis propriis manibus, et nobis una cum els fubfcribentibus.

Sub anno a Nativitate Domini MCCCCXVI. indiâione nona, dic vero mercurii, quinta decima menGs Januarii , fede Apoflolica paftore carente.

In quorum omnium et fingulorum fidem et teftimonium promiflorum prfcicntes litteras , five profens publicum inftrumentum, hujufmodi noftram fententiam et ordinationem in fe continentes, five continens, ex inde fieri ct per Antonium notarium publicum , noftrumque es hujufmodi caufis cotam nobis feribam infraferi. ptum fubferibi, et publicari mandavimus, no- B ftrique una cum profatorum dominorum Aquilejenfis, et Florentini Cardinalium noftrorum , ut praefertur, collegarum, figilfecum appenfione, juffimus communiri , profentibus ibidem honorabilibus et circumfpeâis viris , dominis Stephaoo dc Cechano priore urbis, Salvato de *Pineto* Apoftoticarum, et Cyno de Lombardia de Pififsfacrx pernitentiaria» litterarum icriptoribus, et Joanne Qaen notario publico , cum pluribus aliis teftibus ad promifla vocatis Socialiter, et rogatis.

Et ego Antonius Dominici de Prato , Clericus Piftoricnfis dicecefis, publicus Apoflolica , ct Im-

y

flPet Imperiali auâoritate notarius, ac Hevenes». diflimorum dominorum Cardinalium de Uri*· ah, Aquilejenfis, et Floraution, judicum et eommiflârioram profatorum, et hujufmodi coram eis feriba; quia pnadiâ* fententi* prolationi, omaibuique aliis et fisqjulis pnamiflb, dum fic, at permittitur, per praefatos dominos Cardinales judices et commillatioe, ct ct> ram eis fierent et agerentur, una cum pronominatis teflibus prefeas interfui, eaque omnia et fingula fic fieri vidi, et audivi; ideoque hoc pr*£ens publicum iuftrumentum per alium, me aliis occupato negotiis fideliter ferip rom ex inde *coafeci*, fubfcripfi, publicavi, et in hanc publicam formam redegi, fignoque, et nomine meis folitis, ct confactis, una cumB appenfione figilloram profatorum dominorum Cardinalium, judicum, et commiflarionam fignavi, rogatus, et requifitus, in fidem et teftimonium omnium, et fingulorutn przmiflbrum.

anno

SCHEDULA SENTENTLÆ

Produit ptr D. C. Ccmerecenfem, in prnfenti* dominorum judicum in confie fidei, die foki*· ti VIII. Ftbr. onno XTL*

TJ Ecogitam harc facrofan&a Synodus Cooftantienfis, fe divino munere congregatam elle, ad procurandum totis conatibus, ca qu* ad pacem, nedum fpiritualcm, fed temporaC lem refpiciunt; quod utique fieri nequit, nifi vera fides, que per dikâionem operatur, inviolata fubfiftat: fentiens prxtcrea, quod in chtiftianiftimo Franci* regno divifiones plurime fubort* erant, qu*Domino miferente, et ad concordiam clemeotilTuni regis animum, cum fuis principibus, et baronibus inclinante conquiefcunt,* unde congaudet in Domino hcc fanâa Synodus, et gratias agens, congratulatur adoribus talis pacis, coofcrvatoribuique fidelibus.

Ipfa nihilominus eadem Synodus fatagens, exemplo boni medici, tollere radicitus occafiones divifionum hujufmodi, ne deinceps nimia facilitate repullulentur, et attendens, quodD durantibus iis divifionibus, fuerunt fuper materiis quarumdam affertionum, nunc per quofdam publicatarum, verbo vel feripto, nunc per alios reprobatarum, contentiones varix perlate, etiam ad fanâam fedem ApoAolicam; deinde ad hanc Synodum Couftantienfem; fuper quibus, quoniam fidei moraliumque praeceptorum veritatem direâe concernunt, fi oon apponeretur finis debitus, non eft dubium fpiritualem inde tranquillitatem, ac temporalem pofle turbari.

Qua in re, pnehabitis deliberationibus maturis, et tecepto communi confenfo partium hic exiftentium declarat bec facvofaoAa Synodus, decernit› et diffinit, propter pracmiflâs, E & alias rationes, ad ea faciendum moventes, quod IX. aflertiones judicialiter coram commiffariis fuper omnibus caufis fidei etiam denunciata, non funt dogmatizande, fuftincnds, vel allerend*; et ita dogmattutores ipfarum omnium, et lingularum cum propofitione io qua contineri dicuntur, prohibet, et reprobat deinceps fieri, fub poenis a facris Canonibus inftitutis; £ed funt reprobande: ct ita prohibet, et reprobat, tanquam falias, et fcandalofas, non intendes juri aUcujos peribas, vel bonofi pnsjudicare, Ceu quomolibet * derogare;

. .,-r·· bto

Acum nullus particularis affertor, feu defenfor eanmdem coram hae Synodo flierit judicialiter accufatus.

*NNO CHRISTI

Prohibet infuper propter certas rationes dogmaxizationem deinceps fieri cu/ufdam propofitionis, qua diverfis, & variis exemplaribus inventa eu flt inferipta, fub nomine dcfaoâi magiftri Joannis Parvi: fuper qua propofitione illuflrb princeps Joan. Dux Burgundbs protcftationes multas publice fecit, quaram unam hyc direxit per litteras Ggillo fuo, ÙC fignoproprio manuali roboratam, continentem inter cetera talem verborum formam.

„ Confiderent, rdgo, cîrcumfpeâiones veftro, quod licet immeritus, de domo Franci* originem duxi, qu«, Dei gratia, monftris hxretice pravitatis contaminata nufquam fuiffe legitur. Patre non folum catholico, verum ferventiffimo zelatore fidei progenitus, & ardentiflimo profequutore unionis Ecclefir, filio *regis Franci*, non* theologus, non eruditus fubtilitatibus fidei, fed firmiter eredens, & confitens fimpliciter qu* nobis per Chriftum, per Apoftolos, & per fanâam matrem Ecdefiam tradita funt; utpotechriftianus princeps, milies & laicus, paratus non folum credete, qu* fanâa mater decreverit Ecdefia; fed etiam tueri, *& jefendere manu* militari, ufque adeffufionem proprii fanquinis, & meos iubditos ad ea credenda, & defendenda compellere, fi fit opus.

Staminr.

„ Me veftra Synodus facratiffima *cttbolicum* teneat, veftris diffinitionibus faâis, & fiendis c*tcrorumquc facrontm Conciliorum hujufmodi adherentem, non valentem quicquam fuilinere, quod fit erroneum, vel contrarium Grue doârina, feu fidei orthodoxae, & fi per approbationem pntmiffam fic gene* ralirer faâam' fcilicet de propofitione magtftri Joannis Parvi, veniat, & intelligatur aliquid approbatum, quod per fandam matrem Ecdefiam decerneretur contrarium veritati fidei orthodoxe, vel fane dodrinse.· veftro cœtui fanâiffimo notifico, me nunquam in* teUexiiie, volurfle, vel velle talia approbare, & ea fupplico pro non diâis vel approbati* per vos haberi, qu* corrigenda diffinitionibus veftris fubmitto.

Qua proteftatiohe, & humili fubmifTiOne pen* fatis, decernit hrc eadem fanâa Synodus, eundem illuftrem principem ducem Burgundix habendum effe in hac parte catholicum; cum huic diffinitioni in materia IX. aftertionum premiffarum cum fentire fperamus.

Declarat infuper eadem Synodus, quod a nulla ibntentia Parifiis, vel alibi lata, concernente praedictam propofitionem magiftri Joannis Parvi, vult eundem illuftrem ducem teneri, vel *ligari; cum nec aliqua*, ficut fertur, lata fuerit contra perfonam ejufdem ducis judicialis lententia.

Denique commonet, flt hortatur haec Gena Synodus profatum ducem, quatenus ipfi, ficut generofum decet, & chriftianum principem nullis prava, fuafionis ftimulis moveatur, occafione prêteritorum geftocum, vel diâorum in iis fidei materiis, ad exercendum contra periboam quamcumque rancoris vel Odii fomitem: fed, io Chrifti charitate, qust wn *irritotier, & eongondet ntiiitnti* * 1. Cor. ij. *6.* fint omnia pacifica,·

ficut oœna ad uoum pace mem* finem ni-A pcrrenirc.

Sefeitxr taeda* parva pvrô» tradfra mt da- *>««* Cartoto Omrraca^eai tositisr»· dtt de.

HÆc fanda Synodus declarat, quod per premiflam condemnationem novem pro» politionum, vel etiam per condemnationem nuper fadam de illa propofitione: ^foroufur r.rraaiuM tjc. eadem Synodus ooo intendebat, nec intendit fori alicujus pcribne, feu fama ipfius, vel honori prrjudicare, feu quomodolibet particulariter derogare, cum nullus particularis aflertor feu defenfor earamdem, coram diris Synodo fuerit judicialiter accufatus.

Frvdvfla tf exhibita fer itmaxat Camerecra. frae die Sabbati H11. Febnurriit cera* de*i»ù «MKtexffarii, tf leBa aabitet fer.........f*t* ft-cretaria*; fxprr fua Earnerace^fu peteii nflre*etutt*, prafoitibcu tfc.

LIBELLUS

Ex parte Dtetii Bar^xadia eblaliel Jjwds

Sive

Jitmefia exbibita, tf leAa cerata ceatetriffariu Cc. tf «fi fa petita fxxt ntftnoxnfa , die XVIII. Febr×erit poft pra».lix*, m ebtla Palatu Amo XVI.

Reverendifidni* Patribus , dominis judicibo» io caufis fidei per hoc facrum Concilium deKtatis , pro parte ilkiilrifiimi principis docis irgundic, humiliter de fcqucntiba* fupplicatur.

Et primo, cura quxdam novem afliertiones per aliquos, telum hdci non habentes, confide, A quondam mmiffia» Joanni Parvi malitide, A falfo impofiua fiterint, in lefiooem memoris» ejufdem magiftri Joannis Parvi; ac etiam io profati domini ducis fcandalum, A jaâuram; Aper quemdam magiftrum Jo. Gerfon, quamvis calumoiofit denuntiate io profenti Concilio extiterint: petant, A ioftaotcr requirant ambaxiatores, A procuratores profati domini ducis per V R. P. eumdem do Gcrfooio declarari, A pronuociari a diAa donuociatiooe calumniate dcflitiflc, prout alias pluries extitit petitum ner eaedem.

Secundo, cum ia caula diftarum novem protenfarum aflerttonum , jufle A rationabiliter decreveritis, A fueritis interlocuti, profatum dominum ducem habuifle, A habere interdie, >p)unique ad illud admiferitis, a quibas minime fuit appellatum.* petunt iidem ambaxiatores, A procuratores, quod fuper petitis in libello , pro parte ipfius domini docis coram vobis oblato, velitis juxta fornum, Acouclufioncm eiusdem, foftitiam miniftrare.

Tertio etiam, quia diâu novem proteofu apertiones, quarum occafiooe profatus dominus dux multipliciter fine caufa in fiais fama, nomine, A honore pneclariflimis lufin fuit, atque taAus, poft publicam, A pkniftimam apparitionem materiae earum, pro A contra, lc mandato V. R- P. faâatn, fuerant tradit* mariftrorum, liceotlatorani, Aha-ralanrcônxn in theologia formatorum rramini, oui medio jaranxmo per eos fo manto reto, feu per vos, vd deputatorum proftito, fupcr cittern a&rtfooto foa» opiniones, etiam foxta ordinationem vcftntm, tradideram.

Ea propter foppUcaat aanbaxiatores, A procuratore* prodiAi, pro quanto profatum eo» rum dominum, modo pnttaAo tangunt, aut tangere potot ; quatenus abfque ulteriori mora opinione* pradiAas, illi» tamén rtjeâis , qu* merito faut repcllend·, nec non omnia a&tata in procéda protenfaram IX. aderitonnm hujufmodi fideliter hofos tacri Concilii Mtfoaibaš referre, iflaque io feriptis redigi, A etiam fignis, A fubfcriptionto plurium notarlorwn communiri facoiie, Jdignemini ; at fic:, iis mediantibus, profons facrum Concilium, foil›ria mediante, judicet, dc terminet, fi prodiA» adeniuoes fint judicio fidei reprobanda, /cl ne; aut alias diffiniat id qnod jus, A foftitia itfodcbuoc.

Has autem petitiones, Arcqueflas pluries faftas, & nunc repetita*, petunt ambaxiatores, & procuratore* prodiAi m «Ais caufis inieri, & de iis fibi fieri publica infiniment», unum, vd plura, ad futuram rd memoriam.

AB^UBSTA

Damai Si**u de Terea* advecati tfc.

Exhibita cera* demiaii ce**iffariit ia caxfe fdei die XI 111. Februant earn de*t* MCCCC. XXL

REverendifttmi in Chrifto Patres, & domini. Quemadmodum veftr* dominationes audiverant, venerabilem A circumfpcAum virum , magiftrum Guillelmum Mommardi,nuntium , & oratorem Chriftiari&mi principis , domini Caroli Francorum regis iUuflriflimi , fuam credendam prodentem expofuifle.

Ego Simon de Teratno" bujus caufis, pro parte promotionis ejufdem, per eafocm veftraS dominatione* deputatus, atque facri Confiftoхi Apoftolic* fodis advocatas, non recedendo, fed potius inhaerendo jam didis, A expofitis per profatum magifir. Gnillcim. Mommardi requiro, poftulo, A humiliter peto, ut fhpradiâum D. GuiUdm. Mommardi nunefom & oratorem regium, A alios io Romana curia procuratores ejufdem domiui regis, pro intereflc profati Chrülianifiimi Francorum, regis antediAi admittere, clique, A mihi promotori cautio hujufmodi copiam procclfos io hnjufinodi fidei caufa agitati decernere, A-fooanmuoicare velitis: A protefior, quod ante decretum hufofmodi procclus, ad ulterior* fo ipfo caofa procedere minime debeatis.

Item, quo£pr*rfatt»^magifter Guillelmus, A alii profita Qirifliaarfitmi regis procuratores, & ambaxiatores, & praxipue fas materia excutiooem admittantur; eo quod prodiAus dominos Francorum rex fuum fiogularo protendit imerefle, Afui regni; ^«fertim ex hoc, quod ipfe novem afferttoros ex propofittoae Juno-ni* Parvi, pro jufitficatioM protests nefandiffimre neris tndyus raratdtttoa domini Ludo vld quondam Ducb Amriianorfe, dlleAMiml A unici fratris regis Francorum aasediAi, Infideliter A icaodakde compofita, cxtraA· fint·

erroneas fopprtati, aboleri. ft cafari

Itam, ne pervertatur Melitae in fubditis reed 6d vmfce foperiorte ft domiaoe.

Item , ae vereertatw debita politia, ft civile regimen at tvgoo fuo.

Iteta, µ fcaodala in ejufdem regno cisear, qu·, a diftb peupafitfoafeas, feu tifcrtioni-

deducemur.

aoocSt ft procuratoribus difti domioi regis prianta» evocatis, ft falcnoher requtfitis.

to, ^oMcaa,

Item, quod illis confidentis, detiberatioaes ft opinioaes magiflrorum in Theologia , ft aliorum fo ipfo caufe fidei vota fin detiberantium ft dantium, ft nomina rmundem publicare, «que ia publico legi facere vetitis ; ut num·ri ad numerum, acli ad xelum , ac rationum ad rationem s fuppofitionum ad fuppofita calculis probabitis· fupra difta necis fundamento, ex qua orta font, attento, poflam· ad veram earaodem devenire condemnationem . Et proteflor, quod aliis, ordine, modo, feu forma, ad decifioaem relationum, feu aliam difpcfitionem in hac caufa faciendam minime procedatur.

Proteres vos, rtverendiflimum patrem , ft dominum Cardinalem Cameracenfem requiro, hortor, ft quantum inflantius poflum deprecor, m attenta vcflra proceUsud ft çlorificata feicotia, efficaciter, veiut unus judicum inter aateraa non minimus, per olimJoannem Papam XXIII. ft hoc fecrum Concilium Generale deputatus eft», velitis honorem ft onus aflumere, profatas aflenioocs, ft carom errorem examinandi, una cum profatis dominis meis commiflarib hic profentibm ; iDutnqoe errorem, una cum ante diftis referendi, ft condemaandi, quatenus commiflio vobis omnibus fifta patitor, ft nt teoemmi» veritatem fidei fiunmopcrv defenfare, quacumque excufetione femota: cum protente fiifpicioou caate, pro pane ducis Borguodte ft fuorum procuratorum confifta fiseront, ft funt falva confingentium reverentia, falfo, isdiificienta, ft minus légitima, prout easdem inroenti patet. Vofqua, revereodiflunoe Patres ft dominos, fupra difti domini Casneracenfis coUegn, ft coojudicee, fub omnipotentis diftriftpjudicio, oberflor ft requiro, ut eundem dominum Cardinalem Cameracenfem veflnxncotiegam ad audiendum, difputandnm. ft judicandum, ut unum ex vovis admittat», ft ex nunc admittere velitis, J alias, ipfoabfente, contempto, vclirremmimc procederedebeat» : proteftans alias tempta ejufitem, & tmHiraie proceflus.

ft foper φiλοι ftc. peto a robe nota-

Jdcucchtr, at fupra.

perfcsus fufpeftis. Nomina autem veflrorum collegarum, quos fufpeftos habeo, fimt videlicet, dominus Cardinalis de Urfinis , Dominos Cardinalis Aquitejenfis, Dominus abbas Qarevaihs, ft Magifler Urfinms Taillevande.

Hejefta fiut hsc cedula procedens, ft cootra cam dane exceptiones Generales, die XXL Februarii: ft poflea ft in continenti fuir portate quadam (applicatio tria ponte continens, quo habetur per tria folia ante; de qua fuerunt petita {nflniruema: ft nihilominus qood mfererentur in aliis caufa, ft prater notarios judicum, fiait petitum ioftramemmn a magiflris Joanne Pilon , ft Guidooe procuratore Epifcopi Bajoccofis.

APfELLATIO GBRS01TARUM

A tenifftrüi n u^i JUa.

ANoo MOCCC.XVI. indi&ooe nona, fede Apoflolica vacante paftore, die Jovts, XIX.menus Martii, inter quintam ft fertatn boras , pofl meridiem. In palatio Epifeopafi Coofiantienfi coram dominis judicia» in caafts fidei deputatis; illis tunc io loco eorum folito pro tribunali fedcatdan: (hit judicialiter interpofita profens appellatio per Simooem de Teramo, tanquam advocatum ambaxiatorum regis Chriftianiflimi Francise, viddicet Joann»' de Gcrionio, Jordani Morini, P. Pulchrinepotb, ftfratrfi deVerfeilks, bidem prodentium, .manualiter per diâum Simonem judicialiterdiâis commiflariis tradita, dicentem, proteftantem, ft appellantem, prout io cedula continetur, petens inftrwnentum ftc. Profentibus Andrea Bernardi, Pc. Salomon», facro pagina profeOoribus, ft nobis Conrado de Veldco, P. Picardi, ft Jo. Bacrf, .notariis & feribis m caufis fidei, ac pluribus ali» teftibus ftc.

Licet vos, rcverendhfiml Patres, ft domini, domini judices, ftcommiflarii adextirpaodum bserefes ft errores quofeuqquc fidei contrarios, ac facrofan&u Generali Cooflantieofi Synodo fpecialiter deputati, cenas reqneflas tam pro parte ChrHlianiiTuni, ac itiullrifluni domini Caroli Francorum regis, per foot oratores, ambaxiatores ft nuncios, quaes pro parte tnagiftronun Simonis de Tcramo, Henrid de Piro, hujus caufo pro parte promotionis atque facri Gonfiftorii Apoflotioe fedis advocati, ac piomotoris, a facro Cona'lio prodifto deputatis faftas, recipere ft admittere debni&tis. Ex quibus quidem requeflu ft aliis in judicio, coram damnationibus vcflris produflis, ft exhibitis ; conAitit ft conflat profatum Chriflianiffimum Francorum regem, in canfa hujufinodi fount fingulare protendere intereffe; certis de canfis ft requeflis ciidem, per dominum Simonem advocatum prodiftum faftis, contentis coram veflris dominationibus produftis, & exhibitis; ft ftüs Joco ft tempore, fi opus fuerit, latius dcchnandis: de qnofolcmniter proteflati fuerunt oratores, ambaxiatores, ft nantij, atque advocatus, ft promotor ante difti, ft adhuc proteftamur. Nihilominus requeflas fpfosper eofdem domiaosfupra feriptoa faftas, ft ambaxiatores ejufdem domini regis ad caufem ipfam admittere ft recipe re non curafi»; quia immo id falsem tacite recufaflb, ad alias detiberationcs, ft traftatwm hac caufa per vos habitos, ft aftusahoa devo-

ANNO omsrt Chriftianhfimi Francorum regis, raptique fisi , ft ragtecoiarem, tottefqne Æriftienu *nBgfoeit* ambaxiatoramqne, aratorum , ft anariorum , advocatique, ft prosaotoris prodiâorum pete» juilitimiieoa modicum, ft gravamen. fia proper ambaxiatores, ft oratores, ft nunc», ad- pofienun gravari, ft opprimi dubitantes ; a votes cautibus ft fingulis vcfiraqne audientia totali, ac nou admMbone profati ChrtAienHfimi Francorum regis, uro fuo iotcrefie, ftfopplicatiowbus hujusmodi, ft juftiti·rocufatiooe, ft aliis gravaminibus ex aftfa and· hnjtemodi colligmMs, ad focrofimânm Generale Cosh cilium Goftaottenir, a quo roe eftis deputati , ft fanftam fedetn Apoftolfcam, fat hte feriptie ftaotftStne, per roe fibi dari petunt. Et pern teilanturquodpromifla poftmt corrigere.* quodque ad aiiquoa aftus non procedatis, bajmmodi appellatione pendente , nifi ipfo Chriftiaoiffimo Ffaoconun rege, autejos legitimo procuratore, five ambexiatoriw , oratoribus, ft nunciia prods&s*.... Proteftantor etiamunod, *H*n*'«M* pMdetiM , nihil teoovetur. De, ft foper qmbm omnibus ft* fingoJis, prodidi ambaxiatores, oratores,ft muscii , advocatus , ft promoter pradifti peomt fibi fieri ft confici publicans fan publica foftro» meets, unum vd ptara.

•Mxi Kκ0«^μο- t—ή"0"'

C X DU L A

Xftfoffi Atnbeteifir.

Hr Cbriflimifiati regie amwar, wgstiam lnratuj Ptrvi pnftftuntrtr.

XXIII. menfia Manii, habita in natione Gallicana. Anno XVI.

frtfenit iiik Civerit tttegiftr» Sixetett , ft fitfra paa fftiit fibi fieri mfirmmtuee A *itMartii; foeeialiitr* a augi.Âv Jam. *Gtvarie pr*d&9, ft* Zee». Barer.

Cum magifter Simon de Teramd , nefcio quo duftua fpiritu : tetendit gloriam lingularem Chriftianilfitni regia Francorum maculare, eo quod nititur , ut ex cjus verbis apparet , eundem dominum regem trahere io caufam fidei , fecundum communem modum loquendi quonmdam; ft io qua, ut dicitur , tradatur materia batrein, vd fub fiue majeftatia colore, Îiustrit proceflum fidei impedire, quu quantum e om icandalofa ft vituperabilia CnrlfttenUfimai domui Fraociat clare vident eidem bene ft fideliter fervientes ft eam finceritate diligenta.

Quapropter nos arobaxiatores iUuftriftimi priociprs domini ducis Burgondia, fan fioceriflun· fidelitati, quam habet , ad profatum Chriftia- AtrebatcnGt, fidelis ft juratus cooGliariue emfdem domini regii; requirimus, quatenus di&ns magiAer Simon iufficieoe ad hoc mandatum exhibere compellatur, aut manifefte dicat, qcri jam ten per dMtam deTenaoa. Courra quem ρvMoβMMт, quod, nifiafiud mandantmoAsnderit, ft adinveator pradaAorum non fenmedlore· ejufdsm damini noftri regis requirimus

_____r »»________, _

B rimdaa» folrwumroai />m*lfcre , a afiû riûbw *pr^Jntiber ft rtfrifi/ù.*

M*

/NS T R V M X N T O M

Orrftiew

Centre Sn»»n> it Ttrtutt·.

Ia nomine Domini Arnen.

PEr hoc publicum mftrotnentum rooftis notum fit ft pateat evidenier, quod anno a Nativitate Domini , MOOOCXVI. indiftione CIX. ft die martfs XXIV. menfis Martii, hora feptima poft mediam nofiem, Apoftolica feda vacante, ft facro fanfto Generali CoocilioEcclefiam univrrlalem reprofcntarite, in civitate Confiantienfi, provteciu Moguminai, refidente convocata prociara & infigni toatkme Gallicana, de mandato Reverendi in Chrifio penis ft domini, domini Joannis mifsratiooe divina Epifcopi Gcbermeofis, tunc ejufdem Galficamn natioots profidentia ; ft in met refeftorio domus fratrum Praedicatorum ConAantiu} ut eft morte, folemniter congregata, pro nonnullis pun&is, ft articulis facrum Concilium , ft ipfam nationem concernentibus drhberaodis , pertraftandte, ft concludendis; ft poftea per fto patres, domini domini Joannes Patriarcha Cooftanttaopolitaous, Aafcteafis , Tboloneafis Epifcopi, ft alii Epifcopi, abbates, ac egregii, & famofi domiai, ft magtftri facro Tbeologtes profcfloree ,· ntriufque juris , ft in altero ipfo· rum jurinm doâores, ft Ikentian, io artibus, & medicina magiftri, baecalaurii, ft alii notabiles viri circumfpcfti, in grandi numero. Poft aliqua propofica ft deliberata in eadem natione, profatus Reverendus pater dominus praefidens pofiiit in deliberatione ejufikm nationis , quod domini Reverendillimi judices ft cotnmiflarii, io omnibus caufa fidei per hoc focram Concilium deputati, petierant , ft requtfiverant, in favorem fidei, ut mettes , ac magis mature, ft defiberatc procedere vakreue indiftû confie fidei; quod difta inclyta natio Gallicana, que viris litteratis ft icteotifide Harare dignoscitur, cfigeret, daret ft deputata decem notabiles viros , magiftras, ft doftores , tam Proiatoi quam alios, pro affiftendo , ft confidendo, ac audiendo, ft videndo cumipGe dominis judicAus procedas ft cantes materiam fidei concernantes.

Qj» quidem articulo fic te detiberatione nationis pofito; ft egregiolegnmdoftore, D. S- mone

ANNO anum

ipfam nMioMm totranu ,ft coram

■W PWUrw·* WMVWi «Wenefwl· p wh I*-! ter ten· *ée* Verfaite, ChriMauMfiml pW-

m tara» diâi ««tari GuMehri Priefiri-

ponendi·, Mteqndm faper hujrimodi ac dite dccum perioqb djgandiurorrdrrnur, wi MDBCtVW·

Et tunc reverendo· in Chrifio pator ft domiam, doute· M. Atrebotenfis Epifeopo·, flMbifiml principis domini duch Burgundi· ambexfator, huic petitioni fate, ft audienti·

diâi ChrMliarifimi rcfii Frauconun proponere ft loqui d» quodam procrifa prodente coram didit dominii ccmœraârife, tam faper nullitéte fimead· tam etiam, niteretur alias, no- o frique bono rit, nominis glorfofi, ft regni chritianiffimi grave frendilum, pericutara, ft jateram, tam coram dite dominia judiata», quam to hac

feunaque; ipfe dominai Atrtbatenûs Epiicopus, Domine ambaxiatorio prndiâo, & unquam diâi domini Doftri refis Canfiliarius juratus fe omnino appofait. quod dites dominât Simon non auditetur, mfi prim doceret de mandato, leper hoc a dite domino rege fibi fate, vel alia advocatione Adficiend, *le* quibus nondum docuerat; licet pro nane diâi domini ducis

non ubtente, diâut dominât Simon advocatos, intenter, & hereto, muirenttas diâi domini noftri refitambaxiatortas, concéda fi-

te fitaatio iu eadem natione, qoamphtra, ft diverfa, faper materia diâaram novem aflenionum, ft nuSitatit fenteotin diâi domini Epifcepi, bidetn vocarut, ft requifitus per amba» xiatores regis, taoquam advocatos, pro defen-

commiterios cautarum fidei fpcrialher deputatae, defanter propofrit; narrando inter alia qualiter diâi domini ambaxiatoretChriftianifl»mi *Hti»* Francorum, fe coram diâh doarintaln coaanabrih caelaram fidei petierant admitt ad defeofionem canûa ditaram novem aterionum, pro toteredè diâi domini refit; ft alias roqrifitas fecerant, quas fidem domini judice·, ft commiflarii minimo admit, tere curaverant, immo denegaverant, faltem tacite.

dominis judietee appellaverant: propter quam quidtm appcllarionem dicebat nthfl fore io. novandum, cum coram jurifdiâio ft fadidum fcnaram pnadiâarum, ad petitionem ditaram dominorum judicum, minima fora proco dendum.

ANNO CNKKIt

Vcrautameo dixit, io cafa quo ipfa venerabili· patio ad ekâiomm diâaram perfcoaram procedere vellet, fappticavit qnateom eligerent perfossas rale·, qua parribus non (afpeda effeat, qua poteAatem habcram corrigendi minm bene geftas per dite· dominos commiterim in caufis fidei; ft etiam cognofccndi de caufa fisfpfcîotus contra noonuDo· ex dite domiris judtribui, quo· Mdcm dixir *ie* noo veils Mariners, ft plura alia dixit ft propofait; ac etfam dual parvas papyri ceduiaslegi fecit, qaas penes notarios nationis dimittere notait, licet ad hoc, ut copia de riade» haberetur diâum dominum Atrebatcrièm, fupcr hoc 5 K intenter requites.

d qoa quidemjwupofita,. tam dite· do- v AtrebattnfisEpifropus, quam etiam douions Ardridnus de Novaria, advocatus, pro patte diâi domini duris mutant notabiliter, ft déganter refponderant. Et inter alia diâns dominos Epifcopas Atrcbatenfis otendit quamptara pericula ft inconvestientia, quo fequipoffam, fi dites domiam note rexQiriflisniffimnt invotveretur in mamria ft proccûibm fidei, maxime ad faftmendam unam partem, vd alteram, ia materia fidei dubia: quia com C lithim eventus dubti Got, ft dites dominus note rex cadere, ft deficere vote de confequendo intentum, ft partem tuam obtinendo, quod eflet io maximum fcandaium diâi domini regis, ft regni Francorum, ac totius domus regia, faitqueoomiuis gloriofi, ftQirifHaoifl»mi; quodque ob minorem * Petrus dc Luna, ft fui complices, alias nHî funt imponere maculam in regno, ft domo Franchi, ft nomen illud gloriouim delere,* ft fic nimiram, fi boc in pnrienti Concilio, ubi quamptares varia nationes exttem, ft aliqua non multum bsnevote ad ipfam regem, ft *regaan*, fonnaiiter io cafiim ft cveotnm pruditas, ha fecere conarenter. Qtaproucer intenter requifirit diâum dominum profideotem» ut ad dediooem diâaram decem periouaram procederet; ft quatenus compelleret diâum dominam Stasonem, ad dicendum de feCcicnti mandato: vel quod faceret fc fuper eum ibidem propofitum advocari. Ec fuper hoc extabnit quamdam papyri cedulam tenoris fubfequentis.

* Ion· corrupnu.

„ Cum marider Simon de Teramo, nricio „ quo dnâut lphito, intendat gloriam fingu- „ larem Chtiftianiflimi regit Fraocor. macula- „ re; eo qood nititur, ut ex eius verbis ap- „ parât eundem dominum rrgem trahere in „ cariam fidei, fecundum communem modum „ loquendi, ft to qua, ut dicitur, traâamr „ materia benefis: vd fub fins tnafetetit co- „ lore, quurk procefiam fidei impudiro: que „ quantum funs fcandalofa ft vituperabma „ chriftianiteMB domui Francin, dare ridant „ eidem bene ft fiddtar ferriemes, & illam „ fincera diligentes.

„ ceriffimc fidelitati, quam habet adpnfaratn „ CJhrMtauM&mam pefem dominam noArtrm „ faperiorem Mutrences; ft ego in fpeciali M. „ Ep&oput Atrcbatcrin fidrits, ft juratus „ coofiliartos ejufifctn domini regit, requiri-

HMU,

«nos * qsateoua pendiftm aaagita SomAsc notariis pubtW·, Aqua ft lute* feriptis ,—I—,»
I — fafiricaa ad hoc mandatum exhibere euan-
J*** „ peUararj am manifeAc dieat ^ni firns UU CHKOTT
in MM <M_ «MB

mintboa quibas fapra , cames wgdcolas diftt regni Franco* , ut defenfiooi bo> noria pvsefiati unftri mb viriliter aflur-

tkxacm valida· faciendam faper repara- ifcme boooris diM domini n*gte j«m lo- fi : ft *ifi aHod mandatam ofleuderic, adfavcmor prodiflorem non

v vero procuratorem efafidem domni no- „ flri régi* roqnirim·*, ft requiro dc ptm- „ mtfia.

Qua quidem ceduta fic exlubita ft In dl· fta natione pe* *tne* Joannem Girardi , ip- fiut nationi* notarium publice , ft aha vo- ce lefts , etiam audiente difto magiftro Si- mone de Tcramo, ae copia ejufdem per di- fti domini uoArl regte ambaxi*tote* petita , ft per dominum peufidemem coocefla ft de- creta; prulibatm domino* Atrebatanfis Epi- icopus , ft honorabili* vlr dominus Perms Cauchon , Vieedomhn* Hrmeofis, nomine gmbaxiatorio dlftl domini ducia Burgnodiat , petierunt fibi ad omnem faturum eventum , vam fuper exhtaione , ft leftura ccdofat ho- jufmodi, quam fiiper ornatas alii* ft fingu- fi* pnsmiffi* / tam per nos notarios publfr cos infrafcriptos, «am per qunfcfanque a- lios notarie· In eadem natione tunc praefen- *es , fieri fibi ft tradi poblicum Inftrumen- «um, & Public* IoΛπνμομ unum vel pfara ; totam iptam nationem In teftimontan ptemif- oruns MMKM* , ft fineulorum , iavoe*odo.

Afla fuerunt hoc tub anno » iodiâio- ue , mente , die , bora , ft loco prr- diâis : profentibus reverendi* In Chrifto pa- tribus , dominia Joanne Patriarch* Conftan- tinopofitaoo , Ogerio Epifcopo Auguflenfi , Jo. abbate ÒAercienfi , magiftri* Jo. Ade- mare , Nicolao de Gonncffia , ft fratre Joaone de Bocha, Ordini* fratrem mioorum iacru theokgiz profcflbrtas, & nonnullis alii* dorr.iui* Epilcopi* , abbatibus, magiftri* , & doâoribus , ac alii* notaUlibu* perfonis diver- forum flatuum, graduum, & ordinum In œa- ?;ηo & grandi numero & multitudine copio- a, teftibu* ad pnemMla vocatis fpecialiter, ft rogatu.

Et quia ego Joanne* Been clericus Mori" ■enG* dkeccfis, publicus Apoflolica, ft Impe- •iali aufloritate notarius , prumifli* omnibus & finguli·, du<n fic, ut promittitur & füb- fcripta font, agerentur, ft fierent, una cum praenominati* teftibus lupra, & notariis publi- cis infra feriptis profens interfui, eaque fic vidi fieri, ft audivi, ac In notam recepi. Id- circo buic publico praetenti inftrumento, manu aliena fideliter feripto, propria manu me fub- fcripfi, & figoum meum publicum hic appolui confuetum, rogatus & requifitus In teflimo- ■um veritatis omnium pnemifibrum.

Et ego Joannes Kiviani, canonicus Antifio- dorenCa, publicus Apoflolica aufloritate nota- rkis , promifit omnibus, ft fingulis, dum fic, ut promittitur, agerentur, dicerentur, ft fie- rent, una cum pnroomiqpti* domini* teftibus, nium veritati* omotam, ft ficguloram prm arifionan, moifiuM. ft rogatus.

& me Palquario da VaUta*. clerical Am- biante oriundo , publico Apoflolica, ft im- perial! aoAorhatta* notario , *qai* pnaoUfl·

nominal· , ft umariia fapra feriptis pt«- fens imcrfai, asana omnia ft fingnla fic fieri vidi, ft aodM. Ideo huic profastipoNkoi» ftnamentomaim aliéna fideliter feriato , fapsom •anta, me fife propria maon fabferibeodo, appofui coufaetum, fa teftimoofam veritati* omnium & fingulovnra pnamdfcnam, requifitua.

CONCLUSIONS!

Marta/ Caftan·

<7rra frtitieati Jùitalf Ctrfaùt tt Lfifafi Atn^ttrfi.

ba Domine Domini. Amen.

C W)Er hoc publicum ioftromcntum cunftis no- Jt tum fit, ft pateat evidenter, quod ano· a Nativitate Domini MÇCCCXVI. fadiftioœ noua, dic vero jovis, vigefima fexta Martii ante meridiem » Apoflolica fede vacante, ft facro fanfto Generali Concilio, Ecclefiam uni- verfalcm reprnfeutante, In civitate Conflantien- fi, provincia Moguntina refidente : convocata praclara ft infigni natroneGallicana, de man- dato reverendi In Chrifto patris, & domini domiat Joanni* , miferatione divma Epifcopi GcbconcnGs, tunc ejufdem Gallicane nationi* prtafidentia, ft in magno refeflorio domus fra- trem Prcdicatovutu Conflantien6am , ur eft moris folcmniter congregam ; pro nonnullis I>punfl»*, ft articulis ilia die deliberandi· ftcon- eludendi* ft expediendis, in qua quidem Coo- gtegatione interfuerunt reverendi ia'Chrifto Patres, & domini, domini Joannes Patriaicha Conflant inopoliianm , Anicienfis, TholonenC* Epifcopi, & alii Epifcopi abbates, ac egreçii ft famofi domini magiftri, facm thcowgm profeflores utrinfqae juris feu inaltato ipforum jorium doflorc* ft liceoiiati, In antas ft me- dicina magiftri baccalaurei, ft alibi notabile* & vlri circsmfpeâi, In grandi numero.

Petitaqne deliberatione fappofitoram ejuf- dem nationi*, fuper articulo , die martia nU titno erit prstrerita eidem nationi propo fito : an fcilicet , dominis judicibus , ft Kcoaamiflâriis, In eauiia fidei deputatis peten- tibus , & requirentibus ia favorem fidei » Jure actio iofiguis, qua *viri** litterati* abun- dare ft clarere digaofritur, dare debeat de- cem notabile* doftores, magiflroc, tam Pris- latos, ft quo·, qui ettdem affiflere ft coniu-

Venerabiles ft drruœipcâi viri magiftri Jo- anna dcGcrfonio, Jordan» Morini, G.PuL chrinepotis, dc frater Petrus dé Verfaillc*, ibi- dem pro, & nomine ambaxlatonun Chrtftia- nifi·

CF Jrtiïrn Mil- ad£mi f*gfe f¥*nconun » pw crynum camen domini maglftrf GuiUrimi FukhrtMpotis » &- cru theologt* profeffori· , inftanmr nquifiv·- nsut diâum dominum prufidaatem » quatenu· antequam uhtrlM nd dcHbernudum ftiper hujufrnodl articulo iaftanctr * legemur juudam parva papyri cedula t quod fibi concefcm extitit , ~ kfta Mt public· , aka voce , ia eadem natione , ihb forma qtra fequitur.

Ifta eta oatal laftanda petunt , * readrent ambaxiatom Chriftkaiiunl reglsFrancin, Indy» nationis Gallica··.

Priam. Qpod natio det deputato· , qui nobis afiftant la profautimw caufin fidel, ficut rex in fab Beteris requirit , eta pan adverfis nullos deputato· voluerit reclperv, pro traftanda concordia , juxta deliberationem nationi· » quando litter* regia fuerunt prafeota» *ipfi* nationi.

Item · Cum appellaverimus ab iftls judicibus fidei , nec eo* reputemus judices ooftro· , requirimus quod fi damur deputati , quod noa dentur ad conferendum cum eis in materia noftra 1 fed dentur ad examinandas requcftas noftras frpe faftas ia judicio fidei,an fint juftu, vel non : ft etiam ad videndum caufa» noftr* appellationis a profatis judicibus, & recufadonb quorumdam.

Item. Cum ifta materia fit grandis ft ardua tangens honorem fidei , regis , ft regni fui , convocentur fpccialiter prolati hujus nationis , ft maxime regni Francia, tam epifeopi, quam cardinale·.

Item . Quod fi deputentur aliqui in prediAa materia 1 cum multi fint nobis fufpc&l in ifta Mtione, quod prius dentur ttabis nomina , antequam procedatur ad aliquem aftum In ifta materia , ut iplb· pofiimus repellere , G caufam habeamus fufpicioois.

Iftas rcqurftas , domine profidens , prediâa nationis Gallicana , nomine ambaalatorum requirimus inftanter adimpleri , tamquam juftas ft rationabiles . Et in cafu qnod aliter feceritis, proceftamur de appellando ftc.

Foil ruius quidem cedula ieAuram reverendus in Chrifto Dominus Atrebatenfis epifcopus, pro , ft nomine ambaxiatorum illuftrifimi principis demini ducis Burgundia , petita per eum copia diâa cedula, & fibi concerto , pro quanto tangere , vel concernere poflet diâum dominum fuum ducem,ad ipfam cedulam refpondendo : dixit , quod quia primus articulus fupra diâ* cedula loquitur de parte adverfa fine expreffione alicujus perfona , petiit quatenus diftus magjfter Guilleimus Pulcrinepotis , ft alii fui ambaxiatores pradi&l , hujufmodi partem adverfam quam pratendunt in difta cedula , exprimerent , ft per expreflum nominarent ft declararent ; cum ambaxiatores ipfius domini ducis no· habeant aliquam caufam cootroverfia, aut litis, contra quofcunque ambmdUtores 1 ft prafcrtim contra ambaxiarores CbriftianMlmi regis anftri Francorum , five first veri ambixiatore* , five pratenfi , prout afferuit diftus dominus Atrebatenfis epife. fubjnngendo quod prout fibi videbatur , quod dominis judicibus in caufis fidei poftulantibtu,ft requirentibus confiiium,nullo modo fine periculo fufpicionb finiftnt nollet denegari , ft quod circa hoc ipfis natio infignb diligenter ft attente habebat advertere & attendere .

Et tunc pralatus maglfter Joannes dc Ger? imt·, incipiendo loqui , dixit fe velle exprimere caufam , quare ipfe , fui ia hae parte adherentes erant male contenti de pnrdi&ts dominia judkibot In caufis fidei ft proceffu eorum r ex eo videiket quod novem affertiooes * de quibus coeam infix contraditur jam , a decem menfibus elapfis , denuntia» fuerunt coram 1^6· , fieplieiter , flt nude » nondum tamen potuerant obtineH quod magiftri ft baihaUari in thedogja haberent difputationem ft Collationem mutuas inter fe fuper «iidem affertionibtu, ut f.· invicem intelligere valerent» fed nonnulli magiftrorum , In uno angulo ; ft alii, ia alio angulo , fuper hujufmodi materia frripferunt, quod dixit omnino /ore abfurdwm.

'ANNO CHRISTI 141*

Ad qua ft afia, per dkhun magiftrum Joannsm de Gerfono propofira refpondendo dixit venerabilis ft clrcumfpèftus v|r , magifter Petrus Cauthou ambaxiator difti domini ducis Burgundin, quod propterea nihil debeet latere ipfam nationem , ft hoc facrum Concilium , imo totum deberet fieri manifeftum , ft omnibos publicari»quia cum hic proceffus *ft materia fidei , & fic^ab omnibus approbari , vel reprobari decet *t quare petiit quod proceffus dominorum judicum pradl&orum , aftaqw , aditant , ft gefta per eo· , circa hujufmodi materiam affectionum fingoiit nationibus , ft toti Concilio referrentur, & publicarentur , ut fi qui dcfeâus reperti fuerint, corrigi valeant, & deinde juftltia fieri & miniftrari per hoc faerum Goncilium.

Et quia etiam in eodem articulo primo fiebat mentio , quod deputati fuiftsnt nonnulli per ipfam nationem , quos, ut afleritur a nonnullis , ambaxiatores didi domini ducis recufaverant recipere ; iidem domini ducis ambixlatore* ad hoc refpondendo dixerunt , quod nunquam ipla natio fuper hoc aliquus deputaverit 1 nec ipfi etiam unquam pacem veram , vel traftatores ejusdem recufiverant , nec fubterfugete voluerunt » immo antequam materia hujufmodi affertionum inchoaretur , fnpius inftlterunt, quod de eadem taceretur 1 ft fuperfederetur propter fraudatum, quod inde eveniire dubitabant, prout evenit.

Et tunc prariâtus maglfter Jordarius Morini afferendo , quod habeat inftruere ipfam nationem de veritate, dixit quud quando litterr per dominum noftram regem, ultimate ipfi nationi fcrlpts, fuper eo quod ipfa natio fe adjungeret huic p-oceffui , prxfenta» eidem nationi fuerunt , ft pe(omnes tunc in eadem natione congregatos clamatum fiiiffet , quod «rat laborandum pro pace , reverendiifimus in Chrifto pater dominus Turonenfis archtepifeopus, tunc ejuid m nationis prafidens, pluses tradidit deputatos , quos ipfi domini noftri regi· ambaxiatores acceptaiuot 1 licet ipfius domini ducis ambaxiatores, ur dixit, *ipfo·* totaliter recufaverant , dicente* quod folum erant tres in rutione hujufmodi, quos ipfi vellent acceptare.

Ad quod refpondendo dixit prarfatus magifter Petrus Caucison hoc omnino carere veritate , ft ut ipfi nationi dc contrario cooftaret , dixit , quod ipfe noptine ambaxiarorio domini fui ducis ad finem petitum per domino* judices ft commiffartos caularum fidei , erat paratus nominare ft tradere triginta fex perfonas de notabilioribus ejuflem nationis, qni numerus longe diftat t tribus , ex quibus ipfa natio decem perfooas, quas vellet , confequenter eligere poflet ad fui beneplacitum .

Quibus Ac aliis diverfis hinc ind* alterca-A tls , pmlibatus dominus prafUens ambas par- K* rcquifivlt , quatenus nationem exirent i ut ipfa natio , in eorum abCentla , qui«t|us va- leret fuper hinc inde diftis , 0c propofitis de- liberare . Cui quidem requeft* partes prxdi- fta tandem obtemperaverant, Ac Ipfam natio- nem exiverunt,

anno CHRISTI »<>J·

Poft quarum egreflum , pr»&tus dominus pr»fidens vota fmgularum in eadem natione exiftentium requifivit, At ferutatus eft· an fci- licet decem perform notabiler , Ac qu* , e(Tent deputanda, ad atfiftendum Ac confu lendum di- ciis dominis judicibus in caufis fidei . Et un- dem , fmguiis votis exquifitis , Ac in fcriptis redaftis, ipfoque domino prarfidente laborante B ad cliciehdum cooclufionem ex eifdem votis, intraverunt eandem nationem .

Primo honorabilis vir , pugifter Joannes de Montejuftlno , procurator difti ducis , & confcquentcr pralibati domini , Atrebatenfis Epifcopus, Ac magifter Petrus Cauchon , alk- rentes ad eorum notitiam deveniile quod ipfe dominus prxfidens alias , & aliter concludere voluit , quam petitio , feu quzftlo ia delibe- ratione cjufckm nationis oofita habuit, Ac con- tinebit, cx eadem concludi pofTer, aut de- beret : unde In hac parte reputabant fe grava- tos . Qj»ipropter , nomine difti dor.ini ducis Bur- gundix, io oumtum hnjulmodi conclufio ip- fum tangere pollet , conclufioui hujufmodi fic oppofnernnt, proteftantes de gravamine, At de reeutrendo ad remedia juris.

Ec tunc praûtus dominus perfidens dixit quixl nofi intendebat alias nec aliter conclu- dere, quam effet pofitum in deliberatione i Se ut plenius fiiper conclufione hujufmodi delibe- rare valeret, Ipfam concluficnem diftulit face- re ufque ad diem craftinum .

Super quibas omnibus At fingulis, pneliba- ti domini ducis atrhaxiatores petierunt fibi , ad omnem futurum eventum , Λ finem debi- tum , a nobh notariis irvfiafcriptis confici, at- que tradi publicum Inftrumentpm , Ac publica inftrumenu, unum vtl plura.

Afta fuerunt harc fub au. indIftione, menfe,j^ die Ac loco prxdiftis, prafidentlbus ibidem pr»- 6tit reverendis in Chrifto patribus , dominis Joanne patriarcha Conftaminopol'tano . Ani- cienfi &: Thcrfonenfi Epifcopis, Joanne abbate Ciftercicnfi, Joanne Ademare , Nicolao de Hon- f,atre Joanne de Kocha ordinis fra- trum Minorum , in facra pagina magiftris, ac alia multitudine dominorum pr»latoium , do- ftorum , magiftrorum · licentiatorrm , bachal- larierum , & aliarum perfonarum . diverfo-um ftatuum, graduum , Ac ordinum , teftibus ad przmilfa vocatis fpecialiter Ac rogatis.

(.Qaaatf.

Deinde vero , die veneris fequenti , vide- licet XXVII. prrdifti awnfis Martii , ante meridiem , convocata pradifta infigni natio-£ ne Gallicana Ac folemniter congregate , mo-' do Ac loco fuptudiftisi poftquam prefitns do- minus prgfidens quamp'ures articulos tunc eg- pedicndit , in deliberatione ejusdem nationis pofuiftet, Ac expediri feciffet: tandem legl fe- ck publice quandam papyri ccdulam , conclu- fionem fuper hefterna deliberatione continen- tem tub forma qu* fequitur.

" Qttla " judices difti g-neraliter in matr- riif fidel depçtati per Concilium , petierunt é- fibi dari per nttioncm Gallicanam decem deputatos, lupci certis dictas macerias fidci un- gentibus, eifdem explicandis» ftlt dk XXVI. manii per pr«fidentem nation]· pradifta pofi- tum la deliberatione, an deberent prcdifti de- putari, At ei« dari , At qui. Unde fuper prt- mo , videlicet , an deberent deputari « fuerunt audita vota Angulorum, ut mori» etfr.Ex qui- bus voti· , feu majori parte ipforum concludi- tur ut fequitur.

"*»".

ANNO CHRISTI **,i·

Primo Quod dentur deputati , qui in ma- teriis , de quibus videtur efle contentio , co- ram pr*Jlftis judicibus, inter ambulatores U- luftrilfiml principis ducis Burgundia , habeant pro pine traâare pacem , Ac concordiam cum pcneftate, cafu quo pacem Ac concordiam ftce- re non poflent , requirendi pradiftos judices Ac nationes alias, quod pradifta materi» fufpen- dantur ufque ad eieâioncm futuri fummi pontificis, faltem ufque ad Concilium uni- tum cum obedientia dudum domini Petri de Luae.

In aliis autem materiis fidei , concluditur quod dentur deputati , ut petitur . Fuit edam vifum qujmplurimis quod fupcr hoc effet per nationem feribendum pradifto ch> fti.inifiimo regi , Ac illuftrifimo principi dtni Burgun- diz .

Qua quidem conclufione fic left*. , praliba- ti domini ducis Bnrgundia ambaxiatores , per organum tamen difti magiftri Petri Cauchon , vkedomini Remenfis , proponendo dixerunt, quod pro quanto dida deliberatio faciebat ad bonum pacis , effe placebat eifdem t fed in otuntutn erat dilativa , Ac impeditiva juftiti* diAo domino duci miniftrandx, ftando ftmper in profeftationibus die hefterna , per eofdcm ambaxiateres faftis , fe opponebant , Ac prote- ftabantur adhuc dd habeodo recurfum ad re- media juris.

Coufequcntcr pra£itus dominus Atrebaten- fis Epifcopus, nomine etiam ambaxiatorio di- fti domini ducis , multum eleganter , & pro- lixe in etfeftu fequenda , " qur in quadam cedula fupcr hoc per eum confêfta , At nobis ii,α notariis Infrafcriptis poftea tradis^ cifeAuali- ter continebantur , Sc continentur » videlicet quod hujufnodi deliberatio , feu conclufio, erat peregrina , Ac omnino aliena a dida pe- titione , qu* per diftum dominum perfiden- tem , in deliberatione nationis fu rit pofitt , Ac pro qua folum ipfe, At alii fui atnbaxlato- res ad rogatum ipfius domini pr*fi,lentis , dia hefterna , exierant de natione , una cum illis cui fc dieu it ambaxiatores difti domini noftri regis Francorum , ut liberius natio delibera- re*, prout deliberavit c Ac fic per confequens , dift t natio deliberaverat fuper alia materia , quam luper illa qu* pofita In deliberatione , in ipforum ambaxiatorum prafentia , ipfis do- mini ducis ambaxiatoribus non vocatis , ne* auditis imo fpretis , in prrjudicium grande ipfius domini ducis,Ac juftiti»,fu*, pro çuan- toscanfit novem aflertionum diftum dominum ducem concernit.

Quare eidus dominus prxfidens. concluden- do pro cedula ibidem lefta , " fupenus feri- pta continetur , diftum dominum fuum ducem gravabat . Et ideo , non recedendo etiam A prote(lationibus heri pei eum , Ac nunc per diftum magiibum Petrum Cauchon nomine amb.'viarorio faâi», dicta deliberationi Ac cun- clut'oni , fe eodem nomine , opponebat , cum prot llaiioniltus pradiftis dc recurrendo ad re- media jutis.

ANNO CNMU1I •«•f*

Pnrterea quia in deliberatione pnsJlda di-ur , *tehr pjrtei*, petiit ut **idem** dominus prrfidena vellet exponere huiulmodi verba icunt contra qucfque ambaxiatoses quorumlibet prio-eipum non reputabam fe habere partem , ncc ipfos effe partes cosicra eoa in quacunque cau-fa , prwfertlm illo· qui dicunt fe elle amba-xiaiore* chriliiatiifimi Francorum regis, quod-que talis modus ccmcludendi, Ac loquendi, e-tat magis difcordl» nutritivus, quam paci*.

Item , dixit quod videtur multum mirabi-le ,qood cum diâa novem aflerdooes per cum qui eas denuntiavit , um in regno Francis Sam in Concilio , dicantur *ege emota* in e. Ac bonis moribus, ut aieruit pluries, & adhuc aflerit diftus denunciatorf Ac quod tam In regn· Francis . occafion* iftarum hare-fum , qus In dido regno ortum habuerunt , plure* harefes » errore* febort· funt Ac cre-verunt , & cum chri fttaniffimus dominiis iso-ler Francorum rex velit omnes hsrefcs a re-gno fuo exterminari r quomod· aliquis, pes-fertim de dido regno , prefumert , dicere , vel concludere prufumat, quod earumdem af-fertionum judicium Ac determinatio ad futu-rum fummum pontificem refervetur? Tum pri-mo , quia nefeitur quando erit futamus pon-tifex s Ac dum erit etiam plura agere habe-bit , Ac circa multa alia grandia ipfum verfa-ri oportebit . Tum etiam , fi Concilium ge-iseraie f quod eft Ac dicitur fons Ac origo ju-flitis , equitatis Ac fcientir , timeat fuper iis diffinire › quomodo fummus pontifex non ti-mebit? Tum etiam, fi modo non diffiniat Con-cilium generale i nuoquid dicetur , aut dici poterit , quod ignorantia aut* timor fervlli* poteflatis mundans,aut aliquis alius refpcâus inordinatus , quibus humanum judicium per-veni confuevlt, apud diâum Concilium libe-J ravit ? · quod pro nephas eft dicere , aut co-gitare . Tum infuper, quia iflo tempore me-dio , populi remanebunt ls* error*- , tam ec-clefiaftici, quam reges, Ac principes, eo quod ifte affrrtlones fuerunt in regno Francia prr-dicarat flt declaratu , Ac in prrfcnti Concilio public «tu Ac denuntiat* tanquam erronea i"jj fide, At moribus: unde mota Ac prapofita eft, in pizfenti Concilio , & folcmnlter difputata <|U*ftio hac utrum ha novem affertiones ju-nici· fidei fint reprobanda ?

Cum igitur , tefte beato Adguftlno , tam haretkum fit aliquid fide * quod non eft fi-des , aut quod eft non credere › quam here-ticum eft negare , vel abftrahere a fide quod fide credendnm eft t Ac ergo ocia h* nov-m aflertiones, fi fint vera aut probabiles, & <q>-pofitnm earum teneatur pro fide ; ecce erro-rem manifeftum in populo Dei.

Si vero fint reprobanda , tamouu n erro-nee , Ac teneantur tanquam vera, at : proba-biles i ecce errorem ex alia pane .-Et fic ct! inducere errorem , quocunque dato , λ jv. Concilium generale , in religione chrilliana , per fufpcnfiooem fupra diâam.

Item dixit ; Confiderandum quam maxime , Ac advertendum » quod fcandalutn ex hoc in-fbrgit difto regno Franci» chriftianitCmo , ;,· huic praclariflim* nationi *i* quia ille qui de-nuntiavit , eft de regno Frami* . & de na-ti·»* ifta; At petiit pluries, una cum cempli-xUsus fui* › diètes novem aflertmnas confcftitn rond*anuri , um ver diAos domino, coinmti-iarlos , quam per hoc facrum Concilium , ad honoram * Ar «xah.tiooem fidei , ut dicebat, **At** morum,regis Ac regni ptediâorum, Ac an-t* examen earundtm affectionum . Nunc au-<em , examine fàâo , Ac datb deliberationibus dominis commiffarlis prrdiâis , venerabiliam doâorum , magiftrorum At bachallariorum ia facra pagina , qui nollent aliud loqui quam quod veritas facra feripturx fuideret, At qui nollent *Ce* damnare pro quocuoque vivente , modo ipfe idem denuntiator , Ac fui compli-ces , inflant pro deliberatione pnrdiAa , Ac ipfam requirunt › quibus hac infignis natio minus debite atfentire videtur . Ex quo appa-ret ev*lenter, quod hac natio , qu* totis vi-ribus debet laborare ut regni noftri infimia tolleretur i nititur. Ac laborat ut in foedibus remanens , gloria ipfius hnrefibus maculetur i **ad qua** natio hac venerabilis multum debet attendere . Ac etiam ad regnum Bohemia , *fit* ad alia cuca hac attendenda.

anno CBRJsD »*'i

Item dicit , quod in hoc ifta natio faciat injuriam diAis dominis doAoribus, magiftri» , Ac bachallariis , quod * eft inquireh^ *fit* de-clarare doArlnaliter catholicam veritatem , quos confuluit Temper fanAa Romana ecclei. in quaflionibus de fide motis declarandi*.

* '·>< r«-raa>

Item dixit , quod major nota fcaodali gra-vioris infertur huic praclara nationi cx diâa deliberatione *fic* conclufionci quia inde fit dt-negare judicibus in caulis fidei Confilium , peritis in jure divino pariter Ac humano qusrcntibus ; non caret omnimode fcrupulo fautorio heretic» pravitatis i fed per didas conclufinnem Ac deliberationem denegatur , cum non rcfpondeatur ad petitum eorundem . Igi-tur *ficc.* Et fic fcandalutn quod ex publicatio-ne diâarum affectionum ortum eft, Ac per to-tum orbem divulgatum, non tollitur, fed nu-tritur, At augetur per pradiâa.

Item . Ad hoc quod dicitur in hujufmodi con.lufione , quod deputandi habebant tra&a-re de pace, dixit quod mirabile videtur, cum traâare inter aliquos, fit fecundum veram -- ftimationem de aliquo dubio inter * indicare. * Ac unufquifque bena judicet de iis qua novit, γμμ Ac horum bonus judex fit. Neceffe eft autem ad hujuimodi traâatnm pacis, quod traâato-re* plenam habeant notitiam dc materia di-fcordl· Inter partes.

Si igitur aliqui ambax'itorcs , aut alii di-cunt fe eflie pares in hujufmodi caufa fidei , r.rceffe eft qu 'd hu>ulmodi traâatore, plenam habeant notitiam de proceflu &r deliberationi-bus «iodorum magiflrorura, *fic* bachaliarioi um prrdiCtoi uin , factis in diâa caufa , ut , com-perta vernate , melius judicent fecundum *x*-qoitatem . Ft cum tale judiJum debeat per ho. la.ium Con.ilium approbari, qu* appro-batio non debet fieii de ignoto,aut ignorato; ncccffe eft ad diâum traâatum , quod dktua dift.* deliberationes do&orum , ma^tilrorum › Ar bachallariorum pr*difto«utn palam faut .. *Sc* publicentur omnibus nationi-bus **El ius** facri Concilii . Et infuper , quod omnes ungit , ab omnibus debet approbari , & nihil fit quod plus omnes tangit , quam ip<a fides ratho'ka ; dt hic dicitur effe pmcsf-fii» fitlvii iequanr quod ut approbetur de dijro pvceAu i:luJ cit fide approbandum , diâus pit>-cePtudebet fieri omnibus manifeflus, quia tun quatn incognita («erumConcilium jj'proiu*»r . **1·X** quibus omnibtts , ditius c xnmo·, A;<.- **batentis** Epifcoptu infetrt c , c· nUatit **qix<d** rei»

relatio eft ficien^a/(Miam *te* poblice *Λ»* diâoAtnr, *te* fierent, una cum «ominis teftibus, ac

ANNO CHR.BT1 >"1"

proceflo & dHrtk rationibus dodrarum, DUgl-ftrorum i^ft/bachillariorut· prrdiAorui*, ia boc facra Concilio, *8c* In fetione publica, vel quatuor nationibus.· cum collegio dominorum cardinalium fimul congregatis: quod fieri petiit *8c* requifivit difttts dominus Atrebatenfis Epiicopus, pro, *8c* nomine ambaxiarorum didi domini ducis Burgundl*, propter reverendam Dei, exaltationem fidei, honorem hujtw facri Concilii » & propter confervationem illibatam praeeminenti* Ac titulorum lingularium chriftianitimc domus, rcligiofiifim» ecclefi*, & regni devotitimi Franci*, ut difeorui* per nonnullos in di&o regno fu* firftat*, fub colore dictarum novem aflertio-t autn per eos maiitiofe confictarum, & Innocentibus fietuer impolitarum, brevius *Se* clarius terminentur, Ac finiantur.

His didis *Se* proppfitis, profatus dominus pr«fident, nulla data fuper premitis refponfiooe, ft ceteri alii in dido loco cougregati a dido loco receflerunt. Γt tunc prêtas dominus Atrebatenfis Epiicopus, nomine quo fupra, ad omnem Alturum eventum petiit fibi fuper premitis omnibus *Λ* lingulis a nobis notariis infraferiptis dc fingulis aliis notariis, ft tabellionibus » pro tunc ibidem prxfentibus, fibi fieri, atque tradi publicum Inftrumemum feu publica inftnimenta, unum vel plura, ft tot, quot fibi fuerint necefis-C sia, omnes Ac fingulos In cadet* natione tunc cxiftintes in tcftimenitun promiflorum omnium, & fingulorum invocando.

Ada fuerunt bate fpb anno, indiâîone, menfe, diebus, Ac horis prcdiâis, prefentibys ibidem reverendis in Chrifto patribus, ac dominis Tholoucnfi, Ac Auguftenfi Epifcopis, Joanne abbate Cl.Qercienfi, necnon venerabilibus & circutnfpedis viris magiftri* Joanna BaUuini in facra pagina, Joanne Rippart in decretis magiftri», alm* univerfitarls Parifienfis ambaxiatoribus, Joanne Ademare, Nicolao de Gonetia Ac fratre Joanne de Rocha Ordinis fratrum Minorum facra theologi» profeftoribus, ac alia multitudine dominorum pr*-iatorum, doâorum, magiftrorum, bachallaicum & aliatum perfonarum diveriorum ftatuum, giiduum, & ordinum teftibus ad pr*-mifla vocatis fpedaliter Ac rogatis.

Et quia ego Joannes Baers clericus diaecc-fi; Morinenfis publica, apoftolica, At imperiali auctoritate notarius praemitis omnibus K fingulis dum fic, ut praemittitur, proponerentur, allegarentur, narrarentur, explicarentur, agerentur, dicerentur, & fierent, una cum dominis At teftibus fupra & notariis publicis infiaferiptis prxftQs fui » eaque › prout Rripta funt, uc vidi *tt* audivi proponi, allegari, narrari, dici, replicari, ac fieri › ac In notam recepi. Idcirco huic profenti publico inftrumento fuper inde confefto, aliena *roanfi&* fideliter feripeo » me allia negotiis legitimo prrpcdito,propria manu una cum notariis publicis infraferipti* mc fubfcripfi, Ac fignum meum publicum hic appofui folitum, rogatus & requifitus in teftimonium veritatis om-ium & fingulorum promiflorum.

Et ego Jo. Riviani canonicus Antlfiodorenfis, publicus apoftolica auâoritatt notarius, premitis omnibus Ac fingulis, dum fic, ut Erzmitti'ur, proponerentur, narrarentur, al-garentur, replicarentur f agerentur, dicercn-

tur, fierent, una cum teftibus & notariis publicis fupra te infr f.nptis, praetens fiai *i eaque* fient fupra funt feriora, be vidi, ft audivi proponi, allegari, narrari.di-*ct » r* plicari, *8e* fieri, ac in notam rfipapi. Ideo huic prafeuti publico infiniment* mana aliena fideliter falpto, manu propria, una cum aliis notariis publicis fupra,& infraferiptis, me fubfcripfi » fignumque meum publicum confuetum appofui in veritatis teftimonium prêtailT rura, requifitus fit rogatus.

ANNO CHUSTI

Et me Palquerio de Vallibus clerico de Ambianis oriundo, bachallario in decretis, publico, apoftolica, & imperia'i auifto-irate oxarius, qui pr»mitis omnibus & fingulis, dum fic Ut fupra feribuntur. fierint dice*cntur, Ac agerentur, una cum teflibus, Ar notariis publicis fupraferiptis pr*feps interfui i eaque omnia, Ac lingula fic fieri vidi, Ac audivi, ac in notam funepA. Ide* huic publico inftrumento ex.nde confiera manu aliena fideliter Rripto fignuaa meum, me hie -propria \nanu feribendo appofui cenfuettttn, in teftitnonium veritatis omnium Ar fingulorum pr«-πuflorum, requifitus Ac rogatus.

H«c *Wliatia fttir iηMφi'ıM XT. etfrilit,* per damfwas in*a*rm dc rberaase, pr» *Gevf·*·^*

*jt*M ЇΠ.*

Quoniam a vobis, reverendltimis patribus› ft dominis, dominis judicibus Ac commiffariis in caufis fidei, Ac errorum in fide A moribus, a facro fanda generali Conftdntienfi Synodo fpccialitcr deputatis, nuper, videlicet dic fabbati undecima profentis menfis aprills, hora completorii, vel qua fi, ejufdem dici, in loco folito congregatis, in caufa ceram vobis, fuper quadam propofitione quondam magiftri Joannis Parvi, feu novem alTertlonum exinde extraAarum, virtute Ac auftoritate diâ« deputatlonit, ut dicitur, irtrodu&a; oratores, Ac ambulatores chriftianltimi psincipis domini regi* Francorum, videlicet magiftri, Joar,-nes de Gerfono cancellarius Psrinenfis, Jordanus Morjni.Guillelmus Pulcrinepotis, Ac Petrus de Verfailles magiftri in theologia, ac Symon de Theramo didi domini *regis* advocatus, Ac per vos dominos comtnlftarlos pro hujtifiuodi cauf« profeutione advocatus fpecialiter deputatus, cum omni Inflantia petierunt profatum chriftianitimum, Ac illuftriffimum principem dominum Carolum Francorum regem, feu fe ipfos oratores,ipfius procuratores, ad h«c *futicientl* poreftate Ibidem edoAa Ac exhibita fulcitos,cjus nomine, pro fuo interefie legitima, ad caufim ipfam, in ftata At terminis quibus erat admitti, Ac ipfum dominum regem, feu oratores, Ac procuratore* admiffos audiri, ram in fafto.cuim iu juret lket etiam Ipfi petierint, At diligenter inftiterinr,Ar fuerint proteftati, quod antequam admitterentur, & poftquam admiti effent, audirentur plene, Ac debite, tam in jure, quam In ûftoi antequam ad adtam aliquem In vaufa ipfit procederetis, prout de jure non debebatis *f* iket etiam ufque nunc pro parte ipfius domini regis, vel alicujus alterius fc in caufa ipfa partem conftitttemis, caufa ipfa ioftruâa non fuerit, nec defenfa: licet etiam, pro parte praefati chriftiaaitimj regis, oblatum

e p» tam ft proteftatum fuerit, quod poft ejus admittiooem, caufam inftruere, defendere ulia media deducere obtulerint, per qua de juftitia * veritate caufa * ft dednAorum in eadem, clare poteratis, ft potietis inbui, ft informari; & licet fpecialiter ft expretie, pro parte didi chriillanlfiml regis, faerit proteftatum, quod ad publicationem votorum ft confitlorum redditorum per nonnullos, qui dicuntur in facra pagina magiftri, in caufalfta, pro votis, ft confiliis, ad dedfionem requifiti, non deveniretur, ft eadem voca, feu coofilia non publicarentur, * caufis ft rationibus infra feriptis.

ÀSNO CHqgJD

Î/*°**

Primo. Quia ex hoc projudlcium noa modicum prefato domino tegi ad caufam venienti, circa ipfius caufa profeeudonem, gerebatur.

Secundo. Quia confilia ex quibus fententia ferenlr › aut decifiones cautarum ferenda ve-r;unt, publicanda ad panis inftantiam non funtj led il'ua fieri eft a jure, optima ratione, inhibitum.

Tertio. Quia talia in faâo propont, ipfius domini regis nomine, poterant, ft offerebantur: quibus vifis, ft attentis, magiftri qui confuium dederant, herum confutend| fuerant, ft confuhi confilia reformaient; quod nunc, poll publicationem votorum, non fine fufpictooe repeti poterit, ft praecipue cum cis facultas patuit cum partibus colloquendi.

Quarto. Quia fcandala ex illa publicatione multa ft plurima fequi poterant.

Quinto. Quia iliorum publicatio, eft comminatio qualis fit fatura lententia ferenda.

Sexto. Quia faltetn fieri non debuit modo ft forma quibus fa&a fuit; debuit enim ipfa, non partibus, fed peritis in jure divino, & humano fieri, ad effeftum conferendi, ft examinandi rationes, ft caufasi confulendiielum, gradum, &* audoritarerticOafaltonxm, ficuteft inoris ft juris, prout faerat, ft tunc fati a veftris reverendifimis paternitatibus inllancer petitum.

Septimo. Quia per Ipfam publicationem patet ipfam admilfionem praefati domini regis captiofiam fuiffie. Quid eft enim aliquem ad caufam admittere, & admiflum, antequam ad citeriora procedatur, non audire? Nam, nedum ipfe chrillianiffimus rexi fedquxlibet vilis perfona, nedum in caufa fidei, qua nulla maiori fed in qualibet alia etiam tnateria, poli aliquem ad caufam admitfum, antequam sd ulteriora procedatur, illi termini, ft dilationes legitime dantur, infra quos &c. quas admiffus poffit, ft debeat, fi qua proponere, vej producere, vel allegare intendat, ft velift ft licet pro parte diâi domini regis oblatum fuerit prardi&a ft aha, qua ad offendendum didam publicationem, fieri non debere, & alia ad juffificationem prefentis appellationis facieutia, velle coram vobis, quatenus expediret, offendere vel docere: nihilominus vos, reverendifimi patres, prcdlâis omnibus & fingulis minime attentis, neque confideretis; die ft hora, ibidem, In hujufmodi caufa tum ardua ft gravi, nimis praecipitanter, ft ferventer, ad ulteriora, ex arrupto, procedentes, proreufa vota, atque confilia, in feriptis redads, certorum dodorum, five magiftrorum ad hoc, «t dicitur, requifitorum in diâa caufa, oecafiounm didarup propofitioois, & affectionum habita» ft fixrfaa fuper fallb cafu citra veritatem in efle pofiro feruuta, ad imponunam quorumdam afferorum domini ducis Burgundi* oratorum, ft procuratorum inftantiam, ut dicitur, publicaftis, ft publicari fecIftls, ftmandaftisi ft eorum copiam eifdem oratoribus, ft procuratoribus diâi ducis decreviftist licet de fa&o» contra omnem «quitatetn, ft juris rationem, prrmitia, Bc fiigula. pro parte prxfetl illuftrilfimi principis domini regis propofia, ft oblata, faltetn tacite repellendo › juri, squitati, & honori prxfeti chriilianifimi regis minime deferendo, ofttoribufque, feu procuratoribus paedidis caufam, & occafionem fubornationi», aut alias analignaodi.

anno CMK.UTI *4.**

Idcirco Conradus Ludeking procurator, ft procuratorio nomine prufati illuffrifimi domini regis, ad hoc per p<«fatos ipfius procuratares fubftitutus, fentfens ipfum dominum regem, & fe, nomine procuratorio ejufdem, per didam prxrenfam publicationem, ex qua quam plurima fcandala verlfimiliter potient exoriri, & alia contra juris & rationis debitum, ft în prcjudicium didi illuftritfimi regis rcfultant, multipliciter gravatos, & dubitans de gravaminibus fubfecuturis i a diâa prctenfa publicatione, ac aliis gravaminibus ex prxmitâs, ft adis pra>fentls caufa;, coram vobis habitis qubmodolibet colligibus in iis feriptis; ad fandtm ledem Apoftolkam ftdiCâum Concilium Generale provocat & appellat ft apoftolus petit, primo, fee Undo, ft tertio; ac inftanter, ft inftantius, ft inftantülime fibi dari & concedi.

mSTAUMiTiTVM OP?ELLOTIOLIS

Trscxntfurû *ierii Enriiudie, λ jtdicibui &c. f» ctmfii fidri,*

Et fusd rtgfw FreirtfKm tdmifcnmr ti ctaft* 9tvan Jftrtitmn» &c. de çat eppelLuiHufn't *fni idem fntttrtter tftii de ce»fu, ex deItkrmitHt nafüii e'pfde» ùmi»' /"P" b*

In Domine domini Amen,

PSr hoc pr»fens publicum inftrumentum cundis pateat evidenter, quod anno «nativitate domini MCCCCXV1. indidione nona, die vero martis, vigefima prima menfis aprilis, videlicet ante tertia, 8c poli fecunda hora fjufdem diei poil meridiem pulfationem, apoffolica fede pallore carente, in noftram notariorum publicorum, 8e teftium infraferiptorum, ad hac fpecialiter vocatorum prafentia perfonaliter couftinitus venerabilis Sc circumfpeftus vir, magiffer Joannes de Montejuftino, in curia Romana, Bc ut afleruit, illuftrifimi principis domini Joannis ducis Burgundia procuratori ac ejus procuratorio nomine, & ad opus omnium illorum quorum intcreft, feu intereffe poterit quomodolibet in futurum, videlicet in fttipha magna domus Epifcopalis Couftantienfis, in qua reverendilfimt reverendlque, ac venerabiles Sc circtimfpedi patres, domini judices in caufis fidei per factum generale Conftauticnfe Concilium deputati, ioiiti funt fuam audientiam in didis caufis teneret & pr«fertim in ciufa novem affertlonum, ia eodem Concilio, per venerabilem virum magiftrum Jo. de Gerfono, ut idem pra-

m p. »♦«·

a— procurator aifcrefeit, denuntiatarum, teoert & A dare coofueverunt.

anno CHAisn 's·* Q«· quidem magifter Joa·. de Mttetejw- Aino, procurator, nominibus), ft ad opus quad- dam fupra, ad fines efficâus, ut dicebat, meliores ft ntiikava quibus poterat, petiit a di- screto viso Clemente GroCi, diâa ledis AnO- ftolicu eurfore, Ibidem exigente i Ipfumque inte·rogavit, fi feiebat ubi erant didi domini judices ft deputati *i* ** *ú* debebant, vel crederet quod deberent hodie fuam tenere in diâa caufa novem afienionum, vel alias In caulis fidei judieotlant.

Qui quidem Cleouns corfor eidem procuratori refundendo dixit, quod pratJt: domini judices illuc noti erant, At quod fuam audien-B ti-m in «.aufis pntdifth, ut hrmiter credebat, data die non tenerent

Er tunc diâus mjgiftcr Joannes, procuratorio nomine ft -4 opus quo fupra, dixit & cxpofult, quod fi Udem domini judices, Ac deprtati *tOent* ibidem prafenirs, ab eis m· nonnulli» gravaminibus p<»fatt> domino duci ac fibi, nomine quo fupra |>er eoiJcm domino» judices, ut alleruit, in caufa diftarum *novem* aflertionum fidis & illatis, libentius provocaret A appellaret : ft cum rorum prufentiam pro tunc non haberet, net commole habere po.ict; idcirco Idem maglftet Joannes Je Montejitftino, Domine, ft ad opus quibus f<.- pra, irum nobis notariis lofrafcrlptis, tan-c quam emam autentici» ft publicis pctioni», ac Ia teftluo infraferiptorum prefentia, a perlati» dominis fudicibus, ft a gravaminibus, in quadhm papyri cedula, quam tunc tenebat, expergatis, declaratis, & fpecificatis, ad p »- fatum fac'um generale Co.»c|liom Conftantlenfe, ft fanftam Sedem Apotlolicam, Infer iptli proruça» 't ft *appellavit : ac* Apoftolos fcmel, fecundo ft teitjo, *fape*, frpju*, & inftanter, falcem tetli noniales, a nobis n.xariis publicis fibi dar| petiit, ft etiam nquimiti proteftans de difta appellatione fua eifaem don jm» judicibus, ft aliis quibus rpus effet Intimanda, ft ea loco ft tempore debitis profequenda ftc. prout ft quemadmodum in eadem appellatio-θ nis cedula nebis notarii» infraferipth exhibita, & tradita, ac in noftris manibus repolira latins continetur

m Cujus cedula renor fequitur in Lac

i».

jut (tjer cy ιβιβτ.

JXsrnvMixrvM

'Httiaaii Tictrii,*

fe Ct^aln gnemiii)»4ι<ύ fiafn tri êrternit.

Irt Noverint unlverfi, ft fingull prefens publicum inftrumentnm infpeâuri, quod anno ejufdem domini MCCCCXVL indiâione nona, die vero fexta menfis maii, fanâa fede Apoftolica vacante, In congregauooe generali venerabili* nationis Picard!», ù» alma matre u- •iverfitate Parifienfi, apud fanâum Julianum Parifiis, ipfa die, hora quafi decima ante meridiem, fo,cmniter celebrata i ncbjfqtle notarife publicis, ft tcftlba* Infrafcriptis pnefentibus, Venerabili», ;; difcrvtvs vlr ; Hug· Matnpia, auriger gaa artibus, procarato* jufdcm nationis, ft in Ipfa congregationetnne prritdciis, ftrlatim expofuit, ft rentlit, i-* nuper venensd* clrosmfpeftioah, ft magma fcientl* vtr magiBcr Galli*Imus de Valle, rtâor ejofdem matris univerfitatis, per organum venerabilis ft difereti viri, magWtri Robert! Je Bretfy, ft nonnullorum aliorum magiftrorum, eundem procvacorcm «sationis M» card!*; pro, ft nomine ejuldem nationis requilierat, quatenus ipfe procurator, feu ipfa natio figillare, feu figillari facer* f ft procurare vellet, ftgHlo nationis pradiâw, quafdam litteras facrofanâa Synodo Generali Conftantienfi, ex parte ejofdem matris univerfitatis, ad requeftam, ft exhortationem GreniSmi principis domini noflri Francorum regis, Ut dicitur, mittendas, A dirigenda*, fuper materia revocartonfe cujufdam ienteatir per eandem facrofanttam Synodum, feu dominos cotnmlffario» ejufdem» nuper laro, contra proceftum dudum facium Parifife, ft deduâum per reverendum in Chrifta patrem, ft doftinum Parlficnfem Eplfcopum, io condemnatione nonnullarum aflertionum, contentarum, feu comprehenfarom, ut dicebatur, io quadam propofitk>ne olim per defundum magiftrum Joannem Pjrvl faâa i ft fe alii* nationibus, ft facultatlbu* eiufdein univerfitatis, A intentioni catum m hac parte confentiendo, expeditioni, ftgillationis, & mUltoni hujulmoJi litterarum ccnforn are. Ea pn ptcr dictam nationem Picardiar, ad cooiulendum fuper iis, convoeari Rctrat, ft ea ibi expofverat.

ANNO e-C*HI*n ·*"

Qu» quidem natio foieusnltcr, ut rrofe:- tur, congree-ita, poll maturam, & diutuinam, de, & fuper prxsuirts faft.n per eam, ft h»bitam delib*rationem, p.r orgtnum ejufdtm domini procuratoris concluferat, & coocludebat» ac pro conclufo haberi volebat, ft vult, illa qu» fequuhtur.

Videlicet, quod quemadmodum Ipfa natio Picardlx in materia prsdiâa, ftu de ipfa materia traftanda, decidenda, ft diffinienda, & tam quoad proceffum prrdiAnm per eumdem dominum Epifcopum Parifienfcm faAu®, quant quoad affenione» prxdiâas, diâa fierafanâa Synodo ad quam pertinet ultimare fententialitrr diftnire, io (fe qua fidem catholicam i.-ncernunt, fe retulerat: ita omnino fit refertlut, & rrfîtn, fopplican» humiliter eadem natio omnibus Chriilifidcllbus, tam in facro Concilio, quam alibi exHhentibus, quatenus ip | io materia prxtada, & caterit fidem hujufc.odi tangentibus, Deum folUm pra oculis habendo ,/a«ore quocumque particulari, vel illicito fublato, ftocericatcm fidei orthodoxa fervando, confulere dignemur.

item, A quod diâa natio litteras hnjufmo- ^di prndiAar UcroGnâa Synodo mittendas, u< promittitur, exhortantes eamdem Synodum, ut dicitur, de revocando hujufmodi fententiam contra dtdum proccfTum latum, non vult» nec intendit, fui ftgilli appenfione. feu appofitione munire, feu muniri facere, nec ea» approbare, imo, fi aliquid In contrarium poft diem hodiernum contigerit fieri, vel attentari, videlicet figlllum difta nationis ab arca communi, in qua concludi, ft reponi folitum eft, vi, metu, violentia, vel alias extrahendo, aut dtrigtros ad didam arcam aperiendam,

ANWO CH&UTI

èuat Cm dave· rjufikmarcs tradassdaa coa*-. paũcudoj UU4 ex Mac, ta queuta- puwâ * te Ma, deeendt farina· , * Imm , ac de aaeute im uaa «dftera « ace extfcMfc t aepu» taa ex uuac, fn Uia vfc», dite* nacio, ara-ac reputet auUaaa fuuai fegUluae fisre, vel c£ fe , fai eafit prudiAo, ac aaila eficacia , vei aoataa fnbfiftm, te sella· Me» fibl ad-hiberi debere , ipfum ex nuac » pro illa vite revocat, calat , k adnallat » voie·· fuprediAa natio, prout vult, at dicebat , prodifta pan-Aa , 6c per ta· coadufa, finaitcr , irrevoca-biliter renere in perpetuo·, k obfcrvare , k in code· propoéto, ac voluntate , quoad hoc pernaocre.

De, te fuper quibus promîtes omnibus , te Cingulis, profatus doe&faus procurator fuproji-A« aatioah , pro, It nomlae Ipfius, aeclic , te requlfivit a nobis notariis publicis fufafcrk pus , fibi fieri, atque eradi publicum iaftrn-meocum » Cea publica Lnftrumenta , ana-vel plera.

Afta fuerunt hac ubi fupra fab anno , In-dkftiooe, arsit, die, & hoca prodiftis : pra-tentibus ad hac venerabilibus, A difcretls vi-ris, augiftrls Joanne Yoate, lieentiaco ia theo-logia, fogerann· te Senere , Nicolao Midy , Jeanne de Novavilla , Symona Rance , ia theologia etiam bachallariis . Rogerio Becce , Nicolao Aaakl , Joanne Cantoris, Balduino Andro·, Joanne Goye in artibus augiftrls & domino Joanne Amantis, presbytero, preli, baca nationis Picardie bedelio , cum pluribus tcQlbus ad promifia vocatis fpeciaUar, & ro-gatis.

Et ego Jocabos Mareti cleficus Lîngonenûs diacefis, magifter in anibus, publicus apofto-lica , te imperiali auAoritate notarius » quia îromifis omnibus, & fingulis , dum fie , ut upra, feriberentur , agerentur, & dicerentur, & fierent» una cum notario Tub , te tellibus fupraferipris prelens fui, eaque fic fieri vidi , & audivi. Idcirco huic profentl pub ico Inftru-snento Inde confefto, manu aliena fideliter teri-pto, mt aliis negotiis legitime propedito , fi-gnum meum public·· & confuetum , rrquiii-tus, hlc an' fubfcribrndo -appoful, in teftimo. nium veritatis omnium, Ac fingulorum.

Et ego Ægidins Ma(lardi, Arrebatenfi» diet-eefis,'bacallarius in jure canonico . publicus , apoftolica, & imperiali suftoritate , a· curis confervatlonis privilegiorum venerabilis univer-fitttis ftudil Parifienfis notarius juratus » quia promîtes omnibus, te fingulis , dum fic , ut permittitur, agerentur, dicerentur, te fierent, una cum notario , te teftibus fupralcriptis , prsfens interfui, eaque fic fieri vidi, te audi, vi. Idcirco huic profentl publico inftrumento , manu aliena fideliter feripto, me altis negotiis legitime propediro, fignutnmeum hic, me pro-pria manu fubfcribend·, folitum, una ctsmfi-gno, te fubfcrlptione difti notarii pob.icl, re-quifitus appofui, in teftimonium promiflorum.

f C Σ D Ü L a

gxbiJira s· Ctetilit

*4 DepMetii mterfiteti» Terifm.fis.

<" ▪ »"." ;'·» ,cm' A ^'no 2 Niti'itate Domini, millefim.s X1Π, x X. iecundum computationem eccle' r Galii-eaux, die Jovis ptina menfu ftbraaüi , Pari. Ahis io camera Epifcopi Parifienfis; in Conci. Uo XU. Deputatorum fuper materia Adel, dl-Aas Phrlfienfis Epifeopus cum dlAls duodecim deputaris, magiftrum Jordanum Morini, Joan-cm Dulclmenillo, te magiftrum Jeanmm Da-cheri, te magiftrum Petrum de Nogeneo , fi poftet Imerefle cum allia tribus , deputaverunt ad quaftionem magiftri Jasonis Parvi principa-liter intentam mitigandam , & mutandam , in * mode terminorum lingularium , ia terminos*^** commusves & appellativos» te fuit inftaos fat>-bati, de anaoe , affignata iftis tribu» deputatis, ad referenda· XXII, * deputatis prodiftis , qualiter ipfam cooclufionem mitigaverunt ia u ' modum terminorum, feu interminis, ut fupra, Bad videndum fi bene fuerunt mitigati , & or-dinati per didos tres, vel quatuor deputatos ; te ad videndum quid, & qualiter, te quomo-do fit procedendum ulferius in ifta materia .

ANNO GA KISH *◆···

Adveniente autem difta die tebbati; incon-cilio duodecim deputatorum tn materia fidei , difti tres deputati profentaverunt, & exhibue-runt quamdam cedulam continentem novem af-tertiones &c. extradas, feu illatas, ut dicebant a propofitione mqgiftrl Joannis Parvi, admiti-gationem & modificationem terminorum lingu-larium quail. difta prop- Jo. Parvi in termi-nos communas, feu appellativos. 'Iiftaque ce-dula leâa, & audita diftus Epitcop. aflignavit eifdem deputatis dletn manïs Inde fequentis , ' C*d advllandum, te deliberandum , fi prodifta cedula erat in bona forma, & ad ulteuus pro-cedendum in materia ifta tec. Et diftributi» ce-dulis pluribus magiftris, & bachallariis in theo-logia, nonnullis aliis fan>ofioribus contemptis, fpretaque facultate decretorum, te contradicen. te natione Picardia, receptis eedulis cum deli-beratione pradiftoiqm , quibus milia fu ranc XIX. eiuldrm menfis februarii; XXII*. fequen-ti Epifeopus, Ac incuifi-or prodifti , diftas no-vem aflertiones condemnatum , duas lentendas eadem dit ferendo, quas fuftioere lurarunt, te drfenfire illi theologi , qui , ut dicunt , pro parte regis, A unlverfiutis venerunt ad Coaei-)ium generale; alias oon ventilent ad ftipe^lia decime impofiro.

Eadem die Epifeopus SilvaneAtnfis, te ->-fitter Joannes de Templis dixerunt, quod uni-verfitas Parifienfis tangebatur : idcirco Epilco-pus AfttbatenG» dixit vciba fequentla.

ttptfiti· titient tUtfeU .

Quod ultima verba ceduis exhibits non io-telligcbantur de veris ambaxiatoribus five ntn-ciis alms, & prStlaritems univcrficatis Pari-fienfis , qui grariofe fe habuerunt , & labora-verunt circa pacem, te qui venerunt ad pro-prios fumptus quidrm › led intelhgebantur de magiftris Joanne de Gerfono , Jordano Mori-ni, te Petro de Verfailks, qui c ram commif-Lfariis In caufis fidei deputati», & etiam in cau-te appellationis a protenia lententia Epifccr'ı Parifienfis, allegaverunt fe elle nuncios & am-baxiatores diftx aims uni.erfitati», nullo con-tradicente te fub eius membra multa petierint In projudicium dcfeniio..,s , aopsllationis diftx.

SctieU

ANN· CHJtirrt «♦U·

uAAiî» XXTI. auii ptr μ* · TixWwan· lorMM· O'Y.

Ne vos, reverendifimi patres, ac coteridomini Coromiflari la caufis fidei per hoc facrum Concilium deputati, ignorantiam de darifimo taterefle regit Francta chriftiaaiftmi in materia novem aflertionum valeatis protendere, fub pallio, vel colore, quia pure ft nude, abfque eufufcumque nominis expreffione , judicialiter vobis dcnunciatn fuerunt i placeat attendere , qu· fequuntur.

' Pri.n·; & principaliter , quomodo propofido B magiftri Joannis Parvi , juftificativa mortis nrfandiaim· , in perfonam bon· memori· , Ludovic! ducis quondam Aurclianenfis , *fritrh* unici regis prndiâi perpetrata ad mandatum domini Burgundia , ficut clare , ft notorie probabitur , fuit producta per domyios ambaxiatores Ipfius dominj regis, coram tofoCoucllio generali pleniffime congregato, ft in plurium veftrum prefentiis, a quo, prout fcitis , & ptxfirtur , commifii , deputatique *eftis* , ft etiam nonnulla alia produfta fuerunt , qua ad pixmifia oftendenda plurimum conferre videntur .

item › qualiter pluries, ft coram vobis pro tribunali iedentibut per dominum SytnonemdeQ Teramo, ipfius domini regis, ac etiam officii promotionis In caufis fidei per veftras reverendas paternitates deputatum , advocatum , ft nonnullos alios, diâum, propofitum , ft judicialiter allegatum fuit pradiâas novem affectiones fiiifle veriffime extradas de pradiâa proportione Parvi, ficut etiam per inftrumentum autenticum vobis a longo tempore citra per dominum Cancellarium Par-fienfrm in judicio porredum , potuit apparere .

Quod fi dicatur de ipfo inftrumento vos non curaffe, cum producens illud partem fe in hac materia minime facere fuerit folemniter proteftatus, attendatur fuper quo alio potuit fundari Interefte domini Burgundi· , nifi fuF*rp fententia domini Epifcopi parificnfis, qui* fciiicet in eadem ipfe dominus Burgundi· nominabatur , ft ad veritatem foium recitative *t* qua fententia per eumdem dominum cancellarium tunc, proteftationibus pramiflis , produâa eft.

Item ad clarius oftendendum Inter-ffe difti domini regit, conftat, prout facile probare cx quadruplici radice.

Primo quia diftus D. Aurelianeafis erat *fri-* •er fuus, qui, per quos, ft quomodo fuit interferiu» non latere debet unum ex vobis , quia genere propinquus alicujus interficientium.

Secundo, quia dominus rex pro tunc, & antea fuerit in pofle&one pacifica , & libera regni Franci· , prout adhuc eft dis prrfenti , in cujus regni fui notabiliori, ft prweminentiori civitate perpetratum fuit diftum facinus, & poftsnodum publicata ipfa fceleratiflxma propofitio Parvi, fuper difti criminis juftificatione , ipfo domino rege in fua eadem civitate Parifienfi exiftente ; fpreta , ut videtur, ft ufurpata fua regali auâoritate , ficut ex hujufmodi novem afiertionum , & certius ex totius propofitionis eafdem continentis infpoâione poteft faciliter deduci ∙ quia dicitur exprefte : *tbjfn: quttMUKjxt mandate, v.I frtifpït, ftr in-* AjUfiu, atatafs—rr , , cP *txfhretifett i* ■m «M··» f«ur»ivf«r juraamur» <ftc.

ANNO CMUJTr »♦>·

Tertio , quia diftas domiaus rex fjfWtlii cotsdetnearioai* diâa proaefitkxik Parvi , ft ■ovem aSertiosram ta eadem cooteatansm approbavit , ft p» fua» patentes litteras , quonam fialfet f«M penes vot , publicari fecit , ft mandavit per rotam regnum fuum , fe**citquc caufam iftam coodemsutiouls » caufism fuam propriam , unquam juftam , ft catholicam .**

Quano , quia Ipfe tanquam bonus catholicus, ft chrlftianus , ft pnefertim in materia extirpation!* errorum in regno fuo publkatorum, ft dogmatizatorum , imo etiam quaelibet infirau pertona poteft intervenite , ft prmtendtrt Interelle ia xureria fidei, * errorum, ia Ipfius fidei favorem, ante fenttntbm firrtodam in eadem ; & inter crreros mundi terreno* principes, idem rex non fioe caufis chriftimriffimus appellatur.

Item fatis conflare potuit per InftruAlones magi(Irorum lordani Mariai ft G. Pulcrinepotis ftc.

Item, per Mireras clanfits regis Francia pnxdkftis vobi* traimiHai ftc.

Item per litteras daufas ejufdem regis ambaxiatoribus mifias, que funt perse* vos.

Item per procuratorium fuum regium .

Item , per litteras unive-Gtatis Parifienfis fuper hac maceria novi&me vobis prafeotatas .

Item per litteras repetitis vicibus clreâas Concilio generali , ft fingulis nationibus » % diAo domino rege, ft aliis.

Item, per libellum pro parte domini Burgundi· produâum coram vobis , ex quo , ii bene perpendatur , elici facile eft , didam materiam , feu caufam , tangere ipfum dominum regem . Lt ne ad abfolutionem alicujos procedatur , videretur quod magiftrl «lient confulendi fuper oAj prxtenfis veritatibus in eodem libello contentis , cum fuper earum dogmatiutione plurimi litterati teneant fcandalum io fide Doftra exoriri non modicum .

Et quia per diâum libellum fatis conftat , maglftrum Joannem Parvi fecifie Parifiis in publico, unam propofitionem, quod ex officio pofletis, imo forfan deberetis compellere , ft interrogare illos qui eumdem libellum produxerunt, fuper qua materia, ft ad quam conciufior.em diâa propofitio fàâa fuit.

Quare placeat veftris reveeeedidimis paternitatibus diligenter advertere, an propter premifia omnia, & multa alia, qu· ex parte regis coram Concilio hoc facrofanfto propofita füerwnr, ft coram vobis potuiflent proponi » ft poft ipGus domini regis admifiionem, antequam proceflifietis ad aliquem iftum, prot-t fieri debuerat de jure, ipfe dominus rex fuiflet ludicrus, ficut peritum fuerat , diftus dominus rex habeat Clariis intereife , quam dominus Burgundi· quj * creditur , iub ptxttxtu dnntaxat quarumdam litterarum , ii: quibus ipfus nominis recitatio foium fit, cui tamen per fententiam vcftram adjudicatum eft , habere Intereife in hac caufa . Et amore veritatis , ft juftiti·, & ad fcandalum per maximum inextirpatione errorum evitandum attendatur , ne ultramodum in hoc facro renemli Concilio , quod omnium Chrifti fidelium direâro bene virendi, ft regula debet elfe, vii;pendatur digni-

anno CHttfTI

f·*» ac «chat chri Fraad·, tt atacfeMi· Rrificafa, ft da lafktee pnrfcripa oaoU cnUauta , ft awahM «bl fUdia «tatralh theologi* ficuk Bath vigne, fat daatatadfe arrorfbM , a ta·

totae chriftianitatea , fapcr exrirparioM errorum ieeftabilittr, *A* rgd«ublUter c«m«> date *

Sigifianji iatfcrtftrif

ia *SeSieaf* j. xseM' J»wf

O p IIP

SAcro find* Synodo Generali Conftaurknfi in Spiritu fânfto congregata, univerfale· Ecclefiam repmfcntanti i ejufdem ecclefi* lial devotat, *9t* advocatus, Sigifmundus, Dei gratia Romanorum rex Temper Auguftut , ac Hangar!·, Dalmatic , ftc. rex ; reverentiam fiPaiem, fpiritumque confilil in eo qui omnem edocet veritatem, ft pacem qua fuperat omnem fenfum.

Xmrqfmffa Jjmdau,

Summus equidem orbis opifex , fabricator calorum, ft univerfr conditor creatur» , qui Capientia fundavit terram , ft formavit coelos prudentia , omnia folus ordinans , caleilia ft terreftria ineffabili providentia moderatur s dum univerfitatis pulchritudinem perficiens ft decorant cunfta in trefcalati * partitus eft ordina * ac certis ft impermlxftis limitibus ftabilivlt , ut fingula quxque locum teneant , fortia decenter.

• Ural ttinfnt i>on

Ad inftar **namque** fuperiorum ordinum , inferiorem in ecclefia militanti difpofult hierarchiam , diftlnguens varietate mirabili , *tc* congrua (·) univerfa › diferetis inter cetera defcrlbene gradibus dominationes , principatus , A poteftates, ad regimen univerfi : appendit quidem tribus digitis molem terra , cunfta difponens , in numero , pondera , ft menfura , ft confervans In omnibus fpeciem , ardinem › atque modum . Librat etiam in pondere montes , Deus , erigit humiles io fublimi vertice dignitatum , ft colles In ftatera culminis inferioris appendit , ut ponas in pondere judicium , ft juftitiam In menfura , ft ut fuperlonim prweepta , prohibitkmes (atque confili* inferioribus annuant·, & nubes rore congregata fubjeâos «ompliceot ft fircundent imbre gratia , & humore pluvia falutaris r Et quia membra Chrifti decenti oedine in cecpore myftico funt diftlrxfta , filii obedientla patribus oblequuncur , ut ft panes fedl la cuftodia invigilem pro ilibjedlis s ficque vicaria bbi ope fubfervlant, fufeepti mmifterli officium laiubrittr adimplendo . 'Sicut enim organici corporis compofitlo mirabilis ft 4ecora · operante lapientia plafmatoris, ex diverfa , & congrua partium ft metrbrorum conjunftione coofta* git, fingulis eorumdem propriis c His depu-

[h ft re-A tach, at pads aaageagat tocoai waeac , for-___, - dca dcccsMxg

ANNO CHAiSTI 14,>¹

Ste, coda· opifcc dUpama· uailitanda e©- «M* fita ftbricavelct aaaacorpaa ex multidpUd SftUaat «oUo&ioM, qwafi partie· a*· mgadeat paritdear ft fblida ftabUkw, direr* Ct direrfonua alaUhrforui oficiis congrue afignaih, at ex multiplici Mkitodine ohfrqoeutlu· , hoc ftraftara concorditer fuidatur, ate didolracar co·page, fed Ctlabrim in f* Bait* virtus gaberaetar.

Sanaaopere igitur occurrenda· «ft, at aoa crvfcaot jurgia, fed juxta aagiftraa honorum Mutuum charitatt· ,qua nihil fapit extraneum , nihil **afperwn , ail** cosxfofum *t* lao propria virPtutc nutrit concordia· , diffociara conjungit , inter demefticos fidel, quo» noo oportet litigare· peg ft UMnimitai confervetur. Aqua·qnlppe eft , ut qui fpirini Dei aguntur, nul? la ieftiooe nuntium › nulia voluntate contraria dividantur › ne Inde difeondia fumat inîtiom, unde padi fiadera debent continua fuieipere Incremental

Qpafumut igitur, ut ceflent Inter vos fimulfixtes cortentiolci im· etiam in negorlii mendicantium fuperfedere libeat , ae divifaque * t i*e« unitas, & illibata concordia, ialva reformati·· <·«"Γ·· ne, confervetur ' quoniam minima in talibus neglefta principia , periculofc crefeere , ft ia grandia (olent ampliari pericula.

Ille nempe, mille modorum nocendi artifex, qui a principio in veritate nnn ftetit , hujus unitatis celeberrimo ftrufturam mirabilem nnn fuftinens patienter, ventu· mifit, ut comtas, ter after!tur, a regione defert!, machinant evertere unitatis fundamentum ; fed fperamus quod domus unitatis fupra firmam petram mirabiliter conftituta , pati non poteft omnino ruinam , fed crefcit In templum fandam in domino.

Ceterum licet fer* videri poteft , fifd non improbanda diferetio in quocuoqne negotio , rerum experientia fanius fuadente confilium imitari, ft poft caofn jafturam , ad fuavitatis converti remedia, que prius fiterant eligenda *t* circumfpeâio fiquidem conditionis humana , cum la iis etiam quo*'In" profpeâu concutientis hebetudinis raro vitare pofit errorem , faciliter â vero, dom deviat, in longam procedens aciem, incerta nftimit de futuris : ideoque cum quis in id quod utiliter dcclinaflet , opinione fallente , deducitur , poniteret eum ad id quod damnofe poftpofuerat, quantumli. bet non rediret ordinata fiquiden» cede principia , fub timore Dei, & vehiculo direda juftiti*, folent profperis clarere fuccefiibus , & exitus fortiri felices . Aditui quidem aperitur ad gratiam , cum a via rectitudinis non erratur ı & qui firmamento vjrtatis innititur, procedit utiliter, regnatqne feeurus.

H < profeâo principibus ecclefiafticis ft frLcularibus, ft prafidentibus potidime convenit, ut (cnfus ab intimis ad gerenda negotia p vbeant , comefturent ex minimis quod fieri deceat in arduitate majorum i ficque fuorut» proceffuum maturis refpeâibus initia muniat , Juod reddatur illorum profecutio laudabilis ad utnra.

Sane abdito quod procriTus ft fententie per venerabilem Epifcopum Parlhenfeip , a(fociato fibi & aflumpto inquifitore haretux pravitatis, ad quos ordinaria ft attributa divifim auftoritatibus fpeftat extirpate errores

Hhh ftvi-

p-a» A vMa, A ια agro dotoial fibicoounifo plx»-A *tut* vlnutKt contra quandam prupofitioaem erronexas» Imo A damnatam , quaaa qunodani aaagifter Joanoei Parvi impudenter aflercre A fuftincre MUtftimpfit, formati *St* Ut®, quos A Îua» przcurUftmg univerfitas fttidii Parifienj, qua noti cenfucvit «noces dogmatlxarc , per fuas littera* approbavit › per nonnullos in Conflantia commiflarios, A indices in hac par-

j,- ANNO CKR.LFH <4l>'

ag.cur, & vita hominis corrigatur, irritat* A •rritate fuere.

Nonne plurimi, *St* maxime tmplices & incauti ex hoc fcandalixati, ad fua defideria feΠinanies, *St* acervantes fibi magiftros auribus prurientes, a veritate devianti *Sc* maxime ia regno Francorum, tanto liberius debacchantur, quanto fibi licite permitium , in dominos animadvertere non formidant, A ficut ille quondam Joanne* Hus « articulos damnatos contra ecclefiafticos & fpirituales viro* dogmatisando, ut aures fxcularium mulceret, etiam f«cularcs ipfos confequentsr, ftc latenter peftifcre includebat : ftc A ifte quondam Joannes Parvi contra feculares poreftates arguens , ectlefiaftico* fimui contagiofe A damnabiliter involvebat, qui habentes caudas quafi vulpccul® colligatas, ille alibi, & ifte mertes io regno Francorum comburere inccepetunt ; quafda.n feditiones, damna , difpendia , *St* mala noue facile numeranda, qu® exinde In Francia fubfecuta fuifle oculata fide confpeximus , limpide A luculenter mantfeftant A amare deplangunt .

Qui* ergo fideli* ab auditu tante perfidi® non horrefeat ? Quis tot abominationes abominari non valebit ? Qui» malitiam compcicere poterit , quin armetur inferior in fuperiorem '

Nonne feripttira x ^oteftatibus fxcularibus t regibus utpote A principibus, A non a quibufv i inferioribus materialem gladium , ad malefaftomm vindiâatn , A lat.dem bonorum baiularl telDtur ?

O curas hominum! O quantum eft io re- Inane' O inanis gloria! O terreni honoris inexplebilis fames ' O ambitio ceca ! O bumah.jtum cordium , animarum fubverfio ! Complacentia hutnana , ut divina offendatur Majeftat !

Unde puta:is, obrepfit h»c peftis, unde invah.it h®c eiecranda prxfumptio' Dum exinde crimina remanent incorre&a , delinquentium aufus excrefcit, peccandicorrfuetud^ quafi pro lege tenetur; dum talis error contjjtiofus A periculofus principibus , maxime ptrfato ca; illimo fratri noftro Cardo regi Francorum , A ejus regno perniciofus , ut liquet ex fremitu natior .m, A rerum magilba experientia docet, temere defenditur.

Nonne verbum juris eft, quia: *Lrrtr* c«n *rffiftittr*, «pprelxrar ; A veritas cum minime defmlatut K opprimitur ? negligete quipj»e , cum poliis perturbare perverfus , nihil aliud eft quam fovere s nec caret fcrupulo fociera tis occult» , qui manifefto facinori delinit obviare.

Quid vero putatis in ii» agi ? Quid per talia machinamenta quxri ? Ad quid per tales Jnlidias anhelari, nifi ut deterior cuiuslibet regis A principis in hac parte ce.ifeatU' conditio , *A* ftatu» vjt.r , A in elle confer .atio in-

fecurioe. A m|»us tuta reddatur , quam cupiaians rxft.c* vel vilfat.i ?

ANN© CHAUT! ·«·>.

Attendant univerfi , l» perfpkacitcc adver* tant· quam pericatofe per exemplare» alveus , etiam ad regione* alias error like derivetur *t* nifi occuratur in tempore * vkinia inftat incendium , igne proximos parietes confumente. O quam casta * quam coofulta sis eft » in aliena potio* domo viret reprimere exardefftntis incendii* quam extingiendum illud in propria expe&are.

Attendant itaque eundi, attendant , *8c* intenta diicut&one revolvant · quomodo erroribus vire* cx nor» diuturnitate fumentibus , fero medieio remedia preptramur. Quomodo jam profefionis Chriftianx catholici principes, qui pmlucent nitore fidereo in orthodoxae fidei firmamento , funt nihilominus in fulcimentum ipfius, vdut, columnarum (labilium fortitudo in virtute Del.

Igitur ad decorem fidei, ioftirutx cenfentur a Domino perfan® potentia przdit® , ab illuftri profitpia, praepollentes in regnis, fcu locis fur ditionis i vel vico etiam modico tu i erunt, cum ponitur in eorum gloria macula, A eadem fides .. patitur; dum infidelium , maxime fubditorum aufus au nocendum aperitur.

Nonne fidelis antiquitas, velut pr«cn»inentlbus titulis, ex eo fpecialitcr intitulât , quod principes ipfi , & reges catholici , ecclefiis A perfonas ccclefufticas, buna, A libertate* e-turn, fu» clypeo potenti» protexerunt, A immenlitatem folam in fuis munificentiis erga illas pro menfura ponentes, multis eat libeitatibus A libcralitatibus dotavere & ampliarunt .

Quo circa facram veftram confecrationem oblecramus per vifcera mifericordi» Dei noli· i, quatenus pro tollendis fcandalo & periculis , qu» imminent, pronnneiationem conna pvxdidun Epifcopum Parifieufem , A ejus fententias *St* proceffus , ut pixfirtur, hfhm callare, & adnullare , remque hijulmsxil , proinde ac fi diâa pronunciatio in contraiium facta non luiffet, in integrum reftauraodo, reponere dignemini.

Novit enim veftra fanâitas perfpicacius , quod infcrutabilis fuperni concilii tna.nitudo, cujus nemo confiliarius extitit, cujus providentia in fui difpofitione non fallitur, ad fponf® fu» , univerfj.is ecclefi» munirrentum utiiufque gladii peuftatetn, pontificalem A regum inllituit dignitatem, volens ut ipforum otfficiola diverfitas nulla fibi adverfitate difientiat ; fed alterius adiuta fuffragiis, A uriufque mutuis fota favoribus, in defenfione jtuftitiz, debita executlone ipfius concordi voto concordantes, opus juftitl® operentur, fruâumque producant, pacem mundo pariendo, fovendo concordiam, A unitatem nutriendo, unam poteftatem ,..fcilicet qu»..foveret.filios ; .aliam, qu» ^advet farios expugnaret : unam, qux fubditorum vitam verbo inftrueret , A exemplo ; aliam , qu® it piorum maxillas in freno cohiberet , A chamo , ne pacem ecclefi® A chriftianitatis perturbarent ·· unam , qu® inimicos dlfigeret , A pro perfecutoribus etiam exoraret; j iam , qux ad vindidatn malefactorum , & laudem bonorum materialem gladium «-xciceret , A am*" quietem, ccckfiailicam tueretur.

Expedi^ igitur , **ut fpiritualis "audoritas , A** iXkUlaris pe'cftas fu» caufam inftitutionis **attea-**

M tJtcataNN ; ctecttttK ad ecdefi» _ * BdeiAfcateatias difinhivas « 8c tateriocvforias
__ ΣT iaftufiouem la unum, 8c utraque akerifufta-
ANNO ftturs vt quo· a aulo ecciefiaftka cenfura ,
CXKMTI vel dlfcipliâsâ mb revocat i brachia* fecularc compcfcat; * cot qui, da feritatepropria coofideates, gladium materiata· noatlmctx, fpk ritualia ultio fabfequatur.

Datu* Panfils , XX. die martii, regnorum noilroruB Hungari» 8cc. anno vigefimouoao, raminorum cle&oois fexto, coronationis vero fecundo,

Ztfd mandata· danuai *regii*

Joannes. *rraffiut it Strigmit Kctcee^tUenat.*

Trtfnuta & IÆ» in ee^rtgatitet genereli ftcri gneredit Ctecilii Ctafcttinfis i» eccltfu tUfin Ctafaatinfi, iie attrctni , tertie atffit jtuui , here aAava fo/l medsam mSem . Lism Mui* Kilicfna· qaeirtalenteft*· itaret fexte.

» *Originalir Utter»* » de qua pr»fens copia >, fuît extrada, & colladone fafta cum diAo '> originali, dlâam prafenteta copiam manu mea ,» propria fignavi . Ego Jo. Guiardi , facri »> Conftantienfis Concilii ptzdiAi p.o natione ,, Gallicana notarius.

In Sjntdt i tnfUntienfi Ute .

SanAa Conflantienfis Synodus.

'uii fnternat rei newrii· .

AD pacem Univerfalis ecclefi» fubmnvendaque fchifmata , h»c iancta generalis Synodus congregata , eadem in fingulis eccleii» *, prsferdm infignibus, operari defiderat, ne panium dididi» , totius myflicl corporis ecclefi» pacem , & tranquillitatem , cum ex pardbus univerfum conficitur Impediant , aut perturbent.

Cum itaque in eadem finita lynojo A coram certis generalibus judicibus in caufis fidei, ab eadem fynodo deputatis, fupcr novem propofitlonibus, qu» dicuntur in regno Franci» publice af.crt» A publicat» , A quarum unor inferius cll infertus i ac fupcr illarum veritate, vel ûlfitate , A'aliis qualitatibus , tam iu modum appellationis, quam alias, orta fit materia quzflionis , cx qua fcaadala , difeordi» , & inimiciti», peiicula , & turbationes poflent, 8c jru prope videntur oriri ' eadem fanfta fynodus, pretniffis cupiens obviare , omnes Â fingulis , tam principalem , quam appellationem , tam a rewrcndo patre Jordano Epifcopo Albanenfi , «c dileAillimb E ecclefi» filiis Antonio , tituli fanAz Sufann» presbytero i & Franchco, fando: am Coftn» , 8c Damiaai diacono, fat.âx Roman» Ecclefi» Cardinalibus, olim a fede Apoftolica , in materia hnjuimodl, & illiu·» occafione, judicibus deputatis) quam etiam a prxdiAis judicibus in caufis 8c negotiis fidei ab eadem ianAa Synodo generaliter deputatis , omoemque proceflum & judicium pendentem , & pendens fuper pr»midis, 8c illorum occafiione , apud eamdem fandam Synodum , vel quofeumque judices ab ea deputatos» nec non proccfltu A Oanem illorum, 8c illarum etfeAum, <x artb 8c juftls caufu , ufque ad ele&ionem fummi pontificis, 8c illius iothroeiutioacm differt, 8c fufpendlti atque ad fummi pontificis judicium , 8c determinatiooem , in generali Concilio, vel extra remittit t decernens , ac ftatuens, quod fuper ditiarum appellationum peofequutione , 8c finitione , ufque ad quadraginta annos tempus fetale , neque ulla currat pr*feripilo r & ne ex lliarum novem propofitionum aflcrtioM , dogmatlutione , praedicatione , vel publicatione , fondaia , pericula , feu difeordi» oriamur , eadem fen•A* Synodus omnem afleniooem , dogmatizaBtionem, & publicationem Illarum , donec fttper illas per (ummum Pontificem fuerit judicatum , aut alias ordinatum, reprobat, & prohibet .

anno CHRISTI >4*1*

Verum quia per diAos generales judices in caufis, & negotiis fidei , per eamdem Sy.iodum generaliter deputatos, fuper didis novem propofitionibus, A earum veritate , vel falfitate , ac aliis qualitatibus , nonnullorum doAoruin , 8c magiflrorum opiniones vari» funt habita , A in fcriptis reda&a , atque panibus negotium hujufmodi profequentibus publicat») ne illorum opinionum occafione errores in mentibus hominum imprimantur ; 8c ne inde oriantur fcandaia , A difeordi» fufeitentur t G eadem fanda Synodus decernit , & declarat diAas opiniones , & earum publicationem , nullius auAoritatis, aut fidei exiflere , quantum ad veritatem , vel falfitJtrm , aut alias qualitates didarum propofitionum , . neque diÂarum opinionum , feu illarum publicati·-nü vigore , vel auâoritate , quid a quoquam , fupcr illarum propofitionum veritate , vel falfitate , aut aliis qualitatibus , elle credendum , tenendum , dogmatizandam , vel alias publicandum .

Verum quia In oroceflu Parifienfis Epifcopi , atque inqulfitoris nzreticc pravitatis in regno Franci», a quorum fententia ad fedem Apoflolicam extitit appellatum, de illuflrjprincipe DJoanne duce Burgundix aliqua mentio habita efl) eadem fanda Synodus declarat, 8c decernit , quod prsfatorum Epifcopi A inquifstoris fententia, ex illo proceflu, & fuper didis novem propofitionibus lata , didum illuftrem principem, qui ad caufam proceflumhujufmodi vocatus non txiflit, minime comprehendit aut afficit» fed quantum ad eumdem ducem attinet, proinde habeatur ac fi lefts non fuiflet. Teuor vera diAarum affenionum uhs efl Ac.

CEDVL^t COUCOUIA

M *Ceefa IX. affert/»wu»*

Ter Tetritrtbjm jtntitdrenam recepte

XIII. leenfii julu.

QUta vlfis propofitis, petitis, refponfis, produAis , A aliis coram judicibus a nobis deputatis in caufa fidei novem aflertionum infraferiptarum , um ex officio inquifitioids, denunciante dilefto prxf.tc ecclefi» filis Joanne de Gerfono facr» theologi» prolelfore , Ecclefi» Parifienfis cancellario *l* quam ad inftantiam chriflianiftimi ecclefi» filii, Caroli

Petioli Agis Francorum , feu ambaxiaeorum dc procuratorum fuorum, ejus nomine , de mandato, officium dâ⸗ laqaifickmh, in favorem fidei promovendum, a bm: it dite&i occtefilii Joannh ducis Bwgandie illuftris, feu amfaxiatorum Bc procuratorum inorum , ejus nomine, ac mandato, partibus ex altera i ha* bitaqne plena, A matura deliberatione, fuper eisdem cum dôâu^ibos, dc magiftris ■criufque juris, divini A. humani , in multitudine cojpiofa t nou confiât nobis profatum Joanoera ducem Burgundie diâarum aflertfonum faille, nec elle aflerrorem, faAotem, nec aliter defenforem» conftarque nobis, fidei dignorum teftlmoniov ipfum fub fide dc nbediemia ecclefr facrofanâ· vixiffe, A vivere velle , ficut bo- Bu* * & 'Muftis fui progénitures, in omnibus que ad falutem animarum pertinent, vivere cooiuevvrunt. ,

ANNO CHRISTI «✦J-

* --v7trnî*

Ea («.opter , per hanc ooftram fententlam diftinitivam , quam ferimus in his fcriptt , pronunciamus, decernimus, it declaramus profatum Joannem ducem Burguodie illuftrtm , ab omni frapetlrione denunclatoris prefati , Ar cujufcumque promotoris caularum fidei, A aliarum panium pcndlâaram, quoad caufam di· Aarum affenionum, abfolvendum fore , A abfulvitnu»; perpetuumque filentium diAisdenunciator!, A promotori, A per illorum minifletium quibufeumque inquifitorlbus, feu judicibus fidei imponendum fore, A Imponimas» te-ç rorem diâarum affectionum profentlbus , fub forma qu· fequitur inferende, A inferantur .

Cttfftfita f»it btc redufa /rfarss, die XXH. tenfii Jtiii, i» farse txceriari dtmet tufirt.

*C efl de L'E*efa»e ï jtrrac*

SAnâa Synodus Ac. cum fuper novem af. fertlonibus per pdices In cadfis fidei ab eadem finAa Synodo deputatos habita foerit matura deliberatio cum doAoribes A magiftris utriufaue juris , divini A hununi, in multitudine copiofa, varitatvmqae earum dia examl-nari mandaverit, A undem , eifdem dlfcuifis Îdene A diligenter, compertum eft diâas af- imiones non efle heretical . Verum quia in lpfarum reprobatione, »at approbatione, contradiAione, feu dogmatixatione , impugnatione , vel defenfione , poffent occafonaliter fcandala contingere ia futuram i eadem fanda Synodus quibuslibet fcandalis viam procludere fttagers, A intendens , diâaram aflertionum approbationem, feu reprobationem , conrr.idiâionem , aut dogmatiutfonem , impugnationem, aut defenfionem diftriâius inhibet A defendit. Eos autem qui fecus fecerint, animadyerfione canonica decernit puniendus.

Tria· Cerdiaubm· >dtc«m , *fgfer fntntit A iffic* **fata,**

Trsdtra per demsum rarduafat *dt Cbeletf , tiret btna» vtfftrtmm* **stf. jnadt.**

UNiverfis Chrifti fidelibus prsfcntes litteras infpeAuris.

Jardanus Eplfcopus Albanenfis , Antonius tituli fandtx Sufanas presbyteri ; irancifcm A fandorum Cofm·, A Damfaal diaconat fanAn Roman· Ecdefi· Cardinate» ; dudum avAoritate apoftolica judices deputati in quibufdam appellatfanom caufa, pro pene ilfaftris priacipis domini Joaopia ducis Burgundie iisterjeAis a quadam fentemia , per reverendum la Chrifto patrem, Eplfcopum Parifieafem , iequifitorem haretiro pravitatis in regno Francia fuper novem affrrtlonibus, dt quadam pro pofititae , quas publice afleruifle , A propoliiiffc dicusatur quidam magjfter Joannes Jtervii quarum aflertionum 'tenor inferius eft in. fertus, per diAorpm Epifcopi , dt inquifitoris profatam ftntendam reprobat... * falutem in domino.

ANNO C*UUSiy 14f,>

*'*2^·*

Intelleximus a nonnullis, quod cum nos in caufa appellationum hujufmodi procedentes pronuntiaverimus Epifcopi Parifienfis,A loquifitoris prediâorum procoftus dt fenteotiam nullos ac nullam fuifle» nonnulli , .noftram fententiam prodiâam non rtâe intelligences exl·· ftimant, afferant, dt publicant, nos diâasnovem aflertieoes, dt propofitionem apprebaffe , atque veras effe judicaflei propter quod in nonnullis partibus fcandala, dc pericula dicuntur pofle oriri.

Nos igitur ad omnium coafcieotbs fervendas obviandumque fcandalis hujufmodi, omnibus atteftamur 8c volumus effe notum, nos de veritate vel falfitate, approbatione, vel reprobatione aflertionum, A propofidonis hujulmodi nihil omnino judicaflei nihilque de veritate, vel falfitate , approbatione , vel reprobatione illarum ad isoftram proditiam fententiam pertinere r quinimmo fuper veritate vd faifita* te, approbatione , vel reprobatione illarum increrunt , *fc ilfafum manere* judicium pendens adhuc in facro Concilio Conftantienfi, vel coram judicibus fuper hoc deputatis ab illo.

Sed ex eo pnr^iâoa-proedTut· dc feotentiam Epifcopi fc inquifitoris profatorum nullos, ac nullam fuifle pronuntiamus» quod nobisvifum foit ad Epifcopum Parifienfem non pertinere de fidei qusftlonibus judicare , nec illas deter, minare *i fed* illarum judicium *A* determinationr'«m foli ledi apoftolic», vel generali concilio Upclinerer A etiam quajenus prefatum illuftrem principem ducem Burgundic unge reporterat ad caufam, *fc* fenteotiam hujulmodi E. pifeopi A Inquifitoris , quia dlâus princeps non fuerat evocatus.

Quod autem dicitur a quibufdam , ad epifcopum Parifienfem, de quxftionibushujufmodi judicare, vel determinare , de privilegio , vel confuetudine pertinere , non fuit propoflturn; nec ullus pro diâis Epifeopo A iaquifatore ad defenfionem cauf· comparait coram nobis; verum, a prolata noftrafenfentia, pro parte Epifcopi , dc inquifitoris , prediâorutn extitit appellatum *e* cujus appellationis caufa pendet, io qua partes poterant uti defenfionl^bus, Bc juribus fuis, diâvque noftro lententi* effrâus fait dc eft per profatam appellationem fufpenfus.

Hac auteta ad maulfeftandam rerum gdftarum in promÙ&s per nos veritatem , omnibus valuimus «ff» nota, de per has noftra* litteras fideliter arteftamur i qnas per noftrum infraferiptum * in publicam famam redigi mandavimns, A figillotum noftrprum fecimus apponfionA

- Aw* . oStfT

Datum A a&um Conftantù*.

amiurn* mw boothm

CHRWTI mi'. t' ** *** **TJ Ropenlt appellando procurator A nomino X procuratorio iliuftrtfual principi* domiat Joanni* duci» Burgundi· * wu ad opus ejufdem damini duci» , quam A aliorum quorum Incrreft , intererit * aut quomadolibet interefse poterit in foturum, edam * ad coofervationem honoris A cbriftiaaMia*! nominis , gloriofiou* tituli domini Francorum regb A fui regal , dicens, quod licet vue * revereadifim!, reverendtaue A circumfpe&i patret in caufi* fidei per ucrum prsrfeas Conftamlenfe Concilium deputati * coram quibus quadam prmenf· no-**

tique fidei , fed perfidia A inftin&u pefimo , prout cuilibet etiam idiota notum eft , denuntiata fuerunt, dcbulflcti* diâum de Gerfono * qui confofu* calumnlofe , a diâa fua denunciation* cum rubore fe retraxit i calumniatorem A calumniofe deftitifle " ac etiam cxufiim Ipfam quantum ad interefle prefeti domini ducis * ad quod Ipfum In cauta ipferum aflertiocum , cum ia ei* nominaretur ; A fub qualitatibus fibi A quondam maglftre Joanni Parvi aferiberentur , tam rationabiliter audlviftu, quantum vobis erat finire, feu finiri fecere i nec non etiam deLuifseti* |uxta A fecundum opiniones A diâa majori* partis catholIcofum A fidelium , maglftrorum licentiatorum , A bachallariorum formatorum in theologia , in prefenti Concilio exiftentium , Jui fuper diâi* afsertionïbu* , fi videlicet tient fidei judicio reprobande , vel non , de mandato V. R. P. etiam ad inftantlam infrftam pradiâi de Gerfooo A afsertl promoturi* , per vo* in eadem, poft defiftcntiam calumniofam diâi de Gerfooo caufa deputati, fua vota , medio juramento , dederunt » caufam ipfam principalem g°*«· afsertkmum , qu» per novem menfes A ultra fuerunt coram V. R.. P. agitat» , relatione preqaifa* in nationibus, de veritate eorum , qu» coram vobis in diâa caufa gtfta fuerant , quanturn In vobi* erat , expedite fecere , A caufam eandem facere terminari , vofque etiam , ad importunam inftaotiam diAi Gerfon A aliorum , qui pro ambaxiatoribu* › advocati* , A procuratoribus ejufdem domini regi* fe gerunt, vel alias,non debueritis prrfetum thriftiani£n>una principem Francorum regem , in diâa caufii novem afecnionum crude A nude , nulla relatione habita ad perfimam ipfm* doa^ni regi* , aut alteriiis cujufcumque ptrfon» mortua, vel viventis denunciatarum , in qu* , ex officio , poftquam diâu* Gerfon caluiuniofii deftitit , per viam inquifitioni* procefifti*, involvere, nec permittere, involvi ; ac etiam eofdem pnetenfos ambaxiatores, ad-vocato* A procuratore» in eadem caufa , attento eju* natu , noo debueritis pro interefte per vos pr»tenfo , de quo etiam non cnoftat, diâi domini regb admittere i pnefertim eo modo, quo fe petierunt admitti s neque etiam caufem ipfem tam principalem , quam etiam djâi Interefse domini ducis quoquo modo retardare , aut etiam ad alium modum procedendi iterum tranfire , Imo potius debuifeetis honori A nomini regi» majeftatis Francorum confultius confulendo , eofdem ambaxiatores , advocato* A procuratore» unquam ambaxJa-

A tb · pOcurationlbus **A** officiis fibi * ut dicebant, commlfis, abutentes, ac meta* fuorum pnetenforum mandatorum, etiamfi non efeent, pront funt, invalida, excedente* , & eumdem chrlftianifimum regem , hnoori foe non parcendo, nitente* , **porter, nt firmitfime** creditor, ejus fufcjue boni A reAi Confilii feitum & voluntatem, periculofe in feâo fidei involvere **A illaqueare penite*, &** omnino **repellere.** ANNO CHRISTI

Kc prolertlm poft depofitlonem votorum Cofetorum maglftrorum , Ikentiatorum , A challariorutn formatorum in theologia , ex quibo* luce darius liquet , paudfimls diferepaMibu* , diâa* novem afsertiooe» nullo βiodo efse fidei judicio reprobanda* » prout A notorium eft admodo toti mundo. * · kar **

I ^Nihilominus tamen vo*, reverendifiml, *re*qertndique A drcumfpeâl patre* , nuper, noodum funt decem dic* elapfi , pratextu cujufdam procuratorii per diâum Gerfiao , aliofque pro ambaxiatoribus « advocati* A procuratoribus ipGu* domini regi* Francorum fe gerente* , ut dicitur , **nomine Ipfius** regi* coram vobi* produAi, non dita copia pani diAi domini ducis , Licet petita , nec dato termino ad opponendum contra ipfum procuratorem i ad caufam tamen ift<m , fi bene videatur , minime fe extendens , A alia*, ut fatis eft verifimlle, ad importunam inftantlam diâi Gerfon A aliorum producentium, prater ÿ·-luntatem A feitum ejnfdem domini regi» ,fubrepti A obrepti ipfum fereniflimum dominbm regem in perfonam dirorum Gerfon A aliorum querendum regem ipfum , A caufein involvere pro interefle pratenfo ipfiu* domini regis i qui tamen nunquam fuit in caufa, nec in tero proceffu nominatus, ut dicitur , fi A |n quantum dc jure deberet admitti , admififtl» , fic A aliter regem ipfum fereniflimum in diAa caufa fidei periculofe, ad pr»nominatorum Gerfon A aliorum importunam Infantiam involvendo , feu involvi periculofe permittendo › A caufam interefle profati domini duc * A expeditionem caufe principali* diAa-Dnim novem aftertionum , ƀarumque expeditionem, per prefen* Concilium ad veftram relationem, A alias fiendam retardando, ac juftitiam fepius A pluries iterati* vicibus, tam verbo, quam fcrlptis , pro parte diAi domini, ducis* A aliorum quorum Intereft A incereffe poteft, petitam, feu repetitam , tam tacite quam exprefse denegando , qu· verifimile eft vergere poise In fcandaium fidei , nec non Franci· regat , ac etiam ludibrium hoju* facet Concilii , A Chrifti fidelium , fcire defiderantium ,quid in fàâo diâarum afsertionom fit fide tenendum , A quid refpondendwn , quamvis indebite A iejufte, veftrum omnium, A fingulorum reverentiis , A honoribus femper falvi*. M«m u ?ab 4M

Cum igitur ex pramifi* omniout A finguli* prefetu* dominus dux fiierit per vos nimium gravatu* A oppreflus , fortiufque in pofterum gravari A opprimi dubitet, idcirco , non recedendo ab ii* , qu» ad publicationem votorum diAorum maglftrorum jufte A rationabiliter ordinaftis , procurator A nomine procuratorio prefect illuftridimi principi* , domini duci* Burgundi», pro quanto tangitur , A ad opus A honorem ejus, quibus fupra a vobis A veftra audientia totali , diAifque perndflione A admiilione , involutione , rvtardatio-

fra* tione , & juftiti® denegatione pr®di&is aliif-que etiam gravaminibus ftc adis taufir colli-

ANNO CHRISTI ·◆"·

glblllbut , per vos & quemlibet veftrum tam conjunâim quam divifim fââi* , fiendis , Se inferri comminaris,ac verifimiliter inferendi», ad prrfatuifi focrum Conftantienfe Concilium , Sc fandam fedem apoftollcam , faha adorum in przmifiu dt agendorum nuliitate , in iis feriptis provocat 4t appellat , Ac apoftolo» petit per vos fibi dari Sc concedi , femel , fecundo , tertio , fxpe , frpius , & Inftanter , de quibus per vos notarium & notarios hic prxlente» conjundim Se divifim petit fibi dari Sc heri pub icum infirumentum , unum A· plura , li fit opus , telles advocando hic allantes, Se de ipfius intimatione , Se de-] bi<a profecutione fiendi» infea tempus juris Sc al as preteflando.

Poli cuius quidem appellationis interpofitionem Λ cedulx prxdidx appellationis traditionem , &' in noftrorutn notariorum infralcriptnum manibus repefitionem , idem nugifter Joannes , procuratorio nomine , Se nd opu» quibus fupra , iterum petiit , Ac inftantcr requifivit apoftolo» per nos fibi , d'tn tales quales fibi dare pollemus , faltctn teftimonialcs , quos no» , in quantutn de jure potuimus › dedimus , A: concellimu» teftimoniale» . De quibus omnibus prxfatus magifter Joannes dc Mon:quftino , nemine , Se ad opu< quibus fupra petiit a nobis notarii» fibi daiic Se heri publicum inftrumentum , A: publica Inilrumenta tot A. quot necefana ferent opportuna.

Ada fuerunt I.c. C nftantir provincia· M> guntin® anno, indictione, menfe.die, kora quibts fupra. Pratentibus ad hr- veneiabilibus At diicrcd» viri» domino I aurentio «e Vallibu», presbytero ranonicti I.qudunenfi , Λ; Joanne Reborgcllî , clerico , notar, publico , cum pluribus alit»* teftibus , ad prxmiila vocati» fpedaliter, Ac rogatis.

Et me Milone quoque Leti clerico Lingonenfs dicecefis , publico auftoritatibus ap>>t!plica A: imperiali, ac curi® earner® apoftolic® notario , qui prxmilfis omnibus At fingulis dum fic, ut praemittitur , agerentur , dicerentur , & fierent una cum prxnominatis teftibus ac magiftro Joanne Viviani › notario fubferipto praefens fui , eaque fic fieri sidi & audivi, ac in notam cum dlfto notari.) fumpii, de qua hoc prefens publicum jnftiumentum mJnu a'"cna * propria fubfcribendo cum eodem notario redegi fignoque meo przccdentl confueto , una cum ipfius magiftri Joannis notarii figno A: fubfcriptione fignavi , in fidem & teftimonium omnium prsemiflorum requifitus A- rogatus.

ft ego Joannes Vivianl canonicus Antifiodoranfis publicus apoftolica aoâoricate n->tarius pr®milfii Se fingulis , dum fic , ut, P'»"E mittitur agerentur Sc fierent , una cum pr®n minatis teftibus & notario publico fupraferipto, prxfen» fui , eaque fic fieri vidi & audivi › ideo huic prefenti publico inftrumen'o , aliena manu fideliter feripto fignum meum confuetum appofui , me manu propria fubferibetsdo in teftimonium veritatis pr»tnifforutn requifitus & rogatus.

Ne igitur dida caufa propter hujufmodi reeufationem , St diâ® contrari® partis importunas inft-intias Sc favores in expeditione Impediatur , &' fluc debito protrahatur , immortailfque efficiatur, dignetur dWh paternita» veftra in locum diâorum Venetiarum fc Placenti'ñ Cardinalium , prxfito domino Cardinali VeronenA duo» allot did® fande Roman® ecclefi® Cardinales adjungere , 8c ipfis committere Se mandare , ttt opa cum prxiato domino Cardinali Veronenfi, didam cauGm , in eodem ftatu in qu· erat ante hujufmodi remittionem audiant › cognofcant, decidant,Se fine debito terminent , juxta formam did® commllBonis , ipfifque dominis Vcnetlarum , Placentino Veronenfi Cardinalibus funiliter antedidam remiffionem fadam cum omnibus & fingulis luis emergentibus , Incidentibus * dependentibus, Se connexis.

ANNO CHBJST! **'1·

Audiat idem R P. dominus Cardinalis Veronenfis & procedat folus cum confiiio dc confenfu auJitorum &: duarum partium eerumdeln , nifi concordant partes de dominis Cardinalibus furrogandts. * MıTalS»· WltM

sîWw u kjtiows gehm^kæ.

Id taafa wve« djertieMM

Eettpta per femiligftm dtatiai pjtrurcba jtrtr^ibeni· dte Π. xteafij M^irfià.

Die mercurii , XXIX. julii anno Atc. conclulum fuit in natione Germanica ^quod materia novem aftettionutn pendens coram judicibus in caufis fidri deputati» ad ccvtur ab eiidcm ad Concilium line relatione , Se expedietur Concilium fine felpcnfionc . ,k· r- ***

Humbcrtus Fabri.

Notarius did® nationis Germanic® de mandato **nationis fcrfpfit.**

Tradita *per danuaam Batbaueafent die XXL*

Placuit nationi Germanic® , quod caufa nevetn aflcrtHnum eum omnibus fui» dependentibus a dominis judicibus fidei advocetur ad facrum Concilium fine ulteriori dilatione, &' fine publica relatioAe t verumtamen pro honeftate diâorum dominoruai judicum poterit fier} relatio "privata coram pr"fidentibtts & deputatis nationum extra locum fdfionis , fic tamen , quod illa relatio non fit fcandalofa , aut pr®juciciaiis , quali diipofitiva ad ferendam fententiam , cum caufa nondum fit fui-·fidenter iniiruda.

Humbertus Fabri.

Notarius nationis Germanie® pr®dtâ® dc mandato dominorum prafidentium Se deputatorum.

^rdiciiun tradidit drmi: .rarum. *argafli.*

Placet \quod domini judices &c. remittanr caufam ad>Concilium conftrudum abfque relatione publiC*^_eexin hujufmodi relatione contingat altercationes)fieri» fed loco public* relationis diâi domini judices faciant relationem coram prjehdentibu» Sc deputatis nationum, Ac in feriptis cam tradant , ut poflit deliberari quid ulterius fit hendum. Qu® quidem relatio il-

illam vim habeat, quam haberet relatio pu-blicn ftfta.

ANNO CHRISTI Fuit praferipta cedula tradita Rtgenfi,Barhonienfi, Sacrisberienfi ad asellus informat»-^um fi"1· nationes quod effent * prout patet * per dua* procedentes cedula.'.

DtlUfreti· «ashsxsarert; rtgit Detin St vrSiae minorun.

Epifttfcu Sleveittafii fivt Slewicnfu

Ego Joannes Epiicopus?Sleveicenfis, facro theologis prokfloc & ambaxiator regis Daci» ad generale facrum Concilium. Sub protefta-tionibus In univerfitate Parifienfi pluries Sc in .inguiis aâibus meis, ibidem per me Û-âis, quas St quamlibet earum hic habeo pro repetitis, duabus concluGonibus pofitis in deliberatione novem affertionum traditarum doâoribus ia theologus de ordinibus mendicantium, Quarum prima eft.* Nulla diAamm novem aflertionum debet fidei judicio reprobari. Secunda cooociufio t Quamlibet illarum non 1ère judicio fidei reprobandam debet eodem judicio declarari.

Adhareo etiam per juramentum, juxta intelleâus mei intelligentiam, approbo, St confirmo Sc monet * me Joab.qul interfecit Abfalonem, volentem committere per fas, A ne-fas crimen Izfa· majcftatis in regem fuum libidine dominandi,A parricidium in proprium genitorem i St hoc non fecit didus Joab ad mandatum didi regi; imo contm mandatum, A tamen ex hoc A pet hoc debitum fidelitatis noa dimifit; imo debitum fidelitatis commifit.

Item monet * me ad hoc illa, quam facra feriptura multiplici benediâione extollit, libeçasix gentis fu» Judith, qu* multiplici fimulati ;ne interfecit Olofernem, hortem publicum non fimulatnm.

Item tertio Moyfesqui interfecit Ægyptium rixantem cum fingula ptrfona, A pro fingulari lafto non vergentem in reipublicr Sc bo-ni communis exterminium j & non videtur quod hujufmodi tres adus, fie vel debito fidelitatis vel xelo paternarum legum vel dileâionc proximi iaâi > multum per lacram feripturam reprehendantur; imo potius commendantur, St laudantur, A eorum laudatores ex hoc nollent alicuius h* refis macula refpergi, nec effe de haerefi fufipedi.

PntefUtiMKi itmixi gergnetin, rectptn ani. ftpttmbris. owt rui.

In nomine domini noftri fefu Chtifti. Amcn.

Noverint univerfi » prxfentis fcrlpti pagi' nam, feu prxfens publicum inftrumentutn inipe&uri, quod anno ejufdem domini millefimo quadringcntefitno decimo fejtto, indictione nona, die vero XVIII. mentis augufti, fede apoflolica pallore carente, nobis notariis publicis & teftibus profentibus infraferipeis, perfijoaliter exiftent fcieniflimus princeps. & dominus, dominus Joannes, dux Burguodiz, comes Flandris, Artheft, St Burgundiz palatinus, dominus de Salinis, St de Machlinia > <x ejus ceru fcienda clique juribus, viis > A modis melioribus quibus potuit, proteftatus fuit, A proteftationes Rcit, ut fequitur, A in quodam rotulo papyrco plenius coutinetur, <.ujas tenor taiis eft

ANNO CHRIST!

Primo, quia idem princeps illuftrifimus alias proteftatus fe femper velle imitari facratiflimas, Sc orthodoxas fuorum prrdecefforum, fcilicet domino, um regalium de fanguine 11liato-, chriftianidimo, firmitas; hoc idem iterato proteftatur, A fttetur, fe velle profiteri, & tenere inviolabiliter, adhxrendo, tanquam verus catholicus, fententia fidei,A ecclefi* facrofanâz, A eam vult fovere, tueri, A defendere, A in eadem permanere, A perfeverare, quandiu altiflimus vitam fibi contulerit in humanis

Item, protrftatttr, ficut A' alias proteftatus eft. quod in ipla fide catholica, A fub ipfa vult vivere, A mori j ipfam excolere, praegere etiam omnes A fingulos fuos fid les, arnkos, parentes, al.igatos A fubditos, ad hoc ipfum, totis viribus, exhortando coidem, aç etiam, fi quando foret opportunum A necefife, quantum in eo erit, compellendo.

Item proteftatur, ficut alias proteftatus eft, quod de mente fua nunquam fuit, eft, aut erit, dare favorem, aut affenfum quibufeunque propof.tionibus, feu afliertionibus, atque cooclufionibus propofitis, aut in poftcrum.per quemcumque, feu quofeumque proponendis, qu» venirent direâè, aut iodirefte, contra determinationem fidei facrofanâz > aut doârina· ecclefiafticz fanâotum dodorum ab ecclefia probatorum > ccterotumquc catholice docentium.

Item, proteftatur, ficut .liias, quod circa ca, qu* jam longo temporis fpatio in fanâo univerLli Concilio Conftanticnfi, Sc Parifiis praâteata, publicata, & proclamata fuerunt per Epilcopum Pariiienfem ,Sc ejus procuratores, fuo nomine, Sc nugiftrutn Joannem de Gerfono, fuofque complices, *contre ipfum* p< tneipem. inclytitlimum, idem fc fubmifit, Sc femper vult fubmittere ordinationi, dechrationi St determinationi fanâ* Matris ecclefiar, A fedis Apoilolicx, offer tjue fc, prout alias le obtulit, ftare juri, cafu quo altqyi voluerint ipium impetere fuper faâo nJei, aut fandtat catholic* doârin*, contra ipfttra proponendo aliqua, que ejus fiuceritati, fidelitati, honori A fam* derogare poifent.

Et quia poft przdidas proreftationes, proceffus quidam fuit inter ipfum principem illuftrifiimum, parte una; & Epilcopum Parifien-Cem St inquifitorem, qui tunc erat, parte altera; occafione cujufdam. prztenf* fenrentiac per ipfos Epilcopum Sc inquifitorem, in jacturam fidei, Sc principis profati opprobrium Jatz t qui quidem procelfus cum matu o St diuturno examine doâoriun plurium, deuninoErunique de Rota, in profentia judicum fidei, terminatus fementlaliter extitit contra ipfos Epifcopum, Sc inqtiiljtorem, per tres dominos Cardinales ad hoc deputatos per facrum Concilium.

Nihilominus proiecutores lententi* diâi Epifeopi, tanquam veritatis, A profati principis adverfarii, a diâa lententia appellarunt. Poft qiiatn quidem appellationem, via juris η μόχ St neglcâa.vlam fiâl a(Tumentes, procuraverunt lituras, epiftola; A libellos nuric cx parte regis Francis thrillianlffimi nunc cx parte regis Romanorum, iibic ex parte uni-

uaiverfttatl* Parifienfis **poftulaate* importuneA diâam fententiam revocari ; *ic cx* coufequenti** inferentes Injuriam , opprobria *it* contumelias montra przfato* dotninoa Cardinales commiffa-fio* t totum ipfum univerfale Concilium *Sc* prznominatum principem » adjiciente* infuper minat Ar terrore* contra omne* *it* fingulo*, przcipue de regno Franci· dc in eodem -beneficiatos, qui fur infanl». oon dederunt af-fiftcntum, Confilium, auxilium, *ic* favorem , organo magiftri Joannis de Gerfono in hac verba , aut fimilia in fententia , die Jovi* , nono julii apud Conftantiam , in fcfikme' publica nationi* Gailicanz prztenfo regi* name, prorumpente*.

ANNO CHRISTI

Quicum^ue fibi , *it* fui* collegi* «flirter»-tum non danent eo ipfo pernam crimini* iafx majeftjtit incurrerent . Subjungente* praterea , quod de mente regi* erat fententiam ***prtfittu Epiftupi Patiliehfis defendere ,*** ftjftinere , *ic* tueri velle per totum regnum fuum &- Delphinajum, poenam ignit, ferri, gladii, exilii â totius exterminji incurrendo omnibus & fingulis in contiarium venientibut i *it* confequetiter dicebant fuper iis litteras, ex parte regni fuo parlamento, dc per totum fuum rognum , fuper exeeutione poenarum facienda , jamque deftlnatas i quemadmodum apparet per incarcerationem magiftri Nicolai Canache doâorij in theologia , Λ magiftri Joannis d* Villa-nova doâori* in decreti* obcaufam pr»-dium punitorum , quemadmodum faciendum giVunt de citeris iis fitniiibus.

Prrmirtis itaque , nec non ＼ veritatibus a-1rs ftmilibus diligenter attentis, proteftatur il-luftritCmus princeps frpe diâus in modum qui fequitur.

Primo,quod non intendit difecdere a determinatione fanâz fedis apoftolicx , qur in hac materia habuit ccnfultationem Λ" deliberationem doâorum catholicorum de quatuor nationibus fuflficienter congregatorum , &· deminorem de Rota apoftolica › immo eam tenet approbat tanquam fententiam catholicam.

Secundo proteftatur fe velle flare fententi» per dominos Cardinale* commiffariot legitime^ &· canonice lat».

Item proteftatur quod in futurum ftare vult juri, & judicio ianâz fedis a poll oi u z, quartdiu Jih>crta< omnibus &■ fingulis fuerit concef-fa&data dicendi & fcribcndl,& publice quidquid jus A ratio ei* fuadebunt, fcclufo omni timore, βт favore, odio Λ rancore , quibus ipfa libertas R' veium judicium impediri folent .

Irem proteftatur in cafu quo via faiti lotum haberet per terrores , minas , feu alia* quovis medo, aut liberta» & juftum judicium paterentur dettimentum in loco tam folemni , taliter quod via juri, fibi totaliter fecludcretur, idem dominus <um remedii* juti* *St* juftitiz procurabit itbi , tempore & loco oppertuni, , juftitiam miniftrari , modo *fe* ferma melioribus, quibus Deu* fibi contulerit.

It-m proteftatur , quod fi via faâi taliter fuam impediret juftitiam, quod fui ambaxiatore, audientiam non haberent , idem dominu* eofdem ex nunc prout ex tunc revocat , A' eorum auâoritatem adnullat , requirens nihifomlnu' , ut de jure eft , quod falvi *it* incolume, fibi remittantur.

Item quia illi qui de prrfetni fe gerunt •ro univerfirate Parifienfi , & ab anno citra K gcflerunt , per fua* multiplices litteras & **epiftola* dc ferent *ic* (iverunt fententia Eplicopi Parifienfis , jam damnate , partem fe.** conftituendo in hac matera cootra prrfattlmC1 dominum , proteftatur idem donUnus fe nqll« per fe , vel fuo» aa*bax**tore* reddere opinionem ipforum, nec ipfam efle adoftttendam plufquam Ulam Epifc. Parifienfi. cum ipf· cum eo , *9c* ipfe cum ei* pro parte adverfa Ipfius domini debeam rejiutari . Er'aliunde , cum illi iidem *ic* in odium ipfiu* domini duci* , iamque expulerint dc expelli procuraverint an ipfi* univerfitate fere totatfi nationem Picard!», przcipue quoad magiftro* notabiliores i arcamque ipfiu* nationi* frangi procuraverint , violenter figilla fua auferendo , ficut habetur ex publico inftrumento t *ic* ex confequenti de facultate decretorum, *ic ctttcrit* nationibus & facultatibus quamplure* de notaHliaribu* doAoribu* des magiftri* expelli fecerinr, eo quia in fua* opinione* & fententiam diâi Eptfcopi confenfum non dederant , fed potius ex* deudvoaverant, & ipfum magiftrum Joannem de Gerfono , quantum in eis erat, fvimque poteftatem revocaverunt . Aâa infuper illorum, libello* *ic* epiftolat nemine univerfiratl* compofita figiliare noluerint, ipfa potius *fare* difeutienda per facrum Concilium judicantes , prout ex pluribus publici* inftrumenti* clarius patet , Qu» omnia oftendun* pr»fatc,, uni verfitatem repr»firntantes , fecere partem fernuliter pro diâo Epifcopo contra memoratum principem . Quare proteftatur id-m qjjod prius.

NO tUTt

Item , prznominati univerfltatem regente» adbrrente* diâo Epifcopo Parifienfi, una cum ipfo polient ferfan in pofterum nonnullorum malignantium fuafu in matera hujus proccf-fu* novitates varias introducere & cautelas , per quas id quod in lite pendet pateretur tenere difpendium.

Proteftatur idem princeps hujufmodi novitatibus , feu cautelis quibufeumque per aliquem vel aliquo* quacumque auâoritat* fiingentes nolle adherere , unquam juri *ic* rationi contrarii».

Item proteftatur, quod fi diâi Eplfcopu* & univerfitatem regente* , par* adverfa ipfiua principis , in talibus novitatibus procurarent per quamcumque auâoritatem , eccjefiafticam aut fircularem, opinione* aliquorum doâorum catholicorum infirmari , xdnullarl , aut repelli , feu cum plures *citent* numero , «d minorem numerum redigi » atque congregatione* quafcumque feu concilioia particularia alibi, quam in loco generali* Concilii fieri , eo quia hujufmodi congregatione* feu conciliolq vix /ufpicione carent ; quia interdum in talibus fiunt colltifione» , imprefiione* , violenti» dt estera, qu» liberati adverfantur, ficut manifefte apparet ex iis, qu» Parifiis contigerunt, ut profertur.

Si denique contingeret libello*, canulas, epiftolas aut codicillo* alicubi feribi , *d libitum ipfius pani* adverfz, in prajudiclum, dk jaâuram procelTus juridice inchoati, atqua liberatis, quz in materia tanta przcipuum debet locum habere. Hzc omnia *3c* ii* fimilia, tanquam rationi dc juri diffona , proteftatur frpe diâus princeps,ex nunc *it* In pofterum, nolle admittere *t* quinlmo ipfo» omnes talia procurante* & promovente* , eorumque complice, 3c eifdcm feveotes, «enet , *ic* habet in fide fufpeâo*, dr eoidem fum adveriario* dr

capi-

ar
ANNO CHRUTI H'J·

capitale! inimicos fufpicatur , jurifque caium-AA illatores & pmvaricatores , quibus nuÜ* fidei adhibenda ell , *ftimat reputandos & reputat «(limandos.

Item , 8e poftremo , proteflatur fape ncminatus illuftrifimus princep fe velie femper ftare juri & Judicio, juxta modum dc Kxmara proceflui In facie unirerfalis eccicfia formati, inchoati 8e hucufque illuminati nihil volens immutari aut innovari quod ipfius proce(ha formam dc decretum facrj Concilii variet , conturbet t aut aliqualitc' vitiet & Immutet . Rogatque de petit omnja & fmgula ficti in libertate, fedufis cmnibu« , ex quibus violentia , timor , merus A terror poisunt verifimiliter con(urgere A inferri cukumque. B

De quibus liquident proteftationibvs per fi» luftri&mum principem , dominum ducem Burgundlx prafatum , fic, Ut promittitur, factis, omt>ibufque & finjyilis fuperius defcrlptis, «p- fe dominus dux petiit fibi heri per nos notarios mfiafcriptos publicum inlhumcntum unum vel plura

Ada fuerunt hac in tilia Infulenfi Tornacenfis diœceGs, prxfentibus reverendis in Chrifto patribus ac dominis, dominis Tornacenfi , & Bethleemitano Epifcopis , nec non illuftri principe , Philippo cernite S. Pauli, ac dc minis Joanne 'e Luxcmburcho , Joanne domino de Fofscux . Rollando deFlandria, Guillelmo domino de Bonieres A gubernatore Atrebaten-C fi , Carolo de Lens , & Roberto dc Mallly , ipfius domini ducis confiluriis, cabcllanis t A magi Irü Euftachio de' Aftrk , Joanne de Mailly , Marco de Foras , Touflano Biujardi , Remundo de Burgundia , loanne Gnerini , & Joanne de Vc'icry ejufdem domini ducis confiliariis , ac Gariftudo Miupoisre , in artibus A mcditlna magiftto, teftibus cum pluribus aliis , ad pranail'u vocatis fpecialitcr & rogatis.

Verum quia ego Jacobus Yfambudi clericus Metentis , publicus apoftolica A imperiali auftoritatibus notatius , in legibus baccalauretss, prxmiffis omnibus A fmgulis, dum fic, ut fupra feribuntur, per eundem illuftriüimumjj principem , dominum meum ducem Burgundi* (serent A agerentur , una cum prxnontfnatis teftibus ac notariis infrafcriptis , prxfens interfui i idcirco exinde confcdo prxfenti publico inftrumento , alterius manu fidenter feripto, nrrmlffa publicando , tignum mrum una cum lignis A fubfcriprfonibus notariorum infraferiptorum , appofui confuetum , hic rue iubicribenv maru propria , requititus in teftianonium pr»miiserum A rogatus.

Et ego Simon Gangnardi, presbyter Camotenfis dicecefu baccalaureus in decretis, publicus apoftolica & imperiali auâoritatibus notarius, preteftationibus ,ac omnibus aliis A fingulis prxmitba, dum ftc, ut prxmirtitur, perp f»pe didi m iltuftriffimum dorriaum ptincipeni , ducm Burgundi» , agerentur , A fierent, una cum venerabilibus notai iis, nccnon teftibus fupra A infrafcriptis prafens interfui; itaque per alium fideliter feripta , etiam cum elfdcm notariis publicavi A in hanc publicatu formam redegi, fignoque meo publico Agnavi, requifitus A rogatus,in fidem A teftimonium •mnium A fingulorum prxmtffotun·.

Et quia ego Joannes d< Picffeyo , clericus PariGenfis ,< publica· apofloluj A imperiali auâoritatîbt'i , notarius , prrmiflu omnibus lingulis , dum fic , ut fuj»ra fcribuntur , per eumdem iiluftritfituum principem , domi· num 'm um , dominum ducem Burgundii fic- rent & agerentur , una cum pranominatii teftibus A notarii· praferiptis , prrfens Interfui i ideo exinde coofeâo huic prwfenti publico inftrumcnto ,maou alterius fideliter feripto, pramifa publicando , figmina meum una cum bgni< A-fubfcriptionibus notariorum pirdiftorum appofui confuetum , hic me feribens manu propria requifitu* A rogatus in tc(limonium .

ANNO CHRISTI '*"".

Cmtlnfifri Ctrittuln CaetrrMfnfu trttijj MM *XfT.*

Dicere quod condetnnare propohtionem magiftri Joannis Parvi, vel novem propofitiones, qur dicuntur ex eadtm propofitionc in hot facro Concilio fuiffe denunciat» , fit Carere novum irtuulum fidei i eil talium , err<»neum, A In hde A moribus fcandalofiim , A iis qua in hoc facro Concilio piadticaia funt manif.(le contrarium.

Et ideo in quantum in ifto errore fundata effet adnullatio fententiz Epifcopi Pa, ilicnGs A inquifitoris t ego ad honoiem fidei catholice, huius facrl Concifii A chriftianitlimi regis Franci», ac -univerfitatis PariGenfis, A prxfertitn theologice facultatis , offero mr nrobaie dictam coaclufionem , 'A' publice dcfcniaie

Addends , quod non oportet ad errorum tonden.nationem errorum alfei tores evocare i maxima· ubi agittr de reprobatione crroium notorie fcandaioftrum .

XII.

Ctdult

xhibita prr mtliflreiH Jtmem CtMpni** ; pr«- **(uritercie** rr,i«M , nomixe **rr^n rtfvn»ateri» H. £r ftfHilit in ftrma pfr J». Ctr- Jv» rradtta fttit** i» **ttUrgi» Ccdi- tntipIM** , F. **tffuirif {Mt Mvm affrrtieKibai rfilhi.

attendatur Ac.

UM caufa fsdei , prxfertim in Concilio generali , (int inter omnes , imo Aiper omnes alias cautas pertraftand* fummarie A de plano, fine dilatione, A une ftrepnu A figura judicii . Cu<n prrtcrea debeat in hujufmodi nufii fieri prias inquifitio de qualitate doiftrin*, A intereffe fidei, quam de quocunque intere(fe perfonaliific prftn fclendum eft, an doârina fit vera, vel Cilia, quam abfolvatur dogmatizans , vel damnetur : placeat ordinare quod ifte modus deinceps teneatur etiam in mate'àia novem affertlonum , A propulitonis, a qui lunt extrafi» , ficut in hoc Concilio in caulis fidei eft haftenus laudabiliter obfervatum ,quod videlicet evocata prius esufa ipfa cum omnibus dependentiis a dominis commiffarlis , quorum aliqui per Tuos modos procedendi prolongaverunt , A intricaverunt nane materiam per fpatium qninque mentium, cum multis vexationibus , expenfis , gravaminibus, propter qu* appellatum eft ab eis.

Fiat examinatio iummarû , A de plano pet nationes , A Cacrum collegium , fi talis doftriaa fu vera, vel falfa i lana, vel fcandalo-

p—tc fas alloquio ftaodalitabitur Çoociliutn » quaCA M* vfi nefeiat, yej non audeat» vel ©egligat de- ANN<T <·'l*** q«H fecundum fidem chriftianam » ?c cH»rcn edata jura canonica , ft civilia fit tenendum» »♦»>» attenti» prjKÎpue tot precibus & requeftis fe- leniffitai principi» reftis Romanotum, & chri- ûiaoitfimi rejis Franci» , «e ala» uqiverfita- u» Parifienfi» » fupe» hac re » totie» dc in- ftanter fidis t attento praetere* quod error » eut non refiftrur , approbatur » &t qtaiafdiwit lacobu», XXL I. *Ifohte fn perfonarnm acieptio- m hebere fidem dtmim noftri Jeftt Chrifti .* At- tento rurfus , quod multi Λ: grave» reputant » hanc doAjinam longe peraiciofiorem effe , & ir» errcium manifeftatîonem , qnatn fit io plu- fibu» articulis · dodnn» Huff hic damhatr ;B licet habere videatur etiam in hoc Concilio pertinace» definlore» , dc cl favente» mtjlm medi» » attenta denique- condemnatione iiliu» prep (inonis : *Qpilibtr tyremmtt* <^c. qu» UC l>»rctica condemnata efl. »

Quam propofitionem » fecundum judicium pitvimorum , itl» affectione» , Λ maxime di- fta propoiitio » a qua funt extraft» , coeti- »ert. evidenter iufbciiHH dc in effeftu.

Die Marin VI. oftobri» exhibita in refor- matione per magiilrum Joennem Campani » procuratorem regis Franci» » Λ petiit , prout retro continetur, & a nebi» notarii» pttiit in- fhumentum . Et fuit refponfum per Mcnxe- burgeniem , prout prefuientera , quod veilentC deliberare , 8c , quantum in ei» effet , ipCam execution! demandare · Mt ut facilia» fiat , Rrxapit uobi» notariis , ut fingulis nationibus detur cepia » ut etiam valeant fuper hoc de- liberare .

MZMORMIK CÏHIOTir

Xxbibitnm in tdneilit Cnnjtentienfi in unfit prtpefttiumm Jtmuii. Tentis

.*» **X ***TOÎent*** Ipfe qui regît îfrae", domînu» no- **V** lier Jefu» Chriff », intendere faluti ho- rn num , *St* eo» , vtlut ovet » ad »tern» vite] pefcua dcuueere *i* cuidaa» interroganti fe ado- iefcenti refpondit : ***Si vtf nd vitem uijredi » ferve mendete.*** Matth. XÎX. 17. Lt-cnm rur- fn» inrrrr. gaffet t *Q·* I feftn dixit :/N·" ***b«mi- fidinm fatirr :*** un ***ednlterebit*** 1 ***An fertnm fe- estfi rrtn feljnm ttftimnunm dicet : benere patrem eT metum ,*** c* ***dilides preiimttm tnnm fient te Ÿfnm*** v. it. 19. De quibus quidem n andatii anna pr»dicaserat Chrifttr» j£J«» ***falzerit nnttm de maneatit iflir minimii , datnent fit he- miaer*** , hic nu»(M«r. gloffa » ***nnUm ,*** vecafemr r» ***regni calerem ,*** Matth v. 19. De quibus pt»terca loquens propheta Domino ***amnia ,*** inquit , ***mandata ta» ventat ,*** pfal. CXVI'1. 06. & nerum : ***r- mandafli mandata tna enfla· diri nimii v.*** 4. & Ecclcfiaiie» conduden» ait : Aeam ***time , O' mandata efin abferva » bac efl amnis berna,*** cap XIL i<.

Obfervamur autem mandata Del , nedum par voluntatem bonam in jtafta operatione , fed *Sc* per inrelligentiam veram in refta fide» hdetn dixerim , qu» veritati mandatorum cre- dere ficit » nedum ex indita naturali ratione « fed &■ ex feriptur» facr», qu* folvl »κ>η po- , fajsernaturali , *Sc* ad fupernataralem fi- oem traditione « ira ut cum oppofita falfitari» aJÎertioot non Get fide» » neque faitu . Vidit ©tramque Pfaimifta , qui mandati» Del credi- diffe, & ab ei* ijpcllexiffe fe fatetur.

AMNO CHRISTI >4>S Conlhbet bate falubri* fcntenri* îacrofan- fynodo Confttnti* , dum* inter extern determinatione» fixa» unam edidit , fub hac forati -

Traciftta falicitndine Valent h* fartfaBt i^nt ad ertirpaiimem errent» <y barefnm in ΛvHïi nmada ***partibai vnaiefctnti»m preset- ", fient tenetur , O', ad hoc relieda efl :*** s.prr 'JCrrprC , <a*d ·*«τ»/|χ ***affivtieaet erronea in fi- de , CT battii moribus , „r multipliciter fianda- ltfn » tminfqne rtipnblica flatum O' ordtnem fnb- verttrr moliretis, dogmatizat» fnnt , inter sjnat. bat affrrtin delete tfl.***

Qmliber tyremnnt peteff O· debet Urite & me· r'T^>*ïf*ü ***vaffallnt» fam , vel fnbditam, etiem per infidus*** dT ***blanditias » vel ednletitnet ,*** ■·· ***obftantl· tjnocnm^sre fi/ra- mente je» tonferderetiene feilis cnt. eo ,*** nea rr- ***pedata femmtia vel mandata fisdicis cnjufcnm-*** 1·'·

^lverfas banc errerew ***fatagent hac farfi» fy- n*dm infargere, & ipfe* fnnditns tollere i pra- habita deliberatitpe matura , aetemit , dtrl/rret * & definit bnfifmodi doQrinam erroneam effe tn fide , ($· moribnr ,*** »>/oMj*e ***tanqnam bareticam- fcandalofam , feditiofem , er ad frendet , dece- ptiones ,*** «rn facie , ***proditiones » Vias dentem re- probat*** 0" ***condemnat, Dederat infitper , deteinit O' diffinit » qnod pertinaciter doilriatm bene per- euciofiffimam afferentes , funt barertei , tT ten- q»nm telef fisxte legitimas*** CT ***tmpteutt JenUio- net puniendi .***

Em qua quidem declaratione poffunt accipi fclubre» veritates , temporibus , mwme no- flris , accommod» pro reprimendis haereticis » aut hatretlcotum , per affeftionem reprobtm , fautoribus ,<oni'a davioam Λ catholicam man- datorum veritatem , A' in cuiuslibet rcipubli- C» , nedum temporali», led ipiriiualii parrter tutbaticnem fub'crluram, qtfalitcr , proh do- lor ! fentituus in Bohemas *St* alibi , inulti» «sodl»'.

Trime veritet.

Poli pr»faram facrofanft» fynodi Coni!an- tienfi» determinationem , prardifta propofitio » ***Quilibet tyramiust &c.*** habenda eft tanquam hrrtfi» exprefiiflime damnata ; quodque dog- tra'izâtus aliquis fcienter ipfatn , judicandus eft in h»eefim jam damnatam cecidiffe , *Se* nifi paratu» eft corrigi » debet ut hareticu* condemnari.

Settmie veritat.

Poll hujufmodf determinationem quilibet ecdefi» pr»latus, ***St*** doftor, a fummo ufque deorfum » debet fuo modo , ad exemplum fa- cr» fynodi , prxeipua follkitudinc conari > 3uatenus h*c h»refi» nor» rtfurgat » fed fun- itu* extirpetur . Ita enim ©ixit eadem fyno- dus, fe voluiffe, & ad hoc faciendum* obliga- tam efle» f» verbi» fuis pondu» detur.

Tertia veritti.

Poft htfit/modi determinationem debent ab ecdefi» pr«lati» , *St* doâoeibus affertionet t qua» in l^ac h»refi damnat* , fub qualicum- que forma verborum,palam fundari deprehen- de-

ANNO CHR.ISTI >«ij

derint, habere pro damnatis, A protinus abii-A cere A tollere ; alioquin fhrftraretur incentio Concilii, qu* fatagebat hunc errorem ftfisdl-tus tollere , ut videlicet radice fuccifa , rami reprobi non fuMiftant i eft enim de fimiiibus idem aut limite judicium.

Qwte veritei.

Poft hujufmodi determinationem , quidquid antea fuerit , nulii fas eft deinceps dogmati-■are fcripto vel verbo , quod huc d^rina , A fimiles contra Dei mandata , fpe&cnt tantumApdo ad mores , Ac nullatenus ad fidem 9 nec veniant pidfcio fidei reprobande; alioquin fit intolerabilis injuria facro Conlianttenfi Cou-B cillb , diffinienti hanc ^doârinam , nedum erroneam in fide *A* moribus , fed hrreticam i nec immerito , quoniam veritas mandatorum Dei , quamvis fit de lege natuiyli , eft nihilominus alio multiplici re^peâu de lege divina Ac cvangelica.i qnoniam in ea traditur àd finem aeternat vit* , fupcrnaturalem utique , confequendum.

Datur etiam iftud palam intelligi ex contextu propofitionis hujus <1 fimilium , qu* loquuntur , quod meritorie & fecundum legem divinam poteft occifio ficti , qualem dicunt : 4 quia fàlfum dicunt , condat quod tegi divin* contradicunt : eft autem hxrcfis dogma fitlfum divin* tegi contrarium.

pacata *veritus*.

Poft hujufmodi condemnationem A lolemnem atque publicam ipfiu' promulgationem , non licet, aut faltem non decet , vel expedit rurfus doârinam hanc pcllitcram , cum luis fimilibus in ea manitelle fundatis, ut dubiam , .teducere ad judicium cujuG.umque generalis Concilii , vel fummi pontificis , pro n>va condemiiatione , quanto minus pro tctraCiatione · videretur enim , vel audoritas vel fides , vel fanditas didi generalis Concilii Conftantienfis Indubium tevocarj,quod nefas eft . Nam proinde celebris eledio fummi pontitici' A prxdecefforis expulfio , cum cztcrb actis & detetminationibus ibidem nimium vacillarent.

Stxtt Vtriftt.

Poft hujufmodi condemnationem , nedum fummus pontifia , Ac fui infiriores prilati A" dodores , renentur fatagere , exemplo Concilii , tollere dextrinam illam nefariam , quilibet fuo modo, ne male repu, ulct in fe , vel ramis fujs apud populos chriftianos *i* quin etiam ex ferie condemnationis, principes & judices frculares commoti funt , * quilibet fuo modo, procedere ad ablationem talis doctnnae Neque enim fuit contenta facrofanita fynodus£ decernere Ac declarare , necnon diffinire doârinam epifmodi erroneam effe in file , & in moribus , A hxreticam *i* fed addidit , ipfam effe fcandalofam , feditiofam , & ad fraudes , deceptiones, mendacia , proditiones, vias dantem t conftat autem quod feditiones & proditiones cum fimilibus,crimina funt judicro potaftatis fistularis extirpanda .

Occurrit proinde collaudanda devotio & fok licitudo prveipua chriftianiifimi regis Francorun ad falutcm reipublies , qui in fuprema iuftiti* fua & parlamcnti curia tulit legem ,, & arreftum perpetuum , valde cenfbrmiter ad condemnationem fadam in facro Conftantienfi Concilio , caju: ad gloriam A veritatis elucidationem ac totius reipublicat confcrvationem, inferitur hic ejus forma.

ANNO CHRISTI

Carolus Ac Cum nuper Ac. *rièc reliqn efed D*?·* re. F. Operans *Gerf. fq.*

^PTITIATIO

ter^jeSa per Cmradaw

prtcaratini deauxi *refis* Fr«roram . *Die fMrti* XFq. eâelnx

X77. or» jnéiribei i» esufis fUei &c.*

Coram vobis, revereodiffunis patribus, hujulmodi caul* novem affenionum , ut dicitur, Judicibus A commiflariis , appellando. te. r. «·»<

Proponit premotor *8c* infligatur officii in diâa caufa deputatus , nec non procurator chriitianifiimi Francorum regis s non tamen propter infraferipta , ac per eos *Sc* eorum alterum farta & lacienda , appellationibus alias nomine ch<iftianiilimi Francorum regis , feu .alias in huiufmodi caufa quotQodolibet intrrpofitis prartudicando , derogando , vel ab illis , quibus ipfe prometor & procurator ad-?' hrrcic intendit , aliqualiter recedendo ; fed C eildem fortius afliftendo , ac in illis , quantum in eis eft , inharendo , de quo proteftatur , A dicunt , quod licet a vobis reverendidimis patribust*f»pe A* fzpitss fuis , loco A tempore congruis , cum inftantia debita petitum fuerit , ut hujufmodi cautam fimplicitcr ad diâum furum Concilium generale , more debito caufarum fidei , quibus judiciorum ftrepitus & collationes non conveniunt , A in quibus perfonarum intereffe non debet attendi , examinandam A terminandam remitteretis , vofque de eadrm ex multis caufis , prreipue Illis in appellatione alias a vobis luterpofita contentis , quas in hac appellatione pro repetitis habere volent , A intenjydunt , coram vobis allegatis , exoneraretis; licet etiam debitum aut faltem honeftum ac confuaum , quod Judices , maxime antequam caufarum merita rimari A iuvelligare incipiant , partibus , feu parte petente , caufas remittant r A inhoneftum A non fine fufpicione A affcâione ad caufam fit , quod Judices ipfi contra partium , Itu partis voluntatem velint Judıces effe r licet etiam inclyta natio Geimani* , qu* eft pars notabilis htjus (acri Concilii , diâim caufam ad ipÎU'ii Concilium fimpiicitet A fine relatione per vos facienda ex diâis A multis aliis rationabilibus caufis per vos remittendam aut verius evocandam concluferit; fueritque etiam coiam vobis propofitum, A allegatum, A inftanter petitum, quod prxdiâis caufis , A rationibus , przcipue illis ia appellatione pro parte diâi chriftianiffim! principis domini F. ancorum regis interpo&ta, quam hic repetit, A habere vult pro inferta , expreffatis, attends , A confideratis , ad aâum aliquem , A prxeipue alicujus relationis de ipfa caufa facienda, minime devenire deberetis, propre· fcandalum quod fidei , ac ipfius chi iftianiduni Francorum regis juri, A honori cefultare poffet·; licet etiam ipfa caufa pro parte diâi thriftianiffimi regis ad caufam venientis A per

vos alias admlfft, licet veibaliter *Se* fine ef-Afis in.erp.jfit» , lpfs **domînî** judkcs hic tv- firftu , licet etiam per Jictas .iprel'aûc ->o le-· ftentts ne i defit, unt , prout nec de jure d.- gitim? » pro parte difti chriPiatvfiimi rcg'.s » fvr;'· d<beqt, hanc fuam refponfiotvem pro 4_ in caufa ipfa nullam penitus potedatem & ju- pcftulis refutatoriis fuper dicta tua affecte ap- rifdiclionem habeatis. pellations tibi dantes & concedentes..

VINO CF:llifl

anno CHR.ISTJ

Nihilominus vos, rcverendîflimi patres, ju dices . & conuniffarii' p.xdifti , veftrfc reverentiis femper faisb > in difta caùfa , ficut prxfêriur , minime inftrufta , A per vos in favorem adverfariorum , tum omni , qua decet , rcv. -entia loquendo nimis favorabiliter forma comroiifionh vobis faftx , A juris ordi- ■e poftpolitit , A pet io< minime obftrvati» ; tirmo genitus, ut prxfertur, prartermiflis', ap- pt^latiehe.pto parte domini chtiftianiffimi regis indecifa pende » ipfi xiue^in dita caufa ■on audito , in fidei catholic* fcandalum, de in ipfius demini regis gravamen , & iuis fui appcllationejp eam remittere ad facrom Concilium » rrtodo pTjttniflu· examinandam A' tqrminandam , expreffe , aut falrem tacite dene- **gaftist** quinlmo , ut ad notitiam pta-.liftorum ^fromotoris *Se* procuratoris pervenit , eam non înftr-uftsm A in eadem audiendis non auditis, taliter qualiter referre , fub modis & formis inordinate parti adveriar favorabilibus , A patti ipfius domini regis A fidei veritati devaftivis A nocivis , *Sc* cum debita revetçntia loquendo tacendo in eadem multa vera , & «tjrimendo multa non vera, ut dicitur, propofuiftis , & in di.m proponitis » & conti-C Buo, ut dicitur > talem prxtcnfam rrlationrm *£<ctn* comminati tills , afferuiftis A afferit!' de prxienti . Difti .promotor A in(ligatot & procurator, nominibus, quibus fupra, ientiens ie per prxmifla multipliciter gravatum A lxlum , ac timens fe in pofterum plus gravari A lxdi polle , a diftis gravaminibus futuris fibi comminatis , ac omnibus *Sc* fingulis gravaminibus <x prxmiifis *Sc* aftis prxfentis cauf* coram vobis, ut dicitur, habitis : quomodoiibet colligibilibus in iis feriptis ad tanftam fedem apoildicam , *Sc* facrum Concilium generale prardiftutn provocant A appellant , A apvftolos petit primo , fecundo , & tertio, ac inftanter , inftantius , A inftantiflaj re fibi dari , A concedi , fi quis fit qui e » ibi dare pollet A vt''t .

Et proteilatu' Ac. de emendatione A cor- «eftioiic prxmiilurum

Jpefali

Strper eppelleliine luter/fla iP7I. eRobris, diti p>a refpvtfieiie camdem die XX. e';ufdem .

Revcrendifli t i demini in caufis fidei , per 4nc facium generale Concilium Couftantienfe depurati i hic de prxfcnu congregati in caufi' lpfis pro tribunali fedentes fuper appellationeE per te, Conrardnm Ludcking , alienum inftigatorem A procuratorem illudris principis do- ■nini Francorum regis , ultimo coram ipfis irrerpofita , in hu)ufiuo<dl cau/a novem affectiorum Ac.

Cwam ipfis dominis judicibus indecifa pendente , juxta prrfentis dici & horx termini ■bi faciam a Agnationem ; refpondent , quod cum appellationibus frivolis jura non deferant, sec fir a judicibus deferendum i idcirco diet* tkr ult'.n.j· appellerions , tanquam manifed» fcivolx A inani e/ mvolis , A inanibus cait-

CedtiLt [upplicatienit

Cxhibite eliqitious }»dicibti^ fidei , fjr tcKpefni it' P'l. febrtmrti en.i» A/'ZL

Reverendiflimis patribus , domlnîs ccr\m;, fu iis', in caulis fidei , pro parte ambasi nim , A' pronfratorum illutlriifimi . pi incipi» domini ducis Burgurjjx dtc. Supplicant , A cum omni inflantia requiritur vcftrit reverendiflimis paternitatibus , prout pluries & f*pius , parte ipforum , fupfdicatum A requifitum extitit , quatenus in caufa tang.nte nvvtm aflertiones Ceram eifdcrn pare-nitatft ui veftris Tgitata , procedant ad relatio· <m debitam, cx aftis proceîîus facienjan facto Concilio » ut iplum Concilium concii.fivr <lifp.<_ r.at de ipfis , ut Spintus Sanftus eidem niinift rabit ; quemaamodum pe· rafdcm d.cr.au.» ext ti: fundum dii i < jtilii ultin o lipli . videlicet cuir, dcf.gnatione numeri A qua'itaiun pro utraqu; parte in itiatia fcribcnt.um , A dcpon.-n.iun,, A fubfcripto patenti A apeno, qux relatio hucufque dilata ef] , A d> in diem prorogatur , A differtur in magnum prruidicium , *Se* jafturam prxfati domini A finguloium , quos hxc materia tangit , aut tangere por. ft , A in fcandalum grive totius Concilii , cum pixtctmifta ha: mateiia tanti penderis, ad alias varias pertranfeant, habentes eam, ut apparer pro drrelrftaj qu» tamrn commilitone dicti facri Concilii didis reverendifiiir.is paternitatibus veflris facta , A per eafdrm fufeepta liante , non valcr prrtrrmitti , earundct.n paternitatum veftrarum fima , & honore fidei falvis.

» -<s

Itiflenlii eKbiXidttnm decii BtirjMidt* uid reletiow»

Domini ambaxiatores iiluftriffiml principis , domini ducis Burgundix , tam verbo , quam feript· peticiunt fieri relarlonem in caufa novem afkrtionum , annis A diebus i.ifraferiptis.

Et printo . Anno · nativitate Domini MCCCCXV. die nurtîs , XVII. menfis decembris, petierunt feripto tenus , fieri relationem in facro Concilio.

lrem , die Jovis , XIX. difti menfis decembris, peticiunt fieri relationem, repetendo cedulam difti die minis da am.

Item, anno MCCCCXVf. die meifuri! , VIII. menfis januarii, iidem ambaxiatores petierunt fieri relationem , A fuper hoc exhibuerint cedulam magnam . Ad idem petut dia die Stcphanus Paietz,

Item , petierunt verbo difti ambaxiatores die fabbati , Vili, menfis februani , fieri relationem .

Item , petierunt fimiliter vrrbo quod fieret relatio, die aiartis, X'VIII. februaiii .

Item , petierunt difti domini ambaxiatoics , fcripio tenus, quoi fieret relatio die vcnen>, , XXL datam * & fieri relationem Ac. «r i»p "'

Item,

p

pmo Item, ad idem & eodem modo , paderant ^ die lams, nona menfis amnis.

ANNO CHRISTI Item, feripto petierant quod fieret relatio die Veneris, X11I. menfis «artis.

hem, die Jovis XIX. menfis martii, petierant ved» quod fieret relatio publica &c.

Item, dic fiabbati , XXVIIL menfis manti petierunt verbo quod fieret relatio publica.

Item, die fabbatl» XI. menfis aprilis , pe. lieront quod^fieret relatio publica.

Item, die\uw, XXV. menfis mali, petierunt verbo qubd fieret indicium Ac juftitia.

Item, petierant verbo quod fieret relatio publica» die fibbati» XXVI1. menfis janii.

Item » die jovis, fecunda menfis jnlil , petierant verbo quod fieret relado publica .

Item, die jovis, XVI. menfis julii , petierum cum cedula fiibfcripca duobus advocatis», quod fieret relatio publica &c.

Item , die Jovis , XXIII. menfis julii , petierunt verbo repetendo cedulam , quod fieret relatio publica.

Item, dic fabbati, XVII. menfis oétobris , petierunt verbo quod fieret relatio publica.

Item, illadie, qua primo dominus decanus Brugenfis propofuit, petierunt verbo quod fieret relatio.

Item, die lutur, ,XXIII. novembrh , petierant verbo quod fieret relatio publica.

Item, die fabbati, fecunda menfis januarii , anno MC CCCXVII. petkrunt verbo quod fteret relatio plenaria A: publica.

Item , eodem anno die quatta menfis januarii , petierunt verbo quod fieret relatio publica .

. Item, die martis, IX. martii petierunt verbo quod fieret relatio.

Item, veneris XII. martii, petierunt feripto per cedulam quod fieret relatio &c. Et ifta eft ultima dida. Qua die etiam petitum fuit idem per nuntios domini regis Romanorum .

M COSTiTOTIO'HE CjOLQLIT^a

Ja Coacilio Coaflasstienfis «dasiffa Coafirautt.

Fkidrricxs Jt. imperator Ute eo^Htatioae castrat ne MifKi ww« *ecclcfiadscaraai pervaferes '.iolcatiis fait deboccareo ar* iM/Mtne *SxaSift. btac legeat Carol. 1K. diploat. date oa-* ■· 1577. rw^rwrwerar , *anxerat sttqae proatavee ett . £<m ver» legent qxansaas aeveroat oppmtx-am eoerendit iatpsorwa qatraadaas £»-fidtibas , CtafUatinfel' fotres tofiori' tt jaa apprebsraxt , approbatasaqae er in nzjcltcii litteris fais infertam Unge Uteqae promalgarant . Hoexae oataiaat docaaieata ia lobbco babes . Religaaat tft legi tam Midi rebafqae ecclcfia rxenbss noaxiate opportun adfxagantas Sigifatxndi isafitratoris dipUiaa , qae id effecit , at poteft ι-î. tis turiafiftte Uica* Cr *cctlefiofiita aatt&itat? asxxita lex apstd onuses Romano imperio fabfi-* β·ι valerrr . ziefiraur *conflitat10»eas bouc Lx-aigU Sficikg. Zcclef. tons. I, peg.* ;ij, rj *quo Uc .*

«GUMUHW XMP£R.<ro«K ffPIOAEd

AhfciO CHRtSTj

Pr» drrenrsda exeqaxttoae Carolina.

Olgtfmundus , divina favîntc clementia, Romanorum imperator Temper Augustus, Bo bcmiat, Dtlmati*, Croatie» rex, &c. ad perpetuam rei memoriam &c.

Sublimitatis imperialis gloriam invexit fuperiut Majcilatis verius ,. nullos derelinquens virtuofos fuppeditatu', & animadvertentar ex* pofclt, Ut Romani imperii gubernaculum tenens» prarter alia eximia virtutum opera fua» eundos » prefertim fervitio Dii mancipatos , Bab univerfis oppreffionîbus Ac uffeufis fuis Temper infiftat accurata diligentia clc'renter fublevare. Ec ob id nos» qui ad Romanum imperium fumus divina dilpofitionc vocati » curis follkitamur at&duis» ut, pr* exteris tuitioni noftra committis , perTooarutn ecclefiaftkarum ftatus venerandus» in varietate virtutum clerus fublimatus, in Tuis libertatibus & i.nmunitatibus confervetur 3c tueatur , 8c oppreriionibus Ac a temerariorum aufibus liberetur, nunc novarum conftitutionum editione , nunc antiquarum innovatione & extcnfione cum augmento pernarum , ad gloriam Ac laudem Dei fokitci providere curemus.

Sane clarx memoria Fridericus II. BlimRomanus imperator, pratdeccftbr nofter, ad fand» Romans ccclehx laudem, Ac facri imperii Romani decorem, cupiens ut expurgatis quorundarn erroribus , & iniquis (latutis penitus deftkutis , de attero ecclefi* & ecclefiafticx Perfonx plena vigerent quiete , ^ ftcura libertate gauderent; ac ple & jufte attendens , quod quorundam perverforum iniquius adeo abundaverat, ut non dubitarent contra eccieflafticam difciplitum ac facros canones fua confingere ftatuta, dc adverfUs ecclefiafticas perfonas Ac eccieflafticam libertatem , edidali lege hujulmedi. ftatuta iniqua irritaverat, & pr*cc perat irrita nunctari : Ac omnia ftatuta Ar confuetudincs? qu* civitates 5c poteflates velconfuies, aut quxeunque alis perfonx , contra libertatem ecclefi» vel perfooas ecclefiafticas ac bona hujufmodi edere aut iervare tentarent , contra canonicas At imperiales fandîones , de ipfcrum capitularibus infra duos menfu poft ipfius legis publicationem penitus abolere facerent . Et «l dc extero talia attentarent, illa ipfo jure decrevit elfe nulla, & cos fua jurifdtdione privatos . Nec non locum , ubi talia deinceps prxfumpu fuiflent , banno mille marcarum auri, fifco imperiali prxeeperat fubjacere.

Potcftas veros confules , ftatutaril Ac feriptores ftaiurarttm prxdidorum, nec non conii liarii locorum ipforum , qui fecundum ftatuta ^ confuetudines memorata judicarent, cx tunc client ipfo jure infames, quorum fententijs Sc aâus Illegiti v.os (latuerat aliqualiter non teri. Quodque, fi per annum prxfatarum conftrtutionum inventi fuerint contemptores, bona eorum per totum imperium mandavit impune ab omnibus occupari, falvis nihilominus aliis poenis contra taks in facris conciliis generaliter promulgatis.

Et infaper voluit Idem tunc Imperator , qood nulla communius , vel perfona publici vel privata, coiledas feu exactiones , angarias vrl pcrangaiias, ecdcfiis vel aliis pii» locis ,

aut

og» aut eçclefiaftkis perfonh hujufmodi imponere feu invadere «cciefiaftica bona prafumeret. Quod fi fecut faceret, *tc* requifiras ab ecclefia vel imperio hujufmodi emendare contemneret» tripliciter refunderet, & nihilominus banno imperiali fubjaceret, quod fine (atisfa&one debita nullatenus remitteretur.

AMNO CHRISTI *«»·

Statuit infuper, quod qustcunque communitu, vel privata perfona per annum iaeacomtnunicatione propter libertatem ecclefia violatam perfiftertf, ipfe jure fimiliter diAo banno Imperiali fubjaceret, a quo nullatenus extraheretur, nifi pr|u$ ab eçdefia beneficio abfolutionis obtento.

Et infuper ordinaverat, ut nullus ecciefiafticam perfonam in criminali quaftione vel civilr ad judicem lecularem trahere prefumeret contra eafdem canonicas iatsAiones Ac imperiales conflitittiones. Quod fi fecus faceret, aAor a fuo.jure caderet, judicatum non teneret, & judex foret e* tunc judicandi poteflate privatus. Quodque judices temporales, qui clericis & perfonis ecclefiaftjcis joftitiam deneÎ.arc pr»fumerent, tertio requififi fuam juriskQionem amittant.

Et deinde ad diva memorir Caroli IV. etiam Romanorum imperatoris, pradecefforis & genitoris noftri, audientiam deduAo, quod feculares quidam in poteftatibus Ac officiis publicis conftituti, videlicet ducet, barones Ac alii domini temporales: nec non confutes civile tatum, oppidorum, villarum, *8c* locorum redores, Dei timore poftpofiro, (latuta fingula» ria λ Iniquas ordinationes, motu proprio *8c* <fe fado contra perfonas ecclefiailicas, ecclcfiarum & locorum religioforum Ubertates 8; privilegia 'condiderant, eisdemque publice Ac de faAo prafumerent infidere contra legitimas & canonicas Ac civiles fanAione*: utpote quod nulla bona temporalia in poteftatem ecclefiafticam transforantur, neve clerici in facri* conftituti ad agendum teftificandumve in civilibus, At maxime piis caufis, aliquatenus admittantur *i* Et quod excomunicati laici At publice denuntiati, in civili foro minime repellantur.

Praeterea quod diAi domini temporales, confutes & redores per fecularem poteftatem res & bona clericorum occupaveianc, oblationes fidelium diminuerant Ac reftrinaerant: exaAiones IV taillas indebitas de bonis Ac redditibus ecclefiarum exegerant Ac extorferant: poffefliones ^cclefiarum A» perfonarum earundem devaftMverant incendiis Ac rapinis A: contraAus inter clericos & laiços fidos legitime, ad libros civitatum, villarum, Ac locorum recufaverant inferibere atque figillare: aç donata Ac legata ad fabricas A^ ecclefiarum ftruAuras contra voluntatem prclàtorum Ac aliorum, quorum interesset, prxfumpferant ufurpare coatra juftitlam, & in fraudem Ac odium clericorum, Ac de bonis & rebus clericorum, quas non caufa negotiationis, fed pro ufibus propriis, per terras ducebant, feu duci faciebant, thelonium exigere Ac capere veriti non fuerant: Ac confugientes ad ecclefus & cimlterla, Inde extrahere contra fanAiones Imperiales prafumpferant.

Idem genitor, pradeceflbr nofter, *hac* omnia, Ac quacunque exinde feeuta, cum per fieras, civiles Ac canonicas fandiohes expreffe reprobata eflent, At in fraudem ecclefiaftici libertatis prafumpta, dc principum, dilAcUm» baronem, fidellumque fuorum confilio» ex certa fcientia At auAoritate imperiali caftavit» irritavit, annulja*it I caflaqae At irrita Ac nullius efle momenti pronuntiavit, pracipiendo fob indignatione imperialis banni u» niverfis Ac finguli» dominis temporalibus, confulibus, poteftatibus, Ac in officii» publicis coniiitutis; quatenus mox, vifis Ac intelleAis prxfentibus, caflatione, Irritatione *fi* annuilatione hujufmodi diAa eorum ftatuta. Ac ordinationes, ficut in prajudicium ecclefiaftic» libertatis edita erant, omnino revocarent Ac de luce tollerent: quodque fecundum ea noti judicarent amplius, nec fentenejas diAarent, aut eisdem in judicio, aut extra judicium quomodolibet pro fe *fc* contra Ecclefufticam libertatem potirentur,

ANNO CHRISTI «♦»!.

Et infuper pronnneiavit Ac declaravit auAoritate pradida, quod quicunque laictis cujufçynque ftatus, vel conditionis foret, aufu ûcrilego vel propria temeritatis audacia, facerdotem vei clericum, facularem, vel religio fum diffidaret, proferiberet, vei captivaret, vel fpoliaret, occideret vel mutilaret, aut in carcere detineret; aut qui hujufmodi malitiam perpetrantes fcienter receptarent, vel favorem in his praftarent, prater poenas a facri» imperialibus At canonicis fandionibus eis inflidas, ii forent ipfo faAo infames Ac omni honorç privati, nec ad placita nobilium aliquatenus admittendi.

Voluerat etiam At hortabatur, Ac requifive» rat Epifcopos Ac pralacos, ut hanc fuam legem Ac conftitutionem in fynodis *3t* ecclefiis publicare procurarent, ne in prrmiflis excedentes per limulatam ignorantiam luas valeant cxcufare malitiasadjiciens, quod nulli hominum liceret hujufmodi fu» caflationis, irritationis, annullationis, pronuntiationis Ac declarationis paginam quovis aufu temerario infringere, sut eis quomodolibet contraire, fub penna quinquaginta marcarum auri puri, qua» ab eo, qui contrafaceret, toties, quoties contrafaccret, irremiflibiliter exigi voluit, pro medietate fui imperialis «rarii, five fifei' pro reliqua vero parte injuriam pallorum ufibus applicari prout in ipfis pradeceflbris Ac genitori noftri defuper confodis litteris ejus Imperiali figno Ac bulla aurea fu» majeftatis impress, lignatis Ac munitis, quas prsfentibus hic habere volumus fufficienter proexprei&s, plenius contîrtçtur.

Et quoniam per prxdiAt ecclefiaftic» libertati nondum fatis provifutn efle videtur ut igitur per infraferipra fit uberius Ac latius ipfo libertati provifum, Ac ut ecclefiaftic» perfona plene fua libertate gaudere „ *8c* pia loca a noxiis prrfervari, Ac optatis proficere valeant incrementis: Nos Sigifmundus, qui ftatumecclefiafticum fervore fidei Ac clare devotionis afledu veneramur, libenter, ut tenemur, hac edifieali lege Ac imperiali auAoritatę, em»»» tutiones five leges antedidas, tanquam juftas, fandas & legitimas, tenore prafentium approbamus pariter Ac innovamus, ipfafque Ac inftafcriptas noftras leges, Ac prohibitionem, t Ac prvfentes litteras, Ac mandatum noftrum ad oo*i Ac fingula ecclefia», Ac monafteria quacunque, cujufcunque nationi* exiftant, ad omnes fingulos prelates, clericos, Ac presbyteros, At ecclefiaftic* perfona*, pro majori eorum tuitione Ac cautela ad tollen» dum in his quoruodam cunoforum ambiguita-

2X ANNO CHRISTI ***».

uti» dubium , de lingularis munificentiae do-A no, ex certa noftra fcientia , tenore prefentium duximus extendendum , ac extendimus i At prxeipimu* ubique locorum fub banno *Sc panis ante Ac* ihfrafcripti» a quolibet inviolabiliter obfervarl.

Deinde (latuimus boc ediâo in perpetuum valituro, ut nullus judex feculacit in ecclefiaftici* caufu, prxfertim matrimonii legitimationis , nfurarum , teftaroentorom infra annum rtu* exeeutorum, Ac ad judicium ecclefiafticum legitime devolutorum , ac decimarum , prxdiorum ac fruftuum, reddituum , *Sc* proventuum ecclefiafticorum ac locationum: *Sc* concionum feu conduâorum eorundem, poffitfeu valeat judicare» aut quomodolibet de hujufeno-B di caufis aut eorum articuli* cognofcere r nifi qtntenu» ab ecclefiaftlci» judicibus fuerit requifitu*. Quod fi contrarium fecerit » judicatum non teneat .· & judex ex tunc judicandi poteftate fit privatu* .· & fubjaceat nihilominus pœnis infrafcripti» , aâorque a fuo jure cadat ipfo fido.

Infuper omnibus de Cinguli» principibus , ducibus , baronibus » comitibus , comitatibus , confulibus, redoribus » ac in officiis temporalibus, dominiis ie poteftatibus conftitutis, fub indignatione imperiali» banni & quadraginta marcarum auri multa, ad cujus folutionem Ar praedationem pro una noftro five imperiali *te*rario aut fifco , *Sc* alia medietatibus perfonisc injuriam pallis , faciendam quemlibet hoius noftra* prohibitionis tranigreflorem ipfo fado teneri volumus.

Demum prxfenti *Sc* irrevocabili fancimus , declaramus, decernimus i *Sc* pronunciamus edicto, diftridiu* prohibentes , ne quifquam ex cis perlatos , presbyteros, clerico» , *Sc* perforas ecdefiafticas, quo minus vina, grana, res & bona de fuis redditibus ecclefiafticis provenientia , libere *Sc* fine folutionc thelonii feu gabelle vendere feu abduci facere poffint ·· Et quo minus res, bona, vina, cerevifias ,- carnes, grana, panes Ac panno» Ac alia qtt-rcun-; que eon m ufui Ac recreationi convenientia , five titrant» five Intranea, feu exterar velex-jjic «er» fuerint, pro eorum ufibu* » feu recreatione fibi, *Sc* per quavis loca, civitates, terras, caftra Ac aquas veâigia vel navigio , abfque quavis prohibitione, libere Ac abfque folutio. s»e cujufcunque thelonii, dacix » vel gabellx , adduci *Sc* ponar! faCere valeant: Et etiam quo minus re* *tc* bona mobilia , cx pralatortrm feu ecclcfiafticarum perfonarum obitu reii&a ad manus illorum, ad quo* de jure fpeftant , libare *Sc* fine quibufeunque impedimentis , in. vafiouibus; intromiffionibus, exaâionibu* , & occupationibus, prxfertim per lateo» quantumcamque attentatis perveniant, five vajeantpacifice pervenire: Ex quo minu» coloni Ac fubditi ccclefiaflicarum perfonarum fine violentii hofpitalitatibus Ac veAigalium extorum , f«rvitiorum *Sc* exa&ionum , *Sc* petitionum hujufn.odi occafione , coloni» *Sc* fubditi* ipfi» illata, plenarie referciantur: Nec non etiam quo minu* prxlati feu judice» ecclefiaftici eorum fpirituali pjrifdiAloni fubjeâos pro fetorum exceffuum demeriti» , capi Ac incarcerarl , *8c* captos duci, *Sc* per quaevis loca *Sc* civitates libere abduci, *Sc* alia* debita correâione puniri Cnere valeant; quocunque aut qualitercunque publke vel occulte, direde vel indireâe, per I· vel per alio», impedire aut facere impediri prxfumanr vel mittant : nec talia committente» recepte«d^tt eis in pfemiflis vel circa ea impcntdH^Kxilium , confilium , vel favorem.

anno CHRISTI »♦·»-

Qpinimo jDigis velamus & mandamus fub banno & pana proxime fupraditfta , ut principe*, duces, comite* , barone» , comitatus , confule», reftores, ac in officii» , dominii» & poteftatibus perdidit confthuti, quiconque ab impedimentis & ufucapionibus rerum At bonorum reliaorum hu) fmodi, & a prrlidi» violenti* hofpitalibus, vc&galibus ,ferv.tiîs> exactionibus , & petitioi ibut hujufmodi colonorum *Sc* fubditorum ecdefiaflicarut i perfonarum, *Sc* ab impedimentis *Sc'* perturbationibus ecclefiafticx Jurifdiâionis omnino, defiftant : **oee çgptc, nec abJuflos rebelles repetere ,el** repeti facere prxfumant: nec non requifiti totis viribn» perfonas ecclefiaftica* in prxmiffir , ac jurifdiftionem hujufmodi ecclefiafticam exercentc*, adjuvent , *tc* diligenter , fine ulla dilatione , adhibeant *Sc* opponant auxilium brachii fecularis, ut libertas eccleftaftica manta teneatur, St ut fubditi rebelles, criminofi A delinquente», modi» prrfatis, j tic alias prout eifdcm jurifdiftionem ec.lefiafticam exercentibus conjun&im vel divjfim expedire videbitur, difna animadverfione confligantur.

Crterum , ur didicimus , nonnullis perverfl» eorum conatibus legts *Sc* conftituiiones anrediila*, prxlatos, presbyteros, clericos , & perfona» ecdefiafticas diverfis injuriis afficiente» , pro eo quod tam per conftituiiones Ac legis , quam fandioncs huiul : odi infliftarum pernarum cxecwtio abfque animadverfione ni-' gligitur, infringere non verentur . Ut igitur tam genitoris , qtum Friderici 11. prrdeceflorum noftrorum prafarorum , ac noftri conftitutione» &r legts prxfentibu* litteris mandatum noftrum debit» exeeutronis fiendr fuffra?;io fottiantur eftâiun , & infolentix compe- tantur transgreflorum i Omnes *Sc fingujo»* noftros *Sc* facri Romani imperii principe* fpirituale» feculares ac comirn , barones, milites , militares , proconfulcfque , 4: confttdes , ac confulatu* , poteftates , redores civitatum , oppidorum , & locorum quorumcunque , pro exeeutione hu/ufmodi quxftionum 4c legum irrperialium > & prxfentiarum noftrarum litterarum facienda, exeeutores eorundem , cor.jundim & divifim , tenore prurientium deputamus : *Sc* nihilominus ipfis fub imperialis banni indignatione fub antedi- ita, quo ad alios , qui feodum vel privilegia alia non habent : quo ad alios vero, qui talia habent , fub perdjtioni» tuorum feuJorum Ac privilegiorum quorumcunque poena , (quas eo* fi rcquiftti infra unius mcnfi* fpatltmi , reiuifitionem hujufmodi fequens , *Sc* ad infratriptam executiooctq, *on procefferint, *Si* non fecerint, quod mandamus » incurrere volumus ipfo fido diftriftc pracipiendo per hxc imperialia feripta mandantes, quatenus ipfi & eorum finguli , quofcunqtie , *Sc* quacunque » dum Ar quoties prxientibu* exeeutores ipfo» requiri contigerit , prxhti» *Sc* presbyterii , clerici* *Sc* perfonis ecclefuflicis , quibufeumque conjtrnâim *Sc* divifim » efficacis prxfidii auxilio aififtentes, non permittant eifdcoi aut eorum alicui, a quoquam , cujufcunque gradus, ftatu» , vel conditionis fuerint , contra vel circa prxmifla omnia , aut aliquod ipforum qoomodolrbct in μrroai irrogari, fed magis in-

p-z» injurantes hujufmodi J nîfi poft requifirtonem exccutorujuxorurndem infra certum tetminum peremptorie competentem', ei» per exeeutore* ipfos defuper prxfigexdum contra prxmifla (ommlffr aut negkda emendando retipifcanr » poenas antedidas , prout quemlibet pro commitfo aut negledd contigit, Inddiflc declarent *t* fic per captionem & detentionem perforaient , diftradioncm, Invahonem aut alienationem rerum dc bonorum Tuorum mobilium & im-nobilium quorumcumque fin* mora ad fatisfadiooem *8c* obfervantiam plenariam prxtniflbrum •mnium dc fingulorum exeeutores Ipfi fuo» fctulari brachio cogant dc compellant , faciam : te pecunias , occafione poenarum prxfatarum βrario live k › imperiali debitas Ac debendas B Imperiali aufloritate emoneant, Ac partem ipfoium ad fifcum imperialem pertinentem , ad fifcum ipfu.n fideliter ftudeant delliftare : reliquata vero partem ea modem partibus Ixfis réalité» aflignare procurent.

-a_ ANNO CHSIISTI

Super quibus eisdem exetutoribus , Areorum cuilibet in folldum, imperiali audoritate noftra perdicia , plenam licentiam ‹\· poteftatem liberam conceti'mus per prxfentes, volentes & decernentes, ut eifdem executoribtts , omnibus ⸫ fingulis prrfentibus & futuri, , vigore prxfentium quo ad prxmilTa perpetua poteftas A· licentia remaneat attributa conftitutionibus & legibus imperialibus ac privilegiis dr iodultis qunrnmcunque , Ac aliis in contra-i rium for(an facientibus, non obiiantibus qulbufcumqtie .

Ne autem in prxmlflis excedentes per fitrulatam ignorantiam fuas valeant malitias ex ufare , hortamur Λ· requirimus univerfos Ac fingulos Arch*. piRopos , Lpifcopos Ac praelato» , ut conftitutiones &: leges imperiales antedidas , & prxfentes noftras litteras fingulis annis in Synodis Ac ecckfils fuis publicare procurent, ù noftram indignationem voluetint evitare.

Nulli ergo hominum liceat hanc legem & conftitutionem prxfatarum Ac prxfcntium , litteratum noftrarum ac inhibitionum precepti&r nlandari noftrorum paginam quovis au fu contrarioD infringere , aut eisquomodolibet contraire, fub perna quadraginta marcarum auri puri *i* quas **ah** eo, qui contra fecerit, toties, quoties contra* faduru fuerit, prxter fupradidas & alias poenas › a facris canonibus Ac imperialibus fandionibus etiam eisinflidas, irrcmieibiliter volumus exigi, ut prxfertur; nec non lub indignatione Dei omnipotentis Ac timore ultioni» lux xtern-r . Datum &c,

WLL^i P.1TÆ XXIIf,

Cum jtrchiepifctpi Cant, tertificattnt pre Ca/Kilte gcitertii Ctnflantitnfi,

Or'-Tô»*" «,ııı. \)> ı<». ÇAndiffimo in Chrifto patri ac domino noftro , domino Joanni , divina providentia facrofaodx Rcmanx ecdeltx uaivcrfalit fumrr.o Pontifici, fua humilis Λ devota crcatura › Henricus , I?ei Ac apoftolicx fedis gratia Cantuaricnlis Ajchkpikopus , cum omni f ubiedione & obedientia , pedum ofcula beatorum . Litteras fanditatis veftrx mihi **alia»** dirrdas cum omni reverentia recepi, tenorem, qui Rquitui , continentes ·: Joannes Epifco**pus,** fervus Urvorum Dei vcociibilibui fratri. Abu» Arcbïepifi-ôpo Caotuartenfi , ejufque fufifraganeis;:-& dilectis filiis Cantuarienfibus , dc exterarum ecclefiarum capitulis, nec non abbatibus provincix Cantuar. exemptis , & non exemptis, ac ordinis cujufcunque, falutem & apoftolkam benedictionem. Ad pacem Λ exaltationem ecclefi» , ac tranquillitatem populi chriftianl prompto /corde & efficaci defiderio intendentes, ea libenter clrdinamus Arquxrimu», pet" qut-htijufcemodi pax, exaltatio, & cranquillius .merito valeat provenire. Dudum fiquidem felicis recordationis Alexander papa quintus, prardccetfor noder, facro generali Concilio Pilano tunc prxfidcns , ex quibusdam magni» Λ: ardeis negotiis ipfum moventibus, (pfo **ap«** probante Concilio , inter extera decrevit iterum generale Concilium ex tunc ad triennium per fe, vel fuccelforem fuum In laco ***, de*** quo fibi vel eidem fuccçllorj videretur , lore loi* lemnitcr Convocandu I ; idemque prxdcceflor ea , qux circa reformationem ecckfix expedienda reflabant, pro tunc fufpendit , ipfumque Concilium ufque ad tempus triennii prxfatum -ontinuandum Jla'ult , & prorogavit . Poftmodun vero ipfo Alexandro prxdecellorc, ficut Deo placuit, vita fundo, nobjfque divina favente clementia ad apicem fummi apoilolatus aftumptis , cum tempus ejusdem triennii jam adventaret , A" nos per veliigia ejusdem prardecetforis inceJère , ac ordinationem prxfatam ab eo Ih Concilio fa&am , ut pnrfertur, puro corde Ar reda voluntate adimplere properaremus, quibusdam rationibus tunc extnelfis, animum nollrum moventibus, Concilium hujufecmodi in Romana urbe, qux paulo ante de manibus hoflium recuperata , prxfentiam nodram pro ejus confervadone plurimum flagitabar , debito tempore convocavimus. Verum quia , veniente poftea tempore conftituto, prxlati & exteri, qui huiufcemodi Concilio inreretfc debebant , nequaquam in tanto numero convenerunt ; quantum rtiui» agendarum pondds Ac magnitudo requirere videbatur ; nos poft alias prorogationes per no» fadas, tandem ipfum Concilium ad menfem decembris nunc prxfentem folemniter prorov gavimus , Ac celebrandum (latuimusj locum autem infra certum tempui tunc reliquimus declarandum , ut interim fuper e· maturius confuieremus. Poll hxc vero infra didum tempus nondum elapfum per litteras carii&mi in Chrifto filia noftri Sigilmundi, eledi in regem Romanorum, & Hungarix regis illuftris , inilantiifime requifiti , ut non properamus **in** declaratione huiufcemodi loci pro Concilio faciendo, fed tam in declaratione locf prxdidi , quam etiam in tempore didi Condiit celebrandi fupcrfedere vellemus , donec ipfe nuncios fuos fuper hoc inftrudos **ad** noftratn prsrfentiam diftinaret i nos vods ejusdem reEgi», qux ex iclo devotionis Ac puritate fidei manare confpickbamus, annuentes , adventum prxfatorum nunciprum, de venerabilium fratrunrç noftrorum fandx Romar.x ecclefi» Cardinalium & prxlatorum, qui Rom» in generali çonfiftorio, ad hoc vocati fuerunt , voluntate , confilio, At aflenfu , duximus expedanduin : deinde cum poft Rcmanx urbis mifcrabilem cafum ad nos tunc apud Florentiam exiftenies tjufdcm regis suncii acceffiflient , Ac ex parte ejufdem regis multa nobis circa materiam fuggefliflent , eorum auditis relatibus pro pleniori expeditione diledos filios nos

ANNO CHRISTI

ftroa

p.j. ftn>s Antonium, titulo fanâzCecilia prtsby-
27 rerum, & Frttocifcum , fanfto;um Cofmz dt
ANNO Damiani diaconum, fanttz οημη* Ecclefia
CHRISTI Cardinales cum plena fuper hujufcemodi ele-
u dione loci & deputatione temporis poteftate , ac fimul cum cis dile&um filium nobilem virum Minuelem Theffolôram, militem Con-Rantinopolitanum, ad przfentiafn ejusdem regis trahfmrfimus ; qtii ad eum venientes, tandem de ipfius rrtis Cofifilio fc affenfu civitatem Conftantienlcm , provlnciz Maguntihenfis, ' pro loco hujufcemodi Concilii ccjebrandi concorditer elegerunt, ac tempus ad initiandum hujjfcemodi Cone, (latuerunt diem primam menfis uovembris proxime venturi ' 'deinde vc-,ro nos pro quibusdam magnis, fc arduis ase-B ♦gotiis cum todem rege juxta noftrum fc ipfius dFfidefium perfonaliter convenientes,' certificati ab eo de habilitate, capacitate , & fecuritate civitati· Conftantienfis ante diâz , quam fecuritatem .ipfe rex fe przftiturum, fc in ipfo Concilio perfonaliter, affuturum pollicetur» .volentes & ab intimis cupiente· , ut przfata celebratio Concilii fitlubriter impleatur, & optatum confequatur efiêâum , hujufcemodi ele-Aionem loci & temporis, ut przmittitur , fa-Aam auâorirate apoflolica de eorundem fratrum confilio & confenfu ratificavimus , approbavimus, fc confirmavimus, ac apoftolici roboris adjecimus firmitatem, przfàtumqueCon-jilium in civitate Conftantienfi przdida, pri-£ ma die menfis novembres proxime venturi initiandum, fc auctore domino, exinde celebrandum , eadem auftoritate fc confenfu (latuimus, pronuntiavimus , decrevimus , ac. folemniter publicavimus; venerabiles fratres noftros patriarchas Archiepifcopos, fc Epifcopos, ac dileAos filios ekdos, abbates, & czteros Ecclefiarum & monafteriorum przlatos requirentes, hortantes, & monentes» in virtute przftiti juramenti fc fanâz obedientiz ei ldem mandantes , quatenus perfonaliter, necnon chariffimos in Chrifto reges, fc nobiles viros , principes , duces, marchione», fc alios, qui hujufcemodi Concilio intereffe debent , vel qui prodeffe potiunt quoquomodo , per vlfcera charitatis^ Domini noftri Jefu Cbrifti invitantes , fc exhortantes , quatenus pro pace Ecclcfia & omnium chrtftianorum etiam perfonaliter, vel fi perlonaliter non poffunt , per folemnes oratores, congruo tempore , dido Concilio debeant lotereffe , prout in aliis noftris litteris , fuper hoc confirdis , plenius continetur . Quocirca devotionem veftram requirimus, fc monemus, Λ vobis & veftrum fingulis io virtute przftiti juramenti fc fanftz obedientiz injungentes , quatenus , in quantum Deo placere cupitis , pro pace & exaltatione Ecclefia, ac tranquil-^litare chriftianorum przfato Concilio in loco & tempore conftitutis debeatis perfonaliter intereffe i quod fi aliqui ex vobis juftis fortaf-^ fe ex caufis fc canonicis impedimentis caufan- E tibus ad hujufcemodi locum & tempus Concilii perfonaliter adeffe nequiverint , nunc illi , qui fic impediti fuerint , aliquot luo nomine Deum timente·, fcientla *fc* rerum experientia praeditos ac fufficienti mandato fuffultos mittere m» poftponant, vices eorum , qui mi ferint, in dido Concilio impleturos . Volumus auteaa fc przfeztium tenore mandamus, quod hujafeemodi noftra publicatio fc convocatio Concilii › ac requifitio prclatorum , & czcc-

Ara , qua 'przfentibus noftris litteris contineo-tuç* per te, ficater Archiepifcope , venerabili- ANNO bus frattibu· coepifcopis fufragancia tuis , ac CHRISTI per eofdem fuffraganeos fimiliter capitulis, UI)' przlatis, {c perfonis fuarum Ecclefiarum , civitatum, fc diœcçfium exemptis , fc non exemptis; fimuliter folemnltcr intimentur ; quodque per'te fc ipfos injungatur eifdem, quatenus'· pro debito przfati juramenti & Dei comidacentia, congruo*tempore, ad locum hujucemodi Concilié juxuk-wdinationem noftram debeant fe conferre, fc ibidem perfonaliterintereffe, ut fic congregata Chrifti fidelium multitudine copiofa ea quz in ipfo Concilio agenda incumbunt, Deo auâore fc adjutore , feliciter, ordinentiit. Infuper volumus , quod de iiʠ , quz circa hujufcemodi intimationem fc requifitionem egeretis, Dat. Laudz undectmo idus decembris , pontificatus noftri anno quarto. Cujus auâoritate mandati veftri beatiffimi publicationem & convocationem Concilii , ac requifitionem przlatorum, & extera, quz in didis veftrz fanâitatis litteris continentur, venerabilibus fratribus Epifcopi» , fc fulfraganeis meis, ac capitulo , przlatis , fc perfoais mearum Ecclefiz, .civitatis , fc dicecefi.s intimavi, ae per ipfos futfraganeos feci fimiliter capitulis , przlatis fc perfonis fuarum Ecclefiarum , civitatum , fc dirxcefium , exemptis fc oon exemptis , folenniter intimari , per mc , fc ipfos injungens fc injungi facient eisdem , quatenus pro debito przftiti juramenti , fc Dei complacentia , congruo tempore , ad locum hujufcemodi Concilii , juxta ordinationem beatitudinis veftrz, feconfe.-anr, fc quod fecundum omnem vim , formam , fc effedum mandati przdidi in eodem Concilio ftudeant intereffe . Et fic mandatum veftrum fandiffimum, quatenus ad me attinet, fum cum omni humilitate fc diligentia y qua potui, efficaciter exeeutus. Dar. fcc.

ADDITIO ΑΩ SESSIO^IM H. CO^CIÜI.

Admonitio Collc&oris. I

·χ feüitrt» Cantilii I'I. Ht KIT. aprilis anni 1415. habita inter cetera data funt littera nd Slieranymum dc Pnya celebrem Hufftam , ut certa die fifleret fe Ctncilso refponfurus pr»ut publie» fcriptt fe paratum jailitaverat in caufa fua. Scriptum illud in mavris Templi valvis ab eo affixum but transfer» er Luuig. fpicil. t». J.

Sereniflimo Principi, & Domino , Domino Sigifmundo, Dei gratia Komanorum regi femper Augufto , & Hungariz Regi fc'c. Pariterque toti huic generali venerando Concilio. Ego Magifter Hieronymus de Praga artium liberalium magifter , generalium (ludiorum videlicet Parifienfis , Colonienfts , Heîdelbergeniis fc Pragenfts, litteris przfentibus notifico, fc quod in me eft ad notitiam univerforum fc fingalorum deduco, quod, propter obtrectatores, criminatorefque meos diftamatorefque regni noftri dolofos paratus fum, fponre fc libere venire Conftantiam , & puritatem fidei mez orthodoxa innocentiamque meam, non latenter in angulis, aut coram privatis perfonis» fed aperte fc publice coram toto Concilio oftendere . Proinde fi qui funt obcre&acores mei, cujufcunqixe na-

tionia, am caadhUmls., qui amara me vallat __ quadrumane criminis vd errori·, feat btsmfis Maern obdemt. hi aperta A pablice la mei proft·- da coram torn CcndBo, ea fids propriis nominibus abikiams Et ego prolaaoccaciam asea params fam aperw A pablka coeam toco Concilio, at proferipfi, reipondere, A aariutam fidei mea orthodoxe oftendete. Et fe compertas fuero in aliquo errore, tar harrfi » ex tunc non recufo publice peti ponam, aro«t erroneum (eu bareticum decet. QMamoorem obfccro Dominum Regem » pariterquu totum Concilium » ut habeam ad hoc, ut profertur Glvtiffl atque fecurum accflum. Qpod fi venienti A me tanta aquiutl ofterenti ante probationem in M cuiufcu»que culpa quacunque •rrcftatio, captio» vel violentia flera, extunc sml u undo Mtefcet » quod hoc generale Coocilium non fecundam jaftitiam, five aequitatem procederet, fi me fponte venientem a am Alta A rigida aquiute quovis modo repellerent, Qpod utique a am Gero Gpientum Concilio longe puto relegatum.

ANNO CHtcun •♦J·

a b ÏIiIIOxiM IX

ADDITIO.

nbar fifieae «sdArar praes lineret stWveratii ai Ceaeil. datet fagereattf-gae fdd epr/sMoi fata tfrt, fis re rasas ratcnie, cras Jaaaat XXIt. faga ret rasps vendi fchifiaetit ia aa4iga» wrftrtttr. Hat arra litieret ia attit fiaedalibat iafertat exbibet Labbea» i fed <F aiiat pre Ceadlie feriterMti » fe qeibat tMe&m» tattri aibdi bebear* dartbjt tvfi. tx Ceram ia Cbrea. ad aa. iaiA Bar sert ilb.

ParifienfisuniverfimsIntelligent, Papam Joaonem fiigam ceaifle, A Concilium Conflantienfe defcruifle, fecundum aoarium aAorum di-Ai Concilii, condolens valda Ecclefia Del perklitaotl, Eplftolam camnaSvam diâa deftinavit congregationi Synodal!, pariter A consolativam fub horum verborum tenore.

'Pulcre pacis Aciem intueri (pera vîmes, Reverendiffimi patres Gcruusque A infigne colkgiutn › A velut tn exitu Ifraelis de ffigypto ab hoflibus fchifmatis militantem Ecdefiam gloriole triumphare. Sed nunc, etfi nonextin-Aa, multis urnen fpes illa collapG eft, ct>m patrem fiiios, paftorem oves linquentem audivimus, nam Intelligere poilumus, quid fibi vult alias hoc feruutio. Quis locus ei dabitur aptior A acceptior civitate quam elegit? Qua magis fida habitatio» quam cum filiis ex orani genere A nationik prreipuis ad ipium confluentibus. Si de fecuriute ambigitor, anne rex Romanorum A Ungarorum habuerit cuftodiam, cujus famam tujus gloriam communes ad aftra voces efterunt. Nec veftr· fratern» devotioni aberant, qua nos prope contradam oputn Illius unioois, a qna nunc ferrafle retrocedimus deduxerunt. Dicat» quo patrocinio roborari poffit Concilium, cujus au-Aoritas in Ecclefia Chrifti prafidet. Aut enim fe non venue A indubitatum i ut tenemus » a Herat, fi Concilio acquiefcat, major fibi piafenti non abfenti gloria. Si declinat ad finiftam, jamauAoritati, quam a ConcilioM-fano accepit, videbitur A fibi ipfi derogari Sed quid intendit » judicatis difficile Hoc

Ammo Gee· a vaftra |»î—— collegio, ut per v*am idaiffifer ajas rada&o »—ur A-- mm, ¢MB gratabatts, effitccrat »«fibi mm CHUm laveaUe indlgnaam, * coattadeacibas mm detur occafin, ut faim Gafthateai la papa llsicandaliaeat. Attaaa· perfiftim, frtit··. Nam iaftaat chariot, climat populus» A fuppfex matrmm oftetsdeue abm bccrata, comm deflwsmra A peduGa lacryaHs gênas. Fade Bcckfia mater alau» «t fisaafllKkioalctMB-patiantur filti, qaos nutrivit. Jam\ fpes Ec-defi· cota apad »o» eft. Jam a voblt pas & populi Glus enqniruntur. Et vue unanimiter agite, aaaaeta coaftautes. Jam enim amplioribus vigiliis & fervtndoribus laboribus epos eft. B Non difpergatur fine fira&u Concilium, quod '*■« labore congregaram eft » fed permaneat, quoafque populo quietem dederit. .Et nos cjuldem pracepu reverenter ampieAemH, A Gcris ejattem GoAitnaibas credimus lndt>* bie, ac mandatis cnm humilitate parebimus » non recuGntes nos A quacunque noftra ad taati boni confuaMtioacm exponere cum adjatorio benlgnlffiaaa Trinitatis» qua vos juvet, A dirigat greffes rétros propter Glutem populi in viam Glads» Gniutls A path sterna.

U b s ii i io ^im xxr.

ADDITIO.

SBgaeattt Uttera a Grtgtrie XiT. «fi· Tsar^firr, raar S. g. B. Cardiaali, gaaafaaa» dia pefl ftfaata» beat fmfta, cum tamen ad Gregari» fferama aUitaritan», ia. bat fidi»a feraba», forint j bit am «Apa dantur ex bderrrnt -date. tem. it. peg. idqj.

SacroGnAo nnlverGII Coaelllo Conftaattenfi devotionem A fubjeAionem cum humili rccoauaeodatione.

Humana conditio aoft peccatum primi petentis fragjlis Gâa eft. nec ulluda ex fuit operibus perfeôum confidit, quin adjici ad per-DfeAiooem non poffit » vei non accidat ad In. tencionem obftaculum › quia cum homo partes in G habeat ab invicem diffidentes » fecum rixatur» A ille filix eft, cui de calo datum eft appetitum voluntate, A volunatem integra regi ratione. Et cum fit difficile afeendere ad filiciratein, a fe excludere rixam nou eft facile: quanto magis focieatem human» mentis finibus divifam fufplcionibus agitatam, detradioaibus Gdu&am, adverfis volunatibup' laceratam, opinionibus variatam, pafiionibua corruptam a difeordia liberari A in perfiAnm uniri formam eft arduiffimnm repuandum: A hint omnes nugifterum in aAibus eft ardUim hvmanls, nec aliud eft magnum in iMs, Emifi reda sutlooe approbandum, fed cum ubo mala incidimus, fi alterum fine peccato noftro fequtmur » magnum reputamus. Ea propter cum ad congregationem per regiam majeftatem in Conftantla habitam A vocatam poteftatem beatifimi Petri, a Salvatore raftro Jefu Chrifto capite nollro fibi Petro fero ft A fucet floribus datam, quam tunc in jserfok. na noftra efb indubie tenebamus, quomodo potuimus participandam » mifimus per-magnificua virum filium noftnra carlffimum Caroli m leMalauftis, tamquam perfemam noftram, ut

ejus GrraiMIma pomftatlr ufu fchlfaaamA llrobst aa^ttu* tolerare, ft quibusEcclefia Del aàtjtntar, ft usdrarOllt pax bibararurBo- permote· tadritemr, puftquam tecorrigMHs cM·, * citra· ft veru* papa fisques Nunquam exUtero vifi· eft, a papatu ejectem , quam ttdM ft aftaftmaffifl·· adoraram»' qua potafta- ipftianna Hem IRBahhaftar inorum criminum m per amAui partiripatteai· pteam iufidea- ooofirmnvli, ft fuo napacui, quantam na, rtnmacieM Uberrime hajuMtarm^

AMNO HJUffl

ANNO

fcafta» cul ai fnbifcfo» dtfideraas ex iatimir curdh h nfu UBw HentiAma poteftatls beu» tiitesi Petri vobb participata rndlnm fislflede-ftftsa» ft cire» provifiouem ft btaigna pro- gratiam Atam benevolam cognoscendo , ft fideli-fio* Ubonbus Gero Condito me fubaaltro . fap- pikaa* humiliter eide· , ut fideliter A effica-citer intendat ad rrintegratteaem ft IchlGnati* extirpatinoemcui Gero Concilio tardavi feri· here expetam Ambaxiatam eundem, qu» di-cebatur mihi deftteari , quatuor Ambulato-rum, qua aoadnm applicuit. Datum Racane-u die uptime oAobns millcfimo quadriogeo-ttfimo qutetodedmo , otava teditaooe.

era adventante ai dvtatem Carols de Mats· toftb Hrs magnifico ca· plcnUKma ad conce-dendas pro-pane Angell Corario, «stfeOro-gortem XU. nominari &ciebat, parcitate , hac ftit, liberrimi, ac pro omni jure, quod difttu Angela» te papatu protendebat habere» ccAt, & ob Id ornai* dita Angeli obedlentia, fimul accedentibus III. principe La^ov^° >^l>tlno , acBavariaduce, alllfqneprincipibut, obedlen-tia, qua haâentn extitent prodidi Joannis unita, decreto hujus fanftlftma Synodi incor-porata exlftir, ft la unam corpus confiant funt. Pro hia tam properis, finlicibsfque fucetAbus Deo Max. cum animorum alacritate Ia fimlli ÇoocUli fefioae gratia* egimus , decantante* floriam ejut. Velimus etiam amplius venerari ua&Ufimum illud aomen, a quo pacem tot laboribus perqaifitam, fua fume* pietate habi-turi. O quam magnum unionis Ecclefia incre-mentum , quam grande bonum , hac duo ca pita fubegifle, ia uaumque redifie ovile ' Re-liquum eft igitur, ut Petrum de Luna, aplc-ritque Benediâum XUI. nominatum , ad hu-jufmodi gremium revocemus . Eft hac autem pro re nuper piiArnus, ac clementifimu* Im-perator Romanorum, ft Hungarix rex, profe-ôu<us perfonaliter, eum... regia Aragdoia , ut finis taosGnfta, ft Glaberrima rei fiât. Spe igitur optima ducimur, quin Imo quod fetu* fiat, ratione quapiam percipem noa valemus . Expetamus celeri, brevique fpatio rem fore fe-liciter coafumaadam , ft imperatorem noftrum pacem nobis fin&ifimam paruturum , quem triumphare, gloriari, ac beari pro unto opere quis merito dubitare poterit ? Poftqtum vero unio, ft refotegratio Glaberrima Ecclefietor-minabitur ad felicem unici , ac indubitati fummi Pontifici» eie&onem Spiritu* Sanftl gra-tia venietur. Devocloupmigitur, fidelltatemqua veftram propeofiu* hoc tempore, quo pro pace Glureque omnium . .. fervare curetis, carifit-m! filus etenim tempus redibit, quo pro tot perpcAs anguillis dulcedines» quieris, ft pad* otium fub legitima ccdefis proteftfone confe-quemilii. Scitoto noa non foin· ad unitate*, fed ad morum reformationem tetendere, acne de extero um impudenter, um tedUcreteter-re Romans ecclcîfia fubjeâa pergravemur , velle dlipooere. Ceterum non omittemus quin confeftlm ad vos folemoc* oratores ooftro* de-ftInemus, trataturoe cunta , qua defenfionl veftra accomasoda, opportunaque erunt . Sic pen in alieno luftragari, quod salesm fem-mum Pontificem habeamus, valeam, cum pri-ms· trimus advlfati, celeriter provideri cura-bimus. Datum Conflantis fubiigillhprsfideo-tlum quatuor Nationum dic IV.Julii MCCGCXV indiâiooe VIII.

Uraalii & inttat Mplaf fa· JtoteSM Icd^hr CerHaaUt.

χρατοια conciui m› nrumswts

Qaat dr f^tauata Atiteti–r Grqtrii & caaSac

J— '' rtiiit tfrtiartt.*

asut mm rXlledl» filiis populo civitatis Vlterbicnfis . JLz Sacrofaoâa Cooftanttcnfis Synodus uni-verialem Dei Ecclefiam reprefentans In Spiritu San&Q legitime congregata . Dilràì* in Chri-fto filiis prioribus populi civitatis Viterbi fs. lutem, ft paternam benediftIonem. Intra ma-xima* quasdam cura* nobis occupati*, ut Dei Gcro&nftam Ecclefiam pefte hac tam horren-da fchlfmati* Uberemus, ft chriftlanum popu-lna* jam tam tempeftatibu* confraftum, ad pa-cem, ac quietem reftltaete valeamus , nec li-cet, nec rotemus, Almam urbem Romam Pe-ari Sedem, cujus ob protentorum magnitudl-nem fimulacfa venerari debemus noftris profi-diis carere, ac quantum £t* eft ut eidem con-fulatur, defiftere s Idque ia aliis Romana Ec-deC terris agendum confuevlmu*. Memlnimua quidem acerrima bella , difpendla, ft anguillas, quibus haftcnu* propter hanc ScMfmatis mali-tiam aftriti eftis » infuper fidelitatem, ac de-votionem Ecdcfix Dei per vos impenGm re-petimw, qua animo* noftra* oon folum ad coofulesdnm, ft retribuendum , fed pro tot bit enim Dee* his quoque fine· › not enim ut Ccasus relinquamus Ecclefiam, ft etiam qas III caUunitatibu* provenerunt, imitate pack ftp]intar quantum licet, *laaltlaiur. Ob* id igteur nc . lolam ad extteguendum Schifaa , qnod te prsCeatiaram vos affligit , fed ne am-pliat committi valeat, Audemus. In quo ope-ra pereaaaima Dei gratia , ft hominum ope penedmu*. Nam & D. Ralthaflartm Cafia du-dum Jotmftaa Papam XXIII. fate exigentibus demetitis ac fiagitlis, qua nec poteramus, nac

ab XT.

anno aJ^ 4M.' II »*>

COLLBCTOIUADMONITIO.

IK prafetfo* ad bm CMcflfom, AA· «M· sMranri Uhrib/u » A iifaitit firl* ftii Hftt tait fat!-**- ù»sr*<mMnt» jedicfori-s sb «mmmb Mb» fofifmc* A lettrée fts tsr. Hifa. med, <vî vtltttt . Mfùitt wn sited dBm nHgt, hvùu efe ituUeici, ftttt tt bit fai teertta*. ttfafitfat «b* «Ai «fr» fi 9ffif*rttt* efatt utftfa fiim mnem titerradm» mï*iw 4кп .

\iD SbSSIO-HIH xxxni.

ADDITIO.

LE^ati aradrmi» Ctltietfit ti Ctttilit* Ctit-ffatietfe tufi pqjl tfifitfa· ti tttiat tctittûtn ittt» , tçrâdmnfa» cnm rntrri» rtttiett legtttrttt tfti Matne i^teeitt, mm. ti. pqg« 1468. ftbfalt feftette» fcbtitlttt , quam t Cttaiit fa fattt fa it tt frftfi-tam errd» , are tlit ^<tt tttftt , psam fos lttt it Terram A lana /ratearia: rum ftfiriiie tb et tbrtgttifa liture Ult ittt fiet.

Quia bonorum laborum juxta fententiam fapientis gloriofius A fructus , confiderantes S. R^eorum L- Cardinales quanto religionis xelo fideique fervore fertnifimut A chriftianifimui dominus Sigifmundus Romanorum rex A Hunger!· Temper angoIlus ad procurandam pacem A unionem ecclcfi» (ludia A labores , nullis parcens periculis A cxpenbs, impenderits voкntefqae, ut etiam teneatur cx debito, quantum in cis eft, perpetuam until meritis gratlradinem exhibere, A ut inter Romanam ecclefiam A Imperium ac eis prafideates atque Cardinalium collegium pax, amicitia, atque concordia perfcverent; eidem ferenifimo regi fponte A Ubera voluntate promittunt A jurant fiogulatiter finguli, qnod ipfi ftatnm A gloriam, A honorem , bona»,M A jura ,perfon» fa», imperii A regnorum fuorum fuo po& confcrvabunt , &cper in illorum confervatione aAfteat favoribus A Confiliisopportunis, nec umqnamprocurabunt, neque procurantibus auxilium, coofilium , vel favorem, aut confenfum porftabuac, quod fit in diminutkmcm Ceu lefiooem flatus glori» , honoris, bonorum A jurium perfon» fu», fact! imperil, ac regnorum fuerunt . Et quantum in eis erit, idem procurabunt apud rararum fummutn Pontificem A fuos fuecefiores . Et ut ipfi fummi Pontifices flatum, gloriam » honorem › bona, & jura prediâa confervent , A'«undem fereniAmum regem in filiali ac foeciali A charitstiva dileâiooe habeant, A (peclalibus Avmibus proiequanturt idem ferenifFimus rex qui fpecialis advocatus, procedor defenfor ecclcfi» Roman» exiftlt, vice mutuo17 promittit fide regia A juret Roman· ecclcfi» » ac iisdem Cardinalibus, quod flatum, bono* rem, bona,'A jura unâ» Roman» eccltfi» atque collegii Cardinalium finguiariumque peO» fonanim ipforum Cardinalium fabferiptorum fuo poffel coufervablt , A io illorum confer» vatione aÂftet favoribus A Confillis opportuni* , nec umquam procurabit , aut procurantibus coofcatMs MUM anaillum » Confiiium , vd ftvorem prpftabit, quod fit in dimhmti·-netu feu iefiooem ftatus, honoris, bonorum » A juriumEcclcfi· Roman», facriCardinalium collegii, vel fingularium perfeoarumprmliâarum, illofque tamquam veros amicashabebit» fovebit, A ornabit veraciter coni e6Au«

f

Inclyta Germanica A Angllca nationes hr* jus fieri generalis Cooftantienfis Concilii» MC dm aliarum videlicet Italie» » A Ûallkan· nationum reverendiflimi patres domini Cardinalet. Patriarch· › Archieplfcopi » Epifcopi » abbates, magillri A dodforcs araad Ambaxiatores regum» prindpum, univerfitatum » communitatum atque dominorum multitudo copto-£a. ia hoc diâis .nationibus adherentibus, una cum ferenifimo A glorioGttmo principe A domino domino SigifmnndoKjomanorum rege femper auguftor A qui ex fafiifa fibi colitmgratia diutinis maximiique rerum, corporis , regnorum, terrarum, conjugis, prolis, A amicorum periculis vigilanter A follicite velut Dei Bminifier A Ecclefia defenfor, fciflam dnbiamque diverfitatem trium obedientiarnm In diâo 2tero Conflamienfi Concilio congregari procuravit i exclamant, apertifime procedendo, quod diâis (acri Concilii decretis diffinitis A capitulis Narbona folemnlter, abâoritative, A iub multis juramentis ibidem A in hoc Concilio fadis A prxlHtis, clare determinatis A conclufis, fine cujufcumque difputattone ambigua firmiter faherere, nec ab eis quemlibet recedere, volunt, intimantes ad hoc entera fuppofita hu<^ jus (acriConcilii, cujufcumqueftatus, gradus» ordinis, aut conditionis exiItant, A per vifcera mlfericordi» Dei in domino exhortantes A requirentes, quatenus cum ipfis In omnibus A per omnia àoncurrere velint ufque ad hujus negotii facratftfiml complementum, juxta modum, ordinem, atque formam conventorum » atque provide decretorum» ut videlicet IUe primo notorias A probatas fchlfmatkus, continue pertinax, Petrus de Lana, fchifma faciens atque fovens, a fuo pnutenfo papara A peftiieuti· cathedra abjiciatur.

Secundo quod ecclefia Dei (altem in'capite A Romana curia reformetur, ut in futuris proaaocionlbus A c»terie agendis fecundum foUtot abufas ipfit curia ampliusuon erret ; A demum capite A curia reformatis, A fingulis dubitationibus amoris, milter tamquam jofte » Cttt^ . âe, A caisooke ad eledUonem unici fummi Pontificis tanta certitudine procedatur» ut etiam nullus catholicus de eleâiooe A efcAo pdttc aut debeat rationabiliter dubitare.

Protegantur quod fi qui, quod abfit, fbrfan Hlas_cautiones A feraritates de non fiendaiflK prefloae quo ad eledUooem futuram per diâum ferenifimum regem fecundum deliberationem hujns fieri Concilii determinandas , Ubrraliter exhibitis, acceptare nollem, A ordine prutcrmlflb fupradlfto, firarfum fe colligere aut difpatatloeum invlolatlooibas fc propter privata commoda aut inordinatas afie&oues traâadbM vellent quomodolibec oerturbare, quod cusura lUm generaliter A ipedaflter tamquam cusura raihatorss fiscri Concilii, reformationis i A unkmb impeditores, fchifinath cm, A fchUmatkoram Autores A nutritores om-

, ANNO mmptouwTO· cpum

«4» sasf&HUt xy.

H^UMTJD M FORMA

Aiotfot K ft

mKmu. **?·/■» Post varias Mjas (acriConadlInAdiSattees, Ipfam divina clementia deduxit papalis deftlonb fclmaram ad portaro . Ntaape am «MS.M.de modo «Mhenb tVIt diutine dlfceptatum, ft variis circa boc cummibus -vlvH^'Tr, prout alias vobis fcripfi, optata ^moSa^t- prout alia· robb fcripfi * aptata concordia ra- periri noo pdfift i tandm fplritu paris Jlap- fo, fUt ia hoc de confinfu Cardinalium, ft nationum amnium concordatum, quod fcilicet qualibet natio fix nobiles viros io facris con- ftituras de ipfs eligeret, ft Iftl omnes, qui inGmul erant triginta, adjungerentur Cardina- libus, qui etaro viginti tres, * ille efet Pa- . pa, ft non alius, quem dun panes Cardiaa- , iinm (a) cujudibet pro&U fiaarii elegilfcnx. Hic autem modus, ucct appareret ad cteAio- nem habendam valde dlSclUs, quia tgrs per- - fimo unius fenarii hanc poterant impedita i tamen Ideo fic acceptam fuit quia Papam fic eligro^m reddebarniodubiiim VidteTc£c

pcabUem » ab qmnlbus regibus t dt nationibus Chriftianir, ex quo nulla eflitt natio qua Ip- fum noa ekgiitt ia Papam. Videbatur iniu- per hac fcm» continere eminenter omnes a- lias eligendi forasse. Nara forma eapitis gge XedsWcas dj. dift. ft forma capide J» aumder Deatim* sj. difi. dt forma capitis *litti it* w- raade extra de ekAioae * ia diAa forma pari- ter includuntur. OAava igitur die Novembris celebrata fuit {blenuris fiAo » In qua &Aa fum Ifta. Primo forma eligendi pradiAa fob promalgata ft per totum generale Concilium coocorditor décréta ft afigaaroe locus couda- vls, videlicet quadam foiemab domus com- munis civitade Confiant!· aptiAma ad hoc fiAum *t* afitgnataque dies ft hora intrandi t videlicet dies illamet ft aute foib occafum. Secundo, didi ekftoros de uatioalbus ekAl ft etiam ipfi Cardinales foeraat habilitati. fi ft quantum ladlgebaat. Tertio didi eleAores dc nationibus Itérant emminad. Videlicet pro aatione Italica Bartholomeus Mediolaneqfis * Archiepifcopus, Fraadfcus Melfieafis, Heart- ens Ftltrxnfis Epifc. Jacok eteftus Pmnenfis Leonard. General, ord. prmdfcatoram In obe- dieada quondam Joarnds t Pandulphoe de Ma- laeefiie archldiaconus Bononleofis. Pro GalU-

GuUlelmus Birariead·, Jacobus Turonenfis Archiepifcopi, Joannes Gebennenfis Euifco- pus » Robertos abbas Clunlacenfis. dt Galte- ras «vsf (*) decreturam doAor prior Rbo- di. Pro Germanica Joaanes JUgrafis,Nicolaus Gnefoenfis Archiepifcopi, Symron Xtuftimra

roeftaroAdoftar archidflronm de BcevMca Burgenfis, jafiid· AfofctM fe) Petri utriuiqw juris doftor Poe- ANNO tugalleafis. Pro «dkgfcm (/) vero BJcbasda* CHRISTI Loodootofis, Nkofoas BaroMeafa, Joaanes t ''*'· Uqaeftldenfis *t* Joaanes Mobicenfie Epifcopi, *iii* Thomas lanA» Maria Bboracenfis abbas, *V** Thnente Bboracenfis decanus ft fidis apofto» liem notarius. Qparvo, foeranc nominari cu- ftodes conclavis, pro Cardinalibus magifter Bhodl » pro aatione Italie cosaitss *UiHafit* (g) ft Bertholdus *i* pro nation· GolUcana 2X1*» dux Bavari· frater regina Franci*. Baftar- dus Sahaudi*, ft cancellarius, ft quidam pi- les Ainbaxiator regis Ludevici · pro natipno *'fe T****» dominus Martrhamus de Vrandt- Bbydl » ftuidam comes de domo imperiali, d**. k

"« d **U*' 4o«in* 'IH"* «rioel' » ,F® recordor, pro natione vero Hifpani· dominus Fernandos Pejri de Ayala » dominas cones Cardona, dominus ailles Alcaydus domkclloram regis CafteHu · dominus Raymundus Cfiuaur, *(k)* quidam <*> Ctaur nobilis milts ambaxiator regts PortugaiQ* *i* pro civitate vero ConftantlenG maglfler ci- vium cum cents aliis notabilibus burgenfibus civitatis, Quinto fuerunt nominati de quali- bet natione certi ecclefiaftlci » qui una cum Vicecamerario cibaria & alia introducendi in- fr* cood**e perforated haberent, Impecaror » 1» o-M» T·X«

erat Sexto fuerunt leA* decretales ife le- mon A extravagant Clementis VI. de modo *fe* habendi elcAores In conclavi A eorum re- ftriAione 'mentionem fidentes. Septimo » Ip- fe Imperator, cuftodes, *8c* alii lepra nomi- nati iolemniter juraverunt fupra Milbie *Se* fuper crucem fi fervaturos, quantum eos tangebat, decretales profitas ft ipfum «on- clave fecure dt fideliter cu todire, nçc ad 'a- llqaid aliud ipfoa eleAores quovifinodo re- ftringer» vel nftfring! permittere » nifi ftcun- ,<1^ ftidem Jûerat^expreeitum. Ea- dem igitur dla * hora vef^erorum omnes «le» Aores numero UIL conclave intraverunt: DOi»b* «««■» quibus fuerunt in conclavi, Infiftebat ab extra clerus dt populus mifTarum facrifidl* » orationibus » jejuniis, dt eleemofy- ab » divinam Ia hoc opere mlfericordlam in- terpellans. Et ecce ia die beati Maniai » poft miSarum foUmnia, poft verbi Dei ex- hortationem dévoua » inchoatur reilgioia pro- ceAo, dt verîus conclave, *prout* duobus die- bus pracedeatibus fiAum jfaerat, properatur. procedit puerorum Innocentium multitudo, dc vocibus aitifonb tonant per nubila i curios rumpum, fuaunipotentcm excitant, S/mu › inquinor » *te* excels. Clericorum » religio- foram * prolatorum hyuuiis canora atninfti- bas turba profequitur. Subfeqaltur utriuQ* que popularis devotio qua fiagulturfs gemP dbes dum fihnter orat, damora valido di- vina demenda aures pullat. Mirantur, imi- tautur omnes, per quot tranfit devoca procef- <*> · Fluunt hinc inde lachryma hyaaaisft

Pro uactam Hiipani· Dt- Mcdane Aquenfb, Imuh adalia I

ecdefia ftopus »

BuâtromnA » OwdÜalvus Gatfiufrrnmram

itia Imploratur. Inter hmc : cd litteram domimn fra- ttr Martians ordinis noftri Atrrbatunfis Ept- qd die ilia hujus celebritatis ofi- dun fidebat » alforam pontificum ft prab-

•gt torons vaflarut raaerauda caterva » amdavisAj* vb viabade ral te^tefteait jMtuk fibn-
r- accedit ad «ftium » A fuper tlrAarai bene- tirl fjpiracnlum . bta coudera nuta quletle
/NNO dWiwt divinaa tapracaat , prtdIra proces A pack ftUgMum · quod rate quoddam CABim
CHA:m Ingeminaro, adventum Mi Splrirae aha ro- raftgloiôrwn teteaMtaa videbatur . lon m>»

dia tege erant, * eurum non immerito ftu- pene meram , cwnmoveatur ritero, corda. •ofletent , mutantur voca · dovorione Udaetene aaiml » dulccfijue per oculee Aillant guttas , poplites ad terram flcAuro » manus ad Deum extendunt· os ia oratione aperiunt, ut Spiritum fenAum attrahant venientem. Erat enim hora tertia , illa » inquam , tertia de qua hymnis r Dmn sanfihs hara tarrfii, ropense standus taterar , aranrâta» Xp^altr Anra» ttetfr «sarte . FaAua eft enim repente de cela fqnus. Sonus enim ad extra canentium· licet eflet de terra , tamen erat de celo . Ut enim a quibofdam ekAoram audivi , voces canentium puerorum fibi videbantur voces de cerlp deficeodentlum angelorum ramquam advenientis fearti Spiritus vehementer t ideft , mentem a primo ftatu dlfardi» ad concordiam veherentur Et replevit totam domum» fcilicet conclavis , ubi erant ekAorrs feden* * » * raplevît repente *φ twvir* f s) efr-fihram canta ; quia , antequam ad ecdefiam redtiflet proceflio , ad huius electionis concordiam adunavit . Et tunc coeperunt loqui variis linguis , *Si* fchedulis prout fpiritus dabat eloqui iliis, dicentes Q» J· pqpem dsatfram Cardirakm *St Ctl* na fac *pnfnttet* Vere b domino taâum eft illud . Nam de Cr&to domino Cardinale nulla fiebat . farad r (h) mentio « licet de multis aliis fieret mentio· quafi certa, utique a domino feAum eft illud . Quis enim non videat » attenta e* leAorun varietate A fonna eligendi decreta , ut prodicitur , ia publica fefiooe, hujus oleAioais concordiam humanitus diScilliasam extidfle t Q)»is ergo in hac difficultate unum facilitatem appofeit , nifi Spiritus fenAus , cujus eft divita adunare A tarda molimina in fua operatione nefetre. Ipfe cera qui olim per diverfiatem linguarum^ multaram gentes ta unitate fide] congregavit , ipfe nunc in hac cleAione varietatem nationum A voluntatem univit » A qui olim difclpulos ia canaculo adimplevit , repente ipfe eledo es , in conclavi claufos brevi concordavit in tempore . Jam ergo per'Dei gratiam non eft locus rebellioni vel fchifmatl , quia nationes omnes A obedientes reges A principes chriftlani per fuos deputatos huic elrâioni manum A animum prabucrunt » A quod plus eft , non foltun du» partes collegii A cuiuslibet alterius aggregati , quod utique fii&cifliet, fed omnes A fingull eleAoaes ia fummum pontificem concorditer elegerunt . Ceflent ergo aasodo argumenta qu«_ contra cleAiones olim domini Clementis A Urbani per tot annorum rarrkula cucurre-■um » contra Clementem fcilicet quod eleAus fiuiftt fede non vacante › contra Urbanum quod «x imprefane , A non pure , gratuite , A fincere. Sed non fit In propofico. Celebrata eft enim bec eiertta fede vacance , fcilicet Îaod poftquam unus competitorum fpoate regnaverat , A alii duo mom civili obterant » prout fuir univerfali ecdefi» manifrftums celebtnta (c) nihilominus in .unta liberate A pace , qnod ncc tens nec extra condave cu-

popularium apparant · Extern ente edSftnm

ad team coadavit uecaderet › unite ta civitate ruaaorem quantumlibet csdtara ^rofumecet. nullus ad taxillos luderat * ac «amis diffenfrate rai rwaoris occafio tolleretur. Nam* quid Anxum cnt videra cafarcam majeftatem tam praelata jnilkia ccaftipatam circa Bcuftodiim A fiecurhatem conclavis tam reveventer jununeaita uroftare, tant fideliter obfenvara? potius radmatar (d) circa conclave perambnlaates efle ecdefia. vaflalU & fèrvi humiles , qaam principes A domini am fublimes. Retrocedat amodo argumentatu de capitulo *Si ftii ftttnù* , mftrari vd *ptpeUri* en* assdns *&c.* qnod nos circa eleAIones alias tanto tempore lacettvit › quia in hac' eleAione nullatenus locvm habet. Et hec de firma ekftioais dlâa fafidant· Materia raro ejus eft Dominus , olim Cardinalis de Columna *(e)* atate quinquagroarinr , Martians V. diâus , fa.feSrj eo quod in die beati Martini foit ekAus, vir ^Ï7τ7vı clemens dc benignus , fimpkx dc reAus , non Smim· Intricatus , fed planus , nqa ionitens propria prudentia » fed Confilio credens, quantum buasana fragilitas (f) nèfle finit , felubriter reget, dem umen^mali confiiiaril non dedpUnt ipfum . Confervet illum Deus ad utilitatem ecdefia A felutem anima fua. Ainen.

IfISTOIjî *COSSÆ*

Sft furitJunts Tepe XXtII. iflin nemraar , od Terram dr dm difitetf «rraditem *XIΠ.*

NObllifimo ac metuendUftmo domino Petro de Luna.olim In fua tunc obedlen- at«TiX A Benediâo XIIL nuncupato , per Balthaf- 2*2^* fetem de Coxa.

Poftquam pius Dominus adjutor mcus&proteAor meus , ia quo fperavit cor meum , & adjutus fum » & exaudivk vocem deprecationis me» , A refloruit caro mea Florenti» , dum ex mera *(s)* liberrima voluntate confrffus m- (fi M blice fum coram f#o fen&o vicario » ipium 2ui eft fortitudo plebis fu» A *fnttSit* (b)2'*MW* ilvationum Chrifti Ati, felvum *fttifet* (i) <<»ftcso> populum fuum a peftlfero antiquaroque fchl£ mate » unico fuo ovili unicum A indubium prsfidendo pallorem , fcilicet fenAifimum in Chrifto Patrem A beatifimum (h) dominum *** Mardnum fua mirabili providenda Papam V. asm ante cujus fecratMlmospedes me,ut optabam, in Ubertatis plenitudine humUtattifqwe firaeri* tate sse pr«(emavi ,a cujuique beotitima demenda , poft alias plurimas, etiam iftam xm>-tu fuo proprio confecutus fum gratiam , ut me in dignitate Cardinalis reponere A eccie-fi» Tufrularae proficere dignaretur ia Epifcopum A paftovem » poft hgc · inquam » per.

optimi viri , vaft Chrifti » ante» veftr» , o aaetuendUtet Domine, ex totb prmeordiis e· xoptantes fasce*· magnam ^«d ara freeruni tefta®-

taflauriifti, « vabb, quantum mihi CaraArenc. tamquam perjuro· vodque violatore», poflfoite booom procuraam ta pacent . Qpnd maUateMS rabouter fieri paie focOtas » «nam fi mener» * êtes etoua faper pace fonte murto leciefi· canfervania veflra doutante-ai MffcrflMtMl»«fcwaM« âMÜBatloMM «NB> ita qotefaam fi* dites *· rvfaoite ali-

non tam verborum cbfaflat quam Aterum •flete meam voluerim dt velim orbi tertarum taper pace oedefi· tamnefaere voluntatem / tamen ooera pretium atbitratus fan patiences vobis defttaare littéral·· , qutes me· late·» donis fincerime peramptue veflra reverenti· perfttenfifM damcat » praflitrim cum non B dubitem multa per muhm' vobb efle pite fit Icripca mendacia. Cumque diebus praeeritis ego » timon· Iterum retocrare carceres » eU-quoram finfa ab honefla fodetate, quam mihi pendite» fanâiAmus dominus softer aflgnaverat» declinaverim, & me ta quodam caftro cujufoam amici mei pofacrlm » ub* veraciter comperta famed Pontificis voluntate» ftatlm ad ipfius lactatiflimam prafitnclam in

vigilia corporis Chrifti fao focro me profite-Mvi confpêtei I gratialqM , quas potui , cgi domin· teo aoftro,q«üa videbam, quod quant maxime (èmper optaveram , perfrâam fcilket tn fonte' ecclefia '««fanem. Bt quoniam noo-C «ulli ta diverfi mundi partita· cnnftitutl farte murmurabant me apu<l........... non fpon-te nec libere refigaafle , in declaratione me» voluntati, üi pntfeetla (·) fontefsiml doeatni noftri * douiinorvm meorum Cardinalium fa aliorum multoram fa in alits pluribus loch publicis fa Îêcretis , tape teftatus iua fa teftificnr, proftffus fam fa profiteor , am ceffifir libera fa fpoManea voluntate » meamque cefltoncm ream fa gratam babei , nec aliquem atem recordor me unogam Aclfia libentius » quam pro pace ecclefi· flatui cedere,ad cajas rtgiobca me Ctnüebam indignam» cajaiqae uncam gravabar» quafi lafinko tondere ,at munquam ta IIIo «oleam diem foiamj me babuifle quietem I quod , at fupra dixi » clarine foâis confirmandum duxi » quam verbis. fit aer hmc , quantum ad iDoram bonatas, qutes petentibus., meam vobis votantetem notifia», Catis fcripfifia me credo. Reflat ut vobis » taamam doaüno litteradfimo » ad veftri rnmmenirinarm fa mei ». de contradl-Atene veftra aliqualiter exponenda famam admiratio» n,onudqua poCceati»volnncatb me· A aAuwm praditerum reddam juftlflimam fa «ldecdflmam redonem, », quam, quique animе patentes ftqutftratus attenderit, (b) In primis Iflius rogo firmiter, ut veftra pragrandie rircnmQmâta arbitretur ., quod etfi ego a certo tenerem veritatem papatus in tnn-jjute fchlfmate faifla apud dominum Urb··num, fa faccefipres foot, temper tamen viam cttenis ta tam colorato fchitmate ab utraque parttam , hae eft tota chriftlanitate diuufim apprnbaiim , fa vehementi inflantia poftuiatam ita dted , ut per eam cktas fa mefflas » quam far alias vias pac«m ecclefidari pofle fins ulla dhbkatfane Crediderim » fa Meo Illam a cuuesadentibus de papani ac* cepeari fa exempted debere i prnfanim cum fc ad eam voco fa iuraateau reftrtaxeranc , conflante· ccouerim i qwd fi focmo recufifa

UlfoMI

M» t·* fc-

ftblfmaqua favernei fa nntorie natrientes , fonteunqiN eedefiam nequiter dividentes, ab ipfa eedefia tamquam pradfa membre far· pud ipfom naiverfidem ecclefiam dubiam de papam i quod ut a fonte peUrretar ecclefia , ego ia cardinaiam meo quantum potui laboravi » ejuChm matri· ecclefi· anterltatem » coolesfam » cUatores » qncrelafque foquutns . Ctatmobrem Pilano Condlie » quantum in me fait, dedi auxilium, Confiiium , ftr favorem . tefante vero faute memeri· domino Alexandro» A ate infaftideme ad apicem apoftobtua afiitmpto » non ctfavi laborem impendere pro pace ecclefi· integraliter confequenda . Cumque eflem in Conftanckafi Concilio, fapdicatuique » vobis & ollm Gregnrio cedentibus vel dejëftis cedere vellem » libenter coolënfi, dt juxta tenorem cujufdam per me publice iete ccduln renuntiare promifi · Propter aliqua tamen perfooam meam tangentia , item ut liberi·· execucarem promiffum , de Conflantia recefli , 'dt ad Scafafiam quadam note me traaftuli , prius aliquibus ex dominis Cardinalibus advifatis » me non recedere ad impediendam vel dilatandam meam ia aU-quo ccteaem . Nec modi pnflm contra me tenti meum bonum propofitum immutarunt . Imo quam primum fai a Concilio , & focro collegio requlfitus, ta pratentia quinque Cardinalium libentiflioM ceffi , ad magnam repetam gratiam Domioo Jefa Chriflo quod haram, ad petitionemecclefi·univerfoUs, pro fequenda unitam dimitterem , quem digne gubernare non poteram . Qub enim fon· mentis ignorat, nuod ex debito paftoraUs officii prafai fit obligatus de necesfitate folatis ad deponendum mitram , qui obligatur pro ovibus ad ponendam animam ? Quomodo illa pofituras eft animam , qni non poait fabflantiam ? Parcet profite » juxta beati Gr*** goril firmentlam , parcet anima qui patrie fabftantta / Sed talis 'jtixta verba Domini, ·*> paftor fcd (faercenarius nmr (c) convincit*' » non oves pateens,imo ftc animam fa«m in tali paftu condemnant » Ego , dofolffi·*· Domine, volui ofteodere mundo,in pace Pro' curanda veram me faille paftortm . ideo i, lam dignitatis celfirudinem parvipendi , c<*fiderans , juxta Auguflinl claram proprüp»q·· in re pratenti doârinam , quod epiic*P*U· dignitas fiuteofior mihi eflet,fi depolita <**" gem Chrifti colligeret quam retem diflK'deret. Nam , ut ipfe ait, qua from in ftauro frculo promlijm a Chriflo expetemu* honorem , C nofter honor impediret ta ha< faculo uniutem ? Longe quippe, inquit *,:bi idem doâor magnus Anguftimis , eft ftloriofins epifeopuras urcinam propter eccieP· *1· tanda pericula depofalfte , quam proper rogenda gubernacula fafceplGe . Ad qu· * miiia dirigeas confidentionh iatultuni * "· cesfifs· , * poft In pknisfinu libertal* «fionem meam verbis * aâibus confit®*"·» fiufionefifue aliquorum » qui ut foot «U>ir··* peftUcrae diaboUcofoue comtus , me ia libertate pofitum ad farcicanda frandalt inettabaac » viriliter contempfiise deleter i Ha ·< maxima tadfcibiUtee atihi adfic corporalia jucunditas fairkualifque alacrius , qnocies praditerum uteum rtminlfcor. fit hac do ■M ipfo, quantum patitur epifiolaris angu-ftla,

ANNO CHRIST! *♦»·

*·**

<·><v

ftia , dlxiie faffiriat» ut Gt gloria Dm» a quo omne darem optimum doatuMM dtfctadft perfidam *i* item ut pefimorum hominum refreoetur audacia , qu> femper nituntur feminare xlaaniam . De vobia aujtai , do&iAme ac nobiiiAme Domine , quii loquar , cum omnem admirationem traafeendat , virum tam clari generis *t* 8c qui tant· fait a multis reputatus Virtutis , taiem in fidis ecclefia tesurifle proceHum, pro cujus unitate non folum renuntiare fed mori , vos femper faille & effe paratilfimum predlcaftis , pro cujus unitate veftram renuntiationem dlrede vel Hdlrede nullatenus impedire juramento medio confirmaftis? Ut alia fileam , qu· in fchedula conclavis 8c aliis veftris oblationibus continentur . igitur vehementer ftupent omnes , cum fbla de contendentibus veftra dignatio remaneret *t* quare non Atisfeciftis ecciefi» matri vellrut quare eam tanto tempepe fluduare ficiftis, poftquam, ut dixi , ccflcrat olim Gregorius, & m, qu· contra vos pifis fida fiicre, juxta tenorem petitionis vcftr» ndn folum revocarentur , fed' declararentur faille invalida » araue nulla . Clamor itaque bmnium in hanc descendit fententiam . Quis utnqbam opinarl potttlflet, quod tantus vir , illos , qui praedicaverant, nuroqnam eum pro pace *(a)* mraifMum renuntiaturum ecciefi» , imo fnuuiate fuiffe viam cetftonis , cum olim Gregorio profecutum , fic feclflet veraces , 8c ora omnlum eutn amantium tantis adimpleviflet ruboribus , ut non' loluiu pedes eorum nomine annuntiantium pacem , evangelfaântium b°* num, fed etiam facies confiafi» fint , & merito . Expedabant enim , & ad lui excufatioaem clamabant qu'd ubi omnes concordarent, Ipfe concordiam adjuvaret. Sed cum Deus diverfitatem gentium , ft: contrarietatcm n»rionum in fui nominis confefiooem fuper modo eligendi fibi indubitatum vkarinm mirabiliter adunaflet,* tam brevi tempore, prrter fpem omnium , (b) in unam fanftifimam miraculofe concordaflent perfonam , quam ipfe qui fecit concordiam in fablimibus fuis evidenter elegerat ; quid dicere in excufationemque fuipqualetucutnque poterunt fuis conttadidionfaus prcftare colorem , nifi *forte* dicerent , quod ipfe refpondit » Ce fcilicet non effe in liberrite ? O bane Dent , quare tua permittit vera jqftitia tantum hominem ftc errare ? Reputabat fe efle liberum ut toti ecclefia· contradiceret i 8c non liberum ut cum tota ecclefia concordaret i cum illa ab eo cum magna humilitate pacem quaereret, non conflictum . Quinitno, inquam, non liber erat , qui in caftro fortiffimo At munitifiimo refidebat , ad quod ■ libertate debita frueretur fe declinare refponderat . Quomodo non liberum hominem tanto teftum auro , tantis pollentem jocalibus pretiefis , tam multis ftipatum militibus , &... clrcumfeptum armigeris fu» voluntati parentibus Quomodo non liberum ad quem , nifi de voluntate fua , nullus patet ingreflus t qui ad eum intrantes , fi vult terrere , poterit i fed ab eis terreri non valet i Harc inquam , It fimilia clamitant contra vos . Ego autem attendo quod forte veftra cireumfpeâa domi» natio alia formidabat qu» non dicebat. Timebat fort· Scandala qu· propter me pollent in ecclefia fufcitarl. It ideo , dodifime Domine, eapedabatis , prout aliquibus mihi-refercattbus prrdixiftts t libertate* meaxa , ut tune me radfimme ceAoaeag M·» , etiam vm libentAme «ederttb. Ecce igitur habetb ta ecclefia dikxiftis . SJ mm Mua tolerare , fed audire aundaa abhorrere *àt* fagene dignum de· dtb › acceleret veftr· magnitudo audenda ad Ubennduui animum » ad repanndaa , relaterrandaaqne fiuaam feftinpc. Quad fi adhuc undo operi vaft· doenlnatfoai» reludnur opinlo, deponat humilitat relira illam,& acriter deteftetur, dicens cum Aug. cunniscathoL fecurus eam partem deteftuw , cui ecciefiam univcrlilem , apoftoiicis fedibu roboratam a non communicare cognofcir. Secure Igitur dereftairini opinionem veftram^, cut ecciefiam univerfaletn contradixifle cognofcltis, *A* quod plu* eft , non folum audoritative In Concilio univerfaliter , fed etiam diferetive dc ngulariter , ita ut nullus fidelis 8c prudens in rota reperiatur ecclefia, quin veftram contradidionem exhorreat. Faciatis Igitur facrific.um Deo de opinione prardida , fi boon veftro alttrins contradicat. Et venite cum gaudio ad facratoe pedes Domini noftri ûndUfimi , a cuius mirabili clementia ouMquid veftr· conficienti· faltibre , quidquid fam· decorum , quidquid peifon· utile fit , facillime vaftra reverentis *imfetrebitit* (<). In quo principaliter bonum velitum & paucarum animarum qua vos forte fequuntur confidere . Nam quod ad pacem ecclelia attinet, illam«Chrifti gratia,jam fumus adepti perfidam. Omnes enim reges «omnia regna, omoesque communitates 8c dominia chriftianitath unam fequuntur ecciefiam , fic unicum indubitatumque,confitentur Chrifti vicarium predidum undil&mum domintm noftrum dominum Martinum divina providentia Rapam quintum. Finaliter verp veftram dominationem exoro, quatenus fi aliquod predidoru<n eamdem dominationem offendit , magia ad fin-critateid me· benevolentia erga veftram perfonam oobllHfiinam quam ad ipfius verba refplciat . Mihi equidem Aliqualiter indifpofito in perfont , 8c multis in aliis occupationibus non occurrerunt hooeftidra vel humiliora verba, nec etiam enodatiores fententi· ad exprimendum intentum meum dominationi pr»did* , cui Chriftus dare dignetur fpiritum tranquillitatis 8c pacis ad eloquendum felicI· ter qua fuperius concinentur.

' MjtSJW "PXPA F. ETJSTOL4.

Murtinr feront ferverit» Dei dileS» filre aobih ttire Renti» de Celwnn.*

Streuae nqjbv ftlatem & afafitlic. beoedtf.

Mifericors & miicrator dominus, unigenitus D.i filius Jcfus Chriftus , qui calcftla fimul & terrena fu» majeftati» omni potentia diri5it & gubernat , facrofandam Homanam caiolicamque ecciefiam fponfam noftram,quam non fido folum, fed fui proprii fanguiais afperfionc fundavit , fu» pietatis ocimis ab alto refpcdms , ipfius viduitati» Incommoda poft refignationem juris paparas per Joanncm XXItf. ac fubfequeater per Gregorium XII ipfius etiam Ioannis depolitione ab Ipfo papatu privationem ac depofitiooem dc Benedido XIII. etiam a papam hujufmodi, ut and orbi debet *effe* cMspertum , in hoc gcnerali Concilio CaaftastigA › «c per l^ua caaoejca cete·

anno CHAISTI

ANNO CHAUT! »**>·

\ /foto CHAUTT •«'»· «debrofa dtpioruro «tari·» won »· fafan (À nam poft iMgos varios ilaflaniif» aradtea» «·»·» collegium veurrabiHum hiiM notre-rnm fiurite Roman· ecdefia Cardinalium, de quorum nomero nunc «ramus, ac quofdam venerabile» Praiato» ft alio» deputato» natio-

M-αππχ/ r. urrnÆ anno cHKirn

M & ftfaleu UOM·» ·♦".

prison* /mi fa /immo pnarifarm OMtfat.

pontifici» ralcbratioac fofamniter habito» , 8c confilia repetita dictas hi» proximisi ad taftar miraculi divina fuperilluftrante dementia In •pfo Concilio extitit dummo omnium confenfu fer eieâum faluberrima udoni» <x prsfata ecdefia confeqnenda , ac rotali extirpation» nefandi fchïfmîtls falubriter ordinaram. Quod collegium Ipfarum Catdinaiium ad eligendum fpfum faturum pontificem per quoique natio-B ne» eo eodem Concilio exiftentes fex pro qualibet/ in coercitores adjungerentur. Iu quod ille qui per duas parte» ipfius collegii concorditer, & fuMequenter per duas partes coercitorum cujuslibet ipfarum nationum in Papam etiam concorditer eligeretur , pro unico vero ac indubitato remano Pontifice a cunftis Chriftlfidelibus haberetur , prout in decretu diâi Concilii confcdb defoper ac folemnb latius concinetur . Unde fic equidem altifimo placuit , de efleâum quod celebrata per natione» ipûs eleâione diftorum coeleftorum dida numero & approbata per Ipfum Concilium die lunar , *oftava* prafentis menfis no vembrium » (irgiter horam quarum poft tne-C ridiem , In illius nomine qui perpetua mundum ratione gubernat, Cardinales num. XXIII. de XXX. coeleâores hujufmodi , coopérante Spiritus fanâi gratia , conclave liberate , atque fecuritate dc celeberrima ab extra cuftodia munitidimum ad pacem ecclefi» afpirantes intraverunt , milTarumque celebratis de more folemniis, ac deinde confilii» habitis repetitis, prout tant* rei fublimitas expofcebat. Die jovb XL difti menfis, celebratis beati Martini confefforis atque Pontificis hora quidem X. eodem fpiritu qui fidelium corda vivificat , atque illuftrat , dlrigitque femper in bonum » mentefqu» noftras uniformiter dc humiliter , ac etiam concorditer in-Q fpirante ad altjfimi laudem · dc gloriam ad flatum ipfius ecclefi» , evulfionemque totalem ex agro domfa'co prrfati fchifmatis , Cardinales de coeleâores prn&ti fa no» tunc fanâi Gregorii ad velum aureum diaconum Cardinalem , licet ex fragilitate conditionis humait» ad canram omis regiminis univerfalis ecclefi· InfuScientibus htime-i» , eorum vota unanimiter , diferepante nemine , direxerant . Et in jubilo hymnum *Tt* Dens cantico decantantes, mojtque fatrooixavere , ac etiam adoravere folemniter, ut moris eft s demumque fervatis de more caeremoniis externa die no» apoftofico diademate coronarunt. Qu» nobilitati tu» duximus ad tui jucunditatem cordis^ fpccialiter intimanda . Ceterum volumus , ficut «c plene de tu» virtutis moderatione confidlmus , ut nullus in te ab hoc fubrepat dationis fpiritus, v»l cogitatione raptari» inani , quomiMS» ferves indift» tibi modefti» difeipiinam , ne , quod abfit, te noftris moribus feutiamus adverfum f fed nos de tuo fecundum utramque hominem fptrato profeâu fadas in AltiAmo picandari.

Datum Conflanti» X. Kalend. Decembris peadfieacus noftri anno primo.

MArtiuu» Epifcopus Cerva» fervorum Del. Dileftis filiis Prioribus populi,& <ommunb civitati» noftr» Ylterblcn. faluttm , dc •poAnllcam benediftiooem ı Mifericors, & niferaeor dominus , unigenitus Filio» Del Jefus Chriftus, qui caieftia fimul, dc terrena fu» majeftatis omnipotentia dirigit , dc gubernat , facrofa^m Romanam catholicamqne ecclefiam fponlam noftnm , quam non fado folum , fed fui proprii, ac facratlifiml fanguinis afperfione fundavit, fu» pietatis oculis ab alto refpidetu ipfius ecclefi» viduitatis incommodum poft refignationem juris Papatus per olim Jnannem XXIII. ac fubfequenter Gregorium XII. ipfiufque etiam Joannis depofitionem ab ipfo Papatu , ac per privationem ac depofitloncm de Benedifto XIII. a Papatu ejutdem , ut toti orbi jam debet effe compertum , in hoc generali *Concilio* Conftantienfi , ac per ipfum canonice celebrato , deplorare ulterius non eft palfast nam poft longos, varios,diverfofque traftatus inter collegium Vcn. fratrum noftrorum S. R. E. Cardinalium , Je quorum numero tunc eramus , ac quofdam ven. pr»latos , & alios deputatos nationum pr»fati Concilii fuper eledionls futuri Romani pontificis celebrationem foietnniter habitos , & Confilia repetita diebus his proximis ad inftar miraculi divina fuperilluftrante clementia in ipfo Concilio extitit fummo omnium confenfu pro elfiectu faluberrim» unionis in prefata ecdefia confcquendo , ac totali extirpation» nefandi fchifmatis iàlubriter ordinatum , quod collegio ipforam Cardinalium ad eligendum ipfum futurum pontificem per. quinque nationes in ipfo Concilio exiftentes (fex pro qualibet in coeleâores adjungerentur ; ita quod illi , qui per duas partes ejufdem collegii concorditer › dc per duas partes coeleftorum cujuslibct ipfarum nationum concorditer elegerint , pro unico , vero , ac indubitato Ramano pontifice a eundis Chriftifideli-, bui haberetur, prout in decretis diâi Concilii canfidis , ac foietnniter publicata latius continetur . Unde ficut equidem Alcitfimo placuit , eft effedhim , quod celebrata per nationes ipfas eleâione diâorum cleftarum triginta numero , ft approbam per idem Concilium , die hin» proxime pr»terita circiter horam quartam poft meridiem, ›n illius nonine, qui perpetua mundum rationè gubernat, Cardinales numero vigfati tres , ac triginta codeftores hujufmodi, coopérante Spiritus fanâi gratia , conclave libertate , atque fecuritate , dc celeberrima ab extra cuftodia munitifimum ad pacem ecclefi» afpirantes intraverunt , Millarum folemniis , ac deinde Confi-His habiti» , dr repetitis , prOut tant* rei fublfadus expoicebat , hac pmfenti die jovis celebritate B. Ma'tini confifforb atque hora quali decima , eodem Spiritu , qui fidelium corda vivificat » lllwftrat, & dirigit ieriper ia bonum mente» noftra» , uniformiter , ac humliUme , & etiam concorditer infpirente t ad alüfimi Undem , ft gloriam ad fatum ipfa ecdefi» , exclufionemque e facro

Pjp erv Dominico grega prafeti fchifmatis » Can-A multo· , diutinos , varios, laboeiafofque tra-
dlnales , ac roakaorts prsdiAi nos tunc S. ftatus inter noa ft deputato· cemmiflarloanaa- ANNO
anno Ga«gU ad velum aureum diaconum Cardina- tionum in potienti fynodo exiftentium , quas THRlsn
CHRisn lem , fleet ex fragilitate humans comurionis divina tnajeftas ad pacem » reformationem , ft

ad mntum "rus regiminis univerialis ecclefie infufficirntibus humeris , eorum vota unanimiter , nemine diferepajire , dixerunt , hymnum TeBuum.ft canticum decantantes,moxque Inthronixavere , ac etiam adoravere folemUiter, Ut moris eft.Quz devotioni veftrz duximus ad veftrorum jucunditatem cordium fpecialiter intimanda,nam unlverfitatcm veftram, ft privatim & publice , etiam cem minori (tingebamur officio , continuatis femper afteftibtis in noftrs geffimus , & gerere intendimus vilceribus,charitatis, ac de tranquillo ftatu veftro , ft aliorum fttbditorum animarumque , ft corporum falutem jugiter cogitare,ft çirca illa feculo exponere internait; vigilantis noftrs curas. Nbs autem, ficut certiifimi reddimur, fic in devotione, fidelitite ,ft obedientia noftris, *Sc* przfatz ecclefie matris veftrs , ac domine , ac magïftrz continuais afieâibus Îerfiftatis, ft ultra noftram, & apoftolies fcis benevolentiam,ft gratiam a largiente mustrum fupernorum pareatis , kmpiterns vitr gratiam valeatis promereri . De hoc autem , quod bulla fine Imprefifione noftri nominis eft appcnfa przfentibus , eadem veftra. devotio uon miretur , fed potius gratuietur maxime , cum ejufdem veftrs finceriutis defideriis oc-Q currentes, eafdem litteras ante noilrs coronakionis infignia providerimus dirigendas , infra qar ufus p stats bulls cum noftri imoreffio- *uc* nominis non habetur. Dat. Conftanûr Moguntins provlnciz III. Idus novembris . fukepti a nobis «poftolatus anno i-

nISTOL A COLLFCH

**4d eaivtrfitant Cdvunfae.*

Si/mficat ceMrete tUOtf^nt fummi ptKtifitii.*

MIfeatione divina Epifcopi, presbyteri ft^ diaconi S. R. E. Cardina,es , egregiis viri, rrftori *Sc* nniverfitati ftudii Olorienfn . Glutem in domino fempiternam .

Pster futuri fzculi princeps pacis de throt)o ejus ineffabilis pietatis atque clementi» ad ûatum Petri naviculz , variis ft ca'.amitofis Undarum turbinibus per quadraginta annorum lugenda curticuia ob fshifma ftiftrum la<ryHabiliter lacriQrz, profpiciens ; .ic mifertus jam tandem iuper iilam , nec pafius diutius facrolanftam Romanam ecclefiam catholicam poft ceffionem juris Papatus dudum per <?lim Joannem XX'II ft fubfequenter Gregorium X'1. in corum obedientiis nuncupatos , factas , & depofitlor.em a Papatu de dift<> o-_ Lim Joanne per iacrofandam jk generalem fy-^ nodum Conftantienlem ; ac deinde Benedifto XIII. in. ejus obedientia nuncupato , *Sc* per ipfam fynodum legitime celebratas , fuo przfule viduatam in maximum & enorme prarju» ditium animaruA *Sc* corporum , dc interitum deplorandum fidelium chriitianorum , ipfius viduitatis ulterius deploranda· incommoda non ferens per, infiifioncm Spiritus fanftl paracliti diebus his proximis in corda hominum infpitare in maximo rerum turbine (nam ubi vult i^irat) ineftlmabilitcr eft dignatus . ut poft

unionem di&z ecclefia de unlverfis chdftiâsütatis, ft nonnullis aliis panibus in anum mirabiliter adunavit (upec eleftione fummi Romanique ft futuri tunc proximi pontificia habitos , in Iplg generali fynodo concorditet provifum zxtitit · *Sc* conclufum fuper modo & forma eleftionis ipfius Romani ft .fiituri fummi pontifici*» ftuod collegio noftra prafe-s tz ecclefia Cardinalium , fex coejeftores *pro* ^iualibet quinque nationum in ipfo Concilio feu fynode exiftentiym ad peragendum una nobifeum eleftionem huiufmodi adjungerentur ita tamen quod eleftus in Papam per dius noftri collegii ft duas alias panes coeleftorum cujufcunque nationum prsdiftorum, concorditer a eundis Chrifti fidelibus pro unico vero & indubitato pontifice prsfats ecclefia catholics haberetur, prout in decretis ipfius lynodf btiusdenotatur. Poft quz nationes ipfz fupremis attirantes afleéhhus , ut pro univeriali bono chriftianitatis cientia ipia in altiffimi gratiam concluderetur celeriter, ad eleôionem lOtleftorum hujufmodi procedentes , fex inter przlatos ft alios viros gradibus , fci»ntia ft virtute confpicuos ad elc&ioncm hujufmodi pro earum quinque nationum qualibet , nobis & noftrc collegio adjunxerunt i & deinde diâorum fex pro natione numero triginta coelertnrum ad elefttonent ipQm cekbiandam » eleftione per nationes , ut praemittitur , celcLrata , in eadem iynodo fuit confirmata folemniter cum poteftate in decreto difti Concilii «lias declarata . Quibus opportune & fo» lemniter peraftis , die luna oftava inflantis menfis, circiter horam quarum poft meridiem po* & dtfti cctleftores , fervatis de more fervsndis, decretum conclave in domo communitatis Conftantienf.s notabili accommodo » libertate atque feeurirate ampliflimis comtr.unitum, ad omnipotentis Dei laudem & gloriam, pacem , flatum *Sc* unionem prsfatx ecclcfia ac totalem extirpatlonem fchifmatis prxdifti io Spiritus Sanâi nomine exultantes intravimus . Illoqtic qui de fupero cardine cui vult fpirat , *Sc* fidelium corda vivificat , Ac illulirat mentes noftras *Sc* ooftrorum coelectorum ineftimabillter ac divinitus tnfpirante, die Jovis , XL przfcntis menfis , circa horam de* cimam , *Sc* ad 'tam facratilfimum negotium eodem fpiritu humillime , |»ruui tam fublimis materia expofeebat , ab intimis praecordiis invocato, una cum coeleftoribus prrfatb confultatioae & deliberatione maturis laper ftatus ipfius ecclefia , tranquillitate fidelium ». *Sc* eleftione hujufmodi , przfati fchifmatis confufione univerfale , vota noftra cum eifdem coeleftoribus qoanimi confenfu ac libera voluntate nemine dlfcrepante , in reverendiffimum in Chrifto patrem *St* dominum Odonem de Columna , tunc S. Georgli ad velum aureum diaconum Cardinalem , confra trem noftrum , ejufdem ecclefie verum ft indubitatum pontificem frprema cordivm oo ftrorum afieftione direximus, ac ipfum elegimus ft prxfecimus eidem Romans ecclefiz in. hujufmodi pontificem ft paftorem . Moxqua cum hymnis de mere & canticis ipfum, mutato Odonis pomine in Mininum Papam quintum f folemniter inthronlzavimus, ft adoravimus

jux-

mat juxta ararem , confeôis fuper his omnlbvn adA laturam rd memoriam pumicis documemb . Bt deiade finlemnlh juxta rinuu preftoe Ro- uua ecclefi· hac portend die in ecdefia Ceeftanrienfi canonice A folemniter celebratis , aditante muldnidlM percelebri , In prarfentia tereniAm! principis domini Slgifmuodi regis Romanorum Sc Ungarix illuftris , prslacorum , proceram nobilium , ceterorumque Ipfius demini noftri coronationis Infignia celebravimus cum exaltatione prxmaxlma . Qu* licet dominus circumfpedionl veftrx latius affedrbus per fuaslitteras intimet» dos etiam fignificare decrevimus ad lxtitiam Angularem . Ofierences nos prona femper aftedione difpofitos apud ipfum dominum noftrum tranquillitatem veftram pariter , Sc honorem fraternaiitcr ampleftentem pro omni ftatu A honore veftrls interponere , cotiufque vigilanti* noftrx curas cafu quolibet ingruente . Vos autem , prout dc veftra circùmfpcâione , A integritate erga ftatum , honorem , A gloriam profatorum domini noftri A ecclefi· abunde confidimus , fic vos exhibeatis diligentifimum A foiertem , ut merito valeatis in Altifimo collaudari A condigne remuneration!? impendia promereri . Datum Conflanti» provinci* Maguntin* fub trium priorum, notlrorum figillis, XXL novenibris ab aflumptione pontificalis culminis ipfius domini noftri anno primo , millefimo quadringentefimo decimo te*ptimo, indlâione decima.

ANNO CHRfSTI '**>*

/χiΓΛvMINΓöΛi *STVDII HƐYI>ELBSR-* **GEÎtflS**

Tredituac tuuti» fibi tuuttianti ele3i»net» domini Murtini Tnpn. K.

IN nomine (anche & individus Trinitatis Arnen.'Noverint univerfi prxfentes & futuri , hoc prxfens publicum inftrumentum infpefturl, quod anno nativitatis dominica* MCCCCXV1I. indidione X. dic nona menfis decembris .pontificatus fandifsimi inChrifto patris domini noftri domini Martini digna Dei providentia facrofandtx Romanae ac univerfa•is ecclefi» A fummi pontificatus Papx V. anno primo, coram venerabili & egregio doctorum doctore domino magiftro Joahne deNoet, itftore ad pr*ten$ aim* univerfitatis Heydelbergenfis, Wormatienlis dicecefis *i* necnon venerabilibus viris dominis Nicolao de Jam»er , Henrico de Hoemborch, Wiilelmo de Eppembach facr· theologi· profefloribus . Nicolao de Bertembeyg, Nicolao de Treiflet factorum canonum. Wiilelmo de Davanticia in medicina doâoribus . Wiilelmo de Lyra decano facultatis artium. totoque coetu aliorum regiminis & non regiminis nobilium bacalleorum . fcolarium Ac fnppofitorum aim* univerfitatis per bedellum ejuldem , ex commifsione dkftig domini reâoris , ut moris eft , ad hunc audiendum fpecialiter evocator, perfonaliter conftitutus venerabilis Ludovicus de Mutiliana Faventinx dicecefia artium *Sc* medicin* magifter *Sc* doâor egregius,a prxfato domino noftro Papa ad hujufmodi almam univerfitatem nuntius fpeciaiiter deftinatus , quafdam litteras , unaa videlicet fecrttam prxfati domini noftri Papx, ep· vera bulla in cordula canapis erare Roman* curi* impendente bullatam, * aliam papyream rcvenemUfimorum in Chrifto purum le dominorum S. R. E. Cardina-Hum fub tribus figillis priorum Cardinalium enrumdem dc cera rubea per impreAonem fignatam » modum Sc formam eledionis Sc coronationis didi domini noftri Papx In fe continentes in pr»fentia d d» alma univerfitatis » hujus rei cauta. ut prxmirtitur. congregate , In medium produxit , atque prxfato domino redori tamquam capiti ejufdem univerfitatis honorifice pmfentavit . Quas idem dominus de manibus humiliter A devote ac cum omni , qua decuit . reverentia fufeipiens , ipfas mihi notario tradidit publice legendas, It eidem univerfitati publicandas .' quas ego notarius infraferiptus de mandato ejufdem reAons aperiens , eafdem publice alta Sc intelligibili voce perlegi A publicavi. Quibus quidem litteris fic , ut premittitur , debite perledis *Sc* publicatis cum collatione & affamptionis, eledionis . coronationiique prxfati domini noftri Papx recitatione, ac ipfius A' univerfalis fande matris ecclefi* ftatus , & horum recommendatione per prxfatum dominum Ludovicum nuntium ad iptam univerfitatem laudatis, fadis & expeditis » egregius fact» theologi* profeffor magifter Nicolaus prxlibatus prxfato nuntio prxtenti A atlanti , ac fu* coi atloni nomine did* univerfitatis refpondit huiufmodi verba , videlicet : H*c eft *diet* haw *Hi'* pro themate aflumenJo , quod quidem thema per fimilia membra fubtilitcr diftinguendo *Sc* introducendo foiitnniter *Sc* honorifice cum jubilo Λ- gaudio immenfo conclufit . Hxc eft dies boni nuntii, unionis videlicet fand* mitris ecclefi* per tot annorum lugenda circula lamentabiliter laceflit* , ac eledionis A prxfati fandiflimi domini noftri domini Martini Pap* V. unici veri *Sc* fummi pontificis per omnes Cardinales *Sc* depuratos fingularutn nationum in civitate & Concilio Conftantienfi tunc in conclavi exiftentes , unanimiter , eorum nemine diferepante fadx Sc celebrate : cui domino noftro Papx tamquam vero & indubitato Romano A univerfalis ecclefi* fummo pontifici & paftori , B. Petri legitimo fuceeffori » ipliufque praeceptis » monitis A mandatis , ipfa hujufmodi univerfitas frpediAa , tamquam filii humillimi volunt Λ inienduit irrevocabiliter in omnibus , & per omnia > prout decet , devote *Sc* humiliter obedite . Recommendantes fe A fua cum humilibus reverentia A fubjeftione ad prxfiiti fan^ifiimi domini noftri Papx peduu- ofcula beatorum» hymnutnque . *Te Venin Inniunni* de principio ufquc ad finem cum antiphona de B. Maria Virgine gloriofa foiemnijer cum exultatione maxima decantantes , ad laudem , gloriam & honorem omnipotentis Del ac pacem *Sc* unitatem univerfalis ecclefi» *Sc* totius populi chriftiani. Super quibus omnibus At Angulis pra-fttus M. Ludovicus nuntius petiit fibi per me notarium infiaferiptum unum vel plura publica fieri inftrumenta . Ada fuerunt hxc in ecdefia regali S Spiritus Heydelbergenfi , did* Wormatienfis diocefis , fub «anno, indidionc , die , mente,& prxfentibus quibus Cupra, hora vefperorum vd quafi l prxfentibus ibidem fupradi&is doâoribus A magiftris aliifque fuppofitis did· univer'tatis, ad hoc, ut prxfirtur . inibi congregatis , aliorumque notabilium virorum in multitudine copiofa , tenores & fines didiruns litterarum , de nuibus fit mentio fçquuntur per ordinem & funt tales t

ANNO Oh USTI '«'S'

m takes MaiyfoM BpifeopM toraa tornuAlm *&* M <*tom «kk rocordatfcss»
MΓ M gHfc rufari A uuiurfimti Hty- domiat QrcgorU Papa XI. exortum fiit, im- ANNO
ANNO ddbmgMfi Atom * epntoUram WwdMto- p«il· et ta Λ4» obedkmils pro Ro- <*<«Π
CMAIfll aem? Mlfericoei A mlferumr dnmlmm»#* qf- mafia feu fummta pmttifidhna A gerehtesm...

tificatM mM mm prim·. Akerite vera Ht- «en* damtaonm Cardtaallqm prtactaium A- quitqr ta toe verba < aalfcratioM dlvina B- gifeopi, prabpteri , dfocotti S« R. B- Cmdl- Males egregii» viria nrftoi * ufiverfioti to dii Heydelbergcnfie * Atom ta «tafiM fem- pittrunm · Patet fauri fipodl » princeps pa- <bt da thtOM ejus» Ac. aft» Ai fuo |a rliutt Ac. Jk finir « Datum CeuBaati- provinci» Magnatim fub triam prioram no- trorum figlUk XXI.deqcmbria ah a6twaptiom pontificalia culminfo ipfius doau aoft. an. pri- M». MCCCCXVIL fodiAfone X.

Be ego faannes dc WVrtbufcn dericut Tta- Mftcafa dlcecefia . paMkaa apoftoticn nuAori- tats notarius » prxmifis omnibus A fingulk » dam fic at prâmittitur» agerentw A fieront » mm cam prafcUa doAoribaa » A ata· giftrii. » ncc »0· tftthp aahrerfitati* fiipM^tk in«ifui, eaqqr oaaia A fiagW fi< fieri vid» < audivi . Ideo hoc proTeoa publicum ioftnt- mentam manu me< propria fcdprum .... cooBci » public»*i , A ft* haac foraum pu- blicam rtdegl › Ggnumijua rneqm foiitum A confuttum appofui rogatua A reqtiifitua in fi- dem A wftimoniu· omnium A fiogukwnm promlftorum.

Similet litter·· tiplra pc t*4i» capcapt*» CT exfreffu* aMNjdr *tmivè-fitetit Cdmue^it* dfe prûaa /macru ·>· MCCCCXFIZZ. da.«a rwiwt idea» redex *mf. fut bit etfcribtrt* eta mniraa·

Murra *siUîo xix* xurçt

BULLA

Mxnrrxi *t spÆ* /\

M CaKiUa *cm&mjeafi* k s» atorra,

£•4 cttxtffd extmftieaer ttmfmt· ftbifauxit (tUeiart^*

P</£M0χZΓZO *catiicroms*

IX *fefat* XLIIh C—tilii Ctefimuinfit Mfe [Mt fr· Ctucili· detret· futtot·* < Marina

(β exemptingt temper· fcbiltuni ft*-. *gttUfo* time exempt·!* >i prn/slm» *finnm vfiinut* . Mrgrcm Marnai MI. ns/ptam *legi* ; *Vtert feret pretieem me feammm enjlimevi* » p t>/4a» Win *ù*nu fr^umtrnm ft* petitu* MLtat *ietegrem ritel·* t«Uv»MMb <Jr *jute te^* ararna » a MT. cedkr *hie exhibuerim* » cssMsar- *Ü«i«b asibs anger a tara erodfr^i·»·., <j* de Me *iff·, epere* mm *femei eptime merit·* ?. Jv. *jepbm PeegmtM erdieie* /rrxwMB *A.M. r.* A· nura /at erdiaes previa»· aan^ire. Gave foe •gaidrm Wk *teferifimm* i /W ad Marti·*· K, frrriarrr aaiida dnhire ı aMranynr *leSm.* cen- wrai *it fenle erede* .

Mfiraum pm «mporum * quibus tocre»· urn beMvotadaa I mc (mo) ad exhauriendas cieri dlritto mc aitor + wait ad compto-

lornm qaaxam inerrant vamrûat vel aûep-< in ..... anfmacar atque patralae qu· ia W fiooem mb modicam fubdtocrum » peefertim ordiaarioram radnadara ceafitmur , rcipabUcm detrimcatw *t* inter cotera multi* tarn ah Ip- fit oediMrih » qaa· a fnpcrinritoa alii* no- rum jarittiAiooe»domiaiot poccftaceeaempdo· Mt ka auMtcipattouH a diAo incitati ichif. amtis tempon inferioribus rationabiliter con-. cefiarant. Ba propter cum inter Acrarom <a- •

ponunitas uc minus canonice gefta retraAen- tar » omnea , A fiogulaa exemptiones quibuf- cunqw ecdenis A momfteriis, capitulis, col- legiis» A Ioda aHia reiigfofia A piis fub qua- caoqwr verborum fixma a prnfeco Initiati * fchiimatis tempore per autcdlAoe , qui pro fttmmis feu Remuais pontificibus ia fala o&e- dientiis fe gerebant , conccffis , datas , ülvis infra defignath.ex cena Aientia aanullamus» Çirritapns » caCamna^ * revocatum *Ufiit* (ii- te) cujtplibet pendenti non obltame , & fr fa ea ufque ad conclufionem in caufa effet pro- ceffum · Prrfati» infuper fiç , ut dichnr » e- xemptis, univerGs A fingulis ah anrediAo In- ebeati (chifmatk tempore fcut prrdkitgr e- gemptia diftdAe prucipientes A mandantes » quatenus dieeceAnis ordinariis aut fpperiori- $us aliis , quibus antea parebant A fubditl conGftebant , de cetero in opinibut pareant A fqbditi caillant » prout A quemadmodum an- te concc^queg pr«UAas fubditi efe A priè- re tenebantur A debebant. Per pradiAa ta- men nullo aaodo direAc, vel -iodircA< Inten- dimus in aliquo derogate exemptionibus feu (XemaneIpetlnaibsg dads feu conccfis ecclefiis » capitulis» orl^fofir, mraafterih » omnibus aut alUs piis loçk feu etiam ordinibus ante di- Aum tempus Inchoati fthiûuatk ptndiAi A obiram domini Gregorii XI. per Romanos pootificea fe» fedem apoftolicam datis feu roo- cefis : neque etiam derogare intcndUMs ecck- fiia, monafterils, capitulis» collegiis, religio- fis domibus aut loci» aliis piis qua a diAo tempore ftmt ftndata fub conditione five mo- do ut eximerentur feu qu» fundationis nov» bujufmodl contemplatione fuerunt exempta / atque edam ordinibus approbatis a prwfeto tempore aslam de αοηρ conccfis vel etiam univerfieatibu» feu collegiis Radiorum genera- £llum etiam dach A conrofis, net etiam. fub- *fcqnautr deaogsrr* intendimus confirmationi- bu» augusendS feu additionibus exemptionum, diAo durance tempore fcbiÎTUth A a diAa, tempore AAia prioribus privilegiis femegem- pcionibus, qu» icilicet ante prafetum domini Gregorii obitum craat inchoat» » Attm qui- buslibet ecclefiis, monafttriis» capituli»» colle- giis «religiofis domtbas aut locis ailh. piis, can- la fic dependerem Ac. veteri caufa. toc edam teem tuas poftremo intendimus derogare eatmptlonibue» *** qu» de coofeaiu ordinariorum feu etiam de coo- fenfu alimus fuperforem», quorum intererat,

amprocefaa. Qtblmmo aman 9c fanto figtaAti .«fato»·, (mb imtw . fit Ufa-ttwk faris quod famara* cd»-dami-feu kuaqaa nd· Coacvdat fiaa can-sc vocutfc fc audiris 'focorum tedtagriis fc *Hft quorum prlacipaliM* Interer-it» qaed tafera locum non habeat (pro) Er-debit, aMasfterib «ut aliis pib tad· d* au-to «difiaudb fob coadidone excmpdoab ac uaiverfitattaM fc collegiis ftmUoram aovltar ordinandorum .

Guam •a»»·

mra xorirjjr cqdkv mt.

varit fm tt! fo CNMdb Csqftmtfirqft fabim cmvbCb'rar.

9» MA»- S**^*T^ MV QCripcas eft Codex anno MCCCCLXXXIL O in ejus fine hac leguntur haud illepida t ^tBa faat ltat ia Macfcrit i. Jaaaait Uftifia ia glaaharta aaaa MCftCLXXX». vitei ChrifU tri jMBMafw Hdarfea StaM . ydem «ma in mdrm lit· apparaît ra* «via , e^itabaa peeviatiala dieu » * paa tuba *-* ttaafa , paata gfjk faat . XMμβ aaaa p^tlfatip ro-<Mv«f per raram dmatmam damiasntm it FTh·. tttakrg & fera per ttfata Svet^aa^. Cond-ncMur in eo pratec aliag fermone» XXVIII. in CoacHio Cooflantianfi habiti » e quibus baud paaca teftimoaia do miferrhna Eccfrûa ejus mi facie decerpi nodent . Dabimas hic eorum tantummodo iodiccÀ » quos in aâia Concilii Conftaotietta, a: tenia Hiftoria lit-terarie reformattonit parte haud vulgavit ce-leb. Hcrtnannui von dee Hardt, Ü» forufc turn non loftroftut.

Sermo fratrit Matthari de Aula regia ordfr. ni» Ctftercicnf, Magiftri ia artibus acS.TheoL nrofefl. bsbiras domlmq. poft Triait. wx^X-fete aûferitarètt.

Sermo fratri» Joanais Zachada S. theol. prof, aed. Heremitarum. S. Auguftltti, unius de am-basiatoribus alma univerfit. ftadii HerdfordienC A. tqtf. text. Gnpia, petit & pax .

Sermo joannls Gerfoni cancellarii Parifieaf. A. MCCCCXV. text. Otfcra. w, rmfueia ad-voaft & pengrptet. ». Pet. II.

Sermo Anonymi poft clandeftinum recefum olim Joannk Papa XXIII. A. MCCCCXV. Incipit rrveeeudt/mi ia Cbrifie Tetret & dm»-at pr^laati^ai, Xtdefia fitaBa Dei Cviiaaitt iauaAilrt, iafexAileftae eelaaata. ^tba» eaau-ait eaxili» prjfaitat tpveeafe.

Sermo fratris Akxii ordinis minor. Epifco-pi Piacentini , Dominic. IL quadragef. Aon. MCCCCXV!. text, faciaatat hie trie tahtraata*. . fe. Matth. XVII.

Sermo Anonymi de nativitate Maria Vir-|fo»·^ Text, iaher gretratieaù. Jtfa Chri/li .

Serano Hatris Bernardi Baptlfati- monachi & •bbatis ord. & Beoed. io S.thcplogia Ikcotla-

A- MCCCCXV! domla. HL poft fcftuaa fetch. WB. vMWr jHMf VM.» aaaMtef mmtmgradto.cPr. Jo. XYL cmIIISi annts

ferma Joaunfe de Both* ondiafa minor. VI-rogrparalia ac S. tbanL proC A. MCCCCXV! la Ma arnlv. Marte teç. * Jrfa Chr# metf* *6"i* · A*e tame jM finuau msmi. fearratteur lifer Jefa chrifB,

Seram magiftri Mauricil da Praga X theo! ProfcC domes VIL poft feftum penctcoft. text. OttaaBte afaifit prefhetit. Matth. VU

Sermo aaagiftri Jacobi Epifcopi Piacentini fa exequih doeaiai Cardinal!· Etraafis . Incip. Mfe araqftte jHifem » rweratejfow' patret σ*

Sanaa generaik ordinis Pradkatorum domi-nica L qasdrageC A. MOCCCXV. Inc. *ew-rtaJÿari patret damfa prafUetjuai damfaf Cr^Nh, tarHau term emUm^uai , pr^b-frf , frfcrw enaài, /^hrffyat fMiaat ariaa-raat, fhper paihat pefait Dtai artem. ttfi >r-ta fatri ttaaaU wriratru «aura fait Mcar cummtfrr teacpeeihæ.

Samo Anonycl A. MCCCCXV. d. ij, fe-ptemhr, tes. (After· vet at fuit ta cieitettf i&ti. Eph. ni.

Sermo Epifcopi Firmani ordin. minor. An. MCCCCXVI. in fcfto corpori» Chifti . test. Car» mt vert efl cibri, Jo. VI.

gereSermo eAnonymi. rfeetaaitauaaCiabii 'ivtUf ÂT»· t 9«e viφ ceadfùt & parût fiiaat Jef. Vil,

Senao Anonymi de contempta (acri Coocf-HI. Text, Fiiiat a^fer jfr pretrrvai & ttata-ter. XXf.

Oper» pretium eft ex bec que&m decer-pere . Habitu» eft in Joannem Archfepifcopum Maganttaum, A quidem, ab ipfo , uti ride-tur, Martino V. Pontifice Maximo . Meminit enim orator pradecefibram foorutn , a quibat multa benefici* 8t Ipfam Archieplfcoparam Joannes acceperit, fubque fermonbhncrn », fua au&orice nixu·, grave· ia eum pœoaifedecre-tupim. minatur. Ita autem. la cum inter cater* invehitur.

Trein^fertt vfd & att & ifb faaSa aw-Pifcap* ü^Aî'ιιψβ. , & mp /Mm· gtaait , mm fevit, «ama· iaBigntiat eiaecrwt , mbb* «>/»» «< VMM fr /Ufaamvrtau letiefiaraat tut-tavit. $ed <fe fliat prttervat (p cwnMi pa-trit & autrit nttn^t › imte er-tie» Mtrt fem & matrem caafpirevit , »«-lmo & bafi gccbfia «Anrend» , feat uagit tAxlarahitar iifn, ηχι merfra varandn» fait, at n»femt raram fnitnhu tiij, ce» ifle facn ttafifttrie, fapu aaBeritate ffl jacaadat , r ptfiaretbi»/fajtfe-'-*»-iatrtpatia tare A* »-airit taiit, gaa rtiai tattrit ia txea^laat tl m merlta pripmamr verba textat. Exprobat dein nonnullis jaterjeftis HH benefici* » ab ecclefia in ewn coltoc·u filllit » fcilicet eum * domino Joanne ad Archieplfcoparam promo-ram la, ptretats , ad vorant t confectarum » paliiumque ipfi milium i grate· quoque pro* ceffu» contra ilk», qui caftra Archiepifcopa-tin detinebant, in Ipfius favorem ab eo fn-ftitotoer per dominum Bencdidma ttiameÿui-que nuncios in Germaniam midbtcurata i», ut poîefiooa Archieplfcopatus obtiaufric. Dein-

P» de, qram lagmtamfo ammKccMamfrfra-A'. Caftro Coram*, Epllcofw Mrafia » EfT
S. fa·»*»» Ms wAb edifcrit. . r „ feopus Sarlhrrirans, Epifeopus Emmanns » AMD
ANNO Pbfi dW wMr pMtermu » w< Jtaer- „ Jo. vice geaeraite ord. ariauram, genetaHs CRMSI
CHRim bieat, uri veidt mMit cP /erar emu mamrn M oed. Pradtatorum, Aadr* eleftus. Ptrfàa- w
imhh· . *4 rah fbfitfta tnn *e> M aieafis, Jo. Gerfen cMceUerio· ParMeafia »
arfria jtaimribqjb Aevore, dr hmqfi 0* fitif-

W' ·« faumr hrairam dM paM* O·* W die vôût W fin mnurniMadr t fi wn fint fM mks miras fin . ttft fi*» tntn lmi-•ti tent ram ia fafnbia fin , ia fn nalitn , uer prrmttris write ad rmiliaitaa fin» . <Rfe ra«m Ugm didtn fedfir cam re , ara w reris taranevr fiatntt lnn fer dnimB, Jeneem Tafaa . tffi aAiiminu <um expire-is fat dMtar 'iatnje tuita nfitata ia ftaje-ditian ftas feaSa , ferfaieat ftrja- fM .ufiinda difafau mina-tar M titaterie . fttttn , era feint fnttnti tfi re nauaittta-da , JM etiua csnraarax µ omtatuds . Csur»-

•em litatai ftiftr audtii triuidbat

madmn Wve ftr ner , (badie efi jem aran» vd àrta) fefi malra» prsrqgm/aarr , raricm m rrmim prsrqjcts csataonarirer wnv ntttar-ffi» , ttittnt 'liqaai enafatieaei , qaat fra-detegit atfirr frivtlai refafavit . irj» csura-mar rft, <p merite . Tuadem laaltir iattrftftii da laveSivan beat eratAatn fait. Qaia trgt vnfa era fifamt, «pas efi faH->. tt idetqaia a/le caterer ventre ceatnaffit , cp extafaiiuut qaafdam uifit , prias» rrrafaneerr dUi » fitat fttfefita <P ftriftafiaa, fnvtUt refataatar, & (Ipfum) A tfitie <P bntfait fa/feadiaeai, ad feni aider, prrar findebit jafirtia , fruefan . lrga yuirier rxrwpb ilii» trvrirua ettndat fibi illtd. Tnv. XXm. Ondi fib f^tmi mmu, fwi gmit rr, nm rwuewe», ta» fmerit enter tn <Pr.

H*c ideo huc transferre volui , quod ejus rei, nifi tne« in inquirendo me fefellerit in-D duftria , haud meminerint Hardtiu' & Lcnûn-tiui. StetilTe equidem illum à partibus Joan-Als XXill. dt poft ejus fugam a Concilio quo-que digrrifum uterque annotavit / criminis ve-ro illius, cujus eum Pontifex reum peragit , a neutro, quod fciam, fit mentio . Nrc ego fane quo ilia aecufatio tendat, novit ab aliis id edoceri cupidus.

ixcEnrra üuÆîum onario^u

$··· sa Cvuihe viri qaidcm delii & rtli^ioft babaerant.

». TO. Georgius Schelhornius, vir dodus, in w J fuis amoenitatibus litterariis to. 1П. pag. m io. ex mf. quodam codice bibliothecx R.ay-m mundi de Krafft rtipubblicx Ulmenfis con-n iulis protulit nomina viroium illorum, qui M coeam patribus Conftantienfibus perorarunt. ,, Sunt veto nomina illorum huc. Thcobaldus n Mauritius de Praga , Matthxus de aula re-n gia , Alexius ordinis Minorum Epifeopus „ Placentinus, Bernardus Baptifatus monachus ». & abbas ord. S. Bcoedidi , abbas Jo. dc

» f«l> diverfq tameu Aeo» quo Schriberaius m ducitur confitio . Ille enim hb In medium „ aliatis occulte Ufimiat, quanta rribrmario-„ nis necefttas tempora Ula ttnem» ftmulqo· H veluei viam ftruit, ad Luthertium » nuam „ vouas» reformationem excufaadam. Ntbea-mea rir doAas decipi uhro voluerit» intel* ,» liget utique lonae aliam, qwtm qua a La-M them prafcAa eft, reformasiooem Patres 11-„ lot poftulaftes neque esum Ecclefie Roma-* ne doArlaam » fed clericorum Roman· cora-' », mantaris mores ptrftringi . Hos refingi Iu „ veterem lanAitattm poftataaa t de doArlaa „ aihll qeldquam excipient . H»c pranetale opportunum ceaful, at la Ms referendis u-,t num eumdctMue cum Scbelhoralo fcopum M habere me quifphm Infimulct.

< femau r. bAitt a fretre Martine de jtaU. Hqn, X Tbeelag. Trtftftrt.

Xfiatt atferirerdrs.

Olim ph rwolend* memori· » venerabile» PacrtK notlri, virl Ecclefiaftici» prelati A pa-ftorcs Ecdefia » fpirita faAa cami» mortificae-' tes, arifcrd animabas fui» , mandata domini 9t Confilia fidceperuat letaater » * legem di-llgeutiffime impleverant » etiam nique ad mor-tem inclufivc » dicentes cum Apoftoload Rom. VIII. Quis nos feparat a civitate Chrifti» tri-bulatio , an aaguftia, an femes» an nadltat » &*c. Hi gloriofi viri Ecclefiam fanAsm pre-tiofo Chrifti fangulne plantatam » rigatam Dt ~~fiecuodatam rexerunt non tyrannice~~, fed ml-fcrkorditer, non fuperbe, fed humiliter, non «ure» fed liberailter, ipfi viri pradarl , qui-bus dignus uun erat mundos , fuam profef-fionem magnificabant non per veftctn fplen-didam, non per fupeUeftllem predo&m , non per refediooem guloftm » nec per cliente-lam numerofamt fed per vitam fanAam & duArinam falutarem. Sed jam , proh dolor: Jordanes cooverfus eft retrarfum , planer» £aâi funt retrogradi , obfcuratum eft au-rum, mutatu» eft color optimus , periit fan-Aus de terra. Moderni namque temporis pre-lati manum quidem miferaot ad aratrum fi-dei , fed cootra do&rinam Chrifti Luc. IX.. refpiclunt retro, arcam domini ponentes juxta EDagon. Spiritualibus'carnalia mucentes, foot ranquam promptuaria plena eruAantia ex hoc in illud . Intramus quidem Ecclefias, miflas legimus 6c audimus, de Chrifto loqqimur 8c can-tamus» de Chrlftiano vocabulo gloriamur» fed heu ! nihil eft aliud nifi tunica Jofeph In ap-parentia exterioris filium autem In rei exiftentla fera peffima devoravit . be Chrifto namque traAatur in Conciliis, difee^tatur tn indiciis » difputatur in fcholis , in Ecdefiis cantatur . Sed vade ad exitus viarum , i e. ad finem intentionis, & pcnfa , quis horum gcncralim

r.cwcMUMW, ·ΓΓτ|·—i|, 4ui la Mr «aâont vaaleat (Uufata fecmdum drfideria

μηη nec iψ fitrvfrn , mc iftfrs fruftm procurant? Scm heel fleHh experienda sm« ulfeftBc. Hi Cam , «anui Uiquitaaes adipi profum » MI de Chrifti Inopia efti volant divites» * ignominia ghwiofi » hotmnntia delicati» de dhcie fricati, de patrimonio crucifrti iafcivl, ft |aAami· defervinne » frkid WM de anlmabus» fri de avlbva. non de pauperibus lcd de cantata» hscris, ôtils e«eâan-

eft illud apoftoli ftoarn II. nsmrn Da per vpa bfrpbnMtnr *ftr gnret. Unde nifiper nequam converfethmem ft Ineptam visam praluorum ft virorum Ecclefiafticontm » qui tamia doberent elle fel terta » condiendi oves fibi commitas doftrina ft bona vita » m frrdibm putrefeant vitiorum/ fed hoc fel jam evanuit ft adeo fefetuatum eft. ut vd condire nequeat » vel a putrefedUone refervare nom valeat . Si hoc fel melius populum Del condiret, melior utique ab eo odor procederet . De hoc fele dicitur Matth. XVII. Ad nihil valet fel Infetuitum » ^ ut ab hominibus conculcetur .ç Annoq concaleamur » qui tam multum, repleti fumus defpefttone i qnj fefti fumus In proverbium ft derlfam omni populo, opprobriumabundauttass, ft defpeûlo fuperbis » ut etiam (n plateis, io tabernis. In cooviviisft theatris ab impiUfimis hominibus, quxi cum lacrymis dico, fuper derfum no(lrum,febricantlbusd>laceremur ft derideamur* Vulgans namque , cum feter prolatos bonos & malos «iiftinguere nequeant» omnes fitgluM, nullos amant , omnibus deuahunt» nullis obtemperant» nullam libenter audiunt, nulli libenter obedient , nulil tonfideXcer credunt, nullum fufdpiunt reverenter. Nec eft hodie paftor, qui ovibus fuiscum apoftoid dicar: tanquam angelum Dei fu£ce-_ ,, piftis me: led eft abunde» qui e contradicere17 valeatt unquam nuoclumdiabolireceplfticme. Qpis vidit fimllia » quh tilia audit opprobria » qualia nunc pupuli latrant» ft de plateis murmurant? pudet referre, quia roderet agitare. SI hnc debqrem cum Eaechicle propheta parietem fisdere & irqpedi , ut dicitur EaecK VIII. & oftendere abominationes peluus , quar fiunt In domo domini a viris Ecdefiaftícis. Indubitanter piis aurlbm naufeam induceret ft horrorem; fed fufficiat breviter tetitilfe. Sv ieMes ergo , revtreodUfimi P. quod crlptum eft apud Salem. Proverb. XIV. Mfers/ fetit ptCMtam: lo reformatione in hoc facro Concilio feclenda , primo ros ipfos, deinde inferiores reformatt. Ejicite pduiu trabem de oculis veftris , fyadente Chrifto » ft deinde feftucam de oculis inferiorum evellite. —— —— —— Xu o paftor «terne , clemens ft bone cuftoe Jefe Cbrifte ---- mifrere civiuti fenftificationis rux Jerufeiem » civitati requiel tu·, ft fponfie tu« Ecclefio fend», »am lère XL annis aalferabillter fcif- f· . Exurge ft miferere Sion » quia tempus miferendi ejus —— Hoc eft , paftor optime , quod jam fere per biennium Iu hoc fecro Coo* ftaiNfcafi , Concilio conftaatqr expe&unu». -------frfcka «me fuper gregem tuum pafto- rem unicum » ft ab omnibus fidelibus tuis Indubiarum» fed utinam bonum» quia nihil pro-

AMNO CHKisrf

corditer diligat, malo» autem * fimoaiacos, quorum heu quafi infinitus eft numeros » fevers puniat ft corrigat s qui fic gregem fubditum diligat» m grvgfe curam non négligées qui uon foium fe, fed ft gregem fuum pafe cat. Sed quis hic? ft laudabimus eum ftc.

•nmsrft faphtMi MfeucW I. TbmL fecmr.

Sine juftkla, Inquit a Auguftin lib. IV, ,, de Civit. Dei cap. IV. quid funt η- ,, ana» nifi maena latrocinia} unde» reveren- M diflbni pants ft domini » in Ecclefia unca ,, latrocinia corporalia ft fplritualia » ft tot ,, fchifmata infurrexerunt » nifi propter ahfen- ,, tiam nraclarilBma juftldar, qu· athefperus n fret lucere? Ubi nane ft in qua parte Ec- ,, dtfia ipfe juftitia refelget l Certe obnubi- », lata eft ft in tenebris aeoftrata vitiis prola- M torum ft virorum Γcclefiallicorum · Vbi , ,, peto» funt ejus filia » jufta commutatio ft ,, iufta diftribatio? ftevera due meretrices fa- ,, de funt» li'igantes de inferne mortuo» i. e. pro bonis temporalibus .... Nonne . Patres» meretricius aftus eft» ft injaftacummutatio» pro mercede dare fpiritualia , pro temporalibus cum Giexl vendere » t. Keg» V. & cum Symone emere? Ad. VIII.Nonne etiam meretricia eft ft infufta diftribatio beneficiorum Ecclefuftkorum » quum ia ea »F refpkitur non fpirlrnalis, fed carnalist mu habUis» fed nobilis» aoa virtus » fed amicus i non dignus, fed propinquus» miûia· da» fed pecunia? Qui fic beneficia confert» non eft juftus collator» fed cum Jnda pef-

narum acceptor........ Paucos ora! videmus de prolatis iu îiec fecro Condii· congregatis, quod quotidie clamamus In Spiritu S. congregatum » devote orare » decimare » celebrare » cleemofynas dare » ft exempla bona laicis pmberer immn magis videmus ipfos otiari» comeflari» vane glori* Coladarl » & pbs qunrere » ut placeant hominibus , utrlufque fexus » quam Deo........ De juftltix autem diftributiva prclatorum rcfpe&u , Dei nefdo quid dicam. Caudis vobis coo- , ftat» quod Cardinalis feu archidiaconus bea- , ti Slxti Ceu beatus Laurentius tbufeuramEc- , clefi* difperfit ft dedit pauperibus . Nunc , vero patrimonium domial noftri Jefu Chri- & Ecclefia: thcfeurum diftribaunt potius mu- ;; lieribus, quam Cbriili pauperibuss carna- ,, iibui quant fpiritualibus; mimis jocofis » ,, quam pauperibus religiofis ... Propter hu- ,, juCmodi » reverendUftmi patres » injuftascom- ,, mutationes ft diftributiooes » terreoafqua ,, afteftiones ichifma io Ecckfia eft conclsma- »» tum» ft vera pax fublata Ecdefisr........ ,» Qpem a vitio a varitin innoxium dicam? Num ,, aliquem de fummis Pontificibus , dominis »» CardlnaHbus » Archiepiicopa » Patriarchis , »» Epifcopis, abbatibus » prspofitls vel decanis » n aut unum dertUgtofis» vel de inferiorfriscu-

—«-a·-

„ mb? Revera B i&Ma eorum mtdpiam »AM hwl/W wii ПГ ffiitm. [redacted]i«b «ft ft» · .... '-
„ fcripturam 6dP mendacum , qu· 4ldw a crrefte kttn*f. Tvob Mar I ffcumf >w am- aNM>
anno „ atiaori nlqee ad mafaiom «mm «wbl· drvub m*p»rftM, fui sur ÜMii feet eradM » CHRMI
CHRMIt » ftudeot* low VI. ftc. «r «*»» µ«µ «radH«MH»a*Mdf- ***»·
Wft vήβ* ad pmt(Ji-»- <<fi MMhhmi «m «m «a· M'SMdwrMUft gMM*, Kapatata •M» feneuemnl ftr.

1 team XП.

tfifit/i ùniiaiefi.

Xcmanrrnma, ad CtariÜam ftttimtituB, juta frinc cionud wdppixA friiCoT^Ui tuiros ?!p 2XI

Ca/Mψ i «« £«0 mr.

o fi Ma-fideni Audio cun&mus , ac* M * boracnda at aboaainaada deRccUfiaftkbpar- w fimb «Mc praailearsMur ta muado / a- „ ceo quôd «c in mahfe eft COMM pooens ,g ' M aec tonfura conveniens t quoi b» vite h- „ fcivia » falbleatb la gefta » nirpftuda in „ vctbb interioris bomfab loquuntor tafr, M niam. Praters· ta divfab ofidb quanta „ fit aegl{«oda, cam fapius ad fiutt mif- w fiiou* talroai* venimus potias ad riden- m dam, ladeadno* ft conftbôiaodum » quasi M «fallendum Λ canmadum. ——— Dtfcîeate „ lamine claritatb , coaverfttfoni* dt vit* » „ oec non vcriutb ft fnftitl· I* fide fpirp M tsall Ecdefia, L c. Papa, maxime a tem- v pore fchifmatb mundu» ifte qnafi ad dafo- M lationem «nl*erfi obfcuratvt abondât hare- M tich dc fchHqMtkb , perfidi* & tyranab » „ lymoniicit 8c hypocritis, amtdtlofis & cp-q » ptdh, nptoribus, 8c pradonibu» , «fiirarH» » 8c falfarii» , adulatorita» Λ méndacibos , m garrulofi*. 8c verfutis , gulofi» 8c ebriofis , w adulteri» de ioctftuofit, mollibus Ac itamun- %t dit, ac demum univerü» vitiis ftc.

• M H. F*

fr8Oti lAcmtr fufertit mfipimcfi, cwa fitit fefincet. a. Cm. XI.

QfUem mminettw futlati mcjmtf ; alii a· minuter prclcti inferimtr* , ftadou MmiMurar^) g4dtar»r*j » *dii z>ec^erûrm repcmtt* . ζ*ï< dicam dr Mbit *nifi cum Tfdmi/lc* ; «marr *itcli-* rUvCHTM *dmilùrT ff· ùmtilct f&i fnm* , um <|l , qw' *faciet* kmrm , um *cfi efaitt* «d mmm . [redacted] O *inetiltt viri,* » prodii *filii* , *e ficrii-titmt elemtti : cwventftit* m «mi» *it itverfit* tmmdi panitar ram xravtbai tatari&M C* »«par-*teUUbtn txftaftt framed*pact (X enitete tale-fi* › merri Vffir* t jciff* Ureret* (X percnffe, ia 1»* λ fleat» ftdit effet ed verticem tefitii* »m *efi ftnitei , fee etiam cleeut cem vece jam racae·, miftreetini met , mtferemM mei fiel-tem vt emitt mei, φùΛ meeet demini* UK · *gt tutefert fimal cebebit^lit* , ≤ *yacatit centnttmibet CT fchifmmikei, divifieni-* mi CF *tmeUtiveihes* .

** Somme xxir.*

bfimdeauut fu *fertu* vqfa Xaua».
ff. LU.

fecerdetet cr *clerici emeet, fai fertit vrfn* De-suai, *miti» mendi* a tcarirû φηтMύι. ———

—— w m. w«sa, w wmMKB 1·· , , -▪ aune aatichriftl multi exierunt ta mundum , «««·)·» maki aridatore*, ft vcriutb detratare*, Deo. **>**·. ft maado odibiles, qu· fua foot· aooqaaje-a?··, fit Chrifti Marquee*, ponenset eeoebrat Iwcém, *ZSim 8c* e converto i monlficantei anisus, qua non *y* ** » moriuntur , ftc. quot feriptura commemorat dicent; *JfriSAu* emnat *engufeetit* rvi . Ba propter oe decipkmlai, ne fallamini , placeat Sequentia parumper «tendere.

I. ia pdmi» qaldem hoc facrum Concilium Cooftantienfe ua foiemniter congregatum a primo menfia novembrb citra fait pet papam, ft Cardiaale* tabahilitet protraftum per devia traâatuam atultonua inutilium uique ad pri-mam diem mardi, ta mm domino* nofter pa-pa cedulam fibi fuper libera xcefione exhibi-tam acccpMVtMt, promifitque, vovit , ft ju-ravit fit ceffuntaa, ft cetera quemadmodum ia fila continetur.

1L Item» <x pql^ reqnifitu* quatenu* pro-curatorem , aut procuratore* conftitnere vel-let ad cedendam ftc. femper renituit , aec acquiefcere voluit, ut bene ageret. Bt doml-Cardinale* fibi ta hac pane fiiveatc» pro-trahendo hujufinodi negotium femper dederunt certa» exceptiones , cautela», ft cavillatione» , ne cantum bonam haberet efieftum in anima-rum fiurum grave periculum, & iftiui lauti» congregationi» jaôuram ft vilipemllam.

IIf. Item iftb pendentibus domina» papa Joannes XX1П. fitorum promlfi , voti , ft juramenti immemor, volen» hujufawdi nego-tium, videlicet iftud facrum Concilium diri-mere, ft dlftoleere, ouod Erclefiam Dei mili-tantem reprafimtat, clam, furtive, ft noâurao tempore lui cordis fequens tenebra* ab hlnc cum fuo comite duee Auftriw, ft iu habitu vili recefit ove» deferen» , pro quibus feipfum impendere tenebatur, fa dedecus , fcandalum » B ft vilipendium iftiu* fieri ConcilIL

IV. Item, quod ftatim Icrenifimm princeps domina» rex Romanorum viriliter agens , ne Concilium dirimeretur, corda nutantia confac-tavit, ft *ütA»* congrciptioni procuravit fta-bilitaenram tora* in certamine pofitu» , fed non fic ifti patres reveftndUfimi , qui a via veritatis hanc Iaeram congregationem aver-tere conantur fub cauteiof» ConfiMb , ft ca-vUlationibu* , quoniam magna p*rt ipforum fcquuti funt patrem fuum , fperante* Italiam aut

faam volet» palliare malidam , icripfit ta dote Romanoeum regi litterae **no-te** & feMta, quod aWquefcfai dndsAaftrto rçccfiriat t ai hoc confiât eflè CMfifimnm

inceperant
homines in
ex adverfb, lfs—rar
, . cwrifa/B
esraar. Et ut iftud pascat eridomKGma , nd* votite, qualiter ifta pater Revcrendilfimm Cardinalis noreniious cedulam , quam nationes 'concordaverant in fefltooe qua faâa fuit pe-Doltima Mardi, (noram frete confilio focfaram et fautorum detruncavit, et decurtavit, deludendo ac vilipendendo hanc (aeram Coogreg.

JEr fw *fortitifotio jofitio ton ioifôtote?* Exi* te de meAo coram, et Lparanum ab eis , et immundum ne tetigeritis.

V1L Item, quales illi Cardinales fuerint feu fint, nunifefte patet in eleâione domini Pape Joannis XXIlL per eoe faâa, fi (ane attendatur. Nam juraverunt fan&iorcm, jufiiorem, meliorem, ct fufidentiorem cx ipfa eligere . Ipfi autem illum Ralthalsar, quem tunc (ciebant tyrannum , homicidam et fimoniacutn (alia pretermitto vitia quamplura) elegerunt. Qui fi eorum fandior et melior fait , quales dici poflunt ceteri Cardinales ? certe deteriores , Confiderent ergo oculi juflorum , ct videant, et judicent veritatem et mala que nunc funt . Ex premiflis videmus infurgere tlhid qood habetur t.q. 1. *fwipOus* . Difficile ut bono peragantur exitu, qua malo funt inchoata principio.

VIII. Item, ifti domini Papa et Cardinales et eorum (cquaces quotidie querunt per eorum longas oblriioors, tra&atuum proloogatmoes , ut illud lacrum Concilium taedio affcâum Uhorum, ct expenfarum, afdictnm et exhauftum dHJblvatur, et diffipetur ; de quibus pfslmifta: in circuitu impii ambulabunt; et ideo non amplius eia credendum, fed faciendum juxta illud j.q. t./frir. Separamini, ioqrit , a viis iftis duriffiufa , ne fimul pereatis ia peccatis eorum.

IX. Item, iftis amodo non eft credendum, qooniam illnfores font ; pro quo notatur illud XXIII. q. c.Tratuferum prineipcs joda terminos quos potuerunt panes eorum , qui immutant mendacio veritatem . Nam aliud predicant , quam ab Apoftolic acceperunt.

X. Quia a Deo facerdotes pofiti faeruat at propheta, ld eft (peculatores . Iftl ergo vertuntur in laqueum tortoofum, pootnus ubique scandalum. Verba funt Hieronymi.

XI. Item, confiderata quis unquam Ecclefiam Dri magia feandalitavcrit, quam Hfajoamies XXI1L ct (ai fautores cum eorum fequaribus mercatoribus, qui tam enormiter et publice , vofat pdrona fo foro dignitates Archieptfcopa les, Epifcopdcs, abbatiales , eanonicidatte , et prabendas , ac farroochialea Ecdefiac pretio appretiato vendiderunt. Immo qood pejus eft, merita nummulariorum in templo erexerunt , quas Chriftus (obverterat. Ifta et plura alia mnrifafta fant et notoria, nam fa omnem terram exivit fenus eorum.

XUI. Itém, fi queratur utrum tales fimo* uiacoa facribreneccfie fit. Rripondat B/Gregorins taper Geoefim de morte Abriis . Evidentia patrati ferieris clamor· non fadfaet ac* çufatoris. Ex qribus eooctadl poteft, quod ifti fimoriari fant perfidi bcretid, quibus non eft fare neque pars in hac fide Chrifti, quia cor eorum non cft reftum coram Deo, ut habetur i.q.i. *Petrot.* Omnis avaritia cum multis aliis

XIV. Itera, cum omub fooaiacoram here&s damnabilior «fie comprobatur, ut dida I.q.c. ea/ eri. Igitur abris recedendum. Nam ut ait Apofiolns àd Rom. t. fri *folio* qgans, mars» *iigot foot; &* am te*- fri m *fo^ioet, ftA* «ri «aq/tete /âciaatihw.

NXV. Lem, attendatur, qood «opulus corn* mendabiliter trio fidri commotus Gonflantinum Epifcopum, qui erat Ecclefi· oculus, privavit Cet depofait.

XVI. Item , Hcurtcus fecundus Romam traufien» Benediâum IX. et duoeahos qui contemptionibus fuis (candalisabaot Ecclefiam Del, imperiali ft catholica ceofara depriuii, et Qe* mentem IL Romane Ecclefi* Papam conflitait.

XVII. Item, Otto primus joamMmXII.qui faxuriofas et venator terat, fimieatem etiam a Concilio, depofric; et ut dicit quidam fi>* lemnis doâor Parifienfis, violentiam gladii ipfa illo abeundo poteft repellere per gladium hum cum moderamine, nec asero contra Papam ut Papa eft, fed contra hofiem fimm at hoftem gravi (crvhute populum Dri premebat, non eft reputateinterfectae roâorem,fed hoftem.Hoc enim agere non eft contra Ecclefiam agere , fed ero Ecdefia.

XVIII. liem, etiam mritbalfis, qua caria brevitatis omitto, attentis , confiagere Decede eft cum Hahnifta clamante; Qw *âofitritloùÛ oJvtrfyt* cwrigamta? *oot* fri/ *feiit* manae ad* *9trfa oferootet ùûfoâofHo?* Et oe amplius icdocant iftam feaftam Coogregatiooem fallaci* bus vérins et promiffionINa dofofa, magnacum inflantia reddere. JUufiorftus iniquitatem ipioram neceflarium et expedit ; videlicet proce* deodo jugiter ad (aeras feffioaes at detenniaa· tiones juxta canonicas fanâiones, prout tempus et peribnarum merita requirunt. Nam ad hoc data eft huic facro Concilio poteftaa et virtue «b Altilfano, dus 000 veretur magni* tudincm cujufquatn. Viriliter igitur agetur, et eoafortetur cor veftrum iu Domino . Et uc docet Machab. Farfa *hoouoù ftcuOfii oe ti-mssriris,* esurite Jforau * evraau /te. Ata* se farrea fa belio, ct pugnata cum antiquo ferpone. Nam fi fa Cooftamia confiante faeritis, videbitis aaxflfom domini fupar vos , et accipietis vkam ateraam, quam vobb et mihi concadat AltUfiote. Amen.

SF
anno
OIKISTI

JBUUUNTVR XU. PROROSITJONFS

fe vigiiia PUataraat pt^efait ettaat mms- hu Pralatit & atiit n'CtacUi· txHkatibu txiamu facra thaiagia it&ar caactUariat Pa tifafa, mm it aa+aaiattriiat rtgai Fraa· cia,*

1. TXklefiaftica unius ad unum caput Chri- JCi ftum fit, ct agglutinatur per amototaa Spiritu» feafti vinculum , mediautfea divini» cnarifinatfes, tanquam qualitatibus, difpofi- tionlxM reddentibus in corpora myftico com- ptexiooalem harmoniam, vivificum, et doceo· tem ad opera vit* fpirituali» exercenda.

i. Ecdefiaflica unitae ad unum caput fitcttn· darium, quod dicitur fummus Pontifex, Chri- fti vicarius, fecundioreft, multiplicior, copio- itor, et major, quam fuerit Congregatio Sy- nafog», et quam fit Congregatio civilia fiib uno reftore, rege, vd imperatore.

j. Ecclefia habet poteftatem Ceu facultatem ex vivifico germine fibi infito per Spiritum Sanftum, quod feipfitm poteft continuare io* tegritate membrorum fuorum tam coricalium feu formalium, quam materialium feu fluen- tium.

4. Ecclefia habet fpoofum indefeftibitem Chriftum, fie, quod lege ftante, nec Chriftus poteft ipfi fponfie fins Ecclefi· dare libellum C repudii, nec c contra.

5. Ecclefia non ita ligatur matrimoniali vinculo ad vicarium iodefeftibilis fponfi , quia mutuo fe podii abfolvcre et dare libellam re- pudii.

Har&AMtfo Cxk-iiu ad ""eoM» ttXm K* oModMa «rt.ittfcdvgâ· 6· Ecclefia vd Generate Concilium , eam reprofetan», eft regula a Spiritu faoâo dire- a* * ua^*ta * Qtrmo » ut quilibet cujufcum- 9"® fis'ur, etiam Papalis cxiftat, eam audire vel eidem obedire teneatur j alkxmia habendus m ethnicus et publicanas. Patet cx isn- mutabili lege divina , Matth. iS. promul- gata . Concilium Generale fic dsfcribi poteft ; Concilium Generale eft congregatio legitima auftoritate fefta ad aliquem locum ex omni flatu Hierarchko totius' Ecclefi· catholic· , nulla fidei perfena qu· audiri requirat exdn- fa, ad fitlnbriter traftanda et ordinanda ea que debitum regimen ejufdem Ecclefe in fide et moribus refeicrant.

7. Ecclefia vel Generale Concilium , dum didat aliqua regimen Ecclefi· concernentia, Papa non fic eft fupra jura , etiam pofitiva quod poflit pao libito difponere, talia diftata per Ecclefiam eo imodo ct intentione quibus diftata cooclufaque funt.

S. Ecclefia vel Generate Concilium, quam- vis non poflit tollere plenitudinem potcftatb Papalis a Chrifto fupernaturaliter et mifericor- diter collate; poteft tamen ufamejus limitare B fub certis regulis ac legibus ia sdificationem Ecclefi· x et in hoc eft totius Ecclefiaftfe re- formationis flabile fundamentum .

9. Ecclefia vd Generate Concilium notuit QtivMcir»-ct poteft aggregari fine expreflb contentu vel mandato Pap· etiam *rite etefti et* viventis in «m» htvr multi» cafibus ·, Unus inter ceteras eft, fiaccu. ‹lc›ao*?** fatus fit ct evocatus, ut audiat Ecclefiam juxta legem Evaagelicam allegatam, cui tegi fubje. a« hre hate fin* eft t ct ipfe renuit contumaciter Ecclefiam warj ». convocare. Alius cafe tibi materi· genera- erUMirar regimen Ecclefi· veniunt tcr- bminand· per Generate Concfluu·, et Papa re— nuit contumaciter illud convocare. Alfa», fi AWW?. jam diftantm fit per Geetnl» Concilium, quod debeat tali vel tali tempore convocari . —-.rl Alter cafe eft, ubi probabili» eft dubitatio fi*- Ao·»·»·^ per contendentia phtrfen de Papatu.

10. Ecclefia fen Generate Cnnrflh— , fi JJfe viam aliquam concluferh fe diftaverit aece- ***» Pi- pandam efle a Papa pro terminatione fehif- ri*CI* #### matis; ipfe tenetur illam .acceptare ; * ita fe* eundum pmparationem aAni tenetur ad crf- fionem; fit dum ultro offert eam, flt provenit, ipfe redditur multum commendandus.

11. Ecclefia feu Generale Concilium praei· pue debet intendere cum profecutiooe unionfe ipcrfefta, ad extirpationem erraram ftc emen- datiooem errantium fine perfooarum acceptio- ne. Similiter ad hoc quod hierarchicus ordo Ecctefiafticus pntlatonun ft curatorum multi- pliciter turbatus , reformetur ad fimilitudtoem cnleflis Hierarchic, & conformior ad regulas primitus inftitutas.

ia* Ecclcfia non habet efficacius medium ad generalem fui ipfius reformationem; quam fi futuatur Generalium Coocitiorum continua- tio , celebrationem Provincialium nou omit- tendo.

COMMISSIO FACTA AUCTORITATE CON· CUJI GENERALIS

Detaiae ArcUtfifctf· Caatuarinfi.

SAcrofaafta Synodus, univerfalem Det Eccle. fiam reprolentans, in Spiritu fando legi- time congregata venerabilibus Patribus Archiep. Caotuar. VFinton. dc Lichcfeldcn. Epifcopis t ex r»pUt. laintem , dc commiflorum vigilantiam cffica- CM«tet. ccm. Qpanquam hic no» pro votiv· 'dc falu- f01·*·?*. berrime unionis obtentu, ac orbis univerfi quie- te, ad Cujo» felicem gloriam fltdulcedinem lon- Sra ac jam pene defeflà vota fidelium exar- cunt, eum maximis nempe curis plenifque laborum vigiliis jugiter infudemus , fimufque circa ea quamplarimum occupati ; nihilominus, Dut ubique jura earner· Roman· Ecclefi· con* ferrentur f flt ea minime fraudentur, aciem oculorum extendimqs, ftc panes noftra folici- tudiois adhibemus; ifto namquepratiertim tem- pore, quo Petri navicula cernitur reftoris gu- bernacula permaxime deplorare. De vobis igi- tur ac veftrum quolibet gerentes noftri» in cor. dibus fiduciam firmiter fpeciatem , quelconque pecuniarum fummas, res, jura , ac bona in quibufcunqoe coofiftentia, a quibufeunque cok leftoribm & fubcollcâoribus in reguo Anglic , per fedem Apoftolicam feu alio· poteftatem habentes , haftenus quomodolfct deputatis , perfoois quoque aliis, tam Ecdefiafticis, quam fecularibus vd mundanis regni praadifti , ad diftam cameram uupvifmodd , fe quavis oc- cafione , vel caule , nunc vel etiam ia pofto. rum pertinentia, cujufcunque ftatus , conditio- nis, dignitatis, vel preemioerti· fore nofcan- tur, ft quibufvis nominibus nuncupatis , per vos, vel alios fido» , probo», et alias idoneo· a vobis & veftrum quolibet deputando», noftra ftc dift· earner» nomine petendi, exigendi,re- cipiendi , «c pariter ratieoam, compotum, & calculum cum ipfis flt quolibet ipfonhn po. nendi ft revidendi, ft de receptu quiftandi , liberandi , ft plenarie abfolvendi , atque pa- ftum dc ulterius 000 petendo faciendi, cofquc

ftquos-

I^fit qoostibet aut quemlibet coeundo* ad pre-A dicta, fit pro «oram esecutiooe votiva pceois fit mulftis, uecmm fafeentioete, kerdai, fit excomuuinicatiooum Motentte promulgwdis; cedaris quoque EcciefidUas & aliis juré rc* roedib, de quibas videbitur, rabeUcs & foobe- etiam cas eüdem hujdmodl duutaxat perfo- d» fuper bis, in quibus eflènc eidcm camera débitrices, feu teneri preface cancre quomo- doUbet aune vd m pcfteram dicerentur, pro veftro fit veftram cujustibet voluntatis atbitxio componendi, fir compofitiooem amtcabftem, prout vitam fuerit, faciendi; fuper quo vufttas fic veflrum fingutaram confctcotias oneramus, vobis fic cuilibet veftram iu^foUdum plenam fit liberam, facri hujus auâoritate Concilii, con· cedimus tenore prefeotium ex certa fetantia facultatem: revocantes infuper cx nunc fimili feiemia omnes fit fingulos hujufcemodi colleôo- res fit fubcollcftores, ipfofque fic quemlibet eo* tum ofikii firfpendcutes fit penitus amoventes; mandantes proterva harum feric ad firmioris roboris cautelam. coHeftoribus dc fubeolleftori- tu» & perfonis ahia difti regni Angite hujufce* uradi antefaâis, quatenus vobis fic veftram fio- gulis ejufdem facri auâoritate Concilii Audeant fic debeant in premiflis fic circa ea efficaciter obedire; ioobedientes, fi qui, qnod abfit com- periamur, pœais, fic de quibus alias, ut pre- fertur, juri» remediis quilibet veftram decreve- C rit, arftios coercendo; fcituro· denique, quod qui obedicotta morem vobis in his gerere, ut docuerit, reculabuot, indignationis noftrn pce. nalcs «culeos, prout ratio juris diâavctit, non vitabunt: rata infuper atque grata firmiter ha- bitari qtueeuoque per vernum quemlibet jaxta eclirut elargitam vobis prodentiam gefta rite fuerint iu prediâis. Studeatis igitur, exhorta- mur in Domino, de Cingulis, qu* fuccefte- rint, ηφ· quantocyus fic plenius advifare, ut pof&mus de diligenti* Audits circumlpedtonis vetli* providentiam unanimiter collaudare, fic condigna* rependere merita gratiarum. Dat. Conflanti» fub folitis ligillis quatuor preCden. sium nationum die vigefimo quarto Msji, D MCCCCXV. indiftione oâava.

EPISTOLA.

KUNTXJRVM CONCILII CONSTANTIENSIS AD PETRUM DE LUNA AD feribere CONCJUUM.

DirtNi taat rtgt Amv. te PttriM à btu fi- gaÿkaat jam i» Naritam civitatm advm im, nikilytt kaBmu a&aat tifâmt Rtgù Aragtam apitadiat.

Revereodi/Emis fn Chrifto Patribus fit do- minia preftantiflimts praefidentibus ceterif g A«.t. N· p-qne alma Mtionis Germanic* Concilii Coo- ftr-fitirfir

Reverendtftimi Patres domini preftaotiflimi. Poft recommendationem & promptam obfequii voteautem veftris dominationteâ inuoccfeas, quod pridem, die videlicet decima mcnfis pre. fends, corporibus, equis, ac rebus noftris Dd grade fimis dc ialvis, venimus ad hunc locum, quem eadem gratia diriges*·, Sercniffimu· Prio- ceps dt dominus nofter Sgfiaudi* Romaoo- ram, Hnngarin, ficc. rex fodytifltmus, die difti menfia XV. eo quod ferio· applicandi Narbu- nam de Serentftum domini Ferdinand! regis Aragoqum fir domini Petri de Luna voluntate affeie fijerat OmiSTi rogatus, cum tota fua comitiva (ofpes N ial- vus mgreflus eft, fic te poft, die XX. menfis prefati, per notabilem «mbaxiatam didi Petri de Luna, qni pro parte fit· die XDC. prece- dente fa magna Eptfcoponun, doâoram, at- que militum multitudine hoc applicuit, fub themate; *Drjtttiit i^fitatar ia dmm Juam*, reverenter & honorifice, nobis fic aliis facri Concilii nuntiis aiuftcntibos, fakttatus fuerat fic fufeeptus, quemadmodum h*c fit alia inlit- teris per préfâtos nuntio· difto facro Coocilio communiter deftinaris plenius fic latiuscootioe- B tur. Verum, Patres reverendiffimi, quod his fic geftis, nihil in principali negotio, maxime quoad vifiones mutuo celebrandas & alia no* bis injunfta negotia ufque in hunc diem fieri poterat, feu cougrub modis penraftari, egri- tudine corporali difti domini regi· Aragonuut edam ufque ad horrenda morti· periculum ob- fiftentc. Nunc autem idem Rex, Redemturis noftri gratia, faluti feu fanitati priilin» refti- tus in parte, non abfoue medicorum fuorum diifeafione manifefta, di^in* fe penitus com- mittens difpofitiooi, iter Valentia per mare arripuit, fit heri, Deo duce, ad prope villam Perpignan!, profperis appulit fuccffibu», ean- dem per curram in diam craftiaum Ingrcffurus, totaliter & peroptime, quantum nos concipe* re podumus, ad pacem Ecclcli», nec non Chrifti fideliam totalem reintegrationem difpo- fitus & cordiaihcr inclinatus; quemadmodum etiam ex copiis litterarum pnrdiâo dominO noftro Romanorum tegi infra biduum per eun- dem tranimiflarum, quas veftris circumfpeâio* nibas reverendiflinais preftntibos inefufa defti- namus, loce clarius poterit apparere. Jam igi- tur tempus acceptum mutua vifionu & praâic· finalis fuper nobis commit!» cum defiderio per nos expeftatnm advenit: in quo ea que fient fit concludentur praefatis veftris dominationibus quantocyus fieri poterit curabimus intimare. Quas Altiflimus pro falubri & felici Ecclefi* reformatione, file, falubriter fic feliciter juxta vota dignetur confervare. Supplicamus nihilo- minus tnftanter, quatenus nos de mora *icri*- bendi cedem veftre paternitates velint habere excufatos; quia 'per receflum noflrum de Ge- bennts ufque in diem iftum nihil certi, deque conprueret, occurrebat. Datum Nar- bon* die XXV. Auguftli MCCCXV. mei Ri- penfis fub fecrcto.

Earuodem reverendiflimarum Paternitatum humiles nuntii, Petras Ripenfts Epi- fcopus, Cooradus de Sufato facr* Theologi*, fic Lambertus de Stipite Sacrorum Canonum profeflores.

EPISTOLA.

Jmii Tartattfii ArcHtpifetpi ad Cmiliaat Caaflaatuaft.

Nrgttia ftlicittr ctafaamata faift fipificat.

Sacrofanâ* Generali Conftantienfi Synodo, Reverendiffimis iu Chrifto Patribus dc do- minis noftris>pr*ftanttffimis.

Revercadiflani Patres fic domini, humillima

Mmm x rccom-

65· -ecommcdatione ptemifla cum obfequio pram-Afrorum Hungaria Ace. vigefimo nono, Roma- notum vero texto.
anno CKAJSTI

tiflimo. Altiffimua, nui fperantes ia te nondefo-rit j (ed rea penitas dcfperataa fis· virtutis magnitudine coofirmmat, poft permaxime» labores & turiunes varios At ingentia taedia dignatus eft, quos diligit confcdari. Hinc manum ad fortia ponens, cervices antiqui hoftia confringendo, rem unionis Ecclefia, pro qua firmi & intrepidi cenatis felices Ac nos , quantum ex alto elargitum eft, grandi cum patientia qua potuimus complevimus. Adeo difpofuit, rood ejus dirigente dextera, exiftat fadum , in unum ovile redn&i canticum pacis Ac laetitias referre potuerunt laena dominationes vcflne. Idcirco R. V. P. pnefata teribimys, quatenus fpes vos pulcherrima fovet, pacem Ac unionem B Ecclefic din děfideratam Ac confequeodam , veluti per nos latius eifdem in brevi explanabitur, Domino concedente, qui R. V. P. confervare dignetur, ut ea quas fua font, pacem Ac alia virtutum opera feliciter compleatis . Serptum Narbome Decembris die XIV.

' TefirrrinH R. P. kwtiles Et devrti jettbxr Titmtufis tf itleri erileg« legrti tuaeai vrftri.

EPISTOLA

Si^ifmudi regis RneAurum ud Ctncikuut Cenfanlienfc.

Signifiera waaaJZ» deterumutt fmffe cefituU, eu ftihti mie eptete fauutur.

fb r. iijr. SAcrofanâc Generali Conftanrienfi Synodo, in Spiritu San&o congregat·, uniwrfalem Eccieflam reprafentami, Sigifmundus Dei*gratia Romanorum rex femper Auguftus, ac Hung*rue, Dalmatis, Croatie &c. rex, filialem obedientiam cum debitd honore.

Qyanqusm pervigili cura , omnique folicitudine, poft ingreftum noftrum ad terras iftas, pro bono facratilfim· unionis feliciter confummando, non ceffavimus, quemadmodum etiam D in votis habuimus, fideliter laborare; quia tamen traditus defuper habiti, Deo permittente, continue mutationi fubjacebant, flc quod hodie adpunâuata, & circa circumftantias occurrentes fere conduis, craftina dic, vd variata fuerant, vel falteoi penitus retractata, V. s. fuper aâitatis a certo nequivimus r.vifare. Verum quia Chriftus Jefits, fponfus Ecciefi·, cujus res agitur, oculis mifeiicordis fu· nos refpicere dignatus eft, Ac vcftrc faiâitati confolationem hujufmodi communicare cupientes, przfennbus intimamus, quod dic externa parte noftra, & nuntiorum praefate veilre fanftitatis cum ambaxiatoribus, & procuratoribus regum Ac regum principum obedient« illius, B quem B. appellant, fuper certis capkulb, puoftis, Ac articulis, ex quorum praâica unionem in Ecclefia Dei pcrfe&am Ac comgletam pervenire nullatenus dubitamus, conclufum fuerat, Ac optato fine determinatum Ac coocordatum; fuper quibus nuntii breviter ad Confiat»·tiam reverfuri, fupradiâam fanâitatem plenius Ac expreifius informabunt, quamAltiffimuspro felici Ac faiubfi fise Ecciefi· reformatione feliciter dirigere & felubriter dignetur infpirare. Datum Narbome fub figillo fecrcto noftro Lur^dburgeufi, XIV. die Decembris regnorum no-

Benediftua*.

Ad mandatum regis Michael eancellarienfis ,**11 Wratislavicnfis.

EPISTOLA SEISMUNDI IMPERATORIS

Ad Ludovicum Bavatjc decem.

JHittit ri lilftraj Frrdiuuadi Rt&u Art-gaaaav dr fuhrt&tnf MüaUie Pttri dr L/tue

Olgifmundus Dei gratia Romanorum rex fem* Pif XVIK. O per auguftus, κ Hungaric, Dalmatic, Croatie Arc rex, illufri "priocipi Ludovico ïb· P··*'» duci Bavai in, & comiti Palatino Rheni, avunculo noftro charitlimo.

Hluftris princeps, avuncule chariflimc ; die hefterna , bora quafi tenia iroâis civitatem Viennenfem ad Roda-mm fi tam nobis feliciter ingredientibus, linere ferenittimi printipis domini Ferdinand! regis Aragonum , fratris noftri chariflimi j Perpiniani die fcpcima prcfeotis menfis Januarii feripta, quas pratentibus inclufas tibi dirigimus, noftrc prefentat· fuerunt majeftati, in quibus idem fercniflimus frater nofter rex Aragonum, qui etiam diem conftitutum & condi&um in fubtradione obedientir Petri de Luna praevenit, prout Ac ex litteris ejufJcm fereniifimi fratris noftri, ac forma fubtra&ionis praemitte nuper per dilcftum fecretarium noftrum Jodocum tibi tranfmiilic plenius elueefeit ; Ac quem nos ad facrum Generale Conftantienfe Concilium pro hujus faâi incepti felici negotii terminatione lequirere, Ac lolicitare deberemus, nos affefiuefittime pro faciendo noftri vigili ope>is ftufiio-requirere fluduit, ut Jitter· vocatorie pio pismiiTi negotii celeri expeditione quantocyus fibi tranfmiitantur. Quapropter te inflanter rogamus, tibiqu; feriote committendum edicimus, utprefentatis litteris prefati fereniifimi fratris noftri, adnetato facro Conftantieuli Concilio in fpeciepro parte exhibendis, idem facrum Concilium intkn'iifime pro hujafmodi litteiarum vocatoriarum ipfi fereniftimo regi Aragooum celerrimi tranfmiflione, ac aliorum in talibus pro honore Dei, Ac Ecctefiseiandx ejus réintégratiooe, prscdiâorum peractione, uti eidem facro Concilio menus cc confulttos videbitur noftri parte requiras. Dacum Lugduni die XXII. menfis Januarii prediâi, regno'um noftrorum anno , Hungari· Acc. XXIX. Romanorum vero texto, noftri tub fignçto.

B. Prcpofitus Albcnfis.

STNODI CONSTANTIENSIS LITTERAE

Adbortrtarùt,

Qiihu arkihf ei Humiirg , ut Eeclrfi^n crutru ftrfvif uufen- L drfendjut.

Dileâis Ecclefic filiis, nobilibus viris Wil- *Men* Luleltno, JaroslaO, Ac Nicolao fratribus di- vî.'p âis de Hamaburg , regni Bohemi· baroui-bus, facro fanda Ac Generalis Synodus Gcnftantienfis, falutem Ac Dei omnipotentis benediâionem. Quantis providedd· ftudiis, malitix Ac nequitie fermentum, nuodhnmana conditio ex antiqui ferpentis alBata, miferanda.

con-

& contagione contraxit, potcflaiibns, quibus Ec-
defiam fisam Dominus regendam tnendamque
.****9,, commifit, exputandam incumbit; dt ne corraptionis fu*, virus pernidofius dilatare queat, opportunis remediis occanendum effe, ex Salvatoris noeri fententib evidentius perdocemur, quibus altorem fici fterOem facuodifque vitibusfa* viaea. noxiam fuccidi ; tafuper dc oculum, manum ac pedem, rdiquamque fui corporis compagem kandaliuntes, etiamfi dextri forfitan viderentur, praddi & abjid mandat, pro ejufdem corporis vita fit ceterorum membrorum incolumitatefalubriusconfervenda. Licet itaque, nobiles Domini, fidelitatis veftr» xehun erga catholicam fidem plurimis cogoo» verlmus documentis; quia tamen nonaunquamB proficit ad vigilantiora virtutum ftudia, etiamficia animos vigiles excitare; quamobremnobilitatibus veflris fiducialiter hax duximus intimanda, qu® benigne fufeipens,. ac in obfequium militantis Ecclcfia ex innatae devotionis efinftu dignemini exeeuttoni debil*mandare. Nofcaot igitur vcftr» nobilitates , quomodo fathanas, humani generis boftis antiquus, qui circumjens terram atque perambulans querere non quiefeit, quibus damnationis virus infundar, quendam damnate memoria Joaqnem Huff, & nonnullos alios feâatores eorum, Babylonis calice inebriavit ; adeo ut ipfi inebriati, magiflerium appetentes & legislatores novelli a quibufdam fimplicibus putantur , fan* doârinc C ftudiis traditionibtifqoe fànâorum Patrum milerabiliter contemptis, nec non ad vanitates & infanias fallas converfi , fc ex fofceptis dc manu ipfius fathans. errorum poculis noxialibus impleverunt ufque adfummum ejus; &diviferunt etiam reliquias fuas parvulis: quippe adeo perverfitas eorum in segno Bohcmi* & marchionatu Mora»uc, quod dolcntcri referimus·, pafliui deteftanda luccrevit, ut etiam nonnulli, qui nobilitatis fecundum carnem titulo , aliis preeminent, unadimiter adverfus Chriflum Dominum, & iplam catholicam fidem damnabiliter confpirantes, ad tuendum & defendendum errores, & pfcudodoâores hujufmodi fe impietatis Amiculis invicem obftrinxe-D πιοι . Porro nuper ipfi fcelerati , eorundem Joannis Vikleff & Joannis Huff haereticorum errorum m ipfis regno fle marchionatu fequaccs, iniquitatem fuper iniquitatem continuo opponentes, & contra au&oricatem hujus (acri Concilii colla eorum extendere, quamvis temere, non verentes, vindiâam divinam, ac in profundum maliti» defeendentes, quosdam libellos famofos, pelles fcilicet grandes fuis calamis virgifquc plenas turpiter coofcripfenuit, quas in congregatione noflra, hic in Spiritu Sanôo pro reformatione univerialis Ecclefue, io capite 0t in membris felitoer inchoata, & jamdiu continuata non'erubuerunt facere publice prsricutari ; & earumvem pellium margines E m gyro circumcirca fuoram appenfonun ugillorum in evidentius fu» pravaricationis teftimonitun -flupenda & ridicutafa praoccupat multitudo; qtte ne dam horrendum, fed & *ridicutofum* fpa&aculum intuentibus praflant. Et licet per hac dc alia etiam horrenda
qu» ipfi (equates eorundem Joanma Vikkff, & Joanms· Huff in eifdem regno dc marchionatn, in contumeliam noflri Creatoris & fandorum ejus inconfultismoribus attentarent bf-Aenus & attentant, de cordium fuorum obflina:aduritie fpesnobis modicarefnltarec, quod,

A dimiflis erroribus eorum, ipfi tandem (arere de-
berent, aut debeant dignos frudus ; veruntamen toc talrumque facrofanft» renatorum perditionem, A fafeinationem iathanicaro, mater- ANMO
M charitatis vifcera, abfque amariflimo compaffionis dolore nequeunt fubftinere. Et ideo, quantum nobis ex alto permittitur, *eos* ad fatatem, atque falvationem perducere viis & modis congruentibus jamdiu laboravimus; nihil de contm^entSms omittendo: nam docendo, feribendb, diflimulando, blandiendo, comminando, cenfuras & poenasEcdefiaflicas fulminando, & jam forfan ultra, quam ipforum faluti expedit, eorundem ctmverfionem expriUndo, fokrter, fideliterque impendimusipfis mifa-icordi», qu» potuimus, & proficere debere credimus, offerentes ac unireris ; ' prefertim erga. Joannis Huff fupradidi perfonam dum viveret, quem manifeftiflimis, perniciofiffimiique, ut pnefertur, increfibas jamdudum tam judicialiter ,; quam fcbolaftice in diverfis confilloriis ac generalibus Audits valde mature atque foiemniter reprobatis atque damnatis invenimus Kinolum aflertorem , & pertinaciflimum defenforem , tam ex coafeffiooc propria , emam ex fuis manu propria confcriptis codicibus, necnon ex teftinm omni exceptione majorum multitudine copiofa, devicit maturus noflrr ac legitimus contra eum hic habitus proceflus; prout ex ejus infpeâione liquet omnibus luculenter'. Infuper oonobftante quod juxta divinarum & humanarum legum decreta de careers, & in compedibus reipondere; nihilominus etiam in prrfentia copiofa multitudinis fpiritualium flt fecularium aliquoties audientia publica per nos fibi preftita, dc non tantummodo converfionls ei lqcus conceffus, fed ad committendum ejus cbftinatam malitiam fuper abundantiflimis inlhuâionibus , catholics veritatis & hortamentis dulcillimis cantatis, ut faluti fuse coofulens, ad veritatis criftianae religionis unitatem, pro ut tenebatur facere, ipfis per eum reliâis & abnegatis erroribus rediret ad gremium Ecclefue; requifitus reflitit fispins & inftanter; qui tamen more aipidis furd» obturatis auribus monita refpuit faluris, nolens ab iηfaoiis fuis falfis & plenis fermento malitiae pericjuhs refilire : dilixit enim mâlcdiâioncm & venit ei,*. & quia noluit benedidionem, elongabatur ab ipib, abicnfquc demum in locum fuum mercédem fuis (celeribus, ac illorum fedatoribus debitam de jure, omnium miferorum ipfe miierriisus finalitcr reportavit. Haec itaque veflris nobilitatibus pro informatione fummaria fcripfimus, ut de fupraferiptis aliter referentium, vos reddamus praemunitos in Domino, unanimiter fioceris afleftibus, quantum debemus & poffumus, & per vifcera Domini noftri Jefu Chriiii requirentes & rogantes, quatenus virtutis vos viros in catholic» fidei puritate flagrantes, quemadmodum dubitata ab omnibus fiducia haAenus commendamini, in hoc necef-fitatis articulo, manifeflis operibus , fle magnificis vos effèâibus exhibere, & omnes hujafinodi fallas infauias, pfcudodoâores & feâatores coram a veflris finibus exterminare viriliter & circa alios confanguinitate aliove amicitie ftedere vobis juoâos ac vafallos ditionis vcftr* , & fubditos univerfos Audeatis Rgaciter dt efficaciter providete. Quod& ipfi modo didi nullum hujufmodi peltiferis hurainibus Det A Ecclefie inimicis auditum accommodent, nullum cis prabeant auxilium, confibutr.
vc!

«d favoretn; fed ode vobMcm arçuanobiftum ac ipfam debit· revereamer. Unde atm juxtta-
— ~.|d firnUis pcrfecutionia atque exterminationis
anno ont viriliter animenrar , ft Dd gloriam ia hoftium faoram exscnninso dficacncr proloquantur. Nec ooo venerabili fratri JceasuEpU ieopo Lttomisbeofi, fidei Catholic· fervevui dWûci, quem alia* vehstiex mSUbareicdtam ad regnum, dt marchioeatum hujufutodi propter opus iftud fatabre fl , fit quantum Deo placeret, m illis partibus utftiter peragendis legatum noftram dcftioavitau· in favorem fidei, qntriiwaus opem ft operam impendatis efficacius; & quantum vobis fiserit podAile, fibi fi neceffitat iograarit in tali opere falutari , fideliter •t conftantar a&Aatts , viribus & opere vobis aditat mtdiftratis. Et quia confideramus, prout etiam credimus, veftras nobilitates non latere* qnod eorundem perverfontm audacia fit oumo» rus in prasfatis frequenter augentur , & Ipforum eoreaaia fiipetbia , & impietas,.vires fn» mendo ; proh dolor ! temper afcendlt ; adeo Jood illic propterea Ecclcfiaftica cenfara difi olvitur , Sc canonic· fententte anfioritas evertitur,· Ibi etiam divinaoficia, timore Dei po& pofito, profanantur, ac multa nefaria, flc ab* turda, fidei catholice repugnantia , lo Deum ac fanAos fanftsmque manem Ecdefiam , ut fama vulgata didicimus, anlu damnabili publice praedicantur, flt facenfotes, veligiofi & f·· culafts crudeliter fpoliantur , a luu beneficiis repclloetur, percutiuntur, occiduntur, fltinhu-C man iter tractantur contra Ecdefiafticam libertatem ; flt ipfonam coofortia fugientes vel eis adherere nolentes crebras injurias ab ipfisfuftinent, flt oftenfas. Nos tantas Dei flt Ecclefi· fanA· injurias diflimnhre neqnetmtes, contra ploridx» hujufmodi pdliferas , tam it> regno Bobemic, quam in marchionatu Morari*, hsk rtium flt errorum dogmat isarotes, feAatores , defenfores, ac fautores , vibraro jam centum fpirinuiis mucrone, citatione perionali devrais , fecundum canonicas faoâiooes duitmns procedendum, & ulterius procedemus , proot res tanta eriget flt fuerit opportunum. Sicque univerfalis Ecclefi· confortati pnafidio In his flt eorum cxecutiooe veftre nobilitates fe velint flt dignentur habere , quod vos reddatis inter optimos ejufdem fidei «latores In Chrifli militia magis flt magisgkxioios. Nos etiam proinde ac ipfa Ecclefia , earundem nobilitatum digna merita , In eas a felicis dive memori· fuis predecefloribus laudabiliter propagata, aliis laudum pr*coniis attollere , flt fi opportunitas (e obtulerit, congrnb recompenderar· retributionibus jtgiter conflriogamur . Datum Coo* flantie iextoKal. Aprilis, anoo a *nativitate* Domini MCCCCXVI. Apoflolica fede vacante.

LITTERAS CONCILII AD TKERBIENSES.

A&n M C AcrofanAa flr Generalis Synodus Conflao-
k*0. Vtrab- O ticnfis, dile&is filiis prioribus, regimini, fle
*· communitati civitatis Viterbienfis, lakitcm flt
ITT~ Dei omnipotentis beoediAiooem I

lutteras veflras accepimus, de quibas vc/ka devotione fatis gavifi fuimus, nam cum ad univerfalem flt fandam Romanam Ecdefiam finceram fidem, reverentiamquegerere videamini, gratiofif&nMKn nobis eft. Qpippe ea oobu maxime cura eft , ut omnes , flt fubditi maxime Ecdefia, quemadmodum vinculo humano, ac divino pariter iunt aftriA. ; iu eidem paream noflea defideria oflvaditis focare «c fideliter ad Ecelcfoftarom intendere, de vobis fiduciam σ!",. fumi··· fpecialesU, ft de ooumo praeolito vos plurimum eamnuiamns. Verum qyua protutela veftro civitatis fiaSragia poftuletis, ltc fpocialiter difeftum Ecclefi· fitium Tartalfom de LaveAo , nonnullaram armigerarum gentium capitanertm, plurimum laudando, tpfum defidetatis ad fervida S.R.E. retinsri. Noafuper his habita matas· detiberatiooc, quamquam muhiptidbus arduiffimis negotiis occupati fimus , de remedio opportuno, quantum licet, providers curavimus ; ita quod potes iris merito cootentari, canificantes vos tantum nobis cordi eriftcre , ut terr* Roman· Ecclefi· immediate fisbjcftu iu tranquillitate permaneant, quod cura omni iogenio, atque opere vos intendimus vigilare . Eftote ergo fortes ; nam de prarimo fublaio boc penficiofifluD· fcbifmate , fumus ad eWbooem indubitari fummi Roniifiris perventuri, qui vos, flt aliosEcdefia populosfub pacis otio continebit, nofquc fuper inde omnem diligentiam apponentes. Datum Cbnftaoti· KaU Aprilis anno a nativitate Domini- / MCGCCXVÎ. ApbQolica fede vacante.

EtKTOLA RAÏMVND1 ABBATIS

Quniaccnfis, ad Concilium Conflantienfe.

Extnfet [mu» a Cntiln ebfmiani vA]f Mfluln» & mjirieiitfni.

SAcrofan&c Generali Conflanti* Synodo i" Spiritu Sanfto congregat*, devoti oratores ^.νιΓρ- Raymundus Ecclefi· Quniacenfis humilis mi- ,,,,. nifkr, totufoue conventus ejuldem loci, *teve*rcattam flt ooedientiam cum honore.

Perpendimus grande flt multiples bonum ob defiderandam cujus sflecutkMem beuedifta Congregat» veftra * fuum canonice forties eft initium, & cooftantcr, rite flt virtuole proco· dens, Cbrtftodtice, felicem pntftoiaturetiituni. ^Perpendimus fane ft per tenorem prifoe Convocationis Apofloliae didicimus gloriolam In unum conveuifle multitudinem Veftram, ut diutinum peftiferumque fichifma , ft quodvis peu verfum dogma , im pullulantem hasrefim in agro Dominico funditus exliirparet, utquepene confufum, proh dolor ! myllicum corpus Ecclefi· ad debitum fu· integritatis arqpe reformationis ordinem in capite & membris ipfius revocaret. H*c opera eft felaque folicitodo veftri facratifltmi catus. Et vere felix cuicumque Deustam laudabili falubrique negotiocoaififterc ft cooperari pnEtliterit. Has obies, ego Ouniaceufis Ecclefi· minifter pnediftu* fategeram dudum , ft arrepta via conatus fiu apud
g veftrum ianft· conventionis conloininn mc transferre, veftri quidem lanfti operis ft cut· participio *ta»* fclktffimum etiftimatnrus, fi quo tendebam tunc adventfle potuiflem . At grandis fenefte obfuit illico expertius comprobata debthtaa, quam erepti itineris fatigatio, indeque proveniens gravis «gritudo fiam) oppreflit . At vero non diminutam confiât , quin potius in corporis ft proprie debilitatis augmentum proMffiftc , mei amnlioa quam leptuageoarii feneâutem . Supcren Incommoditas temporum, fterilhas agrorum, ddendi ft lacrymabilcs tumultus impacifici finium illorum, guerrarum im-

ttb impetus, camatb wk ismporis fttijwtiorw I ftrepfcu* ·ıĸ*ıuπ— , * quonmadam prarfa* saepudentiam , nrfa· «cri· dip—ul*ri* loop* valgus exheredando fa fabikua tafafats redigere › quüi erica favori** —Araram & forta-1·tiaram cacumina violantia* itdnrgcre , *nut* radicta· cvaswre fiugula, nifi japs ac indefef-*it* cuftodia fedulias obfiftat. Cajos rri ifablcm tum nuper in grarc ifliusmonaftcriidUpcndiam pertulimus. Ohm igitur quaadam g—nilii exhortatio , reqaificio , monitio , *ac* in virtue cbfaiemfa miaceptio mafaatomqae abfaarium ab eadem tanfta Synodo Prfaacùn— , m *ia* eodem Concilio conveniant t —r quafdam litteras fub plumbo fic Balla quidem Caere Synodi dudom ctnanafle commcrit, pram fertur ; idcirco eandem fanftam Synodum e veftraque fande multitudinis benediftum ccetnm fapplices & humiles depo&imu* , quatenus prcdifta fterilitati* , gaerraruas d diflurbioru· iocommada cum fragili lenio fa mei miniftri iapradifti Chmiacenfis Ecclefi· abbatiam legitime excufandam (afeipere dignemini, attendente* , qood etiam ab ipfine fande Synodi exordio , pro me ftc meo monafterio ac Oumac—fi or. dira in eodem fando confort» vcftro atque Generali Concilio affuerunt jugitor vlri quidam juris utriulqoe divini dehum—*i* doftores, quorum alUftemiam in eodem Concilio vicariacumque & procurationem pro nae ac pnsdidi* monafterio, & ordine ufque in finem *ejufdem* Coocilii continuandam efle decrevimus & decernimus per pnefentes eifdem fic cuilibet eorum io (olidum .videlicet dominia Roberto de £-*fcbtaitjtltt* Decretorum doftori priorique Cefls-niarum, *fnumi de* Viuellia magiftro in theologia de Imnimonie, Lamberto de Stipite de Bertrerin, Petro deCorroeeltoB. Marin Deauratu dc Tholoia, «c Petro Alboti dcTarnayo ordinis noftri Quaiacenfis prioribus , doftoribttfqt· Decretorum ; dantes & concedentes po teftatcm vice & nomine noftro atque pro nobis in eodem Generali Concilio competendi , ftc ibidem fa opus fanfte unionis ac reformationis Ecdefie incedendi, jura , & libertates & privilegia unircrfalrt Ecclefi*, noltrorumquc tnooaftcrii ÔC ordini* pretdiftorum tuendi & defendendi: vice* quoque noftra* in his & alii* quibufcttmque, prout moris eft & pertinet ad Generalia Concilia plene abieniiam prsdiftam excufando , penitus exercendi . Qua quidem omnia vice dt nomine noftro agenda, ut praemittitur , per noftros hujufmodi procuratore* fit nuntiq* lpeciales, atque gerenda io eo&vn Concibo ex nune promittimus rata & grata habere, nec quomodolibet a fatubrjbus dilcrepare ftatutK au/ ftatuendis in eodem Generali Coocilio.- quin immo ea tenere & cuftodire , ac in difti* noftri* monafterio & ordine facere toto nHu inviolabiliter obfervari . Datum in noftro monafterio Cuniacenfi predifto , fub figilli* noftri*, anno Domini MCCOGXVI dic decima menfis Augufti. K- Qun. *J. Gmtvtt* .

COPIA LJTTBRJR ALFONSI MGIS ARAGOKUM

*Mif**

Signet Mtut patrit fu FtrineaH, ftr «aio-am *Enlxfia, qatUau* ra *ipfe furit precaraterua ft prunttit.*

REverendis venerabiUbo* ia Chrifto Patribus, yfo amici* chaxiftimi*, dileftis, dt devotu no afcnNUn-Aris domini* Cardinalibus,, Patriarch!*, Archiepifeopia, ouerifque Pnelati* dc alii* ln Conflantia Moguminenfis provincias congregati* , Alfonfu*, Dei gratia, rex Aragonum, Sicilidcc. falutem ftc honoris augmentum.

Flebili* tragendin calamo, oon fine alta eoe* *aa* amaritudine, & lacrymarum fluvio nuaciamua, quod Illuftriflimu* domino* rex pater & dominus nofter, recordationis eximi· m villa Aqufaat·, die jovi*, fecunda Aprili* roftaou* circa meridiem fa·debitum, quod fauciamente referimus, fatalitati* exfolveos, ab boc fcculo migravit *ad* Chriflum . Et quanquam de tanti principe*, patri* & domini obitu nequaamo* amariftme non triftari; confiderato attamen , qood nihft *huauaa* uatunq decentius fa nihilque certina in hanc vallem lacrymarum venimus, quam ut tremenda mortis janaa exeamus, noftram aliquatenus obtemperamus triftj. tiam ; precipue tamen ln faa vite gloriofo exitu, ut Cbrtilianiflimus princeps , cum tota cordi* contritione Eccƙfiaftica fumpfit (aeramenta . Ex quibus tenemus de firmo quod ultra gloriofam nomen & famam, quam obfua magnifica grils, & opera virtuofa, & inter multa alia, qu* ad arftam unionem (aoft* matris Ecclefi* devote peregit, reliquit in terris , animam ejus dirigit in excellis. Ideo Paternitates veftr* , quas credimus, ut humanum eft, tanta amaritudinis acerbitate dolere, pro refrigerio anime fu*, ut libeat, ad Dominum intercedant , ut fi quid macule purgandum remaoierit, devotorum orationibus aUiergatur ; fci-Dtui* quod fi vivente difto fereniflimo domino genitore noftro, prout notii*, ex hinc negotia dirigebaniui Ecclefi*; noo minus nos, qui igne prtern* charitatis adurimur, voluntate prona, Audio pervigili , Sc intentione fiocera prester omnia ad confummationem tam meritorii, dc lacri negotii gloriofiftime initiati , ejus faffra. gio dirigente , cujus res agitur , procedemus , parati fi qua retient, qiur tupei his vobis occtitrerint , urpote a paterno nnn degenerante* aflcftu, pro viribus adimplere. Datum io mo nnftrrio Poplcti fub noftro fig lio fecreto XIX. die Aptilis , anno a nativitate Domini millcfi. mo quadiingeotefimo fexto decimo.

BPiSrOLA PiUQRIS M^iOR/S

Er conventus Cluniacenfis , ad clerum Gxllicaùuir. io Concilio Ccnfta.utcnfi cxntentem.

iwrp» *abkjti! rlfiliurxr,* pt- *txnt a Cut;lit cujirutri.*

REverendiftimi Patres & domini metuendtf-fimi , hum.llitna recommendatiooe pretiuila .Qun, «olente & permittente Dco,reverecdu*

pa> dus in (Suito pater domiam Eaymondus dn-dum abbas* paftor nofter,ac hujus noftriChaniacenfis monafterii, aprimi ûkulo ad Doninnm migraverit : onde nos * id ipfam monafterimn totdque Chmiacenfis ordo vehementer * non immerito condolemus tanto viduati patore, qui unquam forma religfqtri· * fpeculnm devotionis per vit· fias curiam exurit. Nos inde procetonm ad novi abbatis * paftoris ele&oaem, vcnerabilemque patrem dominum Hobertum. priorem Ceifiniarum, decretorum dotaram, tanqaam idonomn elegimus in abbatem noftrum * hums Chmiacenfis mo· naflerii, cufas perfooam cxtfieoiem spud vos * pnadarifima merita fufficicnter agnoviflis. Supplicamus igitur , quatenus nunc, vacante fade Apoftnfica, a qua focus ipfe Ouufacenfis immediate dependet , vices grati· * favoris veftri impendere dignemini, ut idem doftiious nofter poOtt & valeat, ut nobis opus eft, celerius confirmari. Alioquin gravis jaftuta incommodirafque pericufofa multiplicis difpendii inftanter imminet noftr· fatis numeroi· fratrum congregationi, & huic Cluniacenfi cceoobio, quod Romabi pontifices & fedes Apoftolica quafi cameram tuam, * proprium thalami locum foloerunt jugiter operofius confovere : quod * aaac in pane ifta etiam dignentur reverend· Paternitates vtftre favore profequi gratiofo : quas Ahiimus coniervare dignetur . ÿcriptutn Quoiaci die XV. Septembris. C

Tiamiles veftri oratores

Prior major flt convenus* monallcrii CtatuaceoGs.

Reverendiflimis, reverendiique ac venei abilibus in Chrifto Patribus, Patriarchis, Archicpilcopis, Epiicopis, Abbatibus, ceterif^ue venerabilibus ctrcumfpvftiique viris nationis GJlican· in Generali Conllantienfi Synodo conftitutis, dominis noftris bonoraodifamis.

EPISTOLA IWLRSLTATIS COLOMZKSIS D

Ai Ceriliim Ctnfltntinft.

Dt it I'rnffu fa'ptifo dt .

A». > <' ΑβτιΜ.π Aw-t.ll. p. CAnofanft· Genctaii Conftantienfi Synodo pxiiJenti , Patribus & Dominis noftris ieverc:>diflimi*.

Bunvllitna fubjedione & obedientia prxmiffis. Vobis, ptrftantuCmis dominis noftr11, & Eccletix univeriali ac facrofanftz SynodoConftanticitfi prefidentibus , fummirie expoiuimus, quod ad nos fupervenetat quidam frater Joannes dc Piullia , moram nobiscum Colonise trahetis , qui fuipcûus dc hxrefi habebatur ; non initiative apud nos inventus, fed in aliis locis pluribus, in quibus antequam fc applicuerit provincia noftr·, ut fofficit, intelleximus, pro tali habebatur. Idem Joannes apud nos per fententiam canonicam venerabilis Jacobi de Suiato, ordinis fratrum Paedicatorum fact* theologi· proie(Toris , inquifitionis heretic* pravitatis , careeri fatis facili pro cuflodia mancipatus ; ** ne ab eodem illicentiatus exiret, juramento per eum poeftito ad hoc aftridus, oniverfitate noflra St pedatis Ecdefiatum ad hoc fpecialitcr vocatis, ** in illam icntcnitam AanMfaritcr «ocfeoticdtibm, ilUeendatm tamen abiit, aUagaosrfe-poft abfceflfanifuma, a Gregorio Pafk abfolnuoMoi ab «auribus fuis exrriTdms obriaoiffr. Procaflum contra cum faftum veftris Fatcrniuuba· referent magiftri noftri venerabile·, Theodoricus de Monafterio, ft Joanne· de Monte, osdinis firatrum paedicatorum, iacm thuofogtai profeflbrts. Snppiicamm igitur humillime, quatenus Cugulis luditis * attentis, que concernunt fatam iflud, dita M. Jacobo, ftc nobis fcribera dignemini, qualiter nos in boc fata habere debeamus, ut nec Ecdefi* faota, cujus caput apud nos pro tunc ccnfebatur, ftc tenebatur Papa Joannes, euefufio vel ignominia generentur. Fatam, & totum proeeflum contra cum faâum. noverunt magiftri univerftratis noftr· paedidi, videlicet T. de Moaaftcrio, fit Joannes de Monte, quibus icriofimus, rogantes, ut reverentias veftràs faper iftis plenius informent, quas dignetur dirigere, ftc fanas, ac incolumes couiervare ad honorem , & unionem fac Ecclefia fanfte, gratia noftri Salvatoris. Scriptum XXI. Maji.

AX WO CHRIS П

Veftri humiles & devoti, Redor & univerfitas ftudii Colonienfis.

EJUSDEM EPISTOLA

Ai TSttdtrician it Mttutfttrio, b Jaatmtm it Mentt

EJtfJtiH erpttttttui

VEnersbilibiiS & fcientificis 'viris magiflris jbH T. de Monjfterio, & Joanni de Monte, ordinis fratrum paedicatorum, faci* theologi· prcfcfloribiis, amicis noftris prrdikdis.

Revereudi magiftri , ** domini honorandi Intelleximus > magiflro Jacobo de Sufato, ordinis fratrum Paedicatorum, inquifttore heretic· pravitatis per provinciam Colonienfem deputato , nobis exponente , quatenus dominus Jo- Malka* de Pruftia judicem obtinuerit dominum cardinalem Ragufinum contra diâum magiftrum Jacobum in caufa fidei , altas· per eundem magiftrum Jacobum adverfus praefatum Joannem inflitutum; & quod olim Gregorius XII. tunc in fua obedientia ficnominatus, ipium domjnum Joannem abfolvifle debuiflet fententiis excommunicationis in eundem dominum Joannem ab ipfo magiAro Jacobo in caufa fidei promulgatis; quodque portatus dominus cardinalis Ragufinus requirit & defiderat, ut ipfe magifter Jacobus in congregatione Univerfitatis noftr· deiupei habita confilium noftrum im ploraverit, quid effet faâutus in praemittis, ut nihil honorifao, cleri, nequenoftroderogarer- Ubi noflra concordavit deliberatio , quod fi diâa abfolutio fada fuerit fecundum formam g juris cap. «r *t^titt» $. β w* deheretieis lib. VI. equanimiter tolerari debeat, quod ibidem fuum *fort* fatur effeâum. Sed fi idem dominus Joannes de Pruttia ad civitatem & provinciam Colonienfem dcfccnderit, ** ibidem malum ifemen fuum ut prius fpargere voluerit, a paedidis fententiis in eum latis non cenfeatur immunis; quia diftus Gregorius, de «qus obedientia tempore praacnûa abfohitkmis prstdiâ* nos non eramus, ipium dominumJoenoempnefatumabfolverc don poterat a fententiis prasdiâis in eum promulgatis, maxime procxcettibus & deliftis per cum in noftra obedientia perpetratis, & commif-

fis.

fis, ut a nobis pro abfotato haberetur. Si tamen Concilium declaraverit ipfum fore abfolutum & pro tali habendo*, huic declarationi · Ec ideo confultatn fuit, at copia proccflus pet diânm Inquifitorem cootra pi«fatum dominum Joannem faâi robii mineretur, at a to & cardinalis pradidus & alii de Coodlio magis, & melius de faâis fit erroribus diâi domini Joannis portiot informari'. Infuper, reverendi magiftri, mifimus etiam litteras nofint uqiverfitatis to.i Synodo, fupplicantes, quatenus audita, & cognita veritate fadi proccflus cootra dominum Joannem ùtc. ipfi noa dirigant, et informent, quomodo nos habere debeamus in ifta praetenfa ablohitiooe ftc. ah eo extenta ; ic'licet an validam canonicam eam cenfere debeamus, dc quo certi noa fumus; praecipue ex eo quod tempore hujufmodi abfohuioois, fi talis dici mereatur, eramus fub obedientia Joannis Pap*. Nec credimus, fi idem frater Joannes veritatem procdTus plenarie narratfet, aLklutionem a quocumque difertto tanta faltem facilitate obtinuiflet. Unde in litteris nolitis Synodo Generali dîrcâis eos ad veftras reverentias ad habendam plenam informationem fuper faâo & procertu, in quo iplos plenarie fit certitudinaliter informari poteritis, remiftmus; fic fupplicamus, quatenus utique diligenter dc procertu in hac caufa per magiftrum Jac. dc nos una cum ipfo habito dominos de Synodo informetis, ft certificetis.

ELeftor univerfitatis ftudii CclonicnGs.

ALIA EJUSDEM ARGUMENTI.

NOvercis, magiftrum Jacobum de Sufato, ordinis fratrum Praedicatorum, loquifitorem heretic* pravitatis, per provinciamColonienfem nobis litteras magiftri Theodorici de Monafterio, facrae theologi* profelloris, exhibutfte, quomodo frater Joannes de Malkavv dc Prurtia obtinuerit judicem Cardinalem Ragufioum contra d:ftum magiftrumJacobum, qui Icribit fibi quod Gregorius XII. in fuaobedientia fic nominatus, abfolvit pratdrâum fratrem Joannem de Prulfia a fententia excommunicationis, quam idem M. Jacobus tulit in caufa fioei contra eundem fratrem. Joannem, qui nos ft totum clerum Colouienfem congregari fecit, requirens nos quid fibi & nobis expediret in hoc faâo. Nos vera concorditer fibi dedimus rcfpoalum ; noa dubitantes de konfenfu domini noftri ArchiepifcopiColonienfis ; ob reverentiam diâi domini Gatdtnalis fub iftis modo & forma: Reverendo &c. Primo , ad ultimam claufulam litter* ipfius M. Theodorici de Mofufterio. Nam fi Joannes Papa ipfum abfolviffet a didis excommun:catione & perjurio, oportuiflet hoc vos tolerare, quod ex boc fequerentur multa abfurda, Icilicet divifio Ecclefia. rum, difpartitas collegiorum, parochiarum b». cipitum trkipitumque multiplicatio. Nec dtfpartitas effet finis. Sed quidquid Gregorius fecit legitime in fua reali obedientia effe approbatu* non contradicimus; fed faâa in noftra obedientia non font talia, qu* concernant obedientiam diâi Gregarii; ergo non habemus nos de hia faâts implicare. Et quia' idem M. Jacobus Inquifitor nunquam poil Concilium Pifenurn tenuit i^fum fic nominatum Gregorium pro Papa, fieut ucc clerus Colonicnfij, occ etiam nos. Ergo fa&a noAre obedient in non revocata. Idcirco fententia ia ipfum lata ftet ft ftabit in fuo vigore. Maneat ergo ille in fua obedientia, nec occupabimus nos com ipfo, nifi venerit ad loca noftraquondam obedienti*. Item, ob reverentiam & honoremdiâi doinini Cardinalis concordes fueras fub iftis modis, fic forma: fi abfoiutio faâa eft debito juris ordine, fecundum tenorem capituli ft officium inquifitionis i. Si vtn xlifui, extra, de heretic* l b. VI. ubi fic dicitur. Si vtn xltfxi m prttufHf, Sertlice UM pritxitxt xljx rtte, red/rr ooktrixt ed Ecticfix xeirtttxt, tu jexft ftnttMt Ecckfa xifelatieait Untjkixxi ixtptndxtii, èT njx^gtt// ttfdtta y«ad Itu- axfxtxeertt. Uni Glorta fuper verbum c«» futvtrit, notat, toodum fecundum capitulum PwTm*/ ttrdit t. q. V11. &c. JaZaferrnua*, Et de confec. Di- /aranda. Egt Btmgtrixt. St fic legitime faâ.im eft, & habere poteritis legitimum documentum , de quo dominum Archiepifcopufn, univerfitatem , clerumque totum Colonienfem ft diâum magiftrum Jacabum certos reddere poteritis; placebit omnibus praedi, dis ft nobis quod diâus frater Joannes fe gerat *» abfoluto ; dummodo maneat extra provinciam Colooieotem, certis rationibus nos ad hoc moventibus. De iftis petimus informari Sacrum Concilium , ft, dominum Cardinalem Ragufinum praediâum, ait fuperfedeant de ifto faâo, quia non portumos nos a domino Dotro Archlcpifcopo ft toto clero Colooicnfi feparare.

ARCHIEPISCOPI, ET EPISCOPORUM

Svfcitr fupplictiiit xd Petra CtaciUi CaaExxtitnfii pre cnoucttitot CiinUt Bpfitpi Lrxctpnjfx Brjxoif Eptfc. Stennfii, CT h^ridu *◆. xieut, «■* 1417. dit t. Mertii.

Ex ctd. MS. BiU. bffti. ·. 6j. Q M

TJ Evereodiftimis in Chrifto Patribus ac do-AV. minis fuis gratiofiftimis, dominis Epifcopis, presbyteris & diaconis, ùcrofenâ*Romane Eccleli* cardinalibus , veflri humiles ft Deo devoti fiffi Joannes Archiepifcopus Upfelenfis, Kanutus Lineopetifis , Bryniolphus Setrends, Andreas StrenginenGs, Navoo Archenfis, Magnus Aboenfis, & Eichilhu Vcxionenfis Ecdefiarum Epifcopi regni Sveti*, omnimodam reverentiam debitamque & devotam in domino orationem.

Revcrendirtimi Patres, dommrqne praefantifmi. Quoniam Virginis filius, Deus noder gloriofus, fu* infcttuabilis lapienti* confiho opportuno pro fu* inconfutilis tunic*, videlicet S. Manis Ecclefie fueque fponfie, longiflimo fchifmate peftifero dilacerat* , rciotegratiooe morum ac confuetudinum laudabilium reformationa, virtutumque in(ignium adornattone veftrum facrutn collegium , in Sacro Generali Concilio Cooftantienfi in Spiritu Sanâo voluit adonari, ut caruodem Paternitatum vetlrarurr. moderante prudentia, fcitfur* farciantur, ft deformia reformentur, fiantque amodo omni» prava in direâa, ft afpera in.viat planas convertantur, in quibus (Domini videlicet viis)alius fic, alius fic tranfiens pop. Chrift. Chrifti (anguine redemtus, ad celeftis vitae patriam de hoc exilio fecure .valeat pervenire.

Sane, reverendi Paires, cum tponfa agni, qu*

mat eum Cequitur, quocunque ierit, codetnqsftA ipouia, videlicet fonAa nuter Ecclefia , tanquam regina a dearris virtuti Dei adtaus , diverfarum (aerarum teftgtonam fit varietate decorata, inter quas * «dvcfpcrafccre mando , »n occidmslcfaidem partibos, ut putain rcgno 5*ec» ChriâianilLroo, «pardam regulares con» ftitutioocs iub nomine ft vocabulo £<g«ua J. *Salvatory* a D. noAro Jefa Chriilo, ut pie credimus, bears Brigufx, patrona regni Cbri-flianiSimi Sveci* faoradidi divinitus révélais, in falutem populi Cnritiiant prodierunt, prout paternitates vefiras , credimus noo ignorare , qu* fob Auguliioi regula, per fandam fedem Apoftolicai» dudum confirmate in monatlerio Watttteno m regno pnadi&o celebriter ft de* voti(Time per dama conventu· utriufque fexus io diftinâts progididime locis feparaits oblervantur. Uaàç quantus fruflosdcvoiionis, pcccatorumque cooverfio & (alus animatum re* dundart dignofcitnr , ne dutn in regnis illis aw lanaribus, veram etiam per diveriorum facetorum aliorum regnorum alimata , videlicet Italie, Anglis, Alamannis , Polemic ft Livonie aiui'vc terni, vic animus capere poflit aut lingua explicare.

CHRKTi • *i* 'Jf»» A«iiα*τ·

Patra Rcverendillimi, orbû terrs Cardinales , ac columns Ecclefic Dei iocoacufTs, o. nanl cum reverentia ac devotione graodique fiducia preces humillimas porrigimus ciidem Re verendttiimis veftris paternitatibus , iupphcao-C ta , qtta.enus ob amorem Dei, noftrarumque precum iupplici intet ventu procurviora & fy«rodicos rrariati monaiicrii ac totius ordinis ad factum Concilium Cooftantienfe fupradidum & Revereodiiiimas paternitates vêtiras diredos, habere dignemini recommendatos , ft negotia pro qmbus ad diâum facram Concilium vene* rmt erpsdienca favorabiliter reconunilTa , atque rorum elemeniitiimi coOpcrjtores exiticre in pnv.legüs, immnonatibus, indulgentiis . & aliis crtdeni a luauni» Romanorum Pontificibus altas dudnm induitis & conceflis , per unicum futurum fammumque Pontificem, Deo dante rite ft canonice eligendum auâoritate Apo^olira confiimandis; prafatim ut pradiâa con Dftitutioaes beata Brigidar, ut prefertur , divinitus per re>elationem tradit·, per modum regula ab aliis factis regulis diiliudd valeant per eandem iedem Apotfalicam confirmari , fi cmovii mc2o fieri poiTit, facro Confiantienfi Con. ilio approbante. Intupcr , Reverend ili ni patra ft domini pmiantufimi, ut ingratitudinis apud vos non arguamur, (officienter informati per litteras facti Concilii ac nofiros procurator», quo, alias nuper ad fandam iedem Apoflofcam direximus pro trium lanCfarutn de fupradifto regno Svccix , videlicet beatorum patrun Ncolai LincopeUis, & Brymulphi Scarenfi, quondam Epifcnporum , ac Ingridis monialis monaticrii Sheningenfis ordinis praedicatorum, celebris memori* canonizatiooe (quorum mentis corufcantibus quamplurimis miraculis sd eorum icpukra, firma fide in cordibus fidelium tenetur per univerfa regna Hta & parta cncumvicinas , ut potentes fint apud Deum iutercedere pro peccatis omnium populorum , ft gratiam militanti Ecclefia in pratenti, ft gloriam in futuro a Domino cum aliis fanâis uberius impetrare.) Veltria Reverendiiiimts paternitatibus pro booo cooperatio, nis in facro CoocilioCooftantienfi, nobis quad priaum faiUoiiam jam faâa expeditione in tam celebri negotio ptarioMMO ec tolimb re.·· gratiam* , rtevotiffan· fapplicaaccs , quotenos apud faUMawa Poetificetn de proximo , damp Domino, dandum, habere dignemini id caDoniiatitMW Mfoiinm tam Gnccriter recommit fam, ut ipfum çum alie ultariue cffedom farciri mereatur optatum· Proquibue'Aluiljmania fua gratia reveroodiffanaa Paternitates veftraa fine fine confervam dignetur ad pnemifla 8c (infula mifericordita adimplenda.

— — JMWQ C*^sn 4 *

Datum Ppfalia anno Doe. CIOCDXVU. prima die mentis Martii , nofiris fab figillis preiemibus coappenfis.

MARTINI RAAÆ V. RULL4

Atlomfi (. t), & *Ncrioatifi* ζ a) » *dt mt*λ , dX MsrAsfa vMN^ade mramris *Nictui* (j), & *RrttuM^i* (4) *Scarmfif* (J) dWmmrsm, *ac hfridis* (6)Mura*lit triiais Rrtdkaaonat* , fan/fissm *iafUttuuU.*

Martinos Epifcopus, ferras fervorum Dei, venerabilibus fratribus ArioenG, ac VerionenG Epifcopis , falmem & Apoflolicam benedi. frionem.

QUoniam ineflabilis virtutum csletiium , proceneqne ceiiitudims interns leritis «eritaie plantantis , fummi, circumdati agminibus, Patris providentia, licet , in bocT>^<>4 detinentis, ft ad exitum continuo properantis mundi , tiatu redi cenfura judicii eunda regens, omnes formans, gradafque pfalmatorum dijudicans, fingulis diverfa ditiribtiat, ft in boe procellofo curarum pelago hunc humiliet , ft hunc exaltet, itium dejici permittat ad infima, illumque ad fumma rerum fatiigia magnitudine dignitatum attollat ,* dum nafcentis «fia mortis indicitur , ft per latentes fabtfolofaue ddear fus hujus vit* ootira mortalitas ad extremum diem propulG temporia mobslaatc captatur, operum, geilorumquc, remedia, ft auxiliaria commoda falvando coetui pcsAriagit dutitaxat profutura; congruit profeâo , ut n(titnum labentis vita notira diem , quem feftinatis curtibos properare icatiauv , piis pr«»entre getiientes operibus, ft ex eorum, quas ihoc blandjenti , captiofoque feculi tramite , curiu confammatQ ex miteriaram acervo , ad cdeflem patriam imnurcctiibilibufqaie deficit* Alttiffimi prefentiam venifie pie creditur, acceptdbilia acquirentes faffragia , illos, ut etiam eorum adjuti patrocinio, ipfius patrie potlefiores efficiamur, & baereda, flueiis honorare lolicitis, ft fonoris efferre prarcooiis nullatenus omittamus. Dodum fiquidem cum pro parte dileditiimi in Chrifto filii noflri *Erici (?)* Svccie (8), Daci* (9), ft bforvegie fto) regis Eilluftris , ac venerabiliufa fratrum noflroruoa Upfalcnfis (1 ›), ac diledorum filioram nonouL lutum capitulorum ft conventmnn (ix) (13) (14), Ecclel. ft monatier. necnon Procerum, aliorum nobilfam, ft communitatum quarandam civitatum regni Svecisa juxta feriet» quarundam litterarum per illos Balthaffari, m in*·· bedientia, de qua parta illetuoc erant, Joan* ni XXIII. fuper hocfpecialiter dimâarum, coram Generali Conftantienfi Synodo, pofiquaaa ipfe Balthatiar hujufmodi obedientin preiidere definit , & antea fibi hajufmodi litteris mi. sime prxientatis expolitum excitifTet , quod

noâo BuU.

cclc-

ÇJP celebris * teoatad* ramari· Nicolaus Lfe-Ator, fetfofios referre cararaot; ipfe quoque Sy- coopenfir, Iytrasjphu Scardofis Epifeopi, oc eoder attendens, quod de fama premifloram Ingrid» moder· MouaMerM..inoulilium Skre- K devotione populi, necaro vita, flt meritis di- auge·, (tj) ordinis S» Augullini, fob cura ftoramNicolai, Brymuipfufit Ingridhacmiracn· fecrasdom mftirau feamm radiais Pradfca- Mifepradifttsper hssjufinodi informationem reoo- sisrralnm Uscopea. diracofis, dum ta ptarapfeoe liquere eoa poterat, quodque Bed. hup· «snrafe peragrfeatfeois exilio mortali militanti difficillimum redderetur agnofecre fpi- potiremw, non humanis favoribus obfcqni, riram glorificandum (*J) m Ecdefia trium- fed puro cords, fmeereque mente divinis oc» complacere ftudnerant, flt per anftaritatem

pxdteocas corporum artus fisorum fpiri- rui fervire cogeatcs, lubrica carnis coetampfe- rant illecebrM, decüuaverant a voluptatibus, pudicitias coojaoâi fuerant, & (prêta fallaci gloria mundi, per devota orationis exercitium, dc laudabilium virtutum opera fummo judici Duo fearalatnm impendere, ac fibiipfis flealiis ad atern* vine merita proficere qpoati erant iodefefle verbis pariter, fle exemplis, non que· fierant opibus, fed fpiritualibus gratiis, flt bo- ot* moribus abundare, quibus jugiter, flt con- veriatione fe pios, prodente*,humiles, fobrios, flt caftos, erga Deum famma veneratione de- votos, erga vere oauperes, flt loca pia charita- te non fi&a larginuos, confiantes in fide, fe- rra fpe plenos, flt aliis rinutibus claros effe probaverant; propter quod mirabjjis Deus in fanâis fois, fir faciem mirabilia magna folus, per gloriola coruadem Nicolai, Brymulphi, flt Ingridi» merita, tam ipfis in humanis agen- tibus, quam etiam poli eorum felicem tranfi tum ab hac luce m variis lucis Svecic. diver- fifque temporibus miracula dignatus *faertt* ope- rari, honorans illos in terris, quos ut piccie debater, coronaverat in excellis, ac ex parte regis, & aliorum exponentium prcdiâonun ipfi Sjrnodo humiliter fupplicato, ut aliquibus S.K-E. Cardinalibus, flt aliis Ptrlatis iu diâa Synodo cri('entibus, quod fc dc vita, flt meritis pr- fatomm Nicolai, Brymulphi, flt Ingridis ac bujufmodi miraculis informarent, flt ea quper hujulmodi reperirent informationem eidem Synodo referre curarent, flt deinde fuAcientibus, fle exquifitis *merhit ad hoc* fu&agan- Sibus ipfe Nicolaus, Brymulpbus, flt logridis •l.onim fenfeorum catalogo aferibi, flt aggre gari pollent, committere dignaretur; ipfe Sy- nodus nobis, tunc minori (ungentibus officio, & dile£o filio ooftro Petro (*16*) tit.S-Grifo- govd presbytero Cardinali, ac venerabili fratri noflro Jacobo (17) Epifcopo Laudenfi, nec- Don dilcâis fiiiejoanni dc Gerfonio(18) Can- cellario Ecclefi· Parifienfis, Lamberto de Gelria <io) Petro de PuJca(ao) Vilhfelmo Slync (ai), flt Jocem Blocvrel (sa)io theologia profeflbribus in eademSyflbdo prsfemibos, vive vocis oraculo commifit, m litteris authenticis, necnon libel- lis flt inftrumentis publicis per regem flt alios exponentes prsMidos fuper hoc defiinatis per eos vifis fic examinatis fuper prvmi/Gs omnibus fe diligenter informarent, dc omnia qus per faris procuratoribus regia & aHoram exponen- tium pnadiâoram negotium hujufmodi profe- quentibas eHdem litteris nec non libellis & io- examinatis, ea que exinde rcperierunt de vita flt meritis, nec noa fama *b-* devotione populi & miraculis bujufmodi, tam m vita, quam poft mortem eorundem Nicolai, Brymulphi & lo. gridb, qu· ipfe Dbss ad coram preces, ut credebaturoperatus iverat At in dica operaba-

decipererur Ecclcfia militas·, flt virtutum ma- ter jufiiua non tasderetur; fed in re tanta cum abuudantiori cautela, flt majori maturitate pro- cederetur, vobis (14) fuis dedit litteris (sy) in mandatis, quatenus ad loca, quibus prefati Nicolaus, Brymulphos, dt logridis fueruar dum io humanis agerent, coovcrfati, fic ad il- la, obi coram corpora requiefcimt, pcrfonaliter accedentes, de fama pramiflorum, ac devotio- ne populi, vitaque, flt meritisantcdiâis aetni- raculoram hujufmodi crebrefcentia, veritateque fit eorum circumftantiis univerfis, juxta datam vobis a Deo prudentiam, a teftibus' omni, quantum humana fineret fragilitas, exceptione maioribus, exaâe, diligenter, fideliter,flt pru- denter fecundum articulos fle interrogatoria, que fua Bulla vobis mittebat inrerclufem, re- quirereiis perpenfius veritatem; fuper quibus omnibus flt fiogulis vêtiras duxit confcientias onerandas, prout in ipfis litteris plenius coe- tioctur. Nos itaque, qui faperni poftmodum difpofitipne coofilii in Apoftolica dignitatis Da- tione collocati, illius, quem in fuis fanftis collaudare jubemur, cujulque in hac tenebra- rum valle habitantibus inferutabilia funt judi- cia, fle qui inveftigabrles fecit vias fuas, in terris, vices gerere, licet immeriti, comproba- mur, ulterioribus regis, aliornmque expoocn- tium prrfatonim, qui caritate arftuantes, fit fide, illudque veritatis., non qui cceperit, fed qui perleveraverit ufque in fioem, hic falvus erit corapleûentes oraculum, Epifcoporam fle Ingridis pnediftorom, qui ex Deo nati, illi omnia fua vovendo coofecrarunt, fit quos Al- tiftimus, in omni bencdiüiooe fpirituali in Dcckftibsis in Chrifto Jefu benedicens, ante mundi conftitutionem elegit, ut in confpeâu ejus fanât eflfent, flt immaculati, canunizatio ne, ut cum fenâts fcribanrar, ftudiis (latue- rint iodefeflis, piis, ac devotis fupplicatiooi- bus excitati, ad Dei laudem, flt gloriam, fi- dei propagationem orthodox·, flt ut juftonua fetnita, quafi lux fpleodens procedat atque ere- icat, ac compunâioois vomere ad proferendos fruflus uberefqne manipulos fidelium de virtu- te io virtutem ambulantium corda perpenfius adaperiant, veftrique exilis operis fruge Deu* omnipotens, qui nullius oblivifcitur ope- ris, feminis per fuos germinati in plurimorum confpeâu pabula falce metant, granaque fua ad horrea perducant sterna, & elucente di- vins operationis effigie in hujufmodi tam celebris exagitatfooe negotii illud verbi Domi- nici: Inveni hômioem lecundum cor meum: vobis dirigi valeat, flt adfcribi, notlr· fuper bis impertientes auâoritatis adminiculum, com- miffiones, necnon mandata, ac litteras hujuf- modi, flt omnia inde fequuta, rata habentes fit grata, illa auâoritate Apoftolica laudamus; approbamus pariter, flt confirmamus, ac pr- fentis feripti patrocinio communimus; fuppleo- tes omnes defedhu, fi qui forfan intervenerint in eisdem; flt nihilominus ut hujufmodi tam me-

rito-

gjpritorii ariificatoriique negotii dnflu tegfo «ri*Adivifim a fate Apoflohca fit induitum , quod— ------ ras dtfas fobftitmitur optatm, vobis ft vufinan imerdiri, fofpendi, vd rxtwimmnniriri , out anno extra, vd ultra certa ioca ad judicium evoca* Ci^fn aiRBTi vita coapobatos, vues idouorn , de qribtu , ri un poffint, per litteras Apoftolicas , non ft prout vobis, in his etiam Inqeftfaodt wflris eoMcienis oneratis, expedire videbitur, adpnt-diflanms litterarum exeeutiooem procedeodi , •c fa cis cMMnta exaquendi ; omnia pnmrea ft finmda que pro hujrimodt «UMtorialitcr adimplenda quomodoQbet ueceflaria vol appor-tuna fimrint, faciendi, pratentium fcrie man-datum damus, ft etiaan poteftatem. Tcflesau-tem bujufiDodi, qui feerint nominarim „ fi fe gratia, odio, vel timore fabtraxerint, per cen-faram Eedefiaflicam , appellatione celTante , compellatis veritati teftimouiuni perhibere, non obftaot&us tam fel. rec. Booifacii Pep. VIII. pradeccfloris noftri, ac de una, ft duabmdie» tis ia Concilio Generali, quam aliis Amfioli-cis conflirutHnibui, crtcrifque, contrariis qui-bufcumque, feu fi aliquibus cotnmuatter , vd quid amem per bujnfmodt faquifitioMm vos » & a vobis forfitan deputandos invenire conti» «rit in pnaariffisi, nobis aut facccflbri noftro B H. P. canonice latrami perveftras patentai Ut» teras pratentium, & aliaram litterarum pradi-flaram fe commentes, plurimorum TabcUwsfan! poblicorum bçni raftiaaonii, * fame legalis , manibus ac lubicriptfane veflris, figilliique mu-nitus, fiddjMr quaetoepus inornare curetis, ut ex iattmauooe ipfa fuper his, uberiori nabis , vd eidem foccefiod, certitudine reddita, ooo» fulties fieri queant fingula, laudibus, * repen-CdiH, fnpernaqnecatervapsgiser extollenda. Da-lusi ConftancÜB, Non. Maji Poctifican» noftri atmo i.

MS'. PATRIS BRÊMDND TOΓAM ORD, PAÆDJC.

Gtatralu Magiftriia fans Jvf/am

N O T Æ.

». *Ttriaada.*) F/^araa. mip FeyU, ia *Sarda.* Apud *Odtrietaa saaaL Red**. ad* ara. *MCDXTJ. saat.* a., let'uur *Vtaitaea.* gpifoquifa alte e* *Vitfia Ut* Atcteaplfeopo *Waited.*

». *Ueerpra.*) te Gufc#. Kufalce Butl fuptai anteait Mb *Sagitta* te fui» operite·.

«. .) «Mme· feritet *SdaaitM* . .

». *Starrafi,.*) U»te ril Kericoprih *CtAia.*

«. *lagridit.*) F.m Ofcrico *NlgriUt.* Bwte *lagridi·* vitas» coaferipfeta *Jtaaatt aAat a S. Maria,* ia *US. cai tita-luil Ltrriti* , W *aSiaat tataarAln det SaiaAa, V BiaAeartaAt taat da frrairr, pat da Titrt Ordrt da PP.* tr *P. S Daaidgaa garde II.* W 4r> <S*. *Bpadant artat CMgaetiat, Oiaa·Magaat Ot{altaf·* ArrliMMii», dt para-vi» *Vagat·". ia Pfw AgadaaaA.*

t. Arid.) fe· IMarici, bates aealsli XIΠ. n*ta Swcte « IX. r«U *Oàda.*

». *Saattia.) Xaaeda,* vale· *Saaada vfaaa Λ Baraga* varta fitiranriumui.

»·. *Vp[dea.*) la Swris.

»». *laadra.*) arte tel *Strata* Plvriaria.

•I. AWrivtes. vale* *DrtaaUiat, dt Tratiria* la *Ktratgia.*

·<· *Safragtataraat.* (feas anaam fie *tdk*, dam Owawte·. Kpifiapas fittest *Sfarea.'da* , *Datagrafeat, Sttagdea-fra. Aktgfnt, Angtaftaa, It Fdliaaara/da* . 14m *ftadeat Miraat,* <r Tmvarr *Caraiat a Stadd, iaCeatgeadiaGaa-*gr«phia BccMhttea *paa.* »·». Varan XaNuv» as *Irraiaria GeagragHa tglftagMit vdf* inter IıAium m reccafa ctiam *mTrfdaanfraa,* faa Fii waafwa ligna i dt «no la It. *aata taaa* dUb· fair . 11

ta. tMaaagta.) Bted arrfidütal ■hadiriin , *nd Brraandw *Caidaait* rsssafm farorun aams*rrU pratiecte *fiada,* vsor Jtanmvv^ JdB *Odarica* dUaar *Qitpd^ra*

*Parra. * Dt AUac·* amrapam. vio· dsfiMnaTda qm caafaiaadm r,>wàw *ia Π». Paatif.* O* *Caidâtal. ad aa.* MOCaX Hc.Sm.HH aMna Ctrdtealsas addit Odorioa. *Odaaaa kükai S. SaargU ad Tdaaa aarttaa,* Attvann Cavdteafaai, Uteia atn*u dtovira· F.

·». PoateTOa «eo *ia ^ftadita ad gaadftataaa* Giupril XII.

I». Zrfudri *ta da Gtiria* I *Dt Laadtrta* . aMerUqoe ridtw *aBa Ca^aatiaM· CtMiUi.*

>·. *Pttra dt Palea.) Odadaat* i<W *dt Palta.*

»■. FF/ZfaAw *Slpae.*) Apud Odoriatm. *mltlat Kiir.*

·». PWaa* *giaeaatil.*) Ev Qdarica, *Vasaai gdtaatl.*

at. der^taadaat.) Qdaricae Mdt Claridtaataa.

»«. Ftfar .) trite* Epifcopte , *Adaei* UD<M , Ahaegfi* & F/ju'«mM Syaodi *Catflaatieafij* diptenu fated*

»». *Linrrit. } Qgat* rtfen Oderfew *Bajaaldat taad.* Trritfisi *ad aa.* MCCCCXVT. » XXII.

EPISTOLA ORATORUM ÜHUTRSITAT!S COUON1EMIS AD CONCILIUM

Dt msds *fnvidndi ad ita^ki».*

V TEnerabilis domine reflor. Agitur ia affmMMr* V cilio de collationibus beaefaionms . in qua materia Ambaxiatores nationis Germa-Diae fuat valde anguftiati , nefrientes quid eligant . Sl opponant fo Pnriatis & anlba-xiatoribus Pnelatorum. ft domino regi , qui ad hoc eficaciter tendunt , quod ordinem conferant , tlment quod eis invitls traufeat , fit quod tunc nihil facient pro ftudiû . Si D conforment eis , iterum timent fi forte dii penvsieaat . Reputo nt hoc certum quod natio noftra bene in hoc «odentiet , quod certa portio omnium beMfiefonan depurn» tur pro graduatis , ad infans ima pars . Sed timeo de diffieukate iotrofate ad beneficia . Dens per fitam mifericordiam dilpoaat fiant E noverit pro fua Ecclefia , & pro confolaifa» ne ftudtonm expedire . Fuimus cum rege , qui dicit quod velit pro viris doflis fidritterfo· borare,' fic ita incepit facere publice in natio-ne veftra, ubi dicebat quod ipfe vellet in hac materia efle mediator, fi aliqua diflenrio orirp» tur inter Prelates & atnbaxiatores Praslatcrom ex una, & nuntius Audionimparte ex altera. Et

fitis

filis certi, mod difloram ftudiofem nuntii Aae laborant, Deus, qui novit corda hominum, non quaerant ie, 6cA ^litatem flndioram feorom. Veram eft, and Parifienfea feramliter fe pnuonunt, na collationes vcsriaot ad ordinarios, quibus ex catis caufis noo audemus expreda ;Jtftox, timentes perictria. Videretur cnÂi quod fuper hac maena loqueremur Caere* te cum paucis, ft intiasarais mihi coufilium veftram, quia fonaiis non ita cito coodude*tur. Veram eft qood ndificarar conclave, fed fuper modo dc&otxs nondum eft deliberatum. Altüûnus «m confervet. Scriptum Conflanti· ultima Angufli mana propria. De tempore deftiuais nefcse vos adhuc certificare.

OMHlt i,tj.

RESPONSO AD PROCEDENTEM *epistolam.*

Uüûu efe pai/ins fas· cvUafastr

VEnerabilb magifler ft'domine. Recepimus lmteras vêtiras fub data ultima Augufli •obis direffas, in quftns inter estera conrinebatnr ia defio qualiter in Concilio Conftaotienfi fit magna altercatio inter dominum regem ft Prolatos ac ambaxiatores Pnriatorum •axionis Germanica ex una, ft ambaxiatotes ftndiorum Parifienfium ft aliorum parte exaltera, de ft fuper collatione & difpofitione benefiriorum, qui debeam de ipfis difpaoere, an dominus Papa, an ordinarii cOllatora**, ftudiis perplexi eflis cui pani adherers debearis propter certa motiva per vos faltem implicite io eadem littera tafia. Quapropter coofilium noflrum fuper bis ft aliis io Hrtera veftra contentis a nobri petitis, quia de fafio noftro agitor, ft vos ft alti erabaxiatora ftndiarum , ut feribitis, ft bene credrasos, non qunrunt quat fua funt, fed bonum ft utilitatem fludiorum fisorum. Idcirco vobis fub breviutereferibitnus, quod videtur nobis omnibus expedire, immo oeceflarium efle pro ntilitae Eedef. ft totius cleri, ft maxime Eedef. collegiataram & monaflerioc non folum civitatis, & diceCô^ fis ColoMcnfis fed ft totsus provinc. Coleo, ft panium circumvicinaram, quod collationes ft nominationes ft difpofitiooes beneficiorum maneant in poteftatc Papas, quia, ut radius nobis fcitis, fi ordinarii coHatorts haboeat collatio, nes eonmdetn, tot ad eos voûtent preces armaus dominorum nobilium, ft raflicoram^/ quod non poflent de eisdifpooere ad utilitatetA Ecdefiaraaa, nec conferrem dignis ftbenaneritts; fed oporteret condcfcendere pre^an eorum, nec in boc falsfaceraoc, ubi com- ft illi ftatim ft bona Ecclefiarum ft maxime collcgiaa ft monafleriorum in brevi fundima ntur. Quare bis maxime acentis, ft aliis itantibus que ab ipfis ordinariis collatori fierent, ft vifibiliter fieri deberent, fi collai coram in mambas eorum remanerent. itlium omniutn noflram eft, quod fideliter, xc, & totie virjbus affiflatis ambaxiatoribus dii Parifieafis, ft refiftatis, ne collationes, ft difpofitinner beneficiorum veniant in-partibus noftris ad manus ordinariorum collatorum. Et inducatis etiam ad hoc aanbaxiatoves aliorum fludiornm nationisGermanica, prout Icitis, ftnoveritis expedite ; nec curetis quid inde vobis aut Audio poflk evenire, quia qui fincera mteatio- At fcit quid ipfis expediat, Ipfis addict, ita ammo quod noo fraftrabuntur r&&u . Si autem ina?,l?n premiflis obtentum obtinueritis, laboretis nite*rius wo utilitate ftvdri noAri, prout alias no ftris litterisvobis'fcripfimus, quuum etiam co*piam vobis tranfmittimu» mrcrduCun, & alias facietis prout mdius noveritisexpedire. Sivero io pnemifas intentum veftrum cum aliis ad hoc collaborantibus nullatenus pofletis obrioere, quod ab&r , tunc laboretis quod Concilium ft Papa faturus providcant regentibus, gradualis ft Audentibus noArc univerbtatit, quod ordinarii collators habeant ds providere prat ceteris, prout vos radius cum aliis feietis adinvenire, quaxa Boos pro nunc fcircmus excogitare.

AWSAMENTUM.

REverend'OimiPatres, ftdomini. Qpiapoft ufurpationem collationum beneficiorum Ecclcfiaflicorum ad Romanam cuiiam, gravis contra eadem a collatoribus ordinariis querela furrexit, nimia exorbitantia ex multiplicitate gratiarum, cotdufio ft diftortainordinatio liti*gpntium, intrudentium, ft intrtriorum rebdlio, et depauperate univeriarum mundi provinciarum et regnorum ; immo « omnimoda ddolatio generalium iludiornm fatetent, quia omnes io unum, d ves, et pauper currebant , afferebant munera Prolatorum, qui coquinis et infervicruot ; ct quod pretio pecuniarum, aut prafidio fcientiaram noo poterant, fervitiis et ejufmodi merccde ab hooeflate cie*ricali penitus alienis comparare fatagebant . Idoo modis omnibus facrum Concilium propter reformationem flatus Ecdcfiaftici, um in capite quam in membris falubriter congregatum, de illis debet, et habet neceflario providere , et ne flatus fammi Pontificatu in boc nimium deprimatur, ct ex adverte ordinariorum colla*raram poteftas, qua etiam nimis laxata evidenter exorbitat, nimium exahorar, attendantur avifameota, quas fequoatur.

Primo, quia Papalem gravitatem, quat maximis negotiis contUNM agitatur, non decet fe circa minima occupare, fed illa inferioribus ienda relinquere, idoo ftanat hoc Gene* Coocilium, fummus Pontifex nullaenus conferat illa minora beneficia, que taxant o&o marrarum argenti non excedant ; et fi qua provifio dc illis fiat, .aut fi gratiam ha*bens tale beneficium acceptare prefampferit, et fibi de illo providenti obtinuerit; fint provifio et acceptato hnjafmodi nulla ipfo fsâo, net fub gratia cujufquam quoquo modo cadat.

Irem, ad evitandam nimiam multitudinem gratiarum expcftattvarum haftcnus io gravamen ordinatiorum, ft tam diflufe faâarum, difpo*nat facrum CoodL quod hujufmodi gratis cum .Enantis ordinatione ft moderamine fiant, ita quod alternaive fummus Pontifex primum, ft collator fecundam, ft iterum Papa tertium , & collator quartum, ft ita confequentar Jubeant conterre beneficia perfonis habilibus, ft idoneis, ft quilibet ia ordine fuoacceptet, vel fibi providere fada, ut non fit cuiquam optio fuum ordinem pnutereundi, & ex fomite avaritia; pinguius beneficium expeâandi. Et de iflo caveatur io litteris Apoflolicis per daufis*la ad hoc aptas. Et contra hujufmodi alternationem ft Apoftolicum experientem in ordine fuo poll publicatu litteras lub Decreto papa-

& papali non liront «dtnnrfo fab prona tripe*. A bona a roHatfaroa Oro pro tempt* rit* faro ot^t **«·*■«» i» benefies*· Mandare, «* alteri «»edo.

Itero, ultra hoc habeat fanum* tarifes conferre oanfa ft fingula beneficia ApoAofcnfedi m corpore *juris ft in* Extravagants «drtgNure referveta, fumroam pnadtdam excedentia.

Item, habeat ultra hoc de difponere beneficib inhabilium, ct irregularium, et de quitus Ordinarii male difpofuerant, aut qu* ad ipfius difpofitioncm fecundum difpofitiooem juris devolvantur aut forent devoluta.

EPJSTOLA UNIVERSITATIS COLONIBNSJS

Ad fr^ctdntu rtfperfvt,

N cMpedtrv benefici· tttftrri per Ordintrits*

VEnerabilis magifter, & domine. Super materia litter* .veftra nobis direft* juxta contenta ejufdem, aliquos de univerfitate noftra convocavimus, cum quibus deliberavimus-, & finaliter omnium noftrum deliberationes in boc refederant, quod nullo modo expedit Ecdcfiis in partibus noftris, quod Ordinarii collatores, ftc collatricea beneficia faa conferant, propter preces pttocipum, dt dominorum armatas fr C propter multa damna flt mala, qu* inferrentur Ecclefits & Pnelatis ac aliis perfonis Ecclefiafticis, fi hujufmodi preces non exaudirent, prout etiam vos nobis melius feutire poteftis. Verumamen fi ordinationi Concilii io bis refiftere non poflitis, quia timetis quod ipfi prevalent, debeant, prout feribitis; propterea propter idoneitatem perfonarum Ecdefias parochiales in partibus Alamanni* regentium, imino verius abfcnttam, ut fuper his cum Prelairs inibi cohgrqgaiis tradetis de opponunitate coograentfflîma qu* erit fand*civitati Colonienfi, & "oonl untvcrfitati bene grata & accepta fre. Vifam eft nobis, faho confilio veftro meliori, quod uoiverikatibus in ge- D nere provideatur, hoc modo videlicet, quod facrum Concilium ftatuat, & ordinet, et Papa poftea deftos confirmet, quod Ordinarii collatores m proinde ecclefiaftict Ecclefias parochia-)n X. marcas puri argenti et ultra valentes non conferant, nifi in aliqua facultate graduatis et de alia provincia natis, qui nullum aliud habeant beneficium, et fa eisdem perpetuam jurent et faciant refidentiam. Item, quod ad dignitatis non eligantur ant effumantur nifi illuftres, aut in theologia profeflbres, vel in eadem, aut in altero jure liccntiati, aut baccalaurei fa theologia formati, vel ad minus ex utroque parente de militari profapia procreati, de eadem provincia nati, et competentis littera- E tur*, unicum beneficium dunuxat et compatible habentes, qui fimiliter in eis continuam refidentiam facere jurent et faciant; et fi aliis perfonis conferantur, irrita fit ipfo jure collatio, ct ipfi collatores fint eo ipfo poteftate conferendi illas hac vice privati, et ad proximum fuperiorem devolvatur conferendi poteftas, qui perfonis predifris de illis providere habeat, ct non «lits fub pœais pnediÀis. De aliis autem beneficiis, videlicet prehendis, Ecdcfiis parochialibus minoris valoris, ac vicariis, difponant Ordinarii collatores pro fervitoribus et muc* fois; fle tarons quod nitra tria beneficia pbcia mK conferantnr. S quis autem quartum broefidnro tria habenti contulerit, pier annum fafpandro fa fr manear a coUatfodbasomnmm bendfidoram, ft poteft· conferendi ca devolvatur* uro illo tempore ad proximum fisptriorem. Et ille qd quartum beneficium aoropreverit · amittat ipfo fafto tria priora. S mindiftaa modus per Ordinarios coiiatorts obfervetnr; lpfi fisfidenter propidere poterunt fins fcrvftosibus ft amicit, ft firicntia cum graduatb fulgebit in Ecdefia Dei, ft per coidem gratia rpfius populus regetur in plenitudine pads, & multi undique confinent ad flodia litterarum, ut promoveantur ad gradus ft ad dignitates exal- B teneur. Infaper videtur nobis expedire, m obtineatur confirmatio privilegiorum nniverfitatis ooftr*, quorum coptas vobis tranfmittimns, ut fagpr hi* plenius deliberare poffitb. Item, videtur nobis expedire, .fi obtineri poflfit, quod impetrartiuf* pro fundatione fr incorporatione noftr* univerfitatis, fr fibi incorporaretur totum collegium Ecclefi* S. Andre* Coloaicnfis, ita quod cedentibus aut decedentibus iis qui ibidem jam funt pnebendeti, in locum ipforum non afluinerentur nifi birrettaii cte univerfitate Audii noftri pradiâi, qui ibidçtn perpetue Deo fr Ecclefi* ac uoiverfitpti noflr* fervirent, fr continue refiderent. Scimus quod pro vobis fr pro pnemiflis pecuniar faut neceflari*; flt ideo laborabimus apud dominos de confilio civitatis Colonienfis & inter nos, prout melius poterimus, pro els habendis fr mittendis.

CONSULTATJO THEOLOGORUM

Dt Mtuudlit frtptftiitüStit trrauùj tire» autrrÛMi etiteit»

AO obviandum multis erroribat, qui nunc oriri videmur circa materiam, unionis Ecdeto, petitur confilium & deliberatio theologorum fupra dubiis infrafcripris, qu* Joannis Huffdoftrinam erroneam Capere dicuntur.

I. Utrum dicere quod ablatio fuper modo eleâioots Asturi famm» Pontificis, faâa per dominos Cardinales, & acceptata per nos nationes eft erronea, aut Bcdefi* periculofa, vel fcaodalofa, fit erroneum, & injuriatum, ac pacis & tranquillitatis facri Concilii turbatirum.

II. Utrum didam conditionem non acceptare, nec aliam aeque bonam vd meliorem offerre / & non velle fuper hac materia cum aliis conferre; fed rem iftam tam neecfiariaai in longum periculofius differre; fapiat fautoriam fchtfmat. & impedimentum unionis.

III. Utrum inducere potentiam fecularem ad prohibendum feu de faâo impediendum, ne fuper dida oblatione deliberent, aut rcfpondeant ali* nationes, fit libertatis Concilii turbativnm, ftc impreffivum metus, aut Ecclefi* unionis impedimentum.

IV. Utrum dicere quod Apoftolica fedeapud Omnes nationes vacante, non cft facienda ciefrio fotuti fummi Pontificis, fecundum canonicas fanâiones; fed quod poll diâam vacationem Ecdefia diu & fine determinato tempore maneat acepbala; ideft fine Apoftolico capite tore, fr abfipe canonica provifamcïnper rma & modo fators eleâionis; fit contra > divfaun, videlicet ordinationem Chrifti dc ioftirocodo fibi sicario Petri fucceifore

V. Utrum

er T» Utram prsdJRa affertio fit heretic* vel fapiat fitotoriam pravitatistaewke, ftfpacfo-liur harefis cootra Jneonrns Huff per hoc fa«urn Concilium - coodemeate, videlicet quod Ecdefia melita poteft rogi fine Papa.

VI. Utràn qoasàMMunque Itajofmodi Concilii decreta, capitula vel juramenta fane intelleâa poifint obffare pntfrto- juri divino, feu ordinationi Chrifti de fnbftitneudo fibi vicario; & utrum hoc dicere fit' erroneum, dt fapieus ho> rsfim, & huic fate. Concilio tajuriofam,

VII. Utrum dtoeru\<k efficaciter procurare, quod non folum eleâfo fiuuri fianmi Pontificis, fed etiam provifio fopfer^fafto, modh, ftc tempore: futurs detexta differatur donec, & quoufqne prius fiat, reformatio capitis, videlicet Papo, Cardinal, ftt Romans curis... hujufinodi reformatio bene, fieri nequeat Papa prsfidcote; fit erroneum, dt fapiens hsrcfim Joantns Buft fupraditem.

VIII. Uttfoq canoo. provifio fuper futura detexte fit prima dt principalis, ut faltem prspoocpda, dc an dicere contrarium fit erro, neüm dc debito ordine reformationis turbativum; dc bsc deforaaitap, fcilicet ut Ecdefia^ ut promittitur, maneat, flt periculofifiima, fic per confeques» hujus defornutatis reformatio fit per totum* nociva.

IX. utram dicere, quôd minas inconveniens eft Ecclefita»carere capite, quam carere capte reformatione, fit erroneam, dt a bonis moribus Ecclefiafticis alienum.

X. Utrum dicere quod Romanus Pontifex aut univerislis Ecdefia non poffit perfefte dc debite reformari, nifi per febtra&foncm bono» rqm temporalium, quibas a Principibus fuperfiueeft dotata; fit erroneum dt exprrfle favens hsreGrn contra Joanocm Huff, per Concilium condemnatam.

XI. Utrum confdlerevei inducere potentiam fecufarem, quod exerceat viam faâi, vel brachium fsculare ad certas pertonas Ecclcfiafticas hujus facri Concilii ab'quc auâoritate & expreflo decreto, feufub protenfo colore, quod ifti vel illi fint perturbatores Concilii, reddar fic confulcntes, & inducentes reos pceaarutn juris, lhtutarom contra violatores Ecdefufticis libertatis, quarum pcenarum aliqua confirmata funt dt noviter inftitute per hoc facrum Concilium.

XII. Utrum tales confuleates dt perfoadentes, quod dominus rex Romanorum ratione fur dignitatis, vd alio protenfo titulo, five conservators hujus Concilii, five decretorum ab eodem Concilio flaturorum, poffit aliquam junidtftionam in Ecdefiafticos exercere abfque fpeciali ejufdem Concilii mandato, dicendi fint errantes in moribus dt injures, & dc fautbria fchifmatis vehementer accufandi tanquam pratentis Concilii turbatores, & violatores Ecdcfiafties libertatis, pr^iâas juris ponas damnabiliter incurrendo.

Super materia diâarum quoftioaam offerunt fe multi notabiles doâores Théologie probare fit defendere tres Cooclufiooes fequentes, videlicet.

Ex articulis fidei dare deducitur, quod Ecdefn non debet abfque^umco femino Pontifice decliaqui ufque ad coufummatiooeai feculi, dc hoc dc lege qommoni.

Ex Aniculis fidei clare ducitur, quod procelitum Divinum fit affirmativum feper eleftione ummi Pontificia fienda, dum fades Apoftolica vacat, obligat omnem Chriftianum ad non Mupedicudam hujufmodi cahonice, dc fafubriter faciendam.

Ex aniculisfidef deducitur, quod preditem praeceptum obligat adultum hominem Chriftianum ad ptocorandum juxta qualitatem fui flatta, quod deffio fummi Pontificis nequaquam differatur, ubi & quando non occurit dilationis ratio, dum fcilicet ele&io deteriorem exitum, probabiliter non haberer.

Ex prodite tribus Conclufionibua fequitur refpoofio affirmativa ad prodite duodecim dubia.

Sequuntur rationes ad declarationem proaufforum contra nonnullos, qui fub prntextu & pallio .reformatorum flatus Romani Pontificis flt collegii dominorum Cardinalium ac curis Romans, moliuntur differre non fidum cleftionem futuri Romani Pontificis, immo nituntur impedire, ne provideatur de forma, modo & tempore detextis.

Pro fundamento trium ConduGonum prtediâarum, In primis profuppooeodum eft, quod ex inftitutione Chrifti, qui eftprincipale caput yfque ad confummationem feculi, debet fuccedere aliquod caput minifteriale Chrifto fubordinatum, quale caput Papam vel iummum Pontificem appellamus, & fecundum canonicas fan&tooes valde periculofum eft, quod fede Apoftolica vacante diu differatur eleâio talis capitis, five Pontificis, & maxime fine determinatione modi dt forms, & prsfixionis tero» peris eleôiortis, maxime confiderato longe tempore. & inaudito quo jam vacavit Ecdefia, urper fuaslitteras teftatur Concilium; quoniam aliter Ecdefia exponitur diferimini ut remaneat acephala a tali capite, quae eft maxima deformatio Ecclefias, cujus deformitatis reformatio pre exteris eft nccefiaria,- & per confequens exponere Ecdefiam tali diferimini., fine manifefta provifionc contra feandaia que inde poflint oriri, eft favere fchifmatift prxbere impedimentum Ecdefiafttae unitati, quod fapit bnrefim Joannis Huff per boc facrum Çoncilium condemnati; flt maxime in illis qui alios volentes contra pmdiâa fcandala providere, vocant turbatores Concilii, & fautores,

Hoc itaque fundamento profuppofito, quod tam jure divino quam humano poteft multipliciter ftabiliri, confequenterdicendum eft, quod Contradicentes conclufioni prrmifle, quantum in fe eft, manifefte fe reddunt fufpefios fautoris inveterati fcbifmatis,.aut gencrativi novi, fic poteft probari. Certum eft, quod fi rftud Concilium folveretur, antequam haberetur Romanus Pontifex, quod haberemus fcifma pejus quam aliud. Propter difficultatem iterum congregandi Concilium: quoniam difficillimo congregaretur fub quocumque principe Chriftiano, propter malta que faciliter- confiderari poflunt.

Item, quia fecundum omnes fufpenfa funtjura, virlute quorum ipfa de&io pertinet ad collegium dominorani Cardinalium, & fic non valeret eleâio eorum, dato quod eam vellent facere & celebrare. Sed certumdc notorium cil, quod nos fumus In eminenti, periculo & qoafi inevitabili folutionis prodite, & boc propter multas caufas.. Prima, propter longam & diutinam moram quam fecimus hic, ex qua longa mora non folam attediata funr nobilia fuppofita hujus Concilii; immo hec civius Conftantienfis cum tota patria ci reum vicina. Secunda, propter periculum pcftikutiz aeris, ad quam

___ Coquam fecundum indiciumaftrooomormn être·-A ——-dirime pernoram tempus valde difponitur. Ter- citltan divifiones, odia, ftc diftenCooes, que durante ifto(Coocilio exon· font inter regem Homaoortim'ft nonnullas nationes; nec DOn ambaxiatotes aliquorum regum et priocipum, ut notorium eft. Quarta, propter ftra» *get et* guehas qu· invaleKunrin aiiqufous regnis et regionibus, propter quas invaduntur ct diffipaotur bona et mpnafteria plurimorum Prielatoram Ct aliorum hic exifteotium. Quinta, propter diffidentiam que habetur de aliqua bpna' reformatione obetoeoda in hoc Concilio, vifo quod per duqa annos licet major pax, difeftio, et concordia inter nationes tuoc effet, vix tunc potuit pkne et perfefte coocordariB uoum folota capitulum fuper difta reformatione, de qua tradatur, videlicet de ftatu Pape et collegii dominorum Cardinalium. Et fic vifo imminenti et rerifimili periculo fetation!* prodift·.* quo periculo non obftaote, prodidimachfoatores noo curant providere circa taftnm eleftionui prnmiff»; fed nituntur occupare rem-pus circa diftam- reformationem, vehementer fc rcJduot fufpeftbs de fautoris antiquati fchifnaatis in coofpiratione et generatione oori : ft videatur Ecclefiam reddere acephalam, nec curant hujufmodi periculo.

Irem, ftt G difta reformatio eft infuo tempôre neceffaria ; nullus tamen faon mentis dicet , quod fit proferenda eleâfoni Romani pon- C tificis, vel faltèm provifioni dift· eleftioni et determinationi modi, farine, et temporis eius, et hujufmodi, eb quod difta eledio eft principale negotium hujus Concilii ; et fi non perficitur, qnod Deus avertat, viget periculolum et nocivum.* immo eft quafi tota et unica ipes univerfi principalia cnriftianl. Valde abturdum eft tantum principale propter unum acceffortum ponere io periculo,' immo quodammodo poftpooere.

.Item, non fotam pro boc quod volunt di ftam reformationem praqponcre, & in ea tempus occupare, fe reddunt prodidi fuipeftos. Sed potius ft verius ex hoc quod notant quod concurrerent, provideatur circa eleftionem velD fahem determinatiooem modi, forma, temporis ejus 8t bujuftbodi: cum tamen convenientiffime uno ft eodem tempore poffet provideri fuper utroque, nec unum in aliquo, poflta aliud impedire. .

Nunc reliât ad aliqua eorum objefta refpondere. Primo dicunt, quod creato Papa bono modo, non poffit ficti difta reformatio ; primo quia fofe per prafenriam lu^m impediet eam ftc. Rcfpondeo, aut difta reformatio poteft canonice abfque eo ft confenfu fao fieri, aut non ; fi fic, abfuntam eft dicere quod impediet eam , cum non poffet impedire dejeftionem foam. Si vero fine eo & coofeufo foo non poteft fieri, ncc modo poterit fieri : quoniam 1 paris confenfus effet, vel eum creatum non vocare, vel undem non expedire: immo plui nocet contentas paucorum, quam comradiftio multorum.

Secundo, ad hoc quod dicunt quod plurimi vellent fibi complacere, alii timerent fibi dif. pliccre: & ideo nunc majorem haberent libertatem, ftc. Refeondeo primo, tales, quicumque funt, non tant amici veritatis, qui favore vd timore negarent veritatem; neéte per tales debet fieri hec reformatio; ftc impudeuseft illud objc&um ftc Gptt corruptionem.

Tertio ad hoc quod dicunt quod habitoPa pa, quiliôet nitetur recedere; ft. dant exempium de Concilio Pifeno. Rcfpondeo.- fttad objeftum. repugnat cis qui tantum cupiunt fofam reformationem: quoniam fi tantum deuderarenr cam ', *noa cito rerederem* quam prius perficiatur: etiamfi ipG pauci deberent remanere ob hanc caufam duntaxat, vifo quod io ipfis in hoc cafa poterit remanere audoritas Concilii. Item, uoum eft quod Concilium noo poterit ita providere poft etoftionem ficut ante, ne Prolati reoedant, Item, quod datur exemptam de CooeilloPifano. Refpooleo, qnod de dilatione ipGus refarautio fds foerit libere concors totum illud Concilium, nec fuit cul- oa Pap·, vel collegii dominorum Cardinalium ; fed potius totius Concilii, fi pro tuqc difta reformatio non folt fofta. Item, difta reformatio non fuit impedita propter creationem Pape, fed fotam propter confenfum totius Concflii ex caufa rationabili. (tea·, defensitat Ecclcfi· in *troc* quod vacet Papa, eft pro omni· bos deformitattas generalior; quia ungit bonos & malos, * omnes generaliter Cfoiftianos.

Item, pcricutofom eft, ut Copra diftnm eft, quod es dilatione cjoCinoJi ftatu» Ecclefie noo mediocriter deteriorari poffu tam io fide, quam in moribus.

Item, tam longa etpeftatio futuri ft,omani pontificii eft pre ceteris deformitaefeos populis magis CcaodaloCa, quam pauci cogitant io ifta reformatiooe capitis: quamvis non negatur, quin fit expediens fit neceffaria, fed ekftionl prodift· nullo modo preaooeoda ; patet igitm quam vehemens iufpicio laborat contra prodi· aos, quod non refte tendant ad ea que fupt kfu Chrifti dc gloriole fpoofe ejus. Et Corte intendunt fic expendere tempus, attndiareCoocilium , ut paucis tandem reduineotibat eiiga. tur Papa ad vota Cua.

Allegationes autem tam divini, quam huma· ni piis leviter poterunt fieri ad promiffa, ftc.

Sacrofaoft* Synodus Cooftamienfis, ftc-ftamit & ordinat, quod foturus fununus Pontifex per Dei gratiam de proximo aflumeodus, cum. ex boc Concilio deputandis per fingula»nationes debeat reformare Ecclefiam fo capite decuria Romana fecundum equitatam ft bonum ref;i.neo Ecclcfia, antequam boc facrum Concitam diflblvamr fuper materiis alias per nationes io reformatori» oblatorum^ qua fcquuntur, fcilicet de annatis tollendis, de collationibus beneficiorum, de muneroCardinalium, contrit fimoniacos, de revocatione alienatorum tempore fchifmatis, de providendis ad beneficia & officia, de exemptionibus ft mivilegiistempore fchifmatis impetretis revocandis, ftc. Videlicet hoc adjefto, quod fafta per nationes deputa·

pria remeare. IftudDecretam.per fingulaa natiooes et collegium CardianSom eftadmiffum. De modo vero eleftfouis fummi Pontificis nos· dum eft concordatum, etc. Ifti quinque articuli fubfcquMtes faerunt XI. die menfisOfto. brb profemia ad focram ConcOfam Cbnftan. ticnfe in plena et publica feffione conctafi et publicati - Priasusde famrbrnnriliM relata endis, «iddicet proximum ad quinquennium, fecundum ad feptcattfam, tertiata, quartum, quintam ad dectoojam. Secundus articatab de prorifione adverfuafisturafchifaMta. Tertias deprorifioue facienda per Papam . Qpartus ne Prolati transferantur inviii.Quintus de fpaliMcrprocuratkMiibus.

J»I·«m»· « dtarate *it ftitfe* sutferiû Amonafierô la Quœltgcn. fort proferendo· .
pvnrriJû, i. De Concilii· Csnerslibni odebrao- di· ft provifion· sriverim fatura fehifinau- a. De profeffione factanda pro Papa . a. Na Pmiati tranaferannsr tarifa.. 4. De fpoitte ft procuratfasribus. Otarii *et ntteet* m *tiita Srf·*

Qpodque timebatur ex boc inter prafeote· ip- fax exoriri lit·· farpa & feandala que farta de facili reparari non potiènt : ac pro part· dlftorum Erturdi abbati· ft contemn· mona- Aerii Quoelfteq. cidsm Bakhaflâri ııχκ Pap·

AMNO CHRIS I I '»'».

O*?11

CttcHii Qqfinttfauer *faftetit* *it* ar- *Het fti'Vteii ie e&tat ftâlitû tatr met*- *Uta* (can. ng. ft aafanfar ,. nyfan/r mt Jmtam *PUL*

cordiam faner Abbatem ft conventum ac ca- nonico· , ft monachos bnfofaaodi mopafterio· rata profatorum perpetuo ftabilire : hmufenodi fapplicatioribus rointt ft contact « v/ Kal. Decembris Pontificatus ltd anno quin··, quod abbas exifieos pro tempore faCrotteligcp. pro- fato Abbati etiam pro tempore efafletni fa Petri domo prodifioram monafleriorum , nec*, non canonici fa Crorsefigen. etiam exifienti- bos pro tempore fa Petri domo moaafieriorum profatorum, tam ttfa quam proccfitonikis hu- Mmqjdi difti Concilii Confia·, ft quandin il* tad dnratet, quam etiam' qritatfiiam aliis con- grrgatfaoibu·, procdfiombus, ucc non adibo· fnlsmnihi· ft râblkis, in quibas eoa pro tem- nor· fafimul convenit· contigerit proferri,- ac fa facis dftnortas hufafinedi peroctms tempo- ribas collocari deberem. Non oMtatfasetiam quibuicuoque privilegiis faddgendis ft litteris

> ad faturam rei memoriam, prorifioois no* fit· debet provenir· fiftfidto ut fisam fas cui-

Ao* «rul· u« tyH· ·Miotaa.

litterarum Concilii Gonftancicntis

fieri! fa dinb & petitio cootfaebat lpG eo

SU-

prafemtas annotari feefams: quitalb fat. Sa- crafanfta ft Generali· Sjmodm Genian. ad

ApofioUcis gtoeraiita ft fpirimata· tifilenu
Pont, gratia procafieraot. Ucet Mmporo ooo Papatui prafirit Bttans Apofiolic· fuper illis conTeta non fuerim tau· confequamiiʳ *dl*esifiemt: per que lfctemdfaMBakhalfaristunc tara. San· dndum pro part· dileftoram filio, ram Erhardi abbatis ft convenu· mooaAerii Cruttelıgeo. extra muro· Con. ordinis S. Au- guQini Bakhfafafa tuoc Joaûni Pape XXIII. eu- pofiro.· ft Ike iptiue ordinis veniaris iofiira- t»; ac ejus per Apotalicam fedem fubfequens approbatio fauge procederem faftitutiooem: ft etiam pe eandem fedem faftqm approbatio- nem ordinis S. Bcoedifti.' ptcfarufi|ue abbatia ·bbatialii dignitatis promotione direftos Eccle- fa· filium Joanrtem abbatem monatiefii in Pe- tri domo ultra pontem Conti, difti ordiris S. Bcnçdiâi tonge pbocefierit , necnon abbas pro tempore «xiftens difti moMflerii fa Quadi- gea. mitra ft annuto, cercrilque Rratlficali- tan ioligoiis, ft fpedall privilegio fedis cfattem.*

Abbati ft conventui Petri domus , ac ordinis C& Bcoedifti conccdh quoronoraqu· tenorum Pspn , fi taper his eoafefi· fuiflent 00· cx- Svfa totaliter non inferta, efiefinscarana iri valeret quoorodolibet vd dflfarri.' ft de q-roruncuoqnc totis tenoribus de verbo ad verbum habenda afiet in eiidem Ulteria memfo fpecialis. Ne ratem pro ro qnod <up* volun- tate ft comsAnm profata linar· dMNEaithaf- faris tunc Pap· interim qnod Pspriri profate confcfi· non fuerint, prodifti abbas ft con- ventus monafirrU ta QwasHgcn. voluntatis ft concefitoni· pradtfiarum fimfirstw rifaftu.- vo- tatium dccernfasM quod votant·· ft prodita adifia die»qrio- D to Kaka. Decembris perfode tam confeqiM·- tnr eficdbnm: ac fi Utmro difti Balobafiaristttac Pape fapar illis fub ipfius diri datis coofe&n fument. Qundoqu· profantas litter· ad pro- bandum pta· vorantaiem ft coocefitanam pro- ditas abiqae feficlenri nec ad U probationis altcritts adminiculnm rtqadxarur. Nulli ergo omnino* tanataum Heeat hanc paginam no- ftro voluntatis ft conAitutioafexraftfago· re, vel ei atria temerario cootraire . ST quis autem boc attampeare profampferit , indi- gnaefanis omnipoteqtie Dei , ac bea'orum Petri ft Rsali Apefiotoomi efas fe noverit incuriunsm . Dau Conft. fextodedmo Kalen.

gaodebat : ac cifam abbati mooaAerii in Croc- aclfage·. cxillenti pro temper· ut patri abbati ·dam alia ptara tnooafteris difti ordiois S. Aogufifai fa diverti» faci· cooGAeotia lied efaf- fam ordinis regularia faAitmaper fedtm ipfam ex certa fentcncia approbata fabefimt, fa quo eoruoqoe periboaa drgsotes pro tempore fa fatten» fas fen faperioriutem rifitaodi corri-

Septem. Amo a Nativitate D. MCCCCXV.
has ft couvemns prodtfti necnon canonici efaf- dra» naonafierii Cruurilgra? fa quibufcunqo· afttas fotauribus , racnou proceffiontas g·* neratibus, qun fierent pro tmnporc io ctvitat· Confiant, ac etiam fa Generali Concilio Ab- batl ft Monachis erifiemta· pro tempora ab coorentu difti monafierii Pbtri domna profer, ri, atque fa loco five prdfaa cnfioca* ridsbm rootra- taUbos

B Apofiolica fede vacante. Cnteram ft ca- modem litteratum renor prodiftus infertus omnimodam tri fan fafti cevtimdtaem fit* ciet : Apofiolica anfioritare docrrnimur i M Mud idem robur , camqu· vta» ft cuo* dem rigorem dita· «enor per omnia ha- beat qms habent originales. Uttem tapa- diftn . Et eafam prorim eidem tenori fi. five fa fafado five aMbi : rid faerie exhi- bita· vri oAcofas . Et eidem tenori fa mi- ter fierar fa omdha } fient etfdem oeftfaa- Ubm Muerb ftarttw fi forent ahMi· vd oftcn-

nftwita. Per boc astem natium jus cuique de
------*dovo acquiri rokunoe; tad antiquum conserva-
ANNO CWRtSTI ri taomauaodo. NuQi ergo emoioo faninom liceat hanc paginam noftri deerati, ft voluntati* infringere ; vd - anta temerario contraire. Si qui» autem hoc attemptate pnsiumpferit indignaooneai omnipotentis Dei, ac beatorum Petri ft Paoli Apoflotoram ejus fit noverit io* curfuram. Dat. Rome apod S. Petrum. Anno incarnationis Dominic* mlllefimo qnadrtageatefimo oftuagefimo 0000. Qpinto KaL Maii, Pontificatusnoftri anno quinto.

QUATIO PETRI DE ALUACQ

Cerdhulh Cemtrttftft,

Dt tficie ittftrtltrit, Pqpe, r</if«»pawyw *CtHcihi*

Prv raaimfirtaw Ecolcfc, Mfta Cantari» *Cencili» Gntntii e*»» MCCÇCXVIU*

Eretal Jfjpu itt ftlt'U— O'HtUit

/^^Onfideramtbas nobis verba propofita, triplex occurrit queftio, pro eonun imroduftiooe, lo bujus fermoub praemio breviter explicanda. Prima. Qpaliter verba h»c Evangelic*, ad ea qu· nobis hie luntagenda, pertineant, Secunda, quid fignificent ilia emit, laminaria, que nobu coofideraoda prafentantur. Tertia, qui* Got ligna orieftia , que nobis futura pramuociant.

Dupin io· t*r Opere rjt·

H» fiquidem quaftionm multorum forte hic aftantium animos psrifant, qui fecum taciti admirantes interrogant *t* qnam ob caufam, quamv« rationem ant congraemiam, verba bec proponere decreverim, ft bnie applicare fermoni. Quid, inquioot, ad rem pertinet, quid ad propofitum attinet Concilii Generalia: *ErmtβρΌ» t* fût,im» , jU&i.*

Prima igitur queftio proponitur, qualiter verba hac ad ea qua nobis hic font agenda pertineant . Pro quo fcieodnm nobis eft Quod verba pramilTa omnino arbitratus fum huic fermonl aptiflime convenire, quod hi, qui in hac Synodalt congregatione prafentes adlunt , debent effe velut curiflima carli laminaria, toll, ft lunx ac ftcftu merito comparanda, ut Jequentia plenius declarabunt.

Nec caret congrua ratione rationabilis congruentia : quia hire verba, qua ad hwcraiem mtcDcdum difta funt de figoi* adventus Domini, ad Generale Concilium, ieu judicium Synodale, de quo adventu ipfe in Evangelic legitur promififfe.· *Uiti da» vel trer tnfrqptifo- rint ia nomini* mnv , *iki i» medi» Ulte^ute Jam .* Mattb. tS. 10.

Outinam, boue Jefu, utinam fis hic in medio noftrutn, ubi duo non fotam, vel tres, fed tanta fidelium multitudo univerfalem reprafenran* Ecclefiam congregatur, utique congregati funt in nomine tuo, in nomine Salvatori»; nempe titulo, feu caufa procurande fahitis, ft fahitaris utilitatis, non particularis qoidetn fed uotvcriaif*, nec unius aut paurarqm membrorum faoram, fed totius tui myftici corporis, totiufque tu» Chriftiauitatia. Utinam ergo, falutifer Chrifte, utinam nobis in tuo fatauri nomine congregatis, ita dignaris pre fen* a&ficrc, ut, pulfis erraram tenebris ft peceatorasn *atMt.* eftci mtreamnr clara iuminari* ceil fpfrittuli», ■ eft, tu» Eccle'i» anno
milltaotui, ft m nobis reluceant tata figpa fitlutaris coofolatioob. Unde fie vare potfixdki: 4 h
Rrvat figt» » fût, faap'èr *fidlit.*

fideraoda prssfentaot. Pro' quo confiderandutn nobâ eft, quod , fient iu calo corporali, fic in calo fpiriruali, hoc eft In pnafenti Ecclefia , qu», Gregorio telle, tape iu facra eloquio regnum cxlorum dicitur, ntaitiaiiflimus rex, omnium difpofitor, diverfa laminaria difpofuit , de quibas ta principio libri Genefis acriptum eft: Fecit Dominus duo majpa lumbaria ; luminare majus ut praK&t djei, ft tamicMre minus, ut praieftet oofti, ft fldlas . Geb. 1. *16.*

Habet igitur Ecclefia duo luminaria magna foletn ft hmam; habet ft ftetlas varias.

In fele Papali* majaftas quae prceft dici, id eft fpiritualibtM *j in* luna Imperialis powftas qu» pnseft nodi, ideft, temporalis. la ftellis vera diverforam flatuum Ecclefiafliço'um varietas, qu» firis fuheft majoribos, congrue dcfignaaur, ficut pieoine patebit ex hb,'qwe -infertas diosoda funt,

O quam denors eft Ecclefia chrifttana horum lumiuarium mird varietate, variaque claritate, diceore Apoftolo.* *Aii» t/l d»ntaiftlit,* Cafia tase, aha *jitlUrtuee, tjfldl» »fltli»difert *a tl»ril»tt i. Qor.* tj. 41. Ecce ergo quam bonum, ft quam jucundum eft horum iuminartum variam daritatçm videre ! Qpod tamen nobis nunc , Domino donante, concedam eft , cum talem & lunam, utramque videlicet poteftatetn, ipiritualem ft temporalem, iacerdotalem ft regalem, limulquc cum eis (Leilas varias , ideft , varios Ecclefi» (latus ad illuminandum uqivcrfalcm faciem terre videamus in hoc facra Concilio convenire: ut merito de eisdtftum fili *Erantfig»»* m /aZr, fima 0* *fltUis.*

Tertia qusNlio tuit : qu» fint ifta ligna c®leftia, qu» verba pradifta nobis futura pranuociant. Pro quo penfandum nobiseft, quod in csdo fptritualitcr inteUeâo , hoc eft in hoc facra Generali Concilio, quo univerfalisrepr»·fensatur Ecclefia; In fuie, tana &ftcllis apparere incipiunt figna multa, figna magna, figna nova, figna utique caricilia, iua multitudine ftbpeoda, fua magnitudine miranda, fua novitate jucunda, qu» plurimi/ retroaftis temperibus fuerunt abfcondita, fucruntque triftia tata* iHis omnino contraria.

Sed quod parabolice ftobfirare diximus,jam clai^ ft lucide differamus. Scimus namque, ft fatis fuperque fatis per experientiam dofti fumus, qualiter , proh dokv ! ta fiole, luna ft ftellis pr»cefferint figna triftitta ftmtrrorto, figo* videlicet fchifmatic» divifionisyft Ecriefiaftic» deformationis· Propt* qood impletum eft illud Joelis vaticinium : fol ft lann obtenebrati funt, & ftrita retraxerant fplrndoram foam , Joel. 11. 10. ft a). 19.

Jam vero, quod gaudentes referimus, videte fpcrannu Cigna jucunditatis ft taritta, figue charitatis ft epocoruta, figda profperitatis ft complacenti*, fign* videlicet pacific» union* ft reformationi* Ecctataftic·.

H*e eft ergo mtasbilh motatio dexter» excelfi, qua· io tale, tana ft Belli» nunc tacho··ri videmw, dum boc facram Coociliom ad huuc 60cm congregatum afpiefaNM, ut tafta mater

mater Eedefia, Ribdudam per fcbMmatiotmA —dtvifiooem miferabiliter deformata, none per «eionean reformetur. San· nec vera ""'θ Γ'Ι◇ΠΜΪβ* » -* ma reformatio fio· unione efle poterit. O pnKiaram flt pro· feeram diem, ftc qsem merito fonftum dixerim, fub quo boo fieri «Mitigerit I O beato·

FOCUfii y OBDC vMIKMGCC · wQMXBOIICulCfll^kClvHA* tenu, meqoe pariter com m jucuads exultatio-ns participem, quem intra terminos coeuniflfo, txbi legationi· ad partes Alcmanot· Dominus ·d boc eligere digtuens eft.

Sed magis laudanda flt veneranda flt cum lctabunda gratiaruaa aftionc, digni· praeconiis extollenda immenfa Dst dementia, qu·.* tam ingens largitatis beneficium Ecclqfi· lue coonilit, ut rctribtl» figna hortcnJi fehtftnatis tam mirabili mutatione converteret in tranqttilla figna optat· unfonis, flt pacis, de quibus diâum eft : £ra»S /gea /a *fac, !«aa if fallit,* Luc.II. >J·

Hsc igitur haâemis de tribus pnemiflis qu» fliosubus generaliter diAa fint. Sed pun reflat, ut fpecialiter confideremus diâa luminaria, flt in els Cgillatim potemus figna, flt figoemus myfteria.

Primo quidem, in lole figna pnrfidetitiupaftoralis; fecundo lo luna figno prudenti· temporalis,* tertio in flcllis figna amftcuti· fpccialil ft obedient* filialis.

In primis ergo confideremus io fole, ideft in Papali fublimitate, figna prssfideoti· paftorabs, de qua fingulariter Petro pro fe flt fois luecctîoribus a Chrifto diâum eft : *Pajcc cote attat,* Joan. st. 17.Non quidem fpecialiter has, vd illas, fed geoeralitcfubiverias.

H«c autem Papalis fublrfoiras, flt ejus Pafloralis prudentia, ac cmineotia fingularis foli merito comparatur, propter tres excellentias, quas in eo fpccialiicr cognofcimus. Habet enim tublimiiatem politionis, nabet oobilitat«m ccoditionis, habet utilitatem operationis. Sic Pontifex fummus flt peftor fupremus inftar iolis habet portionis fublimitatem, fi bene intraverit; habet conditionis nobilitatem, fi betae vixerit; habet operationis utilitatem, fi bene rexerit.

Sed e contrario, quod abfit, paflor ab his conditionibus loi s degenerat, fi male intraverit per injuftam *U* reprobam ambitionem, fi male vixerit per inhoneftam flt fcandalofam cooverfatiooem; fi male rexerit per torpidam flt otiolam remifiionem, vel per tyrannic im flt oneroiam, ac odioiam adminiftrationem.

Hac, proh dolor! eflent figna trftlia, flt non ifta /udicacda figna, qu· divina favente clementia, nunc in fole noftro vidtre (perarans, ut ex eo rum pfalmifta, Dorr.inn dice, re valeamus: *Ta fc^icafli & ftltnr,* Pfalm. 73. j 6. Fabricat enim Deu* iolcm, quando fuouniM Pontifex, per canonicam in-Aitutioaem dignus eügiiur. Et tunc ex Dei opera verus iol efficitur, flt reâc fuper alto· fnblimatnr.

Sed non cfl ille fol verus, fed falxum foli* fimulacnim, qui manibus hootimtm, ideft humassis flt doiolis adioventiooibus fabricatur, ficut irt pfalmo fcrtptMB eft: *SiaatLtcra patiant, anfattm» area*, qpwa *attaaaat hcariaaat,* Pfc Si;. 4. Immo de lalsbtis idolis per Jeremiam dicitur: *Ctatmt* Asmfewr *flatmu damai /«di/*. Jerem. 43. 13

O Minam beata Trinitas fua omnipotenti virtute contrat ftamas domus iolis, ideft fimulaera Romans Ecckfis, qus eft domos famosi Pontificis! tyfaam ioquam, ilia fio|»lacra conterar, qus In contumeliam individua* Trinitatis, trinum fibi nomen Papan» multiplicam conati funt, cum umeo eum tres fimul haberi nequeant, fed unus iulus veri foils, fit veri Paps nomen, fic realcm dignitatem obtinere debeat.

Unde lo plurium de hoc nomine coctendentium irrifionem, ali·· me fcripfiffe recolo; quod ficdç in divinis veeelanda eft fit «dorandas Trinitas p<r(onarum, fic In humanis vetend·, flt abu.ninanda Trinitas Paparum. Cum enim iol dicatur, quafi per excclkntiam, fo>us luceo·, oon poteft efle iol irim», fed necelle cfl ut iulus fit, & unicue. Unde licet narrent hifturi·, ire* loles in celo aliquando vifos faille, ficut teflatur Eul«b:u», tamen fecundum philotopho*, nunquam plures fuciunt realiter, led iohun apparenter. Nam quedam nube* interpofita, apparere fecit plura loù. *ftmnlacra* eidem fi.uilia, flt illud fuit lignum pronoAicutn inundatkxm futur·.

Sic revera a tempore preientia fchifnatir. quedam futi nube· ingratia, & malui·, qux in Romana «uria plura folia, ideft Papal» dignitatis fimul*era fecit lippis oculis appa-ret*. Qgod monftruofam prodigium pnefagium fuit inundationis plurium fcaoJaloêum, de quibus magis flere libet, quam aliquid dicer·.

Hoc autem facrum Concilium ad hunc finem fpecialiter inflitutum eft, ut fugat»hujus erroris tenebris conterantur hujufmodi fimulacra, fit juxta vcrbwn Chrifti fiat imum ovile ftc tinus paftoc, qui tanquam veros iol unus ftc iolus clarclcat, ftc fuo lumine uoiverfam illuftrars Ecclefiam, fchifraatis fcandala ficut fornum ante cooi'peâum folie incalefctntis areferte uciat, ut de eo dici poffit illud propheticum. *Ortmtfl [ai la* mtdarv, *& artfait fanttat*, Jacob 1. x. flt luse de fole ftc prima noftri fermons confideratlooe fufidant.

Jam ergo confideremus io luna, ideft, regali feu imperiali majeflate, figna providen':-temporalis, de qua feripeum eft: *Aifyat ft^jü proviüatia itttfojfailt tfl façon* radar dari. 1. Mac. 4. *6.*

Hrc autem regia majeftas, ftc ejus temporalis provideot.a, luo· merito comparatur, propter tres conditiones, quas in eafcnfibiiitei experimur. Eft enim luna, fecundum Ifidorum, imitatrix folii, dominatrix maris, flt miniftra roris. In quibus defignantur tres excellentis, qu· debent regali providentis fpecialiter convenire. In imitatione folia, ideft fpiritualis cbaritatis, fulgor dat· prudenti·. In dotuinstiunc maris, ideft temporalis mutabihiatts, vigor mago· potenti·. In miniftratione ror:s, idcll viiccralis pietatis ,/dulcor vets dementis.

H*rc funt figna, qus in hma noftra, hoe eft in regali providentia nunc, Domino concedente, videre (perimas, ut per ejus prudentiam chrefiat veritas io difeernendis judiciis, ut per ejut potentiam, fervelcat feveritas in corrigendis vitris, at per ejus clementia n duh cefcat ferentta* in fobkvandis miferiis.

Speramus igitur, quod per regis noftri prudentiam clarcfcct veritas in judiciis difcernrnd», juxta illud quod In Proverbiis fcnbitttr.

gy Ita *jxiicef m veritefe* , /Jrwar *ejxt* m e A
------;——*ternae finvehfxr.* Proper. sp- 14.

ANWO OM5П *1>< Speramus iafaper, qood per cjos potentias- iarvefeet (everitas in vitiis corrigendis. E* fic de eo verificabiw illud, quod ibidem legitur : *Rex* yri /rda m *feli* faliai fni, Uefi fat rese- ll petentut, eifee previdentie, diffipet enent tree- lexe.* Prov. so. 8. Ec notanter diftum eft : raw *aeiaet.* Ut detur ὐκχl1<€< t qaod regia (everitas non debet unum malum diffipare, ft aliud diffimularc; fed fine perforarunt acceptione omne malum punire, ft in hac punitione no^r bonum natuna, fed malum culpa in hominibus perfequi.

Speramus denique, quod per ejus clementiam dulcefcat fereoitas in miferiis fuNcvandis. H Ut cum fanfto Job dicere valeat : *Cnmfederene «M* raw, circxte^Uefe exercite , erem tente* negerentinm ceefelefer*. Job 291J. r

Ad regis etiam noftri clementiam pertinet, ut fevcritatclh juftiti· per (etvokatem misericordi» temperet, ft ficut illam contra ftrperbos ft rebelles , maxime contra heretical ft infideles contra fchifimaiicod ft Ecclefia adver- (antes; fic irtam in humiles ft fubjeâox oxer* teat, ut ei illud pneconium conveniat, quoi in laudem optimi principis ab egregio poeta diâum ert ; *Pertere fnÿeâir,* C *Meilere fuperhr.*

His itaque virtutum titulis infigniftts, dignus erit rex nofter gladium accipere non fua qui-C dem, fed divina auâoritate, ne pro quacumque caufa; fed pro tuitione juftiti· ft Ecciefi· deieuGone, ut mereatur illud audire quod Judc Macchabao ftrcnuil&reo divina legis *te*latori diâum eft»-M*ch. 1 J. *16. Accipe tletixxe fexRext m»w* « £W, pus *dcjicht edvtrferiu pepuli xeei Ifreelt* ideft populi chriftiani.

Gaudeat igitur Ecclefia ft nos cum ea pariter exaltemus, quia fereoiffimus Romanorum rex , huic facro Generali Qnkilio humiliter voluit intereffe, non quidem ut prssfit, led ut profit, «son ut /pirituália ft Ecdefiaftica negotia hic traftanda regia auâoritate definiat, led ut ea qu· fynodali determinatione definita (uerint, fua poteflate defendat. Non denique quafi D fua interfit Synodalia decreta (latuere, autrtatuta confirmare, fed ea potius reverenter conіervare , & ad eorum obiervantiatn, fupeibam inobedieouum cooittmaciam fuo temporali gladio coercere, volens io hoc exemplum imitari tdigiofiffimi principis Conflamini , de quo legitur io Decreto, ft plenius habetur ln biflona Ecclcfiaflica lib. X. ft in Tripartita lib. II.

O igitur felicem, o nobis optabilem diem , & toti mundo defiderabilem, quoin hac facra Synodo videmus lolem & lunam , ld efl, fpiritualcin & temporalem poteflatem , fibi jnviccm athilert, & fefe forti ac flabili munire prxfidio, ut de eis dici poffit illud Propbeti-E cum *f»i ft* Itne fteterxet in kehitecnle fm.* IIabac. 3. n. Et hcc de luna , ft de fecunda noftri fermonis confideratiooe fufficiant.

Sed jam ultimo confideremus in ftellts , id eft, in mukiplïci Ecclefiaibcorum flatuum varietate, figna fpecialis affiflentia , ft obedien tie filialis ; de qua myftice ft figurative poteft accipi illud Baruch Propheta verbum : *Stelie Meneti lxceet* fis *cttfieditt fxit, vecere feet, & tixenxt : Aifxnrxt :* Bcrocb. 3.34.

Ubi circa hujus facri Concilii Congregationem tria notare debemus. Primo, in perfonis congregatis, conditionis nobilitatam: qtfiajW-* *1* Merat hua.* Secundo, in perfboa coagregante, auftoricatem prelationis: quia euce. *te finit.* Tertio, in ipfa Congregatione , lubjeâionis bqpilitacem : quia dixerant : *Ajfienaa/.* ANNO CHRISTI

Confideremus lraque primo io perfonis cougvegatis conditioni* nobilitarem I Quia *fieile* . Liât enim nulla perfoca. catholica , etiamfi fiet fcbifmatica,. ab hac Congregatione fint exclufa: non tauten fpecialitcr funt vocate infima , aut ignorantes pertona ; fed illa prack pue, qua in triplicir conditionis nobilitate flellis cati funt merito comparand· , videlicet , in fublimi(ate excellentis eminenti·:, In claritate refulgentis fapieoti·, in ‘poteflate precellentis influentia.

Stella. igitur non qualefctmque , aut quratumcunque parva , vel parum iuminof· , fed tales, qua per abundantem virtutis redundantiam dederunt lucem in euftodus fuis, id efl, in variis Ecclefia Chriflian· locis eis ad cuflodiam deputatis, ft io admmiftratiooein commiffi»; dc quibus dici poteft illud Eeclcfiaftici; *Speciet teli,* id eft, decor Ecdefi· ,. vel hujus cxleflis Concilii *^lerie fieUentxe xnixixtx iilnavmaa/.* Eccli. Ô3. 10.

Gonfideremus deioJe io perfona congregante,_perlationis arôoritatetnquia *vxetejnnt.* Non enim propria temeritate convenerunt ; fed Apoftolica aufloritate vocate funt., ab illo videlicet, qui praelationis *c poteflatis plenitudinem habere diguofcitur, ld eft , a fummo Pontifice, qui loluspoteftGenerale Concilium convocare, fient per communia jura pofuira probatur. Qtiod utique regulariter verum efl: fed juredirino *ft* naturali, patenter oftettditur, quod hcc regula ln certis cafibus *aceptionem* habeat, & fpecialitcr ln cafu Pifaoi Coocilii, ficut alias declaravi. Unde, qui oppofitum tenent, litterali (enfin* juris politivi , judaico more, nimis tenaciter adherent, contra quos ait Apoflolus; *Littereeccidit ,fpiritx/·,* id eft fpirituaiis fenfus, *vivificet,* a. Cor.*3.6.*

Confideremus denique in hac facra Congregatione, fubjeflionis humilitatem, quod flelidixerunt; -dd/irwar, id eft, ad fpecialem affiftentiam, & obedientiam filialem nos humiliter prefentamus. Ut fummo Pontifici merito poffit hac Congregatio illud Prophet* verbum dicere: *Ecce ed/ent, vece/ii txe.* i.Reg.1.6^. Et haec dc flcllis , ft tertia noftri fermoms confideratione fufficiant.

Sȩd vos, o flellat cUriffima, non immerito quaerere poteftis : quare vocate filis , ad quid cum fide & luna conveneritis , propter quid cum eis Synodaliter h:c congregari debueritis? A4 hanc quartionem refpoodeo, quod in hac facra Synodo fol, luna, dc fleli· propter tria fpeciaiiter congregentur. Primo, ad praeterita corrigenda. Secundo, ad prafeotia ordinanda. Tertio, ad futura providenda.

Primo, ad correâionem ft reformationem Ecdefiaflice deformitatis, quoad praeterita . Secundo, ad ordinationem & integrationem pacifice unionis, quoad prefentia. Tertio, ad provifionem ft evitatioocm maleficas pravitatis, quoad futura.

His enim tribus temporibus fecundam Senecam, tria prudenti· officia correi poodeat'qua X fi nunc debite impleantur, utique juxta verba propofita, erunt figna in fble, hsaa ft ftcUis, id efl, ln omnibus flatibus Ecdcfiaftida, tam in

M capite fa membris. Signa, inquam, A jucunditatis, A eeultotioois, qu* i® hacSjtnodab Omgrcgatione fieri praftolamur. *Et* hac fob Uipfici conclufione profoquemur.

Prima ergo concfafio eft, quod h*c Synodus coqgrcaetnr ad correfiionem A reformatioonm Ecdefiaftic* jdeformitatis. Ut merito nobis dici portat illud Eaechielis : Pre «, ysud *vtrfi eflit in fariata, cvtfrtffao vu* & esq^sfo, *&factadaat vtt igat favit mei,* idoflxclo fervoris divini. *Ettti.* 22. 19.

O minam boc >F*» hoc celo, hoc divino fervore ita cos conflare A fucceudèTe dignetur Spiritus Sanâns, ut £mgratia mediante Ecciefiam, que a puritate fui primitivi decoriarer, fa eft in feoriam mnitiplicisdcformitatis, purpte dt reformare valeamus.

Heu, heu, quam necefliaria fit, A jatndudum fuerit ifta Ecclefi* reformatio, magna ejus deformatio tofinoat, de qua Bernardus, Ssrewnr XXXIII. *fan Caatica,'* lamentabiliter conquerendo dicebat : „ Serpit hodie putrida „ tabes per omne corpus Ecclefi*, dt quo la„ tins, eo defperatius, coque interius. " *it uniti/ iaterfaitù fadit:* „ Olitn dc Ecdefia pras„ didum eft, A nunc temps* imp.'ctionis ad„ venit ; £ccr «spara *araaritada tata avarifiatai* „ Ifai* 38.17. Amara prius, in nece many„ rum, amarior poft, in cooflidu bcreticorum ; „ amariffima nunc, in moribus domefticocum. „ Non fugace, non fugere cos ptfteft. Intefti„ na ergo A vi* fanab'lis eft plaga Ecclefi*, „ dcimgio lo pace amaritudo ejt* amarilTuna. „ Sed, in qua pace? Et pax(eft, & noa eft. „ Pax a paganis, pax ab hrleticii, fed non M profefto pa* a filiis. Unxero* ejus eftplan„ gentis in tempore ifto : *Filw natrivi tJ* „ estai/avi, *aattai fatvtruateat.* Iist* 1.2. „ Spreverunt dc maculaverunt me turpi vit:., „ tarpi qusftu, turpi commercio, negotio de„ aique perambulante in tenebris. " Hcu, heu dc itcrum heu, fi hcc dicebat ille tempore foo, quid jam dicere pollumus tempore noftro, cum illi mali mores cx tunc femper creverint, dc proce&rint «d pejores. Hinc pntftatcta Ecclefi* perfecutionem; hinc horreddam moaflruofi bujus fchifmatis divifionem.* bine fubtraftionem obedienti* ab Ecdefia Hornana, aliaque fcandala plura fecutura, ex tunc quidem, oculo fpiritualis intelligent'* praeviderunt, ficut patet ex fcriptis venerabilis abbatis Joechiaa, dc fanâ* Hildcgardû, quorum noa eft auâoritas contemnenda.

Si ergo contra bcc mala, h*c fairs Synodus non providerit remedia congrua, audaâer affirmo, quod poft tam horrendas corufcattones, quas videmus, horribiliora fequentur tonitura.

Utinam igitur, utinam horum malorum reformatio fiat. Utinam ad expurgandam Ecclefi* feoriam accendatur in nobis ignis boni furoris, id eft xelus divini fervoris. Ut impleatur <|uod prememoratus Eccchiel propheta fabjunxit, y.ti-Et raqBaWmuw, *ficat caafUtxr* «rtur argentum in fornace, non folum exterius, feu interius,A in omni parte, ut ooo (it ticca vd fimuUtoria, led pcrfc&a & pera psagaci®.

Hoc Mueaa fieri non poterie, niG Chriftus, fie® mm inflaoMMC i® fornace cbaritatis, dc arderc faciat ign® ibo, videlicet telo ardentis fier varia, vitiaram fooriam expurga*til, quo ipfo aiT: *W»i lait.-ert ia terrata, tT fad vio, ntfi at ardtat.* Luc. 1249. Et hate de prims conclufione.

Secunda conclufio cft, quod hase faoftaSynodus coogregciur ad teordinstionem A reintegrationem pacific* unitatis; ut dc uubs vel Bl UOj in Evangelio legitur; *£ra»t dijcipati pariter ca^rr^ati t* quando *vcait iJ littit Jtfa ia media nr^a,* & quando *ait ti/, fax vaNf.* Joan. 20.19.

O uilnaru in medio hujus Synodafs Gogregationis ita ventre A perfoveranter dare dignetur Salvator Jefus, ut fua pratentia nobis Ecclcfiafticam itierst pacem, À pacificam unitatem! Uiiuam ad ha>>c rcordinandatn & reintegrandam, fic nobis fecum cooperati concedat, ut, noftri laboris frudum unirerIuis citriftiaoa fcntiat. Hoc itaque labore nullus effe poteft fruduoGor, hoc fructu nullus fentiri poteft foavior. Nec lus pacis laudibus diutius oportet infidere, cum talibus Script, pictus fint, nobis non ignotis.

Sed io tanti boni pcrfocutione oollratn decet negligentism arguere, noftrain pigritiamexcitare. Ninis enim hoc in negotio temnimus. Nimis hucufque quievimus, nimis obdormivimus. Exlurgendum tandem eil, dc data nunc opportunitate A occafione editus exhibita, ad hoc tam arduum, dc Ecclefi* Dei tam neceftarium virtutis opus efficaciter adurgendum. Et quia, *Vbi nteadtrii iφκιαι, valttiui* ait Comicus; ideo omnes hic ingemi vires impendamus, totis conatibus incumbamus, rumpamus moras, tollamus dilationes, A pacem hanc tam utilem, modis omnibus, A viis rationalibus fine debito terminemus.

Ad hunc vero finem obt'nenddm, hancconclufioncm audaâer affirmo, quod in hoc Concilio nulla via poifibihs erit repellenda, fou penitus reprobanda, nifi qu* probabitur cfle juri naturali, feu divino contraria. Nam ad illud jus neceftario recurrendum eft, ubi jura non providerant humana. *Et* hac dc fecunda coocIufiooe fufficiant.

Tertia conclufio eft, quod hsoc faoâa Synodus congregetur, ad provifioncm A evitationem future malefice pravitatis : ut convenienter hic aptari videantur verba, qn* Mofos in Deuteronomio loquitur, *(fagrtgate ad tat tanti aifart/ aata fer trita1 vtjlrat, atqxt Daüves, èr nattait ceatra tat calva & terram. Navi niât,* y«ad *fai attrteia aetam ifatu agtti/, (f cctarrttt vtkit atala ia catrvaa ttatftn.* Deut. 31. ỹ. 28. 29* Quo Mofis ccetnplo docemur, îuod ad boc Synodalitei congrqgemur, ut non olum pretetita mala corrigere, aut prefentia reotuinarc debeamus, fed etiam, ut contra fotura providere, A ea, quantum in nobis cft, in noftris polleris evitare curemus.

O utinatn majores natu, utioam Ecclefi* paftores de doâores hic congregati A hoc exeinplo admoniti, diligenter attendant hominum pronitatem ad maliti* pravitatem. Utinam vigilanter fic futura mala praevideant, ut contra ea utiliter provideant. Utinam, in pr*. fonti talem adhibeant provifionem, qu* io futuro debitam habeat exeeutionem: quia param cft jura coodere, nifi fiuc qui ea po&at A velint conforvarc.

Hic vero unum quod ad prefons propoTitum maxime pertinet, ficgulariier admoneo, ut in facra Synodo talis provifio fiat» ut per eam hoc horrendum fohifma cito finem capiar, ipfoque

,W ▪uc finite, iq poAenim ex caufis firailibus, firnile fieri 000 cootingat.

anno C'I5,7T1 Unde, fam SMtaqaana 'fimile faifle legatur, dfligemer«onuderande fuotprincipale· radices, Eradicates cfas caate, (eu occafiones, à coo ira eas, oe m futnrwm fimites orirentur, per fynodatia. decreta dfent convenientia remedia providenda, exemplo fanüorum Patrum, quorum lequi debemus veftigia, qui in Conciliis Generalibus rentra praecedentia fchifmata futura remedia teguntur ftatnifle. Ds qua materia. plenius alibi tetigi, led hic tranfeb, brevitati· gratia. Et faac dt» tertia Conclufione faf-ficiant.

Sic ergo fub Conclufione triplici, brevherfa fummarim ea tetigimus, propter^qu· hic fyoo-dalitcr congbegamttr.

Sed circa illa, quantum auâoritatis habeat base (aera Synodus, uon videtur utile omnino fitentio preterite. Sciendum eft igitur, quod in carlo cum (ole & luna, fint & ali* flell*, nou ioium ut cis atliflant; led etiam nt com eis, influant. Nott enim tantummodo foli & hm«', fed estait flcilia, immo generaliter omnibus conflellationibut fupeporibus fubjcdcts eft hic fattndus inferior, ficut Ariftoteles ait, ut tota \ttus ajus gubernetur indo. Sic m «lo fpiiitubli, in hac vldzlicatGenerali Synodo, quae tantaÀftellaruin varietate, variaque venirftate corufcat, cum lole E luna congregate iunt ftelfa hufafinodi ; non ioium ut foli & lune, id eft, fitmmo Pontifici afliftendo, eidem te obeJiemc» exhibeant; led etiam, m cum eo, fua virtute multiplie^, influendo circa ea qux hic agenda funt, tpcci.li audoritate concurrant.

▲d hrc autem tripliciter concurrere dignofcuntur. Primo ad dubia confidendum. Secundo, ad conltrltata decernendum. Tertio, ad decreta exeqoendtun.

Hoc autem non ioium humano, fed etiam divino jure probantur. Nam in antiquis *Conciliis*, & maxime approbatis, hujuicemodi verba leguntur: *Placuit /anffo Concilio:* vel, *Coneihaas definivit:* vel, *Statuit, fandam Concilians.* Papa cti„m quandoque dicit: *Au&onlato Concilii tf con/.-i;u definitam efi.*

Hatc autem, altaque multa fi.nilh a divitm jiue oriutn habent. Nam in primo Concilio Jcrofoljrnrs celebrato, dc quo in Aftibits i\pofloloruvnlegitur, Jacobus preiente Petro protulit tcnlentiani, ub; non ait: plactir Petro ; ted *placuit nabis colledis inan-cm,* Afl. 15. fequitur *7.*18- *nfam efi Spiritui Ssntlo, tf nobis*.

Ex qntbt.s pater qnod auclorita> decernendi, definiendi, non lit a'tribucuda foli Pontifici, fed toti Concjlio Generali.

Uude mantfefle reprobatur enor quorumdam perniciofiflimas & toti Ecclefix perkulofitfrmus, qui adulando poteflati Papali; ira detrahpne auftoritati facri Concilii, m dicere pr» iumarr, quod Papa non habeat neceflario feJ|ui deliberationem Concilii . immo flandam iit ententfa Pap«, fi Ecdefi*, vel Concilio Genendi contradicat: fallnm colorem lui erroris ^Tumentes ex *Decretal. I'.ó.* i. *tit. 6. cap.* 4. jk quibtifdam aliis juribns pofitivis, utique mate intelleftis. flt pejus contra jus naturale flt dmDum, in EcciefrK prejudicium introdtiZhs, ficut h*c omnia plenius alibi declaravi . Sed de bis prolixius difeatere, tempori.*: auguftia oon permittit ; nec hic intendendum dilputationi, fed magis orationi laftandum eft.

Oretnua igitur, fle a Domia· bukiifitrr poflutemus, ut fa hae facr* Synodo fol, luna, fa Aeliae concorditer influant, flt nobis, cui»· Atque fidelibus in eis figoa, letitfa fit façon* dicatis apparabat, nec foimn f»goa, fed figno* rum falutarcs efle&is, fuaeque multiplicis fa. flocntfa virtutes jugiter impendant. Quod ipfe predare dignetur, qui fupra folem, lunam*Λ délias in celis regnat benediâus per omnia fecula fecUtorum . Ameu .

CATALOGUS ORATIONUM

Js *Ceae. Ceafaatienfi habitaram.*

1 SEcmo P. de Lamburga licent, in far. habitas io Coocil. Conftantienfi in feflovj|^ Nativ. D. N. J. C. Incipit.* *Si prafentic fefii.* MS. Cod. Mwfl

». Sermo faflus coram Papa Dominica I.io quadragefima per Mag.Jo.de Monte an. 1415. Incipit.* *Agite nane dies falutis* x.Cor. *6.* Porro h«c verba &c.

3. Collatio Mai. Theodorici de monaflerio faâa in OoncUio Conftantienfi in renuntiationem Papatus Gregarii per Car-olum de Malatoftis in illud : *ζηi fseuitur me non ambulet ;· tenebris.* Incipit.* *Ferla fimf tfc.*

4. Collatio Mag. Petri de Ploka fjfii in Concilio Coftantfenfi in illud : *Hii fuit viri mifericordia.* Incipit: *Sub b>s verbis.*

f. Sermo F. Bertrandi S.Th. Prof. *Old.* Ff. Carmelitarutn Conventus Montispeflnlani Do* min. XL poll Trinit. fadus in Gonc. Confiant. in illud: *tier* omnia fait.*

6. Anonymi (Angiici) iermo'n Üiud : *Erunt figea in foie Istna tf fleilss in Evangelio Demiwt profonds* (ftc) *fecundam ufum & obfcr-*tuc/ûav *Ecdefia Anglicane.* Incipit; *Je prit-'T'..*

7. Ahonyini fer.no ibid, in iilud *Principes pepulerim coogregati font* ; Incipit : *Hac Prôpte-tKO.*

8. Sermo ibid, in illud : *Obfecro tvs tannase advenas* in fine legitur: *Ifie farseo jnprafcriplns fuit foHus ConfientiA pro....* i* *Ecdefia majori per D. Canccl.'arinm Parifieufem die Pentris de mane XXFI. April., i»* yaa *die fuerunt procef-fanes toties Concilii Generalis,*

9. Anonymi fermo ibid, in Dominica IV. poll Pafcha fupor illud ' *Malta habeo vtfiis dteerv.*

io. Sermo Bernardi Baptizati monachi & ab* batts ord.S.Benrdi&i, quem pratdicavit in Concilio Conftantienfi Dont. III. poft Pafcha an. 1416. in illud: *Plorabitis tf Mitis vos &c.*

11. Sermo fafhis ibid. Dominica in Septus* cefima in illud: *]te tf vos in vincam rueem.* Incipit: *Hac dies Dominica.*

iz. Sermo per F. Alethum Ord. Minorum Ep. Placentinum in Dominica Π. Qtadrageh-irx an- 1416. fuper illud: *Panamas hic tria taberr.a.<sle.* Incipit: Λ *Evaa^tlio bodierno.*

1j.. Sermo praedicatus ibid, in die S. Micbaelis per F. *Jo.* Zacharie S. Th. Prof.Ord. Eremit. S. Augufliui an. 141e. in illud: *Gratia vobit & paie.* Incipit : *Hoc thema efi valde* m' *tventiemu.*

14. Sermo faâus in nequiit Cardinatis Barerfu ab Epifcopo LaudeuL· an. 1416. incipit : *Mihi- occifam fiebiltm.* Ex hac oratione diicimtn virum hunc ex arcfiidiacono Boaonienfi ad Archiepifeopum Bareofem tranfiflê & annit *}6. & amplius* egifle S. R. E. Cardinale* . *Pre fam & defafane Ecdefia,* fww *ogregic la-*

er barovtrb, aft Orator, iefiatar nabilit civitae 4 Γ·λΜ» atyte Italia &c. «W*' F» MW S. Eccitfbt. Dvat faeriar Alomavua, Bavaria, Aaflria, Atbb flic) Eromenia , Mi. As, Babeema, Carintbia, ftto/parter afpera, tf natdia byeme prAnfiravb fra extirpatione pe/iife-ri febifmatb excitanda Geneunet tarn illnfirtt principe» <jaam Prolator. Ante» quidem labora-verant permaxime inclyti DD. Anglicî, Gallici atqne Radici, fed tone per adventam bujnr S. Patrie ad eofdem laborer excitati font Germani ; fxi licet fniffent pofirri, fafh font promptioret. Et licet tunc faila fnerit diverfa obedientia in AJamanma, fane objeflxm efl, nt ormer de Pa. pain contendenter haberent amttiat tf flimaJotPcernar" tfe. He R. P. tf D. debitam •bibat •bfepxiam (Divinum oficium recitando) attente tf devote. Unde cam aliquand· ctniigiflet earn ale-pan gravi infirmitate gravari, β ma pateret per fe legere, fatatebat per aliam axdire.

CHKIsn

15. Sermo Γ. Màtihaai de Aula Regia Ord. Ciftere. S. Th. Prof, ibid- in Dominica IV. poft feftum SS. Trinitati» ad illud ; Efltie mi-ftricorder.

V

16. Sermo Mag. Stephani de Palis de Praga S. Th. Prof. ibid, in Dominica III. pod SS. Trinitatem as. 1416. fuper illud: Rtfifiite forte» in fide .

17. Sermo Mag. Mauritii de Praga S. Th. Prof, in Dominica VII. poft Pentecoften in C ilfed : Attendite a faffit Propbetb tfc.

18. Sermo prcdicatus bid. in fefto Corpq-ris Chrifti per R. P. & Ep. Firmanum de ordine FF. Min. an. 1416. in illud: Care mta ven rfl cibat.

10. Sermo ibid. Bemardi Baptized Ord.' S- Benediâi de Gafconia in Dominica XL poft Pentecoften an. 1416. in illud : Ps* fow/ws afeenderant i» template. ANNO 1

to. Sermo Tbeobaldi S. Th. Prof. Ord. S. Dominici faftus in Coocilio Confiant. Dominica XI. poft Pentecoften an. 1416- in illuJ: Bene ernnta fecit.

11. Sermo Anonymi ad Patrex Coucilii; incipit; RR. PP.Eclrciitt tf confervet Altiffimne.

21. Senno alius ibid, in illud : Carem liltur baie. Incipit.' I'erbxm propo/itnn; de Evangelio.

ij. Sermo Cancellatir Parifienfis ibid, in die Nativitatis B. M. V. an. 1416. in illud: Jacob genuit tfc. Incipit; Invocandam te predi-ct.

ct. Sermo prrdicatua ibid, a Mag. Perm de Plulu S-Th. Prof. an. 1416. in illud: Jte, •flenditt vet facerdatibeu. Incipit: Ja jew IORO Evaagelia. "

35. Sermo Mag. Mauritii de Praga ibid, habitua an. 1416. in illud : Hoc vidaa eraf.

16. Sermo ibid, in illud : Hora efi jam not de fttivm fnrgere. In fine legitur : Mag. Urfini.

17. Sermo alius ibid, in illud : Benne pafior

I8. Sermo Cancellarii Parifienfis, quando Rex Romanorum iverat de Conftaotia ad regem Aragonum, flt ad Petrum de Luna. Incipit : Profperxm iter faciet ifc.

iç. Sermo D. Petri Card. Cameracenfis prodicatur Conflanti* in honorem S. Ludovici regis Franciz Ord. Min.

30. Ejufdem Sermo de omnibus Sanftia ibid, habitus in illud; Signttm magnam ifc. *. Q

, CONSTITUT IO

Venerabilis in. Chrifto patris Henrici Chichley Cantuarienfs Archiepifcopi , pro fefto S. Georgii martyris magis duplici tenendo, necnon dc feftis S. David, S. Ceddx, & S. Vvcnefrcdx celebrandis.

rila^n^da «M Archie- pMc.CaBwa.4t rien' ».) f. >. b.

TJENRICUS, flte. venerabili fratri noftro ^C· Dsndonenfi Epifcopo , falutem flt fratcMam in domino charitatem . Ineffabilis imperfcrutabilis potentiz Dominus , cujus altitudo prudenti» nullis inclufa limitibus , Dullis terminis comprehcofa , rerii cenfora judicii czlcftia pariter flt terrena gubernat,· etfi eunrios ejus miniftrae magnificet, »It» decoret honoribus, & czlcflis eflkiat beatitodinis pofûffores ; nonnullos tamen apud diverfarum Chrrftianifmiregionum incolas, laudis, flt przmkxum , uberiori retributione profequitur , quos iplarum regionum habitatoribus patronos flt toterceflores fpecialcs difpofuit, ut fie E ipfos merito collaudet, iogentior devotio populi fub tanto patrono flt intercederis prelidio, per Dei clementiamaflidue Habilita. Hujus itaque difpofitioois ex clemeotiflima flt beuigniflima Dei Salvatoris noflri mifericordia procedentis coofideratione , nationis Anglicane plebs fidatis, cifiDeum in SanAis fois omnibus latsdaiv cx debito teneatur, ipfum tame· nt orbis afiatus, ipfitque grati* defuper conccfts, experientia rerum cunAaram inter-, pvw oprinoa atwflamur m fiso martyre gloriofi&mo beata Georgia, tamquam patrono fle Dprotcriorc diriat nationis fperiall, fummh renentur attollere vocibus , laudibus pertonare rrxeipuis, flt fpccialibus honoribus venerari. Hujus namque, ut indubitanter credimus, interventu, nedum gentis Angligen* armata militia contra iocurfus boftilcs bellorum tempore regitur, fed & cleri pugna militaris in (aer* pacis ocio, fub tanti patroni fiiftragio celebriter roboratur ; hinc eft quod nos, qui Dei laudem in Sanâis fuis quibus gloriolus exiftit, in noftra provincia cupimus ampliari ,» regiis & regni incolarum ad boc hortatibus excitati, confratrumque noftrorum & deri provinci* durii Conciliis, quinimmo & noflri provincialis Concilii robore ac Decreto firffalii, aut quorum Patrum pium erga Sanâos Dei, devotionis afleftum profequentes, feflum beati Georgii martyris pnedi&i, fub oflicio duplici, dt ad modum majoris duplicis fefti, tamper clerum, quam per populum noflrz Camuarienfis peoyincîz , per univerfas Ecclcfia» ejuldem , de exprefIb conleoiu coofratram noftrorum flt clemri aotedirii, volumus, ftaraimus, dt prazipimus annis Ungulis perpends foturis temporibus folemniter celebrari ; flt in ipfo fofto ab omni fervid opere per omam civitates & loca ip-

fius

I fius p: ovine--, ficut ft prout in fefio natalis Domini prxeipimus' feriari, quo m;gis in ipfo feflo plebs fidelis ad Ecclcfias conveniant, Deum laudent, ft ipfius Ludi ft omnium beatorum patiocinia devotius implorent, & pro regis ft regni falutc ferventius indent & exorent.

Ad hcc eidi provincialis Concfiii auâoritate decernimus, ft etiam (latuimus per pnsfentes, quod fcfta Sandurum David ft CcdÂe Epifcoporum, & Wenefrede vî.-ginis, de cetero per totam provinciam noflram aotediâam, fuis temporibus, videlicet, Saoâi David primo, iandi Cedd- fecundo menfis Martii diebus; Wenefrede autem tertio die Novembris, cum regimine chori ft novem lediooum, perpetuis futuris tciwpo'ihits etiam celebrentur. Vobis venerabili conuatri noftro, tenore prxfentiutn mandantes, ft firmiter injungentes, quatenus fella pcxdi&a fingulis annis de cetero, fic ut prefertur, folctqniter celebretis, ft per veftras civitatem ft cinecefini faciatis, tam per clericos, quam per laicos modo praemiffo lolemniter célébrai i. Volumus etiam & mandamus, quatenus vobis, confratribus, & cornifcopis noftris Ecclcfi- nollrx Cantuarieniis,' fufiraganeis omnibus, fingulis, per litteras veftras, auâorîtate nollra, ac didi Concilii injungatis, ft mandetis, quibus £c nos modo conumili iniungimus ft mandamus, quod ipforum finguli eadem fcfta fic, ut premittituf, fingulis annis foiemniter celebrent, & per fius civitates & diœcefes modo prxmido faciant perpetuis temporibus fututis, a clero b- populo folernnitcr i Hebrari. Et quid feceritis m prcmilTis, ac quomodo, & fub qua forma prefens noftrum mandatum exeeuti ineritis, nos citra fcrlum Purificationis bea:- Mari- virginis proximo futurum, diflindc ceiiiticci s per litteras veftrasharum feriem habentes figiilo vdlro cor.fignaras. Manda ;e$ etiam f.nguhs contractibus oollris praedidis, quod ft ipfi fingiliatim quatenus prsfens mandatum noiirum ipLrum ciJtates diceceics concernit, nos citra felium Patch- proximo futurum, per litteras tuas modo confimili cerlifictre r.o:i omittant, fub poena qux ncurabit tam vols tuam ipfis, fi contra faâum fuerit, canonice indigenda. Dat- in manerio noftro de Oiteford quarto die menfis Januarii anno domiui Mccccxv ft noilrx translationis anno iccutido.

Conflitutia venerabilis in Cbriflo patris dentini litnrai Cbitbiey, Cantutnm,ci Arcblepifcopi, fuper approbatione t^lamentorum,

XxcoJ.MS. 1'iincip.li doTiinj ^r- ih*piic. <intuar. ChTrhfeT.W voJ.».)t\j>.

T.JENR.ICUS, &c. Venerabili fratrj noftro R. Dei gratia Londoneufi Epifcopo falutem, ftc. Qiiia nos in convocatione ultima m Ecclefia fandi Pami London celebrata, anentis & confidetatis clamoribus populorum & vulgi rcK-' Anglix, contra ordinarios & viros Eedefiafticos, (urifdidionem Ecclefiafticam exercentes, ft pratierûm de & iuper indiûreta commiflâonc admmiftrationis bonorum teflato vel ab inteftato decedentium, ni.niaque ft exeefliva perceptione pecuniarum pro inlinua iontbus teftamentotum hujufmodi; nec non auditione compôti, hnalique dimitlione exeeutorum deputAiotum in eifdem; de veftro, ft alioramcoa-4,fratrum noftrorum alTenfu, ad iedanduas clamores prxdi&os remedium fub forma qw fe- H< r.q. qUjtur duximus apponendum; * viz. quodwwi- hitl 'quifque ad quern in quibufeumque locis ooA.x Cantudncfllu provincie, jurifdidio bihac p«-te digi.ofcitur pertinere, ftatim poli mortem* cujufque defundi, quam cito commode poterit, boca ejufdem faciat fequellrari, tf fub fideli .cuftouia fideliter conlervari, expeufis funeralibus duntaxat exceptis, donec teftametttum, fi qubd fecerit, exhibeatur, ac per telles idoneo*, aut aliis legitimis documentis luUktcnter 'probetur, ita quod non ftatim committatur sdminifiratio, fed injungatur exeeutoribus iu eodem teftamento- nominatis, fuper quo primitus ad facra Dei Evangelia corporale preftent juramentum, quatenus intra brevem terminum ordinariorum, fen alias jurifdiâionem hujufmodi obtinentium atbicrio, juxta fadi qualitatem moderandum, de omnibus bonis defunâi, de quibus tcftare potuit fidele ft clare faciat inventarium; quo exhibito, & per diligens examen reperto idoneo, tunc & non ante committatur eildem exeeutoribus adminillratio omnium bonorum in eodem inventario contentorum, in>, jun&o eifdem fub poena excommunicationis majoris, nc de aliis bonis quam in diâo inventario contentis fe adminiftrando quomodolibet intromittant, quoufque de illis noviter receptis inventarium fecerint, exhibuerint, & adminilirattonem receperint de eildem; quodque iidem exeeutores onerentur, ac ad fanda Dei Evangelia jurent, fic fi opus fuerit iufikienter caveant, quod quam cito commode potrrunt, & prxfertim infra annum, fi poflibile fuerit, omnia bona quorum adminiftratio eifdemcommifis eft in fideles & piosufus fecundum voluntatem ejufdem defundi, plenarie adminillrabunt, ac dc adminiftratione hujufmodi incontinenti, poil ipiam adminiftrationem completam, feu faltem cum ad hcc moniti fuerint, diftinâe, particule iter, & aperte, ipfis ad quos pertinet, hdciem & plenam reddent rationem, nihil de bonis antediâts tacite vel aperte, preter id, quo.1 eildem per iplus ordinarios allocatum, feu in teftamento rite & legitime rclidum titulo emptionis, aut aliter fibi quomodolibet retinendo; quodque ordinarii ft jurifdiâionem hujufmodi exercentes, in redditione hujufmodi compoti, & circa illud fic fe ftminiftros fuos diligenter habere curent, ur abfque dolo & fraude, bona defunâorum fideliter & plenarie, prout eorum animantm faluti magis conveniens fuerit, fine dilatione qualibet, quatenus poflibile fuerit, dfipooantur; aç pro tofiuuatiooe infuper tcilamentorum hujufmodi, nec non calculi five ratiocinii auditione five dimiflson* finali exeeutorum eorundem, nitra quinque folidos nullatenus exigentes, aut quomodolibetrecipientes, ufque ad unum annum a data prefentium continue numerandum: Bona quoque inteftatorum in luo cafu pro animsbus ipforum defunâorum, cum celeritate poflibili-difponi faciant, prout per jura communia, conftitutionefque provinciales, in ea parte eft pleniusordinatum. Vobis igitur in virtute obedientiæ, & ficut periculum, quod in hac parte incumbat evitare volueritis firmiter injungendo mandamus, quatenus ordinationem hujufmodi fecundum omnem vim, formam, & eficâum ejufdem, per veftras civitatem & diœcefim debite publicari facientes, iliarr in omnibus ft per omnia obfervetis, & per alios, ut mandatur, obfervari faciatis: intimantesinfuperomnibus ftfingulis fuffraganeis noftris, quod ft ipfi omnes & fiqguli eandem perfuas civitates ft dieceles modo prsemilTo publicari facientes illam inviolabiliter obfervent, ft faciant per ipforum fubdi-

'dfoba firmiter cMoryan. Et quril· "feceritis in pmmiflit nos dira fefiutn fanâi Petri ad vtn- cula proxUno futurum debite certificats , per litteras veftra* patentas, harum feriem coati- Anentes, figillo veftro confignaias. Datainhof- pitio noifro London primo dic-menfis Julii anno domini MCCCCXVi. & noftra Transie- tionis anno tertio.

.*«*. w.<·

I ORDINATIO SUPER INSINUATIONIBUS

Tcftamcntorum

!» p^taM» jrMpaii Arcfcripifc. cblvy vol.».)

15 ICHAR.DÜS permiffiune divina Londo- -IV. oenfis Epifcopus, venerabili viro Cufto-, di Epiicopatus Gceftreofis, Cede ibidem vacan- te» ^totetn in omnium Salvatore. Litteras re- rerendiffimi in Chrifto Parris et domini, do- mini Hearici Dei gratia Cantuarienfis Archie- prfeopi, totius Anglic primatis , & Apoftolica fodis Legati, fexto die profentis menfis Julii recepimus *ia hac* verba .

ri r-Kvl· vorftm «»

Henricu* permiflàone divina * Cantuarienfis Archiepifcopus, totius Anghc primas, et Apo- ftolicu fedis Legatus ,' venerabili fratri noftro domino RichardoDei gratia Epifcopo Londo- nenfi falutem , et fraterne dilefttonis conti- nuum incrementum. Quia nos in convocatio- ne noftra ultima, in Ecclefia fanâi Pauli Lon- don celebrata, attentis et confiderati* clamo- ribus popularium & vulgi regni Anglic, con- tra ordinarios & viros Ecclefiafticos jurifdiâto- nem Ecdefiaflicam exercentes, et prafertimde et fuper indiicreta commiflione admimfttatio- nis booonilh reflato vel ab inicftaio deceden- tium, nimiaque et exceffiva perceptione pro fafinuationibus teflamentorum hujufmodi ; nec non auditione compoti , finaiique dimilTiooe exeeutorum deputatorum in eifdem, de veftro, et aliorum coofratrum noftrorum affenfu , ad ledandum clamores pnediâo* remedium fub forma qua fequitur duximus apponendum ,· viz. quod unufquilqwe ad quem, io quibufeumque locis noflrc Cantuarienfis provinciae, juriidi- βio in hac parte dignofeitur pertinere, ftatim poft mortem cujufque defundi, quam cito com. mode poterit, bona ejufdem faciat fequeftrari, ac fub fideli cuftodia fideliter confervari , mo- deratis «penfis funeralibus duntaxat exceptis, donec teftamentum , fi quod fecerit, exhibea- tur, ac per teftes idoneos, aut aliis legitimis documentis fufficicoter probetur, ita quod non ftatim committatur adminiflratio, fed injun- gatur occatoribus in eodem teflameoto nomi- natis, fuper quo primitus ad facra Dei evan- gelia corporale praflent juramentum, quatenus iofra brevem terminum , ordinariorum , feu •lias jurifdiâionem hujufmodi obtinentium ar- bitrio , juxta fadi qualitatem moderandum, de omnibus bonis defundi, de quibus teftari potuit, fidele & clarum facient inventarium,- quo exhibito, ct per diligens examen reperto idoueo, tuae ct non ante committatur ejfdem «ecutortbus adminiflratio omnium bonorum in eodem inventario contentorum, injunâo cif- dem fub poena «communicationi* majoris, ne de aliis bonis, quam in ipfc inventario con- tentis, (t adtniuiftraado quomodolibct intro- mittant, qaoofquc de illi* noviier repertis in- veotarfaan fecerint, exhkueriat , & admmi- ftretioMOi receperint dcctfdvm; quodque iidem exeeutores ataeresstur, ac ad fanda Dei evan- grii* parent, * fi opes fuerit fuAcienter ca- vcant, quod quamcito commode poterunt, & pnrieriim inii a annum, fi poflibile fuerit, cm- nia bona, quorum adi...niiirat?6 eifdem commif- ia eft, in fidele* & pios ufu*fecundum vo' n- tatem defundi plenarie admmdlrabunt, ae de hujuimodi admjniftratione incontinenti , poli ipfam admioiftrationem completam , feu fal- tem cum,ad hoc moniti fuerint, diftinde, par- ticulariter, & aperte, ipfi ad quos pertinet, fidelem, fit plenam reddent rationem, nihil de bonis antediâis tacite vel aperte , prêter id quod eifdem per ipfos ordinarios fuerit aUo- catum, feu in teflaincnto rite fie reôc reli- âum, titulo emptionis, aut aliter fibi quomo- dolibct retinendo: quodque ordinarii dc alii jiHifd&ionem hujufmodi exercentes, in reddi- tione hujufmodi compoti, ct circa illud ftc fe & miniftros filos diligenter hâbere curent, ut abfque dolo et fraude, bona defunâorum fide- liter et plenarie, prout eorundem animarum faluti magi* conveniens fuerit , fine dilatione qualibet, quatenus poflibile fuerit , difponan- tur . Pro infinuatione infuper teftamcntorum hujufmodi, nec non calculi five ratiocinii au- ditione, five dimiflione finali exeeutorum eo. rundem, ultra quinque folidoa nullatenus exi- gant aut quomodocumque recipiant ufque ad unum annum a data pratentium continue nu- merandum ; bona quoque inteftatorum in fuo cafu pro animabus ipforum defunâorum cum celeritate poflibili dilponi faciant, prout per fura communia, conftitutionefque provinciales in ea parte plenius ordinatum . Vobi* igitur in virtute obedientia, fic ficut periculum, fi quod in ea parte incumbit, evitare volueritis, firmi- ter injungendo mandamus, quatenna ordinatio- nem hujufmodi, fecundum omnem vim, for- mam, & effeâum ejuldem, per veftra* civita- tem & dkecefim debite publicati facientes, il- lam in omnibus & per omnia obfervetis, & per alios ut mandatur obfervari faciatis. Intiman- tes infuper omnibus dc finguli* fuflraganei* no- ftris, quod dt ipfi omnes & finguli eandem per fuas civitate* & diceceles modo premiflb pu- plicari facientes, illam inviolabiliter obfervent, ic faciant per ipforum fubditos firmiter obfer- vari. Et quid feceritis io premiflis, nos citra feftum fanâi Petri ad vmcula proximo futurum debite certificetis per litteras veftra* patentes harum feriem continentes figillo veftro confi- gnatas. Datae in hofpitio noftro London pri- mo dic menfis [redacted]i , anno domini MCCCCXV.I. & noftrw translationis anno tertio.

Quarum aodoritate litterarum vobis harum ferte iotimamn*, & etiam inungendo manda- mus , quatenus ordinationem fupradiftam fecun- dum omnem vim, formam, & effeâum ejuf- dem, per civitatem et draeccTun Giceftrcnfem publicari debite facientes, illam inviolabiliter oblcrvctis, « per fubditos veftro* faciatis fir- mi-

AMNO caum

fi esa·» *Btrttitu , riitm frie» Jam*
AN. DON. MOOOCXYL

ffTylr «c* venerabili fratri noftra
arcbAyifc. R- Dri gratia Loadoneofi Eptfcopo feta-
dSvrou5vcft>*i tem, ftc. Nuper ia convocatione aoflra ailtaa fa Ecclefia iaoéti Pauli London celebrata, da & Moraat confrcmm· noftraram ac
i !> ·. cleri aeftrts pemtatu· aftrafe· coufiitetioatai fafrafcripta» au asemfatausadidie·. Cum ia-ter emere· noftra· fadctaUfae· Ma debet ede

gltgeoria pUteb danoftrb ft fratrum Utifti pedita· peak·· essentiatur, fa hac Pnftamr—« Cteriri emvocatione ftatotara·, ut fined! eoofratres noftri faftragaaei, fiagutiqae archWa-com noftra Caacnarieofi· *provinrbi,* per fe aut faos odkiales five comoriflario· in fiagnlfa firi· fartfliftfentas , in quotitac decanata rora· ad minos bb ia anno d· perfetM de bmefi fafpe· ftb diligenter faquirant, ac fa fioguHs dccana-tibus bnfafmodi, fiagdbqa· parochib ia qab hos fama eft brâeticos babbare, tres velptaras boni fefifrnonti viros, ad iacra Dri evangelia jurare ffriaet, ut fiqaos bareticefive occulta convertticula celebrantes, ant a communi eoo* verfattone fidelium vita ft moribus difcrepan-tes, herefeiv· ant errores tenentes, five fibros ioipeftos io lingua vulgari AqgUcana coofcri-ptot habentes, ant psrfooas de tasrsfibm fiva etTorfaus faipe&as receptantes, eifdcmrefaven-te», aut Infra loca bunifmodi habitare, eoaver-feri, five ad eadem recurfum haberi fdverint, ipias pertonas com fiqgulb cfrcamftaqtib de qaibut habeatur fafaefta , eifdem noflrb faflra· gaoejs archidiaconilve· ant rib, quamcitO commode in feriptb denuocitat & revelent, ipGqne/archidfeeoai fin-guliqae commifTarii fapradi , aOtnfaa hafaf-

fab fail figiltb faereta traofmittant, ipfi qan-qoe dÆceiini procedat legitimo· contra eos faciant ctun efleftu, ·< prOut roi qualitas exi-git cffe&uAliter dacertunr, definiant atque exe quantur: Et G qua· perfeisat convi&as foriaa curie fecutari noa reliaqnent, ipias ad carceres perpetuo· five temporales pro* rei nnaUtaseau* gerit ad tninut nique ad proximam Pnslatôraoi & cleti Cantnarienfis ptuviaeï· convocatioecai duraturam realiter committant, ft fa cittern fecundum farta exigentiam fervari faciant, ac de âmnibu· ft fiagnlb fapradiftb quo videli-cet faqutfierunt, repéreront, ac ia proedfibus fe habuerunt, perfanas tajafmodi cooviftascu-ftodiri fecerunt, diligentiis ant négligentes ar> cbidiaconoram five commifferiorum ptadifto* rom aHMque otnnftas ft fiagnln drcnlmftantib pnemiffis qnomodoHbet cooceroentibus, ac pre-terite de abfaratfanfans fi qn« interim basâ-tes abfarart contingat, m proximas Prsdatorum ft Ocri convocation·, fab feram publica di*

CMtatei vent, & eftbfta. tsa feftu· Câafti fari ad vfecnfe perata» I·-Btiaram, debite canifiasd· per Htteras · vefiras poscat·· fama ferieo» aaatiMora·, figMo ve* do· primo dtehtii enao Damtai MOQOCXYI. ft noftra tranriationb aaao Mrtio.

DtamÀm· eenmdabs *i» Cbrijb*

f+S.Jaaerit Btetriari

HEMUCÜS permükm· divina Caataarieo· fis Archiepifropa·, ftc. DiWb in Qm-Aa Mo veaarabtlb fratris noftri drautai «J> Ccbardi £M gratia Loadoocadb moris «gantb Vicario ta *Bawd.* ms.

et fenftoram fimrata devota veneration· gm cetera tam Ngiooaaa at provfaciaram Bcdafib «Mı attottir aafasrfa·, facta prauMratur aa-Aoritas, nt ipfaram laadftat aadam Bcctafia

M> gratia fe rritererchstatur t ac

interiori dolcadfa·, bolUomqaa ipfam cmrta· DAores

riofa safetem Itipia· aftaadara decreverit, ip-fa· tMMa aovtifimb lab dicta· atmifiri coa-fefibrb at paatifcb fia bsirHftmi Joaaai· da Bavarlaoo, at veradtar confidtatas, fidfrag*» at

ChriftiaMfitai tidsltat princftpia Md Anglia quinti ct faiexorefa· toMb de

AngUa haauni, ex

·undem fea tarcgffiro curia noftra Caatwrica- guttb ad modum Uoà «Maavitoteam diri-

OdfaNN oaartefir fa Orfeb pamr date Maras CAfaife Caacaar. fercArrpÿc. pv* ff. ANNO causn

H^eiru CON

verfeam Oaoatt ac Caaubriggfe aoAras Cao ÂoCw raariente provfecfe ftodwtswa, ac feaaose ooper ad me deiafo parccpsraus; m expariacma prafeatfea temporaa aanife· fia declarant, qoemodo wherficam hu^d

afe retro tcmporibm ptariao fixcuboeraat de· iolatfaab opprobrio, ac vix fait qni alio», fas eedcfiaftica promotionis "opportwo rtao- dio coofolarerar eatem ax —(titan charis fera. Pioiodo igitur aircwrisores, ApoAoli a<-„ tefia—doArfea, laborant— agricolam de fia-

aaatim, de SMtfo Cripiao * Qifpfaiaen

ac «MMcoûtatce jam dite ipe inu concepta de fatwa pramotiooe coodtgna fexta filkxutn fiior— aigeatiaa OMritoram gear— amki- pliccnt atmaificMioM fetitfe, ac afeopli- ci frfeto fcholafijoa dficipUtas pfagoefeaat ;

vn. wwmmmw w

Ai martyres, gneraai ed— die A aHrtetawCA at coatfeaaca rigüia gracfeator— ac gra- ta rifirstfeafa gratia g— fiagiiranaa Do- afaas a alto scipiwi decreverat, oaa c—

daaadar— fepoteôa fe citea fa dfepcra· tfooem albpsaa pwwtieais j— dite laba· tar, fit feMfeta* MlÿoMferagerarf dfea— gee, fag—, ac ctfea fefeuM acria ηρ- taatw, et difM digna rcpeadeaiw vein— ac porioribae anfel—ae bcncficior— fafi-

proprinxe faaAo—a Crtfpfai A Criipfefani

«W· H·β«·I , fe medicfab liceotisti barrait— fe fe.

pfelicatrs fitfla pradiAa faciatis anmii cmero edebrart ; mandanne Oaatitan coafratritaa A fatagaaab aofiris , A nos tenoew j—fcatfam fic mindanna,

titan, qta fe meverfit—. fe gna feceperfet le»·

ai— rsafariUser faci—celebrari: A ted tirfe pnaafiEs, aa cirrafefinmPnribca- t—à Maria ffegfah pratamo fitter— certificate 'I per litteras veftras patentee ke- bab—ts, figillo ofacii vcftricoa fa aaaaato noftro dc Omr/Mg ad caafes xvu. die nepofa . anno Domini MCOXXVI. «no- tas truulatioou aaoo tertio.

vero ia jam drill. <|ui libdtaai laftitatfaa—

periaat preBte grades Ayradifae per gra· tiw de cetera aoa attfag—, eweptis pwfo- - - *- «- - -

iNpeiiwtb fe.

•w,

———-aurcaram rd fapra ; ad howfiris .aqn ariMAimiwr/ quelque Motta faprndifti foMA-^ZmaT

«2J·*» quadraginta omrearom «al fapes , Ucsntfati wro fa factataubns pvodiftb, ac bareahmriifa /^theologia fapcraa limitati, ad beneficia aurata Z qutaquagfau aurearum *j* non curata trtafota I marcanre vd free. Ac magiftri ftbacctoorii \prediAl 4d beneficia curata quadraginta mar. carom ; aoa curata vigfati aurcarea vol fapra , tafi gradual! proâiâi da bcneficib ntfaoribm vofaerfat coateatari.

Ec votamus, re etiamordinamus, quadam· PCT ft Gngult ipirireatec patrata infra nofrram provinefam Caotnarfanfem conftituti,— ft quilibet rotundem ad quorum collationem, profentatfoore *t* oamfaatioocm, fcu quamvis aliam difpofitionpm , bénéficia faifafinodi occaflooc patronam· Ecetefiaftfci petiineant, five infra ditom provfacfom noftram five extra , primum beneficium hufafinodi fa proximum vreatnren alicui dc perfoois praedito quam duxerint eligende conferre, aut ad hufafinodi beneficium aliquam perfonam *de* (opertas exprefiatb., ut premittiiur, prufeMare, five oomfaare, ufaucC&e cenificcot ft aperte.· provifo, quod G per ad tempus prodidi decennii do emero teneantur. Et delude expedita ft cxfcuta hufafinodi primatva vacatione patroni prodifti fa qualibet tertia vreatura coofimiliter reneantur perfonis amadiftb providere de beneficiis fapertas cxpreflatb.

Statuimusmfaperac etiam ordinamus, qnod fi quibufrb faprndito beneficia urnoominati vatorb oftmmtnr , ft ipfo beneficia infra tres dies coutrnoos a tempore oblationis eorundem admittere recufoverint, ipfis perfoos ab omni beneficio bufaa ordinationis eo ipfo de emero fint excitto , ft bene liceat patronb eorundem , ft teneantur aliis perfonb ivpcrfas nominatis providere; ft fic ufqoead. tertiam per. fonam .· Ec fi ipfo tertia periooa beneficium hufafinodi rreufoverit, infra tempus prnditom, bene liceat eiidem patratas de ipfo beneficio dtfaonere, pro fas libito vohmutb ordinatione prodito non obftaree ; folva ordinatione [redacted]mdito. ano ad alia beneficia eoftea vacatura ; fatoo etiam eo, quod patrata de fundatisse regia cxtAentes , qta ratione vacationum dignitatum, loci, monafterioram faorum divofis clerico domita noftri regis fa certis renfiotabus anmtis fantadArifti» quotaque ipfialiqua beneficia competentia taldem derieb oben. lerint, ft ipfa acceptaverint, feu ipfa rectaeveritu ordinatione petaoui non attontnr.

Et fa eventu quo peufionarii bufalmodi beneficia fic cb oblata admittere· rectaaveriot , qnod ipfi patrata de beneficio hufafomdi periods prodito fa forma .fapradito providere

da quorumqui qtabuMi pwftnb atom nota- gSm are vvare, are 4a dfitom preMare «Ma

prmnoiofimr , val infimorum tempoiu vn-

di# vvvv ad bénéficia hufafinodi promovenatur, Inure· rrtHmsnisfe· fab figilfo sab verfitatb, ia qoa grade· fare adepti faerunt ; patrânb, ft ordinato focorum, degradibusft glctorb fab cibbren realfasr ft ofatadam.

iafaper ftatofaau ft ordinamus , or ordinatio prodito esccatfani debits dcmaodetir, ac de nominibus promotorum public· conftare poterit, quod ornate ft fiqguli ad quo· infa'· tattooes bcocfiefarum pertinere debeant, dc nomfafau· ft cognominibus promotorum hitfaimodi ao beneficiorum ad quo promoti fuerint , titane in 'adifto , . ,— — ----- m diftfa-

fedem ApoAolicam contre quam uuHateom attemptare intendiama , alia· pro promotione diâoram graduatormn infra temps· prsditom provifioocs Generale· dudum confactas fieri contingat, quod extunc omnino ceflçt ordinatio antedito, nec per camar&cntur, aut quo* modolibet obligemur collatore· aut patroni fapradiâi. Poft quam quidem ordinationem fic faâam , facootfaenti oftetaa erat in publico quodam fappticatk» ia fcripcb redato, cx parDuc duarum treukatum, tbeotogm fcilicet & fari» canonici concepta remedium ft emendatio, nem expofttaans gravaminum proditorum ; faper qua fappiicattooc , habita io Coocilio deliberatione matara, tandem placuit toti Con· cilio, qnod bufafaeodi fapplicatio , una com copia ordinationis prodito tranfmittcretnr ac' noiverfitate· proditos, ad iUom finem, quod fi magiftri regente· ft non regentes , re illi quorum fa hac parte iotcreft eandem fuppMcatioucm admitterent, ft eidem coofentirtstr, Bft laper coofanfa fao hufalmodi litteris fob gillb'ditoram utaverfitatum commuribm profato Heverendiflimo patri Arehicpifoopo, citra foftnm Pnrificattaob Beatu Marfa praaümofa. reum, tratamitterore, tunc primo ft nouante ligaret ordinatio prsmocata; ft tunc etiam primo, ft non aliter deberet eadem ordinato per eundem ftcverendiffimum patrem, nt morti eft , per provinciam faam Cancuarienfem tanquam Cooftitmfa Generalis , auâoritate ft affenfu unanimi totius Provincialis Concilii legitime fato ft approbata publice promulgari «

CON-

auri

CONCILIUM NOVOGRADENSE

<&&> ·V».

In Lituanie, iα quo Phoœy Metropolis Κφιβιώηιη depofiras eft.

Cm aamsm Chrifti 1407. Phociey quidam, natione Gnecne, eft in Mem Kiovicn- fem iatmfe·.* fed qood ornai ftadio conaretur Grmsoram fchifina taHaffiem introducere, in Coodtio Metropolitano Novogrodcd inLitua- nia, foflh Alexandri Vitoodi pro Urge J«gel- *hot* Lfcaeni· dads mm 141 J. habito , ab A Epifcopatu depofitue eft, foffeaufqne in *efa* locum Gregorius Cemhrvlacas Bulgares , tie craditiootsopiniooe commendatus, qai Coati. Ho Generali Cooftamkofi interfuit . *HtOmu* jMfeadar asm. i. *Fttnurii peg.* 640. mo*. ·» *Mertt Pvijalt Ktittoeiti· n M/ttHittiiLi-* raenfo *tit, tit GrtctJlitf·.*

EPISTOLA * REGI CAROLO VI.

«DkMI *. ’’*.

Direâa per Prrlatos Ecclefi· Gallicans Bituricis exiftentes in meafe Septembri, anno Domini 141 y. ad obtinendam exemptionem & libertatem fubfidii quadraginta (olidorum fupra qualibet, ut vulfo vocatur, cauda vini de novo ùnpofiti.

OtriJUttûfue» *ftgi* rfmww mftv

^vHrmianiflime ac cactUeatMime Prfoccpe , L i fapreme domine nofter, dhta· legi» no* vi ftrvcteris leftamomi , facroramque forium anftorhare colligimm , petram dt pandcctO»* rata noftrorum exemplis fahstaribns provoca· mur, ut UbertatisEcckfiaftfcmmateriam, quam ftc infonfti notis minMerii *juramentis* fena & felva coofcientia, flt abfque gratiflimaram cen· ferarum periculis prattermittere ooa poftumas, verbo, feriptis flt mrntib apud vcflram regiam mafeftanm perfequamor, pro qua glorioiorum mdrtyril ianftorum plurimos fegtmus fobiiftc trmeapbum, qui fe omram firnuter pro domo domini opponente ptas formidaram «ternum, quam temporalem offendere prindpatum. Sed Duo Mafor obfocraadi nobis datur occafio, qood experientia manifeftecoguoicimus vcflram culfitudipem maforfom, unam mmc opprimi «ru- inais, ncccffitattaulqoe depreflam , nuUatonus vohdflè m in libertate prudifta quidquam at- tentaretur (candatofem, veftroram Chriflianif- fimorum progenitorum vefligiis inhmeodo, qui pro quacumque adventitia neceflitate captivité- tis regm peribo· tributariam fecere Ecclefiam minime voluerunt. De quibus refert Gregorius io regiftro, quod propter defeofiooem liberta- tis Ecdefi·amplificatum· ft terris regnum, con* crib divinitus viftorta triumphalis , dt ab om- ni clade editus prefer ratio repromilfa: coofi- dimus igitur atque fperamm , princeps Chri- ftianifltme, quod qui erepit in vobis , flt glo- riofefenis progenitoribus veftris opus bonum EcckficprotcroomsDum ommpotens, io cujus manu cor regis eft, perficiet, « ab hoc fanfto vos noo permittet propofito declinare; nec a veftra regali mensoria excidere illam feoftHfinum gelis diadematis ft faodiAm· uoftioais fefce· ptioae forameato firmatam, m ingreflu Pari- fienfia Ecclefi· roboratam, qua UbertatemEc- clefiafticam, ft Ecdefiafticoram privilegia pro- mififlto perpmnfe temporibus obforvare, perpo- tub proribus faaftam ft fineoram devcakmem veftraai ad Dims ft faaftam Ecclefiam, qtm

B inter acerrimas quas regnum patitur molefiias, fingularv quoddam nobis folatium miniftrat ft fevamen, (meeriscogimur exorare precibus, flt pence de multitudine auftoritaiam fcrtptunsfo- ens flt forium ad vcftr* dementi· memoriam reducere , ft quafi ante oculos majeftatte va- ftr·, non nos ipfos fed a tergo Patres noftros.· Inter quos *Jeremies* dcaforat Ecclefiam fieri feb tributo, immo ft ipiem Ecclefiam ad vc- firs, otite dicam, genua provolutam ioftinse- re dcprecaotem abnodare fera, ftfecrarem tu» C ftimonia ferfoturarem allegare voleniibeu, fed quia devotiflunum flt doftiflunum alloqui pan. ca hic brevi tafla compendio feffiriaar.

In prioris ergo abstenu flt divina lege, per quam reges regnant, & ex qua hmolabiU fan- ftiooe Ecdcfm privilegia primitm funt coocef- fe , fomentes exordium , id doximm comme- morandum, quod io Gcorfi fcribiiur de Pha- raooe , fervitnti febjeftis omnfisn Sacerdotes flt pofleffioocr eorum io libertate dtasifit, ftris de publico alimoniam miniftravit, extunc, m dicunt, glorkrfb domino proountiante Sacerdo- tes iu omni *genere* liberos efle debere, Quod D &rexQrus fecuras, ut legitur in Eidra, vomit Sacerdotes pro templi SEdificationc tributis non onerari, neft in regem & efosfiUos divina ultio dèfeviret. Non arbitrandum igitur fob vcftro deterioris conditionis efici fecvrdotium impe- rio , quam fub illis regibus qui divine beqgia notitiam non habebant , dicente domino .· *Holiit itqpr· CbrifttteittJ ; tarir ffU.* ··♦ ariitr «MtfgMri, nos cotas Sacerdos ut poputas, "· non «qua utritaque conditio . Nam ut anima corpori, dc fptritualia temporalibus: fic Sacer- dotes font popularibus proferendi, qui flt ange- li domini excrcittmm dicuntur , -ft dii mtocu* B panrar.- lege quippe Mofeica, divina immo po- tius cautum eft, ut eorum portio ab ooeribae libera permaneret. Narrare Ubet illam divin· oftcnfiouis evidentiam Heliodorum tempfi , ft Sacerdotum perturbatorem acerrimum ; cui sem- plum domini irruenti, ft ut io Ubrb Macha- baoramlqgitnr, appanriftede cado fertur equus terribilem habens Morem, flt cum eo feveues *MtcA.*

tem

ANNO avum

fame ànfcWWwi;

fie nussiftrorum cj*» ft violatores percutit ft petti*.

nifi CBM VM0 fabcmur lfeeStateM EedefisAfeom

cute fortitu-

ttfex famous, fed tou tmiverfafa Ecdefia fa celeberrimo Lateranvafi Concilie fob anathematis pana taflim erf «b Ecdefia inhibet, ft jribuu exa&ores ft feftaret mmifla moainona decernit excommamkatioal an ipfa fabjacere, a qua non nifi pteaarip reftsmtitine pnehabit· non veniunt abfalvcndi. Qaad fi Ec-B defiaftfci quidquam pofaatarie duxerint conferendam, Rotnanum Ponuficom ftatait confitlendum. Sunt .ft alia jura mult· idem fen. tienria , ft facrikgonun penis decernentia tales exiftere premendos.

Qud autem fa legibus tmperatoram fit, ft dvitibos braviter fafumendnm occurrit. Qmiris, inquit imperator Juftinianm, a ckrkis tributorum injurias ft exafttools sepeliatur improbitas. Ec cum negotiatores ob needfitatem publicam ad exa&touM vacantur, fa clericis cmnit ftrepitus, oom mokftia pesutm conqukfcat, tantaqnecfe prorogativa faccurrat, ut fa. eerdotum jniniftri immanes ab ontribuendis parfeces

. pr. r»·nteot' Unde Gooftaotius ft · Valentinus im-c paratotts pfarima Ecdefias Ubertatum privilegia condonantes, dicebam: gaudere ft gloriari ex fide vofamm, icientes mqgis religionibus, quam tribulis ft laboribus noftram rempublkam coufervari. Apud veflram regiam majeftatem perfaafione non eget quid Carolus Magnos, Calvus , Robertos ,ft Sanftus Ludovicos veftri Chrifiiaoiflfaii progenitores, hac in re fancieruot. Tam» igitgr au&oritatibus ft exemplis commoniti vefirmcgfa cogimus dicere majcftati, quod Ambrofius ad Imperatorem de Ecckfiaftfca protulit Ubertate: nil regi honorificentius, quam quod filius dicatur Ecclefie, verba quu debet ngi ioo facerdos, coafulere regum falutl oportet, ne quidquam illi potius ut abD

Srm. CVS· ·» Ecclefia immunis Ct.· hac beatus Ambrofius. Condolemus princeps Chriftianiflimc, ft regno

do fit. Or. yopntam, ‹ militia fact tee cum. p *vô·» ear ‹ Hortamur i majeftatem per vifcera mifotkordfa Domni noftri /Jefa Chrifti, ut ad fama Trinitatis providentiam animum erigens, ft magis io Dei ndfamrio, ft Ecdefiss prtefeoa, quam bellorum ducibus, multitudine ft viribus confidens, libertatem fisoft· Ecclefia protegendo, Deum fibi qturat propitium. lagrefiuri namque Romani bella deos fibi placatos tedder* boiHarum immolatione findebant, fi quid in templo illatum moleftfa primitus reparantes. Narratquc Valerius eo maxime DiooyGum regem corroifle, quod mdiam divino cultni ft miniftris fervari pranogativam cmfaftlK. Hanc noftram orationem regia veftra OMafaetudo fitpportet, ft nodementor exaudiat.· nec pro mo> dica quantitate, quu parum vobis emolumenti adjiciat, viam apertam tam periculoiam viam aperiat, ne modicum fermenti totam maffam corrumpat: Deo igitur gratias agentes fa immenfiun, quod talem robis dederit regem qni pura mente tanto chariest· fervore Eccleflam diluit, ft omms Eoriefiafticoe fa divfao cultu

liciter dirigat. Amea.

Ex veftra civitate Btturicenfi, dic Nativitatis BeatiAant V irgfai· Marie, oâava menfa Septembria.

Saifiriftit. Vcfir«Rcgfama>eftat· bnerilM, ft devoti oratore· Pruiro,ft ahi viriFedefi·· ftid, ft unfaerfiutM da efafdam mandato Biturieu congregati.

CHturn

QUÆDAM DUBIA

ANNO emusn ·««·-

In Comitiis Ecdefiafticie province Tolofame circa quedam panda tnâata ia Concilio Geri Gallicani Parifiis habito anno 141ft.

As Xrrirôu *BeBtan/b* *dirreffa*

TWiM Amoves.

ANoo Domini MCOOCXVL die xvin.B menfis Julii honorabâb vir domlnmGoil. lcimus ex Randooc Ucamfam fa tegfcus ft *netor* EccleG· Graeata, per rtirrrnfam fa Chrifto Patrem ft dominum noftrum domfaum Ardriepikopun» Tolofimum, efafaue honorabile cappellaArchfepifeopafi Tolofa, profentibue domfaie fafraferipris per prafatuM doMbum AnchtepKcopuM, feu de dm asnadato amoentie» pro audiendo relationem prudiftam, ft mtdfis. Marne domtam GuflWmue de Raudene

diejutii proxime prutoriti fee* relationem fa fivr'ssperaunfmmt faporiis, taa afta fa* fa diâo Qmciüo ft fait fate dift· refait

per pm Fnritfin, * *ttgti* fai ufaueadfam.

iniini provincia ecsra.ft Idaeas* to per eam DetonaGnHetam siniito non potmt oie ptatfna in prfaeipto dito CancfiB , feqnod aa$b expediebat Ecdcto ft doro regei Francis ofiem regi juvaaaa petitum par modtan ft nomen antes dedas·, quemflfadnipio dito Concfitt . ft intsqnem ipie dominus B facere fanqpa «aam ito qualitaribua , quod levamur di audirent fa^mtentias flt admitterent Bias.

Socaatoe pnnftas tcaflmi ia diflto Goocftio paaftaram fait, quod patot provincia mittent to defifaaret tree partons, videlicet to» chispTnopum fanm» ant Hio non valente in, unemBpifrapmn, ft unmn fibberam. ftc oonm daaa iflam Totofanam, quod Epticopue Vanratos* ptiarDeaurata Tofafis, flt d. Gerardus Fsydiri, qui, ut aflerebatur , fuerant ia dito Canritia pro dito provincia Toioiana , alterius remanerem ibi m fapra ad expenfas provincio. Verant diton de Rendons fa hoc ar· ttoto, ftftfaM quod postai tree nominati ulterius M rrattnirtai pro dito provfoda non rciafarariie / imino diflendit per expretos medianto poblico faftnaaento, quod dixit in brovit, «mato quod dû tiw nunquam fuerant ete-D At par di&arn provfadam t flt licet protenderent ft risto», tamen remmdaverant ditoeleflboni ftvadfa, median» oenaft magna quantitate pecunia , quam habuerint a dito pro-

Tertfae panto in dito Pariuenfi Concilio tratotns par cieram fait faper GgiUauooe certarum fitoaram rraiarumdodam conceflamm dito clero per deminutanoftrum regem, nondum tamen figlllataram.

fato iMtren fe eMtriineMUKf

fiMdio fwto primum artsotomdo materia mtxfarai fitvnrentnsnics nocefistates domini r jefenfioaom regni fisi; fie-

Prima· Mm «ft quntoi ungit Hhm

h principio Concflfi abtoa rrpstoriimt allatam diton fabfidfamTto dacfamm pro *amato* provfacfis totfas rapi : fuper quo qaartorpato ramodium .fit hebendam, ao noto regi oculum toon dirigere i . . tus dona provincia Tobftaahabet ad eum » noto fafiinere ampUns , qao2 dito Toiofana fic habeaturfa contemptu, quod iUi Rrniacl nullam potstotoas habent fiafaaa rliram oonoedendo talia fabfidia faper eam fine faite ft confanfa (pfius, ft aa mm vocata ---- ft tempore coagroo, nec aliquo modo expotota.

Secundum dubfam, an Gt fiupiicanctam do- ito fabfidfa, fa fataram, ipfc tenetur petere * habete ttotice, vel, ito vacante cilio Generali Hccmlm· to * «MMdmU fabfidfam petitum, vel provincia poffametoo fala pro hebento lictoriam prod vetor honor Dei, tono nepladtum domini noftri is, fine periculo confricntiaram flt

Safer frenato artknto iti rtafi, Dtterttt , fif F ftNMwrv cottrw peto *if*

ratam arittaotar par qoMoftbec diet mitto nes novas five aneto «Ugoodôe, fcilicet unum tomton notabilcevi-ros ; ft quod wfiiato «Ha per appellation· ft alia remedia faftitte spari Ctmcilfam, ft ali» bi : vel an magis expediat ipto tras fapra aomioaras eligere de novo, ft eis taxare moderata ftipeudia pro quatuor menfibas tantum , aut ptas vel minas; teifi non edet expediens, ut dtfti tres fapra nominati remanerent , an expediat quod remaneat pro qnaiuor menfibas ft cum moderaris ftipendiis dirius Vaureafis : attento quod habet magnum portum ft oficfam in dtoo Concilio , ft quod adfat«erarar novtp anos abbas, ft unus dericas pro tota M. bas confervendo i, qtua & qualia ftipendia taxabuntur , fa&ciant pro Epifeopo too fraud, vel cafibns adportatnr ad prieftas eligoodi diftas peribnas, ut taxandi dito vadia , ft entera «eodl qun aviiataitnr pro bono univtsfalis Eccle-

T

MAnima votari opiairae bufa nominis V. et ilhtâri Cofonneufam famütanatte, per IimnronriMm VIL Cardinal» erutas, poft taerregmtait biennii, ipfbfeflo fanâi Martuni aaoo dommi 1417. tempore Stgifinundl faflus efl Pontifes optimal; ia quo humanum le maxime, prudentem , jnftum, fl» ia omnibus fuis a/tiombas cxercitaûflimutn exMbutt · Legatam qui antipape Pari de Luna conatus reprimeret, ablegavit.· per'quem dum mbtl e-mendarottq, mfipteotesque »0 fus opinione per-(«veraret, ab iis qui pertes epu tuebantur, m nto deferuo fiiit. Inflituit , m cerri· ranpo» ntm intervallis Concilia riflrbratdnrar, ne. antipapo ahoquin occationem arripientes , S^nodos *ipti ttiam cogere* afliietaront. RagaeUbus Imperatote fle Gaflhr, ut ia Germania romanere vellet , nullo modo acquievit In ItaHam reverfus, Philippum ducem MeditdauenfemcumD Pandnlpbo Maletofta, ae deinde cani Venetis aiuiettMt fodero retigëvn Bracchan Mantuanum, qui plorfa pmrimooitEcclefi· loca oc>cupaverat, roromanmirarii. Venu· is poAea fani» Florentinorum pcribafionlros iodu&m , lcfe humiliavit , ac toinde per Pontificem ia gratiam receptus, fua opara * ioduflria, Ec-

B Romam ventem tanta cm · otnataa lataia flc crahatfoie receptus efl, ut ta «tic· qui ia de-c'uw-vKalcneas Oftobcis focidcWt , pro fob» fa habitos. Exindeurbem ipiam, quo muMtta locb rotam rotabatur, repararo aggrefltae* Novembri ftd/eqnente, Ttaris alveo two egroffus tantopere excretu, m ptarima «lamna urbi tondent Temporibus *iiOem* Romam fuperventi Lodovfos Audcgavmtis . qui a Pontiflro Cregno Neroohtaao donatio efl,'non fine gravi Alphoafi Ararawafis animi perturbattoue , qui haec ob cautam legata ad ScneufcConci-Hum miflt, ut Petri de. Lund cuufam promove» ret- Cat machinationi Pontifex nt obviaret , Concilium djflbivi curavit , altadqoe pofl léptennhtm iodirir. Quantum potuit tUBâttflrac clam, qui Bcdcfia flatum interturbabat. Bobe* m* hnroticos, a quibus Catholici divexabeo D tur, compefarit Lucentibus quos Fletratiat dura ofltidiooe premebant, per vkecomitts opem oracmavit . His -persan·, aliqràs mb Ecdefias reparavit, Cardmafoque creavit Pa com cam Alpfaonfe compofait, qui pofl obi tom Petri de Luna alium aotipapam ehgimao daverat. Sed cum sxauAorapnn Martinas Eoi fcopatu auxit. Ad enromum, ubi m collatio

Gtov. A Romaub revesitus, m ame rodut, quam Florentiam metropoittaiiain déclarait» , Ecdefias Volaterranam, Pifloricolem flt Ftcfo lenient, aoiulai* iubtiditioco eidem anneâens.

gefimo primo , cum foNflct aroma tradori· , menfes ties , *dit** decem : cero ia Latera* fejn&u» fuflitt , fed* dModcdm diebus vaca vu .

CON-

-CONCILIUM

ANNO CHRISTI

H»·.

SALTZBURGENSE PROVINCIALE

In cauf* fidei ac moram fub Eberhardo Archiepifcopo Sakzburgenfi, circa annum Domini (i) mccccxx. tempore Martini Pape V.

b umsvw £mAe *tf btivifa Trimtfib, Petriit & Filii Sfirituf fm8i, Jbat».*

cl -u.j,. /w *if*

& *ZλΣT; 1 **

Deus otnntam creaturarum fabricator, poft infinita fecula creaturas ad extra fus charttatis volens effe participes, ad ipfitts imaginem &(a)pulchritudinem humanam condidit creaturam, perieftam, in naturalibus illuftratam, tt cunfth adornatam virtutibus, tt ratione reftiflima regulatam; quibus felicitatem poterat S(fidere perpetuam, fi in originali juftitia pertiffet. Mid tefth antiquus tante, quamamiferat, isUdtati invidens, hominem tot donis tt viriucibas mfulgentem fua calliditate traxit ad vetita. Cui homo primas afleutiens, cum tota fisa ipfim pofteritate in fiogulis fuis virtutibus vulneratus, monatis effeftus, ccepit - infinitis, nedum corporis, fed etiam animi incommodis & miCeriis laborare. Hinc dc homicidia, hinc * mala inoomerabilia per appetitum noxiam, prodirem ad malum, orbem replevere terrarum. Sed in horum remedium miferationum Dominus regnlas ad tenelle vivendum, quibus homo fe-liCtUMau recuperaret perditam, nedum per ora

afiarilite·

A prophetarum & principum, & ipforum legato*rum, fed etiam faecatorum praefuium proviocis Saltzburgcofis, in folicitudinis partem vocato-™ F^^cetorum noftrorum, pro diroftione gregis ip^roditi divius promulgavit. Qu.>'cet falubernma extitiftent, temporum tamen *___exigente malitia, qua univerfalis Dei Ecclefia Bmooftruofo tt peftifero fchifmate fere fexluftris miferabiUter lacerata, a memoria hominumcx quadam difliaetndine exulsraot. Hmcdelinquentium impunitas praebens veniam delinquendi, effecit, ut effrenata cupiditas & facilitas venis, tam ia clero, quam io populo, noftr*provinciu decorem priftinum ia moribus per deiformi. C tatem vire denigrarint. Sed quia dia fanAifi. cationis illuxit, qua Rdmana tt univerfalis Ecclefia jam unico tt indubitato gubernatur Paftore, tempus eft, ut ex debito paftoralis officii, quod dudtuu in votis geflimus, ad reprimendum tot conatas noxias, ad fanandum infirmos, ad alligandum confra&os, ad corrigea- D dum exceffus, ad reformandum mora, providentiam ftatatorum remediis affurgacnus.

Hinc eft quod nos Eberhardus /brefatus, Albertus Hatifponenfi*, Hermannus Frifingcnfis, Eagelmarus Chiemcnfis, Ulricas Seccovicnfis, Volfhardus Laventieofis, cum venerabilium fratrum noftrorum abfeotium, Patavienfis, B.ixi-Eenfis,Gurtenfis,Ecclefiarum Epifcoporum,procuratorum; & (b>venerabilium abbatum tt aliorum rem.

(·) Osnwn a· Sjnsadas Sahtegi celebratam rifc aaae »·»·. dia oftrva pod S. Martini Fvftiio ; bec sata» apena pwfc· ia [illegible] cmtddararieaM foA Coadlii huju» «m<' redtindu. In Jnc ipfi» CmksUo rWaotar tA» coaccpta illa, qaa typis usmfe te, taetti Kfe»· te i*4««at pralativ capitali» pmta, >" q» <teelara< Eberhardu» conTUiuna bteto Hte, videte, eti MgelM «d tear ttc. Dût ilhuit &c. qua. nifi valde fallor . maaifete tacte Caaeffia· ite paal· pdt CdatetiaaO , oaad aaac» u·». dia >>. Aprili· ccnslute fueras, cchbcatm e·. videliaM aaaade NavaaOn «pdte aani r,«S. ■ 6pra adamanta». Habite Grreaa. per. Mak ». Mt- ·<··

;^7~rum Praelatorum, & rotins facri Concilii Salubutgenfis approbatione, confilio & confenfu, omnia & fingula ftatuta Reverend. patris & domini domini Guidonis tunc fanâi Laurentii in Lucina ptesbyteri Cardin. & rever. patria & domini Joan. Ep. Tufeulani, Apoftolicx fedis legatorum, dum in noftra provincia legationis officio fungerentur; & RcverendilTimofum patrum & dominorum divz memorix Friderici, Conradi, Pilgrim fanclx Saltzburgenfis Ecclefiz Archiepifcoporum ac Legatorum ftdis Apoftolicx, prxdecefforum noftrorum, edita in ipforum provinciis feu Conciliis provincialibus, innovamus, & obfervari prxeipimus. Quibus novis morbis emergentibus nova remedia adhibentes, ftatuta fubfcripta, de venerabilium fratrum noftrorum prxdidorurn & totius provincix approbatione, ordinamus & ftatuimus, volentes & prxcipientes, eafdem noftras conftitutiones ab omnibus & fingulis nofttis fuflraganeis, & eorum fubditis firmiter obfervari & publicari in ipforum Synodis, copiafque illarum petentibus decernimus fub petentium lumptibus & e.xpenfis.

CHRCTi *«·■ A clerico*,

I.

De fumma Trinitate dr fide catholica, cx Concilio domini Eberhardt.

De fumma Trinitate, qux propter fui exquifitiflimam & probatiffimam perfectionem, ac clariflimam & lucidiffimam veritatem, adje&ione vel declaratione ulla non indiget: ad quam in primis, tanquam principium, medium & finem falutisomnium, corda noftra, manus & oculos elevemus devoti: nihil aliud eft credendum, tenendum & docendum, nifi quod Romana credit, tenet & docet Eclcfia, piiflima, fanâiffima, & prudentiffima mater noftra: ita tamen, utomnes Prxlati articulos fidei principales fideliter fuos fubditos laicos doceant fimpliciter credere, ficut Ecdefia :»Ecclefiafticos vero, explicite & diftinâe.

Item (latuimus, ut fi aliquis clericus, vel laicus utriufque fexus, cujufcumque dignitatis, religionis vel ftatus exiftat, aufus fit prxfumptione damnabili publice prxdicare, aut occulte docere, credere, vel tenere, quod facerdos in mortali peccato exiftens non poflit conficere corpus Chrifti; feu, fic ligatus, non poflit folvere ve! ligare fuos fubditos a peccatis; pro hxretico & incredulo habeatur. Quem errorem huius facri Concilii approbatione damndKis, anathematizamus, & penitus reprobamus; cum Sacrae feripturz dicat auâoritas, quod fi ve bonus, five malus fit minifter, per utrumque Deus effeâum gratix confert. Non enim, qux omrsri fanda, coinquinari poflunt; nec ipfa faeramenta propter hominum malitiam profanari. Unde facerdos, quantuncumque pollutus exiftat, divina non poteft polluere facramenta, quxpurgatoria eundarum contagionum exiftant. Licite ergo a quocumque facendote ab Ecdefia tolerato divina myfteria audiantur, & alia recipiantur Ecclefiaftica facramenta.

Damnatione fimili reprobamus quorumdam opinionem erroneam, afferentem, Epifcopum, presbyterum feu facerdotem curatum non poffe abfolvere presbyteros fornicarios a fornicationis reatu propter votum çaftitatjs: Inhibentes, nc quifquanx dc extero prxdiâam opinionem fub poenis prxdiclis docere, tenere aut dogmatizare quoquomodo prxfumat publice vel occulte.

I I.

Dc confiitutionibtis.

Fruftm fandorum decreta canonum antiquis initient ordinata temporibus, fi illorum exfecutio negligatur. Hinc eft, quod nos Eberhardus Dei & Apoftoliex fedis gratia Saltzburgerfis Ecd. Archiep. Apoftolicx fedisLegatus, ftatuta Roman. Pontificum de celebrandis provincialibus Conciliis & Epifcopalibus Synodis diligenter cupientes obfervari, ordinamus, quod noftrum provinciale proximum Concilium a fefto S. Auguft. proximo futuro ad annum indicimus publice, & intimamus in hac civitate metropolitana noftra Saltzburgenfi, per nos, Deo concedente, aut noftros procuratores folemniter celebrandum; nifi ex emergente caufa, utputa, guerrx, peftilentix, aut alia, duxerimus locum immutandum. Quam mutationem loci etiam congruo tempore noftris litteris intendimus publicare. Ad quod conveniendum ex nunc fub pccnis infra feriptrs evocamus, citamus A requirimus omnes & fingulos noftrx prov. fuflraganeos, & alios quofeumque, qui de jure vel confuctudinc ad provinciale Cone, ire tenentur. Statuentes denique pro ulteriori canpnum exfecutione, facro approbante Concilio ut finguli fuffraganei noftrx provinc. qui per annum per feipfos, veî alium, in cafu quo legitime non fuerint impediti, omiferint celebrare Synodos Epifcopalcs; a Pontificali officio, necnon ab omni exercitio jurifdi&ionis Ecclef. por fe vel per alium fint ipfo jure fufpenfi; eorumque jurifdiâio Ecclefiaftica^St illius liberum exercitium ad capitulum feu Ecclefiam devolvatur, & devoluta pcrfiftat; omniaque & fingula emolumenta jurifdiâionis

"^^""^âioui» ad ipfum capitatam pertineant, A reformatione fint digna; & ea fideliter onusTiin publicam ipfius Ecdefiz, nonfingularium perfossarum vel officiorum utilitatem, donec hnjufmodi Synodos * congregaverint, convertenda. Adjicientes, quod fub poena przmifià, omnes & finguli noftrx provincia fuftraganei infra hinc &. feûum fanâi Jacobi proxime venturam, fuas Synodos in fuit dkecefibus ftudeant celebrare. In quibus de corrigendis exceffibus, & reformandis moribus, przfertim in clero 5 cum Dei timore agatur, vifitationes faciant, vel fieri procurant, maxime monafteriorum otdi- B nis fanâi Auguftini canonicorum regularium, & fanâi Benediâi, in certis partibus, heu, nimium collapforum, juxta canonicas fanâiones: quod& nos in noftra dkecefi Saltzburgenfi fieri procurabimus, ut exhibeamus nos noftris fratribus in exemplum, Srvero diâo tempore fufpenfionis duranto; fuftraganci noftri, vel alter eorundem exercitio diâx jurifdiâionis Ecdefiafticz per fc <cl per alium fe immifeuerit, aut capitulum b contra przmifia impediverit, ipfo faâo fententiam C excommunicationis incurrat. Quod fi per annum alium integrum fuftraganci noftrz provincia: Concilium fynodale convocare feu celebrare neglexerint; (quia crefcente contumacia crefcerc debet & pœna) contra cdiâos temerarios violatores canonum & noftraram conftitutionum fequenti provinciali Coocilio, aut Concilio Generali, fi illud celebrari contigerit, de remedio provideatur opportuno Juxta canonicas fanâiones. Suffraganei vero noftri, & alii, qui de jure vel confuetudine ad provinciale Concilium irete- D nentur, nifi congruo fic tempore perfonalitcr przfentaverint, excommunicationis fententiam incurrant ipfo faâo, nifi tali neceffitate & impedimento legitimo pnepediti fuerint; extunc per procuratores fuos legitimos comparera teneantur fub pœna przdiâa. Durentque Concilia provincialia per duodecim, & epifcopales Synodi per tres dies; nifi agendorum exigentia prolixius aut przcifius tempus expofeat.

Infuper facro approbante Concilio or- β dinamus, ut omnes & finguli noftri fuftraganei in proximis ipforum Synodis per finguias dioxefes, prout & nos in noftra proxima Synodo Saltzburgenfi nrdinabunus fub pœna fufpenfionis a pontificali officio, ftudeant perfbnas idoneas, probas videlicet & boneftas » inteftes publicos five fynodale* ordinare, qui per totum annum {impliciter & de jrfano abfque ulla jurifdiâione folicite inveftigrnt. quz correâione & référant ad provinciale Concilium aut Synodum Epiicopalem, ut correâione digna animadverfione congrua puniantur.

Ad retbrmarionem quoque ordinum fanâi Auguft. canonicorum regularium & fanâi Benediâi noftrz provincia:, cura officii paftoralis attendentes, iâcro approbante Concilio, ordinamus przfidentes capitulis antediâis, videlicet de ordine fanâi Auguft. canonicorum regularium, d dominum prxpofitum, metropolitanz Ecclefiz Saltzburgenfis, mogz Pacavienfis diœcefis prvpofitôs; de ordine vero fanâi Benediâi religiofos monaûerii fanâi Petri civitatis Saltzburgenfis, & in Nidernaltach Patavienfis diœc. abbates: quitu» plenam concedimus poteftatcm citandi & evocandi, per cenfur&s etiam ecdefiafticas, omnes & fingulos abbates, pnepofitos, pi iores, & quofeumque alios ordinum przdiâerum, qui ad capitula ipforum provincialia confueverunt convocari, aut de jure vocari debebunt. Super quibus ipfis decernimus per cancellariam noftram fieri litteras opportunas, qui in eventum Regligentix Epifcoporum, fuffraganeorum noftrorum, fi fuas Synodos non celebraverint in termino fuperius expreflb, & emendanda & corrigenda in omnibus & lingulis monafteviis ordinum przdiâorum noftrz provincix non correxerint & emendaverint diligenter, teneantur finguli fuum capitulum provinciale in loco apto fuorum monafteriorum, in fefto fanâi Michaelis proxime futuro, convocare & celebrare; ibique agere de reformatione ordinum & monafteriorum juxta inftitutiones diâorum ordinum, & canonicas fanâiones: jure tamcp ordinariorum in omnibus femper falvo. Diâaquc capitula provincialia przdiâorum ordinum de triennio in triennium per przdiâos ordines diftriâe praecipimus in noftra provincia celebrari. In cafu etiam diligentiae, quo noftri fuftraganci etiam fuas Synodos celebraverint, fecerintque diligentiam fuam pro reformatione ordinum pratfatorum; nihilominus tamen volumus & ordinamus, ac diftriâe przcipimus; ut pnefidentes fuperius nominati debeant & teneantur de triennio in triennium, incipiendo a fine przfentis Concilii, fua capitula celebrare: liberumque fit praefidentibus fiepe diâis terminum przfatum pro fuis celebrandis capitulis przvenire.

Ordinamus «denique, facro approbante Concilio, & in virtute fanâz obedientix diftriâe przcipimus & mandamus omni-

-<<"“omnibus & finguli· abbatibus, abbadf-fis, ptxpofids, prioribus, priori£s,flt aliis, quibus cura fit admisüftratfa monafterfarum utriufque fexns diâorutn ordinum noftnc provinciz eft commiffa; quatenus infra hinc flt feftumPentecoflea proxime futuram, debitumpoftoralis officii fui diligenter impendant; ipfo· pnccipue ad tria fubftantialia ordinis, videlicet proprietatis abdicationem, obediemin exhibitionem, flt caflitatis obfervatfanem reducendo: prohibendo · congraflus fine caufa ratfanabili, flt ingreflum perfoaaram fufpe&arum: ac obfarvent flt a fail fabditis faciant obfervari, ut divinum officium diurnum pariter & oo&urnum devote juxta régulai didfarum ordinum celebretur. Ia aliis vero quz reformationem monafterfarum flt ordinum profatorum rcfpicfant, fa talea ofiendant, quod nobis flt fuftraganeia noflri· ipfo· vifitantibus, de diligentia quam inveniemus, debebunt cnerico commendari r icituri, qood fi in pntmidfa, aut eorum aliquo négligentes exftiterint, aut aliqui ex fabdicis pszmiflorum rebelles & inobedientes inventi fuerint, contra tales per nos & noftros fuffraganeas ad purnas graviores procedemus juxta canonicas fandiones.

ouuyn "'. * <BN*M*

III.

Dr CMifuetwfate.

Confuetndioes que gravamen Ecdefjii inducere b demonftrantur, invalidai publicamus: locorum* ordinariis, ut in omsrm eventum eis refiftant, firmiter injungentes.

fc d«"oiu·

IV.

De tenus*ittiaaibia.

Nullirt Ecclefiam, vel beneficium Ecclefiaftknm dimittere vel recipere przfamat fine ini fuperiori· anâpricatc; quod Tub poena excommunicationi· vel fufpenfionis omnibus firmiter inhibemus,

V.

De feratπώ.

Statuimus, qood nullus ad examen per factorum ordinum fufcêpcfanem aliquatenus admittatur, nifi recentercon-feflns fuerit omnia fua delida idoneo facerdoti. Ec quia pauci funt, qui fua deli&a cum fequelis corum intelligent. Aper difttiâum iataiMocra début in-ftrai ordinando», an expediat fibi «di-anum dmari, an vero « irregularitati·alieni» (przt€xtu ei pofim fit shflinesriam.— TT"'

Item, quod nullus admittatur «ds·^^ nandus vel promovendos ad orônem re-taper vicaria, (* nifi fit perpetua vi- f caria, > a qua non poflk ad iaordina- ««SUT tutn piadtum amoveri,

Sacnimiu iafaper ad terrorem male-âZSw^ faefarum, ut oomm· Epifaopi province **' Saltxburgenfis, 'ac eorum vicarii, quando volunt flt debent fuis temporibus or-Bdfaes celebrare, committant exprtffo examinatoribus dericoram ofdiaandn. rum fub anathematis interminatione, ut inter cetere perquirenda. fideli diligentia perquirant, fub obtentu honoris percipiendi a fingulis ordinandis, ut fi pntre% avi, nnc progenitores eorum, ufque ad quartam lineam afeendentem, captivaverint/ captivaram detinuerint, occiderint, aut mutilariat temere clericum sdiqilem in facris ordinibus conftiratum, A ξ pro clerico fc gerentem. Eum vero, quem in aliqoo ponmiflorum affeAum per aliquem ipforum. progenitorum ufque ad lineam memoratam invenerint, fi hujufmodi fadhimfit notorium, non admittant. Pntlati quoque, vel eorum vices.gerentes, quorum intereft ioveftire vel inftiraerc przfentatoe, ante inveftituram vel inftitutfanem cum fumma diligentia de hisquerant: flt <juos tales invenerint, nullo ? modo inflmsnnt ad aliquod oAcmm vel beneficium Ecdefiafticum · Examinatores infuper flt Pnelaxi, ac eorum vices D>gerentes, (joi (ecus in pracmifli· agere psefumpfarint, in forarem fufpenffanis fepeentia percellantur: allai per locorum ordinario· graviter puniendi, nifi. cum eii fuerit mifericocditer difjsenfatum, & ab hujufmodi reatibus appareant abfohni..

vt

De βΐΰι fredyterarm·

NuUus illegitime natus ad aliquem, "facrum erdinem, vel beneficium ant officium curam habeor animaram, fine difpeaiacione fedis ApnftolicK admittar tur ia aliqua Ecclefia foeulari. Ec c£ ler qui ha&em* fant adtuiffi, fi de hit confliterit, par serum erdiaarioa repellantur. Alfaquiftientercontrarium facientes per ormm meafem ab ingrefi fa Ecclefic noverint fa fafpenfas.

vn.

VII.

Dr

Ithihwni Epifcopis, aerhidiMMris, Enelatis, ac ooruas eUcislibns afimfit fab poena fafpcafi—ii, quam ia omnes faciaices contrarium promulgamus, ne fubditis fais, aut eis qui litigant, feu litigaverint coram eis, aliquam cis faciant inhibitiooem, fau hnpodiniencum aliquod proftenr, fub quocumque colore vel modo, tuHice vel occulte, quol minas caufas tuas appellationum, feu quafcemque alfas ad examen iuperionun foedantes, libere pofint · deferre.

VUE

Et qui* Ecclefiarum redores vicariis fuis adeo relinquunt exiguam portionem, quod ex ca nequeunt fomentari, Generali Concilio inhérentes ftatnimna,

ft* portio de proventibus Ecclefie *ifignetur. Alioquinipfi redores, fi moniti non aflqpavcrint, fuis poterunt beneficiis fpoUari. Nullufque fob pœna fufpenfioais ab oÆcio, intitulants ad curam «aimarum, vicariam perpetuam * Epifcopalem, · rd plus beneficii affumere profumat.

«jj*

IX.

Pe *tfei· icUtfti.*

Ad fis» plenumui contingit, qnod judices delegati, · ad quos fimpluxa cpmmiflіones fub forma communi diriguntur, ultra quam patiantur vires re, Lcripti procedentis, tertas, civitates, oppida fit villas Eccletiaftico fubjiciunt interdiâo, invocantes etiam fuper hoc brachium feculare. Nos igitur volentes iniquis proceflibus hujuûnodj obviare, pnefitnti feripto dederamus de fratrum noftroram confilio fic aflcnfa, qnod facerdoces nolit* civitatis, disscefis fic provinciae, ad obfervationem feupublicationem feoteatiarum hujufmodi interdi&i minime teneantur; nec invocationi **ac^*‘ food*™, qaam fic fachust, -n?*rri»T.aliquatenus eft parendum. Super interdiète vero ponendo, recurrant ad decretalcm Extravagante·», que incipit: Provide attendendum. Et eft Bonifacii VHL cujus tenor fequitur in b«c verba: » ftovide attendendum, quod ut Λ frequentius, quamvis non fine cau- An fa, fine «alpa tamen mulcatum, in—– tanbâi fantentns pnsferanrnr» qaad-Q^un qne faut nonnulli judices nimis promp«i ad pmfareadas eafiiem, etiam argeciii, five caufis, qua interdum piat es cupiditatis» quam caritatis radice perfpicnis indiciis procedere arguuntur: quodque interdidi tempore divina organa fnfpeoduntur dc laudes: nec Ecelefiaftica facramenta miniftraatur, ut idlest; tolluntur mortuis, feu minuuntur faffirigia, prefertim per oblationem frequentem boAfa falutaris: adolefcentes & parvuli participantes rarius facramenta, minus infiammantur dc folidanmr in fide: fidelium tepelcir devotio, hnrefes pullulant, fic multiplicentur pericula animarum: pedentis Conftstntionis providemus ediâo, ut nulla provincia, civicas, caftrum, villa, locus, territorium vel diftriâus auéteritate ordinaria vel delegata fupponarur Ecdcfiaftico intenbète pro pecuniario debito, vel pro cujufvis monete vel pecuniae quantitate, quacumque occdfione vel caufa, feu quovis quefito colore: pro oo maxime, quod ipforum domini, reâores feu officiales, quocumque nomine cenfeantur, aut incobr feu Habitatores, aut lingulare» perfonc, ipforum (faturis vel ftatuendis, ordinati* val ordinandis terminis hujufmodi stobtam feu quantitatem non falrorvot hnâeous, aut in antea non pcrfolrent. Nos enim ex nunc decernimus irritum fic inane, fi fecus bo&enus exftitit attentatum, vel contigerit attentari; · iliumque revocamus omnino., abd Non obftantihus quibufcnmque contra&ibus, obligationibus, padis, conventionibus, compotationibus, fabmiifionibns, fidejufaoaibus, confanfibus, proccfibus fic fenteniiis fuper hoc habitt vel habendis, juramentorum, pernarum fpirirualium fic temporalium, feu multarum appofitione, vel quacumque dia firmitate vallatis: nili talis fappofitio interdidi haâenus force feâa, Tel in antea fieret dc ApoAolxa fadis licentia fpeciali exprefia, per ipfius fedis patentes litteras apparente.

X.

*Dt «fci· *r4i»arii.*

Sacecdos vero quilibet plebem ‘ piam f im». doceat diligenter, ut. Cum in celebrstione Miflarum levatur hoftia falutaris, qui-

Immo' ‹lB,hbe€ D·· Revote fteâat gnon tba, Achat tains ab immadaratii ewnftionfcq
CMMim vel falcem fe reverenter inchoet: idem dsca lites: quod fe mmufteriis otdi-
'··· faciem cum eam portat presbyter ad
infirmum, quam in decenti habitu, fis· perpofito mundo velamine, ferat manifitfte ac honorifice ante pefihss eum omni reverentia dc timore, femper nola parvula fit lumine, nifi locorum repugnet diftantia vel temporis qualitas, procedentibus, ut ex hoc fides dc devotio apud homines augeantur.

Cum mos unicuique gerendus fit, fic in diverfis diœcefibos noftr* provinciae clerus dc populus inveniatur variis vitiis * & defe&ibus laborare, quae omnia non poflint una quafi medela curari: Nos, eundorum fahiti .noftri gregis, quantum podumus, providere volentes, aliqua duximus generaliter committenda; omnefque fic fingutos noftros fufiraganeo·, qui una nobifeum fuper populum nobis creditum in partem fidkitudinis funt vocati, & de contingentibus apud ipfos in clero fit populo, qux reformatione & emendatione indigent, habent notitum certiorem; paterna exhortatione requirimus fic monemus in vifceribus Jefu Chrifti, ut gregi fibi commiflo prxfint verbo doârinx pariter fic exemjlo, ac fecundum qualitatem temporum fic locorum ea quae correâione fit emendatione indigent, reformare fic corrigere, dum ipfos fuas Synodos celebrare, fic fuas dirscefes vifitare contingit per feipfos vel alios Deum timentes, non omittant: in'pforum paftorali officio taliter procedentes, ut tollantur fc.ndala, evellantur vitiafic populus eis creditus numero fic merito augeatur; ae fubditorum fanguis in die diftridi judicii de ipforum manibus requiratur: attendant, ut fint jurium, pnefertim contra Ecclefiaftica crimina promulgatorum, fit aoftrarum Conftitutlonum exfccutores. Ufuras prohibeant, quantum poflunt; clericorum concubinatum cohibeant nimium fcandalofum: provideant, ut divinum officium canonicc fic debite perfolvaturt utmendicantes prxfcntati çum litteris ordinariorum in ipforum mendicitate non graventur. Ut Mendicantes fratres fuis limitibus contenti, parochiales Ecclefias fic ipfarum jura non offendant; feftivitates San&orum nimis multiplicatas reftringant. Item, quia divinum officium in Ecciefiis cum folemnitatibns debitis perfolvatur: habeantque archidiaconos, decanos fic officiales in jure peritos, ha**ntcs Pcr'hlm caularum; quod tales jwfticiam k celeriter faciant, praecipue pauperibus: abftineant fe, fic abftinerc fa-

leXauMitM debfc"

s i· au· ‹i« caletxei £££>*·

guiarium, fie fanâi Benedi&i, fisarum diacefium juvenca habiles mittantur ad generale t qnod bencficîMum permutatione· dkmtaxat ex caufis a init permiffis admittantur.

XT.

Dt roferàta* à* «fcdfaaris.

Sacro approbante etiam Concilio fiaCoimus, ut nulli derici nobilium, cappellani in cappellis caftrorum dominorum fnorum celebrare parfumant, nifi ante Epifcopo, vel loci arcbidiacooo obedientiam faciant aaanualem, ut ad Synodo· veniant fit capitula, certis temporibus fie ftatutis mandata Ecclefiaftica recepturi, fit fuit dominis ac eorum caftrenfibos, fecundum quod fuerit opportunum, relaturi; cnmplebani, in quorum terminis caftra confiftunt, hoc Açcere frequenter non audeant propter tyrapnidem feotum dominorum. Quod fi fecus quifpiam facere prxfumpferit, per loci ordinarium vel archidiaconum condigne puniatur. Statuentes etiam fub pqena excommunicationis jam latae fententic, diftriôe mandantes; ut fi quando pntdam vel fpolium rerum Ecdefiafticarum ad divinum cultum deputatorum, feu etiam Ecclefiafticam perfonam captivam ad aliquam civitatem, villam, oppidum, feu caftrum adduci contigerit, facerdotes fic cappellanicivicatum, villarum, caftrorum, poftquam fciverint, non exfpeâato fuper eo c fuorutn mandaro, abftineant a divinis interim, quoad per fona captivata, aut re» Ecclefiaftica prxdidst in poetatis locis detinentur.

XII.

Dt Us * φû vi mttuqve tbfoivtotts VU tbftvtamer.

Hos qui abfolutionera, vel quamcunÎ[ue revotationem ab excommunicatione, fufpenfione, vel interdi&i fentenriis, per vim vel metum exrorferint, cum hoc quod hujufmodi abfolutionea, revocationes funt irritae, ftatuimus fic publicamus, excommuoicatipois fententix fubjacero

XIII.

Quia clericific religiofi nonnulli, non attendentes, quantum fit obedient» bonum, quod viAimis antefertur, fit quod

"T <uod peccaoun eft aràolandi, nolle acquicicêre; & icelna idololatric, obedire no· velle; amiConem reram fisarum & corpogjs, & vanum metum allegant frequentet, ne cogantur mandatum exfequiPraelatorum. Qui, cum profperitatis tempora multa bona receperint, laute vixerint dc patrimonio crucifixi, Imminente neceflitatis articulo, prai honore illius adverfitates fuflinere detreâant, qui cum foret fumme dives, j ad obediendum Deo Patri pro fitlute noftra fubiit onus voluntatis paupertatis: ex quo, propter contemptum clavium Ecdefiat, nervus Ecdefiafticx difciplinxdifiolvitux^g^. animas miferabiliter periditari contingit: Sacra hujus Concilii neceflaria deliberatione ftatuimus, ut nulla rerum perdjtio, aut metus corporis, nec legitime probatus, fubditi ioobedientiam, mandatum Praelati exfequi non curantis, valeant excufare : adeo, quod fi merus corporis duntaxat fentienti, proprio juramento, Sc non legitimis coram eo, a quo mandatum fubditus receperit, • often(is fuerit documentis, nihilo minus c hloco cedat, ne notam tranfgreflionis incurrere videatur. In his autem qua: in non faciendo confidunt , utputa, cum mandatur, non communicare excommunicatis , non celebrare in locis interdiâis, ac aliis hujufmodi, omnino nqllum, nec rerum, nec corporum, quaatumcunque probatus metus excufat; cum pro nullo metu debeat peccatum mortale commitere ; quod ex inobedientia furgere, Sanâorum auâoritatibus comprobatur.

XIV.

Dc alicuatiote.

Quia plerumque cefiiones acLonum in fraudem fiunt; aliquando tamen pure & (impliciter, ex caufa legitima : Statuimus, ut cefiiones ceffionum, qux ex juftis caufis vel caufa procedunt, in praefentia Epifcoporum, judicum, feu officialium fisorum, de licentia eorundem, fi fubfint legitima: caufz, fiant : jurent etiam cedentes , quod non fimulate, fed vere cedant. Alioquin fecus faâas terminamus non tenere.

XV.

De judiciii.

Et quia quidam propter potentiam, quidam propter crudelitatem magnam perfimaliter citari nonpoflunt: quidam etiam , quia in caftris habitant, ita quod nulla poteft ad eoa citatio aire: idcirco provida & neceflaria deliberatione (latuimus, ut contra tales citationes ediâum apud parochialem Ecdeham ipforum publice Sc legitime proponatur. Quia fi parochialis facerdos tales citare non poflet metus caufa, faciat juramentum hujufmodi coram aliquo presbytero hoaefto, qui ipfi judici de hoc faciat litteratoriajn fidem . Ex tunc in cathedrali Ecdefia tribus Dominicis continuis publice in ambonc citentur, dummodo citandi infra unam dictam fint a cathedrali Ecclefia conftituti. Alioquin ad tres quindenas folemniter evocentur. Et extunc contra hujufmodi, fi perfonaliter dtati fuerint, procedatur, ne ex malitia valeant commodum reportare: propterea quod crudeles homines Sc perverti , dum ad iorum Ecdefiafticum in caufis, etiam de quibus Ecdefia merito habet agnofeere , a judicibus evocantur, illius auâoritatis, qua dicitur, Qui honorat mifliim , mittentem honorat, immemores exiftentes ; nuntios Ecdefiafticorum judicium citatione excommunicationis, vel alias judiciales Sc juris litteras defendentes, verbis probrofis , & quandoque duris verberibus quofiiam captivantes , alios interdum fuis rebus temere . publice (poliantes , multipliciter afficiunt & perturbant , Sc impediunt citationes & litterarum executioner, in non modicam Ecclefiaftiac libertatis contumeliam Sc jaâuram. Considérantes igitur malitiis hominum non efle aliquatenus indulgendum , hoc facro approbante Concilio duximus ftatuendum , ut reus nuntios aâa judicialia deferentes per fe vel per alium verberans, fpolians vel captivans, lite etiam non conteftata, auâoritate etiam hujus facri Concilii habeatur penitus pro conviâo. Aâor vero in caufa reconventionis fimilia perpetrare per fe vel per alium non formidans , fuper inftituta reum aâione amplius nullatenus audiatur. Etinfuperuterque ac omnes alii qui nomine Sc aâione eorum talia facere przfumpferint, ufque ad condignam fatisfaâionem Ixfo, & judicibus fummaria cognitione fuper hujus fero faâo przhabita, percellantur.

XVI.

De fere cvmfetentf.

Dudum felicis recordationis Pilgrinus przdcceflôr nofter provide duxerat ftatuendum, ne Praelatus, vel quivis alius clericus, alium Praelatum vel clericum, aut etiam laicus quamcumque perfonam Ecclc-

CHRKTt Ecckfiafticam coram feculari judice trohere vel convenire, aut crnâns feu conventus fponte* & judicialiter pndaaoerrt refpondere: alioqni tam trahentes quam tradi, ultra poenas contra taies a jure promulgatas, excommunicationis fententiam incurrerent ipfo fado. Verum nonnulli laici falutis fur immemoros, contra poenas prxdi&as, perfonas Ecdefiafticas, etiam fi pontificali praefulgeant dignitate, ad hujufmodi judicia * roren- & fiucularia indiftinâe trahere non verentur. Qui quidem judices fcculares * nec rompareant prop»·** i® perfo®* fic deati, res & bona fua, atque beneficiorum fuorum, decernunt in contumacum invadenda, fic, quod ipfi laid exinde, occafione recepta, bona Ecclefiaflica invadere & occupare psxfumunt in Ecdefiaftkx libertatis detrimentum. Nos hujufmodi temeritatis audaciam reprimere cupientes, datam Conftitutionem pratdecefioris noftri audoritate hujus Concilii de fratrum noftrorum coniilio innovamus, & extendi volumus ad judices fcculares autedidos. Adjicientes, C quod fi quando laicus clericum, feu Ecdefiafticam perfonam, cujufcumque di. gnitatis vel conditionis exiftat, noftrx Saltzburgenfis, Brixinenfis, Chiemenfit, Scccovienfis & Laventinenfis dxrcefium, ad judicium feculare trahere vel judicare przfumpferit, tam diu in territorio trahencis& judicantis cefletur a divinis, donec dp hujufmodi injuria ûtisfccerint parti traÂx, & abfolutionis beneficium meruerint obtinere.

XVII.

De vita èr èomjlate clericorum.

Etfi per facros canones & noftrorum anteceftorum Conftitutiones indecentia in vita & habitu clericorum ftriâiflime prohibeatur, noftri tamen fubje&i tempo: ibus prxfentibus hoc minime attendentes, tam in habitu, quam reliquis ad honeftatcm ia fortem Domini eledorum fpeâantibus habenas fuas dimiferunt. Nos igitur huic inhoneftati clericorum occurrere volentes, nofttprum nihilo minus anteceftorum Conftitutionibus in fuo robore duraturis, ftatuimus, ut quicunque clericus in facris ordinibus conftitutus, vel in minoribus, &. bénéficieras cantum, portaverit habitum a facris Canonibus vel a noftris antecefloribus prohibitum, fi monitus fuerit, eoipfoamiffionem illius habitus incurrat ipfo jure, in aliquod opus pium * convertendum. Et ut hxc Conftitutio noftris temporibus Aeftèâu Don careat, noftris fufirajanc£j" in viraste fonâx obedientix, & n»b iu- amen terminatioM divini judicii pntdpimus, qnod per fuas diocefes aliquos diferotos fit honeftos Ecdefiafticos viros deputent, qui prxdi&is dericit, unica monitione tantum pnemifia, pnedpiant, ut infra * decennium talem habitum deponant, & nullo amplius tempore reaflumant. Alioquin ipfum habitum eis publice auferant, etiam violenter, dc eum in opus pium convertant; cum confenfu tamen ipforum dicecefanoruro, fi habitus ipfe notabilis fuerit xftimationis. Alioqui prater talem confenftun exequantur, quod in exemptum prxdi&orum noftrorum fuÆraganeorum intendimus obfervari.

Cum plerique fratres ordinum mendicantium, ac religiofiordinum aliarum intitulati, &c. ad Ecclefias cathédrales fux religionis habitum abfqne rationabili caufa manifofte non deferentes, ad excuiationem in peccatis exemptionis allegando privilegium, de quo minime oporteret > in anime fux periculum & plurimorum fcandalum allegando, ficque excommunicationis fententia innodantur, qua ligati, damnabiliter exercere ea qux funt Epifcopalis ordinis non verentur. Nos tantx temeritati providere volentes, facro approbante Concilio, ordinamus, ut fub poena fufoenfionis ab ingreflu Ecclefix, nullus fufiraganeorum noftrx provincix in fua dkecefi ad exercendum ea qux Epifcopalis ordinis exiftant, tales titulares Epifcopos admittat, nifi habitum fux religionis D manifefte deferant, dt fint converfation» laudabilis & bonx famx; omnefque tales, cum excmnmunicati fint, ardius evitent, & faciant eofdem ab aliis ardius evitari. Nullufque clericus vel fcholaris noftrx provincix fub pœna fufpenfionis ab ordine quem fufeeperit ab eodem, quam contravenientes incurrere volumus ipfo fado, facros, aut minores ordines: nec etiam laici utriufque fexus confirmationis facramentum quoquo modo recipere prxfumant. Nec B invitentur tales, nec venientes fponte admittantur ad confecrandum bafilieas, altaria, aut ad benedicendumquafcunque res facras, nifi de abfolutione ipforum conftiterit manifeM:.

XVIII.

De caiabitatimc clericentm^f muliemm

Ad arcendum concubinatus crimen» ut de clero penitus evellatur, fummo Audio

Audio per facroe canones eft provifum. Quia tamen tempore, quo univerfalis Ecclefia monftruofe divifa perftitit, modica diligentia adbibita fuit in exequendo eifdem provifiombus, crimen pnefatum in multis locis etiam provincie noftne * cum maximo catholicorum icandalo, totius clericalis ordinis contemptu frequentatur. Cui morbo volentes occurrere, ut debemus, facro approbante Concilio decernimus, ut deinceps omnes in facris ordinibus exiftentes, vel etiam in minoribus beneficiati, vel ad religionem aliquam Deo fponte oblati & obligati, qui concubinatus fceditate ca(litatis votum notorie feu publice violarunt, tenendo notorie concubinas, pcenis infraferipeis ipfo faélo fubjaceanc, ,ut videlicet fi habuerunt beneficia fecolaria vel regularia officia, aut adminiftrationes, vel dignitates, nifi infra duos meufes prorfus f t fc removerint, ipfo jure intelligantur fuis beneficiis, officiis, adminiftrationibus& dignitatibus Ecdefiafticis per hanc Conftitutionem privati. Et poflunt ipfa beneficia, officia, adminiftrationes * & dignitates prxdidx libere per habentes poteftatem aliis conferri, impetrari, vel de eifilem aliis modis Ecdefiafticis provideri. Si vero bénéficiât! non fuerint, &. concubinas notorie & publice detinuerint, & infra duos menfcs a fe non feparaverint, fine ipfo jure inhabiles ad quxeumque beneficia Ecclefiaftica aflequenda, ponis aliis a facris canonibus contra tales editis in fuo robore duraturis.

t O· fe· RtriAoaM « fcr*—

XIX.

De inftitutiotibui.

Statuimus, ut nullus clericus ad curam animarum ab Epifeopo vel archidiacono admittatur, nifi prius juraverit, quod nullam in adeptione beneficii, ad cujus curam prrfentatus eft, commiferit fimoniam.

Cum decor Ecdefix, exaltatio fidei, errorum extirpatio per viros in utroque jure divino peritos, & humano inftruâoa ut plurimum procurari nofcatur; illi, quoniam in provifione congrua, que ad ftatus ipiorum decentiam expediret, ftipendiis Ecdefiafticis carentes, talentum eis creditum difpenfare Dei populo non valentes, lucerna fub modio abfcoafa non efihndit in domo domini luminis daritatem. Unde plerumque contingit, ut beneficiadcofficiaEcdefiaftica, pnefenim quibus onus cum & animarum & Ecdefiaftiac juriidi&ionis incumbit, minus idoneis provideantm· remoribus; ex quibuspaftoribus defixnt pabula, & ovibus deficiunt alimenta. Ad quorum falutare remedium facrofanâa Gefieralis Conftantienus Sv. nodus; faluti nationis Germanicae providere intendens, Decretum promulgavit inferius annotatum: Nos fpiritualem animarum profectum noftne provinciae, quem paftorali cura dudum concepimus, exequi cupientes, pnefatam Conftitutionem Conftantienfis Concilii facro approbante Concilio publicantes, praecipimus & mandamus, ut inftitutio prxdi&a ab omnibus noftris fuflraganeis in fuis Synodis proxime celebrandis intimetur & obfervetur. Quam ^xhunc cum fingulis in ipfa contentis volumus fub pcena fufpenfionis a collatione & eledione beneficiorum per fingulos beneficiorum collatores & patronos firmiter obfervari. Tenor Conftitutionis fequitur, & eft talis. San&iffimus dominus noAer Papa Martious V. ad exaltationem fidei catholicae, &c. Vide informationem ex Concilio Conftantienii de qualitate beneficiandorum, &c. Invenies, &c.

emuni m*·

Quoniam nonnunquam contingit, quod ad vacantem Epifcopatum, vel aliam Prxlaturam, aut quodeumque beneficium aut officium Ecclefiaflicum regulare vel feculare duo in difeordia eliguntur, feu inftituuntur, & alter, qui minore jure utitur, ut eum cui majus jus eft aequifitum per potentiam vel per taedium fatigare &. haurire poffit, attrahit favorem potentium laicorum, quibus, ut Dei mutuent & affiftanr promiffiones facit de beneficiis eorum filiis conferendis, & de juribus & libertatibus Ecdefiafticis remittendis: nos huic morbo occurrere volentes remedio falutari przfentis ftatuti, hujufmodi promiflbres, & potentum laicorum attradores volumus ipfo jure fententia excommunicationis efle innodatos, & nihilo minus eos fore ineligibiles ad hujufmodi dignitates: mutuatores etiam pecuniarum taliter in hoc cafu volumus carere adionibos pro mutuo hujufmodi repetendo.

XX.

Ut Ecclefiafiica beneficia jute Aiminutione conferantur.

Quoniam in quibufdam Alamanmx locis laid fundatores Ecdefiarum, vel heredes ipiorum, poteflate in qua hucufque Ecdefia fuftinuit, abutuntor, partem decimarum, vel aliatum obvearienum

I— I otiurri »»»·· rrrv^-r cieucM. lionum Ecdefiafticarum in beneficiis in A quibus jus obtinent patronatus, fibiro-tinent ex pado -, cum pnefentantur*, clericos; adeo huio vulneri cancerofo & ftmoniaco centime ferrum apponimus, decernentes, ut ex quo aliquid confti-terit, pluries eos huius (modi) parpe-trafle flagirium, anathemate feriatur ,& ejus terra ponatur fub ecddiaftico in-terdiâo, donec Ecclefiam liberam fub fuo jure dimittat, falvo jure patrona-tus, quod eis de jure refervemus, cum poflint per juris ignorantiam excufari. Qui vero caeca cupiditate dudi, taliter a patronis beneficia per pnefentationem recipere non verentur, officio beneficio-que priventur, nec ad beneficium vel a&us Ecdefiaftico» admittantur, nifi per fedem Apoftolicam cum ipfis fuerit di. fpenfatum. Epifcopi vero, vel Archi-diaconi, qui talibus fcienter curam com-•r* Lu nutriot animarum, ob iuftitutionem hujufmodi * beneficiorum collationem, ρ*π*<· perpetuo fint fufpenfi, &c.

Cum beneficia Ecdefiaftica fine di-minutione conferri debeant, quidam c Ecclefiarum patroni, perfonis idoneis prztermiffis, tales adeo cum prxfcn-tant, qui portionem, * quam talibus debeant efie contenti, fuis ufibus refi-duum totaliter applicando Unde ad hujufmodi mali perniciem extlrpandam, ftatuimus, quod fi tales clerici fe por-tione debita fpoliari videntes, ad Epi-fcopum fuum querelam non detulerint, au&oritate prxfcntis Concilii fint ipfo jure fufpenfi; nihilominus per Epifco-pum eifdem Ecdefiis fpolientur. Si ve-ro ad fuperiorem fuper hoc detulerint 0 quxftionem; ipfe patronum per cenfu-ram Ecclefiafticam ab hujufmodi molc-ftatione & exquifita exadionis malitia compefcat r adjicientes nihilominus, quod fi in hac (re) pertinax patronus extiterit, ad prxfentationem, &c. Eo defiac proximo vacaverit, nullatenus ad-mittatur

Ad noftrum (quod dolenter referi-musjpervenit auditum, quod nonnulli Epifcopi, comites, barones, nobiles, ac eorum poteftates & officiales, dum E aliquam vacare contingit in noftra pro-vincia prxlamram, beneficium vel offi-cium Ecclefiafticum, ftatim gentes inibi mittunt annorum, qux graves faciunt in ipfis prxiaturis vd beneficiis expen-fas. Et quod deterius eft, nonmmquam hi ad quos deftio vel pnefentatio fpe-âat futuri pnelati, compelluntur elige-re aut pneuntare per abufum potefta-tis fxcularis, vd potentis inordinate, Quandoquidem nullatenus admittunt ad poffidfonem etiam jam a fuo fuperio-"^*— re confirmatum, donec dc certa pecu-nise quantitate concordent cum laicis ·**·- anted&is atque perfolvant eandem. Nos hujufmodi damnandae ambitioni andariam reprimere cupientes, auâo-ritate hujus fâcrofànfti Concilii ftatui-nras, ut nullus, quacupque Ecdefiafti-ca vel mundana, etiamfi Pontificali vel ducali praefulgeat dignitate, talia de cetero facere pndhmat, per quae offenditur Ecdefiaftica libertas, & Ec-B clcfisc multipliciter aggravantur. Quod fi fecus a&um fuerit, sùfi infra men-fem a tempore hujufmodi vacationis aut xcmifcrint jam promiffum, quod indebite extorferunt realiter & cum effe&u, ipfo» volumus excommunica»tionis fententix eo ipfo fubjacere; a qua nullatenus abfolvantur, donec mo-do firnili reftituant extorta: in quibus etiam nulla eorundem remiflio vindicat fibi locum.

XXI.

Dc *emftionc.*

Nullus praedam aliquam fcienter eme-re, vel tenere pnefumat: alioquin ,nifi infra menfem praedam ipfam, aut ejus cftimationem, fi reftitutioni non fub-jaceat, reftituat, excommunicationis fententia percellatur.

XXII.

Dc *fig»oribus.*

Ad omnium quoque dubitationem, five quxftionis materiam amputandam, ftatuimus, ut fi quis praedium fuum, cui jus attinet patronatus, cuiquam obligaverit indiftin&e, jus prxfentandi apud ipfum obligantem refideat* Cum tale jus xftimari non poflit, &........... in fortem nequeat computari. Cum femper fruûus rei pignoratx in fortem debeant computari, juxta canonicas & legitimas fandioncs>

XXIiL

De *ιιβαιαιώ.*

Ad hxc, quia quaedam inquibufdam partibus confuetndo, immo corruptela deteftabilis obfervatur; videlicet, quod tam clericus «ruam laicus in leâo ae-gritudinis conftitutus, ultra quinque fo-lidosufualis monete, vdaliamfummam juxta loci confuetudinem limitatam, nec piis Ioda, nec perfonis Ecclefiafti-cis.

cis, pro animet fine remedio,'aut aliis «dbutcamqne · ordinare légua; conti- ocrantes paedidam confuetudinem fic nfimria canonibus, & (acris etiam legibus obviare; «um omnium jura dament, quod ultima voluntas fit ultimum hominis teftamentum immobile perteret: A quod nihil fit, quod magis homines deceat, quam ut fupremn voluntatis liber ftylus exfiftat: eandem confuetudinem Deo odibilem, animabas & bonis moribus inimicam, audoritate hujus (acri Concilii penitus reprobamus, firmiter ftatuentes, ut ubicumque jura a tcftamentorum non prohibent fadkrne, vel in ledo xgritudinis conftituto, legandi, difponcndi fic ordinandi de bonis collaria circa pia loca, perfossu Ecdefiaflicas, & alias quafcumque, dummodo contra legitimas non veniat (andiones, libera fit facultas. Volentes dt praecipientes diftride, ut per locorum Epifcopo», & ceteros Portatos juriididionem habentes, univerfi clerici & laici impedientes defun&orum legata, feu ultimas voluntates, perexcommunicatioucm in pertonas, de interdidi in loca featentias, quindecim tamen dierum canonica monitione praemifla ferendas, ab hujufmodi impedimentis defiftere compellantur. Ad quarum exfccutiones & debitas aggravatione. pnxxdeote temporef.eieX, Epifcopi fic Praelati, ad quos teftamentorum defenfio, utroque jure fuadente, dignofeitur pertinere, tam benevolos fe exhibeant fic paratos, ne hujufmodi negligentia de eorum manibus in die difiridi judicii requiratur.

XXIV.

De fefulturis.

Infuper (latuimus, & fub poena fufpenfionis praecipimus firmiter & monemus, ut quilibet facerdos provinciae SaL tzburgenfis, cujufcumque dignitatis feu eminentis, ftatus vel religionis fuerit, infra odo dies caufa legitima ceflante, poftquam ei de morte Archiepifcopi vel proprii Epifcopi pnedidx provinciae confineric, per fe vel per alium Mifiam pro defundis dicat, in remedium Archicpiicopi aut Epifcopi memorati.

-XXV.

Dt ftnciiù.

Nos Sandoram Patron», qui Ecclefia fanda De» & pcrfonis Ecdefiafticis terminos, quos non licet tranfgredi. pofiierunt, ftatuta confiderantes, hujus facri approbatione Concilii, univerfi» facerdotibus tam religiofis quam fecularibos, cujufcumque ordinis, condicionis five ftatus exfiftant, in civitate dicecefis vel provinciae Saltzburgenfis degentibus, fub debito juramenti quod Epifcopo in receptione facerdotii przftiterunt, fub interminatione divini judicii firmiter inhibemus, ne quis alienum parochianum, cujus cura per Epifcopum, vel loci archidiaconum, feu ejus vicarium, alii eft concefla; (excepta neceffitatis caufa, qua legem non habet;) ad confeffionem recipere, aut ei aliquod Ecclefia: facramentum porrigere pnefumat, non petita defuper & obtenta licentia proprii facerdotis: cum • minime incerti & indubitati juris exfiftat, talem a tali crimine folvi non pofle aliquatenus, rei ligari: & ex hoc ordinem Ecdefix per majores & Sandos Patres divina providentia inftitutum confundi fic perturbari. Ec hoc przfens ftatutum per univerfos plebanos fingulis quatuor temporibus, & in praecipuis fcilivitatibus coram fuis parochunis praccipimus publicari.

XXVI.

Ad exftirpandam illam deteftabilem corruptelam quorumdam Ecdefiarum patronorum, qui redoribus earum defundis, fpoliant dotem & Ecclefiam rebus' mobilibus, & interdum immobilibus, in falutis propriae difpendium & fcandalum plurimorum; (latuimus, ut five clericus, five laicus hoc facereprxfumpferit, cujufcumque dignitatis, etiam Pontificalis exfiftat, fit a jure prrfentandi ea vice fufpenfus .... Ecclefiam conferat: &, fi ipfe negligees fuerit, fuperior eam conferat ipfa vice: uterque autem fit excommunicatus ipfa juris.................. & ardius ab omnibus evitetur, donec cum debita fatisfadione reftituat fic ablata.

XXVII.

De celebrettene Miforum.

Praedeceflorum noftrorum dudi veftigiis (latuimus, inhibentes hujus facri approbatione Concilii, ut nullus facerdotum novitioram illa die, <|ua primam Mifiam celebrare voluit, m exordio publicationis (an&iffimi fui officii oblatu, rus Deo primitias gratię ac (alutis fibi coilatx, aliquos ad convivium invitare, aut

cHROTi ·«»· aut invitatos habere, aut procurare per (c vcl P0* alium ullo modo pnefnmat: fed ad folum Deum, cujus militi* eft adferipeus, dirigat aciem fui cordis, maxime die illa devotus, curi* & folicirudinibus temporalium, quibus mentes hominum diftrahuntur, exutus; remotis vanitatibus hiftrionum, qualibus tumultibus & infolentiis reproborum, qui etiam fiepe venire aflolent non vocati.

XXVIII.

De baptifme.

Baptifmus cumfumma reverentia celebretur } maxime in diftinâione & prolatione verborum, in quibus facra* menti virtus exdftit/ his fcilicet verbis: Ego baptizo te in nomine Patris, & Filii, & Spiritu* fanâi. Doceant igitur facerdotes tam mares quam feminas, in neceffitate debere (illos) parvu]os baptizare eadem forma in fuo idiomate. Et, quod patres & matres proprios infantes, fi furoma neceffitas exigat, poterunt baptizare. Et, fi facerdotes fuper hoc diligenter requirente* debitam formam in baptifmo invenerint, quod fsâum eft, approbent, fupplentes circa baptizatum, quoad unâionem olei in peâore & in fcapulis, & chrifmatis in vertice, quod a laicis eft omiifum. Si autem in baptifmate debitam formam non invenerint obfervatam, non differant parvulos baptizare,

Item, ftatuimus, ut in eundis Ecctefiis baptifmus, chrifma, oleum & Euchariftia fub fideli cuftodia clavibus adhibitis, efferventur, ne pofiit ad illa manus temeraria extendi. Pali® quoque akaris, vafa, corporalia & veftimenta miniftrorum munda & nitida conferventur. Nimis enim videtur abfurdum in facri* forde* negligere, qu® .dedecent etiam in profanis.

XXIX.

De immunitate Ecclejtarum.

Quamquam dudum Ecdefiarum advocati, ut ab indebitis vexationibus earum abftineant, & confuetis juribus fine contenti, faluberrimismonitionibus antiquorum Conciliorum fint caufati: quia, cum plerique domini temporales, & laici alii provincix Saltzburgenfi*, in Ecdefiis, monafteriis, feu quibuslibet piis locis, in quibus jus advocationis praetendunt, fuis juribus non contenti, incenfiietas & enorme* novitate* exercent, attentant in Ecdefi® libertatem it non modicum detrimentum. Nos huic morbo occurrere cupientes, auâoritate hujus Concilii ftatuimus, ne advocati Ecdefiarum, monafteriorum, & aliorum piorum locorum quorumcunque di-de noftne provincia:, quocumque etiam 'nomine cenfeantur, dc cetero talia pnefumant; nee Ecdefias, monafteria, alia pia loca, ultra confueta & debita onera ullatenus aggravent & infeftent, quocumque quxfito colpre. Alioquin ipBios, & eorum quemlibet, auâoritate hujus facri Concilii excommunicationis volumus fententi® fubjacere ipfo faâo: a qua, donec de hujufmodi indebite extortis ac illatis violentiis Ecdefiis, monafteriis, atque loci* aliis piis, competenter fatisfecfcrint, nullatenus abfolvantur. chrsti ’<*··

Abufum quoque, feu confueeudinem quorumdam laicorum, immo potius corruptdam facris canonibus & legibus inimicam, quam quidam judices & poteftates feculares ad inftantiam fe pr®cedentium habere * auâores contra Prç· ac dericos bénéficiâtes noftne provinci*, feu etiam contra tales ex officio procedentes, licet de faâo, ipfos Prxlatos ac beneficiates in bonis immobilibus fpeâantibus ad Ecdefia*, monafteria dc beneficia eorundem, quafi quodam citationis ediâo publico fdent ad judicium evocare, lice; nulliter & de faâo, allegante*, quod non contra clericos, fed ipforum bona duntaxat judicent & procedant: non attendentes, quod clerici & clericorum bona eodem gaudent privilegio, & nulla fit ;is de rebus & perfonis Ecdefiarum attributa judicandi facultas. Nos hanc confuetudinem, facro approbante Concilio, penitus reprobantes, decernimus, praefatam confuctudinem fore iniquam, rationi & juri penitus inimicam: ftatuentes fub pœnis pnemiflis, quas contra facientes incurrere volumus ipfo faâo; ut nullus, cujufcumque ftatus, aonditionis aut ordinis exfiftar, etiamfi pontificali aut ducali prxfulgeat dignitate, pnefiuam reprobatam confuetudinem obfervet, aut obfervari faciat, nec ipfius praetextu perfonas Ecdefiafticas prcdiâarum diœcefium in ipforum bonis & poffeffionibus perturbare, inquietare aut judicare prxfumat: decernentes irritum & inane, fi fecus contra prxmifla a quoquam fuerit attentatum, fenteneiafque latas licet de faâo ac............ impoflibiles, cum omnibus inde fecutis nullius exfiftere roboris vel momenti.

XXX.

' àmmî '
qoSti
'<«*

* XXX.

De finoeia.

Ut labe» pravitatis fimoniacz in nostra provincia penitus exffirpetur, nos,, facro approbante Concilio, ordinamus, uc Conftitutio Generalis Concilii Conftanticnfis inferius defcripta in fingatis Ecclefiis cathedralibus dc aliis Ecclefiis collegiatis per ordinarios aureorum inferiores ter in anno publice intimetur: ut in pcçnarum affli&ioae nullus valeat crimen pnedidum ignorantia excufare: adjicientes, ut ad locum ordinarii dc executionem ipfius dc aliorum jurium, pro exftirpationc pravitatis przfatz procedant contra quoslibet tranfgreffores. Alioquin contra négligentes executionem hujufmodi, dc fimoniam aûir ve vel paffive committentes, in futuris provincialibus Conciliis acrius, au&ore Domino, procedemus. Tenor veroconftitutionis Conftantienfis fequitur in hunc modum : '

UartiïUii, &c.

,, Multae contra fimoniacam pravita-
,, tetn ab olim fadtz funt Conffitutio-
,, nes , quibus morbus ille non potuit
,, competenter exftirpari. Nos volentes
,, de cetero, ut poffiimus, attentius pro-
n videre, facro approbante Concilio de-
M claramus , quod ordinati fimoniace ab
,, executione fuorum ordinum fint eo
,, ipfo fufpenfi Ele&iones autem, po-
,, ftulationes, confirmationes dc quzvis
M provifiones fimoniacz Ecclefiarum ,
w monafteriorum, dignitatum, perfona-
,, tuumofficiorum & beneficiorum Ec-
,, clcfiafticoram quorumcumque deinceps
,, faétz, nullae fint ipfo jure, nullum-
M que per illos jus cuiquam acquira-
» tur : nec promoti, confirmati, aut
» provifi, faciant fru&us fuos; fed ad
m illorum reffitutionem, tanquam ini-
n que ablatorum, percipientes tenean-
M tur. Statuentes infuper, quod dantes
» dc recipientes ipfo faélo fententiam
w excommunicationis incurrant, etiam „
* fi Pontificali aut Cardinalatus prrful-
s, géant dignitate.

XXXI.

De /extentui excommunicttimit, fujpenJhtui & intcrM&i.

Item, in quibufdam locis, ut accepimus, in tantum accrevit temeritas dc przfumpcio Laicorum, quod fi quando Aauéloritate Ordinarii, feu delegati, in-...... —
terram, villam aut caffrum interdidum chr isti
generale ponatur, iidcm laici officium »«»·.
facerdotum, immo quod ipfis iaccrdotibus ell prohibitum, ufurpant, curantes, uc Ecclefiafticam per hoc magis cenfuram elidant, apud loca taliter interdi&a fepelire przfumunt in ccrmetcrio corpora dcfun&orum. Licet autem jam pridem contra pratfumptores hujutmodi inter alia fit provifum , « ut non *'it*
refumantur divina , quam quz tumulata funt corpora, fuerint exhumata? quia tamen per illos, contra quos interdiftum ponitur, antequam fatisfaciant, frequenter in padum deducitur, ut cxhumationis poena ab Ordinario feu delegato ante omnia fimiliter remittatur : ne forte hujufmodi delinquentium temeritas hac a&ione impunita remaneat, dc per hoc ceteris detur audacia fimilia prxfumendi, facri approbatione Concilii (latuimus dc mandamus, ut quicumque amodo intra cœmeterium loci interdicti aliquod corpus , feu corpora ;dcfuaftoruin fepelire przfumpferint, aut qui talia przfumentibus opem vel operam quocumque modo adhibuerint, excommunicationis incurrant fententiam ipfo taéfo : a qua non nifi per folum Metropolitanum vel Diœcefanüm , aut cui fuper hoc fuas vices fpecialiter com-.miferit abfolvantur . Metropolitanus vero, vel ejus Diœcefanus, aut eorum in hac parte vicarii, nequaquam ad impendendum talibus abfplutionis beneficium procedant, nifi prius fepultis taliter corporibus exhumatis, Ecclcfiz dc Dperfonis, quibus ex hoc injuria dignofcitur irrogata, fatisfadum fuerit competenter : dc nifi fuper faéla exhumatione dc fatisfaélione prxllita, ordinarii , aut fi copia ipfius haberi non valeat , officialium fuorum litteras abfolutionis ipfis pro teftimonio exhibeant dc offendant, ad communionem Ecclefue nullatenus admittantur.

XXXII.

De btreticis .

Cum nonnulli (quod dolenter ferimus) Vvicleffiftarum dcHuflîtarum haerefibus dc erroribus infe&i, dc de eifdem infamati de fufpeâi, terminos noftrat provinciz, fub agni fpecie gerendo lupum , latenter intrantes, aufu temerario przfumunt pnedicarc, tenere dedocere occulte dc publice przdi&orum errores dc hzrefes dudum ab univerfali Ecclefia dc Generali Conftantienfi

Con-

ANNO am rm

Concilio tanquam. erroneos A hercti-A cos condemnatos: nos fiduri gregis Dominici nobis rommiffi, falutf animarum, & huic morbo periculofo pervigili cura providere volentes, ne fcincilla modica in prmàpiofuccrefcat inflammant, A fermeptum vilmodicum totam maf-iam corrpmpat , facro approbante Concilie» , fub interminatione maledidionis xternx , ac fub excommunicationis fen-tentiis in lingulares perfonas, A inter.' didi in loca, fi communitates aut domini locorum infraferiptis négligentes aut culpabiles fuerint, quas contra facientcs ac négligentes incurrere volumus ipfo fado; inhibemus, ut nulla * Ecclefia mundanave perfona noftrx provineix , cujufcumque ftatus, conditionis aut ordinis exiftat, etiam fi Pontificali aut ducali prxfulgeant dignitate, prxfatis erroribus & hzrefibus infedos, infamatos aut fufpedos , in fuis Ecclefiis, inonafteriis , parochiis , fiominiis , tertis, civitatibus, oppidis, villis, eaftris aut domibus, ac locis aliis quibufeumque , ad praedicandum, docendum autc dogmatixandum publies vel occulte admittant, feu affumant, quovis quxfito colore: nullusque prxfatornm eorundem prxdicationem audire, aut prxdicationibus intereffe prxfumat quoquo modo . Ordinamus , ut omnes Chnftihdcles utriufque fexus memorator noftrx provinciz , poftquam audiverint, foverint , aut eis conftiterit, prxfatis bxrefibus & erroribus infedos, infamatos ac fufpedos, in praefata noftra provjncia morari , docere , dogmatisare errores prxdidos , ipfos ftatim fuis fuperio- D ribus , quorum prxfentiam commode adire poterunt, fine omni excufatione A negligentia, fub panis, ut fuperius exprimitur, denuntiare nullatenus omittant . Omnibus ducibus, comitibus, baronibus , capitaneis, burgraviis , caftet-lams, magiftris civium , confuiibus , judicibus A officialibus aliis quibufeumque diftride prxcipimus A mandamus (ub poenis ptxmiflis, ut ad requifitionem fuftraganeorum noftrorum, eorundem vicariorum, feu inquifitorum pra-B vitatis bxrencx, feu cujufcumque alterius przdidorum, taliter de hxrefi infedos , Infamatos aut fufpedos incarcerate , captivare ut detinere debeant & teneantur. £t fi tales fe prxtendcrent in facris ordinibus conftitutos, oobifque ac noftris fuffiraganeis, archidiaconis, vicariis, A eorundem officiis, ac hatreticx pravitatis inquifitoribus deputatis , pro nûne autem in noftra provincla poftca deputandis , tradant & affignent taliter denuntiatos A

• *f* Frth-

ut pro cxtirpntionc tam periodofi criminis libere procedant A procedi faciant juxta canonicas iandiooes. Receptatores quoque, fputores A dcfenfi» res eorundem, penis , nt pnemiftitur, volumus fubjacere. Et quia tales safedi, infamati A fufpedj de erroribus fupradidis, nt pluripaum per fimularam converfionem, ad unitatem Ecdefix redeunt fraudulenter, facro approbante Concilia ordinamus, ut ultra penas talibus poft converfionem ipforâm A errorum abjurationem a jure inflidas, per annum , poftquam abjuraverint, carceribus mancipentur, nec relaxentur ab eifdem, donec de vera & (incera ipforum converfione verrfimiliter prxfumatnr. Adjicientes, ut omnes & finguli noftri fuffraganei ad extirpationem tanti mali viriliter affingentes, omnia & lingula jura contra haereticos ac de hxrefi fufpedos & infamatos, contra ipforum receptatores , fautores & defenforei, ac poteftates feculares, qui requifiti legitime, neglexerint fua dominia a pravitate hxrctica extirpât·, promulgata provide excquantur A obfervent, & a fuis fubditis faciant inviolabiliter obfervari, paterne, ut tenemur, in hoc ipforum officium cxcitantes . *****

XXXIII.

Dt JmLcij .

Non ambigui juris eft, Hebraicam Gentem a fidelium Crucifixi populo aliquo diferetionis extrinfecx fignaculo debere ,effe feparatam. Unde, fandx memorix Guido titulo fandi Laurentii in Lucina presbyter cardinalis, in hanc noftram provinciam a Sacrofanda Apo* ftolica fede legatus, provide decrevit, ftatuendo , ut Judxi in publicum fe exhibentes , pileum deferre debeant cornutum : non portantes poena pecuniaria prxeipimus mulda puniri. Nos autem volentes prxdidi legati bonam intentionem , quantum in nobis eft, effedui mancipare, omnibus feculanbus poteftatibus , cujufcumque conditionis & prxemmentir exiftant, quocumque nomine ccnfeantur, five communitates , live lingulares reipublicx praefidentes exiftant , fub excommunicationis fententia prxeipimus , dc diftride ihjungimus, ut per fei, vel per alios fuos familiares quemenmque Judxum pileum talem in publico non

' "ΓZZ"ηηη deferentem pecuniaria j*aa, jox-emurn tn cocum axbitrattun taxanda , qtuu ·✦·■ cunque ronditinne, provocatione vel excufatiooe frivola non obftante, protinus puniant.

Prxcipimus etiam pro meliori hujus providi flaturi executtoois effeâu , ut prxdiâae poteftates per fe vei per alios poflint & debeant Judaeum fie pileum cognitum non portantem aliqua vefle, vel dia re, publice &. ftatim in itinere quo viiiis eft , pignerari , ut fic eo doue paraam exolvat antediâam . Et quoniam non tantum mafculos Ju-B daien fuperflkiooi inhxrcnt» a Chnftiano populo convenit feparari , fed etiam ejufdem fperûitioois feminas au què virgines a catholicorum gente yolumus efle fegregatas . Unde pnecipimus fub eiulem pernarum exaflionibus, ut mulieres vd virgines didx fuperftitioni infudantes, cum fe in publicum exhibent Chriftianonim noftrx provincia , nolam fanantem in aliqua fui corporis deferant parte : alioquin ipfas per didas poteftates panis &. modis C prxfcriptis ia virtute fandx obediemix mandamus affligi.

XXXIV.

De proiibito & illicito veflitu mulierum,

Cum in parte folicitndinis & paftoralis officii ad hoc fimus aflumpti........... uti gregem Dominicum rite gubernemus , & in eo vitia extirpemus , & virtutes inieramus, debemus non folum removere peccata, fed etiam cujuslibet° mali & peccati fpeciem fle imaginem , ac etiam fcandalofuru quodlibet Ct exempli continens perniciem , curabimus , quantum poterimus, provincia exulare . Unde (quod dolenter referimus) multorum querelis fumus excitati , ac etiam in parte nofiris propriis percipimus oculis , quod in nonnullis noflrx provintix partibus mulieres habitu induuntur tatis inhoneflo, ut puta caudam ad modum afpidis, ac alias ornatum exquifitifiimum, & fupra mo-'6 dum fucnpcuoium habentes. Faciunt enim quaedam mulieres fuis peplis, crinibus, atque aliis capitis ornamentis , ac fi ante & poft facies habeant monftruofe . Conliderantes ideoque · quod ex his & confimilibus vanitatibusfcandala, oblocutiones, detradlioncs , quas in cordibus fimplicium generantur , ac nihilominus per hxc patrimonialia exhauriuatar, furta, rapinz, & alia innumerofa peccata , & demum fpe&acula

Ahzxuriam provocantia in domibus, plateb &—Ecdcfiu, aliiique loci» damnabiliter proveniunt. Nos igitur volentes, ficut tenemur, his periculis occurrere , facro approbante Qmcjlio, fobexcommunkationis lententia, & obteûatione divini judicii, univerfos & fingulos faicos noilre provincie per vifccra *Jefu* Chrifti obfecramus ac rogamus, & nihilominus diftri&e precipiendo mandamus, ut uxores fuas & filias, & alias mulieres in fua patria feu familiari poteflate exigences faciant bonefle incedere, prohibentes, ne nimiam in veftibi~i^b'muherum ornamentis fuperflmtatem habeant . Eifdem etiam mulieribus fub excommunicationis fenrentra prxcipimus, ut in hoc maritomni fuorum obtemperent mandatis . Quod fi fecus fecerint, noftris fuflraganei» & aliis Ecdefiafticis viris noflrx diœccüs & provinçix cur* animarum prruxiflcntibus prxcipimus , rebelles mulieres communione privare , ac eas aliis Ecclefiafiicis fupponere ceniuns . Univerfis etiam fecutaribus poccftatibus fub ejufdem diflri&ionis poena injungimus , ut ad corroborationem & exeeutionem hujus neceffarii flaturi faciant ilatuta peenalia, qoibus hanc fandionem faciant exaAifiimc oofcrvarr, &c. Deo gratia».

*h btc ipfi Concilie gefiicie fat illud βo/,nitri, ywod Epifcopi, titione PraUti uter fe faint intere contre Ltictt y a fniriti Clerici & Eccltfi**

JVgi/mtneda Re%i, tf efitt naxiliinee »Ɱ pofitno »·· vocartmt Rex eoi per reliai htterji jnjfit de pr*. fidie fa fecaroi : fM promae .Inlifiitei eeemuti edidere nw faventi tnbxLirfvnfirderttieeiii, f«4 fici falientterr invicem c.ffiflere ftcru demtt-*

Nos Eberhavdus Dei gratu Archiepifcopus Silfthurxenfis , S. Sedis Apoflolicxr Legatus &c. Nos cjuidem gracia Hknnannus Frifingenii» , Attcrtui Rjtisbonenfa , Gregorius PaiTavicufis, BertholJui Brixmenfti, Erne(lus Gurcenfu , Engeimannus Chietnenfis , (Jlncus Sccco-vieniii , & Wo'gangus Lavanti nui Epitropi Pro-«ιοάβ Saluburgenfis fufiraganci, hike parrotibus acteflamur pro nobis & (ucceflbribus nofini : Puûquam pro bono publico prxta&ss province ad recuperandam immunirarem Fccicfiaflicam At bonum regimen,Coocilium provinciale odiva poft fefitun S. Minini die, m urbe Sahxburgeafi per no* Archtepticopum Eberhar dum convocatum , & ner celebratum fuit, ubi inter exter» ad diâum Concilium dtveth defcâut, gravamini, At importunitates delate laerant , qu· uobis, oofLi» Prelatii, Ac ciero a quibuidam Iccularibus principibus, dominii, At equitibttt, vaitallii,eommque otbciilibu», & fubditis in diâa Provincia commorantibus courra Pontificii, St Cadarca jura, cicnquc immunitatem

, SttCQ-

JnJen i«m. atlentamur. Qutpropttr «dam noa, flt iDudAri casia pro afifiuria contra tatan Marum Concilium , SereniÆmum Püoφβι noftnsa demeutiflimutn Dominum DStgtfmundum Romanorum Regem pro afliftentia contra diâa gravamina humiliter invocavimus, flt (cum nos *ific* softer clemeotiflsmus Dominus Romanorum Rex fub regib litter·· defuper aUecuravcrit) quod noa matura deliberatione, flt Capitulorum nothorum confilio coofederavimtu, noique etiam vigore pratentium confoderamus fequenti modo, flt promittimus etiam hoc fiedua iervane, nobifime invicem fuccurrert fub fide principali fideliter flt candide.

Primo itaque, fi aliquis exfecularibus cujufcumque ftatu* flt cooditionis contra unum, aut plures noftrum, vel Prolato·, elerique immunitarent inique egerit, tunc gravatus, vel gravati fecundum jura , aut ftatuta hujus Provincia, courra talem interdidit flt excommunicatione procedat, vel procedant, donec refipuerir, fic pani gravatu iausfecerit ; flt fi ejufinodi fecula п» perfona retioeietur, nec fatiifacere vellet, & fic in fua temeritate permaneret, poft fex fepttmanas incepti proceflus nos invicem Invocabimus, noftri, noftrorum Prrlatorum flt cleperfcnami flt qui intar not invocatus bent, is

Stentfcus littene ia iua omkcu contra taieua Solaran publicare reneatur, Juxta tcoorem procctfa fideliter fle candide continuando idqaead eorum refieifcentiam. Si autetu, quod Deus avertat, tales period· iu contumaciaperieveranent, fic gladium fpiritualcm ceofinarum fpernereot, deberetqua invocari gladius temporalis, pnefertim noftri praroominati demeutii&mi D Romanorum regis, id fieri debeat ooftrwn omnium , aut potiorum e nobis confenfu fle confilio ; ita tamen ut nos, fle noftrom quilibet, qui ita invocatusfuerit, ut promittitur, afliftentiam , b conlilium, aut cunfcnlum fine mora impartiri teneamur, & teneatur, precluf· omri omnino tergiverfatlotse, aut dolo. Io quorum omnium fidem, flt perpetuam rerum fcriptanim memo, riam haice litter» fieri, fle noftris, ooftrorum Capitulorum dependentibus tigilli* roborari curavimus. Datum poli Nativitatem Chrifti anno >419. Dominica immediate an'e feftum S. Antonii ; *Appnfa fwt figilla o&»ltcim .*

*£·£ * (i) JOANNES DEI GRATIA PRÆPOSITUS

& archidiaconus Ecckfiz Saltzburgenfis, univerfis & fingulis dominis, abbatibus, przpolitis, ceterifque Przlatis, Arcludiaconis, parochialium Ecclefiarum reâoribus, plcbanis ac clericis quibufeumque per diœccüm Saltaburgenfem conftitutis.

QUAMVIS per fterorum canonum flt provincialium Conciliorum Anuta reâe ac hunefte vivendi normam adeo ht futficienier comprehenfa, quod fi eorundem negligeretur executio, quodammodo de cetero aliqua nova conderentur ftatuta: quia tamen eorundem tam faluberrimorum Astutorum noftris temporibus memoria quali evanuit, crcaque ipfa quodammodo offufeavit oblivio, tanquam prodita nunquam extitiflent. Et quia juxta lapientis cujuldam dictum, nunquam nimium dicitur, quod nunquam latis . Subfcripte ordinationes juus communis, ac provincialium ftatutorum innovationes & declarationes in EpifcOpali SjnoJj m civitate SaltxburgenG nupes celebrata, qui de mandato reverenditlimi in Chrifto Panis domini noftri Ebcthardi fandae Salttburgcn!·· Ecclefir Archiepilcopi, Apoftohne lea s legati, Ac ex commilitone ejus fpeciali pratledimus, alias emanarunt. Ad quorum humilem ac devotam obiervantiam , exeeutionemque promptam & debitam, vos omnes & hrgu'os in Domino exhortamur, prout divinam ex hoc reportare remuneratlontm , prafoiiqttc reverendi domini ncftn Archiepilcopi pernam fle ulnoЁem debitas & coodign?s voluriicis evitare.

I.

Declaratio petna flatuti provincialis contra notaries concubinarios céiti.

Contra crimen concubinatus clericorum plurimum fcandalofum, & hinc merito deteftandum, non aliter, nec melius , quam duduni in piovinciali Conc.lio ftatutum fuit , vidcmùs polie provide. 1. Innotclcimus tamen, & ad memoriam revocamus ejufdem ConciIu.................................Omnes namque , qui a die publicationis flaturorum provincialium, infra duos menfes concubinas fuas, quas notorie tenuerunt, a fe prorlus non removerint, fi bénéficiât! fuerint, feiant fe fuis beneficiis ftatim ipfo fa&o, abfque alia privationis fententia, au&oritate ejufdem Concilii elfe privatos ; nec aliquid juri* amplius competere , aut aliquem fe E titulum habere in eifdem: tenerique fc idcirco ad reftitutionem omnium fruéluum & proventuum quos levaverunt, feu in futurum levabunt cx cifdcm. Pof-

(.) Twm.no «ppwwte «d t.iUa S. Angulhnl (u h.pra Matutam fuerat) anoo ·««· celebrata Synudut provinciali· il-!· . tJ. loanam Pκpoi.·-» Salixkirf-me pecudi·. cujuique hnâione viiuntur in Symatmate Conciliorum, ftatutit prioribu« luNerte ub· (a'.utari* qusqur (tiru.Mur <<'ura concubiamum Λχ. Pleraque vero fumpia iunt ex CtmciUb per lupenorm Arrtwrp.ico-m». au< Locaro* Apoftolicu» Cь.. tonem , β: Joanoem Tuieuli tum detwaiis . quorum Urtuta bnaillaite· reserunt , maa.mr >.b , que ab hl<rbaniu in SyoodubahibunteÉ aupet habba fuerant. tbnfiiiei Grrm. S*(r.t· W-

"^^"Pbfluntque eoram bénéficia per haben-A
oum tc* poteftatem libere alii* conferri, vel
".* a curia etiam impetrari. Quivero bé-
néficiât! non fuerint, friant Ce auâo-
ritate ejuütem Concilii ad habendum
quxeumque Ecclefiaftica bénéficia per-
petuo inhabititatos.

II.

£uod clerici ne debextfecum texere mulieret juvenes > dr de incontinentia fufre&as.*

Et quoniam juxta Apoftolum non folum a malo, fed etiam ab omni fpecie mali debemus abftinere , prohibemus , ne clerici in domibus fuis habeant feminas juvenes › de quibus fufpicio poffit merito oboriri. Qui autem feminarum famulatu carere nequiverint, tales fibi allumant, qu* propter aetatem , morumque gravitatem, aut, fi heri poteft , confanguinitatem, omnem merito fufpicionem excludant.

III.

clerici in domibus fuis tabernaf tc nere y aut ad tabernas dr laicorum convivia accedere non debeant

Inhibemus infuper, prout etiam per facros canones & Provincialium Conci- · liorum ftatuta prohibitum extat, ne clerici officium tabernariorum exercere przfumant, &nç in fuis domibus tabernas teneant , aut vinum more tabernariorum vendant. Tabernas quoque St laicorum convivia (quod valde honeftatem dedecet clericalem , ipforumque clericorum vileteere facit audoritatem) clerici omnino devitent, nifi neceffitatis caufa in itinere cenftituti

IV.

clerici venationi & ludo alearum & taxillorum infificrc nox debent.

I Venationi quoque cum canibu , nec non aucupationibus cum falconibus, nifis, aut hujufmodi volucribus clerici omnino non iniiftant, nec canes tales venaticos aut aves in domibus teneant, aut fecum per viam ducant. Ad aleas etiam & taxillos non ludant, nec huiufmodi ludis interfint, nec ludos tales in domibus fuis exercere pcimittant .

V. AMMO a*u$TT

£pafe preripretM debeam fibi afumert flebant i» a^uteriam exercitii car* axitnanon.*

Omnibus infuper Saltxburgcnfis dkecefis plebas» prohibemus, ne in adjutorium exercitii rusae snimamrn , aat ad ctppcllanatum a/Tumant presbytero* lufores, potatores , ebriofos, aut lai-
B coram convivia frequentantes, per quos multum plebs Scandalizatur fidelis. Nullum etiam facerdotem alienigenam à penitus incognitum, fu* ordinationis litteras , feu formatas omni fufpicione carentes non habentem; * fit ruo litteras commendaticias proprii Epncopi, • aut fide digno teftimonio, feu longi temporis convertatione de vita & * moribus ipfius fuerit informatus , alfumerc prxfumaut.

VI.

C
Quod plebani inducere debent fibi fubditos presbpterbt ad obferVantiam fiatutarum ProVmeialium d Sjnodalium ordinationum, Ô ad deferendum habitus bonefios & clericalet, a laicorum babitu di[crepantes.*

Studeant quoque plebani fuorum domefticorum , pratfertim clericorum fibi fubje&orum , diligentem curam gerere, ipfo* ad obfervantiam Conftitutionnm Provincialium, fic hujus fandi*
D Synodi ordinationum, morum honeftatem , clericalifque habitus decentiam refpicientium, inducendo ; ncc patiantur eos deferre habitus a facris canonibus vel Provincialibus Conciliis, interdidos : fed faciant ipfos deferre velles in colore fic fciftura honefl.item Clericalem decentes; nimia longitudine vel brevitate non notandas, ciaj peilus fic fcapulas , ut moris eft lai cis , non ftrittas , & corpori bene adjacentes ; fed bene amplas, fic aliquantum plicatas, manicas decentes, ulquc ad contadum manus ptotciiiàx, intra vero brachium deoifum ultra unius pai mz longitudinem minime dependentes, cum goleriis licitis faltem unius pollicis collo adjacentibus : fciAuras, fcu aperturas a latere omnino non habentes , ncc retro : ab anteriori tamen parte, propter majorem ambulandi commoditaten-, ad altitudinem unius paln.« cum media, veftes non prohibemus aperiri Veftes etiam ad

equitandum denotatas, prout commodicas poftnlavent, ante & «»> P*®" runt, bonefte tamen, apenre. In fedfuris hujufmodi * in golerns, feu alii* veftium extremitatibus foderatufas expofitas, & notabiliter preeminence* non habentibus.

oaurn ·«··.

Abufiun quoque iftum clericorum, quo fe fecuUribu* hominibus confermantes pallia deferant, nudis joppulis manicas ftriâas, ut nunc moris eft, multipliciter plicatas, feu · rigatas, aut alias laicales habentibus, nulla veftc manicata coopertis, cum expofitis brachii*, nequaquam tolerent. Aliafque tam decenter & bonefte clericos fibi fubditos intendere faciant, ut per decentiam habitus extrinfecus morum valeant oftendere honeftatem. Hanc autem habitus honeftatem exhortamur pnecipue ipfos plebanos, ficut & ceteros clericos, obfervare, quatenus in omnibus fuis fubditis fe normam & exemplum prxbeant.

• raptu,

VII.

£uad /aeramenta Ecclcfiaftica, à alia ftiritualia, libere, fine conventione dr patlione procedente, debent miniflrari.*

Volumus quoque ÔC praecipimus fingulis Saltxburgenfis diœcefis presbyteris, quatenus circa facramentorum adminiftrationemomnemobfervent puritatem, libere, fine paâione aut conventione, przvia, Ecdefiaftica facramenta, & alia fpirituali* adminiftrando. Ex poft vero antiquas & laudabiles EcclefiarumD confuetudines pia fidelium devotione, per miniftrorurft fuftentationem introdudas non intendimus prohibere, ad qua* etiam obfervandas fuperioris officii laici Ecxlefiaftica poftunt ccnfura compelli.

VIII.

Quod non funt tolerandi pro aliquo quofiu publice delinquentes, dr quod poteflate abjolvendi in cafibui rc/ervatis facerdotes abuti non debent.

Diftriâe quoque prohibemus, ne quis facerdotum adulteros, concubinarios, icu fornicarios, aut alios quofeumque publice delinquentes, gratia vel favore, aut pro aliquo temporali emittat. Nec obtentam a fuperiori in cafibus «fervatis ad certum perfonarum numerum licentiam, eam venalem exponant, non nifi ad folvendum aliquid ex pado

Aeadem licenti* utendo j &d grati* & libere, prout expediens fuerit, ad omues, fine) hujufmodi fibi concefla utantur potefiat·.

oSSn ·,»·.

ÎX.

fepcliendis praeventu nil efl cxMrfurawbon.

Pro fepultura quoque praeventorum presbyteri nil extorquere pntfumant.

X.

Qudlifer adulteri à concubinarii publici fint admonendi, à" ab infrefiu Ecclcfin excludendi.*

Ad extirpandum quoque adulterii & concubinatus publica crimina, quz in dieecefi Salteburgeafi plurimum funt frequentata, hunc volumus & praecipimus ordinem per fingulas Saltzburgenfis Cdicecefis parochias obfervari; videlicet, ut infra duorum menfium fpatium in qualibet Ecclefia parochiali aliquo die Dominico vel feftivo, quando major adfuerit populi multitudo, publice in ambone admoneantur & requirantur in generali omnes &. finguli utriufque fexu$ homines przfatis criminibus publice implicati, quatenus ab hujufmodi adulterio & concubinatu penitus & omnino defiftant. Si qui vero generali (prêta admonitione fe non correxerint, fequenti Dominic* in fpecie & munitim, ut fe emendent fic ilii, quorum domus inhabitant, quatenus eos ultra non hofpitent, admoneantur & requirantur. Quod fi nec taliter moniti fe correxerint, fequenti Dominica eofdem, ac illo* qui eos hofpitare prxfumpferint, ab ingreffu Ecclefiz publice excludant, coram quibus ex poft presbyteri nullatenus divina celebrare pratfumant. Idem quoque de conjugibns utriufque fexus, qui temere fibi mutuo cohabitare recufant & nolunt, ÔC de Ehofpitantibus eofdem, etiam fi non fit notorium eos alibi adulterari, volumus per omnia obfervari.

Hunc quoque ordinem perpetuis temporibus in pofterum praecipimus obfervari: ita quod generalis ifta monitio in Dominica prima Quadrageiimz publice proponatur, fpeciali continenter admonitione &. exdufione fequentibu* duabus Dominicis, prout fupra difpofitum, continuatis.

: xi.

A*NO ouurn

ANNO COUTH

XL

tN/ασ fi debeam Asfarr flebani ad fam W amOmitatam fiferiorem remittimt.

Quoti·· vero ad Superioris au&orftatem aliquo· remitti contigerit, plebe ai eofdem reverib·, nifi lutteras teftimontales fiiprrioris oAcnderint, pro abfohitir nequaquam teneant, nec {««ramenta eu Bcaefiaftica, nifi penitemia, aut faltem poenitentiae parte pera&a,B adtnmrftrtnt: quod prefertim circa adultero· & aUoa criminofix notorio· roiumus cxabttfikne obfervari. Et ut fraudibus via praecludatar, hujufmodi notorio· dc maai&fta· criminoioa ad auctoritatem Superioris «litteris fuis claufis, caufie & falli narrationem plene continentibus, tranfmittant: eotdemque reverfos, non ad fimplices remifflonrs fchedubs, fed ad litteras Supe- r'or® intentionem continentes *, ad Ecdefiaftica remittant facrameata.

‘J?**'^*

XII.

finad mstrimonta ciandefiine non fini contrahenda; ô"qmd ficus aut contrarium furientes ad Eftfiofalem auttoritatem fint remittendi.

Et quoniam ex clandeftinis matrimoniorum contra&ibus plurima fiepe infuqgunt pericula animarum, quibus occurrere cupientes, quod fuper hoc a juro provide ftatutum extitit, prrvipimus obfervari: ut videlicet, cum matrimonia fuerint contrahenda, prius per presbyteros publice in Ecdefia proponantur, bono competenti termino pnefinito, ut infra illum, qui votuerit & valuerit, legitimum impedimentum opponat: fic ipfi etiam presbyteri infra illum nihilominus inveftigent, an aliquod impedimentum obfiftat, folicitare. Cum apparuerit probabilis conjectura contra copulam contrahendam, contraâus interdicatur expreflê, donec, quid fieri debeat, manifeftis conftitcrit documentis. Qui vero aliter contrahere prxfumpferint, ad Epifcopalem auâoritatem puniendi fecundvm juris difpofitionem remittantur.

XIII.

*C*Md MMTrMM·/·» HjXlcfiit &mtdimtte fresfytero contrahi debent; dr quad *» » fid ante carnalem cafedam mfiiantm filemnia matrimonia fint benedicenda.*

In cootrahendjs quoque matrimoniis hanc volumus honeftatem pro reverentia Sacramenti obfervari, ut videlicet non nifi per presbytero·, dt, fi commode fieri poteft, m Ecclefia, · aliquando m alio loco honefto, fine ftrepitu, cum boneftatc debita fiant matrimoniorum copulationes. Matrimonia quoque quae benedicenda fuerint, non poft, ut moris extitit, fed ante ipfonim carnalem confummationem, ac folemnitatis nuptiarum celebrationem, pro benedictionis ipfius reverentia benedicantur.

F^ X* h.

XIV.

ftrod fatrini baftifinales non tnultiflicemm.

Et quia ex cognatione fpirituali, ficut etiam ex carnali, impedimentum oritur matrimonii, impediens contrahendum, & dirimens etiam contra&um. Unde, ne nimium inter homines ejufdem parochis hujufmodi multiplicentur attinentia, mandamus, quatenus presbyteri parentes baptizandorum puerorum inducere ftudeant, ut Duoo tantum viro, vel una muliere, prout canones difponunt, fint contenti. Ad quoti fi forte facile induci non poflùnt, faltem ultra duos, unum fcilicet virum, vel unam mulierem, nequaquam admittant.

XV.

Quod fresfyteri informare debent fofulum, quali 0 quam lata fitritualis cognatio in Bafcifmo & Confirmationis Sacramento oritur.*

Injungimus infuper omnibus plebanis, quatenus populum fibi commiffum publice in ambone informare Audeant, quod, ficut inter quemlibet levantem aliquem de facro fonte, & ipfum levatum, fic & inter omnes filios & filias, levantem dc ipium levatum, & inter conjugem levantis carnaliter prius cognitum feu cognitam, & ipfum levatum, nec non inter parentes leva-

I ^~levati CHntsn ·«»·. ipfum levantem, dcejus conjugem, caraaliter prius cognitum vel cognitam, cognatio oritur fpiritualis impediens matqmonium contrahendum, dc dirimens jam contra&um. Et ea qux de levante funt di&a, etiam de baptizante modis expreffis declarent effe intelligenda.

In Confirmationis quoque facramento ratione prius confirmantis, & ad confirmationem aliquam tenentis, non autem ratione ligaturam aut fafeiam folummodo fronti alligantis, feu chrifmaß diuitaxat abluentis, cifdem modis ut in Baptifmate, hujufmodi propinquitatem provenire populo denuntient & declarent.

XVI.

Forma juramenti, quam praftare debent tcftcs fynodalcs m manibus fuorum arcbidiacononan.

Jurabunt telles Synodales, vel faltem fidem loco juramenti piabunt in haec forma. Prrmo, quod per totum annum ufque ad Synodum proximam diligenter inquirent, fimpliciter tamen de plano & abfque ulla jurifdi&ione, qux corrc&ionis &. reformationis tam in clero, quam in populo fint necefiaria: & quod illa fideliter referent in Concilio Provinciali & Synodo Epifcopali proxime celebrandis, poftquam fuerint requifiti: ufurarios, adulteros, concubinarios notorios, £eu manifeftos, & quoftumque manifefte et publice delinquentes, tam in clero quam in populo, quos debita ad hxc adhibita diligentia perquifiverint, deferre et denuntiare, quando fuper hoc tequifiti fuerint, denunciare non omittent.

XVII.

ra*·, «■· *Statuta fummatim dr ordinate fub certis titulis collocata, populo · collocanda.*

Quoniam multa ftatuta provincialia tam antiqua, quam etiam promulgata, necnon & qux Synodales ordinationes laicos concernunt, quorum* quxetiam fatis dignofeuntur efie ptenalia. Unde, ne ipfias ignorantes contingat detrimentum incurrere, quod dignum eft eos poftmodum vetitos iuftinere; idcirco ftatuimus & ordinamus, quatenus finquii Saltzburgenfis dicecefis plebani eadem ftatuta laicos refpicientia, prout inferius fummatim fubjuclis rubrics & titulis ordinate continentur, quam rius poterant, eorum habita copia, aliqoo die Dominico vel feftivo, & deincepe finguli annis bis: femel fcilicet in Dominica prima Adventus Domini, ÔC femel in Dominica pruna Qqadragcfimx, plebi fibi commiftx publice in. ambone vulgari lingua clare & intelligibilités intiment, publicent & exponant; ad obfervantiam eorundem, prout unumquemque concernunt, * dignofeitur, eandem plebem fideliter exhortando. effim ·«··>

XVIIÎ.

De ufurariit d eorumpanis, d* ftatutis demini Guidonit tituli fanfli Laurentii presbyteri Cardinalis, Apoftolica fedis legati, quod incipit: Isem y delentes.*

Excommunicari funt ipfo fadlo ufuras exercentes.* qui ficexcommunicari, ter anno, videlicet in Corna Domini, in AflutXptiooe Gloriofic Virginis Marie, in Nativitate Domini, per plcbanos & majores fuos debent denuntiari aliis poenis contra ufurarios editis nihilo minus falvi;.

XIX.

De eodem ex ftatuto domini Jconnu Epifcfpi Tufculani Apoftolica ftdis legati, quodnxcipit: Ufurarios adus.

Ufurarii dicuntur etiam, qui fub titulo emptionis ufuras exercent, emendo fcilicet pignus pro quantitate qux Dmutuo petitur, & revendendo eidem, redemptionis tempore pro quantitate eadem adauâo numero ufurarum. Ec hxc Conftiratio una cum conftitutione Gregorii X. in Generali Concilio edita publicari debet fingulis annis in Qua-

Et time etiam ufuras exercentes contra didi Concilii tcnoiem, ac dii qui eoa retinent in domibus propriis, nominarim & in fpecie excommunicari debent denuntiari. Et ufiirarium, etiam occultum, dum tamen duorum vel trium fide dignorum uftium ipfum codftiterit usuras exercuiflc, nec pro eo fiitisfaitum fuerit, nullus recipere debet ad Ecclefiafticam fepulturam. Alioquin Ecclefiaftki, in cujus coemeterio de confenfu Praelati five capituli tale corpus fepultum fuerit, exhumatum Ecclcfiaftico fubjacet interdido.

XX.

ANNO CHRISTI

XX

btextie Ctttcilii Geœralis Je que fupra /r moeri·, quoJ Ubetw i» cap. Ufurarum t Je ufurùt libro foete, iu tf/rfln ejf talis, stf fequitur.*

Conftitutio Lateranenfis Concilii contra ufitrarios edita debet inviolabiliter obfervari; fcilicet, quod manifefti ufurarii ad communionem altaris & Ecclefiafticam fepulturam, & oblationem Cadendam, admitti non debent. Ecquil eorum oblationes receperint, aut ad Eodefiafticam eos fepulturam admiferint, compelli debent reddere quod acceperint, & ad arbitrium Epifcopi ab omcio fufpendi. Item, fecundo pntcipitur dominis terrarum, & univerfalibus, feu communitatibus, ne permittant alienigenas in tents & locis fuis conducere domos, & jam conduâas retinere ad exercendum ufuras. Contrarium facientes, fi funt Epifcopi, aut eorum fuperiores, fufpenfionem; alii vero inferiores, excommunicationis; communitates autem interdidi fententias & poenas incurrunt ipfo faâo: quas fufpenfionis & excommunicationis poenas, fi Epifcopi, & eorum fuperiores, aut lingulares perfoma per menfem fqj ftinuertac animo indurato, eorum terrx, quamdiu bujufmodi ufurarii in ipfis pennanferint, Ecdefiaftico fubjaceant interdiâo; dc nihilo minus laici ab hujufmodi exceflu per fuos debent ordinarios compefd.

XXI.

Ex eaJem Cmcilio Geuerali, quoJ habetur Je ufurariis iu cqp. Quamquam, libro fncto.

Manifefto ufurario, licet mandaverit ufuras reftitui, Ecdefiaftica fiepukura denegari debet, nifi primo, prout facultates patiuntur, fatisfaciac, vel de reftituendo idonee caveat il|is, quibus reftituHo facienda, fi prxfçntes fuerint*. vel, ipfis abfentibus, lodordinario, aut ejus vices gerenti, five re&ori parochialis Ecdefi* in qua habitat, coram fide dignis de parochia; in cautione hujufmodi exprimendo quantitatem ufurarum receptarum, fi hujufmodi fuerit quantitasmanifefta, alioquin, aliam quantitatem ipfius recipientis arbitrio moderandam: qui, fi fdenter minorem quam vifibiliter creditur, moderetur, tenebitur ad refidui fatisfadionem. Et eos contra hanc conftitutionem fepeliendo, Lateranenfis Concilii poenam incurrunt. Teftamenta quoque talium ufurariorum alias faâa non tenentur: nec debet aliquis interefle, nec eos abfolverc, aut etiam admittere ad confcflionem.

ANMT"* anusn ·«·*

XXII.

De coftitutioue Ceucilii Vieuueujis^ que habetur iu Cllaneutiua (ioutra eas) Je fepulturis.

Sepelientes fcienter ufurarios manifeftos, etiamfi exempti fuerint, ipfo faâo excommunicationis fententiam incurrant: a qua, nifi fatisfaâio prius competenter eis quibus ex hoc injuria eft irrogata, faâa fuerit, nullatenus abfidvi debent.

XXIII.

Ex ftatuto Jomiui Pilgriui Salrxbugeu/fo Archiepifcopi, quoJ incipit: ApuJ multos.

Ufurarii, poftquam a fuis reâoribus trina monitione fuerint nominatim moniti, fi infra menfem non deftiterint, eo ipfo excommunicationis fententiam incurrunt. Et Ecdefiarum redores dc Prxlati tenentur fuos fubditos manifeftos ufurarios monere dc inducere, ut infra menfem ab hujufmodi pravitate defiftant, dc de perceptis fatisfaciant cum effedu. Quod fi non fecerint, eos D excommuaicatos denuntient, certificantes nihilo minus eos, quod fi in hoc peccato deceflerint, Ecdefiaftica fepultura carebunt. Quos fi redores fcietiter fepeliverint, limiliter ipfo fadoexcommunicationis fententis funt ligati. Er manifefti ufurarii dicuntur, de quibus eft publica vòχ & fama, & certa funt indicia & argumenta, quod pecunias mutuant adufuras, cafque recipiunt; vel fruâus rei pignorat* ex paâo, vel alias fibi imburfant, nec computant in fortem pecunia mutuata.

XXIV.

De Jp^ltatoribus & raptoribus J:ratarum> ex ftatuto Jomixi Joaunii Tufcuiaxi, quoJ iucipit'. Spoliatcres ftratarum.

Excommunicari funt ipfo faâo fpoliarores ftratarum, & raptores cranfeuathim per vias, & cifdcm dantes auxilium vel favorem.

XXV.

anno

libet , etiam in ledo rgritudiois· con-.. ftitutu*, legaro, difponcre & ordinare poteft dc bonis fibi collitis a Deo piis locis 5 aut alias» Et impedimentum». flantes , per Prelates compefei debent Eccicfiaftica cenfura.

XXV.

De iis fui frienin tnmi frtton , ex ftatutis damini Eberhardi Saltrburgen- X Arcbieftijcopi.*

Nullus praedam aliquam (cienter emere vel tenere pnefumat: alioqui nifi infra menfem praedam ipfam, aut ejus seflimationem, fi depraedata & ablata haberi non poflit, reftituat, excommunicationis fententia percellatur*

XXVI.

Qualiter decima funt perfoivettdn, & qualiter funiri debeant laici decimas nfurpontes ex (latuto damini Guidants Cardinalis , Apoftolica Sedis legati.

Decirax tam antiqux , quam etiam de novalibus majores & minutx , juxta laudabilem confuetudinem patri® , integraliter funt periblvend®. Et laici decimas, maxime novalium & minutas fibi ufurpantes , ab ingreflu Ecclefix ufque ad fatisfadionem condignam funt fufpenfi.

XXVII.

De iis qui imponunt aut exigunt nova paffagia, vel antiqua augmentant, ex ftatuto domini Joannis Tuftulani Epifcopi, qnod incipit : Imponentes.

Nova paflagia imponentes & exigentes , vel antiqua augmentantes, fingulis annis fummus Pontifex in Coma Domini denuntiat excommunicationi fubjacere: quos etiam , five fuerint Ecclefiafticx, five feculares perfonx , quocumque nomine cenfeantur, locorum Ordinarii per fe vel fuos vicarios omni anno in eadem die Cœnx Domini, pulfatis campanis & accenfis candelis, excommunicates & ab omnibus evitandos ufque ad reftitutionem integram debent denuntiare.

XXVIII.

Quod etiam in leflo egritudinis poteft quis seftari, contraria confuetudine non obftante t -ex ftatuto domini Ebcrbardi Arcbiepifcopi SaltzJbwgenfts› quod incipit : Ad hac.

Non obftante confuetudine tins eft corrupted, ubi jura na‹on«.torutn * ûnâionem non prohibent, quj-

XXIX

De bis qui tempore interdidi fepeliunt corpora defundarum , aut fepelieniibus opem praftant, ex ftatuto damini Eberbardi Arcbiepifcopi Saltzburgexfis 9 quod incipit'. Item in quOufdam.

Excommunicat! funt laici fepelientes intra coemeteria Jocorum interdi&orum corpora dcfiinilorum, aut qui fepelieru tibus opem vel operam prxftant; aqua non abfolvantur, nec per Ordinarium loci, vel per eum cui fuper hoc fpecialiter commiferit fuas vices. Hujufmodi tamen abfoîutio non eft impendenda, nifi prius exhumentur fic tumulata, & fatisfadum fuerit Ecclefix & perfonis, quibus exinde injuria dignofdtnr irrogata. Nec etiam tales^ad communionem Ecclefi® admittantur\ nifi habeant fuper exhumatione & abfolutione prrdifta litteras Ordinarii vel fui offirialjs.

XXX.

Quod mulieres per excluftonem a communione prohibenda ftms ab illicito veftitu ex ftatuto domini Ebcrbardi Salrzburgenfts Arcbiepifcopi, quod incipit : Cum in partem.*

Mandatur fub poena excommunicationis omnibus laicis, & fub obtcftatione divini judicii, ut uxores fuas & filias & alias mulieres , in przfentia vel familiari poteftate conftitutas , faciant honefte incedere : prohibeantque , ne nimiam in veftibus longitudine , & (ab) aliis mulierum ornamentis exquifitam fuperfluitatem habeant. Quibus etiam mandatur fub pœna excommunicationis , ut in his pareant maritis fuis, alias Eucharifti® communione priventur, & per cenfuram Ecclefiafticam arceantur . Et in fine mandatOK^Jccui^ibus^ poteflatibus fub pana praefata^ ut ad corroborationem hujufmôdi ftatuti faciant hanc Conftitutionem cxaéic obfctvari.

XXXI.

ANWO CHRISTI

XXXI.

De bp qui occidunt, verberent, out qualiterctcmqne menus violentas in clerico» injiciunt, eut eu captivant, feu captivntos tenent. Ex jtatuto domini Guidants Cardinalis Apoftolica fcdift\\c\xiat Legoti, quod incipit; Item cum plcrifquc.

Occidens, verberans, ant qualitercunque manus violentas in clericos injiciens, feu eos capiens, fingulis annis in Synodis Epifcopalibus excommunicati denunciari debent, & nominatim illi, de quibus conftiterit' manifefte.

XXXII.

De eodem, ex ftatuto ejufdcm domini Guidonit, quod incipit: ^Luodcumque vero.

Vulnerans enormiter EcclefiafHcam perfonam, occidens vel captivans, non nifi per fedem Apoftolicam debet abfolvi. Et fi quid tenebat ab Ecclefia, illud ipfo fado perdit, quod in utilitatem Ecdefix debet converti. Et generaliter in diœcefi, in qua aliquem canonicum cathedralis Eccleiiz, vel in dignitate Ecclefiaftica conftitutum capi contigerit, aut captivum detineri, ufque ad liberationem ipfius, & debitz fatisfadionis exhibitionem. Similiter & in parochia, in qua res clericis violenter ablatas detineri contigerit, ufque ad fatisfadionem ct refticutionem congruam ceflari debet a divinis,

XXXIII.

De eodem, ex flatuto domini Friderici Saltxbvrgenfts Arcbiefiftopi quod incipit: Statutum.

Captivato domino Archiepifc. Saltzburgenfi, aut aliquo ipfius fuftraganeo, feu invafa Ecclefia Saltzburgenfi, aut quacumque alia Ecclefia cathedrali province Saltzburgenfis, hoftiliter et injuriofe, ut de fubverfione ftatus ejus verifimiliter timeatur, ftatim poftquam hoc innotuerit, per totam provinciam Saltzburgenfem ceffart debet a divinis. In terris tamen Principum cellari non pnecipitur, nifi ab oftenfis hujufmodi ccffare; ct emendam przftare infra menfem admoniti contempferint.

XXXIV.

De eodem, ex ftatuto ejufdcm Fridcrici, qnod incifit. Item cum bi.*

Qui violentas manus in clericos injiciens debent in parochia, in qua commiflum fuerit, aut in qua domicilium habuerit, per redores Ecdefiarum fingulis Dominicis & feftivis diebus excommunicati dcnunciari: & qni tales violentos injeftores fcienter ad divina, vel Ecclefiafticam fepulturam receperint, funt ab officio fufpenfi. Qui vero in przdida denuntiatione, poftquam fibi per ordinarium fuerit fpecialiter demandata, negligent fuerit aut remiflus, per viginti dies ab ingreflu Ecclcfix & ab officio eft ipfo fido fufpenfus.

XXXV.

De eodem, ex ftatuto domini Joannis Fufculani Epiftopi \ Apoftolici fedis Legati, quod incipit: Eos qui.

Captivantes, feu captivos detinentes clericos & perfonas Eccleiiafticas, fi infra odo dies, poftquam requifiti foerint, eos non relaxaverint, omnibus Dominicis & feftivis diebus per Przlatos & redores Ecdefiarum, in quarum limitibus hnjufmodi captivantes aut detinentes commorantur, et perfonæ hujufmodi Ecclefiaftica: fuerint captivate aut in quibus captivx detinentur, excommunicati publice denuntientur. Et nihilo minus, ubi hujufmodi Ecclefiafticz perfonz capta: detinentur, quamdiu taliter detinentur, clerici hoc fcientes ceflare debent a divinis: contrarium facientes excommunicati funt ipfo fa&o.

XXXVI.

De bis qui Verberant vel capiunt nuntios legatorum Apoftolici fedis, Arebiepifeoporum delegatorum judicum & aliorum: aut eos qui de curiis eorum Veniunt, aut eos occidunt: ex ftatuto domini Joannis Tufculani, quod incipit: J7 quis in tant.

Capientes, verberantes nuntios legatorum Apoftolicx fedis de latere mifforum, feu Archiepifcoporum, aut Epifeoporum, vel delegatorum; & cifdem litteras auferentes, vel dilaniantes, feu ipfos in jurifdi&ionem, (aut) cis cornmifia

-midà quomodolibet, manifefte rel oc-cu,u impedientes : fimiliter & illi qui ad cunam eorum Legatorum, Archiepifeoporum, Epifcoporum , vel delegatorflm venientes, aut abinde recidentes offenduot in perfonis , aut bonis que fecum habent, fpoliant, excommunicati funt ipfo fado.

XXXVII.

De eodem, ex flatuto domini Eberhards Archiepifcopi Salrzl>ur£cnfis., quod incipit: Praterea.

Reus verberans, fpolians & captivans nuntium judicis, litteras judiciales deferentem , pro convido debet haberi : & idem in adore in caufa reconventionis.

XXXVIII.

De his qui bona decedentium clericorum occupare prafumuxt, cxflatuto domini Gutdonis Cardinalis Apoflolica fidis legati, quod incipit: Item ad aures.

Patroni Ecclefiarum tam clerici quam laici, advocati, judices dc przcones bona decedentium clericorum occupantes dc ufurpantes , excommunicationi* vinculo, quoufque ablata reflituant,debent innodari.

XXXIX

De eodem , ex flatuto domini Friderici SalrzJburgenfis Archiepifcopi, quod incipit : Item ftatutum; & flatuto domini Joannis Tufculaxi Apoflolica fidis lf&ati, quod incipit: Nonnulli .

Raptores , invafores & occupatores bonorum clericorum detinentium, ipfo fado excommunicationis fententiam incurrunt. Et in locis, ubi talia bona violenter ablata confervantur, tamdiu ceffari debet a divinis, poftquam hoc redoribus Ecclefiarum innotuerit, donec ablata hujufmodi iucceffori defundi reddantur, in priftino loco reponantur, ac alia fatisfadio competens fubfequatur.

XL.

De eodem, ex flatuto domini Eberhard: Archiepifcopi Saltxbur^enfis, quod incipit: Ad extirpandam.

Ecclefiarum patroni, live clerici aut laici , qui redone Ecckfix mortuo , dotem et Ecciefiam rebus mobilibus feu inunobilibus fpoliant, cqjnfcomqoe di-micatis faeriut, fime a jure putandi illa' vice fufpenfi, et collatio ad immed»#-tum fuperiorem devolvitur. Infuper etiam iplb fàâo excommunicationis fententiam incurrunt.

XL4.

De his qui imponunt tallias & exaGioxes Ecclefiaflicis perfixis . Ex flatuto domini Pilgrixi Archiepijcopi Salnburttnfis, fâod incipite Cum Ecclefia.

Imponentes clericis et Ecclefiaûicis perfonis, et recipientes ab eifdem exadiones, rallias et colledâs ; £ infra menfem , poftquam per Ecçlefilram Prxlatos moniti fuerint , non deftiterint, vel de damnis illatis competenter non fatisfecerint ; excommunicat» funt ipfo fado, ic terrz ipforum Ecclefiallico fubjacent interdicto.

XLII.

De bis qui Ecclefiaflicas perfixas compellunt filvere pcda&ia vel quidagia de rebus fuis. Ex flatuto ejufdcm domini Piigrini ^quod incipit : Conftitutionem : dr in cap. de ccnfibus , lib. 6.

Bonifacius VIII. ftatuit, quod £ univerfitas feu communitas , vel lingularis quaecumque perfona , cujufcumque dignitatis fuerit, per fe vel per alium , fuo vel alieno nomine Ecclefias vel Ecclefiafticas perfonas compulerit folvere pedagia vel quidagia , feu exadiones pro rebus fuis , quas caufa negotiationis non deferunt, univerfitas talis eft interdida, & perlonx lingulares excommunicat*. Nec valet contraria confuetudo. Et hac Conftitutio per Prxlatos, Archidiaconos et jlebanos debet folemniter publicari.

XLIII.

De his qui occupant, invadunt aut ufurpant fibi Ecclefiaflica bona. Ex flatuto domini Joannis Tufculaxi, quod incipit: Dignum........

Seculares EcdefiafticKve petTooc » quacumque dignitate praefulgeant,(Romanorum duntaxat rege , & ejus conjugo et filiis exceptis) * Ecclefias et Ecclefiaftica bona, jura, ct jurifitidioaes, feu Ecclefiarum vaflâllos publice occupate aut invadere, vel fcienter nfurpare, feu occupâtoribus, iavaforibus , aut

jjïïjq aut ufurpatoribus, hujusmodi poteftatem A tentia non abfolvantur, donee fatisfa----—
amen quomodolibet, auxilium vel favoiem * dant, & extorta reftituant; in quibus chkisti
'****; pïxfnmpferint: nec non qui bonaEc- ctiam non prodeft eh rcmilfio. h··
{/■"•'defiarum titulo pignorum detinent obligxta, a, quibus receperint ultra fortem: nifi requifiri infix menfem fori•fccerint, ipfo fnâo excommunicari, & terne ipforum Ecdefiaftico fubjacent interdido qood clerici terne offenforum ad folam denuntiationem Pnelari oftenG obfervare tenentur: alioquin ante fatisfa&ionem coram celebrante a divinu funt ipfo faélo fofpenfi.

XLIV.

De radrm, *ex flatate ejufdem domini Joannis Tufcuiani, quod incifst; Nullsa de cetero.*

Qui pmtextu guerrarum, quas habent cum advocatis Ecdefiarum, earundem Ecdefiarum bona fubripuerint, aut Ecdefias ipfa», aut earum villas & incendfo vel hoftilitate devaftant, aut homines earum fuis bonis fjspliant, ex-c communicati funt ipfo fado; nec potiunt, nifi fuffidenter emendaverint, abfolvi.

XLV.

De eodem .ex ftatuto ejufdem domati Joannis › quod incifit: Prohibemus.

Qui propter debitum aut fidejutibriam obligationem alicujus perfotue fingularis, bona Ecclefiaftica ad ipfam Ecclefiam & capitulum communiter pertinentia ceperit, feu fpoliaveric, nifi requifitus D infra quindecim dies a die requifitionis numerandos reftituerit, excommunicationis fententiam ipfo fado incurrit.

XLVI.

Do bis qm ad vacantes Ecclefias mittunt armatos, dr Jaciunt ibi exfenfnt. Ex *ftatuto* dwiMK Efovdurd» *Saitzburgcn. fis Arcbicrijcofi, quod incifit '.Ad....* s

Prxlati principes, fit alii nobiles atque officiales eorundem, qui ad vacantes perlaturas, beneficia «ve officia, mittunt gemes armorum, fit inibi expesdas faciunt graves, aut compellentes «ligaro per abufiun poteftaris focuhuris, aat poeesstue inordinate j fe» qui shftnm fic cosffirmatnm non admittunt ad paffirffinnem, nifi pro oerta pecm nic quaatitase/ nifi infm menfem eSBendaveriac quod fecerim, excommunicari funt ipfo fadfo: a qua *fen-*

XLV1I.

De laicis récifiensibus & occufmttibus Ecclefiaftica beneficia. Ex flatus· do- · mini Joaxxis Tufcuiani, incitis: Laicos.

Laid recipiente· fit occupante· Ecdefiafticà beneficia, nifi infra meufem Ba tempore occupationi· computando, ipfa dimiferint, ipfo fado excommunicationis fententiam incurrunt.

XLV111.

De advocatis Ecclefiarum, qui nitra jura eis debita Ecclefiaftica^ gravans Ecclefias. Ex ftatuto ejufdem domini Joannis, quod incifis :»Nmxulli.

Mortuo Ecclefia: advocato, non otnnes ejus filii, fed ille folus in quem omnes, vel major pars ipforum confenl'it, habeatur pro patrono. Et advo- Ecclefiarum, qui defendendo fic manutenendo perfonas & bona Ecclefiarum, quarum funt advocati, négligentes fuerint aut remiffi, hujufmodi advocationi· officio privari funt ipfo fado. Qui gero ab hujufmodi Ecclefih ultra debitum aliquid auferre prelumpferint, nifi Infra mentem ablata reftitucrint, fingulis menfibus debeat excommunicari dcnunciari.

XLIX.

De eodem, ex *ftatuto domini Eberbardi Saltxburgenfis Arcbiefifcofi* quod ineifis: fturnnquam.*

Excommunicari funt laid advocati ' Ecclefiarum, qui fuis juribus non contenti, inconfectas & enormes novitates in ipfas Ecclefias exercent fir attentant, & ultra debita onera aggrav» ré non formidant.

L.

Defatronio&ckfianmt>qmbsfttemfns t jwt frafitmm occufam Ecclefias, aut imfedUmt Juferiores ineoliaSietu. Ex flmuto dooniniJoannis Tnfctdaiu, fwd *mcifit'. Ecdcftafxm.*

Patroni Ecclefiarum adEcclefias racan- I pnefeneare debent perfonas idonea» infra

anno~ cHKbrj ,,,β· infr· ««ip1l» » jure ftatutum . Qui vero poft lapfum ejufdcm temporia per menfes Ecclefias ipfa» retinere fle occupare prxfumpfcrint, ipfo faâo funt excommunicat! , fle ea vice prxfcnçacione hujufmodi Ecclefiarum privati ; quas iuperiores infra tempos eis a jure praefixum conferre teneatur : alioquin a collatione beneficiorum funt ipfo fado fufpenfi. Laid vero impedientes ordinarium providere volentem , ipfo fado excommunicationis Sententiam incurrunt.

LI,

Ex ftatuta damini Eberbardi Salrtburgenfis Arcbiepifcofii, quod incipit : ftw»·*niam. De patronis qui partem advocationis , eum praftnsant yfibi retinent ex pabh.*

Laici patroni ex pado fibi retinentes partem decimarum , vel aliarum obventionum Ecdefiafticarqm in beneficiis, cum prxfentant clericos ad ea , excommunicari debent, flt terra eorum Ecclefiaftico interdido fupponi, donec Ecdefiam liberam dimittant fub fuo jure : falvo tamen eis jure patronatus « Clerici autem taliter ab ipfi» recipiente» beneficia, officio & beneficio priventur; nec ad beneficium vel adus Ecclefiaftico» admittantur, nifi per fedem ApoAolicam cum eis fuerit difpenfatum. Epifcopi vero flt Archidiaconi, qui talibus fcienter curam cornmiforint animarum , fub inftitutione hujufmodi beneficiorum fle collatione perpetuo fintD fufpenfi.

LII.

Dc eodem , ex ftatuto ejufdem domini Eberbardi Arcbiepifcopi Saltxburgenfis, quod incipit : Beneficia .

Clerici qui prxfentantur ad Ecclefias per patronos cum affignatione alicujus portionis, ut refuiuum ufibus patronorum applicetur, fi de hoc non deferunt querelam ad Epifcopum fuum , funt ipfo jure fufpenfi, & per Epifcopum hujufmodi beneficiis fpoliandi. Patroni vero per Epifcopum, cum hoc ad ipfam dedudum fuerit, ab hujufmodi exadione compcfcantur. Ec fi in hoq pertinaces reperti fuerint, ad prxfcntationem hujufmodi Ecdefiarum, cum proxime vacaverint, nullatenus admittantur.

ANNO CHKSTI

LUI.

Ik laicis qui fine coafenfx Prolatorum bona fabric Ecclefiarum deputata admittiftram. Ex ftatuto domini Joannis Tufcniani^ quod incipit'. Laicos·*

Laici fine affenfu praelatorum & capitulorum bona fabrics Ecclcfix deputata adminiflrare no· poflunt. Et qui contrarium fecerint, fi infra menfem , poftquam per ordinarium loci moniti fuerint , non defiftunt, excommunicari funt ipfo fado,

LIV.

Dc bis qui Ecclefias & earum adificia violenter &" Sue Prolatorum affenfu incaftcllare prefoment t autgentes ibi tenere . Ex ftatuto ejufdem dominiJoannis Tufculani, quod incipit : Nonnullos.

Qui Ecdefia», campaoilia , feu alia Ecclefiarum «dificia violenter flt fine Przlatorum aflenfu incaftellare , aut perfonis armatu munire prxfumpfcrint, flt eorum heredes hnjufmodi violentix participes, per fuo» fuperiores excommunicationis poena percellantur.

LV.

De bis qui prohibent, ne quit conquiratur coram Ecclefiaftico judice ; aut qui condunt ftatuta contra Ecclefiafticam libertatem . Ex ftatuto ejufdcm Joannis Tufculani, quod incipit: Perfonis.

Univerfitates civitatum fic locorum prohibentes, ut nullus conquiratur coram Ecclefiaftico judice ; ac ftatuta condentes contra derum dt Ecdefiafticam libertatem, interdidi : fingulanes vero perfonx talia committentes , quacumque dignitate prxfdgeant , excommunicationis fententias ipfo fado incurrunt .

LVL

De bis qui tradunt Ecclcfioficas perfonas. coram judice faculari. Ex ftatuto damini Pilgrini SalnJburgenfis Arcbiepifct^ii qmd incipit: Sdpe.

Trahentes, clerico· flt Ecdefiafticas perfonas coram jodice fcculari, necnon Ecdefiafticc perfonac conventae fpoote coram ulibui judicibus fecularibns judicialiter reipondentes, excommunicari font ipfo fado.

LVII.

ANNO CHRtrn

L V I1.

De eodem, ex jlatuto domitu Eberbardi Saltxburgcnfit t^rtbiefifttfi y quod incifit : Dudum.

Judices feculares, qui perforas Ecckfiaâicas ad judicia lua fecplaria evocare aut trahere in ipforum contumaciam, ipfis non bomparentibus, Ecdefiaftica bona invadenda decernere .praefumpferint , excommunicat! fint ipfo fiufto. Et quotiens laicus, cujufcunque dignitatis exiftac, Ecclefiafticam perfonam ad judicium feculare trahere aut judicare pnefumpferit, tamdiu in territorio trahentis & judicantis ceftetur a divinis, donec fatisfecerinc parti traébe, & abfolutionir beneficium meruerint obtinere.

LVIII.

De eodem , ex Jlatuto ejufdem dommi Ebcrbardi, fund *incifit : Quamquam in farqgrafio i Abufum.*

Invalida & iniqua eft confbetudo , qua judices feculares trahere conantur pcrfonas ccclefiafticas ad judicium feculare , etiam fuper bonis ecclefiafticis : & contra facientes excommunicari funt ipfo fado; & eorum proceflus ac omnia inde fecuta nullius funt momenti .

LIX.

Prrvijio contra HufiUu, ite admittantur ad fredicandum ; & quod eat feientei fuit fuferioribus denuntient. Ex/atuto domini Eberbardi Salreburgenfit Arcbiefifoofi, quod incifit : Cum nounulii.

Mandatur fub interminatione malediâionis atténué, fub excommunicatio-"Mis poena latx fentefetiae in fingulares perfonas , & interdidi in loca , nc quifpiam, cujufcumque ftatus exiftat , etjamfi Pontificali vel ducali prxfulgeat dignitate, Wideffiftas d Huffitas, & de eorum 'Kcrefibu» & erroribus infamatos,.aur fufpe&os, inquibufcumque locis nd praedicandum , docendum | & dogmatizandum admittat, feu' aftumat, publice vel occulte. Ec omnes utriafque fexus Chriftifideles di£be provinde , poftquam'audiverint, fcjyerint, anteis conftiterit, hujufmodi haereticos & fufpe&os in provincia morari vel docere, &c. fub poenis prxdi&s denuntiare tenentur fuis fuperioribu» , fi eorum praefentiam commode adxe pofliint. Prin* cipes quoque & * comites , & eorum, judices & officiales , ad requifitionem Epifcoporum , vel fuorum vicariorum , tales incarcerare , captivare & detinere debent & tenentur fub poepis paedidis, etiamfi fç prztendant in facris conftitutos ; quos tamen fuis fuperioribus przfentare tenentur . Et contra eos procedatur juxta canonicas fandiones . Receptatores quoque , fautores & defen*fores eorundem* ponis fubjaceant prxfaus. Infuper ordinatur , ut ultra ponas juris , non abjurantes hujufmodi errores per annum carceribus mancipentur; nec relaxentur, donec de vera conftet ipforum & non fimulata converfione. Hortantur demum fuftraganei , Dut contra tales viriliter infurgant , & jura exfequantur & obfervent,&a fuis faciant fubditis inviolabiliter obfervari.

christi ·♦·- «μOτμν·, AμMι c«a ·"*"""··

OBSEAVATIO PHILIPPI LABBE S. J.

R. P. TUodorM Morvra Sociandi aolr· Ttatagu· Urattetai· tata· «■ «o. OOoMi aaai ><«·. anmit , in divin taitawc· iliaâriffimi dotal Othoni· L B. B* tta de NoMu Javnta ia Sta cran MS. ia «. U-tan, cuju· pria» trw paci·· nuU nam eevlfe tat ; de-lta ncmml dntan legitur titula· , cal tajeâa tat qua bfataMDr 0» ao parhtuauiter naafaSb.

STATUTA SYNODI PROVINCIALIS

Habitz in choro Bcclefia Collegiate in Califch , Gnefnenfis diocefis, anno Domini MQCCCXX.

Prectfaf cirvf' rifAitotm Epifctfi Strigxie^ii. B

*9d**t***

....bujm *(aeri* Concilii fanovamus.

CsMtaA Ammo de fyy*4

CCkndwn efi , ^tsod volendbue Ecrlefiamvacantem oidfaare quod altero de tribuam». d<* ipfis vacantibua providetur. Aut enim or. dtaatm vacans Ecclefia per provifiouem , aut ple. fttouem aut per poftulatiooem folemnem. Pro. vifio pertinet ad fisperiorem, in qua non eft neceffsria forma Cenabi. Etefti» autem & po-(talatio ad inferiora fa rniifair forma Coocflii generaliter oecefiario obfervanda eft . Forma aman ipfius Concilii tempore eft forma ferotHMi, compramifli, et fafpiraifanis, ad μμ£λ fceuodnm alterutram iftansm qwcumqne libet ditgecur, tel folamniter poAulatfane ia Eccfo Cis Cacbedralfcs et œUcgiatù, debet denus, ciatfo praecedere. Per famam autem (crmfaii providetur modo fofacripto. Ecclefia coi» m.

floris regBMDe deftituta, capitulumfeu canoui-A «« pnrfente» ftatuenf terminum ad eicdfonem celebrandam. De quo fiat publicum iaHlrutneorum, in quo narrabitur quod die ttu praxedenté vel translato, a drtunfto tali Praefato, rahs Ecdefi», ejuique coi pore Eediefiafticsctradito fepuluir», caprtidum feu canonici qui tunc prefentes eram, convenientes, talem terminum cum continuatione dierum *fequco-x* num «d dcâfooem celebrandam unanimiter fta luerunt, qui terminus erit competens, ut ioira ipium abfcntes qui lunt citati commode' venire poffint,.confiderantes kxorwn diftahtias At perfooanim At temporis qualitatem, non tameu nimis longus, quia lo eleftioоe mora eft periculofa, Ate. *Seeaitar.*

Stwttti ca- *Catta, dt fippleait attigentia Prflatarent.*

Contingit nonnuaquam, Ate.

De ftnnitlnat.

Nullus Ecdefiam vel beneficium, Aie.

De tneptre.

Cum de&orum ordinatio, &r.

Dt JUeii prtibrltrenua

Cum illigitime naiis, Ate.

De cleriât p^tprait.

Nullus clericus, Ate.

Dt tfin erciiJitcni.

Statuimus quod archidiaconus, Ale.

Ne forte contingat, &r.

De ejfitie eedinarii.

Statuimus quod deinceps futuris tempo ribus, &c.

Dt ntafiritate èr obeduntiæ.

Cum inferior faperiori regulariter, *ftc.*

Dt precareteribtu.

Quamvis in omnibus peragendis cauGs.

Dt alieaatient nutandi judicii caafa faSa.

Quia plerumque ceiüooes aâionum, &c.

Liber ftemdia. Dt jndtctii.

Quoniam quidam propter potentiam, quidam propter crudelitatem magnarum perlenarum accedere non poliunt ut citentur, quidam etiam qui in caftris, &c.

Dt fert ctnepetenti.

Quoniam plure* Ecckfiaftici cenfus redditus, Arc

Ut EccleGaflica celebratio celebritatum habeat Ecdefiarum noftr· provincic concordiam, (latuimus infra feriptis diebus tam clericos quam iaicos a fervilibus operibus abdinere. In fefiivitatibus videlicet Nativitatis, Circumcifionis, Epiphanie, Refurredionis, AlcenGonia, Penrecodes, cum duobus diebus immediatefequenttbus, necnoo Corporis Chrifti, & fande Crucis Inventionis, Ac Exaltationis, dc omnibus diebus Dominicis, & in fex feilivitstibus Beate Marie Virginis, fcilicet Annunciation», ViGiationis, Conceptionis, Purificationis, Nativitatis, At Affutnptionis, item in die Ange iorum quod dicjrur feflum fandi Michaelis. Item in fefto Nativitatis fandi Joannis Baptiilan, item m diebus Apoftolonim Philippi dc Jacobi, Petri dc. Pauli, Jacobi maioris, Bar. thofomri, Malthci, Simonis & Judas, Andre», Thome, Ac Joannis, Mathias, Ac divi. 6onis ApOftoforum prnds&oram. Item « diebus martyrum Stephan·, Inoccatum, Laurentii, Adalbert!, Stanislai. Item coofeflorum, Martini, Nicolai. Item Mari» Magdalene, Elifabeth, Hedwigts, Catharinas, Agnetis, Dorotheas, Margarite. Item feflum Omnium fandorum. ItéraEpifcopu» feflivicatesPatronorum itus Ecdefi· m fua dtcecefi poteft facere celebfari. liem in diebus Marci A Luc» evangdiftarum. Irem quatuor doâorum Ecdefi» Gregorit, Anforofit^ Auguftini, Hieronymi » quorum feftivitates felicis memori» jfooifacius Papa mandavit univerfis Ecdefiis fob officio duplictrfolemoirer venerari. Item ut populus in iua parochtali Ecclefia divino officio praeaudito ad fua opera licita dimittatur. Item qualibet parochialis' Ecclefia feftum Patroni fui, in cujus eft honorem principaliter dedicata, Al anniverfarium Dedkaiionis dietin'fua parochia faciat celebrari, falvis Ccoftiuitionibus rationabilibus cujuslibet dicecefeos.

Dr jarrjaniad».

Comnwnicatiooes, coofpiraiiooes, & colligationes, Aie.

Liber ttrtitu. De tuta t) beeejUte ckriconm,

Quia ficut Prelate quoufque fupra, Aie.

De iafiitntienihu.

Pnefentis Coniiitutiouls auâoritate facro approbante Concilio inhibemus, ne quis Archiepefeopatum, Ate.

De fide vectate.

Quoni.am noonunquam contingit quod ad vacantem Epiicopatum, Acc.

De rtbat Ecclefia fwn alienanda.

Indemnitatibus Ecclefiarum providere volentes, &c.

De emptiest.

Si qui» emerit animali», &c.

Dt ttflanetnlii tS ultimit velantatibei.

Clericus de proventibus annr gratte, &c.

Dt 4WW

Licet alias per bone tnetnorie Archicpifcepum Gncfoenfem Jacobum pnedeccflbrem oq-Arum.

De partebiis.

Univerfis facerdot ibus tam religioGs quam fecularibus, dic.

Dt dtcimii.

Veteris teftamenti feric, dcc.

Dt ftatn ttmueboraat Ü Eccleflarum rtgitnnnt.

Cotnpaternttatem a monachis contrahi diflriâius inhibemus, dic.

De cappeUt ntenacberimt.

Nullus religiofus cujufcumque ordinis continue defervire valeat in parochialibus Ecdefiis fecularium ultra odo dies abfquc parochialis Ecclefi» ordinarii licentia, Acc.

Dt ceaficratitne Ecclefia vel altarii.

Si Ecdefiam pollui humani (anguinis aut feminis effufione, dtc.

De itkbratieae JHiffarttat.

Si per nos aut fuflraganeorum noftrortun 4-liqucm, dic.

Dt cnfitdia EHcbarifiia.

Statuimus ut in eundis Ecdefiis Euchariflia, Chriftna, OleumSandum, AquaBaplifmt, fub. fideli cuftodia, &c.

Dt ÂfrrvatittM jejmuerani.

Ad hec etiam prohibemus ne quis adultus, dic.

De Ecdefiii adificnadii.

Ecdefiam feu Bafilicara dc noro nullas edifices, nec antiquam iufferat, nifi per Epifco* pum vel ejus commidarium, dic.

Liber ^urtat. De jpenfalAnt.

Ultimus confcnius intervenit de pnefemi.

Dt

CHKtm c *Dt fririttteii.*

Spirituali coffutio^Gve·* parerniias in vigmli cafibus matrimonium impeditX fit dirimit jam contraftum. Scilicet inter levaqteaa & levatum, flee.

ArfaTra *liktr. Dt Jimnn'/t.*
Licet Heli fummu* facerdoa, &c.

Dtjftte,.
Judaeis item omnibus , fire.

*Cntrt Cbriftit^i'9*i* ad πMηιν *tra^fitrtaft J^ertax.*
Remedium aontra haweiicos. Primum rente diuni, Ate.

Dt fortilt^iit.
Excommunicamus fit anathematizamus, &c

Dt Strict trcenatut»itttt Mniftrmtr.
Cum fcriptum fit io lege Domini, fitc-

Dt privilegiit, tl privtlrgieritxt exetfiitit.
Prrterca ftatuimus ne religiolus cufufcumqüe ordinis, Ac.

Dt iitjitrtij, tf ckricorio ptrttfftrikai.*
Er quia de Prélatis fit canonicis, file.

Dt penitntih, êT rnxiffinik»i.
Doceant maxime ante Quàdtagefimam facerdotes, Arc.

Dt fntntit txmmvmicttunii.
Statuimus &.preientis Concilii auâoritate inviolabiliter praecipimus, &c.

Dt rtffidM jitrir,
Sanftorum Patrum regulis & ftatutd quilibet Chriftianus rogatur, in vita verbis & fafti* ut iciat & fscirt quod acceptum eft a Deo, &c.

Aft* fidit hec in chore Ecclefix collegiate in Caliich, Gnefnenfis diœcefeos, anno a Nativitate Domini MQCCCXX. indiftionis decime tertiat, Pontificatus fanftiffimi inChrifto patris fic domini noftri domini Martini fuperoa providentia Papr'V. anno m. die Mercurii ttxv. menfis Septembris, hora Tettiarum vel quafi : prsfentibus reverendis inChrifto patribus & dominis, Alberto Cracovicnfi, Jacobo Piocenfi , fle Andréa Poznanienfi, necnoo venerabilibus & egregiis viris domini* Qemente abbate monafterii de Mochilna ordinis fanfti Benedi&i , Stephano Paled Calicum, Nicolao PnfezSan-Dr··. A domirjeofi facte Theologia profefforibns. Nicolao de Krikus archidiaconc. Petro Wolferami fcholaftko, Ladislao dé Operalb Gneinenfi, & Stanislao de Pliarmibura Cracovicnfium Ecclefiarum canonteorum, Decretorum doâoribui lû cetwistrs , alitïqae Prelate tam rcligiofis quam fecularibns, tunc in fanfta provinciali Synodo in Spiritufanfto legitime congregatis.

'Stkftnftie NtUrri.

Et ego Joannes Alberti deWidatavo eleftus Gneinenfis ditreefts publicus imperiali auâoritate notarius, quia didorum ftatutorum, leAtoni, correaioni, moderationi , eornmqoe apBpicbationi penarum fic fententtarum promulgationi aliifque omnibus Ac fingulis premiftis , duru ficut praemittitur coram prrfatô reverendtibmo inChrifto patri domino Nicolao lande Gneinenfis Ecclefie Archieptfeopo, ac fanâa Prounciali Gneinenfi Synodo, ficper ipfum dominum Archiepiicopum fit Primatem agerentur, fic ficut una cum prénommâtis teftibus prefendbus interfui, caque omnia fit fingula fic fieri vidi & audivi ; ideo me ardpis occupato negotus per alium fidelem notarium fcribi feci de mandato quoque ipfius domini Archiepilcopi Primatis fa&a diligenti aufcukatione .' exinde prout publicatum inferui, confeci & in hanc publicam formam redegi, fit me huic fubfcripfi , ligillo quoque fic nomine meo folitis fit confectis una cum appenfione figilli ipfius rcqhifitus contignavi in fidem fic tcitimooium przmiftolum.

Obser vat io P. Phil j ppi Labbe, S. F.

Abratumm Btorius in Ànktai EfdvfiaQidt ad annum ChriBi MCCCCXXI. a num- primo ad oâavum rtIn< phK<feur I. a£a Synodi Prajanfi» HulKrarom harnicortim dw ». Jubi ejutdem anni celebrat· ı II. eorum· dem rrglmi tm aiucuioa contra Thaboritai, ac proreftatiuer·· pubhtam de quatuor ariiculii de quibis anno MCCCCXXIII. Baflec dithififfime sdum fulie poftra mmorabimua. III. captu uvu. vκραéMκloβú adveiA» Satilmundum'Huttgari· regem, qaa ra per otuun. h libuaibide» lege».

anno CHRttTI ·«"· im T3' ~-~ΣΓΠΣ~· ~ΊΓ^i Γ—ꞁ|—IΓMEB'Ii: anno CHRIS!I

ORDINATIO FACTA PER HENR1CUM ARCHIEPISCOPUM ,

Pro promotione graduatorum in Academiiw» facta xvt. Julii, anno Domini MCCCCXXI.

ir«W.AC <·/«T>>· *'*'f»*ri,"*" xra CbùUo, *** *r**.

HEnricus permiflioое divina Cantuarienfis Archiepifcopus, totius Anglic Primas, fic Apoftoiicx fedis legatus, venerabili fratri noftfO domino Richardo Dei gratia Londonenfi Epifcopo falatem & fraternam in Domino cbarik><.tatcm. Cum nos in convocatione PrcJarorum At cleri noftre Cantuarienfisprovincias, quinto die menfis Maii nliinso preterito celebrata in Ecclefi* cathedrali fandi Pauli London, nonnulli* propofitiotybus fic querelis pro parte (Jniverfitatqm Oxotui ficCantabriggiac, coram nobis tn prafentiaPrciaiorum flc cleri prxdtâi , (taper defoiatione (Jniverfiiatura prsdiâaiam , oecaGone non promotionis graduatorum , In eiidem fadis Ac expofitis, pк> compattente* affeâu, de veftro ac ceteroram venerabilium coofratrum ooftroratn, aiioruinque Praelatorum fit cleri provinci· antedtâas confeniu pariter Ac aflenfu, ad lairdtm Det omnipotentis, difta. rurnque (Jniverfitatum exaltationem , fit incrementum, ac revelationem, fit promotionem perE ionarum prwdiftarum, quas ante haw tempora In variis facultatdxK profecerunt, M Dro duce in pofterum proficient, in eifdem decreverimus, et fub modo et form* fequentibu* ordinaverimus providendum; videlicet, quod qoifcunique patronus EcclefiafUcus diâ* provincial, quodeumquabeneficium Ecclefiafticam, quod ad ipfius collationem, pnafentationem, nominationem, aliamve difpofirionem quamcumque pertinens poft publicationem ordinationis nofti* hujufmodi primo vacare continget, alicui perfona alterius Univerfitatum pradiâanim gradum fcholafticum habenti; Doftori videlicet Theologia, Decretorum, Legum, ve! Medicina , Magiftro Artium, Liccntiatove , aut Baccalaurio in aliqua facultatum preikâarum , dum tamen in artibus Baccalaurius in facultate fua

antea

"lante" dctcrn inavertt, feu alias, in ordine fa-<A cerdotali *co* iftitutus fuerit, juxta/tr fecundum »*μT* «P**0" P**ro,li propriam clcâionem offerre, et ft illud acceptate voluerit conferre, feu alias aliquam ex perfonis graduatorum hujufmodi ad beneficium Ecclefiafticum, de quo prcfercur, cum vacaverit, pnafentare, nominare, aut pro perfona hujufmodi juxta beneficii ftc vacaturi, jnritque diâo patrono in eodem competentis qualitatem, dilpooere teneatur; doft>, ftaude, feu malo ingenio quibuicumque ceffaritibus in ea parte; ficque extunc collatione, prsslentatio» ne, nominatione g feu quavis alia difpofitione quorumlibet duorum beneficiorum, ad cujufcutnque talis patroni collationem, nominationem, feu aliam difpofitioqem pertinentium iιψ ejufdem patroni difpofitiohe libera remanentetertium quodtumque beneficium Ecciefiafticurn, ad ipfius collationem, nominationem, prefentationem, aliamve difpofitioncm, pertinens alicui perfonz alterius Univerfttatum prcdiâarum, \fic ut premittrtur; graduate conferre, ipiamvc ad illud prefentare (eu nominare, aut alias pro eadem ad ipfum beneficium difponere etiam teneatur. Sicquc fucceflivc modus et forma prasdi&i ufque ad decennium plenarie completum effeâualiter obferventur; Quodque interim nullus patronus Ecclcfiafticus provinciae prsdiâae, advocatiam, feu jus patronatus, aut jus aliud quod habet in aliquo beneficiorum hujufmodi, in fraudem hujus ordinationis in genere vel in fpecie alienabit perpetuo vel ad tempus.- Quodque etiam quilibet talis patronus in litteris collationis, prefentationis, nominationis, aut difpofitionis fuse ad beneficium quodeumque, ad collationem, prcfentaiionem, nominationrm, aliamve dilpofitioncm luam pertinens, quod interim vacare continget, gradum & ordinem perfonz, cui aliqupd beneficium conferte, vel ad quod ipfam przfentare, nominare, vel de quo alias difponere patronum hujufmodi contigerit, tealiter exprimat.

Provifo femper, quod in promotionibus hujufmodi eminentia ftatumn ,kgraduucn, demeritorum perfonarum przdiâarum realiter attendatur; Et quod hi qui nullo modo, aut confide ratis eorum gradibus dc meritis exiliter funt promoti, aliis in promotionibus hujufmodi preferantur.

Quodque ut provifionis hujufmodi certior in futurum habeatur notitia, finguli confratres lufIraganei nollri, io fingulis convocationibus, five Conciliis provincialibus interim celebrandis, nomina dc cognomina omnium & lingularum perfonarum per cos interim promotarum, dt ad aliorum patronorum fpirirualium pnefentationem, nominationem, vel aliam difpofitionem admiffarum, vel inftilutarum, una cum nominibus beneficiorum ad quz promote fuerint, coram nobis aut fuccefforibus noftris aâuabter exhibeant dcpcrientem, ac penes noftrum. E

A ftacceflbrum noerorum regillrum realiter dimittant; Volentes dc tenore prefentium declarames; quod prefects tfoftra ordinatio ad patrooos Ecclefiafticos pnedidtos, tam mafculos quam feminas didas provinciz 'extendatur. Per haoc tamen proviftonem prrjudicare non intendimus patronis pnediâis, quominus ipfi & eorum finguli de beneficiis praedi&is, perfects quibus incertis penfionibus annuis auâoritatc re$*i onerantur, quoufque de beneficiis Ecdefiailicis per eos congrue fit provifum; fed quod ipfi talibus perionis ante omnia, de beneficiis hujufmodi providere poflint; ha quod deinde quoad alia beneficia poftea vacatura pnefentem ordinationem obfervent m omnibus ficut decet. Vobis igitur audoritate diâi Concilii & noftra, in virtute obedieniiz firmiter injungendo mandamus, quatenus przmiffa omnia dc finptla, per veftras civitatem & dircccfim publicart, ut convenit, facientes, ordinationem prcdiâam, quatenus perfenam veftram concernit obfervetis, & per veftros iubditps faciatis inviolabiliter obiervari.

Auâoritate etiam prrdiâa omnibus & fingulis Coepifcopis, confratribus, & fuffraganez noftris per litteras veftras mandantes, quatenus ipforum finguli prjtmiffa omnia & lingula, quatenus perfonas eorundem concernunt, diligentes obiervent; & fafta publicatione ordinationis przdiâa, per fuas civitates & dimcefes, ut Cprsrfenur, eandem a fuis fubditis faciant inviolabiliter obfervart. De die vero receptionis veftrz prefentium, modoque & forma exfecutionis veftrz earundem, noa citra feftum fanât Michaelis Archangeli proximo futurum ad ultimum debite cenificetis per veftras, didts confratribus noftris & fuffraganeis mandantes, quod eorum finguli de publicatione ordinatio* nis hujufmodi, nec non de modo & forma exeeutionis przfentium litterarum noftrarum, citra feftum omnium Sanâorutn proximo futurum ad ultimum curent reddere certiores, per fuas litteras patentes harum fertem continentes, auâorit.itc figillatas. Datas in hofpitio refideutte noftrz juxta Vveftmonafterium decimo-Dfexto die menfisJulii, An. Dom.MCCCCXXI. & noftrz translationis anno oâavo.

Obser vatio Philippi Labbe, S. J.

Nicolaus HarpdcUiua hiAoris EcdefiaAic· Anctorum foculo xr. capita --. rrfen ab boc Henrico Cbfchleyo Anciftitt baMram *fuHh* asao ncccexuc. paoviacialem Synodum, ia qua Richard·» quidam Vrakberu» Vvigoraieafi» EcrleAo clericus debtu» *tA*, quod libri» exeenu»-di< magin fijuri» identidem alperfa uteretur. b vero crime· iUud oobMRu. *it fna jam* tkJuai· ia iHa arte habere prafeAu» *tA*, quod par eam fopa qu· cupitTrt, facere non poruiffet. Ab epifcopi» publica illi (xr-ritenria iojuoAa fuiEa dicinjr, ut i- iolemei publkanue populi proceflione vetiti» illi» codicibu» aperti» a froou ac tergo dependentibus ambularet : codiccfque UM igne poftea palam abiumti fuerunt I

CONSTITUTIO VENERABILIS IN CHRISTO PATRIS DOM.

Henrici Chichlcy Cantuar. Archicpifcopi, contra exeefliv* ftipendia Cappellanorum, fa&axvt. Julii anno domini MCCCCXXI.

Fx cod. MS. tn rtgiftio principali Archiepifc. Cantuar. *(nuncupato Chahiey vol «) fol.

Henricus permiflione divina Cantuarienfis Archiepifcopus, Ac. Venerabili fratri noftro, domino Rjchardo Dei gratia Loodooenfis Epifcopo falutem, & in Domino charitatem. Nuper tn Concilio noftro provincial! in^cckfia cathedral) fanâi Pauli London, quinto *die* menfis Maji ultimo prêter ito celebrato, coram nobis, vobis, czterifque confratribus & coepifcopis noftris, exhibita fuit per clerum noftrz provinciz antediâz, quzdam confittutio provin-

anno CHKI.'TI

'vinciatis per boo· memori· dominum Simo-nem Sudbury duduro Gantuarienfem Archidpi-fefipum prasdecefforem ooftrum , de confilio con-fratrum, Coepifcoporum, fic foffraganeorum fuo* rnm, contra exccfliva ftipendıa cappellanorum, taro parochialium, quam aliorum annualia per provinciam noftram Cantuarienfem ubilibet ce-lebrantium, edita , tenorem in omnibus conti-nens (ubfequentem.

In Dei nomine Amen. Nos Simon permif-fione Divina Cantuarienfis Archiepifcopus totius Anglic Primas, & Apoflolicx ledis legatus, de confilio fratrum fit fuffraganeorum noftrorum (latuimus, ut quilibet cappellanus in noftris ci-vitate, diceceii feu provinciaCantuarienft, pro animabus dcfunâorum annualia celebraturus, feptem marcis, aut tribus marcis cum cibaiits: alii autem qui cur· animarum defervtent, odo -marcisaut cibariis fie quatuor marcs ftcrlin-gorum annuatim contenrcntur, nullatenus, ex paâq ultra id percepturi, niü aliter loci dice-cefanus cum iis qui cur® animarum deiervient primitus decreverit fore faciendum. Si quis au-tem Clericus contra hanc noftram Conflitutio-rem dando, (eu tecipiendo venire prxfumpfcrit, excommunicationis fententiam incurrat ipto fa-âo , a qua nifi per dicecefanttm loci in quo de-liquerit non poterit abfolvi. Qua quidem Con-ftitutiooe (fic ut promittitur) coram nobis ex-hibita fic publice perleâa, fuimus per partem Cleri dide provincix ooftro inibi congregati cum initantia non modica requifiti, quatenus Conftitutionem hujufmodi juxta omnem vim, formam fic effeâum ejuldem' auâoritate didi Concilii de novo publicari, & execution) debitx demandari decernere dignaremur. Nos idcirco petitionibus dicti Cleri tanquam juftisfic rationi coofonis favorabiliter inclinati, ConAitutionem ipfam ex confenfu vcftro fic aliorum confratrum, Coepifcoporum , & fuftraganeorum noli rorum adtunc inibi congregatorum , citra (ellum fan* Aâi Michaelis proximo futurum, auâoritate Con-cilii prxdiâi, per noAras civitatem, dicecciim, & provinciam prodiftas publicandam fore, & debite promulgandam ; nec non lapio dido fe-fto fanâi Michaelis publicationeque diâz Con-flitutionis faâa debite, ut prefertur, cenfuras in eadem Conftitutione latas, quotcumque fub ditos noftros & fuff. agancorum noftrorum , ii eidem, ut profertur, contravenire przfumpfe-rint,' fub modo & forma in eadem Conftitu-Stone contentis, juxta omnem vim, formam, fit effeâum ejuldem arâare decrevimus, prout-per praetentes decernimus & ligare . Vcftro igi-tur fraternitati *tenore* prxfentium committimus & mandamus in virtute fanâr obedienti® ni-hilominus injungentes, quatenus has litteras no-ibas Conftitutionem antedidain in le continen-tes; iplamque Conftitutionem per veiiras civi-tatem et diœccfiin auâoritate noftra debite pu-blicantes, feti publicari facientes, ipfamjn quan-tum ad vos pertinet, juxta d di noftri decreti formam obfervetis, et a quibufeumque fubditis veftris faciatis inviolabiliter obfervati. Auâori-tate infuper noftra fingulis Coepifcopis ctfoffra-ganets noftris per litteras veftras harum feriem continentes, cum omni celeiitate poftibili tranf-mittere Audeatis, firmiter injungentes, quate-nus ipfi Conftitutionem prxdidam per ipforum civitates & dicecefes, debite publicantes, ipfam quatenus eos fic eorum fubditos concernit, ob-fervent, fic factant, ut promittitur, inviolabi-liter obfervari. Mandantes eifdem, quod eo-rum finguli nos de publicatione fua hujufmodi Conftitutionis citra diâum fefttim fandi Mi-chaelis ad ultimum debite certificent per fuas, Vofque pari forma per litteras veftras pareqtjs harum feriem continentes curetis reddere cer-tiores. Datz in hofpitio refidentist noflro jux-ta Vveftmonafterium decimo ferto die Menfis Julii, anno Domini MCCCCXXI. & noftra translationis anno oâavo.

ANNO CHRISTI — ANNO CHK1S11

CAPITULUM PROVINCIALE NIGRORUM MONACHORUM

APUD WESTM ONASTERIUM

Celebratum anno Domini MCCCCXXIL

MS iabM. Ccmn. fabg

>um plura fint exorbitantia fic enormia in-ter profeflores ordinis fanâi Benediâi ni-groram monachorum in Anglia, fic reforma-l'o0e digna, aliqua hic duxi notanda . Et pri-mo incipiendum eft aPatribui ficcapitibus, quo-rum aâus fic vita funt fubditis in exemplum.

In primis provideatur de abbatibus, tam dc fis qui habent bona fit pofleffiones a conventu difereta, cum hoc non fit fundabile in regula, nec in intentione fundatorum feu collatorum i-pforum, quam dc abbatibus fingulis diâi ordi-nis Asperioribus, fic Prolatis, ut juxta Confli-tutiones (anâorum Patrum fic regularia inftitu-ta, vigilanter intendant curis animarum, per-fooaliter converfando, (altem fingulis fellivis diebus, ia choro, fic conventu, fi non legitime propediantur, ad officlandum fit celebrandum divitia, propter que dicitur officium, nec fe (obtrahendum commapeodo in fois, maneriis. Item moderetur'fumptnofa fic nimiam ipforum equitatura fcandaloia tam in vario fic irregula-ri apparatu falerarorum quam in faleratura eqnofum ; fic quod qui majores funt inter eoa ultra xx. equos, computatis fumariis, fic cum fronts deauratis , fub pœna gravi temporali ca-mero Apoftolicx applicanda equitarte non pro-fumant.

Item, fub gravi ptrna temporali ut fupra, ftatuimus quod finguli abbates fic priores uicii ordinis exempti, quam non exempti, etiam ipfi qui bona habent a fuis conventibus difere ta, quod femel in anno fingulis annis vix in-fra menfem poft feftum Michaelis immediate fequentem, plenum (latum, fic fidelem ratio-nem , omnium bonorum diâis monafieriis (uls fic ipfis qualitercumque (pedantibus, in capi-tulis coram toto conventu requifiti reddere te-neantur nomina debitorum, quibus debentur , fic a quibus debentur , fic caufas plane in feri-ptis redigentes.

Item, nihil de bonis fic rebus fuorum *di&o-*ruxn monafteriorum ultra valorem xl. (olidorum aliquibus perfonis donent, alienent, vel ven-dant fine morofa deliberatione in expreflb con-filio, conlenfu, fic aftenfu totius conventus.

Item , quantum ad convcntuales fini omnes

per

anno Chr oti >«>&. '>cr r$8ouai ufiiformes in habitibtfs, tsm in for-q«*m coloribus; dc ftatuta circa formam cucullarum,floccorum, capparam claufarum pro equitatura, dc quia in floccis fit magnus excef-fus, eum manic· ipforum pro majori parte in pluribus Jocis protendantur ufque ad -tetram, qood de cetero non excedant pugnum manus medium ulnat in loogitpdine, dc trium quarta-riorum in latitudine, dt de^capiciis cucullarum cena tradatur forma, ut omnes uniformiter in fuis habitibus incedant ut alii religiofi faciunt; ac pannus ille nitidas de Wyrleto qui magis militaria quam monachal» cenlctur, omnibus tam abbatibus quam monachis penitus interdi-ftus exiftat, & quod qui taiibas utitur duplum iftius teneatur folvere camera Apoftolics.

Item, qui munitiones dc folatia fecundum morem locorum habuerint dt recipiunt, fi infra tempua dc diem mutationum dc folaiiorum ip-forum, feftivus dies, ut aliquod feftum princi-pale, val duplex, feu xii. leftionum contingat, teneantur interefle matutinis, miftz majori, dc vefperis infra oborum cum carieris de conven-tu ; dc qui contrarium fecerit ab hujulmodi fo-latus per quarterium fufpeodatur.

Item, quia eius carnium ipfis rcligiofis, ex-ceptis certis cafibus, quodammodo eft interdi-ftus ; penfapque infirmitate modernorum, dc longa ac diutina obfervantia in contrarium , vi-detur multum expediens, ut fiat auctoritate Apo-ftolica modificatio gratiofa, dc prreipue atten-ió quam fumptuofum foret, & quam importa-b le providere conventibus, qui multum a mari diftant dt aquis fertilitatem pifeium habentibus, de alio genere quam de caraibus ,' dt idcirco ordinamus, ut canunt ftatuta que die carnium per annum medietas conventus computatis offi-ciariis , nui intra portas monafterii primo die pcrlonaliter exiftunt, fint in refedorio in pran-dio, nec comedant iplo die carnes ad excef-fum ; fintque io iplo refeftorio lafticiniis, pi-fcibus, dc pinguedine carnium ut homafis far-laturis contenti · *

Item, ab exaltatione fanfttrCructa ufque ad caput Quadragefinue per regulam deflatura in-dicimus ipfis profeftoribus regulare jejunium, quamquam inter ipfos minime obfervetur, cûm & hoc tempore indiflinfte comedant carnes, dc plures ccenant : videtur vero confonum ra-tioni dt confcieptiis regulatis, quod modifice-tur , ut auftoritata Apoftolica ftaiuatur quod nullus boc tempore, exceptis iienibus, de aftuali-ter infirmis ac debilibus, dc juvenibus infraxx. annum fuse aetatis exiflentibus, cronct, ied unico prandio in die coorentetur, diebus dominicis, principalibus, duplicibus, ac xii. leftionum fe-ftis, dc (olemnitate Natalis Dominici ufque ad ©ftavas Epiphani· domini exceptis, dc hoc tem-pore a carnibus abftineant.

Item, quia proprietas religioforumexeerabile dc detertabilo fcelus exiflit, qua maxime iis diebus per receptionem pecuniarum contra jura communia dc ftatuta furrepit dc inficit fimpli-ces conventuales, providetur, ut ftatutum do-mini Beoedifti Pape XIE contra boc diftum via. io rubrica ne viftualia miniftrootur in pe-cuniis, firmiter obfervetur, dc quod ordinetur unus fidelis difpenfator cotnmocachus, qui ha-beat recipere omnes pecunias ia pnsfemi con-ventualibus quomodocumque appropriates feu aifignatis, dc dc ipfis provideat fingulis hujuf-modi conventualibus, de habitibus dt aliis *fuis* neceffatiis, non in pecuniis, led in ipfis rebus omnino prout unicuique opus fuerit njiniftran-dis ; flt abbates aé priores qui in iis negligen-res *fuctiat,* incurrant 4pfo fafto formidabilem pronam pecunia», dc fui officii mutationem feu iufpenfionem ; & fi contingat hujufmodi conven-males vifitarq fuos parentes dc amicos, de li-centia fui fuperiorum, hoc femel in anno ad majus liat, dc tunc habeant pcrfonax fcculares honeftas, ad ducendum eos dt reducendum, quibus certa fumma, pecuniarum pro expenfis per abbatem vel oficiarium pnediftum tribua-tur, fiatque hdele ratiocinium de receptis dc exceptis poft iter completum', nullufque mû. nachus retineat ia fua cuftodia fcyphum ar-gettteum feu cochlearium, vel alia jocalia au-rea vel argentea, feu libros, fine brevi dc fcri-ptura indentata, cujus una pars remaneat in manibus fui Prxlati fub prona proprietatis, nec talia recipiat vd donet fine licentia ipeciali ; de fi alieujus habitus icit veflimentum lit con-fractum, tradatur officiario, qui habeat refice-re , feu novum looo ipfius recompenfare abfque mora.

Item, nullus monachus habear cellam vel ea-rner.im diftinftam feu privatam , nec aliquo modo liceat eos ad talia loca privata ducere quafcumque mulieres ad loquendum, comeden-dum, feu potandum, nifi proprias matres feu (brores, nec ad alia loca monafterii praeter ad hofpitium hofpitum, dc hoc cum fpeciali li-centia, dt fub teftimonto dc profentia officia-riorum ad talia recipienda deputatorum.' Nec liceat alicui monacho infra monafterium nifi in dormitoria communi de node quiefeere pre-fentia fui Praelati, dc infirmis fratribus in lo-cis fuis duntaxac exceptis.

Item, cum juxta beatum Auguftinum inter omnia certamina Chtiftianorum duriora funt praelia caftitatis, ubi quotidiana pugna dc ra-ra viftoria, dc fecundum eundem, qui familia-ritatem mulierum vitare nolueris, cito labitur in ruinam , nec reftat per Apoftolum remedium sili per fugam, (latuimus diftrifte, quod nullus religiofus difti ordinis in villis feu civitatibus ubi lua monafieria fituamur, licentiam habeat exeuodi feu ingrediendi, fecundum quod fuis Praelatis penitus facultas ipfo» liccntiandi ad comedendam, potandum , feu loquendum in ipfis locis, praeterquam cum muhis nobilibus, interdicatur, cum ex hoc gravia oriri poterunt fcandala & ioceatiVa viliorum.

Item, ut faktti animarum confultiua provi-deatur, & inobedienti* temeritas debite praeca-veatur, neceflarium videtur procuraro a fede Apoftolica certis perfonis diligentiam ien pote-ftatem inficientem ad declarandum & reduc ca-dum omnia ftatuta, didum ordinem, & pro-fclTores ejuidem, conienvantiam tam Romano-rum pontificum, quam ipfonua legatorum & fabdelegatoram, ac aliorum fuperiorum quo rumcumque, cum plura funt hujufmodi ftatutu dc varia,* poenas voro fpiritual|S & temporales contra non obfervantes ipfojure infligentia, & quod ipfi fic auftorisate Apoftolica delegati (la-tuere, & decernere valeant certum limiiatum modum obfervandi, ad quant obfervantiam fio-guli prefeftbree tam pnefeates, quam futuri, dt non ad aliam in antea adflringaotur, fub ptenis temporakbua duntaxa» per fune foperiores arbi-trarie infligendis.

Item cum juxta regulam beati Benediâi fio-gulis profefloribt» ipfius jubetur, ut vriliti dor-miant , plurcfque folum cum (laminis & femo-rali-

—talibus hoc fiifficere credunt; ftatuatur, qpodA non folum io ftaminis, fed etiam cum habitu regulari femoralibus fic caligis, abfque pedulibus omnino dormiant, .linteaminibus de panno lineo dc camifiit interdidi·.

Curn fecundum regulam beati Benedidi, nec debea< tnonachus poflidere quod Abbas non dederit vel permiferit habere; quodque in plerifque mdnafterns ad evitandum caufam...... nis fit in^qualitatts-permittunt Prrlati fuo» monachos pro fuis neccftariis pernendis pecutria» recipere, ne hujufmodi receptio pecuniarum caufet vel inducat proprietatis vitium, ita eft ftatutum fic ordinatum, quod quilibet monachusfubpcena proprietarii tenetur de pecuniis qUibufcunÎue, fic quomodocunque receptis fic expenfis, B uo prklaio fidelem compotum teddere totiens quotiens praelato vifum fuerit expedire, fic Ad minus femel in anno ad hoc etiam minime *requifitus.** Et fi quid fuperfuerit non expenfum, fine fraude ponat plenarie in prxlati dilpofitione. Et ne praelati aut alii fuperiores hujufmodi bona per fubdit9» in fua dilpofitione fie polita fibi retineant aut appropient, pro fua fola volun'ate liberedifponetida, ordinatum eftfic ftatu'um, quod nullus talis prxhtus aut. fuperior reopiat alrqu-d ce pixdids, nifi ad evidentem util'ia em lui monalterit; fit hoc dc aflenlu, fie conientu quatuor vel quinque de lenioribus.

Cum facra monachorum rei gio in hac valle Jacrymabili ubi velui fignum reponitur ad fagitC tsm. fic qusfi petra fcandali in oflcnfionem, fi: jtix'; Patrum teilimonia vit» radiaret puritate, fic mentis munditia rcfulgcier, quod nec populus habeat unde per mintflratam occationem tibi detrahat, nec mundus per violentam fuipicionem quo nocere poftit; ut omnis amodo in hac idigionc tollatur occatio fcandali, ponat<jue de extero populus cumpialtcrio fuo cudodiam, & mundus tuis labiiscircmnftantiam fiJentii fic clauluram, ad complacentiam Altiflimi, honorem ordini», fic piiilimamexhortationem Chriftiamftimi Principis regis noftri, unanimi Patrum aflenlu pariter ficconfenfu, canonica audoritate qua poflumus in prxfcnti ftatuimut primo firmiter fic diffinimus, ut de extero, D tam Abbates omnes qui bona a conventu podident difereta, de quorum bonorum difcrctionc mentio fatis fit exprefla de *'Reenlatis,* capitulo *Edoceri* in fine textus, fic per Joanncm Aton in conditutionibus Ottoboni, capitulo dc *Pralatii;* necnon per venerabileJh Simonem Cancuarienfetn in u.s conditutionibus provincialibus, capitulo *Etenim nt reflins,* quam finguli alii, qui bona participal ter cum conventu obtinent concreta, quocunque fuperioritati» nomine fint vocati, juxta formam traditam Extra. Dc ftatu monachorum, capitulo *Cttm ad monafierinm,* priori, fic in conditutionibus Benedidi XII. capitulo xxiv. necnon fic provincialibus capituli Generalis capitulo 3. fuper gregem fibi commiflum E diligenter invigilent, ftudeantque quantum poterunt juxta vim fic efledum eorundem canonum fic conftitutionum in dauftro, choro, fic capitulo pro fratrum inftrudione, corredione, fit regimine; necnon pro celebratione divinorum in feftis fbletnnibu» perfonaliter interdie, nec occafiooe cujufcumque coniuetudini» in contrarium laborantis, ab his officiis ultra trium mendum fpatium conjunâim, fic fibi continue (decedentium fe fubtrahant, nifi quatenus prxpeditionem habeant canonicam fic excufabilem fatis de tempore abfentandi.

Pratterea cum contra feriptur» dodrinam ille — ■ – linum cum lana contextum induit, qui de profefforibus diverfi generis inordinatum habitum fibi furait; ac etiam ulterius fecundum facros v canones ferico induti aut purpura, nec Chriftianum induere convenit, neque aurum habentes in ornatum, aut cordis ornamenta aut pedoris pariter' habere 'bene valetn; idcirco ut omne· ejufdém uoftri ordinis fic profefTioni», tam fiiperiores quam fitbditi, tanquam fi effent finguli uniti· moris, ejufdemque conditionis in una domo, in filis fint habitibus; equortSmque phalcraturis confirmles fic conformes, ulterius unanimiter ftatuitur, fit diilridius diffinkur, ut poft horum per uiurn confumptionetn, quibus nunc funguntur abfque renovatione faciant libi fieri de extero juxta-ritum, formam, fic modum in proximo Generali capitulo excogitandos, flocos, cucullas, fic capas, ornatumque pro equitatura fuo ftatui concordes, juxta traditiones Viennenlis Concilii in Λ> *m agro,* conftitutionttm Benedidinorum capitulo xxiii. Albineuie capitulo primo exterarumque conftitutionum Patrum venerabilium antiquorum; nec panno Vryricto duplicato, aut dimidiato, phaleratin aque deaurata fic nimium fumptuofa, fub pcenis in ipfi» capitulo Generali ftatuendis ulterius abuti audeant aut veftiri, fed fi.it ab hoc tempore in antea ultra prohibitiones, inhibitiones, c <h >itationeiqtsc qu.J fcripfcrunt fandi Patres, hxc omnia ulterius per nos vduti per aggiavatani fententiam rejeda, fufpenfa, patiter & interdidi, neque ip.ls liceat Praelatis dum perviam equitant, aut alibi in itinere tranieurtt, ultra numerum de propria faltem familia vicenarium, nifi in cafibus per conftitutioncs Papales cap;- tulo xx. expreilatts, quomodocunque fciirn ducere aut in forinfeco fervitio retinere; led temper cum ipfo tient contenti, attdnteque provideant, ne in eo modulis penfatis fic moribus in temporibus fic perfonis lit apparatus curiolus nimis aut nimium exceflIvtt».

Praeterea cum Cinguli Przlati noftri ordinis proinde ex hominibus alTumpti lunt, ut pio homn bus conftituti, tamquam prudentes villici fuper fervo· Dei, quatenus finguli pro trj= piis, ipfi vero omnibus fic de omnibus in villicatione fibi traditis fidelem pariter fic prudentem Deo fic collegio faciant rationem, noa eadem audoritate qua prius firmiter injungimus, diftridiuiquc fingulorumconlcieniia» oneramus, quatenus juxta Apoftoliex fedis legari domini Ottobooi decretum, R.ubrica *De reddendi comfota* una cum glolTa Joannis Aton fuper eundem; necnon fecundum coniiitutiones Simonis Cantuarienfis Archiepifcopi, capitulo *Etenim nt reEiim,* tam ipfi Praelati quam ip' fi adminiftratores finguli qui de more iolent •ut de jure deberent f'mgulis annis femel ad minus, ant in capitulo, aut in alio fcorlum ad id negotium deputato, coram quin* que vel lex fratribus cum confer.iu capituli in hac parce dedi», fidele ratiocinium & plenarium de Cingulis recepi is fic expends etiam irrequifiti faciant, nominaque creditorum curti debitoribus fic caufis fi quae fuerint plene fic fidelitet abfqtie frandc redigant feu *redigi* faciant in feripturam, nec dent aut donent praelatorum aliqui de bonis fibi in adminiftrationem taliter concedis, aut in curialitate, prodigalitate, aut liberalitate, fummam aliquam notabilem, nifi in urgente manifeftaneceflâtatc, fic tunc boc faciant ad commodum mo-

aacoafierto ac profatam. ft fine fflanlditieab AfimoaeMaaaBa tona moribus ueamtem façon-'

ÎJS11 Ptatesm cum irata Saptentls efaqufara MM mena ad amate roboratur rirflher, cumde te* bora profatur utilitas bborantita», grau poft dauftrri» paderis radtan, rooMbtts faistfi

dauftralia cam meat· hBaritat· coraiuM do-

f' ntodn mrurn * folatiii corooralitcr fe immittant tam ditto· firrialibm, quam fo felis daodecim te-ftiooam boc temporeoccnrrcnttou, abfipieex-cuflu tamaa fo cum fruao modefito bostafis folatiii llritifqw rccteatkmibm de laudabili to-d coufoemdfae approbatis moaadwlitcr indui* géant ft exercetor moderate; h diebus tamea

fint, quacumque coofecuufiue fcripu aat mu fcsfota in contrarium non obAante.

Pratetea cun junta San&orum canonicam omnis lax, conftinMio, feu quuvtononna jufla poffit qua rife debeat ft hooefta, fecundum naturam dt coufisctudfaem patria, luco, dementer poreqne conveniens prout te canona poGta de-

nodoqm · tefeftfowm pifcfam aat alteram donraxat regularium cam firn fana medicos >d ipfwnque experientia fetis docet nataris mutaraa contraria ûotnaeboque nociva, poflèt plebe sto dientto bumlfacr auferas fo viribus atteunari , aut de fore Ubet ; popotes veto cervicis ctam Ofam vetat tevUfi-

ca

fa bat parte dftftU feu prima legatoGeMraliscteufis-ia, qM fertur omnia pur dtfpofitfouem abbatis fieri, touifar fafadt*i*, qutaimo ntarfas alrai-iuMiamcs fpecie que fisrturquotiens mioto hurt hofpitcs fa abbatis fic poteftate qum vult ad fium racnfara vocatu fratres, capitulo lvi. De-cretalium ft Canomcura Extra, de fitru mone* cboram cum ad mrnfam in refiefturio tobt fic ha-betur ex induftenita, poteft abbas rase hoc, nunc ilice, pram uecefatoseoftulat, advocare, ipfafqoe in camera fua pleram exhibere/ nec-noo dift» ft feriptis Cantaram Patrum beati Bernardi in Λ *iiffet/u fnaftii*, ft fsnfti Tbomo doftorto qtus falemnios in fais qualita-tis hofils Extra, de ftatu ~~monachorum, cum ad~~ tnouafterinra fuper verbo quamquam cx indui* pentia ft tefefiorfo, ft V. Durandi in ipecn-lofodidali tholo, tatoufr uvr.... Abbaaaro noftris locis ft remportas adeo feto, poflta liter, fthoarite, tegende efa catnfom anode* ramur, modificamus, ft de catcro dereruimus obfenrasi, ut quotidie faxta BanadUHXn. fia* rata raafailB xxvi. medteua croiraK val cou* ventus m rlsefiro aftuafaer tufatantis fa refis* florin ragnlariser fe reficiet· nee atibi fee die carom foraarslirrar dbiqurryfa fatis notabili.

éfionam fora faftinraatur cum

lsrrototur ubi tfe· » «teram, fauntokn de< «tester tafc tur, votari fadbfebft mratfamfa neurita

ribus etraudatur, m· fa Utas refiefliosxm, fa Seft fiogutarirar feritus Domini ft ltorras, ad communitatis fodlgcottam, ft debaiu* tem cossptextesfa fanadem; votamus etiam ni-trites ft osdinamm, qMd mitas his tempori* but, amata obldftus Septembria ufeoe ad caput K^adragcfimn praterquam fovenes dummodo funt crSrates fo foco regulari, videlicet reto* terte, canent aut conare prafimtnt quovif-

Praterea cum ûqpftfofam fit' undique out legem * flatura de noa recipienda a fratribus s pecunia pro qutafeunxm neceflarfa, aut fa-concedere *juu* ooufaettdfoem in-Cdraatam, in diverfis foris, cum fofidare no-^mm, quoniam bine oritur alia difpofitfo ad pa-calium, ft Ct io parte concrifio poster fora, inde vero prater occulta* convicia, ctandeflfaa nego-lia, aliaqM varia iHidta multa, maxima info, filth, materiamursuuiequodfuper canta pe», fat ft profitas noftra noraba*, idcirco primo, quia mafias magtfqoe expediens fore firaroa* meum obfodteris incidere, quam Mge fabtefonas rdfoquero noftra norme: *i* quia fatiafirikums efleconfidimus, fi imitationis fitqmfque dHdputes ilte inagilter optimas, cnfos eft inftruftto, ft qui fanabearim A de operibus monacteram , fonfta Djoamfa Cryfoflofe benrafaquadam fa camerari fupar Bvaugrifam Joan

feuaderat infirmaramt Tento· quodilfad fovie confitinm efle pcrfagfa·», ubi

feu astans fa ngtofan fapientm, petadttfana pariter ft toleramus juxu landaUtes focorum eonfaaadfasm Mqtrn ufam partium pro ueccf-foriis rometfosdbus peruteam ιοφηι ft çr-Bmadet·· uoa quidem ad lftfasm, fed fa fa ctamaxat yrn fiyradixfams ft caa tatootto* ne. Et *m* hoc ponuMBoate Mt NtoMStoeto li-bertas fa antariam tiidatfcnqfel, feu ad pe* cold opus £mfaune dteradtpor surahs peal* tus forofeM· Ms state afin·, fanasse, ft medura de roceprisfimsuripteudis pes acta* pecuniam toiiiercsfesMMpsuvtefrm moderari· M mb oocafio mad & fa fate, Meerane or.

«iter fa 1UMM

J

fasarirari boaafae meatafiur revolventes, nd.-·- —
cusum anno
Mafci ftritnut eéirii
uque ipfiu* co&qufam fieri qmfi

noiutnm toportoram aliquem in aliquo pronto* rem aut prorapctora· efte ipfam ttuduam fi quod inerit a fratre aufert*« nut penes fere-linere, nifi fa pirn ufas id idem epptect, ft tunc hoc fiat cum faniorf confcnfa, ft aUque ran* coris vitio leu murmurandi Ifeidtoe aliquali.

Praterca, cum fecundum beatum Aujpuûinum, qui muBcrum . ooa volt vitare prirleo. tient de facili tabitiir to ruioim, nec reftat remedium per Apoftohim nifi per fugam, bine cutdlitutfonihus Benediftfais provfarialifoue ca. piruli in hac parte umiteme» omne* rloftri or· dioir prufefloces adjuramus in Domino, ft fub procepto tofiantim exboitamur, quatenus id In

MtenosMO, ft eoe talker M Omnb visetur materia fiEasslali» auflaque detur occafio de colloquio dclioqtondi ; Et quia. adeo inficit OMdiera cucfortfom ut colloqutam, ft properrea jut* Hieroupnuun, mmmv Jtbu ifikt ku* b&tini 4l etagiuei ideo tic prim adjurons* to Domino ft exhortamur , Bac to abundanti ulterius demandamus, nt ad Iftas obi rat mutet* Kabitant, aut ipfi fratre mutuum inter fe acccflum nultas peniras habeant, nec cum «ta aM alita qutafeumqoc» nifi to cauto duntaxat nobili, in iis focis comedant, bibant ton quomodocumque to reficiant, ft tunc dc fi^ertorb licentia exprofla ft eontoufii.

Ate font tone ft taste in domo capitulari de VcfttnonaAcrio, anno Domini Mcccotxn. invitefimique cooquefiort* ft noftri Prioctpà Henrici Qaioti anno otevo.

CONCILIUM PROVINCIALE

APUD VERNONIUM,

Exeunte Januario vel ineunte Februario 14ax. de Mandato Regis celebratum, ad deputandam ad Concilium Papieofe, Senas poftmodum translatum.

CoeeU. IU- GOnfiar ex litteris tetiis ad Capitatam Fît-aoacnle abbatial! fede vacante inferipti*} ut certa die per foot deputatos apud Rotomagum Htrcrefle tibi ourritarit; inde omp careris ad focani pneflituendum profeteri. & quid praterea pro Ecclefiaftica diiciplina, eel monun retormstiooe peradorn fit', fcbeds Fiicannenfes nun indicant; tamen Betfordic ibidem Anglia Regi; cujus vices ft locum gerebat, novum fidditalis (aeramentum inter manus Archiepifcopi Rotomageofis a fingulis pmftari voluit. Ve-CS. Geotgii de Medoma, ftGuilleimus Stephsni Cantor, monachi Fifeaaneofe* ab ejuUem foci capitato depurari, exceperunt fc regia don. taxat auftoritate rotatot, ace ullatenus ArxhiapifroMli, Mn porte, necdebere , necverte, inter Archiepifcopi manu pmftare, oefuimouatrutem foret fa futurom. Qpamobrem toto approbante contoofia judicatam eft, M idiptom farer manos Abbatis S. Michaelis ad Tumbas raoe Nonnanato Cancellarii prnftarent ; quod ft ita feftnsnr, wi ex aliis authentici* inftru-'tum domini Errandus Caunei, aL Corel, Priorftmcmis, que ibidem afiervantor, petfpfammeft.

^Bg?i nsy \ )*) a«"T'

ORDINATIO HENRICI CHICHLEY

Archiepifcopi Cantuarienfis, pro decenti regimine ftt gubernatione, tam advocatorum, quam procuratorum, & catterorum miniftrorum

carat. **Cantuarienfu.**

UjXl C**. UEnricus pennMtone dirfaa CaMuarieafis AJI Archtopifcopus, totfae Angliss Primas, ft Apoftofic· fodis legatus, dilcftis to Chrifto 6-lie oCciali curto Caonsaricafa noftrn, ft decaM Bccfote beaus Marto de Arrnbuskondon difti oftfofafts Mftri anmariftisrio, ac ahuri di-1e curia pcnfidc^ctocanque totosemnaiam ft bamdUHauem. Can inter caters notes cotto pandite ftarosa, prfaao per roroisndssiM merfo Robernun, deinde per Jmsmmb, olim Caatnarieafe* AvchicpKcopo* predaceffores no-1 ftro*, ad Dei laudem ac dite curto honorem, ft exaltationem , ae miniftrorum. efaidem r««|. men ft fafthto direftfonem edha ft folemnher publicata; ft per vos fingulofaue altos dite curto minlftros, quantum ftatuta ipfa vos ft en* contenant to prfodpfo admiffioois veftre ft eoram cujtuHbct jurata, fofabriter fuerit ft fit oariquitm^rdinamm, quod advocati ft procuratore* ejufiiem curto, dumcaufa* fa eatraBandas habuerim, five fecum foetos habeant in caufi*, fivenoo, dum caufahujdtooJi traftan-

AMNO
CHKttH

dentem primitus approfanda; ftmtodtapuHt* »ano aliatum curiarum ani conCfutiernm vel tadfatarum temper· corffori dite curi· ipfa nulfwi—i * ·AmW.

biles cosdoeradmes efaidcm orarbitaufibas, ro* formandi* per nonnullos Camuarienfa Ecclefi· Arcteepitepos pnsdstettoras ooftn», varia man* data ofocialtfa· ft prafidenttta» dita curi· Doftr· direfte evenerunt, quorum aliqua fa libro Astutorum corte prsMMte ad perpetuam rei memoriam fant eoOfcripta; ft prefertim fuper habitibus procuratorum dito curi· tens· pars coofiAorii efafdftn, · ft boocftati convenit induendis ft drpQrtpôdte, ac foper decretis judicialibus per alh» quam dita curi· auvocasemprhatnm ans MbÜce non petendis; aWtqb· oOtetvandis prout ft tail fa mard«tü'i>fts (ad qo· DOSrtfaimu*) plenius contindur: Nos ÏRitur coofidcranm ft pkoe falelligenles, quiod ootmulb advocasorornftpiarienim procuraionim coti* notos prodite, Hatatis prafalftls Ifcet per ipfos juratis, ft aliis mandatât dc qtdbb* pntfcnm k fo erntfinnam ha&sncs curarunt, fej potis» ri» parer· ft obedis· noo turn ank maram fuarum periculo neglcseruot: Volentes praisrea mo tantum efafocm curi· honori, fed μ propter dod forvarioaent premdfatMa partit» ad di&aaq curiaos conA«enttam caul· protetemac, aot MUtia depereat détala confi* deiatioM proipacere: Etat diftorum advocato* ram, procwatornm ac aUonuta' mfaiAtorura cjaldsos cvrte pq^odhbin ft fafatenliis biquf. modi driva occwrstwr s vobis cooMDmthft & diviCat firaafar iofonfeDdo mandam·, quantum omarn ft flaguloa dtta cwte no<r« ad* vocatos ft procuratores ia vim jnramentaram inorum, pec pabltcariooem ha>um litterarum noftraram coram <U in plena caria facienda; ft alias, uthooefati coawuit, mpoeaiis; quo* etiam aos teoora prfacnrfam fa monemus, quantum de cetero, dum casias in ipfo cqris trateodas baboertat, uve fecum foeto» habeant in ipfa fap non, tcrnporibsKft hartsdumcauja traâari debeant lo curia praedite ouUaic* nw le ablentent ah ipfa, ItacipAus curi· pre* lidctitteUccutu petita & obteuta, ac nt pnemittitv approbata; ft quod ad ipfarrt criTante impedimento ratiotuhiU per dite curia pro* udentem approbando umpcAive veniant r ante folutum indicium, fine licentia, ut prsfaenur tnioirae nrceouri. Quoique advocati ft proto* ratorcs prmdi&i ac ceteri miniAii temporibus quibus ipfam curiam teneri contigerit, aliis Curiis, çodüfloriis v<f jtahciis Dtdib modo fattt»· dant, fub perna arnttbonia ftsn·, quem «βvocarus feu procurator aut abus minita qui-B**·· (cumque ipfa· curia ia eadem habuerit, quam

fuerit,

,ca ipfam delta
eunda vero per
dida curia habmrit sume prteb esraoc « ft es* seme peons cnbnc fafpendimna fa b» fajpris. Momsl» infaper ut prafamt procuratores quoique curi· noAr· prodita, quod diebus ft buris qtabus confiftorinm fa Ipfo teneri couti^

famdi non prteumter, mc aliquod dscrttnm jadiriato ipta esufo pmGdentcm tai te fa· terponi potant am procurem, uM prins fopsr hoc per cliquons advocatam dite corte tone •aueMsm publico M petatur, ht qtribus duo* bm caflfas ft eorum altero procuratorem qoemcumque prufat· curi· ρβA* motetfancoa bufofinqdt ds Mmn, ft ha» litisras uoftras publicata* ta earia prodite, huic onKnatloai ft decreto notas coetravcntausc tollens quotiens fa ipforum aliquo culpabilis favento* ft pronuntiatu* faerir,-pteam duodeeim denario* rum cuftodi regiftroram, ataruat (crib·, ft bedctlo curte profita ut infra fottohur folventorum facturer» volamus ipfofafto; dever* nentes quod dc dlftis duodecim denari», fee denarios reriAronim cuAodt, ms debario* -- Aoruta ferte, ft tret denarios bedefto pranata Curfo fic cogjZtveweiiri lojvcrc tcneatui; AM: quorum duodecim denariorum ablque remifttoûe dlfaua abfotudooem plenariam, proctiratori btofafmodi culcumque in his qu· ad oMcium faum fpetehi, omnis dutiewla prai. tus denemtrar*, ft ab officio procurandi in curia prsrdxtat vigorv lmjus decreti noliti abfque prattanttatfane «lia intérim flt fu/penlus: Et m anstes ordinationis uoAm decretum ratio* ignoranti· iu oblivionem tranfeat, memoria recedat; votamus, ft' vobis firrrttter injungendo mandamus, quatenus prwfcntcs litter· ntfflr» infra unum diem poft publicationem caruodem iu tibso flatutorum dita cun· confcribqntur; tetuentes, quod ftrdetn Ac enocript* fa initio cujusiibet termini Aaiim poli milis de Spiritu Santa decantationem, dec·-tero perpetuis temporibus furaris in plena cuna poblice ft inftlligtbiliter perlegantur; Ad quas per ù vd per clericum fnutu tunç perlegsûdbs cnUodavw ictuforum dita con· qui nuoC etl juramento adflringi, & querneoroqué altam 4ta pro tempore erit fab jutamcotu ad h<c in Aia admifione pracltando votamus ft deemnimm Dalligari. In cujrt rei taHlmoahitn, Agitem ooArum prfaeiuibus ett appeafutto, D*I· fa minerto tfolbp 4c Mortclake ïv». dte ntenfa ÜAobris, annoDouiini MCCCGXxri't. ft no- (it· <r*û4atKMiii «ni» decimo.

Oij hyatio Pηιιγρρι Lass», *S.J.*

•ar CtocMi·-

Pteellta· «toorfM Rratraa·· fefaaarwr V feMlUaoqw

««. .

STA-

""""STATUTA ECCLESIÆ CO LO N 1 ENS 1 S"®'

B Theodorico Avchiepifaopo in provinciali Synodo edita anno mcccc xx 111.

Tfcadrrfcm • *Dei grutiu uietfa Ee<Lt^U Arciûpijceput, fieri Inferii per fafàaet ArbiceKtUertut, VveftpbtUût &* Hfogmd dxx, *&c.*

r.

Ccetrs *fentieeriet feu catcufaeriot tfertct.*

Licet per facros canones Sanitorum Patrum fati* abunde **contra noto**rios presbyteros , iimiliter Ac dericos m facris ordinibus conftitutos Ac bene-* ficiario*· focarias Ac.concubinas, At muliere* fafpeâas in domibus fuis, & extra domum in Parochia publice habentes , provifum exittat : quia tamen fuccrefccnte malitia temporis moderni , labes hujufmodi criminis in Ecdefia Dei in tantum inolevit, quod (candata plurima m popufo funt exorta, & verifimiliter exoriri poterunt in futurum} & ex fide dignorum relatione percepimus quod quidam Ecclefiarum Pndati, At alii, etiam capitula , ad quos vel ad quem immediate corregio conjttn&im vel divifim ex ftatuto fcu cOnfuetudine dügnofcicur pertinere; obtentu commodi temporalis, vel ex negligentia , tales in fui* iniquitatibus fuftinucrunt Ac lufiinent: ideo hoc facro Provinciali Concilio approbante , monemus omnes Ac fioeulosEcdciiarum Praelatos , & alios quotcumque noftrx provincise, e-tîam capitula A collegia, ad quos vel ad quem hujufmodi presbyterorum , clericorum »n facris ordinibus conflitucorum , ac beaeficiatorurn & aliorum cor-<-re&io conjuiuftim vel divifim immediate Cpc&arc dignofoitur, quatenus inna f«t fepumanarum fpaiium , poft prefentium ftacutorum provincialium publicationem, moneatis in fpecie Acnomihâti B fob pena juris, Ac aliis maxime formidabilibus, omne* Acfingulos presbyteros Ai clerico* id facris ordiaibus cooftitutos, ut intra novem ditram featium poft hujufmodi moaitiooem ei* fi&un , quorum dierum tres pro primo, tres pro fecunda, Ac reliquos tret pro tertio Ac peremptoria termino pnengimus, fua* focarias fou concubines a fo removeant , Ar ψΛ« ab eorum co- A habitationibus , <5c a parochia penitus expqjfemt * ipfM v<q alla* minime in eorum habitationibus & parochia admifluri. Alioqui inobediences , ab efficiis divinorum fofpendant, Ac fi protervitas eorum boc exegerit, beneficiis fuis priventur. Et fi Pnriati dc aliqua êtiam capitula, ad quos cocreâio prrferiptoram immediate coqjunâfm vel

ptos concubinarios ei

rexerint, Ita quod Ipfi pncfcriptXs mulieres a fe & parochia non removeant cum eifedu vel animo, aut alias in coram habitationes vel parochias refumpferint : & pradcripti Pnclati, At capitula tales presbyteros vel dericos , beneGeistos vel non bénéficiâtes, in (his iniquitatibus per fpatium fex feptimanarum fuftinucrinc , extunc volumus quod corrcdio talium presbyterorum & clericorum, beneficiatorum & non beneficiatorum , ad dMecefanos locorum plenarie devolvatur . Et fi dxncéfani **focoram** per fex fpatium menfium hujufmodi defi&a reliquerint incorréûa , cum extunc poffint notari de neghfetrtia, voiuœus Àftatuimus, quod extunc illorum détiâorum At delinquentium corre&io ad no* libere devolvatur, non obftantibus quibuicumque po&s , confueradinibus feu ftatutis . Inhfoeeras etiam , ne bénéficiât! paedidi filios , vel filias, aut concubina* docent , aut D ditent de patrimonio Cfncifixi, atrf talium nuptiis, vel exequils audeant jnterefie : & qui contra fecerint psena canonica percellantur.

IL

Centra *fetuUm ùtteriàetMtet fuit fiMitit , tte tïviliu & uecegeriu* csmiwv *eût cum ckricit UbcMi , fat jfltu etfauM. tit exMea*.*

Item licet per facros cancoesfitprovifixm contra obtinentes temporale dominiam, interdicentes fuis fobditis, ne Pndatis ant dérida fen pcribnis Ecdefia-Aids quicuuamrendant, vel emant atiquid ab eiidem, neque ipfis blade molant»

II II taut, nnqnantpanem, antalia obfeqnia- exhibera p—minant. cum talia m do- rogationem Eoctefiafiios libente* pr*- famantur: quia tamen perfiepe umver* ficatcs civitamm, oppidorum, villarum fit aliorum focorum, necnoa collegia, focietates, feu corpora minifteriorum feu officiorum mechanicorum, prxfcri- ptia. fimilia, fic interdum majora com- mittunt, Ac contra tales pravifom cfi: Ideo ftatuimus fic ordinamus, omnesfic fingufos ad hoc opem, confilium, au- xilium vel favorem pnebentes, excotn- municationis fententiam incurrere ipfo tado. Et quia per prnmifia providimus clericis contra laicos, volemei etiam providere taicis contra clericos, ftacui- mus quod ipfis laidsde clericis conque- remita*, ab ipforum clericorum judi- cibus fiat iqflitia expedita

ryagyt •o

III.

Officiel»» m ceatfi» efftUefnmtm e fitffire- feect», fervebit jure ceentueie.

Item ftatuimns quod official»» nofter Cotonienfis, qui fuerit pro tempore ia caufis appeltetioaam » que ad curiam nofiram ab audienda faffinganeorutn no- itooram feti eorum officialium devolven- tur, feu hadenus funt devotat*, fer- vet jura communia, fic maxime illa „ qu* introduda font per felicis recorda- tfonis Innocentium Papam IV. qurbo- die funt inferta libro texto Decretalium. Alicqui ipfum officialem noflrum ab officio fufpcndimu·.

K*^“. T*

IV.

Citre eeta fie» à letMik» ceefutttuUjtt».*

Item cum prefumpeuofa quonmdam dominorum temporalium, judicem, foabinorum, coniulum, nniverfitatum, civitatum «oppidorum, vUtanun fic alio- rum locorum, necnoo collegiorum, fo- cietatum feu corporum aunifteriorum fit officiariorum mechanicorum, redo- romque aliorum locorum ve! comma» nicatum, aut quocumque nomine vel titulo nominare iepraTuoamt, fenpr*- fument ia futurum : in nomUir no- ftranun civitati· fit diamefia, nocnon pravteci* terminis, cootra Dri Bcde- merita· fie excrevit, quoi confaetndi- Bet fit abfcsvaotim vccûffas fit landaW les, pia fidelium' devotioneintrodudss, non sbfque feruputo Jteretic* prqritatis

Ainirfager· molfamur, inhibendo, fim opeaC operam, confiltam, anxiltam fit favorem ad h*c pncftando, aut aliis pallidis fit ooculris machinarioafous, feu coudidte verbis aut fedis perficiendo, ne tempore cxnquiamm, ne ia fepti- mis, tricefimis, fit anniveriariis paro- chianorum defimdotum, aut alias quo- cumque tempore, panes, carnes, vel cafei, feu pifoes, vinum vel cerevifia, feu candete vel denarii, ant alte res defianun, cappellarum, ve! altarium fub antiquis tendoribus obtentum fuit, a Chnftifidelibus utriufque fexus homi- tubus offerantur : ne etiam quis mi- nus, aut aliud quam certam monetam » aut ejus valorem, aut petias effinde monet*, aneconfiante(m prnjodicium Ecclefiaftic* libertatis, ac coarta con- àuuciones fit obfcrvaaciaa memoratas) offerat temporibus antedi&is « cum prz- miffit in divin* majeftatit offinfam(a qua majeftate laici praeferipti fuas me- rito fibi datas rccognofcere deberent potentates } ac Eodefiaram eatundem ac confuetudioum, fic observantiarum pnrdi&arum grandem perniciem tende- re dignofeuntur. Nos igitur hnjufmodi aufibus nefariis occurrere cupientes, dl- ftri&ws inhibemus, ne quu in mode pneferiptis, vel aliis quibufeumque di- das confaetudmes infringat aut infrin- gere five vicflare procaret, aut talia mandata vel ftatuta fic novas confue- radioes, immo veritu corruptelas, de novo introducant, nec per fe aliofvc, quibufeumque maebinarionibus, condi- di· verbis vel fedis qualitercumque *ef- ficiendo* impediant, quominus did*aut qusevis alte oblationes, Ecdefih ant Ec- ctefiafiicia perfonis quibufeumque juxta vota fidelium libere offerantur: nec ad pnodida foetenda vel non feriendh dent confilium, auxilium, opem, ope- ram, vel favorem publice vel bcctfk ce.

cSSSt ·*> *

Infuper difiride pnêdpteafio manda- mus nt ia contrarium attentata fi qms fiat, revocent. fic revocari procumm cute efibâu intra mentem pofi pnbH- π||ĩπι^·π·ι ·π· η nsrun Λ ^лл·^, φ ΰ h omnes fit fingnfoa, m pcteniffit contrarium foetentes, fic iahit antali- qofi ipforum. fanbedtencoa fit rebelle· » excommunicationis fententiam, quaan eoam ipffis par jm commone tocidMt reputamus,ferimus ia hp feripds :aqua, nifimdoriEcdefie, cappdte, vel alto, ris-, cujus oblatio (ut permitritar) impedita (Writ ve! diminuta, de it-

juriis,

———junis, damnis, expenfis, & interdie ,. j£Sn ítttgre fatbn&um fuerit, nulla* ·«·«. tenus aNbivantur. Volentes, qnoduniverfi & finguli Ecdefiarum redores , & eorum vices gerentes prrdidi, quo. rum interefl , prxmifla fuis parochianis fingulis menfibus terne! publicare non omittant. Et fi univerfitas in pnemiflis vel aliquo prxmiflorum deliquerit , vel contrafecerit, Ecdefiaftice fupponimus interdido.

V.

Stutioeurtorum feu qutfutriorum cficiu folii teufummoJo feeetJotibus nuereJeuJa.

Item, ftatuimus & inhibemus fubpœna excommunicationis latae fententix, ne quis de officio qustftionatus eleemofynarum fe intromittat, nifi in facris ordinibus fuerit conftitutus. Nec ambonem ad prxdicandum populo, aut charitativa poftutaadum fubfidia, aut indulgentias fibi commiflas infinuandum , vel aliud, quam in eorum litteris Apoflolicis, vel diœcefani Epifcopi continetur, exponendum, nifi io facer* Jotio conftitutus, aficendere prxfumat. Mandantes univerfis & fingulis dicecefanis noftris capitulis & aliis, ad quos talium Conftitutio dignofeitur pertinere, ne alicui, nifi fecundum fornum.flaturi , litteras concedant, & extra illam formam concedas, quantocitius revocare procurent.

VI.

Csnrrx dsawiWs frs m ftnpto *fub ofkiM Jrviuis.*

Item, ftatuimus , ne canonici ac bénéficiât! in Ecdefia, aut etiam intra Ecclefiam vel coemeterium de loco ad locum, nec flando vel fedendo inutiliter fabulentur, quamdiu inibi divina perapmtur. Sed morate & diftinde in choro intendant divinis, fub poenis privationis fitadnum' ad odo dies.

Jto VieMMCM *Eccltftnm fanciuliuM*

Item, ftatuimus &ordinamus fub poena excommunicatiosris, quam ferimus in his feriptis, ne aliquis re&or aut ç—r-tuus vicarius parochialis Ecdefix, feu etiam cappcllx, ordinet, conftituat, anum ▾ d deputet aliquem religiofum mendicantem vel non mendicantem, ad regendum & gubernandum feu officiandum Ecclefiam fuam, vel ejus vicariam feu cappellam , aut alias vices fuascommittere talibus prxfumat, modo alter idoneus commode haberi poterit, dolo dc fraude fedufis. Datum, ftr.tutum , & ordinatum Colonias, de confilio in prxfenria Venerabilium virorum ambaxiatorum , dc nunciorum reverendorum patrum & dominorum fuffraganeorum noftrorum , Leodienfis , Trajedenfis , Monaflericnfis , Mindcnfis, & Ofnaburgenfis Epifcoporum : ac capitulorum Ecdefiarum earundetn , qui ad hoc miffi fuerunt in multitudine copions, anno Domini 1413. die Sabbati, vicefima mentis Martii, fub figillo noflro prxfentibus impreffo in teftimonium prxmiflorum.

VIII.

Quibus Je coucubiuariis fuperius mtmJohttelli&enJum.

Theodoricus Dei gratia fandx Colonienfis Ecdefix Archiepifcopus, facri Imperii per Italiam ArchkanceUarius, Weftphalic & Ungarix dux, &c. Cum nos nuper editioni* noftrorum flaturorum provincialium , in feflionibus noftri Concilii provincialis folemniter publicatorum , audoritatem, confenfum & operam dederimus: jura tamen & jurifdi&iones aut libertates fufliraganeoDrum noftrorum, & Ecdefiarum aut aliorum quorumcumque judicum provincix noftrx, tollere aut Ixdere, rei eos ad aliquod verifimiliter impoffibile , obligare non intendebamus, nec intendimus. Idcirco ad omnem ambiguitatem tollendam , qun circa flaturum , pridem in hoc facro Concilio contra concubinanos editum, poffit fuboriri , declaramus hoc flaturum *d notorios concubinarioe concubinas in eorum habitationibus vel alibi publice detinen* tes , duntaxat extendi debere . Nolumus etiam vigore didi ftatuti, nobis aliquam jurifdidioncm acquiri, vel ad fios devolvi. Carolinam in Generali Concilio Conftanticnfi approbatam, mandamus ab omnibus obfervari, ipfamque aliis confliracionibus flatutoram provincialium volumus infertam haberi .

oousti
*****

IX*

*C**rah*rtfes frafinim Wiclefiicam^ Jeu Hxfsicem fer U temfus fruicutem.*

Hserafes , hxreticorumquc Joannis Vicleff, Joannis Hus, dc Hieronymi de Praga dodrinas erroneas anathematizamus , reprobamus, dc totaliter condemnamus, afferentes cum Concilio Generali Conftantienfi, quod omnes hujufmodi articuli , aut funt piarum aurium offenfivi , aut feditiofi , aut fcandalofi , vel manifefte a fide devii, feu expreflam hxrcfim continentes , prout in fententia lata contra ditoahxreticos—dc ipforum perverfa dogmata , plenius continetur. Quapropter universes dt fingulos fubjetoa nobis , in virtute fahtx obedientix requirimus , dc eis pcxcipiendo mandamus, quatenus in fpiritu virtutis Dei exurgentes, prxditorum luereticorumfequaces aut fautores, vel 'receptatores , dc eorum dodtrinam reprobam cum opufeulis memoratis , ubicumque illos feu illas contigerit reperiri, diligenter inquiratis , nohifque, ordinario loci, aut alicui exinquifitoribus hxrcticx pravitatis, ad hoc a fede Apoftolica deputatis vel deputandis, prodatis vel reveletis, atque mediante juftitia (fi non refipuerint l exterminari fideliter procuretis . Nos enim omnibus per noftram provinciam conftitutis , confeffis dc contritis, qui ad hoc operam efficaciter dederint, aut qui in expeditione exercituum contraditos hxreticos profeti fuerint, de omnipotentis Dei mifericordia, dc Santorum ac Santarum noftrorum patronorum dc patronarum meritis aut precibus confifi, xl. dies Indulgentiarum de injuntiseis poenitentiis mifericorditer in Domino relaxamus : Suftraganeos provincix noftrz in domino hortantes, ut his noftris Indulgentiis fimildi in fuis civitatibus dc diœcefibus fuperaddanc. Mandantes infuper omnibus ftc fingulis Ecdefiarum retoribus, dc eorum vicariis feu presbyteris , aliifque praedicatoribus per provinciam Coloniénfem, quod in fingulis Termonibus fuis ad populum faciendis, exhortationes faciant fpeciales ad inducendum populum congruis modis, ut orationes, jejunia, dc alia pia opera, omnefque presbyteri ditas provincist noftrx, miflarum in folemniis celebrandis, fpeciales colletas, dc fuffragiâ noftro. offerant Salvatori , quatenus Ecdefix fantx, dc veris Chrifticolis contra quofeumque pcrfecutarcs Aaut rebelles ejuidem, prsfatim ditam— fidem impugnantes, largiri dignetur vitoriam & triumphum.

y.

Cur Jbsgulis feriis fextis circa meridiem camfaua magua fuljctur> à cur item fuotidic moue dr vcjficri certorum ifhium fu/fatit fiat.*

Item, deinceps in fingulis civitatum dc locorum provincix noftne principalibus Ecdefiis collegiatis dc parochialibus, omnibus feriis iextis hora meridiei vel circa, in memoriam paflionis dc mortis Domini noftri Jefu Chrifti, noftrique redemptoris, folemniter campana cujuslibet Ecdefiarum magna pulietur, ad excitandum Chriftifideles , ut eadem hora memoriam paflionis Chrifti dc fuse redemptionis devotius recolant, dc per ejus merita mifericordiam Dei pro prxmiffis, dc omni neceffitate Ecclefix implorent. Similiter quoque approbante hoc facro Provinciali ConciMo, ftatuimus, ut deinceps in fingulis Ecdefiis prxditis. omni die circa iolis ortum, in memoriamcompaffionis glormfse Virginis Marie, pulfetur tribus vicibus campant magna ipfius Ecclefie, & jirout hatenus circa occafum iolis, pro falutatione ejufdem Virginis Gloriofiflimx pulfari confuevit, ad hortandum Chriftifidelcs , ut in laude ipfius Virginis incipiences, earn cum ialutatione Angelica venerentur , ut ipfa quam filius ejus njl negans iemper honorat, pro nobis dc omni neceflitate noftra apud Dominum intercedat. Nos enim omnibus contritis dt confeffis in provincia noftra conftitutis, qui feria iexra tempore pulfus in memoriam paflionis & mortis Domini noftri Jefu Chrifti, tria Pater nofter, & tria Ave Maria , dec. Necoon qui tempore pulfus, qui fingulis diebus fieri debec circa ortum iolis, ter falutationem Virginis angelicam , Ave Maria, flexis genibus oraverit, de omnipotentis Dei mifericordia, & an*toritate noftra metropolitans, fit ordinaria , xl. dies Indulgentiarum de injuntis eis pernitendis , toties quoties hoc fecerint, mifericorditer in Domino relaxamus: fuflraganeos ptovincuc, noftrse in Domino hortantes, ut his noftris Indulgentiis fimiles in fuit, civitatibus de diœccfibqs fuperaddanc.

XI.

cmum 'vi' XL

Campq/fauù *B. Marinftjhon, fia nte-*

Ad

roribus filium fuum crucifixum affidue deprecandi & orands, cujus lauder, etiamfi omnes arenul^ maris in linguas converterentur, depromere nequirent: nec non ad honorem illius anguftue & doloris, dum redemptor nofter JefusChriftus expanfis manibus in ara crucis, pro feinte noftra immolatus, matrem luam benedicam dile&iffitno difcipulo fuo Joanni Evangelifte commendavit, & porieitim ut prophanorum, hxreticorum HuÆtarum perfidia, qui imagines ad laudem crucifixi, & gloriofx Virginis dedicatas, aufii facrilego comburere, dc devaftare minime formidarunt, nec formidant, ftatuimus, « ordinamus, ut feftum commemorationis prxfatx anguftic dc doloris beate Mariae Virginis, deinceps fingulis annis feria fekta poft Dominicam Jubilate, nifi aliquod feftum eodem die intervenerit, dc extunc prima feria (exta proxima fubfequenti, in primis vefperis, matutinis. aliifque horis, necnon in fecundis vefperis, in choro tantum, in om oibus Ecdefiis'provmciznoftrr fub-DIDI«« caooo'ce puniri. homiham de eodem fefto compofitas, folem nitercelebretur; Ut Dominus no-

After Jefes Chriftns vdaaiina de conli-"TjJJT" Inn eoramdem hmreticoram auferat, & eofilem ad fecrofeaâam fidem Catholicam revocare, dc Chrifti fideles ab erroribus dc omni mato per piifinnam fuam mifericordiampnefervare dt cuftodire dignetur. Cnkûmque autem intereflenti huic mifie cum devotione, de omnipotentis Dei mifericovdia, dt auâoritate noftra metropolitans dc ordinaria, xl. dies Indulgentiarum de injunâis eis ponitentiis mifericorditerin domino relaxamus. Exhortantes fuffraganeot provinciae noftne in domino, ut his noftris Indulgentiis fimiles in fuis civitatibus, dc dxrcefibus fuperaddant.

qSusti ·«·*·

*St^ttatnoH npt fùhif *ettfferit* Aatade.

Ceteram mandamus omnibus fuflraganeis noftris. & eorum cuilibet, ut ftatutoruni in (acro Provinciali Concilio Coocluforam & publicatorum copiam fub forma authentica intra u?urn merfem immedkte fubfeutieniem redpiant, dt fuis Synodalibus Conciliis faciant pu* blicari intra tempus a jure ftatutum, ne quifplatn de fibi fubjedis, de eo^um editione protendere taleae ignorantiam, vel allegare. *Et* procipue mandamus decanis Ecdefiarum noftraram civitatis fit dioecefis, scChriftianitatum decanis, quatenus Cain fuisEcdefiis & cappdlis confervent dc publicent, ac ulteriu» dent (coptam) Ecdefiarum reftoribus per decanatum coromdem: elioqui juflo impedimento ceffaote, promifla négligentes per excommunicationis fenteotiam, taoqnam inobedieores, vo-

,it. 1X. Aprilil> fob figiifo tioftroprofentibus appenfo iu teftimonium pnemiiToram.

CONCILIUM SENENSE,

Papix feu Ticini primo inchoatum, tum Senis celebratum anno Domini MCCCCXXIIL dc fequentibus initio fub Martino Papa V.

P tTJHubtMue Caicilii Ptftrtft ti S«uj.*

DE translatione Concilii Generalis a civitate Papieafi ad civitatem Senarum fafta aneo Domini millefimo quadringentefimo vicefi-
* MtAioM 1110 tntio* dievicefimafecupdamenfis * Junii.
»·*··. Sciendum quod anno prodifto, die vicefimo primo poKuft! aicafis, in dido Concilio exiMentibus pro parte domini noftri Pape Martini V. reverendis inCbrifio patribus A domints E Petro Arahiepifcopo Spoletano (i), Petro abbate de Rofacio AquiJcjeofis diecefis, ordinis fanAi Benedifti, & Leonardo magiftro ft Generali ordinis Prodicatonun, ft aliis prsdatis ft Doftoribus de *divifis* natiooftas: Reverendus in Chrifto pater dominus abbas faofti Ambrofii Mediolanenfis ' dc mane liluftriflimi priocipis dombi Ascis Mediolanenfis prefentavit profatis dominé de Concilio litteras c:edentiaks, virtute quarum idem dominus abbas expofait magnam benevolentiam, quam diftns Priocepe t . ft h-

■Q' fry» M» *· Kobei- r- Mm*· V. ad CaacUM* mu Sumb Upw, Mt Comb· >lS*liL<h *5?*· Λ·®*· arivi.m*, Jwmri Cilii. VtMiimb Dad MMhlnmd a CoaOb, *tt* la uaiml ab· dbte» Vicarii. Cb «ja· Rmriarw «dari 4mb, ft miraa ia mbm apa* fatortiam Ui Fkmciid d,.na ate *· >> ■ ******* [·N·_·il*ı wW Mpaira ft Uam aftcripMc b bmiHam bam, ft amffcfiaib bmoriha «mamrkjftMépM flsam» <»mM Itimb H.satoaa cma pteaaria aamtas Lafid · latae, b quo aiam tegi>ba «Mfacte Mft ausperitas MtMrii maraa ataMEur ad» ,fbAv—, at b CardbaHwa «uosue aomaro,

anno oaten

-cepa habebat ad tpfinn Conchium. Et quia do- A lenter tamUexcrat ta di&a civitate Papicnfi pm fidentiam epidcmialem vigere, di&ts Agmini* de eminenti periculo volens eis praecavere ,pns- tentabat difto Concilio omne* civitate* oppida fuoram domtaorom, demptis duataxat duabus civitatibus, Brixia A Mediolano. Quibus auditis, 'dominide nationilms retraxerunt lead partem ta aula exteriori, cor miflariis domini noftri Pams in aula interiori remanantibus. Et quia dicebatur quod idem dominus abba# habebat iMo die peccffario reverti, A referre reiponfionem ad dominum ducem prcdiâum : poft plure* inflantia* prateipitativas, iterum diâam cameram fine concordia de loco translationis, ubi poft multa* altercatione* hinc inde habi- B tas, dominus Andreas Poananienfis Epifcopus pro fe A illi* de natione Gamanica quierant quatuor in numero, cum videtet. quod qon potiet faciliter haberi concordia , dicit prsrmif fis commiflarüs, qood onerabat diAos commit farios de eleAtaoe loci, pro translatione didi Concilii t ialvi* femper ia omnibus decretis Concilii CooftantienFu . Contequentcr dominus Philibcrtus Ambiaoenfis Epifcopus pro illis de natione Gallicana, qui erant ibi fex io numero , fimiliter refpondit. Poflremo vero dominus Ricardos Epifcopus Lmcolnieofis pro natione AogUeana, qua ptas abundabat in ftippofitis, refpondit fimiliter, A addidit, quod locum quem didi commiflarii eligerent, dida c natio extunc eligebat. Nullus autem erat ibi de natione Hifpaoica, neque dc halica, prater didos commiflarios Et *üf* domini iverunt ad prandium, quia etiam jam erat hora tarda . In crafttao vero de maoe renebatur fef fio, in qua poft celebrationem miff* per dominum Andrcam PocnanieUem praefidentem pro dido Spoietano Epifcopo, cantati* litaniis A ceteris orationibus mote lolito, idem dominus Andreas afeenden* ambouem legit quamdam khedalam, qu* nunquam fuerat vifa per nationem Gallicanam, cujus tenor fcquitur in hunc modum.

Pnrttxxt d iffit traütiÙM rx cxttft feflit.*

Sacrdao&a Synodm Generali* Papienfis ir. Spiritu Sanâo légitime congregata . caufa pefiit inibi notarie vigentia, ipfam civitatem rapientem c.utat, A loco ipfius civitateia Senarum in natione Italica confiftcctein , tanquam habilem A locum fufficientem pro continuatione ejufdcm facri Concilii, tenore pnefentium eligit atque deputat. Q»ia fchedula perle&a , dominer Petrus Archicpdcopus Crctcafi» refpondit, *Plxcrt,* pro natiouc Itahca, licet nou haberet fupcr hoc uvndatum a natione, nec natio viderat Ichedulam pi«d«3«m. Magifter NicUaus de Suzato doâor in ThcoJogu fimiliter vefpondit pro natione Germanica, & do- e minus Ricardns Lincolmcnfi* Epifcopus pro na. tiooe Anglican*.

anno CMum

ACTA SENENSIS CONCILII.

Sequitur Decretum de approbatione procef- fuum, A continuatione io futurum comta Huftuas hareticos.

Sxcnff^ffx Symditt Grxtrxlb ix Spirit SaX&e lefitixfr ceagrigara , xxivtrpibxx tccbfixxt nprxfnttnu :*

IN ea Petro Archiepifcopo Cretenfi, Jacopo Epicopo Spoletino, Patro Abbate de Roiacco Aquilejcnfi, & Leonardo magiftro & Generali ordinis Predieatorum, nuntii* fanâiflir. t in Chrifto b patris A domini domini Martini Pap* V. unici & Indubitati fummi Pontificis rpcetRliter deputatis.- tpfndque reformationem intendens, incipiens a fidri fundamento, preter quod nemo poteft aliud ponere, damnationem herctum Victeftiftarum A Huffitarum, fuolumque fcquacium exurpationem. Deinde per ptcutum iattuSimum dominum Papam Murtinum pro viribus piocutata tam principum, baronum, diviiorumque pupulopim exhortatione A requifitionc, tam etiam plcnaii* Indulgenti* cooceftione illas profequentibus , cum pro * tali habitione ad divcrfas pane* binadeflinatlooe legati dc latere, ratas A gratas habens approbat&confirmat, contra eoldcm centiouaodo proceflus Decernit omnes perfequentes ac procurante* exurpationem diâ*feâ* gaudere omnibus juribus, privilegiis & induitis a iurc vel ab homme, peccatorum ventam concerne,tibiis, comta he· eticos infui geotibus conceffis, aut infeâoclabe diâarum h&refum quomodocumque, omnes & fmguloc rifdetn confilii· , auxilii* vd favoribus alliftiotcs, ac eofdem dvfcodeotu val receptantes, nec non viôualta, fpecic* aromatica* & pannos, fal, pulveres, bombardas, plumbum, vel arma, five ioftrumeota bellica, feu tes alias quafcumqtie eis adducentes, five alia quaevis negotia vel commercia poblice vd occuhe facientes cum cifdem; eoa etiam qui teienu-r per dominia, terras, diftudus, vel fu* ditionifubjcâa, prrDmifTs *in toso* velia perte prafatû Lxrctici* adduci feu apportati, vel uibdiio* fuos cum eis negotiari permucrinr, pœnis A damnationibus contra hereticos promulgatis obnoxios fore ac fubditos jurifdiAionean qticrumeumque judicum , exurpationem taeieticr pravitatis, privilegiis, exemptionibus, immunitatibus , fiivifconduâibus a quibufeumque perfonis Ecclefiaftis vel fxcalaribus, ecianrfi Pontificall , imperiali , regali A ducali, aut alia quacumque Ecclefiaftica vel feculart prcfulgeant dignitate, conceffis vd concedendis, non obftantibus quibulcumque. Infuper omnes Chriftisn* religions principe* ac dominos tam Eccklialliços, quam fcculares hortatur, invitat A monet per vilcera mifericordia* Dei, ad extirpatiootm tanti per Ecclefiam predamnati erroris omni celeritate, fi divinam ultionem A ponas juris evitare votuerint, evigilent A intendant. Nihilo minus difponens hate San&a Synodus ante ejus diflolutiouem fuper hujufmodi Decreti exccutione efficacius providere.

■ Faite, r<- *nMitiff·* H.

Rxtificatix txtdtxxutiirùt fxBx ftr CmfLuttien/e Cxtctitxxi cMtra Afram dr Zjum, & cggra- *iwit* rostra /mradmiisr *& ptrtidfMti.*

Item tax San&a Synodus fententiam damnationh A condcmnationis ta pertonem damnat* memo-

uhiimmI· Petri 4« Um, ollo» BcMdjftl <k«-A »i<«tii in fua obedieutia nuncupati, (chiftba- Hei ft heretici prooooclatl per fierem Confla»· wenfe Concilium, ft tahibidouem faftam o®· nibus fingulb ChrUtifidetibua iub paents fauto- ri® herd® ft fchifmatis, ft privatiora om-

ΛT&ι

juris infligendo, ut difta fententia prefati Coo cilii, cujus totum tenorem hic haberi vulr ft habet pro fuflicienter expreflo, latius continetur, ratam ft gratam habens, ejufque exeeutiooem, continuationem continuare volens,decernit, ftatuit ft declarat, omnes ft fingtilw poft obitum difti Petri de Luna continuanto leu perfeverantes in credulitate vd obfervantia erroris ft fchifmatisejufdem Petri (k (ut pra». mittitur) damnati, vel jus aliquod ab eo ineas direfte vel per indireftum derivafle aut deriva, ri potuitte praetendente», feu invicem eius (occedentes, eorumque receptatores, defenfores & fautores, cujufcumque (larus, praeeminenti® vd conditionis exiliant, etiam Pontificali, Car* finalstn», imperiali ve! regali, aut alia quacumque Ecclefiaftica vel («culari prsfulgeanr dignitate, omncfque ft fingulo» eiidem confiliis, auxiliis vel favoribus afliftente» vel receptantes, nec non quotcumque vidualis, fpecies Aromaticas & pannos, fed ft plumbum, pulferes, bombardas vd arma, (eu inflrumenra tellica, feu res alias quafcumque cis adducentre; five alia quscumque negotia vel commercia publice vel occulte facientes cum eifdem; eos etiam qui (cieoter per dominia, teris», diftriftm vet loca fu® ditioni iubjefta, pratmiffa fa toto vel in. parte praefatis haereticis adduci vel apportari, vel fubditos fuoscum el» negotiari permiferit, fore obnoxio» atque ligatds pcenis & cenfuris in diâa lententia con- tentis; cum* etiam novi erroris inventores non fint, alieno tamen facinori predamnato fuam communionem immifeuerunt, nullo eifdem exceptionis, immunitatis, privilegii, ftatuti vel cOofuetudinis prefidio futtragante, per hanc tamen approbationem & declarationem, ftatutum five decretum, noo intendit privilp. giis, habilitationibus, declarationibus quibufcumque perioois per faoftiflimum dominum noftrom Papam Martibum Quintum concedis ft concedendis prajudicium generare, feu In aliquo derogare.

« F-rr>'«. H

âdidgntùmi ftrfttaterifar hmtKWKHi·*

hem, quoniam propter negligenciam quorumdam ordioariorum ft luquifitorum deputatorum extirpation!heretic®pravitatis, indiverfis mundi partibus vari® haeefum fpecie» pullulaverunt in gravem Dei ofienfam, fidei catholice detrimentum, ft multarum animarum perditionem: volens bare fanfta Synodus remedium adhibere, ftatuit atque mandat omnibus ft fingulis locorum ordinariis ac Inquifitoribus heretic® pravitatis, ut timore, favore, amore ft odio mribUcumque poftpofitis, juxta juris formam ioticite intendant loquifitiooi ft extirpation» hsRcfum quarumcuoMoe, ft quam primum e» conftlteris ta locis fa® jurifiiiftion» aliquot difta labe tataftoa exrfterc, eorum captioni ft pwutioai incendant fecundum cinoniemfanftio- •ea, quodque ut favoribus opportunis circa tare eifdem orataariisft loquifitrenibus aflsftasur, conffitotiooi Bonifacii Oftavi difpoopnu fuper toedUpdoo·» co^iooo, cuOodlo & ptoirfooe hereticornm & fatuorum fiendis & procursodia per domino» ft reftorcs temporale» loco. rum, addere cupiet», ftatuit hac Crefta Synodo», qnod quicumque capiente» heretical, ft in potcftatcm ordinariorum rei Inqnifitoram heretical pravitatis efleftuiiter ponente», vd eoa quot detinere feu capere noa poflem, de eorum territoriis omne» expellentes aut bannientes, feu etiam requifiti brachium faculare contra eo» pracAartfe», eam indulgentiam confequancur, qu® dari confuevit perfonaliter proi ficHcenttbu» lo fubfidium terr® fanfte. Mandar etiam omnibus ad quo» fpeftar deputare loquifitores heretic® pravitatis, ut In deputa- B tiOoe fervetur Concilium Vienoenfe, ac In loeta infignibus, vel ubi frequentius pullularet taeerefis, quofeumque non deputent, nifi rnagiftros in laera pagina, fi tamen commode pof- unt. Alioquiu, alios doftores ft aptiores quos potuerint reperire. Hujufmodi quoque decretam prima ft quarta Dominica Quadragefim®, in feft· Nativitatis & Rriurreftioni» Domini noftri Jefu Chrifti, ordinarii In ful» Ecciefiis principalibus, Inquifitores vero prefati lo Ecelefia infigni civitatis vel diœccfis, ubi magis viderint expedire, quando populus convenit ad divina, finguli» annis perpetuo intel)igiblliter publicare teneantur, ft finguli» Dominicis diebus publice nuntiare candelis accenfis pariter C ft extinftis, & io terram projeftis, campanifque pulfatis, omnes herctkos, credentes, tcceprátores, fautores & dcienfores eorundem, excommunicato», & tales ab omnibus evitari. Hanc autem publicationis formam, quoad conftitutiooes prefatat Wicleftiftarum & Hufliuram, ft fchifmaticorum, quoufque viguerint, hec fanfta Synodus obiervari decrevit. Quod fi predifti ordinarii vel loquifitores circa cbfervantiam hujufmodi ftatuit fe remittas ft négligentes reddiderint, pernam fulpenftonis ab iogreflit Ecdefi® per quadrimeftre tempus eo ipfo incurrant, ac in provincialibus leu Syno- D datibus Conciliis pro modo culp® feu negligenti® contra tales négligentes, ultra prcdiftam Dptnnam, provideatur de remedio opportuno, privilegiis, exemptionibus, confuetudinibus & ftatutis contra premitta drfponentibus, non obftantibus quibufcumque.

SMuté ftptr leattri rtàullionij Crerunt.*

Item, innoonuMis Generalium Conciliorum convocationibus Romani Pontifices pro tempore eriftentes conatt funt Ecdefiam Orientalem reducere ad unioоem univerlalis Ecdefi® in necсflaria fide Jefu Chrifti Salvatoris; fanftifti. mufquedominus nofter Papa Martinus Qutntu», paterno ejus affeftu compatiens.& atterens, omnes effante» ad unicùm Chrifti ovtlc reducere perquirens, folicitcnuntium proprium fuflicicnti poteflate munitum ad Patriarcham· & Imperatorem Cunftantinopoiitanum deflinando, ut unioni & gremio, fanft® matris Ecdefi® pollent reincorporari.' cujus nuntii expofittone audita, Imperator refpondit, prout In ejufdem littetts aurea Bulla im......................latius continetur, cujus tenor infra habetur. Ex ,quibus apparet esun ipfi» talia iflis temporibus non poflie utiliter & fruftuofe pertraftari. Qparc h»c fan, fta Spnodusconfiderans reformationem catholice Ecdefi® neceflariamfbre, cis pro nunc non aktcr cxfpcftatis, decernit ad diftam rrform*- tio-

F·.'

WO "TT" C OeN CILIUM

tioaant *fun jnuinii*
atrao oeweni · VOM°ei
Quum ·«·* Ib*— faaefae

Conto—b

tegébecar Grmca— per Ma

Inftruotcnmin Relatfaaia de ambaxfata faâa ad Gsfecoa ex parte domini Papa, & continet amem coactafipaes.

Ia individua fafata Trfaicata nomine.

A Cbrifti Hfariuae aoao mififimo i-
1«.». Zx driegaatafiaab deefimafoafada, fat
?· . ne -riatadecima , die decfamqoarta Nc------tab, Coats—foopolt -be regia fa prfafatia domfoi loaperatorb ftoœmoram , prmfentfam teftJb— infra fcriptb, fa tarn oatoia & fiogofa vocatU ft ragatb, Eemraadificbft ft inteaerritmts rir atq— damcotitfim— fact· thrologia profator magMor Antoafae Mafimn , qut dirit— arator ft nuathm Apoftolica* fa

millefimi fawadi&i Cooftautfoopoinu appbcnit» a« aufari fan hoaeftati roofata—, divertit fa Peram fa roaveouaa orifata fiucrom Mfooratn; Haifa·f— per reverend— ft hnaeftiflimm viras iratm—GaUeham eonfeftoromatcelfisftCtab

doatfao MeaoeU Dei gratia ft—aooramliap·· igtdficarit, pria» fis efiaatufam «Nam fa foam aufoftacam imbda abi ftjao fa faro eidempfoeafirar. Tertio —ra., ipt—tfa

per eofifem fafaa—woeratafai fratrexfa foam ieiroftatemtraoitaifisbafafaMdi fapoafa— fadit. Primam fatari *ft* ptarimm fa ipfius fa.

ter congratulari, ft fat meliorent ehgere aoo poreifit *f deaaaa* —so quod prapedbat pra —fa— adtmt, quo vota—atom beatifinaifaiami ffantificb afab— . Pnftea —re , c—a fa

eefaiàfa—e parer faoàia— aaatfaa ApofioUafa imperiale palatin· pvnfaftm eft, benorifi. centiiwne atiodat—, ft ab boaarabiN famfaa Befafa ilfafrifitaifacaib domfaü Ve—taram,B ft alia malMfafae Mbftfamropiofa,iamG<·-coram, mmmLetfaara—*t* Ma— Cafte tnafafta· ti imperiali reverentiaddbim, eide—lafiefeaftifimi ia Chrifto patrie ft domini Maniai divfaaprorideetfaPepBQfaci.pnaiara» domfam orator proprib fob* manfaa porterie : atque beafai&xme iatabtatta appofica, afig—ta, dixit habere fe ex mandata Apoliotic· ipfiusfen* Attain, ft fan fereotatri ft ft——difinn fa Chrifto patri domiat» Paiifatifa· novem qu» ÛKxtet exponere , quibas dotabam Imperitor tripodii fan foro ft tempore fa illas

me ft aa—fae ApoftoMe—, ties Giiilbiaa· raafafirim asm trafaraifio fa Miift ifi-a· ■riMM mfa film—arfatagenfaan,aequeEo 1
B per——a fa Prâ ftftieiifigBrium, primo apad —fi— m-aftm·· c—tiaMtda fa—na --------vabtfafas mnrifiml Parrb fi, deind^modeftifime — * ipfi fimrifearit, quod tagatio taatifimi faenmi fbntttcta fa Imgifa» cohan trafob—nr. Addbmvoro detimaobqnfotarn sfafifem meofirOftotab, idem Ütaftiifii-

rcedidtcao patra msgiftra Aateato Mafia» » digaiffimo mmtfo Aprifoliro, Warn fecratifi mam Roatificb fame*! JegtiiooMa ia a——a roocfafioaea dtfiribnum fa iêc—ta aafarit ,cejaftb — reepotb omnbwt pr—fr firaram aliyes,? (feta* faidw ao—m coodafioaUaa a——attf. etiaaa afaitb, pod phrapt saba dirit, ufoae fa dies pt—— fa pa fe rsf;oafnram, go·ipfi domfao orarari placita fiotcot. Vicefima autem db ejufiiem meafia Oftobrb, reverendUCmo fa Cftrifto patre ft doeaioodomino Patriarcha Canftaotfaopoiitaao fappadifit publiée in EccbCa faafti Stephaai coram. fab metropoiitani», cafogmbftXa) prapfaifon, atque alita multis tam *ZΓ** Garni*, quam Lattafa bominib—, idem domi- ''*****'
mu aaatfa* Apofiolic— taidam novem coochtluMKe expofeit, efabu* ft ipfe teversadfl^— quoqoe dominas nuriarcha uique fa diet paocd* rripoofarum afiiraurit. Ipfo veto rooctafioaee, qua* iHuftriflimo domino Imperatori atone reverrfaiffauo fa ÇftrtAo patri, domfao iPttrfarcb· pariatus doerim· ora— remlit ,

Sanftifiimns ft beaiiffim—, «d babet —ria. fie arbitrium, qpi eft domtaux m terns , fem -fir Patri, GhriA-DomtaUdMafotamtiveriU

bos Gracia, (b> hec «ora votas ruraeada ia b«for,a Chriâo parti ft fa—iae domfoo Jofepb. Pfatb««—fa* arch· dtgoidâno Goafiaatfoppolkaoo, ft fete· aifimb prtadpib— Maa—li '* Joaaai Bjm—aarua I—perarorfas* fWftofagk, -mam aaails te mai——. faatemiaa.
Qparam prima fafa Pap· fa tmianon acdec

da faafad mttd fcUrifa——^fare dbm iQam Bfxfafaa—a Latta· ftamfa umonb, at pc—er Dram fatil fapra^ Dfaafa forefait pro hac corna* Ecciefi· Κμμοβ lici.

firieBoBb tndcmialibm ad vor^.JX" Patriarcham , ft ad vm fero, omfen

NndMuni doutoi legati ad oofitem. Idea dm

Beto

room deEcclefia: ft ti prater intentum antrum doorim· Ttoodotw ft ditoe Niccdeaeoratore»

tri. em fato opofaNfe votomtatm oofirm, ne

Qparta coadafio creatione legati firmitatem Met. Prouver qvm pramlto tam mirifica fen* ftifemm domiant noter Pupa iUko Ftoremto

« toe pridferadMfione fattotobef*

Cardinalem faoâi Aagril.Qpi domiam Cardinalto ft faga·· propter aoaanlla» Ecclefi· nm ee&tamefttam pervenit ad HMpaniam, Jecon* fctentia efaidem domini Nfeoiai Badnmoa Joannie· oratorum votrarum; eo quod tunc noa erat tompm idoaenm navigandi ad Gradam , nec erant peeordfaata· que de nocpfiitaterid». baamr ordinanda Cooftaniinopoli aro Concilio ficato. SmeeafaiConcilio viton felt, Grève»

Mηκ·ιv·ι

Chrmianoq (b) toc arma movere cogant m ta Chritbnmt Odd iahoae-

pofic: ft ipfa faite erat ad toe feriandam.Fab autem pmdi&m dominât Ca'rdiaaltofaHifpania grarifima infirmitate detentat, a qua nondarn Uberatm· in merit periculo fe pcifait coorra etiam fatabve coafilfam medtoprum, ot adfa plendam opm Cui o&cfi veniret, ft or mo fe, cent volanutem fearn · fed volunutcm cjm

admittantur ad torvorum ooafagfem, immo per amernm ad dtfpeefadomm , fidtfpaafedo fia*

vocaQWnoc(c)fcMtoFrMCO>t cumfimmefef* to· tbatia rtoad bepdfinate , efiddernque c·· latte Patrte filii atqne berodm ft fratrea. Sed

irit ad

aauc tarn aanane quma tara· wnuhi" . « rvmmtidmm Briigrito Cfeifti, ft jam ferri fient Mateomette, « carenda pnedicatorum po· com· atom, ft fetorm aaaandaminm ete. Sed ebea pericufam, ne pereat prato ex toco Grad· monarchia irrecoperabAteer , dari ferfen cenfiHum * natter fabbrfav, ouam fe no. bifcam uato carteatto vinculo, at fiat veto an* tea unum oviteft unm potor/ ft at fiHi Did Grwd, qai feat attqui fat Gracia , aliqui ia Armcoia ,aüqniia Syria .aliqaiia Bulgaria v ali*

--ortam per fratrem Maceriam ft altoaoanri* uiot: fat qabat exprefle condaebotur ex feoteo* tiĝ, quod congregatio proCondlio fiendopnn. Jatoram Gmcorum iflo tempore fieri noa podfat, propter mtomaai&mam Tureorum guet* cam, ft traafitum eorundem ad porter Gnecte. Ac edamiaetWcm Htterto rommtlatamotGom fteariaqpoii efle aaUum vetMem praperatto uh Concilii. locatum ergo fepcrveàifiet fagatut ad imperrtttin, immo perturbatam atque iacoufidcratam ornabat fete fa partto·...... Lammfar pradeada onim fi aut adjeftoultimo valtpr· «··

cbfam iafidetom remedia pericalofe earn fient.

IΛμ»,to Tenia tomtom (d) foteaiar ia wgnifiiiene

fecMkto abril, Nvtto fitoft. Vento ergonoa debebat domiam.legatu».

Sexta coactafio rigorem bebet fa defifaatio. ne nuntii ApoOolici. lupare oac foagmn iter diuturna mora toad rifct fine frufta ,fi dominu» notor Papa habito maturo ft digefi» confilio doHberarit * promittere me nentium fimmApo>*Ai**wh.

, to, diftrito declare, omni femora obfeuritate, dotoao ft fanftifimo Pap· Martino quioto , vvduatattm ato Retriaircto rtirraniilfiml CootentieopoMtari, ft ferttoBmi Romanorum Impermette, procurare ac curare fine fraude ft

Btotana Beefafia «net, ft ebediiatia ad om>

tpTamn Ecdefiam, nain primam Inconvenient inridamas, quanto orarorev imperatori» Cowftantioopoiii fa Concilio Lugtoneafi fe Roma. on

"asnXs ■■ Bcdefiu «Ανοηκ*, ft, Credo Io Deem, ptouccadam lecfefia, poblice decantarum ; nee camen AM ridufeinoi, ut patat , Gracia Rase voluit, aflereas, mfertur, GnecomumoK» «illo id aftam elfe. Expedit quidemboc ad tollendum vetnftifimummainm. Hocfeiam,quotenos quo poAum dari&CM informare dominum noArum Papem ft legatam, fcilicet quo •empore 6sri debet A»d Coralium, quo loco,

■o»,

■etn Gonemom, fateor, mtendit. Qpia cnjoa finis bonus, ipium quoque bonmn ait.- ft cujus finis malus, ipfum quoqUa malam eft. Si tft diipotMso plumnum graodôva , fi dc fide difpntatio, procul a nobis: fi adconfertndom per doftores Greens pariter ft Latinos fummam compiacemiam ad (a) tdamfts qgaMm .

Semima coudufio roboratur in cenimdtat Mtxnk&. Unda quaro, fi vos, reverendidimbe Patriarcha ft ferauifixmi Imperatores, intenditis tealiter operari, qnod unio fiat fob fide quam facrofenfts Romana Ecclefia mm ft ftrvat, ft obedieotiam ad eandem Romanam Ecclefiam.* cfio etiam quod alii Graeci congregati io Concilio, quia noo fint fub dominio voftro temporali, non vellent accedere . Iftud idem dominos Epiicopus Theodorus, ft dofninus Nicolaus Eodeumu Joanna obtulerunt Florentin pro pane reverendiifimi Patriarche ft ierenüfimiImperatoris ManoeHs, fanftiffimo domino noftro Pep· ft Legato, non quantum C ad tateotiooem promiffionb Imperatoris ft Pa· niarcbn , fed quantum ad verba, promilfio indiget, ut fenur, examinatione.

Oftava cooclufio cxiftit in oblatione domini Legati. Promittit enim certiflime ffluftriffimus dominus Cardinalis feo&iAngdi ft Legatus cx latere in perfixas Grascin, ubi promitti redo animo ft ditto inftituto venietis ad fispe di&aoi fanâifiâmam unionem promptum adjutorium re* gis Aragooiae, regisCaftell·, gkxioiiffimorum, pro fidei triumpho, nec non ft aliorum principem : quamvis coafta Deo non placeant. Mi· Jorcw nuas dqSvrrm *diligit Dmt.*

Nona cooclufio tet minatur in finali ft fanfto prorndL iandidimi domini noftri Papa : EeoD nuntiu^ Apoftolicus magifter Antonius Mafianus ordinis Minorum, palam coram omnibus promitto de mandato domini noftri Martini Pape V. quod fi prediûa unio per revereodifiimum dominum Patriarcham ft imperialem ma. jeftatem una cum mddis fupradiâis fiat, quod fanâifiimus dominus nofter Papa prnilo mittet legatum abfque mora retardationis cum Prclatis&magiilru ad hoc fpecialiter ordinalis, ubi primo, ficut promifi in texta conclufione , (ciam tempus hujus (acratiifimi Concilii, & locum ejufdem congregationis Praelatorum Grrcorum (officientem & idoneum, ft quem finem intenditis cfie nobifeum in Concilio, ft quomodo. B

PrTigM/14 *pe» rtjpeqfitæ » Grati» habenda , ti eaafa dUatiotu.*

Poft autem has novem cooclufioocs, ita « (criptas Iunt, diligenter «xpofitas, idem sevcrendiflimtis pater dominus nuntius Apottolieac, magifter Antonius Maflanut , ad diem vicefimamquartam ejnfdem menfis Qfeobris«undem . rcverendiilimem in Chrifto panem dominum Patriarcham fecundo convenit ft aUoemue eft Iuper conclufiooibus fispraferiptis. Item, ft dit vicefimsfexta ejuidem menfis prcfaiusdomiaus

domos hu«Gal- Ceum plecertt mint retulerat. Dit vd* erigebam, bJuGfem

celebrandi CoadW. Kakwlh omemNovembcis Hem feratifimm domiam Impensor Ja—net

quoniam multis ft maximis negotiis bellicis impcwfentiaram eSsc implicitus. Deinde quoquo ad diem tertium Novsmb dominas mmtiasApoftolicus mifit ad queoftam msjeftatis Imperialis catogerumft ('Jad Oofeps, ut vcilsnt ü-br-adcj». ksdriifictatn dominum Imperatorem, ac revertodiffimom domioum Patriarcham ad hanc unionem facrati&mam excitam. Ad diem vero de* cimumquartum Novembris praefatus dominus nantit· Apoflolicus refponfioacm habuit adorn* oes fuoradtftas conclofioaes, tam a reverend#· fimo domino Patriarcha, quam ab ilioftrttfim» domino Imperatote fopradsfto.* quooiam cum firma ac folida in fe efie afierat, idem domi* nos nuntius Apoftolicus hic annotari feu adferi· bi volnit. Scriptam ft publicatum Conftaotinopoli, quemadmodum retulcnmt, ft fuis Gc mife Gs teuationfeus approbaverant venerabilis frater Gullielmus confeflor fopradiftas, frater Petrus Captous cuftos ConftantiooopoJitanus, frater Ludovicos de Tarafio, frater Damianos deVenctiis, dominas Ioanna Arifpa, & frater Latsrensias de Fraoaicu, teftes ad hac omnia A Gueula fupralcripta vocati ft rogati.

Et ego Frencifcas Philelphas civis Venetus publica ft Imperiali auftoritare notarios, & noftris io Venetorum coria ftConftantinopolitana cancellarim, ex relatione ft atteftanone prefatorum teftiutn fepraicripta omnia & fingula fcripfi , complevi ft publicavi.

AJcoltaram ft collailonatum cum originali *fet* me Atmooem Gerbafii Epifcopi Maurianeons , liitcrarmn apoflolicarum de curia ft aUarum iu camera Apoflolica regiftrari, * felicitate ro· · y geftratori, die vicefimao&ava Julii anol mille- *rvStSra·* Gmi qoadringcntcGmi viceGmiicrtii, deEpsfeo- **??»,***_ pi predifti mano propria. jimn

Cspia *litterant»» rtfynfaur taptrefrit Grac·-*

Sn/fifint» mChrifl» patritidanat» dtmintMer» tiM facnfeoiia Xeinotn Dti taMitati JUitn EetltfiafantnnPaatJki digàgunt^Jten^ tts ô Chrifi» Dr» JHtiir Jtnperettr ti* Mudr*reter Hannerm» Palneltgu Jtqpfnt*i ntwwtiui *Milan ti* drama».

Reverendus vir Ambaxiaror vcftc* Antooius pmbyter, monachus, théologie msgjArr, venit ad nos ia gratia Gmftitattt vaftn» fettt ac accipi........cognovimus ft ab tofi» ft a vefiro Ambaxiatorc quascosipse nobis Ma dixit. A4 primos ejus (ermones, qui ferti *in inanu* faonmt, qoodrx parte mea dixit Nicolaus Buds»mon, ft rtvmndm Bpifeopm Oloais Thrade ma, quod volumus noionan fimpheiter cmn Romana EccleGa. Sed quoniam icipoodunua ipG

Amba-

•i

btfromrutaae aWMsuir «rufari, pre adriratisw *Ctecdii* Cmarufo pruurâs*

li tcfimo vicefimomuno, infefltene fecunda,die nero' fobbed dactmanoaa *taeaû»* Februarii, hok^ra tertiarem, vel quafi, ^otificataBîan&ifiimi ,Bm Chrifto patris & domini, fec.Hd» rriifua m

mot fiuuM quant abquando, fe «iuifrafitr

cimua cfte, omnes faofttflimo· Patriarches» fe conor» Bpafcopos provinciarum aoftrarem fimereflé- amem hojufinndi expenfas omni prueeriau tempore faciebat imperium, «ntautem fimHtnr eftet opus.· imperium vero rame non poteft uftbaudo, nec faeuitaremhabet ad id foetendum. Qaadecanta Sanftiutctn vcftram rogamus, m circa hanc rem provideatur faficieover. De tempore antem , optamus fedefid·-ramos ut taliter cftcot rts, quod hodie hoc Divinum opus unionis & nobis placitam, pcinci-

nhus deftruftis obis ornnftx* , font fub periculo gladii ftc Ink civitas ftc omnia noftra : & non eft poffihilecongregareEptfcopos ri» Afia, neque ab JBnraua, propter guerre» infidelium· Dicimus quod Deo dante pacem & firmitatem rebus , ftatim fcribemus robis , ftc apponatis noftri» litteris ad vos, flt cx vobis Ambaxtatoribus veftri» fumantibus cum exitu & tnepeofia circa Condiam faciendis ab illa dic incipiente eo trique ad finitum annum, ut Concilium fiat. Verum hoc magmun Jefideriumfe fingularem amorem quem habetnuéaft tak disjunct opus unionis, dicimus & huc , quod etiam e» xrftenta guerre infidelium, fi Saoûins veftra fecerit trico» pro fecuritat» nofliorum neceffeeriorum locorum , & fecerit» esrommuuicationem terribilem flt mfoiubtfcm coetra quofeunqoe veftros homines , ut *m relinquant nos tolos in guerre lafidefion», fe ipfi m pace fim cum ipfis, fed amolientur nobis contra infideles, ita quod ipfi tondeteeoon habeant facoltltem inferre contra nos armatos rave ipfooM. Et boc parcet nobis reverendiflùnus Cardinali» habeo» ex nobis generalem aoftotiuteu» & vim fuper HU». Placet nobis incipere unionis opus ab ipfa die qua hue advenerit pnadiâus reverenddfiauu CardKnalls: flt tunc convenienteftero Concilio fecundum antiquum fanftorum umverialiom feptem pnneritorum ordioctn ftc oonfiretudiacm , flt veritate *6nt contentione* qunfita , quidquid rerohtum fiterit mffirauu Spirità-fimfto in hoe fenfto Condito , otrique puni placitum fit, & fnbûquatur ornai» termiuM mimdi. ItaqiK fiat noiveriàfi» unio fle fe firme Ecdcfiatum. Datum in mbe noftra Coafiantiunpolitana miikftmoquadriagentefimo vtcefaao fecundo, die Sabbati quartadecMna tneofisNovembris, fub noftra im-

Obmuvatk» **Pwium** Labs», & *J.*

Ai Üm Smnf· Ctetiluat fft&A , fus /*-fMatar m *Oúiηα HtynUi P. O.* λμ//«· ftadoM*·'*·' ram. 18. drpraupC».

De rebas ad fidem fpe&amibus cotiflirutû , dc Ecdcbadica dilclplwia & Chriftifiddium moribus ›n primevum dcctrt rcflitucndr» agendam eret, lcd rata ob turbes in Synod· exatilit faoiora explkari confilia non poflem , Pontifex eam reni ad ledis Apoftolicu curam Crevocavit, dunifitque Concilium , de quo ad Joannem Convenirium Toletaautn Archiepifi»· puts hce *faipGt.*

Aâ Archtpifctfem Toutfit.

VoluiffemtH, ut per te alios optime *fentien* tes* ra graritaie & libertare , qua in re tali cuurenicbat, agi potuulct de reformatione unsverialis Ercttfjx in Seuenfi Cooc.lio: fed poftquam tenta return pci turbatio freuta eft , nt vidifti, ia auimo nobis eft hanc reformations materiam non relinquere, ltd ad profircutinocm debi.am intendere in curia noftra. In quo fan* Ao opere te OMaremus effe metentem : fed Dcum tibi ncccflarhuu Ct tuam EcclrCam vtfitare ftc ad ipfius regimen prudenti* tu* committam caras tuas cogitatioorfque dirigere . cootcmi erimus, nr (at«facias muneri, ad quod fpecio liter es vocatus a Domino, hortantes nihilotni uus ipfam fratet nitatem tuam , ut quibufeumque locis tua vox, tuaque valebit auftoritas , laborare non tadeat pro honore & Roman® Ecclaf. dignitate, ftcut io devotione tua pk-ne confidimus fe Iperamus. IXtfew, *&c.* Pci fecit mox protaiftà Poouicx, Amomum enim Ep. Portuensem, Petrum tir. S.Stephan? *in* Corii» monte presbyterum , & Alphonium lanftiEJlachli diaconum, Cardinales defigtuvit, ad quos univerfi fideles referreut, quxcenfuracafti^au-Bda, vd in meliorem ordinem redigenda vdctcntur; qua de re cncydios hat Ibter* exara»*.

JMarihvm Ne ptopicr diffolmionem etc. Hu U·*»

Indiô» porro eft Bafileeafis Synodus u<x i;na nona Fahroprii hujus anni dic in Senenfi Conci Cax, lio, ut detnonftraot a&aejufdemConcilii, queda*M<»M. prrfftdtf Apoftalici vigefimafexu ejufdem meafis Februarii dimilierc, ac publicis litteris patribut at ad fuas redirent «iicecetes, feptimo Manli dic edixere , probibuereque imeatatis gtavtfeimis petuis tum iis, tum regocn ac ptiocipum oratoribus, ne uUo» celebrarent coareatus, quibus Sancafc Coocdium diflolutum renovare vdpropaga-

Ad facram Petri fedam divina difpoGttanc vocati ad fafutu· , tranquillitatem & pUMR toti· gregi· Donioici Mb* crediti facta fa florrib o&cii dcbfann cmb vteOta UbM foteadfau·, ft ib, qua fro pdaro ftatu nol* vtrfaJis Ecdefin, ft rripriilir· chriftianr ma* tareftfiqNandfiriine gefta feat, m BHbmaper· •aneant, tibenter adjicfas· apoftolid roboris firmitatem. Noms liquidera row '"___ Pun» ArebiepiKiopmCreMDGs, i tlacobueEpiteopos Totentm», ac difefti filii Petrus abbas monaftcrii de * Rofacfo ordfab & Booodifti Aquflejeofb diacefis , mc doo Leonard· da Florentia ordipe fratram Pnsdicatonun geoeralis magifter, nuhtii noftri, Sencnfi Generali Coocilfo frofidaotes ad audientiam aoftnmda* dorera raramunt, quod pridem ipfi , matwa delfterarkme ptuhafiita cam doflorftw ft magiftrir, riilique fapteoubos ft prudentfem virb direriarom nationum, qui ad civitatem Scoenfem eaufa Concilii aceeSerunt , ftufauc tunc permeafemt eodem, ad quod Deque Prolati, ft cured, qui tatjufinodi Coocilio interdie debebant , per novem menfes eel circiter expeft»ti, ia tanto Damera convenerant, quantum rtrarn agendarum pondus ft magnitudo requirere videbatur , ipfonimqoe Prolatorum ft aliorum paucitate peniata, animadvertentes, quod pfa. res ex iliis, qui ad Concilrum ipfam venerant, iode necessitate coafti recrûiflfeàt, quamveoiifent ad iiUd, ficut quotidie recedebant, nec effet fpes adventus aliorum fine longo temporis intervallo, ft propterea inter fe promiffs provide ft mature confiderantes, ac fcotiemes ex longa mora ft pratelatione difti Concilii di* verta ft gravifsima pericula non folum ftatui univerfalis Ecctefin, veram etiam toti Chriftianitati quamphnimum nocitura verifimilirer imminere, & (quod dolenter referimus > fa ea- «r noonuUos tales modi indeceo· :i fa profecutioM Concilii tenebantur, quod neque ibi fefsio publica teneri , neque conclofa ft concordata poterant publicari, ex quibus Optata Ecclefias reformai io juxta defiJcrfam cordis ooftri, promitsisobftantfans, nequibat cum libera Prolatorum coafukalione compleri, ft m bis omnibus mature digeftb ft ponderatis ejufdem Concilii diisipatio abfque deputatione ft afsignatiooe loci pro faturo Concilio juxta determinatiooem fanâu Coaftanticnfis Synodi fequeretur, civitatem Bafileenfem ero loco futuri Concilii, inde adfeptennfam auaore domioo celebrandi, de voluntate pariter ft alTenfa prolatorum , magiflrorum, doftorum, nationum, ft aliorum prëdi&oram, feu louge majtris panis eorum, elegerant, deputarunt, rationabilibus fabfifteoribw caufis die vicefimafexta meufis Februarii proxime pruteriti, profatum Concilium diflolverunt , ac hnjufaodi diftofatfaaem die feptima pnsfeotb toeofis per eoram patentes litter· affixas m valvis Senenfis Ecclefias publicaram omsubas, qui in virtute proftiti juramenti vel ali· ad Generalia Conci* lia venireconfneverunt, ad propria redeundi vel •libi accedendi plenam ft liberam licentiam co» cedentes, ac mandantes venerabilibus irstribuf

mb ni —tonilhw ft oMgitgaront, vd pro-

dMfalutnm coMlmun vidurognnci quod 6 quis eoram ia pramMfis tufa temerari» foret conti* smaruras, vel robeUto, aMdflfebreionmprudl· Asm impugnaret, ara nuBam ipfam duceret , feu «em irritam allegaro volentibus pasftaret auxSfam, conGHum vd favorem, chummm flatu», grad·, ordinis vd conditionis exite* Iret, etiamfi PatriarehaU, Archiepifeopali, Epifeopali, aut quavis alib dignitate fulgeret, «c- coeuBunlcariosfa fententiam incurreret ipfo fafto: referions vero benefidati, qui contra bujufmodi diflohitioMm facureot, feu contra i* piam aliquid antestare parfumeront, ultra diftam passam, quam, fi cootra facerent (ut profertur) incurrerent, eorum dignkarfaus ft beneficiis perpetuo privati extfierent eo ipfo, ft eflënt etiam inhabiles ad beneficia in po&eram obtinenda, prout ia di&b litteris pleures con* tioetur; quare ptmfidentes prodidi nobis humi* liter fupplicaraor, ut loci oedioai, deputstfoni, ft aifignatfooi, necnoo Condlii hojaftnodi diflbfatfani ft litterispnadiAis pro ipforum fab* Cfiftenria firmiori , rob· Apoftolica confirmatio* ais *adjicere* paterna diligentia dignaremur.

Nos *igitur* attendentes pramifiTa omnia multa cum prudentia, maturitate, ftfapientianeceflario proceflMfe, loci efeftsooeas, deputatIonem, ft affignatioaoi· mc non Concilii dMfchtiooem, ft litteras prodiftas, pmqiaqos in eto contenta, ft quasewnque fade faceta rata habentes & grata , IBa de fratrum noftrorum confilio auftorftate Apoftolica ex cena feientiacotU firmamus, ft profentis (crtpci patrocinio commtmrm·; ac votamus, ft mandamus pnrmilTa oomia juxta ipforum continentiam fub ponis prodi&is, qms contra facientes ipfo fado it»· currant, ab omnibus Chrifti fidelflms acceptari ft inviolabiliter obfervari, mandantes ex nuac, ft etiam injungent· in virtute profliti jurameuti profatis ft aliis veoerabflibur fratribus noftri» Archiepifcopis ft Epifcopis, ac diledis filiisefeftis, cssceriiqaefocorum ordinariis, utprofen* tes litter· in eorum Ecdefib publicari faciant, ft ad notitiam deducere Audeam quoramcum· que. NulH ergo, ftc. Dare·*·· apud*S. fit*· Snmr *u.MvDUrtii ferifettv* arffrtaMs vtr.

Miflum frdfac Senis cum Leonardo pattto Dominicum · Capranica, qui Pooiifciafecro· tis erat, ad difsolvendnm Senente CoocfHqm , cum io «o obortu efrent lites de auftoritate Pontificisft Concilio, eo quod decretnm Conftra· tienfis Concilii in alienum fenfum referretur, indicat Jaaooes Baptifla Pbggius, cum fabdit:Caa** rum' JEs afe tuuriMs , /m MWnsriasffarrw·, • ûmfù *rri euntieut U UcivfattGw*· are *BʌΛ·ʌ fottatt»* cstroreturass fediusv·. Extaot^ca de re Minini ad Baliieenfcs litto· ro, quibus ipfos dc folato Scnenfi Concilio , deque fagenti honore ipforum wti delato car* tiores ferit, fa qua folemnas EpEcopocum totius orto convent· cafabrandicfeem : nantquo decretum Patrum SenenGum tarom habitura ab fede Apoftolica faifae, tum ad pontificium nomen colendum , & Ecclefiaftici ordini» tueodut digniutra ipfos eft cohortatus.

Dilf

OMUm *DiUKtfiSt* pram^Ute, tacite, < «aamutete afoaMxr tetead» Afoaaa.

A *ai· ft* nobis acceptamper uoftna littera» ratificariora·, approburiaraaAxforacoafinnavimn·: nem certi raddfasnr, qnod meditanttes vaftria C"*" eonfilii·. vfcifontfa ft virtute, paz fowl ft •banian lh ndeo vigebunt ia civitate prafota, aaod qui fc rd ditem CooctteaB côafcrent ,

am lori forari Conditi mm cara coafiii» ac

<aHs Bcdafia intendebant, dritatam veftram Bafitcentes pro hujufrnodi foturo Coadlfo , quod infra frptraatara cefabrari debet, efogovent. Prauaeditanta·enta» prfaan frutenexhae

Canete forebu»

ad focrofonftam Romanam Ecdefiain goft Mrioam noftram; civitatem veftram m dignem pro ceteris ftaracrant, inqua

pro ftasn Bcctefia ft orthodoxa fidei augmento. Noa quoqus» M·»*» aofitfcuoi penfoates , •onfifi de bonitate veftra & ern nae aftuftio-

lari tasnqoam commodam otnmbtn Chrifti»-

Hoc «rgo. fifii nobis dile&l, cara exiftimearae ad comaoodum dc Iraaonm veftras ft tarim Chriftiaai poouli uiüitatem , coopérante AltHfimo, codera debere ; notificara votanto· devodoni veftra, rugante· atque exhortantes ia Domino at, fient decet devoto· fonte metri» Ecclefi· filio·, veftm bona opera ita fo> Bceant coram bomimum ia protmado, ac do» fendendo teram, ft honoram ecdefia , m aofttuai, ia cooforvaado jura Bcdcfiaram , pertona» Ecdefiafticas honorando, ae permanendo in fioiita veftraram cordnua paritat· , at serito digoi faiffc videamini, quorum civitas potiflûnç eligeretur ad comitium celebrandum: ^am tta agendo ft hosnin·· redditi· propter bona* aftfoaet veftra»ad venicadam

eteraa, qua font a Deo benefacieotiba· cooflituta. *Deta* Λ** *tfà 3. Petre** sv. Jdnr C^rihr mn vi».

ADDITIONES AD CONG SENENSE

In Cod. MS. Cardinalis Paffionei, ia quo continentur plure» Bulle PP. Martini V. Eugenii IV. Joannis XXIII. Bonifacii DL Innocentii Vî. qui fcripeus videtur a quodam Petro de Trillia Leodienfi, ut ex nonnullis ibidem obviis colligitur. Hcc in rem noftram derivanda occurrunt.

MARTINI PAPÆ V. BULLA

Oqfirmnw *Ceetiiu Seeetft Deerete.*

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

AD facram Petri fedem divina dtfpofitio-M vocati, ad falutem, tranquillitatem , ft Meetinstogiugisgdgmficinimbisnobisiiredi aoftri Patenlb oAcii deMtum 'curis vigilibus laboramus, ft iie, qua pro quieto ftatu univcrfaUe Ecclefie, ft reteublica Chriftiana masure, ft fopientiflime rate (not, ut iltibata permaneant, libenter aderimus Apoftolid arasuminis firmitatem. Nuper liquide» ex venerabilium Fratrum smfiroram Archiepifeoporain Epifcoporum, ac düeftoram filiorum Bete ram, Abbatum, ft aliorum Pariatorum iniacrofonte generali Senenfi Synodo couftitmorum fignificatiooe percepimus, quod pridem eadem Synodusprafidenttes in ca *vV. Frttrihu** Petro Archicpifropo Creteo, ft Jecobo Epifcopo Spotetan. ac dtlete filiis Petro abbate Monafterii de Rofocio Aquilejenfis dlcecefis, necnon Leonardo de Plorantia Ordini» Fratram Pradicaioram generali Magiftro nuntii» noftris , inter cetera inteodeo· ad raformatmeau utavcrfoHs Ecdefia; incipiens a fidei fundamcMO damnationem harefum Vicleftftarum, inoramque fequactam, eradentium, ft adiarcutfam , per iactura General· Conftanuenfe Concilium ratem, eoramque extirpationem per no· dcio-

Dde provirtee procuratam approbavit ft eonfirmavit cootraeontent continuando proceter, ft fimilifer fententiam condemnationi· per ipfam Concilium canonice latam inpcrfonam damnata» memoria Petri de Lana , ohm Benediftt XIII. in eju» obedientia mmcupati, ac iohibitiooem foâam omnibus Chrifti fidelibus fub pmob fomoria fchiimatis, barafi», ft privationis omnium beneficiorum ft dignitatum, ft honoram io eadem iimtentia plete· contentis, ratam, ft gratam habens, efalqueerrantionem cootfanere volens, decernit, ftatuir, ft dedant, omoes ft fagui0» poft teram dte Petri, feu in vicem ejuldemfocccde·te», coramque receptatore», dcfenlbrc·, ft fautore» fiera Bobnmcioe, atque ligatos pmnfo, ft ccnforis ia dite fontetotia latis, dcaoMCis. Pratcrca quia in nonouUu Generalium Concilioram convocaCionibus fere Romani Pontifice» pnedeceOorae noftri conati fuerant orientalem Ecclcfiam re ducere ad nniooem Romana, ft univerfalia Ecdefia, ficut nosetiam nixi fumus, ntmcP^

ramea diligentia raquifiu ad bujufmodi raduâioecm ammo· intendere viderentur confido*

Çy tans eadem Synodus confirmationem Ecdefia nceceffariam fore, decrevit iUis non aliter pedatis ad diftarn reformationem procedere, flt etiam fuper boc cum fe facultas obtulerit pro viribus intendere vigilanter. Alia etiam diâa Synodus ad extirpatiooem hnsefum puUrianuum in agro militantis Ecclefia falubri, flt matura deliberatione providit, ordinavit, flt ftatuit, prout *in eorum decretis* diâa Synodi fuper hoc ediris, flt in illa folemniter publicatis, quonam tenores de verbo ad verbum inferius infetti planius continetur. Qpare pro parte Arcbiepifeo-Krum, Eptfcoponim, cleâorum, flt aliorum elatorum profatorum nobis fuk humiliter fupplicatum, ut eiidem decretis, pro ipforum fubliftentia firmiori, robur Apoftolica confirmatioris adjicere de benignitate Apoftolica dignaremur. Nos igitur attendentes hujufmodi decreta fore juftifltma, flt muha cum nrovidentia, maturitate, flt fapientta provifa fuiffe, ordinata pariter, flt -ftaiuta, decreta prndiâa, flt omnia io eia contenta rata habentes flt grata eadem fratrum noftrorum Concilio auftoritate Apoftolica cx certa fciantia confirmamus, flt protentis feripti patrocinio communimus, ac volumus, fit mandamus illa juxta ipforum coutihentiaca atque formam ab omnibus Chriftifidelibas acceptari, flt inviolabiliter oblcrvari.

Tenor vero diâorum Decretorum fequitur, flt eft talis ficc.

*Drfant Dacrtta a Ca*filat*t a*iffa; forte ta«n* iaitia** reranr *illad laatintt ia Cadiet faditar, & Hc datar.*

Sacrofanâa Synodus Senentis, generalem (ûc) in Spiritu San&o legitime congregata volentes *(6c) Ecclefiam* repne*lentans, praefidentibus in ea P. Archiepi(copo Cretenfi, Jo. (fic) Epifcopo Spoletino P. Abbate Rofacio Aquilejenfis Diœcef. & Leonardo magifao, & generali Ordinis Praedicatorum, unict & indubitati fummi Pontificis, fpccialiter deputatis.

Stati in eaiiet fMitar fattens EpftaU.*

Chariifimo ia Chrifto filio Henrico regi Anglia illuftri ialutem.

PRidem ex diledorum filiorum noftrorum Senenfi Concilio profidentium Cgnificati^ne percepimus, eos paulo poft eledionem, 6c adtgnationem Civitati» Bafileenfis pro loco fis» turi Generalis Concilii ad feptennium celebrandi, juxta determinationem unda Synodi Coaflantienfis, ex juftis, & legitimis caufis ipfum Senenfe Concilium difTolviue. Nam Prolatis, flt caeceris qui eidem Concilio ioterefle dcbebant per novem metrics, vd circiter expedatis, non folumaliqui non faperveniebant, fed qui illuc convenerant, pauci quidem numero, metu, flt neceflitate coaâi, quotidie de Civitata Senenfi recedere cogebamur, flt quod dolenter, flt inviti referimus, poft fecundam feffiooem m ipfo Concilio canonice celebratam ner cives Senenfcs, flt noonottos alioe eis adherentes *ckrieas *adi* in profoentione Concilii tenebantur, quod in ipfa Ôvitate, b quaprwfidentes ooflri, flt alii neque tuti, permanabant, non feflb pobflea teneri, non in sutiosribaM condtria, fle concordata, poterant expediri, Ac publicari, nonmif* farum fotemnia celebrari, quoniam profini cives, flt quidam alii per contumeliae, flttumultum in reboa fingulis procedentes nubebant omnia, adeo ut non pacem, flt reformationem Ecclefia; fed difeordias, divifiones b natkmr bas, flt fcandala querere viderentur. De quibus ab btimia noftris praecordiis condolentes, quantomàgis eoa noftris litteris, fit mmtiis rogabamus, m a talibus turbatioribus, flt molefttis defiftere vellent, tanto magis contra decus Apoftolica fedis honorem noftram flt ipforum

entia nemini permiflum erat exire. Ex quibus flt certis aliis rationabilibbscaufis, quas pro majori hooeflate Scnenfium protsrimiu, videntes profidentes prodiâi ex miris, turbattaribos, tumultu diâorum Civium, fit aliorum quoraodam nfoil amplius apud Senas rite fieri, ordina» ri, aut decerni, pofle, quod impreflms*, flt violentia oon diceretur extonum, flt b poftarum poflet de nuUirate notari, pNafatumCoo-

tes omnes Fraiaros, fle alios ad ipfitm Concilium convocatos, cifque ad propria remeandi libérant licentiam concedentes. Qp· ideo fili chariflimc Serenitati tue figuifiedre decrevimus per *pnalntes*, ut promilTorum habeas notitiam pleniorem, flt quia difpofiti fumos eflcâualiter nrofequi reformationem Ecclefia, qua propter hujuimodi cafum, prOut defiderabamus, in ipfo Concilio fieri, flt compleri non potuit,- flt ficut jam Io noftra curia aliquos cx venerabilibus fratribus noftris fanâa Romana Ecclefia Cardinalius pradentiflimis quidem, flt fepientiftitnis viris, pro confitmmatiooe reformationis hujufmodi deputavimus, ita in fingulis regnis, atque Provinciis aliquos Prolatos notabiles, atque iufigoes habentes pro oculis fotam Deum ad reformandum in partibus illis ftatumEcdnfiafticum, intendimus deputare. Tuam igitur regiam celfirodinem prort aflcftfa» exbortaDatur, requirimus, flt rogamus, ut Prolatos illos quos ad provinciam regnorum tuorum miffuri fumus, feu quos forian recipiemus, flt doputabimus in cimam pro noftra flt fodis Apo*ftolica reverentia, benigne recipere velis, clique io profecutione reformationis efofdemtub regiis favoribus, fle auxiliis affiftcre, flt favere, ac ipfos juvare ta omnibus, io quibus circa boc tuum pnsfidium implorabunt; ex boc enim apud Deum protria fcmpiterua, flt apud hornimines promereberis inddcfiilcm gloriam, flt booorem.

Datum Rom» apud S. Petrum IV. Idus Martii Au» *VIL*

AMNO oοum

QUS'

aWNO «Κατι

EJVSDEM PONTIPKB UTTEBJR ALkÆ.

Ikiverjh Chri/UUMknt jpnfeKtu litteru

APedofie* femtmis officimn nobis ex alto cMunMfcm exigit, ft reqsûrit , ut circa quietem, ft pacem Reipublic· Chriftian*, ac refortnatioocm univerfalis BcctaG*, quam omni eum folicitndine plene fieri in Generali Concilio procuravimus, juxta cor ooflram curis , B v^iliis mtendare ftndeamue . Nuper fiqoidcm ad audientiam ooftram , ft venerabilium festram P. Archiep. Creten. ft Jac. Epif. Spolittnl, ac dite&oram Monae, de Rofaeio ordinis 8. Bcoadidi Aquilcjenfis Dimcefis, necoon Leooatdi de Floremia ordinis Fratrnm Prod. Generalis Megiflri, nanctorum noflrorum, qui auâoritate noflraSeneofi Concilio profidebaut, coofiderantcs quod Prolati , ft ceteri qui eidem Costcilio interfile debebant , per novem sncnfes, vel circiter expeâati nequaquam in tanto numero convenerant, ficut agendarum rerum pondus requirere videbatur, & cx diuturna mora , ft protdariooe Coocilii fentiebant diverfa , ft grandia pericula oott foium C flatui univerfalis Ecriefi·, fed etiam toti Chriflianitati quamptarunum nocitura , verofimlliter imminere ; animadvertentes etiam , qood dolenter referimus, per nonnullos in profecutiooe Coocilii teneri modos indecentes , impedientes, ft perturbantes coofultatiooem liberam Prolatorum, ex quibus neque feflio publicatenert, neque conduit , & concordata cum ea folemnitste, qua convenit, publicari poterant nec optata reformatio plane fieri, qu* omni< bas accepta univerfalis io pofterum haberetur, fed illa ad tempus magis congruum fufpeofa ; & oe Concilium ipfum abfqucaflignatiooe loci pro foturo Concilio finiretur, civitatem Bafileenfem pro loco foturi Concilii iode ad fe-D ptennium auftore Domino celebrandi juxta determinatiooem food* Synodi Cooflauticnfis , de voluntate, & aflênfu Prolatoracr , magiflrorum, & doftorum, nationimique, ft altorum ipfam Scnenfe Concilium cooftituentium, feu tange majoris partis eorum , elegerunt , deputarunt, ft etiam afligoarunt ; ft fucceflive Mfidcotas profati, cx promiflis, ft certis aliês legitimis , ft rationabilibus fabfiftcntibt* caufis profatum Concilium die xvt.menfisFebruarii proxime protenti diflblveruot fub certis penis in diflolutiooe hujufmodi tunc adjeftis; quam quidem diffokuiooem die vn.pnefiroris menfis per eorum patentes litteras affixas iu valvis Seneufis Eccleu* , publicarunt, abfolwntes Prolatos , ft alios ad dlftusa Coocilium convocatos, eifquc ad propria remeandi liberam licentiam concedentes, prout m didis titieris plenius continetur . Neititor propter difotactonem ejufdem *Coocilii reformatio unk* verfalis Ecclcfi*, & Romane curi* impediatur, ft retardetur, quam expediri m ipfoConciifo tibeatiflûne vidiaemus, fi debite fieri poraiflct ; ft quia omnia profcqtri, ft finire intendimus m omnibus fins membris venerabilem Fratrem Antoniam Epifoopum Portueofem, ft dilatas filios noflros Petrum tituli S. Stcpha-

Ani ia Coii monte presbytemm , ac Alfonfum S. Euftachii Diaconum Cardinalem fuper hoc, ft ad recipiendum a uuibwlBoc dare volentibas informationes, inftntfttooes, ft alia , qu* pro hujusmodi reformatione , cls utilia , vel neceflaria videbantur , duximus deputandos . Qu* ideo ad notitiam veftram dedocere decrevimus per profeates, ut premifibrum omnium veram certitudinem habeatis , ne propterva quhquan» exiflimet nos reformationem Ecclc. it· , ft Roman* Curi* velle negligere, aut differre, ad cujus profecutionem juxta paftoralia o&cii debitum, fumus forvemidime animari; Ctfi profatis Cardinaltas in feriptis exhibeant, quod nos femper gratum habebimus , ut tandem omnibus coUeft» ia uaum, qu* ad reformandam flatum Ecclefiaflicum, ft eaxndem Curiam *faceta* videantur, qnod principaliter afleâamus pro salute fidelium animaram , pro coofervatione libertatis Ecciefiadicst , pro quiero flatu populi Chriftiant , maturius , ft coofoltius ad expeditionem reforah^ioais ejufmodi procedere valeamus.

MARTINI V. LETTER^AD SENENSES

DilfBù Filii/ Prierihu , GttNnattriku Ctmanou/, tf Capitaatit Pepuli Civitttu Sne^fit .

Z^Ognita translatione Concilii Generalis de XU Civiute Papienfi ad civitatem veftram Seneofem decreta ex jufta caufa, pofluuam neceflarium erat mutare focum, remanunu* de vcftra Civitate, quam paterna cbaritate diligimus , bene contenti, fperantes in devotione, ft fide veflra , quod Concilium apud vos favorabiliter, ft benigne tradabirur , ft erit liberum, ac fecurum in veflra protedione, & io rebut omnibus opportune providebitis diligenter . Super que via inftruârooh , fit informatio* nis ad vos delimari decrevimus dikâos Filios B. ft P. Decretorum Doftores Apoflolic* Camere Clericos, quflxts velitis io iis, qu* noflri pane retulerint 6dem, ft io agendis ptebere confilium, & favorem. Datum ec.

EJVSDEM LITTERS

Ad Priacipti, tf Pralatu, at anient, tf a>-taa/ sd Cnciliv Smtnfe. h dwtfij fermalis, efi Epiflela Eacyclita.*

Dilt&t Fili, falatrm tf'·

JAmpridem ad notitiam tu* nobilitatis perveniffe putpmus translationem Concilii Generalis de Cftitate Papie ad Civitatem Senentem ex jufla, ft legitima caufa fuifle deerotam de communi confenfo, unanimi voluntate tare focum, &' ad aliam Civitatem pro rottlintMtione ejufdem Concilii, acquievimus, tonentes indubie id pro communi bono Otrifiian* Reipablicefafiumefle, ft paopccrea cupientes, ui Concilium ipfum in dtfteSeoenfi Civitate juxta determinationem jam faâam continuetur , ft etiam celebretur, ft agenda in ea cum debita providentia, ft matura deliberatione Proiaxoswn , ft aliorum prout ia tanta re convenit difponeretur, ftotdioaretur, nobilitatem tuam, quam üatum, bonoremque nofiram, ftEccle-

O* fl» praxipea afleflione diligere non dub>tMBua»dk
.paternis affaftibus requirimus, dc hortamur ia
litWK-i, D°m***>» Bt duos fok<nucs oratores viros 00-tabiles, & infigoes, ac bonis moribus inftitutor ad ipfum Concilium tranfmiltere velis iu rebus bene gerendis inflruftos, ac tali experientia do&ns, qui pro eonfervatioue ftatus Ecclcfiss, Ecclefiafticc libertatis, ac pace fidelium diligenter invigilent, dc laborent, dc In boc iciaot, dc poflint verbo dc opere prodeffc, coolulere, & juvare, ut per ipiorum, dc aliorum, qui ibidem Deo auâore convenient, fapieotiam, dc virtutem, illa io Concilio terminentur, A fiant, qu» funt ad laudem Dei, extirpatiooem lizreium, conicrvationcm libertatis EcefeGafttcc, ac tranquillitatem, dc pacem totius populi Cbriftiaui. Datum Roma etc.

SMWSCON&XTUS SENENSIUM

Pro vnintiifu M Concilium

UNiverfis, dc fingulb, ad quos fuerint delatas prstfentes, ipiarum tenore facimus mamfeftum, nos Prions, Gubernatores Gomunis, & Capitancus populi, Vexilliferque juflitic Civitatis Senarum pro nobis,noftris fubditis, vobifque ad talia obligatis, quam omnibus dc fingulis, cujufeuoque dignitatis, ftatus, dc conditionis exiftant, venientibus, dc qui venerunt, dc venient in furuntm ad faeroianâumC. Generale Concilium celebrandum In noftra Civitate Senarum, feu ad ipfammet Civitatem ejulqueComitatum, territorium, dc diftrkium, ocrafione, *d caufa diâi Concilii, damus, dc toncedimus plenitiimam fecuritatem, fiduciam, ac noftrum, dc noftri Communis falvum conduflum liberum, dc pteailfimum veniendi, ftaedi, refidendi, dc moram trahendi, ac recedendi cum fuis facultatibus, rebus, valfallis, dc aliis quibuicunque bonis in d;âa noflra Civitate, dt ipfius Comitatu, territorio, etdiftriâu roto tempore Concilii, et poftmodu·), fi per infirmitatem, aut aliam caufam rationabilem ipfos, vd aliquos ipiorum In eifdem civitate, dc territorio manere contigerit, exinde D diicedendi, dc recedendi fcmel, vel pluries, dc toties quoties de ipiorum procèdent voluntate, libere cum omnibus ipiorum fociis, familiaribus, equis, valiiM, arneliis, dc bonis, ac rebus quraofcunque omni prorfus moleftia, & impedimento efflantibus, petita tamen primitus dt obtenta licentia ab eligendis, dc deputandis viro pro qualibet natione, auctoritate Domini noftri Pape, vel Pi«fidentium. Ita tamen, quod nulli nationi liceat integraliter recedere de diâa civitate, quoutque Concilium diflblvatur feouedum juris formam, ibique libere dicendi, allegandi, proponendi, dc tradaodi omnia, dc fingula qo» facient, vel videamur facere pro bona reformatione. de B profpero flatu Ecclefiz. Non obftantibus quibufeunque caulis, occafionibus, fufpiciooibus, impedimentis, vel obftaculis pro quibus ipfi, vel aliquis eorum poflieni realiter, vel pcrfonalhcr modo aliquo moleftari, exceptis dumaxat rebellibus, dc exbanoitis noftri Common», «d quos prziens noflra fecuritas, dc fahmsconduflus fine alio noftro expreflbeonfenfu onHateous extendatur, quorum rebellium, dc aliorum prediAorum nomina ad toflondam omnem fufpicioocin ab aliis qnibufcuoque ad Concilium ipfum venire volentibus in noftris libris ad hoc deputatis defcripta fuut. Hoc etiam declarato, quod Domini temporales, aut eorum oratores poffet libere venite, dc flare, dc ab inde recedere, prout eis placebit: dudp tamen talem, dc ita rationabilem fecum ducant comitivam (quod) per ipios aut eorum aliquos ooAns civitati, communitati, territorio, de diftn'âui nullum valeat praejudicium afferri. Et omnia, dc lingula premi(Ta fub noftra fide, dc juramento, ac fub obligatione, dc hypotheca omnium bonorum ooftrorum prefentium pariter, dc futurorumpromitticqusfideliter, dc iatcgraliter obfervare dc obfervari faeere, dolo, dc fraude ceflantibus quibufeunque. Qpibus omnibus fupradiâis dC fingulis flare vα ftlumus, 4c illa obfervare, nec ex aliqabus traâaubos, aut contraâibus, feu conventionibus faâis veEquomodakbci faciendis In pofterum cum quibuicunque perfonis cujulcunque dignitatis, flatus, gradus, conditibuis, i&u preeminentie exiftant, ullo modo derogare, uec a pnefentifius recedere intendimus. Ita tamen quod per hoc non intelligatur per liacram Synodum Conftaosieniem falubriter definit· fiiper leditto fc&iimatis przteriti deffâtone tunc contendentium dePapatu, inipirata aftuuiptione ejufdem Domini noftri Papc Apoflolatum in dubium sevocandi, aut contra ea, ien aliqua eorum proponendi, feu quomodolitut attenundi concéda Uceotia. Mandamus igitur univerfis*, dc fingulis noftris fubditis rcflottbus, officialibus, dc gentibus armaram uoflri Cqqwuinis prefectibue, dcfuturis, quatenus^rclcnfem noflram provifionetn, ordinationem/ dc fecuri utem cfleâualiter obfervent, dc unjdcant, (ub noftne indignationis incurfu, & faciant ab omnibus efle&tudiser, dc inviolabiliter obiervari. Datum etc.

anno OJWSH ><a<'

jlifolutio Grieraiit io Regnii Cofield, ## L»gitnuf, pro to and adhmjtronl Pttro it Limn poft ojnt doomattonent,

A Concilie Senettfi cotvtffo.

QUanquanuper facrum ConftasMienfe Concilium oaounùmu'r contra omnes, dc Ungulas pertonas cujufounque flatus, ac pratentioentue forent, qtue quondam Petro de Luna clim Benedicto Kill, In ejus obedientia nuncupato ipie ab eodem Concilio, fuis demeritis exigentibus, a Papasu, quem prerendebst fibi in jure, feu ad illum qucnodolibet competente addi&us extitit, poft deje&ionem hujulmodi taoquam Papae obedire, vel fibi favorem, sutilium impendere przfumerent, nonnulle tam privationis dignitatum, beneficiorum, officiorum Ecclefiafticorum, dc mundanorum, & inhabili talionis ad illa, quam excommunicationis, fufpcgflools, & Interdiâi, aliæque dlverta fententue fpiritnales, de temporales posnas continentes, >rout in feocentia diâi Coocilii latius continetur, fuerint promulgate; tamen hfsc facrofan&a Generalis Synodus Seoenfis legitime congregata attendet», quod Iliullriflunui Princeps, dc SeronMimus Dominus Joannes rex Caftefl», & Legionis, dc Illuftriffima Rxgina, necooa Archiepdcopi,Epifcopi, Principes, Ducts, comites, dc barones, abbates, decani, prapofiti, archidiaenni, dc alii Prelati, casterique clerici, dc rellfioC, ec Ufci, dc alii habitatores, & incola in regnis, dc dominiis diâi regis cxillcntes poft ejuldem Petri dejefttonem, dc et-

■-—•
RKTi

A etiam poft aflumptiooém SS. Domini noftri Maniai divina providentia Papz V.ad apicem fumet Apoflolatus, ante tamen publicationem hi diâis regnis eis notam in obedientia didi Petri permanferunt, fic iidem tanquam Papse obcdjeruut, ex certis ratiooabilibae caufisjuftum (fic) judicant equumque fore cenfens eos, vel eorum aOqocm minime diâi Concilii decreti five iiNMenti· fuper hoc lata vinculis innodari, per hanc luam irrefragabilem Conftitutionem perpetuo duraturam decernit, fic declarat praefato* Regem, ac Reginam, Archiepifcopos, Epifeopos, Praelatos, Principes, Duces , comites,* A barones, ac alios fupradiftos a tempore dejeâionis diâi Petri , in ejus obedientia permanentes, & ex tuncufque ad diem aflumptionis przfatî Domini noftri Papz, fic declarationem regi, fic regiae, ac aliis principibus tu ofaedieotia diâi Petri exifteatibus, fic publicationtm in diftisregnis, ut praemittitur faâam in <0 ftatu quantum ad pcenas in eadem lententia duntaxat contentas faille , fie eflô , in quo ante dejeâiooem diâi Petri exiftebant · Et nihilominus eadem Synodus Regem, Reginam,' Archiepifcopos, Epifcopos , Abbates , Pariatos, Principes , Duçts, comites, barones, milites , fit alios fopmdiâos, ac tam clerico* , fic retigiofas , tpuun laicos diftorum regnoçum cujuseuoque ftatus, grados, ordinis, praemioentic, vel conditionis exiftant, fit quamvis Ecclefiaftica, vel mundana dignitate periulgeant , qui C ante publicationem prsediâam ejufdem Petri , fit poft puhlicatftsnem eandem ptxfatx fententia, fit ipfi Domino noftro obedivtrunt (ftc) ab omntbus, fit fingulis pratvaricationis, excommunicationis, fufpenfionis, fic interdifti , aliilque fementiis, cenfuris, fic pecus fpiritualibus, fic temporalibos, quas forfan przmifloium occaGone quomodolibet incurrerunt, ad cautelam abfolvit , fic decernit plenarie abfulutos, ipfafquc pœnas lententia»,'& eenkuias...tolit, caflat , irritat , & annuliat, ac haberi vult penitus pro infer* tis (,infeftis), diflpfquc Elegem, & Reginam, 'Pradatos, Principes, Barones, & omnes, & fingulos alios przdiâos ad dignitates, famam, honores, officia, fic beneficia quarcunque fsecularia, vel regularia, & alia in flatum prillinnin in quo erant ante deieâîonem ejufdenTPctci, quantum ad poenas przdiftas réintégrât, reftituit ,& reponit, cofquc habilitât ad prrmnfa, fic quacunque alia io pofterum canonice ofiti eada, ac omnem- nihilitatis , fic infamiae tnaAculam five notam per cos, vel eorum aliquem occafione obedientiz pneftitz diâo Petro poft dejeâioncm, & ante publicationem hujulmodi forfan cootraftam penitus abolet, fic abftergit, fit cum pei lonis Ecckiiaflicis , fecularibus, & regularibus d dnrum regno nm cx obedientia preftita difto Petro ante publicationem predidam , fi aliquam irregularitatem forfan incurrerint , quodque in fulceptis ordinibus miniftrare, atque ad fufeipiendos ordines promoveri libere, fic licite poflint , ad cautelam luper hnjufmodi irregularitate dilpcnfat, ftatnena, ac decernens, qnod de premiflis, aut eorum aliquo contra Regem, Reginam, Archiepifcopos , Praelatos , Principes, fit alios-fupradiftos, leu eorum aliquem in judicio in Romana Curia, vel extra eàtn aliqua opponi, excipi , aut allegari non poflint, quoquomodo. Per prrmifla autem fuper caufas per fententiam terminatas, fic decilias, ac in Romana Curia, vel extra eam adhuc pendentia indecifa nullum intendit praejudicium generari. Datum file.

anno amisrr >o*'

ANNO CHRISTI •4M·

Grnerele incboetnm ; 5>mj dein trensLetem ; ec teeiàem Beifilcem tndiBnm

ANNO CHRISTI

-Λ»» I423.

Ex Manfi Sup. to. IV. p«|. 'Ib

„ T2X decreto Conflantienfis Coneilii, Gene- „ <7J rale Concilium poli quinquennium ha- „ bendam erat , idetnque Ticinum indixerat „ Martinus Papa V. conflitutione fua ea dote „ in eodem ConflantienG Concilio promulga- „ ta.-Ad (latam ergo diem Ticinum faauscft „ Patrum conventus; ibique ccrptum Concilium „ aliquandiu fubfiflit, donec graflantis luuter- „ rore vida Patrum conflantia, transferre Se- „ nas Concilii fedem in publica leflione fla- „ tucrunt. Poflrcmse hujus feflionis aâa reci- „ tat Labbcus; nec quidquam aliud fuppedi- „ tat de Concilii illius exordio . Hujus defe- „ âum fupplendum hic cenfui » adduftis in „ medium i;s, qux de Concilii exordio tradit „ continuator Niemii in Chron. vulgat. ab Ec- „ cardo inter Hiil.Mcd. Ævi to. I. pag. 1346. „ Ita vero ille.

Appropinquabat tempus quinquennii , infra quod juxta Bullam fuam, & Decretum Conflantieniis Concilii fummus PontifexGooclliutu celebrare dèbebat , quod ipfe ante difçeflum iuutn de Conflantia folemniter indixerat. Aflamquesft ergo feereliori cooGlio cum fratribus, ut Pontifex ipfe praemitteret aliquos ad civitatem Papie praedi&atB , quod Concilium Dillud inchoarent. Ipfe vero cum Cardinalibus, initiato Concilio, fequeretur. Deftinavit itaque pro hoc praefidentes iuos numero IV. videlicet Petrum Donatum Archiepifcopum Cretenfcm , nunc vero Epifcoptim Paduenicm; jacobumde Campo Epifcopum Spolctanum; Petrum abbatem de Roiacio Aquikjenfis ditecefeos , referendarios fuos; fic fratrem Leonardum de Florentia generalem magiftrum ordinis przdicatorum , qui ad civitatem Papicrfem accedentes neminem fere invenerunt, prater duos abbates de Burgtmdia, qui illuc pro celebratione prefati Concilii jam convenerant. Statuto tamen die prxftdentes ipfi una cum iis, qui aderant, convocatis etiam Pnelatis circumvicinis, in Dei E nomine Concilium inchoarunt. Et in prima fefftonc miflam celebravit reverendus pater Dominus Andreas Epifcopus PoenavienGs, & fer. mocinatus eft magifter foannes de RjguGo ordinis prxdicatdrum . Sicque per multos dies tleterunt paucis adhuc competentibus . Supervenerunt tandem ex Anglia Pradati, fic abbates aliquot, cum quibus vix aliquid *fieri* poterat , quoniam Concilium carebat partibus fui». Nam de natione Germanica nullus venerat ; fic dc natione Gallicana erat Epifcopus unus tantum, vi-

or videlicet Ambaanenfis, qui de Bpdcupani Cow A ~^J^"ftanueefi In Noranandta litigabat. Et licet for. CMR.BTI t* 0110 F*od>* R·' adcruM, naulia potuif- •«·v lent expediri·, wueu purum onenenti agno· feenta fore qnod e0et, licet farse juridice, a paucto ftaHtinuv, decreverunt adhuc modicum aMentes pnaftolari. Io hac itaque eipeffatio* ne Aaodboa tarn prufidentibm Papn. quant cxierb pancta, foperrenit fkpin grand* pdlia, qu· cOmpukt prwGdcncea ad transferendum Concilium ad alium locum totum & fanum , habitaque taper hoc cenfoltarione de commo· ni omnium M congregatorum concordia io io irmni fedfone, tranatatum eft tandem de Papia Concilium nd civhatem Senarum , m quo loco major mollitudo convenit ex otnoi eatiooc ,ft quam Papin evovcoiflet.

„ Jurai hie yerkcr de Seoenifi Cone, ali- — — I quad addwe am proletarium, qood ervi «1 confifio qvodam Abbatis nondom , ot ar- c*®^n bitror , vulgato ,4 a MS. Oxticu Fetid *ihi fohmfoiftrefo . Eft vero dticeptatio qaadam difputata Sew, aabi abba· ilk Si- cubs foris canonici ptofeObvem ifbar. Di- KhtkodiuB ibi proponitur, num principes laid, & ckricl jht ftnUtarir iot^ifkOtD· cilio deberent . Qpa occafioae h*· narrai .

MarStar Papw , «■» Dmk' *MCCCCJOUy.* ca- *fiu ettitigtt,* eunt verra dnafo·» . *NOil tirt» her*

?j^'ifâ>ÆraüC3Büe£Xi» IliLLj IMFIWIKB |urm

CONCILIUM PROVINCIALE HAFNIÆ,

CHRISTI **w" CHRIST! *"*

In Regno Dani* celebratum anno Mccccxxr. feria quinta poft feftum fandi Canuti regis & martyris, pncfidc Petro Luckio Archiepifcopo Lundenfi , una cum Epifoopis ViburgeoG , Burglavicnii, Rofchildcofi, Othonienfi , Ripeoû & Arhufieaû, alii(que Pndatis, abbatibus, decanis, pnapotitis , omaiumque dicecckum archidiaconis , peioribus , cantoribus, exteri(que Ecdeûanun ac cleri re&oribus.

r ea , myxis *Ifacv* Pausuxar *Hjitri** rerunsCdiis ac book cleri, deque Its , qui pacem rr- £>a*ic«r«w *Ùà.* ix muha quai a prioribus & prmdeccflbre prvtcttim Archieptfcopi vjolarent, ante ftatuta fuerant, noro decreto sefumpta ac confirmata: & addita denique itidem perplwa, led omnia efufutodi, quv ceremonias Ecckfiv & mores cien, non fidei aut dogmata pietatis fpcftatint , ftatutuiwque ante omnia ut prece· pro rege & regina, Enrico A Philippa , proque flatu totius regni tranquillo quotidie m Ecclc- iiu betent, fit iis, qui Ecclefias fundaram, ca· rtrinque mtificationex promoviflent ; Quorum io ccnlu primo foco nominata (erenitfin.a Valde- mari III. filia, laudatu memor·· Margareta , tnurn horam regnorum quondam regma . In- dique fuper vita & vclltru cleri decreta lata ,D ut ii fe gererent, ne in deliâa tanjum , fed ne in fuipicioaem quidem ddiâorum ipcutre- rent : prefertfm crapulam A ebrietatem , luxum flt libidinem fugerem , concubinas domcfticas procul amandarent ; monialium clauftra non ingrederv itur ; divetforia nulla aut caoponas frequentarent i arma nifi iter factenifs , non geftarent; veftes flt habitus eorum omnis ho· neftatem preferret ' manicas ad cubitum pro. pendentes non haberent ; veftes petiibu» fuful- IX, exceptis pileis, fimbrias haud explicarent; nullis inftitis aut limbis ora· earundem orna- rentur . Moniales non nifi cum venia coenobio fuo excederent : Epifcopi neminem ex clero al- terius disceicos ordinarent, aut fu* Ecdefi* E {••ficcrent , nifi confeiis ac commendantibus ns , quorum inteteftiet : Idcmque presbyteris imperatura ; Qiibus coocefitam eflet celebrare divina effkia io iis faceMis , que ad publicas vias pcregrinanribur erant pofira , vetabantur id tamen facete cslo tempeftuofo flt locis mi- nus tutis aut hoocftis. Dc homicidis quoque decretum, ut ceno quidem tempore ab Eccle- fia eflent femori, fed feria tandem ac vera pee. nitentia demonftr^a, in eandem reciperentur . Addita densum flt alis, de Jrtitais , dc here-

gis ac regni, ut <3t libertatem Ecdefias Déni-* quique ditiones ejus ac jurifdi- flioncm Invaderent , aut officerent immunitati- bus, eos fimÜeique omnes ab Ecckfue commu- nione procul habendos. Quorum prrter alia , iUud de homicidis, ut (a) exorbitantis libertatis * o* vitium, astas pofterior , ialubritaj correxit : eft que radium licentia capitali poena per leges re 4*···. «4 prefix. Verum he qwd a nobis omiflhsn videa- ***. 'i*>* tur, ipfius hufus, de qua loquimur , conAitu- "*"■ *' tionis, cujufinodi ea concepta verbo senus fuit, cxcmpl jm fuhjeci.

/v unam· /xaAa èX *Triait*at// , *tru , FUm ,* dT *Sptntuf jtitffi. Aem.*

PEtrus Dei gratia Archiepifcopus , omnibus flt fingults Pralatis, abùaribùs , decanis , capitulis , oonventibus, plcbanis , Ecclefiamm reâoribos, clero flt clericis, ac aliis Chrifti fi. delibo» , tam religiofa , quam fireulartbus uni- verfis, per Lundenfcm civitatem, dieecefis, fle provinciam conliitutis, Glutem io omnitunSal* vatore. Paffoealis cura regiminis illa eft jugo lolicitudinis onerata, ut in commifla vineaDo- innn concurrentibus exceffibus, reformatis mo- ribus, placitatifque virtutibus, per vigilantiam provifiooifque iarculum, vitia Audeat exAirfa- re . Noa haque una cum venerabilibus fratribM noftri· dominis , Laugooe Viburgenfi , Petro Burglavienfi, Joanne KofchildenfiNafiaone Othomenfi , Chriftierno Ripcnfi, flt CJlrico Ar- bufienfi, eadem gratia Ecclefiarum Bpiicopis , iuflraganeis flt aDeflbribus noftri· ·, pixefeocibus ex parte domini Henrici Slefvrceofis Epifcopi , Hernaaono Dene canonico , fit Joanne SeHc grpetuo vicario Ecdefi* Slefvicenfis, ejufdem pifeopi valeuadioem , fenium flt legittmnm impedimentum praetendentibus ; licet (b) nulla ex paru· domini Rivallienlis hic io praefentia- o' rum comparcntc : tacro , cui nuno li«.M irame- rlit

tfci profil—ai, afproboMe Coarifio : infra-fcripsos per fiditis ■—nri* ilnmii— raram, ——dans L—deafens Archiapifcopum psadectf* torem —Aram, i* Caecilio Provinciali Heifia^ocd «debento. arricaloe i—ovimm. .

Fr—o, m fi qtis in hoc fecrikgii |—as iriifrrh · «mado hti—em BpUcopum Dadana prâdecte —Aliter fuerit infecutus , vd perodferit, aat ceperit, feu bannivent, fivcfodaa feerit betentia, am fieri mandaverit t vd £·-fiam raram habuerit, five coafilium dederit , autfavorem, fcupofiea receptaverit, veldefenfaverit .(cieam eandem, five etiam extoequere pnafumpfcrit ahipfiaEpifcopts, ani (uiscoofangotaelt , afiafias vd amicis , per minas aut crudatus corporis , feu alio qaooanqoe. modo B liturasproouflioc», cautionis, aut alicujmob-

euunfi beneplacitum continere videantur, concedentes de excufaado, vel quittaodo eae pro captione, viotentia dt injuriis ipfis Epifcopis fafi»: quas cautiones taoquam per vim dt metum exsonas, auâoritatcpmfrntisConcilii, deccraimas efle irruas dt inanes: ficut dt rem haie majeflattt, perpetuo fit infamis , dc perpetuo aoathetnatb mucrone percuflm. Itaque dc ipfius fiiit per lineam mafeuimam defccndentes, ufque ad tocundam generarinne· , reddantur ipso fafio inhabiles, ad Ecdefiaftica beneficia, per totam Lundcnfeo) provinciam, in omnibus ditocefibus, dt civitatibus obtinenda : nccnonÇ fiât inhabiles ad cxa&foocs·, jurifdi&iones, adsniniftrationes fpirituales dt temporales ; caftra, villas, dt oppida feu qualicumque alias poffci-fiooes Ecdcfi*, quocumque nomine cenfeantur, ad dies foos vel tempus aliquod determinatum, fub annuo cenfu , vel ia conced'd, feu alio quocumque titulo, vel colore alieno acquifito aliqualiter obtinendi. Terra quoque ipfius, fi quam habeat propriam , vel titulo pignoris, feu quocumque alio modo acquifiiam ; necnon locus feu loca alia, ia quibus Epifeopus captus detinebitur, feu ipfe capiens tranfierit , quatndiu Isi moram fecerit, & poft ejus receffum inde, per triduum, auamdiu ipfa detentio duraverit, •oAorisate prsfeotts Concilii, Ecclefiafticofub-jaceant interdifio. Qertci vero, qui hujufmodi durantibus captionibus, in locis fie intodiâis divina fcienter celebrare, immo potius profs* •are pncfumpfertet, preter excommunicationis fententiam , quam *ipioi* incurrere volumus ; omnibus dt fingulis fuis beneficiis Ecdefiafticis ipfo fafio aufioritate qua fupra fint privati,& inhabiles ad queeumque alia meficia . Item nt quicumquc diabolo ioftip , aliquem Praelatum vel Canonicum cujufcumquc Carbedulis, vel collegiate Ecclefi*, noflr*.provinttc , feu aliquam perfonam dignitatem Ecclefiafticam habentem , *regularem* dc fecularem , per laicos lini alios, abfaue loci ordinarii jufto mandato, capi feu interfici, vulnerari, membro mutila- K ri, vel alias fcandakfte tradari contigerit , dc dc hoc coaftiterit manifefte; ufque ad liberationem perfoç* capte , ac fiuisfadionem debitam dc etneddam, eo ipio per totam illam ditecefim, i* qua captus detinebitur , feu bujuÛDodi facinus fit commiffum, fileatur generaliter a divinis: dc deauocietur hujufmodi ma. kfador, cum fuis malcfaftoribui dt faudoribus, dc complicibus , de quibus cooftitcri: manifefte, excommu-.ucatus , per tptam noftram provinciam Davi*, interdi&um fub pteais inferius annotatis. Si vero regulares vel feculares, clc-

Arid vd monachi, —A— praviori· , injuriofe——— capiamur, mutitentur, fira traridentm , dum ri*!?!, de hoc confiteris manifefte, tunc m tota pro- C*I*""n vinria, ubi bnjuûnodi captos detinetor, ufque ad ipfis» hsde detiberationcm ; necoon ubi hujafiBodi maJriafiorts domicilia habuerint., moreatur.vel tranfiram fecerim , dt per triduum poft auram fade rdcdTum fileatur fimiliter a divinis..· dt btijdmodi maldaftoresfcr totam hu*mfmodi* dMKcfim, nique ad farisfaâioncœ debitam, excommunicat! demmeientur nominatim, de quibus cooftiterit maaifefte . Infapcr m omnes dc finguli , qui bona Ecdefiaftica , redditus, clericos dtEcdefiafticas pertonasprovinci» ooftne , rebus fuis am meliori parte earandem fpoliavcrint , vd bona decedentium clericorum rapuerint, feu tallies coUcfias, vd onera derieis vd eorum familiis vd colonis , *Gac* Pnriatonim, capipilorum licentia, conicofu dc voluntate impofuerint ; feu clericos ve! eorum familias, vd cdoooe injurios ab boîpiralitate gravaverint ; aut i additus Ecdefiafticos, feu decimas Eccicfiafticas fibi ufurpaverint violenter ; feu homines ad Ecdefias confugientes, vd infra loca immunitatis conftitutos, ceperint vd extraxerim, feu capi vel extrahi mandaverint, nifi in cafibus pnemiftis; vd per fubtraftionem cibi dt potus ipfos exire compulerint loca iacra ; ipfo faâo fententiam excommunicationis incurrant , dt per provinci* Ecclclus excommunicati denuntientur , de quibus confUtcrit mantfcftc ; a nullo nifi a ditrccfaao , prrfertim in morti* articulo , ùâa puus condigna fatisfa&one abfblvcodi: & alia* in morte , Ecclcfaftica citcant icpultura . Item ut clerici bénéficiât i, in facris ordinibus coniluuti , qui jurifdiâioncs vel advocatias temporales , a laicis fibi comminas, five committendas exercere prrfumplcrint ; nifi infra menlem a preientis Coofiiiutionis notitia, maturando eas demittere curaverint cumeficdu; adminillratione ordinum eo ipfofufpenfi, dc a beneficiis Ecclcfiafiicis, que occupant, fint privati: &fipoftea indurati, nifi inita quindecim dies , poll lapfum mcefcm fupradiâûm, advocatias , ju Drifdi&çncsdc exaâiones predidas non (a) demi ferint penitus cum dfeâu, extunc ercommuni *tarut.* cationis fententiam incurrant ipfofaâo. Item, ut in raufis matrimonialibus , nullus alius , quam Epilcopus, fi prêtons fuerit, ôc commode notent, fententiam proferre pradumat , vel jurifpentus vice fua, cui is hujufmodi caufam committendam duxerit.

Ad h*c autem innovamus quofdam felicis recordationis domini Magni, quondam Archiepi fcopi Luodeofis, pwdaceOoris noilrt , in provinciali Concilio ftatntos articulos, qui fequuntur. Excommunicamus omnes fit finguloi, qui Ecclefias caufa lucri, odii . vel favor»alicuius, aut alia quacumque de caufa, jure luo privare praefumunt ; etiam illos, qui bona clericorum decedentium injufte rapiunt , & fibi imburtant. Illos qui homines in Ecclefiis , vel turres Ecdefiarum, vel alia facra loca incalldlant , & munitiones & lortaluia inde faciunt, fine locorum ordinariorum ioquifitione 6c conlcniu . Etiam illos qui coemeteria violant , vel violari mandant. Etiam illos, qui per minas vel. cruciatus corporis compellunt aliquos fe excufare vel quittarc pro damnis & injurus, Epifcopts, Ecctofits, eccleliaflicis, vel faerrdotibus , clericis vel eorum familiis, vel colonis illatis. Etiam illos, qui Ecclefias incendunt, vel ii.frir.gunt ,

vd

——----*1 Iffiertata carum httrinfer·, ant perturiera
***·0 contendunt. Item, tiraramenirsnrai dorions
^*7° ‹i'***a criebrante» fcicssier, psafonubus hnjnf-
modi mriefa&orfous; quo· «turn fic cdeteam
m irregulares effe dedaramns per prafiotes.
Item, excoramanscamus illos qai hujafaandi ma-
lefaâoribsu confilinm, auxilium, rd confcn
fum io fais maleficiis adminiflrant: nraoon ft
ilice qui eadem fidant, «d fieri mandant, aat
procurant. Ncc aliquis pnsdiâorum nifi per
Epifcopum dneefeos, fida prius fatisfaâsooe
competenti, fuper damnis ft injuriis, a diân
fememiis poffit abiolvi. Perfonas quoque om-
ises quacumque dignitate ft flatus prominentia
profulgenta, nniveriitatas civitatum vd loco-
rum, aut confutes corumdcm, qui M hnUus
conqueratur corsm judice Ecclefiaftico prohi-
bent, vel ftatuta condom contra clerum & Ec-
defiaflicam libertatem; boc ediâo tali ptena
volumus posui, fcilicet quod peribo·* talia dc
cetero committenta modo quolibet, excommu-
nicationis uurerfitatis icntcnii* fubjacent ipfo
faâo.

Nos igitur Petrus Dei gratia, Lundeafis Ar-
chiepifcopus profatus, promiflis articulis domi-
norum noflrorum prudaccfloram ia feo vigore
ft robore duraturis, fiera cui nunc prafiderous
approbante Coocilio, articulos addicimus infra
feriptos; flaraenta, qnod omnes derid, tam
ieculares quam rdigiofi, metropolitico ft dim-
cefano nobis jure fubfeâi, quod pro lerenif-
fimo domino Enrico Dei gratia Dacia, Svecir,
Norvegieqne rage, duce Pomcrama, & illo-
ftri cootorali iua, domina Philippa regina, nec-
non pro iis qui pro tempore fuerunt Dacis re-
gibus ft reginis; necnon pro ftatu pacifico, Ec»
clcfiaflico ft temporali, io Midis ft quotidia-
nis orationibus fuit fundant preces ad Domi-
nam devotas; ut io prefenti vias eorum diri-
gat per foorum femitas mandatorum, & in fu-
turo premium eis tribuat beatorum. lum,
omnes & fingubs perfonas Ecclcliafluss, tam
icligiofas, quam fondâtes ooftrc provincia hor-
tamur, & in Domino monemus, ipfifquc au-
floritate, qua fupra, firmiter pracipiendoman-
damus, quod pro Ecclefiarum, monafleriorum,
clauftrotum ft aliorum Jocorum quorumcumque
in quibus degunt, fundatoribus, inflitutoribus,
dotstoribus, patronis, alnfque quibtrfvis bene-
fiftoribus, vivis ftdefunflis. Etiam, quod pro
fermiffima domina Woldeman tilia, Margare-
ta bona memoria, iflorum regnorum quondam
regina, & Ecclefin Daciae· direflricc fpecia-
li, ad Dominum Deum continuas fundan. pre.
ccs, humiles ft devotas. Item, ut univerfi cle-
rici, vitam ft motes in melius reforment; ut
ca qua ad ipforum flatum ft honeflatem per.
t nrnt, cum magna cabrela cuflodiant, non fo-
lun-., led etiam ab omni ipectc inah (e Au-
deant cohibere, a crapula ft cbnetaie, qua
funt libidinis incentiva. Publicas etiam in luis
domibus, tub poena canonis, non habeant con-
cubinas,* Tabernas non viiant; arma non por-
tent, nifi propter neceffitarern ft viarum peri-
cula, in itinere confliluti. Manicas ad cubitum
pendentes, cum magna luperfluitate non ha-
besut; veflibus etiam a retro, vel a lateribus
fiflis, exceptis veilibus pro via neceflariis, fub
•in», Cbo· p«oa Concilii · Conllantiui, non utantur: que
Aaaueadi. efl ut talibus utentes »eftibus, ac perceptione
fruflnum fuorum beneficiorum per menfem fint
privati. Claufuras monaflerxxumft monialium,
fub perna excommunicationis terna monitione

fa, ft finsfisperionun fisosum licentia, facredi
VM j—V2?- Iffifqt monialibas, ubicum- ,77
que iofta noftram provinciam degentibus, fab
poena nrwmnninitianw ftrifie prascipfondo Man-
dam··, ne fapcaasosMflerloram fisornm déca-
lera exeant, fine rationabili, neceinria ft w.
geme caufa, ncc nifi faperiuram inoram prini
petita licentia ft obtenta. Plebani itaque Eu-
chariftiam, reliquias ft ornamenta Bcdcfiaram,
praveipue ad ufum altarium fprftaatia, inflatu
dacpmi ft mundo diligenter enflodiant ft cb-
fervent. Si quis vero ca incaute reliquerit, tri-
bus menflbus ab officio fufpendarur. Cnteraquc
cum diligenti cura obfervent, qu· obfervari pne-
Bcrpioot fanflorum canonum faofliona. Aliud:
Si quis io prnmiffis vel aliquo pracmifforam
•xcefleriot, contra eos locorum ordinarii, par
ccnfuram Ecclefiafticam, monitione promiffa
canonica, tandem vend ad beneficiorum priva-
tionem, una cum alus pennis, qu· hujufinodi
a canonibus infliguntur, procedere non omit-
tant. Item, Epifcopus qui (ciens ordinaverit cle-
ricum aliene dkrcefeos, fixx commendatiliis il-
lius, cui intereft eas dam, per annum a colla-
tione ordinum effe fufpenfum. Taliter vero or-
dinatum ab exfccutionc ordinis ficfufccpti, fuf-
penfum effe declaramus, dooec fecum per ordi-
narium fuum fuerit difpenfatum. liem, flatui-
mns, ut nuifa presbyter, inEcdefia, ignotum
Cfeu peregrinum clericum ad celebrationem divi-
norum, in publico profumat admittere, nifi
litteras fu· ordinationis, fenlitteras diœcefeos
Epifcopi, vel ipfius vicarii, plenam de boc fi-
dem facienta exhibeat: contrarium laciens in
fcxgroflos proadmiflsone qualibet puniatur, in
utilitatem fabrics cathedralis Ecclefi· conver-
tendo·. Item, ut nullusEpifcopusreceptet, col-
ligat, vd admittat fine luteris k demiflorIali-
bus Epifcopi originarii, presbyterum ditrcefis
alien·. Item, m gloria eorum ab intus fit, '
io fimbriis praecipimus, ne quis clericorum pd-
ks foderetur· fu·, ultra capacia, vel ora· ve- STh.
flimenuxum fisorum faciat explicari: ncc quif-
quam clericorum deinceps portet veftes, tali·
D ter extriofccus federates. aüotpün per fuperio-
rts fisos, fine fpereftitutioais, fo noverint fpo-
liandos. Itera, ficui conceditur, quod ia aka-
ri viauco divina officia poflit celebrare, non io
loco veatofb, feu alias pericnlofo, vel inbonc-
flo base fieri debere iniclligimus. Unde C quis
Presbyterorum occafiooe cooccflaonrs bnjufinodi,
contra premi(Ta, divina celebrare prefumpferit;
eo ipfo per unum menfem, a Mille officio prsa-
lentis flaturi vigore, fe noverit fufpenfum. Item,
nullus presbyterorum, alienum proximorum,
ad coureffionem vel communionem Corporis
prslumat admittere, fine licentia proprii focer-
dotis. Extranei vero hoipiim ft peregrini, a
facerdote, in cujus parochia morantur, ft non
B ab alio Ecclefiaftico recipiant (aeramenta. Itans,
auâoritate, quafupra, ftriâepraxipieodo man-
damus, ne quifquam homicidarum, alibi, quam
ante fores Ecclefi· cathedrali·, abfolvarur,
ubi eis nudato durio ft pedibus, vultibus in
terram humiliter demiflis, ft reatus fui modum
plenarie confiteocibus, injungatur pro modo
culpc, pceuiteoiia (abitaris; nec nifi iaiqgro
anno revoluto, eis Ecclefi· pnsftetnrfastroitns '.
nec eaten· relaxentur, immo non alio tempo-
re, quam duntaxat in Gena Domini, nec
alio loco, quam in Ecdefia cathedrali: nec
etiam nifi ipfi homicide a fuis plebanis tefti-

tnooia-

/- ■'■moniales focum portent litteras quod vere fint "JjO paiMteotes, fic quod jam pasmeutiam, vellus pvt*· aliquam peregerim, nifi oam iis ex ear. ta * determinata caufa fit licentia, diœcefeos Epifeopus dosent difneoiaodum. Qpod fi quis F«rn x^JhouaicidanM·, infra lex hebdomadarum · aper* petraxioM homicidii, maturando poenitentiam profato modo noa receperit, extunc per illam dacccfim, vigore hup» daturi, dcnuncieturex-eomoMMÙcatus five enodatus. Item, homicidas voluntarii, eoeumque omnes fit finguli complices fit feqoaccs, qui animo occidendi, feriendi, ca} tendi vd tufidiandi, feu alias injuriandi, iavadum aliquem vd occidunt, quilibet coram, pro modoculp· foss, ante fores Eccle-fie Cathisdralis, peemrentiam redpiat falutaron : B iniique omnes & eorum quilibet perfonalitcr & figillatsm, qui hujufmodi perpetrationis bon.i-cidii animo quo (hpra interfuerit, continuo ad pernam pecuniarum diâam Bandfret vel Bandriet, per cenfnram Ecdefiafticam arceantur, Item, de omnibus, prsacipuc de agris, animalibus, apibus, haiecibus, & aliis pifeaturts coafucris, praxiptmus *àcciaut* fiddlier & fine fraude folvi, fub pana quam fanâi Patres ûatuerunt. Item, ut finguli plebant in Ecdefiis fuis, follitos & infolutos, in fornicario coitu prsrictiter cohabitantes, in anno moneant nominarim, ut aut leparentur, aut invicem diffeutent. Quod fi hujufmodi (alutari monitioni patere cootempfcnnt, extunc anno evo-C luto» in fan&o feflo Pafchn, a communione Eochariftiae fuipendantur. Item, nullusEpifcoporum leu Praelatorum inferiorum, bona clericorum decedentium fibi lubjeâoruœ, prater ea qua ipfis fpootanee legantur, fibi vindicent vel ufurpent. Bona vero clericorum ab inteflato decedentium, dividantur fecundum canonum facrontm Sanâsones. Item, bona clericorum alienigenarum, infix noilram provinciam decedentium, folutis exinde primum debitis, & fic teilamentisexlecuti* fideliter, apud Ordinarium lcci leu e;us commillarium, fi iplorum defunâorum una non ad tint heredes; & legitimo certaine prxpedimento, per annum fic diem, iub fideli cufiodia referventur; poflmo-D dum, ▷ ipfi heredes fic, ut pramittitur, venire noo impediti, intra eundem terminum non advenerint, in pios ufus, fecundum locorum ordinatiorum arbitria, convertenda. Item, fratres Mendicantes, ad iolvcndum prefbyteiis parochialibus, portionem canonicam, & quartam de funeralibus, artridos crte, fecundum difpcfitioneni juris canonici declaramus. Hujus cium fuper hoc praienus Concilii au&otitatc, prunumian u» tplos fratres Mendicantes, ab huiuimodi ioiutionem di&arum videlicet quartae, & canonic« portionis, determinantes nihilominus Ere perpetuo obligatos, tamen adiedione potnz, fic punitionis fpecialis; talitrr, quod li pizdidi fratres Meo-E dicante*, eandem folutionnn quartz, & portionis canonicsr, cum ncccilnaie coutia Bullas fedis Apoftoliia·, exleivc.-c reçut avet int, manifefle cx tunc. vcueiabJc* Epilicopi nollrx provinciz, i< iln inl'crio'cs Prxlati, leu eorum officiales, in it is lunfdiciiunfcus, habeant auâoritatem plenjuum, eotun. cleemoiyoas occupandi, donee taiislcccrim, ut tenentur» & reconciliationis beocnctutu metuerint obtinere l aliis tamen poenis in canonibus, & provincialibus ttatutis provifo, femper in fuo vigore, robore duratutis: ipfrque fratres Mcndicau-

At® *d pradicatsoois oficran vel coofeffiooum ". jditiooem, ' ubi fecundum juris difpofitio («a pecfeutati fic approbati fuerim, nullate- Π;,, ms admittantur. Infuper inter Prolatos, fic b) rzr.a.. redores parochialism Ecdefiarum, Menon firatres Mendicantes, * Qemeoriaam, *Sftr tt-tbfireei,* ut inter nos eo major fit concordia, vut. per totam noûram Luodenfem proviodam pr* cipimus inviolabiliter obfervari. Item, quartoret io alicujus Epifcopi diœcefi, fac ipuus lit-ca/. teris, fic circa limina tranfeuntes, aut etiam hujuimodi limina, fic litteris indulgentias hujus nefarias fic traffaticas pronuntiantes,' fi de mandato ordinariorum, vel Prolatorum captivati, aur ablationem rerum, quas habent, paffi fuerint, id fibi ipfis de cetero imputabunt. Qsofcutnque etiam religiofos, qui clericis aut laicis facramentum Unâionis extreme, vel Euchariflie minirtrare. Matrimonia folemnuare ,'l^>° habita femper his parocbialis presbyteri licentia fpeciali: ac qui interdictos vel excommunicato*, a canone vel a fcntcntii* per flatuta provincialia ac fynodalia promulgalis, feu a pœna fic culpa qualicumque abioivere prefumpfcrinr, excommunicationis fenteutiam ipfo taâo incunifle denuntiamus, per fcdem duntaxat Apoflobcamabiolvendo*. Item, (latuimus ex prefeotis audoritate Concilii decernentes, ut quarutneumque Ecdefiarum hofptalium, icu monafleriorum nurtrz provincia, fen aliorum piorum locoium admimilratore*, cujufcumque llatut ac conditionis exftiterint, boua n obilia, fine confenfu dicecefani Epifcopi, donationi*, impignorationis, venditioni*, permutationi* feu infeudationis, vel ad formam dimifliont* titulo, in poil enim minime alienent, obligent, vel dimittant. Qfiod fi contrarium faü.im ferit, nullus ipfo faâo, fit invalidu» fit contraâus, ipfique adminiflratores per too* (eoiores, adminiilrationis officio perpetuo i|K)-licntur. Infuper hujufmodi admioiftratorcs, abbates, pi tores, prepofiti, prreeptorc*, fie holpitalium provilores, *ut eorum* loca, exempti auctoritate Apoftolica, fed non exempti auâoritate ordinaria, ad reformandum mores, tus fic regulas eorundem, uecnon ad reddenda latiocinia, de quibufeumque legatis fic erogaris femper quibus ordinariorum conlctentias oneramus, per ipfop ordinarios, quoties expediant fic opportunum fuerit, vifitentur. Monartcria vero, hofpitalia, feu alia pia loca, fic Ecclefias quafcumque Epifcopi* locorum ordinariis, etiam quoad iolli(titione*, fic dertitutiones admnnliratorum, in iifdem declaramus erte iubicriit, nifi per evidentia privilegia probaverint tu.cie fe exempta. Item excommunicamus omne* illos, qut pacem regis & regni perturbare, ac Ecclclialticas libertates EcJcfi* Daciai.r infungere, aut poflelhone* Ecdefiarum invadere, aut ad eorum bona manus impias extendere piztumpferint; lui approbatas & longzvas Itxoium confuetudines, penes jura parochialia. in decimationibus, oWation bus, obventionibus, cum fuis acceriöriis, diminuere contendunt, in pr«;udicium Ecclrfiaflicr libertatis: Etiam illos, qui in beneficia Ecleûaflica fe intrudunt, & eos qui per laicam potentiam, feu aliam violentiam ea definent occupata. Omnes autem incendiaria, Eccleiiarum fradorca, veneficos dc veneficas, cum magicis incantationibus utentes, facrilegotque, fic hoc fieri procurantes, excommunication:* fententiam incurrere decernimus ipfo faâo. Excommunicamus infuper omnes illos, qui

ANNO CHRISTI

qoi odio vel lucri cazfe, jliqul· crimina fel- ll imponunt, pro qutes mors vd exfilium, aut membrorom muriiatio» vd exheredatio* booorum fpoliatfo, feu feta· dcsugraiio feqnl debeat, fi jodkialitcr coovincnorar. Q^l vero •d difiaflMtiooeta alterna quid proponat, quod more· iopllat, nifi boc approbare potuerit, ca- ; hjoriMi. nouice puniatur, 6ı * nimirum paflb pro modo cufpz fatisfacere compellatur . Item , qui animo injuriandi quempiam clericorum, enor initer laedens, mutilans ve! occidens , prcter poenas fuperius expreflas, immunitate Ecclefiaftica non gaudebit. Itera, qui in'criminibus Ecctefiaftiris delinquentes , per iacrameotaJem coofcfliooem, & abfolutinnem, fuerint unioni B Ecdcfiafticn reconciliati; extunc, ab aliquo eos captivari, detineri, feu booa eorum coofifcari, nifi fuper bis per eorum judicem Eccle- fiafticum prius pronuntiatum fuerit, fub excommunicationis poena lata, fevere .prohibemus . Item, non citentur clerici ad placitum feculare , vel coram judiçe feculari, fed coram fuo judice Ecctefiafttco, in quacumque caufe citentur , & ibidem legitime convincantur . Quia vero exigentibus culpis noftris fruâus humanis ncccftitatibtu criedi miferatiooe provisos, frequenter abforbet repentina calamitas rempcftatum ; orationum fufiragia , & Chriftus & Ma-< ria piis precibus imploranda; ideoque finguli presbyteri, cum aeris intemperiem viderint imminentem, non expeâato Ordinariorum mandato , protinus ad procefliooem , & humiles orationes devotionem excitent fnhditorum. Item, ftatuimus ut laici , advocati, confutes, judices , leu jurifdiftiooes quafcumque feculares habentes , pernas pecuniarias, feu mulftas fub pana excommunicationis late, five in caufis Ecclefiaflicis levare, vel exigere non praefumant ; nec perfonas ipfes Ecdcfiafticas, in hojufmodi jure fuo impediant quovis modo. Item, excommunicares a canape denuociamus , etiam exem-1 Apto·, qpl cafibuT «oa permiffi·, defanât» fepetiuot ia ccemeteriis, vdEcctefib tempore interdi&i; vd qui friemer fepelnm cxcommuuicatos publico· txxnmatim interdatas» feu et· am utarario· manafeflo·. Qui quidem fepefientes, fi noa abibbri celebraverint, irregularitatem (a qua non nifi per fummum Pontificem abfolvantur) fe noverint incurrifle. Item, ftainimus, quod leflum fente Anca matris genitricis Dei beata Maria, quolibet anoom eraftino Conceptionis ejuidem beata Maria Virgine, per totam noftram provinciam, pro fefto tene & populi, io pofterum celebre habeatur. Item, ftatuimus, prout ab antiquo eft cooftitutnm, ut in qualibet Ecclefia cathedrali noftm provincias bis in anno celebretur duccefana Synodus Generalis : io qua pramifla ftatuta, coram clero dt hico vulgariter exponantur, ne quifquam de predidorum ignorantia fe valeat quomdoiibet excufare. In quorum omnium ftc fingulorum prrmiftorum evidentiam, ooftrum fecrctum una cum fecreiis venerabilium fratrum, Epifooporum Ac fuflfragaoeoram noftronunpr*- diâoram, profentibus eft appenfum.

ANNO CHRISTI •«•S.

Datum Ac aftum Hafnic, anno 1415. feria quinta poft felium beati Canuti regis & martyris .

Obskr vat io Phil ippi Laii·, *S.J.*

Qjtod vero Pont,tui Aomachatuc , *Inanit "lu/hrifintt It-f.erut,* ttuunim cfife de homhiAtt, ut poti gr-rcra «c duram longam·»· pmoiteatbm ibi expreCim recipiantur in Ecclefiam; Mque, ut exorbitanti, libertati, vitium ctatvm [loderhxem roricxdfc aii, radium licentiae,· p.tall paua pet legrl repmtU : datait memiailc Ecclefiam nefdm fanguiara . dt qu· vidrtat ito in partita, Cnagaentia homiHdm impaatea «Mgiftradtal fecularitaa parmaarra (neque reta *f-tr* arare,· taamnwndn poAariorem , fed per omnem aMtriotvm homicidia capitali perne par lejeireprel fa fuifle nulli noo aortam efl) fabem quod fui fuit oflkii, voluifle illa feria ac vota poenitentia expiari ad fialoaam a- ■maram. Sed haud adao to auctor amica, Ecclefia. aut •iu, Capientia cubor ac tfiiciplim, porirue. Hac r7fe *faticutif»t metunt aAverl'tu pee/attei Catini dt prit,* «V La- *ikrrti* tara *critici.*

CHBiIri

RESPONSIO CONGREGATIONIS PRÆLATORUM,

ANNO CHRIS ΓΙ ▪pl.

Et aliorum virorum Ecclcfiafticorum, per ducem Bedfordiz, tunc aiTertum regentem Franciz , Parifios vocatorum, an. Chrifti MCCCCXXVIII. iuper przbendo eorum confenfu & aifenfu levandi fublidia fuper clero, licuti fuper laicis.

/7Λ"*m,-* UtaWe'ir- X,

tft «qucalua

AD requeftam faâam per illuftriflimum priaCipem dominum ducem Bedfordi« per organum primi przfidentis Parlamenti, dic lunz dccimaoftrva Odobris, pro pratbendo confenfu Ecclefiz, ut imponantur Ac exigantur a cleroB fubfidia folita exigi a laicis perfonis ; refpondet congregatio Praelatorum, Ac aliorum virorum Ecclchafticorum propter hoc Parifios vocatorum, m modum qui fequitur.

Videlicet quod humiliter fupplicat fereoitati ipfius excellentifiimi Principis praefata puedi&orum Praelatorum Ac virorum Ecclefiafticoram congregatio, quatenus patienter Ac non aegre ferat eadem fua ferenitas quod confenfum pridie petitum non przftitit, neque prasftat : quoniam falva cofeientia, falvis juramentis fuis, Ac libertatibus Ecclcfiz, falvo honore regis Ac regni, Ac praefati iliuftriftimi Principis, confenfumfuum ad taha onera Ecclefiz imponenda praebere non poteft, propter rationes Ac motiva quz Inferius adneâuntur .

Primo, quia pauci huc viri Ecclefiaftici vocati funt fc longe; quia major pars illorum quos tam magnum poteft tangere negotium, quz ad prefentem congregationem vocata eft, minime comparait. Quamobrem huic prxfenti congregationi fecuiumnon videtur tam folemnemEcctefue , .nem poiTe reprsfentare, aut quod per eam aUum exftiterit, approbari debere .

b) quia I.Hirc maw. H-

Item, attente debet confiderare prsfitus illuflrittimus Princeps , qualiter apud principes infideles & idololatras tanta fuit libertas facerdolibus & mimftris veri Dei, quem tam Principes ignorabant, quod c imebantur ab omnibus veâigaiibus populo impofitis, etiam in ncceftitatibus magnis . Unde Gen. 47. feribitur , quod cum Ægyptii terram fuam, pecora, & finaliter fcipios tempore feptennis famis Pharao-

. nis

anno OflUSTI nis fervituti pro viftrotibus hsbwidis fabjicico- gerentur; facerdoces non fota· terram fimm fle pofleffrones fuas vendere nonfisM compulfi, fed etiam cis alimenta fibi fle fua (anuli· fof* fidentia cx regia flt publicis horreis donata funt . Similiter rex infidelis Artaxerxes cum omni populo Judsorom per Nabuchodoaofor captivato atque populo fuo multa tributa fltve-âigalia imponeret, facerdores Judeorum ab illis angariis exemptos efle votae. Voids, inquit, oocum facimus do unirer fs (scerdottaus, levitu, cantoribus, janitorib. flt mtatftris doanus Dei, veâigaiia & annosus, dt tributum non habeatis poteftatem imponendi taper eos, Eidrs *6.* Caufa quare facerdotes eximere voluit profatus rex pnadiâo pudei flattai infer.i* tur, cum dicitur; *Nt ferte irrfcehtr Duu cm-tre regeme regit, if jüienm 'jru.*

Item, fit quod nob'ks omnes, qui tnagu (latum laicalem quam facerdotcs appropinquant aut clerum, ab omnibus veâigaUbus talibus, etiamfi perfooaliter io armis non ferviant, eximuntur. (taapropter multum abfurdum vide· tur, quod ecdefia Deo fervicua pro falote rei* publice, regis flt regni, & cui propter hooo* rem Dei omnis debetur a principibus reverentia , talibus angariis, quod nec infideles prim ripes voluerunt facere, fub catholicis principi* bus premeretur.

Item, flt quia bona Ecdefiarum funt bona Dei, quorum Ecdefiaflici folum habent adminiftra toris *difpcnfettooetn : &* fic viris Ecdefia-(licis tales angarias imponere, efl a Deo tributum aut vkbgal exigere: quod quantum pias aures etiam folo auditu offendat, videant qui ad id agendum principes excitarunt.

Irem , multum debet confiderare princeps magnas fubventiones, quas viri Ecclcfiaftici ad deliberationem paiticularium locorum portaverant, ad quorum fubventionem propter inopiam fuaram Ecdefiarum vafa facra atque reliquias fic alia jocalia cultui divino confccrata fuerunt venditioni exponere compulfi: immo & Prdati aliqui & multi lacerdoics etiara habitibus Ecclefiaflicis pro prrdiâoram folutione privati, flt non habentes, perfooaliter capti flt detenti. Qwd neque infideles in fuis (acris, immo exfecrabtlibus facerdotibus umquam per* petrafic leguntur. Quare conternari debet prit», ceps, cum bene jam omnia plaaruroque· Ecclefiarum bona his (ubrentiotubu· exhsufla fint.

Item, advertere debet princeps tnifertas flt calamitates ad quas principes plurium regnorum, qui Ecclcfiam Dei petiofo fang ne (uo a diaboli fervitote liberatam, tslims angariis afflixere, devenerunt: quorum uonmilii gladio perierant, aliqui ad captivitatem per.'uâi, ceteri dominio fuo proclariffimo privati font. Quoniam 000 debent fe divina: ma t flatis gratiam putare promereri, nui ipootau ejt'' Ecdefiam ia lcrvitutcm redigere conantur.

Item, quod temporibus retroaâ l, quant o non currebant etiam fuper laicali popi '> (ubfidia, nec erat adhuc obediendj noiiia ita ampla fit in proveniibus abundans ficv nunc eft, major exercitus mulio · quod tranc continue habebatur, (latus doc.ioonm n <tm (uftinerc oportebat, flt optimam i iriri< ideipiinam fervebant; ita etiam ut arma (c uentitais pradandi licentia interdira eflo flt tamen talia ab Eccfefiaflicis rex Henric s Anelle nunquam poftulaflc legitur ; immo dc magnam partem ragui FM- ah ltdnfmoil exaftfotabus, flt effis oueribus exeatit. ANNO CNUtn

Mcuffita·· principis fondamenram fmnn vide* ter s&xmh, datum aft quod tanta non potcft efle neceflttas, astanto quod (bitas prit»-

Dominium autem regni jam eft amptanaflt magnum t carnet generaliter fubfidia communia & calli· particulares afcendcntcs ad magnas pecuniarum ftxmmas. Anglia quolibet anno quafi pro media parte anni anaatam ftipendiatnihilominus adhuc currunt particulares fubveationes In regionibus circumdantibus fic locis, ubi obfiJiones poni deberent, nihilotninue pnadifta oauua fubfidia font levata .' propter quod maoifefte apparet quod tanta oon eft de pratienti necediras , ut oporteat vel Ecclefiam ad tantam laicorum adducere fervitutem.

Item, quia in militia potienti feu moderna ceftavit adeo duciplina ac fibi eft. permitia pratdaodi impune licentia, quod non obftaota eorum (otatiooe nihil poteft jutis Ecclefiaflicis & aliis extra munita loca remanere, quod ab armatorum violentia non tollatur; cum tare jam in regno hoc invaluerit corruptela, ut militiam inicquentes non nifi terras Ecckfullicas quas defendere tenentur tî cas invenire potuctint , perfequantur, propter quod *terrât* Ecolefic defects & abique habitatore remanere coguntar ; & ita adeo eft depauperate Ecdefia , quod non habet (uftentari ; propter quod pluribus regni locis a divinis longo jam tempore ceflatum eft.

Item, funt multi laid, fic communitates ahqus feculares, que tales impolitiones & angarias tolrere noo coguntnr ; propter quod multum abfiirdum videtur Cletioos velle ultra lacos tali fervituti fubjicere.

Item, quia Bulla videtur caufare pio quiete populi;..propter..quod manifelle apparet cootrarfom : quia populares jam mirabiliter murmurant, quod Ecdefia Dei fervituti («militercum eis fubjaceat, exiftimantes has angat us fuper '

Item, non poteft efle quies in aliqua politia aut rcipubiica , nifi ordo debitus inter flatus ob* terre:ur; fi enim caput (corium fuper tet ram poneretur , nihil homine, qui eft pulcherrima crea* ttra, inveniretur deformius. Si ergo Ecdefia qu· eft iapttmM mundi flatos ad fcivitutein laicorum poneretur, nihil republics confofius, prefertim cum, ut diâumeft, nobiles qui funt in inferiori flaro, a talibus angariis eximantur.

Movent etiam prsdiâam Congregationem juramenta per illuftriflimos principes reges Fraocie & Anglic ultimate defunctas faâa de prorogativis , privilegiis flt libertatibus Ecclefi*, fic virorum Ercletiaftico»um conicrvandis : or* Jnationei infuper per Concilium EcdeficGal-.icanc notabiliter Peribis *congregatum,* fit per prsdtâum ilhidriflimum regem Franci· ultimate dcfunâum cum confilio fit aflcnfu nonnullorum principem dc regia flirpe progenitorum , & plurimorum aliorum principem, ducum , procerum fic baronum üâc, laudate flt prolute Parifits, docimaoâava Februarii, anno Domini miUcfimo quadriogeuteflmo ferto .

Iis igitur attentis qu· animum vcftmm Afult appellatio interiefta per gentes Ecdefia- obligare poffuot dt movero debeor, reverendi in Chrifto Patres dt domini, qui « farta Sede Apoftolica od exfecutionem pratentis negotii eft» radioes delegati, fupplkat praefata Pns-Jatoram dt aliorum EccleGaltieonm Congregatio, quatenus non velletis, prout nec /ure debetis, ad exfecntionrm litterarum Apoftolicarum hanc materiam tangentium procedere, fed magis animum hujus potentiftimi principis prout ex officio tenemini ad obfervandum li* bertaiem Ecciefi· inducere. Parafa eft enim Ecclefia orationum aftidua fuffiagia pro falote dt profpero flatu regni hujus ac principum, dc veftrarom Paternitatum apud Dei clementiam abfque intcrmiflioee fundere. Poft hareB fticas.

Okmvato P. Phil ut i Lmm, S. J.

M. Utertaa M.MteriUaa», Doter Tlχηlφ» ac

a» ratat cbnfeao rira ac «ah» amtfUÙti», at varbi» iDitu war, domiao Joaaai Soadtt*. caaoaico Cbraonafi, fai - cwbawncMii* Mt «tom, ac Maaa profHa 4afcri praM, Carmco Lutaria» aiinr die t. Mail aanl >«».

livor» nvpISmo faUtffoi, qai eu« alhfl aôa Mteaat ab »Bi* aurtaanua, capita Uuaa, «b fuite» larfiCow bw faruat, obcaral» «awaiar |

CONCILIUM PARISIENSE,

CHRISTI | CHRISTI

Diéhim etiam Scnoncnfc a quibufdam, Lutetix Parifiorum habitum apud Bernarditas tempore Martini V. Papz, & Caroli VII. Francorum regis, anno Domini MCCCCXX1X- a D. Joanne de Nantonc Senonca£ Archiepifcopo.

PRÆFATIO.

IN nomine Domini, Amen. Uoiverfis\pn»-C *femes* litteras infpefturh, Joannes miferatione divina Setsonenfis Archiepticoptu, totiufque Gallic de Germanic Primas, falurem to Domino fempiteraam. Paftoralis cura folicitudinis animum noftrum vehementer pullat, dt inducit, ut ad ea que honorem *Dei* dt Ecclefic lus, animarumque fahttem confpicere dignofenntur, noftnc coofiderationis oculos diligentius infigamus. Cum igitur quibufdam canonicis fanftionibus cautum exfiftat, quod omnes & finguli Chriftianitatis Archiepifcopi de triennio in triennium fua Provincialia Concilia fub certis pernis, canonico tamen ccflante impedimento., celebrare reneantur, In quibus de criminibus corrigendis, ac moribus io clero & populo reformandis, diligenter traâari opor* teat: fuenmtque talia Concilia a inultis retroactis tcmponbus quodam defidioto negleftupra- rermiffa, qiu ex re inulta & varia deliâa incorrrâa lemairierant, & plurimum In magnum anima, um periculum invaluerant, ac de die in «liem tnvalelcunt: propter qus verifimiliter preiumitur iram Domini fuper nos, dt fuper gregem nobis ab eo creditum In eorundem pernam & vindiciam deliriorum, defcendiife. Quapropter nos cupientes circa predi&a, quantum nobis adeft poflibiliras, de opportuno remedio providere, hujus noftrc Senonenfis provincias Concilium Parifiis convocavimus, & convocati tccimus ad diem Martis poil Dominicam E qua cantatur In Ecclefla *Dei, Ocelt *rci*, que fvit prima menfis Manii, anni Domini MCCCCXXVIII. more Gallicano, * cum Continuatione dierum ufque ad hanc pnsfentis definitioni» diem. Qpodquidem Provinciale Con* cilium renuimus, ac folemniter, ut moris eft, celebravimus una cum venerabilibus fuffraganeis noftris; videlicet I. · Carnotenfi, 1. k Parift* enfi, I. ' Meldeofi, dt I. * Trecenfi Epifco- ***** ac "*** & procuratoribus venerabilium fritrUfT1 dc fuflragaoeorum noftrorum Amifliodorcnûs dc Nivernenfis Epifcoporum, Aurelia* nenfi Epifcopo tam de veniendo, quare de mittendo cius nomine fufticientcr habito pro extofato: nonnullis quoque abbatibus, prioribus eooventualibus, ac altis viris Ecclcuafticis fecuiaribus, quam tefeularibus, exemptis dt non exemptis; aliis etiam viris litteratis de verfarum proteffionum de fuppofitis. venerabilis univerfi.atis Paiifienfis In magno & notabili numero, tam pro feipf», quam aliorum convocatorum abfentium, nominibus procuratoriis, perionaiirer comparentibus, confidentibus dc convenientibus: Nonnullis etiam* licet convocatis, minime tamen conparentibus, nec pro fe mittentibus. In quo Concilio cum Dei timore traftavimus de vita, ftatu ac moribus noftris, ac fubditorum noftrorum tam Ecclcfiafticorum quam fecularium In melius reformandis. Pro quorum reformationedt emendatione, quamquam circa idipfum fândorum Patrum Decreta, ac canonicsBConftitutiooes bene dc laudabiliter providerunt; onia tamen hadenus quedam ex c;s nimium fuerant neglcftc, pircipue quoad ea qu· ad Ecclefiafticum fer. vitium, & hominum mores refpiciunt: Nos in dido Concilio antiqua flatuta, canonieafque ianftiones a bone memori· noftris prcdeceflôribus Senonenfibus Archiepilcopis In fuis Provincialibus Conciliis haftenus, retroaftifquc temporibus fcpitfime celebratis, faftas dt approbatas, ac In dtftis Conciliis publicatas, in eodem pnefenti Concilio perlegi faciendo, foiffe, fore dc effe inviolabiliter obfervandas, eo* dem approbante Concilio voluimus, ftatuimus, dt ordinavimus: Votamufque, (latuimus & ordinamus, ipfafque prout dc In quantum opus eft, innovamus: dc infuper quaedam ftatuta nova edidimus, qutbus. fpecialiter circa illa providetur, que ad perpetuam rei memoriam in his feriptis fub noftris dt fepradiftorum fuflraganeorum noftrorum figillis redigi fecimus in modum fequentem I

a J.anne de Tnifcniaco. b Jtcote de chaftellier. d Joe. l'Eifuift.*

Et

AMNO chrjstt

£* frime 3 fequtmivr fttuute circe refer- metiaxm fcrvitii etvmi edite furum frimeni eft tele.

I.

Gloriofiflimi Ecclefi* do&ores ac plurimi ex San&is antiquis Patribus, fervitium Ecclebafticum ad laudem & gloriam Dei creatoris noflri, & ejus benediâi Filii Jefu Chrifti Domini noftri, fande & laudabiliter inftitucrunt, Ac ordinaverunt; Quod quidem fervitium Canto fan&ius & reverentius fidri oportet, quanto illi ad cujus fit laudem Ac honorem fandior atque glo^ riofior exfiftit. Sane prout quibufdam referentibus, & per experientiam didicimus , (dures Ecclefiarum miniftri non attendentes majeflatem & digni* tatem illius, ad cujus funt deputati famulatum, in fuis officiis Ecclctiaflicis minus devote & irrc'crenter fc habent, quod in plurimorum fcandalum ac exemplum pcrniciofum cedere dignofeitur . Quapropter nos attendentes quod licet fummo Deo· creatori noftro digne fervide non poflumus; tamen quantum humana Unit fragilitas, eidem debemus cum devotione Cc fanditatc praedare famulatum: Omnibus tam cathedralium quam collegiatorum, ac ceterarum quarumcumque Ecclefiarum Clericis Ac miniftris praecipimus, fub perna privatiotHs fuarum diftributionum, ve! alia arbitrio fuperiorum infligenda , quatenus amodo divinum fenitium in fuis Ecclefiis tra&im, atque devote , & horis congruentibus dicant & decantent; & in Pfalmorum decantatione paufas faciant in medio verfuum , prout convenit : nec pars chori pfailitura alium verfiim incipiat antequam ab alia parte fit omnino alius verfu* finitus . Capitula autem fupradi&arum Ecclefiarum, vel eos ad quos de jure vel confuetudine fpo&at divinum fervitium ordinare, in Domino exhortamur, quatenus praediélum ftatutnm & alia fequeutia, qux divinum fervitium concernunt, faciant cum folita diligentia a fuis Clericis irrefragabilitçr obfervari.

II.

Caveant etiam fupradidi Clerici a locutionibus, dcrifionibus, & garrulationibus, quas in Ecdefiis plure* ex cis facere confueverant. Quod fi moniti abftinere minime voluerint, uniat Adiei fint vo ipfo diftributionibus privati. Prohibemus infuper fub poena privationis fruduum beneficiorum fuorum per unum menfem, ne de cetero fupradidti clerici facere pnefamant deriiorios & inhoneflo» ludos, quos in fcftis San&orum quidam ex ipfis facere confueverunc : pnecipue aurem a fupradiriis ludis, At aliis quibufeumque irrifibus, choreis, Ac cantilenis abftineanr, cum divinum celebratur oflkium : cum Deo noftro fatis non valeamus defervire, cui nec Angeli famulari fufficiunt, nec ejus magnitudinem valeat ambitus odorum comprehendere.

aNNO outren

III.

Licet templa fit Ecclefiz fint ad prece* ÔL orationes Domino fuudendas ab eodem ordinatx , ficut feriptum eft : *Demus mee. domus orationis vocabitur*. tamen plnres funt qui cum ad Ecclefias fub devotionis velamine pergunt , Ac pnecipue ad fuas cathédrales, · pix ceteris divino cultu colere ac honornre tenentur, in eifdem quamdiu Ecclefiaflicum durat *fervitium* , garrulare, ac inhonefla & profana verba proferre non ceflant : qux omnia fub diflimulatione tenere non poflbmus : cum ilia lint contra honorem & reverentiam Deo & Ecclefia: fuæ debitam . Quapropter pnteipimus Epifcopis , Ac aliis ad quos fupradiétorum corredio pertinere dignofeitur , fic circa tales garrulationes & oblocutiones provideant, quod in proximo celebrando Concilio non fine de negligentia redarguendi, Hoc autem ftatutum ad advocatos & procuratores quofeumque , ac etiam mercatores volumus extendi.

IV.

Cum Ecclefiaftici viri, & maxime hi qui in Ecclefia Dei beneficia obtinere dignofeuntur, aliis debeant devotionis £c fan&itatis exemplum prxbcre ; illi meiito rcprchenfione digni funt, qui licet vitae fuftentationem abEcclefia receperunt, tamen ad divinam fervidum peragendum lenti funt, frigidi ac remifli. Sane ad noftrum devenit auditum , quod aliquibus ex ei* qui caonicatus obtinent, & praebendas, fuÆcic ad lucrandum fuas diftributiones in aliqua trium principalium horarum , fciiicet Matutinis , Mifla , aut Vefperis , introitum & exitum , ve! eorum alterum facere, nulla ve) modica in choro ta&a iobdentia, quod in magnum cedit Ec-

Ecclcfiafticoram derifum atque contend A

Chr isn ptum; Quapropter nos tale» abufus ab Ecclefia Dei et ejus miniftri» exfulare cupientes, omnia capitula tam cathedralium, quam aliarum Ecclefiarum in Domino exhortamur ; quatenus circa prxdi&a fic provideant, etiam per privationem diftributionum, quas in illa hora lucrarentur, quod apud Dominum valeant meritum reportare.

V.

In aliquibus villis & civitatibus hujus noftrx Senonenfis provincix plures funt prxbendatx Ecclcfix;.in quibus omhibus, vel duabus ex ipfis aliqui prxbcndati exiftunt, qui inhoneftx cupiditatis rabie moti, quotidie volunt eifdem horis fuas diftributiones in utrifquc Ecclefiis lucrari ; cx quo plerumque accidit, quod dc una Ecclefia ad aliam cum fuis vcftimentis Ecclefiafticis per villam difeurrunt celeriter, ex quo popularibus eluduntur, eorumque devotio & reverentia ad Deum & Ecclefiam plu-t rimum diminuuntur. Quapropter nos fupra diâis Ecclefiarum capitulis injunmmus, quatenus fit circa clericos dif-(wfores & abufus ad honorem Dei curent providere, quod opus non fit aliunde perquirere remedium.

VI.

Quia infuper tales, qui ut prxmittitur plurium Ecclefiarum in eadem civitate vel villa prxbcndas obtinent, in fertis folemnibus five annualibus, fua$D cathédrales Ecclefias dimittunt, ut plus fbrtitan in aliis lucrentur ; Volumus etiam quod circa hxc per eofdem canonicos de opportuno provideatur remedio : attendendo quod fuam matricem, vel cathedralem Ecclefiam plus ceteris debeant honorare.

VII.

Infuper hortari & admoneri jubemus Ecclefiafticos viros per fuos Superiores, quatenus Ecclefiarum vafa & ornamen-E ta munde & honefte teneant, & prxcipue'ea quibus ad facrificium altaris opus habent : & quod etiam in locis facris vel religiofis choreas, cantilenas, ludos five mercata fieri non permittant.

bent fatuantur fiahaa, qua ne moribus aausri à" fiattais Prolatorum loquuntur, quo. runt frimant talc cfi

VIII.

Quoniam juxta canonum ftatuta : Alc/jms *efi faucos bottas, quant flures inutiles babere fresbjteros :* ftatuimus, & fub pœna interdidi ab ingrefiu Ecclefix per très menfei prohibemus, ne de cetero Epifcopi prxfumant ad facrum facerdotii Ordinem promovere, nifi qui fune bonx vite, 3c converfationis honeftx ; fciantque Epiftolas & Evangelia, acfcliquunroflîcium bene & competenter legere & intelligcre. Ubi autem non valeant iidem Epifcopi fupêr diâorum examinandorum examinationi interefle, faitem provideant de probis & feientificis viris, qui folum Deum habentes prx oculis feiant & velint, ac teneantur fub eifdem pœnis eofdcm promovendos examinare in moribus, feientia & «tare. Volumus etiam ipfum ftatutum prxdidum in aliis facris ordinibus diligenter obfervari, juxta Clement, i. & final, de *atate ér qualitate orJinatui. iit Clem.* Quia plures fimplices ignorant eos qui facrum fubdnuOnatus Ordinem afeendunt, ad votum continentix adftringi: propter quod in magnum animarum fuarum periculum & totius clei opprobrium, continentix frena relaxant : hoc prxienti ftatuto ordinamus, quod cum aliqqi de cetero petent ad pra^jâum facrum Ordinem promoveri, Epifcopi, vrl aln, quibus incumbit ferutinium, feu examinatorium circa ordinandos, faciant exponere didis fubdiacorundis, qualiter Ordine fubdiaconatus fufccpto, erunt ad perpetuum continentix votum obligati : & potius hortentur tales, quod fi fentiant vel percipiant fe continere non pofie, potius nubant in Domino, quam ad ipfum ordinem damnabiliter afeendant. Cum fit ars artium regimen animarum, ad idipfum juxta canonicas fanâioncs debent aflumi cales perfonx, qux diferetione praeemineant, & morum fulgeant honeftate: Statuimus & in virtute fanâx obedientix prxeipimus fub poenis juris omnibus Epifcopis, & aliis quibufeumque Prxlatis, capitulis, vel fingularibus perfonis^-Eçclefiafticis, quibus de jure><lconpietudinc competit plena difpofitroEcclefiarqm parochialium, vel aliorum beneficiorum curatorum, quod non fumant regimen animarum com-

ANNO CHRISTI

committere cuiquam, vel fupradidacu- A rata beneficia conferre, nifi prius talem examinaverint, praecipue circa ea qux concernunt Sacramentorum adminiftrationem, dc nifi fint de ejus vita dc moribus competenter informati.

IX.

Statuimus etiam & volumus, quod Epifcopi & alii Pnelati infignes de cetero dum equitabunt per viam & civitatem, pileos Pontificales, dc vel alios fecundum fuam profeffionem deferant, B prout fuit retroadis dc fatis proximis temporibus laudabiliter obfervatum; ficut adhuc in curia Romana, dc aliis pluribus locis obfervari dignofeitur. Γη-fupcr prxeipimus quod fuper vcftibus, non tamen de velutd, feu alio panno ferico figurate fa&is, utantur in Ecclefia veftibus lineis, feu rochetis, non nimia brevitate, five longitudine notandis, alias poenam interdicti ab ingreflu Ecclefix fux cathedralis per unum menfem incurrant.

X.

Quia Epifcopi funt vocati in magnam partem folicitudinis gregis Dominici, & juxta propheticam dodrinam debent agnofeere vultum pecoris fui, & eidem fpiricale pabulum miniftrare: quod utique fine prudentiunv dc fcien-c^corum virorum ■.............adimplere juwrio. non valeat: ipfos Epifcopos in Domino hortamur, quatenus juxta canonicas inflitutiones de cetero habeant D unum, vel duos theologos, aut alios fcientificos viros, qui velint, dc fciant ipfum divinum gregem fpiritali pabulo reficere, et ea qux circa mores vel divina mandata erunt corrigenda, reformanda, advifare, dc exfecutioni demandare. Si autem forfitan eorum Epifeoporum facultates ad id non fuppetant; ipfi poterunt de beneficiis ad eorum collationem fpedantibus eifdem theologis, vel aliis fufficientibus viris providere.

XI.

Publica aç communi fama referente didicimus, quod curiarum Ecclefiafiicarum officiarii, advocati, promotores, tabelliones & notarii, multos in fupradidis curiis faciunt abufus; & relut immemores fux falutis, non formidant a pauperibus ac fimplicibus exquifitis modis pecunias extorquere, illofque in pluribus malitiofis dc damnabilibus in-"·—-— volationibus k preflum involvere et illaqueare. Quapropter nos qui noftro-^'jy· rum fubditorum quietem peroptamus fiapradi&is abufibus de opportuno remedio affedantes providere, omnibus Epifcopis hujus provincix Senonenfis, dc ceteris qui jurifdidionem habent Ecclefiafticam, fub pœna interdidi ab ingreflu Ecclefix per tres menfes prxeipimus; quod circa fuas jurifdidiones fic curent infra proximum feftum Omnium Sandorum Talubriter providere; faciendo fcilicet ad ordinationem Tuarum curiarum ordinationes et ftatuta, etiam poenalia, vel jam edita 6c faciant obfervari, quod apud Dominum poflint meritum reportare, ct opus non fit in proximo Concilio provinciali eorum negligentias corrigere. Provideant etiam circa moderatam taxationem litterarum quarumcumque & Talariorum eorundem officiorum, qui quandoque pro fuis Talariis dc laboribus plus debito non verentur exigere. C Provideant etiam iidem Prxlati, quod non ita facile feratur fententia excommunicationis, & praecipue quod pro prima contumacia non feratur.

Item fequuntur ftatuta reformationem abbatum, abbotiffarum, ac aliorum reli^ioforum concernentia › quorum frimum tale eft:

XII.

Felicis recordationis Benedicius Papa XII. circa fpiritualia, temporaliaque commoda, ac omnimodum c ftatutum «f·™, fti- religioforum cupiens providere, inter cetera quoad obfervationem regularum fandarum Sandorum Benedidi dc Auguftini (latuit, voluit, dc ordinavit, quod omnes abbates, aut abbatiflie, priores, aut prioriflx, fingulis annis in fuis capitulis generalibus five annalibus qux fcilicettenenturfingulis annis, cum religiofis, prioribus, ac quibufeumque membris fibi fubditis celebrare, fla- B tum eorundem monafteriorum, vel prioratuum, quibus prxefle dignofeitur, quoad receptas, mifias, atque debita & credita eorum, aditantibus infinuent dc declarent: quodque omnes dc finguli eorundem monafteriorum officiarii *de* Tuis adminiftrationibus, *item ter* in anno computum reddant, five rationem: ut finguli religiofi per hoc fcire valeant, faltem in groflo, Tuorum ftatum monafteriorum. Nos igitur ejuf-

ANNO CHRISTI ·1·9·

ejufdem vefligiis inhaerentes^ omnes ab-A bates abbatiflàs, cetcrofque fupradi&os in Domino exhortamur, quatenus pre-diJlum Aatutum, etiam alias in provinciali Concilio ordinatum, cum omni diligentia fervent, λ obfervari procurent.

XIIÏ

Volens infuper idem Beoedidus Papa modum apponere circa antiqua flatuta, quz de abftinentia carnium dc jejuniis a religiobs ordinis tandi Bencdidi ob- lervandis fatk rigide loquuntur, propter B quod in pluribus monalleriis remifle obfervantur : matura deliberatione prxhabita flatuit, dc ordinavit, quod iidem religiob per lingulas quartas teriaf totius anni, ubique ab efu carnium ad minus abflineant, dc quod in Adventu Domini dc Septuagcbma jejunia obfervenr. Verum quia pratdida moderatio, licet omni rigore dc aufteritate careat, tamen in pluribus monalleriis ejufdcm ordinis omnino contemnitur; omnes abbates, piiores, ac prxpobtos ejufdcm ordinis in Domino exhortamur, quatenus de cetero fupradidis diebus dc temporibus a carnibus abflineant dc jejunent; cum id a pluribus fecularibus clericis, & inter laicos, foliote cullodiatur. Quoad regulares canonicos circa jejunia dc abftinentiam carnium, idiplum obfervari exhortamur, quod idem Benedicius in itiis Conilitutionibus, quz Benediclinx dicuntur, abeifdcm voluit obfervari.

XIV.

Cum evagatio, dibolutio, atque levitas maxime debeant a religiofis evitari, cum illa lini devotioni & honcllati religionis contraria & inimica, omnes abbates, priores, ac przpofitos, bvc quofeumque alio* rtligiofo»cujufcumque ordinis fint, vel religionis, in charitate Domini monemus, quatenus amodo a fc de a fuis fubditis omnem evagandi materiam, quantum eis polhbile erit, propellere conentur: dc fervent, dc obfervari faciant ea quz afandbs PatribusE de honeftate dc gravitate religioforum fuerunt laudabiliter inflituta tam in ve. Ilibus, quam in calceamentis, necnon in gcilibus dc incctiibus eorundem; quod praecipue ea quz de flocis vel cucullis, cappis atque caputiis fixis fupra humeros, bocis dc fatularibus corrigiariis, Clementina, *Ne in agro*, falubriter (latuit, fervent dc obfervarifaciant: nec dc cetero portent ipb abbates, feu permittant fuis religiobs tam breves tunicas, quam manteilos longos ufque ad oram/ vel zonas argenteas feu laqueatas fotulares deportare : cum propter tales dc fimiles abuftones, nane omnes religioli a fecularibus habeantur in opprobrium dc contemptum; qui tamen ceteris debent elfe regula, forma dc exemplar totius devotionis dc religionis.

XV.

Quia canonice inflitrtiones, que de Gmonia loquuntur, diftnde prohibent pro ingreflu religionis ab iplis ingredientibus, vd eorum nomine quidquam exigi; etiam prxtextu cujufcumque coniuetudinis, quz potius dici debet corruptela, omnibus abbatibus, dc abbatiilis, prioribus & prioriffis, ac aliis quibufeumque mandamus. quod jura de hac materia loquentia discuter obfervent; bc fcilicet. quod pro ingreflu religionis pro *fe*, vel monalleriis fuis cx pado vel conventione nihil recipiant : ii autem poll ipium religionis ingreffum aliquid fuerit ab ipfis ingredientibus, vel eorum parentibus moiiaflerio ex devotione oblatum, illud rccipi minime prohibemus.

XVI.

Cum Sacrarum feripturarum ledura & intellcdus in rehgiolis etiam conterat devotionem, dilatet & augeat; idem Bcncdidus voluit &. ordinavit, quod in monalleriis quorumlibet ordi- D num, abbates, vel illi fuperiores provideant de idoneis magiUris, qui novicios, ccterolque iliiteratos in grammatices rudimentis habeant competenter inftruere. Quod quidem ftatutum cenfemus in monalleriis vobis fubditis obfervari debere : aliorum monafteriorum fuperiores in Domino exho antes, quatenus faciant dmiliter in locis fibi fubJLtis cum debita iolicicudine obfervari.

XVII.

Licet per jura canonica fuflicicntcr fuerit proviium contra patronos parochialium Ecdefiarum tam religiofoa, quam feculares, exemptos, dc non cxemptos, quod fcilicet bene dc competenter provideant curatis Ecdefiarom parochiaiium pnedidarum in quibus habent jus patronatus. Quia tamen eadem jura rnultis in focis hegligyntur, & propter hoc funt plores ex eifdem Ecciebis vacantes, & palloribus viduat*, in ma-

ur<1 cunisπ ***** magnum periculum animarum: omnes hujus provincix Epifcopos in Domino exhortamur, quatenus jura fupradi&a, & prxeipue cap. *De Manacbis* 11. dr *frnb. & dign. & Clement, de jure* Pa-*rrm.* irrefragabiliter faciant obfervari.

XVIII.

Idem Benedi&us Duodecimus, qui ad Beat iflimorum patrum Benedi&i & Auguftini religiones zelum gerebat non modicum, ad fupradiâarum regularum obfervantiam, multas Conftitutiones edidit, qux Benedi&inx nuncupantur & qux a pluribus religiofts nefeiuntur immo di penitus ignorantur, in magnum fuarum periculum animarum; ea propter, omnes abbates, priores.ac pexpofitos eorundem Ordinum in Domino exhortamur, quatenus in fuis inodafteriis fupradiâas Benedi&i conftirutranes habeant, & eas frequenter legant, ut fciant qualiter oportet eoe in religionis femita ambulare.

XIX.

Ad noftrum quibufdam referentibus devenit auditum* quod Epifcopi hujus Senonenils provinciae obfervare, ac obfervari facere omittunt ea * qux ftatuta canonici contra moniales obfervari jubent: propter quod maxima fcandala, & fpiritualia atque temporalia incomrooda frequenter eveniunt, ac in pofterum evenire prxfumentur, ft de falutari remedio minime fuerit provifum. Quapropter eifdem Epifcopis diftride° prxcipimus, quatenus fupradiâa ftatuta de cetero faciant in fuis diœceftbns inviolabiliter cuftodiri: dt prxeipue cap. blsaa/rr/a, dr *vit.* à* dm. *Cler.* Statutum felicis recordationis Bonifacii Odavi, quod incipit, *Ut fcricuiafa*, de /es. jMaaaci. *Ut. 6. & Clem. Attendentes, In Clement, emi. tit.* Volumus autem & prxcipimus, ut reftes fynodales qui per hoc facrum Concilium deputabuntur, diligenter inquirant, fi prxdi&a ftatuta fervabuntur, ut in fequenti provinciali Concilio quorumlibet vitia atque defedus deferant, atque negligentias.

ltem feruntur Statuta refarmationem morum EcclefiajHcvrum cancententia, ‹ju»~ rum frimam tale ejl. ghkimi '.*'

XX.

Cum morum gravitas, & vit» honeftas in (Eccleftaftis viris prxeipue debeant relucere; omnibus Epifcopis A alus ad quos fpcflat inlenorum moies reformare, diftriélè prxcipimusquatenus diligenter fervent & curent a fuis ^fubditis obfervari ea qux m fanélo/rum B Patrum decretis & canonicis inftiratjonibus de vita & honeftatc clericorum fuerunt laudabiliter inftifuta; maxime autem provideant, circa clericos, qui tabernas etiam cum laicis, quod eis non convenit, immo plerumque cum fuis veftimentis Eccleuafticis in malum ac pemiciofum exemplum aliorum, & in fcandalum totius cleri, nunc adire A. frequentare non verentur. Provideant etiam contra illos clericos, qui proprio contempto minifterio, negotiis dc mer-C cimomis fecularibas fe immiiceno; emendo fcilicet blada,· vina, & aba hujufmodi, & etiam inhonefia^merciino. nia, eo animo, ut ea carius vendant. Provideant etiam infuper conti.i illos qui depoütis fuis vcftibus in ludis, vel camillis in publicis locis ad palmam ludunt: quae omnia non bene conveniunt honeftati. Nam *& per* talia feculares habent dericos in derifum, & a devotione retrahuntur.

XXL

Infuper diftriâe prxcipimus omnibus Eccleftafticis viris, ut circa toafuras & veftes fervent ea oux per canonica ftatuta fuerunt de noneftate clericorum laudabiliter inftituta: prxeipue autem inhibemus quibufeunque, ne portent tunicas colorum rubeorum, vel viridium per inferius aut fuperius porfilatas, aut nimium caudatas: nec etiam magnos collecoe teredos, aut manicas nimium groflas, feu caudatas; fed nec nimia b brevitate, aut longitudine notandas, nec fciflas a parte pofteriori, fee a parte anteriori, aifi ufque ad genua.

XX1L

Quanto Ecclefiaftici viri perfeâioris ftatus, *& majoris* dignitatis honore illuftrantur, tanto majorem Domino ac Redemptori noflro tenentur exhibere reverentiam, & ab omnibus blafphcmiis,

ammo" *c »<'icitis juramentis diligentius abfti-
\usti nere. Quod multi ex eis minime at-
I •' tendentes, de eodem Domino & Redemptore noftro blaipheme & irreverenter loquuntur & jurant, quotum temerarios aufus refrenare volentes: ftatuirrtus quod pœna qux laicis propter tales blafphemias, vel illicita juramenta fecundum unum ftatutum infra politum jubetur imponi, clericis, quorum culpa gravior eft, auftoritate przfentw Concilii duplicetur; publica tamen pœna, de qua in eodem ftatuto fit men-^ tio, in atiam pernam fuperioris arbrrio commutata, cum eifdcrr) Ecdefiafticis non ita facile debeant pœnx publiez irrogari.

XXIII.

Cum propter crimen concubinatus, quo multi Ecclefiaftici & rcligioli visi inficiuntur, habeantur Ecclefia Dei & totus clerus in derilum, abominationem & opprobrium eundis gentibus; & illud netandiflimum fcc'us in Ecclefia Dei adeo invaluit, ut jam non credant Chriftiani fimplicem fornicationem effe peccatum mortale; Nos volentes ad extirpationem tanti facinoris,-quantum nobis poflibile eft, providere: Omnibus Epifcopis hujus pro.-ineix d'ftridc przcipimus, quatenus in diœccfibus fuis non pariantur, vel fuftineant aliquos clericos, aut alios conjugatos, notorios concubinarios; fed contra illos juxta canonicas Conftitutioncs procedant, etiam ufque ad privationem fuorum bcncticiorum: vel alias eos corporaliter punìant, prout eis videbitur magis expedire. Nec de cetero iidem Epifcopi, vel quicunquc alii prxtextu quarum, cunque pecuniarum tantum cripicndiffimulcnt; forfitan videantur ejufdem criminis auclore», five fautores cxfiftere, & ne languis eorundem delinquentium dc manibus fuis requiratur a Domino, cum ipfe ad judicandum venerit: quod circa hoc ferventur antiqua ftatuta, & potiflimum Conftitutio Gdonis Apoftolicz fedis legati fuper hoc edita, cujus tenor fequitur & eft talis: *Excommunicamus omne< facerdotes dr clericos quotcumque, qui poft legitimam admonitionem focarias, vel alias mulieres, de quibus mala Jufficio pofit faboriri, m domibus propriis, vel aitbi, unde pipulus vel Ecclefia JcandUdixttwc, duxerint retinendas, nifi fint clerici, qui tn minoribus ordinibus crnfiitusi, legitime contraxifie probentur, qui tamen cum uxore Ecdefiaftica beneficia retinere nen debeant.* otibtî

XXIV.

Licet juxta canonicas fan&iones taxillorum & alearum ludus tanquam indecens & illicitus omnibus indifferenter fit prohibitus, tamen przeipue & diftridius antiquam provincialium Conciliorum jura tales ludos Ecdefiafticis viris & aliis deficis interdixerunt, etiam certis pœnis adjedis: qux quidem ftatuta, Nos in prjcfenti Concilio renovantes: quibuslibet Ecdefiafticis viris, ceterifque clericis cujiUcumque ftatus aut conditionis cxiftant, przcipimus, quatenus de cetero cum taxillis non ludant, et hoc fub pccna unius libric cerx qualibet vice, fuz cathcdrali, vel parochiali Ecclefiz applicandx: vel fub aha majori poena arbitrio Superioris, confidcrata qualitate fadi et perfonarum infligenda.

Z/em fequuntut ftatuta circa reformationem morum feculartum edita, quorum primum tale eft.

XXV.

Quia Dominus in veteri teftamento ct fabbata et alias feftivitatcs fan&ificari voluit, ct diftriéle prxcepit in eidem ab omni opere abftincrc: ec in novo teftamento Dominicales dies, aliacuc ferta ab Ecclefia indida eorundem loco luccceflerunt, qux a pluribus male' & negligcnter obfervantur: Nos ad honorcm Dei & Sandorum fuorum jubemus, et diftriâe przcipimus, fupradidas Dominicales dies, et San&orum fefta, ec przeipue ca.quz ad honorem Chrifti, ec ejus gloriofx genitricis Malic» et fuorum Apoftoiorum infirma funt, una cum aliis feftivitatibus » que ficuti fefta Apofolorum confuevcrunc obfervari, ab omnibus fubditis noftris cum omnimoda reverentia obfervari; abftinendo fcilicet ab omni opere fervili et manuali, ac divinorum auditioni cum matura devotione vacando; illum abufurn penicus reprobantes, quo marefcalli et barbitonfores fupradiai» Dominicis ec aliis beatx Marie, et Apoftoiorum, et fupradi&is feflivicatibus, credunt fibi licitum fixe fua minifteria, cti<m prxtcr ncceflitatem, exercere: circa quem.volumus per Ordinarios de opportuno remedio provideri, ipfos monitione pnrvia corrigendo.

XXVI

XXVI.

Quamquam fuerit retroadis temporibus tam ex ftatutis fecularium principum, quam Ecclefiafticorqm praelatorum fttfficienter prdvifum contra cos, qui aufu temerario non formidant Deum reneg|r·, defpitare , vel malgreare, feu alias bUfpbemare ; & arafin contra eos qui de Chrifto Domino & Redemptore noftro biafpbeme x irreverenter loquuntur; puta jurando per ejus carnem, fanguinem , ventrem, barbam vel vulvam ; tamen propter negligentiam fupesiorum qui paedida ftatuta fervari non fecerunt, pinei funt qui a fupndidi» blafphemiis, vel juramentis illicitis abftineant : Quapropter diftride praecipimus omnibus Ecxlefiafticis Praelatis hujus Senonenfis provincix, quibus id ipedare dignoicitur, quatenus prxdi&a ftatuta, fi qua habeant, cum omni diligentia faciant obfervari. Qux fi non habuerant, volumus, dc ftatuimus quod defpitantes, feu malgreantes, aut renegantes Deum, feu Chrifhun, vel ejus gforiofiflimam Genitricem blafphemantes, quod prima vice compellantur pane & aqua in carceribus jejunare-fter odo dies: & pro fecunda vice perna duplicabitur, & pro tertia publice τη fcala , vel alias puniantur. Quod autem ad illos qui per carnem Chrifti, fanguinem, vel plagas, vel fimilicer jurant, pro prima vice folvent unam libram cerx fuxeathedrali, vel parochiali Ecclefix: pro fecunda vice , duas, & pro tertia , quatuor : vel alia poena, etiam publica arbitrio judicis punientur , qualitate perfonarutn confiderata, ut exteris cedat ia exemplum.

XXVII.

Ad noftrum devenit auditum , quod in hac Senonenfi provincia eleemofynarum quxftures abufus fuos multiplicare non ceftant, quodque praedicationis officium licet ignari dc illitterati fine , ufurpare non verentur, & per vana mendacia, dc alia fida blandimenta , pauperum fimpikium pecunias extorquent , dt quod deterius eft, fonche Ledis Apoftolkx, dç aliorum inferiorum bullas, ac litteras fimiliter falfificant dc corrumpunt, m plurimorum foandalum dt gravamen. Quapropter nos contra tales nequitias dc abufus providere volentes, Epifcopis hujus provincix praecipimus, quatenus a fuit fubditis curatarum Ecclefiarum .reâoribus , t*-“ ciane inviolabiliter obfervari jura dcca-omivn nonica ftatuta qux contra fapradida fande & laudabiliter providerunt,, *cap. cun^ex es à* Clement. fbujfonibxt, de pete. & rtmiff.* Nolumus tamen populi devotionem per ipibs curatos vel redores, quam gerunt ad fandos, quorum fupradidi quxflores procuratores exiftunt, quomoddlibet impediri.

^XX VIII.

Cum plures fint qui proprix falutis penitus négligentes, non nifi femcl in anno iua peccata confitentur, propter quod, cum memoria bominum fit labilis , non bene poftunt fuorum habere memoriam deli&orum in magnum fuarum animarum periculum : Nos huic morbo providere cupientes, ptxcipimus curatis , & Ecclefiarum re<ftoribus, quatenus fuos parochianos hortentur, & inducant ad fua peccata confitenda in quinque folemnitatibus Domini prxter Pafcha, icilicet in Pcntecofte, iq Affumptione Beats Maris, in fefto omnium Sandorum, in Nativitate Domini, & in initio Quadragefimx, & fiant tales exhortationes Dominicis diebus fupradidas feftivitates immediate prxcedentibus.

XXIX.

Medicinalis artis magiftri, licet juxta canonum ftatuta non debeant infirmis corporalem medicinam exhibere , >nifi prius exhortatione fada per eos , quod fua peccata confiteantur j nihilominus iidem magiftri tam fandum dc falutare ftatutum fervare contemnunt in magnum prxjudidum animatum , cum frequenter eveniat, quod infirmitatibus crefcentibus, dc quam repente invalefcentibus, plures fine coofdTiooe moriantur.· Nos ideo fupradiâis Epifcopis, injungimus, quatenus decretalem circa boc edicam , qux incipit, Cum *it^uutm. Dei n.* faciant inviolabiliter cuftodiri , prius tamen hoc prxfenti ftatuçaf publice declarato , vel notificato populo, ne forfitan infirmi , cum per ipfiw magiftros inducentur de falute animx cogitare , credant fe in periculo mortis exiftere.

XXX.

Indytx memorix Bonifacius VIII. in fua decretali qux incipit. ftuMuens *ut inteUexinuu, De jtnant. lib. 6.* vinculo

ANSO uHKisii
excommunicationis ipfo fa&o innodavit omnes qui impediunt caufas tiaâari coram judicibus Ecclcfiafticie, qu* de jure vel confuetudine traâari confueverunt. Et plures fimt fimplices & alii, qui forfitan propter ignorantiam tupradidx Conftitutionis, excommunicationis vinculo innodantur: Nos votentes eorundem periculis animarum obviare, omnibus curatis & rectoribus Ecclefiarum praecipimus, quatenus" juxta generalem obfcrvantiam plurium proZnciarum & diocefum hujus regri, infra miflarum lolemnia Domimeis diebus pro excommunicatis cum folemnitate denuncient omnes, qui modo fupradicio molcftiam vel gravimen curiis Ecclefiafticis inferre pr«fumunt & hoc juxta Conftitutionem fupradictam, *ÿucxiam ut ixtclltximus.*

XXXI.

Querimoniam plurimorum religiofis rum, ac aliorum Ecclefiafticorum audivimus, quod licet Dominus in veteri teftamento diftride prxeipit perceptorum fruduum Ecdefi* miniftris decimas tribpere; tamen his noftris temporibus eafdem diminuere conantur, ut jam ex eis aliqui dicant, & atterant decimalia jura, non nifi ad voluntatem fore folvenda» propter quod Ecclcfi*, & earum miniftri maximum damnum patiuntur. Quapropter not contra tales hominum nequitias occurrere cupientes; Omnibus Epifcopis, Archidiaconis, decanis ruralibus, ceterifque Ecclefiarum redoribus przcipimus, quatenus Dominicis diebus, nec non meffium, & vindcmiarum temporibus, admoneant, atque hortentur, faciantque admonere 0c hortari per eos, qui verbum. Dei populo predicant, omnes qui ad folutionem decimarum tenentur, quod ipli amodo illas folvant fine fraude & deceptione qualibet, ulla contraria confuetudine non obftante, cum de omnibus frudibus quibufeumque, ubicumque, & in quocumque luco fint, ad illas folvendas fub damnationis pana, cx Dominico praecepto teneantur.

XXXI L

Canonica jura non-fine magnis ra* tionibus jubent matrimoniorum contradus in Ecdefiis publice celebrari; fciiicet propter Sacramenti dignitateni, reverentiam & honorem m quo confertur gratia, ficut & in ceteris Sacramentis^ & etiam ad tollendam omnem malam peccati fufpicionem, res cxiftimarc pönent inter ipfos conjuges iolum fore concubinatum, fi de ipfo matrimonio publice non appareret; Hu tamen non obftantibus plures font qui a fuis Prxlatis faciliter obtenta licentia, non in ipfis Ecclefiis; fed in privatis oratoriis matrimonium contrahunt, & folcmnizant, quod cedit in maximum xjuldcm Sacramenti contemptum: Nos autem circa id providere volentes, omnibus Epifcopis, Archidiacopis, £c Ecclefiarum re&oribus fub poena interdidi ab ingreffu Ecçlefi* per meniem prohibemus, ne de cetero in privatis oratoriis folemnizationem snatrimoniorum faciant, aut fieri difpenfenç, nifi forfitan fubfit ingens, vel neceflaria cauiâ, & non fida; etiam pluribus prsefentibus.

amS h.

XXXIII.

Infuper fub eifilem penis, & propter eafdem caufas Epifcopis, Archidiaconis, & aliis quibus id de jure vel confuetudine competit, injungimus, ne de cetero ita faciliter difpenfent fuper bannis, m matrimonio concedendis: etiam prztextu cujufcutnque pecuni* ficut hadenus difpenfare confuevcrunt

XXXIV.

Cerris anni temporibus matrimonia prohibentur ab Ecclefia celebrari, fcilicet tempore Adventus, Septuagefim* &Rogationum, eo quod tunc homines magis quam aliis temporibus debent devotioni & orationi intendere, exquibus tamen plurimum retrahit carnale commercium, *eo* etiam quod illis devetionis temporibus chore*, ludi & convivia, qu* in nuptiis fieri folent, non tene congruunt, fed verius opponunt devotioni fic contemplationi. Nihilominus tamen in hac noftra Senonenfi provincia quaedam mala confuetudo, vel corruptela inolevit, quod folicet fupradidis temporibus plerumque fiunt feibvitates nuptiarum, chore*., ludi, convivia, & aha indecentia., qu* cx eifdem fefHs, conviviis, vel choreis frequenter evenire confucverunt. Ea propter not pnedidum abuftun, fim corruptelam extirpate volentes, omnibus dt fingulis viris dt feminis hujus provraci* fub excommunicationis pema inhibemus, m fupradtdia temponbhs audeant facere vel faoerc, procurent iblemnitates nuptiarum, id eft, convivia,

chore», ve! extera hujufmodi, ve! eifdem quomodolibet interefie: pnccipientes infuper Epifcopis & curatis, feu presbyteris Ecclefiarum parochialium, quatenus hoc przfensftatutum in fuis Ecclefiis publicent, & publicari faciant diligenter, & maxime duabus vel tribus Dominicis anteiupradida devotionis tempora.

XXXV.

Cum foli clerici ad altare Domini cum divina celebramur, debeant accedere: omnibus Epifcopis hujus provinciz injungimus, quatenus fub certis poenis per ipfos imponendis, faciant a laicis obfervari capstf *frimumde vita à" boneft. cleric.* cum etiam in veteri lege, cujus facrificiis longe dignius eft faerqfandum altaris minifterium, laicalis populus ad altare Domini non auderet accedere.

XXXVI.

Cum judices feculares quandoque clericos in fuis carçcribus detentos, dt ab Ecdefia requifitos, reftituere nolunt: Volumus quod provinciale ftatutum in pluribus Conciliis! provincialibus renovatum diligenter* obfervetur: cujus forma talis eft. *Statuimus ac etiam ordi- * ** fi co»tmgat aliquem clericum in villit, feu cafiris diacefis tr provinda Senonenfis fer judicem capi fecularem, quifuficienter requiStus de reddenda diBum clericum fuo judici Ecclefiaftico, non reddidit, feu reftituit, i» fua malitia ferfeverans, in diBis villis, feu cafiris quamdiu detinebitur idem clericus, ceffetur a divinis, nedum m Ecclefia, infra cujus confines diBus clericus detineri dignofeetur: fed etiam in aliis, fi in diBis villis, Vel cafiris flures Ecclefias effe contigerit: quod adrehgiofa monafteria i» diBis villis, vel caftris conftruBa & alias Ecclefias eis contiguas extendi volumus, ne fi in aliquibus ceffarent, & in aliis non, fentensia ceffationis feu interdiBi valeat vilifendi; prodiBas autem ceffationes auBoritate prafentis Concilii ab omnibus tam exemptis, quam non exemptis cum de jure ad boc teneantur, volumus obfervari.*

XXXVII.

Ad noftrum devenit auditum, quod in bac provincia quidam temporales Domini, & eorum officiarii, quandoque fub magnis poenis inhibent fuis Afubditis & aliis in dominio fuo eommorantibus, ne alter alterum citare faciat in foro jurii'didionis Ecclefiafticz, etiam in perfonalibus a&ionibus, ÔC quod deterius eft, fupradidi Domini, vel eorum officiarii plerumque prohibent curatis, vel redoribus Ecclefiarum, aut aliis presbyteris, ne figillent, vel execution! demandent'citationes dc alias litteras curiarum Ecclefiafticarum, & quandoque cogunt eos, ad quorum inftantiam aliqui ex «eorum fubditis propter fuam contumaciam fuerunt legitime excommunicari, ut illos faciantabfolvere: quod fi recufaverint, vel diftuJerint, faciunt illos, in ciceribus detineri. Quz omnia funt in magnam Ixfionem & turbationem Ecclefiafticz jurifdidionis: dc cum abfolutio taliter vi extorta, nulla fit ipfi) jure, taliaque perpetrantes novam excommunicationis fententiam, nulli dubiam, incurrant: Eaque propter nos talium Dominorum, vel officiariorum aufus temerarios refrenare cupientes, jubemus antiqua provincialia ftatuta circa hsec edita inviolabiliter cuftodiri, quibus cavetur, quod fi aliqui domini, vd judices temporales, aut eorum fervientes, vel miniitri aliqua ex gravaminibus Ecclefiafticz iurifdidioni inferre pnefumpferinr, & de talibus, vel eorum ^Itero legitimeeonftiterit, canonica monitione przmifia cefletur a divinis juxta formam pr·-cedentis ftatuti, et nifi tale gravamen infra odo dierum fpathim fuerit reparatum, volumus et pnrcipimus qnod ille, vel illi qtii tale, vel talia perpeDtraverint, et circa ea dantes auxilium, confilium, vel favorem, audoritate przfentis Concilii denuntientur publice et folemniter ipfo fado excommunrcati. Cum abfolutio taliter vi extorta nulla fit ipfo jure, taliaque perpetrantes novam excommunicationis fententqam, nulli dubiam, incurrant.

XXXVIII.

Item, volumus & ordinamus, quod teftes Synodales qui in qualibet dioecefi fecundum canonica ftatuta ordinati funt, diligenter inquirant, fi przdi&a ftatuta ab omnibus fervabuntur, ut habeant referre ia alio proximo provinciali Concilio, quz circa ea ridenne minime obfervari, prout in Capite *Sicut olim. De accufat.*

XXXIX.

Statuimus & przcipimns quod omnes fufiraganei noftri, abbatefque, piio-

A2HRISH *«««I

prloreX^aonventuales, et capitulaEccie-fiarmfi noftne Senonenfis provinciae : necnon decani rurales cujuslibct dioecefis, habeant copiam authenticam noftrorum praefenthun ftatutorum, iliaque faciant infra duorum menfium fpatium in fuis Synodis et "aliis locis folemnit;r püblicori, ac dedasari. Pnecipue aurem volumus, quod illa quae concernunt, vel concernere poffunt ftatum ee inores laicorum iidem fuftraganei es decani in publicis predicationibus et vulgari fertnone coram populo exponi, • ne aliqui valeant eorundem ignoran» tiam prxtendere.

aF.Steft.

Teftes autem Synodales hujus facri Concilii Senonenfis- eodem approbante Concilio in qualibet dioeefi ordinamus, nominamus & eligimus infra feripto*, fcilicet pro dioeefi Senonenfi, decanum 'Chriftianitatis Pruvinenfis, dc officialem fandi Juliani do faltn : pro didbefi Cainotenfi magiftrum Joannem de Gazone, ftc decanum ruralem de Brov. Pro dieecefi Parificnfi decanos rurales de Moncemorenciaco ôe de Kala, Pro disDcefi Meldenfi magiftrum Joannem Tourtier, & decanum ruralem de Columbariis. Pro dioeefi Trecenfi decanos rurales Arcyanim & laaél» Margarita:. Pr· dieecefi Nivernenfi magiftros Stephanum Gnedac, & Joannem HurtcukL Et pro dieecefi Antifiodorenfi, archipresbyteros S. Prlfci & dc Verxiaco.

XL I.

Nos vero Joannes Archiepifcopos aatcdiâus in di&o provinciali Concilio, ut prxfertur, prziidences, ipfo approbaate Concilio omnia & fingula ftatu. u prse(cripta teneri, & inviolabiliter obfervari ab omnibus & fingulis noftne Senonenfis provinciae volumus, dc jubemus, rpfaquc ftatuta dc omniapnemifl* laudamusdc approbamus, concludimus dc definimus prout fuperius eft cxpreffnm, ulteriorem ipfius facri Concilii profecutionem & continuationem, quoad ea quae nondum perfeâa funt, do fratrum & fuftfaganeorum noftrorum ac aliorum 'in eodem provinciali Concilio comparcntiugi voluntate, & confenfu, hinc ad diem Martis poft Dominicam diem, qua in fanéta Dei Ecclcfia cantabitur *Jubüaie*, anni Domini 14*30. d&am diem Marti» poft *Jubdttc*, Parifiis cum continuatione dierum fequentium pro ipfius Concilii dc agendorum in eo, que nunc expediri obftantibus certis, juftis Jc evidentibus impedimentis, minime potuerunt, nec ad efte-&um deduci, totali «St finali conclufione, praefigentes, ftatuentes & ordinantes. In quorum vim & fingulorum certitudinem peamiftbrum, prxfentes noftras exinde fieri, & per notarios publicos, fcribafque ConciUi proviaeiaiM pracdi&i infra feripto*, fubfcribi dt publicari mandavimus, noftrorUmque Arcbiepifcopi dt Epifcoporun» fuflraganeorum pnefentium prxdidorum ap> penfione figdlorum fecimus &. juflimux communiri.

chrkstj M'**

Datum & aftum, quoad pracniflorum coocclufijnem K Parifii» lo dido collegio fandi Bernardi, nobis inibi mane hora Coocilii corjucta ia eodem Concilio prendentibus, fub anno domini 1419. indift. 7. dte menfis Aprilis, Pontificatus (aaftiifimi ln Chrifto Patrie domini noftri domini 'Martmi diviam provsPdentia Papas Qiiinu snno duodecimo. Pradeotibu* venerabilibus viris dominis & magifiris Petro Clerici Germano de natione, canonico Senooenfi, & Petro Pinart curato fandi Juliani de fallu noftra Senonenfis dkeccfts teflibus «d primin'» vocatis.,

CONCILIUM AB HENRIC*

Rigenli Archicpiicopo celebratum anno circiter 14x9a cujus non habemus Decreta ad itatum Ecclefix pertinentia.* fed mentio duntaxat repetitur levis apud Albcrtum Krantzium lib. xi. Vandalis cap. *6.

HENRICHS per hac tempora Archiepifcopos Rjgeofu Concilium celebravit Proviociate (*vrrAt fiat*) Cam fiiftinets fuis, multis imbi decretis, quae ad ftaitun Ecclefi· pertinerent. Opens pteiium vifutn cft, fedtmi ApofinUcanq advenus oppreforas Ecclefi· invo.are, detegereque per nunlias calamitoXum Ecdefia ftatum, quod ab iis qui Concilio terra fint impofiti, opprimitarctur. Delegeram ad esa» legationem D· sas canam Kevalienfem, cua) aliquot de fingulis Ecclefits collegis: quibus RJgeafiS, Taibotenfiaque procooiulcs, ex filiis fus clericos Rjomanam curiam vifuroa junxere, vel ut in aliqnod Iralia Palladium coHocati Interii induigerent. Erat ea focictas Hincrautium iexdccim

Christi I,i,. "cim perfonarum profeâa terreflri itinere ad Ini,'um Qiadragefimx (quod mare tardais fit per glaciem navigabile) jumentis vefti , Greb bin , ad exitum ulque Livonia-, pervenerunt. Ibi ab arcis przfcdo Gofv ioo dc Aflenberge, o.dints TheutonicoLum traire ciudchter invaduntur. Aimum ademptis litteris perleâilque, terr® proditores arguuntur: & quicquid ab illis in purgationem diceretur de privilegiis *delicorum . prefertim* Romipctarum, irridetur magis quam auditur. Mox rebus omnibus 6c non parva pecunia nudati, veilibus demum exuuntur ligatis manibus pedibufquc in profluentem rivum (Liva vocant) fub glaciem detruduntur, crudclique merguntur exemplo. Ita fra- A ter ordinis Div® vaginis minus fuas conk-cra^ vft faterdorum & ihnox iorum juvenum mifcra* bili oece. Idem ille carnifex, teftattts egregium facinus, feribit terr® pontificibus/ *Noveritis*, inquit, nuper a me deprehenfos provinci® proditores, Clericos veftros, rebus fit vita' exuiffe , nullius juffu aut confilio: fed (quod tutandis finibus pr®feûum fcitis) publico fundus mintfterio, publicos holies feci de tnedio. Esrft rem nemini prater me imputandam ego profiteor, nam publicam peregi utilitatem. Hoc (rogo) quid eiat, nili addita calamitati miferorum infultatio7 quum ignoret nemo, non effe auftorem qui iaftus eft exequutor. ISTI

CONCILIUM DERTUSÆ,

Qua: nunc Tortofa dicitur, celebratum przfide Petro de Fuxo, ordinale Apoftolicx fedjs legato, anno 142p. cui fublato antipapa Ægidto de Munjone, Benediéli χιιι. five Petri de Lutfa fucceifore profited treperunt nomine Martini V. .Romani pontificis obedientiam Hifpani aliquot Epifcopi, qui ad hunc ufque annum ab anno 1378 fchifmate ab Ecclefia fuerant diviti,

Eamus Bxo ta KrtktufUi· ad annuv b-p^i?iu t· card Fuxi funcdiAmu 1^*2!**lut> FAUSTISS1MUS omnium ’ hic annus, Martino pontifici, fit Ecclefi® univeifali fuit, fchifmate omnium ftmeftiflimo, dexteritate fit felicitate Petri Fuxi * cardinalis, Apo ftolicc fedis legati fublato. /Egidius Muniô- ClementisVIII. nomine pomifuatum invadere prafumpferat, Pontificatus nomen abmdicavit, infignia depofuit. Cardinales quos pe- KS "® habebat, loco moti, de graduque dejefti, quem inaufpicato occuparam . Alphonitts Aragonum rex, in Martini Pontificis gratiam ; quem ut antea metu continere, na novo nunc officio conciliare, in partefqne traducere erat propofitum. Pcninfula hofpitalaiiis militibus detrafta, quorum in ditione ab antiquo fuerat, regi ceffit. Ægidius nonnulla compenfatione Balearis Epifcopus fades eft Aiphonfus Borgia, Valenti®pontifex teuuncatus, qu® metees navat® opot® fuit Ægidio fif fociis fanandis, ad Cummes fic maximos hono- ‘IiaamDar· res aditus. Tarracone ’ in Çatalains a Petto Fuxo Epifcopi Tarraconenfispcoviuci® ad Concilium evocati, antiquum Eccclетuilicx difeiplm® morem rdumpicre.

CtaaMu *Eptfcopitt ftrvttt fervorum On β<l per-*

MU pium· ”2— 4μ H»·ι—η hi·®®·*« **Incomprehenfibilia Dei judicia, inveftigabilea vi® ejus, grandem nimirum ftuporem con. fiderantibus ingerunt, & caufam ptofeâo non levis admirationis inducunt. Quis enim m illorum coolidcratione non ftupet? Qjiis non ftupende miretur, fit timeat ? illa judiciorum fecrcta celeftium, quorum ordinem noti datur nofle mortalibus , quorumque myfteria mens non capit humana, nec inveftigando comptehendere (efficit, nec coofideraodo difcuiere, vd maniieftarc loquendo, quis, inquam, intclhger· valet diicretam locem equitatis occulte, qua Jefus Chriflns Dominus nofter, dum Ecclefiam, quam non fotam milericorditcr, led etiam mirabiliter fuo Sanguine pretiolo funda vit ta arce immobilis petras firmatam (olide ftabilivit, ut porte inferi adverfus eam non pncvafaeut, humano judicio quodammodo de-**

B relinquens , ipfam frequentium tribulationum etiam diffufaram vexari permittit incommodis, & in fubveniehdi expcûatione languere, ut Sapientiffimos ponderator, qui in datera reâiffîma populorum merita , & dclifta, appendens viiioraque previdens , utitur, & fi jufta nobis tamen ignota: a tempore quUem fanft® mem/ri® Gtcgorii Papa» XI. predecefloris noftrf , a quo anni jx. vel circiter etBuxere pixdiftis exigentibus memorato judicio declinaro, Ecdefia ipfa Domino permittente fchifmatis primo, deinde lub icbifmatis velo procurante C humani generis hofte, pleraque incommoda perpeffa eft, necdum, quod amare depromimus, ver® unionis, & p.uis reintegratione letatur, qu® omnia infra noftri arcana peâoris revolsemes, & nnceram redamque intentionem, quam iu noftra, ad iummi Apoftolatus apicem aiTumptione, ac ex tunc accuratius habuimus pariter & habebimus, ad hujufmodi unionem efficaciter procurandam publice piopalsntes, quamque debitum, quantum id nobis eft perducere ad effedum meditatione continua cupientes, to:iique affeftibus anhelantes, ut per D noftra humilitatis minille>ium adiit gloria in cxcelfis Deo, & in terra pax hominibus bon® vofamatis, eoque favente, quia eft pax vera, quique fecit utraque unum ille videlicet lapis angularis, qui in (uc nativitatis exordio diverfos in te parietes copularі jam cepit, ad ejus laudem gloriam & honorem, in ipfo Ecdefia fua vera, fit indubitata unio, & pax fequatur , fi Divine fuerit majcftati acceptum .

Hinc eft quod nos propenfius ^attendentes, quod quanto validiora, certiora, & firmiora E luni, in "hujufinodt Apolluiatus officio jura noftra, tanto lucidabtlius ea ducimus pro pace, ac réintégrâttone religionis Oviftun® relinquere : non enim femper de fummo jure difputandum eft, fepe quidem rigor juftiti®, reipublicc utilitatis, flt tempori cadft, nam fi mulier illa, & juri fuo renuntiare, proprruque filio - fpoliare (e voluit, ne lectionem illius profpiceret, quanto magis nos, poftquam ad optatam Ecdefia. unionem, ad pacem per juftiti*, aut

mu·

CHRISTI

——mutua: ceffionis vias, ut cupimus, pervenire non A poflqmus, tanto-dilcrimini fuccurrvndum mifericocditer, proque bujutmodi rcintegratione paceque, pie cedendum videtur. His itaque *fil* alus juftis, & rstjonabilibus caufis, quas prefennbus haberi volumus pro expreflis, omni furi papatus, oneri fic honori, ac.ejus ritulo, fic polTcflkmi, quod , quem , fic quam in Ecclefia obtinemus pariter fic habemus, matura fuper hoc deliberatione prathabna, non vi › dolo, feu metu, nec alias modo aliquo circumventi, fed timpliciter, pure, libere , ficipontes ac ex certa (cientia, fit de plenitudine potcflati% aiit(lentibus nobis venerabilibus f atribus noftris factas Romans Ecclefie cardinalibus, necnon pmiennbus dileftis filiis Alpbonfo dc Boria utriufque tui!» dodore, chariffimi io Chrirto filii noeri Alphonfi regis Aragonum iilullriflimo confiliano, fic Pontio de Pontibus Valentincnfi Ambaxiatoribus regis ejufdem ad nos fuper premtftj» deftinatis, nec noa Praelatis, fit aliis multis IpeAabilibus, fic probis viris palam fic publice die date prafentium, fit tenore, verbo, intentioneque libera, fic eflcdu valido, atque Rimo cedimus, fic renuntiamus, fit ab ipiius Papatus omnimodis ufu , adminiftration» ac exercitio gratis, fic fpontaoea voluntate ablinemus, & promittimus bona fide in poflerum abftincre, papalia deponentds infignia ad efficaciam vere defideratidime unionis Ecclefie fanda Dei. Cecerum, ne dehujufmodi ce(fione, renuociationeque, ut promittitur, facticio pofterum hafiictur, quiu penus conflet auihencc dc eifdem, prafentes littéral motu pro prio non ad alicnjus inftantiam expeditas, ad rei gerte memoriam in futurum jufumus pubhcari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam ooftre ccflionis, renuntiationis fic voluntatis infringere, vel ei auiu temerario contravenire; fi quis autem hoc attentare pratfumpferit , indignationem omnipotenti» Dei, fi< beatorum Petri fic Pauli Apuftolorum ejus, le noverit incurfurum. Datum Paoifcole Dei-tulcnfis dioecefis 7.. Kal. Augurti, pontificatus noftri anno quinto —57 de curia Rodericus ------- plumbum ------- SandusPetrus — — SanDus Paulus —— ab alio Utere ———Clemens Papa VIII. ***Et ibidtat ititat au^ifler Alpbonfat pradilbas fiat tliqtta olit foitatnitatt tradidit domino itgato faoddaat ta/iramtataaf, yaod pro firmitati conjcirntiaram faara/B doannt Paaifcola ftctraat fab bac [orata.***

rir InCriNcen-fka»- ui, NU,un V. III P p-r ctrdia*- 1- «-r-c*» t». £ı**.

In nomine fande fic individua Trinitatis , Patris, fic Filii, fic Spiritus lanAi, Arnen. Per hoc publicam iutkumcntum , eundis patear evidenter, quod anno a Nativitate Domini millelimo quadringeotefimo vicefimo nono, indidione feptima, dic vero vicefimo fexto men fis Julii , io die feftivinti* fanda Anna, tunc Apoflolica fedevacante, per fimplteem, puram, & liberam ceflionem, fic renuociationcm, de pctiiionemque infignium papalium, tunc Kmpotis nominali Clementis Papa QAavi, nunc vero Egidii Sancit Munionis, palam fic publice faAas,. fic p« me notarium infraferiptum, ut continetur in litteris inde confvAis publicatas, alta fic iotciligibili voce in camera parlement! caftri PaaiUola Dertufenfis dkrcefa, in confiftorio publico cento per ipfism, atfiflentibus fibi revereodifttmia in Chrtlla Patribus dominis, dominis iacra Romana Ecclcfia cardinalibus, nec non prafentibus egregiis fic circumfpeAis viris, dominis Alphooio de Boria juris mriufque doAoris, fereniffimi domini Alphonfi regis Aragonum confiliario, fit Pontio d- Pome cive Valentincnfi Ambaxiatoribus regii» ejufdem, ad ipfum tone Clementem fpecialiter deflinaiis, Pndatis quoque fit aliis multis notabilibus, fic probis viris paulo poft ibidem revereodiffimi in Chrifto Patres fic domini, dominos Julianus Epifcopus Ofticnfis, Francifcus tituli fandi dementis presbyter, ac Ægidius fandat Maris ih Cofmedin diacones, Quidem fande Romanas Ecclefie cardinales, facrum collegiumeardinalium facientes ad Romani pontificis ctedionem volentes procedere, peverendiftimum patrem fic dominum, dominum Simonem cledum Antiochenum, camerarium domini Pape requifivorunt, ut eis loctsm ad conclave tenendum artignaret eidem, qui quldçm dominus earnerrius ipfis pro conclavi hujufmodi certam partens didi catlri illico aflignavit, quam iiccm domini cardinales idoneam reputantes, fic intrantes conclave, audita mifla de SanAo Spiritu ibi, nec non claufo conclavi, ac cuftodito, pncfatl tres dmnini cardinales foli inibi remanentes, ad ele&onem Romani pontificis, prout iu tertium ac io mei notarii infralcriptorum prssfentia, rutulcrunt *(e,* in modum qui fequttur, procefltfTe, videlicet, quod habentes pne oculis folum Deum, conttdcramea, quam GbriAiana» rejigionia *infomam,* detrimentaque, fidelium quoque moleftias, fic pericula que badenux emerferunt, ac emergere verifimilf erat › attendentes ex peftifero fchit *Bitte,* quod *loDgBvis,* proh dolor} temporibus, in fcifliiram Chriftian* fidelitatis, gravif fime perduravit, nifi falubriori remedio, divina favente clementia , cujus res eft, pro integratione unirateque Cbriftianorum occurreretur , unanimiter, nemine difcrepante perviam Spiritus SabAi, reverendifl›mum in Cluilio patrem & dominum , dominum Odonem de Cohimoa in iua obedientia nominatum Martinum 7. quem ipie dominus Clemens, die predicts, paulo ante fuam hujufmodi ccfljonem tollendo fententias & proceflus contra ipfum rationе ûhiimatis laics, fit fados babiliiarat de Apoflolice potcftatis plenitudine, ufqueadfitmmumpontificium inclufive in Romanum pontificem fit paftoretn, ac verum Chrifti vicarium, fit beati Petri fuccefforetn, concorditer elegerunt , ipfumque licet abfentem, receperunt ut talem, fit a Chrifti fidelibus fic debere recipi decrevere, eundem tàartinum *V.* etiam nominantes , qutbua, Ut aderuerunt, inter ie, Ut pnemittitur, fie pcraAix, refles fit me notarium mira diAos vocari fecerunt , ipfis adhuc exiiteotibus in conclavi, ubi premiits in effcAu per ipfius domini Qftienfis organum referentes, voluerunt, requifiveruntque per me notarium infraferiptum fieri luper illis unum, fic phira publica inflrumenta

E, AAa fuerunt h<c anno, indiAionc , die, menfe, fic locis quibus fupra, praefentibus prsftausiffimis dominis Ægidio Sancii'MuoKmU, qui ut praemittitur, reugnaxit, fie Ambaxiatoribua fupradiAis, ac venerabili * circumfpeâo viro domino Bernardo Torved Decretorum dodore ad premifla vocatis fpecialiter fic rogatis.

Er ego Antonius, de Campis litterarum Apoflolicarum abbreviator, feriptor fic *regiftrator* publicus , Apoflolica fit Imperiali auAoritate notarius, quia prrmiifis ceflionibus, atque KùuQciationt, per me, uc praemittitur, publicatis ,

ANNO

çetis, oecnoo diâorum trium. domioonusCiar-A dlnalistm pro conclavi requifitioni hac ipfinsaf- lignatione relationeque, ekâioni hujuinsodl pr»~ lens fili, hoc publicuminftrumentum per alhim, me diverfis occupato tsegodis, feriptum in hanc publicam formam redegi, fignbque meo coefueto fignavi, A hic me propria manu fubfcripfi rogatus, A requifitus in fidem, A teftlmonium promiUbnim; hanc ekâioeem doialnortm (upra In fine additam approbando.

ANNCT CHRISTI ·<»>

Cum itaque locus fandi Matthei nondiftarec a caftro RtnlfcOui nifi per tres léguas, idem dominus legatus voluit, A ordinavit, quod d(-dus dominât JLgldius gum omnibus fuis in caftro, A villa iÿnifcol· exiftehtibus, faciendo debitum ftium A honorem, ut tepentur, fande fedi apoftolice impendendo, tc domino nôftro Martino Pape V. cujus perfonam ipfe dominus legatos profentabat, perfonaliter venirent tibi obviam, A in eadem villa fandi Matthei publice proftarent obedientiam, A confequereotur reconciliationem, abfolutiooem, it habilitatiooes eis neceftarias, quod prefati ambaxiatores efficaciter traâarunt, 9t obtinuerunt. Itaque die Sabbathj fequenti, que fuit decimatertia Augufti, A prafatus dominus Ætalgidius, cum fuis pretenfisCardinalibus, excemptis predi&is incarceratesl perfonaliter venit ad villam fandi Matthri de vefpere in domo rc-c doris i cfide ville prope Ecdefiam majorem coilocata, A cum in craftinum, quod fuit dies dominica, de mane ante quam fuiflent reconciliati didi Panifcolenfcs divinis oSciis, A in Ecclefia predi&a fandi Matthei fe ingerent, dominus legatus hoc audiens, magiftro Alphonfo ambaxiatori predido dixit, qualiter ipfe erat informatus, quod Panifcolenfcs illamct hora fe ingerebant divinis officiis, in Eccklia nondum reconciliati, A antequam obedientiam

•a »1411·· ait.

«Mki^K^^uhaxiator, eodem inftanti ad Panifcolenfes P^'^0· «ceflit, A illos, quos in Ecclefia reperit, exire fêcit, A incontinenti, licet eis effet valde grave, omnes exierunt, A dominus legatus domum veniens, illis exclubs in eadem Ecclefia cum ambaxiatoribuspredidis, cum magno apparatu, A cum omni populodift»vili*, folemnem audivit miflam in fede legationis fu» folemniter collocatus, A benediftione, ut legatus, populo contulit A indulgentias confuetas.

Eadem die Dominica ducentibus illos profatis ambaxiatoribus, poftquam dominus legatus de vefpere aflumptionh bearo Mari» ab ecclefia prodifta recedit, pronominatus dominus Ægidîus in habitu doâoris fimplicis, una cutn protenfis fuis Cardinalibus profatis, A ceteris prsnominafis, perfonaliter accedit ad domum feu palatium magiftri Montefi», quod eft extra muros diâ» vili» fandi Matthei, prop* conventum Prodiaatorum, A omnes Panifcoleofes bini, A bini procedentes, fimul * acce-£ dentes fuperius intraverunt cameram paramenti, ubi dominus legatus, cum omnibus fuit confiliarjis aderat: quibus intrantibus, A populi multitudine, ufque ad numerum centum, A ultra perfonarum principalibus ad ofculum manus A ocis, A ceteris Panifcolenfibus ad manus tantum ofeulum per dominum legatum •dmifi, profentibus dominis Epifcopis Dertufenfi, Adurenfi, Segobricenfi, Bethlcemitan,m» * * Aurienfi land! Severi, A ainbaxiatoribus regiis prefatis, ac exteris prxdkftl domini legati confiliariis, pronominatus do-

• f. tf«n- **'"**.

* M *

minus JLfidius alta & imeiligibili voce dixit hoc verba, vel fimiha in efteftu: Re vaendiffime pater, ego A domini qui funt hic prefentes audivimus, Ac. prout in snftrumenro inde ctr.fèâo latius continetur /cujus tenor fequltur in hunc modum.

ANNO CHRISTI

nomine iânâ«, A Individue Trinitiris, a*au irm Patris & Filii, A Spiritus fandi, Amen. No- ^,**,f*! verit univerfi prefentes pariter A fur.uri, quod^wak«> cum jam^annis ftre quinquaginta effluxis, gravis fehifmaticà divifio Ecdefiam Romanam û,ΛηΓ invailflct-, Hlamquc 8c ajias paritet orbis Ecclei.as, proh ,doi$r, afflixillet, nuperrime s.tati root, duodecim anni vel 'circiter effluere, qu>d in »«<»<· Cosiftantienfrs generali Concilio in Spiritu fanBâo congregato, in quo inter alia Baltaflar Colla, loannes vigefiraustertius, A Petrus de Luna, Benediâus declmustertius ab omni ture, quod in Papatu dicebant fe habere, depelui fuerunt, dt Angelus de Corrario, Gregorius duodecimus in fuis obedientiis nuncupati, etiam juri fibi in tpfor Papttu ouomodolibet competenti, ceflit A renuntiavit, necnon fanftifiimus in Chrifto pater & dominus nofter, dominus Martinas divina providentia Papa V. ad apicem fummi Apoftolatys affuaptus extitit, diâoque Petro aliquandiu ex P°ft vita funâo, A domino Ægidio Sanci/ Munionis eidem Petro fuccedente, A per aiiqUOt ann0, cu(n infradidis, ac nonnullis aliis in caftro Panifcol» Dertufcnfis dıoecefıs exiftente, A fe pro Clemente oâavo a tempore hujufmodi fucceifionis fu» gerente, pro cujus quidem domini Agidii A aliorum cum eo in dido caftro exiftentium reduftione profatus deminus nofter Papa de anno domini 141$. revcrendiihmum in Chrifto patrem A dominum, dpminum Petrum miferatione divina tituli fandi Stephani ia Caelio monte presbyterum facro Romans Eccleli» Cardinalem inclyte domus de buxo legatum a latere fedi» apoftolice ad regna Aragonum A partes direxit, qui poft multos A diverfos cum fertnlffimo principe A domino, domino Alphonfo Aragonum rege fuper reduâione hujufmodi traftatus habitos hac eadem de caufa ad profatum dominum noftrum Papam, de anño domini 1417. rediit, & idem dominus nofter Papa de ann › damini 1419. iterum cumdem dominum C \rJ ulcm legatum ad regetr regnum prxdicturi pro eadem reduâione, tm fit. Tanderr Spiritu unfto coopérante & r‹ -e, & legato an tediGo opc.atn dantibus, ad :eauiitionem d: ven^i m extitit.......... ! <nc eft quod di dat* prefentiam prxfàto don 10 Cardinali ic gato apud Matthxum diâa dioecefis in pa latio magiftri militi» Montefia, A lànôi Ger>— gii exiftente profatus dominus Ægidius, inui - verfali Ecclefia Epifcopus, & cum eo dom! i Julianus de Loba Cardinalis Oftienfis, F.i feus Rouira, & Ægldius Munionis titub de Mari» in Cofmedin Cardinales nu ‹ -pati, Simon de Pratis camerarius, Bernardus * - Totam Torvtti decretorumdoâor, protonotarius, Gerardus Gherardi fubdiaconus, Joannes Pigucrii ordinis canonicorum fandi Auguftinl in facra pagina magifter pcenitentiarius, Guillelmus Çaverii decretorum doâor, auditor camerae, Antonius de Campis in decretis baccalaurcus, litterarum apoftolicarum fcrlptor & abbreviator, Ludovlcus Novarra decretorum doâor, earumdem litterarum feriptor A abbreviator, Oilverius Angles legis doâor, ac

ANNO CHRISTI >♣·

nonnulli alii onm elidam eoa eruerunt , dc indinatis capitibus reverenter βi-------------- gato obediantiam, reveientiam ft 6defiutam débitas, per organum ipfiu» exhibuerunt, fiib hb vurbie <a «ftbftut

Revurondiftme pater, ago ft Ai alii hic memua exifteetes, audlvimm a' fide dignis , vue hk afte IbcroAnAm fedis apoftolica , A fanftMmi domini noftri domiat Martini divina providentia Papa V. legatum a latere , Mro venimua ad imponendam, dt exhibendam roverantia», »ruftandamque obedientiam ft fidelitatem vobis nomine profici domini noftri, dotqlni Mtrtlai Pap· V. quem profitemur verum vtwrfum Jefe Chriftt» firiucteftbmm beatl Petri, dt ofiarendum ooa ipfius, Ar veftri u* ft ejus legati mandatis femper obrdire paratos. Qyftrns qusdem ssrbii per eumdem dominum ftgidium ficut promittitur prolatis, allifique pradiAie approbantibus ea , proftuu dominus Cardinalis ftana obediantiam , ftdelitatemque hujufmodi acceptans, ac mantis ipfius domini ftgidii inter iuas recipiens , dixit eidem domino Ægidlo» *Voi* ergo In manibus noftris promittitis, & juratis quod de cetero eritis fidelis , ft obedient fanâidLmo domino noftro Martino divina providentia Papu V. & fuit lucrefloribus caocoice intrantibus. Qui refpondit, Sic ero, hoc idem omnes ft finguli fupradiAl profirft fuerant , de quibus omnibus de fingulis prædiâis profatus ^omnUs Cardinalis legatus requMvit fibi retineri , pubiicam dc publica , inftrementum dc inftra* menta ad perpetuam rei memoriaet dt por »01 otaries infiafcriptos , aAa fuerunt hec 4n icco fupradido fub aono a aatirittte domini 1419. indlAiooe 7. die vero Dominica 14. menfis Augufti , Pontificatus domini noftri Pap» anno 11. profentibus , ibidem egregiis viris Alphonfode Borda , utriufque juris doAore, dc Pontio de Pontibus cive Valentincnfi profati domini rrgls ambaxUtorib'.s, *A* reverendis In Chrifto patribus, dominis OddoM Dertufenfi , Rogerio Adurrnfi , Joanne Bethleemit dt Prancifoo. Sagobriccafi , Epifcopis,ac venerandis in Chrifto patribus Joanne abbate monaflerf1 fa ertri de f«nâou Severo, ordinis fanâi ncdiAi Adurcnfis diei refis, egregiis viris mardo de Rofergio caócellario Ecclefi» Tol λη», Rodolphe Roland! canonico Aqoenfi V. . D. dc facri palatii caufarum auJifore, Philip Gonis medicino doâoribns, ac quampluribus aliis tcftibusfidrdignis, ad hoc fpcciaiiter vocatis, atque rogati».

Afoi.. gr ibidem panse *peft, <ftubti fafrt frefn- » pr^fa·'* demrwr *Ap^** euantibtu ei-*

iINt». ■,r,"'. drw denum zdgsdie, A ri/is, gw <am *e» vne- rear, m premittitir t dixit* t»es *verbe* o» *efeOu t*

Reverenditfime pater, ad tollendum omnem conficientis lcrupulum , fuppiicatur veflro reverendiffims paternitati, utiauAoriuU prefati domini noftri dominiMartini di ma providentia Pap» V. dominum Ægîdlum , & omqesfupradiflc» abfoivere , babiiitare & ad gremium fanA» matris Etdelia recipere, ipfofqae in dead piftinum ftatuta reducere dignemini, & Ibidem profitu» dominus Algidius in perfona propria dixit h»c verba; Ita petimus ** Cogamus, ft alii qui cum eo veneratu, ut prnmittitur, quali uno contextu fimilesabfcdutionem, habêlitationem, receptionem , & reduôionem petierunt , diAufque dominus legatus auditis petitionibus , & fuppllcaUooibus hujufmodi, Ipfam

anno CHRBT! *♦**

dcAdomJnam algidlam, * aliae fupradiAot , gn» eum eo venerant, ut proftrter, aoftoritatu qpoftoUca ptr nroktum dominum noftrum Mai* Mnum Pupam V. Cbiconcefta, abomaibus fententiis, pennis dt muttis, qssaa octafiooe promifiorum Incurresuat, abWrit, ipfofqoe habilitavir, dt in priftlmim ftatu» mpofuit , ac ad fanfta matris BctMo gremium retmpltauâoritate apoftolka per prnfitum dominum noftntm, dominum Martlaum RipamV.fibi concedi , o&reas fi», bene, pie dc benigne IIIo» traâaturum, * pro eis òββηηη quaque fibi podtbilia t de quibus omnibus dc lingulis dlAtts dominua legatus (n quantum ftnftamRomanam Beclefiam dc fedem apoftolicam legationemque fibi oommilTam concernebant, unum Ac plura petiit fibi dati , It ooncedi inftrumentnm fic inftrtuncnta per notarios infraferiptos ad perpetuam rei memoriam. Aâa fuerunt huc fub anno . IndiAione, menfe, die , loco, fic pontificatu proxime fupradiâls, profsntibus edam ieftibus, quibus fupra.

Bt me Petro Arnaldo de VicectMnitatu, decano Ecclefi» fandi Severini extra muros Burdegalenfes decretorum do&ore, apoftolica , fit imperiali auâoritatibus, notario qulapromiffis omnibus&*lingulis, fupradiAis, dumficfucceffive, ut promittitur, fierent, Ac agerentur, Una cum pronominalis teftlbus, a^dnfraferipto notario, profens fui, eaque fic fieri vidi , d." «»divi, ideoque hoc preiens publicum per alium fideliter coofcriptum inftntmentu· exinde retinui , & In hanc publkam formam redegi , figfioque * nomine mei folitis & cooftietis fignavi rogatus & rtquifitus, in fidem ft teliimonium omnium ft ungulorum promiflbrum .

Et ego Thomas TVuteti Lucioncnfis dlcBcefis, publicus, apoftolica ft imperiali auctoritatibus, notariat, qui in promidis omnibus , & fingeHi fupradiAis, dum fic, ut prxmittitur, agerentur, dicerentur , ft fierent , una cum domino Petro Arnaldo de Vicecotnitatu notario ft teftibus fupranominatis profens fui, «aque omnia ft fingula fic fiari, vidi,' Ac audivi , ac una cum profato notario , in notam fumpfi, prcfenfque publicum inftrumeotum per aliom fidelem feriatum, ia hanc publicam formam redaAum retinui, fignoque meo folito lignavi , rtquifitus in fidam, & tcftimonlum pro* ■nidorum.

Die Venaris qui fuit 16. Augufti, profatus dominus legatus Intravit Dertufiun cum procef- fionibus (blamnibur, per Epifcopum, clerum, ft populum Dartufenfcm honorifice receptus , ft in domo Splfcqpali collocatus , ubiexprftan. do diem decimam Septembris pro futuro Concilio , remaufit , ft diem decimam menfia Septembris, ad quam Concilium convocaverat , expaAarit » qua die adveniente » profatus do-

Tii?hÜ!?s? μ φ « ««T'

lati ft capitula in suagqo numero no» venerant , obftantibus viarum difcrlauinibus » A impedimentis, cum Confilio ft aflrafu eorum , Iui jam venerant. Concilium nique ad diem Kirnmnonam ejufdem mends, prorogavit, ft interim, ft cxinde continue ad providasUum, Panlicolenfes de baoeficib pro fufteotatioM vita ipforum Junta ftcultatas fuper boc fpedalitar a domino ooftro Papa fibi diraAas juxta qualitatem perfaaarum Patufcolenfium prodiAorum, intendit, ft laboravit.

Adveniente die uromifft decimanoua reverenmus dominus legatus prodiAus In cathedra fua

—ANNO faa lââi Spritem» late CoadSiarotiMraH felemriter armfidaau mNhmA fMtiimf Mprietem «te* Mi ^vted.

CHRtfTf Scelete DemsM corum fe pur revmuadum ht

pnrikatfoaom tdemreverandwdemfaa

«fe* » elevatu* fetentur poetarum , fe metaphyfices oc phlirfbphorom peritUfanot fetator, alto fiylo, perittari lingua dhjrifa préparai· dlirrâh , fiegue caatarom aftautium mente», fe alto etiam bâfrait, ratait , fe a cunâb aftantlbu* comenaâtarl faume proue mit ex taato, fe tali femoae fefanrit pra-
---- JsÿeiqM iribl pro CoociUo fare.

Atanpaitrmra· Etritenm Tnrtrwnfii <p
• r. «.<·· , «nr * vorotr*
u tetri* irarrtlr* .

«'•raT-*Bptfeopui llertanfi*.

Bpiicopus Dertufenfa.
Spifeopw Valeatfaeafit.

Suprrvnmnt ftfi elifiM Htt draw* *tm 4*λïμ rt&* >Oφ*M·0 (P ΓφM

Bpifcopus Tirafoaen6*.
Bpifeopes Gerundenfi*.
Epifeopus Ofcoafa.
Epifeopus Vkerin.
Sptieupvs Bloenfis.
Vkarfas generalis Epifcopi Barcinonenft*.
Vicarias generali» Bpifoopi Urgellaofu.
Vicario* geoeraUt Bpifcori Segobricrofi*..
Vicaria generali* pro leta vacanto Majori«Mi.
Pro capitulo Tarraconerii, «urat canonico* fe decratorum dotar.
Pro capitulo* Cefarauguftanoruan, canonicutfe decretorum dotat.
EÎXX'*'' Λ*·M· Pro capitulo Bardnooenfi, uoui caoocira, fejj ia £*<ra pogina profefibr.
Pro capitulo Valentiaienfi oniu canoaicu» & tacretorum tatar.
Pro capitulo Gonradenb uam canonicus Atdecre- , torosa tatar.
Pro capitulo Herdenfi* unus canonicus & decreto* rosa dotar.
Pro capitulo Vlcenfi unus canorici» fe tacrctora· dotar.
Pro capitulo Segobrkenfi unus canoulra fe legum
Pro capitulo Ofcenb unus canonicus fe liceatiaras.
Pro capitulo Ttrafoaenfi unus magifter in artibus fe Uceatiatm fa Theologia . r
Pro capitulo Majoricenfi unus canonicus fe dotar.
Pro capitulo Btneafi unus canonicus *fit* facrifta, baccalaureus fa decreti».
Procapititlo Urgelleofi, unus canonicus fe decretorum dotar.

Abbns Cnitoaa.
Mor Soteri· «rilab ftafti Aagaftlri

Abbot Akmb «dita (oriti Benodifti
Abbot Ûriti Mktaciit ta Cuite.
Abbot Cariaan.
Abbot Gcioota.
Abbot fariti CtauAti, BaralaMeufa.

Abbot làafti Satnrriri ta Tavtrnolls.
Abbot tedti Petri ta Rhodia.

Altas fariti Meis Oatasln.
Alta* tarifa Mari· de Rota.
Alta* dc Rkoputto.
Altas montis Aragonnm.
Alta* lastftl Beaodifeis ta Bagb

Abbot Populeti.
Abba* ta Boriftftano.
Abbas Valût dip· .
C Abba* fanAi ternarii Valenda
Abba* ta Scarplori.
Abba* Lavatenfa.
Abba* ta Petra.
Abba* Valli* bots.
Abba* Canta Fidit.
Abba* ta Verola.

Ortauf pr«atab«rro|i*

Abbas ta Pulchro Podio.

Mtglfter Mooteta

OrdsUM «MT· Mata terrA'i

Magifter ordiris Mtrctdh.
Prior acciris· B. Marfa Mercedis laBarcfaoua.

Pueront Infaper piurr» priora coaveutuale· dirorfaroaa ordinum, decani fe propofai arebidiaconi eathedralium fe collegiatorum ecclriiarum facularfam, fe regularium, ufqw ad numerum duceotorom, fe vitra, ouorom plure» In numero gradudti fa align ta mcultatibsu ap. probatlt exftebari viri ikterad fe honorabiles praftantiora» fe majoras la toro dero regnorum Aragoaia, Valeatfa, fe priaripatas Catheteri» , qui bate redi apotailca, fe D. N. fammo Pontfari, D. Marano Papa V. fe mandatis D. legati humiliter obedlesalet ad Concilium hujufmodi venerant, fe continuarunt, fais fe mandito ianta Adis apotailc» fe efallem D. legati prompto aafaro fe obedient! rarapeari , catgaatantet peramplius ta facceflb protero, fe feliri aegociontm Sedete Dei, perdlUfantUm, humilitatem , fe patientiam penfeti D. legati, per eumdem dmnfaualegate*(gérante* ta oeuribns ad pleavm * certtoro», eriAi- *JJ- *** mantes efts magnamDridanam, feels, acte*^* ti regno, ae domfafo D. Aragonam rogfa, ad magnam omnipotenti* Dei gratiam repriaates

NO t»Tf •9·

—t mifericorditer faifle conceflam, quod Ecdefia Dei, fi twâa fodes apoftolica eptiquefanma aufioritas» Ecdefiarum» regnorum» * dominii pnadsAonun Ubertas Ecdctaflfca, qn· hoftte buanad generis malitia procurante per faculam pottflatts in tutum pme ia Ua partita prf· fundat*, fopits, vexat·, Infinfip»violat·,fi fora Ecclefiaftica, fi Ecdefinftfoonun vtaom 'exifteboot occupata, ufurpata» fi perm in totum abfcrpta» ita quod nifi cum mitaoifode-fuper cx divina fe fpidtuali difpcufetion· hnmaov* judicium reparandi, fi rsdnccndl ad felirom ftatttm prlftiaum, formam .jnodum, fe remedium diffidebat fe poft· aftcqul, intueri in pofterum k habere. Nunc inpeefemiarouiper ■cdkinn cfafacm domini legati ptuparesula af-fequtrentur ad pleaum » beatum, perpetuum , felicem * omni laude dignum eundem D. legatum exlflimamtt » qui alia tam ardua » At judicio hemado pene irreparabilis» fiadeftrftum profperum perduci defpcrau orgocia fua providentia fe prudentia circumfoefta cum invIncibili longanimitate, fe patiemia, fe vera humilitate ultra humanum toodum, divina fibi fuffragante gratia, ad optatum finem perduxit, per omnia admirantes tam geoerofam virum de ftlrpe regia, fe illutat domo Aragooum» feFuxi comitato Infigai prodeuntem, tanta fe talla , um dura fe adverfa» etiam in perfanapropria graviora, opprobria» Meftflba laborer» Inlupportabilefque perferre potuiffe» aut *a aal-mb tolerare » de unto, tamque vlmrofo in adverfis comprobato viro apoftoUc· fedis legato pacis angelo » Deo » fi fanfta fodi apoftoUc· » ac domino noftro fummo Pontifici Martino Pepn gratias ex cunfto corde fe ore perfolventes.

Celebrata igitur prodifta solfia » Ar officio, perafto, dominus legatas cum ibi prsfentibus introivit aulam pro Concilio juxta focum capitularem fedis Dertufenfa decenter pnrparatam, fe ipfo fo cathedra fodem!, ibidem In continenti aliis aftantibus ad vitandum lites fe difleufioœs cunftls aufcuhanctbus » pronuntiavit ante omnia , quod qulfque fedcrot fine prejudicio Ecclrfiarum, pro quibus comparabant , fe quod In poftenun quoad prorogativam fedlum , fuper boc nullum piajudlcium fequeratur » de quo fecit retineri publicum inftrumentumi fi de pronuntiatione hujuimodi omnes ft finguli faeruot valde contenti, ita quod Ibidem fine quacumque diffcnfion· ad placitum ex curlalltate unus alteri deferendo federunt » ut fratras habitantes In unum, inChrifticharìuteconiaodt, ftibidem ducs notarios, unum pro fe, alium pro Concilio ad redtgendunfin feriptis aftus Concilii, Ac unum decretorum doftprem procuratorem p im,(cflo. depatavk. Otnnibafque pacifice ft fine contentione fedemibus ft honorifice collocati», eadem hora idem dominus legatus corde senus fnlcmnem arangham propofult, per quamcaufas propter quis venerat, intimavit i videlicet:

Ad extirparionem fcbifnutum. Ac Panifcoknfium rtduftinneiB.

Ad D. regis Aragonum eum domino noftro-Papa ruconcUiationem fi pacificationem.

Ad Ubertatis Ecclefiaftica in Illis partibus reparationem fi réintégrâtlenem.

Ad Ecdefiarum ft totius ftatus Ecclefiaftici, Illanimque pardum felicem reformationem.

Qm cunfta idem dominus legatos foletnniter deduxit, etiam cumataftoritatibos facrieloquii fe feoftorum, Inum indo et» qualiter per Dei gratiam tria priora punfta faeramtamper Aeum feliciter expedita . fic, qnod neu reflabar nifi quartus pnmftusdt reformatione» fuper qua efficaciter relies intendero» fi ad Del tandem, fi Ecdefiaftid 2erua2honore*CiinbtwUt, illae»-hortando, nt fuper reformatione hajufmodl vdi· * etiam Ipfi diligenter vocaro , intimando ANNO CHtwn ■**'

contumada abfeotisrm, nec cempurtarinm faife f« fotanitte accufata» fumait D. Dominket Epifeopus Ilerdenfa pro (à k cuaftfo de Conel-Ho ipfi prnfentibas » ftdemnem mopofitlonem rovereati·fi honoris reverendo D. legaro, prout eft, vir litteratus In fore divino fi humano, decretorum defter folemals Ac eloquens, aotabl-Biter-peroravit, fèipfasn Ar torn· denim-ntandari» ejuCdem damini legati hnmiliMroffitraMio de tamis laboribus pro ipfa Ecdefib * clero per ruRxlcm domino* legatu» nquanimlttr toieratis» gratàs multipliciter rotando, ac fop* pileando eidem ut abfenres fopfprtuudignaretur ad tempus fus benignitate afiuetat dlftufque dombras legatus ibidem votis eorum benigne annuit» Ac juxta defiderium Ipforum prout petierunt decrevit per quatuor dies fequetrtes, quoique abieateiadbttc hxecxptâaodos. Casaque mulri cusa procuratoriis Ce ia Concilio pro abfentibus ingeffifieot » ad vlfitandom interim huiafmodl procuratoria an (orent fafidentla , vicariam Terraconenfem , abbatem Agerenfem C^ vicarium Csfarauguftannm fede vacantedecretorum do&orts cum notariis ConcUii, deputavit, 8c diem Jovis fequentem, qmr erat quarta dies futura pro fecunda frfiooe ordinavit » Deque pria» fcffio fuit pro illa die finita.

Adveniente die Jovis prsdifta » qu· fait duo. decima mcnfa Septembris» idem dominas lega- f«c·. tos, qui occupatas febribus » feffiooem tenere nequivit ufqae ad diem feqaeetemSabbati » Ac de Sabbato ufque ad diem Lun· fequeatem prorogavit fefiooem » qua dia Lua* declmafexta Septembris reverendus dominus legatus» licet debitis fe infirmas» Ia loco abt prias» tenuit fecundam publicam fefiooem » & per enodem dominum legatum fait propobtum, quod culeum fuper pluribns , Ecclefias, cieram, fefiatum Ecclcftafticum concernentibus reformandis. eflet nectfltrto providendum, videbecor fibiutile sro afceliorl expeditione » Ac cleri, quod certi taper Iis videndis, recolligendis, Ac avifeadis, diftifque domino legato Ac Concilio referendis depurarentur. Qno audito per dominam IJerdenfc» Epifcopnm de hoc ex pane 'totius Concilii eidem domino legato fait humiliter fnpplicatum, diftufqoe dosabus legatos benigno votis eorum annuit » Ac cerros viros notabiles, fe expertos de Condlio depntavlt fnper pmmlffii, ficque fecunda hujufaaodi fefio fait pro illa die Unita.

infuper caufantibus Infirmitatibus gravfarftne xsstbMt». Efebriam , tumoribus etiam tibiarum , At fciatica* prevalence* dlftum dominum legatum pl*-rimam gravamibtn, quas roforradbm medicis ex laboribus exceffivis, qnosiaprncodendnflate io profequutfoee negotiorum k legationis harafmodl pertulerat, abdqne dubio incurrerat ipfe dominus legatas » amplias i· fefionibos p blicis effe nequivit, fed de termino ad terminum fsft* funt prorogationes ufqve ad diam Martb undecimam menfis Oâobrïs: interim tamen deputati per dominum legatum recollegeram omnia in feriptis: qu· eisvlfe funt reformationibus indigere, tradidertutquemdomino

ANNO dUUm μ nkpri rad CtelÜotft inCondlio ritem Me qrad ndhuc quadam mat UMip· firaroot addka , ft fefius iiaaihr ia Carafe no racenfitx canal· » ft accnfaa · ne per do-■bra Iterdanfem ft VateWaMi Bplfcwpoa ex caaraiai voao MdM CaacUU (padaMter vtftata » ft toftefa nraüaam , ft cum co-· Wo coelus Concilii domino legato proCaocr· u : fuper mtibus Idem dominus tefacw rainwk fibi dcUberatioweaa.

Adressante Igitur dk Mania undecima Otebrts , doanliras tegant· bsfirmharlhoi praaaUb adhuc gravant», km vakwa defiaadere ad cathodratem acdefiam Derrafenfem, ft ad fora· fafffenls . ideo decrevit la tioello eplfconalit; dmnw» » wbi erat collocatu» , rentra fcfitaçcs Concilii exIndr,* difta die congrapra Concilio ibidumfirifonem tenait, & ralito note tpib in cathedra proGdeote earth de Concilio honorifica collerette* ft fedentibu», ferit per procuratorem fifeaiem folemnlter tccuCtta coantmaria abfentium qui procuratores ιк» mlferant , vel idoneos excufatores , licet tsasdiu fuerant expeteti * ft dites dominus legato· proonntlavk Hlot centumices * petitmqu· feerunt littero contra illos * ft conceffa. Quibus pera'te exinde retenti» publicis inftrumentis prodite» dominus legatmT, licet per infirmitates fua* valde vexatus ft debilitatus › ut melius potuit , verba pvopofuit oenibu» inibi inc Xoacilio congregati» , qualiter Inveteratum zfchifina longo tempore, proh dolor, partibus illis viguerat · pro cujus axtirpadooe S D. N. J>. Martinus Papa V. asorc pii patris diverfis vicibus tam Cardinale» legatos * qusm alios nuncios ad illas partes tranfalferat cum magnis fumptibus ft expenfis ad extirpandos Panifcoleoies, corumque fermiers ft complices , ft ad exterminandos hujufmodi damnati fchife matis autere» efficaciter intenderat , quodque proper fortitudinem caftri Panlfcol· (quod eft um forte ft inexpugnabile) licet etiam fertnifimu» dominus Alphonfus Aragooumfuam fuper hoc fecerit diligentiam* iidem fchifmatici in caftro profite inclufi , ufque nunc ne-jj quiveront haberi , ft quomodo ad eradicatiooem eorumdem Paalfcolenfium Ipfe D. loquens •d ha» parte· legatus a latere per domnum noftrum Papam fiierat deftlnatus ft pro expeditione felici negotiorum pnrdlterum , ft aliorum › ftatum ft libertatem ecclefiarum , ft toti·· cleri illarum partium concernentium per quinque anno· continuos in legatione hn- . jufaaodi jugiter laborando cum eodem D. rege eundo edam ft redeundo per mare ft per terram ad urbem Hem·, pro concordandis ft cooqludcndia per D. N. Papam ft regem punfetuan prodite negotiis efficaciter laboraverit * ft pervenerit cum divino auxilio per medium pocis ft concordi· D. Pup· ft ragfe proditeroaa. ad finem ft effetem concupitum , addam infuper qualiter ipfe doaninu» legatus de beneplacito domini noftri Pap· , cum domino Aragooum rege * quia idem D. rax difpofuerat dam, prout dedit operam efficacem, quod difti Paaifeoleafirs rxirem da Paaifcola * laser catara coavcak dite D. ragi dare ctorom qnioquagimta millia floranonim . Cunqwe per Dal gratmm* ft pm medium diftl domioi ragis Paaûfeoleafes profit! dt Panifeola rxifcnt * ft quod eft latebUa ad gramium irriafi· Dal . ft obedtentbm ejulitem domini Mardad

dufti » no· reftabat aliud nifi fcivura domino aegl prodite ftnmn promiflam › fubdm «rad cum domlmu rater AMNO CHKOTI

ɛ Idem domina» tegatua ibtdeaa exlftentes, ft coraatmrasio promite ft linain 'profite domino regl «xfelvendam pro honora ecclefi· Dei ft domini noftri Para * vellent intoîrw pietatis intendere , * taliter facere * quod prater »-ttrno, ratributioah pttemiam * Idem domino» noder Pana paternam dilcftlonem , ft reverentiam ia ipGs fote filii» * ft fente fedi apoftolica obedlendam , ft devotionem iuca clarius cngoofcens , operi» per effirtem cofdem ia foot fpeciales dileftoa filio» ,ft In necefitatlbus ad fuccurrtodum fedi apoftolk* prompto· , propitios ft liberale» recipiens fpecialius habeat * recoauniUba ׀ Quantom autem ed ea * qua eidem domino legato ratione procurationum ft allo* per clerum regnorum , ft terrarum di&l domini regi» funt debita , idem domina» legato» , totum remlfit Ipforum In Concilio exiftentium cognitioni . Nam Licet , ut Ibidem afierult Idem domiam legatu», ipfe haberet bullam a domino noftro Papa In effete continentem ,quod pro difti»centum quin-9Bâilnt· millibus fforenorum, ftv aliis neceftirio eximendis ft levandis » poflet Jwptr clero Imponere fubfidum * attamen » fic dixit fe confidere de Ipfit domini» prolati» › ft atteri· in Concilio congregati» , ft de eorum bona afeftione , ita quod tenebat pro firmo * quod lacerent fnonte ea , quo compulfi fateri effent › ft Ideo de ulteriori exequutione dite bulle dixit fe velle fuperiedere de parferai, volem gratlpfe agere cum eifdem t de quo In continenti omne» in Concilio exlftentes humiliter regradati funt profite domino legato per organum domini TIrafenenfn Epifcopi , fupplicante» eidem domino legato * quatenus ad deliberandum fuper promifis petitis eju» tempus breriffimum concederetur , ufque ad proximam feffionem die Sabbati feqoaoti teneadam, ficque ifta fefio tertia fitit finita.

Infqper caufentibut Infirmitatibus , profatum dominum lepram plurimum pro tunc gravantibus, fefio afignata prorogationes obtinuit multiplices, tandem poft feftum omnium Santerum › die videlicet quarta Novembria deputati per Concilium rafponduruut domino legato , quod , quoad fummam pro domino Aragonum rage petitam , volante· faute fedi apoftoiior, ft domino noftro Pap· de eorum paupertate , itent plurimum gravati pefiiicnrii* , guerria ft ffariliatibm , juxta poffe , fervire ; parati. eram fubvenlra , tamen fedi apoftolica de fexaginta mlUlbus fioraao» nrum , pro Ipfo vero domino legato cum hanriMIma fapptkatione , ut ciero * ocdefils * rtgnoram ft cervarum domini Aragoram regi», citra mm ccafiftvmiwm , pluribas menlibas iafupportabiltbes, ft paupurtam gravaris compatieado , licet ft ipfi nd pteaam cpgaofetem, ft rrpvciâ coofaebenrur , fiuaaaam ^Xta U g·*·» ·*l· Xu·· ***■·

pradMteram * fappartana * erogato» ft coo-

ANNO CHKISTI *****

fumpto* , pram eundi» erat sutorium * niftftum , eorum tamen omnium * /mgula-rwm exIfteMfam In Concilio unanimi,A coo-eosdl afteafa , mra A fpootanea vofantam ultro cum humilitate & reverentia mo dono obtulerunt fummam vlginti trium millium Ab-renoram auri de Asagonia, de tam parva oblatione, refpcâu laborum , A fammuum faorum, & etiam majoris fama»· multo ad «M* procurationum . fibi debitarum , vaniaqi humiliter poftuiante* , quorum bonum velle , A concordem animum , ac de eorum paupertate juxta pofte , eidem domino legato fervlra, A complacere omnino difaofitum , profatus dominus legatus vir gtnerofa* , nobilis A illuftris attendens , A »Uiman* potius bonam voluntatem illorum » quam oblatam fummam, dt donum eorum peeeibue anebit , & oblatam-fummam prodiâam gratis acceptavit.

Io craftiuum qu» fuit die Sabbati , quinta Novembria anni faperius annotati , in tinello domus Bpiffoptlis Dertufcnfis fuit congregatum Concilium , 8c tenu feftio publice , in qua reverendiflimus dominus legatus prrfcn-"bus legationis fu» oôo Epifcopi., videlicet, Tirafonenfi, lieMenfi , Gerundeni , Ofcenfi , Dertufenfi, Vlcenfi, Elnenfi , Valentino Epi-^F*·» abbatibus * certaris fapradIAis, A a-His pluribns qui faperveuennt, ufque ad nu-»en›“ trecentorum virorum notabilium in Concilio congregatorum, primitus, dc anteC oein** °^° patente» littera* regies , quas fa-per diverfa* ecclefia* , dc clerum illarum concernentes i a domino rege Aragonum per concordiam fidam , dt ad bonum , utilitatem A commodum ecclefiaium dc cleri pnrdiâorum obtinuerat , figillo regio magno impendenti , ad robot In faturum perpetue firmitati* figillata* obtulit, dt donavit in metropeiitanarom ecclefiarum Terraconen. de C«farauguftau. archiviis ad fatqram rei memoriam originalibus recondendis , de quibus fub figillo fuo tranffamptum autehenticum cunâis ecclcfiis , precipue cathedralibus concedit.

Regia patens littera , in qua dominus Al-phonfas rax illuftris fuper fanda Dei evan-griia A cvangrlicc teftalnr fe juraSe , jurat-q*· A promittit in fua bona fide regia , quod t <<|> concordi» cum revcrendiflitno in Chrl- patre domino Petro Cardinali de Fuxo a-poftollc» ledi* legato init» , A abinde nori f*c·»* edifta contra libertatem ecclefi», nec a- de boni, ecclefi» univeriâli» » vel ejus particulari* recipiet vel recipi permittet , nift i,, cafibut a jore communi vel patri» contef-fis , nec apponat mar_- *- jura camanr apo-ftolic» , primitus leda fait ibidem , tenorem qui fequitur in fe habens.

*N« jtlftufo Dei gntit rex ^regnem, Si-titi» , Ftrinti», Ma/ericer**, Sariiiue &· Cr-fitet, ntrti Sertimna, inx .dtbcMra* T^ee prtrie , ec erieae natet Stfflitrir , & Cerite-*

Attendentes inter reverendilfimum in Chri-fto patrem dominum Petrum divina provideotia Cardinalem de Fuxo vulgariter nuncupatum lagatum apoftolkum nomine, A vice domini Pap» , A nos plura Se dlverfa padta , convention·* A capitula faille hinc inde pra-Aicata , faâa A firmata , ut in inftrumento publico inde fafto & aâo in regali palatio Valentino vigefimafcptiota mentis Oâobris , anno · nativitate domini mUlefuno quadrin-

Arnfo AMNO CMBIdIl *****

fecretariun dt notarium noftrum,A per Quil-lelmum Raympadum de fauAo Jommm ciarp cam Caflraseet» dlmcefis fssbUcum anâorftat· apoftolica notarium, hoc , A alia iatta faut contente , qu· quidem pedta dt cemvwatioaa juxta refaosrisotses ad ea, dt omnia, A fingula In illh cootenta , cum modification, <x-prtfiooe , declaratione , tamen primi capituli incipiendum.

Ia nomine fande 8e individu» Trinitati* recolimus a nobis 9c noftra xaria dudum e-nurult capitulum , laquent de materia citationis , & procalfaum per dominum Papam contra not inceptorum A attentatorum , cujus quldem modlficatlo , expreflo A declaratlo continetur in quadam bulla apoftolica Inter dktum dominum Papam , A ambaxtatovem noftrum concordata , qu» data eft Rom· apud fan&os Apoftolos fecundo nonas Februarii , pontificatus domini Pap» anno duodecimo , per diâom Fraricifcum de Arnio , A Thomam Troleti apoftolica aùâorltate notarios , recepta , cossfirmata, approbata, atque iaudata fait , ac dentio firmata pariter A jurata , ut io dido novfflitne receûto inftrtimento latidme eft contentum . Nolque volumus , prout regiam decet majeftatem, qua nos tanlunt efficaciter obfervare , tenore profentium e noftra bona 'fide regia., necnon juramus tuper^ cruce domini noftri Jefn Chrifti, a ejus fanda quatuor Dei evangclia manibus noftris corporaliter taâa , quod deinde non apponemus manus ad jura camero apoftolica, neque cdtâa contra libertatem acclefiafticam faciemus , aut ailquU de bonis ecclefia univerfalb vel particularis recipiemus , vti recipi permittemus in terris A ditionibus noftris,ni-fi in cafibu* a jart commua), five patri» , parmifais . Quapropter mandimus per frofentes fab incurfa noftro indignationis A ira , ac fab fide A naturalitate , quibus nobis adftriâl funt , univerfis A fingulis viceregibus , gubernatoribus, bajedfis , generalibus juftiti·, necarii* , fabricatis , baiUivis , algnaxeril* , fubbaillivi* , eledoribtts A crimmilurHs , A allh quibufvis perfonis fabditb noftris , quatenus hanc pro lentem noftram provifionem A voluntatem ftndeant efficatiter obfervare , A fi quem fenierlnt in aliquo contrarie-, illum puniant A caftigcnt , ac puniri A caftfgari facio nt rigide A taliter , quod aliis tranfeat in exemplum . In cujos rei teftimonium profentrs littera* fieri juMinut noftro figillo communitas . Datum Cabtarubil die declmafeptima Junii, anno a nativitate domini MCCCC-XXIX.

Rex Alphoufas.

Sacunda patens regia littera, per quam dominus Alphonlus Aragonum rex illuftris fcs» hibet confiliarUs fais, A officialibus ragU* crimen falfa monet· , vel alind quodeaunuoe crimes» de cetero aleriob illarum partium ttk fo imponere , A de ampHm indebite uon V»- rare i pcrfoms huM«fUt« ecclefiaftica gaasde-re debentes ab ecctofib extrahere de cvtero , S

da , vel infringenda , fab attgnb A fixmUa-bilibus penis , tradit* faat la Conclilo fab tenore prefimtlum.

Dei grarfa rrr «‹ι<μμι , J/rifc*· pWrotie, Msprlom·», Seriiri» *C*f*», nan

«mrfaMnft·. dter ^ftfamum ft Ne*/-**·» «A —L-i<—

*ft β*M· gmetAet* pdnurivris daurrô· is· , *HtiHÎ» t* Jbbmdtar , udmrift . » *ftMetrih* ft AdfaOMr , wramftr /Wrqfartas, /sintu ft ftbflfaw.

Kecttti qnetadoft mtpofifloue crifrtudtal noftr* nuper Afta pro parte vroenabSium * ft diledorum eonfiliariorum noftvorom fwtetorum , ft aliarum perfossarum acetefiaft Icarum In Concilie per rcwvendifinium In CbrMo patreqs dominum Cardinalem da Fuxo , tedis apoftollcs legatum , çonfanguineum noftrum clariffimum in civitst« Dartutenfi de profati celebrato congregatorum difpUcenMr percepi-B, mua, quod vos, fen aliqui vuftrum, divinam non metuente» ukiooem contra clericos, ft a-Itos crimina felfa monet* » ft . alia enormia fifte imponitis » caique ab ecdcfiaftfcis alilfque loci· liberate , ft immunitate ocdafiaftlca candere debentibus extrahitis, ft veAratn jurifdiftioncm prêter noftram mentem indebite exercetis, eofdem dericos vexando omnimoda, ft acclefiafticas liberates,ft immunitates violando , ut inde a vobis ft veftris dominationibus pecuniis , fe redimant , ft tueantur , quod nec immerito me* majcftatl fumme difplicuit. Quapropter volentes noftro· fubditos, pracipue cierkos ft perfonas ecckfiaftlca» In corum juribus & libertatibus confovere , ft tg; nemine indebite moteftai ; vobis & cuillbut vaftrum dicimus tenore prufentium , ft mandatnus, fob far ft iodignatlools noftr» Incur-Ai, pcenaque mille flbrenorum Aragon!* de bonis veftris , fi cootra feceritis , IrremMfibiliter habendorum , prlvationifque officiorum , quatenus a talibus fidfis criminum impofitiostibus contra dericos ft · clefiaflkas pcrfooas, corumqtM vexationibus, 8t libertatum, forium A immunitatum ecclefiafticartun fraélonibus ft violationibus vos abftlneatis ft cefirtis ; Super pntdiftis taliter vos habentes , ut jurifliaio uu libertas ecdcfiaftica illrfa penitus re-Unquatur , * omnis materia fcandali , vexatioais feu mallti* auferatur, bocque non mu-D tetis feu ditferatis aliqua ratione , feu caufa , cern fic fieri , fervar! & exequi volumus · & Snitus jubemus. Datum Dertuf» , fub noftro ;lllo communi , dia ia. menfis OAobris anno a nativitate dcaafoi MCCCCXXIX.

Hex Alphoafeu.

2Λ**· 2m mmp ho—uMi, *—ii'?1 Em i— Tertia regia patens litter· , per quam D. Alphoofus rex Wuftrls inhibet , fub magnis * formidabilibus pomis officiarlis Aiis regiis, na oicrlcos incarcèrent, jvlfiiiAioocm ecclefiafticam , libertntem ft humanitatem infringant , «ut ab ecclefiaftfci* perfonis exigant , vel ex-

Zalenâte, Mijsrirorum , «o-Aaur , Cat^ko , ca-K mes AaroMmqfis , dnx .«tbexarnm ft* *N«vp·-trio , « eadem ·····» XriOsMu'r ft Cerinmft , mMiha , *MMt* , ft JMfa *n^aieriit* w-

JahVs, jUmedWt, , hriUWr, *Miriez* risi A Jtffaafa· . or *tficiAAv AT*

Ciamofa axpofitioM pro parte venerabilium ft dOeftocum coaetariorum noftrorum pr*la-

rrfooa- torum , mm |a' Condlip, quod per reverendimmum dominum Carifoatem de Fuxo fedis apoftolic» iegntua ia civitate Devrai* celebratur, ad pnr£ms congregatum, noftr* celfrtudini nuper fafts difphceater percepimus , quod voa , feu aliqui vefinsm no* metuentes falcem vcftram 1* alienam metem immittere, fed fcandala ft odia Aftante*, ecciefiafticas libertates, immunitates ft |un indUUafte Infringatis * ft violetis rvliglofos, canonicos , aliofqua clericos, etiam In lucris osdlnibtn conftitutos , ft In habitu ft tonfura reperte* Veftris caroeribus mancipando ft eb Ipfis pecunias damnabiliter extorquendo , ft alias multimode vexando , non fine notoria Dri offenfa , ft eccMmftie* libertatis prefudicio nimium aunifefto . Quocirca fuppllcato fuper his noftr* humiliter maieftatl, ftr cum inflantia geminata dignaremur debite providere . Nos cupiente· noftron»m fubditorum quietem prcclpue clericorum , ft volente·, quod unufqtufque Asa ft non allena forlidiAtooe Lutetur, ft jura , ac libertates occlefiaftic* Hfofa obferventur , vobis ft cuilibet vaftrum dicimus tenore prefentlum , ft fob ir« & Indignationis noftr* incurfu , pmnaquo duorum millium flbrenorum Aragoni» de bonis oontra facientium irremiffibillter habendorum, «xpreffe, confulte , ft de noflra certa fcientia jubemus, quatenus fcandala,dlffafioMs A)·Π|<* inter vos ft ecclefiafticos jodices pro pôd« vitando, fora, immunitates, JfttflUAloaes, & ccclcfiafticas liberates, pre-Jatis, alilfque parfais ecdcfiaflids penitas obferveth , & ab aliis fecialis Inviolabiliter obfervirl, aliafque perfonas ecdefufticas, ecdefiaftk* forlfdidHoni fubaftflas , contra jo» *9c* foftitiam direAe , vel Indircfta minime capiatis , vexatis feu modo aliquo moieftetis , nec per qwaannlam mokftari aut vexari altquateuos permittatis t qrinlmo eofdem charitathre , ft reverenter , ut Chrifthoam decet religionem , tradetis, *A* debit» venerationi· afioftu in fuis folIbus, ft *fbro* occlefiaflicub Ubertatk bos, forifdiâiooe, defendatis : hoc enim Deo fentletis acceptum , ft noftr» quamplurimum complacebitis majeftati , qui e canturio contra vos ad dMamm panarum exaftionem , ft alias procedere merito cogeremur. DatumDertuûr, fub figillo noftro commuai, die duodecim menfis OAobris , anno a nativitate doaridi MÇCCCXX1X.

Rex Alphonfes.

Qparta patens littera regia , per quam D. Alphoafus Aragonum rex Illuftris inhibet, fub magnis ft formidabilibus pcenis eundis dudbus, «amitibus, baronibus , ft vatialli» fubditin fuis , ne in terri» AsH , caftris , vel locis criminofos clerico·, ft ecclefiafticas perfossas crimfolbus......... adverfus ecclefiafticos fodices de taUbus fofttiUm debitam ftenre volantes non manumamat , vol defendant , afferurent , vel fisftiMaat , vel anldagiUm tribuant contra jurifitiftionem ecckfiaftioam . Tradita fait In CommMo fub tenore faqnenti. K*»· «7u'«n- 5*****'·· oΓio,Γ,' •'*^*£1'4 r»*" <μμΓ>

ANNO CHAim *♦▸

3ti fMtie rcr wdfoprom,

. MftrirorMS , XnrdM* ft Cs^îr» , •MUrf'lmÜMMngir , dur Utbéamw» ft 'Ncfto-M* , « etfom eûmes ft^Umir ft (Vrienrio , «nciie, nfofof ft dbfeftfe nr jMfona em^-farir nftrie fofafenasfue dbrifor , mmsMerifa, csmMbns , eumamiNb·· , hmH*i*e , an-Mfeur, mdUrfas , gemfo^far ft rib's dead-

ANNO «·**«·'» *·>—R* faJthtu , & Ite te*n- «afarn/ tempereUhu to tmpfat O* xsnvr ogHrA baetaris ejofdam cuMvfe temeritati* incariu Alpto
CHftun afiar*, prq/tertaw & fittrif , ftiettt & ii!t~ vH-oiSm
m*» AMmk

Noveritb pro parta venerabilium ftdUcdborwm confiliariofum noftrorum prclatorum, ft aliarum ecckfiafticanuu perfopatum m cotscillo , quod per reverendum *a Chrifto patrem dominam Candlndem de Fuco fedl» apoftolicc legatum v confangnineam onftrum csriffimtm Ia civitate Dertuic da prefenti celebratur, maxima cum querela noftr* fore expofitum tnajeftati , quod nonnulli ex vobi* lacra fua cum alisai» difpendib perquirente· aut alias fragilitate humana deviAi , akeute* eorutu jurifdlAionum ft pnteminentiam ultra fuo* limites ampliare ,favorcfqne indebitos indifferenter Impendere, quibufeum aliqui clerici , ft ecclefiaftk» perfon· foro ecclefiaftko proculdubio fubmiffir, proprie faluti* immemore» vario* exceffi» perpetrante* ad caftra » vilia* , baroni·· , ft loca veftra fit latitant, d efinduatnr , atque reponuntur ut judicium evadant debit* ultionis , vofque inibi eo» manuteneti* , defenditis ft fuftincti* , gbidatis ft alfccurati* , quad in Dei offènfam , ft ecclefia(lien jurlfolAroni* prcjudlcium manifeftum nofeitur redundare. Nos igitur nolente*, ficuti nec debemus, jurifdlAioni ecclefiaftk· in aliquo demg*re, fed eam potius confovere & futuri* fcandvii*, au* propterea poffiint de facill Inter noftro* 1abditos evenire , debite obviare » vobis , ft unicuique veftrum dkimu* profentium ferie, ft jubemus fob ir» ft indignationi* noftro Incurfu . pcenaque decem millium flortnorom Aragon!· de boni* contra/âcientium habendorum , quatenus talia ad fta-tum debitum reduceuaes, veftrifque jurifdiAioaibu* ft prorogativis minime abutentes » fed de calento vobis tradito vos contento»........ delicos , feu ecclafiallica· perfona* ad caftra » baronia* , villa* , ft loca veftra taliter recurrente* , vos feu veftri officiale* , aut fubditi minime recipiatis, guidetis, foveatis, fuftincati», feu. etiam afiecurotl*, receptari, guidarl, foveri» fuftineri aut afiecurari ab aliquo bul-q latenus permittatis, qain potius , quoties , & quando per eotum judice* requifiti fuerit!*, vel alter veftrum fuerit requifitus, ipfos diAi* eorum judicibus confeftim tradatis , ft tradi faciatis » ortsni favore , dilatione , ft excufatione rcjeAis, hocque non immutetis, feu differatis ratione aliqua , five caufa, fi prxdiAas perna* cupitis evitare . Datum Dertuf* , fub figillo noftro communi, die iz. OAobris, anno a nativitate domini MCCCCXXIX.

Rex Alphonfus.

Quinta littera parens rogia , per quam dominus rex Alphonfu» Aragonum rex illuftri* , fub magni* ft formidabilibus penis inhiber vicecancbllario , ft omnibus conffliarli» fuis ,gt ne proviAones, vel alio* procnflua conftiturk>num provincialium contra invafore* ecclefiarum,ft ecdefiafficorum virorum oditarum debit· incoepto» qnoquommodo impediant , feu perturbent . Fuit in Concilio tradita fub tenore fequcnri*

»ro»»A»u- liiini «·«■<(MCht.ma * Kdtfi*- tt

-jqw *Dei freti* re* A-cili* , Pelneie, Mejericemt, Sertiei* & O*flc*, tent***,*dax ^/hrouroa* *& HW tri** aretiam

PSovifionlsnoftrai toto Audio cupimus provamre fubfidib» ut «nfuru ecdcfuâicr , ft lifionibas » uccupaetaslbas , wlbrporinafi·* , ft befiombu* perfooarum, ft rorum ecdefianau, contra invafore* , «peered , ocnpuorti, eorumqne fiatom per MaffiaMfooesproviodntes CondiU Ttrrarmirofis praaadl debite proviftm, ft cautum (aüt esitat* virum tamen danor venerabilium,* dtleAorum confiliarinrum uoftronun prnUtortm » ft ecdefiaAkarum perfonarum io Concilio » quod per ft. D. P. Cardinalem dc Puxo fcdi* apoftolica legatum cociangulncuu noftro m carlimum in civitate DerB»uf* de prafenticelebratur. congrenurum, aure* noftr* aaajeftati* infecit , quod per raptores» tovaform » occupatote* , ft fautores paedidos , cum contra eos per proceffut diftarum conftitutionum proceditur » ad aoe ft noftro* officiales indebite , ft injufte recurlbs habeatur, ft varia* occafiones veritati contraria* opponente* ft fingente* , In prajudiciura noftrorum rogalium *tore* , per pêardiAa* conftitutlonct contra eo* procellum fraadulenrtr interdiâum a nobis & noftri* officialibus Inhibitorias provlfiones obtinent fuper procvffibu* antedrAis,ftad occupationem temporalitatum contra prxlato* eofdem injufte proceditur , ob quod nedum ecclefiallica cenfura diffblvitur , fed œutemnitur ft enervatur, plurimaque fcandal», diffinfiones , ft jurgia inter prdatos pnrdiÂo* «eorumque officiale*» ft noilnot officiale* ft Gibdiro* properantur. Implorato igitur f»-per ii* pro parte prclatorum » ft ecclefiaftlca-' rum perfonarum prsedîâarum a nobis- remedio condecente, nofque volente* in,ft fuper premilS* debite providere, nubi11bu* , dileAls, ft fidelibus ennfiliarii* noftri* , vicecaneellario β-iofque regenti , vice· gerentibus gubernatori* noftri generalis, jdlitkriis, vicariis, falmedini*» ballivi* , ceterlfque officialibus ft fubdiil· noftri», fob Ir» ft indignationis noftr· locurfu, ac poma trium millium florenorum A* ragonia de illorum bonis, qui contrafeccrint , exigendorum,allifqne ponis noftro arbitriorefervatis, exprefle dkimû* » ft do certa noftra fcientia mandamus » qustenu* prolatos , βοπίη-<|ue officiale* ecclcfiaftfaoa ju£1cas hi torum clrca procedunt confiltutionum Concilii provincialis Terracooenfi» i* cafibu* fibi permiffis adverfus invafore*, raptores, occupatote· parfonarumft reram ecclefiafticarum minime perturbetis , impediatis, feu molefteti* , & ab aliquo perturbari , impediri » feu etiam mole(lari nullatenus permittatis ; quinimo eofdem prelate* , judicet, ft officiale* eorum, eadem jurifdiAione In diAi* cafibu*, eb u* ptrmftrtur permiffis, eofdem uti libere,ft exercere fipatix , ac etiam permittatis, eifque circa «xnrci>um , ft ufum hujufmodi auxilium proftetl* debitum , ft livorem larvando : in , ft fuper prarmiffis , ft etiam circa temporalium occupationetn, concotdiam bon* memori* Cardinali» Convenarum , ft capitula h» cuch S. Cuculati* Valentin. per,no* celebrata >«mfeAa , contrafiam fidendi .tollente* vnbis , *tt* cuilibet veftrum omne poîfe *t* In quorum toftimonium , prafaftaa noftro* litter»· fieri jufftmus , noftro Gnillo commun! munira· . Datum Denufie, die n. menII* Oftobrls , anno a nativitate domini 14CCCCXXDL

Kez Alphonfus.

ANNO CHRISTI an^Sim ««■cie», ftwa-kZ· giaUdaM. l*?*',**^ b·· n Mi. et· MMM

Sexu littera patens regia per quam doanb>Aniamr juftfaa mediante eorumdem, quibufcaant verbfo derogatoriis, fa nos noftantiis

MB Alphonfa Aragooum rex Utaftris doc^prat» clericos fa eeclefiaftiem viros aft® i® far *W° re®*° ".° ^eforvleatee, nec ia ptaphio magiftri rationum domus fa® regi® nomina- <la> defcrlptoa, qui fraudulenter ad evitandum de commiffis per judices ecclefiafticm ordinar'^0* «orum ctmdignam punitionem fttbire, faut auncant de fuis criminibus fa de iftb impuniri fa incorreâl, litteras familiaritatis regl® obtinuerunt, vel obtinebunt, pnrţextn litterarum huiufmodi « fic obtentarum, non effe, nec haberi debere pr® familiaribus, nec privilegiis familiaritatis regi® debere gaudere, fa hoc fub magnis fa formidabilibus petnis fait in Concilio traditum', ficuti fub tenore fequirarr

amirihhk £*· fai «t

X·» *Dei gratis* rex -4htf®mm, fi- *** » Mejsrirerwm, *Saetosis, Csrfi*c®, csmesRercineneq^r, daxwfafauarumN*·#*" rrM.ac rrima cernes *Pofiliesus & Ctrieait, &e.*

***** —lni».

Solent principes aliquando ad importunam partium lallandam interdum per inadvertentiam, quandoque etiam ncceffitatis ex caufa, juribus fuorum fabdltorum indebite derogare, qu® poftea in mentem rede redada, coafulto ad juftiti® fa rationis debitum reducantur. Cum ficut accepimus informatione veridica venerabilium fa dikdorum noftrorum praelatorum, & aliarum perfonarum ecdefiafticarum 1n Concilio, quid per reverendum in Chriftoç patrem dominum Cardinalem de Ftuo apoftolies fedis legatum, confanguineum noftrum carifimnm in civitate Dcrtuknfi celebratur de przfenti congregatarum, nonnulli perfonarum ecdefiafticarum vaftalli, & foro, diftriâui, fa jurïfdiâioni ecclefiaftic® omnino fubmiffi, a noftra majeftate familiaritatis obfequium fraudulenter implorant, Illudque obtinent, non ur noftris inGftere proponant fervidis, fed ut eis libuerit, quandoque ecclefiaftlco, quandoque noftra fecu>ari judicio fint fubjcâî, ita quod de commiffis, vel committendis per cos, exceffibus forum variando ad votum, a nemine punitione débita valeant coerceri, fed potius evadere judicium cinonic® ultionis, quod inprajodicium ecclefiaftic® jurifdifaionis, ad cujus examen patenter fpcâant, nofeitur apprime redundare. Supplicato igitur a noftra cel(itudlne fuper iis debite provideri : Nos fupplicatlone hujufmodi veluti confona rationi benigne admifla, cupientes omnino clericorum nefarios aufus pro polie compeicere, ne fub hujufmodi fori, fa jurifdifaionis temeraria, fa nociva variatione crimina per eos commilfa, feu committenda nonnumquam tranfeant Impunita. Tenore prefentium dicimus, fa noftr® intentionis faille & effe declaramus, quod perfona alioua, nullus, nifi noftris continue inftiterit iervitiis, & officio ferviverit, quo recepnn eft, fa ferimus in charta. Scriptoris portionis domus noftr® pro noftra familiari per annum fa ultra quitationem ordinariam computando, privilegio lutari minime valeat, vel a quo fe tueri, qalnimo fic obtinere quovh modo hujufmodi familiaritatis privilegium, Ulcus, vaflallus, aut alius clericus luerit, dido privilegio familiaritatis fraudulenter obtento non obftante, judicio feu examini fui pr®lati, five domini fa fuperioris ecclefiaftici fubjiclatur omnino, fa de criminibus fa exceffibus per cum commidis fa committendis pu-

i® dJffid privilegio appofitie feu apponendis «wUaatnus obftiturîs, ac fi, proot ante didi priviiegu obteiKum fodicari poterat fa poni· ri. Quocirca per haec eandem «nobilibus » di· kfals, fa fidelibus coofiliariis 'hodrb gerenti· bus vices gubernatoris, juftitiariis, vicariis, bailivis, nec non canceliA-io, fa vicecancellario, caterifque officialibus noftr® donans » ad quos noftrorum familiarium tuitio, protedio, corrediO, fa punitio pertinet fa fpedat, dicimus fa mandamus de certa noftra fcientia & txprefc, fub ir® fa indignationis noftr® incurfu, privationeque officiorum, qu® a nobis obtinent » peneque trium millium florenorum, quatenus fe tali fido familiari, & fraudulento nullatenus fc intromittant, qutnimo eum fuo ordinario domino vel rrelato, aut ipfius officiali feu judici remittant omni difpendio » excufatione fa dilatione ceftanu. Nos enim etiam ad cautelam quacumque privilegia talibus fidis familiaribus per nes forte commifta prxfenti ferle de dida noftra fcientia revocamus penitus, & annullamus, nuliiufque valoris aut firmitatis elle decernimus fa declaramus, fa ad eorum pralatos, officiales, & judices ordinarios puniendos remittimus, ficut & prout ante * concertionetn privilegii prelibiti, & fi per nos eifdem minime foilfet indultum, hocque non muretur, feu differatur aliqua ratione, cum fic fieri velimus fa jubeamus. In quorum teftimonium prsfentes noftras litteras fieri (Uifimus, noftra figillo communi munitas. Datum Dertuf® die n. menfis Odubris anno a Nativitate domini 1419.

ANNO CHRISTI

B

r«ac<C«·

Hex Alphonfus.

Septima littera regia patens, per quam D. irr>·· n· Alphnnfus Aragonum rex illuftris omnibus *àü-fi*"****"* cibus, comitibus, baronibus, fecularibus p>-■· «crk4· teftatibus, fubditis fois, & fuorum regnorum mandat, Λ precipit, ut ecclefiafticis judicibus fas procefius fuos contra ufurarios, fa ad extirpationem criminis deteftabilis ofurarum ad exequendas pias voluntates tcftantium · xercendi vi. tadones fuas facientibus afiftant, favorem, fa auxilium prebeant I inhibendo infuper juftitiariis fuis, ne in vificationlbus exercendis, *Se* jurifdifaione ecckfiaftica, ac *te*ftium receptionibus & examinationibus in caufis ad forum ecckfiafticum pertinentibus impedire quoquo modo prefumant, *Se* hoc fub magnis *Se* formidabilibus ponis in contrafacientes. Tradita fait in Concilio, cu^us tenor fequitur, & eft talis.

■<*ηι·*. k

Λ 1·MMη Ir- ·»»·.«k

2λ·»»Γ, «·*·*«.<«c 2^7**"

^lpkenfns Det pretb rex , Sstilis, niears®, Mejmcarnns, ianfiwq, *Ctrfits*, esuri BarctxMe^ir, dux ^drbnmfam <p qqrsputrm, *ste etuuet ceeet ntffilitxit Cr CtritexU*, ggregur .mbilifoir *^sUleSis, & fielibis cnftliariis* µ^ΙΠ(^mbafcnasyne *Atdbts, xurtltbAbts, mitibss*, vtcrcsnurihsr, krmukf, nsfo/ibns, *etilitibu, genenfifyne perftnit & »Lii* Nf *temptrtiAtu*, «a rtyiwi *& term nafiituis* - . .. *& fanrit* gereneibts tûtes gafcnsa- *. dtsunjtriis, jnjliriiriis, fnbteSiais, vietriis, JiAvicmis, hsiUivis, fnbisaillivis, JiAditii & vajaliis* nqfw n*His ^Anfcsistiee*, <P «anus *best temtsbis, prnfentibss etsat* «■ *futwis febtnt* dsbfrenem.

Pr®

ANNO CHRISTI '«*>

Pro pane venerabilium , ft dlledorum comA fiUariorum noftrorum pralatorum A perfom-rum ecckfiaftkaruaa in Coocilio quod per R. patreatx D. Cardinalem de Fuxo ledis auofto-licu legatum confanguineum noftrum coartf-fimum in civitate celebratur de pr»fenti con-gregatarum noftra aaajeftatl expofitum extitlc cum querela . quod vos , feu aliqui veftrum in aiieaam meflem falceaa ponere non wren-tes , parlâtes eofdem eorumque judices A perfoaas ecckfiafticat, ipforum jurififiâloncm in ipforum fubditos exercere volentes , & fi» !ganter circa ecdefiarum fuarwm vifitationet » eu piorum ultimarum voluntatum fidelium defanAorum ad implendas exequutlone* , ft damnati deteftabilifque ufurarum criminis ex-B sirpatiooem , ft alias multipliciter impeditis » ft etiam perturbatis diverfa mandata poena-lia , inhibitiooes.ft banda , ac diverfas pr«-coniutiones contra liberates ecclefiafticat , ft prujudicium ecdcfiafticc jurifdiâioni* fa-ciendo, prohibetlfque , ft.....feu non permittitis litteras , feu pravifiones eccleftafti-corum judicum , fuper iis qu» ad cutn forum pertinent, ft fpeâant, in locis veftr» jurifdi-dioai* , feu veftrî dominii publicare, eas oc-cultando , lacerando , capiendo & alias impe-diendo non fine magno eorum prrjudido» ve-rtrarum animarum periculo manifèto. Ad no-Uram igitur majeftatem fuper prrmiffis habi-to pro parte prxfatorum pr»)atoium , ft alia-c sum ecclefialiicarum perfonarum recurfu , ft fupplicato debita cum Inflantia debite provi-deri , not , ut noftr» congruit regi» dignita-li merito toto animo intuentes quam pium » quamque meritorium .utile ft neceflarium fift-rtt, eorumque offido prxlatorum incumbere , ccclefiat dirigere, ft viiitare, animabufque fi-delium dcfunftorum fuflragarl , ft iplotum pias ultimat voluntatrv adimplere , cupientef-que vifer fum .contagiefymque ufu arum mor-bum, cui animas crmmiinntium abforbet , a chriflicolis , prucipue noftris fubditi' radiciiut evelli, vobis ft <u *libet veftrum* dklmus, & tenore prsfcntium jubemus , fub ir» ft :nui-gnationit nofli» incurfu, poenarque trium mil-p lium flore noru» Aragoni» de bonis contrafa-cientium fine remirtionit fpe babendortm , quatenus pralatos quofcumqu-, eorumque of-ficiales , vicarios , ft alios judices , aliafque perfooas ecdefiafticas in eoium officiis ft ju-•il'diâionibus exercendis tam in iis , quz li-tium ordinationem rcfpiciunt , quam iplarum dedfioncm, tertibus recipiendis, fententiis pro-mulgandis , eafque ad exequutionem debitam deducendis in cafibus ad eorum forum , itu iurifdiAioneor pertinentibus ft (pedantibus , ac (n vifitattonibus faciendis, fi , & prout de jure ad eos pertinet , ft fpeâant , odio , vd favore alicujus minime perturbetis , feu ttlam impediatis , perturbarique , feu impediri per^ quempiam permittatis, quinime cildem przla-tis eorumque officialibus ft judicibus, ac perfonis ecclefiafticis in pretniflis officiis , ft jurifdidionibus exercendis , dsbite afhftaus » Confiais, auxiliis & favoribus opportunis, re-* vocando , ac voce prsconia publicando per iooa veftr» judfdiâiotits quafcumque pr»co-uiutlones , mandata , inhibitiones fru banda contra libertate* ecdefiafticas , feu ccdefiafli-c» jurifdidlonu etnanaas , revenantes ficut not przfentium feiie deliberate ft confulie revocamus A cuiuugs » ac pro remeatis ft «HK« habvri volume* » tt jubemus , Ihteraf-que ft provifiooe* judicum ecdefiaftkonifli tn , quod apod mm per pnrfatce aut aliquot eorum pro prataaifia no· cogarar de cete-ro haberi recurfus . Sciturí quod illoa , ob cuius caufaa » leu culpam poemlfla eorum jurifdiâio , βî officiorum exercitium quovis modo impedietur, taliter puniemus , quod eis ad pernam cedet t & aliis merito ad exem-plum. Datum Dcrtufr fub noflro figillo com-muni » die ii. mentis Oâobris MCCCC-XXIX.

ANNO CHRISTI

Rex Aiphonfus.

Odava littera patens regia , per quam D. Aiphonfus Aragonum rex illuftri* cunâis no-bilibus , gubernatoribus , & juftitiis fxculari-bus 'egnarum fuorum mandat , ne in eorum terris & dominiis permittant , vel fuftineant quotcumque quoftores , qui mnltos faciunt a-bufus contra honorem Dei , Λ ecdefi» » uti officio quzflorum , vel illud exercere , nifi fecum deferant teftlmoniales litteras dioecefa-ni Epifcopi , in cujus diœcefi querere inten-dunt , At hoc mandat fub magnis penis ob-fervari . Tradita fuit in Concilio t fub teno-re fequenti. 2^!?!!??*· 4>t'r w· *·**·■«·& Jj» Tat k··"» «ti-toci.

'N·i ^*dlpboaftit Dei χτΛiiΛ rex* ^/rgyMnat, Si-*cilia , t'aientia , Mafjru* treat, *Sardinia tf" C»r-fica,* cemer *cinona, dux ^dtbeaaram &* Nee-*parria, at etiam comes Reflilitmt , & Cerita-■»<, &c.*

Quoniam ad illicita potius , quam ad lici-ta illa infitiabilis avaritie vora no damnabili-ter inclinatur « proinde diverfa fcandala in gentibus otiuntur, expediens» imo neceflarium efle merito cenfemus , ut reges alirque terre-ns poteflates nociva ab eis avellant, & viam erroris hujufmodi pro porte excludant . Sane igitur querula expofuione noftr» majeflati nu-per fa«a pro parte venerabilium ft dile&o-rum Confiliarorutn nertroium prolatorum 8c aliarum ecclefiarticaium peubnarum in Con-cilio , quod per reverendum in Chrilto pa-nem D. Cardinalem dc Fuxo fedis apofloli-<« legatum confanguineum ooftrum chadlfi-uium in civitate Dertuf* celebratur de prs-fenti congregatarum , percepimus quod non-nulli eleemofynarum quwfteres aufu temera-rio, & damnato , ut aurum fubtïli vel ûllacl Ingenio potius extorqueant, quam populum ad devot onem incitent, varios quzllus pro ecde-fiis , hofpitalibus , & aliis diverfimode , cum noftris vel noftrorum officialium litteris face-re fatagunt , & fe mones collationum , & a-lias in populo expolitiones varias aftutiffime habere przfumunt, io quibus propter ipforum^ quzftorum infufficientiam , flt populi prodidi (implicitarem, errores in eo «dificaat, Λ tum decipiunt, ac ecciefiailic· religioni , ut pluri-mum polfunt , detrahere non verentur . Nos igitur diâorum quoftorum abufiombus, & te-merariis aufihus viam procludere , quantum nobis efl portabile , cupientes , nobilibus , di-ledis , & fidelibus noftris nniverfis At lingu-lis vicefgercntlbus gubernatoris generalis » ju-ftitlariis, juratis , vicariis , bail!vi* , falmedi-nis, corerifqu' officialibus , ac unheriitatibu* & fubditis noftris , & diâorum officialium loca tenentibus . profentibus & faturis tenore

pro-

peafeatfcm de ooftra cena (rieotia , 9t

ANNO CHB.IST1 «»·· dftriaras * aaandaauu fab ir· at Ml· (Mdoais «oftra focari· , pmuaque mslte fforenocum Aragoofo » quatenus quarAores ipfa in ecciefiis , vel nomine alicujus fandi quelea fecere alternes, fi fine obtentu litterarum diocefiml , ia cujus dkecefi ipfum Cicere volunt qualium , etiamfi noftras exhibuerint , vel noftrorum officialium litteras, at aliorum •uorumcttmqee, nuilatene admittatis, nec ipfius occafioM qualius eleemolynas petere, fermooes » aut expofitiooes verbi Dei populo ml· ■ime fieri permittatis* feu eifdem litteras aliquas concedatis: ouioimo per nos eoaceffas, fi a dieecefiuto prediAo non obtinuerint licentiam, litteras quaftus hujufmodi feriendi , ut przmlttitur, ab eifdem recuperetis , dc eas ad nos remittet procuretis : eas vero quas vofini aliqui veftrum eifdem concefleritis , illico revocetis , prout nos prafentium ferie revocamus, * pro revocatis haberi volumus & jubemus: nocque non mutetis , feu differatis aliqua rado·· , feu caufa 1 nos enim contrarium facieadl vobis te cuilibet veftrum tollimus omoe poffe. In quorum teftimonium prrfeotes fieri juffimus noftro tigillo communi munitas . Datum Dertufa die 12. Mentis Ofabris, anno a nati vitate domini MCCCCXXIX.

" A Rex Alphonfus.

Foftmodup» ibidem prafatus D. Cardinalis

hSLX nam fuper reformatione ecclefiarum 8c ftatus «decleftiaftici partium pradidarum in Concilio prarfidens juxta capitula per Concilium ad reformandum fibi tradita de & fuper divertis ecclefias & clerum,ac ftatum ecclefiafticum concernentibus edidit 8c publicavit , ac coram f· per notarium publicum In Concilio prafentia omnium folemniter de verbo ad verbum alta fe inteiligibili voce perlegi fixit viginti duas conftitutiones, de veftibus rubeis non deferendis , cui fe oppofuit pro ecdefia 9c dicecefi UrgelJenfi vicarius D. Epifcopi Urgellenfis , dicens ecdefiam Urgellenfem habere in obfervantia * confaetudine deferendi , cui per D. legatnm,nt doceret de privilegio 8c jure fpeciali , alias non audiretur , ftiit injun&um, necp docuit t ficque recepta funt omnes , quarum tenor per ordinem fequitur, & eft talis.

Anno quo fupra, ic dis fabbati, quae fuit, fe Indnilabatur quinta menfis Novembris anni fuperius annotati in domo epifcopali Dertufenfi pradiAo D, Cardinale legato przfidente, reverendifqu· in Chrifto patribus , dominis › Tirafonenti, Ilerdenfi, Gerundenfi , Ofceofi , Dertufenfi, Vicenfi , Elnenfi 8c Valentino Epifeopis, ac aliis pralatis , fyndicis & procuratoribus affiftentibus , meque notario publico , & teftibus infraicriptis przfenttbus fuerunt ledz, fle publicat* per Cipref&um Belaguerli conftitutiones infrafeript* * quas mandavit idem D. legatus per univerfis civitates ,E dimcefes & loca provinciarum Terraconenfis & Csfarauguftanc inviolabiliter obfervari , quaxum quidem conftitutionum tsnor fequltur, A talit eft.

I.

anno CHRISTI * *'

Dc t>tt» (ÿ· fieue^tfe t/eriw»xt , & pre- AiÀrr trrtu vtfltt & ftllerttu.

Decet vitae ecclefiaftica: profeflbres Tem ftitune.atw ir'β4·"„',- tanto prae exteris hone(late pollere , J|uanto a vulgari populo fegregati, Dei unt in fortem afiumpti, dc in domo domini familiaribus obfequiis infiftentes, morum compofitionis dc honeftatis czteris de fe praebeant fpeculumdc exemplum: Hinc eft quod circa clericorum vitam moribus adornandam,dc honeftatem geftu, aclu,«3c habitu exhibendam , dc ab indecentibus izcularium rerum negotiis clericos fequeftrandos tam a jure corpmum, quam per conftitutiones legatorum apoftolicz fedis ac provinciales, dc fy nodales plura fuerunt laudabiliter inftituta quorum multa przfuinpcuola cranfgrefTorum audacia fauciavit : univerfos igitur ecclefiarum przlatos propenilus exhortamur ut circa przdida per aduales exequutiones rigidas dc diftridias , conftitutiones & Jura przdi&a folerter ftudeant inftaurare ,& clericos beneficiates, auc in facris ordinibus conftitutos a procurandis, dc adminiftrandis bonis vel negotiis laicarum peribnarum penitus arceant : huic igitur adjicimus fanAioni , quod rtullus in facro ordine conllitutus, auc religiofus, vel clericus ecclefiafticum obtinens beneficium, cujufcumque dignitatis, flatus aut conditionis exiftat publice veftiri audeat veftibus alterius panni , quam de lana vel ftaminis, non rubei vel viridis coloris , & brevitate vel longitudine nimia non notandis, ultra tres digitos veftium longitudo non iuperet veftimenti, neque folleratus deferat pellium de marthis, de fagnes , de veores, de ludries,dcfquirole, aut vulpium , neque veftçs fiffas in lateribus ullo modo , nequ£ etiam retro , praeterquam in itinere itinerandi caufa conllitutus , neque diploïdes , auc collaria vel manicas de panno ferico , &. quod (praelatis, do&oribus , magiftris , licentiates dc nobilibus , dc cathedralium ecclefiarum canonicis . tiignitatemque vel perfonatum obtinentibus dumtaxat exceptis) nullus aujn veftibus , vel capuciis folleraturam portare de vois vel grifis ufu vindorum , quarumcumque pellium in manicis vel collariis ab omnibus , & fingulis iupradidis penitus rejeἐΐo. Qui vero contra aliquod fuperius expreflbrum przfumpferit facere,

ANNO 1*''

vel venire«..veftem « quam contra noftram prohibitionem hujofmodi aufu temerario publice portare prefnmnferit » fabric*, vel ornamentis cathedralis, vel collegiate, auc parochialis ecclefi*, vel monafterii, ubi talis fuerit tranfgrdSo attentata, erogare, fic tradere teneatur. Ad b*c infuper adjungentes, quod fi quifquam prefenti* conflicutioais tranfgreflor, ad fui pr*hti mandatum, veftrm coatra hanc conftitucionem delatam infra fex dies fabric*, ve! ornamentis, ut predicttur, recufaverit erogare, per tres annos ipfo jure a beneficiis r <lu« ohtinet, fit fufpenfus,fic non beneficiatus per idem tempus efficaciter inhabilis ad ccclefiaflicum beneficium obtinendum, locorum ordinario· fub obtcftatione divini judicis commonentes,quatenus circa hujufmodi obfervantiam ftatuti fic fe vigiles exhibeant, ÙL folerres, ne in diftri&oDef judicio /anguinis fubditorum de preUtorum negligentium man[redacted]atur, quod ii négligentes exticerinc ia praemittis, ad valorem veftis propter eorum negligenciam non tradit* ipfi fabric*, vel ornamentis in ford confcienti* teneantur, aliis juris communis legatorum, ‹3c provincialibus vel fysodalibus flaturis, circa qua; prxfens non complebitur conflitutio, in fuo permxnentil us robore ac valore. Per hoc tamen non intendimus prejudicarc illis, qui fuper pramiff.s, apoftolice fcdis privilegiis, de quibus legitime conflare potent, fuerint muniti.

H p

Ad extirpandam incontinenti* matulam, qu*-inter cetera vitia, di» vinam provocat m.ijcflatem, & ccclefiaflici flatus honorem deducit in vilipendiumcontemptum, plura tam a facris canonibus, quam a conftitutionibus, 0t egatorum apoftolic* fedis provincialiumque, & fynodalium medicaminum funt propria przparata fomenta; attamen, proh dolor ' penitus eliminari nequeunt, propter quodu efl jugiter infiflendum, ne multiplicatus invaleicat ,ut Chrifti militiam valeat devaftare. Hinc cogimur vetera pariter fic nova comemorare remedia & folicira meditatione penfare » quomodo peilem hanc exterminare radicitus valeamus : his omnibus fedula recogitatione digeflis, tandem duximus providendum, univerfos fic fin-

Agulos archiegifcopat » Epifeo) ordinarios, çujufcumque Aacus, jardinis, vel condirioab exiftant, five fiecularis vite» fire regularia, vel etiam ordinit militaria, ecrumque vicario· » fic officiale·, teftea fynodales, & procuratores fifcales, fub obceftatione divini judicii, ftriébffime commonere » ut circa extirpandum a clero ecclefiafticifqueperioni*incontinenti* vitium, prout interius continetur, iolidte ac vigilanter intendant, ouatenua omni Blibidinis foeditate repulfa, puritas Asifeat pulcherrime honeftatis; quodque quifquam clericus, ecclefufticave periona reperta fuerit in concubinatu notorio permanere » ab officio dt beneficio denuntietur fufpcnfus, fic inhabilis ad obtinendum bénéficiant ecclefiafticum, gradus, vel honoris afcenfum,fic pro tali in ecclefia in qua eft beneficiatus, fic in ecclefia fub qua deaie, nec non in cathedrali ecclefia publicetur': nec ad ea a quibus fie fafpenfus, & inhabilis fuerit nuntiatus, unquam reftituacur, quo ufque abjeba & feparata a fe penitus concubina, faltem per duos menfes in caflitate permanferit, & poenitentiam egerit fui corporis, fuperioria arbitrio indicendam : fic fi poftea repertus fuerlr eandem admittere, vel aliam concubinam, 3c notorie in concubinatus crimen relabatur, iterum pro fufpenfb, fic inhabili confimilicer publicetur,nec tunc reftitui valeat a quocumque nifi penitus abje&a concubina, faltem per quatuor menfes vitam incaftitate psbduxerit, a (flaque gravi poenitentia quam in corpore fuo judicis fui arbitrio decernimus indicendam ; & fi deinceps tertio relapfus fuerit in concubinatu notorio, privetur omnibus beneficiis » fic alias careeribus affligatur, ut fic ferro exufta vulnera, fic fecata fanentur, qu* fomentis nequiverunt medicinz fanari, taliumque gravis caftigatio, exemplo mentes teneat, A incentivos comprimat aliorum. Sane fi quifqu-m ordinariorum, vel officialium prxdidorum, circa h*c corrigenda notabili negligenria fuerit repertus cnlpfcbilis, ficpet fuperiorem ipfius negligentia fuppjeatur,ficdigna punitione mulbetur. Prohibemus infuper, ne ab alliquo fornicaria notorio in ejus damnato concubinatu permanente» aliqua pecunia, munus vel donum quifquam ordinariorum vel officialium predifiEbrum publice vel occulte recipiat t quod fi fecus a quoquam fuerit attentatum ad erogandum in pios ufus, id qvôd re»

ANNO chauti (4a* *ceperit*, ad dnptan valons «MemAle Ipfo foda edam fint fuperioria na»· dato, nasa* nomine» teneatur, canfti» rutioafeüs snralliu· fuper hae materia edicis, Λ ilb domini Sabinenfis (nifi In eo, quod excoaunanfcatfamto fentenciam adjicit) in fuo robore permanentibus.

III.

tfetiiiMriu

Inter follicitudines noftrs legationis B officio incumbentes illa prscipue èft » virtutes iafercre, dc vitia eradicare , licet enim focris canonibus ftri&itfime fit cautum, rrligiofos caftitatem fervare, concubinas vitare, ut debitum altifimo valeant reddere famulatum ; quorumdam tamen relatione fidelium noftris auribus eft intimatum » quod aliqui militarium ordinum religion non folum creatoris fint offenfores , verum etiam fsms fu* prodigi dc proprii perfecutores honoris, mulieres ita in eorum domibus pailim admittunt , cumc eis cohabitant dc morantur: quod nifi celeriter adhibeatur remedium, prsceptoric, eeclefi* dc conventus, ac eorum membra dc bona ipforum ad irreSarabilis defolarionis opprobrium deucerent ur, prout jam dehifcente Ecclefia grandem patiuntur ruinam ; attendentes autem vulgatam infamiam , grave fcandalum, dc vehementem fufpicionem exorta, cum inter alia fubftancialia reguls , oflibus religioforum annexa fit cuftodia caftitatis, porta dt principium aliarum virtutum , fitqueD jam noftro falubri flatuito provifum , fuper continentia ecclefiafticarum perfonarum , quod precipimas tenaciter obfervari , peculiarius tamen , prout decet, circa rrligiofos foeditate luxuris tavolutos, rigorem dulcioris mifericordias tbmperantes, iq regulari conftitutione fancimus, ut quiique religiofus ita fludiofo votum caftitaris «bfervet, de concubinatum evitet, ut Deo aninum cum fiducia valeat prsfentare; fi vero religiofus militaris exemptus, vel non exemptus , cujufcumquc dignitatis» ordinis», militis», vel ftatusexiftat, de prefenti, vel impofterum concubinarius notarié fuerit , excommunicationis fententiam incurrat ipfo fodo , diftri&e praecipiendo ordinariis locorum, quod reiigiofum ordinis militaris fic cxcommunicatum , camdiu faciant ■oblice duntiari, donec ab hujufmodi lententia meruerit abfoluttonis beneficium obtinere» a qua abfolvi non valeat nifi prius fine fraude penitus abjecerit concubinam, dc per menfes quaruor in caAitate iixerir, ut tenetur anno quod £ ad vomitum redierit ipfius » vd alterius concubin*» abfque ipe venis, dignitate, oficio, dc beneficiis ecdcfiallicis quibufeumque perpetuo fit privatus , dc effedus inhabilis ad dignitatem , officium , vel beneficia ecclefiaftica obtinendum » in virtute fanΛ* obedientis fub excommunicationis pena, eidem religioni ordinis militaris injungentes, quod hpneftisveftibus in panno, colore, fwna , dc habitu utantur, prout io fundatione ipforum ordinum, dc fecundum ftatuta reguls portare; dc incedere tenentur, dc obligati exiftunt.

IV.

2»·4 taafitati la jirr/r, *& lratjkiali* AaAraal *frafrta irnuaria.*

Ne divins fcrvitutis cenfus , quêta de fru&u laborum fuorum offerre renetur quilibet clericus , ecclefiafticum beneficium po(Lidens, vel in focris ordinibus-conftitutus, dum per occupationes alias conventui Ecclefi* *interef-fe* non yalct, ex defeétu breviarii omittatur, provide duximus ftatuendum, ut per locorum ordinarios bénéficiât! pratdiéli, in facris ordinibus confticuti ad habendum propria breviaria infra tempus ipforum ordinariorum arbitrio moderandum coercitione diftri&a cogantur, nullufque de cstero in diaconum ordinetur , qui non habeat breviarium, de in pradica, dc peritia divinum officium faciendi per examen reperiatur idoneus,

V.

Ut tullar —a Hfoaea» prMwvwa/·? /a- <rs/ *artitatr.*

Nihil eft quod Ecclefie Dei magis officiar quam indecens promotio iodignorum, nam dum indignis ad focroe ordinet patet adfcenfns , inordinata crefcit ambitio, dc proficiendi in fcien£tia, cura, & ftudium amputatur , dt Ecdefiaftici ordinis dignitas discitur in contemptum. Univcrfoe igkur Epifcopos fub oftentatlone divini JWdcii commonemus , ut unufquifqne tanquam fisrvu» fidelis dc prudens, quemcoeftiruic dominus iuper familiam ibam» fic fideliter dc prudenter attendant» cui divina facramenta coramletant, ne fi ultra debitam menforam alicui credant, •ut infidelitatis fi foicarcr» aut imprn-

demi* fi ignoranter, ia ditriAo judkAtar tarer pute•, m par fex yelfirptem ——

anno cio valeant culpa notari : fed providi c"'^5mad facro* ordine* de state, moribus , dc fcientia debito tabjiciantur examini, Jt circa eoa* qu* a facri* canonibus conftitueioae domini Sabioenfis, & conftitutionibus provincialibus , dc ff-nodalibus* Jt noftta etiamftatutatant, fic teneantur dt obfervenrar , nee tab fpe futuri profêâus aliquis ordinetur, nifi «Qualiter tempore promotionis repedatur idoneus; fane quia aliqui proprii prxlati notitiam fugientes, vel aliis exquifitis modis minus idonei , imo penitus illiterati, facerdocale officium ambierunt, omnibus ecclefiarum praefais injungimus, eorum confidentiam onerando, ut fi de aliquorum tataffi-cientia eorum aures notabilis fama puliavefit, tales examinationi tabjiciant , Jc fi eos fie intalficientes reperlant * ab officii facerdotalis exequutiooe fufpendant, ufquequo per ftudii exercitium debitam tafficientiam fuerint affecuti. Ceterum ut addifeendi Jt nro-(ficiendf in fcientia opportunitas clericis conferatur , ecclefiarum pnelato* * dc capitula propenfius exhortamur* ut circa reformandas & confervendas fcholas artium , folerter ac diligenter intendant, ut tales in fcholis clericis nutriantur, qui merito fieri valeant fàcerdotes.

VI.

Dr wads in/reendi fefe/m rirt /de» ttrtfffarie.*

Saluti animarum plurimum dignofeitur opportunum ut unufquifque fidelis agnofeat, di. fciat quod credere debeat, fcilicet articulos *hdci i* quid petere , fcilicet , qux inkoratione Dominica Chriftus nos docuit poftulare : qux fervare, videlicet decem pnecepta legis: qux vitare, fcilicet, firptem peccata mortalia : quid optare , gloriam paradifi dc fpera re. quid timere, pennas inferni : quod chriftian* dodrinx breve, dc utile epitogum efle cenfeatur: qux a multis popularibus, utper-B cepimus , ignorantur. Hac igitur conftitutione duecefimis omnibus, dc aliis prxlaris ecdefiafticis taper his juriidi-dionem ecclefiafticam habentibus, diftriâe praecipiendo mandamus , ut' per vitea litteratos, dt probos diâari , & feribi faciant aliquod breve compendium, ta quo prûdiâa omnia * quantum populare* eft fcire necefle, diftri-<fte comprehendatur , dc clare : quodque compendium fic commode divida-

leâtano* valmt dedamri , Jt fic per amm» toties anni decuriam repedtto vidMi per curatos diebu* Dominicis populo taliter faciant explanari* at excadfie

cimus tamen laicis omnem maceriam de fide catholica difpmandi, dkacelanis aliifique judicibus ordinariis ecdefiafticis tab interminatione divini judi-

Bontés, taliter intargant, ut jura communia per centaram ecclefiafticam tenaciter obferventur.

VII.

St»rd in friMtu daniten fetTinntt smo *ndnuni/tmunr * nee etleieejntuv en/u frt Jtft/fi- t h* utl attn'mftiit·*

Sicut omnibus unum eft, dc «qualiter efficax Eucbariftir facramentum * fic efle* debet modus miniftrandl unus omnibus dc conformis, cum debita cerimonia dc reverentia lingulari . Quapropter ne ipfum aflbeiare dc venerari volentium lucrandi conceflas indulgentias meritum fubcrahatur * ftatuimus , quod nemini fano per privati* domo* vel capella* facramentum Euchariftì» miniftretur, fed ipfis fanis inEcclefiis· dc certis locis ad hoc deputatis * vel etiam fpecialiter deputanais : Ad infirmo* vero, ab ipfi* Ecclefiis deferatur, Daccenfi* luminibus honorifice dc decenter. Ceterum prstfenti falubri fandione prohibemus, ne in domibus privatis facrum bapeifina alicui conferatur* fed Clementina taper hoc dlfponen* , efficaciter obfervetur, neque etiam mif-fs pro nuptiis, vel fepulturis, vel novinuptiis in domibus celebretur.

VIII.

/ne ntUrrittit erdiuurii awZfas fa Mr/fcâM *in/ituttar* 9K recifitter* ei/ dt ejar td fe/eututid·*

Quac magna tant dc veneratione condigna, fi paflim pro quorumlibet voluntatibus exercentur fua muncrofitatc

tacompofia multirâdo: hoc fatalamo·

infamari poterit ficqucEo-dcfiaftica bcnefii taper fta-hîll

bjli fundamento , ne in opprotaritonA Ecclefix fedle deferantur , volcatfs : horum ferieduximusftatuendum, quod pullum de extero beneficium Ecdefia-fticum fine audorhare ordinarii , ad quem pertinet, in aliqua Ecdefia, vd capella quomodolibet ordinetur , qui quidem ordinarius non aliter fundationi· vel. ordinationi hujufmodi beneficii au&oritatem prxbeat aut confenfum , nifi prius dot inficiens ad fuftentationem vitx presbyteri affignata fuerit in loco idoneo, & fecuro, quodque in fua audorixatione daufulam adjiciatfubfe-B quentem, *fahJt cmmmtit* «•c/m/ara *freviJt Jiffee/ttit*, quamclaufulam, etîamfi omifia fuerit, haberi volumus pro inferta, contra faciendi poCcft^t^m prxlatis omnibus abdicantes.

IX.

tKfbyti fer cetfere» dr tliJt Jifirifit ttmfe/itntar mftntei (·ft ixfrt f&9 Jifr A Jit nttivitttit

Inaudita crudelitas noftrum propulfat auditum, quod nonnulli a Judaifmo , vel paganica excitate converti , infantes fuos, quos per fandi baptifmi lavacrum eripere po&nt, damnabili ne* gligentia, vel incuria fubeffe permittant jugo diabolice fervitutis. Idcirco k.orum ordinariis diftride prxeipiendo man* damus, quatenus parentes hujufmodi per ecnfuram Ecclefiaftlcam , aliaque juris remedia diftri&a coercitione compellant, quatenus intra 'odo dies , ab ipiorum infantium nativitate numerandos, Cicrum eos recipere faciant baptifmatts facramentum, omni prorfus excufatione & dilatione femotis in iis diftride dc rigide procedendo per aggrarationem cenfurx Ecdefiafticx , dc etiam fi opus fuerit , invocationem brachii fxculâris . Monemus infuper , & fub interminatione divini judicii ob* teftamur omnes dominos temporales quatenus Eccletiafticis judicibus in prriniflts afliftentes adjutores, dc cooperatores exiftam auxiliis & remediis opportunis.

X.

vitrrii dr frintiftlet tftitler Ef-- /cvprrv·· [e· trJitmritrxm ettlefiaftitt-rtm iUraW *tfr i» jterit trJituhii fititi.*

Perpetuo ordinamus edi&o, vicarios generales aut principales officiates diccefanorum feu ordinariorum Ecdefia* fticurum effe debere in facris ordinibu' coaftitutos, decernentes omnes aéh*« vicarii aut principalis officialis non conftituti in facris ordinibus , *û* quos contigerit de attero aditari , pullius efle roboris, rei valoris.

*CfHtr» ilift fti ftmiligrttttem regii imferraet frt»JaJe*ler.*

Quoniam, «r . *Cregerim* » uniu· fcujuiqufc prxfidentis mentem curarum denfitas vaftat, cumque animus dividitur ad multa, tit minor ad Cngula, tantoque ei in una qualibet re fubripitur, quanto latius m multis occupa* tur, mirandum non eft, ti quandoque contra concedentis intentum quicquam extorquet improbitas importuna . Sane licet jamdudum fereniflimus Ara* gonum rex fux juftificarx mentis intentum mtinuaverit provitione regali decernens, quod familiaritatis fux privi-C icgiis illi tantummodo gaudere debeant, qui omni fidionc ceflante veri fami* liares exiftunt. Nonnulli tamen utexcefluum fuorum queant debitam coercitionem evadere, familiaritatis regix btteras impetrare , dc *ad* elutionem fuorum fuperiorum eis uti conantur : Volentes >g>rur modo huic enervanti eccletiafticam diiciplinam falubri providere medela, decernimus quod omnes & tinguli, qui cum non tint veri familiares , familiaritatis litteras , ut prxdicitur, impetrare; iptifque uti de extero attentaverint, beneficiis qux obtinent tint privari ipfo fado , oC non bénéficiât! per triennium tint inhabiles ad beneficium Ecclctia(licum obtinendum juribus ac conflit udonibus provincialibus circa prxdi&a ia|vis remanentibus, dc ill arris.

XII.

*Ca»rra e»i fui fxl rt/ert mtfertHlitttn, Vri mtJil titil exfuiflit titrittt *J Vttitt jtJitit trthtff mt/iHHitr.*

Licet contra eos , qui clericos vel ecdefiafticas perfonas in prxjudicium ecclefiafticx libertatis trahere nitantur ad indicium ixculare , manifcfta fine facrorum canonum ftatuta : quorumdam tamen aftutia fraudulenta , fub miferabilitatis ÔC opprcifionis colore ad vetita peiagendum qxeogitatas nititur femitas invenire. Talium igitur abnfibus pro libertatis ac iounumtatis ec* de-

cledaftic* confervatlone per ftansea jamA
anno juris remedia diftri&e prccipimus ob.
cHKtfTj viart t univerfis Eccleaaraas prxiatis in virtute (and* obedientic injungentes, quatenus ftarumm felicia memori* Boaifâcii V)I I. incipiens ; *£ai at iateilexiaau*, in foie fynodis , Al foarum dkacefuxn Ecclefiis faciant publicari , & contra ipfum venientes excommunicato* declarent « A faciant publice nuntiari, facris canonibus, ftaturis provincialibus , dc fynodalibus falvis remanentibus dc ilixii*.

XJi 1.

Ceatra tafletaaeaxtet eaiaeet peteatreat ctatre EtcleftMt & Ettlejfa^r- teat Itterteteat.

Avaritie facibus fuccenfi quorumdam animi inardefcunt, ut propri* filat» obliti , omni divin* majeftatis fpreco timore, adverfu* ecclefiafticam libertatem, ecclefiaflicafque perfonas, temporalium dominorum confiliariorum ac officialium eorumdem , univerfitatum prxfidenrium inflammare animas dc accendere moliantur. Ut igitur eam deteftabilis malignorum audacia compefcatur, pr*fentis noftrx çonftiturio» nis tenore fancimus , nt quxeumque perfona religiofa five ecclefiaftica cujufvis conditionis, ftatus, gradus, aut dignitatis exiflat , palam vel occulte principem, dominum temporalem, officialem, fecularem judicem, vel univerfiratis redorem, aut ipiam univer- Ctatem contra jura Ecclefi*, vel ipfius Ecclefiaftic* libertatis inflammaverit , vel confilium aut patrocinium dederit , vel Ecclefiaftica inftrumenta in prarjudicium Ecclefi* fcienter occultaverit, vel contra ipfam Ecclefiam doloie , feu voluntarie exhibuerit , excommunicationis fententia abfque fpe veni* innodetur , dc a beneficiorum fuorum frudibus, fi benrficiatu* fuerit per triennium fit fufpenfus fi vero Doa fuerit benefitiatus , per idem tempus fit inhabihsad quodcumque beneficium ecclefiafticum obtinendum . univerfis prxlati* fub oftentatione divini judicii prxeipimus dc mandamus, ut a prxdidi* fe abftmeant, aliis peeDis a jure communi conftitutionibus provincialibus dc fynodalibus in fuo robore duraturis.

XIV.

ANNO CHX15TI

be aeg/t^eatta fralateraat vegaleriaat y ttrta iteraat terrigeadet

Quoniam fi gubernaculum dlfclplin« contemnitur, inftat ut religio naufragetur, Je in non modicum religionis fcaadalum effrenata irrcligiofitas evagetur, d delinquentium infolentia debit* corredionis verbere non fuerit cagftiaata. Idcirco religioforum ordinum Îgubernationi, vel regimini prxfidentes, ub oftentatione divini judicii commonemus , ut circa fuorum corrigendos exeeflus, tanto magis vigilanter intendant , dc conftanter affurgant , quantum eorum infamia, quorum propter ftatus fublimitatem, dc regularis vitat, ac fan&imonic puritatem , mores dc vka effe debent exteris In fpecutam dc exemplum, per adu* contrarios cedit in grave Icandalum aliorum , quod fi talium delinquentium notorios excef- fus prxlati eorum debita caftigatione punire neglexerint, ultra divinamvindi&atn à fede apoftolica abfque fpe venis fperent duriffimam ultionem.

XV.

Ceatre jaircei tlelepetu atetet fui tftii extede attt.

Etfi apoftolic* fedis providentia circumfpeda falubriter ftuduerit providere, ut ralibns perfonis confervatoris , dc delegati *judicii officia* committantur , de quibas verifimiliter fperetur qaod fie injundi fibi officii vices expedient , quod poteftatis eis tradit* limites non excedent , experientia tamen rerum magiftra docente comperimur ex multorum talium abufu f*pe grandia fore illata diferimina , Centura ecclefiaftica injufte ligando, ac denunciando ipfius cenfur* fententia innodatos, pluraque enormia perpetrando in perniciem ecclefiarum, dt fcandalpm plurimorum . Nolentes igitur £fedisapoitolic* au&oritatem per a&us indiferetos dc improbos quorumdam conferratorum, vel delegatorum ipfo-; rum executerum vel fubexeeutoram quafi tenebrofifiima caligine obfcurare, fed eorum aufus temerarios reprimere cupientes, prxfentium tenore in virtute fan&x obedienti* , audoritate qua fungimur, diftride prxeipiendo mandamus eifdem, ne ultra limites tradite poteftatis aliquid facere fen attentare

tare praefumant, cum enudeati juris exiftat poceftatem eis cooceflam excedentes, velue privatos debere, dt merito reputari, Jc fit jurtum contra non fervantes traditam eis formam, jura, & ipforum miniftros taliter infurgere, ut effrenata audacia debita juftitia compefcatur, & ut omnes fraudes» dt figmenti materia penitus eviretur in prima littera, qux ab aliquo confervatore de judice delegato exeeutore, vel ab eis gerentibus vice in caufa aliqua emanaverit, tenor fux commiffionis integraliter inferatur.

XVI.

fxreMWaasrswnsr f«/ fine littern Jietefetai fitnflant fatere, vel frnditare attentabant.

Qurftores Ecclefiarum, hofpitalium, vel aliorum quorumlibet piorum locorum fine litteris proprii diœcefani, in cujus dieecefi quxftum faciunt non recipi, nec ad prxdicandum admitti, jam pluries repetita fuit conftitutione prohibitum, fed nondum potuit ipforum audax prxfumptio efficaciter coerceri: propterea dignum arbitramur ipforum audaciam poenarum adjectionibus refrxnare. Si quis igitur fine litteris proprii diœcefani, cujuseft dicecefis, quaertum exercet, aut praedicationis officium (quod non nifi viros approbatos decet agere) aufus fuerit attentare · *ipfo fatto* fententiam excommunicationis incurrat, & a beneficiis ecclefiafticis, fi qua obtinet, per triennium fit fufpenfus, & per idem tempus fit inhabilis ad quodeumque beneficium ecclefiafticum obtinendum, poenis aliis quibufeumque, iit ftatutis remediis femper ialvis.

XVII.

Previdct ntlverfa/ exteifus tlerutrunt re/ig/s/srbn», faei fint htttrii er^ma r/er«» «d nnJirnJatn renfefiitnei nen eulnuttnntav.

Cum in Ecclcfix corpore omnes ficut membra locati debeant fe invicem confovere, deviat ab ordine rationis quod quidam propriis commodisnimis avide intendentes, dum qux fua funt ftudent, non quz Chrirti, aftutiflime procurare, aliorum juribus, «St quod majus, eft, fama detrahere moliuntur. Sane querulofa infinuatione noftras peivenit ad aures, quod nonnulli clerici, feu religiofi, fututa fiicrorum canonum fbper lia edita comementes, prxlatorum Ecclefi* famam detradionuro mosfibus lacerare, Eoclefiarumque juribus detrahere, &pcxjudicare conamur. Nos igitur infaniam hanc cupientes ab Eccleux corpore totaliter extirpare, quatenus membrorum debita invicem conjunctione ferrata fid> unitatis, & charitaris vinculo acceptabitis exhibeatur altiffimo famulatus, hoc perpetuo jubemus edido, quod clerici, feu religioti ab hujufmodi detra&ionibus linguas fuas Audeant refrxnare, nec Ecclefiafticis juribus detrahant, aut fibi ad invicem prxjudicando, non populos retrahant ab Ecclefiarum parochialium frequentia vel acceffu, fed fuper fepultnris, decimis, vel primitiis, dt aliis Ecclefiarum juribus factos rtudeanc canones inviolabiliter obfervare * Quod fi quifquam pizdidorum deinceps prrlati alicujus famx publice dc injurio fe detrahere, aut diffamatorios libellos didare, feribere vel in publico loco jCgere, vel affigere attentaverit, vel procuraverit, excommunicationis lententia ipfo fado fentiat fe ligatum, a qua nullatenus poffit abfolvi, nifi prius coxquali publicatione laceratam famam (luduerit reparare, & fic offenfo veniam humiliter pofl.ilaverit: di/lridius injungentes inviolabiliter obfervari confiitutionem domim Boniûcl VIII. quz incipit: *[elati : &* illam domini Clementi*, quje incipit, *Religttfir;* dicccefanis, aliifque locorum ordinariis eifc licitum decernentes, quod poftquam eis conili terit aliquem feu'aliquos de prariidis in excommunicationis fententias occafione prxinifforum incidiilc, ipfos excommunicato* faciant publice nunciari, donec de abfolutione eis fuerit facia fides: necnon circa praedicationis exercitium, vel audiendum confeiliones, vel fuper juribus fepulturx, Clementinam, qux incipit: *Safer rnthrtlram** fub obteflatione divini judicii prarcipimus tenaciter obfervari.

Ceterum quoniam ubi periculum majus inert, folertior debet adhiberi cautela; ne animarum faiuti, per que.nquam confèffbris officio abutentem >1ludi valeat, aut ipfum officium debite peragentium fama iniquorum ubufibuj maculetur; flaturi hujus tenore fancimus, quod nullus clericus farm laris fine dixcefani vel ordinarii Ecclefiaftici, cui hoc pertineat, vel *ipforum* vicariorum « vel oificialium ad hoc habentium poteflatem, aut proprii curati licentia, in Ecdefiis paro* chia-

. -i ehialibus. ad audiendas confefliones , etiam fuper cafibus Epifcopalibus fine ditecefani litteris admittatur: quas lit* teras ipfi diœcefani, aut eorum vicarii generales clericis, quos adhuc conflabit efle fufBcientes<5c idoneos, quof3ue ut prxfcrtur, duxerint admittenos eifdem , & gratis <3c fpontanea voluntate concedere dttradere teneantur : in quibus quidem litteris cafus Epifcopalcs , quos eis concedere voluerint , exprimantur . Quos cafus , caute in genere, ac difefte per curatum Ecclefiz populo , antequam ad audiendum confefliones admittantur , przcipimus intimari ; ut patefiat in aliis cafibus , quam expreflis in fua littera, de cafibus Epifcopalibus abfolvendi poteftatem aliquam non habere.

ANNO CH^

Ut religiofi in facramento pcenitentiz dc confirmationis reddantur attenti, boc ftatuto falubri in virtute fandz obedientiz prohibemus , ne religiofi, priufquam juxta conftitutionem Clementis, *Super ttibedrem* , per eorum fuperiores ele&i, przfencati, <3c per ordinarios ad confefliones admiffi fuerint, confefliones fzcularium audire prxfumanc : nec locorum ordinarii aliquos admittant, nifi, ut przfertur, per eorum fuperiores ad hoc prius devios dcprzfentatos>ficqueeleéli, przfentati dc admiffi de cafibus ab Epifcopo refervatis, nullatenus fe intromittant ; nec fuper eifdem cafibus. refervatis quemquam abfolvere audeant, nifilitteras tuper abfolutione hujufmodi a locorum ordinariis prius obtinuerint : in quibus quidem litteris cafus Epifcopales, quos eis concedere volucriur, exprimantur ; eafque litteras curatis Ecdefiarum exhibeant , ut Ecclefir populo patefieri valeant, uteftdidum. iidemque ordinarii gratis, fine folutione ahqua tales litteras iifdem *rcligio*fis, quos ad hoc reputabunt idoneos tradere teneantur. In Domino exhortantes praelatos, &. ordinarios Ecclefiafticos, ut circa religiofos przfatos chantative fe habeant, ut tenentur, per przdiftam tamen praejudicare nolumus, quibus de jure communi vel induito fedis Apeftolicz aliud competit in przmiflis.

XVIII.

SL»ed Eee/eftnm frtltti ht»a decedentium qni dt i—it fttit dthitt dijfefterant9 ntn tadetnt eccnptrt.*

Ecdefiarum praelati bona decedentium religioforum, quibus permiflum eft fecundum ftatuta vel laudabiles confuetudincs de bonis a Deo fibi collaris difponere, nullatenus audeant occupare, u per cofdcm religiofos , juxta Itatuta, vel contüetudines przlibataa de bonis przdi&is fuerit ordinatum : donec tamen in eorum difpofitionibus fuis relinquant praelatis , qux debentur cifdem, fecundum ftatuta vel confuetudines laudabiles memoratas. Idem effe cenfemus de bonis clericorum isrcularium decedentium , fi juxta formam provincialium vel fynodalium confticurionum fua ordinaverint tefta menta vel ultimas voluntates.

anno 0''**^

XIX.

medici ne» inJitcut infrenum »/trt tertitm uicem, ftt m illt i»frmittte ne» fuerit ttnftjfti.*

Dileitionis debitus ordo pervertitur, fi medicinz corporis prius dc diligentius, quam fanandis animz vulneribus intendatur. Sane licet in facro Concilio generali fuerit diftridc przceptum , quod· medici corporis , cum cos ad infirmos vocari contigerit, ipfosante omnia moneant , dc inducant , ut medicos advocent animarum : ut poftquam fuerit infirmo de fpirituali falute provifum, ad corporalis falucis remedium, falubriter procedatur : ipΛιπ» tamen falubre, ac utile ftarutum aut oblivione aut contemptu , fruftrari cernitur debito obfervatipnis effedu. Propterea cupientes, quod prd animarum falute tam utilicer digno/citur ftatutum, debita exeeutione potiri; univerfis corporum medicis diftri&c przcipimus « mandamus, ut ipfum ftudeant fideliter obfervare : ipfis nihilominus fub excommunicationis pccna , quam incurrere volamus ipfo fa&o , mandantes, ur nullum infirmum ultra tertiam vicem vifirare przfumant, de 3uo non fciant, quod in illa zgrituine falutare pcenitentiz facramentum fufeeperit: adjicientes, ut cun&is notu fit przfens conftitutio quod locorum ordinarii faltem quater in anno, videlicet in fefto Nativitatis , Refurre&ionis Domini , Pentccoftes , flt Affumptionis Virainis gloriofz , teneantur , Ein principalioribus ecdefiis fuz dicecefis, vel territorii, conftitutionem hanc facere publicare.

XX.

*Sjted tiret Strttettt eifeTteetut C/ettentint^*

Zelus divini honoris not commoner, ut

ANNO C"Ï.5T1

ut quod tam patenter in ofiêtdâm di-vini nominis cedit, fit. qaod ut opprobrium «e» Chriftianr difperdero fitevellere pro viribus enitimur, relatorem ipfius principetngrerr fidei Kvigilemque cultorem dominum Aragonum regem, omnefque ipfius ditionis prelates, barones, nobiles, dc milites ac univerfitaces monemus, fic per viicera miferjcordiae divinae obfecramu*, quatenus Clementinam de Jadmis & Saracenis, fic prout ad unum quemque pertinet, obiervent; eifdem nihilominus injungentes quod fan&orum canonum, Conciliorum provincialium &. fynodalium ftatuta, ad Dei honorem & exaltationem fidei Chriftianx contra Judcos &. Saracenos, & in opprobrium ipforum edita, quatenus inviolabiliter obferventur, opem & operam adhibeant efficacem, & ab eorum fubditis tenaciter faciant obfervari; ut plenarix obfervationis exeeutione clarefcant, fit pro tanto fervitutis obfequio diutinm pm-™ munere potiantur. fi divinam fie fedlS Apoûohcæ effugere volunt ultionem.

Publicatu fuerunt fuprafcripts conftitutlones omnes dc lingula in Concilio provinciali, de mandato reverendi domini legati, anno, die, menfc, loco pr»di<ftis, ptafente me Wenando de Caftetario clerico Lafturenfi* diceccGs, publico auftoritatibu* Apoftolica & imperiali notario, ac aâorum in dido Concilio feriba t in quorum leftimonium hic me propria manu feri-

Apfi, *8c* fignum meum, euo utor In publicis io* ttrupaenti», appoûd rônluetum.

ANNO CHRISTI

Loco t tigni.

Hi* {«radii, & fuper eis retentis publicis documentis, reverendus dominas legatus, ficut benignas eft atque dulcis, eundos *M* pmrfirotes benigne allocutus eft, dicens, per Dei gratiam finem adefle Concilii: petens ex fua magna humilitate dt urbanitate veniam ab eifdem, fi cuiquam eorum particulariter vel in communi dilplicuiflet, vel ftaiflet ingratusoffe-rena fe fadurum apud dominum noftrum Papam & *fedem* Apoftolicam pro ipG* lu communi dt In particulari quidquid poffet» dans «* licentiam liberam quando vellent ad pro-|»ù redeundi. Tunc ibidem eundi Epifcopi, prulati, abbate*i dc ceteri adurgentes» & genua fteAentt* humiliter, ab eodem domino legaro, quia ita reverenter, ficet decebat, & tenebantur, non fe habuerunt erga eum dc fuo* veniam poftularunt: fuppiicantes ut plenariam indulgentiam dc remiftionem omnium peccatofU"> 'n morti* articulo cuilibet eorumquiptz-v fente* in Concilio fuerunt, dc iis qui ad Con-^iü" dcbta miferunt, juxta facultatem fuper boc ei concelfam, de fpeciali gratia concedere dignaretur. Quod idem dominus legatus fecit ij|xraiiter> & concedit juxta facultatem in regiftro fedis Apoftolicæ Rom defcriptam. Hanc indulgentiam A: gratiam prefati omne dc fingull pro ipfi», dt pro Illis per quos tnitfi fuerant, cum humilitate dc devotione acceptarunt; *8c* folemni benediftione ab eodem domino legato recepta ad propria funt reverti: (ieque Concilium hujufmodi portante Domino Jefu Chrifto fuum finem obtinuit felicem & optatum,

ANNO CHRISTI M.IO.

ANNO CHRISTI •4jo

CONSTITUTIO

Fa&a per venerabilem in Chrifto patrem dominum Henricum Chichtey, Cantuarienfem Archiepifcopum, in convocatione przlatorum fic cleri Cantuarienfis provincir, in Ecclefia cathedral! fandi Pauli Londini incepta xx. Februarii, anno Domini MCCCCXXX. pro abolitione ponderis, vocato le Auncell VVeight.

CEnefcentls mundi malitia ferali more lafd-sJ vlen* contra falutarcs majorum conftitution** monita, conatur in die*, dc adeografla-tur In vetita, ut nifi diligentiapaftorali, quos D** timor a malo non revocat, faltem dtfeiplin» rigor compefeeret, per impunitatis audaciam calcatis legum habenis, um Dei quam hominum in omnia licentia excurrerent prsecipitia vitiorum. Sunt namque, ficuti publica vox proclamat, & ipfa rerum magiftra experientia manifeftat, in nonnullis civitatibus, burgis, dc locis aliis noftr» Cantuarienfis previnci», callidi plerique emptores, qui fu» falutis immemores, folent a plebeii* fimplicibus dc abaliis lanam, linum, mei, dc ceram, ac alia humani* uhbus requihta, per menfuram majorem & P*r pondus majus, vocatur communiter le Auncell, alia* Scheft, feu Pounder, emere fraudulenter i *A per* aliam menfuram minorem, dc per pondera minora» vocatur 4 vβχ de *fajt*, alias *vvjpt*, eifdem hmplicibus, &aliis ferrum, «chalybem, picem, relinam, dc alia mercimonia vendere, in grande fturum periculum animarum, dc expoliationera pauperum Ac fimplicium hujufmodi manifeftam, dc aliorum intolerabile detrimentum.* non curantes advertere, quia prrfetura pondus, Auncell vulgariter nuncupatum, propter nonnullas abdicasfalfitate* dc fraudes jo eo latentes, Λ per idem u-f'tatai, nedum lege divina, qua dicitur, *Statera dtUfa abtatiaatia efi afied Deaati* dt alibi, x» *babebitit »· faccala diverfa paadera, aujat* & auras i *nec erit ia* draw nse *audiat ntajarff uiturt* pudui *bakiitii* jq/fum & verum, ^*t*. verum etiam canonicis inftitutis dc conftitutionibus fioAorum patrum in genere, regiis etiam canonicis Inftitutis *St* conftitutionibus unAorum patrum in genere, regii* etiam tatutisfubpeeni* forisftfturu omnium eo pondere * optorum dc carceri* per duo* annos, nominarim dc in fpecie prohibetur r neque verente* excommunicationi* ..Dtentiam in omne* dc fingulo*, feûo, verbo, vel dM&llo veniente* contra magnam cattam libertatum Angli», vel aliquem

ANNO CHRISTI

<ius articulumi in qua quidem carta » inter» cetera continetur, quod km Mfq/âra, dévMUM. pMd«r fit ffr retirai rgpiMSi âb omnibus Archiepifçopîs A Epifcopis Anglic foietnniter fultnimtam, atque per fedem Apoftolicam pluriel continuatam· ficut! in connitaHanibos provincialibus bone memori* I. Pecdum apertius continetur.

Quinimmo, quod amplius eft doleadum » aâuti captore· bujufmodi, ut ea errore eauir multiplicius in errorem, dum de difti prohibiti ponderis le Auncell exercitio vel abufu notorio moliuntur per omne £as dc nefas p.blicc non convinci, pluries & frequenter In anno, cum per officiarioi domini noftriregii, videlicet, juftitiarios pacis, clericos mercati, confitratores, live cfcaetores, & alios, deufa, quin potius abufu fcpedifti ponderis, in fingulis fuit fcdionibus fpccialiter inquirentes, fub vinculo juramenti taftls facrofanftis per eofdem preftiti, judicialiter onerentur omnem in ea parte dicere veritatem, abufum nihilominus five exercitium hujufmodi Icienter volyntarieque concelant» 6i per ceteros in hujufmodi jtidicum Oc otficiariorum regiorund fethonibus, & aliis dominorum temporalium curiis, cum ipfa pari juramento adftriftos, minis nonnnnquam A terroribus concelari faciunt A procurant» horrendum crimen perjurii annuatim bis, ter, aut pluries damnabiliter Incurrendo, A in idipfum complices foot pr*diftos mala malisac-C cumulantes, execrabiliter inducendo. Et hi omne» tot & tantis fceleribus involuti, ipfa pretax u radicat· confuctudinis pro nihilo reputantes, abique voluntate fatislaciendi de fic male quai iis, feu peccata iua hujufmodidimittendi impanitentes, ad facramenta Ecclefi» fe ingerunt impudenter, in animarum fuarum periculum grave nimis Si pemiciofum exemplum quamplurium ceterorum. Et quamquam univerfos &. fingulos tranigrefibres prrdidos, ut a prrdiftis fceleribus fub poena excon-municationis nujoris omnino defiftercnt, pluries, fufnJentcr ac legitime monuerimut, St per fufrjgancos noftros moneri fecerimus in fpiutu ■cnitatis, nihilominus perpaucis hucufquc parere curantibus, ipforum plurcs, immo quod dolenter referimus, p*ne omnes avaritiacutcjr tate perculit, dnm fuiemes eueftum, * prorfus * non defiderant, difpcndia animarum, a viis veteris malitia contumaciter ac induretis „ animis negligent dvclinare.

Ne igitur de cetero videamur tam notorjos a enormes filiorum exeeffus fub conn'.venûa porterire, fic, quod fanguis eorum de noftris, qood abfit, manibus alias requiratur, volentes animarum faluti de congruo in pramiflis remedio providere, ultimi provincialis Concilii noftri auftoritate fuffulci, omnes A fingulos noft>* Cantuarienfisprovincix fubditos, feientera tempore publicationis prxlenriu n, in pofterum quocumque pondere, ftandardo regio notabllitcr dikordante, Sc prxeipue dido pondere, le ^tiutceU, Scbeft, feu TsKvder vulgariter nuncupato, qualitercumque utentes utive facientes; uiaem vel eorum aliquo; aut ea feu eorum aliquod apud fe fcienter, contumaciter, Ac temere occultantes feu retinentes, majoris excommunicationis fententiam ftatuimus, ordinamus, A volumus incurrere ipfo fado.· Quorum abfblutionem, locorum ordinariis aut eorum pcenitentiariis ad hoc poteftatcm habentibus, fpeciaiiter refervemus.

infuper ut hujufmodi delinquentium facinora eo amplius evitentur, quo ipfi delinquentes excommunicat! folimnius fuerint nunciati, dicto provinciali Concilio approbante, prxcipknu», quod omnes A fingull tranfgreffnres prrdiAi, fingulis cathed alibus A parochialibus Ecdcfiis, necnon capellis in quibus Ecdefiarum more divina celebrantur officia, noftr»provincixantedifte, quatenus in anno, una cum ceteris articulis, majoris excommunicationis fententia excommunicat! publice in genere nuncientur, cum intimatione refervationis abfolutionis pr»dift».

OBS1B.VATIO PHILIBPI Labbb S· J·

Habitum fuifle Narbone anno i«:o. provinciale Con< iam monuerat ahas vir illvftrtffinru: D. Francifcus Ratquetus Epifcopus Montis P flularri, fed quis illi pr·- fuerit, qui adfuerint Antillites, quid ia eo traâatum Ct, penitus ignoramus. Appendici ref-mtur, fi<)«>> alteriufve beneficio uoAras forte reniât in manu·.

CONCILIUM NARBONENSE

Anno MCCCCXXX. celebratum

£.v *MSS.* *Ev:f<epi MoMî:/p<·βκ/α*î & dMunbion!/*

Noverint univerfi prxfentes pariter & futuri, quod cum aufto;itate A mandatorcvetendirtimi in Chrifto Paris Domini noftri domini Francifci n iferatione divipa land» primae fidis Narbonenfis Atchiepifcopi A primatis f.tcrum provinciale Concilium Celebraretur Narbent i in capella B. M. Magdalen» palatii Àichiepifcopalis Narbonenfis, fedente Λ prxlîdente reverendiûimo in Chrifto patre Sc domino D. Petro eadem gratia Caftrcnfi Epifcopo, nmillario vicarioque A vicefgerente ih hac pirte difti domini Narbonenfis ArchiepifcojM, vo.atis 'itteratorie auftoritate A mandato ejufd';in domini Arcbiepifcopi reverendis in Chrifto patribus doniinisG. Bitervenfi, G. Carcaffonenfi, B. Magaloncali, P. Lodovenh, H. Uticcn•fi, J. Elnenft, J. Agathenfi, B. Nemaufenfi » V. S. Pontii Tomeriaruna A P. Eleftenfi Epifcopis fand» Narbonenfis Ecclefi· A cjufdem revt renditfimi domini noftri Narbonenfis Archicpifcopi fuffraganeis, A aliis evocandis, proue in litteris patentibus ab eodem domino noftro Narbonenfi Archiepifcopo e«uuatis, A refponfionibus inde -fidis per eofd<m dominas fuifraganeos latius continetur. Hinc fuit A cft quod fedente eodem facro provinciali Concilio in cap.-iia A coram domino pratfidcnte iupradido, hac die iunx de mane intitulata xxix. menfis Maii, fub anno nativitatis Chrifti MCCCCXXX. indidione oftava, pontificatus SS. in Chrifto patris A domini noftri domini Martini divin· Infpirante gratia Pap· quinti ana· xm. prxfen-

feaiibu* tunc tn diAo Ûc.-p provi'tictâ i Cocci-A
ANNO Ho, » diAo domino prafidente, afiffencibus,
CHRISTI ac coram codem comparcntîbua, diâuuqae ür
crum Concilium tenentibus 8e celebrantibus una cum diète domino prafidente reverendis inChrifto Mtrihn dominis G. Bi errenfi, G. Caresf- ΓομαP. Ledovedî, B. Utlcenfi, J. Agatheofiyppiicopis, & venerab. libus viris dominis Jacobo de GÔudiacolicentiate (hlegibus, Joan- « Okherli archidiacooo VIHe-FranchaCoofluentis in Ecclefia Elenenfi, Vitale R.ot&nelli, Joanne la Sancha licentiate in legibus Petro de Camboоetto, in legibus bacalsureo, revertndorum "n Chrifto patrum don inorum, Magakmenfis, Elnenfts, Netaaufehfr, S. Pondi Tosneriarumfle EleâtofisEpifcops urn abfrntium& legitime excufatorum procurai -ribas, five vicariis cum legitima poteflate ad hoc deftinatus, una cum quibufdam aliis in diâo fatro provinciali Concilio convocatis, po parte diAorum dominorum Biterrcnfi», Uticenfis, Agathenfis, Magalonenfts, Elnenfts, S. Pone ii Thtmeria. rum, Neauufcnfis, & Eleftenfis Epitcoporum, fuit dtfte domino praiidenti oblata ceduia feripta certas querelas continens fubfcrinta proprii» manibus dominorum G Biterrenfis, B. Uticenfis, J. Agathenfis, Epikonorum, Jacobi de Gaudiaco Magafoncnfis. Icannis Olbcrii Elnmfij-, Joannis * La Saneha S. Poncii Th. πκriarum, Vitali* Roffinho'.ii Nemaufrnbs, A Petri de Cambonetto Eleitenfis Epifcoporum £ procurat.rum, five vicaricsum, Ut in ca legebatur, & puma facie apparebat, cujus quidem cedulx tenor talis eft.

„ Rtverendiffimô ityChrifto patri A domi- „ no domino Francifco Dei gratia Narboncnfi „ Archiepifcopo, vobifque reverends in Chri- „ fto patri A domino Petro eadem gratia Ca- „ ftrenfi Epifeopo ejus vicario generali *in hoc* », facro provinciali Concilio Narbona io Spiritu- „ fanâo congregrato, loco ipfius perfidenti, t. fignifica it, exponunt, (c requi unt reverendi in Chrifto patres & domini domini Epifcopi in hoc prufenti Concilio exiftentes, & „ vicarii feu procuratores A* legati aliorum re- „ verendorum in Chrifto patrum Dominorum „ Epifcoporum futfraganeorum veftrorum abfentium, quarum nomina inferius feribuntur tam „ conjuiuftim quam disifim, prosr 8(quemlibet ipforum tangit ea qu» fequuntur.

H Cum una fit fanda mater Ecowfij catholi- „ ca & apoftolica, extra quam non eft falu „ neque retnifio peccatorum, fponio in canti- „ cis proclamante, *una efi cob mfia mea*, quz „ corpus Chrifti myfticum Ap zfenta», radios „ fuos per totum orbem lucis ubertate perfun- „ dens, unam domum novit, unius cubilis fan- „ Aitatem cafto pudore cutiodiens. Hanc igi- „ tur unitatem firmiter tcneie &: vindicare de- „ bemus, nos maxime Epifcopi, qui in Ecclefia „ Dei prefidemus, ut Epilcopatum u »um atque „ indivifum probemus. Epilcopatus cnîm, in- quit B. Cyprianus, u-us eft; cujus a fingu- », lis pars tenetur. Ecclefia quoque una eft, „ qua in multitudine adminiilrationum Incre- „ mento fecunditatis extenditur, teftante S. „ Jnnocentio, nullum inintaiffe Ecclefia», nifi „ eo» quos fandus Ch ifti vicarius Petrus aut „ «jus fuccefforts conRitacrunt. In civitatibus „ enim ubi apud etfeicos erant archifl.tmines, „ gratiffimus apoftoioruin prlocep» Archirpifco- „ pos inftittii przcepit: In rcliquisverocivita- „ tibus finguios Epifeopo* vicem apoftulorum „ gerere dominum docuiffe dicebar. Si guis ^u- „ tcm aliquem « iis fcandalizaret, gravitū- ANN'O „ mm fibi inferri poenam przdicrbat, cunûos CHRISI „ *fe* invicem diligere & adjuvare debere, nemi- „ **nem ab** adjutorio fe fubtrahere inftruebat. „ Cuodiorum facerdotum vitam fuperiorem, fan- „ diorem & difcretam a fecularibus A laicis „ hominibus effe debere dicebat, &: Epifeopo* „ claves Ecclefia effe evangelizabat: omnes prin- „ cipe» terra & eundos homine? Epifcopis obe- „ dire» capita fubmittere, eorumque adjutore* „ txiftere praecipiebat i contradidere» autem t is „ damnatos & infames utque ad fatisfafiionem „ 8c a liminibus Ecdefi» alienos effe praeipi.- „ bat. Et quia Spiritus-landus nutrix Ecc<.*- „ fiaftica pacis & uniutis dirigit maxime in unum propter Deum congregatos, iJ * Iu.ei- dendam divifionum materiam, & Ecclefiaftl- „ ca paci* unitatem fovendam, & propter Ec- „ clefiaftica* caulas A ilterca-hnics decidendas, „ definctunt fanAi pitres infix i generali fy- „ nodo, omni excufatione remota, i. mei in an- „ no conventum fieri Epifcoporum' ***Vt autem*** „ ***omnis Ecclefi.ifticus*** o>d« ***& facra regni* enfle-*** „ ***dtantnr, jubemus unum j*emeae bratnn Aηlή-*** „ ***epifcopum***, IMtr/ar.o.im, ***C" metropolitarum***, „ ***fanfiiilimos rpifopos 1'nb fe conflitutos ineadem*** „ ***provincia f mei ant Jecundo per fingnlos annis*** „ ***ad fe convenire***, c '-mcci *c^ujas fubtilitereia-* „ ***n iture, quas qui.ib.t ant tkrsci ant monj.isi*** „ ***inter eos invicem habent, eos quidem difponen***, „ ***<fr futser hoc quicqnid extra regulas deliequi: ur*** „ ***a*** *qua.* ***umqua*** *perfona* ***emendare***, <y ***caufas*** *aut* „ ***funt i».er Epsfopos vel inter ^drchiepijcopum ύτ*** „ ***Epifcopum m provinciali frnodo debere definiri,*** „ ***alias fedi apoflohea, ft non polfiu: te-mir.a.i***, „ ***remitti debent.*** Item in provincial! fynodo. „ ***Epifcopi rtlrlles vel alii potentes, qui de*** *facili* „ ***non poffunt ceti propter potentia», debent au-*** „ ***floritate frriodili cogi ad concordiam, ne patria*** „ ***vtl refpubhca ludatur.*** c. <tudendu n dift. 90. „ *Maxime* ***Epifopi inter fe ad con.oraiantfacien-*** „ dim ***debent auxilium prxbete***. Car. Pi.rdp;- „ mus dift. eadem 90. ***Ù" fic fe habere d. vent E-*** „ ***pHcopi» *t cufbdes pacis ad oneordiam aliorum*** „ ***erigendam & fovenda»: Hirte, multo rnagu m-*** „ ***ter fe fovere d-beat, cum fuit figr.um adf-tgir-*** „ ***tam. hi.bedientes aut'» C" pa.em reiufantes*** „ ***frwdns damnare defiet***, *vT ico: d'tlirare*. Sed „ proh dolor! hac factorum Con.illorum fre- „ quentatio ... convocatione ecordctUt, „ ὡ: cum multi cirores, multa fcanda'i, di- „ vifiones A litium cnftadus inexplicabiles lu- „ fcitati fuerint inter pe«fo>.s Ecdefiafticas, „ multi etiam abufus introduC i c mtra fa.nlii- „ '<*s canonicas & juris co.nr. unis difpofitio- „ nem in grande praejudicium public» juftiti*, „ & non Une animarum periculo E.clefiaflicique ftitus pene toralim fubverfionem, ita ut qu* fui» debito ju-is ordine pofira exiilerent, nul- 'a de prafenti regula gubernentur, led notius fub quadam efffcritj ambftionis vo.untate difeurrant. Srn quamd» qui.ib.'t m.- trOpolitanus habeat, ex ju is <ommun'.s difpoiitione, luam jurifditftionem metiopolitanam limitatam, 'c ordinatum in fubdiror ... fuorum fuffragancot um, A non nifi in certis caftbus A jprun.lum certam fornum in jure latius exp.-effam: nihilominus tamen in veftra reverendiifimi in Chrifto patri* A domini domini Γ. Dei K'atia Narboneob» Archiepifcopi pradidi abfentia, officiales, procuratores, & alii officiarii curia veftra

» mc-

ANNO CHAUT! ,, metropolitan*, nos A officiales noftro· iaA ,, exercitio jurifdiâiooi* ooftr» ordiaari· » pro ,, txrcurionc paftoralii offici! nobis commlffi ,, concefls^de AAo muklplicimr «emporibu* praeeritis perturbarunt, A peramplius perturbare fatageat«s, abufu* lcandaiofos in totius jarifiikUonii noftr» fpirituali* prrjudiciam dietlm de fàâo, nova* formas adinveaientes» contra difpafafonem Juri* introdueunt, A continue Introducere nituntur , piv- ar exta quorum totalem noflram jnriGJiAknem p'vdiâam dt bâo enervant, annuitant , A ,, fubvertunt , no* In litigii* & queftiunibus varii* in dLveriis curiis etiam fuper eiidem caufo involvendo, petturbando, A diver fimode Inquietando, non abfque gravibus damtn* & fcandali* perfonartuu A £ccleliatuat nobis commiftaruui.

,, Primo Basque quotlefcutnqtie contingit· nobis *feu* offichUbu* noftri» in quibufeumque caulis tk<n criminalibus quam civilibus, five a préparatorιύ judi iorum» five ab ioterlotutoriis arue dehnitivam ad curiam veftram metropolitanam appellari, judex vcfterappellationum indifferenter antequam filxi conftet an appellatio iit emifla ex caufa probabili vel ooo , antequam inceperit cognolcere *n ilia 'caufa fit vera v*l non , A Ι>c antequam Gt judex, antequam fibi conftet de · apoflolotum petitione A datione, A quod detvriut eft, antequam aliquo fibi modo conftet de^ appellatione, ad ftmplicem partis atlerrionem appellate £e afferentis, littera* Inhibitvlas contra officialem a quo appellatur , ordine juris totalitet praternutlo, concedit .

,, Item, efto quod fit appellatum , A Jiâo cffiriali veftro appellationum conftiterit de appellatione , antequam difta appellatio diftl» officialibus noftrh.fcu alteri a quo eft appellatum , intimata fuerit , A antequam apoftoli fuerint petiti A dati vel dmega i, difti officiales veftri appellationum littera* inhib toria* fimiliter concedunt ; ex quibus fequnntur multa graviffima incommoda.

,, i·. *im>'* , qt.ia non judex in cafu p xdifto >rlix ct veto judici A naturali , a quo Ajj», fibi claudit manu* juftiti» A *n* nefti.intni fubdito um , ad quam tenetur dc necefUtate falutis quifquc judex.

, Item , ex hoc deiifta ut plurimum temanent impunita , vel p'tr' drbito pu't'ri dij. feruntur, m grave prxjudiciuru public* juftiri» A totius reipublie», cujus mterel ne crimina remaneant impunita

,, item » quia judici a quo , qui eil se us A natuiahs judex , cuju* offiJum ‹ t latif- ι mum „'oihtur facultas tevocandi gravamen judiciale vel extrajudiciale , fi quod intulerit inaJvertenter vel ignoranter , contra omnem rationem A juris communis difpofitionem , fecundum quaoi judex quicumque guvamen per ipfum illatum poteft revocare ante fer tenriim definitivam , qoanftocumque juxta iilud non pudeat noftro* errore* co<rigere.

,, Irem, quia honor debitu* judicibus otdinariu , a quibus jura foventur non defertur : immo potius in calibu* prxdiftis s ilipenditur, A totaliter enervatur A Snnullatur de fafto.

,, hem , etiam faqueatur judici ordinario ratione lui officii potius damnum A fatigailo quam commodum · quia ifto modo cuabftnr omni , vice in caria metropotitana , A varii* procriftba* laeolvetur » de non litu gntribu* expenGa dt laboribus » quod eft contra omnem rationem A jarl* communi* difpolniootm *t* cara officium fatua nemini debeat efle daanofam. Multa «un & alia inconvenientia inffiuta fcqauntur , qua ienfifiaaaa eflet enarrare.

ANNO CH1IJT1 ,, Item, etiam ex praniA* tollitur ûculra» corrcftiooi* ,· a qua non eft appellandam , quit corrcdiom* officium libere debet exerceri t dt hoc pertinet ad jufthia» divinam , qua noa debet impediri * oronitate appel-- * lationum , £c ûîcilhace inhibentium . Ad"*' pn» a correâiooem enim fubditorum maxime clericotum prolati diligenter debent ^ peu- / deMer incendere de necctitxte fiducia, alioquin mortaliter peccant › qood eft datum verbum pnrlatb negligentibus , A magis dmutn verbum eft pro fuperiorlbtu metropelitani* , talem corrrâiooc<n contra canonica* fimAiooe* cam fui» dari* inhibltionlbu* impedientibu* , quarum occafione fecuriu* delinquendi permittitur ipfi* fubditi* .

,, Item»curia veftra tnetropolitana' indiftinde talibu* appellationibus concedit abfolutionem ad cautelam , A alias eo modo quo petunt , efto quod fint excommunicari pro manifcfta offenfa , aut pro judicato , five pro confiffTaro aut taxato ; ex quo fequitur contemptu* ecclefiaftic» poseftatis, Amanifefta injuftida . Ei fic multi >:la occatione non verentur no* opprimere , jura ecdefiarum noftrarum fubtrahere , A varii· vexationibus moleflare : A fubditi in rebellionem adverfum noa de facili venia rebellioni* fe erigutu , in grave fcandalum A pr«indicium ecclefiarum noftrarum · A frequenter accidit quod tale» fic abfuluti ad cautelam credunt fe abfoluto* fuper principali , cum revera non lint , nec amplius curant abfolvi in periculum animarum fuarum

,, Item , eflo quod coram judice veftro appellationum , quando contingit per ipfum talibu* appellationibus littera* inhibitori&s concedere , ut diâum eft , producantur informatione» bene fundat» , numquam folct tollere hujufmodi inhibitiones , immo per quoddam indireâum iter , omiflo appellationi* atticulo , intrat materiam principalem » no* A officiale* noftros gravibu* vexationibus A expenfi* multipliciter vexando A perturbanda : in tantum quod ut plurin.u.n coguntur criminofe* dimittere impu-

,, Item etian , cum frpiu* contineat ta'et appellante* per l'ubterfugia volente* le a via, iuftitiat fubtrahrre per viat exquifitat, cutn brachio fareuleri multipliciter noa *9c* jurifdiftione» noftra* perturbando , undem poft omnia remedia per not expenfi* *tr* laborlbut adhibita , per curiam veftram poftremo modo prrdifto fcandaliaantur : adeo quod tura divina , *6i* ecclefiarum noflrarum libertate* cum ifti* modi* penitu* confundunrur.

,, hem , quod fuppofito quod vefler judex appellationum aliquando remittat nobis caulai feu officialibus noftri* » boc facere ut plurimum folet fub tali quali conditione » donec ad not duxerimu* revocanda* *i de* fic poft triduum iterum ea* ad fe revocabit ; » quod

ANNO CHBun K**

» quod Mbit «ft dtrtfbrium < 1—rite t dtA quiädiy tee judex appeftmaoMm cu- ri· veftr· mutate aiiquaim cnufam * uffi- date astro mandat partem quo appeitev*- rat canai fit citari, dlfta fan isensm ab offidalfou» astri» aat rorum atecro * a conceffione diftta ctesriaais aparitet» 4fr ob· tinet lacoadaeati Batras inh'ifamrtes a dl- fta carte metropoikana, * procuditur ac fi canfo aoa faifiet remifla.

» Item > quod graviffimnm aft pdn vefter appellationum peetendk, Or officiale» no- ftro» ad hoc compeller* (ataglt, ouod quao- dd ales appellantes * at fepradktem eft, ia carceriba» noftri» exlfteoees » quomodo- cumque appellent, etiam ante definitive· fencentiam, * anuquam fiserlt dlfculfa* articulas cppcUadeai», debeant ad Ipfam & curiam vvftnm « fi non fiat in cafa ro- credendo, addaci etiam expenfis noftri», fi iacaramta» non habuerit de quo. Ex oui- tea clari βme apparet .qualiter omnimodam juriCtidronem noftram, fine qua ofticiua· paftorate commode exerceri non poteft, pe- situ» confundere, enervare, fir anauilart nituntur offidaril fradkU in totalem fub- verfioaem juriCLAionia ecdefiarum noftra- rum. Et hoc fub pretext*quarumdam prtr- tentarum confaetudinum, ut afiernot r qua tamen nullo modo debeat, neque poflunt tolerari, fed potiu» per veftram reveren- diffisum paternitatem reparari, reformari, A ad difpofitionem juri» communi» dc fa- erorum canonum redigi.

„ item, julrx »efter appellationum etiam ubi nulla intervenit appellatio, nititur ad t.mplicem requcftam * criminoforum 'da- re tmontre « Inhibere nonnumquam oun- dare uffidaliteu noftri» quod fi qua» Infoc- matiuoct habeant, etiam coram ipfo ilia» portent, inhibendo Interim.

„ Item, judex vefter appellationum com- pellere nititur officiale» noftros obedire fui» litteris in cifu appelli conceffis, dum con- tingit appellari ab aliquo officiali fora- neo noftro ad Ipfum judicem veftrum *P"jj pel'atii«num, omifto principali officiali oo- tiro.

» *item* » nititur compellere vefter judex ap- peliatianum capeliano» 9t notario» nobis fabaitos ad Sequendum mandatum veftrn curi· metropolitans, feu commiffionc» e- lufdem ,fi ei» fiant aut prwfententur ia catt- fi» appellationum fine mcd>o annexorum of- fictilium noftmrum.

„ Item» compellere nititur vefter judex ap- peltatlonum fubdito» ooftro» per verbon» Mmdmun» ad fufeipiendam delegationem certorum articulorum, in caufis appellatio- num abique medio aooexorum officialium obftrorum.

„ Item, diâa» judex vefter appellationum de faâo compellit per verbum Maudamor, fubdito» noftros, non confiderata etiam ma- goa dlftaoda dlverforum locorum, ad ve- ntendum apud Ctdcm nwtropolitanam, pro perhibendo tcftimoaium veritati» io canfi» appriiatimnim.

» Item · vefter judex appdladonom com- pellere nititur fubdito» 'noftros ad folveo- dum (alaria advocatis, procuratoribus, ftr notariis, pro caufi» Λ proceffibcs appelle- tfooum te difta curia ag|tatantm, fic offi- csaliteu noftri» feribit pm- verba ifcadi · » t ubi tamen ft· jure per verbum VquMmus fcribnre debet.

„ Item, judex vefter appeltetfonum » fi U* te qui appellavit, vel etiam appellatu», fit *it* aliena dicocefi, quam Ullus ia qua fait litigatam *«t a* qua fak appellatum, pvocefu principali» caufu aut articulo ap- neUadoate peodente t ad altem dimeefim |e vmferat, nititur tale» citari vel moae- ri facere per officiales noftros per verbum MoaSaami, licet ab eis non faerit appella- tum.

„ Item, dum appellatur per fubdito» no- ftros, quando per arbitro» *It* contigerit com- promitti, gravantur, & ad diâam curiam mrtropollunam omiffis officiallbu» noftri» *recurritur*, judex vefter appellationum de faâo talibus appellantibus lieturua in caufa appelli concedit

,, item, & licet no» Epifcopi noftros ha- bean.u» officiales, qui prnfunt juftitia ci- viliter ftc crinunaliter, nec de juftitia nos intromittamus, propter quod officialis dc judex vefter appellationum fua mandam de- bet noftris officialibus dirigere, dt non no- bis : nihilominus diftus officiali» 9t judex appellationum nobis mandat inhibendo fub panis pecunjariis dc excommunicatlonis ftc no» adjornari facit, licet iciat no» de |p- fi» caulis nullatenus intromifiee, deprimen- do ftatum dignitati* pontificali» * dt ali- quj» ex nobis mandat citari dt cadaphal-- h» ecdefiarum noftrarum, civitatum, dt dieecafum.

„ Item, dt quia quandoque contingit fuper caufis matrimonia litet» a nothis curiis ad veftram curiam metre pollutum appellari, cum panium in veftra curia, una obtinet, aliam trahere nituntur ad inqueftam, dieen- tes Ipfam falfa dt Indebito matrimonium advoca fie, Λ telles corrupillv * fabor naf- fe, licet fi ita eftet, cognhio ad noftra» cu- rias fimplicIter debeat de jure perrtoere. Et quia nedum Chrifti auâorimte, fed to- tiu» ecdefi· catholica audorlute ftt publi- ca a principio iocroduâum dc InconcuiTe obfervatum eft, ut nnaqunque dteecefn fao» habeat Epifcopo» tamquam ordinario» in caufis ad ius^ jurifdklfooem de jure fpe- âantibui, quilibet a fui* judicibus non a peremnis, nifi in cerri» cafibus a jure exceptis, reprimatur, nec per archie- p.fcopct judicetur,nifi in cafibus a jure per- mifi», alias ecdefiaftkus ordo confanditur, fi unicuique jurifaiâio fua non fervetur c. *Trrvnit.* st. q. t. Regula enim traditur negative, quod archiepifcopus nu Him ha- bet jurifilìftiooem in iubditis fufraganeo- rum, exceptis arrculls a jure exprefis, in c. ?<4»calis, de officio ovd. dt *. Ceiiittai* Rapa V* q- J· fi< dicit, *unllui prient, nd- let netrepditenu tieerfin vel perecbU^ net eltqerat ée eUeriet pnectie timeeutaitere vtl pttitere*, afafaids* «rre aé/fvr ai Caqfiis» *vel jeéitie ntént i /té* foc sdfirr- txear, *eb epefieUt « petriUi* de- r^sriteu aqtru, cP a *eebtt infirtmre t-* x^l»r. *il et'tnpdiuntt*, «fi fnsd ad fam pursetea· *pertint, fiet Cnfiln* tT *ve-* lmarare «na»·· r»mpr«M'«Mliun dpi/ca/wwnt *extre tgert difnt teneveru, grtin fei pe-* mate /abjacttef, & pn»d *tjerd* irrirma *mt*

chÏuJti m ·-^

» Q7vac»»w. Ad idem anc. Salw.sudeaaqua-A,
" ftioe" Câttfa le c ?i/IM
in multis fimiPbus. Unde metropolitan] ju-
» dkia in fobditos fuflraganeonuu dicuntur
" peregrina, c. TτηχπM , A c. Ltfn ectitfa).
», q. «. alias provincia & regiones inhonora·»
», tur, fi la fui» ordinarii» obiervatioae» juri-
» die· iku forventur ; A Honorantur,fi in fujs
», ordinariis A obfervationibus jurifiii&ioois co-
n rum rtfpublica noti fervetur, c. Stittte 4. q.
», Et quia Remenfes archiepilcopi abutebao-
χ tur t hunc ordinem juris communis pertur"
,, bando,ideo felicis recordationis dominas In-
,, nocentius Papa IV. ordinem juris rtdlnte-
», grans , 8t abulus pradiâos revocando infti-
», tuit decretales, quat Incipiunt Kvasov eale· B
», /U . Si tM\teee in volum fexti libri . At-
,, tendrns, ut firmiter creuimus ,ad pramifla,
,, 8c quod talia enormia noa poffunt » neque
,, debent falva coniclentia tolerari, nec coofi-
,, Here : pradlâos abufu» faitem pro majori
», parte ad dilpofitlonee juris communia ipfos
,, reducendo. In ecdefiaCaroffoncnfi etiam in-
,, tervenit juxta A laudabilis tranfaâto £iâa
inter vos A nos Epifcopos Carcaffonenies, ut
,, ejus ferie plenius continetur. Advenere etiam
,, poteft reverendilfima paternitas veftra ad chrl-
llianiflimum regem Francoiumqui nunc re"
,, gnat , qui pollquam coronam regni , patre
,, Je medio fublato , affumpfir, abufus quibus fui
,, ottîciarïi in toto regno A pixetpue in patriae
,, Lingua· Occitarr uti nitebantur , revoca vir ,
,, A in melius luam juftitiam reformari tnan-
,, cj»it, ad fupplicationem prelarorum ,baro-
,, rum A nobilium regn> lui. Idcirco nos E"
,, pii.opi pt»fentes A procurat· ;s rcvertndo-
,, rent in Chriio patrum A dominorum Epi-
,, Iceporutn abfeni ,um fubfcripti, tam commu-
,, niter quam dtviiim , luffraganei veftri pr«-
,, difti, prout quemlibet nolbum tangit, ma-
,, jorem partem huj·. s Concilii provincialis fa-
cicrtei, »os quantum cum Deo polk· mu» cha-
titarice requirimus, A rogamus, A exb.or-
•airni A fummamus , ut prjrd'âos abulus
n.pt;:i.i declaratos reformare , A ad n.r ·
. "'inu ' ' uilpolitionetn , veibis te, mlr. s cen-
,, t. tvi, rccucere velitis ' attento oucd ex prr-
.'tΩ;» n. lia aut faltem modica \cbis utilitas
,, .i.ic'ritur: nobis vero A cccleCis , vftrl· to-
.. tali· t it lubvcrfioA intoleiabilis atufu? con-
feet'ti r , (itelque etiam, Ii nu» init occafm-
. t< p , panficare X quict.tc velitis
,, p'oteftanus quod Ii retufasetitis vel pius
,, ncblto diftulet itis , de habendo reci.ifum ad
,, domirum noflrum Summum l'ontifucm , A
tu< fan Jam fio.tn apcftoifcam A ad Con-
cilium generale proxime futurum Proteftan-
,, tes etiam quod ab lue die rcquilv ioris pr>-
lentis in antea, per vos aut ofiniarios ve-
v (hes m prxiudkiftn nofiium A ecclefiarum
,, f(.Irarum lU: ifjiJi.mem A ‹ .OiJalium no-
fl f) ' tum nil.ii innosaii debere. Et fi pet v s
,, j,:m atttm atiquid fuerit,de illud tamquam
j(at enta um lesocaci faciendo per dem'oum
, roUrti.n StntT.i tn Pontificem A eji:' fanjatn
,, (edem apoftolicam De quibus iequifitione ,
t rahoi tatione, iummatione , proteftatienc ,A
alii» fttprrius declaratis,ne s A quilibet no-
(irum petimus fieri publicum inftrumentum
unum sci p.'ura.Ip,o Gfillcitr.us Fpifcopus
. B.-crrenfr, dico, requiro A aP», ago,prout
, lupctiu' continetur ' riprurn pr.pJa manu.
Ego Btrtrandus Ut.ncnhs Fpilcopus dico ›

,, requiro » 8c alias ago » proot fupcrii» eoo- ANNO
H tiuctar feripaua propria omisb . Ego Joao- CHRISTI
w aes Epifcopos Agatheofis dko, requiro, & **>*
„ alias ago , prtmt fupra coetinetur feriptum
„ saaou propria . Ego Jacobus de Gaudiaco
„ vkarius A procurator domini Epifcopi Ma»
», gaJooca&s abfeoris » da voluntate hujus fa*
», eri CoociiU » dico » requiro , A alias a*
„ go » uc fupra cootirntur feriptum mnu
„ propria. Ego Joannas OlderU canonicus A
», archidiaconus Confluentis its eccfafa Einen-
,, ii procurator domini Elnenfis Epifcopi ab*
,, fentis legitima rxcufati, non dilccdcndo ab
,, alia requefla per oae huic Ciero Concilio ,
,, nomina quo lupra » tradita , dico, requiro »
,, & alias ago , prout fupra continetur feri-
,, ptum manu propria . Ego Joannes Laiànha
,, vicarius A proem ator domiei admlnlftrato-
,, rls perpetui S. Pontii Thomeriarwn abfesstis
», A legitime excufatl dico» requiro, A alias
,, ago, prout fupra continetur 1eripram manu
,, propria . Ego Vitalis Rofinoli procurator
,, reverendi in Chrifto Patris Domini Nemau"
,, lenii Epifcopi abfentis A legitim" ercufa-
,, ti dico , requiro A alias ago , prout fupra
,, continetur manu propria . Ego Petrus de
,, Chamboneto procurator reverendi in Chu"
,, fto Patris A Domini Domini Petri Del gra-
,, tia ElcJcnlis Epifcopi in remotis agentis
,, dico,rçquiro, A alias ago preut fupra con-
X tlnetur 'feriptum manu propria .

Qua cedula tradita A kâa , de dl& domi-
ni prufidentis mandato, in eius majori A fub"
ftantialiori parte , prxfatus dominus prrfiaens
obtulit prafatis demims fuffraganeis prrfenti-
busA procuratoribus aliorum dominorum fuf<"
fraganeorum abfentium ollendere , A exhibere
fummarie A de plano,ieu exhiberi facere per
legitima documenta, praeeminentia» A confue-
tudines laudabiles, quas curia venerabilis me-
tropolitan» Narbonenfi» habuit ab antiquiffi-
mis temporibus citra » A habet de pnrfcntl
vitra quam jus tribuat . Et prediâa obtulit
u;tm dominus pr»fidens una cum venerabili
siit» dsmlno Petro * Gardone canonico Ap-
tenh dkfti domini Narbonenfis archiepilcopi
D procuratore hfcali ibidem pratfentt , ad exo-
nerandum A clarificandum animos A con-
Icientias ipfotum dominorum fuffraganeorum ,
A ne de , & occafionc contentorum in pre-
miïfa cedula habeant de cetero viam feu ma-
teriam querelandi , dicens ulterius idem do-
minus prxfidens animum Lutn declarando ,
quod ia Biterris non intendit audire aliqua»
querimonias dc domini» fuffraganeis ad domi-
num noftrum metropolitanum » cafu quo con-
tingant hoc Concilium provinciale mutati Bi-
terris , prout fuit fafium , A fi fuper queri-
moniis oblatis domini fuffraganei velint ad e-
x merenonem confdentiarum fuarum informa-
ri , oftendentur hic in promptu jura A con-
fuciudines curi» pr»fentis metropolitan" , A
paratus eft hic A ubique recipere interruptio-
nes , fi qu» allegentur A eas referre domino
noftro Narbonenfi archiepifcopo . De quibus
idem dominus pr»fidens A procurator fifcalls
petierunt fieri publicum inftrumentum.

Γt ibidem faria oblatione per dides domi-
nes prxfidcntem A procuratorem dicH domini
archiepifcopi , prxlibatus dominus Bitcrrenfis
Epiicopus manu fua fcripli; ,A inde tradidit,
A dixit , prout in quadam papyri cedula hu-
jus tenoris»

p<| sIMmssi MrA «««* difti domfal Narbcwenfis arehiepifeopi
gwd Uhmm
pidsvtt mnws Φ jm* dpmmi »
· dam mum
≪ . . . -

dût caitrtm rttrfam « fdWMv Tfmfaâaqﾃ ud WMnm^rn, ad CmtUittm rvfam ftmmmi Ai w ■niimpjff fmpUtmpmtitftd fond Uftaser asir-ftrm tfiritriat [bat ad bat [a&ndmm tftttritu / fuW srw tmttmtu, <P 4"4* M ***-*a MdjMnrt dqftfcn «b smsiias littbat metit iatf dtmimam mtbiefifapem «p ipfum, in fas-tmfcamque tmiit tam ftdntnaiAui qmsm rraspa-talibat , [aper fuAaftamfm , attifiam 'pnum erdefia [na aimrrit faaraasqaa mada , ft· amnia tam ia pafrftr* » PM·» ia petitaria » /sdmfttf B fnmmmia ardinatimi damini aqtr» Papa tP tu-eia [na dt tpta, ptftptfitit inibufcam^ut cavrL· latianibut , t>- Attrtatitmkpi advttattrum & praematurum 4 etiam [aper aUpuibut alili gra-VummuUs traditit in [tripeit ps fuadaas fappli-tatimt ibidem mmint damimrem f4rngamaram » fa* fit inupit» ReverendiAmo » &c.

Qua cedola mdita dc lefts, diAu* dominus Biterrenfit Epifeopus dixit , Λ alias egit in omnibus A per omnia , proot in difta cedula continetur. Dtftus, inquam, dominus Carcaf-fonenfis Epifeopus citra prsiudicium fus tran-faâionit haAenus fafts cum curia metropoli-tan· Narbonenfi , cui nullatenus per aâa fra agenda In hoc provinciali Concilio vult nece intendis derogaro , dixit quod fibi-videtor re-Jueftam domini Biterrenbs Epifcopi fore ja-»m ftc conarium rationi . Dominus vero U-tftenfis Epiicopu* adhafit opinioni difti do-mini Biterrenfit Epifcopi , ac tamen non in-tendit Intrare litem cum domino tnetropolita-no. jam pnediftu* autem dominus Agathenfi* Epifcopu* dixit , quod non eft fus intentio-ni* intrare litem eam domino fuo metrepoli-rano , fed ordinet domiou* nqfter Papa firm-marie & de plano fuper cedulati* , prout fibi videbitur ordinandum . Procurator domini S-pifcopl Magalonrnfis dixit , quod perfiftebat m difti* cedulati* . Procurator leu vîcariu* S. pontii Thumeriarum dixit quod perfiftebat in^ cedula fupra oblata, fed non inrtndir ingredi litem , inconfulto domino fuo.

Procurator Nemaufenfis dixit, qaod perfiftjt ia fupra cedulati* , retenta voluntate domini fui fupra oblati* . Procurator vero Elncnfi* Idem dixit , prout procurator Nemaufenfi*. procurator vero domini F leftenfis. dixit , quod volebat redigere in feriptis dicenda per tum fuper pramiffis . Diftus namqua dominu* Pe-trus Gardane procuratorio nomine difti domi-ni noftri Narbonenfi» arehiepifc >pi perit co-piam, feu facultatem videndi A palpandi c n-venta in difta cedula per partem diftorum do-minorum fuffraganeorum tradita fibi concedi , «K melius deliberare valeat fuper contenti* in^. «a , contenti» in difta requefta , A alii» fu-pradifti* allegati* A altercati* , non confcn-tiendo quatenus pofiint pr*(udica:e dicto do-mino archiepifcopo A fu* pm dift* curi·· metropolitan* . Et diftu* don.i nui prxfiden* facultatem videndi diftam cedulam. difto do-mino procuratori conceflit , A ad deliberan-dam taper contentis in ea horam vefpcrarum diei prefentit eidem aOignavit . De quibus omnibus & fingulis difti domini Epifcopi pr»-fente* A procuratores , five legati aliorum do-minorum Epifcoporum abfentium , A procu-

pacierw» A nquifierom eis A utrfane Ipfo- annO rum fori unum vel plora poblica faftrumeem CHRim per aoa nmarlop lain fcripcog , A quemlibet '«K aoârum.

Ad qu· «ft» a·®» » die, loeo, bora, ladl-ftioae , A pontifical*, quibus fupra , fiseruoc prrfeutes venerabiles vlrl domfal Joanne* Payes licentiate* fa decretis, Petrus Malefoil· A te-lles vocati ft rogati..

Publicus at apoftolica te imperiali auftoritati-Mi, A didi domini noftri Narbooeofis archie-pifcopl notarius A ferit»· htnafmodi facri Coo-cilil infra fcrlptus qu* communicando cum . .

dJfta softorirate apoftolica notario de promif-fia omeibut faftrumemnm recepi.

Ad quam vqfperarum horam per d:ftum do-minum prefidentem difto procuratoVl a Agnatam ad deliberandum fuper contenti* in fciipta ce-dula - - - - procuratoribus fupra nominati*, tc quibufcuHMue aliis diftum facrum Concilium continuantibus comparait dttas Petrus Qardenl nomine quo fupra. Qui quidem procurator fif-calitrefpeftu oblationis fi&s per diftum domi-num Biterrenfem Epifcopum * Ac alios oredifto· fuper verbum, Ac.dhit quod acceptabat p'»-fentata, hoc tamen falvo quod interdum obe-diatur curi» mettopolitans ,ut erat confactum. Super ceteris vero aliis contentis in di&a cadn-la qu* Incipit, Irvertadrjl···,&c. diftua pro-curator refpondit At replicavit ut fequitur .

Et primo refpondit ad primum contentum qui incipit .· Primo namque ^natitftnmfee c··-tingrt a mbit, 8tc. in pede fru margine eiuf-dem articuli in h*c verba . Ifle a'tkulu* ha-bet duo, qu* competunt de confi-etudine vi-delicet crimina authentica , A ubi mandatur mooeri ocwius.

Irem, reipondit ad slium articulum qui in-cipit ia cana merrtpalitana indifiinet talibai ap-pellatiambni , Ac. in margine difti articuli fa h«c verba: Verum eft , fi petatur humiliter , parte vocata A audita, fi non probetur maol-fefte offcnià,quod de jure eft.

Item, ad alium articulum qui ftc incipit: In die vrra appellatimam qaanda ctatinfit, Ac rei-pondi: idem procurator fic : Non eft ita ut po-nitur in fafto fimpliciter i fed fi par* petat re-cenfcri informatione* , recenfcntur A iifta re-cenfione,. fit luftit.a.

Item, etiam ad alium articulum qui incipit fic : Jfrm 'tiam rmu fapinicmtingit talt< ap-pellaatet , &c. refpondit idem procurator ut fequitur . Non iotclligo > ideo d<daretur me-lius ulterius.

Ad alium articulai. qui fic incipit'.· Zrrm , fa«d fnppafit· feed vejitr fader apptUitioaim , Atc. refpondit ut fuquitur » Salva reverentia non eft ita» immo dicitur daarr & qmafye .

Ad alium articulun' , qui fic incipit .· Item rjrud grovi/finumt eft iad'X tefter appellatrenem , Ac. fic refpondit ipfe procurator : Hoc habet curia metropolitan· dc conluetudioc .

Item . & ad alium articulum qui incipit r Item , fndex vefter appellette**m etiam abi nal-la intervenit appellati·, Ac. fic refpondit.- Non eft ita, faha reverentia.

Et ad alium articulum qui incipit fic: Item, ptdex vefter appellaiienam tampellere aititw ·$-ciarrtt naftrai , Ac. fic refpondit idem procura-COTrHoc competit dc coniuetudfac curis metro-

Ecee pol»-

ANNO CHRISTI

didi articuli ,, qu-xi vero ad fecundum caput ubi dicitur *it t*»e» fi e?pelleter Λ ttLhqt» tf~ fitteti frem jeeuei* 'Νχιότπ/ῖτ ervbiep^cept , &C. etiam lefpondit in pede feu margine diâi articuli · Non eft ira , immo appellatur ad metropoliranum ab officialibus Limofi , Vi - Jnruben *St* Capitis-ftagni , qui funt foranei .

Item , etiam refpoodit ad alium articulum diA· requeft· qui fic ioclpk : */Mm eititxr tuepedere 'pelex eppMatittmai tepeUeett* & usto-ier et'c. in hunc modum : Ita habet curia de confaetudine.

Ceterum ad alium articulum » qui ftc incipit : *ftrw, ttatpeilfrt attirer vtffn 'pelex *ppel-IttlfUt* faMit·! Mfl·*! , 0-t.* Uc refpondit : Jta habet curia de confuctudine , Ac ifte ar 'B sicnlus eft idem cum procedenti.

AJ aiium articulum qui incipit **I** *ltera dee-b<> veger 'pedet epprilateoxata de feti» tenepelLet per* verrent Mesdamwr, Ac. iic rcipond» . Ita habet coria de confaeiuJinc

Ad alium vero articulum qui incipit *: Ite» , ipfe vefttr* judrr aepN4tr«Mwai *cwtprllert attiter fairditet aeftni .* Nc. refpondit fic : ita habet curia de ccmfaetudlue

Item , ad alium articulum qfii fic incipit : *Nt*,* judex vr/kr *eppelLitteaaae , fi ille* <;*i «p-*pellevit* , &c.' reiprndit fic ; Ita habet curia de confuctudine

Ad alium alticultrm qui incipit.· *iteres , dem etp.-llater per feleditei , &(.* fic refpondit : ita^ habet curia de confaetudine .

Ad alium articulum , qui incipit : *Itu»* ficrr mr *Lpifctpi ,* Are. etiam refpondit fic : Ita poteft fieri de |Ute , fervatis fervandis ia talibus

Item ad alium articulum did» requeft» , qui incipis : *Jtm & ψ>ι»* çsusdsque rswi^tt , &c. refpondit in hunc moanm : Non eft venins , nifi fuerit appellationi delatum per *of*ficialcm a quo.

Quibus lie faâi» rcfponfionibu» ad fingulos articulos dictu requeft* , didua dominus Petri,s Gardane , quo fupra nomine obtulit c-fterdere Λ exhibere in poise curi» metropo->>:an* diftis domiais fafiraganeis , Ac quiM-^ fiutnque aliis ab eis uepuundis fummarie & de plano omne» &: fingulas confaetudine» , quas diAa curia habet Â alias fecit , dixit exit in omnibus At per omnia prout fupra , Dc quibus omnibus didfa» procurator petjlt A; rrquifivit gnum sel plura fibi fieri puhJka jnftrumenra, hiis qu* pr*,udicare pofsent domino archiepifcopo non confentiendo . Et di*A dus dominus pr»6dem dixit « quod quatenus diâa reqaeft· concinet querela» aliqua» comta dominum metropolitanum At curiam faaai , illa» per prmfens Coaciliutn nçn pofset terariiure fine fpeclali mandato fanftar fcdis apoftolic» , quod non habet . Et ideo illa» decidenda» & terminandas remittit eidem faudtat fedi apoftolic· , non per boc incendens ia a-lkfuo prarindkare eidem domino archiepifcopo nec curia fu* in petitorio, nec potaeforfo fuo ad diâas querelas . Diâi amem domini Hiterreni»» Epifcopi , U<icenti» *8c* Agathenfi» Λ- procuratores lea vicarii dominorum Epl·* fcoporum abfencium , excepto procuratore El* nent , dixerunt *8c* protcftati fuerunt , quod propter aliquam tolerantiam fi quam faciant obediendo , prout curia u ctropolitana pertendit , Ac dixit debere obedi'i in cafibu» expreflis in diâa eorum rcquefta , quod propter hoc non intendunt prrjudicare eorum juribus^ nec novum |us domino archiepifcopo nec curi» fu» tribuere , nec dlâas confaetudine» approbare in petitorio nec pofsefsorio. Pr*fatt » dominus Carcaftonenfis Epifcopus dixit Ac proreftatu» fuit , quod per refponfionem faâsm per diâum dominum pratGdentem , feta per aliqua dida , ieu produda in hoc facro pxüMin.itli Concilio non vult , nec intendit traivlaftioncm fuam hadenus *f»Aam* cum difta curia metropolitan* facere litijtiofam . I*r»-libatus autem dominus Joannes Olherii , quo fupra Domine , dixit fe confentire refponfioni diâi domini prxfidenti» , non tamea derogando requefti» per eum faâi» , nec per refpofiaatm difti domini pr*fidenti» inde fequutis , Λ: n htlominus diâus dominus prufidens noo confentier.s protcftationibus Ac altercationibus hinc inde faâi» > quatenus poffint domino noilro Narbonenfi archiepifcopo prxjudicare, dixit A refpondit , «btulit & alias egit in oosulbtis & per omnia prout fupra . De quibus diâi domini Epifcopi At proctratores petierunt eis & eorum utrique fieri unum vel plura publica jnftiumcnta per nos notarios infra feriptos. Aâa fuerunt h»c Narbon» , At in-» fia diâtii» capellam B. Mari» Majtdalcn» K diâo dom no prxfidente inibi more mapitun pro tribunali fedente , & luum factum provinciale Concilium tenente Ac celebrante una cum dominis Epifcopis ptufentibus , A; procuratoribus abfentiuru fuperius nominatis, anno , di» , hora , indiôione , *Ac* pontificatu , quibus tupra, &c.

ANNO CHA.LTTÎ

anno chr iih _cr iî> anduicir'I Г__:. ~W1 CH<rrn anno

tUGENII PAPÆ IV.

Eüg<nius IV. natione Venetus , Gabriel Conduimcrius antea vocatus , cx Canonico in AIχ» a Gregorio XII. in cubicularium alsumptus, & poftea ab eodem Epifcopus Sc-nrnfis , & taudem Cardinalis faâus v. Nonas Martii anno 14; ». ad pontificatum evetitus fuit . Stephanus Columna hujes potentiam *te* indignatiouem veritus, cum quibufdam foedus percutient , armatus contra pontificem arma fampfit, verum a pont.uua militibus fuga fibi confulere coaâus fuit. Acciderunt etiaeelfdem pene tetnponbus tumultus, Ac vari» trag*di* excitat*, hi» temporibus exorta , qu» p intifici» «gritudine funt fopir» . Aagelotum una cum Fran-ifco camerario nepote fuoCardinalem creavit. Paulo poft Sigifmundum imperiali corona Rom» condecoravit . Per Nicolaum Fortibrachfum bellis infeftatua, populique fedicione turbatus , mutato habitu fefclam Florentiam furripuit. Ubi cum moieftii*

At tae-

* Mi · HμMμβ CMmMmaratsr, jBmMar-A«MMa impofueranc. Ob gratam* · petam ANN · M V. pwfeHpesm Cmsdiism BHÛeosfe is- CtUUffl cboMmm o* . NmsûMcimm Vlmiefchum Ban- msm taprit, A Algokme tudimlitiadoravfc, qsod ejim Mattia A vigilantia non parvi mmsd mirhbmtlwrt exrln&a fellant. Inde veto Baunniim pmraaftrnt arcca exsdifica- vk, ac palati— vaporavit. Cmwm Indma- tum BaMaeofe CoacUism focomfa testant, fedl^wApotoUcs indici— fibi UUcte «for- pem. idem Coacill— Bnfilea Ferrariam très- ftttllc. Qoa d* canta non tantam grave* fe- diüooes, verant edant parakiof— ichifma e- ^xoctum felt. Nant depofito Ingenio legitimo Poodfice Aamdram Sabandia Ducem aatipa- pam fchifmadoam crearam, elque Felicia V. B Feererta k»m et Florentiam, haMtifqse atro- biqse depurgnario * peôcefiooe Spiritus enaisti feuftl gravMRmie difptatioslbus, Graea * Roaaaaa Ecdefim smut fecrant › illudqae d* Spiritu fauâo, parguoria, Romani postlfi- da primani » alUfyae aonnnUi* Add ankulto tradiderant, quod losmm Bcdefia docet A profitetur. Tandem pot multas belioram per· twbMit—ama* vidAradlaes. Romam rever- M. atque Nicolao Tokotinate ordinis S. Au- guftini religiofo ia fanâorum numeram rela- to, obiit vti. Kalenda* Manii anni 144«. cum fcdiflet anno· prope fexdecim. Poft mor- tem ejus fede* duodecim diebu* vacavit.

COMPENDIOSA ENARRATIO

Quomodo Bohemi vocati productique fine ad Bafileenfem iynodum aecumcnicam, & quid illic egerint-

Z~*Om Bohemi in erroribus fui* perfifterent, A primitivam ac ApoAolicam ecdefiam feâante* a Romana fede pertinacius evaria- rent » e*u'cerati· nimirum illorum animi* ob Joannis Hufi A Hieronymi Pragenfi* exuftio- eft jn Germaniim legatul Julio* ntn Cardinali* titulo faoâi Angeli. ut expe- ditionem appararet In rebelle* Bohc.no*, quim Romana confuetudo Cruciatam appellat. Pu- tabat enim Romaou» Pontifex hanc gentem a Germani* facile pofle fuperari. Verum re* a- j.|er erenjf. Ngm ooftrh fapiu* in fegam ttnt0BQ vidni* otnnibu* terrorem in- cuflerunt, ut nibU aliud quam pacem opta- ret Germania. Rebus itaque non fuccedenti- bu*, cum femper Bohemi fuperiore* client, quamquam a novo pm Pontifice Euyenio len- tentia anathemati* damnati, optimum faâu vifum eft, fi Bafileam » ubi nuper indiâum erat Concilium, vocarentur. Quare Cardina- I'» Juliano» eo loci pramift loanmm Pole- marium Pontificii juri* doAorcm facrique pa- Latii auditorem, A Joannem de Ragufio theo- logi· profieflorem, ordini* Pradicatorum tum p'oeuratorem generalem., qui poftea Argenfi* Epifcopus faâu* etiam in Cardinalium nu- merum meruit recipi, tiiu'um fandi Sixti iitdepra*. Qui cum Bafileam veuillent anno MCCCCXXXI. menfe Augufto, vocarunt litteris ad Concilium Joannem Mulbrun· ab- batem t A Joannem Gelhu um ciufdem coe- nobii monachum. Nam hoc homine propter dexteritatem ingenii & regionum ac rerum experientiam in primi* opu* erat ad ob-unda* legationes. Abba* alii* negotii* difteniut nong venit: Joannem tamen morbo paulo ante ve- xatum, A adhuc valetudine non fati* confir- mata, Bafileam mifit. Qpo non multi* poft diebu* Julians* quoque pervenit, ut promife- rat. '* ft, tim Joannem Gelhufium, ic Hum- manum Ofieoburgium, confulcm Bafileenfem, primum ad Siglfmundum Csfarem, Fcldkir- chi tum agentem, deinde ad Fridericum du- cem Auftri» mittit › pro componendo bello quod huic erat cum Philippo duce Burgun- dia. Fiebat hoc ut teddita pace tuto liceret Bafileam venire, non folum proceribu* eccle- fiafticit, fed A mercatoribus, atque adeo om- nia qu» ad viâum pertinent importarc. Hanc legationem obeuntes, littera* acceperunt a fan- âa fynodo Sigifmundo Cafari reddendas, qui- bo* Bohemi A Moravi ad Concilium voca- bantur ha* ille mox in Bphemiam perferen- da* curavit. At cum in Italiam proficifcere- tur, imperialem a Bantifice coronam fufee- pturm, proteâorcm interim velut vicariuip facro Concilio dedit Wilelmum Bavaric du- ccm. Porro cum fynodus monita faiflec no- ftros conditione* paci» a Bohemi* accipere vel- le poft feedatu illam fegam ! arbitrans hoe Ignominlofum efle, mifi Joannem Niderium ordini* Pr»duatorum theologum, A Joannem Gelhufium, qui cojnmodum redierant, ut vi- cinum Bohemi* populum confolarentur, A Moravos Bohemofque ad Concilium ante vo- cato* ad veniendum fedulo urgerent. Hi ter- tio Kakndat Novembri* Bafilea difcedentet, Monachium verfu* (id eft oppidum Bava- ri») iter inftituerunr. Ubi cum primum Wi- lelmum ducem, A huius fratrem Erneilum, atque Ernefti filium Albcrtum, falutafleat, A! mandata legationi* fu» expofuiflent ! ip- fumque Wilelmum monuiflent, ut quampri- mum Bafileam veniret, quod ei tutela Con- cilii commlfla effet a Csfare mox FrJderi- cum marchionetn, Brandeburgii, Joannem du- cem Bavari·, A fenatum Nurenbergenfem, ac alio* principe* A domino*, partim litteris fynodalibu*, partira etiam ore fuo funt ad- hortati, ut nallo paâo feedut cum Bohemis inirent, quod ecclefi· nocere poftet « adfu u- rum mox auxilium. Rogabantque nomine Con- cilii, ut, fi Bohemi legatos fuo* Bafileam mittere vellent, deducerent eos per fuam qui- que regionem falvos. Omne* fe hoc faâuros receperant. De vocati* Bohemi* diei non po- teft, quam gavifi fuerint omne*, pnefertim laici, cum etiam lacryma* emitterent atfedj* vehemeatiflimi tcfte*. Dainde cum fenatum Nurenbcrgenfem confuluifsent, de mittendis iu Bohemiam litteris fynodalibu*, vifum eft me- Uu* <f*e, fi prius fcifcltarentur abRgrenbbu*,

ANNO CHRISTI

num aliquid ad fuperieres Coocilii IkmrasA Boheml refpAnsUfcn» , quas Ipfi perfernadas curafleut . EgreeA· 'per littera* moniti , tabellarium illum Nurenborgam mifcrsust , qui itttenu Coocilii ia Bohcmiam ancr peruiierat . la retulit , quanta cum reverentia litteras aceepifict confiai maiori· civitatis Pragcnfts , R quibus ipfe prmmiis fuiffet donatus. Vnde fyem legati conceperunt rem bene proceffuram . Itaque Concilie fenatus Nuveaberge»(s ufi , R aliorum , pmfertim abbatis fanfti Ægtdii , Albertlque paftoris apud fandum Sebaldum , & Conradi Cuonhoferii , remiferuat ad Egrenfcs tabellarium illum , & fuis privatim At Concilii litteris oneratum : neque enim commodior erat ratio litturas in Bohemiam mittendi . Multum porro laboratum eft in hac re , cum ab Egrenfibos ipfis » tum a Friderlco marchione Brandeburgenfi, At Joanne duce Bavari* , Ac a fenatu Nurenbcrgenfis tantopere cupiebant hi inter phriftianos pacem inftanrari . Bxempla litterarum , quibus facra fynodus Bobemoa denuo invitat , Ac allas item exhortatorias, ac litteras oratorum ad «A hos Fraganfium refpondentcs, * caufa brevitatis omifimus . Porro Boheml non per omnia noftris fidentes, in litteris petebart, ut oratores Concilii cura principibus vicinis ad Egram venirent ' fuo* illic quoque adfuturos, ut de commeatu,feu publica fide danda , quem falvutncondoâum appellant , At a-lils rebus traftarctur. Decretus fuit ei conven- 'ui DPsoielcus , qui Pafcha proxime fecurbatur . Erat is menfis Aprilis dies vigefimtn feptimus . Itaque venerunt Egram oratore? facri Concilii, Henricus abbas fanâi Ægidii Nurenbcrgenis , Joannes Nider theologi» profeffbr ac prior domus Praedicatorum apud Bafileam , Friderlcus de Parfpergo decanus Rarifponenfis , juris pontificii peritus ; magifter Henricus Tocgius canonicus Magdeburgenfis , theologus , Albertus paftor apud fanâum Sebaldum Nurenberge , & Joannes Gelhufius c«rn<'bita Mulbrunenfis, cum illuftribus principibus Frideri o Marchione Brandeburgii ,Ac Joanne Bavariar duce, ac aliis proceribus , fere cum ducentis Ac quinquaginta equis . Verum de Bohetnis nullus aderat , quod Pilfenenfea., & dominus Suanbergius falvumcondwftum non miliflent. Id cum ex litteris intellexiffent, efi* fecerunt , ut ab Egrenfibus & Elenbogenfibus nuntii Bohcmotum Nicolaus Humpoltrius , fecretarius majoris civitatis Pragenfis , Ac Matthias Clumpezanus, prxfeitus Pieftenfis , producerentur, veneruntque Egram cum decem 8t novem equis, oùavo die tnenfis Mail. Poftridl< apod marchionem Henricus Toegitrs eleganti oratione Bohemorum nuntios falutavit , evangelicum illud uTurpans dcclaranique': Ter vebrr. Mo» ipfi prnpofuerunt , quam atrocibus injuriis a nobis fiiiffent ha&enus affefii, eanque rem exftitifte caufam tot utrimque cladium. Gaaidere fe quod tanidem fpes affulfir , ut audirentur aliquando. Deinde de commeatu prrftando difputatutn eft . Obfides poilu ia nt Boheml , non quofvis, fed principes Ac nobiles . Id cum noftris non placeret , R res ita differretxr , ctrpit vulgus apud Egram clamare , quo minus cum Rchemis procederet concordla per ecclefiaflicos ftare R principes . Proinde pientitfimi principes Fr idericus marchio Brandeburgenfis,R- Joannes Bavarix dux, fua* pte fpoutc fe obligarunt. Hoc idem paulo poft rogante fynodo fixit procedor Concilii Wilelmus dux Bavaria, item ipû fynodus , Ac Siiifmwndsu Csiar. Pratccrea prami&o fadta eft , oc idem omnes principes R civkates praftiturns , per quorum ditionem efeot proMtri Boheml, atque adeo civitatem ipiam Bafilcen-&m . Quar de commeatu diplomata paulo poll funt Pragam mifia · Polularum Ac hoc eft a Bohemia,ut ipfe Cnfar prufees adefiet fa fynodo quam fieri poffet plene congregatu. *Conventus* Egrenfis durpvit dies vigintl unum . In quo fuerunt etiam ornatifimi viri Perms Vollumer , conful Nurenbergenfis, Ac Conradus Cuonhofer,juffu fumpcuque civitatis far. Verum. Boheml , quamquam aadiffent noftro» miranda pollicentes . adhuc am piant fidebant. Quare elegerunt duos nuntios Nicolaum Htimpltxium « Ac Joannem Zacxcnfcm » qui Bafileam irent , Ac cnnâa diligenter explorarent . Hos Conradus Epifcopus Ratifponenfis , Ac Conradus Seglavver decanus Eifteienfis , Carclfpurgum ufque , ubi marchio Badenfis degebat, deduxerunt , in hoc a fynodo paulo ante «mifi , ut expifearentur an effhtt venturi Bohemorum legati. In comitatu vero erant e niiftris, abbas Ebcracenfs , Ac ceteri nuntii facri Concilii . Cum Biberacum veniftent , quidam infeliciter curjofns ex altero Bohemorum nuntio qurfivit Undenam effet . Refpondit is fe Zacxenfem effe . Illic (inquit ille) funt exfecrabiles finretkl Ac peffimi nomines, <Pc. Qpt propter hujufmodi convictam » v·-luti violator publics fidei , ftatim in carcerem raptus eft , plus peens depenfuru* , nifi *ipii* nuntii Bohcmorum, & abbas Eberacenfia» precibus hominem liberaffent . Cum veuillent Bafileam , vino R pifeibus fuerunt a Cenata donati. Manferunt Illic dies quinque Sc dimidiatum . DecimoOûob'is die venerunt ad Tyri<xium , qu* convenerat apud Praedıcatores . H> nuntii cum domum fuiffent reverfi cum diplomatibus Concilii, indlcaffentque qu* viderant, rem videlicet •«1 ferio, nec fubeffe dolum , delecti funt oratores ad Concilium mittendi de nrgno Bohemis & marchionatu Moravi»; loannes de Krainitz, Jacobus de Wrxieflonitz , Benefias de Makrowitx › Joannes Velvvar de Praga , Matthias de Clumpezan , Laurinus de Hradiffe , Gregorius de Curia , Nicolaus feriba Pragenfis, magifter Joannes de Rocciaano, magifter Petrus Payne de Anglia, Procopius duâor exercitus Taborùarum , Nicolaus de Peletannau , Marcoldus de Zbraslavita , Martinus de Chrudim,R Perus Zaczenfis . Qui cum in TuTea convenient , ilHnc per noftros in ChambUm font * produit! cum triginta duobus equis per nobiles viros, Hinskoverum, Pfiugium , Paveiftorftrum , Fridericum prrpofitum Ratifponenfem , Sc alios r ubi Conradus Ratifponenfi Epifcopus fubftitrrar . Ex Chambia SuenckendorpJiium itum eft . Atque cum jam Nurenberg* vicini effent, Matthias Clumpexanus prrfetftus Pieftenfis vexillum protulit : cujus una pars crucifixi imaginem habebat depiâam, altera calicem euchariftic figura fuperpofita , ficque Nurenbergam ingredi funt . Verum cum a hoftris moniti effent , id poftea nufqusm fecerunt . Nurenbcrgenfet, praeter vinarium atque pifcarium munus , etiam vigioti duo equites concefferunt, qui illos Uimam comitarentur . Ex Nurenberga Albertus marchionls filius in Guntzcnhufiutn preduxit, Qringtnfis comitis miniftri

Ca«ak»ta. i.χ/»·/7i^ /'·· £"","4*. b »♦ Dsplomıt· <·"" ee<-·' ANNO CHRISTI **»·· funes <··* Ceeeb·*·' ••cüfa. Ou| ·* c»2Z

AIO» CMUSTI **.*. *N NoedUagam, * poftcro 4k Ulmam, aateffi· puero Bibetasm ft talgoviMB dqwr iaèt amplo· Jacoba· Truchfes de Vvaipma «qu·· aeratas Stockacuai prêtait; fatelHto· dack Bavart» VvIleUai SçaAata» p°ft deduxero·»: illic naves ingreffi, quarta die Januarii Bafileaaa varorunt. Porro noun die ejaefdeaa aaeufi·, cui fynodum accufifleat, habuit oratk»an> Julianus Cardinalis, de leMoinHcua ufplam dubiorum aft Id auffioritate CuueUli defialri debeat t quandoquidem roanc· mortale» jadicio Jaa&u matris Ecclefie, quam generale Concilium reprofentat, fe fabiaktere tenentur. Qu» quidem oratio non omnibus Bohemia probabatur. Habuit Ac Rocciaasras orationem nomine Bohemoram, diam poftulan· quo de concordia tradUuiri; qui cum undecimo audirentur. Is fisit deftinatas deciroofexto ejus menfis. Qpo die Joanne· Roeclxanus pauca prufetus, primum articulum de communione fub utraque fpecie proponere capit, nique in tertiem diem, femper ante meridjem. Deinde' Vrenceiaus Taborita, fecundam articulum de corrigendis ft eliminandis peccati· publicis in medium protulit per bidui fpatium. Poft quem Wldaricus presbyter orphanorum tertium articulum de libera prndicatione verbi Dei duobus item diebas propofult. Poftremo Petrus Payne Anglus de quarto articulo, qui erat de civili dominio clericorum, ner tres dies differait. Fecerunt autem copiam fuarum difputatlooum facro Concilio in feriptis, dt gratias egerqnt quod auditi fiiillsnt. Pofteriore quodam fatis inciviliter in noftros invexerunt, Joannem Vviclephum ft Joannem Huffum a do&rina laudantes, nihil veriti doâores evangelicos vocare quos pridem Ecclefia damnafat. Exigebat res ut Bohemia aliquid refponderetur. Itaque f"rtent J°*nnM de Ragufio, theologis profef- l°r» ordinis Prrdicatorum pro urator generalis, petiit clara voce in medio facra Congregationis poteftatem fibi dari ut refponderet prirato nomine ad primum Bob·morum articulum. Aflenfit fynodsu. O&oqu· diebui refpondit horis antemeridianis. Antcquftn autem inciperet refpondere, Joannes abbas Ciftercienfis orationem ad Bohemos habuit, ut fe fubmitterent determinationi fauâ» matris Ecclefie, quam Id facrum Concilium reprefensaret. Ea res Bohemos non parum offendit i inter reffondendum Joannes Ragufipus, theologorum iftorum more quos fcholafticos hodie vocant, crebro hurefeos dt hsreticorum vocabulum habebat in ore. Non poterat hoc tandem ferre Procopius Bohemus, quin turgens cum ftomacho, de hac injuria apud fanâam fynodum publice conqueftus eft. Conterraneus (inquit) ifte nofter Injuria nos afficit, hareticos nos fubinde vocaro. Ad hoc Ragufinus: Quia (inquit) conterraneus vefter fum lingua ac natione, propterea tam avide cupio vos ad mateem Ecclefiam redire. Erat is gente Dalmata, Conftat autem Dalmatas in Bohemian: tranfgreffo·, ab occupata regione nomen accepWfc, parumque abfuit quin ob eam offenfionten Bafilea abirent virque placari poterant. Qpidani etiam ex Bohemii nolebant Ragufinum ad finem ufque difputantem audire. Deinde refpon^Jit ad fecundum articulum infigais theologus Ægldius Car1er!us, decanus Ecclefie Cameracenfis, per quatuor dies. Ad tertium articulum Henricus, cognomento Frigidum ferrum, theologus ordinis Pradicatorum, per dies tres.

Ad quartam poftremo redpoodlt Joannes Poleana Haa, auditor caularum facri palatii. tribos Item dita·, afficiebatque Botauo· tadio sroArorum (ut illis videbatur) prolixitas. Quamquam vero noftri tam accurate rofpondHlent, nihilo minus illi foot articulos adhuc pertinaciter defendebant: profertim primum, adeo lrt Joanne· Roecixanus refponftonas Ragufini fex ditas fortiter impugnaret. Porro cum difputatio pareret difputatioaem, dc nou videretur hoc pafto pax & concordia facile coitura, tentatem <ft aliud remedium ab iliuftri Bavaria principe Vyilelmo proteâore facri Concilii, videlicet ut omiffis difputationibus res amice componeretur. Utrimque deputati funtaliquot Bde concordia tradUuiri; qui cum undecimo Martii die conveaiflent, dc juffi eflent dicere fententiam fuam, qui a parte Concilii erant, optimuim Inquiunt fibi videri, fi illi nobifeum unirentuq, ft unum corpus efficerentur, quod corpus tum omnes divertftates opinionum five fedterum concordare, ft declarare polfet, atque definire, quid in fingulis agendum foret five credendum. Bohemi cum aliquamdiu deliberaflent, ajebant haro viam non videri fatis aptam, nifi prius quatuor illi articuli exaâius effient declaratiita ut aut nos cum ipfis, aut ipfi nobifeum fentlrent. Alioquln rem ridiculam futuram, ft jam uniti i in articulorum rurfus decifione difereparent. Refponfum eft hic a noftris, fi rite unirentur, fequente Spiritu fanndo, nequaquam eos In hujufmodi decifione erraturos, quando quilibet Cbriftianus tali definitioni credere debeat. Quod fi hoc facere vellent, adamantinam plane coalituram utrimque concordiam. Verum furdls (quod ajunt) fabula canebatur. Sed ft alii tres adverfum refponfiones datas pertinaciter difputabant. id temporis Julianbs Cardinalis Concilii prcftdens, talem ad oratores Bohemorum habuit orationem t Audivit (inquit) h«c fanât fynodus per decem dies cum magna patientia quatuor veftrorum articulorum propofitiones. Et in fine fubjunxit: Propofuiftis (inquit) proximis diebus quatuor articulos, fed audimus procer hos quatuor multa vos alia habere dogmata peregrina, in Juibus a nobis diffentltis. Neceffariam eft, veftra unitas ft perfefta fraternitas inter nos fequl debet, ut omnia in hoc facro Concilio propalentur, quatenus per gratiam Spiritus fanâi, qui pacis ft veritatis eft auftor, debita ac falubri· provifio fieri poffit. Nec ex levibus conjefturk ifta accepimus. Partimenim a fide dignis perfonis audivimus, partim quidam qui hic funt, propriis oculis in Bohemia viderunt, partim etiam ex veftra relatione perpendimus. Magifter enim Nicolaus fecundo loco proponens allegavit inter alia Joannem Vviclelf evangelicum doâorem. Si illum «reditis effe evangelicum, eft ut diâa ejus authentica reputetis. fi vero non ita putatis, vquutn effet ut hoc nobis innotcfcat. De iis igitur ft quibufdam aliis vos rogamus, ut nos certificate velitis quid credatis, ft quam fuper his fidem adhibeatis. Nec fic requirimus ut motiva & rationes veftras nunc explicetis! fed fatis nobis nunc eft, ut ad fingulos articulos nobis refpoodeatis per verbum Credimus, aut, Non credirput. Quod fi feceritis, ut fperamus, tunc aperte cognofcemus vos cupere ut bonam de vobis yftimationem capiamus. Si quid autem eft

anno CHRISTI

eft d< quo velitis per dos certificat» , intern»-gat· audaAer, fft eonfoftim vobis rtfpondabimus. Parati enim fumus (juxta baati Petri doArinam) unicuique pofcertti reddere ratiocem de ea qur in nobis eft fide. Ad hoe paucis refponderunt oratores Bohemorum» veniffe fe tantum » ut quatuor Jllos articulos proponerent , 00a ram luo , quam publico totius regni Bohemlcl nomineNer aliud dixerunt. Quare mrfum illuftris Concilii ptoreftor Vvttelmus , quatuor viris utrimqua adfcitis, de re pacifice tranfigeoda traâavit. Ex quorum confilio decrevit fanâa fynodus iniignem legationem cum oratoribus Bohemorum Fragam mittere , ubi ad diem facratifim* Trinitatis populi» effet conventurus . Neque cnirn conditiones concordi* quas offerebant noftrl volebant acciperer fed abire foftinabant . Itaque decimoquarm Aprilis die Philibertus Ccnftantlenfis in Normannia antilies , Petris Auguftcnfis Epifcopos , Joannes Poiemarius archldiaconus Barcinonenfis ", juris Pontificii profeffor, Fridericus Parfperger prnpofnus R.atifponeofis » Ægidius Carîerius decanus Cameracenfis, Alexander Sparur jurifconfultus Angus , Thomas HaCelbachius theologiis Viennento , Hcnricus Torgius canonicus Magdeburgenfis , theologus , Martinus Bernerius decanus Turonento, A Joannes Gclhufius Mu!-bmnnenfis monachus, juffu Concilii cum oraictibus Bohemorum Pragam funt profitât . Longum effet narrare quantum honoris fuerit impenfum noftris , cum pafiim In itinere , tum ab ipfi| Bohemia , prxfertlm a Pragenfibus. Ceterum cum Prag* conveniffct ad pr*-fixum diem vgens multitudo Bohemorum» ex clericis , magnatibus, Sc plebeiis , adhortati funt eos noftri , quod etiam ente firpe fecerant, ut primum Ecclefiafticam unitatem amplcâerentnr : deinde , fi qua dubia effent , melius ea fic dlfcuti poffe. Non placebat hoc Bohemis, quin volebant quatuor illorum articulorum in primis habere declarationem . Quim fi pollent obtinere , promittebant fe pacem Sc concordiam amplexuros . Cum nolle! viderent rem aliter agi non poffe , petierunt articulos illos in certa fibi forma dari , quos ad fynodum miferunt per tres Bohemorum oratores. Declarationem vero poftea facra fynodus in Bohemiam mifit in publico repni conventu populo promulgandam , legatis Pl.ilibtrto Conllantienfi Epifcopo, Jeanne Polentario , Henrico Tecgio , & Martino Bcrnerio: qui juffi funt hoc Bohemis referre nomine Concilii: Quod fi trium illorum articulorum declarationem & pacem Ecclefiaftkam lulciprre vellent, invenir· poffe rationem , qua Uc quarto articulo » hoc eft de communione fub utraque fpecie, res per concordiam tranligfrttnr . Proposuerunt autem apud Pragam in publico nobilium & plebejorum conventu declarationes trium articulorum in forma fequrntl:

*<"·»··>» Quoniam circa doârjnam veritatis fic fobrie incedendum eft maxime facro generali Concilio, ut veritas declaretur , verbis fic oidinate conceptis , ut nulli fit in futurum offendiculum ubi poffit Impingere , t habere nccafionem erroris, Sc (ut verbis utamur beati Ifidori) ne aliqaid per obfcnritatem in captione contineat. Circa materiam de cohibitione Sc correptione peccatorum, in qua pofuiftisarticulum fub iis verb»: Omnia peccata moruAlia, A prxfertlm publies» per eos quorum incaacft rationabiliter & fecundum legem Dei cobibeantur, corrigantur Ac eliminentur . Ecce verbum, Per eos quorum intereft , nimis eft generale, Sc poffet effe offendiculum. Et juxta feriptur» fententiam non debemus ponere offendiculum ante c*cum » Sc claudenda funt foil* , ne boa vicini ibi l*datur; omnis talis occabo tollenda eft. Dicimus ergo quod fecundum feriptur» iacr» fententiam » fanâortunque documenta doAorum, fic catholice eft tenendum: Qund omnia peccata mortalia , prxfertim publica » quantum rationabiliter fieri poteft , fecundum legem Dei, Sc fandorum patrum iriftituta, fune cohibenda , corripienda » gdc eliminanda. Poteftas autem puniendi criminofos, non ad privatas pertonas , fed ad ees tantummodo pertinet qui jurifdiAlonem habent in eos fixi, diftin&iooe juris & juftiti» ordine obfervatis.

anno CHRISTI «ai»·

Circa materiam de praedicatione verbi Dei » in qua pofuiftis articulum hoc tenore : Quod verbum Dei a facerdotibus domini & Lcvitis idoneis libere ac fideliter prodicetur . Ne ex verbo » Libere , funeretur occgfio vagx Sc difpendiof» libertatis, quam nec vos , ut fope dixiftis, intenditis , circumftantionandum eft . Dicimufque quod facundum feriptur* facr* fententiam » fanâorumque documenta doftorum, fic catholice eft tenendum : Quod verbum Dei a facerdocibus domini & Levitis ad hoc Moneis» & per fuperiores, ad quos pertinet, approbatis Sc mitfis , libere , non tamen paſſim, fed ordinate &' fideliter prodicetur , filva auâoritate Pontificis , qui eft pr*ordinator in cunftis, juxta fanâorum patrum inftituta ·

Circa materiam articuli ultimi fuKhls verbis exprefi : Non licet dero Chrifti tenapbre legis grati* fuper bonis temporalibus f*cu far iter dominari. Meminimus, quod dum in facroConcilio. fi:per hoc difputatio ageretur publica Sc iolcmnis, ille qui ad difputandum per facrum Concilium extitit deputatus, duas conciui ones pofuit fub his verbis: Prima, quod clerici non religiofi, feu qui voto fe ad hoc non obligarunt licite poliunt habere & polfidcre qu«cumque tfona temporalia, hereditates paternas, aut aliorum, fi eis relinquantur, & alia bona jutle acquifita ex caufa donationis vel alterius liciti conrraâus , vel arte licita . Secunda , quod Ecclefia poteft licite habere Sc polfiderbona temporalia irobilia & immobilia , domos » prxdia , villas, oppida, càftra , & civitates, & in eis habere privatum & civile dominium . Ille fiquidem ex veftris ambaxiatoribusqui difputabat , concedit eafdem , diccM illas fenlui fui articuli bene intellecto non contradicere , cum ipfe articulum fuum intellexerit de dominio civili formaliter intelleâo. Ex quo dc aliis pollet intelligi quod verba , Sarculariter domtnari, in prainferto articulo expofita ad aliquem ipecialem dominandi modum vel ufum videantur referri.

Sed quoniam doârîna Ecclefia non eft verbis ambiguis pertraâanda , fad plane , propterea Id, quod fecundum legem Dei St fandorum documenta dodoium catholice tenendumeft, duximus exprimendum; videlicet prxmiflas duas conclufiones effe veras, quodqueeCclefiafticiviri bona Ecclefia, quertNQ^funta^minift?»tores, debent fideliter admihiftrare » juxu fandorum patrum Salubria iuftttuta. Ipfaque bonaEcclcfi*

ANNO CHRISTI

fix ab aliis quam ab .his , quibus adminiftra-A tie canonice eft commilfa , ufurpari fit* £*-crilegU reatu non poffuot.

Sacrum Concilium circa materias di&orum trium articulorum\uravk , femora omni ambiguitate, fecundum veritatem evangelic* dodrin» reos fenfas exponere . Verum fi circa ipfas materias aliquid dubietatis adhuc reftad , juxta informationes quas in facro Concilio accepimus , parati fumus fuper illis, prima veritate (qu* Deu· eft} largiente, vobis declarare veritatem . Si declarationem didorum trium articulorum, qua veritati facra feripturx innititur , fufeipitis Ac ample&mini , prout tenemini , ac unitatem puram , (implicem & perfedam realiter Ac cum effiedu vultis ha-B bere, fuper libenatt communiones facratiifima euchaiiftix fub duplici fpecie, quam poftulatis & defideratis , quamque fine Jicentia fandx matris ecclefi* licite non poteftis habere, nos habemus poceftatem a facro generali Concilio certo modo vobifeum tra&andi &: concludendi · fperamus taliter ut manfuri fuis merito confolati.

His explicatis , quia domini Bohemî habita fua deliberatione dixerunt fe nolle «fuper p«*-d>dis dare refponfum , nifi prius fuper materia communionis quid effet eis offerendum audirent , opus fuit explicationem rei ita facere. Qux fada fuit * Ac in feriptis tradita fub forma fcquenti. C

f»«cw. In nomine domini Ac Salvatoris noftri Jefu Chrifti , de cujus facratilliftix eucharifti* facramento tradaruri fumu», ut ipfe qui hoc facratifiimum facramentum inftkuit , quod eft unitatis Ac pacis, illud in nobis eftici faciat Îuod defignat.ut videlicet fimus unum in ip-) domino Jefu capite noftro.* Ac ut .ipfe conterat verfutias diaboli » qui fua maligna aftutia ex facramento pacis Ac unitatis'occafionem bellorum ingeffit , ut dum de modo communicandi Chriftiani contendunt , communionis frudu priventur. Unde B. Auguftinus in fermone de infantibus , io decretis de confecratione dlftiivdione fecunda t Quia paifus : Ita dominus nofter Jefus Chriftus nos fandifica-p vit, nos ad fe pertinere voluit , myfterium pacis & unitatis noftrx in menfa confecravit . Qui accipit myfterium unitatis , Ac non tenet vinculum pacis , non myfterium accipit pro fe, fed teftimonium contra fe. Hoc ante omnia duximus pr*mittendùm , quod confuetudo generalis ecdefix (quam etiam patres veftri Ac vos ipfi olim fervaftis (per longitlinu tempora hoc habuit Ae habet,quod non conficientes fub loede panis tantum ceirwunicant . Quam confuctu^inem ab ecdefia At fandis patribus rationabiliter introductam , Λ diutitfime obfervatam non livet ri probare , aut fir-- ec. clefix auâoritate pio libito immutare . Igitur didam confuetudinem ecdefix irrimutando, aifumere ufum communicandi populum fub u-f traque fpecie , abique auâoritate fandx matris ecdefix licitum non eft , fed illicitum Sanda vero mater ecdefia , fuâdentibns caufis rationabilibus , facultatem communicandi populum fub utraque fpecie poteft concedere Ac elargiri. Et talis communio , qu» fine aud »-ritate ecdefix attentata v efte< iilicita ,.cum de auâoritate Ac licentia fandx matris eccle! x fiet, erit licita « (i alia non impediant . Si alia non impediant propterea diximus , quoniam fut ait apoftolus) *qui munducat bibit* *imil£ue , judicium fibi uuuducat & bibit .* Unde beatua Ifidorus , Ac habetur de confectatione diftindione fecunda : Qui federate vivunt » Ac in ecdefia communicare non defi-nunt , putantes fe tali communione mundari » difeant nihil ad emundationem proficere fibi . Et Auguftinus eadem diftindione .' Et fanda malis nocere polfunt , bonis funt ad falutem , malis ad judicium. Suat ad hoc plures au&oritates . Etenim inter primos communicantes apoftolus Judas fuit , fed quia indigne fufeepit , proditionis peccatum habens in corde libi nihil profuit › quinimo extunc diabolus in eum majorem exercuit poteftatem . Ratio hoc magna demonftrat . Quis veftrum dominum futim in hofpitium fufeepturus, non cum omni cura domum fuam ftuderet inundare pariter & ornare , ut ipfum dominum poflet honefte fuficipere ? Sufcepturus igitur dominum Ac filvatorem noftrum in hufpitio animx, debet ipfam animam diligenter mundare Ac ornare . Mundare per facramentum penitentiar cum amaritudine Ac contritione cordis , peccata fua humiliter pure Ac integre veraciter confitendo, Ac fufeipiendo fatisfadioreem debitam, Ac poenitentiam falutarem . Ornare vero purpura fandx devotionis , ut fic corde purgato , *& fervore* devotionis ornato , accedat ad divinif&mutn facramentum , in quo Deus eft, mundum reconcilians fibi . Admonet igitur , exhortatur , Ac prxeipit fanda fynodus, ut omnes facerdotes exhorrentur diligenter Ac moneant populum, Ac omne ftudiura Ac folicitudinem adhibeant , ut nullus ad tam facratiffimum facramentum , nifi debite prxparatus , accedat, cum magna reverentia &· devotione , ne quod pro animx falute fufeipitur , in judicium condemnationis redundet dum fufeipitur indigne.

ANNO CM Risu 'ai1·

$

Prxterca dicunt dodores , quod dida confuetudo communicandi populum fub fpecie panis tantum, ab ecclelia & fandis patribus fuir rationabiliter introduda propter rationabiles caufas, fpecialiter p.optcr duo pericula , fcilicet erroris & irreverenti* . Erroris r fuir enim error Neftorii , credentis quod fub fpecie panis fit fola caro Chrifti , At fub fpecie vini folus languis Chrîfti , quod eft error . Nam veritas eft quod fub qualibet fpecie eft totus Chriftus vivus Se integer , caro , fanguis , anima & divinitas. Lt fub fpecie panis eft totus Chriftus vivus Ac integer . Et fub fpecie vini, non eft tantum languished totus Chriftus vivus & integer . Quoniam (ut ait apoftolus) *Cbnftxs refitrgeitr er mortuir fim m» moritur.* Semel ergo tantum mortuus eft, jam non moritur, nec languis a corpore feparatur. Ut igitur huic ei rori obviaretur, & magis imprlm retur fidelium mentibus , quod fub qualibet fpecie eft totus Chriftus : dum non folum verbo, fed etiam ipfo figno irviicaretur , c sifum fuit utile elfe fub una fpecie tantum minifturi. Efficacius enim imprimitur, quando cum dodrina verbili fcniuale aliud lignum concuirit ; ideo facramenta & fieri hcia inftituta iunt,ideo Ac doriin;,? nofter Jefus Chriftus in parabelis loquebitur ; .V fapiëntes ire pujMis loquuntur , ut , dum cum dodrina iua I mi iud › reprxfinutiva concurrit, efficacius mentibus imprimatur . S.cundum periculum eft irreverenti* : etenim quamvis omnia facr'mcnta cum magna referentia fint tradanda,iftud tamen diviuiftxmum facramentum fu-

C»at« ,r»l ci· ·4< if hici».

It.m. «.

ANNO CHRISTI I«JI.

par oeni* alia cùm maxima ** fomma reverantia traâandum eft . AS4 liquidera faeraenta funt »afa gratia divin* , non taraen per«ea raalem domini noftri Jefu Chrifti prarfentiam obtinemus ; in hoc vero facratifimo facramento dominus Jefu» Chriftus , Tub alia ημ idem forma, in propda vero fobftantia, eft nobi(cum ; idao traâandum aft cum omni ftudio *& cautela, ne* aliquid contingat quod cedat in irriverentiam Ipfius facrftaenti.Et cum in calice Gt fab fpecie liquida'* muka poifont contingere qu» cederent In irreverentiam ipfius faentitfimi facramenti , tam ex parte miniftranlis , qtum ex parte fafdpientis, quam ellam ex parte fpaciei vini , qu- eft magic ad alterationem fafeipiendam difpofita * quam fpecie» pani». Vœ qui praâicafti» , per experientiam neftii . Nam doâorcs de hoc multa dicunt 4 dr nobit a fide dignis multa relata funt qux cum audlvhnus , exhorruerunt pili corporum noftrorum , & animi noftri riTmio ten-ore concutfi font . Diâum eft nobh acci difle quod cum facerdot ad infirmum faeramentam fub duplici fpecie detuliflct quando infirmo voluit de calice miniftrare » linil ibi repent , totum , dum per viam agitando veniret , diftillaverat . Et alibi * cum mane diei domtnic» miniftraretur quod ex precedent! die fuerat refervatum , talis alteratio faâa e-< nt , ut qui fufeiplebat ferre non valens etnilerit. Heu citus horrendi , 8c non fine magna cordi» ' amaritudine referendi! Et multa alia hujufmodi nobis relata font . Et quifque volens prudenter advertere , poterit quanta poffint accidere cogitare. At vero quam fint n*c gravie , Ht decreti fentenua poteritis intclligere , de confactatione diftinâione undecima: Si per negligentiam aliquid de fanguiae ftilfaverit in terram, lingua lambatur , tabula radatur.* fi non foerit tabula, ut non conculcetur fangul', locus radatur, & igne confumatar , & cinis io altari recondatur* A facerdos quadraginta diebus posniteat. S! taper linteum aN tarir, A ad alitu ftilla pervenerit , quatuor diebus perniteat) fi ufque ad quartum, viginti diebus perniteat: A linteamina, qu» tetigerit Ailla, tribus vicibus minifter abluat, calloefubterpofito : & >qua ablutionis fumatur, A juxta altare recondatur. Prwftrea audivimus fope contingere quod facramentum in calice non futhcit multitudini communicantium , A» tunc fit noviter confecratio calici* tantum * A a presbytero noa communicante: quod eft ■ tanâorum parrum doftrina plurimum alieoum . Et etiam dicitur, quod aliqui interdum vinum non cordecretum pro confecrato miniArant ; quod maximum periculum eft.

Fiet igitur ifto modo , quod vobis fufeipientibus Ecclefiafticam unitatem A pacem ,g realiter A cum effeâu, A in omnibus aliis * quam in ufu comtnunionis utriufque fpeciei , fidei , A rttai univerfalis Bcckfia vo» conformantibus: vo» qui talem ufom habetis , communicabitis fub duplici fpecie cum auâoritate Ecclefi*. Bt articulus ille in facro Concilia difeutiatur ad plenum , A videbitis quid circa illum articulum pro veritate catholica At tenendum A agendum pro utilitate A falute populi Chriftfani. Bt omnibus nutare A dlgafte pertraâatis, nihilo minus fi perfevenntas in defiderio veftru hoc veftr! ansbaxiatores poftuiaverlnt , facrum Concilium faacerdotibus vcftru communicandi iub trtraque fpecie populum veftrum, eoa videllrat quj in annfa difcratient» coaftiluti reverenter dk davotepofiufavermt, au&oriUtera & facultatem In domino |argietur ; boc femper obfervato , quod facardoles lie ommwnicantibux femper dicant * quod ipfa debent firmiter credere, quod non fab fpecie paris caro tantym , nec fafafpecie vitri farigui» tanium: fed fob qualibet fpecie eft integer tout» Chtlftu.*

ANNO GH*tfiT

Haâenua decretam facri Concilii retulimus, Ad dubia autem queftiones Bobemorum * 2uat magiftri 8c facerdotes pcftea movebant , c refpunderant oratores facri Concilii.

Priaao dixerunt, quod uon eft intentio facri Concilii permittere communionem fub duplici ifpecse permlAooe toleranti», vel ficut Judrss fuit permitius libellus repMii : quia cum facrum Concilium vifcera materne charitath exhibere diâi» Bohemls *9t* Maravi, intendat , nou eft intentionis Concilii permittere tali pennifiofie qj» peccatum nou excludat ! fed taliter elargiri , ut auâoeitatem domini noftri Jefo Chrifti dc Ecclefi* ver* fponf* fit licita , *it* digne fumeatibus utilis & Alutaris.

De psotaieae perraram*.

Item, cum drea materiam de punitione peccatorum fuiftet per diâo» Bobemorum magiflroa dc facerdotes diâum* quod ex feripturis facria habetur * quod interdum Deus excitat corda privatarum perfonarum ad correptionem ** punitionem peccatorum; dc fic videretur licer" re inferioribus corrigere fuos fuparfores , *8I* punire.

Refpoodenint, A oftendentes textum fanât. Auguftini in decretis 35. Qui percutit malo in eo quod mali font, *r habet caufam interfeâionis, minifter Deï eft : qui vero fine ali-J|ua publica adminiftrationemaleficum , furem* acrilegum, adulterum, perjurum, vel quemlibet orlminofa* Interfecerit aut trucidaverit * vel membris debilitaverit, velat homicida ju^dicabitur : & taoto^acrius, quanto non fibi a Deo oonceftam poteftatem abufive ufurpare non timuit. Et certe moleftitts fufeiperet ifta civitas * fi aliquis privatus attentaret punire unum criminofam, A erigeret fiircam in platea , dc ibi eum fufpanderet, quam fi unu» homo interficeret unum homine in rixa* val per infrdiat Mt <lio« textu» beati Ambrofii & Hieronyrai eidem concordes etiam allegarunt.

Dixerunt quod nemo dubitat quod lex Del fanâe A défaite pofita eft/ & in ea legitur fimpliciter :_χβ« *farfaet faciu.* Et tamen mandato Dei Ifirael afportarunt bona Ægyptiorum, qu* racepurunt commodate. Item in eadem laKfcribitur fimpliciterr N" «radrr. Ex qua atus Augsiftinus libro 1. de civitate Dei probat quod nemini licet occidere feipfum . fit cum facit inftantiam de Samfooe , refpondet * A dictf h«c verba» Cum autem Deus jubet * iefeque Jubere fine ulli» ambagibus intimat * quis dbedientiam in crimea vocet, quia obfequium pietatis accufet ? tt9.

Hic ki propofito verba fanâi Auguftfni habeatis pro refponfo. Sed videat quitque fi Deus jubet, A fe jabere fine ambagibus intima*» A probet fpiritus ft ex Deo fiat. Sed d* talibus noa eft lex danda, nec eft multum agitandum. Nam per hoc facile infurget occano faciendi feditiones * A inferioribus infargendi contra faperioret . Et quando aliqui» furatus

•ffet

ANNO CHRISTI

eflet vel Imerfecifin, & dtreret quod fpiritu Dei rnoais eft, certe nifi de hoc bene conila- *mt, puniretur.*

Dixerurt dr in, quod aliqui funt ,afus, in qtibus ilici habent poteftatcm in clericos.

Fuit refponfum,. quod certi funt cifusiniu* ce, in quibus laici habeat poteftatcm fuper clericos, Ac etiam aliquando fuper Cardinales, Nam fi mortuo Papa Cardinales non vellent' intrare conclave ad eleftioocmPaprfaciendaml, rex princeps, vel alius dominus, feu poteftas fæcularis, poteft eos compellere . Sed in illis cafibusjam ille noa eft privata perfora , fed auftoritate juris utitur jwifdiftione . Jimiliter eft incdligeodum de aliis cafibus in jure expreffi.

Dixerunt alterius, quod nullum jus fori habet luftitiam·, nifi jus poli illud approbaverit..

Fuît refponfum, quod nullum jus fixi habet luftitiam, fi fic contra legem Del , quia lex Dei eft regula omnium legum; fed exigitur magna peritia in applicando regulam ad regularum. Nam interdum alicui videtur quod fit tortuofitas In regulato, & non eft, fed eftdefêâua *ia* applicando, quia non appiieatur debito modo regula ad regulatum.

De *praJitatitae verto* .

Circa articulum de predicatione verbi Dei folc motum, quod interdum aliquis prclatus <x fua invidia vel malitia, fine caufa rationabili, bonum At idoneum pradicatorem, bene & catholice pradicantem inhibet predicate.

Fuit refponfam , quod fatis intellexerunt , quod abufio pralarorium inordinate agentium magnam occationem praftitit his turbationibus, Ac quod in eorum panibus nunquam audiverunt tales querelas . Sed prslati firent bonis prà-dicatoribus , Ac eos ad medicandum excitant prerftsus, favoribus, Ac honoribus. In talibus autem caiibus jam funt a jure paedida remedia. Quando aliquis prohibetur uti jure fuo , habet remedium appellandi: Ac fi bene confidit quod fit appellatio jufta , utatur jure fuo, omni violentia brachii utriufque ,. fpiritualis vi-deiicet AeJf»cularis, femota. Nam exitus caule declarabit, fi ipfe habebat juftam caufam appellandi. Tunc declarabitur fuperiorem male prohlbuille, Ac appellantem jufte fecifie . Et fuperior injùfte prohibens debetcorripl. Stantem jufte fuerit prohibitus, At ipfe fua temeritate fuperioris juftum mandatum fprevit , dignum eft quod ipfe digna animadverfione puniatur.

Dt* dtau'ma *faaUri tpai tierint.

Circa quartum articulum fuit motum › an liceat prriatis ecclefiafticis aftus fecularis dominii In propria perfona exercere.

Fuit teiponfam, quod (î per verbum, Aftus farcularis dominus poffet agere feu exercere , tunc dicendum quod aliquos tales aftus poteft licite prclatus in propria perfona exercere; frcut funt vendere , Impignorare , iisfeudare › modis & formis jure ordinatis . Aliqui funt non licet in propria perfona exercere, ied debet habere oeconomum , vicedomlnum , *el procuratorem, qui huc exerceat, de quibusa-

anno CHRISTI

Aftihus jure cavetur, in rubrioa. Ne clerici vel mooachi fecularibus negotiis fe immifccant , Ac aliis in rebus.

Fuit motum, an ili* poteftascoaftiva , qu* debet exerceri per oeconomum , *&c-* fic apud perlatum Ecclefi*.

Diftus Joannes. Polemair refpondit , quod fic qiurftio prrfupponit aliam › de qua funt divert* opiniones inter doftores , apud quem fic dominium Ecdefia. Et ulteriuv, an aftiones fint in perfona tutoris vel procuratoris, vel ijcet fllIt jn Cirual perfona , taener» per conftitutionem aftoris vd procuratoris , cujus exercitium ipfarum demandant ipfi aftori vd procuratori, *Sc* alias intricâciones , de quibus non eft opus ad profens *agere?* Sed cum multum inflaretur dicere opinionem fuam , dixit Qpod (retiam ocium haberent , *At* liberet folatiari in difputando, daret optionem arguenti . Sed magis effiet opinio fua , quod dominium rerum Ecclefir eft apudChriftum , &: praelati Ac. alii Ecclefiaftici funt canonici adminiftratores adinftar tutorum; fed ampliorem habent poteftatcm feu udaDiniftrationem quam tutores . Er conftituendo oeconomum feu vlcedorninum , cTc. torum conftitutione debita fafta , oeconomus , feu vicedominus, habet illam poteftItem coaftivam , feu exercitium jurifdiftionis.

Item circa quartum articulum * pro declarationem prim* concluftonis , eft concordatum , quod verba· Julie acquifita i ^n ipfa potita , omnia in eadem contenta determinant.

Item circa fctundam conclufione», cum fieri canones & doftores fandi fic loquantur ; Bona Ecclefi*, resEcclefir, facultatesEcclefi*, Ac inter doftores vari* fint opiniooes, apud quem fit ipfarum rerum dominium, prout notat gloffa in cap. Expedit, ii. quell. i. ad nullam illarum opinionum intendunt aliquem coarftare , nec aliquam illarum opinionum excludere, fed fit unicuique facultas illam que fibi melior videbitur probabiliter fuftinere . Dixerunt prrterea difti Bohemi , quod ipû tenent , quod clerici aut viri Ecclehaftki rerum temporalium Ecckfiar ftrnt adminiftratores, Ac non domini , ad modus lpqueodi feriptur» , doâorum fanftprum , & 'canonum.

Item Bohemi dicunt, quod in omnibus emergenti», ftare volunt didamini judicii ex unanimi confenfu in Egra eompaftati . Hunc in modum noftri Bohcmis refppnderunt.

Tandem poft multos tradatus ultro citroque habitos^ inita eft concordia, Ac manuum ftipulatlone firmata: promiferuntque ie Boheaoideclarationem trium articulorum, ac pacem & Ecclefiafticam unitatem accipere . Faftum eft id anno millefimo quadrlngentefimo trigefimooftavo, circa felium Martini. Conventum eft portée , a legath facri Concilii , tum ab oratoribus Bonemorum, ut qua reliqua erant componerentur ; primum Ratifpon» , deinde apud Brunnam direcefis Olmutaenfis, item apud Albam regalem in Hu>»garia , coram Slgifmundo C*fare. Verum nullibi rea tota confici potuit : nunc enim erat confulenda fynodus, nunc alia funt exarta impedimenta . Poftremo apud Iglaviam oppidum Moravia, concordia inflrumentis ac figlllis roborata eft : Compadxu vocant, j. die menfis Julii, Celare prrfente.

PETf

~anw **PETITIONES BOH EMOR^M** Two"
CHRISTI CHMMrn **".

Poftremo propofitr in Bafileenfi Synodo, anno, MCCCCXXXVIU. menie 'Novembri.

gewrrnd^Ea*; A *Chriftt potribtt luafait A*

NOS oratores regni Bohemia humiliter A quanta poftumus iffedione fupplicamus, quatenus propter pacis A concordi» iditx perpetuam confervatiftnem, A omnium qu» in comparatis funt, felicem ac firmam confervationem dignemini nobis dare, concedere, A de veftra clementia elargiri, eum efteâuali c-xecutione, omnes A fingulas poftuiationes infra (criptas.

Primo A ante omnia petimus A fupplicamus, quatenus pro tollendis univerfis litibus, jurgiis A diflenfionibus in populo' noftro- ex diverfitate communionis indubitanter A infallibirer fequentibus. A infinitis malis, qu» nec dicere fufficimus, ficut ea concepimus, privius auferendis A abolendis, dignemini dementer pro veftra bonitate A iiberalltate regno noftro Eoheml», A marchioqatui Moiavi», dare, concedere, A demandare uniformem A unanimem on nîhus A fingulis fub utraqua fpecie lac» Euchariftixccunmunionerr, videlicet Arrhiepifeopo Pragenfi, nec non Epifcopis Linthnmiftenfi, Olmutzcnfi, A aliis prelatit finguiiv regni A tnarchinnatu* curam animarum habentibus, A eorum vicariis, n«c nonA plebibus eorum fingulis A fubjétis : A hoc *Ce*eundum ea qu» in mandato bull» legatorum A in competatis nomine ftcri Concilii funt foferta in cap. Pro firmitate ubi (ic dicitur t Et omnia alia fient, qu» pro obfervatione di-4t» pacis A unitatis neceftaria fiierint A opportuna. Nam hoc fàâo ex veftro beneficio regnum totum, fupra quam dici poteft, confriabitur, A lu dlkftione fraterna firmabitur, rx quibus uniformis lubieAio A obedlentia (a-\ ciofand* Ecclefi* perpetuo tribuetur.

Item fuprlicamus ut fupra, quatenus pro amputanda falia fufpicione A vacillatione multorum, putantium quod factum Concilium prxfatam communionem fub utraque fpecie nobis conccilani ad tempus dumtaxat concideret, non utilem A ialuiarem, fed ut libellum repudii, uignemim)uxta illud capitolnn» in compaftatis[) poftum. Primo dixerunt, quod noo eft intentionis facri Concilii, *&c.* nobis A veftr» conccflioni falubriter A mature providere, A illud sapituu», una cum aliis ipfum munus legato->um veftrorum confequentibus, bullis litterarum vcftrarum firmare A perpetuare.

item fupplicamus ut fupra, quatenus pro confutatione obedient!*, A totius ordinis Ecclefiaftic» difcfpiin», A pro finali computatorum defenfione A obfervatione, A bono A optimo (n fpfritualibus regimine, dignemini nobis providere cstm effeftu de bono A legitimo paftore, Archiepifcopis, A aliis Epi (copis, qui nobis pro aegno magis idonei A magis grati A accepti viderentur ad illa officia falubriter exequeoda.

tern fupplicamus ut fuper, quatenus veftr» paternlutes pro tuenda in porterum inclyta fama regni A marchionatus, pro ofténdenda A manifeftanda noftra innocentia, pro eo quod communicaverunt > A communicant, A communicabunt fub utraqtte fpecie, dignentur dare, A ordinare, A deftinare litteras facri Concilii in modo A forma magis oftenfioni accommoda A congrua, ad omnes principes tam fircularcs quam fpfritualcs, civitates A communitates juxta cumpaAata. Et hoc iidem domini legati nobis facere ooligamur.

item fapplscamus, ut in dilcuifione in materia communionis Euchariftj» fub utraquefpecie, de ejus piccepto a domino ad omnes fideles, non procedatur aliter nifi fecundum judicem in Egra compaftatum, hoc eft fecundum legem divinam, praxim Chrifti Aapoftolorum ejus, Concilia generalia, A fifcundum lententia* fanâorum doftorum veraciter fc in lege Dei fundantium.

Item fupplicamus, quatenus paternitates vertrat, confederate magna affiâionc populi noftri, velint daie nobis dcftderacam libertatem communicandi parvulos facra Euchariftia. Nam fi ille ufus communicandi « quem regnum noftrum, pie motum, magnorum fandorum doliorum fetipturis A exemplis induftvm, ut catholicum fufeepit, *A a* multis annis e&ftualiter exercuit, aboletur, certe ma^numAintolerabile fcandalum in populooriretur, imo animis eorum plurimum ex hoc implacabiliter perturbaretur.

Item fupplicamua ut fupra, quatenus ex eifdem' caufis, veftr» paternitates dignentur permittere ad mitius evangelia, Epiftolas, fymbolum ia vulgari in rnifis *tc* Ecclefiis coram populo ad excitandam devotionem libertati, legi, A decantari. Nam In noftro linguagio Sia vico ex induito Ecclefi» oltm ab antiquo in vulgari fuo exercetur, etiam *ia* no* ftio regno.

Item fupplicamua nomine eiufdcm regni, A aims univerfitatis Prageniu, quatenus erga iplius univerfitatis defideretam reformationem, veftr» paternitates dignentur curam adhibere, A operam dare iolicicam, ut juxta modum A formam aliarum univerfitacum, taliter per Ecclcfiam reformatarum, prsbends, A collationes beneficiorum aliquorum Ecclefiaium cathedralium A pamchialium, eidem univerfitati anncdantur, conferantur A incorporemurut per hoc univerfitas augeatur A promoveatur.

Item fupplicamui, ut fupra k quantum fufo fecimus, falva femper paterna reverentia, ex compactais veftras paternitates requirimus » A ioftanter monemus, quatenus ad Ulam eundis piis mentibus defideratam, A Chriftian» religioni fumme oeceflariam, A opportunam totius Ecclefi* reformationem, dignetur veftra paternius toto ftudio invigilare - A effieAualiter infudare pro extirpattone omnium malorum publicorum · in capta A in membris, prout regno noftro fteqUMter promittitis i* compatatis, A *prout* articulus nofter quartus, de eliminatione omnium peccatorum publicorum, hoc manifefte exigit A requirit,

ta»

ANNO CHRISTI »*>«·

«rdtaara *fern*, fed M· it"*.*

Prisa petkio videtur inniti obligationi, tanqua ex cotupaâatisfacruaa Concilium hoc facere teneatur , ex ilio capitulo quod incipit : Pro firWtatt fle obfervamia paci», A fequitun Per diâo* fcgatos facri Concilii dabitur omni* firma» *' procurabitur bulla Concilii, & mandata ipfius facri Concilii ad omne* p« incipe» A Conununitates cirfi^eftantes, Sc alia qua neceffaria fuerint dr oppurtuna. Pro parte veto diâorum regni & marchtonattn, dabuntur littera cum figilirt firmis, ac munimentis opportunist proclamabitur pax» Sc fervalbmandabitur : Sc omnia alia fient qu» pro obfcrvatiooc diâr pack & unitatis neceflaria fuerint dr opportuna . Sed certe ex illo capitulo ,| neque competit ju* facro Concilio faciendi Bopemi* , quod pro bono pacis & unitatis teneantur dimittere ufum comunionis fub duplici fpecie ; cum promiferint omnia facere, quaproubfervatione pack & unitatis fuerint opportuna . Hoc effet valde opportunum obfcrvationi pacis, Ut ipfi in hoc , ficut & in ceteris, fe conformarent ufui omnium aliorum vicinorum , Sc totius Ecclefia Latina. Neque contra ipiis Bohemia competit jus ad petendum, quod facrum Concilium compellat omnes de regno ad cornmunitandum fub utraque fpecie, tamquam hoc effet opportunum obfervantie pacis.~Quia cum fuper hac materia um fit in diâiscotnpa&atis fpecialis A certa difp<'fitio , generalis , clara quar fubfequitur, non fe refert ad illa ; maxime quia hoc contradatur ei de quo in ipfis compaâatb fpecialiter agitur , fcilicet de iibertationc , cui contradatur coaâio . Nam dc in liberatione concedenda, dicitur de iliis perfouis qp» in annis difcretlonis conftitutx reverenter & devote poftulaverint. Et fi devotioni A poftulationi cuiuslibet eft relinquendum , non eft ad hoc aliquis compellendus, fecundum ipforum cnmpaâatorum ferlem Sc tenorem. Et alias hoc de fe manifolium eft, quod illa verba non dant jus talia poftulandl: quod vero ad libertationem concedendam, de qua continetur in rompaâatts, facrum Concilium intendit omisino fervare ipfa compadata , & ab ipfis in nullo deficere . Ex quorum tenore maniftfte apparet, quod declaratio iftius articuli , an lit de pracepto, procedere debet ipfam libertationem. Sicut ergo facrum Concilium in omnibus fe offert comparata adimplere , iu A lpfi domini Bohemi facere tenentur.

Ad fecundam petitionem rcfpondetur, quod omnia, que facrum Concilium tenebatur ratificare , jam ratifie* vit, Sc fuper hoc litteras fuas dedit. Illa non tenetur ratificaic: quoniam pafta Sc conventione* a legatis facri Concilii nomine ipftùs faâa habent ratifications caufam non autem refponfai quorum aliqua per omnes, aliqua per unum tantum ex iplis faâa fuerunt ad Interrogationes quorumdam magiArorum . Unde tam res ipfa , quam modus •geodi» aaanifofte oftendunt , quod ad ratificandum facrum Concilium no., tenetur. Verum, quanraaa ad illum punâum, qui in illa petitiooe fpecialiter exprimitur, non quia tenetur ratificare» led pro confolatione populi B>he» micl, Sc tollenda occafione aliis detrahendi , dicit Genua Concilium : Quod ficut confuetudinem laudabilem ab Ecclefia univcrfaliterob-

Afervitam , de communicando populum fub fpecie pani* , abfque auâorjtate Ecciefi» nemo debet immutare, ita potlquam ab Ecclefia ufu» communionis fub utraque fpecie aliquibus per» mittitur, tails permidio noneft ficut de libello repudii, vel quar peccatum non excludat , cum tale· qui ex licemia Sc auâoeiraæ Seeleft* fic communicant, transgreffores Ecclefiiftic* inftitudonh vel confuetudinis dici nonpoffipt « dum tamen concefionis terminos non excedant. Erit igitur talis communio (tuftoritate Ecplrfi» conceffa illis quibus conceffa fuerit licita, & digne fumentibus utili* A falutari*.

ANNO cHRISTI *♦!»·

Ad tertiam petitionem refpondetur , quod ,upftum lfc rationabile eft, ut Ecciefi» Pragenfi de legitimo, idoneo Sc utili provideatur paftorc . Sed quoniam vérba expreficrunt magt.trrm Joannem de Rocoaana, de quo non eft rationabile ut ad'illam dignitatem promoveatur , cum ad impediendum , pertu bandum , & Jifretnpendutn pacem A unitatem, poft firm.ta compadata , fuerit multipliciter machinatus . Et non diu eft quod civitate Pragenfi ferenitfimo domino imperatore inlalutato clam Sc furtive receffit : Sc jam prddire A apparere incipiant, quae poft talem reccffum A ante in perturbationem pacis fuerit machinatus, cum ad Pontificem maxime pertineat unitatem A pacem amare, A ad cas alies piovocat* verbo ^pariter & exemplo. Ideo melius videtur hoc pro prrfenti fufpenJere, ut habita meliori deliberatione A diligentia, cum ferenilEmo domino ir peratore, poilit eidem Ecciefi» utiliter provideri.

Ad quartam p?ti:ionem rcfpondetur , quod ex tota ferie cempa«Satorum , facium Concilium non tenetur aliquas litteras ad principes A communitates circumflante* dirigere ; nili juxta prxlnfertum capitulum , quod incipit r In firmitate. Illas promptum eft facere A diligere, juxta ferlem ipfius in forma rationabili A honefta .

Ad quintam petitionem refpondetur , quod i Ha eft intentio Sc voluntas facri Concilii, quod in difcuflione A dccifione Spiritu-fandoau«fiore facienda in mate, ia communionis Euchariiliz fub utraque fpecie, A de ejus precepto a domino ad omnes fideles, ut verbis eifdem utamur qu» in ipfa petitione continentur , non procedetur aliter, nifi lecundum legem divinam, praxim chnfti, A Apoftolorum ejus , Concilia generalia, A fecundum fententia fandorum doâorum veraciter fe in lege Dei fundatium . Et ita debent fperare Sc credere omnes fidele*, quod ille qui Ecclefie fturpromifit fui afliftentiatn infallibilem, A Spiritum fanûum cum Ecclefia in rrernum manfurum» filivator nofter Jefus Chriftus, nullo modo permittit quod ab ipfa Bcclefia aliqua decifiofiat circa materiam talem , que effet contraria fuperius memoratis. Sed debent firmiter credere omnes/Chrlllicolx, quod Spiritu* fanAus per eos Ecclcfia docet fideles omnem veritatem neceOariam ad falutem , A ita debent firmiter credere, & nullatenus dubitare.

Ad fextam petitionem de communione parvulorum , refpondetur, quod communio parvulorum per compaâata expreff: excluditur ; cum folum ibi de illis loquuntur, prout extunequi talem ufum haâenus habuerunt , Sc ad ultimum dc illis qui in anni* diferetionis conftituti hoc reverenter poftulaverint Sc devote.

fttWonm, quoji Uia eft deAcundum ordinationem rationabiliter ftctendam ·\

ANNO Christi 1,1 direfq contra compiAtM, A ipfiunia Bohe- motum promifionem, per quam eenpnau Ce conformare ritibus Ecclefi·. CertumaVttmtft› quod litus Ecclefia hoc non habet, neque ia jpla Piagenfi Ecclefia ante ifta difturbia hoc fiebat. Unde fufium 8c rationabile *foret* › quod conformarent fe ritibus Ecclefi», ia hoc A ia omnibus aliis compaâata efficaciter adimplerent, Ac ume poflent honeftios a lacro Concilio petere, Ar rationabilius fpera're.

Ad oâavam, gratiflunum eft facro Concilio, quod unirerfiias ftudii Pragenfis reformetur & reparetur.· Ac ideo fuper hoc faciet commilfio^em legato fuo, ut circa reformationem Ac reparationem univerfitatis cperam At ftudiUm prrbeat t ordinando de atiquo certo numero prsbeftdarum in aliquibus Ecclefd· <i*it*tu Pragenfis , quod ad eas ainnai habeant di^o unirerfiutis doâorcs At magiftri, fe-

'Ad ama 8t uitlmàm petitionem refiponde- ANNO ÇHRUÏT *or , quod hoc factum Concilium a fan exordio ftudium & operata circa defideratam reformatiMM« Ecçlefi· prabuit, 8c prater·, Deo auéboce, intendit , mukaqtt· fuper boc décréta edidit. Sed inimico humant generis procurante multa impedimenta circa mc habuit.- nihilominus ia ip· non deficit, nec per Del gratiam in fhtdio deficiet dc labor· Malta figuidem fuper hoc notata funt 8c *concept^* qu« ubi, Deo largient·, opportunitas fiet, ad execution»m ponenda efunt ad Dei glociam & Ecltfia reformationem , honeftatem At decorem accommoda. fed quoniam (ut fopiens) ait Bmmm aqfte· *temfet & fpirtmitef* rjl , omnia f|iM cum fapientia fuaviter Ac opportune difponenda : m ea. qua, fi opportune fierent , pollent elb multum accommoda ç importunitas tninm. utilia reddat.

Finit yijefènitàtnH·